

FEIZ HA BREIZ

OVERSE
COLL.

DC

611

.E841

F4

no. 1-100

1865-

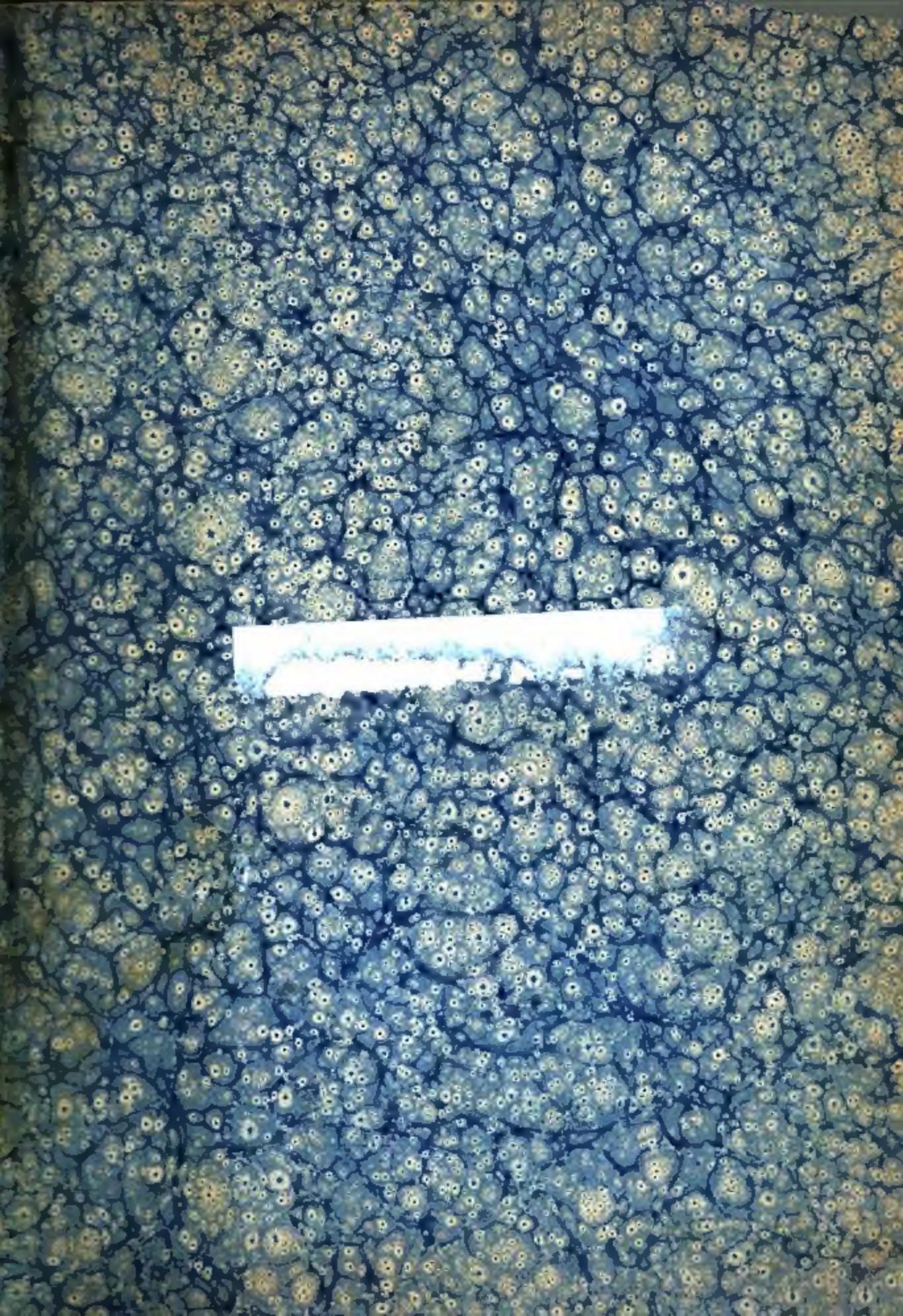
1866

LIBRARY
Michigan State
University

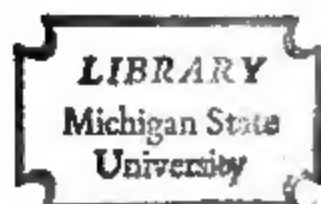
PLACE IN RETURN BOX to remove this checkout from your record.
TO AVOID FINES return on or before date due.
MAY BE RECALLED with earlier due date if requested.

DATE DUE	DATE DUE	DATE DUE

5/08 K:\Proj\Acq&Pres\CIRC\DateDue.indd

DC
611
B841
F4
no. 1-100

702
730

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen zo e Kern, e Leon hag e Treguer.

Evit caout ar Gazeten e par : 6 lur
evit eur bloaz ; — 3 lur evit c'houe'h mis ;
— 1 lur 10 gwinoc evit tri mis ; — eur
Gazeten ebken daou vrasoc.
Ar haement a' d'le beza gret arroc caout
ar Gazeten.

Ar paperiou a ve da gae da Guemper
evit ar Gazeten a d'le ar adrezi d'an
Autrou Morvan, Belec, pe d'an Autrou
SALAH, librer.

An Abocment a guemerer e Kemper
e ti KRAANGAL, ru ar Guignerez, N° 18,
pe e ti an Autrou SALAH, e ru Kerson.

KEMPER.

Evit glear Douc ha mad ar hepl.

Setu ama doue'tas bras kenta cazeten zo bet skrivet
e brezonec. Pep tra zo dister en he c'hiuivelez, pep
tra en deus poan o tout er bed. Pep guinivelez so po-
nius, adaleg guinivelez an den bete guinivelez eur ga-
zeten, ha setu petra laca nec'het nep so earguet da
ren ar gazeten-ma ; mes ive d'an ead kenta-ze e ra an
oll penellessa diguemer mad, ha setu petra so espe-
rans ha calon da gomans, dreist pep tra o c'honzout
pe guer mad eo ar re da bere ez car da scriva.

E gallec ne ket cazetennou a vane. Mes ar re a voar
len er c'harter-ma hag ho delle c'hoant da zeski eun
dra heug, ne ouzont ket oll ar gallec. Ouspen so, ar
c'hazetennou gallec so nebeut anezo hag a ve mad da
lacet etro daonarn an oll. Elc'ac'h beza kelennet ganto
var ar mad, e c'halfet beza pouezet d'an drong. Elc'ac'h
deski ar virionez, e c'halfet deski guier. Ama da viana,
manag ket al lenner calz a vouezieguez, n'en deus ket
izom da gaout aoun na ve tromplet, p'eo guir kement
a vezo laket dirag hezaoulagad a deui abers an Au-
trou'n Escop he-unan, he Vikelet-Vras pe ar re a la-
hour eus ho fers. Ar pez ne deni ket euz ho dorn, a
vezo da viana aproutet gantho.

Anaout he zeveriou hag he virion ; beza kelennet, ha
kemense en eun doare pehini, elc'ac'h seniza hag enoui,
a ve eun discaiz hag eur blijadur, setu petra dlo pep
den da c'oantat, ha setu petra so esper da ober dre
ar gazeten-ma. Cavet e vezo eulh eur guelennadurez
benag var guement a zell oc'h Douc hag ar Religion,
var an den, he zeveriou, he labourou, an traou a bore
e rafe vad deza caout anaoudeguez, var histor Breiz hag
he Zent, ha goude beza saouret argirionezou luel-

se, al lenner a gavo ive eun histor-ali benag gaeoc'h
ha zoken eur marrail benag evit he lacat da c'hoarzin.
Mad e ve d'al labourer, da zul, ha zoken da noz goude
squisder he zervez, caout eun dra benag evelse evit
en en laouennat.

Na vezo morse hano ama eas ar pez a zell oc'h ar
c'houarnamant (e gallec, *politique*). Ma ve cavet eun
dra benag hag a allet da drei var an tu-ze, da lavaret
so, hag en defe an ear da venli pe da vlam ar re hor
gouarn, hen dianzavomp ama en eur gomans hag e
t'ra'homp var eun dro ar oll zontou a allet da gridi
hor he-bet.

An hini a scrif an dra-ma, a bed ar re a lenno ar
gazeten. ha dreist-oll ar veleien a voar mad ar bre-
zonec, da rei d'ezan ho c'hazetennou hag ho aliou evel
ma cavo dezo e va dlet. Ho aliou, daoust pe evit menti
pe evit blam e vezint roet, a vezo ato diguemeret
gant anaoudeguez vad.

Hervez an oll guelcier deut eus a Rom, hon Tad sau-
tel ar Pab a zo iac'h ha gren. Kement hini a ia d'ar
guir gaenta-ze eus ar bed, a so souezet o velot gant
pebez madelez ha zoken gant pebez laouennediguez e
tiguemor an oll, daoust d'an oll nec'hamanchou ha d'an
drabuillon e creiz pere ema o vev. — Divezatec'h e
reimp eur pennad scrit beuag var ar guer a Rom.

BUEZ

An autrou MIKAL NOBLETS, Beleg misioner.

Ar servicher braz-ma da Zoue a zeuaz er bed d'ann
20 a viz guengolo 1877 e Castel Kerouderm, e parrez
Plouguerne, eun escopi Leon. Evel ma oa ganet da
c'houel Mikal, e oue roet d'ezan hano ann arc'heal
braz-ze. Ann autrou Kerouderm, he dad, a ziskeone

euz an noblans koz, hag a ioa ouen den a feiz hag a zougans Doue. Bez' e oa unan krouder, komp map a c'houeac'h mere. Mikeal a er-pivara er haotred. Ann heur en doa da gounn e oa d'ann eur vagueret santel her goestle bemdez da Zoue, oc'h he bedi calonez da ober anezan unan euz he vrasa servherien. Distre da di he dad, e roez d'ho bertou euz he santelen da kont. Dondost d'ar c'hastel, hep ken disparti nemet eul lenn, edo chapel sant Cloda. Er chapel-se e veze caved dalc'humad ar c'hrouder himniguet-ma o pedi Doue. Caer a ioa he c'houderouz hag he ganna, oc'h en em dennu ato d'hi. Ann digarez a roe an aliesse eo, ma veze hec'h d'ar chapel-se var bouez an douro gant eun itroun hag a zeske dezan eno an doare da bedi Doue. He van, gant an aoun e doa, na goessie eun dervez benag el lenn. O veza eun doud he zalc'het en e gamp hag al'houerzet an nor varnezn, a one souezet off'oc'h he gaout a-never er chapel evel a ziguent. Ar c'houader a anavez out-bi oa ar memes itroun eo e doa digoret d'ezan dor he gamp, hep ma ouije na pion oa, nag al leac'h m'en em denne.

Mikeal o veza deuet d'an oad a zeiz vloaz, an Aotrou Lesguern, ho dad eoz, a c'houeac'h he gaout en he guichen ag hon lakeaz er scot gant eur boloc vertuzuz braz a ioa gant han en he di. Hogen er mare-se dija, ar c'hrouder-ma a ioa ken douguet d'ar vertuz, ma na gomize morse oc'h he guinterzed euz ar memes oad gant-han, nemod hepken entre-ma verent gant he fred. Goussonde an aotrou Lesguern o veta deuet prestig da vervel, Mikeal a zistroaz da di he dad, el leac'h ma voe lakeat er skol dindan eur meate all. Mes evel an aotrou Kerouderu a felle dezan rei eun descadurez vad d'he vugale, e reaz eun den he zoug da gas Mikeal d'ar scollon-braz. Lakeat e one da guenta dindan daou velec brudet meurbed dre he zanteleaz hag ho guisieguez. Hogen Mikeal a dennaz kement a frouez euz a guentelion hag euz a skouerion an daou zervicher-ma da zoue, m'en em gavent an cil hag eguile digollet mad gant ar joa o doa e kaout en eur c'hrouder dec vloaz kement a heun hag a finnez. Goude Mikeal a one kaset da Blouzeniel evid studia dindan eun den hag a dremene evid boaz gueziec braz; hag e chomaz eno e-pad c'houeac'h vloaz, evid brasa mad ar barrez-se, a ioa en eur stad an treuzusa. Hag ar barrisioniz gueiz-se ne ouient ket mui ho religion egued tud divadez. Mikeal en doue treuz out-ho hag a reaz d'ezo ar c'hatekismou er Vered hag e kement leac'h ma cave an dro d'hen ober; mes liex a vech ne one paet gant ho nemed gant ar gouperer, an dismegeans, ar gouderouzo ha gant calz a voal chanson; rag, bete seiz guech a lavar he unan kaer, e one dare dezan eoll ar vuez. Goussonde an aotrou Doue a roaz d'ezan grasou ar re vrasa; rag u'en doa nemed pevarzeg vloaz pa blijaz gant hor Zalver, hervez an testi roet d'comp gant-han he unan, diskoez d'ezan he gorf sac' en eur stad ar c'haera hag ar skedusa. Er mare-se eo ec'h anavezaz ez eo red; evid plijout da Jesus-Christ, disprijout ar peza a zo caret gant ar bed, ha caret ar peza a zo disprijet gant-han.

Goussonde anez ma edo Doue he-unan a du gant-han, ar grasou-se kar brouduz, m'en doa bet kement anez en he vugalech, ne vijent servicher da nemeur a dra. Rag o veza bet divezetoc'h kaset gant e dad,

hen hag he vreider, evid studia da vourdel, ne elle kos muiet d'ann aotrou Doue tud iouane meurbed dic'ol. Doue o doa euz vech e tenaz he gloze evid difenn he vourder, hag an doud dremet ar re-all e one dare d'ezan hez eur scolaer iouane a felle d'ezan lemel he vuez digant he vreur kosa; mes dre c'bras Doue, an t'ol a one dischendet gant ar memes itroun a don d'houerzet d'ezan an holl eun oc'h he vugalech; hag ar peza he distagaz var peot d'oc'h ar bed one ar c'houerion-ma a glevaz gant ar memes itroun: chan, chan pelloc'h ha sent oc'h mouez an aotrou Doue, kar euz leac'h eun mui dre heid ar baourentez, an dismegeans hag an disprijans evid ar bed. Er mare-se o velas selear ar rener m'edo d'en em bouzoll oc'h bent ar re a glaskeot nemod plijout d'ar bed. E Bourdel, guir eo, oc'h en em gave anez oc'h e tro da zeski ar peza a zo mui prijet gant ar bediz, mes ne gave ket eno ar memes tro da zeski ar peza e euz ober eun deiz eur tant anezan. Kement-se a reaz d'ezan mont gant he vreurder da gneur Ajon e leac'h an teskar, e skol ar Jesuisted, an cil descadurez hag eben.

Mikeal, goude beza great he vidi er gae-se gant kalz a euz, goude beza gouezet eno meur a scolaer iouane da Zoue ken dru ho gomzion kar dre he scouerion mad, a ioa goussonde c'hoaz eno entremar e kenver ar stad a vuez a d'he da guemeret. Pedi a reaz kalounez an Aotrou Doue ma raje dezan ar c'has da anaout he volonter vanezan. En eun t'ol kount, dre eur sclerijen euz an Euz, e credaz hep mar ebet beza galvet d'ar veleguic'h. Euz a neuze eslo en oad da gaout an urzun sarr, mes c'hoaz bras en doa da guemeret meurer d'oc'h Sant Ignas ne oa bet beleget nemet d'ho xaou-uguent vloaz. Ober a euz eta he zoug da dremet c'hoaz pevar bloaz e, Bourdel evid studia an theoloji hag ar scritur sac' , hag heun ober a reaz gant kement a heun hag a sket ma lavare goude-se ouzan, unan euz ar re a ioa bet he vistri scol, her c'houerion evid an den gueieca euz a Vreiz.

Goussonde, daoust ma oa aketoz braz da studia al levriou, e kave c'hoaz amzer da studia he galon ha do zestum tenzorian a vertus. Ar peza a reaz er pen kount he vrasa poan, oa an aoun rag beza disprijet. Pedi a reaz an Aotrou Doue da zigas d'ezan ar beac'h a vije pounera evit-han ha da rei d'ezan er memes amzer ar c'has d'he zougnet hep klem ebet. Hogen he beden a one skouet en tu all d'ar peza a c'houerion, rag adaleg ar mare-se u'en doue ket brassoc'h joa egued beza disprijet gant an oll.

Goude beza peurechuet he studi, Mikeal Nobletz a iezaz da eun iliz d'an Itron-Varia, evid he zrugareat euz ar grisson braz ma'z oa d'ezan d'ezan anez: hag evid beza guell aze e stad da veza beleget, e iouaz bemdez e-pad c'houeac'h miz, o pidi noz-deiz hag hep kaout (koulz lavaret) ken guele nemed na douar ieu pe eun nebeud kolo. He guerent, dre ne zougnet anezan nemed ar peza a zoug ar bediz, a gave d'ezo ez ea da denna var he dud forz enoriou ha forz pinvidigueriou. Rag-se e rejout ho holl galloud evid he alia da vont da veleg, heb dalc' pelloc'h. Mes heun n'en em haste nemeur, rag gouzout a re pe guer karguz, pe gnen danjeruz oa ar stad ma oa galvet dezan. An Aotrou Rolland a Neuvill, brudet mui c'hoaz dre he zescadurez hag he zanteleaz egued dre he lignez, a ioa er mare-se Escop e Leon. O veza anavezet dezan he unan pe guer guisieg oa Mikeal Nobletz, e kinnigaz

D'ar ar c'hazera plasou a eile da rei eo he Escopi.
 He d'ar eiz he gaster her padar hag hez apudat da
 p'neret eur plas en un gavar goulou hag a guin-
 uget d'euz; mes ben a lavaret eud ho oll zigaret
 a'z em gava het palot d'ar stad-zo a vuez; e on ar
 gog-zo dreist he miz hag he c'halloud, hag e erade
 erud beza galvet goud Doue da rei emmission e Breiz-
 het. Lavaret a euz e'hoas e he groll gant-ha, na mei
 na muez, beza karguet da zionallal loeuet hent egred
 beza lakent e p'om eur harrez hag e c'hargou eno-
 nua. He dad, o c'houet kement-se, e iez kement a
 gounar en-ha, na roez urz ma vije karguet he vap
 da zionallal loeued. Mikeal a zontaz rag-enn, hep
 lavaret guer; mes e c'hiz ma kendalc he hepred da
 asprigout kement karg a guiniguet, e'ezan, en d'ou-
 ura da dec'het euz a di he dad.

(Ar rest a euz lakent er guenta euzelen.)

AN PAIS DOCTORET HAG HO LAVARIOU

Kelenmadurez d'an dud divar ar muez.

Eur fals Doctor a zo eun den hag a ro d'ar re all
 eur kelenmadurez eontrol d'ar virionez, eur goelen-
 madurez eontrol d'ar pe a zo bet discleriet gant an
 Autrou Doue ho unan. Ar c'henta hag ar p'edn euz an
 oll fals doctoret eo an diaoul, an diaoul hanvet er Scri-
 tur Smer tad ar gaou, an diaoul pelhini a roas guiech
 all he unan he goentellion fros d'ho tad ha d'ho mam
 guenta er Haridaz terrestr: an oll a oar petra c'hon-
 nua Adam hag Eva oc'h he zelaou.

Abaoe, ar gaou en d'eus bet ato he brezeguerien,
 hag an diaoul en d'eus het ato he vistri-scol var an
 douar. Beza e z'oa anezho, arao donediguez hor Zalver
 Jesus-Christ, atouez ar bobl a Israël, etouez ar bobl-
 se choazet gant Doue erit delc'her var an douar ar
 guir Religion: eno e vezent galvet fals Prophetet, aba-
 lamour ma savent ho muez a enep kelenmadurez ar guir
 Prophetet, da lavaret eo, a enep kelenmadurez an dud
 karguet gant Doue da zicleria he volonterion d'he bobl
 muez caret, tud hag a hanvet Prophetet abalamour ma
 roet ive da anaout ar pe a dlie erruout an amzer
 da zont. Beza e z'oa anezho, ha calz zoken, epad
 m'edo Mab Doue he unan var an douar o teski d'an
 dud ar guir hent euz ar ziteidiguez. Hag abaoe m'eo
 pignet hor Zalver Jesus-Christ en env, abaoe m'eo eal
 an Ebestel dra bevar c'horn ar bed erit prezoc an
 Ariel, int bet gaelet er menez tra o tifouchea da bep
 mam hag e peb loez'h, prest ato d'ou em zvel a
 onop kelenmadurez Sant Pêr hag an Ebestel oll gnech
 all, o pondese a enep kelenmadurez ar Pabst, hag an
 Ekibien a zo douet varlerc'h Sant Pêr hag an Ebestel
 all, hag a zalc'h lremz ho flaz. Evelse, a bep amzer
 e z'euz bet fals doctoret var an douar.

A bep amzer ive ar fals doctoret-se a zo bet dioc'h
 an dianveas henval euz ganet, evel ma verk deomp
 hor Zalver Jesus-Christ en Ariel da lavaret eo: a bep
 amzer ar fals doctoret-se ho d'euz comzet euz an dud
 gant eur vonez dous ha touellus, ho d'euz bet doue
 da glase an tu da ober vad d'an dud, da glase an tu
 da lakat an dud da veza euzoc'h hag euzoc'h. Se-
 llaout an diaoul o rei he guentel d'hor main guenta

Er er Haridaz terrestr: an, na, emezhan, na var-
 voc'h ket erit dihi euz ar froumen-se. Er c'hontrol
 an: Kerkent ha m'ho pezo he sauveat, e tigozo ho
 froumen, oc'h anavezoc'h an drouc hag er miz, hag
 e vloc'h hevel euz Doue ho unan. Promessiou euz
 ha difoun, setu aze dia, zo dro a guemras guiech all
 an diaoul erit gounit hor euz guenta. Euz; setu aze
 ive an dro ho d'euz kemeret ato hag a guemer bespret
 an oll fals doctoret a zo douet var he lerc'h.

Hoguen, biseas marteze ar fals doctoret no d'int
 bet ket stank, da viana en hon touez-nhi, Bretonnet,
 ha ma z'int en amzer vrema. Biseas marteze prezo-
 guerien ar gaou, mistri seol an diaoul, n'ho d'euz
 bet euz doue hag eur vonez ken touellus da viana en
 hor bro-nhi, ha m'ho d'euz en amzer vrema. Biseas
 en eur guer, c'hui, tud divar ar muez, c'hoi, labou-
 rien douar, ha micherourien hag a zalc'h mad d'ho
 seil ha d'ho langach, biseas marteze n'oc'h en em
 gavit da glevet kement a c'hlabouerez a enep ar
 Religion hag a enep an Iles, evel ma c'hen em gavit
 da glevet en amzer vrema. Setu perac o m'euz sonjet
 rei d'ho c'hui am eur guentel henval erit ho saou da
 zerra ho guinou d'ar re a deou d'ho trabassat pe da
 glask euz euzoc'h e kenver ar poent-se. Netra a-
 voc'h d'ho c'hui, mar kirit, egred stanka ho guinou d'ar
 seurt tad-se; hag an dra-se a helit da ober o diou
 fesonn: da guenta, dro ur guer pe zaoz ebken, eb
 tender euz euz ho lavarioz; ha d'ar eil, o tispenn
 ho lavarioz unan a unan, hag oc'h ho c'hass oll da
 neta an eil goude euz. Var an diou fesonn-se da
 respont d'ar fals doctoret eo e m'euz c'huiot da rei
 d'ho c'hui brema euz ali benac.

Da guenta, netra euzoc'h d'ho c'hui, mar kirit, egred
 euz ho guinou d'an dud-se, n'euz f'or pion e vent.
 dro eur guer pe mon ebken, hag eb ober van ebet
 euz ho lavarioz; ha setu ama penaos: Ar re a helit
 euz d'ho c'hui e enep ar Religion pe a enep an Iles,
 a zo d'ou seurt anezho: lod anezho ne ouzont netra,
 pe kouls lavaret netra; lod all a zo tud desket hervez
 ar bed.

Lod anezho ne ouzont netra, pe kouls lavaret netra.
 Eo, f'azia a ran, na dra bennac a ouzont: an dud-se
 a zo ganet pe a zo bet euz anezho ho unan e costez
 kear, hag eno ho d'euz desket eur scabaz gallec ben-
 nac. Ouspenn-se, bet int ive marteze er seol en ho
 bugaleach, hag eno ho d'euz desket lenn a scriva; mar-
 teze zoken ho d'euz gaelet ive deski euz nebeut ben-
 nac a *arithmetique*, euz nebeut bennac a *geographi*, hag
 euz *Abrege* bennac a *Histor ar Frans*: mes setu aze
 da hirra tout petra ouzont. Hoguen, gant an dra-se,
 an dud-se a gav dezho n'ho d'euz ket ho far erit an
 deskadurez, ha beac'h ho desfe zoken o credi e ouffe
 an Autrou Doue muioc'h a draou egred-ho. En ho zouez
 e zeus c'hoas marteze meur a l'ini hag o d'euz redet
 euz bro, ha var zouar, ha var vor, dre ma z'int bet er
 zervich; hag epad m'edont euz peff diouz ar guen,
 ho d'euz gaelet ha clevet kement a draou, ma z'ouech
 dezho ne z'euz den hag a ve goest da anaout, gae-
 loc'h na zereouls hag hi, doareon ar broiou ma z'int
 bet euz, ar vuez a ren an dud hag ar stat e pelhini
 e ma ar Religion euz ar broiou-se. Ha koulsouez,
 lakeomp e teulle eur Parizian da dreimen dre eur bourg
 bennac a escopi Kemper, da zeiz ar pardoun pe da
 zeiz ar four, dioc'h an abardaz-muz; lakeomp e z'afte
 ar Parizian-se e kement lavaro pe o kement l'usteliri

beuz stonet ho fent meur a vach strao. — Ar c'h-
Mien a rous he zorn dezho daou a vir galon.

— Daou zondart calonec oc'h, emezan, hag e c'hellit
havret hardis oc'h eus gread eus toul euz eridou, ep
he tonjal — Karl ne oais ket he unan peguer euz toul
a loa gret evlhan.

An Tad a c'hoarzas he fonale'h pa glevas penaus edo
Karl oc'h argula pa etruas an archerien da gregu euz
ha d'he gas da di ar Jesuistel.

Doua Doue so aze, emez-han d'ar c'habiten, seta
ar c'henta guez, a gredan, ma tes an archerien da
zigas euz den d'ar reitred d'hon ty. An him a voar pep
fra hag a ren pep fra, euz an archerien couls hag
hni ar re all, en dons euz zont hezag varnoc'h. —
Epad euz reitred, edo ene a vez alus sonzet o volet
pebez schenjen a bar varman.

Karl ne ket deut euz goulen sclerijen da choas
euz stad a ruez. An hent a voa gread dija evlhan. Del-
e her da gundui euz vuez christen ha da ober ar mad
er reuz huc da bini o savei.

Ha gouscoude, azaleg an eil dervaz, ar zont da chom
etonec an tadou Jesuistel euz h' m'en doa Doue he
zigaset dre nerz, en despet dezan. — Ar zont-se ne
dea ket diouhan.

Karl so chomet e ty Jesuistel Anger. Sonj en deus,
pa guetoc'h, ha superiolet o deus sonj d'he gas da
viasonou ar Chin, d'ar yro-se saavezet ker mad ganha.
Plijadar en devez o cunta pa guer brao oa en em
guemeret providant Doue euz miret onhan da jom
petloc'h da dermat. Anaza ho anan e lavar ma zo
Jesuist dre c'hras Doue.... hag an archerien.

Ar Miliner, he Vap hag an Azen.

e N'hon eus mui na bleud na breuz
Red eo deomp guerra hon azen
A lavare euz deiz d'he huc
Euz milinerig laz-togod.
Euz milinerig peur azeza
Ne ket jin a vane deiz,
Euz miret na zistronec
Ho honrig ma rancje bale
En em lakeont da glosear pen
D'he gas d'ar four soubl a kempen.
Liama reont he berar droat
Euz euz leuc pe euz danvad
Ma neuze var bebez euz guifjen
E tougont coantir ho azen.

Kenta tremenad ho guelas
Crevi o c'hoarzin a rennas.
Assa, bisevaz kemer i ad !
Ar c'hoar, nevez ne ket fall !
Ne ket nep en deus discomar hira
Euz an triz-hont e'n azeza,
Lavart diht hag a' loen-se
Ave falloc'h euz bale ?
Euz bourrig euz euz pen-ter
Creuguet va bouez ho zvesker !

Ar mil'ner oc'h he g'evet
A vel etrad eo fazet,
Dizapina ra, hag ar bourrig

Pelini euz din g'ev-mandic
A dou d'en em glez en ho vez,
Mes ar miliner ep treuz
Var he guela a zo he vabuc
Hag en varlerc'h d'ar pil pazie.

N'ont ket euz cant paz ac'hano
P'erru mac'hadoerien ganho ;
Ar c'hoss, aze dal m'ho guelas
Var bouez pen onho a gress.
Ne glevet ket, pat ar bourrig !
Re zibredet euz euz tamig !
Ne ket dide oa d'heet bale
Ha d'as tad sevel "argorre"

Ar pot izonave a zekennas
Hag an him euz a bynnas.
Hogon se voant ket euz a bell,
Pa errou diou p'heir amoket,
Plac'het izonave o tremen hent,
O vout ebou e lavant.
Assa, ma ne ket euz treuz,
Penaus e chigam ar pot kez ?
Hag al leuc braz-hont daubleguet
Var he dorchec ha morgouket.
Ar miliner oc'h ho c'hlevet
He gribel soum en deus savet
Va m'ere'hedigou, u chom
Em nad-me neus ket mui a leuc,
Leuz ho teod da euz
Pe gret guell uzach azeza
Ar m'ere'hed-ma ne voant ket lent
Comas a reont kement ha kement
M'en deus miret ar miliner
Sevel o vap var an tailer.

Mes seta an'eur c'hoar-all,
Euz c'hoz tremenad guisket fall
A gal a beg euz adarre
Dre m'edont ho daou var gorre.
Penaus u'ho pefe tam treuz
Oc'h ho ponrig, oc'h al loen kez !
Gueh penaus euz tortel
Distron ket oll ha leuc'huezel :
Me gred euz gant huc'h azen,
En asper guerra he groc hen ;
Merret a ra diudan he reuc'h.

An daou miliner var al leuc'h
A ziken d'an donar da vale,
Hag ar bourrig gant he fougue
Fu em zao var he garmou soum
Hag a gomans da gana he zorn.
Euz glaouer a dremen toud
Hag en em laca d'ho goapat.
Ahaue peur eo dent ar c'hiz
Ma za bourrig en he ziviz ?
Miliner a vressa poullou
Hag he loen o vout er c'houlou
Ne ket evolse a ra an
Pa za da volet m'ere'h ho mam
Lad a zo var ho mirano
Hag ar zorn hec'h lavar iro.
Assa, coanta tri beuz azen !
Ar Miliner euz skuz e beuz
O elevet ket liez a lipat
A lavar neuze euz mad,

Met caran-ou bremañ
Ma neu, oc'h lement pennañ
A gavo pleg da bep mañ
Da c'hodemañ sa doare.
Da vad, da fall ma vo sa leal,
Pa z goma o pe a dyañ d'ad
Me rei va fenn triziken.
En dro ma, m'ellou-ou den

Seizadur hag gite hollad,
Brest soudart, d'ou e diz,
It d'ar gouez, chompt er bed,
D'ouez, na kemet er bed,
Chompt er vro, chompt er bed,
Kemet d'ou, catz pe vicher,
D'ouez petra reot d'ou er bed,
Adou erbed'h a vo savot.

AN-DEUS E-AR-AN-DEUS.

Va spered pe on ket c'hoaz
D'ouez er bed ma lement,
Da lementadur va gennad
A lavare ar gennad.

Va ar gennad pe lavareñ
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

Va ar gennad pe lavareñ
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

Kent eu devoz tenehet
Ar mañ m'ellou-ou va de shou.

Vit n'am bezañ ehanet
Ma gennad er bed ma lement.

Ma lementadur e lement
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

Ma lementadur e lement
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

Va lementadur e lement
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

AN-DEUS E-AR-AN-DEUS.

Va lementadur e lement
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

Va lementadur e lement
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

Va lementadur e lement
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

Petra ma lementadur e lement
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

Va lementadur e lement
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

Va lementadur e lement
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

Va lementadur e lement
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

KELEIER.

Ar re so rannet da lementadur e lement
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

Va lementadur e lement
E lementadur e lement
D'ou er bed ma lement
E lementadur e lement

Dallun kenta	6	ferret	e lementadur
Dimeuz	7	—	e lementadur
Dimeuz	8	—	e lementadur
Dimeuz	9	—	e lementadur
Dimeuz	10	—	e lementadur
Dimeuz	11	—	e lementadur
Dimeuz	12	—	e lementadur
Dimeuz	13	—	e lementadur
Dimeuz	14	—	e lementadur
Dimeuz	15	—	e lementadur
Dimeuz	16	—	e lementadur
Dimeuz	17	—	e lementadur
Dimeuz	18	—	e lementadur
Dimeuz	19	—	e lementadur
Dimeuz	20	—	e lementadur

E ker Lorient hag e Dora-Lah en em bet er c'hloc'h
vet (an typhae) hag a vo bet cals soudardet clae (mou-
brama, a drugare Dora, er c'hloc'hvet an diabinnet tal
ha zoken e c'heller lavaret eo eal en he dro. Ar sou-
dardet clae-se ho deroa alter, hag a galle eal oll ho
ehant vad. Ar pen a res mui nec'h dezo, na beta pell
dious ho zud, ho c'herent, ha dreist oll, ho mam,
a c'hallent a homez peot.

An Annonier (almouner) a voa o noui unan en eur
zal eus an hospital. An hini a voa er guole tosta a
c'houlennas othan ha derao eo e roe an Nouen. —
Nou, eme an Antron Alouner, c'hui, va mignon, so
para dija. O man, emezan, en em drompla a ri, An-
tron Alouner, me so maro... ep guole va mam...
hag o vouele puit. An Antron Annonier a voa man-
tet he galea o tout quit eus an hospital.

En noz eus an 11 d'an 12 a viz gwenver, eul lea-
trie haavel *Gras-Douc* so bet divarhet he stur gant
eus taul tarz mui o tremen dirag beg Penmarc'h. Ar
vartolodet, ha c'huec'h a voa azezo, so bet red dezo
disken er vag vian ha dont evelhe d'an douar, danost
pegaret fuloret benag m'oa ar mor. Tud ar c'harter,
diredet d'an aod, a lea en dour beteg he anter, evit
diguemeret ar vag vian ha muiet na vije alinnet oc'h
eur roc'h benag ne'h erruout en douar. Dre ho zicour,
ar vartolodet so bet savelet. Al lestr so bet bruzonet
oll. Eur c'hui ebomet enha ken na dos frouzet, en
deas gallet ive dont d'an aod var mui. Al lestr a
voa corguet a holen o vont eus a Groazic da Voa-
troulez.

Eur soudard, iouane eus ar c'hilas 1802, eus a re-
partament ar Sarth, a voa lezet er guet evit souten
he fam. An den iouane a guleas he dui evit mont
eleac'h al, ar Ministr ozeza guetel kementse, a lakoes
efact he haou eus a douez ar re a lezer er guet evit
sicour ho zud, hag he c'heller alarde d'an arme.

Kement-se so eur guetel d'ar soudardet iouane
a lezer evelhe e ti ho zud evit ho zicour. Ma na reout
ket he dever, e c'hollont cridi e vezo corguet enha
ha casset d'ho repant.

An Antron Nee, noter e Coemanna, so haavel noter
o Leueven e plas an Antron Barchou a ra dife eus
he garg.

Eur muiet manoner, haavel Thomas Pargam, eus a
Chilignomare'h na deus quitel ar harrez-se an 3 a vis
here. Ha ne ouzer ket petra eo dent da veza.

Sela eus ar merc'hoz dioc'h pere e c'hafet he anaout.

Oaget eo a 37 bloaz, bilan a vent d'oulagad e blaz,
bara boulin, guioan bras, raz he benn — Eur bragon
mareliet glaz ha roua, blouzen cetau glaz, eur bouloa
ter eus tag e guz kerne.

Lavaron hon Tud euz.

NIZ C'HEVHER

Niz c'huec'h a c'huez, a c'huez.
Luz a luz ar voueleh var he neiz.
Gant d'blad tom a bevans mad,
a p'uz guen a zo d'ereat

Da vouel Mathias

E choas ar big e fin.

O Breiz izel! o c'hera bro!

Cost en he c'hreiz, mor var he tro.

Mor kerna a so pekedus

Douar Leun a so edus.

Hema eo Hema evit ar Ghar-ma.

Dizal. 5. — Santes Agata, Guere'hez ha merzeret
Enor a gloar ar ger a Galan, a Sicil. Diadas an Impaler
Dez a gouarnes a Sicil e reas ho zourmani o pep guiz,
troc'ha ene vras dizi, d'evit he c'hoatou gant torchon var
elun, hag he rsilla var damga podon tarret ha glaeu tan.

Dizal. 6. — Sant-Gildas, abet, unan eus ar Zent
ho deas servichet Doue er vro-ma. Goude beza bet
diskibl Sant-Ilut, e lezas da joen eo eon enezenn a en-
copl gnetel. Eon e savas eur gouent, hag o tescas
hent an en da eon miter bras a venac'h.

Demeuz. 7. — Sant-Romañ, abet, Hema eo o
fontas an urs relijiuset haavel eamaboul. Beta reas
c'huec'h ugent vloaz, a bere en dos tremenet eal
er binjen hag o servich Doue.

Demeuz. 8. — Sant-Ian a matha. Ar zant-ma eo
a fontas ers relijiuset an Dreudet aantol evit d'ilivra
ar gapiwet. Ha ne allet ket miteri arse so bet tannet
gant he vegale a dre d'ouarn an mudeket, ar mo-
rianet hag ar torket.

Dizal. 9. — Sant-Tit, Escop, diskibl an Abostol
Sant-Paul pelun a roas dezan da c'houarn ar graciech
eus a eonez Cret. Ber'hon eus eul luer caer scrivel
gant Sant-Paul d'ar zant-ma, a belant e ra c'hoas a
leac'h all eur veuleud vras.

Deguener 10. — Santez-Scolastic, guere'hez c'hoar
da Sant-Beneat. Hi so fondourez al leanezel evel ma
zoa he breur fondatur ar venach en Itali. Pa varvas
he breur, a velas he eus o pignat eo em diudan surm
eur goum vean.

PREIS AN ED.

KEMPER. — 28 Guener.	PRIZ NERZ. — 2 C'hener
Guin ... 42 lur, 62 c.	Guin ... 12 lur, 60 c.
Segal ... 8 lur, 93 c.	Segal ... 8 lur, 32 c.
Eiz ... 8 lur, 61 c.	Eiz ... 6 lur, 81 c.
El-du ... 10 lur, 82 c.	El-du ... 40 lur, 46 c.
Kere'h ... 6 lur, 93 c.	Kere'h ... 7 lur, 38 c.
Avlou-douar ... 2 lur, 41 c.	Avlou-douar ... 2 lur, 61 c.

Ar pris merket tma eo ar pr's erria, da lavaret eo
ne des nag an luelz, nag an luelz, hag ar mui. Eus o
hectolitr, pe ar boez-l.

Ar Gerant : An. DE KERANGAL.

KEMPER, MOULET GAND AR DE KERANGAL, MOULET AN ESCOPIT

ar peiz ho doa izom. Come a roaoutho evel pa vijent
relez. Erel ma her meules gondeaz eus he vadelez e
stiret ar Sœurszet, e respontas

Antrou Cure, ar peiz am euz gret evit ar Sœurszet-
Gurm de deo aetia e scoas ar peiz ho deas gret ar
Sœurszet-Gurm evit. Clon euz bet en euz hospital,
hag o deus bet mun a zeuter ac'hanon evit ne deus
eur vaneus he e hrouadur. Ouspens-so, dezo ouz dileour
eus va aransamant. Pa nefe hi, e vjen brema martere
en eur prizon beuag. Selit, guez-hall me va euz diaoul
antor, mem eus gret d'am mamm set ha avoa c'ha zao-
lou. Ne vouet ket petra d'ouez ac'hanon. Eal euz bet
da zondart, ha Doue so falcuzet dezan e coezjeu elan,
ac ar Sœurszet a roas din letrou da lenn, hag e tesh
e euz euz traou. Unan dreist of eus al letrou-se a reas
beu va c'hanon. He gas o ris ganeu, Selit emezan,
souden ama, va ingnon ker. Ne vezomp mun dispar-
fet, ten en deus digasset euzon ar vellen so euz.
Setu petra dal euz letr mad, setu petra davezo we,
a gredan, ar gazelen-ma d'an nep he leono.

HISTOR ZANTEL.

KENTA PENNAD.

Pennad en deus Doue errouet ar bed.

Pa zellomp oc'h ar peiz a velomp en dro deomp
e trefomp goulenn avechon, Piau en deus gret an
traou-se oll? Hag ar respont a vezo ato. — Doue
Mes penaos en deus hi gret? — Gant euz guer.
Eus a betra en deus hi gret? — Eus a netra.
Goulenn hag a'mrit an oll ga'out a Zoue. Eur guer,
euz c'houant epken so bel avale'h dezan evit lacat
pep tra da veza. Lavaret en deus, eme ar scritur,
ha pep tra so en em zisquezet er stad e pehini ho
guelomp.

Er peuz kenta Doue a grouas en euz loas an Euz.
hag an douar, da lavaret eo ar sperejou hag an traou
ho deus euz. Mes euz usquez he furnez e lakeas
c'houez devez evit an rena en euz euz ma ho
guelomp enha.

An deus kenta e grouas ar sclerjen. Dispartia a reas
ar sclerjen d'oc'h an deuzvjen, hag e c'halvas ar
sclerjen deis, hag an deuzvjen naz.

An eil dervez e grouas an oabl pe ar firmamant.
Lacat a reas an doureier lod a zoc'h ha lod diudan
an oabl. Hag an oabl a haevas an Euz.

D'an trede devez a testumas en euz leac'h an dou-
reier so izeloc'h evit an oabl, hag e lakeas an douar
da zispaca. An doureier destinet evelse a c'halvas Mor,
ober a reas d'an douar douguen icot glaz. Doureier ha
guez frouez a bep seurt, gant ar c'halvont pe ar vertus
da deleur pehini he ad.

Ar pevare devez e grouas an astron so a zioe'h hor
peuz. An heul evit ober sclerjen d'an deis, hag al
loar evit diminui tenvaljeu an nos, hag ho daou evit
merca an deizion, ar mizion hag ar bioavezion, ha dis-
partia an amzeion an eil d'oc'h euz. Croni a reas
ive ar stered da c'houlaoui a zioe'h an douar.

Ar pempet dervez e grouas al loenet-stlej, pe ar ro
a re a ruz var an douar, al loenet-mj, pe al loenet,
ar pesket ha kement ho deus brez, a fuv en dour.
Ordren a reas dezo oll euzki puil.

D'ar c'houez-hvet dervez e grouas al loenet a vel var
an douar, loenet alon, loenet stlej pe zorpanjet, loenet
gouez.

Gondezo e grouas an den d'oc'h he skeuden, pe he
imach hag he hevelidiguez, hag heu lakeas da veur
var al loenet, ar pesket, al loenet, oll icot ha guez
an douar, en euz guez, var an oll grouadurien.

Setu eta errouet ar heu Doue n'en deuz euz ebet
euz an traou-se evit he emsted he-ouez-ho guel
a reas, ho anout a reas hep euzante, hag en em c'hou-
rta a reas en-ho, euz euz a vilion a draon a l
a heje c'houez beza errouet. Evidomp-ni hepken eo en
deuz ho gret, evit ma hejomp deuz-ho he anout, he
veur, he garet, ha beza heu-nuan euz gant-ho.
Groump hor mad gant he grouadurien, pa omp bet
lekeat da vistr var-m-zho, mes va stagomp ket evit
mad hor e halon out-ho gret al bet evidomp mes
ni zo gret evit Doue. Ar grouadurien all, nemed an
Eled, na hekont ket anout he c'houez uag he, garet,
ni zo euzet d'he ober evidomp hag evit-ho. Reu-
zeudic eo eta an den uag a ra he vad gant pinvidi-
guezon an Antrou Doue, hep soujal morse d'he veur
ha d'he drugereat.

MAN

Var dan Gouez-hmenrou Doue.

Doue eo deuz groump ar heu
hep labour na danvez ebet,
hep guez hepken a lavaraz,
Hag ar bed eo an zisquezet.

Hoguen evit lacat en-ho
An uag euz a velomp brema,
Heu a gouezez c'houez-h devez,
Evit disquez deuz-ho he furnez.

D'an deiz kenta e guez errouet
Ar sclerjen hag an Eled;
D'ar c'houez-hvet e grouas an den
heul hag euz, euz he skeuden

Doue en deuz heuvel Adam
An den kenta, errouet diudan,
Doue a roas euz c'houez d'ez-ho,
Hag Adam he galvas Heva.

Hor mamm guenta a ouz savet
Euz euz gosteren d'he fried,
Evit ma vijent da james
Unan dre ar breudez.

BUEZ

An Antrou Mikel Noblets, Batez mizmauer.

(EIL PEVARE.)

Mikel Noblets en em dennas euz he vageurez, euz c'houez
paour braz, euz guez, a vadon an douar, mes en distro,
pinvidig menbered e vertuzon. Eus e tremaez meuz

moment da rei d'euz asoudeguez euz ar pezh am
bos resolvez. — Va mam, a leveriz, mar roit d'in
rouge ex'in da gouent an drapisted da bid'i erid hoc'h
ha da oher puijen. — Va mam a rhom eur moment
hep lavaret guer. — Glac'haret ha mantret ou he
c'halon o clevet ar c'homzouza. — Carel oan kalz
ganthi. — Mez, o vevz eur vevz a feiz hag a Re-
ligion, e deuz lavaret d'in. Per, emezin, an Autrou
Doue a zo da dad kenia, hag ar Religion da vam
guenta. — Ho droajon zo dreist va droajon me. —
Ker eta, pa z'oud galvet ganthi. — Me ne fell ket
d'in mont a enep bolontez Doue. — Goude boza pedet
hag examinet, mar eredes ex oud galvet d'ar stad-ze,
e renkes her c'hemer. — Bez eur manach santol
keia eta, va mab, keia, me a ro d'id va benedic-
tion. — Ken avo — az pe sunj euz da vam en da
bedennou — Pa glevi lavaret e vevz maro, ped
evitli, ha gra pedi evit repos haene en da gouent.
— Gouela douroc a ree o lavaret ken avo d'in, hag
o rei ho gourc'hemennou diveza. — Euz va c'hostez,
me a ouele va unan. — Poket am euz d'euz, hag
ez'oun sortiet. — Mad eo evl-se, va mab, a lavar
an autrou Person. — Gwel eo senti ouz Doue egnet
ouz an dud. — mez lak evet mad — te a zo iac'h ha
maout c'hoaz. — Gant piniennou an drapisted, ar
vovz a seblanto d'id marteze her ha poanuz. — Ah!
autrou Person, fin ar vevz a zeu buan — Ha neuze
petra en ar vevz an lura var an douar hag ar pini-
jennou ar-ro rusta comparachot gant euz erusted a
bado da viken? — Ah anta, ken avo, va zad. — Ruit
d'in ho benediction ha ped t' erid'oun. — Ma n'en
em velomp ket rou er bed-ma, esperanz am euz en
em velomp en eur bed guelloc'h. — An autrou Person
a roaz d'euz ha benediction, her guelaz o vont kuit,
hag en em levez da bedi. — Goude he beden e
scrivaz ar pezh en doa clevet gant an den isouane-ze
evit dere'hel sonj anezhañ, hag evit admirout cundo
an Autrou Doue var an eneoù chomet.

Moro Yvonic er Breizh.

Van son : *Fa c'halon a zo zannet...*

Yvonic a iou Breizh ha soudart kalouneq,
A zalc'he mui d'ho gredeñ ha d'ho reñ brezouneq,
Feiz ha Breizh zo heñ ato diviz hon Tadou koz,
D'ar Suos ha d'an Drubardet e lavaront mullos!

Var an dachen a hener, Yvonic zo coezel,
Hac anter-varo souden, d'an hospital douguet,
Euz druez eo he velet, rac bras eo he hoarhañ,
Euz dudi eo he glevet, rac kuer eo he gouzout.

Ret eo mervel etreza! Mervel pebas anken!
Pell diou va bro haniguet, etouez an Estren,
Heb douru eur mignon fidel da zec'ha va daelon,
Heb eur vant garantezus, d'am guervet, d'am selou!

Haguen, peira lavaran? E pep leac'h, e pep bro,
Eur c'hristen mad, eur Breizh, skoet gant ar maro,
A gav eur mignon, eur vant, evit he fualzi
He vignon a zo euz El, he vant a zo Mari!

Evelato pa sonjan euz bro, va Mam, va Zad,
En despet din an daelon a zeu en daoulagad;
Epad va c'hrisou e eredan, e kichen va goele,
Ho gueliet oll; mes allas! va sonch zo euz hure!

Etreze va bro santel aliz e sellan,
Hac em c'halon hep mare, dezi e lavaran:
Deus d'arz sicour da vervel, deus ha n'e zalc' ket,
Hac va Breizh en ginnou, ha me maro, chomet!

Ne glevi mui o crouz ar mar bras e crounar!
He dardou savet! ael a c'honourous an douar,
Mes hepret gant douru Doue e x'int diarbennet;
Var ho c'hu e tistroont, dic'hadout, dinerzet!

Ne velle mui ar c'hoarjou, al lannoc'her melen,
Nac an droniennoù dourou, leac'h ma c'hen ein llijen
Guechal pa z'oun bilhonie, o c'hoari o redet,
Assamblez gant va breudeur ha gant va mignonnet.

G'h a, al mod karneteuz, e hui va ingon brassa,
Kassit d'ar re a garsa, va c'h muiad diveza
Levrit da hep unan Yvonic zo maro,
Hac o vervel e kounza ar hanoc'h, euz e vro.

D'am Mam c'hui a lavaro e crouz ar brezell'ou,
Ho Map a zo bet fidel da heul he kente'llou,
Ar vev'leuz en deus caret, ervez ho gourc'hemenn,
Grent en deus dezi berdez gant flizans he beden

Levrit dezi ive, evit he c'hoarjou,
En deus gabet o vervel, coves sacramenti
Mervet eo gant esperanz da vont d'ar lardos
Mes ho pel sonch aneza, er beden diou an nos.

LEVR AL LABOURER.

I.

AR C'HEITA LABOURERIEZ.

Evid hoc'h, Bretoned a zivar ar mezon,
E teuan, hartz nevez, da seriva va gouernon,
Me lavaro penoz e testamut eoz mad,
Pe seurt douar da c'hoaz, penoz heñ labourat,
Penoz e lekeot da greski lioll ho euz,
Ho loened da voliaat hag ho c'uezan ivez,
Doue, crouer ar bed, an dud hag an kiez,
Ho ralloud a zo braz braz eo ho malelez;
C'hoi hepken a laka ann had da guellide,
C'hui a vir ann edou, da greski ho taca,
C'hui a seurt euz ann enev ar glas hag ann domder,
C'hoi a rer al labour, hep-d'houe h pa labourer.
Var va seridou distar, evit ma vint frouezuz,
Seulit ivez ho eras hag ho spered berzuz.

Ha te, Barz a Vened, den fur ha den gouzaek,
Te Joubrou, ken douguet evit ar Brezonek,
Te lenno va levrik, d'id-te her c'hrisougan
Evel d'am mignon mad, d'ar mignon ar gouellau.

Epad ann holl amzer ma oant chomet divlan,
Adam hor c'henta taid, Eva hor c'henta mam,
En eul hors hanvet Barzou ann douar,
A goulle hep poan ar frouez demoaz ar bar
Ar vicien troet euz-dre d'ar c'haf brassa
A zougue pad ar bloaz ar rezin ar c'hueka.
At fiez, ar c'herez, ar per, ann avalou,
Ar frouez holl hep labour, a greske er parcou.
Mes varlerc'h ho fec'het, caset diouz ho jardin,
N'ho deuz c'avet er bed, nemet sporn, nemet drein.
« Rak m'houe'ez euz, enae Doue, taret va gourc'hemenn.

« Vit plijout d'ho maouez ; sets ho puerjen .
 « Ann douar vo difrouez ; ha mar 'ell deoc'h beva,
 « E reneot labourat, hag e reneot poania . »
 Hacial an euv a gren , ar mor zo c'houmaret ,
 Ann douar a vrasel, ar bed zo difreuzet.
 Eunn E : a gas ermeuz hon tad kenta Adam,
 Gant eur c'hloze raz-glaou, noulz hag Eva hor mamam,
 A vir out-ho ann or, vit be diat ket enn dro.
 « Kenavo, lec'h netuz, o Eden, kenavo !
 « Gouez frouezuz. coajon glaz, bokedou, goasou-red,
 « Lec'h caret gant Doue lec'h caera euz ar bed,
 « Kenavo, kenavo ! O perag, va Doue,
 « N'ho : euz-m ket sente, evel gou r vugale ? »
 Evel-se, o vogela, o luitont an Eden,
 Trist ha gic'harer bras da ober pinjen.
 Brema us gavint mui, e lec'h ar frouez e huc'ha,
 Nemed mez, frouezou pat ar vagador e huera.
 Doue, goude ho fec'hiet, tad hepred truezuz,
 Ito desc, gant madetez, da c'hoaz ann had frouezuz ;
 Da balai ann douar, da hada ar c'hreunen,
 Ito hec'h da zavel, i to hec'h destum, d'le c'hempen.
 Ann oll dud var ho lere'h a deuz hec'h labourer,
 Ila n'ho deuz hec'h beva. ma n'ho deuz hec'h poaniet,
 I hui vez loutet doun hoc'h anchou hep bloavez,
 Labourer hep arzo, po doug ar guereuz.
 (A-benn eiz-dez eur pennad-oll)

SUL AN ARTIZAN KRISTEN.

Var ann . Ar Continuen

Var va droucoas e tougan brema
 A e huc'h devez labour ar bouez,
 E guirionez poan eo eua
 Mad eo ead euz deiz a hrouez ;
 Labour eo va c'halon o velet
 Var mognegion dister va al
 Gant doun Doue euan m'ar ket
 Eo deat ar zal eo red pidi.

Lochenig paour, lochenig vian
 Eilec'h ma coustan nijagou,
 Neme enai a leleac'h e velan
 An heul ouz o vasc hoarion.
 Me a ia huc'ha d'as kempen
 Gant hedou glaz ha bokejon ;
 Blenn ar parker hag ar rozen
 A dal hirroc'h eguit madou.

Var euz d'hoie pater didroadet
 Caer am eus bef, gant an amzer,
 Ar Ver'hez var am eus lakel
 Ila Sant Joseph en ho c'hever ;
 A m'hoie ema croua Jesus ;
 O fam'li santel, e hui her goar
 Ar paour kez Fanduc a so euzus,
 Ila, abalamour m'ho car.

E tal ho tread e lakin huc'ha
 Ar vozañ fleur-ma a c'huc'ha mad
 Goude ar prenest me zigoro ;
 Euan mis ma a rafe vad.
 O euz d'ho an nevez amzer
 I huc'ha fresc, dont tre euz lochen,
 Gant am euz d'ho c'houssa dibredet
 Hag gret em euz stard va seden.

Va Doue d'ridal a ra va c'halon !
 Va Doue ! an euv hag den so euer !
 Va c'hoef a veun quidat ar hanon,
 Kor seon oun hag euz alc'hueder.
 Va tad ha va mam am euz collet
 Ha va c'hoar vianve,
 Gouscoude euz a zudi carguet
 Bennos, Jesus ! bennos, Doue !

Er stal aliez siouas e veler
 Oher goap euz a Fanduc
 Noun ket petra eo, o severer,
 Eur paourkez dud, eur santel !
 Ar re vela o deus ouz truez
 Hag a lavar, selta hec'hont !
 Mes nep am goapa, liscoas jamez
 Goude va c'halon ne ve-jont.

Euz, pried diva va eue
 Euz e pried disken hemdez ;
 Euz e c'hoef da be, mare
 An tin sac euz ho carantez
 Euz me glo ho monez ken tener
 O parlant ouz goustale,
 Ha d'ann ma zoun d'ezse ha dister
 I hoc'h entent euz mapie.

Ah ! va e amaretet, ma e halfent
 Ilec'h a'out mad, o va Jesus !
 Ito d'adurezon a gant
 C'huc'ha na zoken d'ann !
 Ila ma e amfer, o Guere hez Vari,
 Pe guen and'us eo ho caret
 E tenent a galon d'ho pat,
 Ha uho e huc'ha mui o toust.

Euz anken vras a zen arechon
 Er stal da rei d'ho calonat.
 Neuz pleguet var va ostillon
 E vogela eilec'h labourat,
 O va Doue elevit va leden !
 O va Doue cruc'hiet !
 Ra vezu dre ar bed oll christen
 Hoc'h lano saute, benniguet.

Va Doue, ra deuz ho Rouantelez,
 Ila deuz pep labourer euz deiz,
 Da efa er feunteun a vuez
 Carantez, esperans ha feiz !
 Ra vo great a e pep leac'h
 O va Zaver ho poluatez,
 E pep i, euz an traon d'an eac'h
 Ra vo m'hoie ho madelez.

Mes silaou ! ar c'huc'h a so sonet
 Buan d'ann oferen ! o levenez !
 Toetat a ra va mui caret
 Jesus an Doue a vadelez.
 Goude leu eur pennadec'ha pourmen
 Euz biza ar re glan.
 Evelse an d'ezve a dremen
 Ila gonde d'ann e coustan.

Evelse dremen an oll silaou,
 Mes pa zigorez al luo gonde,
 En eur gana me d'ann va m'hoie
 Hag iac'h o ven cori hag euz ;

Mes a-seo en dra c'bellan herzel
Evel eur breizad calonec,
Var ar pemdez emañ ar breizad
Mes da sul ma gaf eur peoc'h c'husc.

Mes ar breizad evit ar breizad.

Dissad, 12. — Sul ar Septuagesim, da lavaret eo ar
seurt armoz eul ar Besslon. Nervez ar bed, ar sul-
ma so hanvet sul ar *Pas Dubas* Guechail e tommaine
dan deis hiro han ar e heriz. Ar 1° a z es ne c'han a
goa, hag a guener ne o'lat ead, avelanour eals eus
be bugale a dremen en dazur ar sizur vezou-ma eus an
eud, hag e dous e han d'ho distro d'ous komuso.

Dillek, 13. — Sant Paul kenta hermit. O te'hel
arrog ar hereseuon, e eavas en dezert he zivdiguez.
Beva a reas er bignon beten ead a drizing vloaz ha
eant. Epad eun river bras a vloazezion, Dous her ma-
gas o lacat eur van da zgas dezur bemdez bara evit
he vezans.

Dineen, 14. — Paden hor Zaker er jardin Olivet
nosket he besson. Ar glaz hor d'hor per hejou-ma a
reaz dezur ead e huzi an dour hag ar goad.

Demec'her, 15. — Santes Jannet Valez, rouanez a
Franz, pried dar roue Frances kenta, ha mere'h da Louis
unne. O vera bet d'lezel gant ar roue pehini a voa
car dezur, e tremenas ar rest eus he buez o sicour ar
beorien hag o sevel couenchou.

Dizot, 16. — Sant Vient ha Sant Anastas, mer-
zerien. Sant Vient, eus a Spagn, a voue lakat da rosta
var eul c'hril evel Sant Laurans, hag e c'houzavas
a bep seurt te remanhou-all eul ar feiz. Anastas, a
rouantelez Perz, goude heza gouvanvet ive pep seurt
poanion evit Jesus-Christ a voue d'benneit dre urz Cos-
mes roue ar vro-se.

Dingenev, 17. — Sant Guevro, olat, diskibl
Sant Tugdual, a zavas eur goue e Lob rec e kichen
Lanmen. Goude e reas hermitach en eul leach dis-
tro e parres Plouzouez. Eul e voue gallet gant Sant
Paul, escop Leon, da breizg en he escop.

Dissadon, 18. — Ols Conception duach ar Ver-
chez glorius Vati. Abao en en de a Pli naou discleret
eul mad ne ket eul ar pe'hel original bete Mari, e
de ar gristenien cressi ho devotion en andret ar mis-
terse a conception didach Mari Doue.

ABOY.

E meur a garter eul emaneet da douza an denvet
dou vech er bloaz. Ar re her gra, a lavar e c'bonne-
mot bep bloaz trivat'h real var bep penn danvad.
Petra benag ma vez berroc'h ar gloaz lievech, gous-
ronde etre an dou vech e vez eun tam mad muioc'h
eul en eur vech, hag ar gloaz, mar bez berroc'h, a
vez ive sinoc'h. Ar re a dous diou vech a ra an touza
kenta e fin mis eul, hag an eil o fin mis guesgolo.
Evel ma zeus eals a dud, e kerne dreist pep tra, hag
ho deus bandennon denvet, e ve mad dezo, a greden,
goulet hag hi a alle ober evelse daou douz. Hez ober
a allent da vana var eul loden eus ho denvet, bete

goulet. Eur goulet a drivec'h real bep bious var bep
penn danvad ne rale ket a zrug dezo. Ila pa vo ze-
ken hianoc'h ar goulet, e rale eul martore ober an
euz.

Alles d'as d'as d'as ar muez evit muez ho lout.

Er sizur dremen hon eus comzet eus ar vrese'h, mes
n'eus ket bet hano a remen-all nemet ar vrese. Setu ama
eur remed hag a impliger en Americ.

Kemeret eul sebeut goude ha lacat dour ganta ko-
ment ha kement. Heja rem en dra-se eur penadig,
goude e lezel da zlava eul peder heur varougnet.
Dion verennadig a guemeret eus an dra-se duoc'h ar
eul an dry-heur abars d'ous ha duoc'h an noz oir-heur
goude ead. — Ar remed-se en deus ive gret eals vad
o Bro-Zaus hag en Island.

Setu ama ive petra so mad da ober evit non pas
eul p'ant pa v z deul ar vrese'h da eul den.

Pa zidra ar vrese'h, ober eun tam toas, mes lano
eul loas erampnez, gant bleut eals (goude da vera) ha
dien. Prota neuze bizach an den eul gant an dra-se.
Eur blou a d'ar da guemeret evit hen ober kerkent
ha ma vo seac'h he vizac'h, e d'eer frota adarre. An
dien a v e outhan da gant debron, hag ar lout a
zeac'h an diabars eus ar c'hougorennou hag a vir na
deu ar c'houg da doulfa.

KELEIER.

Autron Escop Guenet, en eur vizita ar zoudardet
eul e Lorient, en doa paket ho c'hleuvel, a drugare
Doue eul guelloc'h brema, mes pell eul a lout
d'ho nez.

Ils eul ar Groas-Santel, o kemperle, unan eus ar
e haera ilizou eus ar vro, a voa coezet varlene, da vana
eul loden vad anez. Ar peiz u on ket bet d'acaret, a so
ker fali, evit dreare, ma vezo red douetus he discar oll
evit he zvel oll a bep anez.

An Deputet a d'le digouri ho assemble ar penne
eul ar mis-ma.

An tenna d'ar zori a goumso, er bla-ma, dre ar
Franz oll, ar e buec'h a vis meur kenta.

Setu ama an dervez hag an lout ma d'eer tenna d'ar
zori er bla-ma e departamant Finister.

Arrondissement Brest. — E Goutaimen, d'al lout 8 a
vis meurs, da 9 heur. — Ar memes deus e Loconnan,
da eun heur antier, canton Euzas; da 2 heur canton Lo-
cournan. — D'ar meurs 7, e Brest, 1° canton, da 9 heur
vintio. 2° canton, da 2 heur abardaz. — D'ar mar-
c'her 8, Landerne, da 9 heur, Plouzry, da eun heur
antier. — D'ar maou, Danulas, da 9 heur. — D'ar guener,
10, Brest, 3° canton, da eun heur. — D'ar adorn 11,
Lesneven, da 9 heur, Plabennet, da 2 heur. — D'al
lout 13, Landiliz, da greu-deiz.

Arrondissement Castellin. — D'al lun 6 meurs, Ar Paou, da eun heur. — D'ar meurs 7, Pleyben, da greis-deiz. — D'ar merc'her 8, Castellnevez, da greis-deiz. — D'ar iaou 9, Keraés, da 11 heur. — D'ar guener 10, Huelgoat, da 10 heur. — D'ar sadorn 11, Castellin, da greis-deiz. — D'al lun 13, Crozon da eun heur.

Arrondissement Montroulez. — D'al lun 6 meurs, Guitouede, da 10 heur. — Ploascat, da 2 heur. — D'ar meurs 7, Castel, da 8 heur, Taule, da 3 heur. — D'ar merc'her 8, Plouigneau, da greis-deiz. — D'ar iaou 9, Sant-Thegonec, da 8 heur, Landivizau, da eun heur. — D'ar guener 10, Laumeur, da greis-deiz. — D'al lun 13, Sizun, da greis-deiz. — D'ar merc'her 15, Montroulez, da 8 heur.

Arrondissement Kemper. — D'al lun 6 meurs, Pont-n'Abat, da 11 heur. — D'ar meurs Kemper, da 10 heur. — D'ar merc'her 8, Brice, da greis-deiz. — D'ar iaou 9, Plogastel-Sant Germen, da 11 heur. — D'ar guener 10, Pont-Croas, da 10 heur. — D'ar sadorn 11, Douarnenez, da 11 heur. — D'al lun 13, Fougant, da greis-deiz. — D'ar meurs 14, Coukerne, da 11 heur. — D'ar merc'her 15, Rospenden, da 9 heur.

Arrondissement Kemperla. — D'al lun 6 meurs, Scaer, da greis-deiz. — D'ar meurs 7, Bannalec, da 10 heur. — D'ar merc'her 8, Poul-Aven, da greis-deiz. — D'ar iaou 9, Arzano, da greis-deiz. — D'ar guener 10, Kemperla da 11 heur.

E Roazon eus bet eun foar gaer e emansamant ar miz Bez ez oa var ar marc'hallac'h, pe blasen foar, 1,140 pen lezeg, 475 coublat ejenact, 740 biec'h hag ousten 1000 pen' mœ'h. Mad oa ar foar p'eo gur eo bet guerez an daou fars eus al loebet-se all.

Abaoe ar c'haout a vez L'huverez, eo permetet posketa er steroù.

Epad ar bloas 1894, eus bet roet e France, 321,000 por-d'arm, pe conje da jasseal.

Ar glaezer bras so bet er bla-ma, er sizunvezion di-veza, ho deus lakat ar steroù da c'hola gant ho dour an douaron a dost. Ne veler e pep leac'h nemet lennoù e plas ar prajer. Goude n'ho deus ket gret an dou- re er bla-ma malleurion evel a reont avelho Bro Breiz-Izel so eurus da gaol stankennon dour pero a vir na jom varni pell an dour heuz. Rager breiz-pat an doureier bras a ra ato muioc'h a reuz, muioc'h a zrouz.

Epad ar gual avelon so bet a'eus ket pell, eul lestr saoz en deus destriet e creiz ar mor braseur mous hag a zo guandie a Vreiz. Ho lestr hauev *Meunars-hout*, so bet brazuet gant ar goa amzer hag a tarzjou mor epad ma edo o listri eus ar Martinic da Voued. Ar c'habiten hag ar vartolodet a voa en em zavetel p'ha evel ma c'helle var neun pe var damou plonch. Ar c'habiten eken pelho a voa forstet he c'har, hag ar mous-ma p'ha ne voue ket neun a voa chouet var ar peiz eus al lestr ne voa ket bet forstet gant ar mor. Goude eun nebeut devezion an cil mest a voue savet ive, hag ar mous a jomas eunan daou

zerez c'hoas var an tamon penne. N'en doa mui he anaoudeguez, ha ecorret oil oa he mui pa zigoczas ar mazon gantha.

Ar c'habiten sauz a c'houlenno goudeze digant ar mous, han! c'hoant as pezo-te c'hoas da vont var ar mor? Carel a rez-te c'hoas ar mor? o ia, emezan, muioc'h eut biscoas! — E peira e sojuz-te p'edon var an tam penne-ze ha voa nemet mor en dro dit? — Dec lur a voa em godel, ha bep en amzer e cassen va dora d'am godel hag e lavaren. Mar guellan mont ac'han, e prein goul an dec lur-ma eus plet bras da Zantez Anna venet!

Ar rossin so ker eun nebeut so. Evelse tud ar vro-ma a ve mad dezo ober rousin eleac'h ma zeus guez pio. Lavaret a rer ez euz, er bla-ma, d'eo em lacat da ober rousin e departamant Morbihan.

Ea dez-all eun den divar ar mœz en em gavas ganthan daou voue'his, daou henn seon evit daare. Sevel a reas c'hoant gantha d'ober goap eus ar c'houeriat, hag en em lakjont unan a bep tu d'ezan, asa, cleo emezo, peira out-te? pe eun azes pe eun diot out?

Ne ouzon ket d'ar zur, eme ar c'houeriat; mes ar peiz a ouzon mad, eo emañ euz daou!

Lavaren heu Tud reu.

Didalvez eo ha coll amzer
Deski ar mad ep he ober
Digant mignañ eo quell caout dour
Evit gual digant enebour.

PRIZ AN ED.

KEMPER. — 3 C'huverez.	Post Navez. — 2 C'huverez
Guinis. 45 lur, 25 c.	Guinis. 45 lur, 60 c.
Segal. 9 lur, 49 c.	Segal. 9 lur, 46 c.
Eiz. 8 lur, 09 c.	Eiz. 6 lur, 84 c.
Ed-du. 9 lur, 79 c.	Ed-du. 40 lur, 02 c.
Kere'h. 7 lur, 45 c.	Kere'h. 7 lur, 50 c.
Avalou-douar. . . 2 lur, 41 c.	Avalou-douar. . . 2 lur, 97 c.

MONTROULEZ. — 28 Guener.	VREIZ. — 50 Guener.
Guinis. 45 lur, 03 c.	Guinis. 44 lur, 85 c.
Segal. 4 lur, 46 c.	Segal. 42 lur, 76 c.
Eiz. 8 lur, 66 c.	Eiz. 7 lur, 03 c.
Ed-du. 2 lur, 06 c.	Ed-du. 40 lur, 40 c.
Kere'h. 6 lur, 07 c.	Kere'h. 7 lur, 20 c.
Avalou-douar. . . 7 lur, 00 c.	Avalou-douar. . . 3 lur, 83 c.

Ar pris merket ama eo ar pris creiz da lavaret eo ne doa nag on huella, nag an izela, nag ar muioc'h a fectoltr, pe ar boezel.

Ar Gerant. An DE KERANGAL

KEMPER, MOULIER GARD AN. DE KERANGAL, MOULIER AN RECOPTI.

Baradoz a blijadurez evit he labourat hag evit he gionall. Hag a roaz d'ezhan eur goure'hemen, en eul lavaret. Debrt euz a oll frouez ar Baradoz mes ne zebrit ket euz frouez guezen anaoudeguez ar mad hag ann droez; rac euz douz ma ho paro debret frouez auz-hi a varfet adra-vir.

« An Autrou Doue en doa ivez lavaret : Ne ket mad e vo ann den he-unan. Greomp d'ezhan he eil hevel ont-han. Goude eta ma en devoe Doue grept oll anevaled ann douar, hag oll laboussed ann Env, e ligassaz anezho d'heg Adam, evit guelont pe seurt hanter a roe d'ezho, rac ann hano a roas Adam da bep anezal, eo he vir hano Adam a roaz ho hanteron d'ann oll anevaled, ken da oll laboussed ann Env, ken da oll loened ann douar. (Par ha parez e oant), hoguen n'en em gave evit Adam eil ebet hag a vije hevel ont-han.

« Ann Autrou Doue eta a zigassaz da Adam, eur c'housc eilet, hag epad ma oa cousket, Doue a denaz eur gostezen anezhan, hag a lekeaz lig ann he leze. Hag euz ar gostezen an Autrou Doue a zavaz ar vamez, hag he digassaz da Adam. Hag Adam a lavaraz : Chetu aze brema ascorn euz va eskern, ha lig euz va c'hig. Hou-ma a vezo gavet goarez, abalamour ma eo bet tennet euz ar goaz. Dre a abec da guement-se ann den a z leze he dad hag he vamm, hag a zale ho mad d'he bried, hag e vezint daou euz eur c'horf hepken. (Chetu aze institution ar briedeguez, he c'hoar hag he zantelez. Galloud ebet var ann digar na hec dispartia daou zen, eur veach euzep, me lavar, ho dispartia en hevelep fessou ma vent libr da ober euz d'ann Rue Jesus-Christ en deuz isphiket mad divezatoc'h a ezen douget er Baradoz arrien. Ar per a zo manet gant Doue, emez-han, ann den na die ket he dispartia) « Hoguen Adam hag he bried a oa naaz, ha u ho doua muez ebet a guement-se »

(Doue adaleg ar penn kenta en derna erouet euz izol brax a Elez evit beza tud he lez eoraz ann Env, hag he gannaled e kichen poblou ann douar. Root en devoe d'ezho, dre natur ha dre c'hraz ann douezennou ar ro gerra. N'ho doa ket a gorf, mes ho spered a oa euz arassoc'h egnet hano ann den « Va Autrou mad, emez eur vamez da Zalomon, e hui zo eur roue fur, furnez euz Eal so ann-hoc'h, hag ho coustiguez en em astenn var oll draou ann douar » Ann Elez ho deaz eta eur voustiguez vraz, ha euz a c'halloud, pa iol galvet avechou nerz Doue, armoen ann Autrou.

Mes ne chomjont ket oll er stad luzel hag euzuse euz darn vad anezho a gouezaz dre ourgoull, o clask en em zavel ken luzel ha Doue, hag a zo taolet evit biken a gannaled ann iern. Hoguen u'ho deuz ket chomchet oatur, ho gousiguez hag ho galloud a zo chommet gant-ho hag ar vamez a zo deuz d'ezho var ann oif. Maiz ho deuz euz Doue, ha goarist euz ann dud. Ha Doue ho lez da ampredu he zervichenen, erol m'her

guelimp bremaik, ha divezatoc'h a buex ann den santel Job.

Euz darn all a zale'ha mad da Zoue, hag a dremennaz, dre eur c'hraz nevez, euz eur sclerigen euz vrasoc'h ma en em gavjont tostoc'h e heaz d'ezhan. Ho euzsted, na hevelont mui he c'holl, ha carguet int d'hou diouall.

KAN.

Ton *Ar Benneze a Guerdouez, 21.*

Doue a reaz, evit hu c'hoar,
Eur Baradoz var ann douar,
Eur jardin a blijadurez,
Leuz a vokedou hag a frouez.

El leac'h-se, pro ann euzsted
Ez oa diou vezen garr meurbed;
Ar vezen a vuez hir-had,
Ha guezen ann droeg hag ar mad.

Euz, lekeaz Doue ann den,
O rei a ezhan eur goure'hemen :
« Debrt diouc'h oll frouez ar jardin,
« C'honessat ar bleaz, al louzo fin,
« Hoguen na zebrit ket a-vad
« Doue a guezen ann droeg hag ar mad;
« Ar frouez anezho zo c'houero,
« Mar touchit hepken, c'hous varro. »

BUEZ

AN AUTROU MIKAL NOBLETS, *Deleg missioner.*

(TREDE PENNAT)

E ti he vagueraz eo e cavaz a nevez d'ezho; rag ober a reaz he zoud da zoud er memes parrez, ken euz gouzann disprjans var disprjans, ken euz silvidiguez he dad, he vamm ha silvidiguez ar barisionez. Hag e leal euz a frouez a reaz e toner an dielen, ispartal e toner ar ro haouen. Arriere hed hag ar vugale. Mes hez ez oa gousconde euz a dud direol, tud stag ho c'halloud e h'madon, eozion ha pijadurechou ar bed, hag a roa brax gant-ho c'levet prezeg a euz ho disprjans. Euz-hi seizon ar c'hentellion fur a roe d'ezo, e clascjont aliez a vech ann tu da lemel he vuez digant-ha. Euz anezho, hag a roa zoken euz d'ezho, o veza he gavet euz dervaz ann diz, en em lekeaz e tal da denaz var u-ezho. An den Doue, o veza en em daolet d'ann daoulin, a zispataz he vruched d'ar muntrez, hag ar muntrez-ma a oie ken estoupet euz he galouniez, ma lezaz he bistolen da goza d'ann douar. Ho dad he-unan zoken a denaz euz d'roa gand eur var var he lech en zoul he vamez, mes Mikael a guc-

det dra he xaelou hag he bedennou, enn hevelet doare ma oas abarz nemer c'houec'h ar gristenien fall enu eil heg-dodar-ze eguet na oa ar ro vad pa zigouezaz eno.

Mikel n'en doa ket brasoc'h ioul eguet exant'perz e Croaz he Vestr divin, hag e-leal eant a reiz e Landerne an dro a glaske da c'houzaon. An deiz m'ac'h erruaz eno, enn den mezo a douar var he lerc'h, eus c'hloze gant-han enn he zour, Hogen, e doug an nebeut mizou a dremenaz er guer-ze, e oue rouez avoualc'h ar re a e honnoaz da Zoue, mes ena diaro na niver bian-ze a zalc'has mad heleg ar maro d'an alieu santel ena doa roet d'ezo. Enn ive eo ec'h en ois zervichaz evit an dro guenta eiz an tae ennon enn doa great enn he c'houez, hag ec'h anavezaz soudou n'en doa ket soujet fall, o credi o choum doanoc'h er speret ar peh a vleur gand an daoulagad, eguet ar peh na reaz nemet clevet gand an disonant.

(Eur pennad-all ar vech kenta)

AN PAIS DOCTOREY HAG NO LAVARLOU

(3^e PENNAET.)

Red eo evit Religion.

Eur goapaer benag marteze a ve cavel hag a lavare ar Religion ne de mad da netra.

Respont a eiler. Ya den mad, an oll na lavarent ket c'houec'h, evel-ze ol Dadou santel an iliz, an oll Esquibien, an oll Yeleven, ad dud desketa, goec'heza, santela, an oll dud couls lavaret a bep amzer hag a bep bro, a lavar netra c'houec'h, netra guelloc'h d'an den, evit ar Religion.

Ne lavaran ket n'ho peffe ket calz a speret hag a zecadarez, coulscoude me lavar deus h'ar vigner, quell e ganeen credi d'an oll dud-ze, evit na de credi c'houec'h hec'h-unan. Kercouls, ar Religion evel a ouzoc'h, ar goar Religion a lavaran, a zesk d'an den pios en deus he grouet, pios en deus roet dez'han he gorf, he one, he rec'hel, he nerz, he zantrez, kement tra en deus, evit petra eo bet crouet, ha petra dem da veza goude ar vuez-man.

Deski ra c'hoas dez'han petra dle da ober evit dont a denn da drec'h he dechou fall, an onrgouil, an uztrenez, ar pech'het mozas, ar vesventi, an diegu, pere eo ho deveriou e kenver Doue, e kenver he neasa, en ho guener he-unan; d'ann tadou ha d'ar mammoz e lavar pere eo ho deveriou e kenver ho bugalo, ha d'ar vugalo pere eo ho deveriou e kenver ho zad hag ho mammoz, d'ar vistri ha d'ar vestrezet pere eo ho deveriou e kenver ho zervicherien, ha d'ar zervicherien pere eo ho deveriou e kenver ho mistri hag ho mestrezet, d'ar priego, d'ar vreur ha d'ar c'houezet d'ar vignonet, d'ann amezeien, d'ar rouanel ha

d'ar ro zo d'indauko; d'an oll en eur guer ho deveriou an eil e kenver eguil.

Ne ket avoualc'h, netra guelloc'h eguet ar Religion evit c'houec'h an den a onep oll boanion ar vuez-man: deski a ra dez'han gouzaon eb en em glema ar baourentez, ar c'hlevezjo, ar c'hollou, ar hoan aperet, ar maro he-unan.

Ha ne de ket eun dra vad deski d'an den pios en deus her c'houec'h, evit petra eo bet crouet, petra dem da veza goude ar vuez-man? Ha ne de ket eun dra vad miret outan da veza mesvier, lez, den fall? Ha ne de ket eun dra vad c'houec'h calon an den e creis poanion ar vuez-man ker c'houec'h? Setz gouzoude petra ra bemnoz ar Religion dre bevar c'houec'h ar bed. Lavaret eta vuziken gant ar re-all: netra c'houec'h, netra guelloc'h d'an den var an douar evit ar Religion.

II.

Ar goapaer marteze a lavare c'hoas: me n'em eus tamm Religion, ha coulscoude a zo fac'h pesk.

N'ho peus tamm Religion, a lavare, an anevalec mad n'ho deus ket kena nebeut. N'em dije ket erdet biken, e vije kement a fouguo ennor'h a lavaret d'an oll e zoc'h hevel oc'h he ki, oc'h he kaz, oc'h he p'oc'h, oc'h he mare h.

Ha coulscoude eme c'houec'h, e zon fac'h pesk. Goaz-ze? Doue hoc'h esperu er bed-man, mes er bed-all e vior cavel. Ne ro deoc'h nemet plijadur, guelloc'h e vije deoc'h eus tamm poan, ar plijadur a heja an den aliez viorc'h Doue, cileach ar boan hen laca aliez da zistegi goulon.

Ha neuz, me her goulou diganeoc'h, petra ho peus c'houec'h da lavaret dre ar c'houez-ze me n'em deus tamm Religion hag a zo fac'h pesk? Ar c'houez-ze, a gav d'enne, ne lavarent nemet eun dra, lavaret a reont ne ket ar Religion eo a ro ar rec'hel deoc'h-hi, mes an dra-ze ne var ket outi da veza mad da rei ar rec'hel da veza a hant all fionleont digant ar vidic'net eus a he leac'h e teu c'houezjo an den, hag a lavaret deoc'h aliez, eus he zuzarchou, eb mont larcoc'h, pet mesvier a gail he rec'hel, aliez zoken ho buez dre ho c'houezjo? Hogen, ha ne de ket ar Religion eo a heja muna an den viorc'h an dizarchou?

Ilag ousten, an den ne ma ket var an douar ebken evit eant rec'hel, evit dibri, eva, coulsket, labourat, oguis an anevalec, var an douar eman da guenta evit anant. N'oe, e garet, ober ar peh a c'houez nemet dez'han ha beza evit gant an den eur vuez-all, hogen, ar Religion d'ann eo a zesk dez'han petra eo ar vuez-all-ze ha p'oc'h eo ar goue hent evit mont dim.

III

C'hoas e lavare ar goapaer: me anavez calz a dud a religion ha n'int ket guelloc'h evit re all ha n'ho deus tamm; evel-ze ar Religion ne mad da netra.

Lacompe va goue ar peh a lezrit; lacomp e c'houec'h

arvazac'h hag e va e gourionez tud a religion ha ne dint ket guelloc'h evit re all ha n'ho deus tamm.

Me ive, va mignon, a anavez kezet hag a zo eur c'habest mad en ho fenn, ha ne dint ket porfeloec'h evit re all hag a zo digabest, evel-za eta ar c'habest ne dal da netra.

Es, eme c'honi, ar c'habest zo eun dra vad; mes bez zec'h kezet hag a zo diessoc'h da ren evit re-all.

Ha me ive a lavar: eo, ar Religion zo eun dra vad, mes bez zec'h tud hag a zo diessoc'h da ren evit re-all. Gout a rit petra vije an dud a religion-ze ma n'ho divije tamm? An anter gossoc'h evit breman, hag an dud eb Religion, ma ho divije eur c'hreunen? An anter guelloc'h. Ar Religion eta zo eun dra vad.

Ma am deus lavaret, locomp e zeus tud a religion ha ne dint ket guelloc'h evit re-all ha n'ho deus tamm, rac, ne gredan ket e vo gour kement-ze.

Credi a ran ec'h anavezit tud hag a zo badeset, hag a ia da zal d'an oferen, hag eur vechic an amzer da goves, ha ne dint ket guelloc'h, evit eur guel, evit re-all ha ne deont moro var dro ilis na helec ebet.

Me a lavar: evit eur guel, rac a beun barn eun den e ve ret diiken en ho spere hag en he galon, ha ne deus nemet Doue ha a helfe lenn eo. [Cals tud zo hevel oc'h ar beziau a veler er goerejou: an diavez anez'ho zo gwen kann, hag an diabara zo lenn a vrenaderez.

Mes, ne root liken da gredi d'imme na da zen ne ve ket guelloc'h eun den hag en deus e gourionez Religion, da lavaret eo, eun den hag a grad hag a beul al lezeu gristeu evit eun den ha n'en deus tamm, ne root biken da gredi na d'imme na da zen, ne ve ket guelloc'h eun den hag a gar Doue dreist kement tra zo hag he mousa evel d'han he-unan, a vir-ar zulou hag ar goelion gant eun den mad ha pedennou, a loaign evit en em avoal eun al lezoudouet, ar pec'hjou mezus, an droug prezegueret, ar guier, al laceracion, evit eun den ha ne anavez na Doue, na dioul, na Harados, nag stern, na gourc hemeannou Doue, na ro an ilis, ne da morze vardro helec nag ilis ebet, ha n'hen deus eun nemet rac an archerien ha rac teod an dud.

En eur guer ne root moro da gredi ne ve ket guelloc'h eun den a religion evit eun all ha n'en deus tamm.

Hag e gourionez, pion a veler a ruilla var an henchou bras gant ho c'horfjou? O scanvat godel ho deus? An dud a religion? Nann. Pire en an dud anank a veler a redi an novizion, ar c'horion, an hostaferton, an chetou? Ila grudo e e hober mex d'ho mad ha d'ho farrestion? An dud anank a religion? Nann. En eur guer pion a veler oc'h ober dizra e ker couls ha var ar maza? An dud a religion? Nann.

Hen anzo a vanker eta, netra guelloc'h, netra crevroc'h evit ar Religion evit pollat an den diou an droug, hag hec' locat d'ober ar mad.

IV.

Hag echu eo gant ar goepaer? Clerit c'hoas: Beza zeus cals a dud desket mad a ve heulont ar Religion, ne ket red eta reant Religion.

Mes cals a dud desket mad zo ive hag a beul ar Religion, caeroc'h a lavarin deoc'h, ha kement hini a anavez mad an amizion tremenet a lavaro evel d'bon, abaoe trivac h cant vloas ma zeo deut hor Zilver var an douar, elouez an dud e gourionez desket mad, ne ve ket ravel unan dro ugent ha n'ho deffe ket bet a Religion, ha c'hoas meur a hini eus ar re n'ho doa bet, siouas! tamm Religion ejad ho luez, e deus anavezet var goet ar marn, o doa bulet gant an hent fall, hag ar peh a zo gour evit an aizer dremenet a zo gour evit laro en deiz. Nann, hini evel guechal, elouez an dud e gourionez desket mad, ne deus ket unan de ugent a n'ho deffe ket a Religion.

Me a lavar e gourionez desket mad, rac, tolt evez mad, beza zeus cals a dud hag a vo lavaret desket mad ha ne onzont netra. Ne ket avoallac'h beza bet pet er scol evit beza desket mad, ne ket avoallac'h zoken gant lenn, scriva ha distaga bommou galleg, balulal caer ha caout var ar c'heun eur guscamaout antron, evit beza desket mad. Cals a dud zo het eis, deo vloas a redeo ar scolou, ho deus var ho fenn eun toc moult luy ha var ho douarn eur manegou caer, ha ne onzont ket cals a dea.

Henneou all zo desket mad var bep tra nemet var ar Religion.

Lavaret a rait deoc'h kement tra zo tremenet abaoe ma zo crouet ar bed hec' vrenan, pad stereden zo azoc'h hor pean, peguet emant an al diou ebet ha peguet emant pephini diouzomp, hevel a rait deoc'h kement rouanteleu zo er bed ha kement tra gaez zo eun ho, asout a reont al lezennou, ar guerza, ar prena, eas a dijan eol leste, mes mar goulennit digant ho Fater, eun tamm catekiz, ne onzont mui: penaos, lavaret amas d'hin e beultent eur Religion ha ne anavezont ket.

Daru all, digares ma ho deus eun tamm desculturez, a tefe dez ho, mar plie'h, ober scol da Zoue, c'hoant ho deffe, evel guechal an Hec fall, nevel kenn huet hag lro, ha Doue a ia dez'ho evel d'an Hec-ze, taleur a ra anez'ho en denvalijen, hag an denvalijen-ze a ve outo da velet hent ar Haradaz, hag ho lra da zoken e reek an anevaleit mont.

Eur rumm all zo, hag a anavez mad ar Religion, anzo a reont zoken eun ho ho-unan e tleffent he beuilla, mes, neuz e ve ret rei d'ho fere'hen ma lou aliez deut dre an hent fall, lavaret kenavo da honma ha da honnont, terri ho fenn oc'h ar hostamanchou fall, ment d'an oferen ha da gofer. Mes allas! An traoze ne vezont ket gret evit ho lavaret, ret eo caout ners, ret eo caout calon, ar peh n'ho deus ket, ha setu eno peraz n'ho deus ket kenn nebeut a Religion.

Evel-za eta, pe velloc'h pe e ker pe var ar maza, o

kar dreist oll, nnan bennez hag en deus eun tamm
deseadurez, ha ne hent ket ar Religion, ne lavarit
morse: hennez no gred ket e vo red caout Religion.
penruia o lavarac'h gueler, mes lavarit: hennez ne
anavez ket ar Religion, pe e zeus en ho galon eun
hoc'h fall hog a zo treac'h dez'han, hag an tec'h-ze a
zo aliez mezuz.

Ha neze ar Religion a zo eur c'hraz a ro Doue d'us
hin a gar, neket avallac'h heza desket mad evit caout
ar c'hraz-se digantan.

Evel-se ta, digarez ma veler ind evit eur guet, des
ket mad ha ne hentont ket ar Religion, ne heller ket
lavaret ne de ket ar Religion eun dra vad, ne de ket
red caout Religion, rac ma ne hentont ket ar Reli-
gion, ne ket abalamour ma erdent ne ket ar Religion
eun dra vad, ne ket red he hentil, mes aliez abala-
mour ma ne anavezont ket anezha, hag aliesoc'h c'hoas
abalamour da eun digarez fall beuzac.

(A-benn eiz-dre eur pennad-oll.)

LEVE AL LABOUREL.

II.

ANN BOCAROU A SEP SEURT.

Sollat mad hent digor eur praz douar nevez,
Mar seil ouz ar c'hreiz-nos, pe varzu ar c'hreiz-laz
Ouz ann avel goularn, pe ann avel guered,
Da heiz ex-en ead, da heiz ne il-ec ket.
Mar d-eo tomm, mar d-eo sen, mar d-eo skant pe boutner,
Ha penoz hel labour ann douar euz ar c'hervor.
Eur vro zo mad d'ann ed, anna all d'ar vosen;
Anna e kreak ar gouez, ha pelloc'h eur c'hlaem.
Sarzao a rei d'eboc'h gouin, ann holl arvor, gouiniz:
Douar Gondi, ed-du, ribl blavet, pep seurt piz,
Douaron Alre, mell, re Malguenak segal,
Prent kerc'h Neulliac, ha goumiz h-han Noal;
Labouret ann douar troet var ar c'hreiste,
Pe d'ar guered izel, Loskit bete goule
(Mar hoc'h euz pareon all) da vont da zour koz.
Ro zell ouz ar c'healarn, pe ouz ann heizler aoz.
Ann douar sen, izel, a zo mad d'ar prajou;
Ar menezion buel a zo gouell d'al lannou.
Ar segal eo em blij eun douaron buel,
Ar goumiz a gar gouell douar d'roz hag izel.

Na guemeromp ket skoner diouz eun Aubrou merour
A gred gouell eridamp anfaout hoo labour;
A had o Breiz-izel, evel en Normandi,
Ed-du, mell e Sarzao, ha goumiz e Buhri.
Goulet a vo ep pell o lezel ar vicher,
Hag a testrei meuz ha skant he talc'h d'ar guet.

Ar vour-lusenn, avad, dru ym ha stadi,
A hel, gant muez hent, goullat eur verenti.

Mar sonj d'eboc'h ober gouell, heallit anezha.
Mes sonj mad kent sench ho kurri var eun dro;
Kent sench hoc'h oll oler, kent sench ho penijon,
Neb a sench aliez, aliez a ra collon.

Mar en deiz sol ho park, toallit dounn ann anebou;
Mar kavet mein pe bri, divergut ho soc hou;
Newze ann dezar fall, var e'horre ma zou ket,
Hag ar ste, hag ann teil, na-z'int ket d'ar goeld.
Leut eur vech hennak ho parkon da zastuz,
Na lakit ket vez goumiz varlerc'h goumiz,
Segal varlerc'h segal, na daou vloaz lere h varlerc'h
Er memez park ed-du, pe lu, pe heiz, pe kerc'h;
Ma na fell d'eboc'h e berr goulet ho pare senket,
Ho creun o d voanast, oll ho pounon rollet,
Senchit lec'h d'eboc'h edou, ho touar ep trentast
A zoug d'eboc'h neuze colo hir ha greun mad.

Evel eur brezelid, ho pet ho penijon:
Kurri ere da zougenn ar brasa carradow.
Eur soue h hag eur c'houltr-moan euz ar ro lommenn
Eur c'hoptach ouin pe derv euz ar re galeiz;
Eul laz a eiz troad, toullit gant eun taler;
Eur c'hikron bouarnet; eun eur guer, eun alar
A faout doun ar sol, her rogo penn-da-benn.
Hep na vego red d'eboc'h da hep tro her c'hempenn.
Y l stard ann douar, dalc'htu prest ho rolled
Vit torri ar monted, lommenn dent ann hogged,
Red e vo eant eur varr, eur fore'h, eur gariguel,
Eur biguel hag eur bal, eur c'hrog hag eur rastel.

Na c'hortozit ket re evit peza ho touar,
Na vit ho c'hompenn gant eur c'henn, mar guellenn,
Evit ma storno ket goulit h' d'ar goan;
Evit ma storno ket, mar tol h' c'hoaz d'ann han.
Netat h' da bep couiz, pe e vego goulet
Ker glaz evel eur prad, toullit gant al loened.
A lez al logad o deuz eul leur toullit,
Savet ho n ono hag ho zolier c'arguet.
Ar c'hroz hag ann tousek, ha c'az a loened all
A zaotr d'eboc'h ho creun ma na fell d'eboc'h d'ouat!

Ber'ez euz hag a raz ho greun kent ho hada;
Darn ho drog hag ho gleb, da gouzi ho laka,
Ha ma na zhabout ar gouella euz ann had,
Hind a vef e-berr ho greun ho l voanast.
Evel-se er bed-ma ann holl draou a falla.
Henvel omp euz eun den a veler o roentia
Enep da red ar mor, mar arzo var he reon,
Ann dour en eur ziskenn hent tal rakt d'ann traon.

III.

LABOUREL ANN DISCAR-ANNEH HAG AR ODAV.

Red eo brema goulet da be gouiz labourat,
Na penoz'n eun guemer evit dastum eun mad.
Na gollit ket amez goule m'eboc'h euz eusket;
Kentiz ha goul Mikel, var hoc'h alar krommet,

Arroundissamant Castellin. — D'al lun 6 meurs. Ar Fao, da eun heur. — D'ar meurs 7, Pleyben, da greis-deiz. — D'ar meurs 8, Calloerevez, da greis-deiz. — D'ar meurs 9, Keraës, da 11 heur. — D'ar guener 10, Huelgoat, da 10 heur. — D'ar zadorn 11, Castellin, da greis-deiz. — D'al lun 13, Crozon da eun heur.

Arroundissamant Montroulez. — D'al lun 6 meurs, Guitevede, da 10 heur. Plouescat, da 2 heur. — D'ar meurs 7, Castel, da 8 heur; Taule, da 3 heur. — D'ar meurs 8, Plouigneau, da greis-deiz. — D'ar meurs 9, Saint-Thegonec, da 8 heur; Landivisau, da eun heur. — D'ar guener 10, Lanmeur, da greis-deiz. — D'al lun 13, Sizun, da greis-deiz. — D'ar meurs 15, Montroulez, da 8 heur.

Arroundissamant Kemper. — D'al lun 6 meurs. Pont-n'Abat, da 11 heur. — D'ar meurs Kemper, da 10 heur. — D'ar meurs 8, Bréc, da greis-deiz. — D'ar meurs 9, Plogastel-Saint Germeur, da 11 heur. — D'ar guener 10, Pont-Croas, da 10 heur. — D'ar zadorn 11, Dourmenet, da 11 heur. — D'al lun 13, Fouesnant, da greis-deiz. — D'ar meurs 14, Conkerne, da 11 heur. — D'ar meurs 15, Nosporden, da 8 heur.

Arroundissamant Kemperle. — D'al lun 6 meurs, Scaer, da greis-deiz. — D'ar meurs 7, Bannalec, da 10 heur. — D'ar meurs 8, Pont-Avon, da greis-deiz. — D'ar meurs 9, Arzano, da greis-deiz. — D'ar guener 10, Kemperle, da 11 heur.

E Roazon eus bet eun foar gaer e comansamant ar miz. Bez' ez oa var ar marc'hallac'h, pe blasen foar, 1,440 pen kezeg, 473 coublat ejennet, 140 bioc'h hag onspan 900 penf moe'h. Mda oa ar foar p'eo guir eo bet guerzet an daou fara eus a loenel-se all.

Alaoue ar c'henta a viz Eost, eo permetet pesketa er steroù.

Epad ar bloas 1884, eus bet roet e Frans, 321,000 por-d'arm, pe coupe da passeal.

Ar glazier bras so bet er bla-ma, er sizunvezion di-veza, ha deus lakat ar steroù da c'hota gant ho dour an douarou a dost. Ne veler e pep leac'h nemet lennou e plas ar prajer Goueoude n'ho deus ket great an dou- reier er bla-ma malheuriou eus a reont avelho Bro Breiz-Ize so eurus da gaout stankennou dour pere a vir va jom vana pell an dour beuz. Rager-brasou pat an doureier bras a ra a. a. m. m. a. a. reuz, m. m. a. a. zroug.

Epad ar gual avelon so bet n'eus ket pell, eul lestr saoz en deus destumet e creis ar mor bras eur mous hag a zo gounneha a Vreiz. He lestr hauev *Bleu-ur- e-hoat*, so bet bruzev gant ar goel anzer hag an tarzou mor epad ma edo o listrei eus ar Mart nic da Vourdel. Ar c'habin hag ar varitoloet a voa en em zaretet pepenn avel ma e helle var neu pe var damou plouch. An e mest eken pelm a voa torret he e har, hag ar mous-ma penm ne vouc ket neu, a voa chomet var ar pez eus al lestr ne voa ket hel lonket gant ar mor. Goude eun nebeut devezion, an en mest a vouc saretive, hag ar mous a jomas eun daou

zervet c'hoas var an lamou penne. N'eus da mui hec anaodeguez, ha scornet oll oa he mui pa zigozas ar saozon gantha.

Ar c'habin saoz a c'houlenne goudeze digant ar mous. ha? c'hoant os pezo-te c'hoas da vont var ar mor? Cavel a rez-te c'hoas ar mor? o ia, emezan. m. m. a. a. evit listrei! — E peira e sojez-te p'edus var an tam penne-he ha ne voa nemet mor en dro du? — Dec lur a voa em godel, ha bep en anzer e casset va dorn d'am godel hag e lavaren: Mar gwellan mont avel, e prein gant an dec lur-ma eur pilot bras da Zantez Anna venet!

Ar rousin so ker eun nebeut so. Evelse tud ar vro-ma a ve mad dezo ober rousin eleac'h ma zeus gucz pio. Lavaret a rer ez car, er bla-ma, d'eu em lacat da ober rousin e departamant Morbihan.

En dez-all eun den divar ar maez en em gatas ganthan daou vour'his, daou beun saoz evit doare. Sevel a reas c'hoant gantha d'ober goap eus ar c'houlenn, hag en em lakejont unan a hep tu dezan, asa, cleo, emezo, peira out-te? pe eun azeu pe eun diot out?

Ne ouzon ket d'ar zur, eus ar c'houlenn, mes ar pez a ouzon mad, eo emezan eus daou!

Lavaren hec Tud eus.

Disalvez eo ha coll anzer
Deskt ar mad ep he ober.
Digant migoñ eo guell caout dour
Evit gual digant enebour.

PRIZ AN ED.

KEMPER. — 4 C'hoerter	PONT-ABAT. — 8 C'hoerter
Guinis. 45 lur, 25 c.	Guinis. 45 lur, 60 c.
Segal. 9 lur, 48 c.	Segal. 9 lur, 46 c.
Eiz. 8 lur, 09 c.	Eiz. 8 lur, 84 c.
Ed-du. 9 lur, 79 c.	Ed-du. 10 lur, 02 c.
Kere'h. 7 lur, 15 c.	Kere'h. 7 lur, 30 c.
Avalou-douar. . 2 lur, 44 c.	Avalou-douar. . 2 lur, 27 c.

MONTELOUEZ. — 28 Guener	VREST. — 50 Guener
Guinis. 45 lur, 05 c.	Guinis. 41 lur, 84 c.
Segal. 9 lur, 48 c.	Segal. 12 lur, 76 c.
Eiz. 8 lur, 09 c.	Eiz. 7 lur, 03 c.
Ed-du. 9 lur, 06 c.	Ed-du. 10 lur, 30 c.
Kere'h. 6 lur, 67 c.	Kere'h. 7 lur, 20 c.
Avalou-douar. . 7 lur, 00 c.	Avalou-douar. . 3 lur, 85 c.

Ar pris merket ama eo ar pris euz, da lavaret eo ne gro nag an huela, nag an izela, hag ar miz-d eo an heolotr, pe ar boezet.

Ar Gerant, AR. DE KERANGAL

KEMPER, MOULET GASP. AR. DE KERANGAL, MOULET AN ESCOFF.

FEIZ HA BREIZ,

AELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Ha guement Christen a goms-yr brezonnet.

Ha Abonnement d'ar Gaseten a gant :

Evit eur blons	HADE SODREY
Evit e huc'h ma	STH SODREY
Evit tri mox	CHIECH REAL
Evit gaseten elken	DAOT VENNOC

Ar baoutmat a die bezn great arag eant ar gaseten.

ALIOU.

Ar serjou a ve c'hoant da lacat er gaseten a dieer da adressat oll d'an Autrou MORGAN, delec e Kemper

Ar postmancheon a dieer da adressat d'an Autrou SALAZAR, eger. An abonnamant a queme er : 1, an Autrou SALAZAR, I-der, re Keroon, e Kemper

KEMPER, 18 C'hoeyer 1865

Ar pezh a vo talvoudguez d'al levrinn ha d'ar serjou mad, ne d'eo ket epken ar blizadur d'ho lenn, hag ar sonjou mad a lezout e speret an den, servichont a reont e hoas evit en em viret ouz eade a fantou e pere e coesset anez. Ne ouzeur ket avigou a letre coms. Ar re n deus nebeut a zezcadurezh a zegoer kenneuse gant ho alies. Goude ma vez lavaret eur guer euz an amzer trao pe eus ar goaf amzer, eus al la-houron a rer eoa ni loeret, setu echu oll, ha neuze en em doler da harlant a dreuz hag a heil, a lezou hag a honnont, eus ar pezh a ouzeur hag ar pezh n'ouzeur ket. Hag e coms evelse e rer rala a faout pere ne zellout ket ouz ar gaseten, mes pere a zell goude oc'h eoustians pep christen. Mez pa vezo bot lennet en eur sent mad euz dra hag en devo plijet, euz histor gae euz dra a squer vad, eur e helon hag a dosta oc'h calon an nep hep leon pe er e bleo, setu euz peadra da goms epad euz dervet hag avechou ompen : ha kenneuse ep ma ve fait ebet alers ar re a harlant. Gouzont a rer penaos ar guer kenta eus ar gaseten eo euz. Euz glaz Doue ha mad ar doue. (Oh ! ma c'hallf ar gaseten miret evelse oc'h eur certen niver a fantou en liez e pere e vezo lennet !)

Ar gaseten a rei c'hoas meur a vech tro d'an dud dirar pe maz da gozal entrezo euz ho labouron, ha da sigas meur a vellont en ho zieguezioz mar kerast da viana heulita an alioz a vazo roet dezo, mar he-vent zoken ober an euz.

HISTOR ZANTEL.

EIL. PENNAD.

Euz Doue. — Ar Baradon terrien. — Ann Eilez.

Peur-c'hreat e oc eta ann euz hag ann douar, hag

ann oll draon euz a zo euz ho, d'adan e huc'h de-vez, ha Doue a euz d'ar seizes. Ha Doue a venni-gar ar seizes devez, hag her zantifia. (Diseun a reaz labourat euz deiz-se en euz d'he euz mesteriuz, hag euz n'en divye ann den nebra da ober nemet adari Doue, sonjal euz he drugarez hag he vech. Heonez eo iluz ar Sablat ken douget ha ken euzet gant ar Jozevien epad pevar mil bloaz. Respant a reaz d'hor zadon-n, mes goude resurrection Jesus-Christ, ann Eilez a gaseten ann euz santel-ze d'ar zol, euz euz resurrection her Zaveer hag ann diskenn euz ar Spered-Santel euz euz. Ar zol en eta brema deiz an Autrou : goallene d'ann nep ne fell ket d'ezkan he viret hervez ar gourc'hemenn !)

« Doue en devo gret cori ann den gant pri douar, e huc'h a reaz var he fag eur e huc'haden a vuez. ha euz ann den n' euz euz ha brez. (Ar e huc'haden-ze euz a Zoue a zeak d'omp ez eo hou euz euz dra hevel oc'h Doue, eur speret ha ne varv ket, eur speret goestl da anaout Doue memez ha d'he garout, goestl da anaout ar mad d'he ann drong, goestl euz eur guer d'eu euz zell euz Doue, d'he adari ha d'he zervicia. Great omp hevel oc'h Doue, d'he gual-lomp da diskenn e reuk ann anaout dre hor goall-toulen).

« An Autrou-Doue en devo plantet a-dalg ar penn kenta ar Baradon a blizadur. Lakat a reaz da zell euz ann douar guer a hep seurt, euz da velet, gant frouez saouez da zibri, hag e euz ar Baradon ar vezen a vuez, ha gaseten anaoutguez ar mad hag ann drouc (Frouez ar vezen a vuez he devo ann nerz da viret ou'h ar e huc'haden, euz ar goestl hag euz ar maro. Gaseten anaoutguez ar mad hag ann drong a on hevet er euz-se, abalamour d'ar pezh a die e hoervet gant ann den mar tebrje d'he frouez. Anaout hag annou a re ar euz a zo euz ar mad hag ann drong, da lavaret eo, euz he stad euz hag ar stad reuzou e pelm e euz dre he zientidigouz)

« Doue eta a guement ann den, hag heil leket er

Baradoz a bljadurez evit he labourat hag evit he zisionall. Hag a roaz d'ezha eur gourelhement, en eul lavarout. Debrt euz a ol frouez ar Baradoz, mes na zebrit ket euz frouez guen anaozdeguez ar mad hag ann drouc, rac euz dez ma ha pazo debrt frouez diout-ha a var-fot adra-vir.

« An Antrou Doue en doa vrez lavaret : Ne ket mad e va ann den he-unan Groump d'ezha he eil he-vel out-han Goude eta ma en devoe Doue greez oll anevaled ann douar, hag oll laboussed ann Euz a zigassaz, anezho iñing Adam, evit goulout pe seurt hanou a roe d'ezho, rac ann han a roas Adam aa bep aneval, eo he vir han Adam a roaz he hanou d'ann oll anevaled, ken da oll laboussed ann Euz, ken da oll loened ann douar (Par ha parez e oant), hoguen n'en em gave evit Adam eil ebod hag a vije hevel out-han.

« An Antrou Doue eta a zigassaz da Adam eur c'houe calet, hag epad ma oa cousel, Doue a denaz eur gostezen anezha, hag a lekeaz hag eun he leac'h. Hag euz ar gostez-se an Antrou Doue a zavaz ar vaouez, hag he digassaz da Adam. Hag Adam a lavaraz. Cheta aze brema ascora euz va eskera, ha hag euz va e hag, hou-ma a vezo ga vel goarez, abalamour ma eo het tennet euz ar goaz. Dre n'adec da guement-se ann den a zizez he dud hag he vamm, hag a za c'ho mad d'he lired, hag e vezint daou enn eur c'harf hepen. (Cheta aze institution ar bredeleze, he c'hoar hag he zantelez. Galloud ebod var ann douar na hel dispartia naou zen, eur veach eurenjet, na lavar, na dispartia en herelep fesoun ma vent hur da ober eun dunz all. Rue Jesus-Christ en emz isplikel mad divizatoc'h al lezen douguet er Baradoz tennet. Ar pezh a zo unnet gant Doue, emez-han, ann den na ale ket he dispartia). « Hoguen Adam hag he breiz a oa naaz, ha n'ho doa meiz ebod a guement-se »

(Doue adaleg ar peno kenta en devna erouet eun taol braz a Elez evit beza tud he lez ebart eun Euz, hag he ganealed e kichen poblon ann douar. Roet en d'roa dezho, oro natur ha dre e braz ann douezonnou ar re gaura. N'ho doa ket a gorf, n'ho spere a oa calz brassez he egnet lian ann den. « Va Antrou mad, eme eur vaouez da Salomon, chui zo eur roue fur, furnez eun falz eun-hoc'h, hag hu couseguez en em astenn var oll draon ann douar » An Elez he deuz eta eur vouezeguez vraz, ha calz a c'halloud, pa int galvet avechou n'ez Doue, armet ann Antrou.

Mes no elomont ket oll er stad huel hag euz-se, eun darn var anezho a gouezaz dre orgouill, e elask en em zovel ken mel ha Doue, hag a zo taolet evit laken e gouezet an darn. Hoguen n'ho deuz ket chencuet natur ; ho guseguez hag ho galloud a zo chousez gant-ha, hag ar valiz a zo deuz d'ezho var ann oll. Maliz he deuz oar Doue, ha gouez oar an dud. Ha Doue ha lez da improu he zervichen, evel m'her

goulimp brema, ha divizatoc'h e buez ann den santel Job.

Eun darn all a zalc'haz mad da Zoue, hag a dremenaz, dre eur c'harz nevez, eun eur sclerigen sul vrasoc'h ma en em gavjoet tostoc'h e'heaz d'ezha. Ho euzsted, na hellont mui he c'hoar, ha carguet int d'ho dioull.

KAN

Ton *Ar Benneres a Guenlat, 21.*

Doue a reaz, evit he c'hoar,
Eur Baradoz var ann douar,
Eur jardin a bljadurez,
Leuz a vokedou hag a frouez.

El leac'h-se, bro ann euzsted
Ez oa diou vezen gaer meurbed,
Ar vezen a vuez he-bad,
Ha gouez ann droug hag ar mad.

Eun, lekeaz Doue ann den,
O rei d'ezha eur gourelhement :
« Debrt diouc'h oll frouez ar jardin,
« C'houesall ar bleun, al rouez lin,
« Hoguen na zebrit ket a-vel
« Diouc'h guez n'ann droug hag ar mad,
« Ar frouez anezhi zo e'houero,
« Mar touch i hepen, c'houi varvo. »

BREIZ

An Antrou MIKAL NOBLETS, Beleg missioner

(TREDE VERRAT.)

E t. he vaguerz eo e evarz a nevez dor-zigur ; rag ober a reaz he zonn da joum er meizes parrez, ken euz gouzaon disprizans var disprizans, ken euz silviguiz he dad, he vamm ha silviguiz ar harisionaz. Hag e leal calz a frouez a reaz e touez an dielen, ispisal e touez ar re naouza, ar mere'ned hag ar vugale. Mes hez ez oa gonscoude calz a dud direol, tud stag he c'haouoc'h madou, enorion ha pl'jadurechon ar bed, hag a roa braz gant-ho elevet prezeg a cneb he dizersou. Eleac'h se ann ar c'henteilion fur a roe d'ezo, e elaskont aliez a vech hez da da semel he vuez digant-ha. Unn anezho, hag a roa zoken car d'ezan, o veza he gavet eun derwez eun iliz, en em lakeaz e ead da denna var-n-ezan. An den Doue, o veza en em daolet dan daoulin, a zigazaz he vruched d'ar rauntrer, hag ar muotr-ma a oue ken estounet euz he galouez, ma lezaz he bistolen da goza d'ann douar. Ho dad he-unan zoken a deuz eun droug gant eur var var he lere'he en ioul he vamm, mes Mikal a gue-

Jet dre he zaelou hag he badennou, eun hevelet doare ma ouz abarz nemer roueoc'h ar gristenien fall eun vili beg-dodad-ze eguet na ou ar re vad pa zigouezaz end.

Mikeal n'en doa ket brasoc'h toul egued caout perz e Croaz ha Vestr divin hag eleal caout a reaz e landerne an dro a glasko da c'hounaon. An deiz m'ne'h erruar eao, eun den mezo a deuz var he lerc'h, eur c'hleze gant-han eun he zour. Hogen, e doug an nebeut miziu a dremenaz er guer-ze, e oue rouez aronalc'h ar re a c'hounnezaz da Zoue, mes enn distro an niver biaz-ze a zalc'haz mad beleg ar maro d'an anou santel eun doa roet d'ezo. Eno ive eo ec'h an em zervichaz evit an dro guenta euz az teouennon eun doa great eun he ermitaj, lag ec'h anavezaz souden n'en doa ket sonjet fall, e credi e choum doueoc'h er spered ar peiz a vleur gand an daonlagad, egued ar peiz na reer nemet elevet gand an disouarn.

(Eur pennad-all ar c'v'h kenta)

AN FALS DOCTORET HAG HO LAVARLOU

(3^e PENNAD.)

Hed eo mont Religion.

Eur goapaer benag marteze a ve c'aret hag a lavare ar Religion ne de mad da netra.

Nesont a eller. Fa den mad, an oll ne fereront ket greldoc'h, evel-ze oll dudou santel an na, an oll Esquibien, an oll Velezen, ad dud desketa, gocheca, santella, an oll dud couls lavaret a bep amzer hag a bep bro, a lavar a-ra c'aroc'h, netra goul or h d'an den, evit ar Religion.

Ne lavaran ket n'ho jelle ket euz a speret hag a zecadurez, c'houe me lavar deoc'h ar vireuz, goul e ganeen credi d'an oll dud-ze evit na de credi deoc'h hoc'h-unan. Kereouts ar Religion evel a ouzoc'h, ar gont Religion a lavaran, a zesk dan den piau en deus he gonet, piau en deus roet dezhan he gorf, he oue he se'het, he perz, he zavez, kement tra en deus, evit petra eo bet crouet, ha petra deun da veza grade ar vuez-man.

Deski ra c'hoas dezhan petra die da ober evit dont a leon da dreeh he dechon fall, an ougouil, an unuzerez, ar pe'het mizuz, ar vevenh, an diegu, pere eq he zeveriou e kenver Doue, e kenver he nesa, en he guerev ho-unan, d'ana tadon ha d'ar mammon e lavar pere eo ho deveriou e kenver ho bugale, ha d'ar bugale pere eo ho deveriou e kenver ho zad hag ho mammon, d'ar vistr ha d'ar vestrezet pere eo ho deveriou e kenver ho zervicherien, ha d'ar zervicherien pere eo ho deveriou e kenver ho mistri hag ho mestrezet, d'ar prejou, d'ar vreur ha d'ar c'houezet, d'ar vignozet, d'ann amezerien, d'ar rouezet ha

d'ar re zo d'indannho; d'an oll en eur guer ho deveriou an eil e kenver eguil.

No ket avallac'h. Netra guelloc'h eguet ar Religion evit creat an den a enep oll bouaou ar vuez-man: deski a ra dezhan gouzaon eb en em glemm ar baourentez, ar c'hlevezon, ar c'hollou, ar hoan speret, ar maro he-anan.

Ha ne de ket eun dra vad deski d'an den piau en deus her c'hrouet, evit petra eo bet crouet, petra deun da veza goude ar vuez-man? Ha ne de ket eun dra vad miret ostant da veza mesuer, haer, den fall? Ha ne de ket eun dra vad creenvat calon an den e creis pouaou ar vuez-man ker c'hoero? Setu gouacondo petra ra bemdez ar Religion dre bevar c'horn ar bed kavet eta vizeken gant ar re-all: netra cae-roc'h, netra guelloc'h d'an den var an douar evit ar Religion.

II.

Ar goapaer marteze a lavaro c'hoas: me n'em ouz tamm Religion, ha c'houe me zo iac'h pesk.

N'ho pens tamm Religion, a livrid an anevet mad n'ho deus ket kenn nebeut. N'em bje ket credi biken, e vje kement a fougue ennoe'h e lavaret d'an oll e zoc'h hevel oc'h ho ki, oc'h ho kaz, oc'h ho puez, oc'h ho marc'h.

Ha c'houe eme c'hoas, e zon iac'h pesk. Goaz-aza! Doue hoc'h espern er bed-man, mes er bed-all e viot c'aret. Ne ra deoc'h nemet plijadur, guelloc'h e vje deoc'h eun tamm poan, ar bljadur a heja an den, aliez deoc'h Doue, eliech ar hoan hea luca aliez da zistrei goulon.

Ha penze, mo her goulon diganeoc'h petra ho pens c'hoas da lavaret dre ar c'houzou-ze. mo n'em heus tamm Religion hag a zo iac'h pesk? Ar c'houzou-ze, a gav d'anne, ne lavaront nemet eun dra, lavaret a reont ne ket ar Religion eo a re ar se'het deoc'h-liv, mes an dra-ze ne vir ket ouh da veza mad da rei ar se'het da veur a hun al. Goulennit digant ar vid'et eus a helloc'h e ten c'levezon an den, hag e lavaret deoc'h aliez, eus he zurechou. Eh mont lareoc'h, pet mesuer a goul he se'het, aliez zoken ho buez dre ho c'houzou? Hogen, ha ne de ket ar Religion eo a beza mma an den deoc'h an dizurechou?

Ilag ouспен, an den ne ma ket var an douar ebken evit caout iac'h, evit dibri, ova, c'houet, labourat, eguit an anevet, var an douar eman da guenta evit anaout Doue, e garet, ober ar peiz a c'houe'hemm dezhan ha beza errouz gant an den eur vuez-all, hogen, ar Religion gres eo a zesk dezhan petra eo ar vuez-all-ze ha pehin eo ar gont hent evit mont d'az.

III.

C'hoas e lavaro ar goapaer. mo anavez euz a dud a religion ha n'at ket guelloc'h evit re all ha n'ho deus tamm; evel-ze ar Religion ne mad da netra.

Lacomp e ve gont ar peiz a livrid, lacomp e c'ho-

avezac'h hag a vo e gourronez tud a religion ha ne dint ket guelloc'h evit re all ha n'ho deus tamm

Me ive, va mignon, a anavez kezec hag a zo eur c'habest mad en ho fenn, ha ne dint ket parfetoc'h evit re all hag a zo digabest, evel-za eia ar c'habest ne dal da netra.

En, eme c'hoas, ar c'habest zo eun dra vad, mes beza zeus kezec hag a zo diessoc'h da ren evit re-all.

Ha me ive a lavar: eo, ar Religion zo eun dia vad, mes beza zeus tud hag a zo diessoc'h da ren evit re-all. Guit a vit peñra vije an dud a religion-ze ma n'ho divije tamm? An anter gouzoc'h evit breman, hag an dud eb Religion, ma ho divije eur c'breunen? An anter guelloc'h. Ar Religion eia zo eun dra vad.

Me am deus lavaret: laomp e zeus tud a religion ha ne dint ket guelloc'h evit re all ha n'ho deus tamm, rac, ne gredas ket e vo gour kement-ze.

Credi a ren oc'h anavezit tud hag a zo badezet, hag a ia da zui d'an oferen, hag eur vechic an amrer da goven, ha ne dint ket guelloc'h, evit eur guel, evit re-all ha ne deont morze var dro d'is na belec ebet.

Me a lavar: evit eur guel, rac a beun harn eun den a vo rot disken en he speret hag en ha galon, ha ne deus nemet Doue ha a helfe lenn ero. [calz tud zo heñvel oc'h ar bezion a veler er goerejou: an diavves aua'ho zo guen kann, hag an diabarz zo lenn a vrenadoretz.

Mes, ne root biken da gredi d'ime na da zen ne vo ket guelloc'h eun den hag a zeus e gourronez Religion, da lavaret eo, eun den hag a gred hag a heñvel al lezen gristes evit eun den ha n'en deus tamm, ne root biken da gredi na d'ime na da zen, ne vo ket guelloc'h eun den hag a gar Doue dreist kement tra zo hag ho mena evel d'ha he-unan, a vir ar zibon hag ar goelion gaud euvon mad ha pedennou, a boarg evit en em zivoc'ous al zondouel, ar pec'hjeu mezas, an droug prezegueres, ar guet, al laeroncien, evit eun den ha ne anavez na Doue, na diavol, na Baradoz. hag ifern, na gourc hemennou Doue, na re an Ihs, pe da morze vardeo belec hag dia ebet, ha'n den deus an nemet rac an archerien ha rac tend an dud.

En eur goer ne root morze da gredi ne vo ket guelloc'h eun den a religion evit eun all ha n'en deus tamm.

Hag e gourronez, pion a velor o ruilla var an heñchoñ bras gant ho c'horfjou? O scanvat godel ho menes? An dud a religion? Nann. Pere en an dud iaouank a veler o red, an novercien, ar c'hoarion, an hoatelenou, an ebatoñ? Ha goude o c'hoer mex d'ho zui ha d'ho farrenion? An dud iaouank a religion? Nann. En eur guer pou a veler oc'h ober dizuz e kuer couls ha var ar mæz? An dud a religion? Nann.

Heñchoñ a ruzker eta, netra guelloc'h, netra crenvoc'h evit ar Religion evit peillat an den diens an droug, hag heñ lacat d'ober ar mad.

IV.

Hag eñho eo gant ar goepes? Clavit c'hoas: *Beza zeus calz a dud desket mad a ne anadont ket ar Religion, na ket red eta caout Religion.*

Mes calz a dud desket mad na ive hag a heñvel ar Religion, caeroc'h a lavaria deoc'h, ha kement lami a anavez mad an amecien tremenet a lavaro evel d'bon, aboue trivac'h eun vlogas ma zeo dent hor Zaver var an douar, etouez an dud e gourronez desket mad, ne ve ket evel unan dre aguent ha n'ho deffe ket bet a Religion, ha c'hoas mear a lami eun ar re n'ho don bet, moras! tamm Religion epad ho buer, o deus anavez var goelc ar marn, o doa baleet gant an hent fall; hag ar peñ a zo gour evit an amter dremenet a zo gour evit hira en deiz. Nann, hira evel guechal, etouez an dud e gourronez desket mad, no deus ket unan dre aguent a n'ho deffe ket a Religion.

Me a lavar e gourronez desket mad, rac, tolit eun mad, beza zeus calz a dud hag a vo lavaret desket mad ha ne ouzont netra. Ne ket avoallac'h beza ket pell er scol evit beza desket mad, ne ket avoallac'h zoken gant lenn, seriva ha distaga bommon gallee, habillat eun ha eunat var ar c'heñ eun guscament autron, evit beza desket mad. Calz a dud zo heñ eis, dec vlogas o redez ar scolion, ho deus var ho fenn eun toet mouh ha var ho daouarn eun manegou eun, ha ne ouzont ket calz a dra.

Heñchoñ all na desket mad var bep tra nemet var ar Religion.

Lavaret a ruzker deoc'h kement tra zo scanvat eun den na zo eunat ar bed bete vremen, pod atreden zo atoc'h hor peñ, peguet amant an ail diens eben ha peguet eun peñha diouzonp, heñvel a ruzker deoc'h kement rouantelez zo er bed ha kement tra gaer zo eun'ho, amant a reont al lezennou, ar guerza, ar preña, eas a digas eun leir, mes mer gouzout digant ho *Fater*, eun tamm catekis, ne ouzont peñ: penas, lavaret amant d'ho e heñvel eun Religion ha na anavezont ket.

Dorn all, digarez ma ho deus eun tamm descourez, a helfe dea ho, mar ple'h, ober scol da Zoue, c'hoas ho deffe, evel guechal an Elez fall, sevel lenn buel hag heñ, ha Doue a ra dea'ho evel d'an Elez-ze, leter a ra anez ho en denvalien, hag an denvalien-ze a v r outo da velet hent ar Baradoz, hag ho fenn da zoken e renk an anavezit mad.

Eur rumm all zo, hag a anavez mad ar Religion, anzan a reont zoken eun ho ho-unan e deffent ho heñvel: mes, penze e vo rei rei d'ho ferc'hen madou aliez dent dre an hent fall, lavaret kement da Doue ha da heñchoñ lenn ho fenn oc'h ar boaramanchou fall, mont d'an oferen ha da gofer. Mes alias! An traou-ze ne vezont ket gant evit ho lavaret, rei eo eunat neta, rei eo eunat calon, ar peñ n'ho deus ket, ha setu eun perac n'ho deus ket kement eun Religion.

Evel-za eta, pe velloc'h pe e kuer pe var ar mæz, e

ker dreist oll, unan benoas hag en deus eun tamm descadurez, ha ne heuil ket ar Religion, ne lavarit morse: heñvez ne gred ket e ve red caout Religion: penrula o lavarlar'h gaeier, mes lavarit: hennez no anavez ket ar Religion, pe e zeus en ho galon eun hoc'h fall hag a zo treac'h der'han, hag an tec'h-ma a zo alioz mezuz.

Ha neuze ar Religion a zo eus c'hraz a ro Doue d'an him a gar, neket avallac'h heza desket mad evit caout ar c'hraz-se digantan.

Evel-se ta, digarez ma veler tud evit eus guel, desket mad ha ne heu lloet ket ar Religion, ne heller ket lavaret ne da ket ar Religion eun dra vad, ne da ket red caout Religion, rac ma ne heu lloet ket ar Religion, ne ket abalamour ma credout ne ket ar Religion eun dra vad, ne ket red he heuil, mes alioz abalamour ma ne anavezout ket anezha, hag abessoc'h e'hoos abalamour da eun digarez fall beuaac.

(A-deus eis-dre eus pennad-oll.)

LEVR AL LABOURER.

II.

ANN ROUANOU A BEP SELTY.

Selint mad kent digor eus pez douar nevez,
 Mar sell euz ar c'hreiz-nou, pe varz ar c'hreiz-tiz
 Ouz ann evel goalar, pe ann evel gaeved,
 Da heiz eus ann mad, da heiz eus d-eo ket.
 Mar d-eo tomm, mar d-eo sen, mar d-eo skav pe bouner,
 Ha penos hel labour ann dud euz ar c'hreizor.
 Eur vro zo mad d'ann ed, eun all d'ar visten;
 Anna e kresk ar goez, ha pelloc'h eus c'hreizor.
 Sarza a rei d'ehoc'h goun, ann holl arvor, gouniz;
 Douar Gonda, ed-du, ribl blavet, pep seurt pik,
 Douaron Alre, mel, re Malguenak segal,
 Prent kere'h Neullie, ha gouniz bitan Noal;
 Labourer ann douar treet var ar c'hreizor,
 Pe d'ar gaeved izel. Luskat beto goude
 (Mar hoc'h eus pareus all) da vont da douar koz.
 He zell euz ar c'hreizor, pe euz ann hanter koz.
 Ann douar sen, izel, a zo mad d'ar prajou;
 Ar menezou huel a zo gouel d'al labour.
 Ar segal en em hily eus douaron huel,
 Ar gouniz a gar gouel douar druz hag izel.

Na guemeromp ket skoner diouz eun Autrou merour
 A gred gouel evidomp anaont hon labour;
 A had o Breiz-izel, evel en Normandi,
 Ed-du, melc Sarza, ha gouniz o Dubri.
 Goulet a vo ep pel o lezel ar vicher,
 Hag o testrei mezuz ha skav he zalc'h d'ar guez.

Ar vourc'hineus, arad, dra izel ha etad,
 A hall, gant muez brak, goulet eus verc'uri.

Mar sonj d'ehoc'h ober gouel, heuillet anezho.
 Mes sonj mad kent sanchi hu kerr var eun dra;
 Kent sanchi hoc'h oll eler, kent sanchi ho penzjou;
 Neb a zench aliez, aliez a ra collou.

Mar en deuz sol ho park, toullit douar ann anebou;
 Mar karit men pe bri, diverout ho soc'hou,
 Neuze ann douar fall, var e'horre ma zoc'ket,
 Hag ar stn, hag ann leiz, na-x'int ket d'ar goelad.
 Leuz eus vech bennak ho parkou da ziskerz.
 Na lakit ket iuez gouniz varlerc'h gouniz;
 Segal varlerc'h segal, na daou vloz leiz h varlerc'h
 Er memez park ed-da, pe li, pe leiz, pe kere'h.
 Ma na fel d'ehoc'h e berr goulet ho parc seuzet,
 Ho croun uil o voanaat, oll ho penzou collet,
 Sanchit lez h d'ehoc'h edou, ho touar ep treuzat
 A zoug d'ehoc'h neuze colo hir ha greun mad.

Evel eus brezelad, ho pet ho penzjou:
 Kurr eus da zougou ar brasa carraou
 Eur soc'h hag eus c'houltr-moan euz ar re lounet
 Eur c'hoalac'h euz pe derv eus ar re galea;
 Eu, laz a eus treet, toullit gant eun alar;
 Eur c'hilicou hounet, eun eus guez, eun alar
 A faouta douar ar sol, her roya penn-da-bean.
 Hep na vezo red d'ehoc'h da bep tro her c'hempenn.
 Vit stard ann douar, dale h i prest ho rollet.
 Vit leiz ar mouet, lemmat dent ann hougad,
 Red e vo caout eus var, eus fore h, eus ganguel,
 Eur higel hag eus hal, eus c'hrog hag eus rastel.

Na c'hortout ket ve eus peiz ho leiz,
 Na vit ho c'hempenn gant eus c'hreizor, mar goulet,
 Eus na sterna ket goulet lu d'ar goan;
 Eus na seuro ket, mar hal lu c'hoaz d'ann han.
 Netat lu da bep couiz, pe e vezo goulet
 Ker glaz evel eus prad, toullit gant al loead.
 Aliez al logod o deuz eus leiz toulet,
 Sovet ho zenn hag ho zolier carguet,
 Ar c'hoaz hag ann touez, ha calz a loead all
 A zaotr d'ehoc'h ho croun ma na fel d'ehoc'h diout.

Reze eus hag a ra ho greun kent ho hada;
 Dam lu drog hag ho gleb, da goevy ho laka,
 Ha ma na zhabont ar goulet euz ann had,
 Hind a velo e-berr ho greun holl o voanaat
 Evel-se er bed-ma ann holl, draou a falla.
 Hevel omp euz eun den a veleur o roevia
 Eus na rest ar mor, mar arza var he reon,
 Ann douar en eus zakeun heu tol raktal d'ann troun.

III.

LABOURER ABEZ DESCAR-ANNEZ HAG AR GOAZ.

Red eo brema goulet da he goez labourat,
 Na penos ann guemer evit dantun oost mad.
 Na gollit ket amez goude m'ehoc'h eus oostat;
 Kentiz ha gouel Mikel, var hoc'h alar kroumat,

- Ar c'harnou eus ho toump, ar soue'h doun en anchou ;
 Takit hoc'h glen beza d'astenn ho c'hamejou,
 Mar be troet abred, ann douar vo scanoe'h ;
 Seul-voi ma vel ann bea, seul-vui e tougn d'eboc'h.
 Ar zegal, ar gouinnz a dle beza hadet
 Kent ma tenn ar goan gant ann amzer calet.
 Endra ne d-co ket c'hoss re e liebet ar pareou,
 Ha ma tale h ar c'honnamou, ar glas dreist hon pennou.
 Pa'z eo deuet ar scorn hag ar goan da ha c'ri,
 Al labourer ehouket tal ann tan, enn ho di,
 Land he beted caret hegant he rugalo
 Hef douja ar guernez a rev e levone.
 Disag croaz hor Salver stouet var ho raoulin,
 Hien lavar a galoun da noz ha da vialin.
 • Hon tad carantez a ehoum e barz en co,
 • Grit eur zell a druez ouzamp ho pugale,
 • Ha vezo beniget hoc'h hano da viken ;
 • Bepred ben enorimp dra euz vuez gristen.
 • Savit ho rouantelez e creiz hor c'haleou ;
 • C'hus a vo hon roue, ha mestr hon eneo ;
 • C'hoant hon euz da vret hoc'h oll gourz benneou,
 • Da zenti er bed-ma, vel ma recur enn eneo
 • D'hor c'horf ha d'hou ene ront levanz hemdez ;
 • Evel ma pardounomp, pardouet d'e-omp ivez.
 • Ar bed, ar c'hig ann Doue, a glase ato hor c'hoil ;
 • Hon diazallit ontho epad hor buez oll !
 Stouet var ho daoulis, loileg enn he beden,
 Ar c'hreg, ar rugale a respond boll Amen.

(Amen eus de. eur pennad all)

- Dioc h ma pariant ar c'hazetannou eus a hep corn
 a Fraus, ne dleer ket gorloz e herase an ed er bla
 ma Bez' ez eus er vro, da nebeuta a d'ederon muioc'h
 a ed evit so red da gaout ac han l'an eost. Ne ket
 ed a varco-ta er marc'hajou. Ne dleer ket conta e ve
 ter bras morse aa ed d'evazue'h. Guec'h all, ha zoken
 n'eus ket pell, e c'helle beza avizout ker an ed en
 eur c'harter, ha mare'ad mad en eon all ; dre ma
 c'helle an eost beza pull en eon andret ha raneout
 en eon ar lret all. Kemense a erue dre ma voa diuz
 ha constus cas ed ha mare'hadouez all eus an eil car
 ter d'eguite. Brema dre an beutehou bouarn an ed
 coniz hag an traou-all zo eas bras. ha c'has hag ho
 digas euz an eil carter d'eguite, ha zoken eus an eil
 bra, eus an eil Rouantelez d'heben. Brema-ta, gant ma
 vezo ed eua ta benag, evezio ive ep dale o leac'h all.
 • Neus ma da gaout ann rag eur guernez evel so bet
 gwelet avoc'hon, mes ive eur c'harter ne eli ma es
 perout e verzo ker ker c'erten traou evel n'ea deus
 bet gret. Gousconde ma na da ket on ed pris mad,
 penaus beva? penaus pae? Seta aman eun ali hag an
 eus gwelet roet da dud eur c'harter-all, hag a alfe beza
 roet ive da dud ar c'harter-ma. An ed so euz re var
 c'had, mes ar focu su ker, Moguen, hag a brajeier
 ne deus ket er vro-ma ha no reont neira po eaz ne
 iral prajeier goloet a guirre, eus pere n'eus ket bet

touchet martere eant vloaz so l prajeier pere n'ho deus
 bet tam ted na ludo martere morse prajeier ha na brijar
 ket doua, peira benag m'eus deus avoalc'h da lacat var
 nezo! Bez' ez euz ha n'iat nemet merourien, ha ne
 gredont ket martere touch eus ho douar evit he veit,
 mes bez' ez eus ive hag a so ho douar dezo, hag a
 alfe, ma carfeni, caout dec carg feen eleac'h n'ho
 devez ket brema deg briat. Eoo erza hirie gousconde
 erog al labourer. Ar foen, mar hez guerzet, ha zalc'ho
 plas au ed pere so varc'hat, ha ma n'her guerzer ket,
 a vexo mad da vaga loenet pere a verzer ive mad.

Memo ar Xent evit ar Sixun-ma.

Dissul. — Sal ar Sexagesim, hanvet bevez ar bed,
 sal ar Postarit, hirie e eaver en Avel ar barabolen
 gac-se eus an ader, hag a lose he al da goueza lod
 var an hent, lod var ar vein, lod etonez an drez, lod
 var an douar mad, evit discoez penaus eo dioc'h ma
 vez dispoet calun an den eo e toug frouez eua az
 al divin a gomzou Doue.

Dallen 20. — Eus an deiz.

Dineurs 21. — Ar membr eus a bassien hor Salver
 Jesus-Christ mad a vo soujal a ves e kement en deus
 gouzanvet Jesus eridomp. An den eu deus cometet a
 bep seurt pec'hejou, ha Jesus en deus gouzanvet a
 bep seurt tourmannou evit ho effac'h.

Deneurs 22. — Cador Sant Per en Antioch. Arzog
 dont da hom, Sant Per a voa chomet eur pennad am
 zer er gwer-se eleac'h ma voa bet roet da guenta an
 hano a gristen en d'ar re a hennir lezen Jesus-Christ
Er Cathedral e rer gonet an tri berad good

Dizior 23. — Sant Per Damien, Escop ha Doctor eus
 an Ius. Bez' e voe Escop a Osti ha Cardinal, hag a
 reas, var fin e vuez, an di ez eus an eil benorion evit
 en em boursach dar maro

Deneurs 24. — Sant Mathias, Abostol, choazet
 gant an Fhestiel all o plas an treitour Judas, en de
 voue ivez ovello an heur da brezeg an Avel ha da
 senda he c'road evit Jesus-Christ.

Dissadorn 25. — Olls a zevot on eus a Conception
 ar Vere hez glorioz Vari, Er Cathedral, Cador Sant Per
 en Antioch.

Dar 1 a vis meurs, Retred Brezonec evit ar voazet
 e Lesneven, hag evit ar marc'hed e Kemperle.

KELEIER.

An antrou Migeol, bel person a Bai, a so maro en
 hospital Kemperle. Tod he barrez eoa a so en erretet
 a vandon da eur servich canet evithan gant ar person
 nevez, mad eo eant zouch eus ar voleien o deus labourer

evit silvidigez an eneo. aliez, stouas ! evezont accou-
nac'hept kerkeat ha ma vezout maro.

An autrou Maoris Monfort, vikel e Lanvan, so hanvet
person e Telgruc

Antrou Prefet ar Morbihan en deus roet he otre da dud
parrez Plumeur, da zigeti eur foar hag he devezo leac'h
hep bloas d'an mours varlerc'h ar sul blennion.

E Berven, ez eus roet otre gand ar prefet da zole'her
c'haue'h foar nevez er bloas d'ar pevare jaou a viziou
goeuer mours, mae, gouere, guengolo ha du.

Ar gaouta foar su bet ar Zu a c'henver diviza, hag a
so bet ker euer hag ar foarion al tro var dro, petra benag
n'oa ket bet eucanet a hell

Eur gazetenn a Alemagn a lavar penaus evit anout oad
eur pen-ezeq hag en deus oustpen eis vloas, n' eus nemet
evessat oc'h ar ridou so var he vaevnnoas, da eis vloas,
e sav eur nuan, hep bloas goude, e sav eur riden nevez.

An eost ha dens doaro vad e pep leac'h evit gloare. An
edou so glaz ha driz. Arhat eo gousconde fizioz re var
an doare vad, rag tromple e vezer atechou Mar bez
crean enst an edou a veza e hoas mare had mad Cals
a alfe sonjal da hada na, eannb, beterebez ha traou-all
peru o-deus ato ho zalvoudenez.

An 20 a vis gwenver, 4 labourer dopar a barrez
Kerloun a leas, epad an dichal, en eur vaguig da
basketa ormel var ar reier eur penaudie dioc'h an aod.
Pa gomansas ar mare da zont, ar larnou a voa fule-
ret, hag ho baguig a voue treinet gant an houl etrezeg
ar mor bras. Credi a rer e illeot beza eat d'ar goueiel,
rag abaoe n' eus clevet hano anezo.

An 30 a vis gwenver diviza eur diblaset eus an Naonet
200 labourer hag a ia d'an Egipt. Eno emaez o tonla eur
c'hân eusan eil mar d'eguil, en ar mor ereiz d'ar morruz.
Ar c'hân-ze a doullar en devezo tremen tregoni leo, hag a
dfe beza toullet ledan ha deun avoalc'h evit ma e helio al
listri brassa, al listri hevez, tremen drezan. Ar c'hân-ze
e veran cals ho beuch d'al listri a ia d'an fudez ha d'ar
brozou-all var an tu-ze. Al labour-ze so emanset pell so,
mos c'hoant so d'he lieut ober ar c'henta'g guela. An 200
labourer-ma so oll Bretonet, hag oll euz ar Finister
hag eus ar Morbihan.

Eul labourer douar eus a Venet-Cone, hanvet Lau-
rans Cotten, en deus collet daou vap er sizunvezou-
ma dro enn d'arvoud oad pehini ne laker ket avoalc'h
a evez var ar maez. An daou hotr-se oajet unan a 17
hag egnile a 11 vloas a voa an tign en ho fenn. Ho
zad, goude beza bet evitho n' oant mours a louzaouer
ha great dezo meur a similerez, eo em garas e Rou-
parden gant eur similier, hanvet Guillou Nedelec, pehini

en asurus eo doa louzon hag a baraz he vogale din-
dan eiz dez. Mont a reas d'ho louzaou, ha goude eur
similerez-ad benag, e reas, gant eur seurt biant gnoo,
ha ne voue ket marize e unan petra oa, eon duare
toas hag a lakeas var ho fenn evel eur galotez. Ep
da'e e c'hantjont, e santent poan stomag, c'hoant rejati,
etc. Al louzaouer o veza nevezet ho c'halotez dezo
abeu eur pennad, an daou hotr-se zalejont ket da ver-
vel ho daou. Anavezet eo bet ac'handerev penaus al
louzon gant pehini oa gret an tarm loaz-se lakel dezo
var ho fenn, a voa asurus, eur poezon eus ar re
voassa.

Kemense so eur gnetel d'an olli da non pas fizioz
e similieren evelse pere ne ouzont netra, hag a zo
pevraiz digoustians. Evit eant eur guenner honag,
ne zeont fors evit laza an dud sot avoalc'h evit eredi
dezo. Perag ez eus mediet er vro, lod pere o dans
studiet pell amzer evit deski anout ar c'hienvejou
hag al louzaer, mar d'ear da fizioz e tud ha ne ou-
zont ket petra eo a louzon so eire ho douarn? Red
eo lacat evez mad petra da lacat var eur gouh, eun
trou'h, rag eleac'h m'eo eat ar c'hroc hen gmit, al
louzon a laker o guemese gant ar goad ha mar dens
poezon enha, e laz eus den ker han ha marizeo
duaroc'h evit ma vo bet lonket.

Diusul 12 eus ar maez, ez eus bet eur c'hien-donar
hag a zo bet santet e Brie hag e Pleyben, vardin
e'h lec'h eur diou ar moutin. N' eus great nemet
clevet ar c'hien, ha setu perag ne allan lavaret ket
var ar poent-se. Diou grenaden a leterer, so bet

PRIS AN EP.

KEMPER. — 4 C'haeuer.		PONT D'ARAT. — 10 C'haeuer.	
Gu. nis.	43 lur, 23 c.	Gu. nis.	45 lur, 60 c.
Segal.	9 lur, 19 c.	Segal.	9 lur, 46 c.
Eiz.	8 lur, 30 c.	Eiz.	6 lur, 84 c.
Ed-du.	9 lur, 79 c.	Ed-du.	10 lur, 62 c.
Kerc'h.	7 lur, 13 c.	Kerc'h.	7 lur, 30 c.
Avalou-douar.	2 lur, 41 c.	Avalou-douar.	2 lur, 97 c.
MONTBOULEZ. — 4 C'haeuer.		BAEST. — 6 C'haeuer.	
Gu. nis.	44 lur, 74 c.	Gu. nis.	45 lur, 63 c.
Segal.	9 lur, 44 c.	Segal.	9 lur, 46 c.
Eiz.	8 lur, 30 c.	Eiz.	7 lur, 41 c.
Ed-du.	10 lur, 47 c.	Ed-du.	10 lur, 93 c.
Kerc'h.	6 lur, 07 c.	Kerc'h.	7 lur, 36 c.
Avalou-douar.	3 lur, 30 c.	Avalou-douar.	3 lur, 83 c.

Ar pris merket am eus ar pris erreiz, da lavaret eo,
ne deo nag an huels, nag na izela, hag ar muzul eo an
hectolitr, pe ar boeiel.

Ar Gerant : An. DE KERANGAL.

KEMPER, MOULLEZ GAND AR. DE KERANGAL, MOULLEZ AN ESCOFFES.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a gams ar brezonnek.

Don Abonnement d'ar Gaseten a gams :

Evit eus blons	NAAM SEDIST.
Evit c'huc'h miz	ELK SODIST.
Evit tri miz	C'HEC'H BEAL.
Eur gazetenn ebden	DLOU TRENEC.

Ar baouant a dfe beza gread araoz eus ar gazetenn.

ALIOU.

Ar scrijver a ve c'hoant da lezel er gazetenn a dfeer da adrezi all d'an Autrou Mervan, lielloc e Kemper.

Ar paeamant a dfeer da adrezi d'an Autrou SALAZH, eplad. An abouant a guement e li an Autrou SALAZH, 14-bret, ru Kereon, e Kemper.

KEMPER, 25 C'harter 1865.

Desomp hepret Bretonnet

Pell a son her gontemp bez' e zenn, var an douar, aserjion troet var an tu a enep. Mes o lenn ar peiz a skriv daou pe dri harizian en ho c'hazetennou bras divar ben hor e hazeten vna-ni, on dirije eu desket. Im n'ho dirije ket bet anavezet kemenso diarooc. Ober a ruzet gant eus ar brezonnek, he perac? Vlazennet m'eo ro goz, emezo, ha ma ne deo nemet eur Saonneg a vna ouzomp deski ar galleg. Mes ma na dal neira eul langach eus, perac ho unan o deus eta studiet al latin hag ar gregach? Ar re-ma, daoust dezo da veza mounoc'h evit ar brezonnek, n'ist ket, a dra sur, montan, mounan. Perac ne gont ket arap var ar re a is d'ar broiou polla, evit elase eur roudenn heñne eus a langachou eusoc'h c'hoas eguet ar gregach hag al latin? Perac a kemennat ar lenn evit kement-se, hi hag e c'hamalet pe blij gant ar c'hoularnant rei dezo? — Ia, ar brezonnek zo eoz, mes ma beza vna hon dea clevet o mad enori ar gozui. Hon taden er c'hoizma brema e zenn marizez oupen pemp mil bloas. Hogen a diat eo ober soe var hon taden hag ar peiz hon dea recevet digantio. Beza eoz ket eur hobl hag a laze he dud eoz, var zigaret murret outio da c'hoizma poanion ar gozui, ha c'hoant a ve e ralfemp-ni kement all, da vna d'al langach? Nan, nan, fallont a ra deomp beza sto Bretonnet. — Ar brezonnek a zo euz mounet, a lavaret c'hoas; for a zo : na ket, heb mar, har mounet hag al langach moun e-anan? Perac eta dont d'he gondaon; pe na gondaonit ket an nep a dea da goma pe da scriva e eoz?

Peb langach a vez kemeret evit eur mounet gant an nep n'er goar ket. Mes evidomp-ni a respontio ive d'ar re a deufe d'hor goapant, evel ma respontas eun den eur Breizad da eur gall : ma na ouzoc'h nemet galleg

all, n'oc'h eus ket a leac'h da ober iao var an hui a c'hoar brezonnek ma-l. — Ar brezonnek a vna ouzoc'h da zoki ar galleg, emezo aldre. Ra ve gnt kement-se gnt iao heñne lazet digantoc'h ho fenn! Mes her gondaonit a deomp, ne ket dicoc'h deski langach Frans, abalamour ma c'hoizma Breiz-Izel. Evid ma ket deomp a carot ar Frans abalamour ma carot Breiz-Izel. Ne mounomp ueira a guement a deo deomp a vna c'hoal, nemet ar peiz hon laze da goll hon re-ma. Ne mounomp ket eta ar galleg, evidomp da scriva e brezonnek. Hogen eadonna eus euz al levrion hag ar c'hazetennou a brezonnet eus an de-verion a gntien. A seth perac d'ho zo ar re a scriva ar re-ma a gal abet enomp-ni ivez. Traez o deus, var ho moun. eus ar re a gondaonomp da lenn rabe-roz beleten ha da joum ato o creis tenvalijen an noz da. Hogen ar peiz a c'halvont ranerez ne deo nemet doctria Jesus-Christ hon deus c'hoant da rei deoc'h da anaol guell oc'h guell, a c'hoant da zifen a enep he enebourien. Ar peiz a c'halvont noz du, ne d'eo nemet selangen ar fenn a bar dirag ho laolagad. Ne m'eo ket clevet dijan, eoz birroch, tenvalloc'h an noz e Breiz-Izel eguet e Paris. an heul a zo ker skodan a zioc'h ar penn, an oabl a zo ker glas. Mes oupen an heul a bar e creiz an enep, eoz heul all a bar o speri peb Breizad hag an heul-se eo ar fenn.

Ar gonten a den eus e gntien gleus, pe vez an heul o para, a gal dizi o vez noz, an dud difeis a deo er broiou ma par ar fenn a lever ivez : ana eo nos tenval. Mes mar ho deus truez eus habitantel ar broiou-na, leveromp dezo dere'he o zenn euzio o-unan. Seladont var guement-se coman an Autrou Graveran, Escop a Guemper. Breizad, emezo, dreist oll, evezant mad peira dalvent ha na rit ket a fac vnaoc'h oc'h unan. Print mad oc'h hant a gntien hant all var an douar ne de ker bras, hant all na ro evel han esperans evit an Enep. An direza eus ar gntien, a zo heulloc'h egnet ar gntien hag ar providica eoz he

10. An Cherehin a oa e tioull dor ar Baradex, gant
eur c'hloaz a den, a zo t'c'hoet kuit divar hent croun
ber Zaltver, hag ar Baradex a zo brema digor da bep
den a valontez vad.

Adam a c'hloaz he c'hreg euz ann hano a Hov,
dre ma tlie bezz mamin da guement den en divije ar
vaz.

Ann Aotrou Doue a reaz ivez da Adam he d'he c'hreg
tiled erc'hin, hag ho guiskaz gant ho. Hag a lasaraz :
Oeta Adam denet da veza evel moad ac-hanomp-ni
oc'h amout ar mad hag ann droug; brema' ta dionat-
homp no atente he zorn da goumerout ivez euz ar
vamen a vuez, ha no zeptre euz he frouez, ha ne velle
da viken. Neuze en Aotrou Doue kol leketa er moad
euz ar Baradex a blijaderez, evit labourat ann denar a
habin a ou tenner. C'ha a reaz Adam er moad, ha
labat a reaz droug ar Baradex a blijaderez euz Cha-
reha, gant euz c'hloaz a den bepret o tref, da nioall
ann hent a gant d'ar vaden a vuez.

KAN.

Tow. *Lektint ann ioued.* 33.

C'ha euz ar sperejon-ze
Taolet euz Ieru gant Doue,
A goumeraz fann ar serpent
Evit koll bou tud diskiant.

Crouet a ra Eva har mamin,
Ea jardin, ze hell diou'e Adam,
Re doue, siouas! d'ar voall velen
Hag o eoz out-hu erc'h-henn.

« Na perag tra, livrit d'ha.
Ne zebrit ket frouez ar jardin?
— Frouez ar jardin? Ni zebrit out-hu,
Nemet unan, a zo'r maro.

— Ar maro! petra livrit?
Frouez ken livrit, her ruz, sellit,
Hentel ho euz oza Doue a-vad,
O c'houzout an droug hag ar mad. »

Ar guaz! dibri a ra euz tamm,
O euz eguile da Adam,
Pini, dre garantez out-hu,
Na hellas ket he refuz.

Er c'hia-se eo deut ar pec'hed
Euz ann iferu eharz er bed,
Ha gant-han e teu ar maro
Al labour tenn, ar boan c'haro.

Neuze Doue a villigaz
Ar serpent, hag a ziskleriaz
E vije he benn euz drez
Flustret duncan toud ar vaeuez.

Kement-se a oa euz c'hloaz
Euz a Vap Mari, bou Aitrou
Pini a zeuje da zisker
Callont Satan var an doue.

Guisket gant he zilled krec'hin,
Adam a guita ar jardin,
Taolet, siouas! euz euz vro all,
Da veta diou'e c'houez he dal.

BUEZ

An Aotrou Mizez Nouriz, Beleg misioner.

{ PEVARE PENNAT }

Euz a Landerne an Aotrou Noblets a iez da Guemper
er bloaz 1814, hag an Aotrou'n Escop ac'hano a roaz
d'ezan euz ar c'hallond da rei missionon dra ho oll
Escopi. Epad tri bloaz ma choomaz e Kemper, e
prezegaz bep sul ha bep goet euz ifiz Sant Vaz, hag
e postniz ispisial da zesk ho c'hatekismou d'ar vo-
gale euz a gear, a zastume e chapel Sant Primel hag
e chapel ar Vadalen, Gouit a reaz ho c'hallond dre
he zousder eanterez ha dre ar pezig a roe d'ezo,
daoust pe guen dister ma vije. Evel-se ive ar vogali-
gou er c'hare e-guz ho zad hag heu henn e pe-
lec'h, hag ar beleg santel euz he gostez n'en doa ket
nebeoteg e denrediguez erc'h-ho. Mes euz an dud a
slog euz a Guemper, ma teuz a-benn da c'houit un-
dig henn euz ho zouez, an darn vev moad goucoude
her c'houeraz euz euz rimer ha ne rejont van erc'h he
glover.

An Aotrou Noblets a iez goude-ze da rei euz mis-
sion euz euz guenig vian, hanvet ar Faou. Mes euz
m'edo ar hobl ac'hano guir vella gant he retret, e ran-
ez mont da Guerouder da velet he vamm erc'h ar
vech dizez. Nebeut a-zarrog euz doa ive collet he dad.
Goucoude ne zalez ket o Ploguerne, hag e tistroz
e ber-amter d'ar mission euz doa digoret er Faou.

Ac'hano ez euz rag-euz da Goue-Kerne, a zo euz
port-mor, hag a iou euz amter-ze zoken euz gear-
vrezel. Errouet a reaz euz entre ma-edol o euz ar
gouperou. Pignat a reaz rag-tal er gador; mes euz
he zarmoun a iou var euz dra hag a ouient mad an
dad-ze, var ho moad, ne joumaz euz lavaret cristen
d'he zelaou. Goue a reant euz ar Missioner santel dre
ma felle d'ezan, a lavarent, deski d'ezo ho Fater, hag
hi oc'h her gouzout a-zunor, aoleg ho bugleach.
Hag-se he gouzout a ouc collet euz an darn vev euz
ar hobl-ze.

Goucoude an Aotrou Noblets a ouc digollet euz ar
nebeut a vad a reaz e Kern-Kerne, dre an hui a reaz
e Pont-Abad. Gouit a reaz euz euz niver braz a euz
da Zoue, hag euz ho zouez euz liad tudehentil. Ha setu
ar pe a vev leae'h da guemend-ma. Ar beleg santel
euz doa euz euz paper, hag e c'houlenaz oc'h euz c'hreg
a drou, en euz guaz gant-han dre jans, e pe leac'h ez
o paper o verza. An Aotrou-ma braz gant-hu he Glover,
ne hujaz ket respout euz euz, mes souden o teuz
keuz d'izi euz ar pe a doa great, hag he fied, euz
den hag a iou lea a garantez e kerver ar beorien hag

a zougant evid an dud a ruz, a reaz elase ar beleg santel, ha eas d'ezan eur pezh arc'hant, oc'h he bedi da c'houlenn ato digant-han kement eo divije izomm. An den-doue a resevez an aluzen dre eur spered a hualite, hag an auzeuz-se a roaz d'ezan an dro da ober d'he vadouberour euz aluzen gac'roc'h e'hoaz. Mout a eure d'he di, hag e comsaz ker bras ha ken derend, ma c'houezaz calonou kement a ioa eno, ha m'ho dougaz oll hag aspasal eur c'hoar d'an dijentilize da heul ar c'huzilion santella euz al lezen gristen.

An Aotrou Noblets a reaz goude-se da C'houen (Audier) eleac'h n'en doue ket mui a jans egued e Kone-Kerne. An dud ac'hano, touellet gaud ho marc harlourezion ha tregason an douar, ne brichout ket zoken ehouz d'he zelaou, mes para ker a rejont an disprijantz-se o doa gret euz a gomision Doue. Rag ar c'hollou ma z'ant l'el gourdrouzet anezo gaud an den santel euz he guenta sarmon a zougaz dizale da zesk d'ezo pe guen nebeud a zo da gouzda var madou an douar. An tri fars vad euz ho listri hag euz ho marc'hadourez a joumaz e goeled ar mor.

Ar Missioner caranteuz-ma, o credi en divije mui a jans o touez ar gouarnadeg eguet u en dua bet e touez keriz, a zougaz neuze mont da rei missionou er paroisioù var ar meaz. Mes euzpl ha clauvilig evel ma oa, e oue rot d'ezan prena eur mareh evid he zouguen, pa na vije ket e siad da tale, hag euz all euz-penn evid douguen he drouzennou, he haperou hag he draou all. Gouscoude an dro guenta m'en em zervichaz euz he guerez, e savaz var he hend couercedet keuz o vont da Guesper gaml peb a zamm peaked var ho choeg, ha droubleguet diadan ho beac'h. Dre drouz out-ho, e reaz d'ezo en em zervichout euz he guerez, mes kerent hag an noz var lerc'h, unan anezo a oue laxet gaud ar bleiz, hag eguede a joumaz da vervel euz euz toul-laguen. Ar guerez-ma, boaz da veza hontrevet gaud an dud-chention, o doa zoug braz na vijont ket e'hoaz quit o parae sac'h zoken an daou loen-ma d'ho mestr, mes l'ia oue souezet mearbed, pa velont auzan, eleac'h en em lacaat e droug, o tont e'hoaz da vouse'hoarzan o clovet ar pezh a ioa e'hoarvezet, hag o c'houlenn digant-ho evl oll haemant, ma vijont aketuz da zont na zelaou he gomision.

Hag evid ac'hano, an dud keiz-se divar ar meaz o doa izom braz e tenje pelloc'h unan hennag d'ho zenna euz an gallentez ma verent euz-hi. Bez' o doa eleac'h salz-kredennou ha goall gustamon eleiz. Evel-se ar graguer, eur c'hals anezo, p'o deveze ho frijeou pe ho bugale var vor, a zoug da seuba ar chapel dosta d'ho ehear ha da deleur ar seubien euz eur, o credi dre euz kavout d'ezo euz ave' vad da zistrei. Re alie en em guemere oc'h imachou ar zent, ho gourdrouz a reaz d'ho c'hanna, ha l'ez a vech zoken e tenent d'ho foela l'ia d'ho zeurel euz dour, pa na zigasont ket sac'h ha rag euz dar guere an dud a gariet. Hinnien-nou a lakea euz trebez pe eur gountel gamm euz ho farker evid miret na rajo ar bleiz droug ebed d'ho

jatal pa vezent diaket. Meur a hini all a vese aketuz o braz, pa varve mui-hennag, da deleur primum er meaz kement hante dour a vije euz u, gaud zoug ha deuche euz an hini maro d'eo euz vout euz dour-se. Darn all a lakea mein euz dro d'an tantesion a vese gret d'ore'hent gouellion Sant Iann ha Sant Per evid ma elje an anaoun dont di da dama euz ho eaz. E meur a garter e lezet ar baotred hag ar baotrezet iouane da droucenn euz lodana vraz euz an noz o tansal or chapelou, o credi e'hoaz dre euz enori euz ar Zent. Daoulina a reant dirag al hoar nevez hag e lavarent ar Bate euz he enor. E lec'h-hentou d'an deiz kenta euz ar bloaz e talei er feunteunioù ken alie a dam bara amantennet hag a zen a vese euz euz uoguer, ha d'ore h ar fessou ma tale'hent va c'hoar an dour, e erdent anaout ar re a die mervel er bloaz-se. Credi o reant e'hoaz ar guerez, evel ma oa Doue euz doa gret en ed guen, o an drouc euz doa gret an ed du, hag evid gount graz vad ar spereiz-se a deualijon, o taolent drouzennou euz ar greuz ze var ar c'bleusioù a ioa euz dro d'ho farker. Hogen an traou-se tout nag ar re-all hevel out-ho, ne zant ket traou euz da zise'bristenna euz a sperejou an dud-se touellet mearbed euz ho salz-kreden. Gouscoude ar Missioner santel a zoug abenn a guement-se dre sieour an Aotrou Doue hag hini Sant Caourin m en em erbe laz out-han, hag e herr amzer en doue an eur da velle Doue o ren eleac'h ma rene a zaraog an droug-spered hep-ken.

(Aben euz de. eur pennad all.)

AR FILS DOCTORET BIG DO LAVABIOG

(4^e PENNAD.)

Setu ana peira lavar e'hoaz ar gouper.

Ar Religion zo mad evid ar mearhet.

Bremak ne oa mad evid den, breman e c'hansavit eo mad evid ar mearhet. Doue ra vese meulet, eur gamet ho pens gret e trezek ar varionez.

Ha ar religion zo mad evid ar mearhet, mes perac, mar plij ne ve ket mad evid ar voazet?

Evidomme a gaf d'lin ar voazet ho deus kement a zom a religion evel ar mearhet. Guelit ho c'hunan:

Ar voazet kercoùs hag ar mearhet, a zo droug d'an droug, o deus techou fall da dree'lin ar voazet kercoùs hag ar mearhet, ho deus deverion da olier e kever Doue, e kever ho nesa, en ho c'hever ho-unan. Ar voazet kercoùs hag ar mearhet a die anaout Doue, he garet, miret he c'houe'hennennou, savetei ho ene, gount ar barados ha lec'h-hent deus an isern.

Hogen, ar religion hag ar religion ebken a hell rei dan den ners da dec'h deus an droug, da dree'lin he galon fallac, ar religion hag ar religion ebken

ha hell rei d'an den ners da ober ho zeverion e kever Doue, e kever he nesa, en he gnever he huan; ar religion, hag ar religion ebken, ha hell rei d'an den ners da viret gour'hemenon Doue, da c'honnit ar barados ha da bellat deus an isern.

Ar religion eta a zo kereons evit ar voazet erel evit ar merc'hiet.

Caeroc'h a lavaria : Guelloc'h eo evit ar voazet guet evit ar merc'hiet, mayoc'h a izom o deus ar voazet anez'hi evit ar merc'hiet.

Ar vaouez a dremen an darn vinya deus he buer er guer, etouez o c'herent, he mignonet, he amezeyen, elloc'h ar goaz a rank mont d'ar foron, marc'hajon da zoudard, da varlolet, da lavaret eo e vel aliesoc'h aqerion fait, o elen aliesoc'h eomzon fall, e c'hen em gav aliesoc'h e leachhou fall, gant tud fall, tud a zuzuz tud difeiz, da lavaret eo e cav aliesoc'h he du d'ober an droug, ez eo esoc'h d'ex'han ober an droug evit d'ar vaouez, evit dere'hel var an hent mad e zeu ret derhan ive eta caout mui a ners. Da lavaret eo mui a religion, hag erit lavaret ar vironex peno da beon, etouez ar voazet, ar re ho deus nebeut a religion, ar re ne fell ket der'ho caout tam, ar re ze eo o deus ar muiya ezom.

Ha conscoude, pa zeller ouz ar pes a dremen, dreist oll er c'herion, e ve lavaret o gourionez, ne ve mad ar religion nemet evit ar merc'hiet, ar merc'hiet eo a veler muiya en ilizou, ouz an doli zantel, or gador goez : iut eo a veler ive, credabl, muiya er barados.

VI.

Ar goapaer ner'het a lavar erfin : Avoallac'h eo beza den honest, hommez eo ar quella deus an holl religionou.

Ia, evit miret da veza trouguet, mes evit mont d'ar barados, naon; ia evit pligont d'han dud, mes evit pligont da zoue, naon.

Avoallac'h eo beza d'hen honest, eme c'honi, maza, petra eo eun den honest ?

Setu aze eun den yaouank, ne silhon na tad na mamm, tolet a ra deus an eil pardon d'eguite, deus an eil foar d'he ben, ne deu eus he c'honoz, nemet mallozon ha eomzon mezus, tremen a ra an deiz o c'hora, hag an noz o c'huari, goulennit diganta ac eo zo eun den honest, ia, a lavaro deoc'h, ha piov bennac a lavaro naon, me velo.

Setu aze eur marc'hadour hag a verz marc'hadourez fall evit him mad, eur mervel ha ne ra nemet laerez an amzer pa na ve ket he vestr gant'han, goulennit digant'ho ac an dra ze a vir outo da veza tud honest, hag e cleffol.

Setu a zo eun ozac'h hag a ves mezo bep foar ha bep marc'hiet, bep sul, ha bep gouel, hag a gant he c'hreg hag he vugale, goude beza dispignet ho seadra, o c'arga he gorf, eur galen arc'hant a ne zomj nemet destom, a les he vugale en noz hag ar paour da zua

gant zo naon e kichen toull he zor; it da lavaret dezh'ho n'int ket tud honest.

Da lavaret eo, ervez eals a dud, eun den fall, eol laer eur meavner, eun usurier, eun den a voal zispign a zo tud honest; da lavaret eo, eun den ha n'en deus na lac'het na laeret var an henchou-bras, ervez eals a dud, zo eun den honest; hag evel ma ze avallac'h a lavrit, beza d'en honest evit pligont da zoue ha mont d'ar barados, kement him na vint ket ar galeou pe ar gorden, a hell mont dispignit dirag Doue ha lavaret da Sant Pêr digor din der ar barados: Poha religion eo religion an den honest! ha lavaret e hoas eo onnez eo ar quella deus an holl religionou, eur religion hag a ra conjo d'ober pep tra nemet da laerez var an henchou ha da lac'ha.

Lavaret pep'hi ar pes a garo, eme c'honi, mes evidommo eun den honest zo eun den hag a ra he holl zeverion e kever e vro, e kever he vugale, he bried, he vignonet, he amezeyen, un den hag a zo eun tad mad, eur pried, eun amezek, eur mignon mad, eun den en eur guer hag a bella deus an droug hag a ra ar mad.

Mes, e pelloc'h, mo her goulenn diganeoc'h eman an den, hag a ra an traoz ze holl eb religion? ne ket ganet c'hoaz; elaskit anez'han dre bevar c'horn ar bed, n'her c'havot ket.

An den-ze, neus forz pion eo en deus techou fall, an holl o deus, douguet eo d'han orgonil, d'ar pec'het mezus, d'an droug-prezeguerer, d'ail leoudonet, en em gaout a ra eur vech bennac, e hoant am beffe da lavaret bennac, e tu hag o laez'ha en em rei d'an tec'hou fall-ze, hoguen petra vro ount'han? Doujanz Doue? mes ne anavez Doue ebet, pa ze gour n'hen deus tamm religion. An son rac an archerien? Mes an archerien, daoust ma ze lomen ha bras ho duoc-lagat ne velont ket ar pes a dremen e goelet ar speret hag o goelet ar galon, ne velont ket zoken varnet poll kement tra fall a c'hoarve etouez an dud, ha neuz, e gourionez, an son rac an archerien zo eur religion druilleg, ne ket onnez eo peur vaza religion an dud honest.

Naon, naon, ar religion, hag ar religion ebken a ro ners a c'nep an techou fall, a leza an den d'ober ar mad ha da dec'het deus an droug, hag eb ar religion den na hell hea ate eun tad mad, eur pried, eur mignon, eun amezek mad, ar re o deus religion ho deus mil loan o veza, ha piov bennac a lavar e ra an traoz-ze oll eb religion zo eur gaouad.

Mes, lacomp e ve c'aret unan bennac, meur a him mar erit, hag a rasse eb religion ebet ho zeverion e kever he vro, e kever he nesa, en he gnever he onan, hag a ve e gourionez eun den honest erel a lavarer; kement-ze ne ket avallac'h : beza zeus eun Doue en eo; an Doue-za en deus kor c'hrouet oll, digant'han eo hon deus bet kement tra hon deus, en eo hon dale'h var an donar, an Doue-za a c'houlenn digant pep him ma e hanavez anez'han evit ho grouer

he etrou, e vadebecour ha ma sento oc'h he lammou ;
ha p'ou benac n'her gra ket a zo euz c'hrouder
dizanaouder ha dizeat.

Mes euz c'hrouder dizanaouder ha dizeat, hag en
zo euz c'hrouder mad, euz c'hrouder dichech ?
Nann, hag euz c'hrouder holl tud honest ob religion a zo
crouderies dizanaouder ha dizeat. Doue en ho Tad ;
en eo en dema reet deoc'h ar vuez, ar operet, ar yec'het
ha hement ho c'henn, eudoc'h, erit ho mad, erit ho
pijader eo en deus treset ar bed mae ; denket en
deus deoc'h he henn, he lezen, prenet en deus as'ha-
noc'h, euz garmes gaer en deus eudoc'h er barados ;
rei a ra barados ha venes deoc'h, ancomac'hat a ra
en droug hag ar bonn a rit d'ez'ha, ho curret, ho
cortoz a ra.

Ha c'houi petra rit d'ez'ha ? P'ou a tregaret
aer'ha ? Ne dit morse d'he iliz, ne zapoluit morse
d'ez'ha, ne lavarit morse na pater na mader, ne rit
nemet ober gual deus he lezen, deus ar re a gred d'he
gomzou, hag a zont euz he c'hrouder-hennou, euz he
euz he reulouder euz he c'houe-mennou, euz he
dizanaouder ha dizeat ha c'houe e lavarit. me a ra
va holl dezerion ; ne rit ket zoken he tetterion kenta,
ho tetterion e kaver Doue ; nann nann, lavarit ar
virenez : n'ho pous ket a galec avallac'h erit ben
christen, ha setu eno perse e lavarit eo avallac'h ben
den honest.

Erit mont d'ar barados eta ne ket avallac'h beza
den honest, red eo c'houe ben den a religion.

POTRED AR ZABBAT.

An hini en deus gred ar vera-ma na grede ket mui
egeadomp-ni e Potred ar Zabbat ; mes credi a ren n'os
feson guelloc'h d'en em deleur etre skilfou an droug-
speret, egret relet d'an droug direol, euz euz a
treset Doue. Setu petra en deus ket c'houe da zoken
droug, a petra ken. Ne dit ket eta da grea muioc'h
e euz a tro Morgan, mes droug da zoken droug
pedennou ereldan, a da veza re droug gant an droug
euz e gamarad Alan.

An mui a zo treset, glo oc avel a ra !
En deu' Doue, Morgan, a ket en hent henna ?
— A pa raso luc'het, guren, avel a glo,
Selt ! treset e em penn ; d'ar guez me a ielo !
— Treset eo da ben ! ma, Morgan guez, diouall !
Diouall, a laran d'id, pa e tapu da fall !
— Na digal pous, m'ar pij ? ke, ma c'hrouder louen,
Ne d'he ket gane-me, o did c'houe n'azou.
Nann droug en droug, na treset var an droug,
A alfo ober mui da Morgan kergounar !
— Guez e, euz pater read euz ! hag Escopi Treger
N'ou d'ous ket muioc'h euz startoc'h gorenner :
N'ou forz ! Polic a re muioc'h a laran chous a ben
da dud a zo guez euz a te da c'houe.

Na c'houe ket muioc'h tro Alan ar guez ?
— Unan all adarre ! tanfoc'h ! pebez tan euz.
Krouder, ma vez bebet e c'houe en em lann, >
Arog errouder er guez, vefe ren da zoken :
Ac'hanta ! setu eno penn da ben tro Alan,
An de all, e treset d'ous euz droug herallan.
En em guez treset, hag euz euz pater da,
E louakas re a zour erit treset e vin.
P'ou all e damall ? mes, droug ren, alid, <
N'en euz neta eno da ober avel da euz c'houe !
— Nann, Morgan, ma vefe avel ma lavarit,
Mes o liva guez euz adarre pater kez.
Mar d'ha, var da vera, bebet Alan el lann,
En dije ket euz den kelon deus e guez :
P'ou-a euz a zoken, n'en c'houe a zoken ta,
Mui egret ma vefe deuz corf hag euz, lida ?
N'ou euz euz, red e, pa zont ket droug,
An droug he muioc'h deus he zoken !
Ne ket me en lavar, mes guez deus Job ken
Ma n'en deus ket klevet var dre an droug mui,
An de muioc'h ma d'ha treset e fall,
E kaver ar c'houe bras, muioc'h Alan o mui !
Guez c'houe droug, ma n'en deus ket droug,
Dre ma pelle ar vuez, euz skilfou liden,
Mar muioc'h ar c'houe-henn, a muioc'h euz :
« Unan all adarre droug erit droug ! »
N'er c'houe ket me euz var ? re guez he da ben,
Vut ma c'houe credi pater a gred pater christen :
Mes n'ou ket erit nac'h auz euz guez muioc'h,
E vut euz da vera, en noz-e, en avel ?
— Selt ta, na vut euz ket ! mes euz forz petra vut.
Ar pater a zo he muioc'h, ma ket d'ha zont brema ;
Hag e vefe, guez e guez gant Juouen,
Egret na vo zoken euz pater he c'houe
Gant euz guez ket. Itak-e ta, ken-a vo !
Ma kaver treset Polic, me en droug mui !
Mar teu re droug droug, pa muioc'h droug, selt !
Selt ama euz penn-ha a guez e guez.
Ken-a vo !

— Euz vut euz a guez : ken-a vo !
Ne vut ket muioc'h liden, hag hini nep den beo,
Mes muioc'h euz da vera a vo muioc'h, muioc'h,
Euz muioc'h an droug pan droug muioc'h euz.
Nemet ma c'houe da muioc'h an droug,
Ha da vut euz da e vut euz,
Morgan a muioc'h gant e guez liden,
Pa c'houe en ti gant-ha da droug euz
Vut han na vut ket muioc'h na zoken droug,
N'en deus ket collet c'houe ar guez en deus euz.
Mes ar pater a zoken auz e gamarad,
Ne vut ket droug muioc'h en dije re guez.
Nann, guez a re pater gant euz muioc'h droug,
Morgan a zoken euz guez d'ous ar vut.
Mes alid ! na vut ket a na vut muioc'h,
Euz droug euz hini erit treset Doue !
Euz euz a re, n'a vut d'ous e c'houe
muioc'h a guez, muioc'h, droug-pedennou.

Penn a raje dezhan ma vije en ivern,
Eul leon-damed beuz a rank-je da obern!
Gouscoude an de-so, droist an oll derejou all,
Ma vose nag he skiant, nag he deot da damall!
Rak dont a rent gant-han, dindan eor, ar brava,
Adalec ar c'henta beleg an diviza!
Kemmet-ze, hag ouzpen, br ar paour-kec Alan,
Eo a lake lonen da greua evit Morgan.
Oc'h he gleret bepret spontuz o tronk pedi,
Vel n'an dije na kort nag eue da zolvi,
E krene gant an aon n'a denje n'Aoulrou Doue,
Pa rei dean pelloc'h ar pezh a c'houlenne!
Pez a venne lounen voa meunoz eun den fur:
Dont oa de ar vara, barrek voa ar moul!
Morgan eo doa c'hoaz, eun broad var an treujou,
Pa deuz da derri unan denz he vontou,
A deuz-to he clevaz tost tost en he guichen,
Eur vouez skilt o lesker evel eur c'hoarzaden.
Mes kuer en devoe clask gant he vaz tro var dro,
Ne allaz ket tizout ar c'hoarzer divalo.
Rak-ze goude he peor oet e voutez,
E c'hez gant-hi en hent 'vel pa vije nevez,
Avel, gruil, kaserch, glo a gurun a ro,
A ken tenval e voa ma na vele banne.
Avechou gouscoude he aebanta klevet
Eun dra beuz en hent tost dezan o kerzet!
A beno eur penadig setu eul luc'heden,
Hag o tiskoe dezan, stok stok d'eus e jupen,
Eur pikol a gwi du, ken bras hag eun onner,
Dont legad en e beno ken lemm a ro eun aer!
Foelt! foelt! boued an diaoul, a lavar Morgan,
Foelt-ta, boued ar gounnar! mes ar c'hi n'a re van!
Gorio, gant ma fenn haz me lardo da gne'hen!
Elec'h arzal ar c'hi a rez eur c'hoarzaden!
C'hoarzin! sho! potret! c'hoarzin eun anevael
Ma bremaik marteze te ran eur choaz all!
Doe, doe! hag hen raktal e preder c'hoari-raz
Eul brazuna ar c'hi a doulou, mes alaz!
Ar c'hi-ze ne voa ket deus a chass an douar.
Ke goustad, emez-han, Morgan! Kergounnar,
Eperu da nerz, Morgan, 'vit ma c'heli ember,
Disconez deomp o tansal oud goevn a zivisker!
Cals re a drouz a rez, guell vo did heza moul!
— Oh! pe a berz Doue, pe a berz an diaoul
E leuez-te d'am c'hilask? P'ieu ond-te, 'me Vorgan?
— A berz Doue, goapaer? na gredez ket ennan.
Vas ne ket deus he berz e teuan, camarad,
Mes a berz an diaoul a gaevezet mad,
Da bini cheus guezet da gorf a da ene,
Hac en deus eur c'hoant vras d'as guelot heb dalo!
— Lavar dezan gortoz hen a vo can de all,
Ne ket mad ma boutou. — Mes p'ieu ond-te leon fall?
— An ene a zo bet en Alan ar glaouer!
— Mad, dalc'het mad a c'hoaz a envel d'as vicher,
Ken da o zoud bepret, da pot evel al lion!
— Ia, ia roel zo din labour da ober glaou,
Ent da rosta duont te ha da vignonnet,

Mes echeus piz, Morgan, setu anan' ened.
An Eured-ze a voa eur zebet dioules,
Tro var dro d'eur men-hir o tiferza damoa.
C'et en devoe gortoz, red mad voa mont en deo,
Despet d'he vadiani a d'he heon baz dero!
Raktal eur vouez scrijas n'om lakaz da gana,
Ar ganaouen isern a zo varlerc'h ana:

Dansomp, potret
Dansomp, merc'het,
Dansomp, keramp, nijomp, leant!

○ Dal a mar
○ Prim a droad potret
○ Dalc'het
Dansomp buhan!

Eu em veeomp
Oll etreomp
Ker a baro al loar varnomp
A dal a zaou,
Prim a droad potret
A dal a zaou,
Mad ez an trouz!

Dansal en noz
Dinoulou eor,
Setu eno hor baradaz!
A dal a dri,
Prim a droad potret,
A dal a dri,
Sachomp varni.

An noz tenval
A zo bras ral,
○ Dansomp da zida o tansal.
A dal a bevar
Prim a droad potret,
Dal a bevar,
Hamp hor gar.

Pa ve arnen,
Da'el dour beu,
○ Ga t an iguen, p'ieu ket a deu!
A dal a bomp
Prim a droad potret,
A dal a bomp,
Bras c'ha guemp.

Mourz en ened
A voe bepret,
Eur deral da douz amoutet!
A dal a c'hoaz,
Prim a droad potret,
A dal a c'hoaz,
Sachet gerc'h.

Ar c'hoariz
Dout var e guiz,
Ned al man gant e zouben piz!
A dal a zaou,
Prim a droad potret,
A dal a zaou,
Guell e lak breiz.

Pa ven' deuet
Dishuaret,
E vent re zislak da guezet,
A dal a eiz,
Prim a droad potret
A dal a eiz,
Stardomp hor preiz.

Eun droik c'hoaz
Braz ha briz,
Hag e cheus guemp ar gar:
A dal a no
Prim a droad potret,
A da a no,
Dansomp eio.

Gret e he stal,
Kerzomp ractal
D'au isern vit achu ar bal!
A dal a zeg,
Fieko vo potret,
Grennet e veg,
D'ar c'hefeleg!

Neuze e voa klevet meur a darz gurunou,
Evel taulon kleier pa vent o son glaou:
A e houndevz na voe goelet skent a Vorgan.
Mui guet ma vije bet lonket gant eun tiz tan,
Gouscoude m'ar d'he gwr pezh a lare Job eoz,
Vije clevet hep bloa da doul au anter-noz,
Evel meurs an enet, lare men-hir ar c'hoaz bras
Eur vouez ere o crual: c'hui oll a zo heo c'hoaz.
Kemerit seuer varmon na douit ket Doue,
Gant an da zout, stouaz da zoul oc'h ene.

Hano ar Zent evit ar Nizun-ma.

Disal, 26. — Sul ar C'hingnagerim, hanvel lervez
ar bed, sul al lard. E cals partezien, o rer birio hag
en daou zerezh varlerc'h, eur garantenez, pe peblennou
epad daou ugent heur, hag aduradion d'ar Sacramant
evit oher amand enorabl evit an dizur-zou a gomet
tud ar bed en derzeou-ze.

Disal, 27. — Santes Mac'hari a Gortou. Goude

jeza conduct eur vuex dizordren, en em gowestinas ker mad ma c'houzasvas a bep seurt dismoganaon kentoc'h eguet distrei d'he fec'het; hag e treznas an demorañt eus he luez en eur binjel galot.

Dimeurs 28 — Sant Raelin, escop a Dreguer, varlerc'h Sant Togñal pelnañ en doa her choazet evit delec'her he blas. Bez' ez eo mian euz ar zant da her eo Breiz-Izel dileourez euz a sevenjen ar feiz.

Dimec'her 1re Meurs — Mose her al Iudu. An oll a voar petra sinifi al Iudu-ze a laker h-ra var ben pep christen. Eur guentel eo abers ar maro, evit disquez da bep den petra eo ha petra den da veza ep dale.

Dizou 2. — Sant Jaoua, escop a Leon. Sant Paul hen lakeas da abad e couent Ack, ha goude e couent Enez-Yaz. Goudeze hen lakeas da Escop en he blas he-unan. Lavaret a rer ive ed het eur pennad Person a Braspars.

Digruener 3. — Corunen spert hor Salver. Evit distruya an orgoul eo e falvezas da Jesus douguen ar gurunen boanits ha mezas-se.

Dusadoru 4. — Sant Casimir, prinç a Bologn. a so bet dreist oll eur squer a chastete. Kement e c'arj ar verlus-se, ma voue guell ganta mervel kentoc'h evit coll he virginite, petra benag ma e helle hen ober ep pec'het.

KELEIER.

An Autrou Cardinal Wiseman, ar penn hag ar souteñ eus ar gristoniñ e Brozans, a so maro n eus ket peil. E Spagn oa gaset. mes he dud a ioa eus an Yrland. Edo gant he drede bloas ha triugent. Ar mado-se so eur c'holl bras evit an Ilis da belini en dens ar C'har-dinal rentet cals servich epad he vuex dze he serijon hag he oll labourou.

Ilis Landivisiañ so bet consecret gant an Autrou'n Escop a Guemper, demours 21 a vis c'huevrez.

Setu ama penaus e coms eus a guemense eur Beleg hag a voa er gonsocration :

E Landivisiañ e z'eus savet eun iliz nevez, eun iliz euer meurbet. An iliz nevez-se a zo bet sacret demours diveza, an 21 eus ar mis-ma. Eun dra guer ou gulet an Autrou'n Escop, en dro deza e hucac'h ugent Beleg, deat a bell hag a dost evit renta honer d'ho Escop ha da barissionis Landivisiañ. Ar ceremoni commancel da 8 heur, n'eo bet echnet nemet da greis-dex-hanter. An Autrou Perrot, person Tsalc, en deus earmonet var ar respet a dle pep christen da gaont evit he iliz-parres. An Autrou'n Escop a zo ive pigoet er gador evit trugarecat Landivisiañ eus ho bolontez vad hag eus ho largentez en andrei ho iliz parres. Ar menleudiou-ze a ioa dleet dezo, rag n'eo ket possibl eazul e nebleac h uel muoc'h douguet evit omia ho iliz. Henor ha benaos u an dud calouec a ziskuez e caront ho Religion !

At liziri a deu eus ar Chin a lavar e long ar Religion gatholic eals frouez er vro-se. Hor Missionerien a c'houma cals eneo da Zoue, ha coms a rer eus a zaou garioniad tud hag a so var ar poent da zont da veza christenien abes.

En enez Ceylan, ar Vissionerien a zistro ive eals tud eus Doue etouez an dud a heul religion Mahomet.

Brema ema ar mare da c'houñt ar guinis meurs. Hervez an dud gouezec var al labourou, ar guinis meurs hadet er mare-ma a vez guelloc'h, da vizua pa vez an douar hag an amzer mad evit ar c'honmdeguez. Ar guinis meurs a c'houlou douar scanv. hag a dle beza hadet stancoc'h evit an ed goan, abalamour n'en deus ket kement a amzer da goeja.

Lavarion hen tud eus.

Miz Meurs.

E miz meurs glo hag avel foll
A ra laet evez d'an oll

Meurs gant he vorzou a laz
An oken hars coring ar c'hrad.

Miz meurs gant eur c'huezaden
A zec'h ar venojen.

D'ar zui bieuñon, counja'r vion,
D'ar zui lase, terri ho fennon,
Da zui ar c'hasmudo frica ar c'hoz podou.

PRIS AN ED.

KEMPER. — 18 C'huevrez	Pont-Navar. — 25 C'huevrez.
Guinis... 43 lur, 08 c.	Guinis... 43 lur, 00 c.
Segal... 9 lur, 83 c.	Segal... 9 lur, 46 c.
Eiz... 7 lur, 72 c.	Eiz... 6 lur, 84 c.
Ed-du... 9 lur, 80 c.	Ed-du... 10 lur, 20 c.
Kerc'h... 7 lur, 46 c.	Kerc'h... 7 lur, 23 c.
Avalou-douar 2 lur, 44 c.	Avalou-douar. 2 lur, 06 c.

Montreuil. — 14 C'huevrez.	DRENT. 26 C'huevrez.
Guinis... 43 lur, 43 c.	Guinis... 43 lur, 48 c.
Segal... 4 lur, 24 c.	Segal... 3 lur, 2 c.
Eiz... 8 lur, 39 c.	Eiz... 7 lur, 47 c.
Ed-du... 9 lur, 00 c.	Ed-du... 11 lur, 28 c.
Kerc'h... 6 lur, 03 c.	Kerc'h... 7 lur, 41 c.
Avalou-douar 7 lur, 00 c.	Avalou-douar.. 3 lur, 85 c.

Ar pris market nuna eo ar pris creiz, da lavaret eo, ne deo nag an huella, nag an izela, hag ar muzul eo an hec'hilicr, pe ar boezel.

Ar Gerant : AR. DE KERANGAL.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonnek.

Don Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur bloas	BIOU SCOURT
Evit e huez'h miz.....	K'N SCOURT.
Evit tri miz	E HUEZ'N BEAL.
Eur gaseten ebren.	BIOU TATNEC.

Ar bacamant a dle beza great arant eoout ar gaseten.

ALLOU.

Ar serijon a ve c'hount da lacat er gaseten a dleer da adressi oñ d'an Autrou MORVAN Belec e Kemper

Ar pacamanchoù a dleer da adressi d'an Autrou SALAZH, ephen. An aboumant a guement e ti an Autrou SALAZH, 14-her, ru Kereon, e Kemper.

KEMPER, 4 Meurs 1865.

Ennomp er c'horas. Dent eo an amzer a gann hag a binijen. An Iñs he deus choazet ar poent-ma eus ar bloas da lacat he hugalo e pinjen, evit ma tenjent d'en em nevez e carantez Doue epad ma teu pep tra d'en em nevez var an douar. Hervez an dud gouezsee, ar un hag ar gonda dent eus er c'horas a ra vad, hon pas ephen d'an ene, mes ive d'ar c'horf. N'eus netra gualoe'h evit ar re he. — Ar goad en deus izom da veza revesket, hag ar c'horas a zardich da guement-se. — An dizara hag al loukerer eo a verra buez an den, evelse an tri dervez ened a laz bep bloas anioe'h a dud evit na rafe tri gorais lakeat penuepeno. Sonjomp eta peguer mad eo an Iñs, peguer mad eo Doue pelon he gouarn, p eo gwr penaus pa hec he hugalo e pinjen, e clase er memes amzer mad he c'horf ha mad he ene, e ra vad dezo evit ar vuez-ge epad ma he laez da c'hount an eurusdet eus ar vuez-all. Kementse a dle ive hon dougen da zonal penaus, ha pa ez ve ket eun den eur gwr gristen, ha pa n'en deñe tam feiz ha reigion, e ve evelat mad dezan miret gour'hemennou Doue ha re an Iñs, ha penaus m'ar deus eun den eurus henneg var an douar, ez eo a dra sur ar re a yit a greis calou ar gour'c'hemennou-se.

An Autrou Arc'hescop Roazon en deus skrivet d'an Autrouez caryuel eus a Feiz ha Breiz. He lier a ra re a henor d'ar gaseten evit ma vandelamp d'he facat ana e brezonnek :

« Roazon, ar 15 a c'hwerer 1865,

« AUTROUZ,

« Petra bonnag ne berlanter ket ar brezonnek em c'ccepti, an dra-se no vir ket ne zongan ar brassa interest evit lacat miret ar re cot-se o deuz embet

« hon tadou er vro deot-ma a Vreiz-Izel e pelc'ac'h em eus an henor dispar da veza Arc'hescop.

« Eun heur vad eo bet oñ eridon gudet sevel he e cazolen Feiz ha Breiz, hag e c'houennan evith digant Doue he oñ venedictionou, rag eridi a ra ez eo galvet d'ober eals vad, hag he devezo gal- lout avoalc'h evit kenderc'hel ar forz hag ar vuez e christen etouez eur c'harternad tad hag a aller c'hoaz e gant guirioez da hevel, ar bubi santei, ar bobi d'hab.

« Ho pidi a ra eta, Autrounez, d'am lacat e mver e ar re a c'honten ar gaseten hag he deus maia joa e outi, hag e veng he servichenen hag ha kenvrou e ar ru maia douguet eridue'h.

« † Gouverneur, Arc'hescop Roazon. »

HISTOR ZANTEL.

PEVARE PENNAD.

KAIN HAG ABEL.

Eus ar bed 198. — Arant Jesus-Christ 3876.

(Ar pre'hed original a zong he frouez, frouez a vouel- van hag a varo. Heva a zo deuet da veza douguerez. gouzant a ra var dan ar poanrou monuz hag ann an-kenou hraz da bere eo bet embannet, hag eo em zavetei a ra er c'ha-se, hervez comzou ann Abostol Sant Paul. Goullonet euz he map kenta, e sav he c'haloun hag he divree'h etrezeg ann eny en eul lav-roul : *Bel am euz eun den a drugare Doue; hag e hantaz he c'hrouador kaim, ar pezh a zinitu eozaf.*

Goullonet a reaz eun eil gueach, hag e devoue Abel he vreur. (Abel a zinitu arel, ber-baduz). Hozuen Abel a oe mesker deved, ha kaim labourer douar.

Eur pennad mad goude. e g'harverez an pre-Kain profet d'an Autrou Doue ouz frouez he zouar (mes nann euz ar re vella) Abel, iwez a rez he brodou, o-houiga da Zoue ar re guenta-gant euz he zeved, hag ar re vella, ha Doue a zellaz ouz Abel hag ouz he brodou, heppan re zellaz ket ouz Kain hag ouz he roue. Ke-mont-se a lekeaz droug braz da vont e Kain, hag he benn a zeuz da goueza.

Ha Doue a lavarez d'ezhan : Perag oud-de fache? Perag e touguet da benn stouet? Mar grez mad ha n'ez pezo te ket da hac? ha mar grez fall, da hec'hed ha na vezo-hen ket rartal e toull da zor? Ida lavaret eo, ar bouez anezhan var da gonstanz, hag ar c'hastiz var da zeellon, gwall-oud'lon eo'h euz), mes da c'hall-roul a vezo hepred dindan da c'halloud, hag he drec'h'i a vi pa guiri. Ar guentel-ze lenn a zousder hag a dru garez na reaz stok ebet var galoun Kain. Ar roari a zo eur goal glenved, ha pa vez etre ar vredeur ez va gonsoe'h e'hoaz.

Ha Kain a lavarez d'he vreur Abel - Deomp var ar meaz. Ha pa ont er mesiou, Kain en em zavez ouc'h he vreur Abel hag hec'h lazaz.

Ha Doue a lavarez da Gai. Pelec'h ema Abel da vreur. Kain a respontaz : N'ouzonno doue. Ha brema ez oun-me gouard d'am breur?

Ha Doue a lavarez da Gai. Petra eo'heus-ta great? Ar vouez euz a c'hoad da vreur a gri divar ann douar beteg en-oun. Brema eta e vezi un figuet var ann douar, pehini en deuz digoret he c'honou da eva goal da vreur, skitket d'he zour. Goude ma es pezo he labourer, ne rale ket he frouez d'el : Halcant ha mont-dant e vezi var an douar.

Ha Kain a lavarez d'ann Autrou Doue. Ho vraz eo va zorfed erit ma tellezid h ken caout trugarez. Chetu ma zeurel a rit euz ar vro-ma, hag en em guzel a ren-kann a zira-z-hoc'h, ha mont-dant e vezid var an douar, ament him am c'havo, am laz.

Ha Doue a lavarez d'ezhan. Ne ket evelse e vezo mes poun bennag a laz Kain, a vezo kastizet seiz guezach goassoc'h eguet-han. Ha Doue e lekeaz euz zio var Gai. evit mout me-vje lazat gant piau bennag en divije he garet.

Kain eta ehl out a'zrag ann Autrou Doue e chon-maz halcant var ann douar, hag en em dennaz var zu ar Zap-Hool euz ar haradoz a bljadurez.

(Maro Abel a zo eur skeuden euz a varo Jesus-Christ crucifiet gant ar Jozevien dro voari. Ar Jozevien, dro ma ho deuz lekeat hor Zalver d'ar maro, a zo evel Kain, divro ha hatont var ann douar ha disprizet gant ar boldon all. Kain a lekeaz ann d'esper var henn he dorfet kenta, na grediz ket eo'h halie Doue he bar-doun hag eo deuet, evel Judaz, da veza ann den eol-let. En em rei a reaz oil d'ann oil da aferiou ar vuez-ma. Sevel a reas euz guez en euz d'he vap henn, hag he vugale viban a zo brudet er Skritur Saer evel gnd goustek er melerion.)

Abel a zekeaz, d'ann d'out evel telion var ar meaz, ha ma tropellon, hag a zo patrom ar vassarien. Abel he vreur a iwez ar liezion-muzik, hag a zo patrom ar vuzicianen. Tubalkam a voue goff ha gonistik da ober pepira gant arem ha gant houarn, hag he c'hoar Noema a oer mestrez ann nezerzeot. Doue he-unny, var ma kreder, a zeskaz da Adam labourat ann douar. Rei a reaz da Adam ha da Heva eur map ali e plas Abel, hag o os hanvet Seth. Euz he lignez a lie diskenn ar Batriarched hag ar Brofeted, hag er fin, Salver ar bed. Evelse, ema ar skritur, Enoz, he vap henn, en em lekeaz ar c'henta da zastum ann dud enn eol loac'h choazel, evit mont Doue ken euz-he fire Adou saer ha solael.

KAN

Ton : *Lolant*, 35.

Adam hag Heva n'ho doa ket
A lignez braeg ho fec'hed,
Rak-se omp holl gualhuan
Pec'herien o tout er bed-man.

Ann drouk-se, penn ann drougon all,
Eo ar pec'hed Original,
Er vadizant eo effacet
Dre zellidou, Salver ar bed.

Kain a eo ar map kenta
Ho devoe Adam hag Heva,
Hag ho eil map a eo Abel
Greadad-mad, ha den sautel.

Kain goal-zeu, ken a montreur,
A lazaz, dre ari, he vreur
Hag he lignez a eo tud fall
Ramed azeot, ha tud gadal.

Mes Doue a reaz da Adam
E loac'h Abel, buguel annam,
Eur map all, a eo hanvet Seth,
Hef lignez ar Batriarched.

BLEZ

An Autrou MIKAL NORLATS, *Beleg missioner.*

(PENNED PENNAT)

Fire daou, o vraz evel he on abaoe meur a vraz
helec ebet ann Enezen Sizan, a zo euz teir heo-var
bennag dioc'h douar herne. Mikal a reaz he zont da
vont di, pe guen da guez bennag ma va treic'ha-beleg
eno. Hag tro var dro d'ann onezen-ze ne deuz nemet
herree. An dud ac'hano, paour evel Job, a soa beteg
neuze galvet daoulou ar mor dre n'abeg ma oant
fallac'ha gual'h evid ober e dougan noz tan var c'horro
ho reier, en ariz laezal ar verdant da fuz divar ho
hend ha d'eu em dant gand ho listri e touez ar c'herree,

reg en ontgrijpbaar voor wie het is een van de
in de wereld van de mens.

Gousseouda an Aotrou Nobleta z ene digemeret
mad an dud l'ia ha digoustina-ze egua eñ Eal euz
an Eav Ahterz ho norziñ e ouest martail da glevet
ho gouezou. Ober a rejont d'ezan peñ a gouezou euz
a bod ho luez, hag adalec ar mare-ze ne oue mui
gulet seouer fall ebet eñ ho enezen. Ar gantier a
reñs euzmañ a 100 yar d'an l'uni a reñs e l'oez ar
grutoniñ guenta euz an l'ia Nieuñ anezo ne vanke
mañ da glevet an oferen beñdaz-c'houlon, hag an darn
vaz a goueza euz vech er miz. Ar Missioner santel,
heron ha gontañ, a glaskaz e touez an enezañ an hñ
a elje ar guella seurt-hañt-ñs seouer d'ar re-all. Hogen
an hññ ma toulas he zañtadeg varvezan, a boz euz
penketar heret Fanch St, a oue divasator l' persoun
eñ ezeñ-ze. Fanch a voa eñ den a l'igñ hag a
shant, eñ den deñt mad gant an oll. An Aotrou
Nobleta, goude beza gontañ hag aspaññet l' eñ
guentellia, heñ l'az eñ eñ seurt-hañt oñl da abou-
l d'ar re-all, epad ma z euz he-unan dre urz an
Aotrou n Escop da guemeret ar garg eñ a barrez blañ-
lant, er mare-ze heb heñ ebet an oll. Gousseouda
ne zañc'z ket da veza discarpet euz ar barrez-ze her-
vez he c'houlenn, hag e l'ozonñ adañ da Guemper
eñl reñs eñ eñ eñl Mission.

Mes Doute o vram roet d'ezen do anoni c' e' haje
goud d'he scrivent een niver braz a oncos e Douar-
nenez, es' en em liazar da vart da joum d'ar gweat
van-ze. Ertout a reaz e Douarnenez d'az 23 a viz
mos 1816. Hag eiz, gant want an Andreu Persoon,
e pregarz enn diz Santez Helena. Mes anoni a ere
souden a o devza ar harisioniz gweiz-az anasoudeguez
ched oaz guiroummon Lenta ar Religion An darn
vrasa anezu zoken ne onent eaz ho Feler na peder
all ebed. Ken a-ze o ouz reid euz coumana dro zoken
d'ezo ho c'breansou hag ar Misterion euz ar Fe 2. Er
penn kenta e ouz rovez ar ro a fellaz d'ezo dont da
sehoz ho guemellou, var sagarez, euzo, ne oant mad
nemet euz ar virgaleon, lavaret a reant zoken ne o-
ze dra-se nemet euz c'hell-samzer Mes a n'aboudergon
e onent guet steluonch a solans ho gremou, alied
ma oant gant oan euz ar vare hadourion puvudika euz
a gweat ha gand he briel Gouevoude eun niver braz
a wa c'hoaz dalehet gand ar vez, danant ne anant
ket eun oll vad euz ho devertion a gremen. Mes an
Andreu Persoon o vaza, dre ali ar Missionear santel,
disclernet ar gador ne tije mun b'viken roet agra-
mant ched nemet d'or re a divi, e respoumet mad var
ar guiroummon euz ar Fez, ar vez ne vraz met oc'h
nien da zont da reati ho devertion a gremen.

A bep in e tmoñt eta da zekou rannez an den Doue, ha Mikel a reaz er o liarter-ze eor vad dreist-
rann ken den he gouezio hag he zantetez, ken dre he
viraolio. Rag etre calz a vuzedon all e kouteleur e
resañtuz tri e' broadur o Dornenez. Ar c'henta a oad
doue euz ar vuez du bedennou an Aotrou Nobles, a

varvada hean he vlogz. Trimeuet em den poder heur
varv'inguent var ar raskaca hag emadum o vout d'he
facaat eus ardet, p'arvraz an den Doue. Lavaret
vez d'ar varvum, a soa douezet eus he dastou, laout e
dians o Doue a ouje manvig, mar bou he volomez,
goude heza kemet he c'hrouadur digant-hi, he rent
d'ar o doue. N'eo e vlogz d'an dastou he
goude heza gret eur belec' var ha calomec, vraz eus
ar grouz var goudou ar c'hrouadur, he ker hean e re-
oultas ha ker me'h ha biseoz, kement a sou eus ti
a ou best eus ar boud-ze, ar c'hrouadur-ze a vez
c'hoaz pemaet vlogz goude-se hag a ou gallet. Iou o
zo bet maza. Ar vlogz ha mout a bini all o deuz tou-
leuet ar moud-ze, hag ar vlogz a soa bet oc'h he
dians, goude heza reservei he zarramanchou d'vraz e
deuz louet var he le ar varvonez a gouement-se

Rur haotene a levar nou em ar menter keur a verve etre divret h he magerez, entre mo odo he mainn est da Vreal evid ober he marc ind. Ganaal a rejn. diatro ar vanden ardog he enlerri. Antonoz evid me'z est da l'asat ar e'korf em ardiol, an Antrop Nobleta a errez eun ti Touch a reaz gant he apelo' oc'h ar e hori emro hag e pedaz da zepot em ar bender e'hoaz. Souden gnaile leza gnat he bedenn, e tistraz do gant korf ar haotene liag e vraz varnezan an ar groaz. D'an ampent ar verc he a restaz brez luezee direr daolagall eun dver briz a dind, schepel oll o volen eun scrit luezad Hon-ma a veraz e hoaz pell anzer goude-ne liag e zintrez d an Antrop herbacken.

kur chruvadar ali a Zumarcoz a levreut c'hoaz
bese het resusitet dre medemmo ar Missioner santel;
lag enn divez eor pavarcozjel a reiz vhez bennege
hag en dez c'hoaz, a'mi vad a heup bloaz la tregont,
sonj mat da veza klevet ar deu Doue eo lavaret d'ho
varam - ac'ha ze li mañ resusitet, drugwea tui. Aotrom
Doue dre mañ eo pijet gant-hañ senta d'ez ar voez.

A-bennet-d'ez eus penad-all

IN FALS. DOCTORRY NIG. NO. LITARENE.

Estrategias d'au del d'aver ar men

(PAPER POINT.)

Netra cassoc'h d'ehoc'h Len nehent, tad dirar ar
meaz, eget serra ho guzou d'an oil fals Doctoret, en
eur zispont ho lavarioz uran a uran, hag en eur ho
e bass oil da netra an eil goude egale. Setu ama pe-
nao e lleit en em anmeret erit kement-se

(Ne in cus ket a zouch da verez d'eboc'h am e ment tra a hellit da glevet a euep ar Il-ligion pe a euep an Iliz, mes ebken ar pezh m'emaoc'h e tro da glevet aliesha. Hogen, d'ne'h ar feson na tiskouezan d'eboc'h respont d'ar pezh a verket, e vez eus d'eboc'h goude ar pezh respont d'ar pezh ne verket ket).

iaouanc a c'houlennas diganiban eur vech, guer evit
 gwer, petra renke da ober evit mont d'ar Baradoz, ha
 Mab-Doue a respontas : n'ho p'ous ken da ober nemet
 miret ar Gourc'hemennoù. Hogen, dre ar c'homzou-
 ne, Mab-Doue ne entente ket o vije zoulz'ho miret eur
 Gourc'hemen pa zao ebken ; mes entent a rea, evel
 m'ben disclerias he-unan d'ho-lu gonde, ou rei miret
 an oll Gourc'hemennoù herrez an oant bet roet gwech
 all dre arid d'ar bobl a Israel var Mevez Sinai. Meur
 a vech all e'hoas hag e meur a feson all, en d'eus
 Mab-Doue roet da zaoant ar memes tra epad m'edo er
 bed-ma. Rep tro ma prezegue d'an dud, e verke dezho
 selcar sozalc'h n'o ket eur poent ebken pe zao eus
 a lezen Doue eo a renker da vret, mes al lezen-se penn-
 da-benn. Mab-Doue en d'eus discleriet oupen, epad
 m'edo var an douar, eo rei ive miret Gourc'hemennoù
 an Iliis, ha lavaret en d'eus grous, en eur goue ens
 ens an hini ne zontje ket oas an Iliis, e tene da veza
 bevel oas an hini ne sent ket oas Doue, hag ec'h en
 em lakez, evel liama, er meaz eus a hent ar zivri-
 diguez.

(Aben eis dez eur pennad all.)

LEVR AL LABOURER.

III

LABOURER AN DISCAR-AMZER HAG AN GOAN.

Ermet eo ar sul, pe deiz eac ar pardonn.
 Evit peal Doue, enori ho fatroua,
 Abarz mont d'an iliz, abarz an offerenn,
 Pep noan en em vize, jeh unan n'em gempen.
 Senz a ra ar c'hloc'h da c'hervet pol anaz,
 Ha kerkeret e tosta an oll brax ha bihan.
 Tant eur var eun he dorn, ar vamm goz d'ann bleguet.
 An tad gant he vugel var he zivree h douguet ;
 He mare hug eun he dorn, ar vamm caranteuz,
 Oll e kerzeret-hihan, oll e kerzeret joaz.
 Oll emet ens an da heur an offerenn,
 Hag e c'hlevet a reont a galoun penn da benn.
 Darn a leon eun ho levr, darn var chapelodou,
 Darn var-ho lizied a lavar pedennou.
 Collet ho deuz ar zont euz a draou an dozar,
 E Doue e soufont, ha pep hini her c'har.
 Gant pebez plijadur eun ho c'hialoun dener,
 Euz a lein an ennon, e tiskenn ho zalver ?
 Eao, evel eun tad, emesk he vugale,
 En em blij o tiskenn a lein a garante.

E creiz ar goaz zoken, e creiz ar goall amzer
 Ne deuz paouez ebet evit al labourer.
 Eur roue'hal var he seoz, ane ore h bet'he zaulin,
 E henn e ve gouelet o quitat da vintin,
 O tiskenn eun ho goad, ha kerkeret o clever
 Ar c'hoad o tiskenn e daoloun pouner.
 Eno eun dervet goz, d'ann er sol grizienet,

Pini e deuz cant vloaz euz ann avel dalc'het,
 Broma divar he zreid a gren hag a vrasel,
 Hag a gouez, gant trouez braz, dindan taol ar roue'hel.

An den iaouanc tomm-skaot a garg he fuzilian,
 A dreuz ha park ha preal ha menez ha traoune,
 Setu ben o tistroi, sammet, trezeg ar guer,
 Leun a joa he galon, leun a guik he zalc'h ler.
 Eunn all bihanoc'hag, a bleg goulennou -
 A steign leon riseda dalc'het-gant teodennou,
 O strez a zibarz, pe nebedigou od,
 Pe tammou aval brein, pe bara bruzuned.
 E henn ar pinik, ar goiran, hag ar vonalc'h
 A zakenn var ar boed evit dibri ho goulalc'h :
 An deggen a zireiz, ar c'hunterel gant henn
 A zao a blem d'al tao, hag al las en em zerr ;
 Al labouez zo paket. Kentiz euz he goignel,
 Ho leon eun eun doorn, eun eun all eur gontel,
 Ar paotr bihan a zailh var an eun taguet,
 Ha d'henn diskouez d'he vamm trezeg an li a red.

Darn a gas da heuri an deved d'al lannop,
 Darn a guerz eun ho zalc'h hag a hec ar bodou.
 Ar re-man a voueta an oc'henn, ar beuc'bed,
 A denn hag a char doorn, a bil lann d'ar ronsed.
 Re all var ann aoneu gant pikol marzoliou,
 Eon eur skei bep eil taol, a lemm ho benijou.

(Eur pennad-all ar vech henna.)

Henn ar Zent evit ar Zent-ma.

DISC 5. — Ar sul kenta euz ar c'horais.

DISC 6. — Sant Guenote, abad o Landevenec.
 Bet eo tad eun niver bras a venalc'h o deus servichet
 Doue er gouent-se hag o meur a gouent-all a zepanta
 euz an urs.

DISC 7. — Sant Thomas d'Aquin, Confesseur ha
 Doctor eus an Iliis, haivet al ar scolion abalamour
 ma zao an Doctor en deus comzet quella divar heun
 Doue hag ar Religion.

DISC 8. — Ar pevar-amzer pe ar c'hotuerou.
 Sant Iann-Doue, fondatour eus eun urs a reiguset evit
 caout sourei oas ar re glan pe mac'hagnet. Ar Zant-
 ma a voa ken humbl, ma reas van da veza diakiant
 evit lacat an oll d'he zuprijont.

DISC 9. — Santez Franceza, intanvez, ajuer an
 ltronezet hag an oll gragou christen.

DISC 10. — Cotuerou. Al Lann gant pelhig o
 voue loullet cost'z hor Zalver, hag an Tachon gant
 pera o voue staguet he droid hag ho zaoant oas ar
 groas.

DISC 11. — Cotuerou Sant Allen, Escop, unan
 eus an dud apostolic gant e Breiz-Izal.

Setu, amma mun d'alen etit disques pegement a ed (guinis) so bet e Franc epad pempet vloas. ha pegement e bet gueret an hectolitr, (ar bozal) bep bloas epad an amzer-se:

Bloaveziou.	Cost.	Pris
1882... ..	86,005,386 hect.	17 ltr 23 c.
1883. ...	83,700,638	22 30
1884... ..	97,104,971	28 82
1885. ...	72,036,726	29 32
1886. ...	83,308,064	32 75
1887 ...	110,116,402	24 37
1888. ...	100,080,747	16 75
1889 ...	87,515,000	16 74
1890 ...	101,073,025	20 24
1891.....	75,116,267	24 88
1892.....	90,292,224	23 24
2893.....	116,781,704	19 78

Ne ouzeur ket c'hoas da vad petra ho lret e 1884. Credi a rer eus bet tremen 100 million hec. hag ar pris so vardo 16 ltr 75 c.

Lavaret a rer eus eusset ar muez eus a Franc 39 million hec. m'hoes evit so d'ed e Franc eus ar breizh all. Ne ket eta an ed deut em ar breizh otrep eo a laca an ed amma da veza marc'had mad.

Au 19 a c'huevren, en iliz nevez a zaver e Sant-Marc e kichen Brest, e coezas ar vols eus a lein an iliz pa vlot oc'h ho echui. Ar vols-se a guetas a hez var ar chafotach. Eus c'hrouadur 14 vloas so bet lazot ha daon zea all blesset. Al labourerien al ho doue ar chaus da veza stricket a goslez ha ne goezas ket ar vols varnezo.

Lavaret a rer, ho d'ous ar waloget peanou eaket. Evit eavot a rer hag o deus. E Guenet, n'eus ket pell, eus toer so euzet eus a dregont troadad buelder var ho benn d'an donar. Eur variken e houllou a von d'ed eleac'h ma coezas, ho breizh a zgoez var dal ar variken, he-lifons, ha petra breizh ma eo bet glazet form, ez eus eaper e lein da vad, ha zoken ep dale.

Var an ejennet lard disquezet er bla-ma o Poissy evit morlarge, ha conduct ac'hano da Paris, pevar o deus bet prizon. Ar guella a boeza 2,610 ltr, hag ar tri-all ne voant nemet scanvoc'h.

Marc'had.

Er c'hrouen e caver brema stalioù eleac'h ma verzer luneder evit peb oad, evit peb seurt daoulagad. Mar d'ed hir ho queler, e caver lunedon d'he berrit; mar d'ed ber, e caver lunedon d'he asten. Ha pa veac'h dall, e caver eus lunedon da hec var ho fri, hag ar marc'hadour a lavaro deoc'h mad, cals oc'h brauc'h gant al lunedon-se. Mes eus lunedon gant pere e c'hallet lenn ep beza deket, setu ar per a vane c'hoas evit doare, zoken er stalioù brasa.

Breizh eus eus peanot, eus den divar ar muez a reas

da eus stal evels eleac'h ma verzer luneder a bep gant hag a bep liou. Au de-ma en doa eur map an erbe, ha bevec'h ma active ar map-se d'ar guet, an tad a ma gant al liou an di ar mestr eol evit laret be lenn. Ar mestr eol a deus eur p'out re lunedon, ha neuz e lenne al liou braq ha dilan evel eur mestr ma voa. Ar c'hrouer o velet kemense, a lavaras outan heiz: hema ne voar petra nemet pa sea al lunedon-se var he fri; m'am bjo bet eur re evels n'ed bjo ket izom da zont amma evit gouzout petra vez var lizri va map. Setu ben-ta, kenta guet ma zea e ker, o vont racial da di eur marc'hadour luneder. Goude hez laket var he fri euspen eant re, ep ma eafje re ebet hag a raje dezan guet scarron'h, ar marc'hadour a zea da guet'hat dezan eul levr. Va den a zell oc'h ar levr, mes ne eli ket ho lenn. Ar marc'hadour a ma da glaz eul levr eleac'h ma ze brisoc'h al liou, mes ar c'hrouer ne loun ket guelloc'h hema evit egula. Eran, ar marc'hadour a evessez penes va don a guemere al levr dioc'h ar pen control: Mes, evezas, amma, amma no ouzoc'h ket lenn! aha, eus va c'hrouer, m'am bjo gouzet lenn, amma, n'em bjo ket izom a lunedon!

Eus tenn a eul — Histor lan a lac'h mil gant eus loul a gail a zo anavezot gant an oll. Mes an oll ne anavezot ket histor lanne soudard e bro Cochinchin, a gouzode a sponlas eus euzon eant guet h d'ed soc'h da sponlas eant na doa laca ar mil guellenen a laca he laron. Setu amma petra lennomp en eur gazeten c'hillet. Eus den m'edo lannic, oc'h ober goad, e fujl eus e vrea'h, e kichen Scigou, e sponlas unan hennas: o eap eus lam ledanna eus a foug e vraguez. Petra na vone ket ho eulam pa z'ous, o velet pe seurt camalad maretet a toa eog euzan: Eus bjo gouzoc'h eant henn ar re woassa, len e zent, hag hir e skilou. Eus euzet e voe na ellas ket tri be e fujl da donna varnehan, mes lekeur a zea eus lann a gail ker pouner ma voneas an tigr scapla, ha ma kemeras an leac'h en eur strefjal. Nep na gredo ket kemont-se a eho eura da wu Cochinchin da c'houlou pe gao pe vir eo.

Eus soudard var loes, hual evel eus tour, a ledan eus eus iliz, a d'ed eus d'ed hospital da gant ar medecin. O velet e c'hrouer, den na lavare e vjo eus. Eus na a beon, a stard var he tili. Mez pemzek dez a toa ne eile ket euzet izom en doa, izom a reuke da gant da veza muezet. Ar medecin a roas dezan loun da vont var zea, ouallac'h evit laca o varc'h euzan da vont assambles gant, an eus d'ed roet an eant dezan. Ne gouzot ket m'ed h'le gailoun a joume digor, d'ed eus eus mad a re, mes ha zaoulagad ne voneat ket serra. O d'ed kemont-se ar medecin hir goude. Mes ar c'hrouer ne donna ket euzet en eus varnehan. E leac'h goude ar soudard e rancet beza goude ar pupaz a toa an he velo.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Des Abonnemant d'ar Gaseten a gont:

Evit eur bloaz	DAOT SOUKE
Evit e huc'h miz	EUR SOUKE
Evit tri miz	CHUC'H BEAL
Eur gaseten ebken	DAOT VENEZ

Ar desamant a die beza gret arag eadut ar gaseten.

ALIOU.

Ar serjou a ve c'hoant da lacat er gaseten a dleer da adreasi oll d'an Autrou Mozan, Helepe Kemper

Ar paeamanehou a dleer da adreasi d'an Autrou Sazary, epken. An abonamant a guemerer e ti an Autrou Sazary, li lier, eu Kereon, e Kemper

KEMPER, 11 Meurs 1865.

Sete eul lizer skrivet gant eur breiziad o chom e Paris hag a so tom he galon oc'h iez he vro.

Lizer aus a Paris da lennervien Feiz ha Breiz dicar benn ar brezonec.

Evel ma her gellit, dre ar guolouen pe gaseten en em gal brema hep sizon ganeoc'h, meur a zen gouezec a lica calouet. Ho huan hag ho skiant da dalvouet evit hedor hor bro gwer Breiz-Izel. Dridal a reas va c'balunous an Autrou Doue hag ouz Escop Kemper u clevet baso a zo er guet vras-ma, e Paris, cleac'h m'oum d'al c'het ker pell diac'h va bro, sionas din Bete vrema, ar Vrezonnet n'ho doa ket cals a levriou skrivet en ho iez. N'ho doa ket ken nebeut uuan epken eus ar papperon moulet-se a den da di pep preter da zeizion merket, hag a rear keleier pe cazelemonno azezo, dre ma eaver enho kelou a bep tra. Rac-ze, tud hor bro, pere ne touent nemet ar brezonec, red ou dezo chom dirou-zeg hed ho luz, sionas dezo! Re all arad, pa fallo dezo tapout eun tam descadurez bennag, a ranke stadia hepret al levriou gallec. Ar Brezonec a voa eya. C'ho iez an divouzezeguez, pa voa ar gallec iez ar vouezeguez. Ober a reat sae varnezan muu oc'h vui, hag a voa rar var da vont da goll. Canfarted bro e ha l a lavare oll, en eur c'hoarzan droug yarnomp. « Ar Brezonec so a vervel, ha guell aze' rug Breizis so eur seurt tud gouez, hag ho brezeg a so eur iez a zero muu ouz loenel eguel ouz tud. Pa ne vezo muu a Vrezonnet en ho zonez, neuze ni ho lacat da veza tud seven hag a feson eveldomp-ni, gallonec. »

Ma ve guir ar peiz a leveront, ma ve iez hon tadon roz tust da vervel, pebez reuz ha pebez dismegans eridomp, Breizis. An hini a lez faza iez ho vro a zo ken digalon hag an hini a lesfe ho vro eunan da veza kemeret gant an enebour, pe an hini a lesfe he dad hag

he vam da vervel gant an naoun ep ober ran! Kement-se no vezo ket arad, kenvrois ker! Setu banel goz ar Vrezonnet savet souna a nevez gant tud a skiant hag a galon. Iuzi a ra oc'h an heol spleann, displeguet ead'gant an atel, hag e veier skrivet varnizi

« Trugar Jesus, Guerc'hez Vari,

« Miri ha iez d'ar Vrezonni! »

Ar c'homrou-ze a Jlo beza peden pemdezise pep Breton a gar he vro a vir galon hag a fell dezan he disen ray ar maro.

Cant meulen a eta d'hon Eskibien santel dre ma fell dezo en em lacat e penn diouallerien hor iez! Trugarez d'an Autrou Doue evit beza lakeat ar mennoes-se da zavel eun ho ene!

HISTOR ZANTEL.

PEMPED PENNAD.

Ligues Adam Bete Noc, dre he vap Seth.

Oajou ann dud e dergas ar bed — Fallagriez ann dud — Arc'h Noc.

Adam goude beza bet digant Doue he rap Seth da zere'lec'lec'h Abet lazet gant he vreur, a vezaz c'hoaz eiz cant vloaz, o eadut hugale-all, muien ha mere'bed Mervel a reaz Jann oad a 930 vloaz.

Seth, a vezaz 913 vloaz, Enoz, 903 vloaz, Kainan 910 vloaz, Malaleel, 800, Jared, 962; Henok ne ket maro c'hoaz, kerzet en deroa gant Doue epad he vuaz, ar peiz a zinit e reaz e pep tra bolontez Doue, ha Doue hen tennaz abred euz ar bed-ma, n'en doa nemet 385. Eon den al hepken, ar Profed Elias, a zo cal eya'ha vez gant Doue, hep mervel, savet e oc

enn var ren eur c'harr a dan. Ar skrivur a neek d'comp
o teuit da lin ar bed var an douar da enelur ouc'h
ann Autekrist, ha lacat ann dud da ober pinjeu.
Evelse a kanoomp e kanoanen ar varn.

Mes enep ann adverbour
E teni daon Brofoñ brax
A-berz Doue d'ho zecour
Henek hag Eliaz.

Mathusalem, map Henek, a vezaz 900 vloaz, heina
eo ar c'hassa den a zo bet var ann douar

Lamek he vap, ha tad Noe, a vezaz 777

Noe en doa 100 vloaz pa zanaz an diluch, heza a
reaz 350 vloaz goude ann diluch, hag he holl vuez a
oe 950 vloaz

Perag o vese ann diul ker eoz er penn kenta euz
ar bed? Bolontez Doue a oa kement-se evit ma vije
peulet ann douar ec'huz m'en doa lavaret da Adam ha
da Heva pa eo devoa ho c'hrouet. *Creski hag elenz,
ha caryat ann douar.* Ann Tadou Santel ho deuz cavel
remmou-alc'h, ne ket ann ema al lec'h da ober meneg
anelio.

Taolit evez hepken ois eun dra; Lamek, tad Noe,
ganet er bloaz 860, a vezaz eur bloaz ha tri-ugent gant
Adam he-unan, maro er bloaz 930. Lamek a vezaz
tre beleg ann diluch, hag evcise eo bet c'houec'h
cant vloaz gant Noe, ha tost da gant vloaz gant he
dri vap Sem, Kani ha Japheth. Noe he-unan en devoa
guellet epad sez vloaz a pavar-ugent Enoz, map heina
da Adam. Ne ket bet eta diez da Noe ha d'he vepien
gouzout eun-hag-er-n douaron ar bed, adalec' he groul-
dignez beleg an diluch. Ha goude an diluch, m'ho druz
ket manket d'ho lavarout alies d'ho bugale ha d'ho
bugale vitan, hag evelse, a rum da rum, a c'henon
da c'henon en deuet ann historion-zo bele Menez,
pehaz en deuz ho servet, dre inspiration ar Spered-
Santel, o levr ar *Chanielix*, hag e levr ann Exod.

Pa ois cresket ann dud var ann douar, bugale Doue,
da lavaret en, lignez Seth, toellet gant merc'hed tud
ar bed, da lavaret en gant merc'hed lignez Kain, a
guemerez da briedou ar re azezo a blize guella d'ho
daoulagad. Euz ann dimizioù-ze, great enep bolontez
Doue, ne zavaz nemet bugale *iskiz*, ar rampad pe ar
geanted; tud divafo dre ho ment heuzuz ha brax dreist
muzul, ha muioc'h c'hoaz dre ho ourgonill, ho liguen-
tez, ho c'brueklus.

Hoguen Doue o velet e creske bemdez fallagriez ann
dud var ann douar, hag e oa holl zonyou ho c'halous
douguel ato d'ann droug, a lavaraz, ar c'hilac'har euz
he galous distruja a rum divar ann douar ann den am
euz crouet, ha distruja a rum gant-han ann anevaled
hag al labouad am euz great evit-han, rae ketuz am
euz da veza he grouet.

Mes Noe a gavas trugarez dirag Doue. Noe a oa
enn den leal ha parfet etoez holl dud he amzer;
hez' en devoa tri map, Sem, Kani ha Japheth. Doue
a lavaraz eta da Noe: Deuet eo diraz-oun termen di-

veza brez ar c'huk, gaset eo ann douar a fallagriez
dre lavaraz ann dud, he distruja a rum douar hag all.
Gra d'id eun arc'h gant eoz hec'hennet a blad, ober
a ri camprougon eun-hu, hag he guel a ri gant eur
gusk, leg ha bitum a zebarz hag a zaveaz. Be'e de-
veñ tri c'hant himet a bed, anter-eoz a ledander,
ha tregont a huedded (eun himet a zo eun trestad
hinter). Euz prenest a ri var al lein anezhi, hag euz
er euz he c'houez, hag ebartz tri c'houez, pe astach,
ar-gamed, ar c'hamprou, hag ann trede combot. Mont
a rum da zegas ann douar d'leuc var ann douar, evit
laket da vevet kement tra a deun alan var ann douar.
Mes ober a rum va c'hevrediguez, pe va allianz gan-
ez, ha mont a ri ebartz eun Arc'h, te, da dri vap, da
c'hreg ha greguez da vepien. Hag euz ann anevaled
hag euz al labouad, eur c'houez a bep seurt, par
ha parez az al gan-ez ann arc'h evit ma eboudant e
leuc. Kemer a ri vez euz ann holl draou a keller da
zibri, ho e las a ri gan-ez eun Arc'h, hag e vezint
da vagadurez hag hant ar re a vezo gan-ez eun Arc'h.

Noe a reaz kement tra en devoa Doue goude'hennet
d'ezhan. Labouret a reaz epad cant vloaz da ober
ann Arc'h-se, euz a behun ar guel hepken, ha preze-
guennou ann den santel, e diso dibun ar hec'herien
euz ho morgonsk truguez. Mes ar bec'henn *ahouriet*
a zo bet a ho l'vskoaz hevel ann eil rum ouc'h e-
guile, goap a rejont ois ann den santel Noe gant he
spout ha gant he Arc'h, evel ma rejont euz Jesus-
Christ hag he groaz; ha ma reont c'hoaz hant ois
Iriz Doue gant he bacramenhou, gant he larn diverz
hag he goudeuzou. *D'ann deizio arday ann diluch,*
euz hor Zefir, ann dud a zebz, a euz, a gannou
priedou, a zervez ha mero hed, beleg ann deuz ma vez
Noe ann Arc'h; na zontet ket ann distruja tamin ann
diluch, ken na erruas eun rum tost d'ho lannuz; ko-
mement a c'hoarvez c'hoaz n-beun donediguez map an
den. (St-Vaz, 24, 38).

KAN

Ton: *Romea Eilant. 12.*

Adam a vezaz er bed-ma
Epad nao c'hant ha tregont vloaz,
Mathusalem, hirroc'h he beaz,
Ois nao c'hant nao ha tri-ugent.

Ann dud o choam leu-all er bed,
Ne ois ket furoc'h tamin obed;
Creski a rra ann dizurjou
Dre ma creske ar famillon.

Penn-grisen ho fallagriez
A oc dreist-holl al liguentez,
Oc'h ober ho dimizioù
Eep goude bemou ann Aotrou.

Kerz brax am euz, eme Doue
Da veza crouet ann dud-se;
Mont a rum da gae ann diluch
D'ho c'hantiz ha d'ho distruj.

Te, Noe, gra d'id eun Arc'h vraz;
Labour epad c'houec'h-uguent vraz,
Oc'h da velet, ar bec'herien
A rei marieze paejen.

Te iel ensa Arc'h gant da bried,
Gant da dri vap hag ho mervel-lid,
Hag ens ann holl anvedel
Eur c'houebial da veza mirel.
Eur c'houebial a iello gan-ez
Da veza hag eur leil nevez.

BUEZ

An Aotrou MIKHAEL NOBLETS, Beleg missioner.

(c'houec'h-ugent paejen.)

An Aotrou Noblets en deus ive gret fers profesion
hag a zo bet oll sevent herrez he lavar. Evelac, pell
arrog ma'x eo na roud na monec ched an oll, e tis-
deriaz d'he ziskiptien e teuje an tadou Jesuisted da
joum da Vreiz-Izel, hag eun devez entre m'edo a ve
vella e paez d'ar holl, e choumaz eun eun taol a
na hag e lavarez dre eur selerjenn a bers Doue tre-
gathrop amazan, an Aotrou Doue dra ma z eo p'ijet
gant-hen rei d'eomp eun oll eud derf kel eo flou, mis
vloz en deus vrema, gualac eo euz a Escript Notron
An les a rezo Jesuist. Euz an tad Maicor en e parlante.
Divezioc'h, selerjennet alurre gant Doue, oc'h ana-
vezas m'edo an den-ne a touez ar Jesuisted a roa devez
dech da joum da Guemper. Euz droul, unan bennag o
vun digaset d'ezan ar e helow faoz euz a varom tud
Bernard, ar belec santel, goude beza goulet d'ezan eun
schod ha gret eur hedenn ver, e lavarez rag eomp
gant eun eur kgl barnen ha tra ne eo ket gant e vep-
maro an tad-se. Eur vech-oll eur varvez gouezet da
Zoue gant ar Missioner-ma, a roa oc'h et maro e clac
dout a benn da anaot he fee'heyon eud galloud ho
choves errad; mes tag hi a oie e'ouonet brax a rezo
dignit-hen eul lier ma karaz eunhan s'ivet k'mend
pe'het a dea gret m'edee an oad a rezo vloaz. Hogen,
hemend-ma hep-ken a nacouez mad aoualc'h ar per-
en dezo an den santel e douezenn an Aotrou Doue.

An Aotrou Noblets a joumas e Douezenn ar pemp
blom var'n egeant bennag, ha Doue a vennegaz he la-
bourou spontulic eun bevelp doare ma teuz an dud
se'iano, beteg neuz ken s'ien ha ken direol, da veza
moer an oll Escriptur ha dre ar santelez euz he buez
ha dre he anaoudeguez euz ar Religion. Ne ket flou
gouezoude na gant var he head g'ez a gontrolachou
Evelac darn a oie s'ilaer aoualc'h eud clac coll a-
maz e spered an Aotrou u Escriptur. Cas a rejont beteg
euz-han clacmon eun he enep divar beon an oulen-
son m'en em zerviche anez eo eud brasa mad ar bari-
moniz. Mes ne oie ket diex brax d'ar Missioner santel
douezenn ne eo droug ebod e hemend-se. Gouezenn,

entre m'edo an Aotrou u Escriptur er meaz euz he Es-
criptur e oie lavaret eun he enep k'emend a droug d'ar
Vikel vraz, ma roaz ma d'ezan da zerviche d'he vro
a Leon An Aotrou Noblets a lennaz ar z'ians-ze var he
zaoulin, poket a reaz meuz a vech d'al lizer-ze hep
biseoaz lavaret eur gant eud en em glemm. Racial e
clacaz er vrag eud s'ermenn hep d'he tamen beteg
Goue hag e kim adaz dioc'h ar holl-ze eun illo ko-
lennet gant hemend all a leon hag a aket

Clapet oa a dri bloaz ha tri ugent po z'ians d'he
vro a Leon, mes he labourou brax hag he b'ijennou
e'let, mui c'houaz egeant ar goum, o dezo he reutet
disleber tre. Evelac he spered a roa kel lemm ha
biseoaz, hag ar gant dez en dezo eud z'indiguz an
eud a roa ken tamen hag e erit he z'ianskaz, hem-
der-lid a reaz da b'ezeg ha da ober ar e lat k'mon
e meuz a b'ezeg euz a e'ouonet Leon ha d'he
zoken ker mad ha e'ouonet goue ma eud p'iet da
v'ichet d'he z'ro da Escriptur d'ar re-all. Euz-se euz
c'heg en eur vech hez pedaz da z'erviche da d'ad
da eur bantrez a leze var he lere h Goue maro ar
vamm, an Aotrou Noblets a aliaz he mervel da zout
da joum da Goue. He lavaret a euz e i. eun d'mezel
eud z'erviche d'ez da b'ic'h, hep ken coumanant
m'ed he b'ic'h, gant ma v'ie r'et d'ez a b'ic'h all
amzer aoualc'h eud deski he Religion. Hogen, ar
bantrez a roa k'et p'ond a spered, ma na elia a hir
amzer an den Doue dont a benn da z'isk d'ez eun
oll vad. Ar vestrez euz he c'houez a rezo a eud he
g'et ha ne leze mui gant-hi an amzer d'ez eud beza
scollit. Hemend-se a euz d'an Aotrou Noblets ober
he v'ie da g'et ar vere h m'ouez da Zouezenn da di
unan euz an z'iansv'et santel an en dezo g'et-hi d'ez
d'ez he douezenn hag a rezo er maro-ze k'emend a
fronaz h'ouezenn euz Escriptur K'et. Dal ma elevaz
ar vestrez ar e'ouez-ze, eud ne felle kel d'ez dioc'h
euz z'ervichez hag a roa ket mad da labourat,
e talc'h'ez hant-hi eur stavad en eur leusket eun he
eud an l'alloz ha mui z'ouez pe'leonn. Lavaret a euz
ive k'emend a deuz eun he fenn a eud an Aotrou
Noblets hag he g'entellou santel. Ar bantrez g'et
a oie d'ez d'ez d'ez an hend mad ha Mikhael a oie
m'ouez ankoniet shalamour d'an d'megans gret
da goum Doue. Mort a reaz da g'et ar vestrez,
entre m'edo ann d'ez o elevet an oferen hag e lavarez
d'ez d'ez euz c'halz a d'ad: oc kel bet, euzaz,
m'ouez d'ez d'ez m'ouez a euz ha ker, f'ellout a r'et
deoc'h c'houaz distrei dioc'h s'ervic Doue euz euzv'et
ne c'houez kel g'et egeant en em rei d'ezan eud
mad. N'euz beuz hag ar e'ouez, hag ar v'ouez d'he
euz eud m'ouez euz ha canet, mes discleria a rezo
d'oc'h a berz Jesus-Christ, a berz an bini m'ouez euz
c'houezat he d'ramm d'ezat-hen, ez eo ker faoz k'emend
oc'h euz lavaret eud clac he d'ezat divar an hend
mad ha ma z eo g'et e v'it m'ouez beteg ar maro, eud
m'ouez euz euz ar e'ouez da z'ervic h'oc'h euz.
N'euz dezo ket ebod mad, ma z'ouez ar vestrez ar

prezeg var ar plas. Neuze ar belae santel a reaz casa dre vor ar plac'h iac'han da Zouarnenez eleac'h ma touaz, a zindan c'houec'h miz, da veza desket mad var ar Religion hag e stad zoken da zesk d'ar re-all kement munt mad a oa merket e taolennou an Aotrou Noblec. Hag hen ober a eure dizale en he bro gant calz a trouez, goude ma oue bet da guenta cavel an dra mad ha deread gant ar Viket vraz euz a Escop'h Leon. Hogen, ne aencunac'heaz ket he mestrez goz euz a Goue, a guelennaz gant eun aket hag eur zourst dreist oll, hag hou-ma ekeal a roaz en eur vervel, var dro tri bloaz goude, mercou anat euz a eur gwr binijen.

(Ar rent a vezo lañt er guenta cavel.)

AR FALS DOCTORET HIG HO LAVARIOU.

Kelennadurez d'an dud divar ar muez.

(CHRECH'VET PECHET)

« Setu aze, doctor, penaos en deus Doue he unan discleriet, meur a veich hag o meur a amzer n'e ket mounac'h beza den honest evit beza eo he c'hras er bed-ma hag en he c'bloaz er bed all. Ar pezh en deus lavaret Doue var ar poent-se, a zo merket en eul levr a reaz anezhan ar scriptur saer. Li levr-se e zens diou, leul, al loden guenta a gompren hintor ar Religion adalec m'oue crouet Adam hag Eva betek ma tennas Mab-Doue var an douar evit hor zavetei, an eil loden a gompren an Aviel, da lavaret eo, buez hor Zalver Jesus-Christ, hag ar pezh he deus gret li scriptur an Ebestel goude m'oa pignet hor Zalver Jesus-Christ en euz kement tra a zo skrivet el loden guenta, a zo bet alo gac'h all hag a zo e hoaz brema respetet gant ar muezien evit comzou Doue he unan, kement tra a zo merket en eil loden a zo hec'he bepret, keroula hag ar pezh a zo merket el loden guenta, respetet gant ar gristenien euz traou discleriet gant Doue he unan, pe lavaret eus he bers, pe skrivet gant he zicour : hucous eta n eo hec'he possibl da zen, ha pa vije deuet ar zouch-se en he speret, chench netra hag el loden guenta, hag en eil loden eus al levr-se, rac dioc'h-tu an eil iuzerien all, arae donediguet hor zalver Jesus-Christ, pe an eil gristenien all, abaque, a vije hec'he en euz zavet en he enep hag ho devije mret ouzhan da zont a benn eus ar pezh a vije deuet en he speret. Evelae, kement tra a zo merket er scriptur saer, a zo douet betek enbomp er memes doare ma z'eo hec'he discleriet gant Doue, pe skrivet eus he bers. Hogen, lenn a reomp al levr-se en deus lavaret Doue, meur a veich hag o meur a arazer eus ar bed, ne ket aoualc'h beza den honest evit plijout dezhan epad ar vuez-ma, hag evit beza euz gant han epad ar vuez da zont, rei co d'eomp eta credi an dra-se a greiz hor

c'haloun, ma ne fell ket deomp locast Doue he-unan da c'haoui.

« Plou a garfe locast Doue da c'haoui? C'houi a gredie hen ober, doctor? mar d'oc'h divergoont aoualc'h evit kement-se, livrit-hen dioc'h-tu, evit ma vezo eut ar re all da goll ho amzer o zous ouzoc'h, rac no reaz nemet coll an amzer o zous eus eun deo dig-kianget, ha piau a zo diskiantetoc'h eguet an hini a fell dezhan gompzou ar virionez guelloc'h egnet an Aotrou Doue he unan? ma n'oc'h ket c'hoaz divergoont aoualc'h evit kement-se, unzavt-la eo c'houi oc'h-unan ar gaoz, pa livrit eo aoualc'h beza den honest. Hag bivaiken n'en em emellit mui da glase ober eol d'ar re all, pa n'oc'h ket guelloc'h paot egnet na d'oc'h da zistrouez ar virionez eus ar pezh a livrit. »

Erho, evit starda muioc'h-mui ar guennou da eur fals doctor evelae, me lavare dezhan c'hoaz, ma venn en ho plas.

« Doue, eme c'houi, ne e houlen ken diganeomp nemet beza tud honest. Eo, doctor, calz traou all a c'houlen c'hoaz diganeomp, evel a m'eus dija prouet d'oc'h dre destenion secler hag anez d'an oll nemet d'ar re zell. Ia, Doue en deus gourc'hemennet deomp calz traou all ouzpen an honestis, Doue en deus difennet ouzomp calz traou all ouzpen ar vuntreoz hag al laeronec. Ma ne ouzoc'h ket pere eo an traou all-se, me a ia d'he daski d'oc'h »

« Ar pezh en deus Doue gourc'hemennet deomp ouzpen beza tud honest, hag arae zoken beza tud honest, eo, da guenta, he adon hag he garet a greis hor c'haloun, setu aze ar c'henta hag ar brassa eus an oll gourc'hemennou, ne ket me eo hec'he lavar, mes mui Doue he unan eo en deus hec'he lavaret epad m'edo var an douar. Hogen, doctor, penaos e virit-hu ar gourc'hemenn-ma? ha sourens oc'h-c'houi da adon Doue? pe seurt henor a rentit-hu dezhan evit discouez hen anavez evit ho crouer hag ho moste sourens? ha caret a rit-hu an Aotrou Doue eus a greis ho caloun? ha sonjal a rit-hu zoken eur veich bennac ennan? »

« Ar pezh en deus Doue difennet ouzomp goude, ouzpen ar vuntreoz hag al laeronec, eo, d'an eil, al leou-douet, ar blasphemou hag ar mallosion pe ar goal-bedennoez pe seurt evez, doctor, a dalit-hu var ho teud e kenver ar poent-ma? »

« Ar pezh en deus Doue gourc'hemennet deomp c'hoaz, ouzpen beza tud honest, eo, d'an trede prouez da la-bourat da zol, ha conseri an deus-se d'he zervich : hen ober a rit-hu, doctor? »

« Ar pezh en deus Doue gourc'hemennet deomp goude, ouzpen beza tud honest, eo, d'ar pevare, caret hon tad hag hor mam, ha kement re ho deus eur c'haloud bennac varnomp, ho respet, senti ouho, hag ho zicour ken en ezomou an ene, ken en ezomou ar c'horf, hag ar gourc'hemenn-ma, doctor, her mret a rit-hu a hoent da hoent? »

« D'ar pempet, Doue a zifen ouzomp laza, ha d'ar seisvet, e tifen ouzomp laere. Var an draou c'houe'ho-

0 men-ma oc'h creñ var ho meno, mes selount !

« Ar peñ en deus Doue difennet ouzomp e hoas, ouzomp ar vuñterez hag al lañrona, eo, d'ar c'huoc'hvet, an oll bijsadurezoù eus ar c'huc er meaz eus ar stat a briadelez, ha d'an navet, ar c'hoant pe an ioul direol da guont pe da danya ar plijsadurezoù-se. Guen oc'h ive, doctor, e kenver an ilaoù c'houe'hemen-ma ? C'houi zo eus c'halabous gant ho kisoù alalamour d'oc'h boucaus, guetomp-ta ha c'houi a zo ken huncal ha m'ho peus c'hoant da rei da gredi e vev'e. Me anavez eus tenzor hag a dal eus musoc'h eguet pour ha perlez, an tenzor-se eo ar guenel eus an ene, ar guere laret eus ar galonn hag eus ar c'horf. Lavint din, an dorn var ho consiliars, ha n'ho peus-e hui ket biscoas izmel, pe glasket izmel digant den, digant crouadurez ebet, an tenzor caer ha precius-se a behio e comzan ? ha rei e ve mont pell abars caout unan bennac hag a helio ha tamal gant guirionez e kenver ar poñt-ma ?... .. responsit-ta, doctor.

« Ar peñ en deus Doue difennet ouzomp goudeas, ouzomp ar vuñterez hag al lañrona, eo, d'an eizvet, ar fala testeni, ar guvier, an drouc-prezegueres hag ar varnedigues kemerele divar beann an neusa : ha soueims oc'h-c hui, doctor, da viret ar goure kemen-ma evel ma d'en dileet ?

« Ar peñ en deus Doue difennet ouzomp erbe, ouzomp lañ ha lañrona, eo, d'an decret, an ioul pe ar c'hoant ebket da gant ar peñ a zo d'an neusa. dre drouc euz, po dre zultaldet. Mes, euz trouc ha ber-roc'h, l'komp ama d'oc'h-tu e x eo ken neat ho consiliars e kenver ar goure kemen-ma, evel ma lavint e x eo e kenver ar pempet hag ar seuret.

« Neus fors : ar pempet, ar seuret hag hema ne reot nemet ur, hag o vev'e ken direcheli ha ma felt d'oc'h rei da gredi e soe'h e kenver an tra goure'hemen-se, ha n'ho peus e guirionez biscoas izmel den, na lañret netra, na ket zoken c'hoant d'heri ulber, emaoch e hoas pell evelato, ha pell bras da vev'e gant kement a c'hoaleu Doue diganeoc'h.

« Seiz goure'hemen var dec a jom ganec'h e hoas da viret mar gnt eia seù var ar seiz goure kemen-se, n'ho peus gret c'hoas nag an anter, nag an drederen zoken eus ar peñ a c'houlou Doue diganeoc'h, evel diganen-mec, evel digant an d'ol oll. Rac mar e meus sanch mad eus ar fesoou da gontia a meus desket em bugalech, tri ne reot nag an anter, nag an drederen zoken eus a zec Mar fazian, doctor, ha mar gouroc'h euz fesoou all da gontia diskenvel d'oc'h honores, n'ho peus ken da ober nemet heñ discouez d'inn. Ma ne fazian ket, ha ma ne m'euz ket c'hoas ancouac'hac' counta evel ma zec dileet, ma gal din eo ret d'oc'h anzo neuz, mar d'oc'h eus den leal ha guirion, n'ho ket ebket, nag a doat, beza tud honest, evel ma c'hentenit, c'houi, eo a c'houlou Doue diganeomp.

(A-benn eiz-dez euz penad-all)

Ar Yvan-gou Mizer o c'hoas lajeiz.

Guechall e tremenas en euz bourkie a Vreiz
Ar vame-cou Mizer, o vont da glasq logeiz.
He daoutagad senelfet, discabel, d'arz hen,
Tret evel eun ankou ha ridet he c'hroc hen,
Ne d'ol troad d'an douar, nemet a bic-lamou :
Consoude var he c'heun, gant he zanic troulion,
C'houe hui mi bloavez gant bouner da zougou,
A dlo rei d'he dioue har ouzomp euz vorzaden.
D'ar strinkel ze, mous ! hui el lavaran,
Ne ranq na tieguez na logeiz er bed-mañ.
Aboe men deus Adam he zor dei digoret,
Var goust he vugale bende e deus bevet,
Hac euz a vez gouquet dindan he c'halabous
A ia scan he c'hodel a cleuz he vouzellou.
An drentourez eia d'an tier a guere,
Da c'houe pelec'h gla ha c'hoat paourentie :
He daoutagad paret var euz c'hoat locheuic,
El lavar e cascald. « Euz euz neuzic,
Aman, var a gredan me garo logeiz prest.
Maz aro eutreal sellomp d'ar ar prenent :
Her kent he daoutagad a forch mad el lochem :
Euz vreg hac he malic gant var he bacien
Gant euz voue d'ann, huiet euz euz costie
A gant de l'ougel. » Conse, conse va c'halabous
He fied kemener o c'hriat var he dorchem
D'ar den he c'hui a zache prim he neuden
Ne velet euz gnt en ti ze o l'ouguern
Na mouter paperet, pour euz ar hantou.
Maz ne velet ket euz t'rad hui ar guenviden
En d'ar mouterjou o zous guaden.
Euz tieguez kempen, joasdel ha labour
A zalc'h plas d'an ar'chant ac ne d'an aour.
Herz pelloc'h da glasq fied, rac aman va e homer,
Daoust m'e t'rad ar c'hucall, n'eus lam plas d'ar vaser.
Evelse de he dent e c'houe ar c'huc'h-cou
A kerent euz ken ep lavaret beuoz.
Kerent a ra neuz d'an tieguez toia
Da c'houe hag hui garo guelloc'h euz f'ouja :
An oze hui mezo mik var leuren ar guguin
En daou bleg destamel evel euz vrasais,
A l'oc en euz gouket ker pouner robaden
Ma veler eo stouet belec he gornailen.
Deus he c'hucou digor hag ive deus he fri,
E ruit hed he varo euz voaz gl'our ha mec hui
F'ou gred'e consoude ? Daoust m'a ze badaouet,
Ar veran anter leun en he zorn so chomet ?
Daou vugael diskenpen en euz e'born a ruit.
Daou all er chodouren ar iou a c'halabouille,
Ac a boue he zivrac hui, unan gant ar selozig.
A zec var ar bilic, da c'hoat taboulin
Ar vame deus he c'hoat, ar vame euz libouen,
En euz gant euz gomer, a l'ipe ho gueren.
O velet kement-mañ, ar c'huc'h, n'euz gnt euz,
A l'ouguern he lagad ac a zid he c'halon
Ceta crac, emet, al logeiz a glascan,

Pelec'h e vin mestrez, m'a ne de gant aman?
Kerkent e pouz an or, ac evel eur vleitez.
En cor senignal he dent, e lam gant bled Jacques.
Poent e divorlha, sao, emezi, disin,
Carf loac ha didalve, mevier, lonc-he-zizun,
M'a ne zenter racial, divar honer da grihen
Me raio did seub'al leuz-gant da clupen.
Ous e c'hlevez Jacques anter-divadaouet
Piou oc'hu? emezan, gant eur vouez truezus.
— « Rouanez ar vizer, eur vaquez galloudus;
« Al labour so tree'h din ac ar vertuz ive,
« Mes evit eur mevier ac eun den didalve
« A seljean d'loüs ermez ho zieguez
« Ha var o zanie meubl e ran guerediguez,
« Evelse, va e homper, kerz elec'h ma rari;
« Evit aman pelloc'h, eun novez ne gouski. »
Kerkent e tol he dor var he vugaligon,
Ac e chench ho di lad en tamou eoss truilhou
O rei neuze tol troad d'an eil goul' eguile,
E pouz var an treijon tad, mam ha bugale.
Mar bozai vicius, mevier pe didalvez
Ho pezo d'ar vizer leac'h da deleur evez,
Mes bozai labourer renket ha vertuzus
Ha c'hui vezo laouen, divorc'het hag eürus.

SETEBRE 1814.

Er bloaz 1814, an hini en dens skrivet an dra ma a
voue casset gant he dud da Paris, ha loget en eur grenn
hostaliri en unan eus ar c'hoas strissa eus ar guer vras-se.
He hostiz a voa eur c'holonel coz bet o redet bro
gant an Impalaer Napoleon kenta.

En lavara-se oa tud a bep oad hag a bep corn a Frans.
Doaz eant d'en em zeistm dioc'h an noz en eur zal-traz,
hag eno pephini, a rea baga gomze evel ma cars. Lod squiz
gant ho dervez, a azze o cadornu da ana, lod all
a rea ho foursach abenn antro noz, darn a gomze
eus an traou caer o devoa guelel, darn all eus ar
c'hlevez o devoa bet eus ar gurr. En eur guer,
pephini a rea he afer quella ma c'helle. — En eur
c'hora eus ar zal an tri den saouane nevez deul eus
ho bro, hag a gomze eus an amzer da zont, eus ar
pez o doa souch da ober. Tri garsart nant, me'h ha
ere, hag oa menec gantho da choas ho micher.

Evidon me, a lavara unan anezo, eur poir drant eus
a gostez ar c'hreiz-deiz, evidonme so great va zouch. Na-
poleon so coezet, ha ne zervich mui elasc lienor.
Ma vije chomet an Impalaer, em dije elaskot dont
da veza eun den a vrezel, brema e fell din destum
danvez, hag e rio, rag an hui em deus c'hoant ha
penn, a rei ato ar pez a garo. Me zalc'ho da labour-
rat var an arc'hantiri ken na voezin mad kement
a reer e Paris var ar vicher-se. Neuze a verzan vazi hag
an tamg donar o deus lezet va zud garsen, hag en
em lakin da verza arc'hantiri. Ac stal a vo distor da
guenta: mes lah! eun den evidon-me o gavo da choas

etonez ar merc'hed pinvidic. Dimeza a rin, ha soudon
e via pinvidic ha, elanestre, e rent an depaleet abars o
acbeut amzer.

— Ne vazi marse netra den-saouane fouguet, eppe
eur vouez groz ha distraz a deus eus eur c'horn eus ar zal.

Trei a rejomp hor penn, hag e velomp eun den coz,
hir he varo, eur vantel vras en den dezan, lag he zaoula-
gad soñblet vrezeg an oled. An den-se a voa pell a voa
en hostaliri, ha ne rea bemdez unnet mont ha dont
hag evesat oc'h kement a dremere. Ato a teus da
azze er meves pias, ha ne lavaras guer mui.

— Petra lavrit-hu ta, pol-coz, eme an den saouane?

— Me lavar ne vazi netra, eme an den coz; ha
neuz e plegas he benn. ha ne lavaras guer mui.

Eun all eus an tri den saouane a guemeras neuze
ar gorn, hag a lavaras:

— Gwir avoalc'h a lavar an hini coz, rag pa hin-
vidica unan, eo red d'eun all paout, abalamont ne
ell ket an oñ heza pinvidic. Evelse evidonme ne dan
ket da glasc danvez. Mes ar blijadur Pijader so
evit an oll, ar blijadur a gresc dre an niver eus ar
re her e blase — Me zo eus a gostez Toars, hag
emo e caver pijadur a pep leac'h, e kar, var ar maez,
o fenn, o cozeal, en novezion, or bankajoa, o
peg guiz. Va c'herent o deus va desket da veza here,
mes n'em eus afer ken eus ar vicher-se. Eur vicher
vras en deiz, eleac'h ma renket beza daou bleguet
uzalec pemp heur dioc'h ar matin betek unneg heur
dioc'h an noz! Peinta a ozeo, hag ex an da banteer.
Mont a rin eus an eil kaer d'eben hag eus an eil
bourgaden d'eben evit peinta a bep seurt traou, hag
o pep leac'h e vezin diguemeret stad hag em bezo
pijadur.

— Ia, pa labourer mad, eme an den coz gant he
vouez c'hroz.

— Bah! eme an den saouane, labourat a rer ato
eun dra benag, ato e caver eun dra benag da beinta.
Ne zemeza ket evit n'am ho va greg na bugale da vaza,
hag e vezin iac'h evel eur pese hag eürus evel eur
roue.

Iou evel eur c'hasker e vezi, eme an hini coz, mes
marse ne vezi na iac'h nag eürus.

An trede den saouane a voa eus a Vreiz. — Ha te,
breizad, eme an hini coz o trei oñhan, petra c'hous-
te sonj da veza?

— Me, emezan, zo carrer, hag ouñ deus ama erit
deskil heza caver mad. Souch am eus da vout goudenn
d'am bro eleac'h m'am bezo sources eus va c'herent en
ho c'hoas. Mar deuzan, o savin va bugale evel m'ouñ
bet savet gant va zad ha va mam, da lavaret eo, evel
gour gristenien, evel ma ra pep gour Vreizou.

— Hag an danvez, ne zoug ket mui, eme an
den coz?

— Va zad ha va mam so eürus avoalc'h, ha gous-
conde n o deus ket eus a danvez.

— Hag ar blijadurezo?

— Oh ! ne ket plijader a ranc o Breiz. E tresparguez va zad ha va mam, va fried ha va bugabo, n'am bez azezo, me a gavo plijader avoalc'h.

— Mui, eme an hini co, mui, va mep, deus ama, ma paka dit, deus ganeu hag o tan d'as eas da di quella c'avez so e kar. Eur mignon d'eo, hag hen lakin d'm kemeret. — Hag ez ves er muez gant ar breizet ep sellet zoken oc'h an daou all.

Ar re-ma a lavare entrezo : hah ! ean diodig maone hag eur raveler co. Hag e zuyon o daou da gousket ea eur c'hoarzin, hag epad an no, e vouent oc'h avel, man en danvez hag egule er bujadur.

An hini ea deus skrivet an dra-ma a lavar e velas divizatoc'h an hini co hag e c'houlennas diganta hag bre a voue petra oa deus da veza an tri den maone-se ?

— Ia, eme an hini co, an hini a labourer var an arc'hantiri, o clase dont pindic re vuon, en deus gret a vrema c'hloc'h ha kerent hag a varro, emichans, er galeon. Danvez he e hieg en deus leuzet greg ha bogale a c'hlauro gant an nozon, goude c'hoas coll ho enor. — Ar peinter so maro en eun hospital, goude bra distrujet e lec'h o clase plijadurou. — Ar breizad en deus gret ar pe a c'houlenn, eut eo da gaout he dud, hag e ref en he blijadur en do zouez.

An hini co a iea quit var guemense, Falout a reas di e zerc'hel na gouzout d'antan piau oa hag a be-leac'h. — Petra ra ze deoc'h, emezan, me zo a bep leac'h hag a bep bro, ha va lano so ar skisat vad.

Ober mui er stad m'en om gaver, ep clase sevel drest he goueurt, eo ep mar ebet, ar guie hent da guemeret evit beza eurus.

MELLEUDI

An Astron Lañneec.

An doctor breiz Lañneec
A oa eur medecin
Mab d'eun advocat quizec
A Guemper Gouarnant
Lañneec dre he sperec
En deus savet he benn
En hui a re vrudet
Hippocrate ha Gallien.

Goude-all ealz a seclerien
E Paris en deus bet,
Hui en deus diskiben
E pevar c'horn ar bed
Rac a euz led eur midisin
D'ober tra talvoude
Hep heul seouer hag yin
Ha kentel Lañneec.

Eur mediam a c'halver,
Liez ne vell neire,
Ar c'hlenvejou a veler
Zo eur d'ho faron.

Na a glevvejou euzet
E diadur an den !
Misteron anavezet
Gand euz Doue hephen ?

Unaz hanvet o gallec !

Glenved ar Poulardier,
Euz ho maro zo liriec,
Tud maone, bep niver
Lañneec, hen, ar c'henta
A zivin seurt goullec,
A eak d'ar re zeketa
Rac d'ez-hi quellaen.

Lañneec a oa tel
Jand ar voalen griz-ma ;
Var he beultria goullet
E stull da guenta,
Goude da velle roas
Ar vuex, ar lec'hed,
An estren a barens.
N'en em barens ket.

Hag a zavez en dije
Ma carje dastumet !
Ar madou a zaprije,
Repred en den caret,
Sieour an den rezeudic,
Parea ar c'hlanvour,
Arc'hant ar re biavidic
A roe d'ar re maour.

An hini a ra enor
D'e vro gant he sperec,

A die beta en enor
Ar re en deus enoret.
Hag an hini a dremen,
Eu eur ober heb mad,
Savomp d'ez han eur Skeuden
Var dachen he gueriad.

Deut eta, Medianeec,
Gant he prof da guenta,
Deut a'e maundianeec,
Provit dalaguenta
Hag ar paver en d'alen,
A zigas he vevrec
Evit sevel eur skeuden
D'he vignon Lañneec.

En he zorn na vo guelec

Ar Benvez burzadec,
Gant pahlul en deus clevet
Mouez he beultria glemmex !
Hen eo en deus ivantet
Ar Benvez divinec
A ro hui ar lec'hed
Da c'hil a m'el glanvour.

Glaze eur zondard euz
A eur gouad kerbou,
Mez he oano zo sponiaz,
A ro seclia d'alen
D'ha hano te, Lañneec,
Zo leon a levezec,
E-lec'h laza, d'ha vevrec
A asten ar vevrec.

Hano ar Zent evit ar Sixam-ma.

Dizot 12. — An eil sul eus ar c'horas. Epad ar c'horas, an hui a ra ato ofis ar zui, abalamour ar zulou-se so previlejet.

Dizot 13. — Sant Paul, keita escop Leon, eil patron a escopi kemper. Dre he labouron hag ar burzadon en deus gret, en deus roet sclerjen ar seiz da eun niver bras a Leonis.

Dizot 14. — Sant Gregor, Pap ha Doctor eus an hui. Ar Pab bras-ma eo a gassas missionerien da brezeg ar leiz e Brozans, hen eo ive en deus reizet eas an hui.

Dizot 15. — An daou nguont Merzer a voa zondardet christen pere a voue condonnet gant an tirant. Leunus da vervel dre ar rion ; hag evit se e vouent lakel en noas da dremen an nos var eul leon scoruel, e kic hen ar goner a Sebast.

Dizot 16. — Eus an dez.

Dizot 17. — Al lizer a zerrichas da c'holc corf hor Salver ha d'he sebelia goude m'ea distaguet dioc'h ar grouas.

Dizot 18. — Sant Gabriel arc'hel. An arc'hel-ma eo a voue choaset gant Doue evit dont da zicleria d'ar Verch'ez Vari oa hi choaset evit beza mam d'he vap. Hen ive eo a ziclerias da Zaccharie e vije tad da bre-cursor ar Messu. kentoc'h en doa c'hoas discleriet meur a dra d'ar Profet Daniel.

KELEIER.

Hervez ar c'heleier e vella var an ed dre ar Franc oit. Lavaret a rear en kerent er sixam-ma var dro dec pe zaobzeg gouevec dre hec'h.

Ahous eun nebeut bloavezion eur comanset da labourat evit larat real da zvel er mezeziou hag en douaron all eleac'h ne zave petra. Ar c'hoat, evel a ouzeur, a iea var zimou hag a roueuez e pep carter, ha deus o vijet ne vije ket cavel a goet avoalc'h er vro evit izen an dud. Lakeat ez eus, a vrema, e Franc 80,000 devez arad dindan goet.

Hirio, evit caout kezeg marc'had mad, e vo red mont d'an Americ, e tu ar c'hreiz-deiz. Eno, n'eus ket pell, em den provadig en deus roet d'eur marc'hadour tonye da zont var he zouarou da baca 20,000 penna kezeg gouez, gant ma roje da bere'hien an douar c'huez'h guennee dro-henn. Evit paca ar c'hezeg, ar marc'hadour en deus roet d'ar re so bet oc'h he zicour c'huez'h guennee-all dre loan. Goude-se evit ho c'hignat (rag ne felic dezan caout nemet ar c'hroc'heuz,) hag ar mizou evit ho c'has d'al leac'h ma felle deza, en deus dispignet var dro kement all Goude costal oñ, pavar gneenee varnugent pep pen-kezeg? — Ar c'hreiz-han ze a verzer 8 pe 9 lor e Brozans, ar pe a zisquez ne ra ket ar marc'hadour eun taol fall gant ar c'houverez-se.

N'eus ket goal bell, e varvas eun ofiser bras. Eur mignon dezan, eur c'holonel, deat d'ho enterrament, en devoa sonj da ober he veulenti var boni ho vez. Etouez corten tud a reng huel em ar c'biz da lavaret evelse eur goma bennag evit meuli as hini a laker en douar. Ar c'holonel-ma, pa voa deat he vare da brezeg, a voa he galon ken touchet gant ar c'heuz d'he vignon, ma vaneas ar goma dezan, ha ma chomas eur pennad road ep lavaret neira Goude beza poanet avoalc'h, e teuas erlin ar c'honrou-ma ganta. Kenaro, va mignon! kenaro! sec'het mad dit!

Lenn a reer ar Zisuzres Antolik a Rodez: unan euz on abounerien a serif d'eomp kement-ma.

« Araug ma voa dougnet an difenn en oa touez oc' dajc mui ar heorien du-ma da-ont da glask an aluzenn, eur paour kez eoz, o veza, eun deiz, e toull dor eur c'hreg azet divar ar muez, en hor bro, a lavaraz d'ez evel-eun

« Asa! ma greg vad, pell zo e m'oa o tont, da heb mazo, da doull ho tor da c'houlenn digan-oc'h an aluzenn, ha goude beza bet amma, o zeon da leac'h all Mes en dro-ma ne-don ket evit mont pelloc'h, n'em heuz mui an nerz da vale. Evel-se, me a garfe e c'hallac'h rei din eur c'horing bennag eun ho ti da vervel ann-ha. »

Ar c'hreg vad a lavaraz d'ez gortoz eur pennadig ag e roje souden d'ez ar respont Gwelver a reaz neuze he luganet ag e lavaraz d'ez « Asa! ma bugale, helegenn n'em beuz morse anzavet oazoc'h penauz, ma hor beuz brema eun dra bennag etre hon daouarn, me eo em beuz poanet d'ho dastum. Henna lavaret a ran d'oc'h brema rag setu amma eun dra hag em beuz c'hoant da ober. Eur paour-kez eoz a c'hallenn digann eur c'horing eun zi da vervel ann-ha penauz hon refaz? Ha me a fell d'u e vo gret d'ez evel da unan euz an ti, tamm etet falloc'h. »

Ar v eale a gavaz mal ar pe a lavare ar vamm, ha setu ar c'hreg vad ha devoz-se da vont da vid ar paour-kez eoz, hen lacaat a reaz er brava camp ar voa eun ti, hag epad an tri muez ma veraz c'hoaz, e devoe an ran an oll zouza carantezuz e deffe eur verc'h

vad euz eun tad mma karet. Intonezed devoe euz a dost, pere ne falle ket d'ez lezel gant ar vammad, gant ar goueriedez madeleuz an oll verc'h euz an ofiser mad-se, e zigasse d'ez traou da zoulap ar c'blantour hag a zeue da veilla anez, epad he gleveit, pep hini d'ez. Ar paour-kez eoz a recevaz he oll sacraman-choz hag a varvaz e peoc'h, kontant, eruzuz, hag en eur brometi mad d'ho valobereuzez karantezuz penauz birtiken ne ankounac'heje anez, er bed all, dirag Doue. »

En eur guere eus an Normandi e voa daon zen e proces, hag a zo bet dirag al lez-varn er sizunvezion-ma. An daon zen ho devoa pephini he alvocad evit he zifec. An daon alvocad so daon harlanter garr, hag epad daon zervet he deus labouret mad gant ho zeon ha gret plijadur d'ar re a voa oc'h ho zilaou. Goude m'ho devoa poanet avoalc'h, ar varnerien a ziscleriaz ne rojont ar zelans nemet a beza eis dez. P'edant o vont er muez eus al lez-varn, unan eus an alvocadec a lavaras d'an hini m'em dea parlanter evitan : aso, lan, sur oaz da c'hounit. Lan en eun laca da scrabat he beuz hag a respont m'am bje gouezet sur an dra-se n'em bije ket gret ar pe a eus. — Petra oc'h eus gret? — Per ha me so en em gleret, hag an eus raunet ar pe a douar ma voamp e proces divar he beuz. — Ha perug neuze lezel ar'hanomp-ni aze epad daon zervet da goll hon amzer hag hor poan evit neira! — Evit neira? eme lan, oh! Autrou, e hui voar avoalc'h oc'h bet paet mad ho traou, e'hui gane-nur, hag egula gant Per hag evelse n'oa ket re deomp ive caout a bijadur d'ho cleret o parlanter evit hon arc'hant! M'am bje gouezet goudeho ho pije gouezet, em hon lezel ar stal evel ma eho. Mes bali! n'em eus ket a guez, rag parlanter mad oc'h eus gret ho traou.

PREMIER.

KEMPER. — 4 Menez.

POUR L'AN. — 2 Menez.

Guine	45 lur, 26 c	Guine	45 lur, 60 c
Segal	9 lur, 44 c	Segal	9 lur, 16 c
Eiz	7 lur, 76 c	Eiz	6 lur, 84 c
Ed-du	9 lur, 92 c	Ed-du	10 lur, 78 c
Kerc'h	7 lur, 41 c	Kerc'h	7 lur, 43 c
Avalou-douar	2 lur, 44 c	Avalou-douar	2 lur, 30 c

MONTAIGLEZ. — 25 C. huerer

BREIZ. — 27 C. huerer

Guine	45 lur, 30 c	Guine	45 lur, 30 c
Segal	9 lur, 44 c	Segal	43 lur, 20 c
Eiz	8 lur, 30 c	Eiz	7 lur, 37 c
Ed-du	9 lur, 30 c	Ed-du	12 lur, 82 c
Kerc'h	6 lur, 84 c	Kerc'h	7 lur, 78 c
Avalou-douar	7 lur, 50 c	Avalou-douar	3 lur, 85 c

Ar Gerant - An. DE KERANGAL.

KEMPER, MOULIER GANT AR. DE KERANGAL, MOULIER AN ESCOFF

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounec.

Em Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur bloaz	DAOU SCOUD
Evit c'hoec'h miz	EUR SCOUD
Evit tri miz	C'HOEC'H TRAL.
Eur gaseten ebken	DAOU TRAL.

Ar bannant a dle beza great arag caout ar gaseten

ALLOU.

Ar scrijou a ve c'hoant da leat er maizem a dleer da adressi oñ d'an Autrou MORVAN, Belce e Kemper.

Ar paramanchou a dleer da adressi d'an Autrou SALICH, eplen. An abonnamant a guemerer e li an Autrou SALICH, li-bier, ru Kereon, e Kemper.

KEMPER, 18 Meurs 1865.

*Ell pennad eus al lizer skrivet a Paris da lenno-
rien Feiz ha Breiz, divar benn ar Brezounec.*

Kement hon eus lavaret ne ket avoalc'h eoulagoude evit beza treac'h o tifen hor brezounec ker, eun dra oustpe so red da gaout, me lavar red eo d'an dud digou gouez lezel da ober an dud gouest a gar ho mad hag hui ho bro. Red eo o rofent ho grad vad ha zoken eun taolc seot da zual ar brezounec. Pao-tiel breuriez Breiz (amaou an diveza anezo), o dens lakeat en ho fenn ober eals a labourion evit ho gunderc'hel hañ-divlam en ho mam-bro. Kement a ramp a zent da netra a vad, ma na laca ar bobl anezo da d'arout ho fili stard a reomp ato d'en em leat a du gaoomp, o planta beac'h da vevit ouz ho iez da vont da goll, o tont ha zoken o scriva e brezounec kellez ha ma bellint, o prena levrioù skrivet e brezounec mad deac'h prena ar re so skrivet o brezounec auter c'hall-ke, erfin oc'h alia ho zud da brena ar seurt levrioù mad-se. Neuse o vozo gallet sevel huel huel enor iez eoz hon Tadou hag he leat da zouguen an oñ vlcou hag an oñ trouez a reomp da gaout digant-hau.

Ma tearvez an Autrou Doue seurt he vevad oñ e hallouduz var hor raloù-ni, e savimp meur a lev-
var hep seurt descadurez, hag a vozo evit ar Vreton-
net dud. ha talvondguez vras oc'h ho lenn. Ouc'h ipen eals levrioù divar benn ar Religion, e lacaomp moulla eals levrioù all divar benn eals traon ha n'eus ket bet e hois evelat hano anezo etouez ar Vretonet.

Neuze e vozo ken eus d'hor c'hevrioù dont da veza guerez evel ma zoo brema d'ar Challoved, hag eas-
soe'h zoken marteze. Ar Vretonet n'ho deus izom ne-
omet eus eun taolc seotzel, eun taolc broad evit dont
da veza kenta broad tud ar bed.

Maat a reomp hui da goñtas dre ar c'heloier dent eun nebeut so eus a Rom hag eus a garterioù-all a bere n'hon eus nemeur c'hoaz c'hoaz.

Rom. X

On Tad Santel ar Pab a zo iac'h alao, a dragare Doue. Deiz gont ar Ghandelour enn deiz binnigued ar goulou e-unan a roed o goulouennou d'ar pennou kenta, d'ar Gardinalet, d'an Eskel, d'an Oviserien vrasa eus a Rom, da Oviserien an diou arme, a d'ar Vinstret eus a Rom eus a herz ar roantelezoù. Gont soñn na vize re seuz, ar re a ielloc'h rene n'o deuz ket bet o goulouennou eus a zorn ar Pab. daoust ma zint en gñ renked, evel ar pennou kenta, evit ar broccasion great eun iliz. On Tad Santel ar Pab, douguet var e d'ron, an dez alouet anezo, a zalc'he e c'houlouenn eus a zorn euz, hag o zorn deou a vannigued an dud, danubred a bep tu.

Un dra a ne ket het evelat c'hoaz. E Rom emae var an tu da gaoomp, me lavar da leat var roll ar zent, unan eus a roantelezez Pologn. Roed enn deiz on Tad Santel ar Pab e assant da zigori ar proceza da vont arag Hag, ententit mad, abars ma laca an iliz anan var roll ar re zo er Haradoz, abars canoniza ar Zant, e rane beza poud selear hag aad, dre des-
lou sur, en deuz great miracloù, pa eo dre ar merco-
ze en e ro Doue da anout, pa hñ ganta, pere eo ar
re a zo, a vrama, eured en Env.

On Tad Santel ar Pab en deuz lavaret eta an leat d' da gass arag ar proceza-canoniza, evit leat var roll ar zent an den e ruz Josafat. Ar besep guech-all e bro Pologn, hag a zo het lazed gant ar Russianet abal-
mour ma tale he mad d'al lezenn Gatoie. a sete ama
petra zo eus hag no ket bet e hoarvezed c'hoaz. Gou-
aromant ar Russi a glasc mret na ve discleret d'ar
bed santelezez Josafat. evel pa en deiz c'hoant da vrezeli
ouz an Env Biscars kement-all gouarnamant ebet
a hoas na zongas eneb ouz an iliz var ar poent-se, o
doare ma ra ar Russi. Daoust ag aous o defe ar Rus-

siadet na hoellafe mouez Josafat eo Env da c'houlenn justis varho evit o munnerezh hag o lazarezh var-gristien vad romantelz Pologn? Craped o deuz on oll aluzennon a iou bet destumed evit urzel ouz ar lazou a ve gread alao evit canoniza ar Zant. Lr veach-all bennac, pa vezo lavaret seferoc'h deoc'h pennoz e canonizer ar Zent, e veloc'h peguer braz e ille beza ar mizon-ze. Goude cass gantio an oll arc'hant destumed da ganoniza Josafat, o deuz taolod er meaz eus o ziez, ha cassed er broiou crissa e te an anter-ouz, pell-pell diouz o bro, ar re o d'oa bet ar boan da zestum an aluzennon bennigued-ec.

Ouzpenn ao den ennoz Josafat, emaez ive var an tu da ganoniza, da lacaat var roll ar Zent, naditez merzer-all eus an Holland, ul lequezh, Maria de Angelis, ganeid o Turo, Jean Berkman, an eizet ha daonhugent sant eus a urz ar Jesuistei. Auec beza re lur, on devije merket anta ive an trionfou hag an enor nevez gred da Vac'harit-Mari Alcoque. Alez a nevezentrou-all eus o Rom a vo caved da verca anta. Ur veach-all e teni martenn lod anez.

Bro France.

Escop Orlean eo deuz scrived ur vandamant eac da ziscuez pennoz lacaat ar maonankuz da bleugeri var al lezeun-gristen, pennoz lacaat an descadurezh eristen da gredaal pennoz miret outho da veza seant hag edro, eaz da blega var ar fall goude ma o deuz gread o lascon kenta. E-leal, truez eo guelel peguen dianavezad eo al lezen gristen. Mez eo clevet cleiz o coma divar-henn ar pen-kenta eus an Iliz, tad coudoude hag a oar gallegat bras, var o meno! O lenn ar c'hazetennou braz, hag ive pa gomzer ouz tud ar bed, e veler peguen here eo an descadurezh eristen etouez an dud. Oa Tad Santel ar Pab en deuz scrived ul lizer da Escob Orlean, d'e veuli evit ar galon hag an erder a laca da glase diouall ar maonankuz ouz ar fals lezeonou a roel ar vro.

Escop Roazon, divar gador e iliz catedral, eo deuz lavaret ive. Ar pezh, emeza, a ra da dud an Escopit-ma delc'her-mad d'ar feiz, eo an descadurezh eristen a roer d'ar maonankuz, hag ar garantez ero a ziscuez an oll e keuzer Vikel Jesus-Christ, on Tad Santel ar Pab.

An Aotrou Jacquemet, Escob an Naonet, unan eus ar re a zifen starta guirion an Iliz, a zo bet gualt-glanv Escob Poatie hag lani Orlean, pa oa elanv Escob an Naonet, a lavare arabat, emezo, e ve deuz mervel er mare-ma; mar tezo deza mervel brema, o rale ar brema faot en defe gread en e amzer.

Ur c'helou mad eus a Escopit Poatie.

En ur barrez eus an Escopit-ze, eleac'h n'euz, eoulz lavaret, nemet micherionnen, labourerien diouz an deiz pe verourien, er barrez-ze, evel er parrezon-all, eo bet gread kest on Tad Santel ar Pab, dez pardon Sant

Ibler, patron an Escopit. An oll, peorien hag all, o deuz lakead gant jou o aluzenn ar plad, evit discuez o c'houlenn peira eo ar Pab, Tad an enoeu, Vikel Jesus-Christ, hag o letanant var an douar, lakead gant Jesus-Christ da zalc'her an dud var al lezeun vad, evit pa vije e-unan o kelenne anezo.

Goude an ofern ur baourez eoz, torred gant an oad, e brach d'ez oc'hen em drei, a deuz an ear voela da gaout an Aotrou Person. — A! Aotrou Person, emesi, me ne voutien dare n'pige gread hiro kest on Tad Santel ar Pab, a nem euz gallegat rei neira deoc'h. Ne d'oun nemet ear baourez keaz o elac va boued, mes mar em bje gouezed, me zo sur, unanou bennag eus an dud vad, eleac'h no tam bara, o devije roed ur guenneg bennag d'in, hag e vijent bet d'on Tad keaz ar Pab, a ra an dud fall kement o boan deza. Mes, beut d'ozenn, oc' fel ket d'in e ve lavaret er barrez, ne d'euz ket Jannet guz jou ouz ar Pab, n'e vizo ket lavaret e vezo hi choumed er bloaz-ma eb ober neira evita. Gual fall e raou beza an amzer er zizun-ma, ma ne zigassan ket e zero mad deza.

Eleal, an deniou variere h ar baourez eoz o tost kouen d'ar presbital, penb gredbeg ganili en e dor. — Keuz, emesi, Aotrou Person, ne vije roel d'in nemet guennechougon, o veza ne roel nemet evidon va-unan; hiro an Aotrou Doue en d'ez lakead e spered an dud vad erlon o c'houlenn evit an hui a zo e vikel hag a ra eila var an douar, hag ex euz roed d'in pezu a zaon venneg, a selo lu zez. — Na, emeo an Aotrou Person, keal e c'houlennar h an aluzenn evidoc'h oc'h-unan, a ne roet deoc'h nemet ur guenneg, en dro-ma oc'h euz gredenned evid alao hag ex eaz roed daon venneg deoc'h, hag evelse e reit delc'her an anter. — O! ne ran ket, Aotrou Person, ne ran ket, eme ar baourez eoz, on Tad Santel ar Pab en d'euz mutoc'h a zizun eguet-on-me, pa x eo bet teuned diganta ar pezh en d'oa, ha me a vez roed an aluzenn bermed d'in. Triver h vraz a tringent ouz, brach em euz o lei, est va nera a va re'hed diganen, tost da ugent vloaz o zo aboe ne d'oun mas evit ober neira, o dezo tabouedligos an Aotrou Doue, n'em euz arc'h ebet; hag e lavaran bermed d'an Aotrou Doue roit decomp hiro or bara ped bermed, a tro ebet e hoas n'eo manked ar bara d'in, hag esper em eaz ne vazo morad d'in evit an amzer em euz da veza. Rac-se, Aotrou Person, cassat toul ganeoc'h, a mar digouezit gant on Tad Santel ar Pab, lavant deza e ped Jannet guz bermed evita, pa ne d'eo evit ober ken.

HISTOR ZANTEL

C'HEZ-NEVEZ PIRAR. — Ann Bilead.

Eus ar bed 1650. — Arrog Jesus-Christ, 1248.

Ila Doue a lavaraz da Noe: Ken euz Arc'h, te hag hoil dud da di, nac ta garet an euz euz diraz-on,

ha dishevel euz ar rum dud a so brema var ann doer.
Seiz devez c'hoaz hag e likin er glao da gouez
epad daou-ugent devez ha daou-ugent devez, hag
a lammadur divar c'horre ann doer kement tra vez
ann euz grouez.

Seiz devez c'hoaz! Iermen devezz reet gant Doue d'ar
he-borien, evit distrei out-han ha covout trugarez.
Mes na rejont van. Guelet a reant ann Arc'h peur c'herat,
hag ann anvalet o vont ebare da gavout Noe; clevet
a reant he alioz stard hag he c'houderowez, ne rejont
nemet c'hoarza hag ober goap. Tud difez, pa vez leun
ar mizul, e tisprijt e creant ha diouallit.

Kerkent ha ma c'houlaouez ar servez devez, Noe
en em deouar eun Arc'h gant he dri vap, Sem, Kam
ha Japheth, gant he c'hreg ha teir greg he vleven ha
gant ann anvalet, evel ma en doa Doue gouez-he-
mennet d'ezhan. Ha Doue he-unan a zerraz ann or var-
n-ehun euz a ziverez.

Hag an diluch a zerraz var ann doer. Mammennoz
ar mor a danlaz ho dourou, ha selusion ann euz a
zigoraz. Ar glao a gouezaz epad daou-ugent devez ha
daou-ugent devez. Ha dre ma cressko ann doer var
ann doer ann Arc'h a zave divar ann doer.

Ann doer a zivaz pemzeg linad harloc'h equet ann
haella menesou, ha distrojet e vone kement tra en devoz
kie ha buez, ken tud ken loened, nemet Noe hag ar
re a oa gant-han eharz enn Arc'h.

Ann diluch a arrouz er bloaz c'houez'h cant euz a vez
Noe, er bloaz 1050 goude croudiguez ar lud d'ann
eizved devez a viz kenta, ha padout a reaz kant ha-
ter-kant devez, pe pemp miz.

Arc'h Noe a zo euz skeuden hanad euz ann iliz
katholik er menez a behan na hell den beza salvet.
Mont a reat eun Arc'h dre ann or gant eun ha c'houez-
ez, mont a reat eun iliz dre gostez Jesus-Christ di-
part gant eun taol lanc, hag euz a behan e Gredaz
dour ha gail, simbol ar zaramantlou.

Ann anvalet a bep seurt, dastamet e Arc'h Noe
euz a dost hag euz a bell, a verk ann dud galvet a
bep seurt biron, tud dishevel dre ho frezeg, dre ho
buzeguez, dre ho liou memes. Trugatekomp Doue
da veza heu diguemet eun Arc'h-se a zivdiguez,
ha gant ann ma gouezsemp c'hoaz euz dour dre ar
mill hag ann douril, en em stardomp a triad-kar euz
euz Jesus-Christ. O bediz, bediz, euz mor hoc'h euz
da dreuzi, hag a tisprijt ar c'hoaz! Ha goulsoude
mar penseomp er mor perilluz-se euz ar bed, e coue-
zomp eun eun dislochi arjusoc'h c'hoaz equet hui ann
doer, diluch a dan hag a zaelon epad ann holl eteraite

KAN.

Menez tou.

Pa oe Noe ep eun leirel,
Gant tud he di hag al loened,
Ann Autrou Doue he-unan
A zerraz an or var-n-ehun.

Kerkent, ar mor braz e kommar
A ziammaz var ann doer,
Hag euz glao spontuz a gouezaz;
Daou-ugent devez e padaz.

Pemzeg linad e savaz
Ann dour dreist ar menesou braz,
Ann holl dud hag ann holl loened
Noant ket eun Arc'h, a oe lemet.

Guelet a reomp e Arc'h Noe
Euz skenden a iliz Doue,
Den o chom er menez anezhi,
Na hell en em zavetei.

BUEZ

An Autrou MIKAL NOBLETS, *Beleg munnner*

(SERVET PENNAT)

Ar frouez buzeduz a reaz ar plac'hic fur ma hon-
ous comzet anezhi diarang. e calouou calz a dud, a reaz
forz pilyadur d'an Autrou Noblets, mes petra par d'ar
joa eun devoue pa velaz an hini a die d'ezhe he blas,
karguet da brezeg an avel e Breiz. Ne espernaz petra
evit he guelen hag evid reza d'ezan an oll servichou
mad a reaz eun he c'baloud, hag an dra-ze e doug an
daouze vloaz ma choumaz c'hoaz e buez. Azechou,
arrog n'en devez gallet caout anaoudeguez ebet an oll
a-ze, e veze guelet or h eun em lezet e tren da zigou-
meret ar Missioner santel. Eun droad dreist ar guelhou
all e oue guelet o sevel da antenou hag o vont gant
eul loterz eun he zourz da ahuha he ziskiptien, en
euz lavaret d'ezho: *erru an den Doue, d'omp d'he an-
broug*. Mont a rejont d'ar port-mor, ha prestic e oue
guelet o tastaad euz vag hag a zougue an tad Mawer
hag an tad Bernard Hognon, den crouet ne olle gou-
zout e vje digouezet euz an daou visioner d'ar poent
na-ze.

Goulsoude an Autrou Noblets en devoue c'hoaz da
c'houzaou euz a berz an leodou fall. Escop Leon o veza
lemet da Gona, daou pe dri zen fallaz a glascas rei
d'ezan da gredi e oa d'ar euz braz ar praz a gane ar
lobl dre urz ar belec santel-ma, ha lavaret a rejont
calz a drouc all eun he enep. An Escop, dre na oue
ket ar brezooc, a reaz kement an Autrou Noblets,
hag an den Doue evid o respont a lavarez na mui,
na muez, e oa euz per'heer braz, andm euz an haou
a velec var guerned-se an Autrou Escop a reaz
d'ezan forz guindrouzou hag a z fennaz a greun or'h
an oll cana mui eun bevedet guerdou.

Euz re bennag o veza lavaret d'ezan o tle diang
beza comzet evid difenn he ziskiptien, ma na selle
ket d'ezan eun em zifenn he-unan. M'keal a respontaz:
*min dije-me clasket, emezan. difenn ac'hanoc'h, an
Autrou Doue n'en diouz ket her gant euz m'her gant
brema. Verc'hoaz e respontaz keleier hag a viro n'or
beza heuz da vevz lavet. Hag eleal antronc an Autrou*

Donc a reax ma oue anavezet ar faosoni ouz a goemend a ioa bet goall lavaret a enep an Aotrou Nobles hag he ziskiplien.

Da benn ar flo, an denn apostolic-ma a goeaz ena eur c'hlenvel ankennia, sez miz hennag abarz he varo. He izi a zeuz oll da zouga ena bevels fesonn ma ranket ho basca evel eur c'hrouadur nevez gant. Var dro tri bloaz araog ma varvas en devoa discleriet da eon all gant pe seurt doare clevet e ilie quitaat euz ar bed-ma. Hogaen, goude beza resevel he zaceramanchon divem gand ar santimanchou ar regera, e varvas euz divrec'h an tad Maper en deynz kementeg da zont d'he gaoz. Mervel a reaz d'ar pempet a viz mae 1632 er pemzer bloavez ha tri egent euz he oad. He goef a oue douguet da chapel Sant Kristof, eleac'h ma chomaz tri devez var ar c'heler evd countanti devoion ar bobl a zirede a bep tu, darn evid poket d'he saouarn ha d'he dreid, darn al evid touch out-han pe ho chapelador, pe ho heuriau Goude-ze e oue caset ar c'horf da Lokrist eleac'h ma oue enterret e traoz an iliz.

AL FALS DOCTEUR HIG HO LAVARET.

Melenmdures d'an dud divar ar muez.

(SEIZED PENNAV.)

Mes p'e maouz, emañ, ma ia c'hoas lareoc'h, ha mo lara ac hanoc'h honestoc'h c'hoas seguet n'ho p'eus c'hoas da veza. Chui zo foug ennoc'h brema abalamour, eme e hui, ma helit lavaret gant guironez ne d'oc'h na laër, na muntret, lakomp oc'h c'hoas cala honestoc'h evit an dra-se. Lakomp e bellit lavaret oupen gant kement a v'r hag a resonn : « He n'ou ket libertin, « me n'e ket eun leod fall ou, me zo eur c'hroua- « dar tener ha sentus, eur zerricher leal, eon tad eus « ar re vella, eur priet fidel, eur mestr ha n'en d'eus « ket ho bar. » Setu aze xur eun honestus hag a lez pell var he lerc'h an hui a rea d'ehoc'h en em bompad, kement bremae. Mad! doctor, hag ho peffo zoken an honestus-se, n'ho p'eus ket c'hoas great, eals a vane, kement a e houlen liou diganeoc'h. Nann, hag e veac'h divlam e peb goue en ho comportamant e kenver ho nessa, hag e saffac'h er fesoun ar parfeta ar pezh ho p'eus da ober en ho stal, mar tleat ho leverius e kenver Doue, ma n'oc'h ket aketus d'he adori, ma na respelit ket he hano santel ha benaiguet, ma ne gouzavit ket ar zul d'ho zec'ch, emae c'hoas herr ha eals re verr gant ho stal - pell dioc'h ober kement a e houlen Doue diganeoc'h, ne rit ket zoken ar pezh a e houlen diganeoc'h da guenta tout ha dreist peh tra, da lavaret eo, ho adori hag he garet a greiz ho caloun.

Erfin, doctor, hag e ve ho eustians gues ha neal e kenver peh hui eus a c'houre'hemennou Doue, ma oue rit ket er memes amzer goure'hemennou an Iliz,

n'emae'h ket c'hoas tost da veza great kement a c'houlen Doue diganeoc'h. Rac Doue a fell dezha e ve m'et goure'hemennou an Iliz evel he c'houre'hemennou ho unan. N'e ket me eo hel lavar, mes Mab Doue ho unan eo en d'eus discleriet an dra-se epad m'edo er bed-ma. Mab Doue epad m'edo er bed-ma, em d'eus choazet tud evit dele'ker he iliz, evit kelen ha gouarn he ziskiplien en he leac'h, pa ne rje mui he unan gautho var an donar, d'an iliz-se, Mab Doue en d'eus roet ar c'halloud da ober lezennou, en eur lavaret dezho : « An nep piou bennac ho seloun e hui, em « zelou-me, an nep piou bennac ho tisprich-e'her, « am disprich-me. » Mancout eta da zenti ouz an Iliz, ober fac var lezennou ar re a zalc'h brema plas hor Zalver Jesus-Christ, hag a zo carguet en he leac'h hag eus ho bers da guelen ha da c'houarn ar gristenien, a zo ar memes tra evel mancout da zenti ouz Doue ho unan, ar memes tra evel ober fac var lezennou Doue ho unan Hogaen, doctor, pe veurt van a rit-hu eus a c'houre'hemennou an Iliz?

An Iliz a ordren d'ehoc'h, da guenta, santifia ar goue- lion bers, evel ma c'hordren Doue d'ehoc'h santifia ar zul.

An Iliz a ordren d'ehoc'h, d'an eil, mont d'an offeren d'ar zulou ha d'ar goue lion mirabl.

An Iliz a ordren d'ehoc'h, d'an tresa, coves oc'h oll bec'bejou un viana eur veic'h er bloaz.

An Iliz a ordren d'ehoc'h, d'ar pevare, en em lacaat e stat da goumuna, da nebeuta da Basc, bep bloaz.

An Iliz a ordren d'ehoc'h, d'ar pempet, an epad ar C'horis, d'an daouzec deision ha d'ar vigilion goure'hemennet, nemet oc'h oad, pe ho zec'ch, pe al labour tenn eus ho stat a ve eur rezon evit muiet ouzoc'h d'hen ober.

An Iliz a ordren d'ehoc'h, d'ar c'houe'hvet, dioual da zibri kig da vevet ha da zadorn.

Ha fers ebet a rit-hu euz ar goure'hemennou-se? ret eo d'ehoc'h condeude ho muiet evel goure'hemennou Doue ho unan, mar fell d'ehoc'h plijout da Zoue er bed-ma ha caout pers en he c'hloer ar bed al.

Setu aze, doctor, a boent da boent, peira e houlen Doue diganeomp; sela aze var beira e vezump bomei, e hui ha mo, pa zamp eus ar bed-ma. Eac'h ho pezo lavaret pa z'oc'h dirac Doue : « Mes, va Doue, me zo « bet eun den honest epad va buez; biscoas ne m'euz « lazet den na laeret peira. » An Aotrou Doue ne vexo ket ne'let evit respount d'ehoc'h : « Mar d'oc'h bet « eun den honest epad Lo puez, oc'h bet d'ja retoum- « panset a guement-se, dra an honor a zo bet rentet « d'ehoc'h, dra an iliz a zo bet great ac'hanoc'h, « ha dra ar silians a zo het lakeat ennoc'h abalamour « d'oc'h honestus. Ma a ho p'eus biscoas lazet den, na « laeret peira, n'e ket gant doujans di-me eo n'ho p'euz « ket her great, mes gant aoun rac an dud aoun ho « p'ca da goll ho prid val, aoun ho p'ca na deuje « an archerien da gregui ennoc'h evit ho casa d'ar

• prizout. Mes evel an archerien ha justis an dud ho
• lez en ho roll e kenter ar goure'hennou all am
• b'oa-me roet d'ehoc'h hag o kever goure'hennou
• va lliis, n'ho p'eus graet van ebet eus ar goure'hennou-
• menno-ze. Dispriget ho p'eus va c'homzou ha com-
• son va lliis, ha n'e ket het falvezet d'ehoc'h zoken
• va anaout evit ho crouer hag ho Mestr souveren.
• Mad ! brema me n'oc'h anavezant ket ken nebeut :
• en em dennit eta pell d'ouza. Oc'h honestis a zo
• benvel eus hui an diaoul. Ni eta en he gomp-
• pagnonez da leski e tan an isern epad an oli clere-
• nite ! »

Setu aze, ted divar ar maez, ar fesont da gass da
petra al lavar-ma eus ar fals doctoret : « Me zo eun
• den honest, an dra-se a zo azealc'h - Douene c'houlou
• ken diganeomp. » Selear eo d'ehoc'h gouzout n'ho
p'eus ket a ezom da respount na da lavaret dezho ke-
ment tra a m'eus merket d'ehoc'h ama. Ar peiz ho p'euz
da ober epken, evit serra dezho ho gmoou, eo dis-
taga gantho eor si-pad bennac eus ar re lemmat elouez
ar re a m'eus merket d'ehoc'h, pe eun all bennac be-
vel eus ar re-ma, lag a ve ker nemmus pe nemmus-
soc'h c'hoas.

CLEMMOU BREIZ-IZEL

A HELLEUR DA GANA VAR MEUR A DON.

Petra zo a nevez euz Is ?

Evit euz Vam, evit euz Tad,
Hac e zo brasoc'h calounad,
Evit heza diazavet
Gant bugale ho deus savet ?

Euz Map en deus mez eus he Dad
Palamour in eo paour he zillad,
N'en deus na eilou na spered.
Gant an ouergoil e z'eo dallet.

Evel ar map-ze, Bretonnet,
Da breiz ho man e hui oc'h eus graet ;
Rac diskuez a rit oc'h eus mez,
Hac eus a breiz hac eus he lez.

Poan vras am eus ond ho kuelel
Gant ar galleg ken touellet
Beski, mar arit ar galleg,
Mes dalc'hut mad d'ho brezounec.

Na daoust perac ho pefe mez
Nac eus ho pro nac euz ho lez ?
Hac e zo euz vro par da breiz
Leac'h ma zeus christenien aleiz ?

Eus kement lez zo er bed-ma,
Ar brezounec eo ar c'hossa :
Mar des penvic ar galleg
Eo divar gonst ar brezounec.

Poent eo, bugale Breiz-Izel,
Diorfita en em zavel
Evit difen lez ho mam-bro
Zo goudeuzet gant ar maro.

Diskuezit da boiret bro-c'hall
E zeus hirio evel guechall
Bretonnet a zalc'h mad d'ho foiz,
En eur garet ho lez ha breiz.

Guechall e breiz vije clevel,
N'elec e palez an Duket,
Ar brezounec o vont en dro,
Hounnez eo het var anzer vras ?

Brema calvez ha kemener,
(Ma z'eo eur vez hac eun donjer !)
A glaveur o traila galleg
Ancounac heat ho brezounec.

Yannic distro eus ar brezel,
Da dud he vro a ro kentel ;
Guerzet en deus he brezounec.
Evit eun tam sclabex galleg.

Jeanic zo het epad tri-miz
Plac'h a gambr e ty eur bourc'hiz,
No voar pellog'h, var e meno,
Ar brezounec, langach e bro.

Poan vras a rit din, bourc'hizien,
Tud chentu, ha c'hui heleyen,
Dre ma zeo fac ganec'h huiro,
Comz entezoc'h en lez ho pro.

Mar kendalc'hut, heb dalc'h pell,
Ne vo clevel e Breiz-Izel,
Nemet glabonnerez galleg,
Coulz e vo lavaret saosmec.

Ar peiz a ra va brassa poan,
Gant melconi el lavaran,
Gant ar brezounec eus ar vro,
Feiz hac honestis a ielo.

E leac'h izou, tavarnou ;
E leac'h oferenno, dansou ;
Cheta euz, heb mar ebet.
Ar peiz e breiz a vo guelet.

Gant ar galleg e teni er vro
Luziaou nevez a divalo.
A n'em eus-me ket a reson
Da hirvoudi ha d'ober kaon ?

Kercoulz eo din mont er c'hoajou
Da guzet var c'hoas, va dalc'h,
N'eus mui a Bretonnet e breiz,
Collet ho deuz ho lez, ho feiz !

**Kelennadurezio evit em em zere'hel e lec'h
ha miret ont ar c'hlenvejo.**

Gradi a ran ez eo mad, abars coms a c'hozmedguez
an donar, ar peiz a rin ep dalc'h, rei aze eun nebeut
kelennadurezio evit discoc'h d'an dud divar ar maez an
doare d'en em louzaont ha da viret oc'h ar c'hlenvejo.

Alies eur boan padus hag a vez pell o para na vije
bet netra o teleur evez d'he louzaont dioc'h-in, hag o
mare. Kerkent ha ma santit eur boan benag, ar guella
zo eo guelvor al louzaouer, (e galleg, medecin) Hogen
arabat eo mont da guere'hel ar re a lavar para dre

bedeonou, dre valet an troad, dre zercerez ha guizion all. Pear vana e clasker ar seurt-se kentoc'h evit eun den gouzdec. Gouzdec pa na ouzont ket penaus emañ corf an dud, na penaus e labour ar gouzdec hag ar c'horailhon zo diabar, (ar peñs ne soavezon-tam), e varf cals eus an dud credou a lounzaouont.

Eur boaz diste, pehini a alfo mont da glevet, a na kuit var bouez chom er guele hag heb dibri, epad eun nebeut derrezion, hag oc'h implija dour clouar, (tuzad) divar euz, divar guere'h, divar bleun se'h ha col malo. An ne'h a hac rieu goude c'houez, a ell miret avechou eus goul glevet var bouez en em laet en domder ha c'houez adarre er guele. Dont a rei da c'houez mar en em c'holo mad, oc'h implija evach clouar divar bleun ac'h. Pa eaner da c'houez, e ranker chenel ruc'h ha d'oual mad da goul rieu.

An ne'h a ve bet treuzet er goan o chom pell dindao glao fouez ha ten, a ello miret oc'h an derzien pe oc'h poan gouzdec oc'h henilla ar peñs em eus lavaret evit ar re, o deus bet rieu goude c'houez. Arabat eo ken nebeut azeza var an douar gleb a ten, espial euz euz c'houez, na chom eleac'h na red an avel, da lavaret eo, etre an dion zor a vez peurlusa e kervez, pe var eun an eil d'ebep en hon tier var ar muez. Fall dreist ez eo ive euz re a zour pa eaner da labourat, red eo terti ho grader o kemest ebars euz hanc'at, goul-egre, pe goul-ardant. E kemest-se red eo an dion d'en em deleur re d'an izom en deus eun den da derri he zec'hot.

Pa zav esked var goul hen euz den, arabat eo creaki ho ners ha laet tan var dan oc'h implija touzeter ere; palastrou deliou col-maro berr, pe ad tin a ridano hag a hareo anezo.

Pa zigouez poan gol dre gouladon bouez pe dre venvent, chom ep dibri, hag euz hanc'at dour divar bleun col-maro eo ar peñs a eiler d'ohar guella evit para.

Evit ar goul, chom ep dibri goul, hag evit dour-riz clouar, arabat espial kemer na frouez na leaz, ha galvit eun den gouzdec var ho tro. Ar re glan ne munt ket mad e gueleon clou, ha ne ket euz tostet oulho evit ho c'houez hag ho lounzaou. Caont a alfac'h euz guele dizolo, liserion sugnet tro var dro evit an dud euz, guelloc'h en em galent er guele-se, hag essoc'h e velle euzet oulho.

Euz pennad-all euz vech-all.

Hano ar hent evit ar hanc'at-ma.

Diusul 19. — An trede sul euz ar c'horais.

Diusul 20. — Sant Joseph, pried ar Verc'hez Vari, tad maguer da Jesus. Sant Joseph eo patron ar maro mad. Euz eo en deuz bet ar c'houez maro a oullet da goul, peo guir e voa Jesus ha Mari en he guichen var ho dremenvar.

Diusul 21. — Sant Benet, abad. Hano eo, evit hanc'at ar c'houez-heul, tad ar venac'h pe al loaret a

vel er c'houez-heul. Ne ve ket euz niveri a re a zo deul da veza sant oc'h henilla he reolen. Ober a reaz hanc'at bras, hag he ziskiben zoken a reaz eo he hanc'at.

Diusul 22. — Sant Patre, sacop, abostol an Ireland. Ar hanc'at a bede Dour euz goul en deuz ha cant goul en nos. Ker stard e plantas ar feiz en euz-se, ma e deuz d'ar hent mad abaoe d'he religion an despet da guement eo bet goul evit he distruga.

Diusul 23. — Euz an deiz.

Diusul 24. — Pemp goul hor Salver. Jesus eo bet goullet oll dre goullet evit dour, ma deuz ar pemp goul oc'h euz euz ar goullet goul en he goullet goul euz an dour leaz, hag en he zour zorn hag he zour dour, goul an tachen.

Diusul 25. — Annouciation ar Verc'hez hag laceration Map Dour. En deuz-se eo a teuz an al Gabriel da zueler da Vari na choset evit beza mam da Jesus, hag ar Speret-Santel a foun euz c'houez da Jesus euz a burra goul ar Verc'hez. — Dour vister bras. Eur grouadurez a deuz da veza mam da Zeuz; Euz Dour en em c'houez den!

AR C'HABUCIN.

Ma zafen va vana da velet penaus e vel ar gabucinet-ve, a lavaret euz den oulho ho ners Candid ar France, an hanc'at goul ar pennat sevit-ma. Mont a reaz, ha setu ama penaus e coma euz he gouzdec goul ar gabucinet.

En euz vont, emezan, o clasken euz d'gare evit gallout lavaret euz dra hanc'at pa velen eruet. Dunt a reaz em zorn penaus abaoe euz nebeut amez, ar c'houez-heul a guement ho ebat o terti ar venac'h-se. Goullet, em'ho -me, petra lavaret var ar rebechou-se a rer dezo. Sket a ran var an nor, euz manac'h euz en em ziskiben hag a c'houlen oulho en euz vasc'hoarzan petra fell din. — Va zad me garfe euz euz c'houez hanc'at divar ben hoc'h urz. — Deut mad ra vout, Antron, deut en ti ha bremae c'houez goullet oc'h an tad soperol. — Mont a ra goul, hag aben euz pennad, e velen o tout d'ar c'houez euz den hag a dle euz var d'ar antecant vout, d'ar euz en he vout, ha teo he vout. Goullet beza tolet vout euz tol lagad peñs ha leaz, e lavaret din azeza goul euz dour ker bras euz a goullet e euz ar bed.

— Petra c'houez, Antron, emezan? — Sonet e vout, va zad, emezan, me zo deul ama da goullet afer euzoc'h! — Mad, emezan, pa ziskiben ho mennoz, ez oc'h da vana didroel. — Ma ne ket guir, va zad, o terti ar c'houez-heul beudez voutlet pri, fene hag a bep seurt lounzaou? — Ne ouzon ket mar ho deus tennet voutlet, o deus tennet goul, rag n'homp ket bet terti goul ho bouli. — Ah! ma c'houez-heul kement a lavaret ad'hanoc'h! — Oh! na so euz goullet ha leaz. Pou a euz miret oc'h an dud da gouzdec? Na so bor guir

lavarer: gromp mad, ha lavaret pep un ar peñ a garo

— Mes, va zad, c'ertan poentchou so hag a garfen cle-
ret freaz ganeoc'h. — Ar peñ a gueroi. Goulenit ep
sonn. — Mad, livirit din da gweita pe seurt vad a ra ar
venec'h, ar gabucinet? — An tad a zivolas neuze da
c'hoarzin. Setu aze da viana, rmezan, eur goulen hag
a so didroel, pe seurt vad a reomp? hor c'hilase a
rer da viana ar re glan, ispiacial pa vez goal glenvegon,
da vetet ar heorien, da brezeg an avel, da govez ar
re baur, d'ho zehella, d'ho enterr, da badi evithu.
Petra livirit me deoc'h? E pep izonn e teuer d'hor
c'hilout. — Ha libe oc'h-hu da vout pe da chom ep
mont d'ober ar traou-ze? — N'omp ket mun. Libe oamp
da zont pe da vont pas dont d'ar goulet, mes eur vech
dent, eo hon dever soult ne h'hor superiul pebun hor
c'hilase eleac'h ma car, evel ma cas eur c'hilout he
zondardet. — Ha ma lavaret deoc'h ober droig? — Oh!
Autrou, ne deu morse permetet ober ar droig. Seati
neuze a ve per liet.

— Livirit din diradin, va zad, ha ne deo ket gwr eo
eus tamig an diradig per liet ar venec'h? — Ah! ma
tremenfe tud ar bed peker heur varnuguent epeñ en
hon touez, e vellec'h n'en deus ket disoul an diradig
cals a grog enomp. Siladit: Da ziv heur e reomp
da gann hon oñs; gonde e reomp eus ean var eur
zad'hat eole bele peker heur. Da beder heur e comans
hon dervet, hag hen tremenomp o pul, o stoull, o
prezeg, o vellec'h elan, oc'h ober kement a ra eur
befer, re ver e vez atn an amzer evithomp.

— Mes, va zad, ar vuez-ze a dle beza enous bras;
C'ha ne vezit-hu ket enous avechou? — Eo-da, avechou
Mes c'hui, Autrou, e creiz ar bed, ne vezit-hu enous
morse? — Ah! m, etrezomp tud ar bed, eo eus mo-
menchou a blijadur. Mad, setu eus ar c'hilam a zo
etre c'hui ha me c'hui oc'h eus momenchou a blija-
dur, ha me am eus momenchou a enoumant. — Petra,
ne vezit enous nemet avechou? — Nan sur: mes c'hui,
ha padout a ra ato ho blijadur? — Siours! ne ra ket.

Gonde beza tavet eur pennat, e livrit adarre d'an
tad. Ha na ket gwr oc'h eus lezet a gostoz ar briede-
lec'h, ha goude ar briedelez so eun dra vad? — A
C'zere comant, emichans, Autrou? — Petra-ta. — Mad,
evith-me ne vlamaz ket ar briedelez, pell dioc'h on.
C'Eun dra zantel eo ar briedelez, ar bed ne batte ket
amzer. Ar scritur a lavar, Enus ar goaz en deus eur
vaouez vad, an antler hiroc'h e vevo... Hag-se me
gred ec'h eus den beza eurus ar briedelez, ha gant
ne goumoro ket da bried eur strakel, eur beben,
eal bimasen, eur min trenc, eur penn avelet, eur fou-
gerez ha ne zont nemet d'en em glizcat, rag ar scri-
tur a lavar ive. Eur goaz vaouez so evel eur teu eus
pebun e vez staguet daou anaval da dreiz ar c'har
pe an alar. — Kementse so gwr, mes perag oc'h eus-
ho dilezet ar briedelez? — An tad a zoo neuze ho zava-
llec'h etrezeg an env, hag a lavar: eleac'h m'ema ten-
tor an den, eun ive he galon. Me zo va zantur

an env, dilezet em eus pep tra, ha morse m'em eus
bet keaz.

— Cals tad so hag a c'houlas pe seurt profil e deus
ar c'houarnamant dioc'h ar venec'h? — Ama e vo cals
traou da lavaret. Evezat penaus ne goustomp netra
d'ar c'houarnamant. Eur c'houlas no deo ket eun au-
tron bras, un a reomp aliez. Daouzeg goude nem-
dez so avoale h'evit hor bevans. Gant pemp hor var-
nuguent he c'houlas caout bep bloaz kement hon eus
izom, ne zougomp na lienach, na bouleter, na lereier,
na locou. — Me vel errad ne zougomp ket ar gou-
namant ganeoc'h, mes a profita a ra diouze h'evit
h'evit ket ar guirion. — Hag ar beorien-all, ar re n'ho
neus netra, a bas guirion? — Mes ar beorien-all a ro
ho bugale da zervicha an nation? — Mad, m'en em
ro hon unan da zervicha ar beorien ha kement a deus
izom ac'hiloutomp.

Mes, va zad, ma rafe en oll evithoc'h? — Oh! breiz
dinec'h, kementse ne arrou ket. Ar merc'hed n'her gou-
zaunt morse, har ar vozet n'ial ket ken arbeut tnet
oll var an lu-se. Red eo beza galvet ha moulet evit
an dra-ze. — Ho teugarec'h, va zad! — Pinu oc'h-
hu, m'ar plij? — Me a scrif eur gazetenn evit al labour-
rien. — Mad, lavaret em va fers d'al labourerien, n'eus
netra vad evithu er mazz eus ar Religion godelic. Lavar-
rit dezo ez eus eur c'hilout dragonet en em c'hilout
breiz eubet. — Ia, va zad, heu lavaret a rin dezo.
Var goumoro e teus er mazz eus ar goulet hag en
eal lakis da scriva kement ma. G. M.

Karter ha Mervent.

Breiz, evit doare, eur sur e vezo d'gorret an hent
houarn d'an oll vachourien, etre Guengamp ha Brest,
d'an deston kenta a vae. Etre Brest ha Guengamp ez eus
118 kilometr, pe kart-lee, da lavaret en nzo-lee varn-
guent aler. Dre an hent houarn, ez eus etre Brest ha
Paris 622 kart-lee (155 lee 1/2). Setu ama hano al
lee biou mazzus stationou, pe al lee biou ma c'h'en em
arretet enho etre Brest ha Guengamp, ha pegaret eo eus
an eil leac'h d'eguil.

Kerhuon	so	7	kart-lee	dioc'h	Brest.
Landerne	11	id.		dioc'h	Kerhuon.
Landivisiau	13	id.		dioc'h	Landerne.
St-Thegonnec	11	id.		dioc'h	Landivisiau.
Pleyber-Christ	8	id.		dioc'h	St-Thegonnec.
Montroulez	9	id.		dioc'h	Pleyber-Christ.
Plouigneau	9	id.		dioc'h	Montroulez.
Plouezec	8	id.		dioc'h	Plouigneau.
Plouaret	9	id.		dioc'h	Plouezec.
Belle-Ile pe Fnez-Caer.	11	id.		dioc'h	Plouaret.
Guengamp	16	id.		dioc'h	Belle-Ile.

Evit ar re e defe e hoant da vezi dre an hent houarn,
setu ama da be heurion e tallez hag e ligoez ar c'hilout
ten.

CASTELLIN.

Kenta diblas	6	heur 50	minuten	dioc'h ar mintin.
Eil diblas	10	20		dioc'h ar mintin.
Trede diblas	4	20		dioc'h an noz.

Kenta digouez	10	heur 50	minuten	dioc'h ar mintin.
Eil digouez	2	50		dioc'h an noz.
Trede digouez	9	09		dioc'h an noz.

KEMPER.

O vont etrezeg Kemperie.

Kenta diblas	7	heur 54	minuten	dioc'h ar mintin.
Eil diblas	10	55		dioc'h ar mintin.
Trede diblas	5	20		dioc'h an noz.

O vont etrezeg Castellin

Kenta digouez	9	heur 54	minuten	dioc'h ar mintin.
Eil digouez	2	10		dioc'h an noz.
Trede digouez	8	10		d'oc'h an noz.

KEMPERLE.

O vont etrezeg an Oriant

Kenta diblas	9	heur 24	minuten	dioc'h ar mintin.
Eil diblas	12	14		
Trede diblas	6	40		dioc'h an noz.

O vont varza Kemper.

Kenta digouez	8	heur 27	minuten	dioc'h ar mintin.
Eil digouez	12	55		
Trede digouez	6	44		dioc'h an noz.

An Autrou Morny, penn pe Prezidant cambrian deputeet, a so maro e Paris er sizun dremen. An Autrou Arc'heseop he unan en deus roet dez'han he ziveza sacramanchou.

Eun Tad Missioner, unan a dadouan drugarez, an Tad Verneaz (Vernois), superiol ar gonent a dans an tadouso e Bourdel, a so deus da brezeg evit ar C'hormas da dis catedral Kemper.

Lavaret a rer ez a Autrou Escop Sant-Briec da hevel serifaguerien breton evit trei liziri Brouiez ar Feiz e brezounee etrez ar reiz pe ar reolen roet gant an Autrou ar Gondec, da lavaret eo hervez ar reiz a voa bet kemeret en eskopti Kemper evit ar c'henta liziri so bet troet e brezounee.

Gouzout a rit-hu penaos o deus desket an dud talle pe douza ar vinien pe ar rezinen? Eun azen en deus desket an dra-se dezo. Eun den hag en doa eals guimennou an doa ive eun azen pehin o veza cavel he hanc eun derrez, en em lakeas da heñtal ar scourrou eus eur rezinen. Eur vinien en doa touzet arnog ma c'hen em gajot ganta. Ar bloas varlerc'h ar vinien a voa bet crennet gant an azen a zongas eals maui a rezin evit ar re-all, hag abasae e touzer ar guimennou.

Eur c'hemener a jome en eur guier vian tost d'an nor dre belini o casset ar re varo d'ar vered. Divar he dorchon e vele bemdez enterramanchou o vont ebion

d'he di. Evit gouzout pet corf maro a iea d'an deoar, en doa staguet gant eun tach eur pod pri oc'h ar vo-guer en he guichen, ha hep corf a dremene, o taole eur mede er pod-se, ha neuze bep mix e conte he van. Ar c'hemener a varvas ive a benn eur pennad, hag eun devez bennag goude tud o tremen a c'houlennas digant an amezeien pelec'h edn ar c'hemener o devoa gaelet o c'hriat eno en he stal. — Ah! emezo, coezet eo he unan er pod evel ar re all!

Guech-all goz en eur guier banvel Sparr, e vete eur gonel e pehin. ec'h ebate an oll eoz ha monane. Ar re goz a zigore an ebat hag a gane evelon

Guechall ni voa potret c'huek
laouanc, dispart ha d'heul.

Ar re iaouane a deus neuze hag a lavaro.

Ha brema ni eo a zo;
Nep a garo her gouezo.

Ar vugale a deus ive varlerc'h en eur gana:

Ha ni vozo ep dale
hag ho trec'ho oll eun de.

Wara brasel so gros e scoas bara guinis. O
Zet e va deomp eta diouenna pis a pis, O
zevit o c'has d'ho bro cos torchedou galice O
oso savet, n'oar den pour etonez ar Bresonec.
Or ias, daoust ma eo eoz a vev eb aluson,
ze'eu deus esom abet a c'herieunou estren, O
zeur vez eo clevet darn bet e kear o soda:
eoms a reol vel biscoas n'e de lipet o loz.

Dre ali ar re so carguet eus ar gazeten, an lunt so oc'h he ren, a lunt viziken e fin ar pennadoù a serivo, he hanc, pe en diou lizeren-ma ti M. Ar re a ro scrijou evit ar gazeten so perlet da re da c'houlzout hag lu o Jefe c'hoant o ve laket e fin ho scrijou ho hanc, pe al lizereunou kenta eus ho hanc, pe eul lizeren-all benag a c'hoassent G. M.

KEMPER. — 11 Heurs. POST NARAY — 9 Heurs.

Guinis	13 lur, 38 c	Guinis	13 lur, 40 c.
Segal	8 lur, 98 c.	Segal	9 lur, 62 c.
Eiz	8 lur, 00 c.	Eiz	8 lur, 75 c.
Ed-da	9 lur, 17 c.	Ed-da	10 lur, 61 c.
Kerc'h	7 lur, 15 c.	Kerc'h	7 lur, 30 c.
Avalou-douar	2 lur, 41 c.	Avalou-douar	2 lur, 34 c.

MONTAGNEZ — 4 Heurs

EURET — 15 Heurs.

Guinis	13 lur, 41 c.	Guinis	13 lur, 96 c.
Segal	8 lur, 98 c.	Segal	9 lur, 91 c.
Eiz	8 lur, 00 c.	Eiz	7 lur, 20 c.
Ed-da	9 lur, 17 c.	Ed-da	11 lur, 61 c.
Kerc'h	6 lur, 91 c.	Kerc'h	7 lur, 70 c.
Avalou-douar	7 lur, 90 c.	Avalou-douar	3 lur, 83 c.

Ar Gerant: AB. DE KERANGAL

KEMPER, MOULET GAND AB. DE KERANGAL, MOULET AN ESCOPT.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezouneec.

Ann Abonnement d'ar Gantenn a gont :

Evil eur bloaz	DAOU SCOUT
Evil e buec'h miz	SCR SCOUT
Evil tri miz	C'HOUEK'E BRAL
Eur gazetenn ebten	DAOU VEBBEC

Ar bacchant a dia bezs great aradg caout ar gazetenn.

ALLOU.

Ar scrijou a ve c'hoant da lscal er gazetenn a dileer da adreñs oñ d'an Autrou MONYAN, Belec e Kemper

Ar paginapchoù a dileer da adreñs d'an Autrou SALAUN, epken. An abonnant a guemerer e ti an Autrou SALAUN, Ibrer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 25 Meurs 1865.

AR BREZOUNEC.

Etouez ar c'hazetennou pere a goms ens hor c'hazeten vian, ez ens hag a zo joa gantho hor guelst o souden Feiz ha Breiz. Setu ma n'eo hag a ro deomp eur veulendi vian. Ar gazetenn-se a hanver Ar Sizun *religius* ens an Nozet. Ar veulendi a ro d'omp a so, ep mar, re vras, mes goude ar peñz a ra dizi hor meuli, ez eo ma fell dizi ive ober eveldomp-ni, pro-
cun gloar Doue ha mad ar bobl Anoz eta bezs di-
maroudec, ne ellomp ket chom ep ho zragarec'h.

Mes bez 'ez ens re all ha ne gavont morso netra vad etac'h ma ve hano a Zoue hag a religion. An vras-se oll, kerconls hag ar brezouneec, so re goz er-ho. Etelse p'o deus tud lreiz-lzel anuzer d'ober er zell oc'h hiniennou a gazelempou ar gear benn, e vezont zonzel o velet pouas lod a dudhentil ar gear vras-se a briy avechou teleur ho lagad lens var ar tro haour-ma eus ar c'haz-heal, ha kementso, ma petra-fa, evit ober fac varnizi. (al lenner a dlo son-
jal ne gomzomp nemet a hiniennou-gou, rag e Paris
eas ive tud calounee, tud gouzee ha cazelempou hag
a glasc ive ober ar mail). Mes ar re ma comzomp
mezo, a vo lavaret en em guemer evelen :

Tenna a reont ho lundeger hir-velet; ha divar al
leac'h buel ma emant, e troont ho lundou vras an
zelen-ma. « Petra, a leveront, so o flaval e cozez ar
- gouelec'hon du-hont? — Unan a respont : mu vel
- er subgen ! » Fan all a lavar : « Nan, eur verie-
- nen eo. » Oh nan, emeo eun trede, me vel eur guol-
- lienen. » Me grete kentoc'h eo eur vuzuguec o vo,
a lavar ar perare. Conde m'r deus sellit mad oll an
eil varlere'h eguale, e vez dileriet a vuez an holl
peuas eo eur preon a velont, eur preon d'ouar hag
a deu da flaval goude ma sonje d'an oll eo maro pell

a voa. — Aa, emezo, elasc laet da vera eur preon
evelse, eul langach pe eur iez ker coz ? Perag ne re-
out-hi ket eveldomp-ni ? Ni ne gomzomp mui pell so
iez hon tadon coz, ha fac ve gouzomp hen ober.

Mad, Bretonnet, petra lavaret-ni deoc'h var gue-
mentise ?

Ab ! ma rife bet ho tadon coz sentuz evel m'eo bet
tadon coz ar C'hallaouet-se, ne glefac'h ket hirio a re-
achou. Clevit — Brema eus var dro daou vil bloaz,
brezeleacrien Rom a zeuas en ho bro, hag a lavaras
dezo. Brema ne viot mui mestr d'en em e homar oc'h-
unan — Mad, a lavaret hi, benno Doue d'oc'h. —
Brema ne viot mui pere leo d'ar peñz a vo deoc'h kent.
— Mad, mad, ho zragarec'h ! — Brema ne gomzomp mui
ho iez. — Mad, evel ma p'ju gan-e-hoc'h — Han ! ne
ket sentuz eo ar C'hallaouet coz-se ? Lazel ho frezeg
dioc'h-w, hag en em laet da zoznegat latin ! Beleg
ar poñz saout a ranje gouzout latin evit ead ho zout
d'ar pare !

Gondezo, a benn eur pennad, ens deut brezeleac-
rien-all hanvet Franket hag o deus lavaret adarre d'ar
C'hallaouet coz. « Brema ne gomzomp mui latin Hag ar
re-ma da atou ho fenn, en eur respont : mad, mad,
Aolronez. » Mes souit, me ho pel, peguet eo bet
ar re-ma o c'hallaget abars m'o deus galvet sevel eur
iez pe eun deare prezeg kempen.

D'ho tadon coz, Bretonnet, eus bet lavaret ive. « Bre-
ma n'en em c'houarnoy mui oc'h unan, brema ne viot
mui pere hen. » Hag hqu tadon coz dizoun, a res-
ponte ket ha ma viot erog en hor chouc, mar be-
zil ar re gora, ni ranco plega, mes kerkent ha ma
viot diserog, n'hoc'h anzivamp mui evit hor mistri.
— Lavaret so great dezo. » Brema ne gomaot mui
o iez. » Oh ! evit an dra-se, emeo-ho, ha pa veac'h
erog en hor chouc, mar guell hon teod flaval, ni
gomzo brezouneec, hag a rai beteg ar maro. » Sellit
an dud dizeñt ! Perag ne lavaret-hi ket ive evel ar
C'hallaouet ni a gomzo ar iez a vezo ordronet d'omp

Ne ket denmp-ni eo da-vammge ar c'hallouez pevar vretouet a die heza menlet var ar poent-se; pey hini a varro evel ma caf dezou eo d'he. Ar pey a grendomp eo e ve mad d'gomp ober evel o deus great hon tud euz, namet fall o ve ar skner o deus roet denmp. Bete yenna ou eus great an d'he-se Gallouet ha Bretonnet. Ar c'hallouez, da vian, mar eredomp tud guezec pere hec lavar (rag evidomp-ni, Bretonet, no etkomp ke, barn traou evelse), ar c'hallouet a laca hini kement a c'hrogach hag a c'heriou estren an ho uex, ma vezo red dezou ep dale elase eun hano all d'all langach a har ontout, ne ket gader e vozo ma. Ni droc'h eur c'hustezad, a garfe comz ar memes brezoune a voa o Breiz-Izel peho Sant Gaurintin Escop o Kriper, ha Sant Paul Escop o Castel. Piau a die heza blawet? G M

Setu ama peira a lonner var eur gazetenn vras evel omma. serried e Never, bro an Aotrou Serjant, Escop Kriper:

Iannic ne duo nemet pevar bloaz. E vam a zo eus an dud vrasa eus ar vro-se. Iannic a zo e doare eun eane da velet, ken sederic, ken spereduz eo an garedigunz anezha. E voereb a zo e brassa joa heza var e dro. a ru gouennou deza d'var heun misteriou ar feiz, evit e lacaat, a oheudonigan, da ananout Doue hag e vadelezon. hag eun tre evelse e spered vraz ar Baradoz. Auez ar c'hrouadur a zistag comzou, eun dadi elevel anezha gant eur huguel pevar bloaz. — Lavar d'in-me, Iannic, eme e voereb deza an dez all, lavar d'in-me pe zeiz e nne hadezet ar Vere hez? — Ar Vere hez, moereb, n'e ket bet hadezet, eme ar huguel. — O! eo, emichaus, eme ar voereb. — Nan, n'e ket, eme ar c'hrouaduric, ar Vere hez o ioa alao pur a neit-er dionez pech'ed Adam a deu gant ar re-all var an douar. — Setu eno respount eur c'hrouadur bian. Peira ho piye respounted, c'ann, lenner?

Eun all, Jul a ioa eat gant e vam, da unan eus an tuez tosta, en aviz ober eur grozradenn goude coan, araog lavaret ar grassou pe pedennou diouz an noz. Ar c'hrouaduric n'en doa nemet a ebat o clevet ar gaoz etre o van hag an amezeien, hag a en em roas da gousket. E vam a grogas a-riad heuna, gouestad, hag o gassas d'o velo eb en diuz. Prest goude ma oa lakal var e vele, e tiorfilas ar huguel. — Mama, emeza — Petra zo, mabic, eme ar vam. — Setu ama eur pey drol, avad, eme Jul, d'abont edou eun ti all, hag emmaun brema e va guele. — Enn em roed oas da gousket, va mabic, hag em euz digasset ac'hanot en da vele var va divrec'h. — Ia, meze, n'em euz ket lavaret va Fater, eme Jul. — Mad, eme e vam, vare'hoas e iz. pa anconnac'haer eun dra da ober, er greer diverzadoc'h, pa deu ar mare. — Ia, va mama, eme Julie, a mar teufe d'eo'h ankonnez'haer rei va lein d'in, e rancien, var guezec, gortoz antronoz evit caout va lein. — Ar vam, perdrac'hed gant eur gouz her far, ker skian-

teg, e roas eur peira a joa tenez d'e mabic, hag a lacaas anezha da lavaret o Fater.

Menez Salet, cleac'h m'ro bet guele ar Vere'hez gant daou grozadur a ioa n'houall a zaout, ar menez-se a zo alao menez ar miracloz euz. Eul habonereuz var ar seiz, eus a xepartamant Isere, ciant der vloaz a ioa, a zo enn em gaved pare, enn eun taol a var an euz, dirag daou-c'haout den a ioa var al leac'h, beleien daou-ignout anezha. Gazetennou ar vro a vere diouz ar moudou, penaoz eo digouezet ar miracloz. Ni a rane diverra.

Christened Avignon (er penn-all da romantelezh Frans), o deuz serried, etrezo oll, eul lizer euz ar ro gaza, d'an Tad Santel ar Pab, da lavaret deza eun anavezont evit Letaout Jesus-Christ var an douar, hag e fin al lizer-se e leveront deza. beomguet ac'hanomp, emezo, ma vezomp d'n da c'houat mouljansou ar Jubile, oc'h euz accorded d'ar bed, ag a c'houennomp-oll a galon eadout pey enna.

Nevennomp-all eus a Rom.

An dud, enn amzer-ma, a zo ker caled da greh e ma Doue atao tost deomp a gaozomp, ker caled da greh ar miracloz, ma ranker heza var evez abars broda miracloz ebed. An lizer, e-ma, a iz var e fouez, hag a guemer e amzer ar pey a velomp eo, dreist-all pa vez anao da gannou euz Sant, a da lizer ar miracloz great dre e bedennou. Ezel ato em he c'haout da veraz ama eur boud-all, a zo broad anezha e Rom, enn deiz-ma, evel a veit var ar baltennou diviza.

Er Brinsez vraz, Sofi Odessalki, c'hoar da Zavier Bramizki, mignon ar prins Napoleon, a ioa toc hor da vervel. N'edo nemet o c'hortuz an eur, hag ar m'ficiet a assure edo enn e amzer diviza. Pa edo o vont enn e agoni, e eus soajed goulenne digant an Tad Santel ar Pab hainguen anezha var e maro, o rei dezi an mouljansou diviza.

On Tad Santel ar Pab, pa glevas, a euz em lacaas da hedi evit. Dar memez mare ar Brinsez a zava, guisa e dilad e-unan, diskeun eus e c'hamp a mont da lizer an Ebestel Santel, a zo var-eun d'e falez, da drugarecat Doue. Souezed maro an oll. Goude-se, eo eat da drugarecat an Tad Santel ar Pab, e fried gant. Ar brinsez Odessalki a zo eus ar re o d'euz ar m'ia joa euz lizer Jesus-Christ hag euz an hini a zo ar penn anizi. Sofi Odessalki a zo aser an oll, prinnet hag all, hag ar Pab a zo bet bras courbed e joa, o veit anezha pare. Abars parez, emez, e d'ent great eur c'houak hag ead ar c'houak-se o d'euz guele Miss Navel o tost d'e c'haout, da douch outi, eun eur lavaret. m'it!

Bro-Zeuz.

Caer eo Iann ar c'haon a zo great eus d'an Aotrou Wiseman, Arc'heuec'h ha Cardinal. Sonjit peguen euz

e die beza an enterrament-se, kement a dad a ion var
ar ruio, evit guriel ebken ar e haonv o vont a-lum,
ma oa rented 3.000 den a bolis a-ed an, ent ma thet
mont dreiza. Enn itz, a bep-tud ar e'beled d'arguele-
caonv) e countar var dro pevar e'haot beleg, a ca r
a stahou a ion berred e Londrez. evit pe vije het gouel
braz. Abaoue ar bloaz 1558, n oa ket het guriel e
Londrez enterrament Cardinal, da lavaret eo, abaoue
ma varvas ar Cardinal Pol

An oil, e lavaret u e chier, catol ket hag uganodet,
an oil e d'euz gread eont d'an Aotrou Wiseman, hag
ar zoug azeza. marzeze, a lara azeuz a mui e nous da
dreiz var al lezenn a varione.

At lezenn gathec a c'houez reiz, bep bloaz, e Bro-Zouez. Eleiz a dizou euz hag a chapelou a zaver d'ar c'hoad. Euz Aotrou priedeg, (Sir Humphrey) a laca sevel a-nevez ar c'hoad hag a chapelou euz hag a zaver d'ar c'hoad. Euz Aotrou priedeg, (Sir Humphrey) a laca sevel a-nevez ar c'hoad hag a chapelou euz hag a zaver d'ar c'hoad.

Enn all rouantelezh, eo leaat enezenn Irland, ez euz
1,321 belez catolic, 1 132 iz pe chapel 80 convent
geard, 201 convent a l, hag an niver-se a greac euz
den bloaz.

Ar Broiou pella.

Ar e'heleier euz ar breion pe la, eleac'h meua or
vissionerien, a ra ive calz a joa, darn anezo da viana,
evel ar c'heleier deuet eus a Luz-Crehan. Lez mip anezo
a-benn eur veac'h-all gant aoun na vee'h maout ganen,
gant ar vail, marteze, ha ve'e e-gez all.

BUEZ ANN TAD JULIAN E. NEIB.

Jonas Manceur a ioa e hoaz erodadur ma oa dya
 suavezet gant ann Aotrou Nohlez evid ann huez a dha
 var he ferech beza varguet euz a v. s. o. m. Breiz-Izel
 Guevel a reaz ar c'henna a viz Loez 1866, ann euz
 barrez euz a eskopt Breiznou. He ead hag e vamm
 a ioa tud a zouans Done ha frugarroz mendered e
 hever ar beorien. Gostla a rejont ha e hroadur da
 zervich Done, da ma oue ganet ha d'ann a joan tou
 komatissaz kerzet var he droid a roaz mercou anst
 euz ar pezh ma tie beza direzador a Destin a rea l
 gamaraded a vandeun, hag ec'h henche sueto var dion
 tene d'ann dia. Neuzo pignet er gador, e avare d'ra-
 zio a roez huez ar Batez, ann Aer hag ar Grado
 He dud euz ho e hostez ne espernehoat ueira evid ren
 dezann eunn descadurez cristen. Unan euz a vele en ar
 barrez, e varet e tremene Manceur a i roaz an amzer a
 goil ar vugale o e heari hag oc'h ebata. ann dwe ke-
ment a joa out-ban, ma en em gargoz da lacaat anezan
 e stad da e helloud mont d'ar seolach. Da heun euz
 pennoad goude, e oue caset da Roaznou evid ober he
 studi e scol ann Tadou Jesuist. Loez Manceur a roaz
 mercou seina euz eur spered sur ha oreist peh tra
 euz ar zantelezh vras. D'ar peoc'h-ze dya ann oll ber

c'hennere evid eur zant, bag ac'hano ne ket soez ma
c'hounnez da Zoue meur a seotier iac'han, ken dre
he seouerjeu, ken dre he z'hoù mad

Goude bezza achuet he studi, Maneur o credi erval
 oa garvet gand Doue evid bezza jesust, a vez eann
 devez a-henn caer da gaout ann Tad Coton, man euz
 ar pennoù kentañ ann urz-ze Ann tad-mañ hep digue-
 meraz gant eur vadelez vraz hag a lavaraz d'ezan, en
 ear he vrata, n'en devoa, pa garje nemet mont da
 Bariz evid ober ar pezh a c'hallveur he roterist Maneur
 a drugerekeaz ann tadv-ze, ann daelon eun he zaonla-
 gan; en em droeur a reaz d'he dra l'evid goullenn
 out-hag he venedigedenn, hag o veza hel er gerc'h o
 hennad-dioe a he dud ez eaz rag-gounn da Bariz Mes
 erruet eoa alharz m'oa douet ann urz d'he ziguemeret,
 Julian eo em garvz pec het braz Evidat ne gellaz ket
 fisaus mont a vraz eun ruz ar jesused hag eoa
 daouinet Juvig ar z'errouer, e vraz eoz a ann
 Aotrou Doue da zig er d'ezan eoa ann tad-mañ
 he bodenn a oue selaout, rag ann Tad Superior ar
 o veza clevel leunad-mañ, a antrez he zerc het beteg
 eann, eur respont he nag digant ann Tad Coton Hag
 eoa ne oue ket afer da c'hual pell amzer

Bar pout-ze Mameur a ioa o ren he aghevi v oaz
Gonde m'en donc achuet he n'acasa e eie caset da
rel leach ali exil ober he *philosofi*, bag evn m'oa
gavet exil beza emp dez abasta Braz-Izel ann
Acron Doue a reaz ma oue, goude he *philosofi*, raset
da seclata kempier exil ober e'ann eaz ar c'hassou
e veza Eno Mameur a reaz ansondeg z'ann Tad
Bernard, ha, na'c'h m'en em vejout, e'c'h en em
gavout he duon evel breader. Ann Tad Bernard,
o velet ar val a reaz ann den saal e'ann. Doue a
seclata-ez a zoug en. he fion e oa he a ege beza
ann tr'a ma pede pel braz a ioa ann Antrea Doue
da z'azaz d'ann aghevi tad ar c'harlton-ze ena em gave
un eur stad k'ann d'ann se'c'e esperis ne'ra evio he
a'ia e'ia zesk' ar krezi-je. Humea Mameur a respoun-
tae d'ezaz e crede beza gavet gann Doue evid beza
mistouer er c'hanada na ne ket e Braz-Ize. Yr gou-
nema-ze a o Tad Bernard a lezaz he signon e p'oc'h,
pus en em erbedi a eue oc'h sant Corntin, kenta
escop kempier, evid ma pliche gant-han digaz d'he bobl
ar sicc'ria m'en dez ler braz ro'ann anero

Ann Aorou Nabletz, o veza deuet var dro ar mare-
ze da golb ann Tad Kintin, ne elhaz euz he gostez
da bed-bione da zigaz euz he vadelez tud guirieg da
c'abourat euz he vimen. Euz nosvez m'edo euz ore-
zonn e Douarnenez, e peñaz hag e h'aspidiz ar Ver-
c'hez Vart da zigaz au, hui a e hortoz e var he guer
abaraone pel oraz. he d'ann suppoent, dre euz sele-
rienn a hez Doue, e h' anavezaz edo demoust e euz
ann hui a c'hede, da e bouzoud eo e scholach Kemper,
e touez ar gesisted, hag e oa hen zoken ar raouantez
anezo oll. Ga d'ar vall en doa d'he velet, e h' en em
lakaaz raga-euzna en hend, hag e h' erruaz e kemper
var dro señz heur dioc'h ar mizun. Goudeuz a reaz ann

Tad Maneur, hag hep lavaret d'ezan freaz ar peñ a selle da Zoue e vije eun den, e comzaz out-han evel-hen. Guechall hor Zalver a c'halvaz sant Andre ha sant Per d'he servich, hag ann daou-ma ker hañn o vizeaz peb tra evel mont d'he heol. Goude-ze en eur guimada dioc'h Maneur, ann Aotrou Nobles a vizeaz gant eals a denedigez ann hui a dle direzatoe'h derc'hel he bae er maisonou.

Maneur, sebezet oll, ne ouie petra da zontal euz a visit ann den Doue nag euz ar peñ en doa lavaret d'ar beñ sant Andre ha sant Per. E creiz he neac hamant, ez eaz da c'houlenn euz d'out ann Tad Bernard, hag an tad-ma, bep zontal ann oll e oa he unan merket dre sant Andre euz ha ma'a oa Maneur dre sant Per, a lavarez d'he vignon o tie, dalc'h ma vije gallet da visionou Dreiz-Izel, senti oc'h mouez ann Aotrou Doue evel guechall ann daou abostol braz-ze; ha da c'bedal heñ aliaz a nevez da studia ar brezonec. Hogen Maneur d'ar poent-ze en doa d'ja chenchet menoz, mes abarz ober ostra, o c'hede anaout seletro'h c'hoaz ar peñ a fele da Zoue, ha Doue no zaleaz ket, evel se'han, da rei d'ezan da anaout selet ar voue'h he vofortez var-erzan.

(Aben euz euz pennad oll.)

AR FALS DOCTORET HIG HO LAVAROC.

Relemondures d'an dud divar ar mens.

(FEIZED PENNAT.)

Evidon-me, eme ar goapaer, va religion ma eo ober vad d'hamm nesa pa neitan ober.

Setra guelloc'h evit ober vad d'an nesa, mes neket avallac'h, neket zoken ar c'henta dever, selaout petra lavar Jesus-Christ he unan en avel: Caret a ri an utron da Zoue eus a gres d'gañn, setu ar c'henta tra a peus d'ober, ha setu amañ a zo heñvel ouz ar c'henta. Caret a ri d'a nesa evel d'et d'a unan.

Ret eo ober an daon dra zo evit eoz un gour religion.

Evit beza eta eun den a religion ne ket avallac'h ober an deveron e kever an nesa, ret eo c'hoaz ha da guenta ober an deveron e kever Doue, eaz en do eun den eta ober vad d'he nesa abaoe ar munu betek ar noz, ma ne hoagn ket da viret gourc'hemennou Doue ha re an lla penn da heñ, ne ket ket d'ar barados.

Kerous, no c'heus nemet evezad mad; ar re a gar Doue eus a greiz ho c'helon, a gar ive ho nesa, hag ar re a gar muya Doue, ar re ive a gar muya ho nesa. Evel-se, en amzer dremenet, piau o deus caret muya ho nesa? Ne ket ar Zent eo? Hag lino piau a gar muya ho nesa? A ra muya vad d'ar paour? Ne ket an dud a religion eo? Neus zoken nemet hag a garfe ato hag e gouarnenez ho nesa. Rac ar re ne garont ket Doue ne garont ket kennebeul peurvaya ho nesa. Unan bennac anez'ho a ra aluzennou, ia evit beza moulet, mes an darn vuya ne garont ho nesa nemet divar bec ho zool.

Caret an nesa a zo eta eun dra vad, mes ne ket avallac'h evit mont d'ar barados.

Ar goapaer a ell lavaret c'hoaz:

Me am beus va religion, pepini a heil servich Doue o guis ma car.

Kement-ze ne ket gouir.

Doue en deus desket d'an den dre Jesus-Christ, ha Jesus-Christ a zeak dex'han bermet dre he lla, petra dle da gredi ha da ober evit plijout dez'han, penos e tie he servich, pe zeurt religion en eur guer a dle da heulia.

An den eta ne heñ ket servich Doue er guis ma troyo en he benn mes er guis ma zo lavaret dez'han gant Doue, no dle ket heulia he religion he unan, mes an hui roet dez'han gant Doue.

Piau bennac eta a servich Doue en he c'hus he unan, ne servich ket anez'han. Piau bennac a heul he religion he unan ne heul religion ebet. Lavaret e vo en d'he religion, hag e gouarnenez n'en deuz tamn. Neus evit an den nemet eun ent da vont d'ar barados, an hui zo merket dez'han gant Jesus-Christ he unan Piau bennac a fell dez'han mont dre eun hent all, a zigouezo en isern.

Mes, a lavaro c'hoaz

Ann oll religionou zo mad.

Petra fell deoc'h, va mignon, da lavaret dre ar c'ham-zou-ze?

Iz eo guel caout eur religion bennac, n euz forz pepini, evit caout men? Neuz, lakit ho torn em hui, me ive a lavar an dra-ze: Ia, guelloc'h eo caout ar falla religion zo er bed evit na de beva eb men.

Nann, ems c'houl, me a fell d'an lavaret n'euz forz pepini d'a heulia evit mont d'ar barados, e plijer kement da Zoue o heulia an ell evel o heulia eben.

Tollit evez mad, setu amañ petra lavarit

Ar Jazerien a lavar no den quet Jesus-Christ Doue, no den nemet eur gaouyat n eus forz, ar re ze a blij kement da Zoue, a yelo kerkent d'ar barados evel ar gristenien a lavar ez en Doue, ez en ar vironnez he unan. Ar Japopet a ya gant ho zred var ar groas a laca d'ar maro kement hui a lavar e zint chrestienien, neus forz, ar re ze a blij kement da Zoue, a yel kerkent d'ar barados evel ar re a ya d'an daoulin diraz hag a varf dre garantez evit an hui zo bet staguet outlu. An Turket a lavar ez eo eun dra vad laza eur c'bristen, hag a ra abes a ma heñont an dra vad-ze, neus forz, ar re ze a blij kement da Zoue, hag a yelo kerkent d'ar barados evel an hui a gar he nesa evel d'han he unan hag a ra vad d'ar re a ra droeg dez'han.

An dud diradez a lavar e zeo Doue an heol, ar steret, al lornet, al c'hol deus ar parker, hag a ya d'an daoulin dirazha, hag a laca ho bugale d'ar maro evit plijout dez'ho, neus forz ar re ze a blij kement da Zoue, hag a yelo kerkent d'ar barados evel a re a lavar no d'eus nemet eun Doue crouer an ev hag an douar a dleer da garet dreis kement tra zo, da lavaret eo ar re ne anavezot ket Doue evit ho C'hrouer, evit ho Rone, evit ho Zalver, ar re a ra goab anez'han ne zontont ket outlu, a blij kement

des'han evel ar re a dremen ho huez ouz ho anaoz, ho garet hag oc'h ober ar peza fell des'han, da lavaret eo e vezo gouezet er baradoz ar verzenen, hag en ho hucien ho bourrevien; ar Sent ha keiu oc'h kein gant ho ar re o do gret goaz anez'ho. da lavaret eo e heller plijout da Zoue evel oc'h ober an droug evel oc'h ober ar mad, e heller mont d'ar baradoz evel oc'h ober o chomant ober: Mar de gounn ar traouez ez'eo ret lavaret ne ket diez plijout da Zoue n'a gounn he verzenen.

Setu eno goulsconde peira lavar an hini a lavar eo mad an holl religionou, rac ar Jazec o lavaret o zec Jesus-Christ eur gaouyat, ar Japon n'vras ar groas, an Turc o lara ar c'hristen, hag ar payen o vont d'an daoulin dirag eur golen, ne reont nemet heulia pepini he religion.

Nann, nann an oll religionou n'int ket mad. Doue en deus lavaret d'ann den peira dre da ober evel plijout des'han ha mont d'ar baradoz, zeus ocmet eur religion hag a zerkfe an traouez dez'han hag a ve carguet gant Doue d'her c'han d'ar baradoz, zeus eta nemet eur religion hag a ve guirion, hag a ve mad, hag ar religion-ze eo ar religion deasket d'an dud gant Jesus-Christ he unan, goude-ze dre he urz gant he ebestel, hag alouez an ebestel beto vremen, gant ar pabed, ann eskubien, hag ar veleren carguet a guement se gant Doue he unan, honnevez hag honnevez ebken a zo mad, en honnevez hag en honnevez ebken e e heller en em zavetei, ar religionou all a gaver dre ar bed, a zo savet gant an daoulin he unan evel distrei an dud dirag hent ar baradoz hag ho zoil var hent an sfern madint evel eur goul, hag e goumonez ne d'int nemet beron gueyer livet evel. Lavaret a reont holl e z'int carguet gant Doue da gas an den d'ar baradoz hag e goumonez e z'int carguet gant an droug-speret d'arn tol var he benn he sfern. N'ho silouet ket. me ho ped en hano Doue rac ho e honnevez a zo dous evel ar mel hag ho mouez dudius evel hini an nostic, calz o deus, aozas deya decevet, ha calz a zesevont bemdez, hag eur vech finet ez eo diez distrei var ann hent mat. Y P.

Eur pennad all eur evel a all

**Kelenndorennoù evel en em zere'heol e lez'heol,
ho mirdi evel ar c'hristennoù.**

(EIL PENNAD.)

Al lougloni, an ear fall pehini ne all ket en em te-
nenni e eoz luz n'ho deus digor nemet dre doullou
hag, a zigas meur a glenvel stagus er c'heriou var ar
maz. Red eo ta c'huzant an diauez en ar c'heriou en
eur stasaz ar poullou cailharec ha fieras, hag en eur
lancat da redez var ar loennier an dour louz hag an
pouez a zac'h er porz. Red eo ive avel diabarz an
her ha frabed ar prenestou e doare louglon ar sele-
rjen hag ispicjal an heol da bara ebata.

Arabat en em goulz en dour ha mont da neen re
alred goude ar pred, ar bouet nevez debret a ro beac'h,
hag e veac'h mougnet ha bouzet. Kementse so c'hoar-
vezet aliez avoale'h.

Pa zegouez d'ann den mezo coaza ep fical, ha collet
neat he skiant gant ha, red eo he c'helo mad hag ha
lalat da c'hoessa eul louzou hauev e gallec Alouli. —
Pa en em dioueli eun den gant ar fals pe beviou-all,
eleac'h lalat lauzeier ere evel ma customer ober, ez eo
guelloc'h tostet an daou de eus ar blons gant liadou,
hag he zerc'he er guiz-ze. Ma ve roguet gant beviou
fals eleac'h beza tronc he neal, red eo goaz c'hi da guenta
gant dour ien evel ruzsa an traou louz, douar pe traou-
all a alfo beza eat er blous. Ma teu da c'hori, e im-
plijer pilgouez, pe e gallec chalpis.

Ar re zo en em scolet, ma ne ket re vras ar blons,
a ell parea gant eul Touzaou a veaz en eur lalat en eur
verennat dour ken ien hag eur graouen a raz ben. Pa
vo didaet, loskit da eaza, ha tolt an dour scler en
eur veren all. Meskit eul loaz en an dour-ze e touez
tear pe beder loaz eul dibri. Seot mad gant eul loa,
tolit c'hoas eur hauev dour raz, ma vraz al louzou etre
lano ha too, ledit anezan var eun tam lien kement hag
ar blons, elenchit ar palast diou pe deir guc'h bemdez,
parea a em buan.

Evel eur goascaden troad pe eur voazet troed, lakit
an ezel goasket epad eun anter devez pe oupen en
dour euz pehini a vezo renevezet aliez, ha goude stardit
en dour gant eul hanoz leiz lano.

Bez' e e hellit ivez parea ar viscoul gant dour ien,
pa rer e mure ha kenta ma anter joaz. Mar chomit
re hir, ar midian a raou he ziguere, ar pe a vezo
guellou evel eun pell er boan ha coll avechou eur
mell pe zann euz ho pe.

Evel an taolou goad, aluz ma vezo deut an den
gouezet, seultit dour euz var ar penn, ho seubt treid
an int senet en eur saillat dour tomet mad epad daou
pe dri munut epen.

N'afe ket mirel re an dud dirag ar maz oc'h kement
evac'he, pere a vezo hag a zigas bep senti elmevion.
An diabarz, taset gant ar guir-ardant, a zo paret bep
a nebeut. Iza pe eo est re goaz an droug var ar bouzelion,
en em azevil en eur poent ha n'eller ket mui he barez.
Ar guir ardant a laz muioc'h a dud evel ne ra ar brezel.
Oupen, etouez ar vererien e aoz emgannou, meur a
vato euz var an euechou hag en dour red a e hoarve en
doare-ze, distrei a ra ar vesventi diot h al labour, boaza
ra d'an diegu, coll e rer an amzer, sciabaza rer an
dantez, hag a ranker mont gant ho vogale da glaz
ho bouet. Tn. de P.

LEVR AL LABOURER.

IV

ANN NOZVEZIOU.

Eret eo ann noz, ha neuze peb unan
A dosta d'ann oaled da donna nuz an tan.
Ar baotred all kanzh, pe c'leri kolouennou,
Pe d'ober tokou pleus a c'hoas kerdennou.

Kent tremen ana noavez, evit ober ervad,
 Peh nevez a die neza he gouezedad.
 Merc'h liena euz ann ti a zesk ar vughaez
 A leon-luez ar sant, a gan eur verz nevez.
 Kouiskoude enn eur e bors ar vamm-goz arzet,
 Enn eur drez he gouezid lavar e deuz gouelet
 Gouezid-til, enn e anzer, ar c'hirdiou Jannoc'h,
 Ann-tilig-han o rei costou puvul-koc'h,
 Ix euz kemm enn anzer, enn dud hag e pep kiz;
 Ha no garer ket mui vel enn he mouankiz.
 Mari, oc'h he e blevet, a c'hoarz, ha var ar floc'h
 A daol, euz eur roza, eur zell k teneroc'h

Ne d-eo ket e hoaz gant li peur-lavaret he guer,
 Euz a nevezantou a dreimen e komzer,
 Pep han er i he dro a ziskarg he zac'had,
 Pep han a lavar eur e helon fal ar vad
 Mab Loizik ann arvor zo dent euz ann arme.
 Merc'h liann k ann Argoad d'enn i tanv a zime,
 Mab ar Gail a gaset zo bet he embannou
 Hag o lec'h euz euzid daol chuz, hor bezo dion.
 Hag en penn-har ar stana a zo ehouet goual-glanv.
 Hag throu ar mader na velo ket ann hanv.

Neuze ar c'hemenet pachet var he c'orlen
 « N'kun na gomz eta eta euz merc'h Alan Perc'henn,
 « A oa disal er voue'h, e kren he levezet,
 « Ker nac'h evel eur pesk, gouisket holl a nevez?
 « Ne oa ket er t'len, rak Louiz, he e kemenet,
 « Ne denz ket euz strouc hollad, na oar ket he vicher,
 « Enn eur zistrod ar guer seto hi da grenn
 « Gachet eo p' ar c'hoavez, ann d'enn a greva
 « He kinn a zo pouezet, he daoulagad a zarr,
 « Ha a euz mui var-ezhi nemet ann an doug.
 « Ar person kent ann euz en deuz ar bet nouet.
 « La ne deuz chouse g'et schiant vad ebet.
 « Stervez ar bez ann euz klevet ha gouelet mad
 « Gant va d'ouarn, seto ha gand va daoulagad,
 « Na zenn biken euz dro. Nezer, goude va e hoan,
 « E klev z'ep' ha freaz soñ ar c'leier hollan.
 « E vez o faret eur e har gouisket e gouenn
 « Hag ec'h anavez mad oc' eo ann Perc'henn.
 « Va bleo gant heuz ha spont, var va fennazavaz,
 « Va daoulid nem stoke, va diou-skern grenaz.
 « Brema e hoaz pa z'ouarn er peuz ann euz gaset,
 « Va c'ha ann eo om storo, va zeed a zo skaset.
 « Euz al lavar-z'ou gonerzid euz na dro
 Hag ann holl d'ann oaled a dosta var-euz dro.

(Ann d'fret h'ann benn eur vech all)

Man evit gouel Maria meuz

Tou an Archel, abez an Aotrou

Er i kal gant Doue zo kaset
 D'eur g'ar k hanvet Nazareth (bis.)
 Da rei da Vari ar c'helon
 Oa choazet da vamm d'Ilon Aotrou (bis.)

O komz out-in e lavaraz
 Me ho salud, Itron oc'h a e braz, (bis.)
 An Aotrou Doue zo gan-e-hoc'h,
 Dreist ar groguez beninguet oc'h. (bis.)

Pa glevas Mari an trau-ze,
 E devoe ann ken a groc'h, (bis.)
 Hag e elaste gozout e hanter
 Petra oa hevelep prezek. (bis.)

Ann Kal a lavaraz a zia
 N'eo przet ann cheu, Mari (bis.)
 Doue na e-hoc'h-ha trogetez,
 Gouezet hoc'h-euz he garnevez. (bis.)

Conceo a reot enn he gov-jez,
 Euz e hoaz ann kal d'ar Vere-hez (bis.)
 Hag eur buguel e oar a e hano
 Jesus a vezo he hano. (bis.)

Heuz a vezo braz meuzid
 Mab Doue e vezo hanter, (bis.)
 Ha var di Jacob u renn,
 He ren bann na hanter. (bis.)

Mari a lavaraz neuze
 Penaez e e hoarve ann trau-ze, (bis.)
 Penaez vezant-hi sevenet
 Me a hanterez goaz ebet (bis.)

Euz-noc'h-hu, euz C'habriel,
 Tiskenn ar Spered Santel, (bis.)
 Ha nerz an Aotrou tro-var-aro
 Gant he b'ouen ho ehoer. (bis.)

Mari a lavaraz d'ezann
 Neuze erin ar c'houzou-man (bis.)
 « Servez-vez euz d'ann Aotrou
 « Bezet gant oin d'ann ho ehoer. » (bis.)

Da nac'h asantaz ar Vere-hez
 Euz a vezo douguerez (bis.)
 Euz a Vez an Tad c'herne
 Dre c'halloud ar Spered-Santel. (bis.)

J. V

An Oferen Santel expiket da eur zoudard.

Etouez ar zoudardet so er Afric ez oa ann taboulner
 hag a rea goap euz an ofren, euz d'ervet ma the eur
 vanden anezo mont d'ar s'p'ed santel-ze. An h'ann a scri
 an dra-ma a vuz eno hag en em lakeas da g'uelen an
 taboulner en doare-ma — Cleo, camarad, me fell dia
 mret euzit da c'hoarzin vuziken divar kinn an ofren.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goins ar brezonnek.

Em Abonnement d'ar Gaseten a goust.

Evit ur bloas	DAOU SCOUT
Evit c'hwec'h miz	TRIS SCOUT
Evit tri miz	C'HWEC'H REAL
Eur gazetenn ebken	DAOU VETREL

Ar bacamant a dia beza great arrop caout ar gazeten.

ALLOU.

Ar scrijor a ve c'hoar da laout er gazeten a dier da adreasi oll d'an Autrou M. X., Kelen e Kemper.

Ar bacamantbou a dier da adreasi d'an Autrou SALAH epken. Ar bacamant a guemeret e ti an Autrou SALAH, librer en Kercen, e Kemper.

KEMPER, 1 Ebreul 1865.

Perag ne scrifit ho kot ar gazeten brezonnek ervez ar reiz pe an otegraf roet deomp gant an Autrou Ar Gondec? Setu eur goulenn great deomp gant meur a bini eus hon leunerien guezeg.

Ar re o deus lennet, pe a garfe lenn ar pennad serit casset dre ar vro evit disclerna ez eot da seriva eur gazetenn brezonnek, ha kemense arrop m'oa lianvet den da roe ar gazetenn-se, a garfe er pennad serit-se ar respont d'ar goulenn-ma diarnag. Er pennad serit-se e veliet oa discleriet abred ne vije sellet nemet eus nebeut oc'h ar guiz prezeg pe an otegraf a ara lie pep hini en ho serjion, ha kementse abalamour ne felle ket d'ar re a fonte ar gazeten ober en oll lezen d'ar re o div je c'hoar da laout eur pennad serit beuzeg enni. En eur seriva eta etei ma reomp, e tale'homp d'hor promessa.

Eur rezon all c'hoas a ra deomp seriva evel ma reomp, hag ar rezon-se so anavezet gant eus. Brema eus eus nebeut bloavezioù. pa gomanchet da drei e brezonnek lizh Breiz ar Feiz, en eus lekejet da guenta da heulia reiz an Autrou Ar Gondec, kerkent o savas eus a bep tu. Au dud divar ar meaz ne voutent ket, ne allent ket liam ar brezonnek-se. Ar reiz-seriva a vo re huc evitlo, hag an otegraf ne voutet ket penaus en em guemeret ganthan. Abers an Autrou n'Escop hag ar pennou kenta a velen an Escop o voue kementet d'ar re a droe al lizh-se cheuch reiz hag otegraf. Hen ober a rejont, ha goude meur a jennadant, e figues-jont gant ar reiz a heulier eur pennad so evit al lizh-se, hag abaoe an dud divar ar meaz ho lenn eaz ha gant plijadur.

Er gazetenn-ma oc'h heuilomp, e kement ha ma c'hallomp, ar memes reiz. Ne ket ma na bliche kot deomp reiz seriva an Autrou Ar Gondec, pell dioc'h eus, lenn reiz ha zoken asoc'h o vo deomp heulia ar reiz-se. Men ne gredomp ket e ve c'hoas an dud divar ar meaz boas avoalc'h dioc'h al lenn brezonnek evit ma c'hall-

lemp rei dezo ar guiz prezeg-se. Cridi a reomp zoken e vezo e hoas pell abars ma e hellint seve. heleg eus.

Arabat eo anconac'hial ez eo d'an dud dizese, d'ar re a voar a veac'h lenn, eo e c'hell hor e hazeten ober muiad vad. Red eo deomp eta ober hor goulenn evit heza ententet gantho, ha pa dieromp beza bliamet gant an dud gouezec. Ar pe a ouzomp mad, eo an dud gouezec, ha pa o defe avechou poan en ho dazolagad o velet penaus e scrivomp, hon ententio ato. e leze'h an dud dizese a rauc caout ho guiz prezeg. eo ententio droust neket ha dienehet.

Cridi a reomp eta penaus an dud desket mad pere a ra deomp an euz da lenn hor e hazeten, a ziguermo mad hor guiz prezeg hag ar reiz a heuilomp pa zontint er peiz an eus merket ama, ha pa zontint dreist poplra penaus ne scrivomp etei ma reomp nemet.

Eus gload Doue ha mad ar bapl. G. M.

Rom.

Eus dra gaer eo beza e Rom er blavezioù Jubile. Di e ten tud e pelerinac'h a boar c'horn ar bro. An engrez a vez ker bras avechou ne aller ket a veac'h trei er gucar vras-se. Meur a gant mil den estren a vez gulet eno er memes dervez deut eaz anezo eus ar broun pella eus ar bed. Gulet a rer Rouanen, prinet, Eskihen, tud eus an huella hignez, o taouina var bonen an Ebestel S. Per ha S. Paul, o c'houlenn ar pardon eus ho c'hejeou.

Gulet a rer ive tud paour, tud colonec hag o dervez great meur a gant leo var groñ, ha zoken divar an alizenn, evit eout an heor da velet Rom hag hon tad santel ar Pap. Nag a bet a dremen eno daou, tri dervez hag oaspen eaz ep iam, evit goulenn ober ho devoñse, dre n'ho deus ket a beadra avoalc'h evit eout bonet ha logeiz er gucar-se! Rag ne eller ket pourvea da nomou kement all a dud, ha sein eno c'hoas eus dra hag a ro eaz dispign d'bonad santel. Rag vikel J.-C. tad an oll gredenien fidel ne all ket miret da zont da zecour he vugale baour, eus o

me. Rag d'arvest d'he mounkiz ha d'he volentez vad, eul labour ken leon-all, ne zalcas ket da zivare'ha d'ezan goull ar galoun. Ret e oue d'ezan eta kuitaat ar vro evid mont da seolach. Toor eleac'h mae'h an-cavaz dizale, gras d'an eas vad, ar te'ched en devoa collet. Er guezar-ze, ouz penn ar c'hentell ou a rwe d'ar seolac'hien, e reas e'nnoz ar c'hatekiz, ha gand eais a frouez, eu unan euz an dizon parrez, hag aliez zoken ar ea da glase ar beardon en hospitalion ha beleg er prizounion evid deski d'ezo ho religion.

Ar pennou kenta euz an urs, o velet an donexonou haer en devoa resevet Maneur evid teneraat ar c'haleonou hag ho gound oñ da Zoue, a gava derend he hec da studia ann theologi evid ma vje diversatoc'h e stad da labourat hep-ken da zavetei ann eneoù. Dre-ze e oue casel da Vour, hag euz en eur studia ar skianchou, e c'hesas mui ocl'vut er vertadion Gou-oude Maneur a oue a nevez en entremaj hag hen a iou galvet evid muiou ar C'havada. Guecheonou e gal e crede beza galvet evid silvidiguez ar vro-ze, a gavo ar stad auzi truzennoc'h euz eguel stad Breiz e devoa an eur digna da veza chretien ha da gant belecien eleiz. A hend all e soue avechougen beza great e Breiz ar peiz en dou Doue goullennet organ-hab. Hogen au Tad Bourard, hep m'en divje clevet gand Maneur neira euz ar peiz a dremene en he spered, ne baoueze da scriva d'ezan evid hen d'etre diout namonou ar C'havada. As lavaret a rea d'ezan o galvet gant Doue evid labourat e Breiz-Izel. Haant a rea meurhet da Vaner d'ezan ocl' al ou roet d'ezan gant eun den mae'h anavez ker mad he zantela. mae euz eur c'hos-ter-all iou, evid mae'h anavez pe guen douguet ou an tad-ze evid silvidiguez ar Vetonet, eio en aoun na raje ho'notez eur mignon euz h'holantez an Aitrou Doue, ocl' heul he gantlou.

(Eur pennad all er c'heh ad.)

HISTOR ZANTEL.

(Simey Pennad)

Noe a zent er meaz euz an Arc'h.

Dont a reaz sonj da Zoue euz Noe hag euz an ane-valet gant-hen euz Arc'h. Cas a reaz eun avel gré var an douar, hag an dourion a goomansaz-gizelaat. D'ar zetek a viz mae, an Arc'h a stikaz hag d'ezoumaz var menesion an Armenia. An naontec a viz gouern e oe geellet hen ar menesion Noe a c'hortozaz c'hoaz daon-ment dovez, hag o veza digoret ar prenestir a oa var an Arc'h, e laoskaz eur vran er meaz. Houma a nye divar an Arc'h d'ar gaignou, ha diouc'h ar gaignou var an Arc'h, lap e hont ebed da vont eun-hiz. Imach ar pecher paotr pelm a gav mad pilyadion ar c'horf, ha na fell ket o exhan he c'hustaat, avit maga he euz gant sacramanchou an Iiz, ha dere'bel he blas euz arc'h-se a silvidiguez.

Noe a laoskaz eur goull varlerc'h ar vran, evid gue- lout ha ne oa mui a zour var c'horre an donar. Hou- ma, evel ne gavo leac'h ebed da laeat he zreiz, a zistroaz d'ar Noe, ha Noe a astennaz he zour, fa hacaz ar goull hag he zennaz ebarz eun Arc'h. Imach an eneo glan ha santel, traou ar beul hag he bi-ja- dourion d'ennet a zo laek ha boadlen evit-ho, n'oufent biken ehoim da askuza vranho. Hast ho dena da zis- tres d'an arc'h ha d'en em laeat ato etre daonam ar ger Noe, pelm eo Jesus-Christ ho zalter hag ho c'honfort mui-caret.

Seiz devez goude, Noe a laoskaz ar goull evid an eil guez, ha var an alandaz ar goull a zistroaz d'he gavout, o toughten eo e bek eur brank oliv, hag ha zekou glaz-dour. Noe a venngaz eta o oa eal so dour divar an donar, hag e oa great ar peoc'h eio Doue hag an ocl.

Coulconde gortoz a reaz e hoaz seiz d'ar Noe a laoskaz ar goull adarre, hag houma na zistroaz mui.

D'an dizek a viz ha an douar a oe ker sepe h'lin biscoaz. Ha Doue a gonvaz euz Noe hag a lavaraz : deuz er meaz euz an Arc'h, gant an dud hag al loened a zo ganez ebarz, deuet adarre var an douar, ha eres- kit hag glezit varvezhan.

Noe a zeuz c'a er meaz euz an arc'h, var dro eur hoaz goude ma oa eal eun-hiz, hag o veza savet eun aoter e reaz da Zoue eur zactiliz evid he drugarecaat. Ar zactiliz-se a lajuz da Zoue, ha Doue a lavaraz : na roim mui va malloz d'an douar dre n'ouk o an dud, rak spered an den na sonjo he galoun a zo Joughet d'an drouk adalek he mounkiz.

Neuze Doue a venngaz Noe hag he vrag, hag a lavaraz d'ezho : c'eska, hag eleizt ha c'arghet an douar. Rei a ran d'ezho, evid ma vezint ho magadion an aue valet evid louzeier an douar, nemet na zebrot ket a gluk ha na vezo ket bet divoaret, rac ho eoad, he c'houlen a rin digant an aneal en devezo he scu net, ha buex an den, he gouern a ran d'gant an den en devezo lazel, rak an den a zo bet great mone'h hevelidiguez Doue. Ne vezo mui a zineh da zisuzanta an ocl' draou ho deuz kik ha buex var an douar. Ar ganeveden, pe goarec ar glaz, a guemeran da des. euz ar peiz a lavaran. Paiz hezo guloet an euz gant ar c'houmoul, va goarec a hara var ar c'huabr, hag e leu sonj d'm euz ar guez ediguez am euz great ganeoc'h ha gant kement- tra en leuz buex, ha ne vezo mui a zil ch. Er gane- veden-ze, anavezomp hor mamin zantel an Iiz, pe ar ver'hez. Vari c'arghet a c'hirakon, ha prest ato d'ho sen ha varmomp evid eur glaz dous, ha d'en em zisrouez d'an e-oc, melennet, evid ho c'honforti o creiz ar gouassa haron-anizer.

KAN

Ar mres ton.

Dont a reaz sonj da Zoue
Euz an drouk hag euz Noe.
Hag e c'esaz eun avel gré
Var an dourion d'ho c'hass a dre.

lent, en toulloù-se dindan an toecnou, evit eridi pegement a zrenez hag a vizer a gaver eno ! Tud goudeoude hag a elle var ar meaz beva eas ha dizouret ! Nag a bet a ve c'vet hag a zulle ho c'halon ma c'lefen eur c'hon bout divar ar meaz oc'h ho guelver d'ho fred !

G. M

LEVR AL LABOURER.

Goude-ze a komzer euz ar c'horiganed
Euz ann troidou boudiz a reont d'ar ganfarted
Euz uoz ho deuz goneliet d'eur c'bron, enu ho dansaou
D'eunni all c'lec'h euz hos ho deuz digaset daou,
Ervez m'ho deuz kanet pe vraz, po vil ho zan.
Neuze euz c'heukiaouane « Selaont ac'hanon,

- « Selaont, emezhi, ar pe a zigouezaz »
- E kerhuiton Moelan gant euz heren-heren vraz.
- Tre ma x-euz da glask tan euz goz koriganex
- A drukaz he c'horrak dioc'h mab ar heren-heren,
- A zougaz ar bagel e gouele he c'navion
- Hag her magaz euz gant frouez enz ar c'hoajon.
- Tremet a ra seiz vloaz ha penn-her kerhuiton
- Ne z kresket tamm e heil Ar boan euz ho c'halon.
- Ar vamm daour hed ann deiz ne ra nemed gouela.
- Daouz eno he gouele nemed huanada.
- Ar baguel, heil ann noz, na ra nemed bale.
- Ha kent ma teu d'ar guer e splan ar goulou-de.
- Na z-euz ken komz er vro, na ken lizud er c'hanton
- Nemed a droidou kamm ar mab a Guerhuiton
- Er c'broac'h euz ar c'harter a zenzaz koulskoude
- Da veit he c'houmer, c'houzont ann doare.
- Hi a zeit oaz ar paotr, a zeit, pen edal eno,
- Ouz he goniz, ouz ar zrem, koulz hag ouz he groc'h en
- Ouz he zaolagad du, ouz he alon flout
- Ouz he vleo melen-gouenn, ouz he scrign goapauz.
- Hi a lavar d'ezhan ma nt a'ober euz bale,
- Hag e ped ar vamm baour da zonet a goste.
- Abaone pe l'antz (eme ar c'hraoc'h d'ezhi),
- Koumer e klevan komz euz a vuguel ho h,
- Euz he valrou-noz, hag euz he doou kamm,
- Euz ar sporet en deuz aoust d'ezhan na gresk tamm,
- Me m euz her spiet mad. ha faza braz a ran,
- Koumer, ma ne vugit lapous euz c'horigan.
- Gant huan d'ar guer ar paotr a zo er meaz,
- Hi a digaset d'in me rakal euz glori vraz. »
- Pa x-int denet euz h, e kemer ar glori,
- E sil ar iod ebarz, e ra van d'her c'hempen.
- Diouc'h tu ar c'horigan a gri en euz skingal
- « Setu me em e hant vloaz ha biskoaz kement-all
- Na meaz gouelet m'hen tou ? — Ah ! kronadur satan !
- Eme neuze ar vamm, ah ! martouez korigan !
- Ah ! loen fall diva ! bremaik, hep gortoz,
- Dre va dour e varti korigan a valloz ! —
- Kerhent ar c'horigan, a e harm a vouez huel
- Euz a ouele he c'fraz, he vamm, oc'h he guerta
- Her c'hleo, hag hiraog gant mab ar bent-heren,

- Hag ho ro d'be vir vamm enu euz vedeg er meaz
- Hag er c'hoad en em deuz gant he him b'han. »

Ha setu achuet kouchen ar c'horigan,
Koulskoude c'hoant koulket a zav e tal ann tan,
Var hio heil gougeliou ar garg a vithana;
Ar gouezidi zo leut, hanter-noz a dosta.
Da lavaret grasou ez var ann daoulin,
Ha peb unan a gousk tre beleg ar mialin

(Ann dilec'h a- benn euz vech all).

BOED-CHATAL EVIT AR GOAN (BETTERABES).

Peurvoa ne lequeer quet a voed avoale h d'oc'h al loennet a d'lec'h caout ha doc'h hed en deus an tieguez. An teil a vez grign ive, an douarou a vez treud hag an eostou gastaman. El Leonj ez euz panex, caol hag trivou, e kerne, n euz, eouls lavaret, nemed foen. pious hag ar peuz e zao er goarimou hag er parquier loquet da gao. Enno ive n'e reer nemed nebeud a deil, ha c'hoaz teil sec'h, pen ne ro quet ca a a druzoni d'an douar.

Elec'h dere'bet an teil er porz ac'han da calagoan e vefe guelloc'h e gass er parc e mis mouroz evit caout van-a-an betterabes. Goudeus vefe eouls it eb lacaat tam tremp ken, ha gant ar betterabes, roed epad ar goan dal loennet, ho pefe euz bern braz e deil hag hio mad. Neuz netra faloc'h euz lacaad diou vech doc'h tu it var lere'h d'evol m'oc'h hozaet d'ober, eouls lavaret, e hep lec'h. Erguisse e cresquit al louston hag e tenner ar sason doc'h an douar, erguisse e moc'h peb hloas e teure tremp da vago louze er l'equement a dallodeguez e a en doare-ze da gol, elec'h servietout dan eostou ha da velad an douar. Hed eo an chench kuz, lacaad betterabes, panex, carottes, caol, trivou, peb seurt doc'h ma ankao an douar, evit e nettaad ha caout heil da rei fous d'ar chatalon. Var an teil laqueet dar lrauseu-ze, haller caout goudeus pevar eost hennag, da lavaret aegal pe vinn, melchen pe charrons, var lere'h an d, ho quere'h d'ar bevaro bloavez. Var an teil roed d'ar betterabes ho pezo ta pevar eost. Ar betterabes ar loupussa lrauseu ouf-femp da lacaad : dont a reont en douarou sean evel en douarou pouter var loez ho tremp d'ru. Dreist ez tal da vago al loennet, keze po loennet euz Larla reer ar zand gal-ho e daou viz pe daou viz anter E parrez Rostolen ar c'heze labour a vez maguet loez ar goan gat betterabes ac'ann tam foen mesquet a pious guinn. Gat ar hostach-ze e reont mad labour an tiegues ac'ann chomont maguet e doare a renquont lea

Endann vrasa deus ar vro ne lequeer quet a betterabes, en tieguezon lec'h e zeus laqueet, an dal alies ouent quet an doare d'ober la, dre an draze, n'ho deus bet n'emet lrauseu d'ater ha loc hor Peurvoa c'halonaneze gat an doorn, erguisse nennagont re stanc, n'ho deus quet a var da gressui ha noc'h quet evit ho c'hempen evel e zao red da virout oc'h al louzeier d'ho c'bonid.

Cetu penos e reomp ol e Roslohen, ha lo dho deus betek c'huer h ugent mil lur dre zeves-arat, en oc'h euz ar c'hiz a vo discoet ama. An douar e ves aret d'ho canta ma vez peur-gred ar c'halgoan, da lavarout e miz kerzu, ac abars gouelioù Nedelec, ma d'ho amzer da vrema ha da veza rouzel ben an eil labour, pini a reer e miz ebrel, araoc'h digarra, e zasser var dro tregont carrat tel dra dre zeves-arat. Pa ve seul et an tel ac arret var-n an, e ven cloedel gât an oguet pe ar frez, dre zerechou caër, ha goude e zasser ar krou pe rouleres, (er gallec rouleau) da vruzua ar pouloudou. Tri pe bevar tol oguet, eunet euz ar rouleres a zo red en douaron pouer evit bo roesal mad avoale h.

Ilada reer en devec'hou divread deus ar miz ebrel, pe en devec'hou quenta deus ar miz maë. Ober reer rizennoù gât eur verkeres var qu'lorqu hou eus e meur a lec'h e Roslohen. ac a zo stillet gât eil loën quezer, peiramanet sevel

a reer, tri biban gat an allar, en oc'h teurel daou bom an eil oc'h egule, en eur fason da gaoz estre-z-bo daou droalet bennag. Plenad a reer quan an irvi-ze, en eur gas ar crou pe rouleres var an dacheu.

Neuze e c'hader var gorre an irvi pleneet erguis-se, en eur teurel eves da zere'hel euz var ar c'hreiz, pepini en deus eur scudel lonn a ad en he zorn eleiz. Toul a ra, peh pemzee pe trivec'h mentat gant he zorn d euz, ha teurel a ra daou pe tri ad e peh lonn; kemeret a ra e guichen euz tam douar beo evit golo an ad d'oc'h eur mentat beznac. C'huer'h pe seiz den, goazet pe mere'hel elont ober egnisse euz devez arat bep de. E Roslohen, en euz liegues a pevar devez arat var-uguent a zouar ton, e lekeont daou zavez arat dindan betterabes, ha daou al dindan panes.

Tu de P.

EURED FEIZ HA BREIZ,

DISKAN DA GLEMMOU BREIZ-IZEL.

Var don Koro ar c'hreiz (Barzas Breiz,
ton vii)

Laoskomp a gostez,

Va breur kez,

Anu dristidigez!

Skan! skan! redomp skan!

Ma o tont ann eured,

P'otred,

Skan! skan! redomp skan!

Ma o tont ann han.

Kanomp deuz hor c'hreiz,

Tod a Vreiz,

Ar c'hre amou direiz,

Skan! skan! ..

Na levr omp ket,

Me ho ped,

N'euz man Bretonet.

Skan! skan! ..

Na leveromp ket,

Am e lreuet,

Eo hor sez kollet.

Skan! skan! ..

Na leveromp ket

Ev ka let

Hor lez benniget.

Skan! skan! ..

Ne ket m' zoug

kaon d am hro,

Ne ket e hoaz maro!

Skan! skan! ..

D'ar e hoat n az imp ket

Da guzet

Va foanion speret

Skan! skan! ..

Il. zo eut e brou,

Va foanion,

Evel d ar rrou,

Skan! skan! ..

Brema e kanan

Pa zellan

Er vro a garan.

Skan! skan! ..

Nag a draou enn lu

O vian,

O steredenn!

Skan! skan! ..

Na pe gouz a oa

Er vro-ma

Mur abeg a oa?

Skan! skan! ..

Joa am euz elreiz,

Setu deiz

Eured Feiz ha Breiz.

Skan! skan! ..

Breiziz, diredet

Da velet

Na kaera eured!

Skan! skan! ..

Dent holi, Kernetiz,

Leoniz,

Na c'hui, Tregariz.

Skan! skan!

Sonet, sonerien,

A bouez penn,

Sonet'fa laouen

Skan! skan! ..

Brimbaet, Meier

A Gemper,

Brimbaet enn er

Skan! skan!

Org'ezou, kapet

Ha kornet,

Ma tro ann eured!

Skan! skan! ..

Liz ta! Liz! ho! liz!

Kernetiz,

Ma barz hoc'h iliz!

Skan! skan! ..

Me vel belesen,

Eur vanden,

Tri escop er penn.

Skan! skan! ..

Archeskop Reazon,

A galon

Hag a voad Breton;
Skan! skan! . .

Escop sant Briek
A brezeg
Ken bras brezonek,
Skan! skan! . . .

Hag hon Escop ker
A Gempet,
Hag hon da rener.
Skan! skan! . .

O Feiz, e' hui a dol,
Luc'h dre holl
Evel ann heol!
Skan! skan! . . .

Na e' hui zo'ta kaer,
O Feiz ker,

Oc'h treid ann noter!
Skan! skan! . .

Na te zo ta kaer,
Va bro ger,
Oc'h treid ar Salver!
Skan! skan! . . .

Ra dolo ar zent,
Evel kent,
Bleuniou leiz hoc'h hent!
Skan! skan! . . .

Feiz ha Breiz, chomet,
Unanet,
C'hui zo daou bried.
Skan! skan! . . .

Belien a veziz,
Noz ha deiz

Chomet enn hor e'hreiz!
Skan! skan! . . .

Chomet d'hon difen,
Eskihien,
D'hoc'h eur iouc'haden!
Skan! skan! . .

D'hoc'h eur iouc'haden,
Belien
Er vro peon da benn!

Skan skan! redomp skan!
Ma o lont ann eured,
Paotred,
Skan! skan! redomp skan!
Ma o lont ann han!

KENNARKER.

NAME ar Zent evit ar Sizun-ma.

DIZAL. — 2. Ebrol, sul ar basson. Ar peuzog dez a gomans a so c'ousacret en eur feson parhantier da henori ar mysteriou a basson ha maro J. C. Evelso e voueuer ar c'brozou hag imachou ar zent evit diskuez e lle an oll groadurien douguen en eun doare benag caon d'ho c'brover ha kemeret perz e glac'har an Iis.

DILLEN. — 3. Saint Francez a Baol, fondator an tadoù munnet, en Itali Minnet a sinif ar re viana eus an oll. Ar zant ma eo a deuas e Frans evit assista var e varo ar Roue Loiz unnevet.

DIRETAS. — 4. S. Izidor, Escop ha doctur eus an Iis. Eus a Spagn oa gummie hag Escop oue a Sent. Lahoret en deus eals evit distroja hierzi Arius dre Rouantelez Spagn, ha meur a vech eo bet dare dezau beza lazet gant an heretikel-se.

DUREC'HEA. — 5. S. Vigant Ferner. Ar sant-ma a oa missioner, hag en deus prezeguet e eals a garteron, ha dreist oll en deus prezeguet e Breiz-Izel. Dreze eo unar eus ar zent da here e tleomp mui maondeguet vad. E Guenet eo maro, hag eno e veler he vez.

DIZROC. — 6. Eus an deiz.

DIMENNER. — 7. Gouel an Itron Vari a Druet, pe gouel ar seiz eleze. Consideri a dileer ispric'hal ar verc'hez e la' croaz he map, ha goudeze pa voue distaguet corf Jesus d'oc'h ar groaz goude he varo, ha diskennet Jezi var he barlen.

DREABORN. — 8. Eus an deiz.

KELEIER.

Leun a reomp er gazeteu hanvet ar *Red* (le Monde). Pa voa Loiz-Felap nevez savet var an tron e Frans, da lavaret eo er bloas 1831, o roas eol leun vras d'ar

pennoù kenta eus he rouantelez ha d'an ofiserien huella eus an arme. Al leun-se a voue roet eus guenervez, ha ne voa nemet kik var an daol, rag oeuse ve zellet ket eals oc'h lezennou an Iis.

Etoez an ofiserien edo ar General Brun a vi leret azezet e kichen ar Rouanez, hag ar Marichal Soult azezet e kichen ar Roue. An daou general-ma a voa daou vignon hag a voa bet meur a vech assemblez var dachen ar vrezel.

Kinnig a rer souven ar e'big d'ar General Brun, mes ne guemer ket. Kinnig a rer dezau piadajou kig dro ma teont, mes ne guemer ket. Epad an amzer-se, ar General Brun a rea he c'hallout evit servic'ha mad ar Rouanez, ha m'et na vaneje netra dizi.

Ar Rouanez a velas erfin penaus e General ne zebre tam — Mes, amez-hi Général, e'he, ne zebrit ket?

— Itron, eme ar General, hirio eme d'arguener, hag o c'hortozan ma vezo digaset bouet vigel var an daol.

Ar Rouanez a reas nechet. Ar Marichal Soult, o velet-se, en em lakez da c'hoapat ar General Brun o lavaret dezau oa drol e vije ker more hedus-se.

— Drol, eme ar General Brun, gouzout avoalc'h a rez n'em eus debret kig da vander nemet eur vech em buet, hag oa en enezen Labau eleac'h ma voue red din dibri peon va marc'h!

Den ne lavaras mui guer, ha ne voue ket pell na voue digaset bouet vigel var an daol.

Setu aze penaus e c'hoar eur zordart calones difeun he religion coals hag he vro.

G. M

An Autrou Olier, alizeuner an Ursulinezet e Montreux, so hanvet da eil superiol ar veleco goz e Castel.

An Autrou Bambes, vikel e Plourin-Ploud, so hanvet person en Drennec.

An Antroz Nedelec, vikel e Redene, so lavet vikel e Lantrec.

N'eus ket pell, eun den a voa galvet dirag ar barner a beoc'h en unan eus an departamanchou losta ac'hann. Va den a gomzas gant eun tamig re a hardiziegeuz oc'h ar barner a beoc'h. Hema a eas droug enha, hag a gondaonas dioustu egnile da veza dalc'het peder heur varnuguent er prizon. Evel n'eus ket a heizon en tamig kear-se, va den a voue lakeat en eur gambr d'ober he binijen. Adenn div-heur amzer, ar prizonier en em laca d'ober eun trouz hag eun freuz direol en he gampr. Ar gard a deu d'ar red hag a c'houlou outban :

— Petra fell deoc'h ?

— Petra fell din ? Eun tam benag emichans so pocat da gaout, me so var un e boas lurio.

— Arc'hant oc'h eus ?

— Arc'hant ? Abanne p'eur eo deut ar c'huz da lezel ar prizonierien ep fourmussa ho bouet dezo ?

Ar gard a scrab he scouarn hag a ra da gaout ar barner a beoc'h :

— Ar prizonier a c'houl bouet :

— Mad, an dra-se ne zell ket ouzin-me.

— Nag ouz n-me ken nebeut. Ma carfac'h rei din eur guennec benag evit...

— Il gant ar gounnar !

— Mes ne ellan ket lezer an den-se peder heur varnuguent ep tam ?

Ar barner a beoc'h a scrab he scouarn d'ho dro hag a lavar : Guir a livrit, mad, fal-hen da vont d'ar guez !

G. M.

Setu ama petra lavar deomp *Cazeten ar Meziou* divar benn ar pezh a c'hoarvezet o trala, o chibla, o poazat, o lacat da eho ar bouet a roer d'a loenet.

100 lur guereh flastret gant ma vezo lakeat gant ho eun nebeut colo pe foen draillet evit lacat al loenet da choeat, a ra kement a vagadurez ha 100 pe 170 lur guereh en ho sez. — 100 lur foen draillet a vag kement ha 130 pe 140 lur foen en ho sez.

100 lur seod graz haebet pe draillet munud, a vag kement ha 125 lur seod ep ho drailla.

100 lur pezh pe fa pa vezont malet, a vag kement ha 300 lur pezh pe fa eo ho sez, ha pa vent soken soubet en dour. Pa na cer nemet ho flastra ne vagont nemet an drederen maoc'h evit a rafent ma vent en ho sez.

1 lur segal flastret a dal keit ha daou lur guereh.

1 lur fa pe hez flastret ha trempet, a dal keit ha tri lur guereh, ha mar bezont poazet e timent keit ha pevar lur guereh.

Colo draillet, mar ho zrempt, a vag an eusvet maoc'h.

Greun trempet a vag ar palefars maoc'h evit greun seach.

Fa ha pezh trempet a vag tost d'an anter maoc'h, mes red eo lacat en ho zouez colo pe foen draillet evit ober d'al loenet choeat.

Kerc'h poas a vag leir guereh maoc'h evit kerc'h enez. 100 lur foen paredet dre ar vapour a ra kement a G a vad evit 170 lur foen seac'h.

Avalou douar poas a vag 10 guereh maoc'h evit avalou douar eriz gant ma vezint toueziet gant colo draillet.

Erfin, ar greun malet a vag an anter maoc'h pa vez great gant ho gouclien ten gant eun nebeut colo pe foen draillet.

G. M.

E departamant Finister eus bet a nevez zo d'oun ket pel tan goall. An tan goall a grog pour lieza lakeat gant bugale o c'hoar gant alumez chumic. Evise e velomp eun tan goall e parrez Guengat, lakeat gant eur c'houadur pezh bloas, eun all er forest Fouesnant c'huazel gant eur verc'h g daou vloas, eun all e Sanzeo, lakeat gant eur messaer dian 13 vloas, eun all e Kerlouan, elumet gant bugale o c'hoar, eun all e Plounevez, hag a greder ive lakeat gant bugale. — Ar pezh so da zonal var guementse eo e tlefe d'oun mad da lezel alumez evise etre daouarn pe en ardanez bugale.

Er c'hanton a Vologn, ez eus gueleit er bla-ma daou dra ha ne vezont ket gueleit aliez. Eun den raoune deut var an douar ep breac'h ebet, en deus temnet ho villet gant he oroad. Eun all a voa re vras da vont dindan ar musu. An den raoune-se, ere ha ac'h a bep hent, en deus var dre c'huac'h troatad.

Setu ama eur remed evit ar re a ve bet goulier pe boazet. Larat da viri en eul kirat deuz eun dor-nat euzil eus ar p'nnal. Pa vez uzet an dour var dre an drederen, o viri, souba en dour-se ha pe chalpi da laet var ar gouli pe var an lachad poazet. Ar gouli pe ar boazaden a zeac'h e her amzer.

G. M.

PREMIER ED.

KERFEB. — 18 Mears	POST-DABAT — 25 Mears
Guinis . . . 45 lur, 38 c.	Guinis . . . 45 lur, 50 c.
Segal . . . 9 lur, 38 c.	Segal . . . 9 lur, 32 c.
Eiz . . . 7 lur, 91 c.	Eiz . . . 7 lur, 34 c.
Ed-du . . . 9 lur, 20 c.	Ed-du . . . 10 lur, 62 c.
Kerc'h . . . 7 lur, 43 c.	Kerc'h . . . 7 lur, 50 c.
Avalou-douar . . 2 lur, 44 c.	Avalou-douar . . 2 lur, 80 c.

MOXTROULEZ — 18 Mears	DREST. — 15 Mears
Guinis . . . 45 lur, 60 c.	Guinis . . . 44 lur, 78 c.
Segal . . . 10 lur, 22 c.	Segal . . . 12 lur, 84 c.
Eiz . . . 8 lur, 66 c.	Eiz . . . 7 lur, 73 c.
Ed-du . . . 9 lur, 30 c.	Ed-du . . . 10 lur, 82 c.
Kerc'h . . . 7 lur, 22 c.	Kerc'h . . . 7 lur, 64 c.
Avalou-douar . . 7 lur, 60 c.	Avalou-douar . . 4 lur, 25 c.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

KERFEB, MOULET KANG AR DE KERANGAL, MOULET AN ESCOFF.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Eun Abonnement d'ar Gazeten à gont :

Evit eur bloaz...	DAOU GOUET
Evit e'huic'h miz	EUR SCOUET
Evit tri miz	E'HUIC'H BIAE
Eur gazeten ebken.	DAOU TETRE

Ar bacamant a dle beza gread ar gont ar gazeten.

ALIOU.

Ar scrijor a ve c'hoant da lacat er gazeten a dleer da adreñs oñ d'an Autroun MORVAN, Belec e Kemper

Ar paermenter a dleer da adreñs d'an Autroun SMAIL, epen. An abomant a guemerer e li an Autroun SALAN, Ibbre, ru Kereon, e Kemper

ALL.

Ar re n'ho deus kemeret ar Gazeten nemet evit tri mis, so pedet da nevezl ho abomant, evit ma kendalc'ho ar Gazeten da erruout gantho. Guell e ve ganeomp receo ar bacamant dre eur mandat-post evit dre ar pez a c'halver limbr-post.

KEMPER, 8 Ebreul 1865.

Feiz ha Breiz e deus hmo muioc'h a aboneet evit n'ho denje credet pa omp comanet. Trugarecat a reomp ar re o deus kemeret hor c'hazeten, ha dreist oll ar re a boagn da lacat d'ho c'hemeret an dud divar ar muez da bere oc'h ell ober muiad vad. Cals eus ar veleien ha meur a hini all eus hon lenneren en em garg d'ho c'binnguenn ha da lacat he adreñs d'ar re a ve dizez Jezo ho unan scriva d'ho goulen na gouzout penaus digas ar bacamant. Ho trugarecat a reomp, hag e peñsomp ar re a'ho deffe kel gread c'hoas kemenn da ober etreho. Eun dra vad a rafent, ha mui o deffe oc'h hen ober. G. M.

Kelen digant hor beleien ker en Haiti,
en tu-all d'ar mor bras.

Haiti a zo eun enezen vraz en Amerik. Guech all, epad daou c'hant vloaz benag, an enezen-ze a voe dalc'het ha renet gant ar Fransisien, en amzer-ze o voe hanvet Saint-Dominic Brema, var dro pevar ugent vloaz-ze, al loden vrasu anizi a zo renet gant eur President, hag o reer Republic Haiti anizi.

Hon Tad Santel ar Pap en deuz casset, bloaz-ze, eun Arc'hescop ha beleien di, da zec'hoar enezenn ker ar vro-ze, rac n'ho doa betec vrema nemet ugent belec benag, hag ar vro a zo bras evel pemp Escopi Breiz, hag ez eus lost da eur milion a gistenien en-hi.

An Arc'hescop choazet evit al labour gaer-ze a zo

guindic a Lesneven, an Autroun Martial Testard du Cosker, het person parres Carmes, e Brest. Etouez ar veleien a zo eel gant-han, ez-eus pemp, roet d'ezhan gant Escopi Kemper, an Autroun Rouvet, Poullouec, Pellet, Argoat hag Augustin

Al lizer a lekeomp ama a zo scrivet en deizon-ma gant an Arc'hescop d'ho c'hoazet, e Lesneven. :

L. K.

Nec'het e tleit beza het dro na reservac'h ket eus va Eñri dre an Jaou gourier pe al listri post diveza. N'oun ket da veza tamallet, ha diessoc'h em eus cavel guelet ne allen ket scriva deoc'h, evit noc'h eus cavel chom ep clevet eus va c'helou.

Al lestr tremenet dre ama ar 4 a vis c'huervrer n'en deus ket casset va fiziri ganta, rag neuze oan collet e gouelet ar vro. An hini so tremenet ar 21 eus ar momez mis n'en deus ket gallet douara en Haiti, rag re fall oa ar mor.

Edon oc'h ober tro va Escopi, ha gread em boa daou ugent dervet bale ha labour, pa oas red din chom erenn a za. Eun darvoud scrijos so deot da skei va faour kear kear episcopal, pe, kear breu va Escopi. Edon oc'h etun va mission e kear Ans-a-vo p'am eus clevet ar brud va distrujet Port-au-Prince dre eun tan goali divent spontan. Buan ha buan oun eo em lakel en hent. Pa zont digouezet er guar eo bet scoot va c'halon gant eun taol pouner o velet petra oa c'hoarvezet. Ouspen daouzeg toullad tiez a voa distrujet, n'oa mor nemet ho flac : ouспен pevar c'hant li lakeat e ludo, c'huic'h cant tiad tud var an douar noas, ouспен pevar mil den ep Tri ga. Great em eus hag e ran guella ma c'hellan evit rei calon d'an dud reuzedie, ho zicour ha rei finas dezo evit an amzer da zont. Mes siouas ! Nag a ankenio ep esperans ! Nag a golfou ha ne vezint morse reparaet ! N'eus devet den, mes ar c'holl e font ha tiez a ia da c'huic'h pe seiz milion, hag ar c'holl en arreburi, dillat ha traou all so ter goec'h brassoc'h. Va beleien o deus diskouezet mad, epad an noavez scrijos-se, o doa

calon ha madelez, ha dalc'her a mont aze da renta
sacourou carantezus evit skuer vad an oll.

Pebez lin evit eur vech e em hom eavet enna nemet
consolation ha plijadur. N'em eus ket ar galon da lavaret
deoc'h pegunement a lost so great d'ha em hec'h. N'em
eus ket haled var an douar; douguet oen var divrec'h
tud vad ar c'harier pere a ro deomp en anaoudeguez vad
cant guezet mui evit na goustont deomp a boan. Ne gaf
ket din en delfe het calon Escop ebet mui a consolation
evit n'am eus bet en ho zouez, hag en historioù dudius a
lenner e lizri Breizhez ar feiz n'em eus guelel astra
caceroc'h evit an dervezion am eus tremenet ocl ober
va zro, dervezion kel leun hag e pere em eus guelel
kement a draon hag a ra plijadur. Eun dervez benag mar-
teze e comzin anezo.

N'oun het lam elon; ar skander a grea va ioc'het
elac'h nozont dizi.

A durgare Doue n'oun mui nec het a c'hortoz an
Aotrou Pelfet. Digouezet eo goude beza bet tri uguont
devez var vor. Se teg dervez am eus tremenet e kear
Cajez elac'h m'ema person an Aotrou Ronfel. He lezet
em eus leun a c'het. An Aotrou Ronfel eo aruer ar
hersonet. Mariteze e verco o he dud ar burzodon great
en he barrez. G. M.

Roni.

Eun dra dudius eo ato clevel hano em an dud a ra da
Rom, hag eus ar santimanchou a garg ho e hutor pa velont
an tal santel ar Pap. Evit eur gurz gristen, ar guez eus
an hun a zalc'h plas J. L. var an douar, an ear leun a
vajeste, hag er memez amzer leun a vadelez hag a kous-
der eus a lias too, a grea ar feiz en ho ene. Hag her soo
en eun doare baug gving h oll draon ar bed-ma. N'eus
ket pell eun dro a Frans, o veza eal asamblez gant re
all da hoket da dret ar Pap. A lamas gant he zere epad
ma roe dezo he venediction hag a bokas d'ha dora-ze
meur a vech, ha goudeze o lavare. « Ennez eo caera der-
vez am eus bet em huez, ha goudeuze m'am hje sonjet
petra rezo, biken n'em hje sen great e ena ran pa son-
jan petr am eus ereda ober, ha goudeuze ne garfen ket
evit oll madou ar bed-ma non pas her beza great. »

Ar 27 a vours, hon tal santel ar Pap en deuz precou-
zet eur Patriarch nevez evit Antioch, ha goudeze pevar
Escop vorruguent novez, Etouez ar re-ma ez eus daou eus
a Frans, Arc'hescop Alby hag Escop Chalons.

Kreizier a Paris. — An Aotrou haron Lacroix so maro
e Paris er sizun dremenet. Eur c'helon trist eo kementso
evit tud ar vro-ma, ha dreist oll evit Brest hag ar par-
remon divar dro, rag an Aotrou Lacroix en deus rente
cals a zervich dezo epad he vuhez, ha dreist oll abaoe
ma edo er reng hual a zalc'ha e Frans eun nebeut mad
a vloaveziou so. Ganet eo e Brest an 20 a c'henvet
1796, hag evelse edo en he zegvet bloavez ha tri-
guent. Bet eo da guenta den a vor, goudeze eo bet

e garfen an impalaer Napoleon kenta hag er gardou
national. Abaoe eo het deputé ha senalour. Savet eo
bet en d'ou reuze d'ar c'hargou lueta. Lavaret a rer
e vezo digasset he gorf da Vrest abenn daou vis ama.

En eur gazeten, hanvet *Sizun relijus*, eus ar guez
a Vayen, e lenomp

E parrez Tournour eus het eur mission hag en deus
great eur vad dispar. O velet-se, eur c'hristen mad eus
ar barrez-se so falvezot dezan bale var roudou an Au-
trou Vianney, person Ars, maro n'eus ket pell hag a so
hano da ganoniza. Lennet en doa e huez ar helec santel-se
penaus e founte missionou e kement parrez ma e helle,
ha penaus Doue a roe meur a vech dezan sacourou e
pere den n'en divije sonjet.

Ar c'hristen mad-ma ra zo falvezot dezan rei d'he iliz
parrez cant lur leve er bloaz evit galout rei er barrez-
se a amzer da amzer missionou pe retrejou. Ar c'houar-
namant couls hag an Aotrou Escop o deus roet ho
otre d'ar fondation-se. An Escop en deus reglet he unan
petra vije great gant an arc'hant-ze bep bloaz a c'hortoz
ar mare da rei eur mission. Selo, ep mar, eur skuer
vad roet gant an den-se hag a ro da anaont he feiz hag
ho galon gristen.

An Aotrou Martial, Escop a zant Brie ha maro eun
nebeut so, a voa douguet bras d'ober vad. Testamentet
en doa lod eus he zarvez d'he Escopli. Red eo ne vije
ket het great mad an testament, rag torret en bet gant lez
varn S. Brie. Mes he c'hoar da beza o tie dont danvez
an Escop carantezus, so falvezot dizi heza ker mad hag
he breur. O veza anavezot ar c'hoar en devoa bet arrog
he varo, e deus roet nao mil seot da Escop S. Brie
evit heza rannet otre uguent parrez, pevar e hant seot da
hephun, hag ar mil seot a jouz so evit ar mizon. G. M.

DUEZ ANN TAD JULIAN MANEUR.

(TREDI PENNAB.)

Etre daou, Maneur a zeuz da anaon selear bulontez
Doue var-n-ezan, hag an dra-ze e doug eur c'hlonvet
braz a reaz er mare-ze ha ne breaz d'out-han nemet
dre vrael. Goude eun darsion-vare'h hag a lammaz he
nerv oll digant-han, he zourn riez a zeuz en eun tal
da goevri en herelep doare m'ne'h anavez ar vedisinet,
daou zen guesieg, evid ar hang, mar boue n'kun), n'o
devoa hiscoaz da guelel ha clevel mener euz e r c'hlen-
vet par d'ezan. Kaer o dore caout izin, poan gallet e
oue d'ezo. Dizale ar c'hoartron a grugaz en he vrec'h,
adalec ann ilin helec toul ar gazel, ha ne oa mar ebet
na ilic izout ar galon e henn-amzer. Ne oa mui, evid
lavaret henn-chans a bareans ebet erit-han. Goudeuze
Maneur, entre ma edo he vrendeur o voela d'ezan a
ioa he unan joa vraz gant-han merfet evid mont ken-

tae'h a-ze da groud ho vris corol. Derc'heut gouvel mado-
lec oa kement-ma; ar peñ a rea d'ezan carret mervel
an deiz ma oa gaset he Zalver Goulenn a roas beza
communiet da hañter-moñ, dija ar trevadurez a voa dave
da gregui en ha goulenn, mes ennañ na zonye mañ nemed
ober da Zoue ar sacris euz he vuez, e teuz ar c'houl-
let var-n-ezan, hag e doug ho gonsc en doue an havre
en douz bet countet divezatoc'h. Seblantout a rea d'ezan
douguen eur Libereol var he zarc'az evel guechal
ant Franses Xavier a zeblant d'ezan douguen enn In-
dian. Dre an havre-ze, Maneur hag hen a gredaz annout
bolontez Doue var-n-ezan, pe ligu en doue eun ali all
bennag euz an eoz, ar peñ a zo sur d'iana, e oue clevet
malec ar mare-ze o c'houlenn beza pare, hag hen o
countet heleg neuse hañt braz da vervel. Ac'hano pa oue
digaset ar gommomon d'ezan, e voestlaz da Zoue, ma
pliche gant-han rei d'ezan ar reo'het, treinen he vuez
pean da denn o labourat da zavetei pobl Breiz-Izel,
Hoguen a veac'h e oue sacramentel, ma roas he Zalver
da anaout d'ezan e oa bel sclaut he bedenn hag e
parecho dizale. Hag etal, an den-ze a gredet dija eat
da anaout, en em gavas e henn-amzer ker ta'e'h ha bis-
boaz, hag ar vedisnet ho unan a anzavaz rag-euz na
oa nemed an Autrou Doue hep-ken hag en divye gallet
ober eun seurt horzud.

Dalc'h m'en em gavas pare, Maneur a labouraz evel
huic'az da c'houllet euzou da Zoue, ha Doue a veni-
gax meurbet he labourou. Eun devez, o veza eat gant
unan euz he guenverdenz da brezeg en eur barrez divar
ar muez, e cavaz an dud ac'hano ankennet oll dre n
abog ma relant gounidiguez ho farker o vout da veza
boud an amprevant. Dre d'uez out ar guen-ze, Ma-
neur, beuslet gant ar berrisoniz o lavaret ho japedel,
e reaz an dro d'ar barrez en eur deleur dour benoi-
guet a glaz hag a zion var an domrou, ha da lienn
noirous vialu e oa mayn-mag an oll amprevant-ze,
daout ma cuntunent hepred da ober euz a zroug ar
parrisoniz tre var dro.

O veza recevet er mare-ze an unction sacre, Maneur
a reaz eur mirac'l caeroc'h c'hoaz en eur barrez euz
an Normandi o doug eur mision a reat eno. Eur vam
a ioa hag zalc'he abaoe hir-amzer eur gasoni ar veza
oc'h he map, hep m'en divye nikou gallet laaat anxi
d'en em unaut gant-han. Hoguen Maneur a gasaz ar
map heleg he vam, he fedi hag e aspedi a euz da
bardoni d'ezan, mes an aner, houma ne rea na van,
na seblant evid ho glevet. Neuze Maneur daoclinet d'an
dovar, e bedaz kaloneg eal-mad ar vam alienet-ze da
denegat he c'halon, ha d'an ampoent ar c'hreg-ze a
oue treuzet gant ar c'hilac'har, dont da reaz da viala
he c'hrouadur ha da c'houlenn mil guech pardon euz ar
goall seouer e devoa reet heleg neuze.

Er bloaz 1640, an Tad Maneur, goude beza echuet
he eil mision, a oue lezet, hervez he c'hoant, da vont
da chom evid mad da Guemper. A hoan e oa erruet
er guen-ze, ma teuchot a berz an Autrou Nobletz d'he
bedi da zont d'he relet da Goue-Lochris dre'n abag ne

elle ket he unan kuitet ac'hano, dalc'het m'as oa gant
he glenvejou. Maneur a leza eta, hag an Den-Doue,
dalc'h m'her gueall, e lavaret, en eur acuil daolou
a joa, evel guechal an den santel Simeon Brema, o
va Doue, e leac'h he serricher da vont a peoc'h, pe
gour em beuz bet an eur da velet an him o p'oa pro-
metet da zigaz evel sclerigenna zi vro-ma. Neuze evel
n'en divye mañ neira ken da ober nemed an em laaat
e stad da vont dirag Doue, e reaz gant ar menez Tad
eur gouezou euz he oll vuez. Goude-ze eur c'hloa'he
en he zorn, ez eaz da guemenn d'ar berrisoniz en em
zeñtun oll en iliz, hag en eur auscouez d'ezan an Tad
Maneur, e tiac'eriaz d'ezan eo ben a vje huziken en
he blas misioner Breiz-Izel. Neuze evel evid he laaat
e carg, e roaz d'ezan he glac'he hag an taolennou
mañ oa en em zerric'het anezo evid deski d'ar bobl
misioner ar feiz ha devozou ar religion. Distro d'he
di, e roaz d'ezan kalz a guentel-mad euz ar re fira
o veza da guenta gouezet he laaat en eur zepenn
d'ezan-han eul levr scrivet euz he zorn he unan hag
en eur rei d'ezan da leon eur bajen eleac'h ma cavaz
Maneur merket selear euz dra hag a rea d'ezan kalz a
ne'e, hep m'en divye morse gouennet ali d'eo La-
varet a c'halleur zoken e roaz ive d'he ziskipl ar c'hil-
loud da ober mirac'lon. Hag an Tad Maneur o veza dre
urz an Autrou Nobletz touchet oc'h eur venonen en
devoa var he dal, ar venonen-ze a guiaz var an heur.
Maneur a dragarekeaz an Autrou Nobletz euz he oll
madelezo hag a roaz he c'hor ec'h hent, e hepred he
oll alou mad, ha neuze, goude beza he vialat gant
euz a denegediguez e listroz da Guemper gant ar vall
en he galon da labourat er misionou.

Eur pennad all eur rec'h all

AN FALS DOCTORET HEN RO LAVARET.

Mellommadurez d'an dud divar ar moan.

(NAOVED PENNAT.)

Lavaret a rei ar goapac: Doue n'hor c'hasso ket
d'an ilern euz eun tamm kic. Ar c'hor ne ket falloc'h da
vener ha da zadorn euz en devozou all.

Pion a lavar deoc'h e caso Doue ac'hano d'an ilern
euz eun tamm kic? Pion a lavar deoc'h e ve falloc'h ar
c'hor d'a vener ha d'a zadorn euz d'an devozou all?
C'hano zo eur ravoder. Setu ania petra lavaret deoc'h,
silaout mad:

Doue en d'euz roet d'he iliz ar galloud d'ober lezennou,
hag en d'ezan goue'lemennet daomp senti outi. Pion
bennag, emezhan, en eur gomz d'euz an iliz, ho silaou
anion silaou, ha pion bennag a ra goab ac'hano d'a
ra goab ac'hano. Chom eta eb senti oc'h an iliz a zo
chom eb senti ous Doue he unan. Hoguen, an iliz a
lavar daomp chom eb dibri kic d'a vener ha da zadorn.
Dibri kic d'a vener ha d'a zadorn a zo eta chom eb

senti ouz an iliz, a zo chom eb senti ouz Doue he unan, a zo pec'h. Hogen, ar pec'h, avel a ouzoc'h a gas d'an ifern, ar pec'h a zo fall d'ober da vener ha da zadorn evel d'un devezion all.

An iliz ne fell ket d'ezhi he trebhep kic da vener ha da zadorn evel digas da zony d'ar gristenien bep sizun, euz ha hoanion hag euz a varo hor Zaiver, evel lavaret d'ezho o tleont oher pinijen. Ha na ket enu dra vad? Cals a deu d'a ruzonjal an daou dra-ze.

Ha neuze, lezennon an iliz n'int ket keas diez da virel evel ma o deus c'hoant da lavaret cals tud An iliz zo eur vamm vad. Ne ket c'hoant oher droug, mes c'hoant oher vad d'he bugale eo e deus. Ne ket c'hoant ho laezat da chom clan eo e deus, mes ho laezat d'ober pinijen eo a fell d'ezhi. M'ar d'oc'h clan, ma noc'h ket eren avoc'h, mar oc'h euz goal labour d'ober, m'ar d'oc'h re haour, ma ne gavit ket a draon all da zibri, oc'h hellit dibri kic. Coulsponde, arroc terra ar gourc'hemmen e ve guelloc'h deoc'h goulas euzol digant ho person pe digant ho tad cocour.

Miromp eta gourc'hemmenon an iliz. Loscomp da c'hoarzin an nep a garo, sentomp atao oc'h hor mamm.

Y. P.

Lakeomp c'hoas ho p'effe ezom da vont da eur foar pe da eur marc'had heunag epad ar c'horas, po, en eur mare all eus ar bloas, da zeis vijil gondo heza guerzet pe breuet ar pezh ho p'na da verza pe da hrena, e sae c'hoant gancoc'h da zibri euz tam abars dizef d'ar gnear. Mant a rit eta en eun hostaliri, hag eno e c'houleunt eur fritaden besket, pe eur pladad fa munut, pe euz alumen vion. Epad m'emaoc'h evelse ons taol, setu eur c'hoz-lakepod pe eun aotrou heunag chezet divar lost ar c'har, o tont ive en ti, hag hon avad ker bulan da e voulen eur pladad kic. Gondeze, en eur zellet a gorn ouzoc'h e hui e lavar gant eur vouez goapaus ha var don eun doctur hag a zo goest da oher seol da bep hini.

• Doue n'am daono ket abalamour da euz tam kic, n'e ket ar pezh a ra o corf an den eo a ra gaoz ons ho euz, ar c'hoz n'e ket falloc'h da zeis vijil eguet en deision all eus ar bloas. »

Pennas c'hoas serra ho c'hoan d'ar glabousser-se? Netra eassoc'h, tud divar ar meaz, n'ho p'ens ken da oher da guenta, nemet respount dezhan evel-hen.

• Doue n'ho taono ket, eme c'hui abalamour da euz tam kic ha perac n'her graffe ket, mar plij? Daoust ha dech'hui eo merca da Zoue petra hell ha petra ne hell ket da ober, abalamour da betra e hell ho taoni, hag abalamour da betra ne hell ket? Seladont, doctur! c'hui pehini ho p'ens kement a sperel. Ha credi a rit-hu eun dra bennag euz ar pezh a gred ar ro-all? Ha credi a rit-hu ho d'euz gwech-all hon tad hag hor mam guenta, Adam hag Eva, en em lakeat e stad a zgonasion, ha hag ho oll bugale var ho tere'h, en eur zibri euz atal pe eur trouezen ebken? Ha mar ho d'euz hon tud kenta en em lakeat er stad-se en eur zibri euz avul pe eur trouezen ebken, perac, c'hui, ne hellac'h ket beza

daonet abalamour da euz tam kic? Ha c'hui euz d'ehoc'h beza guelloc'h paotr eguet hon tad kenta Adam? Ha c'hui euz d'ehoc'h o tle an Aotrou Doue caout muioc'h a zantant evidoc'h eguet n'en d'eus bet gwech all evel hon tud kenta, Adam hag Eva? » Gondeze, evel discoez d'an doctur-se ne d'eo nemet eur gaoniat, kendalc'h da goms outhan en doare-ma :

• C'hui a lavar Doue n'am daono ket abalamour da euz tam kic. Ma ne vije ket bet ker akant ha ken di-vooet ho penn evel ma z'eo, ho pijs remaket dioc'hin e z'eus ama daou dra dishenvel meurbet euz pere o renker teuler evez da guenta, an dalvoudeguez euz an tam kic a zebrit, ha d'an eil, ar grevudet euz al lezen a dorrit o tle an tam kic-se. A dra zur, Doue n'ho taono ket euz an dalvoudeguez euz euz tam kic, evel ne gondaonas ket gwech all hon tad hag hor mam guenta euz an dalvoudeguez euz euz avul pe eur trouezen; mes Doue a hell ho taoni hag ho taono zoken mar mankit da euz lezen grevud en eur zibri an tam kic-se, evel ma gondaonas gwech all Adam hag Eva abalamour, en eur zibri euz ar trouez en devoa difennet ouzho, ho devoa breuet a zindan ho zreiz eur gourc'hemmen euz ar ro c'hrevusa.

• Ma ne ket kementse selear aonalc'h, me zo o vont da goms c'hoas selearoc'h, mar guellan Euz tam kic ne ket cals a dra, guir eo, mes bolontez Doue ne ket euz dra ken distel. var ar poent-ma, mechas, e levere oc'h evel don, doctur Doue eta n'ho taono ket abalamour da euz tam kic, ma ne zellit nemet euz an dalvoudeguez euz an tam kic-se, mes Doue a hell ho taoni hag ho taono zoken mar-grit, en eur zibri an tam kic-se, euz dra countrol-beo d'he volontez, mar tebrit an tam kic-se en euz amzer e pehini na fell ket dezhan grona hen depraec'h. Rac peguen distel bennac m'eo euz tam kic dreizhan he unan, mar tebrit an tam kic-se en euz amzer e pehini Doue ne fell ket dezhan a-grenn hen depraec'h, ar pezh a rit a deu ractal da verza euz dra c'hrevus hag eur pec'hel bras, abalamour ma her grit en despel da Zoue pehini hen difenne ouzoc'h gant an oll norz euz he volontez. »

G^{re} M.

JESUS ER JARDIN OLIVEZ.

I

P'en doa Jesus en he goan diveza
D'he ebestel roet guin ha bara
Chenchet gantha en he gorf hag he vad
Euz ar gambr-lit e tlabassas tavad.

II

P'igat a reas er Jardin Olivez
Gant tri diabl stard en o c'harantez,
An tri diabl skuis hac anter gousket
En em astenn var greiz eur roc'h calet

III.

Neus Jesus beuzet en he c'hilac'har

A hleg he c'hilin, a gonez var an donar
He izili gant ar spout zo sklacet,
He gorf a grom, 'vel an deilhou sec'het

IV

An noz zo du ha sioul tro var dro
Evel ma vez bezou ar re varo
Ha ne giever ebars Gethsemani:
Nemet Jesus o vouela, o pedi.

V

Va zad, va zad m'ho ped ra dremenno.
Pell diouzin eur c'hatur ker c'hoero,
Ne skott ket ho mab muia caret
Ho polontez gousgoude ra vo gret.

VI.

Pen d'oa Jesus peure'hreat he beden
E ustroaz var zi he zisquibien
Var ar garrek o zri e zont cousket
Ne songent mui oa Jesus glac'haret.

VII.

Allas! allas! a lavar hor Zalver
Chomigouak. Ila me, a voel en o kenver
Ar re am c'hase evit caout va buz
Ne gouscont ket, mes a dosta gant prez.

VIII.

Beilid, pedit, gant zonn da goeza
Ma ne deu qet dourn va zad d'oc'h arpa
Beilid pedit, me lavar d'ens e bers
Speret an den a zo prompt, mes diners.

IX.

Neuze distro d'ar plas en doa choazet
E stou e benn muioc'h mui glac'haret
A dirazan e vel an oil brantou
A ranque souffr evit hon eneou.

X.

Guelet a ra dirac he zaoulagad
Ar Belek Bras, Herodes ha Pilat,
Ar pilier ten ous pem vo staguet
Gant bourretien, vil beza skourgezet.

XI.

Guelet a ra ober he gurunen
Gant sporn garo da dreuzi he empen,
Eur vantel rus taolet var ho ziskoas
Cranchadennou o c'holo he fas.

XII

Guelet a ra jusevien didraez
A boues penn, o c'houlou he vuez,
Barrabas deomp; d'ar groas ar fals prophet
Ar montret d'omp, d'ar groas mab Nazareth.

XIII.

Guelet a ra e crou bent ar c'halvar

He vam santel mantret ha dilavar,
An tachou bras gant pere vo staguet,
Dirac he gorf he vantel diframet.

XIV.

Ac ar c'hoezen er guel a guement-ze
Belec an donar gant goad a zivore,
Hag e pedas e dad caranteres
D'en dizama d'eus poaniou quet ezous.

XV.

Va zad, va zad m'ho ped ra dremenno
Pell diouzin eur chatur quen c'hoero
Na skott quet ho mab muia caret:
Ho polontez gousgoude ra vo gret.

J. W.

BETERABES

(EIL PENNAZ.)

Pa hader heterabes ep irvi var an douar pleau, en antehon digoret gant ar verkerez, e toler an had e pep ant var an hed discoezet bremaic, hag e c'holoer gant an douar a so savet a bep tu. Ar verkerez so e doare eur rastel, tri pe bevar dant bras outi hag a so daou drostad etro pephini anez. Eun den a zigas anizi en eur vale var he guiz an euna ma c'hell mont. Eur veth digoret an anchiou kenta, e laca an dant tosta so e corn ar rastel, en ant diverez digoret evit en em henchas erguise da zigueri an anchiou all ken na vez peur e hreat an dachen. Bez'ez eus tieion hag o deus loket ar verkerez var guillou, eur pen keseg a slej anezi hag e reont evelso cassoc'h ha buhoc'h. An eza e kemense d'ar re n'ont ket ober gant ar beuvec-ma eo bada var irvi biao.

Ar c'houlou kenta a vez great kerent ha ma vez ar heterabes a vel frcas avoc'h. Ober a rer founnus gant ar var, rag al Touzeier n ho deus ket bet amzer c'hoas da zont hir na stanc. Evit an oil c'houlou elfet ober gant eur c'houlouer silejet gant eur pen keseg; lioguen ar lievec-se ne ket anavezet c'hoas nemet gant nebeut a dud, hag evelse ar guella, evit an darn vuna, eo ober gant ar var. Pa o deus great ar heterabes biao peder pe bemp delien, ne losker nemet unan e pep toul, c'houlouat a rer teir guech benag abars ma vez deut ar mare d'ho zenna, ar pe a rer e mis here ha da zivezata var dro gouel an oil zent, rag ma chomfent re hir e miz du, ar scorn a disse ober cals droug. Ar heterabes n'int ket evit erzel cals oc'h ar scorn.

Cutul a eller deliou evit ho rei d'ar zaout goude anter eost, en eur laret evez da denna nemet ar re zo o veleni ha soublet oc'h an douar. Ma tenfac'h kentoc'h an deliou, e rafac'h gaoz oc'h ar heterabes ha ne vent ket kerrouls. Lavaret so bet ar c'hol heterabes ne rea vad ebet d'al loenn; eousgoude pa vez roet da beul eun tam boed sec'h, ha pa na ve nemet plouz, e cho-

o velet va c'hizleri. Setu me con ha cabac'h, ep ti
ma tenn ! Doue so just, ha pe seurt poanmou bezag a
signo din, a fell din ho gouzout evel eur c'hristen.
— Ha doue e plegas he bewn pouner var he heulirou.

— Va Doue, a lavare-hen c'hoas, hag eur veraden
melon a guetas neuze ens he zaonlagad, gaelet a ran
pe guer serijus eo va fec'hejou ; kenx nm eus dezo ;
va finisait c'hoas muiñ'h evit ma c'hefasin an droeg
am eus greal.

Mes an zel mad pehini a voa deg vloas ha triugnet
a roa eno o stonm oc'h an droeg zel, a zestumas
beraden daelon Jakez hag he c'hassas bete Doue

— Ar c'heuz, eme an Autrou Doue, a re d'an den
eur speret nevez, it, pardoni a ran dez'han Hag an
zel, o tisplega ho zrouaskol, a ziskennas skedus etrog
an douar.

Jakez so bet diguemeret en eur minic'hi santel, eleac'h
m'eus bet pep seurt sourei anezan. An nemorant eus he
ruex en deus tremenet oc'h oher vad d'an dud reuzen-
die o doa, eteldan, caret lozis en tize a beden Ar
c'hlacliar en deus netat he ene ; o velet tad caran-
teuz eo deul da veza caranteuz he unan, ha maro eo
en eur vennguen an dorn en doa her scoet G. M.

Memo ar Zent evit ar Bann-ma.

Dixet. 9. — Ar sul Bleunou. Ar procession a rer
hizo a zisquez deomp Jesus n c'hantren er guer a Jeru-
salem e ereis an triumph. Ar bobl lag ar vugale a daote
seourrou palmeiz la zoken ho d'hat var an hent ma lile
tremen dreizan Goudae, evit an oferen, e lenner ar
basson. Kemense a zisquez deomp, e touez eals a drao-
all, e c'haile Jesus, pa gare, laeat he henon evel roue
evel ma e halle ive, evel Salver, en em laeat pa gare, etre
daouarn he vouerrien da c'houzaon ar maro etidomp

Dixet. 10. — Dimeurs ha Dimeur'ner, e rer an ois eus an
deu. Ar sizun-ma eo ar Sizun Santel. Hanvet eo evelae
shabmour d'ar misteriou bras so accomplisset enlu
Evel ma zeus pevar aviel, ha ma o deus ho sevar skrivet
Passion Jesus-Christ, an ilis a laen ar peder basson-so
en he ois er sizun-ma. D'ar sul Bleunou, e lenner ar
Basson errez Sant Vaze, d'ar meurs erda ar Basson
errez Sant Marc, il ar merr hier ar Basson errez Sant
Laas, ha da Vener ar Groas, ar Basson errez Sant Iap.

Dixet. 11. — Ar Iap gamb-m. Jesus a ra ar goan
diveza gant he Ehestel. Dre ar hrassa humanite, e voalc
dezo ho zreid, ha dre eur garantez ep he far, e teu da in-
stitut Sacramant an Auter evit ehom er Sacramant-so
ganeomp hite fin ar bed.

Dixet. 12. — Guener ar Groas. Passion ha maro
Jesus. Hizo o peurebra hor Salver an oevr vras eus hor
silydiguez Hizo e pren ar bed hag e pae die ar pec'her
e scuilfa he ois e hoed.

Dixet. 13. — Ar sadorn far. Jesus a so er bez,
hag an ilis en em brepar da celebri he resurrection. Pep

Ira a ia da nevez, pep tra er c'eremoniou a hino a ziskuez
deomp ar chenchmant gret er bed dre varo Jesus. —
An las nevez a verc en ar c'bras a die ran iviziken e plas
ar pec'het. — Ar pilet pascal a vennguer, hag ar ve-
nediction a lavar deomp peguen euras eo ar hed da veza
bet Jesus evit Salver. — Ar profecion a leanner a ziskuez
e lle al leaon goz oher plus d'al leaon nevez, d'an aviel ;
e lle ar sac'hejou eus eus evit eo vo mui nemet sacrific
an oferen. — Benediction ar men lont a zegas deomp da
zonch penaus e romancant an ilis, ne vadezet ar re a
vezo gouezet da Zent nemet d'an deiz hino, (hag ive da
zadorn ar Pentecost). Beleg ar zadorn fasc ho c'hellenet
hag ho dispozet da recco ar radizant, evel ma tesker
hino. epad ar c'horais dreist pep tra, ho c'halekiz d'ar
vugale a die ober ho fasc. — Erida d'ar oferen an ilis a
guener he c'han a joa evit comans celebri resurrection
Jesus, ha diskuez eo echu an amzer a bityen. G. M.

Pennad eus deuet he Batez da eun den divemor.

Bez' ez oa eun den ken divemor, n'en doa gallet
morse deski he Batez, petra bezag m'oa dija avanteet
en ead. An den-se gouzouda a voue mad conta he zan-
vez, rag providie oa, ha stag avoale'h oc'h he dra Eur
Beleg en em guemeraz en doare-ma evit deski dezan he
Batez. Evel ma zoa er barrez eals a dud paour, pe da
viana hur, poan dezo n sevel erc'hien gouere, e c'hord-
dezas d'an den-ma rei o preat eur sac had ed da bep
huni eus ar re a gasche d'he gaout en derveziou var-
lere'h. — Dale'hit, emezan, souc'h mad eus ho hasonur,
evit ma c'hoesset pou a dlevez distol erc'h li he sac had
ed pa vezo dent an eost. An den divemor a c'haile, rag
n'oa ket han da rei, na zoken da bresta. Gouzouda,
evel na talle ket dezan tremen evit eur c'hristen fall, ne
gredas ket ehom ep oher ar pezh a c'ho len d'ouhan.
Antronoz, ar beleg a glasca eun nebeut tud izomec, ha
goude ho beza senliet ho c'hassas, an eil eur pennad
varlere'h egale, ha di an den divemor Pa erro ar
c'henta, an den providie a c'hoal ouhan pe hano out-te ?
— Hon Tad pehini so en Eur. — Roet eus dezan eur
sac had ed Digouezout a ra an eil, pe hano a c'heus-te ?
— Hoc'h hano bezet sanctified Pa deu an trede. — Ha
hano ? — Ho Rouantelez deuet deomp. — Peph an a
roas evelae evit hano eun nebeut comzon eus ar Batez
ha kemense beteg ar guer d veza. Keola ma c'herruas ar
beleg gant va den abanta, emezan, Let eur o clasc ed
digouec'h. — Ia. — Roet o Jesus deoc'h he hanon ? —
Ia. — Sonch o pezo-ho eus an hano-on-se pa deu ar
mare ? — Oha. souc'h avoale'h — Lavaret a c'haile diu
piou int ? — Setu hio amz ha Tad pehini so en Eur,
hoc'h hano bezet sanctified. — An den divemor a lavaras
ar heden ed-ha-hel difazi. — Nad, eme ar beleg, setu
azo ar Batez, brema ho gouzoc'h mad. Gaelet a rit n'oa
ket ken dies da zesk. Brema-ta e c'hellot he lavaret
evel ar re all. G. M.

KELEIER.

An Aotrou Cabon, vikel e S. Martin, so hanvet aluzener Ursulinezet Montroulez.

An Aotrou Carion, vikel e Cleden Poher, so hanvet vikel e S. Louis Brest.

An Aotrou Leon, mestr beleguef, so hanvet vikel e Plouigneau.

An Aotrou Guiziou, vikel e Plouigneau, so hanvet vikel e Conc.

An Aotrou Rous, mestr studi e scolach Lesneven, so hanvet vikel e Redene.

An Aotrou Calvez, vikel e Conc, so hanvet vikel e Plouvorn.

An Aotrou Goavec, mestr studi e scolach Castel so hanvet vikel e Cleden-Poher.

An Aotrou Calvez, F. mestr studi e Castel, so hanvet vikel e Melgren.

Frances Jezequel, mestr ar Forest Landerne, en deus recevet ar groz a honor. Al labourer donar honorabl-se no 53 vloas so o cary

Lenn a reomp er gazeten an Ocean, eus a Vrest : An aotrou F. Kergrist, mestr Carantez, a sciz deomp al lizer-ma, oc'h hor pidi d'he lacat en hor c'hazeten.

An Ocean a laca al lizer-ze ed-ha-ed ; mes ro hir eo evit m'he zrofeomp oll e brezouneq. Setu-ama a betra e coms an aotrou Kergrist

En eon asamble a vedisinet arondissamant Castellio, eur medicin en deus, en eur brezeguen, parlanet a enep ar re a ra med sinerez displeal, da lavaret eo, ep otre al lezen. Comzet en deus a enep ar zorcerien hag ar simillerien a bep seurt en em emet da glasc paraa tud elan ha da rei louzeier, ep gouzout anzout ar c'blenvejoen na neira, hag er memes renc gant an dud-se var hero o taol an tamal, e laca ive ar seurezet guen po seurezet ar charite. Ha setu perag en em zao an aotrou Kergrist a enep ar brezeguen-se hag ar re o deus roet ho assant diz.

Goude beza diskuezet oa souezet e lacajet ar seurezet e renc ar simillerien a drompl an dud, e lavar envelen.

Mear oun eus eur barrez hag a zo seurezet enli, ha bemdez e vezan test eus ar vad vras a reont da dud ha ne ellont ket kerchat ar medisin var ho zro a vianoc'h evit 20 lur en deis ha 30 lur en noz. Ne allan ket clam ep en em zavel stari a enep eur rebech hag a ve c'hoant da ober da zeurezet ar charite evit d'ar sal a hailloonet a glasc trompla an dud, oc'h ho lacat al er memes renc. Ra deui medisinet ar Finister da zifeu ho gurio, me ne c'houlennan ket guell, mes da viana e tleket beza dereat ha leul. ha lacat kem ekeac'h ma zeus. Sur oun penaus kement hini a anavez petra eo eur c'hristen dicarresset, a zonyo evelonme.

Goude beza diskuezet penaus ar re so er c'hargou lueka o deus ato meulet ar seurezet-ze ha bet zoken ato eur respet bras erilio, goude beza diskuezet ez eus c'hoas re all hag a ve gallet da Jamal er memes leson

ep gallout goude ho lacat e renc an dromplerien hag ar filoutel, an aotrou Kergrist a echu he lizer en eur lavaret d'ar vedisinet penaus ne de ket al lezen, mes ho skant hag ho vertuzioz ho unan eo a ra d'an dud ho c'blase ha caout sians enho.

Lavaret a allet ive penaus anez ar seurezet e variche mear a hini ep medisin, da viana var ar maz, ha penaus pa vezont clasket, eo ar seurezet o devez lakeat ho c'blase ; rag kercent ha ma velont danjer, e vezont ar re guenta o crial da c'houlouen eun den gouziet vardro an den elan. G. M.

N'eus ket pell eus maro eun den hag a lenne an aotrou, hag a lavare pell araog pesent amzer a illic beza. Setu brema adarre eun all o sevel hag a lavar deomp pe seurt amzer hor beza An den-ma so er gnez a Gahors hag a rer an aotrou Nick anezan.

An amzer a bromet deomp ne ket eus ar c'haera. Mis ebrel, emera, a vezo henvel oc'h mis meurs, mis mae a vo henvel oc'h mis ebrel, ha mis even henvel oc'h mis mae. Ha pa en em dromplse eun dra bezag, den me oar vad n'en em glema. Setu ama amzer mis ebrel :

Eus an deis kenta d'an tri, caer, ien en noz.

Eus an 3 d'ar 5 chench dijench, barrou.

Eus ar 6 d'an 9, sourradoz avel ; glao pe erec'h e lec'hennou.

Eus ar 10 d'an 11, taolioz avel gant glao pe ep glao.

Eus an 12 d'ar 14, chench dijench, trec'h ar sec'hor d'ar glebeur.

Eus ar 15 d'ar 16, taolioz avel gant glao pe ep glao.

Eus ar 17 d'an 21, chench dijench, amzer c'hleb.

Eus an 22 d'ar 26, taolioz avel gant glao pe erec'h errez ar broieun.

Eus ar 27 d'ar 28, caer, ien en noz.

Eus ar 29 d'an 30, chench dijench, barrouoc. G. M.

FRIZ AN ED.

KEMPER. — 25 Meurs.

POUTNABAZ. — 30 Meurs.

Guinis 45 lur, 51 c

Guinis 45 lur, 76 c

Segal 9 lur, 25 c.

Segal. 9 lur, 32 c.

Eiz 8 lur, 13 c

Eiz, 7 lur, 42 c

Ed-du 9 lur, 20 c.

Ed-du 10 lur, 48 c.

Kerc'h 7 lur, 06 c

Kerc'h 7 lur, 38 c.

Avalou-douar . 2 lur, 11 c.

Avalou-douar . 2 lur, 07 c.

MONTRORLEZ. — 25 Meurs.

BREST. — 3 Ebrel

Guinis 45 lur, 60 c.

Guinis. 44 lur, 78 c

Segal 9 lur, 25 c.

Segal. 43 lur, 26 c.

Eiz 8 lur, 80 c

Eiz 7 lur, 95 c

Ed-du 9 lur, 20 c.

Ed-du 10 lur, 28 c

Kerc'h 7 lur, 16 c.

Kerc'h 7 lur, 24 c.

Avalou-douar . 7 lur, 00 c.

Avalou-douar . 0 lur, 30 c

Ar Gerant - AR. DE KERANGAL

KEMPER, MOULET GAZD AR. DE KERANGAL, MOULET AN EHOOMET

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR REP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Don Abonnement d'ar Gaseten a goms :

Evit eur bloaz	BIAT SCOUT.
Evit c'huec'h miz	BER SCOUT.
Evit tri miz	C'HUEC'H REAL.
Eur gaseten ebelen	BIAT VENN.

Ar baqamant a dia beza gret arneg caout ar gaseten.

ALAPU.

Ar scrijout a ve c'hoant da local er gaseten a dleer da adrepi oñ d'an Autrou MURVIL, Belec e Kemper.

Ar paeamanchou a dleer da adrepi d'an Autrou SALAZ, epen. Ar baqamant a guement e ti an Autrou SALAZ, Ribec, ru Kereon, e Kemper.

Memo.

On Tad Santel ar Pab, alao ker iac'h a ma onfe beza, a zisvez bepred, var an ear aneza, ur sizians vraz e Doue, ac e Rom, dre ma z-a a dre ma teu, an oñ, o taoulina evit beza benoiget ganta, a zisvez deza o c'harantez ac o jos, evel m'en dleed d'an iou a ra evit Jesus-Christ var an douar. Bep guener, epad miz meurz, kement zo a gristenien devot e Rom, a zo da Hix Veur ar Vatican, da ober bizian adolgerancon; a bep bloaz erlise Neuze e velont Tad an oñ gristenien, var e zaoulina, a haru bez an daos Abostol Sant Per a Sant Paul, o peñ evit ar bed oñ; ac o velet aneza, ar re a ve iou o c'halon ouz Doue, a zont aneza o tomm, ac o teneat. O! Ac u zo c'huec, ar pelec'h a vez lavaret eno neuze! Derguener diveza, ar re zo e Rom a velt Tad an oñ, o tiken da ober e bedenn da Sant Per a Sant Paul, an ear aneza joaz ac caracterez, daoust d'an oñ iudazerez a reer deza.

O veza m'en digor ar Jubile ar 3 a veurz, e caver an izou dalc'h-mad leun a dud, ac e veler o d-euz atao an dud eno ur feiz c're, an despad d'an oñ ardon a lacer da glasc digristena anezo.

An Autrou Doue, aned eo, en d-euz truez ouzomp, endomp da veza digar, ac a lez pell ganomp Pius Navet. Abaou mema o penn an Hix e penn ar Gristenien Gaseten, ez euz maro dec a tri-ugent cardinal, a ma vize dionz tro, ne vize mui ganomp var an douar, pa ne d-euz, en oñ, nemet dec a tri-ugent cardinal.

An diveza maro, eo an Autrou Wiseman, maro e Bro-Zaoz. D'ar 13 a viz meurz eo servich vraz evita e Rom. Tad euz a Vro-Zaoz ac a zo eno e chom, o d-euz bed an aviz vad da laaat cana ar zervich-se evit an iou en d'euz gret kement a vad ac iou kement a enor d'e vro, ac o d-euz choazed an tregonvet deiz goude ar maro, evel ma car an Hix, agerviz ar c'hustom eoz da laaat cana ar pezh anvet guch-all Servich penn ar miz, pa varvas Moises ac Aaron pohl Israelfa reas eoz ive, ac a voelas dezo euz tregonvet derviz.

(An novezonion all euz a Rom, a leun ur vech all.)

Rouantelez Frans. — Kentellou euz ar re guera a gaver var ar vandamanchou o d'euz scrivet an Ekabien da gristenien o eacopi. Escob Versail, e kichen Paris, a glenn va an diac'h a vol er gristenien e kever ar Zantloz. Ar Zent a vane, « Deficit Sanctus. » Evel ato, e veler c'hoaz var an douar meur a zin a vraz cristen, a drugar Doue. A bez e ve trist, gloare ar bed, euz e ve.

Escob Bolley, evel euz Kemper, en d'euz goure'he-mouped ma vize laaat pluzennou ar Jubile da velleit d'ar Polenn heuz, a zo teist meurheil o doare. Mañtr a relec'h o c'levet patro a reer dezo en o bro, ac o racontet te'het e Frans pe e leac'h all.

Escopi Sant (Sens). — Caerennic ar gristenien e Sant, a goms doomp divar benn Abate Fleury, ac ur miraelou a ra reliyon Sant Beneat. Gouzout a rit petra a c'hoarvezas gant Sant Beneat Un droad eo eat da velet Scolastica, e c'hoar, a pa zozas distrez d'e guent, Scolastica a gaver ker ber an amzer gant e breur, o comz divar benn joazou an Ee, ma peñs Doue da viret ouz Beneat na gortaze anez ker huan. Ma tirollas ur glao-beuz, ac e rañcas chom c'hoaz gant e c'hoar, da gouñ var ar joazou a zo o velet Doue en Ee. Ar mirael-se, evit doare, a veler c'hoaz o c'hoarvout, pa den zec'h-orou braz a pa vez pedet Sant Beneat a Santez Scolastica evit caout glao. Procession a reer neuze, ac e vez douget arched Sant Beneat betec ar chapel, a roer anez Scolastica. Berench ma z-a ar breur d'e velet ar c'hoar, eme ar vroz, berench ma z-a procession Sant Beneat da chapel Santez Scolastica, e sa e com-moul, e veler an amzer o c'holo, ac e eouz un doue-bil, ur glao-braz. Ar vroz o d-euz kement a sizians er pelec'h-nou a reont da Sant Beneat evit gouñ glao, ma velleit uon o vont d'ar procession, eb diglavet ebet (evel ma comz ar re goz ac ar vretodet freaz a die balleg, pe evit lavaret lazter-galleg, eb parapluñ, e ve lavaret aneza. Setu aze ur penn-baleh ac en d-euz c'hoant ober goap euz ar Zent.

Rouantelez Pruss. — Ar Gristenien galloc, o rouantelez Pruss, a zo e caonv d'o Arc'h-Escob, Léon Gryliski, a zo maro. Arc'h-Escob Colaga, er memes Roue telez, a zomaro ur penadad, ac e c'her kementad rouantez lagre evit miret na ve lakeat unan mad a darre en e blas, ma kement nec'h oll gristenien Pruss o telet un Arc'h-Escob all u vankout, n'oujal peghement a boan a vazo ive n'lakeat unan mad da Arc'h-Escob e Posen. An ini zo nevez maro a ma unan dre si, n'ekel soner e ve gret kement a gaonv deza. Diou vech eo het e Roue, ac an Tad Santel ar Pub a zisengze alao deza e a pa ar deza ac a joa ar er bloa-ma, e mix e huerter diveza, Pi Navel en d-euz digressed deza, e donezon, ar c'honlaucenn vankiged a zo ganta en e zoen e p'rorenien ar Chandelour.

Arc'h-Escob Posen en d'oa lakat ober e arched tri bloaz abars m'oa maro, ac edo ganta en e baler-escob. Lavaret en d'oa ive penad e felle deza beza guisket, pere oa ar g'ra c'haerhou a ranget da gaonv var ar vary-scoen en e bla, da c'h'hortoz mont d'ar vered. Ar Vint Venn ou d'oa gouennet ma vizo lakeat deza, an ini a zo ganta e Roue, epad an Oves caer pa edo an Tad Santel ar Pub o reas cleat da anad d'ar bod oll ar c'h'ron e d-euz bet ar Verc'hes Vari da viza crouet alao dibec'h-caer, alaozo an dea-se, e lavare e m'oc ar Vint a zo euz ganta, mont ganta en douar.

Nevezentou eus an Amerik.

Aved eo n'eua ar virionez nemet el lezenn Galloc, a ma ve lezet an oll en d-euz e h'ikin ebed, ma ve roet kement a dro d'ar Gristenien Galloc evel a vez roet d'ar re a zo gant a lezennu f'oz, na ve nemer a heretiket var an douar, nemet ar re d-euz euz ar virionez dre ma eo control d'ar fallagrez. Mar g'ra ar Gristenien Galloc d'ar re all evel a reer dezo, e ve clevet ar c'h'ri-fors o sevel en o eub.

Brema ez euz un nebeud m'ou, daou gronduer m'oune eus a douez ar Jazvien uen Mortara e ano ac agile Coen, a c'houlennas beza baderet a lakeat o ano var rull bugale an Iiz Santel. Anadout a reat n'euz euz euz ebed nemet e breutier Jesus-Christ. O bolontez o-unan eo a reat Mad! n'oa nemet ar c'h'ri-fors etouez un darn vad eus ar c'hazetennien c'h'f'ag, o douez pa vizebet an Iiz o lakeat an daou gronduer calong-e da viza christien dre n'ea ac eub o meno. Er c'hontrol, n'euz fors petra ve gret da ur c'hristen galloc evit e lakeat da d'ar divar al lezenn vad, ar briz-doctoret-se ne gavint eno abeg ebed.

E kear New-York (New-Iore) en Amerik, ur c'h'ronduer 11 vloaz viza bemdez ro zaved o vont d'ar scol. Perse? ar scolera ma Uguod, ac ar gentil genta a vize lemmet n'oa ket errez al lezenn Galloc, ar c'h'ronduer e c'h'boet, evit ma e-ze ar gentel-se abou deza. Ar m'estr-scol a zantas, ac al lezenn d'ar bugel en devine gant ar vax pe ar fouet, ma vize er vech all diveret o vont d'ar scol. Ar c'h'ronduer calong ne reas man obet evit ar gourdrouz-se, ac epad daou viz diouta en d-euz bet gant ar fouet pe ar v'leann, eb m'en defe gallet ar

scoler digalon e lakeat da d'ar divar al lezenn vad. Un all, Paul e ano, a zo bet ardissech, ac a zo eat er c'h'la epad ma edet var gentel an ugnodet Mes, caer en d-euz bet ar m'estr Ugnod e verzeria, o acourgeza, betec e lakeat o na nemet ar g'ad eus e g'ofic paour, caer en d-euz bet, ar c'h'ronduer christen a lavare alao euz — Biken, me ne lemm ar gentel-se — Ma rancas ar m'estr eriz euz. Un afer a zo bet clasket ober deza, mes ar baronien o d-euz-caved o digarez da lezer an afer a-dreuz, ac ar m'estr a zo lezet o h'ina. Evel sto, an dud vad e New-York o d-euz savet ur zom ar c'h'ant etrezo, a prenet ur v'leann a enor, ur v'leann aour da Paul, ar c'h'ronduer benniget.

E-kever an droug t'acomp ar mad. Er memes kear-se, au ti-kear en d-euz roet, d'ao u'lella mouez, da lavaret eo, en d-euz votet 25,000 sur da scol ar Tadon Jesuit, evit ma vizo scollet mad ar c'h'ant.

Ouzenn, eo anan eus ar c'h'ron braz er vro-ze, ez euz consacred eun iliz caer, e kear F'adellu. An iliz nevez-se a zo var ramp alaozo a bloaz 1846, abaozo 19 vloaz. Var ar memes g'bari ac ar m'estr t'acomp iliz Sant Charles e Roue, anan eus ar ro g'bari, eo savet catedral F'adellu. Caer eo da v'leat dre al oll d'ar kear, e g'bari pa ve o c'h'elver an dud, ac o lavaret dezo pe du treit evit mont d'ar baradoz, pa o euz euz al ebed da vont da nemet dre an iliz santel Galloc, a zo ar penad e Roue. Caer eo beza o F'adellu, pa oeu consacred an iliz nevez. Tri Arc'h-Escob a zo, daouze euz, o m'estr ac o c'h'ron g'bari, ac ouzenn daou c'h'ant beleg. Catedral F'adellu a zo consacred, bete v'lema, tri milion, da lavaret eo m'oua scouet, dec eant mil scouet, savet tout divar an alaozo. Ac etelec, o ranc beza un ene mad bezaat dre-eno.

Nevezentou eus an Itali.

Nekel ar gourdrouzou spontuz eo a vane d'ar re o d-euz brezeleked, evit disear an iliz a h'anaat e domar. Ar maro a sear var ar pennou brassa, eb lezer ganto euz a m'estr d'ou em cojal. Unan all eus ar re-ze a zo nevez maro, Ferdinand Pinet. Evit douez, n'euz bet ano ebed a hardon g'bari e vele. Un all eveda, Cosimo Ridolfi, a zo maro d'ar memes euz. Ar c'h'elved tom en d-euz sammet anez.

Nevezentou all eus ar broiou pella.

E Madagascar, ar visionerien a c'houlennas alao euz a eneo da Zou, a m'ou h' a r'ant c'h'ant, paevet m'ou ar Zou ano, o lavaret droug euz a vro Frans. Ar zom a d'ou euz fors ar c'h'ant, evit g'ouid an dud d'al lezenn c'h'ant, ac ar visionerien Galloc n'o d-euz ket al lezenn ar c'h'ant-se.

Demost d'an enezenn v'le-se ez euz un enezenn all, a g'lev euz rouantelez Frans, enezenn Bourbon, eled h' ma e-ze euz a freret ac a lezennet, a ra scol d'ar v'le. Eus a enezenn Madagascar ez cont di d'ar scol, pa v'leant leat da vont, petra lemmet, o Madagascar en euz ive

disaparierea a leonului, ar ar gounner Dupre on d-eu
aveez lakeat cas dinn alt.

E Bourlon ez euz bet gaelet, o miz eosi diveta, um dra
 gaez, o catedral Sant Denis. An dud a zirede d'arrou a
 ya euz o drautegad, o velet ur rummad mad a dud, re
 gar, re izouane, o zontia o frun da recco ar vadiual
 digant an Aotrou Pyron, person Sant Denis. Danou euz
 ar re a zo bet badezet en deiz-se, a roa ouzpen 100 vloaz
 peh uri anezho. E parrez Sant Denis ebken, ez euz bet
 badezet, a nevez zo, peizec a eant panno, eb conta ar
 re zo bet badezet en tri de antreant parrez all euz an
 euzenn-se (lud a anv anezho euzenn ar Reunion.)

E tro ar ~~uicmez~~ mare ez euz bet guelel, e Madagascare, un ~~arrest~~ ar ~~charra~~, pa edol eno e raony dan tad Webber, bet epad menez a vloaz, missionner er vro. Paout ac all, oll o d-euz gvat raony dera, o doare pa o dez, ze diouaret un tad, ac u d-za.

Epud an noavez ma oue e gor, var vary-sezon en ille,
an iliz ne zalcunas ket a dud, tud alao o vont ac o tomt,
tud e pedi. Ar vugale skol o d-euz e hoanted mont ive
d'an arvest, ac o d-euz tremened an voz, peno-da heuo,
shoz corf mare o zail, o ped, o caga vrez an anaou.

Andronic, de la un auterament, pa ome cassat ar e hord
dar vered, e ome gasket ar brocesson garr meorbed,
vadu da veza ur brocesson garr v, n vont a de-iz kear
Tabanary, ar gear-dalon F peun ur brocesson oz viza
a vogale guiskel e d'are ar e choristet dre ama, bugale
eus ar rehuved ca l'uan anez mab d'an ma zol ma
ar e hema moute d'ar rouner, a toa n' tungen ar groaz,
ma ma oaz gant sad ar de d' ma d'ac ar s'arf, ca all
un ezais. Ar Rouner, e d' da veza il vider a zavas
var e frenet d'az az il ar v ar brocesson n vont abon
ar e choristet d'alon ken a ma vade l'el ar e hanv o
vont varz ar vered.

Clasat e d-euz, gondo, d'ac a suoneria ur prezant,
prezant ar c'honv errez ar c'haz, ac epad seiz deroez
e d-euz great conny gaul tud e laez, da lavaret eo,
ehonmet eb munt e nep' t'ac'h, e ac e bugale etel pa o
desize diounered un tad

Ar eugale seul oc ar gristenezi n d'heuz distroussed,
distansonnennel o b eo. ar o looked var o dioussouz epad
ur pennad amzer, evit desqueez eb o gliz e reolad eaduz
d'eo tal pevez mard. Grae eo lenn ar seurt kentelion
divar beun ar broad gonz, goude lenn, var ar c'heleier,
ar per a zo l'et great, en deizou diverza-mo, en ur verred
e kear gand, ar e kichen rouantelez Frans. Tud dizacred
a digoustians o d'euz bruzoned ar vein-bezion, dizoloed
no arched. Mez eo gwelet kement all eo ar vro
gristen.

Netezemla emz bro Chin.

Setu ama ur pennad lizer, serried eus a vro C'hon,
(Yun-Nan) gant an tad Chicard, d'e c'hoar n zo leana
• Niurt, er Porton

Y'a c'hoar der.

Remont a ma soorja bizi d'an shella sanielea, me so
e vori da goma d'it divar-beun un deu satel, e peh

leoc'h e taver unan bennac. Sell, sell arn unan ac a
dalc'heñ a-meur a-un all, va scolarer cox eo.

Epăd e oîl amzer en d-euz great scol, ac ez ouz brema e chous ugent hennac er acol ganto, adalce ar-
tamin belec ar pardaez, etre dau henn ac bloaz, e ra
acol dozo E amzer a zo implied ker guz ac iei er ma-
mac h en ur gourent. Meur a mui a zo o vev dindan ruz,
o vev e gourent, a neket ker striz an urz ganto, Muntin
mad e soo ac e ra e bede a vint n ac e beoud madita,
gonde ze ez a d'ar luntou da vit dour da aza e bredic
houel. N'euz begeta ru e die e-mou

[illegible]

Lavar d'io, va e quar, ar acut tul-se, ar int-i va zo
stane, se n zo tate anco e bñ Frans? Ac en em gaved
out-to bet ganto? Pa glevi e vezu-me erruet var an
derrez-ar, mar floyez bikeo e vezu-me erruet eno, var
ar memez derrez, var ar memez potenn gent va mest-
seol, e zoan conjez d it da glevi an dro d'am laezat da
zant d'am c'hanonizet.

P. CHICARD.

HISTOR ZANTEL

Name. — Map dist. — Tour Date.

(BRIEF PERSUASION)

Non, l'hommeur d'offrir, à blâmes et vintien, hant o vera

evet guin, a behini ne anavezse ket an nerz, ez rae mezo, hag en em gavaz en he delt, ho gori dizolo. Kana, o velet ha dad dizolo en em doare mezuz, a reaz er meaz en eur c'hoarziu, de lavarout d'he vrendeur, Mes Sem ha Japheth a guemeraz eur vantel var ho uskoaz, hag en eur vont var ho c'hiz, e taoljont ar vantel var ho zad, trei a rejont ho lenn, ha de veljont ket nozded ho zad.

Noe dihunet euz ha vestediguz, o klevout petra en devoa great an eil euz he bacted, a lavaraz : Milliguet ra vezo Kanaan, mah hena Kam, ra vezo sklav memes dindan sklavourien he vrendeur. Ra veonigo Doue Sem ha Japheth ha ra vezo lignez Kam sklavourien dindan-ho.

Noe a vezaz c'hoaz tri c'hant hanter-kant vloaz goude an diluch, hag he holl vuez a oa nao c'hant hanter-kant vloaz.

Bugale direspel e kenver ho tadou hag ho mammou, chetu aze eur guentel derruñt erid-hoc'h. Mar tuit ho tuit da glem ouz-hoc'h dirag Doue, Doue hen talvezo d'hoc'h, ho pugale zoken var ho tere'h a holl beza vezaz a gurement-se.

Ha c'houi, mesverien reuzedie, guelit dilere'hou meuz ar vesventi. Pet gail akouer, pet kentel fall, pet ma loz na ruit-hi ket d'ho pugale, pa goezit er stad truezuz-se! Adaz! ar mal-osiou-ze a bouezo varc'hoec'h ha var-erzio ahred pe zivrezad.

Ne oa neuze var an douar nemet eur iez po eur memes mod-prozeg. Evel ma teue an dud euz a gostez ar Zao-Beot, e c'ayport ar lignen vraz e douar Senaar, hag e c'ayport en-hi. Hag e leverjont an eil d'egile. Deut, greomp brikennoù ha poazomp-ho en tu. Hag ho devoue brikennoù c'hoec'h mein, ha antoma c'hoec'h pri-raz. Deut, greomp eur guezar hag euz tour euz-a behini ar hek a iolo betek an en; ha brudomp hon hano, ahart ma en em skignomp dre vroioù an douar.

Hag an Autrou Doue a ziskennaz da velet ar guezar hag an tour a zave bugale Adam. Hag a lavaraz : Chetu ne d'int nemet eur boal, ha n'ho deuz nemet eur iez hepaen. Roulc'het ho deuz aze eun dra, ha ne ehan nt ket ken n'na devezo peure'hreat ar pezh ho deuz lakeat en ho fenn. Deud eta, diskenomp, ha kemeskomp ho frezeg, en evelep iesoun n'en em glevint mui an eil egile. Er c'hiz-se e oc ret d'ezho ehana da zavel ho c'hecar, hag ar guezar, po guentoc'h an tour-se u ve hanvet Babel, abalamour ma oue kemmesket eno iez an dud, ha Doue ho c'hassaz ac'hano tu-ma tont dre holl vroioù an douar.

Lignez Sem a guemeraz al loden vella euz an Azia var zu ar Zao-Mool. — Lignez Kam en em skignaz var zu ar c'hresteiz betek an Afrika. — Ha lignez Japheth a fognaz var zu an hanter-noz, hag a dremenaz en Europa dre zonnar ha dre vor. Ni gret e tiskenuomp en

a lignez Japheth. dre he vap hena, Gomer, tad ar Germaned hag ar C'hallaoued.

Tour Babel, pe tour Babilon, a zo brudet o pevar c'horn ar bed. Ar bañned a gomze anezhan, pa lavarent eun ho fahiennoù, penaoz en amzer guechall, ar Rameed, pe ar gearded a verniaz menesioù an eil var egile erl kerneront dre nerz rouantelezh an en. An histor a lavar ivez penaoz ar c'henta den a zo bel adoret evel eun done-faoz, a oe Bel, roue Babilon. Nianz, he vap behini a zavaz pe a greskaz ar guezar a Niniv, a reaz d'he dad eun templ hag eur bez caer menbed, hag a c'houe'hemennaz d'ho bobl he adori. Ar roud-ze euz a Vabilon, hanvet Bel gant ar bañned, na hell beza nemet Nemrod, ar chasseur braze a behini e komz ar skritur, hag a oe ar c'henta oc'h ober he vestr var an dud, hag a reaz a Vabilon ar vestrez-kear euz he rouantelezh.

Dou zonzjont a oa o sperejont an dud, pa en em lekejont da zavel an tour-ze. Unan da lavant komz anezho da viken, ebeo, d'en em zifenn ouc'h Doue he-unan, e cas ma vije denet c'hoaz d'ho c'hastiza dre an diluch. Mes Doue evit diskenomp penaoz ne ket dre an onrgouill e kerzer c'rezeg an en, ha penaoz eo guelloc'h d'an dud dizarni ha vuaneguez dre ann humite, eguet elask en em zifenn ouc'h he justiz dre venosioù foll ha didalvez, a ziskennaz, eme ar skritur da velet labour bugale Adam ha da ober goab anezho. « Eur hobl tud int, emez-han, ralc' troz zo gant-ho, taol chanz e teunt a benn euz ho zamm-labour, lujomp ho frezeg, da velet. » Ha chetu hon tud vraz n'hellont mui en em glevet. Ret mad eo d'ezho lezel ho labour, ha mont pep hant en he du.

KAN

Tom Ar Ghernez. 25.

Noe, tad ar c'houmdeien,
A labouraz ar viken,
Hag a evaz gant anezho,
Hep he anaout, bete mezu.

Oc'h he velet, kam he eil vap,
En em lekeaz da c'hoarziu goap;
Hag a lavaraz d'he vrendeur :
Deut da velet stad ar mesneur.

Ar re-ma, o vont var ho c'hiz,
Gant doujanz ha gant honestiz,
Eur vantel vraz var ho uskoaz,
He zaolaz var ho zad en noaz.

Dihunet euz he vezventi,
Noe, o klevet ar fazi,
A viligaz he vap dizour,
Hag he lekeaz sklav d'he vrendeur.

Morianed du an Afrika
A gounter zo muien d'ezho;

Hag an dud-se a vez guerzet
Er broiou all, evel sklaved.

An dud, cressket var an douar,
A choumaz e plenen Seunnaer.
Ha n'ho devoz nemet eur vez,
Evel tud euz a eal higne.

Hag e levezjont etrez-ho.
Brudomp da vikenn hon bano,
Abarz monet er broiou pell
Greomp eur gnear vraz, eun tour huel;
Eun tour a iel beteg an ee
D'hon difenn diouc'h diluch Doue.

Hoguen Doue a ziskennaz
D ho guelel, hag a lavaraz :
« Oh ! euz tud int, trouz zo gant-ho,
« Mont a rei da heñn ho dezo !

« Reustlomp eun tammik ho frezeg,
« Da velet hag hi'z ai d'ar bek. »
Ha chela n'en em glevant mut...
An tour zo e hoaz da achui.

Nenze pep rum, diouc'h he lavar,
En em skignaz var an douar;
Lod o chom tost, lod o vont pell,
Hag an tour oz badoet Babel.

**Pehini ar c'henera stad a vez roet gant Doue
d'an den er bed-ma?**

Ne deus var an douar m'hiér ebet, neus fors peguen
nel, a peguen dister e ve, da veta dispriget, mar he
great gant Igalde. Cals a dud kontsconde, ispicial var ar
meaz, a gred ferm penaos ne deus m'hiér er bed quen
poanous, na quen disprigeb, eguet ma ar labourer
e douar, a var gement-se a lasont cals.

An den divar ar meaz, a vel evit guir pa zignuez gan-
un mouet d'ar c'henera bras. autrouez gousquet gant mo-
terens ar floura, intronezet goloet a seiz ac a rubanou,
o daouarn euset en ho manegou, ac en despot dezan e
saz ennau e luouan peguen evituz na peguen pavidic
ar seurt tud se, o seoz dime paourqueuz tarmeaz douar !
a kontsconde, ma velle roet dezan lenn e guelel calon an
dud se ous pere en deus quement a avi, e velle cant
gouech an Autrou Doue da veza roet dezan o unan ier'het
da labourat, a douar da dret. rac e pe stad bennac e zao
laqueet an den e tle d'ere hel e renq en eur fazon dereat.
An hui en deus danves, a dle rei cals, dispign cals, laeet
da veta divar e goust an dud esomec, en eur guer, beza
var an douar tenzerier an Autrou Doue.

Ouspen-se, mar de ens a bers ar gouernamant e tle'h
an den pavidic ar renq huet e pehini er guelel, bezit eur
penaos, var fin ar bloaz e zao paourc'h an den-se, eguet
an distera tlec.

Quemeromp evit scoet eur General. Cals arc'hant en
deus da douch heb bloas, cals a dud a vent oc'h ostant,
ar groaz a heñn a lugerna ous e gostez ; mes ar General
se ne de quet evit eass e vreg da woole hi d'ar ater, nac
e vugale da gas an alar. An itron se, dre heñn evit ar
renq huet a zalc'h o aotrou, a dle beza gousquet caor,
caout plac'h a mevel, ar vugale a renq caout descadurez
bras, ar general euz e gostes a dle rei diguener d'an
officierien a so dindan han quer couls evel d'an neb a zalc'h
renq huet en dro dezan, caout logez misus, en eur guer,
dispign ato ac ato, a n'en deuz kontsconde nemet ar me-
mes peamant heb bloas, a diouz ma vezo easset pe
digasset o vizou a gresco ato.

Quemeromp brema eun den dameus eur renk diste-
ro'e, eur c'homis e stal eur marc'hadour bras, roet e
ve dezan evit o labour adalec goulo dezan beteg en pe
nav heñn d'ous an noz, anter cant scoet er mis, alies
nebeutoc'h. Quer couls ac ar general, ar c'homis ou
deveus e renq da zero'hel, ispicial var e viscamant,
gouscoude, mar bez for, o veza den yaouanq o hei bera
mad, mes mar teu da zimisi, guelel ar chench en em gavo
pront gantan.

Var dispignou an neb a so er stad se e zao euz avoalc'h
ober dre d'ur eur goet selear

E logez, peguen dister bennac e vezo, a goust dezan,
e quear, da nebeut anter cant scoet.

Souezius a quempen bras e vezo, mar en em visq en
e luouan, e vreg, a laqueomb, mar quirit, tri luguel, evit
cant scoet.

Mar deus unan euz ar vugale er scolach, eun all o tisqu
o vicher, ligit da nebeut daou e hant scoet.

Dister bras e vezo bevanq an tad, ar vamm ac an trede
bunel, ma ne zispignont etrezo o zri nemet e hocc'h
real bennac, ar peiz a ra e penn ar bloas, na ugent
scoet.

Getu evit an dispignou brassa pomp cant tregont scoet.

Mar en deus digant o vestr anter cant scoet er mis, ar
pez a ra c'hocc'h cant scoet ar bloas, e chom gantan
gondo quement-se, dec scoet a tri ugent.

Cant an dec scoet a tri ugent se e tle en em fresca
prena e guenoc'h, e c'houlou, a quement dispign all pere
a velle da ompri. Ma tigouez d'an den paour se elenvel
e quear, er gouzout a rid, neira evit neira, an neb ne
labour quet ar vezo quet pael, ne deus neuse, evit-an.
nemet an hospital, ac ar viser evit e dud. Na ped er
c'henera ne deus quet a anter cant scoet er mis?

Deuet e zao tro an tlec; laqueomb anezan en eun tieguez
a zao c'hant scoet. Feneant a mevier e zao sur, ma ne
deus heb bloas, divar goust e dieguez, a divar goust e
loenet da nebeut c'hocc'h cant scoet, daou a so evit ar
mesir, daou evit dispign an tieguez, a daou all evit e
c'hodel.

Ouspen se, an tlec a vev en e unan ac e dud, divar
goust e zaoar.

Ne zreh quet evit guir a vara guinis hem deiz, mea
quig en deus var an daol ac er charnel, leas ac amann en

arnet, greuz en o harg, a ma tige Doue cleaveit dezan, diouvec'h e vugale ac'hi e amezien, a gasso an peh labour d'e boent. Gouzout a ran, e leverfet e zec poan us micher ar labourer douar, en anzo a ran. poan usoc'h e zec eguet mout a vicher all, mes ioc het a liberto a zo oc'h e an, ons pen se, evit on me ne veian stad a voez e bed, enoraploc'h eguet him an tiec, tad maguer e guenvrois.

Dalc'ht ete, eo han Doue o pugale var ar raeas, de-quit dezo leno, scriva, counta, peira gnet, netra caeroe h; mes dis-quit ivez dezo d'et'nei logt an alar, a n'o testit quet da selahiea er e herioz o ioc het ac o brud val, ne ruset quet ens ar roujeden leuen, ne de quet ar porjan a ra ar marnali.

BOUET CHATAL EVIT AR GOAN.

*Beterabes, Panes, Carotez, Ciol-muan, Irenou
Caol saout*

(TREDE PESSAT).

Hevez eus tad ha ne ouzont neira. hag a gred u ho deus ket izom da veza enebet var gouadeguez an dour, sul divouezecoc'h ez int. sul vi e creont ez int fur a leun a vouezieque. Ar seurt-se a so o'is, hag a zalc'hi hael ho fenn etouez ar re al, me lavar, ez int lenvel ons ar pennon gouhou en eur pare segal ar pennon gouhou a zalc'hi seann ivez, hag a zioe ar re a zong greua. E nefent goul goudeoude penans pa vez p'ar boue-loanet, an tei a vez prim ivez, hoguen prim an tei, treud an dour, treud an rost, ha treud ar re, hag an den a so treud ivez.

Lavaret em eus re penad all, eo ar heterabes ar fannassa broucon evit gair, eur veterabezen vad a zo ker fannas ha penp pe c'hauc'h panes, ha guelloc'h eo da vaga ar chatal evit na zouch d'an dud. Unan eus ar guella heterabes eo an han melen crenn hanvel e galles (globe jaune) — Ar panes ne deont ket da val e douron kerne pere so peurva re var ha re seant. Ber ha eroc'kenne e vezont, n eus neira disounoe'h evit panezon erguisse. E Leon hag e Treguer e reont broucon caer, hir flour ha fannas, hoguen mizus int defat ada paezo a renkennadon. Pa vezont lak et en doreze, e vezont e bouennet cals essoc'h ha buanoc'h, onpen, teoc'h broucon a reont, abalamour o deus muioc'h a ear ha mu oc'h a hent evit ober ho e hrese. Ar peiz em deus disouezet mad ar peiz a lavaran, eo an tennalec panes great varlene e Rostoben dirag tud ha tieen dent d'eus a Leon hag a guichen Brest, evit guel et peguement a guem a vige etre ar panes adet gant an dorn hag ar re lak et a renkennadon. Ar re vella adet gant an dorn o'ho deus ket roet daou-uguent mil lur d'ro zevet arad, eleac'h ar re a renkennadon o deus roet tra-uguent mil lur!

Evit ada a rizenno, e ranker caout eur benvec da verca, evel am eus disouezet er penad all, o comz ens

doore da ada veterabes. Ne vez ket lak et kement a ed etre dent ar verkere da ada ar panes. Devarzec pe benvec medad so tre avna c'h etre ar rizenno. prena a rer eun adrevez rodelloc. a gaver er Paou evit deg seot. Nizata rer an a labars he deir e rabi, ha gouda o seerret toallou anaderez o loare teleur na re na re nehent. Mar coez eiz pe o zeg aden d're hep treotad hed, ar panes a e blazo g d'are. E h men-se mar i gouezont beza re stang, e tenner lod e eur c'horomat herkent ha na vezont glaz e na ar rizenno a vel hag e e haller ho e hoer not abars o ma vezo dent al louzeier d'ho gount.

A labar c'hauc'h a ra b'ar, eleac'h azeza var eun tors pep labourer a guemer eur rene pe zion etre ho zvesker, hag e za pen da ben e eur drone'ha al louze er po oc'h ho zeon gant ar dorn pa mout etouez ar panes. Evit ar c'hoen kenta, arad sket gant ar yar da d'ro'ha al louzon, nemet divar c'horrege, abalamour da zionag o'ha ar panes b'ar. Pemp pe c'hauc'h labourer a eil ober eun devezarat erguisse e tri levez. Et an eil e hoen hag ar re all, e e haller sket ker don a ma k'ger ober o E Rostoben e sachomp ar e hoemerez s'lejet gant eur mare h etouez ar panes. nemet d'ar c'hoen kenta, a reomato gant ar var. Gant em eus eus ar benvec-se (ar e hoemerez) e penad em eus gant var ar b'ar bez. Sed n'essoc'h ma vez lake ar c'hoen e rez-sternet eo ar ar panes. Sed teoc'h e vezont ra evel a leverer e Leon na e dorn na m'ar.

E arrez Rostoben e l'kont l'ema ar panes a rizenno e m'ar a deguez. Hincan a ra ivez nevez a Leon. E daouas ispiet ar euzer eun g'ar sepl a l'ar. Adrevez a zo eno brema. ha breac'h a voa euzer ho er ba ma e elase g'ar e a labour g'ar. E Daoulas an eler hoarn an o'g'ar, ar r'ul lerez, (rouleau) a ra brema c'ols lavaret o daouarn an oll.

Tu. de P

Goulen eured ar Vere'hez.

Ar voleso-se. hervez ma lavar ar scrifagnerien hanvel *Hollandistet*, a voa great eus a eur mean preius galvet *amethist*, hag a so eur mere eus ar guere'hid et hag eus ar ficente.

En unnevet cantvet. eur juzeo a Jerusalem le digassas en han, hag he guerzas, etouez eac'bezion all d'ar gontez Judith, pried d'enn Autrou bras hag a c'hoad hoel hanvet Hug. Ar juzeo a lakeas goulen Mari etre daouarn Rann er eus a Glusium pehan a c'hoarne neute aferon ar gontez. Rann a roas ar c'haerbezioo-all da Judith, mes d'et'hel a reas ganta goulen ar Vere'hez evel eun dra hresius, mes ep renta enor ebet dizi Deg vloas goude, map Hamier, ha n'en doa ken erouard nemethan, a gouzas eian hag a varvas trum. Pa edol o vont d'he zisker er bez, a savas en eun taol evel pa vige o tivarfia d'ioe'h eur pensad couk, ha dirag an oll dud souezet ha sponlet, o lavaras peira en dos great he dad ha peazur tenzor a voa etre ha daouarn. Goude e en em zestomas adarre en he lissar, en em astennas

An Aotron de la Malandiere, escop guechall a Vincen,
a so deat da Gwemper da gonsacri an oleo diziou
gamal-lit. G. M.

Ar re a ra heachou liir, a vel ive cals traon. Evelse
unan ar beachourien-so pere a ra tro ar bed, en deus
guleit, er Bresil, var rig eur ster hanvet Rio-Branco,
eur vezen hag a zo c'hoas cals brassoc'h evit kement
guezon so bet cavel beto vrema er bed nevez pe en
Amerik, petra benag m'ens bet guleit eno meur a vezen
hag o doa ment ha teoder avoalc'h. Ar vezen-ma,
ervez ma lavarer, a c'holo gant he seourrou douar
avoalc'h evit diguemeret ha disch'larv deg mil den,
douar avoalc'h evit maga eun tiad tud, ma ve lakel
dindan c'hounideguez. Eul labous bras a ra he lojeis
en he beg, hag eno emma ro huel evit ma c'helle beza
tuzet na gant fuzil na gant goarec.

Ep dale ive e vezo eus ober tro ar bed. Coma a rer
o brezaos eus eun hent houarn dreist an oll hanthou
houarn. Munt a rafe eus o Londres, pe guentoc'h,
eus ar guzer a Gales (e Frans) helle Calcuta. An hent-
se a dreusse ar Frans oll, Had, ar Bavier, an Turki
eus an Europ hag an Turki eus an Asi, a iolo a eil
ster vras an Eufrai helle pleg-mor Pers, neze e treusfe
oll Rouantelez Pers evit izoddi beteg henthou houarn
an Indez. Evelse beachourien ha marc'hadonrez a elfe
treuzi ar broiou-so oll, o pemzeg-dez, ep ehenet kar
houarn. G. M.

Ilis Loc-Maria Kemper so hano d'he c'hempou ha
d'he nevez. An Ilis-se so unan eus ar re gossa so er
vro. Savet eo bet ep d'oret hag an unnevet canvet,
hag eal eo breza divalo dre ar goss. Bez'ez eo goss-
coude unan eus an ilison caer-se hag a dleket caout
souti anezo evit d'el'her sonch eus an amzer goz.
Ar peadra a vanket helle vrema Loc-Maria a so hiro
o c'houlas otre ar c'honarmant evit delcher ar pe
a c'halver eul loiz, da lavaret eo, prezanchou roel
gant an dud vad, hag a vezo goudezo tennet d'ar zort
varnezo, hag an hini a garo, en devezo, evit eor guen-
noien lennag, billegou evit an dennadeo-se. Bez'ez eus
a vrema cals a brezanchou digaset d'ar presbital, hag o
c'hesperer e tiguezu c'hoas cals a re all. An arc'hant
eus al loiz-se a vezo lakel da sieour kempou an Ilis.

Bez'ez eus tud hag a so eruel pa vanker eun dra
benag dezo

Eur medicin paour divar ar meaz en doa kemeret
e erud eun nebeut danvez bara digant eun den pio-
vidic. Evel n'ho faec ket, hema a deuas d'he gant :

— Asa, emez'han, ac ket poent deoc'h-hu va faec-
me pelloc'h ?

— N'em eus ket a arc'hant.

— Mad, reit dia va zra !

— Siouas, debret eo.

— Roit din eun dra benag, eur pe arrebours...

— N'em eus petra.

— Mad ! s. — d. — Lakit din gadervezet ! G. M.

LAVARION HAN TUD SAN.

Blavez gliz
Blavez guiniz.

Pask pe Kasimodo
En ebrel sur a vezo

Pask gleborek
Eost baraek.
Morlorges caillarek
A Jac'n arc'h da vera barrek.

Sant Jorzhlik divar he dorthen
A lak ar vuoc'h da vresken.

Pa ve glao da c'houel Mark
E couez ar c'higuez er park.

ALI.

Ar re n'ho deus kemeret ar Gazeten nemet evit
tri mis, so pedet da nevez ho abonamant, evit
ma kendalc'ho ar Gazeten da erruout gantho.
Guel e ve ganeomp reeo ar bacemant dre eur
mandat-post evit dre ar pe a c'halver timbr-post.

PREZ AN ED.

KEMPER	1 ^{re} Ebrel	Post Vras. — 6 Ebrel	
Gouls	43 lur, 33 c	Gouls	43 lur, 76 c
Segal	8 lur, 34 c	Segal	9 lur, 46 c
Eiz	8 lur, 33 c	Eiz	7 lur, 49 c
Ed-du	40 lur, 21 c	Ed-du	41 lur, 63 c
Kerc'h	4 lur, 98 c	Kerc'h	7 lur, 50 c
Avalou-douar	2 lur, 44 c	Avalou-douar	2 lur, 97 c

MURMORLEX. — 1 ^{re} Ebrel	BREST — 40 Ebrel
Gouls... .. 43 lur, 34 c.	Gouls . . . , 43 lur, 23 c.
Segal. . . . 40 lur, 31 c	Segal . . . 43 lur, 31 c
Eiz 8 lur, 50 c.	Eiz..... . 7 lur, 84 c.
Ed-du,... .. 9 lur, 22 c	Ed-du 41 lur, 23 c.
Kerc'h 7 lur, 35 c.	Kerc'h 7 lur, 28 c.
Avalou-douar . 7 lur, 00 c.	Avalou-douar . 6 lur, 30 c.

Ar Gerant : AR. DE KERANGAL.

KEMPER, MOULET BARD AR. DE KERANGAL, MOULET AN ESCOFF.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a gouns ar brezonec.

Enn Abonamant d'ar Gazeten a gouns :

Evit eur bloaz	...	...	DAOU SCOURT
Evit e h. sec'h miz	...	...	DAOU SCOURT.
Evit tri miz	...	...	C'HEC'H BRAL.
Eur gazetenn ebenn	...	...	DAOU TEXNEC.

Ar baec'mant a dle beza-great araog raoul ar gazeten.

ALIOU.

Ar scrijlon a vo c'hoant da lacat ar gazetenn a dleer da adraññ oñ d'an Autrou Moxvaz, Belec a Kemper

Ar paemanchou a dleer da adraññ d'an Autrou SIZUN, epen. An abonamant a guementor e li an Autrou SIZUN, li-brer, ru Kereon, o Kemper

ALL.

Ar re n'ho deus kemeret ar Gazeten nemet evit trimm, so pedet da nevezi ho abonamant, evit ma kenda! c'ho ar Gazeten da erruout gantho. Goell e vo ganeomp receo ar baec'mant dre eur mandat-post evit dre ar pezh a c'halver timbr-post.

KEMPER, 22 Ebreul 1865.

A- c'hazelennou a Rom a lavar penaos/aiscoas n'eus bet kement a dud er guez-se evit ar Sizun Santel evel so er bla-ma. Ar pezh ne de ket sonet, rag oupen ar sizun santel, ema ive ar jubile. Noguenn evit sizun falc ez a bep bloaz da eun niver bras a dud evit guelel ar ceremonioù euz a rer eno en dervizion-ma. Ar ceremonioù-se so euz da velet n'eus fors pelvañ ho grear. Pa ho gueler en ilison cathedral eiaec ho eus cals beleien, int consagade cals caeroch, mes evit ho guelel great gant an oll solante ho rent d'ho, eo red mont da Rom. Pa vez ar Pap he unan e penn ho Cardinalet an Eskibien hag an dud a iñs eus a Rom, pou ne gafe ket dezan guelel Jesus-Christ he unan gant he Eblest hag he eskibien? An oferen bred d'ar raou gamb-lit, communion atudud a iñs, ar goulehamant tred, ar proceesion da gas ar Sacrament d'ar chapel hanvet ar Baradoz, ar guez Groas roet da bobet da venter ar groas, benediction ar palet pascet hag ar men font d'ar sadorn falc, a so, etouez cals a re-all, ceremonioù hag a so great e Rom en eun doare hag a douch eñon an nep ho guel hag ho heuil gant eur speret a feiz.

Hon Tad Santel ar Pap en deus roet d'an Autrou Plantier, Escop Nim, eur c'horf santel, corf Santez Antimidora, evel er bloaz 1854, en unan eus an toullou so diindan an douar diindan ar guez a Rom, en li ni a c'halver breved Sant Callist. Ar relegon prisius-se so

soñj da rei da barrez Amarg. Bex' ez euz, oupen ar c'horf, eur vuredic vian hag a so goad ar verzeren enli, ha var ar vuredic-se eo merket ar c'horzon-ma. Antimidora in pace, Antimidora o peoc'h.

Diindan ar guez a Rom ez eus aleis a doullou doun doun en douar. An toullou-se en em asten a dreus hag a hed evel ruion hag a so hir bras lod anezho. Ac'hano eo bet tennet guez all ar vein, ar guez hag an alreñ o deus servichet da zevel kear. Lavaret a eñf ez eus a Rom ilioù guez, unan var gorre hag eus all diindan an douar. An toullou-se diindan an douar a c'halver e gallec Calcomb. Eno en euz donae guez all ar gristenien epad perserionnou ar banet evit pidi, meuli Doue, evel ar oferen, eno a c'henterret ar verzeren. Evelso ar rorou-se diindan an douar a deus da veza berejou. Bep bloaz, dre urz ar Pap, e vez great euz enclase er berejou-se, hag e caver dalc'h-mad corf eur merzer benag ha n'oa ket bet dizoloet c'hoas beta vrema. Anaout a rer corf ar verzeren pe ar pezh a gaver eus ho relegon dre m'ho devoa ar gristenien o deus ho enterret, ar sonet da lacat ganto eur vuredic lenn eus ho goad, pe dre eul lizeren benag pe eur scour palmez merket var ar mean ho gofoe. Ar relegonier santel dizoloet evelso eo a gaf hon Tad Santel ar Pap da rei d'ar re a ia da c'houlen diganta.

G. M.

Eur c'hrouadur has vlcas diguemeret en he gant hon Tad Santel ar Pap

Cheta ama lizer ar c'hrouadur-se.

E Rom, ar c'henta sul euz a viz mae 1859.

Da zioù heur goude creiz-teiz eo bet lavaret d'omp o vijemp diguemeret gant hon Tad Santel ar Pap. Ho oamp erruet er pa ez, hanvet ar Vatikan, omp bet pedet d'antren en eur sal vraz e pchini e oa cals a dud. Aoun hor boa na vijemp ket hec' resevet hon-unan. Mes goude ma oa bet resevet holl eur faml all, e kemeromp fi-

sianz. Nesevet omp bet ar va d'vras. Va and eo deuz lavaret d'ar Pap e oan var ar poad d'a ober va c'henta komunion. Neuze am eus goulennet he benediction. Ar Pap em dalc'he didas he vrec'h. Peket am euz d'he droad ha d'he c'hoalen viz. hag ezomp mortet (pe hag ezomp et kunt). Deja a omp erruet var an d'vras pisen euz ar pondalez, pa zeuas eur prelad da lavaret d'am mam e oa goulennet gant ar Pap ar brasa euz he bugale. Mont a ran d'y diouz-lu. Ar Pap en deuz lavaret d'in mont d'averusa va c'herred e talle d'ezhan rei eum dra bennac d'in. En eur zistrei e redon mes p'am euz guelel ar Pap, a am eus em redet. O va gortoz e oa en he za, he zivrec'h croazet o sellout ouzin. Neuze e hoaz en deuz kemeret ac'haoueb didas he vrec'h, hag an Tad Santel en deuz lavaret d'in. Me fell d'in rei eum dra bennac d'hoaz he. Goulennet en deuz digantan : Pe hano ho penz? Respontet am euz : Mauris eo ma hano. Lavaret en deuz : *Mauris*. Az-lavaret a reo d'oe breloaded kement : *La r'sontra*. Ar Pap en deuz goulennet digantan : e pe leac'h e c'hoant-hu? e Franz, Tad Santel, e Paris. Dima a reomp euz a salion vraz. Ar Pap en deuz lavaret d'in : chetu aze ar Vauhan, ar e lamprou, an daoulennet, hag e tiskouez d'in aezhu gant an dorn.

Neuze, o tremen darag eus daoulen gwer, amach sant Per staguet euz ar groaz, eo deuz lavaret : chetu aze va imach. Lavaret en deuz goude o sellout euz he breloaded : *Porcino ragazzo* l'asur kea erouadur bihan. Ar Pap en deuz lavaret d'in : Mauris, hir bras eo an hent, n'ea d'ueh ket e hoaz skuez? Euz neubendir pe-lloc'h en deuz adarre goulennet ar memes tra. Respontet am euz : Oh! Tad Santel, se va d'is plijadur vraz. Pelec'h e c'hoaz ar Pap en deuz lavaret d'in : chetu ar souezet. Oh! 14, 12, Tad Santel, hag iud en eus tehee hoel var an daoulu pa dromenomp. Ar Pap a zalc'he he zaouagad stag varneou epad so atiser se. Ha guenta e tae ho c'hoaz va brech didas he hent. a goude o veza skuez : lezaz aezhu. Neuze en deuz croazet he zaouarn. Me valce en he guichen. Eur vork am euz staket euz uelbed ouzhan. Tennet en deuz euz ale huez braz euz he c'hoel. An ale huez-se a zo dantolzeet ha kea meurbed. An Tad Santel en deuz digoret he gambr. Lavaret a reo d'in antreu ar c'henta. Mes mo am euz en em dennet a gaster. En eur antreu, eo deuz lavaret : chetu va c'hambr, va guete, va sekretri. Goude-se en deuz ale huezet an ar euz he gambr. Guelel ar Pap a zo livet e raz. Eur c'hoel bed euz hag eur talazen en deuz, ha netra ken. No oa samed omp bon daou er gambr. Var he sekretri am euz guelel eur seurt horolac'h. Ober a ra euz a drouz. Lavaret am euz, Tad Santel, peira eo an xgn-ze? Respontet eo deuz : euz horolac'h euz reglen va labour. Var ar memes sekretri e oa eur gruc'h souer. Ar c'hoer euz ar sekretri oa goloet gant eul lien koaret. Ar Pap en deuz kemeret divar ar sekretri euz ale huez bihao, digoret en deuz eur skrin euz ar sekretri. Ar skrin-ze a zisten e kiz euz daol da skrin. Bez' ez euz pemp pe c'hoec'h skrin all, hevel an eil euz eguile. Er skrinou-ze am

euz guelel croc'hon, amodalouen, billegon mounez. An Tad Santel en deuz lavaret : Petra a rom me da Vauhan? kemeret en deuz eur pistron alouret. Lavaret en deuz d'in : chetu euz imach bihan euz ar Vercheux Vari. Neuze en deuz kemeret eur vedalen souer var belini e em pontet. Lavaret a reaz : m'h, m'h, ne ket se eo. Neuze en deuz tennet euz all ho clack e hoaz er sekretri. He c'hemeret en deuz, he sellet ha lavaret : chetu, ho leat anezhan em dorn. Respontet am euz : Tad Santel, c'hu a zo mad meurbed, ho trugarec'at a ran a greiz euz. Neuze en deuz lavaret : Eur beach mad a gektan d'oe'b (pe a sostantan). Kemeret en deuz va dorn euz he skrin, seouen me am euz ple-guet lian euz p'el stard da zero an Tad Santel ar Pap. Heil ar re am guelel o tremen gant ar Pap a vose hoarze hag a selbante souezet. P'ormet am euz gant ar Pap euz hanter heur pe tost. An Tad Santel en deuz lavaret d'in gant euz euz : *adieu mea figlio*, kenavezo, ma mab. hag e reo d'in he benediction. Benignet eo daou koulzeoude ar hanon euz pe bende arag. Neuze en deuz lavaret : Esperanz am euz d'ho kuelel e hoaz hep peil. O k'uec'at e oan bet an deuz arag. Sektantoul a reo d'in beza en euz. Erha ar Pap en deuz lavaret : Mauris, hen bi an Antreu, hen ho caso d'ho kerent. Euz offier a oa, me son, d'in memes e oa eur general. Eur prelad, gureket e glaz, en deuz lavaret d'in : c'hu a gonta kement-se oll d'ho kenseurt bihan a Pariz.

F. R.

E Brest e vraz redalec' k'ueg an 8 hag an 9 a vis gaoero.

Dar 25, 26, 27 a vis euz e vraz guelel traou euz e Brest euz digoret an hent honarn. Etoez an trou-all e velan e vraz rannet d'ou vech ar haut etre ar beorien hag an d'ou rannec, one vech a bea kear, hag euz vech all abers ministr an hent honarn.

Var an hent honarn-se adaler Gien, amp beto Brest, ez euz grent t'ouen labour euz ar re guenta. Seiz am ar re g'era da velet. Tost da Vengamp, var ar stering hanvet Trien, euz pe d' hag en deuz pemp bols a bea r'ouetd varnugment belander pep'ru. Var ar stering hanvet Gien euz grent ar prez a ha var eur r'ouetd, da lavaret eo, euz tolet d'ouar da g'era an dromen d'ha da bevel an hent pevarze troat' ha cant huc'oc'h euz ar gamea. Euz Ploare ha Ploarnen e tremen dre ar roc'h-se en deuz d'le ket an hent a za ha seuzet kement a labourer. Hentel eo o'c'h euz heur vraz diventi, eur c'haer-leo antre a ked dizi ha deg troat' ha tringuent d'ouder. Er Pontou euz grent a z'ouet' an hent bras euz pont a euz bols hag a zee troat' ha pevarugment huc'et hag a zo bras meurbed, hag an d'ouar so lakel da g'era trouzien an d'ouar so v'ra euz peuz labour bras. E kichenic kea Montroulez euz euz pontic euz da d'ouar an hent bras, ha goude o c'herred gant ar pont (vudoc) tolet dreist kea, savet a zueh kea, brassa tam labour, ar pen euz euz an oll la-

Mañeur gignas gread var an hent-se adalec Parik betek Breiz. Etre Sant-Thegonec ha Lanfivizius, var dromen Breiz, en em ive eur pont savet var an bolc hag o doue doue drouad ha daougent digor pepini suedo.

Ar redadegno kezeg e Sant-Brieç, a here eus bet comet kentoc'h, a vezo an 29, an 30 hag an 31 a viz gouere.

En eur c'harter eus ar Russi, hanvet Silieri, eus bet eur goal glenvel, lod a lavaro da ar vosen da, mes evit klere ne von nemet an tifus, an derzeo lford. Brema Joo eat couls lavaret ar c'hlennel en he dro.

Mañeur a zistroas eta da Goumpen, mes allas er pent lesta eur beurec da laout an door var ar fornener ar beurec-se a hanver compas-irrigateur. En eun heur, po vez stoul an amzer, e c'heller compen ganta danuzec eun trolad eñ. N'ens fons pion a ell labourat gant ar beurec-se. Eur c'hrenadar izet po bevaerz vrom a ell labourat ganta couls hag an des dromet ganta. Ar frer Judrien a lora da vana ar beurec-se ar vugala so ganta er seol, ha ne c'houles ket gwell evid disquez an doare da labourat ganta da gneement hun a e boantele mout d'be velet.

G. M.

KEZ AN TAD JULIAN MAÑEUR.

(TREDI PENNAB.)

Mañeur a zistroas eta da Goumpen, mes allas er pent lesta e eun controulet meurhed. Evel-se Tadon ar seolach ne gavet ket deraet ober misionon hep digarez ebet hag entre ma edot er marz a stad da huzel oc'h dispiçous ker braz. A hent all, ne oa nemet an Tad Bernard hag en em gounolecho da vont gant an Tad Mañeur. Hogen, penaoz an tad-se, anjet a c'houez'h vuz hag anter cant e c'helle hen beza goestl da guerez var droad dre oll barresion Breiz-ize. Ouz-penn-se ne c'houe ket ar brezonec a Kempenn o divye poan er o kumada drouk-han. Eun dra all en em gavaz ehoz evid he gontrolia mui oc'h var Escop Kemper a ioa maro hag ar ehalonnet ne vant ket cals aviz e vije gread misionon dre a aleg ne vellent ket an dal-souleguez suedo. Evel-ato e rajont d'an Tad Mañeur ar ehaloud da ober ar c'hatekismou, da brezeg ha da goez dre an oll Escopi daoust ma trenehant ontian ar misionon beteg gouzoud Mañeur ne touz ket en em glem an oll enz ar c'hontrolachon-se mes pedu hag aspedi a eure an Aotrou Doue da ziguer ho vrom ze er evit ar misionon, ha da e'chedal er eaz gant an Tad Bernard da guelenn ar re a ioa er prisionon pe en hospitalion Kemper hag ar parresion divar ar marz ma vuz galvet da vont en-ho. Hogen ar brud anezan o ma eat dre oll garterion Breiz, marku Mebe a ziguer da seolach Kemper pevar c'hant stouet evid bevaerz

an tad a labourer evid astidiguez ar re hogen (eus an Tad Mañeur eo e parlante). Prest e eun all a roaz eur c'hant stouet all, hag abarz nemer e one savet peadra evid mezur liviziken daou visioner.

Var den ar poent-se, an Aotrou Noblets a zistroaz d'an Tad Mañeur evid lavaret d'ezan e vije sovenet bolontez an Aotrou Doue daoust d'an oll gontrolachon Breiz a eore ive d'an Tad Bernard evid hen alia da leolia ar misionon mout en he oll labouron. An Tad Bernard neuze a zourz da zouch dezan eus ar peiz en eur lavaret an den-Doue d'ar beza sant An ire da sant Per; hag oc'h anavezat e oa he maza bet merket dre zant Andre kontz ha Mañeur dre zant Per. Evel a en d'evaz eta disget ebet mui na oa ive galvet evid ar misionon, ec'h en em lakeas a-erri da studia ar brezonec, da e'chedal eant ura ar re o doue galoud var-n-egan.

Ar Tad Mañeur ena he gontez a dromen e l' eun vraz ma an noz oc'h ober guerez brezonec var ar guirionennou kenta enz ar re-joa. Er c'houaz var lere'h e prezegaz e seiz parrez, ha gant ar c'henta e Douarnenez evid senti oc'h pedenn an Aotrou Noblets. Er guerez e reaz eur val dromet ul ken dro he gouzoud ken dre he vrazion. Hag drouk daou egent devez e lebeuz ouz-penn dec mil sen e Douarnenez, Pont-Croix hag er parresion tro var dro. Mes ive a boan e levere an amzer da ziber he bred, rag pa na vije ket o prezeg, a vije cavel o covaz.

En nehend mision goude, Mañeur a oue hanvet Tad misionon Breiz-hel, hag an Tad Bernard a oue roet d'ezan da eilvet. Gonda beza goestl ho daou en em gant ha d'erehel mui a eil d'egre beteg ar maro, e chaschout dre an Escopi ar berrez e doue maza izom enz ho c'hentellion, hag e caraz d'ezan e l'io beza enezen Sizun. O veza en em erbedet oc'h sant Corintin, ec'h en em lakeout eta en hent mes erret en enezen-se ne gavellont nemet ar mere hed er guaz, ar goazad a ioa er mar-se gant ho phesketeraz. Evel m'edont en entemmar o elase gouzont da belez'h mout ac'hann, ec'h erruaz eur rag digaset gant an Aotrou Noblets, ho phede da vont da Gouez e'leac'h ma vijent selauuet gant phialur. Hag e'leal d'gumeret mad e ouent eno. Mes da e'chedal ma vije gallet digueri ar mision, Mañeur a reaz da velet Escop Leon evid goulen hag hen a vije he volontez e l'ioa rjo en he Escopi. An Escop hen a'faz da lezel e huaz mision Gouez, ha da vont da guenta da Ensa ha da Volenez o doue ar brud da veza en eur stad trenez braz. Mañeur a velaz eno ive an Aotrou Du Louet vikel vraz ena a Leon ha nevez hanvet kalop Kemper. Lavaret a reaz d'ezan ar peiz o devoa gread en he escopi, hen hag an Tad Bernard, hag ar peiz o devoa sonj da vrom gread en Enezen-Sizun, ma vijent digouezet eno en eur mare all. Hogen an aotrou-se ho phedat da zistrei d'ann enezen-se lesta ma c'hall-jest.

M.

net eus dra fall eo ato evit ma ewe, ober ar pes a zo difenet pe gant Doue he unan, pe gant hor mamm santel an Iles dre ar c'halloud roet deslu gant Doue. G^r M.

BOUET CHATAL EVIT AR GOAN.

Beterabes, Panes, Carotes, Caol-irvin, Irvinou, Caol saoul.

(PREVARE PENNAT).

Eur c'hiz-all a reer betez-ze, en eus nebeut liegues-thou, zo arret an douar panes abars ar goan ac ar c'hentia ma eller goude an eost. Eguise an douar ac al louzener ho deus amzer da vrcia, ispicial pa arret dre an amzer gant. E miz meurs, abars dizarra, tenler an oguet var an dachen ac e dastumer al louzou, treus-leot, mellow, gat creger. Neuze an douar en em zalc'h neot ha cals druoc'h. Pa zec neteed egnise, eller dizarra, clodda goude ac ada gant ar verkeres ac an aderes; golos a rer ar rizenou, eb ho kemesqui, en och rei gant eves eun taol oguel.

Ar c'harotes a zec e bep seurt douar, ac en hini falla zoken, boez e trempa. kement-se, o vezont lipet arechoa gant ar melfed, pa c'htazont dre zounder Guelloc'h ez eo ta lacad ar c'harotes en douaron scan e pere ex eus nebeut a melfed. Ilo ada a reer e rizenou evel ez eo bet discoezelet bremaic evit ar panes, panceved-ze ne rizer ket evit ho c'houenna nemet gant poan ha cals amzer. An n-l a renko beza lrotel ha niet abars he teuler en aderes, panceved-ze en em zastumfe ac en em abagfe, eleac'h enuea ez doe'h an aderes. Guelet a rit hag e velfot c'hoas bremaic penaos an aderezet ellont beza implijet da ada meur a dra. An neb ne deus nac merkeres nag aderes, ello ada gant an dorn var irvi bihan en eur leusker an aunchou golo, egnise e vezint essoc'h da e houenna evit pa ader var an douar plen. Ar c'harotes n'en em vront ket pel, breina reont buan ac e se guelloc'h ho rei dal loenet araog ar brouscou-all, da lavaret er miz du ha da zivead e miz kerzu.

An irvinou-rutabaga, hanvet gant an dud dirar ar meaz caol-irvin, e leuont kement ha kerconts ag ar betterabes, pa n'em gavont en eun douar da blijout dezho. En douaron roez ag en douaron scan e reont guelloc'h brouscou evit ne reont pa zigouezont en douaron pouner. Chancus ez iat pa c'htazont dre an heol tom, abalamour ar c'houlel da se gallec paceron a lip anezo e nebeut a amzer. Abalamour da ze, e cavan guelloc'h larat betterabes, pere ne vankoot ket da zont pa reer e doare. An irvinou-rutabaga ellint ada ive gant an aderes, en ear surra an toullon dre bero a gouez an ad, ker bihan a pen eur apillen. Ellit e hoas ho hada var irvi bihan, gant an dorn, evel o m'eus descomet d'ober evit ar c'harotes. Lod a ra maguereset rutabaga e miz ebrel evit caout da blasia e miz even. Ar c'hiz-ze zo mad ive, ag eller caout plant er maguereset-ze evit lacat

eleac'h ez eo ed eul ar re adet da jom. Ar rutabaga a zo mad d'ar zaoud ha d'ar c'hesoc, ne reont van doe'h ar soorn, ag ellont ehom pad ar goan en douar.

An irvinou all, anavezet a bel zo er vro, a vez adet e miz even ag e miz gouere; talvoudet ez iat da lacat en dachennou lec'h ne ket deat ar brouscou-all adet e miz meurs ag e miz ebrel. E oc'h ada irvin lec'h ez eo ed eul ar betterabes, pe an traou-all adet evit boueta al loennet er goan, ne jomint ket eb iat ag ar bern teil ne viant ket. Ar guella seurt irvin zo ar re deat doe'h ar Vro-Zaoz, ag ispicial eur seurt hanvet irvin Norfolk. Ar seurt-ze na deus nemet corgruion ebles, ag a esperu muioc'h an douar evit an irvin liou, pelint zo leun a grous.

Ar c'haol Leon pe caol Landitis e tenfeul ive e douar kerne, ma vize ar c'hermeret troed var ar bouet loennet evel al leonis. Peurvia e lekter ar c'haol e creis an irvi panes, hix sel, rag ar panes ne vezont ket kereouls pa zigouezont diindan ar c'haol. Perac ne laquelec'h ket ar c'haol dispartit ac ho-unan? Bez ez eus ive eur seurt caol tervement er vro, ar hanvet e gallec caol Pontou, caol Fendit. Ada reer anezo er vageres e miz ebrel, evit caout da blanta e miz even. Giaz ez iat en ho liou ha ne reont ket cals a van ois ar seurt. kercent ag ar miz ere eus da gutul oulho, padoul a reont loc ar goan ha diverzalec'h evit ne ra ar c'haol Leon.

Evit kement brouscou, betterabes, panes, carotes, rutabaga, irvin, caol, an douar a renq bea arret alo abars ar goan ha dro zavechou caer. Eguise ho pezo douar brein, neit ha cals druoc'h. Peurvia ne vez arret an douar, evit ar brouscou-ma, nemet e mare ada, mraze e ehom gail, ispicial pa vez douar pouner, leun ez eo a louzener ac an traou adet ebars ne vezont morse mad avoalc'h.

En douar ers, d'as eil labour, ma vez caleded ar bom gant ar sec'hec'h, an oguet ac ar rulleres a renq mont diou pe deir guech var an dachen evit e roessad e doare. Pa zer dezan abred avoalc'h, abars ne vez d'asec liet re, e miz e doare sryx eaz, ac eun tol oguet epquen zo trevualc'h. Neusquet exom da lavar eun tol zo peurvia trevualc'h ive en douaron scan. D'al labourer eo da e boud pa eo deud e zouar mad avoalc'h ha pa eus exom da deuler an oguet meur a vech pe eur vech hepquen.

Tr. de P.

Maer ar Zont evit ar Simm-ma.

Dicet 23. — Sel ar C'hamodo pe envet l'asc. Ar sel-ma so hanvet ive gant an Iles, ar zul in albis depositus da lavaret eo, an habyon guen divisquet, abalamour e comansant an Iles, ar re a vez badezet d'ar zadorn l'asc a vize guisket dezo dillat guenn liag a zalc'hent epad ar zizan beic an deiz l'urio.

Dicet 24. — S. Fidel a Simariga, cabucin ha merzer. Bateet en deus dre gals e garteriou e costez an antemoz o prezeg an ariel. Brezeleket en deus epad he vuez a

cnepe an heretiket pere o douz eus gauson denno-outhan
hag a deus erfin a henn d'he lareg d'ar mare.

Dimec'h 25. — S. Marc, arlefer, Bez'e voa diskibl S.
Per dre urs pe dra otro pelinik e servas an arlefer. S. Per
an lakeas da Escop er gter a Alexandri, en Egipt, hag
e reas christenien vad ha sezerius eus a dud ar gwer
vras-se. Hirio e rer vijl, hag eur processon.

Dimec'h 26. — S. Clet ha S. Marcellin, merze-
rien Sant Clet a voue Pap dindan an daou Impaler Vespasian
ha Titus, hag e voue lakel d'ar mare epad ma ede
an tirant Domitian var an tron. S. Marcellin a voue ive
Pap ha merzeriet dindan r'n Diocletian. Lavaret a repara-
mas trechiet gant ar spont rag an tommanchou, e c'ho-
fras ezans d'an doueou faus, mes ive e reparas mad he
grim dre he e lize har, o tout anezan he unan d'en em
laet etre doueou an tirant hag o c'houzaon ar mare gant
ar brasa vers ealou.

Dimec'h 27. — S. Leon Pap ha Doctor eus an Iliz. S.
Leon a reas a zardhe d'ar Roue barbar Atila a deus gant
eun arme vras evit distruja Rom, hag hen lakeas da vont
en dro ep ober droug ebet. Goudeze eur roue barbar all,
kanvet Genserik, o veza kemeret Rom, S. Leon a viras
outhan na deuje da zstruja Kear ha da lara ar bopl.

Dimec'h 28. — S. Anselm Escop a Gantorbery e
Brozous ha Doctor eus an Iliz. Araog heza escop e vou
bet abad a Gout ar Bec, e Frana. Disknez a reas eur
gourach dispar o tifen gairion an Iliz a cnepe Roue Bro-
zaus.

Dimec'h 29. — S. Per, Merzer, a urs S. Domine.
Ganet e touez an heretiket, e tremenas ho vuez o vraz-
c'hoec'h oc'han hereti, ha lazet e voue gant an heretiket. Mer-
vel a reas en eur lavaret ar Greda, en eur ober profession
a seiz.

G. M

KANAOUEN DA ZANT KAOURANTIN.

Ton : Salud'ran var ma daoulin 27

PE CONDITOR ALME

Pohl deol euz a Vreiz-Izel,
Kant kanaouennoù santel,
Eun deiz hirio, deiz benigniet,
Pa z eo kaourantin kumet

Sant kaourantin eo sur hon tad,
Ganet er vru-mâ euz hor goad,
Ganet a dud a voneu huel,
Disennourien da Vreiz-Izel.

Achuet gant-han he studi,
Krouadur e hoaz lenn a zudi,
E sonj monet d'ar Menneou
Evit beza hoil d'he anton.

Eso, kuzet diouc'h ar bediz,
E tremese he mounkiz,
O lenn bemdez ar scripturion
Hag oc'h ober pinjeonou.

Pa n'helle uni gant an maon
Ez ea da ober orizon
E tal feunteun he henet,
Hag e kave eur pech eus-hi.

Ar zant, gant doujañ, a droc'he
Eun tamik anezhan bemde.
Hag antonoz e kave c'hoaz
He beskik laouen ha jinoaz.

Eo i devez ez eaz da velet
Primet, erm i sante, meurbo.
Hag e tremenont an novez
O kana kantika nevez.

Antonoz vintre pa velaz
Ann Erin t o vont gant puz vraz
Pell ae'hoaz da ghere'har doer,
E pedaz Doue d'he zikour.

He vaz a blantaz eun deuar
Hag eur vammenn a zont espar
A zammaz euz ar mene
E kichen t'n iguon Doue.

Ar roue Grallon, ar penn thern,
O chassal e Plomodiern,
A gavaz ar zant o peil
Doulmet eun he beneti.

Tud ar roue eun eaz e hoarzin
A lavaraz da Gaourantin
Ni zo deat anta da le na,
Ha bez'eo'h eus-te poudra ?

Ar zant, a respontaz d eal o
« Vep a vagez ol lec'h-gistro
« Pemp mil der gart pemp torz-vara.
« A hell e'hoaz rei f'hoec'h da breja »

Hag hen d'he feunteun ha d'he besk.
Ha da zardhe gant eun tamn fresk
« Debit, ing ho ped, ma roue,
« Ha tuit a ho tuc meren Doue.

Dibri a reaz hen hag he dad,
Hag estlaminet gant ar burtad,
E lavaraz d'ann den Doue :
« C'hom vete escop e Kerne »

Hag e kassaz da Zant Martin
Ann ermit laouen kaourantin.
Evit beza sakret kentiz,
Escop kenta ar Gloc'neviz.

Ma ho salud var ma daoulin,
Ma Escop mad, sant kaourantin
Ba chaume skrivet em ene
Hoc'h hano hag ho karante !

Piou halfe laken lavaret,
He breder euz he zervet,
He joa, pa vije o keleu,
Ar mestr-ahouet var he beun.

Sioal brema e porz ano ee,

11. 27

100

me hill en dauw de d'ar ster, hag e danjer e vaex e voe
ment hini a dauw tremen dreist ar ster-se. Eer pout
so het savet eno gant Gersid, abad Evelden, mes tuñ ar
charier a lavar eo het savet gant an diaoul. Ar pout n'en
deus nemet eor vili, hag ar voe-se e deus peñzeg troead
ha triuguent a ledander. Ar pout so draezet a bep lu var
ar reer pere a ia var vili a zloc h an donr. Setu ama peira
levorer dre c'ho-c'ho ar nouit-se :

5 sereit eur poull var ar ster. Mes mouna, n'ou ket a beadra
 avoalc'h, ne gomet ket pelec'h diuzeza ar pout ne voa
 ken nebeut den eliet gouezieg avoalc'h evit eb eur gann
 eus eun tam labour etre. L'ede an Andreu l'erson, hag
 ar re all, nec ket avoalc'h, o sonjal mont qu'il eb beza
 decedet priet, eur Suis eoz nag a voa bet soullart, a lavara
 eb eur douet. Me vel errad n'hou devezo mouna pout
 ebet nemet an diouil a deufe d'bezev, ha ma car dont,
 10 ra vo deul mad.

3. ha d'acord net, hag or b he elgez or eur bouclard haro
 4. uch he, a flex r va ga dha eur zae c'hriz, eur bragoz
 5. seiz gnen, c'ul lezou ruz, eur boatin for ha bonclou ar-
 6. chad zastren. Eur re vaegou eus ar re vava a voa en
 7. he zornen

— Ar c'hoant da gentañ servijer deoc'h

— 16 pages ?

— En cor zesh

— En goude ?

— En eur 2150

— He penaus en em guemeroi?

— Gant ad davez eo etre ho ta

— N'hon eus ket a goat erit be arvel.

— Mes bez'boe'h, c'us roier ha mein a

— Setu ar pei am boa senj da

— Lavarsi decomp la petunia e tenet a l

— Capt at rec'd bill so recd.

— En piron a topeço en ad

— Me!

— Chu

— Ia, en en garga e rãu.

— En eur bloaz ?

— E pempreg der

— Dazvezg'len ha me. Yarc'boan

gallomp en em glevet war ar c'honditionsoù, evel m'heñ
esperañ.

— Ne c'houlennez nemet eun dra. Pa rezo peurl'heurt
 ar gentañ, e lavarat re hec'h hamlet ar he yodenneg diat.

— Greater still, a lavas doc'h-to a eur vouez an oll
gouarnadour.

— Ha pe hant ec'h eus, eme ar person

—Gloria, erit renia servich decob.

— **Diabolis hanc, a latere non habet a tot**

— In, p'gentee'h Lano an diavol, a lavar

(f) veza-ta en sm glevet dioc h an e l tu bag eguile, an

da labourat antronoz. Hag e guir ouez, antronoz, da rae
beall, ez oa var iabl ar Reas daouzeg den o troue'la hag
o'h eskennat re r. Al labour a oa buan, peitou men e
ioa evet anao ho van d'en em lacat er vols caer a zave
anoc'h ar stêr. Al labourerion ne lavarent gic ar mest
epken, pehini a reas kement a labour la peup all a glevet
aveitoc'h o sevel he touez. Abenn pruzeg des ar pont a
roa echu.

qu'el trouvenent. An uoi a voie ratet var greiz ar
pont. Ar mest mansouer a voa laket er plas a enor hag
ar person mad en he guelen. Da tin ar pred. ar person
a fellas dezan ex li efje au vil eur haute da xer'het eun den
ker gonez. g en doa gret dez a ber ber amzer eur post
ker eaer. Hon voutal a voa dent gandra eur voutailal
guio guen eoz (euz ar guio hanvel guio ar Rhin,) hag eur
voutailal dox benignet erit benignet ar pont. Distanca
a ra anez eus he voutailloz, hag e uscarz da bep unan
eur baune ha d'an divroet da guenta. Ikema a dring gant
an vil hag a el he vanue en eur dhouzougat.

meoaz a dreguera, an daol so diacret, ar pont a grem.
An divroet a sergen he zeel hag a noz he oizizi. Enoez
ha goad a ziver eus he e lipou, Tan a striz eus he
zaoulagad, lusken! a ra mallowou ifern, var he bene en
en daol er ster, ha var he kerc'h e chom eur flear guest da
laza tud.

[illegible]

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Em Abonamant d'ar Gazeten a gont :

Evit eur bloas	DAOU SCOTET.
Evit c'hoec'h miz	EUR SCOTET.
Evit tri miz	C'HOEC'H BEAL.
Eur gazeten ebken	DAOU VERNEC.

Ar baesamant a die beza gret armoz capot ar gazeten.

ALLOU.

Ar serijon a ve c'hoant da leat er gazeten a dleer da adressal olli d'an Aotrou MERVAN, Relec e Kemper.

Ar paeamanchou a dleer da adressal d'an Aotrou SALAUN epken. Ar baesamant a guemerer e li an Aotrou SALAUN, li-brer, ru Kereon, e Kemper.

ALL.

Ar re n'ho deus kemeret ar Gazeten nemet evit trimis, so pedet da nevezi ho abonamant, evit ma kendalet ho ar Gazeten da erruout gantho. Guell e ve ganeomp receo ar baesamant dre eur mandat-post evit dre ar peiz a c'halver timbr-post.

KEMPER, 22 Ebrel 1865.

A- c'hazetennou a Rom a lavar penaos biscoas n'eus bet kement a dud er gwer-se evit ar Sizun Santel evel so er bla-ma. Ar peiz ne de ket souez, rag oupen ar sizun santel, emañ ive ar jubile. Hogen evit sizun falc ex a bep bloas da ouz niver bras a dud evit gwelet ar ceremoniou caer a rer eno en dervizion-ma. Ar ceremoniou-se so caer da velet n'eus furs pelec'h ho gret. Pa ho gwelet en ilizon cathedral eleac'h m'eus calz beieren, int eougoade calz eieroc'h, mes evit ho gwelet gret gant an olli solanite ho rent duorus, eo rei mont da Rom. Pa vez ar Pap ho unan e peno ho Gardinalet, an Esk lian hag an dud a iliz eus a Rom, piau ne gafe ket oean gwelet Jesus-Christ ho unan gant ho Ebestal hag ho zakabien? An oferen bred d'ar maou gamb-lit, communion an dud a iliz, ar goale hamant treid, ar profection da gas ar Sacramant d'ar chapel lianvet ar Baradoz, ar gair Groas roet da boket da veuer ar groas, benediction ar priet pascal hag ar maen font d'ar sadorn falc, a so, etouez calz a re-all, ceremoniou hag a so gret e Rom en euz doare hag a douch calon an nep ho gnel hag ho heul gant eur speret a feiz.

Hon Tad Santel ar Pap en deus roet d'an Aotrou Plantier, Escop Nim, eur c'horf santel, corf Santez Antimidora, caver er bloas 1834, en unan eus an toullon so dindan an donar dindan ar gneur a Rom, en him a c'halver bered Sant Calust. Ar relegon prisus-se so

sej da rei da barrez Amarg. Bez' ex eoz, oupen ar c'horf, eur vuredic vian hag a so goad ar verzerer enni, ha var ar vuredic-se eo merket ar c'horzou-ma Antimidora in pace, Antimidora e peoc'h.

Dindan ar guez a Rom ex eus alois a doullou doue doue en donar. An toullou-se en em asten a dreus hag a hed evel rion hag a so dir bras lod anezo. Ac'hano eo bet tennet guez all ar vein, ar guez hag an alre o deus serrichet da zevel kear. Lavaret a elfet ex eus e Rom dion guez unan var gorre hag euz all dindan an donar. An toullou-se dindan an donar a c'halver e galles Catacomb. Euz en em denno guez all ar gristenien epad persecutionou ar baenit evit pidi, meuh Dore, clovet an oferen, eno e c'henterrent ar verzerien. Evelse ar rion-se dindan an donar a deus da veza berejon. Bep bloas, dre urz ar Pap, a vez gret euz enclasc er berejon-se, hag e caver dale'h-mad corf eur merzer benag ha n'oa ket bet dizoloet c'hoas bete vrema. Anzo a rer corfou ar verzerien pe ar peiz a gaver euz ho relegon dre m'ho dezo ar gristenien o deus ho enterret, ar souez da leat ganto eur vuredic leun euz ho goad, pe dre eul lizeren benag pe eur seor palmez merket var ar maen ho goloc. Ar releguer santel dizoloet evelse eo a gaf hon Tad Santel ar Pap da rei d'ar re a ia da c'houlon diganta.

G. M.

Eur c'hrouadur maou vious diguemeret en li gander gant hon Tad Santel ar Pap.

Cheiz ama lizer ar c'hrouadur-se.

E Rom, ar c'henta sul euz a viz mae 1859.

Da zou heur goude treiz-teiz eo bet lavaret d'eomp e vijemp diguemeret gant hon Tad Santel ar Pap. Pa oamp erruet er palez, lianvet ar Var kan, omp bet pedet d'antren en eur sal vraz e pelini e oa calz a dud. Anou hor boe na vijemp ket bet resevet hon-unan. Mes goude ma oa bet resevet holl eur famit all, e kemeromp li-

usuz. Recevet omp liet ar re diveta. Va an en deuz lavaret d'ar Pap e con var ar poent d'a ober va c'henta kominunion. Neuze am em goulennet he venediction. Ar Pap em dalc'he odu he vrec'h. Poket am euz d'he droad ha d'he c'hoalen viz hag exomp sortet (pe hag exomp et luit). Deiz a-namp erruet var an diveta pegen euz ar poudalez, pa zec'az eur prelad da lavaret u am mam e oa goulenet gant ar Pap ar brasa euz he bagale. Mont a ran d'y d'ouz-tu. Ar Pap en deuz lavaret d'm mont d'averisa va c'herren e lelle d'ezhan rea euz dra heunec d'io. En eur ataret e reden, mes p'am euz guelel ar Pap u am euzmus redet. O va gortuz e oa en he za, he zivrec'h e croazet u sellont ouza. Neuze c'hoaz en deuz kemeret oc'haoua dindan he vrec'h, hag an Tad Santel en deuz lavaret d'm. Me fell d'm rei euz dra heunec d'ehor h. Goulennet en deuz diganan. He hano ho peuz? Respontet am euz. Mauris en ma hano Lavaret en deuz. In izzo. Az-lavaret a ree d'he breladed kement d'he responten. Ar Pap en deuz goulennet diganan e pe kach he e chomont-ha? e frauz, Tad Santel, o Paris. Bista a reump calz a salion vraz. Ar Pap en deuz lavaret d'm. eheuz am ar Vatikan, ar c'hamproun, an daoulenou, hag e tihoueze d'io anezho gant an dorn.

Neuze, o tremen dirag euz daoulen gaez, imach sant. Ar maguel ouz ar groaz, en deuz lavaret. eheuz aze va imach. Lavaret ra deuz goude u selhout ouz he breladed. *Porterino ragazzo* Paour keuz erouader bihan. Ar Pap en deuz lavaret d'm. Mauris, hir braz eo an hent, n'eu d'oc'h ket c'hoaz skuez? Euz neubendic pebl oc'h en deuz warre goulenet ar memes tra. Respontet am euz. Oh! Tad Santel, se ra d'm p'jadur vraz. Pelloc a c'hoaz ar Pap en deuz lavaret d'm. eheuz ar souezet. Oh! ia, ia, Tad Santel, hag ind en em leken hoil var an daoulin pa dremenemp. Ar Pap a zalc'he he zanolagad stag varroua epad an auter se. Da guenta o tale he c'hoaz va brech diouan he luit, a goude o vraz skuez e lizaz anezho. Neuze en deuz croazet he zaozaru. Me valec en he guisen. Euz vraz am euz stoblet euz neubel ouzhan. Temmet en deuz euz alc'hoaz braz euz me c'hozel. An alc'hoaz-ze a zo danteletel ha kaer meurbed. An Tad Santel en deuz digoret he gambr. Lavaret a ree d'm antren ar c'henta. Mes me am euz en em denuet a goates. En eur antren, en deuz lavaret: eheuz va c'hambur, va guele va sekretari. Goude-ze en deuz alc'hoazet an or euz he gambr. Guele ar Pap a zo liet e ruz. Euz c'hoel'hoil colo hag eur vatolazen en deuz, ha petra hen. Ne oa nemet omp lion daon er gambr. Var he sekretari am euz guelel eur seurt borolac'h. Ober a ra calz a orouz. Lavaret am euz, Tad Santel, petra eo an igin-ze? Respontet en deuz. euz borolac'h euz reglen va labour. Var ar memez sekretari e oa eur grechil aour. Ar c'horre euz ar sekretari oa goloet gant eul lisa koaret. Ar Pap en deuz kemeret divar ar sekretari euz alc'hoaz bihan, digoret eo deuz euz skrin euz ar sekretari. Ar skrin-ze a ziken e liz euz daol da skrin. Bez' ez euz pemp pe c'hoaz skrin all, henvel an eil euz eguile. Er skrinou-ze am

euz guelel erouader, medebannou, billegou mounreiz. An Tad Santel en deuz lavaret: Petra a roia me da Yauris? Kemeret en deuz eur imach ahoaret. Lavaret en deuz d'm. eheuz euz imach bihan euz ar Vre-cher Vari. Neuze en deuz kemeret eur vedalen aour var behini e oa poutet. Lavaret a ree: na, na, ne ket se eo. Neuze en deuz temmet euz all ho clask c'hoaz er sekretari. He c'horre en deuz, he sellet ha lavaret. eheuz. ho lizat anezhan em dorn. Respontet am euz. Tad Santel, c'hoaz a zo mad meurbed, ho trugarec'at a ran a greiz calon. Neuze en deuz lavaret. Euz heach mad a reketau d'oc'h (pe a sonha tan). Kemeret en deuz va dorn euz her ataret, souezet me am euz ple-guel bihan euz poket stard da zorn an Tad Santel ar Pap. Hol ar re am guelel o tremen gant ar Pap a vraz hoaric hag a sebiante souezet. Pourmenet am euz gant ar Pap euz hantec heur pe tost. An Tad Santel en deuz lavaret d'm gant euz eur jozuz. *Ind m'o figlio* kenavezo, ma mah hag e roe d'm he venediction. Benignet en deuz kumzeoude ar hano euz neube alie arag. Neuze en deuz lavaret. Esperanz am euz d'ho kizet c'hoaz hep pell. O kessat e oan bot an deiz arag. Selhoutet a ree d'm beza en euz. Euz ar Pap en deuz lavaret. Mauris, heulit an Auzon, hen ho caso d'ho kerent. Euz ofiser a oa, me souz d'm memes e oa eur general. Euz prelad, gasket e glaz, en deuz lavaret d'm. c'hoaz a goutu kement-se oit d'ho kessaretel bihan o Paris.

T. R.

E Brest e vazo redadez keuz an 8 hag an 9 a viz gouere

D'ar 25, 26, 27 a viz elzel e vazo guelel kumzeoude ar Brest euz digaret an hent liouarn. Euz euz an traou-all o velan e vazo ramet diou vech ar hant etre ar breton hag an dud uzamec. Euz vech a lisa koar, hag eur vech all abers mustel an hent liouarn.

Var an hent liouarn-se. adalec Guengamp betek Brest, ez euz great tamou liouarn euz ar re guenta. Setu euz ar re guera da velet. Tost da Vengamp, var ar steric liouarn *Trefu*, eur pont hag en deuz pemp hols a bevar trostet varnaguent leulander peplu. Var ar steric liouarn *Guier* euz great ar peuz a c'haver eur ramble, da lavaret eo, euz tolet liouarn da garga an draouien ha da sevel an hent pevarter trostet ha cant heuc'h euz ar ganten. Etre Plouarn ha Plouarn e tremen dre ar roe'h-se en deuz dalc'het ket an hent a za ha semizet kement a liouarnerien. Henvel eo oc'h euz liouarn vraz divent, eur c'hart-leo anter a heil d'io, ha deg trostet ha truguent daouder. Er Pontou, euz great a zioe'h an hent bras eur pont a eis hols hag a zec trostet ha pevarnaguent buidel hag a so lisa meurbed, hag an douar so lakel da garga traouien an douar so ive eur peuz liouarn bras. E kichenic keuz Montroulez euz eur pontic coant da dreuz an hent bras, ha goude e c'hervet gael ar pont (vader) tolet dreis: kear, savet a zioe'h kear, brasa tam liouarn, ar pen euz euz an oll li-

hourou ijinnu gret var en hent-se adalec Paris beto Breiz. Ede Saint-Thegonec ha Landrinnan, var draonien Penze, es eus ive eor pout savet var en bala hag e deus daou drostad ha daougaent digar pephin anezo.

Ar redalegon kezeg e Saint-Brice, a here eus bet comzet kentoc'h, a vezo an 29, an 30 hag an 31 a viz gouere.

En eur c'harter eus ar Russi, hanvet Siberi, eus bet eur goal glenvet, lod a lavare oa ar vosen oa, mes eus doare ne voa nemet an tifus, an derzhen tifoid Brema eo eal eous lavaret ar c'hlenvet eo ho dro.

Maneur a zistroas eta da Guemper : mes allas er penn kenta eus beuec da laet an deor var ar foennerec. Ar beuec-se a hanvet compas-irrigateur. En eon beuec, pa vez stoul an amzer, e c'heller compeza ganta daouze eant trostad ean. Neus furs poun a ell labourat gant ar beuec-se. Eur c'hrouador izeec pe oetvizec vloas a ell labourat ganta eous hag an den dornel quella. Ar frer Judorien a laea da vana ar beuec-se ar vigale so gant ha er seol, ha ne c'honten ket gant eus disquez an doare da labourat gant da guement hini a e hoataste mont d'ho velet.

G. M.

SEIZ 1re TAD JULIAY MANEUR.

(Tad. Penze.)

Maneur a zistroas eta da Guemper : mes allas er penn kenta eus beuec da laet an deor var ar foennerec. Ar beuec-se a hanvet compas-irrigateur. En eon beuec, pa vez stoul an amzer, e c'heller compeza ganta daouze eant trostad ean. Neus furs poun a ell labourat gant ar beuec-se. Eur c'hrouador izeec pe oetvizec vloas a ell labourat ganta eous hag an den dornel quella. Ar frer Judorien a laea da vana ar beuec-se ar vigale so gant ha er seol, ha ne c'honten ket gant eus disquez an doare da labourat gant da guement hini a e hoataste mont d'ho velet.

an tad a labourer evid silvignen ar re haour (eus an Tad Maneur eo e parlante). Preste eus all a voaz eur e bant seouet all, hag abarz nemeur e eus savet peadra evid meze liviziken daou visioner.

Var dro ar poent-se, an Aotrou Noblets a zistroaz d'an Tad Maneur evid lavaret d'ezan e vije seouet bo-lontez an Aotrou Dont daoust d'an oll gontroliahou. Diarna a eus ive d'an Tad Bernard evid hen alia da beula ar missioner maour en he oll labourer. An Tad Bernard neuz a zeuz da zouch dezan eus ar pezh en doa lavaret an den-Dont avat hend saint Andre ha saint Per. Hag e h anavezaz o oa he unan bet merket dro sant Andre kous ha Maneur dre sant Per. Eus a'en rlevoa eta disered ehet mu. na oa ive gallet evid ar missioner, ec'h eo em lakeaz a-xervi da studia ar bre-zonnec, da e hedat eouet urs ar re o doa gallet var-n-ezan.

An Tad Maneur eus he gaset a eus an Aotrou Noblets a vije eus an noz ne h oet gontroliahou eus var ar gontroliahou kenta eus ar re foun. Eus e hoataz var leze a e prezegaz e soz parrez. ha gant ar c'henta e Douarnenez evid senti ocl pedout an Aotrou Noblets. Er guer-ze e reaz eus val d'ezan ocl he dre he gontroliahou, ken dre he vireloa. Hag d'ezan daou guent devez e kelennez eus-penn dec an den e Douarnenez, Pont-Croaz hag er parresiou eus var dro. Mes ive a houn o kemere an amzer da ziri ne hred, rag pa na vije ket o prezeg, e vije eus o evez.

En nebeud maou goude, Maneur a eus hanvet Tad missioner Breiz-Izel. Hag an Tad Bernard a eus roet d'ezan da e-let. Goude heza goest-let an noz en em garet ha d'ezan hec mad an eil d'egede beteg ar maro, e ebeceant dre an Escopi ar harrez e doa maou eus enez ho e neuteilhou, hag e eazaz d'ezan ocl heza euzen Sizun. O veza en em ebeceant ocl saint Corintu, ec'h eo em lakeant eta en hent. mes euzet en euzen-ze ne galletent nemet ar mere hec er garet, ar goazed a ion er mare-ze gant he phesketerez. Evel m'edout en euzen-ze e ebeceant gontroliahou da beuec'h mont ac'hano, ec'h euzaz eus var digaset gant an Aotrou Noblets, he phede da zont da Gont ebeceant ma vije eus sehouet gant plijadur. Hag ebeceant digaset mad e euzet eno. Mes da e hedat ma vije gallet digueri ar mission. Maneur a reaz da velet Escop Leon er d'goude hag hen a vije he volonte e labourer en he Escopi. An Escop hen aiaz da leze e'hoaz mission Conq, ha da vont da guenta da fusa ha da Volcoez o doa ar brud da veza en eur stad traxuz braz. Maneur a velaz eno ive an Aotrou Du Lonet, virel vraz eus a Leon ha nevez hanvet Eskop Kemper. Lavaret a reaz d'ezan ar pezh o devoa gret en he escopi, hen hag an Tad Bernard, hag ar pezh o devoa eus da veza gret en Euzen-Sizun, ma vije digaset eno en eur mare all. Hogen an aotrou-ze ho phedaz da zistres d'ann euzen-ze kenta ma c'hall-jent.

M.

AN YALL DOUMET HIC HO LAVAREL.

Releommadurez d'an dud diwar ar moun.

(DEUTY PEURAT.)

Anna, evit diarbenn ha c'hoas da veina all flocouen an tochter fall-se, ma lavaria deshan ehoas, ma voun en ho plas. « ha ne d'il ket da glasc troidellere en eur lavaret n'e ket Doue, mes an Iliis ebhen en a zifen ouzomp dibet kuc d'ao deision vijl. Entenit errad eta, ar pe a zifen an Iliis dre ar c'halloud roet desho gant Doue a zo ar memes tra evel pa ve difennet gant Doue he unan. Daoust hag en eur rouzolez, ar pe a zifen ar Ministr, pe ar Prefet pe ar Mear, dre ar c'halloud roet desho gant ar Roue pe an Impalaer, n'e ket ar memes tra evel pa ve difennet gant ar Roue pe an Impalaer he unan? Daoust hag en eun tegues ar pe a c'houre hemon ar mestr-metel dre ar c'halloud roet deshan gant an ozaer pe gant ar c'hrog eus an ti, n'e ket ar memes tra evel pa ve goure hemonnet gant an ozaer pe gant ar c'hrog he unan?

« Ma veac'h paket oc'h ober eun dra bennac difennet gant ar Prefet dre ar c'halloud roet deshan gant an Impalaer pe difennet gant ar Mear eus ho garter dre ar c'halloud roet deshan gant ar Prefet, eo hano an Impalaer, ma veac'h paket, me suppos, o chassal en eur mare e pehu m'eo ket e hoas, pe m'eo ket mui a urs d'hen ober, pe, ma veac'h paket oc'h eua en eun hostaliri goude an heur merket evit he serra, pe en eun amzer e pehu e t'eus difen d'he digneri. Chui gao d'ehoc'h e heffac'h en em denna eus a grabano an archerien pe eus a dre zaouarn ar justis, eo eur lavaret n'e ket an Impalaer, mes ar Prefet pe ar Mear ebhen en a zifen ar pe a m'eo gao. An archerien pe an dud a justis ne veant tam met ket evit respont d'ehoc'h, ar Prefet pe ar Mear a zalc'h dirazoc'h plas an Impalaer, ar pe a a fennont eta dre ar c'halloud roet desho gant an Impalaer a zo ar memes tra evel pa ve difennet gant an Impalaer he unan. M'ho p'esse en ho ti eur servicher ha ne talvesc ket deshan ober eun tam labour var digarez n'e ket e hui oc'h hunao. mes ouz all bennac eus ho pers eo en d'eus goure hemonnet deshan he ober, petra lavariae h doctor? Ha lavaret a ralla h d'ar zervicher-se en delle gao mad? ha ne lavariae h ket deshan ar c'houstrol. Seladont, va mignou, eur mestr bennac a rene beza ato. « vijiquen eta, p'am beza earguet ouz all, da rei d'ehoc'h eun urs bennac em leac'h, e sentoc'h ouzhan evel ouzin va unan, pe, a hent all, gouzont a rit dre besant dar oc'h deuet em zi, ha n'e ket? »

« Mar guell evelae ar romanet hag ar vistr eus ar bed-ma becat re all en ho plas da rei unnon ha goure hemonnet d'ho zupidi ha d'ho zervicherien, pegement muioc'h a vir n'en d'eus ket an Aotrou Doue da garga re all en he leac'h da rei unnon ha lezennou d'an dud oll? Petra eo ar c'halloud en d'eus er bed-ma eur roue var he zupidi, eur mestr var he zervicherien, o seot ar c'halloud en

d'eus Doue var an dud oll? Doue, o veac'h e c'houstrol, en d'eus varnomp oll eur c'halloud hag a zo dreist pep tra. Doue a hell eta goure hemonnet deomp pe difen ouzomp dreishan he unan ar pe a gao ha garga en nep a bliz gartan d'ho ren en he blas ha da rei deomp lezennou eus he bers hag en he hano. Hogen, sets petra eo d'eus gao Doue en d'eus roet d'an Iliis, da lavaret eo, d'ho Tad Santel ar Pab ha d'an Esquibien, ar gao d'ho c'ho-lec'h d'ho ren, epad ar vuez-ma, evit ar pe a zell eus ar zividigues hag eus ar vuez da vant. D'an Iliis, da lavaret eo, d'ho Tad Santel ar Pab ha d'an Esquibien, Doue en d'eus roet ar c'halloud da liamma pe da ziliamma ar c'houstianson, ar pe a zivil ar c'halloud da ober lezennou evel ma hell ober he unan. D'an Iliis, da lavaret eo, d'ho Tad Santel ar Pab ha d'an Esquibien, Doue en d'eus discleriet e personach Sant Per hag an Ebestel all: « an nep p'ion bennac he seladon, an zelaon-ma, an nep p'ion bennac he tisprich an disprich-me. » Rei eo deomp eta respont comou an Iliis ha miret he goure hemonnet evel re an Aotrou Doue he unan, ha m'ar d'eo f'io g'neomp senti ouz an Iliis e reomp ar memes tra evel pa ve f'io g'neomp senti ouz Doue he unan. Compen a rit brema, doctor, petra ha penaus Doue a hell ho tann abalamour da eun tam kic? Ne ket, eur veac'h e hoas, evit an dalvoudigues eus a eun tam kic eo, mes abalamour ma t'ehit an tam kic-se a enep volonter Doue hag en despet d'an difen gao dehoc'h d'ho dibet. N'eus for pe gant Doue he unan, pe gant re all eus he bers, eo gao an difen-se, kemra-se ne ra netra evel a m'eo disconezet d'ehoc'h, an til a den d'equile.

« Men e hui a lavar c'hoas. » « N'e ket ar pe a da e corf en den eo a ra gao eus he ene. » An dra-se a zo gao: ar pe a ra gao ouz an ene hag heu laca da goll he c'houstrol, eo ar pe ket da lavaret eo an droc'a rear a voot a enep bolontez Doue, discleriet deomp pe dre he c'houre hemonnet he unan, pe dre e houro hemonnet an Iliis. Evelae, pa zebit eun tam kic d'ar mare ma a'eo difennet muioc'h heu dibet n'e ket an tam kic-se, a dra mui, eo a ra gao ouz oc'h ene ar pe a ra gao ouz oc'h ene hag heu laca da goll he c'houstrol eo an d'aprich a rit eus a volonter Doue, merket d'ehoc'h selear dre lezon an Iliis, ar pe a ra gao ouz oc'h ene hag heu laca da gouez re stat a bec'het, eo ar fac a rit var oll-c'halloud Doue, en eur ober fac var galloud an Iliis. zebit ne hell lavaret na goure hemonnet netra d'an dud nemet a bers Doue hag en he hano. Mes ne dal ket ar hoan poueza muioc'h var g'ne-met-ma, rac an dra-ma a zo mad da g'ne-met hui en d'eus e hoas eun nebeudic skiant.

« Chui a lavar erfin. » « Ir e hui n'e ket falloc'h da zont evel euet en deuan all eus ar binn. Asan doctor, en dro-ma vad emaoe h o farsal. Ha cougoude me lavar d'ehoc'h ar vironer, guell e ve d'ehoc'h eals, evit oc'h be-mor oc'h unan, lezer a garter eun bevelap farseres: rac ne ziskouez ket ho p'esse eur speret eus ar re finna, pell dioc'h ene. Selear eo d'an oll. Ar c'hic n'e ket falloc'h erit ar stann da zeta vijl euet en deuan all eus ar binn. mes falloc'h en erit an ene, abalamour ma a'eo difennet;

ne eun dra fall eo ato evit an em, ober ar peza zo disen-
zet pe gant Doue ho unan, pe gant hor mamm santel an Iles
dre ar c'hallond roët deshi gant Doue G^{re} M.

BOUET CHATAL EVIT AR GOAN.

Beterabes, Panes, Carottes, Caol-irvin, Irvinon,
Caol saout

(PEVARH PERRAT).

Eur c'hiz-all a reer nevez-ze, en eun nebeut tiegue-
dou, zo arret an douar panes abars ar goan ac ar
c'henta ma eller goude an eol. Eguise an douar ac al
brouder ho deus amzer da vrema, ispicial pa arret dro
an amzer gae. E mis meurs, abars dizarra, teuler an
oguet var an dachen ac e dantumer al lounon, treus-
mat, mellow, gal eger. Neuze an douar eo em zalc'h
neat ha cals druoc'h. Pa zeo neteed eguise, eller dizarra,
doda goude ac ada gant ar verkeres ac an aderes,
gola a rer ar rizenno, eb ho kemiesqui, en oeh rei
gant crea eun taol oguel.

Ar c'harotes a zeu e bep seurt douar, ne en hui
falta taken, haer e trempa kement-se, e vezont lipel
avechou gant ar melfed, pa c'hlaizont dre zousder. Guel-
loc'h ez eo ta laced ar c'harotes en douaron scan e pere
en ees nebeot a melfed. Ho ada a reer e rizenno evel ez
en bet discomzet bremaic evit ar panes, paneved-ze ne
vzer ket ent ho c'houenna nemet gant poan ha cals
amzer. An al a renko beza lroet ha mat abars be
teuler en aderes, paneved-ze en em zantume ac en
em stajfe, eleac'h conca eaz doe h an aderes. Guellet a
ni hag e velfot c'hoas bremaic penaos an aderezet ellont
beza implijet da ada meur a dra. An nebi ne deus nac
merkeres nag aderes, ello ada gant an dorn var irvin
bihan en eur leusker an anclion golo, eguise e vezont
craoc'h da c'houenna evit pa ader var an douar plen.
Ar c'harotes u'en em vironet ket pel, brema reont huan
se o ze guelloc'h ho rei dal loenet araog ar brouscou-
all, da lavaret er mit du ha da zivead e mis kerzu.

An irvinon-rutabaga, hanvet gant an dud divar ar
meur caol-irvin, e tenont kement ha kerconls ag ar
beterabes, pa n'em gavont en eun douar da bliout dezho.
En douaron roez ag en douaron scan e reont guelloc'h
brouscou evit ne reont pa zigouezont en douaron pouner.
Chancus ez int pa c'hlaizont dre an heol tom, abalamour
ar c'huitet da (e galles pueron) a lip anezo e nebeut a
amzer. Abalamour da ze, e eavan guelloc'h laced bet-
terabes, pere ne vankont ket da zont pa reer e doare.
An irvinon-rutabaga ellit ada ive gant an aderes, en eur
sarra an toullon dre here a gouez an ad, ker bihan a
pen eur spillen. Ellit c'hoas ho hoda var irvin bihan,
gant an dorn, evel o meurs descomet d'ober evit ar
c'harotes. Lod a ra maguereset rutabaga e mis ebrel
evit caout da blanta e mis even. Ar c'hiz-ze zo mad
iro, ag eller caout plant er maguereset-ze evit laced

eleac'h en eo ad cuit ar re adet da jom. Ar rutabaga
zo mad d'ar saout ha d'ar c'hezec, ne reont van doc'h
ar scorn, ag ellont chom pad ar goan en douar.

An irvinon all, anavezet a hel zo er vro, a vez adet
e mis even ag e mis gouere, talvouduz ez int da laced
en dachennou lec'h pe ket deut ar brouscou-all adet e
mis meurs ag e mis ebrel. E oc'h ada irvin lec'h ez eo
ed cuit ar betterabes, pe an traou-all adet evit boueta al
loennet er goan, ne jomunt ket eb tam ag ar bern teil
pe vianai ket. Ar guella seurt irvin zo ar re deut doc'h
ar Vro-Zaoz, ag ispicial eur seurt hanvet irvin Norfolk.
Ar seurt-se ne deus nemet eur guien ebles, ag a espern
moutoc'h an douar evit an irvin lion, pelus zo leon
a guien.

Ar c'haol Leon pe caol Lannilis e tenont ive e douar
Kerne, ma vize ar c'bernevet troed var ar bouet loennet
evel al leon. P'eurvia o leker ar c'haol e crea an
irvin panes, kiz fal, rag ar panes ne vezont ket kerconls
pa zigouezont diudan ar c'haol. Perse ne laquefec'h
ket ar c'haol dispart ac ho-unan? Bez ez eus ive eur
seurt caol nevezet er vro, ar hanvet e galles caol
Poitou, caol Vendée. Ada reer anezo er vagoeres e mis
ebrel, evit evont da blanta e mis even. Glaz ez int en ho
lion ha ne reont ket cals a van ous ar scorn. Kerkent ag
ar mis ere eus da gutuil outlio; padont a reont toc
ar goan ha divezatoc'h evit ne ra ar c'haol Leon.

Evit kement brouscou, betterabes, panes, carottes,
rutabaga, irvin, caol, an douar a renq hea arret ato abars
ar goan ha dre zvechou caer. Eguise ho pezo douar
bruse, neat ha cals druoc'h. P'eurvia ne vez arret an
douar, evit ar brouscou-ma, nemet e mare ada, neuze
e chom gail, ispicial pa vez douar pouner, leun ez eo a
louzener ac an traou adet ebars ne vezont morse mad
avoalc'h.

En douar ere, d'an eil labour, ma vez caleded ar bom
gant ar see'hec'h, an oguel ac ar rileres a renq mont
dion pe deir guech var an dachen evit e ruessad e doure.
Pa zer dezho abred avoalc'h, abars ne vez d'see'het re,
e ma e doare senza eaz, ac eun tol oguel epquen zo tre-
voalc'h. Neuaquet ezom da lavar eun tol zo p'eurvia
trevoalc'h ive en douaron scan. D'al labourer eo da e hound
pa eo deud e douar mad avoalc'h ha pa eus ezom da deuler
an oguel meur a vech pe eur vech bepquen.

TH. DE P

Wamp ar Reuz evit ar Ginn-ma.

Disail 23. — Sul ar C'harismodo pe eisevel Pasc. Ar
sul-ma so hanvet ive gant an Iles, ar sul *in alius depositis*
da lavaret eo, an habizon guenn divisquet abalamour o
comaniamant an Iles, ar re a veze badezet d'ar zadorn
fasc a vize guichet dezo dillet guenn hag a zalc'hest epad
ar zizun beteg an deiz hiro.

Dillel 24. — S. Fidel a Samaranga, cabucin ha merzer
Baleet en deus dre gals a garterioo e costez an anternoz
o prezeg an aviel. Brezelekeat en deus epad ho vrez a

enep an heretiket pere o doa eur gessoni divern outian hag a deuas erfin a heñs d'he lacat d'ar maro.

Dixenn 25. — S. Marc, avieier. Dor'e vos diskibl S. Per dre urs pe-dre otre pellini e scrivas an avieier. S. Per en lakeas da Escop er guer a Alexandrit, en Egipt. hag e reas christenien vad ha senetios eus a dud ar guer vras-se. Hirvo e rer vijl, hag eur procession.

Dixenn 26. — S. Clet ha S. Marcellin, merzerien. Sant Clet a voue Pap dindan an daou Impalaer Vespasian ha Titus, hag e voue lakat d'ar maro-epad ma edo an trant Domitian var ar tron. S. Marcellin a voue ive Pap ha merzeriet dindan ren Dioclehan. Lavaret a ver penaus trec'het gant ar spont rag an tourmancheou, e c'houfras eaus d'an doueou faus, mes ive e reparas mad he grim dre he c'hinc har, o tout azezan he unao d'ou em lacat etre daouarn an trant hag o c'houzaon ar mado gant ar brasa ners calon.

Dixenn 27. — S. Leon Pap ha Doctor eus an Ilis. S. Leon a vaz a ziarben d'ar Rone barbar Atila a deue gant eun arme vras evit d'arzuja Rom, hag heñ lakeas da vont en dro ep ober droeg eliet. Goudeze eur voue barbar all, hanvet Genserio, o veza kemeret Rom. S. Leon a viras outian na deuje da zustruja Ksar ha da laza ar bopl.

Dixenn 28. — S. Anselm Escop a Gantorbery o Brozaus ha Doctor eus an Ilis. Araog beza escop e voue heñ abad a Gouent ar Bec, e Frans. Diskuez a reas eur gourach dispar o tfeñ gouriou an Ilis a enep Roue Brozaus.

Dixenn 29. — S. Per, Merzer, a urs S. Domine. Ganet e touez an heretiket, e tremenas he vuex o vizelec'h oc'h an heretik, ha lazet e voue gant an heretiket. Mervel a reas en eur lavaret ar Greda en eur ober profession a feiz.

G. M.

KANAOUEN DA ZANT KAOURANTIN.

Top. Salud'ran var ma daoulin 27

PE CONDITOR ALME,

Pobl deul euz a Vreiz-Izel,
kanit kanaouennou santel,
Eun deiz lurio, deiz benneghet
Pa'z eo kaourantin kumet.

Sant Kaourantin eo sur hon tad,
Ganet er vru-mañ euz hor goad,
Ganet a dud a vouenn huel,
Defennouria da Vreiz-Izel

Achuet gant han he studi,
krouadur e hoaz leun a zudi.
E son, monet d'ar Menneou
Evit beza holl d'he zotrou

Eno, kuzet diouc'h ar beñiz,
E tremene he mouankiz,
O leon berdeuz ar scritorien
Hag oc'h ober pinjennou.

Pa n'helle mont gant an naon
Ex ea da ober orezon
E tal feunteun he beneti,
Hag e kave euz peñs-enn-bi.

Ar zant, gant dougaoz, a drone he
Eun tamnik anezhañ benede
Hag antepoz e kave e hoaz
He beskik aouen da dinnoz.

Eun devez ez eaz da velet
Primet, ermit santel meurhed,
Hag e tremenont ann novez
O kana kanouen nevez.

Antrouez vintin pa velaz
Ann Ermit o vont gant poan vras
Pell ar nann da ghere hat dour,
E pedaz Doue d'he zakour

He vaz a blantañ eun douar
Hag eñ vammien a zour espac
A zlammañ euz ar uener
E k'herit an gant Doue

Ar voue Gallez ar peñs-enn-bi
O chassat e Plomodiern,
A gavaz ar zant o pedi
Dantellet eñ he beneti.

Tun ar roue, euz eur e hoaz
A savaraz da Gaourantin
Ni zo deñz anna da lena,
Ra bez'ee he oes-te peadra?

Ar zant a respaz d'ezho
« Ni, a vigez, el lec'h-distro
« Peñs-enn-bi gant peñs-enn-bi
« A heñ e hoaz er d'heñ da breja »

Hag heñ d'he feunteun ha d'he besk
Ha da zistrei gant eun tamn fresk,
« Debrat, me heñ pedi, ma roue
« Ha roñ o an na meret Doue

Dalva a reaz heñ hag he dud,
Hag estiammet gant ar burzud,
E lavaraz d'ann den Doue,
« Chouñ vrez escop e kerna »

Hag e kassaz da Zant Martin
Ann ermit maouank kaourantin,
Evit beza sakret kentiz,
Escop kenta ar Gherneviz.

Mo ho salud var ma daoulin,
Ma Escop mad, sant kaourantin,
Ra choumo skrivet em ene
Heñ hanu hag he kantañ!

Prou halle biken lavaret,
He breder evit he zenned,
He joa, pa vije o keleon,
Ar marte kaouret var he beñ.

Siont brema e porz ann ea,

Atennit down d'ho pagale,
Savetist ho levedigou
Tost-distei e hoaz var ar c'hoummeo.

Ha c'hom, tud devot a Gherne,
Dont da drugarek Doue
Du liz-veur sant Kourantun;
Indefinix zo d'ar pelerin

H.

PONT AN DIAOUL.

Er Siz, et troail menez Gollard, ez eus eur ster hañvet
Rens hag a'zo en eur stanken dann bras. N'eus nemet
rec'hil en daou du d'ar ster, hag e darger e voez e voa
sement him a falle ozo tremen dreist ar ster-ze. Eur pont
so bet savet eus gant Gerald, abad Eividen, mes tud ar
c'harier a lavar eo bet savet gant an diaoul. Ar pont n'en
deus nemet eur vols, hag ar vols-se e deus pempzeg trootad
ha truguent a ledander. Ar pont so diazezet n'hep la var
ar reier pers a ja var vols a zroc'h an doue. Setu ama petra
leverer dre eno eus ar pont-se.

Eur selves, goude gousperon, ar re guenta eus ar
c'harier hag an Autrou Person en ho fenn, a voa en em
asamblet evit elae gouzout penaus e tenjent a benno da
sevel eur pont var ar ster. Mes siouas, n'oa ket a bradra
avoale'h, na omet ket pelec'h diazeza ar pont na voa
ken sebet den ehet gouezieg avoale'h evit en em garga
eus eun lam labour eredo. P'edo an Autrou Person, hag
ar re all, rec'hlet avoale'h, o anjal mont quit ch heza
lecidet seira, eur Siz cox hag a voa bet soudart, a lavaras
en eur douet: Me vel ervad n'hon devezo morse pont
ebet nemet an diaoul a deufe d'ho zere, ha ma ead dont,
ra vo deus mad.

A veaz he en doa lavaret ar c'hoummeo-se, ma veljeur o
tup'er zal eun den taouane zoate, gaisket mad ha flour
he voa, eus tog campet a voa gantha dindan he vroad,
he vreo a voa roux pe dem-rux, hag a ziskenne hir var he
dal he zomagad a voa leun la searh, he fri cam evel
deg eur sparfel en he c'hinnou oa eur reikat dont hir
he disrognet, hag oc'h he eiguez oa eur heuchail haro
oc'h heja. Bez'e voa gantha eur zae c'bra, eur bragon
ez guen, eul leon rux, eur bouton lec ha bouclou ar-
c'hant varnezo. Eur re vaneon eus ar re vrava a voa en
he zomagn.

— Petra ra deoc'h dont ama, va den mad, a c'houlen-
na outhan an Autrou Person?

— Ar c'hoant da renta servich deoc'h.

— Ha penaus?

— En eur zesk deoc'h an doare da zovel ho pont.

— Ha goude?

— En eur zisquez deoc'h eun den so gwest d'ho zavel,
e gallec, an architecte.)

— Ha penaus en em gomerot?

— Gant an danvez so eire ho taouaro.

— N'hon eus ket a goad evit he zavel.

— Mes brez hoc'h eus reier ha mein avoale'h evit sevel
eunpl Jerusalem.

— Ia! Ma loje Doue he zavel.

— Setu ar pezh am boa soaj da lavaret.

— Lavaret deomp la penaus e tebet a benno?

— Gant ar rec'hil so aze.

— Ha pion a vouezo en em zervichout eus ar re-ze?

— Me!

— C'hou fell deoc'h en em garga da sevel ar pont?

— Ia, eo em garga a rian.

— En eur bloaz?

— E pempzeg dez.

— Pet eant den a lakeot da labourat?

— Douezeg deu ha me. Varc boas e c'herruit mar
gallomp en em givet var ar c'houditionnou, evel m'ben
esperan.

— Allas! eme ar person, paour omp evel Job. Distar
eo hor penadra.

— Ne c'houleont nemet eus dra. Pa vezo peure'breast
ar pont, e leverot va hano bemdes en ho pelesou diuas
ar maha ha deoc'h an noz.

— Great ar stal, a lavaras deoc'h-tu a eur vouez an oll
gousarierien.

— Ha po hano oc'h eus, eme ar person.

— Cifariu, evit renta servich deoc'h.

— Diaoula hano, a lavaras unan a vouez izel.

— Ia, pe guentaoc'h hano an diaoul, a lavaras eun all.

O veza-la en em glevet d'oc'h an eil tu hag eunle, an
divroet ar ranc en em denias en eur lavaret e comanse
da labourat antronoz. Hag e guirionez a tronoz, da zao
heast, ez oa var ribl ar Reus dannzeg den e trouc'ha hag
oc'h ekeonat reier. Al labour a rea buan, pezoa mein a
ma evel anezo hu unan d'en em lacat er vols caer a zave
azine'h ar ster. Al labourerien ne lavarent gwe, ar mest
epken, pelont a rea kement a labour ha pemp all a glevet
avechou o sevel he vouez. Abenn pempzeg dez ar pont a
voa echu.

Eur pred bonet a levenez a voue roet abara ma zaze
quit al labourerien. An daol a voue savet var greiz ar
pont. Ar mest mansoner a voa lakat er plas a enor hag
ar person mad en he guichen. Da fin ar pred, ar person
a fallas dezan ee he eje an oll eur hanne da rec'hlet eun den
ker gouezeg en doa gret dem e ker her amzer eur pont
ker caer. Diou voutan a voa deus gantha, eur voutallat
gu n'guen eoz (eus ar gom hanvel gom ar Mm.) Lag eer
vouta list d'ur benignet evit benignen ar pont. Distase
a ra unan eus he voutaillo, hag e tiscarg da bep unan
eur hanne, ha d'an divroet da guenta. Hema a dring gant
an oll hag a el he vouten en var e houzeget.

Mes setu ama eun sfer all herkent ha q'ea doa eket
he vouten, an estranjour a luse eur graden scrijas. Ar
menez a dreguero, an daol so dinezet, ar pont a gren.
An divroet a serign he zont hag a nez he oll iz li. Sonen
ha goad a ziver eus he c'hinnou, tan a strinc eus he
zaoulagad, tesken a ra mallozeon sferu, var he beun en
em daol er ster, ha var he lerc'h e chom eur flearguest da
laza tud.

Petra vouta c'hoarvezet? An Autrou Person an doa

ep he zonal, distanket ar vutaillet dour benniget eleac'h distanca ar vutaillet guin guen.

Setu penaus oue anavezet oa eno an diaoul, hag en doa cuzet he hanter Lucifer dindan an hanter tromplaz Ciferlu.

Tud ar c'harter a lavare goudezo o doa evcesseat penaus Ciferlu a vrasfema avizion evel eun den daouet, penaus ne rea peden ebet hag ec'h egare pa vele re all o pidi, penaus an spont he velet pa hanvet dirazan Jesus ha Mari, penaus n'hen doa morse izom a dan evit devt he vuton, pa lakea he goro en he c'hingou, e erogas an tan enha dioc'h-tu. Lod a lavare ho doa gullet eul kost dezao evel lost eun anevad, lod all en devoa skilfou evel eul leon.

An diaoul, connaret da veza het tapet evelse, a fallas deza distroja ar pont nevez. Divar guern ar menez e tistagas eur roc'hel vras divern, hag e loscas da ruil ac'hano a her evit bruzuna ar pont, mes ar roc'hel abars digouezout, a jomas creun a za oc'h costez ar menez, a ispi. Spas an doer beoiguet a voa bet anrounac'hel eno goude ma oa bet benniget ar pont, hag ar roc'hel ne eilas ket mont dreist-han. Setu eno ar pont a c'halver c'hoas huro pont an diaoul.

Setu penaus, er brouzon-all, conis hag er vro-mae laker var gont an diaoul an traou burzudus great gant hon taden eoz. Er c'harter ma ive ez eus traou euer evelse, mein-lur a traou all, penaus mein hag a za digasset a beil d'al leac'h o pelhni ho guetomp, ha no ouzomp ket a be seurt ija ez oar en em servichet evit ho diblas. kemense a die deski deomp ne dieomp ket en em founeal re nag en em zavel re a roc'h ar re zo bet en hon raog. Mar gouzomp lurio meur a dra ha ne vone ket hon tadus eoz, hon tadus eoz ive o deus great meur a dra na ne vomp ket gueset da ober, petra benag ma c'houzomp brema lacat d'hor servichet an tan, an avel ha zoken ar gurno. G. M.

ATROU.

Ar filc'hier a den e Frans eus ar broioz estren, (euz ar Zolveren) a bae kent gurnioz hag a vo dunnoc'h eals ar ha-ma, hag evelse e vezint guetomp ha marc'had. Marc'had brien filc'hier ar vro a vianat ive ho friz erit na joumo ket ho marc'hadourez gantho.

E herhaes e vezo, d'an trede a viz even, eur C'hon-cours special evit an ejennet lard, eus a Zapactamouchoz Costez-an-Nord, Morh. han ha Finster. Bre e vezo, euz primou evit ejennet a bep oad, er tar re n ho deus nemet uran da zistoez hag evit ar re o deus pevar d'ar memes kin. Bre e vezo c'hoas primou evit onnir, moeh, deuvet. Eur pennad scriet enean a die beza e pep ti kuer, hag evelse ne lavarimp ken ama. Ar re o deus c'hoant da c'houzout hirtue ha, a gavo e ti kuer ha farrez ar pezo o deus izom.

Dre an telegraf a dan e casser keleier e her amzer eus an c'leac'h d'eguite. Mes an telegraf no labour ket evit netra. Paer a rer dioc'h ad unner a c'heriou hag

a lizerennou a vez er c'helou a gasser; mes an adres hag ar sinatur a vez var ar marc'had. Setu petra reas n'eus ket peil da eur poir fin cass eur c'helou marc'had mad. Mont a ra da di an telegraf tan, hag e c'hoalen digant an den a voa eno no haer netra evit an adres, ha ne ket-ta? — Nan. — Nag evit ar sinatur? — Nan. — Mad, cassat ar guernou-ma dro ho telegraf. d'an Antrou Per ar Bris, e Caerleon — Felep ar Bris. — Goude beza lavaret kement-se, e za en he dru. Pa vone goulenet diganta petra voa kemense. Per ar Bris, emezan, so breur din, pa argonezo ar c'helou beteg eoha, va sinatur so avoualc'h evit distkuez dezao euz iac'h. — Ha setu eur c'helou evit netra, p'eo guir d'eus nemet an adres hag ar sinatur. N'em eus ket c'hoer petra o deus great pe lavaret tud an telegraf tan.

Etouez ar zozoniz e tigouez a bep seurt trouz. Brema eus eun nebeut amzer e varvas eun den pinnidic hag en doa lakeat var he destamant. antercant mil lur d'an lun a zerro din va daoulagad. Pa varvas n'oa var he dro nemet eur plac'h a voa oc'h ho zervicha. Houma pa glovas pe seurt testament en doa great, a reas da c'houlen ar pezo a voa dieet dizi. An heritourien a c'hino, antercant mil lur a voa eun toullic brao en heritach. Euz niz a deuas da zouch dezao penaus an tanton en doa collet eul lagad pell a voa. Mont a rer da gaout eun den a lezen, hag oia a lavar dioc'h-tu penaus an den maro, p'eo guir n'en doa nemet eul lagad, n'oa ket gallet serra dezao ho saou. Mes ar plac'h ne entent ket an afer evelse. Eur proces so digoret, hag e creder penaus an dud a lezen a zigoro ho daoulagad ho daou arzoz barn an afer-se.

(Tennet eus eur gazeten hanvet *Reu ar C'hacetennoz* G. M.)

PRIS AN ED.

KERAN. — 8 Ebreul	POET-NARAT — 15 Ebreul
Guinis 43 lur, 34 c.	Guinis . . . 43 lur, 76 c.
Segal 9 lur, 34 c.	Segal . . . 9 lur, 46 c.
Eiz 8 lur, 66 c.	Eiz 7 lur, 42 c.
Ed-du 40 lur, 44 c.	Ed-du . . . 41 lur, 03 c.
Kerc'h 7 lur, 22 c.	Kerc'h . . . 7 lur, 73 c.
Avalou-douar . 2 lur, 41 c.	Avalou-douar 2 lur, 64 c.

MOULLEZ — 8 Ebreul	DREY — 17 Ebreul
Guinis 45 lur, 60 c.	Guinis . . . 43 lur, 48 c.
Segal 40 lur, 03 c.	Segal . . . 43 lur, 28 c.
Eiz 8 lur, 44 c.	Eiz 7 lur, 04 c.
Ed-du 8 lur, 83 c.	Ed-du . . . 44 lur, 09 c.
Kerc'h 7 lur, 13 c.	Kerc'h . . . 6 lur, 84 c.
Avalou-douar . 7 lur, 00 c.	Avalou-douar 6 lur, 60 c.

Ar Gerant : AR DE KERANGAL.

MEMBR. KOLLETGAND AR DE KERANGAL, MOULLEZ AN ESCOITI

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Eun Abonnement d'ar Gazeten a gont :

Evit eur bloas	DAOU SCHEET
Evit c'huec'h miz.	ETRE SCHEET
Evit tri miz	E' HUEC'H REAL.
Eur gazeten ebken	DAOU VESNEG.

Ar baemant a dle beza gread araog caout ar gazeten.

ALIOU.

Ar seriñon a ve c'hoant da lucat er gazeten a dleer da adressi oll d'an Autrou Morvan, Belec e Kemper.

Ar penamandloer a dleer da adressi d'an Autrou SALAN, ophen. An abonamant a guemerer e ti an Autrou SALAN, li-brer, ru Keron, e Kemper.

ALI.

Ar re n'ho deus kemeret ar Gazeten nemet evit tri mis, so pedet da nevez ho abonamant, evit ma kendalc'ho ar Gazeten da erruout gantho. Guell e ve ganeomp receo ar baemant dre eur mandat-post evit dre ar peiz a c'halver timbr-post.

KEMPER, 20 EMBREL 1865.

En deiz-ma e ligor ma Mae, ar c'hiera mis eus ar bloas, ar mis a deus an oll gwall da velet o tont. Gwir aenichenen ar Vere'hez arant oll a dle caout prez d'he velet o liguere, abalamour d'ar grasou a esperont di receo digant Le Mam vad. Hag ar mis ma eo ive mis Mari, Ma ve re zeac'ha ar mis ma ve mis an amzer enha, ne ve nemeur a esper da gaout eun cost euer, ar c'hristen a fesso ar mis ma da dremen ep goulen na tenna gras ebet dre zaonarn ar Vere'hez, ne'ell ket ive esperont e ve pui he cost, da lavaret eo, so var var da velet he zaonarn goullou pa vezo deus beus ar maro. Ema eta ar maro da bep christen da zontal pe seurt beus a rente d'he Rouanez, pe seurt gras a c'houlennou outu epad ar mis dudus-ma.

Pa emapin gant mis ar Vere'hez, ne allan ket miret da gontia unan eus ar miraclon e deus nevez gread. Eur gazetenn e a Bro, e a harlant deomp eus a unan eus ar burzudou a ra Mari e pevar c'horn ar bed. Eur saeur, ar saeur Madalen, eus a yevrierez pe ars ar Conception didach, so bet pareet n'eus ket pell dioc'h eur c'hleuret oc'h peloni ne gavet mui remed ebet. Abaoue eis vloas benag eho o languissa gant eur c'hleuret poumus. He stomoc a voa ker fall, ne all e d'bra tam bouet. Pa guemero eur vruzeun benag, o ranko he deleur timplad. Ar peiz a voa poanussa evit, eo ne elle ket receo he Doue. En em lacat a reas da ober eun navel

en honor da Vari concevet ep pec'het, ne ket evit goulen parez, mes evit goulen ma c'halje communia. Evel ma reat an navel-se evit, ha ma ciaske kemeret pers enha kement a ma c'halle, ar peiz o devoa a ners a voa lea uzet araog ar fin, he founou a voa cresket kement ma voue en deis diveza, seri gulet penaus he neze he oll izili gant ar beau. Mad, an deis-se, ar superioze a vez ead d'he gulet goude an oferen, a voue souezet oc'h he c'hleuret o c'houlenn bouet. Il peloni ne devoa gallet abaoe seiz pe eiz vloas, delec'her tam betet, nan zoken eal lriad souven, a ellas kemeret a neuze pep magadurez ep diezant ebet, hag antronoz e c'helle heulla he c'hoarezet en he oll, exercejou. Mar e devoa roet dizi unan evit n'he devoa goullennet. Kement-ma so digouezet er guar a Mort.

Eur burzud all — Er guar a Rochel eus digouezet eur burzud all. Eun droun, oaget a nao bloas varnuguent ha main da dri grouadur, e devoa collet he mouez hag he zali, a voa seizet oll abaoe unnez m's. Ne elle na coms, na d'bra, na hale. Bet oa o caout aoust ket pe nemeur. Laket e deus lavaret padennou evit epad nao dervez en d's Sant Eutrop, e Sant (Saintes.) Deut eo he unan abars fin an nao dervez. Casset eo bet e car d'ho tis. Laket ne deus he asten var ar pave da glevet an oferen. Peu erruet ar gommunion, e deus gallet finval he divrec'h ha deus her an douzor. Goude an oferen, e deus gallet bale. Pare eo.

Kelos a Rom. — Hon Tad Santel ar Pap a les da vont betek enha an niver bras a belesinet ead da Rom evit goullenn Pasc. Evelso, en dez-all, a lavar deomp caze-tennou Rom, var dro cant pelerin, elouez pero ez oa eals a droc'zet a Frans, o deus bet ar bonheur da velet ha da glevet Yikel Jesus-Christ. Ne ket ead rei da anaout pe guen tomet e vez ho c'halonou, na ken nebeut lavaret pe guer mad diguener a ra dero Pii nan. E Rom ead'r c'his da ober bep bloas eur fest a

seurezet guenn gant kement a zepante anezan, ken tiez
sol ken lojannachou all, a zo distrujet en eun heur gant
un tin goall. Da eun heur goude anteros o erogas an tan,
ha da zivheur n'oas mu nemet lodu l' sonjil pebez strafuil
eioez ar seurezet kza o clasc savetei ho minorezet paour
d'an heur-se. Ar mure'hedigou k' a, eaz en nous, eleac'h
tec'het er meaz, a lamo gant divreac'h ha dilhat ho mes-
trezet, hag a vire oc'h ar rema na ellent ho zenna buu
eus an tan.

Abbez ponn avoalc'h, ar seurezet a elias dont abenn
d'ho c'has da hospital ar Francizies. Conlet e vouent, hag
erose cavel cant seiz hag antercant. Siomas, teir a rankel
Meur a bint eus ar ro a voa deat d'ho sicour, so bet ive
mouquet gant an tan. Martolodet Frans a so bet eno di-
guerpez oc'h ho foan, evel m'int boas da veza. Penor
deno, Chapel ha tr ar visionerien ho deus savetei. An ti
se deuet so bet o chum euz ar Vam enorus *Leveur* pe-
hini e deus diskuezet kement a nera calon e Crucer, hag
a so ken anavezet gant ar vartolodet. An oll gristeorien,
ar re haour dreist pet tra, ha zoken an durket, a c'houlou
ma vezo savet adarre an ti-ze. G M.

BUEZ AN TAD JULIET MANEUR.

(PAMPEY PENNAH.)

Eun senti oc'h pedenn an Aotrou'n Escop Leou, an
daou visioner a gueriz eta da Eusa. Hogen an Eoe-
sidi-ze a reoc oll eur vuez santel braz. Ne anavezet
en ho zouez na laérons ou, na tronapleret, na pro-
azon, na fallagrierou e nep guiz. Ar iaouankizou a
ioa por evel ziez keteg en ho c'homsion, hag an bini
en dirje great pe lavaret eun dizouestiz bennag, n'en
dirje cavel fortun ehed eo enezez-ze. En em glevet a
reant oll etre-z-ho evel breudeur, ha cavel a reant all
labour. Ac'hano ive ne oa paour ehed en ho zouez,
mes ar rebech a ioa da ober d'ezo eo an nebeud a
maouleguez o devoa euz ho relijon. A veac'h e vije
cavel en ho zouez eun dousen bep-ken hag a anavezse
mister an Dreudet ha gourc'hemennou Doue. An Aot-
rou'n Person hag he xou gare o devoa ho unan izom
da veza scoliet. An Aotrou'n Noblez, guir eo, en devoa
guelball kelennet an Enezi-ze, mes gant an amzer o
devoa collet, eoz lavaret oll, ar sonj a guement-
se. Ar gueriz-ma a ioa eta risalet braz da vont da golf,
pa veze ma plijaz gant Doue digas un daou visioner-
ma evit ho sclerijenna. Hogen digouezont a rejont en
Eusa derc'hent gouel sant I'er ha sant Paol, ha rag-
tal e tuelerjont d'an enez e tigorje antrouz vintio
e maouez en ho zouez. Var ar brud a guement-se,
an ilia hag ar vered a ooc carguet a dind pelli araog
an den. An Tad Maneur a reaz dion zarmoum diouz
ar munt, hag an oll a ioa evel sebetet oc'h he glevet,
hineoz n'o devoa bet mui a biijadur. Mes ne ooc na-
met en trede sermoum a reaz goude ar gouzperon eo
oc'h errouz gant d'ho c'halon. Diroll a rejont meze

braz ha leon da vouela doureg ha da lavaret a bouez
penn beteg vrema, emez-ho, or beuz lievet o guiz
chal, mail eo d'omp pelloc'h sonjal heva e zbrist-
tenion. An Tad Maneur, goude beza trugareket an
Aotrou Doue da veza digoret ho daoulagad d'ar guet-
ze, a bedaz anezo da laraat e doug ar mision ura vad
en ho c'houstians. An aler vraz ar penn kenta ouc desen
anezo da zesk ho c'hatekismou. Gousconde ma glev-
chont eur haotrezig desket mad, erruet euz a Gont, o
respount d'ar goulennou a reat out-lu, ar vugale, hag
abaz nemer ar iaouankiz ha beteg ar re guz bouvan
a c'houstians oll eant pers er meulendou a roe an
Tad Maneur d'ar verc'ing-ma, hag e c'houlenjont,
evel eun enor, beza interrojet (kelouet) d'ho zro. Ar
guerzou brezoneg great gant Maneur a zervichaz ive
cava da zesk d'ezo ho deveriou. Ne glevet mu dre an
enezen nemet ean an traou caerec euz hevelep doare
ma ouent, eoz ha iaouankiz, gouezet oll da Zoue.

Euz tremen d'out ar hobl-ze, an daou visioner,
dalc'h ne vezent ket o prezeg, a veze o covez anlaec
teir heur d'ous an noz. Ne reant ket ouc-penn peder heur
gouket, ha c'hoaz var ar c'halel. Ac'hano an eneziz hu
unan a ioa souezet braz en urvijo gallet, dreist pep tra
an Tad Bejard, en vad ma edo, herzel epad pennec
dervez da gouez c'houezeg heur demder da nebeut,
couquet ken nebeud ha var eun tam planken, bep ken
bevaiz nemet evel d'ho flag-se ive d'her galvent ur
med. Tad Santel' kement a siouans o devoa e peden-
non an Tadou, ma ligasent d'ezo ho zadou clauv, ha
Doue evel recompans ho fuz a lareaz meur a hini
anezo, hag etre calz a re-all eur verc'h seiz vloaz a
ioa d'aro da vervel, hag eun all a ioa daller alhaone eun
daou vloz bennag, hag a recevaz ar guelel d'ar gouma-
ma a lavare d'ez an Tadou e brezonec sel it ooc-
omp. Pa zeuz an daou visioner da guinnada dioc'h
ar hobl-ze, ar re-ma glac'haret oll a zrollaz da vouela
var bouez ho fenn.

Ac'hano an Tadou a dremenaz da volenez eleac'h
ma rejont diadan euz dez ar memez vad o devoa great
en Eusa. En Eneze-ze adarre an Aotrou Doue a roaz
dro eur miral ar c'hlevet da xou zen bouzar hag ar
guelel da eun den all.

Gousconde an daou visioner santel, daoust ne glas-
kent nemet glori Doue e kement a reant, ne ouent
ket evelato espermet gant an leonou fall. Evel-se tud
fallac a lavaraz kemend a draon anezo d'an Tad Jo-
annet a ioa o peno scolach kemper, ma rejont d'ezan
da gredi en devoa Maneur lakeat ober d'ansou public
evit diskouez ar bern longuo a ioa en-han da veza gou-
met eun niver braz a enez da Zoue en Eusa hag a
Molenez. O clevet kement-ma, an Tad-ze a reaz calz a
rebechon d'an daou visioner. Mes ne ooc ket diez braz
d'ar re-ma discomer ar fozoni euz ar pezh a damallet
d'ezo, pe gurr eo ar c'houstrol heo o devoa great en
eur zue'hristienna an d'ansou euz an diou enezez-ze.
Ac'hano ive an d'rono-prezeguerien, eleac'h gouind o
devoa coll, rag tremenet e ouent euz tadou fall

D'an ampoent miedu an Tadon o vont da guntat Molenez, an Aotrou'n Eacop Leon a guemencas d'ezo digas d'ezan da Zant Vane an oll vugale ac'hano hag a Eusa ne oant ket c'hoaz cozmennet, ha pa oant erruet e Conc, an Aotrou'n Eacop a reaz d'ezo eun diguemer ar guella, ho zrugarezañ a reaz euz ar bonn o devoa kemeret evit kelenn an dud heñ-se a ioa en eur stad ken trueza all.

Ac'hano an daou visioner a brez da Guemper evid discuzha eur pennadig dine'h ho labourou. Mes evel n'o devoa ket anconac'heal peblenn an Aotrou du Louet, ne zalc'hoat ket da zistrei da enezen Sigan. Tremes a rejont adarre dre Zouarneuz eleac'h ma choumjont daou zvez ar bras mad ar c'harter-ze. Gant a rejont eno eur vag hag ho zvechaz da enezen Sigan eleac'h ma rejont ho disken da e'Louet Sant-Ilois.

Ia glevaz an eneza juon a ioa erruet en ho zomez, ar c'helou-ze a reaz d'ezo kemend a ioa ma lavarent an eil d'eguil d'ar ar mare or bezo eta pelloc'h, emezo, an eur da glevet an oferen ha da zesk liend an en. An Tadon Mianer a oue estonet bras o zont zontmouhoz ker ruer en eur vro ker gouez all, ha zontmouhoz h'c'hoaz pa veljont an tiz en eur stad dored hag ar gouloz clumet dirag an anter. Evel ma oant erruet eno devoa d'ezaloc'h regui ma c'hedent an dann visioner n'o devoa kemeret eskenn c'honac'h leue a tregont a ioa. An Tad Berni ar c'hoaz m'oa ar nem ia, a lavaras an oferen d'ar re a ioa var al leac'h, hag an Tad Mianer a gant an oferen bred d'an oll barisoniz hag a reaz eur sermoun evit diguere ar mission. Nag in a oue adarre estonet rala, o velet e c'honac'h dre en ar c'honac'h hag e meur a barrea d'ar ar maz' foudre an oferen e oue discouezet d'ezo. Fanch ha zebiten an enezen, en devoa servichet d'an dud-ze da dad ha da berouen. Gouzout a reo brant ar galler. Ia gant levrion an Aotrou Noblet en devoa desket he religion hag en distro he desket d'ar re-all, hep garter ar groaz e lenne eur zarnoun var bastion. Eur Zant d'ar partisona bodet er vered. Gouzout a reo ar c'honac'h, hag evel ne oa ledet ebet en enezen, e laka he bean da zesk rala ha leue d'ar vered. Ia zut ha da c'hoaz ho destume oll en tiz, hag eno, gant d'ou gouezen auzo, e reo rala ar peza c'honac'h da dad he da gant eno an ollis d'ar. E c'honac'h e vigne domans Doue en ho c'honac'h. An Tad Mianer a reaz euz ar c'honac'h kantel eur stad ar vraz, e oue a reaz d'ezan eun he gantou evid m'hen desket d'ar re-all.

E gouez ar mianer an eneza a zitezañ ho pbesketerev evid labourat hepken var afer ho zibidigues. Ar mission a laka euz d'ez, hag oll o oant aketuz braz da zont lemler da zelaou eumou Doue. Eur c'honac'h anezn zoken a beule an tadon beteg ho lojez evit gouleno euzil digant ho divar beza ar peza zelle out ho c'honac'h. Ober a rejont oll peb a gouleno hag an darn vraz euz ha bed ho buer, en hevelep doare ma lezent a veze gant ar visioner an amzer da guemerev ho

phrejou, hep counta n'o devoa ket ouzpen leue heur hep noz da reu d'ar c'honac'h. Ho zodoz clast a zigasc'hent tre d'an Tadon, ha Doue, er guel euz ho feiz, a lavaras meur a hui auzo.

M.

Eur pennad all eur c'hoaz all.

HISTOR ZANTEL

(NABET PRINCE)

Galvedigern Abraham, pe Abraham galvedigant
Dona da vraz tad d'he bobl anezn-erret.

(Euz ar bed 2003. — Arrog Jesus-Christ 1911)

Goude ann diluck, ann dad na oent ket furoc'h eghet arak. Petar c'hant vraz varlere h'ar gbenic spontuz-ze, ar guir Doue ne oa mui anavezet. Kouta lavarent, e liguez kam nag e liguez Japheth. Ann idolatriach a c'hoaz ar bed, hag ann dad a adore ann beol, al loar, ho zomez al loarned, ha beteg ar skoudennon koar pe bri a eant da lakañ eun ho ziez. P'p'uan a selle d'ezan koar he zome hag he ober d'ouez h'be c'hiz.

Neuze Doue evit mirout na tije collet eun holl d'ann holl he religion var ann donar, adalaz he zell var eun den vertuz euz a liguez Sem. hanvet Abraham, her bennigaz, evit ma tije ke eur bobl privileget. peblun a tije ar guir feiz var ann donar bete donedigues. Salver ar bed.

Doue a lavaras eta da Abraham kuita da vro lez da gherentier ha t'oa dad. Ia deuz d'ar vro a ziskouezann d'al Me laka eur bobl braz da zvel ac'honou, me l'az venige. Hag eno-ou e vazo benniguet holl bablon ann douar. Abraham leun a feiz a zontaz ouz Doue, kemer a reaz Thare he dad, Sarai he lued ha Luth he m'peblun a oa emzivad, hag a kantez heur Er e bro kalder, evit dont da vro kanaan, e leac'h ma emz h'io Jerusalem. He lipenn daou e liant lea a zo euz ann d'ou vro, n'eur forz. Iuzann Abraham a zo e Doue. Choum a reaz eur pennadik amzer e Haran er Mezopotamia, e pelec'h e varvaz ho dad d'an oad a zrou e hant pemp bloaz.

Arruet e douar kanaan, Abraham a reaz a drenz d'ar vro, beteg eul lec'h hanvet Sichem e ran vro Samaria, beteg ann draoudien vrudet. Doue a lavaras d'ezan eno. Me rei ar vro-ma d'az liguez. Abraham a zavar eno eun aoter da Zoue peblun en devoa en eun ziskouezet d'ezan. Ac'hano e tremenaz var an ar e breisteiz beteg eur menez a ioa euz Bethel hag Hai, hag e timpleraz eno ho deli, o velet c'hoaz eun aoter d'an Aotrou Doue evit he ador.

Hoghen eur phernev vraz a gouezaz var ar vro, hag Abraham a ziskennaz eun Egipt, da dremen eur pennad amzer. Ia oa o vont var zour ann Egipt, e lavaras da Zari he bried. Gouzout a rann euz oc'h eur raouez vro, hag ann Egiptianed pa ho kuelat, a lavaro. He c'honac'h, hag e l'azint ac'honou evit ho tere'kel gant-ho. Lavrit eta, me ho ped, er oc'h va c'hoaz, evit ma vezin donet mad abalamour d'hoc'h, ha ma zavetinn ma buer dre a abeg ac'honoc'h. (Ne ket eur gaon a ziaz Abraham ha

c'hreg da lavaret, mes eun dra hag a nagir. Eunn amzer-ze ar gherent en em c'halve breudeur ha c'hoarezed, ha Sarai a oa nizez da Abraham.)

Pa oa eal eta Abraham eunn Egipt, ann Ejiptianed a garez e oa ar vaonez-se kount meurbed. Ar penrou kenta a gomzaz anezhi da Pharaon, gant kalz a voulder, ha chetu ar c'hreg skrapet ha casset da balez Pharaon. Evit Abraham, deuet mad e vo gant-ho abalamour d'ezhi, ne vankaz d'ezhan na dented, na kavaled, na mevelien, na milizien.

Mes Doue a skoaz Pharaon ha tud he di gant eur c'hlered meuz dre'n abek da Sarai pried Abraham. Ha Pharaon a c'halvaz Abraham d'he gavout hag a lavaraz d'ezhan : Petra hoc'h eus-hu great din-me, perag n'hoc'h eus-hu ket roet d'in da ouzout e oa houn-nez pried d'hoc'h ? Nag evit petra hoc'h eus-hu lavarot e oa c'hoar d'hoc'h, da lakaat ac'hannou d'he c'hemerout da bried ? Brema ta chetu aze ho kreg, kemerit-hi hag it kuit. Ha Pharaon o veza roet arz d'he dud divarhenn Abraham, ar re-ma han ambrougaz er meaz euz aon Egipt, han, he bried ha kement mad ea devoa.

Abraham o tont euz ann Egipt, puvidik braz enn aour hag enn are'hant, a zistroaz da Vethel, allec'h ma edo ann aoter en devoa savet diaghent, hag e reaz enn he oeden da Zoue, en eur veul he hanf santel.

Hoghen Loth pehini a oa gant Abraham, en devoa vez tropellou deved, chatal braz. ha teitou. Ar c'harter ne oa mu braz avalec he evit ma chomjent ann er gant eglile. Sevel a re troz etre messaerien Abraham ha re Loth divarhenn ann dour ar pearion hag al loened Abraham a lavaraz eta da Loth. Arshaa eo e ve dael etre c'hout ha me, etre va messaerien hag ho re, rak breudeur omp. Chetu ann douar holl diraz-omp, pelat dionz-in, me ho ped, mar d-it enn tu kiz, me zalc'ho ann tu deou, mar choazit ann tu deou me teld ann tu kiz.

Loth, o sellet mad tro-var-dro, a choszaz ar blenen gaer a oa bed ar Jourden, dourel ker bras gant ar ster araok ma utru,az Doue Souant na Gomorri hag her vel ouzar baradoz a hilyadurez. Hent a reaz da chom da Zodem, hoghen bource hien Sodem a oa tud sail meurbed ha pec'herien vraz dirag Doue.

Abraham a choumaz e douar Kanaan. Ha Doue a lavaraz d'ezhan : Sao da zaoziagad, ha seil d'oue'h al lec'h em oud enn-han, sell var zu ann hanter-noz hag ar c'hresteiz, var zu ar zao-heol hag ar c'huz-heol. Ar vro-ze holl pehini a velez, he rei a rion d'id ha d'agouenn, evit bikenn. Me ra ma vezo da vugale ker stank ha poultrou ann douar. Mar ghell eon den bennag niveri poultrou ann douar, ec'h helli ivez niveri da vugale en da c'houde. Sao ha kerz dre ar vro, a dreuz hag a hed, rak eun deiz e roinn anezhi d'id.

Abraham eta a blegaz he deit hag a zeuz da choem e kichen trawonien Mambre e douar Hebron, hag a zavez enn eun aoter d'ann Autrou Doue.

Atao eun aoter ! Abraham na vank morse da drugare-

kaat Doue, ha Doue a ghemer plijadur o puvidikaat he servicher. N'o dree'hot bikenn ann Autrou Doue e fead larghientez.

Madelez Abraham e kenver he niz a zo c'hoaz da veza meulet. Oh ! ma vegreez ar partajou er c'hriz-se, ne ve ket kement a renten etre ar vugale, pa renkont dispartia ha mont pephini enn he dra. Kuntu Loth e kenver he contr hag he c'houard ne ket he ken meulab. Ober a ra e choaz dizornid ha dibalamour, mes ivez hep kalz a skiant na kalz a c'hounid, istimont a reaz douaron ne-kear guelloc'h eghet aon argoadon c'hoant enn deiz da veza bource'uz, bource'uz e vezo, mes evit he valheor. Tud iaouank divar ar meaz, ho pet sonj euz ar paourkez Loth !

KAN

Tou Breiz-Izel, Mamma ar Zent 38.

Ann dud, laouek da vont, pep hui enn he hent,
En em gollaz abred — Hira c'hoaz evel kent,
Mar fell da bep-unan li viza he greden,
Hep dalo ne vo mui na Doue na lezen.

Mes Doue a viskoaz soursinz euz he c'bloar
Na lezaz ket ar setz da go tât an douar.
Eun den just a garez, Abraham he fiano,
Hef e vezo d'eur bobl hag a gredo ato.

Lez, eme Doue d'ezhan, da vro ha da gherent,
Hea da zouar Kanaan, me zesko d'id ann hent ;
Ha me d'az vennigo, me vezo da zigoll,
Hag em-oud e vezo benniguet ar bed holl.

Abraham a zentaz hep rebeki eur gher,
He sizianz a lakeaz e komzou he groner,
Katouek e treuzaz kerion, broion eleiz,
Dign meurbed da veza Tad ann holl dud a feiz.

LEVR AL LABOURER.

FEMPEY FERNAN)

Labourer miz C'honneur ha miz Meur.

Al labourer eta na oar morse paouez
Nag enn deiz, nag eun noz, nag enn ti, nag er meaz.
Kerkent ha ma veleur ar goan trist o pollaat,
Aon oabl o gueri, nerz an heol o krevaat,
An darder o lez, ar skourm euz al leana,
Hag ann ere'h o listag a zioe'h ar menezou,
Evit mont d'a labour e kuter primm ann ti,
Dizee het eo ar park, pred eo heu digueri
Ma n'hoc'h euz ket hadet ho kerc'h araog ar goan,
(Rac mar guel) dont da vad e vezo ar gouellou
Nepred na fell lezel da dremenn miz Guenver
'Vil ma vo kalonek, miz kolei teo ho leuz.
Gortaz bete c'honneur a vego divezad,
Kola hir ho pezo, n'ho pezo ket greun mad
Ha mar taolit termen bet miz meurz da hada,
D'ann han ho pezo plouz ha goude-ze netra.

Na zoug ket ivez, goude beza hadol,
 N'ho'e'h euz neura d'ober bete ma vo medet.
 Evel eur gonabren zu, liez euz ar c'hoajon
 E veler o savel brini a vandennou,
 O c'hoakat, c'hoatek braz, o kornigulla holl
 Var eur park fresk hadel o tiskenn eon eun taol.
 O kerc'hek rezeuak ! o paour koz labourer !
 Ah ! redit, redit primm, na gullit ket amzer.
 Mar ne ouzoc'h ma-zant d'an neac'h savit ho peon
 Hag he velot kludet eur goard var eur vezen.
 Rak marse ar hrini gant aoun na veal ivet,
 Na gouezont var eun dro var ar parkou hadel.
 Evel-se eno arme, pa vrezelekaer,
 A hep tu guederien ha goardou e laker.
 Da viret na gouesche etned var ar parkou,
 Lod a dreuz d'our guere hek a steign neud var barron.
 Gant eur vaz eno ha zonn e guiz eur suzulen.
 Darn a laka er park pe var veg eur vezen
 Eurspountail gret gant plouz, gontlet gant koz dillad;
 Hag ar hrini aoun na gredont ket tostaat.
 Goude pa zeu er mez ar c'here'h eno ho parkou,
 Na zoug ket pafaat donnoc'h doun ann anchou.
 Taolit var ann irvi ann douar, vel mannon
 Bruzunt ann tammou gant kein ho piguellaou,
 E berr c'fui a velo ho kerc'hek o tresa,
 Hag ho pezo goude neheutoc'h da e huenna.
 Var dro hanter miz meur, pa veler ann deizio
 O veza tost ken hir evel ann nozvenou,
 Me veler ar goad kriz aet er mez euz ar vro,
 Hag ann amzer nevez o tout c'hoaz eno dro,
 Hep da e a neuzo e renko pep unan
 Hasta trumm da hada holl he c'hoajon bikan
 Na veler ket liez eno ho touez ar c'henta
 O vont da brema greun da di ann diveza.
 Mes kent sonjal hada, labourer didalvez
 Ko red sonjal dastum bag ober teil nevez
 Loskit ken eno he vern da doma eun hentad,
 Ar goumiz a c'houleou kalz a deil ha teil mad
 Eor merer sketuz token kreiz ar goan kri
 Na zoug ket da ziblaz euz a gorn touil he di,
 Treuc'ha rei lann, hanal, d'ober he deilign
 Pe gant eur step lemmet e rako ann irvi,
 Nag hep ma nozo tamuz d'he c'hrisier, d'he lannou,
 E velo e peb bloaz karguet he zolero.
 Kentiz evel ma teu ho parkou da c'hlaa,
 'Vit starla an douar, her mirout da skarra.
 Mac'fui gant eur rolled, hoc'h irvi peuz da beun,
 Ouz'fui vez staguet eur marc'h pe zaou ejen.
 Erit ho douara skarzil c'hoaz ann anchou,
 Ha torrit pep moulon gant kein ho piguellaou.
 Neb a zo lezir k goul a'liez a vel
 He foteunou dister var ho zroid o varvel.
 Na lezit ket ar gred nag euz c'hoz lozaouen
 Da greski eno ho park euz troad ar vuizen,
 Labourit gant ar c'hoajon, lakit c'houennerezed,
 Pe kent ma tem ann eoz gant onkrez e vellet

Ho kouliz diskaret ha karguet a bize],
 Ha dreist ar pennoed, ann draog o sevel.

(Ann dilec'h a-benn eur reth all,

Pennad e caver selenien

Eur bloavez beag so da eur missioner o prezeg eur
 retred d'ar zoudardet er gear a Nancy. E troad ar gadoc
 a virionez, o velet, elouez ar zoudardet, ofiserien a heb
 renc. Eun devez beag araog pase, e teuz d'he gant
 eur c'habiten den a speret, eur speret eun ha didroel. En
 eun leat a reas da gomz eus ar guirionezou var bere en
 doa prezeguet ar missioner. Me am eus feiz, eme an ofiser,
 teir guere diot ha teir guere brein e ranker beza evit
 elom ep erdi e Doue, e Jesus-Christ, en eternite. Gous-
 coude ez eus em speret eun nebeut tenvalien hag a vir
 ouzin da vont lareoc'h ha da heul ar relijion. Ar mis-
 sioner a reas euz musc'hoars, a lakeas he zorn e darn ar
 c'habiten, hag a lavaras dezan. Me anavez mad an dra-se,
 eun tam g elcavet eo hag a so elan eals a dud gantha, ha
 c'hoant oc'h eus-hu a zevri da harea? — Petra-la, eme
 an ofiser, deut oun da c'houil ali diganeoc'h. Dre he ben
 e comansin-me? pe seurt levr a dleau-me da len? —
 Levr ebet. — Mes neuze penaos e digassin-me selenien
 em speret? — N'eus netra essoc'h da ober, mes aoun
 am eus ne guemerfac'h ket al louzon p'am bezo he ma-
 knezet deoc'h. Sur eo da harea. mes marize ho pezo
 aoun raz'han — Lavrit ato, me n'oun ket ken aoun-
 se. — Mad, en em lakit var ho taoulin ep marc'hata,
 pedit eur pennadig ha me a befo ive ha neuze me ho
 cofessat. — Cohez, eme ar c'habiten, eno em a dress an
 denz'ijen ma comen deoc'h anizi, rag ne gaf ket din. —
 N'em boa-me ket lavaret deoc'h ho pije aoun? Me voue
 errad Gouscoude m'em biye credet ac'hanoc'h dispon-
 tioneoc'h evit an dra-se. — Me zo disjont avoalc'h —
 N'oc'h ket. — Eo da. — Mad, diskuezit-hen din ta, hag
 it var ho taoulin. Neuze ar missioner a zantinas ho unan
 ar c'henta, hag ar c'habiten, goude termat eun nebeut, a
 zantinas ive, ar belec a lavaras a vouez hucl ar Bate,
 an Arz, ar Gredo, eun aet a gontition, neuze a lavaras
 d'un ofiser, ato, va breur, cofessat, Doue a fell dezan
 esout hoc'h ene. En le hano e vezo pardonet deoc'h hoc'h
 oli bet hejou. Ar c'habiten ne lavaras guer. an doue a
 voa dija savet hucl. Cohez a reas: ha kerkent an ene-se
 a gavo ar selenien a vank dizi, hag ar peoc'h a belini e
 devoa uzom.

Ar c'habiten a jomaz peil var he taoulin. « O pebez
 louzon l emez han pa voa savet, nag hen zo c'huero ! mes
 ive nag hen a ra vad ! Peguer selear e velan-me hrema !
 ar galon eo a rea poan beun din, hrema e credan oll ep
 marc'hata ; n'eus mui netra o viret ouzin, hag ez oun
 euzassa den so er bed !

Ober a reas he base, ha gantha eul loden vad eus ar
 zoudardet, hag ar general en ho fen. Alaos eo e chomet
 eur c'habiten, calonec, hag o servich Doue ep men nag
 aoun.

G. M.

Eur Mevel dispar.

E Russi, pa vez condanuet unan benag, e vezont peur-liessa casset da eur vro bell, e costez an anteroz, hag a rer Siberi anizi. Er c'harier-se eo ket ten ma vez ato go-loet an douar a scorn hag a ere'h, hag ar re a vez casset di, a varf cals anezho gant ar rion hag an dienez. Guechall pa veze condanuet da vont d'ar vro gues-se eun den benag a reng luol, e veze casset assemblez gantha he dud, he servicherien, ar re a aparchante outman. Evelse pa a-le gouzout ar servicherien e veze ho mestr dare da veza condanuet, ne veze ket pell evit ober ti goullou. Eun den a liguez huel hanvet an Autrou Emme, a vo re condanuet eun dervez da vont d'ar Siberi. Bez'en doa eur mevel, hanvet Fedor, hag a vo casset d'ober ervidion er muez eus ar c'harier pa voe condanuet he vestr, hag a jomas evelse ep heza contraignet d'hen heilla.

Pa erruas Fedor er guar en em lakeas da egari. o velet an ti goullou, abalamour ma voa eat he vestr en hent ep d'han, ep lavaret da beza'h na da he vro e zea. Mont a reas da gaout unan eus ar varnerien da c'houlou kelou eus an Autrou Emme.

— Da vestr, eme ar barnet, so brema tost d'ar Siberi.

— Petra ! hag eo het digalon avoalc'h evit va dinezet ep lavaret guer din ? e pe garter da viana e tle heza ?

— Da garter X o tle mont.

— Henez a glevo ! Mont a ran d'oc'h-lu da verza ar pezig an ens, nag ezan var he lorc'h.

Ar barnet a reas eur muez hoars, mes, cmezan, ho mestr so harluet, pe exilet !

— Hag abalamour da ze e tle va dilezet-me ? Cluyet a ran.

Fedor a vers he draougon, hag a ra en hent. Caout a ra he vestr, hag e ra dezan eur zarnon ere ha c'huero, o rebech dezan en doa dilezet he vevet.

— Mes, eme an Autrou Emme, ha ne vles-te ket oan harluet ?

— Guelet avoalc'h a ran.

— Ha petra re-te er vro digar-ma ?

— Ober goap a rit ? Ne ulian-me ket ho servicha ama evit en ho castel ?

— Va mignon, eur galon vad ac'h eus, mes me n'em beo ama netra da rei dit.

— Ah ! oc'h eus ket a beadra ? mad, me am eus, hag a rei deoc'h p ho pezu izom. Ha neuze, ho tienez ne bado ket ket-se.

An Autrou Emme a felle dezan avechou miret na raje dispignon evithan. Mes Fedor a lavare. Pa vezimp eat en dro da S. Petersbourg, e hui a gresco din va c'homanant eus a antecant lur bevech ma c'hueleot e carg.

Hen ober avoalc'h a rin, eme he vestr, mes pear e tiguezo kement-se ?

— Oh, bezit dinoc'h, ne vo ket pell.

Fedor gousconde en devoa e ber amzer dispignet ar pezig en doa a arc'hant. Mont a ra en eur c'hoarzin da lavaret d'he vestr n'ho deus mui eur guennee entrezo ho daon. An Autrou Emme a jom mantret. — Petra raimp

ai brema ? — Oh ? ho eras o erras en derveziou-ma. Hag e guirionez e e herruas araog lin ar ma.

An Autrou Emme, digouezet e Petersbourg, a voe savet buan eus an eil carg d'eben beleg ar c'hargou beala. Aboen daon vloas, Fedor a voa casket he goumanant a bemp tant lur er bloas, dro ma voa tremenet he vestr dro zec carg luoloc'h an eil evit eben.

Fedor a varvas araog he vestr, hag abars mervel, evel n'en doa ket a guereut tost, e fa las dezan e chomjo ar pezig en doa gant ar memes mestr.

Setu aze a dra sur, eur mevel dispar, hag a gaver rouez, da viana, me oar orlat, er Russi, rag evit en hor br-ni, e Frans, ar seurt servicherien-se ac'hoat ket rouez a drugare Doue. Stang avoalc'h e caver muezien ha ne e hiont ket evit goestla o c'het, ho harz hag ar pezig o deus a beadra evit sicour ho mestr pa vezont coezet er baourentez pe en dienez. Dreist oll abaoe ma oar coman-
cet da rei primou d'ar servicherien ealozec, e tizoloer bep bloas meur a lant eus ar muezien vad-se a bere ar guntla a dle ober dud an dud hag an bloz. D'oc'h e ve, ep ma teufe an daelon en he zaoulagad, clevet hano, ama, eus eur servicher hag en deus aze he gorf hag he c'het o labourat nos deis, o livoueret pep tra evit euse euzet dienez he vestr, aount, eus eur servicherez distet hag o deus gouzanvet epad meur a vloas an naoun, ar rion evit galout rei eun tam bara da eur vestrez deat da veza paour, pe evit caout sourei aniz en he c'hanvet pe en he infirmite. Var ar pout ma e casset cals a historion skuerius ha caer-meurhet da gonta. Ha c'hoas ne anavezet nemet eul lodenig vian eus an traou-se, rag ar gar gisten pelon a ra muez vad var an douar, a guz ive guella peur-liessa ar vad a ra
G. M.

Hano ar Zent evit ar Sixun-ma.

Dizet 30. — Sol ar Pastor mad. An ilis a ra ofis Santez Catha a Zienn guere'hez. santez burzudus dre he tingennou, he ruzec, he reveladonon. Evel Sant Francis e devoe en he c'horf mercon ar pomp gouls, mes goulen a reas eus Doue ne vijent ket anat. Cals a alion a roas d'ar Pab eunan abers Doue pebri a zisclerie diz alies he volonte hag zomou an ilis.

Dizet 1re Mae. — Sant Philip ha Sant Jacob, ehestel. Sant Philip a brezegas er Scrihy hag er Phirigi eleac'h ma voe slaguet oc'h eur groas ha lazet a daolou mein. Sant Jacob a voe kenta Escop Jerusalem. Scriket e voe eus a c'horre an templ d'an traon gant ar tuzerien eonnaret.

Dizet 2. — Sant Athanas, escop a Alexandri, ha doctor eus an ilis. Sant ebet ne deo bet persecutet muioc'h evithan gant an heretikel. Sant ebet ive n'en deus poaniet muioc'h da drec'h ar fals credennou ha da zalc'her pur ha didach ar religion gatolic.

Dizet 3. — Invasion ar Groas santel. An deis ma voe cavel ar guir Groas. Cuzot oa het var menez Calvar. Ar balanet o devoa talet bernion mein ha douar var al leac'h-se. Helena, mam an Impaler Constantin a

reaz he c'hlas. Cavet e voue hag anavezet dro ma rentas ar ioc'hel d'eur glanvourz dare da vervel en eur douch outbi ephen.

Dizor 4. — Santez Monica, intañvez. Dro he dactlon hag he fedennou e c'habtenas conversation he map Augustin. Bez er eo skuer ar mamou o deus lugale dizsch.

DIZOUER 5. — Sant Pii, Pap, pempet eus an hano. Ar sant-ma en devoue revelation eus ar victor vras-se gounezet var an Durket pa edont var ar poent da zis-joja ar gristenach oll.

DIZOUER 6. — Sant Ian dirag an nor latin. An tyrant Domitian a lakeas teleur Sant Ian avieler en eur goter leun a heg borvet. Sant Ian a denas er meas, dre c'hall-tout Doue, ep drang ebet, ha zoken ereoc'h ha tac'hoc'h erit na voa pa voue strinkel ebara.

KELEIER.

Conseil ar revizion, pe ar reform, a dle comans ar 4 a vis mae.

An electionou municipal a leverer a vezo ar 17 hag an 18 a vis even.

Seta ama, dioc'h rene peur e vezo ar redalegon kezeg o Breiz-Izel: E Hoazon, an 19 hag an 20 a vis even, o Kemper an 2 hag an 3 a vis gouere, o Brest an 8 hag an 9, o Montreuil, ar 16 hag ar 17, o Lambal, an 23 hag ar 24, o S. Brie, an 29 an 30 hag an 1 a c'houere, o Dinan ar 5 hag ar 6 a vis eost.

Er Gazeten, ar *Feiz breton* o cavomp eol lizer ag a goms eus an darvoudou a erri gant meur a lier o labourat gant an dounerrezet, ar re o deus evesset a assur potans var deg darvoud eus a erri hag a vezar rod diareas ar pen eus anezo. Ne ve ket diez, a lavar perc'hen al lizer-ze, golo ar ro-ze, hag e varfet evelse oc'h meur a valeur da erroun. Hemen-ma so eun ab evit an dud divar ar maez a labour gant dounerrezet.

Gazeten *Ar Pirenez* so heol a goms eus a eun dra hag a ra henor da du) an departamant-se. En tri mis kenta eus ar bloas 1865 n'eus ket bet a leae h da zele her al tez varn hanvet e galles *cour d'assises*, n'oa offer ebet douguet dirag ar varnerien. Euz an tri mis so o ren, n'eus douguet ive nemet eun offer ephen.

N'eus netra falloc'h evit chom pell en heol, pa na fiver ket, dreist oll ar maro ma eus ar l. oas. Er mizon dremen eus cavet maro eur luguel seiz pe eis vloas, eat da gousket en heol.

G M

E kichen kor Lyon eus nevez maro eun den froude-mas a ma deuel abenn da gonta dre zeis kement a rea. Ar peiz a vez coulet dre zouzen gant ar re-all, erel rochedou leerios, emia ho c'hunte seis ha seis. Seiz ti en doa, seis loaz, seis ear. Bez'hen doa seis servicher, ober a rea seis pred hemdez, ha seis tra

dishenvel a zebre bep pred. Seis mis e chome var ar maez, ha seis mis e kae. Var ar maez hen doa seis teguez, hag e conte he leve dre zeis, seis cant, seis mil. Pa veza douguet dre gae er c'harti hanvet *Omnibus* e roe seis guernez eleac'h primp. Ober a rea he gont-chou er seizvet devez eus ar seizvet mis. E kement aluzen a rea e teue ato a benn da gonta seis. Seis lein er bloas a roe d'he vignonnet, hag e pede seis bep tro. Bez a rea lavaret seis oferen dioc'h-lu. Denet oa abenn da slaga seis croas var he vruchet. N'oa ket falvezet dezan dimezi gant aon da gaout mayoc'h pe nebetoc'h egnel seis erouadur, ha gant an disesper na alie ket caout seis grece. Netra na rea kement a anken d'an den froude-mas se egnel pa na elle ket conta seis ha seis kement moa boaset da ober, kement plijadur en deveze. Ar maro eris e unan a zebante beza a de gant he gualdou o tont d'er guerrel d'ar seizvet devez eus ar seizvet mis eus le zecvet blavez ha triugnet, da lavaret eo pa odo o conta seisguet dec vloas. En he destamant, en river eus he hent-tourien, er pedennou hen deus goullanet, pel tra a roe da anout peguement e cario ar paul-cos mout seis ha seis.

X.

DIFAZIOL

Eur fazi eus ar vourlerz so en eun garet er gazeten Jiveza. Ar guerion kenta eus ar pennad. buez an tal Maueur, so bet lakeat ive e penn an ardel diarzoc. — Evelse eno, eleac'h ar c'houzon-ma. Maueur a z. stroas eia da Guemper, mes alia¹ er, eun kenta. E. Ueer leuz ar re-ma ac'frer Julevien mestr seol e kempere en deus great.

An huc eo eo s ser ve ar pennad *Boued chatal*, a vero ive eus euz en adrejouma er bajen 93, linen 7, eleac'h, e oc a ada irvin, leun 1, en oc h ada irvin. Izelec'h, linen 43, eleac'h irvin leun, leun 17, irvin leun. Izelec'h e'hoas, linen 21, eleac'h ead nevezient, leun 17, ead nevez dent.

PREZ AN EP.

KEMPER — 15 Ebrer		POAR'NAZ — 15 Ebrer	
Gomis	43 l. 3 c.	Gomis	43 l. 76 c.
Segal	9 l. 60 c.	Segal	9 l. 46 c.
Eiz	8 l. 65 c.	Eiz	7 l. 42 c.
Ed-da	10 l. 45 c.	Ed-da	11 l. 05 c.
Kere'h	7 l. 20 c.	Kere'h	7 l. 75 c.
Avalou-douar	2 l. 11 c.	Avalou-douar	2 l. 61 c.

MONTREUIL — 15 Ebrer		BREST — 17 Ebrer	
Gomis	45 l. 30 c.	Gomis	43 l. 48 c.
Segal	9 l. 36 c.	Segal	13 l. 28 c.
Eiz	8 l. 30 c.	Eiz	7 l. 01 c.
Ed-da	9 l. 47 c.	Ed-da	11 l. 09 c.
Kere'h	7 l. 16 c.	Kere'h	6 l. 81 c.
Avalou-douar	7 l. 00 c.	Avalou-douar	6 l. 60 c.

Ar Gerant - AR. DE KERANGAL

KEMPER. MOULET GAND AR. DE KERANGAL, MOULET AN ESCOPTI

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BÉP BRO, HA KENTELIOU VAR BÉP TRA,

DIGASSET BÉP SUL

Da gnement Christen a goms ar brezonec.

Enn Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur bloaz	DADE SCOET
Evit c'haec'h miz	ETE SCOET
Evit tri miz	CATECH NEAL
Eur gaseten ebken	DADE VENEC

Ar bacamant a dia bezz gread arzoeg caout ar gaseten.

ALDOU.

Ar scrijou a ve c'hoant da lacot er gaseten a dleer da adressi oll d'an Autrou MORVAN, Brlec e Kemper

Ar paeamanchou a dleer da adressi d'an Autrou SALAN, epen. Ar bacamant a gremeter e ti an Autrou SALAN, li-brer, r. Kereon, e Kemper

Melen a Rom.

Ar ceremoniou ens ar sizun santel a zo oad dadi ho guelec e Rom, evel a lavaremp en dez-all ; hervez ar c'he-leier, morse n'int bet caeroc'h evit er bla-ma. Ar Pab en deus he enau henniguet ar heuz disol bleunon, assistet er ceremoniou var ar sizun roet ar benediction da guezar ha d'ar bed oll, canot an oferen bret disol fasc, gont'het ho ared da drizec paour dizion gambr-lit, en eur guer, bet eo e penn an oll solante.

Eur gaseten a lavar : d'ar 26 a veurs, an Tad Santel en deus diguemetet a vanden oupen daouehant den hag a voa en ho zouez tud a guement coru so er bed. Setu ama lod ens ar c'homzon en deus lavaret dezou :

« Cals o deus c'hoant da gaout benediction ar Pab ; ma na zeller nemet oc'h an hini he ro. ar benediction-
• nenn dal ket cals a dra, men mac'h evesser oc'h an hini
• ma talc'h he blas, neuze ar benediction so so talvoud
• ha necesser, dreist oll en amzeriou trist ma vevomp en-
• ho. Kement a gontroliozou hag a drubuilhoz so o stonrin
• ouzomp, ma ze red deomp canot er siouer dispar eus
• an env, evit non pas beza flastret gant ar beac'h so var
• hon diasoas. Gwir eo e caver tud a speret bras hag a
• lavar traou guir, mes evel ne deo ket fontet ar guirio-
• nezon-se var ar religion gatholic, n'o deus gallont ebet.
• Lakit eta donn en ho speret, me ho ped, ha grit ho
• callont evit rei da ansoot d'ho pугate ha d'ho tud all,
• penaus ne gaver ar virionez nemet epen en ilis catolic,
• apostolic ha romen. Ra zervichio-ta va benediction
• deoc'h evit kementse. Ra hoc'h hennilo, non pas epen
• er vech oc'h eus da ober evit mont a'hann d'ar guer,
• me c'hoas er vech en deus pep unan da ober eus an
• douar d'an env, eleac'h ma ho cortozan oll. »

Goude comzou evelae, ne ket zouez a ve tenneret calon kement hui o deus ar bonheur da vont bete Pii nao.

Ne gaver mui a lojeis e Rom kement a dud so eno. Bete pemzek mil ha trieguent den estren so bet costet er memes dervez. Disol fasc, pa roas an Tad Santel ar ve-

nediction vras da gomp ha d'ar bed, o lavarer oa dirazan daou vil den ha pevar ugent en eur vanden. Evel eur mor a hennon tud a voa var ar blacen vras ha caer so diraghs S. Per. Da hemzeg mil den, pe var an dro, en deus ar Pab otreet mont betek enka.

Eun itron a scrive en dez-all da unan eus ar bretadet a zional camp Pii nao

« Ma zo a lignez nobl, men paour ouz. Meur a vloaz
• so emañ oc'h esperit evit nevel peadra da zont da
• Rom oc'h esperit caout an heur da loket da dreit
• vikel J. C. setu me digouezet e Rom, setu din eul
• loden eus va c'hoant, ho pet ar vadelez d'ober din
• caout al loden all, oc'h va lezel da vont betek an Tad
• Santel, o e boulen ar c'bras-se evidon.

Ar Prelat, eun den ens ar guella, a ziskuezas al lizer-so d'ar Pab pehini a lavaras dioustu — « Nag hen so bras he feiz ! Lakit he hano e penn ar re a dleat da receo.

An Autrou Pernigny, unan eus a vinistret Frans, hag he itron so e Pom, hag o deus guelec an oll draon caer-se ma comzomp anezo. Ho c'halon so bet tenneret meur a vech. An itron dreist oll o deus meur a vech scuillet daeton pail. Kement a vall e devoa da velet ar Pab, ma e devoa, arzoeg erruout e Rom, lakel ar vircamant deread a ranc an itronezet da gaout evit mont dirag an Tad Santel ; ha kementse evit ma c'halje o velet dioc'hin. Hag e guirionez, kerkent ha ma vont digouezet o kear, hi hag he fried a reas rag eun da Sant-I'er evit guelec ar Pab arzoeg disken e leac'h all ebet.

Victoria, Romanex Brozas, e deus casset d'ar Pab tri gasset leun a leviou caer, goloioz varnezo eus ar re vras, hag eul lizer skrivet gant he ministr da vinistr an Tad Santel

Melen a Paris.

E Paris, en ilis cathedral epen, ez eus bet var dro pemp mil communion disol fasc. An tad missioner hag unan eus ar chaloniets so bet lostic da deir heur

dioc'h'o rei ar communion. Kemense so eul bevenez erl ar religion, rag o touez ar re n' rea eoa ho fust ex ua cals eus an dud desketa, guezuzeca, eus ar re-
con lueta so er bed

Er guesl dizeza great evit dimer Sant Per, e parrez Sant Thomas d'Aquin, ez eus earet eur padarie var behin oa skrivet ar c'homzou-ma. Erit kon Tad Santel ar Pap. Er paradie-se ez oa petar mil scoet e paper. Evel a veler, ne ket e Rom eken e carer ar Pap. Rag er paresiou all, ar gristemen vad n' int ket chomet eals izoloc'h. Evelse e leverer er Vadalen ar guesl e deus savet dabezec mil lur, e Santez Catrid, naoteec mil lur, hag e Sant Sulpis daou vil lur varougent.

Rodez. — Ar saer Mari de P. pehini so bet e Rodez hag a voa ker earet eoa, a voa bet e Crimée epad ar vrezet. Rag eur bujular vras e deveze o conta an dra-ma : Er zar ma veze o bouzaoui ar zoudardet blesset pe vac'haguet, e voae digasset eun dea eur zoudart hag a ioa diguet he zivree'h hag he zivresker dioutban. Ouspeu en devoa eur goall scripus adreus he vizach hag he c'hinou. Mad ! ne rea ket eur glemaden. Ar c'homzou-ma eken a lavare bep en amzer. Autrou Aluzenner, digassit din va Doue. — Mes va mignon, eme ar beleg, ne effac'h ket recro ho Toue, brac h'oe'h eus o trema eur veraden zour ne effac'h ket lonca an hoar. — Oh ! va zad, ront d'is eur vrutzen kement ha hag eur spien ! Ar beler a roas dezan eur vrutzenennic, ha Doue, evit recompenz-hi feiz, a roas lezan ar c'aras da elout he lonca, hag eun nebeut goude e varve eoutant ha lannen da gas gantha dirag e varver an errez eus ar vuez eternel

Er guer a Orthez eus great eur gavaden vras. En eun ti pao rez eus earet eur voestie roaguet hag eal divale, bevel o'h eur voest relegou. Pe guer souezet eue an hin en doa great ar gavaden-se, pa anavezaz oa eoa eun lam eus ar gur g'oas ! Eur scriabers Pu G hag he zrel a ioa ebars, ha kement a zo reit evit beza sur oa eun torn a groas hor Salver oa Gouezet ez eus oa bet ar releg prisus-se da l'rsolinezet eout Orthez, ha penaos an tam-se eus ar guer groas a voa dent eus an donar santel gant Autrouez eus ar Bearn a ioa bet gant sant Lois o vrezalecat evit bez nor Salver

Dyon. — Eur gazelen, a scruter e Dyon, a goms eus eun dro goant great gant eur saer da eun toullat canfar-
tel. Er guere-se eus eun tiad eus ar seurezet a L'halver c'hoaruzdigou ar beorien, (e gallec, petites sœurs des pauvres). Ho reg en eo caout sourei eus ar beorien, ha mont da glasc evitlo.

Unan eus ar seurezet-se o veza o kental, a reaz en unan eus an tiez-se a e halver *cafeou bras*, eleac'h m'en em zestum ar re a stoc evit kemeret ho ebat hag efa jigoden. Ar vestrez eus an ti a zavas d'an oc'h evit elase cartier eoz da rei dezi da gas d'ho seorien re oujel evit galloal

labourat, hag ho lezas evelse e unan e creiz ar zat eleac'h ma zoa meura daoliat canfar-tel o kemeret ho ebat Comans a rejot da c'hoarzin dezi ; lod a gakele divar he fenn, divar beon he guiscamant. Ar saer a jome ep finval, ha danulagad imet etrezeg an donar. Pa voa eanol ar gant-
tel da c'hoarzin, setu hi o trei outho hag o lavaret. Autrouez emezi, c'hoarzin oc'h eus great divar va c'houst, eun lam ebat am eus great denc'h, brema ive eus dile eun dra benag din, rag-se e c'hesperan o root eun dra benag dio evit va seorien Kementse a voue lavaret ker brao, ma tigoraz calen ha jalc'h an ol. Tad iaouanc Frans ne c'houllont ket vell evit raont alant da c'hoarzin, mes ive calen vad ho deus. Biscoas ar saer ne devoa great gue loc'h kest, ha biscoas n'oa eal ens a di ebet laone-
noc'h, dre ma sonje peguement e c'hafe ober stad ens he seorien ker

G. M

BUEZ ANN TAD JULIAN MANEUR.

(C'haer'huet Pennab.)

An Tad Maneur gouscoude, e creiz an oll joa a zante, a ioa melonnet braz euz eur c'hostez all o xonjal ez oa da lezel eueuz Sizun hep he eg ebet en ho zouez. Etre daou e tenaz en he spered e c'hafe errad ar c'habiten Su, dre ma'z oa intaon, en em facapt dizale e stad da vezi person en eueuz-se. Gouzont a rea leon mad, hag evel m'eo doa spered. ne vije ket goall hell evit desket kement a ioa red da c'houzoud evit beza beleg. Ken a ze ta ez eaz d'he gaout evit clevet gant-
nan he santoump, hag evel ma uscouezaz beza aviz aoualc'h, Maneur hen aliaz da vont da abati Landeven-
nec da studia al latin ha da ober he deoloji. Hogen ar c'helou ze a reaz kement a t'fjadur d'an eueuz m'ac h en em glevchont entreso a baea evit-han kent ha ma vije oc'h ober he studi

Dalc'h ma oue serret ar mission, an Tadou Missioner gant ar c'habiten Su a reaz ho zoug da dremen dre vir breleg Gouc. Erituet eoa var lea an er-noz. ne ouent ket nebeud gouezet o caout an Au, ou Nobletz oc'h ho guald er porz gant hin eueuz he ziskiptien, rag den crocet ne c'halle beza digaset d'ezan ar c'helou e tligent dont da Gouc. An den Doue a anavezaz rag eun he ziskipt eoz, Fanch Su hag oc'h aliaz anezan da vont timad da ober he studi da Landevennec.

Keppe ma'z eaz ar brud dre Gouc e na ermet an Tad Maneur, e turedjot a vandenn evit he velet hag he befi da gana he gantico. Ar c'hao-ze a t'kezz aozo oll da vouela gant ar joa hag an Aotrou Nobletz gant ar c'henta. Rag eur penzeg dez brunnag kentoc'h, evel m'edo var ribl ar mor, en doa clevet eana ar memiz canticon gant ouz-penn mil den, ken Eusaz, ken Mo-
loneziz, ar pez a reaz d'ezan en em defent d'an daou-
lin ha lavaret da Zoue an daelou puil en he zoulagad

Beuz, e va Aotrou, e varvin laouen braz, pe gair
e velan hoc'h hano menlet dre bep leac'h

Antrouez vintin ar visionerien a dreichaz da Landle-
venec, hag o veza pedet ar venac'h ac'hano da scolin
Fanch Su, e kerichoat da Guemper eleac'h m'en em
rejoat a nevez flamm d'an oñ oberon a garantez.

Du benn eun daou viz bennag gonde, Fanch Su a
erraz e Kemper o eredi, var lavar menac'h Lande-
venec, beza desked madic aualc'h evid beza bele-
guet. Hogen an Tad Maneur hen aliaz da vont rag-
eup da gaout ar vikelet vraz evid beza examinet. Ar
re-ma estoupet maro oc'h he glevet, a guemeraz ane-
un evel eun diod Goullon a rejont oot-han e pe leac'h
en devoa gret he studi, ha var ar respount a rraz
d'ezo, e leverjout d'ezan groun distrei d'he vag ha d'he
besketerezh. Mes dre eun taol chans en eur gutaat
ac'hano, e cavaiz var he hend eur beleg guraieg ha ver-
maz braz, hag ar beleg-ze, o veza elevet gant-han au
sfer peon da benn, a rraz d'ezan distrei var he gair.
Hogen ar vikel vraz, evid seuli oc'h pedenn an Aot-
rou-ze, a examinez ar c'habiten hag e cavehoat anezan
eleac' desket aualc'h evid beza beleg. Ac'hano ive,
dalc'h m'en devoue resevel an urson saer, e oue la-
beac da bersonn en enezen Sizun. Hogen ober a reaz
eun epad seiz vloaz amzer eus tad hep mouz ken dre
he goullon, ken dre he zantelezh, hag abarz mervel
en devoe an eur da c'houzoud ne soump ket he bar-
raouez bep beleg. Rag eun niz d'ezan a ioa bet sco-
fiel e Kemper evid dere hel he blas.

Eta daou, ar brad euz an Tad Maneur o veta eal
beleg Dol, an Escop ac'hano her pelaz da labourat
ive en he Escopi. Mes abarz mont di, Maneur a bre-
zegaz e tuaz e parrez Plouezet, eleac'h m'en em gavaz
eun niver ker braz a holl ma oue red d'ezan sarmoun
er vraz euz an iliz. Hogen, entre medio a vint vella
gant he sarmoun, eun den fallaer, hep ma e bouezie
moun var he seurt digarvez, a deniaz var anezan euz a
brenest he gampe, mes evel dre vrac'h ne draz nemed
he vont a araraz divar he benn. Diou toullet all ne
rejoat nemed toulta c'houfou dion vaouez, hep glaz aoun
ebed an oñ. An Tad Maneur, bepred ken dispoant ha
tra, a ioa o vont da guntun he sarmoun pe velaz
ar montreur oc'h ascarga he bistien. Neuze evid lem-
mel digant-han an dro da bourzevent he dorset, ez eaz
d'eo em lazaat e dor an ti ma oa bet laosket an teun
anezan. Hogen Maneur en distro a vraz dre he gou-
llon hag he bedennon na oue gret draeg ebed d'an
den-ze, daoust goulloude n'eo doa ken ioul nemed da
lammet ar vuez digant-han.

Dalc'h m'en em gavaz e tro, Maneur a rraz gant an
Tad Bernard da enezen Brehat, eleac'h ma ouent digue-
meret gant eur joa vraz. Hogen an dud keiz-ze n'o
deroa anaoudeguez ebed euz ho deveriou a gristen, ar
pez a ioa eaz m'az oñl conezet en eun niver braz a
derbon fall. Mes, erel ma o devoa bolontez vad, e ten-
jont e berr amzer a benn da zeski c'houfou an Tad

Maneur ha kement tra a ioa red da c'houzoud euz he
religion.

M

(Ann dilec'h e-benn eur c'ch all).

AN TAD DOUSTET NIZ HO LAVAROC.

Mellennaduren d'an dud divar ar menn.

(EUREGUY PENNAT)

Doue e c'houarn pep tra.

N'eo nemet an dud diskiant hag a elfe lavaret. Doue
zo dol evez ebet d'ezan ar bed-mañ.

Ar c'hatekiz a lavar eo. Doue a ren ar bed-all ne
c'houarnet neira nemet dre he vraz pe dre he vraz.

Setu ar pe a lavar eo ar Ebestel, an he Toubet an
holl eskibien, an holl dud desket mad, ha euz lavaret
an holl dud zo hag a zo bet var an douar belec hira.
Setu ar pe a lavar ar Speret-Santel he-unan.

Antrou Doue, emezhan, dre hoc'h vraz eo e ten bem-
dez an deiz, Doue a lavar d'ar selerien, he, hag e rza,
deuz aman, hag e teu. Ar steret a ro ho selerien el
leac'h merket dezho gant Doue. Doue a dol evez d'ezan
an holl dud, he lazaat a ra er goasket d'indan he
vraz aual, hon dioual a ra evel m'he lojal.

Me, enezhan e hoar, a ro d'ar rouet ar galoud da
c'houarn an dud hag ar furnez d'ober lezennon mad,
goud a voar, eme Jesus-Christ, ped bleven zo var ho
penn, da lavaret eo, en eur guer, errez Doue he-unan,
hen en a gas ar holl-mañ en dro.

Daoust hag ar c'hatekiz a lavaret gayer, daoust hag
ar Toubet, an Eskibien, an holl dud desket mad, an
Ebestel, ar Speret-Santel, hon Zalter Jesus-Christ, Doue
he-unan, a lavaret gayer, daoust a ne ve nemedoc'h
hag a lavaret ar visionez? N'her c'hredan ket.

Kereoula, aliaout c'hoar.

Eur belec hantet an Tad Beauregard, en doa gret
eur sarmoun gaer dreist, en unan d'euz a ilizou Paris;
diskuezet en doa seler evel an deiz, e Doue eo a dol
evez d'ezan ar bed-mañ ha dreist holl d'ezan an den. A
veac'h e oa digonezet en he d'he goude he sarmoun, pe
velaz o tout d'he gaout eun den hag a lavaret dezhan
va zad, traou euz ho peuz lavaret, meiz, ne d'ion ket
a dien ho kern d'her lavaret deoc'h, ne d'ion nemet
gayer livet brao.

Fenez? c'houi lavar en deus Doue souren ac'hano,mp,
ha me a lavar en d'euz hant. Guelit oc'h-uanas me
zo calvez, eur vaouez am beuz ha tri groudar. Tul a
zoare omp, labourat a reomp noz-deiz, biscoaz n'hon
deus gret goun oc'h den, aguent vloaz so e reomp
evadhe gvelta ma hellomp, ha bemdes e pedomp Doue
d'hor secour, ha goulloude, e z'ou eun den collet. Va
zomp, peadra am boa lakel etre daouarn eur reignon
d'ion, ar goulloude en deus collet he holl zavez, hag

hirio n'em heuz ket eur guennec, ha goucoude a benn vare hoas e rancan caout daou vil liour, pe mont en toul, ha n'on ket pel eac'h mont d'ho e blask. Pedi am heus gret an Antron Doue, me, va greg ha va bugale, ha Doue d'en d'euz ket hor alaouet, ha breman e z an d'en em venz.

An Tad Beauregard a jomas sebezet ha glac'haret-holl, o e-vel an den paour-za hag o velet an daelou o turedet d'euz he zaoulagat evel d'euz diou feuntan, ne vone petra d'ober, pa deuas da zouch dezhan d'euz eur yalc'h a gant lous aour en doa en he arbel. Sellit, va mignon, emezhan, kemerit ar yalc'h-se, en deiz all, goude beza gret eur zarmoun var an aluzen, eun liou a deuas d'he digas d'in, hag a lavaras d'in ober anezha ar peiz a garyen. Gueit a ran evidoc'h e eo e oa, kemerit anezha eta, il da beza ho lie. Ha ne lavaret ket mui n'en d'euz ket Doue a sourei d'euz an den.

Ha c'houlzve, va mignon, ne lavaret ket mui, Doue ne dol evez ebet d'euz ar bed-man.

II.

Mar d'e Doue eo a c'houarn ar bed-man, penos e za an traou ker fall a ma zeont. Distiant c'hoas nep a gomsfe evezas.

Fall e za an traou a livrit, ia a gav deoc'h

Silaout an dra man

Eun den a vor d'euz Breiz-Izel, a voa hoaret abaoe le vugalaet da lavaret, pa c'hoarvezas eun droug benac goulina an dra-man zo evit va brasa-mad

Eun devez o levez izom dezhan da vont e Brozaoz, mes, o laet o droug var al lestr a di e er c'has e troas var he votez hag e torras he c'har. Ar paour-kez den a lavare d'ar re a oa en dro dezhan hag her c'haso er mez d'euz al lestr. Petra fell deoc'h, va mignon, emezhan, pa zeo falvezet da Zoue, ez eo evit va brasa-mad.

Evit he vrasa-mad eo en d'euz torret he c'har, a lavare ar veachourien all, red eo en deffe collet e benn.

Penos! marmous, a lavaras ar c'habiten, eun dra ag a zalc'ho ac'hanont epad danu viz var da vele, ha martezas alao, a zo evit da vrasa-mad?

Ne ouzon ket, cabiten, mez kement a ra Doue zo gret mad, heun en d'euz erediabl, he zouch

Al lestr en em lacas en hent, mez daou zerev goude o oa clevet lavaret e oa et da voelet ar mor, gant kement tra ha kement den a oa enhan.

O hou zo divinour, a lavare dezhan, goude, ar re a deus d'he velet, nan, emezhan, o sovel he zaouarn hag he zaoulagat e trenezec an Env, mez goud a rena e oa evit va brasa-mad

Silaout c'hoas.

Eun den eo doa eun droug, eun ure-sonjal a re dezhan ez oa e beach. Goude eur pennad mad a vale, emezhan, o colla va hent, ne ouien mui pelec'h mont, pa deuas da dremen eun den hag a guinnigas d'in va henchla, dres e ze d'al leac'h ma zen. Setu mui hon daou

da vale. Eb dale et'h en em garchomp gant eun ty caer, mont a rejomp ebars ha diguemeret dreist e comp. Antronoz vintin va mignon, eleac'h trugarecat an oac'h, a laeras dezhan eul loz arc'hant. O velet kement-ze e ias droug enhan, ha nec'h am hea goude oc'h he heulia. Pa deuas an noz, e rejomp da c'houlou lojeiz da dy eur mezier a ganno he c'hreg hag he vugale, ha ne deus d'eus he c'hinou nemet leou douet. Digumeret a reas ac'hanomp evel eous, hag a veac'h e reas deomp eoje da dremen an noz e craou he zaoud. Goucoude en eur lavaret ken-a-vo dezhan, va mignon a roas dezhan al loz arc'hant en doa laeret d'eguite.

Eman zo eur penn scan a lavare enhan va unan, o vont var he leac'h.

En trede devez e oamp digumeret en eur manier; liseoaz n'hon het digouezet etouez guelloc'h tud, evit ho trugarecat, va mignon a lacas an tan er manier. Ne ouzon ket petra veras ouzin da lamet var nehan ha d'her lara, kement a gas am hea ouzhan. D'an abardaez, o tiskenchomp e ty eun den deus ar re jent ha. An den mad-ze a goarias ac'hanomp gual a ma c'hellat, hor lacas da gousket er gual a guele en doa. Antronoz vintin e roas deomp e vap d'hor c'has betec an ent bras a oa eur c'hart loz d'euz he dy. Pa oamp o tremen var eur pont huel, va mignon a roas eur bleuet d'an den yaou-ank-se hag en loas var he henn er ster e pelec'h e oe beuzet.

Den eris, a livrit neuze, ne fell d'in mui da heulia, gual eo ganen beza collet ha coveza etouez eur vanden bleiz goude evit na de mont larcoc'h gant eun den hag a zo an diaoul en he gorf.

Lavar eun el ta, emezhan, en eur laet he zorn var va soas, hag e gouarnonez, en eun tol, he vizac'h a deuas da veza caer evel an eol hag he viscamant guen evel an erc'h, hag a lavaras d'in va mignon, emezhan gant eur rouez hag a re betec goelet va c'halon, perae mont kement a zrong enoout abalamour d'ar peiz am heuz gret abaoe ma maon ganez? Al loz arc'hant am heus laeret d'an hini kenta en deus hon digumeret a oa ampoezonet. Mam heus he roet d'ar mezier, ez eo evit he vana d'euz he vesvention. Dindan ar manier am heus devez, ar perc'henn a gavo eur c'huz hag a dall dec guec'h he vaner, evit an den yaouank am heus tofet var he beun er ster, benaez a dlie lae'ha he dad, ha laet e rann da zizec'ha gant an anken.

A viziken eta ne glask ket beza furroc'h evit Doue, ha da c'h sonj mad ne ket d'an den eo deski da Zoue petra zo mad ha leal da ober

Racall an Eli a bignas en env ha me a zunas. Abaoe me n'hon ket bet clevet o lavaret Doue ne oar ket petra ra.

Eo, eo, Doue a oar petra ra, mez nin a gar abek er pes a ra aliez abalamour ma ne velomp ket keil hag er, hag ahesoc'h c'hoas, abalamour ma ne ra ket ar peiz a fell deomp.

Y. P.

Eur pennad all eur vech all.

DOARÉ OBER AN AMAN.

Gwerz reer brema an aman da vont o meaz ar rouanteles ha betoc ar vironn pella. Dellont a ra eals muioc'h abaoe ma zeus kement a glasq var-nan; ha cousecoude dellont a rafe muioc'h e hoas. ma oufemp e ober gant muioc'h a etes ha muioc'h a squant. Nouzomp ket e Breiz kempenn na digreivi an aman evel ma reer e leae'h al, da lavarout ispicial en Normandi ac en ennesen Irland, pini a zo a guichen ha diodau Bro-Zaoz. Aman an Irland, eb beza eo e ouen guelloc'h evit an hi-nin, a zo a zioc'h ha guelloc'h breudet, abalamour dan doaré ho deus dhe ober, dhe c'hempenn ha dbe aleza - dellont a ra ive dec ha pemzoc cousec dre lur var an hi-nin. E Breiz an aman a ia cre ac a kemer c'hoez fal e nebeut a amzer, eouzien ne vez-komp ket ar ribot alia avoalc'h, implijout a reomp dien eoz ha goude ma eo deut an aman, ne vez eouls lavar, dilezet tam al leaz chomet enon a zas aneza buan da goumer e hoer cre ha blaz fal.

An diou ne ro aman mad nemet pa vez dalc'het nebeut er pod en an. ha pa vez tounder bras, e tlefec'h meska ar ribot bep eil deye, rac an dien nal ket e nem vironn huc'h eb treneq, er goan zoquen, ez eo trevoalc'h e denc'hel tri deves bara ober an aman. Ma vez re ion an dien e viot pelloc'h o veska, ha pa vez pel o tout, ne vez ket eouls an aman evit eoz eun demder e doaré, e renkit, mare ar senien, guelc'hi ar ribot gant dour tom ac e souba en eur varaz leae'h a vezo ivez dour clouar. en an, en enep, e renkit guelc'hi ar ribot ac e souba en dour ion. Ar ribot a rent c'hoas bea dalc'het neat ha kempenn, ispicial pa vez e eoz ac ez int oll peurlvua.

Arabat meska re vuon na re gostadie, pa reer buan, an aman a gol e blaz ac e c'hoer vad, pa reer gostadie, e vez pelloc'h la zont ha ne vez ket eouls en e zoaré. Eur vecl' deut an aman, gouloet al leaz deus ar ribot, tollit dour ion eha, ha meskit c'hoas en nebeut leuag en eur chench dour diou pe deir guoch. Equisse an aman a vezo dilezet mad, darpunt aneza ac a tollit en eur e'hanaf pe eur scudel goat pini a vezo glibet ha spuret da guenta gant dour feunteun. Gouzit an aman er scudel-ac evit lenna an dour aneza p-z, goude o'ech eus ken nemet ezaspun en eun tam evit eas d'ar mare'had.

Evit eoz eals aman ac int mad, red en ive eozal dige'het deus eur nen vad, gren, era ha grif, red eo ho boela mad, ar buel masquet ar guella er goan, loen, plouz-quere'h, ha panes pe beteralies, en an, ar peuri a zo dreist, kementso ma nec'h eus ket peuri avoalc'h da vosta dezo e meaz, roed er c'hraon irvionn glaz masquet a guere h pe segal-brizit. Pa vez deut ar melchen, kemp-meskit seot etouez; ar melchen o-unan ne ia ket eoz gant al loennel-corn, lasta reont buan gant-han, mesket a seot-al, e trolit guelloc'h ac e tollit muioc'h a leaz.

Arabat squaz ar buoc'hel en eur gas anezo re bel da beuri, dour mad ha scler a renkont da eva. Er goan, pa e cri, arabat ho leuqueur pel e meaz, ha ma vez re fal an amzer, ispicial glao ite ha fouus, guelloc'h denc'hel anezo

er c'hraon. En oc'h ober eo doaré-ze ho pezo ar mui leaz ac ar mui aman e c'heller eozal. Tr. de P.

Memo ar Sant evit ar Siam-mad.

DIGREVI 7. — E Kemper, diabar kear, hag e cathedra Castel e rer ar gouel eus a Translation relegon Sant Coriolin ha Sant Paul, patronet an escopli, da lavaret en ar memor eus an deus ma teuas an Autron Dombada, escop Kemper, da zigas eus a cathedra Tour da gathedra Kemper, eun ascorne a gorf Sant Coriolin, hag eul loden eus a relegon Sant Paul evel en ilis Kemper da ilis Castel kement-ma a vone gret er bloaz 1800. An oll a voar penaus epad ar revolution eus bet coliet eals a releguer, ha ne deo nemet die boan eus bet evel goudezo eul loden be-nag anezo. — Dec an Escopli, ois patronach S. Joseph.

DIGREVI 8. — Deiz e pehini en em zinkueas an Arc'hel Sant Mikeal var menex Gargan en Itali da dud o troual ho loenet, hag e tielerias goude d'un Escop e feile da Zoua e tije eozet, hen lag an alez, var ar menex re.

DIGREVI 9. — Sant Gregor Nazans, escop ha doctor eus an Ilis. Unan eo eus an doctoret o deus sclerijennet mui an Ilis, stourmet mui a enep an errol ha dukaezel ar vironn d'an oll.

DIGREVI 10. — Sant Antonin, escop. Bez'e vone da guenta relijus a un Sant Dominic, hag e c'houberzas eun divy bras a eozou da Zoua o prezeg ar leat. Goudezo o vone ar'hesop a Florans elae'h ma labours beo'r mare evit alvidiguer he bop.

DIGREVI 11. — En diou gathedra, Patronach Sant Joseph. — Dre an escopli, Translation relegon Sant Coriolin ha Sant Paul.

DIGREVI 12. — Sant Nere hag he gompagnouez, merzerien Nere hag Achille, breudeur servicherien Domitilla pelin dre ho ali, a viras ar guere bdet. An daou vreur a vone merzerien da guenta, hag ho mestrez a vone goudezo dezet en he zi. — Sant Pancras, haguel pevarzez vloaz, a c'houzavas gant courach an tourmanchon hag ar mare evit ar lez.

DIGREVI 13. — Sant Brice, escop, patron eus an escopli a zoug he baso. E Bro-Zaoz oa gamet Bez'e vone diskibl Sant Gormen a Auxier. Neuz e vone eur pennad mad en eur gouent en he vro. Goude a teuas o Breiz-Izel hag e prezegas dreist oll er c'harter hanvet brema Escopli Sant-Brice. G. M.

Al labourerien dour hag an dud a vicher.

Diou stad a zo, dishevel bras an eil eoz eben, stad a labourerien dour hag hui an dud a vicher. Hira koulkoude kala a dud a fell d'ezho ho c'hemesta an eil gand eben hag ho lakaat ho diou var ar memes linen e

fead talvoudeguez. Gartonp ha na gavimp-al ket eus tennik ken eltrezho, en eur spia mad ho nater hag ho galloudeguez. en eur glask pe an drouc hag ar mad a reont en eur vro, o temzi pep hini diouc'h he doare spered, kañon ha kustumou an dud.

Ar c'hounideguez, pe stad al labourer a vag ar vogale a zigas var an donar ar micherour a zigas bugale var an donar, hep gallout ato ho maga.

Ar c'hrouadur gant e ti en labourer a gav he voed asnet arak ma teu; an donar labourer gant he dud hag en devez da labourat hen he-unan, a oa eus he c'horthoz evit rei d'ez-han he damm bara.

Ar c'hrouadur gant e ti eur micherour, a vel he voed var an drouc en deuz da c'hounit, mar kas eur mestr da rei labour d'ez-han, ha ma na zeu trevel ebet da vana he vicher pe d'he derc'hel a grem en he zao, pe da virol out han da verza he varc'hadourer.

Al labourer a vor diouc'h an traon a zoug he muer, ha pa na hellfe ket ho guerza; ar micherour na hell vera ma na hell guerza an t'zou a daol ho vicher.

Evel-se teguez al labourer, e feat bevañ, a zo distag zonalic'h ha diouc'h an dud ha diouc'h dardondou ar bod, ha teguez ar micherour na hell kounta nemet diouc'h mae rei an dud, ha diouc'h ma leui ar bed.

Eur guerad labourerien a zo e guirionez eus stad bugale, an hini a zo var ho feun a zo evel ho zed. Mestr pe verour, ober a ra ar memes labourer gant he zervicherien, dibri a ra eus ar memes boed, hag alies eus ar memes taol gant-ho. Ar verouri-ze a vag kement hini a zo gant eus labour e deuz evit pep oad, evit pep gix ken gouzede, ken merc'hed, hag ar ro goz pa na hellout mui berzel eus al labourer tene. a echu ho huez evel ma ho devoa he dardondou, d'ouall a reont e tro kear ar vogale vian hag an tropelou.

Ne veler netra eus an traon-ze en eur guerad micherourer. Eno pep oad a labour eus he du, hag alies var vicherien disheñver en holl d'pa-holl, eus ne veler nemer ar mestr nemed pa zeu da c'houlenn gronz an holl labour goude hemennet pe da rei d'he dud ar peñsk ar c'haot kourmanant. Ar micherour-ze na vagont ket betek ar bez an dud a zeu da c'houlenn eus. Lakant a reont ar vogale da labourat, ha re abred zoken siouaz d'ez-ho. Rag eno eo e kaver bugale gou munn, drouglivel, dalc'het var ho peaden Jaouzek, pemzek heur bemdez, hep tamn c'hoarion ha deskadurez ebet var ho relijon. Mes pa z'int deat var an oad, pa n'hellout mui gher ho foellad, setu hi taolet er meaz, hep boed, hep toenn, nemed ar peñsk a hellont da gac'hout var goumanant ho bugale. hag ho tol aluzen.

Ar c'houer a labour a-zaleg ar zao-heol betek ar c'huz-heol, gaeach ebet d'an noz. Paouer a ra d'ar zol, ha d'at lan vintu e ma krog adarre en he labour. An den a vicher a labour c'hoaz d'an noz, evit kaout brasoc'h paer, hen ober a ra dreist holl pa labour en he di ha dre bez. Pe hen a baouez d'ar zol pe se ra ket, diester'het int gant eus labour re deuz, d'al lan en eus daolo d'an etreb.

Eus kement an eus lavaret, na gouzont ket eus ar micherour leac'hiek, pe mar d'e gwell ganeoc'h, eus a vicherien ar c'harier, ha guindik eus ar vro, ar ro-ze a zo ker-tost d'ar c'hounideguez, o vana ma labourer an danvez drouget gant dour ar vro, hag evit exommet an dud ho deuz tuel ha distroet an donar-ze. Ar micherour-ze a zo bet a vikoaz, hag o pep leac'h. Rag a vikoaz hag a pep leac'h re eus bet savet tiez, mezel ha a gloan, goellet illeier, ferrier, klezter, ha pep seurt benvejou all, en eur guer, a vikoaz eo bet enoret hag heuliet ar micherour keala-ze a bras ho deuz ezommet an dud evit vera, ha beva eusoc'h a-ze. Komz a ran eus ar micherour drouad, pere a garfe karga ar bed holl gant marc'hadourerion hemmesket a here int bet o klask an danvez o pevar c'horn an dour. An zol nazuz-ze da dranka a vraz a ra d'eo mui ar romantelion na kerent na magoued, ha na velont mui an eil eus eben nemet eur pratik da denna en ho atol ha da ziae hanti.

Ar micherour var al leac'h, a zo e servich ar c'hounideguez, pehini a ro labour d'ez-ho, a founis an danvez d'ez-ho, hag a bac ho labour. Ar micherour braz, a zo e servich ar bed holl. Ilag ar vro a founis ar mui a draon d'ar broion all, eo an hini a zo ar mui en ho zervich, gueslet ha guezet eo da glevout eus ho ezommet ha da ober ho faltazou.

Mar d'eo eur vro, var beuzet eus kalz micherour zervichere ar broion all, var zigaret kaout d'ez-ho marc'hadourer, ar varc'hadourerion ho unan, memes ar re binnika. a zeu ive da vera zervicherien ha sklaved an eil d'egede, o verza bemdez ho frankiz hag ho euer. Rak beuzet e kemeront an endalc'h da bara d'an den-mad-dez d'an heur-ma heur, eus dle var haper, diudas hoan da vont d'oc'h tu d'ar prizon. Houner en al lezan a c'h'vint endalc'h dre gorf (contrainte par corps). Koulskoude kalz a dud a zalc'h hini an dez penoaz an trafik pe ar c'heminere eo en deuz stignet dre an Europa ar spered a frankiz pehini a ren broma e pep leac'h. N'oulen ket lavaret penoaz kement-ze.

(Eur pennad all ar vech all)

X

Eur Mielz beudet henn.

Bleis ebet m'eo marteze n'en deus bet kement a erud evel an hini zo anavezet en histor dindao an hano a Loen gouez ar Gervand. Bleis ebet ive marteze ne reas m'eo mui a zustrij Galignat a reus dre ar c'harterion eus ar Ceven, an Alvern hag ar Rouerg, hag ep lavaret hano eus an niver bras a jatal a lazaz hag a dagas, e conter e lazaz pevarzec den etre bugale ha merc'hed, hag e lazaz c'hoas eals a re all pere ne eljont nemet dre vuzud en em denna dre he sklalon. An zonn hag ar spont a voa bras er c'harterion-ze. Ne gredet ket a vech'he mont er meaz eus an ti, gant an enerez a voa na vije guelel, pa istumjet biana, an anaval euzaz-se o klarnet eus a eur voden beuz evit ho lonca. Ar bleis ne reas van evit tennon; na draje, na

hijñ no allu toulla dezan ho groc'henn. Dont a rejot segrelet ket en eur bleiz e c'hulje baza; mes enn loen puet all benag rala goussoc'h. Antercant gwech e voue gyl ha, caout a reat ar bleiz, he velet a reat, he dount a reat meur a vech, rala morse ne ellet he mor, nag he laza. Pa gawe d ar chasserien o doa her soet hag e souje dez e the beza chomet maro e curn er c'hoat bennag, kregja glevet antronoz en doa lazet adarre unan benager c'herion divar dro. Ar Romantelez oll a voa strafillet o clevet kement. Digas-et oue di chameourien eus ar re guenta eus a bep carter, ha selen mardaret evit clanc dont abenn eus al loen erise. An iliz dioc'h he c'hoatez a lakeas ober pedennon ha proccasionon hag ar sacrament soetel a voue exposet ive er goulven digant Doue ma pliarke ganthia eam ar roalen wec' muez eus ar vro. — Mes ar bleiz a rea distruj alo, ha jenzec miz e padas da ober

Eun dervez en em doulas var seiz crouadur hag en em dinnas outliou gant eur gourach ha ne ve ket c'aret alies e bugale en oad se. An tri gossa anezo a voa tri haot ha ne vout ket oupen nneec vloas, ar pevar all a voa daou boerie eus vloas ha dinn vere'he e hoas luanoc'h. An tri gossa a voa beuzier ganthio hag o dno liguat eur gontel en bo fenn. Ar bleiz a zilam en ho zouez, a zil gant ar biana eus ar botret, a zilag gant eun taol skiff bor li ar paot paour hag a long an tam eno dirazo. An tri vrassa gouscouda a voe gant ho buzier hag a vroche gant ar gontel, mes ne aient ket toula he groc'henn. Al loen coumaret goas oc'h goas a lam gant unan eus ar mere hehligou bann, hag he zilg ganta. Neuse ar vugale all a voue lout dinn hec' hec' kuit, mes unan eus ar botret a lavaras gwel en droup mervel oll evit lezei bor e hoar vian da vout ganthia. Mont a rejot eus dezan adarre, hag evel ma telet ne allent ket he doulas, e trocheit he e hrou hag he zoulagad. Ar bleiz evit en em dinn outo a raocas daskregu. Mes dele hec' a voa ar veri h keas dindan he lao. Erha, alinez courach avoalc'h e rejot dezan hec' hec' kuit. Ar vere h vian ne doa ket hec' ra a zroug, mes ar ptre a voa d'breit he voe h, en deus d'gouet eur glevet donn leag ar maro. An den se a voa e hoas e boer n eus ket pell ha eart oc'h he glevet en he goun, o c'hoas pelvez entez en doa hec' en de z se. Ar ptre en doa mervel na dec ocheit kuit o lezer ar vere h vian da breiz gant al l' en fenn, a vo lout epad he vuez eur respet bras etikan er c'harter-se hag a dra eur meritoat a rea. Pa voa ead ar bleiz dionthio ar vugalegou-se en em lakeas oll var lin daouho da drugarecat Doue abars mont d'ar guet

Eun dervez all, ar bleiz a digas eur vian hag he zri c'houadur. Ar bugale c'hoas en doa deg vloas hag a zougne he vreur bann var he vrez'h. Al loen a zil gant an daou vugale-ma hag ho drai gant counnar. Mes ar vian a voa eno ha ne jom ket da varc'hata. Lamet a ra gant ar bleiz evit diframa he bugale diganta. Eon e voue neuze eur stouremail serjous. Ar vian gurz e devoq meur a dao dant ha meur a daol skiff, ha ne voa nemet ar goad anezi. Ar bleiz a zual mam ha bugale. Bars ar fin e tuzog

hag e lam en eun taol var eur vere'he c'houc'h vloas a voa eur pennaniz dioc'h ar re all. Ar vian a red, hag en em daol a dreus corf var an anezal evit diframa he mere'h, mes d'nerzet gant ar boen hag ar goad a daole, e vane he c'halon dia hag e rhom var an douar semplet. Dre chans en em gaf eur messaer gant eur c'hi, hag ar c'hi a zailas var ar bleiz. Kement-ma a voa eur burzud, rag ar chas pa zantent c'houc'h al loen-se kent, ne gredent ket mont var he lerc'h. Ar bleiz a d'rinec ato ar vere h; d'cregu a reas amuz goussouda evit sailla var ar c'hi pehant a lazas gant eun taol dant. Etre daou ar vian a voa d'zomplet, hag ar messaer hag hi a ellas caout ar vere h. Mes vian, mare ou!

Ar roue hag ar c'houarnamant a raucas en em emol eus an afer se. Goude beza caset meur a vech chasserion ha soudardet var al leac'h e voue erip digasat, e c'hef-fes lavaret eun arme, evit dont a beza eus al loen serjous. Daou vis e voue c'hoas o redeq var he lerc'h anezg ma voue laet hag epad an daou vis-se en doa c'hoas laquet meur a raouez ha moue a vugale

Ar bleiz-se en doa lout da d'ne druatad lueidet pemp troadad seiz mentad hec, ha eant antercant l'ar boer.

Seiz penaus en em serrch avoalc'h an Aotrou Doue en eun dra d'ister evit castan eur vro abez. Evelse eur violen secon a dra j'gar, etre he zrouarn, da veza eur vianen bouner. Hag ar bleiz-se a voue eur gurz voalen evit ar c'harterous. Ar gredet mun mont peli d'ous he di, Al labouren a jome da ober, ar luanon, er marc bajon ne vout mun galempiret. Ar guetier, an vian, an d'inez a vje dent, en gar, uehent e vje rhomet e hoas al loen gouez-se da ober d'istruj er vro. Evelse tad ar c'harter, pere a vele mad kement-se, a drugarecat Doue caloneq pa voue laet eun anezal hag en doa laet kement a strafit en ho zouez.

G. M.

Pa zoug mervel eus ar bleiz, e l'itriu eun dra so c'hoarvezet en departamant an Aler epad an amez en ha eris so bet er mizon diviza tremetet. Dou berson a voa o vout da gas a cour da eur guetad tud selhet dindan an ere'h. G'har'h l'k'z dare gant an maou a deus d'ho zagn. An eus en daou veleg a ellas erip en eur vian, mes eade pelh a voa den d'apunt, en em lakeas d' en em zifm oc'h al loenet erise. Bez'e voa ganta eur bistolen a veur a d'enn (eur revolver). Leusket a ra he d'enn a zion hag a gleiz. Dou vloz a oue lazet, hag ar re all pere a voa ive p' st'guet eun dra bennag, a guernas an var h, hag an daou berson a ellas neuze mont d'ar guetaden cleac'h m'oa kement a izom eus ho seour. Mes erha a ellit o doa bet eno eun tam bras a euzez.

G. M.

ALL — Ar re a voa m'ar Mari en ho zi, en eur gambr pe en eur c'hoign l'hoag eleac'h ma zous nehent a ead, a d'le laet evez oc'h ar fleur pe ar bokeron a l'kroust en dro d'ho chapelic. Mar deus tud o c'houket tost d'ar chapelic, ha m'ar deus nehent a ead, e c'heflet clevel ha soelen

mervel dre ar c'huez a seil ar fleur-se en dro-dezo. Red o va-la eñt eun digor benag tost d'ar chapelc erit ma c'hello an car en em nevez, pe autramant bemnos, goude ma Mari, cas ar fleur en eun andret brag eleac'h na vezint tost da vele ebet. N'em eus ket izom da lavaret eo ar fleur so muia c'huez gantho, a zo muia da zional ontho.

G. M.

Brema eus eur pennadig, eun den a zoare, mes pehini n'oa ket boas da veac'h, en em gavas da dremen dre guezar beun he zepariant. (Meurth) Mont a reas da lema da eun hostaliri vraz, hag o voue digasset istr d'enn Evel n'oa ket custum dioc'h bonet evelse, en em gave nec'het. Kemeret a ra unan, hezret hag he distrei a ra, he e has d'he c'hinou, mes ne gred ket he louca. Seta hen o teleur he zaoulagad var eun beacher (commis voyageur) a voa oc'h ar memez taol eur pennad diont-han. Lavaret a ralc'h din, emezan, va den mad, penaus e vez debret al loenedigou-ma ? — Hema, o cridi en doa cavel eun atant da ober eun taol eus he vicher, da guemeret eun tam ebet divargoust an hini a c'houlenne an ali-se digual a zavas en he za hoga deus d'he goust. Kement a oia er zal a radas en dro-dezo. Seta hen o kemeret an istren a voa gant eglise en he zorn. — Sellit, emezan, va den, avessat mad, solu ama penaus a ranker da ober. Kemeret a rer evelen bonet an istren etre ar bez meut ha bez ar fod, neuze gant an dorn all e kemerer ar gontel ha gant he boge laker eun tam pebr bag holon oit salla an istren, hag eun tam moulard erit rei blas vad dizi. Neuse he zaver evelen betegar guinou, hag eun taol. — efet! hag e guirionez an istren a voa lonket. Me he les da zornal pebez c'hoars ha pebez ebet a voue eun. Mes an hini en doa bet ar guentelic vras-se, pa voa diminuet eun tamic ar c'hoars, a lavaras d'egile kel laouen ha tra. Guelit, emezan, peira eo ar roazmant ! Me am boa lakel an istren-se unne guez em guinou ; unne guez oa bot bete taol va gouzoug, hag unne guez em boa ranket he distleuer en he c'hroguen ; ha c'hui oc'h eus he zamet dioc'h-tu an taol kenta ! — Ahanta, lenner, pehini eus an daon-se en doa muia atant da c'hoarsin d'egile ?

G. M.

Bez'ez euz tud ha pa gavont an tu da zistaga eur begad beuag, ne allont ket maret d'he ober, ha pa vent dija anter varo. En dez-all eun den, elan gant eur goall glenvel, elanvet ar mean, a voa toc'hor, dore da vervel. Ar medecin en doa, aben teir guez, teunet mein anezan, hag eat oa fallic. Dont a ra eur mignon d'ho velet : — Ahanta, va mignon, penaus a ri-hu ? — Fallic avoualc'h, eme an hini elan : — N'en deus ket great ar medecin a vad d'oc'h ? — Ah ! va Doue, eme tri dervez so var va zro, hag en darc'hant deac'h oa dent gantho in mean, deac'h n'oa dent nemet daon, hag hirio n'eus dent nemet unan, hag evelse e c'hellit cridi errad eme echu dija va menglaez !

An Antrou Bobic, bet superiol en ti a eun e Castel.

bag an Antrou Lerau o chom eun nehent so er me-mes ti a eun, so maro er zinnatezion-ma.

En dervezion tremenet-ma eus bet eals aruc, hag ar gurun e deus, great droug e lec'hennou. Evelse de-meurs oa coezet en eun ti e parrez ar Fouillez, hag e deus goal lakel an ti, an doan hag an arrebeuri, ha lazol eur vioc'h.

Coezet eo ive e Plouencour-Trez, eleac'h m'e deus lazol eur vioc'h, hag e Kerlouan eleac'h no deus great nemet faout ha discourra eur vazen.

Ar maro ne esperu den Map eun an impalaer a Russi, an hini a die beza impalaer varlerc'h he dal, zo maro, er guez a Niss, pell dioc'h he vro, e touez an estren. Seta peadra da zornal peira eo buez an den var an doue. N'en doa nemet 22 vloas.

Hervez kelcier Napol, Roazon, Sant-Brie, koul hag ervez kelcier an departamant-ma, an ed so fallic he varc'hat var dro dec guennec dro bozel.

Brema eus nehent amez eus bet hano a darre eun a eun hent houarn etre Frans ha Bro-Zaos. Coma a reat eus eun rumet houarn a gant eunbot a vije diskenet er mor azalec an eil bro d'eben. Ma teufe eur sonch evelse da benn, e vo e has souezet meur a hini. G. M.

P R I S A N E D.

KEMPER. — 22 Ebreul.	Post-Nabat — 27 Ebreul
Guinis . . . 45 lur, 45 c.	Guinis . . . 45 lur, 40 c.
Segal . . . 9 lur, 24 c.	Segal . . . 9 lur, 22 c.
Eiz . . . 8 lur, 40 c.	Eiz . . . 7 lur, 42 c.
Ed-du . . . 40 lur, 37 c.	Ed-du . . . 44 lur, 48 c.
Kerc'h . . . 7 lur, 35 c.	Kerc'h . . . 7 lur, 50 c.
Avalou-douar . 2 lur, 44 c.	Avalou-douar . 2 lur, 34 c.

Montrocliez — 22 Ebreul	Drest. — 17 Ebreul
Guinis . . . 45 lur, 42 c.	Guinis . . . 43 lur, 48 c.
Segal 9 lur, 20 c.	Segal 43 lur, 28 c.
Eiz 8 lur, 50 c.	Eiz 7 lur, 44 c.
Ed-du 9 lur, 00 c.	Ed-du 44 lur, 09 c.
Kerc'h 7 lur, 24 c.	Kerc'h 6 lur, 44 c.
Avalou-douar . 7 lur, 00 c.	Avalou-douar . 5 lur, 60 c.

Ar Gerant : An. DE KERANGAL.

KEMPER. MOULET GAND AR. * E KERANGAL, MOULET AN ESCOFF.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da grement Christen a goms ar brezounek.

Kim Abonnement d'ur Gaseten a gont :

Evit eur bloaz	DAOU SCOTET
Evit e'huoc'h miz	EUR SCOTET
Evit tri miz	E'HUOC'H REAL
Eur gaseten ebkan	SABU TRODEG.

Ar baccament a die beza gont ar gaseten.

ALIGU.

Ar berjou a vo c'houmt da laez er gaseten a dleer da adreasi oll d'an Autroun MONTAN, Belec o Kemper

Ar paccamanchon a dleer da adreasi d'an Autroun SALLES ophen. An abonnamant a gremerer e ti an Autroun SALLES, li-brer, ru Kereon, o Kemper.

KEMPER, 13 Mai 1865.

Disadorn da bardaez, c'huoc'h a viz mae, elaler catodral Kemper, laket e bole, a zisclerie da dud kear eo distro eus a Rom an Autrou'n Escop, ho escop a c'houlozent gant ar brasa mañ d'he velet. Evelso ruoa Kemper eo zalc'jout ket da veza carguet a dad. Antronoz da bardaez, evit mis Mari, an Autrou'n Escop eo pignet er gador evit come eus he veach, ha petra benag e na ket discleriet, da vras eus ar gador, o tlie prezeg, goude eus meur a hini o doa gallet eleve; hag ar gatedral a voa leun. Seiz ama eur guer eus ar peiz en deus lavaret deomp an Autrou'n Escop.

Ne de ket, amezan evidon va unan ez ou eal da Rom, mes evaloc'h, evit an escopi. Petra benag ma zro evidon eul levezet vras gallout gullet Vikel Jesus-Christ ha come outon. ha lez guerh em eus bet brema ar bonheur-se abaoe ma zrou escop, goude eus pizoun eal dirag ar Pap, ne ket an escop eo an eus prezantel deran, mes an escopi, mes oll d'ar escopi, ken beñ eñ, ken an oll greden fidel.

An Autrou'n Escop en deus comzet goude eus an deus ma va arruet e Rom, eus an ilizon en deus hizi-let da guenta. Iliz Santez Mari-Major e petae'h e zea evit leat dindan protection Mam Doue he veach hag an oll menuzion a voa en he galon o vont d'ar guer beñ-se eus ar bed, Santez Mari-Major, iliz vras ha c'her meurbet, gant he lambrusk auz great gant ar c'henta soue so deul eus ar Perou en Eorop, ha dreist oll gant ar c'havel-ze a veler en-he, cavel Jesus, ar c'havel-ze pehini a barlant ker fezas hag a lavar kement a drabu da eur galon gresien.

Iliz Sant Jan-Latran, an iliz cathedral eus an oll bed christen, mam an oll ilizon, iliz c'arise ha bras, eleac h ma teu ar veiz marbr hag ar benerez kizellet bras da leat da zridal ealun an den goude, mes ealun ar c'hristen a zrid c'houa muioc'h o velet eno an daou drama, an aoter eoal var beñni e lavare Sant Per

he-unan an oferen, — an deol var beñni o lemaron Jesus-Christ he goua divreza er Cenac'h ha var beñni e c'hristianis sacramentan Aotier An Autrou'n Escop en deus bet da ziga ganta eus tamig eus a beñni eus an aoter hag eus an deol brisius-se — Iliz Sant-Per, ar vrasa hag ar gaora so er bed, o kichen pehini an ilizou brasa ne dunt evel evel chapelougou, hag e pehini e chom an den souezet hag estamet, ne voar ket petra dle da admira mui. Eno eus confession, da lavaret eo bez eus Per var beñni e veles abaoe tri-vac ha cant vloas ar brizet, ar rouezet eus an douar, euls hag ar Babot, o tout da zaouino. Dirag dorjoen an iliz e caver ar porched burzudus-se eleac'h m'ema unan a dap-tu, skeudeanna an daou Impalace Charlemagn ha Constantin. Bez e mui eus evel daou c'hoard evit disheuz penaus kenta dever ar brizet eo difen Iliz Jesus-Christ hag he Vikel var an douar

Goude an Autrou'n Escop en deus lavaret pegne-ment an he touchet he galon epad ar gouelio, ar ceremonion caer so bet e Rom evit l'asc hag an der-vezion arag, ar zut Bleunio, ar laou-Ganiballi. En dervezion-se, an Autrou'n Escop en deus gallet der-ehel e rene pe he blas a Assistant d'an Tron ponti-fiat, honor roet dezan eur pennad so gant Pii nao. Ne aller ket, amezan, lavaret pegner caer eo an traou-ze. Guir eo penaus an oferen lavaret gant hon Tad santel ar Pap ne ket mu oc'h, evel saetis, evit an ofe-rea lavaret gant an distera eus ar veleien Goude, pa veler kement a Gardinal, a Eskep, o Breladet, a Brizet eus an Iliz stouet oll dirag an aoter, dirag Vikel Jesus-Christ, o pidi a galon, hag a sclerigen a den neuze en ene! Nag hen a zanter eua Doue tost! Eno o caver an avel e latin hag e gree. kementa evit disheuz ne deus nemet eun Iliz, penaus mar e deus an iliz gree ar matheur da veza en em zislaguet aoc'h ar guir Iliz, houna goude evel eur vain vad a zalc'h ato souch anezo, hag a zo ato digor he divreac'h evit brizet ar vugale brodie prest he douscoas evit

douguen an deuet diadant. Ar henn an Aotrou'n Escop en deus c'aret tro da gomm eus an anvizhioz an neñ da gaout gant Iador Sant Per, a beleb'h a den pep guirionez, Iador Sant Per, fontet var ar mean, gant Pii nno, ar Pap-so kem d'ho, her mad, her santel, her douguet da rei, an den-se dija oaget ha c'housa her seder ar Yikel-se da Jesus-Christ, pelont ne all den da velet ep santout respet ha carantez evl han. Disal Fasse droust oll, den ne allo rei da anout peguer euz oa ar c'ceremonioz peguemont a garantez a zaquez d'ar Pap, peguemont a dud a voa er venediction vras, d'ar guer ha d'ar bed, ha peguemont e tride calonou au oll, peguemont nant touchet. An traoz-se a xanter pa vezant het gullet; mes come anez evel ma ve e hoant, ar rei marse.

An Aotrou'n Escop so het diguemont meur a vech gant an Tad Santel epad an dervezioz en deus tremet e Roue Hiet en deus d'ar Pap ar peñ a voa eal gan, iha eus an archant savet en Escopi evl diner sant Per, hag an Tad Santel en deus he dracarekont. Iha ha kement kom o deus treuz outkan en dizez e pelont en em gal.

Ar Pap en deus roet dezan meur a c'hras evl he marapl mes so anzer so manquet dezan evl gallout come deomp anez. Pii nno en deus lavaret dezan penass e c'hante he Escopi, hag a c'houe mad pelrac'h edo ar beg donar hanter Breiz-Izel. Vail a reo d'he galon clevet come euz ar vretouet.

An Aotrou'n Escop so deul ganta eus a Rom, evel enver pe memor eus he vech, ar bot palme en doa bet diast bleaniou hag ar pile en doa bet d'ar izou gambilit eus a zorn ar Pap. Pii nno en deus lavaret dezan en doa c'hoas esper d'he vetei e Rom abenn pavar bloez. Echuet en deus en eur gomm eus an izom hon eus d'ez em starda m'oc'h vai oc'h Iador sant Per, oc' har mean-se var behin eo diazezet an iha hag a belrac'h teu pep selerien, pep uers, pep guimonet. An Aotrou'n Escop, arzoz diaken eus ar gador, en deus roet benediction ar Pap gant a memes indulgenc, evel ma vije bet par Pap he unan oc'h he rei.

Ean iha euz ar re varzudusa a gaf ar re so bet e Rom er gouelino euz a bere hon euz comat, ez eo, herrez m'am euz clevet gant ar beteg a voa gant an Aotrou'n Escop, hag evel hon euz guet dre gommou an Aotrou'n Escop he unan, guet kement all a dud, clevet kement all a gri evl kaout d'ar Pap. *Beret Pii nno Pap ha Roue t Roue ha Pap* ha keme euz ep ma ve oag aler na fruz, na dizum ebet, ha gonscoude n euz nag archier, na soudart, na serjant polis evl dele'her ora vad. N'rus ket bet an distera dizum epad ar solanteou tremnet kement-se a dra sur eun teston mad e faveur ar bobl a Rom. G. M.

Kelou a Frans. — E cals a escopioz a Frans eo fontet devotion an Adoration perpetuel, en oll escopioz soken couls lavaret. Kement-se so evl miret na ve dilezet hor Zalver Jesus er sacrament euz he garantez, evl ma vezo bepret unan benag dirazan oc'h he adori.

Mes e meur a escopioz-se ve ket a dud oc'h adori en noz, iha setu ar peñ a doll da veur a Escop da font, da viza en unan benag a ilizez ho escopioz evl na dremou leuz na mout ebet, nag euz an noz nag euz an deiz, hep ma ve sur se benag oc'h adori ar sacrament.

Evelse e fonter an adoration ep euz en escopioz euz c'h n'oa ket fontel c'hoas, hag e meur a escopioz so beza beza euz adori en noz. Evelse e Strasbourg, Cahors, Montpellier, Marseil, Toulon, ha meur a hini all, e tale her tad da adori en noz. E Marseil hag e Toulon e veler mariolo-dei, officerien a vor, tal e carg, labourerien ar por, mesk mesk eo noz e c'hador ar sacrament adori.

En novezioz dudinez-se tremnet gant Jesus, e rezo himennou grasou ilizab. Euz ar Marse, ez eo en dez all eol labourer anez euz an iha da gouez an drapinet, ha meur a hini all n deus anavezet euz ar stad da behin euz galvet. E Orléan, euz den euz ar re a c'havet tad ar bed, a reas d'ober euz novez. Ar guenta hag an diverz euz dezan Mez n'en doa ket euz he hoan Marseil a re euz dervez beza goute evel eur guir grialen.

En Avignon ez euz eur vreur-se savet evl gallout derc'hel ar sacrament euz exposet. C'huoc'h cant-euzerrant euz so euz ar sacrament exposet dalc'h mad er guer se kement-se er bet euz netei euz nebeudic epad an dizez euz euz ar revolouton. Er bloaz 1433, eur aler vras, lianvel ar Rhon pelont a dremen d'eo ar guer-se, a vezas hear all. An dour a reas ive er chapel m euz an devotion-se, a zavas heul oc'h ar moquezoz, mes ne douchas ket oc'h an tabernacle euz c'h ma edo ar sacrament.

Leuz a reomp e keleier an Naonet.

Gras ar Jubile e deus douguet frouez. Euz m'ar bras a dud, hag a dud e pers ne vije ket soujet, so distruet oc'h Done, hag en em lakeat da vera e guir gristruet. Nan, nan, ar feiz ne deo ket m'ar c'hoas en hor bre. Iar a so elac he iha, ez eo sto heo buzeg e guet ar c'hadorou. Euz ma zeus bet lavaret meur a verli, en despet d'au dizurzioz a ra poan da vetei euz, ar Frans a so elouet hag a jom sto euz euz en he c'hador, hag an uer a iacafe he zorn var ar galon-se, her santie n talin hag a lamet evl ar feiz catolic. Ar feiz e deus he miret en he chapel, ar feiz e deus roet d'ar gallout hag ar glou so euz he daonara, iha e deus distruet ar feiz kalonry bete vrema, hag e c'heller esperout e tale'ho ar feiz d'he bugale beteg an diverz rum dud.

Guadour ar Jura a lavar ez euz heo da gomm an Escopi euz a Sant Claude da Volany. Tud Sant Claude so strafuete gant ar c'helou-se, hag a diu sur ma deo ket ep alieg. Gonscoude e leve er penass kement-se a zigouzo duozas bras.

Russ. — Ar re a gasser d'ar Siberi, ar Polons droust oll, herrez ma scriber euz a Buiton, ne oile den credi pe guer euz oar outho. Ho lezel a rei da vetei gang an naon, hag ar re a guemer treuz outho hag a dorr ho

noant eur vech deneg, a gwez etre diouarn ar justis. Eus den hag a zuzje dena en dro taotargardou epken eo e chomet evelao ep siour ebet, a ias da ganal ar re-holl e euz. Gouezet oas outan eus a heira en em emelle, ha eus da Vercen eus beta eno diadan. Chant.

Er gazelen diviza e lavaremp en devoa hel Escop Sant-Brieuc eus c'hori santel digant ar Pap eus ilis Rostren. Setu ama peira scrif deomp Person Rostren he usan var goumenao :

Heu Tad santel ar Pab, Piti na, eus creski devoa ar bobl en andret Sant Valantin, hag eus ma ve kendalc'het ar sonj eus an de eier ma eo bet digaset da ilis Rostren, en deuz tost eus Indulgans plenier ha tri e'ant de indulgans bel bloa, da guement him a vizio ilis Rostren, hag a bedo eno, d'ar eil eil a viz ma. En de-ze e vo hep bloa e Rostren Pardon ar Relegou.

Ouspen, eus indulgans plenier, devez ar Pardon braz, y bemzek a viz eus, pe unan eus an eiz de goude.

An aotrou David, Escop Sant-Brieuc ha Landegor, en deuz tost da viken, eus an amzer da zont, eus indulgans a zuz-uguent devez, da guement him a bedo devoa ha ken aliez guez ma peilo dirag relegou Sant Valantin. — An indulgans-ma a heller da c'houm eus an Anao.

BALDIN,

Chalon, Person Rostren.

PATROUNIEZ SANT JOSEPH.

Tost omp da c'houe patrounez sant Joseph; ha setu ann eus den c'hoarvezet neuz ket pell hag a zisouez ar siasas vraz a dier kaout er sant-se.

Eus vamm, deut da choom da Vreiz, e deu da c'houez reuz war reuz, malheur war valheur. Doue hepken a heil reuzer eus gouzan kement all. Ar voezez-ma a — a choomet intanvez gant eus liad buga e, he merc'h beza a voa bet devet e-kreiz eus tan gwal, ann eil dimez et mounk-flamm en em gavaz da veza c'houz tristec'het bed gant-hi : pe oa dihoell pe oa bet tamallet e goul, koueza areaz etre daouarn ar justis, hag e oa barnet ha condaonet eus ar rest eus he huez. Pebez glae'bar eus ar vamm ! Pebez dismegant ! e veza ma oa eus vamm a enor ha deut mad gand ann holl — eus-pen-ze — he map heza war eus bent distro hag e kreiz ann noz en em gavaz gant tud fall ha laeron, a ghemeraz ann are'hant hag ann sour a ioa gant-hi, hag heu gwal-gassaz kement ma varvat da zuz zuz goude, hep beza heit lamm he anaoudeghez-vad. Setu eta kalon ar vamm leir gwoch rannet, n'euz mui a consolation eus-hi mervel a ra dre ar c'hla-c'har. . . Ah sant Joseph he c'houfinto : kas a ra beleg ar vamm-ma ken onkeniet unan eus ann eno-ze ho deuz deket eus holl d'ann holl sistent eus-hi. Dont a ra eus plac'h devot da garout ar vamm baour, ha goude beza mesket he daeron, e lavar d'euz er sonj a zo deut ann

he sporet da c'houe eus-hi sikour digant he sant mui kaset. Braz eo ar siasas eus he c'halon : *Da c'houe kaset* eus, eme-z-hi, sant Joseph a zisouez d'e-hoc'h d'ar gher he merc'h a zo eus prizon. Braz a oa kred kement-ao. Seutek vloaz a oa eus edo ar vech paour er prizon, hag eus vloaz abaoe ma klasket en anez ann tu d'he digas d'ar gher. N'euz fors a lavare eus-hi he-unan ar plac'h devot da sant Joseph, n'euz fors ar sant braz-ze eus deuz biskoz refuzet tra d'he-ma. Sant Joseph a ra ar miracl. Mont a reomp d'heun pedi, d'heun enor, hag hep mar ar brizouneuz paour a vo laouket da zont d'ar gher, hi a zeu he-unan da zize'ha daeron he mui. Ober a ra eta naved war naved, pedi a ra he-unan ha lakat aze a da bed eus. Mes setu digweret goul ar vech'hez, goul haner-eus, ha netra na zisouez e vje heit seisoet he feden. Petra ra eta ? koll kalon ha siasas ? oh ! ne ra ket. Eus eus, leun a siasas e galoud ha madelez sant Joseph, mont a ra da gher'het ar vamm, *Deut, eme-z-hi, deomp d'ann hent-houarn, eus d'arben ha digheuer he merc'h*. Ar vamm a zigor he c'halon d'ar mui aze aze. Mont a ra gant-hi bete 1. ann hent-houarn, hag eus ar c'houe him en em gav dirag he daoulagad eo he merc'h ker. Pebez jos neuz, pebez eus eus hag anaoudeghez-vad eus ann him a haout heit madobereuz, eus ar plac'h devo da sant Joseph !

Trugarez eus da sant Joseph, siasas en-han mui ar siasas ar vraz morse na vanko d'e-omp. O sant Joseph, leun a madelez, ra vout mui ha trugareket, ha plijet gant eus heit d'he-holl kaset : eus ann eus ann ar garantez eus Jezuz nu Mari.

I. W.

AR PAIS DOCTOREL HAG HO LSTARIOU.

Melemdureuz d'ann eus divar ar mui.

(DAOUZEVET PERKAT.)

III.

Var ar Brovidans.

Bemdez e veler ann dud vad e kreiz ar boan hag ann dud fall e kreiz ar blijadur, ha c'houe e livirit e c'houarn Doue ar bed-man ? Ia, ha zoken abalamour da ze.

Gour eo, er bed-man e veler aliez ann dud vad e kreiz ar boan hag ann dud fall e kreiz ar blijadur. Gour eo c'hoas e c'hoarve kement-ze dre urz pe gant conje ann Aotrou Doue. Mez goud a ouzoc'h perag ? Setu aman : ann deu, n'euz for pe guer mad eo, a ra goulatoude eus per'het heit, d'eus ar pec'heuz-ze e rance ober puyen en ta beac, a ne ket guezoc'h her laet d'ober heit eus er bed-man ? Hogen setu eus ar pes a ra Doue dre ar boan.

Ann deu, n'eus fors pe guer mad eo, ma ve ato eus a deufe a neheut a neheut da zont ebken er bed-man, ha da anaouez'het ar bed nil, eus dra vad eo eta mui outan da staga re he galon eus ann doue

hag her laest da zavel aliez ho galon hag he speret etreuzec an Enn. Setu eno dre ar pes a ra Doue dre ar boan. Eun dra vad e ve c'hoas, a gav d'in, deski d'an den gouzan eb en em glem, caout sonjou dister anezhan he-unan, lacat e boll finanz e Doue, bale dre an hent en deus gret hor Zäver ha caerat bemdez he gurunen en Enn. Setu eno c'hoas ar pes a ra Doue dre ar boan a re d'an dud vad.

Dre ar blyadur a re d'an dud fall, Doue a fell dezhan avizion rei dezho eun dra benac evit an tammou vad a reont eur verc an amzer, avizion o lacat da zistrei quathan, avizion evit diskuez deomp e leomp ober vad d'ar re a ra droug deomp, hag avizion all, pa vel ne vont van oc'h he glevet, caer en deus ho guervet, evit ho dal a mueroc'h ma ha miret outho da velet an hent fall ha heulfont.

Hag ousten, Doue an deus eur barados hag eun isern. En he varados, en deus blyadurezon avoualc'h, evit rei d'an dud vad, caot guec'h mueroc'h evit n'ho d'euz gouz nezet are ar vad ho d'euz gret, ha dre ar boan ho d'euz gouzaret. Ev he isern en d'euz ive avoualc'h a boan ou evit lacat an dud fall d'ober puyez d'euz ho dourzon ha deus ha blyadurezon, Amzer en d'euz eta da c'hortoz ma vint maro, evit rei da bep him ervez m'an d'euz meritet, hag aliez he c'hortoz, ar pes a ra da gata d'ad lavaret ne ket leal, abalamour ne velont ket po seurt sonj et d'euz Doue.

Kerreguz, n'ho c'hortoz ket ato ar maro evit diskuez ez eo leal, mar gueler aliez an dud vad er boan hag an dud fall er blyadur, e veler avizion ive an dud vad er blyadur hag an dud fall er boan.

Mar gueler an den mad anconnac'het gant Doue, er bed-ma er gueler ive aliez anavezet hag anavezet raeual, mar gueler an den fall espernet, er gueler ive aliez seret ha seret e creiz he bec'het. S'laout an dra man.

Er blavez 1849, daou zen d'euz ar re falla a oa o tont d'euz ar gear a Doulous. Glo ha gurun a re. Neuz forz, an daou goulard ne heuont o madozi hag o touet Doue. Me ra founte gantez, a lavare unan, en eur zehet oc'h an Enn, o em heuz son na razout na rae da gurun, pillec'h ac'hanon mar dont evit ober Kerkent ar gurun a goez hag en asten hantek varo var an hent braz. Silaout e hoas na daou pe dri miz goude, en eur guerie vhan d'euz har bro, an toullat mezverien a oa oc'h tol en eun hostañ, e lever an diz. D'ar zul e oa, hag an oferen a ra greg.

Petra eo an dra-ze, a c'houlennas unan anezho, o rlevet ar c'hloc'h u son? Cloc'h ar Sanctus, eme an hostis. An diaoul gantho ha gant ho Sanctus, emezho holl en eur lavaret a bep seurt diotac'h dirar ben ar relijion, ar velezen ha Sacramant an Aoter Serrit o kinou eta va zad leiz, a lavaras erfin greg an hostis. en eur vont var he diaoulin, ne glevit ket son gorre Doue en oferen? Bah! Bah! eme unan, ho relijion, ho Toue, greg herc'z n'em deus son ebet razhan, m'er c'hanitid da virel ouzin da savel ar banna man. Ar banna ne oa

ket savet c'hoas beteg he vuzellou, pa goeras e atoguen e he gorr, maro mik, var al leiz. Doue ne sko ket ato ker eren ze, mez aliezoc'h a sko evit na sonjer, ne gouz ket ken aliez a ma lavarer. Kemeret a ra avizion he amzer er bed-man, mez er bed all oc'h en em dapo.

Eleac'h he damat, e leffemp lavaret ato Doue a oar guell evidomp petra en deus d'ober.

IV.

Pion a gretto lavaret: petra'm beuz mo gret da Zoue ma tigas d'in kement a boan?

Den a nebeut a feiz, ne ouzoc'h ket petra livirit.

Setu ama petra eise Doue he-unan da lavaret deoc'h:

Va mignon, livirit ar virionez. ha n'ho peuz ket gret meur a bec'het marvel alioze ma moc'h var an douar? Klognen, eur pec'het marvel ebken a zo avoualc'h evit mont d'au isern. Lakomp n'ha pefle gret nemet eur pec'het ventel. mez eur pec'het ventel ebken a zo avoualc'h evit tremen meur a vloaz e tan ar purgator. Hoguen, eleac'h toll ac'hanoc'h en isern da zeri evit atoe pe da viana ho cas d'ar purgator d'ober eur hui, en rest, epad meur a vloaz, ne roan deoc'h nemet eun tam poan er bed-man, a c'hoas oc'h en em glem?

A neuze, neuze ne ket oman eo hor bro, ar vuez-man, etel a ouzoc'h, a zo eun draonjen a zaelou, Pion en d'euz het mueroc'h a boan evidomp-mo, epad ma on bet var an douar? Mez dre ar boan eo e c'hounezet ar barados. sull vai ho po bet poan er bed-man, sull vai e vo caer ho curenen er bed all. Me a lavar deoc'h ar virionez, ar brasa merk a garantez a oufen da rei da eun den en cas poan dezhan.

Ar Verr'hez a oa va mam, ha no deus bet nemet poan var an douar, an Eustiel, ar Zent, ar Verzerien a oa va hrasa mignonac'h hag ho d'euz het cal poan.

Eleac'h eta en em glemm ha tamal ac'hanon e leffac'h va krugarezat ha lavaret din evel a lavare guec'h-all sant Augustin va Doue, emezhan, ront din aman a bep seurt pouzon, nemet oc'h espernoc'h ac'hanon er bed all.

Ha e houi, petra o peus da lavaret var guement-ze? Netra. — Serrit eta ho kinou Doue a oar guell evidoc'h petra zo mad deoc'h.

Y. P.

(A-benn eiz-des eur pennad-all)

Al Labourerien douar hag an dud a vicher.

Ne gav ket d'in ken nebeut e ve eur marc'hadour ker migooun d'he vro, na ker guest d'he difenn hag al labourer douar. Al labourer a zo evel stag ouc'h he zour, he blyadur, he enor, he binvidiguez, hadet int en he bark, ma renk kuitaat ar vro na hell ket kas gant-han he barkou, he brayou, he goajou, ho difenn a rei eta beteg mervel. Ar marc'hadour a zo re gustum da kuitaat he vro ha da vera pell diout-in. He blyadur, he binvidiguez a zo alies en eur vro all pe var vor, mar teu beac'h var-nezhan, o c'hall plega ho vicher, karga ho ralc'h, ha

an chommo gand ar rondardet nemet eus graonen c'houle
ha c'hoaz abarz mont kuit, ar marc'hadour a hell tana he
di evit ober goab anezho.

D'an divrez, mar gontenit pehini eus an douar stad a
hell ar guella mirout dioc'h ar gouris-plouz, ha kender-
c'hel da bep unan ho c'houd hag he vir; an te c'hounid
a vezo c'hoaz gant stad al labourerien.

Eul labourer a zo red mod d'ez-han d'ere hel var he
c'hoant, ha beza piz en he zispignou, ar peiz en deuz a zo
evel ma leterer dirag daoulagad au heul, n'euz risk ebet
eta o rei ar c'hant d'ezhan var gampi. Ar c'hredour a hell
mont d'ar c'hred, goulant rollio an hipotek, ha gouzont
mar d'euz d'le var ar peiz douar. Goulout a ra he unan
peira dall tieguez, ha pokersier he zen, ha pegueid eo fur
d'ez-han prestu ar c'hant evit ho lakad da dallout. Hogen
aret etei-se o ta eun den a vicher pe eus marc'hadour,
den an anavez eno nag ar c'hred nag an dle. Hag an
erd-se birio an deiz, en he dispignou hag en ho guink,
a ra keid pe helloc'h egad eun d'le clientel ar re huella.
Pebez gwest, pebez surentez a reont-hi eta da nep a brost
arc'hant d'ezho? Eun taol kaer bennag a guentrez, brudet
kals muoc'h eguet na dall. Mar m'ank, guaz a-ze d'ar
c'hredour, rag evit an dicour, ma na hell ober guelloc'h,
he ziskarg pe he guilanz a rai, o kemerout ar gouris-plouz,
pe ar gorden. .. Na p'rou a hell lavarout pet tieguez a zo
bet revinet dre an niver spoutuz a voal fazioz c'hoarvezet
nevez-zo e kement kear varc'had a zo en Europa?

Unan a labour on heza, eus an deiz peiz a gar, he
gurf a guemer nerz dre he labourou ten ha poanuz, hag
ho speret a zigor hag ha guemer he blijadur e kreiz
kement a draou dishenvel a zo da ober bemdez douar
da d'ezha da hada, guaz da blanta ha da zresa, kerek ha
chatal da zevella da bleustia. Rak gouzont a ra digas
reiz ha dou an anevaled ar re amjestr) red eo da bep
unan p'iega, ha dont a reont holl da anezho ha da garont
an douar a zo bemdez eus ho c'has hag eus ho digas.

Eguile a labour kroumet, pochet, ato p'rioumet, tres
eun douarikel, ateu anez, lakat red er valzou chetu he
boellad; tremen a ra he vuez en eur c'hoant pe en eur
zohier bennag, ha dont he unan da veta evel eur henvek,
he vuzad a finv, lioguen he speret na labour tam, ha
lavaront a heller a vraz n'ez eus neira nebenloc'h ingouz
eguet micherourien an izig.

Pep tra a zispag a ledana anezoudeguez eul labourer,
hag a zav he speret var en an hini a ra founder d'an
douar, temp d'eread d'an amzerioz, haoder na blaz da bep
froeczen. pep tra a striz hag a uzella sporet ar micherour,
pehini na daol nemet e zell en tu-all d'ar mesir a ra
labour d'ez-han, pe da birra tout beteg an ingouz en
deuz gread an douarikel ouc'h pehini enna bemdez evel
lachet.

Evel-se, a c'heller lavarout penaoz unan a c'hortoz pep
tra digant Doue, hag eguile n'en deuz neira nemet digant
an den.

Al labourer mat c'hoarvez d'ez-han dizolei eus dail
nevez bennak da arat, da deilhat, da vellat he zouar, a

zisklerioz dioc'h-tu ha daol kaer d'he amzerioz, ar mi-
cherour en c'hoarvez a vir e kuz an nevezentioz a hell da ga-
vout, e zell da c'hounid he unan gant-ho. Lavaront a
heller eta penaoz al labourer douar pehini a skign
an dud dre ar mesioz, a laka unvaniez etre-z-ho, hep ho
dreasa, ha penaoz ar verserez pehini a zeu d'ho bernia er
c'heirioz, ho dreasa hep lakaat unvaniez etre-z-ho.

Al labourerien a zo eur ven-dod kre ha iac'huz, ar
vicherourien tudigoz gwan ha klanvuz. Ha n'euz ket pell
c'hoaz eur prefet a Guemper a glemañ da eur c'harte-
riad tod anpart eus a Guerno kullet hag aslenzaf holl
abaoe ma ez eus savet eno meneglezioz plouz ha kals
micherioz.

Ere-hiz-ze, n'am euz ket moun o lavaront penaoz n'euz
neblese h muoc'h a beorien egoet er c'heirioz brudet
dre ho micherioz, eguet er broioz karguet a varc'hadou-
resioz. Bro-Zaoz a zo test a gaement-se, pa t'eo guir, en
despet d'he sinidiguetioz divizul, ha d'he micherioz ker
stank ha ker brudet, an darn vraz eus an dud a zo var an
alozen, hag o vevz divar goust ar re a zo en ho zra. Hag
eno, las ar beorien a zo diazezet var bep tieguez evel ar
gairioz dre-ma, hag an tse-ze a zo grevez braz, var ma
clevomp lavaront.

Mene ar hent evit ar Breiz-ma.

DIAZ 14. — Ofis ar zol. Memor a zant Bonifaz,
aboual an Alemagn. Tremen a reas he vuez o pre-
zeg da dud ar vro-se a bera e c'houezas eun m'et
brak d'ar feiz.

DIAZ 15. — Sant Isidor, labourer douar, patron al
labourerien. Candai a res, o labourer, eur vuez ker
santel ma teue an z'ez d'he sicour en he labourou,
ha goude he varo, en deus gread borzdoz hag eo eno-
ret mui eguet prins ebet eus an douar.

DIAZ 16. — Sant Ubald, Escop. Bez en doa eur ver-
tuz hag eur gallout particulier evit chasual au drong-
sperejou.

DIAZ 17. — Sant Pascal Bailon, confessor, eus
a urs ar gabocinet diare hen, en devoa dreist oll eun
devotion vraz evit sacrament an aoler.

DIAZ 18. — Sant Venans, merzer, unan eus ar sant
o deus gouzanvel muia tourmanchoz evit ar feiz.

DIAZ 19. — Sant Eozen, Beler, a escopi Tre-
guer, alvocat ar beorien, unan eus ar sant o deus
gread muia enor da Vreiz-Izel.

DIAZ 20. — Sant Bernardin, confessor. Sant
brudet bras dre he chaslete pe he vuerc'hilet hag he ga-
rantez evit ar beorien.

Goudevez an douar hervez ar c'hiz eus an hervez ar c'hiz nevez.

An Aotrou Doue en deus lavaret d'an den e renkeje

mo o-stance ar-pere-mor. Setu penous ar gannet en em
din he-mou. G. M.

Epad an arne so 'bel er siton all, ar garon se coezet
e parrez Eliant, er honnig Discret o deus eul loden
eus a bigou eun ti Hamon a ver eus an inni a jom
en ti-se. He xam a vos en eur gambr en astech kenta,
hag a so bet tizet gant an tan-se eus an Ewr. Tolet eo
bet a sleg he c'horf en eur c'horn eus ar gambr, he
dilat, ha zoken he bontou fruzet ha roguet. Petra benag
m eo bet eur c'hostes dui-dévet, pe da viana suillet, ar
medecin so bet var he zro a gred o teot da vad.

An Impalaer so eat da Alger. Setu perag n'en deus
ket gallet dont da Vrest da zuguert an hent bouaru. D'ar
c'henta a vae eo dililaset a Varsell evit mont d'ar vro-se
martezet mad gant hor soudardet. Esperout a reur cals a
vail evit ar vro-se eus ar veach-ma a ra an Impalaer di.

Ema adarre an dilosterien kezeg er vro. En derve-
non diveza eus bet dilostet pemp penn kezeg e parrez
Guennec'h, tost da Guemper. Ali eta evit an oll da
mouat.

Dissal diveza, e Paris, e palez an Impalaer, an Aulou
Lyonnet, hanvet Arc'hescop a Alby, hag an Autronez
Mouguet, Gueulet ha Hamadie, hanvet Eskibien, a Cha-
lon, a Valans hag a Berpignan, so bet caaset gant an
Alazennet bras betek an Impalaerezh, hag o deus, etre he
dantou, gret al te a ra an Eskibien arag mont d'ho
exemption. G. M.

Veus ket pell eur marc'hadour mezer a velas o tont
d'ho stat eun den a zaire prez varnezhian.

— Marc'hadour, bez oc'h eus-hu mezer ruz ?

— Ia, hez ez eus.

— Mezer ruz, liu mad, liu brao ?

— Eus ar gueba hag eus ar lraoa

Setu ar marc'hadour o tispaca kement tam mezer ruz
a ha eo he di, mezer a bep seurt, a bep pris, azaleg
mezer ruz ar gardinalet betek mezer ruz ar goristed.

Pa en davo a velen sel et mad or ho all, e c'avas eun
tam da liliout dezao hag hen o lavaret d'ar marc'hadour
moe ha dezao eus ar pe-se.

— Petra a droc'hin deoc'h ?

— Oh ! n'em eus ket afer cals ; na draillen, danu
rennegot. N'em eus izom nemet da ober eur gribel devez
d'ar c'hizlog so distaguet he gribel doulhaoc'h en em
ganna.

Cuelit pebez min a die da ober ar marc'hadour pehini
a zao, e zao da verza mezer evit eur c'hant acouejou bo-
mag, hag a gredo caout afer oc'h eun den ha no chipole tam.

— Eun draillen ! it da glase draillennou etouez ar
pillou a gavot aze tolet e corn ar ro.

— Mad, mad, ma oa verzet ket, eun alla ret, ha va

den da eur-mat all da laet dispac' adarre dirizva lemmet
all a vezer ruz. G. M.

Lavarion hem tud eus.

Bloavez c'huiet, bloavez ed,
bloavez guenan ne vez ket

Er bla ma ez eus eur blovez paul a c'huiet tant, hez'e
c'heller eta gormoz eus eost mad. Més da c'horioz, ar
c'huiet a ra cals drong d'ar gorm. E cartorien e roer eur
guennec'honnag-evit lara eur corten niver anezo. Ar vagale
a ellet da gourachi da guemense. Guelloc'h e rize e houn
ma vijet distruget epad ma vezant prenvet. An oll a reur
penaos ar prenvet guenn a gavar en douar pa ben troer
a zao da veza c'huiet. Ne deus ket guelloc'h evit ar c'hor
da astroja ar prenvet-zo, he magadurez a ra anezo. Mes
ne ouzon ket eus pehini a ve guella gant eul labourer, pe
gozet eus he zomard, pa cals c'huiet an he vez.

Mail e ve marteza digas da zouch penaos al lezon a
zifen dinc'ha al labourer biao. abafmour d'ar vad vras
a reont o tistroja ar prenvet hag al gormidigour all a veler
er mare-ma eus ar bloas, o vrei var an douar. Al labour-
adigour a zebr al loened munu-se, ha ma vanc'e al
labouret d'ho distroja, an ed hag oll frouez an douar a
ve distruget gantho. G. M.

En dez all e tigasat dirag an Tribunal eun den hanvet
Grossel tamallet da veza vacabant. Dont a ra dirag ar
barner, he voucheur ganta var he roc'h, rag, ervez o
lavar, ne var ket pelec'h eun he beun, kement a arnach
en deus en he zant.

Ar barner. N'oc'h ket bet e hoas dirag ar justis ?

Grossel. Pelec'h e venni bet ? N'oa ket eun oll vad var
va c'horf pa eus croguet en hon, ar pez so brema en dro
din so roet din er prison.

Ar barner. Me e boulen digancoc'h ha n'oc'h ket bet
condanet kentoc'h.

Grossel. Nan sur, p'eo gure n'onn ket barnet e hoas.
Va c'hondaont mar kint, me ne ran fors, eant ma lennot
va dant din. O dant cris ! — Eun alrocad a lavar. Grossel
n'eo bet condanet morse.

Ar barner. Tamallet oc'h da veza vacabant.

Grossel. Er prison em eus gouennet eun tamig lonjou
da laet var va dant, hag eus lavaret din n'oa ket.

Ar barner. Ma lavar deoc'h oc'h tamallet da veza vaca-
bant, cavel oc'h het cousket var eur forn plastr.

Grossel. Eno oa tom gousconde, mad, netra ebet ;
n'em eus ket gallet serra eul lagad, 6 seis eul dant ki !

Ar barner. Anza a rit n'oc'h eus na lojeis na netra ?

Grossel o tref oc'h eun eus ar gardou : n'ho pefe ket
eun tamig butua da rei din da laet var va dant ?

Ar barner. Responit din ta, n'oc'h eus na lojeis na
peadra ?

Grossel. Lojeis ! d'ober petra ! n'onn kot gwest da

Jom a blas. Pemzeg dez so e rencan redez, mont, dont, ... dant ar gouhar!

Ar barner : Ne labourit ket?

Grossel : Penaus o fell deoc'h e labourfen gant an daot-ze? Laket em eus varnezan guin arlant, pelr, moutard, ongnos, rabez du, bah! pemzeg dez so emaeon o erial evel col leuc.

Ar barner : Mes, penaus e veat hu? n'ho poa ket eur guennec, pa eur croguet en hoc'h.

Grossel : Mil carans! m'am biye bet arc'hant, michans em boa lakeketenna va dant!

Ar barner : Ma c'houlle ouzoc'h a zevri, penaus e vevit-hu?

Grossel : Beva i me ne veran ket. Penaus e c'helfen-me dihiri lam gant an dra-ze? Eur mignon dia en doa lavaret e tenje din va dant pe e roje din louzon. P'oun eal d'he glac... mignon ebet. Ne ouzon mui pelr ac'h emava fenn. Galoupat a ran evel eur marc'h, ha trei evel eur gorniguel, eondaont ac'hanon, mar kirit. Nep en deus poan evel-donne, ne ra ket a fors eus ar prison.

Evit rei amzer da C'hrossel da danna ho zant pe d'ho louzaou, ac' barner a ro-dezan eur miz prison.

Grossel en eur vont kuit a dro adarre oc'h ar gard, hag a lavar dezan ker soder ha tra. Aaa, n'ho pefe ket eur chucat da rei din!

Tennet a gazeten an Tribunalou.

G. M.

En eur gazeten skrivet o kear Charleron o lonnomp ar pezo ama varlerc'h:

Enn aotrou providic a zignemero, n'eus ket pelr, eun den divar ar mez, eur merour credabl, deut da zigaz deza e prezant, daou goumel pe daou lapin. An aotrou a lakeaz digas d'ar c'houverial hier da eva, ha neuze bara, amann, ha fourmach, da zibri. Ar c'houverial a voa trevar ac fourmach, ha petra benag ma voa eun dors razi en he fez, ne vove ket pell ne jome nemeur auzi. Var guemense e tigouez an itron hag a velet e voa eal dija ho fourmach, e lavaras e euz d'he fied:

N'eus tazi fourmach en ti nemet onhont, hag eber a'hor lezo tam da rei da goan.

— Gortozit, eme'n aotrou, me ra da lacat ar c'hiaufart-lont da rana.

— E meus aoun e cavit mad fourmach? emez-han d'ar c'houverial?

— Evel a velit, aotrou, ne ran ket a fae varnezan.

— Mad, joa eo ganen, mes red eo din lavaret eun dra deoc'h.

— Petra-aotrou?

— Ar fourmach-se, pa zehrer cals anezan, a droc'h ar goms, a vir oc'h an den da hariaat.

— Guir?

— O ia, guir avoalc'h.

— O trugarecat, mil bennos Doue deoc'h! ma voa pell a voa o elase eun dra evelse. Mont a ran dioc'h tu da lacat ar restad-ma em godel da gas d'ar fied. Ne ouzon ket a hegemant e vezin dloer deoc'h mar guell iacat hounevez da deval!

G. M.

Laeroc'h tapet. — Eun aotrou providic a Baris en deus eun ti var ar meaz tost da gear Martigny elc'ac'h ma za da dremen an han; mes er goan an ti-ze a vez goullan. An alc'huez n'vez etre daouaro eul labourer douar a guichen, merour dezhan. Brema eus daou vloaz, an ti-se a voue laeret eun novez, al laeroc'h a gassas gantho kement a voa eo ti hag en doa taloudeguez.

Ar perc'hen, o velet-se, a zompaz e vije gallet marteze tizont ar re a dese evelse da c'houlla an ti pa na vevze den anhan. Lacat a reaz ober eur vuredic guer, hir ha mosan evel eur c'houlouven, livet evel eor pe moa, hag eur voochen en he beg. Ar vured-ze a voa cleuz ha leun a boult, ha pa vije lakat an tan er vouchea, ne she ket mancont da vont da gaout ar poult. Ar c'houlouven eus ar c'huz bevez-se a voue lakat var an dloer o creiz an ti, evit ma vije cavel hag elamel gant an laeron, mar deujent adarre da ober ho zro. E guirionez, eur mutinev e creiz ar goan, ar merour a zalc'he an alc'huez, o veza deut tost d'an ti distro-ze, a velas an ere'h bresset en dro d'an ti ha ruziet tachadou gan ar goad. Guelet a reas oa crevet ar c'houlouven ha torret ar prenestron. Racial e redas da Vartigny da zalc'heria kement d'ar varnerien, d'ar vedirinet ha d'an apotikerien. Araog an noz en deiz-se e c'herruas e ti eun apotiker, da c'houlle louzaou oc'h ar poas, eun den hag a'vane croguet enha dioustin. Red e voe deza anzaou peleneu edo ho guenseant hag o voue arretet eun tiad tud abez, goazet, merr'hed jugale. Seiz a voa aneza, hag o reaz ho lojeis en eur c'hraoch. Tri eus ar voazet a voa spont gnelet ho bizach, troc'hel-an gant an tamon guer eus ar c'houlouven lakat eun tu zrompla.

G. M.

(Tennet a Gazeten Lausan)

PARIS AN ED.

KEMPER	29 Ebrent	PONT'NARVY — 4 Mar	
Guiris . .	15 lur, 30 c.	Guiris . .	15 lur, 10 c.
Segal . .	9 lur, 30 c.	Segal . .	9 lur, 30 c.
Eiz . . .	8 lur, 15 c.	Eiz . . .	6 lur, 50 c.
Ed-du . .	10 lur, 70 c.	Ed-du . .	10 lur, 76 c.
Kerc'h . .	7 lur, 50 c.	Kerc'h . .	7 lur, 63 c.
Avalou-douar	2 lur, 11 c.	Avalou-douar	2 lur, 37 c.

MONTRORIEZ,	29 Ebreul	BREST — 8 Mar	
Guiris	15 lur, 60 c.	Guiris	14 lur, 61 c.
Segal	9 lur, 93 c.	Segal	13 lur, 85 c.
Eiz	12 lur, 09 c.	Eiz	11 lur, 06 c.
Ed-du	9 lur, 05 c.	Ed-du	9 lur, 97 c.
Kerc'h	7 lur, 33 c.	Kerc'h	7 lur, 30 c.
Avalou-douar	7 lur, 00 c.	Avalou-douar	6 lur, 30 c.

Ar Gerant AN DE KERANGAL.

KEMPER, MOULEY GANDAR, DE KERANGAL, MOULEY AN ESCOFF.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounee.

Reiz Abonnement d'ar Gazeten a gont :

Evit eur bloaz		DAOU SCOUT.
Evit c'haec'h miz		EUR SCOUT.
Evit tri miz		C'HAEC'H REAL.
Eur gazeten elken.		DAOU PENNEZ.

Ar boc'hmani a die brez gread arag caout ar gazeten.

ALIQU.

Ar scrijori a ve c'hoant da lach er gazeten a dleer da adreñt oñ d'an Autrou MONTAN, Delec e Kemper

Ar paeamanchou a dleer da adreñt d'an Autrou SALAN, ephen. Ar boc'hmani a guemerer e li an Autrou SALAN, li-brer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 20 Mae 1865.

Kelou a Rom — Ar guel caer a ra tud Rom hep bloaz e memor eus an deiz ma tistroas Pii nao eus a Gaet, so bet great er bloaz-ma d'an 19 ehele, evel ma on doa he lavaret digant. Ar goulaou elumet da nos var ar prenestou ne cufe den no niveri. A ganchou edo ar begou gaz var elum, hag ar goulaou a voa renket e doare tri da velet a bep seurt skeudennou. Ama an tho a voa benvel oc'h skeuden pe imach ar Verc'hier, abont oc'h skeuden sant Per, en col leac'h all oc'h skeuden ar Pap he unan. Larcoc'h e velet eur groaz vras e tin, ha kemense huel en eur Lavaret e vije e roa Jesus o tisken evit barn ar bed, pe guentoc'h o velet kement a c'houlou o skeudi, o sclerigenn, o steredenn, o c'haet o voet savet divar an douar hag e voa an en oc'h en em zigueri evit ar re a vele an traou dedius-se. An Tad santel a voa bet he unan var an deiz o velet pousach ar goulaou-se, ha da noz, pa vouent elumet, e teuas ive eun neheñdic da zellet outho. Kement him hier guel, a gus a galou bevet Pii nao! kement a dud, a garroñou a voa deo guar epad an nos-se ma na ellet ket fival e mour a leac'h, hag ar per so guella, n'eus ket bet eun tam dizius e nep leac'h.

Itali. — Eur c'helou mad so dent eus an Itali. Gazeten ar c'hreis-deiz a lavar penaos ez eus asanret deiz e roet da Eskibien an Itali conje da vont d'ho escoption ebob al lea c'houlennet digant abaoe eur pennad. Al leza a voa benvel oc'h an him a c'houlennet e Frans, digant an eskel hag ar veleien e comansant an dispac'h, pe ar revoluion, hag a so bet penn-caez da guement a valeurion, ha da guen aliez a him da c'houlenn kement a boan ha zoken ar moro. Pedomp Doue-da ma tistrou a grenn ar re so laret divar an hent mad.

Anney. — E Anney so bet celebret er bloaz-ma, an daou hantvet deiz ha bloaz abaoe m'eo canonizet sant Francez a Zal, bet Escop eno. Sant Francez a Zal

ker caret gant an oll, a so caret muioc'h c'hoas gant tud ar guez-se ha gant ar c'hartoriz. Lavaret a ve great ne vo ket c'hoas maro, e ve c'hoas o vev en ho zouez. Ne gomzer nepet anezan. Hag an divroad en em gafe eno o clevet an dud-se o cozeal, a vo e gortoz da velet ar sant o vont gant unan benag a ruan kear pe gant eun hent benag evit mont da gass alerion ar feiz var ar meaz. Corf sant Francez a Zal so er guez-se, ha n'eus ket nehent a fungue eho gant ar c'horf santel-se. Epad ar solanite, ar processionou eus ar patreñou divar dro, so het deut ive da Anney evit enori corf an Escop santel. Beleg eus a c'haec'h lea eus deut processionou da Anney, hag evelse e c'hellit eridi na eua ingroez tud eno en dertezou-se.

Nim — Dillun fise oa eur solanite vras er guezic a Aug-Mort. Emedot o sevel eur skeuden pe eun imach da sant Lois. Eus ar guez-se oa en em listret ar Roue santel evit mont da vrezeleat eus an infidelet pe an dud divadez, ha tenna digantio lez hor Zalver hag an douar deniguel var beñni en deus balest J. C. Sant Lois so skeudennet en he bemp bloaz vararguent, hag o terc'het etre ho zaouarn euzen spenn Jesus.

Toulouza. — Er guez a Douloza eus c'hoarvezet adarre eur burzud great dre intercession ar plac'h euzus Germana Couzin, a beñni eus het comzet e hoas er gazeten-ma. Eur e breg a Douloza, avancet en oad, a voa eal beto dor ar maro gant eur c'hlenvel marvel eus peñni n'oa mui remed ebet. Recevet e doa he rezion Gouscoude abaoe meur a zervex e pedet ar plac'h euzus Germana er tin. Hogen pa gredet edo ar glanvourez dare da vervel, setu hi o sevel evel pa vije o tihuna d'oc'h he c'house hag a lavaret d'he bugale oa parret gant Germana, hag e sañje antronoz, hag e guirionez antronoz oa rac'h evel b seoa. Dillun fise e veniguet en tis S-Alb'n, eur chapou en enor d'ar plac'h euzus Germana, ha kement a voa en tis o dens gallet gullet ar glanvourez parret deut di da diwarecat he madoberourez.

G M

BHEIZ ANN TAD JULIAN MANOUR.

(SHIRVEY PENNAH.)

Gonde heiz gouarnet an eucuz-se da Zeou, an daou visoner a dremouez da Lannover, parrez all euz a ecopli d'el. Mes evel m'edol er mare-se e brezel gant ar Zaouen, an dud ac'hano ho c'hennerez evit apierien (espions), digaset gant ar re-ze evit studia douez ar vro. Hag-se er penn kesta pe deus chrisien d'ho arhou, memet euz l'insennou beuzag euz a c'ezzen Brehat o doa ho beulet beteg euz, ha e hoaz an enez-ma a oue dare d'ezo, hep be zoepal, beza caoz euz a gollidiguez an daou visoner. Rag o veza gwelet daou leizt nauz desadost d'an douar, ec'h elumjont tantesou eleiz, ar peiz a lakeaz ar apouit hag an eucuz eu oll parrezou lru var dro. Credi a rejot rag euz a ranka beza an daou visoner saouen gwelet e beken. Hep mar elot ep euz da ober oul-bo ho tro, auez an ije en deoue an Tad Maueur da lavaret d'ezo euz da gwelet euz re beuzag da velet ar peiz a iou a-neven. Pa erruas ar gawzed e Brehat, al listri auez a iou euz en ho roue, hag o c'lezhont gant an enez-ma ar vad o deus gwelet an tudou euz ho rouez ha pe guer brodet o euz bu zanket. Hag en, goude beza bet kemeret evit Saouen, an daou visoner a vez kemeret gant an dud-se erod m'enerien, dre'n abeg ma velont antronou-vienn oc'h erruont en ho phareiz euz c'halz tad euz a enez Brehat, ha ma c'lezhont ar vagale o c'ezzen euz. Rag credi a rejot o ar visonerien dre ho ardou o deus deuet an enez-ma da zuit d'ho beul ha deuet en euz d'ar vagale-ma ar peiz ne e'halje m'ann all da zuka d'ezo en euz miz.

Hoguen ar l'impia-se a veza en'elot bepred en aoun ra-a-ho guez euz l'impia. An tadou hag ar m'annou a enezenn grous oc'h ha bugale mont da zelaou an tadou m'annou, ha pauev ma veza an Tad P'riol euz euz gwelet a doue da zvel gant-ho, o vijent bet m'annou o euz euz ha buca. Mes a-vad, d'el h'is'o deoue c'lezh gant ar p'riol o o ar visonerien-se tad a m'annou Doue ha ne glasket, evel an Edelel guochall, nemet mad ha s'itidiguez an enez, e t'edjont all a vandenn o c'houlenn pardonn oc'h an tadou da veza desprjet, euz Doue. En d'istro nemet an daou visoner a oue digollet mad euz ar hoan o deus bet eno er penn kesta, rag an euz o deus da velet ar m'annou o l'ouguen er l'arrez-se fruez ar re l'arrez-ma. Pa oue memet d'ezo da g'annada d'el h'is'o dud-se, ne gwelet nemet gwelet hag h'annadou, darn a boke d'ho zoudanennou, darn al. d'oulenn d'ann douar a c'houlenn euz vech e'hoaz ho benediction digant-ho.

An Aotrou Du Louet, dista euz a Bariz euz c'h' m'annou bet sacret Escop Kemper, a erruas er mare-se en ho ecopli. Hoguen ne zaleaz ket da gwelet d'ann Tad Maueur doue d'ho gaout. Hag fellont a rea d'ezan ober ar zuit euz ho ecopli evit gouarnet ar re a iou euz be garg, hag euz ma vijent gwelet a-se e stad da

reus grous er Spored Santet, o c'ezzen en ho rang an Tad Maueur hag an Tad Bernard d'ho c'houlenn euz ho religion.

An Aotrou'n Escop, o veza dizale m'annou pe guer l'arrez-m'annou ho ecopli, a gwelet ne c'houlenn ket ober gwelet tra euz diarbenn an d'ouez euz gwelet da Guemper ar vechen a iou e peus an oll parrezou, euz en euz gwelet gant-ho divar beuz ar peiz a iou mad da ober euz kemend-se. Hoguen an Tad Maueur o a brezegat euz diguer ar c'ezzen (synode), hag heuz ober a euz ken deuet ha tra ha gant euz ha nerz. N'ann an Aotrou'n Escop a m'annou dirag an oll o o ar deuz-se an h'ann a d'el da g'ann en ho l'arrezou euz l'ann an dud euz ho ecopli, hag e pedaz m'annou da ober d'ezan ha d'ann Tad Bernard ar memet diguer mad a rajet d'ezan be m'ann.

Hoguen an daou visoner ne zalejont ket da senti oc'h m'annou ho Escop. Da C'houen (Audierne), eo ar euz da rer ho c'lezh m'annou. Ar'ann e t'edjont da Gleden ha da M'annou, m'annou ma c'lezhont an dud an euz d'annoudeguez ker bras euz ar religion, ma edont er greden m'annou e' d'el labourat da z'el c'lezh ha da beuz, p'ou gant, euz, e t'edjont d'el an derision-se euz en deuz an oll. Paan v'ann o deus euz an tadou, m'annou iou en d'istro Doue a t'edjont m'annou ho labourou. M'annou, M'annou hag ar parrezou divar dro o deus c'hoaz an euz da gwelet an daou visoner ha da l'arrez ho c'houlenn da d'ann d'ezo.

Var dro ar mare-se, an Aotrou'n Escop a roue an d'ann tadou da v'ann da gwelet ar parrezou a iou e d'el h' abati Daoulaz hag alati ar Reter, hag o t'ed al e' euz euz pelet gant an Aotrou de Riens, a iou bet hag o oue c'hoaz d'annou ho Escop Leon. Hoguen a m'annou Daoulaz ec'h euz euz g'ann euz m'annou ker bras a dud ma oue rel kemet da m'annou velet all euz a m'annou Kemper d'ann da m'annou ar visonerien. E d'ann ar m'annou-se eo e roue an Tad Maueur euz ar vech g'annou l'annou an Aotrou Noblet. Ar peiz a lakeaz euz m'annou a iou var al l'arrez da veza euz euz oll. Seiz ann, euz a-h'is'o, ar memet l'annou a roue an Aotrou Noblet e Landern breza euz euz seiz v'ann var u'ann. Gwelet a riz o'ann d'ar poent-se peiz deuz an l'annou-m'annou-se da veza en ho c'houlenn, hag e t'edjont d'el e' euz euz euz l'annou an Tadou l'annou, en euz z'edjont m'annou er m'annou, ha seiz ann a v'ann h'annou euz be lavar.

(Ann d'el h'is'o a-benn euz vech all).

HISTOR ZANTEL.

Leizt d'el h'is'o gant Abraham. — Sacret M'annou. — Ann euz a v'ann Abraham.

(SHIRVEY PENNAH.)

Peiz euz euz a z'edjont breza da roue Se'ann, da roue Gomorrah ha da roue all ho m'annou;

pevar roue a cneep pemp. An euzen a oe roet e trao-
men ar c'hoajou, el leuc'h m'ema brema ar mor sall.

Roue Sodorn hag hui Gomornh a droaz kein, hag
an dreac'heria a broizaz Sodorn, ho kasa gant-ho tad
ha madou, ha Loth, miz Abraham gant ho holl biu-
vidigueron.

Eun den arhapet diouc'h al lazerez, a gassat ar
c'halou da Abraham, pelhuta choume e traoñen Mambré.
Abraham o elevet a na he nix prizonier, a choazaz
tri-c'hant triouez b euz he vella servicherien, gant oll
en he di, a bouzaz var lerc'h ar pevar roue, a zail-
laz var-s-azho, epad un noz, ho zrec'haz, a zagnasaz
andra gant-han an traoñ ho devoa preizet, an dad hag
ar madou, hag he nix Loth gant he oll biuvidigueron.

O listrei d'ar guesar e kavaz roue Sodorn deuet
var ha urhoun erit he drugar-kaat, ha Melkisedek,
roue Salem, hiro Jeruzalem, pelhuta a guennigaz e sa-
crifia hara a guin, rak belek e na da Zoue holl-chal-
loudek. Hag e vennigaz Abraham en eul lavaret : Ben-
aiguet ra vezo Abram gant an Doue holl-c'halloudek
pelhuta en deuz krouet an enez hag an douar, ha ben-
aiguet ra vezo Doue, pelhuta en deuz ho skoziet, ha
leket hoc'h euc'hourien da guenza etre ho laouarn.
Hag Abram a roaz d'ezhan an denk, pe an deked
euz ar preizon.

Roue Sodorn a lavaraz neuze da Abram. Ro d'in
an dad ec'h euz distriet, an traoñ all, kasa-ho gan-ez.
Abram a respontaz : Sevel a rann va douri dirag an
Aotrou Doue holl-c'halloudek, perc'hen an enez hag an
douar, penaoz adaleg an disterra neuñden bet'g euz
ere-bontou, ne guennigaz netra a guennigaz a zo d'id,
erit na livrit ket. Penadileket am euz Abram.

(Doue na lezaz biskoaz euz mod-ober hep he bua.
Abraham en devoa temet he nix hag euz holl tud en
he bez euz a-dre daouarn mestr gao, ha kement-se
en he rask he-anas. Gloriet en devoa ar guic Doue
dirag roue Sodorn, o lezet gant he-ma he vadon drou
abek ma roe Doue d'ezhan kalz muioc'h evl-se, ha
Doue a guennigaz pajarad o rei da Abraham teserñon
sevez euz he vadelez. « N'az prez ket gonn, erit Doue
d'ezhan, me eo da zifennour, ha da bac, hec'h listant
en-euz Abram a respontaz. Aotrou Doue, petra a
roet-hu d'in c'hoaz ? Da betra kement a vailou ? mont
a rann d'ar brez hep bugale, rak an Damaskk-se, a
zo em zi, a zo mah Erier gouarnour va zreguez. Pa
n'hoec'h euz ket roet d'in a vogale, map va zervicher
a vezo va heritor.

Ha Doue rakal da lavarout : Nann, neket hen-nez
a vezo da heritor, mes an hini a zeut euz da zrou-
gouezel, hen-nez az pezo da heritor. Sell ouz an enez,
ha kount ar stered, mar guellez, kev stank hag hi a
vezo da liguez.

Abram a gredaz da Zoue, hag he feiz a dalvezaz
d'ezhan kement a urver a vadoberion.

Doue a wevazaz d'ezhan he bromessaden, o lavaret
Me eo an Aotrou en deuz da d-unnet euz Ur-Kaldea,
erit rei d'id ar vro-ma ha d'az vouenn an da c'houde.

Hag Abram a respontaz : Aotrou Doue, diouc'h petra
a ouezin-me e vezinn euz devez perc'hen ar vro-ma ?
groump kevrediguez, pe euz accord etrezomp, erit
Zoue d'ezhan, kement euz vloc'h tri bloaz, euz c'hav
tri bloaz hag euz maout tri bloaz, gant euz durznel
hag euz goulm. Ar reze a vezo hoatrou ar guevedri-
guet a rann gan-ez. Abram a guennigaz al loened, ho
zrouc'haz e daou-banier, en eul lakaat an tammou kev-
ha-keve en daou du ; mes ne zoubanteraz ket al la-
boused (Er c'hiz-se e vje gret en amzerion gor-se an
allianson ; euz hent a vje lezet etre an tammou, hag
ar gontajerien a dermene dre greiz, o lavarout ar
c'homzou-ma : Evel krenn ra vezo daoubanteret an hini
a dorre ar guevedriguez).

Laboused gouez en em daole var an c'hoervou mao-
ze, hag Abram ho dachoue kuit. (Alicz goude ma vez
gret euz c'hoatrat tud a voall-ali, ha tud a bluen
dreist-holl, a zeu da plak fazi er prez a vje gret)
erit lakaat terra ar guevedriguez, hag oher ho hoed
nann gant ar papiereu roguet, mes gant traou-all apli-
tossoc'h. Dachouit divar ho tro an holl laboused-se.

Ha pa gaze an heul, euz c'houek kalet a grogaz e
Abram, hag ot li en em gavout e kreiz an derajen,
e levas d'ezhan euz gradien vraz. Hag e oe lavaret
d'ezhan ar c'homzou-ma : gouez erit a vro-ma penaoz
da vouenn a vezo errezad pe estranjou en euz vro
ha ne ket he hui zo, leket e vezo dindan ar ro.
Ha traboulet e vezo epad petar c'hant vloaz. Hogen
me a vaim ar holl dindan pelhuta e sic da vouenn
servicha, ha goude-se, da vouenn a gutaz ar vro-se,
santret a biuvidigueron. Evel-mul-le, nout a iz da ga-
vout da dud kuz e pen-h, o vervet en euz gouz euz.
Goude ar pevar rann-dul, da vouenn a zistroio d'ar
vro-ma, a ronn neuze d'ezho, rak erit e hoaz ne ket
bár ar muzul euz a zistrou an Amored. Hag e oe gnelet
neuze euz lorn vogouez, hag euz flamm-tan erit eul
lamp o vout hag o lort e kreiz etre ar kered daou-
hanteret. En devez-se ete Doue a reaz kevrediguez gant
Abram, o lavarout d'ezhan : Hui a rann ar vro-ma d'az
vouenn, adaleg etre an Egipt beteg ar stêr vraz Eu-
phrata.

KAN

Ton. Dreiz-Izel 56

Guelet hoc'h euz oma euz galou vad a zen.
Elevet h tamell he nix, Abraham hen dife.
Guelet a reomp ivrez petra dat vaillantiz
Pa vez en tu gau-comp Doue hag he justiz.

Melkisedek, o tout gant hara ha gant guin,
A ro euz skeden gac euz har Zaker divio,
A die euz devez, dindan ar speson-se,
Rei d'omp he gorf, ho c'hoed, hag he zivinte.

Davut, en he psalmou a gen ar mister-se,
O lakat ar gomz-ma e guennou he Zoue :
• Va Map, da vritiken c'houi vezo va belek,
• Hervez sakridh bez hag Ur Melkisedek »

labour hec'h-han. Elio ober hañnac'h, elio espern an amzer
 ar ober meur a labour al, pete a jomo hent eb bez gred.
 Ar hec'h bras a vezo brema var ar beuvion ac al loennet,
 ehe h beza var an dud ha drest ho ners. Brema an den,
 dammet deus al labour ten ac eb ran ehet a reako ober,
 a vezo, dre gair, roue ar bod, rac amzer en dho erit creshi
 e speret ha deaki gual se h duaron erit re en deus bet
 der kelenadoret ar re gair, pete i e nient ket eala gual-
 let h ouz goundegues an douar erit ne oar tud zo o rei
 bouzon da re gair eb beza deshet da guenta ar e lus gair
 d'ho farea.

Ar goundegues a vezo gred gant ija ha skiant pa vezo
 laket kement gant de nem eulia en douar er quella doure
 erit dont da vad, da lavaret pa vezi laket da zont an cil
 gonde egiue, gant furze e peb loden gred doe h douar an
 tiegues. Hed eo ta d'an dud divar ar meaz dont da e houb
 penaus, erit dont a bra oua al louziet, pete a voug
 an eustion ac a dresta an douar. Iz en rei laket traou da
 vedat fia da vedat eire ar re a den an deziou ac a lab ar
 mellon an treusiet ac al louziet al da ouenna ha da
 greshi. Fret-se, ehe h laket id var leac h ad ag ispiet,
 quereh varlet h ar gair a pe ar megal, e laket eirezo
 broucon, heterabes, paors carules, etc pe melchen,
 charrons ha wolennou al. Hed eo ve dont da e houb ex
 eus traou ha ont ket erit dont re alies en douar, petra-
 mant e bet azeriont ac ez eol hant pe toc hore bep a
 nebeut ar melchen, al lin ar paret ac an eiz zo doe h ar
 neust-se. Ar melchen ispiet ne ket erit gouzan dont
 aheroc hevit bep e bouet h bloas ha pep erit bloas roquen
 en eus douar, ehe h ar a bouab ar broucon hanret e
 galles tommadour ac ar fa haaret harient, ehoit dont
 ken alies a ma keret e meur a diegues ez eus liaron
 leac'h a ve laket eanab bep bloas.

Hed eo goul e boas penaus e reaker caout kement ha
 bouet da reid ezo doe'h hed an tiegues, abalamour da
 gaout test avoalc'h erit ho trempa e doure. Ar hort a ra
 an teil an teil a ro an id eus deves arat d'ho avoalc'h a
 dolo muoc'h a eol erit ne rei daou zetes arat trempet
 al ha gounet gant al louziet. Eus den gouet er gound-
 degues hanret Jacques Hupolt, en deus lavaret. Fellout
 a re-se caout id fira bouet ehalat.

Abaz eulia ar e huz azeomezan aha, o reaker caout
 beuvion e doure. En dec bloates diviza, ez eo bet
 digorret muoc'h a zouron land matreze erit ne vize
 gred e cant bloas en amzer goechal. An douaron-se ne
 vrient ket bet digoret ken nebeut penaus an allar ouara,
 rac an allar coat ne dise ket allet erzel bus kement-se.
 Penaus a labourer'h berres ar e huz neve entet tro ar
 Faou na en pije ken nemet ha allar coat, ho mar piguella
 ac eur e huz oguet dister? Ha e huz e meur a leac h
 meus oguet ehet. An tri hentec e reaker caout ispiet zo
 an allar, an oguet pe ar frez ac ar ruelens, ehe h ho
 eoust horez dispiet var dro antercant scoet, ar muon-se
 mint ket bra erit ale h eus tiec mad.

An id zo izel ac an urgecheon a gueta ste. Hed eo-ta
 guellad en ho e huz labour erit caout fonnoc'h eoust,
 se ober guellac'h gant al loennet en oc'h creshi ar bouet

ac an teil, rac an tremp e reaker prema gant ar marc'hia-
 doret a zo muos, al avoalc'h alies ha ne pad tam en
 douar. Hed eo goul re ar pez zo ar goassa en ho enep,
 a zo al louziet al se an hostalerion, an seb a rarempred
 alies an hostaleri ne vezo biken parodie, al mont zoken
 abred avoalc'h da gair e bouet, hec'h se e vugale.

Ta. de P.

DEVEZET KEM MAMMOZHEK.

Unan eus ar serfigmenten vella a Frans en deus lavet
 gancomp an histor eus a zervet eur Missioner e Paris.
 Ar Missioner-se a voa ket er liron eire, hag a voa
 deut d'ho vro erit dispiet. Ar serfigmenter pelm ken
 anae hag a gouze outhan aers, en lakeas eus deiz da
 lavaret dezan penaus e tremane he zervet, ha selu ama
 jennus e eomaz ar Missioner.

Deze h, erbet han eon eat mistu mad da vout eur
 paour hec'h den am boz gred diguemet an dere hent en
 eun hospital savet a eus ket pell gant tud ha ne avoalc'h
 ket. Ah! an dud se ne eire mad a dra var. Ah! An
 petra respontimp-m da Zoue, ni beleve, pa vezo dis-
 kuzet deomp tud eus ar bed hag o deus kement a galon?
 Mes herket a ma ve savet eun hospital eun tu benag, o
 vez e kichen an nor tud oc'h en em ganna o elack gouzout
 penaus a selo enha. Neg guet em boz treuzet Paris o elack
 lavet diguemet va den hec'h. Mez am boz kement am boz
 enouet ha torret penaus an dud vad-se dre va e lre. He all
 en ho leac'h ho dirige va e laket divar ho vro. E fia o
 tignet eur guet goellon, hag e vout eot d'ho eun eta
 va saour hec'h plasat mad, en eol leac'h hag e vezo soerri
 azezan en deves eur saour veun d'ho serficha, eur vad,
 eur beleg caranteus erit rei dezan he zervetad ou. Ma
 ru Doue dezan ar sec ket, o evo eur chapel erit elevel
 an oferen bender epad ma vezo o parra. Hag e lre
 ac hano he seiz eals eroc'h. Mar mar ne vezo netra hag
 a tufe outhan da vervel erit eur zant. Va rignion hec'h ar
 re o deus aoun eiz an hospital ne zont ket en an hos-
 pital dor vras ar barados. Ne deus netret ar e hanc'hon
 hag a ve ken ar evel eho erit. E gannoc'h an deus
 nemet caout ehoit, ar zervet-se a voa hec'h lre
 ehoit an den na gaout eur mado mad. Pa velan dougan
 eun den d'an hospital, e lavaran euzin va unan. Doue ra
 vezo meulet! Eus den savet muoc'h.

C'hoas a voa, va den ehoit en doo eur vere'h hag a roe
 nec'h deomp. En eur vont da lavaret va oferen e hojeu
 ehoit. P'edon o vont e porched Sant-Salvus, ec'h ra em
 gair gant eun liron a voa bet disharet din an dere hent,
 hag a vint, m'en assar deoc'h, e ve eussest outh. An
 liron-se, aboue d'ouganet vras, e deus maget ha
 savet net muoc'h a vnoedigou erit na vout lavet gant an
 den euz Herodes guetall. Bez e deus seiz eur Zantez,
 calon eun ehoit, eur galon. Ah! nemet calon Mari,
 hor mam vad a ve guet erithan, ne avoalc'h ken. Ato e
 veler en ha zi, oh! pebez trol lagad! oupen eant mere'h
 vian. Hi ho mag, ho gair, ho d'orren a glac plas dezo
 ha a'ho diles muos. Mont a ran d'he e hant. — liron,

deus, hag o ruz digas ar plac'h-se d'am c'haout. Eus truez ou he guele; heac'h he doa o vale. Coesa va var he deoutin; elae a ra coesa, mes he deolen a var outin. Abars ar lin, gant poan avalc he e'let lavaret. va zad, va zad, va farduit. Caer om boa ne allen ket caout souc om lije he anavez. — En em gonsolit, eme ve, ma na rane deoc'h neuze va fardou-me, eme deoc'h; ha mar oc'h eus trom pardon digant eun all, e leump a beup d'he gant. O velet ne anavez ket zont, e lavaras din. c'houzo bet mad evidon-me, n'em anavezit-hu ket? Neuze o sellet piz outin e c'hanavezis va eur plac'h hag a voa bet diouha va c'houde pell diaraog. Eus ene ter e voa neuze mes glan hag eun. Ez na din gouzout petra res din gouls hag en em zizesperi. — Va merr'h panur, a luras, c'houzo ta? — Ia, va zad, emeu, me eo, mes a oun ket brema ar pezh ma voun p'oc'h eus va anavezet. Guele a rit eur plac'h remezudic hag a zo deus, a bec'het o pec'het, da zikret Doue, he zad, he han. ... hag a zo brema. . . Ne ellas ket lavaret hep. — Brema, eme ve, oc'h eur plac'h glac'haret a fell din caout alarre he Doue, he zad hag he han. Doue so mad, va merr'h ha mar ruz dezan ho calou, e cavit piz tra. Goumit zo da bidi, oc'h bit ho taclou, hag a beup eun leuz beup auz dem d'am c'haout.

Mont a ran dioutin, hag e redan da di an liron vad am em parantiet antri diaraog. Ne ket avalc'h, a luras din, va din eur guel evit va buguel, ruz din eur gant piz evit eur beutantez vras a ranker da deus eus ar bed dioc'htu. Hizo he deus glac'h ar d'he fardou, mes an deuit so tro eha, ha vare boas marize e vezo eal ar e'leuz eha. — Evit an dra-se e deus, eme an liron ne vare hatau morse var draou evelae, kentoc'h e rofen din va guel va anan, hag e zulen da loja e cornic va chapel. — Setu zo a luras par ante e'leuz, mes va buguel? — Jesus-Christe deusoc'h deoc'h ho coulen. Eur vourzeur hun doa hag e deus eus a he zad, ar ze ma eo en ho eas hag a deus d'he e'here hat, hag he guel a vezo d'ho merr'h-hu.

Ne goumeris ket a amzer da drugarere an liron. Mont a ruz d'ar red da guere hat ar c'hronadur pelun a voa he all dillad hag he oll danvez var he e'hein, evel eur guir visioner. Nag a dud rezeudic so e Paris! Nag a zontez e despet da oll alaz. ruz an dud vad!

Neuze e zis d'ar gouent elae h m'ennous n'chom, hag oue lavaret din va eur vaouez oc'h va guel. Va flac'h glac'haret ou. Luras bras e voun e velet n'uz ket chomet da vare bata, hag em boa esper e teujen a beup anan.

Conseude m'ho prest da arguja. Evel ma voa eur plac'h bras ha desket caer, e voa c'haout d'he leat da goumeret eur vicher elae h ma c'houneje calarc'hant. C'houit o deus da lavaret din penaos edo an traou gantli; mes n'he leas ket da guma.

Va merr'h, eme ve, eil eo prometi din, dioc'htu, ep coes a dra all ebet, ne d'ent eus an ilia-ma nemet evit mont elae h m'ho eassin. Poan e deus o prometi, mes he ober a reas. — Gueleit penaos en em goumer

an Antron Doue evit goumer ar pec'het? Ar plac'h-se ne voa deus d'an ilia nemet eus sellet oc'h eus imach a voa eno, evit ma lareje ober din he eassin eur vourzeur beup oc'h hun an imach-se! Mes an ilia, pa zear echi, a ra d'an den pidi en despet dezan. Pa vez an eus merr'hedus, ne all ket miret da zont eo bet guel-all di-voit'let, em deus ferevet grazon en ilia. . . Ar sonje-se a voa deus d'ar plac'h-ma pa em guelae o tont eus ar sacristin, ha neuze e deus eun lant en he c'halou, he deus a zrollas hag e leas d'am c'haout.

Va merr'h, a luras din, n'ho przo ket enlet o tont d'am c'haout. Me ra deoc'h caout adarre ho Doue, ho zad, hoc'h hano, ar peoc'h hag ho prud vad, mes ive red eo ho peffo houlontez vad hoc'h unan. Mont a ran d'ho eas da eun ti, hag ac'hann ez eot soudan da di ho kerent.

Ar plac'h ne alle lavaret neira, mes goulet a reus e deus poan oc'h ober ar pezh a c'houlenne digantli. — Alo, eme ve, n'ous ket da arguja. Lant pep tra, ha lavaret hoc'h eus. — Ar verr'h paour ho deus eun e galon evit na c'hortozen. — Alo, va zad, emeu, Doue a c'houit, deomp ha pa oufen merr'h! — Mont a rejomp da di an liron vad elae h m'edo dija va merr'h vras repuet. Evit ar beutantez-ma, eouit a reas eo ar peoc'h dioc'htu. Ep d'ar, dre ar bedo, ar goufession hag ar gommunion, an eme-te a gavas he merr'h. Ne gavas ket evit guir sac veni he baduant, mes ar zis gouls'bet ha concern mad dre zont ar biniern. Brema ar plac'h-se eo eus e ti he zad hag a zo eur gristenez dispar, eur seuer evit zo all.

Mes, a lavaras neuze an hun a seuf an dra-ma d'ar missioner, pelae h ho poa-hu debret houl en dervese, mar ho poa debret tan? — Pelae h, emezan souezet gant ar goulen-se? N'em eus ket a zont, mes petra va ze? Perag e c'houit mit-hu kementse?

Neuze, eme ar seufagner, her bruzin, hag e zis d'am daouzo evit he bidi d'am brougnen araog he guel.

Ar pennad-ma so tennet eus a scrijva an Antron L. Veuillet G. M.

Tad eus da zad.

Ar zad, ar zad : tad eus dispak e vleu gues,
Rodel e vragou-bras o frenq e roqueden,
A ia en hent da c'houlou-deis;
E vask zo gantan, e levr, e chapelot
Ar un tronc'hag m'lik, evit ober e bred,
Pa zeu ombre deus an ilia.

Pemp guennek zo skoulmet e corn e vourzeur.
Unan d'ar paour ken dall a lavar e Baler
Quen truezus var an dachen :
Un all d'an anouen, vit an trede guennek
Da Sant-Alar e vo, da batre a ar c'beak,
Da vignoun al labourerien

Ar pevarc ne d'ar e guir sac e boun :
Gantan vo kempennet evit tout eur x'ann

E ly an diskarer-baro,
Gant ar peupel erlun e preso avalon
Da rei d'ar pardaez de oll vengance,
F'en em vodint stard en e dro.

Ac e za calounek, daou-bleguet gar e vas
Piou gredfe lavaret en devezo eul p'loas
Pa deñt breman ar bleun er l'ad? —
Mont ra d'ar pul-pazik den trec'h ac an draonten,
Dre biou ar c'hoat kelvez, dre run an teir vezen...
Heñt har da greot li evinia?

Goustad tad-cos, nan, nan, arabat heana.
Pa chunan azezet, an hent tam ne verra
Ac an amzer buap a red;
C'houezi ne quel nozus, a me gaffe dies
Ancounac'hat va zud a c'houten var o bos
Eun beradik deor binniguet.

Var ar men o golo, o voñet d'an dis
E lavaran hep sul meur a Ze Profanda,
Goude e c'lasqan va flier,
Mes ma tenan divesat o pelec'h o hellin
Hed ar p'ron, ar sacmou, mont d'arpa va c'helo,
A disquiza va divesquer?

E lod iz Lep-an an ners d'ar yaouanquis,
Al laboureu pouner, ar brezel ten a cris,
Ar c'hoars-digor, an eblou,
Ni etrezomp tud-cos, a gar soun ar c'hleier,
Sae rus ar garustel, ar fleur ens an aoter
An ezans ac ar c'hasticeu.

Ni gar ar zel, en templ, ni song er barados,
Er zent, en or breudeur, en env eus or gortos:
Deñt gancomp, emezo, deñt deñt!
Rag-ze ive hep sul, quet ma hellin hale
E tenu da zoulina dirac tron va Doue,
A pa vanquin: tud vad, pedil.

I W.

Hano ar Zent evit ar Sixun-mu.

Dizor 21. — Sant Per Celestin, Pap. Dre an humilito
ar vrasa e reas an dilez eus ar garg henorapla-ze eus ar
bed, evit beva en eur gont, dianavezet.

Dizor 22. — Rogationou Sant Augustin, escop.
abostol a Vro-Zaus. Ar pap bras Sant Gregor eo her
c'hassas di da brezeg an avel, ha ne ket eas niver
an dud a c'houezas eno da Zoue.

Dizor 23. — Rogationou Sant Donatien ha Sant
Rogation. Er garter a Naonet ouent lakel er prizon aha-
lamour d'ar leiz. Breudeur oant, mes Donatien a re
badezet. La Rogation ne voa ket c'hoas, lag o c'houzon
ar maro gant he vreur e voue badezet en he c'hoad.

Dizor 24. — Rogationou. Ofis an Itron Varia,
sicour ar gristenien. E memor eus ar sicour a ro Mari a
c'rop an herezoa ha dreist koll eus ar sicour e deus roet
c'rop an d'urket.

Dizor 25. — Assantion her Salver Jesus-Christ, an
deis ma pignas en En divar menez olivet goude beza
tremenet daouguent devez gant he zislabien goude
m oa reasuscel.

Dizor 26. — Sant Philip Neri, confessor, ker
ere eo ar garantez divin en ho galon, ma teuas diou
gosten dezhan da zavel ha da zont eus ho flas dre an ners
c'ho ar garantez-ze.

Dizor 27. — Santez Madalen Pazzi, guerc'hez.
Evel Sant Philip Neri, o voa ive ken devot gant an tan
a garantez, ma c'halle a veac'h herzel oc'h an tan
divin-se.

Neuz ket pelli, en eur gheer euz an Normandi, daou
zen inezo a ravaz eun tam talabao entrezho. E creiz ar
skrib. upan a haker eur goal daol divar e lagad kement-
se et. divarfilaz aouallac'h evit e lakat da zounjal e zoa
eur mear carghet da reiza an dud dirac. Dont a reaz eta
da skei var dor ar mear, mall ganthan dougl'n klem.
Maz kement a douglomp a reaz, m'oa aad n en devoa ket
collet e vin. Ar mear n'en recevaz ket. Skuz o touglomp-
piad, e kemeraz dar fion hon. he di. Eno kenta tra a velaz
oue e lagad-brondnet a blouñcet. E vellezour choumet
var an daol abaoñc ar mont n a ziskueraz dezhan merkou
an taol tradour. — Ah! emezau neuze, pa na fell ket d'ar
mear va receq, e recevo da viara va mellezour. Ema
ne ket badaouet, aoghen o sellet ennan, e velo eoulz
hag o sellet ouen va uuan, e pe stuz oup lakeat, ha —
pe seurt poan a virit an hini en deuz va seot; ha
rac eim e cassaz uuan euz e vugale da di ar mear,
gant ar mellezour.

PREIS AN ED.

KEMPER — 15 Mac.

PORT NABAT — 11 Mac

Guinis	15 lur, 72 c.	Guinis	15 lur, 44 c.
Segal	9 lur, 40 c.	Segal	8 lur, 88 c.
Eiz	8 lur, 43 c.	Eiz	6 lur, 27 c.
Ed-d	10 lur, 30 c.	Ed-d	10 lur, 35 c.
Kerc'h	7 lur, 30 c.	Kerc'h	7 lur, 50 c.
Avalou-douar	2 lur, 44 c.	Avalou-douar	2 lur, 60 c.

MONTKORLEZ — 6 Mac

BREST — 8 Mar

Guinis	15 lur, 48 c.	Guinis	14 lur, 61 c.
Segal	8 lur, 40 c.	Segal	13 lur, 84 c.
Eiz	8 lur, 83 c.	Eiz	6 lur, 96 c.
Ed-d	10 lur, 51 c.	Ed-d	9 lur, 97 c.
Kerc'h	7 lur, 26 c.	Kerc'h	7 lur, 30 c.
Avalou-douar	6 lur, 73 c.	Avalou-douar	6 lur, 30 c.

Ar Gerant AR DE KERANGAL

KEMPER, MOULET LANDAN. I E KERANGAL, MOULET AN ESCOPTI.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,
DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Em Abonnement d'ar Gazeten a gont :

Evit eur bloaz	DAOU SCOUT
Evit e' huez h' miz	EUR SCOUT
Evit tri miz	C'HEC'H REAL
Eur gazeten ebken	DAOU YEINEG.

Ar bacant a die beza gant ar gont ar gazeten.

ALLOU.

Ar strigou a ve e' hoant da leat er gazeten a dieer da adressi oll d'an Aotrou MORIN, Beire o Kemper

Ar pacamanchoù a dieer da adressi d'an Aotrou SALLES, ebken. An abonent a guemerer e li an Aotrou SALLES, librer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 27 Mae 1865.

Melan ens a Rom.

An eil a viz Mae, on Tad Santel ar Pab a zo bet en da iliz Sant Athanas a oa e c'houel en deiz-se, ac on deus lakeat lenn, ma vize ar vize ar vize gant an oll, ar goure hemennon en deiz roed da gass arang ar mod prosez divar beza lakeat var roll ar ve Euraz en Fe an den isouane, enor deza, lan Berkman ens a urz ar Jesuitet, ac ar prosez all, evit lakeat var roll ar Zent anavezet dre ar bed oll, an den euras Josafat Kunewicz, bet Arc'h-Escoth e bro Pologn ac a oa laret er bloaz 1823, gant chismatikel ar Russi. Ar vreis a enor anezan evit o latron dirag Doue. Doue e laut vloaz a oa, aboue ma oa bet mepeg de ganoniza en iliz, scrived oa bet meur a destoi, meur a z-gouez burzaduz, en aviz eusa da heun ar c'hanoniza-se. Meur a dra a deuas a draz, ac e chouman an afer a-ra. Ar chismatikel a gawe dezo ne vize ket eel larene, ac o deuz caved diez gulet o veva adarre ar peza a zontent a oa maro peli a oa. An dud eb feiz a vez pean ganto evel ano, evelse eus ar re a zo bet arzonim-m o veuli Doue var an douar ac o lakeat re-all da ober aliez e c'avont ive anjal e ve e doare amezeguez etre tud ar bed-a l'ac tud ar bed-ma eur zon, eo e gass d'ar re n'o deuz ket ar gant feiz ac a zo a-houent an Ec. Ouzpenn-se, chismatikel ar Russi o deuz zonn, na deuse alez eus ar vreis da fermaat murec'h-ma en o leze, ac alez all da dret ouz al leze gatholice ma ve canonized evit ar hed oll Josafat Kunewicz. Eleal, peira zo erevoc'h da lakeat an dud da stardant en o feiz, peira zo erevoc'h eguet ar prosez-canoniza. Pa veler prout selear ac anad. Ju viracolon anavezet ac gulet gant meur a dest, pa veler, a sur, ez car d'an Ec dre al leze gatholice a drois ebken, ar re o deuz skiant a zigor neuze o daoulagat. Sur eo ne euz nemet al leze gatholice ac a gass d'ar kareloz ar vironez-se a vez prout o meur a c'liz. Evel ato, o euz mere ebod mar-

teze sclerroc'h da anad ar vironez-se, eguet ar peza veler pa ganonize ur Zant, pa larear, a-vel d'an oll, var roll ar Zent anad euz ar re a zo bet o veuli ac o lakeat meuli. Doue var an douar. Perat eo? Ar miracolon e hoarvezet dre bedennon ar Zant-se ac en enor deza, prout ac anavezet mad dre deston, evit ma rancont beza, a zo meron vreis d'an oll, d'ar re a zigor o daoulagad, ac e veler neuze e pe du ac o pelec'h eusa ar vironez ur miral, a zo dorn an Aotrou Doue o sinz denimp e-unan ar vironez a Doue ne ro, a ne rei liken ar zintur-se nemet evit anad ar feiz christen evez al leze gatholice, pa ne d'eo evit sinz nemet var ar vironez. Evelse chismatikel ar Russi e c'h a m'on deuz merked diaraog, o deuz prout ac on em l'ac em c'helell, da viret na vire rasec da heun ar mod prosez divar heun canoniza ar merzer santel-ma. Cher o deuz bet, Pii na en deuz dale'het mad, Doue ra vezo mented a frugarekat evit an oll.

Evit discora murec'h pegeur braz tra eu canoniza ur zant en iliz, o reer alao ealz a lalon pe sinon da rei neuze a decor, evit ma rere alao da zavel an traou saer, a vo caved evit lister anez an dargouze. Evelse, on Tad Santel ar Pab, abars enlana evit an oll ar goure hemenn divar beza canoniza ar merzer Josafat, ac an den isouane lan Berkman, goule beza evel an oferen lavred gant ur beleg eus a vro ar merzer a za da ganoniza, on Tad Santel ar Pab a so savet var en tron ul el d'rag noter Sant Athanas, ac on deuz lakeat lenn ere an daou e hore hemenn en deuz roed divar heun canoniza ar merzer Josafat ac evit lakeat e rang ar re euz en Fe an den isouane lan Berkman. Goude ma oa lenned goure hemennon on Tad Santel ar Pab evit prout na vire casset arang an daou brosez-se divar heun canoniza an daou zen santel, goude al leze-se, ar re o d'eo ealz da hed on Tad Santel ar Pab da rei ar c'helell-se, a deuas ouz e dorn, da frugarekat anez. evit ma rere alao ac on Tad Santel ar Pab, evit euzen ive, da d'eo gant vire ur pennadie preguent, evit euz Doue a eur enor ar re o deuz

leix er broñes pell, alao e risc evit e vuez. Er bloaz 1842 a oa sac'ed Escob, ac targar da brezeg an avel e bro Cochinich ne Tri h'noz goude o rannec mont da guzaf er ur voure'haden gristen, evit lec'het arsoz ar maro. Ar Mandarin a ministrer ar vro a en em lac'as da vour-
revi ar gristenen, evit ober dezo disquill pelec'h edo o fustor ker.

An Aotrou Dommar Lefebv a zantaz e galon o rann,
pa glevas petra a reat d'e zavedigou ker ac a reulas anez
e-o an, d'en em laraat etre daouarn ministrel ar vro.
Ma ve lak'ad ar chadennou ac ar c'hela h ouarn en dro
duza, evit e adrepa, a-ilreimou, betec kear Iluc, a oa 130
leo ac'hano, ac e oe il dervez o trenzi anez. Il dervez
dionz-in, eb ean, var out ar groaz ! Pa rank e reza
deza, pa goueza evel e reatr Jesus, var ent ar C'halvar,
an archedien a zouguc anez a bronnadou, o laraat anez
en ur roued. Pa erruas e kear Iluc, e ouc toled er prison,
ac goude-ze, barned gaut barnerien ar vro, da veza
draillet a bezou, a lakeat e cant lam. Mes, pa oe eileved
da lietra brezel eus a rouantelezh Frans, dirag an aod, o
crogas aoun ennu, ac e oe aspellid, casset da ur vech
all, ar pezh a oa da olier d'ar Missioner.

E-tal, an amiral Cecilie ne zales ket da rederu, o lavaret e ranke raut an Autrou Lefebvre konnarmen ar vro-se, goude fors digarezu ar e bep seurt troudellerezh, a rannas plega, ar un nebeud goude ket ar missionereseoh o font e lestr an amiral ar vartell-zeiz mong. (violet ebket en dro d'ez, o lina var e drend nua a brundud Pa oe var lestr an amiral e azezas e kichen ar stov, ar e vevnigas an ovisseien taloug.

An Aotrou Lez-br-a-roc alao e spere! gant e dad-gou
keiz, en d-oa ranked da gutaat evit-oc bet araog ar maro.
ac e fellas deza distrei d-o e haout. O clase mont brice
enno e touezas alarre-eter d'haout ar Vandinnet. ac o
oue lakat er prison e Saigou, eleaz e n edo e'hoas neuze.
evel brema sondardel Frans. Ar haou e de cassol goude
eo ur prison all, ac er bloaz 1840 e eo toled var an and
eleaz e n oa den ebet im-ae-dru. Ar pastor carantouez
a gatas an tu da vont bet e e pristerien ker, ac e chu-
mouez 18 vloaz ad en a zoerz, brer ar bloaz 1861. Ar re
a leon lez Bragoez ar Feiz n deaz sonj marteze, eus
ar verzerentou ac al lazerez chadenn a zo bet e
Cochinchine ac er bro ou tre-var-aro. ejad an 18 vloaz ac

An Atrou Lafibre a oa ken cassel, ken uzet gant e labourer tenn ac e oñ d'braha lus, n'en d'oa mui tam soñhet ebred, ac e rancas peñs oa Tad Sarrtel ar Pab d'en disearga var un all, o rei e miz dezha. Ar Pab a assantlas ganta, ac a lacaas en e leac'h. An Atrou M'eloe, enon a galin ervela, bet er pris e var e var lla, a teunna ac haon var goude arme frans.

Am Andreu Lelch a zădărnici în viața de a zădărnici
e Marșul elch a zădărnici în viața de a zădărnici
în d-a zădărnici e parțel an lron-vâr a ai-Menez. E o l
berz a o zădărnici.

Dar guener Na vizeur! unan eus ar re o d-oa bre-zelekrat vuz an deiz var ar meenez sachen ganta, a rous e Zoug deza, ac an Aotrou Castellamar a donas anezha.

Neuze Eschb ar brodou pell, o sonjal er baleon ac er redadennoù en d-oa grest adreuz ar brodou gwrez, a lararas calonec : — Me vize bet joa gazon, emeza, mervel var an dachen. — Aned oa, o clevet aneza, oa talon eun Abostol en e greiz.

Dar zol varlec'h, sul ar Pastor-Mad, dinnez ar mintin
na azezed en e gador, e vuanigan, evit ar vach divreza, an
dud vad a ma var e dro, ac ar re o d-oa liet an cur vad
da rei loj dez en e zi, ac o bevel e zaozlagad varza an eo,
e trenezas. Goude m'oa maro a liened, an dud a zante
o c'halon o tenezas pa ze leot ouz e vach, o velet an car
vraz ac carantezuz en d-oa dalc'hed, evel pa vize bet dou-
jet ac esperoet gant ar maro.

Reverentien aus Jerusalem

Ar bellennet eal, en nevez amzer-ma da Jerusaleu, o
douz digasad eus o c'helou. Bizied o denz Jerusaleu,
Menez-Calvar, Betleem, Sier Jourdren ar eil ehan
o fe lornach e lloer mont da Nazaret kear ar Ver'hez,
Mor T'bernad, eleac'h ma veze an Eheset o peskista
Menez Carmel, ac al lec'hioù all Divezatoc'h o lavarad
deomp e pleac'h o denz mui santed o c'helon o tenerad
e kever Doue.

Below are an Index

Da Galeutta, en gwer vraz enez an Indez, pa z euz enni
meor a gant maldon, ez euz nevez cassel ena Farob-Mis-
sioner ac a lavre en z a val euz ar vro-se. Ar vister er
vro, emeza, ar gouarnerien a zisnevez deza calz a zontjans,
a zilaou e gozuliou de e c'hodennon lezel a reol ar
vissionerien en n mad-ober a ne garfent, e guz ebod,
stourm ac enebh outo. Var a vete en e lizer n euz gouar-
namant eliet e nep leac'h gualloc'h var ar poent-se. Ne
gav nemet hui n'ez vad euz a bres gouarnamant Galeutta.
E, kevter lezeunon ar vro, coule ac er bro an ail, ez enz
meur a dra da euz a mea hollontez vad e tud al lezeunon
aza ralz.

Anzer zo het, e velt ene ch'za gredien o trez d' var
al trez en tal. Petra a toa caoz? Allaz! ar bapier trez, an
av oizon are hant a ree da lou trez fal ar guerra o cue-
Siouaz l'uispen en ludez a e hoarvez-se. Tud d'leiz a en
em lakeo ive da ch'et seul d' ar angale evel netra. en aviz
eant o zu da zigmesta aneza. In all arden a zo mard
d'on ch'ant a de re, evit t' melli an d' al.

Pela benoat erva an Antrop Van Henlo, ex euz elenz
ele z a gris enro gal d-o Calcuta ankel e hoas est
lavaret an river anezo. Dvezator'u e verro deomp an
river anezo, pa zigasso a' re leio eus an ludez

Below are four statements (A, B, C, and D)

At hizi dicea eu: bea e! a a ro kelon mad divar
bens ar vana hiez vraz se. Var a vereat, e veler kema-
dennoa tuz, ouz, e cant, o seve, a man da e houlen
beza da Jesus-Christ, Ieza christemen catolic. Ar vasso-
derica, nouaz! a zo calz re nebeud anezo ego, re nebeud

a costerien a gaver, ma lavarimp comzon e doare comzon an Aviel, re nehend a costerien a gaver, diouz ar parcadou eont a veler a venna ac o tares. Evelse e c'houlennet eno missionerien, ar muia ar quella Dale hi mad eta, tud Breizier ar Feiz. Ma ho pezo gwi-ouz-vi a lod en eost beonigued-se !
V. R.

AN PAIS DOCTORET HIG DO LATINIOU.

Kelennduraz d'an dud divar ar meaz.

(T IRENET PENNAT)

Diwar ben ar Confession.

Ar veleien eo o deus digaset etouez an dud ar c'hiz da vont d'a goez.

Ar goeson ne ket eur c'hiz eo, ha piou bennac ne da da goez nemet evit ober ar c'hiz a zo eont d'ezhan eom er guer. Ar goeson zo eun dever, eul lezen. Ar veleien zo earguet da laet an dud d'ober an dever da heulia al lezen-ze. Ho dever eo rei all lezen-ze d'a anaout d'an dud, ha poania guell a m'ac'h helont evit ho laet d'he heulia. An dra-ze o deus gret evit ar vech, an dra-ze a reont bemdez, hag an dra-ze a raint hele an deiz direza deuz ar bed. Ha ma veler bement a dud o vont bemdez da goez dre an holl brovou, ech hel'er lavaret bemnos Doue d'ar veleien, mar de an dra-ze o pens c'hoant da lavaret, ema ar virionez ganeoc'h. Mæz, mar feil deoc'h lavaret eo ar veleien eo o d'eus douguet ho nuan all lezen-ze, eo o d'eus lavaret anezho ho unan d'an dud. Bevech ma n'po gret eur pec'het bennac o vo rei deoc'h mont d'a goez anezhan evit beza pardonet, neuze e lavaret er gaon. Nan, nan n'euz nemet eur belec hag en deffe gret ha douguet all lezen-ze, ar belec-ze a anaout holl, ar belec-ze eo Jesus-Christ he unan.

Setu ama penos ha pe lavare. D'ar zul Fask e oa d'euz an noz. An diskibien a oa holl en eon ty e Jerusalem, alc'hwez an dorjou var ho c'henn : Aon o doa u a raje ar juzerion d'ezho ar pez o doa gret d'hor Zalver. Pa zontent nebeuta, Jesus a devaz, a en em leras en ho c'hreiz hag a lavaraz d'ezho. Ar peoc'h ra vezo ganeoc'h. An diskibien a oa souezet holl, aon o doa zoken arazhan. Neuze Jesus a lavaraz d'ezho : n'ho pezet son ebet, me eo, selut. Setu aze va daonarn ha va zred toullet gant an tachen, setu aze ar gouli d'euz va c'hostez. Eh dale an diskibien a yas ho non ket, hag a deuas da veza laouen bras o vleit adarre ho otron hag ho Doue. Neuze e lavaraz d'ezho evit an eil guez'h, ar penec'h ra vezo ganeoc'h. Evel m'en deus caset va zul ac'hann evit savet ar bed, evelza ive me lo eas da labourat evit silvid'guet an dud, hag a ro deoc'h ar galloud eo bet roet d'in. Neuze e c'hoec'as varnezh hag e lavaraz d'ezho. Setu aze ar Speret Santel,

ar pec'hejou a vo pardonet d'ar re o po ho pardonet d'ezho, ha dalc'hel e vint d'ar re o po ho dalc'hel d'ezho.

Evel-ze eta, d'ar zul Fask, brema o zeuz tremen trivac'h eant vloaz, Jesus-Christ he unan en d'euz roet d'he diskibien ha d'an holl veleien a die kaont ho c'harg helec an deiz direza d'euz ar bed, ar galloud da bardona ha da zerc'hel ar pec'hejou ; earga rez anez'ho, evel pa lavarsen, da varn an dud, da bardona pe da jom eb pardoni d'ezho ho pec'hejou. Mæz evit barn eun den mad, gant lealdet, ez eo rei gout petra en d'euz gret, evit gout pe seurt pec'hejou da bardoni ha pe seurt da zerc'hel, ez eo rei ho anaout. Ha penos dont a ben da anaout pec'hejou an dud ? Oc'h hervel testen, evel a ra barnerien ar bed-man ? Mæz euz d'euz ar pec'hejou-ze a vez gret e euz, ha ne d'int anaout nemet gant ar re ho d'euz ho gret. Ne d'euz nemet eta ac o belec ho rei d'a anaout, dezho eo eta dont d'ho anza. Ha setu eno dres petra o hanter coez. Evit mæc'h helec eta an ebete hag ar veleien var ho lerc'h barn an dud, pardoni pe derc'hel dezho ho pec'hejou, ez eo rei dezho ho anaout, ha n'int ket evit ho anaout ma ne da ket an dud ho unan d'ho anza dezho. En eur lavaret eta d'he ebete hag d'ar veleien a die dont var ho lerc'h. Mo ro deoc'h ar galloud d'a bardoni pe da zerc'hel pec'hejou an dud, e lavare ive dan dud c'hoant eta pa ho po c'hoant da gaout diganthe ar pardon a raje mont da lavaret dezho ha pec'hejou.

Ha, eme c'hoant, pa o do c'hoant da gaout ar pardon diganthe, mæz a rei eo mont d'ho c'hoant evit caout ar pardon d'euz ar pec'hejou ? An holl a n'ho d'euz ket ar galloud da rei ar pardon-ze ? Nan hor Zalver n'en d'eus lavaret ar c'homzou-ze nemet d'he ebete hag eo eur lavaret anezho d'he ebete e lavare anezho da gement holl a die eant ho galloud hag ho c'harg var ho lerc'h, anez eur vech mæz an ebete den n'en dirije ket mæz ar galloud d'a bardoni ar pec'hejou d'an dud.

Mæz a lavare c'hoaz marize unan bennac, ha ne helier ket eant ar pardon d'euz ar pec'hejou dre eun hent all ? evel-ze oc'h anza anezho da Zoue, oc'h ober junio, pedennou, aluzennou.

Nan, rac neuze, ne dalle den da goez. E pellec'h ema an holl a yafe da lavaret da eur belec an traon meza euz he vez mæc'h alfe eant ar pardon anezho en eur ober eur jun, eur heden pe eun aluzen bennac ?

Mæz ma ne da den da goez. Doue, en eur rei d'an ebete hag d'ar veleien ar galloud da bardoni ho pec'hejou dan dud, en d'euz roet dezho eur galloud a ne dal da netra, da lavaret eo en d'euz gret goah anezho, da betra rei d'in alc'hwez eun ty, ma n'euz izom ebete anezhan evit mont ehan ? Da betra e talvez d'ar veleien eant alc'hwez ar barados en ho gadel, ma ne reker ket e gaout evit mont ehan ?

Hag oспен, ma ne ket Jesus-Christ, mæz ar veleien eo o d'euz digaset al lezen da vont da goez e tleit gout

pe davare eo deus al lezen-ze da guenta, ha gant pious eo digaset.

Anaont a reer mad gant pious ha pedavare eo bet savet an doare d'ober poultre da voulla lizerennou, d'ober benc'houn houarn, lestrou dre daan ha da gas kelachou dre eun orzalen, etc., etc., ha na anavezet neira var an amzer ma ze gaset al lizeri-ze na var ar belec en d'euz he lakel er bed!

Pedavare eia mar plij eo deus elouez an dud al lezen da vont da goez? No ket en hon amzer ni eo, nac en amzer hon tud eoz. Pell araoe e veze an dud o toes d'houst ha brema ez euz eis pe nao c'hant vloaz e eo? Mæs an Impalaer Charlez Ar Meur a veze brema ez euz ma bloaz pe var dro hag a veze o coez, anaont a reer mæen bano ar belec ma veze o coez gant han Marieze brema ez euz daouzek cant vloaz eo. Kenn nebeut, rac deus c'hant vloaz araoe sant Ambroas, Escop Milan, a gesea eals tad, an hini en d'euz serret he vuez a lavar e seutle kement a zaelou var ar pe'hajou a veze anavezet ounthan, ma lake ar bec'hevien ho unan da voela gant han. Daou c'hant vloaz araoe o leonomp o lavaret ar veleien d'ar hobl ar pe a leveront hirie.

Deo eo deoc'h dori da govez m'ar fell deoc'h eant ar pardon d'euz ho pe'hajou, eacroc'h a lavrin deoc'h - en amzer an eblestel ho unan, o teue an dud a vernou evit anao ha eoz ar pe o doa gret. An dra-ze a leonomp en eul teorle hanvel Oberon an Eblestel, ha gret gant sant Lucas a veze en amzer-ze.

Pedavare eia eo deus al lezen da vont da govez? ne eozoc'h ket? ma er gear, e mare hon Zilver Jesus-Christ. Ha pious en d'euz he douget? ne eozoc'h ket kenn nebeut? C'hoant o peuz er lavaren deoc'h? Illo Zilver he naao.

Ia, va mignou, no ket ar veleien, mæs Jesus-Christ he unan eo en d'euz lavaret da bephin: pa o pezo gret euz pe'hajet marvel kenna ma o peuz c'hoant da gant ar pardon anezhan e rancet mont da govez. Hag an dra-ze en d'euz lavaret pa o guech all var an douar Trugarecaomp anezhan da vem root deomp ar gession evit pæen goullou hon ene. C'hoer eo da euz, d'raet holl evit ar re a zo eiaa pe' ze; mæs ive euz rech evit peguement a vad ne ra ket.

It d'a govez hag e velot.

Y. P.

AR GHENTA OFEREN BRED.

Eun abardaez o voan eal gant Pol da c'houlou digemmer en ur presbital var ar meiz, epad coas ne voe ken eoz euz ar c'huro ha Pol nemet a draou dreist natural ha mysterius, abarz ar fin e teuz tro an teuzet hac ar specos. Person eoz ar barrez pehin en devoa chilaoset moul, a lavaras en euz d'ar varaug eoz. Evit-on eoz an me a gred term peuz Doue a gas arechon var an donar aiet pæen a bellomp guelet. Leac'h mad am euz da gredi

kement-ze, rac serret eo el leonou mæs hac ompen-ze euz merk anal em euz bed va eunan.

Cbetu aman ar pe a so digouezet daouguent vloaz so, ha nemeuz ann ebet da ankounac had neira rac ar guentel man a so serret don em aperet, hac en deus desquet d'in an Autrou Doue hac e brovians divin — Epad ar revolution vraz e voe red d'in kuitaat ar vro evit tec'het e Bro-Zans, ne voaz ken evit ober va dever a teiek e Rina. — Herkent a ma achuas an trouz e lastroz d'am parousoniz. — Ar barrez e pehite voan euz arech ar revolution a zo o euz ar menzion pæen a xispart Breiz e daou.

D'ar guener da noz e voan erruet, hac e roiz da anaont e canchen d'ar sul va c'henta oferan bred, evit trugareket Doue da veza rentet ar peoc'h dan d'iz a Franc — herkent a ma voe brodet ar c'helou-ze, e teuz eun den d'am pedi da vont da velet eun den eiaa, no rogu d'ar c'hilantro nemet an hano a Ber. Anaont mad a ren anezhan, pævidie e voa evit eun den euz ar c'harter var dro pemp vloaz hac daouguent eo devoa d'ar mare-ze. Per den kalonnek hac nergus a reaz ar brezel, ato gand e berson koz, pehin na guiteaz ket a barrez hac e hellas, dre e hardieguet hac e skander, tec'het dioc'h ar chafod var pehin e varraz ar person koz. Per a reaz trouz harsudou en amzer-ze, e feiz kre a voe ar penhaux euz e gourach. Kouskoude mar e voa kalonnek da ober ar mad, no voa ket bet an nebeutoc'h kalonnek evit ober an droeg.

Per a chome en euz guer vraz, er pen pella euz ar barrez, hac dispartiet euz ar voure h gant euz mæez bras. — Mont a ruz da gant d'ar adorn da barder. goal glan e voa hac ep esper da barm, kouskoude neira na roe da gredi e vje tost e varo. Covez a ruz anezhan, hac pa er c'huitaz e seblante leun a songrañ Doue Antroñz, eun lamie goude nat heur hanter, o voa an oll gleyer o soun evit gueret an dud d'ar dro d'an oferan bred pehin a dien kana da zeg heur, pa zigouezas eun den var varc'h euz a guer ar paourkez den eiaa hac a lavaras dign en devoa. Per c'hoant d'am guelet a nevez. — An hini a deuas d'am e blask a lavaras dign ne voa ket goaset da Ber, kouskoude eo devoa ar c'hoant ar vrasad am guelet. Eur leo a eozhon sal a voa euz ar voure h ac ar guer, heur an oferan a voa prest da zon, Per a voa ar memez ia, va souch kenta a voa guedat, kement-ze euz vouez dioc'h an env a lavaras dign serret var varc'h ha partial — Er mæez dro pehin e renken tremen e voa kalz guenedon, dre pæen o teue kalz tud d'ar voure h joaz da ellou mont d'an ofiz dilezet abaoe ket amzer — An oll dud vad-ze pæen am goude a nevez, evit ar rech kenta, am zalude pa o tremenon hac ne contentet ket evit peira e tec'het d'an heur-ze deoc'h an d'iz. ma ne harzen ket d'ar lavaret dezo, hoguen mont a ren ato ko. Tullou hac ma elle mont euz gazeg korne euz ar re vad, dre henchou meinek ha digoumpet. — Paket em boz kreiz ar mæez, pa veliz o tont varneq eozon, d'oc'h coez ar c'herion eun den var varc'h, hac a deus gant eun dia spontuz herkent a ma erruaz var heul gant, e kriaz: « deuet bolan, Autrou Person, hasti! » e den kezek a reaz c'heas daou pe tri lam, hac an den goudezo a droaz

kren hac a reas sin dign d'eo heulia. — An hini a deue d'om zambroug a voa eun den yaouanc euz ar re gæra, gand eur pennad bleo melen diapak var e ziouskoaz, ne meuz kavet e bar, ne anavezet nac ar marc'h nac ar perc hen — Va c'hazek tomet gand ar c'hoant d'o heulia, a ia evel an avel, hep c'ate m daou hen kesek a zigoezas e pors cloz Per. — Breur Per a grogaz er gazek hac no dautix ket evez da belec'h a reaz va e hompagnon.

Kerkent a ma velaz au deu elao ac'hanon e lavaraz : « Benna Doue deoc'h Autrou Person, uppe a em hua ne vizec'h ket deut ker buhan » — Oc'h eil kanad a heur-chue kement, hac o kazek a so ken liger — Ne meuz kasset deo dec'h ambroug, emc Per — Eun den yaouanc var eur marc'h guen — Oh enez ne deo ket eun den, va eal mad eo, er prometted en devoa dign en devez ma voa bet lakeet an Autrou Person d'ar maro ? An amzer a so her, ma zad, c'hlaout, eur goal secret e c'coation, hac roit buhan an absolven dign. — Per a voa calm, ne velen chenchamant ebet enan, sevel a riz va dora evit rei dezan an absolven, respont a reas Amen Tenna a reaz eun huana an var, var o visach e voa evel eur monz-c'hoarz eus an eny Tremenet e voa, — Distrei a riz pront d'ar voure o e, eilec'h an oll a c'hede an oferen, sonezet bras e vor an oll da d-ze, pa lavariz er gador an *De profundis* evit repos ene Per.

Breman lavariz dign poun a voa ar e hanat-ze dianavezet o deuz d'an ambroug d'an antec euz an hent ? Goelet e voa bet gant onspen can, den o tagulamad araton belec'kear, breur Per er guezal o toat er pors, ne voa nemet eun or var ar pors, ne de ket eal dreizi evit mont er meaz, hac abaoec en n'en leuz er goelet nac en nac e varec'h — Per ebquen en anavez e eal mad e voa.

D'an Itron Varia a Breiz.

O peguen doñrêc é voñzoc'h,
Mam ténêr, mam druezuz,
Euz ar groaz lizh m pa vezoc'h
Cortien-selass o mab Jezuz !
C'hou a voñdê, c'hou a fremê
C'hou a serje dremzêd,
Jezuz-Crist, oc'h od garante,
Jezuz a zo tremzêd.

Var o pachen e ma leded,
Ma e deod, eloz é tagad
Age bôvar izel sonn
Feur arendez a darn a troad
Gand al laiss dign é goz,
É gaon naonanderêd
Goued dozer, m m a ane,
Fendê s ryeo favedêd.

Mil a mil guêh gand o tadou,
É hêm, o li a vêhêd
Mil a mil guêh, gand o pouchou
E gof agr a c'hoarêd,

Mil a mil guêch, var é galon,
É staguêd o muzellou,
Mil a mil guêch, o mam guison,
É vriadê é vemprou.

Ne o supli, mam druezuz,
C'héaned o caon c'hoêro,
Né voñdê mui var or Jezuz,
Jezuz a ressuscito.
Goued varamp, goued varamp,
Varamp, pôchêrien calêd :
O taêlon, scurdêd évidomp,
A viro ne vemp cailêd.

Gloar, enor d'an Tad eternêd,
De vab unic, or zalver,
A Kercouls d'ar sperêd santêl,
Bremen ag é pêb amzer
Tri én eunan, eunan é tri
Bed or boez ér moulamp,
A pa vo deul an disjari,
Er baradoz pa reomp. Amen.

P. M. G.

Mission Plounevez-Lochrist.

Mae 1865.

E Plounevez-Lochrist, e canton Plouezac, e z'eus bet eur mission euz digoret d'ar 7 hac echuet d'an 21 eus ar miz-ma. An doutron Pouligac, Person Castel, oa Tad supcriol ar Missi. Er siz a diveza e z oa tregont Beleg, hac od o devoa labour adalec peder heur dious ar munt n hêc seiz h'ur dious an nos. Parissions Gvinevez ne skanzon ket o selon ar c'houferançon, ar sarmoniou hac sp'ratie an taolennon.

En raou sizan eus ar mission e z eus bet canet eur servich hac euz oferen evit an dud varo eus ar barres, hac er sizan d'veza eo bet great enterramant an esern pe ar re-gou, a 103 er garnê. Ar ceremonie a zo trist, — mes vad a ra d'ar galon, a viscos ar Gristeunen o deus bet respet evit relegou an dud varo hac evit ar guerejou. Mont da bedi hep sel var bez he dad var bez ho vam, a zo evit eur Breton, eun dezer hac eur gonsolaton.

D'ar sul diveza eus ar mission, an 21 a viz mae e zeus bet eur procession, an c'houera onfêl da velet. Parissions Gvinevez ho devezu da viko souch eus ho mission, hac ho pastor a dle beza euz da gant denved ker sentuz ha ken devot.

Benna d'ar Pastor ha d'an denved !

P. m. a

Lals a dal so ag o leus aoun rag ar gurun ne ket rag ar bar heun, mes rag an loza vez vark eb Haguen rag ar flam-tan eo ez eus da gant aoun, ar trouz, po an da m gurun a vez goude ne deo neira An hui en deus guelet ar flam-tan a e l'heza cizourc evit an dahn gurun-se, Nop a ve scoet, ne vel ket ar flam-tan a aog an en

defio bet amzer d'he velet na da glevet an tronz, e ve
discretet ma t'he boza, rag ar gurun a seo en eon istant.

Evit en em zual owa ar gurun, an dud gouezve a ro-
meur a al. Ne roia ama nemet daou anezho. Pa vezer en
ti, son pas lezel digor diou zot, pe dor ha prenest an eil
a zrag egale, an avel oc'h heal ar bar a guemerfe he,
bent dre eno, hag ar gurun a eil heu ha hent an avel. Er
meas non pas mont da zaelat diadan ar guez pe e k cheu
moguetou heal, non pas mont tost d'ao honarn na da neu
seurt metal, evelse herc'h ar stergou arad, ar c'harri,
an trano-se oïl a denn ar gurun. Hele eo dreist oïl ranut
souch ez eo ar gurun mouez an Aotrou Doue, ha dele'her
he goustians e stad vad evit ma vezo nebeutoc'h a aoun
rag ar vouez spontus-se. G. M.

Fomaus e ver daou daol en unan.

Beiz eus var an douar eus an dud engravet pe avari-
sioz bag a verse greg ha hugale, a verse corf maro
greg pe vuguel, ma cament eur gornec benag anezho. Eur
marc'hadour piyalic en doa eun ti var ar meaz, pe mar
kint, eur maier, vardedu pemp leo dioc'h ar guez a Lion,
eleac'h m'oa eustom da vont da dremen an ao. Neus kel
pell, eur verc'h alezan, eur plac hec penzeg vaoas, a var-
vas eno. An tad he c'harie, mes he bezou ugent real
a garie c'hoas matoc'h. Gougomle oa dervet eas ar verc'h
da coterre e kiel en he zid ruz. Mes he c'harie di a gousto.
Eur e bar evel so er c'harie da gas ar c'harie maro a
goustic ugent seurt. Setu par peadra da zaelat an tad
alon ar c'harie da sralat he seouarn. Goude heza tarlas-
ket avalec'h, e teuas dezou eur zouch eia ar re v'ar.
Ar e bar a eil eas ongen ar e horf hag heu en deus diou
donel via da gas eus he vanez d'he d. e Lyon. Goude a
ra eta car ar e horf a maro, (gale corf oïl ruz). Ha pa
voa digouezet, e lavas d'ar marc'hadour e rang evit he
ugent seurt eas dezou diou donel var mare laz ar e horf.
Poz cartegoc ar mare a e bar e c'harie e d. mes red
oue dezou satuma ar gam en he gar pe mont er
e choulon. Setu ma an diou donel laket er e bar e kiel en
an e chet, hag an tad digalo a sa anez e chet, heu hag
ar charretour, hag ez vont evelse da Lyon. Goude a eil
an tad mad o en doa pedet den da vont da hent corf he
verc'h, mizou avalec'h a garie dezou en devoa e hoas. Ne
ket gant he verc'h ken nebeut eho he zo rei epad ar
vezel-se, mes gant he zont de d. Setu petra eller da
c'horf dioc'h eon den a stag he gaton oc'h madou an
douar, dioc'h eon den avarisioz. Hania a ran o lavaret,
eun den a stag he gaton, rag ar seurt tud-se n ho deus
caloe ellet. G. M.

En dez-oïl eur boerc'his a lavare d'he revel digas
dezou he voutou evit ma zaje e kear. Ar mevel a zgas
ar boutou, mes eur guez, pa ha bouhen a voa gutho.

— Perag, eme'r meistr, ne e heus kel diaret ha spuret
ar boutou-se?

— Ne vekt-hu ket, eme'r mevel, peguement a selaber
io en hentou, alars m'oc'h eus great daou e hent pas,

ema leun heu ho poulon adarre, hag evelse ne daillet ket
ar boan ho spura.

Ar meistr ne lavas guer, mes arag mont kuit e za da
gaout an armel eleac'h ma vez ar bout. e en eun dro en
alc'huez hag her c'has gantha, ar mevel o velet-se a lavas
dezan. Mes ar hara so en armel-se, mar cament an alc'huez
ganeoc'h, me n em bezo-ta tam d'am leun!

— Dab! eme'r meistr, ha pa zeptez da leun, le a pezo
adarre naoun vare'hoas vintou, hag evelse ne dal ket ar
boan dit dibri er pardaez ma. G. M.

Ar c'hazelennou a goma cals eus an distruj great e cals
a leac'hioz gant an arne. E meur a garter e Frans eus bet
barrou arne spontus. E meur a leac'h eo coezet ar gurun
hag e deus lazlet tolt ha chatal. E carterioz eus bet
ezare h bras divent hag o deus draillet an ed hag oïl
vadoz an douar. Oc'h heu ar barrou arne ez eus liet e
lehennoz souzradou avel tolt pere a zicare guez ha tiez
hag a so bet evelse k'ar eg da veur a li n' da goll ho buez.
Mes ar peiz en deus great gossa distruj eo an douar didoeh
a voa oc'h heu ar barrou arne-se. Carterioz so bet beuzet,
hag an daureier droillet-se a zistrige oïl, a dreme pep tra
gantha, tiez, creier, guez, goumennoz, Meur a zen so
beuzet, ha dreist oïl e sa leonet, Cals fami lou so rivuet
oïl. — E Brest e leverer ive eus bet arne bras d'ar 7 ha
d'ar 8 a vis mae, hag en coezet ar gurun var eon ti. Mes
mar deus bet eun tam arne benag er vro-ma, da viana ne
ket bras an d'istruj en deus great. Trugarekomp Doue
pehni a heffa dioc'h Breiz-Izel ar barrou amzer spontus-
se pere a deus da veza eur voalen a gash evit ar c'harterioz
var bere e coezet. G. M.

Hana an Zent evit ar Breiz-ma.

Dixoct. 28. — Sant Iao Nepomucen, merzer lakeat
d'ar maro gant eur Rome difuz ha jalous, a abalamour
ne felle ket leza dislema confession ar Romaner prout
a voa mad ha dervet meurbet, hag a veze o cof a ganta.

Dixoct. 29. — Sant Gregor 7, Pap. Hania en unan eus
ar Rabet o deus laboret mui evit d'istruj ar guzou fall
e kement eon so er bed, ken ritouez an dud a tiz, ken
eizuez ar Romaner, hag ar bold, hag o deus stourmet mui
a eop Impaleret an douar evit deus gurun an dia.
Maro en eun harlu, abalamour, evel ma lavare, ma en
devoa caret a leallet ha casseu an disleldet.

Dixoct. 30. — Eus a Eizet ar laou-Bas.

Dixoct. 31. — Santez Angela Meret, guere'hez,
eus a duple ers Sant Francez, Bevet e de sa en eur bou-
rentez vras. Ha Leze devoa eur e bras dre st evit unani
ar re ne allent ket e e cro glevet.

Dixoct. 1. Eren. — Eus et ar laou-Bas.

Dixoct. 2. — Sant Ronan, Escop. Goude oa eus
an Irland. Dont a reas er vro-ma prest goude m'ua liet
great Escop, hag en em gaza d'ober panjen oïl leac'h
m'ema brema ker Locroun (Leun). Goude e leuze Kerne
hag en em guza o cost Nevet, eleac'h m'ema brema
Locroun (Kerne). An oïl a voa histor an den mad a roe

sicour dezan, hag himi Keban, greg divergant, pried d'an den mad-se.

Dissanons 3. — Derc'neat gouel ar Pantecost. Hiris e venniguer ar Iout, pe e rer dour meur evel d'ar sadorn Pasc, abalamour guechall e vadezet hiris ive ar re a veze bet gounezet d'ar feiz. G. M.

Erc'honour so het e Sant-Brie eus roet eus prizon. Re hir o ve ho henvel o' er gazeten-ma. Ne verkin nemet hanou ar re eus ar Finister o deus bet eun dra benag An Autronez : (Maha du Fréat), eus a Bioare; Kerjegu hag ar Rous eus a Dreva- rez (Sant-Gossec), Oher Corentin, eus a Guerfeun- teon, Leizour, eus a Guerher; Cail, eus a Blouzevedé, Floch eus a Blouers; Michel Feunteun, eus a Ergue- Armet, Cardinal, eus a Blouguer, Gollon, eus a Guemper; Tanguy eus a Guerfeunteun, Demolon eus a Loctudy, Cudennec ha Kerjegu eus a Blabennec; Cudennec eus a Blouigneau.

Ar prizon-se so evit chatel cora, ha bez'ez eus elouez ar re am eus hanvet hag o deus bet meur a bria.

Al letric direza eus a Yveuriez ar Feiz a zese d'ar re hen lenn peguement so savet er bloas tre- metet evit ar vreuriez-se. Mijadur eo guelit ne deus e Frans nemet seiz excepti-ah hag o deffe roet muoc'h evit excepti Kemper. Evelse an excepti ma pe- suni a zo kent varlerc'h carter ou' all e meur a zour, a ziskuez en deus da viana calon ha ne varc hata ket evit sicour ar vissionerien da gas seierien ar feiz d'oc'h no deo ket anavezet.

Hervez ar c'heleier deot eus an Alger, an Impa- luer a ra a gear da gear, hag e pep leac'h e rer dezan kement a dronaf evel a reat e Breiz-Izel pa deuas dre arna. Tud ar vro-se so paravia gant ar Francien o elasc gouzont poun a ra dezan guella diguener.

An Armor a Sant-Brie a lavar o deus roet ar re so e penn an hent hanou eus a Roazon da Vrest daou vil tur da dud ar gear-se evit ho feorien, ha kement all da beorien Montroulez. Lavaret a rer zo- ken o deus souj da rei da hepant eus ar parrezion trenzet gant an hent, eur zom arc'hant dioc'h an niver eus ar beorien so er barrez-se.

E plas an aotrou Wiseman, arc'hescop a Vismenter ha Cardinal, eo lakel an aotrou Manning, escop, gounezet n eus ket goal belt e hoas dar feiz catol- ic, hag unan eus an dud gounezia e Bro-Za.

Pe glevet hano a daret, e sonjer dioc'h an e tud er-z, penou tenet pero ne e horzont ket drou verc er hoas. Kad an daret a voer kemeret chat ivez avechou. Seta da viana eur farcerez gant gant an ture bras ar Sultan, mar kint. Evel ma zeus er ouplac'hioù all eur ministr e pen an drou goue-

zec, e penn ar skianchou, eo falvezet dezan ive caout eur ministr evelse, hag en deus hanvet eun den ha ne voer ket lenn. Lavaret a rer ez a ar skianchou, an descadurez var arag, hema da viana a eho bale, ha bale hanou mar gra an hent a jom dezan da ober G. M.

Greffier eun dibunal a Yro-Zaoz a goumze eus unan eus ar juridi. Ezan n'en doa nemet eur skou- arn vad, hag a lavaret dar greffier parlant creffoc'h. — M'an oc'h eus ket a xon skouarn mad, ems ar greffier, ne dalvezit netra evit beza jure. Rak eur jure a d'e caout eur scouara da glevet ar peiz a zo evit an hui a varner, hag eun a.l evit clevet ar peiz a zo en he enep — Red eo deoc'h eta mont da glask eur skouarn all arag beza recevet da jure.

Laouc en doa poan en he zent, eun dant laosk en devoa, he vam a guemennas eun den a vicher da denna he zant. Mes ar c'hrouadur ne selle ket de- zan. Ar buguel n'en deus nemet parvar bloas. Clanc a rer ho zec eo e pep guiz, mes Laouc a lavar gons ne lezo ket touch oc'h he c'haou. Erfin an den a vi- cher a laca eur peiz a bevar real dirazan, hag e la- var dezan en devozo ar peiz bras-se ma car lezer tenna he zant. Seta Laouc totel, hag an dant teunet.

Eun devezioù benag goude ar vam a voa trist, an arc'hant a' vake diz, hag eur baemant e devoa da ober. Ober a rea he c'haou dirag he fried, ha ne souje ket eho ho buguel o silaou. Mes Laouc en doa clevet, ha seta hen o vont da gaout he vam ken trist ha tra va mam, emezan, pa vane arc'hant deoc'h, me laca teuna eun dant al adarre din, mar kint! G. M.

PRIS AN ED.

KEMPER — 20 Mar		PORT-NAUVE — 18 Mar	
Guinis	45 lur, 58 c	Guinis	45 lur, 60 c
Segal	9 lur, 04 c	Segal	8 lur, 73 c
Eiz	7 lur, 76 c	Eiz	6 lur, 55 c
Ed-da	9 lur, 02 c	Ed-da	10 lur, 76 c
Kerc'h	7 lur, 13 c	Kerc'h	7 lur, 50 c
Avalou-douar	2 lur, 11 c	Avalou-douar	2 lur, 61 c

MONTROULE — 15 Mar		BREST — 15 Mar	
Guinis	45 lur, 60 c	Guinis	41 lur, 60 c
Segal	9 lur, 04 c	Segal	42 lur, 87 c
Eiz	8 lur, 52 c	Eiz	6 lur, 56 c
Ed-da	10 lur, 40 c	Ed-da	40 lur, 81 c
Kerc'h	7 lur, 28 c	Kerc'h	7 lur, 67 c
Avalou-douar	6 lur, 75 c	Avalou-douar	6 lur, 33 c

Ar Gerant : AR DE KERANGAL

KEMPER MOULET GANDAR E KERANGAL MOULET GANDAR ESCOTT.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Em Abonnement d'ar Gantenn a gant :

Evit our bloaz	...	...	PABO SCOET
Evit e huez li miz	...	...	ELB SCOET.
Evit tri miz	...	...	C'HEC O BEAL
Eur gazetenn ebken	...	...	DAOF TRANEZ

Ar baec'hant a die beza gret arang eront ar gazeten.

ALIOU.

Ar serijou a ve c'hoant da laet er gazeten a dleer da adressi oll d'an Autrou MORVAN Belec o Kemper

Ar poananebon a dleer da adressi d'an Autrou SALAD ebken. An aboumant a guemeret o li an Autrou SALAD. Iliet, ru Kerou, e Kemper

KEMPER, 3 Even 1865.

Nelou eus a Rom.

Allez pa glevet tud o selaneat, o lavrerer : setu ma hag a ra eun trouz gwest da vouzara tud. Mad, en Itali, enebourien ar Pab a so eun talabao gant, eur c'hri fors gwest, non pas da vouzara tud, mes da rei da glevet da re vouzar. Ne vane ken nemet ma teufent da rei ar c'hlevet d'ar re o deus lie gollet. Ma rafent ar borzud-ze da vana e leule eun dra henag a vad oia a denez ar safar a reont. Goassa so en n'eus ket gulet c'hoas a vuzudou oc'h ervuout gret gant enebourien ar Pap. Ha perag kemeuse a selang a leverot-hu? perag? gant zonn na deuse gouarnamant an Itali d'eu em tont gant an Tad Santel, ha na ve lezet an Eskop da vout soun hag e peoc'h d'ho esception! Kemeuse ne ket dioc'h doare ar ganfardet-so pere a so hianig ho gallont pa vez pep tra en he rene. Eleac'h ma vez muia freoz ha muia trouz eo essa d'al laer ober he droion, hag e leac'h ma vez muia tousema'h muia dispac'h eo essa d'ar re fallac'h ober ho dora. Evelse brema, pa ne ellont ober goassoc'h e eriont en dra c'hellont, beto raouli.

Gouscoude mar en deus Doue choazet an hent-se erit rei ar peoc'h d'he rus, mar eaf d'ar brovidans eo deot ar mare d'he rei, ne vez ket dalc'hiet a za gant safar argantard divergent-se. Scriva a rer eus a Rom penaus er guez-se e creder e leut ar c'helou eurus-se da vad, penaus ar Pap a die ep dalc' assamili ar gardinalet erit discleria dezo e vazo est an afer-se da beon, hag erit hentel esibien en esception eleac'h ma vane. C'hoec'h escripti ha cant so huro en Itali ep eskeb, etre ar re n'eus ket hanvet c'hoas dezo, hag ar re n'ho deus ket bet ho esibien a gonye da vont dezo goude beza bet hanvet gant ar Pap.

An Tad Santel a labour eus, hag a laet labourat erit eas arang ar proceou so ted erit canoniz, hag

erit discleria eurus servicherien ha servicherezet an Autrou Doue pere o deus roet mercur a zantelez. Evelse en dervezio-ma eo bet d'scleriet eurus servicherezet Doue Mari-an-Elez, leanez, a urs Carmez, eus ar re diare'hen pe divouton. Daou varzud gret gant a voa bet prouezet ar B a c'henver. An niver-se a dud santel a gal an iliz da ganoiza a ziskoez eo an an iliz catolic leun a voa hag a zantelez.

Er gazeten hanvet ar bed, (Le Monde) e leunomp an dra-ma

Hon Tad Santel ar Pab a voa gant an 13 a vae 1792. Ema eta erog en ho bevarzevri bloavez la triugent. D'ar c'hoazeg a viz even e vazo naontet vloas aliaone ma eo Pap. He lec'hel, goude beza bet hijet meur a vech, a zo en em gret ha standet nevez so, Pedomp Doue ma chomo pell c'hoas var gador Sant Per

An Tad Ronard, a urs Sant Domine, ervez ma skriver eus a Rom, en deus gannezet da Zoue er bloz-ma oupen penp mil aoudart a Frans, hag o deus roet eur skuer ar guella da bubi ar guez-se. Ar re so e servich ar Pap hag a rear zonnavez pontifical anezo, o deus gret eur retred e Frascati. An tad Rafael Bollerini a gompagnunet Jesus, en deus ho c'helennet hag o dispoet d'ober ho fese, pehini o deus gret oll d'ar leun gamb-lit, ho c'hofohel en ho fenn. Eun Escop a Frans, Escop ar Mans, eo en deus roet Bezo ar communion, goude beza gret dezn eur brezeguen gae

Evel m'ar ho lavaret er gazeten divere, ar Russiane ne felle ket dezo e vije canonizet an den eurus Josaphat. Evel ma fiselecie ar Pap e vije gret ar ganonization, Impaler Russ a gassas da Rom, da velet penaus edo an traon, eur belec eus a greden ar Russiane da lavaret eo, eur belec schismatic. Hema zigouez Rom dere'hent goul Sant Athanas, dere'hent an deis choazet erit canoniz ar merzer santel. Antronos, o tremen e bion an iliz-se, hag o velet ar pousach a voa gret, ex a en iliz ep gouzout

petra dihet da ober. Mont a eñvas den dost d'am tad santel, hag enn e voue test eus a dionaf an arc'hescop a lakeal o rene ar zrint, he galon a vancas dezan pa glevas henvel Josephat, ha red e voue he zonguen er mæz. Ne deo ket, credah! evit petra eo falvezet da Zoue e vije ar heles schismatic-se test a gannasation unan eus he guentreis. — Setu petra lavar eul lizer deus eus a Rom

Ar re a lenn ar gazetenn-ma, ne ouzont ket oll pet Pap zo bet var gador S. Per abaoe prins an Ebestel, pet o deus dalc'het plas hor Zalter var an douar abaoe m'eo pignet en env. Het ez euz daou c'hiant nao hag arterrant Pap.

Eus an oll Babet, ne deus nemet eiz hag o deffe bevel var drou S. Per hirroc'h evit zo abaoe m'eo Pap hen tad Santel Pii nao. Setu ama ho bannoion S. Sylvestre so bet Pap daou vloaz varnuguent, (adalec 314 betu 338.) S. Leon ar bras en deus renet eul bloaz varnuguent, (eus a 440 da 461), Adrien kenta Pap epad tri bloaz varnuguent, (eus a 772 da 795), Alexandre trede Pap epad daou vloaz varnuguent, (eus a 1139 da 1181), Urban euzet, eul bloaz varnuguent reo (eus a 1023 da 1044), Clement navel, Pap eul bloaz varnuguent (eus a 1700 da 1721), Pii c'hwechvet, Pap epad pemp bloaz varnuguent nemet eul mizion benag (eus a 1775 da 1800), Pii seisvet, tri bloaz varnuguent reo (adalec 1800 betu 1823). S. Per ephen en deus renet pemp bloaz varnuguent tre, hag an oll a roar ez eus etouez an dud eul lavar ervez pegini ne vazo nemet ar Pab diviza hag a reno ket hag hen. Ni garfe goudeont gwelet Pii nao o reu ouzpen c'hwec'h vloaz e hoas.

Setu ama, lennet eus a gazetenn Alby, eus dra hag o zisevez pegement a vadelez en deus Pii nao evit soudardet Frans ha pegement o deus ar re-ma a fuzius euba.

N'eus ket pell eul zoudart a ja da halez ar Pap da c'houlen eous onthao. Ar re a zroual ar palez ne felle nemer dezo he lezel ja vont tre, goudeont e rozoat ja c'houzout d'ar Pap pegini a ordrenas dioc'htu he lezel da vont beteg enha. Ar zoudard en em daol d'an douarna da dreid ar Pap hag a lavar en eur vouela: Tad santel, m'em eus recevet eur c'helon glac'harnas, va mam so maro, hag em eus e hoant da lacat lavaret eun oferen evithu. Gouzout a ran pegement ne n'mad, hag em eus sonjet ha pije marteze loc'h unan ar vadelez da lavaret an oferen-se. Setu ama eur pez a eiz real am eus digasset deoc'h evit kement-se. — Mad, emc ar Pap en eur vus-c'hoarzin, me rei ar pez a fell deoc'h, eus dra ephen a c'houlenman tre diganeoc'h, ma teuet d'an oferen-se ha ma communioet enhi, — evit ho peza eiz real, c'houi hem rei din divizeoc'h.

D'an den merket dezao, ar zoudart a deus d'an oferen, a gouennas euz a zorn ar Pap, goude e voue roet dezao eur pred boued, hag o tebras chassun evel eur poirac'h ma zoa. Arang mont kuit, e c'houlenmas gwelet adarre ar Pap evit reu dezao he beas eiz real. Ar Pap a gouennas he bez a eiz real hag a roas dezao eur peza zour

a n'guent lur en eur kizaret: Kemoret a ran ar pez a gouennas din; mes kemerit ive an dra-ma, da lacat c'houe oferennoe-all gant ho mam.

E Rom ez eus eun den piniwie, harvot an due Graziosi, hag a so unan meurhet da seour ar heorien. Euz ti bras en deus e kear, bras evel eun hospital. En ti-se oll en deus camprou biao evit loja famillou paour, hag evit euzet he aluzen, e fern he gamprou, men n'ho fern ket an deuet eus ar pez a delont. Loja ra evelse eun niver mad a dud izimec. En der-all ar Pap a zigoennas gant an due Graziosi hag a lavaras dezao en em c'hoarzin. « Me var petra rit! » Euz nehent goude, e recevas enl lizer eleac'h ma lavaret dezao. Varc'hoas an Tad Santel a reio da velet ho miz-c'hi pe ho ti a refec'h. Pii nao a reas, a visitas hag a vennisas an oll famillou paour so eo ti-se, hag a roas dezo eun aluzen benmag. Mabie an due a voa euz, ar Pap hor c'henneras eise he zivreec'h evit he cherissa.

En eur vont kuit, Pii nao a lavaras d'an due Aotrou dor, me ho trugarera. An due, an daelou en he zoulagad, a lavaras. Tad Santel, din me eo d'ho trugarec'h, peguen euzas oue e veac'h deus ama! O salocras, emc ar Pap. me eo a so euzas, bez' ez oue hag e fell d'iu beza tal ar heorien. C'houi a ra val d'am hugale, hag e tleas diakuez deoc'h va annez-deguez vad.

Paris. — Diasul 7 a vac, eo bet sacret an Aotrou Gueulet, Escop Valans. An Aotrou Arc'hescop Alby en deus he sacret. Escop Sant-Brieuc hag Escop Parnum a voa oc'h asista. Tri escop a ranc beza ato erit sacri eun Escop nevez.

Sans. — An Aotrou Arc'hescop Sans a zo coezet goal glan en eur ober tro he escopi da rei ar gouzemen. Ar vikeiet-vras o deus lakeal ober pedennou evit goulen eus Doue ma rei dezao ar pec'het.

Lavaret a rer en deus sonj an Impalaer da lacat avel Alger da arc'hescopi, ha da revel daon escopi all er vro-se: unan e Constantin hag eun all en Oran, G. M.

NAME AR ZONT EVIT AR KIZARN-MAM.

Diasul 1. — Sul ar Panterost. An deis miz iskennas ar Speret-Santel var an Ebestel. Goude m'ou pignet hor Zalter en En, an Ebestel, ervez an vras o dou bet digant ho mestr divin, a voa en em zentemot er Coadet. Eno e vremenjont deg dervrez er beden, er reired. D'an decret dervrez d'ar zol, var dro nav heur dioc'h ar mintin, e clefont eun trouz bras o tisken eus an En, evel troas ar gurun pe eun avel foll, kerhent e valijont teodou tleas azioe'h nenn nep luni nenn. Ar

Speret-Santel eo a zistenze en doare-se varieto, bag a roas dezo an domozon da gome a bep seurt rez pe lungach. Kement hini bu e'bleto a gieve gantbol al langach a gomec he urian. Neuze eo e commansfonti prozeg ar leiz, neuze eo e roas Sant Per he guenta sarmon. Eus a neuze eo e commansza sclerijen an Avel d'eu em skigna dre ar heol, eus a neuze eo e comansas an Ihs fontel gant Jesus-Christ d'eu em asleu dre vrien an Ebester), exit golo eb dalc an dozar oll

Epul ar sizun e ra bemdez an. Ilin an ofis a envel
ar Pantecost.

Duners'bet, dirguener la diacadorn en em gaf co-
meron au Dreindet, lag ez eus un ha vijal.

G. M.

BUFE AND TAD JULIAN HANDEL.

(EIGHT PAGES.)

Pa our echu mission Doulaiz, au tadou a reaz da Binagastel. Er pevar devez kenta ne donte kristen d'ho zelaos, mes ar brud anezho o veza est soudet d'eo ar vro, e fevaz kement a dud d'ar mission ma na oa ket a diez bouac'h evit ho loja-ell. Darn a dremenne an deiz-pad en gliz evit gallout covez d'ar abarbaez, darn all a dremenne an noz evit dorc'hel ho vro da breiz ar munn.

E Diagon no desoue lomen nebeutoc'h a labour
Covez a rejout ens onz-pena eiz eul den ken euz ar
Iarrez ken euz ar parrez a all tro var dro. Au Tad
Meneur en doa er mare-ze gant-lao, nao baez all euz
ar vta a ioa en em guntuet d'ezan evel labourat
diagon-lao er misioner.

Goude ar mission-ma, az tadon a reaz de Goue da relet ou Votrou Nobletz, hag en distro ar hano e prezeg-chont e partez Iruillac. An tad haer a reaz e hoaz goude-zo missionon e Rosporden haer Sant-Thomas-Landerne, e Logonna e Gortea, Senneg haer idet. Sant-Ivan, hag en oll garterion ze e reaz eur vad c'har.

Var dro ar poezije, evit senti ne'h menez an Aotroun Escop hemper, Maneur a seaz da rei eur mission da Langoennel hag ar hano da Sant-Mayeux. Er sa-vez-ma ar moutadiz, evit eur mizrei euz ar gonsperon o devoz ar e hustum fil da ehoum da zausal beteg pell an noz. Evel-se, dalc'h ma veljont an Tad Maneur o p'gnal er yador erid digneti ar m' sioi, e sijont out euz an iliz, heveze ar e hustum evit mont var an ar c'hoat elze h' ma iliz beza an dans Hogen Maneur hag an Tad Bernard ne varc'hadjont ket da erdeg ker buan var ho lerc'h. Evid ho diarbenn, ec'h en em lakejont en eur vouez da gana eur e hanac brezonec Hogen ar e han-ze dre ma z oar eur nevezenti evit-ho, a zardennaz ar re dust, hag a nebeudougou an en o vleit egule, e teujont oll var ho e h'z. Neuze Maneur a gomsaz out ho ker bras ha ken deread, m'ar a hent-jaout anezan beteg an iliz elze h' ne seussjont ket ne'h be zelaou epad leir heur amzer.

Goude beza goumezal e Saint-Mayeux fors eneeu da
Zoue, an tad a raez da barrez Mûr. Er bloaz aranz daou
zigentil ac'hanno, dre ar gasont o devoa out-han hag
oc'h he zarmontou, a roa bet oc'h he gourzi, en tobl
lammet he tuez digant-han, mes evel Maneur en devoa
kemeret eun hend all. unna euz ar re-ma gant an deiz
poez en doa da veza manket he daol a lousc'az eun ten
pistolen var eur goaz a zistreo euz ar zarmont hag
ben lazaz ken dizamant ha tra. Hogen an dra-ze ne
vîraz ket oc'h an tad da beza eun gant kement a
miez ha hiscoaz. An evez braz a daole an ol oc'h he
gomz oa a estouez anezou calz, mes eslametoc'h e
oue e'hoaz ontronoz violin, pa deuzaz, eor vialen venn
gant-han en he zonn, da zisconeiz he dalc'hennou. Eleot
galet a reaz en eon taol as taonebedigez pintet var
dud an oll dud euz euz ar barrez, hag ac penn-raoz
euz ho lovenez oa, dre ma velen setenet lavar eun
den Doue, Dom Briant, gwechall person ha j'lairez.
Ar helec santel-ze mantret ha glac'haret o velen en
oebend a vail a rea gant he zarmontou, a gomsez eun
devez evel-hep. « Ha ne denot-hu e hep d'en em re-
a da Zoue? Hag ober a reot-hu hepred ar seodur
« vouza? Solerez, eme-z-han ho calonou, brema
« c'hoatoc'h egued ar vein, a rei gant ar mare da de-
a nerasat. Dont a rei em goude-me p'oseguerion hag
« a rei ar c'husekiz gant goulennou gar u, digas a
« raul Roum beleg eo-oc'h, a neize e his-tout oc'h
« an Aotrou Doue. » Hogen ar vialen vail m'ed e
zerviche Maneur douz, hag an indulez-seu a roe an
Tad Santel ar Pap dar re a beuje ar mision a oue
evid an du-ze euz m'ere selear e oa setenet lavar Dom
Briant, hag evel ma e je gant he c'ho-gonennou a euz
vial brema ken tra da ober nemet oa euz rei a-zevet
da Zoue, hag evid a tiana doareet mad euz en em
gavet er mare-ze da zistrei out-han.

Gonde ar ruz -ze Meneur a vez da Sant-Thérèse
mes eho. Rimez' reol van euz van el euz te ho
sion. Aefanno ez eo a lo -Aepand le h m en e
guelke h chas la ma cazaz terrese l e a one t (qu'e
an Ted Bernard an Ted th m s hag a a toz
ho zo da linzeg an Avel er parrez a toa e cosaz
ar Sau-Beul hag an anter-noz euz a esepi ke
hag en eur zistret var ho euz evt mont da gaelen
brizou ar c'aresieuz e comsot euz a Zoue dre guemend
leac'h ma tredeament.

[illegible]

tiava e treid eur c'hovesour, hag a daleg ar mare-zo ec'h en em roaz da Zoue evid mad hag evid ato. He plunijer a oue calet ha burza lux muerbet, rag beteg he maro e kerzaz hepred diarc hen hag e unaz bemlezh divar bara ha dour. Ar re o devoa he darempredet a zinguent a glazaz miz-pea eur vech he deseo a nevez, mez an dra-ze ne zervichaz nemed evid discouez sclerroc'h a-ze vertus ar ben lutez. Evid mousa an tentasionou euz ar e l'c, ez eo goelet e creiz ar goan phanet le-eg ar c'houzoug en eur ster a dremene a biau dar he zi.

H.

Ann dilec'h a-benn eur vech all)

AN PAIS DOCTOR HIG TO LAVARET.

Kelennadurez d'an dud divar ar meaz.

[PEVARZREUVET PENNAZ]

Divar ben ar Confession.

Setu ama eun doctor all. Kema avad a zo eur galleguer flour ! Meur a vloas eo bet er scol pe er scolach zoken marize. o tiski beza allour hag o toma ar skigat, rac sein eao tout, pe dost da vad. ar pezh en d'eus great epad an amzer-ze. Mes abaoe eo denet da veza eur c'hanfart. Gueht anezhan o pourmen, en i'oc kera linel var he ben eur gu-scadie laro a zindan e fri, eur houchad e al azue h he elguez, hag e creiz c'wezho ho daou, eur zigalenne en he veg, prouer gobius n'e ket ar c'houbari anezhan pa asten he vourezinou evid leusker en var ar hogued a deu eus he zep en !

Lakeomp, tud divar ar meaz, ec'h c'erruse ganeoc'h eun den oc'ha eun dervess bennac pa veac'h o vont da goves, lakeomp e ouie da beleac'h e zi, hag en deffe e huant da ober goab ac'haoc'h e kenver er porol-se en eur lavaret. *Bah ! ar Confession a zo bet inventet gant ar c'eleien, ne vezet ket guelloc'h evit mont da goves.*

Pennas stanez e c'houmon d'ar prezeguer fal-se ? Pennas discouez dezhan ar d'eo he unan nemet eun azen hag eur gaouat ? Setu ama petra raissen ma ven eo ho plas, hag e pe leskou e l'c en eun guemeret ive evid kement-se.

Respount a raissen, da guenta. en eur ober goab anezhan d'am zo. « Ar Confession, eme c'hui, a zo bet inventet gant ar veleien kelon mad, doctor, ma vise bet gant, mes allas ! ne d'eo nemet eur ganu muioc'h denet eus ho krou. »

« Nan, a lavarten dezhan gondec gant eur vonez stard, nan, ar Confession ne ket bet inventet gant ar veleien ar Confession a zo bet instituet gant hor Saver Jesus-Christ, da lavaret eo, gant Mab Doue he unan denet var an douar hag en em c'hreal den evid hor zaveter. Netra easkue h' d'm egnet discouez ar vionez eus ar pezh a lavaran.

« Da guenta, ar Confession ne ket bet inventet gant ar c'eleien. Perse ? Abalamoue, da guenta, ar veleien n'ho d'eo bet hiscoas rezoun ebet evid inventi ar Confession.

Ar c'hountrol eo bet ho d'eus ato a bep seurt rezounou, hag eus a re grenva, evid nouñ pas he inventi.

« Ean den a skiant ne d'eo morse ober netra eb rezoun, mar ho devije eta ar veleien inventi ar Confession, e vije bet ret dezho ive caout eur rezoun hennac evid kement-se, rac mecliaus ar veleien ho d'eus bet ive a bep amzer eul lodenne heunac eus ar skiant vad roet gant Doue d'an dud all. Credi a ran, doctor, e vije c'h a unan gaden e kenver ar poent-ma re e carit an nessa e goelet ho calous evid soujal ar c'hountrol.

« Hogen, caer a m'eus clase, evidon-me ne gavan rezoun ebet hag he deffe guelloc'h lacaat ar veleien da inventi ar Confession. Mar ho p'eus evel unan bennac, c'hui, n'ho p'eus ken da ober nemet he lavaret, Guelomp-ta, doctor, peseurt rezoun a helle beza heunac. An interest ? Mes non, a ouzoc'h ervad ar veleien ne c'hounezout netra gant ar Confession, n'ho d'eus paeamant ebet da c'horles na digant ar re iac'h a ra da goves gantho d'an l'is na digant ar re g'an a c'hall anezho da vont d'ho c'hoves en ho guel. Ma neket an interest eo, daoust hag ar blijadur eo a helle beza ar rezoun-se ? Ah ! ra da, ar blijadur ! Nebentoc'h e hoas, doctor, m'eus assur d'hoec'h. Hag e guiranez, p'ou a gredfe, an dora var he goustians, e ve eun ebet evid ar helec en em lacaat er c'hloz evel ma c'hen em laca, eare tri pe hevar blaken, evid selaou ar re a ra da goves gantho ? P'ou a gredfe e ve eun ebet evidon enom eus eo alanan dud eusmant ebet ead ebet evid meur a heur, hag averhou hed an deiz hag hed mene a zervez dioc'h-tu zoken ? P'ou a gredfe e ve eur blijadur evidon en em zeleher evelse ead pel' amzer en eur hoster an d'essa, o rencout beza ato var evez evid entent pis ar pezh a gouter dezhan. o rencout eus hepred he unan a vonez izel pa deu he dro da lallant, hag o rencout eul beza dalc'h-mad o trea he ben eus an eul tu d'egule, evid clevet adarre historiou hag en d'eus clevet dija cant ha cant guelloc'h, pe historiou all level oulo ? P'ou a gredfe c'hoas, an dora var he goustians, e ve eun dud evid ar belet rencout savel eus he vele e creiz he gouse evid mont, en noz, da velet tud elan pe dud tohor, hag averhou dre eun amzer ha dre henchon ha a m'ket eus ar re gacra nag eus ar re cassa ? Oh ! nan, a dra zut, doctor neket ar blijadur, ken nebeut nag an interest eo en deffe guelloc'h hiscoas lacaat ar veleien da inventi ar Confession. Netra helle beza-ta neuse ? Ma c'honaveit eur rezoun all bennac oupen an d'ou-se, n'ho p'eus nemet he lavaret ; evidon-me ne anavezan ket. Ac'hanta, e pelenc'h e ma ar rezoun all se ? Ne gavit m'ou ebet, doctor ? Anavez eta ganen n'ho deus guelloc'h hiscoas ar veleien eadur rezoun ebet evid inventi ar Confession.

« Er c'hountrol eo ar veleien ho d'eus bet ato a bep seurt rezounou, hag eus ar re grenva, evid nouñ pas inventi ar Confession.

« Da guenta, lezen ar Confession a zell ouz ar veleien kerroula hag eus ar gisten en all hogen. p'ou a gredfe biken e helle a veleien beza bet diskiant aoualc'h evid inventi eul lezen hag a zo evidon eur beac'h ker pouner ha ma z'eo evid ar re all ? Ouspen-se, n'eus netra e stat ar

veleien hag a ve moussoc'h, netra hag a ve poanussoc'h, netra hag a ve avelhoz donjerussoc'h, euzussoc'h, eguet reouest mont da goves an ney ho goulenn pa ho galy evit kement-se an devese ens ho c'harg eo ar pezh a zo mui a countrol d'ho razamant, ar pezh a noaz mu a d'ho iec'hel, hag ar pezh a zo alies kirice dezho da ziverra ho buhez. Pet belec n'ho d'ens ket collet ho iec'hel, hag a zo deuet da veza cabac'h ha mac'hannet araoz an amzer, en eur jom pell da goves an du l'en d'ribonal ens ar binijen? Petall n'ho d'ens ket c'aret ho maro ebarr ho brud hag ho sad, o vont da goves ar re glan ha tahor? Ilag e helfe goudezo unan bennac' credi, an dorn var he goustians. e ra hel ar veleien sot ha diskiant aoualc'h evit labourat creise o pob fesoun en ho enep ho unan, oc'h inventi a zenn eus ar Confession? Oh! nan, doctor, kement-se ne ket possibl, ha setu eno, da gweza, peroc ar Confession ne ket bet inventet gant ar veleien.

GABRIEL MORVAN,
Yikel e Plomoguer.

Feunteun an Ail.

En eur c'hoar eus a Frans, hanvet Roussillon e rene abaoe eur mizion heuag eur zec'hor dihermet. Ne garet mui a zour e nob leac'h. An oll storiou, ar oll goazion a voa senet, an oll feunteunioù a voa zat da eze. Ar parker a voa ruz, deuet gant eun leal ber, n'ea mui a reot var an douar, hag a zeliou er guez d'zec'hel oant oll. Al loenet a varro gant ar zec'hel, hag an du l'ho unan, elan gant an ilag, a zave ho daouarn etrezeg an eny evit goulenn ma c'heanje ar voalen-se. Ober a reat pedennou, processionou, evit goulenn glao.

Eus a labourerien douar ar c'harter, den n'en devoe mui da c'houzant evit unan a reat Dominic Pages azezan. Mont a reas da goll he oll danvez dre ma vanke dezan meur a vech d'oc'h he eost hag he loco. An oll o devoa truez outhan, rag eun den mad oa hag an oll her c'hare. Kemeret en doa en he di tri minerie, bugale da eur c'hoar dezan a voa maro, hag ho diotroc evel pa vijent bet bugale dezan he saan.

Ar gossa eus an tri minerie-se a voa eur verc'hig hanvet Helena. Ne doa nemet pevarzeg vras, mes met mad oa bet hant he mam, ha brema e serviche da vam d'ho c'hoar ha d'he breur cals bianoc'h evithi. Devot oa evel eun zel. Ho fliadur oa mont da zonal al loenet, ha eas ganthi an daou vuguel-all da bere e teske pidi Doue ha lonn.

Abaoe ma vele ez ea he eontr mad da goll he headra dre ar zec'hor, e teuas da veza trist; cressk, a reas he fedennou, hag e reas meur a navel en benor an Itron Varia an Alez a bedot en eur chapel eno tost.

Eun dervez ma reas eun dander scaot, ar vassacrez a voa gant he breur, he c'hoar hag eur c'hi, er

meziou eleac'h n'oa evit dizeoli nemet eur vezen zero. M'intin mad oant eat, hag Helena, epad ma rede he breur hag he c'hoar varlere'h eur papillon, a voa en em lakeal da ludi gant mui a galon c'hoas evit eustam.

Pa zavas he fenn, o velas a tont etrezeg enli eun divroad, eur pelerin caer menhet. mont a reas goustadec, hag he saludas o vuse hoarzin en eur vout elion.

— Va buguel, emezan, ne aiaec'h lu ket d'scuez din pelec'h e cafen dre ama eur feunteun evit terri va zec'hel.

— Sionas? pelerin mad, eme ar plac'hig, na deus eieuen ebet dre ama; ar vro so poaret oll gant ar zec'hor. Mar kirit me rei deoc'h leaz va d'auvadezet da derri ho zec'hel. Goro a reas leaz en eur scudel goat, hag he roas d'an divroad, gant eun tam bara du a voa ganthi. — An divroad ne lavare gort, mes sellet a reas piz oc'h ar plac'hig.

Pa edo o vont kuit, e lavaras dezan : — Pa zit da chapel Itron Varia an Alez, k'auiguit ive va faden-mo d'ar verc'hez evit ma coezo glao ha gliz an en var ar vro reuzeudic-ma, lario ec'h echuan eun navel evit kement-se.

— Hen ober a rin, eme ar pelerin.

A veac'h oa eat dioutbo, setu coumoul o tont da c'hoar an heol, ar gurun a gomane da atreal. Ar vugale a zestum ho denvet, hag evel ma coeze beradon glao, ez ejont ho zri, hag ar c'hi oc'h ho houl, da zoucha diudan ar vezen dero. Helena ne doa ket zoun petra leuag ma tostet ar gurun, mes soneret oa e vije deuet glao ker bnan, hag evel ma vouse ervad oa kement-se eur madober eus an eny, e pede alatre evit trugarec'h Doue.

Gouscude ar glao a greske, ha dillad ar vugale a gomane treust. Setu hi o volet an divroad o tont adarre en dra varza enho. « Ar pelerin paour, eme Helena, ar glao an devezo maret outhan da gaout he heul. »

Ar pelerin a jomas a za, hag a reas sin dezo a hell.

« Deomp, eme Helena, da velet petra fell dezan. » Ar vugale rian n'oa doa ket a c'hoant da vont eus a zindan ar vezen. Deomp, emezan, red eo deomp he zicour pa ellomp hen ober, ha pa goude deomp eur boan heuag. Ar pelerin hont so scuz, sellet, eme coezet d'an douar. Deomp bnan d'he zicour. Redet a rejont ho zri, hag aveac'h oant eat eus a zindan ar vezen, pa deuas eun dalm gurun hag a faoutas ar vezen, hag a lazaz ar c'hi a voa chomet eno var ho lere'h.

Ar vugale, pa zigouesjont eleac'h m'oa doa gullet an divroad o coeza d'an douar, ne gajont den, mes clevet a rejont libout eur voazennic zour. Eus eieuen a voa sayet eno etouez eur bouchad kavi, icot glaz ha bokedon han.

Daoust hag eun zil, eme Helena, eo on eus-ni

gwelet? Daoust hag euz herzad en deus gret Dose evidomp?

Ia, euz guir varzad oa Itron Varia au Elez e doa diguemoret mad peñden Helena, hag e doa casset dioc'h ar c'hannadour-se euz an en evit amprou ar plac'hig mad, hag evit be dioual ouz ar guron.

An arne a ias buan en he dro. Ar vogale a astumas he loenet evi he c'has dar guez eleac'h ma couñont kement a vaa c'hoarvezet gantho. Mont a rejot a vanden da velet an teden nevez, hag e vone hanvel fountenn an zeli. Morse no vane an dour euzi, pe guer bras sec'h ar benag a ve, ha bet eo euz venediction evit an den mad Domine Pages, e douaron peñden e sed.

Ar plac'hig mad Helena, hepret fur hag humbl, a veras evel euz zantez, ha tud ar c'harter, abalamour d'he vertus, he galvas an eil Genovefa G. M.

KARANTE AR VRETONED EVID HO BRO.

Tov Ann hui'guz

Ma e halon zo
Gant ma bro,
Ho! so ha bepred vo!

Hag ec'h alenn da henn ar bed,
Gant Breiz ma e halon vo bepred.

Ann heol gwir eo, a wel broio
Et lec'h zo munoeb a vado.

Euz Pariz traon brav a weier,
Dre ul eron traon brav ha kaer

Mesk ar Zozon onn bet ive
Na zo paour kichen ar re-ze.

Er broio-ze, daoust d'he ken kaer,
Bepre ma e halon oa er ger.

Bete Rom am euz halest
Ha Breiz nom euz ket ankoest

Ma daoulagad a glaske lann,
Gargal glaz ha bieu ar baelan

Ne velen ken ar c'haer brago
En deuz muret d'ar p' hon tado.

Klevenn leon ar goulaenno
A lar d'ann euz Breiz hon mammo.

Me het d'm gwelet war ar mor
Ar vag goz gant ne gwel eger.

Ho kousket dindan ar gwe glaz
En deuz bet ma distrohet c'hoaz

Bete ma buanad deuan
E Breiz e c'hoarvezet mar gallann.

Me fell d'm bevañ tr ma zad,
Euz hez ken e vinn ervad,

Beñ euz Breiz-Izel heñ
Ha kelen ma mammo haour laket

Feiz renquer da c'housout a da ober evit
heñ t're mad.

Gouezeg a dervenn peñden tieguez, evita da
veza bras meurhet, a heñ beza merquet e her gomzo.

Da guenta - gouzont ac heñlla mad ar religion.

Dan eil gouzont ac heñlla lezennon ar roanteles
e quement ma selont ouz peñden.

D'an t'rele - anant e zour, a gouzout dreist peñ tra,
rei renq vad da heñ trividiguez.

Var ar poent quenta, ne livrin guer ebet, heñ ex-
euz, a dragez vone euz beñden vad en onn louez,
ato prest d'ou disqui a d'ou ofasia - cabus Eras o zee
eta an neb ne heñ quet an heñ mad

Var an eil poent an oll en euz cossat, a den ivez da
c'housout ar peñ zo roet gant ar sezen da beñ den ac
ar peñ a zo d'ennet onn, ac oupen-se beñ e zee
tud a lezeñ, a here ar vicher e zee rei euz var quement
so. Anas couseñde quenta an eil poent ma, e ren-
quer en despet an, ober euz rebech, da euz loden
euz evit guir, euz a tienn Breiz, compta reer pe-
ñden paret an Norvay d'ou deuz ar memens eech, mes
ne d'm quet quell euz se. Ar pes a rebechan d'ann
e couseñde, e ze an nebent a leadet o deuz en o c'hon-
chon pe mare hapou, guez vi a vi an en d'egune,
guez e quener o mestr pe an d'ou e c'haer.

Ma soute mad an neb a guez ar seer liessat - e
e vel e selear penas euz h'gouan e co, a vras, rag
disent diou a leadet a ra an neb en euz on, a c'hoas,
maro an d'ou sed a zo t'remet, a ze de mui dre rima
e leon e c'hel d'annazquen peñ o de couseñde se a
dre st peñ tra on den peñ a zong deuz evit auz e
dad a de querez heñ e heñ dre an euz euz

Var an t're poent descadour va-uan, e zee d'ou
d'm rei euz dan neb a zo eb douet ebet, desquettou
eviden, goueñde t're e zom ive. ac en anaz a rin,
prenet en beñ d'ou squant euz va c'hous, re a res
euz an neb o ve red euz t'reat evit magna e d'ou
mes e hoant disqui an beñ a caver an euz seol vad,
ac h'ou e veñ selear penas evit t'reat, evit ober
d'ann douar t're quement a ma c'hel eb en squa, e
de peñ an rima da guenta e zour en euz f'egon ma
ne deñ t're euz couseñde deñ ar memens onn,
er memens t'reat neñt beñ guez a blaveñ, rag
an douar na squant quet en ober a rafe evit guir ma
ne deñ da vagaz beñ deñ neñt ma ac d'ato, mes
cheñt, heñ loed euz vañ varere h' d'ou, heñ
guez varere h' d'ou peñt, an a ma c'heñt an d'ou
euz a beñ goudeguet, ac e velfo o touar o tont neñ
a d'ou.

Quenta o deñ digaset er vro-ma ar guz da reñ an
douar (assol e galec) e zee an Antroeu a Pompery
euz a vanc ar Parq, e parres Roslee han, a ne deñ
neñt ar neb so bet o velet, a eil euz ar vad o deñ
digaset dre quement se en o c'harter. Mar a euz euz
quet, it oc'h-uan da maner ar Parq quet, non pas
ebñen d'ou h' ar maner, it ivez e quement tieguez a zo

tra var dro, a para a beññ ar memes reol, pa pezo guelel e refet aguisio, ac e leverfol a grouz calou beamos d'an Autrone vad, a zispiga o fean ac o amzer evit quelen tud o bro. Ouspenn ar squoer a zo beb dez an Autrone a Penmpery d'o amezeienno, unan anezo, an Autrom Theophyle, en deus tujpet dre arid, en eur leor, ar pezh a sellous ar mod nevez-se da diec'haal.

Mes ne de quet avoale'h evit beza tise mad beññla pis ar reol roñt d'an tieguez, oupen se o zeo rei trempa, gemont prena a penaos en ober, ar saurei ens ar loeret a c'hoall ivez equant a descadores abers ar penn tieguez hag euz o pezo beza avelus var dro o chatai, mar d'ini dembeu eun orin fall, morao preññ bras n'o peno sed e zeo eta goumont prena, pa eo goir penaos e quener prena e ma ar guerra, goumont mogus divis, a dreññ peb tra goumont reoli d'igñon an te a renqua o dud. An neb a zo gouret a gomet dioues quement-se a eñ lavaret e an desquet bras a tise avoale'h, a pa no oello quet an tise-se leun, c'zo, d'am creden-me, desquetoc'h evit cals eus an dud habil pere a scrib leviou.

Pennant eta Breizhoet, da ober, dre on descadarez, ac er guezuez en tiec'haal, mez d'an neb a ra goab a tise ac'hoump. C. G.

**Daou griteren eolentes iñket d'ar maro e Bro-
Kera dindan ren Jakes Kenta.**

Ian Segar a voa a lignez huel a ganton Stafford. Gmet en doa he sudi o scolach Oxford, ha souj en dua d'en em renta doctor, da lavaret eo da dreññ dre ar pascannou so da zereñ beleg eno, mes cheñch a reas menos, peira bezañ o ket catolic, ahalamoor da eul le a c'houlenñet diganta ha ne lize ket d'be goustians. Er bleaveziou bezagoude ee h anavezaz ar varioer hag en em slagas outi a greis eadur. Neuz e lezas a gourez levent a elle da c'houer er bed, hag e reas o Bro-K. hall evit en em renta beleg ha dont goude da brezeg ar feiz da dud he vu. Epad rei bloas ne eazaz da brezeg o cartierou Yarrow, Strafford ha Gloucester. Eun den ou leun a gantiez, d'hañ a bep hent, ha ne eane morse da bid' E. do ar roue Jakes Kenta oc'h ermont en he guez beun pa oue rouget er masoner ha talet er prizom. Eun den ouano lavret Robert Grissold, a voa leas d'be beññla e pep lea'h, hag a voue ive talet er bac'h evel d'han Dinas e chomjont eno ep ma voue soujet enho. Er bloas 1004 ar belec catolic a voue barnet da vervel evel an dreitouten. Hag he pompagnon da reza crouguet. Casset e vouent ho doue da dachen ar maro, Ian Sugar var eur gloed hag equile var droad en he guichen. An hent a voa golet a vouññen, hag eun den a lavaras da Robert Grissold her c'haaz, an raje, dre eun hent azeot h evit an han dre heññe ailejet ar beleg. (Re vad em ens hen beññla, eme ar merzer, evit an her c'houlenñen brema ahalamoor d'eun nebcant bouññen.)

Er m nistr azeot a c'houlenñas digant Ian Segard p'ont digouezet e lichen ar chafod: Petra erodit-hu? —

Cridi a ran, emezan, ar pezh a grod an iliz catolic, va man. Mes livirit din oc'h unan, en amzer ma c'haññet ar vromas Breiz, pen eo eo devesa rentet christen an dud a vad en hi? — Biscas, eme r misioner, n'eo bet gret oññ eno hevelep goulen. Lavaret oc'h unan. — Mad, eme ar merzer, me hen lavaro deoc'h, eur beleg catolic a vos. Ar Pap Elester a argasas azeot daon den guezeg, daon zant pere a c'houlenñas d'ar feiz catolic Lucian roue Breiz hag he bopl. Evit ar religion nevez a zeññit brema, no deo deot er vro nemet dindan ren ar roue Herri 8.)

Goude ar c'houlenñ-se, ar merzer en em laca var he zontion, a bel sioul eur pennadig, hag a bign nense var ar chafod. Hag o tri oc'h an dud a vos eoz o sellet: « Tad vad, emezan, gouññet e varvan evit va lezan ha va c'houlenñas ». Ar bourezo a deus da laket ar gorden en dro d'be c'houlenñ, ar merzer a ra sin ar grouz evit he venññen, hag a lavar ere dent eno er bed gant sin ar grouz, ha gant sin ar grouz e tin ac'houen. — Penaos, eme r misioner (pa barnet) e p'ontet-hu oc'h garet gant sin ar grouz? — Me fell din lavaret, eme r belec mad, n'ouñ bet christen er bed-ma nemet pa onn het merket er vadant gant sin ar grouz, hag eo neuz e gantiez eo garet va ene.

Pedit evit ar roue, eme adarre ar scrib. — Biscas, eme Ian Sugar, nem eus refaset he ober Doua ra venññ ar roue, ar rouanex, he vap hag he oll dud. Doue ra bardonn d'am barnetia ha d'ar re ho deññ erodet enho; Doue r'ho parlonn hoc'h unan evel ma c'hasparan beza pardonet gantia. — Ar bourezo a lavaras neuz, pardont din mo ive. — Den ousoaz, eme ar merzer, me bardonn deoc'h a gant va c'halon. Nemo o sellet oc'h an dud a vos o sellet tud vad, emezan, mervel a ran a galon, rag eun euradet eoz so oc'h va gortoz. Pili a ran Jesus da rezo va euz, pili a ran an oll zela, an oll verzeren hag an oll zant da zont d'am digoumeret. C'houi oll a so oc'h va m'hañ, er eññac'h eun den eozot led en euradet a esperan. O va Jesus, recevit va ene.

Neuz ar bourezo a c'houlenñas outi an ha prest an da vervel la, emezan, a drugare Doue. Kerkent e oue crouguet. N'o ket c'houñ peur varo na voue diguññet dioc'h ar gorden. Ar bouren a zgor he gorf, a deññ he skevel hag he galon, ho zant en tan, a droc'h dezan he beññ, hag a laca he gorf a beizon.

Robert Grissold a voa eno e lichen, gaset ha elevet en doa kement-se oll, ma c'leac'h beza sponnet gant traou her scrijva, nemet maoc'h aze a gouret an den. O velet eur c'haññ o vavla, e c'houlenñas outi perag e seññla daññ. Ah! emen, me grede ne vije'h ket laket dar maro. — Ah, emezan nem eus mui izom ebet ens ar vuez, er c'hoññ e ve evidon beza espermet. O c'houi, oll gatohket an c'houi, dalc'hit mad beteg ar fin. Neuz e kemer ar gorden a die he grouga hag a zant an d' e goud ar merzer eal d'an En en he raog. Ha goude beza ive pardonet d'ar re a res dezan mervel, e varvas calones evel equile.

. Setu aze penaus ar re à vez troet divar an hent mad, a den da vera bourrovienn ar re a zalc'h mad d'ar virionez ha d'ar gair lezeñ, ha penaus an iliz e deus bet merzerien eun tu beanañ ato obaono an ebestel.

G. M.

KELEIER.

An Aotrou C. vikel er guezar a Rodez, a ren catekiz da vugale ar zondardet Bez'ez eus er guezar-se eur certain niver eus ar vugale-se a hanter o gallec, (*enfants de troupe*) ar re-ma a zeske caer lod anezo hag a roe eals a hijador d'ar helec. Enn dervez an aotrou vikel a voa en em lakeat da gontañ dezo passion J. C. Unan anezo, divar greus ma conte, a droc'has ar gontañ dezan eo eur c'hoslen:

— Aotrou'n abat, ha n'oa ket a zondardet d'ar maro-se?

— Eo, va map, bez'ez oa.

— Ha n'ho deus ket mret na vije goaldrelet hoc Zalver?

— N'eo deus ket sur.

— Mad, evit neuz n'oañ ket eus ar c'huzecvet rejmanñ lejer!

Ar c'hrouadur a voa eus ar rejmanñ-se. (*à s'eten Rodez*)

E Paris emañ c'huz, pa vez eun dant puvdic bonag, e za eur vanden merc'hed a douez ar boñ paour da gas eur boket fleur d'ar plac'h nevez dez he eured, hag o roer eun nebeut arc'hant da heplañ anezo. N'ous ket pell e lie beza eun eured a stoc. Ar merc'hed paour eus ar c'harter o doa destomel ho c'baer bleun ha fleur da gas evel ar c'hustum d'ar plac'h raouane, ha cridi a reant ne dlient ket coll ho foad. Mes pa errujont, e caljont eun arched. Mont a reat da gas d'au donar an hini a lie beza eured en deiz-se. Ar merc'hed paour eo em lakens da bid evit an hini varo, ha ne gaschoat ket ho bokejou gant ho dra, ho lacat a rejont oll var an arched, ha ne fellas ket dezo kemeret netra evit ho. Setu penaus e ten ar maro da jentil al levez e tristidigez, hag e sco e eac h ma vezet nebeuta oc'h he gortoz. Guelet a rer ive eo etouez ar re braura e caver aliez gwalla calon vad

G. M.

E Naonet ez oar comanset da ober kirri tñn da vont dre zour, da lavaret eo dre an hentelhou braz cox evel ar c'harronion dre guzec. Eur c'har tñn evelse en deus greal en derveziou tremen seiz leo antler e divleor, hag e c'haller ho gas hag he zegas er memes tra evel var an hentelhou bouarn

Er guezar a Napi eo bet rentet ar guelet da eun den dail, n'eus ket pell, en eun doare barzadus avoalc'h. An den dail-se a voa o vont gant ar ru, our c'hrouadur oc'h he ren. Eur c'harrion a Jeno var he lerc'h d'ar c'haloup, hag ar c'hrouadur a zalc'h an den dail da gostez ar ru. Mes evel ne dea ket buan avoalc'h, e commenas tud da grial outhan a bep ta, dioual-

lit! dioual! Ar paour kez dail ne vomie mun po da tra. Ker seziet ha ker strafuillet e voe, ma chomas erenn en lie-se. Ar c'harrion a dremenas ep oher droeg dezan. Mes an dail en doa bet kement a strafuit, he oll dizi o devoa greal eun bevelep serijaden, ma voa digoe'hennet he zaoulagad ha ma voa deut ar guelet dezan. Setu peadra d'an dud gouezec da gaout meur a zontel divarben ar peñ a ra d'an den coll ar guelet.

Ar C'hrouarnant eo deus accorder da barresson Quimert ha ar som a bevar e hant seout. evit ho zecour da zovel eur presbital nevez.

G. M.

Ar guezar a Guemper so e caon. An Aotrou Porquier, mear a Guemper, so bet enterret dez ar Izo-Basc.

Evel ma zaa eur gouarnier mad evit an oll, ho deus ive an oll keuz dezan. Eur c'hlenvet hir ha poanous eo deus bet, hag eo deus roet enha ar skuer eus our c'hristen mad, evel m'en doa roet diagent ar skuer eus a eur mear hag a lakea he hoan d'ober he zever.

Ar re o deus c'hoant da vont da Santex-Anna-Venet, a ve mad dezo gouzout e ro ar re so e peon au hent houarn eus a Castellin da Alre, eun diminution a zouguent dre gant var ar peñ a boer er mare al, evit ar re a lise di en derveziou merket ama varlerc'h bep taon ha bep tañ epad miz even hag epad miz gouere; da sadorn ha da lun ar Pentecost, 3 ha 5 even, d'ar meurs ha d'ar merc'her, 23 ha 26 gouere. Ned e vezo komeret eur plas evit mont ha dont (Daouguent dre gant nebeutoc'h da baez a sinif ne vezo da baez nemet daouzeg guennoc'eac'h ma tñet paca pevar real, eur seout eac'h ma tñet rei agent real.)

G. M.

PREZ AN ED.

Kemper. — 27 Mae

Post Nibat — 31 Mae

Guinea	45 lur, 67 c.	Guinea	45 lur, 60 c.
Segal	8 lur, 82 c.	Segal	8 lur, 88 c.
Eiz	7 lur, 61 c.	Eiz	6 lur, 84 c.
Ed-da	9 lur, 92 c.	Ed-da	10 lur, 76 c.
Kere'h	7 lur, 43 c.	Kere'h	7 lur, 50 c.
Avalou-douar	2 lur, 44 c.	Avalou-douar	2 lur, 84 c.

Montmorillez. — 20 Mae

Brest — 22 Mae

Guinea	43 lur, 69 c.	Guinea	44 lur, 70 c.
Segal	8 lur, 82 c.	Segal	12 lur, 74 c.
Eiz	8 lur, 64 c.	Eiz	6 lur, 82 c.
Ed-da	10 lur, 94 c.	Ed-da	10 lur, 73 c.
Kere'h	7 lur, 28 c.	Kere'h	8 lur, 88 c.
Avalou-douar	6 lur, 73 c.	Avalou-douar	6 lur, 30 c.

Ar Gerant. An DE KERANGAL.

KEMPER, MOULEY GANDAR. E KERANGAL, MOULEY ANESCOFF.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da gac'hent Christen a goms ar brezonnek.

Don Abonnement d'Ar Gazetes à vous :

Exit our bloods	DIAT SCOUT
Exit chace h muz	K H SCOUT
Exit tri muz	C H I C H REAL
Exit gazette elken	HAOU FE33EG

Ar documenta a die baze orcat aruna caout ar gazeten.

ALIB.

Ar scrijor a ve e hoant da lacat er gazeten a dloer da
noretta oll d'au luoron Moriax, delec e lempier

Ar paezamancho a dleir da adressa, e an Antoua Satata
ekken. An abonnamant a guemerer e ti an Antoua Satata
d'ober. An Kerou e Kerou.

KEMPER, 10 *Eva* 1865.

Melomela e Remi.

E Rouz, da c'hobel an Itron Varia-Sicour-ar-Grizantien,
e rer tri dervez pedennou evl trugarecat Doue eus a
zistro Pa seis d'ar gear, goude beza he date het pemp
bloas en eor vro estren. Aozone 1800 an duñ a Rouz so
akeusset da ludi en dervezou-se, hag er bloa-ma eoa
bet eals muioc'h da dud evl mañant.

Dez ar laan-Bace, l'ia mo so eat da ils sant lan-La-
trao c'et solauza ar gouel, hag eus en deus roet ar vene-
dictioun vras da eur hopl ep river — Antropoz, deis
gouel sant Filip-Neri, eo eat da zorc uel chapel da Ias
Santez Mari-a-Valliea. E pep leac'h eae rentel honor
dezañ dre ma tremene.

Jar. Berchman a belini un eus comzel c hoas, a vazo discleriet enrus an 28 eus ar nas-ma, en tus sant Per. An sotron eard'nal are l'escop Malin, he vik' vras, an tad provinsial ar Jesu stet eus ar Belgie, menr a dad eus a memos empagneuz, eals beleien ha eals und eus a tro-an den gouane enrus, so deat da Rom evit kemerel perz er gavel caer-ze.

Ar gazelen *Ar Bed* (Le Monde), a bebin or hea tennet
ersazin dremen hanoion ar habet o deus renet hurra, a
vere hurra ez euz daou fazi en he lennad skriv. 1° Ne ket
Clement navet, mes Clement unnevet eo en deus renet
a zalec 1700 bete 1724. 2° Bez'ez eus e'hoas eur pap a l,
Leon trede, hag en deus renet ive tremen ugent vloaz.
Var guemense o renae'ker penaus epad trivac'h cant
vloaz, n'eo digonezet nemet diou vech gullet daou hap
dioc li-tu o veva ugent vloaz pe'him vargador sant Per;
en amzer Charles-ar-Bess (Charlemagne), ar pap Adrian
hag ar pap Leon trede, hag en amzer Napoleon kenta,
ar nabot Pii e'hu'e'hret ha Pii seizvet.

Below are a Buria.

Plajdur oc'k eus sor, lezner, eo, o clevet hano a duit

val, prest da ober ceuvrou a drugarez? Mad, gortozin, selu omp :

E Paris eus paour keas-messajer, (petr al lazari), a voa
dent da veza dall, ha n'en doa ket e'heas a oad avoalc'h
evl eoul he bannion a retred, da lavaret eo ar sienn-ze
a ra ar n'houarnamant, goude enn taver bloareziou, o'ar
re o deus rendet servich dezau. Ar messajer keas-ma-ta
a ran-je gignou. Petr a ra ar vassajerien al, he guen-
seurt! En em glevet entreso evl lazar hep mus er guen-
nean heng a gostez, hag ar guennead-se destinet ha
roet d' ar paour keaz dal na deas dalc'hel bara dezau.

Er gueara Angeran dud laouant a dlie ober oun abaden
 var vare li eo envor unan eus ar c'hizion roz. En ho
 zouez, unan a dlie sheulenna, pe mar kirit, d'ele'hier plas
 ar roue Francez kenta. Choaet o doa evit kement-se eun
 den laouant punitidig bras hag a oa a zrem hentel poel
 oc'h ar roue-ze. Griti a ellit, pa oa en em lakeat ar
 laouankiz-se a vanden var vare li n'oa ket bian an niver
 eus an dud a oa o'ellet ou ho. Setu a gouez ar prez eur
 c'hrac'h eoz eus ar vandeo o tont d'en em deure etre
 treid mare li an hui a skedenne Francez kenta.

— Petz seh, deoc'h, m'arvez, euz an den tannanc?

— N'one caer, me so pavor bran, ma rofac'h d'u ex
tarnig person!

— Eur banston* Mad, hag ho pezo Hag ben d'he
c'hodel. ha tenna cant ur da rei dez i « Dahi, emezan,
seiz aze evit an tri miz kenta, ha bep tri miz liviziken
ho pezo kement all.

— Bevet ar roue! eme ar vandonez eoz en euz vont
kuit, ha credabl e son, uizi e ma Francez kenta n ren
adarre var ar Frans!

E Diep, eui van, haour a deu gant e huez li crouader
d'an hent honarn. U'hoant e doa da vout da Woutbeillard
eleaz li m'e doa esper da gaout bara d'he bugale, rag he
goaz ne alle mui: ho m'ga. M'ea no doa ket a arc hañt da
baez ho flacon. O velet he daelon, an oll a guemeras
truez outi. Ar Sous-Prefet a reas rei dez e blason mel-

loc'h marc had evit d'ar re all; hag ar re a reo an hent honarn a zavas entrezo eus nebeut arc'hant en hevelep feson m'he deroue ar van honar mui evit a von red evit mont bete penn he bezeli. Tuspen, ruet e voue dezo arveg diblas, ho c'hoas en hostaliri an hent bouarn, ha d'ompas bras ar vagale-se o ho devoa bet morse keredou pred honet.

Melen em ar C'hiv.

Seis ems eur pennad eus eul lizer digant an tad Royer, hag a zakuoz e pe stad trist e caver easteriou eus ar vrez, lakat gant tud dirollet pere a ra muioc'h a zistruj evit na rafe enebourien deut ems ar hroioù estren.

Oc'h peira e comparatio-mae an dustruj great en dro deomp gant an dispar hir en? Læronctou, lazerez, an goall neira ne deo esperiet gantho. En hor c'harier-ni an daou fars eus an tiez so deuet, tregont milion a dud so ep' t'na g'at' (Da lavaret eo, tost kement a dud evel so er Frans oll) Evit va lod em eus gaelet er beg douar-ma kearion a zaoz e lant m' den a gant mil den, a antercant mil den ha ne jome anezo nebeut eun tam moguer duet bennag, eur peiz coat antez zevet d'ema ha d'ulmit, bertron ludi ha glan. Chuec'h s'zoaz so, eun den a vor a deve eus a Nankin, eur guez a so eun daou vilon a dud, (muioc'h evit e Paris) a liabars moguerion kear, emezan, n em eus gaelet i ebet, pemp pe e huez h leu dro so gant ar moguerion-se, mad. pe a du bennag e truon va daoulagad, ne velen nebet trau disantret. Ar c'holon so, ne ouie den ho mveri. ar grabeleu ephen o dras collet talvondeguez meur a vilon. Meur a gant tis, tier seol, prebulation, so ludi, pe dustruj, e. Sont-seu ephen em a vae'h an ordeder ems an tiez en ho za. Nag a dud reuzeudic ep gallout rei sicour dezo?

Ne ket e hoas ar e mull danva eo ar gouarn ar feiz hag ar relijon a ra ivez da gull. Hor c'harier-ni, en dituer a bep tra, a so bet d'istrujet dre ar e henvet, an naous ar rangulon, ha dre bep seurt reuzion. En daou vraz diveta an eus collet etre dez ha primaz mil. Ar vrazonerien ne so mado meur a hant anezou touez ar freuze. Daou so bet lazet, meur a hant all so sammel dre ar e henvetou pakel gantho o clare ober tad il ar re reuzeudic. Her bras eo ket an dienez ama, ma ziar cat bete d'hi tud. — Va e lalon a rann o sarpal en traou-ze. Ha e hoas da vana ma ho doze ar hacnet digaret ho daoulagad d'ar vrazon o velet goalemion a gant evelse, meur naous a hant eo an mver eus ar re o dras hant great.

Eur missioner, o c'heul eur rejimant soudardet en Americ, a sei f' an dra-ma :

En eur stourmat, e voue lazet ha blesset meur a zoudart eus ar rejimant. Epad ma edo o redet da glase ar re vlesset evit rei dezo ho deverion, eo em gavas gant eur zoudart eus so l'land. Illema a voa en den d'he c'houzoug eur scapuler, eur vadalen hag eur groas, hag a bede ealonne. Kerkent ha ma velas ar belec. va zad emeza, na jomit ket da goll hoc'h amzer gane-me, me so e pousach da vervel. Mes ase larcoc'h ez

eus eur c'hamarad den hag a zo tuzet evelkome ha ne onfe ket beva pell mui. Henez so protestaot hag en dem c'hoant da vervel catolic. Ar belec a redas d'al huez h a ziskoezet dezan. Caout a reas ar zoudart paour beuzet eo he c'hoad ha dare da vervel. — Ha c'hoant oc'h em-bu da vera catolic? eme ar missioner. — Ja, emezan me fell din bras badezet ha mervel er guez ille. — N'oa ket a amzer da goll. Ar belec a red d'ar mor, rag var an oad elont, a zoub he vouchouer en dour evit he vouchet hag e laet da xvera a xoc'h tal ar zoudart en eur he valer. Guede beza he guelennet hag he gossolet guela ma e helle, goude beza he nouet, ar belec a sea kuit da glase re all, mui an den saouane a lavaras dezan : o va zad, na dit ket diouzin, ar zoudardet all so ase a zo oll catoliket, a voar oll peuas mervel, ha me ne ouzoan neira? An tad a jomas var he dro ken n en doa lennet he lalanad diveta.

Lenn a rer en eur Gazette eus ar guez a Broas, d'ar zol 7 a vis mae, deis ha bloas eus a dranstation relegou Sant Vi-ant a llaol, eur c'hrouadur so bet paretet dre eur burzud, eo dis an talen lataristad, e Paris, en eur douc he h' ar voel ma em eul relegou ar sant bras-ze. Mariene, da guezter ar memez servet, so bet paretet er memez tra meur h eun den a reng luel; hag ar zoub eus ar burzud-ze so hant avoalc'h anezan e Paris. Meur a zep eus ar guez a Broas so bet testou eus ar burzud diveta-ma digouezet d'ar 7 a vis mae.

Er guez a Genes ez var da revel eus dis catholic nevez. An autou n'Europ. Merri lod en deus prezeguet en dis Santez Clotilda, e Paris, evit goulen sicour da zovel an ille-ze. Ar guez great goude ar zarmone deus savet jonnec, na. lar. Evelse ar vrazon a deu abent da drec'h an ernd er guez-ze ebrac h ma eu bet ken amzer ar gae u ren.

Er guez a Ganton, e l'lan, e s'aver eun dis cathedral, unan gae, deac'h m'edo kent Palez ar Va-Roue, da lavaret eo ar gouarnes abers ar Roue pe an Impaler. Ar Palez-se a so bet distaret gant boudij ar Fransuzen. An ille-se, pa vazo peac'h'heal, a vazo ar guez ille eus ar Gho. G. M.

AN PAIS DOCTORET NIG HO LAVARID.

Melenadures d'un dud divar ar mem.

(PERCEMET PENNAT)

Divar den a Confession.

D'an eil, ar Confession ne ket bet inventet gant ar veleion abalamour, ha p'ho devije bet ar veleion c'hoant d'he inventi, n'ho devije guellet biken dant a beus a guementae.

Ar Confession n'ad eun den kee cassas evit oargoul an den, ma n'en devije biken oargoul an den c'hoantet

plaga dindan emm horelop leuen, nemet ochter hag amml
 e vije bet evithen e tunc al lemm-se digant Dene. Nan,
 biken emm den, a'ens forn pegnement a vied en devije
 bet, n'ens forn pegner bras e vije bet he aperet hag he
 fimm, u emm forn pegnement a zengans a vije bet evithen,
 biken emm den chies, pe meur a nen a unan, u ho
 devije gnetet larsat an dud all da biega donden lemm
 ar Confession. Goumet a ren errad an llin, da lavaret
 eo hon Tad Santel ar Vab hag an Eskibien he d'ens
 ar e'halloud da ober lemmenon, ha lemmenon hag a dromp
 da vied etel re an Antron Dene he unan. Mes gant
 lemmenon-se tout etel aia an llin n'he devije gnetet biken
 errent ar Confession, ha p'he devije bet e'hoant d'hen
 ober. Peraz? abalamour ar Confession u a ket eiken eul
 lemm pe eul gouez hevenn. Heza e a eo uspen eul loden
 emm eul sacramant, unan emm an traou peuz pere a emm
 bet a sacramant a biniye. Hogen, etre eul sacramant
 hag eul lemm e xras eals kem, an llin eul gant he
 d'ens ar e'halloud da ober lemmenon, mes u ho d'ens
 bet eul kement-se ar e'halloud da ober eul sacramant.
 Eul sacramant a zo emm dra emm pehini en staget gant
 Dene, emm dra hag a lemm gras Dene da ziken ractel
 emm hon ene. Hogen, n'ens nemet Dene he unan hag
 a heile evithen staga he e'hras emm emm dra lemm, hag
 a heile evithen reid an dra ma pe d'an dra-hont ar vertus
 da larsat he e'hras da ziken en emm an dud. Lemm
 emm a gredon, a zo seleg hag anad anad he d'ens oll. An
 llin eta n'he devije gnetet biken, errent ar Confession,
 ha p'he devije bet e'hoant d'hen ober, abalamour ar
 Confession a zo unan emm an traou a ia da ober eul sacra-
 mant, hag abalamour an llin u he d'ens ket ar e'halloud
 da ober eul sacramant. Ha ma vije deuet hevenn (ar
 pezi n'e ket possible, rac an llin a eul gnetet he e'gnet
 emm heile pegner e a he gnetet, mes l'hecomp e
 va possible), ma vije deuet lemmenon e penn eul Vab
 lemm, pe a penn eul eul pe emm hevenn eskibien
 lemm a unan gant ar Vab. unan pe emm an ar Confes-
 sion, emm an oll eskibien all, an oll velen hag an
 oll dud fidel emm ar heil catholice, a vije bet en emm zavel
 eo ho enep, eo eul lavaret. « Hila' hila' e llin Vab,
 a he e llin, Eskibien a unan gant ar Vab, ho p'ens eul
 e'gnet, ar e'halloud da ober lemmenon, hag anad a
 e'comp e'comp, e'lester ar peuz-se anad anad he
 e'et emm Dene he unan. Mes ma he p'ens ar e'hall-
 oud da ober lemmenon, a ho p'ens ket eul kement-se
 ar e'halloud da ober eul sacramant. Ma he p'ens
 ar e'halloud da rei gouez hevenn dromp-nu he-
 lemm ha tad fidel, n'ho p'ens ket eul kement-se ar
 e'halloud da rei gouez hevenn dromp-nu he unan,
 a ho p'ens ket eul kement-se ar e'halloud da ober da
 a Zone staga he e'hras emm an dra ma pe emm an dra-
 hont, n'ho p'ens ket eul kement-se ar e'halloud da
 a emm emm Dene pardonn d'ar pe' her, nemet var bouez
 a ma lemm ar pe' her da anad he unan he heil hevenn
 a emm ar heile en deblond emm an biniye. ha eul lemm
 a ma peuz he peile e'hoant da ober en eul lemm ar
 Confession. Mes n'he gnetet heil, rac n'he eul eul d'

a ma ket an dra-se en ho e'halloud, he dra-se ne fell
 a ket dromp plaga he e'he donden ar heil hevenn-se
 a ho p'ens emm lemm anad.

Sein an penon d'an eul, ar velen (da lavaret eo,
 an heile, hag Escop. an Vab eul anad, u ho devije
 gnetet biken d'ens a heil da lemm an Confession, ha
 p'ho devije bet e'hoant d'hen ober.

D'an traou erren ar Confession u'e ket bet lemmenon
 gant ar velen, peraz? Abalamour ma vije bet ar Con-
 fession lemmenon gant ar velen e'lester goumet re
 p'eur he gant peuz eo bet lemmenon. Penon. Dene, gou-
 met a reur gant peuz he da he vare eo bet lemmenon an
 traou eul a zo bet lemmenon aboue lemmenon eul lemm
 eo, ha ne ve ket gnetet goumet gant peuz ha p'eur eo
 bet lemmenon ar Confession. Goumet a reur p'eur ha gant
 peuz eo bet lemmenon ar peuz-lemm p'eur he gant peuz
 eo bet lemmenon ar e'hoant p'eur ha gant peuz eo bet
 lemmenon ar peuz-lemm. Goumet a reur e'hoant p'eur ha
 gant peuz eo bet lemmenon al llin a ia d'ens an llin, an
 hevenn lemmenon. Hag ar lemmenon da gant ar e'lester d'ens
 an lemmenon erren. Goumet a reur erren p'eur he gant
 peuz eo bet lemmenon an lemmenon, hag an llin lemmenon
 all a heil eul eul emm lemmenon lemmenon eul lemm
 lemm. eul lemm, eul lemm heil eul lemm. eul e'hoant.
 ha ne ve ket gnetet goumet p'eur ha gant peuz eo bet
 lemmenon ar Confession. Ma ar d'ens bet lemmenon gant
 an dud? Ha possible en kement-se? Ha eul lemmenon lemmenon
 eo ar lemmenon a d'ens a heil lemmenon d'ens an llin
 a zo bet lemmenon a reur, hag a reur da lemmenon an llin
 da reur gnetet da lavaret gant peuz e'lester heil heil heil
 eo bet lemmenon ar Confession. Ma d'ens bet lemmenon
 gant an dud. Eul dra lemmenon hag anad eo eta, d'ens lemm,
 u'e ket bet lemmenon ar Confession gant ar velen, rac
 ma e'lester goumet reur p'eur gant peuz hag e'lester heil
 eo bet lemmenon eul an heil goumet eul an traou lemm all
 a zo bet lemmenon aboue lemmenon eul lemm.

Nan, ar Confession. Dene, u'e ket bet lemmenon gant
 ar velen. ar Confession a zo bet lemmenon gant heil
 Zalter Jesus-Christ he unan, da lavaret eo, gant gant
 Vab-Dene en emm e'lester den eul heil lemmenon. D'ens
 penon eo bet lemmenon, sein heil lemm.

Goude he lemmenon hag anad emm an ar heil-
 ma vare heil lemmenon heil Zalter Jesus-Christ a gou-
 met eul lemmenon emm heil lemm, hag e'lester heil lemmenon,
 emm an oll eskibien ha lemmenon a heil lemm heil lemm
 heil lemm. « Ar peuz heil lemmenon heil lemm. Eul ma lemm
 a bet lemmenon er heil-lemm gant lemm, eul lemm heil lemm
 a d'ens an llin ar heil. » Goude, a lavaret dromp an
 abouet Sant llin, e'lester lemmenon, hag e'lester lemm.
 « Receit ar Nperet-Santel ar pe' her a reur peuz
 d'ens d'ar re m'he lemm heil lemmenon. ha ne lemm
 a ket pardonn d'ar re m'he lemm heil lemmenon. »

D'ens ar e'hoant-se, da gnetet heil Zalter Jesus-
 Christ a reur lemmenon eo re d'ar heil lemmenon, ma he d'ens
 e'hoant da reur pardonn gant Dene, ma d'ens gnetet an
 eul lemm, pe ar re a heil lemm heil lemm heil lemm.

gantho tud reuzendic evel an itron ma zeomp da goma anizi.

Eus dervrez, er bloaz 1847, eur breur eus ar soezle-se a gavas eun itron hag a varre gant an naonn. Edo oc'h ober eun enclase en eor c'horn a guez Leon evit atuni a he larguentezion, an amezeien a guezas dezan eus an itron-se a jome en eun toul diadun an doen. Ne gredas ket mont dioc'h-tu d'he c'haout, rag ar beorien mexas-se a renker aliez elase tro evit rer dezo an aluzen, ha ne deus nemet eur galon gristen, eor galon a pehini e ma donn evaritez Doue hag an nessa hag a gafe eus an seurt traoù-se.

An den mail-ma a voa hanvet Prosper. Daou vap en devoa, unan trizeg vloaz hag eun all unnce. Mont a reas d'ho c'hier-hat evit ho e has gantha da velet ar baourez keaz-ze ha deski dezou alied beza eun deiz mad ha truzus evel dan. Ne deus neira guelloc'h d'an tadou ha mamou cristen, evit ober ho unvrou mad dre zagearn ho bugale.

Mont a reas gantho d'an toul cambre ma edo an itron-se, ha petra benag men doa gullet liez a vech a hep seurt dienez, biscoas n'en doa gullet neira paouroc'h. Dia gador doret hag eur viad colo, setu kement a voa en toul-solier-ze elaseh n'oa ket zoken nag ear na selerien avoaleh. Dann doul priñest a voa, mes ar guer a voa bet torret, hag eu ho leac'h ez oa tamou paper lakel da stanca.

Var an dornat plouz pe golo edo an itron guez amzet hag eur buguel pemp pe c'huic'h vloaz en he c'huichen. Prosper a reaz tre gant he zaou vap. An itron a zavas evit ho diguemeret, mes herella rea var he zreid, ha red oa dizi harpa oaz ar voguer evit chom en he za. Ar c'hrouadur a voa savet ive hag en em gaze adrean he vam, n'oa nemet truilhoigou endeo dezo ho daou.

Prosper a gomzas outbi braon ma c'helle

— Itron vad, pe hano oc'h eus-hu?

— Blanca a rer ac'hanon, emen.

— Hag en em gavil en dienez? !

— Ia sur, dienez avoaleh, emez-hi en eor hanada

— Penas oc'h-hu coezet en eun dienez ker bras?

— M'hen lavaro deoc'h. P'edo beo va goas, he labour a roc bara ileomp. Siouas! Doue en deus he gasset gantha. Setu hons so emma ho gof er vered. Nease e tiaskiz dioc'h va nadoz raout bouet din ha d'am bugale. Mes aliaz, kemeuse a voa ber, ha c'hoas m'am bliz gallet caout labour ato, mes an anter an amzer, goude elase, goulou, pedi da rei labour din, ne gavou ket eor guennec da c'hoului. Nease e voue red guerra a dam e tam va arrebouri, bete va zaol, bete lecal va lochen goulou evel ma ho guelit.

— Ha pell so n'oc'h eus-hu debret tam?

Nease ar c'hreg paour a gassas he dorn d'he zal evit eor elase en em anvori. Hic'o, emez, n'est eus bet tam (Eun heur goude creiz deus an neune). Doue h ken ne-beut. An dore'hent deoc'h emma bus clasket dibri eun tam bara, n'oa ne aliz ket.

— Ha perag?

— Va c'hrouadur a velit aze, a voa dare gant an naonn, hag a gie ouzin ken truzus : va mam, eun tam bara! ha me n'em boa ket zoken eor vruzunen da rei dezan! Ne ouzon ket a c'hui a voar pe guer penas eo kemeuse eor calou eur vam haour! Mont a ranku da glase. Ne vijen ket eor euron va unau, mes va buguel a ran-se mervel, ha mervel gant eur maro criz, an naonn. Asten a ris va dorn, goude beza bet refuzet gant meur a hui, eun itron a daolas din eun tam bara, mes er meines amzer e lavaras din traou ken diptias ha ker c'huero, ma voue he c'hoaz eor c'hre-calou euron ha ma c'helle a veac'h dibri eor c'hrouadur eus an tam bara o doa roet din. Va map hen debras chasson, mes alioze n'en deus bet nemel dour, rag n'em eus ket ar galou da vot mel da c'houlou.

— Den ebet en ti-ma ne anavez ho paourentez? Ne aliaz-hi ket goulou eur sicour benag digant oc'h amezeien?

— Aotrou, tud an ti-ma an diventi an eil eun eor egur, ha paour int ive eil. Eal va zicour, e rencant dioueret ho unan, ha neuse pe gvelen ket diadun dezo va faourentez, mez an boa oc'h hen ober. Ouspen ar c'hrouadur a velit ama, em eus c'hoas eun a l daou vloaz cosueh evit herza. Hemoz en deus bet, hen lavaret a rin? Ar chans da derri he vreach o roza divar an dir fall ha soum so da zevet er solier-ma, rasset eo d'an hospital, ha ket ha ma vezo d'ar he eor da viana ne varro ket gant an naonn. Ama ar vam haour a zollas da vouela. . ar chans da derri he vreach! Eur vam hag a goms evelse a ilie beza rezeudic a dra sur.

Prosper a gassas he zaou vap an guere'hut bouet dizi ha d'ho buguel. Mont a reas da gaout perc'heo an ti, para a reas ar peiz a vauke, hag e reas rei dizi eor gampr d'ereatoc'h, rag gullet a rea errad penas Blanca a voa eor c'hreg a goudion oot en toul solier-ze an gulet he faourentez.

Guelit peguement a ners ou deus ar skuer vad! Perc'hien an ti he unan, hag eun hostis a jome o itron an ti a salvezas dezo kemeret pers en ouve vad-se, hag abeo daou zervex an intanvez paour a voa lojet en eor gampr d'ereat, li hag he daou voguel. Ne vanko dezo nag arrebouri na neira.

Nag a dud reuzendic ne gaver ket evelse er c'hrouadur? Nag a haourentez, a dienez, a naounegeuz ne c'hrouanver ket en toulou solier-ze diadun an toennou! hag an niver eus an dud reuzendic-se ne oufe mont nemel var gresc, p'eo gure e crese ato an niver eus ar re en em deno divar ar maez er c'heriou. Eus, mar manc an vach da c'hoului, mar manc, a lavaron an oaz'h da c'hoului dre glevet po o c'wiz ali, mar deu ar maro dezan, mar gra goal zispign eus he c'houlidiguez, setu dioc'h greg ha bugale o c'hoului gant an naonn. Ne ve ket kement a fedi y vont er c'heriou ma vet bet toul eus ar stad trist ma caver eor ken aliez a diad

ted. Mil guezec bennos d'ar vroadur a soñete Sant Visant a Baul pere a zante da guen aliez a zen huez ar c'horf hag ive boez an ene o viret oc'h meur a him d'eu em rei d'ar pezh-het ! G. M.

Memo ar Sant evit ar Breiz-ma.

Dissal 11. — Sul an Dremdet santel, Gouel instituet gant an iliz evit honori en eur feson particulier ar c'henta myster-ze ens ar Religion.

Dallen 12. — Sant Ian Faoud, relijus a urs Sant Augustin. Ken devot oa o lavaret an oferen santel. ma veritas gueleit meur a vech gant daonlagat he gorf Jesus en hosti.

Darvuz 13. — Sant Anton a Badou, predicator bras a urs Sant Francez. Burzudus en dre an oiver bras a dud en deus gounezet da Zoue ha dre ar m raelou en deus grest.

Dwenc'henn 14. — Sant Basil, escop ha doctor eus an iliz. Arc'hescop eo het eus ar gurar a Cesaree. Stourmet en deus epad le vuez a enep an heretiket hag a enep an impalaer Valens, heretic he-unan. He zantelezh hag he vracelou a varas eus ar prins-se da nozout evel ma falvezas dezan he ober meur a vech.

Dmor 15. — Gouel ar Sacramant. Sacramant an aoter a voa bet instituet d'ar maou Gamb-lit, mes an iliz o vrez neuze e eon, e deus casset ar solante-ma d'ar maou varfere b'ul au Dremdet. Ar gouel evel m'her gres luno, so bet etablisset gant ar Pab Urban p'vare, hag an ofis a lezomp hag a ganomp so bet savet gant Sant Thomas d'Aquin, an docteur angelic.

Drequever 16. — Sant Ian Francez Regis, ens a gompagnonez Jesus. Predicator ha missioner burzudus. Ne ve ket res niver an heretiket en deus seleyrat, nag an dud en deus distroet dioc'h he dizarzioù evit o acat var hent ar zivridiguez.

Dissadorn 17. — Eus a eizvet ar Sacramant. G. M.

KELEIER.

An arne a bad abaoe pell so, hag a ra eals distruj e meur a leac'h. Ar gurun e deus grest droug e eals androjoù. — E Parrez S. Marean, arrondissamant S. Malo. El maer eus vanden denvet so het soñet gant ar gurun, e luez'h danvad a voue lazef. Eur potrie a voa oc'h ho aoual a eu bet ker straillet, ma eo het daouzer heur ep ma vouet pe varo pe veo oa. Dan 22, e coeze var iliz Meillac, e canton Combourg, hag e rea eals droug d'an dis-se, d'an tour ha dreist oll d'an horolach. E parrez Plerguer e deus torret eur prenest, bruzumet eun horolach hag eur vassio en eun ti cleac'h ma zoa pemp. An pere n'ho deus ket het a zroug, mes eur spon. An vad o deus bet, ep mar. — Iliz Evren, e cossez Dinan, so ive coezet ar gurun varmiz an tour a

voa beguet e coal, hag ar heg so bet lakel an un euka gant ar gurun. An doen so het toulet e meur a leac'h hag ar prenestou bruzumet. Ar c'heleier hag an horolach so espernet; ar morzo! epken hag an orjalou so bet strinket evit.

(Tennet a Gazeten S.-Malo).

En eur c'harter all, ervez ma lavar ar gazeten *Ar Meus*, o Hamoer, (arrondissamant Huy) Eur potrie maoune a voa var guern eur moner gant eur vanden vad a zenvel, cant daou hag antecant pen danvad. Pa deus ar bar arne e falas dezan dont d'ar gneur. Dont a rea gant he vanden dre eus heri d'ez ha striz. Eno an denved en em zestum anezo ho unan e dinu vanden hag en em laza penn a penn. Ne fele ket dezo mont larc'h. O velet se ar messaer a glasc ive he unan eur plas da zouha. Doug a ra eun dalm scrijus a gurun hag e coez evel glao tan var a leac'h ma edo ar potrie maoune gant he zenvel. C'heuec'h ha c'heuec'h ugent danvad a voue lazef, hag ar messaer he unan. Eur breur dezan eal da varet pelrac he ehome, a voa lostig pa soas an dalm gurn-se, hag a voue test ens ar maeur. An den maoune a voa lakel en noas, ar gurun e doa lakel he oll xillad a bezou. Eur groas hag eur scapuler a voa en dro d'he c'houzoug hag a so bet cavel tregont pas bennag dioutan. Eur c'hi a voa oc'h he heul ha ne ket bet guel abaoe.

Chenehamanehou etouez ar Veleien.

An aotrou Courte, vikel en Trevois, so hanvet vikel e Redene.

An aotrou Guillon ar Roux, vikel e Redene, so hanvet professor er seolach da e het gant an aotrou Nonde, e Montroulez.

Bervez an daolen eus an oiver a zoudarded a zao p'p Departamant evit sevel cant mil den dre ar Frans oll, e velomp penaus Breiz a zao eun nebeut ma. Setu ama an niver so savet er bloas tremen. Finister 1933, Costez-an-Nord, 1509, Il-ha Vilen. 1606. Loar-Lzeta, 1533, Morbihan, 1421. etre ar pemp Departamant 8005. Da lavaret eo, varde an daonzevet eus ar zoudarded a zaver bep bloas e Frans.

Ar-Gazeten hanvet *La Patrie* (ar v'v) a lavar penaus eun itron ens ar Kassi e deus roet d'ar Pap eur re vontou o pere e doa lakel cant triqueat mil far e paper.

E Guenet e lio beza Cours d'an eil a six gouere, mes evel ma ligouez Cours Kemper d'an d'ervezioù-se, guenedia o deus lakel ho re d'ar 26 a even.

Eur c'hronadur hanvet Laurans Nedelec, so het lazef

an 13 a vas mao e bourg Pleurost, Glastet dindan eur hern mein coezet varnezan. Eus e maoz o sevel an il's, hag ar vansonerien a voa o sevel men var ar chafolou a bouez eur poule. Eur gorden a dorras, hag eur pilier var belmor e ligoezas re a veac'h, a voue discoret hag ivez ar garg veac'h ma edot oc'h he zavel. Ar vansonerien n'o doa ket gaelet ar buguel belmor a mao e lichen ar pilier hag a voue goloet gant ar veac'h. Pa voue tennet ac'hano, oa he benn Glastet, ha livec he guem torret, hag e varvas eazi dioc'h-hi.

Setu amañ hag o elfo servichout epad ma hou a ar se o deus e hoant da veac'h dre an hent-hou honara

Eus a Glastet h
e liblas tri dreñ
bermez. { Ar 1re da 6 h dioc'h ar muntin
An eil da 10 h dioc'h ar muntin
An trede da 1 h 20 m dioc'h an noz.

An tri c'rou-sen
dreñ dre Guem-
per { Ar 1re da 7 h 15 m muntin
An eil da 10 h 30 m muntin
An trede da 1 h 20 m noz.

An tri dreñ a
erz e Lorient. { Ar 1re da 9 h 15 m muntin
An eil da 2 h 2 m noz.
An trede da 7 h 25 m noz.

E Glastet ar h erz re tri dreñ bermez, dioblas a reont

Eus a Lorient { Ar 1re da 7 h 15 m dioc'h ar muntin
An eil da 12 h 15 m dioc'h ar muntin
An trede da 1 h dioc'h an noz.

Tremen a reont
dre Guemper { Ar 1re da 9 h 30 m muntin
An eil da 2 h 10 m noz.
An trede da 8 h 7 m noz.

Ermont a reont
e Glastet h { Ar 1re da 10 h 30 m muntin
An eil da 2 h 50 m noz.
An trede da 9 h 15 m noz.

Setu amañ pevar baer

Eus a Glastet h da	1 ^{re} Clas	2 ^{de} Clas	Trede Clas
Guemeneven	4 45 c	11 40 c	1 80 c
Guemper	3 45	2 60	1 90
Rospenden	5 70	1 30	3 15
Bannalec	6 95	5 20	3 80
Guemperle	7 30	6 10	1 70
Glastet	9 75	7 30	5 35
Lorient	10 75	8 05	1 30
Hennegon	11 65	8 75	0 50
Santez Anna	15 25	11 25	8 25
Yeu	16 80	12 60	9 25
Redon	22 85	17 15	12 55
Rosson	30 90	23 20	17 25
Naoned	31 90	23 05	17 25
Paris	50 15	31 80	38 00

Hent honara eus a Vrest da Bariz dre Vantroulez. St Brie

Eus a Vrest e ti-
plus pevar dreñ
bermez. { Ar 1re da 7 h dioc'h ar muntin
An eil da greiz-deiz
Ar 3re da 8 h 20 m dioc'h an noz.

E Brest oc'h erz
pevar reñ bermez { Ar 1re da 11 h 10 m dioc'h an noz
An eil da greiz-deiz 15 m
An trede da 6 h 45 m dioc'h an noz.
Ar 4re da 9 h 30 m dioc'h ar muntin.

Paen a rer eus a Vrest da Landerne. 2 l. 45 c. e vitat e' h'las
Leula 4 l. 60 c. e vitat e' h'las, 4 l. 20 c. e vitat e' h'las

Bez ez eus e' h'las a' d'ar muntin-se peder leo anter, 18 kilo-
mer. Dioc'h kemense e' h'las peplam gouzout petra en deus
da leua dioc'h al leua e' h'las a' d'ar ober kemense a' d'ar
vario na guenne dre leo e' h'las a' d'ar leua. Seiz guenne
dre leo e' h'las an e' h'las, ha peup guenne dre leo e' h'las
trede clas

G. M.

Eur c'hemenet a reaz eus devez da gaout an due
Wellington.

— Petra c'hous-te da garmen din-me emen
da?

— Eur zac eus eus e' h'las nevez ha ne eil ket ar
boult he zreuz.

— Mad, guisk anezha, ma velin pezaus eo great
Ar c'hemenet a leuas. Neuz ar Due a lavar d'he
vevel. Lavar da unan eus va zoudardet dont amañ
gant he fuz, eur voalet eol, evit ma reimp an
essa dioc'h tu.

Gaelet a rit-hu pebez ma n'a d'he ar c'hemenet da
ober? Kerkent ha ma c'hellas eoul he zont e' h'las
e' h'las e' h'las gant ha en em lakeas da redet e' h'las
pa vje crog an tñ en he zoudou. Abaoue n'em eus
ket clevet e' h'las e' h'las sa nevez ebet d'an Due
Wellington

G. M.

PRIS AN ER.

KEMPER. — 5 Erz	POINT VABAT — 1 ^{re} Erz
Gains ... 45 lur, 01 c.	Gains ... 45 lur, 00 c.
Segal ... 5 lur, 20 c.	Segal ... 5 lur, 02 c.
Eiz ... 6 lur, 37 c.	Eiz ... 6 lur, 85 c.
Ed-du ... 10 lur, 06 c.	Ed-du ... 11 lur, 32 c.
Kerc'h ... 7 lur, 26 c.	Kerc'h ... 7 lur, 00 c.
Avalou-douar ... 2 lur, 11 c.	Avalou-douar ... 2 lur, 00 c.

MONTZOTALLZ 27 Mar	BREST — 29 Mar
Gains ... 45 lur, 06 c.	Gains ... 45 lur, 01 c.
Segal ... 5 lur, 20 c.	Segal ... 42 lur, 33 c.
Eiz ... 6 lur, 37 c.	Eiz ... 7 lur, 31 c.
Ed-du ... 11 lur, 36 c.	Ed-du ... 10 lur, 08 c.
Kerc'h ... 7 lur, 26 c.	Kerc'h ... 7 lur, 00 c.
Avalou-douar ... 6 lur, 75 c.	Avalou-douar ... 6 lur, 00 c.

Ar Gerant : AR. DE KERANGAL.

KEMPER. MOULET GANDAR. E KERANGAL, MOULER AN ESCOFF.

LEORIOU A ZEVOSSION E BREZOUNEC

An amter gueller'h marc'had evit gaelec'h-ni

E ty SIZUS a KERANGAL, mouler an Escoff e Kemper

Buez ar Zent, 2 l. 50, Heuriou Bris, 1 l. 50, Laita-
sion, 1 l. 15, a cals re-all.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounee.

Ben Abonnement d'ar Gazeten a gont :

Evit eur bloaz	DAOU SCOUT
Evit e huez h' miz	ELA SCOUT
Evit tri miz	1. HUEG D'HEAL
Eur gazeten ebken	DAOU VENNED.

Ar bacamant a die deza great arang caout ar gazeten

ALLOU.

Ar sergon a ve c'hoant da leat er gazeten a dier da adreasi oñ d'an A. drou Monva, Belec e Kemper

Ar bacamant a dier da adreasi d'ar A. drou SALA, a eiken An abonant a gomerer e li a Aol-ou SALA, a librer, ru Kereon, a Kemper.

KEMPER, 10 Eren 1865.

Kelen eus a Rom.

Gouel Sant Filip Neri so eur gouel bers e Rom. Evit ar gouel-se eo ar eus u'ar Pap da vont da iliz Santa Maria in Vallicella, ha da drezi kear var eur moul guen, he Gerdanet eo dro dezhan. Finao so hel eno ervez he gustun. Noa ket bras avoalc'h an iliz evit diguement an dud a voe ead di. Noaous ket gallet ken nebeut mont oñ kement e d'oa e leat da velet ar gomp eleac'h ma chome Sant Fil p hag an tamou gou arrehenri ba trou all pere so let serr chet dezan hag a vuer eno gant cals a respel.

An den saouane Herkman an disclenet eurus evel ma bou doa lavaret e lie heza. En iliz Sant Per, eleac'h meo liet ar salante, e velet e taolennou stignet er c'hoar, an trou racta great go ilia en he vuez, he vao eurus, hag ar burzudou great ac'houlevez dre he intercession. Ar e hiz eo e Rom, pa vez cannaet pe d'acletenet eurus eur zant beunag, da heinta evelse e taolennou evit he leat dirag daoulagad an oñ, en liden eus an trou a deus great eus ar burzudou an deus great Doue evit diskuez he zavetez.

Caout a ellomp eur skuer a guemense er e harter-ma re. Guelet a rer, var lambrusk hin enno eus an ilizou eoz, buez ar zant patron serivet pe bruite evelse a daolennou. Guir eo dre ma teu ar c'hoatich da vrena, dre ma leuzom da nevez al lambrusk, e nevez ar plench, hag an taolennou a eus hano evez mui. Al liver a guemer plas ar peñter. Hana da rer goucoude pa veler, eleac'h taolennou ead, taolennou hag a gonize oñ daoulagad an oñ, eur gersat hou hag a eise ar e henta dent da leat eno eous hag an du a vicher a haer mad evit he ober, ha mar gredan hen lavaret, evit lanel he guent digant eun d's. Red eo goucoude esperout penaos evel ma zoar comaset brema da lezel a goster

ar c'hoz guer livet pere a voa guent da leat an dud da goll he dau agad, ha n'o doa ken braoentez neget abalamour moant eus er eus nevez, dre ma tistraer adarre, a drugare Doue, d'ar guer ead-ze eus ar e hiz eoz o pere e veler taolennou peñter, ha pa na vez ket a beadra, e lakear guer simpl, kement a ro fians e vezo guent ive marize eleac'h ar gucoudou hou diralo-se, eun daolennou beunag hag a rai plijadur da velet, e vezo eadet marize eur peñter beunag eleac'h brema pe vastacion.

G. M.

Eur guentel d'an touerien Doue ha d'ar blasfemtaurien.

Brema eus eun deg dervez beunag er guera Dragan, e vour ergoet en eun den a voa var ar ru o vlasfenn a ead Doue, Jesus-Christ, ar Sacrament santel ar Verc hez Varn. Casset ead dirag al lez-varn, hag e c'houlenjer ma vije condonnet evit diskuez skuer dezan ha d'an oñ. Ar harter bras he c'houlevez, hag a gonzas ker ere a ead al leouonnet hag ar blasfenn, ma lakeas da voula kement a voa eo, ha zoken an touer he unaz peñter a ziskuezas ead hez bras d'oe bec hel

(Gazeten ar C'hreiz-Dez.)

En escopit Troa eus savet, daouzez vloas so, eun d's nevez, iliz Jeanny. Etouez an dud a vicher so hel oñ he velet ez oa eur beun-mean, eun den saouane hanvet Peroch. An den saouane n'oa ket eus ar vro, mes ket ha ma edo, e temezas da eur plac'h saouane eus ar e harter, hag he eured eus ar guenta a vour great en iliz nevez. Dre anaoudeguez erdoz roet he e her da guempen evit neira chapel ar mead-font, kerker ha m en divy peadra avoalc'h evit kementse. Neus ket pel, Peroch, so dent an evit seven he ead. Mes evel m'eo savet abaou peñter bras, eo falvet dezan ober ma evit n'en doa premetet. Evit ne deus ket an eus a ogrou, eo en em gargaet eus an dispogu-se. Ead eo he unaz da Paris da choas eun ogrou ead. No ket bet avoalc'h kementse evitan paet an deus ive eun armet vras ead.

vezet ha kizellet bras evit ho laer, erfin en dans pael deski eun den da zoun gant an ograou-se (Cazeten Troa).

Er gazeten *Edele Itron Varia Frans*, e cavomp an histor-ma

Eun den isonant, garet en eur guernadennie distar, ha eol et gantha aured ho dad hag he vam, n'en deus bet, evels lavaret abaoe n'ema var an donar, nemet eun soul, hag an soul-se a voa da velet ober purrez eus he dunnig keriaden, evel ma zoz arang an dispac'h pe ar revolojion vras. Evit kemeuso n'en deus esprinet nag ho amzer, nag he boan, nag he labour, hag eur burzud en ar priz en deus great evit dont a beno eus le daol.

Da agnent vloas e coezas ar zort gantha, hag oae red dozat mont d'an arme. N'en deves kezus da petra o kuzada dioc'h he vro nemet da deus an iliz a garie kement. Pa en doa great he amzer, o teuas d'ar guezar hag e reulas d'he iliz. Soudas, he c'haout a reas cosaset, frañlet e meur a leac'h, ha daoust d'ar zoutet a guemere anizi an dud divaridre, edo dare da gozta. Ar zoudard kreiz n'en doa ket destuñet a zantrez oc'h ober he dro, paour na eal ha paour na dent d'ar guezar. Na gouscoude ma coueje an iliz, penans sevel purrez?

Goude breza great meur a zont, setu ama petra reas an den isonant he dul o doa kezal gantha eun tuc, setu he oll danvez. Dui a ra he di d'an iliz evit ober eur pishatal, hag hen en em vers he man evit dresa pe repari an iliz. Mont a ra da zoudard cleac'h eun all, ha gant he arc'hant, e comence da nevez a beno an iliz paour. Petre bloas so abaoe, hag he ma kempennet gozic o lañ iliz distro-sa. Eun itron o veza c'hevel eun eus ar priz en doa great, a voue ker senet en he c'haout, ma kuzegas dezal laer eun den all en he leac'h evit ma c'hele dant d'ar guezar, mes an den isonant he fedas da rei he arc'hant d'an iliz evit sirour he frou-ober.

Setu petra all eun den da rber gant nebeut a dra, pa en deves e hoantegrez ha calon avoalc'h. G. M.

Excerpti Kemper.

AN INTRON-VARIA-GALLOT.

(VIRGO MARIAS. *Ar Verc'hez Gallot us.*)

Etañez an oll belermachon a chapeou a zevelion a so e Briz-lzel, en leor d'ar Verc'hez Vari, man Dine, meun marize ne deus ken ancien a ma zoe pelerinaj an Intron-Varia-Galloudus.

Ar pelerinaj-ma digampredet meurbe, en devoe evit pen-gwis eur victor gac gounezet er plap-se dre intercession ar Verc'hez. Cetu ama petra lemmet var eus daolen a gliz pa vezer antrect er chapel:

« CHAPEL AN INTRON-VARIA A GALLOT.

• Savet e voe er bloas 302, e memor d'ar victor
• gounezet dre intercession hoo Intron, er plap me-

« mea o pchini Cassole, general danois, en doa he
« loch, e pelrac'h oa en eun dennet armet mad goude
« breza pillet ar vro eus a Leon, e pelrac'h e voe tre-
« c'het ac he oll arme distrojet gant ar princ Rival-
« lou-Marmarzon. Abaoe meza e deus continuel da
« veza eur chapel a zevelion vras, ha darempredet
« meurbe. Savet a nevez e meur a boan, ha da ziteza
« dre aouezet an autrou Nielelec, Y., person e Caran-
« tec, e voe beniguet ar 24 ebrel 1808 gant an autrou
« Fr. Laot, person e Taulc. »

Er c'helede deus e lemmet var an daolen-all

« Hon Tad Santel ar Pab Gregor XVI, a second leir
• guezar er bloas induljançou plener da guement hoo,
• ken goas ken mases, a visito chapel Gallot, de-
• diet d'ar Verc'hez Vari, goude breza en em lakeat e stal
• vad dre eur confession sincere, recevet ar gommunion
• ha pelet er chapel ervez intencionou ar Pab. An in-
• duljançou a so evit breiz, ac a c'houezet -

• 1^a Da lun ar Pantornet,
• 2^a Da miz an Dredet;
• 3^a D'ar sal goude auter-eost pe Assomption ar Ver-
• c'hez Vari. — An induljançou a gommunion en deves
• arroc goude creiz-deiz, ac a bal betec eun-eu en
• dervezion aouezet ama.

• Roud e Rom, 12 e hevrer 1840.

• Saint Cardinal Castracane, Prefet.

« Approuvet ha lakeat en execution ar c'helede e voe
• 1824, gant an autrou Joseph Mari Chavrean, Es-
• cop Kemper »

En devozion induljançou, ar belermet a gavo con-
fessoriet ac ofercion.

Ar breizadon c'houezet e leor tud devot d'an
Intron-Varia-Galloudus ar guezar il spar recevet digant
Dine dre he intercession, a zigas da Gallot eun niver
bras a belermet a bel vad, a orbaro ac a hec' re-
dition.

Goulet a reas eun soudardet ha merdadi distro d'ho-
lun, daouinet gant fervour o trugarecant ar Verc'hez
Galloudus da veza o divoallet d'hoz ar mare e creiz
ar breiz ac e creiz an tourmariohous eus ar mar. Goulet
a reas tud isonant arroc lemmet d'ar billet pe hartul
d'an arme, o tout d'en em vosta d'ar Verc'hez hon
Intron, ha d'en em lakat e man he frofection. An dud
eun ac iliz en em adress dezal vit beza pare pe
diane evit eun nevez a gant da souff ho foun gant
resignation da volentez Dine. Pirejou eb begale, lod
ad e chagrin d'ho re, o eant recours d'ar Verc'hez
Galloudus, eant ha eant guezar a so bet exauert.
Ped per'her, ped per'her, dre he intercession, o
deas bet nevez da gozic ho froujou, ac ar e-brag da
chrech a vezet! Ped all o deus recevet sclerjoc evit
aouezet ar stal da behtar e zout galvet!!!

Callot, e purrez Caranec, e-ton Taulc, arrondis-
sant Montrohez, a so eur goir-enezen, da lavaret
eo, an auter vrasa eus ar mare e c'helede mont dezal

var dronă, se adăncise și se vedea călăreții goliți de măr, la fel ca și mărul dintr-o țară străină.

E. J.

HISTOR ZANTEL

(Европейский Ресурс).

*Gourchemenn an Ennad pe ar Circoncision. — Eur
map prometel da Abraham — An tri Eal e ti
Abraham.*

An Aotrou Doue en rum ziskouezaz eur vech all da Abram, bag a lavaras dezian . He eo an Aotrou Bult-
c'hallaudrek , kerk d'ra-x ouu , ha bez parfet . Ne vez
met galvet Abram (*Tad-Lue*) , met galvet e vez Abra-
ham (tad eur beiz a dud) , dre ma euz euz da guemeret
eur brez tad euz m'eur brez a voblon , ha romand a
uskenn ac'hanoud . Mui a ri eta va c'hevrediguez ha
da vugale eo da c'h'oble . Merk ar gwevrediguez a zo
d'ra-oump a vezo an Euzvad , ne ar c'irconcision .

Duke a lavatraz ixe da Abraham. N'e c'halsi mui da bried Sora! (pehini a ziniti ra *frances*), mes Sora, da lavat en, ar *brinses*, hag me he bemugo hag a eus a id eur map anezhi, pelun a rennigoun ixez: hez e vez ar c'helc'hez a galz a toblou, hag anezhan e savo rouezel da galz a vronn.

Abraham éis em strinkaz, he c'henou d'an daouar, da
selon, ha gant an estlam ha gant ar piz, e vouse loaz-
tae, en rei lavarout. Ila kreñv a rafech ha e c'hianfe
eur zap d'eus den a gant vloaz, hag e c'houlmufe.
Sare da zek vloaz ha pevar-guent? Ia, emé Zoue, Sarr
a chûm d'id eur map er bloaz a zew, d'ar mare-ma,
laz he bevel a ri lazak.

Eva devez bennoñ goude. Doue en em zinkoneza da Abraham e traouien Member, endra ma eho azeze yar d'ezou he delt, ar c'hrouez o veza en he holl werz. Abraham, o sevel he za m'lagad, a velaz diraz-han he dja pruz tost, tri deo. Avante ma ho guenaz, e redaz ar ho arrient, ha alonet breiz an duar e'h aloraz : ing e lavaraz Androu, ma em euz kavet gras dirag ho tanulagad, na dremont ket a boue d'ho zervicher hep diskiiza. Degas a ruzs euz banne door da veiz ha ho breiz hag euz ehanik a rent dindan ar vevon ma Euz tann breiz a guenniginn d'elloc'h da rei werz d'ho laloun, ha goude ez eol gant ho hent. Hag euz krouez, hep mai, e'h trol da g'aront ho zervicher. Hag e breizont g'ent er e'uz ma livint.

Hag Abraham da vout d'ac'h-u eo he delf da gavour
Sera, tis da lavaron d'egh. Hag imhan, laka e go tri
meur l'fand bu, ha poaz d'enny harg d'arzel l'egh

Exit-lus he-unan, redog a reaz d'he dropel kemer
a reaz evl he-leger ha kaer moubet, hag he rei a
reaz d'he vevet, pehini en em hastaz d'he lacaal da
heize.

Noroc Abraham a guemerez amon ha leaz, gant al

Isso en devon lekesi du loaz, ho zervichaz diraz he
hostizien, hag hen be-unan a choeme en he zâ en ho
c'henen. dinuaz ar rezen.

Pa ho deves deheri, e leverjont da Alirzham - Pe-
lraç'h emma Sara ho kreg? Hag e respontaz : C'hou
sae ebaez an tili Hag usan anezho a lavaraz d'ezhan :
Disrei a rin d'ho kuelel a-benn ar bloaz d'ar mare-
ma, ho lavout a roun heu ho taou, ha Sara ho kreg e
devezo eur map

Sara, o klevet kement-se, en em lekeaz da c'hra-
ma e kua a dre an or, o lavaront : Bre-ma pa'z con-
dent ho, ha va mest kussoc'h e hoaz, hag en em
ret a su-me dar blaztur?

Hoguen an Aotrou Doue a lavaraz da Abraham : Sara, perag e deus-in e hoaret, en eul lavarout. Ha goude-louet a rafe eur e hrac h evel ma'z omme-ne ? — Ha heza-uz euz eun dra bennag ouez da Zoue ? Hervez n'eam euz lavarret, distrei a riu d'ho koadet a-beun houn d'az mare-ou, ho kavout a rann leun a vuez, ha Sara e devozo eur mad.

N'auz euz ket c'hoarzet eme Zora hoc nar'h a reaz,
straz-lol evel ma oe. Nanto, eme Zoue, ne ket an dra-
ze eo, c'hoarzet hoc li euz.

Pa eo savet an tra den euz al leac'h ma nant, e
trogont ho zellou e-treze Sodam, hag Abraham a gwerze
kevet gant-ho. en euz ho ambrugga.

Neme an Aotrou Doue a lavarez. Ha gwellout a rime kuzet euz Abraham ar piz az-ann da ober? Hec pihun a die heza penn-kef euz heññ-bras ha gadoedek mienthed, ha pa eo gant e vezo heññ-gant enn-hañ holl vublou an douar. Rak me euz mad e c'hout heññennou d'he vugale, ha d'he lignez en he goude, m'ient leze Doue, hag ober pep tra gant furnez ha lealdet, Mad' eme Doue, ket Sokura ha Gomorri a ra leperd var gresk, hag ho fer'bed a zo detet da vega bete re vraz. Diskene a rann ha gallet a rann hag ha ha dez gresk, e gouarnerez, hervez ar c'hra a zo savet beteg en-soun, pe n'ho deuz ket, ket gouzont a renkoun.

Dzun rza an tri brashonr a zillazaz ac'hano hag a
ieaz da Zoelom (An tri den-er eme an Tachon, a na
tri Eal, ha marteze Doue be-unan e tri fennun, rak
emez-ha, Abraham a velaz tri, ha ne adoraz nemet
unan).

Abraham a rhozmaz als dirak Dooe. Hag o testuat
out-han, e lavaiza : Ha koll a vrei-hu an den just gant
an den fallakr ? Mar's eoz hanter-kart den just eharz
ee goraz-ze, ha mirvel a vunt-hi gant ar re-all ? Ha na
esperout-hu ket al lezh-se abakmour da hanter kant
den just, mar bert kavet eon-han ? Pell d'ouz-hoc'h da
ober eur dra evel-se, laza an den just gant an den
fallakr, ober d'an den mal ee-luz d'an den fall, ne ket
d'ouz-hi o toare, e'lu pell ni a varn ar beul boll, wann
laken na zinget ar varnedgorz-se.

Ha Dine a lavara d'erhan : Mar kavan e Savone
launter-kand den just, e vinu tregatez d'ar e baster boll
dre'm abek d'erzho.

Hag Abraham : Pa'm euz eur veach toullet kaoz, e komzian ouz va Doue, petra benoag n'ed-ouan nemet poultre ha ludu. Petra c'hoarvezo mar a euz pemp ne-beuteoc'h eguet hunter-kant just? Dismantre a reot-hu kear abalamour ne vezo eon-hi nemet pemp just ha daou-ugent?

Nann, eme Doue, n'he dismantrin ket, mar kavann enn-hi pemp ha daou-ugent.

Hag Abraham da gomz c'hoaz out-han : Mar bez kavet eno daou-ugent den just, petra reot-hu?

Na skonn ket, eme Doue abalamour d'an daou-ugent.

Aotrou, eme Abraham, ma ho ped, na fachit ket mar komzann ato, petra vezo, mar bez kavet eno tregont den just?

Na rinn petra, eme Doue, mar kavann tregont enn-hi. Pa'm euz eur veach deraouet (pe commancel) eme Abraham, me gomzo c'hoaz ouz va Doue, petra vezo mar bez kavet ugent enn-hi?

Doue a lavaraz. N'he distrujinn ket, dre'n abek d'an ugent-se.

Aotrou, eme Abraham, na fachit ket, ma ho ped, mar komzann c'hoaz eur veach, ha mar bez kavet dek eon-hi?

Ha Doue a lavaraz. N'he dismantrin ket dre'n abek d'ezho ma dek. (Ne oa ket kavet dek den just e pemp kear vraz. La na hellaz ket Doue rei ho gras da beden-nou he zerricher).

Ha Doue en em deunnaz kuit, pa en devoa ehanet da gomz ouz Abraham, hag he-ma a xistroaz d'ar gear.

KAN

Ne garet e nebleac'h eor penad lennadur
haeroc'h eguet he-ma, na guell kelennadur. —
Maeleaz e kenver an holl dremenit
A zigaz an Elez ha Doue en em u.

Doue a gar kement an deskadurez vad,
Ma lavar d'he vignon, ker haer, abarz kuitat :
« Ar pezh az-ann d'ober a glevi penn-da-benn,
« Rak me oar e teski d'az liguez va lezen. »

Neuze e oa klevet an diviz brudet-se
Fire talon eur Zant ha buaneguez Doue,
Doue a zeu da skei, Abraham da boeli;
Ne garyont ket dek den, da hellout pardonn!

AN AOTROU.

Ha c'houi hoc'h euz clevet hano euz an Aotrou? Ha c'houi
a var petra eo an Aotrou? Ah! n'oupoec'h ket! Selaonit
cui, ha dalc'hit sonj mad.

An Aotrou a zo antor-couetad, antor-houe'hiz. Edo
den eo ganet ha savet var ar meaz, oc'h penn zo, e Pagan.
Euz Aotrou e Pagan! O an dirolla marvail! Evel ma

lavarat. An Aotrou a vez goisket dioc'h an amzer. Var
ar pemdez bontou preno, bragou teret, honet pik, ~~er~~
d'rapar. Da zui, da c'hrouel, pa vez marc'had, foar, tro
da gaoud eur hanne, bragou hir, roudennet eac'h, marc'had
coant, turban a liou var he gof, tsk ledan var he henn,
bleo schet a zoare var he dal, discouarn noaz, dioc'h ar
c'hiz nevez. An Aotrou a nar lenn, seriva, conta, galegad.
Oh! galegad evel eur l'ariz na, tenna eun taol rod dreist
peb unan, hale var begon e dreid coulz ha peb demezel,
ha saludi eon drugar an d' a zoare, pa vez frank souale'h
an hent evit an dro a c'houl en he dok hag he zorn. An
Aotrou a zo hoaz dioc'h ar paperiou a zeu berdez euz a
Bariz hag a c'haver gazetennou.

Ar gamz-ma gazetennou n'eo ket marterez brezonek
eac'h. e rez hon tun eoz a na gnechal ker her ho desca-
durez, ne gaver, acoz! menek ebet euz a eun toulad
traou nevez a zo brema ken anavezet gant an oll, beteg
gant ar rugale c'hoaz da zizon. Hon tud eoz a ouie dibri
bara, mired peb honestiz ha gound ar Baradoz; maza
henchou bouarn, a listri tan, a n'ous ped ar burzud a red
brema ar vro n'ho doa, an dud keiz! tam anaoudeguez.

An Aotrou, gant eun taol lagad, a oar hag a lavar da
hep anan petra dal eur pezh douar, eun azeval, kement
a veler en eon ueguet. A zeiz d'ar zeiz, e tro muioc'h-muioc'h
da voutre'hiz, ha dre ma teu guennoc'h he zaoarn, he-
lavarroc'h he deod, flourroc'h he oll zoare, e cressk r'ez
he speret, e san huelloc'h he benn. Mar c'hoantat gou-
zoud en eun taol peguen d'haot den a ra an Aotrou, clevat,
ha tenni ho tok da zalc'h ar burzud.

An Aotrou a reaz eur vech d'ar foar. Da belec'h, ha
e boulenit-hu? Ah! c'houi zo re hir ho fri, ha me ne
fell ket d'in e ve ken hir all va zeod, ne ket mad conta
kement a onzor Mond a reaz d'ar foar da Vrest, pa da
Landerne. Digouezet var ar pardaez, araog deiz ar foar,
er gear a blijio deoc'h, e tisken en eun hostaliri vraz, e
c'houlouen er gampr a gostez evithan he unan, hag eur
guile da goussed. Eur plac'hik a c'houezek vloaz a bed
an Aotrou da bignad var laez, hag a xiscoez dezan he
lojeiz. An Aotrou a ra er gampr, a azaz, en em asten
oc'hiz un impalaer en eur gador-vreac'h soupi ha eac'h
hag a lavar. Plac'h, ar gazetenn, mar d'eo ho madelez,
me fell d'in lenn eun dea beneak abarz mont d'am guile,
ne garan ket me col va amzer. Ar plac'h a red d'an traon,
a glask eur paper, hag a gas d'am Aotrou eur gazetenn
gant e Pariz abaoe var dro daou vloaz, ha louzet eun
nebeod he dillad. — Mad, eme an Aotrou, ha chetu hec'h
ho lenn ar paper braz gant lorc'h ha gant evez, evit gou-
zout penaoz ez a ar gouarnamant, ha petra zo a nevez
abaone an deiz all. Var ben euz heur e sco evit guerevel.
Ar plac'hik a bign adarre. Petra fell deoc'h, Aotrou?
— Mond a ran d'am guile, hag ama n'euz ket a voned-
noz. — Boned-noz! boned-noz! a respont ar plac'h
sebezet; ne maoc'h ket ama en eun hostaliri a bemp
guennek, en tiez a zoare ne ma mui ar c'hiz da gaoud
boned evit an noz. Mar c'hoantat evelato. — Bahl bahl
na rit ket a van... ne xonjen ket... kor feuriet eo va foar
gant an traon am euz lennet. Nao, nao, boned ebet.

n'eo mui ar c'hiz, mo oar errad. . . diskennit, ha me (a da ziskenna va c'hiz).

Me gav din ho pe e hoant e houi, leunnen, da e houzond hag hen a lavaraz an Aotrou he *Bater* abarz mond da gousked. Perac ne c'houlennit-ho e hoaz hag hen a zebraz he goaz? Oh! coania a reaz, n'enz mar ebéd eno; meaz lavared he *Bater*! Tud kez, n' anavezit mui an traou, ar c'hizio. Abaoe ma c'hounid ar gallek fall var hor brezonek mad n' euz hano ebéd a *Bater* na dioc'h an noz na dioc'h ar mathe, da vilihana pa vezer oc'h ubet beal pa en em gaver en eun hostaleri a zoare. Nemet troc'hoillet, nemet sammet e vent gant an d.... ar c'hizri ho hor c'hasso d'ar Baradoz daoust da Zoue ha d'ho Zent.

G.

**Donnidegez an denar hervez ar c'hiz cox
an hervez ar c'hiz nevez.**

(PREVARE PENNAD.)

Guec'h-all, pa hon eus-mi kemeret an alar ouarn, en eor mare n'en doa don anaoudegeuz eus ar benveze, an oll o c'hoarze d'ar re a guemere anezha en eur lavaret: « D'ober petra e kemerfemp ar c'hoz eler-ze, da deour an d'er bed-all? Ar re a rai gantho ne velint Eiken ho id o treotiz ar bann, chom a rai dindan da vrema. » Goudeze pa o deus guetel ar re a vome oher gantho o caout id mad, ar goaperien o deus cheuchet goerion. Kemeromp, emezho, an alar, an ouget ac ar ruderer, guelloc'h eost a vez gantho, ha nebeutoc'h a vrac'h, kuit d'en em laza, da foeltra hor c'hiz o pignellat hag o skei var ar hom: goal vicher, ispicial en doaron pouner. Brema ar re a c'hoarze ne c'hoarzent ket ken, hag ar benveze ne ve a zo, en andreat-ma, e pep leac'h hag o daouara an oll.

N'eus ken o tere'hel ar c'hiz cox nemet an dud otus pere a gred ato o deus muioc'h a skiant evit ar re all, muioc'h evit an dud gouiec, hag mui kousgoude n'ouzon alies na lenu na ser va, an azonnel, pa gredont e ouzont pep tra, a zo ar c'hassadisa tud a oullae'h guetel en eur tro, hag ez int stane e pep leac'h peurluna.

Alies ive ar re a ra goap eus ar c'hiz nevez a voar vad penaus an tiere o deus ho guemeret a ra guelloc'h evit-ho, ha dre ziegui eo e chomont ep mont d'ho heul. Ar seurt-ze n'ho deus na loenet na teul avoalc'h; ha goude pe seurt cost a eller da gaont ep teit?

Eun den, ac em eus comzet c'hoas anezha, Jacques Bopault, en deus lavaret: An neh en deus eun anter doc'h e zoare dindan bouet-chatal a zo eun tiere mad, mad ez eo c'hoas mar d'ens trederen, palefars zo re nebeut. Lod a lavaro. Ma lacomp kement-se a zoare dindan bouet-loeznet ne vimp ket evit caout id da verza na da vera zoug. Penaos! o'ouzo'h ket ta neket en eur lakat eur tro dindan id ho pezo ar mui, mes o lakat nebeutoc'h hac a drempla e doare, rac an id kellec ac ar pennou

mad a ra an eostou lonnus. Ama anavezant tieguetion eleac'h e renkent guelloc'h prena id da vera, ha brema, abaoe ho deus honet-loennet a tremp, ho deus ivez en-ho id da verza.

Bez eus a leiz a dkeren fal o taria gant ho alar eost douar leon a hanbran ac a drens-teot, ar seurt-ze a hoas teit d'ober imlu da lakat gat an id-du, da lavarout mad leu reont pechon ugent real d'ober gueneen marg omp fur, prenomp ludu ha diasomp an teit er parc: an douar a vellai gant-an, ha pa zeu an eost, ar tale h a vellai ive.

Pennas' ne ket eun dra gaer pa eller en em zivec'ha, pa eller labourat an douar, e frosa, e roccasad, e lakat e doare ac o dilouzanu, dre loennet ha dre benveze en oc'h espern eor an dud? Ne ket eun dra gaer caout muioc'h a vouet chatal, guelloc'h loennet, muioc'h a deil ha muioc'h a cost?

Guelloc'h ne ouac'h ket, ne eor'h ket evit ober guelloc'h, brema ar re fur, ar re aketus, ar re ne vent ket o elag digareon evit chom en ent, eliont tenna pinvidiguez deus an douar ar re ne raht ket, guas a ze evit-ho.

Tu. de P.

Wano ar Kent evit ar Simeon-ma.

DISEL 18. — Solaute eus a c'houel ar Sacramant, an eil sul goude ar Pentecost.

DISEL 19. — Santez Juliana a Falconeri, guere'hez, fonsa a reas er gear a Florana eun urs nevez a lea-neret. Ne alle ket, ep sempla, clevet epken hano a bec'bet. Evel ne alle ket communia en he c'hlenvet dizeza, e vome digaset dizeza ar Sacramant santel, hag an Hosti a reaz anezha he unan en he c'halon.

DISEL 20. — Eus a eistevet ar Sacramant.

DISEL 21. — Sant Louis-Gonzag, eus a gompagnonez Jesus, maro da bevar bloas varnuguent goude beza bevet evel eun eal en eur c'hurf douarec. Bez'ez eo skuer ha patron ar mounkis.

DISEL 22. — Eistevet gouel ar Sacramant.

DISEL 23. — Sant Barnabas, abostol, choazet gant an ebestel evit ho aicour, ha dispartiet, dre urs ar Speret Santel, sant Paul hag hen, evit beza dreist oll ebestel ar gentilet. Echui a reas he vuez dre ar verzerint en enez Chir.

DISEL 24. — Gwirvelez sant Ian-Vadezour. Arrog guenei oa het sanctifiet dre brezans Jesus-Christennan Bez'ez en precursor ar Messia, digaset arrog Jesus-Christ evit plenat an hent dezha, evit lacat an dud guelloc'h d'ho ziguemerec. Hervez coma hor Zalver, sant Ian-Vadezour eo ar brassa eus a vugale ar gregoz. Herodez hen lakeas er prizon abalamour m'en doa rebechet dezha he vual vuez, ha goudeze e reas he zibenna evit plijout da eun donserer.

GUERZ AN ITRON-VARIA-AR-ZALET.

Mina mudi egiñ Doue at rofandri tertia.
Doe e va zervic rei an traou dietera
Eutire'h ar to e'ballouda.

(1. Cor. 1. 27.)

Diñon. Deut, o bugale da Vari !
En em glesomp oll d'e menli
Meulomp e galloud e furnez ;
Meulomp dreist-oll e madelezh.

E madelezh vraz a dlefe
Touh kaloun e bugale,
O doughen d'e menli dale'h mad,
A dreist-oll d'e e'harv erfad.

A ! pegher mad eo Mam Doue !
En lavaret den na ouffe
An ias ephen e c'hrouaz,
A voar pegher mad a gëdaz.

Is, Guechez, no e'hai zo mad !
Mes ni, a voaz ! a zo divad
Chui a gar bepred ae'hannomp,
Draost peghen nebeud ho karomp.

Allaz ! paneved oc'h, pek-ze,
E voamp oll prezoù ar mard,
Ag ar piz a zo zassoc'h e hoaz,
Oll prezoù an ifern, siouaz !

An Autrou Doue, pell-a-voa,
Or pede da zisteri out-a,
Da zelez on dizurzoù,
Da zavetei on eutou... ..

Mes, e-leac'h dont, o dallentez !
Da zelaou mard e dringrez,
Ni a voussa bepred e'houlou
Da ober brassoc'h pe'hejou

A zeta erñ ar c'hrouer,
Skuit o velet or e'haleder,
A zav var-n-nomp e zom poner
Evid or skoi en e guër

Mes e'hai, Mam vad, a jam kerkent
D'e vraz e'halet a voc'h ar penn,
Savet da skoi ae'ha-nomp oll
En abeg d'ar hore d'roll.

Chui a zele'h mad Mam gourachaz,
Da herzel brez h ho Mab Jezuz
Ag er pedit, en eur vurla,
D'on esperant e'hoaz en dro-ma.

— « Nan, nan, » a lavar ar c'hrouer,
« Na esperant mui ar pe'her ;
« Lez l'ae'hannon da skoula
« Va buaneghez var-n-erz. »

« Is, lez l'ae'hannon krenn
« Da skoula var ar hec'heryen
« Va buaneghez va e'halet
« Skuit on erñ oc'h o ghever »

Mes, e-leac'h spouta o velet
Ho Mab Jezuz ker kourant,
Chui na zojit o Mam dener,
Neved d'on c'houen en dajer

Chui vort az a hed moze h mal
Or Baruer da zigounari,

A da rei e'hoaz d'ar hec'heryen
Amzer da ober penjenn

— « Grae' Autrou, » eme e'hai d'ez
« Grae evit-o e'hoaz en dro-ma !
« Ho pizale ias a va re,
« Pardont, pardont d'ez »

« Va lez, a me ziskenn
« Var an douar da guez out-o ;
« Me a bede, me e'houtrouza ...
« Mar gallan, sêr me a zoucho »

« Va zelaou a raint martreze,
« Ag a berit out a Doue
« Un zisteri a guez o e'halet
« Peber jañ nevez e'halet »

— « Il va Mam ghe' » eme Jezuz,
« D'ez h' n'eo hoaz netra da zela
« Gell l'ez a e'hai o velle
« Gell selouet e'halet-on-me »

— A Mari a zo d'iskennel
Rakla var menez ar Zalet,
Kouezet e dez miz d'ann vachel
A dez-o e'z ar bôl d'el. (1)

(1) Ar Vere'hez Vari a apparissaz da
zaou vachel, eur pe'le az eur vere'h,
pe-re a voñ n'i'voul o loarel var eur
menez a l, anet menez ar Zalet, e
eskopi Gre'op' er bloavez 1846, d'ann
19 a viz gwe'gole.

(Abas eis des surpennas all.)

Ti-Scol Santez-Mari e Kemper.

En amzer-ma e emzer eals eus an descandrez da rei
d'ar taouankis. Mad e vo la lavaret eur guer breizag d'al
fronerien evit siouar an tadou ha mamou da gant ar
voren da rei an descandrez-se d'ho bugale. Eun dezer eo
ous pelm eus ens h mennoñ ha ne e'essant ket avoale'h.
Dont a tromp, evit ar vech kenta, da gont a voue eus
an tiez-scol, pe scolachou an e pere ar vugale so kelennel
ha desket evel m'en dleat. An tiez-ma pariantomp
anwez, so e Kemper, a zoe'h krar, en eun andret lez
hag e'arret mail. An tiez so bras menbet, hag e kemerer
enha bugale eus a guez e'ous ha divar ar muez. Bez' ez
eus enha a vrema tremen pevar e'ant antereant seulaer,
hag ez eus plas ha lojris avoale'h evit digennet eun
river e'hoas brassoc'h Tregont mestr-scol, ha'vet
Frere' eus ar scolien-christen, a laka eus ho foun da
ober e'ant d'ar vugale. Gant nebeud e'ant cant lur er
bleas, e e'lel eus eur e'bradur e'ant ar pe'z so red
evit mont d'ar scol, ha deski breiz, arisa, e'ufra, e'ara
e'el ma rer en dis. etc ; hag ar pe'z so guelloc'h e'hoas,
e tesen eus heza cristen mad ha des honest. En tiez ez
eus eur he'ez pelm a so anavezet mad e eals a harvezi-m,
hag a zese lezen Doue d'ar scolachien e galles hag e bre-
ze'ez, da he' hui rrez al langañ a voar guella. Ar re o
deus pannon a dreus, a bac cant se'et er bleas, hag eur

guenneg breizag e'ant evit an traou all so red dezo da
gant. Ar guenneg a garfe guelloc'h, a e'le digas ha
huet d'ho bugale. An tiez so, anet guell-hall Ti al Likes,
pe ar Semer bikan, a ha'vet breiz, Pannonat pe
Scolach Santez Mari Bez' ez eus eus ve eun Noriciat,
da lavaret en, an d'el taoune o d'el e'hoat da viza
freret eus a urs ar re so en ti, a vez kemeret eno d'en
em amproz. Kemeret a rer, paour ha p'ivie, evit
ne'ent a dra, l'el taoune a e'arret Kemper hag a
e'arret Guenet.

E'ant rei da ane'ant eun ne'ent ar vad a rer en tiez, e
h'arret eur guer eus eur gonel e'ar a voa e'no er blea-
ma d'ar taou, kenta dezer a viz even. En de'ez-se e
e'bre'ue ar re'et hag e'ra ar se'entien ho faze. E'ant
re'et a reat er memes amzer m'ant ar'ez pre'egnet e
bre'ezee gant an Autrou Quere, person Pliguen, hag
e'ant pre'egnet e galles gant an Autrou Crae, person
Ched-n-Pohet, Marse ar se'entien ne voant bet en em
zise'ent de'etoc'h na guelloc'h dispuset da re'ez grasou
Doue. Evise nag hen a voa p'igadur ha guellet de'et ar
gommunion ! Da sez hui d'el ar m'ant, an Autrou
Bernard, beleg an ti a lavas an e'eren evit rei dezo ho
Doue. He galon tenere'et o velet ar vugale se a h'ere en
deus ar zour : hag evit mad pere na e'arret nag ho foun,
nag ho e'arret, e reas dezo eur he'ez e'ant e'ant hag
a laka da re'ez eals d'el a joa hag a garantez Doue.

miz a voa caer er bloa-ma dre an niver bras a loenet a vou enli. Mes bez e voa nebeut a glase, ha troc'het a ra var al loenet oll nemet ar mor'h betu petra skriver eus a Roazon.

Epad an dervizioù arne so bet, diou blac'h raouane a reo d'ar marc'had gant pep a banerad ier. Dont a reer eus har, hag e zejont da zaslavi dindan eus roe'h a voa e costez an hent. Eus dalm gurun a deo, hag o velout o cuez en lu e hichen evel eus tout tan pehini a rail var an dachen a voa dirazo. N'eo devoue droug ebet ho unan, mes pa zejont ouz ho ier, e voant dispiuet oll gant ar gurun.

Setu ama ar prizon a rezo voet e Kemper hag e Brest evel ar redadegou breiz.

Kemper 2 a viz gouere

Daou bris a vil lur, eus pris a zaou e hant scoet, eus pris a bemp cant lur

Kemper 3 a viz gouere

Eus pris a zaou vil lur, eus pris a vil lur, eus pris a zaou e hant scoet, daou bris a bemp cant lur.

Brest 8 a viz gouere

Eus pris a vil scoet, eus pris a zaou vil lur, eus pris a bemp cant scoet, daou bris a vil lur

Brest 9 a viz gouere

Daou bris a zaou vil scoet, eus pris a bemp cant scoet, eus pris a vil lur, eus pris a bemp cant lur

E parrez Querrien e voue laeret brema e s eus penual, eus peiz lian. Eus dervizioù a voue tamallet. Croguet eus enha ho casset d'ar prizon cleac'h ma tremet us oupen eus mis o e hortoz beza carnet. Ar varnerien lian disclerias divlam hag e voue lazlet da zont d'ar guer. Mes tud ar c'harter ne selle mui dezo rei labour dezant. Evel ma selle dezo eus he renou mad, en em lakaas da glase poun e voa ar guer'laer, hag ier c'haas ep dale. Hema a guinnas dezant eus dornat ar bart evel na vije ket d'euillet, mes an dervizioù honest a e huan a mo dreist pep tra eus he hanu mad ha beza di-damallet.

Kemper a ra tro da goms a enep eus e huz, eus frouden so etonez an dud. Ma ve bet tamallet eus den, ma ve bet croguet enha eus o c'haas ar varnerien he ziscleria divlam ne vezo mui reket dezant he renou mad etonez an dud. Eus eus, eus den tamallet so eus den eoblas, pe mor kirit, coupabl. Ma ve bet prizonet eus den, eus so ha a ho deus mui a sizians enha, petra beag ma ve bet anavezet he anasans.

Gouennet nag a dal divlam a vez tama let. Hogen nep a gondaon evelse ar re a vez bet discleriet divlam gant ar varnerien a ra eus aniscleriet, ne ket epen en andret an den a so goas a guennet mes e hoas en andret ar varnerien hag an dud eus rapla eus ar vro, rag etonez ar re ma eo e vez eoblas ar jureet pere a e halver da rei ho mouez eus condaon, pe eus discleria divlam ar re a vez bet tamallet. Hement-se a rer ato el lez-varn hanvet *Cour d'Assises* ha kemer-se

a ziskuez d'an oll pe guen leal eo ar varnerien, peo guir ar varnerien, arzoag douguen selans ebet, a led dezo eus mouez ar vro all hag e reo dro vouez ar vro abez eo e condaonont eus den pe han discleriet divlam. Eus he eus dele'her remen ha discleriet eus eus den a ve bet evelse anavezet he anasans gant eus lez-varn, tud he garter a dleho eus muioc'h a stad anezan, eus he zic'haas eus an discleriet eus varnerien eo he eus damal ep ma vije coupabl.

G. M. 1894

E menezioù ar Pirenee eus eus eus a ourzien. Tud ar c'harter-se, meur a lian anezan, a bac ourzien bian, a zese dezo dansal hag ober eus ormidon, hag a ra da vale bro eus gont hù barn en eus discleriet ho ourz. Prefet Perpignan a voa eo'her ober tro he zepartamant. Eus eus anezan archerien a voa gantha, hema a lavaras d'ar prefet, pa voant ermet en eus vourgaden e tal ar menezioù-se, e voa eus eus anezan paour, en eus dienez vras, he goas a voa bet lazlet ha lonket eus a bez gant eus ours a zave evelse. An intantez a voue digasset da gont ar Prefet hag a lavaras dezant.

— Nem eus mui petra var an douar, na lochen, na loen nag eus den nag eus al loen

— Penas, al loen? eus ar Prefet, petra! al loen eus den debret ho pried?

— Sionas! Aotron Prefet, n eus chomet ken gant den d'he vo den paour!

G. M.

PRIS AN ED.

KEMPER 10 — Brest Pont-Naivy 8 Lure

Goms	10 lur, 24 e	Goms	10 lur, 27 e
Segal	8 lur, 24 e	Segal	8 lur, 24 e
Eiz	7 lur, 23 e	Eiz	6 lur, 24 e
Ed-da	40 lur, 08 e	Ed-da	40 lur, 76 e
Kerc'h	6 lur, 67 e	Kerc'h	7 lur, 38 e
Avalou-douar	2 lur, 41 e	Avalou-douar	2 lur, 45 e

Montreuil — 5 Lure

Brest — 12 Lure

Goms	10 lur, 24 e	Goms	10 lur, 27 e
Segal	8 lur, 24 e	Segal	8 lur, 24 e
Eiz	7 lur, 23 e	Eiz	6 lur, 24 e
Ed-da	40 lur, 08 e	Ed-da	40 lur, 76 e
Kerc'h	6 lur, 67 e	Kerc'h	7 lur, 38 e
Avalou-douar	2 lur, 41 e	Avalou-douar	2 lur, 45 e

Ar Gerant An DE KERANGAL

KEMPER, MOULET CANDAR DE KERANGAL, MOULET AN ESCOFF.

LEORIOU A ZEVIOSION E BREZOUNEC

An anter guelloc'h marc'had eus guell-all
Ely Scriba KERANGAL, maouez an Escoff e Kemper

Buez ar Zent 24 50, Hounou Bris, 4 1 50 Imbation, 4 1 15, a eus re-all

FEIZ HA BREIZ.

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a gons ar brezounee.

Even Abundant Car Classes & Rates

Evit eur bloas	BIQU SCOTET
Evit c'huerc'h mui ..	EUR SCOTET
Evit tri mui	C'HUERC'H REAL
Eur anezel ebek...	BAOU VESSAC

Ar baecwant a die bezeg great groot cooni ar gachten.

ALDO

Ar strijou a vo c'hoant da lacaat er gaseten a dleer da
adresañ oñ d'an Autrou Mouraz, Belec e Kemper

Ar paeamanchou a dier da adressi d'un Autrou Sallat edkon An abonamant u guemere e D-un Autrou Sallat librer. ru Kereon. e Kemper.

KEMPER, 24 Even 1885.

An montecpel des ha bloas aboue m'eo des hanvat da
 Bay ha lakeat ruz he drou, hon Tad Santel Pi, harri
 en un benn.

Digander, 18 a vis even, eus bet naontec vloasabaou
 m eo bet hapvel da Bap hon Tad Santel Pi, navel eus an
 hano, ha dimerc'her, 21 eus ar memes mis, eus bet
 naontec vloasabaou m eo bet armet. Ar re a lenn ar
 gazeten-ma, ho deffe pigndar martez o elvêr penaos e
 vez hapvel ar Pab ha penaos e vez armet, mont a ran
 d'her merca dezho, ha goude-se e kavan ive eor gwer
 beonet divar henn ar peac'ho e hed pa ore lakeat da Bap
 hon Tad Santel Pi, navel eus an hano, Doue r'her mire
 c'hoas well e luez !

An oll a-war, pe da viana a dle gouzout n eus nemet ar
Gardinalet hag ho deffe ar c'halloud da lievel pe da
pas ar Pad. Ar Gardinalet eo ar re a zalc'h ar rene
belia en Ilis goude an Taid Santel, beza e zint ar
briecet eus an Ilis er memes tra evel ar re a zo eus a
c'haod pe eus a guez ar Iloue pe an Ispalber a zo ar
briecet eus eur rouantelezh. Evi beza hanvet da Bap s
renker ive beza du Gardinal.

Pa deu eia eur Pab beanae da vervel, setu ama peira
 rez great evit laeant eun all co he blas. Dan deovet
 derrex goude lie varo, ar Gardinalet a ia oil droc'h ar
 mintin da ilis ar Vatecan. Ego ar e'bossa anezho a gan
 offeren or Speret-Santel, Epail an offeren-se, e rear
 dezho euc zarmoun e laun evit ho alia da henvel eur
 Pab nevez kenta ma hellint, lia da joas an hui a gavint
 an dioua ens ar garg huol ha santel-se. D'ar memes der-
 vez goude creatais e z'eont oll adarte da nis tant Silvestre.
 hag ac'hano e z'eont e procession, var d'hou reuc hag eu
 eur gana ar Veni Creator, d'ar palez a rear anezhan palez
 ar C'hatedral. Neuse e vez lakeot er meaz eus ar palez-
 se kement finit n'eus exom ebet anezhan ebora, hag ar
 Gardinalet a iom eno ho uag gant eun neheut servelic-

rien, eb caout d'arapred ebet gant an diavenez, ken n'ho deves hanvel eur Pub nevez. En astach kenta eus ar palez-se e x'eus sailion hir ha ledan meurbet, er zallou-se e vez great campton bras gant pleuch, er gambr evit peb Cardinal. E peb bini eus ar c'hamproun bras-se, e vez great e'hois camprougon hibon evit ar veleien a vez gant ar Gardinalet. Tac peb Cardinal a hell casa gantian daou pe dri helec evit delec'her compaignonez dezhan heit ha ma vezo evelse er c'hloz. Er c'hamproun hag er c'hamprougon-se ne vez evit oil d'arbour: nemet eur bruc'h eur guele, enn daot hag eur gador heunac.

Ne vez var hep cembr nemet eun or hag a sco var eur pondalez a vez hed-a-led ar zalhoun. Dre an or ha dre ar pondalez-se eo e z'a peb Cardinal diou veich bemdez da chapel ar palez da rei he vouez. Dioc'h an drianvez an orioù hag ar prenecher a vez mansounet oli gant mein, nemet ar re a vez ret da lizet distant evit rei eor ha sclerijen en diabars. En dro d ar palez ma c'ustum ar Cardinalet en eun ocenn eolha evitse evit choas eur Pal-nevez, e z'eus eur pors bras ha chardinou, kement dor a sco var ar pors-se dioc'h costez kear a vez ive alc'houezet ha murlañet, nemet unan ebken a vez dalc'het digor pe diñrenn evit lezel hent da gass bouet d'ar Cardinalet ha gant aoun na deufe mui bennac anezho da glenver ha da reneout dont eunt, mes e kichen an or-se dalc'het digor pe diñrenn, e vez ato eun ir ver mad a c'hoardou. Dre deir armet round hag a dro varnezhio ha unan evel a veler er c'houenchou, eo e vez casset d'ar Cardinalet pe a dra da zibri ha da era, heurion merket zo evit kement-se, ha hep veich e renc beza goardou var al leac'h evit sellet ouz ar pezh a gasser, gant aoun na ve eul lizet bennac etouez. Goude ma vez eat ar bouet en tu all, an armollion-tro a vez adarre prennet ha zoken sellet hep veich dioc'h an drianvez dirac ar goardou; ar memes tra a vez great ive dioc'h an diabars gant unan c'arguet a guement-se.

Epad an tri dervez kenta ma chomont erlec, ar Gar-

dinzel a bell laaat eus dezho ar honet a gueroni, mes mar chomont oaspen tri dervez eb en em glevet da hentel eus Pab nevez, en merket dezho pegement a rouet ha pe seurt huet a drouk da zibet bep pred. Setu an penaos e teu ar Gardinalet a en em deusa pell dioc'h truas ar bell evit ehoas eus Pab nevez. Al linc'h pe ar palez e pelhuc ec'h en em denaout evelse a e halver Conclae, ar pezh a zunt war h ehoas pe leze'h berret, ha keit ha ma chomont eus e lezere e venont e Conclae pe er c'houclae, da lavaret eo er c'hloz. Avelhuc e chomont evelse meur a zunt ha zoken meur a vis evelse ar Pab Pa, seisevet eus an hano, an hini a oa Pab en amzer an Imparier Napoleou kenta, ne oar hanvet neuet goude an na bet ar Gardinalet tri mis-ant-e Conclae.

Aotrouz an deiz ma custom ar Gardinalet en em deusa er c'houclae er lesoum ma ma eus merket, e vez soumet ar c'hloz h dezho evit ar veich guenta da eus leuz dioc'h ar muntin, eun antier-heur goude e vez soumet adarre hag a henn-eun antier-heur all e vez soumet evit an trede gwech. Neuse *Meiz ar Ceremonioz* a dremen dirac camp peh Cardinal en eur lavaret a vouez huet d'ar chapel l d'ar chapel? Da nao leuz eta ar Gardinalet a ia oll da papet ar guez. Eno e vez lavaret adarre offeren ar Speret-Santel hag ar kard nalet a goumout oll en offeren-se. Goude-se e tont var ho le he livrit guez da zeu eus ar pezh a vran bel tremenet etrezho keit ha ma vezont het e Conclae ha neuse e roont ho mouez evit ar veich gae ita da hennel eus Pab nevez.

Ich hui anezho a serj var eun tam paper hano an hui en d'eus e hano a ve choazet, an tamzou paper-se goude beza bet pignet, a vez diastinet oll en eur pot. Unan eus ar Gardinalet a vez targuet neuse d'ha zeusa ac hano an eil goude egue ha da teun an hano a vez var bep hui, an hano-se a vez merket ractel gant eun ad, ha d'ar hui e vez coumet pel ho d'eus bet monezion ha pet muntin en d'eus het pel hui. Evt beza hanvet da Bap e reker caout an diou zredere eus a vouezou ar Gardinalet zo er c'houclae. Ma n'eus muntin ebet ia hag en deus het ar goum-se a vouezou an dro guenta, ar Gardinalet a ia adarre d'ar chapel dioc'h an abundez evit tri ho mouez evit an eil dro er memez tra evel dioc'h ar muntin. Hag an dra-se a guendalc'huit da ober diou veich beudez keit ha ma vezont e Conclae, keit na erit erha gant unan beudez caout an diou zredere eus ar monezion.

Kerkent ha ma en d'eus unan beudez anezho het ar goum-se a vouezou, ar e hussa eus ar Gardinalet a ia da e houlen oullan ha falout a ia dezhan kemeret ar garg a behoi eo het cavel diu. Ma lavar, ia, e e houlenmer diganthan adarre pe seurt hano en d'eus choant da gumeret. Rae aboue pell zo e ma ar c'his d'an hui a vez choazet evit Pab da gumeret eun hano nevez, e memor eus a Sant Per a oar ive ehoarbel he hano gant hor Zilver Jesus-Christ, pa oar ehoazet evit beza ar Pab kenta eus an hui.

Neuse an hui an d'eus het ar goum monezion a

reker da gant, a vez ehoazet d'ar secreterei, hag eus a vez lakeat dezhan an oll gu-stamanchou a zoug ar Pab, da lavaret eo eur zuntouer gant gant gloaz guen, eur houlon rus hag eur gross aour var ho gurre, eur c'houer rus ha ledan ha bevennou aour dezhi, eur zoupika, eur gams ha tro var dro d'ar gams eul ham gant eun eur gorden, eur stel ha varhuc penn-da-henn periez eus ar re gerra, efin eur elap rus hag eur muntin goret a aour hag a veit precius. Lakeat e vez ive dezhan var be vis eur voalen, hanvet gant ar pezh, alalazour ma e ma varhuc (marh Sant Per a teuler he rouejou er mor. Dizeatuc h ar Pab nevez a lata merca he hano var ar voalen-se, ha gant he e custom hui al liziri a scri goudese der ar brel oll.

Epad an amzer-se e vez distanget prenecher ha diron ar c'houclae. Hogen, dirac unan eus ar prenecher e z eus, en d'antrez, eur pondalez ha houlouer en dro dezhi. Unan eus ar Gardinalet, ar Gross douguet en he rae gant Meiz ar Ceremonioz a ia neuse var ar pondalez-se, hag ac hano e lavar a vouez huet d'ar houl bodet var ar ru e ia, ar palez. « Digass a rae d'ho h e eur c'hloz efin beza hui d'eus eur Pab nevez. » An Aotrou Cardinal-ma, pe an Aotrou Cardinal-a hont (ho h ma vez) a zo hanvet da Bap, hag en d'eus kemeret an hano-ma an hano.

Kerkent ar c'houclae e croaz, hag oll glevet Rom lakeat e bole a en da anant dro guez e z eus ehoazet eur Pab nevez, evit ren an hui en hano hag e plas hor Zilver Jesus-Christ gant Pab Dour. Var goum-se ar Pab nevez, gasket evel a ma eus mar ket bremae, a zistro d'ar chapel hag a ia an zera var ehoazet eun ar re gerra d'rae an avel, eus ar Gardinalet a deu an eil goude egue da reza dezhan, evit ar veich guenta an ehoazet d'ar vikel Jesus-Christ var an dour. Da guenta, eo en em eun d'antrez d'an d'antrez dirzhan, ha goude e pignet d'ar gross a zo var he drouk ha d'he zorn, pa zavont en ho zorn, ar Pab nevez a re dezho a he hui ar pezh a beo h. Neuse, (an dervez-se memez pe an dervez varhuc h) ar Pab nevez a ia da eur chapel all hanvet Chapel-Sixt hag eus ar Gardinalet a deu adarre da zantoua di adan ha da bikel dezhan evel m'ho d'eus gant d'ja e chapel ar c'houclae. Ac hano ar Pab nevez a vez douguet e roezano var eur gador voutous-moug da hui Sant Per, ar vrasa hui eus ar bed.

Bel in her guet ne h eritout, eun river bras a vouezou a gan an antiphonen. « *Te es Petrus etc.*, Te a zo Per, da lavaret eo roan, ha var ar mean-se me a zo va hui, hag oll galloud an hui an bello hui e ken anet a beun aouda ».

Eur veich eritout dirac avel Sant Per, ar Pab nevez a ziken dirac ar gador var hui an droguet, hag a pom eur pennadec da hui, var beudez he zantou. Goude ec'h azez adarre, hag evit an trede gwech ar Gardinalet a ia da zantoua dirzhan, ha da bikel d'ar gross a zo var he drouk, d'he zorn ha d'he vizach. En dro-ma, an houlmer all eus a Rom hag an nobles a ra ar memez tra evel ar Gardinalet. Epad an amzer-se

bras evit ma c'helje muioc'h a dud evel assemblez an oferen. Drema mar carer sonjal penaus epad daou zervez ha diou nozvez, var guement hent a gundo di, a vez tud o vont evel ene procession, ep distag ebet; mar sonjer penaus, epad an daou zervez, adalec peder heur dioc'h ar muihin bete treizdeiz a vez oferennoù ep ean, hag a vez leon chek da heplon an iliz, ar pare bras hag an oll frankizennou zo var he dro, petra bennag ma za ar beleirnet ku l dre an ho devez evel an oferen ha great ho devotion, mar sonjer pet mil a ch evel eno an oferen var eun dro, e c'heljet toull da c'houzout an niver eus an dud a vez eno er pardon-ma.

Evit an devotion, pardon Rumengol, ne d'eo ket evel euz a bardonn-all da bere o za aho ha ne ouzout ket evit petra e zeuit, a ra evit ho siyadar, evit gullet ha beza gullet. Mar da nuan bennag er c'hus-se da Rumengol, an niver anezho so l. han Ama e c'hoar pephin evit petra en em laca en hent. Ama pephin en deus eur c'hras bennag da c'houlen. Bez'en deus eun zom, eun anken bennag hag a ra poan dezha. Bez en deus, var he gorf pe var he speret, eur goul' bennag, hag o za da c'houlen ar pare. Marteze en deus bet eur c'hras hag e za da drogareat he vadoberourez.

Evit gouzout e zeat di dre devotion, en avoalc'h gullet an dud a vont a vandennou, dreist-oll en noz, lod o c'ann eur c'hañtic pe eur vers e vot bennag, lod o lavaret a vouez luell, ar chapelled pe ar cozera, tud all avoalc'h e hoar o vont en noz-fart ha nuan, ep lavaret gwer eus den diare hen ha var gorf ho roched, eur velen pa eun dorn hag ho chapelled en eun dorn-all, a peh beal an hent ep eun dorn. Avoalc'h o ve an gullet, degouezet e Rumengol, lea an avelou en no daou agad, tud al a lammounguez pen let var ho zal ar anians merket var ho lizach. Lavaret a rafet oc'h ho gullet setu aze bugale hag a zo dent a heb evit gullet ho main vad ar ger a zo gant. Nag a be e benn a gafeno ar parlon eus ho fec arjon. Ne va ket eus niveri ar c'houffessionou a vez great eno epad an dorezoù-se. Dressed e ve e hoar niveri ar c'houffessionou, rag ouzpen ar re a deu an da dostat eus t'hoar ar bougen, ez eus eus hag a ra da gofer e ho farrez arrog en em lacat en hent. hag ar re-ma, a gredan, eo en em guemer gullet. Stag e veler eno and dent var droat ha var iun, eus a seg, daouzeg, peuzeg lea hag ouzpen, evit receo ho Doue en iliz Rumengol.

Er bloa-ma 1805, ar pardon so bet eus ar c'haera. Tud bet enha ep niver, hag ar feiz, an devotion o deus kuzet ar beleirnet a iua skuerus. An Aotrou'n Escop en deus tronet eno deus ar pardon evel mara en he gatedral d'ar gouelioù brasa. An oferen bred so bet canet gant an Aotrou Peijant, person Castellin. An Aotrou Cugant, person Scrignac, en deus prezet. Bez'er eno beleirnet a guement corn so en escop.

Pardon Rumengol so eun testen e c'hoas ben ar

feiz etouez ar Vretonnet, bez ez eo eun testen eus ho fians o Mam Doue. Ar Vere'hez ive a ziskuez e plij diu devotion Breziz evit al leac'h santel choazel gant, rag en em blijout a ra o ranez eno gant languentez he madoberou entrez-ho. Dre ma cress leiz ha fians an dud, e cress ive an niver eus ar grason a ro bep bloa. Her gullet a rer dre an testen eun jom eno varlerc'h ar beleirnet, hag a dra eus ne ana-verer nemet eul lodennig vian eus ar grason a receiver e Rumengol.

Ra guendalc ho ar Vretonnet da gaout fians er Vere'hez ha da zont d'he bizia d'he si, iua ra guendalc'hint da zont gant feiz ha devotion, evit ma c'hell ho mam dener ho diguemeret mad ha rei dezho ho goulou.

G. M.

BRUD AR ZACRAMANT MEULET.

I.

Lestr Sant Loez.

"*Hez diouallu, Aotrou, beuz a reomp*" a grie gant spout an Ebestel en ho bagk war var da vont da goll. Evelken en a lavaret, gant eur feiz krefoe'h, a vad, Roue Sant Loez, kristen deol evel ma oa brezelour kalonk. pa gounnare ar mor a euz he lestr en he zistro diouz an douar Santel.

Sant Loez, roue Bro-C'hall naved en le hano, gondo beza rezet fur pep tra en he rouantelez ha trec'het ar Zazon e meur a engann, fellet oa bet d'ez an mond d'ez Douar Santel e Palestina eud he zifenn rag ar Zarramed — An Douar-Santel a zo he ar lizer en gouech all pelec'h he Zolver Jezuz a c'houzavaz he dizon pe he c'houzavaz hag a varvaz staget eun'h ar groaz evit-hon dasprena gant he c'load. Ar vro-hont a oa bet kemoret gant ar Zarramed, tud knz ha eradez eus a roenn ann Arabed, hag ar gristenien gasket fall gant-ho, ken ar re a joume er vro, ken ar re a zene d' da zampred meanhez he Zolver, eleiz anezho zoken na bet lakeat d'ar maro dre na fel e ket d'ezho dizec'haat ho feiz. — Goude eur brezel hir ha heac'h uz Sant Loez a zistroe d'he vro gant he zoudarlet pa skoaz he lestr var ar roc'hier a zo e kichen eud euz Kyra (1).

Epad eun noz teral e oa, ha kemend him a ion el lestr, diburet e kre z he gousk gant ann taol a lammaz var ar strad a leusket eor roue'naden. Ar vartuloded, kollet ho skiant gant-ho, a joume distach a-grenn heb gouzout petra ober, ar rouanez hag he bugale a leue hag a voela dourek a kridi ez oa dent ho amzer direza, nemet Loez Vrenin (2) pa res.

Kent kuitaat portz Sant-Ian-Akra, ar roue en doa lakeat

(1) Euz Kyra pe Chypra so e mor ar Zarramed, pe mor Kreizad (Mediterranée), test da vro Egypt ha d'an Douar-Santel.

(2) Loez Vrenin, pa ar Vrenin Loez da lavaret eo *Ar Roue Loez*. Hez tud hoz a res peurlieus *Vrenin* eus ho roueou. Fellet eo bet d'in lakeat ar goer-se en skrid avelhoun da viret na ve ankonnet a-grenn gant an dud a vrenin.

da zveš, e kaerz leac'h al karr, eun telt golnet a zra hag a soun, ha dindan-hañ, eun Aoter a va hepred dalc'hel ar Zakramant eun-hi, heleien o pedi en he e-tichen da hepred. a' soun he-unan a zroc aliez d'he zarempred.

Pa zgoraz al lestr, daut loez, reuz tu sioul he gaton
e kreiz ar strahl, en pin stembaz il an daoulon e-c'hoaz ann
foier, a c'houlen il an foierou Doue gant car fuzians
traz, truez eril he goevrevezourieou. Tud all en em
e kroumiz liomad en dro d'ezhan hag a lakeaz ho jedennou
e ouez gant he fin

An Votroun Krist, herbeut ha ma oe pedet gant eus
 fed stard, a c'hroue neuennaz d'ar mor ha d'ar ec'hier
 er vech e hoaz evel m'hen doa gret var mor Genez-
 reth (1). Al lestr, a zalc he en ban erouer an douar hag ar
 mor en em dennaz anezhan he-nuan divar ar c'herrek
 hag an douar a bannec'az da vont tre evel pa vize bet stou-
 flet ar roue h.

Astregon, pa strinak an deuz, con enklask piz a oe
grat ha guelel a c'rad neuze ex oa bet freuzet eun darn
euz ar c'hoadennou hag ex oa ghek da gred) e trufe al lestr
da negete con-holl-d'ant-dial¹ pa vize var ar mor doue.
Lik-se, pennou ar vart-blokel en em leheaz da bidi ar
roue da zont en eul-lestr all, breo hag he dud. — « Doue
ra vuz, » a respontaz ar breun, « Doue ra vuz na rafen
« evrel-se² ! » Peb unan a gar he vuhez kement hag e ra-
« me, ha maez d'ezan al lestr, pemp he c'huere li kant
« den a zo charz a feho d'ezho he ziczel we ha red e
« vuz d'e-ho ehoen en euz k'piz betek e kavint an tu
« da zister en ho bro. La hec'h a vuz gant ho. Nan,
« goul en gan-en lakaat e d'ourn an Astrou Doue ra
« habet hui ar roueaz, ha re hon tri haguel, eget
« betz k'piz d'euz g'rauz ker hec'h³ ! »

In Antou Doue a roazhe verrouz d'eur Gwenn ker
krenez ha ker kalonnek. Ieztr Sant Loeiz hen d'ingaz
laer hen, he dud hag he ac'her-er beteg Bro-L. hag, ne
bet ket heb ankennou nevez a vad. Pa nent pel or ti eo ho
hent eur gouezantez a voa gwarz allistr hag ho lekeaz
adarte var var da vont da gull. Ar euzer Santel en em
erbedaz d'one a ana oa buaz da ober, d'ann hien a oar
gouez kement d'an avel ha d'ar e hommonn (2). Ha Doue
en eoa lelet d'ezhan armoù diou vech feiz ha gouez-mad
he zerc'hier, d'la varet eo. Hisk goulet hag er nent
krenez artole'h, a gwarz mad ho gopraet en euz doare

(1) Arabad eo lavaret *Jenezareth* evel ma ra peurlenna ar
challoued, henta *Jenezareth* (*Jenezareth*) evel m'ed lavaret
er mason hebreek, grekianek ha latin.

(2) Kuumu, ar c'houson, ar goumon, hervez ar reolen ha
jodel a kaver ar c'housmon er gerizad

entlammuz meurbed. Ne ez ket peure'hreal ha badon
gant Sant Loeiz, pa zioniz ar mor, daoust da venet ar
variololed a ra holl o c'hedal he velet o kounari gouz-
oc'h gouez. Abao neuze al listri a leaz kler arzoeg ha
port a rejont a kear an dourciter eac'h (Angus-mortier)
e Bro-C'hall, hep maou pa tro fall ebod

Hag a sel d'e hoc'h braman kennever, va mignoned, va kazel da rei da anouti d'hoc'h eus memez beuzad, am eus bet o skriva e brezoek ann diskrevel pe ann huior a zo amon d'egent? Ne d'eo ket arrezrad hel lavaret, a gav d'in, en eur geloeen (pe gazeien) hag a zo gread, ken dre garantez evid Doue, ken dre garantez evid ar vro, Setu cila petra a zeuz d'in em fenn.

Hon Aotrou-Jezuz-Christ, a lavarez, o c'hoeledi pe
o rei penn d'ar Zaeramanl m'eleit.... = Setu ar bara a zo
diskennet euz an Nenv. — An lumi a zebr ar bara-re a veza
da viken = Estallimussa komsoù? Abao ma oeil bet
klevet evid ar vech genta e veler e pep leac'h ar vuhez
o tiken euz euzon deul, dre vonez ar betek, pa zigenta-
sont ar Zaeramanl, hogou euz dra ha ne zougjer ket
avoalc'h en-hi marteze, an lumi-man eo. — Hor Salver
Jezuz eo a laka da veza ar poblou etel ma laka da veza ar
c'horlou hag an enrou. An Aotrou Doue a feil d'euzhan ha
bedfemp evid ar vro e pehini hol lekeaz da e heneil.
Hoc' gupraz a ra er gair vro, — er vro euz an Nenv, —
hag avechou er holl-man-zoken, euz ar mad a reomp d'hor
ben euz an douar Douz oc'h, Kristeniez vad, da zara-
nredi ho Salver pa zez kuzet e Tabernacl an Aotrou, ha
neuz e e'loulennit digant han grasseu elou evid hoc'h
hag evid ho vad. — Mad a ra evelse' kendalc'hit ben ober
lag her gail mu-oc'h-man! hogou ho pezet koun aliez
da bidi evid Brez, ho pro muze ezel. — Gand pebez feiz ha
gand pebez fiansa ez eo red ben ober, an daskroel e
mao'c'h, a panvez lenn amañ den diskouez apla, m'arbed.

Pa ne an Eñterel e bagih Sant Pre, an bouennou o
sozel bras-oc'h-bras gant ar gual arne, breza a rejont
spontel-tre dre ma velent Jezus kousket sioul en ho
e-belen kousket eo en em herelep gis, kouls lavar-
ret, e Sacramant an Votere — Gathomp aezhan d'hor
skoazia, goure lemen a ra d'an avel ha d'ar c'hommon,
hae an amzer gaez a zeuio adarre.

Rak-se, va e' benvoia grisen. mar deute da groza cu
dro d' e-omp enebour: en bon ene pe enebour: en hor dro.
ra vzo bepred stari-oc h-lard hor drans er skozel
galloud a Zene, beomp sonj alto cu a *Leur Saint*
locus !
CHARLES A VIO-GALL.

GUERZAN ITRON-VARIA-AR-ZALET

EIL PENNAD

- Lavarit d'comp-ni, bugale,
Fetra ho peuz gwelet du-se,
Du-se war menez ar Zalc,
Pa vrec'h o tircall ho loened?

- e. Enn skilríðinn vras d er sanna

- A velomp a-bell da gheuta,
- Ag e kreiz, Lerkent, pa sellomp,
- Ean Introm gær-gær a velomp.

- « Attenti op vat our men braa,
« It tal ar feantren, tint d'ar vous.

- Jetzt ziehen wir 1-1 parat
- Aber er leuchtet doch! Bet.

- * Gard e daouarn e talc'h e Bern,
- * Ag erel beuzet en ankenn,
- * Beuzet en ankenn ar vrasañ.

« An Intron gaez a voel kenna »

— Lavarit, d'comp-mi, bugale,
Petra e deuz an Intron-ze.
An Intron-ze d'eo'h lavaret,
Kentra ma e deuz ho kaset?

— « Tosant in, va bugale,
« Bezi! eb non aruz-on-me
« Deut on » emez, « da z'as,
« Da z'as d'eo'h var e helou braz. »

— « An Intron gaez a zav neuze,
« A dosta muz-onp, an ve,
« Ard eset g'at e drom kor mad,
« Ni a va d'e e lavout mad »

« Neuze, o krouez e v'rae'h,
« Ag ar h'ober e zoll dar e'e h
« E krouz ouz e p'ed doue-ma,
« En eur voela e red ken a »

— « Va bugale g'he, » emez,
« Lavarit! Imit fohl, ep' fah,
« E ya va M'hi d'eo' e Galt za,
« Ma ne zistro bre e n'eo »

« Ia, lavarit! d'ant fohl kor
« E ma e n'eo z'ar e f'rae'h
« O vont da go-zeza var e b'rae'h,
« Ma ne ra b'rae'h pa jeti »

« E v'rae'h pell-ze » a zo save
« Hetez-ea e var em beuz m'he,
« Gal e' g'at m'he b'rae'h e d'eo' her
« Mes n'eo ma e'v'ed en ober »

« A! va foh, » e' f'rae'h
« A ze d' f'rae'h e' f'rae'h
« A sel e' f'rae'h e' f'rae'h
« Lezel da vont e z'ar e'v'ed »

« O va fohl kor ma b'rae'h-ze
« P'edhont a b'rae'h e'v'ed me
« O k'rae'h e'v'ed e'v'ed da b'rae'h
« G'at e'v'ed e'v'ed e'v'ed »

« Deuz an oz e'v'ed e'v'ed
« P'edhont a b'rae'h e'v'ed me
« A b'rae'h e'v'ed e'v'ed me
« E k'rae'h e'v'ed e'v'ed me »

« A! k'rae'h e'v'ed e'v'ed me
« K'rae'h e'v'ed e'v'ed me
« B'rae'h e'v'ed e'v'ed me
« B'rae'h e'v'ed e'v'ed me »

« K'rae'h e'v'ed e'v'ed me
« K'rae'h e'v'ed e'v'ed me
« B'rae'h e'v'ed e'v'ed me
« B'rae'h e'v'ed e'v'ed me »

« Va fohl, penaz e v'rae'h
« Ar gouez h'eb'ed e'v'ed me
« Da z'ar e'v'ed e'v'ed me
« A d'eo' e'v'ed e'v'ed me »

« A d'eo' e'v'ed e'v'ed me
« D'eo' e'v'ed e'v'ed me
« Ag ar pe'z a zo g'at e'v'ed me
« D'eo' e'v'ed e'v'ed me »

« Doue a zo k'rae'h e'v'ed me
« E k'rae'h e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Va fohl, penaz e v'rae'h
« Ar gouez h'eb'ed e'v'ed me
« Da z'ar e'v'ed e'v'ed me
« A d'eo' e'v'ed e'v'ed me »

« Da d'eo' e'v'ed e'v'ed me »

« A! an oz e'v'ed e'v'ed me
« K'rae'h e'v'ed e'v'ed me
« Te, t'ar e'v'ed e'v'ed me
« G'at e'v'ed e'v'ed me »

« Nan, na g'at e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« N'eo' e'v'ed e'v'ed me
« Fors e'v'ed e'v'ed me »

« Ag ar leze'v'ed e'v'ed me
« Penaz e'v'ed e'v'ed me
« Ma' e'v'ed e'v'ed me
« An z'ar e'v'ed e'v'ed me »

« Alaz! va fohl e'v'ed me
« Leze'v'ed e'v'ed me
« A g'at e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Beza e'v'ed e'v'ed me
« G'at e'v'ed e'v'ed me
« Pa' e'v'ed e'v'ed me
« Pa' e'v'ed e'v'ed me »

« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« An z'ar e'v'ed e'v'ed me
« Ag ar leze'v'ed e'v'ed me
« Leze'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« G'at e'v'ed e'v'ed me
« Sko' e'v'ed e'v'ed me
« Sko' e'v'ed e'v'ed me
« En a'v'ed e'v'ed me »

« G'at e'v'ed e'v'ed me
« Petra e'v'ed e'v'ed me
« G'at e'v'ed e'v'ed me
« Ma' e'v'ed e'v'ed me »

« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« Te'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Pa' e'v'ed e'v'ed me
« Pa' e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« G'at e'v'ed e'v'ed me
« Te'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« Da'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Alaz! e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« Ag ar leze'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Pell e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« Ag ar leze'v'ed e'v'ed me
« G'at e'v'ed e'v'ed me »

« Ag ar leze'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« Ag ar leze'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Var an z'ar e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Ar pe'z na v'rae'h e'v'ed me
« Debet e'v'ed e'v'ed me
« Debet e'v'ed e'v'ed me
« Debet e'v'ed e'v'ed me »

« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« O'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« Ag ar leze'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« O'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« O'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« O'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Rag ar vent e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Doue e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« Ag ar leze'v'ed e'v'ed me »

« Ind e'v'ed e'v'ed me
« Ar pe'z e'v'ed e'v'ed me
« Mes ar leze'v'ed e'v'ed me
« Doue e'v'ed e'v'ed me »

« Ar pe'z e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Mes e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Ia, e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Da'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« G'at e'v'ed e'v'ed me
« Re'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Doue e'v'ed e'v'ed me
« A'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

— O'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
— « Va b'rae'h e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me »

« Doue e'v'ed e'v'ed me
« G'at e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« Ag ar leze'v'ed e'v'ed me »

— Lavarit a'v'ed e'v'ed me
« Ma' e'v'ed e'v'ed me
« E'v'ed e'v'ed e'v'ed me
« Lavarit e'v'ed e'v'ed me »

— Ag ar leze'v'ed e'v'ed me

Be'h zlavarez d'ez c'hoaz
— « Va bugale, ra gleva ta
« An oll bobl kristen kenna-ma. »

« Neuze » eme an daou vugel,
« An Intron gae ze » lezel,
« A bign d'an nee h'ga id ar menez,
« A m' d'e heul a bign vez. »

Kerzet a ra, sonn en e zao,
« Divar vleichen ar gheot ker brao,
« Ne ra neinez evel riska
« Divar n'ez, eb e d'ega. »

« Didan e zrell, dro ma vale,

« E tiyoun bokedou koant tre;
« Ag eur sklergeni gae meurbed
« En dro d'ez a reu bepred »

« Var lein ar menez armet,
« Eur zeli ouz an Nee e denz graet,
« Ag eur zeli all ouz an douar,
« Ag e sav neuze en var »

« A ker buan all e guelomp
« Evel o leiz aruz-omp,
« E fenn da ghenet, a goude
« E diou skouz, e c'horf ag oll tre. »

« Eur sklerder gae a zo chomet

« Var e lerc'h, pa ef-t leuzet,
« Mes ar sklerder gae-ze ive
« A ya da netra eb dale »

« Na, eir poud, a zo manet
« Da zellat e an nec h' souezet,
« Ag e listrozomp poula-ze
« Da vessa e'z tout anlarre. »

— Setu a-ze an danevel
O denz gae e entap an daou vugel
Euz ar pezh o devent guel
Var menez santel ar Zellet.

(Aden eiz dez eur pennad all.)

Hann ar Zent evit ar Sizun-ma.

Dizad 25. — Trede goude ar Pentecost. Ar galon
Sac a Jesus. An Iis a ra ar gouel ma evit echu
mervet ar Sacramant. E Sacramant an Ader Jesus
a jom ganeomp beto liu ar hed, hag he galon e
deus hor e haret beteg ar liu.

Dizad 26. — Sant Iad ha sant Paul, merzerien
Bredour ouz hag oterien eus a armo Julian an
apostat pe an nac her-Doue. Ho e habten a lakeont
da c'houm ar Victor, oc'h he laca d'he gouteu di-
gant ar gwr Doue. Terentian a reas ho dibenna dre
ne felle ket dezho adori an Doueou faos, hag o velet
ho enot achi en em droas he uvan oc'h ar gwr
Doue.

Dizad 27. — Sant Irenae Escop a Lyon ha mer-
zer. Servet en deus traou euz a enep an beretiket.
Gral en deus beacheu euz mad an Iis. Labet oue
d'ar maro abalamour d'ar feiz. Naontec mil kristen
a Lyon a voue m'izeret da heul ho Escop santel.

Dizad 28. — Sant Leon, Pab, eil eus an
hano. Lahourat a reas da gac'hat euz an Iis. Dri-
danna oue eur e hont e Constanti opl. Bez evo tad
ar beorien hag an oll dud monec.

Dizad 29. — Sant Per ha sant Paul Eustel. Maro
a daou apostol bras-se eo a veebren arto. Sant
Per, m'ead lont an Iis, a voue staget oc'h eur
guas, he benon a an traon. Sant Paul a voue e-
bennet er maro a guer. Euz Iis so e plas merzerien
pep liu eus an daou apostol santel.

Dizad 30. — Mervet a za i Paul apostol. Evel
ma real neac'h dretist peptre gouel Sant Per, dro
ma zeu sant Per prius an Eustel ar c'henta pap,
m'ead e rer eus a sant Paul doctor ar gentlet, ves-
sel dibabet gant Jesus-Christ evit douguen he hano
drag oll boblou an douar.

Dizad 31. Gouere. — Eisevlet sant Iad vaderour.
Iis euz eus an abalamour ma rer vare boas sola-
nte gouel Per.

KELEIER

At lez-arn (euz d'assise) a zigoro e Kemper an 3 a
eiz gouere. An Aotrou Hye, Ater e lez-arn Roazon,
a e pens an diare-ma.

Setu amu hanoion ar jureet.

An aotrouez Frances-Mari Durand, euz a Landerne,
Joseph-Mari Bergot, euz a Blouneour,
Joseph-Mari Boucher, euz a Landerne,
Stefan Treguer, euz a Blouneour,
Renan-Mari Marcise, euz a Vrest,
Isidor Dyr, euz a Voutroulez,
Ion-Lois ar Guern, euz a Blouneour-ar-Faou,
Iad-Glenda Gaouac'h, euz a Grozon,
Paul Gue-Vilneuf, euz a Lesneven,
Charles-Arion Potocel, euz a Landerne,
Gustav Croe, euz a Landerne,
Frances-Mari Rivet, euz a Audern,
Frances-Ivon Pehavari, euz a Bou-Croas,
Charles Loiz-Mari Terriot, euz a Landerne,
Loiz Caradee, euz a Vrest,
Loiz-Theodor Gouere, euz a Sant-Herain,
Frances Basti, euz a Vrest,
Denis Robou, euz a Lanvignen,
Mikel Costen, euz a Elliant,
Charles-Huac'h-Alf-Colas Ar Vouden, euz
a Blouneour.

Frances Derrien, euz a Lennon,
Julian Blanchard, euz a Verne,
Lauranz Harzer, euz ar Fou Hez,
Per Kernaouedon, euz a Blovan,
Alexandr Sauton, euz a Coat-Méal,
Iad-Lelestan-Mari Joannec, euz a Voutroulez,
Jory Prouhet, euz a Melgren,
Olier Sanquer, euz a Sizun,
Loiz-Mari Ar Nons, euz ar Glastel-Nevez,
Paul de Guesbriand, euz a Lanvignen,
Herri Ar Bras, euz a Venec-Cap-Sizon,
Guillon-Loiz Cornec, euz a Blouneour,
Ivon-Per Cochemec, euz a Sprezel,
Paul Pochard, euz a Guerdier,
Silvan Peyrou, euz a Guemperlé,
Corintin Ar Boes, euz a Sant-Yri.

Eiz deiz her plas ar re a varefe

An aotrouez Theodor Lebars, Loiz-Magloar Sarron
Frances Iad, Amado Guyet, ho tevar euz a Guemper
G. M.

Redadegou kazeg e Montrou ex. — D'ar 10 a viz gouere.
Da zeg heur. — Keuta redadec. — Eur pris a zeou e hant

lur, eur pris a antercant lur. — *Eil redadeg.* — Eur pris a zaou e hant lur, eur pris a gant lur. — *Goude creis-deiz.* — *Kenta redadeg.* — Eur pris a bemp cant lur, eur pris a gant scoet, eur pris a zaou e hant lur. — *Eil redadeg.* — Eur pris a zaou e hant lur, eur pris a gant lur — *Trede redadeg.* — Eur pris a bevar e hant lur, eur pris a zaou e hant lur, eur pris a antercant scoet, eur pris a antercant lur — *Pederzel redadeg.* — Eur pris a bevar e hant lur, eur pris a antercant scoet, eur pris a antercant lur — *Pempet redadeg.* — Eur pris a zaou e hant scoet, eur pris a gant scoet.

D'ar 17 a viz goude. — *Kenta redadeg.* — Eur pris a zaou e hant scoet, eur pris a gant scoet, eur pris a gant lur — *Eil redadeg.* — Eur pris a bemp cant lur, eur pris a zaou e hant lur, eur pris a gant lur. — *Trede redadeg.* — Eur pris a bevar e hant lur, eur pris a zaou e hant lur — *Pederzel redadeg.* — Eur pris a zeis cant lur, eur pris a gant scoet. — *Pempet redadeg.* — Eur pris a bemp cant scoet.

Er foar veon, e Montroulez, a leverer ez oa pevarzet cant penn kezeg. Eun niver bras anezo so bet guerzel.

Ne deus kon brud brema er c'harlennou nemet eus eor marc'h dispar, hanvet *Gladiateur*, d'an Aotrou Lagraroj. Ar marc'h-se en deus gouezet a reded ar pris bras e Bro-Zaoz, hag ive ar pris bras e Coat-Boulogn, e kichen Paris, da lavaret eo en deus gouezet d'he veistr meur a gant mil scoet. Ar peiz a ro mui brud d'ar marc'h-se eo dre ma zao eur penn kezeg a Frans eo en deus bet ar pris bras e Bro-Zaoz, ha kentoc'h oa peurlusa kezeg Bro-Zaoz a c'houeze ar prizioù bras e Frans.

An Aotrou Rogel, professor er scolach dalc'het e Kemperle gant an Aotrou Belloc, so hanvet vikol en Tre-voux. G. M.

Guech-all pa zizolas Christof Coulm ar hed nevez, (an Amerik), evit lacat tud ar vro pere a voa anterc'houez da zenti oc'h ar Spagnolet, e reas aon dezo oc'h ho gourdrour da zistruja al loar. An dud se o doa eals a respet evit al loar hag ar stered. Coulm a voue o tlie al loar en em guzet, e tlie beza eun eclip loar uuan an derveziou varlerc'h. Lacat a reas eta lavaret d'an dud c'houez. « Ma na zentit ket oc'h al lezeunou a roan deoc'h, an novez m'an novez d'an heur m'an heur, me a zistruja al loar. » P'oa deus an heur merket gantha, setu e guirionez al loar o coll he sclerijen. hag an dud gouez o tont abrez en eur grial da gant Coulm oc'h lie bili da lezel gantha ho loar hag e rajent kement a garje.

Eun dra hanvet oc'h kementse a zigouezas ive er C'hanada pa voe komeret ar vro-se gant ar Francizien. Tud ar c'harter-se a voa ive anterc'houez ha ne selle nemet dezo plega. Eur respet dreist o deus evit eur ster vras so eao, hanvet brema ster sant

Laurans, hag a ro dour dezo evit ho oll izornou. Eur c'habiten soudardiet en em zervichas a guemense evit dont a denn anezo. Lavaret a reas eta dezo : c'hu ne ouzoc'h ket peira eo gallout an li n. a goms ouzoc'h ma na zentit ket ouzoc'h iziken me a lacat an tan e dour ho ster vras, hag a rei deoc'h mervel gant ar zec'het. D'oc'h tu dirazo e laca digas dezan eur sail-lat gant ardant, (ar gum ardant abars ma ve roet lie dezan so ovel dour) lacat a reas d'oc'h tu an tan enha hag ar saillat a voe dervet ker luan. An dud c'houez pere a grede mad oa dour en doa dervet, o devoe aon, ha ne gredjont mui eo em zavel a enep eun den en devoe eun eveler gallout.

En eur barrez eus ar guer a Londrez ou tennet n'eas ket pell eun nebeut m'ar bez eoz eus ar vered evit gailout sovel bezaou nevez en ho leack. Uuan eus ar fabriket hag a zo he vicher baraer pe boulanger, en devoe izom da lacat eur pave nevez en he forn, hag a guemeras evit kementse eul loden eus ar m'ar bez-se. Setu eur pave nevez gread er forn, ha poazat mad a reo ar bara varnez-han. Mes en derveziou varlerc'h, uuan eus an hostizien, eun utron, o seilet oc'h he bara d'oc'h an diuan, a velas oa merket, ha merket mad er greunneu, eur penn m'ar ha daou ascorn a groas. Setu aon pe zaoz d'iz o libri eus he bara. Ar brud a guemense se voue ket pell evit mont eus an eil ti d'egule dre ar c'harter, hag ar re a guemere ho bara eus a d'ar fabriket baraer, a gawe oll diudan ho bara ar memes mere, eur penn m'ar ha daou ascorn a groas. Me ho les da zontal hag a gentichen a voue gread er c'harter-se divar benn ar bara merket. Ne voue ket pell goucoude na voue anavezet ar vironer. Ar fabriket baraer en doa aket ar m'ar bez var ho dres d'iz lavez he forn, hag evel ar veneter-mean a gulum peurlussa k zella eur penn m'ar ha daou ascorn a groas e penn ar vein-bez, ar re a voa lakel ama d'ober pave a zougue ive ar m'ar bez. An tont lakel varnez-se da boazat a guemere ar mere-se pehini a jomv apla da velet er greunneu diudan. Pa voue gouezet o kementse, tud ar c'harter a zinnuas ho strafuil, mes ovelto ar paour keaz fabriket baraer a gollas he oll hostizien. G. M.

PREZ AN'EB.

KEMPER ST — ERRE		POET NABAT. — 13 ERRE	
Guizis	44 lur, 71 c.	Guizis	45 lur, 27 c.
Segal	8 lur, 01 c.	Segal	8 lur, 38 c.
Eiz	7 lur, 47 c.	Eiz	6 lur, 55 c.
Ed-du	2 lur, 83 c.	Ed-du	44 lur, 00 c.
Kerc'h	7 lur, 40 c.	Kerc'h	7 lur, 00 c.
Avalou-douar	3 lur, 41 c.	Avalou-douar	2 lur, 38 c.

Ar Gerant. AN. DE KERANGAL.

KEMPER, MOULET GAND AR. DE KERANGAL, MOULET AN ESCOFF.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Eun Abonnement d'ar Gaseten a goust :

Evit eur bloaz	DUOD SCOUT
Evit e h'ar h'ar miz, ...	ELG SCOUT
Evit tri miz, ...	LI DUEK BEAL
Eur gaseten ebien, ..	BAOU VETALC.

Ar bacowant a dle beza great arnog caout ar gaseten.

ALIOU.

Ar serijou a ve c'hoant da lacaat er gaseten a dleer da adressi olli d'an Autrou MONNET, Belec e Kemper.

Ar pacamanchiou a dleer da adressi d'an Autrou SALAUN, ebien. An aboumant a guement e li an Autrou SALAUN, librer, ru Kercon, e Kemper.

KEMPER, 1 Gouere 1865.

*Maoutecet des ha bloas abaoe m'eo bet hanvet da
Bap ha lakeat var he droun hom Tad Santel Pi,
naret eus an hano*

(EIL PENNAU.)

Hez Tad Santel ar Pab Pi, naret eus an hano, a zo gaset e *Singaglia* en Itali, d'an 13 a vis mae 1702. Pa oue badezet, e oue roet dezhan an hano a Ian-Vari. Ar C'hount Jerom *Mastai Ferretti*, he dad, a ioa eus an onblans eoz eus ar vro, ha, pa ehanaz Ian-Vari, e oa mear e *Singaglia*. Ar Gountez, he ram, a ioa eus ilroun eus ar re devota. Lacaat a reas he olli zourer da zere he mab e donjans Done ha da ziski dezhan abred he greanson. Hema n'oa ket c'hoas c'huec'h vloas echu pa oue kemeret ar guez a Rom gant eun arme a Francisien, hag ar Pab Pi, c'huec'h-vel eus an hano, casset evel eun prizonier d'ar guez a Valans en Danphine, kement-ma a erruas er bloas 1706, eu amzer ar Revolution vras a Frans. Neuse, mam Ian-Vari Mastai a rea dezha lavaret beindex, goude he bedennou dioc'h an noz, eun *Bater* hag eun *Aze Maria* evit an Tad Santel Pi VI, ha goude e rea dezha ve peli evit ar Frans. Hag ar pantrie bihan souezet a guement-se, a lavare : « Mes va mam, ar Francisien a zo tud fall, p'ho d'eus casset gantho hon « Tad Santel ar Pab evel eun prizonier, perac eta « pedi eritho? » — « Va mab, a responte ar Gountez, « naret arnoc'h a-ze a leger h'ar hor b'eus kon da bedi « evit-ho. Hag onspen n'e ket ar Francisien eo a zo « caos mar d'e ma ar Pab er prizon ; n'eus ken caos « eus an dra-se nemet ar re a zo e penn ar c'hout- « nant e Frans » — « Ret eo ive pedi evit ar re-se, « a e hontenne anar ar fuguel mome? » — A dra zur, « a responte he ram daoust, hag for Zilver Jesus.

« Christ n'en deus ket pedet arac mervel evit ar re « ho devoa her staguet eus ar groas. ? » Setu aze ar c'hentellou caer a roe mam Ian-Vari Mastai d'he mab, p'edo c'hoas hema en he guenta bugaerch.

Pa oue deuet d'an oad a zaoueez vras, Ian-Vari a oue rasset da seach *Volterra*, en Toscan. Ne oue ket pell eus na c'hounezas calonou he gamaladet hag he vistri dre he zousder ha dre he aket da studia. Eun Jodi oa guetlet peger buhan e teske. Er bloas 1810 e teuas da *Volterra* eun den eus a Paris, carguet, a bers an Impalaer Napoleon I, da velet peozas e z'ea an traon ebars er scolach. En amser-se an Toscan a ioa a rindan galloud ar Francisien. An Autrou-se a oue ker souezet dre ar respontellou a roas d'e-zhan Ian-Vari Mastai, ma lavaras goude d'aa him a ioa e penn ar seach « Setu aze eun den iaouanc hag « a zelo pell, gant ma vezo roet frankis dezhan »

Goude beza echuet he studi, Ian-Vari Mastai a oue eun pennad en arme. Goude-se c'hoanteas beza recevet etouez gardiou ar Pab, mes n'her e havel ket eun avonalc'h e rechet evit an dra-se. Uija p'elo er scolach en devoa sonjet beza den a ilis, hoguen eun c'hilvet a ioa deuet dezhan hag a dle mret onthan da receo an urson sac, coueza a rea e dring-sant. Coule-goude, o velet ne helje ket eun etouez gardiou ar Pab, o teuas dezhan a nerez eun c'hoant bras da veza belec. Mes peozas dont a benn eus ar peiz en devoa lakeat en he speret? Ar re ho d'eus ar c'hilvet a ioa deuet dezan ne hel'ont ket beza beleget. Ea em deuter a ra da guenta, an daclou en he zaou agad, ehoar treit ar Pab Pi, seisevel eus an hano. An Tad Santel a ra d'e-zhan sevel en he za, hag her e honsol gue la ma heli en eun lavaret e felt da Zoue her guervel da-vel-han dre hent er groas. Var guement-se, an den iaouanc a zant eus oerz nevez en he galoun, ha setu hen e vont, leun a fiansans da hardouza da dis ilroun-Varia forett. A vane en devoa desket gant he ram beza devot dar Verches, hag ato en devoa dalc'het

hirio ehañoun en Ilis Cathedral a Guemper bag unan eus a vikelel vras an Escopti. Tost daou vis goude ar pezh m'emaoun o paouez counta, en devoe an eur da veza digumeret en lie balez gant an Tad Santel, hag eno ar ar Pab a lavare deshan. « mirit mirit evel mab ho lagad » al langach eoz-se a zervich d'elloc'h da viret ho leiz. « Setu are petra m'eus sonjet facaat var ar gazeten-mâ evit eelehri an nanteveit deus ha bloas abanne m'en bet hanvet da Bap ha curunet, hon Tad Santel Pi, oavet eus an hano. An dervezion-se a eo bet ato abanne dervezion a joa hag ive dervezion a beiden evit an dud vad eus a Rom lag evit an oll gristenen fidel Savomp hor mouez varzu an euz a unan gant o, evit goulen digant Doue ma plijo ganthan lezel e hoas pell var an douar euz Pab ker mad. Ken dous, ken tragarrans, ker calounec, ha ker Santel. Mes dreist peli tra dalc'homp mad hepret d'ar pezh a zo bet lavaret ha scrivet en hon hano e Rom, an unan-var-n'uguent a vis Even 1847, hag a zo coumprenet er c'homzon-mâ

*Gant hon tadon eoz ar Vrotaouet
Hoc'h haloun oc'h mean Pêr euz staguet,
Ho guelloc'h staguet n'eus ket er bed*

MORVAN,
Vikel e Plouvonguer.

BREIZ ANN TAD JULIAN MANEUR.

(NAVET PENNAB).

Ne ket en escopti Keroc hepken eo e labouraz an Tad Maneur, mes c'hoaz en escoptiou all tro var dro. Evel-se e roaz eur mission e Castel Paol, pedet ma'z na gant an Aotrou n'Escop ac'hano. Labourat a eure ive a Roscoff, en Enez-Vaz hag e Landernez.

O veza elevel parlant euz an disursion a rene e parrez Plounevez-Kintin, ez eaz di gant he vandennig labourerien. Hogen an dud ac'hano a ioa mesterien touet, emgaonerien, tud difeiz ha carguet a fallagresion. An iliz a oa pourvuia euz ar plas m'en em glevet en-hi evid ober euz taol bennag a vesventi pe a venjans. Goude ar gonsperou, ne oa ket dibaoel guellet diou vandennad tud, euz-peun cant a bep tu, o kerzet var zu euz lannoc vraz a ma, evid gouzoud a daolion baz a he gostez e veze ar guir pe ar gaou. Hogen an eiz dez kenta a oue poan gollet evid ar visionerien, mer da benn an eizved derez, e dong ma prezegne an Tad Maneur, e leuaz gant gras Doue ho c'halouneou da doma en euz taol count. Ne glevet en ho zouez nemet guellvan hag hirvoud, dont da rejont oll d'en em unan ha da gasaat ho phoe'leou tremenet, ne devent mui d'an iliz nemed evid enori Doue hag he venli, en eur guer, biscoaz parresiad tud ne oa het guelel o listrei calounecoc'h oc'h an Aotrou Doue.

En nep leac'h na oue gread d'an tadon falloc'h digumer eguet na oue gread e Sant-Jildas. Den ne fellaz

d'ezan rei lojez d'ar visionerien. Red mad o oue d'ezan tremen teir novez dindan euz delez, hep ken guelel nemed euz nebeud eole astennet var an douar ion. Greg an 1re a zigasaz d'ezu d'ho c'hoan vion hag a ioa bed o roet gant euz lam bara eiz ha guir ken trene ne e hallent ket he euz. C'hoaz gant kemend-ze tout e vijet bet laouen braz, ma vijet deuel d'an iliz da zelaou anezo, mes nan, pa garjont ez ejont en ho raod. Evel ma edont o vont euz, ho hostizez a zruaz en be fenn e c'helle an dud divred-ze caout breou ha dre-ze kemeret ar fust a garant, hag e sonjaz e c'hallent aoualc'h beza ar blezi o devoa, enn dervezion bennag a ziarsog, lounket daou groadur euz er c'harter. Rei a rraz pezh euz ho fals creden da galz m'ed all euz an amezeguez, ha ker buan e redjont oll var lerc'h ar visionerien, en aviz ober out-ho ho zro. Mes ar chana o devoa da c'helloud caout ho zavet en eur c'harteriad all. Gouscoude follentez ar graguez-ze a eure kemend a hoan d'ho phriejou, ma'z ejont gant ho pherson da bidi an tadon da zistei d'ho pharrez; mes an Tad Maneur a rancaz deport ken a vije div-zatoc'h, galvet ma'z oa en euz leac'h all gant Escop Kemper.

An Tad Maneur goulenet a beh corn, e gumeraz kement a dreuil e dong ar bloaz-ze ma conezaz clauv. Pa oue pare, enn intavez santel a lavaraz euz deiz d'ezan tost da vad ar pezh a lavaraz guethall Jetro da Voises. « Petra eo d'ezoc'h-ou ober oc'h unan kemend hag ugent missioner? Perag na guemerfec'h-ou ket beleien all » da labourat gao-e-oc'h? Nebentoc'h a pe oc'h unan » da ober, ha mui a eneo a c'houneac'h da Zoue. » Maneur a respontaz d'ezu e teuz e dizale labourerien d'en em guirion d'ezan anezo ho unan. Ar pezh a c'hoarvezaz e guiz m'ien devoa lavaret. An Aotrou Galern, persoun Mdr, gant c'houneac'h belec all, eo ar re a zruaz da labourat dindanhan er missionou.

An tad Maneur a ioa gant he vandennig Missionerien en eur barrez harp oc'h Escopti Leon, pa errouz ar c'helo gant-han oa tae'hor braz an Aotrou Nobletz, ha ker buan hen hag an tad Bernard a rolaz da Goe, en eur lezel an Aotrou Galern e penn ar mission. Hogen er mare m'ac'h ermaz an tadon en he di, an Aotrou Nobletz a ioa o tivorphila euz euz eil horrad-tersien, ha daoust da ze, oc'h en em gavaz ere aoualc'h da gaozeal gant-ho coult ha kent.

An tad Bernard en doa eur c'har fall hag a reaz d'ezan eur buan vraz o kerzet euz an eil plas d'egule. Goulen a eure oc'h an Aotrou Nobletz euzul divar benn ar pezh er doa da ober, rag euz eur c'hostez e carje kenderehel da labourat er missionou, mes euz eur c'hostez all e oa disalet gant he vignoune. An Aotrou Nobletz a lavaraz d'ezan id d'ar mission, ruzad, emez-han, entre ma c'hallot bale, ha pa na c'hallot mui kerzet var droad, id var varc'h.

Goude-ze e rolaz an tadon da zistei d'ou labour, en eur lavaret d'an tad Maneur e rajo he c'hervele poent

bag en amzer evid serra d'ezan be zaoulagad. Hogen, entre ma edont a vir vella a labourat evit silvid guez eun niver braz a dud, e teujot a berz an Aotrou Nobletz da bedi an tad Maneur da zistrei d'he gaout Maneur, dalc'h ma cleraz ar c'helon, a guleaz peh tra evid nijal da Gouc. Erruet eno, an oll a grede errad n'en doa int, ar c'hlanvour a zaoulagad nemed evid traou an En, mes a hoan e clevez monez an tad Maneur, ma troaz out-han he zell gaud tenerediguez ha ma tiscleriaz d'ezan ez ea en dro-ma da vervel etre he zivrec'h. Dizela a reuz da Vaneur stad he goustians, en eur ho bedi da rei d'ezan an allostren direza. Hogen, an den barzaduz-ze a dremnoz an niver direza euz he vuez en eur fesoun hag a ille ober talz a c'hloaz da Zoue, hag antonnoz vint a, en eur boket d'ar grusdi a zalc'he Maneur dirazan, e varvaz evel eur zant. An oll a voelaz d'an den Doue evel d'ho zid e doug an nebeud comziou a lavaraz en he enor an tad Maneur, glac'haret mervet he unan da veza

collet eur mestr ker mad. An tad-ma, test euz a gale a viradon a c'hoarvezaz d'ezan ha distro da gaout ar Visionerien, a goulaz d'ezo ar maro caër en doa bet an Aotrou Nobletz, hag evel ma vele errad e reaz plijadur d'ezo clevet kement se, e lavaraz d'ezo : « m'ar fell » d'omp, eme-z-han, mervel evel-d-han, betomp evel-d-han »

Etre daou, ar Visionerien a greske bemdez an niver anezo, ha labourat a reant ive goaz-oc'h-goaz. Gouscoud e crez al labourou-ze ken tenn all, an tad Bernard eo em gavaz ker fall ma ne c'hale ma dere'hel var he dreg. Neuze e teuz sonj d'ezan euz ar pezh en devoa lavaret an Aotrou Nobletz, hag ec'h asantaz mont var vare'h beteg Kemper. Mes allaz ! kuit e ose da gaout pelloc h izoum locn, rag hep dale doue her galvaz d'ar bed-all.

M.

Ann dilec'h a-bronn eur vech all,

GUERZ AN ITRON-VARIA-AR-ZALET.

TREDE PENNAD.

Ar Verc'hel sakr e doa ive,
O parlant gaud ar vugale,
Roet da bep un eur sakred,
Gand difenn mad d'un lavaret.

Mil a mil all o deuz klasket
Tenna diant-o a sekred,
Mes distoar o en deuz gallet den
Raout anezo eur gomz ephen.

D'ar Pab erlis o deuz skrifet,
Skrifet pep mi e sekred,
En, ar penna a liz Doue,
En doa gair da c'houzout anez.

Abarz level, remerkomp c'hoaz
Eon darn euz ar burzudou braz
A zo abaoe c'hoarvezet
Var menez santel ar Zalet

Da ghenta, ar feunteunik-ze
E pe-ant trest Mam Doue
Eur pennaduz a repoaz,
A zo abaoe brudet braz.

Kent, nemed a varradon,
Ne daule doue e marmennou,
Euz ar bloaz an tra pennad
E vize saech, eb eur herad.

Mes abaoe na heñ mui
An doue da redez an zi,
Dour sklar, dour mad, dour ag a ra
Beadez burzudou ar brassa.

Ia, ped a ped mil klanvour,
O viza efet euz e dour,
A zo bet raktal parfet,
Pe da viana guellfet!

Nag a draou burzuduz ol c'hoaz
A lavar d'omp sklar a skl' ar braz

En e guiryonez diskennet
Mari var menez ar Zalet!

Diaghent, menez ar Zalet
Ne von gaud den anavezot;
Messeryen ar vro a-vechou
A gasse di o loenedou.

Mes brema eo dent da veza
Eur pellerinnec'h ar c'haerra
A bel bro ag a bep karter
E tured di tud eb niver.

A gant milou ez e konfise
Ar bellerinnec'h a veler
O pignat bel bloaz d'ar Zalet
Ha bidl o Mam binnighe

Mont a ront lod da c'houllenn
Erit-a, evid a c'herent ...
A fol all d'e zingarekaat
Dre m'o devez bel o mennad

Guelit c'hoaz ar conversion
Evez a oll dad ar c'hanton
En dro da venez ar Zalet,
Da voez Rouarez an Eled!

Guelit dre ar bed ouspenn-ze
Beandez n' t'stro, euz Doue
Kalz pecherven bet erbedet
D'Intron Varia ar Zalet!

Guelit ivez an ilizou,
Ar chapelou ag anteyou
A zo savet ag a zaver
En honor da Yam ar Zaver

A zo savet ag a zaver
Dre ar bed, e ker braz niver,
E testin eo bet gullet
Var menez santel ar Zalet!

Ouspenn tri-c'hant chapel dea
E kaffer dreall da gonta
Dediet da Vari, auset
Intron Varia ar Zalet.

Guelit e hoaz an idyljason
A ro ar Pab d'an ilizou,
Savet d'honor Mam Doue
Bidan an ano neves-ae!

Guelit erlis an oll graco
A reean an dad el lerc'hyou
E pe-re ez eo heorel
Intron Varia ar Zalet!

Achuomp a-ma, kristenyea,
Ag achuomp dre eur berenn
D'ar Verc'haz Vari, or Mam vad,
Da gaout soursi ouz-omp dalc'hinnad

O Guerehez Vari, ni ho ped,
Kendalc'hot da veza bepred,
On advokadez gallouduz
En Vee, diraz ho Mab Jezuz.

D'ap deuz ma varvaz var e gma
Jezuz d'oc'h on rekommandaz,
Och ho pidi mad da veza
Evid-omp eur Yam ar vella.

Ia ez oc'h eta, o Guerehez,
Or main ag on advokadez,
Bezit arpad soursi ouz-omp
Difennit bepred ac'hannomp.

Grit ma kassomp ar pechod,
Gand Doue kement kasset,
Penn-kaux euz e c'houllennou,
Soudean euz on oll drahuillou

En c'houllot, o Guerehez santel
Grit ma vezomp hep t'loal

— Men bez'ec'h eus unan couls hag hi, nemet no ket ar memes lou.

— Mad, neuze em bezo eur bonet marrelet evel hin va breur Bernard.

— Bez'ec'h eus eur bonet nerez brac'h evel hoarez.

— Petra em bezo-la neuze?

— Bah! kea ato en hent, ha sonj mad en eur vont. Embre da dad ha da vroudeur as siconro da brema ar pezh a c'hoant. Mar bezez arag eno, peñ calonec ar vere bez da c'hortoz ar re all.

Setu eta visante o tiblas. Balo a reu gobins, ar Roee n'oa ket rar dezan. N'oa ket deut c'hoas a bonn da zec da petra brenegant he arc'hant, pa velas o tont etrezeg eolia eno den eoz hag a garo deza a voa savet eus an douar. E guirionez bez'e voa eno dirazan unan eus an dud rezeudic-se pere so ker paour ma n'a elout ket zoken caout an distera lochen evel ho goio, hag evel miret da jom tre nos deis dindan an amzer, a ra toullou en douar evel galloet en em denza eno eus a zindan ar goel amzer. Hema a voa eno den eoz, eabac'h, croumet oñ ha goioet a c'houlou. Asten a reas d'ar poir, en eur grenn, he zorn dizec' hec dre an dienez.

Visante a voue souezet oñ, hag o sellat pezh ouzhan : oñ! va dea mad, emez-han, pe guen treuil, pe guen drong-livet oc'h hi?

— Allae! va buguel mad, emez' ar paour, tost da eur reiz so n'em eus hec nemet gratioù da tibri, ha d'am oad ez eo paour pa na oñer ket caout eus lamig bara.

— Oh! mea, goulet oc'h ivel Sell ho troad! Sell ho toru! Sell c'hoas e leac'h all!

— Va buguel, va c'hort so goulet oñ.

Setu Visante an dour o tont en he zoulagad. Tenna ra he sale h, hag e tsearg ar pezh a voa eno oñ o log ar paour eoz. — Ar poir eoz a griez, re, re, va c'hrouadur! eul lodennig epken! No sale hin ket ar re-ma oñ. . . Mrs Visante a voa eul kuit diouzhan, hag a vaece secon etrezeg an liron Vana Buglus. Eno en em lakeas da ludi a galon ha da drogareat ar vere'hez da veza evel an dro da zispign he arc'hant evel m'oa dlet.

He dad hag ho vroudeur a erruas. Visante a dremenas he zervez hag a denas d'ar guzr gantho. Den n'en doa gouennet hano eus he arc'hant. Mes da noz he varn pa erruas a c'houlennas onthan, ha da m'el'hat arc'hant? Petra e heus great gantho?

Ar c'hrouadur a ruzas da guenta, goude e respontas. Ruet em eus anezo da en hent, en hano an liron Vana Buglus!

Ha brema lemer, ha c'hoant oc'h eus-ha da c'houlont pezh eo ar Visante-se ha petra eo deut da veza? Visante so deut da veza glour ilis ha liron-telez trans. Ar buguel Visante so deut da veza ar sant bras Visant a Ruel.

G. M.

En deiz-all, eur potrig draouezeg pe drizeg vlass, merd en eus li pinvidic, a voue eassel gant he vestr d'ar c'holt da guere'hat eur banerad vion hag amann. Edo o tont gant ar ru, he bauer gantho var he benn, pa den eur c'li da c'hilpat ha da vont etre he zerveker. Sinas ar baner a den e liron, ar vion hag an amann so great eus alimen gantho var ar pave. Ar potrig a jomas sebetet hag a gomanas da vouela puit, ha n'oa ket ep abek. Hag penas mont d'rag he vestr? Ser oa da ganot goar-drouzou, marize bazado, marize zoken he draouezeg comanant a iage da laez ar frignousses.

O velet anken ar poir, eur mare hadour legumach a voa eno a itez d'he c'hodel, hag a roas dezan eur pezh a bevar real, en eur lavaret d'an dud a jom bodet eno. « Grit etredou-mez, hag e saveleimp he guez d'ar potrig-ma. » Skuer ar mare hadour a voue heñillet, pehin a roas en gwenner bennag. Pa reas ar poir da goula ar pezh en doa bet, ez oa anezo eus scoet anter. Hogen ar pezh a jom en he baner ne gouste nemet pevar scoet anter.

Cridi a rat penas ar poir a due mont kuit laouen gant he bevar scoet a re, mes van. Lual a reas pevar scoet anter en eus dorn ha gant ar pevar scoet all ez a da groll eur laouez a vele eno etouez an dud, eur c'hrouadur gantho var he breac'h. « Seuil, emezan, kement a reze, c'hui oc'h eus m'ar am anezo eridomme. » Kementse a reas pligadur da guement n'oa eno; mes ar poir en em denas kuit buana mac helle, evel pa n'en divije great ken nemet he zever.

G. M.

Brema evel Pasc ar vugale ez eus bet gullet e pep leac'h processionou caer. Eul gonel ar Zaccament ez eus bet gonel processionou caeroc'h e hoas, an oll gristemen vad paravia an eil d'eguil o eloc gouzont pini a guenpenje braco ho zec hag al leac'hion dre bere e liron tremen ho Zallur, al lec'hion ma the arzo, ha kementse eul enor m'ar ma c'hellent Jesus er Zaccament adorabl. Mes n'eus bet marize e Frans procession ebet ker caer hag unan so bet e Bro-Zaos, er guzr a Vantester, d'hou ar l'antrost. Er procession-se ez oa var dro ugent mil a vugale, hervez ma lavar ar c'hazetennou. Bugale an oll seolachou eus a guer a voa eno, ha pa voa ho mistri hag ho mestrezet e penn peli handen, e reant eur renkat hag a lakea eus heur da dremen eul leac'h, etre ar penn kenta hag ar penn diviza aozzo.

PREZ AN EM.

Kemper. — 21 Fern.		Post Vreiz. — 22 Fern.	
Go-nus	45 ltr, 33 c	Gouls	45 ltr, 60 c
Segol	8 ltr, 92 c	Segol	8 ltr, 41 c
Eiz	07 ltr, 7 c	Eiz	6 ltr, 27 c
Ed-da	40 ltr, 01 c	Ed-da	11 ltr, 05 c
Kereb	6 ltr, 75 c	Kereb	6 ltr, 75 c
Avalou-douar	2 ltr, 41 c	Avalou-douar	2 ltr, 60 c

Ar Gerant. An M. KERANNOU.

LEMPER MOUETIC. AR. E. KER. NO. E. M. L. KERANNOU.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,
DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a gonis ar brezonec.

Em Abonnement d'ar Gazeten a gonis :

Evit eur bloaz .	PIER SCOUET
Evit c'hwec'h miz .	JUN SCOUET.
Evit tri miz .	C'HEC'H BEAL-
Eur gazeten ebken	HAOU VESSEL.

Ar baerant a die bezu gret arag enoul ar gazeten.

ALIOU.

Ar serjenn a ve c'houit da leual er gazeten a dleer da adreñsi oll d'an Aotrou MORVAN, Beiz e Kemper

Ar paemantou a dleer da adreñsi d'an Aotrou SALLES, ebken An abonnant a guement e li an Aotrou SALLES, Brier, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 8 Gouere 1865.

Ten'h Pi IX eus a Roma er bloavez 1844.

Hon Tad Santel ar Pab Pi IX, hieno c'hoas ienn a anken, n'hen deus ket nemet poan, shaoue nia eo pignet var deus Sant Per, naonteg vloaz a zo. Ranket en deus ket zoken kuitat ar gear a Roma ha mont en exil. Goude bezu distroezel ar brassa madelez e quenver an oll, ne zastum nemet ingratel. Ar re n'imez a die dezan ar vuez hag al liberte, a felle dezo tenna digoulz an eil hag egnile.

Setu aian penaos histor an dis a rent compt eus beach ankenius Pi IX, evit mont dar gear hanvet Gaet. Ean nebeut tud vechant en em glevas evit tourmant hon Tad Santel ar Pab. Goude bezu lavet e guenta minist, an Aotrou Rossi, e teujont larec dor e balez en eur e'houardrons tenoa gant enoll an var an oll dud a voa ennan. Ar Pab ne ouie petra da ober. Ar re a voa en dro dezan en oie oll da vont kuit. Mes penaos mont kuit? Da beleac'h mont, eou ar peh hen dalc'he. Goude eou ar revolutionerien, a vuez hardissoc'h bemdez, hag ar Pab a voa bepret en arvar. Var guementse, dan daou varnuguent a vis du, deus an abardseiz, e tigevezas goulz eur voest presens, hag eul lizer skrivet evellen :

Tad Santel : ar Pab kalounek Pi VI a zougse bepret eun hostif consarret var e goulz epad an oll vechou eus e exil e Franc, ha dreist pep tra er gear a Valang e pelec'h en maza. Er sacrament adorabl-ze e cave heb heur ha heb moment ar seferjen, an nerz hag ar c'houfort en devoa ozum. He am benz etre ma daouarn, ha ouzon errad, ar voest a voa gantan evit douguen eou pious hur Salver. En ofra a ran deoc'h Tad Santel, c'hou da lecham eu d'gonest, hano, trou, vertuzion, nerz hag ivez trubuilhou ar Pab Pi VI. Marteze en recevoc'h gant phidat, petra benag, esperanc em beiz, ne ran-koc'h ket ol er eou lezelec'h impli anez. Goude eou

den ne ell anavezout bolontez Doue en ho quenver. Pedi a ran evidoc'h, Tad Santel, gant feiz ha carantez, kass a ran deoc'h ar voest-ze, oll evel ma eo ket douguet gant Pi VI. Dere'he l a ran eur sonj lena a anaoudeguez vad eus ar vadelez ho peus bet evidon, er blaz tremenot, pa oun ket a Rom. Pijet ganeoc'h rei din ho penediction, he gortoz a ran, stouet beleg an douar e c'hars ho treal.

Grent e Valang dar hemtez devez a vez ere 1848.

Pea, Escop Valang

Hon Tad Santel ar Pab Pi IX, a guementas al lizer man, ha dreist pep tra ar voest a voa assamblez gant evel eun ali eus an Euz. N'hen devoa mui douet ebet. Evit kuitat ar gear a Roma, en em glevas gant an Aotrou d'Harcourt, karguet eus afferiou ar Franc ha gant an Aotrou Spaur, karguet eus afferiou rouantelez Bavier. An Aotrou Spaur a voa ivez er sekret. An Aotrou-man a die mont arag dar gear hanvet Albano, gant he mab Maximilien hag e c'houarnour, an tad Luchel. An Aotrou Spaur a voa karguet da ehom e quichen dis Sant Per ha Sant Marcellin evit kemer ar Pab en e garoz, ha mont gantan er meas a Roma. An Aotrou d'Harcourt, hen, a die mont da gambr hon Tad Santel ar Pab evit e sieou da sorial eus e balez en eur e harrig tal, ha da vont be-tee al leac'h ma voa an Aotrou Spaur. Evelze e arnaz an traou e guiranez.

Dar pevar varnuguent a vis du, var dro pemp heur eus an noz, an Aotrou d'Harcourt a ieas tre e cambri Pi IX evel evit eus affer benag. Ar Pab a guentas deasin an dillat goun ex eo kustum da zougurn, a guementas eur souldaren an evel eur beleg simpl, hag a lakeas var ho zaoulagad eur re lamedou glas. Kuitat a reas neuze di eur pontalez distro. Mes eals poan en devoa o tigeur an or. Epad an amzer-ze an Aotrou d'Harcourt, ehouet e anan e kambri ar Pab, a lenne a vouez heul. Da seiz hieno e ieas kuit en eur lavaret dan d'id a voa e toul an or. Ha dar gardon penaos ar Pab ne voa ket ac'h ive hag en devoa en em lakeat en e vele. Deustu e kemeras eur e barr evit mont dar gear hanvet C'y-tia-Vec'hna. Arruont

a reus eno da anter-mat, hag e kemeras plug var eur lestr hanvet an *Tomer* evit mont da Gaët.

An diezmann a voa bet o figuri dor ar pontalez, a zalcas ar Pab eun anter-heur. Ya Aotrou Spour, chomet d'er gortez, evel ma hon deus lavaret, e quichen liñ Sant Per ha Sant Marcellin, a guemero nec'h e-henn. Mes anken an Itron e Albano a voa brasaoc'h e-henn. He fied a die digouevout eno, gant an Tad Santel ar Pab, da deir heur goude kreiste, hoguen, seiz heur a voa sonet, ha n'e devoz an diester kelou. Ni gouevode, a arve d'izualoc'h an Itron Spour, da lavaret eo, ya mab, e c'houarnour ha me, a voa digouet e Albano muiin mad. Tremas a rejomp eno eals heurvenn hañ a dristidiguez hag a anheñ. Bencous n'em boa santel eur ran galoun quer bras. Ya mab e velet vo stad tremas, a sene mien da c'houlen digouet petra a voa kaoz ma voas trubuillet evelc. Ha me ne allen ket lavaret dezan ar virones. Gouevode eur veach e-henn e lezan d'an c'houet, goude heza bet en eun dia o peot evit e dad hag eridon. Ya supplin a reas en eur voela da lavaret dezan e pe scurl rak e voa he dad pa em boa kemeret a nec'h. Neopont a ris penas an Aotrou Spour en devoz en em garget da zigaz er meas a-henn eun den eun eur gerg heul. ha ma n'en dije ket gallet en ober, e voa daoger bras evitan. Ha anken, a luvras ne voa ket e peot' he gorm he gorm he zigouevout he daon sac'h ha salo. En eur achui e pedis ya mab hag e c'houarnour da non pas albet man ellet pa he dije anavezet an den a die pignat eunna. En eur zigouevout e Aret, an Itron Spour a anavezaz e fied e kren eur vanden archerien. En e quichen, eun tamc var e lere'h, e voa eun den guallet e du, en e var, harpet e guen en eur gars-peulou a voa e costez an hent herken e lavaras dezan ar c'houarnour eun a bere e vout en em gletet arrog. Doctor pignet em e harroz, ha pignet bras rak me ne garan ket beschi en nor. Neuze eun archer a zigoris dor ar c'harroz ha goude ma voa pignet an doctor, er accras en dro, en eur lavaret beschi vad deoc'h, ha hent eb non, neus rak ellet en hent.

Setu eiz hon divroudi en hent da zig heur eus an noz. An doctor pehini a var e guiriones hon Tad Santel ar Pab Pi IX, a voa azet en la kleiz eus ar c'harroz, dirzhan an tad Liebel, en ta dion dar Pab e voa an Itron Spour ha diraz e mab Maximilien. An Aotrou Spour hag eur metel a voa pignet varlerc'h var eur scabel renket evito, an Itron Spour, leus a fenz e devoz c'houat d'en em deuler ebars tred vikel Jesus-Christ, a zougac oupen var he galon ar Sacrament er voest digaset dezan gant Eacop Valan; Pi IX a lavaras dez gant madeles: hent a peoc'h, Itron, an Aotrou Deuz a vo ganeomp. Er c'houa leuc'h ma voa chonchet heuc,

e voa ennoet pe ommet vez ar goulen el letornen. Maximilien hag an tad Liebel oc'h ennoet netez an Tad Santel ar Pab a voa quen roumet ma rejont he fenevout evit en em gant. Mes douder ha madeles Pi IX a reus heus deus an hardieguez. Epad ar veach ar Pab no heusas o park evit e enebouren. En ta all dar gorm hanvet Terracin, anas bennag a lavaras dezan e voa digouet var harzon e Rouantelez. En eur gletout eun hevelep kelou e vouras var gualer e vro, ha goude e tanas an *Te Drum* evit ingarecat Doue eus o sistrac.

Eur e hart leo eus Gaët, daon zen a zigoras dor ar c'harroz er c'houes ma voa azet ar Pab, hag e peigout en e zaonars evit pokat dezo. Unan eus ar re-mañ a voa an Aotrou Armo, sekretour e Rom, evit afferon rouantelez ar Spagn. Eguile a voa an Aotrou kardinal Antonelli, henn heus muiin ar Pab. Pi IX en eur e velet a lavaras a reus heul. Doue ra voa meulet da voa saveteet an Aotrou Antonelli.

En eur zigouevout en eun andret hanvet Mola di Lacta, ar veachouren a zakeuas en eun hostaliri hanvet hostaliri Liefron. Ac kaoz dar bemp varmugent a vis du, da vout goude kreiste, ar Pab a gassas an Aotrou Spour da gant rone Napi, gant eur lizar eus e vout. Pi IX a sear acuse da fuet gant ar re a jome asambles gantan. C'houat an devoz d'en em rei da anout an Arc heucop, an Aotrou Pariso, ha da e-henn digouet en e-henn evit eun devez heunag. Mes d'ru valour, ar momez devoz an Arc heucop santel-ze en devoz hanet heur evit mont da velet e vout a voa gualt gias. Pa dezas ar Pab hag ar re-al a voa de heul, da c'houen digouet er palez, ne galoun eno nemet eur metel hanvet Danielo. An den-mañ a vo anavezaz ket ha n'ho lant ket da antreal. Haer en devoz an Aotrou kardinal Antonelli lavaret da Danielo penas an Arc heucop ne vije ket bet kontant pa en dije klevet o voa lannet e zigouevout er meas eun a-henn ar metel ne reas van. An Tad Santel ar Pab a lavaras dezan goudeas. ma oullac'h pign eun ompus hon digouevout'he deus. Setu perag vez ne allen ket he digouet, abalamour n'ho a anavezaz ket, a reponsas Danielo. Oupen eunna palez an Eacop ne deo ket eun hostaliri. Me a vo anavezaz mad gant an Aotrou Pariso, a lavaras e-henn Pi IX. Mariteze arvale'h eun Danielo, ma oviden-me a eun leus anavezaz ellet ac'haroc'h, rak n'eun leus he klevet luvras, ret mad en deoc'h mont da gualt luvras e lec'h-all. Ha rakal e vout an nor gant ruston en eur c'hougual eun ar re a deus evelc d'en tregas.

Ar veachouren hanvet eun palez an Arc heucop en eun deus en eun li diester hanvet hostaliri ar jardouk, abalamour eun voa eur jardouk van deraz an nor. Meus a zigouevout all a zigouevout e-henn. An Aotrou Spour arrog en em laket en hent evit mont dar gorm a Napi, a druas he bapetion (e gallet passe-port) gant an Aotrou Armo, sekretour, evit afferon rouantelez ar Spagn evel ma he deus lavaret d'ha. Hag an druas evit kemer o gartoz. Hoguen, pa voa lejet hon Tad Santel ar Pab a hostaliri ar jardouk, an Aotrou Armo, hag an Aotrou kardinal

Antonelli a ious da di ar Gouarnour eus a guer. Ema
 vu eus general saget deya, hanvet ar general Gross, ha
 gindik eus ar Suiss. En eur leon ar papereou laket etre
 a monten gant an Aotrou Arnao, hag a velet varneza
 bene an Aotrou Spaur, eus rouantelez Barier, en
 devoa eals plijadar da allout eunneal gantan eus bro an
 Allemañ. Mes an Aotrou Arnao, deus ar Spagn, ne aillas
 respont petra. Ar general Gross ho credi e voa eun
 tinnec douar, a gomzaz neuvez a vouez hoel. Neuze an
 Aotrou Arnao a lavaras dezan e voa bet magnet er Franc,
 ho goudeus e voa demezet da eun itron eus a Rome, en
 hevelelep farcon ma en devoa ankounac'hel iez e vro.
 Raktal ar Gouarnour a zistroas eus an Aotrou Antonelli,
 ho kement anezan evit eur sekretour, mes ne respontas
 ar general, e velet penaos daon zen evelse, ne anavezet
 ket iez ho bro. Commañ a reas eridi penaos an divroidi-
 ma eile beza apierien denet eus pen ar revolutionerien
 eus a Rome da velet e pe seurt doare e voa kear Gou-
 ronne ar general, deread etel ma voa evezek, ho lezas da
 ynn e kear. Mes er memez amzer e roas ara da eun officer
 ha da eur harner a beoc'h da non pss koll ar guet anezo.

Goude ma en devoa ar Pab deuret eun tam boit en e
 gambre, e gompagnones en em lekeas eus taol en eur zal
 a vouez e kichen. E vouez e aekit pa velont ho tigue-
 out ar harner hag an officer. Raktal an tad Luchel a
 alc'hueas der kambre ar Pab, ha ni, a skriveas goudeus
 an Aotrou Spaur, da lavaret eo an Aotrou kardinal
 Antonelli, an tad Luchel an Aotrou Arnao, ma mudi ha
 me, ho digoumerez. Pehini ac'hanoz neuze, a dalc
 eves mañ da guet he sekret. Ar harner hag an officer,
 deus ho c'hoester, ne glakent nemet an ta d'eu anavezout
 ar harner a voa ho vont knit pa c'houlebas an officer
 eunge da gaseal. Belec neuze n'en devoa lavaret guer.
 Eb klank troteu kleu e lavaras deomp e voa ar vrad er
 vro penaos en hon touez en em gave daon gardial
 diguzet. Respont a ris dezan, eus an Aotrou Spaur,
 e voan nupa anezo, ha n'en devoa nemet klank eualo
 stouez ar gompagnones. En eur farsal evelse e lakas an
 oll da c'hoarzin, hag ar harner gant e officer a reas knit
 hag hon lezas e peuc'h.

Dar e beoc'h varnaguet, eus devez sal, compa-
 gnoner ar Pab a von et dan offeren da c'houe'h heur
 eus ar minin. An officer karguet da deuler evez varnez
 a dema d'an iliz da glak an Aotrou Arnao. Lavaret a reas
 dezan, en eur e guemer evit an Aotrou Spaur, pe-
 naos an Aotrou d'Harcourt digouzeret eus a Rome epad
 an noz, a c'houlebas parlant outan. An Aotrou d'Harcourt
 an ouie kel e voa et an Aotrou Spaur dar guezar a Napi
 an kenneblest en devoa troket papereou gant an Aotrou
 Arnao. Hac-se deus-tu ma er guelas er galvas dre a lann
 dirag ar general Gross denet eus evit e zeterion a c'hou-
 teur heur. An Aotrou Arnao e velet e voa souezet bras
 ar general Gross gant kement-se a dostens outan,
 hag er pedas den uhuz da von deusket dezan papereou
 ha ne vont ket e re. Lavaret a reas dezan penaos an
 Aotrou Spaur kaset da Napi dre ma an Tad Santel

ar Pab en devoa knitet e famil pehini a falle den guetel
 Gaet ha setu perag ho devoa troket papereou evit ma
 en dije gallet an Aotrou Spaur antreal e Napi hag e
 famil e Gaet. Neuze, a lavar e boas an Aotrou Spaur,
 e skiva ar pes a zigouezas epad beoc'h ar Pab, ar general
 Gross a c'houlebas hag e voan e guemeret an Aotrou
 Spaur la var, a respontas an Aotrou Arnao. Ha var
 gmentas e teujont ho daon d'an hospitalin da belec'h
 e voan distroet goude an offeren, assemblaz gant va mañ
 hag an Aotrou kardinal Antonelli. Ar Gouarnour a fallaz
 dezan erjemp et de di da guemer eur banne chocola-
 tlor petri hag hon sapedi a reas kement ma respont
 assemblaz gantan. Loyet e voa e reas an douar en ti
 hanvet pavillon bikan ar Rome.

He unaz e fallaz dezan oza dijont. Dignet e voa dezan
 ar pes a voa necesser evit kement-se. Neuze e commen-
 goulen diganeomp mañ dra divarheun offeren. Rum
 ha dreist pep tra divar heus beoc'h ar Aotrou Spaur
 e Napi. Dre hon responten e kompreas e teuj mañ
 tress ar Pab da Gaet evit eun neubeut amzer. Ha berhent
 hon hasas da vizia tout ar palez evit diguez deomp
 ne rije ket ket loyet fall er guezar-se. A boas ma voa
 distro en e zal, e teuas taol var daol in zen da lavaret
 dezan e velet var ar mor listri hag a zougue hanriet
 Rouantelez Napi. Varnezo a von zoudardet, hag unan
 bennag eus famil ar Rome.

Eur blijadar e voa guetel souez ar general Gross.
 Evel eus den anier guetel e beus e c'houlebas en ta-
 man hag en mall. Petra signifi an dramen? da ober
 petra e lez ar zoudardet-se pere a em beus ket galvez?
 pion eus famil ar Rome a so a tout aman? epad ma von
 en offer evelse outan e unan hag eus ar reall, eun officer
 a zennas da lavaret dezan e voa ar Rome e unan o tiken
 en douar. Raktal e lolas pell deus outan e chocola-
 t, hag e tredas dar port evit guetel ar Rome o touez.
 kement-se a voa gant hanne'h evit ma ellan en la-
 varet deoc'h.

Eun heur goude krense e voa pa zigouezas ar Rome
 e Gaet. A boas distroet eus e lestr, e anavezaz gou-
 arnour kear hag e lavaras dezan general, e pelene'h
 eus ar Pab? Aotrou, ma a gred eus a Rome mes
 digouezet a ra, a respontas ar Gouarnour.

Penaos eus ar Rome, ar Pab a zo e Gaet pedir heur
 varnaguet-se, ha c'hou ne ouie h petra a guement-se?
 Nese an Aotrou Arnao, hag an Aotrou Antonelli a reas
 beleg ar Rome evit displeg dezan an douar ma von
 an Aotrou. Lavaret a rejunt penaos, er Pab a voa e houn-
 en hospitalin ar jardink e beza anavezet gant den ebet.

Ar Rome a bedas an Aotrou kardinal Antonelli hag
 an Aotrou Arnao da zegas ar Pab e sekret dar palez
 eus, deus e gomez a reas var droad dre eun hent all,
 evit muiet ne deuje ar bold d'en em zastum re var
 hent hon Tad Santel ar Pab.

Ar pes a voa lavaret a voa gret, ar Pab ne voa guetel
 nemet gant eun aneicud'h tud, hag a erruas er palez
 evel eur beleg simpl. Mez var an diriz e lavas daouinet
 ar Rome, e di vreur, e vreur kaer, ar Roumerez, hag

an nil dud ens ar palez o vouela gant ar jona hag al laouen-
nidiguez, oll e lavarent bemnos da zoue, da veza schuot
poannou ho viket. Ar Pyl a jomas seteg mis a Gert
arrog gallout distrei da Rom. A

HISTOR ZANTEL.

Sodom ha Gomorh diennadret

(Dontevet Pisan.)

An daou Eal a zigonezaz e Sodom d'an abardaez,
ha Loth a oa azezet e kichen dor kear Kentre ma
ho guelaz. e savaz en ho zà, ez eaz var ho arheun,
en eur ho zaludi beleg an douar. Hag e lavaraz : Me
ho ped, Aotrouez deat da di ho servicher, gouel-
e'lu a reot ho treid, an noz a dremcunt gao-connp, ha
varc'hoaz vintin en em lekeot adarre en ho hent. —
Nan, emez-ho, eboun a ramp var an dachien — Na
ehonnot ket, eme Loth, hag ho red az a-greun da zont
gant-han. Ha pa oant eal en ti, e lekeaz aza eur pred
boed d'ezho, poaza a reaz bara dse hoel, hag e tebr-
jont.

Hoguen abarz maz ejont da gousket, tud kear a
c'hrounnaaz an ti, ar vugale, an dud koz, ar bolit, koll
e teujont. Hag o c'hervet Loth, e leterjont d'ezhan
Pelac'h em a voazet a zo deat se-noz d'ho ti? Di-
gassit-ho d'comp evit ma ho anavezomp. — Loth a zeuas
e ur mraz d'ho c'havout, hag o veza sarret an or var ho
lerc'h, o lavaraz d'ezho. Na rit ket, me ho ped, va
breudeur ker, na rit ket ens druk ovel hen-nez. Na
rit ket an distaganz-se da dud denet em zi, em e harg
emaout. nano, n her gouzanvinn laken, na pa gousle
d'in ar peiz em eal a dalvoudessa var an douar, enor
va diou verc'h.

Mes hi a respontaz. En em denn divar hon tru
Dout oad ama evel eun diennad, ha dent evet evit hor
harn. Ma' guaz a ramp d'id eguet d'ezho. — Guall zras-
kla a reant endro da Loth, hag e oant o vont da gerr
an or, ha chetu an daou Eal, en eur astenn ho douar
er meaz a dennaz Loth en ti, hag a zarraz kloz an
an or. Skei a rejont a zallmetez ar re a oa er meaz
adaleg ar huanna beteg ar brassa, en lievelep doare
na hellent mui eavout louli an or. (D'al entez spoun-
tas l merh euz a eun dallentez al treuzussoc'h e hoaz.
dallentez ar spered, kalader ar galoun, dre here en kas-
t set peurloua an dud l k. Euz burad ken hanad. na
gouvenessaz mken euz ar Zodomited)

Neuze an daou Eal a lavaraz da Loth. Ha bez ec'h
euz-te ama eur re bennag hag a ve neuz d'id? Euz map-
kear, pe unaz bennag euz da gherent? gra d'ezho mont
er meaz euz ar gheaz-ma.

Mont a reomp da zismantza ar c'harter en ho bez. rak
ar c'heri euz a zarrjou he dud a zo savet re gre bete Doue,
pelum en deuz hon digasset evit ho c'holl. — Loth a
reaz dioc'h to da gavout he vupien-kaer, pere a dlie di-

mazi d'he verc'hed, hag a lavaraz d'ezho. Savit, en
em deont buhan ac'han, rak an Aotrou Doue a ia da
zistray ar gheaz-ma. Hag e sonje d'ezho e kompe dro
c'hoarz. (Pei den isouank a ra far var alio mad em
sad eur vamm eur mignoun, pa ve lavaret d'ezho diouall
dione'h euz d'arempreded dangeruz bennag, ha na a-
hunont nemet pa vent eal d'geist penn er vupillen. Euz
mupien-kaer Loth e chomint da zevi en tan-gostl).

Pa oe denet an deiz, an Ealz a slarde var Loth, o
lavarant. Sao, kemer da e hrog, hag an diou verc'h ec'h
euz, hag kra gant ho pell ac'han, pe kollet e vint ha to
da-unan gant ar gheaz grimuzal-ma. Hag evel ma talee,
e krogjont en ho zourn, o dourn he c'hreg hag e re
ho xion verc'h, dro ma rea Doue trugarez d'ezho. Ho
c'has a rejont er meaz a gheaz, hag e leterjont neuze
da Loth. Savet da voez, na zell ket var da lerc'h,
ha na chom ket er c'harter-ma. Es em denn var ar
menez, gant poun na vez kollet gant ar re all. — Ha
Loth a lavaraz d'ezho. Var ar menez marize ne veuz
ket e surentez, bez ez euz eur gheazik, en amezeguez,
hag ec'h hallann tec'het eo-hi. Biban buhan eo, bec'h
espern a hellit, hag e savet d'in va buez. — Ma'
euz an Eal, selaou a zann da beden, na zistrayont ket
ar gheazik-se ec'h euz pellet evit hi. Hast buhan, hag
en em denn eo-hi, rak o'herlann ober netra, ken na
a aruet eno. — Dre'n aliek da guement-se e oe hanvet
ar gheaz-se Segor da lavaret eo Bibanik.

An heol a zave var ar heol pa aruet Loth e begot.
herkent Doue a lekeaz da goueza var Sodom ha Go-
morh eur glao a zont hag a dan. Hag e zismantaz
ar e laouen-ze hag ar c'harter ten-var-dro. An dud, al
loened, eur vro gaer goloel a e blazec'h hag a vez frone-
zaz a oe lounket gant an tan, ha na oe mui guel et eno
nemet eul laguen vraz a vintin teuzet.

Grog Loth o veza selet var ho lerc'h a oe ehenc'het
en eur bern e hoelen.

Abraham o sevel antronoz vintin, a zeuas e leac'h
ma na bet ehonmet da gouza gant Doue. Sellet a maz
etreze Sodom ha Gomorh, hag e velaz o sevel divar
an douar flammou tan, evel bouillon mogued eur foun
vraz.

(Pephin o veza kastizet der leac'h ma en dezo
pec'het. An dud reuzendik a Zodom ho devoz ellumet
en ho eadounou tan judar al liguentez, ha Doue a
zigas d'ho c'hasiua euz tan flamm, henvel o'c'h tan
an d'ern. Hag euz ma chomaz da viken dirag daou-
lagad an dud ar zonz hag ar guel euz a euz dra ker
spontuz, Doue a reaz ma oe ehenc'het ar c'harter-ze
en eur mor a zour da ha teo, ha ne ra brud netra en
dro dezhan).

KAN

Gude bez lennet ar garite-ma, srouz !
E eboun en hor c'halon eun d'istidiguez vraz,
O velet petra eo lallag, ez an dud
Goussoc'h en ho loulu eguet al loened mui.

Neuz par d'al lignentez evit diskar an den,
 Dimeganat a ra Doue hag he skeuden.
 Neuz peulhad kennebeud hag a vo kastizet
 Gant kement a c'harvder, evel m'hon euz guelel.

Da zouguen testen eus ho fallagriez,
 E veler eus c'hoaz, eus levr ar Fornez,
 Euz vro c'hrouez, mogueduz, trouez put, euz mean-c'hoalen
 Da zigaz sonj d'an holl euz euz vonez skarz-bean H.

GUERZ AN ITRON-VARIA-AR-ZALET,

Rehini a zo e kichen Montroulez.

Euz anter lez euz Montroulez
 A zue'h kouent Sant Francez
 Var euz d'uchenn, e harz ar ster,
 Ez euz savet euz chapel gar

Euz chapel gar a zo savet
 D'Intron Varia ar Zalel,
 Euz beleg devot da Vari
 An deuz gret sevel anezhi J)

He (1) zavet en deuz, n'euz ket pell,
 Gant guennezen an dud avel,
 A mugec'h e hoaz euz he I levr
 A gonsakr oll da c'hloar Doue

Euz an oll japel a savet
 D'Intron Varia ar Zalel,
 Hi (4) eo an m' a zo bet
 Ar gheuta fontet he ar bed.

Setu petra Mari he e'har,
 He e'har en euz feon e'har,
 Ag a ro gracen kuer en-hi
 Dar re a ya di d'he fid

Guehl naz a destenou
 A zoug deuz he moghervou
 Euz ar burzdon e deuz gret
 Intron Varia ar Zalel,

Euz ar burzdon a deuz gret
 E kener an dud avel,
 Petra, leon a fizyans en-hi,
 O deuz en euz c'hroustet avel

A dro var dro an dud fidel,
 Indennet gant an lanerel
 Euz a e'har a vuzerel,
 A zured di a vandenou

(1) An m' a broude d'im-ue skler
 petra eo ar guela da ober euz an hi
 (achou) mud pe ho lakaat, pe o lezel
 e muez, a rann d'hi kalz plijadur ag a
 tamfo d'ar ma spere euz goall d'ar
 baill.

la, hag a betterined
 A veler bened er Zalel
 Var ho daouin d'ag Mari
 O c'hroustet gracen digant-hi

A lud all he zougareka
 Euz ar gracen a deuz deuz,
 O deuz deuz he d'gant-hi,
 O veler pedet anezhi

Te, dreist-oll, kar a Vontroulez,
 Sonj da drugarekad bened
 Intron Varia ar Zalel
 Da veler kement da garet

O toughten ar beleg mal-ar
 Da sevel euz chapel aze
 Ken tost al d'it, ez eo anad
 Ez out ga l'hi kered erfid

O! peghement a vollenou,
 A boanyou ag a drubh l'ho,
 E'h n'alo-h, o Montroulez,
 Pelenn diouz-out, mar kerez!

Yag a vennoezou hag ive
 E skrido Mari var-n-out-te
 Mar kerez pidi anezhi,
 He e'har ag he honori!

Euz deuz, martreze, l'hoz-l'zel,
 He deuz euz kered ker fidel,
 A zoul evel broyoun a leiz,
 Du dro kem, s'vour a'ar guir fe z.

« Se l'ma asbe da ar bed,
 « An dud, a ne zoud-hi ket a
 Euz Jerez, a e'har d'lezel
 « Me ker koulz a ma v'iel? »

O Montroulez, mar v'ez neuze
 Euz tam feiz bened euz-out-te,
 D'Intron Varia ar Zalel
 E'he se, kered-hen parfet

la, Rouanez an Nevon,
 Touchet d'ar a lez h'azon

A rez d'he chapel benediket,
 A v'ez ne v'ez d'lezel.

Kar eta, kar bepred Mari,
 Ag a v'ez kered gant-hi,
 He'ar-hi d'ar euz v'ez v'ez,
 Ag hi da z'fenn d'alel mad.

En da euzonou ne v'ez ket
 D'he f'et gant fizyans bepred,
 Rou, euz ho fizyans en-hi
 E rezo an den digant-hi

G'har, tremenidi, e'he v'ez,
 Pa ez al a'hoi, Sa it-Fransez,
 Saludit bepred gant respect
 Intron Varia ar Zalel.

Lavaret d'ezhi evit se
 A grez ho kalon euz ar
 Mari euz an deuz ho k'ez,
 A d'ezhi, bezt sur, hez par.

A e'har, mar da e'he v'ez,
 Grit euz zalel d'ho Rouanez
 Lavaret d'ezhi euz be'ar ag,
 Pa d'ement en ho lestrig

Mar gouezet, e m'ar a z'ar,
 He benori euz ma lez,
 En d'ar e'he a'hoi m'ar
 Pidi gant fizyans Ma'ar Doue

la, pa c'hroustetou ar mor,
 Ar mor braz, et en he sulor,
 Ho l'oka gant ho lestrig lez,
 G'ar d'ho s'kou ar v'ez hez.

Mari kerkent a z'ar
 Ag a be'ar d'ar ho lez
 Ne v'ez m'ar da ro' skoazel
 Dar re a zo d'ezhi fidel.

ANNE

K

FOAR GOZ AR MERZER

E'houez an oll foarou lion euz er vro-ma, n'euz hui
 ebet martreze hag a ve anavezet, brudet, caer, h'ar ha eoz
 e'et ar foar gouez so er Merzer d'an eil lun a vis gouez.
 Bez'e deuz da viana pemp pe e'houez cant v'as.
 Cosse'h eo zoken evit an dra-ze, evel ma v'ez g'arlet,
 abenn eis-dez, en euz pennad-all a skrivin euz he lister.

{KENTA PENNAH}

Petra benag eo de ma' foar ar Merzer ar pe' m'eo bet,

dre'n abeg d'an tamougon foar a zaver e pep leac'h,
 ez eo e'houez gouezou bras m'arbet.

Pep seurt kezeg a gaver, ha da c'hoaz, e foar ar Merzer:
 aliez, a loverer, euz he g'arlet en'he bete deg, d'asozeg mil
 penn keseg. An anter e'ken a gouezou a r'ez c'hoaz
 euz foar g'arlet avoale'h. H'ouez, tra d'ho' hag a dal euz
 e m'ar gouezou, tud, keseg ha kement a v'ez er foar,
 a zo oll en d'heol da'ar g'arlet euz c'hoaz bras.
 g'arlet deuz da vad var euz d'achen donar h'ar ha d'asozeg
 evel ma z'ez menez ar Merzer.

Cost ar foar, guernet gant an nation, so bet desprenet 1831) gant an noutou Roubon, person, hag an noutou du Loutang, tennorier ar Merzer, hag iro gant bolonté vad ar vernier.

E kichen ar blacen dugar-se en edo ive eun oebendic blouvezion so, placen pe crom-leac'h ar redadegou hezeg. redadegou hag a zo brema o pep leac'h aomet ar Merzer. Perag ar c'hurt-tin a dremen en daou du dre hars troad ar blacen-se ker bras crouet gant Doue e Lann-ar-Merzer, ne n'asfeot ket di adarre ar redadec, pe da viana eur foar hanvel oc'h hini an amzer goa?

Ker lrao, ker caer, ker curius o von foar ar Merzer pa veze digoret an deiz diqueant dre redadec-hezeg an departamant ' bag eno neuze hag a lobladou tud a bep carter, noblous eus an huella, itruzeret eus ar re vrasaa, eur muzic an dudieraa, deat di evit plijadur an oll, evit brassa egor an hini a c'hounere ar victor er c'houn-hajou-se a jua hag a levenez, par d'ar re a veze guch all dandan daonlagal ar Roue, ar Rouanez ha tud ho lez.

Arag hon amzer-ni, varden cant vloas so, pebez brud o devon neuze ive foar ar Merzer ' neuze oa eun enot bras evit ar markis a Dentenne cass di eus a Vrezal eur pezar car gollet pevar marc'h outaa hag a grenc zo douar dandanho, ha cargoet a vouet hag a guement so red evit eur banket dispar. An oll a rea mazon bras evit ar foar, plijadur pe dalvoudeguez a von evit an oll. Evelae, evit sevel ephen an tinellon o cost ar foar, e volet eur varriken vin hag a veze sunet sec'h en eun dervex, ar foar a bade pemter dea, ha pemp anezo merket scler, neuze evel brema, pep him anezo dre eun dia beznag, eun dervex evit foar ar c'hezeg, eun all evit ar clatalou, eun all evit plijadur ar saonankes hag ar c'homananchon cost, unan evit fect pe lein ar servicherien servichet gant ho mistri hag eun all efin evit ar pardon, d'ar saon, ket eur penad amzer dervex bras ar foar.

Pet ha pet tud tud eus ar vro a c'hounere er foar ho gouel Mikel ha peadra d'eu em vasa ha da vev eul loden vad eus ar bloas ' Polret ar guir, pe guell, fermourien ar foar, a c'hounere ive, petra brezag mo von fermet ar guir dezo seiz hag eus eant ler memers arag ar revolution. Foar ar merzer oupen a vaa duantiel dious an darn vaa eus ar c'hargon hag an taiton, nemet ar guir d'an aotrou a Boulbroc'h da leat he zorn er plat deiz ar foar pe da zevel c'huac'h guennec leve.

Rac-se evel ma lavar Alheri-Le-Grand o neira, foar ebet darempredet evel h'ni ar Merzer brodet emezan, en oll vro a Frans. Bag oupen ar c'hezeg hag ar clatal-ait, o c'vav eus troua aleiz, lieun, amano lard, soa hag a gasset bete Bourdel ha Davon (Cambray T. 2. 164) Eno ive e veze aleiz hag a hep seurt histri aour hag ore hant, evit an disou zoken, da lavaret eo are hantim evit an tier hag evit an disou. Caout a real perles, taster, dantelez, kement seurt brancierou so, ha kementso senket eger hag o lugueris da dienti an daoufagad. Iod anezo e stalou goloet ha staguet evit bepret eus an tier deat da veza ho unan ho e hen alies a vagant carquet a bep seurt trou. Er bloas 1733, unan anezo, ar vagant vras he hano,

hag a von o chom euhl eun Neter reit apostolic, a vove deveit teir guch diec'h-eu gant an tas gant, hag hanvet abalamour da re, an ti pomm. Dirag an ti-se pelant so var ar ru, pe mar hant, var an hent, o von, o eus c'hoas nemet pemp bloas, eur merr scler hag anat eus ar seurt stalou-se. Ar re-all, an darn-vaa anezo, en em gava diadon an teir rontat eus oez so eus brema, hag a gus c'hoas en ho moguerou ar c'huac'h rontat peloton mein eus a goe'ni ar foar.

Mes foar ar Merzer a zo brodet ispicual abalamour da eun dra a erruas er bloas 1728. O vras m'o deveit castam tadjentil Breiz-lzel d'en em gaout bep bloas o foar ar Merzer, eo eno, pa von memer e hons Lois XV, e vove lavaret dezo, abers ar prins Cellamur, canoad roue Spagn, e von seuch da lemel he garg digant Philip Orlean, goard ar Roue, evit ho res da Philip V, roue Spagn. An afer-se o veta bet saavret, aguent eus hon tadjentil a vove condonnet d'ar maro, mes lod anezo o vras tremet ar mor, petal ephen a vove paket ha dibennet a Naomet, an noutou Pontalec, Talhouet, Cosodic ha Montlouis; an aotrou Kersautou markis a Vrezal, pa vove roet ho gras d'ar re-all, a noutou d'ar guer.

Mes ket ha ma edo en hurla, e savas eur proces bras etre ar Merzer hag hen. Ar proces-se, hag eun all brussoc'h e hons oc'h an Dukez Rohan, conta ha fondouon an ilis, a zisuezo scler hag anat eo bet foar ar Merzer arag m'eo ket staguet Breiz-lzel oc'h Rouantelez Frans. arag ar bloas m'eo ket disloant an Amerie, arag zoken an deiz m'eo bet displeguet hanvel Jean d'Arc var moguerion Orleans. J. D. P. M.

An dilec'h er Sizun a von

Ar Bilec.

Brema eus tremen pemp bloas, ar ti a vis eost 1830, e savas en ur barazic vian var ar meaz, hanvel parvus Ars, eul lez doc'h Lyon ur Bilec santel meurbet, hanvet an Aotrou Viannay. Aotrou person Ars a ree bemdet ar pezh o hanve ar c'halichus, da eun niver liras a dal pere a deus aliez eus a bell bras, evit hee gulet, evit hen c'blevet hac evit goulen digantan kelesadures var afferion ho c'housurus.

Mret so bet eus eus e brezegennou familier, pers a doucho an oll galonou, a dra bere ar Bilec santel a zeateno o von leun a fea hac a garantez Doue.

Cetu petra lavar o euz eus ar Bilec. « hiru, va bugale o euzin doc'h eus sacramant an ura. Ar sacramant-se ne zeblant sellel oc'h n'euu ac'hanoc'h, couscou-de a dra eur sacramant an ura a zell oc'h an oll. Ar sacramant-ma a zyt an deiz belec an Aotrou Doue. Petra eo eur Bilec? Un deiz a zalc'h plas an Aotrou Doue. »

« It. a lavar hur Zaher Jesus-Christ d'ar Bilec, evel
« ma eu deus va zail va digacet, me ho casa ive. An
« oll galloud zo bet roet din en va hac var an douar, it
« eta ha deskil an oll nationou

« Pa re ar Bilec an absolut eus ar pec hejou, ne lavar ket Doue ho pardon, mes lavaret a ra : me oc'h

absolv. D'ar gonescrațiun ea oferea, ne lavar ket:
bunã ea corb ber Zalver Jesus-Christ, men lavaret a ra.
bunã ea ra c'horf.

• Mar n'or hae ket bet sacramant an ara, n'or hae ket ken neubeut hor Zalver Jesus-Christ en hon tabernacloù. Prou en deus ho recevet etouez bugle an Aotrou Doue, pa zoc'h deus er bed-mañ? ar Bêlec. — Prou a rag hoc'h eus hae a ra dei nars evit ober o felerenn var an Douar? ar Bêlec. — Prou ho freparo da vont dirae Doue, o vont-hi an ene paour-se eus e sec'hejou evit ar vech dirae? ar Bêlec. Mar deus da laka hoc'h eus dre ar pec'h et marvel, prou ho ressuscito, prou a rento dei ar peoc'h e devezo collet? ar Bêlec adarre. Ne allit ket mont e nnan liebken eus madoberou an Aotrou Doue, hep caout re en ho speret ar zouch eus ar Bêlec. Ma zallac'h da gvez gant ar herc'hes pe gant un tel, hae hoc'h absolvi e raffent-hi? Nan. ha rei a raffent-hi doc'h corf ha goul hor Zalver Jesus-Christ? Nan. Ar Bêlec, hae ar Bêlec epken a ell lavaret doc'h, it e peoc'h, ho pardoni a ran. »

« Oll madoherou-all an Aotrou Doue ne zervichent da
neira ep ar Bêlec. Da betra zervichie doc'h caout eus ty
leun a zour, ma ne velle den da allout digori an or var
neiz. Ar Bêlec en deus an alc'houez eus oll denzourou
un fe. Gwelit ar boblou gouez da betra zervich dezo
maro or Zalver Jesus-Christ ? Allas ! ne allout caout pers
ebet en bon redemption, tre ma n'ho dezezo ket a Vêicien
ent appia dezo ar goad precius skuillet ovidomp var
ar grouez.

Ar Belec ne deu ket Belec evitan e-hunan, n'e all ket rei an absolven dezan e-hunan; ne all ket rei ar sacramentehon-ali dezan e-hunan ken nebeut, nemet ar gommunion pa lavar an oferen. Larguet eo da zistruhi dan dud madherou an Aotrou Doue

Ma ve goullennet ouzoc'h pelec'h e zit, pa deu ar ribloc'h d'o kerc'h d'an dis, ec'h zila respont mont a ran da glevet an oferen, offret da Zoue dre zavarn ar Bêlec, mont a ran da vega va ene dre voyen ar geramancheon.

Mes ma n'eus Belec ebet er barres, perac mont
d'au ilis? Ne deus mai oferen, or Zalt'er Jesus-Christ
ne ma mai en tabernaci. Petra teui da vea tabernaci
se barres-se ep Belec? Bugalo ar barres-se o int mui
christouien. Dene ne deu mai da vengs an union eira
ar pricion. An doud a varf enlio erel loene!

Lezet ar harrez ugenta vloaz ep belec, ha ne vezo
 mu anavezet enlu, na devedon, nac urs vad, na reli-
 gion. C'hoaz perac pa ve c'hoant distruja ar Religion,
 e commencer da ganta ataki ar Veleien, rac eler'h
 ne deus mu a Veleien, ne deus mu a Sacrifis, hac
 ep Sacrifis ne deus mu a Religion. Ar Veleguenach eo
 carantez Calon Jesus. Pa velit eta eur Belec, sonjit
 en hor Zalver Jesus-Christ.

Alies en eur gomz c'zel-se gant eur galon leun a ga-
rantez ar Bélec santel-ma a renke paouez eur pennad
evit skuit d'arlec. Y. J.

Name or Next of Kin or Signatory: _____

Discul 9. -- 5. Gonde Pontecost. Sant Gouë'henn, Escop a Leon. Guindic ou eus ar vro, hag e zene da ober penijen el leac'h m'ema brema ar harrez a zoug he han. Ar brud eus he zantelezh a reas he choas evit Escop. E Rozven e varvas, hag he gorf a voae laket e c'houent Sant-Melan el leac'h m'en deus great eus mision.

DIGLEN 10. — Ar seiz breur, merzer, ha Santez Febeile ho mam Laket e vont d'ar maro diadan persecution Marc-Aurel. Ho mam, goude ho beza guclet all o vertel, a voe merzeriet ho mam.

Dumcun ti. — Sant Tizianu, Escop. Escop Dol her e'hemaras da guerra en be guichen evit delc'her ar e han en he ius, dre m'en devoa cur vouez caer mearbet. Gondez e vras Escop var be lere'h Sant Tizianu a reas cals miracion hag a zilezas he garg arag mervel.

IMMENC NER 12. — Sant Ian Gualbert, abat. Den ar bed ou he yaonank, e pardonas d'an lumi en dou la-
zel he vreur. Ar pardon-se a obienas dezan ar c'bras
da xont da vrez eur sant bras.

DIPIU 13. — **Sant Anaclet, Pap** ha merzer. Ar Pap ma a ordrenas e rangel caout tri Escop evit sacri eum Escop nevez. Merzeriel e vone dindan ou Impalor Traian.

DIACONUL 14. — Sânt Bonavântor, Eecop ha Doctor
cua an Ihs. Hanvet eo bet an Doctor Seraphic,
abalavour d'ar skiant bras ha d'an devotiem teger a
caver en he aridon.

Dissabòs. — Sant Herri, Impaïer ora an Alemagu, priel da santez Cunegont, a viras arguerch'det er stadi a bredelez.

Ervez *Gazeten ar Meziou*, madon an douar o deus e pep leac'h doare vad, ar zec'h-er martez o gomano e lec'hioù-ha ober droug dezho. Ar pennoù id so eae, mes eun tamm int rouez, gres an mad a ell et da c'hortoz, mes ne oufe ket heza eur ar pu'la, mar deus deut et eun falc'heunig var an id er sizoniou tremenet. kemeuse no lido ket Lavaret a rer eo lano an cost e costez ar c'hreidenn d'ar Russ. An Egipt o deus lezet he gou-nideguez ed evit hada coton, eleac'h et a digas ed e Frans, e teu brema da Varnet da brema. E Ilro-Zaoa hag e costes an Alemagn e za an ed eun nebeut var guerit. Ne dier ket et a caout aoun e vellale he var-c'had er vro-ma. Ar c'here'h a guerra. Doare fall en deus e creis ar Frans. Poazet eo hel gant an douder. Ar zegal he nebeut ne vazo ket eae. Al lin so paour, ar beterabez hag an oll grizioù all a lekear en douar evit boet chatal, a zo mad er c'harter-ma, ha fall er c'harter-bont. An avalou so eaz manket mes ar gu-niennou so doareet eae. — Setu aze, em ar gazetenn ma tennan koment-ma anizi, ar pezh a aller da lavare a vrazha eun an cost 1893.

Epad an arme so bet en dervezion tremenet, ar guran e deus great droug bras etre Coray hag Eilant. Eur vanden matreien a ioa o varral pa deuas ar bar amzer. N'en em denjont ket abretavoale'h ensar voarem ma edont enhi hag a so var an fuel, coeza ra ar guran varnezo. C'houezeg oant, ha seiz so bet lazet. Ha pevar goal lakel. Er memes amzer e coeza ar guran var tour Eilant. Eou n'ei deus great ken droug nemet freza an ho-orach. Guelet a reomp er bloa-ma ar guran oc'h ober eals aistruj er vro. Peur oc'h ead an tonerien. Doue da e helver ar voalen-se da gorza var bo c'henn?

h. stor kormper, etre kear ha Benoit, eus beuzet hi den en dervezion tremenet, eur soudart hi daou zen maoune a barrez Pionel. Epad an amzer dom ez ear da glase an dour. Mes an penneien ne oufert ket lazet re a evez peicac'h ha peur en em lacat en dour. Ma hostaliet ne zigouesse ket ar maleurion-se.

G. M.

Eou ston eus a Goumpier a gollas, brema eus eou nebeut dervezion eur montr aour. Eou den ianuec divar ar mæz, soudart, mes en dervezion-ma e si he dud a gavas ar montr, hag a ias dioc'h-tu da enclase da hon e e halle beza. Clevet a reas ep dale pion en doa he golet. Ractal e za d'he gas d'he here'henn. An drou, goude he dragarecat, a gum'gas dezan eou nebeut arc'hant, evit dislurz he anaoudeguez vad. Mes ar soudard maoune ne fallos dezan kemeret netra.

— Nem eus great, emezan, nemet va dever, ha ne fell ket din beza part.

— Mes, eme an drou, me ant boa prometet kemeret-ma d'an nep a zigasche din va montr, piva beunage vje.

— Eur soudart evel-dou-ma ne vane netra dezan.

— Mes gwi gant va arc'hant ar peza a gweret.

— Itron prañ eo ganen e kingbac'h din eou dea be-nag evit beza g'eat ar peza a dlien da ober. Eur soudart maoune evel-dou-ma Breton, ne ra ket ha zever evit arc'hant.

— Kem at evel kent, abalamour-ma em eus prometet.

— Mad, drou, ne d'an ket eus ho ti kel laouen evel moun deat enha. Lant g'eat e vje bet guell ganen uho pje kingbac'h din netra.

Pigadur so o lual var baper santmauelou evelse abers soudartel ha potret maoune divar ar mæz.

G. M.

E d'eur bar stas a due beza en eur boug var ar mæz. E d'eur bar stas ar g'eat deata a fallaz dezan mont d'ar beza e da zec'hel stal de s ar loar, hag e termas em lual. E d'eur bar stas ar g'eat deata a fallaz dezan mont d'ar beza e da zec'hel stal de s ar loar, hag e termas em lual. E d'eur bar stas ar g'eat deata a fallaz dezan mont d'ar beza e da zec'hel stal de s ar loar, hag e termas em lual.

daez, hag an hostiz nec'bet, a lavaraz d'he vatez. Petra zo eus da viana ne dia den en ti-ma? Ne ouzen ket, emez, me gred goudecoed eo hoc'h ansaigo a so eus. Guelet a ran tud oc'h he lann, ha dioc'h-tu ez eou kud. An hostiz a ias en eul lam er mæz, hag a voue balc'h he anaoudeguez o lann a zec'h he zec'h lizerennou bras ar c'hormion-ma. Ama so difennet mont. Buaz e lamas an amez, mes ar loar a ioa ead ebion. Al lochen-se a voa kentoc'h enhi tud oc'h ober alumez. Hag o doa lakel an difen-se a zec'h an or; an hostiz n'en doa ket guelet an ansaigo.

P'emaou gant an hostizien, e contin c'hoas eou tal all. An oll a voa e verzer chist en hostalieton Kerne hag ar chist ne vez ket ato mad. En eou hostalieton eo eur gueguin hag a barante. Houma e devoa clerev an hostiz hag an hostizien o lavaret oa fall ar chist a voa deat dezo. Prest goude e tenas tud er stal da c'houlen chist da eua, epad ma na voa nemet ar gueguin en he c'haouet. Ar gueguin a lavaras dezo ar chist zo fall. Ar re-ma ne voient ket a beleac'h e tene ar vouez a gouze ouho, mes goudecoed en em denjont kuit. An hostizien a erro kerkent hag a fell dizi ho deat'her. Nan, emez, lavaret eus deomp eo fall ar chist. Mestrez an ti a zouezaz diousta oa Margo a voa bet re hir he zec'h ha gant he despez e roas eou tal d'ar gaouet hag he lual lapous hag all er veol. Margo a voue g'eat oll he lual. Ar mestrez deat eou he lual a goumpennas ar gueguin hag e lekeaz da zec'h he lual var an oled o tal an tal. Eou nebeut dervezion goude eou d'ar tal a voa en ti a goezas en eur poul dour hag a voue g'eat ha selabezet oll he c'hloas. Red e voue lual he guempen hag he lual ve var an oled e kichen an tal da zec'h. Margo o velet-so a eomas eou penna l da zec'h oc'h an d'ar tal. Goude m'e devoa sellet piz outhan selu hi hag o lavaret dezan. Seli, petra te e heus lavaret ve oa fall ar chist?

G. M.

PRIS AN ED.

Kerrio	1 ^{re} Gouez	POUR NABAT — 2 ^{de} Gouez	
Goums	45 lur, 30 c	Goums	45 lur, 30 c
Segal	6 lur, 30 c	Segal	8 lur, 30 c
Eiz	6 lur, 30 c	Eiz	6 lur, 30 c
Ed-du	40 lur, 40 c	Ed-du	40 lur, 75 c
Kerc'h	6 lur, 65 c	Kerc'h	6 lur, 75 c
Avalou-dour	2 lur, 60 c	Avalou-dour	2 lur, 40 c

MONTROU LIZ — 2de Gouez

KERRIO — 2 ^{de} Gouez	BREST — 3 ^{de} Gouez
Goums 45 lur, 75 c	Goums 45 lur, 30 c
Segal 8 lur, 30 c	Segal 45 lur, 30 c
Eiz 8 lur, 30 c	Eiz 7 lur, 30 c
Ed-du 40 lur, 30 c	Ed-du 9 lur, 30 c
Kerc'h 6 lur, 75 c	Kerc'h 7 lur, 75 c
Avalou-dour 6 lur, 75 c	Avalou-dour 6 lur, 30 c

Ar Gerant : AR DE KERANGAL.

KEMPER. MOULUT GANERAL E KERANGAL, MOULUT AN ESCOFF.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a gouns ar brezounee.

Em Abonnement d'ar Gazeten a gont :

Evit eur bloas . . .	PIOT SONET
Evit e'barzh miz	EUR SCO ET
Evit tri miz	C'HEUC' H REAL
Eur gazeten ebken.	GANT TERNEG.

Ar baranant a lle beza gret arag raout ar gazeten.

ALIOZ.

Ar serjou a ve c'houant da lual er gazeten a dleer da adreñs off d'an Aotrou MORVAN, Belec e Kemper

Ar paeamanchou a dleer da adreñs d'an Aotrou SULLIVAN, ebken. An abonamant a guemerer e ti an Aotrou SALAIS, Ruer, na Kemper, a Kemper

KEMPER, 15 Gouere 1865.

Kelou a Rom. — Evit an naonetecvet deiz ha bloas abaoe m'eo curruet, hon Tad Santel ar Pap o situou he galon vad. Hag o lezel a goustez off iogratou an dud, en deus gret trugarez da eur vanden vad a brizonerien. Da vad e' deus dimmuet pe berreal ho foun, da lod ali en deus roet ho gras bed-a-bed, ep goulou ken d'ant ho nemet ma lantant ne stajou. Daou ha daou ugaret o deus evelse leac'h da drugarecat hon Tad Santel

Eur beza maou a c'houer Sant Sulpis. Heleguet da Nedelec ovezza so bet eal da Rom da reeo venedictou an Tad Santel ar Pap arag mont da crouen Bourbon, he vro. Ar Pap e' recevas ha goude beza couzet ou ha eus pennad gant eals a vadelez, e lavaras dezan : em eus aoun na e' eus ket eur ne bet e' — Na sur, Tad Santel, aoun ket morse goul gre, hag eur penad so naon da e' he gant ar boaz galon — Calou baver, eme an Tad Sante, red eo he vennaou, hag e' reu gant he vent eur groas var galon ar heleg (aouanc, pehu a so muer h a foaguc enha gant ar groas-se evit na e' he gant ar groas a henor

Eur e bloarec a Sant-Sulpis en deus credet scriva he unan da li' uo da e' houie he venediction evitan hag evit ar re a due evelan reeo an urs a abostoler. Ar Pap en deus respouet evit rei dezo he venediction hag ouspenn diou indalians leun da e' houie, unan an deiz ma recefent an urs, eben kenta guch ma servicheut oe fi an aoter evel abostolien. Setu aze penas en em skiga madelez an Tad Santel var an oll bras ha bian, var ar re zistera couls ha var ar re mela. G. M.

Kelou a Sant-Brie.

E Sant-Brie e' he beza an 30 eus ar mis-ma, eur gese, bevel eo h a bras a voue e Romengoll pa voue

euronet imach an Itron-Varia-Remed-off imach an Itron-Varia-a-Espersans a ta ve na veza e'runet. Hor i' a rer da lual er gazeten al lizer scrivet gant Aotrou Escop Sant-Brie d'var benn ar gouel-ze, Setu ana he lizer

Lizer casset gant Aotrou Escop Sant-Brie e' tro he escopi evit discleria e' he curruet an Itron-Varia-a-Espersans.

Hon Breizder Ken

Dan 30 a vis Gouere kenta e vezo eur goul bras e' kear benn hon escopi. An dud devot a doue en deiz-se d'eu em zistera a vanden en dro d'an mis-ma, abaoe trivac'h e' c'houe vlos, discleriet a voue he' gant an oll dud a feiz, Rouarez an Eo hag an douar E' l'haou Pinao, ar Pap-se ken anavezet ha ker caret gant ar Vretonet, e l'haou ar gurunen aour var benn an Itron-Varia-a-Espersans.

A bell so, an Iis so hoas da gurun-imach ar Vere hez er plaou santel-se e'houet gant Mari evit rei he geseu eno gant l'argueret, er plaou-se a gar an dud da zarempred. Hen ober a ra evit enor ha brud al leac'h santel. A dra zot, an Iis eo ma ket he zot, e'c'houe tam e'het d'igute Mam Doue. Ha ne deo ket an Dreimel santel he unan e' deus lakel ar gurunen var benn Mari? Ne ma-hi ket en he za var ar guenta pazen eus a drou an Tad, hueloc'h evit an oll E'ez? Ar Z'ot he e' har hag a e'houe gouezet dirazhi. Enbi, evel en eur mellezour e' velont a guenet a Zoue, he seouarn so ato troet varzu pedenno hag hoanaou an dud, bet eo he e' hoar, ha brema e' deul da veza he mam. Ar stered a lagern en dro d'he zal, an heol he gouse evel eur vantel skedus, hag al loar a he' d'indan he zred. Kement a e'houe da ober, en prout kez bechouven a guere na eur e'houen, adreus an ankeniou eus ar vuez, eo eus beteg he e'halon ar e'houen eus hon treuailhou hag eus hon esperans. Ad te clamamus exiles filii Israel.

Hoguen pehu a' de haoue e' l'haou e'rouer ker, a voue

Pep tra a zicouro da renta ar gouel-ze caer d'an daoulagad ha dudius d'an ene Greal e vezo gant an oll solennite a eilomp da rei Jezan. Peplim por secours ervez ne e hallont. Daoust ha gouelioù Marv dind ket gouelioù an tieguezon eris en ? Ilor eha-sonnet, ato prest da renta gloar d'ar vev'heez. Hor personel canton. hor personel hag hor e burrez pere a drempn oll bo huez o acat he e haret 'ag he ben-niguen, hor e'honenehou goazet ha merç'hel, oll dud ha'n escop'h a vezo oll a unav, a galon hag a ene, evit renta dudius ar solennite

Ar peiz a rei mui sked oar gonel, eo an eskibien o deus prometet dont dezann. Er penn e vazo Arc'hescop Roazon, a garomp ol kement ha m'hor c'har tud be escopit. — Goudeze E-scop Kemper, eo deus anna ken alies a v'ron erel a zen en deus br' an honor d'he veiel a dos. — E-scop Guenet, ma na vez ket dalc'he gant ar c'heuet gouezal g'atha o risita ar vartolodel taget gant eur c'heuet sequeus. — E-scop Air, pelm' ne deo c'hoaz anouadec heu gant den dre anna. — E-scop Nim, pelm' a zigasso da zontec deomp eus an ugent vloaz eadra eus hor buez tremetet er le g'neuer Gortoz a reomp c'hoaz meur a escop al o d'us lavaret dont mar g'alc'ord. Digouezont a ra ar peiz ne a lemp ket da c'houzout diaroeg. Ar redadec kezeg so er memes devez gant ar gonel Kementise ne v'ro ket oc'h ar gostemen da zont dezha. Ar sol'ann e a vazo echa naog ma l'goro ar redadeg. Ma ne v'lemp ket e ve netra da lavaret evit mont goude ar sol'ann d'an assamp le z e v'ar h' ma soer courach al labourour hag e p'rac'h ne vez d'uzs ebet. Ma a gar d'he kement a ra vad d'ar vro, hag ar relijiou a v'roer kement a seurt oc'h al labour.

Ma brema, hor brendeur Ler, echuomp al lizer-ma
en 'eur lavaret da Yari gant ar ser-tar Dent, ma viot
c'houet' leu. *Coronabars* !

Eur d'avez, ar c'ry en deus d'ridet gart ar gwa fur
 vereh e oa Adam hag e devoa labour, gouzanvet,
 gouezet evel don pa, e oa de goue et var de ouasket an
 eaz. An bremaet santel a zave divar he zron. An
 Tad a lavare, e tui eo va mervh. Ar Spere-Santel,
 Chuz eo va fied ! Hag ar Map, o vont de he embroug, a
 lav a vare zalar gacra eunne goude hui. Doue en
 eur he a rei. Chuz eo va mam ! Ar re en eo a stoue gart
 eaz, anez hag a lavare benne d'an ol-c'halloudeg da veza
 roel euz Bremaez d'an Foy !

Ha m, & Mari! e leac'h-ma a anproù, tao et e
gent ar diadenn a zalc'ho peh-ped dioc'h a
ar a erid a ramp-ma da a noat e r shene eus
ar boueze a voue neuze er barab's hag a hebi
Jon ge orie e mis eyl l'eo dlet? Contende hon
lorn a laer var hoc'h anoch eur garunen diste, sa
eusan eura lakas Doue var ho penn evit an e er
one Mes en eur ho eunan, hor e kalon a zarte e
draben tag eus anez, a peplu ac'hanomp a vezo
euzus da zalc'hia ez oc'h reuanez a drugarez evit an
ol. Deut hag otreit diguener eus hon daouarn an

gurunen dister a gumngomp deoch en hano Pi IX
hag oli dud kon escripti Vartu ems kement a e
heal an devotien, an esperans, ar garantez ha calon
vad an den Firdompri carquet gant bouc r s an
denveit-ma, pere so we crest pe, ha ho re, i hon
eus semet eur enoant et jomp ha est let ent a
deu dar gouel Ema ar c'hoar-ze er chomzon eus an
J's a zoressomp pouze deoch « Evel ma te hou
daouara d'eo curuni var an denar, ra chedomp e
ive merhent beza curunet gant I'us Christ en e wth

† *ARLST N, Baron Saint-Brice de Trepoer*

Hiteg ama hon eus troet e brezouneq, nan e guir ne
 guer evl guer mes gouzonde ep leze, ead n'eo er
 maez, azer Autrou Escop Sant Brece led eo eomp
 brema, abalamour d'ar plas, lavaret e ber ead a
 peuz a ze l'oc' ar gouel

Ar gouch-se a vez d'an ar 30 a vis
 An Tad Santel ar Pap dre eul zez eus an
 vis mours 1863, en deus roet da Aotrou Escap
 Sant-Brieuc, ar c'hollou l da gurañ sateb an Iroa-
 Vario a Esperance.

Înțeles ar fi să se azeze pe scaunul eredității, dar nu a putut, pentru că nu avea nici o calitate a dăruirii, dar numai a primirii. Așa că a rămas în picioare, în fața lui Dumnezeu, și a spus:

Thi nao ex deus roel ena indoljans p' mear a eler
da chount d'an deis na vazo curud ar vere boz
pe toan eus ar seis dervez varlere li — 1º na ken tel
d'sha boas pe am a nas ar seis dervez varlere. A d'
Esop Sam'l e a garfigu et e va l' di ev' ar gene' a
tud ens an escop' al, heles, la chensu en i lei
ar mu a ar guel a — Bez e vazo ive ponde cruados.
1º Fur processio saluer evit cas i nach ar vere boz
d'he chapel nevez. Ar processio a zalasso e s' ar
gatedral dioc n' a varlere i gonsperou. 2º La seis
heir dioc n' an v' a vazo ve po speren ei chapel
nevez ha benedictio ar sacrament. 3º La seis

**PEDES AR MOUSIK BIAN
DAR WER'HEZ**

WAB:DOY 1 Great I'deathless King 25.

Ma moutuk va ha va k'gon
A lavare d'ou en
Ho p'ha n'ro na chalon
Ha t'ou n'ro na
Ma ch'ha t'ou n'ro na
L'ou m'ha ho k'gon na
L'ou z'ou n'ro na
War ar n'ro na k'gon

An euneg, an ja gre-hont
A la er enez ens ho nez :
Da gentan gant aon e nijont .

Ho mammi zo war ho ovez,
Pell man ma mam, Gwerc'hez santel,
Evit mammi ho kemerann :
Eur zellik hep ken, ia ! eur zell
War ar paour mousik bian !

Pa m'euz het laret kenavo
D'an mammi gez war he gwele
Pegoulz, em-het, e vi distro !
Ha ma mammi laour a wole
Dinec het-ti, Gwerc'hez santel
Ho fuan eo ma fuan vrasañ
Eur zellik hep ken, ia ! eur zell
War van ar mousik bian !

Ma c'hoaria vad, ma c'hoar Anna
A tel o'an iliz bemde
D'ho pidi c'hoaz, ilion Varia
Vit ma zad, vianon ive,
C'hoelaouet-ti, Gwerc'hez santel
Eon iae douz ar gwe lan
Eur zellik hep ken, ia ! eur zell
War c'hoar ar mousik bian !

Pa rump da laret hon pedon
Hon c'hoingou a ho chapel
Ma c'hoar lare « Se l'euz tolen
« War-ti-hi ar Werc'hez santel
« Hag a c'hoarz ouzump gant true !
(Ouzump em oad legerañ,)
« Ma setlet ha ma breuc ive
« Ar paour kez mousik bian ! »

Ema ho tolen, o Gwerc'hez saer
E, weler ho mab Jezuz
War la ti vrec'h, bugel distro,
Ken mad, ken karantezuz
Ho mab d'nae n'otra ne hall
Dae li, mammi ar c'haloudusan
Tallout a hellet ia d'wall
Ar c'hoar paour mousik bian !

Ma mammi a lare d'io liez
Eo mestr a hep tra Doue,
Mes Jezuz zo Mab ar Werc'hez.
Petra n'hell' mammi eur Rone ?
Ma diwallet, Gwerc'hez santel
Evit mammi ho kemerann,
Eur zellik hep ken, ia ! eur zell
War ar paour mousik bian !

Memo ar Zent evit ar Sizun-mad.

Dissal 16. — 6 Goude Pentecost. — Gouel an Ilion
V. ad arvez Breiz ar Scapular, deut en an en

ha root gant ar Werc'hez he-unan da eur servicher de-
zi, hanvet Simon Stok, eus a Vro-Zaoz. Ar scapular
a hella an droug-speret er hed-ma dioc'h ar re hea
doug gant devotion ; er pargator ar Werc'hez a zed d'ho
soulañ, ha dor an en a zigor kentoc'h evitho.

Dissal 17. — Sant Alexis, brudet bras dre ar gon-
rach a reas dezan koutañ ti he dad deus he c'arod, evit
mont da vera er baourentez, diannavezet ha disprijet, ha
distro goudeze da vera evel eur paour dirag daoulagad
he bried, he dad hag he van, ep en em rei da ara-
out dezo.

Dissal 18. — Sant Camil a Lellis. Bez'e voue da
guenta soudard, goudeze cabacia, erfin e fontas e Rom
eun arz hevez a relijiuset evit servicher ar re glan. He
vuez a dremenas en ur-se oc'h ober oevrou a dru-
garez.

Dissal 19. — Sant Visant a Baol. N'eus den ebet
da dehini e tefe rouantelez Frans kement a anzone-
guet vad evel d'ar sant-ma, don ho oufe niveri da be-
guement a dud en deus savetel ha buez dre he ali-
zennoù, oüs pegement a dud en deus mret coez er
pec'hel, na pegement en deus tennet ha lakeat teana
eus ar pec'hel goude ma vent coezet enha. Ar vad en
deus great a bad c'hoaz luto. Hec en deus cavel ar
voien da rei belezen vad d'ar vro, da rei missionou d'an
dud divar ar meaz, da rei ti d'ar vugale diereze da
zistrei oüs Doue ar c'haloudeten, hag en em rentel eo
he mab galeour dre garantez. Stourmet en deus a enep
an heretuket, ar rouant hag ar re vras en deus liket
da hereturi glori Doue.

Dissal 20. — Sant Jerom Emilen, fondator ar
vreddeur hagvet Somasc, pere en em ro dreist oll da
zevel ar vugale ha d'ho c'hoer. Sant Jerom Emilen
a reas afes var ar tiez dre ar parketer evit kelen a
labouerien ha kemeret souez eus ar re glan.

Dissal 21. — Sant Tennen. Escop a Leon gu-
ndie eus da Irla d. Dout a reas en arvor, hag en em
lakeas d'ober priogen e c'hoat ar Forest, eur pennad di-
oc'h Labennec tost d'ar ster lus ar Forest hag ilis
Plabennec so hec'hoaz gantha. En oad Lias-se eo e
prezegue lezeu Doue da dud ar c'harter, hag evelse e
c'hel er lavaret eo het tonta person ar Forest ha tonta
person Plabennec. Goudeze e velle choazet evit escop
a Leon, hag e c'houernas an escopi-se gant kement
a zantelez ha Sant Paul he c'henta escop.

Dissal 22. — Santez Mari-Madalen, ar hec'heret
a ene pelm e chasceas Jesus seiz dioc'h, hag a ga-
vas goudeze kement Jesus-Christ. Goude maro hor Zal-
ver e tevas e Frans, hag e tremenaz he buez er bui-
gen en eul seac'h hanvet Ar Roum-Santel, tost da Var-
seil.

Dissal 23. — 7 Goude Pentecost. — Sant Apolliner
merzer, diskal an Abostol Sant Per, pelm a reas
dezan ar garg da ren an ilis a Raven. Eno, goude
heza gouzanvet a bep seurt persecutionou, e varvas
merzer.

G. M.

FOAR GOZ AR MERZER

KIL LOBEN

Kenta procs Gwel ar foar 1118-1123, gant Marquis Brezal.

Ker bras e voa ar foar, ha ken inverus an dud, e voa red, a bell amzer, lakat goardou da gendere hel an arzvad, hac unan eus an d'gentilen ha fenn lieh bloas e voa pedet evitse outrou marquis Brezal.

Mes pa zeus ar Roue Louis XIV da lacat e penn peb parres eur syndic pe eur e haluten, an Autrou Kersulguen a Gerloree e Penc'haon, a brenas ar garg-ze evit e exerci e-unan pe gant un all en e lizeo e parres Blouzei, ha stag outi neuze ar Merzer, Loc-Eguibar, ar Roc'h ha Penc'brann betek pont Landerne.

Er bloas 1701, an Autrou Kersulguen a lizas da gabiten var Blouzei, an Autrou Desguet a Sant-Denez a tlezel ar garg-ze hac e oll guirion gant re ar Merzer ha Penc'brann evel ma plehe ganta, nemet ma vijo anavezet goude ar galloal en devoa varzezo.

Abalamour da ze ta Marquis Brezal a chomas cabiten eus ar Merzer, hac a guntunus da gomandi ar guet. Mes e 1718, e keit a ma voa en e lizeo, potret ar guet pe ar goard, peñ bras da lacat an arzvad, ha da zifen ar rare hadouren, a iou kris eo ho andret, hac a e honleone diganto eals en in ali d'ar guir merket. Neuze ar verzeris a bhas d'ri nuan ar e n'avar, hac a staoens gant mawonach d'ar l' preneuron cambre an ograouer a iou post soudardet ar guet. Goudeze er liassijout ar Marquis hac an Autrou Kersant a Goetmepren e letanant, dirac al lezvarn a iou neuze e Lesneven, o pretant e voa gant an ilis guet ar foar, euls hac an oll guirion all.

Mes adroader pe diennouren ar Marquis a brouyas d'ri nuan eodasq eus a 1608 ha 1616 e voa an Autrou hac e dud en e raog e possession eus a vir ar guet, ha da lacat evit goardou ar foar tud guisket panto eus a l'vrenu pe armou ho lizez. Ar verzeris a ziskuezas al lizeion tout divar benn ho foar otet e 1614, 1616, 1607 ha 1600. Ar re all a ziskuezas neuze an treus-vere hat bet etre an strounezet Robzo ha Brezal divar benn guir ar guet, aotret gant Louis XIV, e 1677, hac arauc gant Frances II, Duc a Vreiz-Izel, e 1686. msp'inte ar declaration d'ar roue eus a 1640, gret gant Renan, Prins a Leon, preais er li apparchante eus be lizez patronach ar foar, hac eñ li lizer ar ro pe an douezon gret d'ar Merzer gant e dud en he raoc.

Var gementse, e mis guenver 1723, lez-varn Lesneven a gondaozas re ar Merzer da lacat alarre pep tra evel en amzer-gos.

XII. PROCS 1612-1600.

Diblaq ar foar

Arauc tout eo red aman, evit entent mad an aBer, hec evez oc'h an dud hac oc'h an amzer. Ar e kardinal Richelieu, deut da vervel e 1642, ar Roue Louis XIII, eun nebeudig goude be vintet e 1643, ar roue nevez Louis XIV a eo devoa nemet pemp bloas pa savas ar

procs, an dukes a Rohan, intanves an den-ze a iou bet penn an huguenoet, hac erlin peger bras galloud en devoa memes dirag ar roue, ken alies a Lez-Yaru-Bras hauset ar Parliamant.

Evelse ta e mis Mae 1642, an lizeon Varc barit, da ken a Rohan ha princez a Leon, e devoa bet digant ar Roue diblaq foar ar Merzer evit e l'alal e Landerne.

E mis Mae 1643, parliamant pe Lez-Yaru-Bras Brez-Izel a iou e Roazon, a gendalc'has foar ar Merzer el leac'h ma voa a bep amzer.

Tri bloas rarnuguent varlec'h, e mis gouere 1603, daon e'iant vloas zo l'ur o, an lizeon a zeus a benn da gavel adaro diblaq ar foar, mes ar vech-man digant ar roue bras Louis XIV, ker galloudus neuze.

D'eus fors, lez-varn Roazon, e mis here 1606, an approvas ket lizeion ar Roue, ken na vijent embannet e Landerne, ha l'emperet aviz ar rare hadouren a raremprede lizeion Breiz-Izel hac e mis Even 1607 ar re man oll a zinas al lizer evit ma chomje alao foar ar Merzer evel arauc.

Eretant ar verzeris, goude beza laquet tud guirhac da zellel pin eus papiereon ho ilis, a gassas da Baris an Autrou Nedelec ho ferson ha gantan seiz tan paper divar benn ar foar, pe guet, actou pe lizeon eoz hag a dale eals evit an aBer.

1° Lizeion eus a 1611, roet e hano ar roue Louis XIV, keit ma a voa minor, hac a anavezet lez foar ar Merzer hui Sant Marc, hui ar lizeon goude an d'rudet, pe hui ar Sacrament, hac hui ar sailorn arauc gavel ar Vadenon, d'inas ma out e lizeion ar bloas 1600.

2° er 3° re Louis XIII ha Henri IV (1610. 1607) a anavezet diou foar ar Merzer, eus pen an hui a iou a bep amzer, diou maz'eu merquet e lizeion 1570. 4° Lizeion ar bloas 1500, en amzer ar Roue Charles IX, a laquec sevel d'ou foar nevez, ar re hui eus lavaret, oupen an hui goz.

3° er 1° Al lizeion bet digant an due l'au a Rohan, e 1478 er 1470, a roe d'an ilis an oll guirion ha tailloz savet gantan e mon here evez var an lizeion, ar rare hadourez hog oll kement a iou e foar ar Merzer.

7° Anao, pe guet gouzontez an due Renan, 1540, gret gantan d'ar Roue, har a lavar oc'h apparchante oc'h tud e lizez patronach ar foar, ac e eo bet roet peñ a voa guirion ar foar da ylis ar Merzer evit e rapati ha diavervich eor fondation.

Var gementse, e mis Ebril 1609, lez-varn Dijon a veza roet e setane lien vel eus hui Roazon, an dukes a gol as, hac ar Merzer a e honvezas arprocs.

Goude arprocs a chomas ket amzer, ma cheuchas d'is ar foar deut da veza laquet d'ar roue, ha divizatoc'h d'al lizeon, mes goude tout ar foar a chomas en e za evel kent.

1616.

Evelse ta, sandro petar e'iant vloas zo, eun guir ar foar gant an ylis, d. l. eo abaoe ar bloas perarac cant e huetek ha triugent.

1423.

Er bloas 1423, eo het roet, credabl, ha da viza sur eo e voa neuze ar foar, ha pell amzer arag, rag al lizer eus ar bloas 1476 ne deo nemet great var ne all a roa cosoc'h. Er bloas 1423, eo het roet ar guir ha douar ar foar gant an due Yan a Rohan. Ar bloas-ze hac an hano ze a zo merquet meur a vech er paperiou hac en titrou hac en eur procès bibao zo het ive di ac les-vern Lesueven gant fermourien ar guir eo Le. askuezet eul lizer a lavar guer evit gant evelen penaus er bloas 1423, Yan, Autrou a Rohan, a roas d'an d'les guirien ar blac'h hac ar stalliou savet a hep amzer gant an var ar vech ha dourien a zampreda ar foar.

A hent ail, er memez blavez 1423, eo e roas an due Yan d'an yls tregont devez arat en ti crouz-deis dar bouk hac eno euspen an hanter eus coat ar foar, ar e roc'h scolach ar saturezet guen fontet e 1800, ar presby al nevez savet e 1830, hac an donar zo betec crouz ar piron.

1463.

Pe gur e 1423, an d'c Yan a save a hep amzer guir ar foar, e c'haer lavaret hac assent e voa ar foar, truguent v'as a rane pa eo het great fondation ar piron Herve a Leon, ha roet gant an yns truguent levez arat ta l'aster noz ar l'ong. hac enno an telegraph cos hac an l'ippodrom.

CONCLUSIONS

Eus ar bloaz 1363, hetec amzer ar vecher-h-rus zo bet, credabl, er Merzer a eus nemet anter-cant a oaz. Ma bez ez'edo arag? Impossibl eo lavaret d'ar z'er.

Eul ar pezh zo sur a c'haer, foar ar Merzer a zo abaoe pemp pe c'haer e cant v'as. Ma saver lue-lac'h, ne veler nemet noz, hag eo red lavaret gant an Autrou Couey ympossabl eo gouzout peur e deis commancet foar goz ar Merzer.

Foarou nevez gant deach marteze, saluant gant respect ar vane-goz-ze eus ar foarion, en ur soulet ti dezi eals bloazevion c'hoas hac eun amzer da zont par d'an han dremenet.

P. M.

NEVEZENTI.

En unan eus an hospitalion, pe an f'oz-so savet gant an d' d'vad gant an d' d' a feiz, ev t' dignem ret ar re a zo tregot ho speret, e voa, n'eus ket pell, eun den c'hoas maoune hag a deue he skiant vad dezau hep er mare. Hag epad an devez ne-se a se erjen evithan, e conze hag e rea pe tra eous ha pep den f'r. Mes ive en derzezo ne-se e veze trist evit ar maro. Bece e hospital se ne vanke marse da vont da barh a outhar pa veze evelac var he eu, hag ben he uua a veze ive prez gant an coms oc'h ar beleg. Bevech e fa le dezau conta ar prez a roa c'hoarvezet gant an, ar pezh a roa ket eus a re speret fa dret, roa ar beleg ne fel e ket dezau he lezel da goms a guemense. Gouzout avoalc'h a rea e l'le an den-ze leza bet eun anker, eun d'ris-

adignez veas beonag, hag aoun en doa na deuje da voassat deza o parant a guemense. E hoant en doa zoken d'he lacat da goll beteg ar zont eus ar pezh a voa bet eus d'he vachur. Gouseoude o velet e tistroe ato d'ar memez cont, gant aoun na raje mui oc'h a zrong dezau oc'h ober dezau lezel evit oc'h he lezel da goms, oc'h assantas alou he h'ster, ha se a ama petra glevas gantha.

Me zo eus a barrez E. Va zud so labourerien donar mes tud a zavez. N'eus a vecher so het d'orroet ha lele net gant ho zud g'edec'h evit na douar het, ha beteg an oad a eur bloas varnaguent pe zont eun bet eous ag em p'ladur e ha va zud ha va mam. D'an oad-se e conansis da garet eur plac'h maoune eus ar e haer e eus eur g'edec'h easteroc'h evit va han, mes eur g'edec'h dis ar e dezo. Ha me ne zellen oc'h ken. Tud ar plac'h-se ne voant nemet fer amuric. Gouseoude evel ma vezent en ho eas dre ma voa en ti eun toullad mad a hotret hag a labourer, bouma a veze lezet d'ober ar pezh a gare. he mam ag eur vatez a rea an ol labour vere het en t'guez. Ar plac'h re lezet a dremen he ol amzer oc'h em am f'ic'h, oc'h en em g'edec'h, oc'h en em g'edec'h he bre-deur e em g'edec'h avechon an xi hag he g'edec'h, mes an tud hag ar vam pere o ho dezoa ket mere h nemet, a zerre ho daou agad. Eul se an den en oad da z'vizi ha ne doa marse great, ha ne vome ket ober unan eus al labourer-se a ra ar n'ne ad gon var ar m'az kerhent ha deg pe zonteg v'as. Seun a plac'h a bligas din evit va m'eur. Pa vouezas va zud ha va mam e rean al l'ez, a dezo eun anken bras. Ne de ket abaoe m'ur he nevoa nemet a zavez e l'p'pe dezo ma mes ore ma voment ne voa nemet eun abaoe eul l'macen, eun p'ad ar bel, eur bern fouge. D'ennet eun ouz a eun sonjal h'vizi er p'ad he. Mes stouas me voa da l'p' guenet a vea ker bras hag he d'oc'h he e hostez a rea kerment evit va dezo. Eul ar vecl e kena e vach's da zont oc'h va zud hag oc'h va mam. Oh! na, en so eus et ker din ar mam se.

Peur vras a rea din g'edec'h va zud ha va mam d'oug eun den euse, mes ker toullad e voan gant m'ar ha grea va zont, peo gur ne ellen ket esperont eun den otre ha z'vizi, an d'heret va femp bloas varnaguent evit d'm'z neuze en despet dezo. N'eus ket z'vizi an d'heret ker se. Ma d'heret dezo a a beas coms a haoum. Don a rejomp en eun doare benag da veza e h'as ar voa. Va zud pere ne voa eozel h'as an d'heret an m'ez var lo henor, rag a z'vizi he ken m'ar an d'heret hen otre d'ha l'p'ad ha d'ha h'as mad go le dezo great avoalc'h e chas va d'heret a roas ho otre, petra dezoa ma voa kerment eun rannagalon evit o. H'as a r'ad a z'vizi an d'heret, evit serra kerent h'as ho g'edec'h eun d'heret.

Great eun eta an eured. Eul ma z'vizi a eney holontez va zud, n'eus d'heret h'as g'edec'h, rag ne felle ket dezo eun den eun v'ez eun d'heret eun d'heret eun d'heret eun d'heret. Eul d'heret he e'hostez ne voa eun d'heret.

gant n'ean eus he zad, evel ne voa mad eus n'ean anezo, o devoa mad d'ei em disoter dionth. Mes va zad, pere a zo p'ruvidie a roas deomp eun tieguez he z-labêas eaha ketnet a voa red.

Mont a rejomp da i tieguez-se kemeret a rejomp mitizien. Mes siouas! ama e eomansas evidon-me ar brijen, au anken, ar boan speret, ama e eomansas p'ra va folientez. Va fried, evel ne doa great bete neuze nemet en em flicha a felle d'ei, dere'lic, a ober ar memez tra. Bez' e felle d'ei e va evel eun demezel, ha choas da viana me divje gallet kemeret ar boan da ren he mitizien! Mes nan, n'eo a a abour e devoa be m'atez ne'h he zertic'ha-hi evit oc'h ober abour an tieguez. Chom a rejomp evelse bete ma temas deomp er buguel. Neuze va fried pel'n ne voa bet m'orse boas d'oc'h p'ra na d'ezantant, a demas da veza evel eun penn folk. Ne c'houza ve den var he zro. M'atez evel evelas mui dezi chom en ti, ha va m'evhou ne z'evit ket ive d'ei em dehaa kant.

O Antrou! penaus e lavrim-me deoc'h peguement a boan speret peguement a raon galon am euz bet en ti-ze a c'houdevez? Gant eun c'bre, d' d'alvez ha ne doa guer mad da lavaret da zen, ha ne felle d'ei ober eun ho n'nan a veac he kemere eun tamg sourc. benoug eus he c'hronadur, kement epler ha non pas he zezet da vervet! Clevet em boa meur a vech e lavaret e touez an dud. *plac'h t'houen, gree c'houen.* Me anavez mad h'ris ar v'ronuez eus ar guer-se. Pet g'uec'h n'em eus me ket rasket. Brema va lervez gant eun tam bara zec'h, pa va h'je ke gant'ha oia eun am'houet? pet pen'nal gouela n'em eus-me ket great? Pet g'uec'h n'ou-m'et ket he teatet d'he gual'let? Mes Doue en deus ato m'et ouzio. Pet g'uec'h ne ket bet d'ei d'ha ar zouch d'ei em z'ouja? Pet d'ervez n'ou-m'et he ket ne voue ket peira rean gant an n'ee n'antant am boan! N'ou boan ket an hardizegrez d'ei em g'len eus va zad. Dizezet em boan outhe, hag ar g'uec' anezo a voa eun rebech evidon. Evit va zad eun n'ee boan a n'eeur na consolation da c'hortoz d'outhe. He ken n'eeur n'ha gouzane ket. Va zad ha va n'ata gouzoude am z'ouzo dre g'uz, rag anez em h'je gl'ouret gant an laouan.

Ch'uec'h v'loas eun het evelse araog m'eo digueze, z'ou ar peiz a zo. Daou v'guel al a voa deat leomp, ha ne oozon ket penaus o deus g'uelet eun bre. Unan m'ee dreist o'it hag a voa t'c'horag, hag a be'it a'la-
mour da ze e kemeren va unan mui ma e hellen a reat. Eun d'ervez, a tout euz va labour e eavis va c'hronadur he van d'alvez et devoa he tezet. Ama a den taoune e a zavas, skoull le z'oulagad ep gal-
zou lavaret guer mui. Ar beleg a g'rogas enhaa hag a em hastas da gonis dezan a draon all, evit le facat da z'ouet nac hal an taol-se en dea great d'he speret trei.

An den-se, evel ma lavar ar memez Leleg, a v'je f'are pel'n zo, pa n'efe ar zouch da vont adarre d'an ti-ze e'leac'h m' en deus g'uelet he v'guel lezet da vervet dre z'alvroudeguez he van.

Setu aze petra z'gouez gant tad taouane pere, pa vez m'ener da choas eun stad a vuez, a lez ar vertus a gostez evit se'et epler oc'h ar g'uelet, a lez a gostez alou mad he zad evit ober he fenn ho tuan, a lez a gostez rezen Doue evit he'illa g'ouzo ar bed. Tenna a reant var he d'ouhaa ho zad ha malles an Antrou. Doue furus o vent e hoas ma na bouesse ar vallos-se varn ho nemet er bed-ma. Setu aze ive petra d'eer da c'hortoz euz eol l'houen, eun penn se'ou hag a ra le Doue er bed-ma eus an tamg g'uelet e deus recevet. Meur a zen taouane m'erteze a rafe vad dezo ober reflexion var ar g'uelet-ma.

G. M.

KELEIER.

E ca s' departamanchon a Frans eo great an cost, pe da viana eul loden vad anezan kementse a elfe facat souezet tad ar c'harter-ma e'leac'h n'eus ket c'hoas a venec da cost. — Setu ama petra lavaret e pep leac'h eus an cost: g'raon mad so, mes nebeut.

I s' nevez Lambazellec a d'le beza consacret an 28 a viz cost kenta.

E parrez Plozevet hag e parrez Porspoder eus bet mission er s'ouvezion tremenet. En eil hag en eben eus an c'hou barrez-se, ar Vissionerien o deus bet ar brassa consolation o velet prez an o'it da dostat, hag ar f'erreur gant pel'n e p'rofitent eus ar c'hoas a g'ou'guet dezo. Meur a l'itu ive eus ar parrezou tro var d'ei so het eat d'an daou leac'h-se da ober ho mission.

E parrez Lignol, tost da Bontivy (Morbihan), ez eus bet eun tan gual' ar s'azao d'remenet. Ene tiez ha ere er eus deat daouze. Var dro g'uelet mal'ur e c'ostumer ar c'houll.

Lavaret a rer ez eus l'ano da facat da d'alvout an douerier pere a na kement anezo da goll er vro-ma. Er c'harter-ma, e g'ar'onez, na veler e pep leac'h nemet traonennou pe stankennou, hag en ho gouelet, goazen-nou dour l'ag a alfe d'oua teir g'uec'h m'uo'h a zonar evit na reat. G'uelet a rer, ne h'costez ar s'ankennou-se pe'zadou dour ha ne roont nemet cos laou, brug l'araden, hag a rete teot mal' ma vent d'ouret. G'uelet a rer ive p'rajerer ne roont eun tam f'oen dre ma zint g'ouet a g'ouvi, ha lod-all dre ma vezont g'ouet, leuzet gant dour sac'h an anter eus ar bloas. Eon dra vad a ve great a dra sur evit tad ar vro ma vent se'ouret da facat da d'alvout an t'amon dour-se pere ne roont ket soken a beur l'ia loenet. Ar frer Judorien, eus a Guempele, en deus v'antet eun se'et esken-brat hag a ello renta cals servich evit al labourez-se.

G. M.

Setu ama ar voien a ro ar c'houzetennou da z'oual ar c'hezeg hag ar chatal corn oc'h ar c'hellien. Facat

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,
DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Pen Abonnement d'ar Gazeten a gont :

Evit eur bloas	DAOU SCOET
Evit e haez'h miz	EUR SCOET
Evit tri miz	E BPEC'H REAL
Eur gazeten ebken	DAOU VIANEC

Ar bremañt a dle beza gont arag caout ar gazeten.

ALIOU.

Ar serljou a ve e hoant da laer er gazeten a dleer da adressi oñ d'an Antronc Monvan, Belec e Kemper.

Ar penamanchou a dleer da adressi a ar Antronc SALAUT ebken. An abonamant a guement a dle an Antronc SALAUD, Librer, m' Koren, e Kemper.

ALI.

Ar re a echu ho abonamant gant ar mis-ma, a so pedet d'hen nevezi. Ar re n'o deus ket c'hoas pael ar gazeten, a rafe pliyadur oc'h hen ober kenta ma cavitin tro.

KELOU A ROM.

D'ar hent gouel Per ar Pap en deus canet ho ugan gousperon en iliz ar Vatecan, ha goudeze en deus ben-niguet meur a *Balthus*, gousemant ha ne vez roet nemet d'an arc'heskeb. Ar gousemancehou benniguet-se so bet laket goudeze a zioe n'an arched ma emma enha relegou Sant Per ha Sant Paul. Antroncos en deus Pii IX c'hoar an oferen bled gant ar brassa solamte. Arag an avel diveza, en deus roet ar venediction, hag upan eus ar gardinalet en deus lennet eur paper da zist eria e roc an Tad Santel eun induljans leon da guement hui o doa cleret he oferen goude beza tostet oc'h ar sacramentou. Goad na oferen, ar Pap so c'hoar a ra e erc'us an iliz, hag eno a vonez anel, en deus dis-cleriet e proteste a enep ar re a zalc'h stajou an iliz ep gair ebet. Kemet a so a gaer e Rom a voa laketa var bez Sant Per hag en dro dezan. He imach a voa guisket gant ornemancehou ar Pap.

Ilado so da gornas eur proces evit goulen ma vezo dicleriet eurus eur vaouez paour maro an 8 a vis kerzu 1884, d'an oad a bevar bloas ha tregont, he liano so Albana Lig. Kemeneres oa, pe mar kirit ar peza e c'hallver e gallec modist, hag e zec deut da veza santel or n'ober oarrou a dringarez hag o rei alio mad d'ar mercheu a labour dindan. A bep-seurt poanrou e deus gouzanvet en he buez. Evel ne alle ket en em redia leanez, e kemeras an habita a drede urs Sant Frances evit ma c'hele c'hoar en vuez santel oc'h. Arag morvel e deus gouzanvet, ep en em glem morse, eur c'hlenvel hir hag ankenius meur bet.

Ar nescop Spolet en deus lakeat moula an eisvel listen eus ar horzudou a ra er guesar-se imach miraculus ar Verfe'hez sicour ar gresistenten. Evit ar hioas 1864 en deus c'hoar peizeg pareet dre vorzud, ha c'hoaz, evel ma lavar, ne goms nemet eus ar re brudeta hag acoprouet quella. Guclot a reomp e ra hio ar Verfe'hez muic'h evit hioeas a vorzudou e kement coru so er bed. Morse n'oa bet santel muic'h he madelez hag he zrugarez.

Seta ama petra levere eus an diguement great gant Pii IX da eun esclavez anter-morianez.

Pii Nao hag an esclavez anter-morianez

Ilrema ez euz eur blavez bennag, eua tiad tud eus an Orlean-Nevez a deus da jom da Rom, en he zervich ez oa eun esclavez anter-morianez, lianvet Sara. Houma a voa iaouankig great e doa he fast kenta, caret a rea Doue a greiz he e halon, ha n'e doa nemet eun ioul, an hin da veza couzennet.

Tost da di he mistri ez eus eur gouent, couent strouezet ar galon sacra. An anter-morianez keaz a rea bennet da ias ar gouent-se da g'et an oferen, avelhon o cave an nor serret, neuze ez en da skei var dor ar gouent, hag ar seur Cesarin a deus da zigueri dizi Sara a belec, a hede staid, ha gouscoude ne veze morse laouen. Goulen a rea oc'h Doue ar c'hras da veza couzennet, ha lavaret e ve ne zilaoue ket Doue he fedet.

Ar seur Cesarin a lavaret dizi eun devez.

Petra e hoare ganeoc'h, va m're'h, ma emma an daclou en lo taoulagad?

Sara a gontas he foan d'ar seur. Neuze al leanezet en em lakeas d'he c'helen ha da zesk d'ar peza a dle da c'houzout, hag abenn eun nebeut dervouen e pedjont eun escop da zont d'ar gouent d'he c'houzomeini.

An escop goude beza he e houzennet hag he ben-niguet, a e houlennas diganilha ha ne doa ket a c'hoar.

hat an oll, ho ene a deuffe ive e berr amzer da veza ken da ha kel loma, ma ve diessoc'h ken digas da rem adarre guen ha neal, egnel na ve dilanuz eun den hag a ve chomet meur a vloas eb chench rocked.

« Coulsagoude, a leteroc'h c'hoas marize, me anaerz meur a hini hag a vez o coves, ha n'int ket guelloc'h eguet ar re-all erit un dra-se. — Possibl eo, doctor, ne lavaran ket ar c'hontrol, mes petra ra-se? Daoust hag ar gouffession eo a zo caos a guementise? Oh! man, a dra zur Guelet a rear ive avechou tud da hag a helfe parca o vont da gaout ar medecin, ha ne bareont ket coulsagoude petra hennac ma z'eont d'he gaout, petra zo caos? n'e ket ar medecin eo, ken nebeut nag al louzon a ro ar pe zo caos eo abalamour an dud elan-se, pe ne roont ket da anaout mad zomalc'h ho c'hilvet d'ar medecin, pe ne fell ket deho a-grenn ober implich eus al louzon ho deus bet, pe ne implijont ket al louzon-se er fessou ma zeus lavaret dezho. Er memes tra ive, mar d'eus meur a hini ha n'int ket guelloc'h evit mont da goves, arabat eo tamall ar gouffession a guement-se, rac n'e ket ar gouffession eo a zo caos. Ar pe zo caos eo abalamour an dud-se, pe ne govesaont ket mad ho fec'hejou, pe ne heuliont ket an alion a zo dezho ho c'honfessour. Evit ar re a laca ho foan da goves mad ho fec'hejou ha da ober ar pe a lavar dezho ho c'honfessour, ar re-se a den ato da veza guelloc'h guelia dre ma z'eont da goves. Guir eo, coueza a reont ato en eur faot hennac, mes, ma ne dalfent ket da goves an oll, e tenfent da goveza e fetois eals grevussoc'h, ma ne d'alfent ket da goves an oll, e couzefent er memes lantou eals allessoc'h, ma ne dalfent ket da goves an oll, e tenfent nebeut a nebeut d'en em voaza dioua ar pe ket, d'hen eva evel dour hervez ma coma ar sentur-sac, hag erit den em galedi en ho d'zorsion, ha d'en em zant ken dizoursi ha tra, hag eb d'ant ebet d'ho ene. Ar gouffession, da guenta, a ver outin da goveza en eun revelep jallfent ha da veza acoul gant eun hevelep malheur. Dan en, ar gouffession a ro dezho nerz evit tree hi ho zec'hio fall, evit terra ho goal-acoustumechou, evit euebi eus ar bed, eus ar e he hag eus an dron-speret, ha mar kendak hout da implija al louzon celest-el-se evel ma z'eo dleet hag hervez an exomon eus ho ene, e tenont abars nemeur da gueret a gamejou hir en hent eus ar vertus, ha da bignat hucloc'h-huc'a a zeis da zeis er skeul eus ar zantelezh.

« Ha goude tout, doctor, evit gouzont pe e vezer guelloc'h pe ne vezer ket n'vont da goves, n'e ket eus eun den pe zant, pe dra elken eo e llet sellet ret en ober diou loden eus an dud oll, lacaat en eur c'hostez ar re a vez o coves, hag en eur c'hostez all ar re ne vezont ket, ha guelet o po du o ma ar muna tud honest, ar muna tud a seouer vad, ar muna tud santel Groump ta an dra-se mar kirit, Setu ama a zion ar re a vez o coves, setu aze a gleis ar re ne vezont ket.

« Brema e pe du e c'avimp ar muna eus an dud-se

ha ne garfent morse ober an disterra gaou eus ho nessa, eus an dud-se hag a zalc'h bepret d'ho guet, eus an dud-se hag a zo alo leal ha guirion pa vezont o verta pe o prena? Ha ne ket er c'hostez diou eo, da lavaret eo e costez ar re a vez o coves?

« E pe du e c'avimp ar muna eus an tadou ha mam-mou hag a laca hi oll zoursi da zavel ho hugale evel ma z'eo dleet, da zalc'h ura vad en ho zi, ha da rei d'ar re a zo dindanho ar seouer eus an oll vertusioù? ha ne ket er c'hostez diou eo, da lavaret eo, e costez ar re a vez o coves?

« E pe du c'hoas e c'avimp ar muna eus ar vugale a zo skeus da zent eus ho zud, d'ho respet, d'ho zicour en ho exomon, hag a ra er bed-ma zoken, dre ho c'honportamant vad, gloar ha curunen ho vad hag ho mam? E pe du, er memes tra, e c'avimp ar muna eus ar zervicherion pe eus ar vicherourion hag a labour hervez ho c'honstians, da lavaret eo, a vez al lealdet, evit ho mistra, pe evit ar re ho deus tout dezho eun dra hennac da ober? Ha n'e ket ive er c'hostez diou eo, da lavaret eo, e costez ar re a vez o coves?

« E pe du goude e c'avimp muna eus an dud raouane-se a laca ho oll erit da bellat diouz an direola-manchou a goll ken alion a hini eus ho oad, a oar miret ho c'host hag ho eliaou pur e cress ar vrein-naurez eus ar bed, hag a hell bale e pep leac'h soude ho fenn, dre ma zeo i o zae disclabaz d'oc'h ar pri hag ar voutlen a zo stag eus hini ar re-all? Ha ne ket e hoas ar c'hostez diou eo, da lavaret eo, e costez a vez o coves?

« E pe du erit e c'avimp ar muna eus an dud-se a zitez peb mad, peb easamant, peb plijadur var an douar, evit en em rei oll pe da ober seul d'ar vugale baour pe da zervicia ar re glan en hospitahou, pe da zesi an dud a so c'hoas gouez hag ha veis eus chata, da guenta, ar zec'hio da veza hervez ar rezon hag ar ziant-vad, ha goude e c'avimp ar muna eus ar vicherion, ha ne ket er c'hostez diou eo, e costez a vez o coves? Ne ket ar muna eus an dud-se a c'avimp er c'hostez diou oll eo ho c'avimp eus, eb ma ve moun er c'hostez elis, moun a-grenn ken nebeut nag e san dad monne ma m'eus comzet anezho bremaic. Ia, doctor, m'ho i fi da zisconez dian elouez ar re ne vezont ket o coves, ne lavaran ket unan var gant na zoken unan var mil, mes unan ebken, etre tout unan, ententa erit, hag a ve gort da zitezi peb tra er bed-ma evel ma her gra m'edez ar re a ia da fressi da seurezet, da mounerion, evit en em rei oll da ober vad d'ho nessa. Laer ho pezo euse. Ha clase c'hoas. Ha clase alo an unan-se equei ar re ne vezont ket o coves, eliaou n'her c'haovec'h biken, no garoc'h biken ken nebeut er c'hostez-se unan, unan-ebken hag a ve bevel eus an dud raouane ma m'eus comzet anezho bremaic. Mes setu aze aoualc'h var ar poent-se.

ar pora-rauel so var ha zouguez, e lavar deso *surris* ar
marviers ! Ous he c'hoguererez e coms evelan *lakit* ar
c'houtterfur var ar *marmu* ! Ous he mater vum digas
 din va da so er *guilla* e *pech* va zavanchet *permede* ?
 Pa vez skviz e lavar *mancont* a ra va *fars* din. Eleac'h
 lavaret nann, evel ar *vietoumet*, e lavar ato non etol ar
 c'hallanet. Ar *guer-ma* savet evelan ker bras gant an
 Itron so plijet kement da er e *harteriad* tad a *kreiz-lael*,
 ma int en em lakeat oll, bras ha *brilian*, hag ar *merc* hed
 dreist oll, da lavaret ive non eleac'h nann, ha brema po
 zo eun den *bennag* er c'harter-ze da lavaret nann evel ma
 rea *guez* all hon *tadou* eoa, e vez tolet *varneshan* eor
 zell a *dreiz*, eor zell hag a *supi* c'hui so eun *diroad*
 pe eor *guinaonec*. Nann a zo *brezonnee* *trefor* etilho.

Morne ken nebeut ne glesot an Itron o lavaret *bennos*
Dous, mes pa e devoa tro, e lavaro deoc'h *werhis* en
 eor *seun charmant*. Ha pa e deut ar *guer-ma charmant*
 diadan va *fluen*, e rauran lavaret deoc'h dioc'h *hita*, gant
 aoun n'hen *anconnac'hafen*, penaus e ti an Itron *pep*
 tra so *charmant*, hi da viana hen lavar. He e hi so *char-*
mant, he c'has so *charmant*, eor pabor e deus en eor
 gaouet hag a zo *charmant*, he *bugale*, na *petra-ia* so
charmant, ne gred ket c'hoas, a *laca*n, lavaret eo *char-*
mant he *unan*, mes an dra-se a deus, hag *ouspen*, red
 eo ive lezel eun dra *bennag* gant ar re all da lavaret,
 kement loez e deus so *charmant*, kement *bracotez* so
 var he zo so *charmant*, en eor *guer* kement so var dro
 he *arguez* so *charmant* ha ne c'houzanfe *neira* a *dost*
 dist nemet *charmant* e ve. Ne ouzon ket *pelec'h* eo liet
 o *paca* ar *guer charmant*, mes ar *pez* so ser eo e deus
 dalc'het mad dezan.

Brema ive an Itron e deus bet eun *disheoler*, hi a
 e *half* an dra-ze eor *parasol*. Gant eun Itron pe eun
 demezel *bennag* a *guet*, *emichans*, e deus *clever* kement.
 Mad ! *seu-hi* el *leur*, eun *disheoler* gant en he *dorn*.
 o sellet oc'h an *coasterien*. Mont ha *dont* a ra eor *gouzout*
 poun a *labour* mad. *kermeret* a ra eor *penn* ed eor *guez*
 hag *len* zo *carguet* a c'hreun. Mes an *amzer* zo ken *tom*,
 an *heol* a zo a *boas* kement ma *zo* *dangereus* dist *elom*
pell. *Conseilde* arag m e deus bet *amzer* da *vout* *kuit*
setu arne o *sevel*, ha *prez* o *sevel* ive el *leur*. An *Aotrou*,
 pe *mar* *kir*, an *ozac'h* an var *gori* ho *roched* o *labour*
couls ha *nican* eus he *vihan*. *Tout* a ra oc'h an Itron,
 hag a lavar *dan* m ho *pje* *gallet* *discregu* eun *tanig*
 eus ho *disheoler* (*trigatez* *leues*, *parasol* a *fil* *din*
 da *lavaret*) m ho *pje* *gallet*, *emichans* *discregu* eor
pennad eus ar c'houarn-se eor *cregu* eor eor *roz* pe
 en eor *valen* ! *Ozac'h* *diuez* ! *Lac* eor *euzel* pe eor
valen e *daouarn* hag a zo *Loas* ha *zouguez* *manegou* ! *la*,
manegou eus ar c'h *nevez* *manegou* eus ar re *gerra*
manegou evel a *zoug* an *itronet* hag an *lemezliet* eus
 ar *reue* *huella*. *la* an Itron e deus liet eor re *vanegou*, eus
 ar *maniguer*-se *grent* gant ne *nigon* ket pe *seurt* *ler*,
 mes *pere* a *dal* ato *seul* *lirroc'h* *seul* *vine* ha ma *zo* an
amzer en deus *roet* ar c'hroc'hien d'ho ober. *Guit* eo an
 Itron a vez *evrechou* *bet* *bet* *avalc'h* gant he *manegou*,
 mes *petra* *lell* *deoc'h*, *eleac'h* ma *so* *roet* e *so* *ive* *so*

eun *drenn* *bennag*.

N'eus ket *pell* os eus *quembre* *itronet*. Eor *petra* ?
 Kementse ne ket red he lavaret. Mes Itron Menez *Are*
 a *voa* *pedet* d'en em *gaout* ive *etouez* ar re all. Eo
 e *voa* *itronet* a *rent* hag a *ligoret* *huell*, hag *hon* *itron*,
 na *petra-ia* a *fil* *din* ive *sevel* ken *huell* hag an *huella*.
 Mes ar *manegou*, red ha ma ve, ne *vezont* ket *soubl* ato.
 Eor *doare* eus ar c'h *gant* an *itronet* a *dron*, da
lamet ha da *laca*t ho *manegou* eor *vech* er *mare* *ervez*
 ar *pes* a *dremen* *dirazo*. Mes *itronet* *kear*, ar *guit*
itronet so *mon* ho *bizet*, hag a all *laca*t ha *lamet*
 eor *vaneg* evel c'hoari *ker* *baun* hag ho *lavaret*. *Bizet*
 hon *itron* a *voa* eus *tanig* *tooc'h*, hag ar *manegou* o
devoa *poan* o *voal* *varnez*, hag eor *vech* *eal*, e *fil*
deus *chom*. Lavaret a *vije* o *voant* en em *lake*t d'ober
 an *hag* *dress* en *dervet*-se pa ho *devoa* *muiz* *itron* da
reza *soubl* ha *sentuz*. Ar *vech* *kenta* ma ho *zonas*, o
clac ober *ker* *huell* hag ar re all, e *rogas* *non*. O *clac*
 ho *guilla* *adarte* *huell* *goudeze*, e *tiac'h* *huell* *ebou*. *la*
guell *petra* eo ar *voasamant*. An *itron*, en he *monantia*,
 a *voa* *bet* *boas* da *laca*t var he *daouarn* ar *pez* a c'halver
muiz, hag er *reac* e za *pevar* *bez* er *mement* *leac'h*. An
 Itron a *fil* *din* ober eor *reues* tra *gant* ho *manegou*.
 Abenn m'o *devoa* ho *lake*t hag ho *lamet* *dinn* *vech* e
voac *red* ho *laca*t er c' *huell*. N'ont mui mad nemet
 d'ober *pillou*.

An Itron ne devoa ket a *chass* en *dervet*-se. An *heol*
 a *toa* *gao* o *para*, hag m, en eor *vout* d'ar *guar*, e *devoa*
dispaket he *disheoler* eor *muiz* na *vije* *rouzet*. Men e
 Menez *Are* e *veler* *meur* a *vech* an *heol* o *para* *caer* ha
skedus, hag er *mement* *amzer* an *are*l o c'hoas *ere*
avalc'h.

En *dervet*-se da viana an *gjel* *treitour* a *ugans* eor
sourrad *dres* pa *edo* an Itron var eun *huell*, *la* *acta* en
 eun *laol* an *disheoler* *samm*et ha *savet* *huell* en *car*. Mont
 a *rea* en eor *orje* *lat* evel al *listri* ze a *rer* *brema* eor
leac'h *dir* *bentelou* al *labouret* hag evel al *listri*-ze
 ive *goude* m en *doe* c'hoariet eun *nebeut* he *benn* *eiro*
 an *ent* hag an *houar*, e *voac* *scapet* d'an *traon* e *toes*
 ar *tee* *hull* hag ar *brag*. Lavet e *voac* var *dro* eor c'har-
deur *hale* *dioc'h* al *leac'h* ma *voa* en em *lake*t var *aj*,
 mes *siouas*, *clenchet* o *penn* eor *penn* ha *ta* *erit* *in*
dezan. *Roguet*, *frezet*, *dispennet* o *oll*, en eor *guer*
 ne *jome* *anezan* nemet ar *relegou*.

Lezel a ran *Brema* *leues*, Itron Menez *Are* ken n'he
devezo bet eun *disheoler* hag eor *manegou* all. Mes
neuno, mar *des* ar c' *helou* *beteg* *enbon*, e *livira* *deoc'h*
adarte *petra* *vezo* bet c'houarnet *gant* G. M.

An *darn* *vina* eus an *dud* a *guit* *eala* var an *amzer*
 da *zont*, hag a *gred* ato e *vezo* *cals* *guellac'h* ha
caeroc'h eor an *huit* ma *eun* *al* *eula*. Ar *paour* a
guit o *leu* da *veza* *pinvidic*, *sep* so eo eor *rene*
dist a *guit* e *savo* *huell*. *Siouas* ! *goude* *mil* *soy*
 ha *mil* *esperans*, e *ligoret* eun *dartout*, ha *kenavezo*
 an *oll* *esperans* ! Eo *niver* *bras* a c'houarnet *gant*
 ho eor *gant* an *huit* ma *zomp* da *gout* *amzi*.

FABLEN.

Perrin hag he fodaad laz.

Nep en dije gullet Perrin
O vont e kear d'neurs vintin,
Kur podat leaz var he fenn
Sammel compez var eun c'orchen.
Abred eda gant he devez,
Ha mout a na en hent a brez,
Mistr ha mib a o vou guisket,
Rag en deis-se e noa lakat
Kvit don. Igeroc'h d'ar guer
He cillad seaoe he boutou ler
Perrin kempennet evelse
O vont gant he hent a zofe
Perrin raje, ar baouez keaz
Gant ar'hiant he fodaad leaz!
Eur c'hiant vion an ho, emezhi,
Teir lar a lakin da e hont,
Hag abouez ma lokin evez
He sav a eun nebeut daavez.
Ne vo ket dies var dro va c'hiar
Sevel torradou mad a ler
Ha ha e vezo al lakin.
Ma na les etre va daouarn
(Var jouez ma ho lakin ha mud)
Pendra da gos d'ar mare haaz
Eus va ler soude e savan
Arc'hiant eur peunoc'h hag a lun
Ar peunoc'h ev l'ar laruet
Al lod breun-se ne vo ket red,
Ha pa her pich e ker nebeut
Ne voa na goul vion na goal dreut
Haguen p. er guerz a em hezo
Eur vraz g'ar anot hato
Ha perag p. er ket em e l'arou
Oe h'ar pris na em brema n'arou
Eur vraz h'ar vraz hag he leun
Pehina vion ep'ou
P'hen lakin e mose ar chatal
Gae o lamet hag he foudal
Perrin o riklat d'ar zoug, -so
A ra en l'ar neuz e ve,
Ar pot d'an trion. Kenavo laz
Ier, leue, mose h'ar peunoc'h keaz!
Ar plae h'ar neuzet en he daou
A rane neuz e l'ar l'arou
Ledet eno var an hent braal
Hag e riset da gaou l'ar ar vas,
E za da gort d'he fied
Ar goal dro goul e l'ar vrazet
Alant voue d'an ol da e'hoarzin,
Ha tar-pod oue h'arvix Perrin,

Petene h'ar cafet eur speret
Ha ne dafet e touez ar steret

Eur vech bennag en eur dromon
En ober eur bourmenaden?
Tud diskant couis ha tud fur,
Oll e h'ar vion a dra sur
Neira ne blij ket d'an eno
Evel bombausou eun tre
Oll madou ar bed so dezhi,
An oll dud a stou dirazhi.
Pa vezan em part va unan
Kruken fag var bep unan,
Ne zuijan na soudart na Jaer,
Disar a raen an Impaler,
Va meat a rer da Roue,
An dud an c'hiar vel ho Doue,
Var va fenn a za eunanen
Ne ket unan, mes eun dougen,
Mes pebez souez pa zihunan!
Ne d'oun ato nemet eur an!

G. M.

Hano ar Zent evit ar Sizun-ma.

DALLON 24. — Sant Guilem, abat, a dremenas e
maouankis o h'ar ober beac'hou santel pe helemachou.
Goudeze en em dennas var eur menez en l'ar eleac'h
ma tescas hent an Euz da gals relijiusel.

DIREURS 25. — Sant Jakes ar major, unan eus an
tri abosol muna caret gant Jesus-Christ, ha breur da
Sant Ian an avieler. Prezeg a reas e Judee ha goudeze
e Spagn. O veza d'istroet da Jerusalem, Herodes Agrippa
a reas he latal d'ar maro. He gort so bet douguet
ac'hondevez d'ar guerz a Compostel e Spagn.

DIREURS 26. — Santez Anna, mam ar Verchez
glorius Vari. Ar choas-se great azeu da veza mam da
Var ha mam-goz da Jesus a ra oll gl'ar Santez Anna.

DIZIOL 27. — Sant Samson, Escop Dol, unan eus
an dud abostolic deut er e harter-ma eus an tu oll d'ar
mor evit prezeg an aviel Fonta reas eur gouent e Dol,
hag e c'houarnas ar e harter goudeze erel Escop.

DIREURS 28. — Sant Nazer hag he gompagnunez,
merzerien. Nazer deut e Frans da brezeg an aviel, a
goudezeze Cels ha c'hoas re all pere a voue mer-
zeriet asamblez ganthan.

DIREURS 29. — Santez Martha, guere hez, c'hoar
da Lazar ha da Vari Madalen, e devoe an heur da ziguer-
meret Jesus-Christ en he zi ha da brepari d'ar zibri.
Goude maro hor Salver e leuas da Varsell, hag e tre-
menas ar rest eus he buez en eul leac'h distro, eur
vanden guere hezet all hag hi.

DIREURS 30. — Sant Guilem, escop a Sant Brice,
brudet bras dre he chastete ha dre ar barzudou en
deus great. Persontel oue gant an Duc a Vreiz, hag e
t'fennas outan gant ar brassa courach guirion he l'is

Eun den dija oajet, mes c'hoas aoder hag eun ear
vraz dezan, a veache dre an hent hoarn brema eus eur

penaad. Er memes car-tao gantha en em gaf eun oficer, hag en em lakeont da gozeal. An oficer a voue mañtic litanion an arme, ha ne alle ket lavaret diou goms dioc'h-lu ep ho zalla dre enr Jarne bennoeg. Ar beacher, skuis oc'h he glevet, en em lakeas da gontia eun histor dezan evelen.

Diveza m'oun trespnet dre sma n'oa ket gret e hoas anhenthuarn. Bez edon en eur e hos dilijans mil gorden, corn butun, haz dotu. An nos a voa tenval, tenval ! mil corden, corn butun, haz dotu. . Setu edonip o sevel en eur gree'hien, corden, corn butun, haz dotu... Ma elefjomp trous o tont var hoar lere'h, corden, corn butun, haz dotu. . Ma lavaro lod eus ar vachourien . our vanden laeron so erru d'hon taga ! Corden, corn butun, haz dotu ! Evidonme petra bennoeg n'oun ket aone Corden, corn butun, haz dotu...

Ana an oficer a loscas eur bom, hag a droe has ar goms d'ar beachour. Asa, emezan ne elfac'h ket lezel er meaz ho corden, ho corn butun hag ho paz dotu ? Mar lak i anezo evelse hep guer ne vezo fin ebet d'hoer h histor !

Souezet oun, eme ar beacher ne blijfe ket deoc'h an doare-se da gozeal. M'her gree gouscoude evit plijout dioc'h, p eo gour eo no kiz hoc'h unan. Petra' e hui a laen bep guer N . d. D. . S . D. Curru, ha comzon ali evelse hag he taphy deoc'h va histor, abalamour, ma laen eoli bep an atizer, corden, corn butun, haz dotu ?

An oficer a davas erenn, hag a jomas eur penaad da zonal Gondez e lavaras, he traga ecat a ran, emezan eus ar guentel oc'h eus roet d'n Guir avoalc'h a lavant, dias avoalc'h e he beza d'ar re all elevet comzon hag a zo mesket gant al leon douc : ha pa na ve ken nemet abalamour da ze, e tefe eun den en em zroual outho. Me hoc'h assur ne vezin elevet mui o jaracal. Plijet gant Douc en defe dalc'het mad d'he c'her' . G. M.

Er guez a Laval n eus ket pell eun den divar ar meaz a c'houlenne digant eun derveour pe vicherour eus a guez . e peleac'h ena o chom er guez-ma an div noñ ? An divnoñ, eme egale, petra oc'h eus-hu da ober gant divnoñien ? Ah ! emez-han, eur marc'h mad am hoar, ha setu ben eal gant al laer, hag em eus elevet ez va er guez-ma eun den hag a vouesje divnoñt peleac'h ena va marc'h ha pign en deus he laeret. — Ar m'cherour a lavaras lezan o deat ganen ha me ho casso da di an divnoñ. He gaudu a reas rag eun da di ar c'hommisser polis. Setu sse, emez-han an den eus ar guez-ma a zo guella e tro da gaout kelou eus ho marc'h, ha ne c'houlennno neira digantoc'h evit ober he zover.

Caer a zo e caver ato l'hiennou diot avoalc'h evit rei ar haet da dud digoustians a ra van da c'houzout d'zelei an traou d'anket ha pere ne dint tam anonestoc'h evit al laeron divar ben pere ez eus a ho c'onsultit, hag aiez so a unan gantha. Guella divnoñien so var an traou-se eo a dra sur ar re su c'arguet eus ar polis, evel ma lavara ar m'cherour mad-ma. G. M.

KELEIER.

An aotrou Stanguennec, person Moelan, hag an aotrou Sanceo, person Penelran, so maro er sizun dremenet.

An aotrou Herry, vikel e Landrevartec, so hanvet vikel e Peumare'h.

Er sizun dremenet on doa lavaret e tlo beza consacret iliz Lambezellec an 28 a vis eost. Teir iliz nevez all a illo beza consacret en derveziou-ze, iliz Sant Marc, iliz Kerlouan hag iliz Plouescat.

An 23 a vis Even, aotrou Escop Laval en deus consacret he escopi d'ar galon sac' a Jesus. Ar solante so bet eus ar re giera. Arc'hesop Tour, escop Anger, escop Galarz (vikel ahostelic Lochuchin) hag escop ar Man a voa deus da Laval abenn ar gouel-ze.

Done so en em zervichet eus eul leanez dist' evit laer sevel an devotion d'ar galon sac' a Jesus. Al leanez-se so brema discleriet eurus. Eun nebeut so eo bet consacret er guez a Voulm ar guenta il-s parrez savet en honor d'ar galon sac'. En iliz-ze ena ar vreuriez-pean fountet evit enuri calon Jesus.

Lavaret a rer e kera an ed en oñ Kerion m'ar'had er c'hostez d'ar c'leis deus eus a Frans. Xtre deet ha pemzeg guenneg dre boezal eo kereat G. M.

PRIS AN ED.

KERCHA — 15 Gouere	POSE NABAT — 15 Gouere
Guinis .. 45 lur, 44 c.	Guinis .. 45 lur, 27 c.
Segal .. 9 lur, 03 c.	Segal .. 8 lur, 44 c.
Eiz .. 7 lur, 47 c.	Eiz .. 6 lur, 27 c.
Ed-du .. 10 lur, 01 c.	Ed-du .. 10 lur, 62 c.
Kerc'h .. 7 lur, 21 c.	Kerc'h .. 7 lur, 22 c.
Avalou-douar .. 2 lur, 60 c.	Avalou-douar .. 2 lur, 43 c.

MOÏTEH LEZ — 7 Gouere	BREST — 17 Gouere
Guinis .. 15 lur, 71 c.	Guinis .. 41 lur, 09 c.
Segal .. 8 lur, 22 c.	Segal .. 12 lur, 77 c.
Eiz .. 8 lur, 20 c.	Eiz .. 7 lur, 10 c.
Ed-du .. 14 lur, 22 c.	Ed-du .. 10 lur, 25 c.
Kerc'h .. 6 lur, 65 c.	Kerc'h .. 6 lur, 29 c.
Avalou-douar .. 6 lur, 75 c.	Avalou-douar .. 2 lur, 50 c.

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

KEMPER MOÏLET GANDAR E KERANGAL, MOÏLET AN ESCOPTI

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezouneec.

Em Abonnamant d'ar Gazeten a goust :

Evit eur bloas	DIOD SCOTET
Evit c'houe h miz . . .	REN SCOTET
Evit tri miz	C'HEG A REAL.
Kur gazeten ebken . . .	DAOU TRANN.

Ar bacamant a dle beza gant arnag caout ar gazeten.

ALION.

Ar strijou a ve c'hoant da lacat er gazeten a dleer da adressi oñ d'an Autrou Montex, Kelec e Kemper

Ar pacamanchou a dleer da adressi : an Autrou SALLES ebken An abonnamant a guement e li an Autrou SALLES, Librer, ru Kercon, e Kemper

ALI.

Ar re a echu ho abonnamant gant ar mis-ma, a so pedet d'hen nevez. Ar re n'o deus ket c'hoas paet ar gazeten, a rase pilyadur oc'h hen ober kenta ma cavit iro.

KELOU A ROM.

Mon Tad santel ar Pap so boas da vont bep bloas da dremen eun nebeut dervizion o Castel Gandolfo, evit discuzia eun nebeut dioc'h an asferiou eus he garg, ha beza lezet eun eun nebeut muioc'h e ploc'h evit er guez a Rom En dervizion ma e tle beza eal di ervez ma lavar cazelennou ar c'harter, Eno e creder o roio he otre, ar gallout, hag an urzion a dle da rei da Eskeb an Itali evit mont d'ho escopioù. Rag petra bonag n'en deus ket gallet en em glevet gant gouarnamant an Itali evel m'en divije caret, gouscoude o creder e c'hell'o eskabar vro mont da guemeret ar c'houarnamant eus an eneoù fizet enho. — Hervez keleier dent divizatoc'h an Tad santel so eal da Castel Gandolfo, ha var he hent dre ma zea, e reat dez-bao eun diguemer ar c'haera. An oll a zirede gant prez ha levezet evit ho velet ha receo be venediction.

Dre ma c'hoant ar vissignerien eadon da Zoue, dre m'en em skign selenien ar feiz er broiou eleac'h n'en dou ket paet c'hoas pe eleac'h m'oa dent da vouga, e so ive an izom da zere ilizou evit diguemeret ar gristenien nevez. Mes siouas ! mar deuz poan o sevel ilizou nevez er broiou m'ema'r feiz catolic o ren, ez eus muioc'h c'hoas eno. Dreze eskiben ar broiou-se, pe ar vikelet abostolic casset di gant hon tad santel ar Pap, a so red dezo dont er vro-ma da c'houlén sicour pa o devez eun ilis bennag da zere. Evelac Arc'hescop Smirna, ar guez-se ker brudet guec'h all an ilis-se fontet gant sant Iau hag e deus bet evit Escop ar merzer bras sant Polcarp,

Ar c'hescop ar guez-se so dent o Frans dre otre Pii IX evit clase sicour da zere he gatedral Caut mil lur en deus savet, ha petra bennag ne deo ket avoalc'h evit cass da benn at labourou digor, gouscoude oc'h ellec lavaret so mad ar Francien pa vez liano da rei eun dra bennag evit Doue hag izomou ho ilis. G. M.

Comzet on eus, ne deus ket pell, eus ar zouch a voa da zere daon escopioù nevez en Afria ha da lacat Alger da arc'hescopioù. Hervez ar peiz a scriñ an autrou l'avy escop ar guez-se, an Impaler he unan an dres anavezet an izom a voa da zere da escopioù nevez er vro-se, hag ar peiz so sur eo en deus ar pap c'hoant e ve guez kementse. Soñt ama eul lizer scrivet gant Pii IX da escop Alger.

Hor breur ker, ho saludi a reomp hag ho pennigon.

Eur joa vras on eus bet o velet e rit ho callout dre ho scrijou hag e c'hus-all evit lacat sevel escopioù nevez en ho pru. Pell a so hor hea ar c'hoant-se, hag her gouleonet on eus meur a verc'h oc'h an Impaler a Frans dre hol liari ha dre an hini on eus carguet da zere hol hor plas en he garchen. Kementse a gredomp so eun dra red evit difen ar relijion ha ren an eadon en eun escopioù hag a so kement a vro gantha, eleac'h m'ema an Escop re hir dioc'h lod eus ar gristenien evit gallout ho bizita nag anout ho izomou, evit gallout ren an dud a ilis-all nag en em glevet gantha pa vez izom, evit gallout mont da rei ar sacramanchou a oll an escopioù eken da rei, evit miret oc'h an droug eleac'h ma en em gaf, ha rei da bep unan an alion a ve mad dezo da gaout.

Ouspenn, mad oc'h eus gret, c'hui pelini a anavez errad stad ar vro, diskuez d'ar re a lavar ne ket deñt c'hoas ar mare da sevel eun ti d'an Autrou, eun birio an amzer d'ereat evit kementse, penaus eo eun dra hag a dle beza gret, henor an ilis-se guec'hall ker skignet ha ker kaer her goulén, an oll her c'hoanta ; an niver bras a dud fidel hag a veleien so e pep kear hag e pep corn eus ar vro her goulén ive, mad ar vro oll hag evit ar vuez-ma hag evit ar vuez all e ve caout er c'harter-se

meur a escop, dreist oll dre ma e heller oher kementse ep ober dispignou bras. Meun a reomp ar skiant oc'h eus diskuezet o roms ephen eus an escopion da sevel, hag o lezer a gostez an traon-all p'ora a esperomp a demure da heul goudezo. Dentoas da Zoue da veza lakeat Impaler ar Francizien da zilaou ho couden ha d'he e laout mad. Pijet gant Doue, reat an afer-se da zont da benn. A greiz hor e'halon her goulenomp evit mad tud ar c'harter-se. Da e'hortoz, evel eun errez eus an Euz, hag evit diskuez deneh hor e'harantex hon-unan, e reomp deoc'h ha d'oc'h escopit ar venediction abostolic.

Pu IX, Pap.

G. M.

Aims. — En dervezion tremenet eus diblasset pemp beleg iouane eus a di ar missionou diaveaz, evit mont da brezeg an avel d'ar broiou pell. Caer oa guelel superiol an ti-se hag ar veleren-all so oc'h he ren, o tout da lakeat da dreist ar visionerien nevez armoz ma zagent en hent. Setu ama hano ar pemp missioner-se : An Antronex Albert-Victor Creus, eus a Paris, a ia da Saigon, Louis-Eugen Kleinert, euz a Vetz, a ia d'ar Maim-sour, Edouard-Francois-Mari Visant, euz a Sant Brieuc, a ia da Saigon, Fabian-Sebastian Laz, euz a Aithy, a ia da scota-h bras Palu-Pnuang, lan-Lois Veg, euz ar Fay, a ia da Siam.

Epad miziu eus ha guengolo e tle diblas e hoas perarzeg eus ho c'hevrenneur, evit mont d'ar Clua ha u'an Indez.

Angoulem. — Er guer a Angoulem, er seminer bras, e voa ire eun abostol iouane o vont da guirada dioc'h he vignonet evit mont d'ar broiou pell. Ar veleren so e penn an ti hag so oll Ehet a voa en eun zestumet en eus e'hele a eun dro dezan. Imach ar Yerc hez a voa lakeat er c'heiz. An daolou a rede eus a zaoulagad an oll pa veljont ar superiol o red d'ar missioner euz groas hag eun tam a relegou Sant Visant a Baul evel evit digas souch dezan eus he vistr hag eus he gamaradit a Angoulem. Ar beleg iouane, peouri so eus an Irland, en eun daulas d'an daouan, a lomas e huoc da imach ar Yerc hez, hag a c'hounennaz benediction ar superiol. Neuze e savas, hag en euz ziskuez d'he vignonet he groas a visioner, e lavare dezo edo var ar groas-se kement a aliant da garet, e rafent enhi ar peiz en doa evel he unan, souten da consolation. Goudezo e roas he venediction d'he veleren hag ho briataz evit ar vech diverza. — Dep so en eun garet da velet traou evelse a voar petra zant neuze ar galon, mes kementse ne ket cas da vecha var baper.

G. M.

LOUZOU OCH AL LEODOUET.

Bez'ez eus euz c'hlenvet hag a gaver stang avoale'h o touez an dud, hag ar c'hlenvet-se eo ar voarstang da jarnel ha da loaker leodoet euz bep guer. Ar re so laguet gant ar c'hlenvet-se hag o def, e'hoant

da barea, a rafe vad dezo elase louzou. Setu ama dion louzouen bet lakeat en amplij n'eus ket e'hoas pell, hag o Jous bet mers avoale'h evit parea ar re o deus ho impljet. Vad a rafe da vour a bini kementet ar memes louzou.

En eun hospital ez oa euz soudart euz elezenet oll gant an tashou sabren en doa paket er brezelou, mes ho deol n'oa ket bet mac'hagnet, ha distaga a rea bep guer jarnou ker spontus ha ker pouner ma crene ganho ar zolier e pelhin emedo.

Da guenta o voue carguet euz seur iouane da gaout souer anezan, mes kenta guech ma zeas d'ho gaout e clevas euz reucat feoulouet ken euzas. ma redas kuit en euz ober sin ar groas, ha ma zeas da lavaret d'ar superiores penaus ne c'houlenne ket gueli evit servicha tud, mes penaus ne selle ket d'iz servicha diaoulou.

Ar superiores a gassas var dro ar soudart euz seur goz hag e doa guelel meur a bini, hag a voa hoas dioc'h a bep seur sacremen. Pa zigouezas houma e kichen ar soudart, setu ben o loaker euz hom, mes euz bom. . . . pemp pe e'haec'h blasfem eus ar re scrijusa a voa bet tremenet bureas dro he gorzailen. Ar seur a jomas en he za.

— Ana, emezla, euzarad, lezomp an taboulou-se, ha comzomp freaz, pe me ia d'ho lakeat e puijen?

— E puijen? . . . Ama e teuas euz bomad all.

— Ia, e puijen. Leodoet ebet ken, onteul a rit, pe aotramant! . . .

— Ne allan ket muret. . . puijen?

— Alo, me vel e ranan lakeat va louzou, gortozit.

— Stourm goz, ha pa ho pe louzou sfern, me dono alo.

— Ni ve o, allan, cetu ama ho lake'h me gas ganen euz peiz a ugent real, ha homdez ket ha ma touc'h e casson euz peiz ganen en d'ra hadint. Ar re-ma a rai vad d'ar beorien, hag evit eun toner Doue so pe'bet lezel ar'chant ganha.

Ar soudart euz a lavare owhan he-unan : petra rim pa zan ac'han, ma n'ac'h bez ket euz guenaeg? Goudezo antronoz pa deuas ar seur ne altes ket muret e'hoas da vont d'he dech, hag ar seur ep lavaret guer a gassas adarre gant euz peiz a ugent real.

Au trede dervez pa dedas, ar soudart ne lavare grig. Ar seur, o velet so, a lavaras neuz dezan. alo-la, euz jarn, unan ephen, evit ma'm lezo adarre va fex a ugent real, rag aze ez eus peorien o e'chedal. E c'hellit erdi, ar soudart a reuke monstra, mes monstra a reas her mad ma en em zivouennas, hag abaoe ne blasfem mui.

Setu ama euz louzouen all :

Eul labourer douar en doa euz mevel hag a donn evel eun den daonet. He vestr en doa he c'hoardrouzet meur a vech ha lavaret dezan n'ben dalc'hje ket an ha di ma na euno ket da blasfem : ar mevel a lavare ne alie ket muret. Ar mestr a lavaras dezan abaoe ar fin : alo! unan a zaon, terra a ri da doch, pe euz da da glaz da cheus. E'hoant se'h euz-se da cheus?

— Ia, me'n touer, me veo devet, me c'houl beza
anbet ma na glaskan ket en em zizober cus va bou-
zmani.

— Mar, guelomp, ober a ri ar pezh a ordrenn di?

— Ia, pe me vo . . .

— Cleo mar dez dre vrasfemou nevez da ober pro-
messad ne vefai ket buan Silaon mad. En derve-
nou-ma ez eomp da c'houl ed. Cass a ri ganez eur
boutez d'ar parc. Bep leoudouet a loska e lak eur mean
en da c'hodel, pa vezo leun da c'hodel ou, e tascargui
anero er boutez, ha pa vezo echu an dervez, e cou-
tump ar vein.

Arag an noz, ar boutez a voa leun, ha pa zeas
va den da guerc'hal he vein da gonta, ne alle ket ho
zuma. Bez'ez oa auzho meur a gant. Neuze he vestr
a lavaras dezhan. Gnelet a rez mar dez d'an ifern, ha
pa na pefe eno ket poan nemet dougen eun derve-
zad leoudouet, e vez flastret d'indannho! Ha ma ve
bkeat var da gneit eun beac'h evelse evel pep dez cus
da vuez?

Ar mervel a scrabic he scouarn. Antronoz ar boutez
ne voa ket oupen anter leun, hag abenn pevar pe
bemp devez ar boutez a voa cavel goullou dioc'h ar
pardacz. Ar c'harnad e doue mui.

Setu aze dion louzaouen, ma ne ell ket pep unan
implia ar guenta, an eil da viana so en ardanez an
oil, hag ar re so elan gant ar c'hlenvel ma comzomp
anexha, ne rafe ket a zrong dezo he implia. G. M.

HISTOR ZANTEL.

(TREC'HEV PEREAD).

**Chinivelen Izaak. — Agar hag Ismael kaset
kuit.**

Doue a zigavaz da vir ar pezh en devoa lavaret da
Zara. Sara a zeuas da veza douguerez, ha gnelet a reaz
eur map en he c'hozm d'ar mare ma en devoa Doue
dionganet d'ezhi. Hag Abraham a hanvaz he vap Izaak,
guer hag a zinit c'hoarz. Envoada a reaz ar c'hroua-
dar d'an ezred devez, harvez ma en devoa Doue gour-
c'hemenet d'ezhan. Sara a kreiz he levezad a lavare
d'an oil : E guirionez, Doue en douz roet d'in leac'h
da c'hoarzin, a kement linn a glevo an drugarez eo
deuz gret em c'hemver en em laouenai gan-en. Pico,
omez-hi en divije kredet en divije Abraham gnelet Sara
o rei da zena da eur map ganet d'ezhan, hag en dija
ker koz?

Ar c'hrouadar a gresko, da bemp bloaz a oe dizonet,
hag Abraham a reaz eul lein vraz en deiz-se, evel ma
oa ar c'hiz. (En amzer goz-se a oa kustumon hag a
ve hirauskiz.) Evel-se, daouzek vloaz arak gurmivelez
Izaak, Sara, o velet n'e devoa ket a vugale, a bedaz
Abraham da gwerer da eil bried he muez Agar, mar-

teze, emez-hi, hor bezo bugale anezhi. Agar oe'h en
em velet douguerez a zispriaz he mestrez, Sara en em
glemmaz anezhi da Abraham, hag ena a respontaz.
Ho muez a zo d'ezhi ar pezh a gnerol. Sara he zrelaz eun tamm k'rust, hag Agar a dec'hlaz kuit.

Eal an Aotrou Doue, o veza he c'havet, e kichen eur
feunteun en eul leac'h distro, a lavaraz d'ezhi. Agar,
muez Sara, a belec'h a c'houe hu? Ha da belec'h ez
it? Tec'het a ran kuit, emez-hi, a zrong na mestrez.
Distro, eme an Eal da gaved he mestrez ha plegou
d'ezhi. Cheta e hor douguerez, gnelet a reet eur map,
Ismael a vezo he hano, dre ma en Doue Doue klevet
ouz he tristid'guet. Hiz e vezo eun den fero. He zorn
savet eneb an oil, ha daouarn an ho l' savet en he enep.
An Arabed hag ar Zazamed a ziskenn douc'h Ismael
var ma kreder.

Pa oa deuet Izaak kreon-ha rak, Ismael a
spered digouj a rean an hez out-lan. Sara a
a avarez da Abraham kaset he vap Izaak hag
map, rak map ar vatez na vezo ket heritour gant va
map-me Izaak. Tenn a oe var Abraham klevet kement-
se, rak karout a reza he vap Ismael, mes evel ma oa
eun eur mister, ispl'ket d'evadec'h gant sant Paol, Is-
mael o verka an Testamant koz hag Izaak an Testa-
mant nevez, an Aotrou Doue a lavaraz da Abraham.
Arabed eo d'id kemer evel eun dra c'houero ar pezh a
lavar Sara d'id divarhenn ar c'hrouadar hag ar vatez.
Rak euz a Izaak eo e tem ar vouenn-dud a dle dougen
da hano. Hogen euz a vap ar vatez e henn ive da
zevel eur hobl braz, dre ma ez eo enguehentet ac hanou.

Abraham a savas eta mintun mad, a guemeraz bara
hag eul lestr leun a zour, ho siagaz var ziskoaz Agar
a roaz d'ezhi he map, hag he c'hassaz kuit. Hou-ma,
eat en he hent, a see tu-ma tu-hont dre e hovelec'h ou
Barsabe, hep gouzout da belec'h mont. Ha pa oa evel
holl an dour a ioz ebortz el lestr, Agar a lezaz he map
dindan eur vezen a oa eno, a bellaz diout-han a heil
eun tenn hir, a zezaz hec'h-unan, en eur ouela, hag
o lavarout. Da v-hana ne velian ket va c'hrouadar o
vervel.

Hogen Doue a glevaz kri ar c'hrouadar, hag Eal
an Aotrou a c'halvaz Agar, euz an env, o lavarout.
Petra rit-hu, Agar? N'ho peiz ket zoun, rak Doue en
deuz klevet mouez ho krouadar. Savit, kroguit en he
zoun, rak lakaat a rinn eur hobl braz da ziskenn diout-
han. Agar a savaz, a velaz eno e kichen eur punz leun
a zour, a gargaz he lestr, hag a roaz da eva d'ar c'hroua-
dur. Doue her benngaz, kreski a euz, hag o choumar
er guelec'h, pe en desert. Dont a reaz da veza eun den
zaouank a-dre da deppa gant ar voarek, hag he vamm
a choazaz d'ezhan eur c'hreg euz an Egipt he bro.

Gonde kement-se Abraham a veraz didrouz hag euz
en he di, karet hag enoret gant tud ar vro, bete ma
tenaz ar roue Abimelek gant Phikol, kabitan hu arme,
d'he velet ha da c'houlenn ober kevredigez pe allianz
gant-han. Neuze Abraham a zongaz klemm da Abime-
lek divarhenn eur punz-glaou tennet digant-han gant

servichenen ar roue. Abimelek a respontaz : N'am euz ket gouezet poun en deuz greal an dra-ze, c'houi hoc'h-unan n'oc'h euz ket lies diskulitet d'in. Ar poun a zo d'ehoc'h, pa hoc'h euz lie glouzet, touomp eu lie guichen ar peot'h a reomp etrez-omp, hag e vezo galvet poun al le.

Eur proses etre tad leal hag a zoughez Doue, a vez achuet haban).

KAN

Bogangon, heit kel lies a Izaak
Erit ar re ho deuz ho kânet hag ho mag.
Izaak a zist joa, laouen-digouez.
Mar d'oc'h fur, c'houi vera Izaak an tieguez.

Agar, gand eur pennad, a gutta lie mestrez
Re vir a guemere, evel meur a vatez.
Doue ho diazi, It, emez-han, endro,
Sentit ouz ho mestrez, hag me ho pennigo.

Agar hag Ismael, kasset kuit, a verke
Jeruzalem an douar, dilezet gant Doue,
Sara gant Izaak, d'ho zru, a skedenno
Jeruzalem an en, hag lie guir rugale. II.

BUEZ ANN TAD JULIAN MANEUR.

(DECRET PENNAD).

E Kemperle an tad a xestunaz eur barrad pleureñ
hag a lakeaz snezan diale varn ar bed eur gammed da
vont da anaoun. Nouet e oue ha sarramantet, hag ar bara-
ze a vuez a roaz d'ezan ar ier hel, er mare ma sonje d'an
oll no oa mun pareaus ebet evit-han. Eun nebeud traog
na bet taguet e kemper gand eur c'hlenvet toni en doa
pakel o taz ho zacranchou d'ar re glanv.

An tad Maneur a reaz er mare-ze eur c'holl ar brasa.
An aotrou Tremena a gonyaz e Guingam e doug eur
mision hag a badaz pemp sizun. Trivac'h vloaz a roa
ma z va en em c'hreat misioner. Gouscoude o veza bet
guelleat d'ezan eun nebeud lennag, e c'hoanteaz la-
bourat c'hoaz er mision a roaz an tad Maneur e Castel
Paol, mision hag a badaz eur mix peon da lenn. Eno,
en eur zeski d'ar re all ar fesoun da ober ar bedenn
a galoun, eo e collaz var nat lie nerz hag lie zec'hed.
Ober a reaz eur c'hlenvet hir-baduz, ha daoust m'en
doa beac'h da veac'h o tere'hel en lie z, ec'h oferenne
bemdez c'houlou. An tad Maneur eo a roaz d'ezan lie
zacranchou direza. Abaz beza nouet, e c'houlennaz
pardoun oc'h Doue euz lie oll bec'heja, hag oc'h kemend
a ioa var al leac'h pardoun euz ar sequeuion fall a gred
heza roet d'ezo, hag unnez dervex goude e varvaz evel
eur zant.

An tad Maneur a reaz prestig goude da rei eur mision
da Garatz, eleac'h ma savaz eur vreuriez choazed ovid
enori ar Verc'hez Vari. Ac'hano ez eaz da Landerne

eleac'h ma savaz diarsion eleiz da zisc'bricenna.
Hoguen, gand gras Doue, e teuz a benn a goemend-ze
e doug ar mision a roaz ezo.

Eleac'h en em reirevel kent d'ar pligaduresion dirennel,
e teujont oll da guerzet dra an hend eun euz an avel.
Hag eleac'h il sequez a rejont eo a-zevri ez eant an em roet
da Zoue. Hag e doug an deizou ened, eur vandenn
verc'hed divar ar mæz o veza deuet e kær, en aviz ebatai
evel ar c'hustum, a oue souezet oll pa rejont errad
ne oa menez ebet eno hag a zausou hag a ebatai,
ha gant aoun na vje c'hoarzel goap d'ezo, ec'h en em
zadjont ker siou ha tra d'ar gær, entre m'edo ar barrisioniz
oll en iliz.

Maneur a roaz ive e Plouzeret eur mision hag a ba-
daz eur mix. Galvet oa bet di gant eun digentil hag en
em gargaz lie hag ho bried euz ar visionerien. An
itroun a aote ar boued hag an aotrou a zerviche oc'h
taol. E mix kerzu oa kemend-ma, hag an itroun-ze, euz-
penn ar bean a guemere gant ar guignon, a loje c'hoaz
en eur gampr digor d'ar peder avel. Pa lavaret d'ezan clasc
guellac'h lig lejeiz, e respounte ne oa ket c'hoaz ker fall
lojet hag ar Verc'hez Vari e traou Bethleem. Eur verc'h
euz elanv o devoa er guær hag o doa dilezet evid dont
da zerviche ar visionerien, an eil hag eguile anezo
zoken a ioa, traog ar mision, dilezet braz gant eur paz
hag a gase calz a dud d'ar bez.

Hoguen, abaz ma oue serret road ar mision, ec'h en
em gavchoot dre c'hraas Doue, ker iac'h ha buec'h, ha
ho daou hag ho c'hrouadur.

Daoust d'ha oad braz, an tad Maneur a roaz c'hoaz
misionen e Uder, e Plougnevel, e Brest, e Kemper,
e Pleiben, e Gleden, e Craozon hag o mear a leac'h all.
Mont a eure zoken beteg misionen Treguer ha Sant-
Briec, hag eno e bourg Bre ac a prezegaz eun devez gant
kemend a nerz m'en doue eur fallac en eur zisken em
ar gador. Ken loc hor ez eaz, ma c'houlennaz ouan lenn
digant-han hag o vont da vervel e vje. Salotraz, a
respountaz an tad, var douar Sant Caourintin eo e varvin.
Hoguen ar peiz en doa lavaret a c'hoarvezaz diale.

E Plougnevel eo e prezegaz evid an dro zveza,
coeza a reaz eno eur zempladurez ar vrasa Gouscoude
en doue c'hoaz an nerz da guerzet beteg Plevin, mes ne
oue ket evid mont larcoc'h. Er barrez-ze, goestlet d'an
Itroun Varia, eo e varvaz an den apostolic-ma a roa bet
aliet d'en em ober oue onor Breiz-Izel e kichenic eur
chapel hag a zougue ive hano Mam Doue.

Dalc'h ma oue clevet e Kemper ar c'helou euz a glen-
vet an tad Maneur, an itroun Pratellaz, mam ha madou-
berourez ar visionerien, a zredaz ker buan d'he gaout
da bresbital Plevin gand eun tad euz ar seclach hag ar
guella medisin euz ar vro. Hoguen caont a reaz d'ar
medisin e oa Maneur en eun danger vraz, ar peiz a lakeaz
an itroun Pratellaz da ziroll da voela. Mæs an tad Maneur
a lavaraz d'ezan erenn. Itroun, pedid Doue. Pedid etz ive,
eme-z-in, asamblez gan-en evid ma rei Doue ar zec'hed
deoc'h. Ar c'hlanvour neuze a lavaraz d'ezan gand ho
zousder euzum. Itroun, an Aotrou Doue n'en deuz ket

beneret euzal digan-o-omp pa'z eo bet menez d'hon
lecast er bed, dibant eta ive ha um c'houlenc' hon auzet
evl hon tenaz oc'haneun Gouenale evl ma'z eo
bender var roazaat, ne zalez ket da c'houlenc' he za-
crumanchou diveta. Hicpouet a reaz da bedennu an
menez en berelep-lesoun ma'laena an daime e daoulagad
hemend re a ma var al leac'h. Ar melism a ma var be-
dro a gataz beranduz braz o vije eboumet gant ha ho
amoudeguez vad e doug eur c'hlenvet hag a ra alerz
hemend all. Mervel a eure d'an 28 a viz guenter 1883,
er 77 bloavez euz he ead. Iuz vlez hag anter eant a
ma m'edo e Compagnonvez Jerns, ha daou vloaz ha daou
ugent ma oa misioner e Breiz-Izel.

Kerkent ha ma oue guerezet e ra tremenet an tad Ma-
neur, ar re a ma var al leac'h en em daolaz d'an daoulm
evl en em erbedi out-han ha pobet d'he zaosarn. (M)
melism hag all e feilaz d'ean eant eun dra benoag da
gas gant-ho euz ar per a ma bed d'an tad Maneur hag ho
muret a rejont gant euz a zougata evel relegou santel
mewbed, hag ekal meur a varzel a zo bet c'hoarvezet
divetalluc'h gant ar re a zougue ar relegou-as.

Pa oue clevet er paretion tro var dro e da maru an
tad Maneur e tenaz hemend a dud d'he velet, ma oue
red lezel ar c'horr var ar var-ecann epad daou zervet.
Hemend a lizians o devoz en he zalelez ma icent da
douch out-han. darn ho urizon, darn all ho japedou.

D'an 21 a viz guenter, goude crentez, e savaz ar brud
e heza santet ar c'horr euz a Plevin, dre ma an
Aotrou a Escop ha caet da euzerz da ilia cathedral
hemper. Her huan ar bontuz en em glevaz gant an dud
d'ar ar muez euz muret na vije diblaet ar c'horr euz
a harrez Plevin. Hag-se, euz en doue ar vikel vraz
heza claket auzar an Aotrou herlonet, gouarnere
Carnes, euz en doue token guerdouez euz an euzou
mougen hemend re a zeuz da glasc muret na vije diblaet
ar c'horr ac'hann, ne oue galfoud elied d'ean da zont
a heza da c'houlm an dud-ze. Het mad oue lezel an-
terz ar c'horr en ma Plevin, hag a c'houlerev ne denaz
muz e penz anken clac'h he ziblas ac'hann.

Euz a oll relegou an tad Maneur, he galoun hep-ken
a oue caet da seclach hemper. Sertret e oue en euz
voeall ploum arc'hantel ha lakeat euz en ma en euz plas
emoral diuz an tabernac'h.

- 2) Abaz nemour e oue guetel euz niver braz a dud o
toot da Plevin var bu an tad Maneur, euz en em erbedi
out-han, ha meur a hui a rejont ar bareau euz ho
c'hlenvejou. An Aotrou persoun Plevin, cargoet ma z
ou bet gant an Aotrou a Escop, en deuz lakeat dre seral
an oll varzaden ma erodet heza dloer auzo da bed-
ennu an den doue-ma.

Mougen, ar lizians e mision ar serricher braz-ma da
Zeuz a ra bender var guez, hag ar re a zalc'h ar renhon
kenta e lionez an tadou yezantid o deuz lakeat auzan
o niver an dud apostolic a die heza roet euz sener d'ho
c'hannerevour.

M.

FABLEN.

Al Louarn, or Miez hag ar Mervel.

(La Fontaine, liv. III. f. XVII).

Euz louarnic yaouane, mes fin a norn he dud
Kenta marc'h a velen a louarnic euz post,
Ne'bet oue he velet red da gant ar bleiz,
A c'houl auz a velen neuz euz hag en deuz.
Var d' an tra la la

Deut, Aotrou Goulen deut, deut huan da velet
Euz auzal d'apar euz ar seurt ne denaz ket
Hag herz so lant ha euzal ouzenn nae herz so brez
Euz en hez hantec o t' herz herz gant plas.

Ar bleiz, o velen huan a c'houlm d'gantan
A euzal a re-le n houn-m' ket euzan?
Hemper va fortifant leun d'io-m' he broun,
Auzout a ran peb tra euz a velen hez Rouz.

Souan' a am euz hez euz euzle h' va studi,
He louarn a velen da velet euz dud
A hez deuz ket a gelf-er euz euzal d'io-m' houn
Hag euz c'houl so hounn euz euzal euz euz euz.

Dredet ne h' huan, e hui a norn guellou'h
A hez ve ket euz euzal d'io-m' ket euzan?
Auz euzal ho muez h' va euzal hez h' houn
Neuz gant ho herz h' houn houn euz hui lipo.

Ar bleiz a ra ragal da lantec h' va velen,
Da glasc hez velen euz. hez euzal euzal,
Euz e houn herz euz gant a euzal var hez euzoune,
Deut h' euz euz euzal euzal var hez euzoune.

Ar marc'h, en hez euz euzal d'io-m' euzal,
Hui ar seurt hounn euz h' houn euzal euzal,
Ep euzal ho gant euz euzal hez h' houn
Pa gant h' houn euzal euzal euzal hez h' houn.

Aotrou euzal, euzal, na a ra euzal euzal
Ouzal da glasc euzal d'io-m' ket euzan?
A hez euzal euzal euzal euzal euzal euzal
Pe gant h' euzal euzal euzal euzal euzal euzal.

Ar marc'h ma a ou ket euzal euzal euzal
Ha ma a ra euzal euzal euzal euzal euzal
Va houn euzal euzal euzal euzal euzal euzal
Lantec h' houn, euzal, gant euzal euzal euzal.

Ar bleiz euzal euzal euzal euzal euzal euzal
Euzal ma a hez euzal euzal euzal euzal euzal,
Mes euzal euzal euzal euzal euzal euzal euzal,
Gout a ra houn euzal euzal euzal euzal euzal.

Ar bleiz euzal euzal euzal euzal euzal euzal
— Fallet hez euzal euzal euzal euzal euzal —
Auzal euzal euzal euzal euzal euzal euzal,
Gout a ra an houn euzal euzal euzal euzal euzal.

Ar bleiz euzal euzal euzal euzal euzal euzal
Hui euzal euzal euzal euzal euzal euzal euzal,
Ar marc'h a ma hez euzal euzal euzal euzal euzal,
Euzal euzal euzal euzal euzal euzal euzal.

Ar bleiz a ra h' houn, hag a yon euzal euzal
Ker peil hag euzal euzal euzal euzal euzal euzal,
Spilhouet hez euzal, houn euzal euzal euzal,
A louarn hez euzal euzal euzal euzal euzal euzal.

Deuz h' houn euzal euzal euzal euzal euzal euzal
Ar pen so var h' houn euzal euzal euzal euzal euzal,
Ha euzal euzal euzal euzal euzal euzal euzal,
Hag euzal euzal euzal euzal euzal euzal euzal.

Soltoch eguet ar bleiz, pod den na gavomp ket,
O founneal ho ners, ho danvez, ho gacnet
Ha moutez, ho skiant, ha lin ha peb tra ?
Er foer nec e c'asent ar maez h-sud ha segou.

R

KENTEL D'ANN HOLL.

E-kichen Romanz (enn Franz) a zo eunn ti distro,
den eun han pell-zo, netra a gaer da velet eun diavez.
Eun diabarz hep-ken e vez e c'hoaz, eun eur ganpr-
war-zouar, eur vaojen trô-war-drô toulet d'ou gaul
treud eunn den heb-mar e-pad pell amzer.

Er vro-ze ne neuz ive netra a gement e talfe ar Loan
komz a-n'han, brug ha lan, gue p'u dibant awalc'h,
parkeier noaz, ne neuz ken.

Kouskoude ne neuz ket daou vla zo ha tri-ngent
ma vize gallet ann hec'ho gand ann dud o vont a heb bro
d'ar iec h-ze.

E-pad ann amzer gri hanvet gand ar e hallaouet ar
revolution vrâz, er bla 1793, pa ve goal-ozet ar veleien,
d'iskarret ar c'hroazio, adoret ar mervet fall war ann
soterio, neuz e vize klevet ha gallet traou euz
ha stravilloz meurbet. Guéet a vize tud d'skient, guisket
eun beleien, o redek ar e herio, hanter-vev, o e hoapât
ann traou ar santelan.

An dud vâd a c'huantadé, o velet ann drouk heb har-
lien ober, pa zeuz Doue da ziskoez he c'halloud. Eunn
deiz, evit ma vize bet ka'roc'ha unan a voell'o ar Répu-
blique ez az daou zén d'eunn iliz e-lec'h ma ve dastumet
foen ha plouz kuzeg ann nasson, d'en em vsko evel
da laret ann ofera. Eur vech guisket a ont guéet o ton
er meaz, uan eur pikoll guéren eun hé zorn evel
eur c'halz, eun all d'iskarg d'han guo gand eur voutail.

Tostât a réont war dachen vrâz ker, n'eur ober
stank-ha-stank sin ar groaz dre oaperez, hag o évo leiz
ar véren seul lól.

Dén ne lare gér, ann dristid guez hep-ken a vé war dât
ann holl dirag ken brâs fallagriez a ziskoé awalc'h ne
gavent ket mât peiz a rent. Daoustann da zo ann daou
zén divéz a zalc'hé hepret kas ha digas dré ger ho
skuor vali.

Eun eun tól her, ann han a éré gand ar véren a goues
eun hé c'huo. — Eg'le a bleg d'ann douar evit lien zével,
marv e vé. — Hag an dud da rédeg eunn buez fall
a zo en drô d'han, hé gorf a zo du brein eun eun tól.

E-pad ann amzer-ze, ann den all a wool-skuer a vé
eun hec'ho, en em dennaz eun eun davaru ken
ne vize d'fourmet. Koll hé hoan a ra, o véle ne drémené
ket d'han, ez az d'oc'h an ti-ze ar founusân ma c'hellaz,
d'hé di hé-unan, evit kavê'zon tamalasiono a dreuzé
hé mo.

Erruv eun he di, ez a hag a ten doleza, heb laret
ho nec'hamant da zen. Erruot a reaz ann noz heb ma
tec'hane da vond ha da zond. He dud a zigas sonj d'han
eo erruv ann amzer da vond da gousket. Enem deuter e
ra war he velet, a boan eo d'han bout kout eharz, ma
eo red d'an zével gand ann drouk hag ann ankeo, hag

heb gout petr' a ra, enem lak da geriat a neve eun
dro d'he ganpr.

Diwar-ferman noz-deiz, ne haouzo ken da d'ann
drô. Gal ont a rei mont eun ker d'ober hé géverdio, div
heur a nivo ev l-zé, ha mar tremen oupen, he chloaz
a zigas sonj o'han a tle hasto mond d'he lec'h a hanjen.

Ar barzud-man a zo d'oc'h ar re a zigas ann dud a
bell bro evit gallet gand he daoulagat ha-unan peiz
a lavar d'ezhe ar c'hec'h ello. Setu perak e-pad tost da
dréout vla a zo bet e-leiz a dud o velet ann han
a vé skoet gand d'ann Doue.

Eun den zelet ar galon a véze mantret. Ar paour-kez
trouk-man a erbedo, da gement d'en a zene d'he gallet
pedi eun-han ha kered mât Doue, hag a zalc'hé tre
neur vouelo, ha n'euz aret heb paouez a bouez he ben
ma Doue, bet treuz ouz-n.

Eunn tan arak mervel a troe c'hoaz. Neuz hep-ken,
o c'hou ma toslae ar marv, e vez ar re a oz eun dro
d'han ma plig gand Doue ma viche marv eun he vele.
Lakaet a vé bet e-lec'h ne nivo ket pell-zo amzer
diskuizet he zel.

He davezan komzo a vé komzo a garantez Doue, ne
zee hane da voue o l'ar groaz a voale'he gand he daer
hag a varvaz en peoc'h evel eur zant goude bout bet he
sakramentou.

Toulet zo bet plet penaoz ann han a vé bet tapet ber
gand ar marv, a nivo kout eg'le, ha mar n'oc'h heuilet
hé-man an all, a vé kentoc'h dre sempladurez evit ne
eo dre ann drongiez d'eun he galon.

J. M. M.

Memo ar Zant evit ar Simeon-ma.

DILEN 31. — Sant Ignas a Loyola, fondatour an tadoù
a gompagnonez Jesus. Soudard e vone er penn kenta
eun ha amzer, mes goude en em roas oll da Zoue,
hag e fontas an urz-ee pabini en deus rentet kement
a servich d'an Iles.

DIMEC'HER 1 Eost. — Sant Per er chadennon. Bez'ez
eun e Rom diou chaden gant pere eo bet liamet Sant Per,
chadennet e voue e Jerusalem dre urz Herodes, ha gou-
dezo e Rom dre urz Nero. An diou chaden a zo bet
en em staguet an eil ouz heben anezo ho unan, en
bevelep feson ne reant eun nemet unan.

DIMEC'HER 2. — Sant Alfons Ligor, escop, fondatour
an tadoù Redemptoriste. Ar sant-ma en deus great
eur vad dispar en he vuez dre ho labourou hag al levrioù
en deus scrifet.

DIZIHOV. 3. — An deiz ma voue c'aret corf Sant Stefan
kenta merter. Ar sant en em ziskuezas d'eur beleg
a Jerusalem hag a ordonas dezan lavaret d'an Escop e
c'ashe he gorf, tost da guez, en col leac'h a vereas dezan.
Ar c'horf a voue c'aret, hag en he guichen corfou Ga-
malie, Nicodem hag Abibon.

DIMEC'HER 4. — Sant Dominic, fondatour an tadoù

predicatorel. Dezan eo e tescas ar Verchez an doare da lavaret ar Romera, hag hec eo en deus scuillet an devotion gaez-se dre r bed.

Douaronn 3. — Gouel Maria an Erelh. Ean den pinvidic a Rom hanvet Ian Patris, hag he bried, a felle dezo rei ho madoe d'ar Verchez pehini a roas dezo da gnaout e felle dizi o sañcent eun his er plas a gasjont goioet a ere h. Setu penaus eo bet savet o Rom an dia vras ha c'her-se hanvet hiro Santez-Mari-Major.

Douar. 8. — D Goude Pentecost — Transfiguration hor Salver Jesus-Christ, var menez Tabor. Lezel a reaz ar c'hloar eus he ene da bara eun nebeut var he gorf. Sant Per, Sant Ian, ha Sant Jakez a voa gantha. Moizez hag Eliu en em gavas eno ive evit coms ouzha divar benn he bannion. G H.

*Eur Marc'had great e foar ar Merzer etre eun
Normand hag eur Breton*

Eun dra curius eo guelet, er foarnou hag er marc'ha-
ron, penaus en em gomerer o Breiz-Izel evit prena hag
evit guerra. Neuze e lezer a goster lezel ha guirionez
evit lacat da dalc'hou tromplevez ha guer. Clase a rer a
hep seurt succaon evit trompla an eil eguile, hag an
huc n'her grafe ket, a ve lavaret dioc'htu ne ve ket den,
a ve tremenet evit eun diol. Ne ket marteze eo eur
gazer eo ma al leze h'la gual a enep an disleadez hag ar
guer. no allan ket muret da lavaret gouscoude e c'hall
prena ha guerra mañ avoale'h en eur ve d'ho c'hall
ha hent evit na dear, rag nebeut e profiter eus an tro-
dellou-se a glasker, hag albez an huc a glase mui trom-
pla eun all a vez tromplet he unan. Dreist pep tra pa vez
eur penn kezeg da verza, neuze e vez gaset prener ha
guerzer o clase ho oll finessant. Lavaret a rafel daon
haer o clase gouzout pehini a han d'e tale u digant eguile,
pe daon gabden a ve unan o clase difen eur guez vrezel
hag eun all o clase he c'hement.

Eur sermagner, hag en deus tiolet evez oc'h meur a
huc a'e lizon Breiz a gous evellen eus eur marc'had
evelse a velas da ober er Merzer.

Eat oan, emez-han, da foar ar Merzer, er Finister, foar
mer eleac'h ma zoa oupen deg mil ponn-kezeg. Ker
slang oant ma voa dies bras moat ha ont en ho zonez
Chorn a ris en hostaleri ma voan diskennet eho evit sellet
ac'hano oc'h ar foar. Locza reas va daoulagat var eur
gazeg a voa tost da zor an hostaleri hag a ioa eus ar re
vella eus a vouenn kezeg Leon. He diskoer a ris d'an
hostis.

— Ent loen dispar, Aotrou, emez-han. Evelse ive
Michel a lavar ne ranco ket varma.

— Petra eo ar Michel-se?

— Eur marc'hadoer kezeg eus an Normandi.

— Ha petra c'hortoz Michel evit he frena?

— Gortoz a ra ma vo d'halet ar foar.

— He mar da gant eun all?

— Oh! Aotrou, Michel so he lagad var honnez,

al loaz-se so diouallet. Gouella pezh so, Bervic, ho far-
c'ben, so ker an paot ha Michel. Bervic so gues da verza
he varvaos d'an Aotrou Done. Guelet a reot ember.

He gu rionez, pa dosteas ar pardaez, setu Michel o tont,
he gourreter hag hec, hag en eur sellet oc'h c'azeg
Bervic seli, emezan, n'm boa ket gaset honnan
c'hoan. Brava loen, panefe ma'he deus eur penn divalo,
eur penn henvel oc'h eur zac'hat kerc'h oc'h gouzout
eul loen. Goude beza kulet eun nebeut, e tescas oon
Bervic pehini ne rea van evit he velet hag he gleret.
Neuze gouscoude e tescas ive hag e lavaras da Michel o
gallec. e hoant oc'h eus da breza va loen?

— Ah te a voar gader? Mad, pegueunt da gader?

Bervic ne respontas netra. Michel a c'houlennas diou
pe deiz guech ar metnez tra, mes guer ebet Bervic a
dros oc'h ar c'hourreter, hag a c'houlennas outban.
« Petra lavar an Aotrou? me a zo bouzar » Ah! te so
bouzar? eme Michel. — Ma so bouzar, bouzar gica.

Ene neuze e tremenas ar pezh a dremen ar seurt mar-
c'hano-se. Bervic ne gleva netra. Michel a reas da gual
outban e kichen he seour. Pa gomze Michel eus a dreul
al loen, Bervic a ziskueze dezan he fonn hag he daou-
lagat, pa gomze eus he daoulagad, e ziskueze dezan he
zreia. Bepenn amzer ez ea d'ho fourmen. Michel a lavaras
dezan diou pe deiz guech serel var he c'henn da velet
penaus e tougas, fallout a reas dezan serel ho unan, mes
hep tro Bervic a reas d'he zrotal var bonez he c'halest.
Erfin goude beza erret, tonket, troet ha distroet avoale'h,
e voe great ar marc'had, he Michel a roas daouguent
lur herpez da Bervic. Setu-hi neuze ho zri d'an hostaleri
da beuz achui an abaden.

Abada, eme n hostis p'ho guelas, pehini ac'hano h
en deus great e godel eguile? — Oh! eme n Normand,
al Leonard coz so hec en dro-ma troad al leue en ho
voez. Net em eus ar gazeg evit cant antercant seot?
hag e tal an antercant?

— Cant pemp seot hag antercant, m'ar plij, eme
Bervic, tesson avoale'h an eme.

— Seti, eme Michel, petra? n'out ket bouzar mui?

— Oh! evit kemeret arc'hant hag eza jigoden ne ket
red beza bouzar.

— Michel a serale neuze he benn. Leonard d. te
c'hens great sur eun dro bennag din-me? Ar gazeg e
deus eur n bennag?

— Net oc'h var he c'henn, eme n hostis? — Nan.
Perag? — Ar gazeg-se ne c'houzaon den var he c'henn.

Bervic a voa harpet var he benn baz, ha ne lavare
guer.

— Ne guemerio ket ar gazeg, eme n Normand eo
eur jarmal.

— Mad, eme Leonard, an daouguent lur orrez a
jomo ganen. Daouguent lur ne ranc ket a zrong da
eur paour kez den, ha me ne c'houzaon ket kementas
bender.

Michel a gouzout. Serel a reas he fouet, hag ez ea da
skel gant Bervic. — Na seot ket, eme n hostis, Bervic
n'en deus ket zom rag he zom, ha mar lach he zom

varnoc'h, ha trec'ho essoc'h c'hoas ama evit n'en deus great var an dachen foar. Mes perag ne guemerfac'h ket ar gazet? Petra? Bervic en deus gal'et he guerza daoc'h, ha c'hui ne veac'h ket goas avoalc'h evit he guerza d'ho tro?

An Normand, gonde beza losket leoudouet avoalc'h, a guemeraz al loen hag her paeas.

Guelet a rit, eme n hostis, n'eus ket d'ar Bervic. An daoul he unan ne alfo ket c'hoari outhan. Ma teufe d'ar foarion, Bervic so gwest da verza dezaz enur marc'h maro eleac'h unan beo.

Ar pezh a velas er Merzer ar scrifagner en deus lezet ganeomp an histor-ma, a dremen bemdez er foarion. Den no lavarfe o velet ar pezh a dremen, ez eus eno cristenien, bugale d'ar memes tad ha d'ar memes mam, me lavar, da Zoue ha d'a ilis, ha dre-re oll breudeur. Sonjet o vo kentoc'h guelet ind ep relijion, pere ne dint dalc'het na dre lezen Doue, na dre lezen an ilis. Eur c'his eo kementse; mes aonas! eur c'his fall eo, Goude, e lavaran c'hoas ar pezh am eus lavaret lueloc'h, guerza ha prena a eller ep elzse kementse a finessac'h, a droidelion, a droiou cam, a dromplevez, guerza ha prena a eller ep losker kement a c'heier, a leoudouet hag a valloziou

G M.

KELEIER.

Lenn a rer en eur gazetenn a zepartamant al Loer;

Al labourou evit an hent bouarn etre Castellin ha landerna a so digor. Ar pep brasa eus al labourou-se so lalet etre daouarn tud hag a so en em garguet d'ho ober. Bez'ez eus er pennad hent-se ugent leu ha kart. Dies bras eo da gompeza, rag mont a ra a dreuz menezioù ha stankennoù, hag alies e ranker toulla dre'r mear. Ar re o deus en em garguet eus ar pennad hent-se, o deus ar huan d'ar bloas 1871 evit hen ober Goudeoc'h ec'h asperer o vezo echa abenn fin ar bloas 1867.

Er bloas 1866 e vezo roet prizon d'ar c'hezekenner, dan eheuleuzet ha d'ar c'hezeg antier e servich, el lec'hioù hag en devezioù merket ama varlerc'h.

Hezekennet hag eheuleuzet

Arrondissament Brest. E Guenou an 9 a vengolo, da greis-deiz. An departamant a ro perazet cant lur, ar c'honarnamant seitec cant lur

Arrondissament Castellin. E Castellin, an 8 a vengolo, da greis-deiz. An departamant a ro eis cant lur, ar c'honarnamant, pemp cant lur.

Arrondissament Montroulez. E Montroulez an 11 a vengolo, da greis-deiz. An departamant a ro seitec cant lur, ar c'honarnamant, trivac'h cant lur.

Arrondissament Kemper. E Kemper ar 7 a vengolo, da greis-deiz. An departamant a ro eis cant lur, ar c'honarnamant, pemp cant lur

Arrondissament Kemperle. E Bannalec ar 6 a vengolo da greis-deiz. An departamant a ro cant scoet.

Hezeg antier e servich.

Guenou, 9 guengolo, 8 heur dioc'h ar mintin, 1030 lur.

Montroulez, 11 guengolo, 8 heur. dioc'h ar mintin, trivac'h cant lur.

Castellin 8 guengolo, 8 heur dioc'h ar mintin, seiz cant lur.

Kemper 7 guengolo 8 heur dioc'h ar mintin, c'heec'h cant antercant lur.

Bannalec, 6 guengolo, 8 heur dioc'h ar mintin, cant scoet. — Ma na ve ket a hezeg antier avoalc'h, ar prizon a vezo roet da ebenien bloas ha daou vloas.

Er sizun-ma an ed eleac'h kerat, so chomet e van-van pe zoken gant eun tunic discar evit ar guenis. An edou all o deus muioc'h a zeare da guerat. Ar foen hag ar c'holo pere a voa ker araog an eost, a zalc'h ato mad. N'eus ket a golo ere avoalc'h evit ma teufe he varc'hat da velat cals.

Eur gazetenn eus a Chalon a laca c'vellen eost 1865 e kem gant eost 1863.

E 1863 eun devez	An drussa 60 doussan herdin.
arad guenis a roe	An treuta 30 doussan herdin.
	Etre daou 43 doussan herdin.

E 1865 eun devez	An drussa 30 doussan herdin.
arad guenis a ro	An treuta 13 doussan herdin.
	Etre daou 21 doussan herdin.

Lavaret a rer e ligasser eus an Algeri cals chata) da verza var ar marc'hajou e costez ar c'hreizdeiz d'ar Frans. Ejennet ha deuet dreist oia z-gasser cals. Evelse da Varsell eus deuit eus an Algeri er bloas 1863 tremen 6000 eun hag er bloas 1864 eus deuit tremen 11000.

G M

FEIZ AN ED.

KEMPER. — 20 Gouere	POUR NARAT — 13 Gouere
Guinis. 45 lur, 27 c.	Guinis. 45 lur, 27 c.
Segal. 8 lur, 44 c.	Segal. 8 lur, 44 c.
Eiz. 6 lur, 27 c.	Eiz. 6 lur, 27 c.
Ed-du. 10 lur, 62 c.	Ed-du. 10 lur, 62 c.
Kerc'h. 7 lur, 44 c.	Kerc'h. 7 lur, 44 c.
Avalou-douar. 3 lur, 64 c.	Avalou-douar. 2 lur, 46 c.

Montaoukiz. — 14 Gouere	Drest. — 17 Gouere.
Guinis. 45 lur, 74 c.	Guinis. 44 lur, 69 c.
Segal. 8 lur, 44 c.	Segal. 12 lur, 77 c.
Eiz. 8 lur, 20 c.	Eiz. 7 lur, 40 c.
Ed-du. 11 lur, 44 c.	Ed-du. 10 lur, 23 c.
Kerc'h. 6 lur, 65 c.	Kerc'h. 6 lur, 29 c.
Avalou-douar. 6 lur, 75 c.	Avalou-douar. 2 lur, 50 c.

Ar Gerant. — Ar. DE KERANGAL.

KEMPER, MOULET GANDAR. E KERANGAL, MOULET AN ESCOFF.

leg ar Vreuniez. Bloaz a oa modo er Vreuniez. — Va zad,
eme ar c'hreg vad-se, comprunt, pebez joa d'in-me !
c'hoant em euz e lavarlec'h un Oferen da drugarecat Doue,
abaoe ma'emaoun er Vreur ez va goaz neket bet mezo ur
vech, re a aoun en d-euz na rafe d'in raneout eva dour
ebken evad ma devez diouz-tu

Setu ama un all ur zondard coz, ac ur mesvier argu-
tied E vreur, pa veze mezo ar zondard coz, a c'houme eb
era nemet dour ouz ar memez taol ganta, epad tri dervéz.
Ar mesvier o velet piñe n e vreur evañ, a zo denet
enna e-noan, ead-d'uz orred a-grenn e c'biz fall, a ne
vez mat mezo. An oll, siouaz, n'o d-euz ket kement-se a
galon. Ac a bet mesvier a vel o zud o raocout tremen gant
dour ac bara, ac aliez eb tam o vrez ma z-à tout ar
goude! er memez cof. Er mesvier, aliez, a zo un den di-
galon ac digoustians. Den raouane d'ouallit eta ouz ar
c'haslun d'erna-se.

lan ar F. — Pion al haonec a zo aze er bez eme an aotrou P. — Aotrou P., me peket ul haonecoun, me eo lan ar F. — Ia i ar F., n'ema ket ar mare-ma e-pad ar, e-lezou an eul braz 'de petra ar rit aze ? — Eesamma va e-houzhians, aotrou P. — Merzad ne gavl ne va var niz ? — Nan, netra, a-hou P. Setu eno eouzhians ar rou-vier

Lann ar F. en d-euz debred e-unan er forum : trao Ma
tize choume ar r' gzañd e un r' ap, ma c'e hual, ma
tize choume ar r' d'a ha c'e marted e ur tize gela, se-
rel adarre

REFERENCES

[illegible][illegible]

E rouantelez Prus, auspetat tre c brau vlogz a oa
 abaque Luther, an ter al a oa ket hec'haout, betec er
 bloa-ma oler procession a. Zalc e daveaz an tleuz,
 mes er bloa-ma, dre e bras Doue eo bet gret adarre.

Kelou eus breion ar Zao-Zol. — E bro Tonkin, eleac'h m'ema ar Vissioner en hepred o risc e buez ez euz bet hudezed, en daou vloaz divez-ma 512,000 crouader, bugale da dud divadeg Compret, ac a dud a gass Breunier ar Feiz d'ar Baradoz.

En eur vro-al, var an tu-ze, e bro-kon-Cleou e la-
caer ez euz gouezed da Jesus-Elir st, etouez an dud
traz, oupen 66,000 den an-tach m'emañt e hoas da gale-
kiza, ac da vadezi (D'evr Fuden ar Gv-m-saer) Ac evole
mar gellit dre nann ar Gristenac, o c'oll gant ar ho-
nach, arabat sonjal evit ar dra-ze e lezan Aotrou Roue
o vr da vont, e peh leac'h, gan ar re a zo en un tu
gant re an dero. Ac e c'hoar-ho evit ar d'o vont var
e goglez, beza sur Rione an Le-nouet d'verred e v'rae h.

CAN SUPZ

Cleved oc'h euz an t-mor a vevlec'h euz d' euz an
vraz digored, ur penad a z , a zisaga a z An Fou an
Afr. N'euz nemet ur c'heuz e ghera-zo ar c'stara mero
an eil euz eben a pa vazo e c'heez ar c'ho a e ber se
se great ur e hanad li ar mor da e ber d'ez, eut
mont var-euz d'an li euz e ghera-zo a z euz evel
ma renker ober a z euz euz euz euz euz euz euz euz
ret eo euz euz euz euz euz euz euz euz euz euz euz
Caerra kelou euz euz euz euz euz euz euz euz euz euz
ze, da ber-gristene

Ar e'han-se, a zage'er k'at'at'at'ar ne tsozo
goala tose'a ng... ar t'o-Che'e l'ee car
mur Ruz Peter la'ur e... a la l'ee az ai
A'i totrou lase's, ene... praz as ope n'ab-lan-
se, ac a ra promessaon kad d'ar re aia de le'ng an
Avic'er hrom pe

Setu aze gatra r'uar a' on' t'as f'ia a' r'ar pez
maritère, ne m'ar'et'et' Ar zo f'ia la c'az l'eri an eus-
se da gannadeg Jesus-Christ d'ar re a' s'ar d'le e' m'g-
dre ar bed a' dena g'e p'ed ar Pa' s'az l'ed d' Ar
re a' f'ie d'ez ar' r'le a' s'az l'ed d' Ar re a' f'ie d'ez ar'
var an douar n'o de e' m'ar'et'et' Ar zo f'ia la c'az l'eri an eus-
se da gannadeg Jesus-Christ d'ar re a' s'ar d'le e' m'g-
dre ar bed a' dena g'e p'ed ar Pa' s'az l'ed d' Ar
re a' f'ie d'ez ar' r'le a' s'az l'ed d' Ar re a' f'ie d'ez ar'

AN EALS BOLTON THE D. L. LAYMOND.

Belienhouders van die diere is waarsku.

(SITECUT PENNAT.)

Da befra to 1. af ar Pab?

Trivac'h ean' v'k... e c'z eus l'bet, l' e n' ouzoc'h k
da betra int mad! An d' a ze a... l'inez n'... l' k
ean' an amzer drema... T... ach' ean'... e talc'h
hor Zalc' Jesus-Clas... Paer ean' h' a s' l' e' e' o' s'
divez avole'h evit g'... da betra int mad!

pennou bras deus ar barrez an Aotroun person ac'hell
 ket beza gant ar pezh a zo an en hon touez, ma le ve
 deomp lemeret en zou pe d' e c'hoar ar r ar r oaz
 divar a re an ar barrez deus an hon pezh a re

Me, une anga, ne lei lei la rei, re lai e chom
er gaor

En die kerktoestand was een al, Abraham en Isaac en
Jens het was in haas, d' in d' en Isaac en d' in d'
en d' in d' en d' in d' en d' in d' en d' in d' en d' in d'
en d' in d' en d' in d' en d' in d' en d' in d' en d' in d'

A la fine, come con trade alalamour niaz h l'ens an cod
er gado envez d'adieu d'atona e d'is a vezzeveia,
ne ze le comz ne n'i de sa n'and cañe. Hol o c'h
hen a z...
on a z...
g...
g...
g...

Para mais detalhes, veja o livro *Antes, depois e agora*, de
 Maria do Carmo, publicado em 1990, pela editora da
 Fundação de Amparo à Pesquisa do Estado de São Paulo.

— Pe serci vadei an tior? — Las an tior i p. 500
ku l, ennez a pte e als d'urba ne ra vao, eler —
Pequeno a serci d'... — Ba e an p. 100 as d'os

bagar presidiul a rămas odată cu ocazia — 1/2 x rețea
decoară la o altă persoană — Mă așezam în fața lui și îl băt看

danis merdun... (faded text)

— Muzikant dan komponis terkenal itu meninggal dunia pada tanggal 10 Desember 1957.

— He said it was (hard) to get a car in the city and he was afraid to go down a place or park with his car.

Ar rouet la hel. ive eoust il garezou. Me ne roue
neira n'heffe. L'aret ne. abaf pour ma en deus harvet

hon Tal Sarel ar dup ean esc up em rons a rez ha ne
 lil j tarm dñ , n a me, a lre de lavaret e n ad, abalain ar
 ma en deus de gnet eal lezen ha ne gavan ket mad. Pe n

a dar" mar de zeken e ye cavel uua benoe la a la-
varfe ee h heler ober eb eur dap an l an eus jous uua
a lue. the le erste e met mont anebent h eue

o ranche treman do tho an cep en dens p mucus an
dnd a bee w n n eno tho a cavarer atez. Mez n n tad

Santel ar Papa dieu lavaret ar vartonez d'an oad, d'ar rouet coudiz ha d'ar re a l. Pe e rei he zever pe ne rei ket m'ar gra he zever n'eo de nestr ma ne ar let ne

Evel a veidt eta ma na ve ket bon Ta-i Santel ai Pap

roue, e ve diez braz d'ezhan gouarn an tas, ken diez a
ma ve da eun den beva eb lamu eidal enet.

han lie gurunen a roue ? Ar gristenien vad ? Nao. He
vignonec ? kennebeut. Ac re var guela petra zo mad

exit ar religion? Nebunoc li e'hoaz. Piou-la? Ar griscien
nien lall, ar re ho deus cas outhan, ar re a fede dezho
ne re Pap ehoi. Ha ar co-zo ne fet e red ar e chagat

Mez a lavar ar re-all, ma na ve ket roue n'en deffa ket

da dol evex deus ho resonielex, en dello muyoch a
amzer da rei da affieru da pis. Grac'heres.

Forma a favore or crestina de ad a ca coz va zad
sola c'hou, coz, re ex co exido. n hema toj evez deus

2011. gada 2. rīdina baznīcā, mēs ar rokas pacelām lūgumus Dievam, lai
 mēs būtu mīloši un atzīstīgi Dievam, kas mūs ir radījis. Dievs mūs
 ir radījis, lai mēs būtu mīloši un atzīstīgi Dievam, kas mūs ir radījis.

severn, pe l'coz, a lavare u z m' se a sczeyen, hage
t u a r e a s d'ne l'pal ar parat k z coz a se s au
severn, ze a m'at le u o r e t u a r e a s d'ne l'pal

«Tu ve ar pez a c'li verzeffe gant hon Tañ Santel ar

1. The first part of the report is a general introduction to the project, which includes a brief history of the project and a statement of the project's purpose.

en deux ou trois douzaines, par arpes co dans gret bone a
un et mad Brema en uers m'l l'ea gant ar rouet

rouze e ve duna a treia la aella. Seia aze, a treia e car-
zet en anzer d emenet seia aze ve petra e boarvise
en anzer da zeila.

AN DAOU VARTOLOD LRETON.

Breun er e s'gar blavez ou bennek end l-ar-penn
l-ek a vije di-kaset s'gar-gouar a Alexandr evit mont
di-dann d'he c'harr.

Frans - ul este gree na, hemeet gant pr l' m' zien
d' var gont al l' aon v' e a ze p' n' l' eon' c' ezo e' e' h' o-

knou-se Pariz' n tal l ag eno af ur a va lakel
da gundia al fstr-se kemert var ai forbant a fress.
Mes al knou-se ag voa vout t vore sac he dro bag

evolve no etar ket kaul la eul lestr ad brassoc'h a voad
d'haaset er memes annez gant-hañ. Laz eñ gavas ep

dale d'hez te mun o creis ar mor bras. Dont a reas
an dos du is teval glo hag avel a re, hag ar mor a
voa spontus gulet le vevagon. Lure ar c'hoerz den

bag ar mestr stăruie a voa cuș a vreiz. Ar e haluten

a voa bessonho (nada), lig ligão ar slurrer a voa Tre-
m m m. Faa an daon zen-ze po e tel der coma, daou
vartolod caluore li a pernee e ligge r vrozaoed an zoant,

Adont o dăruire a lui Dumnezeu, un creștin este un om care, în viața sa, trăiește în conformitate cu învățăturile lui Dumnezeu. El este un om care este în stare să se lupte cu răul și să câștige victoria. El este un om care este în stare să se lupte cu răul și să câștige victoria.

— Fur goat posvez, Tremont.

— No ket brao sur, eñfiteñ ha ma na deu Lei Itron-
Varia-Portie d'hor sicour eun nebeul, em eus aoun pa

— Itron-Varna-Portac ne zues morse ar Vrelonet.
Teemintig

— Setu ar pez a re fizians din ive . . . ai..
Ar vern vras a vev torret hag e doa laket ar sturier

da losker ar griden-se. An larzou mor a zidarnas var
ar pont hag a vone tost d'ez e scuba ar e babiten hag

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Em Abonamant d'ar Gaseten a gont :

Evil eur bloas	DAOU SCOUT
Evil c'huc'h miz	ETH SCOUT
Evil tri miz	C HUEG N REAL.
Eur gaseten ebken...	DAOU TENNEC.

Ar beaumont a dle beza great araog caout ar gaseten.

ALLOU.

Ar serijon a ve c'hoant da lacat er gaseten a dleer da adressi oñ d'an Autrou Moavay, Belec e Kemper

Ar paemanchou a dleer da adressi d'an Autrou SALAZ, ebken. An abonamant a guement e ti an Autrou SALAZ, librer, ru Kercen, e Kemper

ALI.

Setu echu ar c'huc'h miz. Ar re so echu ho abonamant brema, so pedet da nevazi. Ar re n'ho deus ket a zouch da zalc'her ken d'ar gaseten, so pedet da zigas deomp en dro ar guenta a recevint, en eur scriva pe lacat scriva var an adres ar guer-ma refusé. Ar re ne zigasint ket deomp ar gaseten en dro, e creditap o deus sonj da zalc'her mad dezhi.

KEMPER, 12 Eost 1865

Plijadur hon Tad Santel ar Pap e Castel-Gandolfo, eo ober eur bourmenaden goude he lein, ha peurliesza var droal, ho cums oc'h ar zoudardet, an dud estren hag an dud divar ar maz a zeu da c'houlen he venediction. Soudardet Frans (spicial a blij dezan, cums a ra dezo eus ho bro, eus ho zud, eus ho ene. E Rom cums hag e Castel-Gandolfo en deus Pin IX ar voazamant-ze Lavaret a eiler penaus abaoe 1830 cuspenn tant mil soudart a Frans o deus bet evelse benediction ar Pap. Eus ar partezou tre var dro e teu tud d'he bidi da vont d'ho bizita; ar Pap, pe-tra bennag m'en dele c'hoant da rei dezo ho goulen, en deus aoun d'ho lacat d'her dispignou re vras, rag ne fell ket dezo he velet o vont en ho zouez ep ober dezan eun diguement caer, ep he receo e triomp.

Paris. — Dimeurs divoza eo bet enterret e Paris, e parrez Sant Eujen, eur beleg gouezieg meurbet, hag a voa eus an Armeni. Trement en deus ho vuez e touez al lezenn o labourat evit iz he vro hag him an arabed. Coz bras oa p' o deut ar maro dezan. Den ne voar he oad. Gouzout a rer epen oa deut

er vro-ma da heol arme ar Franczen eus an Egipt er bloas 1800, hag oa beleg neuze.

Unan eus ar re so carguet e Paris da gaout sourei eus ar beorien, a lavare n'eus ket poll d'an him en deus scrivet kement-ma. Ne gretac'h ket, amezan, peguement a cneon mad a so er guer vras-se. Ne dremen devez ebet na recevomp sommoù arc'hant, ha sommoù bras, evit an dud izomeza eus a gear. Eus a belec'h e teu an arc'hant-se? Marso cums lavaret n'her gouzomp, rag an dud vad a gar chom euzel. Mes dalc'h mad e tigasser deomp evelse da rei. Ilirio vintin eus bet oc'h hor c'hoant eun den eoz hag en deus laket etre hon daouarn trivac'h eant mil ltr.

— Trivac'h eant mil ltr?

— Ia, tost da zann vilion. An him en deus ho-roat ne fell ket dezan beza anavezet. C'hoant en deus e ve laket al leve divar ar zom-se da rexpansion, pevarc'hant scoet da bephin, da dud enorabl pere, ep ma vo netra da robech dezo, a ve goussoude coezet en dienez. Peira soupt-ho a guement-se?

— Sonjal a ran ez eo eus eur madouerour hag a dlefe beza scrivet he hano gant lizerennou aour e pep leac'h. A dra sur eo eun dra vad rei d'ar re a asten deomp ho dorn, d'ar re o deus naoun, mes bez ez eus var an douer eun dra beonag goussoc'h c'hoas evit an naoun, hag ez eo ar boan a c'houzaon eun den mad, eun den honest pehin goude beza labourer epad he vuez, en em gal var dñ he vuez en zom dro eun darvoud bennag, ha pehin gant ar vez da zisterna he baourentez, a varle kentac'h gant an naoun hag an dizeper. An den mad en deus great kementse a anavez an dud ha trubuilhou ar vuezman, hag cuspenn ma zco eun den a galon vad, ez eo ive eun den a speret hag a skiant. G. M.

Escort: Mxyz. — Setu ama adarre eur plac'h isouane pareet dre vuzud duoc'h eur c'hlaudet eus pehin goussieguez an dud a vez ato her. Hano ar plac'h-ma so

Anna Clery, more'h da eur procureur general eus a lez-varn vras Alger. D'an oad a bevar bloas e vone seiset, ar e blenvel he scoss en he bouden guer. Azalec an oad-se beleg he munneg v. oas e vone gret hevenet a eller da ober evit he farez, mes kementse n'en doa gret vad ebet dezhi, hag abaoe eila var he guele, da lavaret eo, n'eo bloas so. Ne alle b'val nemet he divrec'h pere a voa trend ha moan evel re eur bugelic. Goazet he divresker a vna divrecet, hag e lavare ar vedicinet ne alje biken he asten. Ne alle d'ber tam bouet chassun, he stornog ne e lounave nemet eur banne elach bennag.

He feiz ephen a roc eun tamg mers dezhi. Bep unan e communio, ha bevech ma velo seker avoalc'h ha ma veze he danarn tre avoalc'h evit gallout ober eun dra bennag, en em lake da gumpen loailou pe doucheron evit an auter, fleur pe trou-all evit an iliz.

An adoration a due beza e Sant Marin he iliz parrez, hag e devoa gret petar e hant rozen evit an aoterion. Derc'hent an adoration, an Aotrou person a dezas d'ho xugarec evit ar me-se, hag he al as da laet he douguen d'an iliz epad ma vije tad ar memes ru ganthi oc'h ober he heur a adoration.

An demezel a sentas oc'h an ali-ze, petra bennag n'oa bet diskennet eus he c'hamb'r nemet diou vech abaoe dec vloas. Laket oas eur peiz dillad bennag d'he golo, hag he flac'h a gamb'e he dougas d'an iliz var he breac'h evel eur c'hrouadur, he mam hag eun ilion-all he beutle.

Digouezet e traou an ius, ar plac'h a aezas var ar c'henta scaon a garas hag a lakas an demezel var he larian. Ar glavourer paour en em laca da ludi, mes herbeot e sant eur boan ker bras ma lavar d'he flac'h : « Ma na vijen ket bet dirag ar sacramant, em hec' eriot. » Neuze e vone clevet eur stracaden dre he oll uili, hag a lavaras adarre d'he mitez : « pedat, pedat ! va lakit var va daoulun ! »

Eur pennadig goude e save, o valec, hag e zea d'he zi he unan, he mam ephen hag an ilion-all e von ganthi, he dalc'he eun nebeut dre he diou garet. — Da deir heur, e teue en dro he unan d'an iliz evit gousperon. Antronos e teue evit communio hag e save he unan ar pemp derrez so da luyat da gont an daol-fanc. D'ar sul ez en d'an iliz abenn seiz guez. En eur guer, ervez lavar unan eus ar vedicinet, ar peiz ne alle ket an ded gouezec da ober. Dese he unan en doa ben gret. Ar barsud-se so bet gulet gant mear a vi den. Na haer an demezel nemet ar glavourer parrez. D'ar sul varlerc'h, e c'heutle, ep sioer digant den, eur procusion hag a badas eun heur. Red mad eo d'as oll unan eo Donn ephen a oll parun en dezo-se.

Unan eus ar replenon dienn da viret etouez an Drappistat, pegen tenn bennag ma zao he urz a hent-all, ez eo muret sto ar alioas, da lavaret eo, chom ep lavaret guer morio, nemet an tad abad a ordrenio dezo eus oad dro bennag. Setu ann eur manac'h hag e vone lakat eus dervet eo eus sumpren c'ris mearbet.

Eur Zaos a rong buel a von eus da vizita eonten an Drappistat. An tad abad a xommas dezhi, an eil goude eguile, an oll venac'h a von eno hag a voa condonet da chom dilavar. Digouezet e kichen unan enno, o lavaras.

« Sellit, Aotrou, rmezhan, arzu ama eur paour her sordari hag a grogas aoun ehan o clevet an tesson canol eus dervet ma eila er vrezel. En em zila a reas eus a douez he gamaradet, hag e tec has kuit divar an dachen. Neuze e teuas ama goloet a zoun hag a vez, d'en em gulet, ha d'en em deleur en hon urz evit murel na vije gallet mont trog eha evel dexteion. »

Dre ma comze an tad abad, ar manac'h a janche lion. Gulet a reat var he vizach e rea d'he eus eur boan serijus clevet comzou evelae. Mes savel a reas he xomtagad var eur grucil, neuze e cruazas he xomzou, e taoulinas dirag an tad abad, hag e zenn kuit d'rong livet oll ep lavaret guer.

Ar Zaos, sonezet o velet kementse, a c'houlenas oc'h an tad abad perag en doa lamallet her garo ar manac'h paour-se ?

Aotrou, eme'n abad, evit diskuez deoc'h eo peguemment a mers e deus ar religion var an den. Ar manac'h-se so bet unan eus an ofiserien calouneca eus an arme. Er vrezel ma em eus parlatet auzi an doa gret laolien eus ar re giera, ha diskuezet eur gourach diapar. Gulet oc'h eus peguemment a boan a zea dezhi clevet he dremen evel eun den digalon ha didalvez, mes er memes amzer oc'h bet test ive eus he humilia hag eus ar victor en deus gouezet varvezas he unan.

Leun a rer eo eur gaseten a Varzeil. Ar plac'h eus Marc'harit-Mari-Alatoc, a bel m'eo em servichez Ieso-Christ evit savel an devozon d'he Galon carantennas, a so bet discleriet dizi gant hor Salver he unan, a roya d'ar re o divije eur gant devozon d'ar Galon sac'r, ar grason-ma varlerc'h. 1° Bez o dervet an oll grason red er stad ma vezint eha. 2° Ar peoc'h a vazo etouez he tad. 3° Consolet e vezint en ho oll boanion. 4° Sar int da vazo disfeuet epad ho buer ha dreist pep tra var ho maru. 5° Benedictionou aleis a vazo scuillet var ho oll aferion. 6° Ar bec'herien a gavo er Galon sac'r eur mor a dragarez. 7° An eueu so er glouarnen a deni d'en em entani. 8° An eueu birridie a savo boan d'ar zantelez. 9° An lies e pere a vazo mach ar Galon sac'r hag e pere o vazo douguet respes hag honor dezhan, a vazo bennaguet. 10° d'ar veleien ar Galon sac'r a rei an mers da denerat ar c'halouen muis caledat. 11° Ar re a lacu skign an devozon-ma, a vazo ho hanoion scrifet e Galon Jeun, ha morsa ne vazo efaret.

kementse a dilefe, a drs sur, douguen an oll da gont devozon d'ar Galon sac'r a Jeun.

Cal'e cristenig a gaver ha ne deont nemet d'an oferen bred d'ho iliz parrez. Eus oferen vintin, eus oferen ver, ar veira ar guella, setu ar peiz a glascont. Ar grisionien-se a va marteus mad laet dezo dirag he choulagad an indel-

maou a c'hoenit ar re so sketus da vont d'ar pron ha d'an oferen bred d'ho farrez. Ar pap Beneat pevarzec, dre eul lizer eus an 31 a viz Gouere 1750, en deus roet eun induljans a seiz vloas hag a seiz corais d'ar gristenien a ia, da sel ha da c'houel, d'ar pron d'ho iliz parrez. Bez'ez eus anken, evit mont da glevet ar pron, eun induljans leun pe plonier hag a heller da c'hoenit, var bouez eotex ha communia, da Nedelec, da Baez, da c'houel Per. Pn VI en deus lakei ar memes induljans da c'hoenit ive da c'houel ar Rouanez ha d'ar Panteocost. Ar beleg a ra ar pron, a oll gouzit an induljansou-se evel ar gristenien her c'hlev. An oferen bred eo oferen ar barressonias, ha ne dlefe mont da eun oferen all nemet ar re ne ellont ket mont d'an oferen bred.

Ar Pologn so ala persoculet, evel a ouzer Evit ken-derc'hel ar gvir religion eno ex euz izom holoien, ha no ket eus ober beleien er vro-se. Evit kemenase ex ear da agueri e Rom eur seminer evit diguemeret ar gloar maouoc a Bologn. An Tad-Santel a ro eun iliz hag eur gwest evit ho recea (L'arcanis ar C'hus-Houl)

E Rom euz nevez fontet eur Societe pe eur Vreunier evit miret na vezo lennet levrioù po gazeteonou fall. Ar re so ar Vreunier-se a labouro, nan epken da zavouenn al levrioù fall, mes c'hoas da laerit levrioù mad etre diouarn an dud. Oher a raint ho gallout evit distrei an dud dioc'h ar voenn-se pehini a ro ar maro da goument a eneoù. Petra so nozussoc'h evit lenn traou fall pere a lam digant an den he inosans hag aliez he feiz ? Ar voulerien hag al leunerien a glasker decet oll da c'hoenit evit na scaillint ket ar seurt vilansou-se etonez ar gristenien. Dre eur her-lizer eus an 13 a viz gouere, hon Tad-Santel a ro grason bras d'ar re so er Vreunier-se e pehini e kemerer gouzet ha merc'hel. (Gaz. Rom.).

Ne den ket ep izom eo e comzer a enep al levrioù-se hag ar c'harzetennou peris a zere an droug elzar'h ar mad, gwerer elzar'h ar virionez. Rag evit caout fret d'an hevel-lep drogach ex eus tud o redet ar riuu hag an hentehou hag a zo part evit rei marc'had mad, hag avechon evit neutra, ho mare'hadourez. Evit deseo an dud, e lavarint deoc'h ex eus en ho levr pe en ho c'harzetes eun hutor gaer ha curius, ha peur liesse a vezo evit telenr diame-gans var ar religion ha var ar re so carguet gant Doue d'ho deaki d'ar re all. Abouez gouer, abouez euzet ar virionez, e lekeont ar Feiz da zemplat ar re ho lenn.

G. M

BUEZ SANT MATHURIN.

Bedi da Sant Mathurin.

Evit hoc'h inor ha glori Doue, aotrou Sant Mathurin, an euz greet al levrig-ma euz ho puez. Me garje ant hije gallet anavout guelloc'h an oll draou kuer ec'h euz greet opad ho puez santel evit glori Doue ha mad ho neuz; me garje ive an hije anvet guelloc'h ho oll

vertusioù, evit ho diskleria d'an oll hag evit ma vjcent servichet da skouer d'ar re all, evit bale ive var ho rodou en hent euz ar zividiguez hag arroust goueoc'h e glori Doue.

Ar peiz em euz kavet e levr Doue ar Zant, skrivet gant an Tad Ribadeneira, an euz lakeet e brezneg, ar guella am euz gallet. Me oar vad, eun all en dije greet guelloc'h labour, mez, evel e ma, en lakann e tal ho treid beniguet hag ho pedant, sant euz, da rei dezan ho penoz evit ma vo diguemeret mad e peb lec'h.

Chanz vad did, levrk bihan, ha buez hir gra brema tro Breiz gant benoz Sant Mathurin ke e ti ar puvridig hag e ti ar paour, na zispruez den, lavar d'an oll glori Doue en he zent ha diskouez dezo santelezh Sant Mathurin, mignon Doue ha mignon ar Vretonet.

KENTA CHABIST

Buez Sant Mathurin na ket anvet kalz gant an dud divar ar meaz, ha kouskoude hon tud koz ho deuz bet a hell zo eur gvir devotion d'ar zant-ma hag eur fianz vraz enan. Kentec ive kalz a dud a zoug o hano, a zo galvet Mathurin. E meur a iliz, e meur a barez a veller mach Sant Mathurin. Ar zant-ma a zo representet en e mach gant eur spaz en e zorn ha dindan e dreid eur plac'h saouang rhadenet. Na perag-se ? abalamour en doa dibonet eur plac'h saouank dalc'het gant an diavol, evel ma lenner en e vuez.

Mad a ve d'an oll ha talvoudek zoken anavout buez Sant Mathurin, rak bep seurt servich mad a hell da renta domp ken evit ar c'horv ken evit an ene. Hec'h pidi a reer evit meur a glevet, evit an drouk peno, er c'hleuvejou langus ha dreist pep tra evit ar re a zo en ho zremervan evit ma vint dibonet kentoc'h azo hag evit ma ho devezo eur maro euz.

Burzeloù a leiz en deuz greet Sant Mathurin hag a ra c'hoaz hris an de e kenver an dud ho deuz fianz enan. Ar re her ped, ho deuz frankis pcurusa en ho soanous hebdaie, ma na ro ket an Aotrou Doue dezo aio ar lec'hel, abalamour a vell ne ket an dra-se talvoudek d'ho zividiguez, da vana grason a ra dezo bep pred, evel ar batiantet en ho soanous, ar c'brax da veza kontant euz a volonte Doue, da resseo ho zakraman-choù divreza ha da gaout eur maro santel.

Sant Mathurin, assamblez gant an eled mad, ho difron en heur euz ar maro eneb ar spont en em gav an ene-se o vellet a ia den em gaout e barnediguez vraz an Aotrou Doue, lakad a ra en ene kristen-se ha devot desan ar feiz, ar garantez evit Doue, ha dreist pebtra an esperans stard ha kre da vellet Doue er boradoz.

An drouk speret, en heur divreza, a lag e boan da goll an enion ha n'euz na tromplerez na finessaou n'a gav n'euz, ar miliguet-se evit dont a henn da zalla an ene paour-se, mez Sant Mathurin, pa vos var an douar, en deuz bet trec'het an drouk speret, en deuz bet ar galloud d'eu has kuit euz an enion puredet

gant brema eharz en euvon n'euz ket kollet ar gal-loud-ze, pell a guement-se, ar galloud-ze n'en euz greet nimet kreski er baradoz.

Dont a ra eta da zikour e vignonet er leassa danger en em gav an den epad e vuez, ma l eo ganta diskonez e anoudeguez vad d'ar re hen kar hag hen ped, ho disenn a ra eneb an drouk speret, rei a ra nerz ha ka-loun dezo en ho zremenvan, astenn ar ra an doro dezo da c'hont ar v ktor diveza evit ho c'hass gant joa da c'hloar ar baradoz. Ar zant-ma a ra e kenver e vignonet ar pezh a ra an eal mad.

Chetu perag am euz kredet ober p'ijadur ha renta eur zervich braz d'an neb n'en doa ket anaoudeguez euz buez Sant Mathurin.

Eur vuez gær eo buez ar zant-ma; petra bennag n'euz ket hevet pell, kals vad en deuz greet epad ma eo bet var an douar, kals eniout en deuz gonezel da I. W.

(Ann dilec'h a-benn eur teek-all).

AR GUEST

Evit hon Tad Santel ar Pab.

DIVIZ

Etro Fanch, Chelvest ha Caour

Chelvest ha Fanch a voa daou labourer-douar, daou amezec ha daou vignon braz, ganet ha savet e voant bet en eur guchen.

Chelvest ne voue na leun na scriva, mes ha badennou hag he gregencou a voue mad hag a lavare bep nos ha bep minin; mont a re bep sul ha bep gouel d'an oferen hag aliez da goez; eur c'hristen mad e voa.

Fanch, christen mad eveltan, a voa c'hoaz desket caër, bet e voa pell var al latin, ha leun a re bemdez ar c'hazelennou.

Caour a voa ho amezec tosta. Da guenta labourer-douar e voa dent da veza piker-meen, hag abaoes daou viz e labourer var an hent ouarn. Abaoes e care nebrut he Zone, mes ealz he vanne; alicsor'h e voze eavet en hostaliri evit en iliz, avizigu e vire ar zùl, atao al lù; bep sadorn e toue dar gouer da dremen ar zùl.

Eur zultez ec'h en em gavchont da vont asamblez dan oferen. Er zultez-ze dres e rei ar guest evit hon Tad Santel ar Pab.

Caour — Ac hantan, Chelvest, peguement a rei dar Pab? Eun den santel evelkote ne ell quel rei avianoc'h evit eur rod.

Chelvest — Ha le, Caour, peguement a rei? var an hent ouarn, a glevan, e c'hounezzer arc'hant evel douar.

Caour — Ia, dec lur bemdez a c'hounezan; mes ne quel evit ar Pab iot avad.

Fanch — Te zo guell ganez ho lacant en eadivi.

Caour — Guir avoallac'h a leverez.

Chelvest — Gant ar vuez ne zigor ket da c'hinnon da lavaret traou er guiz-ze!

Caour — Te a pelle c'hoant da lavaret: caëra aluzen a oufemp da ober eo rei arc'hant dar Pab.

Chelvest — Ouspen c'hoant am beus, er lavaret a ran.

Caour — Ha le, Fanch, petra leverez var guement-ze?

Fanch — Chelvest a lavar ar vinnonez, mes ne lavar ket avoallac'h. rei arc'hant d'hon Tad Santel ar Pab ne ket eiken an aluzen gaëra a oufemp da ober, mes c'hoaz an aluzen a dall muis dan him e graa.

Caour — Alo, potret, p'am bezo arc'hant da lacat var interest e roin anezo dar Pab.

Fanch — Hag e po erito ouспен pemp dre gant.

Chelvest — Cals muioc'h evit oc'h ho lacat e godel an hostis.

Caour — Guelet a ran emaoe'h ho taou em enep, neus forz, n'em beus nezh ebet arozoc'h. Gont a ouzon, Fanch, e zout desket mad, neus forz, nin a velo bremaik bele pegneit e pæc dit, mo ive em beus guelet ha clevet meur a dra.

Fanch — Gont a ouzomp, Caour, e peus redet ealz bro, hag e zout distaguellet mad; mes ne ket avoallac'h brabancerez, petra peus da lavaret a enep ar guest a reer evit hon Tad Santel ar Pab?

Caour — Meur a dra, ha da guenta: clevet e peus e vo graet hiscoas kestou evit ar Pab? Nann! Nann! hiscoas evit lenna arc'hant digant an dad.

Fanch — Clevet e poa araoe hon amzer nin, comz var ar mæz deus a barapluyon, deus a vouleyer bourret, deus a heler ouarn?

Caour — N'em loa ket.

Chelvest — Me n'on ket coz, hag am beus guelet ne voa petra deus an traou-ze.

Fanch — Ha gousconde an oll a lavar eun halar ouarn a zo eun dra rall evit trei douar, eur bouton bourret eun dra mes evit ober eur pennad bale, hag eur paraplui eun dra gær evit mont en hent pa vez glao, ha pa ve eta eur c'his nevez kestal evit hon Tad Santel ar Pab, ec'h ell beza mad gouscouda; ha ne deus nemet ar guichou coz ac a ve mad? Hag ouспен, ar c'his-ze ne deo ket ken nevez a ma sonj dit, caeroe'h a livirin dit, ar c'his-ze a zo coz coz.

Caour — Pa oad e deus-ta?

Fanch — Tremen trivac'h cant vloas.

Caour — Oqd vad.

Fanch — Gout a ouzont penaus e vev hor Salver, ar c'henta Pab?

Caour — N'on ket-da.

Fanch — Deus aluzennon an dad vad, gant an arc'hant a zigassent dezan, Jozas zoken a voa cargnet deus ar yale h. E zisquibien gonde e varo a re eveltan. Epad an tri c'hant vloas kesta deus an iliz, en amzer druezus-ze e pehini ne ellet lavaret an oferen nemet dre gæz e toullou dindan an douar, e pehini kement hini a zougue an hano a gristen a vev laket er prizon pe dar maro, ar gristeniz piavdic eo a roe dar Pab arc'hant evit gouarn.

an ilus. Pa voa deus ar peuc'h evit an ilis, evel ma c'esko bemdez ar gristenien dre ar bed dispignou hon Tad Santel ar Pab a greske ive, neuze, unan a roc dezau eur gommanant, eun all eur maner, eun all guirou divar eur guer, divar eur rouantelez. Hag abaoe neuze bete vremen, bevec'h ma en deus bet izom, e godel ar gristenien eo en deus c'avet peadra.

Ar gueset eta evit hon Tad Santel ar Pab ne de ket ken nevez a ma sonj dit, en hon amzer-nin ne deo ket bet græt len a voa breman, ha plijet gant Doue ne vije ket bet ranket o ober morse l mes en amzer ar re zo bet en hor rog ez eo bet græt meur a vech, ha mar deus eur c'hem hennac etre an amzer dremenet hag an amzer hiro evit ar gueset-ze, eo abalamour hon tudou coe ne ranket ket goulenn diganto, ellenc'h ho bugale viban ne roout ket oll, goude goulenn outo.

Chelvest — Ac'hanta, Caour, peira peus da lavaret?

Fanch. — Peira gav dit a lavaret? Caour en deus deuet eun teod fall hennac o lavaret. ar gueset evit hon Tad Santel ar Pab a voa eur c'hus nevez, hac eb mont buroc'h en deus credet.

Chelvest — Cals a vrendeuer en deus, siouas!

Caour. — Lakomp, pa fell deoc'h, e zeus bet græt kestou arroc breman evit ar Pab, mes morse ne deus bet græt, da viliana nemet pa en deveze e guirionez izom.

Chelvest. — Te gav dit eta n en deus ket a izom hiro, goudeudo en a lavar en deus izom.

Fanch. — Ia, mes, Chelvest, beza zeus tud a ne gredint morse d'hon Tad Santel ar Pab hag a gredo kenta lakipot a gavint var ho hent, nemet e como a enep ar religion.

Y. P.

Eur pennad all ar Sizun a zeu.

AN C'HOARIERIEN BOULOU.

- Heb eur beguall pebr ac olen,
Eo menhet goular ar zouben;
Er ghis-se, ma n'oc'h eus bemdes
Nemet labour tenn ac eneres,
E vo divlas o tervezion.
Red eo plijadur avizion
- Sellit o tonet d'ar ylar
Laouik, an didouller dispar,
Job, a ruil e vout quer quempen
Ma ne ebom roue var ar boultron.
- Tost dezo 'ma lann ar c'hreac'h,
Hir e graban, hir e vreach,
Hir e c'har... diouas ar pardavez,
E skend a ia dreist skend ar guez.
- Na pebes corzen en e greis!
N'eus quet skittrassoc'h en Breiz,
P'en deus tapet eur c'houzongat
E trec'hfe trompud Josaphat.

'O 'zri bepret a zaouanter
Ec'h anavezont o micher:
Da Job ar rulladen guenta,
D'ar re-all: arpa pe freuza.

Outo e c'hoar tri ozac'h
A ne que brenn zo en o sac'h:
Fanch ar miliner, potr ar biend,
A zo sorcerez en e veud.

Alas! ne chom mui gant Jaouen
Nemet eun dant en he c'hinou.
Eun dant da fralla patate. ...
Rac c'hout zo coe, paour kera Jacques.

Mes da c'huar mad, heb bombans,
Divar o clin, gant reverans,
E talvezit c'hoas, sapré stor!
Gueila dantek eus an Arvor.

Gant eur gounn rus neves-sam
Prenet e Castel gant he vam
Ema erlin kender Biel
Sopn ho vruchet, soum ho grihel.

Biel a zo eun isigner,
Eur vout en deus ac eun anter,
Eun anter bout zo bet lagadet
Gant eus dournadik ploum teuzet

Ounes a fors da gosteza,
A ia peurvuia da dosta.
Eur vech var e fuch. ... nul e deoc'h!
Chom a ra quer stard ac eur roc'h

Al luch e bet galvet ganto.
Ac oll e chouont tro-var-dro
Pa ra e hent troidellus,
Dalc'h ia, luch!... luch, dalc'h ia founnus!

Ac ar c'huec'h, da vad, a zevri,
A chom er vilag da c'hoari
Quen a sav a zrouc'h o fennou
Bolojou skedus an ennon.

Cheta eno, Breizis, plijadur marc'hat mad,
N'eus glas ebet d'ar talc'h, n'eus na trous na debat
Ha ne veler mieu evel en lavernou
O chaoeat mesq a mesq glaouren a saecrou,
Ear er boug zo fall d'an dnd divar ar mes
Eno gant o ghinou abred e savo c'hues,
Non pas c'hues hoquij... mes eur certen c'hues all
Diredit ia d'ar guer goude ar gousperou
Ac evel ar c'huec'h-ma croguet en o ponion.
A ben diou pe deir heur, clumal du o ty

A lavaro coant deoc'h en eor zivoguadi
Ema o pugale, eua ar vanaic gos
Renquet en dro d'an daol dehoit eus o cortos :
Kit neuze, ha larit Benniget vo Doua
A ro deomp plijadur, pa reomp e volonte.

I. W.

HAME AR ZONT EVIT AR SIKUR-MAN.

Diklun 14. — Dere'hent gouel Maria-ante-Eost. H-rio ez eus iun ha vijel.

Dimeurs 15. — Assomption ar Verc'hez glorius Vari. Hervez ar greden, an Ebestel pere a voa en em skignet dre'r bed evit prezeg an Avel, a voue douguet dre vuzud da Gethsemani evit beza teston eus a varo eurus ar Verc'hez. Corf Mari ne omas ket da vreina er bez. Ar Verc'hez a ioa bet savet en En corf hag ene evit beza eno carunet Rouanez an Aelz hag an dud.

Dimeur'heñ 16. — Sant Roc. Ar sant-ma en em lakeas da zervicha an dud elan gant ar vosen, hag ar c'hlenvet a dec'he a raokhan, he bidu a rer a enep ar goal glenvejoa.

Dizhou 17. — Eisvet Sant Lanneg.

Diqueñen 18. — Sant Hyacin, eus a urz Sant Dominic. Eus a romantelez Pologn oa guindic. Groat en deus cals a vuzudou he gounezet da Zoue tud ep niver

Dissadorn 19. — Eus a eisvet an Assomption

Dissul 20. — 11 goude Pantecost. — Sant Joacim, tad ar Verc'hez glorius Vari. Nebout a dra a anavezec eus a voez tad ha mam ar Verc'hez. Mes ar choas great anezo gant Doua evit lacat er bed an hini a dlie beza mam d'he vap unite, a zo eor merc hras avoalc'h eus ho zantelez, ep ma ve'iom testeni all ebet.

G. M.

AR SKIANT MAE AL LABOUR DOUAN.

— Lavar din, Fanch, perag ec'h eus clasket al louzaouer var dro da vloc'h clas ?

— Asa, ober goap a rit ? Eur vloc'h hag a goust d'ime pevar ugent scoet, he lezin da grêvi evel ma caro ? En eur rei oor guenneg bannag d'al louzaouer, eua eus da vana esper d'he farea.

— Mes Fanch, m'em eus cleve o bet en dez al o caout ar medecin da unan, dre n'en em gavez ket m'h.

— Ia da, red mad oa, pa vez poan, e carlet he guelel a vont kuit. Ne ket a volonte vad, m'en assur deoc'h, e zao-me da gaout medecin.

— Ha neuze, n'eus ket pell c'hoas-ont bet o caout eun alvocad, hag ec'h eus roet arc'hant dezan evit dua dit eun tam paper bannag ?

— Petra ! Lezar a rajen va focuñec da vont gant va amezeg ? Eur focuñec hag a zo din ? Ne ket ken nebout

gant plijadur eun eat. Me ne garan ket ar procezoù ; re guer int. Mes red mad oa.

— Mes da zouarou da vana o deus da ingollet. Dreist oll ar heterabaz, me zo sar ec'h eus gounezet cals gantho.

— Nan, ia, ma c'houfac'h. Lavaret a ioa great din ar heterabaz ne zidremp ket an douar. Evelse em eus lakel heterabaz seiz guezh dindan deg vloaz er me-mez parc. Da gomans ez ea mad bez'em beze ugent mil lur heterabaz dre zervic arad an eil bloaz dre eguile ; mes hme n'em bez ket onpen pemzeg mil lur hag avechou so-ken em bez a veac'h daouzeg mil lur

Brema, o velet-se, eun en em lakel da c'hounit ed. Mes me gred an douar so sorcet. Ne deu din nemet plous dister hag avoalc'h eo eur bar amzer pe eur sourrat avel gre evit ho zeri ol' ha tas da golf va eost. C'houi pehuiz so guzuez, lavarit din petra so caus a guement se.

— M'en lavaro dit avoalc'h. Mes te ne heuil ket va sh. Ma carjez beza great evit da zouar ar pe a c'heus great evit da vloc'h hag evidont da unan. e pije cleve petra voa caus d'an douar-se da vont var fallat. Te fell dit tonna digant-ha ep rei dezan. Red e vo tempra, la lacat an tempra a c'houlen an douar. Eun den gounezec el labour douar, en divije lavarot dit pe seurt tempra pe guement ec'h eus izom. Setu ama petra so red dit da ober. Lacat evit antecant scoet a dempra hep dervez arad ha kement-se hep tri bloaz, da lavaret eo antecant lur er bloaz, ouze ne laca ket ar memes gounezec dion vech diaustu. Gorto tri bloaz da nebenta.

— Re guer e conste din, Aotrou, gueli eo gacen lezel an traon evel m'emaint ar pe a bez am bezo am bezo.

Mad, abenn eun nebeut te deu d'am c'haout adarre, ia pa vanto bara dit, pa vezo temot ol. ar pe a h eus.

Neuze martiza e vez contant d'ober ar pe a lavaran dit lurio, mes neuze ive ne vez mui stad d'hen ober.

Ar gaozaden-ma so tremenet etre eun den divar ar mæz hag unan a scripignerien cazeñ ar meziou. Meur a labourer douar, me oar vad, a so er memes sonch hag er memes creden gant ar Fanch a zo meneg anezan ama.

G. M.

Eur vloc'h nevez da c'hounit bara.

E Paris, ar c'houarnamant a ro arc'hant d'ar re a denn eur ar ster ar re a ve coezet pe en em daolet ebar. An hini a denn eun den arang ma vo beuzet, en deus 25 lur, an hini a denn eur c'horf maro, en deus 15 lur. N'eus ket pell daou anterieguez en em gave ber ar peun gantho. N'oa ket a labour, hag oant eat n'ho ioa esken da zibri. Epail ma edont en dienez-se, an omec'h eal da vloc'o kear a zistroas d'an ti laouen bras. Ar c'hreg oc'h e velet, a c'houlennas outha

— Petra, cavel ec'h eus arc'hant ?

— Oh ! nem eus ket, mes guelloc'h am eus cavel.

— Petra-ia, labour ?

— Guelloc'h c'hoas.

— Petra-ha neuze?
 — Eus digouen so digouen gaden hag en deus roet
 din eun ali eus ar gaeila.
 — Lavar din-la pe seurt ali eo.
 — Reil mad eo din lavaret dit, rag izom am eus
 ac'hanout.
 — Guelomp-la.
 — Setu ama. Er pardaez-ma e xi var ar pont nevez,
 ha pa gari da da, pa na vezod den oc'h evesaat omt,
 en em daoli er ster dreist ar c'hao.
 — Ho trugarecat!
 — Petra! son ac'h eus da c'hlibia da zillad?
 — Nan, mes soun am eus da vera beuzet.
 — Me vezo eoa, ha herkent ha ma vezi coezet en
 dour, mo lamo d'as tenna er meaz, hag am bezo 25
 lur digant ar c'houarnamant.
 — Ha perag ne rafemp ket an dra-za en deiz?
 — Perag? en deiz e vez ato eals tud d'eo.
 Unan bennag a alfo lamet en dour em raog, da denna
 er meaz, ha touch ar 25 lur.
 Ar c'hreg a gavas mad kementse. Pa deuas an noz,
 er eas var ar pont hag an orach a icas diodan.
 N'en doa ket bet c'hoas amzer da zivisca he zae, ma
 elco eun dra bouner bennag o coza en dour. Ne
 voue petra da zonal o velet var an dour daou dra
 zo eleac'h unan. Gouscoude en em dolas ive er ster.
 Mes etre daou, unan eus an daou dra zo-ze a voa croguet
 en eguile hag her c'hassas er meaz an dour, ha goude e
 distroas evit he gure'hall ken he unan. Eun den en eur
 dremen en doa gullet ar vaouez oc'h en em alleja er ster,
 a voa lamet d'he zenna hag a voa distroet da denna ive ar
 goas. Gounezet en doa evelse 50 lur. Hag an daou bried
 paour n'o doa bet evit ho soan nemet eur c'hlibiaden
 hag eur c'hofat dour.

Ar Pap Beneat XIV hag ar Manac'h.

En amzer ar Pab bras Beneat XIV, Roue Portugal,
 a gallas eur manac'h da Rum evel cannad, evit ober
 aferioz he c'houarnamant er gwer-se.

Ar manac'h a zeuas eun dervez da gaout ar Pap,
 a zaoulzas dirazhan, hag a lavaras d'ezan :

— Tad santel, carguet oun gant ar c'houarnamant
 e deus va digasset ama, da c'houlou diganeoc'h eun
 dra vras meurbet.

— Petra oc'h eus da c'houlou?

— Tad santel, n'ouzon-ket. soun am eus... ne
 gredan ket..

— Comzit, me hen ordren deoc'h.

— Mad, carguet oun da c'houlou ouzoc'h ar sca-
 tier, pe an diri, an delez santel dre behini eo bet
 pignet ha diakenet hor Zalver he unan. O clevet ke-
 mentse, Beneat XIV a reas enl lam var he gador,
 hag he droad a iras da donch oc'h ar manac'h a
 ion daqulinet tostic d'ezan. Ar manac'h, ep ober an
 distera vao, a lavaras neuze.

— Tad santel, kement a rin d'am gouarnamant pe-
 nous evit respont d'am goulou, n'oc'h eus prijet rei

din nemet eun trol troad.

— Mar en deus touchet va zroad ouzoc'h, eo dre
 ar scrijaden am eus great o clevet eur acurt goulou.
 Petra! goulou diganen an diri santel? an diri so bet
 treid Jesus-Christ varnezo! Ma vije eur hazen epken
 ho pije goulennet, neuze c'hoas, c'hoas! —

— Ah! Tad santel! N'em eus goulennet an diri
 abez nemet evit enout ar hazen-ze, hag ho trugare-
 cat a van. Gouarnamant ar Portugal a vezo soub eun,
 hag a vezo anaoudeg da viken eus ar mero-se a va-
 jeler ho pezo roet dezhi.

Ha setu aze eur manac'h cannad hag a voue he vicher.

Kement-se a zigas da zont eus a eur meur hag en deus
 diskeret ive n'eus ket pell e voue he vicher eplis ha
 deo. Ar meur-se en deus savet eun ti da zigumeret ar
 Vinoredigou paour. Evit ar vinored-se e ranc bep an am-
 zer oher kest e touez tud he gommes. Mes an dud, ha
 zoken ar re vella, a den da seuz a rei ar vech divisa-
 ta ma en deus kestet, ar meur pehini a rea ato eur bron-
 guen araog mont da gwestal evit douguen an oll da gaout
 truez oc'h he vinoredigou, o velet na rea nemet an dud
 a van eus he gomzou, a lavaras evel en d'he dud :

« Gullet a ran em eus teneret ho calonou, gullet a
 ran var ho pizach merket oc'h carguet a drez oc'h ar
 vugaligou haour-hont. Rag eun dra epken em eus aoun
 brema, hag eo n'em bese lakeat ac'hanoc'h da rei re. Va
 dever eo goulou ouzoc'h, mes va dever eo ive mret, mar
 guellan na deuot d'en em zieza. Mad e tleer beza, mes
 ne tleer ket mont en tu-all d'ho c'hallout. Rait ar pe-
 zell ar da zivoneret, na rait ket ar pezo so red deoc'h
 oc'h unan. Mont a ran da gwestal. Pidi a ran ar re so
 ber ar zial ganho, ar re ne de elloot ket paea ho dle; ho
 fidi a ran ne lakant neira e talc'h ar vinored. »

Cridi avalc'h a ellit ne jomas den ep rei Biscoas kest
 n'oa bet puilloc'h.

KELEIER.

An eost a ra mad o costez an anter-noz eus a Frans. E
 costez ar c'hreindez eo destumet oll pell zo. Abaoue ar
 glao diviza n'eus ket kement a domder. Ar glao so bet
 n'en deus ket, da viana e meur a leac'h, glibiet an douar
 kement ha ma vije bet c'hoant. Gouscoude en deus great
 val d'ar glaavez ha d'an ajou a duler brema en douar.
 Ar frouziou divizad so en em koumeat.

Gullet eo var an ed an darn vras eus ar c'heriou
 marc'had. Abaoue pemzeg dez eus eur vellaen a bevar read
 dre boezel. Cridi a c'better penans ar vellaen-se a talc'ho
 ha zoken a gresco, rag an eost, pa vezo costet oll, a zo
 dister. Nemet eta eus ar broiou ail e tlede ed er c'hre-
 tierioz ma, an ed ma na vez ket ker, da viana ne oufe ket
 coza varnezan. Lavaret a rer ive penans er broiou a zo
 boas da zigas ed e Frans, ne ket bet ken nebeut ere an
 eost. Setu ar pes a lennomp e cazeten er meziou.

Ar memes cazeten a lavar c'hoas d'an dud divar ar
 meaz; hastit ada irvin pe draou all dre ma cavot mad an
 amzer, ha pa rancoc'h evit kementse lezer an dorus eun
 devez benag divizatoc'h, ne golloc'h ket. Ma na c'hou-

neiz ket a vouet chatul, ma na vaguit ket a loenel, ne ellet ket en em denna en deiz a birio. An ed epten ne ro ket avoalc'h d'al labourer douar evit ober he dreuz.

Brema emma amzer ar machinon. Bez ez ens machinon da zorna, da falc'had, da costi loen, da vidi, da arat, da ada, da c'hoennat, etc; mes setu amma eur machin eus eur c'hus nevez, eur machin da c'horo ar zaout. Eaz e ra kement a labour ha diou vaouez. Ar machin ne let dies da gas ha da zigas, ne bouez ket ousten pemp lur, hag evelae e c'helle beza talvoudae eleac'h ma zens nebeut a zicour.

Eus ar Belgic oa digaset d'ar guar a Doulos eur vanden pichonet, evit ho losker da voel en dro var nij. Ar pichonet don, pe an dubeet, pe leac'h leonag e vent casset, n'eus nemet ho losker, hag e nijont etrezeg al leac'h ma int bet savet. Ar pichonet-ma a ioa eur vanden rad azezo. Losket e vount da beder heur antee dioc'h ar mintin, hag a benn an nos e vount erru er guar, petra bennag m'o devoa ousten tri c'hant leo da ober. Bez 'ez oa daouzeg priz ha pevar uguent ha me ne onzon ket pet clausure; ar c'henta so digouezet n'en doa lakel nemet pevarzeg heur d'ober he vezec'h Great en doa var dro tregont leo dro heur. Setu aze a dra sur peadra da goll ha da c'honnet arc'hant.

En amzer-ma e roer prizioù evit pep tra, hag e rer clausureou d'var benn pep tra. Ar Zaouzon eo o deus digaset ar c'hus-ze, mes ar Francizien coula ha tud ar broiou-all a so c'az ker guas hag ar Zaouzon var ar poent-se. Guelet tud o riscla ho buez, guelet loenel oc'h ober eun dro bennag hag a c'halver burzudus, setu plijadur an dud birio.

En dervezioù tremenet, eun den en deus trenezet var neun loc'h pe laguen Constaas. Great en deus ep eana teir leo antee. Bez 'ez oa oc'h he beol eur vag evit rei sicour dezan ma vije izom, mes an neuer mad-ma n'en deus ket hol izom eus ar vag.

D'an 18 a cost e vezo e rad Brest eur vanden listri brezel an seurt n'eus ket guelet peil amzer zo var ar rad eaz-ze. Eun toullad listri saoz a dle bizita Cherbourg ha Brest. Eur rum listri a Frans a dle ive bizita bro Zaou, hag an diou vanden listri-se en em gavo var rad Brest d'an 18.

Ar chance a zigoro e departamant Finister an deiz keula a-vengolo.

Ervez eur gazetenn eus an Itali, ez eus er bed daou c'hant eis milion katouket, deg milion ha triugent christenien herelket pe chismatket, c'huac'h milion ha triugent protestantel, pevar milion iuzevien, cant milion e religion Mahomet, naou aguent milion e religion Boudha, cant antercant daou milion e religion Confucius, ar speret-bras etc triugent milion e religion Brabma.

Etre an oll religionou eus ar bed, eis cant daougent milion. Ar zouch a dle deuit d'an den o leon kerentise eo triugarecat Doue da veza roet dezan ar c'hus da c'hennel er guar religion, er guar dis, ar muez a behin ne deus ket a salvidiguer.

Er guar a Anters e voa n'eus ket peil eur baouez cox, pevar uguent vloas e doa da nebeut, hag a vezo bep mintin e porched dis Sant-Andre oc'h astez ha dour evit goulen an aluzen. Eur plac'h saouane, hauei Mari B. ne dremene morse ebou d'ar baouez kez cox ep rei dexi eun aluzennig. Eun dervez guisoude ez eas en dis ep rei netra. A dra sur e the beza digouezet eun dra leonag ganthi. E guirionez, he breur saouane pehio a c'houeze bara da dud he di, a ioa coezet ar vort ganthi, hag a dle mont en hent ep dale. Goude an okren Mari o iout eus an dis a ioa tentel he fonn ha ruz ha daoulagad gant an daou e doa seulet. Er porched, diou c'hrog pere a evescas outhi, a lavare an eil d'eben, paour kez muez'h, eur plac'hig ker mad ha ken didrous, mont a ra da gouza en dienez. — Petra zo c'hoarvezet ganthi-ta, eme ar baouez cox a voa adren ho c'heir hag e doa cleuet ar peiz a lavarent. An diou c'hrog-ma a lavaras dizi petra rea glac'har ar plac'h paour. — Pegne-met a ranfet da gaout evit lacat eun all en he blas? — Oh! an dra se a goust ker; seiz pe eis cant lur da nebenta — Seiz pe eis cant lur, eme r c'hroc'h cox, hag hi euit en eur c'hroumulet.

Dere hent an deiz ma the an den saouane mont en hent, pote al lizer a zigonezas en li gant eul lizer, hag el lizer-zo ezoa seiz cant lur d'ar plac'h saouane da rei evit he breur, hag ar c'houzon-ma epen nep a ro d'ar paour, a brest da Zone.

Antroez, Mari a roas adarre he aluzen d'ar baouez cox pehio a yuec'hoarzo oc'h he c'hemeret. Ar baouez cox so maro abaoue, hag e deus testamantel ar peiz devoa da Vari D. Mil lur so chomet var he lerc'h e. w

PRIS AY ED.

KEMPER - 5 Kout.		PORT NAVAT.		5 East.	
Guinis . . .	45 lur, 73 c.	Guinis . . .	45 lur, 68 c.		
Segal	8 lur, 98 c.	Segal	8 lur, 73 c.		
Eiz	7 lur, 96 c.	Eiz	6 lur, 55 c.		
Ed-du	9 lur, 85 c.	Ed-du	10 lur, 58 c.		
Kerc'h	6 lur, 73 c.	Kerc'h	7 lur, 25 c.		
Avadou-douar .	2 lur, 60 c.	Avadou-douar .	2 lur, 44 c.		
MONTROUX. 29 Gouere		BREST — 7 East.			
Guinis	45 lur, 42 c.	Guinis	44 lur, 44 c.		
Segal	11 lur, 25 c.	Segal	12 lur, 21 c.		
Eiz	8 lur, 80 c.	Eiz	6 lur, 47 c.		
Ed-du	14 lur, 45 c.	Ed-du	16 lur, 45 c.		
Kerc'h	8 lur, 50 c.	Kerc'h	7 lur, 45 c.		
Avadou-douar .	6 lur, 25 c.	Avadou-douar .	7 lur, 22 c.		

Ar Gerant : AR DE KERANGAL.

KEMPER, MOLLET GANDAR E KERANGAL, MOULIER AN ESCOFF.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a gouns ar brezounek.

Enn Abonnement d'ar Gaseten a gount :

Evit eur bloas.	DAOU ADDET
Evit c'huec'h miz	EUR SCOUT
Evit tri miz	C'HEC'H REAL
Eur gaseten eiken	DAOU TETRE

Ar breizadur a dle beza gant ar gaseten.

ALIOU.

Ar serijon a vo c'haant da lacat er gaseten a dleer da adressi oñ d'an Autrou MORVAN, Belec e Kemper.

Ar pardinanchen a dleer da adressi d'an Autrou SALAZAR, eiken. An abonnamant a gountet e li d'an Autrou SALAZAR, librer, ra Kervon, e Kemper.

ALI.

Setu echu ar c'huec'h miz. Ar re so echu ho abonnamant brema, so pedet da nevez. Ar re n'ho deus ket a zonc'h da zele'her ken d'ar gaseten, so pelet da zigas deomp en dro ar guenta a recevin, en eur scriva pe lacat scriva var an adres ar guer-ma *refusé*. Ar re ne zigasint ket deomp ar gaseten en dro, e credimp o deus sonj da zele'her mad dezhi.

KEMPER 19 Eost 1865.

Dissal tremenet, 10 a viz eost, eo bet an ordination e kemper. An Autrou n Escop en deus roet an urzou da 116 cloarec naouane. Grest en deus 16 beleg, 15 arieler, 11 abostoler, 28 o deus recevet ar pe var nra bilian. 13 o deus recevet an tonsu pe carunen ar glouer.

Evel ma ou eus lavaret, eun nebeudic so, an Autrou n Escop a Guemper a dle mont, e fin ar miz-ma, da gonsacri peder miz nevez pere a vero consacret var eun oro, il's Lambhezellec, miz Sant-Marc, il's herlozan hag il's Plouescat.

Abaoue pemp pe c'huec'h vloas (ne gouzan ket eus an ilizou savet keptoc'h), ez eus savet cals ilizou nevez en Escopi Kemper. Setu aya hanoion an ilizou nevez consacret gant an Autrou n Escop, er pemp pe c'huec'h vloas diverza-ma, da viana ar re ma em eus sonc'h anezo chapel ar Salet o kichen Montroulez, il's Ploudalmeze, il's Cour-Leon, chapel an Tadou a Gompagnonez Jesus e Brest, il's Guerteskia, miz Lennon, chapel an Doul a Vor e Brest, miz Kerber, pe Sant Per-Killeguon, il's Landerno, il's Plouzel, il's Plouze, il's Milin-Venn (e gallec *Port-Juanay*), miz Eussa, il's Landivizau, chapel herazy pe chapel ar *Refuch* o Kemper.

An ilizou-ze zo oñ mizou parrez, mizou caer, ilizou eus ar re guenta eus an Escopi. Ne haurvan neun en he fart he unan, rag pep h miz anezo e deus he gu-

set, hag oñ e rentont eun testem selear hag anat da feiz ar re o deus ho zavet. Ar chapelou an eus hanvet so ive chapelou caer, hag a oñ ive beza lakat e kem gant ar c'haera ilizou, ar re o deus gaset chapel ar Salet a voar errad ne lavaran ket re.

Ne gouzan ket ama eus a d'zon-all savet oñ a nevez pe nevezet ahez, mes pere n'int bel nemet benigne, evel il's Mellac, il's Plouezec, chapel vraz ar Retred e Kemper, savet a nevez, il's ar Fouillez nevezet ahez etc. Mar ho c'hlasfen oñ, e c'afen tost da dregont il's. Hag oñ ilizou caer, savet en eun anter dousaen blouezet.

Ne allan ket miz t gouscoude da lavaret ez eus c'hoas meur a il's nevez oñ pere a zaver brema, il's Tregone pehini a gredan, so savet oñ, il's Plouigneau pehini a vo echu ep dale, hag a vo, en he guiz, eun il's gaer tre ar gacra, miz gred, a vero en Escopi coz Treguer, il's Dolazec, miz Serigne, il's ar Groas o Kemperle. An il's diverza-ma, ma lavar, il's Kemperle, pehini a zaver adarre evel ma eoa diagent, a go, dre an doare pe ar form anez, unan eus an ilizou a gaver diabat e Frans ha zoken er bed christen.

Kementse so avoale'h evit rei da anaont pe gaer brann o deus tod an Escopi-ma silaouet monez ho c'henta Pastor, ha peguement o deus, var he c'her, en em listet da zigas en trion an ilizou coz ha distruch a iuz c'hoas e meur a leac'h. er t sevel en ho fles an ilizou caer-ze a velomp hino, hag a zistrucho, d'ar re a deo var hon lere h, penaus no de ket miz c'hoas ar feiz er vro.

M G

D'an 23 a viz gouere, an Tad santel, eur vanden cardalet en dro dezan, goude beza clevet an oferen en il's parrez Castelgandolou, en deus lakat ienn ar scrit dre beluni e teu da ziscleria e c'haller, epaonn eus arrog ar proes er canoniza ar plac'h eurus German Cousin, guere'hez, pehini e deus bevet er bed en eur gueriaden hanvet Phrac, en Escopi Toulouz, e Frans.

Hervez eul lizer skrivet gant eul leanaer eus ar Visitation hag a receu alies kelou digant ar vammone-rien, an Aotrou'n Escop Sahier, vikel abbatialik ar C'hoachin, hag a so brema e Frans, en deus recevet gop gueleier eus ho visio er sizunvezou diverza-ma. Ar guereux a so eno hag a ra distruy bras. Tost d'an antier eus ar gristenien en doa lezel er vro-se brema eus bloas, a so maro gant an naoun dindan eus miz. Arre so mui en ho ar n'o deus brema nemet eur pred bemdez pe bep eil devez. Pad eo bet terra oll diez ar mission, ar semier, ti ar viorer, etc, red eo bet paouez da brema bugale ha da guelen ar balanet, rag ar re ma a ranket da vaga eun nebeut sizunvezou. Ar veleien ne douchont mui guenee ebet nemet ar pezh a so dezo Breizvez ar Fez.

Goude ar c'helou trist-se o teu eun all bonenoch An tirant Tu-Duc, pehini a bersecute kement ar gristenien so maro, pe lrest da vervel. Ho voal vuex e deus ho lazet hag hen c'hoaz raouane. An hini a die beza kroue pe impaler var ho lezh eo ho vreur, rag Tu-Duc n'en deus ket a vugale. Ar breur-se dezau n'en deus ket kement a gasson oc'h ar guic religion evel en doa an tirant. Eur vam-gaer dezau so en em c'hreat christeneux hag e deus cals a c'hallou var speret ar prias-se. Eur breur-gaer dezau ive so brema christen, hen he unan a gar an Aotrou'n Escop; pa vezo savet var an tron oc'h esperer en de-vezo an Aotrou'n Escop diguemer mad diganba.

E Frans hag er broiou calone e saver hospitalou evel ar re glan, ar vugale dilezet, ar beorien, ar re goz, ar re n'int ket gwest da c'honni ho bouet. E Brozaos an itronnezet a zant ive o d'us zom da ober eur vad bennag, da guemeret vuex oc'h ar re a c'houzon. Mes ho c'hallou ne ket troet oc'h an d'el elan, oc'h ar vugale haour, nan, ho vuex so coezet var ar chas a velent o redet dre ar ruou ha ne guemere den anezou anezo, hag ho deus savet eun hospital evel ho maga Lag o loja. Brema al loenet paour-se a ell beza fouge eulho, rag guelel a reont, evel ma veler dre ama ar seurezet en hospitalou, guelel a reont itronnezet a rene luel o vont da gas dezo ho zant ha da guempen dezo ho lochenou.

Mes setu ama eun afer all. E Brozaos ez eus cuezet eur c'hlenvel spontus var al loenet dreist oll var ar zaout hag an ejennet. Douat hag an Aotrou Doue en dezo c'hoant d'ho lacat da zavel ive hospitalou evel al loenet all evel o deus great evel ar chas?

Dindan tri dervex e varf ar chatal gant ar c'hlenvel-se hag eur c'hlenvel eo stagus bras. Pa serfet an dra-ma oa maro oupen tri mil abaoe tri devez. Ar c'hlenvel-se so deut da Vro-Zaos gant loenet deut a goalez an anternoz pere so bet el lizra eleac'h ma zoa re anezo ha n'ho doa ket a enavaalc'h. Evel ma ont bet peil var vor, ha ma voa anezou an antier, eus maro meur a hun anezo epad an treiz. Hag ar re so deut bete penn ho bech o deus casset ar c'hlenvel dre'r vro. Ar zaout leas dreist oll a

varf ganha.

Ar c'hlenvel-se a laro ar Zaos e distruas eus a loenet ar broiou costez an anternoz, hag en em daolent brema da brema chatal en Normandi, e Picardi hag e Breiz. Ne ve ket sonet e teufe al loenet com da gueral dre ama, ha dreist pep tra ar zaout nevezal E Londres e za lizio naou real hag eur guenee al lur lig eien

(Gazeten ar mission.)

Eur becher, oc'h erruui eus an timent, a lavar penaos e caver eno cristenien hag a rafe mezh da dud ar vro-ma, ma vent lakel e kem. Caout a rer, emezan, eus ar gristenien vad-se breiz zoken e touez ramou tud e preze'h a dra ar ne d'afe den d'ho c'hilase, e touez ar Lostillonet O veza eun dervex kemeret eur c'harron evel he gas da eur c'horn eus a guer, goude m'en doa great he grivido, pa zistroas da gant he garros, o cava he Lostillon nee het, tenval he benn, evel pa vise eundra bennag oc'h he zera. Goude a reas outhan petra voa c'hoarvezet ganha. Ne velit-hu ket, emer postillon an ere'h ne ean ket da goza, ha n'em eus ket gallot digueri va levr da lavaret va gousperou oc'h ho cortoz. E guironez ien bras oa, hag erc'h a reas dalc'h mad. Ne ouzo ket hag he a ve caver eus a Lostillonet e Frans hag a zouch le, memes da zul, da lavaret ho gousperou eno fard ho unan

Dyon. Ar gazeten hanvet *Sizun Dijon* a lavar penaos er guer-se an itronnezet, en loden vad anezo, so en em zed, turnet en eur seurt anezou, ne vrezere evel sione c'hourezet vian ar beorien, (petites sœurs des pauvres.) Ar seurezet-se so ho regle hag ho dever caout souer eus ar beorien, mont da glase evel i, ho guaza, ho maga, ho freza, en eur guer reuta dezo a bep seurt servich-mad. An itronnezet-ma so en em lakeat dindan ar seurezet-se evel ho zicour. Ouzep an ore hant a reont, en em gargont c'hoaz da ober ho uzaz d'el d'elad nevet, da e hant, da benec'hall an d'elad eoz. Da d'el hant e za brema an d'el eus an itronnezet en em roet e ker Dijon d'an c'ouvr a drugarez-se. Ra deus cals a re all d'ho c'hemeret evel skuer.

En eun assamble eleac'h ma edot o rei ar prison er zizun dremenet, an hun a voa e peon an assamble a gonte d'ar vugale, araz comans, ar pezh so ama varlerc'h, hag a zgas da zouch deomp eus a Sant Lois hag eus he vam ar Rouanez Venn.

Eun nebeut bloavezion so, edon en Itali, hag e velas eun tial cristenien vad, an tal hag ar vam a voa devot bras. Seiz erouadur o doa bet, ha pemp anezo a voa maro biatig, hag an daou a voa chomet hec'h a voa ive devot evel daou al. Ho fegar d'rag eun amach d'an Stron Varia, he fedent d'ho d'ifen alo. Eur mintinvez, ar vam a zavas he daouarn etrezeg an Lav en eur lavaret « Guere'hez, roet em eus deoc'h pemp buguel hag a so o eus ho marulenti en Lav. Bez' em eur gar bennag da gant ho penaos evel an daou a jom ganen var an donar. Ho guelel a rit ama stouet d'izaoz'h. Ho caret a reoot, ha

me ho c'har unioe'h evit na ellan lavaret ; mes ma tlefeñt
hino coza er pec'het marvel, ho pedan d'ho laral da
verrei ama dioc'his, epad ma emaint e gras Doue. »

An daou vuguel, cleac'h heza spontet o clevet comzon
ho mam. a zao ive ho daouarn hag ho daoulagad etrezeg
an Env, hag a lavar : « Ia, Guere'hez, Mam dener, ma
tlefemp coza hino er pec'het marvel, grit deomp mervel
ama dioc'his, evit na gollimp ket ho mignontez'h hag
hmi Doue ; ha ma c'hellomp mont da gaout hor breudeur
hag hor c'hoarezet a so en he kichen er harados. »

An hmi en deus skrivet an dra-ma, a lavar c'hoas,
kementse am eus guet ha clevet va emañ. Setu aze eus
un gair gristenien. G. M.

Lavaret a rer aliez ez eo an droug speret henvol oc'h
er marmons, hag e clase mui ma c'hell mui an korou
Done en he oberon. Evlar e laza he adon dre religion
fals, hag er religion fals-se e laza an dud da ober ive
mui ma c'hellontar peza velont da ober er gair religion.
Mes evel an uzachou consacret gant an iliz cathol e a dro
e mad he bugae, evelse an memez uzachou pa ell an
droug speret laet ho liz ober er religion fals a dro
e malleur an dud keiz en em les da veza trompet gant
adversour touet an den. Unan eus a uzachou ar gristenien
cathol eo mont e pelerinach d'ar plasou santel evit he-
non euzant benag. Mes ar pelerinachou-se a vez great
ep dizars, ar re ho gra a receo aliez grason bras. E Reli-
gion Mahomet emañ ive ar c'hus da vont e pelerinach da
vez an hmi a hanvont ar profet kement hmi so er re-
gion la is-se a dlo mont d'ar vech da vana en he voez,
ho vana a vech mar groll floguen, ervez ar gazetenn
ar bed, ar pelerinachou-se eo a zigas bep bloas ar voden
po er c'henvet staga hennag er vro guez-se. Evel ma
zeont a vandenon, ha ma zao red dezo eas gantho peadra
da veza en hent, e za gant eais anezo an darr vuis eus ho
daovez evit ober ar pelerinach-se, hag ar re a jom er
guer a lezont en dienez. Anudeze evel ma zao a gantchou
hag a vnon e za tad evelse en hent, e vane leont dezo
mour a vech hag e varvont gant an daou hag ar zechet ;
aliez e teu bantennou laeron varvno, hag a c'huil
kement a vez gantho. Ouspen so evel n ho deus ket oll
ar memes creden, e so hozezel avelchou etre ar hebernet
hag en em lazont didrouz. Evlar e veler aliez an hentelchou
dre here eo tremenet ar hebernet goloet a gorfou maro
pere a jom ep beza lakeat en douar hag a zigas ar voden
er vro. Setu penaus ar pelerinachou-se, cleac'h ober vad
d'an dud keiz, a zigas an dienez er c'harter-on-se oll hag
a laza da zavel ar c'henvetjou spontus-se pere a vales
tra ar bed. Ar voden, ar c'holar a so peurliesaa er bro-
lou-se eus ar sañ heol, hag a vavechou beteg ar c'hus-
beol en eur ober eais d'aruck dre gnement leac'h ma
tremenont. Evit ar re a za a hell da vez ar fals profet, an
anter anezo ne denont ket en dro, pe ne denont nemet evit
dougoun eur goañ glevet hennag d'ho c'harter. Setu ar
pez a scrif eur missioner eus ar vro-se pelum a vel bep
bloas dirag he zoulagad ar peza vere ama.

Er bla-ma dreist oll eo scrij clevet hano eus a bele-

rinach bugale Mahomet d'ar guer hanvet ar Mck. An
hent d'ar guer se, eus a Jedda beteg eno ne deo nemet
eal leunat corfon maro, chomet var an douar da vreina.
En eur pers mor var ar Mor-Ruz e contet eus mil varu-
guent corf maro var ar riuon hag an tachenon. Ar c'ho-
lera so dre eno. An Durbet a so e pen ar broion-se
cleac'h rei sioer d'ar re glan, a deo he kant Enor d'ar
Francizien ! hi epken a jom var dro ar re so tagnet gant
ar c'holera. Ne de ket epken ar Francizien hag ar
Seureziet eo a risel ho luez evit servich ar re glan, mes
c'hoas ar re zo eno aliez ar c'honzoamant a ziskuez er
garantez hag eur gourad dispar. Ar c'honzo a Frans en
deus great eus hospital eus he di. Laet a ra evelse he
boun, he zavez, ha kement en deus e servich ar re glan.
He unan e za da guemeret souer anzo. Ne deus nemet
ar gair religion hag a ve mad ha courachas. Ne deus ne-
met ha hag a ve ere areole h evit dougoun an deud en em
sacñ evelse evit he vreden. G. M.

HISTOR ZANTEL

(PENNAD PIVET)

Sakrifis Abraham

Er penad mad goude, Izaak n veza denet da zao
unank. Doue a amponaz Abraham, hag a lavaraz d'ez-
han Abraham, Abraham ! — Abraham a respontaz
Chetu-me amañ — Ha Doue a lavaras : Kemer da vap
penn-her pelum a garez Izaak, ha kea da zour ar
vellediguez, hag eno e ar zak isis anezhan o n, ne b
he zeri var anan euz ar meteson a ziskouezan d'id.
(Pebez tad evit eus tad ker mad' n'ez ar, n'ema
ket he zont da ober gant-han. Doue a gomz, senti a
renker. Hag he zentel guez a zervich da skouer d'an
dud ar re zantella, bete fin ar bed).

Abraham eta, o sevel arzig an deiz a sterna he
azen, hag a e halvaz da zont gant han daou revel maonk,
hag he vap Izaak. Hag a veza troue he keunend a-voal'h
evit deiz an hostif, e kemeraz he hent var an al leac'h
en devoa Doue goude hennet d'ezhan mort en-han.

Dann trede deiz, o veza savet he zoulagad, e velaz
euz a bell ar menez diskouezet. Hag e lavaraz d'he ve-
vchen Choumit ama da c'horo, gant an azen, va
map ha me, n'e vimp ket pell evit mont beteg a-hont
ha goude ma hor hezo adoret, e hestroump daved-hue'h

Kemeront a reaz ar c'heunend evit ar zakrifis hag ho
lakeat a reaz var guen he vap. Hien he-unan a zougue
e he zoulagad an tan hag ar c'hleuz

Ep ad ma'z eant ho daou kevret, Izaak a lavaras d'he
dad Va zak, Abraham a respontaz. Petra fell d'id,
va map ? — Chetu emezhan, tan ha keunend, pelac'h
ema anezal ar zakrifis ? — Abraham a lavaraz : Doue a
gavo d'ezhan anezal ar zakrifis, va map

Kenderc'hel a rejont eta da gueret ho daou, hag
oc'h arrojont et leac'h en devoa Doue diskouezet da

Abraham. Sevel a reaz evn aoter eno, ha renka a reaz ar c'heunend var-n-erlu. Hag o veza liammel he vap Izaak, oc'h astennoz anezhan var an aoter var c'horre ar c'heunend renket. Hag e kemeraz ar c'hleze, hag e savaz he zour da laza he vap e sakrifis. Ha cheñz eun Eal, alerz Doue, a groaz euz an eno : Abraham, Abraham ! — Abraham a respontaz : Chetu me ama. Hag an Eal da lavarout : Na astenn ket da zour var ar c'hrouadur, ha na rez droug ebet d'ezhan, brema me oar ec'h euz doujañz Doue pa n'ec'h euz ket espernet da vap peñn-her, evit pilyout d'm. Abraham a zavaz he zoulagad, hag a velaz a-dre he guez euz peñn-deured, laiet dre he guermel stouez an drez, he guemer a reaz. Hag ober a eure gant-han euz sakrifis da Zoue, e leac'h he vap.

Nevel a reaz ar menez-se. Doue a vel. Hag ar Jazevien a lavare c'hoaz, pell amzer goude : Var ar menez Doue a velo. — (Oh ia ! var ar menez-se, Doue a velo he Vap Jezuz staguet euz ar groaz, o verrel evit silvidiguez ar bed. Guelit an benvediguez a zo etre an daou sakrifis.)

Abraham a ra da Zoue euz a greiz he goloun ar sakrifis euz he vap peñn-her. — Doue, eme hor Zalver he-unan, en deuz karet kement ar bed, ma en deuz roet he Vap ha n'euz nemet-han evit he zavetei.

Izaak a zoug ar c'hoat var heñn o tie beza lazet. — Jezuz-Krist a zoug ar groaz var heñn eo bet staguet.

Izaak en em lez da veza liammel, hep ober an disterra kement. — Jezuz-Krist a zo bet tachel ouc'h ar groaz hep ne lavarez guer ebet.

Izaak e guirionez ne ket bet lazet, mes euz maout en he blas. — Jezuz-Krist evel Doue, n'helle ket mervel, mes evel den en deuz gouzanvel ar maro. Hag ar peñn deñvel-se, laiet stouez an drez, e skeudenne mad hor Zalver gromet ouc'h ar groaz gant hor pec-hejou ha kumet gant spera.

Eal an Aotrou Doue a c'halvaz euz euz guezeh Abraham euz an eno, en eul lavarout : Hen touet am euz drez-oun va-unan, eme an Aotrou, abalamour ma et a euz grrat a d'ra-ze, ha n'ec'h euz ket espernet da vap evit senti euz-m, me az benigno, me lakai da vouenn da greski ker stank ha stered an eno, ker stank hag an treaz var noñ ar mor. Ha benigne a vezo heñn toulou an douar en Eal a ziskennno ac'hanond, dre ma ec'h euz senlet euz va mouez.

Abraham a zistruez da gavout he vevien, hag ez e, ont endro da versabe, e pelec'h edo neuze o chom.

KAN

Ar sketer a zo leun euz hor Zalver divin
A lavare guezeh an Doctor Augustin
Pieu na vel kement-se, o lakit skoaz-ha-skoaz
Sakrifis Abraham ha sakrifis ar Groaz.

Mar d'oc'h karet gant Doue, gortozit hoc'h amprev,
Mar goulenn digan-ehoc'h ho tud pe ho madon,
Grit evel Abraham, n'ho pezo ket a guez ;
Doue ho mero d'ehoc'h ; hen diskoareit en deuz. II.

AR GUEST

Evit hon Tad Santel ar Pab.

DIVIZ

Etre Fanch, Chevest ha Caour

(EIL PENNAH.)

Caour. — Da betra, mar plij, en deuz izom ar Pab arc'han ?

Fanch. — Gout a ouzo, Caour, petra eo ar Pab ha petra en deus da ober var an douar ?

Caour. — Ar Pab ! oh ! me n'on dare.

Fanch. — Cela aze penaus emaoe'h, te ha da seurt, bemdez e comzit deus ar Pab, e varnit anezha, o cant abak er pes a ra, ha ne ouzo'h ket petra eo na petra en deus da ober etouez an dud. Chevest n'en deus ket redet bro evel-dor, na guelel kement a draou a te, ha goussoude, me zo sur, e lavaro dit an dra-ze.

Chevest. — Ervez ma am beus desket guezeh-all er c'hatekis, hag ervez ar jez am beus clevel aliez er gador, ar Pab a zo eun den laket gant Jesus-Christ e unan e peñn ho ilis, evit e gouarn, eun den carguet gant da zesk d'an ol petra lleont da gredi ha da ober evit munt d'ar barados, eun den en euz guer da heñn eo deus roet ar galloud hag ar garg da ober evitan var an douar pep tra evit silvidiguez an eneo.

Fanch. — Clevel e peus Caour, hon Tad Santel ar Pab a zo carguet, ne ket gant an dud, gant euz roue, gant eun impaler, mes gant Doue e unan, gant Jesus-Christ, da ober evitan, var an douar, ne ket ebken e Rom, en euz rouantelez, en euz vro, mes dre ar bed oll, pep tra evit silvidiguez an den, evit mirel ouzhan da vont d'an sfero, hag er c'han dar barados.

Caour. — Ha goude ? Petra ra an dra-ze dar guest evit hon Tad Santel ar Pab ?

Fanch. — Evit euz ar relijion en dro, evit gouarn an ilis, evit zavetei an dud, ez eo ret dezhan caout peadra.

Chevest. — Evit euz eun tieguez en dro, pegueñment a zispignou ne rauker ket da ober etre daou beñn ar bloas !

Fanch. — Hag evit gouarn euz rouantelez-ha, pegueñment a arc'han ne zispigner ket ? Souezet e vez, Caour, ma ve laket dirazout ar pes a zispign bep bloas ar gouarnamant.

Caour. — Gout a ouzon an hini zo e peñn euz tieguez en deus euz zispignou, ha muezec'h c'hoas an hini zo e peñn euz rouantelez, mes ne velan ket pe seurt zispignou en deus ar Pab da ober.

Fanch. — An hini zo e peñn euz tieguez ne ket evit e labourat o unan, ret eo dezhan euz tud d'ho aicour, ne deo ket evit tizout e pep leac'h, ret eo dezhan caout tud da ober evitan.

Caour. — Guir eo.

Fanch. — Hag an dud-ze ne deont ket evit beñnos Doue.

Chelvest. — Hirio n'he c'haver ket evit arc'hant.

Fanch. — Hon Tad Santel ar Pab ne ell ket kennebeut ober e unan, kement zo da ober var dro an ilis, ret eo dezan eta caout tud d'he zicour, ne ell ket tizout e pep leac'h, ret eo dezan eta caout tud d'ober evintan. Evel-se, ez e guichen, er gear a Rom, en deus eun toullat mad : lot zo carguet da scriva evintan, da ober ar pes ne ell ket da ober e unan. E kement rouantelez zo er bed, en deus re-all carguet da velet penaos e za ar relijion, da vrei na ve graet netra en e enep, da boanvia moya ma e bellont evit e signa moya'e l' mus, ha ne de ket unan na daou, mes ugent, cant, en deus ar seurt-ze.

Chelvest. — Hag an dud-ze ne dint ket tud a bemp gwenec bemdez int ?

Fanch. — Nan, mes a ugent, daou-ugent mil lur ar bloas.

Chelvest. — Ar pes ne vez ket c'avet en eur yañ'h goullo

Fanch. — An him zo e penn eun tieguez a ranc c'hoas dispign meur a vennec evit dere'hell en ho zo ha diouall oas dour he diez, he greyer, he c'franchou, evit pourvei kement benvec, kement tra zo ret evit meler tieguez.

Chelvest. — Ne voar den guelloc'h an dra-ze evidon-me.

Caour. — Ne lavaran ket nann.

Fanch. — Hogen hon Tad Santel ar Pab en deus a Rom meur a dy evintan e unan, meur a him all evit desium ar re haour hag ar re glan ha tremen tri c'hant ilis. Pegenement ne renk ket dispign bep bloas en ho c'herc'hen ?

Chelvest. — Kement-all a zispigner var dro hon ilis un, a ne de netra e kichen an dra-ze.

Fanch. — An den zo e penn eun tieguez a ranc ober aliez aluzennou.

Chelvest. — Evit duman ne dremen devez ebet na vez aluz e ar paour bennac e toul an nor.

Fanch. — Hon Tad Santel ar Pab ne de ket en he rouantelez c'hken eo e ra an aluzen, mes dro ar bed all. Pa vez izom arc'hant evit eur vad bennar, evit sevel eur gouent, eun ilis, deas eo ec'h en em arbeder da goenta. Pa c'hoarve eur c'holl en eur vro bennac, pa ve heuzet eun tarrouerat bennac dre an dour pe devez dre an tã goall, digant pïou e rer da c'houlen nemet digant Tad an oll grialenieu an oll beorien, an oll dud izomec ?

Caour. — Mes a ret e ve dezan ober kement-ze a zispigner evit gouarn an ilis ?

Fanch. — Gant nebeutoc'h ec'h hovarve an ilis, mes ner graffe ket couls, cala a aneo a zavela breman ac a rancle da loskel da gouza en ifern. Ha ma ve da ene unan aneo ? Ar feis ne ve ket kor creen etouez an dud, hag anebout anelieu e tenfe da vervel da viana e calon meur a hioi, ha zoken marteze e meur a vro. Caront a rafles, Caour, o varve ar feis e calon da vugale, e rafle kuit deus hor bro ?

Chelvest. — Me a elle caout daou vervel nebeutoc'h ha cass va c'hommanant en dro : mes ne daffe ket couls, dispign nebeutoc'h a arc'hant e tremp ha caout dreyajou,

mes ne vent ket couls ; dont a rafle zoken va douarou a nebeut a nebeut da fallaat, hag eb dale ne vo enno nemet dreez ha spenn. Da unan, Caour, ec'h alfez dibri nebeutoc'h evit na c'houlen da galon, ha eom goussoude en da zaa, mes, gant an amzer e teufes da zemplaat hag erfin da vervel. Ar pes a c'hoarvesse gant va douar, ar pes a c'hoarvesse ganez, Caour, a c'hoarvesse gant ar relijion da viana e meur a vro.

Y. P.

(*Eur pennad all eur rezh-all.*)

VAR MARO AN AOTROU R. G.,

BEUZET VAR AOB BELZEC-CAP-SIZA X AN 24 GOUERE 1846.

Amà R. G. o teurel an higen

Oc tuzel ha distaret gand eur pïeoul gouaguën,
E coummon porz Keraouec var e ben e coezas
Hag euz e dal goullet ar goad a ziveras.

Huelloc'h eguet-han var gucin ar garrec zeac'h
He bevar mignon, siouaz ! a c'harne leun a neac'h,
Hogen, pe verne d'ezan ho spont hag ho zregas ?
Nep christen ne n'em doljo e creis lammou ker bras.

Goude beza eur pennat, eb gñe ebet neuzet
Varza ar bladen verinner, p'euz a leac'h oc coezet,
Goadigellet, squiz-maro, e croazaz o zaouarn,
Hag ar mor da virviquen a loncas G.

E gorf so chomet dianq, goude calz a ovez,
Goude calz a enclascou bed tri-ugent devez :
An douvor hen deuz varnan ledet eul lise c'hlaz,
Ha lreiz an ot eononac a zon bepred ho c'hlaz.

E c'hoar a voelaz dezha, e zaou vrenn a voelaz ;
Clevet eo bed ho c'hirvoud, scoterien Ponte-Croaz :
Heuliet ho poa didan'han, oc'h ober ho studi
Ar chirm hag ar sine gand quement a zudi !

Ar beorien ne bavouzent da bidi ha da voela,
Disframmel quen didruet euz ho zad ar guella,
Pehini, endra lenvent, oa dra zorn an alez
Savet, leun a sclerigen, var dron ar zantelez.

Ar belec-ma quen habasq, ato leun a zouder,
Displeg ha d' droidel, ha glan e peb amzer,
Pehini so cadoret dirag an tri ferson,
O quenvrois, ra vero dalc'h-mad en ho calon.

Carit'han, deist pep him, parreziz Pionevez,
Carit'han, pesqueterien euz baâ Douarnenez,
Pe c'hui a denn d'ar porz-mâ, querie didrouz bepred,
Pe c'hui a stign da Grozon, brô zeac'h an avel red.

Evelloc'h eo guindic euz douar an Arvor ;
E fornez hag o squiant a ra dezoc'h benor,

Hag a bed e oll vuez, bucc eur helec mad,
E carac ho pugale evel ar guella tad.

Moulomp Jesus pehini a leca da devel
Crosmañ an dour foargasset gand ar harrou avel,
A vale scñ ha dñec'h var gwein ar goagou glas.
Hag a drenz gand e zellou doudertou ar mor bras.

P. M. G.

Hano ar Zent evit ar Sizun-ma.

DILIAH 21. — Santez Jannet-Franceza Chantal, kenta
sopierez seoret ar Visitation. Sant Francez a Zal eo
he zicouras da founti an urs-ze pehini e deus gouarnet
gant calz a furnez.

DIMEHES 22. — Fisev et Assomption ar Verc'hez.

DIMEHES 23. — Sant Filip Ben ti, eus a urs ar ser-
vitet, pe servicheien mam Doue. Evit miret na vize
lakat da bap, ez eas da guzet var eur menez e kichen
eur poul dour pehini en deus abaoñ ar vertus da ba-
rea dous eus clevijou.

DIAZ 24. — Sant Barteleme, abostol. Prezeg a reas
an Aviel en Indez ha goude en Armeni. Dre urs As-
tiag, prins eus ar vro-se, e voue d'escroc hennek e bed,
he gorf a so brema e Rouen.

DIMEHES 25. — Sant Lous, roue a Frans, skuer
an ol rouanet cristen. Roue ebet n'en deus gouezet
evel ar sant-ma er memes amzer eundin eur vuez leun
a zantez, gouarn he sujidi gant ar brassa furnez,
ren eus arme guelloc'h evit ar brudeta brezeleoc'h en.
Bet eo var eun dra eur zant bras, eur roue mas, eur
c'halc teu bras.

DISSABON 26. — Sant Bernard, abad ha doctor eus
an Ilis. Ar barzud eus he amzer. Pabet ha rouaneta
guemere he a en ho afferiou. Bez ez eo eur servi-
cher fidel d'ar Verc'hez. ha morse n'en deus parletet
guelloc'h evit pa gomze eus a vam Doue.

DISSABON 27. — 12 goude Pentecost. — Goude ar Ga-
lon santel a Vari. Ar galen-se eo goude hini he map
Jesus, an Itri e deus caret mui an dud, hag an
Ilis a ra eur gouel evit renta enor d'ezan. G. M.

Ian Gertrud

Dindan ren ar roue Charles VII ar Zaozon a voa en
em stlejet var ar Frans hag o doa sonch mad d'he lonca
oli. Paris, ar guz vras a Paris a voa lezo. Ar c'hont
sant Pol pehini a voa en eur c'hre hanvet Cartelier a
falvezas dezan, eur zadornvez vintin, mont bete Com-
piegn evit facat ar guer-se e stad d'en em zifen oallo.

Ar c'hont sant Pol a voa eun dijen l'zalet, eun den a
vrezel great mad evit douguen cleze hag habit houarn.
Netra ne rea aoun dezan, ha pa nefe m'en doa c'hoant
da esperu goad he zoudardet hag he yuzien, an dije
brezeleket dalc'h mad hag en divije lakat ar Zaozon d'he
laza kentoc'h evit lezer gantho eur meulad douar.

Ar c'hont en doa eur mevel, eur skuer a fidelite hag a

lealdet, eun denig dister, hanvet Ian Gertrud. Ian a gare
he vestr evel ma care ar Verc'hez hag an Aotrou Doue,
ar pezh ne deo ket lavaret nehent eo, rag eur c'hristen
mad e voa.

An dervex-se pa glevas ez est da guemeret an armou,
e savas da c'hre ar c'hre evit sellet mad oc'h ar c'harter
tro var dro. Caout a reas dezan a bell guelel ar boultren
o sevel var an hent tost da Compiegne. Kemense a za-
coete e tae beza ar Zaozon dre eno. Hag e cassas tri den
araog da velet. N'oa ket arme. c'hoas ar c'hont pa deuas
an tri den-ma en dro hag a lavaras o doa guelel aleis a
Zaozon var an hentoc'h, hag e tustrujent oll dre ma
tremeneot.

— Mad, eme'r c'hont, mont a reomp da gass eun
tamig labour dezo. Ian, digas din va zog-ouarn.

— Mes Aotrou Cont, a veac'h on eus pemp cant den
ouadañ an armou, ha mar deo al lakezien-ze an anter
muoc'h?

— Mad on devezo kerc'h da rei da bep a zaoz.

— Ha mar d'ni tri oc'h anan deomp-ni?

— Me aca, Doue r as pardona, ec'h eus c'heant d'am
lacet da guemeret aoun. An dra-ze a voa mad poir Ian,
pedon en vad a bevar bloas, mes brema p'oun deut da
veza den, alo' goazel, var vare'h Ioan, ha beac'h d'ar
Zaos!

— Mestr, ma rank t mont, em lezeñt da vana da vont
ganec'h?

— Ep arm ebet?

— N'em ens ket izom a armou, me.

— Neuze n'ec'h eus nemet dont hag e veli penaus e
taouar lemp lag e l'apen n'p'p' ar botret-se.

Ian Gertrud a garie he vestr, mes d'garie nemet ar
vrezel. En eur zavel var ar marc'h a voue digasset dezan,
e reas sin ar groas en eur lavaret. Itron Guere hez Vars,
hou difennit hag he pel tuez onzomp.

Ian a zalc he troad ha troad gant he vestr e penn ar
van den, araog ar re all, rag ar c'hont en doa prez hag a
voa en em lakat en hent araog an ho doa het ho dud a
arme amzer d'en em zestum. En eur zalc an doa lavaret
d'ar re a voa e pors ar c'hastel, ar c'hormou ma epken.

— « Nep am c'har hag en deas feiz, deut var va
lerc'h! » ha neuze na diblaset d'ar c'haloup.

— Mestr, eme Ian, gortoz a diefemp ar re all.

— Ro peoc'h Ian, ha kea en dro mar ec'h eus aoun,
mes no glase ket va d'ar c'hre a zo.

A veac'h e voa deut pevar ugent cavalier a dost da
ellout sicour ar c'hont, ma veljont o taspaca eus a douez
eur c'hoat oupen pennez cant soudart.

— Guelel a rit! guelet a rit! eme Gertrud.

— Dao varnezo! dao varnezo, eme ar c'hont, hag ep
gortoz ken e vint d'an doo lam varzu he c'nehourien.
Mes caer en doa mont, Ian Gertrud a voa kerkent hag
hen ha zoken en ho raog, rag ar serricher mad ma zo,
c'hoant en doa da lacat, mar galje, he gorf a drenz da
ziguemeret ar biron a vje tennet var he vestr.

An abaden no voue ket hir, Ian a voue treuzet ha
vrec'h gant drou zaozon, hag epad ma clasko lacat he

veur d'en em deudo, o voue tizet en he c'houzoug gant our zaeten all. Ne voue ket lazit gonscoode, mes ar c'hont o velet neuze mod n'ont ket avoalc'h evit dero'hel pean d'ar Zaozon, e troas en dro gant he viadennoic cavalierien hag ep dale ne velet mui nemet ar boutren savet en ar drel leze h ma voant tremenet.

Ian Gertrud a voa cavalier mad; mes gant teir zaeten oa bet tizet, hag he vare'h gant diou. Ar marc'h a golc goad, hag lien he unan a gulle muioc'h c'hoas. Ep dale ar marc'h a gozas anter varo, hag hea a rullas en he guch en ep caout an ners da zere en he za.

Ar Zaozon a voa e em debnet adarre er c'hoat, mes eo ho zoez e voa c'houllerien, laeron pere a rea micheb da vont da c'houllat ar re a vere chomet var an dachen pa vere bet eur stonmat beunag.

Tri anezo a gues var ar paour kez Gertrud. Seilet a reont da guenta oc'h he vare'h da velet hag hea a zo mal dezo; mes pa velont he c'houllion, ben lazont a daoliou sabren Gertrud a lavar neuze outhan he unan: oh! pa lazont va marc'h, em laz nt ive eur Itron Varia, ho pet truez ouzin! Egu rionez al laeron a deu d'he gaout.

— Alo! loen lall, da iale h!

— Men'em eus ket a arc'hant, ne doun nemet eur mervel paour.

— Mad! da zillat neuze, ha buan!

— Casat gannoc'h, Mes lakit evez; me zo glozet va gargleiz ha va breac'h dezo.

— Petra ra an dra-ze deomp-ni?

— O va Doue, poan a ri din!

— Han poan? gorta! hag unan anezo darc'hel eun taol sabren var hea ar paour kez Ian. Euc daou ive ar re all o doa tennet he zilla l all diganta.

— Va Doue! va Doue! eme Gertrud.

— Petra vane dit c'hoas, eme unan anezo evit hec'hoat?

— Eur beleg? va Doue, lezel eur c'risten da vervel evel eur c'hil! Va lazit evel ma kerit, mes arzoeg en han Doue, eur beleg! ha neuze Ian a lavare c'hoas Itron Varia ho pet truez ouzin.

Evit respont, al laeron a zascargne eur gaonat (anliou var ar paour kez Ian, pehini a grie alo va lazit, va draillit evel ma kerit, mes eur beleg da guenta!

— Da beleac'h ez aimp-ni da guerehat eur beleg dit?

Evit respont da guementise e clefjort eur vouez en ho c'kichen o lavaret unan beunag so ama o c'boulen eur beleg?

Eur beleg a voa eno d'razo, evel dre vorzed, evel pa vje savet e is an douar. An tri laer a voue her souezet ma c'heantont da skei. Goude debat e rejont deg minuten d'ar beleg evit eolez ar paour kez Gertrud, mes ne leschent ket anezan he luez, emezo da vont en dro d'ar c'hre etouez he guenseant.

A veac'h en doa bet ar beleg amzer ila gofez Ian, ma teus al laeron en dro. Goude heza goaldretet ar beleg, en em lakejont da skei adarre var ar paour kez den evit he beurgas, ha pa her e hredjont maro, e rejont kuit.

Ar beleg n'oa ket eat a bell. Kerkent ha ma eat al

laeron kuit, e teus da gaout an hini a gredent maro, hag e c'vas c'hoas eun tam g luez enha. He zoeguen a reas da c'hranch eun tieguez a voa eur pennad ac'hano. Eno hen lakeas var eun nebeut plous, hag e c'ommas da stana ar goad a rede eus he c'houllion. Mes al laeron o devoa he velet o tougas le glanvor hag a deuas ive var he lere'h. En em lacat a rejont adarre gant he zabrinier da skei gant Ian Gertrud, hag nnan anezo a lavare:

— Red eo e ve ibilet he ena en he gorf pa ne ket maro c'hoas.

— Bremaic ne vezo ket, eme eun all, hag o lavaret-se e crogjont daou enha, unan e pep gar, hag her stlejont a ruz hag a drein a dreus ar vein hag ar guizier beleg eur ster a voa eno tost cleac'h ma en taoljont evit na vije clevet mui hano anezo.

An tri bourreo a reas neuze kuit. Ar beleg pehini en doa ranket tec'hel, a ioa chomet var he api; hag a deuas adarre kenta ma ellas. Dioc'h ar goad e c'vas dre he hent o doa he dreinet ha beleac'h o doa he daolet.

Pe guer mac'hagnet beunag ma voa Ian Gertrud, e voa he maoudeguez gant pa voue taolet en dour, hag e c'hallas lavaret c'hoas eur vech, da viana a galon: Itron Varia, ho pet truez ouzin.

Ne voue ket neun, an den kez, mes ar Verc'hez pehini en doa pedet kement ha pehini he devoa e zalc'het e luez bete neuze, a deuas c'hoas d'he zicour. Chom a a reas var gorre o dour, hag ep ma c'houe penans, en em gavas ep dale en tu all d'ar ster var ar seac'h. Pa ziguezas ar beleg, a trezas buan ar ster evit douguen sicour dezan ha Ian en devoe ners avoalc'h evit sevel he zaouarn atrezege an En ha lavaret:

Va luez so savelet, va zad.

Ar beleg a gavas souden eur c'har evit douguen Ian Gertrud d'ar c'hre a beleac'h oa diblasset d'oc'h ar min-tin. Ar c'hont Sant Paul a guemeras kement a zours eus he zervicher fidel, a lakeas louzaou ker mad he c'houllion, ma pareas ep dale. ha souden e voue guelel iac'h ha gac o vont da hardoua da chapel ar Verc'hez evit he zrugarec'h, ha rei da anaout d'an ol he zrugarez hag ar burzed e devoa great en he andret.

G. M.

KELEIER

; Prefectur ar F'mister a so savet d'an eil clas.

E touez ar prizion roet e Paris er sizon dremenet d'ar re a ra muiad vad dre ar rouantelez, ez eus eur vedalen a vil lur roet d'an demezel Royer eus a Vrest.

An demezel-se na nemet eur vicherourer paour, hag a guemeras, brema eus meur a voas da vega eur verc'hig dilezet a gavas o vouela gant ar rion hag an naoun var ar ru. Goudeze e kemeras meur a hini. Dre ar sicouron a deus bet, eo deus abenn da ellont caout hirie ouспен eun mervel g paour pere a zao evel pa ve ho mam.

N'ous ket peil on doa comzet eus al lotri a reat evit aicour repart, pe nevez ilis Loe-Maria, e Kemper. Bez ez eus er presbital eus niver bras a breizant-chou evit al lotri-se. An Impalaerez e deus roet ive ho frezant, eun tas eac'er e porcelen Sovr, livet bras dialars ha diavez. An tenia evit al lotri-ze a vezo en deizaou kenta a vis here.

E Sant-Brie, evit ar gouel bras ma hon euz comzet anezan brema eus teir pa beder zizun, e pehin eo bet eurunet an Itron Varia a Esperans, ez oa euz ingrouz tud. Lavaret a rer e zoa tregont mil a dud estren, ep conta tud ar c'harter.

E meroun scol Trevez, e rezo, d'ar pemp varnugent a vengolo, eur c'honour evit kemeret daouzet seolaer da zesk labourat, ha daon evit dore'hel plas ar re a vaefe. Bugalo al labourerken douar epken a vezo recevet, hag ar re o devezo c'hoant da vont di, a dia rei ho lano da nebeuta eus dez arag. Red eo e c'honfe an dud saouane-ze lenn ha scrifa lieg e vent c'huezeg vious da nebeuta.

Ar soudardet saouaneus ar c'henta loden eus ar c'hlas 1804, a die mont en hent, ar re var zouar, etre an ugent hag ar pemp varnugent eus ar mis-ma, hag ar re var vor, etre ar c'henta hag ar pemp a vis here. Ar Finister a ro 1,963 den d'ho lod.

E Brest e tie heza eur redadeg var vor d'an 20 eus ar mis. Bagou a bep seurt a vezo laket e red, ha bez' e vezo eun niver bras a brizhou.

An eost e departamant Finister so eals eac'er e leverer, evit na doo e carter ali ebet eus a Frans.

An ed a guerra, dre ma c'houser mad brema ez eo distet an eost euz e pep lez'h. Izelot li e coez, eme ar c'hazetennou, evit eun eost en estamant. C'huec'h real gresc dre boezel a lakeo zo var ar gwiniz.

Lavaret a rer ez eus meneg da zével, e kear beun peb departamant. eun ti evit digoumeret al labourerien eoz pe marc'hagnet ken eus a guesar ken divar ar meaz. Ar Gonsel erien general a die, a greder, er c'henta assemble o devezo, elasc ar penn da rei evelse marc'had mad, ti ha bara d'al labourerien n'int mui goust da c'hoant ho bouet.

E foar Roazon direza ez oa eals kezeg. Var dro an daon fars anezo so bet guerzet. Ne dint na kercat na guesleat ho marc'h. An gennet a roa nebeut anezo. Ar peo a roa so bet guerzet oll. Ar chatal lard hag ar zaont nevezal a roa elasc bras varnezo.

Micher al laer eo heza lent, a lavarer, mes an oll laeron ne zo jout ket evlise. Laeron Bro-Zaos da viana ne vezout ket lent bemdez. En dez-all o deus credet mont minin mad e ar Ministr bras, lord Palmerston ha kemeret d'var he goust talvoudeguez ugent mil lur,

Cridi a reant me oar vad, e c'halle ar ministr divoueret kementse ep en em ziera. Caer so bet laet tud da encluse, n'ous ket gallet c'hoas gouzout pion en doa gret an taol.

Eun den divar ar meaz. Jerom Milon, en doa eoz preces er guesar a Chalon. Evel m'en doa c'hoant da dreimen diac'h he alvocad e souyas eun dervez mont da gas dezan eur prezant. Jerom, ep lavaret guer d'an dud a lezen, a so doas da stigma pechu ha lason d'ar guedon ha d'arc'honour O clet. Eun dervezeta m'en doa eavet eur peiz gad en unan eus he lason, he lakeas e bea en eur zac'h, hag e zeas e kear d'he e has d'an alvocad.

Digouezet e kear ez eas en eun davarn eleac'h ma eavas eun toullad inignonet oc'h eva picherad. Kinnug a reont eur verren da Jerom pelun a laca he zac'h en eur c'horn tro evit mont da azeza en ho zouez. En eur eva e eont da ober petra eo deul e kear, ha petra so ganta. Oc'h he glevet, ar ganfardet a zeil an eil oc'h eguile. Discarga rer da Jerom, ha daon ganfard en em denn kont. Pecs reont eur c'henn gus a galesont eoz var arvu, hag heu lakejont er zac'h da Jerom eleac'h he c'hail.

P'oa gret an dro e teujont da gaout ar re oll hag e laverjont da Jerom eo mull dezan mont da di he alvocad. rag clevet o doa e tie mont en hent en dervez-se. Jerom a grog en he zac'h hag a ra buan da di an alvocad.

— Petra lavarfae b, emezan, d'an hini a zigaso deoc'h eur c'had vras? — Bennois Doce a lavaren dezan — Mad, lavaret bennois Doce d'an-me-ta, rag setu ama eur peol gad a zigasan deoc'h. Jerom a zigor he zac'h hag ar c'hita red en eur arzul diouan an arrebeuri. — Mes eur c'hil oc'h eus digaset den aze, eme'n alvocad en eur c'hoarz n' — O nan, eme Jerom, c'hoant ober ar c'hien deus mes eur c'had eo. Pa vose paket ar c'hil, eue red mad dezau goudeoc'h anzan ne ket eur c'had oa, mes Jerom a gred mad eo an diaoul en deus e hoarzet an dro-ze dezau, he broces a gafilezan a godo, hag he lason en deus aona ne h he stigma. G. M.

PREZ AN ED.

KEMPER — 12 Eost		POST NABAY — 10 Eost	
Gulnis	14 lur, 63 c	Gulnis	13 lur, 40 c
Segal	0 lur, 38 c	Segal	8 lur, 43 c
Eiz	7 lur, 65 c	Eiz	6 lur, 30 c
Ed-du	9 lur, 34 c	Ed-du	10 lur, 91 c
Kerc'h	6 lur, 91 c	Kerc'h	7 lur, 40 c
Avalou-douar	2 lur, 14 c	Avalou-douar	2 lur, 11 c

MONTROUX — 3 Aost		BREST — 14 Eost	
Gulnis	4 lur, 12 c	Gulnis	11 lur, 11 c
Segal	11 lur, 25 c	Segal	12 lur, 21 c
Eiz	8 lur, 86 c	Eiz	6 lur, 17 c
Ed-du	11 lur, 15 c	Ed-du	10 lur, 15 c
Kerc'h	6 lur, 30 c	Kerc'h	7 lur, 11 c
Avalou-douar	6 lur, 23 c	Avalou-douar	7 lur, 11 c

Ar Gernat An. DE KERANGAL.

KEMPER. MO' LET GANDAR, E KERANGAL, MO' LET AN ESCOTT.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,
DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounec.

Em Abonnement d'ar Gaseten a goust :

Evit eur bloaz	DIOD SCOTET.
Evit e huez h' miz	ECH SCOLET
Evit tri miz	C'HECH REAL.
Eur gaseten ebken.	DIOD VESSEC.

Ar baramant a die beza grest arneg eant ar gaseten.

ALIOD.

Ar scrijor a ve c'hoant da leat er gaseten a dleer da adressi oll d'an Aotrou MORIS, Belec e Kemper

Ar paezmachou a dleer da adressi d'an Aotrou SALLON. ebken. Ar abonnamant a guemeret e ti an Aotrou SALLON, librer, en Kercon, e Kemper

KEMPER, 26 Eost 1865.

An Iles a c'hortoz ma vez maro he bugale abarz rentañ dezou na rei da anaont ho vertuzioù. Aoun e deus da rei dezou o goud pe fougne ma ho menle epad m'emaint e buez. Mes an Iles he deus amzer dre ma he padout ato. He stouez an dud, pa vez e' l'ant da veu i pe da recompenñ unan benag, e ranker en ober epad m'ema e buez penatranant ne rafet armeur a vad dezou. Irtelse an oadenn a re bep bloaz prizon d'ar re o deus grest mui vad en e' c'harter. An Iles e deus bet er bloaz-ma ar gis kenla, eo an demezel Be-sali Maron, mestrez-scol e Beaumont o deportamant ar Manch. An demezel vad-se so ganet er bloaz 1781 hag evelse e deus he pevarzeg vras ha triugent. D'an oad a hempl bloaz varrugent, e 1816, e teus da Vezamont da vestrez-scol, hag abanne, oupen ober scol d'ar vagale, e ra er barrez-ze, evit ar re glao, lement a ell da ober eur saer a charite.

Epad kent all a amzer ne deus ket manket eun dervez d'ober scol. Neutron e c'hlao so saer ar-tu. Evit lezel he fred a gester, tremen an noz e troad guele eun den elan, hag ive ar penadonou an amzer a ell da gaout dizi he unan, kemense a ra ep marc'hata, mes d'he scol ne vane morse, ha guelel eo he, goude beza tremenet eis, deg novez dioc'hin var dro tud elan, ne felle ket dra berrai zoken eus eur c'hardheur an amzer a ro d'he bugale.

Goude-se e cas amzer da guemeret souez eus an oll dud elan. Ker boas eo deud an dud d'he guelel evelse o redet var dro kement o deus eur boan bennag, ma zeo ar re-ma ar c'henta guerion a leverer pa vez unan bennag d'iz. A da guere hat ar vestrez !

Ar vestrez, evel m'he galver dre eno, a rent d'ar re glan ar sorsichou ar re diessa hag a goust mui d'an den. Ne deus morse sonjet e-akea he buez he unan e danjer pa veze c'lenvejou stagus, ha gounezet e deus he evelse avechou c'lenvet o servich ar re glan. En despet d'he c'houfach, eo bet guelel avechou ken danjerot vandro

c'lenvejou so, ma veze goudeza tri pe hevar devez ap gallout dibri tam, ar peiz ne vire ket outu da vont ato eleac'h m'oa izom anezhi

O c'houzont errad eo al menach a vane ato d'ar heorien elan, e deus savet, dre ar siccrou o deus roet dizi an duad vad eun nobent mad a l'enach evit peorien he farrez, hag ar barrez-ze, evel m'he deus unan eus ar re baoura, e deus savet, pa eo bet ar vrezel e Crimea, muioc'h a l'enach da gas di d'ar zoudardet evit ne deus cassel parrez-a l'ebet.

Ar mestrez-scol e veza deud da g'fentel eo en em garguel d'ober he scol d'ar botret, hag epad tri miz da nobenta, e tremene unneg heur bennag e' l'ober-seo

An hini e deus lakel he goan evelse dale h-mad, bennag, epad ked amzer, a virel a dra zur muioc'h ha recompane.

Ar maro so eur vestrez-scol dispar. N'eus ket evel-c'h evit d'guer, ho danlagat d'ar re o deus he dal e'bet serret peul amzer oc'h ar vironnez. Peguen difez benag ma ve bet eun den epad ho vuez, hag e ve bet c'allet beza difezel Doue ha Reijon evit en em leat en he arz, evit saouri guelel aze plijadurezon, he-norion ha madou an douar, hag e vo ead zoken beteg ober las var guement tra saer so, hag ober ar brezel d'an Iles ha d'ar g'ur feiz, pa deo ar maro d'iveza, pa vez red mont ac'hann, e leu ar more'het da grignat, an ene. Selu ama adarre maro unan eus an dud-se pero goude beza persecutet Iles Jesus-Christ hag he Vikel, so falvezet dezou mervel en Iles. An Aotrou Mauna, he ministr en Itali, eo doa sicouret lamet he stajon digant hon Tad Santei ar Pop. P'eo deud he amzer d'iveza eo falvezet dezou distrei oc'h Doue. Lakel en deus var baper e t'pac'ha ar peiz en doz grest. An eus ar vintret a gasset he c'hreg d'he gaout, hag e lavaras dizi Lavari a he pried oim g'ant catolic, hag e fell din mervel catolic, apostolic ha roman. P'eur e c'hell an dud-se pere a ra ho fougne da veza

ep Doue, ep Relijon hag a fell dezho pellat ar re-all dioc'h ar feiz, p'eur o c'hallat-hi distruet eun den hag en devezo var he vro distruet kenz da veza heuillet ar guir religion, ar religion gatholic, hag en devezo distruet c'hoant d'he c'hañtal arag mout eus ar bed-ma ?

Slanc avalc'h e caver ar re a xistro evelse en ho amzer d'veza, ha muioc'h a xistroe c'hoaz panefe ar fals vignonet a den neuze var ho vro, a bella diout-ho ar veleien ha kement a 'alfe ho xicour da gaoul eur maro cristien, hag ho c'houtraign da vervel en dizesper hag setu eno peira ra ar ganfardet-se, doctoret bras var ho mero Gonde heza d'aliet eun den keaz en he vuez goude beza mret ouzhan da gaudi eur vuez cristien, e fell dezho he lacat da vervel evel eul loen mud, Evelse, e rousatelez Prus, brema eus eun nebeut santonvezioù, eur protestant hag en doa c'hoant pell a voa da veza catholic, a goeazs clan, hag a lakeas kerc'hat eur beleg evit he seceo er guir Ius ha rei dezho he sacramentou. Ar beleg a deuas, mes mesir an den clan, da lavaret eo pett-hen an ti ma edo enha, a deuas ive, hag a lavaras grons ha seac'h d'ar beleg mont ac'hano, ha mont hup. Ar beleg a c'halvas d'ha xicour eun den catholic a voa en ti, mes ar mesir, den seven var ha vone, ne easas da gana pouit dozan ha d'an den clan, hag a xac'lerias creñna ho finye kel eus ar gambr ken na vije eat ar beleg kuit, ha pa raeje chom eno peder heur variu-guent dioc'h. Ar beleg pelhant en doa izom da gofez an den clan, en em gave neet hez bras, mes ne deas ket kuit. Erfin ar mostre a skuzas kentoc'h evit ar beleg. Mont a reas en he dro, hag ar beleg a ellas neuze entent d'he an den clan. Setu aze penaus en em gwer an doctoret-se. Gueñda mad a zo, ne garont ket en em xera, rag aze e toulajent c'hoaz guelloc'h ar re a fell dezho en em deana eus a dro ho skalfou.

Setu ama eul lizer divar beañ ar c'holera en Egipt. He lacat a ran ama e lrezoune, evit distruet pebez kenz a zo etre ar guetou en gatholic hag ar re ho er-mez eus ar guir Ius, hag ar re a beul eur religion fals bennag. Er guir Ius an oll so brendeur hag en em xicour pa vez izom, ha pa vez mui dañjer o c'raher ne e courach evit ober vad dan nesa. Er religionou fals ne deus na carantez na madeleze ebet evit ar re all. Pehun a xouch enha he unan ep-hen, ha mar deu eun dañjer, an hini a ell a dec'h da douthan, a lezo kear o gouren, ha ne jomo ket da asten he zorn da zen.

Evelen e rous al lizer-se :

« Va m'grou, an avel c'houmaouec a c'haer abaouc daou xervez hag a ro da anaout e an doureier an Nil da greski (An Nil so eur ster vras hag a red eus an e.l peñ d'eguite eus an Egipt.) An dud so boas da lacat evez a gred ive e lacat an avel-se da zmann ar c'hleavet stagus so pelli so e kear. Torret eo eun tamig var ar c'hleavet-se a behun me eur vad o deus comzet ar c'haleiennou, mes ep gouzont

penaus oa croguet dro ama.

« Gouzont a rit penaus ar re a beul religion Mahomet, hag o deus c'hoant da zvel lugela en he varados, en em zeatum bep bloaz var dro ar C'hier, evit mont a vandennou da Vedin pe d'ar Mek, da asten eun tapis bras var bez ar profet Goude Leza en em voalc'het mad epad daou viz er guet santel, e tount ac'hano gozic oll clan, hag e ligassont gantha oupen bennos Mahomet, ar c'hristien eus ar vocen pe eus ar c'holer, hag oc'h ober hent goudeze a dreus ar gouele-c'hrou hag ar mor ruz, ar c'hristien-so a gresk hag a zao da vras. —

« Abaouc ar gozic gienvet direza so bet en Egipt er bloaz 1881, e reat d'ar heleriset mont en dro dre ar guetou, eleac'h ma varrent evel kelien N'ha lezet ket da sevel e listri e Jeddah na da ziken e Suez. Er bloaz-ma int lezet da vont dro' l'lonc'h ma karent. Eun dra bennag a ioa da c'hounit gathio. Brema e paer ker an dra-se, mes re zivezad eur, an taol so gresk. O velet pe guet dievez ha pe guet dizouret eo an durtet, e c'heller lavaret penaus ar c'holera ha zoken ar vocen a zo evit mad en Egipt. Er bloaz-ma gouzoud eo eus he eun dra all o sachet ar c'holera er vro, ar c'hleavet so var ar chail. En eur mizou bennag eo eus maro en Egipt eun mui an eun ha kement all etre deuret, gaoret, canvalet etc. An darnvuna eus al boened maro-se so bol-taiolet en Nil ho tud ar vro n'o deus kendour da eva nemet dour ar ster-se. Tud an Egipt so guet gantha caout eun taol bax bennag d'gant ar vatri. eguet kemeret ar boan d' doulia an dour evit eun anevad maro. An Egipt so eur vro hag na em reñhe unan evel ma car. Ar c'hleavet so croguet e Alexandr ar c'henta a viz even, Antrouz ar gouarnar a re en hent, den ne voar evit pelec'h, hag a lezo he gith da guemeret souret eus a lec'h tud kear lieca, goude beza roet eus ura bennag, en em deuas er peñ pelia eus ho balez hag a jom eno euzel.

« Consul Frans a en deus ket gresk evelse Hen en deus lakel eun tam ura bennag e kear Hema a rent enor d'ar religion gatholic, lakel en deus he d. da hospital, hag e ligemer eno an oll dud clan, eus a he vro bennag o vent. Tri medisin a Frans en deus eno evit ar re glañ, hag hen he vras a d'alc'h mad var ho vro, evit ar seurezet a chmie, ober a reont ama ar peñ a reont e peñ liec'h, contragn an dud mui difesa d'ho meuli ha da veñt ar guir religion.

« An dud a ioa ama eus an Erop ha no deus ket a izom da veza, a zo eat d'ho bro. Ha setu perag an arabet a ra ho fougas o lavaret penaus mar o deus bet aoun rag ar c'hleavet, eo dre ma velen ar Francizen o kemeret aoun ho unan. (Ame o rer Francizen eus a oll dud an Erop, eus a he Rouanteleze bennag e vent).

« No allan ket lavaret pegement a dud so hec'hammet gant ar c'hleavet; rag ama no deus den evit

Fanch. — Ia, Caour, ma ne ell ket hon Tad Santel ar Pab gouarn an Iles, ne de ket deat e vo ar goassa, mes da guement him zo var an douar breman, da guement him a dezo var an douar bete lin ar bed ! dide ha dimme, ha d'hon oll hagalo, ne ket hen a gollo moya, mes te ha men.

Caour. — Men a garfe gout peuas ?

Fanch. — Silaou mad.

Caour. — Gant va diou searn

Fanch. — Ma na ell ket mui hon Tad Santel ar Pab gouarn an Iles, ma na ell ket mui cass ar Religion an du, petra c'hoarve gant an Iles ?

Ar pes a c'hoarve gant eun ti a n'en deus den d'er gouarn, mont a rei e dale dar beru Petra c'hoarve gant ar Religion ?

Ar pes a c'hoarve gant eur vezen pa ves troc'het he grichou, gant eun den pa ves troc'het o beann divar e ziouscoas, mervel a raoco.

Chelvest. — Doue hag e vam ar Verc'hez, ra bellant diouzomp eur gearl goalen !

Caour. — Alo ! e man Chelvest adarre gant e espre-zou.

Fanch. — Espreizou ar pes a gunt, Caour, mes, m'er goulou diganos, petra deusse an dud da veza eb Religion ? Breman e zeus laeron, tud fall, neuze e ve mayoc'a e hoas, breman e zeus cizurehon var an douar, neuze e ve mayoc'a e hoas. Breman oc'h en em glemer deus an tañlou, neuze e renket ho c'hreski e hoas, ha pa na ve nemet ev l' pea an arc'herien hag ar zoudardet.

Caour. — Chou e peus e hoant da lavaret eo ar Pab a zoul ac'hamomp guel oc'h a enep al laeron hag an dud fall, a zalc'h gualoc'h an ers-vad er bed evit an oll rouet hag an oll impalaeret.

Chelvest. — Ouspen c'hoant hon deus er lavaret a reomp.

Caour. — Ma ve gunt ar pes a vird, ne ket ebhen an dud a feiz, an dud a religion, mes kement him ho deus e hoant da veza eurus var an douar, ho deus c'hoant o c'ompse gualo ho da vez hag ho buez a dleffe stour hon Tad Santel ar Pab.

Fanch. — An o l'esquibien, an oll veloyen, an dud desketa, an dud gnechoka deus ar bed oll ne heanont oc'h er lavaret, kenn dre ho c'homzon, kena dre ho laeron, hag evit lavaret dit ar varionez. Caour, men a gar eous credi dan dud-ze evel da gals a re al a ne ana-veront netra er rañjon, hag ous pere ne garfes ket beza henvel.

Chelvest. — Ac'hanta, Caour, petra peus da lavaret var guement-ze ? Dont a rin dan dossen, distida a rin da zalc'h ?

Caour. — Goustad, goustad, Chelvest, gant zon na rafes lam-chouk-a-bean. Ma en deus kement-ze a izom arc'hant ar Pab, perac ne guemer ket pa gormigher dezan ?

Chelvest. — Te zo bet o kinnig arc'hant d'hon Tad

Santel ar Pab ?

Caour. — Men 'n'on ket prest !

Chelvest. — Piu-ta ?

Caour. — Ar rouet hag an impalaeret o deus kinniguet dezan peadra da ober he zispignou hag ar Pab mar plij ganeoc'h, en deus evel bras an dra-ze, hag en deus ho c'hasset da bourmen. Seu aze peorien ?

Fanch. — N on ket gant piau e peus evel an traou c'hoar-ze, mes, lavar dezan eous va feiz ez eo eun teod-fall.

Caour. — Eun teod-fall ?

Fanch. — Ia eun teod-fall ! Setu aman ar varionez unan hennac eous ar rouet hag an impalaeret christea o deus kinniguet d'hon Tad Santel ar Pab rei dezan, var arc'hant ho rouan, elezeu, Jephun eur zom bep bloas evit e zicour da ober e zispignou hon Tad Santel ar Pab en deus ho zrugareket deus ho elalon-vad en eur lavaret dirag Doue hag evit mad ar reli, on ne elan ket ken erel ar pes a gormiguet din.

Caour. — Dirag Doue, hag evit mad ar Religion, digarechou ravoderez !

Fanch. — Hon Tad Santel ar Pab a zo carguet gant Doue da lavaret ar varionez dan oll, d'ar rouet ha dan impalaeret eous a dide ha dimme, da lavaret deo e reont mad mar deont gant an hent eun, mes, ve da lavaret deo e reont fall, mar deont gant an hent fall, ne ket gunt.

Caour. — Eo.

Fanch. — Far roue, eun impalaer mar kerez, a ell lazha a ell ober eun dra a enep lezen Doue hag him an Iles ?

Caour. — Tud rat evel ar re al

Fanch. — Petra rei hon Tad Santel ar Pab dar roue pe dan impalaer-ze ?

Caour. — He zeve.

Fanch. — Da lavaret eo e lavaro dar roue pe dan impalaer-ze e zeo faret, n en deus ket gant mad, ne ell ket rei dezan ar pes a c'hoanten ?

Caour. — Petra ta !

Fanch. — Mes beza tamallet gant eun den da behin e reer vad, beza casset da bourmen gant eun den a ne veo nemet deus oc'h aluzen, a zo diez evit an oll dies-soe'h marteze eul ar rouet hag an impalaeret, var dec, mo n'er gouzaavint ket hag a velo droog enno.

Caour. — Ila goude ?

Fanch. — Hag o lavarint ar Pab a fell dezan scandal, m'er c'havo, ne fell ket dezan rei din va goulen, me ne roin ket dezan va arc'hant. Da lavaret eo, mar gra ar Pab o zeve, seu hen eb arc'hant ; ma ne ra ket, seu hen o vont a enep Doue, a enep ar Religion.

Chelvest. — Ia, ia, digares ma reer vad da eun den, e fell d'an hini a ra vad e soulise an den-ze dezan hag e ve ato dan daoulia dirazan.

Fanch. — Hag ouспен, ar rouet a varv eous ac ar re al, hag ar mab ne ra ket ato lavar ho dad. An tad en devoz lavaret rei kement-man dan Tad Santel ar Pab ; ar

mab a lavaro : men a royo nebeutoc'h, pe petra mar carañ.

Chelvest. — Da lavaret eo ma kemer ar Pab arc'hant digant ar rouet o ranko soubla deo, no ello ket gouarn an Ilis evel ma en de e hoar, hag evel ma tle eo oher, no ket hen a vezo Pab, mes ar rouet hag an impalaerel, ha c'hoaz en devoa cant mel hoar o caout ho arc'hant.

Fanch. — Ha setu enn perac e lavar dirag Doue, hag evit mad an Ilis ne ellan ket kemeret ar pes a gain-ugont din : Caour a c'halv an dra-ze digarezon ha ravodérez.

Chelvest. — Guelloc'h e vije gantan marfad goelet anezan o vont da vressa d'ndan tref ar rouet, o sdaon quentoc'h ho monez evit monez an Aotrou Doue, o taon an eneo evi oc'h ho zavetei.

Caour. — Droug zo ennoù, Chelvest, ne seot ket en fail.

Chelvest. — Ne garan ket clevet lamal bon Tad Santel ar Pab, lavaret ez eo eun digarezer, eur ravodour, en a dle goul guel petra zo mad da oher.

Caour. — Ma ma, lakomp en deus graet mad, mar-tee e c'hallin caout peoc'h diouzoc'h.

Fanch. — Neuze a rankez lavaret e ra mad o lacat kental evitan.

Caour. — Penas-la ?

Fanch. — Red eo dezan caout peadra evit gouarn an Ilis, ne ket gwr ?

Caour. — Ia.

Fanch. — Ne ket evit caout deus e rouantelez, ja ze lamet digantan evit an daga-fars anez ?

Caour. — Nan.

Fanch. — Ne de ket evit kemeret arc'hant digant ar rouet, rac no eise ket ober e zever, beza e guirionez Pab, da unan e peus hen anavez.

Caour. — Lakomp.

Fanch. — Ne ve ket cals a fongue ennoù, ma clevfez lavaret en deffe lakat cargou var ar gristemen ?

Caour. — Naon, nann, men a gall din e pean travaal-ae'h dar gouarnamant.

Chelvest. — Breman e lavarer cals traot a enep hon Tad Santel ar Pab, mes neuze e vo lavaret e s muioc'h e hoaz.

Fanch. — Ret eo dezan eta ober evel ar heorien al, asten e zorn, mont gant e zac'h en dro, mont deus an eil dor d'eben da c'hoolen an alazen. Y. P.

(Eur pennad all eur vech-all)

BUEZ SANT MATHURIN.

EIL CHABIST.

Er bloavez 208 — Sant Marcellin, Pap. — Maximien, Impalaer.

Sant Mathurin a zo bet gaset en eur guezrik vihan

hanvet Larchant, e escopli Sens, er Bourgogn. Mab a oa da zaon zen gentil euz ar vro. E dad oa hanvet Marin hag e vam Euphemie. Ho daou e oant paoned ha douguet da garet ar fal doueou.

Eun amzer deun a oa neuze evit ar gristemen.

Meur a var amzer, evit gwr, a oa tremenet var an Iliz katholig beteg neuze, mez nikun n'a oa bet e hoaz par da hema Brevet a oc bet gant an tyrant et e bour-revien, merzerien a oc cat d'an eoz a vifou en-tu ma hag en tu-hont, mez kaer en devoa an drouk speret ha dre gaer ha dre hak, dre dromplercz ha dre ar vourrevien. Klask diskar an iliz, mouga ar feiz, good ar verserien a dempse an iliz hag lie ake da greska, ar banaret a gultee antierou ar faz doueou, ar vapsanet hag ar zorserien a galle ho galloud hag a gouezo en disprijañ.

An ilern oc'h en em vellet var ar poent da goll ar lart gant ar gristemen. en em zachadenz eneb d'an iliz hag a reaz e zoned d'ho mouga o good ar verserien. Var dro ar bloavez 201, pevar impalaer remen a c'houarne er bed : Diocletien, Maximien, Constanz ha Galeruz oa ho aaboio. An drouk speret a raprijaz ar pevar den mpleuruz-ze evit essad donk a-benn euz e grok. Galeruz ar goassa out-ho, a gontagnaz Diocletien da zongat eur zeizaz heizuz eneb d'ar gristemen, da c'houc'hemen ma vijeat dradet ol, e peb leac'h heb elana hag heb truez elbet, ma na vije ket klevet ma hano out-ho a visken. An tizou a oa tanet ha d'spenaet en darn vressa euz an oll vroio. an dud, gozdez ha merched, koulz ar vugalegon hag ar re goz, heb truez elbet evit den, a vije lakeet er prizonio, etre daouarn ar vourrevien ha kassel d'ar maro evit ar feiz gristen. An tourmancho a z spenne kervou ar verserien, mez ho eneo a choime stard ar feiz. Ar zont a greske en evi, la var an deuar an eud, *sabaret* o vel et kement a nerz hag a gourc'h betek er vugale hag er merched e breiz ar rusta posmon, en em starde muioc'h mui en ho relijon, hag ar hanzet a rede a c'adoy da c'noalen ar vadont, rak, ma oa braz kounar an drouk speret, graz an Aotrou Doue a oa brassoc'h c'hoaz ha trec'h dezan.

An impalaer Maximien, pelin a rene e Rom, a c'houc'hemenaz er maro-ze da Varin, tad Sant Mathurin, persolui ar gristemen en e garter, ha Marin a zentaz euz euz an tyrant kriz-ze.

Leun a gassou hag a fulor oc'h ar gristemen, ho c'hlasse, a see dezo goassa ma helle, hag ho lakeo etre daouarn ar vourrevien ; n'ho devoa da c'acal euz a berz nemet ar maro.

Chetu pegued a ia dallentez an den evit pl'jond dar re a zo e kark, chetu petra eo beza didan eur goal vestr, diadan eun den d'feiz ha digoustiauz, ober a reer a bep neurt evit plijont dezan, evit beza deuet mad dezau. Marin a vije bet, me gred ervad, eun den euz ar guella, ma hen dije bevet didan eur prinz kristen, mez didan an tyrant Maximien eo deuet da veza eun enebour kriz d'an iliz. Maleur eta d'an eneb a zo didan

bedennou he vam Santez Monica. Kement a leviou en deus serfet evit souten ar feiz ha distruja an herizon, ma ve dies ho niveri oil.

DIMAKS 20. — Sant Iau-Niben-Eost. Sant Iau-Vadezour o veza rebechet da Herodez ar goañv vuez a gundue gant he c'hoar-gaer, a voue lakel er prison. Ar c'hreg libertin-se he devoa eur vereh pehin a zansas d'rag ar rone. Hema a lavaras dizi e roje dizi ar peiz a c'houlenje. Ar plac'h, dre al he mamm, a c'houlennas penn Iau-Vadezour en eur plat, ha roet o voue dizi.

DIMAKS 30. — Santez Roza, Gaer'haz. Kemererezh oa, hag e vague he zud dioc'h he nados. Tremet a reas meur a vloas ep eaz tam bouet. Ar goumunn, ou santel eplen he bere.

DIZI 31. — Sant Remond Nonnat (da lavaret eo, ne ket bet ganet) deut er bed goude maro he vam,

eus a urs Redemption ar Gaptivot. Dilivret en deus eun niver bras a dud a voa e sclavach dindan ar morianet, ha meur a vech eo en em voestlet en ho leac'h evit gallout teeri ho chadennoù.

DUNCTER 1 Guengon. — Sant Joseph Calasanz, fondalour a urs Clouer paour Mam Doue. Tremenet en deus an darnvua euz ho vuez o Rom o vizita ar re glan, o kelen ar vugale, pere a gasso hag a guer-c'he d'ar scol.

DISSABON 2. — Sant Stefan, Roue a Hongri. Hanvet eo bet Abostol ar vras-se dre ar loan en deus kemeret da blanta ar feiz e touez he zupidi. Gounit a reas eun niver bras anezo dre he guentelion hag ar skuer a roe dezo, ha dre ar Vissionerien a lakea da zont a bep tu evit ho c'helen ha prezeg dezo.

DIZI 3. — XII goude Pentecost. — Oda ar zul.

ANN A, B, K, BREIZEK.

Mam 1. Dom Merry.

	CH	P
A. An den speredeg ha gw. rion Eul ha kar he vro a galon. (bis)	Chetu ar greun ha na vlen ket Kaon davad an den kulet.	Pa skallomp lompou c'houez, avat, Ho doug da Zoue hon El mat.
B.	CH.	H.
Breiz eo hon bro, Breizladed omp Kar, dreist-oh, Douz a renkomp.	Chouezet e hous war-nomp, Gallonet, Chouezet e hous war-nomp a refet.	R. Re ar Ze i hag an dud paour, Ho mar en un orzeleg aour.
K.	I.	S.
Kement ho c'har a renk c'hoantad Re d'ez eror ha brud-vat.	It la glask en dro d'ho keno, Gwersjo ken aze hag an gwersjo!	Seilet a ra oute bepret Pa vo tre-walc'h na vo galvet.
D.	J.	T.
Deri euz en deuz roet An den eul lez en deuz groet.	Joan meaz, an peten ken, Er c'haro bruz a glask an den.	Tre a reomp la hou me, Hag hon legad, war-zu an k.
E.	L.	U.
Eul lez, o fastuan tro-var-dou Kaon karadennou ar tro.	Le mura a ra d'ar zulio, D'al luan a ra d'ar luerio.	Un deiz er li omp d'ar barados, Da veul Doue en hon poz.
F.	M.	V.
Fallet eo bet d'ran tiskone Ne n'omp ket set, ken-neubeut gwe.	Mervel a ra, pa zen he ze, Ken aze j'evet eul den gwe.	Va ze vad' enon e kaonmp, Kaon gwersjo kaer a g'er nip.
G.	N.	W.
Goul a ra, brendan ar goul Hag luan deuz speret ar meiz.	N'eo ket ovel e vevomp, Dretonet ha kristenomp.	War an douar, en eur c'harto, Ha war ar mor, ni a gano.
H.	O.	Z.
Hi lavare « na vlen er vat » Nemed ar greun d'habet, vat »	O skallomp c'houez war an douar, Hon euz souj a vene kalvar.	Ze a ra d'ez d'non speret, Er poanto kulet euz ar bed.

Eun nosvez e mis eost. — Eul eul labous o nijal hag o c'bourjal, ovel e eun ézen deus ha clouar a c'houez e pep leac'h. Ar roz, al lili hag a bep seurt flour a seil ho c'houez mad. En anv ar stered so skedus, var al lili hag o c'houez a c'houezio e luguern ar prevez glas.

Caera, skedussa nosvez! an anv so goloet a stered; al loar, seven ha seder, a vale en ho c'houez, ha na lavaret ket eo eur rouantez hag he lez en dro d'ez? N'eo ket eun tam conmont o c'houez an eabl glas.

Bali sant Jakez so hevel eo c'houez eur parc braz goloet

a herlez. Ha bez ez euz var an doner eur rozen ker bras hag ar verelaouen? Skodi ha luguern a ra. In eo rozen an cor. Ar voas doner a c'hrosmol goustadie o ter'hel a dreus ar prajeler, hag an eostig, caner an Aotrou Doue, a zao he vouez dudius.

Pebez mouez! pebez can! pebez dadi? piau ne grette ket beza en env o silou an avelz gant ho zeleonou eternel! Ar bleun noz en em zgor lag a zigas deomp ho c'huez mad. Va Doue, c'hui eo ar quella eus an tadou Erit ober plajadur deomp nag a varandou n'oc'h eus-hu ket seulet a zioe h hor penn ha dindan hou treid!
(Guennan Caux).

CHENGUAMANCHOU E TOLEZ AR VLEIEN.

An Aotrou Cor, person e Loc-Maria-Plouzane, so hanvet person e Plouzane.

An Aotrou Gail, person e Santez, so hanvet person e Plourin-Ploudalmeze.

An Aotrou Goff, viket e Guenou, so hanvet person e Santez.

An Aotrou Bihan, professor e Castel, so hanvet person e Loc-Maria-Plouzane.

An Aotrou Pilven, viket e Guilgomarc'h, so hanvet viket e Loc-Maria-Plouzane.

An Aotrou Bernard, viket e Loc-Maria-Plouzane, so hanvet viket e Guilgomarc'h.

An Aotrou Gueguen, viket e Lanhouarne, so hanvet viket e Guenou.

An Aotrou Gailou, viket en Ilanvec, so hanvet viket e Lanhouarne.

Eur petr dichipot.

Dirag eul lez-vern e veler aliez caufartet pere, goude beza lakeat freuz o touez oll dud eur barrez, a vez siont ha lent dirag ar barner, a glase en en zizania avelhoz o lavaret guener, o nach ar peiz a danieler dezo. Comzit di a Jan-Louis Talbot setu aze eur petr dichipot, hag a deu dirag ar barner ket avelhoz hag an heol, ha ne nach neuz, hag a gaf mad kement a leverer dezau hote zoken he gondouarnon. Ar barner bras, pe prezidant al lez-vern a gomans gantha evelen.

— Tamallet oc'h da veza great freuz, da veza cannel, da veza seotet, da veza canet poull da zervantet p'is, da veza gourdrouzet, premet amzer vreo da eun den e earg.

— Ou! oh! an traou ze ol' ur me' mad' mail! ne ket iad va abaden, N'oc'h ket ch eb, Aotrou barner!

— Cannel oc'h eus eur pilouaer?
— Ia laouen! eur peiz caer ha droug a ve komense' petr ar mailh n'gual nag a res iad var eun den! Evel den oa bet dlet d'n he respet, mes eur pilouaer, ha o hoas eur fougaer!

— Ar zervantet polis zo d'gouezet var'oc'h hag oc'h eus seotet gantho.

— Ia laouen! ar re ze o deas great poan din ma meur a vec'h iad. An dra-ze a iad eus paea va dle. Ha uenze tomet oa din.

— Uzan eus ar gardou so en em gavel, hag oc'h eus hen disaret d'an douar.

— Ia laouen! Setu eno sur eun den a vrezel hag a so stard var he dret! Pa lavaran deoc'h, tomet oa din.

— Fat eor da guere'bat soudardet, hag oc'h eus disaret eur e choral hag eus den.

— Ia laouen! Lavaret din hag an dra-ze so soudardet? Corzandouet, n'int ket brassoc'h evit boutouaer! Lavaret a ran deoc'h oa tomet din.

— Red eo bet caout eus den eul ho ter'hel hag ho cas d'an toul?

— Eis den! Doue benniget! red ha ma vje goal domet din! eis den! Ia laouen! potred vad!

— Ar c'hormisser polis so fal'ezet dezau lavaret eur goms bennag deoc'h, hag oc'h eus lavaret dezau a bep seurt goal draon.

— Ia laouen! ia, ia, ia! c'hoss so? Guelomp gret va e'hont din aze huan ha dichipot. Jan-Louis noma ket keit-ze o var'hata. Eur bannig a va gantha, mes goude ive, setu eno.

Al lez-vern a gondouarn Jan-Louis da bemzet dez prizon ha da c'huezec lur amant.

— Jan-Louis a guemer neuze he eor laouena tout. Aze, aotrou barner, eis dez so avelhoz; ne dal ket ouspenn va eul. Ar Chopel eoz hag a voar mad an traou-ze a lavare din vrez ne' da'ie ket ouspenn eis dez.

Ar barner. Al lez-vern a zalc'h mail d'he barnediguere.

Jan-Louis. Mad, mad, ma ne ran fors, deomp alao.

Ar varnerien ne veont ket bemdez dirazho potred ken dichipot.

G. M.

PRIS AN ED.

KEMPER — 19 East

POURNAIR — 17 East

Guenis	46 lur, 70 c.	Guenis	46 lur, 10 c.
Segal	9 lur, 25 c.	Segal	9 lur, 03 c.
Eiz	9 lur, 44 c.	Eiz	6 lur, 50 c.
Ed-du	0 lur, 38 c.	Ed-du	46 lur, 20 c.
Kerc'h	6 lur, 81 c.	Kerc'h	7 lur, 00 c.
Avalou-douar	2 lur, 60 c.	Avalou-douar	2 lur, 44 c.

MOXTROLEZ — 12 East

DREZ — 4 East

Guenis	46 lur, 56 c.	Guenis	44 lur, 45 c.
Segal	44 lur, 60 c.	Segal	42 lur, 26 c.
Eiz	00 lur, 00 c.	Eiz	6 lur, 47 c.
Ed-du	40 lur, 01 c.	Ed-du	40 lur, 45 c.
Kerc'h	6 lur, 60 c.	Kerc'h	7 lur, 44 c.
Avalou-douar	6 lur, 75 c.	Avalou-douar	7 lur, 44 c.

Ar Gerant. An. DE KERANGAL.

KEMPER MOLLET GANDAR. E KERANGAL, MOLLET AN ESCOPT.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Des Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur bloaz	DIOD SCOTET.
Evit c'hwec'h miz.....	EUR SCOTET.
Evit tri miz	C'HWEC'H KEAL.
Eur gazetenn ebken.....	DIOD TENNEC.

Ar beaumat a dfe beza gret armoog caout ar gazetenn.

ALJOU.

Ar scrijou a ve c'hoant da laca er gazetenn a dleer da adreññ oñ d'an Autrou MONTAN, Belec o Kemper

Ar pwezmañchoù a dleer da adreññ d'an Autrou SALAUN, ebken. An abonnamant a gwerter e li an Autrou SALAUN, librer, ru Kereon, o Kemper.

KEMPER, 2 Guingolo 1865.

Lavarret hon eus en doa an Tad Santel ar Pap lakat lenn ar aenti dre behini e lavar eus araog ar proceñ evit canoniza ar plac'h eurus Germana Couzin. Setu amañ ar c'homzou en deus prononcel ar Pap he unan goudeze.

Bor Salver eus kelen e ber gomzou ha eclair ar re hen heuille, ho c'hasas en eul leac'h var ar meaz, evel ma lavar an Avel, hag eoa e comansas da brezeg dezou an diaprñ eus a vadoù ar bed, dre ar c'homzou-mañ « Eurus ar re haour a sperel. » Ha setu hiro o lavaran evel d'hañ, dirag ar re am silsou amañ, ar memes comzou pe ar memes kental a zo bet heuillel mad gant eur zanter e deus gouezet ho Neustri. Ar plac'h eurus Germana Couzin a voa en niver eus an eneoù dibap-se pere, distag dioc'h oñ madou an douar, a brepar evitho eun tenzor en Env. Ken distag oa dioc'h pep tra, ma voa he nijadur dioneret ar peuz e doa evit he rei d'ar paour. Beza a reas ar boan, e kichen eul lezvam gris pehini, dre ne deus ket antet bonheur eun ene distag evelse dioc'h pep tra, ne ilie ket marteze caout he lod gant an eneoù eurus oñ pere e c'haparchant rouantelez an Env. Ar verc'hez paour-mañ a grēcas ato e vertuz e kenter al lezvam-ze. Dianavezet var an douar, e voa anavezet en Env pehini en em zigoere evitho hag he ziconre en he loannion. Beniguet en he humillito hag en he silans, Germana Couzin a voue eon eoa dibap dirag Doue e voa ar rouanez eus he amzer. Kental gaer roet d'an dud eus hon amzer pere ne gredont ket e c'hallent beza eun dra bennag var an douar nemet madoù bras o deffe. Caout a ra dezou e ranker caout daveze evit beza eurus. Evit evel an daveze-ze, n'o deus ket zoun arzoù evit implija tromplere ha distaldet, evel ma velomp hiro zoken tud oñ ober micher a guementise, tud pere a ia da goll dre ho c'hoant caout madoù, ha pere ne dint ket eus ar re a ro hor Salver gwr dezou e Rouantelez an Env, ne dint ket eus ar re a zere ar c'homzou-mañ ouzho. eurus ar re haour a sperel, abalamour ma zoe dezou rouantelez an Env. Ar haourentez-se ker meulet gant hor

Salver, a eller da gaout etouez ar piavidigere pa vez ar galon distag diontho. Hor Salver a lavar c'hoan. Maelour d'ar re a glasc ho nijadur er vrez-mañ. E ereñ an diuzer eus an amzer-mañ, kemeromp skuer dioc'h ar verc'hez humbl-mañ pehini e deus heuillel ker mad kental bor Meur divin.

Protectoure eus ar c'harter beniguet ma en deus Doue ho lakat da c'hennel, o ped evit eurusel ha peoc'h ar bed catolic. Evel di e pedomp an Tad a drugarez da scilla he benediction var ar Friffric var ar bed, ha ma rei da amant dan oñ ar mouroù a ille savet ar bed hag hon reñta eurus. Rei a roomp deoc'h hor benediction.

E scrijou arx Sant Frances o lennomp ar peñ zo amañ varlerch :

Ar gristenien fidel d deus alieñ cleveñ coms eus a induljans vras ilie Portioncul, an ilie-ze eilec'h m'en deus Sant Frances recevet kement a c'hrason. Setu amañ penaus eo bet roet an induljans-ze, pe evit lavaret quell, penaus eo diskenet eus an Env, Sant Frances o vaza eun dervet o pidi en he gampie e kichen ilie Portioncul, e voue roet dezou da anzoñ edo en ilie hor Salver Jesus he naan, he vram santel hag eun niver bras a Avel. O cleveñ ar c'helou-ze he ene a voue carguet eus a eur joa ha ne eller ket da gompren, sevel a reas evit mont d'an ilie gant ar brasas respect. Kerkent ha ma velas map Doue, en em daoulas d'an daoulis d'he adont. Hor Salver hergalvas gant cala a vadetez, hag a lavaras dezou goulen eus c'hras bennag evit silvidigere an dud. Neuze Sant Frances, aicouret gant ar Verc'hez Vari, a lavaras. Hon Tad Santel, petra bennag ne doun nerzet eus peoc'h ar paour, me ho ped da rei da guement hini a deui d'al leac'h-mañ, hag a vizito an ilie-mañ, pardon hag induljans eus ho oñ lec'hejou, goude m'o devezo ho c'hoesset. Pidi a ran ar Verc'hez Vari, ho mam, alvocatez an oñ, da zonten va goulen e kenter o drugarez infini.

Kerkent Rouanez an Env a stouas he fenn d'an den santel hag en em lakeas da bñli he map evel en : Me ho ped. va

map, Dono oll c'balloudec, da silann pedennou Frances, ho servicher. Jesus a respontas e plije ar goulen dezan, hag a ordrenas da Sant Frances mont da gaout ar pap Honorius III, he vikel, evit goulen outan an induljans-se en he hano.

Antronos vintin, Sant Frances a eas da gaout ar Pab, hag a zisferias dezan an urs en doa recevet eus an Env. Ar pap o veza anavezet dre veur a varzud bolontez Doue, a roas an induljans. Lakat a reas an dervéz d'he goult adalec gousperou eus ar c'henta a viz eost betek antronoz da barilarez, abalamour m'en em gaf en deiz-se deis ha bloas consecration dis Portionoul.

Ar Pabet o deus bet ac'houbdevez astennet an induljans-se d'an oll dizan a nra Sant Frances, ha zoken da chapelou an drede ura.

Herrez kelc'her Nom, hon tad santel ar Pap en deus souch da zestum e Nom er bloas 1806, an eskibien eus ar bed kristen, ha kementse evit celebri an trivac'hvet tant vloas alaboue merzerent ar c'henta Pap, sant Per Sant Por a vone crucifiet er bloas 1815, hag ar bloas 1806 a zo choaret mad evit gvelver an eskibien hag ive eken ar gristenien fidel e kenver hez an Abostol brasa-se kenta vikel Jesus-Christ.

E Brest o leverer n'oa ket morse guelel kement a dud evel so bet en dervezioz tremenet. Eus a bep corn a Fraus, ha suken eus ar brovou diaveaz e zoa deut tad di. Mes an darnvina se droug c'houant o vont en dro. Red eo n'o defe ket evel e Brest ar pezh a glaskent.

Ar c'hazetennou a lavar eo diminet eals ar c'holera el leac'h ou ma reo distruj, e meur a leac'h zoken eo eal crenn en he dro. E leac'h ma em a c'hoas eo bianocti an niver eus ar re so taguet ganha, hag ar re zo taguet ne varf ket kement anezo.

G. M.

AN ORFEVRE KRISTEN.

Er bloas 1814 armeou Bro-Zaoz, Rusia, Pruss etc. o veza deut e Frans, goude ma voue great ar peoc'h, meur a hini eus an ofiserien vras a jomas varlerc'h ho arme evit guelel ar pezh a voa a gaer ar vro, ha dreist oll e Paris. Flouez ar re all e voa eun ofiser eus ar Prus, eun den p'vidic bras pelenn a failas dezan eus ganha d'ar guet d'he c'hreg ha d'he vere'h eun dra bennag eus an arc'hantiri hag eus ar pezh en caer a vele o lugerni o station ar guar vras. P'en doa great eta he oll boursach da vont en dro d'he garter, an dere hent ma l'lie mont en hent, setu hen da unan eus ar c'haera station arc'hantiri so e Paris.

— C'houant eus, emezan d'an orfevrer, e tiskuessac'h din ar c'haera braontezion so en ho stal, en arc'hant, en aour e perlez.

Ar sul a voa en deiz-se, hag an orfevrer a voa kristen mad.

— Va Doue, emezan, ma na fell deoc'h nemet ho guelel, ma ho diskuezo deoc'h avoalc'h, mes mar doc'h deut en esor prena.

— Ha goude ! mar d'on dent en esper prena ?

— Ne allan ket guerra d'eoec'h sur.

— Ah ! eme an ofiser, ne allac'h guerra notra din ! ha perag, mar plij ?

— Mirzo eme ar zul, ha me so kristen catholic. Kementse so difennet onzomp, hag evelse ec'h ellit croñ.

— Aotrou, petra bennag ne d'oun ket eus ar memes relijion, n'ho plaman ket da gaout respet evit hoc'h hini. Mes ma a a en hent varc'hoas, ha ma na verzet ket din lairio, e raeon mont da brema e leac'h all.

— Petra fell deoc'h, me'm bezo coll marteze, mes ne dan ket a enep va c'houstonians.

— E laou c'hier, elevit. M'em eus souch da brema braontezioz evel eur zompic vad.

— Ilag evit pegucment tost da vad ?

— Evit nzo pe zeg mil scoet da nebenta.

— Eur dornat bras a arc'hant eo, ha me ne verza ket alies kement-se a varc'hadoarez var eun dro. Mes fazia a rit, mar senjit penaus o rei din da anaout em he eun tam bras a c'honudeguez, o lafacac'h ac'hanoon du derri lezen Doue. Costant oun da gaout fret da verza va marc'hadoarez, mes va ene a laca da guerra.

— Mad, goaz aze displigadur a ra din ne fell ket deoc'h guerra. Mes me a rent mont eo hent varc'hoas, hag a ra da glase e leac'h all ar pezh a vane din.

Setu var guemense an ofiser o lavaret kenavo d'an orfevrer hag o vont kuit en eur vasc'hoarzin. Ha ne ket diot oun-me emezan outan he unan, ober kementse a drein o elase lacat an den-se da verza din marc'hadoarez. Me velo brema hag orfevrerien Paris a vezo oll kor scor-pales.

Ep dale en em gavas drag eur stal arc'hantiri all, eleac'h ma vele o lugerni a drous ar guer, a bep seurt braon bras en aour, arc'hant, perlez. mein prisers, an heol e para varnezo a lakea an daoulagad da zrella. Tud a ra o puermen en diaveaz o tigneri ho daoulagad hag ho gu'nou d'rag an traou brao-se. An ofiser a jomas ive eur pennad da zellet. Guellet a re ar stal tud e prez, o vont hag o tont, o tiskuez an traou eaz-se hag o verza dre ma c'hellent.

— Aa, emezan, ama nens ket a aoun evit guerra da zul. An orfevrer-ma a verzo din, mar caran, kement so en he stal ep scorpul ellet, gouscoude pa na respet ket he relijion, ne ouzon ket hag hen a vo bras i zout enha. Hema so gwest da verza din he vare hadourez an anter hirc'h evit na delont, ha me. evel n'oun ket eus ar vro, eur vech ma vezis eal kuit, a vezo direzat d'ohier va c'hleim. Eleac'h egnile, me varvad p'en dirijo ket va zromplet. Aa, penaus eo red din mont kuit varc'hoas ! o corn evelse outan he unan, an ofiser a voa o vont da lacat he zoni var loket dor ar stal. Mes eur zouch a' a deus dezan. — Mar guers hema din an anter hirc'h evit na dal he draou, setu pevar po bemp mil scoet ellet kementse a dal ar boaz da c'hortoz evelato. Ma c'hortosfen eun dervéz div-zatoc'h !

Setu hen eleac'h mont er stal hag o vont en dro d'an tu ma tiskenne, eleac'h ma voa ofiserien all eus he garter oc'h

he c'hortoz hag a dlie ive mont en hent eveldan antronoz.

Kenia tra a reas, e c'hellit tridi, oue conta dezo ar peñ a voa digouezet gant. 'Oñ e credjont eveldan penrus an orfevrer de l'le ket dezan guera da zol abalamour-m'oa difennet a dlie heza eun den eun ha leal, hag oñ her mont-jont da veza chomet ep mont en eur stal all. En em gle-vel a rejont oñ da jom eun dervéz divizatoc'h evit ma c'helje prena ar peñ en devoa c'hoant. Ne ket an dra-ze epken, mas antronoz pa zeas an ofeier da stal an orfevrer, he gamaradet a reaz oñ da velet ive an den scorpilus-se. Oñ a prenjont eun dra bonnag, hag a leajont er stal var ho lerc'h entrezho tost da antercant mil scoet.

Setu penaus e recompans an Aotrou Doue, er bed-ma memes avelchou, ar re-a so fidel d'he lezen. G. M.

HISTOR ZANTEL.

(PRIMERVEY PENTAN).

Mare Sara, greg Abraham.

Sara a vezaz beteg an oad a zeiz vloaz a c'houec'h-oghent. Mervel a reaz er ghearik a Arbe, hanvet div-izatoc'h Hebron, Euruz da veza bot evit pried eur zaot hag eur mignon da Zoue, eucussoc'h c'hoaz da veza heuliet he vertuziou, hag en em c'hreat dign da veza choazet gant Doue evit heza mamm ar Batriarched ha peñ-grisien lignez ar Messi.

Abraham a ouelaz he c'hreg vertuzuz, ha pa oue peur- e'hrent ar c'hanv, e sonjaz rei d'ezhi eur bez deread ouz he stad hag ouz he delidou. Komz a reaz evel-henn ouz bugale Heth, pere a oa mistri ar vro-ze. Ne d-oun, emez- han, nemet eun diavezad hag eur beachour en ho pro, ront d'in goir da zavel eur bez eo ho touez, evit ma sebelinn eun-han an hini am euz kollet.

An Hetheved a respontaz d'ezhan : Selaoui, Aotrou, bez' ez oc'h en hor e breiz eur prins karet gant Doue, sebelit an hini hoc'h euz ko let, en hor c'haera besion, den na garic mirout ouz-hoc'h da zebelia, en he vez memez, an hini hoc'h euz kollet.

Abraham o velet kement a honestiz hag a vadelez, a stouaz beteg an douar da drugarekaat bugale Heth, hag a lavaraz d'ezho : Mar d-eo ho trugarez e sebel- ienn en ho touez an hini a zo maro d'in, komzit evid- oun da Ephron, map Seor, ha pedit-hen da verza d'in ar gavar a zrou gampr a zo e peno he bark, da ober eur bez anezhi.

Ephron a respontaz da Abraham dirag an dud a oa neze dastumet e'harz dor kour da xerc'hel ho c'hu- zul : Nann, emez-han, Aotrou, ne ket evel-se e vezo, mes rei a rind d'ehoc'h, hep guers, ha dirag mipien va fobl, ar park hag ar gavar a zo eun-han, sebelit eun-hi an hini hoc'h euz kollet.

Abraham a stouaz adarre beteg an douar, da ziskouez dirag an holl ho anaoudoguez-vad. Hag e lavaraz da Ephron : Selaoui ac'hanoun me ho ped, arc'hant a

roun d'ehoc'h evit ho park, gñt ho priz, hag er c'hiz-se mo zebelia eun-han an hini am euz kollet.

Ephron a respontaz : Ma, Aotrou, an douar a c'hou- lenn a dall pevar c'hant mil arc'hant (daou-c'hanz akoad). Ar priz-se a vezo etre c'hont ha me, mes ne gomzomp mui euz an traou-ze, sebelit ato an hini hoc'h euz kollet.

(Plijador a ra d'ar spered gullet kement a zereade- ghez etouez an dud, en amzerou goz-se, decriet alies gant skrivagnourien hon amzer-m. Ha kavout a rafomp- ni huto mui a vadelez, ha mui a lealded etre ar re ho deuz kontrajou pe marc'hajou da ober?)

Var ghemet-se Abraham a bouezaz, dirag bugale Heth, an arc'hant a c'houlenne Ephron, hag er park a choumaz var he han, gant ar gavar a oa elarz hag er guez a oa ive-var-dro d'ezhan. Hag e sebeliaz Sara he bried er gavar a zrou gampr, e sonj-vad da veza sebeliet he-unan eun-hi, hag he vugale eo ho c'houde.

(Tra souezuz hag a skouer vad er memes amzer' Abraham, daoust d'ar promessaou great d'ezhan gant Doue da rei d'ezhan eul l'gnez keñ niveruz ha stered an env, na broñ var an douar nemet plas eur bez. Ar goul ouz an env a reaz d'ezhan disprizout an douar, pa ne oa var-n-ezhan nemet en eur dremen, evel m'hel lavare d'ezhi-mad, ha ne felle d'ezhan lezel gant he dud ken heritach nemet ar sonjen dalvoudek-se euz ar vuez da zoul.

Eun dra vad eo ivez douguen kanv d'ar re varo hag enori ar hezaou ; ar c'hanv, l'jou so anterramant, de- kor ar bez, a zo eur merk a anaoudoghez vad aberz ar re ved, eun desteni enoruz evit ar re varo, eun ali hag euz amors evit ar vugale da veza d'ho zro mad ha vertuzuz. Cheta perag e velomp Abraham ken pre- deriet da rei d'he bried eur bez deread ouz he stad hag ouz he vertuzou.

KAN

Pedi gant an anaou, d'ho lemel meaz a hoan,
Zo eur zonyezou vad, eme ar spered-glan
Enori ar besion, gouela hon tud varo,
A zo bet a vaskoaz eun dever e peñ bro.

Tud difeiz a lavar : Dillad du, eur mean-be,
Na reont ket calz a vad d'ar c'horf na d'ann ene
Ma na reont ket a vad d'ann hini zo maro
E raint vad marteze d'ar re a choum beo.

Ar zony euz ho c'hefent, hag euz ho vertuziou,
A rei kalon d'ezho da heulia ho roudou.
Hag evel Abraham o l'harz laouen
Ne doump var an douar nemet beachourien H.

(Bur pennad all ar Sizun a zeu

AR GUEST

EVIT HON TAD SanteL ar Pab.

DIVIZ

Etre Fanch, Chevest ha Caour.

(PEYARE PENNAD.)

Chevest. — Pephini a ello rei pe chom eb rei; rei kement a ma caro po kes nebeut a ma caro, den n'en do neira da lavaret, den zoken n'en do argalon da chom eb rei he aluzen.

Caour. — Perac, mar plij?

Fanch. — E pelleac'h eman ar mab digalon avoallac'h evit eass deus a dou e zor e dad a c'houlsefo digantan eus drae bennac en bano Doue? E pelleac'h eman an den dizanaoudeoc avoallac'h evit trei e guen ilan him en deus gret hag a ra bemdez vad evitan, ma teusse an den-ze da c'houlsefo digantan eun tam bara?

Chevest. — Da unan, Caour, n'er graffez ket.

Caour. — Bixiken.

Fanch. — Ma, Caour, hon Tad Santel ar Pab eo hon tad muioc'h marteze evit an him a behini e tougom an hano, rac onnes n'en deus ruel deomp nemet bux ar c'horf, hag hon Tad Santel ar Pab a ro deomp bux hon ene, hon en deus gret hag a ra bemdez deomp muioc'h a vad evit hon oll mignonet, amezeyen, madoberourien, ober a ra deomp vad evit ar bed all, hor laet a ra da c'houit ar barados.

Chevest. — Ha mar goulse arc'hant ne ket evitan e-unan eo.

Fanch. — Nann, hon Tad Santel ar Pab en deus peadra avoallac'h evit en em vaga, en em visca, ha beva en lie ze, ma n'en deffo ket ar garg a Bab.

Caour. — Evit piou-la?

Fanch. — Evit an oll dud, evit ober vad alide ha dimme, evit gounn an Iliz, evit eass sclerijen ar feiz dar re n'o deus ket c'hoas an eur da guelel, evit erecat ar feiz-ze e calon ar re e anavez dija, evit derehel ar relijion en e za hag e skign dre ar bed oll, evit deski da beplina petra dle da gredi ha da ober evit mont d'ar barados evit rei pe laet rei dezan an oll graon en deus izom evit en em gaout eno, evit pellat an dizurehon, al lazoncious, ar c'hassousien, ha laet crouez an dud an nra-vad, ar peuc'h, ar garantez, evit laet ar re zo carguet d'hor gouarn, d'hor gouarn errez Doue, evit laet ar vugale da garet ho zad hag ho mamm ha da zeuti outo, evit pidi evidot bemdez, Caour, tenna varmont, var da dud, var da vugale, var da zanvez bennoc'h Doue, evit da greenat e creis poanion ar vuez-ma ha dreist-oll var guele ar maro, ha goude ma ze vi mui, er mare ma vi marteze anezennac'het gant da gueren ha da vignonet, evit tenna ac'hanout deus ar boan, ha digueri dit dor ar barados. Seta ze evit petra e c'houlsefo hon Tad Santel ar Pab arc'hant

Chevest. — Ac'hanla, Caour, e pelleac'h e cavi eun

aluzen caeroc'h, guellac'h evidot da unan zoken, evit an him a ri d'hon Tad Santel ar Pab?

Caour. — Guir avoallac'h a levarez, Chevest.

Chevest. — Ah! ah! Caour, digueri a ra da moulagat?

Caour. — Ia, guellel a ra bremañ ne voan ket var an hent mad.

Fanch. — C'hoant e peus e lavaret dit petra zo c'hoarvezet ganez, ha penaos out bet distroet divar an hent mad?

Caour. — Lavar-la.

Fanch. — Men a anavez ac'hanout aboue da vugalec'h; gant a ouzon e zout bet evit ar vech eun den a relijion, belec anavez-ze, gant a ouzon bout ket ket briscoas ha ne dout ket zoken c'hoas eun den fallac'h; mez, ar malheur e peus da en em gaout gant tud difez, gant tud fall, ne glaseot kenn dre ho c'houzou, kenn dre ho oberou nemet moug ar feiz e calonou ar re oll, abalamour ma zeo maro en ho him, hag ar peiz a zo goassaoc'h c'hoas, silhouet e peus anezo.

Chevest. — Hag, evel ne ouzot ket ken racheut a men anout an a deus an o, e peus lonket evel bara guiz kement o deus lavaret dit.

Fanch. — Marteze zoken e peus lavaret ar peiz a peus clevet da signonet, da creg, da pagale?

Caour. — Oh! ia, ma Doue!

Chevest. — Da lavaret eo e peus gret ar peiz a ra an diaoul bemdez, miret oc'h meuc a him marteze da rei ho aluzen d'hon Tad Santel ar Pab.

Fanch. — Ha kement-ze defast sonjal mad; rac ne de ket ret beza desket caer, avoallac'h eo caout skiant evit goul ne dleer ket eredi kement him a gomz deus hon Tad Santel ar Pab, ha dreist oll kement him a gomz en e euep.

Chevest. — Ret eo beza sot evit eredi an dud difez pe gomzont a enep ar relijion, ar velezen, hon Tad Santel ar Pab.

Fanch. — Da viana, ret e ve difizion eun tam deus ho c'houzou; rac, eun den difez, eun den a ne beuil ket ho relijion, aliez ne anavez ket mad nac ar relijion, nac ar velezen, nac hon Tad Santel ar Pab, hag a lavaro gueyer, avizion zoken ob goul, aliessoc'h c'hoas en do eass outo, hag a lavaro goassa mac'h helio divar ho fenn.

Chevest. — Gint a ouzot, Caour, ma e peus c'hoant da glevet ar virionez divar va fenn men, na ket da gaout eun den a ne ket evit va gouzaon, na da gaout eun den a ne anavez ket ac'hanon eo d'i mont.

Caour. — Piou a lavaro din eta ar virionez var ar relijion, ha var ar re e gouarn? Ar gristenien vad?

Fanch. — Ia ha nann: ar gristenien vad ne lavarot ket a c'heyer dit gant o guec'heguez var ar relijion hag ar re o gouarn, mez, oc'h ellost lavaret gueyer divar o fenn, pe abalamour ma ne anavezont ket mad an trou-ze, pe varlerc'h re all.

Caour. — Piou da silon ha da gredi eta?

Fanch. — Hon Tad Santel ar Pab, an esquibien, ar veleien. Ar re-ze zo bet er seol evit-ze; hemdez emaint o teski ar relijion hag ar pezh a zell outi, ar re-ze zo bet dibabet gant Doue evit e deuki dar re all; deo en deus lavaret: it, preseguit ar feiz dan oll boblion; doo en deus roet ar garg-ze hag ar selerijen ret evit en ober; evit deuki dan dud kement tra n zell oc'h ar relijion eo e zint bet laketa en ho zonez gant Doue.

Chefent. — Gra evit ar relijion ar pezh a res bemdez evit traou ar hed-man. M'er goulenn diganez, Caour, pa pens eun aßer vras bennaz, ha ne ouzout ket da unan avallac'h petra da ober, a credi a rez, ac ober a rez ar pezh a lavar dit kenta piler-he-c'hinon a gavez var da hent? Nann, nann! redet a res buanna mac'h ellex da gaout eun den ac a anavezez, o pehini e peus sizianz, ha dreist oll eun den goezec, eun den ac a ouzot a anavez mañ da aßer, hag ennez eo a gredez, e lavar eo a rez, hag en aßer da zilverdiguez pa po e hoant da c'hout petra da gredi ha da ober evit mont dar baradoz ha pellaat deus an iforn, petra da zonjal deus hon Tad Santel ar Pab, deus ar veleien, deus ar relijion, e zi da gaout eun den a ne anavezez ket, o pehini ne fichez ket daou fiard, eun den a ne vez morse na var dro belec, na var dro ilis ebet, eun den ac a ra kendebeut a forz deus ar relijion evel deus ar pri zo deus he roueol!

Caour. — Gouscoude mar deo eun den ac a zo bet e seol o karr, ac en deus gret he studi?

Fanch. — Cals a ya dar seol evit deski beza azen, ha cals muioc'h c'hoas a deo dar gnez el leza desket he relijion.

Caour. — Mez, bemdez e lennont ar c'hoazetennou.

Fanch. — Is mez aliez ne ouzont ket petra lennont, ha neuze, ar paper a lez laketa varnez an ar pezh a garer.

Ar gazetennou a zo gret gant tud, mar dind gret gant tud fall, tud difeiz ha troet a enep ar relijion, e pellaat e cavi enno ar virionez var ar relijion? Ha gouscoude eus ar re a lenn gazetennou, pet zô ac a anavez mañ an dud a skriv enno.

Men a vel bep zui meur a hui ho guenna digor hag ho daoulagat disbourhellet dirag eun tam paper harvef e galles ar *Moniteur des Communes*, goulennit digant an dud desket cañ-ze petra ho deus lennet, hag an darn vray a skoya a gleiz, hag ar re furra a lavaro ne ouzomp ket; mez mar goulennit diganto pe seurt tud eo ar re a skriv hag a zigaz dezo an traou cañ-ze, neuze e rankont oll anzo ne ouzont dare. Cred ac'hanon, Caour, ma peus c'hoant da glevet ar virionez var hon Tad Santel ar Pab ha var ar relijion, kerez da gaout beleien da barres, ha cred anzo, ha ne po ket a guez.

Caour. — Bennos-Doue, deoc'h, potret, paket on bet eur vech, mez ne vint ket diou. Hon Tad Santel ar Pab ive a dlee trugarecat ac'hanoc'h, rac eun aluzen muioc'h eado, ha ne vezo ket ar vianna.

Pa deuas an Aotrou Person en dro gant e blad, Caour a dallas onnan ugent real.

Marteze streguet unan deus ar re a lenno al leoric-man a ya gant an hent fall evel Caour, plijet gant Doue e listrofant evels ac hen, goudo beza er lennet!

Setu reket an hini en deus er gret.

Y. P.

CANANOUEEN DA C'HOARZIN.

VAR DON Petra zo nevez e kar Is.,
RE Bosen Elliott.

Deus Is, Yan, deus hac haat afo!
D'ho c'hreg, emez aoun, zo maro,
Rac coezet eo, a leverer,
Divar ar pont ebars er stêr.

Diquallit d'en em lazio,
Eme Yan, ken trankil a-tra;
Souezet bras oun o clevet
E ve va greg er stêr coezet.

Va greg bistoc'h n he deus evel
Dour eus ar stêr oul he sec'hel,
Rac oud an dour e pep amzer
Ha deus bet hong a kalz donjer.

M'a lavarac'h e vije bet
Gant an dour-melen abassef
Ha beuzet en eur varriken,
Em hje ho c'rodet soulen.

N'eus fors, ret eo mont da velet
Petra so ganti c'hoazetret,
Iac en aoun n'a ve ket maro
Diskues em'eus eur cheuz garo.

Pa erru Yan e tal ar pont
E vel kalz tud o vont-o-tont,
O rafurchat goeled ar stêr
Gant percheunou a gant kreger.

Mar d'eo va greg en dour coezet
(Ar pezh siouas n'eo ket prouvet)
E colat ho poan, hoc'h amzer
O elask e diribin ar stêr.

Va greg, ret eo en lavaret,
Da eneli a iac hoazet,
Credi a raje ober fall
Oc'h ober evel ar re all.

O velet a z'eo da veuz,
Ker eustom da da enebi
E vezo troet en he fenn
Mont a-enep o leac'h disken.

Dont eur pennadic var ho kiz,
E tal ar pont enclaskit piz,
Me zo sur o enebet eno
Va greg paour, m'ar d'eo maro!

Ar c'horf beb dale zo c'avet
E leac'h m'en doa Yan lavaret
N'eus tam buez ebet enna,
Emout, Yan, m'haon an dro-ma!

Aoun em'eus c'hoaz, a lavar Yan,
Ne rafe ar maro huan
M'a tiorfil em zamallo
Da veza kaoz eus he maro.

Eus ar bez eo gwest da zavel
Evel ober d'in ar brezel
Ha da zistrei d'an odour
Evel ober d'in egari.

Evidoc'h, Jeannet, me bedo
Mar kint brema chomn maro;
Me bromet zoken lavaret,
Oac'h ar vella eus ar merc'hed

Deskit va c'hanzouen, merc'hed,
Rac evidoc'h eo het zavel
Carit ar peoc'h, an naon
Ha dioullit dioc'h ar naon !

P.

An Doctor divar ar Muz.

Ma zafe c'hoast gweoc'h da velet ha da glevet eus
doctor divar ar muez, n'oc'h eus neuvel mont eur salvez
bennag da vourk X... hag eus goude an oferen pe goude
ar gousperou e vellec'h unan eus an doctorat-se, mar-
teza zoken ho pe ar chans d'he glevet o rei he gwestenou.

Guelet a rit-ha an den-z-hont a deu er muez eus a
enn ti (eun hospitalin mo our vad) hag eur vanden dud
var he lerc'h pete en eun vad eu dro dezan evel eun ed
gwean ? An doctor eo, het o voalc'h he c'houzoug
arzoù comans he guentel. Treusait mad hag e velot
eun deus eun tal var tizib, e kichen he valrennon
an tal-se a re var arzoù. mes ac'hano d'on eac'h beteg
ar bleo ez a var adren evel eun doer. He vle an plantel
evel an asperjes e parker pe e chardion Roseoff. He vin
pe mar kint he vourrennon no eun nebeut antennet,
hag he zeol so disrognel eun tamir, ispecial pa zistag
eur guer a bouez bennag. He fin ne ket bras, mes eur
guionn hag eur mouzellou so outban ! Ne ket bras he beun
ken nebeut, me fell din lavaret ne ket ledan he vizach,
mes eun elguezat bras so dindan he eise evel eur c'har-
nat drez pe lann hag a ro eus a dro d'an ear anezan.
No ket ive souan sonan var he izili, he veez he gou-
zrieguez emichans a reut troum he chioe. N'eus netra
a viridus en he vracamont, nemet he dog so eun tamir
var goster he beun ha diskenmet izel var he saoulagat.
Mes avoalc'h eo kementse evel ma lavarec'h dioullit.
ha pa n'ho pije tamir anquodguez anezan diagent penaus
ez eus eus a dra sur eun den a speret. Avoalc'h eo gwest
an den a guemer he xousteac'h, p'en em lara da goma,
ar saou-tog a ra bel an aruzer, ar sellon ois a dan
eun dro dezan, avoalc'h eo gwest pe guen evezant
eun ar re so var ho dro pe guen digor eo ho danulagad
lag ho guionn oc'h her silaou (ne lavaran netra eus an
dioullit), evel ma c'hanavesset an doctor ha pa n'ho
pe he velet morse.

Hoguen, silaouit mad, ha pa vezint o tremen e leon
deoc'h, e tapoc'h marteze eur guer bennag eus ar guentel
Lietil, eur guentel latin so hino. Eus an doctor o leki
d'he anezan penaus ber-amzer a zistrei tempus brezus
e latin, hag our var vour galina corles

Mes, a leterat-hu, eun doctor divar ar muez hag a vour
latin ? — Daoust perag ne oufe ket, het eo er scolach.

Erst en denn ha studi beteg ar petre pe ar pempet din.
Ha souez he speret a re he den digor, het leon, ma tizib
pep tra divar antevant, pe mar kint, divar antevant c'her.
Deskit eun deus zoken ober guerzon latin, ha petra bennag
n'en deus het nemet a scol var guemerise, azleg an
dro guenta o rei he vourzon eun, dioc'h ar muezad,
oil het ha ket. Biscoas he vour zeol, pe mar kint,
he profesor n'eo het gwest da vour na da vour
guerzon eus hag he.

Evel en olli dad a ris a dlefe beza e eun den ne des
ket en em laket en ho zomez. Eur pilier a vije bet en din.
An alrocadet, ar vourzon, ar vourzon hag oil ar re so
er c'hargou a c'hoien eals a vourzon a dlefe gwele
dourc dra n'en deus het prijet en eun luet en ho zomez.
Eur leterat a vije het en ho muez, mes eil al labouren
pebeu henor eun den evel en ho zomez. Ha ne ket
eun an henor, mes peguerment ne c'houezont-hi ket !
Dreist oil tud ar c'harier ma eun o chom eals, ar re-an
ne oufent eun muez. An doctor a zese dezo peur en
deus fazet an aotrou person, peur en deus, en he zarmen,
tremet eur bom latin ep he lavaret, peur en deus la-
varet re pije en deus lavaret re nebeut. Peur dreist oil
eun deus lavaret re, rag, eun doctor, ne ket red erdu
kement a lavar ar vourzon ne ket red ober kement
a leveront. Ni pete en eus studi a vour mad an den-se.
« Set it, an dra-ma a dlefe ober, mes n'oc'h eun ket eun
d'ober oupen. An dra-hont a dlefe da leterat, mes eil
certen trou-all, certes guionn eus a beza o eun an
aotrou person, kementse n'en droug eil, hag ar vourzon
ne harlanfent ket en ho enep pa nele ma seo ho muez
hen ober. Ali ! m'ho pije gwest ar galleg, e vije het
eunoc'h din he diskenmet deoc'h. Dreist oil m'ho pije
gwest al latin ! Al latin sellit, al latin so eil langach
hag a vour eun an trou-re eun ».

An doctor a zese dezo ive peur e fazi an aotrou muez,
peur n'en deus het trou mad e hrounec ar aotrou galleg
a eun den, peur e ra guon outo dre he nebeut a vour-
zrieguez. Evel en ho bloas tremet. map (Charlo so eil
da zoudat) ha ne vije het eil ma en d vije het er muez
eun tamir deualurez, evel en deus eun d vije gwest eun
tamir latin, en deus het pell zo digant ar c'houarnant
pebeu da zavel eun ta eun muez. ma en d vije gwest
al leteron, ar c'hargou var ar barrez a vije het eun
eunoc'h. En eur guer tud ar c'harier-se a vour pep tra
dre ar c'houarnant a re dezo an doctor.

Ha perag ne lakeont ket an doctor da vour ? Gortent,
eun ha deus raz-han mes ne ouzon ket hag hi her c'har
Laret avoalc'h a reont anezan. eun c'har, rag he guen-
telion a so a eunoc'h da he ha eil re an aotrou Person,
mes an eun o deus raz-han so eals brasseoc'h eil ho
c'harantez. Ha perag ? Abalamour ma reo re habet.
An doctor en deus lavaret dezo e c'hoar penaus o mo
an eun, pe neul trouou a ra ar guionn, peur e ille an deus
eun ha petra so eunoc'h guemerit perag e eun avoachou
barrou dour, eunoc'h avoachou loll, aotrou da zistrei an ed.
An nep so guemerit avoalc'h eil guionn peur n'ho deus
ar barrou eunoc'h, n'eo ive ep mar guemerit avoalc'h

evit ho digas pa gar. Ha setu perug ho deus aoun raz'ha, ha ne vanont morse da deusa ho zog pa en em gavont var ho hent. — M'heñ Lafant da veaz, o defe d'he souja o'diou e hix.

Mes lesomp an traon-ze, ha selouomp kontelioe an doctor. Ma ne gredit ket ar peñ a livrin ama varlerc'h, n'oc'h eus nemet goulou digant he amezeien. Oll e c'houlzont ar peñ an eus da verca ama. Lant guoch en deus lavaret desu penaus evit speret (da lavaret eo ar peñ a c'halver e galleg ju'mant) ne deo manket morse dezan, mes penaus he vemor a vez avechou ber. Evelso do voar ket d'ar zuz pe er siouezhou diveza pe e levr an aviell en deus leonet penaus al loar, pa vez echu he miz, a vez steret a heñnou ha lakat da ober stered. Ne voar ket d'ar zuz pe er seizvel pe e c'huic hvel chla eus bet desket dezan penaus ne de ket ar c'houlmoul eo a guaz e gise var an douar, mes penaus a xoz h hor peno er eus ar golo leun a donillon evel eur sil, hag eo dre an toullougoe-se e coez ama douezier ar bed-all, ha pa vane an eñmennoù eno, e leu ar ganeveden da eva door ar muer hag er sterioù dro ama. Evelso ruz pa xaz eur ganeveden, ne volet den en he garter, o vont tost d'an door, aoun o defe da veza leonet gant ar ganeveden. Ne voar ket d'ar zuz, ken nobent pe e Frans pe en Italia eo bet gaset Selver ar bed, na pe e Paris pe e Jerusalem eo bet ar c'henta roue a Vreiz o eliom. — Mes an traon-ze oll a en eus an amzer a vrema. Hogen an doctor a anavez eouls ar peñ zo ket hag ar peñ a dle beza evel ar peñ a dremen brema dirag hon donlagad? Anzout a ra ar scritur saer, histor an amzer gor, ha kement so tremenet azaleg Adam betek hino. Tad he garter, desket gaulha, a lavare deoc'h oll penaus ar scritur saer so het servet gant Sant Augustin evit an darn veia. penaus Daral en deus savet an aviell, ha penaus Sant Yaze en deus teket var haper al lezen roet gant Doue var menez Sinai. Ha Moizes? Moizes ha Xoe a voa daou gouder gumpex pere a vev dindan ren ar Roue bras ha fur Salomon.

Hag evit an amzer da zont? Disk linen an doctor ne vent ket pell evit deski deoc'h penaus e vezo tost da fin ar bed arag ma zai an hentchou houarn dro zour, o vezo tost da fin ar bed arag ma comanso an dail da vrach dre an telegraf electric, o vezo tost da fin ar bed arag ma e hillo an dail caout stariesien gouezec avoalc'h evit ren al latri dre an car.

Ha fin ar bed peñ e vezo? An doctor n'en deus ket merket ar bloaz, mes an dervez arad a voar. Oll dud he garter a ell lavaret deoc'h e finisso ar bed d'ar zadorn da noz, o vezo antronoz, dre ma c'heret ar zut, eun dervez eun pe vercas, ha ne vezo ket great ar varn ken na vezo al lun.

Ar vech kenta ma roas an doctor ar guentel-ma, ar c'hrenn-boir a voa oc'h he mison, a lavare. aotrou, me m eus clevet ac'hanoc'h o lavaret penaus en deus diveza e vijo frezet an douar, an heol, al loar, ar stered, mar bez destruyet an traon-ze oll d'ar zadorn da noz, penaus e vezo sul ha lun goudeze?

An aotrou, pehini na voa ket o c'hortoz eun nevet begad,

ha ne gise netra da respont, a zavas en he za, drong anha. Rei a rann diou pe deir grabanat e ar peñ diaviz, oc'h he c'halver mec'h ec ha glaourennee, hag oc'h ordenn dezan na dezo ket viziken d'en em eual eus a draou ha ne zellent ket outhan. Mes abaoe, denc'h ma clevan, an doctor n'en deus roet kentel ebet var ar poent-se. G. M.

Wene ar Kent evit ar Sinau-ma.

DIGIT 4. — Sant Hermenegild, merzer. He dad, roue e Spagn, a voa heretic, hag a reas he laca d'ar maro dro na eile ket he laca da drei dirar al lezen vad. Goude he varo, he dad en devoue keoz, mes n eo em gounvitiassa ket, he vreur a voue furnec'h, hag en em gounvitiassa.

DIGIT 5. — Sant Lasarus Justimen, Escop. Ar sant-ma so brudet dre he batantet er c'houlvezou bras en deus bet da c'houzad.

DIGIT 6. — Sant Patern, Escop, ar c'henta Escop eo bet e Guenet, hag eus an ar re o deus labourer evit alviguez an dud a Vreiz.

DIGIT 7. — Sant Soter ha sant Calus, Pabet ha merzerien. Sant Soter a voue Pap ha merzeriet dindan ren Marc-Aurel, sant Calus, dindan ren Diocletian.

DIGIT 8. — Guinevelex ar Verc'hez glorius Vari. Mari o veza bet concevet ep pec'het, he guinevelex a dlio beza eun dervez a jou evit ar bed oll. Ar bed a vele dre eno o para ar verelaouen deut arag an heol a jadis hor Salver Jesus-Christ.

DIGIT 9. — Eusa eisev guinevelex ar Verc'hez.

DIGIT 10. — XIV goude ar Pentecost. — Comel an hano kaniel a Vaz. An hano-se, ervez an tadou santel, so deut eus an Enn, hag a signifi mor c'huero, itron ha stereden, ar c'haera hano eo goule hini Jesus, hag an hini a dileomp da bronon gant ar muer respet epad hor buer evit ma vezo hor filians en heor ar maro.

KELEIER.

Setu ama petra lavar ezeten ar merzon dirar benn an ed.

Er muer-ma an ed zo keret en oll kerioù mare'had, o Frans, o Brozaz hag en Alemañ. An oll keleier a den deomp eouls ha d'ar c'hazelennou all, a ziskuez selear en an eost er bina-ma disterig. Er broioù a zo muioc'h a ed enho evit e Frans, evel ar Russe hag ar Pologne, eo fall an eost. Ar Zantou pere a bren peur liesse ed eus ar Russe, a deu brema da brema d'an Naonet ha d'ar c'herioù-all e peno ar c'huz eo eus a Frans. E Brozaz ez eus poan o clase savetei an eost. Cals muioc'h a c'hlaoeier so eno evit ama, hag o zai cals greun ha cals plou da goll.

O parlant eus al labour douar, an aotrou Santage, professor evit al labourerien e Lezardeau e kichen Kemperle, a lavare brema n'eus ket pell, d'ar re isouant a deu da zeki labourat an douar gantha.

Al labour douar, ar vicher-se pehini a vag an oll, ne voa bet bet vrema nemer hano aniz er aratioù, ha

kementse abalamour ma credet, evel ma rent gwech all, penaos ne voa izom descadurez ebet evit laet an douar da rei he frouez.

Dre ma e dent an izomou da greski, eur dent da anaout e doa ive gouzideguez an douar izom da greski. Dre ma e dent ar skiaschou, an deskadurez da greski, eur dent ive da velet o voa al labour donar eur skiant, eur vicher hag a verit ar brasa istim.

Goude kement a ouiet da lavaret, gouezit errad penaos evit sevel dantez bara, evit sevel loenel da rei lig, ha gouzot oc'h hen ober, eo red caont kement a ansoadeguziou, kement a skiant evel eo red da gaont n'ousa fors e pe seurt micher. Red eo comant abred, er laouanc da studia an doaro da labourat mat, mar fell da eun den beza desket avoalc'h var guementse a bea an oad ma en em laet peurlenn an dud laouanc a pean eun tieguez.

Netra ne stag an den oc'h he garter evel an douar ma eo boas d'he labourat, netra ne ra d'an den caret kement he vro evel ar peoc'h a gaf en he barzher, netra ne zao hueloc'h speret ha sonjou an den evit ar goel eus a frouez an douar o sevel en he zourou.

En em glem a rer eus an dud divar ar maz a goita al labour donar evit mont er c'heriou. Mes perag o zont-hi evelise o kear, nemet abalamour ne anaeront ket mad al labouron divar ar maz? Ar vugale a gasser d'ar scol, ha ne zesker ket dezo pep tra nemet ar pezh o dens da ober e ti o zid? He ne den ket ho feltat en eun doaro bennag dioc'h al labour donar? Mar o deus speret evit gallout deskom eun tinnig descadurez, ha ne velist-hi ket dioualc'h divarho eur vicher bennag varza pehini a int pouezet en eun doaro bennag? Hag ac'hano peguement a dod er c'heriou hag a so en diwez, hag a vije bet en ho arz ma ho divije troet ho speret var al labour donar. Al labour donar so evel al labouron all, seul velloc'h ma hen anaeront, seul voa blijadur so oc'h hen ober ha seul nebestoc'h a hoan.

CHENCHAMANCHOU E TOUEZ AR VELEIEN.

An aotrou Roignant, person e Sant Calou, so hanvet person e Roscarvel.

An aotrou Boixier, vikel e Moelan, so hanvet person e Sant Cadou.

An aotrou Heurte, vikel e Recouvrans, vikel e Plouaro.

An aotrou Nedelec, nevez beleguet, vikel e Commanna.

An aotrou Jaouen, vikel e Pouldergat, vikel e Sant Lois Brest.

An aotrou Collober, vikel e Commanna, vikel e Recouvrans.

An aotrou Rous, vikel e Plougassou, vikel e Pouldergat.

An aotrou Pennamen, vikel e Moelan, vikel e Plougassou.

An aotrou Quemencur, nevez beleguet, kenta vikel e Moelan.

An aotrou Caroff, nevez beleguet, eil vikel e Moelan.

An aotrou Nicol, nevez beleguet, vikel e Hanvec.

An aotrou Colloc, nevez beleguet, vikel e Sant Thegonner.

An aotrou'n Hir, nevez beleguet, vikel e Plougernet, An aotrou Masson, nevez beleguet, vikel e Plouzevede; An aotrou Masson-Moriner, nevez beleguet, vikel e Guengat.

An aotrou Gag, nevez beleguet, vikel e Pouldrezie.

An aotrou Querne, vikel e Telgruc, vikel e Landrevazec.

An aotrou Pouchard, nevez beleguet, vikel e Telgruc.

An aotrou Scour, nevez beleguet, vikel en Dro-Neva, pe Sant-Salver.

An aotrou Jacq, nevez beleguet, vikel e Sant Thoa.

N'ous ket pell eun den maza a ven da venzi he gui. Ar c'h'i a voa eul lansen vad a loen, mes red ha ma vije ne rea ket mad he zever. Eun devez m'en doa he vent eket eur banne re, setu hen o staga eur gorden en dro da c'houlzoug ar paourkes ki hag o vont garilha etrezeg eur poul dour bras ha dous a voa eus a dost. Soujit mad penaos kement-ma a voa e Frans, rag ma vije bet a bro Zaos en divije gallet eus he gui d'an hospital. Ya den ne voa ket re stard var he zivesker, o vevz digonezet e lichen ar poul dour, o clasc tolour ar c'h'i ebars, e coezas he unan. Beuzet o vije bet panele m'en devome aneal paour apig avoalc'h evit laet d'he zicour. Cregi a roas en he jupon, hag her sachas ermenez. Setu eus a dra sur renta ar vad etec'h an droug.

(GUENNEK CARR)

En eur barrez, pe mar kirit en eur goumme etozez ar re o deus bet n'eus ket pell conseilherien da c'hoas, en oa deg conseilher da hevel. Pa voe dispaket ar hallejor, e voe cavet varnezo hano ar Mear hag hano nao maoez. Ar Mear, o velet pe seurt consorted a roet dezao, a roas he zicour dioc'h-tu. Ne felle ket dezao mo var vad beza cabiten eus eur rejimant penaos guen.

(GAZETEK AN AIN).

Dirag eun den deut n'eus ket pell eus a vro Zaos d'ar c'harier-ma, e coezet en dez-all eus ar c'hlenvet so en euzen-ze var ar chatahou Gouennet ois ouzhan ha gvir oa e voa c'lenvet eus evel ma lavaret, ha gvir oa o varro cals loenet. Va den a respontas : « Iez ! Iez ! c'lenvet ! c'lenvet bras ! mervel loenet cals, cals ! Ha ma deuz huan e Frans evit noa pas mervel evel al loenet all !... G. M.

FRIZ AN ED.

KEMPER. — 26 East

PORT-NABAT. — 26 East.

Guiniv	..	43 lur, 25 c.	Guiniv		43 lur, 34 c.
Segul	-	9 lur, 41 c.	Segul	..	8 lur, 42 c.
Eiz	-	7 lur, 85 c.	Eiz	...	7 lur, 25 c.
Ed-du	-	9 lur, 52 c.	Ed-du		9 lur, 63 c.
Kerc'h	-	6 lur, 73 c.	Kerc'h	-	7 lur, 44 c.
Avalou-donar	-	2 lur, 68 c.	Avalou-donar	-	2 lur, 89 c.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

KEMPER MOULET GARDAN, LE KERANGAL, MOULET AN ESCOFF.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Em Abonnement d'ar Gaseten a gaset.

Evit eur bloaz
Evit e huez' h' miz
Evit tri miz.
Eur gazetenn ebken.

HAPE-SCOPT
EUR SCOPT
C'HOEC' H' MIZ
BEP TRIZ.

Ar bacant a die brez great arag caout ar gazetenn

ALLOU.

Ar serijou a ve c'hoant da leant er gazetenn a dleer da adressi oll d'an Aotrou Morvan, Belec a Kemper

Ar pagamanchou a dleer da adressi d'an Aotrou Sataen, ebken. An abonnamant a guemerer a li an Aotrou Salaus, librer, en Kerton, r Kemper

Kemper. — Ar pemp beleg, hanvet mui varlerc'h, o deus bet saeur digant ar c' honarnamant

An Aotrou Brier, cant soet, an Aotrou Buzare, cant soet, An Aotrou Cantius, cant soet, an Aotrou Glevarec, pater e hant tur, an Aotrou Rous, cant soet.

Kelou a Boris. — Da zeis Anter-Eost eo diblaset, evit mont d'ar missionou a bell ar velenen so ho hano ara varlerc'h :

An Aotrou Mazaud, eus a escopti Autan, evit ar See-Tchuan, tu ar C' breizdez, an Aotrou Carreau, eus a escopti Autan, evit an Tibet, an Aotrou Labori, eus a escopti Langr, evit ar Mandchou, an Aotrou Wallays, eus a escopti Banj, e Belgie, evit Shang-Hai, er Chin, an Aotrou Schmitt eus escopti Strasbourg, evit ar Birmann

Diblaset eus ive daou velen anant, hag a so bet oc'h ober eun dro e Frans, Ignas Tuien hag Anton Tho, an daou-ma so bet savet e semer Pulo-Pi-mang.

Rom. — Meneg a so da zovel a nevez pors-mor ar gear a Osti. (Osti a sinif pors pe dor, hag ar gear-se so hanvet evelc alalamour m'ema e beg pe e gason ar ster Tibr, da lavaret eo, el leac'h ma coez ar ster-se er mor. Ar ster-se a dremen dre Rom. Eno edo guch all pors-mor bras Rom, en puzer an impaleret. Di e tene listri eus a bep corn eus ar bed, evit ober kenvers gant ar gear vras. Lavaret a rer bon Tad Santel a re he otre hag he zicour d'ar re o deus c'hoant da zigas ar pors-mor-se er stad ma edo guch all

IRLAND.

En Irland, er mizou diverza-ma, meur a lez-varn so chomet serret, dre na voa den ebet da varn. E kelkenas aokea, eur guet hag a so eun mver bras

a dud enla, e bet lez-varn guenn, pe lez-varn guet. h Castelnaud Bro-zas ha gazetennou an Ale-magn o deus oll comzet a guementise. Disknezet o deus oant souezet, ha meulet o deus an Irlanded pere so c'esket eus dre en. ho brud val hag an isum so evit ho. Mes ne oazou ket hag ar c' gazetennou-se so diskennet don avoalc'h pe, evit lavaret quell, a so savet huel avoalc'h evit caout ar pen caoz eus an neheut a lorsejou a gameter en c'nezen-se. An Irlanded so catoliket, christenien vad evit an darn vras, ha setu perag en tenez an lorsejou en ho zuez. Ar guet religion, ar guet itis a voar ato dional guelloc'h he bagale evit na oufe an dud gant ho oll lezeunio hag ho oll evesket. Doujans Bone e derezo ato muer h a ners evit pellat an den dioc'h an droug eguet an doujans rag an archeten na zo ken rag ar rontrevien, hag eur mare ar selerra eo ar religion catolic ar guet religion eo ma caver ato an nebesta erimou c'neuz ar re ho beul. Dore eken a c'li rei d'he lezen ar c'hallont-se var ar c'hallont.

Mes mar e deus ar religion gallout evelc var ar sperejou, an dud difeiz, an dud dizeue, an dud ne fell dezo soja da lezen ebet, o deus eur gason vras oc'h ar religion-se hag a ra dezh ar brezel en dra c'hellont. C'hoant o defe d'he d'istruja, hag evit-se en em guemeront oc'h ar re he henil quella. Ar c'houencho dreist oll so en ho goulou. Sengnal a reont ho dent o clac eun is bernag evit ho discar pe da vana evit selbeza ar re a jom enho. Ar brassa gaou a c'huez an isero en ho speret a rivant mar guellont evit dienn ar c'houencho.

Evelc, en dex-all e serfot eus a guet Bayon penaus canfortad ar seurt-se o doa laket da zovel ar brud o voa digonnet eur malheur en eur gouet tost oc'hano. Al leanezet o doa laket e p'ijer eur plac'hig daouzeg vloas en eun toul don ha tenval dindan an douar eun tu hennag. Eur serpaat pe

« faveurion d'ar re a deu ann d'am fidi gant devotion. »

Ar bobl fidel a gompren mad quementas, a dioul, den pardon bras ar chapel, petra honnac ma zoa evid ar belerinet, adalec c'houeac'h heur belec unec, oferennou a confessoaret ato occupet, ar chapel ne eane da veza bepred kasi lenn.

Nac en a ioa eazer guelit eur foul bras a belerinet, ho chapel en ho dorn, o c'houil ar brocession eun hirdet hent, a dreus ar c'herrec ac ar sahl euz an aod. Eun dadi oa o c'bleved o cana cantic devot an Itron-Varia-Callot. (Ar c'hantic devez-se, erruet en dervvez arnoc, a guezet he Carantec eur guennec, o profit ar chapel, a ioa a scrab gant ar belerinet.) Ne ellet en em vired da veza touchet o volel ar belerinet-se o partial evit distres d'ho bro, ho ene ac ho c'houstians contrai da veza trugareket ho Rouanez caret, euz ar faveurion tromenet, a goulenoet faveurion devez, e paritont a vanden o cana he c'hantic.

(Var don cantic Santes Anna.)

Mari, e hui a zo galioudus
En Env ha var an donar
Rac-se, gant fians, Mam Jesus,
Peb unan deoc'h a lavar :

Gloar hac henor deoc'h da viken
Itron Varia-Callot;
Silannit bepred hor peden
Ilae hor c'hanticou devot.

Ar seurt solanteou santel-se a garg a ioa ac a gontantant eoz ar re a guemer perz euzo. Lezet a reont var ho lerc'h evel eun douder ac eun eürusdet pere ne gaver james en assembleou vean euz ar bed. Proovi a reont ive peguen doun ha peguer stard e ma ar seiz ac an devotion d'ar Verc'hez e calon ar gristenien a Vreiz-Izel.

L.

BUEZ SANT MATHURIN.

DILEC'H EUS AN TREDE CHABIST.

Petra bennag ma ouie mad e religion, en doa ar seiz en ho galoun, hag ar c'hoant braz da veza kristen, a zallejeur da rei dezan ar vadrant dre abeg ma oa c'houaz naoung hag en doa eun tad hag eur vam paour. Marin, abalamour d'ar gasoni en doa euz ar gristenien a vije eat druog enan pa en dije klevet hag a helje noazout de vab. Bed en eta da Mathurin gortoz heur Doue. Pedit a ree Doue da destad an devez euz e radiant, kement a vall a oa ganta beza kristen. Ne ket evanta hebken a c'houenne ar c'hraz, mez ive evit o dad hag evit he vam. Aliez o save en noz da bedi. Nec'het ha glacharet a oa o vellet e gueret dalc'ket o tromplerez an drouk speret, ken dallet gant ho falz doueou, ha n'a ebane da bedi Doue da zigueri ho daoulagad. N'a gollaz ket o boan, paet mal e oa bet; rag eun devez epad e beden, epad

m'a c'houenne evit-ho ar sclerjen euz ar seiz, e teuz ar c'houeked, dezan hag epad ar mourgonnik-ic, Doue a reaz dezan da anaout en doa chillaouet e beden, hag evit gnr eun nebeut goude e vam touchet gant gras Doue a zeuz d'en haout. Ober a reaz dezi da vellet an dromplerez euz ar falz religion o pehini a doa lu bevel betek neuze, ar gueter a lavare an dud enob d'ar gristenien, ar virionez euz ar seiz gristen, ar mateur d'en em zaoni o lioulla doueou ar baronet, pero n'a oant nimet machou an drouk speret, ivanlet gant an isern evit trompla ha koll an dul. Lakaad a reaz ar guirionez braz-se dirak daoulagad o vam gant kement a nerz hag a dencrediguez, ken e teuz ar vam guereze da anaout en o hirvondi hag en o vouela ar virionez euz a gomzou e mab hag ar mateur e doa lu het da veza betek neuze en devaligen euz kreden sot ar baronet ha da veza kollet an darn vrasa euz e amzer heb ober nira evit Doue hag e silviguiez.

Chetu eta e vam konvertisiet gant Mathurin, mez allaz! e dad a chome e hoas da gouvertissa, ar gassaz eniad a chome ganta euz e labour peanuz. Er gentoz a ree, mez graz Doue ha nerz ar beden a zo braz, ha Mathurin en doa guellet eur merg a guementez er chengamant en doa bet ar joa da velet o distro a vam euz e falz kreden d'ar guir seiz. N'a gollaz ket kourac'h, pedit a ree evit o dad, eun a ree, kasha a ree e gortvigez naoung, a bep seurt a ree evit doul a lieun da c'houil e dad da Jesus-Christ.

E vam oa a du gant, pedit a ree ive ar gaella ma helle ha pa gavo e za hi e veulo ar gristenien, a ristree Marin da noazout dezo hag e ber amzer e ea diannet enob dezo. Dre-ze Mathurin hag e vam a bede murec'h mui an Aotrou Doue da gant trez ounha, n'a oant ket evit mankout da veza chillaouet, rak Doue en euz lavaret n'a refuzo nira d'ar beden. Ha pe seurt peden a helje pignout guell dezan eguet peden enr e krouadur evit e dad ha peden eur pried evit o fried? Ho fedenou hag ho dizeou hen goneaz da Zoue. Graz ar Speret-Santel a denereaz o galoun, a zigoraz e zaoulagad ken mad ma vellaz ar garantez a oa etre ar gristenien, an euz da rene en ho zouez, ma teuz da garet ar religion gristen. Evel sant Paul persecutour ar gristenien, Marin a blegaz didan galloud an Aotrou Doue, a vruzanaz e falz doueou, ho zeulaz en lan, a zaoulunz dirag ar groaz en doa kent disprijet.

Eun novez epad ma oa Mathurin ho pedit evit e dad, Doue a zigassaz da Marin eun haure pe eur sonen borzaduz epad ma oa en e vele kousket.

Entronoz vintu pa zavaz e oa diez o beon gant ar pezh a vellaz en e haure hag a lavaraz da Euphem e bried « Eun luntre am euz bet en noz-ma ha me a garfe gouzout pe seurt araouez a zo enan. Guellit a riz, emezan, epad ma c'houng eur akterijen gaor o tskenn euz an env, oc'h en em ledet var eur blinnenn c'hilaz, e kreiz ar blinnenn c'hilaz-se oa eur vanden denved gucu, guen kan evel an nerec'h ha ma

mañ Matherin oa e kreiz ar vanden oc'h ho diousl. Eur c'han melodius a gleviz vo, n'ouzoun ket a belec'h e toue, ha Matherin a gae gant ho ken laouen evel eun caestik. Euruz en em gave eno o veni Doue : ha penoz n'a vije ket ? n'a kaer oa hen guellet gant ar vanden devedeligoù-ze en dra dezan ken sioul hag hen ken laouen ? Kement a blijadur am boa gant-ho ma falvezaz ding lostad oulho ha mont en ho soez, mez kaer am boa n'a oann ket evit tostad, eun dra bennag ma skote kuit hag a lavare ding n'a oann ket deread oale h evit beza gant ar re-ze. Oh ! nag euz oann me oc'h ho guellet, ha karet am bje me chom ato onn ! oh ! is, aour hag arc'hant me a role evit beza hep pred gant-ho.

Euphem hen chillaoue hag e c'haloun a zride gant joa oc'h hen klevet, o vellet eno eur hirzud euz a c'hraz hag euz a vadelez an Aotrou Doue e kenver e fried. Neuzo hi a lavaraz : « Marin guez, Doue en euz bet truez eno oc'h ene, roed en euz deoc'h an tanva euz e joaou. Ma fill doc'h beza euz evel oc'h euz guellet ho mañ Matherin gant e vanden deved, bezit kristen, resevit ar vadianant, hag ho pezo digant Dione eur blijadur kalz brassoc'h eget an hui oc'h euz bet en ho bunvre. » — A galonn vad, emc Marin, n'a c'houlennann ket guelloc'h ..

Matherin oa euzuz pa glevaz ar c'hellou-ze hag a drugarekaz Doue a greiz e galoun da veza roed dezan ar c'hraz a c'houlennae pell a oa dre bodenou ken bervedik. Redeg a veaz skoun ha lye da gass kanad da zant Polikarp da zont da rei d'ho gueren anoudeguez euz mysteriou ar feiz ha d'ho lakad o tail da reseo ar vadianant.

(Eur pennad all eur c'hek-all).

Mont ar Zent evit ar Sium-ma.

DILLUN 11. — Sant Nicolas Tolantin, confesseur, eus a urz Sant Augustin, brudet dre he chastete, he ionou hag ar grinder gant pehini e voalgasse he gorf.

Dimeurs 12. — Eus a eusvet guinevez ar Verc hez.

Dimeur'her 13. — Eus a eusvet guinevez ar Verc hez.

Diziet. 21. — Exaltation ar Groas santel, da lavaret eo, an deiz ma vone douguet e triumph ar gwr groas da venez Calvar, ha lekeat er memes keac'h ma voa bet da guenta Corroek, roue Pers, en doa casset ganta ar gwr groas d'he vro. Heracles, impaler a Rom a reas ar brezel d'ar roue-ze, hen trec'has hag a zigassas ar groas en dro. Hen he-unan he dougas da venez Calvar. Ne allas ket sevel eno gant he zillad caer ; maes o veza laket eun habit paour, e pignas eas bete plas ar groas.

Dimeur'her 15. — Eusvet Guinevez ar Verc hez Vari.

Dissadon 16. — Sant Corneli, ha Sant Cyprien, merzerien Sant Corneli, Pap, a voue da guenta cassot en exil ; goude e voue digasset en dro ha dibennet

e Rom. Sant Cyprien, den gouezec, en deus lezet serjou caer Escop eo bet e Carthaj. ha merzeriet diradan ven Valerien ha Gallien.

Dissur 17. — XV goude Panteost. — Gouet an Itron Varia-a-Dreuz pe ar Seiz-Clezo. Mari a voue treuzet he ene gant eur c'hlezo a gouez, pa zisclerias Simeon dizi, an deiz ma zigassas he map d'an Templ, o vijo laket Jesus d'ar maro, pa raeas tec'het gant he map en Egipt, pa voue diantket Jesus pelm a vos chomet e Jeruzalem varlerc'h Mari ha Joseph ; pa zigouezas Jesus ganthi var bent ar C'halvar, he groas var he ziouscoas, pa velas tacha Jesus oc'h ar groas ha ket ha ma chomas en he za e tal ar groas-ze, pa velas he map o vervel ha pa voue diskennet ho gorf dizi var he barlen, pa voue laket corf Jesus er bez.

G. M.

Ne dileer ket sebella re vahan an dud a zec da gouez ha dervin gouez.

(E galleg, Lechargie)

An histor hon euz da gonta dehoc'h var gement-se, zo erruet en eur guer vihan euz ar Belgica, bro lost da rouantelez Frans. — An den divar ben pehini e teuomp da gomz d'ehoc'h, a oa eur merer puvidik meurber. — Maset e oa nitant abaoe eur bloaz pe daou. — An hano a fan Per a romp d'ezhan, rak n'hellomp ket diskleria he c'hano guiron. — Goude maro he c'hrek, lan Per eta en em roe d'ar vezventi. — D'an abardaez euz an trizekved derviz a viz eoal e errue c'hoaz er guer kollet he ben ganthi.

An deiz varlerc'h an heol a oa savet huel, ha lan Per n'en em ziskoneze ket. — Unas euz he vugale a z-eas da skei var dor ar gambr e pelm e kouske. — Kaer en deuz skei, respont ebet. — Digueri a ra an or, anton a ra er gambr. — lan Per gourvezet var he veler, a sebante beza kousket. — He vah a fell d'ezhan ho zihun, hen heja a ra. — lan Per na sach na pen, na breec'h na gar. — Spontet eo he vah. — Guervel a ra tod. — mont a reur da glask cor medecin. Hema erruet e kichen an den klanv, na espern na sourei na remed na poan evit parae lan Per. Netra ne ra. Maro eo, a leverer an eil d'eguite.

Koulakoude arak ma ve aotreec he sebella, an doctor medecin a zo arvaruz var stad an den-ze. — Kredi a ra. o velet he zrem hag he liou a hellse c'hoaz beza huez enhan. — Chom a ra pebeir heur varnugent o kichen guele ar merer. — Guervel a ra zoken eur medecin all evit eahout ho aviz ha gouzout guelloc'h petra da ober. — Lakat a reont ho c'holl iñ hag ho c'holl skiant evit digas huez e lan Per. E vean e labourent. — An den klanv na ra seblant ebet. — Anzav a reont n'en d'int ket evit hen az-hiera. — Gronnet eo eta ho gorf en eul haer ba laket en eun arched. — An deiz varlerc'h eo douguet d'ar vered ha diskennet en donar. — lan Per a oa karet hag istimet gant an oll. An dud euz ar c'harter en em zastum eta evit he enterra-

mant. — He amezeien hag he vignoned ho deuz truer
 ouz he vugale. N'ho dovezo mui, a lavarent, na tad na
 mam. — En ho glac'har hag en ho anken, ar vugalo
 geiz-ze a lauske kriadennou hag a laka an oll da lenva.
 — He verc'h oajet a drivnet'h vloaz, hag a oa mud, a
 gouezaz en eon disesper kar braz ma oa treuz oc'h he
 gaelet. — Ankenmet a oa an oll pa velont korf lan Per
 o tiaken er bez. — Mes peira erru menae? — Reid ha
 ma uskenmet an arched er bez, o klevet eun hoanaden.
 — Setraou a reeur, hag e klevet adarre eun huanaden
 krevoe'h. — N'euz mui arvar ebet. — Euz an arched
 o ten ar c'hel leuzuz-ze. — An dud zo tro var dro a dec'h
 gant ar spont. Ar medecin na ia ket kuit, kompren a ra
 pep tra. — En em deurel a ra var an arched, hag o
 lam ar plankennou divar fas an den kredet maro, ha
 peira veleur neuze. — An Per o sevel euz ar bez lenn a
 vuex. An den ze ne oa ket maro. kouezet a oa en der-

sien-gouk. — Tra burzuduz, ha n'eo marteze biskoaz
 erruet. — Merc'h mud ar merer o velet he zad evel
 savet a varo da vev, a zo ker braz he joa ma teu ar gomz
 d'ezhi en eun taol, hag ar c'henta guer a lausk he
 guinou, eo ar c'hri ma-va zad, va zad. Mes he c'haton
 ne ket evit dere'hel ogz kement a levezet. — Sempira
 ra hag e renk' he harpa evit he miret da gouza. —
 Ar verc'h iaduant ze e doa kollet ar gomz d'an oad a
 zek vloaz. He dioukouarn en em stankas en eur c'hlen-
 ved hir ha grevuz.

Kement hon euz skrivet ama divar ben ar merer ze
 a zo bet lavaret d'omp gant eun den en deuz gaelet ar
 peza zo erruet. — Mes kompren a reeur euz ar raison-
 mou a vir oomp da rei da anavezout hano an den
 klav hag ar guerik e pehini eo tremenet an darvoud.

L. D. J.

Edo' o volla ar gazeten, p'am eus
 recevet ar c'hantic-ma, canet e Ker-
 louan, evit Consecration an Iliz. Hon
 lucal a ran hina, hag er sizun a zell e
 alikun liji Plouezat. G. M.

ILIZ NEVEZ KERLOUEN.

CONSACRET AN 30 A VIZ EUST 1863.

I
 Iarezois-m. Arvaris,
 Savomp on mouzoù
 Da enori on Iliz,
 Da veuli an Aotrou:
 Canomp deza meuleudi
 Canomp gant levezet
 En eur zellet gant dud
 Ouz on Iliz nevez.

II
 Trugarecraomp eta
 'vit a vadoberou
 An Iui zo ar c'henta
 Ac mestr an oll c'hraou
 Deoc'h, va Doue, meuleudi
 Erit ho trugarez
 P' ou d-euz gaelet an dedi
 Eus on Iliz nevez.

III
 Elaz euz ar Baradoz
 On zicourit ive
 Da bedi gras a hennos

Gras a hennos Doue,
 Peoc'h-vad ne an eumdet
 Brema a da james
 Erit pep mean digasset
 En on Iliz nevez.

IV
 Bennos Doue ra vezo
 Alao var va brois,
 Bennos Doue ra vezo
 Pa garont o Iliz:
 Rac o c'aret ti Doue
 E caront o farrez
 E tennont var hep ene
 Bepred grasson nevez.

V
 Gant fixians iviziken
 O comz 'rel ar Profed,
 Ni lavaro om peilenn,
 Sur e vomp silioned:
 Va Doue, eme David,
 Pa garan oc'h Iliz,
 Da goll biken n'am c'hassit
 E mesc an dud difeiz. (Ps, 23.)

VI
 Na vezo eta brema
 On jou alao c'raat
 Alao c'raat an templ-ma,
 Rac ma z-eo ti on Tad
 En esper ma ligoro
 E di en Es deomp oll,
 Eleac'h m'ema on gvir vro,
 Erit na daimp da goll. (Ibid.)

VII
 Ni a zo tremend
 Ama var an douar,
 Ac on deveuz da drem
 An draouenn a c'hloc'har
 Ac pa deomp da fêza,
 E kichen eur lunt
 E caromp gras disculza
 Dindan en: diseolenn.

VIII
 En Iliz eo e caver
 An nerz ac ar iec'hed,
 Eno e-larz an Aoter
 Zo terri ar sec'led
 Eno e caromp buez
 Ac discuz d'an ene,
 E caromp eun nerz nevez
 Da vont varzu an Ee.

IX
 Divar bord canot Joorden
 Ac divar c'raac'h Ermon
 Ar Profed, en e bedenn,
 A vize templ Sion,
 Erit eul ar gvennel
 A loje'r mogheriou,
 Ac o venne nijal di
 Da gaout an Aoteriou.

X
 Gant on spered ahe
 Evel Profed Doue,
 Varzu on Iliz nevez

Ni a n'eo ive,
A-dreuz douar, a-Jreiz mor,
Evel ar grenneli,
Ardiz a c'houlenn digor
Ouz Doue en e di.

XI.

Ar c'herreg deomp a lavar
Brema, heralouen,
Dibrada dionz an douar,
Scanvoc'h ac eb anken
Vel roc'h an Ateghennou,
Vel refer Menoval.

Ma vimp renked eo Eon
E Palez ar bed all.

XII.

Eus a greiz ou douaron
Int eat e ti Doue,
Euzon e hichen en touriou
Gvinted varzu an Eo,
E lavaront d'ar Barrez,
D'ar vreis tro var dro,
Var o labourou bomdez
Beza varzu o bro.

XIII.

Brema ni lavar heñnou
D'an nep en d-euz poanied,
Bennoz Doue, Baradoz
D'ar Pastor, d'an denved:
A-rem-da-rem, ar vein-ma
Goude a lavaro
D'ar re a bedo ama
Sonjal er re vazo.

Amen. Evelse re vazo.

(Ton. *Santex Mari*, pe *Itron Varas*
Kelen, pe an all breizec, euz da
gana.) V R

Meteler Ha Marvailhon.

Eol labourer douar en doa pevar map. Eon dervez
moa eat o kear, e tigasas gantiha pen-n aval pechez
eus ar re gora, e voas unan d'he c'herreg hag unan
da hep hini eus he botret. Da nuz e c'houlennas di-
gant he vugale peira en dos gret' peph'm anezo gant
he aval pechez.

— Me, eme'r jaouanka, am eus debret va hini
dioc'h-tu, ha tolet ar mean huit, neuze va mam e
deus roet d'hi an anter eus he hini; Oh! va zad! ar
re-ze a so mad avad teuzi a reont er gounn!

— N'out ket bet fur fur, eme an tad. Evit gvir, ne
c'heus gread nemet evel ar vugale eus da oad. Pa vez
brasso'h e teski beza furc'h.

— Me, eme'r map cossa, am eus c'vret mad va hini
ive; men n'em eus ket tolet ar galonen. Lout he des-
tinmet em eus en arnel hag he lakim divizatoc'h en
douar evit mam bezo eur vezen da rei an avalou
evcise.

— Te so eur poir hag a zonc'h en amzer da zont,
evit an tad, eur poir hag a voar espern. Te vezo eul
labourer mad.

— Me eme'n eil cossa, am eus destinmet ar mean
tolet gant va breur Tihan, am eus he dorret ha debret
ar bouet. Neuze em eus guerzet va aval pechez hag em
eus bet are pa t da gredenn meur ha lon. pa z o e kear.

— Te, eme an tad, so bet eals re fur evit eur c'herreg-
adur. Aoun bras am eus na eufez espero re, na vez em
ten avatius.

— Me, eme'n tredo cossa, am eus casset va fo-
chezen da vap an ti all a so elan ha ne all dibri lam.
N'en deus ket gallet ha adiri, mes me am eus he
lezet eno var he vple evit ma he debro pa veldi
dezan.

— Ahanta, eme'n tad, prou en deus gread quella
gant he aval pechez? An oll a respontas an nep en deus
roet he hini.

— An tad ne lavaras guer. Mes ar vam a vrinteas ar map
en doa discezet calou vad. (Gazeten M. Levi.)

Caer o deus an dud beza var ho evez pa vezont ho
verza pe ho prena, e caver ato flonterien pe laoron oc'h
perc ne aller morse dioual avoalc'h.

Ervez ar gazetenn hanvet *Impartial ar Finister*, bre-
ma eus eun nebeut sizunvezioù, eun den hanvet ar
Breton, eus a Eilant, a verzas eur gazet da eur mar-
c'hadour kezeg eus a Eder, hanvet Kerloc'h. Añ loen
a voue guerzet 220 lor. Kerloc'h ne deuas ket ar gazet
dioc'h-tu. Rei a reas pemp scoet errez. hag e lavaras
d'ar Breton dont da foar. Core eleac'h men deije he
archant. Ar Breton a reas, mes Kerloc'h n'edo ket
eno. Ar Breton a reas bete ti ar marc'hadour. Eno en
devoe aguent scoet hag e voue touet dezan en divi
ar rest d'ar zadorn varlerc'h e kemper. Mes Kerloc'h
ne deuas ket da Guemper, lag abaoe ar Breton so
casset a foar da foar, ha morse Kerloc'h ne vez eteac'h
m'en deuez lavaret mont.

Ar Breton en deus brema douguet eum drag ar jus-
tis, ha m, eme ar gazetenn e deus skrivet an dra-ma,
heñ re da anaout d'an oll evit na vezo ket a re all
tromplet gant ar marc'hadour kezeg-ze.

Seta ama c'heus eur seurt li outter a l hag en deus
gread ive eun dro d'he c'his brema eus eur pennadig
amzer. A dos Lame e varvas eun den hag a die beza
guerzet he hennach var he lere h. Fur ni ghoñ dezan en
devoa roet da anaout e vije contañt da brema unan ens
a zrou vloc'h na, Pa deuas ar vers, ar zaout a vdeguer-
zet evel an traou-all. Eon den eus ar c'herreg a brebas
unan eus ar zaout. Hema en doa anaoudeguez eus ar
c'herreg-se en doa disk'ezet mignon an l'ar mare da
gaout unan eus an diou vloc'h. Evel ma a l'ar ne-
meur ar vloc'h dezan, ma he e have kerig, se n'eo
oc'h vant mont gantiha da di ar mignon-se ma em eus
coulzet anezan. Lavaret a reas dezan oa unan a her tou-
rien he vignon, penaus o vera c'vret en d'ar disk'ezet
caout c'hoant da gaout unan eus ar zaout, n'eo doa
ket lakat ar vloc'h-ma e guers hag o doa he dae heñ
dezan, penaus erlin entrezo heritourien o doa lakat is-
timout ar vloc'h, hag oa bet estimet kementma lu

kementse. — An den-ma a gave ar v oc'h goal guer, ne gredas ket gouscoud e c'helle chom op he c'hemeret ha kementse abalamour d'ar mignon-se en doa collet hag a gario eus. Mes ne vone ket pell na denas da c'honzout an troidellerezh hag ar gueter en doa clasket ar filouter evit be drompla. Daou ugent lur en doa kemeret diganta eus ar vroc'h harrou'h evit n'oa coustet dezan ee veridigues, hag evelse daoungent lur pere a laere.

Sein aze tud hag a vint a dra sur e ve lakel ho hano var an oll baparioù red, ha ma n'hen laca ket ama, ne deo ket dre respet evitlihan eo. Ar senti-se eo so c'aus ma em a dud o destizans an eil eus egoal, ha ma na gaver mui tan feiz vad ebet e nep leac'h razi. Cals eus ar re a vez bet trompet gant laeron evelse, a gred ec'h ellont trompla d'ho zro evit en em zigoll, ha veta a be-leac'h e teu ma vez gret ken aliez a zistalcidet u prena hag o verza ha ma reus ken aliez a zen hag a zo loden pe loden eus ho daavez ha n'int ket dent gant eun hent eun avoale h.

An darn vura eus ar re a drompl ne sonclisent ket zoken da drompla pa tefe ma int bet trompet ho uian, pe ma o deus aoun de verza. Hag evelse ar filouteriezo so eur vosen etouez tud eur c'harter G. M.

Bez ez eus luro o Frans tri mil daou c'hant trizec leu ha pevar ugent hent houarn digor d'ar veachourion, da lavaret eo var bare ez eus kurr tan o vale. Kementse ep conta ar pennadoc *hant/bremaer* oc'h ho oher

Dirag eul lez-varn ez guer a lodimbourg e zua eun aler evit pelhin oa galvet cals teston. E nan eus so teston-se a von guisket fall. Ar president pe ar barner bras a lavaras dezan.

— Evit dont dirag eul lez-varn e tiac'h beza bet guisket guetloc'h. Ha tudad n'int ket dereat

— Aotrou president, guisket oun evitloc'h

— Evitdon, penaus ?

— Me a so micherour, hag eina ganen an dilhat a laean d'ober va micher, evel n'ema gaeoc'h an dilhat a lakit d'ober hoc'h hini. (*Catefennou Bro-Zaas*).

E parrez X an aotrou Person a voa oc'h ober Catekis d'ar vugale. Evit guolet hag li a entente mad ar pe a lavarent, e c'hontenne otho mene a dra evit renta ar c'hatekis freasoc'h ha sclerroc'h. O c'aus eus ar confession e teuas en lie zouch goulen digant eur pot.

— Ha cofez a vezo gret ive er baradoz ?

— Oh ! nan, em e pot.

— Nan. Ha perag ?

— Eno ne vezo ket a bersonet

Flouez an traon trista e c'herru aliez eun dra bennag hag a ro alant da c'hoarzin. Diverza daryout a so clevet hano anezan digouezet en hentehou houara, lod eus ar c'hurri tan a vone bruzuet, ha lod eus ar veachourion lazet pe touret eun ezel bennag dezo. Eur breacher hag

en doa gallet en em denia ep drong ebet nemel em rihiesaden bennag, a redas da rei sicour d'ar re a voa chomet anier flastret dindan an tamou kurr bruzuet. Gegini a ra er c'heuta a gaf hag her sach gantha. Mes alias ! eur c'hard'an den keaz a jomas var ho lerc'h dindan ar pezon eoat hag houarn a voa varnezsa. — Ah ! paour kez den, eme brema, ha car zo distaguet dionzoc'h !

— Peoc'h ! peoc'h ! eme egoal, n eus drong ebet. Ar c'har so chomet din dindan ar c'har-houarn a voa eur c'har goat (*Gueranek Canoniz*).

En eur veroutri, unan eus ar re gae ra eus ar c'harter hanvet Bri, ez oa handennou lern hag a deue en noz d'ober o zroio. An oll labouset d'eo eno, don ha gouez, a voa distrujet gantho.

Ar merour a vone aliet da guemoret evit distruja al lern se ar c'houtam pe ar pezon a c'hallver stricim. Mes al lozon-se zo da lacat evez oulian, an distra begat anezan so avoale'h evit creva tud ha loenet

Ar merour a guemeras stricim. Ober a rea gantha boulaouigou hag o lakez dioc'h an noz eleac'h ma voa darempredet gant al lern, hag antronoz minin mad e zea da zecim adarre ar houfou ne voant ket bet debret. E nebeutoc'h evit tri maz e c'aus var he zouarou penip louarn ha daoungent maro, unan brema, unan eber.

Eur mintiuezh, en eur ober he dro da zecim ar houfou contamet e c'aus eul louarn maro er penip pella eus ar veroutri. Evel ne selle ket dezan kemeret ar loan da zouguen al zouarn kent all, e lezoas he gontel, e kignas an anoval hag han tolas goudoc en eur for. O eas gantha ar c'haroc'hien epeas. Antronoz, eun toullat piket a velas al louarn maro, hag a zisennas d'he vegala. Ne vone ket pell na goeschout maro eno oll en dro d'ho zam frico. Eul louarn a zigouezas en noz variere h hag a zebzas unan eus ar piket. Ne alias ket dibri ouepen, na goezas ive maro. Ar merour he unan eo a zecim kement ma goude beza bet he unan test eus ar pe a lavar kementse a ziskuez d'ar re a guemer eoulam pe pezon evelse evit distruja al loenat a ra drong, pe gouement a evez a d'eoat da lacat evit miret na ve contamet tud pe chata gantha. G. M.

PREMIERES.

KEMPER.—2 Guengalo.

PORT-NABAT.—34 Eol

Guinea 43 lur, 35 c.

Segal 8 lur, 23 c.

Ez . . . 8 lur, 01 c.

Ed-du 9 lur, 42 c.

Kerc'h 6 lur, 67 c.

Availou-douar 2 lur, 60 c.

Guinea 43 lur, 51 c.

Segal 8 lur, 04 c.

Riz 7 lur, 25 c.

Ed-da 9 lur, 35 c.

Kerc'h 7 lur, 40 c.

Availou-douar 2 lur, 40 c.

Ar Gerant Ab. DE KERANGAL

KEMPER NOULETGANDAL, KERANGAL, MOULGAN ESCOFF

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,
DIGASSET BEP SUL

Da gneiment Christen a goms ar brezounee.

Em Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur blous	DAOU SCOET
Evit e'huic'h miz	TRER SCOET
Evit tri miz	C'HEUC'H KEAL.
Eur gaseten ebhen.	DAOU TEXDEC

Ar barant a dle beza gret arneg eant ar gaseten.

ALIOU.

Ar scrijou a ve e'hoant da lacat er gaseten a dleer da adressi oll d'au Autrou Moxan, Belec e Kemper

Ar paeamanchou a dleer da adressi d'au Autrou Salann, ebhen An abouant a guemerer e ti da Autrou Salann, Idrer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 16 Gwengolo 1865.

Rom. — Hon Tad Santel ar Pap a dle kontat Caspandoffo, evit destrei da Rom, lod a lavar dan ma, lod all d'au daouzeg ha lod all d'ar pemzeg eus ar mis. Ar pezh so sur eo e dle dont da Rom en dervezion-ma, ez eo tar'h, hag e rer e Rom ar pour-sach evit he gneimeret e troidi

Gneiment — Ar vikelet was a Vener a deus recevet digant ar Cardinal, Arc'hesep Bourdel, evit lizher evit lavaret dezo penaus an aotrou Gavalhan ho Escop, pehini a voa elan eus nebeut a voa, a ioa brema pare couls lavaret mes penaus a veza rat da guemeret an douar da Lueon, e voa gaset dezan. Neuze he gnerent hag an Aotrou Arc'hesep o dleva he lakat e Paris etre daouarn eus medecin gouezec bras, ha brema e recevet kelou mas anezha

En eur gaseten lavet Edeu ar Seven e leonomp ar pezh so varlerc'h

Eur vanden laboureriet douar a ioa en em zestumet eus devez, hag en ho zouxou eus doctor hag a demas eus he e'hodet eur pezh paper. En em lacat a reas d'he leon, hag e voa varvezan couzou ar re gaeta a enep ar re binvidic pere ne garont ket ol maour douar, a enep ar re divar ar miz a io da rhom e kear etc.

Unan eus ar re a voa o silaou, a demas huan da enon, hag a droc'has ar goms d'an Doctor en eur lavaret. Mes, aotrou, lavaret a rer deomp ato eo kear a long tout ha kementse d'ulan hor fri. Eleac'h lavaret an draze deomp eant guez, e ve garil digas deomp eul louzon kementse. Hor miz a jom e kear, hor bugale a io e kear, hor matizien a io e kear. Me ive so het e kear, ha petra m eus gaset eno? Tud hag a deus huan, an tan e drouheho ar c'houladon gantho. Eel potret Matsed, Ader e'hoant a io an dro d'ar

c'hadran e pemp minuten varnugent. Ar re binvidic a io e carros, ne veler nemet beg ho fri. guloet int gant braouegou evel miz hadenet mes sellet a rer outho, ha setu-hi content. Hor bugale a zalez an alar evit sternion eus noter. Eno e tenont trend evel gaseten ha melen eul hent. Mes gret e vez Aotrou anezo eleac'h er guez ne v'ent het nemet Per, lan po Jakez, ha setu-hi content. Hor mervellon a lez ho hantou eant evit eant eur bor mezo ha setel var varc'h da heul eur saoz henag. Bevet ha guisket mad int, marteze zoken rubaet. Eus an eil devez d'eguil e'hoant terri ho gouzoug, mes sellet a rer outho, ha setu-hi content. Ar pezh a velan-me dre gneimentse oll, eo e Frans e car an oll en em zeknez, o deus e'hoant e ve sellet outho. Eleac'h eta e'hoant ha e'hoant abalaouer ma zo ind e kear, euseomp en louzon beunag da viret outho da vont. Setu ama va louzon-mo

Ar vistri a jomo en ho douaron a zongo tokou evel hin ar ministr, bolinezou bras ha elezeier alaouret. Evelae e vezint gaset a bell. Ar veronien e voa guisket evel ar Prefet, gant blasonnenn o strib. Houta outho. Ar vuzien a voa guisket evel ar Sous-Prefet pa vez en ho guez, ha pa vezint eo h'at evit trefet eo'hoant ho c'hleze da guez d'au donar hen acant a dreuz var guerniel an e'hoant. Oe'hoant ha gaset evelse, an oll a jomo a'za, tud ha t'hoant. Oll e'hoant da zellet eo h'at an aotrou laboureriet douar, hag e velot, ne ket tad a vanko mui er parketer

Ar brezeguen vao-ze a vont diguemeret mad gant kement den a voa ean. An aotrou bras pehini en doa tennet he dam paper, her plegas hen lakeas eo he e'hodet, hag en em demas ep lavaret guer e'hoant mui.

Gaseten ar Mezon a goms evelen evit ar sizun-ma

An amzer a zalez ato da re dervezion glao ha dervezion heol tom an eil variere he eguil. Mad eo an amzer-ze evit lacat ar brezegion da veur, ha lacat da zvelt an ajon talet brema en douar. Gaset a reomp ar bleun er parketer evel e mis mae. Ar goms du so e'hoant. Ar mel-

chenou ive a roio brema eun troc'h founnys.

Am ed ne ket eat var gwer er miz-ma; e lec'hiennoù zoken eo luskat varc'han. Ne gradomp ket e tlefel ober van evit al luskenn-se, rag, evel on eus lavaret oupen eur vech, an eost ne de bet teo e nep leac'h er vro, ar c'harteriou a zigasse ed e Frans n'o devezo nemeur da zouerret er bloz-ma, hag oupen ma eo bet tano ho eost, er c'harteriou e eostez an antenne ar goal amzer e deus casset eals ed da goll. Evezha eaf deomp e c'hell an dud divar ar meaz delec'her mad var ho ed ha ne gollint ket.

Ar c'hlenvet a voe e Bro-Zaos var ar c'hatal a in en tuc dro droc'h ma leverer. E pep leac'h dre ene eus kemeret ar moenn ar re vella evit miret ouzha d'ober distrech ha d'en em skign. Eus a Frans eus casset tud da Vro-Zaos evit studia ar c'hlenvet ha clae ar peus da viret ouzha da zout er vro-ma.

Hoguen, evit bete vrema petra ne all rei da gridi e tlefel dont dre ma. Er foarou e caver marc'hadouren pere, evit dezo ar gogerjadel da rei ho loenet guelloc'h marc'had, a in aoun dezo o lavaret e teui ar c'hlenvet er vro. Eur finessa ou eus pelini e tle d'ouar ar re o deus loenet da verza. Ar goal gaer pe ar c'hlenvejou var ar c'hatal ou pere e tlefel d'ouar, ou pere e tlefel caout aoun e Frans a so anavezet gant an oli. Betu hint aoun ne guemerer ket a zoursi avoalc'h anezo, ne roer ket a vouet avoalc'h dezo, ar c'hreier a so re izel, loudon, n'o deus ket a car avoalc'h, na kennebont a scitijon avoalc'h. Seta se ar pe so nozous d'al loenet hag ar pe a rale vad d'oual ouzha.

Lavaret a rer penaus, abaoe ar glaeier diviza, ez eo adarre taguet an avalou douar, dreist oll er c'hoatez d'an antennez eus a Frans. Eleac'h m'eo taguet evolac an avalou douar, n'eus ket da c'hana red eo disparia mad ha tlefar a gostez ar re so taguet. An avalou douar a dle beza sec bet mma ma c'heller, ha dalc'het eleac'h m'eo sec'h mad. Ar pe so caus dezo da vont da fall, eo aliez, e gradomp, an ear dourog a in beteg enho. Anaout a reomp labourerien douar hag o deus miret na vije taguet ho avalou douar, o kemeret sourei d'ho dere'het sec'h mad. Lod zoken o deus bet ho lakel da sec'ha ar furn. Lod all ho goalc'h gant donr raz evit ho lakel da sec'ha guelloc'h. Mes n'eus for penaus en em guemerer, da viana eo red ho sec'ha mad mar deus c'hoant ne dafent ket da fall. G. M.

HISTOR ZANTEL.

(e'NUEZRENET PIEDRAD).

DEMIKI HAAAM.

Abraham a oa kor ha Doue en devoa he vrennigbet e pep tra. Sonjal a reaz dimizi he vap; mes digant Doue eo e felle d'ezhan kaout he vere'h-kaer. Skouer

vad evit aon tadou hag ar mammoù pa ho deus da ober eun dra a dalvoudeghez kar braz.

Lavarout a reaz eta d'ar c'hessa eoz he zerviche-rien, ann hui a iaz gant-han ann emell eoz he vadon: Tou d'in, emez-han, dre ann Aotrou Doue, meaur ann env hag ann douar, pennoz ne ghererit biken, evit priol d'am map izak, nikou euz a vere'hed ar Gannad etouez pere emzomp o chom, mes pennoz ez rakial d'ar vro emz va c'herent o chom eun-hi, hag e kemerit ac'hano eur c'hreg d'am map.

Ar zervicher a respontaz. Ma na fell ket d'ar vere'h dont gant d'ar vro-ma, ha kas a rint-me ho map d'he bro, ar vro a behini oc'h ghindik hoc'h-veza?

Nann, eme Abraham, dionall ne gassi biken va map di. Doue ann env, pelini en deus va zennet euz a di va zad, hag euz ar vro a oano gant eun hi, Doue pelini en deus komaet ouz-hi, ha touet d'in en dirje roet ar vro-ma d'am lignez, ann Doue-se a gasso ha Eal-mad en da rang, hag a rei d'id kavout ar priol en deus destinet d'am map. Ma na fell ket d'ar vere'h dont d'ar-boul, ne veri ket dalc'het dre da be var ghement-se, nemet ne gassi biken va map d'ar vro-se.

(Abraham, er c'harter emedo neuze, a oa eoret evel eur prins, goulenn a helle evit be vap ar ghenta euz a vere'hed iaouank ar vro, hag a dra zur ne vije ket refuzet. Hoghen, sonjezonou buelloc'h eghet madou ha braderiou ar bed ma a dremente dre speted Abraham karout a re a vap evel ma kar ar zent, kredi a re d'ar promessoù great d'ezhan gant Doue, hag e felle d'ezhan prokati d'he vap eun dimizi de- read ouz ar stad huel da behini e oa galvet. Eur vaouez a zampaz Doue a renk, e da gaout, eur vere'h a behini ar vouenn, ann deskadurez hag ar speted mad a reje esperanz da gaout eun tieghez euzuz, hag eul lignez a dud santel. Hughen gouzout a re a erfad pennoz eur vere'h evelac ne vije ket kavet o touez lod difreiz ha paaned, evel ma oa tud bro kanas e pe- leac'h edo neuze o chom. Doue hepken hag ho reli- gion a helle ober eur plac'h evel ann hui a felle d'ezhan da gavout. Cleru perag e kassaz he zervicher d'ar vro emedo he gherent o chom, rag eun ho soner e oa e heaz anadudeghez ar gwr Doue hag he religion. Ilag er c'hiz-se a rear hiru pa vez dimizioù da ober? Eur vere'h-kaer a glasker; mes eur vere'h hag a si- gasso kalz danvez gant-hi. Ho lignez, he deskadurez, he luez fall pe vad, ouz ann traon-se ne zellour no- meur, arc'hant, leze, foughe a zo, vertuz avoalc'h eo kement-se. Koulakoude petra d'al kaout madou braz eun ti, ma na onzeur hu gouarn hag ho lakat da dallont. Eur c'hreg fur a re lizeh, eme ar skitar, ar c'hreg skant-beun a zennet pep dra).

Ar zervicher a douaz da Abraham o reje ar pe a c'houc'hennape, hag en em ghemeraz da vont eun hent. Dek kanval a ghemeraz euz a dropel he reuz, puzanchou a bep seurt a zomaz var-n-ezho, hag en eoz var eun d'ar Mezopotamia, d'ar ghent emedo Nabor o chom eun-hi.

Armet e kichen ar ghear-se, e lekeaz he gantaled da zakuiza eun tammik e-lal euz purrez, var ann abardiez, d'ar maro ma oa kustum ar merc'hed da zont da ghere'had dour, hag e mraz da Zoue ar beden-ma Aotrou, Doue Abraham, va zikourit biru, me ho pod, bezit trugarezuz e kichen Abraham va mostr Chetu me em zâ e kichen ar feunteun-ma, ha merc'hed ar ghear-ma a zeuz bremaik da ghere'had dour. Ar plac'h iaouank eta da behu e levrinn. Izelleit ho pod evit ma evon, hag a respontaz. Evit ha me rei ivez da eta d'ho kantalet, ra vezo haou-nez ann hui hoc'h euz choazel da Izaak ho serricher ha dre ghemment-se e oesinn hoc'h euz great trugarez da Abraham va mestr.

N'en doa ket zehoet mad da beth er c'hiz-se e goueled he galoun, chetu Rebeka o tost ar mraz euz ar ghear Rebeka, merc'h Bathuel, ha merc'h vlian da Nakor, breur Abraham, ha gant-hi euz pod var he skoaz. Eur plac'h kaer menthet, eur verc'h dioue h' ar re goanta Mont a reaz eunn d'ar feunteun, hag e listroez gant he fed leun a zour.

Ar zerricher a reaz var hec'h arbenn, hag a lavaraz. Ront d'm eur bann dour da eta d'oue'h ho pod. Hi a respontaz. Evit, va Aotrou, hag e tiskennaz dioc'h tu ar pod var he breac'h, hag e reaz d'ezhan da eta.

Goude ma en devoe evit lu a lavaraz. Ne ket a-oualc'h, tenna a rann ivez dour d'ho kantalet, kea n'ho devezo evel holl. Hag o veza diskarghet he fod er c'hapin, e redaz d'ar pouz da denna dour ken n'ho devoe ar c'hauvalet evel he goualc'h.

Ar zerricher a zele ou-lu hep lavaront gher, o klask gouzout hag hen en devoa roet Doue d'ezhan eur vech euruz, pe n'en devoa ket. Pa oe ehanet ar c'hauvalet da eta, e tennaz eur re-vouklon-skouaru en aour hag a boueze daou sikl, ha dion ehadenn k-divroc'h pere a boueze dek sikl. Ho rei a reaz d'ar plac'h iaouank, hag e lavaraz d'ezhi. Da hon oc'h-hu merc'h, livrit d'm, ha beza ez euz e ti ho tad eal leac'h evel-ou da loja?

Hi a respontaz. Me zo merc'h da Yathuel map Nakor euz he c'hreg Melka. Bez ez euz eun hon ti kalz kolo ha kalz toue'n, ha frankaz eleiz da loja.

Ar zerricher leun a jou, a stocaz d'ann donar, hag a adoraz ann Aotrou Doue. Stennghet ra vezo, emezhan, Doue Abraham, hanad eo he drugarez e kender va mestr, rak va blennet en d'az eunn-hag-ecun da di Nakor he vreur.

E kett-se ar plac'h iaouank a redaz da gavout he mamm, hag a zanevellaz ann oll draon e devoa klevet.

Ma na c'hellann, sou d'in ne rei biken d'ezhan. Eur pried euz a douez panned ar vro-mañ.

Kea da vro va zad kea, c'lec'h ma kaver e'hoaz Doujann ar guir Doue, ha merc'hed dioue'h ar choaz. Na bedo ann Aotrou, na bedo da El-mal, Hag es pezo d'am map eur pried deroad.

Kerkent Eliezer, skouer ar zerricherien. Bet pelli e ti ho mestr great dioue'h ar goue'hemen. A reaz d'ar vro hanvel Mezopotamia. Hag, er c'hiz ma ouzoc'h, e lavaz Rebeka. H

An dervezioù ma en deus an Aotrou'n Escop consecret ar peder ilis a bere hon euz euzet er sizunvezioù tremenet, a so bet dervezioù eta e evit i' ar parrez ou-ze, d'vezioù a jou hag a leac'had guez dervezioù ha ne vez ut anezhaer ma so i' ar hui euz ar parrezioù ze oll d'ar ha e' d'vezioù a ro all a zo deat parvia va guemeret p'ar e solante. Euz ingroez a ded, betu tost da zonn e hant belec er memes leac'h, an oll duil a oene hui euz ar c'harter dent da ober hent d'an Aotrou'n Escop ha da guemeret lod e levezet ar barressious, kement-se oll a rente ar gouel caec ha da uns.

Ar pennou brassa o deus kemeret ar gams evit trugarecat an Aotrou'n Escop da veza great dezo an enor da vont da gonsacri ho ilis, hag unar anezhaer an Aotrou Conseil, *Député* pe rannad Brest, en deus cayet euz he ara euz lavaret ha d'skuez d'ann oll peguement e car hon Tad Santel ar Pap, peguement en douguet euzhan, peguement, evel tannad, e poagu hag e poagu da zouguen ar Frans da respont ar Pap hag he stagou.

An Aotrou'n Escop en deus respontet dezo oll, evel ma e hour en oher, gant euzhaer calouner. Trugarecat en deus an duil a rent hui-se euz ar pers a guemerent e mad ar barressious hag e mad an ilis. Trugarecat en deus oll dal ar parrezioù-ze euz ar bean hag ar zourei o deus kemeret, euz an dispignou o deus great evit sevel an ilizon caer-se pere a vezo eun testem anat euz he feiz d'rag daou-lagad kement a deus var hon leze h.

Ne lavaran netra euz ar santimanchou a religion a dle deat e speret eur c'hristen o volet evelse eun ti nevez savet da Zoue. Kement-se so merket guelloc'h evit na oufen-me hen oher, en daou gant a laçan er gartez.

C. M

ILIS NEVEZ PLOUESCAT,

CONSEIL

GANT AN AOTROU SERGENT, ESCOP QUIMPER,

AN 31 A VIZ KOST 1802

Menlomp Doue, gant levezet,
D'feour omp oll d'he vadelez,
Menlomp ive Plouescadiz

Tieghez ha madou, hervez komz ar Skriver
Ann duil a hell ho rei, mes eur c'hreg vad ha fur,
Doue hephen he ro. Abraham ker guie,
Hag a zesk d'eomp ann ta d'he e haout digant Doue.
Wignou Eliezer, euz-han d'he vevet,
Dimizi a fell d'ha va map abarz mervet,

Enor dezho, great ho ilis !

O Breiz-Izel ! an oll er goar,
Er bed da feiz a zo da c'hloar
Eun deiz, en Euz, da wir greden
A vo ive da gurunen.

Ar Vreizidi d'ân ne gano,
Plouescadis hep na venlo,
Pet bro, siouas ! a goll ho feiz,
E Plouescat, e cresh hep deiz.

Doec hepret madeleuz
A rent ho bro meurhet edus,
Dezho ar mor, en he gounnar,
A ro lizh, vit no douar

Plouescadis 'zo auaoudek,
Erit Doue h'ni kalonek,
N'euz h'ni den hep lavaret.
Caera ilis ho d'eus savet !

Pebez enor ! Plouescadis,
Da vestr ar hed great eun ilis,
Meenoze David, hed he vuhez,
Roet dec'hout, gant trugarez.

Euz ho tud eoz ar relegou
A dle trual, en ho besiou.
O velet feiz ho bugale
O sevel eun ti da Zoue.

An ilis zo d'an tremenad
D'euz ho feiz eren vo eur merk mad,
Ho bugale, gant oc'h hano,
Huel ho fen a valco.

Roue an Euz, mestr an douar
Zo en ilis euzet he c'hloar,
Eno e ro brassa graçou
Hag e skanva an oll beannou

Eno eur vam garantez
D'euz bet ier'hed d'he merv'h elanvuz
Dre he fedon, eur mab d'roll
A zo h'ni euz skouër d'an oll

An den, allas ! pa deu er bed,
A zo euzus, dre ar pec'hel :
Er marn-founi vez rentel skeodus
Ha erouadur great da Jesus.

En ilis omp, gant hor Roue,
Great souldardet euz he arme,
'Vit da Satan ober brezel,
Gweez hor feiz hepret huel

Eno Jesus, gant garantez
D'hon ene 'vez magadurez
En hosti ma var an oter,
'Vit hor selaou, e pep amzer.

An den pec'heur, par d'ar brodik,
Pe d'ar Doue 'vez reuzendik.

En Tompl e cav, er hingen,
Graç ha pardoun, dre'nabsolven.

En ilis c'hoaz, an daou bried
Da virtiken 'zo eurenjet
Erit heva, ervez Doue
Sevel errad ho bugale.

Euz ar gador ar wirionez
Oc'h kalonnek, gant karantez.
Var ar vuhez a dle da ren,
'Vit eadon en Euz, eur gurunon.

D'oc'h ilis t'za, labourerien,
Dont alies, hepret laouen,
Erit guellout, ervez ho labour,
Trec'hli Satan, oc'h euebour.

D'eus pen ho tal, var an dachen,
Pa ziru ho druz ar c'houezen,
Gant ho lagad, elaskit nenze
An ti ho p'euz great da Zoue.

Savit buhan tour an ilis,
Neuze 'elevec'h. Plouescadis,
Beleg ar mor hac he reier,
Ar zoun skilicuz euz ho kleier.

Tour ho ilis d'oul labourer
D'euz feiz ha vir 'zo ar banner,
Erit ma vo guel a bell
Ar banner-ze savit huel.

Bennoz hennoz, Plouescadis,
Da veza great ken ead ilis,
Digollet, vot, bras ha buhan,
Doue ro m'evit unan.

Bennoz brema, ha greiz kaloo,
D'ar veleien, d'an daou berson,
Poannet ho d'euz gant oc'h ilis,
Sonjit enno, Plouescadis.

Bennoz ive, breiz, hennoz
D'an hini zofer karantez,
He hano 'zo e pep goude,
He garantez er c'hlanou.

G. Prof

Setu ama eur pennad serc' var an implij euz ar raz,
great gont eun den hag en deus studiet epad he vuhez
evit anaont an douarou, al laborou, an tremp so
guella da bep peiz douar, hag a so h'ni e Trevarrez
rei kentelion var guementse d'an dud raouane a ra di
da zesk mad al labour douar. Kement-ma a ro tro
domp da lavaret eur guer divar benn ar verouri-scol,
pe ar ferm-scol ze pelam so ken talvoude d'an dud
raouane a fell dezo pleustri al labouron divar ar meaz.

An Aotrou Kerjogu douguet ed ar vech erit mad al
labouerien, en deus savet ar ferm-scol-ze evit sevel ha
desk eno tud raouane pere a alfe goudezo, dre ho buhez
vad hag oc'h hentelou, beza eur skuer e pep guiz evit ho
amezerien. Ha gant ar mab-hon unan tud raouane bet

e Trevarz pere a so hino, ne ket epken ar guella la-houwerien eus ho c'harter, mes ive ar guella chris-tienien.

C'hoant ar fondatour eo deski d'un dud saouane-se ar galleg evit gallout ober mad ho aferiou, al labourou ha kement a zell ouzho, hag ive ananout mad ho Reli-gion : hag evit ar poenti-ma, ouzpea he guentelion he maez, e tale'h ato eur beleg en lie di evit kelen ar re an enba. Ne fell ket dezan ken nebeut ho guelot o tilezel pe oc'h aecouat'hañ ho brezhonec. Evelse gnañ beza soet dezho kentelion e galleg var al labour ha var guemant a dleont da zesk, evel ma zeo ananout an donarou, an tempr mad da lakañ enha, ar guez, ar c'harniach, ar peza zell oc'h ive bet an den hag hui al loenec etc., e vez gread ar pedennou oll a vanden noz ha muntin ha lennet buza ar zent e brezhonec.

Fallout a ra d'ar fondatour e ve an dud saouane-se, pe o deus tremaset ho tri bloaz en ho scol, o stad da veza er guez p'ladur ho zud, gwest da ren mad eun nequeux ha da zigap'enna ar guellaenou a ve zom, ha da rei seurt vad e pep guez d'ho brezhonec ha c'hoarvezet ha d'an oll.

Evelse ar feiz hag ar Religion eo ar fondamant eus a guement a zesk er vevour pe er fermour scol-se, hag eus den saouane, o vout ac'hano, n'en devezo nemet d'ere hel mad d'ar c'henelion eo devezo hel evit eunnit eus vuez e guirionez chrisien. Ar guir feiz hag al la-bour donar eo dleont beza morso dispartiet, ha d'ibote ve eunnit eul labourer mad ma na deo ive eur guir gria-ten.

Brema pa zeo deul an dinar da feza ker ker, evel ma clevomp o lavaret an dud gouezec var guementae, ma ne all mui ar merour pe ar fermour paea ha beva o tenna eus he zouar ar peza denno kent, e tigeaso a dra ziv eus a raou dra nnan, pe ez an ar merour (hag e e helle lavaret marteze lod eus ar re so ho douar dezho) da bagur, pe e tenno eus he zouar mui evit na rea a gor. Red en evit kementse e e helle labourat he zouar gant nebeutoc'h a zispign, pe he laka da rei muioc'h a frouez ep dispign muioc'h. Hogen setu eno ar peza a zesk er fermour scol-se, ha dreist behini e Trevarz. An daou draxe a zesk er meines amzer, labourat gant nebeutoc'h a zispign dre ar henviaclion a zesk da van a, laka an douar da rei muioc'h a frouez ep dispign muioc'h, o c'hoarvezet rei da hep tam douar ar seurt tempa a behini en deus izom hag ar seurt labour a zere omha.

Bez e ve cals traou da lavaret var guementse. Ez e ve distuez pe gura talvander eo ar scol-zo da vugale al labourerien. Ne lavarimp ken evit hino. Setu ama brema ar peñnad seurt a behini e clevomp. G. M.

RIGNONT GOUNIDIK

(Labourerien douar)

Trugarekomp an labourer evit ar vad a ra d'ho biñ en eur rei da hep c'hoarvezet gant euz Creis-

treiz-lzel, daou vil lior évit en loughen da lakat rez ha trez-mor charz hon douarou.

Ma teule pep tiel da brezost an tremp-za ker vad evit gwelst an douar, hé veller eb dale en hon bro er gwelloc'ez vraz. rak ar wech anavezet mad an trez-mor hag ar ruz, e leac'h gwarimmo a seunso e welfer pé-sion donar kaer ha strujuz.

Mont a reomp, migeonet ker, da gomz doc'h eun tamik euz an tren-ze, evit ma teui pep lior da lakañ mad en ha aperet pegher braz talvanderhez ho deuz evit gwelst an douar eus a Gerné.

Ar poenti kenta euz gounidighez an douar eo an teill, en bouzout a rei oll, pe n'ha hontoc'h ket a-woalc'h, eo, é rei kawot eur tremp all e hoaz, divizatoc'h ha wezô hanavezet gwelloc'h kement-maez.

An oll danvezion euz ar hed, krouet gant an Otron Doué, a c'hall beza renket o diou loden vraz :

1° An danvezion ho deuz bet buza

2° An danvezion a ho deuz ket bet a vuez.

Ar re genta zo, all loinet, ar guez hag al louzonioù, hag o vaza gant an nebeuta dupin a dle beza skiant oll an tiel.

An danvezion eb buza a reont vrasa loden euz an douar, meur a hui a zo, dreist ar reall, ar pri (argile), ar gren mein-gwez (silex) hag ar mein-ra. pe tré-vaz (calcaire). An tri ara-sé en em gav oll en donarou strujussa, é re a zo hanavezet evit ar gwella d'ha rei pep tra, cost ha bost loenec, gant larchentez ha gant nebeuta dupin.

Donarou hon bro n'ho deuz ket a ruz a vez ho huan, en kalc en em gav mesket, gant pri ha vein gwen, mein roux, mein'griz en lod a zo mein c'hla, tuffeo (chiste), en lod a zo toualc'h (donar d'ho gret gant k'hoù broan a yant c'hanter brein).

En gonzout a reomp oll, an ear, an tremor, ar leiz-der (glehour) hag ar sklerjen zo red d'an traou ho deuz buza, an tri c'henta, dreist oll, zo red evit ar vuez ker-koulz hag évit an distro h'inghez euz an traou. an dan-vezion eb buza zo. Ken red ive en douar evit ar plant, evel a vez an ear, an douar hag an tonder. Evit gwir, eb beza alkemist, a bouzomp mad penaez eun dra pa zév a lusk en ear kalc euz he danvez, ha lod a chom e stad a ludu.

Petra gaver ell ludu? — Ruz, morio, pri ha kalc a draou all, dreist oll, houarn hag holen, etc.

Abalec'h ar plant a denn ho magadurez? — Eul loden a zeu euz an ear, all loden-ze ha zav e migeil dre an tan (pe dre ar bre-nadurez pe hui neo nemet an divalurez d'hoaz), ul loden all, all ludu, a zeu euz an donar.

Red eo tra e ruz rez en douar.

Hon douar-mi n'en denz tam, en deus lavaret, chela perag n'eo mad nemet da zongen plant pére n'ha houlont nemet ur-du, segal, kerz, etc., oll draou e renk izella, ha ne hall ket dougen gwiziz paner, karotez, melchen ha gonskonde ar plant diviza-ma ha ra dreist holl maga loenec merbet gwerzuz, pere dro ho gwer ha rô ar hant braz a founuz.

Lavarret a reomp on douar n'hall ep rîz ober loenet a dalvondegez vraz. pep-hini hall gwelet kement-ze ho kemma aif loenet maget war douarou eb rîz gant al loenet a vev war zourou rañk, pe war zourou trempet gant rîz, pégen dishevel entré-z-ho dré ar lézander hag ar vent. — Gwelit memez ar véroniou em pére d'hader melchen (1,000 liur soenn melchen ha zoug 15 liur rîz). brouskou, paner, betterabez, eot-irvin etc., pére ho deuz peurach gwelét dré rîz, pégement n'ot-hi ket gwelloc'h ho loenet evit loenet ar ré n'ha lakaont ket a rîz en ho douarou, pere dru-ze n'hallont rei melchen, brouskou, gwinis po a reont neubeudik. — Perak-sé ? — E korf ar loenet zo kalz rîz (en ho eskern a zo enspen 30 liur rîz evit 100 liur eskern), ha n'en tennont nemet euz ar plant, pére, ive n'en c'havont nemet en douar.

Red eo eta e tek rîz en douar m'ar fell d'omp tesma anezha frouez talvouduz, ha rei péadra da ezomou an dud

(Eur penad all ar situn a zeu)

F. L.

BUEZ SANT MATHURIN.

PEVARF CHABIST

Madiziant Sant Mathurin hag e guerent.

Sant Polykarp en doa eul loden vraz er rhenjamant a oa aruet e ene Marin hag e bried. Nag a zaelou en don skaillet, nag a bedenou, nag a brijen en doa greet evit ma tenje Doue da ober euz zel a druez outho ! An Eskop santel ma en doa gouezet ho mab da Zoue desket dezan aif lezen gristen. roel dezan anoudeguez euz nerz ar beden, en doa lavarret dezan peñ an alieasa ma helle evit e dad hag evit e vam, o promiseu dezan a vije chillaouet gant Doue.

Ah ! pebez joa ! pebez levezet evit e galoun a Eskop, a dad an enon pa zezaz Mathurin da sket var e zor, da boka dezan gant daelou a joa en e zaouagad, o lavarret dezan Tad, an Aotrou Doue en euz chillaouet ho pedennoù. ma zad a c'houlenn ar vadiziant. Neuze a lavaraz dezan an hunvre en doa bet hag ar rhenjamant a oa enan abaoe. N'heil mui, e-mezan, selket euz e dolou, poan a reont dezan ma digasset en euz d'ho pidi da zont d'he kazout.

Oh ! trugarekomp an Aotrou Doue. eme an Eskop, euz e vadelez ! Hag en em lakejont ho daou var ho daoulin da drukarekad Doue euz e c'hraesson. Ar beden arbuet, ez ajont ho daou da di Marin hag eno diguemmer mad o oa greet da Zant Polykarp, pehini en em lakeaz doc'h-in d'ho c'heallia var ar relijion. An Eskop a zeus bemde da brezeck deus ar Feiz, hag evel e gomzou a gouezo e sperejou preparet gant graz ar Speret-Santel, n'a zalez ket d'ho c'houlout desket oalc'h var ho relijion, hag ho badezaz gant Mathurin ho mab hag oñ dud ho zi.

Er pen kenta euz an ar iliz na vije reet ar vadiziant nemet da zadorn Faq ha da zadorn ar Pon-

tekost, a hent all n'a vije badezet den epad ar bloz nemet d'ar varo a vije bet evit euz re bennak.

An Eskop hebken ive a ree ar vadiziant en amzeur. Ar re a resevo ar vadiziant a vije guisket e guen hag a zougue sae ven ho vadiziant epad euz de.

Pa ou deuet an devez merket evit ar vadiziant, Marin, Euphem gant ho mab Mathurin hag oñ dud ho zi en em garaz dirag an Eskop. Na kaer a oa gueliet Mathurin gant e dad, e vam hag oñ dud ho zi guisket e guen, o tont dirag an Eskop da c'houlenn ar vadiziant ! Pebez rhenjamant er famili-ze, en n'ze, n'ez ket pell n'a garont n'met ar talz Doueou, ho dou euz gassou a vrasa euz an iliz, euz ar gristenien, a falle dezo distru, an kano a gristen mouga an iliz e goad ar gristenien, ha brema e leuont assamb'ez da c'houlenn ar Feiz digantan an iliz. da brumet mret e gourc'hemenou. N'ez ket pell n'a vellet en n'ze nemet vadeou ar bed, (dolou imachou an drouk speret : ha brema n'euz mui euz e gentel-ze, euz euz dekad ha kristen a zo o peñ loc'h. Pebez joa evit an Eskop santel o vellet ar frouez euz e bedennoù hag euz e labour posmou. hag ive dreist peñ tra evit Sant Mathurin oc'h c'heuzout a oa aruet an devez kaer en e vadeiziant, a re da veta kristen, a re da resevo gassou ar Speret-Santel, da gaout perz e madou spirituel na iliz, hag oc'h pen pa velle e dad e vam hag oñ dud e di en e guichen, o parti ganta ar memez joa, ar memez euzaded.

Pegement a d'ar dradal e galoun pa glevaz e dai o lavarret me a gred e Doue, an Tad oñ c'hallader e Jesus-Christ, o Vab-mag an Aotrou er Speret-Santel en la-Santel katolik. hag an oñ gourmou all euz an gredo.

An eskop a c'houlenn digant peñ hini anezo. Renonz a reit da So an, n'an drouk speret ? — Renonz a rann. a respont peñ hini — Renonz a reit de oñ anezho ? la renonz a rann. — Renonz a reit de oñ vombanek ? — Ja, renonz a rann.

Ar promessou-ze euz ar vadiziant o tont dreist peñ tra en e c'houlenn Marin, persecutour ar gristenien, a reite an cled hag arzent duduz en env, a zone beteg o deun an isern hag a lakee ar goumar en drouk-sperejou, a velle ez oant tre. het.

Oh ! na laouen na ive Sant Mathurin oc'h azeza euz an dol faq o kichen euz tad hag euz vam gristen, o resevo Jesus-Christ evit ar vech kenta er goumarou santel.

Nag a bedenou a reaz neuze evita e unan hag evit e guerent, ben pehini en doa bet kement a val da vellet an devez euz ze, en doa greet kement a bedenou evit ma vije deuet an Aotrou Doue da ober euz zel a druez outho p'om a heñfe lavarret peguen kaloumeg a drugarekad an Aotrou Doue euz he vadelez en e guerent ? Oh ! Ma gare o Zoue, e grouer bete neuze, pegement n'a oa ket e hoaz kresket e garantez er mare duduz-ze, pa oa karguet a zonezonou ar Speret-Santel hag unanet

gant Jesus-Christ en eur lesson burzudez. Pion ive a oufe lavaret ar grasson beh niver a skinnaz ar Sporet-Santel e eus ar c'hrouadur santel-za, hag ar garantez deuet a ziskuez Jesus de dre e kenver e servichier mad? la, mar eo doa Mathurin pedet hag hirvoudet kalz bete neuze, mar en doa bet kalz a boan ho e honul e dad hag e vam da Zoue, part mad oa neuze euz e boanou, n'a vante netra en e joa, en e euzded er bed ma hdeun e galoun a lavare de grouer pa oc'h eus bet, ma Doue, ar vadelez da ober pep tra evit ho k'hoar hag evit don me, me a rei pep tra evit doc'h hag evit ho k'hoar, pa oc'h euz bet ar garantez d'en em rei oll dime, hag evel Doue hag evel den, me en em ro oll deoc'h ive korv hag ene.

Devez kaer ho badiziant a ou tremenet gantho er beden hag o kana melodiou da Zoue. Oll e oant euz, Maryn dreist pep tra a oa sovetet euz ar pezh a dremene en e galoun, ar vuez nevez ze a oa evel eun havre evinta, ken dishenvel ma oa euz an amzer dremenet.

Mathurin a c'houmaz gant e dad hag e vam beleg an oad a vguent vloas evit ho e hreat er feiz. Tremene a ree e amzer er beden hag er sudi, mont a ree an aliessa ma belle da gaout Sant Polykarp, e vestr, da resseo e gventellio. Evel en em zante douguet da veza den a iliz, e eskop hen greaz belek, pa oa deuet en oad. I W.

Mene ar Zant evit ar Muzum-ma.

Dizalc'h 18. — Sant Joseph Cupertino, eus a urz Sant Frances, brudet bras dre he brez da zenti ha dre he garantez evit ar baourentez.

Dimez 11. — Sant Jantier hag he gompagnunez, merzerien. An tirant a dourmante ar Zant-ma hag he gompagnunez, a gollas ar guetel, e penitien eus he groedlet, ha Sant Jantier her parcas dre he beden-sou, gouscoudo ar memes den a reas he larat d'ar maro. Er guer a Napi emma penn ar Zant-ma hag eur varet leun eus he c'hoad. Pa vez tostaat ar varet oc'h penn ar Zant, ar goad a vez evel eur goad beo. Ar burzud-ze a veler c'hoas brema bep bloas.

Dimez 20. — Cotuerou; iun ha vjet. — Sant Eustach hag he gompagnunez, merzerien Sant Eustach, caluten bras d'ndan an impaler Trajan a vone lalet da rosta en eur goter vras, hen, he c'hreg hag he vugalo, ahalamou ne felle ket dozan adori an doueon fars goude eur victor gær en doa gounezet.

Dimez 21. — Sant Mize, Abostol. Jesus her galvaz da vont d'he heul eus he stal eleac'h ma receive ar guirion. Hen en deus skrivet ar c'henta eus ar pevar Aviel. Mont a reas da brezeg ar feiz en Ethiopie. Eno oae lazet eus an aoler dre urs ar roe Hirlas.

Dimez 22. — Pevar-Amzer, pe Cotuerou. — S Thomas ar-Guer-Nevez eus a urz Sant Augustin. Bez' e vone eur predicator braz ha, goudeze, Archescop Valans, burandus dre he aluzenno.

Dimez 23. — Cotuerou. — Sant Lin, Pap ha

merzer. Sant Lin oae ar c'henta Pap goude Sant Per. Dibennet e vone dre ar Saturnin, eun den a zeng hnel da behini en doa delivret eur vasc'h a voa pou-sedet gant an droug-sperel.

Dimez 24. — XVI goude ar Paulecost. — An Itron Varia-a-Drogarez. Ar galite-se e deus kemeret Mam Doue evit beza protectoureuz an urz fountet dre he goure'hemen evit daspred ar gristenien coezet e alevach diendan ar vorianet pe ar bohlon all n'int ket christenien.

AN BREZOUNEC.

Ar brezouneg, eme calz tud pere ne anavezont ket mad al langach-ze, a zo eul langach pounner ha ne deo mad nemed evit embreg ar c'heze-pe ar zaod. Bete vrema o em boe evel ober ar reberc-ae nemed da langach an Alamagn. Eun dovez, eun den desket bras a lavaras dirazon : Ar gallec a zo langach an dud disket, zomec hini al laboussed, an italian hini an demezeled, ar spagnol hini an Aotrou Doue, hag an almand hini ar c'hiezec. Ar brezouneg eta hag an almand a zo kindirv gompex.

Ar re a lavar eo ar brezouneg eul langach pounner n ho deuz ket lennet, k'houste ! *Darsaz-Breiz*, great gant an Aotrou Kervarker. Ho fedi a ran da lon ar gannouen gret var begue eur spillen gant an Aotrou Rous, ha da lavaret d'in hag eun dra bennag a bonner a belle delec'hor var begue eur spillen.

E brezouneg evel e gallec hag e saomoc o c'heller zoken lavaret ar guirion speredez hauev e gallec Calambour, da lavaret eo guirion hag a heller da guemeret e dion fessonn evit laezat an dad da c'hoazma.

A c'hanta, a lavare eun deiz eul beleg d'eur Mear : deuet oc'h eta a ben da gass an Aotrou Rous, ho person, kuit ? — la, eme ar Mear, hag evit kement-se hon euz renket eadout Coat. E guirionez, an Aotrou Coat a oa deuet e plaz an Aotrou Rous.

Edot o sevel eun aoter nevez en eun iliz, hag eled sculptet ha pintet en eur mod dioduz a olle beza lakeat en dro d'an tabernacl. An eled a oa arruet hag an holl a exclame en eur ho guetel : e pelec'h, eme eur plac'hik, e vazo lakeat ar povar ead ? En eur c'hoi, m'arvad eme eun-al.

An hini a studio ar brezounec a velo selear neket ken pounner langach ha m'har lavaret A.

Eus dra k'hoar eo terri meun ar re k'hoar.

Len a reomp an histor ma varlerc'h en eur gaseten d'euz Malines, kear tost da Vrozel. Brudet zo kear veur rouantelez Belje, evel m'ema Paris kear veur rouantelez Frans.

Eur merer pehini a chome tost da Vrozel, a xistron eun douz var he vasc'h euz ar vijn. Eur me'had blend en doa gantha. En distro euz euz c'hoad bihan, unag euz he amezeien bea huz var an hent, hag a

lavar d'ezhan. — Ro d'in da zac'had bleud, pe me c'hoal gasso ac'hanoud a dautou has. — Ar merer a zlake en eun taol euz he vare'h, a grok e kerc'han al laër, hen diskar d'an douar, hag a lavar d'ezhan her gueleut a res. me a hellfe brema drailha ac'hanoud. Drailh ac'hanoud, mar kere, euz al laër, pe ro d'in da zac'had bleud. Ezom braz am euz auezhan, rak merrel a ran gant an naoun, me, va gerk ha va bugare. — Merrel a res gant an naoun. Ah! nouze eta, eme ar merer, an affer a sench tu. Me zoken na fell ket d'in e ves eal her kemer ar zac'had bleud, kea kuit, ha na lavar guor, me her ro d'id, hag a ra oa zikour ac'hanoud d'he lakat var da guele.

Ar marc'h kou'skoude, dizammec euz he garg, a dech kuit hag a errn dan daou-lan e porz ar ve-rour. Ar c'hrek spontet o velout na zeue ket he fried, a lusk krou hirvouduz, ha a red affo varzu ar vilin. Ar metellou, ar plac'ad o klervet klem vanon ho mestrez, a red hoc'h unan var he lere'h — Eun neubendie pelloc a ac'hano e kaver ar merer Distrei a reo e peoc'h d'ar guer, o sonjal er pez a oa erruet gantha. He c'hrek a c'hauleu pion ha petra en deuz kaver ebarz an hent — Tav, emez' han d'ezhi, — I'em int ho daou hoc'h unan, e kont d'ezhi he histor — Ar vererez vad a lavar. I'e gnr eo ker braz naoun an dud-ze, na hellont ket gortez ma ve gao an loaz ha poaz ar bara. Setu ha eta o lakat eun dorz vara dindan he zavaracher, hag a von da di an dud paour-ze. Spontet ind oc'h e gueleut an ho mesk, Na peuz ket aoun, emez'hi dezho — Deut oun da zigas d'oc'h eun dorz vara evit tere ho naoun. — Ezom braz ho doa a vagaderez. Na oant toun evit dere hel var he zred — Tevel a reez var gual daol al laër — Eur guez he piken deye hen dizenoret ha kaset d'ar prazen — O vele eun bevelap karantez en he guener hag e kaver he vagale, an tal-ze en em zaskoez glac'harer euz he dor-fel. — Prometi a ra beva den honest ha leal ar rest euz he vulez.

L. D. J.

KELEIER.

Lavarer a rei e tigasser eus a Vro-Zaos er vro-ma chata, da verza hag ho mer mare had mad evit desco an dard d'ho frenn. Trouzont a dleer ez eus elenver var al kener e Vro-Zaos, ha peaus ez eus da paout aoun na ve ar vren eus ar c'hanver er chatal a z gaser er vro-ma avaleh e ve eun aneval e ken taguet gant ar c'hlenver-ze evit lacat ar memes elenver er c'har-ter oll. Bez o tleket eta lacat euz ouz kementez.

Al lez-vern evit an tri miz tremenet a zigoro e Kem-per ar c'huezeg a viz here. An Aotrou Meur, alier pe couseiller a lez-vern Hoazon, so hanvet da brezant.

Pa eu deut ar c'holera d'ar guer a Varsen e le-

verer eo tec'het kuit ar razet a voa er guer-se. Er c'hanver bras evelse e vez gueleit razet a vandenou, hag ez eus tud a ra micher d'ho faca, hag a c'hon-nit ho bonet evelse. Hoguen ar re-ma ne gavont mu-raz ebet, ha ne ouzont mu peaus e c'bellint caout ho zam bara.

Ar besketerez sardinet so puit tanc'het er bloa-ma e Donarnenez. N'eus ket pell e scrivet penaus seiz cant hag a lake bemdez pemp pe c'haec'h mil sar-dinen pep hui. Eal lestr a sea ar hand er zizun all da Vourdel hag a voa enna daouzec cant baril ha seiz cant casset carguet a zardinet. Etre oil e gouezent tri c'hant dec ha tri-ugent mil lur.

An aotrou Mogn, vikel e Landiviziau, so hanvet da ren scolach pe seminer bihan keroulas e Castel,

An aotrou Mader, vikel en Ergoc-Vras, so hanvet vikel e Landiviziau.

Eun itron puvide bras hag avantez en ead, a soa goal glan, hag e doa galvet eur medicin var he zro. Ar medicin, pelan n'en devoa nemet a esper d'he farea, ne roe ive dizi nemet a louzou. O vele kementez an itron a lavaras dezan.

— Mes, doctor, roit louzou din-ta, grit eun dia-bennag eva va farea.

— Alas! eme r medicin, n'em eus ket a c'hallon avaleh evit ho ngas da naoune.

— Neket va digas da naoune eo a c'houlennan di-gancec'h ive, mes va e las da goz.

I departamant an Ailler ez eus gueleit, en electionon direza, eun den oajet a eur bloas ha c'haec'h nguen. Hag es deus gret euz, var droet, eun aoter heur vale evit dont da zigas he vilet.

Lavarion hon Tud eoz.

Da c'houl Mize

Ar frouez oll so dare.

Da c'houl Mikel, da c'houlon de,

An tri Rone vo er c'huiz de G. M.

PRIS AN ED.

KEMPER — 9 Guengolo		PONT NAUT — 7 Guengolo	
Gouins	15 lur, 83 c	Gouins	45 lur, 20 c
Segal	9 lur, 43 c	Segal	8 lur, 75 c
Eiz	7 lur, 92 c	Eiz	7 lur, 40 c
Ed-du	9 lur, 26 c	Ed-du	9 lur, 40 c
Kerc'h	6 lur, 64 c	Kerc'h	7 lur, 52 c
Avalou-douar	2 lur, 60 c	Avalou-douar	2 lur, 92 c

Ar Gerant - An DE KERA'GAL.

Kemper, moulet gant Ar de K'asgal, Maister an Eacopt.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

DEUS ABOGAMANT D'AR GAZETEN A GOMS :

Evit eur bloas	DAOT SCOUTY
Evit c'huez h miz . . .	EUR SCOUTY
Evit tri miz	C'HEF'N REAL.
Eur gazeten ebken . . .	DAOU VETREK.

Ar bremañt a dfe beza gret araog caout ar gazeten.

ALLOU.

Ar scrijou a ve c'hoant da lacat er gazeten a dleer da adreasi oll d'an Autrou MONTAX, Belec e Kemper

Ar paezmachou a dleer da adreasi d'an Autrou SALACH, ebken ar abogamant a guemerer e li an Autrou SALACH, librer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 23 Guengolo 1865

An Autrou Testard, Arc'hescop Porz-ar-Prins, on Haiti, en deus skrivet en dervizion tremenet d'an Autrou'n Escop a Guemper, evit lavaret dezan en doa gret eur c'holl bras d'ezha a voa An Autrou Felix Poulhaouec, eal d'ar mission-se brema eus c'huezec ma, a zo maro. An Arc'hescop en deus ar brasañ kous d'ar beleg calonec-se, unan eus ar veleien a roc mma sioar dezan evit res an Arc'hescopiñ bras ma ena enha An Autrou Poulhaouec a voa person e Leogan, parrez hag a zo eolh eire pemp mil varnugent ha tregont mil den.

An Autrou Poulhaouec so bet sammel gant unan eus an torziouen tom-ze pere a zong d'ar penh hag a zo kement da zual outho er broiou-ze. O fizioer re var he ners, eme an Autrou Arc'hescop, n'en em esperne ket avoalc'h. O veza tref'het an diczmannchou kenta, o veza en eus c'hreat eun nebeut d'oc'h ar vro, e cave dezha ne alle morse ober re en eur barrez hag a zo kement a dud enli.

Pa guezas elan an Autrou Arc'hescop a lakeas he zegas d'he di evit gallet kemeret he unan sourei anezan, ha he liet en deus var he glenvel evel pa vijo bet map dezan. A benn leir sizun edo pare-contras lavaret. He barressionis pere her c'harie eals a felle dezo e zaje d'ar guerd a bourbarer. Mont a reas petra benmag m'en doa an Arc'hescop poan oc'h he lezel da vont. Eun nebeut dervizion goude e scrife d'an Arc'hescop evit lavaret e teus he ners dezan, e lavare he oleren hag ez aye d'he gallet an dervizion varlec'h evit diskuez dezha oa cre avoalc'h evit cregu adarre en he labour. Eun neira en deus gret dezha affendi ha mervel d'an 28 a viz Gouere, da bemp bloas ha tregont. An Autrou Arc'hescop a gassas Person he Gatedral evit deroch he blas en eoterramant. Enterrret eo bet e troad eur c'halvar en doa lakeat sevel Eul Izer a bera an Autrou Arc'hescop a c'houlou pedennon evitban digant oll

veleien an Escopiñ. Ne oufet ket lavaret pegement a guenz o deus ar barressionis d'ha ferson caret. Ar c'hens-ze o deus dezan he Arc'hescop hag he barressionis, Autrou'n Escop Kemper a guemer he lod aozma, ha ind an Escopi-ma, ar re o deus he anavezet ha dreist oll ar veleien, a lavaro oll gansomp ni e colliomp enha eur beleg mad hag eur mignon calonec

(Tennet eus a lizer an Autrou Arc'hescop Porz-ar-Prins d'an Autrou'n Escop a Guemper) G. M.

Rom. — Hon Tad Santel ar Pap so chomet o Castigandolfo beleg ar 15 eus ar mis. He tref'het so alo cre ha seder. D'an deus direzu a vis eost eo bet o viza scolach Menez-Drigon, fontet gant an Tadou a gompagnonez Jesus e kichen kear Frascati. Ar scolorien o deus gallet eozel gant ar Pap he-unan, pehini en deus comzet outho gant ar brasa madelez hag en deus o c'hourachet da zesk. Eun ngroez a dud a voa deut da velet Pi IX d'ar scolach ha var an hentichou dre bere en doa da dremen, dodins oa gullet ar joa a ziskuezo kement him her guele

(Gazeten ar C'hristian)

Lyon — En hospital ar zoudardet, e Lyon, ez ens nevez maro er zoudard ianuec, hag a voa leun a feiz. He dad paour ha roz en deus gret oupen daou c'hant leo evit dont da velet al leac'h ma e maro, evit communia e chapel an hospital hag evit gouzont drezhan he-unan ha brza sur hag e voa maro e christen mad, evit gallout ive goudezo eas ar c'hellou-se d'ha vam. An oil galonou a voa teneeret o velet hag o clevet evit petra oa deut an den roz-ze di eus a guett-all, ha eals daelou so bet seufflet, zoken gant ar zoudardet o velet calon an tad-ze ranuel dioc'h eur c'hostez gant ar glac'har da veza collet he vap, ha dioc'h eur c'hostez-all gant ar joa hag an esperans e voa eal d'ar barados (Sixus reijus.)

Paris. — E Paris an d'ol vad, ar gristenien-gurion o deus nevez fount ar peñ a c'hallont klê'h ar rickerourien iongan, avit deslinn mactagourien aouane kear hag ar vo a ia di eus ar c'harterion all. Kement a taouankis a ia da harz da glaz labour ha ne ouzont ket peadra mont hag en eno ro eno d'an dizors defot caout eun den mad hen-nag d'ho ren! Er c'hêlê h-ma e c'avat lojeñs, e voze c'avet implêh dezo, ha mar gueler iro, mignonel christen hag ar voien u en em askutiz en honnest. Bez'o devezo eur beleg evit caout souez anezo.

An aotrou Arelescop an deus roet he ore d'ar c'hêlê h-ma, hag a ia avelou he unan d'he velet. Dre eno e voze mret oc'h eals a labourerion iongan d'en em rei d'an deoug hag e vezint distroet d'oc'h ar gual gomagnanezoù pere a goll kement a dud aouane e Paris.

(Edeco Fourrier)

Oh eun dra gaer e ve ser ma ve gallet er c'hennou, elcêh ma zous kement a vicherourien, a labourerion iongan, caout an dro da rei dezo lapas e vez christen! Ma ve gallet caout dezo, en der-vezion eul lagouel, eun diver amez hag dezoat ha dibec'h! Ma ve gallet peñal diouto ar goel skuer, ar fals vignonet pere ho zaol en dizors! Per eus ar re-ze u eus ket hag e doa gundet eur vuez val ha christen amez mont e kear, ha n'ho defe re-met kendere he, ha ne gacualc hent ket ablamour n'o deus den da veilla vardezo.

G. M.

Breiz-Izel.

Eur veulenti gaer a so aet great ed ar vech euz a Breiz-Izel, eur veulenti hag a so olet oetiz ato, eo ma ta e h-ma d'ar feiz. Ma na ra avelou nemeur a vevit gallet eun dizors al ben-nag etouez he lagale, eo kizidie bras pa vez touchet eus ar gur feiz, oc'h ar gur Religion. Ne al ket gouzont kementse, ne al ket mret da gant cas an aspryans evi an hui her greso, ha pa ve unan eus le lagale e ve, hen nac ho, hen taola er meaz eus he e herc'hen. Se u ar peñ zo d'gouzel e r pennadie amez zo gant eur scrifagner eus a Paris. An de reze ganet e Breiz-Izel, mes cat da chom pell a voa d'ar gur vras, en deus bet ar malfheur da serava eul levr a euep ar feiz christen. Huguen sem ama pe seurt digoumer so he great dezan eun nebeut goude en he garter.

D'sken a ra eun dervez, hen hag ho e hreg, an eun hostalira vras en gur garterig vian tost da leac'h ma voa ganet. En hostalira vras-se e voa eals a vecherourien, eals a lojerien pere a goumere eno ho bevans hag a zebre oll oc'h ar memes taol. Edont o kemeret ho fied pa erruas ar scrifagner-ma hag he d'ar. En em laet a rejont oc'h taol gant ar re all. Ne voant nemeur anavezet, ha doa ive ne dolas nemuz evez outo, i nan goudeoude a deus da anout e voa eno ar scrifagner difiz en doa great eul levr a euep ar gur Reli-

gion, hag ep dale ar re all ed her gouzas ive. Kerent ha em voant savet dige'h taol ez ejont oll da gant an hostalira, hag e bevont dezan e zeant oll da gant he Ji, ma na lakez er meaz an aotrou hag an itron-se, ne felle da meun anezo, hag eul unan hag evit daou, kemeret ho fied oc'h ar memes taol. Gant eun den hag a rea brezel d'ar feiz, hag en doa nac het he Zoue. Kement a eilas an hostalira da ober eue laet ar scrifagner hag he itron en eur gambir distro, ha eas ho zam dezo di, mes ad-doa ket a gonje da zont eur begat etouez ar re all. Ha sem ar scrifagner rezeudie nac het hag excommuniuet en eun doare ber-nag gant tud he vro.

Goussoc'h e t evelse a d'he c'hoas ermoat gantha. Ar brud anezan a eas buan dre ar gerc'ho-se hag er c'harter tro var dro, hag an oll ho galve, hen hag he itron, an dual milliguet.

Eun dervez ez ejont da bourmen var an eod, rak ar guerig ma couzan anez so tostic d'ar mor. Savet a rejont e eur pare hag e rejont da azeza var eul letonen a leac'h e c'hallent gallet bras ar vevit gant he vougou o venna dre ma touseant oc'h ar riz. Eun den a dremen-nas hag ho guelas eno. Bann o red da di pere fien ar pere hag e lavar dezan: ar re viliguet an en da bare! hema a ia e coumar evezeg he hme, ha kerent ha ma val ar scrifagner hag he c'hreg e eun outo. Mada reot alessa, tud milliguet! petra? e noant oc'h eus da laet malfos. Doue da guez var va fere-me? c'hoant oc'h eus-hu d'he laet ne zave mui neira enhan? — Ne ouzont ket pe a reas kementse anez ar scrifagner ha d'he itron pe na reas ket, pe o devezo maez pe u o de-voue ket. Ar peñ zo sur eo e voue reol mad dezo ducampa.

Oh! ma ve great evelse e pep earter! ma ve great evelse da garmet hui a scrif pe a brezeg a euep ar gur feiz, ne ve ket gallet marteze kement a scrifon falk. Ho ve ket marteze zo n da zual kement pe seurt fervion a gouzo eue daouarn ar hopl. — en! G. M.

BUEZ SANT MATHURIN.

PEMPER CHAMET

Sant Mathurin Holck.

Pa oa laet en ead da resso an euzan sakral goude heza kemeret al Sant Polykarp, u veste mad, Mathurin a lavaraz de dad ha de vana a grede dezan e oa galvet gant Doue da gant ar bed, da implêh e vuez da zec'hia Doue ha da labourat evit alv-diguez an euep, hag ho fada da lezel da heñha be-lor te Doue.

E dad hag e vana ho d'he karet guell oc'h hen guellet o euep gantha o'ho e euep en ho e euep. Glac'haret a euep dre ma kamere ho mab eur stad o peñha a vije het he mab en danjer da goll e vuez. Rak ma oa en amez-ze danjer evit an oll gristenien a veza lakeet

d'ar rezo, mmech'ho c'houz evit ar veleien var here a gouez da guenta ar vec'h. Mez evel m'ho doa relijion vad, e lezjont ho mah da vont er stad da belec'ho en em zante galvet.

Sant Polykarp eta hen grez helet.

Er garg liuel ha santel-ze, Mathurin, evinta da veza iadonk, a reaz eur vad braz ken e touez ar gristenien, ken e touez ar heizet dre o zamonio ha dre o vertuzioz; rag ma en doa speret ha deskadurez, lenn a oa ive a zantelez. Goude en d'je great an dezeron euz a garg e kolver e nesa, e tromene an memorant euz e amzer er beden hag o lenn ar skritur zantel.

Dre-ze ive oc'h anaout e speret fem a zeskadurez, o zantelez hag e akod da ober e-olt zeveriou, Sant Polykarp e eskop, oa ev n'ja leun a estun hag a garantez. Fiout a reaz er beleg iadonk-ma ar bopl euz a belec'ho o o karguer epad eur vec'h a reaz da Rom. Mez epad ar vec'h-ze Sant Polykarp a varvas er Savoie e kichen bez Sant Mauriz hag e gompagunez Merzerien Ama e c'herreuz da vir an hurre en doa bet Marin, ja velas e vad o tional an denved. An denved-se oa ar gristenien euz pere oa bet carguer.

Glac'haret da veza kollet eun tad ker mad hag eur mestr ken santel pehini en doa hen kelennet en e vugaleach hag en e raouankiz desket dezan ar relijion, hen ha-lezet hag hen great beleg hag en doa evinta eur garantez ken tener hag eur fianz ken braz. Sant Mathurin en doa re a feiz hag a zouganz Doue evit ko l'houe ha dilezel an hent euz ar vertuz hag euz a c'houe Doue. En em rei a reaz gant kalon d'al labour braz ha pouez euz si vif guez an emon fiet euz gant Doue ha gant e eskop, e vestr santel. Prezeg a ree an aviet gant vertz hag heb soue rag enebourien ar relijion gristen. n'a oa ke, soale h evinta diskonez d'ar gristenien an hent euz ar c'houe vertuzioz mout a ree ive da groue ar heizet. prezeg a ree dezo ar guignonien braz en al lezen gristen. Lakad a ree dirag ha daoulagad er stad treuzuz euz ho ene ar mallur d'en em goll, ma n'a cheijent a tuez. Diskonez a ree dezo ho doa eun ene ha n'a varvo ket, ha mallor dan em-ze ma d'je ebom ato e poue hed an eternite rei a ree dezo sklar da vesket, da anaout a zo eun Doue oll e'haloudeg hag ho idolon n'e'halvent doueou n'a nant nemet eun dromplerez hag eun da entez euz a berz an drouk-speret, hag an Doue oll e'haloudek-ze a felle dezan boza serviche gant an dud, en doa reet dezo gouez heizet da heulha ha mallur dan heb n'ho beufe ket, rag heb dare a d'jeent oll koueza etre o saouam ha rentia eur gort piz de justiz divan.

Prezeg a ree aliez euz ar myster braz euz eun Doue en em e'breit den : diskonez a ree karantez an Aotrou Doue evit an dud, pa en deuz bet ar vadelez da zont e-unan d'ho c'hilask. d'ho zaveta d'ho zenna euz ar flamm beuzuz euz an idon, ha d'ho c'hass ganta d'ar Baradoz n'euz ket kavel auzet'ho evit e garantez digass eun Eal evit savelei an dud. n'ev e-unan eo deuet hag

er-moro e'breit var eur groue e kreiz an dismegant hag ar brasa passion.

E gouez. e beizetou hag e vertuzioz a lakez ar skritur euz a c'houe Doue da hara e emon an dud dilez-ze, dallez gant an drouk-speret, hag en doa ar joa d'ho guellet o tont a d'odon d'hen puli da rei dezo anoudeguez euz ar feiz kristen ha d'ho badeza.

Mez ma kemere kalz a hoan da e horid ar heizet d'ar relijion gristen, da guendercheit ha da great ar gristenien er feiz hag er vertuzioz, n'a zizoue ket e dad hag e vam. Gouzout a ree, evitho da veza ojet, e oant c'houe iadonk ha dister er teiz, ha doa c'houe nebet a nert ha nebet a vertuzioz kristen. He guer e oant konstet dezan evit ho dizougal hag ho dilezel var an hent mad, poue a ree ive ho e'breit. He mestr ree an aliezo ma n'ed ha treist peb tra p'ar a ree evitho.

Evel ma anaout ma l'houe ar heizet, e'breit ma lavaret de dad ha da vam puli ho puli aliez evit ma vijent kresket e donjanz Doue. evit m'ho d'je e'breit laouel an Aotrou Doue euz an dismegant ho doa bet ar mallur da ober dezan epad an amzer ho doa tremenet oc'h heulha ar falz doueou, heb ober an distera dre garantez evit ho c'houe hag ho Zalter hag evit m'ho d'je gallet dre ho vertuzioz ha dre ho euzvrou a drugarez kreski ho c'houe er Baradoz. J. W.

(Eur pennad all eur vec'h-all).

MIGNONET GOUNIDEIEN

Labour en d'ann,

Implij euz ar Ruz.

Douez a vesket c'houe dre darvoudou all da implija an tremp talvoud-se ebarz en douarou di-râz.

1° Ar râz a skapva an douarou pouer hag a zalc'h ar fressadurez en douarou skap. komense a veler bombez, hag ar pezh a lavaromp anan euz ar râz, haller ive eun lavaret euz an trez-mor.

2° Hasta a rann-diforc'h digez euz an tremp-teil, pe hini ep râz pe trez-mor a chomse aliez d'ur pe gouz dinerez. An doue-ze zo dreist-ho l'neruz, en douarou touale h ha tremp : ar râz oc'h en em meski gant an tremp hag an touale h a ra douar evel teil (humus) a edua-braz.

3° Labourat a ra war ar pri, war ar tallez a war ar mear rouz. ho dispen a ra hag ho laka da rei d'ar plant magadurez effeduz-braz.

4° Distruga ra kalz a vev hag a c'houe anpretanet aliez noazuz hir d'an id a d'an treo all.

Cheiz aze talvoud ar râz. — An trez-mor a ra ive evel ar râz mear diff-muoc'h.

E pe seurt douarou e tleer lakat râz ? — Euz dra anad eo e tleer e lakat en douarou ep râz, pe er re n'ho deuz ket avoualc'h, da lavaret eo, en hon douarou euz ar Creiz-Dreiz-Izel (prik, memne, couar roaz, toualc'h, etc.), hag ispiet en douarou ruz gant an

houarn, hag en douaron treuk, ma na zeuz ket kouskoudé re a glébeder, rak mar deoz re a zour eo rei dizec'ha a raok lakât ar rîz, dindan hoan koll an amzer hag an arc'hant. Red eo lakât rîz en douaron leun a zaden, a'vaval, a vrek, a vrullu, a druchan lôgôd, etc.

Hôgen ! hez-a zeuz rîz a rîz.

1° Ar rîz dru a zo ar gwella. En eur didana ar rîz-ze gant dour a ront kalz a groez hag a c'houez dreist oîl. Ar rîz-ze a zo gret gant mein heb trêo fall hep-kêo.

2° Ar rîz truit a c'houez neubeutoc'h hag a ra neubeutoc'h a groez en eur didana, kalz a mein grein zo en-hi.

3° Ar rîz dour a kaletâ en dour. Ar rîz trent, ar rîz dont, hag ar réall zo kalz difonnuzoc'h en dour evit ar rîz dru. Klaskomp éia bépred ar rîz dru, memez en eur laéa ann exi eunn tamik keroc'h.

Penaos lakât ar rîz? — An donare d'en em zervichout euz ar rîz, a ra hag a zeu, c'hervez ar peiz a lakeer, hervez en amzer, hel pe dost, en implijer, etc.

Den implija, tri zoaré a zo dreist holl.

Ar c'henta a verkomp, rak ar gwella eo, he en lakât en c'hompost.

Neira esoc'h égel an dra-ze. krignat a réer an di-c'harzou hag ar grimpenou euz ar parkerier é pére en léer lakât rîz, destina a réer ar moudat hag an donar en ur bern, ha pa vez dent ar rîz er lakeer dré eil gwisk gant ar moudat hag an donar. Lakad a réer eur varrikennad rîz gant c'houezoc'h, seiz pe eiz harrikennad moudat a zour. Ar bern a vez gret evel en doén evit harza an dour da vont ennan.

Euz pe zek devez gondo ma vez gret ar bern en kemesker oîl, ho tarben dré ur peiz, en ober a rer a nevez evel eun doén hag en goloer a zour. — Euz devez pe pemzek devez c'hoas goude en dispenser hag en gréer adarre, en goloer a rer mad gant dour pe moudat, hag en implijer pa vez etom.

C'hallout a rer c'hoas lakât ar rîz a etrez ur bern donar a moudat digoret a ziagent evit en dra-ze, goloet a vez ar rîz en eur lakât an dour evel un doén, 8 pe 10 dervez ma vez lakeat ar rîz a kemesker ar bern evel zo lavaret diaro. An donare-zezo fonnusoc'h, kouskoudé ne léer an ober nemet pa vez défaut amzer,

Evit implija ar rîz a lakeer en vernou bian var ar parc kompennet mad a ziagent, e led a rer hag er goloer kaon.

Ar peiz a léer lakat a rîz dre zevex-arat zo hervez ar vadelez euz ar rîz, hervez an dour hervez an donar euz an arat, hervez providigez an dour en tremp-tel. Sûl vuz vez pouner an dour a sûl vuz en em gav enki tremp-teil, sûl vuzoc'h a rîz c'heller da lakat, gant an arat dour a vez lakat muioc'h ive evit gant an arat har.

Lakeet evel en deus lavaret, poder harikennad zo avonoc'h dra devez-arat er douaron tre-an daon hag aret evel ma rer penneza. Er Sarthe hag er Mayenne, ha implijer etre peder hag eiz harikennad hep tri pe bep c'houezoc'h via

Gant kement a rîz bon euz lavaret e nerz a had en tre tri a c'houezoc'h bloas, padout a ra en ur gher hir-roc'h pe neubeutoc'h hervez ma lakeer kala pe neubeud.

Ar rîz zo sûl gwelloc'h hag effedusoc'h ma chom pelloc'h en eur bern

Ar re ho deus rotel, dour dastumet gant an dour, donar kôz-klemon hag ispicial toualc'h disec'bet, ar re-ze a ra mad-tre, mar reont ho c'hompost gant an treo-ze.

F. L.

Evit m'a helle ar rîz rei e oîl nerz eo red a lakat en dour dre un amzer gant ha dour.

(Eur pennad all ar Sizun a zeu).

Heve ar Zont evit ar Sizun-ma.

DIMANC 25. — Mercoù ar Bassein e corf Sant Fran-ces. Hor Salver a zigassat eun tel d'ar Zant bras-ec, apad ma edo o pidi var eur menez, evit lacat ar merc euz ho bemp gouli en ho gostez, en he dret hag en he zaonarn. Ar gouli-ze a rez dezan eur boan vras hag a vone evithan en pemorant euz he voez eur verzerint a garantez.

DIMANC 26. — Sant Georj, merzer, olicer euz a arme an Impaler. An tiraol lien lakeas d'ar maro sba-lamour ma tefenne ar gristenien dirazan en amzer ma telle dezan ho distroja.

DIMANC 27. — Sant Com ha Sant Damien, mer-zerion. Ar Zant-ma a voa breudeur, a vev en am-zer Diorletan ha Maximian, hag a studias ar vedic-nervez evit galiout sicour guell a ze ar verzerien ha caout guelloc'h ho zro da vont beteg euzho. Dizoloet e viont, tolet er mor, ha goude en tun, ep galloet ober droug dezho. Goudeze e voent dibennet.

DIMANC 28. — Sant Venceslas, duc a Bohem, mer-zer. He vam gris hag he vreur dinator eo en leon d'ar maro dre na elient ket gouzaon he vuez santel.

DIMANC 29. — Sant Mikael, Arc'hol, prius pe eabiten an aelez. Bez en deus ar garg da gas an eueon salvet d'ar barados.

DIMANC 30. — Sant Jerom, Doctor euz an tis, breudet dre he scrijou, dre he vonezieguez er scri-tur sac, dre he hui-ennou, dre an drompili euz ar varn divoza pelun a gave deza clevet daic'h mad o son.

Dissat 1° Here. — XII goude ar Pentecost. — Pardon ar Rozern. Ar Rozern zo digassat euz an En da Sant Dominic gant ar Verbez he-unan. Ar goul-ma zo bet fountel gant ar Pap Gregor trizevet.

AN DEN HAG AN AER.

Isfont, L. X. 3.

Eun den a gavas eun droul.
Eun aer gant he bem a figat.

Oh ! loen fall, emezan, gortox !
Bremaic m'os lacao er c'hloz
Hag a ralo, oc'h da laza
Vad da oll dud ar c'harter-ma.
En eur nac'h neuze be faca
En esper assoc'h he ilastra.
Va den a lea-ta a brez caer
Da rei'r maro d'ar paour kez aer,
Pea voa cablus pe na voa ket
Kement eo ne rea mann ebet.

Gouscoude vit caont eun abeg
Da laza l loen dianaoudeg,
Abars flastra dezan he benn
E comzas ontran cvelea.
« Reza mad evit ar re fall
« So beza diot pe me vo dall
« Mervel a ri bouet ar gounnar !
« Te eo skenden an dud digar,
« An dud faller dianaoudeg,
« Biken en hon-me n as po peg,
« Caer as pezo serignat da zent,
« Me a flastro ama var an hent.
An aer a respont en ne guz !

« Ma ve scoet gant ar maro criz
« Kement den so dianaoudeg,
« Pelec'h enaut eun den diaheg ?
« Lavar din ha te da unan
« So ato mad oc'h pep unan ?
« Abars ma vo va fenn flastrel
« Ve mad avoalc'h dide clevet
« Ama e brezonac caer :
« Goassoc'h an den evit an aer

An den o clevet eun seurt tra
A jom eun nebeut an he za,
Goude hea sonjet eur pennad :
« Caution, emezhan, gouier aoad.
« Ma carfen me droc'hle'n aller ;
« Gwir avoalc'h am eus d'hen ober.
« Mea clevomp testou da guenta.
Mad, eme n aer, clevomp eta.
Eur vioc'h cox a voa o peori
So galvet da rei he ali.
P'e deus clevet an abaden,

E lavar oc'h hja he fenn :
« Perag, emezha, va golver
« Evit eun dra a so ker scler ?
« Ez avoalc'h eo r varmedigneu,
« Gant an aer ama r virioneu.
« Me zo abaoue meur a vloaz
« O vaga'n den-ma gant va leaz,
« Gant va laez ha va hugale
« E crescan bemdez he leve.
« Kement am eus, kement a ran
« Ne dint oll nemet evithan.
« He iac'hel zoken, be iac'hel
« P'asefe me en doa collet,
« Ma ma vev turio a dra sur

« Ep itom, en he blijadur
« E ilase va xrugarecât.
« Mes me zo deut var an oad,
« Ha breu'em les e eon ar c'hroa
« Da zelliet oc'h rastet c'hollon,
« Er parc cleac'h na deus ienten,
« Met douar ken noaz hag eur planken
« Ez oon c'hoas gantha nasket ber ;
« Ha ma vijen bet d'an aer
« Bivikeo n'he dije gallet
« Beza ker cris-se em andret.
« Kenato ! Setu'r virioneu.

Oh ! na hraos barnedigneu
Emean den esilamet oll !
Ar vioc'h ae, ep mar, a so foll,
Ravodi'ra, hag he speret
Gant he oad bras a so troet,
Guelomp an ejen so furroch,
Hag a gomzo, me grad, guellach.
Mad, eme n aer, silaouomp-he.
Ejen a dosta lochoro.

P'en doa takichet ez he benn
Tam ha tam oll an abaden :
« Meur a vloaz a zo, emez han
« Evit an den e labouran,
« Eus an eil crogat d'egule,
« Eor heac'h beunagato bemdez,
« Ato trevel hag ato poan,
« Ha morso eun devez ean
« Arat a ran he barkeier,
« Digas a ran he cost d'ar guer,
« Danvez hara, pep seurt mado.
« A stlojan dehan a garraou.
« Petra'm bez'vit kementse tou.
« Taolion seourjoz ha taolion br.
« Goude digas dezan canvez
« N'ou deus begad anzoneguet.
« Brema p'oun deut var an oad
« E lacao scuilla va goad,
« Hag a credo va cuori
« Oc'h va d' spen, oc'h va dibri,
« Po o profi d'an ilizon
« Va c'hig, va zoa pe va stripou.

An den o clevet an ejen,
« Sell, emezhan, clem an azeu !
« Beg bras, serra'ri da c'hinou !
« Nag a c'hilabous, nag a gaujou !
« Me's claske da vev harner,
« Hag e rez ama'n tamarler !
« Gant guerieo teo e liskuezeu
« Out eul leue bras ep tam furnez.
« Deomp d eun all, » Setu ar vevan
« O vont da varn an abaden.
« D'an den, emezha, me a ro
« Hag an dizheol hag an disc'hlaou.
« Oc'h an avel hen diouallan,
« A vleu bep bioas en em vistan

- « Goudon'ran he barketer,
- « Hojarinou, ho foannier;
- « Ne deo ket bleus ha skend epken
- « Ho a roaz-me bep bleus d'an den,
- « Evit rei deus magadoret
- « E plegan'dindan va heac'h lrouez,
- « Goude hea dorgnet eritha
- « Er mizioù caer l'leun ar breva,
- « Frouez c'hoec en discar amzer,
- « En han va skend oc'h an dender
- « Er goan coat evit he doma,
- « Penaus ouñ d'haouet gantha?
- « Va c'houer a guemer eur vouc'hal
- « Hag am discar ep ehpotal.
- « Ma v, a heo da viana
- « Ne raje'met va distourra.
- « En bije gallet martezo
- « Chom c'hoas e luez goudeze,
- « Ha var bouez poania digmernez
- « Sorcl dezun scourrou novez

An den a voue droug bras enha
 Clevet lacat ar gaou gantha;
 A dreuz pe d'hañ a ranke
 Goumit he broces er veeb-ze.
 « An anter, emezhan, ouñ re vad
 « Silaou'r re-ze da e hallegat.
 Hag hen neuze gant he gourmar
 Oc'h ar vuguer, oc'h an donar
 Sac'h hag aer en devoù sticket
 Ken na voue l'loen keaz flastret.
 Ar re vras so ho goiz evoc'et;
 Ar guir ne ket d'oc'h ho uare
 Lacat a reont en lu meno,
 Kement so er bed so dezho,
 Loenol bras ha loenol tannud
 An aeret kereon's hag an dud.
 Diot o vo nep a grette
 Lararet gire var guement-se,
 Gwella re da o ver, a gaffen,
 Eo coms a bell, pe terey creun

I. M.

An Dilez.

C. mis a real, n'eus ket peul eus eur guentel root
 gant ar brovidans da unan eus ar vugale-ze o deus ar
 galon cris avoale h evit lezel tad ha mam da c'hlanuri
 gant an naou, eur veck ma vez ho madou etre ho
 daouarn

Eul labourer donar providie, ber'en doa are'hant,
 Iere ha madou a hep seurt, a velet oa dent he vap, a
 gave dezau, guezecoc'h evithan ha muioc'h e stad da
 lacat da dalvout ho zouar hag he zavez-all, ho roas oll
 dezau, o sonja e vije m'oc'h ha digrabassoc'h goude-
 ze. Ne zalc'has ganta nemet eul lodennig vian evit
 gallout heri. Mes ar peig ar doa dalc'bet gantha a
 reas l'haou, ha souden en eus gavas an dienez. Red one
 dezau asten ho zorn d'he vap.

Ar map-ma, sheono m'edo madou he dad etre he
 zaoarn, en doa bo lakat da dalvout, hag oant c'esket
 cels mes he galon eleoc'h c'eski, eleac'h digueri, a
 roa en em zerrret, a voa deut da veza calet c'elvecur mean.
 N'oa ket chomet er galon-se zoken e leadra da gaout
 truez oc'h he dad coezet en dienez! L'evet a reas
 gouscoude penaus he dad a etle he gontsign da rei
 dezau he vevans, penaus al lezen a roe desin guir da
 guementse. Evit m'out na vije condanot da vera he
 dad pehini en doa roet dezau he oll danvez e zeas da
 gaout eun contr dezau, breur d'he dad, hag en em
 glovas gantha. Mont a reont ho daou da d'enn noter, hog
 eno e rejont eur paper pe eur c'hontrat dre behini ar
 map-ma a ziscerna e voa he oll vadou d'he contr
 kementse ne voa nemet eun emgleo euzez. eur c'hon-
 trat evit oher neuz, mes avoale h oa evit diskeuz dirag
 ar varnerien. Hag e guironez ar map, eriz o veza het
 galvet dirag al lez-van, a ziskuezas ar paper-se, ha ne
 voue ket ga let he gondann da vaga he dad

Ar varnerien ne allont barn nemet crevez al lezen
 Mes he'ez eus eur barner oll dirag pehini ne rer ket a
 gontajou evit ober neuz. An contr pehini, evit caout
 eun dra benneq, credabl, a voa het digoustians avoale'h
 evit mont a unan gant he niz hag he zicor da oher ar
 griseri-ze d'he dad, an contr-se a vevos ep dale, en
 devoue eur maro trem, n'en devoue ket amzer da zi-
 rosta ar guden-ze a voa etre he niz hag hen. Ar c'hon-
 trat dre beini e reate an n'z-ma he contr perc'hien eus
 he oll danvez a voa anavezet, hag ar c'hontrat-se n'oa
 ket het amzer eun dizaber krevez al lezen, danvez an
 l'uo maro pehini en doa ket a vugale, a due dont d'he
 vreur hag ar breures oa dres tad an n'z dinatur-se ma
 comzemp aneza. Evelse an tad paour-se en devoue var
 eur dro danvez he vreur he zavez he m'ao hag ar peiz
 a vellen en doa digasset he vap enho, hag ar map d'he
 dro en em gavas lakat var an donar naas. Setu penaus
 e ro Douc avechun kentel da hin ennoñ. Ne gredan ket
 e re het ac'honderet an tad so ker tris en andret he
 vap evit m'oa het he vap outhan he unan. Gredia ran
 gouscoude ne veza ket het diskont avoale'h evit dis-
 eregni eun eil gwech eus he vadou araog he varo.

Kement-ma a zigas da zouch eus ar peiz a reas eun
 tad evit rei kentel ive d'he vugale etre daouarn pere en
 doa gread dilez. O vevet n'o doa he vugale sourei ebel
 anezan, respel ebel evithan, e parlantent divalo outhan,
 heri lezent da vuntout a gals traoù a here en devoù
 izom, e sonjas ho c'helen en doare-ma. Giasc a reas
 eun peizig labouset, hog o veza c'avec unan, e kemeras
 al labouset bihaa, hag ho lakeas en eur gaout pehini
 a stagas eus ar vogner er meaz eus an ti. Al labouset
 coz a deus d'ar gaout da zigas bouet d'ar re vian, hag
 an tad a ziskueze kementse d'he vugale. Goudeze e reas
 gla evit paca ar ro goz, pa en devoù ho lakat, e lakeas
 anezo er gaout hag o loscas ar re naouanc kuit. Mes ar
 re naouanc eur vech losket er meaz ne deuas n'eun
 anezo da vouela ar re goz. Setu aze, eme an tad, penaus
 a ra ar vugale d'he zad ha d'ho mam

Ne annez ket hag en a dougas ar gwelet-ne m'hor
ar vugale-ma, hag hi a deuas da veza gwelet-hi en
andret ho zad, mes setu amañ eus histor all e pobler
eus tal d'ezet etreho a gavas an dro da laet he vugale
da veza mad oullun.

Nevea en doa ise roet he oll d'arvez d'he vap ha d'he
verc'h caer, ha goudere n'en devoa ive ober mad ebet
gutho. Mo e veze var he hent, ne gleva nemet rumoz
dipitus. Lojet oa gutho en eun toul camp ar falla a
voa en ti, he vugale a veze tebechet dezan, he vugale
van zoken dre ar skuer a roe dezo ho zad hag ho mam
azave ive en he vuzach. Deat nat he allet ket he c'hous-
zoa.

O velet kement-se, an tad a deuas eun zoken dezan
Mont a reas da gaout eun mignon puvale en doa, ha
goude beza en em glevet gutha e leuas d'ar gwer eun
ne hat bras a are'hant gutha. Mont a reas d'he doul
ampr hag e leuas an are'hant var eun e-hor tam
hola voa eno. En em lakat a reas d'he c'houta en eun
ober eals a drous. Ar verc'h caer o clevet trouz an
are'hant, ne alfas ket n'et da vont da velet petra roa
Soudet e voe o velet eun seurt bern are'hant gutha he
zad caer o conta. « Tosta l'eme an tad, an are'hant-
ma em boa prostet brema eus eun penad mad a amzer
da eun mignon din, ha selu hir o ep deus ho digasset
d'ar gwer. An are'hant-ma a gavot gade va maro em
c'hont. Ne douchan ket oullun, ormet da viana red e
ve da heu ober tu am he re a sioner. »

Ar verc'h caer e c'hellit erui, a veas huan da lavaret
kement-se d'he fried. Azaleg an dervez-se an tad ne
glevas mui goal e her eliet, ha ne vabas mui neira
dezan. Buga e vian hag all, oll e reat stad azezan.

An ta la pasad-se a're'hant d'he vugale hag hi n'ou-
garekas eus ar zervach eo doa rentet dezan. Goude
e testamas eun rebelet en da laral en eun zae he
corn he goude. A beun eun nebeut e leuas ar maro
dezan. A veat en doa seurt he zontagat ma red he
vap hag he verc'h caer da zigneri var an tavour. Caout
a reat ar zae he, mes pa vane digore n'he he da
zonjal pebez mui a al'ont da ober? Ne gathont
nemet eun nebeut n'he hag eun tann paper var bebin
oa scrif ar c'hon-zon-ma. Alen evit mounata pe labeza
ar guereid a v'zo diskiant avoale he evit discregu eus
ho d'arvez arag ho maro. Ar map hag ar verc'h caer-
ma a gounnaras, me oar vad, mes an tad a voa gread,
hag an hui euz en doa hevet en he zae an dervezion
divreza eus he vuez. G. M.

Ar Medecin hag ar Serpant.

Eul lestr brezel a Frans, hantet Nereid, o veza
eun vech dirag Rio-Janeiro er Brazil, an ofiserien a lallas
lezo eun dervez mont d'an douar evit chasseeal, pesketa,
trumen eun penad dervez eo he em eun zezon eus a vuez
calet an dud a vor. Setu-hi eta o kemeret ho lag vian,
o treuz ar vad hag o vont da zouara tost d'eun maner

a volent hag a voa euzon ha m'hor caer en dro dezan.
Etoez an ofiserien odo an aotrou Bonneau, medecin
al lestr ha den gouezes m'horbet. Henna a garre ar pe-
a c'harter an d'ar naturel, da lavaret eo, en em blije o
stadia al loezet, ar guet, etc., hag e c'hoed erred penad
o vont d'an douar, o c'hoed eun dra beunag da studio.
Caout a reas peadra.

Mont a rejont d'ar maner hag a veze h'ont eal en ti,
ma tigoetas eun morian. Ha gutha oc'h he choed eun
picol serpent en doa lazet. Ar morian a voa fougus ondu,
ha ne voa ket ep abeg. Goude mad en doa ranket oc'h
ar serpent-se arag d'ont a beun azezan. Ar serpent en doa
eun tontad ed, he gorf a voa kelt lez hag eun tontad vion;
ket ere en ha ker lunnus ma eoz er c'harter d'ont paster,
(trivac'h soet) evit leza unan da vras da vian ma ve.

— Penas e c'havez an anetel se, eme an aotrou
Bonneau d'ar Morian?

— Deg piast.

— Deg piast? Ne ket an dra-se eo he hano. emchans?

— Eo, eu, deg piast. — Ar searet Morian, boas da
gaout deg piast evit peb serpent a lazet evel hennez,
ne roet ken hano dezan.

Ar Medecin eus an ti a tigoetas hag a lavaras d'ar me-
dicin e c'havez de eun ar serpent-se charara, abalamour
da eun doare trouz ar gant he lost pa veze droug euzan.
Conta reas traou spontus d'ar beun ar serpent-se. Unan
epken a lounk a verhoz bandennon ehoal ha tialou tod
a bez. Medecin hag ofiserien a voe ret dezo anezo e voa
ar serpent-se eun eus ar goussa hag ar goussa loezet
eun eun gant Done. An aotrou Bonneau a lallas var baper
ar peh en doa clevet, o c'h'ozout erred o raje an dra-se
pijador da d'ont gouezes ar vion-ma.

Deat an abardaez, en em den, ont etrezeg an eod evit
distrei d'he lestr. Er vro-se ez eun labouset ha ne diat
ket anavezet dre am, labouset caer a hep seurt lion
en eun zont an ofiserien a d'ontas var unan beunag eus
al labouset se. Digouezet tostic d'ar mor, ar medecin
a velas, en eun brouseol, unan eus ar c'hiera labouset
o doa gudet beza neuz. Kemeret a ra he fuzil a zoon
deun digant unan eus an ofiserien, hag e za goustadig
evit tenna var al labous bras-ze. He zae a ra, mes
coez a etonez ar bodennou pere a voa ker stang n'ia voa
d'us bras mui beuz euzan. En em lakat a ra gant he fuzil
ha gant he zae a ra da bellat ar seurt euz evit mont da
guet hat he labous. Nies euzen he labous e c'hoas ar
peh ne glas he ket. Clevet a reas an trouz eus ar charara
a beun da comet dezan eoc'h ar moutin, hag e velas
o sevel he beun diragan eun serpent euz an hui en doa
gudet lazet gant ar Morian. Ar c'hiera a grogas en he
zili, ha daonlagat ar serpent a vire outhan en eun doare
beunag da fuzil. N'en doa nemet eun tenn, ha e hoas
eun tenn drage penaos hui euzan, penaos lann eun be-
velep aneal gant eun tenn epken. Goude mad mar lous
he guezon da gread he daol. Ar peh en doa a vout da ober
eta da ehoz da velet petra raje ar serpent, hag e choas.

Ar serpent a dostras eun nebeut, hag o jomas adarre
a ra. Bonneau ne finte ket, mes dere he l'ar re he fuzil

presl da denna. Me ho lez da zonzal er c'huezen a dlie beza var dal ar medecin pœur ! hag a zonzou a dlie dont dezan o velet ar maro ken tost dezan ! ha pe seurt maro ! Doue, he c'hreg, he vagale a deuas en he speret, mea red e vo beza bet en eun danjer bras evelse evit anaout an enerez a voutke he galon. Ar zarpant etre daou a doatea nebeut ha nebeut, bars erfin oa dent var net e' huez' h po zens trestad, hag ar medecin a zante he balañ flerius o c'hueza beteg enha. Ar zarpant a zao he benn huel dioc'h ae douar, hag a dro a zion hag a gleiz evel p'en divije c'hoant da ziskuez en eun doare hennag eo em gave sur eus lie breiz. Mont a reas d'ober ho lam. Ar medecin a velas errad nen doa mui da vare' hata. Leskeor a reas he deno, hag ar zarpant a roas eur rui. Kerkent e lamas varoeza, ha gant e vontou ha c'roa he fusil ber bressas eun nebeut, mes ne jounas ket da velet hag hen lazet en doa. Redek a reas en dra c'helle caout balan etrezeg ar vag e pehin an ofiserien a o doa ket bet amzer da zavel e hoas oll ; rag kementse a voa tiemenet e nehentoc'h a amzer evit n'am eus me lakeat ama d'hen lavaret.

An ofiserien a vont souezet bras oc'h he velet o tont evelse d'ar red hag o sellet var he lerc'h bep en amzer. Kerkent ha ma voa en em daolet en he zonzes, o coezas semplet. Ne vontet petra da zonzal. En em bressas rejont d'ho zicour da zont enha he ugon, ha neuze opken e clesfont petra voa c'hoarvezet gantha.

Ar medecin en deus bet lavaret meur a vech goudere penaus sellon ar zarpant-ze a vire enha da fival, lieu sachet entrezeg enha, ha ne voa mui souezet gant ar peiz a lavar tud gouezeg penaus lod eus ar zarpantel a laca da zont d'ho c'hoant labousset pe eur preiz all bennag, ha kementse o sellet oulho opken G. M.

KELIER.

Lenn a reomp er gazelen *Feiz Breton* eus a Sant-Brie.

Eur c'helion mearbet trist a zigouez ganeomp, an den valonec, ar General Lamoriciere a so maro. Soudet eo bet couls lavaret trom gant ar maro en he gastel hanvet Prouzel, e kichen ar guer a Amien. Roet en deus araoz mervel mercon ar re gaera eus a eur feiz beo. Pebez caon evit Breiz ? Pebez caon evit kement guir gristen catolic a zo ! Pebez caon dreist oll evit ar re o deus brezelekeat dindanha ! Piau ne voar ket, prou a onse morse anconnac'hat ar peiz en deus great evit hon Tad Santel ar Pap, ar peiz en deus great evit disen ar Religion ha Vikel Jesus-Christ ?

Eur c'helion all hag a zo ive ankenius hon eus c'hoas da zaeleria.

An Tad J. B. Olier, a gompagnonez Jesus. a zo maro er Madure eleac'h ma edo missioner. Map oa da Ber Olier bet mear e Trevenec. Tumpet eo bet gant ar c'holera, an ugent a viz gouere. An hini a scriñ an dra-ma deomp, a lavar kement o deus anavezet ar

religius santel-ze, kement so bet test eus he revo-ton en he vagalec'h, eus he humilite hag he ver tourou cuzet, eus he garantez hag he vadelez, o deus an esperans ferm e receo broma digant. Doue ar recompans eus a guement en doa dilezet evit he c'hloar, eus ar galon en doa diskuezet o kuitat madow, bro ha kerent evit heulla lie Zalver.

An Aotrou Danielou, person Tregourez, so maro ar seleg eus ar mis-ma.

Chenehamanchem etouez ar Veleien.

An Aotrou Mel, beleg ar prizon (*maison d'arrêt*) e Brest, so hanvet beleg seurezet an Adoration perpetuel, er memes ker.

An Aotrou Daquelou, vikel e Rosnoen, so hanvet beleg ar prizon (*maison d'arrêt*) e Brest.

An Aotrou Emily, vikel e Logonna-Daoulas, so hanvet vikel en Ergne-Gaberic.

Epad ma edot o voulla ar guzetan, eo dent da Gaemper ar c'helion eus a varo an Aotrou Holland, person Locqueffret.

Scol Santez-Mari, hanvet guc'h-all Scol al Likès, a zigoro d'ar zadorn, 30 a vis guengolo.

En em glom a rer eals eus ar zec'hor. Guella mad a so e servicho evit destum ar guans du ha gorren an avalou douar arar'h mad. Ne vezo ket ete an draou goll diouthan.

Er zizon-ma ive ar c'hazelennon a goma eus a n'onn ket pet tan goali er c'harterion-ma, e Kerne, e Leon, e Treguer, hag er c'hanton ou all a dost deomp. Ato an tan so bet lakat ato gant bugale o c'hoari gant alu-metexchimic, gant lumerken dievez. Dre eur zec'hor evel a zo ne oufet ket lacat re e vez oc'h an tan. Gouscoude o velet ar schabezen lang pe draon all eus da zevi a gaver e meur a leac'h var al leur-zi, var an oalet ha betr toul an tan, o vret pe guen dizourei e toug himen-nou tan eus an en. Iec'h d'egale, e tlelet marteze beza souezet ne ve ket c'hoas aliessoc'h a dan goall evit a vez. G. M.

PRIS AN ED.

KEMER. — 16 Guengolo	PORT VARR 44 Guengolo.
Guinis 43 lur, 16 c	Guinis 43 lur, 20 c.
Segal 9 lur, 37 c.	Segal 8 lur, 61 c
Eiz 7 lur, 8 c	Eiz 7 lur, 34 c
Ed-du 8 lur, 77 c	Ed-du 9 lur, 08 c.
Kereh 6 lur, 87 c.	Kereh 7 lur, 27 c.
Avalou-donar 2 lur, 60 c	Avalou-donar 2 lur, 44 c

Ar Gerant : An. DE KERANGAL

Kemper, moulet gaud Ar. de KERANGAL, Mouler an Eac'h.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da gnement Christen a goms ar brezounee.

Em Abonnement d'ar Gazez a goms :

Evit eur bloas	DAOD SCOET
Evit c'houe'h miz	EUR SCOET
Evit tri miz	C'HOUE'H REAL
Eur gazeten ebken	DAOD TENNEC

Ar bac'mant a die beza great aroog caout ar gazeten

ALIOU.

Ar serjou a vo e hoan da laout er gazez a illeer da adreñs ul d'an Autron Morvan, Belec e Kemper

Ar paezanvehou a glev da adreñs d'ar Autron SIZARN, ebken Ar abon'mant a guement e ti an Autron SULAC'h, aler, ru Kercon, e Kemper

KEMPER, 30 GUENGOLD 1865

Rom — Eur medecin eus a Scos, hanvet Ian Watson, gounc beza tremetet eus nebeut mad eus he vuez o veac'h e bro ar saoi heol o studia ar rezoñ pe al langachou ens ar c'harternou-ze, a dentas eus dro d'an Farop hag a reas da chom d'ar guet a Ilom. Eno eo maro o lezel var he lerc'h eus muer bras a levrion var a bep seurt skanchou. Ar Pap en deus prenet al levrion-ze gant he bradra he unan evit o rei o an trez-ze hanvet *Bibliothèques*, da lavaret eo trez eleac'h ma tale'he levrion a lens hag a ehan oñl nori da zellet oulho.

Paris — Cals Esk bien o deus great en ho escaption eur reolen evit desum dimer Sant Per. Evelse Arc'hescop Rouz, a bede tud he escopi d'eu em glevet da rei bep bloas tri guenec dre zen an eil dre egnile. Eus dever eo erit an oñl gatohket souteu ar mean lout-ze eus ho feiz, hag oc'h he o ber, e renet muer'ha va l dezo ho unan evit da l'ur mae

Iliz Sant Eustach so bet laeret er zannveziou-ma gant eur sheul l'ur al laeron so diskenet en iliz dre eur predest tost d'an deus. Quella mad a so pep tra a ioa alc'huezet mad d'abars an iliz ha n'o deus bet gallet caout an arc'hantra. N'o deus earet nemet diou galonen keur alouret, hag o deus ho c'hasset gantho, o son al credabl, ou aour e voant. Bat int er meaz dre o hent ma voant deit. An dud difeiz, an dorfeourien vras en em guemer ato oc'h an ilizou. (Ar guir)

Lyon — Deis gouel guirvelez ar Verc'hez, ar guet a Lyon. so bet consacret da Yam Doue. Ar guet-se a vez consacret evelse bep bloas da Vari abaoe 1643. Ar gouel-se gant ar procession caer a rer enha, so bep bloas eur solanite ar vrassa evit tud Lyon.

Mans — An Autron Solier, escop Gadar, ha vikel

abostolic ar C'hoec'hement, goude beza bet eur pennad e Egipt, a ia en dro o'ho vission. Barzudus eo feiz ar vissionerien-ze a ia eus se d'ar broioa eusac'h m o deus kement da c'houzaoc'h ha m eusant ualc'h mae e danger ho bucz

Autron Escop ar Mans ne deo ket iac'h eur pennad so Escop Cahers pennad a voa bet vikel vras diadanna so bet oc'h he velet hag a gous tremetet eus nebeut dervezion en he go eler. (Sizun an den fidel.)

Nim — Er guet a Nim e mae o labourat var ar gatohka. En eur repari pe nevez en diabars lod ens ar chapelou. al labourerien o deus disofret, c' chapel ar Sacrament, eur bez e peñt ez eus earet relegou eus Escop. Cridi a rer, petra benaog a or ket en. aroalc'h, ez eo eno relegou an Escop kev brudet Flecher

(Enon)

An iliz eptoric, e kement leac'h ma zeus eur fals religion eunnag, a vez great hag a vezo great ato an heg outh. E kement leac'h ma zeus protestantet pe tud troet divar al lezen vad, ar guir grasterien o deus eus dislealdet benaog da c'houzaoc'h

Evelse, e Fribourg e voa lous ar vugale er seol d'en em zaludi dre ar e homzon ma moule ra vezo Jesus-Christ. Eur vestrez seol so deit di ha ne blje ket an dra-ze drai, hag e deus difennet oñs ar vugale en em zaludi evelse. Ar beleg a ia ar e hatekus er memes seol a zo salvezet dezan en em glem ens ar vestrez seol, mes eleac'h he si sou, eus difennet outhan mont kea var dro ar vugale-ze. Evelse eur beleg ne ado kelen bngale nemet gant ne zourcio ket petra vezo desket dezo

Evelse, e Bad hag er e harter tro var dro, mar deus catohket d'en em zestum, bandennou acilpotet en em daol varnezo evit ober dezo en em zispavua. An iliz Santel so boas dioc'h kementse hag a voar errad e de ato he vugale hada an daelon evit gallout costi el levezet.

GUENET.

Recevet on eus en dervezion-ma eul lizer, oc'h hor pidi da laez er gazeten ar pennad skrivet ma vardec'h.

D'an dud a vor euz a Vreiz ha d'ar re a jenn ar gazeten vrezonec, eur guer digant eur breton divar benn ar c'hentelion a roer d'an dud a vor e scol franc Sarzeau, er Morbihan.

En eur gazeten vras a Paris, ar *Red*, e 702, an deg eus ar mis-ma, eur pennad serit divar benn scol franc Sarzeau hag a ve mad da rei da anaout d'ar Vretonel.

An ti-ze savet evit rei descajerez d'ar vugale, so enha oc'h ober scol relijia set, tadou a societe pe gom-pognuguez Piepus. Bez'ema er c'hariter ar c'haera, an drussa hag a bodussa so en Arvoric, var bord ar mor bras, var aod ar Morbihan, e *Conr-emezen* Rius galvet gant ar re goz *Barados terrestre Breiz*.

En ti-ze e rer tri seurt scol. Da guenta evit ar re ne glascot ket ober a studioù buel, hag a so o zoneh mont da vare hadourien. Beza implet var an hentehou houarn etc. D'an eil evit ar re a ra ar studioù buel, kement so red da c'houzout evit mont d'ar semmer, da alvocat etc. D'an trede ez eus eur scol evit ar re a c'housta mont var ar mor, hag ar re a heul ar scol-ma so d'sparv dioc'h ar seclerien all. Ha s ar re ma eo e fell o. a lavaret eur guer.

E Breiz-Izel ez eus meur a scol evit an dud a vor, mes hini Sarzeau a dal luroc'h evit nien alalamour da bevar dra, ar Religion, ar pezh a zesker eol, ar c'heh hag ar mare had mad.

1re Ar Religion. Avealc'h eo gouzont eo great ar scol gant beveren gant relijuset. Ar Vretonel ken dougont evit ar feiz hag ar gur Religion, n'eus ket izom da lavaret ken dezo evit ma vezint sur n'u deus aoun ebet da gaout var guementise.

2re An descajerez a roer en ti-ze. Ar maonakis so eno ato an-ha daoulagad mastri mad. Deski a rer dezo kement o deus izom da c'houzout, hag an tadou a ra scol so missionerien boas da drenzi ar mor, hag a so red dezo en eun doare bennag beza tud a vor ho unan. Rei a rer kentel ou d'an nep a gar evit deski a langaehou a gomzer er breton-all, pe ar skraehou a blijfe da hep unan ha p're n'ni ket douguet var reolen an ti.

3re Ar c'heh. Dies e vo caout eun ti scol priacet guelloc'h. An ear e Rius zo eus ar c'henta hag eus ar c'heh. Eveso ive priuset Breiz guelloc'h all a deue di da jom, hag e veler e hoas eno an nemoranchou eus ho c'hentel. Kar ar mor a fresca eno tomidet an ha hag a gloyara ienien ar goan. Mar e deus kerig Sarzeau oll ear vad, n'eus ti ebet enha hag a ve plaset couls hag an ti scol. An ti so bras ha lojantant iac'hus evit an oil a zo enha.

4re Ne baer nemet tri-c'hant antecant lur, ar pezh a zo sur eur pris dister e scoas a baer e leac'h all. Ar re a feiz dezo beza couezet ha dresset ho dillad en ti, o deus ive kementise evit nebeut a dra. Enq ne all nien ober goal zispignou.

Ar re zo o zoneh beza recevet evit ren listri marc'ha-dour beza cabitenet evit beac'hou lur (Capitaines aux longs cours,) a ell eno deski ar pezh a dileont da c'houzout. Eur zoneh particulier a guemerer arezo.

Eun examina vez da Base, eun examina al. ha prizon a vez da fin ar bloas. Hep mis e vez merket penaos eza pep den aonant. Hep tri mis ive e casser kelou d'ar guerent eus ho c'heh hag eus ar pezh a zescont. Eur vech er mis ho lezer da vont er meas mar goul ho c'heh-rent kementise. Eur medecin habil so en ti evit ar re a goasse elan, ar pezh a zigondez d'ad dre ma zed iac'hus bras an ti.

An tad Salvan, soperiol, a gas d'an nep a gar goulen, d'otour eus a guement o defe c'houst da c'houzout divar benn ar scol. G. M.

HISTOR ZANTEL.

(SEITEVET PENNAD).

Ellerz a c'houleonn Nebeka.

Nebeka e devoa eur breur hanvet Laban Hen-ma, o veat ar boukloz-skouarn hag ar chadenouigou-divrec'h etre dzouarn he c'hoar, hag o klevet gant-hi ar pezh a oa c'hoarvezet, en em hastaz da vont beteg ann den-ze, pehini a oa c'hoar gant he ganvalet o kichen ar fountenn, hag e lavaraz d'ezhan. Deut eon ti, c'hoar pehini a zo beonighet gant Doue, perag o choant-hu er meaz? great am euz ho plas du-maz, ha prest eo loez ho kanvalet. Ilen digas a reaz neuze d'ann ti, hag e yzammaz ar c'hanvalet, rei a reaz d'ezho kolo ha fouenn, ha dour d'ar goaz da ouele hi he areud, ha d'ann dud a oa deuet gant-han. Hag e ue lekeat diraz-han bord da zibri. Mes hen a lavarez : Ne zehrinz iamm ken n'am bezo danevellet va c'heh fridi. Laban a respontaz d'ezhan : Komzit.

Hag hen da lavarout. Me zo metel gant Abraham, hag ann Aotrou Doue en deuz beonighet meurbet va mestr. He c'heh en deuz priedik ha gailoudek, roet en deuz d'ezhan denved hag ejenned, arc'hant hag aour, movellien ha muzien, kanvalet hag ezen. Ha Sara, greg va mestr, e deuz ganet d'ezhan eur map enn he c'hoar, ha va mestr en deuz roet d'ezhan he holl vadou.

Ha va mestr en deuz great d'ann tom d'ezhan, o lavarout d'ann evel-henn : Na ghermeri d'ann eur c'heh d'ann map euz a douez merc'heh ar Gananeed, emaeom o ehom enn ho bro, mes mont a ri etreze ti va zad, hag e kemberi etouez va c'heh eur pried d'ann map.

Ha me am euz respontet d'ann mestr. Mes ma da fell ket d'ar verc'h dont gan-en?

Doue emez-han, dirag pehini e kerzann, a gasso he Eal-mad gan-ez, ha d'az vleno enn da hent, hag o kemberi eur c'heh d'ann map euz va lignez hag euz a di va zad. Va malloz ne gouero ket var-n-oud, pa

vezi bet o kavout va c'herent, ha pa na rofent ket d'ul da c'houlenn.

Arnetoun eta hiro e kichen ar feunteun, hag am euz lavaret. Aotrou, Doue va mestr Abraham, mar d'en c'houi hoc'h euz ma blennet enn hent am euz great bete viaman, ebetu me em zâ e kichen eur feunteun ar vere h'izouant a zeu da ghere'had dour da behina a livrima : Rost d'in eur bannne dour da eva euz ho pod, hag a responto d'in. Evi, ha me a dennu ivez d'ho kanvaled, ra vezo houn-nez ar raouez en deuz great ann Aotrou-Doue evi map va mestr.

Endra ma rui enn ann traou-ze em spered, hag lavarout gher, em euz gwelet Rebeka o tont, eur pod gant-hi var ho skoaz, dakennet eo bet d'ar feunteun, ha tennet e deuz dour, ha me da lavarout d'ezhi Rost d'in eur bannne da eva. Hag hi dioc'h-tu da ziskenn he fod divar he skoaz, ha da lavarout d'in. Ia, evi hoc'h-unan, ha me rei ivez da eva d'ho kanvaled. Evi am euz, ha deuret e deuz va c'hanvaled.

Hag em euz gouennet digant-hi. Da houn oc'h-hu mere'h? Hag hi e deuz respontet. Me zo mere'h da Yathuel, map Nakor, gannet d'ezhan gant Melka. Rak-se em euz staghet d'ezhi ar bouklon-skouarn, da gae-mat he gheued, ha lekeat ar chadenningou var ho divrec'h. Stouet neuze betek ann douar, em euz adoret ann Aotrou, ha benmiget Doue Abraham, pelini en devoa ma liemet euz hag euz da ghemerout merc'h vihan breur va mestr evi pried d'ho vap.

Rak-se ta ma emma emma he spered beza trugarezuz e kerver va mestr, livrit-hen d'in, mar venit er c'houi all, livrit-hen d'in ivez, evi ma'z inn a zeou pe a gleiz.

Laban ha Bathuel a respontaz. Oher Doue eo kement-ma, n'hellomp lavarout d'ehoc'h netra enep ar pei a fell d'ezhan. Ebetu Rebeka ama diraz-hoc'h, kemerit-hi hag ul d'ar ghear, ra vezo-hi greg da vap ho mestr, hervez ma en deuz diskleriet Doue.

Servicher Abraham, a kervout kement-se, en em strinkaz d'ad douar, da adon ann Aotrou-Doue.

Hag o veza tennet er meaz listri arc'hant ha re aour, ha dil ad laer, e roaz anezho e donezonu da Rebeka, ober a reaz ivez prezanehon d'he breudeur ha d'he manim. Hag e oe digoret ar banked.

Mes antronoz, ar zervicher savet amolin mad, a lavaraz. List ac'hanoun da vont kuit evi ma tistro ann da gavout va mestr.

Breudeur Rebeka hag ar vamm a respontaz : Ra choumo ar plac'h da viana dek devez gan-comp, ha goudeze ez a kuit.

Na glaskit ket, eme ar zervicher, ma dere'hel pelloc'h, Doue en deuz benmiget va beach; list ac'hanoun, evi ma'z inn raktal etrezeg va mestr.

Hag e leventont. Galvomp ar plac'h izouant, ha goulencomp he manoz var ghemment-se. — Ha countant oad-to da vont gant ann den-man? — Hag hi a respontaz : Mont a rinn.

He lezel a rejont eta da vont kuit, ha gant-hi he magherez, eo eur zoubeli pep seurt mad d'ezhi, hag o lavarout. Hor c'hear oud, ra greski e mil ha mil ran-lad, ra zalc'ho da lignez ar vana va zoriou he enebouren, da lavarout eo ra vezo ar bobl a ziskenn ac'hanoud treac'h bepred d'he enebouren!

Rebeka eta hag he mere'hed, pignet var ganvaled, a healie ar goaz, pelini en em haste da zistro da gavout he vestr.

Hoghen d'ar mare-ze, Izaak a zeuz da vale var ann hent a gas c'ar punz hanvel punz ann him a zo beo hag a ve, eleac'h ma en em ziskouezaz ann Lal da Agar. Douet e oa var ar meaz d'ober he beden-agalon, d'ann abardaez (Hast e i devoa, a dra zur da gwelet eur c'helon bennag euz ann asfer hag a zelle kement oad ann. Mes en he galeun e pede Doue da sotren d'ezhan ann dimiz euz. ha deo ma tiste ann termen, e kreske he ad d'ad beid. Tud izouant var bez da zimiz, ebetu aze ho skouer).

Izaak, o sellont var ann hent, a vezaz euz abel kanvaled o tont. Rebeka euz he c'hostez, o veza merzet Izaak, a z skennaz divar he etanval hag a lavaraz d'ar zervicher. Pion eo ann den-hont a zeu dre ar meziou var hon arbenn? Hag hen a respontaz. Va mestr izouant eo. Raktal e a ghemeraz he goel, hag hen taouz var he fenn (Skouer dud, aze c'ar mere'hed izouant pa en em gavont ann hevelep gueladennou)?

Ar zervicher a gountaz da Izaak kementra en devoa great. Izaak a z gussaz Rebeka da de i Sara he vamm, hag he c'hemeraz da bried. He c'haront a reaz kement, ma leuaz ho garantez eo zousant ar c'hlae'har en devoa c'hoaz euz a vapo he vamm.

K A N -

Euz dadi eo gwelet ar zervicher
A ren e ti Laban, hag ar bried dighez.
Eliezer d'ho dro, n ankoua ket he vestr koz,
He vadou, he furnez, Doue hag he vennoz.

Bet en deuz he c'houi ann, he leventez zo bar,
Ha da veza Doue, en em strink d'ann douar.
Ma ve great evelac' goulennou Breiz izel
Ann eurejou a ve euz laer ha santel.

C'houi dreist oll, tud izouant, var neuz da zimiz,
Ma fell d'ehoc'h e teufe bennoz Doue d'ho ti,
En em likit abred da beid, da heul
Deuhez Izaak, modest Rebeka. II

AN TALS DOCTORET HAG HO LAVARIOU.

Kolemanadurez d'ann dud divar ar meaz.

(TALPEC'HEVET PENNAZ)

N'eus isern ebet; n'eus den ac a ve distroet ac'hano,
a lavar c'hoaz ar gompier.

N'euz isern ebet, a livirit, penos, m'ar plij, va den mad, e c'houzot'h an dra ze ? Ha bed oc'h e velet ? N'hou ket, eme d'euz. anez ne vijen ket aman, rac ac'hano ne zistroez ket. C'houet eo ho peus gret neuze ? Mez gret peuz ? Gant unan eus Tadou Santel an Iles ? Gant eur Sant ? Gant eur Lantez ? Gant eur e Kristen mad bennac ? Nan, an Tadou santel d'euz an Iles, ar Zent, ar Zentezet, ar gristenien vad a lavar holl e zeus eun isern. Gant Jesus-krist ? Emeze a dle er goud, rac emez a oar pep tra, kement a lavar zo goud, rac eo ar virionez de-unan meze emez a lavar ne ket elken eus va Ima-lion, meze beier penizer guez en he arde e zeus eun isern. Marteze da vana ho peus c'houet an dra ze gant eun den desket mad bennac ? Ken nebeut, kement den desket mad er religion a zoken en traoù all zo l' d'var an douar bete vrema lag a zo e hoas Ima, o deus lavaret e zeus eun isern. Caeroc'h a lavaret oc'h an dud digadec'a gred e zeus eun isern an dud gred e c'houzot'a gred e zeus eun isern n'eus ket c'houet e hoas na pobl na rouantelez ebet a ne gredho ket en isern.

N'an ar c'houant o peus e lavaret deoc'h gant pion o peus c'houet ar peza caer-ze ? Gant eun den a ne oar netra da vana ras ar religion, gant eun den a ne heul ket an c'hou, m' gant eun den hag eo deus e avant bras ne ve vera ebet. Lavaret pep-hu ar peza gant me zo guez an c'hou credi d'an Tadou Santel d'euz an Iles. d'ar Zent, ar Zentezet, d'an holl dud desket mad eus a bep m'ez hag eus a bep bro, d'ar Speret-Santel da Jesus-krist da Zoue-he-mad, evit da an den a ne er ket he gredas, da eun den a feiz. da eun den fal.

Ha c'houpen an doue a lavar avoallac'h ne d'euz er elen na d'var hec'h ho zeod, meze n'her e kredont na, na e hent ken nebeut, va mignon, a dit gant Doue. C'hou a ra e viri lavaret eun den a oar an marteze o eus deoc'h ebet, ma na ve fern ebet, meze ne gredont ket e h'heffac'h lavaret a guez ho calon sur ou n'euz meuz ebet. Ar virionez-se a zo skrivet ken don gant Doue e calon hag e speret an den, ma ze diez he zenna a hano.

A neuze, ma ne d'euz isern ebet, Doue ne ket hec'h var an douar e veler aliez an dud fal e creis ar blijadar, epad va breiz ma ne deus isern ebet e pelleac'h ha pedadur ec'h heilo Doue ho lacat da c'houzot'h ar ? An dud d'ho breiz fal ? En nebleac'h, morse. Goude ar c'houzot'h, ar fallonou ar re vrasa, Doue ne rei dro g'ebet d'ezho, rei a rei d'ezho zoken a bep seurt ma ou lag a bep seurt plijadurezo kement-ze hag en ze lea ? Ha c'hougoude Doue zo leal, en eo al lealder de-unan. Het eo eta lavaret ex euz goude ar vuez ma eur vuez all, hag eno eul lea h'leun a buazon evit an dud fal a vo bet esperant ama.

Mez, eme e houl, n'euz den hag a ve distroet ac'hano. Nan, e houl marteze n'ho peaz guezet deu, n'ho peaz c'houet comz d'euz den hag a ve distroet ac'hano, meze hez a zeuz re all hag a lavar o d'euz guezet ha ne d'int ket ar c'houadabl a c'hou ? Ha neuze lacomp ne vo d'ac-

troet morse den ac'hano, an dra-ze ne zaquez ket ne va isern ebet, an dra-ze a zaquez eur vech eot di ne m'roer mui, ar peza dle lacat ac'hano mp da grenn muioc'h mui rac an isern.

VI

Doue zo re vad evit ar re has d'an isern.

Is, va mignon, Doue zo mad mad dreist zoken. Guez oc'h-hunan abaoe an deiz kenta d'euz a vuez an den ne hean oc'h ober vad dezhan. N'hen d'euz netra n'hen d'euz bet d'ganthan. He vuez, he yec'het, he gueren, he vignonet, kement vad eo d'euz er bed-ma en d'euz bet diganthan. Hag evit he zindiguer, peguement ha hoan ne guener ket ?

Racal ma zeo ganet e cass ar pec'het d'euz he galon dre ar vadizant, e kement azezan evit he groundur maza caret. Doue ha ma re en ead da anant an droeg d'euz ar ma T, e lavar dezhan dre vouez he guantian, dre vouez he oud, dre vouez he veleyn setu aze gant hent unan a ya d'ar barados hag eun all d'an isern, an Ima a gant a helles da guemeret, gour eo, meze va mab paour eret ac'hano, kement bent ar barados. Hent-ze eo bent an euzadec'h er bed-ma hag er bed all. Poan a pe marteze oc'h le hec'h, meze me a vo ganez, me a veus ac'hano, me a grogo en da zorn, me da zivotallo a euz kement tra a falle dezhan ober droeg dit. Pa goer me a euz an d'ou eot da zevel, pa vi sempl me da greenayo. An droeg speret ar bed, da dechou fall a rago broad out, me a vo ganez petra ouffe da lavaret guez oc'h ?

Louisegoude an den e lea h'heun euzanou ker mad a guener hec'h an isern. Doue a helle lavaret gouza-ze dit, me ma heuz diskue eot an hent mad. Te a tel, dit hec'h an heptal, kers ganthan ha t'ou he guen dezhan. Eun den a talfe guezet meze Doue ne ra ket. Mont a ra var hec'h lavaret a ra anan e guez he guentian. Va mab distro, ne anant ket var an hent mad. Meze ar map d'gaou-ze ne ra vaan oc'h he gerez, mont a ra ato. Doue eo goll ket contract, cas a ra d'he gaout he dad he van er mignon eun aueroc evit en oistren. Arzon e cas anezhan da goer, da s'laou eur brezeguen. Arzon all e lam diganthan he gueren, he va lou, e tigas dezhan eur c'houvet evit her laral da zoken eunban he-mad. Pe arzon all e tigas e pe la d'ouant an Ima, an Ima goll, miret a rag oupitan da goer en eur ster evit rei dezhan an amzer da zere oupitan. Goro a ra anezhan eur ma, eur bloaz dec, aguent, Jaounguent vloaz, hag en elleac'h he s'laou, a ra goab anezhan, a vev pec'het var bec'bet. Peilal a ra zoken ar re all oupitan. Ho c'has a ra ganthan var hent an isern, dre he gomzou, dre he voal skouerou, ma e helle en discar divar he d'ou, her lac'h a zoken e ralle.

N'euz fors, Doue a lavar alao dezhan, va map, ro don da galon. Var goelo ar maro, en he amzerou divaza, ne hean o lavaret dezhan distro ouzan, amzer a peus e hoas, cas a ra an den d'euz he veleyn d'e gaout he

hag a c'halloet eredi e virionnez penaos ar rāz pivi-dikañ au tad, ar bugalē hag ar bugalē bihan, a re oll a heolio.

Mignonet hez, kent diziziout euz ar rāz pe euz an trez-mor, diwoal it mad euz ar gwerzerien trez-mor pere a re d'oc'h avechou grouan, mein-rouz dibourve a rāz eler li trez-mor trez-rāz. — Diwalit ive euz a re a veol ré ar c'hrestumion fall euz eur larat e m'int eoz, enebou-rien dre stad deuz ar rāz hag ar trez-mor, ho touella reont, ho lakāt var goust ar trempe an issinou fall a zen euz a lec'hall, pe evit lavaret gwel a zen euz ho diwégez.

N'ou deuz gret nemet oigoc'hempa ar pe a zen euz ar rāz, anoudek mad e vemp d'an li ni en deffe ar vade-iez den em hasten muoc'h var kement-mad.

Ar rezo gwiek en ho touez a dle desk ho mignonet hag ho amezeien gret ho devozo kalz evit ho bro, hag ho c'henvroid a vezo anoudek mad euz kement-se.

En eur c'heul, Mignonet hez, imhantaomp ama a vonez huc' hon anoudegez ep mousu, ha peur-baduz evit armadober a ra deomp on Impalaer.

Deoc'h oll a galon, ho kenveur ha mignon,
E. L.

LEUR VAP MAD.

Er zizun dremen on eus comzet a vugale eriz a galon, setu ama unan hag en devoa eur galon tyneroc'h.

Euz oficer saouac, nevez lanvet da gabiten, a c'hal-vas euz dervet unan eus he zoudardet da zont d'he gaout.

— Bernadet!

— Emaon ama, cabiten!

— Deut d'am c'hambr, ma roin eur grev di deoc'h da ober.

— Crevi-ou ar pe a guerot, cabiten.

— Nag a gomzo! Bernadet, eur zoudart a dle heza ker piz var he c'heriou evel var he venneien.

— Ak! evit va guerneien arad, sapristi, cabiten, ne voal zispigou ket anezo.

— Peoc'h! guer ebet ken.

Pa voa erruet Bernadet e toul cambr he gabiten, ras n'en doa nemet eun toul cambr an oficer a dennas eus eur goz armelic pevar lous zour, hag a lavaras d'ar zoudart Cassit ar pevar ugent lur-ze d'an Aotrou G. hag a leverot dezan ez int ar guerneien savet er pevare ha daou ugent rejmant a linen evit aour ar vugalech sante!

— Va c'habiten, eur biliet a denno?

— N'eus ket izom.

Bernadet ne fave ket, Chom a reas en he zour, he vonet polis gantha en he zorn, hag hez troe, hag hez distroo, hag hez tamolode, hag e sache varnezan.

— Ahanta, eme'r c'habiten, petra c'horthoiz?

— Va c'habiten.

— Ha goude?

— Sellit, n'oun ket providic, gouzout avoale'h a rit; lacat a ra mousu ma c'hellan a goster da gas d'am zad a

zo eoz, mes caer am eus espern, em bez beac'h a sexual eur pezig a ugent real hep tri pe bevar miz da gas dezan.

— Mad! Mad! ha neuze?

— Sellit, cabiten, me garyo lacat va lod ive an ar-c'hant-ma a roit dia da gas, ha pa na ve nemet eur gueneec. Me zo sur an dra-ze a rafe chans dio. Doue a gar e rofet an al-zen.

— N'eus ket hano a auzen, Bernadet.

— Oh! eo Doue a gar ar vugale. Hag evelse e car ive ar re a ra val ezo. Sellit, setu aze eur gueneec, keme-rit hen, evit m'am bezo ive eul lodennig en hoc'h aour a drugarez.

Me gred an dra-ze a ran chans dio.

— Chans? N'oc'h ket eurus ia, Bernadet?

— Va c'habiten, eurus avoale h oon evidon va nnan. Ne vane netra d'n er rejmant. Mes bez'em eus duhont er vro eun tal, eur poir eoz ha ne ket re vad ar stal gantha, ha v'en deus ket bemdez he voal'e'h da zibri.

— Petra ra ho tad?

— C'hoant en deus bet da gregui el labour douar, mes'n'en deus ket ga let dere'hel. Hez'houliou ar rem.

— He c'houliou, ar rem?

— Ia, e hui vel, cabiten, eur c'hampagn varneguent en deus great.

— Petra, eur zoudart eoz eo, ha perag ne c'houlen ket heza recevet cleac'h ma tignemerer ar zoudardet eoz?

— Hui ia, gouden, cabiten. Bernadet eoz so guell gantha gouzout evit goulen netra.

— Mes c'hou, he vap a hefe goulen evathan.

— Hag ne h pica, mar plij?

— Or n'immistr ar vresel-ta, oc'h an Impalaer he unan.

— Sell! Sell! guir avoale h a vint, n'em boa ket sonjet e kement-se. Marteze e c'hellen. Ho trugarecat a ran ato da viana. Kenavezo cabiten, mont a ran da ober ho crevdi.

Bernadet a reas buan da di an Aotrou G. He gaout a reas er guer hag e reas dezan ar pevar bez zour en he zorn. Ha evel ma cave d'an Aotrou G., oa kement-se eun aluzen gaer.

— Bourc'h s, eme Bernadet en eur zavel he zorn deot d'he vonet polis hag oc'h asten he vresac'h cleiz eun ha reod a hed he goster, ne ket dimmego deoc'h tortilla ar meuleadion-ze, me n'em eus nemet eur gueneec etouez ar re-ze, ha c'hoas pa nefe m'en deus hel va c'habiten ar vadclez da guemeret va gueneec diganen, n'em bije hel netra.

— Mad eo, va c'hamacad, mad oc'h eus great rei ho kuenneeg.

Gueneeg ar zoudart a dal ato diner an intavez me so sur n'ho pezo ket a guez d'ar gueneec-se.

— Dress em eus he roel ive en esper caont chans. Sonjet em eus penaos... marize... dreist ar mare...

— Petra, va mignon, n'en em gavri ket eurus?

— Oh! evidonme, n'en em glemas a netra. Me'm ens va zam; caret a ran micher ar zoudart, a vouenn

ag din. Mes bez'ez eus du hont-hor eur poir koz, bet
soudart ive, hag a zo tad din, ha n'eus nemetha, va
mam vad, clevit, a so eat kenta me deus gallet da
gaout an Aotrou Doue, dre ma her c'hare c'huec Ar
poir eoz chomet he unan n'en deus mui a ners da labour-
rel, hoguen pa na labourer ket, ha pa ranker caout
bûnet goueoude, ne vezet ket bras gantli, e'hai vel
ervad

— Mes mar deo bet so tad soudart, oc'h eus gwr da
e'houllec'heur digant ar vro ma en deus rentet servich
dezi.

— Va boure'his, goulen so eas, mea caout ne ket
ken'eas.

— Nep ne c'houllec'heur neira, n'en devezo neira, an
draze so selear. En eur c'houllec'heur da viana oc'h ellit
esperout, eleac'h ma na hirid guer, e chomet ive evelse.

— Me oar vad, me oar vad ! va c'houllec'heur a lavare zo
din-ive er muntin ma, mes petra dal din ober eur gou-
len, ma na gavan den da lacat he zin hag he zel var
va goulen ?

— Clevit, azeoc'h eo caout tad da zina he couden
evit na deo caout tenzorion.

— Ia denc'h lu va boure'his, e'hai p'hai so var
loc'h, hag oc'h eus penes gant tud eus a bep seurt grad.

— Mlad, guelamp, oher a rit eoz goulen ? Ia pe
mann ?

— Deg a rafec'heur eleac'h unan, ma c'houllec'heur ervad e
c'hellen erbat eus ara benueg.

— Me gred ar gueneoc'h oc'h eus roet evit ar vugale
a zigaso ehaus deoc'h. Lavaret din, gouzout a rit servich

— Eñ Bourhis... me gaf lin eun tamed... c'hui
vel, daou-vloas so emadun er seol hag emadun o sonjal
va lacat da gaporal.

— Setu, azeoc'h aze oc'h an dael-ze. Setu ama paper.
Scriet d'an Impalaer

— D'an Impalaer ! Me ! Penaus efell deoc'h-ha e
c'hellen me eordennan dra-ze ?

— Scriet a greis lin ealon ar peiz a deui en ho speret.

— Mes ne ouzon ket, c'hui vel Eur c'hrad ken
buel...

— Scriet ato.

Bernadet a guemeras eur bluen en eur grenn. Neuze
e cassas he zaon zorn o'he dal hag e chomas da zontel
eun nebeut. Aben eue pennad e uspacas ne zaouaro
hag e reas eun ares, evel p'en divije e'hoant da lavaret.
Ato, goaz aze ! hag en em lakas a zevri da zistaga al
lizer-ma varlerc'h :

— Et sizua a zeu, al tenner a gavo lizer Bernadet
G. M.

AR FABLEN HAG AR VIRONEZ.

Ar Vironez fre en noaz

Euz he c'huz eun deiz er meaz a zegas ;

An amzer en d'oa peur-zebret he guened,

Coulz lavaret, meaz oa he guellet.

Ne gawe na ti nag oz ;

Ar ro iaonag hag ar re goz

A rede pel d'ouli.

P'en em gavas gant-li,

Skeduz e-garz prinsez,

Pinvidic pennerez

Ar Fablen fichtet caer,

Douguen a re mantel vezet,

Rubanon ruz, croaz alaouret

Ha bizeler eouez ar'hanlet.

— Petra ! c'hui zo aze i a lavar ar Fablen,

Dilezet evel Madalen,

Hoc'h-unan var an hent !

N'a d'ober petra evel kent ?

— Her guellet mad a rit, eme ar Vironez,

Grena a ran gand ar riu,

Digant kement a ia eliou,

Va migoouez,

En anez e c'houllec'heur

Diguemer

Siozaz an holl a spontan.

Hirio groac'h eoz, tremenet va amzer.

— Coz, eme ar Fablen, me zo cossoc'h e boaz

Ia coueoude hepred em euz diguemer braz.

— Perag ive 'ta, comme,

Ato beza en noaz ?

Va zelaout, en em glevomp,

Evit hor mad omp diou, unanet va vezomp.

Dent d'indan va mantel, omp diou e valeimp

Nemed unan omp diou ne vezimp.

A di ar Fur, graz d'ho furnez,

No vezin ket laket er meaz.

E ti ar Foll pa vezin gueneoc'h

E vero diguemer evid-hor'h.

Hervez c'hoant p'hai na servicho an holl.

Ho furnez ar re far, va feun scan ar re foll,

A.

Memo ar Zant evit ar Sizun-ma.

DALLIN 2 He e — An Aiez-Gardien Doue, en he
vadelez, en deus roet da bep den eun zel evit he
zioual. Bez'e lleomp, eme Sant Bernard, he respel,
rag ma eme en hor c'hichen, beza devot dezan rag
ma zeo mad evidomp, caout fizians euba, rag ma
zeo carguet d'hou dioual.

DIMEC'HEN 3 — Sant Melar morzer. Ar Zant-ma eus
a lignez Rouanel Breiz, a voue lazec'heur gant eun contr
dezan p'hai a felle dezan caout he ranvez hag he
stajou

DIMEC'HEN 4. — Sant Frances, fondateur eus an
urs a zoug he liano. Den n'en deus caret ar haouren-
tez muioc'h evit ar zant-ma, den n'en deus guezet
guelloc'h evithan, en em zervichout eus an al draou
crouet evit meuli Doue.

DIZON 5. — Sant Mauris, Abat. Ar Zant-ma a voue
gand e Breiz, e Londeac, en Escopli Sant Brie

Bez e voue manac'h ha goude abai e couent Lango-
net, etre Gourin hag ar Faouet. Diverzatoc'h e foun-
tas eur gouent all e Carnoet, eleac'h m'ema brema
parves Gloars tost da Guemperie.

DIREKTOR. 6. — Sant Brago Abat fondatour a
urs ar Charitrenzel. Lavaret a rer eo eun doctor a
Paris, pehini, pa edot oc'h ho enterr, a barlanias teir
guedi evl discleria oa tamallet, harnet, condaounet,
a reas oezar k'itat ar bed hen hag eun urbeot mi-
gnonet evl ober pin-jen.

DIREKTOR. 7. — Sant Remi, Escop a Reims. Ar
zant-ma eo a guennas hag a vadezas Clovis, ar c'henta
Roue kristen a Frans.

DIREKTOR. 8. XVIII goude ar Pandreast — Gouet
en euer d'ar Verc'hes evel mam Doue. Ar galite a
van Doue eo ar gacra hag an buela e d'ens, bet ar
Verc'hes, an buela a elle eur grouadurez da gaout
Bez ez eo ar garunant a guement so a vorzulus e
Mari, her Maria zantel.

KELIER

Maneton ar Jurec

Eul al Lezarn (Cour d'Assises) dierza eus an bloas
1865.

Yvon Kleonel, eus a Sizun.
Olier Merlet, eus a Bont-n Abai
Victor Ar Gourn, eus a Landerne
Ivan Kernevez, eus a Argol
Jal-Jus, Bonnard, eus a Vrest
Desire Calgar, eus ar Chastel-Nevez
Olier Ar Boz, eus a Lanmeur
Frances Mahégo, eus a Haver
Per-Mari Lannouar, eus a Vrin-lan
Samuel Bidel-Kerroc'h, eus a Guemper
Ivan-Louis Cadour, eus a Bannecat
Mari Boug-he-Droal, eus a Gastellin
Ivan-Vadezour Coqartot, eus a Vrest.
Alfred Daniel Beaupre, eus ar Chasclenevez
Ivan Van Gedehart, eus a Guerher
Paul Lazien, eus a Bleyben
Camille Dorseau, eus a Gamet
Joseph Forester, eus a Irvillac
Ivan-Louis-Mari Picot, eus a Bloungastel
Per-Mari Traougarz, eus ar Faon
Louis Desaport, eus a Vrest.
Armand-Eugen Goldbert, eus a Vrest.
Louis Patevaux, eus a Gledet.
Ivan-Yvon Bourren, eus a Bleyher-Christ
August Graul, eus a Gastellin.
Charles Vancel, eus a Vrest.
Herre Ar Deas, eus a Hospital-Lamfront
Louis Guennec, eus a Vrest.
Stefan De agard, eus a Locronan-Leon
Ivan-Louis Cloarec, eus a Landerne.

Andre Olier, eus a Vrest.
Ivan-Mari David, eus ar C'hloastr
Christof Cloarec, eus an Dre-Nevez
Charles Morrain, eus a Goue-Leon.
Felix-Louis Daniel, eus a Vrest
Alan Ar Floch, eus a Vrin-Vern

Eul d'ers hel plus ar re a vancse

Camille Monton, Frances-Mari Balmec, Henri Ker-
loc'h ha Theodor Menguy, ho fevar eus a Guemper.

An aotrou Peschoud, escop Lahors, so maro eun
nebeut dervezion so e Vichy

Ur gazeten *An Impartial* a Guemper e lennomp
ar pezh zo ana vartereh

Moulet hon eus, hag e vezo evel brema en hon t
al levr a so hel meneg anezan eur pennad so hag a zo
hanvet *Scolia Maro mad*. Al levr-se so hel troet e ore-
zonnee dre urs an Aotrou'n Escop a Guemper, eus a
eul levr galvet *La Science de bien mourir*, serde,
gant an Tad Lefebvre a Gompagniez Jesus. Caout a
rer el levr-se k'entel so red evl en em brepar da
vervel erval. Alhou roet gant ar maro he unan, re
flexionou var ar guionezou bras eus ar leiz ha var
ar pezh a die an den da c'hortoz, an deare da zour-
cral eus ar re glan hag, eus ar re doc hor, an da re-
beilla ar re varo, meditationou var ar gouehou brasa
eus a vrec'riez ar Maro mad, eun navet da Sant Joseph
patron ar Maro mad, selu eun ar peb-brasa eus an
traon a gaver eula

Caout a rer eula e l'us pedennou an agone, meur
a stasion da ment a beden a l'evl garden ar e bras
da vervel e carantez Doue, uzachou Breiz ez ar Maro
mad pedennou an Olieren hag ar Gonsperou evl ar
re a gasc al levr-se gautho d'an tis. Bez ez eus
ve meur a gautho

Ar pezh a re drest all talvoudeguez d'al levr-se eo
ma cavo eula ar re a na da veilla tu l' varo, kent-
hou great dros evl kementse. Beiz vrema ne d'ens
e re daouarn ar Vrelohet, levr ebet hag a re eula
kentelhou ken d'erech hag ar re so en bema.

G M

PRIS AN ID.

KARRA — 25 Guengol.	PORT VIEUX — 21 Guengol.
Guinis 15 l'r, 57 c	Guinis 17 l'r, 20 c
Segal 9 l'r, 57 c	Segal 8 l'r, 70 c
Eiz 16 l'r, 71 c	Eiz 7 l'r, 83 c
Ed-du 8 l'r, 87 c	Ed-du 8 l'r, 78 c
Kerc'h 6 l'r, 70 c	Kerc'h 7 l'r, 40 c
Avou-douar 2 l'r, 25 c	Avou-douar 2 l'r, 10 c

Ar Gerant AN DE KERANGAL

Kemper, moulet gant AR DE KERANGAL, Moulet an Escop.

kemero ar voal. Ar skuer vad en tiez christen a c'hod-
nit eneo da Zoue evel ma pella ar skuer foll an eneo
dloc'h ar mad.

D'ar 13 a vengolo ez eus diblaset adarre missione-
rien eus a diar missionou diavez, evit mont da brezeg
ar feiz d'ar broiou estren. Ar re-ma a ia d'ar Chan
eleac'h ma zeus brema carterialou tod hag a ziskuez
beza var neiz d'en em renta cristien. Setu ama ha-
noion ar rezo diblaset en dro-ma.

An Aotrouz Ian Ilue, eus a Escopi Seex; Per Ste-
fan-Amede Gil, eus a Escopi Avignon, Cesar-August
Croisat, eus a Escopi Tarantes, an tri-ma a ia d'ar
Satchaon, tu ar gao hepl. Anton Largeteau, eus a Escopi
Bourdel, Iguas Slanger, eus a Escopi Strasbourg, Fran-
ces Mercusot, eus a Escopi Dijon, Lugen Lamy, eus a
Escopi Lange, Frances Cacsner, eus a Escopi Autun,
Felix-Seraphin Grea, eus a Escopi Saint-Gauda. Ar re-
ma a cle mont da houei-Tcheu.

Naonet. — Cazetennou ar Naonet a goins eus an
henorioù rentet er guez-se da gorf ar general Lamo-
ricier, pehini a so deus d' da en erc. Tud hear, tud eus
ar c'harteriou dirar dro, tud a lez, tud a arme, oll oant
deut a brez evit renta an dever diwezaze da gorf difen-
hour a ilis.

Chan. — Eus a guer a Beken, hear hent ar rouan-
telez vraz-ze, eur missioner a serif ez enz bet secret
eun Escop nevez n eus ket pell. Tri Escop a voa oupen
an him a rea ar consecration ar peiz n oa ket bet
guclet c'hoas er Gann. Ker rouez oa an Eskibien eno
hete vreina, ia ker persecutet oa ar reijon, ma voze
red d'an Eskibien sacri Eskibien nevez eb beza tri
evel ma c'houen leze an Iez.

Er meues dervez eo bet lauet en he blas ar c'henta
meun evit sevel eun tis nevez, evit laet pri ha raz
da staruz ar mean-ze ez enz bet Franceszen. Saoron,
Amercanet, Russanet, Spagnouet, Italanet, Sinez.
Bez ez oa anezo kristienou catolic, protestantel
pasant. Ar peiz a ziskuez a laea houe pa hily ganha
da labourat evit beza ar re a ve neueza sonjet enho,
ar vo zoken a ve credet o defe c'hoant d'he distrinja.
Kementse a ziskuez ive e c'hoant ar gurr Relijon
er vro-ze.

Ar Relijon gatolic a c'hoant ivez en Americ, er
Stadou-Unanet. An Aotroun Escop Baken, ha ne deo
eat di nemet eun nebeudic bloavezon zo, en deus
labouret kement ha gress kement a vao c'ho, ma zeus
brema, e carter ar Men opken, oupen triaguent mil
gato met, hag er guez a Bortlan oupen nao mil.
An Aotroun Escop Baken, gant sicour an Tad Muller,
he viket vras, hag eun nebeudic beleien, en deus roet
da anout da dud ar vro-se penaus ar reijon gatolic,
eleac'h ho zoleur er gaou hag en errol evel fals cre-
dennoù ar protestantiet, a elle ober ho mad, beza
talvoudoc evitho hag evit ar vuez-ma hag evit ar vuez
all. Ar bobl en deus spouret ar vironnez, hag kirie ar

belec catolic eo carat ha respetet er Stadou-Unanet.

Brema ez eus eat di seurciet d'ho zicour da go-
mans n'o doa ket eun ti dereat, n'o doa nemeur a
vugale da guelen. Mirio o deus eus cant mert ti pere
a ziskoul hag a ziorroont, hag e zear da zavel evit-ho.
e creis an escopi, eun ti eleac'h ma vazo gallet loja
eun nebeut cantelou a vugale.

Ne deus nemet ar gurr Relijon hag a laefe an
den da vaza mad ha carantezus en andret he nessa.
Ne deus nemet-hi hag a zesele dezan ez eo an oll he
v. eudour, ha zoken ar re so dindanna. Eur serif eo
clevet penaus ar re n'o deus ket ar feiz a voal-gas
ar re ma o deus eur gurr bennag varnezo. E costez
an Afrie ez eus mastri hag o deus selavet, ha n'o deus
more'hed ebet evit ho zaza pe en eun zizoher anezo
Missionerie, o tremen eur vered, a gavas eno, clevez
ar teod, eur potrig seis vloas goloet a c'houliou. Ar
potrig-se a voa erog al lorguez enha, hag he vestr,
goude beza deuet ho c'houliou dezan gant eun bouara
ruz, o velet ne larec ket dioc'h-tu, en devoa he dolet
eno da vervel. Domp dervez a voa edo eno, ha gant
an naouh en doa del ret ar teod en dro dezan.

Eun dervizion bennag goude e c'hoant adarre eur
potrig al var an aod tolet eno ive gant he vestr.
Hema ne el as ket lavaret dezo peira vao c'hoarvezet
gantha, n'o devoa nemet an amzer d'he vadezi hag
e varvas i mad. Setu aze peira ra d'he nessa nep n'en
deus ket an heur vad da vaza christen.

Setu ama eur pennad erol temet eus a Edele liron
Vania ar Victorion.

Er ruz even pe e m z goude 1864, ar c'hiatezennou o
doa comzet eus eur buguel a voa coezet eus eur c'har-
tia var an hent naouh. C'hoat a roat ha lepe a vao da
grit penaus ar c'hiouader-se a voa flastret ha dradlet,
pe a vao a zaret a coez. Mad, n en devoa bet draug
ebet. Ne vao omp ket neuze eo an Arou Vania ar Gou-
ndou pe ar Victorion e vout aleour eus ar barud-ze,
mes naoue on eus her gouciet dre a lizer zo ama
varlere it.

Paris-Brezy, 27 mar 1865

Aotrou Person,

Brema o vo boas e vao red d'ha mont da Batis-
abalama re am afer ou. Va lired ha va map, eur potrig
tri boas anter a zcas ganen. Epad ma zeau eo eun ti
eleac'h ma am bo izorn da vao, e livers dezo mont en
n'sitron Vania ar Victorion. Pa m'oa gress va afer, ezis
di d'ho c'hoat. Daoul na a ris eun nebeut e troad anter
an arc'h-heuriet hag he peus Mari, hor mam vad, da
zoual ar bugel-se, va fenher, ha da ober anezan eur
c'hristen mad. Ne ris ken peden, prez a ioa vaozomp
ha mal oa deomp mont d'an hent naouh evit kemeret
hent Lyob. Arzög eun hent goude, edomp er c'harri tan
hag e zcant evel an avel. N oa nemedomp hou tri er c'har
m'omp pignet enha, hag evel ma voamp seniz, ne za-
loomp ket da gousket hou tri. Diuna a ris eo eun tiol

pa vonomp e kichen gar Conduz-la-Vil, ha me ho les da
unjal pebez straisul am bouc, ar buguel ne doa mui ga-
neomp. Red eo en divije lakel re hir be benn er pro-
nest hag e vije coezet var an hent.

Beau e comanijomp da gual Clevet e vonomp, hag
11 treiz a jomas a za. Epad ma edomp o erial, oa
bet red din derc'hef crog em fried pe antrantant e
vije en em dolet vrez er meaz da glasc hor e hronadur
Armecanien, pehini a ra ar memes micher evel don
a deuas d'houz disken. Neuze e redjomp ed an hent
da velet ha ni her c'hallje. Dont a reas da zouch din
eus ar beden am hoza great d'ar Vere hex pehini am
eus ato caret, hag em hoza eun dra hennag a espe-
rias. Ne allen ket eredi e vije maro va map. Gous-
onde boas evel ma zeun dioc'h an hentehou bouzre,
e c'houien errad ne alle beza chomet ben nemet dre
verkud. Na me a bede neuze calonee ar Vere'hez' Goude
beza redet epad vez pe eiz mizuten hor e halon be-
zet gant an anken, e veljomp hor buguel atre d'-
vrec'h unad a c'hardou an hent, n'en doa ket bet an
distera droug. Leun a joa e redjomp da Vontargis e
leac'h ma paejomp adarre ar e hiri tan. An oll vev-
chourien a felle dezo gullet ar c'hrouadur, hag oll
e lavarent ex na eoa eur burzud. Bez 'ez oa unan e
guirionez, ha me a voue errad e then kementse d'ar
beden am oa great da Van Doue.

N'em hoza ket eredi hite vrema, Aotrou Person,
seriva deoc'h ar peiz e deus great ar Vere'hez evi-
don mes belesen ar barrez ma emapen brema en-
tu a zo falvezet dezo e rojen deoc'h da anaout ar
burzud-se hag eo evelon en dever a anaoudeguez
vad hen ober

Ho serricher

GUIMBERT, e Bercy.

Eun devezion hennag goudeze, Guimbert a deuas
gant he vuguel da d's liron Vana-ar-Gouan dou evit
trugarecat ar Vere'hez hag he fidi da guer lore hel da
gant sourei eus ar c'hrouadur-se, ha da zifen buez he
ene oc'h an droug evel ma e deus disennet laez he
gorf oc'h an hent houarn G M

AN FALS DOCTORET HAG DO LAVARIOU.

Kelennadurez d'an dud divar ar meaz.

(NAONTECVET PENNAT)

*N'hon ket eredi en deffe Doue ar galon da laskel
eun den da zeri e tan an sfern evit atao, Evit biken*

*Ha me n'hon ket eredi n'en deffe ket ar galon-
ze. C'hoant o penz da c'houl porac ? Setu ama.*

Da guenta, abalamour ma eo d'euz lavaret e rei. Ma
ne ralle ket eta ae zalc'hse ket mad d'he c'her en deffe
lavaret eur gaou. Hogen n'hon ket eredi en deffe
zalc'hse ket Doue d'he c'her e ve eur guoyat. Ean
Doue gaoyat, eun Doue ha ne ra ket ar pes a lavar, ne

ve mui eun Doue, rac ar gonit Doue a zo ar varionez he
onan, eun dra lavaret gant ha a zo eun dra gret

D'an eil abalamour ne ket eredi maret d'ober. Ex
bed-ma, calon an den a hel chench. Hano e man er
stad a bec'het, vare hoas ec'h hell beza er stad a
c'hraz. Hano en deus eas d'euz Doue, e ro goab anez-
han, e pella diouthan, vare hoas ec'h hell caret Doue,
senti oanthan, distrei oanthan. Mez, eur vech maro,
ne hell mui chench. Maro eo er stad a bec'het, ha
chomn a rei ato er stad a bec'het. Maro eo gant eur
galon leun a gasoni euz Doue, savet a c'hep Doue,
chomn a rei atao er stad-ze, Doue ne hello ket eta
pardoni d'ezhan. Doue ne c'houlon ket guell evit par-
doni, a d'an hui a zistro oanthan a greis he galon
bevech, emezhan, ma tistrovo ar pec'her ouzin a grez
he galon n'euz fors pegnement ha pe seurt per'hieu
en d'euz gret, n'em be soueh ebet arrezfo. Mez ne ket
evit pardon da eun den hag en d'euz euz omfom leg
a zo en he c'hep hag a be la oanthan ha setu ene
e pe seurt stad e chomn atao to den daonet an sfern.
Doue eta, evit pardon d'an den en sfern, a ralle par-
doni d'an den en despet d'an den he-nan. Haguen
daoust ma ze mad, n'ho'h ket evit goude digouhar e
pardon fe da eun den en despet dezhan, ne ket evit m'et
da laskel ar pec'her da zeri an sfern evit atao.

Ouspenze evit petra, mar plij, eo gret an sfern.
Ead me r a dra, goude eo, mez gret eo ne a mar-
teze dreist pep tra evit m'et oc'h an den da be bi-
hoguen, ma ne bad ket atao, ne v ro oc'h den pe da
viana e v ro oc'h, ne bad da bec'h. Brema ez euz
stouas e ve nebeut a den rac pe an den an sfern, mez
neuze e ve nebeutoc'h e'hoas, pehini a lavarfe. Le-
meromp hor p'jadur er bed ma evit tremen eun
nebeut blavezioz, mayot a pe nebeutoc'h e tan an
sfern e vimp pare. Da lavaret eo Doue ne oar ket
petra ra. D'euz eun den ne ket brao lavaret an dra-ze
mez d'euz Doue ez e d'ale tre.

Mez, eme c'hou: porac an sfern zo spontus. Goude
eo, mez, ac ar pec'het ? Gout a vezoc'h peguer spontus
eo ? Gout a vezoc'h pegnement a falleguez ze enton.
pegnement a zistregans a ra var an Aotrou Doue, pe-
guement a boan a ra dezha ? Ne anzer'h ket, n'oc'h
ket evit lavaret e ve re vraz ar boan d'euz an droug zo
gret ha couisgoude ma tall eur pec'het marvel poan
hag a bad atao, Doue en eur laskel enno an hui er
gra, ne ra nemet he zever, me dever an Aotrou Doue
eo rei da bephin ervez ma en d'euz gret.

Nan, nan, bevech ma comzomp a enep an sfern, ne
ouzomp ket petra leveromp e hoant an deuz da velet
kent a Doue, ha ne velomp morse. Doue a lavar deomp
ez euz eun sfern, hag an sfern-ze poan euzuz hag a
bad atao, an ilis a lavar deomp evelthan, an holl en dro
doomp a gred ar varionez-ze, greomp eveltho, hag
elleac'h tenn hor penn o clask caput abec an sfern,
poanjiomp da dec'het diouthan. Y. P.

(Eur pennad all eur vech-all)

BUEZ SANT MATHURIN.

c'HOAZ C'HEB CHAMET.

Miraklen ha mouro Sant Mathurin.

Epad ma labourer Sant Mathurin kenz kalouneg on dro d'ar gristenien liet enan gant Doue hag a greske ar religion gristen a hep tu dezan. Doue a gasiaz ar gear a Rom dre hep seurt malheourioù ha dre hep seurt klenvejou guez dre an tan goel, guez dre ar grizil, guez dre an dour. Arc klenvejou en em lakeaz etouez an dud hag a varvent a diadoù. Doue a lezaz an diaoulou zoken da stourma outho evit ho c'histia, abalamour en em reent dezo ha ma reent goassa ma hellent d'ar gristenien guez, hag ar sperejou miliguet-ze ho c'histia hag ha c'hempennaz dezo; rag n'ouffer ket kaout goassoc'h mestr eguet an diaoul kaer oc'h euz senti, mont dre loc'h ma lavar, ne ket morse kontant, n'heller morse ober traon aoc'h evinta, n'oc'h ket morse kare ganta. Grit ar guella ma bellot evit plijout dezan, hag hen a rei loc'h goassa ma bello. N'a vezo eaz ken a bello ha kaout da ruilla e kreiz tan an ifern.

Chetu ar pezh a veler en amzer dremenet hag n'a veler c'hoaz nemet re aonaz ! hirio an dez.

Kalz a dud a bep oad hag a bep stad a oa neuze er gear a Rom, possedet gant an droug-speret, beleg merv' an Impaler Maximien oa dalc'het ha goal gasset gant ar villanz, ha perag n'a vije ket ? E zad a oa ar guella merv' an diaoul, ar brassa eadour d'ar feiz, eun tyrant ma zo bet unan. Doue a bermettaiz kement-ze evit kastia ar balanet hag ho lacad da zigneri ho daoulagad.

An Impaler Maximien a gare e vev' hag en doa truez outho oc'h e guellet ruillet ha disruillet en eur fason ken estranch, n'o doa peoc'h ebet, denel oa evel eur c'hi e kounar, dangerus oa instad outho, red mad oa bet e chaderna evel eul loen gouez. E zad, ouzpenn ma oa nec'het ha glac'haret o velet e vev' er stad truez-ze, oa c'hoaz mezeg ha kabluz. Rag n'a oa ket eun enor evit eun Impaler e vev' en eur palez kaer staguet en eur c'hornik tro evel eur c'hi en e loch.

Doue a var izelad an den pa gar hag evel ma plij ganta daoust da galite, neuze furs pe roue pe impaler a helic boza, e reng hag o c'halloud er bed-ma zo nebeut a dra e skoaz e c'halloud heb muzul.

Maximien a glaskaz sikour de vev' ar muia ma hellaz, medeciner aoc'h a oa galvet var e zro, mez oll e chomjont bec da farea. Pa n'a oa muia netra da ober gant ar vidicinet hag ho oll skiant, oa klasket ar zorserien, ar vajassaned, hag an divinourien, hag eza Rom hag euz a goement lec'h ma klevet oa eur re hennag, ha n'a vanka ket en amzer-ze euz ar seurt-ze ar gear a Rom, heb mont pelloc'h oa leun outho. Mez

kaer ho doa oll ober ha disober ho treon-ha-pidi kement diaoul zo en ifern, n'kun n'a lavare guer nag n'a ferve, ha merv' an Impaler a jome sto klan gant ar merv' klenved. Kaer oa bet promett dezo aour, arc'hant hag an oll zanvez, oll a goljont ho foan hag ho amzer ar porkez plac'h oa skoet gant dorn Doue, ha n'euz n'a sorser, n'a sorserien, n'a divinour, n'a divinourien trec'h da Zoue. Pa oa diskaret aoc'h ourgonif an Impaler, pa oa anat aoc'h d'an oll an nebeut a c'halloud ho deuz ar zorserien, Doue a reaz dan diaoul prezek dre c'hinot ar plac'h possedet evit brassa mez an droug-speret, ar zorserien hag ar balanet.

Neuze an aerouant a lavarez da Maximien e kolle e hoan hag e amzer o klasq parez e vev' h, o klasq ben kass kuit diout, ha seul vui a vidicinet hag a zorserien a vije klasket var e zro, seul vui en dije e zourmantet, ha n'en dije komeret an tec'h nemet dre beileunox ha dre zantelez Sant Mathurin, eur beleg merv' oa e Franz ar zervicher braz-ze da Jesus-Christ a belle hebken hen kass kuit ha dibouza ar brisiez, hag ouzpenn distrei an oll valheourioù divar ar bopl ha divar ar vro.

Pa oa klevet kement-ze hano Sant Mathurin a oa brudet etre pevar c'horn ar gear a Rom hag e pep lec'h tro var dro. Neuze ar bopl en em zastumaz en dro da halez an Impaler, hen pede en or vouela hag en or grial ma vije kasset raktal kanad da Vathurin da zont da rente ar zec'hed d'ar brisiez merv' ha d'he zenna euz ha oll boadious.

Chetu aze eur vev' c'hoaz penoz e ten Doue da ziskaz ourgonif ar brused, an dud pinvidiq hag oll skiant an il-d'gouez var ho meno, ha da zvel dreist an oll e vignonet, e zervicherien val ha santel Maximien en doa sonjet distruji an oll gristenien, ma a ree an douar gant ho goad, ho zeul a ree da zibri d'al loenet gouez. An dud euz a Rom a ree ha flijadur a vellet merzoria ar gristenien, an hano a gristen oa eun dizenor evit ho, ha brema eur c'hristen a c'houlennont en or vouela hag o eual da zont ar c'henta guella d'ho zenna euz ho foanon ha da harea ho c'hlenvejou.

An den pinvidiq, pa en deuz zec'het ha peb tra hervez e c'hiant a gav dezan n'en deuz euz ebet euz a Zoue, hag a zisprij an dud santel. Mez gortoit eun tamik, darn Doue n'e ma ket pell, heb ilale an den-ze a vo pladet euz an douar, hag ar paour-ke a vo haelet.

I W.

(Eur penad all eur vev'-all).

EUR GUENTEL CATEKIS.

Goude m'oa bet kemeret Constantina, an aotrou Suchet, vikel vras Aljer, a guemere soure em ar re a voa bet goulet, cristenien ha turket, ep' l'acat kement. Euz derv' ma edo o louzaou eun turc, setu eur marabout, (da lavaret eo, eur beleg euz a falk religion Mahomet), o tont d'he gaout hag o lavaret dezan. — perag e louzaouez-to an den-ze ?

— Abalamour ma zeo breur din.

— Breur dit Gueier a levezet. Hennez so tere ha te so cristen, da zoue ne ket hon him-ni.

— Va Doue eo da Zoue. Hen en deus erouet an en hag an douar, n'eus ken Doue nemet-han oll e zomp he vugale

— Salocras, da Zoue no ket hon him-ni. C'houi entrozoc'h cristenien a ador tri Doue.

— An aotrou Suchet a zavas neuze he zaoulagad etrezeg an En evit goulen ouz Doue ma roje ners d'he gomzou.

Cleo, emezan, den mad, te so savet azioe'h da vreurdeur, gallout ae'h eus, ha da silaou a rer. Da goms so eun urz evitho. Da silaou a reont dre mac'h eus descadurez, mes an descadurez-se so cousellet dit, poanna ae'h eus ranket evit he c'haout. Penaus e c'halvez ar galite-se a so enklout ha dre helini ee'h eus gallet dont da veza gouezier?

— Penaus? Speret.

— Mad, hrema out eun den co, ar furuez a ru evel eur gurunen en dro d'as penn, eur vuez vad ha diviam a gunduez. Mes bet ee'h eus techou fall, bet out douget d'an droug, meur a dra so bet o c'hoar da zeo d'en em rei d'an dizez. Trec'het ee'h eus, mes penaus e c'halvez ar galite-se dre helini ee'h eus trec'het?

— Penaus? Bolontez.

— Mad eo. Me ar fal ee'h eus sonch eus a zerveziou da zrouankis. Marteze out bet vai an dachen vrezel Guelet ee'h eus an emgann, da vreurdeur o trec'het, ha marteze ive trec'het. Te da unan marteze ae'h eus gret eun taol caer bennag. Guelet ee'h eus marteze da vam, da dad, eur mignon o vervel. Penaus e c'halvez ar galite-se dre helini ee'h eus sonch eus an traou tremenet?

— Penaus? Memor.

— Neuze-ta ee'h eus teir eno?

— N'em eus nemet unan.

— Mes penaus, speret, bolontez, memor, ha ne ket teir ar re-ze? Me ive n'em eus nemet eun Doue, eun Doue e tri-ferson, Doue an tad, po an ners, Doue ar map, po ar furuez, Doue ar speret-santel po ar garantez.

— Doue! Doue! eme ar marabout co, heleg ar gristenien, va se erjenna a rez. Va mestr out, hag e vezin da zervicher, ha neuze e tanulinas da droid an aotrou Suchet pehini a astennas he zaouarn varnezha en eur lavaret. Jen co, cossoc'h out eridhon ha furuez, mes bez ez oun da vest abalamour ma talc'han var an douar plas map Doue. Da venniguen a ran en hano hor Salver, ra lacat da zrouen en da galon an had am eus tolet enhi. An aotrou Suchet a zavas neuze ar marabout co, hag her brateaz en eur vonela. G. M.

FABLEN.

N'eus ket pell an eun tyeguez,
(Ne hanvin ket deoc'h ar barrez)

E velet el ledr, a vandeo,
Eujennet, keze hac Ezen
haos kre a ior en assemble.
Kement hui a dremene
A choume mantret da seion
Ha da c'houlou pe seurt kelou
A laca kement all a drous
Elouez an drebeuriou plouz.

Ar marc'h gheñt hanvet *Prendant*
A bed an azen da barlant,
A c'houi oll, emeza. potret.
Choun-l trankil ha selaouet
Sao, rouzie, sao var eun dorg'hen
M'a vo clevet da brezeg'hen,
M'ar d'out raou et goale'h d'ha c'houzoug,
Eur banne he-ra ket a zoug
D'ar hini en deus da barlant
Dirac Tadon ar *Parlamant*

kerhañt an azen, lore h enoa,
A lavar d'an oll aze.
Guelloc h a-ze, va mignonnet,
Ee'h ellet selou ha clevet.
Gouzout a rit evit petra
Oomp en em zastumet ama
Choun a ramp ni pe ne ramp ket
Da veza ato esclavet?
Red eo li-ru da bep hini
Var an affer rei ne a.

M'ar k'rit senti ouz'in me
E zamp ac'haleno heb dale,
Evit faloc'h evit ama
E nebleac'h ne oufemp beza,
Nac goude beza labourer
Hon eus beac'h o caout hor bouet
Bep munta starnet oud ar c'har
P'otramant oud an alar,
Trema kar, tre na kilourou
Ha var ar marc'had bazadon,
A n eo ket honnez ar vicher
A rancomp bemdez da ober?
Sontit ouz'in, heb elpotal,
Deomp da glask hor c'has o leac'h all,
O chounp var ar maz da viken
Ne v'imp nemet panezeyen

M'ho pefe guelet er ruyou
Ar c'heze a dreio karrossiou,
O trolal' sonno ho fenn ganto
Ha sternañt caer en dro dezo,
E lavarfac'h evel-dou-mo
Nac eo ze chat d'ar re-ze!
En ker hor breudeur aotrouen
Ho deus bemdez kerc'h ha goerien,
Lojet int evel robanet
Hed an noz ee'hellont cousel.
An teufe munn, an ebenien,
O clevet sarmon an Azen,
Gant ho zreiz a scrab an douar

Hac en eus vouez oil a lavar,
Na perac choom da varc'hata?
Dent, aotrou azen, d'hor blona
Ac e'hezez all hac an Ezen
A lar ive neuze-souden:
Da vont d'oc'h heul m'a zo prest.
Bete Montroulez, bete Brest.
An euzennet a ech ho fenn
Hac a lavar grouns d'an azen
Eo gaeñ ganto choom da beuri
E prajou ho bro dizoursi,
Eguet mont a lall da redet
E risk da veza oigorniel.
P'ho'h'eus zoun da goñ ho kermiel,
Choomit all ama da vervel,
Evidomp m, heb d'alc' tam,
A ra da vont kaid d'an daou lam,
Ha luer vo neb hor paco.
Ni lavar deoc'h ken-a-vezo!
Var ben daou pe dri m'a goude
Hor e'hanfartel a zistroc,
Ne lavaran ket d'an daou lam,
Rac n'eus n'eun a n'a ve cam.
Peas soton, emez
Hon eus great o ku tat hor bro
Disroc' nennet kein ha discoas
Gant ar voacel pe gant ar bos.
Bemdez en hent a goal gasec,
Chetu petra hon eus cavet
E eac'h m'a sonje deomp beza
Bourc luzeu eus ar re vrassa
An azen eus an Jrouk kerrig.
Drest ar re all a zo mezeu,
Ne grad pelloc'h sevel he beun
Dre ar sonch eus he brezeghen
Ar fahlen-ma, kouriadet,
Eit ho seola, zo savet.
Lennit-hi d'rac tu l'ho ly
M'a tale lunt sonch m'ad anezi
Bezit furroc'h v' t al loenet
A bere d'oc'h em'eus counset
Ne selaout ket an ezen,
Me lavar ar c'hez-lakizien,
Feneantet, tad di-lalvez
Pere a glask m'ad digarez
Eit dilezel ar mæxion
Ha mont da bourmen er c'hæxion.
N'eus ket a bar da eun tyeu
A za e l' d'he stad d'he vrezounec,
I'he greden, d'he d'is-parrès,
D'he horzuc, d'he dieguet. P

EUR MAB MAD.

Bernadet a jomas eur pennad da zonzal, ha neuze
e teuas gantha evelen:

IMPALAER,

« Eur zoudart eus ar pevare ha daou-ugent a linen
eo en deus da hardizmeguez da scriva deoc'h ne ket
evitban he unan, rag n'en deus izom a netra, mes
evit ho dad, bet zoudart dindan Napoleon kenta
eur c'hampagn varnugent en deus great, hag en deus
pakel na petra ta, gouliou, clezennou, dienez ma-
c'hagnet eo kempen. O veza collet he bried, va mam
vad, setu ar post eoz horio ne ell mui lahourat hag
e c'hougen naounegeuz. Hag-za ho pedan da rei din
eus zin a c'hras unan, pe rei d'am zad zoudart eoz
hoc'h contr, eicotr evit na varvo ket gant an naoun,
pe rei din va c'houje evit ma zin d'ar guser da c'honmt
bouet dezao.

« Bez' ez ann etc. »

Setu aze, emez zoudart pa voa echu gantha, hag
e save ar paper da ziskuez d'an aotrou G....

— Mad eo plegun ha alit an adres.

— Clevit, va bourc his, ma ve ho mælezeu, ep ho
cloaza, m'am bete eur sinatur, evel m'ho'h'eus lavaret

— Bezt d'oc'h, bez' or bezo.

— Digant eus ara liselet mad?

— Digant unne hag en deus pe, gahout.

— Asa, eur van a rit evidou evelato. Mar hor bez
chans e lakun va zad da scriva deoc'h evit ho tragarceal

— Alo deomp ac'hann.

Da helc'h h?

— Deomp ato

Bon vanten g'ade edo m'ad daou en eur c'har deut
d'ho e here'hat da dal an ar. En eur vont, an aotrou
G... a lavaras da Vern del

Va mignon arag eus e evitoc'h, e ve mad din
gouzout petra oc'h. Guelet avale h a ran oc'h eur
zoudart caloteu, e m'ho lever e eant ho tad, mes
eun ara ad e hoas an tefe e hoant da c'houzout. Sel-
lit, lavaret aze din dal ran, devot oc'h?

— Devot? O! n'oun ket arad, bourc his?

— Voch eus ket a religion?

— Eo eun tamie

— Ha ne garit-hi ket an Aotrou Doue?

— Oh eo, evel ket tye

— Hag ar Verc'hez n'oc'h eus-hi ket eun tam
dians cal?

— Oh! evit ac'hann arad, va bourc his, ar Verc'hez
a garan evel ma carina va mam.

— Caout a ra deoc'h e c'helle au Impalaerez jecat
an Impalaer da rei deoc'h ar pezh oc'h eus c'hoant da
gaout?

— Ia, nelmoun.

— Mad va mignon, me ra d'ho eas da di unau
hag e deus mui a c'hallout evit oil rouanezet, oil
impalaerezet an douar

— Mes, bourc his, ma ne ket ho tiera re, pelec'h
em c'hassit?

— Bezt dinec'h, mont a reomp da gaout unan
hag a vouezo bras ha kempen laca stiel ha sinatur
var ho lizer.

c'hoas tri becher all, mes ne livrimp guer eus ar re-ma. Ar beleg a lavare he vrevial, an aotrou eoz a lenne he gazetenn, hag an ofiser eur potr lipet neat, a zourru-guelle eur zon bennag.

Bars ar fin an ofiser a lavaras d'ar beleg

— Petra leant a gaez azo en ho levr alaouret ?

— Pedennou ternel eus ar scriptur sac'r hag eus an tadou santel, pe ar pezh a c'halvomp-ni, ar Brevial.

— Ah ! ah ! m'ho c'hentent. Pidi a rit Doue, ar vev'hez santel evit conversion pe distro an dud diseiz, an dud dizoue, an dud dizueh, evel don-me me oar vad ?

— Ne humbl oc'h, aotrou. Mar ho pezo izom pedennou, eo me gred, evl goulenn deoc'h kendele'ber ha ne ket evit distrei.

— Ho trugarecat eus ho coms vras. Mes me gafe din e va guell pidi evit ma cheuchio ar re vad ha ma kendele'ho ar re fal, rag nag an eil rum nag eguele ne dint ar pezh ma cred ar veleien e zant.

— Evel ma keret, aotrou, eme ar beleg, lezomp an traoze-mor plij, ne c'houlennan ken ouzoc'h nemet ma em lezout dislous da vont da benn gant va fedennou.

An ofiser en doa c'hoant da zisput ne h'ar beleg, eun tam debron en doa en de d'ed. En eta laet a reas da vorsema'eur zon divalo.

An aotrou eoz a lenne ato he gazetenn ep ober van ebet. Bars ar fin evel kent e tistroas oc'h an ofiser.

— Aya, cavalier count, goud a rit-hu eun enouet oc'h ho elevet ?

— Oh ! oh ! Sel an tata eoz a vont droug enha !

— Ne ket droug en a ja enha, truez eo am eus ouzoc'h ha mez o rievet ho comzo.

— Guir ? ma na vje ket bet ken d'ners ho torn em bje kinniget deoc'h tenna eun taol eleze.

— Den laouane, gouezit errad ez eo va daouarn, evitlo da veza eoz. ere avoale'h evit dele'ber erog mad en ruz c'heze pa vez eom da zafen va bro pe da rei kento da eur mec'hec.

— Neuze, aotrou, e root din oc'h adras, setu ama va li ha-

An aotrou eoz a ser las var eun tam paper unap eus he hanouen ha pelec'h e eborne. Neuze e lavaras d'an ofiser laouane : vare hoas na nav leure em c'halfol em zi.

Antronz vintin an ofiser a vouezas eus piau an doa bet afir. An aotrou eoz se ne vna ken ternel ar Marichal Soult, unap a generallet kenta Napoleon unap eus an gabitenet vras-se o doa go mezel kel neuz a victor. Tridi a efit oa lostoe o vont da di he aotrou eoz. Mont a reas ganscoude. Ar Marichal hen recevas evel eun taol a roas dezha he alou, ha ne c'houlennas ken diganta nemet ma zaje da c'houlenn pardon eus ar beleg ma en doa goal harlantiel outan, hag ar pardon-se ne voue ket dies dezha da gaout, n'en devone ket izom d'her goulenn diou vech.

Ar beleg-se oa an an aotrou Afr, neuze vikel vras.

An ofiser oa an aotrou Duvivier, general aben eur pennad goude.

Pevarzeg vloaz divizatoc'h, e 1848, oa dibaveet kear

e earter Sant Anton, ha lakeat e daou leac'h ar vein d'ober c'hennoù a dreus ar ruion. Va bepbini eus an daou gleuz pe daou gae-ze e voue lazet eun den brudet, eun den calonec, var unan anezo, ar general Duvivier, var eguele an aotrou Afr neuze ar c'heacop Paris. Meracrien eant ho daou, unan eus he zevel, hag eguele eus he garantez evit he vrendeur. G. M.

Chemenemachou etouez ar Velotem

An Aotrou Pap, vikel o Bennez-Cong so hanvet vikel e Plonevez-Portzay.

An Aotrou Labigou, vikel e Plonevez-Portzay, so hanvet vikel e Bennez-Cong.

An Aotrou Mescam, vikel e Quemeneven, so hanvet beleg heret Sant Martin-Moutroniez.

An Aotrou Rolland bet missioner so hanvet vikel e Quemeneven.

Lazeten ar meziou a goms evelon er sizun-ma divar benn an eoz.

Mad eve da dud ar vro gouzout pe seurt eost so bet er broion estren a zigas ed er broion-ma. Setu ama petra so.

Er Russi, e costez ar c'hreisdreiz, ez eus carterioù eleac'h m'eo bras an eost, e carterioù-all eo tano. E creiz ar Russi, an ed goan so fall bras, an ed meurs so mas. A dost d'ar mor Baltic eo fall an eost, e Courland eo bras. E daou e her, ar Russi an eost so fall e tri garter on nestamant e pevarzeg. dister e seis var-nag a d'ha mad e pevar eper. E Pologu eo guelloc'h so ed evel a zaje, en Aotrich eo mad ama ha fall pioni, ha dister pe so eunet ed he d'ed eo guelloc'h e costez an anteroz eus ar Prus eo dister bras. Er Stadoù-Unan (an America) eus collet eals eus an ed, n'oa ket a d' d'he eost e mare. E creiz ar vro hag e costez ar c'hreisdreiz eus eun eost e nestamant, erlin er Virgini hag e costez ar c'hreisdreiz e leverer e vezo eun ara hec'h a e broion da zigas d'an Europ.

Pa vezo dalc'het eo d'eus a guemen-se oll, ha pa vezo soajet penas eo tano an eost e Brezaz, e Frans hag e Belgia ma na veja ket var an ed, ec'h ell al labourerien erdi ne dileont ket izoken sizunt en ho eost eper, hag e dileont elase eur voien bennag all d'ea em dena a adar.

Ar nemes eazeten a lavar e hera ar chatal, dreist oll ar re lard e costez an anteroz d'ar Frana, eleac'h ma leu ar zazoù da breza. An ed er c'hontrol a falla varnezan, da via a an ed nevez, rag an ed eoz a zalc'h mad. G. M.

PRIS AN ED.

KEMPER.	30 Guengolo.	PONT NARAT - 28 Guengolo	
Guinis	15 lur, 57 c.	Guinis	15 lur, 28 c.
Segal	9 lur, 32 c.	Segal	8 lur, 41 c.
Eiz	7 lur, 84 c.	Eiz	7 lur, 51 c.
Ed-du	5 lur, 29 c.	Ed-du	8 lur, 50 c.
Kerc'h	6 lur, 77 c.	Kerc'h	7 lur, 52 c.
Avalou-douar	2 lur, 25 c.	Avalou-douar	2 lur, 60 c.

Ar Gerant : Ar. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. DE KERANGAL, Moular an Escop.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a gouns ar brezounec.

Em Abonnement d'er Gaseten a gont :

Evit eur bloas	DIOD SCOET
Evit c'huec'h miz	EUR SCOET
Evit tri miz	C'HEC'H REAL
Eur gaseten ebken	DIOD VENNEG

Ar bacmann a die beza great arag caout ar gaseten.

ALIOZ.

Ar serijou a ve c'hoant da facat er gaseten a dleer da adressi oll d'an Autrou MONTAN, Delec e Kemper

Ar paeamanchou a dleer da adressi d'an Autrou SALAUN, ebken. An abonnnant a gounder e ti an Autrou SALAUN, abret, ra Kereon, e Kemper

KEMPER, 14 Here 1865.

Rom. — Pa zco distroet hon Tad santel ar Pap eus a Gaset-Gandolfo da Rom, ne voue ket tud ar guer-ze peira da ober evit ober dezan an diguemer guela. An oll a zride gant ar joa. Azalec sant lan Latrau beteg ar Vatican q voa en em renket an dud en daou da evel daou gao var he hent evit gallout he velet o tremen. Soudardet Frans ha soudardet Rom o deus rentet dezan a bep seurt honorou. Pii na, seder ha laouen, a roe a gram calon he venodiction d'an ingroez-ze a dud en em starde en dro dezan

Ne oufe den lavaret pegenement a gaeuz en deus diskouezet hon Tad santel d'an autrou Lamoriciere. Lavaret en deus evithan meur a oferen. Great en deus c'ho evithan eur zervich solanel evel a vez great evit ar girdinalet. Casset en deus d'an intanvez, an itron Lamoriciere, en lizer skrivet eus he zorn he wao.

Lavaret a rer penaus an autrou Raggio, cannad nevez a Itali, a vo contaut bras eus an diguemer a ra dezan ar Pap. Lavaret a ra penaus na c'hanarvesse oll d'and an Itali Pii na evel pi en deus bet ar c'hens d'he anaout he unap, na oll her c'harle a greis ho e balon. Cridi a rer ne dleket ket beza souezet evit guel em gloe etre an Itali ha Rom.

En eur guer eus an Itali, (Fransone) evit rei ar prizon, eus ket eur brezeguen etre h ma comzet eus a zerevion great gant ar vugale var ar skianchou burzadus-se a ra kement a drous dre ar bed, an Antichou honarn, an telegraf electric etc. Ar peiz a ziskuez ex eo ar skianchou-ze ken heuillet e Rom evel e leac'h a.l. Mes ar peiz a vrit mui a ve evescat onthan er brezeguen-ze, eo ar c'homzon-ma, ar re ziveza eus ar brezeguen :

An teou a ivanter lario a raj e guirionez vad hag a bado par deont a unan gant ar guir religion. Anez ar c'herion a guir an ho foni, an dud a ruzassa, ar firo a zeac'h, ar skiant, ar vouezeguez a gaez en dallentez, ha dorn Doue a vrazon an traou caera.... hervez ar

seritir sacre an traou-ze oll a hromet soudan ar gounit d'an ilis : « pa vezo pletet ar menezioe evit lezel da dremoa ar c'hezeg honarn. pa ze soueh an den evel eul luc'hedon d'ar penn peha ar bed, pa-m d'en em douch ar morion pero so hroma disparli, neuze e vezo tost ar mare eurus e pehnt ne ve'n nemet eur pastor hag eur vanden denvel

Ar c'holera poun an a ren e meur a garter, a ziskuez e pap leac'h an aers a re ar guir religion da eur c'bristen. Epail na ha har reall arag ar c'litentat, ar re-ma a jom da zicour ho breudeur ep aoun ebet. Ha pa vezont seot li unap e varvont aoun ep an distora elim. Evelse an autrou Marcourt, consul a Frans en enezen Chipr a serve n eus ket pell da eur map dezan e voa serij guel ar stad eus a dud ar c'harior-ze, ar re glan dilezet, ar re iac'h o tec'hiet d'ar c'hojou ha d'ar menezioe. Evithan-me, emezan ne dm ket ac'hann N'em eus aoun ebet. Va tale h ha va divrec'h a lacan e servich ar re so taguet gant ar c'blevnet. N ho pezet nec'h ebet alalamour dm.

An autrou Moncourt so het taguet gant ar c'blevnet. Glaskit din eur beleg, emezan, n'em eus izom ken Maro eo abou eun nebeut heurion evel eur merzer.

Evelse e Rimini, eun alvocat a voue seot gant ar c'holera e creis ar biasez. An oll a voue strafuillet hag a dec'has kuit buan o lezel an den keaz eus ep s.cour ebet. Seurezet ar charite o veza elevel kementise a ziredas buan, hag hen douga eire ho divrec'h var he vele, hag a guemeraz anezan an oll zourci a eller da guemeret eus eur c'broutier. An den keaz a varvas en eur venguen an Autrou Doue, ha erag gant he zaoz zorn en unan eus ar seurezet, ha ne ruzogaz anzi nemet pa en devoa rentet ho halanad d'vexa. Ne deus, c'hoas eur vech, nemet carantez Doue hag a elle evelse lacat an den da rei he vuez, pe d'he facat e danger evit he nesso. G. M.

PE HEN TRISTEUX HO KALON JEZUS E HEDIVEN AR DUE DOME.

Lizer eus Tad Missionner dez e Cayenne da un Tad all e Franz.

C'hoast hoc'h euz, ome c'hoi, da ommet penaus e tremen an amzer ama. Pijador ho pete o klevet kelou divar ben Cayenne, ha divar ben ar pex a ran, me hag an tadon-all e mesk ar galeourien. Tad heez, ama sioual, e renker kemer kalz a boas evit ober eur mad bennak. Red eo gartoz, ha goude beza gartozet hir amzer, nemer ar mad a eo ker bras etel ma tuzer. Bez'ra euz koulskoude dezioù hag a tiskouez pe ken truzuz eo kalon Jezus e hever ar bec'herien zoken mui abouret. — Eaklak a ra aezho gant euz denerridigez dispar. — C'hoarvezout e ra aezho bertiduz hag a lake ar jon e kalon ar missionner e kreiz an truhuilhon a c'hoarvez. Epad ma skrivon d'oc'h e arve euz Franz al lestr hanvel l'Amazonas. Teurel a ra var hon suchon pemp kant galeon nevez. — U an emezas em'ous eharz, e tignez ompen an oll dud dirol, diraz, ar penous fall ha kalet, oll ar re a glazh tec'hel ha mont kant euz ar vro. Cheta ma va farsionuz. — Evid oue ma, gwr eo, a gav arho oue tech fall bennak, kavout a ran ivez oue ma mad bennak, ha dre an te zo e klaskan kregi anho hag ho singz oue Dome.

Tremenet eo ar c'hoarvez. — Euz kant galeon ho dezase-louet ar c' hatekis, ar sarpionuz hag beuliet an exerci-ze opad an amzer-ma. — C'hoec'h kant anho ho denz-tout oue an deni zahz da eul Yaok gant kalz a respect hag a revedon lunenon, peil zo n ho doa great kommu-nion ebet. — Ha na soj ket d'eboc'h e helfe kement-se kement kant euz Missionner, hag hel lakat da drugarkaat an Aotrou Dome?

Euz dervez bennak euz den soj var he droid, ha denrolagad leu en he dal, a seuz d'am c'havout, hag a lavaraz d'in. — Va zad, mezo em c'hoz pec'her. Anter kant vloaz zo n'en d'oue bet e koeaat mar soj d'eboc'h e helfe c'hoaz beza great euz Jru bennak ac'hanon, gwi. — He zoare frank hag he gommon hep distro a lake ac'hanon sozezet. Penaus, a lavaran, ma heller ober ac'hanoc'h un dra bennak? — Euz zant a heller ober ac'hanoc'h. — Ober eur zant ac'hanon-me? Men, va zad, me n'am euz great nemet drouk em bez. — Bez' es oue bet atao eur fallakr a zen. Penaus eta dont da ve. za eur zant? — Dre eur goession e sichomp hon divi-zeu hag an deiz variet'h e kommu-nion evit an oll guezeh d'am ead a bemp bloaz ha tringent.

Euz dez-all, o vont d'an illiz evit adori an Aotrou Dome, eveliz tost d'in euz drem vraz a zen, he beo galoet a vlec'guen. N'hen anavezzen ket, dre na zeuket da goeant. — Tostat a ran ouzhan, lavaret a ran d'ezhan eur guer pe daou. Chom a ra sozezet. — Goulen a ran digantia pe seurt labour a ree, o mesk ar re all. Bro-fima, emezhan, koutil, ha gwelltron. — Mad, me ia ivez da vrealma ho Louisiana. Etom bras hoc'h euz marteze euz a gement-se? — Peged zo aboune n'ou d'oc'h ket bet

e kement? — 40 vloaz zo, va zad. — Koeata tra evid hoc'h hag evidon! — Kregi a ran en he vlec'h hag her c'has a ran em c'hambly. — Erruet eoz, en em lake varan dioulin hag e kommu-nion he goession. O veza sichwet, e teu da ouela, hag e kregi em dourn, e lavar. — Va Zad, cheta dch vloaz zo ez'oue ama, ha n em euz morse son-tet oue an tadon missionner. — Ompen-se, bep bloaz unan euz va c'hoarvez hag a so leanez a scrive d'in, o pedi ac'hanon da ober da viana eur gommu-nion da Haaz; hag ez oue bet distral avual'h evit lavaret d'ezhi e tolaen da Haaz euz an doul zecr. Ha n'eo ket se un dra meuz? — Mad, a respontan, skrivet c'hoaz er bloaz-ma d'ho c'hoar, ha me lakeis eur guer pe daou al lizer evit testiaen ez oc'h brema distroet evid mad oue Dome. — Eiskaza an den-se na oue bet kel isouen na ken euz.

Dre c'hoest-Nedelec ez-e da goeant d'an hospital ar re ho doa da gommu-nion. Erruet tost d'a euz den klav, ha ne saveten ket, e c'houlenz digantia, evel digant ar re-all, hag ben en don ivez c'hoast da goeant evit tre-men en euz doue deead goul bras Nedelec.

An den-se a sav var he goez, a doul varnoue eur sell dispruz hag a lavar gant regentez: Aotrou, ne ket d'in-me e ve kontet ar soz'henneze. Euz hevelop komz a belle ober euz drouk bras e toez ar re all. An soun da vevz gompel, a bella aliez dioc'h ar sakraman-thon. Rak ze'ia un chomz ket da zispel gantia. — Mont a riz meuz hag euzet varn eur guet e pelec'h e oue seizonet.

Goude goul Nedelec e teuz adarre da viana ar re glav en hospital. — Goulout a riz gant tristidigez e tallaz an den-se da bep heur. — Na oue petra da ober. Koulskoude red oue euz savet an euz se. — Lavaret a riz dezhan eur gomz a drouk pe zion. Na rent van ebet. — Duzet a riz glaz'haret d'an illiz da gomp da galeon Jezus n'am boa gouezet setra.

Lavaret a riz da eul leanez bella varnez'han, rei de-z'han kement a c'hoastee ha komz dez'han euz a Zonn gant douster ha tenevadigez. — Al leanez her grez ha na ouezas setra ec'h unan. Red oue euz abandonni an den klav zo a tes da vervel hep agozi ha gant he oll alizet. — O tremen eur vech divetaz dirag he vutle, al leanez a zo galvet gantia, hag e lavar dezhi goestidik. Me gwrte guet an tad missionner. Galvet oue, hag en euz toul e redan da vutle an den klav. — Her atedi a ran ha goulen penaus e ra. — Va zad, emezhan, mont a ran da vervel. — C'hoast ama euz d'in em unan gant Dome. Ha bet oue evit ober se? — Hen anaoz deboc'h a renkan: me so protestant. Eaz eo se, a respontan. Hor Silver a so mero evit hon dispreon, hag e fell de-z'han savet an oll. — Mad, va zad, euz euz lakat a ran etre ho teouern. Grit ac'hanon ar pex a guerit. — Rai a riz dezhan ar vadinant gant kondition, displeg a riz dezhan ar misteriou euz ar religion; rei a riz dezhan an aboutron ha sakramant an nooez gant induljoen an drem-evan. Ne na ket mui evit kommu-nion. — Dion heur goude e luske ha humaden diverz.

Cheta ma, va zad, ar pex a velomp ama hag a glo-

vamp bemdeiz. — Be pred var zao, ar c'hleze en daorn, o skoomp a gleiz, a zeou, e stourmomp ouz an dioul, ouz an dud digas en ho religion, ouz an aoun da veza gospect, ouz an teirhou fall a bep seurt. Eor vech bennag am'omp trec'hot, aliesoc'h o trec'homp, rak Doue a zikour ac'ha omp. — E-pad ar bloaz tremenet am euz badezet ugent den bras. Protestantel pe Arabed. — Guelet am euz a listrei en hent mad pemp hag hanter kant ho doa dilezet ar sakramanchou abaoe 10, 20, 30 ha 40 vloaz. — klevet am euz vandro 2.000 koession. Her guelont a rit, mar deo braz ar boan, treal-zidegez pe consolation ar galoun a zo c'hoaz brasoc'h.

Ho saludi a ran, va zad, en eur erbedi d'ho peden-nou ha d'ho offerennou. I W

HISTOR ZANTEL.

(THREVECH'VET PENNAU).

Maro Abraham. — Guirdelez Ezaü ha Jakob.

Euz ar bed 2183 — Arrog Jezuz-Krist 1824

Abraham a vezaz beteg ann oad a heizek vloaz hag eiz-ugent, buez hor eun ho amzer, ha deistrou leon, evel ma komz ar skritur, hag ez eaz da gavout he dud varo, eun eul leac'h hapret divezatoc'h Askre Abraham, pe al Lumbou. Isaac hag Ismael, he zoon vap heuan, her deiaz gant kenz ha gant honor, e kichen Sara, he bried ker, ebarz er gararn a zrou gampe en deves prenec' he-ann, digant mupien Heith. Tadon a-da, bugale kersten, chetu penanz e varve ar Batriarched, ho bugale daoulinet en dro d'ho guele, a zagemere gant douanz ho bennoz diveza, a zarre d'ezho ho daoulagad, hag ho zeb'he gant kenz ha gant enor, hag o listrei euz ar c'hanv, e lavarent pep hini eun he galoun. Ra varvinn euz a varo ar Zent.

Hoghen Isaac, demezet ughent vloaz a oa, n'en de-voa ket c'hoaz a vugale. Pedi a ran evit he c'ureg, ha pedi stard, eme ar sarnav, evit ma roje Doue frouez d'ho friadelez, ha Doue a zelaouaz he bolen Rebeka a zeuz da veza d'ouherez.

✕ Hoghen ar vugale en em stoke en he c'hoefez, hag a zablant ober brezel ann eul d'eghile. Ar peaz a reaz d'ezhi lavaret gant enkreiz. Ma tlie kement-ma c'hoarvezout gan-en, pebez ezom am boe-me da zout brazez? Hag ez eaz da gonsult Doue. Ha Doue a respontaz d'ezhi. Diou vroad tud a zo ann ho kofez, ha daou vobl disbenvel a ziskreno ac'hanoc'h. Unan a drec'he var eghile hag ar c'hoaz a zervic'ho ar jaonanka.

✕ Pa ne deuet ann termen da zoudou, na em ga var eun-tu daou grouadur en eur c'hoaz. Ann hui a zomaz ar c'henta er bed, a oa reaz, ha goloet a vle eghiz croc'ben eul luan, hag a oe hanvet Ezaü.

Rakal e tenaz eghile, krog gant he zourn o sent-troad he vreur, ha chetu perag e oe hanvet Jakob.

Pa eent deuet braz. Ezaü a reaz eun den gom-siek da chassal, hag atao e vije var ar mezon. Jakob a oe eun den deus, hag a chomme hepred en-dro d'he ghear. Isaac a gare Ezaü dre ma tebre aliez diouc'h he chasse. Mes Rebeka a gare Jakob.

Hoghen eun devez, Jakob en devoa poazet eur pladad piz-rouz da zibri. Ezaü oc'h arsout divar ar meaz, skuiz braz, a lavaraz d'ezhañ. Ro d'm da zibri diouc'h ar boazaden rouz-se, rak skuiz eun da verrel. Jakob a lavaraz. Guez d'm da hananoc'h ar peaz a zibri, da vir a vap heuan, ha me rei d'it va fiz.

Ezaü a respontaz. Mervel a ran gant ann peaz, petra dalvezo d'm va hanandad? Tou d'm eta, eme Jakob, e levez gan-en da oll vir. Ezaü a douaz, hag a vertaz d'ezhan he hanandad. Kemer a reaz eun lamm bara hag ar pladad piz, diari hag ara a reaz hag ez eaz kart dibredet a-eule h' evit-heu da veza guezet he vir a vap heuan.

Chetu aman guirou ar map heuan elouez ar la-zerien gor. 1° Diou iolen en devoa da gavout vraz. 2° Diou ghehennouerien. 3° Kemeret e vije evel mervel hag aotrou he vrendeuz all. 3° An tad, abarz mervel, a roo eur vennoz vraz d'he vap heuan, hag ouz ar vennoz-ze a oa staghet ann d'ouganou, pe ar promes-siou en devoa gret Doue d'ar Batriarched da lakaat ar Messi da ziskenn euz ho goad. 4° Lod a lavar pe-naoz, e deron ar bed, ar gary a veleg a oa c'hoaz d'ar map heuan e pep tieguez.

Ezaü ne oa ket hep gouzout ann traon-ze, mes touel-let gant ar ehasso, ha d'ougetoc'h d'ar peaz a reaz pli-jadur d'he gurf, eghet d'ar peaz a ze le ouz he enor hag ouz he ene, ne rea nemeur a stad euz bennou Doue hag euz hoil brudachon ann hanandad. Na pot Ezaü na velomp-n, ket bemdez enno d'comp? Pet na velomp-n ket o sacrificia d'ar c'hoarmandiz, pe evit lavaret skitar, d'ar vezvent, ho madon, ho ter-bed, ho enor, ho graghez, ho bugale. ho buez. Guelet a reont ho zieghez o vort d'ar baz. ho graghez hag ho bugale o tizec'ha gant an enkreiz hag ann dienez, n'ez fozz, ar gouzoug a c'muleun touaka, i.e. voual-c'ha a renker!

—

Greomp kaonv da Abraham, hon tad ebarz er feiz, Eur mignoun da Zent, 'vel n'enz ket bet eleiz, Heuliomp he vertuziou, hag hor beza re Eur maro errouz, ha daelon var hor be.

Bet zo bet a viskoaz daou rum dud var ar bed, Hag biskin etrez-ho, hag a vezo hepred. Kañ hag Ezaü a rei ato brezel Da vugale Jakob ha da vrendeuz Abel.

Ar brezel-ze a zo 'tre ann droug hag ar mad, Etre ann dud dilez hag ar gristenen vad. Diskoaz n'eo bet gossoc'h, na stankoc'h dre er bed, Mes hor bezomp fisians, ne vezomp ket trec'het.

Ann droog, enn taol kenta, a zeblaet beza trec'h,
 Mes gant ar mad emma dorn Doue hag he vrec'h.
 Ha p'en deuz amproet he v'v' servicherien,
 E ra d'ezho goumt var ho enebourien H.

AL FALS DOCTORET HA HO LAVAROU.

Metemendevren d'ann dind divar ar menez.

[UGENTREV PENNAT]

Setaz ann eun doctor all. Metma en d'eus e hoant da deumen evit eun den ha n'en d'eus soun na rac an Aotrou Doue, na rac an daoul ha coalskoude dioc'h an doare anezhan, eu azal soualc'h en d'eus soun, ha cals a soun zoken, razho. Ar hol spern scrij, az so en he dal, ar zell balc'h ha lenval eus he zoulagad, ar c'houbari eus he c'binon hag eus he vuzellon var benn ne veler mui o para eur gwr mouc boarz a joa, setu aze mercon ha testeu ou selear eus an encrez a zo var he speret ha var he goustians. Hage guirionez, evel n'en d'eus great ha ne ra ato nemet goal'implich eus ar speret hag eus ar c'horf roet dezhan gant Doue, ne ket evit miret da veza nec'het, trubuillet, spountet, gant ar zouch eus ar peiz a die dont da veza goude ar vras-ma. Clevet a ra dija c'houez an den ganikan he unan, ha kementise ben lara da vont en egar. Evit elase pellat dioutan ar c'houez rassaous-ze, ha gwellont en em hardinaat en he zizurion eo e sao ho vouez a enep ar religion hag a lavar : « pa vezer mado, achu tout, da viana n'eus ket a ifern, Doue zo re rad erit va doant ».

Al lavar-ma eus ar fals doctoret a zo unan eus ar re enna da gass da veza. N'eus ken da ober nemet respount evel ben : « pa vezer mado, achu tout ! » Is, evit ar chatal, evit ar zaout, ar c'hezec, ar moc'h, etc. Douant ha c'hou ho p'effe c'hoant, doctor, d'eo em lacaat e reoc ar chatal ? Neuze e d'ellac'h ive tenna ho loc dezho pa ho gwell o tremes, en eur lavaret : « ha d'eboc'h, va breur ! Is d'eboc'h, va c'hou ! » N'oc'h ket eun den figus e guirionez mar fell d'eboc'h en em lacaat evelse cavatal ha rampo gant an anevralet, rampo gant ho ki, rampo gant ho caz, rampo gant ho marc'h, rampo gant ho penn-moc'h, mar ho p'eus unan.

Ha c'hoas petra lavaran ? Ne ket ebken en em lacaat rampo gant ar chatal eo a rit o come evel ma comit : en em lacaat a rit zoken en eur reoc izeloc'h evitbo. Is, doctor, ma ve gwr ar peiz a livrit, pa vezer mado, achu tout, ar chatal a ra trec'h d'eboc'h, enli a raffac'h gantbo. Ho ki a ra trec'h d'eboc'h, perac ? Abalamour ma r'eo lijerroc'h evidoc'h. Ho caz a ra trec'h d'eboc'h, perac ? Abalamour n'eo d'eus ket a crom, evelloc'h, da goust goulou evit gwell selear en noz. Ho marc'h a ra trec'h d'eboc'h, perac ? Abalamour n'eo d'eus ket a eren hag hen da zouguen sammon ha da jacha var ar ruguel. Ho penn-moc'h ha-unan a ra trec'h d'eboc'h, perac ? Abalamour n'eo d'eus ket a ezom evelloc'h da jouch rocked ha da brema dillad nevez eur veich en

amzer. Mar gra plijader d'eboc'h, doctor, en em lacaat evelse e reoc ar chatal hag ar reoc izel zoken en ho zouez, na ho lez e preoc'h gant ar gompagnonez gaer-ze : eun dra eo hag a zell oaroc'h. Evidon-me n'eo ket ken d'ereus ha c'hou, me fell d'inn beza kemeret evit eun den ha non evit eun anevralet. Hogen, evit an den ne ket achu tout pa vez soet gant ar mado, ha lakeat he gwr ar peiz, perac ? Abalamour an den en d'eus eun eoc, ar peiz n'ho d'eus ket ar chatal, hag ar eoc-ze ne varro biken.

Is, doctor, an den en d'eus eun eoc da lavaret eo, eur speret hag a zo goest da anezhi. Doue ha d'en em anezhi be-unan. Ar chatal n'ho d'eus ket eur speret evelse, ha setu perac ne anavezont ket an Aotrou Doue, ne anavezont nemet ar peiz a beller da anezhi dre ar skianchou eus ar c'horf, dre ar gwell, ar c'blevet, an touch, an taava hag ar c'houez.

An den en d'eus eun eoc, da lavaret eo eur speret hag a zo goest da gompren evit peira eo ket croget, ben ha kement tra zo er bed. Ar chatal en em zerrich eus an eoc eus ho c'horf hag eus an traoz all a zo divar ho daoulagad hervez ma x'int douget dre ho natur, pa lakeat gant an den d'eo em zerrichont anezho, mes evit kompren peira soent hag evit peira emant var an douar, hi hag an traoz all a zo en dro dezho, ar chatal ne hellont ket ben ober, perac ? Abalamour n'ho d'eus ket, evel an den, eur speret goest da deuler evel eus kementise. An den en d'eus eun eoc, da lavaret eo, eur speret hag a bell, a bouez cliom da zonzal er peiz a oar dija, deski traoz nevez dreizhan be-unan, eur speret hag a bell, en eur tost eus an eoc tra d'eguil, invant anezhan be-unan, traoz ha n'eoant ket anavezet anezhent, pe invant eur seson eoc'oc'h ha parfetoc'h da ober ar peiz a oar dija anavezet. Ar chatal n'int ket goest da zerk na da invant an disterra tra anezho ho-unan, ne oaront ober nemet ar peiz ho d'eus great a bep amzer an anevralet eus ho seurt, ha n'ber greont nemet er memes seson ma veze great en ho raoc. Evelse al labouset a ra hino ho neisio ar guerion ho c'hou, ar c'hinit ho guat po ho steven, hag al lera ho zallion en doar, er memes tra poeh evel ma her great er penn kenta eus ar bed. Gwr eo a r'eus loaret hag a vez gwell deski dezho traoz ha ne oar ket da ober al loaret all eus ho seurt. Evelse beza e r'eus chass, ourmen, etc, hag a vez desket dezho ober eur c'hoarielleres bennac ha ne ket anavezet gant ar chass pe an ourmen all eus ho seurt, beza e r'eus labouset hag a vez desket dezho parlant, pe da viana lavaret eur gaer bennac, ar peiz ne oar ket da ober al labouset all bevel oarho. Mes al loaret-se ken nebeut ne hellint biken anezho ho-unan deski neira en ta all d'ar peiz a zo bet desket dezho. Ar chass pe an ourmen-se a raio ar c'hoarielleres ma x'int bet lakeat da ober meur a veich, mes neira ken ; al labouset-se a lavaro ar guerion ma x'int bet lakeat da lavaret meur a veich, mes neira ken : ober pe invant anezho ho-unan eun dra bennac oarpen, ne ma ket en ho galloed, perac ? Ate evit ar memes raoc, abala-

mour n'ho d'eus ket, evel an den, eur speret hag a helpe mont eus an eil tra d'egile, ha dioc'h eun dra en d'eus dija desket pe gaset ober, deski pe invanti anezhan he-unan eun dra nevez all beunaec.

An den en d'eus eun ens, da lavaret eo erfil, eur speret hag a oar anaout ar mad dioc'h an dronc, ar vizionez dioc'h ar gaou ar peiz zo kervet al lealdet dioc'h ar peiz ne ket. Ar castal ne hellont ket anezho ho-unan caout eun hevelep anaoudeguez. Pieu a lavaro e oar ar bleiz e ra eun dra fall o taga hag o tibri an denvet, e oar al louarn ne ra ket mad o taga hag o tibri ar rier? Pieu a lavaro e oar ar zaout pe ar c'heret emaint o vont da laeroz pa z'eont da beuri en eur pare ha ne ket d'ho ferc'h en? Pieu a lavaro e oar al loaret gouez o reont drouc hag eun drouc bras o laza hag o louez pe o isponn an dud a en em gar var ho hent o creiz ar c'hoajou doun? Gwir eo e heller averchou divoaza ar chatal dioc'h eun teeh fall beunaec, pe ho divoenna da vont el leac'h n'eus ket a c'hoant o r'allent. Mes penaos? Ne ket ma teuffent erfil da goumpren ne ket mad ober ar peiz a reont. Penaos-ra? Dre ma z'olont an taoliou baz pe an taoliou fouet o coueza varho bep tro ma reont kement all. An taoliou-se a c'hilaz anezho, hag evel ma z'int douguet dre natur da dec'hel dioc'h ar peiz a heil ho glaza, e teuvont ovela a nebeut a nebeut d'en em zizober eus ar voazamant fall ho devoa kemeret. Mes evit gouzout dreizho ho-unan p'eur e reont drouc, kement-se a zo dreist ho gallont, perac? Abalamour, eur veich c'hoas, n'ho d'eus ket, evel an den, eur speret goet da arant dreizhan he-unan petra zo mad da ober dioc'h ar peiz ne d'e ket.

GABRIEL MORVAN,

Fikel a Plounguer.

(Eur pennad-all eur wech-all.)

BUEZ SANT MATHURIN.

Maximien en despet da gassont evit ar gristenien, a chillaonaz mouez ar garantez evit e verc'h, hirvoudon ha klemman o bobl, oc'h penn en doa eur c'hoant bras da velet ar brinsez maouank diboniet, en doa soñt n'a denje ar bobl d'en em zével en e eneb.

Red oa dezhañ eta plega e benn ourgonillaz hag anaout galloud Doue ar gristenien. Rei a reaz euz d'ho ofiserien da vont da Franz da glask sant Mathurin. Dre an rukiag a rejont er vro, e tenjont a benn da glevet a oa e chom e Larchant hag e arrojont eno. An devez rog ma tigouezjont, eun Eal a berz Doue a zigassaz da Vathurin ar c'helou euz ar peiz a dije c'hoarveout ganta. Me, eme an Eal da Vathurin, a zen a berz Doue da lavaret dioc'h e armo en ho ti ofiserien kaset gant an impalaer Maximien d'ho klask da vont da Rom da barez e verc'h zo possedet gant an diavol; Doue a fall dezhañ a iafoet d'ho heñl, n'ho

peiz ket anan, n'a c'hoarvezo droug ebet ganeoc'h, hag ho boualio.

Kanaded an impalaer, pa arrojont, a garaz ar zant diavoliet d'an douar ho pidi Doue, chom a rejont evel sabaret ha n'a gredeot ket tostad ouzha. Pa oa achnet e beden gant sant Mathurin, hen a zavaz, a ic'az d'ho diarbhen hag a c'houlennaz diganto ho digaro da zont da Larchant. An dud-ze ha zaudaz gant eur respet braz en o lavaret dezhañ. Sevicher Jesus-Christ, ni a zen dro euz an impalaer Maximien d'ho saludi ha d'ho pidi da gaout ar vadelez da zont ganeomp euz e berz da Rom da barez e verc'h ha da zibanna ar bobl.

Sant Mathurin ho zaudaz ive gant respet hag a lavaraz. Autra Doue ho palonte ra vezo greset. Mont a reaz eur penadig a gostez da hidi hag eno a lavaraz da Zouc meret ha kenderec'hel er feiz e gueren hag ar gristenien a oa en e gark. Pidi a reaz oc'h penn evit meret an impalaer hag evit an dud euz a Rom, evit ma helpe ober e veich evit gloar Doue ha mad ar religion gristen. Teun a gave kuitad o dad hag e vam, e vro hag ar gristenien en doa gonzelet da Zouc; mes anaout a reo ar priz euz eun dra greset evit Doue, gouzout a reo oa diskabl da Jesus pelam a lavaro, evita da vera Doue, eun ket deuet evit ober ma bolonte, mes bolonte an hini en deuz ma digasset: Mathurin, ken nebeut, n'a glaske nemet bolonte Doue e dad, dre-ze na chillaone ket an digarou a helpe da gaout. Chetu penos ho deuz greset ar zent, ha penos ive a die ober peb kristen pa glev mouez Doue, mouez ar c'hraz en e ens.

Mez abarz kuitad e di, Mathurin a reaz da gaved an impalaer touet ho dije hen digasset en dro beo pe varo, neuze fori petra a vije arriet ganta, pe hez a vije mado hed an hent pe o Rom, o gory a dilyot digas da c'nter da Larchant, hag en touet a rejont.

En em lakad a rejont neuze en hent hag e arrojont er Provans var bord ar mor Mediterane. Klevet a reas gant tud ar vro a dije beza heb dale eur gouel bras en mor da zant Honorat e enezen Lenn. Eur c'hoant bras en doa da vont d'an enezen-ze evit ober gouel sant Honorat hag evit hen pidi da rei ive dezhañ aberz Doue ar c'hraz da erruont e Rom ha da zont a benn euz an diavolou a reo eno ho reoz. En em lakad a reaz eta da hidi Doue ha da c'houlenn dre sant Honorat ma vije plijet gant e c'hraz rei dezhañ evel m'en doa reet guech all da zant Honorat ar galloud da sead enezen Lenn euz ar serpantel, an nerz hag ar galloud da drec'h an drouk-speret, evit ma vije meulet Doue gant an oll, anavezet evit ar gur Doue, evit ma anaje ar baianet ar vizionez euz ar religion gristen.

Pa oa achnet ganta e beden, oa diapaket ar gouel hag ar vag ho dougue a fount gant tiz ar mor bras.

All lakel euz ar mor a zigassaz dezhañ ar c'houlad hag epad e gouag an drouk-speret eazaz hen beuzi; an evel a zic'hadenaz en dro dezo, ar wor a zireizaz

bag ho bag na rea mui nimez doue lounka. Kaer ho doa ar voracrien lamout en tu ma hag en tu hont, e oant a drez en laz ha var poret da veza lounket e goñtel ar mor pa zeuz kanaded an impalaer d'hen dihun ha da lavaret dezan pidi e Zoue d'ho zeuna a zanjer. Sant Mathurin, o vellet o oant o font da goll, a bedaz Doue. rakal an avel a reaz peoc'h hag ar mor a zenaz sieul. Neuze ar vag tiz enhi a arriaz e ber amzer e enezen Lerin. Pa oant diskenet en douar daon zen, gniket evel daon vane'h, deuet d'ho diaphen, ho zaludaz eo o lavaret. « Ben-tiguet ra vezo an himi a zeu en hano a Zoue. » Hag o veza distroet ouz Mathurin. « Eit, emedo, heb aoun ha gant fianz e Doue, eit gant ho hent, rag an neb ho ren ho kenerzo bep pred hag e c'hraz a vezo a roze'h ha d'ho heul. » Gondeze n'ho guellent mui dirazo. eet e oant n'ouzer pelec'h. Ar peiz zo dioulet gant Doue a zo dioulet mad, Doue a guemmer didan e c'honard a re a lag ho fianz enan. Sant Mathurin a jeaz, ken tre ma oa arretet en enezen, da bidu var hez sant Honorat ha pa en doa great e beden, a zistroaz da vord ar mor erit pignu adare ar vag ben kasaaz da henn e veach Kuntad a rejont Lerin gant an amzer vad hag e arrouont heb aoun na droug e pors Ostie, e kichen Rom. I. W.

(Euz pennad all er verk-all)

FABLEN.

An diou-c'har-goat :

Euz devez e velu, var hardik an hent bras,
Eun tamm den azet var eun dachennik c'hlas
E c'hober he gornad ker sederk atra,
Pa oan erru tostik n'om lakas da gana
« Grit evel-d-hon-me, potret, ag e refet erfail,
« Lakit troc'ha ho trouhar erit kaout diou-c'har-goat.

Pa glévis anéan e chommis ker sonézet
Voi lapouz diaskel, pe evel ki touzel,
Ma kredis en devoa re lipet ar verén
Pe gollit, marteze, ar poél euz he guden !

Leun a drez ont-han e oan e vont hem zré
Hepranna ger e-bed na lazel kenavé.
Holla ! me-z-han, komper, n'opet ket a drué,
Rag me na droksen ket va diouhar euz ho ré !

Arreman a aspern dis-me, en pad ar bla,
Arc'hant a kala treou-all n'ouffen ket ho c'honta...
Va c'héré né rank ket temma munaouédon
Na póka he lian da ober va bouton ;

Da Sark ar stammérez me na dléan netra
Vit ober va léron nag évit ho oza.
Ol na pebez servij ag en ti ag er mès
A rent d'n-me, bemdez, va diou-c'harik-koat kès !

Gant-hé, en eur domma, e c'hatusan an lan,
Na broud-tom, nag éleé na ra d'u santout poan ;

Me a den ag a ta dre an drez ag ar sporn
Hepr pikat na va gar, va zroad, na va ntero,
Na flemmou an aered na bilim dant ar c'ho,
Ne rafont da m zread-né na da'm diouhar koeavi,
Pa deuz euz c'ho drouk da skrigual din he zrot
Gant va zroad m'el lako da gerzed prim d'he hent ;
Ma'm bez kraon da dervé gant va zroad ho friksen
Vel frika gant euz horz a' lann var eur c'hom men
Pa vo fall aré-man, pe pa vo akus gant-hé
Me ho lako en tan ag a domma out-e,
Erit eur banné gom, eur banné jigoden
Me'm beza diou-c'har all teuruet propr a kempenn..

Ma vijen hoas éno me a gleuze, marfad,
Borzudou kals brassor ha re hé zrou-c'har-goat,
Mout a ris gant va hent, erru oan pell dya
Pa gommans va c'ho anfaril a daré da gana
« Grit evel-d-hon-me, potret, ag e refet erfail
« Lakit troc'ha ho trouhar évid kaout diou-c'har-goat..

A hanon va anan goude-zé e sonjen.
An den a hell hez, en pell stad, diaken,
Klévet e meuz ive li o-kéz o lavaret
Kredit béza euz ag euz e refet. J. L. Q.

AR POT SOUBEN

N'em ensket a zong da ober ama histor na menlenti ar pot souben, mes da verca eun taol euz great dre he voren.

En amzer an d' spae'h pe ar revolus on vras, eun olivier cox, eus an noblans, hanvet an aotroa S. Julian, a oa euz he vadon gant a serougen. N'oa chomet gantha nemet eun tamm euz hag eur peiz arrebeuz beunag en eun ti en doa e Versail e pelec'h e chome. N'oa ket e hoas cox, mes hez oa er vrezel, ha c'estemet en doa rem ha eals eus an drezarmanchon all-se pere a rent an den cabac h abred. Ne voa ket e stad da ellout tec'het d'ar bremon estren. Kualat a reas goudekoue Versail hag ez eas da chom da euz e born a Paris eleac'h ma c'hoas-pere galout heza diant. Chench a reas he hano, hag e lakas he c'hoelvet ar Siozen Bernard. Daont'hant lous mout, setu ar peiz en doa gallet ou zavetes euz he ol danvez. Evel ma voa broustet oll he gorf, ma oa doa poan dalc'had euz euz euz beunag, evel a hent all er devoa bet kement a beun speret o velet e vadon o vont digantha, o velet pe guer cris oot oc'h ar re vad, o voa deut da vera dies heza var he dro, ker grigous euz.

Euz mevel, hanvet Joseph, pelina a voa gantha pell a voa, a voa chomet en kazervich hag euz gantha da Paris. Roma a voue mad o pe stad edo he vestr, petra voa chomet gantha, ha pelec'h e voant, rag hez en doa an emel ouz ar peiz a voa. Laket eo dua an aour auzoc'h ar jinkul etre ar c'hoatich hag ar veger, en eun azmelig ha na voa auz nemet d'ar re a voue e voa

eno. An Aotrou Julian a gare cals ar mevel-se, ar pezh ne vire ket outban d'he c'hignozal alies. Eus dervex ma en devoa grosmolet dezan evel-se, Joseph a reas er meas, hag a voue eus penudic mad ep distra. Ar meistr a oa ket savot c'hoas, hag a c'omposse da enoui o sonjal e pelec'h e c'halle chom he vevl pa velas o tont en he gambr eun den ha ne anase ket. An den-ma a voa en dour c'huez, beac'h dezan o caout he halar ker buan oa dent. Gonde beza bet eus penudic ep gallout come, e lavaras:

- C'hui oc'h eus aour en ho ti, Aotrou ?
- N'em eus ket, c'hoan, eme eguile souezet o cle-
ret eus seurt goulen.
- Aour so en ho ti, daen c'haut loez aour.
- N'em ket, a lavaran deoc'h.
- Ne dal ket deoc'h nac'h, emaint aze azeoc'h mantel
arjimal. Eon den so eat d'he d'atra dirag an dispac'hie-
ren. Dre jans ma en eus hag a zo dent d'he lavaret
deoc'h. Lakat-hi buan eleac'h na vial ket cavel, pe ken-
taoc'h, toc'hit kuit gantho; n'oc'h eus ket anzer da goll,
emaer erzu da gregui enhoc'h.

Ma ho tes da zonal pebez straitil a voue eno evit ar
c'hoan Bernard. Eguile a gre : Hastit alo, bremaic e-
maint ma.

- Ne ellan ket bale.
- Hed eo gouzout euzel oc'h aour.
- Cuzit he, c'hoi, pe he gant gantho.
- Ne allan ket he ober, me ell beza croguet eho-
o tiskenn ac'hano, hag eleac'h ho savetei, en em gollan
va vuan.

Ere deon e clevoat trouz d'an traon. Buas an den-
ma a grog en aour, mes pelec'h ho zleac'h ? Eus zont
den dezan. Pot ar zouben a voa var an tan. Sevel a ra ar
goulc'her hag e taol ar mlec'h obero, neuze e red kuit
hag e tiskenn an delezion epad ma pigne an dispac'hie-
ren.

Joseph, ar mevel digalon, ar fallagr, eo a voa bet o
d'atra he vestr. Eat oa da unan eus an asambleou-ze
eleac'h ne velet nemet dispac'hieren eus ar reuz izela
pare ne c'houlennet kon nemet caout croguet tu ben-
rag. Ar re ma n doa casset dioc'h-le tri den evit cregui
an aotrou S. Julian hag en he aour. Var he lerc'h e teue
seis aze pot armet.

An tri gannad o doa lakat en dro dezo gourizon a dri
hon, evit diskuez e timent, euzho, an hano al leon.

- Petra, nitouez, n'out ket savot c'hoas ?
- Nan, c'hoanet, mac'hagnet vuan, hag em eus beac'h
oc'h ober camed.

— Da deod so mad diana, hag e c'hellaz lavaret
deomp pelec'h em da aour hag al lizur a recevez di-
gant an noblans treitour so eat ermeas ar vro ?

— Aour ? Izi ? N'em eus nag an eil nag eguile.
Eur zoudart eoz eveldeon-me n'en deus ket a vigo-
nach gant ind eal d'an estro. Mam bre gallet sevel,
pe ket lizur, mes eur fuzil eo ho pje gallet em daouarn
hag em baye diskouezet deoc'h gennas ar c'hoan Bernard
a gar he vro kement ha c'hoi. Guelit ha claskit mad.

— Ama ive n'eus n'et, c'hoan ? Hag es en eon d'an

Armet eleac'h m'edo an aour eus timent keac'h.

Souezet bras e voue ar boired vad o velet na voa
netra eno. Ober a rejont eun enklasc piz, ha caer o
doa ne gavent nag arc'hant na lizur. Ober a rejont
d'ar c'hoan Bernard sevel. Elasc a rejont en he vevl,
mes eno ne voa netra ken nebeut. Epad ma reant an
enklasc-se, unan a dostas oc'h an oaled, hag a zio-
loas ar pod. Pebez encrez evit meistr an ti. Mes ar sou-
ben a voa o comans burv, goloet oa a eonen, hag e la-
hoas adarre ar golo var ar pod. « Ne ket dare da zouben,
c'hoan, domach eo, rag ma vije bet, em boa kemeret
eur banne. » Ar c'hoan Bernard ne gavo ket dezan o
kementise eun domach, mes lavaret a reas outban he
unan : « O va fod zouben, te a zavete va buez d'iz ? »

Ar c'hoanet, o velet ne gavent netra a gomansas da
egari ha da zonal e voant bet tromplet. Neuze e trojont
ho c'hounnar oc'h an lizur a voa bet oc'h ho c'haut
hag en doa great eun seurt tre dezo. Mant a reont dioc'h-
ta da zual an treitour Joseph. Lavaret a rejont e voa
Bernard eur c'hoan mad, hag he vevl a dlin beza casset
dirag al lez-varo. Croguet e voue er paourkez Joseph.
Hema a voue ker straitil ma na ellan ket zoken res-
pond eur guer evit en em zifco. Barnet e voue dioc'h-le,
condaonet ha taolet var ar c'hoi a gasse an dud d'ar
maro. Hag neuze ne vezet ket pell evit caus eun den
d'an traon.

Pa voa eat ar c'hoanet eus he gambr, an Aotrou S.
Julian en doa bet kement a eozes, ma coezas aemplet.
He amezien, o velet na reas trouz ebet, a deuas da velet
hag he savot divar leur he gambr. Chench a reas ti
gant aour na deuet c'hoas varnean. Ha goudeze, bevec'h
ma veza hano eus a bol ar zouben, ne vanket morse da
lavaret o he en doa savetei he vuez dezan. Evit an
den mad a voa deus d'he avertiana, caer en deus bet, n'en
deus gallet morse he velet na cleveit hano anezan gou-
deze.

Seiz penaus e permet an Aotrou Doue e ve avechou
ar re fallagr, punitet ho unan eus he fallagriez, hag e
coezas varnean ho-unan an droug a fell dezo da ober
d'ho nesa. An den fallagr, eme ar Scritur, a goezo er
foz en dezo toulllet evit ar re-all. G. M.

Monte ar Sant evit ar Santez-ma.

Dizur 16 Here. — Sant Codogan, escop a Guemper
varlerc'h sant Corintin. Ne azevez nemet eus he
vuez.

Dizur 17. — Santez Edwij, intarvez. Demezet d'an
dog a Bologn, e savas he bugle e doujaas Doue. Gonde
beza collet he fried, es em d'ar gouent evit tremen ar
reall eus he buez er binjeu.

Dizur 18. — Sant Lucas, avicler. Ar sant-ma so
bet medecin en Antioch, ket eo diakon sant Paul,
scritet an deus an avic hag acton an ebestel. Lavaret
a re ive e voa painter, hag en deus pintet kenta mach
ar Verc'hez Vari.

Dizur 19. — Sant Per Alcantara, ens a urs sant

Francez. Beva a reu en amzer santez Theresia pehini e devoa eun istem vras evithan, hag a c'houlenne aliez he alii.

DINGENER 20. — Sant lan a kepti, eus a rouantelez Pologn, a dremenas he amzer o kelen ar yaouankiz, o prezeg an av el. Distroet en deus eus Doue ne ouzer ket pegement a dud.

DISSADORN 21. — Santez Ursula hag he eompagnunez, merzerazet. Guindic ou eus a Vreiz. Lestret e voue, hi hag eun niver bras a vere'het iaouane evit dont e Breiz. Mes an avel a bouzias al listri e tregoz eanton Guelires eleac'h ma tgoezont elouez tud eriz pere ho lazaz oll dro na felle ket dezho eoil ho guere'bdet.

DISEL 22. — XX goude Pentecost. Ofia ar zui.

LOUZOL OCH' AR C'HOLERA.

A drugare Doue, ar c'holera pehini en deus great hag a ra e'hoas distruch er broiou-ak ha zoken e kerioù e costez ar c'hreis-deiz d'ar Frans, ne ziskuez ket tostet oc'h ar c'harter-ma. Eleac'h ma eo croguet eo chomet er c'harioù ha n'eo ket en em skignet tam var ar muez. E lod eus ar c'harioù-se ez eus great tan er ruioù evit iac'hat an ear ha pellat ar c'hlienvet. Ne ouzon ket hag hi o deus great anan d'ar c'holera gant ho zan, mes bez ez eus unan bennaq hag o deus caret eul louzon, pehini ma na bella ket ar c'hlienvet, da vana a elfe miret ourhan da dostat.

Setu ana al louzon-se lakat gant, eun taping dioc'h va glaz, e brezonnet :

Na cassoni, na tenon.
Na goarisi marse oc'h den.
Bevi distag dioc'h ho madou.
Ha na rit ket re goladon.
Kemerit teir grenou d'ac'h
Ha nao po zig blennen d'ac'h.
Pere a d o beza hervet
En eur p'ntat patantet.
Gant daou lur laouendiguez
Hag eur vozad unvanet,
Eus na ran fors eur mentadie
Hal eul lur labour goustadie
Q! touez a touez ho c'hemescol,
Neuze, ep mane e kemerol
Eul ioladic n'eo ha mintin
En eur lavaret e latin
Fint voluntas tua,
Et prociat esto cholera!
Ho polontez great ra vezo;
Ar c'holera pell ra iolo!

G. M.

KELEIER.

An Aotrou Deplace, arc'hbeleg eus a gatedral Paris, eo hanvet Escop e Marseil, e plas an Aotrou Oeruce, pehini o veza elan pell so, en deus oet an diles eus he garg.

Chenhamanchou etouez ar Velezen.

An Aotrou Gueguen, person Dirinon, so hanvet person e Loqueffret,
An Aotrou Peron, person Molenez, so hanvet person e Tregourez
An Aotrou Traon, vikel e Guipavas, so hanvet person e Dirinon,
An Aotrou Kerne, vikel e Landrevarez, so hanvet person e Molenez;
An Aotrou Lreun so hanvet vikel e Landrevarez.

E lod eus a zepartamanchou Frans, e comzer eus a eun dra hag a so evel burzuduz d'ar mare-ma eus ar bloaz. Ar c'hliet tant a zeu en dro evel e mis mac, ha ker stag int ma reont diaz.

Er foarioù divreza e leverer eo bet laosk var ar c'hezeg, hag ive var an cjeuuet. Nebeut a verzer Mes ar zaout leas hag ive ar zaoud lard so ker bras, eaz emeas a bris.

An tan so bet croguet e sacristeri kerfeanteun an eil dervez eus ar m.s-ma. Ne ouzer ket penaus d'ar zur eo bet lakat an tan, gonzont a rer epken ne ket lakat dre fallagriez. Evel ma zeus digouezet tud abred ha ma zeus dour a dost, an tan so bet mouguet e ber amzer, hag an d'roug ne deo ket bras, rag n'oa leiz arc'hantiz eno, hag an ornemanchou guella n'ot ket d'evet. Euruz eul bet gouscoude ma eo bet dizoloet an tan e mare, rag anez, dre eur zec'hor evel a voa en dervezioù-se an iliz a elje e ber amzer beza l'duct oll.

Setu dent erfil ar glaz a c'houlennet abaoes pell. An donaron a voa eal goul zec'h. E Brest e leverer eus bet daou ugeant dervez ep glaz.

Daou gren-botrig eus a Paris en em gavas var ar memes leiz guez. Unan anezo a voa gantha eur gasketen nevez, unan vraz. Eguile a zelle a gorn othi bag en devoa, me ear vad, avi othi.

— Pegement, emezan, a goust ar gasketen-se dh?

— Ne ouzon ket, eme eguile, ar mare'hadour a voa casket.

G. M.

PENSAÑ ED.

KEMPER. — 7 Here

PORT'NARIZ. — 5 Here

Guinis ... 43 lur, 84 c.
Segal ... 9 lur, 41 c.
Eiz ... 7 lur, 24 c.
Ed-du ... 8 lur, 01 c.
Kerc'h ... 6 lur, 67 c.
Avalou-douar 2 lur, 25 c.

Guinis ... 44 lur, 88 c.
Segal ... 8 lur, 73 c.
Eiz ... 8 lur, 42 c.
Ed-du ... 8 lur, 49 c.
Kerc'h ... 7 lur, 52 c.
Avalou-douar 2 lur, 58 c.

Ar Gerant : An. DE KERANGAL.

Kemper, merket g. ad Ar. de KERANGAL, Kemper an Escopi.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonnek.

Em Abonnement d'ar Gazeten a goust :

Evil eur bloaz,	DIOD SCOTET
Evil e'huac'h miz	EUR SCOTET.
Evil tri miz	C'HUEC'H REAL
Eur gazeten ebken	DIOD VENNED.

Ar bacamant a dfe beza gread arang caout ar gazeten.

ALIOU.

Ar berijon a ve c'hoant da lacat ar gazeten a dloer da adreñs oñ d'an Autrou Moavay, Belec e Kemper

Ar pacamanchoa a dloer da adreñs d'an Autrou SALAT, ebken. An abomant a guement e ti an Autrou SALAT, librer, ra Kereon, e Kemper

KEMPER 21 Here 1865.

Hom. — Ar 23 a via Guengolo, hon Tad Santel ar Pap on deus gread eur brezeguen dirag ar Gardinalet, hag hanvet goudeze trixt escup nevez. Ne ket roet da anaout ar pezh en deus lavaret. Gouzout a rer goude en deus comzet a enep ar *societeou secret* pona a ra kement a zroug e peh bro, ha dreist oñ eus an hini so o ren brema on Irouad ha ne ve ket pel. evit ober da dud an enezen-zo eñs ar feiz. Ar *societeou secret*, da lavaret eo, an trou euz a so ato da zuzifout anezo. Ar diaoul, pehini a gar ive an trou euz, aa denvalijen, a laca eno he gorn cals pe nebeut. Ar mad, ar guir religion, ar vertus n'o deus ket aoun evit en em ziskoez; sclerijen an heol a blij dezo. Mes an droug a glazc ato en em guzet.

Lavaret a rer ne veze ket hanvet a gardinalet ac'henn d'ar bloaz a zen.

Frans. — Cals e parlantier eus ar c'hulera. Coms a rer eus ar gourach a ziskuez ar gristenien vad evit sicour ho breudeur taguet gant ar c'hlenvel. Ne deo ket epken beleien ha seurezet eo a laca ho huez e danjer evit entent oc'h an dud elan, mes c'hoas tud eus a bep rent a ia, eus a bell anken, d'al leac'h m'ema ar c'hlenvel evit servich ar re so taguet gantha. Evelse, ervez cazeten Lyon, an itron taouane ac'hano so eat da Doulon da guemeret sourei eus ar re so erog ar c'hulera enha, eat eo gant couje he zad, he mam hag he fried. Caout a ranker calon ha carantez evit he neza evit mont evelse d'en em lacat e danjer da goll he vuez, mes pa vez carantez Doue en euz ene, an euz-ze zo gueset d'ober burzodon. No deo ket an itron-ze epken eo a so eat da guemeret sourei eus an dud elan, meor a hini all so eat c'hoas, ha ne voar nemet Doue ar hoan a guemeront hag ar mirit o deus.

Setu ar c'huec'hvel guez, abaoe 1832, ma teu ar c'hulera er vro, hag ar vedecinet, daouat d'ho oñ skinn

ha d'ho oñ gouezieguez, n'ho deus ket gallet c'hoas anaout mad ar c'hlenvel-se kementse so marize metuz evit an den pehini a irant hino kement a draon, mes diskuez a ra penaus an autrou Doue a guz ouzomp, pa blij gantha, ar pezh on dese mui c'hoant da c'houzout. An dud a vez ato ber dioc'h eur penn denag.

Er guz a lork, e Brozao, ez-eus fontet eur guent leanezel, eus a urs sant Fransez, hanvet leanezet santex Colets, pe leanezet paour santex Clara. Al leanezel-ma zo deet eus ar Beje da Vro-Zaos. Unn eus al leanezet-ze e deus scrifet d'he superiozez. an abadez eus ar guz a Vro, evit lavaret dizi pe guz caer diguemer so gread dezo e lork Petra bennag ne deus er guz-so couls lavaret nemet protestantel, o deus gread d'al leanezel-ma euz diguemer couls hag ar guella catoliket, elonez ho zud zoken ne ouesjet ket ober guellor'h dezo. kementse a ziskuez e c'haller caout finaus da velet ho amezeuz eus so to all d'ar mor o listrei d'ar guir feiz.

Ar gazeten ma tavomp al lizer-ze enha, a lavar var guementse : Ah! ma vije ar zaoton catoliket, pebez christianien o vijeñt pegnement un divije ni da ruzia eus ho nebeut a feiz hag eus an nebeut a gas a reomp eus ar guir religion, pa vije lakeal e kem hon diegu hag hon didalvoudenez gant ar vertuzou cre ha taloned a vel'emp en ho zouez. N'bor bezet douet ebet, abers Doue parlante an hini a lavare, brema eus euz nebeut amzer, ne zaleje ket tud brozaos, da zistrei d'ar Religion catolic. E guirionez, Brozaos o deus naou d'ar virionez. Pell a zo ema o stourm oc'h ar gaou, hag e ra he holl galkout evit en em denna diouthan. Ar mare ma tem abenn d'hen ober ne oufe ket beza pell. G. M.

SANTER ANNA VENET.

Eus a bep corn a vreiz-nel e za tud da bardona da santex Anna Venet. Dihant e ve caout eur barrez ha na

urou, eun ear en nople dizi, en he za trect vettu as
sionen² he zae a voa gwen-rann hag a ziskennas bete'n
douar. Ear sclerijen ar vrazas voa en dro dizi, hag a
bars var gwenent a voa a dost. O velet kemerise,
keuta a vennjont ouo kemeret an te'h. Mes souden o
teuas mæz dæzo eus ho kentegeuz hag e lebjont en dro
Na veljont mor netra.

Ar burzud-se en em nevezas menra vech, hag evit
douro, Nicolazic, epad ar pemzeg mis kenta goude, ne
drechene morse leir sizon ep gaelet eun dra bennag.
Bevech ma listroe eus he barkier divrezalo'h evit na
voa boas, pa veze an noz o lout, o teue, dalc'hel gant
eun dorn ha ne velo ket, eur c'houlouen hag a iea
costez ha costez gantha evit scleriat he hent. Na pa
denje an avel da c'hueza, tan ar c'houlouen ne fline
ket.

Alice vele arzantez he unan, gwech e kichen an eienec
ma hon eus comzet anez, gwech en he di, hag avechou tve
en he c'hranch pe eu he gardi, e kichen men benereza voa
laket do zavel ar c'hardi-ze hag a voa he tennet gwech
all gant Tad Nicolazic eus a nemorauchou ar chapel
chomet etouez an douar. Bevech ma he gwech evel-se,
e veze ato ato gant eur zae veon eann, ato eur c'houlou-
ouen en he dorn, eur goabren dindan he zreid, ne la-
vare guer, eun ear a noblans hag a vadelez a veze ato
var he drem, ar sclerijen a veze en dro d'iz hag a dene
adizi, a zigase da zonel d'ar labourer mad eus an hini a
velas gwech-all an kbestel en dro da J.-C., var Menaz-
Thabor

Ar graoa-se ne hadent ket pelli, mes re alies e teuent
evit miret na dajent doue en eun one ken eun ha ken
dixroug ha ma zae eus Nicolazic. Greski eals a veas he
zevotion ha ne elto mui sonjal er zantez a brijo eo em
ziskuez dezan, ep ma vije teneust he gaton Aoun en
dona gonscoude, o velet traou ker burzudus, na vije trom-
plei, ha seta perage falvezas dezan discleria ar peza a zi-
goeeas gantha da dud vertuzas, tud hag o divi e sclerij-
jea avoalc he evit he guelen hag he ren

G. M.

Eur pennad all eur vech all

HISTOR ZANTEL.

(NAOSTECYPT PENNAD)

Izaak e bro Jerara.

Eur gharvez vraz, eir eghel ano hini a c'hoarvezaz
e amzer Abraham, o veza kouezet var vro Kanan,
Izaak a reaz da gavout Abimelek roue ar Philistined
e Jerara

An Aotrou Doue en em zibouezaz d'ezhan, hag a
lavarez : Na ziskenn ket d'ann Egipt, mes choum er
vro a livrin d'id. Bez eoa evel tremenad, me vezo

gon-ez, he me ar pennigo; rei a rin d'id ha d'az
vouenn ar broiou-ze hed-da-hod, o seveni er c'hran-
se al le mui euz gread da Abraham da dad. Kreski
a rin da lignez evel stered anu eoz, ha rei a rin
d'az vugale en da c'houde ar broiou-ze hed-da-bed,
ha benniget e vezo ean da vouenn holl voblou ann
douar, dre'o abek ma eu deuz Abraham sentet euz
va mouez, miret va goure'hemennou ha va urzon, ha
dalc'hel mad d'ann lido ha d'am lezennou

Joas eo gan-comp gaelet an Aotrou-Doue o terc'hel
sonj euz he vignoun braz Abraham, hag oc'h he glevet
o lavaret d'he vap Izaak. Banniget a vezo eun da
vouenn holl voblou ann douar, dre ma en deuz da dad
miret va goure'hemennou. Mar deu aies Doue da deu-
rel var ar vugale ar c'hasaz a voa dileet d'ho zadi, e teu
alhesoc'h c'hoaz d'ho benniga dre'n abek da oberion-
mad ho zud koz. Hag er c'hriz-se o solanna benedez ar
vignou-ma diskl'eriet gant ar Spered-Sante! Kurunen
ar gozidi eo ho vugale vad, hag enor ar eugile eo brud-
vad ho zud koz, (Prov 17. 6.)

Izaak a chonmaz meur a vloz e Jerara, mignoun braz
dar roue ha benn glet gant Doue. Dont a reaz puvidik
he vadou, he enor, he c'ha loud memes a se bepred
var gresk, ken a zeuz ar Philistined da gao d'gou-
rizi out han, hag Abimelek he-unan da lavaret d'ezhan.
En em deuit kuit enouz-omp, rak dont a rin da veza
gal oudeloc'h eghed-omp. (Ab eac'h e teue da Izaak
ar binvalighez hag ar c'houloueghez vraz-se, nemed
euz a vennoz ann Aotrou Doue, teonet var he dieghez
dre he bedennou penedisek)?

Izaak a guitaz eia bro Jerara, hag a zistruaz da
Varsabe, bro he dad Abraham Eoa, eun noz keuta
ma oe aruet, ann Aotrou Doue en em ziskouezaz
d'ezhan, eo lavaront Me o Doue Abraham da dad,
n'az peiz ket aoun, rak me zo gon-ez, me d'az ven-
sigo, hag a gresko ar vouenn ac'hannoud shalamour
d'am acervicher Abraham. Izaak a zavaz eoa eun aoter,
hag o veza gread euz zakris da Zoue, o plantaz he
dell, hag a kourmandaz d'he vevchen toulla eur punz.

Abimelek, Okeozath he vignou ha Pl kol kabtan
he zondarded, a zeuz hep dale d'he gavout Hag Izaak
alavarez d'ezho : Perag oc'h-hu douet d'am c'havout-
me, eun den hag a argazit, hag hoc'h euz kasset
kuit divar he tro?

Hi a respontaz Guelet hon euz o oa Doue gaoez ha
dre-ze hon euz lava et : Toump hor le ann eil d'eghille,
ha greomp kavredighez, evit na ri drong elied d'omp,
evel e hon euz hoo-unan touchet ouc'h netra a ghemment
a oa d'id, na gread netra a ghemment a brije eber poan
d'id. Mes da lezet hon eus d'hor c'houlad e peoc'h pin-
vid'keat dre vennoz ann Aotrou.

Izaak a reaz eul leir vraz d'ezho, hag antronoz pa
zavjont e touejont ho e ann eil d'eghille, hag he listrojont
e peoc'h d'ho bro. (Cheta pennoz e teu ann enorou da
glask, eun he zelted, ann den a zeuzaz Doue)

Da zehi ar pennad-ma o veomp. Eza o kemerout
dion e breg euz a douez ar saaned enep grad-vad he

Jod hag e vamm, hag ho diou, eme ar Skritur, e rejont poan galoun da Izaak ha da Rebeka Bugale-kristen, lenni ha sonjal ervad, ha na zimizit likenn enep gradvad ho kerenti).

— — —

Tou Me gae hir an amzer 157.

Mentomp eun den santel leun a zou, an Doue,
Enoret gant ann holl, karet gant eur roue,
Doue a oe gant-han a-dal he iaouankiz,
Dre ma z eo bet ato vertuzuz e pep gliz.

Krouadur, eo hantvel Lerevez he dud vad;
Var ar menez eo bet kurunen gae he dad;
Skouer-vad ann dud iaouank eun ho dimizou,
Hag eun ho zieghez skouer-vad ar priejou.

Ughent vlcas e choumaz diouer a vugale,
He p c'hoant ched o oher eun d mizi neve,
N'en doe nemet eur e hreg pried he iaouankiz,
Dre n'e die Jezuz kaout nemet eun H z.

Holl bromessaou he dad zo d'ezhan nevezet.
He lignez a gresko ker stark hag ar stered,
R en a ras var ar vro, hag eun de rouenn dispar
E vezo bentigriet holl bablou ann douar. II.

AR PAIS DOCTORET HAG HO LITANIOU.

Kelennadurez d'un dud divar ar meaz.

(UN VARNUGUENNET PENNAT)

Setu aze, Doctor, po seurt kem a zo lakeat dre an ene pe ar speret eire an den hag ar chatal Hloguen, an ene-so, crouet gant Doue dioc'h he batrom hag hervez he henvel diguez he-unan, an ene-so dre behini an den a zo savet ket dreist ar chatal ha m e ma an en dreist an douar an ene-se ne varro ket. Dispart, evit gae, a vezo lakeat dre ar ma o etre ar c'hoir hag hen; mes hen a guendalc'ho da veza, goude evel araoc an dispart-se hag ar stat ma c'hen em gavo goude, a vezo eurus pe malheurus, d'oe'li ma vezo bet mad pe fall ar vuez en devezo renetaraoc. Ar rezoan he-unan, Doctor, eo a zese deomp ar virionez-ma Ilag cleal, petra ve ar bed-ma. ma ne ve huez all ebet goude houma? Ma ne ve huez all ebet goude houma, neuze goaz-a-ze d'ar re zo paour er bed-ma! Goaz-a-ze d'ar re zo er boan! Goaz-a-ze d'an du ligon sempl ha d'zouten! Goaz-a-ze d'an nep n'en d'eus ket a nerz hag a c'halloud aoualc'h evit en em z'len a enep ar re ho d'eus e hoant d'her bressa ha d'her flastra a zindan ho z'reid! Gueli-a-ze, er c'hountrol, gueli-a-ze d'ar re a hell beva er bed-ma o ereis an danvez, ar bljadur, an honoreou! Gueli-a-ze d'an nep en d'eus nerz ha galloud aoualc'h evit lacaat

ar re all da blega dindanhan hag ober anezho he esclavourien! Ma ne ve buez all ebet goude houma, neuze ne ve mui justis ebet da zouja nemet hini an dud. Neuse-la ive n'hor be mui a ezom da gaout aoun evit ober n'eus fors pe seurt drouc, gant ma vemp fin aoualc'h evit euzet ar pezh a rampous justis an dud. Goaz-a-ze ebken neuze d'an nep a ve paket gant an archerien! Gueli-a-ze d'an nep a helfe tec'het en ho raoc pe guzet ouzho ho dorejou hag ho droiou eun! Mes ma ve gwir kementse, e pelec'h e ve justis Doue, e pelec'h e ve he vadelez, e pelec'h e ve he furnez? Petra! Justis Doue a helfe gouzanv ato an drouc kercouls hag ar mad, ar gaou kercouls hag ar virionez, ar pezh zo hervez al lealdet kercouls hag ar pezh ne ket! Madelez Doue a helfe guet ato gant ar memes lagad dizeblant kercouls ar re hen offans evel ar re a zo aketus d'he zervicha, kercouls ar re a ra fac varuhezan evel ar re her c'har a greis ho c'haloun! Furnez an Aotrou Doue a helfe beza crouet an den en eur stat e pehini n'en desse da zivoul nemet rac eun dra ebken, rac crabanou an archerien, hag e pehini a hent all, e helfe a c'hen rei, eb aoun ebet, na bep seurt dizurson, da bep seurt fallagriezou! Oh! nan, kementse ne ket possabl! Justis Doue a c'houlenn a-greun ma ve punisset abred pe zivezat ar re a ra an drouc hloguen, ne vezont ket punisset ato epad ar vuez-ma. Er c'hountrol eo alies ar re a ra an drouc a vez eurusoc'h er bed-ma eget ar re a ra ar mad justis Doue a c'houlenn eta ma ve eur vuez all goude houma, o pehini an dud fall a recevo erfin ar buniou ho d'eus meriet dre an drouc ho d'eus great epad an edent var an douar. Madelez Doue a c'houlenn ive ma ve recompanset abred pe zivezat ar re a zo aketus d'he zervicha, hag a laca ho oll zoursi da bliout dezhan ha d'he gae eus a greis ho c'haloun Hloguen, ne vezont ket recompanset ato epad ar vuez-ma. Er c'hountrol, eo alies ho d'eus maoc'h a gonzioz po croazioz pounerroc'h na zouguen er bed-ma eget an dud fall, eget an dud ne reont fors ebet eus a Zoue. Madelez Doue a c'houlenn eta ive ma ve eur vuez all goude houma, o pehini na zervicheien fidel a recevo erfin ar recompanset dioc'h d'ar boan ho d'eus kemeret evit disuez dezhan ho c'harantez epad ma edont var an douar, erfin, furnez an Aotrou Doue a c'houlenn ma ve crouget an den da ober ar mad ha da belaat dious an drouc, ere an esperans na veza recompanset mar gra ar mad, ha dre an aoun da veza punisset mar gra an drouc. Hloguen ma ne ve ket a vuez all goude houma, an esperans hag an aoun-se a ve eun esperans hag eun aoun vean, pa z'e g'er bed-ma ar re a ra an drouc a zo alies eurusoc'h eget ar re a ra ar mad. Furnez an Aotrou Doue a c'houlenn eta ive, kercouls hag he justis hag he vadelez, ma ve eur vuez all goude houma, evit rei talcun d'un den da ober ar mad ha da belaat aous an drouc, ket ha m e ma var an douar.

Setu aze petra gred ha petra en d'eus credet, a bep amzer, kement den a skant a zo hag a zo bet biscoas ar an douar ne lavaran ket ebken etouez ar gristenn,

mes e hous stouez ar lianet, hag ive zoken etouez an dud n'ho a eus tam religion ebet, mes pers n'ho d'eus ket c'hoas serret var neal ho diouscouarn ouz ar vouez eus ar rezon. Ia, Doctor, tennit lastor ar bobl ouz a zo bet guetich al var an douar, tenn t'istor ar re a zo brema, ha eit dre guement bre ma kerc'h, it e tu ar zao-heol pe a tu ar c'huz-heol, e tu ar c'hreisteis pe o tu an anter-nuz. e peb amzer hag e peb leac'h eus ar bed e savoc'h ato ar memes feis-seo, ar memes creden stard er vuez da zont. Caer ho pezo munt ha dont, trei ha distrei, caer ho peto goude digant peb ruin-dod an eil goude egouile petra zontont var ar poent-ma, ne glêvoc'h ato dre berac-seon ar beo nemet ar memes respont. « nan, evit an den ne ket achu tout pa vez » scoët gant ar maro ta lakret he gorf er bez, rac an den en d'eus eun ene, hag an ene se ne varvo ket. Eur bed-all a zo e hoas ouz-pañ ma, eur bed-a l hag a bado keit ha ma pado Doue, da lavaret eo, da vir-tiken. Di eo e z'ar an ene goude ma vezo deuet ar maro d'hen disparua d'ous ar c'horf, hag eno e kendalc'ho da vev eun stad enrus pe malheurus. dioc'h ma vezo bet ive mad pe la l ar vuez en devezo renet epad m'edo var an douar. »

Ar rezon he-nnan, evel a meus lavaret, a zese deomp ar vironnez-ma. Hog e ar feiz a zese deomp ouzpen penaos ar c'horf ve a deu adarre e buez da fin ar bed, evit mout da guemeret he lod eus a joandet pe eus a hoanous an ene. Ar rezon ne hell ket lavaret ne ve ket kementse bervez ar gorf hag al lealdet. Er c'hoontrol eo ar c'horf veza bet pers er mad pe en droue gret gant an ene epad ar vuez-ma, netra justoc'h egnet m'eo d'ell pers ive e recompans pe e pünston an ene epad ar vuez a l. Evit ar c'horf eta Doctor, ken nebeut hag evit an ene, ne ket gorf ar peiz a livrit, pe rezer maro, achu tout.

GABRIEL MORVAN.

Piket a Plouneveger

(Eur pennad-all eus vech-ni.)

BUEZ SANT MATHURIN.

Raktal oa kaset koad d'an Impalaer. Ma oa euz an dud o palez an Impalaer o klevout ar c'helou-ze, joa hag euzuzded ar bobl oa brassoc'h e hoaz, o sonjal a se e drubuit da acous. Ean diguement estranj oa gret dezan, hag e vije bet eur roue n'a vije ket bet guetloc'h diguemeret, kement a va l oa d'en guetlet abalamour d'ar vad a dleje ober dezo. Kalz a dud a leaz d'hen dachon, a hed an hent a gaver tud klan, tud magnet, deuet da glasg ar iac'hed hag ar renet digant ar zant; ho zouia, hag ho dibozia a reo.

Ar ruet o tal dourrou lloam an dud o zaluda hag a lavare dezan : « Deuit, Mathurin, servicher Jesus-Christ, gret eur zel a drez varnomp, soulagit abanomp en hor poanvou, en hor c'hleuejou, pedit ho

Toue evitomp ha parent hor c'hleuejou; rak lavaret zo deomp oc'h digasset gant Doue evit tenna ar guere vraz ma o anken. »

Beza oc'h euz, eme Mathurin, eu ho kear, en ho touez guetloc'h evit dom, beza oc'h euz ganeoc'h kervou an Ebestel sant Per ha sant Paul, Leza oc'h euz religion, goad eun niver brax a verzerien gloriuz, n'oun lizmet eur pech'er o skoaz ar re-ze. Lo metrou brax a helle ho dibozia, kouskoude pa oun d gasset gant Doue en ho touez me hen peilo da gaout ar vadelez da ober dre e c'hraz hag e drugarez kement ma bljo ganta en ho kerver ing e kerver ar bobl euz ar guere-ma, ha e hui ive, evit kaout essoc'h aze ar grassou-ze digant Doue, pedit oli assambles au oll zent da rez deomp sikour ho fedenao. Neuze an dud ze en em dekaz da hui, ing ar zant a zavaz e vouet hag a bedaz evit ho an Otrou Doue tad an drugarez. Ar bobl a respontaz. Amen.

E heden a oa c'hoas lianet. Doue n'a zaleaz ket da ziskouez dirazo oll santelezh o servicher mad. Sant Mathurin a rente ar iac'hed e an dud klan dre ma re gant ar hent hag heb dale ar c'hleuejou a elanaz o peb leac'h dre hez. Ar c'helou a reaz eta betek palez an Impalaer ha Maximien a gassaz koad da vatour da zont de di.

Maximien, enebour brax ar feiz, evel ma ouzomp, eun tyrant ma zo bet huskoaz, keit lenn a gassont euz ar gristenien ma reaz bourrevi kement anezo, ma en dje keret ho distrui oll heleg an dizeza, a zeu bre-ma da hui eur c'hristen da zont de he-ze, euz da gaout eur c'hristen da zhoan a e vere'h ha da barea e bobl krignet gant bep seurt kleuejou. Pebez larzud a ra Doue aze l piou en dje kreuet? Oh! na brax eo gailout an Otrou Doue! na Lraz eo e garantez evit an dud! ne deuz ket e far. Doue ra vad betek da peb n'hen kar ket. Ar gristenien, e vugale, a heuil e garantez, a ra evel ma vel ont ho zad oc'h ober.

Sant Mathurin eoc'h kaout joa o vellet dorn Doue asconet var an tyrant hag e bobl, ken kounar eneb d'ar gristenien, ewe'h ho d'lezel en ho soanvou a dreuzi ar mor, a ra gant dajer e vuez dho zikour, truez en deuz outho, pidi a ra evit ho, ober a ra dezo an ol vad zo en e c'halloud. hep sonjal petra ut bet, petra ho deuz gret. ha peira a he l ont e hoaz da ober. Mall eo ganta senti euz monez ar c'hraz, raouez e Zoue. ober vad de nesa betek de vrassa adversourien. Dre zo n'a zaleaz ket d'en em gaout e palez an Impalaer. Ean diguement mad oa gret dezan, Maximien hen zaludaz en o lavaret. « Doue ra ho miro, Mathurin, he l ek Doue. »

Ar zant a respontaz. An Otrou Doue ra vezo ganeoc'h. Komzet oa dezan euz ar stad truezn en em gave ar brinsez iaonang hag henpidi a rejer da gaout ar vadelez de farea ma heje. Ma gailoud a zo distier, emezan, mez gailoud an Otrou Doue a zo hep e har ha nep a si enaz a zo kra hag a hell peb tra. Doue n'a lezo ket ho mere'h heb ar iac'hed.

Tostad a reaz neuze euz Maxim, merc'h an Impalaer, lakad a reaz dezha eol santel en e guisoù en e lavaret en hano santel a Jezuz Christ. Rakal ar plac'h inouang a zislonnkar an drouk sporet ha dalc'he hag en em gavaz iac'h ha laouen.

Chetu aze galleud an hano santel a Jesus; cheta aze galleud an traou beniguet dre bedenou har-Mam santel an Iliz. Kre dalc'h rei evit troc'ha an drouk-sporet, evit ober dezha kemmer an tec'h evel m'er gueller aman. Chetu aze ive galleud an dud santel, evel sant Mathurin.

Ar zent en ho luez, var an douar sokem, a zo mignonet da Zoue, a vez evit glori Doue, a ra hep tra evita; Doue ive a ro dezha komment tra a c'houlennont diganta, rag hor Zalver en deus lavaret: kemmeront tra a c'houlennont digant ma zad em hano, a vev reet doc'h.

Oh! pehez galleud en deuz eur c'hristen mad! emae eire e saouarn oll e hollou an Otron Doue, n'ez kent nimet gonlen hag a vev reet dezha. Ar zent hea gonie, ha dreze e oant kre. Ar pezh en deus lavaret Jezuz Christ en Avel a zo lavaret koniz evit dompt egnet evit ar zent, erid an dud burzduz-ze. Oh! ma onfemp pidi, ma hor befo eun tamik feiz, n'a kre a vempu. Petra var an douar a befo dont a benn ahanomp, pa omp kre gant galleud an Otron Doue? Ar foiz hag ar heden d'ezha a vank domp: chetu peral n'ezomp nimet seraplodurez hag ezomp diskaret gant an distera tra, e kouezomp hag e truilomp, sionaz! e ken aliez a hec'hed.

An Impalaer Maximien en doa kement a, oa o vellet e verc'h Maxim d'hoant, iac'h ha laouen, ma n'a eue penoz diskouez da sant Mathurin e anoudeguez vad evit e vadelez en e guenver.

King a reaz dezha aour, arc hañt, ha kement seurt madou a hellan den da c'hoantad. Mez ar zant en doa kemmeret Doue evit e denzor, en doa disprijet oll vadou an douar pell oa hag a lavaraz d'an Impalaer: Ne ket evit kaout madou an douar ezoun denet da Rom na uho palez, mez evit senti euz ma Doue en deuz ma galvet.

Konskoude evel an Impalaer a helle dezha diskouez e anoudeguez vad ha gant aour ha ober poan dezha e disprijet ar pezh a guigne, ben a guemmeraz eun tamig arc hañt evit rei d'ar bearded.

Neket e kenver merc'h an Impalaer hebkent nag e kenver ar hañned, e liskeuzaz sant Mathurin e vadelez, ar galleud euz e zantelez hag an nerz euz a c'hraz burzduz an Otron Doue, mez e kenver an oll bleg e kenver ar jussevien ar buhl rezeudik-ze pe-hu n'erz ma na bro na rouantelezh hag a gaver koule-koude e pub leac'h, aloue ma en deus krouet Jesus Christ ha ma zoug de heul ar valoz heuzuz en doa gon e hel euz hag evit e vogale.

Ar pezh euz ar synagog, da lavaret eo an hano a e pezh euz ar jussevien en guez a Rom en

doa eur verc'h ojet a zaouzek vloaz. Ar plac'h inouang a varraz epad ma oa sant Mathurin euz, hag evit diskouez skouer d'ar jussevien, evit rei dezha da mout peguent gant eo ar relijon kristen, Doue a reaz eur burzduz braz e kenver ar plac'hik-ze, eur mirakl euz a c'houta renk. Kana a reaz sant Mathurin da c'hout hag ar zant he reasusitaz, he digasaz leun o vuez evel bukoaz.

I. W.

(Eur pennad all eur verc'h-ah).

EUN DIGENTIL HAG AR PAB.

Eun digentil leun a zoujaz Doue,
En eur c'harroz eun deiz a reas
Da Rom e-guz ar Pab pe e-guz eur Roue,
Ha da zaoulin ar Pab rac-tail en em strigas,
Ha covez a reas peuz-vad.

An Tad Santel e-guz tad ar prodic

A ziguemeras ar Prinsip.

Ilag a reas an ezan stad.

Goude covez e ted ar brijen
Roet da ober gand ar Pab
Evit he bec'hed d'an Digentil he vab.
Mez setu ama ar guden:

Rouez he ober, erag a ra.

« Rus, g on emezan, petra!

« Digentil hec'h a n'hellan ket

« Ker rast beza p' n'ennet,

« Ar pedennou reir am skuz re vaban,

« Va spered zo lievez cremp,

« Ar marteu nehend an c'haran,

« Va tee bed ouzin he iden,

« Va Mediam en deuz d'io lavaret,

« N'e laun ket chom neu cousket,

« Dougen sez-reun var va c'hroc'henn,

« N'hellan ket sonjal a-gren

« Ho! Aluzen, a galon vad

« A roan pa hellan, va zad!

An Tad santel a zoug eun nebeudie amzer

Ha setu ar brijen a roas d'ar pezh her

« Va mah, evit he p'rijen

« E lakan d'e-hoc'h var ho piz eur voalen,

« Scrivet var-un, eme an Tad santel,

« Ho pezh sonj e renker mervel

« Lemet ar c'homzou-ze eur vrachie berdez,

« Ha Doue ac'hanoc'h en devezo truez!

Ilag ar pezh her laouen en hent

Ar c'homzou skrivet evel hent

Aliez, aliez a zen en he spered

« Red eo mervel! petra ta ar madon!

Ac'hi jadur! an enorou,

Ne servich da netra d'io beza lusket

Er eur e harroz pe e eur guete mad

Red eo mervel! ahred pe zvezad

Doue hec'h deuz-han lavaret

lañt in ! mervel so ret !
Nema ar binnou, ha zoken ar vrasa.
Ez bras dez-hag a zevas da veas.

Goalen ar Pap a zeu a hen
Euz eur pec'her da ober eur c'hristen

A.

Nema ar Zent evit ar Simm-ma.

DIGUN 23 HENT. — Gwel en honor d'hor Zalver
evel Redemptor pe daspreter. Bre ar pris eus he oll
c'head eo en deus Jesus-Christ hor prenet goude
m'amp kuzet a schvach an drong speret.

DIGUN 24. — Sant Raphael, arc'hef. Raphael eo a
accompagna Tobit en he veach, her m'ras oc'h ar maro,
a gassas an daoul divar dro ar plac'h fur Sara, hag a reas
da Dobi he c'hemeret evit pried.

DIGUN 25. — Sant Guennou, escop a Leoa.
Gwel en euz ar zent o deus soet sclerjen an aviel
da Vreiz. Ez harrez a zoug he hano tost da Vreiz,
euz he hened, da lavaret eo al leac'h ma eo bet
oc'h ober pried arag beza Eusep.

DIGUN 26. — Sant Alor, escop a Guemper, an eil
pe an tredo escop varlerc'h Sant Corintin. Ne ouzomp
nema a dra eus he vuza.

DIGUN 27. — Sant Magloar, escop. Bez'e toud
diskibl Sant Samon hag escop en he c'houde o Dol.
Labouret en deus cals da brezeg an aviel e Breiz-Izel.
Ober a reas an dilec'hus he garg evit mont da dremen
an nemorant eus he vuza en dezerl.

DIGUN 28. — Sant Simon ha Sand Jud, ebestel.
Sant Simon a brezegas ar feiz en Egypt. Sant Jud an
deus skrivet unan eus al liuri so en testamant nevez,
hag a zougas sclerjen an aviel e Mezopotami. Gwel
e zont he daou e Rouantelez Pers e-leac'h ma c'hou-
zont he daou ar maro evit Jesus-Christ.

DIGUN 29 — XXI goude Pentecost. Olls ar zut.

KELEIER.

E parrez Guiera e kichen Brest ez eus lakeat, n'eus
ket pell, eun daolen panted gant an Aotrou Darret, eus a
escopi Kemper, hag a zo hrema oc'h ober scol d'ar
e Guenet, er seolach dalc'het gant an taden a gomp-
agnerez Jesus. An daolen ma comzomp aniz so eus
daolen eus ar purgator, ha d'es e ve caout eun daolen
dudusoc'h. E creiz an daolen ez eus eun ene, dindan
furta eun den en he zad veia, ha al mad so oc'h he
zacha eus an tñ evit he gas d'an env. Gwel anezhe a
rer en deus bel an den-zo poan, mes ar joa hag an
anvedeguez vad so merket ken anil var he vizach, ma
zeus eur c'hem bras atrez han hag an eneou all so er
daolen hag a jom c'hoas er bean. O sellet oc'h an

daolen-ze, en oar douget da bidi, da lavaret ar bedon
euz a behin en deus ar penier merket ar c'hornem
kenta e gorro an daolen : *De profundis clamavit.*

An daolen-ze eo unan eus ar ve vella groat gant an
Aotrou Darret peuz en deus groat meur a him evit
meur a barrez eus an Escopi, evit Conkerne, Espibien,
Hospital monroulez, etc. Bez'en deus dreist oll peinet
evit Recouvrans d'ou daolen gaer, unan hag a zakuaz
Jesus a vanniguen ar vogale, hag a so er chapel ma rer
ar c'hatekis enhi, hag eun all banvet *stella maria*.
Stereden ar mor, hag a so o chapel ar c'hae.

Al totri evit Iñs Loc-Maria a vezo leonet d'al lun 23
eus ar mis-ma. An tenna a vezo groat er zal a zill. An
traou so da denna varnezo a vezo laket da siskuez eno
d'an nep a garo d'ar zedorn ha dar zut arag. Ar ra o
dese c'hoant da gaout billegou, a gavo ivez eno en daou
zevez-ze arag an tenna.

En eur scrit, banvet Pennadougou lenn, e c'avomp
kementuz :

Moer da c'houzout pe seurt ment en deveso eun ebeul :

An oll, da viana kement so boas dioc'h kezeg,
a voar penaus en eur marc'h, an divesker a ra an
anter eus ar vent, ha penaus evit gout pegeement
en deus eun ebeul da greski ne deus nemet mizola
azalec an douar bete beg ar scous, hag azalec beg
ar scous bete'r gorra, ar per a vanc d'ar muzulad huella
da veza keil hag ar muzulad izela eo just ar per en deus
an ebeul da greski. An oll a voar kementse, mes sel
ama marteze ar per ne voar ket an oll. Ar muzul-ze ne
deo ket mad arag m'eo deut an ebeul da zaou vlocas.
Bete neuze he zivesker a asten, mes dent an oad-se ne
astennont mu, hag eo var ar c'horf e teu ar per ma
eese an ebeul goudeze.

Ar memes scrit a lavar d'al labourer e ilefont ha-
da bo ed a hoen, pe a rene, ha ne ket gant an dorn, a
strafail evel ma reont peurlissa. Bez'ez eus hinviachou
invantet evit kementse. Oc'h ada a linen ne ranker ket
caout an anter kement a ad, hag a c'hesperer evit
meur a zac'had ed bep bloas. Pa ader a strafail cals ad a
ia da goll, lod re zoun en douar, lod a iut ket goloet,
lod n'o deus ket a drem. Dies e vezont da c'huennat.
Pa ader a linen, an oll a zavoano oll, ne vezint ket re
zoun, goloet e vezint oll, hag oll e vezint lost d'an teir,
cas e vezint da c'huennat. Mad e ve ober al liennou
eus ar soo beol d'ar c'huz heol, abalamour ne vezont
ket kement tarret gant an avel.

Ahaone m'eo digoret ar chasse, ar c'hazeteou
groment nemet eus an trubuilhou hag an darronjou a zi-
gomez gant ar chasserie. Ne ouzon ket pe seurt frouden
so savet e penn himeunou eus ar vistr da zalc'her evit
ho unan ar blijadur da jasseal en he douarou. Bete par-
reion ahes a so e-leac'h ma ne roer da zen estren ebeul

ar guir da rolec varlerc'h al loenedigon hag al labousedigon-se varlerc'h pere ez eus goussoude ken alies a galon oc'h huadada. Lavit din ha ne deo ket eus beza didruet en andret an du! heiz-ze pere goussoude a bac ker avalc'h an tamie paper-ze gant pehini e e hellont mont da ober eur c'halonpaden bennag dre ar vro.

Da viana ma c'heljent mont eleac'h ma c'azjent! Mes nan, pa zontout neheuta e velont oc'h erruunt diraz-ho eur gard-champetr pe eur c'houverint erabanoz-ouibag gant da vruuna eur chasser etre he vizet, hag e cle-vout ar c'honzo criz-ma ama eo difennet chasser! proes-verbal! hag ar peiz zo goussoude eo ma e herra kementse gantho d'ar mare ma ama ho c'h'o vont da zanc'la he skilfoe e leskennoe eur c'had, pe ma emeur out-vanden g'ijer-a-se. Efeur eur chasseur gande beza losket daou denn ha lazet diou c'h'iojar, so red dezan mont ku l ha lezet eno he breiz, eon all so red dezan rei peiz uguent real ama, peiz uguent real abont eul beza lezet da vale, hag a zigouez er guir goude beza dispignet muioc'h evit na dalvezo kement a baco keul ha ma vezo digor ar chasse. He lalc'h en doa goulonderet, mes he zac'h no voa ket goullou tra. Eur c'had en doa c'aret da hrena. Hag e c'heil' i eridi en divye he faet ker kentoc'h evit distrei d'ar guir ep netra. Eon trede chasseur so c'hoas reuzeulloc'h. O veza recharbet oc'h an him her pede da vont diraz ho zovar, o savas crogon, hag ar paour kez chasseur a lezas eon an anter eus he zae, he vragou pehini a voa eur bragou moan dioc'h ar muioc'h, a voa deut da veza eur bragou ledan, pe mar kirit, eur bragou bras. Evel kent, evit dele her mad d'ho benor, e ro da gridi d'he c'h'heg ha d'he vogale, ha zoken da lod rus he amzeien, en eur penmoch' gouez en deus he grempenet evelse, en deus roet lam d'ar penmoch' gouez, ha ma ne ket chomet gantha, ne ket he vaoc eo. Ne jom mui gant ar chassourne nemet eon dra da ober, en em gloyet gant al loenedigon a garont kement, hag ho deseo da jom viziken var an hentchon bras. Eon e c'hallint laket redadegon entrezho, ha den pe vreo ouho da guemeret ha lijadur ervez ho c'hoant.

G. M.

Sete ama eur burzad gant gant sant Martin, hag eus a belini e come Sizun ar C'Arsten eus ar Mans.

Eur verc'hag tri bloas, eus a vourc'h Liguje, a voa hez gloazet'he breac'h cleiz, ha ne elle mui flaval ar vresc'h-ze nemet dre boan. An dorn hag ar bizet a voa deut da goenti ha ne alle d'erc'hel crog e netra, an distera tra a douche ouhi a rea d'zhi eur boan vras. Casset oa bet da gaout eur medecin, mes n'oa guelicat lam d'zhi. Eur zultrez ar vam a gasas ar c'hrouadur ganthe d'an iliz hag a reas da bidi e chapel Sant-Martin. Ne devoa sonch ebet da c'houlen ober eur burzad e faveur he merc'h. Goussoude pa e dou gant he fedennon, arnog mont kuit, e lavaras d'ar huguel ped an Aotrou sant Martin d'as parca. Ar verc'hic a lavaras, Aotrou sant Martin, pedit avindomp ni pare en em erbed ouzoc'h. Ne ket evelse a dilez da lavaret, eus ar vam. Lavat :

Aotrou sant Martin, pareit din va breac'h so claz. Ar verc'h a lavaras ar c'honzo-ze varlerc'h he mam, ha neuz e tallas, ont da vont ku l. Neant ket erru gant d'or muioc'h, ar verc'h a gias oc'h he Mam va mam! va mam! emaoon pareit! Sellit! hag e vanie he breac'h evel pa na vije hez gloazet morse. An all a deus da zellet-ouhi, mes hi a reole d'as da gaout he zad evit diskuez dezan he breac'h pare. Pion en deus da bareet, eus he zad? An Aotrou sant Martin, emezhi, hag e guirionez moa mont ebet da nac'h ar burzad, ha breac'h ar plac'hig so abano ker iach ha pehini.

G. M.

En dervezion divere, e Bruzel, e rea glao bras, hag oa poulladet an dour var ar reioz hag an tachennoe. En eur blasen eus a guir oa savet eur poull dour evel eol leon. Eon itron, guisket caer, eur boutou ker tiao gantho en em gavas dirag al leon-se e devoa nom da dreuz. Ne gavo hent ebet hag e chomas en hez bec het bras. Eon d'ar tre en em gaf da vont ebou, hag e velet ne c'hallant an itron, e crog eon a dro vriet, hag he doug en eon istant en te all d'ar poull dour. Mes an itron eleac'h he drugarecat evel ma crette pep unan e ille ben ober eo em lakeas da gana poull dezan. An den-ma ne jomas ket da varc'hala; cregni a reas adarre en itron, hag en eur momet all he lakeas adarre el leac'h m'en doa he c'havet. Neuze e tenn he dog, e maled an itron hag e za kuitep lavaret guer, oc'h he-le zel eno balc'h he guinou.

N'eus ket pell oa en eur memes kar honar daou veacher, eur zoudart hag eur miner. N'oa nemetho ho daou. Ar zoudart a denn eur sigalen hag a ia da leat tan vamm.

Hola! eus egnile, na tumit ket, ma n'ous ket erit gouzout ar moguet butun. Henna a laboure er muioc'h eleac'h m'eo difennet fumi abalamour d'an iliz.

Ar zoudart ne lavaras guer, tenna a reas ar sigalen eus he c'honzo, hag e rea da zeleur d'r prenest var an hent.

— Petra! ez it da deleur ho sigalen kuit, eus'r miner?

— Ia sor, em'er zoudart; pa na'm lezit ket da fumi!

— Oh! roat aniz din-me kentoc'h, eus egnile. Ma ne fuman ket, mes ch'icat a ran!

G. M.

FRISAH ER.

Kerrez. — 44 Here.

Pont-Nabaz. — 12 Here.

Guinis ... 43 lur, 92 c.
Segal ... 1 lur, 97 c.
Ela ... 7 lur, 30 c.
Ed-du ... 7 lur, 92 c.
Kerc'h ... 6 lur, 34 c.
Avalou-douar 2 lur, 23 c.

Guinis ... 43 lur, 30 c.
Segal ... 5 lur, 94 c.
Ela ... 8 lur, 27 c.
Ed-du ... 8 lur, 35 c.
Kerc'h ... 7 lur, 27 c.
Avalou-douar 2 lur, 10 c.

Ar Gerant : Ar. DE KERANGAL.

Kemper, mont gant Ar. de KERANGAL, Montre m'Escopt.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,
DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezouec.

Des Abonnemans d'ar Gazeten a gont :

Evil eur bloas	DIAB SCOTCY.
Evil c'haec'h miz	ETRE SCOTCY.
Evil tri miz	C'HEEC H REAL.
Eur gazeten ebken.	DIABU TENNEC.

Ar baemant a dle beza great arag caout ar gazeten.

ALLOU.

Ar scrijou a ve c'hoant da lacat er gazeten a dleer da adressa oll d'an Autrou MORVAN, Belec e Kemper

Ar paemanchou a dleer da adressa d'an Autrou SALAUN, ebken. An abonamant a guemerer e ti an Autrou SALAUN, librer, ru Kereon, e Kemper

A. H. H.

Al levric hanvet *Scol ar Maro mad* a so brema e guers. Ar re ho deus c'hoant d'he gaout n'o deus nemet scrifa d'an autrou KERANGAL, e Kemper.

Rom. — Er brezeguen a behin on eus comzet great gant hon Tad Santel ar Pap er savizezion divere, Pii nao en deus parlatel a enep an erroliou eus an amzer-ma, hag a enep ar re en em zestom o cuz evil distruja ar Religion mar gallent. Setu ama ar c'homzou divere eus he brezeguen

* Plijet gant Doue, ker puvdic e trogarez, silaou hor pedennou oll. Ra rei ar c'hras d'an dud diskiant da zistrei d'ar fornec, ha d'an dud laziet da zistrei var an hent mod. Plijet gant Doue arret an dud fallaer pere evel ma en eus he lavaret, a goll ar re all, evit ma c'hellio an I. s. santel hag an oll dud vad guelet oc'h eana ar goallon a guez ker stang varnezhio. Evit ma hor bezo hor goulen, pedomp ive ar vere'hez santel a zo ker madeleuz, mam Doue d'edech ato a bep pec'hel, da behin eo let roet ar gallout da drec'h oll enebourien an ilis hag an oll erroliou. Goulennomp ive sicour an ebestel sant Per ha sant Paul pere o deus nopleat ar gouer-ma dre ho goad.

Esper on eus, gant ho sicour, o rei, deomp an Doue a vadelez ar per a c'houlenomp *

En eul levr moulet pevez so, e caver ar beden-ma a enep al levrioù fall hag an erroliou a skigner drezho.

Treindet santel, tad, map, ha speret gant, en Doue epken e tri ferson, c'hiu ar vadelez hag an drugarez memes, taout eur zell a drez var an I. s. santel fountel gant Jesus Christ, var ar Pap ar penn vizibl eus an ilis-ze ha var he oll bugale. An ilis a ra dezo eur brezel ar goassa hag an danjerussa, en amzer-ma dreist oll e

pehini e clasont dre c'heier sclerijenna ar bed ha rezon an den, ha distruja kement gallout, kement urs a deu abers Doue hag abers an dud. Fallout a ra dezo miret na ve sentel nag oc'h Doue nag oc'h he ilis, hag o deus c'hoant da lacat nac'h pep guirionez ha pep lealdet. Ah ! ho pezet truez ouzomp e creis eun danjer ker bras. Dre veritou ep miver hor Zalc'r Jesus, pardont d'ho pobl he be. hejou, distrujet an oll erroliou, an oll finessaou, an oll dromplezeziou-ze. Grit ma vezo an I. s. santel catolic treac'h d'zo, hi ha vikel Jesus-Christ, hon Tad Santel ar Pap, hen pehini a so carguet, ep ma c'hellio faza, da zifec an descadurez guirion, ar guir skiant. Ra ello an oll ho servicha e peoc'h, gant ar guir liberto digaset deomp gant Jesus-Christ var an doner.

Kemper — Unan eus ar v. stri scol o deus bet er bloas-ma prizioù digant ar ministr evit ar boan a guemeront da ober scol en noz d'ar re vras, eo ar Frer Coreh, pehini a so e penn unan a scolioù Kemper. Var guementise ne alian ket miret da lavaret penaus ar c'hazetennou d'feiz eus a Baris a zo bet er bloas-ma droug bras enho, hag o deus comzet goassa hag a elent a enep ar freret. Ha perag ? Abalamour ar vugale desket gant ar freret, laket e kern gant ar vugale desket gant mistri scol all, o deus santet ar prizioù oll pe couls lavaret. Evelso var bemp priz ha tregoni, tri briz ha tregoni so eal gant bugale ar freret. Evelso var gant scolaer so het hanvet, naonteg ha pevar ugent guez so er scol gant ar freret. Petra o pje-lu lavaret var guementise, lenner? Marteze o pje sonjet : ar vugale so gant ar freret so treac'h d'ar re all, rei eo eta o ve ho mistri capaploc'h, guezecoc'h, e lacafent muise li ho Joan evit ar re all. Ne ket evelso o coma cazelennou d'ediz Paris. Setu ama penaus o comzont : ar vugale so er scol gant ar freret so eal ar prizioù gant ho, anat eo eta ne deo ho mistri nemet euzen, ne euzont netra, ne dalont netra

Elovez ar re o deus discezet caton ha cournic o

Ar sonjoù-se a lakas Nicolazig da lallgalons nest. Ne grede ket mont elloc'h ma da ordrenet dezan ha gouscoude he goustians a rebeche dezan ne ren ket mad o c'hoen ep senta. Heu noc'h et o ren, ma tremenns eteles c'haec'h azun ep mont da dont, ep gailont eant peoc'h ebet en he eme.

Santez Anna a devoue triez oc'h he leoteguez. En em ziskuez a reas dezan adarre, hag e lavaras dezan em eil gwech, mes gant eur vouez treneoc'h, e lile mont da gaout he lerson ha da gaout c'hoas tud all gouezeg hag a rouans. Doue, he c'houdeus a reas da goll he grason ma ma na zeute ket Nicolazig spontel a reas antonoz v'utun da gofez gant an Aotrou Person, hag a zaserias dezan eun hag eun kement a ma c'hoarvezet gailont aboue tost da zaon vloas.

Dom Sylvestre Rouez pehini a voa neuze Person e Plumeret, ne voa ket eun den egred e Pa glevas traou ket buruzius. o sonjas dioc'h en eun ofer oc'h eur pen-harboel. Gaketel a reas divar heun ar peiz a zelle outan, hag a cassas ar paour kez Nicolazig da bontraen gant he oill folentezou, rag nemet folentezou ne vout, emezhan.

An den keas a gouezas neuze erenn he vent en ho zorn, ha gouscoude no voa eno c'hoas nemet ar c'heria eus an traou a dle en he outan, hag a bere e lile en em zervachont ar Hrovidans evit diskuez he vertus hag ar vizioez eus ar garg a voa roet dezan.

He ventrez santel, (rag en em vouzet oa da rei an hanu-se da Zantez Anna) he ventrez santel a deuas d'he gousti en he doan. En em ziskuez a reas dezan en noz varlerc'h. Rebech a reas dezan he nebent a lizians, hag e lavaras dezan tremen dreist kement a ouezje an dud da lavaret, ha gouzan, ha dere hel stard eu despet da guement a deuje da eneli outan; rag, emezhi, euebet e reas outoc'h o'hoas eur pennad.

Gouscoude Nicolazig ne greilas ket mont ken var arang. Ar peiz a reas mui aont dezan, oa beza kemeret evit eun den diskiant gant kement hin: o doa bet istim vutian bete neuze. Carot en dije senti, mes ne grede ket ober.

Edo aboue neiz sizun oc'h argilla, pa velas adarre er Zantez dirzhan. Ar Zantez en em ziskuez dezan leun a drevet hag a drugarez. Lavaret a reas dezhan ne vije ket pell e vije mercon zout eus he gailont. O vetet madelez Santez Anna, en em hardissas kement ma lavaras etel ep he sonjal: men, va Doue! va Mestrez vad, penaos e vezin-me credet morse pa livrin er eus he gwech all eur chapel en eil loc'h ha n'em eus gwelet chapel ebet enla, ha ne deus netra ebet hag a muienne e ve bet? Ha neuze, petra ouz-mo, me, evit sonjal eant warn beuzeg hag a ofrese ober an dispignou evit sevel eur chapel nevez?

N'ha pet neoc'h ebet, eme ar Zantez, gant ar peiz a c'houdeus diganeoc'h. Bez' ho peno penra evit gouez, ha goudeus me a gavo avocac'h evit ehai hag ober ouzpen-se eals traou hag a lousi sonent mui a lous.

Ar c'houdeus diverz-ma a jomas dom e eadon Nicolazig, hag a reas deus muioc'h a fiansas hag a fevenez evit n'en doa c'hoas santel bete neuze.

{ TREDE BENNAH }.

Comzon Santez Anna o veza roet eadon da Nicolazig, e kemeras an hardizguez da vont adarre d'ar presbital antonoz v'utun. Edo an Aotrou Person er guez, hag e stannas eun nebent al labourer keaz. Mes pa plevas haun ens ar peiz en don gwelet Nicolazig savas ar goad d'he beza, ha ne vije ket Let Lizo avant he dezan divar heun traou eteles. O sonjal e vije e silhout gwelet oc'h gant ar c'hoen, pe mar kint ar vikel, ez eaz d'he gaout, mes heu er d'gouezas lallont e reas. Gouscoude an daou z'neuer tal ze ne vout ket outan da ze c'bet ferra ar greden e ten. Santez Anna a heu euz ar peiz a lile d'he.

Nicolazig a vele ruals lavaret bennez e r l'uruz nevez benna. Gwelet a reas o lousa var ar Hrovidans avachou stered akelus o coeza etel glo. avachou bandennou gouez var elum. Anez o ligoers dezan heza doeguet en eun taol eus he d'beteg eus hag e clere neuze eur ehan hag eur ehan ken anez euel pa vije bet etelez an diez en e v. Euz reas z'breiz ar reat al tui ken a vis muiers. Heu pet p'ortez araog ma voe dizoleet imach Santez Anna, e velas a bell eur sclerijen er Hrovidans etel pa vije ar parr e lau, hag en em gavas he unan en eun lau) e creis ar sclerijen-se. Claret a reas adarre trouz tren tad eur muiet oc'h evnout hag a brez oc'h ober an dro d'al loc'h santel. Kerkent o clere eur ehan ken dudius ma reas er meaz euezan he unan gant ar b'f'jadar oc'h he z'zou d'ha zistron d'ar guez e vout souezet bras o velot he vutian ead da gousket, hag he c'hoen akel oc'h he c'hortoz. Gaout a ren dezan a na bet nemet eun anter heur oc'h ober he dro, mes leir heur eo en den tremen o silout ar muiers eus an ead. heur bras oa bet he eurusket epad an heur heur-se, na eile morse corra a guementse, na arede d'adon a joa eus he z'outagad.

Ouzpen Nicolazig, ead c'hoas l'urienon er c'harter hag a volo lod eus ar burzoud-se. Tri den eus a Duvigner, o lout eus a Aire, a velas er Hrovidans eun tron gac hag eur sclerijen vras en dro d'zi. Mes Santez Anna n'en em ziskuez eteles da re all nemet eun ead d'neuz, d'he sclerijen Nicolazig eo e tal he he grason hag en em ziskuez d'alc'h mad. Ordren a reas dezan mont adarre da gaout an Aotrou Person, o lavaret dezan e roje ep d'alc mercon dioc'h pere e vije ead d'an oill e voa gac ar peiz en don gwelet ha clere. Ar mest sclerijen a dle da rei o voa ar sclerijen a vije digouet dezan, hag a dle ober dezan dioc'h imach ar zantez bet heurevet gwech all e loc'h-se.

Nicolazig a reas neuze da gaout mont eus he amereion, eur muiet dezan haout Lallit, oc'h he bidi da vont gailont d'ar presbital. Esperont a reas e vije deus gant

an amzer an Aotrou Person da chench frouden hag e vije gaelec'h diguemeret gautha. Mes en em drompla cals a reas.

En dro-ma Dom Sylvest eo em ziskuezas poaniet bras o velet emezhan, eun den ker fur beto neuze o telc'her da gridi ureou evelse. En em lacat a reas da ziskuez dezan peguement a c'haou a reas outhan he unan o lacat ravoderez evelse en he speret. Mar en doa Doue eur burzud bennag da ober, ha n'en dave he ket clas-ket kentoc'h eur beleg vertuzus pa eun den gouezec bennag? Disclerna a reas dezan erfin, ma na leze grons ar follenteziou-ze a goalez, e lifen, e outhan testat oc'h sacramant ebet, e vije na vije entretel en douar ben-niguet. Nicolazic ne respontas ket eur guer, hag a iean kuit mantrel.

Triat evel ar maro, e tistroent goustadie da Guoranna, hen hag he vignon, pa zigouezas gantho, var he zouarou, an Aotrou Kermadiou-Lescouet. An aotrou-ze a voa eur c'hristen gourion, eun den leun a feiz hag a vadelez. Anaout a reas Nicolazic, ha plijout a reas dezan cals he speret eun ha didroel. Oc'h he velet triat ha dronglivet, a c'houlenas petra voa c'hoarvezet gantho. Pa en devoa clevet an aotrou, ep douguen eur var-nedigvez ha ne zelle ket outhan, e reas d'ar paour kez den alou ar re furra, hag hen laouenezh eun nebeut.

Eun derveziou bennag goude, Nicolazic a iean d'he gaout d'he di, hag a gaseas gantha eur beleg hanvet Dom Ivon Richard, mignon hag amezeg dezan. Neuze e nacerias hui da hui kement en doa gaelec'h, kement a voa great evit enebi outhan, hag ar fizians a joine en he galon en despet da guementse oll. An Aotrou Kermadiou a veulas ar pezh en devoa great hag a reas courach dezan evit an amzer da zont. Evel ne grede ket gouscoude barn eun dra ker burzudus, hen anas da vont da gaout an tadou Cabacnet a Alre, ha dreist oll da bidi Doue da rei selerijen dezan mar en em dromple, pe da zigas sicour dezan ma u en em dromple ket. Lavaret a reas dezan e hoas kemeret, mar galle testou din da veza creuet, mar digouezje ar burzudou, ar mercon-ze a here e devoa comzet ar Zantez dezan.

Comzou hag alion an Aotrou Kermadiou a reas vad da galon Nicolazic, ha diou e bras a recevas souden goude her e honsolas c'hoas muioc'h. Gaelec'h a reas a-darre Santez Anna, pelant a ordrenas dezan en dro-ma en em lacat dioc'h-tu da zavel ar chapel, ha ne vancje netra dezan Hardisseat o velet madelez ar Zantez, e credas lavaret dezhi : Mes e hui, va Mestrez vad, grît neuze ta eur burzud bennag evit diskuez d'an Aotrou Person ha dan oll e fell deoc'h e ve labourer var ar chapel-ze !

Uzant amec'h, eme ar Zantez, lakit epken ho fizians o Doue hag enhon, ep dale e vezo gaelec'h burzudou a-voalc'h, hag an niver bras a dud a deus d'al leac'h ma d'am honon ne vezo ket ar biana eus ar burzudou-ze. Gonde beza lavaret kementse, ez eas kuit, hag e lezas Nicolazic carguet a levezet.

Divar neuze, Nicolazic ne zouras mui nemet da zavel

ar chapel, hag e sonch mad emedo da lacat oll, mar bise red, ar pezh en devoa evit sicour he zavel. Mes var ar poent-se santez Anna ne c'houlenas digantha nemet he volonter vad, hag a zigassas dezan eun nebeut arc'hant evit errez evit digueri al labourou. D'ar guener var-lerc'h, seix a vis menrs, e velas, en eur zihuna, an dorn a vele aliès o telc'her eur c'houlaouez var an daol. Ar goulou a iean kerkent kuit, mes he bried, Guilamet ar Rous, o veza savet dioc'h-tu a vont sonetzi meurbet o caout eun toullad arc'hant er plas m'oa bet an dorn. Bez'ez an anezou var dro pevar scoet o peziou bihan.

Eas a beleac'h e teue an arc'hant-se? Den n'en doa gallet dont en ti, hag evelse ne allent ket douet na doa ho Mestrez vad eo e doa ho digaset dezo evit renta testen d'ar virionez euz he c'houzou Gouscoude, araog ho destum, e c'hallfont Lezult, hag hema a gredas ive oz an Enva ziskueze eno he volonter. Gonde beza eta trugarekeat ho Falronez Santel, o lekejont an arc'hant elonez eur mouchover, hag an daou vignon a iean ho daou leun a fizians, etrezeg ar presbital. G. M.

HISTOR ZANTEL.

(UGHEVET PENNAD).

Isaac a re he vennoz da Jakob, o kreds he rei da Ezaü.

Isaac a oa deuet koz, tevalaat a reas he zaoula-gad, ha n'e vele mui, koulz araret. Chervel a reas eta Ezaü he vap hennan, hag e lavaraz d'ezhan : Va map, gaelec'h a rann oz eun koz bras, ha na ouzonn peur e varvinn kener da armon, ha kea var ar meaz, ha pa ez pezo paket eun dra bennag o chasscal, gra d'in gantho eur ghefaen (eur ragout) e c'hiz ma ouzoud o lavan mad, ha digas-hi d'in, evit ma tebrin, ha ma rann d'id va bennoz a-raog ma varvinn.

Rebeka o veza klevet ar c'houzou-ze, hag Ezaü o veza eat var ar meaz da ober ar pezh en devoa gourc'hemennot he dad, a lavaraz d'he map Jakob : Klevet am euz ho tad o komz gant ho preur Ezaü hag o lavarout d'ezhan : Digas d'in eun dra bennag euz da chasse, hag aoz d'in eun tamm-boed da zibri, evit ma rann d'id va bennoz dirag Doue, abarz ma varvinn. Brema ta, va map, heulit ar c'huzul a rô-ann d'eboc'h ! It d'ann tropell, ha digassit d'in daou venn-gaer euz ar re gaera evit mach aozin d'ho tad gantho eur boed a helini o tebr a galon vad, ha pa ho pezo he gasset d'ezhan, ha pa en devezo debret anezhan, hen ho pennigo abarz mervel.

Jakob a respontaz d'ezhi : Gouzout a rit pennoz Ezaü va breur, a zo goloet a vleu, ha me ne d'onn ket. Mar deu va zad da douch euz-in, ha d'am anaout, em euz zonn na gredfe em he bet c'hoant da ober

goab anezhan; hag e tontenn var-n-oun he valloz eleac'h he vennoz.

Ar vamm a respontaz, Ra gouezo ar valloz-se var-n-oun, va map; sentil hepken ouz va c'hormzon, hag it buhan da ghere'hat ar pezh a lavaran.

Hag lien mont, ha digas daon venn, hag ho rei d'he vamm. Hou-ma a sozaz gant-ho eur boed ec'hiz ma ouie e kave mad he dad. Neuze e reaz da Jakob guiska dillad Ezau, pere oa gant-hi en arbel e mesk louzeier c'houez-vad. Lakeat a reaz endro d'he zaoarn, ha var ho c'houzoug noaz, kroc'hen ar menned, hag e roaz d'ezhan ar ghefalen e devoa great, hag ar bara e devoa poazet.

Jakob e veza eal gant-ho da gavout he dad, a lavaraz: Va zad. Hag he-ma a respontaz: klevel a rann, piou oud-de, va map.

Ha Jakob a respontaz me eo, va zad, ho map henao Ezau, great am euz ar pezh ho poa goue'hemennet din, savit, azevit, ha debrit euz va chasce, evit ma em benniget goudeza.

Hag Izak da lavarout d'ezhan penaoz ec'h euz-te gallet kavout goue'ch ker buhan-ze, va map?

Ha Jakob a respontaz falvezet eo da Zoue em be kareit buhan ar pezh a felle d'in.

Hag Izak a lavaraz: Tosta ama, evit ma touchan ouz-de, va map, ha ma ouezin ha bez'ez ond va map Ezau pezed-oud ket.

Jakob a dostaz ouz he dad, hag Izak, o veza ho daz-tournet, a lavaraz evit ar vortez, mouez Jakob eo, hoghen ann daouarn a zo daouarn Ezau. Ha n'he anavezaz ket, rak ho zaoarn goloet a vlec, a oa henvel oll ouz re he vreur henao. He dad eta abarz rei he vennoz a lavarez c'hoaz. Ha leo va map Ezau? Ha Jakob a respontaz: Hen oun.

Va map, eme neuze Izak, digas d'in da nibri euz da chasce, evit ma rei va ene he vennoz d'id. Jakob a lekeaz ar boed diraz-han, hag e tebraz; kenniga a reas ivez gain d'ezhan, hag ec'h evaz. Hag Izak a lavaraz: Tosta ouz-in, ha ro d'in eur pok, va map.

Jakob a dostaz hag a hokaz d'ezhan. Hag Izak, ket kent ha ma klevaz ar c'houez-vad a daole he zillad, a lavaraz eun eur rei d'ezhan he vennoz. Cheta c'houez va map ec'hiz c'houez-vad eur parkad ed e bleun, da behin en deuz roet ann Aotrou-Doue ha vennoz. Doue ra roet d'id, gant gliz ann envou, ha gant druzoni ann douar, ed ha gain gant founder! Ra vero ar bobla da rejedi, ra zaelou pep tironad diraz-oud! Bez Aotrou da vregdeur, ha bugae da vamm, ra stouint d'enn douar diraz-oud! Nep az mill'go, ra vezo-hen mill'ghet, ha nep az pennigo, ra vezo-hen kargbet a vennosion!

Ann nemorand eur rech-all. H.

BUEZ SANT MATHURIN.

Sant Mathurin a chomaz goude epad tri bloaz o Rom. — Epad an amzer-ze a reaz eur vad braz d'an

oll, paour ha pavidik, kristenien ha paianet. Mar oa tud pavidik braz eno, n'a vanke ket a bezorien, rag an darn vrassa euz an dud en amzer-ze a oa sklaved, a vije gwerzet evel all loaret, evel m'er gueller c'hoaz hirio an de o touez ar baraset. Ar zant a ie da gaout an dud paour, a barec ho goulou hag ho c'hlevigon, a brezegue dezo ar feta hag a c'honeaz eun niver braz encoz en ho souez. An dud pavidik ive, daoust d'he madon, oa reuzendig oalc'h ho deare; rag leun a oant a glevigou, n'a gaver hep marc nemot tud possedet gant an diaoul en ho souez. Ar zant ho dibomae hag a rente dezo ar m'ched. Oc'h ober vad d'ho c'horr n'a zizonje morse ho encoz; diskouez a ree dezo ar fidentez euz ho falz doucou hag an dromplerez euz an drouk-speret ho devoa servichet bete neuze. Dont a ree a benn da c'honid kalz anezo, d'ho lakad da vruzuna ar pezh ho doa adoret ha da adori ar pezh ho doa disprijet ha goapeet. Ofuvrou mad a ree a hep seurt. Ma c'honeaz kalz a euzou da Zoue, na oz ket hep poan. Iun a ree ha kalz a gorr evit ober piñen evit an dud-ze, evit pea da justiz. Doue an dinneganiz ho doa greet torleja ar bec'herien.

Epad ma laboura en dro d'ar baianet, n'a zizonje ket ar gristenien e vregdeur, leun oa a garantez hag a denereiguez evitho, e vrassa plijadur oa beza gant-ho, meuli a ree ho feiz hag ho c'honrach e kreiz ar vrassa persecution. Bisita a ree beziou ar verc'herien gloruz ho doa skuillet ho goad evit Jesus-Christ; joa a vije bet ganta meska e road gant goad ken aliez e verzer santel ho deuz kavet e Rom eur maro auz hag ar c'henera karanen charz en envou. Euzuz oa dreist pebtra o taoulina var beziou sant Per ha sant Paul. Oh! ma oa braz e feiz betek neuze, kreski a ree c'hoaz ama var beziou an daou abostol braz-ze ho deuz fontet an iliz ha sallet ho feiz en o skuilla ho goad beteg ar berad diveza. Na kalouneg a bede eno evit an iliz, evit o dad hag e vamm, evit e vagnoned hag evit an oll! E vrassa plijadur oa beza var ar beziou santel-ze; eno e karo an nerz da brozeg ar feiz hag ar garantez evit e nessa, eno en dije digant Doue ar grassou en doa ezom evit ober an traou burzuduz en deuz great. Nag a bedenou hirvidig en deuz greet eon! nag a zaelou a garantez en deuz skuillet!

Tostad a ree evit sant Mathurin an amzer da guitañ an douar ha da vont d'an env, epad ma laboura ken kalouneg evit gloar Doue ha salvidiguez e nessa.

An derc'hen en em lakaz ouzta epad miz here, ar c'hlevet a grekraz ha mervel a reaz dan deiz kenta a viz da. Trema a reaz euz ar vuez joannuz-ma evit mont d'an envou da azera var eun tron a c'hloar hag a euzreded, praz euz e zantelez hag euz e garantez evit Doue hag evit an dud.

Ar c'hloar euz e varo a lakeaz eur c'haon-braz e kear, pebhin a lavare en o touela maro eo ar zant, maro eo, allas! hor mignon!

An Impalaer Maximien, pa glevaz ar c'hloar, a lavaraz ober gantha eun interramant kaer, ar c'haern

ma heljer E gerv ea deuguet d'ar bez ; mez entronos vintu oa kavel ar c'hory var an douar, er meaz euz ar bez. Epad ma oa an oll sabatuket o veliet euz dra ken burzluz, unan euz an ollsautien oa bet oc'h hen kerc'het e Larchant a zeuaz souch dezan ho devoa touet dezan ho dije hen digasset en dro de vev heo po varo. Red mad o oa eta hen kas d'ar gucar pa n'a chome ket en douar.

Done a reaz ar mirakl-ze evit dizkuiñ santolez o zervicher mad hag evit dizkouez d'an dud a dleer d'ere'het d'o l le.

An Impalaer o veza klevet kement-ze, a reaz ambourm korv ar zant hag e lakad en euz arched presint. Kizket oa kristenien ha tud a zoare d'hen kas euz a Roma oa Larchant e pelec'h eo bet interret.

Pebez mor evit sant Mathurin dirag an dud, goude beza gouezet ar viktor var an droak speret, ha diskevel d'an tyrant Maximien o oa red dezan plega o beno oorgouh luz dirag euz c'h'ar sten ha doug azezan evit kaout ac'het e vev li, distrei de vro, douguet o triomph gant ar gnostenien ha de heul ofiserien vraz an Impalaer, ha beza goude o varo trec'h d'ar hopl en doa trec'het an oll hoploun.

O Marin hag Euphemie, seebit ho taelou' Mar eo braz ho klac'har da veza kollet ha mab Mathurin, sonj a zigasser doc'h religon presint euz zant. Ho karet en euz er hed-ma betek Jost da chom en o kichen goude o varo ; hen a rei ho joa hag ho kloar en ev.

O Larchant, kerig euz evit doc'h da veza d'garetik, keit ha ma veza tud var an douar, ho lano a vezo brudet ; sant Mathurin a vezo hec'h mor hag ho kloar.

Euz interramant kaer oa greet gant sant Mathurin a Larchant. Ar brad euz e viraklou oa euz o peh lec'h ; an dud a henllie e religon santel dre ma tremenent gant an hent, hag euz niver braz en em garaz eno o tal ar bez evit e mori ha kaout sikour diganta ken evit ar c'hory ken evit an ene.

Ofiserien an Impalaer hag an dud oa deuet euz a Roma da heul ar c'hory a zistroaz var ho c'hiz, pa ho doa greet an dever euz ho c'harg. Pevar c'hristen mad ha santel, leun a garantez evit sant Mathurin ho devoa anaveet e Roma, a chomaz da uchui ho buex e kichen religon ar zant. Clereu ama ho hanolou : Anton, avreler, Felix, Gitor da zant Mathurin, pehim en doa hen badezet e Roma, ha diou blac'h saouang hanvet Anastasia ha Gregorin, merc'heñ devot ha leun a soñjanz Doue. Greet ho devoa var da chom epad ho buex da bidi Doue e kichen religon sant Mathurin, ho mignon ; mervel a rejont e Larchant, hag enteret int bet e kichen hez ar zant, e pelec'h a arrouz er mare-ze ha goude euz niver braz a viraklou evit gloar Doue hag mor e zervicher mad. 1. W.

Euz pennad ale euz vev all

HEULIADI DA ZOUE.

Ac halen o velad ar mor o rodella,
O vuila oc'h ann aod gant treguerm he wagou
A vev 'vel menestion

A zrouz in e klevann euz costik a kana.
Euz euz vev gelvez e sav ac vonez duduz,
Laouer da trec'az.

Mor braz lahonz urhan, avint d'n na bice
E kaout eno ho rex kemend a vealeudou ?
Da Zoue ann enno,
Hoc' mestr hag hon Aotrou.

Ha te, gentlernik e'blaz, le daskaret ama,
Emzivadenn keaz etre fra l' ar gartek ?
Eul leun k' g'fizen e'honek
Hag euz n'beza ac'houma ra d'la-le beva.
Perak o soult da heur perak e sav goude ?

Euz meul Doue

A zigas d'am Roma alan doum ann ezen.
'Vel ar mor, ann costik, euz ar lesten
kanomp, soult omp hor penn,
Men omp Doue hepken.

Ni zo le vugale a vag gant largentez
Ar penn ed euz-omp a skri, war he gorzen
Evid-omp ar vev

A asten he divreac'h da rei saoud ha frouez
Evid-omp-ni ann heol a sklerijen ar aod
Ha pa za da guzet

Ker stank ha treaz euz aod e volz ann eno laouen
E trid ann ho l stered, euz kant goulaouen
E stankont sklerijen
Heu ann denvalijen.

Nag a draon, va Doue, hec'h euz 'vid-omp kronet
Er mor ha war ann douar hag euz ho paradoz
A zo oc'h hor gortoz !

Doc'h ar bed-man e houero distagomp hor spered,
Evel ann ac'houder distagomp hon eskel,
Ni omp war ann avel

Dreist ann beol ar stered savomp hor c'h'halouenn
Pedomp Doue he vamm hag he eledigou
Da dres hon holl bosnion
Euz euz mor a zudion.

G. M.

Memo ar Zant evit ar Sistrun-ma.

DILLUN 30. — Santez Thereza, guere'hez, euz a urz Carmes. Ar zantez vras-ma e deus reformet Leanezet Carmes, hag ive ar Relijiozet euz ar memes urs. Lezet e deus scrijou euz ar ro gora e pere e veler dreist pep tra peguement e rare Doue ha dre bere e deus meritot beza laket e kem gant tadon an Iffs.

DIXEURS 31. — Iun an oll Zant. Santez Mac'harit, rouanez a Scoas. O veza rankot toc'hot euz a vrozaoz gant ar Roue he zad, e vone tolet gant euz bar avel e Scoas. Eno e temezas d'ar Roue hag e teuas da veza abostol ar c'harter-ze dre he fedennou, he alouennou, he sklerijen

mad hag ar guelennadurez santel a roas d'ac hugale.

— **DIMENC'HER, 1re Du** — *Gouel an oll sant.* Bras eo an niver ena ar zañt anavezet gant an Il's hag enoret ganthi epad ar bloas, mes brasoc'h a eo e hoas an niver eus ar re ne dint anavezet nemet gant Doue. Evit ma vezo ive-la rentet enor a ar re-ma var an douar eo e ra an Il's ar gouel a arzo. deus d'adous e pehin e e liellomp oil esperout pidi hag enori etouez ar zañt all, unan bennag eus ar re a deus her e noret pa edont er vuez-ma.

Dizhou 2. — *Gouel an Anaoun.* An zañt sant Oulhon eo a roas leac'h da founta ar gouel-ma. O veza anavezet er oa eneon eus ar purgator e e hou an s'pout outan hag oc'h he urs, e e'hordennas na vije tremenet bep bloas, an oll gouenchoù eus he urs an e l devez a vis Du opidi evit an anaoun. An Il's a gavas ker mañ kementse, ma lakeas ober ar gouel dre ar bed oll e iris en. Mes ar c'huz da bidi ha da lacat pidi evit eneon ar purgator so het eul ar vech, el azen gaoz evel el azen nevez.

DIMENC'HER 3. — *Sant Gamal, abad.* Gamnidie da eus ar c'harter-ma. Sant Guene, kenta abat Landevenec her galvas eus a doct he zor evit mont gantha d he gouent eleac'h m'her choazas en eur vervel evit deic her he blas.

Dissadorn 4. — *Sant Charles Borromée, arc'hescop a Milan.* Bet eo skuer an Eskibien dre ar zoure carantexas en deus bet eus hezenvel, pe mar kir l eus he bopl. Dea n'en deus labourret kement hag hen da lacat maret reolennoù pe ordrenansou ar c'honci a Drant, ha da zistruja an dezazou hag ar goal gustumon a voa neuze e touez an dud.

Dissal 5. — *XXIe goude Pentecost.* Gouel ar lielegneier santel. Evel ma zeus eals saent ha n'ont ket anavezet, ez eus ive m'oc'h e hoas a relegou saent pera n'eus bat rentet benor ebet dezo var an douar. Evit eta ma vezo henoret ar re-ma e mesc ar re-all e deus groat an Il's ar gouel-ma, evel ma e deus fontet gouel an oll-zañt evit henori ar zañt n'in ket anavezet e mesc ar zañt-all. G. M.

Kontel roet gant eun turo da eur c'hristen.

Brema eus eur pennad amzer, e zoa en Egipt eur gouarnier hanvet Djazzar hag a voa eun den eriz ha di-druvez meurhet. Ne gouste netra dezan laza ha bourrevi tud, ha tud ar vro o devoa he leshanvet ar c'huguer. Gouscoude en despet d he gisteri e e houie avechou barn gant lealdet.

Er memes kær gantha ez oa a cham daou gisten, an tad hag ar map, hag a jome er memes ti, mes diaparti. An tad a jome er zolier hag en devoa eno eul lojeis brao ha iac'hus, ar map a rea he gnez en traon hag he lojeis a voa tenval evel eun toul en douar ha fall bras evit ar iec'het.

Ar map a deus dezah d'mor, hag evit ober gwell digemer d'an hui a elie beza he bried, e pedas he dad da dreeh lojeis outan epad dervezion an eured. He dad a assantas, hag a ziskennas d'an traon. Abenn eun nebeut dervezion e falvezas dezan caoutadarte he zolier. Ar map a gaske digatezion, hag a jome ato el leac'h in'en em gawe mad. Abenn eur pennad e lavaras d'he dad penaus ne ziskaje ket ha ne roe mañ dezan he lojeis. Oll eul ar e harter a vouezas kementse hag o devoa eus eus ar map dileac'ze.

Mont a reas ar brad belec ar gouarnier ture. Dioc'hiu o laza kempas d ar map-ze da zont d'ha gaou. Pa voa deut belec enha o lavaras dezan dichec.

— A he religion out-te?

An den saouane spontel o velet d'ar gaoz er gouarnier ne lavare gwer.

Parlant-ta, bazone, emean ture. pelmre eo da Religion?

— Christen oup, eme egipt, lent bras.

— Gra din-ta sin ar Christen

An den saouane a reas sin ar groas ep lavaret ar c'honzoù.

— Mes ne levezet coms ebet, eme'n ture.

Ar c'hristen a lavaras nenzo. *En hano an tad, hag ar map...* en eur gas he zorn d'he dal, d he stomoc...

— Ne velez-te ket, eme ar gouarnier gant eur vouez serjus, e lakez an tad var da dal hag ar map var da stomoc? Ne velez-te ket e lakez da unan an tad d'an eac'h hag ar map d'an traon? Kea buan-ta, reuzeidie ma zout, hag abenn eur c'hardenr ama ma ma e heus ket roel he zol er d'as tad, ha d'he net da unan var al leuzi, me lakez da beun da ruila o touez ar boultren!

An den saouane pehin a voue mad n'oa ket da vadinat gant ar gouarnier ture. a reas buan da c'houlenn pardon digant he dad ha d'he bried da vont adarte d'ar zolier G. M.

KELEIER.

Ar c'hlenvet a zalc'h ato var al loenet o Brozas; ha ne ket eken ar chatal corn eo a so taguet gantha, mes en em skign a ra e hoas var al loenet a l fier spegus eo ar c'hlenvet ma zeo avoale'h e tremenfe dre eun hent chatal eun evit rei ar c'hlenvet da loenet ar c'harter. Caeroc'h zo, eun den eal da eur loer peil dioc'h ar gwer, a velas eun chatal hag a gouanse santout ar c'hlenvet; pa deus d'ar gwer e rons d'he loenet he-unan ar c'hlenvet deut gantha, red ha ma vije, etouez he zillad, evit beza bet eken a sellec'he h chatal eun. Dre guementse eo eas gouzout peguement so da lacat evez na dostafe oc'h ar chatal iac'h netra a gouement a vo bet tost da loenet taguet gant ar c'hlenvet.

Cazeten ar mezuon, etouez an alioù a ro er zizun-ma d'al labourerien douar, a lavar dezo e tlesent lacat ho

oll zourci da larda loenet, abalamour ma zeo gant al loenet lard eo e e haller hirio gounit. Al loenet lard, eme ar gazetien-ze, a zo ker, hag al loenet treud ne gaver guers ebet dez. E hec, eul loen lard a dal seiz guennecal lur; eul loen treud ne dal ket ouспен perar guennec. Ar guinis du a so bet puil er bloa-ma, hag a ell talvout cals d'al labourerien douar evit maga mad ho chatal.

All d'ar charretourien. — Eur chalboter hag en doa eur pennad beach da ober, a bedas eur chalboter all pelhni a voa neuze op labour da zont da zalc'her he blas epad ma vije oc'h ober Le dro. Dont a reas, hag en em lakeas da labourat. Mes eriz oa oc'h ar c'hezeg hag e seoc gantho didraez. Ar c'hezeg, boas da veza casset didrous gant ho mestr pelhni a voa damantus dez, en em lakeas da raj. Ar marc'h araog, gondo beza bet goal scoet, a jomas erem a za, ha ne felle dez an sachha mur. Ar charretour nevez a ziscarg varocean eur gaout taolion fouet. Mes ar marc'h ne ra van ha ne felle ket. Mes ar charretour o veza troet eun tamig he guen, ar marc'h a lamas gant he vread'h hag he bruzanas etre he zent. Eur hoan vras a voue o lamet an den keaz digantha araog ma vije flastret oll. Setu pelra c'houncezer o veza eris oc'h a loenet.

Setu ama hanou ar vistri scol eus ar Finister o deus ket er bloa-ma prizioz digant ar c'hounarnant evit beza lakel ho foan epad ar bloas tremenet d'ober scol d'ar re vras.

An Aotronez Kergourlay, e Brest, Parc, e Brest, Guilhermou e Brest, Lavanant, e Montroulez, Monier, e Kemper (Lema eo ar frer Coreb. evel ma en eus he lavaret o lec'h al,) Tex'er, e Montroulez, Quere, e Boisorhel, Cabon, e Plourin, ar Col, e Plouider.

Er bloas 1832, an docteur Recamier (ha ne ket eun diol oa), a voue galvet da vont da gaout eun den taguet gantar c'hoiera. Fu zigouezas e kichen guela an Lin elan, e eivas eun den prest da versel, sounnet oll he izili, ien seorn d'ouarn ha treid. Ar medec'h vel n'eo ket eas mu. lacatar goad da guemeret he dro hag he red. Setu hen oc'h ober eur zonc'h, hag o scleper an dillad d'var an den elan. Neuze en em laca da skei gantha en dra gell var ar lec'h ma foueter peur bessa ar vugale. Kement a ioa en t'a zelle an eil oc'h egale, tevel ha loun, prest da gregu er medecin. An den elan he unan a reas kement a zroug enha, ma reas eul lam evit pellat an ha. er seon. Gant he rer e tenas eus he vele hag e redas varlerc'h ar medecin, pelhni a big-nas lutan d'ar zoher. P'oa erruet beteg c'no e listroas oc'h an den elan a voa var he lerc'h.

— Ahants, emezan, penzas en em gant?

— Penas, eme an den elan, mes ne deo mu sounnet va izili.

— Mad, eme Recamier, it brema d'ho kuele, ha me roi deoc'h ar pezh zo red evit echui d'ho para.

Savetel en doa an den elan

Ar re a voar pe a gred gouzont ienn en amzer da zont, a lavar e vezo eur goal c'hoan er bloa-ma. Ha perag? Abalamour ma zeus dent a vrema quid. gouez ha kefeleguet er c'harter.

Eur vanden cavalerien a voa o vechi n'ous ket pell. Loun anezo, nevez dent d'an arme, a voa pignet var eur marc'h ha ne voa ket c'hoas desket. Ar marc'h a fringue hag a deuas abean da delevr he gavalier d'an douar, ha goudeze e roas dez an c'hoas, var ar marc'had diou pe deir rouden. An den paour a deuas en dro anter dorret he izili. — Pa voa erruet er c'hazern e voue galvet gant an oficer ma serviche diadanna.

— Pevar dervez, emezan, a dremenot oc'h ar slag.

— Ha perag?

— Abalamour m'oc'h diskennet diwar he marc'h ep goulen conje i.

Setu ama eun dra hag a zell oc'h ar re a vechi dre an hentehou houarn. En hentehou houarn e roer arechou. da zervezon merket, ar plasou guelloc'h mare had eus a eun andret beunag da eun andret all, evel ma zeo dez eur foar evit rei azamant da vont d'ar four-ze da dud ar c'heriou testa. Mes pa reer evelse plasou guelloc'h marc'had ez eo ephen evit ar re a guemer eur billet mont hadont, ien merket e vezato ar mare a beun pelhni e tle ar beacher dizrei, ha tremenet ar mare-ze ar billet ne ve mu mad. Hogen ma ligoesse gant ar beachour ne zistrofe ket d'ar mare merket, ha red e ve dez an para eur plas abea. Eur varnediguez douguet e Paris a zselern n'en deus da brea nemet ar pezh a vanc da echui pris he blas var ar pezh en doa roet en enr vont, da lavaret eo e tle coll ar pezh eun divije gounezet o vont hag o tont en amzer merket, mes ne tle coll ken.

G. M.

PRISAN ED.

KEMPER. — 24 Here	PORT-NABAT. — 19 Here
Guinis . . 45 lur, 10 c.	Guinis . . 45 lur, 20 c.
Segal . . . 9 lur, 03 c.	Segal . . . 8 lur, 73 c.
Eiz . . . 7 lur, 33 c.	Eiz . . . 8 lur, 70 c.
Ed-du . . . 8 lur, 23 c.	Ed-du . . . 8 lur, 30 c.
Kerc'h . . . 6 lur, 54 c.	Kerc'h . . . 7 lur, 52 c.
Avalou-douar 2 lur, 23 c.	Avalou-douar 2 lur, 28 c.

Ar Gerant. — AR DE KERANGAL.

Kemper, moniet goud Ar. de KERANGAL, Moular an Ecopis.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,
DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a gorms ar brezonec.

Enn Abonnement d'ar Gazeten a gorms :

Evit eur bloaz...	...	DAOU SOUET.
Evit e'huoc'h miz...	...	EUR SOUET
Evit tri miz...	...	E'HUOC'H BEAL.
Eur gazeten ebles...	...	DAOU VERNEC.

Ar bacamant a dle bezs gread araog eus ar gazeten.

ALLOU.

Ar serijou a vo e'hoant da lacat er gazeten a dleer da adreasi oñ d'an Autrou MONVAS, Belce e Kemper

Ar paeamanchou a dleer da adreasi d'an Autrou SALAUN, ebles. An abocamant a guemerer e li an Autrou SALAUN, librer, ru Keron, e Kemper

Rom. — Lizon deul eus a Rom a vere eo erruet enn Persou parrez Pronzel, eleach m'eo maro an Autrou Lamoriciere. An Tad Santel ar Pap en deus lakeat kerc'hat ar beleg-ze d'he gant, evit clevet gamba be-mad kement a zell oc'h amzeriou diverz ha maro ar General

Cazetennou Rom a lavar ive eo diblaset da vont d'he escopli an Autrou'n Escop Lyoch, escop Charleston, er Stajou-Unanet, en Americ. Abaoue m'ema ar vrezel er vro-ze, an Escop-ze a voa deat da Rom, hag edo eus eur pennad mod so. Ar prezidant he unan en deus serifet dezan da zistrei hag a eaper her azebro eus da lacat ar peoc'h er c'harteriou-ze.

Eur gazeten eus ar memes kex a Rom (an Epoca) a lavar e vezo, araog fin ar bloaz, cassat eul lizer abers ar Pap dre ar bed oll christen, evit guelver da Rom an oll eskibien hag an oll dud fidel eus an donar, abocan mis even 1867, hag ive evit discleria ar Jubile a dle bezs dre ar bed oll evit celebri an trivec'hivel cuit vloaz abaoue maro sant Per.

E Rom, eme eur gazeten all, eo goullou brema tuez ar viadret, al lezenn-harz, an tuez-scol, etc. An oll a guemer brema eun tam ean ac'hann d'ar pemp a viz du. A bep tu e veler keris o vont var ar meaz da guemeret eun tam plijadur. Eun den eken so e Rom ha ne guemer ket a can; hag an dea-ze eo hon Tad santel ar Pap. A drugare Doue, en despat d'he oll labour, he ioc'hel a gom ker cre ha biscoas.

Paris — An autrou Dupin, procureur general, ha den brudet bras, a so clan. Abaoue m'eo clan, an autrou Arc'hescop so bel meur a vech oc'h o velat, kercouls hag an tad Lefebvre eus a gompagnunez Jesus.

Grenob. — E Grenob. ez'enn nevez maro eur beleg,

an autrou Rousselot, unan eus ar re a voa bel corgnet gant an Escop ac'hann da ober eun enclase evit gouzout ha guir oa ar harzud e'hoarvezet var menex Salet. pa denas ar Verchez d'en em ziskuez eus da zaou vuguel. Hon hag eur beleg all a voue corgnet eus an enclase-ze, hag hen ober a rejont gant ar brassa evedet Bale a rejont dre ar c'harter oll evit azeout piz ar peza lavaret. Goulenno a bep seurt a rejont oc'h an daou grouader. Kenta ma voue hano eus ar harzud-ze, an autrou Rousselot a lavare alies-iz-homp ar harzud-ze da guez. Mar deo ar greden-se abers Doue, ne rai nemet cresski etouez an dud, ma na den ket abers Doue, e couezo anuzi he tnan hag e zai da petra.

Goude an enclase-ze e serife d'he Escop Cride a reomp e chesler assuri eo en em ziskuezet ar Verchez d'ar vugale-ze var menex Salet. Ar peza lavar ar vugale-ze a dle bezs credet, rag var ar poent-ze ne allont na bezs bet tromplet, na clasc trompla... Goude an enclase-ze eo e roas an Escop e 1851, he otre d'ar belerinet da vont d'ar Salet.

Rouan. — Mar deus var an donar tud hag a ra micher da ober droug, ez eus ive hag a ra micher da ober vad d'ho nesso. Evese e Rouan, e Paris, hag e meur a guir all ez eus bandeunou tud hag en em voestl da lacat ho buez ho unan e danyer evit savetei buez ar re all, oc'h en em deleur en dour evit lenna er meaz ar re a vo var var da veuzi, o lenna eus an tan ar re a ve chomet da zeri, e creiz eun tin goall, pe o lenna ho brendeur eus a dre daouarn ar maro en eun doare bennag all; ar re en em voestl evelse a ra hep bloas eur pelerinach d'a ilia an Itron-Varia-Guir-Zicour e kichen Rouan. Ar procescion o deus gread er bloa-ma a voa taer meurbet. Eur brezeguen so bet gread hag e deus tennet daelon eus a zaoulagad eus a dud, ha kement a ioa eus o deus bet goudeze eur plijadur vras o clevet ar secretour

o conta an taolioù eier gant gant hinionnos auzo
evit savetei tud o danjer da weruel.

Toulon. — Caseten ar c'hreisdreiz a gouz m'o eus
ar re a varf gant ar c'holera, ha dreist oll ar re zo maro,
a c'helfet lavaret a volonter ved, dre ma o deus lakent
ho buer e danjer o serviche ar re a voa taguet gant ar
c'hlozet. Parant a ra eus a seurezet, eus a strouget
iaouane ha pinvidie pere ep aoun ebel, a lea noz deus
da dal guelo ar re glan, hag a so maro dre garmet
evit ho nesa, hag a c'helfet he lavaret, eleac'h ar re al.
Ne deo ket epeken seurezet hag strouzet eo o deus roet
ar skuer vad-ze d'ar bed, mes c'hoas aotronez beteg
eus ar renkou lazela, ha dreist oll ar re o o Société
pe e Drueriez Sant Vissat a Baul, eo a so bet gaset
o risela evlao ho buer evit meure ho braudeur clan.
Goulen a ve gallet oc'h ar re n'o deus na feiz na Relijion
peur e raint ive evlao ?

Naoned. — Ne gouziet nemet eus ar servich canet,
ar 17 eus ar mis, evit an aotrou Lamoriciere, hag eus
ar brezeguen gant gant an aotrou Dupanloup, escop
Orléans, evit maileudi ar General. Morse, a levrer,
an escop brudet-ze n'ea devoa cavel comzou hag a ias
euzo u beto calon ar re her silaone. Ne ve ket eus
niver an dud a voa deut di eus a bep carter, eus a bep
rene, evit renta honor d'an luor maro hag evit clevet
ar predicator pehini en deus parlatet epad teir heur
amzer ep diskuez beza skuez ha dreist oll ep skuez den.
An dud o ias epeken a voa oustpen mil auzo. E Naoned
e theer sevel ar peiz a c'haller e gallet eur moumiant
evit an aotrou Lamoriciere.

Nevers. — Abaque ma eo bet savet croas hor Zalver
var menez Calvar, ar groas so deut da veza anasgn oll
disk d' Jesus E kement leac'h ma cavit christenien,
a cavit ive ar groas savet a vel d'an oll. He guetel a rer
var lein lod eus an tiez christien, he guetel a rer var beg
an tourion, he zovel a rer zoken var beg ar menezioz,
evit ma c'hell'o beza guetel gant eun niver brassoc'h
a dud, hvelse ar sivezezioz divoca, en escopi Nevers,
ez eus savet, var guern menez Neuvray, ar groas
huel pelant a eiler da velet a hell eus a zaon escopi,
a escopi Nevers hag a escopi Autun. An daou escop
a voa savet ho daou var ar menez evit planta ar groas
ha bonniguen ae'hano ho escopion. Ar Relijion a zao
evlao ar groas huella ma c'hell, evit ma c'hell'o an oll
trez ho zell varmaz, abalamour ma zao ar groas esperans
an oll, ha ma zao hi epeken a ell digueti deomp dor
an tiv.

Evit ar re a gar clevet hano a dezou barmidus,
seizt ama hag a die pleyout dezo. Bez'ez eus loenet,
evel au zeret ha cala a re all, ha pa deu ar goaz
an em deun en douar, a jom eno sounnet, ep finval,
evel pa vent maro, beteg an nevez-amzer, ha pa deu
an nevez-amzer, o leu adarre ive buer eho. Bez'ez
euz ive tud hag a agouez gantho eun dra beuzag ben-

vel oc'h al loenet-ze. Chom a reont casket meur a
zervez, meur a zump hag a vechou meur a viz dioc'h.

Evelse ez eus comzet eus eur vaouez iaouane ha
cro pehini d'he zivarc'h vloas a jomas casket daou-
guent dervet dioc'h. Da ugent vloas e lemetas,
ha souden goude he eured e chomas adarre casket
epad antercant dervet. Er bloaz 1802, da zeis Pasc,
e chomas casket a nevez, hag oa deut mis menez
1803 araog ma savas eus ho c'houec, da lavaret eo
he c'houec a voa podet test da vloaz. An Academia
Frans eo e deus comzet eus ar plac'h-ze, ha meur
a vedecin o deus restet testeni d'ar vicionez a gu-
ment-ze.

Mes seizt ama eun all a behini e coms cazeleunos
Bro-Zaos. Hema so eun den iaouane hag a groas ar
c'houket enha an 28 a viz-du, da zeg heur dioc'h
an noz, ha ne zupas ket keu na vone d'an eil a vis-
kerzo, da beder heur antler goude creis-deis. Ar me-
mes dervet e couseas adarre da nneq heur nos, hag
e chomas casket keteg ar seizt da deir heur antler.
D'ar seizt e couseas adarre da nneq heur, hag a ti-
kanas d'ar c'houezeg da bemp heur dioc'h ar pardas.
Evelse var 427 heur oa bet 403 heur casket. Pa zi-
mo, an den iaouane a zikuezo beza skuez, hag epad
he goude ne finve tam, he zili a voa sounnet, la-
varet a viz gant o maro, a veac'h oa anat e tenue
he balao. An dud gueziet o deus studiet cals ar bur-
rud-ze, mes ne ouzer ket cals petra o deus cavel

Guadeloup. — Unan eus an enez a aporchant oc'h
ar Frana, ar Guadeloup, so gant eun distruj bras
enhi n'eus ket peil gant eur barr-avel spontus. Er
vro-ma ne ouzer ket petra oa barron-avel evel a vez
avechou en enezon-ze e creis ar mor bras. Escop an
Douar-hel en deus serfiet da Eskibien Frana da c'hou-
len azeur evit ar re so lakent var an doner noz dre
an darvoud-ze. Seizt ama eun nebeudig a gomzou
an Escop-ze.

Eur barr-avel spontus so coezet var hon enez
reuzende. E kement leac'h m'eo tremenet en deus
distrujet oll dre ma zea. Ar guez so distrujet,
kement a noz en douar so distrujet, an tiez so dis-
taret, an dud so ep lojers hag eb lara, ne deus
dre oll nemet ankeo. Ar gorventen-ze e deus tolet ar
gouelvan e touez an oll. Ar voualen-ze, ha ken auz
a hnt all so coezet var dud an enez-ma, ho rent
a dra sur din a draez. Ranna a ra hor c'hlon a
Escop o velet e pe stad ama ar bopl paour-ze,
hag o clevet he glemon, Guir eo en deus pep es-
copi he izomon, an eneo mad goudeudo a gal
ato moiden da azeur ho breudeur en dienez. Hag-ze
e tounmp gant sizians d'en em erbedi ouzoec'h. — G. M.

SANTER ANNA VESOU.

(PREVAB PENNAB).

Pa zigouezas Nicolazic ha Lazalit e prebital Ploucrel,

n'edo ket an sotrou Person er gear. Mes ar viken, hantout Dom Thomase, a geseat. Kinnig a reas dezou mont gant, heñ hag eur beleg all, da di ar gabacinet da Alro. O trenzi her, ez ejout en eur dremen e il an sotrou Cadieu Kerloguen, perc'hen ar bocan-nou pehini, ep mar ebet, a dlie beza clevet hañs eus ar peñs a dremen. Digouezet mad a reas d'he verour, hag heñ dic'haous dre ha vadelez eus ar c'houlou gualas en dou clevet hed so bent. An sotrou Kerloguen a zellas piz oc'h ar peñs arc'hant, hag a zalc'has daou anez, o prometi, mar dije savet ar chapel, e roje ar peñs a zour a vije izom. Evelae eo e roe ar Brevidans courach da Nicolazic e tones an trour a stourme outian, hag a dlie stourm outian c'hoas meur a vach.

An tadou cabacinet ne zigoumerjont ket Nicolazic en dro-ma kerrouls ha eus o dou gret ar vech kenta, ha ne ziskuezet beza tam ebet douguet da gridi dezan. En em zentam a rejont var he dro, hag epad d'heñ amez e c'houloujont outian kement a dizeñ, hag ho gualennou a deus ker buan ha ker stag, ma vane he alen dezan dreist ar mare, ha ma chomas ep gallet mul respont. Neme e lesjont Nicolazic, hag en em lakejont da varn an afer anezou ha da reñ pep hui he all. Discleria a rejont all a eur vouez e cave dezo ez ou beto re a chapelou var ar mare, p'eo gear eals anezou a lezet da gear, hag heñman, mar dije savet, a serrje ovelae iro gant. Quella ha ferra a voa da ober, emezho, oa enori ar zantex var an osterion ophen o voa d'ja savet en he hano.

Ar varmediguer-ze a reas sevel a boan da Nicolazic, en em dou fizeñ mizoc'h var aneur en tadou cabacinet. Ne allas ket miret da vouela en eur vont en dro da Guernon. Ar fizeñs a jome gouzoude sturd en he galon. Erel ne alle ket disizout eus a gouzou he ventrez, e lavaras da Lezult, en eur ispartia dioutin, ne vije ket pell e vije dizoloet imach ar zantex, hag ez aye d'he glaz evit beza test eus ar burzud-ze kentre ma vije hano anezan. Ar peñs a zigouezas an deñs varlerc'h, da noz.

Nicolazic n'en doa gret nemet mont d'he vele ha moga he c'houlou. He vizeñs a soa c'hoas var zao o'c'hoat er gear e kichen, pa zigouezas adarre ar c'houlouen burzudus setar ha skedus meurbeñ. Santen Anna en em ziskuezet dioc'h, ha gant eur vouez dezo e ha dudusoc'h evit bucon, e lavaras da Nicolazic sevel ha mont d'ar Borennou, d'al leac'h a vije diskouezet dezan gant ar c'houlouen. Prometi a reas dezan e calje an imach a beñs oa bet comzet dezan, hag en dije eno eur brevas oa gear ar peñs en dou gulet ha clevet.

Ar zantex a reas kuit. Mes ar c'houlouen a jomas. Nicolazic a zavas boan carguet a levez. Pa ziblasas da vont etrege en or, ar c'houlouen a zavas en he raog. Dont a reas da zont dezan oa lavaret dezan eñs teston. Redeg a reas da c'helver ar Roue ha vreur-caer, Jolian Lezult, Ian Tanguy ha Jakes Lucas

peru a deñs gant dioc'h. Frances ar Bloennec a deñs ive diversaloc'h var he lerc'h.

Digouezet e kichen he c'branch, Nicolazic en devoe eur joa vras o velet ar c'houlouen chomet eno d'he gortoz. Ar Roue ha daou all he guele ive epad ma zeant gant eur bent goloet, mes daou all anezou n'ho devoe ket ar c'houlouen, hag anezou a rejont diversaloc'h eo ar stad fall eus ho c'houlouen eo a dlie beza miret outio d'he gulet evel ar re all.

Ar c'houlouen a zalc'he da vont var dro tregont pañ en he raog, savet var dro tri zontad dioc'h an douar. Sclerijenn a reas eur pennad mad en var dro deñs. Digouezet o plas ar chapel, e savas en ar hag e ziskennas a beñs ier gear, hag an drebe gear e zavas, a gava dezo, an douar. Chomet oant en he zao da zellat outio; ar plas a voa market mad dezo. Leton ha glavez a voa eno evel en nemorant eno ar pare. Nicolazic a ziskuezet al leac'h ma en eal ar c'houlouen, hag ar Roue en em laca da don'ta gant eus tranch. Ne vome ket pell ma lavaras o cave eun tam cost. An imach a glazont e rañs beza. Arang mome lareoc'h, e fell dezo, dre respot hag eñs evit ar zantex, eñs eur c'houlouen benniget. Neme e tenjont an imach kompennas ma c'heljont. Ken douaret he ken deñs o gant ar gear, ma voa dent diforch, ha ne voa ket zao gouzout peñs o. He lacañ o rejont var al leon e kichen ar c'hoat, hag ez ejout en eur vent. Doue d'ar gear da ziskout eun neñs ar rest eus an noz. Antronoz kerkent ha gouzout deñs eñs adarre er pare, he hag an darn-vras eus an amezien pere o devoe mail da velet an imach burzudus ha da zellat outio. Gulet a reas c'hoas varnezan eun tam livach bennag, ha peñs beñs m'oa diforch, ec'hallet gouzoude anezou eno eun imach eoz da santex Anna. Neme e taolizont all a vanden, hag e vouent ar re guenta, aboue ken alies a gant vras ma voa comzet en anezou c'h, o pidi eno gant fizeñs ar zantex peñs a eñs eñs eñs an roe dezo gant he imach.

Setu eta an imach dizoloet, setu kenta promessas ar zantex digouezet da vir. Mes eus an imach preñs det ha diforch-ze d'ar chapel gear, d'ar gouent ha d'ar douar a so eno brema, e voa c'hoas pell. Gulet a ramp dre he seurt burzudus e teñs a beñs d'he zavel.

G. H.

(Eur pennad all eur vech-all)

AN TALS DOCTREZ HAG HO LAVARHO.

Melenanderes d'am dud divar ar moun.

(KIL VARNUGENT PENNAT)

Mes, eme c'hui, da viana n'eus ket a iñs. — Ser oc'h eus an dra-se, Docteur?... Setu ama da guenta eur peñs hag a zo gear. Ne ket c'hui eo an den kenta a zo bet crouet gant Doue, en he raoc e z'eus bet dije

var an douar lod a vilieron, a vilhonen, a vil-milionen, brema ken arbeul n'o maoc'h ket oc'h unan er bed-ma, assembles ganeoc'h e z'ous e'hoas var an douar-meur a vil, m'ra a vilon, ha meur a gant-milion des Illoguen, da gacata. ar boblou a zo bet en ho raoc var an douar, hercoulz hag ar ro a zo brema assembles ganeoc'h, n'o d'ous oll nemet eur voues evit diac'henn deomp e z'ous evit isern, hag eun isern eternal, da lavaret eo, eun isern hep e bado da vireken.

Ne gouzan ket amma eus ar boblou catholic, ken nebet hag eus ar bobl a Israel gwech all an oll a eor o d'ous ar re-ma lakeat alo ar feiz eo isern er rene kenia eus ar guirionezou a renker da gredi evit beza salvet. Mes guelomp, mar kirit, Doctor, petra o d'ous sonjet var guement-ma ar boblou paian a zo en amzer goz, ha petra anezh ar re a zo e'hoas en hon amzer-ah. Guelomp petra o d'ous credet e kenver ar poent-ma ar chumetiket hag an hercoulz a zo bet en em zavet a vare da vare a eomp an Ilis catholic. Guelomp erfin petra o d'ous lavaret divar benn an isern, an dud a zo maia emavezet dre ar lae o d'ous grest var hep religion, ha dre ar brezel o d'ous diac'hennet d'ar re a heulie eur religion bennac, ha dreist oll, d'ar re a heulie ar religion catholic.

Mar ho p'ous eun tamic deseadurez, Doctor, e deit gouzout penaos, epad ar petar pe bemp mil bleaz kenia eus ar bed, an oll boblou eus an douar, eoulz lavaret, a zo paian, da lavaret eo, a adore doueoc'h lae. Lod a adore an hent, al loar, ar steret; lod all a adore tud ereidid. bet hercoulz en ho amzer azechou dre an traoz eazh o devezet bet grest, hag azechou al ive dre ar vuex fall o devezet bet renet. Darn all e'hoas a adore idolou, da lavaret eo, paltronion pe imachou grest e moun pa gant pri, gant coat, gant heur, gant souer pe gant arc'hant. Darn all erfin a adore evel doueoc'h al loaret gouez pe an anezhalet d'ou. ha betec zoken al louzeier eus ho ardinon. En eur guer, epad an amzer-se evel m'en d'ous bet servet eur prezeguer bras, ken ampari da zuplegz an traoz dre arid evel o d'hoas, peb tra a zo hercoulz erit Dour, nemet Doue he-unan. Illoguen, tra estranch! tra eadonabl! an oll boblou paian-ne a grede en isern, da lavaret eo, a grede e z'ous er bed a l'eul leac'h a boanion e pehini an dud fall a vezet pounset d'e'hoas (da viken, eadonabl mail!) evit an illogue o devezet grest epar m'edont er bed-ma. Etouez ar boblou-se e z'ous bet tud hag a zo brudet e hoas huro dre ho speret hag ho guirieguez, an dud-se, lod anezho, o d'ous grest leviou hag a zo deuet betec endomp, leviou a hep seurt ha zoken eus ar re gerra. Illoguen, al leviou-se a zo leua a deatouez hag a vere deomp selear ne na en oll binion anavezet en amzer-se nemet eur greden e kenver ar poent-ma, hag ar greden-se eo an him a zo compretet er e'hoas-ma ia, beza e z'ous eun isern, ha pounion an isern-se n'o drezo an eler.

En hon amzer-ah e z'ous e'hoas ive eals poblou paian var an douar. Darn e z'ous anezho e costez an

Indes hag ar Chin; beza e z'ous anezho er broioz tem-senet eus an Afric, hag e creiz ar c'hoioz bras eus an Americ. Lod eus ar boblou-se a erit idolou grest gant an dud; lod all a adore ar guex, ar plant, pe traou all e'hoas diac'hennet, darn all erfin o d'ous doueoc'h al e'hoas d'adheret dioc'h ar re-se. Mad! etouez an oll boblou-se, ar riamonierion o d'ous ive evel alo hag a gar bepret eun anadeguez bennac eus an isern, eur greden bennac en eul leac'h a boanion e pehini an dud fall a vezet pounset da eiken evit an drouc o devezet grest epad ar vuex-ma.

Mes aetu amma, Doctor, eun dra all ha n'o ket nebetoc'h eadonabl. Abaoue m'e ma ar sclerijen eus an Aviel o para var ar bed, e z'ous en em garet meur e veich, etouez ar gristenion catholic he-unan, sperejou ourgonillus ha ne felle ket d'ous anadont eo d'an Tad Santel ar Pab ebken ha d'an Eadherion a zo an unan ganthan, en d'ous roet Doue ar garg lag ar c'hallion da ren ha da guelen an dud fidel evit ar peiz e zell eus ar zididiguez hag eus ar vuex da zont. Ar sperejou ourgonillus-se o d'ous lakeat azechou poblou a bez d'ous em zupariz d'ous an Tad Santel ar Pab ha d'ous an Eadherion a zo an unan ganthan. ar boblou-se eo a e'hoas-ver Chumetiket, pe boblou chumetie Illoguen, Doctor, n'ho p'ous nemet mont da ober eur bale d'ar broioz ma z'ous evelse chumet ket o chom eadho evel ma z'ous ar Ruat pe ar Grest, hag e eadoc'h ead, o peb leac'h, ar memes feiz en isern, hag en eun isern eternal, evel a zo er broioz catholic. Abaoue m'e ma ar sclerijen eus an Aviel o para var ar bed, o z'ous en em garet e'hoas, hag aliessoc'h zoken, etouez ar gristenion catholic, tud pradet, tud azechiet er peiz o devezet lakeat en ho speret. ha ne felle ket d'ous erit an oll guirionezou a zeke d'ous a beza Doue hor Mam Santel an Ilis, evel traoz hag a zo rei da gredi evit beza salvet. An dud-se o d'ous ive azechou ingeliet poblou a bez da hent ho c'hentellion, ha da garmet seuer dioc'h he abeurtaoui. Ar boblou-se eo a e'hoas heretiket, pe boblou heretie Illoguen an oll heretiket a zo bet en em zavet a eomp an Ilis catholic abaoue euspon 1,800 bleaz zo, o d'ous ive bepret daic erit mad d'ar greden en isern, hag en eun isern hag e bado da viken.

An heretiket a zo ar re-ma anezho en hon amzer-ah eo ar Protestanter. Ar re-ma zo en em zavet a eomp kelennadurez an Ilis catholic brema e z'ous 300 vlon hag eun drae bennac euspon, 1,500 vlon a zo d'ous ma'edo an Ilis catholic o leac'h d'ar bed petra renker da gredi ha da ober evit mont d'ar Ilisador, pa en em laheun ar Protestanter da breze en he eomp ha da lavaret n'edo ket mui ar vuexez ganthi. An Ilis catholic, eadho, a zo laziet pell zo divar an hent mad, ha n'ho re a zo carguet d'he d'ous. Neuse ec'h en em laheun evel pa lavaren da zidher ar guirionezou a zeke an Ilis d'an dud a beza Doue. er memes tra evel ma vez di-babet eul pe traoz all da laezat er zouben. Teuler a rejont a gouez an darn-vion eus ar guirionezou-se: etouez, ar Sacrific Santel eus an Offeren, hag ar Sacra-

mañchou nemet unan pe zaon ; evelse c'hoas ar gono-
lion instituet gant an Iliz ha lezen ar vijil hag ar tun ;
evelse erfin an devotion d'ar Vert bez, ha betoc zoken
ar greden er purcator : an traou-se oll a zo bet taolet
gantha a goalez. N'o d'eus dile'het mad, couls lavaret,
nemet d'ar feiz e Doue hag e Jesus-Christ. d'ar vadi-
nant, d'ar repos eus ar zul, ha gondeze c'hoas.... Pion
en devije sonjet ? D'ar feiz en isern hag en eus isern
sternet la, tra souezus moubet ! Ar protestantei ho
unan a zo croget soue enno, a greus ober he dibab,
pe z'int ercuet gant an isern, hag hi, pere o devoa dija
nac'het ha taolet a gontez kement a virionezou all, n'o
d'eus ket bet an hardisequez da nac'h honma, hi pere
a grede caout speret avalc'h evit ober ac'ol d'an Iliz
catholic ha beza eren avalc'h evit ho c'hass d'an traon,
n'o d'eus ket ercuet e vijent c'hoas ampart avalc'h evit
lamet dreist pons an isern pe Jesus avalc'h evit gnel-
lent ho stanea. Ha sein perac, Doctor, n'ho p'eus nemet
mont da c'houlou digant eur ministr protestant peira
moach var ar poñol-ma, hag o lavaro d'heoc'h, evel a
lavar ar veleien catholic, e z'eus eun isern, hag eun
isern hag a dado da trena.

G. MORVAN,
Vikar e Plourougour.

PARDAEZ EUN DEVEZ CAER.

Setu ama eur pennadic serit tennet eus a seridou Lois
Venillot.

“Au Aotrou Person en deus peimaz rhaas ha triquent
pde roz seac'h hag a vent hœl, stard evel eur rœc'het,
sobnn en he za evel tour he lla. Cro ha mad en he bœra,
musc hoars ar farnex var he vizeliou.

He speret so aio lem, he galin digor, he zorn asten-
net d'ann oll, be ene savet etrezog an Enr

Kosni caer ha santei, an eor tras, ar c'hras, ar ben-
nozon, ar selenjen, anandegnoz vad ha respet an dud
a ra eur gurnen en dra ilizi

Hen en deus lavaret d'n N'em eus collet nien eus
ar rofen doa roet Doue din. Dre ho c'hras ez int maro
oll eu lie drugarez hag en he heve h.

N'em eus morse kotent va sarressions nemet evit
mont da receo urzou pe benediction va escop, pe evit
tremen eun dervezion bennag oc'h en em nevez er re-
tred. Ha neuze e c'hellen lavaret n'ho c'hutean ket,
p'eo guir no eanen ket da bidi evitha ha da c'houlou eus
Doue va lacat maic'h e stad d'ho reo.

Mercet a rin ep beza gwelet Paris, mes n'em eus
c'hoant ebet d'ue velet. Laket em eus eu douar ken a-
lies a zen hag o devoa great tro ar bed ho n'o devoa ket
cavel Doue ken na voa ama !

Pa zio eus ar bed-ma em bezo gwelet avalc'h, ha va
c'hulun a vexo contant O c'hortoz an en va daoulagad
o deus gwelet marva llou avalc'h var an douar.

Clevet a ran eus ho penlevenn luell, an ho pil-
lerou caer, eus ho palezou e mean benezet ha tantele-
laet. Ha talout a reant hon refer-m, hor bolzou mean

toullet gant ar mor ha kompennet gant ha aboue c'huac'h
mil bloas ?

Ho leurguerou skodus sclerijennet gant a bep souri
gonlaon hag a bep seurt tan, hag hi a dosta oc'h hon
aodjou-ni sclerijennet gant stered an Enr ?

Ho paveou ha ker caer int hag hon treaz fin var bord
ar mor ?

Caret a rit ho lennou eleac'h ma velit ho lamet eur
peñic bihan bennag. Ni a vel ar mor bras o teleur var
bor c'herrec bete listri brezel.

Peloac'h e c'avot-hu ar mor nion, ar meziou didroas,
ar goulou deiz ker seder, ar c'hu-hoc' ker skodus ? Bep
bloas aboue ma veran, em eus gwelet bleun an nevez-
amzer, tomder ha sked an en, liou marelet an disear-am-
zer hag an delion melen o coez. Bep bloas em eus gwe-
let an ere'h guenn, ar parker goloet gant eur vantel
e lreiz o c'hortoz guisca sae e hlaz an nevez-amzer.

Ne de ket eno gwelet ato ar memes tra. Uguent gwech
er bloas an douar a pench guiscarant, hag e chomer
souezet o velot o calalo bravennezion nevez. Dorn Doue
eo a ra kementise, hag e c'heller gwelet be vuzadou
bennez ha bemnoz, hep heur eus an deiz ha bep heur
eus an noz, bepret e comzont ouzin, bepret ho c'havan
dudius

Va c'halon a zad c'hoas em c'hreiz. Anaoz a ran
kement mouez a barlanto ouzin em isenackiz, hag a la-
varo din pe guer bras eo Doue.

Ha brema pa eo deit pouanner va zroad, pa eo tenta-
let va gwelet, va goud, pelun a dliz beza sclerit enno,
a varf c'hoas em gwelet, daelon a lannendiguez a red
eus va daoulagad, hag elavaran a vouez luell O ra Doue,
nag hen so caer an traou oc'h eus great !

Ar re eus va zad a zo bet e Paris o deus lavaret din
petra eo. Bez'ez eus enli kacou eñnet gant al linen,
hag eur ster pei ha fane en he gowelet, ha bagouguon
azoc'h ha gouennic zour.

En trez ez eus meur a zolier an eil a zroc'h eben, ha
tud enho bern var vera. Den n'en deus he di, na zoken
he zolier dezan he unan. Tud so azoc'h ho peno, tud
so diodan ho treid

Eus o fluer, e reder, ez eus prez var an oll. Eus ez
eus bepret o para varmoc'h lagad eun amezec ha no ana-
vezet ket, ar c'harri, ar c'hartozion a ra hag a zen gant
eun trous gwelet d'ho pouzara

Kement a dud so oc'h oher goard ma zen red cridi ne
deus nemet tud fall en dro deoc'h ; ne aller ket digueri
an daoulagad ep gwelet eun dra bennag hag a ra eus da
eun den.

Eus o velit kement a eñ teñti an den. An orgueil, ar
fougue a zo e pep leac'h, e pep leac'h eo dilun an ava.
Mes Doue a zo euzet.

Nan, ne fell ket din gwelet kementise, hag e tregre-
can Doue dre n'em eus ket her gwelet. He drugarecat a
ran seiz gwech, seiteg gwech ha triquent. He drugarecat
a ran da verra great din chom var an treaz eus an aod
goalc'het dile'h-mad gant dour scler ar mor, var va
reuer goloet a greguin em meziou eleac'h ma santei ato

c'huez mad ar bleunioù; e strejou va gnilajennic elean'h ma valean var ar wod: em entehou doun goloet ha dis-heolet gant guez bras; am guenodennon atc glas ha goloet a vokedon.

Eus e caver ar c'helen hag ar spenn guenn a bere ar bleun so ker caer hag a daol kement a c'huez mad! Ar gouhout, an troel, an iliao, ar rinnen c'hoez en em stag an eil oc'h eben, hag a ziskan a ispill evel bokedon fleur ha bodon rejin.

Contit ar bokedon, azalec an tro'n-heol beteg ar rozen; contit, mar guellit, dioc'h ar minia, ar beradon gliz o loc'ha evel diamanchou! Contit ar c'hoilet eour hag arc'hant, ar balafennet (pe ar papillonet), al labouret a bep seurt liou o cana a bep seurt sonno! Pelec'h ez euz stal orfevrer ebet ker caer hag euz euz hor garr-zou?

Trugarecat a ran Doue d'am beza lakel da vev euz zije izel, e troad va ilia.

Va frenest am euz dalc'het digor evit gwelet va amezier; ha beza gwelet gantho. Va dor am euz dalc'het digor nos deiz. Morse den trist pe reuzendic no deo dent enha nemet evit beza consolet, marse per'her no deo dent epha nemet evit caout kerz d'ha bec'het.

Hogden nag em zi nag e ti ebet euz gollajen, marse troua ebeton ar bed n'en deus goloet son an Angelin a gleyer leir gwech bemdez en tour.

Gousconde nag a v gnonet caret so dent droist va zreuzou, nag a galonou mad so bet diabara ar moguerion-ma goloet a rez guenn, hag euz va zaol haour?

Morse ar paour, pa euz var euz or hennag, no deo bet casset en he dro. Sket a ra, hag ar c'halonou a zigor dent tre, Guerc'hez Vari! Dent tre, Aotrou Jesus! Goude ar vignonet, goude ar heorien, goude ar c'halonou ankenet ha glac'haret, goude ar beden, euz dervez, hag eb dalo, ar maro a dem ive.

Dens, maro! dent mad'ra vizi, p'eo guir eo Done as tigas. Gra da zever, mes ne ket en hon ti-mt ec'h eili en em fougneal da veza trec'het.

En da zorn ez euz eur falc'h evit falc'hat, eur marzol evit bruzuna. Gant da falc'h e troc'hez neuden hor buez, gant da vorzol e torrez hor c'hoariellou.

An arrebeuri caer a dorrez; an dulañ skodus a roguet hag a scabarez, an lenzorion a vruzeuz, an eour, an arc'hant a fouillezeuz an or serret oc'h al laeron a zigorez dan heritourien. An den toc'hor as kuel oc'h ober kementse. Kemeret a rez kement en deus destumet gant kement a boan, hag avechou marteze divargoust he euz. Da velet a ra, hag e lenv.

Petra, va arrebeuri caer, va leveon va zaolennou, va oll binvidigezou, va eour va arc'hant, oll e rancan-to he c'huitat! Oll, eme ar maro gant eur vouez goupaus, oll da binvidigezou a rogan hag a lacat e gners. Mont a ran d'as tiframp euz da balez hag euz a greiz da bljadurezou, da oll zezamanchou, evit da asten en euz arched.

Mes euz hon lochennoigou-ni, o marol pa deus da guere hat ar c'horf paour a so dit, hag a ranki da rente euz deiz, pa e devezo da falc'h tronc'het neuden

voan hor buez, petra jouñ ganez? Petra gavi da laset diganeomp?

Va arrebeuri eo ar re am doa cavel amez brema ez euz antereant vious pa deus en ti-ma. Va tevriou so roet d'am mignonet; va arc'hant so euz gant ar paour.

Va zep-penscillet ha va stol dislivet a ielo ganez er bez; va euz a nijo hag a ielo varzu Done.

Ha deiz ar varn pa vezo clevet monez skiltreiz an zeli, pa grozo an drompilh ha pa lavaro: *Var Zao!*

Va zoudanen baour ha penscillet a luquerno evel martolion caer ar rousnet, ha va stol dislivet a ste-relema evit an eternite.

Ar peñ a lavar ar scrifguer amez euz eur beleg paour, a eilet da lavaret euz a bep guir gantez. G. M.

Ar Sileas er Verc'hez.

1

Me adarre, bepred me, Gwerc'hoz!
Piou rose d'in gwelloc'h skoazel?
Mar d'eo braz-divent ma dienez,
C'hou e hall pep tra 'vit ho pagel.
Ruslou spoutuz dre holl e welian,
Satan a ra gwall-vrezel d'in;
Pelec'h mont? e houi eo ma mamm gwella
Mari, ho pet treuz ouzin. (bis)

2

Ouz ho kelenmadurez a vamm
Ma kargen-me beza sentet,
Ma e haloun a vije c'hoaz diamm,
Ann drouk n a mije ket hentet.
Mes, siwaz, o sony leun a c'hoervder!
Ouz satan ouz dent da zoutin,
Pec'her ouz, c'hou eo ma mamm dener,
Mari, ho pet treuz ouzin. (bis)

3

Ia, kollet eo ganez ar glandet
Am rente ker ker d'am Done:
Brema ar rebech euz ma fec'het,
Dre holl a drubul ma me,
Kerz, a gri d'in eur vouez gounnaret,
Biken ann envou na welli.
Kollet ouz, c'hou eo ma mamm garet
Mari, me fiz euz ho pelli. (bis)

4

Pa bellas euz hent ar furnez
Ma c'hrim a dreuzaz ho kaloun;
Mes c'houi astenn din em dienez,
Ann euz euz c'houi gwirion
Barz am c'haloun leun a zisesper,
Esperava dous 'ta da greskin;
Gwela riz, c'houi eo ma mamm dener,
Mari, ho pet treuz ouzin. (bis)

5

Mari n'euz tuez ouz ma ma,
Mamm vad, hi dizeac'h ma daëro;
Evit he bugel e'heaz am e'hanve,
Hi euz san ifern am mero,
A vrema, ma e'haloun glae'barec
A grede gortoz he fardoua;
Beva rina: c'houi eo ma mamm garet,
Mari, erbedet evidoun.

(10)

6

Adalek vrema da virviken
E vian holl dehoc'h, o Rouanez,
Ouzoc'h am dele'ho stag diou chaden!
Ho karantez, ho madelez.
Pa vezinn o vonet da vervet,
Ouz ar barner 'vidoun komzet,
Komzet d'han; c'houi eo ma mamm zantel,
Mari, 'vit ho puget komzet.

(11)

M. K.

Hevad ar Zent evit ar Sizun-ma.

DILLON 6 De. — Sant Iltod, abad, garet e Brozas,
a varas da guenta e lez ar Roue, hag en em dennas
goude er gouent. Hen eo en deus savet ha kelenet
meur a hini eus ar re o doul prezegnet ar feiz e Broiz-
Izel, evel sant Paul, sant Divy, sant Samson, sant
Magloar, sant Gildas, ha eus a re gal.

DIMEURS 7. — Eus a eisevel gouel an oll zent.

DIMEUR'HER 8. — Eisevel gouel an oll zent.

DIZOUD 9. — Dedi Iliis sant Salver, pe sant Ian Latran,
e Roue

DIREUR'HER 10. — Sant Andre Avellin, beleg. Goude
beza bet alvocat, e lezas ar garg-ze abalamour m'oa di-
goncset gant la lavaret eus gaou dister, hag en em
rentas den a Iliis Trema a reas he vuez o prezeg e
Napl hag er c'harterou ouvar dro, o kemeret soueza
eus ar re glan hag en oll c'houro a garantez.

DISEADOR 11. — Sant Martin Eusep a Dour Araog
beza badezet o veza roet an anter eus he vantel da eus
paour, Jesus-Christ en em ziskuezas dezan an nos var-
lere'h guisket gant an anter mantel-ze. Neuze o kriteas
an arme evit en em rentas den a Iliis. Sant Martin eo
unan eus an Eskibien brudet ha santela so bet e Frans,
unan eus ar re o deus great mui burzudou hag en he
vuez ha goude he varo.

DIZOUD 12. — An Iliis eus an Iliis, da lavara eo, ar
memor eus an dervrez ma eo bet consecrat an Iliis da Zoue.
Ar solan-te-ma a reas evit d'iskueza an oll pe guer santel eo
eun Iliis, pebl a so eun ti a orezon, ti an Aotrou Doue,
choazet gant hor Zalver Jesus evit chom eun var an
soter; hag evit ma o devezo ar gristenien sonch gant
peguement a respet e tleont darempred eul leac'h ker
santel ha kon doujet, al leac'h e pebl m'o deus recevet
ar brassa grasou o deus bet digant Doue, al leac'h ma

int bet badezet, ma clevent comzou Doue, ma recevont
Doue he unan en he c'halon, ma c'avont ar c'hras pa o
deuas-hu collet dre ar pe'bet. G. M.

KELEIER.

Paris. — En academi ar Skianchon, eman ens an
doctoret a lavara en dez-all divar hen ar c'holera:
Brema, emezhan, pephins en deus he louzon, ha ne
deus netra diessoc'h evit merca eul louzon oc'h eur
c'hlenvel, pa deu an oll d'en em emel da gaout pep
hini ho louzon evelse. Kementse a zigas da zouch eus a
eun-dra erruet brema eus eur pennad mad a amzer, dis-
dan ar roue Lois pevarzac: Ar roue-ze a lavara eun
dervrez da Fagon he vedecia.

— Eur vicher gaer oc'h eus ara, emezhan, eur vi-
cher gaer eo beza medecin!

— Oh! Roue, eme Fagon, hor micher ne dal ket
brema ar pe'z a d'he goueall. Brema an oll en em emel
da rei louzeier

— Nemed-hon-me, eme ar Roue.

Abenn eun devez bennag goude, Fagon a dezas da
velot Lois pevarzac, eur muntavez, eur mouchouer
seoulmet en dro d'he beun.

— Ahan, em'ar Roue, Fagon, peira zo ta digonezet
ganoc'h?

— Oh! netra, Roue, eun taol avel, ha netra ken.

— Ahan, va migoon, d'ho tro ive, quella pe'z zo,
m'em eus ara kement eo red evit ho parec; hag ex ea
da zini evit guerevel eus m'evl... Mes Fagon a lavaras
dezan.

— N'em oa-ma ket lavaret deoc'h, Roue, an oll en
em emel da rei louzeier, an oll, boteg ar Roue he unan!
Ar Roue ne a las lavaret guer

Ilrio, eme an doctor a goule kement ma, eo ar
memes tra evit ar c'holera, ha marteza ive evit ar
c'hlenvejou all

Eun den pinvidic bras, mes ive eun uzulier eus ar re
vrasa, a varas eun map dezan er sizunvezioù tremenet.
An tad a voa glae'harec bras, ha ne cane da sculla
d'ar roue. Mes red eo sonjal da enterri an den raonanc,
hag he zantvez a c'houlenne ma e je great eun c'houerra-
mant a alou. Kement a rer ar re a d'he poursach ar pe'z
zo red. Ar c'halvez a deu da guenta evit an arched.

— Eun arched dero ha kempennet mad diabarz ha
diavaz eo a fell deoc'h, me oar vad?

— Eun arched dero? Em'e'n tad, d'ober peira?
Eun arched sabr so mad evit eun den ker iac'hanec. —
Hag an tad mad a grene gant eun na goustje re guer
dezan enterri ho vap.

Ar c'hazetennou a barlant gant ar brassa meulendi
eus an Impalaor hag an Impalaerez pere o devoa sonch
da voat da Gompiegne, ha pere so chomet e Paris pa
o deus guetlet eo tud a kear clae gant ar c'holera.
Chomet int evit rei caloe d'ar re all, ha beza he unan

er memes danger gantho. Eat int ho doon, pep hini dioc'h he gostez, d'an hospitaliou da velet ar re glan, da gorm ontho, da rei sicour dezo. Ar scuer vad-se roet gant an Impalaer hag an Impalaerez a ra vad da galon an oll, a hellu an aoun rag ar c'hleuet hag a ra eur vad vras. Eno dra evel-se a verit a dra sur beza meulet.

An Impalaer en deus roet evit soulaj ar re glan gant ar c'holera pemp mil lur varunguent, an Impalaerez pempzeg mil lur, hag ar Prins Imperial, dec mil lur.

DEVENIOU RUM REAM.

Setu ama, herrez eur gazetenn, pers eo devariou eur Miar.

Anilia, al lezen a ra goude hemennou;
Ar varret a gavo ama ho reolennoù,
En ti kear, ep mado, beza bemdez c'houlou,
Gant evesdet ato lenn an oll goulennoù;
Responi dezo e gallec pe e brezonec mad;
Scrifa d'ar prefet ato, lia reglet, lia timad.
E kenver ar sous-prefet caout ar memes reolen.
Ober bepred d'an oll eun diguemer laouen,
Beto roken d'ar re en em glem anezan.
Beilla pis var ar scot, hag evel eur guir dud
Coms brao oc'h ar vugala eritho d'her c'hassat.
Eun dra e hoes diessuc'h ha tennoc'h evithan,
Scoulma mad dimizioù, unani tud piro
A rei soudan ho mallos ha d'ar Miar ha d'he le.
Cas eur vech er bloas da deona d'ar billet
An dud laouane ker c'hoanteg da veza soudardet.
Pa va menez da voti, beza eun ha leal;
Pa vo conseil, e penn eo em laet racial
Ha mar sao nep dispul, ho zilaou pen da ben
Ep er om eneo na diskuez tam anken.
Guennec evit he labour ne recevo morse
Nan zouch eugant cals eun tam e bennos Douc.
Setu peurliesse eno stad ar varret,
Avechou ec'hallent bez eun tam dic'hlaouet
Moa evit kementse e erdan e ve red
Ho deff' eur mare trum, pe e varfent abred;
Neuze'n dud a lavar var an divergadon;
Eun den guezec oa'r mear, leun a vadelezon,
Deomp da hec'h he gorf a zo dorgnet d'ar bez.
An deis ma za en douar eo he gaera dervet!

Eun itron ne voa nemet-hi en he maner eun novez, o veza m'oa est tud he za he beach. E creis an nos e cleo trous, hag e sao eus he guelo evi dont d'ar prenest da velet a beleac'h e tene an trouze. Guelet a ra c'hoec'h laer pere a voa deut ar porc elos dreist ar voguer hag o voa o lavar ha dor ar gueguin. Mont a ra goustadec da gampr he zad, digas a ra ganthi eur fuzil ha diou bistolen, hag a teu adarre d'he frenest. Diguere a ra hag e lavar d'ar laeron

— Petra glaskit aze?

— Ni zo collet divar hon hent, emezho.

— Ah! collet oc'h, hag oc'h deut dreist ar voguer! It bean alesse, pe me ia da deona varnoc'h.

— Itron, diskennit da ziskuez ar goulen deomp, evit ma c'hellimp mont kuit.

— Set! Set! aze eur c'houlouen l'bag an itron a dennas eun tenn pistolen. Al laeron a loeas eur greden, mes ne ziblasjont ket. An itron a dennas ar bistolen all hag a grogas er fuzil. Al laeron o clevez amizh o laet he fuzile band, ne c'horiozjont ket, hag en em dennas huan oc'hano.

An itron gant an enerez e devoa bet, e deus collet he mouez, hag e deus heac'h o pariant abaque. Lavaret a ra he-unan e devoa bet aon bras, ha kementse so credabl. Mes petra e divije li gread-ta, ma ne divije ket bet a aon?

Eur Zaos a ias en dez-all da gaout unan eus an dud-se dornet mad a so ho micher ober tabatiere-nou ha traou-all kuzellet brao.

— Mo, emezhan, am eus c'hoant da gaout eun dabatiere kuzellet caer.

— Kaout a reot, eme ar micherour.

— Ia, mes ma fell din o ve kuzellet varma vo c'hastel gant he oll vracontezioù, eun tour o pep corn.

— Kementse ne ket dios, gread e vero.

— Ia, mes ma fell din o ve e kichen an or lok eur c'hi, hag el lok eur c'hi hag eun em guzo pa vero sellet outhan, hag en em ziskuez pa vero caet da zellet outhan.

Ar micherour a zoulzas en doa afer oc'h eur Zaos, hag a lavaras neuze. An dra-se ne ket eus; an dabatiere a gousto ker deoc'h neuze.

— N'eus fors. Pegement?

— M'! acoet.

— Mad, labourit ato.

Abenn eur mas goude, ar micherour a ias da di ar Zaos da gas he dabatiere. Hema a' zellaz outha ha ta. E guirionez, emezhan, setu ama ra c'hastel, ar pevar dour, lok ar c'hi, mes na velan li ebet!

— Noe'h eus ket a zouch ho pos goulenneet eun eur c'hi hag en em gusche pa vije sellet outhan?

— Eo.

— Eur c'hi ha n'eus em ziskuezje nemet pa na vije ket sellet outhan?

— Guir a livini.

— Mad, lakit ho dabatiere en ho codel ha kerent o tem ar c'hi eus he lok.

Ar Zaos a laeas ep lavaret guer ken. G. M.

PRIS AN RE.

KEMPER. — 21 Here.

POUR'NARAY. — 26 Here.

Guinis... 45 lur, 40 c.

Guinis... 45 lur, 20 c.

Segal... 9 lur, 03 c.

Segal... 8 lur, 45 c.

Eiz... 7 lur, 55 c.

Eiz... 8 lur, 70 c.

Ed-du... 8 lur, 25 c.

Ed-du... 8 lur, 34 c.

Kerc'h... 6 lur, 54 c.

Kerc'h... 7 lur, 40 c.

Avalou-donar 2 lur, 25 c.

Avalou-donar 2 lur, 28 c.

Ar Gerant. An DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar DE KERANGAL, Moulet an Ecorpi.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Em Abonnement d'ar Gazeten a goust :

Evit eur bloas	BIOU SCODET
Evit c'hwec'h miz	EUR SCODET
Evit tri miz	C'HWEC'H REAL
Eur gazeten ebken	DAOU TENNEG.

Ar basamant a dis beza goust ar goust ar gazeten.

ALIOU.

Ar scrijon a ve c'hoant da locat er gazeten a dleer da adressi oll d'an Autrou MURAN, Belec e Kemper

Ar puenmachou a dleer da adressi d'an Autrou SALAER, ebken. An abonnamant a guemerer e ti an Autrou SALAER, librer, ru Kereon, e Kemper.

Rom. — Ar 25 a vis here, an Tad Santel so bet o visita ilis Sant Ian Latran, goudezo eo eat var droet beleg ar Seclierou Santel hanvet *Scota-Santa*, ellec'h ma tes an dud fidel a vanden da vedita var ar basason, varar memes *pacignier-ze* dre here eo bet pignet he-man e ti Bilat. Goudezo eo eat da velat couent ar Mabig Jesus hag hospital Santez Mari Consolatorez.

Hervez eur gazeten moulet e Aibz, Pii nao so bet ive ar perare a vis here o visita couent Sant Fransez. Gouel ar zant a voa en deiz-ze, hag ar venec'h a voa o lavaret ho olls dioc'h ar pardaez pa glesfont trouz e kichen dor ho ilis. An trouz-ze a voa goust an dud en em vade en dro u an Tad Santel pa her guelont o rent er gouent.

Goude beza pedet eur pennad, Pii nao a gomz ouz ar venec'h hag a lavaras dez o eus ar c'homzou-ze pers a c'hoant calonon an oll. Eur breur iaouane pehini n'en doa ket c'hoas tremenet dre guement ampron ma tie eun den iaouane tremet araog caout guir eo oll brivila-chou ar gouent, a gredas en doa cavel eun an dro da gaout ar peiz a c'hoanted. En em deleur a reas d'an daoulin e troid ar Pap, ha stouet oc'h an douar, he zivrec'h e troas, e c'houlennas oc'h an Tad Santel ar *faveur vras* da gaout eur c'habuchon oc'h he zae, ar peiz n'en devoa ket bet c'hoas digant he superiorot.

— Petra rit, va map, eme ar Pap, petra rit-hu en ti-ma ?

— Tad Santel, eme ar breur, jardiner ar gouent oun.

— Oh ! neuze, eme an Tad Santel, e roas dit ar c'habuchon a galon vad. Eur jardiner en deus izom da zional he beun oc'h an heol hag oc'h ar glao. Arabat eo goudezo e rafe ar *faveur-ma* gaou oc'h an humilite; anez ar c'habuchon a rafe dit mui a zroug evit a vad. — Neuze ar breur a stouas bete'n douar, a bocas c'hwec'h da dreit ar Pap, hag en em dennas kuit leun eus eul iaouendigez hag e devezo, me oar vad, miret ouzhan da gonsket meur a nevez.

Eul lizer deut eus a Rom, eme *Gazeten France*, a lavar e tie ar Pap delc'her chapel, ha cans al *Libera pontifica*. Evit eus an Autrou Lamorizier. Abaque tri c'hant vloaz n'oa bet rentet an heur-ze nemet da unan, hag oa da Varc-Anton Colonna, pehini en doa sicouret Don Juan a Autrich da c'houit ar victor a Lepant.

Brezoz. — Kenta ministr Ronapex Brozoz, lord Palmerston, so nevez maro. An den-ze, pehini en deus keit amzer gouarnet ar vro-ze en han ar Ronapex, en doa eur bloas ha pevar-ugent pa eo deut ar maro dezhan. Avechou e veze a unan gant ar gristenien gatholin hag aliesoc'h e veze ho brassa enebour, avechou e veze Pii nao, hag avechou all e lavare oa eur voz he c'houarnamant. Seiz penaos e vez dall eun den pa n'en deuez ket ar guir feiz, daoust peguement a aperet hag a voneziernes en deffe a hent all.

Itali. — Ar *societou* eus a zo droug bras enbo a enep hon Tad Santel ar Pap, hag enep an Ilis a Rom, da lavaret eo, a enep an Ilis catholic. Perag ive e c'hoanted an Ilis catholic anezho ? Perag e za ar Pap da nevez ho c'hondaonadion ha da meleria d'an oll an droug a reont ? Ma trose en ho fenn, a levront..... Mes allas ! Moris dorojou an ifern ne vezint treac'h d'an Ilis.

Daou veleg a voa goust d'ezo kemeret ar fusil hag ar zahren, ha locat ar zac'h oc'h eo e heiz evit mont d'an arme. Gouel a vezent o vont, pa allent, da deleur ho dillad sondari evit caout an heur vad da lavaret an oferen, unan anez, an Autrou Ferrari, so roel conje dezan da locat eun ad en he leac'h. Tri mil pemp kant lur eo coustet dezan kuit ar c'hazero selu ar peiz a lenner er gazeten *Unita catholica*.

Napl. — E Napl ez eus adarre lamet diou gouent all digant ar venec'h. Luan anez a voa d'an Tadou

eus a urz Sant Dominic, hag a voa brudet bras dre ma voa bet Sant Thomas d'Aquin ac'h alker ac'el enhi. Di-huez a rer c'hoas er gowent-ae ar gambr ma an theolojian bras-ze soñl enhi, hag ar c'hloc'h burzudus a zont anezan he unan evit gvelver ar scolajen.

Bep sizun o c'leaver hano eus enn den benag hag a zistro d'ar gair feiz ken eus a douez ar breizantod, ken a leac'h all. E Spagn e comter eus a unan pehini, goude heza kenteat ar gair feiz, a so distroet eus Doue, hag en deus great a vouez an oll an anzo eus he fallagriez hag eus an erroñou ma voa coezet enhi. E Broznoz e parleter eus eun all hag a so troet oc'h an Iis catholic goude heza bet abostoler o relijion Broznoz. Na meus ket nom da lavaret eo ato an dud gueziera, ar re o deus mura sclerijen eo a zistro d'ar gair Iis.

Naonet. — Setu ma eur guer bennag eus a goman-sant ar breizegon great e Naonet gant Eusep Orléan evit servich an Antron Lamorier.

Bep nopl an den-se ma leuomp ama da goma anezan, hag a so lamet re abred diganeomp ha digant ar Frans, e verit respet an oll, ha den ne oufe raout abeg enhi, rag ato o deus bet an enor evit he difen. Kement hini a gar an enor, a bly deses an dud a natur vad, ar c'halonou savet heñl, an obediou skrupius, o die soñla direg ar bez-ma.

Bez'ez eus cartenou e Frans ha ne ellan morse da dreuz ep heza tenereat va c'halon o soñl peira eo tremenet enhi, hag o reket pegner caer int, rag e pep leac'h e cavan an enor. Hirio o leuan eus a guer Jann d'Arc da zouar Bertraud ar Guezelen. Dirazhon ama Breiz hag ar Vandoe, ha va eus ne zont nemet en eur zondart da behin an arme, ar vro, an Iis a re an haue a galsten bras, ha pehini ja vare tremp'li couls ha pa veze trec'et, a zalc he ato mad d'an enor.

Carout a ralen heza ken dizauqa, ken dispoñt, ker kalonec hag heñl, mes guellet a ran eun trec'et; va mouez a gren o coms eus a eun den ha ne gomas morse, ha lremp. pa zan da goma deoc'h oas he vuez, eus he varo, eus he c'hoar, e velas ervad e choman souezet, dioc'h ha glac'haret. Ne de ket deun den maro pell so eo e vouelomp, mes evit eun den hag a voa hec' deac'h eo e veseau va dalcou gant ho re, hag e fell din trec'h va glac'h ar evit lavaret deoc'h peira en deus he tenet glorius hag a rei d'ho hano beva evit ato. Ar re a denfe ama da glasc menlenti, clein, posere, en em dirapl, an traoz-ze a garfen da gas er mens eus an Iis-ma.

Dirag kentelion er maro, ar peiz a fell oc'h ar polite so traoz a mura ha ne zontent ket oc'h va c'harg. Dirag eur vuez ken nobil, ar c'hlemou ne ma ket ho vro, eleac'h en em glem a Zoue da veza lamet diganeomp eun hovelap mignon, tregarekeomp ken da veza he roet deomp. Evit ar menlenti, al l'hone-rez (flatterie) n'int ket din eus an Doue a zervichomp

hag eus an hini ma vouelomp deza. D'ober peira o gormetion en dro da eur peiz canol, da eur zabres, da eur guezia?

O c'hui pehini n'oc'h eus ket bet aoun rag ar bou-lji, mes o pijs bet aoun rag al lieadereiz, bezit dimec'h, mar clascat mont eun dirazon evel marac'h d'an Iis, evit diskuez peira oc'h bet evel sondart, evel den eus ar vro, evel catholic, e fell din dreuz oll menl an hoc'h hano, en eur zellet oc'h ho peiz, an arme, ar vro, ar feiz pere oc'h eus sicouret da zerc'hel a za....

Va list eta da zaladi er memes den, treac'h pe trec'et, ar c'habilen bras, an den douguet evit ho vro, ar c'hristen Lavaret em eus, treac'h pe trec'et, abalamour Doue en deus en eun doare bennag trouc'et e diou beiz an den-ma; ha mar den ket glorius pa voa treac'h, eo bet gloriusoc'h c'hoas pa voa trec'et..... G. M.

Paris. — Ar bevaere war-a-gueat euz ar miz tre-menet, ann Impalaerez e Paris, a so bet o vint ann dud klav gant ar c'hollera-morbus. — Ar Brincoz vad-ze, hag hi sifernet he-unan, pemp pe e huc'h deiz a oa, e deuz bet ar gourach hag ar vadelez da zont beteg ann dud-ze, evit rei kaloun d'ar re anezho a oa klav ha consolation d'ar re ho dou kollet ho c'herent gant ar memes hienved. — Bista e deuz great tri c'hlandi, pe hospital, hospital Bannion, hospital Ribonier hag hospital Sant Anton. — Eus tri hospital-ze e deuz tremenet dre pep all, lostaet euz pep guele ha lavaret da hep-unan eur gomzik bennag a consolation.

Kaera tra? Eur Brincoz euz a eur renk ken heñl o touez tud paour hag oupen tizet gant ar c'hollera. Mont a ra hardiz eun ho mesk. Ne deuz aoun ebet da c'honuit ar c'hienved. — Rei a ra dre zo berz ha kaloun d'ann oll euz gouzant ho soñs. — An oll, sklear eo, a oa larguet ho c'haloun a zoujant hag a anaoudegvad. — Ann daerou a reid dreuz euz a vour a lagad.

Unan euz ar re glav, evel dallet dre nerz ar c'hienved, pa vele ket ann Impalaerez, hag o kredi eo unan euz a c'hearezed ann hospital a so o komz outhan a respontur: ra, va c'hoar! Va den mad, eun al becoez, ne ket me eo o gomz euz-hoc'h, ann Impalaerez eo. — Ah! list hen, list hen, a lavar an Impalaerez. Ne helle ket rei d'un eun hano kaeroc'h. — Respont kaer hag oupen verituz. Testen ann euz a eur galoun karanteuz ho kristea. — Dre ar gomz-ze c'hoaz e tiskoueze ann istin vraz a reo euz ar seurezed en em wad da soulaj ann dud klav.

Ann Impalaerez er moment-ze a verte hep mar ann hano a seurez, p'e guir, e re seurez ar peiz a laka ann dud da rei ho bennoz da guement a zoug ann hano se. — Hedi a reo na eun enor d'ezhi heza gaket seurez. — Impalaerez ha seurez! pebez hanouu kaer! Pebez enor, pebez gloar ann eil hag egi e? — Ar gomz vad ze a chomo skrivet doue e hanouu ann oll. Ar gomz-ze a gonsoio var ho guele a han ann dud paour ha distet a c'houzant hag a varv dianavezet gant ann oll. Laka

a rei neiz e kaloun pep hia da ober he zeter. Digas a re-noug e tlo ann oli paour ha paouridk benn brear ha c'har pa dosta ar mero, hag ez-en neuz mivondetoc'h euz gema a galoun eget oli sikourion ar c'har.

An Impaler en deus roet euz he talc'h he-mun euz sounn a 21 000 hour evit beza rannet euz ar famiflou he deus great koflou. — Ann Impalerer e deus roet d'he tro 15,000 hag ar priaz monnik 10,000 hour, ivez euz he talc'h. M. D.

SABER ANNA VEBER.

(PENNET PENTH).

Epad ma eio tad Kerann o vont an eil varlerc'h e-gule da zellet oc'h an imach, ha ma lavare pepun ar pe a zonye divar benn ap barzud-se, Nicolazic hag he vreur caer a ica evit ar bederret guech da gaont Antrou person Pluneret. En dro-ma e cava dezo beza sur da gaont diguener mad. mes n'oa ket deat c'huaz ar mare. Caer o devoue diskuez ar person arc'hant, coms euz an imach dizoloet, netra, Dom Roduez en doa lakel ar santmant control en he benn, ha ne fele ket dezan li zilou. Mont a reas bete lavaret da Nicolazic e ranke beza gual difeiz mar en doa invantel an traou-se, ha mar doant gair, en doa nebeut aualc'h a skiant mar crede e flijet ober van evit euz pezig arc'hant benag hag euz imach prentedet. Dom Thominec a reas hurroc'h c'hoas. Diot e rankel beza, emezan pe beza collet he benn evit crede traon evetse.

Setu eta al labourer panus condonet diou vech. Hed e voug divan mont adarre kant. Mes ar fizians a jome ato en he galon. Ne ale ket eridi ne vije ket gu r barzudou hag en doa guelet kel lies a vech, ha primemason hag a ica d'ja sevenet lod anezo.

Euz darrout all a dlie gouscoude dont c'hoas da stouarn he h. Vio aric ha da rejalant da gozal d'ar re a euebe outhan. Antrouz eio ar pevare sul euz ar c'haran. O veza savet munin mad evit mont da velet an imach santel d'ar Borennou arrog mont d'an oferen, en em gavas gant euz amezeg dezan lianvet Jakes Pelicart, ehom a rejont euz nebeut da goma ha da zellet euz an dud a deue d'a vandennou, lod dre zevotion, lod all evit ober goap euz ar barzudou a voa hano anezo. Pa zonye nebeuta, Nicolazic a glevas he c'belver euz a Gueranna. Diredet a reas d'ar guze, an tao a voa en he c'branch. Ingouezoc'h a reas sicour mes euz a voug, an doan soul a voug e ber amzer luduet hag ar veim poazet. Souezet bras e voug gouscoude o velet penans an ed na netra euz ar pe a voa er c'branch n'o devoa bet droeg ebet daoust d'ar seurt tan a voa bet varnezo hag en dro dezo.

Ar brud ens an darrout-se en em scillas buan hag ar re a euebe oc'h ar chapel nevez a gavas euz peadra da implia he zood. Evet na vouet ket penaus oa cro-guet an tan, lod a lavare oa enezet ar gurun var ar c'har, lod all a lavare penaus petra benag na oa digas-

ter en ebet, ha ann na voug clevet trous caron ebet, o doa guelet an tan euz an Ent o cuez var Guernann. He n'ouket eno, a lavaret, euz mare a golor Doue? Ha n'ou ket eno euz goortel evit Nicolazic?

Ar guentel-se Nicolazic a voug red dezan he c'hlevet meur a vech hag e meur a c'har. Mes hen hag he amezeg a zonye o c'har all. Ma vije bet an tao-se c'hlevet dre golor Doue. penaus en divije respert ar pe a voug er c'branch? Perig ar barzud-se? Ha ne voug ket diaknez a reas eno an Antrou Doue ne voug ket coulart e vije bet lakel men ar chapel goz da zavel euz c'har-di evetse? Ar zonye divar-ma a dlie benn gair, rag d'ar meuz varlerc'h da noz, e voug guelet euz c'harion gair var eul ledander vras tro var dro da nemoranchou ar c'branch, hag e voug clevet trous treil ha mouz euz miver bras a dud o tostet. kementec a voa euz an euz ar pe a dlie c'hoarvoud antrouz.

D'ar memes heur hag er memes leac'h e voug clevet adare ar memes trous. Mes penaus ne ket euz an e voug mui. Euz vanden dud hag a vije dizez he mueri a zigouez a bep ta. ha lod anezo a deue euz a guz pell, ma voug euz euz e vije eat ker buan ar c'harion beteg enno. Oll a tenent evit guelet an imach santel, en em zeizum a reant en dro dezan evit pidi var ho danlin, hag an darrvua anezo a lezo eno dirazan euz guener bennag var al leton. Euz m'gnon da Nicolazic, lan ar Bloennec, a zonye neuz digas da gair an imach, euz seon go loet gant euz famie touzic, hag euz plat stean var gorre evit digueneret an arc'hant a roc ar belerinet.

Ar m'gnon a ica ato en d'o, hag an dud a greske ato da zont. Pa gavas Dom Roduez ar pe a dremene, ez eas er meuz anezan he mui. Gouez a reas he vikel, hag e lavaras divan mont d'oc'h-tu da lakel euz termen d'ar peza c'halve euz fals creden pe euz superstition. Dom Thominec n'oa ket euz d'he buan evit he lacat d'en em garga a guentise. Redec a ra d'ar Borennou, mont a ra euz da gaont an imach, na gant euz toel lezad e scilpas d'an douar seon, pael hag ofransou. Neuz e tro oc'h Nicolazic euz ober dezan rebechon e luero Goudeze e euz oc'h ar ar vanden dud a voa dent d'a, hag e vlam anezo stard da veza dent da silou euz euz den diskiant c'har euz da labourat en he farker, ar pe a vije talvezet euz hurroc'h dezo. Lavaret a reas n'o devoa nag absolve, na Pasc na Pentecost da e hortic ma na zentert ket outhan. An dud a voug glac haret o clevet kementec, hag en em dronnas kant a nebeudou, nomet ar re a voa dent euz a bell, rag ar re-ma ne reant ket euz a van euz ar goudrouzou se, hag a zalc'ha da zont zoken ato mui oc'h vuz Nicolazic euz rebarhas ket mes d'oc'h ar pardaez e testinas an alouennon a voa bet tolet d'an douar, hag ho e bassas gantha da c'horren evit ma vijent euz diverzatec li pa vije euz anezo.

Ar re a lemo kement-ma a alle marize beza souezet o velet penaus en em gundue Person Pluneret hag he vikel. Martere zoken o deffe euz vuthe Arabat e ve kementec, rag an daou veleg-se o voa en ho guz. Ann na Pap hag Escop a en doa cumzet c'hoas, hogen da leg

ebet ne all lezel, er barrez a zo fizez enba, eun devotion beonag da zovol op otre ar Pap, pe da vianz, he Escop. Mar deus eta amañ eun beonag e Person Pluneret hag en he vikel, e va da vezo lakel re a vnaeguez o stourm oc'h eun devotion ha n'oa ket c'hoas aprouvet gant an Ilis. Mes pa vezo evesseal mad oc'h pep tra, edont en ho guir ha ne reant nemet ho dever. Ar re vo douguet da vian pe da damal person Pluneret, a ve mad digas da zouch dezo pegueiment a evez a laca an Ilis, pe gual evez peurliesha amag ma lavar guer pa vez hano a draou burzudus. G. M.

HISTOR ZANTEL.

(ULUENVET PENNAD)

A-veac'h en devoa Izaak actuet he gomzou, a-veac'h e oa eal Jakob er meaz, ma teuz Ezau. Hag ben da ghenniga d'he dad ar boed en devoa aozel euz he chasse. Savit, va zad, emezhan, ha debret diouc'h chasse ho map, evit m'am bezo digan-ehoc'h ar vennoz hoc'h eus prometlet d'm.

Hag Izaak da lavarout Pion oud-le eta, va map? He-ma a respontaz: Bez ez ouz Ezau, ho map bepas.

Izaak a choumaz saouzonet hell, ha souezet mui eghet na oufer kredi, e lavaraz Pion eo eta ann hini en deuz digasset d'in traou paket gant-han onn ho chasse, hag am euz debret diout-ho, abarz m'a-zoud deuet, hag em euz he venniguet, ha benniguet e vezo?

Ezau, o clevet ar c'homzou-ze gant he dad, a laos-kaz euz graden vraz (evel eul leon o tudal), ha man-tret hell e lavaraz: Banniguet ac'hanon ivez, va zad!

Izaak a respontaz: Da vreur a zo deuet evel eul haer hag en deuz bet ar vennoz a oa dleet d'id.

Hag Ezau a lavaraz: Gant guir abek eo bet hanvet he-vez Jakob (hano hag a zimp dialbennet) bouma eo an eil guech ma ouz bet diarbennet gant-han; va guir a hanoded en devoa lamet diganen, ha brema c'hoas cheta keret gant-han ar vennoz a oa dleet d'm. Hag e lavaraz eun eil guech d'he dad: Ha n'hoc'h eus-hu ket mui euz vennoz ead-oun?

Izaak a respontaz d'ezhan: Hef lekeat am euz da vestr var-o-oud, great am euz ho hol treudeur sujed d'ezhan, ann eil hag ar gun, ho roet am euz d'ezhan, goude kement-se, va map, petra oufen-me mui da ober ev d-oud?

Hag Ezau da lavarout: N'hoc'h eus-hu eta nemet euz vennoz, va zad? Me ho ped, benniguet ac'hanon ivez! Hag evel ne rea nemet gouela hag lirrout, Izaak, gant treuz out-han a lavaraz: Drouz ann douar hag ar gliz a zaskenn euz ann euz a vezo da lod vennoz. Ueva a ri dre ar c'hleze, e kreiz ar brezel hag ar spout, ha servicha a ri da vreur. Koulskoude, dont a rei eun amzer ma heji ha ma taol he ieo divar da c'homz.

Ezau eta a zonghe bepred kassout ouc'h Jakob, abulamout dar vennoz-se en devoa roet he dad d'ezhan. Ha lavaret a reaz en he galoun: Dont a rei devesion ken va zad, ha nezo me lazo va breur Jakob.

Dapevellet e oe an traou-ze da Rebeka. Hag hou-ma o vezo great ghervel he map Jakob, a lavaras d'ezhan: Chetu ho preuz a c'houedrouz ho laza. Brema'te, va map, selaout kuzul ho mam, savit ha tec'hit kuit, hag it da gavout Laban, va breur, e bro Haran. Choum a reot gant-han euz pennadik amzer, ken a vezo distanet kounnar ho preuz; ken a vezo tremenet he zospot hag an-konnac'heet gant-han ar pezh hoc'h euz great ha be enep. Nezo me gasso d'ho klask, hag he tigasso ac'han eadro ama. Perag e kolken-me va draou vap eun devez! (Ezau a helfe ho laza, ha nep a laz a vez lazet).

Ha Rebeka a lavaras da Izaak. Ar vuez a zo denet enouez ead-oun d'ezhan da vere hed Heth, priedou Ezau. Mar kemer Jakob euz c'reg euz a douez tud ar vro-ma, ne tell ket d'm beva pelloc'h, (Komz a rea en doare-ze evit lakaat he fied da gavout ar memes sonj, ha da gonsanti ma zaje Jakob d'ar Mezo-potami.

—

Ton Me gav hir an amzer -- 137.

Ezau ha Jakob a verke diou lezen,
Hini ar Sinagog, hini ar gristenien,
Ar vere'h hanan, aouas, ne ket bet ar fura,
Hag heritach ann euz zo deuet d'ar saouanka.

Ezau a zo c'hoas patrom ann d'ed gourmand,
Pep mad zo d'ed d'ezho, n'ervez ho zantimant,
Pligadur er hed-ma, pligadur er hed all
A c'houfennont gant fo. Ho guir ne ket leal.

Hevel ouc'h Ezau, guerzonip hor baradoz
Euz madou deusad, pe euz bligadur faoz;
Pa vezo tremenet ann euz hag an douar,
D'hou heritach kollet m'ouelo gant glac'har.

H.

AB PAIS DOCTORET HAG HO LAVAROU.

Kelenndurez d'an dud divar ar meaz.

(TREDE VARNEGUENT PENNAD.)

Erlin, sela ama eun dra all hag a zo c'hoas estona-ploc'h marteze. Da bep mare euz ar bed e z'eus bet ive var an douar tud hag a rea far var he religion, ha goab euz a gnement ann a heule euz re'pon bennac. Brema e z'eus var dro ead d'ous spual e z'oa e Frans eun arme a dud d'feiz evelse, euz a map pe ho o'li hoan hag ho o'li amzer oc'h ober lizez d'an Ilis catholic, hag o clasc an tu da vonga peb c'roum val ebars er c'balounou. An dud-se eo o d'eus, dre se c'heptel ion tall ha dre ho ser dou m'laguet, digore an hent d'ar Revolution vraz

e d'eus lakeat kement a c'hoad da ruill en hor bro er bloas 1793. En ho zouez coulsgoude e z'oa daou, hag a ion evel an daou gahiten eus an arme-se, da lavaret eo, daou hag a zo anavezet dreist ar re all. Ken dre ho e bassoni hag ho e bouonar a enep ar religion, ken ive dre ho speret hag ho guesleguez. Unan eus an daou-se a ioa he hano *Ian-Jakes Rouzeau*; hano eguile oa *Faltair*. Hogen, doctor, gouzout a rit-hu petra o d'eus lavaret pe skrivet an daou zeb trespise divar benn an isern? Selaoud unan anezho, *Ian-Jakes Rouzeau*, pa veze goulenet diganiban ha beza e z'eus eun isern, no roa ken responnet nemet ar e homzon-ma *mortise*, no oousoun dare !!! Hag eguile, *Faltair*, a skrivet eus deus evel-ben ha eus ingnou hag a en em fougoas da veza erlin cavet an lu da brouvi n'eus ket a isern: « *Eurus oc'h mar ho p'eus guellet dont a benn a guementse*, eridon-me, n'oun ket c'hoas erruet eno »

« Setu aze, doctor, present testen! a ro deomp divar benn an isern kement seurt tud a zo hag a zo bet laseas var an donar Hogen p'ou oc'h, e lui, evit mont a enep an desten-se eus ar bed-oll? Petra! n'e ket ebken ar gristenen gatholic hag ar bobl a Israel guetich all, mes c'hoas an oll boblon p'ou, mes e hoas an oll clusmatic ket hag an oll heretiket, en a gred hag o d'eus creidet alo e z'eus eun isern hag eun isern eternal, oupen-se, an dud zoken a zo eun brudet dre ar fac o d'eus great var bep religion, o d'eus anavezet ho unan a oant ket evit dont a benn da brouvi ne z'eus ket a isern, ha e lui ebken, etouez ken glij a v'han, a gant hag a vil milion den, e lui ebken a zavo ho mouez, en eus lavaret da vana o'ers ket a isern! Hag e eav d'ehoc'h e vezo great eus van bennac oc'h ho elevet? Oh! nan, ne vezo uen sot aoualc'h evit kement-se, ne vezo den sot aoualc'h evit eredi e belfac'h, e lui, oc'h unan ebken, ober seol d'ar bed-oll. Pa z e gur an oll boblon eus an douar n'o d'eus nemet eus vouez evit deski o'comp e z'eus eun isern, kement hui o elevet e lui ne vezo ket evit miret da guemeret ho comsou evit ar pezh m'ar, da lavaret eo, evit acal ha glabouezere. Gueita tra ho p'eus da ober eta e kenver ar poent-ma eo serra ho kinon ha ehom peoc'h.

« Coulsgoude, me ia e hoas lavoc'h. me laciao, mar k rit, ho p'eus c'hoas muioc'h a speret eguet na kellit da gaout, me laciao, mar k rit, ho p'eus, e lui oc'h unan ebken, muioc'h a e laseleguez hag a anavezeguez eus an tranu eguet n'o d'eus bet oll assanblez an dud desketa a zo bet laseas. N'eus fors ar pezh a kirit divar benn an isern ne verufe ket muioc'h beza seladonet evit kement-se. Perac? Abalaour a enep ho comsou e lui e z'eus c'hoas comsou a hag a zo treac'h dezho, comsou all d'rac pere ho re-e hui ne dalvezont neira, neira a grom. Ar c'hoizon all-se, n'e ket mui arad comsou an dud oll, mes comsou Doue he unan. Ha, doctor, Doue he-unan en em deus disclaret e z'eus eun isern, hag eun isern eternal. Mab-Doue a su deuet var an douar brema e z'eus 1800 vloas har eun nebeut oupen. Ar pezh en d'eus great pe lavaret Mab-Doue epad

m'edo er bed-ma, a zo skrivet en eul levr a rear anezhañ an *Aviel Hogen*, n'eus marteza guirionez ebet merket selesroec'h en *Aviel*, n'eus marteza guirionez ebet hag a ve medec anezhañ aliesroec'h eguet ar virionez-ma. Ha, beza e z'eus eun isern, hag eun isern hag a bado da v'han. Ama e lavar Mab-Doue, en eus goma eus a stat ar bec'heorien er bed all, e vezint crignet gant eus p'ou ha ne earto ket (an dizepart), ha deet gant eun lan ha ne cougo biken. Hag ar c'hoizon-se a lavar balec teir guetich d'oc'h-lu. Aount, en eus goma eus ar varn jeneral, e lavar e vezo douguet ar zekens-ma a enep ar re fall *ec'hil d'ousinn*, tud milliguet, it d'an tan eternal. Ha goude-se e lavar adarre, en eus verca penaos ec'h achuz ar varn: *n'eus ar re-ma (ar re fall) a relo d'an tourmant eternal hag ar re just, er c'hontrol, d'ar vuez eternal*. Ouspen dec guetich hag oupen daouzec guetich all e ten evelse an *Aviel* da rei da p'ou, er fesoun ar selesarra, e z'eus eun isern, hag eun isern a behini ar poentou n'o deveso fin ebet. Hogen, doctor, brema pa m'eus lakeat direc ha laselegad comsou Mab-Doue he unan, na m'eus mui nemet eus guer da lavaret d'ehoc'h. Ar guer-se a zo skrivet ive en *Aviel*, hag a zo deuet ive eusa e linoar ar memes Mab-Doue e d'eus lavaret ar c'hoizon all a m'eus merket diataoc. Ar guer-se ons p'ou, ho pedan da deuler evez, hag evez mad, setu ben ama an nep se gred ket, a zo d'ja barmet. Hag eual ar rezoun he unan a zava d'comp n'hor b'eus nemet eun dra da ober pa en deveso Doue comzet. peseurt ia? teret ha cred: Ma ne fell ket deomp plega direc Doue, hor c'hrouer hag hor Meur souveren, e laseomp d'ja en hon enep hon unan eus zekens a goun daouzaon.

GABRIEL MORVAN,

Vitet e Plouezguer

Ar pezh a renker ober evit en em viret d'oc'h ar c'holera pe ar c'hlenved nevez.

1° E pep amzer, mes dreist pep tra, pa ve eus c'hlenved bennag er vro, n'euz neira guetloc'h evit miret ar re hec eguet ealont eus speret hag eus galonn peoc'huz ha disponont.

Ned eo oupen neuza dibri boed iac'huz, barn mad, kik fresk, zouben douc, hag eus goun mesket gant dour. — Dibri a heileur pep seurt boed, hag eus pep seurt evel. — Na zilonner a grom hui ebet. — Ann oll a eus koulskoude n'euz neira hag a denn ker bikan ar c'hlenved-ze evel ar c'horvadou eist ha g'ar ardant. — Ann dud en em ro d'ar vezenti a zo peureza skot ar ro gouenta ha diskaret gant ar c'hlenved nevez-ze.

Ar red koy pe ar soerel a veza ar merk aout o tosta ar c'hlenved, ne fell ket neuze d'ar re a draou a zistard, mes kentoc'h traou a zistard ar c'hov.

D'ar goan ar re a ia mont mad d'ho lasehoun u na alsega ket beza var inn. Na fell ket eus, pa e bouezur, pep erach ten lonket pa vezeur tom a zo dan'eruz.

E. loc'h eva dour hepken, eo guellou'h kemelek gant ann dour guin, pe café, pe rhum. — Red eo en em abeten enez ann dour avelek (jeau gazeuse) a ve kemeret evit netaat ar c'horf. Douguet varnho'h dilled ho tifenno-dioe'h ar riu. — Dionalist da dremen en eunn tant euz eul loc'h tom en eul loc'h ien, nag euz eul loc'h ien en eul loc'h tom. Ann dud na hellont ket gouzanv ar riu nag ar gleber, a dle douguen gwekamanchou glouan pe flanelle var groc'hien.

Epad ma ve ar c'hlanved er vro, e renker darc'hel ann tier nat, skubet ha kompennet mad. — E Breiz-Izel, var ar muez hag er c'herion e velenz aliez lagueinou pe poullou dour bres dirag ann dour hag elarz ar riuon, mad e vije ho dizec'ha hag ho skuba pe ho netaat gant dour-red. — Euz ar poullou-ze, e sav pa ve tom ann amzer, eur voguaden fleruz hag a hellse lakat ar vocen er vro.

Ar peñ a renker ober pa velenz ar c'henta merkou euz ar c'hlanved nevez

2^e Pa ve en c'hlanved fall bennag e touez ar bobl, e tleer en em zispartial. Ne fell ket ma ve re a dud dastumet ann eil onz eguil. Ar c'hola gurr eo, a gouez avechou en eunn taul var ar vro, koulskoude merkou anat a velenz arauk ma en em sk'gn dre olt hag e pep-tu. — Ar c'henta merk euz ar c'hlanved-ze eo ar red-kov pe ar loerel. Mar fell d'hoec'h nemze en em zispartial d'hoec'h ar c'hlanved, o renket herzel pe stanka ar red-kov. Dager a vije o lezel ar c'horf da ziskarga. — Ne ket diez herzel pe stanka ar loere. — Kas a remejou a gaver evit se, hag eo mad ho c'hemer abars ma leu ar medecin, hema a dle beza galvet buana ma ve possibl. Chetu ama ar remejou. — Dibri nebeud a dra pe chom agren hep dibri. En em vagna gant riz, hag eva uson gant riz. — Kemeret eunn distemp tro-u-eol, pe (camomile) Strinkella ar bouzeljou gant eur banna dour tomet gant malo (guimauve) pe gant amper guen (amidon).

Seul abretoc'h ma ve kemeret ar remejou, seul sroec'h aze en em velenz d'hoec'h ar c'hlanved. — Mad eo etu anavezout ar merkou a ziskouez e tosta ar c'hlanved. Eur skuiser vraz erruet en eunn taul, drouk kov, foeret gant fank avet da guenta, ha goude gant fank dislvet, hevel ouz dour guen, heng kalounn ha c'hoant da deurent, eunn disl vaour vraz er hisari, jennadur er c'horf ha var pen an teod gar-waskon (des crambes) Erfin glazard var ar muzellou ha var ar faç.

Kentra ma ve gullet uuan beucag euz ar merkou-ze, e renker gervel eur medecin. Kent ma ve erruet, chetu ar peñ a zo da ober heskina ar groc'hien, d'gaz tomder enn diavez a lakat ouz treid ar c'hlanvour hag etre he stozet eur voueil ad dour tom, pe brikennou tomat ha grounet gant lie. Lakat en dro dezhan lienach tom ha pollennou glouan. Tremenet e vezo etre ar pollennou-ze eunn tam e bouarn tomet, pe eur bilik golod evit tomt ann oll vempron. — Endra ma vezo prepet an traou oll, pe ket ma vezo pratikel uuan bonnag anezho,

e vezo red frotha stard hag hir amzer ar mempron gant pal ann daouarn, pe gant eur balaguer d'hoec'h (une broue) pe gant flanelle. Ar flanelle a hellse beza distempet gant guin ardant, pe gant dour a Gologn. — Ar frotha-manchou a hellse beza gant dour daou bersonach, uuan a pep costez, hep na ve disloet ar c'hlanvour. — Floet e vezo d'ezhan da eva dour tomet gant til, (tulleu) gant the, pe gant ment, kemelek gant eur berad guin ardant. Mar teu ar seurt avach-ze da grisk ar c'hoant da deurent, e vezo mad en em servicha euz a dour avelek (jeau gazeuse, pe euz a damigon skorn. hag e vezo pour-monet sinapismou var he zivar ha var ho stozet. — Mar he possibl a vezo red'hel lakat ann eur gambr a gouez.

Goude ma vezo tremenet nerz ar c'hlanved, e renker lakat euz ha heul parfet ordrenasou ar vedecine. — Dreist pep tra dional dioe'h ar riu, ar gleber, ha beza moderet en dibri hag enn evach. Rak ar re a zo beñ klav gant ar c'hola a hell skouez. M. D.

Mene ar Kent evit ar Stum-ma.

Duiz 13 Du. — Sant Stanislas Kostka, a gompagnuez Jesus. Gant a lignez h'el e Pologn e teuas da veza eur barzud a mrosans hag a zantelez en oad an tenera. Mervel a reas da drivac'h vloas.

Duiz 14. — Sant Duba, a vras Sant Francez. He garantez evit ar baourentez, he sket da zoulap ar re glan eo o deus gant eur zant azeuz.

Duiz 15. — Santez Gertrud, guere'kez, euz a vras leanezet Sant Beneat. Barzudus dre he finjen hag he lam fite o creis ar grasou bras a receive digant hor Salver, pelant a gomze avechou he uuan outri.

Duiz 16. — Sant Melan, escop, gundic'h euscripti Guened a vras escop e Razon variere h Sant Amand. Gant en deus cals a varzudou ha sicouret cals ive stariat ar seiz e Breiz-Izel.

Duiz 17. — Sant Gregor, lezhanvet Thaumaturg, abalamour d'ann muer bras a varzelon en deus gant en he vuaz, a vras escop Neotarses. Seteg christen ephen a voa er gwer-se pa vras hagret da escop, ha no voa nemet seteg paren enli pa varvas.

Duiz 18. — Dedi iuz Sant-Per ha Sant-Paul e Rom.

Duiz 18. — XXX goude Pentecost. — Eusvet Dedi an ma.

En eur gazetenn euz ar ger a Drea, e savomp eur penad lizer skrivet gant eur missioner euz an Dahomey, hag a ro da anaout goumon ar vro-se. Gullet a rer enu ive pe guen li st eo stad ar re n o deus ket ar honneur da veza christien. Locat a reotap ama eul loden euz al lizer-ze.

Ama d'ndan an heol hero, test da rouded ar c'hreindedez, ar bloas so rannet e d'ou loden a c'huec'h mix pep lunt: c'huec'h li mix amzer seac'h, ha c'huec'h li mix glao

diec'h. Amleg commensamant mis da bete fin miz ebrel ne vez herad glao, hag adalec commensamant mis mae bete fin mis here ar glao ne ean ket da goaza.

An deiz hag an noz a **gemma** ato ket ha kont. Azaleg an eil c'huc'h heur d'eben e vez deiz, n'euz ket cuspen pemp pe c'huc'h minuten guem etre an deiz herad hag an deiz herad; ato e vez tom scaot.

An aod am eus great an dro dia e hag, a so cur pezh douar plat, goloet a laguennoù, a guajou hag a vrouscoajou. Etouez ar guajou e caver ar **baobab**, gnezen ken teo ma ve ledan avoalc'h da ober camprou bras enli ma carlet he c'hleuz, ar vezen **palmez**, ar vezen **acajou**; ar vezen **coco**; ar vezen **caoutchouc**, ar vezen **banan**, ar vezen **café** **hawara**, ha meur a hini all ha n'int nemet anavezet en Europ.

Er c'hoajou e caver al leon, an tigr, an elefant, ar penmoe'h gouez, ar panther, an ejen gouez, ar c'haz-tigr, ar bleiz, ar c'haru, ar c'had, al leon diveza-ma zo ronez. Caout a rer ive kement labous a veler en lior bro, ama e c'heller chasceal pa guerer, mes n'ou ket ala a chasceerien.

Var bord al laguennoù e caver ive ar c'hrocodil hag ar boa bras. Hema so cur zarpont hag en dous tregont tro-stad hag a zo ive **tee** dige'h he hed. Ne deu ket d'au dud, ha ne ra ket a zroug nemet glozet o ve, mes hez ez eus eur marcad carpanet bihan hag a zo cala goas-soc'h.

Nemet ar marc'h, e veler ama an oll loenet don so e Frans, mes an anterint **huaroc'h**.

Ar voranet n'int ket ker gouez, ama ha ma zint e carterioù all eus an aod. Disag an dud guenn, ha dreist oll dirag ar **viannou** en t'leat hag **gajad** evel gajad. Mes n'eus ket cals da fizioù enno, ha red eo beza ato **var** **vez** **outhe**.

An dud gouez a zo gouez oll liuel a vent ha corset bras beteg ho gouzoù. Bles pa zoller oc'h ho bizach e ve lavaret ne ket tud e vent. Muzejou teo, guinou lodan, fin plat, bleo evel gloan **biscoplet**, tam baro ebet, ho feun dalc'het toussa ma c'hel ont pe en noaz. Var ho bizach ato eun troc'h pe eur glezen bennag, gulet em eus bete pemp varuquent var ar memes bizach.

Ama ar mare hed an divergent ha divez, fallaer evel aered viber. Ho gulet a rer, ar c'hora butun en ho guenou, o vont eus an eil dans d'eben, ha ne reont van evit en em rei d'ar brassa diuzioù. Ar voazet a elier esperout distrei, mes evit ar marc'hed n'eus netra da c'hortoz dioutho.

Pa vez **manag** da labourat, ar morian so lezireg ha didalvez, ne fell dezau finval gar. Ker red eo caout haz gutho, evel ma zeo deomp-ni caout bouet. Nebeut e labouront, mes ive gaul nebeut o veront. An douar a ro anezan he unan kement so red dezo. Frouez ha githio, selu magadorez an dud gouez.

Var aod an Afric, an dud veon ne alont beac'h nemet e **hamac**, da lavaret eo, en eun doare cader pe vele

douguet gant morinet. Pa vez eur pennad mad a hent da ober, ez eont eur vandennat. Eu eur veach am eus great, oant trivac'h oc'h va douguen. Cans ha dansal a reont en eur vont, hag eur safar a vez gantho guest da derra he beun da eun den pe d'ha vouzara. Pa na vez ket kontant an den guenn eus he voranet, e so divar he gador, e lemer eur peno baz, hag e vo antrojoù eun dag pe zrouez **hazad** da hop hini. Nezo en em lakeont da grial, da vouela, lavaret a rafet e vet oc'h ho laza, mes n'eus nemet ordren dezo mont adarre en hent, hag en em lakeont da redek da gana, da zansal evel biscoas.

Tregont morian a lesfe eun den guenn d'ho bazata evel ma carfe, eun den guenn zoken gant eur vaz a laca-se cant morian da dec'het. Goude pep hini anezo en deus **maroc'h** a ners evit pevar den guenn. Mar o deffe c'hoant d'ober droug da eun den guenn, n'o deffe nemet maout kuit hag he lezel en he gador. Ne afo ket he unan en em deuna er c'harier-ma, ha dralliet e ve gant al loenet gouez. Mes eun den guenn so eun tenzor evitho, hag oll o rofent ho buez evithan.

G. M.

KELEIER.

E **Gazeten** ar **Mesieu** a lemmomp kement ma.

An amzer so evel ma eo red evit al labourer so brema da ober. Ar glaoier so deit, ep reula an douar re c'hleb, he dalc'h goudeveut soubl avoalc'h evit diguemet an ed so brema da hada.

Eur **yellag** so deit var ar guenn, mes pidi a reomp al labourerien douar da non pas eridi e safe da veza ker ker ha ma o bet ho alia a reomp d'en em deleur da zovel, ha mar guellont, da larda chatal. Epad ma ehom an ed izel briz, al loenet hag ar bouet loezet a zalc'h hag a va var guenn. Ne dleket ket eta marc'hata o clasc gouzout peiz da ober.

Evit ar c'houmdeguez c'hoaz a zo brema e mare on eus tri ali da rei d'al labourerien. 1°. Caout beviachou mad. Al labour a vezo great asoc'h ha guelloc'h, hag asoc'h e vior da gaout eost mad. 2°. Hada greun mad, eun diotach eo eridi e-teur couls ed var greun fall pe zister evel var greun mad. Cals labourerien er bloa-ma a gal re zister, re drou ar greun eus an eost diveza, hag a zontch teleur en douar greun eus ar bloas araoz abalamour ma voa rontoc'h ha drussoc'h. 3°. Cals eus ar bouet chatal bet hadet en eost n'int ket savet. Abred avoalc'h eo e hoas evit lacat en ho leac'h certen traoz al pere a ve caved da rei d'ar chatal alured en nevez amzer-ma.

Eur gazeten lianvet **Sizun Nim** (*Semains de Nimes*) a goma eus an niver a gristen en catholice so var an douar, hag eus an doare ma eo cresket an niver-ze abaoe eun nebeut bloavezoù. Lavaret a ra oz eus er bed doue hant eis mihon a gatoliked rannet ovelen :

En Europ ez eus . . .	147,194,000 catholiked.
Etre an Azi hag an enez	9,666,000
En Afrik	4,071,000
En America	46,970,000

Setu ama peguement eo creshet niver ar gatholiked er brovouz ma varlerc'h.

E Brozaoz hag e Scos azalec 1839 bete 1864.	
E 1839 ez oa	E 1864 e zens c'avet :
1,145 beleg.	6,110 beleg.
513 ilis pe chapel.	1,098 ilis pe chapel.
10 couent goazel.	26 couent goazel.
17 couent merc'hed	186 couent merc'hed.
E Belgic hag en Holland adalec 1814 bete 1864.	
E 1814	E 1864
850 catholic.	1,300,000 catholic.
814 parrez.	911 parrez.
898 l.s.	976 ilis.

Epad an antercant vloaz diveza ez eus dispignet eno eur milion ha triuguent evit kempenn ilizoù coz ha sevel re nevez, ha da nebeuta cant eis varnugnent milion evit sevel couenehou, hospitalioù, tiex evit ar vinoret, an emzivadell etc.

En America azalec ar bloaz 1808 bete 1857.	
E 1808 ez oa :	E 1857 ez oa :
1 Escopti.	41 Escopti.
0 Vikehach abostolic.	2 Vikehach abostolic.
08 Beleg.	2,882 Beleg.
2 Bresbital.	25 Presbital.
1 Scolach.	29 Scolach
2 Ti scol merc'hed.	134 Ti scol merc'hed.

Abaone, kementse oll zo eat eals var gresc, ha benn-dez e saver ilizoù ha chapelou nevez.

An trede eus ar mis eo bet lavaret er gathedral oleren ar sporet santel evit digueri an tribunahou. An oferen eo bet lavaret gant an Aotrou'n Escop he unan.

Hano a so da zavel eun Arc'hescopti nerez e Brozaoz, e kær Liverpool pe e kær Birmingham.

Hervez eul lizer scrifet eus a guær Marseil, ez eus lestreet eno cant den pere a ia d'en em lacat en arme hon tad santel ar Pap. Ar c'hant den-ze a dene eus a guær Pontarf'er eleac'h ma zens eur buro fontel evit diguemeret ar re o desse c'hoant da vont da renta servich da vikel Jesus-Christ.

An Aotrou X. : en deus daou gui, eur peiz ki koment hag eul leue bloaz hag a zo he vicher dional kær, hag eur e hrenn-gui pehini a gas d'he heul hag a zese da chasseal. Neus ket pe l, evel m'en doa eur

vesch da pber, e cassas he gui chasse da di eur migon dezan pehini a gar ive ar channe hag en dens ive eur c'hi all. C'hoant en doa da lacat he gui saouanc da zeaki he vicher gant ki he vigoon. Mes ki he vigoon ne bije ket ar c'hamorad nevez dezan hag her c'hanne bemdez. Petra reas ar c'hizouanc ? Eun devez ma en devoz bet meur a daol dant, o tec'has kuit, droeg enha eyt doare. Da noz n'ber c'havet ket. Den ne voue peleac'h oa eal, ha sonjal a reat oa collet. Mes antronoz e voue guetlet o tigonzeout, eur picot ki all hag hen. Ar c'hi saouanc, o veza ne alle ket en em zifen oc'h ar c'hi all-ze pehini her c'hanne, a voa bet o kerc'hat ki gard he vestr erit tenna ha seherch. Hema ne voue ket pell erit stek, ha distekt ar c'hi en doa cannet he gamarat, ha goude beza he zrailet ha roet dezan eur guentel a beñmi e tle deit'her sonch ivinken, e tistrojout he daou d'arguer.

CHECHAMANCHOU ETOLEZ BELEHEN SAINT-ILIEC.

An Aotrou Olier, vikel e Plouguernevel, so hanvet person e Lanmodez.

An Aotrou Bail, professor e scolach Itron-Varia-Guesgamp, so hanvet vikel e Tregrom.

Pris an ed e Sant-Brie.

Guinis, ar beren pour zae'hata saou c'hant lur, 20 lur, segal-viniz, 45 lur, segal, 43 lur; guinis-du, 40 lur 10 guennee, kerc'h, 44 lur, avalou-douar, 4 lur.

Al levric hanvet *Scol ar Maro mad* a so brema e guers. Ar re ho deus c'hoant d'he gaout n'o deus nemet scrifa d'an aotrou KERANGAL, e Kemper.

PREZ AN ED.

KEMPER. — 4 Dn.	PONT-NABAT — 2 Dn.
Guinis. . . 45 lur, 41 c.	Guinis . . 45 lur, 20 c.
Segal. . . . 9 lur, 25 c.	Segal. . . . 8 lur, 90 c.
Eiz. 8 lur, 70 c.	Eiz. 8 lur, 70 c.
Ed-du. . . . 8 lur, 21 c.	Ed-du. . . . 8 lur, 34 c.
Kerc'h. . . . 6 lur, 79 c.	Kerc'h. . . . 7 lur, 33 c.
Avalou-douar 2 lur, 25 c.	Avalou-douar 2 lur, 40 c.

MOUSTOULEZ. — 24 Here	BREIZ — 6 Dn.
Guinis. . . 46 lur, 0 c.	Guinis. . . 45 lur, 08 c.
Segal. . . . 42 lur, 30 c.	Segal. . . . 44 lur, 44 c.
Eiz. 9 lur, 00 c.	Eiz. 7 lur, 26 c.
Ed-du. . . . 44 lur, 83 c.	Ed-du. . . . 7 lur, 20 c.
Kerc'h. . . . 7 lur, 35 c.	Kerc'h. . . . 7 lur, 85 c.
Avalou-douar 5 lur, 05 c.	Avalou-douar 3 lur, 02 c.

Ar Gerant : AR DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de KERANGAL, Moulet an Escop.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounee.

Emp. Abonnement d'ar Gazeten a gont.

Evit eur bloas	DAOD SGOUEZ.
Evit c'hwec'h miz	REB SCOTET
Evit tri miz	C'HWEC'H REAL
Eur gazeten ebken	DAOD TENNEC

Ar bacannant a die bezz great araog casut ar gazeten.

ALLOU.

Ar scrijou a ve c'hoant da lacaat er gazeten a dleer da adressat olli d'an Aotrou MORVAN, Belec e Kemper.

Ar pacamanchou a dleer da adressat d'an Aotrou SALLES, ebken. An abonnamant a guemerer e li an Aotrou SALLES, librer, ru Kereon, e Kemper.

Rom. — Er bloa-ma e leverer e vézo cals a zavroidi e Rom epad ar goan. Cals a dud, nouane a ra di da ober ho studioù, hag eus a Frans muioc'h evit eus a vro-all ebet. Ne vezo ket pell e vezo douguet dirag *Congregation ar Rit*, ar proce evit disclerna eurus an Aotrou Olier, fondatour tadon Sant Sulpis.

An Aotrou Merod, ministr armeou hon Tad Santel ar Pap, en deus lezet lie garg, evit eur pennad, dre ma en deus ket a iec'hel eus nebeut zo. Laket ez eus eun all en lie blas, mes ar Pap en deus sonet e listrofo adarre d'lie labour pa vezo quel cat dezan.

An Aotrou Merod a voa pavid e bras pa zeas da rinistr, hag en deus dispignet he zavez euz olli e servich hon Tad Santel. Ne oufet ket ober caeroc'h meuleudi eus eur ministr a zilas he garg, eget lavaret penaus cleac'h en em Envidicat e servich he vestr, en deus en em rentet paour he-nan.

Tri nao en deus scrifet d'an Eskibien eus a Spagn, pero so ar e holera en ho escophon, evit lavaret aezo lacaat da zoulajit ar re-gan paour an arc'hant savet evit diner Sant Per.

Paris. — An Aotrou Arc'hescop so bet lie unan o vizita, en hospital, an dud elan gant ar c'holera. Lavaret en deus da bep unan eur goms calonec hennag evit ho c'honsoñ ha douguen ho speret varzu Doue. Eur vent-leudi vras en deus great eus ar re a guemor ar zourer eus an dud elan, mentet en deus ar vedecimet, servicherien an hospitalou, ar veicieren, ar sturerezet pere olli a ziskuez kement a gourach hag a galon vad. ha pere dre ho zourer a ziram kel liez a zen digant ar e bleuet.

Marsell. — Ar brud a red eo haeret an Escop nerez. Lavaret a rer ez eo an Aotrou Plas, het saptet o seminer Paris, hag a so brema e Rom o tere'hel plas an

Aotrou Lavigeno abaoe m'eo haeret hema Escop e Naoty.

Perpignan. — Var hed seiz pe eiz leo dioc'h Perpignan ez eus eur guerit vian hanvet Arles, hag er guerez e veler eus dra burzudus hag a bad bepret abaoe ouспен nao c'hant vloas. Eno ema relegou an daou zant Abdon ha Sennen, daou vreur ha daou verzer. An naod Arnould a voa bet guec'hall o kerc'hat ar relegou-se e Rom, en amzer eur e hlenvel spegus a rea distrucl er vro. Ouspen ar relegou e ligassaz gantha eur banne dour eus eur feunteun pe eun cieren a rede e kichen al leac'h ma edo ar relegou. Lacat a reas ar relegou en eur bez. hag e lakeas eno ive an dour a voa deut gantha. An dour-ze a bad abaoe hag a bare eus elenvejou kement hui a fell dezo caout dour ac'hano, a garg eur varet da gass gantha, hag abaoe ouспен nao c'hant vloas e caver ato dour eno, petra beznag ne eil ket dour mont eno a zavezess. En amzer ar revolution e voue distrujet ar bez, mes goudeze o voue savet adarre, ha pa voue kempennet ha netet, e voue cavel adarre an dour evel diaraeg. En amzerioù diviza-ma eo bet d'goret adarre ar bez evit guelet ha ne deus ket an dour-ze pe eus an dour, pe eus an dour gloe dre eur e han hennag, mes guelet so great ne alio an dour dont eus a nep leac'h, hag oa eus eur burzud hag a bad abaoe m'eo deut d' relegou an daou zant.

Troa. — An daouzeg a vis here, eme eur gazeten a scrifer e Troa, en d'is Santez Maura. an Aotrou'n Escop en deus lakel diguer ar bez euec'h m'eo re egou ar Santez ha var belmiz ez eus bet kement a dud o jidi, hag ez eus recoret kement a c'hrason. Ar hez-ze so great gant daou vrez, eur mean bras cleuzet evel eun arehed, hag eur mean hir ha plat oc'h he e holo. Barrennou bouarn so o tere hel stag an eil oc'h egi le.

Ar bez-ze n'oa ket hel digoret morse, nemet er penn bras oa bet savet eun lam ar mean var gorre, mes no

voelet ket peur na gant pou. Pa en bet digoret brema, eus guelel na hel tenet corf ar zantez eut. N'oa ket het gouscoude ter n'eo auz, rag carvez eus e goelet an arched, eul loden eus a reagon hag eur pennad beunag eus a eur v'z pe lon a doueza ar guegul gant peli ni e neze ar zantez hag a voa bet lalet gant hi en douar.

G. B.

SANTEZ ANNA VENER.

(CHLEC HET PERSAN).

En amzer ma tremene an tead ma on eus comzet anezo, a voa cunchet Escop e Guenet. An Aotrou Bel-Assiz, o fallout dezan en em denna a gostez evit sonjal epken en he sinidiguez, en devoa bet conje digant ar Pap Elean VIII da drem plas gant abt Pampont, haavet Rastan Pless's Rosmadec. An Aotrou Rosmadec, kerkent ha ma voa dent da Venet, a dolas plet oer ar berzadon a zegoueze e heranna. Cas a reas da ober eun vevad g'iz var guement a dremene, an den gouez ee James Dulon, person Moreac. Hema a erruas e J'aperet anrouez ma voa digouezet ar pezon eus comzet enezan er pennad direza. Guelver a reas ul veladen ar harrez d'ar preshtal. Nicolazie a voue gaset ar eut lavaret kement a voue. An Aotrou Dulon a la'eas e var baper, hag a reas en dro da gaout an Escop, evit disclerna dezan kement eun dou guelel ha elevet. Ar pez a reas mura an Aotrou Escop, na an eul l'et hag al leuet a Nicolazie, hag an nebeut ma voa talvezet da Berson Pluneret eneb outan. Fallout a reas dezan guelel he anan al abouez paour.

Nicolazie a reas d'he gaout, hag a respontas freas ha distaguel da guement a voue gouennet outan. Eder a voue euse he leat en em droue'ha, red e vage anzan ne doue eus he e lunou nemet ar vinonez. Nicolazie a voue eunial bras eus an degemer great dezan gant an Escop ha gant he e hoar peliui a voa eun itren devot hag a zecouras eals goudeze da leat an Tadou Lamez e Santez Anna. Ordrenet one dezan mont adarre da Venet abean eun nebeut dervexion, hag eno e voue adarre great a hep seurt gouennou outan gant Tad superiol ar Galucinet, peliui a voa eun thec'oj an bras. Mes kementse ne zertichas nemet da rei da anaout sclerret he pe guen eun ha pe guer g'ur on oa en he lavaron.

Gouscoude an Escop a fallas dezan e zaje da dremen eun dervexion beunag da gouent ar Galucinet evit ma vije amzer da ober outan ar gouennou a vije c'hoant, ha neuze evit ma vije gallet pidi ha goulen sclerjet an euv. Goude beza clasket hag eadlasket mura ma e lallent, an Tadou Galucinet a voue ret dero anzo e voa gort Doue eun. Daou duezo a gassas Nicolazie da chapel ar Verc'hez, haavet Bethlehem, var hent Santez Anna, hag eno e rejont dezan devoz dre le kement en doa lavaret dija menur a vech. Gou-

deza e rejont da disclerna d'an Escop kement o devoa great, hag e leverjont dezan n'o doa ma dmet ebet na voa bolontez an euv e rajet ar pez a c'hoantenne Nicolazie. Mes an Escop ne fellas ket dezan e boas barn an aler dioc'hin.

Epad ma reat an enclase-re, ar l'elernela gresko bemdez la zout da Guernia. Calucinet Guenet ha re A co a dene Ji, hag a lakea devotton an dea da vont var gresc. Hag an l'arnez eus an hent, hag al labaron, nag ar goad amzer ne virent oute da xoul Thom a reant dindan ar glas ep sonjal zoken da vont da glase ar gondor. Ar pez a reas d'an Tad Gil lavaret en doa elevet eals preze-mennou en he varz, mes petra n'eo doa her seket kement evel ar guel eus an dea a dene di.

N'oa ket gouscoude d'ereat e rhomje evelse an imach santez diouan an amzer. Ha voue ar tiroas, ar t4 a vengelo, an Tad Amrouas a lavaras e vije mad marize seve, eul lochenne gant l'el'eban a c'hoant conjo da sevel ar chapel. He goms a voue evel mad, ha gant eun nebeut kelen ha ha chon balan, e voue savet en eun taol dorn eul ne euvre Nicolazie a redas d'he di da goret hat eul c'hoant evel m'eur boas da velet var ar mens. Gant ar c'hoant-re one great eun aoter var beunou one lalet an imach gaset gant eur veal.

Epad ma zaa eals t'ud el lochen ze, devot bras dirag maet Santez Anna, a voa c'hoas kementou hag a c'hoantenne, hag a voue droug e ho o velet an nevez en ze. Ep eale e voue a lakea sclerjet anezo.

Gouet hou eus pe guer eket an bet Person Pluneret, hag he vikel en adret Nicolazie pa zee da goms d'zo eus ar pezon en devoa eket. Petra beunag ma vout en ho g'ur, eun ma em eus Le lavaret d'agrog, gouscoude ar zantez a reas dezan diskuez dezho o devoa marize rehaet re. He skea reas he daou.

Dom Thomaz a voue seket na ganta. Dou zervex goude m'en doa d'serret an imach er Roccannon, o santas eur boas d'bermet e p'ig ar v'ez e gant peliui en doa gouddrouzet ar l'el'eban. Ne a'le eant abeg a l'ebet d'ar boas re, ha no allas ive eant l'ouzon ebet on hi. Ar reuz e a anavezaz he fait, mes ar boas a jomas gant he eug he v'ez peliui a erruas tri bloas gort. An Aotrou Person a voue seket ive teir zuzun var l'el'eban he vikel. Eun nozvez e santas poanou ker eriz ma na voue mui pelec' a rdo, ha ma en em lakeas da grial da c'hoant seour. Dont a rejot, mes ne heljot oer val ebet dezan, ne ket dorn eun dea eo en doa he seket. He zrouvrezh a deuzas da vera seket, hag evelato e comze hepret a enep al labourer divlam. Eur mignon dezan a reas dezan da anaout no reas ked mad, o voa kementse marize eur buntion, hag heu alias d'ea em erbedi oc'h Santez Anna. Goude beza sonjet mad, Dom Roduez a reas eun dervex, da bardaez noz, dre g'ur, d'ar chapel balan. Epad ma dervex ez eas evelse bemnoz, quella ma c'helle ep gouzout d'ar zee, da eun.

an imach. D'an naret dervrez e lakennas d'ar feunte-
na da voadi he zaouarn hag he zivree'h, ha kerkent
e vone parr rouls ha buscoas, ep ma santas mui an
dizera parr.

Me ho les da zonal er joa en detoue. Leun a
maoudeguez vad er-t he vadobrouez, e fallas deza
diceria d'an oll ar c'hras en devoa bet, hag evit
de'haout Nicolaz, e rentas antronos honer dezan
draz an oll diceria a ra e fell dezan lavaret an
oferen guenta el leze'h-se, hag e leze gant ar chapel,
beiz ma vezo savet oll, a loden eus an aluzennou a
ra dleet dezan. Evit ober mui e hoas evit Nicolaz,
e selias dezan de leher da vadet euz e'chouader a
raus Doue d'al labourer mail gonde m'oa bet pemzeg
draz ep bugale.

Lous a elfemp e hoas eus eul labourer hanvet Ar-
deven pelant a lavare ne greije marse petra nemet
gaset a roje euz burzud gant he zaoulagad he unan.
Clenvel a reas, ha Santez Anna a reas ar burzud oc'h
he barea en eun taol. Eul boulaouer, euz dervrez m'oa
peiermet eileis, a fallas dezan gae da he vara euz pris
divoder. Puiasset e vone. Da hardaez, ne gavas ket
euz guenne eus ar peiz euz doa kemeret dre zistekdet.

Mes sela ama marizez splanna burzud a e coartezas
dar marse.

Euz dervrez ma voa euz vanden beherinet o vont en
euz budi a dreys al lanneier e e herruas ganibo euz
dagentil hanvet an Aotrou Lousat-Menez. Yar vare'h
edu, suueget lias euz oc'h ho guet, ha droug a reas
euz pa glevas evit petra e zeant. En em leat a reas
da olar reouchus deuz, a lavaret euz tud uniant o
ulezez evelas ho abouron, e marse en eoz, evit mui
da redez varlere'h tollentecou. Divar greis ma edo
o parlant, petra den nag ma voa soutil an amzer ha de-
gatar, e teuas eul lucaden, hag euz dalm gurun a
strucas a zioe'h he benn gant euz trous ac'rus. Ar
gurun a goezas euz treid he vare'h pelant a reas eul
benn hag her strucas d'an douar. Nag ben nag he
vare'h o devoue droug ebet livel evit muret na vije
ereket e voa euz euz Lunnou eus an euz, en em la-
beas adarre da ober ar memes rebechon d'ar beherinet.
Mes d'out a reas euz eul dalm, hag e vone euz eul guet
diceret d'an douar. Doue e voas red mad dezan di-
gaer he zaoulagad. Leun a guet, a e lile'hag hag a
maoudeguez vad, euz euz var droug da heul ar beherinet
evit ober amant enorabl da imach Santez Anna ha
goulen pardon eus an disprians en doa diskuezet
evit. Ha marse ne ancouas'heas ar e lile-se ar
reuz euz he voez.

G. M.

I'ur pennad all euz vech-all.

BUEZ SANT MATHURIN.

Euz dizera var bues Sant Mathurin.

*Penos eo deuz da veza euz Zant. Pegement a vad a ra
an diskadures kristen.*

Goellet hon euz e bues Sant Mathurin pegent bur-

zidaz eo Doue en e zont. Mez penos eo deuz Mathurin
da veza euz zant hag euz zant braz? Dre ar skol hag euz
skol vad. Fenez eo heit da garet euz skol vad en e vuga-
leach, da anout euz Doue hag e relijion zantel, rag meuz
petra a vije heit, nimet euz parant, euz pe'her, euz den
daonet. Petra a fell doe'h a vije heit ken e u euz tad
hag euz vam parant, e ti persekutour ar gristenien,
elec'h n'a gieve nemet blasfemou euz Doue hag e
lezen zantel, euz h n'a vele nemet idolo. Imachou an
drouk-speret adoret gant an dud, elec'h n'a vele nemet
hep seurt skouernou tal. Petra en ti an den doug
d'an drouk, d'an oll vuzon, hag heit petra euz ar mad,
euz ar veritasion. Oh! Mathurin gaez? Oh! Sant be-
mignet! e'hu zo euz da veza kavet euz sk'ol vad, euz
skol kristen? Euz euz euz anavezet ar garet Doue,
krouer an euz hag an douar. Euz o'e'h euz anavezet
karantez Jesus euz an dud o tout var an douar euz em
ober hevel euz peblou ar hanomp. da e'hoazan bep
seurt man. bep seurt dremegant euz, hon euzon ha da
vervel var euz groaz evit heit zivdeguez.

Er skol ne he euz deket anavezet idolo an drouk-
speret gant o l'vuzon meuz. Er skol en euz ar speret-
Santel teullet euz o'e'h euz e'hoaz anout ha tenet, an
buden zantel euz e c'hras, hag an tad ze, krouer en
dour mad, en euz kresket ha douget euz euz an
n'a o'at ket kout var an hent meuz, ne ket heit kresket
gant treid an dud hag al laened. n'a debret gant all
labouret, n'a o'at ket kout euz a d'ez hag ar speret,
ne ket heit mougnet, n'a o'at ket kout var ar e'hoaz, ne
ket heit d'ez heit gant an douar euz tan an drouk.

En euz douar mad e o'at kout an luden da de ze,
setu perag en euz douget frouez a vuez, frouez a
zantez, ha sela perag o'e'h brema m'ar reagon, joa
heit Mam Zantel an liz. Mez allaz! pene da ar sk'ol vad
o'e'h euz kavet en o'at p'gale'h, petra a vije heit
marizez h'ru an de? Ah! elec'h ober gloar ar reagon
gristen, elec'h beza euz zant er barador elec'h meuli
Doue epad an eternite en enon, a vije h' marizez euz
den daonet, o'at euz an Aotrou Doue e k'ez tan an
lize. Ah! pegural euz en euz e'hoaz hag a gav
euz skol vad. euz skol kristen evit galloud anout abred
Doue hag e lezen! meuz ise m'ar d'ar vugale lezet
beb dezaderez pe heb euz dezka lezet kristen.

Tadon ha mamon, deuz li brema da lavaret. da ober
petra kass ar vugale d'ar skol?

— Petra a zeuz ar re-ze er skol? — Me n'oa ket
bet er skol hag a o'at gont ma boed.

— Tad k'ez! an den, sonjit mad, ne ket lakat gant
Doue var an douar evit labourad hebber, meuz evit e
anout, e garet hag e zersicha. A heller evit gant, beza
euz den honest, euz parant, euz tad mad heb beza
bet er skol, heb g'ozout n'a skriva n'a leun, koulonde
ma ho pije g'ouet euz amik leun, ho pije kavet berne'h
ho amzer o'at leun euz leuz mad bennag, a vije heit euz
doe'h sk'oliz ho p'gale var ho relijion, n'a vije heit heit
red doe'h ho e'hoaz da di ho amezek da euz. ho e'hoaz
kiz, hag ho pije gallet leun beza-nor bues ar zont da

dud ho ti. An dra-ze n'eo dije ket noaret tam ebet d'ho labour n'a d'ho tlaque. Ma ho pye gouest eun tamik skriva, ho pye guellet skleroc'h en ho afferious, ho pye gallet ober meur a affer gant nebeutoc'h a zupigo, ha n'a vije ket red doc'h diskouez d'ao olli ho paperious. Eus dra val eo eta kaout eun tamik deskadurez hag an dra-ze n'a vir ket ouz an den da ober e labour, nemet guelloc'h aze n'a iafe ar bed ganta.

Mez ar skolioù a gouzi ar c'hant l.... — N'a gouzi ket kement ha ma sonjit, mez mar oc'h euz bet digant Doue eun tamik danvez, ha ne ket dreist peb tra evit rei deskadurez d'ho pugale? N'oc'h euz ket sonch da lezel ho madon gant ho pugale?.. Mez ar guella madou a ouffac'h da lezel gantho en eun deskadurez kristen; an danvez-ze n'a vo ket kollet. Petra dalvo doc'h lezel gantho madon brez, ma gant ho danvez, n'a ouffent netra, a vezo red dezo mont da gaout eur porkex evit lenn euz lizer pe evit diski ho *Fater* d'ho bugale? — Mez me am euz ezom euz ma bugale d'am sikour — Pa seurt sikour a hell ober doc'h eur c'hrouadar nao pe zek vloaz? Ah! diouallit, ne ket dont a rase Doue d'ho zenna diguenoc'h.

Oh! nag a zigantou a gaver evit miret oc'h ar vugale da vont d'ar skol! Tud keaz, ha c'hoi a oar petra en euz sonch Doue da ober euz ho pugale, da betra int gaver? Ho mab marteze a zo gaver gant Doue da veza beleg ha c'hoi a fell doc'h ober oanta eur micherour pe eul labourer doner O viret euz ho krouadur da vont d'ar skol, c'hoi a vir oc'h an Aotrou Doue da ober euz ho krouadur ar peiz a blij ganta.

Evit ar botred, na lavaran ket n'a vo ket mad diski dezo eun dra bennak, mez da vana, a lavaro eur re bennag, perag kas ar merc'hed d'ar skol? Ar re-ze ne ket red dezo gouzout na skriva na lenn, ar re-ze n'a vent ket en affer ou — Mez ha daoust hag heu ar merc'hed n'ho deuz ket eur spered, eun ene? Ha daoust hag heu ne ket red d'ar vam gouzout mad ha religion evit galloud diski e bugale? Mez ma zo eur re bennag hag a die kaout deskadurez eo ar vam dreist peb tra, pa en karguet da ziski e bugale da garet ha da zerv eha Doue, ha da ober outho tud e doare. Penoz a helle heu ober tieb kaout deskadurez? An deskadurez a zo eta eun dra vad kont evit ar merc'hed egnet evit ar botred, ha ma vo deskadurez vad etouez an dud, a vo heulhet guelloc'h ar religion hag a vo eurusoc'h an dud er bed-ma.

Mez no ka zroualc'h kas ar vugale d'ar skol, red eo c'hoaz blasg evit ho eur skol kristen, rak skonoù ha skolioù a zo. An d'ouk-speret en deuz heu ive e skolioù e peb amzer, etouez ar baraned oa ive skolioù ha kouskoud e choment paoned. Greit choaz euz eur skol vad, lakeit ho pugale euz daonarn tud a fe z hag a religion, evel ma oa bet Sant Mathurin, n'a gousto ket kerroc'h doc'h hag ho deskadurez a vezo talvoudik. Divezatoc'h ar vugale-ze, savet mad, ho karo, ho sikour en ho kozn, a rei ho joz er bed-ma hag a bedo evidoc'h pa vout maro.

C'hoi bugale pero a zo euz ar zroualc'h da gaout eur skol kristen, tugarkeit Doue euz eur c'hraz en em rehuze da galz a re-all, poaniet da ziski. Kommerit skouer var Sant Mathurin, kreskit gant an oad e furaez hag e donjanz Doue. Pedit evit ho herent, marteze a zo eur re hennag outho hag a zo pell zo dalc'het e pechou an drouk-speret, douguet d'eur tieb fall bennak. Goulenit, evel ma rei Sant Mathurin, hag ho pezo ar blijadur d'ho guellet cheñchet abarz dale; rak ma zo eur beden hag a vo chillaquet gant an Aotrou Doue, eo dreist peb tra peden eur c'hrouadar sur ha devot.

Kommerit, bugale, kommerit Sant Mathurin evit ho patron, lavarit bemdez eur bedennik bennag en e enor hag heu a vo ho mignon hag ho tiouallo euz peb droug, euz peb pechoc'h, heu ho tiseuno oc'h an drouk-speret, ho reno d'ar stad oc'h gaver gant Doue er bed-ma, ha pa zenio ar maro, heu a osteno an doer doc'h da vont da c'hloar Doue. L. W.

KOLLADENN HE VAM.

12

MOUMOUN HE VAM.

Un aotrou bras demous a Frans,
Den a vadou, den a noblans,
En devoa euz mab euz ar guella,
Penner mounak c'hoaz euz pe seiz vloaz;
Pautrik beo bras ha euz gret mad,
Lenn a speret hak a lagad,
Chazaton poudek, eb krma lam,
Evel ar ros, rus, guenn ha flam.
Karantez ha paut geder,
Skeldr a voues a mestr kausêr.
Gant nebeutoc'h a srou mad
Eur mab a charmje mam ha tad.
Evel-se irez he voa karet
Ar mab mounak hak admoret.
Nak a beurs tad nak a beurs mam
Eus a netra v'ene dije blam,
Laset he voa da heul he benn
Evel ma vez eur golladenn.

Un den euz goude oc'h arvuas
Tra na voa arret biskoaz,
Ma rankas an tad kontroha
He vob, hak heu humilia.

N'eus mar abed Eskop ar vro,
Ho veza dent d'ober he dro
Evit golet he eskopti,
A ziskennas en ho zi,
Ha gant an kals a gompagnunet,
Tud a ilis ha tud a les.

Gollad a red var fass peptim
Penaus ne voa ket disourset,
Dre ma tostac poent al lenn,
Evit renka kement a drein.

An daut a voa hir ha ledan,
Evelkent ho voa re vian
Evit gallout lakad out-hi
Kement-all a dud da zibri

An autrou ja velas heñker
A zistroas eus he beñner
Hak a lavaras Na vez ket prop
Lakat ens taul gant an Eskop
Eur pant divar evel doul-te,
Set mad eus dero an dud-se.
Ha kê da leina, mar keros,
Dar gheghin gant da vagheria.

Ar paut pa glevas kement-mann,
N'ês ket kals a hostur ennân ;
Ruz ho teuas ovel ar goad
Betek guénnon he zaoulagad ;
Commâs a rës da gonudal,
Prest he voa dija da mual.

Ar vam, p her c'hleras ho tesoli,
A ziredas d'her c'honsoli.
Tag, emezi, te zo paut-mad ;
Neus fors petra lavaro da dad
Te pezo aman un daut vian
Eus p'hini he leina da unan
Kals guêloc he evit pa vijës
Eus taul gant ar gompannionës.
Mad, emezi, savit rakital
Un daut dar pand en raon ar sal,
Ha roit dezau, ma vao kontant,
Kement tra ken devoe c'hoant,
Evel-se he teuas a benn
Da lakad peoc'h er golladenn
Ar pes he devoa lavarët
Eb koll amzer a voe grêt.
Roet he voe dezau da leina
Souben drempet, kisk ha bara,
Ragout, rost, diservich fin,
Ha da efa ebust ha guin.

Eur c'haz, he s a voa er sal
Tro-var-din ho tressin
Hak a esaoas gant he droad
Chacha un tam civar he blad.
Ar paut pa voa en humor fall,
Na voa ket en gont da farsal,
Ha gant al loz ma voa ho tibri
He skoas un taul var he fri.
Ar c'has pr m a les a drin
Hak un tau is a vone krin,
Ha ma n'hêa a e kiset buan
Hen dije daou konti lak unan
En seil a mae a p' he benn,
Ar paut a gomas evelenn
Hit duse, emezan, autrou kaz
Da leina eus an daut vras,
C'ha, marize arvezo prop

En tal-ra zad hak an eskop,
Deoc'h-in, n'haoo, he vao grêt plass,
Rak c'hui so haro var ho fass.

Evel na komse var bouës he beñ
He voê kievit ar brezeghienn
Ar c'hoars a savas eus an daut,
An oll a gave he voa draul ;
Beleienn ha tud a jusus,
Tout he kavet he voa jskhis
Hen divije kenn abret
Ar mabik kement a speret.

A c'houde an tad hak ar vam
Na haljont pelloc'h debri tam,
Kement ho devoa a hilyador
Ho klevad menli ho c'hrouadur.
Ar vam'a grogas en he fant,
A ross kant pok var he chaot,
Ha mar boz arank he c'holladenn,
Goude he voê he idol kregin. F. M. G.

Haue ar Kent evit ar Sizun-ma.

DILLEK 20 Dv. — Sant Felix Valoa, eus a ligoez ar
rouanet a Frans. Sicour a reas Sant Ian Matu da founti
eun urs rel jiozet evit prena ar gaptivel a voa o aclavach
diindan ar morianet, hag e tremenas he vuez en œvre
caer-ze a drugarez.

DIMEK 21 — Presentation ar Verc'hez Vari en
templ D'an oad a dri bloas, Mari a vone casset gant he
zad hag he mam d'an templ a Jerusalem evit servicha
eno e touez ar guere hezet hag e chomas eno hiteg he
femzez vras ma vone demezet da Sant Josoph.

DIMEK 22 — Santez Cecilia, guere hez ha
merzerez Demezet en despot dia da Valerian, her
gounezas da Zoue oc'h ober dezau guelit ar memes zel
he dioualle he unan Laket a vone d'ar maro en he zi
dre urs ar profet Amalechus.

DIZET 23. — Sant Clemens, pap ha merzer Bel oa
diskipl Sant Per, ha hez e vone ar pevare Pap Casset e
vone en exil, ha gondeze isohet er mar, eun heor oc'h
he c'houzoug. Ar mor en em dennas, hag e vone cavet
he gorf, eun doare chapene herzedus savet en dro
dezhan.

DIMEK 24. — Sant Ian ar Groas, eus a urs
Carmez Ar zant-ma, estimet bras gant Santez Fereza,
so bel hanvet evelse abalamour d'ar c'hrozioù, d'ar
poanias, d'ar persecution en deus bet da c'honzaon
dale'h mad epad he vuez.

DIMEK 25. — Santez Catell, guere hez ha mer-
zerez. Ar zantez-ma, eus a Alexandru a zuputas oc'h
an habla filosofhet, ho zrec'has hag ao gounezas da
Zoue dre he gouzegieuez hag he skiant Dre ze e vone
laket d'ar maro dre urs an t'ant Maximin

DIZET 26. — An direza goude Pantecost, Gouel
patroniach ar Verc'hez glorius Vari.

Petra eo beza elan pell dioc'h he vro.

O c'hui pere a goez elan en ho pro, en ho ti, e crez ar re ho car, a so dalc'h mad en dro deoc'h o kemeret souez ac'hanoc'h, hag a deu goude da c'brosmolat, da glem da damal ar brovidans,

Ha sonj et oc'h eus-hu er beac'hour a guez elan pell dioc'h he vro, a jom astennet var eur guele en eun hostabri eleac'h neus nemet tui estren en dra dezau, eleac'h na daol den varnezan eur zell carantezus, eleac'h ma c'houlon eur banue dour ha den ne voar petra lavar?

Ha sonj et oc'h eus-hu en tremeziat elanvet var eul lestr ha tolet er c'henta pors mur, daouez cant leo dioc'h an douar a glaske, eno ezeac'h ne anavez den, o vel o pellat al lestr en deus ho zigasset. seilet a ra outhan ket ha ma e hell guele he vouelion, rag gantha e za he esperans hag an imach diveza eus he vro?

Ha sonj et oc'h eus-hu er c'hreg saouane a guita tad ha mam evit seilha he fried er broiou pell, pehini a goll ar pried-ze araog digouezout, hag a so tolet he unan en eur vro estren, dizezet gant an oll?

Ha sonj et oc'h eus-hu en den harluet po exilet, pehini a vel ar maro o tont dezau ep galout guele he vro, ep gallout guele ar vam so er guze o vouela dezau, hag a voar penous he gorf zoken ne allo ket mont en eur vered etouez tud eus he relijiou?

Ha sonj et oc'h eus-hu o martolod paour, taguet gant eur goad glervet, astennet e sal an dud elan, eur c'har-maraed eken en he guichen, hag a vel ac'hano ar mor eleac'h ma za he gorf da veza debret gant ar pesket?

Ha sonj et oc'h eus-hu er misaion er collet gantha he ners, torret gant ar skiusder, discaret gant an derzien? Er par-laez e c'honvez e corn eur c'hoat, hag e elom eno he unan da vevet, pe mar eo deus eur c'hompagnon, her e usen da glasc sicour, hag e ra marteze tregont leo ep caout?

Ha sonj et oc'h eus-hu o Sœur Sant Visant a Baol pehant a ra d'ar broiou pell, hag ha c'hoas saouankre flam, ep netra d'he difen nemet Doue a so en he c'halon. mont a ra haouen, hag eun dervez, goude bem uzat he ners. he gueler o coeza en eur c'horn eus an Turki pe eus eur vro e bouez all bennag?

Ha sonj et oc'h eus-hu er zoudart saouane scoet gant eur voulet var eun dachen trefel, pe discaret gant elanvet. Coeza ra var bord an hent, hag e vel he rejmant o vont ebrou dezau, ha mar gueller e zelum evero evit mont da vevet en eun doare tuel bennag savet abrez?

Ha sonj et oc'h eus-hu e truhillou, en ankenion ken alies a zon pere a c'houzaon ep sicour, pell dioc'h tad ha mam, peil m'oc'h ougale, dizezet gant an oll, ep den da ober eur musc'hoars outho na da lacat zoken ho dorn en ho hun. ha pere goude a laca ho fians ar brovidans, a zont en Euz, hag a c'houzaon ep dizeper, ep gromolat, ha zoken en eur venli Doue?

Va breur, setu aze poanion bras ha pouner, ha gous-

coude e c'herront dalc'h mad bemdez. Neus nemet ober eur zell oc'h an douar evit ho gueler e pep leac'h.

Ha ma vezo c'hoas diners ha digalon avoalc'h evit en em glem eus a hoanion hag a drubillou distel?

G. M.

Eun Divinaden pe eur Regten chifrou.

Eun Escop a voa oc'h ober tro he escopie, ha dre ma rea, e vizite an tiez sent eleac'h ma zon anero. Eun dervez en eur vourgaden, ex eus da vizita eun ti-scol m'erc'hed, ha pa zigouezas, e voa en he za e kichen an daolen, eur plac lig o conta hag o scrif chifrou. Ar plac ac-se a ale caout var dru deg vloas ha douaret na da gaout speret, rag buez a ra ead avoalc'h. ha sem bras na he sagad.

An Escop a reas d'he c'haout, hag a gouzas onth gant madelez:

— Guelomp, va m'erc'h, ha c'hui a voar conta. Lavaret din pegueunt oc'h constet d'he tad ha d'ho main bele vrema?

Ar plac lig paour a reas ruz evel eur guerezen, goude e respontas en eur zousnegat.

— Aotrou n'Escop, ne ouzon d'aro... Ne des ket lavaret din.

— Mad, guelomp, pe m'oc'h oc'h ober chifrou, guelomp ha n'gavo an ara-ze etrezomp hou abao. Ne gal ket deoc'h e roust'e dezo pemp gueneez bemdez evit ho maga? Ar vere lig pehini e doa bet mizer da goll he lenteguez, a respontas neuze eus e h.

Oh! eo, Aotrou'n Escop, oh! eo, da nebeuta. Brema eo ker an traon oll, ha neuze... mo a zebr bouet form (Ama an oll en em lara da c'hoarzin.)

— Guel aze, va buget, eme an Escop, o c'hoarzin he unan, guel aze, haanoc'h aze e savot bras. Mad, lakeomp eta pemp gueneez bemdez evit ho magadur. Ne gasket deoc'h ez afe pemp gueneez all, evit ho allad, ho poutier, ho levion hag an lamouigou traou all so red deoc'h bemdez?

— Eo da, Aotrou'n Escop, setu eno hag a ra deg gueneez bem ez.

— Ha pe dervez so er miz?

— Lod o deus unan ha tregont, lod tregont, c'huevrez n'en deus.

— Mad, mad, lakeomp tregont da bep hini. A zeg gueneez bemdez, pegueunt er miz?

Ar re-ze a ra... a ra... pemp scoet.

— Ha pet miz so er hoas?

— Daouzeg, Aotrou'n Escop.

— Mad, daouzeg guech pemp scoet, pegueunt a reont?

Ama ar vere lig a rancas en em lacat da chifra var an daolen. Pa doa c'aret e c'hout, e respontas:

— Ar re-ze, Aotrou'n Escop a ra triguent scoet.

Mad, va m'erc'h, lavaret a ell't din brema pegue-

ment oc'h coustet d'ho kerent?

— Triquent scoet er bloas epad leg vloas a ra... a ra... chuec'h eant scoet.

— Ia, va merc'h, contet mad oc'h eus, ha pija-dur am eus o roet ec'h ouzoc'h d'oc'h ar c'histr. Mes oc'h eus ket contet ul.

Ber'ez eus c'hoas dispignoc'h al evit ar medecin, evit fouzner, evit beac'hon, evit traou torret pe col-let... Ha neuze red eo acat e peun cont ar poa-mou, an anken, an nec hamanchou o deus bet ho tud ganeoc'h, al labourou fur ha teun, ar zourc, an evez o deus kemeret ac'hanoc'h dalc'h mad, an alou, ar c'hentelion mad, ha kement o deus gret evit an tior-
ren evel m'o dlat. . .

Ar verc'hig a voa d'ou dez pizen daolon en ha daoulagad o Aotrou'n Escop, emez, gwr avoalc'h a livrit, mes penaus conta an ara-ze? penaus respont?
— Mo n'em boa soujet morse e kementse . . .

Va merc'h, eme an Escop, Doue epken a eil conta an traou-ze, ha gouzout peguc'ent a telont. Evitoc'h-lu, ha e hui o l'ye, va merc'hedigou pere am zi-
frou ken evezant, ho pet sonca penaus an dle-ze ne vez ket paet gant arc hant epken. Evit paea ho kerent eo red deoc'h, creist pep tra, ho c'haret ha caot eur galon leun a anaouleguez vad evitho.

Nag a rugale a rafe vad uzo ober an tamic reglen chif-ze!
(G. M.)

(Tennet eus ar gese en Revue de la Presse.)

Fina a woële'ho ar skudili?

— Ear zolvez da noz goude kean, enn parous M., daou bried iaouank, man harvet lan, ann all Mari a savaz étre-de peza erruy abreu pe divizat e kals a diegero.
Seta aman diwar-benn da heler ha penaus.

— As-sa, lan, eme Mari, me a woële'h ar skudili war ar peinaez, c'hui ne né set pe e-act doc'h ho goel-c'h dar zul da noz da neuo'an.

— C'hui a-vad a lavar bran, Mari, eme lan. Aboé pédevaré eu deut ar giz er vro e rank ar baotret ober laborio ar merc'hel. Chelaouet, me ne n'oon ket eur gathel benag.

— Ma, emezin, neuze e vo red doc'h dibri elars ar-
c'hig evel m'ema.

— Bah! hui! ma groeg-g vien tervet ho deomp da gouket. Ann han a gomze ar c'hentan, pe eo gwr eo d'euz ar penn-ze ez el dezha, hennez a woële'ho ann div sknel arc'hoaz vintin.

Ha lan da laret ho biter, ha M. d'ober evelt-han heb laret ger nemert da Zoue. Pa oé echur ho fedennu setu hi ho daou enn ho guêle bateg ann da warloc'h. Tremz a reaz ann noz. De ez oa, pell ann heol, ger e-bet ann ti kreiste nemert treuz eur volesat pe div pa savaz nec'h enn kor. lan ha M. ne oant ket bet guêlet evit ann de, ho d'or ne oa ket bet klevet o tigor. Martéze ez oant

klav? Unan d'euz ho amezeren, kar-nez d'ar goaz, n'euz zelet dre dou, ann alvez a wel ho d'hat war al laouër.

Baetal e leul ar sparl d'or en ti hag ann c'hervel. lan? M. ? Ger e-bet. Ober e ra eunn tam bech dezhe. Tam bet muer'h a van. Kouskonde ne oan. Lei marv. Biskoaz kement all ne oé guêlet. Na penaus en em gemer? Na peler d'ober? Ha be sent ho giorsto? Bann neuze ez oa leun ann ti a drapanet her. Feb hant a rare he son, lann a vanke dezha d'akonto, eunn all biggo d'euz ar laerez, eunn all mont da sant Diboan.

— Né ket ehm da laret eo dimb, eme unan benag furoc'h. Kers lannuz, la Per-lan, da glask ann Aotro Person. Ar bourg o zo taot dar ger e ec'h ma tréméné ann péventiz-man. Bann cor e hart leul goude ez oa ann den Doue e ti. ar ré glav. Mont e ra a zein dar guêle, gervel e ra ann daou bried heper da xech. — lan? M. ? M. ? lan? Erruy eo ann Aotro Person d'ho kudet. Ne anvet ket ann Aotro P. ? Ger e-bet. Ma zad keiz, eme ar belek, n'em euz nemert rei ann ouen-vud dezhe. Kouskonde araoc'h hoaz, guêlomb eunn lam, aman ez eo ar giz dispart o traou dar sant. Guelantil mar ne neuz ket a-ze eur pez d'hat benag da ginnout da sant Per.

— Seta aman eur roleden vad, eme eur vroeg koz ez oé eunn keiz an daol.

— Mad, eme ar Person.

— Hola! hola! a lavaraz neuze M. n'euz sével enlu e hoaz n'hi guêle. kaonet em euz ar gomz eunn izol ber. Ma roleden eured eo lounnez, n'em euz han gempen nemert in.

— Kerser er meaz da woële'h ar skudili, eme lan. Noc a euz ket ankou. marvat peiz em boa laret dec'h dann noz?

Aboé M. a ra laborio an ti lan, laborio ar porz. N'em euz ket han guêlet evel eze h a i o vont da verzo ann uon d'ar boerg nag o kas ann amann d'ar mar-c'hat. Ne ket hen a bren ann haolen nag ar rousin ann ampez nag ar bleud guêluz. Pez a gavan mad, peiz eo dleat ket da gaoet tal. Pel-zo em euz klevet laret peb hant ha vecher ha nen e ket ar e haz d'ar leaz.
J. M. M.

Secret au Docteur Medecin X.

An Aotrou X., doctor medecin en deus eavet eur secret gant pehini e pare eus a dud. An doctor so eoz hag evelao e za benidez var dro eals tud clan. Evel ma en deus danvez, e lez alies ar re binvidie evit mont da gaoet ar re haour. Goude m'en devez sellet piz oc'h he glavour, e vez elevel an doc-tor eoz a lavaret outhan he ann. hui o a l'ant avoalc'h eo, ama ez eus daou glavet, ar e hlenvet. . . hag ar e hlenvet moan.

An doctor a ra neuze lie unan da di an apotiker,

bag antronoz e teu s'arre da di an hui clan evit rei dezan al lounzo a helim en deus izom. Rei a ra dezan eur voestie hag e lavar, sellit, er voest-ma e zavot daou baradie lounzo. An hui var gorre so c'hucro, mes red eo deoc'h he guemeret, rag paz oc'h eus, ha n'eus ket da vadinañ gant ar paz-ze, hen implija a reot en doare m'ar doare. Evit ar paeat lounzo diodan, c'hui em implijo evel ma kerot. Var guesmentec ar medec'h a ra kuit.

Neuze an den clan a ra da velot pe seurt lounzo so reet dezan. Caont a ra ervez coms an doctor, er paeat kenta lounzo c'hucro, mes en eil e caf eul lois aour elouez paper.

An doctor a den eun drede gnech Ahanta, vad en deus great va lounzo deoc'h? Oh! ia, doctor, bannos Doue deoc'h. Ho lounzo kenta, evitlan da veza c'hucro, en deus, me great d'innuet va soan, mes egnile eo en deus great mui vad din. Hag an doctor coz a bare evelse gant al lounzo-ze muioc'h evit na ra gant muioc'h eus he louzeier all.

(Revue de la Presse.)

Brema pa zeus hano eus ar c'holera, e figouez a bep seurt peziou caer divar he benn. Droist oll, ar re o deus aoun razhan hag a glase tec'het diodan eo a vea peur lieksa ar re voassa paket.

Ar gazeten hanvet an *Aigle* eus a Douloz a lavar penaus en dez-all eur bouc'h-lis eus a guet Marsel, a voa en hent houarn o tec'het d'oc'h ar c'hilvet mont a rea evezeg lioudel. En eur vont ne lavare guet, mes er guet a Ajen e tiskennas da guemeret he bred, hag eus ne gollas ket he amzer. O veza pignet adarre er c'har houarn, e tamolodas he van el en dro dezan, hag edo ar c'housket o vont da e houarn varnezan pa zgoesont e Collayrac. Unn eus a botret an hent houarn a deuas hed an tren da grial Collayrac! Collayrac! Potr Marsen, pehini a voa anter gousket, a entenas colera hag evel pa vije hec scoet gant ar gorn e sao en he za e tispag e vanteñ hag e er da e houlent digout. *Troun de fer!* emezan, me so diblasset eus a Varsed evit tec'het arnog ar c'holera, ha setu hen aua kerkent ha me! Lacañ a reza he zisken, ha caer a voa lavaret dezan en em dromple, ne voa colera eot eus, ne zisave den, hag abars m'oa diblasset ar c'harri tan. her gueleit o vont, he zaeñ beach gantha eñ he zorn, dre hent Douloz evit mont en dro d'he garter.

Eur potrie taouane a voa est en dez-all da jasseañ. O teki he vicher edo. hag er an dervez kenta n'oa ket en em dennet tal. Doua a ra d'ar guet d'oc'h ar parduez seuz maro, tenval Lo bonn, hag ha ziliad goloet a selabez.

— Petra, eme he vam, ne e heus paket netra?

— Lo, eur proces-verbal.

— Ia, mes, ne c'heus lazet netra?

— Eo, va c'hi.

Sete aze eur chasseur mouant hag a bromet. G. M.

PRIZ AN ED.

KEMPER. — 44 Du.

PORT'NABAT. — 9 Du.

Guinix .. 45 lur, 93 c.
Segal... 9 lur, 69 c.
Eiz 8 lur, 30 c.
Ed-du .. 6 lur, 82 c.
Kerc'h... 8 lur, 79 c.
Avalou-douar 3 lur, 47 c.

Guinix.... 45 lur, 98 c.
Segal.... 9 lur, 49 c.
Eiz 8 lur, 99 c.
Ed-du .. 8 lur, 49 c.
Kerc'h .. 7 lur, 65 c.
Avalou-douar 2 lur, 52 c.

MONTRoulez. 28 Here

BREST — 6 Du.

Guinix .. 40 lur, 04 c.
Segal.... 22 lur, 22 c.
Eiz 9 lur, 00 c.
Ed-du ... 42 lur, 45 c.
Kerc'h .. 7 lur, 35 c.
Avalou-douar 5 lur, 05 c.

Guinix .. 43 lur, 08 c.
Segal 22 lur, 22 c.
Eiz 7 lur, 24 c.
Ed-du .. 7 lur, 20 c.
Kerc'h .. 7 lur, 85 c.
Avalou-douar 3 lur, 02 c.

HENT HOUARN.

Da be hec e tildas hag e figouez ar c'harri tan epad ar goad.

O VONT A CASTELLIN YARZU MAONET

	1 ^{re} kl. tren	2 ^e kl. tren	3 ^e kl. tren	1 ^{re} kl. epad	2 ^e kl. epad	3 ^e kl. epad
Castellin	6 h. m.	10 h. m.	4 20	2 15	2 40	1 00
Kemper	7 4	10 52	5 30	3 45	3 50	1 00
Kemperie	8 34	12 14	6 41	4 50	5 40	4 30
Lorient	9 12	1 2	7 24	5 55	6 05	5 00
Redon	10 22	2 22	8 35	7 15	7 15	5 55
Saveux	11 25	3 25	9 38	8 25	8 25	6 55
Narbon	12 10	4 10	10 50	9 40	9 45	8 55

O TONT EUS AN MAONET YARZU CASTELLIN

	1 ^{re} kl. tren	2 ^e kl. tren	3 ^e kl. tren
Narbon	10 h. 30 m.	11 15	12 15
Saveux	11 15	12 15	13 15
Redon	12 15	13 15	14 15
Lorient	13 15	14 15	15 15
Kemperie	14 15	15 15	16 15
Kemper	15 15	16 15	17 15
Castellin	16 15	17 15	18 15

A. M. H.

Al levrer hanvet *Scol ar Maro mad* a so brema e guers. Ar re ho deus c'hoant d'he gaout n'oa deus nemet scrifa d'an notrou KERANGAL, e Kemper.

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de KERANGAL, Moulet an Becquet.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounee.

Enn Abonnement d'ar Gazeten a gont :

Evit eur bloaz...	...	BIOD SCOFET.
Evit c'huc'h miz	...	EUS SCOFET
Evit tri miz	...	C'HUEC'H REAL.
Eur gazeten ebken	...	DAOC VERRER.

Ar bazamant a dfe bezz great arag caout ar gazeten.

ALIOU.

Ar scripon a ve c'hoant da lacat er gazeten a dfeer da adressi oll d'an Aotrou MORTAN, Belec e Kemper

Ar paeamanchou a dfeer da adressi d'an Aotrou SALLES, ebken, An abonamant a guemerer e li an Aotrou SALLES, librer, ru Kereon, e Kemper

Rom. — Adalec ar 24 a vis heri beleg ar c'henta a vis du, hon Tad Santel ar Pap en deus lakeat ober penderon en ilizou parrez eus a Rom hag er chapelou ma peder ar Verchez enho evit trogarecat Ronnez an Euz hag an oll zeot da veza dhouatlet k'er oc'h ar c'hulera epad ma reas ar c'hlenvet-ze distruch e meur a garter eus an Itali.

Mis du zo mis an anaoun, ar mis choazet gant an dis er t'p'dreist oll evit eneo ar purgator. E Rom, epad eusvet an anaoun e zo an dud a vandenou da vizita ar berejou. Hounnez so ene vorzaman, hag a zo ve, a drugare Doue, e Breiz-Izel. E Rom e hoas e kemerer eur zourci bras eus ar berejou. Pi, nao ho-man a zo skuer dezo var guementise dre al labouron en deus lakot da ober evit kempen ar plasou-ze ma zo corfou ar gristenen da repos enho.

En Itali ez eus da ober enn navet, arag gouel ar Conception dudach, evit goulenn s'icour ar Verchez da Du nao. Eur bedennennag bennag, eur communion dez ar gouel, (evit ar velerien enn oferen), eus J'raig bennag evit diner Sant Per, setu petra dfeer da ober evit an eusvel-ze.

Ar proces evit lacat d'iscoria eurus lan-Vadezour Lasal a ra huan var arag. — Ar P'p so isc'la tre. Na ean da ludi, ha kement ludi na coms ouho, e lavar dezo. pedit. An Tad Santel a lavar bep lun an oferen evit ar re a ro dezo eur s'icour bennag, ha bep laon evit ar guet a Rom.

Paris. — E Paris, eus hag e Rom, e renter ive honer d'ar re varo. Epad e svet an anaoun, an ilizou, ar chapelou hag ar berejou a voa leon a dud e p'idi evit eneo ar purgator. P'ep'ho eo em haste da vont da vizita bez ho zuff ha da lacat eur boket bennag var ar bezon-ze. Eon dra gaer on guelel kement a dud ha ken devot a vont evelse da ludi var bezon ho zud.

C'huec'h breur po frer saouane eus an Doctrin chr'sten a zo nevez choazet evit mont d'ar C'hoelnebin da ober scol c'hallec. Ar munisr eo en deus ho goulenet, hag e vezint lestreet e Toulon. Setu ama ho hanou. Ar freret Sime, eus ar Pyrenec-Izel, Adelfinen, eus ar Som; Adrian-Victor, eus ar Marn-Huel, Adilbert-lan, eus ar Puy-de-Dom, Alpin a Jesus, eus ar Marn, ha Neopol a Jesus, eus al Loer-Huel

E Saigon, e cavit eant den saouane Annamit oc'h ho gorloz. Ar re-ma, pa vezint desket, a refo da ober scol er c'harteriou all dre ar vro.

Anger. — D'an eis eus ar mis-ma an Aotrou n Escop a Anger en deus celebret he oferen nevez. Escop Anger so antecant v'leas so beleg, hag escop abaoue daou v'leas varinguent. Nao Escop all a voa eat da Anger evit ar solante-ze. Escop Poatier en deus prezeguet

Guernou. — E menez Salot e vez cals lud e peleurinach. Nag ar goan hag ar goal amzer ne allont mirel oc'h an dud d'en em lacat en hent Gouscoude pa vez re fall an amzer, e c'halfet coll ar vuez var menezou evelse dre ar riu hag ar skusder. Setu ar pez zo c'hoarvezet n'eus ket pe'll. Eur beleg, eur c'hoar dezarr hag eur goaz all oc'h ho heul a reas d'ar Salot. En em lacat a rejont en hent re ziverat, hag e kemeront eur venoden a dreus. Mes dont a reas an noz varnezo hag eur bar spontus a e blas hag a gazez'e. Ep d'ale ar vaouez ne ale mont ken. Ar goaz a voa gantho he dougas eur peonad, mes soudene e coezas ive. An ludi a voa oc'h ho ren a reas da glasc s'icour, hag e tenas gantha eus a gouent ar Salot. Mes an daou zen keaz a voa maro arag m'oz gallat ho dougaen d'ar gouent.

Hervez ar gazeten hanvet *Semains catholique*, eus a Rodez, eal lizer deut eus a Rom a goms evelen eus ar venediction a ro ar Pap av'echou *Urbi et Orbi*,

da lavaret eo da guet ha d'ar bed. Eno ez eus daou dra, ar venediction hag an induljans stag outañ. Ar venediction en em skign, evel ma lavar ar c'horazou *Urbe et Orbe*, ken var oll dud ker Rom, ken var an oll bed e rsten. Mes an induljans ne vez gounezet nemet gant ar re a vez dirag ar Pap en amzer ma he re. Evelse tud Rom zoken n he gouzont ket, nemet mont a rafent d'al leac'h ma za ar Pap d'he rei. Pu nao ha unan eo en deus discleriet kement ma da dud hag a c'houlenne outañ pe seurt grason a roo dre ar venediction-ze.

Amerik. — A drugarn Doue, ar Relijion catolic, ar guir religion, en em skign bennbez dro ar vro-ze, hag e ta ar c'hreudeiz, hag e ta an anteroz. Ar c'heleier a goms dale'h mad a ilizon pere a zaver, a chapelou a scolchou, a gouezhou, a hospitalio. Eun Escop a scriñ penaos hep aizon en deus da ren-niguen ar mean kenta evit sevel eus iliz nevez bennag, pe eus iliz savet da gouzout. Ha ne deo ket ilizou distet pe chapelou biban epkeu eo a zaver, mes ilizon ha chapelou ker eker hag ar re gers a reknep ex vro-ma. An hospitalio ive hag ar scolchou a zaver a dal ket hag ar re an ama en hor c'heriou bras. Kement-se a gomaol moutbet ar vissionerien a brezeg ar feiz er vro-ze.

Ar peiz on eus lavaret eus an Amerik, a eller da lavaret ive eus an Azi, ha dreist oll eus ar Chin. Eno, errez lizet ar vissionerien, en em droet a vir galon oc'h ar guir religion. Abaone comansant ar lioas tremenet, eo buzuiluz pegueumat e deus gounezet ar guir feiz e calozon an dud. E carter hong-Tcheou, an Aotrou'n Escop Fauti, vikel apostolic eus ar vro-ze, zo bet douguet e tromfoe li ober tro lie escopit. Hogen digoumeret evelse eus Escop catolic, eo ive rei digoumer d'ar guir religion. E pep leac'h araog ma tigouera an Escop, e vezo tolet a gostez an idolon pe an doueou faus, hag an oll a zeske ober sin ar groas.

An Tibet a zo ivez brema digor d'ar vissionerien, pere a so l'he iviziken da brezeg an ariel en oll stajon so diudan goure hemen an Impaler a Chin. Setu penaos en em skign an iliz santel ex broiou a bell, epad ma rer ar brezel dizi e carterioù eus an Eurap. Doue pour liessa, pa rer en eul leac'h dispri eus he c'hrason, a gas ar grason-ze da eul leac'h all.

An dud difeiz ha dizono a zo hag a vezo ste en eger a enep an tad santel ar Pab, a enep an iliz Santel. N'int ket evit gouzout beleien, surezet, tud vad a bep rene pere a veler nos dez e tal goule ar re glan, pero a zupigu ho amzer, ho nerz, ho danvez evit azeout ho breudeur. Tud hag a leac'ho ovelao ho boez o danjer evit save-ter re all pe ket tud int. Etouez ar re ma comzan azezo ne rer ket evelse. Eno ar re so taguet gant ar c'blevvet, goaz aze evit ho. En em barent evel ma carfant. Doue ne die mont var ho vro. Ar re o deus peadra a dec'ho pella

ma c'helliot. Ar re a zoug an hano a veleien a lavaro ne ket red caout ar zarramanchoe en eun doare evelse; ha mar he red mont da gas ar sacramant da unan bennag ex eo da viza ar voale b mont betek an nor Eno ar c'hreg a deu d'he guere'hat mar car, hag a sacramanto he unan he goas. Ar c'haloul a roer dezo a guementae. Guir eo ez eus eals a c'braguez ha ne gredont ket e c'hafet rei ar c'haloul-ze dezo. N'eus fors aze, eur beleg protestant hag a vezo ket eal evelse beto dor ti eun den elan, en deus ep mar ebet prenet ker avoale'h ar guir da grial a enep ar gristenien catholic.

Setu ama c'hoas traon-all. An oll a voar ex eo an diaoul marmous an Aotrou Doue, da lavaret eo, e elase an diaoul ober evel an Aotrou Doue, evel ma elase ar marmous ober evel an den. Hogen iliz an Aotrou Doue e deus sant ha religion sant, renta ra honor d'ar sant ha da religion ar sant. Mad, an dud ep religion a fell dezo ive caout sant ha religion ovel'h ho guir. Garet o deus nevez zo sant Garibaldi, eur sant eus ar c'hiz nevez pehini a zo en dispregur bras a voa n'eus ket pell oc'h ober brezel d'ar Pab ha d'an iliz santel, hag en deus digoumeret a enep an Aotrou Lamoriceur. Digouezout a reas dezan heza izet gant eur voulet e arol bo dret. Eur zoudart a Frans pe eus a Vreiz ne vije ket bet eals a fougne enha gant ar gouli-ze, rag hor zoudardet-m pa o devez eur gouli pe eur gleizez bennag, a gar caout an dra-ze var ho zol pe var ho feultrio. Mes hor zouda. let ne ket sant int. Ha Garibaldi. An iliz catholic ne anavez he bougle evit sant nemet goule ho maro, dreist oll ne rent honor nemet da religion ar re so maro hag anavezet evit sant. Mes an dud ep religion ne c'hoazont ket ket-ze. Garibaldi so hec' hag e caver dereat henon he religion, ha pe seurt religion? Ar votez a voa gantha pa vouet'ze eul he droat, heradon goud luezet dioc'h he c'hoaz ha dent da veza calet evel ar mean. Ha ne deo ket eun relegueier a zoare? ha ne deus eun peadra da esperont e vezo d'ouallet mad eul trouad an liuz a rento honor dezo?

Eur maringourezet all. En d'iz catholic, ar Pab a c'hall an Eskibien d'he gaout pa eo devez izom. An dud gouzete, ken he eien, ken re all, en em zestum avechou evit elase an tu da drec'h an erelioù hag an dizurzioù a ren. evit elacat en eun doare bennag e boutin ar peiz a selerien en deus peplum anezo. Mad an dud ep religion a fell dezo ober ive evelse. Mes evel na gavont nemer a dud a skiant vad da vont d'ho assembleoù e testumont, ha pion? . Scolerien' crena boiret hag a zo c'hoas o toma skigner an tiez scol, crena boiret hag o doa bet pe a die heza bet ar fouet deat'h, crena boiret hag o divije izom c'hoas led anezo eus ho mam pe eus ho magueret evit sec'ha ho fri dezo. Setu eno an Doctoret a glaseont evit eoma eus a Zoue, eus an dea hag eus a guement so, evit rei kentelioù d'ar Pab, d'an Eskibien ha d'an oll bed cristien. Gueit eun rebeast daon pe tri c'hant eus an doctoret-ze ep tam baro, ruz oll ho zeed gant an debron iefel coseal, elacat-hu o eoma oll assemblez, oll parvia o elase gouzont pion a yaloul.

Is muis! Ne des ket kentien hz ketonadureaan caer
Tidder da gaot en eun asamble evelso? G. M.

SOUTHERN ASIA WEST.

(UNRECORDED)

Tost da eur miz a voa edo an imach santel e creiz
eur pare dinlan eun doer soul. An niver eus ar bele-
rinet a greske ato, hag an ofranseu a greske ive. Ne
gomxez mui nemet eus ar grasou bras recevet er Bo-
cannou. An oll a c'houlenne daou d'ar, ma vije coman-
sevel ar chapel, lia ma vije galle lavaret an oferen eno
deiz gouel Santez Anna (p'heic) a voa tost.

An Aotrou'n Escop Rosmadec ne c'houlenna ket
 290 quell evit ober lavar tud ar c'harter, mes fallout a rea
 dezhan da guenta e vije peadra da elhout deizher da
 lavaret an oferan, ha ma vije gallet hon ober en em-
 doare dereal.

An Aotrou Cadou Kerloguen en em gargas da rei
pemp scoet leze er bloaz, evit na vije lavaret eun ofezen
er senn, ma na vije ket a aluzennou avoc'h evit
kemrlae.

Etre daou an Escop a deus da Alre, hag a guemenn
 an Anezazie evit gouzout d'outban da beguement e
 zea an ofranseu en doa recevet. Souezet e vone pa
 gioras e zeant da urvac'h eant soet. Hantel e vone
 tod, beleien ha re al, evit mont da renta testeni a guemenn
 d'an Escop

Pa deujont en dro, e voue rouet an urs da zevel ar chapel. Merket e voue e vije lahel ar c'henta mean en he blas ar 26 a vis gouere, deus gouel Santez Anna.

Da c'hortoz e thiet zevel eur chapelic gant plench tano erit gallout lavarel an oferon deiz ar gouel

1. 2. Azalec an deiz-ze, e voue ar c'harter oll var zig. Lod
 a charree moin. cost, evit sevel ar chapel, lod a labour-
 var ar chapelic pleorh a zavet da c'h'ntuz. Duoc gaba-
 cin en em gargas da gumpen da da benla an imach
 3. pehini a voa deforci Druzunou eus an imach coz-ze,
 4. destumet gant lunnennou, a roas a penze ar pare da
 veur a zeu clan.

13 Bre ma testea deis ar gouel, prez an dud a greake
 ive. Tod Alre en em hasias da guinn e l'enach. taolen-
 nou, podou fleur abenn an deiz-se An dere'bent, ne
 oufet lei niveri ar hec'heriet a zigoetas eno, Parrezou
 abez, ha lod anezo e procession, a voa dent di beteg
 ens a c'huic'h leo. Nao gabuc'm, eus a Venet hag eus a
 Alre, a voa dent gant ar re guenta, ha Nicolazic ho
 diguemeraz en lie di gant ar brassa levenez. Da noz e
 voue eur sarmon brezonec, ha goude oue canel Litamon
 c) Santez Anna An nemorant eus ar pardaez a voue bre-
 zonet o coez.

Var den tregoni mil den a gonter a voa en em zes-
timet evit tremen an noz er Bocennou. Pephini en em
- chocoes quella ma c'helle er pare hag elouez al laou-
rant een urs er c'haera. An tad Ambroas a verk e voa

eun dra acuerius maezhet gaelet kement all a dud gwal
 ho didrous var ar blec'h ledan-ze. Nementse, emezho, a
 zignasse da zoniñ da eun den eus an dezert pe ar goue-
 lesc'h ma voa bet ar hupl a Israel gwech all eus dro d'eo
 Arc'h a aliens, pe a guerdidiguez.

Fa deus an dez, e vout gwelet o tont, eus ar c'harteriou tro var dro, bandennou nevez a belc'rinet. Ar gouez a Alre dreist oll, a deus abez c'hoals lavaret, ar grous fiag ar veleien e penn ar vanden.

Gouscoude e treis al levez, e vanke c'hoas eun dra.
 An Escop a e hortozet, hag e tigassas kelou de all
 ket dont, hag ar c'hallout da lavaret an oferen eno a'oa
 ket deul ken nebeut digantha. Ar m'ntvez a dremene
 aia, ha poanús na lezel an oll da vont ku t ep oferen.
 An tad Cesario a ganneras eur marc'h, hag a reas da
 gaout an Escop peun a reas an otre da ofrar Sacris
 santel. Men eaz en doa bet mont Lear, da unnez heur
 a beun na voa distro.

Var dro udnog heur eta, Dom Rodrez, evel m en
doa her goestlet, a bigas ar c'henta oc'h an aoter el
leac'h santel-ze, hag ar gael aezan a denereas en un
an oll, dre ma c'houlent pegement en doa enebet eur
penad mab.

Goude errandenz, e vout prezegael e galleg, ha goude
e vout laket ar c'heita mean en he blas. Ar vout
deut di, a neos an taol keula en hano an Eteop, l'ha
an Aotroun Cadion, mab, a reas an eil taol, en hano
ad ne c'heas an douar.

Ne ket lires gouzout pegarment e lla dindal ealou
al labourer-mad Nicolaz e velet o tost da betra kement
a ioa bet promettel hag a zorge eals ne voant nemet
urweon ha folentezou ! P'ephani a fele dezal he velet,
eomm ouzhan, kemeret lod en he enrusede. Nicolaz en
divye carot en em guzet evit tec het araug ar men ead-
iou, mes n'en devoa ket ve a c'hoant da vent dioc
ar chapelic cleac'h ma c'helle pol ha desture on alu-
zennou a roet. Abars lla an dervez-zo vant eal da
c'huer'h eant scoet, hag abeun lla an c'aret o savent da
drizec eant scoet, ep conta an ofraeson ne voan ket en
eal lant.

Hervez an tal Ambroas, an Escop a lavaras en der-
vezioù varlerc'h penans e voa eno eur barzad selet
avoalc'h ha pa na rye bet barzad di c'het diaraog,
penans hag e rye bet eno eur Jubile prezegnet evit
Breiz all, morse na rye bet gallet destam kement a dud
evel a voa deus di anezho ho unan

Elouez ar belennel e roue gaelet ep date Escop
Kemper pehini a fallas dezan ive dont da lavaret an
oferen en toul chapel-ze. Nicolazic n'eu devoa ket
c'hoant da rei dezan an ornamantoù, abalamour d
diseu greal outhan gant Escop Guenet. Escop Kemper
her menlas da veza her sentuz hag a roaz dezan, evit
he zascarg, eur billet evit pidi an Aotrou Rosmadec da
rei be otre evit ma vije lavaret eno mui ma c'haljet
oferennon, dre ma vele e rajo kementse vad d ar be
rinet da dar relijion. Escop Guenet hen roaz, hag

zhaone, aoter ebet no voue lavaret mui a ofereñnou var-nizi evit var an aoter baour-ze.

Evel ma c'herra pourliessa gant ar pezh a desu abers Doue, goude ma vez bet pep tra oc'h begañ hag oc'h enebi ouzho, e teuas da benn pa islimer brana. Evelse a c'hoarvezze gant ar chapel, ha Nicolazic a vele brema peptre o vont a du gantha. Evelse ive ne gollas ket ho amzer, hag e lakeas evit he zével muioc'h a giv evit na vi, a bet gallet da c'hortoz diouthan. Petra bennag ne vone na leon na scrifa, e rente eoul. guenneg evit gneonet, hag ep en em drompla, d'an Escop ha da Senechal Alre, eus an dispigou a rea. A hent all an oll a anae pe guen distag oa dioc'h an danvez. Clevet oa bet o lavaret deus ar gonel, o velet bandennou tud o vressa an ed en he barkerier, ne rea fors eus he vadou, gant ma vije enoret he vestrez vad. Morse no donchas evthan he unan oue an archant a dremene dre he zaouarn. hag anavezet avoalc'h o vone goudeze ne ket cresski en em doa great he beadra o sevel ar chapel-se. Guelet o vije dalc'h mad o tignemeret a greis calon ar bielermet, o telc'ur evez var al labourou ha var al labourerien, o lazar pousach kement a voa rad evit sevel ar chapel. Var he c'houlenn, ar bersonel divar dro a heijas ho farressions da vont da zicour, hag e leuont oll paravia da charreat ar vein, ar c'hoat ha kement a voa ezom kement a respel a voa evithan, ma voa avoalc'h dezom lavaret eur guer evit ma vije great ar pezh a c'hoantea, ha den ne voue morse droug contant eus ar paeamanebon a rea. Pep tra a oa gant eun ars ar c'hacra, ite ma voa ar gurr seiz eo a rene an oll.

No vrin gner ama eus ar burzudon a c'hoarvezas epad ma edol o sevel ar chapel. Diverzatoc'h marteze e verkin unan bennag anezo. G M

HISTOR ZANTEL.

(KENTA PENNAD VAN-N-UGMENT.)

Skeul Jacob.

Izaak, o klevet komzou Rebeka he bried, a volaz evel d'hi e oa mad disparha ann daou vreur evit eur pennad amzer. Ghervel a reaz Jakob. hag o veza he venngiget eun eur gacach, e lavaraz d'ezhan. Na ghemmer biken eur c'hreg euz a douez merc'hed kanaan, mes kea diouc'h-tu d'ar Mesopotamia, da di Bethuel, tad da vamm, ha demez eno da unan euz a verc'hed Laban da eont. Doue c'hallondek r'az penigo, ra rei d'id kreski hag elreza, evit ma vez pennek eur marcad a volblo. Ra rei Doue d'id, ha d'az vonenn en da ehondo, ar vennoz en deuz roet da Abraham, evit ma vez eun deuz perc'hen ar vro-ma, e pelini n'emoun nemet en eur dremen, hag a zo promet gant-han d'az tad koz evit ar bobl a die diskenn diouthan.

Jakob eiz, o kumiadi euz he dad hag euz he vamm,

en em lekeaz ann hent evit mont d'ar Mesopotamia.

O veza deuet enn eul leac'h disimezek diouc'h pop kear, e leuaz c'hoant d'ezhan da olier eun elan eoz, goude ar c'huz-t-eol. kemer a reaz eur mean divar an douar, hag oc'h hec'haat diodan he benn, eo em roez da gousket.

Hag e telaz, dro he benn, eur skeul harpet ho zroad var an douar, hag he bek touch ouc'h ann en; hag Elez Doue o pignat hag o tiskenn dre-z-hi; ha Doue he-uuan, brusket var ar skeul, o lavarout d'ezhan. Me eo ann Aotrou, Doue Abraham da dad-kor ha Doue Izaak. Ann douar ma kouskez var-n-han, he rei a rion d'id ha d'az l'gnez. Da vouenn a vezo ker stank ha poultren ann douar, eo em astenn a rei d'ar zao-heol, d'ann hanter-noz ha d'ar c'hrestez, ha benngiget a vezo holl vroad ann douar eno-oud, hag enn Ilixa a die diskenn ac'hanoud. Me vezo da zilenmour e kement leac'h eiz, da zigas a rion endro d'ar vro-ma ha n'az tucann ken n'am bezo great he l' ar pezh am euz lavaret.

(Setu pennoz eteu Doue da fresta ann dud vad ho deuz en em lakeat er hean hag er riski evit ober he volonte. Setu pennoz en em hast da baca sentid ghez ar vagale Jakob. o ter bet kuz divar heol he vreur, ha kement-se evit senti ouc'h he dud a gav, e kreiz he vech, dor ann en, Elez Doue, ha Doue he-uuan, o nevez d'ezhan ar promessaou en devoa great da Abraham ha da Izaak. Tud saouant breudeur ha c'hoarvezed euz ar memes ti, ra vezo hepted en ho touez ar peoc'h hag ar garantez kristen, mes allas! mar sav c'hoac'h-hoc'h disput dradulaz, o gouarizi, ho pet sonj euz Jakob. Ann ann furra, gant ali he dud, o guita ar ghear, ha Doue ne vatiko ket d'ezhan. Oc'h penn-ze, ar skouer vad a roio d'ho vredeur, ho lakat marteze da xistret eun-ho ho-unan, ha da zont guelluc'h, evel ma reaz Ezaü, o velet sentidighez ha dousder he vreur, hag he galoun distag diouc'h ar madou braz a leze var he lerc'h o kuitat ti he dad. Itak klask a reaz rapari he fuzion e kenver he dud, ha d'vezadoc'h her guelluc'h o vrida he vreur hag o pardoun d'ezhan.)

Jakob, oitunet euz he gousk, a lavaraz. E guirionez Doue a zo el leac'h-ma, ha na ouenn ket! Ha spountet holl, e lavaraz c'hoaz. Peghen terribl eo el leac'h-ma! e guirionez ama ema ti Doue ha dor ann en.

Sevel a reaz kerkent, kemer a reaz ar mean en devoa lakeat dindan he benn, hag er plantaz eoz en ho zô, da zervichout da dest euz ar pezh a oa c'hoarvezet. Skuilla a reaz eol var-n-ezhan, ovel evit he zakri, hag oc'h hanvaz Bethel, da lavarot eo ti Doue, ar ghear dosta, pelini a e halvet araok Lara.

Ober a reaz ivez eur goestl da Zoue o lavarout: Mar chom Doue gan-en, mar kendalc'h d'am diouail epad ma beach, ma ro d'in bara da zibri, ha dillad da viska, ma tistroann euz da di va zad, ann Aotrou a vezo va Doue da viken. Hag ar mean-ma am euz savet da dest, a vezo galfret ti Doue; hag ann

deuk euz ann holl vadou ho pazo roet d'in a gheanighian d'heoc'h Aotrou

(Ar goestil-ze a ra Jakob da Zoue a ziskouez kaloun eun den mad, fidel hag anaoudek. Doue a bromet da Jakob eur vad ha madou dispar ha Jakob en em c'hoestil da Zoue he-unan gant an dekved euz he oïl vadot. Oh ! is ! bez' ez euz etre Doue hag ann dud vad eur c'houmerz duduz ha no ket anavezet a-oualc'h, laghenlez a berz Doue laghenlez a berz he xerlicherien. Mes an dud arseiz, ar gristenien fall na ouzont ket petra eo ann dra-ze. Ar gristenien fall, stag ho c'haloun ouc'h Itraou an douar a hero n'ho denz james a-oualc'h, dre ma reont gowall zispign anezho, na c'hoestlont netra da Zoue, na gassont prof ebet de iliz, ha dre-ze n'int ket hardiz da c'houleun he c'brassou. Ann dud difeiz na fell ket d'ezho raken e ve Doue eun Doue madeleuz e kenver he vugale pe fell ket d'ezho en em emelle a-grenn euz ar peiz a zell euz he grouadurien Tud reuzendik ! Erit-ho n'euz liam ebet, n'euz skeul ebet etre ann eny hag ann douar. Evid-heoc'h-hu, tud vad divar ar meaz, ho pet sonj hepred euz a Zoue, ha Doue en devezo sonj ac'hanoc'h. Pedit-hen ato d'en em emelout euz ann holl draou a zell euz-heoc'h, hag e velfet abred pe zivezad merkou bonad euz he garantez hag euz he vadelez).

—

Ton *Me gwr hir an amzer* 157

Nag a draou a zo bet lavaret ac'hanoc'h,
Skeul Jakob, hol lez da arvesti-enn-heoc'h,
Frealzlighez vraz a rit d'ho servicher
A vel a hean-gan-eoc'h a tisken he Zalver.
Daou vana ar skeul a zo, unan ann drugarez,
Hag er gusezen all em a ar virionez,
Ar bizier eo neuze ar ghe-niveleziou
A-dal Adam hete Jezuz-krist hon Aotrou.
Ar skeul-ze a verk c'hoaz an darempred euz
A zo etre ann eny hag ann dud verluuz,
Ann Elez a tisken, a zigas d'omp grassou,
Hag a ligo adarre da gas hor pedennou.
Ar skeul-ze a zo c'hoaz eur skeul en gaer meurbed
Euz ar Vere hez Vari, hor mamm muia karet,
Gant he Mabik Jezuz, swachet var he c'halon,
O sellout mao euz-omp divar he skeul gurion. H.

HISTOR

eur Paoter saveteet gant he xerved.

Eur ponnad amzer arde ar Revolution vraz, e oa, e Escopi Macon, en eur Barrez hanvet Sant-Bonnet-an-Fronsi, eur persoun hanvet an aotrou Cabuchet. O velfet ar barrezmaer a zave var iliz Frans, ar persoun-ze en em lakeas a-zev da acleijenna he barressioniz

var gurr doctrin an iliz gatholic ha galloudou gurion Vikel Jesus-Christ var an douar.

Goude beza great menr a brezegou vad evel-ze d'he barressioniz, e lavare d'ezho eun deiz euz cadon ar virionez : « va heudear, ma teulle d'in eur vech » bennac prezeg d'heoc'h eun doctrin-al eleaz'h bou-
« man, n'am e lreut ket : lavarit neuze : e nia ar bleiz » etouez an denved. » Ar c'houmrou-ze a ias doue e spered hag e calon parressioniz Sant-Bonnet

Frestig en em lakeas ar Revolution da c'hoaz vraz. Ar Gouarnamant nevez a dreas hag a zistroas an Escopi d'he c'hez hep en em givel gant hon Tud Santel ar Pab. Parrez Sant Bonnet a out tennet evel-se a Escopi Macon ha staguet ouc'h Escopi Lyon, hag Escopi Lyon a oue roet d'eur belec sermantet hanvet an aotrou Lamouret.

Eun devezou heunac goude e redas ar brud e oa eat an aotrou Cabuchet da Lyon. Parressioniz Sant Bonnet a oa neket et braz gant ar brud-se hag a lavare. —
« Na d'ober petra eo eat hor persoun da Lyon ? »
« Petra en deff-hen da ober gant Lyon ? Nomp ket » a Escopi Lyon ! »

Dar zu' varlec'h an iliz en em gavas leun leun An oferen a gouarnas evel eusim, ar bohl a jum sioul. Goude an aviel ar Persoun a hignas er gador, hag ar bohl a oa en eur e hortox leun a neac'h ... Siouaz ! pe oa nemet re vuir en d'oa an aotrou Cabuchet hezet divar an hent mad hent an Aviel. « An leun a gar an » d'anger, eme ar seridur, a gouezo en danger. » hag
« en eul leac'h-al, ra vezo evid heoc'h evel eur pater »
Ar Persoun en d'oa gullet ha silaouet ar schismatic Lamouret, ha desevet e oa bet dre he gomzou alaouret

Ar Persoun a rispleg eur Mandamand ha ne oa ket a berz Escop Macon, ar gurr Escop, a berz an Escop schismatic e oa. Ar barressioniz en em zell an eul egnile gant spount hag ar Vikel, hen, a ra kunt, d'ar zacristuri da guret.

Neuze eun den eoz a guemer he doc hag a lavar a vouez liuel : « Er meaz holl, emezhan, er meaz, » a ar bleiz a zo etouez an denved »

En eun tol logad an iliz en em gavas gollo, hag an aotrou Cabuchet en em velas he-unan gant he zacrist pehini a respounte an oferen ha n'en d'oa ket credet kuitat evel ar re-all

Eur pennadig goude ar bohl a zistroas d'an iliz evel evel oferen ar Vikel cloumet, hen, fidel d'he xever.

Ar spout euz d'oa aclasset an holl.

An tol-ze a oue evel an aotrou Cabuchet evel eun tarz euzun, hag ive tol ar c'hez.

Goude an oferen an aotrou Cabuchet a guemeras eul louen keze e leac'h ma hellas evel unan, ha, d'ar c'haloup da Zant-Franz-a-Reims, da brespal an aotrou Emery, persoun eoz ha venerabl, he amezec. En em deuleur a eue etre divrec'h ar belec-se ha counta a reas d'erhan, spouront-holl ha mantret a galon kermad a oa diguezet gant-han.

Eur pennadig goude e zistroas gant an aotrou Emery

d'he Barrez. Ar gousperou a zonnec a Sant Bonnet pa arrojont. Ar bobl en em zalc'he alvaouet-holl var leur-guer ar bourg, hagan sotrou Emery a reas euz ar presbital d'an iliz. An sotrou Cabuchet a heule an ehan he benn hag he zoulagad stoget gant-han

— « Deut tre en iliz, va bugale, eme an sotrou
Emery da barressioniz Sant Bonnet, deut-tre, me eo
a gano ar gousperou »

Ar bobl, gant zonn da veza tronmplet eun eil gouseh,
ne fave ket buhan.

— « Ho pedi a ran hag hoc'h aspedi, va bugale
eme an sotrou Emery, ho pedi a ran da zont-tre en iliz.
« Va anaout mad a rit, an sotrou Cabuchet a anao
« a vouez huel ex eo laziet, deut eta-tre eo iliz a c'huz
« a bedo gan-hen »

Ar bobl o clevet an den venerabl-se a gouarnas eun
tammic flarz hag a icas-tre en iliz. Goude ar *Magnificat*
an sotrou Cabuchet a biguas er gador. Daoulagad an holl
a oa troet var-n'han, hag an holl c'hallonnou a se buhan.
Pephini a c'hortoz gant neac'h ar peza a ra da glevet

— « Va barressioniz keiz, eme ar Persoun laziet,
« gant eur vouez hag a grene, va barressioniz keiz,
« m'ar guellan c'hoaz ho kervel euz an hano-ze, dont
« a ran, mantret gant ar c'hilac'hac, da c'houlou
« pardonn euz ar goal skuer am euz roet d'e-hoc'h
« er mintin-ma. An sotrou Doue, gounezet dre ho ver-
« tusion ha dre ho peccennou an deiz digoret d'in va
« daoulagad. Mantret a galon evid ar peza am euz gret,
« ho c'hoaz va fazi, en eun zolavaran, rag heuz em euz
« euz va fec'hed. Ho tregarec'h a ran, zac saveteet
« hoc'h euz va ene. »

En eur glevet ar c'honrou-ze ar bobl unonet en iliz
en em lakeas da vouela ha da serija. Ar gousperou,
pour-achuet, an holl barressioniz a redas d'ar presbital
hag en em vodenas en dro d'ar persoun Iker brata
a reot, pout a reot d'ezhan gleb a a reot he zounara
gant ho daelou, an daelou a red po! a zoulagad an holl
ha ne glevet a bep-tu nemed luvoudou. Ar vogalez
ho deuz cavel ho zad, hag an tad he vogale.

Dele deute an sotrou Cabuchet a oa bel eur belec
mad, a zont neuz e teas da veza eur zant. Alhez en
eur zontal er vad a oa deuet d'ezhan euz ar fazi e pehini
eo covezet e lavare « *O felix culpa!* O faod evrezel! »
A neuze he Guevreuleur belien a gave eo-han eun
hompte vrasoc'h, calz muioc'h a zifunoz anezhan he
unan, hag oaspen eur vodest gaer. He galon a grevavas
hag en em rei a reas corf hag ene, evit biken, da la-
boont evit mad he Barrez hag he Barressioniz.

He Barressioniz euz ho c'hostez a garas anezhan
calouneoc'h c'hoaz egard a zagnent. Caront a rejont
anezhan evel eun tad, rag dre he brezegennou leun
a feiz en doa maguet ho c'hallonnou dre eun doctrin
gnirion ha bonedec; her c'harout a rejont evel eur mab,
rag muioc'h ho d'oa roet d'ezhan eur vuez nevez, ho
d'oa saveteet anezhan. Leun a oant a resped evit-han
ha roet ho d'ye ho buez evid ho fersonn

— « Ab! a lavare d'eomp eun triguent vloaz

« hennac goude, eur belec curunet a vloaz gwen,
« ma teuffio nan beannac da gounta evel m'ez-co dleot,
« a pes a zisgouezas gas! an sotrou Cabuchet, pign
« de vouelle ket oc'h e glevet? Ret a vije clevet ar re
« goa euz ar barrez ho counts an istor zo en ho
« zisgouezou hag muioc'h a vije seilaonet! Evid-om-me
« a ha ancouneoc'hant luviken! »

An sotrou Doue a scullias he vennozon var ar
Barrez-se, hag he asped a nerz var ar Barressioniz.
Gourron a rejont corf-oc'h-corf gant ar revolution,
hag epad ma pleguet tru-var-dro diadza doura an du
difez, a parrez Sant Bonnet na ehanet ket d'ober
an ollissou, da dostaat oc'h ar sacramentoc'h ha da vont
d'an oferen. E veaz e gignas an distric eur persoun
seur da Sant-Bonnet evit he c'holl, ar belec schismatic
n'bellas ober droug ebet. Kemeret a rejor ar m'erc'hed
dre ar vrazac evid ho zrema d'au mui, hini ne thomas
euz. Ar m'erc'hed a garge ho zatancher a vein hog he
atlappe gant an istor pa dremene. He-ma a garas e oa
furroc'h mont kuit hag en em dennas.

Daoust da ze an Directour a foras an sotrou
Cabuchet da vont da garet. Ne zikzas ket he Barrez
evit kement-se. He zizervia a reas en noz. Ranna a
reas he barrez e lodennou hag, en eur mui, e vele ar
barrez-holl loden goude loden. Calz en d'oue da c'hon-
rouz e peh gouz, ar fazi a roaz d'ezhan nerz avoalc'h
euz an holl boani ou ha truballou

Goude ar peoc'h ar c'hardinal Feuch a hanvas an
sotrou Cabuchet persoun eanton Normant. Pebez ca-
llounad evit Sant Bonnet!

An sotrou Cabuchet a zo maro er barrez eanton-ma
menlet, caret hag enoret gant an holl, hag he varo
a zo liet maro eur zant.

An 3 a viz eost 1803, eur c'hardinal cor, asjet a
76 vloaz, a servaz a Gastel-Gandolfo:

« Arc'hesep Lyon am c'hassas da serri ho zoun
« lagad d'an sotrou Cabuchet, Persoun Normant.
« Daouze deuez e vevas c'hoaz, hag euz an deve-
« zoun-ze e mas d'in ar seouer euz holl vertusion
« eur gwr belec. Va lezel a rejor er barrez-se belec
« ma oad lakeat eur persoun-al Breviken na ancou-
« ne-han an sotrou Cabuchet. Sevel a ran da 3 h.
« dioc'h ar mintin, evit lavaret va fedennou hag an
« oferen ha re z'ean er meaz nemed evit dibri eun lam
« ha gulet ar re glans. Er goum, araz an deiz, evije
« dija 3 ha 4 e hant den hoc'h ober ozezan en iliz-se.
« Ar Persoun a lez en eur versel eun benvelep parres
« a die beza eur zant he-nnas. A

He-ma ar Zent evit ar Bismarck.

DILLUN 27 MIS ME — Santez Elizabet, intanvez,
Princeza Dario, bortudus dre he ceuvrou mad, ha dro
ar balanted a ziskuezas er persecutionou e desoue da
c'honrouz goude beza collet he fried. Ha bugale o
devoez ar yoa da velet ho c'honrouz.

DILLUN 28. — Sant Ikerre, guinnidic a Vreiz, a

von dalc, hag a voue dindan envar an darn vout eus a
ofis an iliz, desket dezant gant he vamm vad. En dezert e
tremaus ent loden vras eus he vouez.

DIMENC'HER 20. — Sant Hovardon, Escop a Leon.
Ne ouezer nemer a dra eus he vouez.

DIZIOT 30. — Sant Andre abostol, breur da Sant
Pet. Prezeg a reas an Avel e Seythi, en Thras hag en
Achai. Eno er guet a Batras e voue condeonet gant ar
gouverner Egge da vervel var eur groas. He gorf so en
Amalfi, he benn so e Rom.

DINGUEN 1. KENZ. — Sant Tugdual Escop a
Dreger. Gant en tu-all d'ar mor, e teuas en tu-ma da
labourat evit silvid'guez an eneo. Prezeguet en deus
an avel, ha savet couchou evit cundui d'ar zantelezh
ar re a felle dezo kuit ar bed.

DISSADON 2. — Santez Brigida, guere'hez ha mer-
terez. He zad Flav'en, hag he mamm Dalfroza a voue mer-
teriet dindan Julianan dinac her Doue. He c'hoar a var-
vas treun dirag ar barnor hag lu a c'houzasas he unan
ar maro gant ar brassa courach evit Jesus-Christ.

DISEL 3. — Ar zul kenta en Asvent. Asvent, da
lavaret eo *Donediguez*. Eur breparation eo d'ar guenta
donediguez eus hor salver Jesus-Christ o tout er bed
evel salver, hag a die beza celebret deus nedelec. Ar
peder sizun eus an asvent a zigas sonch eus ar pevar mul
bloas ma voue ar bed o c'hortoz ar Messia. Eur brepa-
ration e he beza ive da eil donediguez Jesus-Christ pa
deus e fin ar bed evel barnor, ha rag-ze an iliz a zigas
sonch guez d'he bugale eus ar vamm diveza epad an am-
zer-ma eus an Asvent pehini a voa guechall eun amzer
a binijan evel ar c'horas.

FABER.

An Heol hag an Avel.

LIVONIA, VI, 8.

Eus deus an heol hag an avel
A velas o tout eus a heol
Gant an hent bras eur beacher
Doublet mad oc'h ar goad amzer
Edol var dro ka. ar goan,
Ha d'ar mare-ze a gredan
E ve mad d'ar veachourien
Lacat mantel en he c'herc'hen.
Drous eur c'hostez heol o para,
Drous eun all glao o cailhara.
Bep an amzer keneveden
Gant he liou ruz, glaz ha melen
D'ar re so er maez a lavar:
Tolet evez an nep a gar.
Ha rag-ze an discar-amzer
Mizion douetus a c'halver.
Mor beachour, na petra-ta
Eur vantel vad a voa ganta;
Mezer dispar, cre ha teo,

Rag aoun en doa rag ar glao.
Hema, emen avel, a gred
En deus pep tra evel m'e diet,
Discoas ne velas pot avel
O planta e huez en eur vantel
Boulounou bremaig a siraco,
Hag ar vantel, po me velo
Gant ar gouzar kuit a ielo.
Eun tam e hoari, eun tam ebal
Hor bezo, mar kuit, tamet.
Mad, omc'n heol, lakeomp claouestre
Ep ehom da rial ket-se;
Da c'houst piau en de guenta
Divantellet ar c'hanfard-ma.
It, eur pennad me ho lezo
Gant eopre ha cosmool d'am golo.
Setu dioustu ar pot avel
En em c'huez evel serc'het,
Leis he gorf a long a ezen,
Koeni ra evel barriken,
C'hueza ra stard, sotal, stracal,
Steki, heja, sourral boudal,
Toennou veler discaret,
Latri broustet, guernou torret,
Pep tra a gren hag a hor'el,
Ha perag? evit eur vantel.
Discoas an ifern dinasket
Eun seurt tousmac'h n en devoa gret.
Mes euer en done kemeret beac'h,
D'ar beacher ne voue ket treac'h;
Rag seul vui ma croze'n arne,
Seul vui for c'hanfard a stardo
He vantel var dro he ziouscoaz.
An avel he boan a gollas.
P'en doa great pot avel he ioul
An heol a rinas ar c'houmoul,
Para ra var guen ar c'hanfard,
Hema he vantel a zistard,
Torred a ta dre he zilh,
Ha souden e comans c'houzi,
Kerkent ar vantel so aclipet;
An heol he gloastre gounezet
An pers ne de ket ato aur
Donader eo beveg an den fur.

G. M

KELEIER.

An Aotrou Téphan, secretour an Escopi, hag an
Aotrou Moéle so hanvet Chalomet a benor.

Gazeten ar Meziou a goms evelen er zizun-ma

Setu ar goan o toot, setu ma dizounet dioc'h anvic
Sant Martin. E costez an antepoz an amzer so ren ha
gleboroc; e costez ar c'hreisdeiz eo goassoc'h c'hoas.
Azalec ar guet a Rodex beto menezion Pyrenez ez eus
coezet cals erc'h hag eo goloet an donar e cals a lec'hion.

E carterou ez eus bet glozier bras hag o deus lakeat an dour da greski kement er stenoù, ma zeus aoun rag an dour heuz, mes evl e hoas n'eus ket bet a zroug.

E Brozads ne ket echu c'hoas ar c'hlenyet var ar chatal, petra bennag m'en deus great eals distry a vrema. Eus ar zaout epken en deus sapinet pevar c'hant m'ad heun.

Ar c'hlenyet var an avalou donar a zo ive eals goss-soc'h eno evl e frans. Evelse ar zaos a deu da glasc avalou donar er vro-ma. Ar boezel peh ma verzer dro ama enr scoet pe c'hnezeg real a verzer e Londres hag er c'herson divardre eis lur, tri scoet.

Ar re o deus avalou donar da verza, hag ar re a gas d'ar broiou-all a ve mad dezo gouzout kementise.

An ed n'en deus ket chenchet a bras er zizan-ma. Ar pezh a die heza eus ne ket gue lei varneron, eo ma zeus digasset ed a vermou d'ar marc'hajou diveza.

N'eus droug na zervich da eur vad bennag, a leverer; da lavaret eo. Doue a voar, pa bly ganhis, tenna ar mad eus an droug.

E ereis ar bar amzer scrijus en deus great n'eus ket pell kement a zistry er Guadecoup, daou zen hag a voa enebourien touet diaguont a so dent d'en em unna. Ar spont hag an enerezh o deus bet eal ar bar amzer-ze en deus chenchet ho ehalon. Amezeten e voant, mes ne allent ket en em c'houzaou na lavaret eur guer a beoc a ar eil d'eguil. Unan anezo a voue discaret he di gant ar bar amzer, ha distryet he eil lojananchou. A veac'h o devone amzer, he, he bried hag he verc'h, d'en em denna er meaz evl na vijent ket flastret dindan an tiez o koeza. C'hoas dindan eun seurt amzer hag e erc'z tenvalien an noz, e vouent dispartiet an eil eil e eguil. Evl non pas heza sammel ha rouillet gant an avel e voa red deic'her erc'z en eun dra bennag, en douar, er reod, o kement a gavet. Bez evelse ep gouzout petra oa dent da veza he c'hreg hag he verc'h a greske e hoas eals he spont hag he anken.

He amezeg a voa ive coezet eur penn eus he di, mes ar penn all hag an nemorant eus he lojananchou n'o doa ket bet a zroug. O velet stad trist he amezeg, ar gassont a vengas en he gaon. Dont a reas d'he glasc; k'ning a reas dezan lyeis en he di, ho sieour a reas, he hag eur mevel, da glask he verc'h hag he bried pere a voue cavel ho diou heo.

An den paour peh ma ne c'hortoze ket kementise di-gant eun amezeg hag he c'hassas bete nebre, a voue ken teneret he galon ma trolhas da vouela. Lamet a reas da vriata he amezeg, hag an daou zen-ze zo hurio mi-guonel vras.

MARVAILLOU.

Eur c'honscri, pa mar kirit, eur zoudart iavanc a lavare en dez-al d'he serjant.

— Serjant, petra rasc'h din ma lavarsen deoc'h ne deoc'h nemet eur banezen?

— Petra rasc'h? Da laral en toull da zeski parlant.

— Ha ma na raten nemet he zonzal?

— Oh! zonzal! me n'em ens neira da velet var ar zonzou.

— Mad, serjant, zonzal a ran ez oc'h eur banezen eus ar re deoa.

Eur merour a lavare da berc'hien he zouar: Aotrou, na c'ham a so teo!

— Teo, eme an Aotrou, petra fell dit da lavaret?

Ar merour a vel eo faret, hag a hast buan dressa he fari.

— Pa lararan teo, Aotrou, me fell din lavaret teo a gorf, rag evl a speret oc'h tano avalc'h.

Eun demerel a voa erc'z ar sifellet enli hag e doa c'hoant da c'houzout petra da ober evl parea. Goulou a reas digant eun amezeg.

— Petra a rit-ho pa vez sifellet?

— Petra ran? Stredial na possant.

Eur c'habiten a felle dezan eus eur zoudart da gaout an enebourien da ober er grevidi. Mes n'oa ket brao mont da gaout an enebourien, rag credabl oa e erc'jent en him a vije casset d'ho c'hoant hag heu laczant d'ar maro.

Ar zoudart a lavaras d'he Gabiten.

— Biken n'em lezet da zout en dro, va laza sur a raint.

— Mar hes lazoat, araog peder heur varnugent goude he ho lazo ive eil.

— Va c'habiten, ma carfac'h ho laza da guenta!

G. M.

PREZAN ED.

KEURER. — 15 Du.

Guinis ..	43 lur, 93 c.
Segal	9 lur, 57 c.
Eiz ..	8 lur, 97 c.
Ed-du ..	8 lur, 26 c.
Kerc'h ..	6 lur, 91 c.
Avalou-douar	3 lur, 47 c.

POST'NAZAT. — 16 Du.

Guinis ..	46 lur, 63 c.
Segal ..	9 lur, 49 c.
Eiz ..	8 lur, 99 c.
Ed-du ..	8 lur, 63 c.
Kerc'h ..	7 lur, 78 c.
Avalou-douar	2 lur, 80 c.

MONTRILLER. — 14 Du.

Guinis ..	46 lur, 49 c.
Segal	11 lur, 47 c.
Eiz ..	9 lur, 62 c.
Ed-du ..	12 lur, 28 c.
Kerc'h ..	7 lur, 67 c.
Avalou-douar	7 lur, 50 c.

BREST. — 13 Du.

Guinis ..	45 lur, 64 c.
Segal	13 lur, 44 c.
Eiz	7 lur, 76 c.
Ed-du	8 lur, 40 c.
Kerc'h ..	8 lur, 64 c.
Avalou-douar	4 lur, 55 c.

Ar Gerant. Ar DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. DE KERANGAL, Moulet eo Escripti.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Enn Abonnement d'ar Gazeten a gont :

Evit eur bloaz	DAOU SCOUT.
Evit e huez'h miz	EUR SCOUT.
Evit tri miz	E HUEC'H REAL.
Eur gazeten ebken	DAOU VENNED.

Ar basamant a dfe bezs gont arzoq caout ar gazeten.

ALLOU.

Ar scrijhou a ve c'hoant da lacat er gazeten a dfeer da adressi oll d'an Aotrou MORVAN, Belec e Kemper.

Ar pnestmanchoù a dfeer da adressi d'an Aotrou SALAZ, ebken. An abonnamant a guemmer e ti an Aotrou SALAZ, librer, ru Kercen 'e Kemper.

Rom. — Er sizun dremenet an Tad santel ar Pap en deus dalc'het chapel er Vatican evit ar gardiualet ead da anaoun. Er memes amzer, en ilis Sant Ian Lateran, e canel offren an anaoun evit ar roueget pe an impaeret a Frans pere, abaoe Herry pevar, a so chalounet eus an ilis-ze. — Epad eisevel an anaoun, an dud e carg a Rom a laca rana eur zervich, e heret Sant Loras. evit an dud varo eus a guer hag an ofiserien a laca rana eurt all evit ar re varo eus a arme ar Pap.

Canat ar Pap en Alamagn a zo distro en dervellion-ma. En em glevet eo gant Roue Pruss evit henvel eus escop e Posen hag eurt all e Cologne.

Soudardet Frans, ar re anezo a die kuitat Rom, a ia a vandennou d'ar Vatican. Ene goude m'en dorez ar Pap lavaret he oferen, e c'houlennont evit ar vech diveza he vevet et en evitho ho unan hag evit ho zad. Pi IX a ziguerer ar vagale-ze a Frans gant ar brassa madelez. Heet en deus eus d'ho lezel da vont tre e eal ar goadon dre helec'h e tremen he unan o vont eus ar chapel a he ganipe.

Vivand. — Ar glouer eus ar someter o deus lakel kinnig ho fraz ou d'an Tad santel ar Pap. Goude ma vont bet roet arzo, en em gelfont hag ho lakejont oll etre daouarn daou anezo, hag en spen eur pezaour savet ive entrezho. An daou glouere-ma gassas ar prizon-ze d'an Escop. Ar Escop ho c'hassas da Rom da unan eus ar gardiualet ha dre zaouarn hema ez ejont heget ar Pap. An Tad Santel so bet teroret mearbet he galon o receo ar prizon-ze. Lakel en deus ead he vnediction d'ar glouer daoune-se pere, hep roar, a vezo eurt deiz tud calonec. Ha ead anezo helec'h vad evit servicha an ilis.

PARIS. — Cals eus' ar c'hazetennoù mad a goms evelen eus a ziner Sant Per :

Diner Sant Per en deus izom ato d'en em skigna. An izom anezan a gresh berdez. Bez' ez eus tud hag o deus tolet d'ho c'hont, hag a lavar penaus ma rose pep elristen catolic tri guennec er bloas, e safet d'ho Tad Santel ar Pap peadra avoalc'h evit ober he oll dispignou. Ha pou en an den, peguer paour bennag o ve, hag a alfe lavaret : ne allan ket rei? Pion eo drest oll ar c'hristen hag a ve eriz avoalc'h a galon evit lavaret : me ne fell ket din rei? pa deu an oll gristenen catolic da zonal mad, biscoas n'oa bet hano da ober eurt dra ker bras gant eurt dispign ken dister. Sieour Vikel Jesus-Christ, sieour an ilis santel da jom a zo, lacat da vont e mognet kement a ra an dud d'feiz evit he disear, setu ead da betra e servich diner Sant Per.

Cunx. — Evel ma ou eus ho lavaret kentoc'h, e cartier Hong-Tcheou e tro an oll oc'h argur relijion. Biscoas n'oa bet guelot kement-al. An Aotrou'n Escop Fauri ne voar po da trei. Evit kement a dud a c'houlen beza ke ennet var ar relijion catolic, n'en deus nemet eus miss oner. Evelse ive e eurt eurt dra c'hell o c'hon en be rien, missionerien eus ar vro-ma da vont d'he zener. Hed eo esperoal e c'hallro an Aotrou Doue unan bennag da vont da zecour destum eurt cost hag en deus doare da veza ker-pud.

Gress. — Setu ama penaus e coma eurt gazeten schismatic eus a Athen eus ar seureset guenn.

Al leanezet-ze eus ar c'huz-heol, cornetiennon guenn var ho fenn, a zo da bep menleudi. Nos deiz e redont eus an e l' hospital hag eus an e l' d'egre le evit entent oc'h kement hui so ingret gant ar c'hlenvel. Kerent ha ma d'evont en deus unan bennag poane redont d'ho goul. Mont a reont e tiez ar paour labourerien. Rei a reont

dezo ho foan hag an oll louzeier so en ho ardagez. Mar deu unan bennag anezo da vervel, tra brezaas ! Ar re ad eleac a bal galon, a labour e hoasgant muioc'h a lreiz ar re a ziskaez en gant feiz e labour hag evit ober eun derv a e houlon Doue digant ho.

Setu anezhañ ar re seurezet gant labour gristen ha gant evit mad a d' labour hag a die rei dezo ar gair da vont eun deiz da casa elre livret' Abraham. Lezomp ar venac'h da stourm an eil oc'h egale. Da ober ar brezel entrezo divar benn an dra-ma ha divar benn an dra-hont, evidomp an lavar d' droel, ep caout aoun rag ho mallezion, an lavar ez eo Doue trugarez ha carantez, rag e kemer evit he vugale, ne ket ar re a dec'h hag a ziles ho breudeur pa vezont sevel gant ar maro, mes ar re a jom var dro an dud clas da guenieret para an ho foan ha da ziorren ar vinoret. Setu zo ar gair gristen ar re a vugale kementon Doue.

Stag. Setu eno petra m ar seurezet guenn pere, azaou ar bloas 1834, a ra en Athen ar peiz o deus gant hag a renat ato e Constantinople. Hi eo a ra eus an eil penn d'egale eus ar gontelinoz evit deski d'an dud d'vader leza Jesus-Christ. Red oa e teije merc'hed eus ar c'haz-heol er vro-ma evit deski d'an hini so ama e penn an dis t'e zeveriou e kenver he zenset taguet gant eun c'h envet euzus.

Brozaos — Breur ez bont Frances-Xavier evit goulen distro ar herc'herien eus Doue so nerez fontet. Brozaos, er Seos hag en Irland. Kementse a voa eun dra eas en Irland eleac'h ma zao an darn vora catoliket, mes ne gradet ket e vije ken eas he fonta e Brozaos hag e Seos. Mad, fontet eo, ha kement an ne anant ket er gair Belgion an seurezet o velet pe guen eas eo hel fontet. An dra-ma a die ober poan galon da er alouren an Iles, dreist oll da re an Itali o velet pegement a e bonnet an Iles santel e Brozaos. Epad ma clasont, hi, he d'straja en ho ara.

Lavaret a rer e maouez a zevr evit eas var araog ar raezon hag a enclaskou red da ober evit ma vezo direzaotoc'h caouezet an avaran Vianney, person Ars.

Jeruzalem — Jeruzalem ar guer-ma a die a.o. pa vez eleaset, hecat euntol da skei e calon eur c'hristen calon eur c'hristen a die a.o. orudal pe carvat pa gleo ar guer-ze. Houneez oa ar guer caret gant an Aotrou Doue. Eno o bet al'es hor Zalver Jesus-Christ, eno en deus gouzanvet evidomp. Jeruzalem, pehini a zo het goastet ken aliez abaoue hag abalamour ma e deus lakel Jesus d'ar maro, Jeruzalem so hrio adarre en eur stad trist hag ankenus bras. Abaoue bremae naontec cant vloas, ar guar reazendie-ze ne ell caout nemet eun var gant. Hrio ema ar c'holera enni a veac'h. Ar ruou n'eus den enho, ar stanou so serret, an tiez so goullou kement o deus peadra a dec'h pephini en he avel. Ar gouarnier

turk, an ofiserien, hag ar peiz so goassa, ar re so eno abers ar Rouanteleziou all, nemet an hini so abers ar Frans, a so tec'hel oll kuit. Ne deus rann o Jeruzalem nemet ar re baour a so red dezo eun dud reuzendie-ze difezet eno, elcar'h elcar en en ziaout oc'h ar c'hlenvel, a ra kement so red evit leza taguet kintoc'h gantha.

Caer eo gullet etonez an dispac'h-ze, an hini so eno abers ar Frans o tec'hel mad en he blas, o rei he di da lacat ar re glan hag o sicour ar medecin da guemeret sourei anezo. Caer eo gullet ar Patriarc'h, an Aotrou'n Escop Valerga, pehini ne voa ket eno pa grogas ar c'hlenvel, o tont buan d'ar guer var dro he zentel, hag o sevel eun hospital evit ar re glan, eleac'h ma ema var ho zro leanezet Sant Joseph pere a so eun oll eus a Frans !

An Tadou a urz Sant Francez a so unan anezo medecin. Ar beleg paour-ze a so d'ija coz, en deus disocozet eur galon hag eun nerz da ne vont ket o c'horteoz en eun den eus he oad. Eno ar merc'hed hag ar vugale en a so goassa taguet gant ar c'hlenvel.

G. M.

SAATEZ ANNA VENEZ.

(EIZET PENNAH)

Epad ma sava enognerou ar chapel, Escop Gannet a zoage peadra en eun guenier evit lacat bele en eno e servich ar beleriet. He zontec kenta a voa da lacat eno niener'h, hag e c'hont e vije oet rei ar garg-se d'ar gabucinet, mes dre ho urs ar gabucinet so difennet outho beza perc'henn, ha kemeret an emel eus ar madou a die buza eno. Rag en despet da guement a ote lavaret tud ar bed, ar baonreter hag eur vuez teun eo a zalc'h an urz-se en he za.

Nezo e trojet oc'h urs Carmez. An urz-ze eo unan eus ar re goassa so en d's. An Tadou Carmez a gred zoken ez eus anezo abaoue ar profet Eli, abalamour e comansant an Iles e c'homent var menez Carmel, hag o deus da c'het a leverer, da jom eno abaoue, ep can ebet. Cridi a rer e hoas eo Lel incur a vech, pa evo var an donar ar v' re hez santel o velet ar venec'h-se var ar menez pehini ne ma nemet d'ou leo d'oc'h Nazareth. Lavaret a rer ve eo het an Tadou Carmez o c'hont e Santez Anna, e Jeruzalem. Ar peiz so sur eo ar Pallet o deus ha hanvet Breudeur Mari, hag o deus ho c'harguet da zonal te ar Verchez douguet gant an Eilez da Loret. Bez'o devoa ta, en eun doare bennag, gair da guemeret ar sourei eus ar chapel nevez-ma an Santez-Anna.

An urz-ze a voa het reformet gant Santez Tereza ha Sant Ian ar Groas, hag ar reform-se a zalc'h e d'eun em skigna en oll gouenchoo eus an urz. An Tad Philip Thibaut en devoa digaset ar reform e Razon,

hag ar c'hounehou divar dro a voa dent da houilla piz ho c'henta reo en. An Aotrou Rosmadec a gane cals an urz-ze, hag Escop Kemper eo doa lakel eur pennad a voa. Tadou Carmez e content Pont'n Abal. An Tadou Carmez a voue-la galvet, hag ar Roue Lois XIII a roas he otre ha liziri roue evit kementse er bloaz 1628.

An Tad Thibaut hag an Tad Seraphin a deuas di da gumeret an douar evel perc'henn. Digas a rejont di tadoù eus a gouent Hounebont dindan ren an Tad Hug. Da c'hontrolz m'o divije lojeis vandro ar chapel, an Itron Rehelou a roas digumer dezo e castel Quenven. Ac'hano e lekeyont hasta sevel an iliz hag ar gouent. N'oa ket savet e hoas an anter eus an iliz pa deujont di, ha n'oa peure breac nemet ar peun huella pa voue benignuet gant an ofisier a Venet, ar 4 a vis gnero 1630. Mes re hir edont d'oe'h ar chapel erit galout servicha ac'hano ar balerinet, hag e voue savet dezo eor goz foelennic e tal an iliz. A. bloas varlerc'h e voue kempennet ti Nic'haz e evit acat enha, e gant pe c'haz, pemp re gus varnaguet.

Ne lavarin netra eus an iliz, e s'an tour, eus ar gouent, eus ar seanter saotel pe ar e halvar savet d'rag an iliz, eus ar feunteun gaer so e plus an c'houen goz, ne lavarin netra, a lavarin, eus ar vint, an ed, an huedet riet da heylant anez. Kement so a gredan ne rafe nemet a l'adur d'al c'houen divar ar meaz. Ar re so bet a Soitez Arda ho anavez. Lavaret a ra upken petra an ar Soitez A na petra a so e tron an iliz drag anavez an dorn an aoter-ze en dro da beha ne vel e ne get l'ez ar lojez e branelhou taolennou hag ofronson al roet gant ar re o deus bet ar e f'as heunag ligant ar zar ez, an aoter-ze so e fene'h n'oa bet savet ar marh eoz, hag an marh so var gorre an aoter-ze a so l'adur eus an marh eoz en. C 33

HISTOR ZANTEL

(EIL PENNAD VAR-N'AR GONT)

Jakob e ti Laban. — Rachel ha Lia.

Jakob o vont adarre gant he hent varzu ar zaoheol, a aruaz er Mezopotamia. Guelet a reaz eur puns eus eur park, a teir ha ne deved gouvezet eus he ghechen, rak er puns-ze e vize douret ann tropellou, hag ann ager anezhan a oa stanket gant eur mean braz. Ha, hervez ar c'hustum, ar mean-ze na vize savet nemet pa vize digouezet ann tropellou hol, hag al loenet eur vech douret, e vize leket adarre ar mean var c'horre ar puns.

Jakob a lavaraz d'ar vessacrien. Va breudeur euz a belec'h oc'h-hu? — Euz Haran, em'unt-hu. — Na anavezit ket Laban, map Nakor, eme Jakob? —

Eo, emez-ho, heñ anont a reomp. — Ha iac'h ef-hen, eme Jakob? — Iac'h eo, eme ar vessacrien ha setu Rachel, he vech'h, o lont ama gant he tropell. Ha Jakob a lavaraz d'ezho. Kalc' deus a zo c'hoaz, ha ne ket pred kas an tropellou d'io c'heiter, rait eta da eva d'ann denved ha kasant-ho adarre da boeri. Hi a respontaz. N'he lomp ket ober se, ken na vezo digouezet hol ann tropellou, ha ken n'hor bezo lamet ar mean divar c'horre ar puns, evit doure er memes amzer al loenet.

Komz a reant c'hoaz, ha setu Rachel o lont gant denved he zad, rak hi ho-unan a zivouelle ann tropell.

Jakob, o veza he guelet hag o c'houzont e oa hi a oa he gheiter, hag ann denved deved Laban, he eont a lamaz ar mean divar eus ar puns. Hag o veza douret he tropell a-raog ar re-all, e pokaz d'ezh, eus eur vouela, hag o lavaraz a vouez huc, e oa kar ar e zad, ha map da Rehele.

Hag hi rakal da gas ar c'helou d'he zad.

Heñna, o klevet edo aru Jakob, map he c'hoar, a reaz var he adenna, ar oriatar, hag o veza poket d'ezhan meur a vech, heñ d'gassaz gant-hu d'he di. Hag o veza klevet evit petra e oa heñ, e lavaraz d'ezhan. Va c'h k ha va goad eus, deus mañ ra vech.

Hag a-heñ eur miz tremenet. Laban a lavaraz da Jakob. Var zigare ma'zoul kar d'n, ha ret e vezo d'adon va zervicha evit neñ? Lavar d'io ghech goll a fel d'io?

Hoghen Laban en devoa d'ou vech'h, ar gossa an vet Lia, ar saouanka hanvet Rachel. Lia a oa p'kourez eus he daoulagad. Rachel a oa k'ont eus he drom ha kaer e pep ghez. Jakob a gare he-ma mad, amezan da Laban, seiz vloaz servich a ra d'ezh evit kaer Rachel, he merc'h saouanka. Laban a respontaz. Gueñ eo gan-eñ he rei d'ad eglot da eus all, choon em zi.

Jakob eta a zervichaz seiz vloaz evit Rachel. Ha kavet a reaz gant-hu ne oant nemet eus adheñ d'ezho. Er braz o oa he ghech eus eus eus ann ar seiz vloaz, o avaraz da Laban. Rei d'ad va fied, rak denet eo ann amzer ma k'ont d'ezh Laban a belec'h d'ar banked eus naver bras a v'g eus hag e eo gant ann eored.

Mes pa oa denet ann noz, Laban a gassaz he vech'h Lia da gambr Jakob, eus eur rei d'ezh eur vatez hanvet Zelpha. Jakob he c'hemeraz evit pried. Mes pa eo denet ar mizio, o velaz e oa Lia a oa hag a lavaraz d'he dad-kaer. Petra hoc'h eus-hu bet c'hoant da ober? Ha ne ket evit Rachel eo ann eus-me ho servichet? Petag hoc'h eus-hu ma zomplet?

Laban a respontaz. Nema ket ar c'hoz eus hor bro-m d'ad hor merc'hed, ar re saouanka a-raog ar re gossa. Treman sizun ann eured gant he-ma, ha me roio eben d'ad evit seiz vloaz servich a ra d'ad a-Jarre.

Assant a reaz d'ar peñ a c'houenne, ha pa eo tre-

menet ar zizun, ee'h encreujaz ivez gant Rachel (Eun amzer-ze ne oa ket difennet kaout meur a c'hreg var eun dro, rak-se ann diouzi-ze ne oa ket enep da lazen Doue)

D'ann ivez, Jakob o veza bet ann nina le le d'ezhan, a ziskouezaz eus he c'henvet mui a garantez e ghet evit ar ghenta. Ha Doue, o velet e usprize Jakob Lia, a roaz da lou-ma ar c'hina da gaout bugale, opad ma chenne he c'hoar difrouez.

K A N N.

Ton. *Me gav hir an amzer. 137.*

Ar gher hebre Lia a ziniñ labour,
Rachel a ziniñ a Zous ar guel flour;
Holl e karfemp gaelet Doue e kreiz he c'hloar,
Mes kent-se e renker poueza var ann douar.

Perarzek vloaz labour zo evel eun instant
Da nep a vel Rachel e penn he goumanand,
Pouezou ar vuez-ma a ve berr evid-omp,
Mar velfemp ar gurun a bromet Doue d'comp.

Ar Roue Solomon, a komz euz ar furnez,
A lavare ker bras, gant klem ar garantez:
« A-dal va raouankiz em euz he studiet,
« Hag e karfen atao he c'haout evit pried »

« Va map, eme Doue, ar furnez a fell d'id?
« Mir va goude-heimepou, ha me he roio d'1?
He velet a reomp, a vaskoaz e pep tra,
A-harz kavout Rachel, eo rot kemer Lia H.

Kayenn

Piou e Breiz-Izel n'en deuz ket klevet comz euz eur vro hanvet Cayen? — D'ar vro-ze en e kaset brema an dorfetourien, al laeron, an dud fall, soet gant justis ar bed, hag a vije guechall er galeou. Eno ez'int obliget da eul labour teun ha kalet, evel ma oant arao e Brest hag e Toulon. Lod anezho zo kondaounet evit ar rest euz ao loez, re a levit 2, pe 10, pe 20 vloaz. Mes peseu t'bro eo ar vro-ze, ha peseu, tud a zo eun-hi? An dud euz ar vro-ze a zo moriaet evit an darn vraz, tud du pod, digaset eno euz an Afrika en amzer Loez perarzek, Roue a Franz. — Kayenn a zo eur vro gaer da velet, mes eur c'hlenved, hanvet an darsien velen, a ziskar eno kalz a dud. Ouzpen, eun heol loskiz a sko a bloum var ar penn hag a laz eliez en eun taol ar re en em zalc'h didan-han opad an dez adalek 9 heur betek pebeur heur, ma na ve goloet mad ho fenn gant eun tok leo evit harz euz tomder ann heol. An holl gallerien-ze, peseur labour a reot-hi eno? Euz an enezenou var here e chomont ez int konduet a vandemou gant soudarded d'an douar braz evit difrousta

pe digeri douar goloet a goadon — o veza n'en d'int ket dalc'hel en eur port mor pe en eur prizoun, evel ma oant ama guechall e flect, me sonj d'hi, e tlefe kalz anezho kavout an tu da drozpla ho gouardou ha da vont en eur vro heil bennak. — Ia, mes penaoz treuzi keajou doue ha teval, karguet a loened gouez pe vimmuz var bep tu da Gayenn an douaren zo goloet ker stank grand gheod, koad ha traou all ma z-eo diez braz bale. N'euz na leut na menojen nemed evit al louened gouez. Eur re bennak gurr eo, ho deuz eset achip euz ar vanden, mes hep pell ez-int, pe maro gant an maou, pe obliget da zont en dro.

Ha pell eo ar vro-ze deuz ar Franz? Trichuec h kant pe daou vil leo deuz an Europa, en tu all d'ar mor bras, an dud ma-euz-ze n'ho denz eta mui konsolation ebet var an douar, nag esperanz ebet da az-velet ho bro hag ho c'herent? — Esperanz da az-velet ho bro hag ho c'herent? Esperanz ebet. Konzikoude n'en d'int ket hep eur konsolation bennak. Deiz-ho deuz, mar keront, ar c'honsolationou euz ar religion. An Impalaer Napoleon, pa en deuz goue emennet ma vije bet kaset ar gallerien da Gayenn, en deuz gouennet tadou euz a gompagnonez Jesus evit heñt a an dud keiz-ze ha prokul d'ezho ar skour spirituel. Eno eta pemzek belec a zo occupet o serviche an dud-ze, oc'h ober katekiz d'ezho, instructionou, o sehoen ho c'hoesionou, oc'h ho lusia pa z'int klav, en eur guer, evit ober anezho kristened, ha dreist pep tra, ho sikour da vervel er stad a c'briz. — Divezatoc'h e vezo lenet e lizerion skrivet gant an tadou ze penaoz ho deuz kala a gonsolation e mek an dud-ze. Meur anezho a denn profit euz ho instructionou, en em gontent s. hag a grudu eur vuez kristen. Bez euz zoken hag a brat k ar vertuzio var re gaer. — Var ar poent da vervel, ma anezho a lare d'an tad a oa en ho gaderou. Benna Doue d'el oc'h, va zad ho trugarekat a ran a greiz va c'hloer, ma na vijen ket bet dent ama. e vije bet kollet evit ar bed-ma hag evit ar bed-al. Ar buntou an euz meritet hag anouret, a vezo ar pen kaer euz va salviguez. Poan ho elagrin an euz gret d'am mam, d'am breneur ha c'honarezed dre va fall heiz, mes brema pa z'evot an euz ouelet ha coesecet va tebejou e vezint konsulet. Kontant bras ann da vervel, pardoun a ran a galon d'ar re ho deuz va c'hondounet, hag espera a am euz ez en pardounet d'in gant Doue va holl bechejou. Guelet e vezo testinion ann re z ar seurt disposition-ze e lizerion skrivet gant an tadou missionnerien euz Kayenn. Al lizerion-ze a vezo leket divezatoc'h e Brezonek ha lenet er gazeten ma.

M. D.

LEVR AL LABOURER.

VI

Ann amzer-veze hag ann haro.

Goudeze pa veld gouennet dent er vro,
Pa gleud a kana ar zoken ha va d'hi,

- Pa vez deut ebrel gant ann amzer glouar,
 Hastil troua da blanta ann avalou douar.
 N'ho golout ket re, abretoc'h e tontout,
 Ha gant tonder ann heol prunroc'h e hellidint.
 Pa vo furel ar n treid, d'goral ann delien
 Goude eur barrad glao, pa vo gleh ar c'hristien,
 Kement ho pigel, hag e giz moudennou,
 Savit mad ann douar ouz treid ar plantennou,
 Neuz hep ma zoulit na tonder, na se'hior,
 Ar grizou enn douar a viro ho glebrou.

- Var dro hanter miz mae, gant teil pe gant ludo,
 Hadit eun ho parkou a mell ha gouniz da.
 Pe mar gelit labout prenit elec'h teil all,
 Prenit eur boullren-zu a zeu dioue'h a vre-c'hall.
 Ar bleun vo digomec'h, drouoc'h vo ann detiou,
 Panneroc'h vo ho kreun, leunoc'h ho solierou.
 Ma hadit divezad, ho kolo vo berroc'h,
 Doe'h ed-an a vo moan, ho kreun a vo treutoc'h.

- Gant hoil pere a gar kement ar bokedou,
 Tostait da velet bleun ed du er parkou,
 Erit ann daou-lagaz d'ez-euz neira keroec'h.
 Hag erit ann d'iron a euz ket a c'houez c'haec'h.
 Ne veleur var ar bleun, med gouezet e kourza,
 O sevel, o f'kerou, o vont tihout, luma.
 Gant eur zamm ouz pep gar, hoil brava ho gouler,
 Erit mont d'ho paskan o trouz prunm ann er,
 Goude u tout eu dro da glask eur zamm nevez,
 Evelse ar gouezet o labour heol ann dez.
 Ann doue a zo brao, 'vit-se n'ann hant ket,
 Mes peot a galoun ar mestr brax euz ar hed,
 Da skoull var ho touar ar glao hag ar c'hilzen,
 Da zigaz amzer douz. Da bezaat ar vrumen,
 Da viret doe'h ed-an dioc'h euna heol re loskaz
 Ha d'heñ d'fenn bepred gant eur vantel gl'haiz.

- Goude za pa velit ar blouzen o se'hia,
 Ar c'hreanen kalelet, ar penud o c'houenna
 Gant ann avel hejet pa zon ann darnoc'h,
 Mar d'eo kaer ann amzer, hastil klask mederien.
 Ka vedit ket re brava. Demuez ho segalek
 Kasit kant hep dale ar morder diounech.
 A yesko he selet, ar prim anned al astou
 Ma na fell d'heñ goullet glaz dour ho koloc'gon
 Na sortit mui brava nemed da labourat
 Ha lezit a gosterz plijadur hag ebat.

- Eun tu all d'ar Fouret, evel ann euz klevet,
 Euz eur c'harter trouzaz, e bre ar Bourleted,
 E lec'h kement ho laz ha medi ho edou,
 Ann dud oastmet ann ouz eun ar binnou,
 Nè sonyent met d'annai, met eun chopinao,
 Met tremen ann amzer eun d'rol, eun ebat.
 Koulakaude e viter e kreiz eur c'houez pouner,
 O sevel a bep la kounneta ebarz ann er,
 O tegeri, o teci o redek, o laa,
 Klevet a rer d'annou ar goun o farza,
 A verez da verez ann ekleo a respout,
 Hag a skion tro var dro ann estlam hag ar spont.
 Ebarz er steron brax ann dour a zo koenvet,
 E gouezet ar c'houen ar gouez ho denz krenet.
 Hag er c'hanton spontet gant farzon ker pouner,
 Belien ebat na flay, trouz ebat na gwer
 Euz eun taol ar c'houennou hevel ouz eur ran-el,

A c'holo ar relec'hior hag al lec'hioù hual,
 A bonaz, eun eur dervat, var ann amzer grouezaz
 Hag a zench eun deiz kaer eun omda hoz stravalaz.
 Al lec'hed a lugern, a fiant er goudebronnou ;
 Ar gounn a greva, a goun d'rist ar penou
 Ann amzer a zua, al lec'hed, aa tamin
 A vromen al lagad hag a seles peb unan.
 Euz er c'houern tevel e sav eun avel-dro
 A skrib ann c'houen brax, ar parkou hag ar vro.
 Ar soner gant ar spont a bleg he viraou,
 Ann holl dud a gaita gant bast ann tavernou
 Hag a red d'ann d'iz, stouaz ! re zivezad !
 Erit pedt Doue ma viro ho blouad
 Ar gristil o koeza euz ann euz e kouraz
 A zisker ann edou, hag ho stapp d'ann douar.
 Ar merer o velet he vlovez hoil kollet,
 A gant ouz he galoun he vizele fiant ;
 Ar gounn o farza, a gouez var ar menez ;
 Ann dour, eun eur redek, a dena ar vev, ar gouez
 A ebarz d'iz ha ostar var ann ed diskaret,
 Hag euz vlovez labour eun eun deiz zo kollet.
 Da viret euz eun drouk, vid doe'h ken ankentuz,
 Mebit Doue lemdrez gant pedennou nerzaz
 Ha pebez gouez ar bloaz, da c'houez ar c'hat-erou,
 Euz eur bati ar zent, erit ann dro d'ho parkou.

Ann d'erec'h eur vech-nit

AR PRINCE GLAN.

Mari Argoat a voa ehamet intanvez gant eur potrie hanvet Per. He goas pehin a voa eun labourer mad hag honest, eun dou gounezet bara d'ar vam ha d'ar map divar bouez he z'vec'h. Deut oa zoken a benn da breza eun tuc hag eun tannig douar, hag e c'hespere beza eun deiz en he auz. Erit n'eo doa bet, eals a vanka, are hant arnec'h da baea an ti hag an tann douar-ze, e voug red dezant presta. Ha t'eo p'evide hanvet Biez, a roas dezant pemp cant scoet erit paea ar perc'henn.

Al labourer a bae eul d'olennig bep o'cas euz ar pemp cant scoet, ha ne d'lio mui nemet daon c'hant lur da Vlez pa deuas ar maro dezant. Dre ma pae eun dra bennag, Biez a verez ar peiz en doa recevet var eur c'haier, hag ar c'haier-ze a joine eire daouarn al labourer pehin her c'haier op ma voug e c'haier potec'h. Gouzout a rea gonscoude ne voant mui deour nemet a zaon c'hant lur.

Eun n'herdig goude m'e devoa Mari Argoat collet he fried, Biez, an hui en doa prestet are bant dezo, a varvas ive. Euz ruz dezant a heritas eus he zannev. O vaza eavet elouez paperiou he contr eur paper a verka en doa prestet pemp cant scoet d'al labourer ma on euz comzet anezan, an intanvez a voug galvet da renta cont a guernentse. Mari a ziskerzas dirag heri tour Biez ha dirag ar barner ne d'he nemet daon c'hant lur var ar pemp cant scoet-ze, hag o devoa eur c'haier da ziskuez eleac'h ma voa merket an dra-ze gant Biez ho unan.

Mes pa zeas da glase he c'haier, n'her c'havas ket. Gaer e devoa farchal, chench pehin erit pehin da gue-

ment a voa en he zi, ne gave en trebet. Roet one dizi eun dervezion breunag evit klase c'hoas pissoc'h, mes ne gavas netra. Heritour Blez hag ar barner o velet kementse, a gredas e devoa clasket ho trompla. Kement a rejont eus outh, hag e voue condanuet da velet guerza he zi hag he zamm douar evit paea he die, ha goudeze da vont gant he map eleac'h ma c'arje, da lavarret eo, var an douar-noaz.

Me ho lez da zontal pebez anken ha pobez calonad evit an intañvez paour ! Evel ma zoa Mari Argoat hag he fried pa edo hec. Ind honest bras ha caret gant ho amezeien, meur a hini a lavare penaus o tlie beza goir ar pezh a lavare an intañvez, ha penaus heritour Blez a voa eriz ha dialgal. Ar brud-se a reas betek hema. Cridi a reas oa li a lakea ar brud-se da redez, hag en em hastas e hoas muine'h da lacat guerz varma.

Dere sent ar verziid guez, da noz, edo ar vam guez hag he map a daon en ti. O sonjal e rannje antrozoz mont er meaz eus an ti-se ep gouzout pelec'h mont, o sonjal peza deuz da veza gant ar potric paour-se pehini n'en devoa c'hoas nemet peimp pe c'huac'h vtoas, ne alle ket ar ret da vouela, hag ar huguel o velet dalc'hou he vam a vouele ive.

Gouseoude, goude leza dehet eun tam bennag, ar potric (rag ar vam ne alle dibri bruzeien) ar potric a reas evel a ra ar vogale eus he oa li, a lezas he zaelou evit mont da redez ha da c'huar.

Epad ma kemere ar huguel le chat, he vam glae c'haret a voa en em dloet d'an daoulin dirag eun imach d'ar Verchez a voa oc'h ar voguer en eur c'horn eus an ti. Ead e reas ar bedon galone-ma.

« O Mam sañt da Jesus ! » va fetroez ker l'ped l' « evid ou ho map heritour ! » Gantout a ra o em eus « ket miritet ar pezh a rer lin. Ho pet truez oc'h va « huguel paour. Roet da anaout d'an oil oum d'v'api, « evit na rante ket va map kez mont er meaz a di he « dad ep den da gae dori dezan nemet he vam euzet « ou d'v'ez hag en d'v'he nor. Pe mar deo red d'n eva « ar c'huar c'huereze, ruit a am e holoa ners avoalc'h « evel e zou en ».

Goude ar bedon-se, Mari a jonas eun spouzaet, heuzet en he dalc'hou dirag imach ar Verchez. Er gra-dan lasket gant he map. Perig a reas dizi sevel he fenn.

— Va mam ! Va mam ! Sella-tal ! Sella-tal ! Eur stereden erpet ama oc'h ar voguer hag o usken en ti ! Sella-tal ! Sella-tal ! Serrit ar p'feneat gant aoun na zalc'er meaz ha va d'v'ed adarre d'an Euz !

An intañvez ne elias ket mirit da vusc'hoarzin o velet levezet he huguel.

— Perig, e meaz, enhez ne ket nor stereden eo, mes eul loag hag a v'guern eleac'h ma vez tenval.

— Eul loag, va mam ! Pe seurt loag eo ?

— Eul preon glae a rer anezan.

— Oh ! Setu aze zo bras avad ! Ha pa vez deiz-ta va mam !

— O noz, va map, pa vez deiz ne loguenn ket, ha neuze ne ket braoc'h evit ar prenet all. En denvalijen

epken e loguenn evel an tan.

— Evel tan ! Petra, ne ket tan eo ? Ma touchen outh ne hoazo ket ?

— Oh ! nan !

— Mad guelomp ! Oh, jen eo. Setu aze eun dra avad. Ili ha ne ket tan eo.

Ar potric a eoulennas eul dra dirag henn ar stereden, hag ar vam a ancouac'he eun debet he anken o velet pli adur he map. Hema o velet e tinnas sekerijen he steredennic pa deus al loaz da bara varma, her c'hassas en eur c'horn tro e doug eun armel. Goudeze evit he lacat en eul leac'h c'hoas tenvalpe'h, e tigoras an armel gontal e, hag hec tolaz enbi. Mes evel na lu-guerne nemeur he steredennic oho muio'h evit arag, e seuzas o c'hoari ganth evel ma seuz ar vogale gant pep c'hoari, hag e teuas da c'houlou oc'h he vam he gas da gonsket.

— Va map, red eo pidi Doue da guenta, hag evit ma en devezo Doue truez ouzoc'h, red en ive eadit truez oc'h ar preon glae hag he ezel da vont kant.

— Oh ! va mam, seuz oad gant ar preon glae, serrit em eus varvezan evit he zere'bel ac'hann da vare'hoas da noz. Greet em eus dezan evel a tithu ive din-me pa em laka e g'gen.

— Perig, pa vez aket e p'nnjen, o pevez gret droeg, hag e c'houzoc'h avoalc'h ar preon glae n'en deus gret droeg ebet.

Mes Perig ne fel e ket dezan sena. Ar vam a reas kema d'v'ed peaz d'v'ed, hag a lava as en eur vouela.

— Va map, ho pet sonch oz eo marteze ar vech di-veza ma he z'v'ed zenti ouz an oum ma.

Perig neuze o v'ed dalc'hou he vam, a lamas ila boket dizi, a c'houlennas parken hag he c'hassas da gaout an armel. Mes ar preon a voa eul a goask ar garanou e gnelet an armel. Ar potric ne elle ket he c'hoaz ac'hann. He vam a reas da v'ed eur e h'ou aonen evit dont d'he zecour. O clae eadit ar preon eus ar goue ma edo, e teuas a pla ken ganth, ha dindan, en eun toul euz. edo ar c'havere doa clasket kement, hag ar papierou-all pere a zaskuze en doa he g'p'z prenet an ti hag an tannig deoar so outhan. Var ar c'havereze oa merket e g'p'z g'p'z g'p'z. Il euz he unaz a zom e som a pezh en doa p'et al labouer dezan. An d'v'ed seurt a goue evel e « Anant a ra ne d'v'ed p'v'ed Argat d'n nemet daon e bant l'v'ed ar peuzeg eant am h'ou prestet dezan ».

An intañvez guez en eul lakeas d'an daoulin evit trugarreat Doue, hag a l'kens he mab da drugareat Doue ive evel di. Goude ez eus da zaskuze he c'havere d'ar barner ha da heritour Blez. Ho daon e voue sauzet meurtet o elevet penaus o doa an intañvez dizoet ar papierouze. Neuze ar barner a lavaras d'an heritour ha brema petra reot evit d'v'ed haor. Mari Argoat eus ar gaon oc'h eus g'p'z outh o eridi e clake ho trompla ?

— Petra rin ? Lezel ganth an daon e bant l'v'ed a jom, ha merca var he c'havere ne vanc m'v'ed netra dizi.

— Ha me, om'e'r barner, evit beza douguet en he euzep euz varnediguez ha ne verite ket e v'ed g'p'z, en

em garg da sevel ha map. Ar buguel en deus gret Doue eor burzud evelse en ho andret, ne all ket mancont da zout da veza eor buguel mad.

Setu penaos e leu provizians an Aotrou Doue da zicour ar re a laca ho fizians en la setu penaos e silaon pedez ar re her ped gant eor galon efin. G. M.

Hano ar Zeñt evit ar Sizun-ma.

DILLON 4 Kerzu. — Sant Per Chrysolog, arc'hescop a Raven, choazet gant Doue he unan evit gouarn an escopi bras-ze. Rei eo eun doctor hag eor predicator eus ar re vrudeta hag eus ar re o deus gounezet muia meou da Zoue.

DIMEZAS 5. — Sant Francez Xavier, abostol an Indez ha patron Breiz ar Feiz. Burzudus bras eo an niver a dud en deus gounezet, da beguement a vroien en deus easet sclerijen an aviel. Ar re so e Breiz ar Feiz ne dileont ket anconnac'hat ez eus hiro eritho e pep parrez eun oferon, hag eun induljans lenn da c'houat.

DRENEC'NER 6. — Sant Nicolas, escop. Burzudus dre ar muiaclon en deus gret. Evit patrou ar sclerijen her c'hemer, o veza m'en deus rentet ar vuez da zaon seolaer a voa bet muiaclon.

DIZIOW 7. — Sant Ambroas, escop ha doctor eus an Iis. Bez e vone da guenta gouarnet ha goudeze escop eus ar guez a Vilan. Choazet e vone dre eor burzud eor c'hromadur tri bloas eo hen hantvas da guenta, hag an oll en em muiaas gant ar buguel. Gounezet e reas da Zoue an doctor bras Sant Augustin.

DRENEC'NER 8. — Conception diach ar Vere hez gloriuz Vari. Pa nao en deus discleriet diraz gador Sant Per e voa bet concevet Mari ep ar pec'h e. erimel, da lavaret eo, en deus gret eun ardel a feiz eus ar greden-ze.

DISBARDON 9. — Eus a eisset ar Conception diach.

DISEUL 10. — *Est rex eius an Asvent*. Otis ar xul. Sulion an Asvent, evel sulion ar c'hora s. a zo sulion privilezet, da lavaret eo, e ra an Iis an otis anezo, o lezel a gostez gouelion ar zeñt a gouez a ar sulion-ze.

KELIER.

N'eus ket pell, eor person eus a Vreiz-Izel a voa er gador Prezeg a rea var an iern, pe da viana lavaret a rea d'ho barresson s ez agent d'an iern mar dalc'hent da goeza eo dizurziou ma comze anezo. Lavaret a rea d'ar rouankis : Ia, ma sendalc'hat d'an dizurziou-ze, ha gouzout a rit-ha pelec'h ho cassiot eun deiz ! Ho eas a raot, ne ket d'an dans, ne ket d'an nouseziou, mes d'an iern, da dan an iern ! Ia, hel lavaret a ran c'hoas, mont a reot d'an tan... d'an tan..

Eun den cox a voa en Iis hag a voa coustket eun nebeut a voa, dibuna a reas dres pa edo ar person o lavaret ar c'houziou-ze. O clevet an tan.. an tan,

o c'hanconnae'ha erion pelec'h ema, hag e soo dir-figi oll en he za en eor c'houlen a bouez he buon. pelec'h ema'n tan ? pelec'h ema'n tan ? le pe guezar ema ? — Ar person a vone red mad dezan lezel he brezeguen eun nebeut, hag ober eor pennad c'hoar-za couls ha kement a voa oc'h he zilaon.

Er bloas a zeñ 1866, an tenna d'ar zori a die comas dre ar Frans oll, d'al lan 27 a vis c'huever. Cant mil den a die beza savet.

Ar c'hlenvel var al loenet a ra distruch e meur a garter eus ar Belgic. Kementse so tost da Frans, hag evelse ar Francizien o deus ive da zional.

E Frans ive en eor c'harter bennag, ez eus clevet var al labouset don, ar ier, an ouidi, etc. A vandeannou int taguet e meur a c'hoac'h.

An Aotrou Soumain, sous-prefet Brest, so haout prefet e Tarn-ha-Garon.

An Aotrou Mla Cabanen, secretour general eus ar Meurth, so haout sous-prefet e Brest.

E parrez Kervel eus bat eun tan goall hag en deus deuet c'huec'h u en eor gueriaden haout Por-zon. An tan so bet lakel adarre gant bugale o c'hoar gant alumez chun e.

En dis Sant-Sulpis, e Paris, eun droun a lakea, er sizun dremenet, lavaret eun oferon evit celeuri he c'haout deiz ha bloas he bugale van, he bugale gan, a voa oll ead. An Aotrou Buquet, Escop Par-iam, en deus lavaret an oferon.

N'eus ket pe. eor medecin en doa lakel ober eun habit nevez. Pa deuas an habit, ne hi pe ke' dezan, hag e lakeas he gas en dro d'ar c'hemener. Abenn eun nebeut goud, ar medec'n hag ar c'hemener en em gavas ho daou en eun enterramant. Ar c'hemener a lavaras d'ar medec'n :

— Ah ! doctor, na c'hoas so eun 1

— Ha perag, eun ar medec'n ?

— Perag ? Ne v z digaset morse ho labour deoc'h en dro pa vez gret all !

An Aotrou C. , avocat en deiz eor fri eus ar re viana. An Aotrou B. , prezidant al lez-varn. pe mar kirt, ar barner Lras en deus er c'houlen, eor fri eus ar re garea. En dez-all edo an avocat C. oc'h ober he brezeguen, hag en doa zom da lenn eor pennad serit. Ar pennad lizer-ze a voa ser let fal, hag en doa mil boan o elase he lenn. Ar barner bras a deuas da enout hag a lavaras : N'eus ket oze gant unan bennag eul lunedeg da rei d'an Aotrou avocat ?

An avocat a deuas buan oc'h ar barner Lras en eor lavaret : Ia, mes neuze e c'hellit rei den ivez ho fri evit he delc'her !

Er zizunioù tremenet eur martolod a voa e kear sont
Malo o pourmen var ar c'hre pe ar rampart so azioe'h
ar e hac. Ar c'hre-ze so eur voguer hag a so marize
cant trouted lue oc'h evit ar e hac. Ar martolod a zo,
a leverer, eus a Dreguer, hag a voa neuze crog ar big
en he seouarn. Ac'hano e velas ar mous pe ar polt
keguar oc'h ober he labour en he lestr. En em lacat
a ra da c'hrevel ar mous.

— He! mous, deus ama, m'em eus da goma ouz! l

— Oh! ne dan ket eme r mous.

— Mar dan-me aze, bremaic, me rei dit lavaret ne
dan ket!

Dont a ri f

— No din ket.

Ar martolod ne varc'hata ken. Evel eul luc'hedon e
lam divot ar c'hre var ar e hac. Kement hini a voa eno
a grede e tie beza flastret, bruznet, crevet o coeza.
Mes ar martolod a guezas evel eur e laz var he droid,
ha n'en devoue droug ebet. Evel kent, ar stocat a ioa
bel cre avoac'h evit he lacat da zempla. Douguet e vone
da eur c'hlandi pe da eun hospital, mes abenn an noz
edo adarre var he dre i ker sounn ha biscoas.

Pa c'houlennet il gantha petra zouje oc'h ober eul
lam evelse, e lavare oa ken abalel ma souje dezan en
en he lestr e lame droid ar borj.

Goudeze kenta ma velas ar mous, e lavare dezan :

— Moroc'h so ac'haout, te zo bet dare dit va lacat-
me da dret va gouzoug. Mes lara evez eur vech all!

— Ha c'hui, martolod, eme'r mous, pour e reol
adarre eul lam all evelse? *(Gazeten San-Malo)*

Er zizunioù tremenet, eme eur gaze en eus a Baris, eur
c'hui en deus savetel he vuez da eur e hrouadur, hag en
deus disocozet coals lavaret kement a skant hag eun
den.

En eun li e ru Fourn-Sant-Germen ez eus o chom en
eur gampric d'istec, ar pempet astach eun dervezour
hag he bried, dervezourer eus da. An daon-man a
d ho arvez, ha deuze, pa vez deus ma mare, ar e hreg a
zistro d'ar guer da oza eun lam bouc a da velet penaus
e vez ar bel gant eur hag e lavare he so deus pehin.
a vez lezet he unan en he gavel gant eun arme kith euz
evit he zonal. Dirag he e hampr ez eus o eoun eur
e hemener hag eur guemerez en eur gampric all, ha
ne deus nemet eun lam g toro eun eur poul a e o l's
partio an Fourn.

Eur mint a vez ar dervezourer, ara g mont d he labour
e deus e luezet tan evit ra chomje touc he ar gampr.
Neuze oa eul kurt a zozel, evel ma oa boas, he e hrouadur
couc'ket e he gavel. Ahenn e pevad gen'le, ar e he-
mener hag he e hreg a gl'as prenest ho nardezg o strac-
cal. Ar c'hui oa en dou terret eur verer, hag a voa eul en
eul lam d'ha e licont. Grogui a ra e sae ar e hemener,
hag e euse he zacha gantha. Ar e hemener a deus
mout da da velet petra voa e camb' he ar zoven. Laout
a reas ar gampr leun a voguet. Ar huguel a ioa diradlet
eus he gavel bete o calet, hag an lan a ioa d'ja crog ea

he zillad. Ar e hemener a eilas he vonga, hag ar huguel
a voa savelet he vuez pehin en devije collet a dra ar
panelle ar c'hui.

En hospital Gayet ez eus mare eun den hanvet
Thomas ar Rous, hag a ioa crog en he vious ha
c'hrevel huguent. An den-ze en'na nemet pevar pe bemp
bloss abaoe ma edo en hospital ha bete neuze e
veze o'clase he vouet. *(Bas-Breton.)*

Lavaret a ver penaus cannadec ar Japon a ioa gantha
eus a Yrest d'ho bro var dro truguent a labour-
rien po ted a vicher. G. M.

FEIZ AN ED.

KEMPER. — 25 Du.

POUY'VABAT — 23 Du

Guais... 46 lur, 45 c.
Segal ... 9 lur, 38 c.
Eiz 9 lur, 12 c.
Ed-d... 8 lur, 37 c.
Kerc'h . . 6 lur, 08 c.
Avalou-douar 3 lur, 33 c.

Guais ... 46 lur, 43 c.
Segal ... 9 lur, 19 c.
Eiz . . . 8 lur, 99 c.
Ed-du . . 8 lur, 63 c.
Kerc'h . . 7 lur, 63 c.
Avalou-douar 2 lur, 33 c.

MONTRÉLÉZ. — 18 Du

BREST. — 20 Du

Guais... 47 lur, 47 c.
Segal . . . 46 lur, 90 c.
Eiz . . . 2 lur, 62 c.
Ed-du . . 42 lur, 22 c.
Kerc'h . . 7 lur, 39 c.
Avalou-douar 7 lur, 30 c.

Guais . . 43 lur, 28 c.
Segal . . 43 lur, 40 c.
Eiz . . . 7 lur, 97 c.
Ed-d... . 8 lur, 61 c.
Kerc'h . . 8 lur, 03 c.
Avalou-douar 4 lur, 20 c.

HENT HOUARN.

Da be heur e tiblas hag e tignez ar c'hre idon epad ar goue

D'YONT A GASTELLIN VABEU MAONET.

	1 ^{re} 1 ^{re}	2 ^{de} 1 ^{re}	3 ^{de} 1 ^{re}	4 ^{de} 1 ^{re}	5 ^{de} 1 ^{re}	6 ^{de} 1 ^{re}	7 ^{de} 1 ^{re}
Castellin	6h. 30	10h. 30	4 20	3 45	2 60	1 40	1 00
Kemper	7 4	10 55	4 20	3 45	2 60	1 40	1 00
Kemperle	8 31	12 14	0 41	8 50	0 40	4 20	
Lorient	9 13	1 2	7 24	10 75	8 05	5 90	
Nedon	10 22	2 22	11 25	12 85	17 15	12 55	
Saven	11 28	3 28	12 28	13 28	18 28	13 28	
Nannet	12 30	4 30	13 30	14 30	19 30	14 30	

D'YONT EUS AN MAONET VABEU CASTELLIN

	1 ^{re} 1 ^{re}	2 ^{de} 1 ^{re}	3 ^{de} 1 ^{re}	4 ^{de} 1 ^{re}
Nannet	6h. 30	10h. 30	4 20	3 45
Saven	7 4	10 55	4 20	3 45
Nedon	8 31	12 14	0 41	8 50
Lorient	9 13	1 2	7 24	10 75
Kemperle	10 22	2 22	11 25	12 85
Kemper	11 28	3 28	12 28	13 28
Castellin	12 30	4 30	13 30	14 30

Ar Gerant, An. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gerd Ar oz l'angal, Moulet an Becopti.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Des Abonnement d'ar Gaseten a goust :

Evit eur bloas	...	DAOU SCOTET
Evit c'hwec'h miz	...	EUR SCOTET
Evit tri miz	...	C'HWEC'H BEAL
Eur gaseten ebenn	...	DAOU TENEZ.

Ar bacamant a dfe beza gret arnog eadout ar gaseten.

ALLOU.

Ar serijou a ve c'hoant da lacat er gaseten a dfeer da adressi oil d'an Autrou MONTAÏ, Delec e Kemper

Ar pacamanchou a dfeer da adressi d'an Autrou SALAZ, ebenn An abomant a goust e ti an Autrou SALLOU, Librer, ru Kerton, e Kemper

E pep amzer, daoulagad ar gatolikel so ato troet varzu Rom, mes pa deu enn enebour bennag d'en em ziskuez, pa deu lezen Doue da veza breaset dindan an treid, pa deu an dis da veza argellet gant eur goad rare amzer bennag, neuze dreist oil e tro sell ar vugale varza lo zad. Morse n oa bet troet kement neijou ha calou ar gwr gristenien etrezeg eador Sant Per, evel ma zot ahaone ar bloas 1849. Ahaone ma rer brezel da Lo Nao, e c'heller lavaret ez eus cala a dud ha ne zont out nemet enha, ha sevelu a boan a vezo gret d'ar Pap, seel var ivez a brez a guement d'ar ziskuez euzen lou e harantez hag ho lea del, sevelu a ziskuezet peguer stard o ta e hont dezhan.

An Tad Tongorgi, professor ar philosophi e seolach Rom a so mard an 12 eus ar vis du. Ne allan ket miret da lavaret pebez feiz en deus diskuezet var ho varc. D'ar zadorn, m'ac eus ar mis, en em gave gaelec'h, hag e crese zoken ez ea da barea, mes ar medec a lavaras dezan receo he sacramanchou Antrohez, d'ar za, an hui elan en em gave bras bras, mes ar medec a lavaras dezan adarre. Va zad, ne deot ket a holl. Neuze an Tad, ar musc'hoars var he vuze lou, he zou-vrec'h hag he zoulagad savet etrezeg an en, a lavaras a Sant Ignas, va mestr da va breze, deu d'am e here'lat ha d'am c'has da dret Jesus-Christ, va barnet. Bendez, epad va buez, em eus ho pedet d'am di en en hent direzama. Dre c'has Doue, ha dre ar zicour oc'h eus roet d'in, em eus dalc'het guenn sae va badiziant. Deut, a lavaran deoc'h deut e ilag e varvas en eur lavaret ar c'homzou-ze. Setu aze a dra zur eun den hag a ziskueze eur feiz heu var he dremenvan.

Ar Proutantier Bros en deus badezet en dervexion-ma daou nezo, Jacob Miell, eus a Rom, hag Abraham Deangelis, eus a Reggio.

An Tad Santel a veler aliez o valo dre guez Dirguener direza eo eal var droat pendaben gant ru hir ar Chorso. Eur vaouez eoz a roa o tout eus eun

dis, a so en em daotet d'an daoulagad dirag ar Pap, oc'h he ludi da rei dizi he venediction abenn he heur direza. Rag, emezhi, eoz evel ma zom, ne ket lavaret e hgonesse ganeu ken gaelet ar Pap araog ma zot eus ar bed-ma. Pi Nao a voa tener. I. galon oc'h he c'hlevet, hag en deus roet dizi ar venediction abostolik abenn he mard.

Eur hijadur oa gaelet ar c'harrozon a roa dre ar ru vras-se, o chom oil a za, hag oc'h en em deana a gontez evit fezel ereiz ar ru gant ar Pap. Kement a ioz enha a ziskenne hag a zoulime evit eadout ar venediction.

S. Francez-Xavier, patron Breiz ar Breiz so ken estimet en Indez hag er Japon, ma na gontez ne meta-nezan. He hano hag ar brod eus he labourou so skegnet dre an oil garterou eus ar Sao-Ileal. Eal eur zant oa kemeret gant had ha ne voutent ket petra eo kementse. Tud gouez, paanet, o den em er bedent outou, ha gaelet eus bet tud ha ne voutent tam ar re zo gristen o tout o pelermach d'he vez. Setu eus petra ra ar zantelezh.

Diblasset ez eus adarre seis tad a urs sant Francez ha teir c'hoar eus an drede urs evit mont d'ar missionou en Americ, en Anteroz. Brema eus daou vis oa diblasset pevar dad all eus ar memes urs evit ar memes mission.

Dre ma crese ar Feiz er brodou-ze, dre ma ziskuez an dud bolontez vad da zigumeret eadegen an Avel, an Eskibien so eus a gri da e houlen missionner en. Rag auspen prezeg an Avel, ho deus izom e hoas da guelen, da zesk ar vugale evit lacat stard en ho zouez lezen Jesus-Christ.

Tour — E Tour eus bet er bloa-ma tud aliez o pelermach evit gouel S. Martin. C'hwec'h eus an Eskibien divardro a voa deut ive e touez ar re al, hag o

An hini en deus serifet an dra-ma en deus guel he onan ar plac'h iadonac-ze. Ber'ole e Montmirail pa zigouezas ar burzud, hag e lavare d'ar plac'h iadonac :

— Red eo beza anaoudeket a kenver Doue evit eur c'hras ker bras.

— Ia, emezhi, esper am eus ne vankin ket a anaoudeguez vad, gant gras Doue.

SANTEZ ANNA VEVET.

(NAVET PENNAO).

Goude beza romzet eus an doare miraculus ma eo bet savot chapel Santez-Anna, e livirump ive e ber gomzou penaus eo bet savet ar pelerinach ha penaus eo eot abanna an devotion var gusec el leac'h santel-ze.

Kenta reas an Taidon Carmez pa voant deut da veza p'erc'hien d'ar vilagen, oue oher reglennou evit kenderc'hel an devotion hag an urs vad etouez ar re a deue di. Ar varc'hadourieu ne voant ket lezet da zont a dost d'ar liz da verza neira nemet traou a devotion. Ar bunion hag an dansou foll a vone difonet a gred. An hostizien a rancas prometi, diadan boan da veza casset kuit, ne vije gwelet en ho zi na var dro, na tud vezo, na cannon, na dizurziou a nep zeurt.

En iliz e vone reglet an oferenno evit ma vije stou unan bennag ozalec goulou dez bete creis-deiz. An ois a ganet noz dez meur a gufessour a veze dalc'h mad e tribunal ar bunijs. Bep sal ha hep gouel e veze prezeguet ha gread cathekis e brezonner. Canticon a veze canet ivez evit lacat dounoc'h oze guirionezou ar feiz e sperejou an dud.

An dud zomec ne vezent ket paouezac'hel. Ouspenn an aluzenno a roet bemdez, e veze roet d'ar ois bep maers, ha neuze e roet d'ar beorien eun al bennag evit ho eno opad ma roet dezo peadra da vega ho c'horf.

An oiver eus ar beleirinet a tea ato var gresc. Ar chapel nevez, abanne m'oa savet, a veze ato leun. A bep parrez eus an escopli, a bep corn a Vreiz hag eus ar c'harteriou a l e tiredet a vandennou da Santez Anna. Eot var an hent ma eargac'h, d'an hent ma eargac'h, ne veljac'h nemet lid o vont d'ar chapel pe o tout kuit. Plannennou ho unan evit pidi didrouasoc'h, lod a vanden evit cana canticon; balou tud abuz; martolodet bet e danger, tud cheul vras, carroziou var ho c'or'h evit ho douguen da voal en dro, mes da zont o teuent var droat setu eno pe-ra velet bemdez var dro Santez Anna. Kenta ma e helle ar beleirinet gwelet ar chapel en em lakeant var ho daoum d'he saludi, hag an nemorant eus an hent a reant ato en eur beda.

No levirin guer ama eus an taol lagad o velet eno

pa veze en em zestumet kement a dud ken dishevel en ho guiscamacho. Ar pezh a vint m'oa beza evesset onthaa eo devotion an ois, ar feiz gant p'hini e taster oc'h ar chapel-ze. Eno e vezer m'oa e m'oa tud eus ar reug lueta ha tud eus ar reug izela daoumet dirag ar zantez. Dirag Santez Anna ne deus kem ebet etre ar beleirinet, ar hini en deus m'oa feiz eo ive ar quella dent.

Ar m'oa vad a reas neuze ar pelerinach-ze eo lacat eus tud da dostat oc'h ar sacramentou. Neuze on nevez bet freuz er vro, ha eus christien a voa reneat e servich Doue. Nag a bet den o deus eavet eno ar c'hras collet peli a voa ! Nag a bet den so distroet oc'h Doue ! Devotion eul loden eus ar beleirinet a voa avast'h evit touch calou ar re a l hag he lacat da vont da gaout eun trihuva evit goulou ar pardon eus ho fec'hjou ! Nag a bet li n deut di ep sonch ebet da zistrei ons Doue, a so h'ar, eur vech eal er chapel, contragnet en eun doare bennag da vont d'eu em deleur e tired en c'houfessour, hag a so eal ac'hano laouen bras gant eun sizius ferm da veza pardonet ! Ar c'houfessour-ze ne den, ket ar bahana eus ar burzudon gread e Santez Anna.

G M.

HISTOR ZANTEL.

(TREDE PENNAO VAR-N-LEHENT.)

Em glev pe accord etre Laban ha Jakob divarbec'h ann denred.

Ia, ar c'hreg dispriget, e deves roet da Jakob c'houec'h map hag eur varc'h bavet Dina, ha Rachel, ar c'hreg karot, a oa c'hoaz brac'hagn. Var ar fin koulskoude, Doue a zeraouaz he fedennou ha re he goaz, hag a roaz d'eun ar e bras da gaout bugale. Gheal a reaz eur map, en eur lavarout : Lamet en deus Doue ar vez divar-n-onn, hag hen hanvaz Joseph, o lavarout : Plijet gant Doue rei d'in eur map all !

Goude ma oe ganet Joseph, Jakob a lavaras d'he dad-Kaer : Lait ac'hannou da zistrei d'am bro ; roit d'in va graghez ha va bugale hag ez ion endro d'ann-douar ma'z ou ganet ann-han, Gouzout a rit pe zeurt servich em ouz gread en ho li.

Laban a respontaz d'ezhan : Tragarez a dleann d'id ; gouzout a rann, dra ma her gweann, en devout Doue benniget va zieghez abalamour d'id. Gra da briz ha me as paco.

Jakob a respontaz : Nebent a dra ho poa, pa eann deuet daved-hoc'h, ha brema chetu e honi paridiok. Mad eo o sonchen ivez eur marc bennag em zieghez va-unan.

Petra a tinn-me d'id eta, eme Laban? — Ne fell netra d'in, eme Jakob; mes mar güt ar peñ a c'houlennan, e kendalc'hann da versa ha da zional ho tro-pelloa c'hoaz epad c'houlenn vlogaz. Grit eur guel da hep hañgen euz ho terved, ha dispartit ann danvaderez briz ha marrellet eun lag ouñ d'oue'h ar re n'ho denz nemet eul hou, guenn pe za. Ar re n'ho denz nemet eul hou a vezo d'in da zional. Mar sav euz va banden re vlian hag a vezo lonet, briz pe mare let, ar re-ze a vezo, ar re a vezo din pe vern a vezo d'ho-hoe'h. Ha mar bez kavet etouez va denved izouank pe etouez va gheor, unan bennag ha na vezo ket marrellet, briz pe lonet, me c'houlenn beza kemeret evit laer.

Ha Laban a lavarnaz. Mad a gavaun ar peñ a c'houlennaz. Hag e uspartiaz en devez-se memes ar gheor, ann danvaderez, ar bouc'hed hag ann tourzed, a oa marrellet ha merket eun eur e huz bennag, hag o roaz da zional oa Jakob ar re n'ho devoa nemet eul hou. Ha tri devez kerzel a tekeaz etre tro-pelloa ho rap-kaer hag ho re.

Neuze Jakob a ghemeraz gouligner Eto, alaman-dez ha platin glaz, hag a ziruskaz lod anezho. Ar gouligner ziruskaz a oa guenn da velet, hag ar re a oe fezet en ho fez, a ennomaz a o glaz, en heve-lep fessan ma taolen. Daou seurt hou. Ho lakaat a rea eba z ar e lanou a vje karghet a zoar evit doara al lered, evit ann vje ar gouligner-ze dirag oad-agañ ha danvaderez pa zeujent da eva d'ar mare ma kemere a loen, d'ar devezout a reaz eta, pa lakañ e he a n danvaderez ma kemerent loen en eur zellet oue'h ar gouligner, hag eo h'alent euz briz, lonet ha marrellet a bep seurt ou.

Ha Jakob a reaz d'ou loen euz he drojel, ar re a vje gheor d'ou pe za, a oa da Laban, hag ar re all a oa o zelan. Dan nevez-amzer pa hemole he gann danvaderez Jakob a rena he vouagner er c'hannou, hogou pa azeat hemole h' d'an d'lost hanv, pa choument livezad da ghemer loen, Jakob na laka ket he vouagner. Evel-se an em livezad a vizo da Laban, hag ar re a-bred da Jakob. En doare-ze va den a zeuaz r'avidik dreist vuzul, heñ'en devoe tro-pelloa eleiz, mizana a mevelen, kanvaled hag euz.

Eun den a zeujaz Doue a dal kalz en eun tieghez. Bennag Doue a zeu var he labour ha peñra a ra brad etre he zaouarn. Pa erruaz Jakob e ti Laban, tieghez hema a oa heñent a dra, hag e berr amzer e teuas, gant ampartiz Jakob, da veza unan euz ar re gheñta ebars er vro.

Ar peñ a reaz Jakob d'ann denved, goude ann emglev great etre Laban hag heñ, ne oa na sorco-rez, na tromplerez, na laronzi. Doue he-unan eo a ziskoueraz d'ezhan, en eun liveyre, ann dra vraz-ze da ober d'he dad-kaer, evit en em zia haoui euz he bevarzek vloaz servich.

Petra bennag ma hellie sekret Jakob heñ ober gant

lezennou ann natur, rak eur zell, eur c'hoant, eur faltaz ha denz eur certen nerz var ar mainmon pa vent o toughten fronez, koulskondo, var c'halloud. Doue hep heñ eo e tieur lakaat ar peñ a c'hoarve-zaz gant an denved. Tud kar az ho denz great abaoe ar peñ a reaz a. Patriarch, hep merzout guerh ebet o divje ho gouligner guenn pe c'flaz ann disterra vertuz var em Laban ho danvaderez.

Ton. Me gac har an amzer 437.

Tud izouank izuz, kaloon birvulk,
Ha krouet gant Doue da veza puvulk,
Kemerat da betrom Jakob e ti Laban,
Ha Doue a vennigo ho labour hag ho poan.

He zoareza seven, he dres ho veoder
A c'houlennaz d'ezhan ka ann he gacnterv.
Hag evit ober c'hoaz puadur d'he dad-kaer,
E cheumaz ughten vloaz er stad a zervicher.

Tud izouank re hastaz da vont d'Lo tieghez,
Ha da z-sparba d'oue'h ho kerent nevez,
Soujit er vennoz vraz en denz Doue roet
Da vadelez Jakob ha d'he basizotel. H.

AR FALS DOCTORET HAG HO LAVARN.

Mes, a livrit e hoas, Doue zo re vad erit va daou.
Evel-se, doctor, mar heñt daonet, n'e ket Doue,
evit lavaret mad, eo ho taono mes c'hui eo a vezo en
em zia etre ann. Selaout 'Lakeomp e teuff unan
bennag da c'houlenn d'ganeñ ha an hent da vont da
Guemper pe da Vouatroulez. Evel ma a oe h'ato prest
da re-ata servich e ho nassa, er'h en em hastit da lakaat
an den-se var an ent mad, eo eur lavaret d'ezhan.
« Va mignon, n'hañ eus nemet heñ an hent-se penn-
« da-oun, hag eo h' sur da erruout e kemper pe e
« Montroulez d'ou h'na vje, mes ret eo d'eloc'h avad.
« d'eloc'h da vont stréñ gant an ent-ge, eb dizrei
« d'varihan hag a nou hag a gleiz. Rac a gleiz hag a
« z ou d'ou hent-se e z eus strejou - cam ha troidellus
« e pere e l'ed h'ou em goll, hag ar peñ zo guassoc'h
« c'hoaz er penn d'ar stréñ-se ne z eus nement
« lagagner pe cojou bras. Ma z affe h'varzu eo, ha
« ma teuffe an noz varnoc'h, e vaeñ e riel da jom
« el l'gaen pe da veza l'gaen gant al loenel gouez, hag
« evel-se d'oua lit. — « Ia, ia, eme an den-se, ho tru-
« garezat Aotrou 'ha setu heñ en hent, Mes a vaeñ
« en d'eus great eur gammed bennag, ma kemere argenta
« streat cam a en em gav ganthan. Halc'ra eur pennad
« dre ar streat-se, ha goude e kemere eun all, kendele?
« her a ra evel-se da guerzel dre strejou moan ha troidel-
lus, hag erñ e ten an noz varnezhan. »

.. ... Eus nebeut dervexou goude. e caver he gorf
en eus tout-laguen Lennac, pe zuterzébret gant al loanet
gouez e creis ar c'hoazou. Hogen docteur, daoul ha
c'hui a zo c'hoaz eus varo an den-se? — « Me? a res-
a p'outoc'h! » no, er e noun tel co- m' em hoaz e hoant
« da viret outian d'en eus goll! » Me m' b'oa lakeat ane-
zhan var an hent mad, he lavaret d'ezhan, selearra ma
« z'oa possuhl, daoul rac ar stregey cam. Gouz-a-ze
« evitban ma ne ket plijet gantban, va z'haou! » Eus
« ken c'hoaz eus he valeur nemetban he muan. » Mad. Se-
to aze peura en d'eus gread ive an Autrou Doue evit pel-
hini se hanamp

En eur saccat ac hanomp er bed-ma, an Aotrou Doue
 en d'eus ive lavaret d'omp : « Va mab, n'as p'enn ne-
 « met beza aketus da v'ret penn-da-henn va goure'he-
 « mennou-me, ha re an Iles, tagoud sur da vont d'ar
 « Baradoz. Mes dioual ayad da zalc'het da speret ha da
 « galoun divar ar goure hiemenouse evit neul kentel-
 « lou ar bed, pe alou an drouc-speret pe ar ponnaz-
 « dennoù direiz eus ar c'hie, rac neuse emañ o vont
 « d'en em goul ha d'en em c'ouler var da heun chas en
 « isera. » Ma ne reomp van ebet evit clevet an Aotrou
 Doue, ma e'h en em reomp da veza tonel et gant ar
 bed, ar c'hie hag an drouc-speret, na mar treomp e-
 velse da fizia divar an hent ma l'ag erfin d'en em zaoni,
 pe bellimp ive tava l'lor m'heun nemet deomp l'an-
 nouen Doue en deves disenezet deomp hent ar Baradoz.
 Goaz a ze evidomp mar lor h'eus c'hoazet hent an dorn,
 mar d'eo bet quell ganeomp hent l'or l'an dornaso.

« Takeomp, e hoas e vedac'h e n deus o tremen aoun
 d'ho ti eou den hag en deus leare da veza script
 Beac'h ha beac'h en deus o tasser an ril troul araoe
 aguite, Mont a rit rael da gant an deo-se hag e e non-
 lennet angan han Petra e hoare ganeoc'h-ha va mig-
 nouh? Ne c'h ket sac'h sur? — Nan, emez-ne, gwe-
 oon da verrel gant an aoun ha gant ar zec'het — Mad!
 a leirid dezhan kerkent, deuit d'am zi-ne, ha me a roe
 d'hoec'h pe a dra da c'eri o aoun hag ho zec'het. Ha
 dya oc'h crog eo ho zorn evit e zicout da vont d'ar
 ho ti Mes heñ a zastum ab'ne leure peiz a jun e adas
 gant an evit chacede ho zorn eus adre oc'h aon hag a
 respount d'oc'h a-greñ nan, ne d'ao ket, ne le-
 ket a ion eout neira da zibz pe da era eus ho ti ha var-
 guement-se oc'h azev chas an hent var al leure pe var
 eur mean bennac'h. Coulsguide, seul-vu ma sellit e
 zhan, seul-vu ha p'ens traw eo'ho vele, Ha seul
 e'hu da zirelet d'argneac'h, ha da vont adarre d'ne gant
 en eur gass ganeoc'h ar peiz ho p'ens cavel a vel'e en ho
 ti, bara guais, aman fresc, hag eur vantarliad gort co-
 Discuez a rit an trou-se d'an c'ementad en eur lavaret
 dezhan. Sellit va mignouh, de rit eua tam eus ar bara
 hag eus an aman fresc-ma, evit eur barne eus ar gort
 co-ma kementse ho c'rentad hag a roe d'hoec'h nerz
 ha raloun da gort leue ner da vale ha da acous oc'h
 hent. Mes heñ, e leac'h respount ne ra nemot trei he
 guen d'oc'h e vit discuez ar far a ra var ar peiz a guin-
 deuit dezhan. Neuse gant aoun d'he dourmant re, o

peñ euit adarre en eur lezel en he guichen ar peñ
 peñ a casset ganeoc'h. Alere e cun tamad gende e tizit
 d'he gaout evit an trede guic'h, hag her e havit maro,
 maro gant an naoun ha gant ar zee'het d'he ar lara hag
 ar guin he peñ lezel en he guichen ! Hogen, m'er
 gouden ouzoc'h adarre, doctor, daoust ha e'hai en he
 peñ lezel an den-se ? — Oh nañ, a respontoc'h, ne
 er e kontrol, em b'oa e hor t da zaveter dez an ne
 vez, mes hen he unan eo a zo en em lazet. Alalam pur
 u e ket he falvezet dezhan kemeret eus ar peñ em peñ
 casset gant, evit tiri he naoun hag he zee'het. Mad er
 memes tra ive. Done n'en dens ket ebken discuzet
 hent ar Baradoz da bep hui ac hanomp, mes prest eo
 ato ousten da rei deomp an oll zecouren a berz he
 liens ezom evit kendele ar da guic'het dre an hent-se
 hag evit gae' ont erruout en termen ensior brach. K
 uñ a ra he, rei d'hor ene ebars er zaeamancheou, ha
 dre st ul er zaeamanat eus a i Aoter neulet ra vezo ! Pe
 a dra ive da derri he naoun hag he zee'het, pe a ur
 d'he gr'e want pa vez sempl, d'he hares, pa vez clau. Na
 zoken da rei ar vez. Iezan adarre pa en d'eus bet ar
 mal ar d'le e hor ore ar peñ'het maro. Mar spru
 jump ar siconrou-se, mar d'eo guell gant hon ene mar
 vel ga d an denez egset kemeret ar vagadurez-se el he
 far a garunie dez an an Aotrou Hove ebars er zae
 mancheou ha mar che momp evit se a-dreñz an Fort er
 guellout tizout helec ar Baradoz penit eo a i text : e
 he r'beach, da hui ar faot e hoas, nemet deomp hon
 nañ, ha deomp hon nañ eaken ? Done en devoa gread
 ar peñ a nañ en ne e nañoud evit rei deomp an nerz a he
 h ar hor b'oa ezom evit mont da berz : Goaz-a-ze evi
 deomp mar hor l'eus gread he var ar zicour a guic'g
 deomp !

GEL. MORVAN,
Vikar c' Huelgoat.

LEVEE AL LABOURER.

4391

Weeks on end

Kent herma ho segal, red eo ma ve see'h n' l,
A-hent-áll ep-dole, e' an ho pe kato tad,
E' hui a velje tommet ho kreun lag ho k' a
Ho leut ho voged' eut eur aern gao beo
Eut doma hoc' ed a oazit e'n amzer gaer,
Ne zoñt ket paea garneten vaa re guer
'Et ma ske hep eñ taot ar feññon var al le r,
Na kemerat nik'n na oazit e ne vechou.
Atuez e velaar eur corner diempenn
A v'oue hel' ann noz a reus, la eur vanden
H'a kaer ve an amzer? Mar l'efec'h en arvor,
Señt spiz euz an heor, sellu spiz euz al loar.

An nep a ziousalle ne velo ket ho ed
Gant ar barrad-arno var al lepr dismanfred,
Na velo ket he toen o tua er prejou.
Nag he vernou segal e vreina er parkou.
Merkou zo 'rit gouzout da he koule renker
Douja eun taol avel, ar glaz, ar goal amzer;
Ha pegont ez eo mad kas ar zoad d'ar lannou,
Ha pegont ez eo gael ho dero'hel barz ar c'braou.

Kent ma sav ann arne e vefeur an oagen
O koenvi var ar mor, o stranka eoden,
Ar menezion uhel a glever o trouzal
Hag ann aodou pella gant ar mor o kornal,
Al listri pounetra a hep tu zo sonetel,
Hag ar vartoched var ar mor bransellet.
Ar gorrehan o c'huea a gouez var al lannou.
Ar c'herc'hris diou c'har-luz a guta he lagen,
Hag en em er huel dreist ar goabreu
Gouelel a rer ivez arag ar barrou-ze
Stered ha n'em zistag enl lost a dan d'exte,
A red ebarz ann oabl a gouez enn euz leski,
Hag a laka kerkeat ann noz da lugerai.

Bepred ar goal-amzer a zo bet diougant,
Bepred eur merk bentak en deuz he diskleriet.
Kent ma teu avel kre, ar gouenan a vanden
A lez ar bokedon hag ez-a d'ho ruzken
Ar gouennil ivez enn eur grial krenoc'h,
A raz-dour al lennon, hag a nij izeloc'h
Ar ranel, rep arsao, a gan enn ho toulou,
Hag ar briui a gouez a vanden er c'hoajou.
Ann bouidi barz ann dour, kaer ho deuz nem c'hoalc'hi,
Stranka dour var ho c'hein ploumi nag az ploumi
Kant gouech ho deuz ploumi, ha kant gouech e ploumi
Na morse na gavont avoalc'h en em c'hoalc'hint.

(Ann dilec'h eur vech-all)

Hano ar Zent evit ar Sizun-ma.

DILLUN, 11 KERZU. — Sant Damas Pap. Regl a
reaz meur a dra evit ofis an Ius.

DIMELLS, 12. — Sant Corintin, escop ha kenta
patron eus an esopli. Er vro-ma e vone ganet, e
Plomodiern e reaz hermitach, goudezo ar rone Gallon
a reaz he leat da escop kemper. Ne lavaran guer eus
ar burzudon en deus gret, an oll ho anavez.

DIMERC'HER, 13. — Santez Lucia, guere'hez ha
merzerez. Ius a Syracuz oa guindic. Ne roas ket
he assant da cun d'arza caer a voa cavel evitli, dre
ma felie dizi chom bepret guere hez. Goudezo o tre-
c'has an tirant dre he ners calon hag ar furnez eus
he respontchou.

DIZIOU, 14. — Eus a eusvet Sant Corintin.

DIMERC'HER, 15. — Eusvet ar Conception didach.
DISSADORN, 16. — Sant Euzeb, escop a merzer. La-
bourat a reaz cals da drec'hi an heretiket, diskibien
Ames, ha da zifen Sant Athanas pehini a voa perse-
cutet gantho. Sant Euzeb a vone casset en exil hag
a labouras enn cals var ar Scriptur saer.

DISSOL, 17. — Trede sul an Advent. Ofis ar zol
Er c'heuz, e reaz gouel Sant Corintin.

Deuz diouza an douzaou.

Cals douzaou glib a zo en hon vro, enn dour, e
quoment douar eleac'h ma zac'h a va goud'ann eostou
e lequer entio peb bloaz. E meur a leac'h ez eus ien-
non braz ac a rafent fenneer mad ma vefent dizouret.
Ellac'h dizouza quement ienn eleac'h ez eus gouez
traon avoalc'h evit roer red ha discourez dan eilennou a
sao doe h a zindan ac a jom da zac'ha ha da flieria en
toulac'h goag, e paus e culer alies avoalc'h ni loennet
a vezont casset da veuri el lagennou-ze.

Er fenneier gred a bel-ze, ez eus ive aliez dour ra
ha laguennus, ac elec'h roer fenn mad, ne sao enbo
nomet breon, kenvi ha ient-test. Oc'h ar iennou ac ar
fenneier dourer e sao ear fal ha clavus, ac a zas en
han ispcial er bloaveziou tomder, derziennon ha de-
veziou-al var an dud. Ac er-ze, e moad a zoare evit
caout manoc'h a fenn guelloc'h peuri, ac abalamoor
da ient-het an dud, e dalc'emp poania da zizouza hon
douzaou.

Evit dizouza, e reer anchou pe ganion. Er fenneier
eller ha leusqueur digor elec'h en douar labour e ren-
cont hea guloet, rac panered-ze e vefe diez bras ha la-
boura gat an allar, an ouget ac ar benzion-al, diassoc'h e
vefe ive mont ha dont gat ar c'hirri evit an tremp ha
sevel an eustou ac'haou.

Evit dizouza mad, eleac'h heuta ar boez-traon, e
renquer troc'ha dreuz, ac ober an troc'hion an eil a
iz eguile, bep ugent pe bep tregont trostat. d'oc'h an
ezom a vezo. Roud a vez an tametraon dan troc'hion
a dreuz-ze, evit mont d'henem discarga e foz ar c'hleaz
zo en dro d'an dachen. Eller ober an anchou goloet gat
lorzennou prieres, gat men ha gat blenchon pe orzen-
nou discouret doe'h ar gouez. Eller eadit kanou pe
corzennou prieres evit netra boez goul anezho gat
ar Prelet. Pa ne deuter ket eves da doula don avoalc'h
ha pa vezont laked el lec'hid, e teont aliez d'ho nem
stanea, couzien ez int gred re saez, ne thomont dis-
garez o doare dere hel red dan dour, nemet pa douler
betez ar c'haliel, rac uenze an dour jom neat ha ne
zas ket a livach er gorsen. Avechon ar ganion prieres
e vezont stanket c'hoaz gat ar glandour pe an neuden-
nou glaz ha gludec a sao var an dour ac e zas
en d'abarz ar gorsen. Ar c'horzennou e vezont go-
loet a vein bion, pe gat eur guscadie bruc, har teuret
an douar Pourvus, ar guela-sô ober ar chanion gat
men, pere e caver couls larar e bep lec'h e breiz. Pa

reer gat men e renker toulla an anchou var daon drou-
lat ledander ha pevar trostat bennag a dander. Avelhou
ez eo red mont dornoc'h zoquen evit caout ar c'hallet
ha treuzi an eilennou a saodoc'h a zandou evit zae'ha
varc'horre. Queiment-se, arabat teurel ar vein a carra-
don mesk a mesk al lavaret ac al lec'h d' o chamfê
crouez, ha heu eun nebeut, an gour nalleke, mui reded
eur t, eho p'jo gred nemet eo. Ho amzer ac ho labour.

Ober reer e nebeut a amzer ha gat nebeut a vizon,
kanou men en eur lecad eur men oc'h hepta deus ar
san ho peus toullat, lec'h ez eas ezom e dequer diou
men, an eil var eben, evit dere hel tampoer ar voguer-
ze ar guella ma eler.

Ar Pivindie hag ar Paour.

En amzer goz goz, na deus an Aotrou Doue da
rute var an donar, en eun gavas eun abardaez da vezi
skous bras. Noz oa arag m'en doa gallet caout lojeu.
En eun gaout a reus en eur guerdennec elege a ma
zo daou di, en eun tu eun ti bras na caer hag en
la al eun tie paour ha dister.

An Aotrou Doue a reas da skei var dor an ti bras.
Perc'hen an ti a voa eun den, urvid. D'garet a reas
ha breneat da velet mui a seoc, hag e c'houlennas
oc'h an emivad petra glasse.

An Aotrou Doue a res, talas : Eur e gorne tro en
ho ti da dremen an noz.

An den pivindie goude reza sellet ma oc'h ar
beacher, o velet oa gasket oster hag en doa an doare
eus eur c'hasker a ygas he benn en eur lavaret.

— Ne ellan ket ho tiguemeret kement corn so em
zizo carguet ganted (ha traou-all), ha neuze ma ranc-
men-mo loja kement lin a de' da skei var va dor,
se c'hallfen mont va unna da veeha ki e pors-leur
li da glase e leac'h all. — Var guementse e serras he
breuest.

An Aotrou Doue a reas neuze da skei var dar an
ti paour a voa dirag. Ar paour a z goras dez an doer blu,
hag a lavaras dez an mont en ti ha ehom da oja; rag,
emezan tenval eo, ha ne ket eas deoc'h mout lar-
c'oc'h evit fennoz.

Greg ar paour keaz a deuas ive laouen d'he zgue-
meret, he bidi a reas a galon vad da gomeret he
lod eus ar pezig o devoa da goan. Alas ! treud ou
ar guezum, n'oa nemet eun nebeudic avalou douar !
ha a reulas gouseconde da c'horo he gavr evit gallout
rei eur banne hez mad d'an den estren.

Goude eoa a lavaras e euz d'he fried : An den-se
so skous o vale epad an deus, hag en defe izom eur
guella mad da gousket. Lakeomp hen en hor guella,
ui, evit eun nosvez, a gousco ama avoaleh var eun
nebeut colo.

— A greis calon, eme an den paour, mont a ran
da guinnig hor guella dez an

An Aotrou Doue ne selle ket dez an da guenta, mes
ober a rejont kement varnezan, ma consantas evit non
pas ober peon dezo. An daou bried paour a dreme-
nas an nos var ar c'holo. Autrouez e sayjont mintin
mad, hag e rejont da ziuni d'an emivad guella ma
c'hellent.

Arag mont kuit, an Aotrou Doue a lavaras dezo.
Ker mad oc'h bet em andret, ma sell din ive ober
eun dra bennag evidoc'h. Grit tri soulet, hag o pezo
ar pezo a c'hoantaot.

— Petra ontemp-ur da c'hoantat, eme'r paour, no-
met caout eun de'z ar vaez eternel, ha caout ama var
an donar keit ha ma vevimp, iec hel hag hon tam bara?

— Ne gartet-te ket gouseconde caout eun ti all guel-
loc'h o leac'h hema?

— Eo, evel kent, eme ar paour.

Kerkent al loc'h en baour a deuas da veza eun ti nevez
ha caer, hag an Aotrou Doue a reas en he hent.

An heol a voa eja mel pa zavus ar pivindie. Dont
a reas d'he breneat, hag o velet an ti nevez, en em
lakeas da gual oc'h he c'hreg. Deus da velet pebez
ti caer so savet ama eleac'h al lechen ! penaus eo
savet lennez abaoe deac'h ? Kea da gleret penaus eo
c'hoarvezet kementse.

An den pivindie a reas en hent, ha ne voue ket
pell evit izout an Aotrou Doue. Coms a reas outhan
bras ma c'las ; he bidi a reas da zont gantha en dro,
po da zont da viana d'he al kenta ma tremenje dre
eno.

— Mont a rit, eme ar beacher, ma tremenja morse
dre ama.

Neuze an den pivindie a gredas goulenn outhan ha
ne alje ket, vez ober tri zoubet evel he annezeg ?

— Eo, a lavaras an Aotrou Doue, mes guell eo
da ne rafez ket, rag ne rent ket mad evitout.

An den pivindie a selle dez an gouseconde ober he
dri zoubet. An tremenja a lavaras dez an ti en dro,
hag an tri zoubet kenta a reol, ho pezo ho goulenn
pa sell deoc'h.

An den pivindie a dro da vont etrezeg ar g'ar
hag a voa heac'h var ne speret o c'ase gozout petra
c'houlennje. Epad ma ed evelse o sonjal e leze ar
mareh da vont eun ma care. Ar mareh a g'oupas,
hag an den pivindie a vo e care lezan eozza, a lava-
ras dre he vaneguez : ma garre a torfiez da c'hoarvont !
Kerkent en evelse he c'he den, ar mareh a gouscas
tre var he benn hag a gouscas eun reza mui.

Va den o velet he c'he den, a deuas an d'hir
hag ar vrid, hag o zavus var he c'he den evit mont d'ar
guier var droat. M'as an d'hir a eun tom bras, hag o
e huezze dindan ha veech. Setu an adarre o sonjal
petra da c'houlennje. — Eur zoubet a voa colot ha
ne jome nemet daou c'hoantou doa da gaout pep tra
dre an daou c'houlenn-se, n'as ar gavr petra hag a
hisehe dez an avoaleh. An den a-ze eus he speret hag
ar zav a voa oc'h he guenta a skous evel droug eha.

Dont a reas da zonzal ma vije bet he c'hreg eno en divije ho zecourer da gaout ar pezh a glaske. Mes emezan, outhan he unan, huñnez so a ont en he pezh en i, ha me so ama o c'hreiz dindan va zom, hag ep he zonzal e lavaras c'hoaz. Mo garga e vije bet an dibr-ma dindan hag e vije stag outan evit mad. Kerkent ez eas ho zom divar ho ziscoaz. Neuze e redas d'ar guzar, hag e caras he c'hreg aezet var an dibr ep gallout en em zistaga d'outan. An den puv-die a zache alarre huez eus he heñz gant ho gonmar. Mes euz en doare, red eus dezan evit trede soute goulou ma vije ustagnet he bried d'oc'h an dile, ha setu eno peguement oa talvezet dezan he dri sonnet, poan, nec hamant hag euz mare h collet. Evelso Douc a luras avechan ar re fall en eur rei dezo zoken ar pezh a c'houlennont.

G. M.

KELEIER

Crudi a reat n'oa mu e Breiz-Izel a hotret ar pen-seon. Gant eo ne gaset mui marize eus ar re a hanvet gnech-all pouret ar g'hi' true, mes eadou a rer e hoas pere, pa gavont poueseon d'oc'h ho doare, a voar ober gantho festou pere, ma na zozont set ar c'horf a laz an ene, hag avechan a laz ar c'horf hag an ene var em dro.

Evelso, n'eus ket pell, en eur c'harler a Vreiz, mes ne ket er Finister eo, eun toullad arveris a gavas eur varriken pe eur varil jeon a via ardent, he zoulas hag a elas ken na poujont eno oll a stog ho c'horf, hag unan anezo a varvas gant he gorat. Cateñnonn ar vro o deus erret a euz kempese, mad setu e Finister, erret er zozon dremenet ar memes tra. Eur vanden arveris o deus euz var an eod eur biat gant a c'hoec'h euz l'out. En em gavet out var he zro vardro euz antecant den, goazet, mere'led ha bugale. Petra o deus great? Didala ar l'ep, hag en em leat da eva ken ha ma chomse herau euz Rinsel eo bet ar biat var eur zao. Ica me he les da zonzal pebez oizurs a die lieza eno' goazet, mere'led, bugale, m'et ha mitizen a rumma euz o trola, euz antecant den en doare-ze, hag henveioe h eals oc'h eur va d'oc'h me evit oc'h tud! Alez en euz a guementse, ha n'ou d'vije lavaret gher p'onef ma zeus hano eus an ara-ze var an oll gazetennon ali ma zed red d'ar vanden euz hana an dud v'ao-ze, ha ma e hesperon p'p'ensans an euz o devezo ar re a leono kementna euz euz dra ken divalo, a viro outan da ober evel d'ho ma en em gallet euz d'hen ober.

An Aotrou Euzen Guzeance so hanvet euz vikel e Conkerne.

An Tad Simouot, eus a dalou an Drugarez, e Paris, a so deus da Guemper da brezeg euz an Asvent.

E Cateñon Reason e lener

Lavaret a rer eo gnechet eo a an Aotrou Gazanlan,

Escop Guenet Brema e c'hell lavaret an oferen hag he bedennon euz dia auz. Goude ne ozeur ket peur e c'hell mar gnechet morse, ober e garg a escop.

En dervezion tremenet eus hec' sourrañou auz gnechet da ober distrag e kement leac'h ma en em gavont. Evelso e Brest ez eus Let oscarot eur vezen deo var ar c'hour d'Azot, hag eur c'harroz goloet var ar pont euz Brest ha Recouvrans. Deo, euz l'ent, n'en deus collet he vuez.

Eun Aotrou puv-die a voa euz he beac'h. Pa v'ou deus an dervez ma l'ie m'et, eur mevel a ias var arben dezan evit he zigumeret en eur gnechet tort d'he vaner. Epad ma bet an aotrou e beac'h, oa digouezet eals traou er maner-ze, ha setu ama p'ensans en em guemerans ar mevel evit ho rei da aneuz dezan.

Kenta tra a c'houlennans ar meste digant he vevl euz ha n'oa petra a nevez er marer?

— Ho, eme ar mevel ar vran ho pou duma so maro.

— Ia, petra so c'hoarvezet gantho?

— Mo laca e dos debret re eus a gorfou maro ar c'hezeg?

— Ar c'hezeg? Po seurt kezeg?

— Ho kezeg a zo hec' mouguet hag anter zezet p'eo bet an tan gual er maner.

— Petra? ar maner so deuzet?

Ia, an dervezion varlerc'h ma o maro an diou zemet.

— Pe seurt dimezellet? va diou verc'h?

— Ia, aotrou, me laca out maro gant keuz d'ho mam.

— Petra? Ho mam! An aotrou, va fied so maro ive?

— Ia, aotrou....

Ama, ar mevel a rancas euz. He vestr n'her se-3 poue mui. Avechan ha gare dezan en don clevez evit eur vech.

PREMIER EN.

KEURER. — 2 Ker. u.		PORT-NABIT — 29 Du	
Gomis ...	16 ltr, 25 c.	Gomis ...	16 ltr, 25 c.
Segal ...	9 ltr, 83 c.	Segal ...	9 ltr, 83 c.
Eiz ...	9 ltr, 50 c.	Eiz ...	8 ltr, 99 c.
Ed-du ...	8 ltr, 57 c.	Ed-du ...	8 ltr, 40 c.
Kerc'h ...	7 ltr, 91 c.	Kerc'h ...	7 ltr, 65 c.
Avalou-douar 3 ltr, 35 c.		Avalou-douar 2 ltr, 52 c.	

Ar Gerant - Ar. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. DE KERANGAL, Moulet an Escop.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL.

Da gneiment Christen a goms ar brezonec.

Eun Abonnement d'ar Gaseten a gont:

Evit eur blaz.	DADE SCOTET
Evit e'huoc'h miz.	EUR SCOTET.
Evit tri miz.	C'HEUC'H REAL.
Eur gaseten ehken.	DIOU VEXKEC.

Ar bacantant a die beza great araog caout ar gaseten.

ALLOU.

Ar serijou a ve c'hoant da laet er gaseten a dheer da adressi oll d'an Autrou MORTAN, Belre e Kemper

Ar paenmanchoz a dheer da adressi d'an Autrou SALAUX, ebken An abonament a guemeter e ti an Autrou SALAUX, librer, ru Kereon, e Kemper

An Autrou n Escop a Guemper en deus hanvet evit he vikel vras an Autrou Chenel, ehalosi eus ar galhedral

Epad ar bartron avel so bet er zizoniou-ma, ar mor bras so bet pouezet var ar bry douar-ma eus ar c'huiz heol. Ar mareron so bet savet haet menzhet. An dour, pouezet gant an avel a ed ar steroiu pe ar brec'hon mor en deus goloet an douar hag ar c'haou er c'hoerou so var ar steroiu-ze. Evelse e kemper ez eus bet tolet bagou var ar c'huiz gant ar reterzi pe ar martron bras. An dour so eal en tiez hag en deus great coll da voue a hma, hag ar per ne vez ket paret aliez, an tan so bet laket en eun ti gant an dour. An tiez ez oa raz ha n'oa ket didonet, pe ma kart raz heol. An dour or'hen em delent var ar raz-ze, en deus laket an tan da gregu. Mes mouguet eo bet araog m'en dou bet amzer d'ober droug.

Er parrezou a dost d'ar ster ez eus ive gret distruch. Penzon douar so bet heuzet, ha bez'ez eus c'hoas lennan chomet en douaron mel, hag an douaron-ze o devezo bet eals droug a dra zic.

E Conkerne e sonje d'an dud eur pennad oa errou fin ar bed, o vele ar mor o sevel hag o sevel ato evel pa vije o vont da lona ker oll.

Enez Sizun, o peler an douar na zao nemeur a zioe'h ar mor, a zo bet goloet eaz oll. Eur penad mad o deus gallet caout aous na vije great gant an enezen.

Lavaret a rer penaus var an aodjou so efre Penmarc'h ha Conkerne, en deus great ar mor droug evit talvoudeguet eur milion.

Epad ma edo ar mare bras-ze a rez kement a enerezh da dud Conkerne, e voue guolet a z rag ker eil leatr var var da vont da goll. Gouzout avoa e h a rer pe guer buan ez a an dud a vor da gas s'c'houz pa velont eun dra evlase. Mes ar mor a voa neuze ker fuloret, an tarzou a zava ken hual ha ker spontus, an avel a voa ker ere.

ma ranket beza diskant er t'jonjal mont var dro bagou. An dud a vor ar se hardissa, ar re a c'halvor b'lezi mor, ne gredent ket mont araog. ha gonsconde ne ket eas ober aous d'an dud-ze. Mad, cabiten eul lestric a voa eno o tiscarga, an Autrou Leveux, a lomas en eur vag vian, hag en despet da o l'goumar ar mor, a reas heleg al lestr. Eur sturier ealone, hanvet Sonoe, na vare'has ket muoc'h hag a reas ive var he lez. Dre zicour an daou zen dizoun-ze, al lestr, hanvet Amel a eilas doot er por. Oll dud Conkerne pere a voa eaz var an aod, a stracle he daouaru evl diguenteret an daou zen courachus-ze pa ehout doot d'an douar.

Ar c'habiten Leveux, en doa ganezet diaraog eur vedalen arc'hant evit enn taol oll evelse.

(Impartial ar Finister).

Scriva a rer deomp eus a Benmarc'h

An avel foll zo bet d'ar betare d'eus ar mor-ma, en deus gret eaz droug e Penmarc'h hag er parrezou tro var dro.

Ar re gosa er harrez, n'ho deuz ket clevet biscoas eur seurt tourmat, ha coudsgoude, var ar hec douar ma, e tremen a hep seurt toladon amzer. Spontus e oa beza er nuez en novez-so! Euzus e oa guolet ha clevet ar mor! Lavaret e vije en doa c'hoant da vevz ar barrez oll. Ma v'ze bet e creiz an deiz, eals tud n'ho dize ket credet chom en ho ziez nag en ho c'harriou. E ta ar c'hreiz-deiz, pen-da-ben d'an aod, ar mor couarnet oll zo en em doal var ar mezon hag ar c'harriou. Beter euz anter leo eo bet eet var an douaron lalour, tremen anter-cant vloaz so ne ket bet eet kent. Ouspen daou c'hant devez arat zo bet heuzet gant an dour. Meziadou guois zo bet d'arvet. Ar bezin a oa var an aod bernet, a zo bet selabret ama hag aout var ar palud. Ouspen tri c'haat bern bezin a zo bet evlase col.

E Kerity, eur voare'haden vras hag eun t'ime porz mor d'eus Penmarc'h, en deus ranket an dud rede.

d'eus ho zez arroc an doue. D'esper e daou-ugant u eo eotar mor hag e cals apez d' e oa an troad var neua. En lestr corg'et a voa l'anez a oa er porz, baga zo bet d'frammet divar he corou, tolet var ar garroc la d'atradet. Hagou ar heke'enna zo bet gouatol creist an aut er parlorey. Eor pe mao goezen hec'h avoal ac'h da sear en ou e par evel ar loez vad, a zo bet casset ha d'gasset evel eur vialen. Met ou reyer zo bet distaguet da bannet meur ha gao gamet deus ar mor. Eor martolot pa zanas a oa o vont er mez he dy guete hag al' l'ischoas, emez han, hag een coz, ne oa e hoarvezet kemer d'oll gaudan. Eor al' pa zigoras he breneat d'eus ar mudi a, a oa souezet n'aro, o velet he vag o vont da veza en eur partad g'd'n s e kichen he dy. Eor e hard ion d'eus ar mor e oa o chom. Eor labourer he ar a oa d'enet gao ar mor o h' erou. Pa l'ecus he zont da velet petra he a e chomus spouroutet o l' o vont e oa ar mor e traga e vere. Eka chom da e hana e ro eun to, dou d'ar zec' hag e ra eun toul en doon. Ma, emez han, goude pa oa dremenel e aon, red eo beza oupen t'rez, out' v'arion em guete!

De var den nemet Doue, pe gement a goll en d'eus gret ar bar azeze zo da arrez he m'ar h. Ar parrezion all a eed a eed gant an aut. Met ket he kenneadent espart. Eor e ra lea'h e oa bet stanket ons ar mor, hag e oa gouezet evel-se eals. Eor e'arnez han. Ar dougrouze a oa bre na l'al ouret mad, a oa gret eun ho aia an eor.

Abaoe tremen eus vloaz varma, icot ar mor ne oa ket dent dreist ar stankou-ze, da viana d'ober d'ez l'irio e deus us an t'ret anezha, a denzet an lachenno. A vere l'ez eus l'it gallet saveter al loenet hag an aud. Gudet a rit, emez eor, eoz, a mo omo ervou e ar or n'en doa ket codel he barrou ha n'en divize a let guedet t'regont vloaz eo l'o ouguez. Glevet a ran a lavaret an dud zo breza o deus eals speret la eals a v'eg, meaz diez bras eo sta'ea e l' Doue.

Ha d'ore ez eus eot ve eul lestr bennac da voelget ar mor, ra eals p'ensen a den an aut. Evel-se, o Kerity eus cavel eur e h'aver e kichen an dorelhen e caver eals a avlou erapuz ha eals a voe'h heuzet.

Y P.

Nander. Ar d'ore eus a Vreiz, Franceza d'Amboas a voa en t'ret. var fin he luez, leanez eus a ars carnez. Eor z'ou d'emenet eus rentel eals heur d'iz en t're ma e deus tremenet enha he bloavexiou diviza. Ar chapel a voa lakel en he c'haera, hag ar servich divia so bet gret gant an oll solante a illet. Ar vugale a zaver en ti s reas an darn v'ia anezo eur gommunion en deis-ze, ha da bardaez e vone digoret ar chapel d'an oll. An dud digardro, e ealon pere ar zouch eus ar brasser eurs so e'hoas beo, a voa deut a brez, hag en ho zouez e v'iet eun den eoz pehini, en anzer an dispac'h pa edo e hoas crouadur, a zigasas, ep'gouzout petra zougue, da Nander rolegou Franceza d'Amboas.

Martolotet al lestr haavel Jeanne-Francois, so bet er z'oua d'emenet oc'h ober eur pelerinac'h en d'is z'out Nazer, evel, trugarec't mam Doue da veza muret out'lo d'en em go l'ga d'holes repad ar barrou avel so bet en dervexiou arzeza a vis here. Ar vario odet-ze, ho c'ha-biten en so l'ho, a voa distaguet la d'are'h'en. Mout a rean e procession, hag an d' a voa d'edrouz evel ho g'olet o tremen. En d'is o deus s'laocet an ofereo, ha c'canel couteu en aenor d'ar vere hez.

Ron. — E. Ronema brema ar velen oc'h ober ho reitred.

Pa na eo deus fontet gant he beadra he ehan, brema eus eur l'avez ber me t'rez seol e l'achen palez ar v'atien evel l'ugale ar boll. Eor eorumon gao so bet en dervexiou t'remenet, e ti sear ar m'oret. Eor reitred so bet prezegnet d'ezo gant eun tad a gompagnueza Jesus, ha goudeze eus let eur gommunion. Ar Prelat so o prent' ar Pap, hag a so ive euguet da de e'ar evez oc'h en t'rez seol-ze, en deus gret eur brezeg'ad gao da g'oret ar v'ugale. Goudeze en deus poket da dreitar v'ugale o doa recevet an Doue ha roet ezo prezant'hou eus a bers an d'as'at.

Ar c'holera n'en deus gret drong ebet o meun eus a slajou an d'is. E Corneto e'ken ez eus bet nao pe z'eg eun gant ar e h'euvel. G. M.

SEVTER ANNA VREIZ.

(DEUYET PENNAD).

Epad an han, ha arroc ol d'an den'ou gouel, eo e v'rez men p'ier'et. Ar gouel'ou brassa e voa gouel Sant-Louis ha Sant Mikel d'ien n'erien Rouantelez Frans; o l' gouel'ou ar Vere hez, ha dreist ol gouel an t'ren V'aria l'armez. Eor ar Pantecost ha gouel sant'ez Anna oa an daou l'ar or brassa. Eor an daou barden-ze, hervez an tad l'ug a sau Francez, a n'avez eus ar belennet a reavechea en t'all da hevar ag'ent'ud, ha kementse zoken de e hent ar gouel. E l'vonez n'ar e honnechon a dost a z'estamet evel e'ofez an dud ha p'avar ag'ent' be-eg o v'ona beac hec'h d'era, a our. Ar v'aden vras-e a dud a raake tremen an noz er m'az, meaz a drugare Doue ne reze d'zars naet. En m'as'ad a reat eno el l'annet, ar vouzet hag ar more hec'h d'ispart, hag e t'remenet an noz o pidi hag e veal' Doue. An tadou Carmez, eal letern en ho dorn, ha tad all assemblez gantho, a reas hag a zeue dre al l'annet evel d'el'her an urs vad e pep leac'h. Lana a reat eall'ou dreist pep tra canteou argommunion, rag an darn v'ia eus an dud a voa eho a d'ie contin a anronoz v'at. Bete d'ac'ug'ent' m'd gommunion so bet con'el eno er memes dervex. Xeuze e lavaret an oferen var lein ar seall'ou santel, hag ar ro a gommunion a zave d'oc'h eun tu hag a z'iskeane d'oc'h eun tu all. Kementse a voa hevel bras

ken na tregarn gantho an ilis penn-da-benn, ken ne veonont avelthou freuz pe regot ho c'hornadenn, a laca, me zo sêr, an Eilez ho unan da zridal gant ar joa ha da vouse. Noarzin ontho gant carantez. Setu aze petra reunt epad meur a zevex dioc'h in, pe epad eur sian lied-da-lied abred var zao, divezad o vont d'ar guezar, aliez goal amzer var ho c'heim pa vezont o tant liag o vont. N'eus fors, de sedizont ket evit kementse. Gouvenont digantio hag hi zo mouet, liag hi a gav lier an amzer. N'hi mouet emezho, er c'hountrul eo. Discoas o hor b'eus cavel berroc'h an amzer, discoas o hor li eus bet kement a blijader, ohi garie beza ato evelhen. Mes ar pe a remerker e lias dreist peb ira eo laouenedigez hag ebat ar re gar, ar re-ma a zo er weaz anezhu ho unan o clevet ar zermouez ar e laouennou santel, hag o velet kement all a c'houlaoz var elum oc'h an aoter pe dirac imach ar Verchez, hag entrezho kement all a rokejon skedus o iuguern a zabel evel steredennou zour pe archant. Ken eor e casont an traou-se oill me ne zantont mui ar beac'h eus ar blaevnoo o poueza var ho dioueoas, ha ma eav dezho beza dija er baradoz. Ha pa vez an dnd-se o tuzes d'ar guezar da zris an absolven, goude beza resevel digant Doue dre zaoarzo ar belec ar pardon eus ho fec'hjeou, pebez ear a beneh liag a jaoudel a zo p'entel var ho zal. Nag li zo neuze arant a gorf hag a sp'etel ha coulseonde peguer sioul ha peguen didrons e z ront de an hentehou. Ne gomzont mui nemet ois Doue ois he Yam benneget hag ois an Eilez. Avelthou, pa vezont eals assambles, unan bennaz anezho a lavar ar chapelad a vouez lied, hag ar re all a respont oill an-unan. A hent all peb hui a lavar da Zoue, d'ar Verchez ha d'he Eal mad ar pe a gav da lavaret en he galoun.

Meur a vech dija e me eus bet an eor da vezu test ois ar pe a vercan ama. Mes a nevez zo Doue en d'eus great ar e lra-se d'inn d'inn vech dioc'h-in. An dra guenta a oa e l'abennec, er e harter-se d'ment a vez, eilez a ne vanc morse ar feiz. Persoun ar barrez-se a zo ato o rase an lu da d'ri muioc'h mui varzo an Aotrou Doue an eneon a zo en he garg, setu perac en d'eus anjot rei dezho eur retret a zee dervex evit ho lacaat e stal da c'hount eassoc'h a ze indoljanson ar Jubile sotret er bla-ma gant hon Tad Santel ar Pih Pih navel. Ar retret-se a zo bet digoret d'ar weuz, seis a vis du. Seatec belec a voa eno evit meour tud ar barrez da gant pers o gras ar Jubile. Mad! ho zettec o d'eus bet labour bennec epad dec dervex adarec pemp heur dioc'h ar mintin belec e huc'h pe zeis heur dioc'h an noz.

En dezho kenta e ois eun amzer eus a re falla glo aliez ha glo pouil hag an noz teoval-sac'h. Cals eus ar barrission's o d'eus eul leo, eul leo-ante da ober evit mont d'ar guezar. Eilez a voullia o devoa da vresa, mont a reant avelthou en dour belec ho ante; ne veze ket eun nender seac'h enno pa ar-

ruent. N'eus fors a ze Antronoz, kerant ha diou pe deis heur, e vezont adarec er porched o c'hortor ma vije digoret d'ar an ilis. Mes n'e ket d'inn-me eo ober menleudi l'abennec. Lavaret a rind elken penon an Aotrou Persoun, o velet gant pebez alet, gant pebez mall, gant pebez beoder a galoun, e teuc tud he barrez da ober ar pe a c'houlennet digant evit gount indoljanson ar Jubile, an Aotrou Persoun ha unan ru d'eus d'eleriet a vouez lied, divar cad ar v'rouez, d'an deis divaza eus ar retret, n'em deroa bet beac'h c'atrac'h dervex na zoken ken c'atrac'h dervex en he vez, abonec m'edo var an dour. O l'abennecquis va c'henvrois ker, ho pei ato sonch eus ar e homzeu-se! Dalc'h i mad begret d'ho seiz ha d'ho religion! Ar seiz hag ar religion eo o d'eus great, en amzer dremenet, heur ha glaz ho tud coz, ar seiz hag ar religion eo a ille ive ohr oc'h heur hag ho claz-c'ho en amzer vrema, hag heur ha glaz ho pagalo hag ho pagalo vilan en amzer da zont.

E Locudy eo e me eus bet an eor da velet a nevez zo, evit an eil guezar, ar pe a verkan bremaec. Locudy a zo eur barrez eus ar re gerra, tostec-tost e d'ar mor, e canton Pont-r'Ablat, var dour Kerne. An ilis a zo hentel ois eun iis cathedral, da vanc dioc'h an diakers. Seis cant v'hoas zo dija abonec ru'co savel, coulseonde, pa z'eer eual, he c'haver e hoas flamm en he hou ha d'ant en he goulzar evel eur brasec mouez. An Aotrou Persoun, den a sp'etel hag a c'huc'heguez, evel ma z eo a hent all eur belec leun a garantez evit Doue hag evit an nesa, en d'eus lakeal he laven a nevez penon da-benn n'eus ket c'hoas pell, he d'elbet en d'eus eus ar l'ancou coz a zal he re a l'as en he aragant, ha casset en d'eus an aoter vraz d'ar penon al, eus ar c'heur e leac'h m'edo ive guezar all.

Kementse oill, gant an aoterou guisket ker frese ha ker eor ha ma zint, gant ar v'antel alouret lakeal en dro d'au t'ouernel, gant ar bokejon a bep seurt, gant glaz ha ruz reket k'c'hoas ha bep tu, kementse oill eo a ra d'an iis beza ker flamm ha ker g'ar da velet. En ilis-se eia e z'eus digoret eur mission bras d'ar zal, n'antec eus ar ma tremenet. Ar mission se a zo bet prezegnet gant daou visionner eus a ura an Tadou Jesuiste, an Tad Ilot, hag an Tad Kervennec. An daou visionner-se a zo dija anavezet mad e Jacopi Kemper, an oill a oar peguen ampart int da scleraat ar sperejon ha da c'hount ar e halouenn. An Tad Ilot, gant he vouez eren ha skitr a laca ar guirionezon eus ar religion da l'ar ker selear ha ker; l'amm dirac daoulagad an ene ha ma par au heol dirac daoulagad ar c'horf, an Tad Kervennec gant he vouez eus ha flour, gant an historion a sear vad, spontus pe truezus, a zo ato var beg ho deol, a zo belec goueled an ene, hag a laca kement hui ber zehou da zaoar ar mad. da gassat an droue, ha d'en em d'ri oill ois Doue. Eun dra burzudus eo e helle an tadou-se, ispiual an Tad Ilot, herzol da brezac,

da gana, ha da góvez, evel ma reont, anad eo é ma bepret gras Doue uel' ho aradra, o rei dezho eus sereverez.

Hoguen, mission Lortudy a zo bet heñchet gant kement a alet hag ar re a m'eus gullet dya rei e Leon, evel e Mougnerne, e Lanolis, e Porapoder, gant kement a aken hag ar reire, m'a m'eus gullet rei er bla-ma eadmañt eo of barrezion eus a gartou. Locournan. Ama, evel e Leon, ha mu'oc'h zoken marteze egari e Leon. an dad, epad ar zarmoun pe ar gouferans, a ioa oroi p'o devye c'hoant da zibri an Tad Missioner a ioa ergar. Ama, evel e Leon, ar gozel kerroula hag ar merchet, muoc'h zoken marteze eguet ar merchet, ha muoc'h re eguet e mear a barrez eus a Leon, a rave ho mouez buella ha erenna ma hellont evit tana ar c'hanaouennou santel a ioa c'hoant da zéshi dezho. Amzer divalo a zo bet epad ar mission penad benn, rous lavaret, oupen-se, ar mare a na neuse da c'hoant ar gimus-gaan, ha, gant an avel-foll a veze eas. berdez, e teue eals biy an dan aod. Neus fors, eriste e Lortudy a ioa guell gantho zezel ho labourou da ober ha zezel ar biy an da roellia gant ar mior eguet marteze da ober ho mission. Uja epad na eus devez keata e z'oa eals a dud. mes epad an eis devez d'veza e oa leun egi an dis, ha beac ha-beac h a vje a vont luter ar c'heor dre d'geat kement al a dud. Ila n'e ket ebken tud dirar ar meaz eo a veze eno, mes e eas tud-ehen-til, aotrounez, introunez, dimezellet, renket mes-a-mese gant ar re all evit seladon an Tadon Missioner. Luelet e m'eus va unan introunez dya deot var an oad, ha dimezellet c'hoas en eon oad tener, o vont d'ar bourg murtin mad, o li selerijen eul letero, dre greis ar plao hag ar pri eus an hent, evit guellont elvot an ufferen guenta.

Mes ar pe a m'eus evel a ioa ma dre ar galonn, a oue Mission ar vugal gouz lian. Eus devez beunac eus ar zizun guenta, an Tad Rot en devoa lavaret d'an tadon ha d'ar mission digass d'an na, a bran ar zadon goude cresteis, an oll vugale n'o devoa gant c'hoas pase ebet. Sentel e oue outian, ha d'an deis merket e oa eus d'li gullet, goude cresteis, an deichou leun a dadou hag ispisal a ramoun o vont etreze ar bourg gant kement crouadur biban o devoa, lod gantho var ho breac h, lod all erag en ho dorn, lod all e vale var ho lere h. E creis an dis e oa lakeat skigner evit ar vugale seis, eis, nao, dec vias, ar re-ma a oue renket eno e d'ou gogez, ar boiret en enn tu hag ar merchet en eus tu all. An Tad Rot a reas neuse eo ho zouez evit ober catekismou dezho. Hoguen, eus dra eon eo gullet peguer freaz, peguer selear, hag e peguen bert eomzou e oar an tad-se displega ar guironezion brasa eus ar religion dirac aperejou ar vugaligou ar re vianna. Mes ive ar respontelou a roe dezhan bugale Lortudy n'ont ket nebeutoc'h adm rabi, ar respontelou-no e deus gantho evel fors gant ar paotr eoz, egnis ma leverer e Leon, ha p'ourvuia-crea e vezont ar pe ma

stient beza, Setu ama diou pe deriguentel eus ar c'hatekismou-se, gant gant an Tad Rot d'ar vugale o'o devoa e hoas gant pase ebet. — An Tad : piou a zo en isern evel pa ve eno er gucar ? — Ar vugale : an d'adoul. — An Tad : pe zo pe guen eo an diaoul ? Ar vugale : du — an Tad : daoust hag heu a zo bet crouet du ? — Ar vugale : nan. — An Tad : pe seurt hou en deoa p'eo bet crouet ? — Ar vugale : guen. — Penas eia e o deot da veza du ? — Ar vugale : dre ar pechet. — An Tad : pe zo pe guen eo eoeou ar vugaligou e vihan pa deont var an douar ? — Ar vugale : du. — An Tad : abalamour da betra e vezont du ? — Ar vugale : abalamour d'ar pechet. — An Tad : abalamour d'ar pechet ? Mes daoust hag ar vugaligou e vihan o d'eus guellet dya oher eus pechet beunac ho unan araoe dont er heul-ma ? — Ar vugale : nan. — An Tad : n'e ket eia abalamour da eus pechet e gant gantho ho unan eo e vez du ho eon pa deont var an douar ? — Ar vugale : nan. — An Tad : abalamour da eus pechet gant gantho an all ? — Ar vugale : na. — An Tad : piou eo beunac, an hini-all-se a zo bet eoz dre ne hec bet ma vez du eon ar vugaligou vihan pa deont er heul-ma ? — Ar vugale : an Tad kenta Adam. — An Tad : ha penas e hell eoeou ar vugaligou vihan dont da veza guen, pa z e guir e vezont da pa deont var an douar ? — Ar vugale : dre ar zaccramant a vad zant. — An Tad : ha gant peira e vez guennet eon ar vugaligou vihan eus ar zaccramant ? — Ar vugale : gant dour. — An Tad : eon ar vugaligou vihan, eus vech guennet eus eus eus ar zaccramant a vad zant, hag li a hell dont da veza du adarre ? — Ar vugale : la. — An Tad : penas ? — Ar vugale : dre ar pechet marvel. — An Tad : ha neuse ne hellont mu beza guennet ? — Ar vugale : eo. — An Tad : penas e hellont e hoas beza guennet goude ? — Ar vugale : dre ar zaccramant a biygen. — An Tad : ha gant peira e vezont guennet eus ar zaccramant-se ? gant dour evel e zaccramant ar vad zant ? — Ar vugale : nan. — An Tad : gant peira la ? — Ar vugale : gant goud hor Zalver Jesus-Christ.

An Tad Rot a reas ar goufennou-se ha eals re all stientel outio, (rac ar c'hatekismou-se a lodas oupen eon heur), da bevar bequet beunac, d'ou baotr ha diou vere h, an eil goude egnis. Goude ho greas adarre d'an oll vugale sesambles, hag eus biyadur oa elvet ar re-ma o respont a-unan gant eus memes mouez na, nao, eo, n'e ket. Pa oue achu ar c'hatekismou, e oue roet da guement crouadur a ioa en li, hag e z'oa eus perar-e bant beunac anezho, pep a velen evit dele'her souc'heus ar Mission. Neuse an Aotrou Persoun ar stol en he guet'hen, hag ar gres douguet diraban gant eus c'houst guishet evel eus c'houst, a gant a vouez hui an Avel-ma o laun e en amzer-se, e oue digasset da Jesus bugaligou eus eus ma pichesse e gantho astenn ho zaccramant marteze hag ho beuniguen. Mes an cheset, o relet kementoc'h, a c'hrosmole hag

1) a iz an douar ne zekel p. z. e. chas, ac o renquer derc'hel
lod doe'h au douar melen di n doe'h a zindan ac o
e'hasa en ansemon evit ho melad ha komize ar pare.
Erit quemetise, e'lec'h leda an douar fa var e horré, e
2) tizoloer an douar mad da genta teuler a reer goude
an douar melen ha chenebra reer adare an de var eoz
3) leac'h a medo kent da peur gompeta an gerson.
4) Er foanneier eller leda ar e'houarri melen pé ar
e'houarri gien var an t'ren e' f'ad lras a rat var
5) an tonaleu, druo h'lec'h a vezo ha musoe h' foen,
6) huez divoal quac'hent' lavel eur guesq et re odo.
7) Ar e'han ou gred gât reit er e' h'z descouzet amâ,
ez int eaz ha d'm'g' oher. An d'leussa ac ivé ar m'is-
8) sussa, zo e'chreca an d'avez, pa n' gaver quet var
9) al leac'h pé a guichen. Mes ar seurt h'anon-mâ, pa
zint gred e'odare ha gât evez, a z'zour mad an douar
ac a pado evit biken

Pa neller caout na met na corzer non-prietes, e reer
gât blenchou pe orzemo spurn, seoutren e' co volac'h
ha zoquen gât blenchou keñnet gien a bep seurt, re
al ee, re guen ha re n' Hogen ne vezont quet tol-
let a iz ar s'ia el p'nac eves rac ma tal' al linav
etouez ar blenchou, an douar na se quet mui reoer euit.
Croaza a reer he'd a a he'd l'p' e'han d'ien var, pé
daou tam keñnet, evit croaza ar e'he' re'jou-ze neus
nemet planta eun doe'h eun tu, regule d'oe h' an tu-al a
bep eorn doe'h ar guele e'lec'h ma red an douar, laval
a reer blenchou var ar e'croassion ze, ac egnissé o
reer euz e'grom d're z'ndan p'ini an douar o za euit.
Neas quon goudeze nemet teure euz pascadie eoz,
deliou guiz, ketu, pa bruc ha p'entarga ar e'han
gât an douar mad a voa teñnet anezâ.

El re ober eb b'ieher, huez touda ar e'han zovel
dal l'ac'reu V Eguisse e vezo ken striz gât ar e'han,
ma n'em gavn ar blenchou a z'm'h rouare leusqueur
hent dan douar. Ar guelhou s'iz ze ar re valla ivé pa
reer s'ianou gat r'osemou-p'rires.

An eil doare disenezet amâ evit disoara gat blen-
chon, o zo eassoe h' agane h' ha me g'avora. Kerrouls
evit pa impl'ger l'ac'reu — Ar blenchou da euz v'roat
pel en douar eb he na.

Pegement ne velal'epet ar bro, ma z'zourfemp
an douar an douar e' re' renqua ne sao peur, nemet eu
ân, la e'hoas peur l'al p'm a l'ac al'oez al' loennet
da glenve. En douar labour, cals doe'h an a hadet er
calagoan a v'rem lec'h e' sao eoz, glaza ra l'ann,
rusia ra er goun, loc'h'oe evez evit ar vech la ne ro,
ben an eoz, nemet penno l'al. Cals e' r'oder bep
bloas en douar g'bb, rac an douar a ra g'auo da gué-
ment tra e' l'ader enlo.

TH. DE P.

Hano ar Zent evit ar Sizun-ma.

DILLEK 18 KEAZE — Gortoz ar Verc'hez glorius
Vari, pe gouel g'eat gant an d'is evit celebri an amzer
ma edo Mari tost d'ar mare da l'acat he map div'n er bed.

DILLEK 19. Saint-Fiacr confessor. Gennadie euz an
Irland, e leuas e Breiz-Izel e'lec'h ma reas hermitach
hag e' t'ec'as hent an en da gale a re all.

DILLEK 20. — Coluerou Nedelec, un ha vijel.
Saint-Martin, Pab ha merzer. An Impalaer Constant a
reas he gas en eil abalamour d'an ners e'au gant pe-
hini e'ave e'nep au heretikel Casset e voue da guenta
da Constantinopli, ha goude da Guersoues e'lec'h ma
varras dre ners ar p'onnou hag an trabailou en doa bet
da e'houzaon.

DILLEK 21 — Saint-Thomas, apostol. An apostol-ma
ne fallas ket dezan e'edi oa savet Jesus a varo da vea,
abalamour n' en doa ket her g'uelet dre n' edo ket gant
an e'hestoi all pa en em z'isuezas ho mestr dezo ar vech
kenta. Jesus en em z'isuezas goudeze da Tomas pelout
a gredas neuze hag a rentas ep he z'oujal, eun testent ar
brassa da reurrection Jesus-Christ.

DUGLENER 22 — Loagron. Ous an deiz.

LISSAON 23 — C'ol'gou. Ous an deiz.

DILLEK 24. — Pevare an euz an assest, o'is euz ar
sul hag euz a zere e'ent an ive e'z her Zalc'er.

KELIER.

Eun den p'rividie hag a voa en aserion e'lec'h ma
v'oue cals a arc haot, a deuas ar maro dezhan. Ker-
kent o leuas ar re a voa er memes aserion gaudia
da regh ho e'houzaon. Oher a rejoua kement ma zeas
an oh da v'ez gant ho, na ne jouas gant an d'antavez
nemet eun tool canbr erit en em deona e'v'h gant
eur vech hig o oevro. O v'ez eal gant he m'ere h' er
gant z'ze d'indan an doer e' huez l'irel pe er ac-
vet antach euz eun ti oras, ne rea ar v'ant haour ne-
met goela, ha ne devoa da rei d'he luguel nemet eun
tam creun seac h'

Ar vech hig, pelh'ra voa bet hoas da gant bouet e' huez
bete reuze, e g'ave kerse l'ag e' div'je bet e'aret e'ant
eun ara be'ang a l'ousp'et he bara. Mes evel ma v'elo
ne rea he mam e'ant goela, ne g'ave ket en em glem,
hig e' tel re he z'ant bara z'ant h' ep lavaret g'uer. Tre-
men a reas evelse tri d'ervez, ha bem lez he mam he
l'akea da lavaret he f'oumou touz a n' l'et h'. A p'evare
d'ervez, pa edo l'et lavaret he f'uter, pe mar k'et
he mam o lavaret he f'uter nezh, edo gant ion l'al
pelout so va euz. Pa v'ou ar'net gant ar e'houza-
ma. Rust dramp l'ur' hor b'urn p'ant l'ec, ar vech h'
a z'astroas ne h' he mam

— Va mam, arbat eo din gant eun d'et be'ang
gant va bara?

Ar v'ant a v'ou se'ezet o e'levet ar gouleze, mes
evel ma zoa leup a f'ez, e teuas da z'ouch d'et euz
a vadelez an Aotrou Doue, hag e lavaras d'he m'ere h'.

— Eo, va m'ere h' goulea a l'et e'hu, a zo di-
hec'h, ha Doue a s'izono ho peden.

Ar vech hig a e'houennas eia eun dra be'ang da

zibri gant ho bara, hag he mouez a voue etrevel en eny. An dervrez-se zoken arnag an noz, e teuas eun dijetul da skei var dor ar gamp ha da c'honlen coma oc'h ar vamm glac'harer-ma. Lavaret a reas dezhi :

« Me am-hoa bet antecant mil lur digant ho pried, « ha ne felle ket din ho reata dezan. Erel n'oa ket « a baperton, ne n'e ket va c'hontragn d'ho rei. Mes « hiris eus scoet eun taol em c'haloa, o sonjal « ne allan ket savetei va ene en eur zere hel ar pez « ne ket din. Dala, setu aze dec' mil lur, hag eur « paper evit diskuez e tleac deoc'h daou ugent mil « ler all, hag an daou ugent mil lur-se a zigasin « deoc'h kenta ma c'hellin. »

Guelit pebez pers e deus eur heden great gant eun ene mad ! Guelit ive po guer mad eo an Aotrou Done o rei d'an den-se ar c'hras d'an em anagn, ha kementse evit rei he goulen da eur vere'hig vian !

G. M.

AR GOAL YUGALE.

Goulen a reat digant eur potrie po oad en doa. — Er guer, emezhan, em eus pemp bloas, hag en hent houarn em eus tri.

Eun itron goz a vna eat da velet eur vignonez diz. Houma e devoa eur vere'hig hag a vna neuze o voela. Ar vamm a lavare d'he mere'h evit he lacat da deuel : ro peoc'h-ta ! ne veler ket pe guen divalo out o voela ! An itron goz a lavare ive an-da, emezhi, ar goela-se eo a vez caoz d'ar mere'hedigou bitan da zont da veza divalo.

Ar vere'hig vian a reas eur zell oc'h an itron goz : — Mad, evit neuze eo red o pefe-hu goelet cals !

Kementse a zisnevez pe guer guir eo ar pez a lavare hon tadou eoz : eur buguel a lacafe crouga mam ha tad.

G. M.

ALI.

Cals liziri so bel scrifet d'an Aotrou KERANGAL, Moular an Escopit, e Kemper, evit goulen al Levric brezounec nevez : SCOL AR MARO MAD. Meur a ipni zoken marleze so souezel deot n'o deus he recevet pell so. Ken dies eo caout tro da gas al levric-se evelse a hiniennou, a zaoulou, ma zeo bel red chom ep contanti cals eus ar re o deus scrifet. Evit miret eta iviziken oc'h an diezaman-se, an Aotrou KERANGAL a laca case eun nebeut doussennou eus a Levric Scol ar Maro Mad, d'ar c'heriou elloc'h m'eo boas da gas da verza ar C'hatekismou, ar C'hanticoa, ar Brestou, etc.

Al levric-ma ta, Scol ar Maro Mad, a vezo cavel e Kemper e ti an Aotrou KERANGAL hag e ti

an Aotrou SALAEN, e Brest e ti an Aotrou NORMAND, e Landerne e ti an Aotrou DESMOULINS, hag e Montroulez e ti an Aotrou LEON. Ar pris anezan so c'huoc'h real. Ar re a guemero dre zoussen o devezo guelloc'h marc'had eun draic.

Er memes tiez a vezo cavel ar Brestou evit ar bloas 1866, vandro fin ar mis.

A. DE KERANGAL.

PREMIER ED.

KEMPER. — 9 Kerzu	Port NABAT — 7 Kerzu
Guinis. 46 lur, 71 c.	Guinis. 46 lur, 46 c.
Segal. 9 lur, 83 c.	Segal. 40 lur, 36 c.
Eiz. 9 lur, 56 c.	Eiz. 9 lur, 28 c.
Ed-du. 8 lur, 38 c.	Ed-du. 8 lur, 74 c.
Kerc'h. 7 lur, 06 c.	Kerc'h. 7 lur, 63 c.
Avalou-douar 3 lur, 35 c.	Avalou-douar 2 lur, 32 c.

MONTRouLEZ. — 2 Kerzu	BREST — 14 Kerzu
Guinis. 46 lur, 47 c.	Guinis. 46 lur, 47 c.
Segal. 42 lur, 50 c.	Segal. 42 lur, 99 c.
Eiz. 9 lur, 67 c.	Eiz. 7 lur, 54 c.
Ed-du. 40 lur, 83 c.	Ed-du. 8 lur, 57 c.
Kerc'h. 7 lur, 06 c.	Kerc'h. 8 lur, 04 c.
Avalou-douar 3 lur, 00 c.	Avalou-douar 4 lur, 00 c.

HENT HOUARN.

Da he heur a sildas hag a tignou ar c'herioù tda epad ar gouen.

O TONT A CASTELLIN VAROU NAONET.

	1 ^{re} d. tont	2 ^{de} d. tont	3 ^{de} d. tont	4 ^{de} d. tont	5 ^{de} d. tont	6 ^{de} d. tont	7 ^{de} d. tont	8 ^{de} d. tont	9 ^{de} d. tont
Castellin.	0 h. m.	10 h. m.	4 20	7 10	9 40	12 10	14 40	17 10	19 40
Kemper.	7 4	10 55	5 20	8 45	11 15	13 45	16 15	18 45	21 15
Kemper.	8 34	12 14	6 41	9 56	12 26	14 56	17 26	19 56	22 26
Lorient.	9 12	1 2	7 34	10 75	12 55	15 25	17 55	20 25	22 55
Redon.	10 12	1 2	7 34	10 75	12 55	15 25	17 55	20 25	22 55
Savenay.	11 12	2 2	8 34	11 75	13 55	16 25	18 55	21 25	23 55
Naonet.	12 12	3 2	9 34	12 75	14 55	17 25	19 55	22 25	24 55

O TONT EUS AN NAONET VAROU CASTELLIN.

	1 ^{re} d. tont	2 ^{de} d. tont	3 ^{de} d. tont	4 ^{de} d. tont	5 ^{de} d. tont	6 ^{de} d. tont	7 ^{de} d. tont	8 ^{de} d. tont	9 ^{de} d. tont
Naonet.	12 12	3 2	9 34	12 75	14 55	17 25	19 55	22 25	24 55
Savenay.	11 12	2 2	8 34	11 75	13 55	16 25	18 55	21 25	23 55
Redon.	10 12	1 2	7 34	10 75	12 55	15 25	17 55	20 25	22 55
Lorient.	9 12	1 2	6 34	9 75	11 55	14 25	16 55	19 25	21 55
Kemper.	8 34	12 14	6 41	9 56	12 26	14 56	17 26	19 56	22 26
Castellin.	7 4	10 55	5 20	8 45	11 15	13 45	16 15	18 45	21 15

Ar Gerant - Ad. DE KERANGAL.

Kemper, moular gant Ar. DE KERANGAL, Moular an Escopit.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Em Ahanmama d'ar Gazeten a gont :

Evit eur bloaz		NIAC SOUET.
Evit c'huec'h miz		EUR SOUET
Evit tri miz		C'HUEC'H REIL.
Eur gazeten ebken		PAOZ VENNEC.

Ar bac'hant a dia bezz gread arag caout ar gazeten.

ALIOU.

Ar serjion a ve c'hoant da lacat er gazeten a dleer da adressi oll d'an Autrou MONTAN, Delec e Kemper.

Ar paenmanliou a dleer da adressi d'an Autrou SALATH, ebken. An abonament a guenterer e ti an Autrou SALATH, Ubrer, ru Kerson, e Kemper.

KEMPER, 23 Kerzu 1865.

Comzet hon eus er zizun tremenet eus ar goallou gread ar bar-amzer digonezet ar pevar euz ar miz, er c'harterion tost d'ar mor azizet. Penmañz li heiz. Con-
kerne. Mes ne ket er begat douar-ze epken eo en deus
great ar bar amzer distruch. E kement leac'h a se, var
ar miz bras e costez ar c'hreiz-deiz ez euz great droug.

Leun eo ar c'hazetennoù eus ar c'hlemañz a rer a bep
tu a hed an aod se eus an eil peñs d'egile a Vreiz-Izel.
E Lorient, e Guenet, e costez an Naonet, e en em gle-
mer evel ana, hag e comzer gant enerezh eus ar strafuil
so bet en novez-ze. Tiez discreet, distroet, er c'hazeten
ha var ar miz, hagou bruzunet, listri selapet var ar
reter pe var an douarou, peziou douar bet benzet hag
a zo chomet abaoe eur guisat l'vach, trez ha grou-
an varseho, ha ne vezo ket galat ha labourat ne ou-
zeur ket peur, goudegeuzou lakel dija en douar hag
a zo collet tre, setu petra veler a dest d'an aodhou-ze.

An droug en deus great ar bar amzer ma comxomp
anezan er sizunou-ma, ne do ket c'hoas anavezet oll.
Bemdez o clever hano eus a eul restr bennag eat d'ar
gouelet, tolet var eur garrec, brouslet, divorniet ha
selapet en eur c'horn tru heonag var an aodjou.

An aotrou Prefet a Guemper en deus skrivet da oll
vearet an departament da c'houlou sieur evit ar re o
deus collet ha zad hag ha danvez dre ar bar-amzer-ze.

Setu ana hanoou lod eus ar re o deus roet eun dra
bennag evit sieur an dud reuzudic ma comxomp a-
bezo.

An Aotrou'n Escop		100 lar.
An Aotrou Prefet		100
An Aotrou Mear Kemper		20
An Aotrou Hemery, adjoint		10
An Aotrou Chab, cons. mun		20
Tribunal ar C'henvers		300

An Aotrou Petrin		20
An Aotrou Kernaëret		20
An Aotrou Clauvel		20

No hanvan ken, rag ne allan ket benvel kement hini
o deus roet hag o deus sonch da rei eun dra bennag d'an
dud reuzudic-ze. Ar re o desq bolontie vad da rei eun
dra bennag, a eil rei ho aluzen on Ty-hær, e Kemper.

Dissol diveza, eus bet great eur brezeguen en iliz
cathedral evit goulenn an aluzen d'ar beorien. An aotrou
Gueguenou, person Sant-Martin, e Montroulez, eo en
deus prezeguet.

An aotrou'n Escop so hel er sizun dremenet, o
venniguen eur chapel e Sant-Martin-Montroulez.

Seurezet Sant Visant a Baul a laca tenna, ar c'huec'h
varniguen eus ar mis-ma, deis gonet sant Stefan,
eul lotri evit ar beorien

Al lez-varn (cour d'assises) evit an tri mis kenta eus
ar bloaz 1866, a zigoro e Kemper an eiz a viz guaver.

CHIZ. — Er Ronantelez vras-ze mar deus carterion
e pere eo doaret mad an dud d'en em renta christenien,
ez eus ive carterion all e pere o rer hepret ar brezel
d'ar gair relijion. Mar deus lod eus ar vissionerien hag
o deus onn tam levenez bennag, ez eus ive re all hag o
deus poan hag anken avalc'h. An droug speret ne
ziserog ket ker buan-ze eus he breiz. Mar deo red dazan
te'het, e raio da viana mui-ma c'hella a zroug arag
mont kuit. Mes en eur ober droug d'ar relijion o laca
ober merzerien, ha goad ar re-ma so ato eun bad cris-
tenien. An Aotrou Maines, eus a Escop Naonet, hag
a von missioner er Chin, a skrivet n'eus ket peli evit rei
da abaoel pegement da persecutet ar gristenien er
c'harter ma prezegne. Abaoe an Escop eus ar vro-ze
en deus skrivet da Escop Naonet evit lavaret dezan on

bet merzeriet an Aotrou Mabileau. Eus toullat tud fall, dent varonzhian en douz o deuz he laz. An Aotrou'n Escop, viker abostolig ac'hana en doa sonch evije an Aotrou Mabileau Escop en ho c'houlde. Mes Doue en deus galvet kentoc'h ar missioner pehini en dous roet he vuze evit ar grisenneu a voa dindan he garg.

Naonet. — E Naonet, ar Jubile so bet caer ha dudus tneurbet. E parrez ar chapel. Mor-Izel eno ar Jubile er suzan-all, hag oa eur b'gader gwelet gant pebez prez e teue an dud da zezoua komzou Doue. Oñ e teuent, goazet ha merehed, ha zoken, deiz ar gommunion jeneral, e credet oa muioc'h a voazet evit a vere'hed. Eus den maouanc, taguet gant eur c'hleuet a gason, a java e arag, ar Jubile. Ne c'houlle goude ken oñs Doue eno ar e bras da ober mad ar Jubile, ha mervel neuze d'oc'h. D'ar zadern, an den maouanc a gommunion, hag a zozas er muez eno an iliz seozas la seozas gant he vam. Doue bete treuzou an iliz, e comansas da deleur goad. A veac'h oñ en amzer d'he noui na varvas. Ne voutet ket peñ d'het treuzi dezan, pe he gaout gerus da veza bet evetse he e honlen. An o la grede e voa eñt d'ar baradoz, hag aotrouz, d'ar zol, pa voue casset d'an douar, edo oñ dud ar barrez en he enterramant. An oñ o devoa evel an oñtihan da veza bet evetse ar oñras da vervel d'oc'h gondo beta gounezet induljans ar Jubile. G. M.

Jouen ar bobl e Rom da Nedelek.

Pep becher, pe e errouet e Rom, var dro gouelion Nedelek, a zo souezet lraz o velet an ho l dud jouen ha joanz. T' a vad! Chetu eñ eur vro e pehini ar ga ou pe an eñ a zo prizet eñ dra oñnak. Er broiou oñ na gemerer souez neñeñ eñ ar c'horf. Her guiska, her maga, her c'hempen, her fienn kaer, na ront n'oua ken. Er broiou all c'hoaz e ve e roket c'hoarou, ebatou d'ar re puvidik. Eñt kement-se zoken e ve dispignet kalz a are hant. Mez d'an dud a buan hag a abour na ve prokulet eñt honest ebet. An d'ligou n'ho deuz ket peadra da hara evit ho divertussamanchou. Hed eo eta prokulet d'ezho c'hoarou deread hag a izel priz. E Rom ena komprenet kement-se. Eñ eo instatuet kalz a zezou a zuli. Doue en an Azent. E pep ru ha var bep placet na glever mui o kar nemed soniou ha kanzonou ar fifferari. Pere ind-y ar fifferari ze? Mesacrien divar mez. Ho gopra a reeur evit eñ pe nao deiz. Dan heur merket e arrouont, en em lakat a reont en eur renk dirak imach ar Vere'hez, d'ouoet ho fen. Rak e pep ti e Rom ez eñz p'ouevna eñt imach eñt an illoz Varra, hanvet er vro. Ar vadana. Ar mesacrien ze en em laka neuze da gana kanpouenou var an toniou a vo gouennet. Ar bobl a Rom, pehini a ouar hag a gar ar muzik, en em arret, en em renk en dro d'ar gauerien, ho selaou, eñt anvec'hon ho mouezion gant ho re, ha na z-eont ket kuit ahez hep lavaret eur bedenek bennak d'ar Vere'hez. — Evidou na a gar ar muzik-ze, muzik hep

ijm, muzik gauerien, neñt ha trist eñt neñt. Teneat a ra va c'halon, lakat a ra da sonjal, ha da zezirout. Gwel eo gauerien ar fifferari-ze evit an holl kanerien ha kanerezed eñt ar c'hompagnonezon e Paris. — D'ar gauerien e Franz e ve roet evit eñt nozvez kant po daou gant livri d'ar fifferari en Itali e ve roet pemp pe e huez li Bouchi, peñt arc'hant a dal pempgoennec, hag ez o kant eñt eñt eur priz.

Mez eñt m' e dere'hent goul Nedelek. Levenez ha joa zo dre holl. Stalioñ kout zo savet e pep ru. Peb hont eo em laka e lec'h ma kar. Eñt n'eo em jañter ket. Peb hant en em hast da choaz ha da ober he breñt. Gouelion Nedelek e Rom a zigaz joa eñt holl. D'ar gouelion-ze e ve roet kalaouadon. Gwel eo tud o vont, o tont, o kausel, oñt en em saludi. Mont a reeur d'an illoz d'an ozerennou hanter-oz. Hed an noz na veñt nemed tad e ruou. Kredi a ran na gousker ket e Rom. An deuz variere eñt lloz zo leñt a dud. Peb hant a ra d'he bares. Iliz Sant-Per zo gant gant an estranjouien. An dud a Rom ho deuz gwelet ken ahez gwech ar ceremonio gaer ze. Ar Romaned a fel eñt heza hep diezant evit pedi ha kana. Karet a reont eñt ha tempiou dreist ar real. En ho devotion na fel ket d'ezho klevet trouz, ma n'her greñt ket huc'h uan.

D. M.

HISTOR ZANTEL.

(PENNAED PENNAED VIL-H-CORREY).

Jakob a guita he dad-haer, evit distro d'he vro.

Chanz-vad Jakob a lekeaz muien Laban da gaout gouariz ont han. Jakob ho c'hevo ahez o lavarout eñt-oz. Kal eo gant-hao kement mad en devoa hant tad, eñt-hen deñt puvidik gant ton trou, ha breñt are ar c'harter.

Gwel a reaz vez var zrem Laban, penaez ne oa zez ar memes den en ho ghenver eñt d'oc'h.

Har eur perz all, Doue he-nan a lavaraz d'ezhan : Distro da zonar da dud koz d'ar vro ma'z oud ganet eñt-hi, ha me vezo gan-eñt eñt da hent.

Kas a reaz eta da lavaret da Rachel ha da Lia dont var ar meaz e peñt-hi edo o tontall he dropleon, hag e komzaz ou ho eñt-hen. Gwel eta ran d'oc'h heñt-hi tad, n'en o-oc'o mui ar memes den en eñt-hen evit ken. Mes Doue va zad a zo en tu gan-eñt. Gouezet a rit ho-hou en eñt servichet ho tad eñt va holl c'haloud. Mes ho tad ne ket bet leal em c'henver. Dek gwech en deuz chenchet ar goumanand a oa deet d'm. Hogen Doue n'en deuz ket he lezet da ober gaou-ouza. Pa lavaro. Ann ein maretet a vezo d'id, ann danvadezed vella a ale ein maretet. Er c'hañtred, pa lavaro, ar re vout a vezo da toden, ann danvadezed a d'oc'h ein gouen. Hag er c'haz-se

Done eo en deuz lamet he vadon digant ho tad, ha roet anezho d'in. Ha brema divaza en deuz lavarot d'in dre va c'hoas. Me eo ann Doue a Yoïhel, o pelec'h ee'h euz soliet eur mean, ha great eur goestil d'in Brema'ta, aco, kea kant euz ar c'harter-ma, ha distro d'ar vro ma oul ghyndig anezhu.

Rachel ha Lia a respontaz. Gra kement en deuz Done goude bemennet d'id.

Jakob eta en em ghemeraz da lakat pep tra e stad evit mont e leac'h. Lakat a reaz he vugale hag he c'hraghez var gheia kavaleil, kas a reaz gant-han kement mad en doa dastamet er Mezopotamia, tud ha loened, hag e tene etrezeg he dan da zonar kanaan. Dar maro-ze Laban a oa eat var ar muez da Doua ann deved, ha Rachel a laeraz falz-doueon he zad.

Kementet e oa da Laban, d'ann trede deiz, e oa eat Jakob kuit Laban, eat droug ann-han, a zaster he vrendeuz, a red var he lerc'h, ha d'ar seizved devez, her pakaz e menez Galaad. Mes guolet a reaz dre he hunvre ann Aotrou Done, pel na a lavaraz d'ezhan. Diouall na livir petra rust da Jakob.

Jakob en devoa dra displeghet se deit var menez Galaad. Laban arreet betek en-han a lavaraz d'ezhan: Petra eo d'id beza great eun dra evit-se? Kas gant-er va merched hep gouzout d'in, evel pa vijen bet kemeret dre vrezel. Perag oud-de en em Jennet kuit hep lavarout gher d'in? Eat e vijen d'az aubrong gant levezeg, gant karsonner gant taboulmen ha gant telengou. N'eh euz bet va lezet zoken da boket d'am merched ha d'am vugale-vihan? distant out bet oc'h ober se, ha brema ee'h ballem d'am zro ober droug d'id. Mes Done ho tad en deuz lavarot d'in deac'h d'an noz. Diouall na livir da Jakob petra re rust.

Lekeomp ez poa c'hoant da zistrei da gavout da dad, hag e felle did g' d'eo eur veach e hoaz ti da dad, mes perag laeraz va doueon?

Jakob a respontaz. Mar d'oun eat kuit hep gouzout d'ehoc'h, eo dre mam boa ann a'ho pjo lamet he merched digant-ao. Mes evit an laerous a dastalid d'io, gant p'ou beunag e kofet ho doueon, va vezo lekeat d'ar maro ann dirag ho predeuz. Kaskit, mar kavi, em zi eun dra beunag hag a ve d'ehoc'h, kasat hen gan-ehoc'h. Jakob na ouie ket e devoa Rachel laeret an doueon.

Laban o veza klasket e tell Jakob ha Lia, hag e ra ann diou vatez, na gavaz petra. O veza eat da deit Rachel, hou-ma en em hastaz da guzet ann doueon dindan torchen er c'hanval, hag a zezaz var-n-ezhu. Hag e velout he zad o furcha e pep leac'h dre ann tell hep lavout reira, ha a lavaraz d'ezhan. Drouk na vezet gant va Aotrou, ma na heidan seve diraz-han, rak arreet eo gan-en ar per a e'houarvez dig'ann ann dre gant ar grayhez. Er c'hiz-se ez eaz da uetra pean ar c'hilasker paour.

Jakob, eat droug enn-han d'he deo, a lavaraz neuze gant c'honereder. Evit po xrook, nag evit po oflazz euz va fers oc'h-hu deuet gant kement a hurr var va lerc'h? Hag hoc'h euz furchet piz-ha-piz kement per a zo em zi? Petra hoc'h euz-hu kavet hag a ve euz traou ho l? Diskouezet-hen ann dirag va breudeuz hag ho re, ha ra varmint etre c'hon-ha-me. Hag evit-se ou rme bet nghent vloaz gan-ehoc'h? Ho invadezed hag o keor n'int ket bet gant-er hed, ha n'am euz ket debret ho touzed em hankejou. N'am euz morae diskouezet ar per a ve gant ar blez; ar c'hon-hu oil a ghemerenn evit-oun. Noz deiz e oann deit gant ar c'hraghez pe gant ar reo, hag ar c'honked na dostee morae euz va daoulagad. En doare-ze em euz servichet eno hu ti epad nghent vloaz, pevarzek vloaz evit ho mere'hoil, ha e'houe h vloaz evit ho loened, ha dek knech hoc'h euz chenchet ar priz euz va fion.

Laban a respontaz. Pe seurt droug a onfen-me ober d'am bugale ha d'am bugale-vihan? greomp ar peoc'h hag eur ghorredighez etre-z-omp.

Jakob eta a ghemeraz eur mean hag her plantaz eno he za evit beza eon test euz he le. Hag e lavaraz d'he vrendeuz, digasit ivez men, hag e'houe eur bern anezho hag e tebrjont eur prest-hoed var-n-ezhan. Ha Laban a lavaraz. Ar bern men ann a vezo test etre te ha me. Setu perag eo galvet a leac'h-se Galaad, da lavarout eo, kread'h ann test.

Annouez. Laban o sevel a-raog ann deiz, a bokaz d'he vugale-vihan ha d'he vere hed, ho beunigaz, hag a zistroaz d'he vro.

HA AN.

Tou Theophilus 52.

Oh! mar d'eo bet Jakob skouer ar baotred isonaek, Laban ne ket bet skouer ann tadou, kalz a rank. Kalet ha distal eo bet euz he rap-kaer, Mes Doue hoc'h beleue, hag e listro seder.

Eon teghes ou mad, leun a zorzaz Done, En em glever buhan, goude enn taol aene Done a gomz eno, ha pre-unan a zeit, En em velet a rer, mignouned evel keul. H.

ETEO NEDELEC.

Madalen Pelliven, greg eun devezior paour, a voa ebomet i uanvez gant pevar c'hrouader, Mikeal pelhin a voa comanset da c'hounit eur guenner beuzeg, Louiza ojet a beuzeg pe e'huzez vloaz, hag a voa alhaouetri bloas etre an tan hag he guele gant euz c'hlenvet languis. Laou e poltre etre uno ha deg vloaz, hag Anne pelhin ne voa nemet seis vloaz.

Dere sent Nedelec edo an intanvez paour oc'h oza eun tam iod guis e du da vern, pa deuas laouic da c'houlenn optia.

— Va mam, ne ket hiro ema ar Polguent?
 — Eo, va map, hiro ema sur.
 — Va mam ne velan ket a guncunt aze ken; n'on devezo ket eteo Nedelec er bloa-ma?

— Mar bez paet he zervezon ilas preur, e preuimp pradra d ober eteo Nedelec. Ma na roer ket a arc hant dezan, e vo red tremen evelse.

— O mad, mam, ma n'or bez ket eteo Nedelec, na deui ket ive ar Ver'hez ama fennos, Gouscoude ma vije deut, marize e divije pareet Louzarc.

— Marteze zar, eme ar vam, an daelon o tort en he daoulagad. Mes kea da c'hoari, marteze arog an noz e vezo deut eun eteo deamp en eun doare beunag.

Pa voa dare mern, Laouic a reaz da c'helver he c'hoar vian a voa o c'hoari er mraz. Houna a denas peursu he divoe'h gant ar riou, rag an avel a voa ien.

— Va mam, emezi, sellit, an ere'h o coez. Oh! al labouset bihan a goezo truez outho brema avad. Ne gavint tam da zibri! Va mam, roit eun tamic bara din da gas dezo.

— Doue en devezo soure anezo, va mere'h.

— List ac'hanon, va mam, da gas eun tamig dezo.

— Mad ras-ta Gouscoude an intanvez paour a lavare outho he unan a abenn eun dervez pe zaou, bugale haour, n'em bezo ket eur c'hinnonat da rei deoc'h, hag e vezo truez asoc'h ho stad evit hini al labouset keiz. Rag n'oa mor cazi tam en ti, ha n'oa ket eur guennee.

Annez ha Laouic a voa eat ho daou da deleur brazun hara a al labouset bihan e kichen an treuzou pa glefjont eur vouez c'hoaz o lavaret en eur c'hrosniolal.

— Ma ne ket eun truez guelelet telenr bara evelse da gol, ha beza kement a dud dare da vervel gant an naouu dre an amzer griz-ma, tud ha ne gavont ket eur c'hinnonat vara da zibri!

An daou vuguel a voue spontet o clevet ar vouez-ze, mes ho zoun ne badas ket pell, rag guelelet a rejont en ho c'hichen eur paour kez elasker a voa boas da zont di da c'houen an aluzen.

— Ne ket da goll eo e taolomp ar bara, eme Laouic, d'al labouset bihan eo pero ne gavont brema tam gant an ere'h.

— Boga e vad oc'h, eme'r paour, ha pa oc'h eus truez oc'h al labouset, ho pezo ive truez ouz-ma. Me m'eus ive naoun.

Madalen a roas he vern il ar paour eoz ons taol gant he bugale. Ar paour n'glavas eur glezaden beunag en eur guele.

— Unan elan beunag oc'h eus, emezhan?

— Ia, eme'n intanvez, va mere'h hena. Tri bloas so ema var ar guele-ze, ha n'eus ketou ebet dizi da barea.

— Paour kez mere'h! Pe oad e deus?

— D'ar Chandelour e devezo c'huezec vloas.

— Kenta gac'h ma zin da Zant Ian ar Diz, pe da Rumengol, pe da Zantez Anna Venet, beut sur o pedin calonce hor Zal'ver Jesus hag he vam an Itron Vana da

zigas trom ar ior'het d'ho mere'h. Bennaos Doue deoc'h ha kenavo!

— Kenavezo, eme an intanvez. Hag an daelon a denas en he daoulagad, rag sonjal a rea varc'hoas marize e rankin evelan mont da glase va zam.

Etre daou an intan glan a grie va mam! va mam! Neuze Madalen a lavaras d'he daou vuguel bihan it alesse ho taou da c'hoari, evit ma zin vardro ho c'hoar.

Deus da c'hoari ia, Laouic, eme ar verc'h vian! Mes Laouic a jome souezet. Albert eur pennad e lavaras d'he c'hoar eve, eun den bras. Ie ne ouzont ket te, te so re vian, mez me a vel avoele'h. N'em eus ket a c'hoant da c'hoari pa velan va mam keu trist, ha va c'hoar vras ker etan. Ha neuze, ember ema Nedelec, ha n'or bezo ket a eteo da laent en tan.

— N'hor bezo eteo ebet, eme Annaic, o va Done, neuze ne deui ket eta ar Verc'hez da doma he zret?

— Ma vje bet tud ar mazer er guez, eme Laouic outhan he unan.

Etre ma corne evelse an daou vuguel, e clefjont ha c'hoar glan o cana. Souezet e vouent, rag pell a voa n'o doa ket clevet he monez. Louzarc e devoa eur vouez eaz hag a gane dudias pa voa ac'h. Brema oa eat he mam var he zro, hag hi pehva en em gava guelloc'he, a voa en em laket da gane eun Kouel.

An daou grounour a redas da gaont ho c'hoar.

— Guelloc'h en em gavez, ha ne ket ia Louiza, eme Laouic?

— Daou zervez-ze, emezhi, em eus nebeutoc'h a loau. Va mam vad e deus pelet kement evidon, ma en deus bet doue truez ouzin.

Ar vam haour, o velet he bugale en dro dizi, a anconnac'he eun tachen he kourrentez hag he foan spa-rel. Ar glavouez a jomas enn nehent var zao, mes souden e vancas he ners dizi, hag e voue red he dougeen adarre il he guele.

Souden e tiguenezas ive ar map cossa Mikeal! Mikeal! eme ar vugale vian. Mes Mikeal n'oa ket krouen, ha ne lavare guer.

— Ne c'heus bet petra, eme he vam?

— Petra, va mam, emezhi. Ar re ne vane petra dezho ne zontont ket e c'hall ar re all enout nom. Ar re-ma n'o deus bet tam? emezhan o tiskuez an daou vian.

— Oh! eo, evit hiro o deus bet. Mes varc'hoas, antronoz da hurra ne jomo mu, tam.

— Sellit va mam, ma trofe em penn!..

— An intanvez e devoe arvon o clevet! e mah. Petra rafez? Petra, eo em zevet a rafez a enep an Aolron Doue abalamour ma ro pean ha dienez deamp er bed-ma?

— Oh! ne ket. Mes na chomfen mu: da labourat donar. Mont a rafen da zoudart pe da varloved hag e c'hounnessen guel oc'h bara deoc'h.

— Petra, va map, ez afez da zlezel da vam, da vreur, da c'hoarizez? Petra deusemp-ma da veza?...

An daou vuguel bihan n'o doa lavaret guer bete

lam en ti, a vrac'h o divijo ont c'hinnout bennag antronoz. Red e vije chom ep fiseon. Setu ar pezh a reas anken d'ar vam baour. Hogen er maner e voas sonjet ive e kement. An Itron Kerivaz hag he zeir more'h o doa great eals goulennoù oc'h Laouie, ha clevet o doa oll penn da beau gartha pebez poarontez a voa el lochen, pe guer ber da ar peuri eñh, pe guer ankeniet oa ar vam, pe guer elan oa ar c'hoar vras. Sonjet o doa ne ket eteo Nedelec epken o doa izom da gas d'an ti-ze.

En eur vont d'ar Pelgout e lakejont en eur bauer kement a voa rei evit eur tiscon eac'h, ha gonde an oferen e teujont trum evit ga lout. en eur dremaen, mont el lochen braag ma tigonache an intañvez hag he bugale. Eu eul lochen evelse var ar marz, ne ket red caout ale luez evit mont an ti. Ne vez peur liessa nemet eur premer coal hag an nep a voa an doare, ne vez ket nec rei evit lamet ar premer-ze. An d'mezellet, pere a voa boas da zampret lochen Madalen, a z byennas ep poan ebet. Mout a rejont didroez, disparat a rejont an douzic, hag e lakejont varnezh ar pezh a voa deul gant, eur vichen vana guenn ambon, crampoc'h ha kugnon, eur voutaillet elst ha pep a veron evit tud an ti. Neuze eur pot leun a d'he lakel var an valet e kichen rito Nedelec.

Epad ma elont oc'h ober ho c'heustoren, ar vere'h viana a rinas hag e devoue zonn. Ober a reaz eur sell bennag, mes ne grede ket erial. Guelet a reas eur sae vana, hag e crede mad oa ar Vere'hez oa a ion deul da domba ho xreid. Unan euz an demezellet a da teas oc'h he guele hag a lavaras d'ezh. N'ho pet ket zonn, me zo deul da zalc'her ton en eteo Nedelec abenn ma teui ho mam d'ar guer. Neuze an demezellet en em dennas s'oul.

Presig e tigonetas ive an intañvez gant he daon vap herkent ha ma ho c'hleras o lont en ti, ar vere'h viana a rinas. Va mam! va mam! Rei eo bet ar Vere'hez! N'em eus ket guelet he bizach, mes guenn eann eo, hag eur vouez dous e deus evel em eal!

Etre daon Laouie en doa guelet oja peira voa var an daol. Bet eo sur, va mam! Sellit zo amma! hag ouспен ar bouet a voa euz e poursal, ho zorn a guenas var eur mie had arc'hant. Selit, va mam, ar e hant so va! Ar Vere'hez so bet amma sur! An Itron Kerivaz e doa roet ar tiscon, hag an demezellet o doa lezet euz, en eur zalc'h, taoudeguet an de-ton mad a alio ho mam da rei d'ezh.

Madalen Peilven a z rede an dour euz ho daoulagail, hag en em daolas o'an daoulin da ober eur bedden raoned eul tud ar maner, rag hi hag he map cossa a voue avoalc'h piau oa ar Vere'hez a voa bet euz.

Antronoz vian, an Itron glan a lavara ive d'he mam, va mam, me ne quon ket pe euz hove am eus bet, pe ez eo guer ar pezh am eus guelet. Ar Vere'hez pe euz all bennag guenn eann, guen skenn, so bet en ti. Me am eus elasket digueri va daoulagail, mes

ho zorn am eus eulket, kement e lavaras. O agaj e c'helje beza ar Vere'hez, em euz he fedet, mes a galon epken, da rei din ar r'et'bet hag oon en em voatlet da vont da zervicha Jesus hag he vam santel d'ar gonent, mar bijen pare. Mes n'em eus great nemet buvreal, ha ne ket-ta, va mam?

— Eo, va more'h, hoc'h luvre so guer. Neusa e lavaras dezhi ar pezh a voa c'hoarvezet. Mes, va more'h, euz an intañvez, euz-ta, mar pareit, em c'huitat?

— Oh! va mam, mont da zervicha Doue ne ket he kuitat eo.

An demou varlerc'h, Madalen a reas gant he bugale da drugarcat an Itron Kerivaz hag he demezellet.

Louize, ar vere'h elan, a bareas. Da viz even oa ere avoalc'h evit mont da bardana da Namengol, ha gonde eo eal d'ar gouezet euz m'e doa en em voatlet da vont. Miken a zo demezet da vere'h an Itron ma labourer dezon. Laouie so er maner e servichan Itron Kerivaz. N'eus mui gant an intañvez nemet ar vere'h mousota pehini so en oad da ober ho fasc er bloa-ma, hag a so ive brema bras avoalc'h evit mont gant he miam d'ar Pelgout. Setu penas e coez beanoz an euz var an Itron euz ma zeus d'ouans Doue, var eur vam hag a boagn da rei eur guileonadurez kristen d'he bugale.

G. M.
(Touet euz ar Gouelen L'Ouvrier.)

Memo ar Zont evit ar Sizun-ma.

Dizun, 25 Kerzu. — Gouet Nedelec, Gouitelez hor Zalver Jesus-Christ. Da anteron, e Kethlehen, an eur e hron anter-dizun. eo ganet an Doue Saver-za, gortozet gant an oll, hag a beñat ar e hrouezes promet da Adam d'oc'h gonde he hec'bet, a voa bet d'eloret gant ken auz e brofet. An teir oferen a lavar ar reien Itron so evit diskuz teir gouitelez J.-C., he e hrouezes eternel evel Mab Doue, he e hrouezes er bed ma evel map ar Vere'hez-Vari, he e hrouezes epirituel en euz dre he e bras ha dreist oll dre ar gouitelez santel.

Dizun 26. — S. Stefan, kenta merzer. An Ebetel hez ehoas ar c'henta euz ar seiz Aviel a lakejont da ronna an alizeonou stre ar re baour. Euz ma prezegue d'ar Jozefien na ma ho zec'he dre he gouitelez leus a nerz, ar re-ma en em zavas en he enep, a grogas onha, hag en lazas a daoulin mein Saul, pehini a voue goude S. Paul, a zougale oulad ar reben labeze.

Dizun 27. — S. Iun, abostol hag aviel. Beza voa diskal mui euz hor Zalver Jesus ken leus da reposit he benn var he bectin. Divar ar groas e roas dezon ar Vere'hez evit Mam. Senta a reas an Aviel hag an Apocamps, da lavari eo, levr e pehini eo merket ar pezh a d'he errount gant an Itron en amzer J. zont.

Dizun 28. — An Itron Santel, merzerien. Herodez tromplet gant an tri Roue Oriant a lakaas laza

an oll rugale dindan an oad a zrou v'loas e Bethlehem
ha tre var dro. Pevarez mi grouadur a leverer a vome
laket d'ar maro. Ar re-ma ta a voue lazot evit J.-C., ha
zoken en lie leac'h.

DIGUNTER 20. — S. Thomas, Escop a Gantorberi ha
merzer Evel ma tifenne gu' rion an Eiz oc'h ar Roue a
Vro-Zaos. pevar eus a goortizant ar rono-ze a reas da
lamet he vuez digant an Escop santel oc'h esperout
ober evelse al lez d'ho mestri.

DISSADORN 30. — Eus a eizvet Gounevez her Zalver.

DISSUL 31. — S. Silvestre, Pap. En amzer ar Pap-ma
omre roet ar peoc'h d'an Ilis. S. Silvestre a vadezas an
impalaer Constantin pebri a savas ar c'henta ilizou
euer eus a Rom. G. M.

KANOUEN WIT ANN NÉDELEK.

KENTAN KOUBLAD.

Kac'rao, kac'rao kanouenno !

A kléromp hénoaz tro war zro,

Leret dimp, élle brouged,

Pétra ra lec'h d'ho choasded (diwech.)

Diskan

Gloria in excelsis Deo !!! (diwech.)

EIL KOUBLAD.

— Ar Mabik Jezuz zo ganet,

A ganimp d'ec'h digemmet;

Da Yestre ar bed ag ann enno,

Kanomp ni oll meuriou ! (diwech.)

TREDE KOUBLAD.

D'ann Nedelek, da hanter-noz,

Pa wa an oll dut konsket kloz,

E heo bet ganet Mab Mari,

Entré daon loen n'eur marchosi. (diwech.)

PEVARAD KOUBLAD.

Et, mesacrien evituz,

Et d'ar C'hrouc da bedi Jezuz,

Et da Yethem, ag e kened

Mab David, Roué ar brised (diwech.)

PEMPTE KOUBLAD.

Eul louet é neaz al kavel,

Zalver ar bed enn er e hevel,

Eunn lamik plouz wit maloren,

Eunn dornad soenn anas e benn. (diwech.)

C'HOUEC'HVED KOUBLAD.

— Kanomp Nouel, Nouel kanomp,

Jezuz zo ganet éwidomp,

Nouel Jezuz, Nouel Mari,

Nouel Joseph, a meulodi ! (diwech.)

J. B. AN DENNE, *Délel.*

C'HOAR AN AOTROU GUESCLEN.

Brema eus pemp pe c'huec'h cant v'loas, en amzer
ma voa dispac'h ha brezel e Breiz-Izel etro tud an douar

bras hag ar Zaizon, e voa elonez an Jud cheatil enn
den calonec mearbet, hanvet Bertrand Guesclen. Hema
a voa eur brezelecaer bras, taolou euer dreist a rea ;
he hano, he skeud epken a lakea ar Zaizon da grena.
Bez'en devoa eur c'hoar hag a voa eat da lenanez.
He c'hlon caranterus he zenne varza Done, ha gous-
coue ar galen-ze a voa ere avoale'h evit hesita he breur,
ma vi e chomet er bed. Setu ama hag hen diskuez.

C'hoar an aotrou Guesclen a real Juliana anvi.
E creiz ma voa an dispac'h bras e Breiz, e voae ret
deza kintat he c'honent hag en em donna e Pontorson,
da di Tiphana, pried ar c'hobiten Ragonnel. Preadher
an ti-ze a seoe, evit aoare, var ar c'hre, pe ar rampart.
Eun novez Juliana a voae dibonet avañ gres he c'housa
gant trouz hernach ha rouezou tud a glevé izeloc'h evit
he frenest. Sevel a reas goustadie, evit miret na zihunje
an aotrou a voa coustet en he c'hichen. Mont a ra d'ar
prenest, hag e vel, oc'h sclerijen al loar, eur skeul hir
lakeat oc'h ar voguer, ha Zaizon o sevel dreizhi evit
dout er gampr.

Ep beza spontet tam ebet, Juliana a zell en dro-dezhi,
hag a vel oc'h ar voguer unan eus ar c'hlezeier bras-ze
a bliz kement d'he breur Gregor a ra enba, ha dioc'htu
e lam da ziguei ar prenest. An hui a voa e penn ar
Zaizon a voa dija savet heleg eno, hag en doa torret
lod eus ar guer. Gant eun taol cleze scoet a uerz corf,
hen disear, hag ar Zaiz o coeza. a ziscar ive ar re a voa
izeloc'h erthan er skeul. Ar re-ma zoken a rulas en
douar voa en dro d'ar c'hre, hag a voue beuzet lod anez.
Ar re all spontel, elloc'h elloc'h piguet ken, a guemerasan
lec'h, hag an tousing' a zavas a zihunas lod Pontorson
pero a zredas duañ var ar c'hre. Ar c'hobiten saoz,
hanvet Felleton, erthan da vaza eur marc'hek mad, a
voue red dezhan rears d'he zoudardet d'en em donna.

Felleton a hel'ra oc'h Pontorson lostoc evel eul
loarn o vont dioc'h eur c'hind pa n'eo devez gallet
caout penn ier ebet. Soudes e tallas an deiz ha ne
za eunt ket da glevet rouz kresek o tont d'an daon lam
etrezeg en o. Guesclen oa o tistrei da Pontorson gant
eun nebeud soudardet. Evitho da vaza nebeudoc'h
eguet ar Zaizon e sañout dioc'htu varnezo en eur grial :
Guesclen ! Guesclen ! Iran Varia. Guesclen !

An aotrou Guesclen a anavezaz an c'hobiten
Felleton dioc'h gallet he hernach o lugueri. Lamet
a reas dezhan var en o. Ar c'hobiten saoz en em zifenne
mad, mes houlal tras Guesclen ne voue ket pel. evit
bruzana dezhan he gleze ha terti he benn d'he vare'h.

Felleton disearret a voue red dezhan en em rei, hag
heulha da Pontorson an hui en doa he arec'het. Ar
zoudardet saoz a voa bet ive, epad an amzer-ze,
tree het gant soudardet Guesclen, hag ar re n'eant ket
lazet, pe no eoa ket gallet lec'het, a voa great prizon-
nerien evo. he c'hobiten. Felleton, e cheit eridi,
s'oa ket souen he benn gantha o tont evel prizonier
varlerc'h Guesclen. Hema a zigasas ar c'hobiten saoz
gantha d'he di. Kerkeat ha an her guelas, an aotrou
Tiphana hen anavezaz, hag a vouezas oa hen a voa bet

discaret en noz dioc'h ar prenest.

Asa, emezlu marc hek Felleton, potr mad, c'hui adarre troc'hel ! He eo evel kent evit eun den a galon evelloc'h beza gannet diou vech en eun anter dervoz, da guenta gant ar c'hoar ha goude gant ar breur !

Evel ma tiscuze an aotrou Guesclen beza souezet o clevet kementse, Tiphana a gontas dezau pebez izol cleze e devoa scoet Juliana var ar c'habiten saoz. Juliana a felle dizi stanca he guinou d'an aotrou, mes e vean.

P'en doa clevet Guesclen pebez izol eaz e doa great he c'hoar, e lavaras dizi :

Ne ket fall evit comans, Juliana ! Me garje erfad o pye gallet kenderc'hel Ma na vijez ket eaz da leanez, ma oa vijez ket en em roet da zervich Doue, em bje lavaret dit dont bemdez ganhen. Nag a blijadur on oviye ni ket hemdez o lopa ar Saozon !

Juliana a respontas en eur ruza beunos Doue deoc'h, va breur Avoalc'h ha ro eo evidhon beza scuillet ar goad eur vech, petra bennag n'em eus hen great nemet evit savetez hor breudeur.

Epel eur pennad mad a atazer, ne vone ken liano e pel leac'h nemet eus a daol eaz Juliana Guesclen. Mes fu a voa en em dennet benta m'e doa gallet, eo ne c'houent, hag eno o voa eul leanez ens ar re humpia, ne zanje nemet da bidi Doue da da zervich Doue eus ar boerien E Roazon, e couent sant Iorj, eus Abadez pa varvas varilro ar bloas 1405, pemp bloas varnuguent varlerc'h he breur.

Tennet eus ar gazeten (*Revue de Bretagne et de Vendée*).

G. M.

En eur gazeten haavel an Europ, moulet e Francfort, e leouer penaus en eur c'harter eus an Alamagn ez eus eur c'hleuret hag a ra distruch en eur vilajen bennag. Ar c'hlenvelze a baker, dioc'h ma leverer, o tibri kig moc'h lor Evelse en eur memes lier eus marn pevar den, hag ouспен, ar c'inguer en doa lazet an aneval ; ordrenet ez eus dre eno ne vozo na guerzet na lezet dibri kig moc'h. ken na vozo bet tud ar pou o se let piz outhan gant eul linciden arvet microscope, da lavaret eo eul luneden gant pen m'e voa lier mad da frapa banna. An distera mere a orguez a vezo bet gant o. and lenze. Mad o ve marteze c'leue ead, coas hag en Alamagn, lacat etrezo e h'ar moc'h lor

N'eus ket pell, o departamant an Nord, eul labourer coza lavared he vap, oajeta naontec vloas ha tri-eguont. staguit ar c'hezeg ouz an alar, ha lavarit d'ar vagale mont da aral d'ar parc bras. Pa va eaz an alar d'ar parc, ar potr coza a viscas he zillad da eul, hag a eas ve varlerc'h ar re all P'oa erruet eno etouez he vagale hag he vagale-ran, o crogas eo alar, e troas diou po deic hero, hag e c'leuanas. Neuze, en eur denno he dog, e lavaras va bugale trugarec-zomp oill an aotrou Doue, ha goueat errad, ha lavarit d'an oill penaus ho tad coza en deus, goude he gant vloas, troet an douar ma peloni

a ro bara deoc'h. Abaoue deoc'h eun crog em bloas ha cant.

An Aotrou Herry, eus a Guemperid, peloni en deus labourer kement evit ar brezoune, evit kelen an dod divar ar marz, eul rei dezho da anaout ar Sentur-Santel, hag evit lacat etre ho daouarn canticou pe kanaouennou brezoune mad, an Aotrou Herry en deus lakat monlla a nevez al levr Canticou a gomzomp anezhan a-ma Bez'ez eus aleis a levrion Canticou, mes ama e vozo cavel ar re vella eus an oill Canticou a gaver e lec'h all. Nep en devozo levr an Aotrou Herry, n'en deus izom levr Canticou all eliet. En hema e cavo kement cantic en devozo e hoant da gana, ha m'ar goar ar c'hangmentet, e cava ive enha an oill donioa anavezet etouez ar Vretonet.

G. M.

KANTIKOU

ESCOPTI KEMPER HA LEON.

Gant an Taniou var gda.

A VENTER EVEL-BENN

Al levr gant ann toniou . eiz real.

Al levr hep ann toniou pemp real.

Al loden gheua hepken : daouzeg guenack.

PRIS AN ED.

KEMPER. — 16 Aezm.

PONT HAVAT. — 15 Aezm.

Guinis . . . 16 lur, 71 c.
Segal . . . 9 lur, 83 c.
Eiz . . . 9 lur, 50 c.
Ed-da . . . 8 lur, 30 c.
Kerc'h . . . 7 lur, 00 c.
Avalou-douar 9 lur, 35 c.

Guinis . . . 16 lur, 46 c.
Segal . . . 11 lur, 08 c.
Eiz . . . 9 lur, 37 c.
Ed-da . . . 8 lur, 03 c.
Kerc'h . . . 8 lur, 16 c.
Avalou-douar 2 lur,

MONTRONIZ. — 9 Aezm.

DREY. — 14 Aezm.

Guinis . . . 17 lur, 00 c.
Segal . . . 12 lur, 40 c.
Eiz . . . 9 lur, 73 c.
Ed-da . . . 11 lur, 10 c.
Kerc'h . . . 8 lur, 47 c.
Avalou-douar 8 lur, 00 c.

Guinis . . . 16 lur, 47 c.
Segal . . . 12 lur, 99 c.
Eiz . . . 7 lur, 34 c.
Ed-da . . . 8 lur, 37 c.
Kerc'h . . . 8 lur, 01 c.
Avalou-douar 1 lur, 00 c.

Ar Gerant. An DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de KERANGAL, Moulet an Escopti.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezouec.

En Abonnement d'ar Gaseten a gont.

Evit eur bloas	DIOT SCOTET
Evit c'huc'h miz	EUR SCOTET
Evit tri miz	C HUC'H DEAR
Eur gaseten ebken	DAU TENNEL

Ar bacament a dfe bezz gant ar gaseten.

ALLOU.

Ar vengon a ve e'hoant da leat er gaseten a dfe da adressi oll d'an Autrou MORVAN, Belec e Kemper

Ar pocomanchou a dfe da adressi d'an Autrou SALLEN, ebken. An abonament a guemerer e li an Autrou SALLEN, libret, ru Kerton, e Kemper

KEMPER, 30 Kerzu 1865.

Setu eur bloas oc'h c'hou, hag eur bloas all o vont da gomans. Setu eur bloas tremenet gant he amzer fall hag he amzer vad gant he zervezioù caer hag he zervezioù divalo, gant he zervezioù a laouendiguez hag he zervezioù a dindiguez gant he zervezioù a elot hag he zervezioù a gaon. Tremenet eo gant ar pezh en deus digaset da lod a bladur hag a levez, a elot hag a zezamanchou, hag ive gant ar pezh en deus digaset d'an darnvad a zoken, a boan, a nec hamant, a drohul, a zezamanchou. Tremenet eo gant he labourou teon, he seinder, he dregassou he elastreou. Tremenet eo gant he vial avelou, he glavejou, he zontere beuz, he varrou arne. Tremenet eo gant ar pezioù caer ha barzudus en deus spereit an oad d'zouet pe elasket d'zelei epad ar bloas. Tremenet eo mes an oll o deus ket gallet he dremenad ha he. Eus ar re o doa comaset tremen ar bloas brema ez eus tri e hant pemp dervez ha tri gont, meur a hant o deus ket gallet dont da henn, meur a hant o chomet en hent, heudez eus chomet unan hennag var lerc'h ar re all. Chomet ez eus re vras ha re vat, re gaz ha re rouan, re laour ha re linvidic. Chomet ez eus hag a ma curus, pe da viana a gaset a voa curus var an douar, ha chomet ez eus ive eus ar re o daz er heu henn pean ha dienez. Chomet ez eus lod distet ha dianavezet a here den ne lavar gae, ha chomet ez eus ive lod brudet bras brezeleac'h, tud a spereit, tud a rene hual. Beteg eur Roue zoken se ehe net en hent er sizur son driveza, hag he oll eus an o deus ket l'et a e hollout arnalc'h da ober dezan meac bete pean ar bloas. Ma tolomp eta eon maol lagad var ar bloas tremen, e velomp ez eus bet amzer vras ha gont amzer, e stidig vez l' a laouendiguez, pean ha nec hamant aues. Hag eur vecl en amzer ive eur bladur hennag. Setu penaos e tremen ar vuez.

Brema eus ar bloas 1865, ma eus m'ar o zoc'h evel en eur bloa ma an cost a vev ead ha pe, ha goude

daoust d'ar boillentez-re, an ed e vev gwerzet eus kero'h evit er bloas tremen. Ar gurun, an tau hag al loc'hel eus an Euz ne deuit ket d'hor sponta, pe da viana ne deuit ket da sket hor bro. Ne vev ket a varrou avel fall da vruista al listri ha da ober d'atruh er e harter. Ar mor bras hag ar steriou ne lamint ket dreist an tennad, da voasta an douaron ha d'he lonca dindan he doureier beuz. An amzer a vev caer ha d'atruh. Peb mare eus ar bloas a roo xen en da temder, gao ha gliz ervez an izom eus an douar. Ne deuit goal glentet ebet da daga nag an dud nag al loenet. Ma comaset euzoc'h evel se, e lavarlec'h din ep mar : gouezet. He huc e se l' deoc'h mont, rag ne euzoc'h ket ken nehent na ni peira vev ar bloas a ia da gomans. Gwir o pefe da lavaret din kementec, rag da Zoue eken eo an amzer dazont. Hen eken hen anavez.

Mes kementec ne zoll nemet oc'h ar vuez-ma, oc'h ar bed-ma, oc'h ar e norf; hag an den, ar c'hristen, en deus traou all hec'hoc'h, madoù all, eur vuez all, eon ead da evesat outhe.

Ma selfemp eta oc'h eur bloas tremenet dioc'h costez ar mad hag an droug so great enha, pebez taolen en em zispac'h d'rag hon d'atruagad. Dioc'h eon tu, nag a vad oberou, nag a oevrou mad great epad ar bloas. Nag a huc jennou great, nag a hoanion gouzanvet, nag a zaelou seut et nag a groazioù douguet. Nag a seinder, nag a encrez, nag a zoken, nag a rann galou o deus bet huc ennou da e houzaon. E nan hennag en deus bet an heur da seut ha he c'hoad evit Jesus-Christ, ha da vont eus ar bed-ma dro ar verzerenti. Lod o deus collet he huc o servich ar re glan, hag a so mare he unan gant ar e hennet eus p'hat e t'feonnet ar re all. Lod all o deus d'ispiguet he madoù evit maga ar re izomec. Nag a e'hoar rentet an Zoue dre ar sacramanchou, dre ar pedennou, dre ar brezezioù pere so fontet huc ker a e evit s'atruagad an ennou. Nag a hec'h hennag distroet eus Doue dre ar missaon, ar rezejou. Nag a ennou, gouezet gant ar vissionerien, o deus

anavezet ar vicionez hag en em lakeat er guir lies !
 Hag an il's santez he nnan, gweñoc'h anavezet, startet
 dre ar brezel arer dozhi, evel ar guex a grea ho grizou
 pa vezont hejet gant an avel, pe evel an fan a doal mui-
 oc'h a flam hag a sclerjen pa e luez an avel varnezhan.

Mes dioc'h eur e'l osterz all nag a bec'hejou, nag a
 grimou so bet gread epad ar bloas ! Nag a het gwech
 e bet torret a zen Doue da brasser a e bourr hemennon
 hag he e arason rindan an treid. Nag a voal oherou
 n'en deus ket lake ar speret a denvaligen da ober !
 Nag a hec'hou u en deus hen ket stignet d'an dud evit
 ho evel ! Nag a vrezet gread da Zoue he nnan ha d'ar
 guir feiz ! Mar deus bet anavezet goal varrou amzer,
 harrou amzer hag o deus tolet ar spont e luez an dud,
 hag avel an gread d' strach, ex eus bet ive en diabar, me
 lavar evit a venec'h, goal amzerion dervezou amueoc
 e pere, a d'e pers ha d'e dromperez, ex eus casset
 meur a fan da gol. Mar deus bet penzeou eus a vadou
 an douar, ex eus bet ive penzeou eus a vadou an ene.

Hoguen, a sellet oc'h ar bloas, evel ma reomp ama,
 dioc'h costez mad ha drong an ene, ec'h alian coma
 evelen oc'h eur c'hristen, eb aoun da veza d' slavaret
 er bloas a ra da gomans an amzer a vezo evidoc'h bras,
 woul ha rader beudez, mar k'rl. Deit o gras Doue,
 mrit lezeu Doue grit i'te ver, grit reitrou mad hag
 hoc'h cost a vezo p'ull. Eost a root, ne ket epken da fia
 ar bloas, mes beudez. Kement a ra en iden e gras Doue
 so eun tenzor a zestam evit an eur. Oil dervezion eun
 ene e gras Doue a so eur fest ep ean. Setu petra lavar
 ar scrutur. Dant a ello eur goai var amzer hennag a
 zavres, mes a dra-ze ne viro ket na e lo an ene ehom
 siont, dudous, a digalar evel an Enn pa vez dizolo
 an dabl glaz. Setu eun eun amzer hag eur bloavezh dudus
 hag a ell an oll da gaout, ha kementse eo a c'houlennan
 evit an oll, ha drest oll evit ar re a leun ar gazetennas.

G M

Rom. — Lavaret a rer en d'ar 14 eus ar mis-ma
 eo o tle ar Pap beza het hanvet Eskibien evit an Es-
 copion e leac'h ma vare.

Gazetennas Marsell a vere ex eus diblaset er sizun
 dremenet var eul lestr hag a ra da Civita-Vecchia,
 petar den iaouanc varaguent evit en em lacat en
 arme ar Pap, e rene ar zonavel pontifical.

En dervezion-ma, Pi nno en deus nevezet ar vo-
 nediction en deus roet c'hoas diaraog d'ar re a scrif
 gazetennas mad, evit souten ar feiz, ha d'ar re a
 leun ar c'hazetennas-ze.

Roazon. — Arc'hescop Roazon en deus casset da
 Rom n'eus ket pell aguent mil lur evit diner Sant
 Per. — E petar bloas an Escopi-ze en deus savet
 380,000 lur evit hon Tad Santel ar Pap.

MADAGASCAR. — Rouanez Madagascar e deus hanvet
 evit beza Roue en ha goude, eur prins iaouank o
 deus kemeret evit map dre ma her c'harie calh. Ar

prins-se so er scol gant an Tadon Jesuistel. Eur spe-
 ret caer en deus, ha bez'e c'haller lavaret ex eo gou-
 ziet da viana evit eun den iaouanc eus ar broiou-ze.
 Gouzout a ra, ouспен iez he vro, ar galice hag ar
 saoz, hag ive ar brs eus ar skrancheu a zesker e
 Frans. Savet gant an Tadon eus a gompagnonez Jesus,
 ec'h eller esperent e vezo mad evit ar religion.

Belice. — Ar Roue so marn e Delje a voa protes-
 tant, mes ar map a die beza roue var he fere'h so
 savet er Religion catholic. Gouleno a ellomp eta ar
 c'hras dezan da heudla mad he religion ha da lacat
 he sujidi d'he heudla.

Dauzaoz. — E Drozaoz ex eus bet c'hoant da fona
 eouencheu menec'h protestant. An hini a voa deut
 ar c'hoant-ze dezan a vele paguement a vad a ra ar
 c'houlennou er broiou catolic, hag a felle dezan ke-
 meret skuer d'outho. Destumet en doa eun nebeut
 menec'h, mes pa e bet lavaret ho lakat da ober vi-
 jet, ar venec'h o deus hejet ho feen, en eur lavaret
 n'o doa afer ken, hag a so en em lakat da vont pep-
 bin en he hent. Argouent so het goulanderet. Caer
 a zo, ne gaver nemet er guir religion tod hag en
 em rose a volente vad d'ar broien. G. M.

SANTER ANNA VEVET.

(UNSEVET PENNAO).

Bete vroma n'no eus gwelet o tout da Zanter Anna
 nemet ar re a eiler da henvet ar re vian, ar re vras
 eus an douar a deus ive goudeze. Ar Rouanez a
 Frans Anna a Austria, pried da Lois trizec, pe-
 hini ne devoa ket a vugalc hag e devoa c'hoant bras
 da gaout eur mad, a gassas di ouспен eur vech tud en
 he hano da c'houlenn ar c'hras-ze. Eun itron vras eta
 he lez a gargas da ober eun eun navel evit-hi, ha
 bez e devue ar c'hras a c'houlenn.

An Tad Seraphin a c'houlennas neuze digant ar Roue
 eun eun ar relegon a voa en he denzor evit ma vija
 gallet he zouguen e proression. Ar Roue a roas ar
 pezh a c'houlennet digant-hi, hag a scrifas he nnan
 evit kementse d'an Tadon Carmez, da Escop Guenet
 ha da Alreiz. Ar releg-ze a zo eun tam eus a re-
 legou Santez Anna evel ma her gwelet dre liuz ar
 Roue.

Cannad Frans e Rom, a c'houlennas, a bers ar
 Roue hag ar Rouanez, serel e Santez Anna eur
 vreuriez en honor d'ar santez. Ar Pap Urban, eun
 eus an hano, a roas ar pezh a c'houlennet digant-hi.
 Rei a reas, an 22 a viz guengolo 1638, eur ber-
 lizer pe guenoc'h, eur Bell evit fona Breuriez San-
 tez Anna. Rei a rea evit ato teir induljans plenier d'ar
 re en em facaje enli, an deis ma roent ho hano,
 deis gouel ar zantez, ha deiz ho maro. Escop Gue-

net he savas er chapel ar 15 a vis c'hoerret 1641, hag a roas da anaout kementse en Escapion dirar dro.

Evel ma zoo het chenchet meur a vech reglennou ar Vreunier-ze, ha livarin netra ama eus ar reglen. Lavaret a rin epken e caver etouez ar re zo bet en em lakeal en ar hanoion Rouezet ha Rouanezet a Frans, hugale ar Rouezet, ha tad jenil eus al lex hag eus ar reneou huela.

Ile hir e ve eoma eus an oll re vras a so bet ho lano var gacrou Breunier Santez Anna, eus an oll Babet o deus stagnet grasou outañ, eus an oll enesu santel a ouzer so bet ena o pardona lavet a reomp kementse eva diskuez pe seurt maro en devoue al labourer mañ choazet gant Santez Anna evit sevel he chapel.

Nicolazic a ziskuezas bete r fin e voa din eus ar grasou en doa bet eus an anv. Ato e c'omas hantbi ha die'bloar, seulvi ma cliske ar bekerinet he velet ha ma tiskuezet dezhañ ho istim, seulvi a c'hoant en devoa da veza euzet ha d'aravezet kementse a reas dezhañ, en despet d'an Tadiou Carmez. En em deana pell dioc'h ar gouent, en eun tamic mernur en doa e Plineret. Eno e tremene, evel guech all, he amzer o pid. Hag o labourat an donar, har vech en amzer epken ex ea da velet he vestrez vad. Ar vech a zalc'he eur celtatru evitban, hag hen digac-mere evel pa vije bet unan eus a dad ho zi.

Kerkent ha ma vouesjont e voa coezet e an (hag he glenvel ne badas nemet c'huet'li dervet), e rejont ha zougues d'ha c'hlandi, pe d'ho infirmers. Eno e kemerjont anezan an oll zourci a allent da gant. — Epad he buan, ar boden a lavaro dale'li mad, oa lani hor Zalter or Jardin Olvez. Va Doue, ho pokintez bezet great. O veza recevet he oll ar crumanchou gant ar brassa devotion, ex eas tuc'hor, eridi a reat edo en he agon. He gontessour a lavaro dezhañ eur gonts val'li hentag, pa vech guelet he vizach, d'ha stonet gant ar maro, oc'h en em laque-nat, hag he zoutagad digor ha troet varzu eur e horn eus ar guelet. Goulennet ohe outban petra velle, hag e lavaras. Setu ar vere bez'fari. setu ra mestrez rad an Itron Sante Anna.

Neuze he gontessour a redas d'an il's hag a zigas-sas gant ha mach hurzadus Santez Anna. Ahanta, va breur, emezhan, brema pa zoc'h prest da vont dirag Doue, ha dalc'her a rit-hu mad da guement oc'h eus diskloriet neu alies a vech? — Ia, eme Nicolazic. — Ha brema, ia heve h'eus-hu e Santez Anna ar memes zraas, ha eoutant oc'h ha da versel e troid he imacu, dre anaoudeguez vad evit ar grasou oc'h eus het digant ha en ho puez? Ia, a respontas adarre Nicolazic. — Neuze an Tad a lavaras dezhañ poket da drent an tu. Nicolazic a zebras a bonas e nec dezo, ha kerkent e roasas ho ene da Doue.

Mervel a reas an 13 a viz mae, er bloas 1641, ugent vloaz goude moa bet cavel an mach er Bocennou. Euterret e vech en il's dirag ar pilier so etre cha-

pel ar Vere hez ha chapel Santez Anna, tost da vad cleac'h m'oa bet cavel an mach.

Nicolazic ne lezas var he lez hez nemet eur map pe-hin a vech dirroet gant an Tadiou Carmez hag a dezas da veza beleg. An Tad Illegoent her choazas evit he zicour da rei missionou var ar muez.

Arrog kintat chapel Sa dez Anna-Venet, e rancou lavaret penaus e troid an peler vras en enterret an Aotrou Kerioulet, eus a Alre, pec'her bras er peno kenta eus he amzer, mes ive pen-tant bras var ha he vuez ker brudet dre ar biogen eston en deus great evel ma zoo bet diaraog dre a d'arzewen e pere oa coezet. He vrasa c'hoant, en he amzer aveza, oa beza enterret er chapel-ze, hag ar c'hoant-ze a coue sevenet gant an Tadiou Carmez pere a voa eur joa vras gant ha eout he gorf en ho ma. (6.)

AN TALS DOCTORET HAG HO LITABIOU.

« Doue, eme c'hui, a zo re vad evit ra draou. »

Al doctor, petra livari? ma ne vije he c'hoant tan an ifern nemet gant justus. Doue elker, a c'hoante gantomp e hoas eun tamic esperans an esperans, ma hehe he vadelez beza treac'h d'he justus, ha troet ar zontans d'ha douget gant houma en hon ene. « Des sionas? tan ifern n'e ket bet c'hoant ebet gant justus. Doue c'hoant eo bet ive er memes amzer gant ne vadelez gant he vadelez dirag jet, ia doctor, penaus a ifern a zo bet toulet gant madefez doue kerkoulis ha gant he justus. Ia setu perac n'eus ket mad a esperans evit ar zontans. Selaout. Lakeomp adarre ho pelle cavel eun deus var an hent eur c'hrouadurie paour bezaac lezet eno en noaz hag en abandon. Ere m'ho p'eus eur gallonn eus ar re velle. ha p'eus sonet dioc'ha er nac'ha oc'h unan, « Setu aze eur bugan hag a zo marbet dia » a d'uez, mont a ra d'her e hemer, em z'ev'her » z'ev'her evel pa ve mad d'ha. Eit ma a m'us d'ha evit » g'ur mes n'eus fors d'arvezaoua e ha m'us v'ha. » ga daou hag evit renta anezho ho came eus a ha pu » v'ha. Hag ouz en sur nen e vezo da gant va v'ha. » out em all da veza d'arvezaoua gant ha. »

Setu c'hoant doctor, da guement en ho ar e m'ou-adur paour-se evit ober a rehan oc'h heritour, daob-ant gant ho mal oc'h unan. Evit paourant eus ar vadelez ho joa evitban, ne e houlennet eus he bers nemet eun ara elker, ma eaz ne tanc'h ha ma sentje o zont evel ma tie eur c'hrouadur ra et le da ha sent outban. Netra juster h'eget kementse eus a lavaro ar c'hrouadur. Mes alies ne ket evelse eus a c'hrouadur. Ar bugen-se, dre ma teu en oad, ne gase nemet eus a c'hrouadur, e leac'h ho caret ha sent eus a c'hrouadur nemet ober fac v'ha eus a c'hrouadur, ag eus eus eus m'ho p'oa gont kementse dezhañ eus dra o nac, e tro he guen c'hoant hag e, a d'ha en veza da eur mestr eus ha digaloun en devoa hez toulet dre bro-messaou eaz, hag a lea anezhan goude da veza mal-

em strinko ive eharz he dreid gant he gorf dispennet
ha goloët a c'houlou, gant he giranen spenn var he
beun, gant ar groaz var behini eo maro evidomp oll,
hag a lavaro dezhan gant eur vouez trugarezus « Sell,
« o den va breur, pebers carantez a m'eus-me bet evi-
« doud ! Fendoud me a m'eus semlet betec ar berat
« diveza eus va goad, hag evit kement all a vadelez
« ne c'houlennan diganes nemet eun dra, eun dra el ken
« tom rei d'inn da galoun. O den, va breur, rei d'inn
« eta da galoun ! da galoun a fell d'm ! » Setu azo pe-
tra raio Doue evit an den epad meur a vis, epad meur a
vloaz, epad meur a zec'hoas marteze, en eur guer keit
ha ma vezo buez enulhan. Doue a vezo bepret en he gu-
ichen evit kinnig dezhan ar paroloun. evit heñ alia da zis-
trei enulhan ha da anan erfin ar garantez en d'eus bet
en ho guénver, ha pa den evit an den an heur da gutal-
at ar bed-ma, oh ! neuse Doue a skoï var dor he galoun
gant muioc'h e hoas a nertz, neuse Doue a gomzo ou-
thian gant eur vouez e hoas erenoc'h en eur lavaret :
« Sell, va mab, setu dor an eternite digor dirazoud,
« n'as p'eus nemet dizrei euzin, hag e bel a c'hoas beza
« eurus ganen da vev ken er baradoz, mes ive, ma ne
« zistroes ket, goaz n'ez evitoud ! N'us p'eus da c'hor-
« toz nemet an dizesper hag an tan eternal eus an
« ifern ! » Mar kendalc'h an den epad he vouez da ober
ar seunarn vouzar eus ar vouez trugarezus-se eus he
Gruer hag eus he Zalter, ma na ra van ebet evit cle-
vet ar vouez se o lout da gomz enulhan var he dremen-
tan, en heur eus he varn, gant muioc'h e hoas a nertz
hag a garantez, petra helle mu, madelez Doue da ober,
ar vadelez-se dispr'jet epad keit all a anzer, ar vadelez-
se dispr'jet betec ar fin, betec an heur diveza ? Ne jomo
ma ive, gant madelez Doue nemet eun dra da ober,
eun dra ebken en eun lazaat a unan gant he justis evit
douguen a enep an den ar zekans-ma en deus meritet
mad dre he ingratel. « Hea pell dioutin, hea d'an
tan eternal ! »

GEL MORVAN,

Vikel e Plourougner.

Maro Superiores C'hoarezed vihan ar Beatiem.

Ar c'hoaz tud koz euz an dekved karter e Paris,
ho deiz, n'euz ket pell, great eur e hol braz C'hoar
Celestin, ho superiores, zo maro d'an oad a bemp
ploaz ha tregont. An oll a oar e oa eun dud evel
eun ankouac'hlat, en em zispigo, en em zispri-
zont he unan ha kaout eur garantez vraz meurbed
evit an oll hep kem ebet. Na sonje noz-deiz nemed
en he tud koz hag en he c'hoarezed. Ne d'na bet
deskadurez ebet en he bugaleach. Hogen Doue en
doz roet d'ezhi eur speret lein hag eur galon douc
ha tener. Daoust na oa nemed eur bayzantez (pe eur
blouzader), e anavezoe follentezioù, dangeron ha fal-
lagnezon ar bed, kalz guelloc'h eget ted all desket
mad, hag euz a eur renk lucl. En em rei a ree oll

d'he c'harg a c'hoar vihan ar Beatiem. C'hoar Cele-
stin a oa eun lenzor kuzet. Doue hepken a anavezoe
ho vertuzioù hag a lae anezho brema er baradoz.
Maro eo etel m'e deuz hevet, o rei skouer vad d'an
oll. Eun heur abarz mervel, e deuz galvet he c'hoar-
rezed en dro d'ezhi. Deuet eo, emez e, va heur di-
veza. Mout a ran da vervel. Va c'hoarezed keaz, arauk
ho kuitaat, e c'houlennan pardon diganeoc'h m'ar au-
euz roet gual skuer d'ezhoc'h en eun doare bennek,
pe great poan hag anken da anan bennek se hoaroc'h.
N'en d'oc'h ket evit kompren pe ken braz gac'har oa
neuz e kaloun an oll c'hoarezed. Hirvoudi ha
gouela d'uz a reent. Epad an a n'ez-ze an dud kea
a bedo er chapel evit he mam vad. Pa glevet eo-
mao, en em lekont oll da gual ha da gouela.

An deiz varlerc'h eo bet enterret. An Aotrou Mer
euz ar c'harter en deuz part evit he c'hoss d'an douar
hag he beza. Ka z a dad, hag euz ar renk lucl he
deuz heñliet he c'horf beteg ar vered. Eur breze-
guen a zo bet great gant an Aotrou Mer e kichen
ho bez. Trugarekaet en deuz enli ar re ho doa bet
ar vadelez da zikour sevel eun hospital evit an dud
koz ha paour. Ouspenn testenet en deuz d'ezhi an oll
oa bet lakeet he dalc'het arz vad en hospital gant
c'hoar Celestin.

Oh ! nag hi zo braz galloud ar garantez var ar c'ha-
lounon ! Eur vicherouez haour a guta he l'ro. Dont a
ra da Paris. En em onestla a ra korf hag ene da zi-
kour ha da souaji an dud koz ha paour. Mervel a
ra, ha zonden he hano zo var hep guinou er gear vraz-
ze. Siouaz ! Kalz a dud pinvidik, kalz a dud goue-
ziek meurbed, kalz a dud zoken savet d'ar c'hargon
guenta euz ar rouantelez a vev Londerz e Paris hep
chom var he lere ha hano e bet anezho. Na ve ket
guellet oc'h heñli he c'horf d'an douar kement a dud
evel ma eo bet guellet oc'h heñli korf c'hoar Cele-
stin. Gant a gueren paour ha paour he-unan, hi en
ema e l'ra, dre garantez, servichez ar re haour, ha
chetu perag eo meulet hag enoret gant an oll.

Evel se eta eo tremenet c'hoar Celestin euz ar vuez-
ma da eur vuez all. Adieu eta, krouadurez vad ! pe
kentoc'h kenavero. Pardont d'eomp. N'ho euz ket
pedet evitoc'h.

Kredi a reomp n'ho pos ket ezom a bedennou,
rak ma d'en d'oc'h ket eet c'hui d'an ev, p'ou
ac haoump-in a helle mont d'y ? N'ho euz ket
ken nebeud onet var he maro. Guellet hon euz
ebken var he c'hoarezed ha var he tud koz ebmet
emvaded ken diviza en ho buez. Oh ! c'hui
ker karantez var an douar, petit evit-ho, petit evit-
omp-oll, petit evit an lis, petit evit rouantez Frañz
e pelec'h en em gav c'hoaz kalz a dud hag a gar
ar Beatiem hag an Doue a zoug d'ar garantez se.

M D

Hano ar Zent evit ar Sian-ma.

DILEX, I Gueñver. — Circuncision, pe Envad hor

Zalver Jesus-Christ. El lezeu goz, ar Circuncision a zalc'he leac'h ar Sacramant a Vadiziant roet deomp gant hor Zalver el lezeu nevez evit goalc'h an ene dioc'h ar pec'hiet origine! En deiz-ze e kemeras hor Zalver an hano a Jesus, hano deut eus an anv ha discleriet gant an /El da Varn araog zoken m'oa concevet he map.

DIMELAS, 2. — Eizvet Sant Stefan, kenta merzer

DIMELAS, 3. — Eizvet Sant Iañ, abostol hag avielor

DIZIOT, 4. — Eizvet an Inocantot Santel merzerien.

DINGELEN, 5. — Dere'hent Gouel ar Rouanez.

DISSADON, 6. — Gouel ar Rouanez. Deiz e peh'n e teuas tra roue eus a vro Sao-Ilead, da adori ar Mabie Jesus er c'hraou a Veth elhem, deiz e peh'n en em auscoez hor Zalver da dud estren, da lavaret eo, da dud ha ne voant ket eus a hopt Doue, hag e ro evelse da anaout e voa deut evit savetel an oll, da c'hiervel an oll d'an anaoudeguez eus ar gort Doue hag eus ar gur feiz.

DISEL, 7. — Kenta Sul gondo ar Rouanez. Solante Gouel ar Rouanez.

KELEIER.

Eul lizer scrivet d'he c'hoar gant an Aotrou Chagot missioner er Chin, a ziskuez pe guez trist eo stad ar merc'haed er broiou o pere ne deo ket anavezet ar gur religion. Setu ama petra lavar d'he c'hoar.

O lenn luster an iliz, e velez eo aliez merc'hed eo bet ar re guenta o tiguemeret selajen an Avel. E Hainan ne ket evelse a c'hoar, ar voazel eo a vez ato ar re guenta, rag arou ar mere hed n'int ket dezo ho unao, n'int ket mesirezet a ober netra eus ar pezh a garfent. N'ho deus descadurez ebet setu perag ne vadezan morse eur vaouez nemet he goaz a deufe d'he digas am. Perag, a l'vrit marteze, ne deufe ket he zad d'he digas? Va c'hoar guer, rouez eo guez et an dra-ze o tiguerezout rag ama e temezet ar vugale raouane bras, pe markit e rer promessa a briedelez en ho hano, alies zoken araog m'o deus an azach a rezon. Hogen, errez guezou ar vro, eur verch demezet pe prometel e briedelez a so eur verch guerzel, ne deo mun na d'he zad na d'he mau. Er vro haen-ma, ar vaouez so eur sclavourez, hag ep gallout ebet. Eur verch ne ef, morse eant danvez he zad. Daheze ar guerez a d'le dont d'ar hotret, ha ma n'eus ket a hotret, d'ar guerez tostla, mes morse d'ar mere hed. Ar guerez-ze so ker grizennet ama, ma on eus poan vras etouez hor c'histen en nevez, o virel oc'h ar mere hed da jom oa voza sclavourezel evelse. Eur vech an amzer, evit gur, e teuomp a beun da lacat eur plael raouane beunag da virel he guere lidet, evit sevel evelse ar vaouez d'ar rent e peh'n e tefe beza. Mes kemense so rouez bras, rag ar vro-ma so ker paour, ma caver nebeut a verch ket

hag a alfo serbat d'ho beg, ha ne vo ket red dezo dimiz evit gallout heria. Ma teu he c'hoar pried da vervel, he guerez da eun all. Kementse so poanun da lavaret va c'hoar guer, ha gouconde eo gur. Ar guere lidet peh'n a blij kement deomp-ni christenien, ne deo tam dioc'h doaro ar baranel. Red eo, emezho, o ve pep maorez dudan guez eur goaz, lag oc'h a le coms en he hano. Evelse n'eus tad na mam hag a garfe guezet ho mere'h o virel ar guere lidet, eun diamegans vras e c'asent kemense evit ho. Mes bez'ez eur eun dra hag a olij eals dezo pa varf eun den raouane araog dimiz, goude beza gread promessa a briedelez, e eant guezet an hui a vo prometel dezhan o ehom ep kemerel eur goaz all, oc'h en em voestla da virel he guere lidet en eun d'he goaz. Neuze e vezo casset gant eals a lore h, da di an hui mado. Eno e vezo liket en he c'hambr he mpan, hag azaeg an deiz-ze ne dle morse dont ac'hano, na mont da velet den. Eno, he unao, e ereiz an enouamant, e dle tremen an enouamant eus he buer. Me gal din eur vuez evelse a dle beza poanun evit eun den ha n'en deus na feiz nag esperans evit he seurt. Mad, an dra-ze a veler siang er Chin, Setu aze peadra da varn ar siangs. Tad int ha n'int ket guezet da zavel ho zell ha loc'h evit trou distet ar bed-ma. Pa zai da vechel e velen aliez, a bed an hent, hezio pe volzion saret en hener d'ar mere hed-ze o deus m'et ho guere lidet evit plijout d'ou dud.

G. M.

N'eus ket pell eme *Saintet Toulon*, superindez c'hoarezet van ar beorien, a recevas eur goulen alies ar vanden dud eo ha paour da here ar c'hoarezet-ze a zervich da sain. Ar pezh a c'hoarlenne an dud leiz oa eur gador, pe eur scaoune evit peh'n anezho. E guirionez, etre eant aoterrant ma zint eno, n'o doa nemet na pe zeg seahel e, ha hep imintin ar re evert a anezo a grogue er seahel e, hag ar re gossa, ar re dinersa, ar re o doa mun tzoan eador, a voa red dezo ehom en ho za pe vech ma carent, mes n'o doa seahel ebet da allout azeza.

Ar vam superioez a recevas ar goulen ze gant ar brasa malediz. Mes siouas! an arc'hant a vank. Cant scoet ne voa ket re evit eant dezo pep a gador ha c'hoarezet van ar beorien n'o devez ket alies eant scoet etre ho daouarn. D'ar mare-ze hag e vije het troet ha distroet oll kement mad a voa en eun v'jo ket bet caret enhan an daouzevet loden eus a gant scoet.

Ar vam a gouzas outho guella ma e l'ellias. Lavaret a reas dezo lacat ho fizans e boue peh'n en devije truez outho, hag e gur anez, ar Brovadans e em gargas da zigas eadorou dezho. Ha setu ama penaus.

An dervez-ze dioc'h, unan eus ar c'hoarezet, oc'h ober ho ker evit aetum aluzennon an dud vad. a gavas er ru tri *billet blanc* a gant ar Antronoz, e lakejaat merca er gazeten ar pezh o devoa caret, hag e pedent an nep en doa ho c'hol et da zout d'ho e here hat. Perc'hent ar bilejou lanc a deuas, ha ker buan e voent rentel

dezhan. Eo euz vont cuit, e pedas ar ram superiolez da zec'hel unan eus ar bilejeon-ze evit ho foorien. Ar ram her c'hembras, hag ar perc'henn, araog en em deuna a c'housteas guelel ar gnegun, al leac'h ma vez ar heorien goz o tibri ho bouet, al leac'h ma vezont o cousel.

Pa voant digouezet el leac'h diverza-ma, ez na eno eur vanden eus ar re goz, eul loileur e azezet var ar scabelion, hag ar re all var ho diveskier ar re o doa d'vesker guesl d'ho dougven. Hag ar re n'o doa ket, en em zalc'he var ho reuz lizier longe scoret eus kein ar gueleon.

Perc'henn ar bilejeon hanc a voue souezet, hag a druze oc'h ho guelel evelse. Neuze e voue lavaret dezhan pe seurt goulen o doa great dioc'h ar mintin, ha penaus ne voa ket a beadra en ti da rei dezho ar pezh a c'houlenant.

— Pegement eia, emezhan, a gouste en gador evit pep-hini anezho ?

— Ah ! Aotrou, eun Jorjat mad a arc'haat ; cant scoet da nebeuta !

Perc'henn ar bilejeon hanc ne lavaras guer. Mes pa voa erru e dor an ti, e lakeas an daou villet hanc-all o dorn ar ram superiolez, en eur lavaret : Evit prena cadoriou d'ho peorien goz, hag ez eas kant buan, ep rei zoken amzer dezho d'ho drugarecat, ha selu penaus o deus an dud keiz-se hurio pep-hini eur gador nevez fiam da azeza.

G. M.

KELEDER A GUEMPER.

Dissadorn tremenet 23 kerzu, an Aotrou'n Eskob a Guemper en deus roet an urzhoù d'ar Ebed isouane. O Selu ania bonotou ar re o deus recevet an urzhoù saer.

BELHIEN :

Lois Gargam, eus a Bleyhen,
Theodor Sataun, eus aenez Housa ;
Alan Brelivet, eus a Zant Martin Montroulez,
Prosper-Mari Poteur, eus a Goue Leon,
Jul-Lan-Mari Menes, eus a Zant Vaze Montroulez,
Yvon Scournee, eus a Locquenole.

ANVLEHIEN

Benjamin-Mari Berthou, eus a Landivizau,
Theodor-Yvon-Mari Baraon, eus a Audiern,
Yvon Bernard, eus a Blouare,
Joseph-Charles Brisson, eus a Blouare,
Goue hen Caron, eus a Blounevez-Lochrist,
Ivan-Mari Coze, eus a Gammanna,
Ivan-Clet Cuilland, eus a Blogoff,
Ivan-Mari Floch, eus a Vespaul,
Yvon-Mari Gerece, eus a Blouneour-Menez,
Guillou-Mari Gueguen, eus a Blouzeniel ;
Francez-Mari Larvor, eus a Vreles,
Eugen-Mari Cunf, eus a Recouvrans,
Taoguy-Mari Ar Yeo, eus a Borspoder,
Al-Valantin-Mari Morvan, eus a Zant Vaze Montroulez,
Claude-Mari Moal, eus a Blouenan,

Guillou Olier, eus a Blounevez-Lochrist ;
Francez-Aime Roull, eus a Landerno.

ADOSTOLEHIEN :

Olier Barazer, eus a Lanmeur,
Herve Graff, eus a Zant Vouga,
Yvon-Mari Jacob, eus a Borspoder ;
Theodor Caroff, eus a Gastel-Paul,
Per-Mari Creignon, eus a Blouven,
Gustav-Aristid Durand, eus a Pont'n-Ahat,
Bernard-Joseph Gauthier, eus a Zant Martin Montroulez,
Yvon Guiffant, eus a Grozon,
Yvon Jazequel, eus a Blouven ;
Bernard-Louis Lalemand, eus ar Fouillez,
Ivan-Yvon Lamour, eus a Blabennec,
Ivan-Louis Ar Guen, eus a Blouven ;
Ivan-Mari Mlin, eus a Blougoalm,
Ivan-Francez Queguener, eus a Heovic.

An Aotrou Fave, vikel e Botsorhel, so hanvet kenta vikel e Moenan.

An Aotrou Danielou, beleg oc'h ober skol e maner ar Rohou, e Blouezoc'h, so hanvet vikel e Botsorhel.

An aotrou Lallour, doctor medecin eus a Guemper, ha secretour jeneral assamble ar vediciver, en deus hel er hla-ma ar priz roet gant academi ar vedicinet evit lacat ar vrec'h Diaraog, e bloas 1883, an aotrou Lallour en doa bet ive eur vedalen aour.

An aotrou Prefet eus ar Finister, en deus skrivet d'ar varet eus an departamant, evit ma roet da c'houzout d'ar zoudardet isouane a dle dont da Guemper en dervezioù kenta eus a vis guenver, oc'h ellont digas gantho bouteler coal pe bouteler all tom evit ma e hallint chench pa vezint bet o vade, ha mirel n'ho devezo rion d'ho zec'h. Ar dud isouane-ze, boas da zougven bouteler coal, a zestum re d'ho zec'h pa vezont bet oc'h ouer an ezereis, ha pa zistroont d'ar c'hazern ehaout bouteler da chench. Fur mire bris a vadelez a ro eia dozo an aotrou Prefet o kemeret ar zourci-ze eus ho lec'hel.

G. M.

Ennolou ar velenienn eus an Evescop Guemper epad ar bloas 1883.

13	Guenver	Francez-Louis Nedelec, person eus a Langolen, 71 bloas.
23	—	Yvon-Mari Troussel, person eus a Delgrue 53 bloas.
13	C'huevren	Ivan Nicolas, person eus a Lannarvily, 71 bloas.
25	—	Alexis Herjean, person eus a Boullann 59 bloas.
1.	Meurs.	Paul-Ivan-Mari Keruzec, vikel e Treflaouenan 28 bloas.

- 2 — Olier Olier, bet vikel e Plomeur, 30 bloas.
- 3 Neurs Yvon Lerat, bet person e Lampaul-Guimiliau, 75 bloas.
- 30 — Olier-Mari Euzen, vikel e Plouzevede, 30 vloas.
- 4 Ebrel. Joseph-Mari Rozec, superiol ti Sant-Joseph, e Castel, 50 bloas.
- 17 — Jan-Joseph Bohic, chaloni a honer, bet superiol e ti Sant-Joseph, e Castel, 70 bloas.
- 8 Gouero Paul Stanguennee person eus a Voelan, 74 bloas.
- 11 — Julian Sanceo, person eus a Beac'han, 50 bloas.
- 26 — Jan-Edouard ar Goff, person a Vouenou, 47 bloas.
- 28 — Felix Poullaouec, person a barrez Leogan, (en Hêr), 37 bloas.
- 6 Eost. Lois Augustin Aulnea, vikel er Ster-Bras, (en Hêr), 23 bloas.
- 17 Guengolo. Jan-Mari Danielou, person a Dregourez, 33 bloas.
- 18 — Jan-Mari Rolland person a Logueffret, 45 bloas.
- 7 Here Sebastian Pelaeier, bet person e Penhars, 46 bloas.
- 20 Du. Guillou Laison, bet person e Landadee, 80 bloas.

An Aotrou, Lannert alig e lezvarn Roazon so hanvel evit beza e penn lezvarn Kemper, (*Cour d'Assises*) evit an tri miz kenta eus ar bloas 1800. Dez en devezo evit he zecour an Aotrouz Penderzec ha Claret barnerien e Kemper hag ar jureta a here e lacaomp arna an hanterou.

AN AOTROUZ.

Charles Gouy, eus a Landerne
Lois-Ian-Vadezour Alan eus a Lambazel ec.
Yvon Perez, eus a zant Yvi,
Jan-Lois Baron eus a Biouguer
Lois Guilemard, eus a Vrest.
Jan-Per Burdonnee, eus a Blougasnou,
Renan Bergot, eus a Lesneven.
Alan-Louis Postoech, eus a Zant-Thurien
Alexis-Ju. Berje, eus a Guemperle
Jan-Dominic Mozelec, eus ar Faon.
Gabriel Aux, eus a Grozon
Per-Francez Keruel, eus a Vrest.
Hug-Victor Andre, eus a Lambazel ec.
Yvon Kerstaver, eus a Blouven
Erni Nouet eus a Gueraes.
Eust-Desire-Mari Robert eus a Landerne
Emery-Gabriel-Mar Courault, Quilès, eus a Yvann-
ler.

Erni Rodollee Ar Porzic, eus a Guerber,
Renan-Bertrand Roeder, eus a Guernevel,
Jan-Per-Mari Caroff, eus a zant Thegoonec,
Mathurin Doeder, eus a Vellac,
Jan-Mar Rion, eus a Blouguelm,
Per Berrou, eus a Blouguelm,
Joseph Noel, eus a Guerber,
Per-Mari Kerform, eus a Voelan,
Felix-Adhemar Roussaux, eus a Guemperle,
Leon Dupays Kernabat, eus a Glohars-Carnoot,
Joseph-Mari Gassis, eus a Castellin,
Armand-Joseph-Jory-Haoul Raismes, eus a Guem-
perle,
Claude-Mar. Gloastr, eus a Goue-Léon,
Urban Sant-Gil eus a Blouven-Lochrist,
Paul Bernard, eus ar Castel-Nevez,
Ysant Kerdrel, eus a Castel-Paul,
Jan-Francez An Hostus, eus a Vouenou,
Hippolyt-Denis Aubineau, eus a Vrest;
Per Briat, eus a Diabennec.

EVIT DELE'HER LEAC'H AR BE A VANCEE

An Aotrouz Arthur Avril,
Alexandr Lebars,
Eugen Duzare,
Anton Roncizac, ho fevar eus a Guemper C. M.

PBISANED.

KEMPER. — 25 Kerzu	PONT-VASAT — 21 Aotru
Guais . . . 46 lur, 71 c.	Guais . . . 46 lur, 56 c.
Segal . . . 40 lur, 96 c.	Segal . . . 40 lur, 79 c.
Eiz . . . 40 lur, 30 c.	Eiz . . . 9 lur, 57 c.
Ed-du . . . 8 lur, 22 c.	Ed-du . . . 8 lur, 30 c.
Kerc'h . . . 7 lur, 63 c.	Kerc'h . . . 8 lur, 46 c.
Avalou-douar 3 lur, 35 c.	Avalou-douar 2 lur, 52 c.

MOUZAULEZ — 25 Kerzu	BREST — 25 Kerzu
Guais . . . 47 lur, 90 c.	Guais . . . 46 lur, 47 c.
Segal . . . 42 lur, 40 c.	Segal . . . 42 lur, 99 c.
Eiz . . . 9 lur, 73 c.	Eiz . . . 7 lur, 31 c.
Ed-du . . . 41 lur, 40 c.	Ed-du . . . 8 lur, 57 c.
Kerc'h . . . 8 lur, 47 c.	Kerc'h . . . 8 lur, 01 c.
Avalou-douar 8 lur, 00 c.	Avalou-douar 4 lur, 00 c.

Ar Gerant AR DE KERANGAL

Kemper, moula gant Ar DE KERANGAL, Mouler an Escopli.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,
DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Enn Abonnement d'ar Gazeten a goust :

Evit eur bloaz.		DAOU SCOTET
Evit c'huez n' miz		EUR SCOTET.
Evit tri miz		C'HEUEC'H REAL.
Evit gizelec ebken	...	DAOU TENNEG.

Ar bacamant a die beza gread arag caout ar gazeten.

ALIOU.

Ar merjou a ve c'houet da lacat er gazeten n' dleer da adressi oñ d'an Autrou MONTAN, Belec e Kemper

Ar paeamanchou n' dleer da adressi d'an Autrou SALAON, ebken. An abonamant a guemer e ti an Autrou SALAON, librer, ru Kereon, e Kemper.

Dre eur fazi eus ar voullerez, ez eus chomet er bloaz-ma ep ho lacat en ho rent er Dref, honnou tri eus ar Chalomet a kenor - an Autrou PAMANT, arc'hbelec, person Castellin, an Autrou CLANEC, arc'hbelec, person Sant-Fuze-Montroulez, hag an Autrou QUENEC, person Sant-Salver-Dreñ (Recouvrans) Evel ma zeo lennet ar gazeten gant an darn vuia eus a velen an Escopi, e lakeomp kenent-ma varnezh, evit ma voutent penaus eo erruet ar fazi-se.

Evel ma tosta fin ar bloaz evit ar gazeten, e pedomp ar re a echu ho abonamant gant miz Guenver, d'ho nevez arag fin ar miz, evit miret oc'h an diaz e pehini hon lacaset hag en em lacaent ho unan ma ralent ho goulen re xivezat.

An Autrou Leou, vikel e Ploneiz, so hanvet beleg labourerien an hentichou houan etre Castellin ha Landerne.

An Autrou Gueff, vikel e Kernevel, so hanvet vikel e Plourin-Guitalmze.

An Autrou Degay, so hanvet vikel e Kernevel.

Taolen ar Retrejou evit ar bloaz 1866.

E KEMPER.

Evit ar coazet.

Retret brezonec so 3 a vis Meurs.

Evit ar merc'hed.

Retret gallec an 21 a vis Ebrel

Kenta Retret brezonec ar 7 a vis Ebrel.

Eil Retret brezonec ar 6 a vis Here.

E KEMPERLE.

Evit ar coazet.

Retret brezonec ar 14 a vis Ebrel

Evit ar merc'hed.

Kenta Retret brezonec ar 17 a vis C'huevret

Eil Retret brezonec ar 26 a vis Mae.

Treda Retret brezonec an 20 a vis Here.

E LESNEVEN.

Evit ar coazet.

Kenta Retret brezonec ar 17 a vis C'huevret.

Eil Retret brezonec ar 26 a vis Mae

Evit ar merc'hed.

Retret gallec an 12 a vis Mae.

Kenta Retret brezonec ar 14 a vis Ebrel.

Eil Retret brezonec ar 7 a vis Gouere.

Treda Retret brezonec ar 6 a vis Here.

Evit Seurezet an drede-urz.

Retret an 8 a vis Guengolo.

Ar Retrejou a zigor ato d'ar zadorn da bardaez.

Montauban. — E Keric Castelsarrax n' ez eus pareet eur glanvourez e touch outin medalen Sant Beneat. Ar medecin ho unan en deus discleriet e voa eno eur burzud. Ar glanvourez-se e dga tremen nguent vloas hag a voa eus eul lignez henorabl. Daos viz ha tregont a voa edo var he guele ep gallet finval na gar na breac'h. Eon dervet ma e devoa recevet ar communion santel, eul leanez a zigasas dezhi medalen Sant Beneat, ho lakeas evit ma c'hellas etre he biziet, hag a zachas he dorn dezhi var he sentrin. Kerkent an hini glan a zantas ne vout ket petra dre he izili, a gomansas da c'huizi, hag a lavaras Emaou pare ! Dioc'htu oc'h ellas finval he diouvec'h, ha goudeze he divesker. Fallont a reas dezhi sevel, hag e devoe pers avoalc'h evit en em vasa heunan. Antronoz pe an eil dervet ez eas d'an ilis da drugarecat Done.

Eas a Spaga ez eus scrifet d'hou Tail Santel ar Pap liziri evit merca dezhan pegement e talc'h mad ar

Spagonlet d'an dis catholice, hag evit eus dezant diner Sant Per. Eul leiz eus ar re vrasañ ne ve ket arvalc'h evit lacat hanoniu ar re o deus anvet ver al lian-ve.

Tud an Italia deus great er memes tra, da vana e meur a escopi. Hervez eur gazetenn ex eus da nebeuta daan vilion a dud hag o deus casset evit se ho amator d'ar Pab, hag eun anier iail on a arc'hant evit diner Sant Per.

Mes epl ma leure e lize ar re vad d'errem stard oc'h eador Sant Per, en gouron an dis a ra goussa hag ellon evit sponta ha digonrachi ar eor griscienia. En his cathedral Milan, e creis an oferen, o deus lakel eur boump da frolla etonez an dud. Me hu les da zonal pebez strafed a dhe beza eno. Gouscoude, a drugare Doue den n'en deus ket droug, hag a henn eur penrad eus gaset evel an oferen, ha prezeg. Bez'on en dis varden d'p an Iorn.

Itah. — Eo dervezou-ma en het telehret ar gouel a rer bep l. oas en envar eus an deiz ma voue douguet ti ar Verchez da Lorel gant an zleaz. Ma ve unan hennag eus ar re a eunn ar gazetenn-ma ha n'o dezo ket anaondeguez eus an ti burzudus-ze, e livio dezo penaus an tize a eorer e Lorel, eo an ti ma e het ar Verchez o chom ena e Nazareth. An a-er a zougas an ti ze eun novez eus al lez'h ma edo da eun vro-all pell ac'hann, hanvel da mab. A beun eur penad anzer, ti ar Verchez a voue douguet adarre gant an zleaz eus an Da mab d'an Iail, e mab ha e halver Lorel. Eno emma abaoe, hag eun dis ar gacra so savet azouilhan. En dro d'an ti ha d'an dis-se eus savet brema eur garie, ha tud ep niver a vez ano e peleniach.

Hervez gazetenn ar burzudus-ze a zleaz a dud a volente vad da Iorn d'en un leat en arme hon Tad Santol ar Pab. Mont a ra eus a Fraus, eus ar Beje, eus ar Suis. Daon eus ar general eoz o deus kemeret adarre servich. Meur a zen a reng hucl, meur a hon eus ar re a zo het var dachien vrezel d'ast. Filardo hag a zo distroet abaoe d'ho e harter, a ra adarre en dro da zervicia ar Pab. Boudennon zizaret a gannur d'ar peno-pella mab a-ajon an dis evit rei eun toel acoz d'an archerian ha d'ar zindardet all so eus oc'h en eun zleaz oc'h al laeron.

Frejus. — Epad ma re ar e holera distroet er e harter tra var dro, e har ha var ar euz, ar guar a Zant-Nazer n'e deus bet droug etet. Tud kar so fuzet dezp diskbez ho ananlegura d'an atrou Varia a draca dre e'halont pelhin o creidont beza bet d'ous let oc'h ar e'hienvot. Eul kementse eus bet eno dissal divaza eur procession caer. E peno vido an oll dud e carg, hag e meste ar re all, eun niver mad a variolet, disabel ha diare hen, o touguen machou Sant Ilich ha Sant Nazer. G. M.

MASTRE ANNA VENER.

OUZONOU PE VIRACLOU.

Ar burzudon digouezet e Santez-Anna, pe great a

lone'hall en anget ar re a sobel en em erbedet ouzha, a so oc'h niver. Tud varo rassaciet, tud eun parel, grason all a hep sent recevez, ar guetel, ar c'hierev, ar parlant, ar e'harzet rentel d'ar re o devoz o c'hollet, eavot e ve eun niver bras eus ar burzudus-ze anavezet gant eus a dud. Eus eur pennadic sent etel henn oc a lan ket eus eus a guement a viraclo. No allan ket miret goucoude da lavaret eur guer eus ar re anavezeta.

An Tad Ambros a vere penaus endro edo e hoas an mach el uol eeng lalan savet da g'entia da e'harzet ar chapel, eur vaouez eus ha dail eus ar Paouet a recevas ar guetel, ha d'an deiz ma voue lavaret an oferen guenta, eur vere lug pevarzeg vluas pelhin a voa mad a recevas ar prezeg.

N'em eus ket izom da lavaret penaus an atrou Rosmadec, escop Guenet, hag an eskipien all d'ar dro, a gargas tud guetel da ober eun enclase piz eus ar mraclous-ze, ha penaus Escop Guenet a fellan dezant sokon guetel hag enclase dreizab he anan abara rei beadra da goma dirag an oll eus ar burzudon a c'hoarvezet eun.

Eur vere he tra pe bevar bloaz da eur miliner em a Guemene a guetas el Iorn. Eur vaouez he doa he guetel o eozan hag a deus en eur grial da lavaret. Lluas en em levoeur d'he e'blase mes eoz a voa n'he e'harzel ket. He zad hag he mam en he ankou he goestlas da Zantez Anna, hag eb dale he c'haffont, mes seuna, mab em oa o'oupa eun hent oa het dindan an dour etouez al loc'ht. Goude m o dro gouet hag Mirvoutet avoalc'h he goesthont eun eil guetel d'ar zantez, he souden e tenas huez enbi. An tad gant he joa ne c'horiozas ket lurrec'h. Kemeret a veas dachin he henn has evit mont en hent da drugareca Santen Anna.

Eur plac hag all, ouget a eus vloas, mab h'ive d'eur miliner, a gortas el Iorn o'lienen ranvel an dour mal. En eun toel e voue tremet ha struket var rot ar vilin. Mae hofa voue flastret gant al loc'ht dour. Ar vilin a jom a ra, hag ar miliner a red da valet peira o'hoaz. Dont a ra en l'esperet ar vouch eus he vrec'h, hag e c'hast huan serrt ar ranvel. Disken a ra er pet, hag e eaf he vere h' dindan ar rod. Eus seunas, ne devoz form obet eun, ha mab em oa. E'ereiz an ankou, eun beunag a gomzis a zantez Anna. An tad hag ar vab glae aaret he goestlas d'ar zantez, ha souden a voue guetel ar vere he o'oual. Eur buan o'lienas da vad, ma na jome abenn anavezet vout a nemet eur gleuz beunag ev t'asenez ar burzud a voa c'hoarvezet.

Eur plac hag all ouget a zavuzec vloas, mab h' da eun digentil hanvel Caetan des Croix, o chom tost da Vener Sant-Mikel, a voue flastret en eur pressoner pe en eur voasherez elist. Ar verec'h-ze a voa bet guestlet en he bogalea... da Zantez Anna gant he zad hag he mam, ha brema pa he guetont brazael he zail ha collet ganilha he huez, he guesthont eun eil guetel. Ep dale o'lienas huez enbi hag o'coman-

des de horfunt. Ouspén daes c'hant den a wog dirodet
di bag a vour testen eus ar borzud-se.

E parrez Mout, eor vam eat da guez ho bonel
d'he zual d'ar parc, a lezas eor boguel e'houezq niz en
ho gavel, hag evit he monal, eor verc'hig pemp pe
e'houez a vluas. Houma a lezas he breur evit mont da
e'hoari, hag ar Luguel a guezas var al leuz-z cavet hag
ali diver eoz e'houf huel. Ar verc'hig a deuz d'he
zavel, mes ne ellas nemet larat ar e'havel var he zres,
ha ne predo ket mont da e'houlen sicour. Ar boguel a
was hroustet he zual. Pa cecuas ar vam, e lapan beza
da sevel he e'houadur, mes ne reas nemet loaker eor
e'houadur goet bennag hag e varras dioc hia. An tad
hag an amzerien a voue gavel, hag abedo m'ount
bet ouspenn em heur anter o sellet ne h'ar boguel maza
mic, e lezas souc dero euz a zantes Anna. An tad a
voezlas penze he groudur d'ar zantez, ha kerhent e voue
guelz. he zoulagid o tignez. Adoun evel anter heur
poude ar boguel a rede hag a e'hoarie evel pa na vije di-
goezet n'etra gentia. An tad en deoue em drid-calon,
ma cecuas sempet gant an peiz euz he levez.

Daou ugent burzud al evclie so market er c'hierou
ma zec leonit ar re ma anezho. Caout a rer ruz eur
vatez coezet en eur pons doun o tennu dour, lod flae-
trec diulan rojou k'ez targuet mad, meur ha inni, ha
dreist all hugale, dent e buez hag he dija lakot en ho
arched. Eur bugnet crouquet var bouez he lezeu o eve-
za ens he gatel, eun all coezet en eun tout var he bern
ha mouguel, lod marn araz, dont var an donar, lod
beuzet er alerou, el c'annou pe er stac'henn. Anole bet
bet peil oruz en dour, hag eo ato kerkent ha ma ho
guc'hter da zantez Anna en ho gueler o tistre e buez.
Eun bevezep fiçon ae eil den ebet Doueli na dou lemont-
ae oll burzudou gant gant ar zantez e faver ar re a deu
d'he lli.

G. M.

**Nixon kviz ha bux reuzendik an dud
genex euz an Amerika.**

Tra vrezaz ! Hou bellse her sagal hag her e'hredi.
 Brema e'hoaz ez-euz I roue e perc e ve lavet an dud
 koz, hag ar vagale t'e'hor pe nac'hagnet — Dan deu
 koz e ve lavaret lod koz, ac'hou'ia — Da vuez a zo
 ankennuez evidand, ha pouniz evidom — Ned eo eta
 mervé — De zo guelloc'h — Da eur e'hroadur
 klavidik ha di erze ve lavaret — Ahanta, va mabik,
 te na viges mab nemed da e'hoazav — Kousk eta,
 ha kousk en viken — Goude beza sebellet en erc'h
 eun den k'ez pe eur e'hroadur l'ann a vuez, an dud guez-
 xe a z'ire seder d'an loc'ennou, pe da besketa en ho
 stizion, pe da e'hoz le ho (housk) en ho e'hoaz

Seti adia ar paz a skriv var ben an dud gouez-ze eun
Antron e Escop, missionner en ho zoues tite'huec'h
vloaz 20.

Eun devez, eime an Aotroo'n Escop, eun devez, o
 2 vale hed eur ster (river) e velz var ribl ar ster eur

vezvez gex en om stloje war he daoulin. — Gonten a
ria digantli. — Ha piau et en deuz lezet az e de'ha-
noud ? — Tad, emezli, gant euz vezvez glemmuz. —
Va bugale em. — Hag e pelet-hi oment-hi eta ? — Hic o
ra d'in da gompren em'ant en te all d'ar ster — Ar
baouer kenz a na ket dimoretz ans velt e oa dare da
vervel. — Hic a riz d'erli euz taimk kalon, ha chetu
ann ar c'hemmow diveta a hell lavaret d'in. Tad,
c'houec'h broadur am euz — Hic em int braz in kre-
— Lavaret ho deuz d'in an ouz treiment-ma. — Nam,
selon, koz oud na bellez mui bale na labourat. Mont
a reomp d'ar lezel da mui anna er c'houal — Te a
varzo arzoq ann deuz pe daou, ha uaz prezo mui da
e houzant. — Ho au euz en em stloje anna, evel m'ann
euz gallet. — Sec'hed ann ho — Brema ann euz
mui sec'hed, ha souden ar baouer kenz muivez gontez a
varraz.

Eur vech all, o treuzi eur c'hwad tenna e kleviz eur
c'hra klemvad. — Mont a riz varza en to m'am boz
klevet an hivoud, hag e kaviz eur vrec'hik sez vloaz
pe var dro skornet ganthi he daouarn hag he zrenn. —
Gourvezete oa var an erc'h ouz troad eur walc'h-hollet
a daron skorn — O vrec'h ar vrec'h a hanter e eur
stad ken trist, na oan ket er ten em vrec'h da ouz. —
He c'hemer a riz eire va divree b Goude ha a he
tomel e c'hwilenniz digantli poua en dou e le et en
eur stad ken rrezehik — Respont a reaz va zad
va mam a zo m'aro er bloaz tremenet — Va c'herent
he deuz bet goude souez a e'hanouq. — Mes den a he deuz
va d'garet ama, hag he deuz lavaret din — To a zo eur
vrec'h a han, na bellas ket emolc'h (*emolc'h*) na
peuketa, n'en doud ma noul da netra — Ha lezel a
ramp aze. — To varvo hep dale, ha na z pezo mui da
e houzanv — Nan, na varvi ket, a lavaran. — O Mari,
ho pei truez ouz ar vrec'hik vad ma. — Dioc'h-to a riz
eun lam lan. Goude reo oa bet tomet eun heur pe zrou,
ar v'han leaz a zennz tere d'e'zhi, he zrenn hag e daou-
arn a ziskoennaz — Hee a c'has a heizuz m'ez d'ant zi
e Atchabac. — Ma zi, pe mar kirt, m'ulichen a oa enk
hag wel — Kavont a riz kouskoude lec'h e'zhi evit ar
knoar keaz emevadez — Pa oa deut ar ac'her d'e'zhi
e kolegnaz anezhi, hag e roiz d'e'zhi ar c'hwamant a
vaouzanv. — Ruel en bet d'e'zhi an ha a a Vari

Ar were ik vil an ze a zo bet dwezelach, en down an
 stek enz ar glac'har ar vassa. — Selaout ho hutor —
 Maria va eur e' hroadher dans ha baraden. — Pe, tra a
 blije e plac'lek ar gonet'h lec'hon {dezennet}, ho
 mouze harz tener, ho evenez a vogel, he devotion a
 galen. — F'ber amzer e tenaz da viza ena eal guirion
 evit ma r'. hag euz shour a vertuz evit an d. — Ne
 devoa ket e' hraz he euz vloaz, hag a menze e doa kalz a
 skiant hag a speret. — Ilon Mari vhañ a reve eta di-
 soarsé hag euzvuz. — I-ou dra bevenek kon kende a
 vhañez he leventez — Allez e lavare d'io ha ne ket gair,
 va zad, n'an e' hassot iou d'ar e' ouzou, hag e virot
 hepred ar hañoun? — Ar c'homzou ze am glac'hare,
 rak ne oan ket evit he mret'hiroc'h amzer. — Ne hel-

len ket he levet ha unan em zi Red e oa d'ia bechu. — Na hellaz ket len penbend he c'has gaven. — Herment ne all em dalc he en arvar hag am enkreze.

Eun devez e teuz d'am e lavout enn den gonez gaud he c'brek. — Ho daou e e'houlevent beza desket var ar religion, chom a reont gaud eun neubeud dertexion. Araoz mont kuit, e lavariz dezho. — deni adarre d'am e'harout kent ar goon, ha mar hoc'h eus e hoant e guirionez da veza kristen-en, neuze me so padese. — Aimez, an hanoez a soent d'in. — Aimez, her prometi a reomp. — dont a ramp d'az karout d'az termen-ze. — Me lavaraz neuze d'ezho. — prometi a rit dont adarre d'am e'harout her c'brek a ran. — Mes mar promet fec'h ive da gimer souri euz va Mari viban, me be lakale didan ho peli. — N'ho euz ket a vugale. — Mari a vije lin merc'hik. — Kristenez ev, e'houi ive a zeufe da veza kristenien. — Au oll galondek mad ho tie'haou, ha me va ugan a rei d'eboc'h euz gop haer pa vot dont d'am e'harout. — An nac'h hag ar c'brek o veza en em guiriet, a respontaz. — Tad, he diguener a reomp. — Ha prometi a rit digas d'in va Mari viban bep devez amez? — Her prometi a reomp. — Ha da gimer souri lraz amezhu. — Her prometi a reomp. — Ama, siout a ruz hoc'h va mere'h, mez ha pet sonj n'eo ket ive va unan a lake arz broadur ze etre ho taouarn, mes Doue an tad. — Ho kuellet a ra euz a lein an env. — Ho kastiza a rei, mar güt an distera druk da Vaz viban. — Ha pet sonj ive da zere'bel mad d'ho prometa, da he digas d'in da alhasbek bep devez amez. — Her ober a ramp. — Guirvel a ra neuze an emzivadex. — E'arvontara en eur redek taouen ha jout. — Setu me, tad, setu me, petra a fell d'eboc'h? — Petra a soez (a du-hont, a lavaran d'ezho), en eur muez boaziu, me va e'halon mantret gant glac'har. — Diele'hiet out, kollet ec'h euz da a an. — O c'hoari e oan da-hont. — mad, ehou hag azes. — Hez am euz euz dra hennak da lavaret d'ul. — Azes ra aoul ha prederuz. — Seblantout a ra dya kumpren ar pezh am boa da ziskleria d'ezho. — Ponn am boa o kontinui. — Sevan, ma mere'h, gouzout a res n'he lan ket da zere'bel da unan en ti ma, te varvfe gant an naonn. — Cheta ama eur famil vad a gaseo ac'hanoud gamho, lag, a zalc ho ma glas en da guichen. — D'ar e'homzioe-ze, an emzivadex a ouelaz. — Tad, me fell d'in chom ganehoc'h. — Me ne fell ket d'in ho kuitat. — O va zad, o va zad mad, na gant ket ac'hanoud da grez ar goue'h lec'hioz (d'ezho). — Ar baour keaz Mari en em atinkaz d'am daoulin, hag am pede stard d'ho dert'hele gaven. — Ma mere'h n'en d'ouk ket evit hez ober. — Red eo d'in ho kuitat evit eun amez. — Mari na beane da skuilh daoulin. — Sioutaz! aoul e devoa a neuze euz ar pezh a ziguezaz gant. — Me va unan m'am ho kredet diskonez va gac'har, hag a zaerou am ho skuilhet var dal d'naon ar c'broadar ze? — An deiz varlere'h e poliz evit ar vech divere d'ar baour keaz Mari. — Hez a riz d'ezho ho c'broaz, he chapelad. — un auach euz ar Vere hez Vaz, he saltraoz, hag he gac'h o vont kuit. — Euz a lein ma roc'h e

zalc'huz pell amez va sellon varnezh. — Mour a vech he gac'h o tistrei euz in, hag o bevel he divere'h, evit pe e devoe bet da lavaret d'in. — kenazez da viken.

Chom a riz em bechi in miz pen-da-ben. — Oc'h erruout er guer, e kaviz va zi gual goullo. — Va oa mui den ebet enhan. — An eal hen laouene, ne oa ket mu. — kouskonde eruz a oan o sonjal e oa magnet ha guisket mad, hag e az-gulen anezhu d'an devez amez. — Nouz! an devez amez a zeuz, hag ar famil am boa fizet d'ezho Mari, na zeuz ket. — D'an dilost han he digasint d'in, a lavaren. — An dilost hag a zeuz, Emole'ardi, (classoumen all) a erruaz, me euz va c'broadar kelou ebet. — Neuze, a neuze-ta an anken ar brasa a bouezaz var ma c'halon. — haer am boa gullen kelou da-hont ha da-ma. — him ebet n'en doa he guet na kletet kornz anezhu. — Lakaat a riz em sonj da vont da glask ar famil am boa fizet d'ezho va c'broadar. — Gouzout a zen e pelec'h pe var dro a stefe chom. — En em lakaat a riz en heol keltre ma oa deuet an han. — Amez ar pesketer a oa neud. — Kredi a men e kaven ho lichen e kichen eur stang pe eur ster hennak. — Beiz deiz zo e valeen er vro hep kaont deo. kommanz a res da goll esperanz. — Euz nozrez kouskonde o veza o kren eur c'hoad leval eur vaouez gouez o toulha hag o toulha kenneud. — Mont a riz d'he c'harout. — O tra esklamuz! — D'ar vaouez-ze eo am l'oa fizet Mari. — Pa var ac'hanoud, ar vaouez gouez ze zo kaouet. — E pelec'h ema va mere'h, a fizet. — ha perak n'ho euz-hu ket dalc bet d'ho prometa? — Tad, emezho, maro eo. — Maro, a respontaz. — Te lavar eo maro. — E pelec'h, pe da vare, ha pennoz? — Maro eo en dilost han divere, a respont ar vaouez-gouez, en eur greua. — E pelec'h ema ta lochen? — Da-hont e kichen ar ster. — E pelec'h ema da gouez? — O pesketa. — Ha te lavar eo maro va mere'h! — Ia, tad. — Eur gaon a lavare, a respontan o sonjal er muez erruout. — Lavar d'in ar vaouez. — Petra eo deuet va c'broadar? — Tad, a respont neuze ar vaouez gouez. ar goz a zo bel rust. — N'hoz am na l'it, na pesked, ar baour keaz mere'hik o oa toul. — Mont a reo da vervel. — Nanus hor boa, va goz ha me. — He debret hon euz. — N'am boa ket an nerz da dimal ar pezh fall-ze. — Na hellen mui en em zere'bel em za. — O va Doue, a levez erlin. — pardounit d'ezho, pardounit d'in va unan. — Ar vaouez gouez a oa eel kuit.

Tennet euz ar gazetenn *Le Monde*.

M. D.

LEVR AL LABOURER.

Al levr-ma so bet da guenta great gant an Aotrou Guillou, l'arz euz an dibab euz a eskopi Guened, hag ez eo bet g'le troet e brezoek ar vro-ma gant an tad Delaunz ha gant an Aotrou Theodor de la Villemarqué.

D. M.

IX.

MORLUK AN AMZER.

EIL. PENNAO.

- Ar vere'h isouank ivez epad an nozvezion,
 1 Margouet eur seurt vrumen tro var dro d'ar goulou,
 Ann u leun a voged, ha glemet ar roger,
 2 Anavezio er vad o kouezo glao en hent.
 3 Ouspenn c'hoaz, mar guelit a dreuz da eur gouabren,
 4 An heol o lugern enn eur ganevelen,
 5 Mar guelit, barz ann eno o infra al luc'hed,
 6 Ha ma farz ar gurun enn in ouz ar gerred:
 7 Heol primm ho kolo, amzer na gollit ket,
 Ha goulou errad var al leur ho pern ed
 Gallout a rer ivez enn amzer euz ar glao,
 8 Dioc'h aronesian gour oa gouzout e za d'arzo.
 9 Rak neuze ar stered a lugernio splanoc'h,
 10 Da noz o le n ann eno al loar a vo skleroc'h.
 11 Na vezo mai gnetet denved gou en er,
 12 Nag ar morvun du var eur garrek er ster
 13 O seha ouz ann heol ho diouastel digor,
 14 Nag ann heol o tispen ar plouz o tal ho zor;
 Ar c'hommoul a z skenn, hag a za da vrumea;
 15 Reo ann douar a red, enn er en em zispenn.
 16 O c'hortoz ar c'huz-heol, enn ho c'hleuzon kuzet,
 17 Kaer e deuz ar gaoen kral, na zoujet ket.
 18 Mes pa velit al loar dan eur vrumen benzel
 19 Ar c'hommoul o nem, arve a vo abred.
 Pa he gouent ruz-flam, na savit ket uhel
 20 Ar gouelioz euz ho lestr, dougt euz taol avel.
 21 Mes mar d-co dizolo ha splann d'ar pevar de
 E vo kaer ann amzer epad ar miz goude.
 Mar d-co melen an heol, pa benzel holl pa zzo,
 22 Na zit ket da vale, kent ann noz e vo glao.
 23 Ha pa za da gant enn eur goule gouenn-ruz,
 E vo glao hag avel, hag enn nozvez spontuz.
 Ra vizo Doue n'a zann enn noz-ze var ar miz;
 Na ma vevn fell aouel'h evit sevel ann heol.
 Piou hello lavaret euz gaoen ann heol?
 Kent ma sav ar brezel, kent ma louez eor goal daol,
 An heol en deuz arack ho d'ouganet errad.
 Pa velaz dibanna Louis c'honereak, ar roue mad,
 Ann heol, enn eur zavel, laouen ha lugernuz
 En em gouzaz raktal enn euz doare kaeruz,
 Hag hen ruz evel goad hag ann dud estlammet
 A velaz euz dez kaer enn euz noz du senchet.
 Euz amzer-ze arad, ann eno hag ann douar
 A lavare d'ar vro e oz Doue e kosnar
 24 Ar bed dre-se spontet, gant hreiz a grenaz.
 25 Ar rouane var ho zron straflet a zeimplaz,

Ann holl dud euz hor bro a glevaz barz ann er
 Ann eil ouz egile o steki klezner,
 Hag e kreiz ar c'hommoul o velet skler ha splann
 Tud var droad, tud var varc'h o reilek d'ann emgann,
 Pa erruo ann noz, na velent enn henchou
 Nemet tud maro-mik o tremen vel skeodou.
 Ar ro kaloneka a grenaz gant ar spont,
 O klevout er c'hoajou an ekleo o respont.
 Oc'h-penn, tra barzduz! al loened a goumaz,
 Da redek er gouzou ann dour a ehanaz.
 Ann douar sigoraz didan treid ar boblou,
 Euz ilizou, ar zeut holl a skule d'adlou.
 Meur a vammenn neuze goadek a zlammaz;
 Hag er c'heriou brassa ar boue hiz a spontaz,
 O klevet ar gaoen hep ehan oc'h mual,
 Hag enn deiz hag enn noz ar bleiz oc'h tadal.
 Ar gurun na gouezaz e nep amzer stankoc'h,
 Hag ar stered lostek na lugernaz mior'h.
 Dre holl, tud didalvez hep euz, hep lezen,
 A laz euz an aoter ar belek er beden,
 A laer traou ann iliz, a venn dismantr' ar feiz,
 A ra brezel d'ar Zent, da Zoue, da dud a Vreiz.

Ken e-deo skuz ann dud! Peb unan a zifenn
 He di hag he vadou, he vro hag he greden.
 E hent, tra treuzaz! e pep lec'h o veleur
 Ann tad enep ar mab, ar breur enep ar breur.
 Breiz-Izel, d'az kreden oc'h euz hepred dalc'het.
 Mes ivez nag a c'hoaz ne c'h euz-te ket skuillet?
 Ar boblou var euz dro a zav eneb ar Gall,
 Ar brezel dre ar bed a veleur o mual,
 Na gaver ket eur vro n'ho deuz he zoudarded
 Flastret didan ho zred ha gant ho goad ruziet.
 Euz Holland, euz Autrich, er Prus, euz Itali,
 Er Spagn, e Vaterloo, dreist an holl er Russi:
 Al labourer spontet enn eur aral euz dez
 A zav gant he zouch eskern guenn dioc'h ho bez.

(Ann dilec'h eur vech-all).

Hano ar Zent evit ar Sizun-ma.

Epad ar sizun-ma e ra an iliz an ofis euz a eisev
 ar Rouanez.

Disset, 14 Gouev. — Eil sul goude ar Rouanez,
 gouet an Hano santel a Jesus. An hano a Jesus, roet
 d'hor Zalver deus ar Circouacion, eo an hano dre behini
 ephen oc'h e lomp beza salvet. An hano sacre-ze so lakel
 gant Sant Bernard o kem oc'h an heol. An heol a ell
 maga, rei selerien ha luzadon, hano Jesus a zo ire
 magadurez an ene, he selerat a ra hag he farea dioc'h
 ho c'hleuzjou.

SANT BUREC. — *Setu amañ honorelou ar glouer a zo bet
beleguet e Sant Burec da Nedelec.*

AN AOTROUZ Mari-El Commoreuc,
Hippolyt Durand,
Ivan Avri,
Gudlon Doscher,
Ivan Bougeant,
Augustin Evenou,
Francisz Faruel,
Ivan Gromel,
Alan Helary,
Ivan Helio,
Alexandr ar Braz,
Ivan ar Denmat,
Louis ar Gac,
Alexandr ar Grand (ar Bras),
Joseph Paj,
Eugen Madet,
Louis Mendal,
Charles Mordel,
Francisz Prout,
Thomas Stefan,
Joseph Vay.

Escopti Sant Burec en deus collet er sizarevezion-mañ
daou eus he velenen careta hag estimeta, daou zen
da here an escopti oll a ra caon, an aotrou Durand,
viken vras ha chaloni a henor, ar c'habeleg, person
Landreguer, hag an aotrou Robin viken vras, chaloni
a henor, ha person Guengamp.

NOZ NEDELEC E BETHLEHEM

Bethlehem ! ar gweric e pehini eo ganet Jesus-
Christ ! nag a draou ne lavar ket ar gwer-ze eken
da galon eur c'hristen ! E Bethlehem ez eus var dro
pomp mil den, hag an anter gre anezha so chris-
tenien catholic. Ar dal-ze so fongue oulo da veza
eus a Bethlehem, hag a dra zur, no dea ket ep aheg,
p'eo guir ec'h ellost lavaret ez int kentrreiz Salver
ar bed.

No oufe den lavaret pegnement a bl'jadar a vez eno
o velet noz Nedelec o tout. An noz-ze a garont dreist
pep tra. En ho gvad emañ ar garantez-ze, ha mont
a ra eus an eil rum d'eguil ep ean ebet. Ha garet
a rer gozret ha merc'heñ, eoz ha monne, bemdez
bemdez el leac'h m'eo ganet Jesus, o poket d'ar vein
o deus touchet oc'h he izili sac. Evt kementse tud
Bethlehem n'ho deus ket ar vez-ze, galvet respet hu-
men, pehini a vir aheñ o leac'h all oc'h meur a gris-
tet da ziskuez ar sonjou a vez en ho c'halon. Ama
evit guir emañ etouez an Durket hag ar Grouanet
pero ive a heul pepun he relijion ep ober van eus
ar peñ a oufet da lavaret, mes e gurionez, ar gris-
tenien catholic n'o deus ket ive a aoun o ziskuez o
caront eac'h Map Doue. Ar c'hraon-ze so dalc'het neñ

ha digalar, heteg ar vein a so ehan flour evel eun
daol ar vras. Ar goulaon a zalc'her eno so ar brasa
evez evitho ; morse ne gaset digarac'hon dudantio.

Mes evit noz Nedelec e Bethlehem, no aller ket
lavaret pe guer caer ep. Pa vezer eno e ranker etom
sehezel da zont, da zellet, da danva eun dra hen-
nag eus ar peñ a dremen. Evid a rer garet ar ba-
triarched hag ar re goz eus a amzer Jesus-Christ,
c'hoant a ve da c'houlou digantio peñ so c'hoar-
vezet peñ ec'h emañ ar c'hrouadur a glascant.

Noz Nedelec so caer e pep eac'h en ilis catho-
lic, mes ne deo caer nemet dre ma elsket eur skeu-
den hennag eus a Bethlehem. Ar zont a ra da graon
Bethlehem, hag e creder garet ar Bugel Jesus, ar
Vere-vez, Sant Joseph, ar Bastaret, Rouanez ha Sa-
lleol. Mes pa vezer e Bethlehem, e caver e gurio-
nez ar peñ a glasker e lec'h all. Ne veld eno evit
guir nemet eur e braouic hag a so eun tout en douar,
izet, striz, eac'h m'ous beac'h o caout an hlan pa
en em staru an dud enha mes heñ e maoc'h eno e
craou Jesus-Christ. Ar vein a zo eno a gavt en evel
ar vein all pa bovit euzo, mes ar Bugel divin so
hel var ar vein-ze. Luan so huez, ha var lennez o
voue Jesus pa c'hanas eun all so zalc'h, ha var
henneg e voue lakel gant he Yam santel goude m'o
doñ he vail arit. Hennañ oa a zerv eac'h dezan da gavt
Goudezo en em gavt var ar vein var bere oa azezet
Mari ha Joseph o sellet oc'h ar bugel m'asoret. Ne de
ket chrishtien catol e eken eo a gavt eno oc'h endri
Jesus hag he vail, mes e hoas Russanet, Grouanet,
Armenanet. Beñ Turki zoken a euz, rag ar re-
ma ive a gar Mari, a zegas he bugale da gromg da
Vail, ha kementse alalamour ma zec'h mam ha guer-
c'hez.

Da antonnoz e vez an oeren guenta, ha goudezo
e vez eno kement a ofereñnou, ma vez bloazec'hien-
nou pardaer arag ma vezont lavaret oll. Epad an am-
zor-ze, olls an noz a vez ganet gant solante en ilis a zo
azoc'h ar c'hraon, ha tud azoc'h a vez eno evit c'arga
dalc'h mañ ar c'hraon hag an ilis a zalc'h.

Imach ar Mabie Jesus a vez bonniguet ha savet da
ziskuez d'an dud. Neuze e zaar e procession da aoter
ar C'hinnvelez. — Digouezet eno, an Aveler a gar
an Avel. Pa erruer gant ar c'homzou-mañ hag e c'ha-
nas he map henn, ar Mabie Jesus a vez lakel var ar
meñ heñ dignemeras pa denas var an douar : d'ar
c'homzou-mañ hag heñ m'asoret gant hennou,
an Aveler a laca eul henn en dro d'ar Mabie Je-
sus, erfin d'ar c'homzou-mañ hag heñ lakras da c'hour-
vez er manjout an Aveler a gas ar Mabie Jesus hag
heñ laca da c'hourvez en eur c'havellie var ar memes
meñ a zervic'h da manjout ha var beñniñ oa bet
gourvezet Salver ar bed. — Goudezo ec'h echuer an
Avel, ha pa gever ar c'homzou-mañ noa ket a blas
evitho en hostaleri, calonon an oll a vez evel man-
tret, hag e chomer eno pell ha sioul da zont ha da

zallat oc'h ar Baguel divia, rag eridi e res e valet
lro evel an aostez ma c'hanas em evidomp. G. M.

Ar Jeneral Medeau.

Ar gazelen *Revue de la Presse*, a gomas evelen eus
ar Jeneral-ze.

Ar c'habiten ea onec-ze a verit beza brudet abala-
monn d'he vertuzioù kristen, ha dreist oll d'he feiz
ha, d'he sket da heulia lezeñson an iliz ha d'he ga-
rantez evel ar beutien.

Eun dervet eoa o vout da unan eus ar brezhou-ze a
bere en deus bet he lod en Afrik. Digouezout a ra eus
beleg gantha var he hent. Kerkent ar Jeneral a ra d'he
mouderet eom a za. Draken a ra divar he varc'h hag
e za d'en em lecat d'an daoulin e troad eus vezen evel
cofex. Goude e tro oc'h hezoudardet, hag e lavar dezho.

« Va bugale, unan an dervetioù-ma en em gavimp var
« daehlen ar vrezel, mar deus unan bennag oc'hanoec'h
« hag en deus c'hoant da lecat urz en he gouzennas, n'en
« deus nemet ober evelkoma. »

Gwelet en bet, hag he deus, poaniet, beac'h dezhan
o eom en he za, o tont bep sul d'an oferen da iliz
Sant Clemens, he barrez. Eno an oia e he le valet en
he za, ep' fival, seder, he zaoulagad izel, he zivrec'h a
grouz var he beultio pouzdrapaot daoulinet var leuren
an iliz, o pili a greis eo an. Ar giel epen amezan a
vra eus brezhou-ze vad. N'oa ket avoale he dezan miret
ar salion, auez her gwelet d'an deizma penbez, e troad
an aoter, hag o tustat oc'h an daol santel.

Ma na eile ket miret unan bennag eus a lezeñson an
iliz, o zea he unan a gaout ar beleg da c'houlen
dispara, ha da rei an alouez e kem evel an *dispara-se*
Petra bennag ne voa ket p'vadec, ne ket ez beza gwe-
loc'h d'ar paour evel an voa. Lavaret a reas d'ar seer-
cher earguet eus he zispignou « Kement ar peiz zo
red d'ench da gaout, me a fel enhoc'h, mes ho pel
sonch ez eus eals peomen, hag ar beutien o deus
neoue. »

Mar eo evel eus zont Podo prest da vervel, he
goufessour a lavare dezan Jeneral, setu e'his var dreu-
zon an eternite. Petra zont-hu brema eus a c'hlour ar
bed? An daehlen a deus e daoulagad ar c'hlour!
Ah! va zad, amezhan, gant eus vouez toc hor hag o eus
gant ho zont diwez eous ar japelet da gaout he vrezelioù
drouc'hvel setu aze, setu aze va oll esperans.

Pa gaver santmacheo evelse en eus e kristen, ez
mt ato eus skuer vad, mes pa ho e haver e tud a rong
huel, e brezelcaerien vras, ez mt sentelioù hag a die
mont c'hoas deunoc'h e speret hag e ealon an den.

G. M.

7 Emañ deure da nikel leun ar himedez ha
mañ d'ann ofern d'ar zul.

Eur mezad goudé beza bet er zervich a zistroas da di
he vamm. Dont a reas ar zul.

— Dont a reas gan-en d'ann ofern, eme ar vamm a on
eur vaonez a zoujans Doué?

— Ho! nann, voyez-vous, ma mam, me am eus
bezet, gweles Paris, jardin ar plantenno, ar marc'h-vdr,
ar jraf, hag e tised gouzout am eus breman re a skiant
evel laret pedenno evel kuz groac hed.

— Ha! breman n'ae'h eus ken eom eoa ann Aotro
Doué o veza m'ar h eus gwelet ar jraf?

— Mes gao, ma mam, mes, santout a raz eom
tamm skiant ebraz em fenn hag e laran ovel-heon: Na
e hoarvezioù nemet ar peiz a die c'hoarvezout, na dal ket
a doan eta gouenna neira na luza o tenn ho beon d'ann
Aotro Doué.

Ar vamm vad a ra e-unan d'ann ofern ha distroet d'ar
gear ea ra ann distera van da oza preil. Ar c'hoz son-
dard a arrouz abenn kouls lein. Mes neira n'ea deus
vra ann daol na lannec'h tan eus galed.

— Arsa, amezan, ma mam, eun k'ear a vazo red
lema feteiz?

— Nann.

— Mes n'oc'h eus ozet neira?

— Na petra a zo kirek da getenise nemet ar c'hoz
leun a skiant am eus klevet ganud hag en deus skiers-
jennet ma speret. Me am eus laret ive d'ann ma-
vann evel-d'oud. Na c'hoarvezioù nemet ar peiz a die c'hoarve-
zout, mar kle ma mab kaout eul lein vad, en devezo,
mar kle tremenn hep-lin e tremeno. Gwelet a reas
vra ket pell ive o tiaki eus dra.

Ar gentel man a reas deus eus speret ar mab hag a
niskas dezan k'ear fur.

— Ozet lein, amezan, ma mam, disad gontan na
a reo d'ann ofern ann eul gant egle.

Chetu-ze ar gentel a reas ar vamm vad d'he mab ha
da gata a re all eul d'ann aetho pennoz na ve ket gret
leun hep ho c'hober, ha pennoz goudé hez gwelet Paris
hag ar jraf o reker menez tra mont d'ann ofern eus
goudé ar baradoz. X.

Eur Missioner hag eus Saz.

Brema eus eus nebeut amez, eus Missioner a
zigouezas da vechi gant eus Saz. Goude eus dervet
bale, e eom, ont da leja en eus guernadeane, hag e
loebont ho daoa er menez he hag er menez rambr.
Aotroez ez eont adarre minto mad en hent. Ar Mis-
sioner a voa hoas da rei guernecien d'ar beutien a
zigouez gantha, da guement a deus da aston dezhan ho
dorn, kenta paour a eus gantha, e leun eus guernec
da rei Jezan. Mes gwelet ar burzud, ar guernec a voa
dent da vera eul lein aour. Trugarec'at Doue, eme ar
Missioner d'ar paour, trugarec'at Doue eus ar burzud
en deus ar vadelez da ober ann evidoc'h, o c'hlouch ar
guernec-ma ea eus peiz aour. Ahenn eus pennoz o
ligouez eus paour al. Ar Missioner a deus eus guernec
all. Mes burzud. Goude n'en doa reet menez a aluzen
evelse, ha bep tro eus burzud nevez, ha oll guernecien
troet ho leuzet aour, ar Missioner a jomas en he za evel

nee'het hag a reas eur sell oc'h he guennebeacher. Ar Zaou a vasc'hoarze o volet nee hamant ar Missioneur, hag a lavaras dezhan :

— Me voar penaus eo digonezet ar dardud.

— Ia? penaus ia?

— Gaden-me eus digonezet eur burzud-all an ti gin d'oc'h lani-lui.

— Ha credabl e ve?

— Iez, c'hui zo troet he cunneien e loizet aour, ha me zo troet va loizet aour e guenneien.

— Penaus ia?

— C'hui oc'h eus guisket va bragon-me er mintin-ma, ha lezet hoc'h hin, gaden-me

Ar Zaou pelm a voa eun den pinnidic, ha ne reas ket eals a gas eus eun nebeut arc'hant, en doa lezet rei eul loden vad eus he bezon aour d'ar beorien, evit caout goudeze ar blijadur da volet sonezet ar Missioneur

G. M.

Ar mor a zo o tispartin Frans dioc'h Brozaou a zo bet hag a so aie eun drezamant evit tud an diouvroze da ellout en em zampret. Eur c'hae eo laket eun gant an Aotrou Doue, ha ne offer ket mont dreist-han pa garer nag eguiz ma carer. Evelse eua tud an diouvroze haic'h mad o clasc an dro hag an doare da drouzi ar c'hleun pe ar c'hae-ze evel ma treuz brema ar menecion hag ar lironn oleac'h ma voa dizezo beac'h. Hano eo bet da gas an hent houaro dro aoudan ar mor. Kementes an zessac'h da zontal ha da lavaret evit da ober. Brema o Brozaou ez eus liano da ober listri pe hagou plat ha bras divent var bere e c'halle ar c'hurri tan mont divar an douar, eun trem abez. Ar c'hurri tan a iafe ho unan var ar hagou-ze, ha pa o defe tremenet ar mor, ezasent adarre ho unan divamezo var an douar, hag evelse ar voachouren ne ve ket red dezo zoken disken eus ar c'hurri evit mont eus a Frans da Vrozaou pe dont eus a Vrozaou e Frans. Guelet e vezo divizatoc'h hag hen a tel ar zouch-ze da benn.

Al loenet avachou a ra traon hag a rofo da gredi o defe speret ha calon eun evel an deñ. Ar chas drest oil a ra ovec'hou traou burzudus. Mes setu anna eur marc'h hag en deus great eun taol ker caer ha nijenn eus ar re so bet great gant chas. E departamant an Nord ez eus labourerien douar hag a vag bandennou kezeg er foenneier bras so er c'harter-ze. Unan eus al labourerien-ze en doa etouez he guezeg all eur marc'h tri bloas, marc'h lard ha diaz avoalc'h da vana, mes pelm a ziskerezo eur joa vras da vap he vestir, eur potrie pemp bloas. He blijadur oa dont da glase tomou bara eus a zorn ar c'hrouadur-ze hag he lezer da ober ja dezhan. Eun dervez ar buguel en eus eun ar, a goezas var he benn en eun tont don a voa eur pennadie dioc'h an ti great evit des-tam an dour gao. An toul a voa ienn a zour neuze. Ar potr en eur guez a loskas eur gradon. Eur vatez a voa en ti hag her e hlevas. Redet a reas da volet

petra voa, mes eur pennadie e devoa da vont, hag ar buguel a vije bet manquet en dour gaoze araog ma vije erruet, penses ma voa dent eun all buanoc'h evith. Ar marc'h a voa o peuri a dost hag en doa clevet ve eraden ar potr. Deut oa d'a i daou lam; croguet en doa gant he zent o sae ar buguel, hag ep ober droug ebet dezau, en doa he laket var ar seac'h peil araog m'oa digonezet ar vatez. Perc'henn ar marc'h en deus touet ne versje morse al loen-ze. G. M.

HENT HOLLAND.

Da be heur a tides hag a tiquet ar c'hurri tan apad ar goen.

O VONT A CASTELLIN VAREZ MADNET.

	h. m.	h. m.	h. m.	h. m.	h. m.	h. m.
Castellin...	6 h. 30	10 h. 35	4 20	11 55	2 40	1 00
Kemper...	7 4	10 35	5 30	12 55	3 40	1 00
Kemper...	8 34	12 14	6 41	1 50	4 40	1 50
Lorient...	9 29	1 2	7 24	10 75	5 05	2 00
Redon...	10 11	4 22	8 16	11 55	6 15	2 55
Saven...	11 11	5 28	9 16	12 55	7 15	3 55
Maout...	12 11	6 34	10 16	1 50	8 15	4 55

O TONT EUS AN MAONET VAREZ CASTELLIN.

	h. m.	h. m.	h. m.
Maout...	6 h. 30	10 h. 35	4 20
Saven...	7 4	10 35	5 30
Redon...	8 34	12 14	6 41
Lorient...	9 29	1 2	7 24
Kemper...	10 11	4 22	8 16
Kemper...	11 11	5 28	9 16
Castellin...	12 11	6 34	10 16

PRIS AN ED.

KEMPER. — 30 Kerzu

Guinis...	46 lur, 84 c.
Segal...	46 lur, 44 c.
Eiz...	9 lur, 96 c.
Ed-du...	8 lur, 39 c.
Kerc'h...	8 lur, 44 c.
Avallon-douar	3 lur, 35 c.

PONT-NABIT. — 28 Kerzu

Guinis...	46 lur, 63 c.
Segal...	46 lur, 79 c.
Eiz...	9 lur, 86 c.
Ed-du...	8 lur, 34 c.
Kerc'h...	7 lur, 90 c.
Avallon-douar	2 lur, 32 c.

MONTECLOZ. — 30 Kerzu.

Guinis...	47 lur, 20 c.
Segal...	42 lur, 40 c.
Eiz...	9 lur, 73 c.
Ed-du...	44 lur, 40 c.
Kerc'h...	8 lur, 17 c.
Avallon-douar	4 lur, 00 c.

BREST. — 25 Kerzu.

Guinis...	46 lur, 47 c.
Segal...	42 lur, 98 c.
Eiz...	7 lur, 34 c.
Ed-du...	8 lur, 57 c.
Kerc'h...	8 lur, 04 c.
Avallon-douar	4 lur, 00 c.

Ar Gerant. — AR DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. DE KERANGAL, Moulet an Zecopti.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Em Abonnement d'ar Gaseten A gent :

Evit eur bloaz	PAGE SCHEET
Evit c'haec'h miz	ELN SCOLET
Evit tri miz,	C'haec'h REAL.
Eur gaseten ebken.	PAGE VETEC.

Ar bocanant a dle bezn great arang caout ar gazeten.

ALIOU.

Ar serjou a ve c'haout da local er gazeten a dleer da adressi oñ d'an Aotrou MORVAN, Belec e Kemper.

Ar paeamanchou a dleer da adressi d'an Aotrou SALAUN, ebken. Ar bocanant a guemerer o t. an Aotrou SALAUN, librer, ru Kerveon, e Kemper.

Rom. — Brema ez ens eals a dud estren e Rom. Ar pap so cat en derzeion-ma d'ar Paoz eleac'h ma voa eun niver bras a dud o pourmen. Den ne voio e tle en em gant eoa. An Tad santel zo diskennet hag en deus great eun dro jarin var droat. Balo a reas evel eun den raouane. An oñ dud a reas huel a voa eno so diskennet buan, hag en em lajet d'an daoulin evit receo ar venediction. Eun iegeraz tad a voa en dro d'ar Pab. Cals ofiserien a vro C'hall a voa eno. Pij nao so cat d'ho c'haout, en deus ho leuniguel ha roet dezo ha zorn da boket.

Lyon. — Eus a semner missionon an Afric eus diblasset er sizun-ma daou velec evit mission Dahomey, an Aotrouez Justin-Anton Burlaou eus a escopi Lyon, ha Per-Bertrand Bouch, eus a escopi Toulouz. Mout a reont di dre vro-Vaoz hag he tleont beza het lestreet ar petar varangueñt a viz kerza.

Guadeloup. — Saper ol breudeur an doctrin christen e Guadeloup, unan eus an enez a so d'ar Frans e creiz ar mor kras, a serf o'ar c'henna superiol eus an tirs, e Placemel, evit lavaret dezan pegement a zistruch a ra ar c'hoiera en enezen-ze. Ar mario a so e pep (eac'h). An tleaz seol zo serrtel. Ar vredeur so noz dez eglars gueleou ar re glan. Ar gouarnier, ar veleien, ar c'hoarezet pe seurezet an en enezen ze n'o deus ean ebet. An enezis, hag ive ar varianet, souezet a velet eñon ha madelez an dud-se a ra evelse var ho zro en eur laez ho buez ho unan var var, a zistro oc'h Done hag a varf leup a esperans.

An Aotrou Boutonnet, escop eus an Douar-Isel er Guadeloup, pelm a voa e Frans pa en deus elevet eñon ar c'hoiera en he Escopi, so diblaset buana ma en deus gallet evit mont vandro he zonet.

Prus. — Er bloaz tremen, eur plac'h raouane, hanvet Dorothea Meyer, a droas kein da Relijon ar protestantel evit dont d'an iliz catholice. Ar vere'h raouane he devoa naonteg vloaz hag a voa o serricha.

He zad kerkent ha ma vouezas, a reas d'he c'haout, hag he gouldretas ote skeg ganthi calet. Soudre e reas dezhi dont d'ar guar eleac'h ma seue ganthi altes hag e c'hoardrouze he laza ma na zistroe da gaout ar brotestantel. Dileu a reas outbi ereun mont da iliz ar gatholice. Eal lerra ma c'helle, ar haourez kez a gouezas ti he zad, hag en em dennas e kær Alborstadt, eleac'h ma e haouennas seozar oc'h ar vardenien, en eur discleria dezo penous eñon ar bed ganthi. Eleac'h rei ardozel dezhi evel ma tleñt ervez ar lezeñ, eleac'h tamal he zad, ar varmenien-ze a lakeas eregiñ eñon hag he c'has da di he zad dre ners. Person k'usburn evit an deus douguet clem dirag al lezarn evit ar plac'h-ze. Goulennet en deus evitbi seour al lezeñ pelm a zoug penous, e Rouantelez Prus. pep sujet, deut da bevarzeg vloaz, a ell kemereñ ar Relijon a gara hag a ell, evit kementse goulen seozar d'gaout an dud e carg. Ne ouier ket c'haout penous ez zi an azer-ze.

Ar protestantel pa ellant a receo christen en catholice da lezel ar guir religion evit mont en ho zourz, ar c'haout a reont evit kementse, ha señ penous e vez touellet avechou unan beñag hag en em gaf en dienez. Evelse eur micheur, pe eun derzeioner eus a Guemper a voa het touellet brema eus eur pennad amzer. Mes ne ket het goal hel, na deus deut leuz derhan, hag ez en deut da gaout Aotrou Person Sant Corintin pelm en deus he recevet adarre er guir iliz, en iliz catholice.

An Aotrou Bernard, beleg ti seol Santez Mari, pe al Lakes, e Kemper, so hanvet person e Rospenden.

An Aotrou Leonard, vikel e Landerne, so hanvet Belec ti seol Santez Mari, e Kemper.

An Aotrou Gargam, nevez beleget, so hanvet vikel e Landerne.

An Aotrou Rous, vikel en Argol, so hanvet vikel e Gupavas.

An Astron Scornutec, novei beloguet, en Jantret
vikel e Botsurhel. C. 4

Er gher a Sant-Uice ar jubile a oa bel prezeghet
korr, « mia du, gant c'hunne'h rei' jua euz a urz Sant-
Frances, liavez caprine! Ouzpen perar m. l. a e hoazet
pe polret a zo bel gullet er memes dez » a tustat ann
ann daol sac' Sarmomou ann Azzent a zo denel prestig
goude da brekaat *dispositionou* ker kaer memes epad
eiz dez aruz ar guel ez ens bet euz Rietret ha sarmomou
evit ar c'huzet gread lod gant ann Antroun Tisseur,
dleet evit ann Azzent, lodall gant ann Antroun Escop
he-mann. 1 W.

Sein omgheven verkeren en de S. Hier dixer beide an
daint & kel eenen de hem ruyster maro, lag a here on een
comzel en sijn drenten

An Aotrou Philip Hurand, person Landreguer, a va ganel en 3 vias, su 3 a via cost 1787 Beiguët oue ar 1^{le} a via meurs 1812. Da guenta e voue haavel person e Pont-Mavez, neuze e Pionbazhuoc ha goudeze person canou e Landreguer. Er lous 1832 an Aotrou'n Escop Groug de la Romayere hen hanvas Chalon a lenor, ha goudezeikel bras a lenor. Aboue an Aotrou u esou David en deus le haavel Arc bleleg Trekuar

An Antroun Clacusi a benor, Jan-Mari Robus, Vek
vras a eocopi S. Iltrec, person a dis Itron Varia Guen-
gamp, goude beza renet ar harrez-ze epal ugevel
vras, an marto da troz Neudelec. An Antroun Jacop a
Sant Iltrec hag a Dreguer so bet en he enterramant, hag
en deus gret he velleseñ. He gorf, dre eun otre bet
erriban, a zo albet en dis, en eñ, he li, e pelonec he enter-
ret gued-hall. Edo en he unneget alavez ha truguent,
ha ore na eñt he mad. Ne gredet ket eñt heñ tost ar
marto dezant Ganel oa, e 1705, e Monolagran eus a
dud vad d'var ar maza. E 1815 edo e sculaeb Sant
Iltrec, hag ez eas d'an arme eur peonadie l'a voue
gret ar penñ, e lebas d'ar e'ltocrdi, pe d'ar semmer,
ha goudeza e voue cure e Landreguer person Loez-Bourg-
Kantio hag e Sant Vek, person canton da guenta e Mer-
Arignac goude e Moncontour hag erfin e Guengamp.
Ar vertuzioza a lue'he maza enha, a voa, evel m'oc'h la-
vare an Antroun Escoff David, añ dousder hag ar far-
nez. Hez'e voa ive eoudeñ gao he mad ne li an oll.
Caerz so bet en he amzer, hag ar peñ en deus roet de-
zan maza tro da ziskuez he aperet caer hag he galoe vad,
eo an deiz ma voue euzunet an Itron Varia-a-Vir-Sicour,
an 8 gouegolo 1857. An benorion a rent dezant tud a
hep stad, ha dreist oll daelou ar broñen, eo a ra he
vrasa m'oleññ. An-oll dud unapet o deus albet Fabric
an dis d'en em garga, gant ar sicouron a vezo roet
dezo gant an oll, da zevel var he vez eur voñ hag
a zigao sonñ euz ar beleg mad-ze, hag ive eñs ar
peñ so gret eñt caerat dis Itron Varia-Guengamp.

DATE: 2013-05-24 12:00:00

INTEREST POINTS

Setu and Attraction all a lot better.

Menez l'eux, eus a Lambal a golas ar guelel d'an oad a eis vloas. E-pad e huez li vloas e voue rassel da gaout eals medicinet hag e voue great pep seurt ammañ errez evit clasc nempa dezha ar guelel. Mes caer a vos, ar verc'h ne vije banne He marn, pa oa dent d'an oad a hevarrez vloas, en em vorellas da vont evitli teir guelel da Zantez Anna, ha kerkent e teuas ar guelel d'ar verc'h.

En un olier, sus a anne ar c'hent d'Arcoor, a ioc
gondromet da goi ar guelel. Mont a reas da Bari
da gant ar vevienet gouezeca, mes al fonseter elc'he
ober vad dezan, a Lina d'gantba ar peze a sclerjen a
vete c'heas, hag o teuas ac'hado d'ar goul. En lie anken
e teuas sunch dezan eus a Zantez Anna Venet. En
em voestla a reas da vout di, ha kerkent o teuas ar
guelel dezan.

Tregont den all a allen coms anezo pere an bet reat
dezo ar gweet goude beza bet dail epad pavar, c'haec'h,
eis vinas, ha goude beza bet touzaouet gant ar gwele
medicinet.

Francuz Kerimelot, om a Hormuzee, a vouz mud
abaone pevarzer voas. He vzeer ber c'hassas da Zantez
Aona Stoual a veas diraz leac'h ar Zantez, hag a
teuas ar brezeg dezau eno dioc'hlu.

F. Gravelin oa eur poutik-seiz vloaz ha n'en doa lavaret marte eomm ebet. Doue ne espere e teuje biken da burlant, nemet lie diad pehini en doa eur sizians vras e Santez Anna. En em vrasili a ra da vont e pelerinac'h, ha digouezet er chapel e laca lavaret eun ofren hag e ped lie unan a greiz talon. Fan dila beannag a lavaret euzan en doa bet lie e houez. E guirionez, oc'h erroun er guet kreiz a velas na lie va, o tout a ziarben dezan hag oc'h lie e nervad e he lano, deus a anaoudeguez vad, e keneras e heve e test, hag e teuas dioc'hi tu var he guz d'ar ruc'quel ha drugarecal ar zantez, ha da reata testen, eus ar burzud.

Sébastien Dubot, eus a Josselin, goude eur c'hlema-
rei bras a douas diaz da an oad a nao vloaz. A jomas
mat hag hep galfout faval he divvaker. Bloaz goude,
he zad he c'hlassas da Zantez Anna. Ar g'harzet a
zonas diaz mes he zad a jomas liemet. Abenn tri-
vat'h vloaz goudezo, liast ana, pelh m' a roa pour hag
e doa collet neuze he zad hag he mam, en em gave
en eur stad poanvus meurhet. Izom e doa da c'hounet
he barn, ha n'oa ket ex dezhi lien ober, mudez evl
ma zua. Sonjal a reas penaos ar zantez e doa graet
our burzud en he c'honver, e divije madolez avoalc'h
evl ober e hoas eus al Mont a reas da Zantez Anna
deiz ar Patekost, e kompagnonnez he breur hag eus
nobet mignonezel. Esperout a reas penaos en deuzo
da gnevez pelh en doa ar Spered-Santel dislames

teodou an Elhezel, e vije difhamet ivez he hini. Digouezet e dor ar chapel seors oc'h seors gant he breur, o teuas ar prezeg dizi : « Va breur, emezhi, pelec'h e ma imach Santez Anna ? » He breur hag he mignonezet, an daodou en ho daoulagad, he c'hassas da dreid an imach. Ar hreud eus ar burzud-ze en em scuillas huan etouez kement a voa eno, hag an oll o devoa c'hoant da lavaret eur guer beunag oulhi, evit gallout elever o coms an hini a voa deut ar prezeg dezhi eno an deiz-ze.

Eus dioutil eus a Blonec, en escopi Treguer, Gerdou ar Chelenec, a voa deut tri bloas a voa da veza-houzar glez. Gostil, a reas mont da Zantez Anna, ha kerkent e teuas ar c'hevet dezhan.

Thoreza Plessis-Guilouzo, eus a Ventroulez, goude eur goal gervet, a voa chomet d'forch ha mac naguet oll. Ne alle ober camet nemet ahovez hranelhou. Gostil e voue gant he zud da Zantez Anna, hag en eun taol e teuas da veza sounn, eskut ha divac'hagn evel b seors.

Cathel Hart, a escopi Langer, a voa abanne c'huic'h vious astennet var eur guele a hoan, seizet ol he izil. Eus den estrac a goms dezhi eus dervez eus ar burzudou a z gouez e Santez Anna. Dinehtin e teu dezhi eur flamm vras da veza pariet. En em voestil a ra da vont da Santez Anna, ha kerkent e teu huez en ho izil, hag en dervezou variere he von e stad da vont, gant he breur, da ober ar vevch ar-ze.

Adrien Jaceaux, eus a Vessac, en escopi Roazon, a voue scoet gant eur c'hevet pean, a ziverras he oll vevch, hag a reu dezhan divoase poan serjus. Prometi a ra mont da Zantez Anna, mar gue len eun stilep di. He hoan a zampas eun orac, hag e c'hell-las liual eun nehent he izil. Neuze en em lara en hent, o vevch ar-ze an alizeu, hag o voue douguet pennadou, o kar pe e hag, gant an dud vad a zigouez gant ha. Mes pa na gave den d'he zouguen, e voa red dezhan mont var he barlochou. Ober a ra eun navet e Santez Anna op ma ve gullet dezhan. Mes goude eza da voalc'h he izil d'ar feunteun. Neuze a cresh he hoan eun vevch amez, he izil a gomans da stracal ha d'ro em eua, ha souven e soe en ha za ken disoupi ha pepini, hag a vel da eun niver bras a dud, e za d'ar chapel da drugarec ar Zantez arag mont d'ar guer.

Francez Talhouet, messaer, pe mar kint poir an denvet eus a guichen Henbont, e doas ar memes elenvel evel an hini ma hon eus comzet anezha da ziverr. Guelet eo bet epad meur a vloas e kar Henbont o eloc an alizeu var he barlochou. Dout a reas da Zantez Anna, hag e voue pariet ive oc'h en em voalc'h a gant an dour eus ar feunteun.

Jannet Beaum a eus a Guervraguen, e parrez Querrien, en escopi Kerne, a voue, d'an oad a c'huerec vloaz, seizet he zed hag he divesker. Ne ale na coms na hale. He zad hag eun amezeg huez Guillon Hellen, he c'hassas, pavar b oas goude, da Zantez Anna

He douguen o rejont, evel eur c'hrouadur, var ar vevch d'ar chapel, hag eus ar chapel d'ar feunteun. Eno ar plac'h a voalc'hos he divesker, ha kerkent o savas en he za o vale eouls ha nuan. Erit drugarec Doue eus ar burzud-ze, person Querrien, pekini a voa neuze an Aotrou Floac, a reas eur procession eleac'h ma zoe eur vanden vad a rugale guisket en alez, hag en ho fonn Jannet Beaum o touguen eur groas coat. An Aotrou Lotet, Escop Kemper en deus scrifet he unan ar burzud-ma, ha rentet testem dezhan. Ar bloas variere he Jannet Beaum a reas adarre da Zantez Anna, hag e recevas ive ar prezeg.

An Itron Tongueze, Anna Franchet, a voa dalc het gant eur c'hevet pean, pe evit lavaret gael, meur a glenvel a voa oc'h begal oulhi. Lacat a reas he digas da Zantez Anna. Mes eno, ar joan eleac'h mon, kuit, a grescas kement, ma voue red d'he fried hasta a drugouen a he c'harras, hag en em derzont a kement bras. Digouezet e Menadec, var hent Guened, an Itron a den da zouch dezhi ne deas ket efet a zour eus ar feunteun. Fallont a ra dezhi e chomet a za, hag e cas eur mervel da guere hat dezhi eur happe dour. Ha d'us ar mervel en dro, an Itron a voa o e eua an d'ze ha daoust da guement a lavaret oulhi, o ha las dezhe d'oc'h eun happe eus an dour-ze. A vevch e doa tostet an dour oc'h he mervel ma c'hoas an derzien ha ma en em gavas paro. He fried ne uas e en deus lezet dre scrit ar burzud-ma. (c. 31)

HISTOR ZANTEL

(PENNED PENNAZ VAR-N-IGHEV).

Jakob a c'hourenn ene'h eun Kaf.

Pa oe ead Laban var he ghiz, Jakob a reas adarre gant he hent, hag Elez alerz Doue en em gavas var he arhenn. Jakob, pa ho guelaz a lavaret : Kamp Doue a zo ama, hag er h hanvaz al leac'h-se Mahanaim, da lavaret eo ar c'hamp. An Elez-ze a voa Elez an dion vro, re ar Mezopotamia, deuet gant Jakob betek ar Jourden, ha re Bro-Roazon, deuet d'he z ghemeret var harzou ar vro. Jakob n'en doa mui leac'h da gaout zounn rag he dad kaer, mes santout a reas eur yekoni vraz dre ma tostee ouc'h ar c'harter emedo he vreur o choum. Ha Doue, evit he gonfort, a ra d'ezhan guelet eun atme a Elez karghet d'he zfeon Jakob, ar euz a zekour Doue, na ankouar ha neira a ghement a ve goestil da zoussat d'he vreur ha da c'houm he c'hrason mad). Has a reas dezhan kanadad, o ret d'ezho he urzon evel-hen. Er c'hiz-ma o koutzet ouc'h Ezan va Aotrou. Setu ama ar pex a lavar d'ezho he preur Jakob : E ti Laban eun bet evel trempiad, hag eno eun choumet bete hini. Bez am euz ohen, ezan, deaved, mervhen ha mervhen,

ha brema e kassano kaomad d'am Aotrou, evit ma kavinn trugarez dira-z-hao.

Ar gannaded, destro da gavont Jakob. a lavaraz : Bet omp betek ho prear Ezaü, ha setu hen he-unan o tout a bres-laez var hoc'h arbenno. ha pevar e'bant den gant-han.

Jakob a ghemeraz aoun, ha stravidet holl, e rannaz e diou vanden he dud hag he loened. Pa zigouezo Ezaü, emezhan, mar sko var eur vanden, ann hini a chommo var leze'h en em zavetrio.

Neuze Jakob a reaz eur beien da Zoue, o tigan souj d'ezhan euz he dad hag euz he dad-koz, hag euz ar premissoun great d'ezho ha d'ezhan he-unan. Va Doue, emezhan, n'hellan ket anaout a-oualc'h ho trugarezo em c'heuer. Ar Jourden-ma a dremeaz gant eur vaz bepken em dour, ha setu e tistroann brema gant d'ou vanden oud ha loened. Teont ac'hann a dre daouarn va breur Ezaü, rak aoup braz am euz ra-z-hao, aoun am euz pa zigouezo, n'e lazfe gant ar e blezo ar vamm hag ar vugale.

Aotrouz Jakob a zisparnaz, euz a douez kement mad en devoz, prezanehon evit he vreur. Teir bouden a reaz euz al loened a gasse, hag e lavaraz d'he vevelen. It gant-ho em rak. ha list eur pennadik hent etre pep harden. D'ar mevel kenta e roaz ar goure-hemen-ma. Mar tigounez gant va breur Ezaü, ha mar gouden digan ez. Gant piau oud-de mevel? Pe, da vevelen ez es-te? Pe, da h'ou eo al loened-so? Te a responto : Da Jakob ho serricher, pelout a gas auez o e prezant d'am Aotrou Ezaü : dont a ra he-unan var hin leze'h.

Ar memes urz a roaz d'ann er d'ann trede ha d'ann oll vevlen a gasse ann tro-olou. Rak Jakob a lavare. Douez a rin d'ezhan tre ar prezanehon, ha goude me ac'hen, marteze e vezo trugarezo em c'heuer. Ar prear euz a reaz eta en he raog, hag e chommaz e heuz en eus-se eharz ar e hamp.

Aotrouz Jakob en em ghemeraz muntin mad da lakaat he dud hag he loened da dremen ar Jourden dre roudin Jakob. O veza kasset en tu-all d'ar ster kement mad en devoz, e chommaz he-unan eharz ar e'hamp, da dremen ann noz. ha setu eur goaz o tout da e houre n'out han betek ar muntin.

Ann euz o vevlen ne oa ket evit gannit var Jakob, a douchaz d'ezhan euz nerven euz he vorzad, ha raktal an nerven-ze a zizez haz. Hag o lavaraz da Jakob : Lez ac'hann da vont ket i, rak dija e c'houlao ann deiz.

Jakob a respontaz. N'ho leuz ket da vont, ken n'ho pezo leunghet ac'hann.

Pe han o-oc'h euz-hu, eme ar goaz? — Jakob, eme he-ma. — Mad, eme eghue, ne vezi mui hanvel Jakob, mes Israel (gher hag a rin fi *bre Doue*), rak, eme a goaz, mar a-oud bet kro enep Doue, p'ghement na vezo-te ket kreve'h enep ann dad.

Jakob a c'houlennaz ivez digant-han po hano en doa. — Pe, eme ann Eal e felle d'id gouzout va

hano? Hag e roaz he vennoz d'a Jakob var al leze'h memes. Ha Jakob a lavaraz al leze'h-se Phaniel, en eul lavarout : Guelet am euz Doue drem-oc'h drom, hag eo het va brez kalz. (Ar juzevien a grede na helle den guelet Doue, hep marteze).

Herkenit ma en devoz Jakob kunteet Phaniel, e vezaz ann heol o sevel. Hogen choon a reaz kamm or e'har a oa bet skoet gant an Eal. Dre n'abek da ze, bugale Israel na zehront ket nerven ar vorzad euz al loened a lazaret. Er c'hiz-se e tale'hont souj euz ar burzad-ze e hoarvezed gant ho huet-plad, hag ho deuz foughe gant-han.

—

O Jakob, bet oud treac'h da Zoue he-unan, Na gren mui rag da vreur, na rag den er bed-man, Ar Fornez zo gant-hag, hag ar Fornez a ra Ma vez ann den ganton treac'h d'ann drouk e pep tra.

Da bek-gourenn a verk, eme Zant Augustin, Ar pik-gourenn a oe euz hor Mestr divin Hag ar Gual juzevien, treac'h int epad ann noz, Mes pa zazo ann heol, e c'houlennont bennoz. H.

—

Petra a hell hag a ra eur galon leun a garantez evit ar beorien.

Stang eo, na stang braz eo ar beorien eharz ar bed. Nag a dud paour a vevomp ha var ar meaz, ha munoc'h e'hoaz marteze eharz ar c'herion? Perak kement a dud paour var an douar? — Bara a dlefe leza evit an oll. — Al liboused a gar bemdez ho magadurez. — Ar pesked euz ar mor ho deuz ive peadra da vev. — Hag o rouantez Franz, en eur vo kizien ha katholic, e klevomp komz euz a dud mado gant an naoun. C'ha oll, tud p'andik, dionallet. — Euz tad euz aa iuz a lavar d'ar re he deuz kalz a vadou. Ront an alusen d'ar re haour. — Hed eo d'ezho he ober. Obliget or'h didan hoan a bec het. — Doue a en deuz lekeet kement a vadou etre ho taouarn nemet evit beza sannel gant ar re ezomak. — Lavaret a ra zoken ar c'homzou-ma a dlefe rei da sonjal d'ar re n'ho deuz ket avoalc'h a garantez evit ar paour. — Iza a rei an hini na vevet ket.

Eur gazeten a gomz d'omp euz a euz firon deuz Paris, hag e deuz bet eur garantez vraz evit ar beorien. — Chomet e na notavez abred. — Ne doa ket a vugale. — P'india eo. — Pa en em vezaz o kaout kalz a vadou, hag hep bugale, petra ra euz ho f'indignezo? — Rei a ra lod euz he mado d'ar c'hoazanehon, d'an hospitalion ha d'ar beorien. Ne ket e'hoaz avoalc'h evit-hi. — Euz devez o sonjal en euz da griski munoc'h-mui he alazemou, e lavar d'ezho he unan. — Hogen perak dib'rik? — Beza a helleur hep d'br'rik. Kalz a dud paour er guezar a har s'n'ho deuz morse lik da z'br'rik. Hag alaleg an leiz-ze n'eo na guelet lik var he zaol. Eur gouez lezaak o tibri pesked, e lavar. — Perak, ive mori pesked? — Kalz a dud paour na zebroul morse. — Beza a helleur ive hep d'br'rik pesked. — Euz deiz

all, o eva eur banna kafe, o lavar : — Perak kemer kafe ? — Kals a dud er c'herinou ha var ar meaz na dan-veont morse an evach-ze. Hag adaleg an deiz-ze na vo etet banna kafe ebet en ho za. — O velet ar guiska-manchou kaer ha puvidik a zougue, o lavar : — Perag en em vuiska gant dillad a goust 20 pe 30 lur ar zañtan ? — Mezer a 4 pe 5 lur ar vonten a bet e va diffen ouz ar riu evel an halijou, lugernuz-ze. — Hag a gouze en em vuisk evel an dud eus a eur reng zel. — O velet en he c'hambdr kalz a anezou (a veubh) kaer haga e riz huel, o lavar. Perag an oll anezou kaer-ze en dro d'in ? — Pa vezo kloc'h an or hag ar prenestr euz va c'hambdr, e kouskin ar memes tra. Hag an oll anezou presuz a zo goerzet evit sitour ar beorien.

An Hron-ze a oa ouспен devot meurbed. — Kalz a amzer a dreinene en i zou. — Demdeiz e toulas euz an daz-zacr. — Bep bloaz e lekas lavaret 200 uveren evit monou an iliz. — Goude beza bevel 20 bloaz oc'h ober vad d'an nesa hag ee li enori Doue, e varvaz evel ma varv ar zent, seder ha saouen.

M. D.

LEVR AL LABOURER.

BIL KAN.

Ar C'hañjan.

1.

C'houezet hoc'h euz avoalc'h a palas o touar. Diskuzit euz neubed, klaska euz lec'h klouar. Dent amez em c'hichen d'ann euz avalen. Hag ez-ann da gontz d'heoc'h brema eoz ar vezen. Lavaret a rin d'heoc'h, mar kint va seldou, E lec'h ho saouen maol, penaoz ougaz koajou, Ha penaoz ho pezo e lec'h ar frouez e huerva, Frouez e'houek eve ar mel, hag ann evach floura.

P'hozh euz gret ar bed-ma, hoc'h euz o va Doue, Lavaret d'ann douar « ra zoug pep seurt goue ! » Hep z'heoc'h netra na gresk, krouer euz ann oll draou, Eoz ho saouen hepken e teu ann holl vadou. Biken n'hor bo netra, na na loaniomp ket. Labourat a rankomp d'e-hoc'h eo bet falvezet. Deskit eta brema d'compni, ho p'gale, Penaoz lada, planta hag embouda ar goue.

Ha te, Darz euz va bro, telennet an Arvor, Ez an c'hoaz, o kana, da zevel ann heur, Da hellas d'houe h ar porz, da zispleg va goudehou, Ha da dreuzi euz mor gouennet gant ar c'hougmon. Ann amzer a zo rust, ann avel digempen, Deuz gant var va lestr da zerehel ar varren. Po mar chomez euz aod, var euz roc'h vraz pignet, To zesko d'in pelnat d'oue h ar rec'huer kazet. Na zonzet ket Ez-ann 'bars em gouerzou nere, Da gontz euz ann holl frouez, da gontz euz ann holl goue, Ha p'ant bese tant leud, p'am bese genou houarn,

Va labour, a dra zur, a chomse c'hoaz ann darn. Deuz eta, va mignon, ha choaz ann hent berra. Kent koul gouel euz an aod, douaromp er porz-ma. Evel n'int ket hevel, nag ar frouez nag ar goue, Evel-se na zeuont ket ann eil vel egile. Darn, evel ann baltek hag ann ozil pleguz. Ar c'helen bepred glaz, ar c'hoad iro fleruz, Ar banal goloet a vokedou maen, Ar vesperen, ann dreiz, ar spenn hag ar c'hoad-kren, A zeu ho unan kaer, harz ann holl douarou, Hag a veven ar ster euz he holl gam drouz. Darn, evel ar c'herer, ar prun hag al lore, A zivar ho grizou a hegu a nere.

Darn all, e mesk ar c'hoad, a sav euz ann haden, Evel ar fan uhuel, ann derv hag ar c'histen. Euz-se, dre ho krad Doue mad ha santel, E kresk ar c'hoajou braz hep hon poan, na trevel.

An dud ho druz goude, ann eil gant egile, Desket gouellat ho frouez, desket gouellat ho goue. Darn a zistag euz skour a zue'h troad euz vezen, Her plant euz eul lec'h mad, hag e befe c'herizien. Euz all gant douar druz a c'holo koz kasiou, Hag hep pell goue maouank a gresk euz ar skodou. Darn euz euz vintou a bleg euz har distier, Her goll gant douar, ha kent peil e kemer Er sol grizou nevez hag e talc'h o kreski, Lec'h d'ar vintou ho vamm re goz evit frouez.

Gouellet a rer eta a zivar ar grizou. Goue maouank o kreski euz treid ar c'hoz kasion : Ha mar hoc'h az-planter, o vont dounoc'h er sol, O skign harren hir, o tusholia dro-holl. Kou-skoude selit mad e nep-lu na veler. Gouez ken kre na ken bras evel ro a hader. Ezom o deuz arad, hir amzer da zonet ; Ha na daolint disheol nemed var ho nized, Mes ivex pa zav int, p'astennint ho skoarrou. Hi a rei int a good ha mui a c'hougskedou, Hak dounoc'h e toullout ar goue zo bet hadet, Evit ma ra ar ro a zo bet az-planter. Ar gouez hadet a zav ho fennou lueloc'h, A harz euz ann avel hag a had kalz pelloc'h. Euz bla-tennik denet euz ar sol n'em voazo ; Mar chencat lec'h d'ezhi meur a vech e varvo, Evel hou tud maouank, hep monet d'ar brezel. A veleor o vervel pa gullont Breiz-fel. G.

Hano ar Zent evit ar Sizun-ma.

Duiz 13 GUENVER. — Sant-Paul kenta hermit. Evit tec het traog ar bersecution ez eas en dezert. Souc'h eo devoa da zistrei pa vije dent ar peoc'h. Mes ar blijadur a gave o servieka. Doue eplen a reaz dezant chom eno an remorant euz he varz, hag e voe evelse ar c'henta o rei ar skuer euz euz vuez leun a zantelez pell d'oc'h an dud ha dioc'h oll draou ar bed.

Duiz 16. — Sant-Marcel pap ha merzer. Ar

zant-ma eo a reas parrezioù eus ar guer a Rom evit ma vija assoc'h d'ar gristenien clevet comzon. Done ha reeo ar zacrmanchoù. An impalaer paen a reas eur marc'hosi eus an iliz, hag a gondoapas ar Pap santel da zervicha eno evel mevel.

DIMEZHER 17. — Sant Anton, abad, tad ar venec'h pe ar re a vof e content. Ar zant-ma so brudet dre ar brezel a reas dezan an droug speret pehini hen tentas e pep guiz, en em ziskuezas dezan meur a wech hag her goaldretas alies.

DIMEZHER 18. — Cadoc Sant Per e Rom, po memor eus an deiz ma teuas sant Per da jom d'ar guer guenta-ze eus ar bed, evit ac'hano gouarn an iliz oli.

DIMEZHER 19. — Sant Carut, Roue ha merzer. Eus an Danemarc oa Roue. Labourat a reas da ober Christenien eus he sujidi; mes loñ anezo a xavas en he enep hag hen lozas.

DIMEZHER 20. — Sant-Fabian ha Sant-Sébastien, merzerien. Sant-Fabian, Pap, a voue merzeriet dindan an impalaer Diocetian. Sébastien, cabiten eus a arme ar romes impalaer, a jomas eur penad mad ep discomer e voa christen, evit secour ar verzerien a here e eourachas meur a hui. O veza bet dizollet, e voue slaguet oc'h eur vezen. Hag e voue lasket eun niver bras a dennoù hir varnezan. Dont a reas e bues goudeze, hag ez eas adarre da zifon ar gristenien. Nemze e voue murtret a daol ou ken na voa maro.

DIMEZHER 21. — Trede sul goude ar Rouanez, Santez Agnez, guerc'hez ha merzerez. Ar zantez-ma, eus an dud nopl a Rom, a voestlas he guerc'hial da Jezu-Christ. Ne doa nemet daou zec vras pa voue dihonnet dre urs an tyrant, abalamour ma voa christonez, hag abalamour ne felle ket dezhi dimizi d'he vap.

PENNOZ DOLRA AR FOENNEIER.

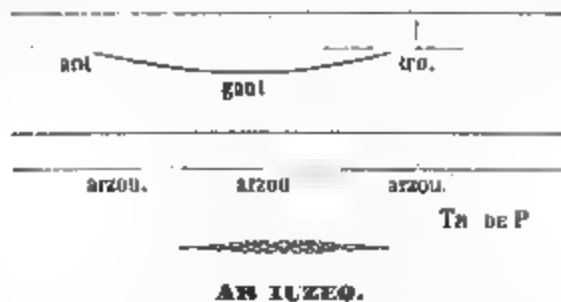
Abars noua ar foenneier, e renker glazarga zo dour evel am eus diskuzet kent, rag obor a rer muioc'h a zrong evit a vad en eur zigas dour var eur prat lagueennus, heizet gal an dour ru, ha leun a goaldrennoù pe tonhoù karun... Awechoù an dour zo fall, re griz, ha ne ra vad ebet. Evit he veilat, ho gaout tomoc'h ha druc'h, e renker destum aneza en eol-lenn, abarz ho leskeu var ar prat, pa vezo chomet eun nebeut devec'hon el lenn-ze, e veza clojaret ha mad da zigas er goassou-doura. Greñtal a rer eas an dour-ze en eur teleur el lenn e leac'h ma vez da ebet da glazarat, delou guez, louzeier a bep seurt tennet eus ar parc, ha guelloc'h e heas tamon teil pe an naon a leakeur da goli pe da boullada er pars.

hementse an dour mad a vezo anebet doc'hin ep he zerc'nel tam, var ar foenneier. An dour zo mad pa zao glandour varneza, pa deu da vervi luan var an tan, ha pa deuzar zoon eaz en eur vaole hi dilat. Mar he mad an dour a zeu eus ar c'f'anon-dizonra gret en eur parc pe en eur foennec, red eo he lacat, pa elier, da

noua ive el leac'h ma vez prim ha bean an dour-all, abalamour da c'blebra e doare ha foennec'h ar foennec. Pa elier eas dour var an t'rienon er goan, e c'esker eals ar foen enho. Erguisse ello ar teot dont dru ha goloï maJ he zouar abarz an doinder. Pa jom treud an t'rienon aben ar mare-ze, ne roont nemet nebeut a foen, ispic'al pa zigouez eur blavez sec'hor.

Peurvuia an dour a vez casse var ar foenneier ep izma ebet, mont a ra a secul eleac'h ma car mont; en em deun a ra er stankigner, en anseñnoù, beuzet e vezont hag an andrejou hui a jom dizour. Erguisse ne zao nemet broen, ken vi ha teot fall eleac'h ma zeus re a zouar, hag er leac'h ne da lanne ebet ar foennec a jom treud ha ne ro, euls lavaret, tam foen ebet. Red eo ma troc'h an anehou doura e doare eas an dour e pep leac'h, ha muioc'h ne tale re en andrejou zel. pere n'ho deus ket izom da veza douret eals, abalamour e zint peurvuia glob avoalc'h ha re e'bleb zoken.

Adal ar pen veila beizet an traon, e figorer, an eil a iz egoile, anehon a dreuz e doare sevilla a led, ar pez a rer en eur lacat tamon t'rien da arza an dour e lod doc'h an ant. Pa oc'h eus douret treuzalc'h al loden-ze e sachet an arzoù lardoc'h ev t doura eul loden all ken ne pezo douret pen da ben. Ar voassou pe anehou gret a iz an luan kenta toull et pep an tre h d'ar foennec, a zigouero an dour dre ma liskenn eus an eil d'egoile, evit sevilla adarre var an antreac so ebre pep ant. An dour a vezo erguisse destamet ant a gyt ha secul liet a neve en eur doura e pep leac'h ken na vezo dent bete pen an traon d'ar foennec. N'em eus ket ezom da lavaret e renker doura pen da hen e pep ant en eur cheuch an arzoù hec'h ar voas deus eur pen d'egoile, evel am eus lavaret ober bremaic.

E Frans, euls hag er Breiz-all ez eas e pep kear, jurevien, da lavaret eo, tud diskennet eus a hobl Done guellal, hag a zo roudonnet abaoe m'o deus lakel Jezu d'ar maro, d'en em stigma, tiad ama, tiad about dre an oll garterioù eus ar bed. Ar Iuzevien-ze so dispriet gant an oll, mes oll ive ez int usulierien, da lavaret eo, tud hag a ra micher da vac'honi danvez an oll, ha dreist pep tra ar ze zomec, var digarez presta arc hant dezho.

N'eus ket pell eun ofiser, eur Cholonel, ma deus roet eur guentel vras da unan eus an usulierien-ze.

Ar C'hontrol a voa o hec'h gant eus eiz dezhan. hag
 en eiz-ze eo en deus skrivet ar peiz a verzan ma. O
 tremen dre eur vourganen tost da gouez M., e laken-
 joet da gueneret ho freal. Epad ma pousazhet ean dra
 beanneg eus ho, sein an daboellin o son dirag dar an
 hostaliri. Ar C'hontrol a e houlennas petra voa kement-
 se. An hostis a lavaras dezhan a voa evit enezant eur
 foar a reza da zigueri aoc'h eus eiz dezhan var daveuz eur
 paourkez goff pe marichal pehini a voa maro er zuzen
 arzo. An den-ze a voa bet pe i elan, hag ar peizig eu
 doa a beadra a voa bet teuzet epad hoglevet, ha brema,
 evel ne elle ket an intañvez paer, perc'hon an ti a lakea
 guerez yarmaz. Perc'hon an ti-ze a voa muan eus ar
 luzevien-ze a here em eus comzet. An hostis a lavaras
 d'ar C'hontrol penaus ar luzevien-ze en devoa custom da
 rei he diez, rag bez en devoa meur a fin, er vourganen-
 ze, da dud coezet, pe var ar poent da goez en d'euz.
 Ober a reas marc'had outao dioc'h ar miz. En em gaout
 a reas eur miz e pehini ne ellent ket paca. An uzulier ne
 lavare netra. Mes dont a reas eun en, eun trede miz, hag
 an dud reiz n'o deveze ket avoa e'h evit paca kement a
 d'ient. Neuzo ar luzevien cleac'h receo diganthe ar peiz a
 ellent da rei, a lakea guerez var ho zanne danvez, hag
 evel n'oa er boarg couls lavaret nemet peonen d'ar
 verzanidiguz den ne caole var ar peiz a veze da verza, hag
 evelse arrebeuri ha trou ar verzanidiguz guez a jomo
 gantha eazi evit netra. Eleac'h cant lur pe antecant
 scoet a vanket dezhan, en deveze talvoudiguz pemp
 pe c'huac'h cant lur en arrebeuri avar goust an dud
 reiz. Ha setu penaus e sune an uzulier goud an dud
 paour a gueneret eun toul a beanneg digantha.

Ar marichal, var heloni e reat brema guerezidiguz, a
 voa bet soudart, ha goueze o veza collet eur c'har, ou
 bet rei dezhan ki stat an arme. Deut oa da elom er vou-
 rganen-ma, ha ket ha m'en doa bet rei hec'h e e hounexo
 mad bara dezhan, d'he c'harag ha d'he vagale, hag e pae
 perc'hon an ti bep miz reglet. Mes eun toul m'en doa
 bet digant eur mare'h, en doa he instiguet en bevelep
 doare ma voa bet meur a viz var ho velle o languissa, ha
 ma voa maro eris, ha sein parvan an intañvez ne alle ket
 petra hag ezel an ober var ar mizidiguz.

— Pegnement a die an intañvez? eme ar C'hontrol.
 — Daouguet, t'ne antecant scoet.
 — Ha pegnement a dat ar peiz o deus?
 — Daou pe d'he hant scoet da nebeuta, hag eun sur
 ne vozo ket savet avoalc'h anezha da bae an uzulier.

Ar C'hontrol a lavaras neuze d'he miz deomp d'ar
 verzanidiguz-ze.

— Mes, eme an hostis, emae dare ho pred
 — Mad, goude m'her e bavo.

Mont a rejont d'an ti paour cleac'h ma zeat d'ober
 foar. Guelet a reat eha eun nobout arrebeuri, oestil-
 lou ar marichal destumet en eus toullat, ha var eur goz
 taol, eun nebeudie traouachon muan, etonez jere ex
 oa, a mek meurs dra all, eur c'horn butan, eur vesken
 arc'hant hag ar groas a hener. Rag ar marichal o veza
 bet soudart, ha collet eur c'har er vrezel, en doa bet ar

groas; hag an uzulier en doa great eha kement a vae
 en ti, kement a dalie eur gueneret beanneg.

Var an oalet edo an intañvez gant he daou grouader
 butan e hoas, muan var he breac'h hag eglec crog em
 he dillad. Eun toullad tud a voa e kichen an nor;
 tud eus ar vourganen deut di hentoc'h evit guelet petra
 voa da verza, eglec na voant deut evit prena. Eun lamc
 paz seac'h a glefchont en eur c'horn tro, a roas dezo da
 aneant e voa eun ive eun den ha n'o doa ket guelet
 e hoas Abraham oa, ar vuzeo, an uzulier pehini a lakea
 guerez hag en doa sonch da gaout eazi evit netra kement
 a reas an ti. Abraham a grizas he fri hag a deuas paz
 dezhan o velet ar C'hontrol hag he miz o tont en ti.
 Aoun en doa da dalc'het var an arrebeuri, ha na jomjent
 ket gantha evit netra, evel ma en doa sonch d'ho
 c'haout.

Ar C'hontrol a dolas eun taol lagad var an daol,
 hag a lavaras sell, eur c'horn butan hag a zo dioc'h
 va doare, dres em eus terret va hini hag ez an da
 brema nema.

N'o pezo ket anezhan marc'had mad, eme Abraham
 eire he zent, hag an uzulier da gaout an den a lezeu a
 voa deut da ober ar verzanidiguz eunmansit, emezhan,
 dre an traouachon dister-ma.

Ar c'horn butan a gaezas da guenta diudan dorn
 an den a lezeu:

Eur c'horn butan, emezhan, ha firm eur marmous
 varnezh, piau a fell dezhan he gaout? Alo' daou
 vrezel.

- Dec gueneret, eme'r C'hontrol.
- Pev ar real, eme'r vuzeo.
- Eiz real, eme'r C'hontrol.
- Eur scoet, eme'n uzulier.
- Ugent real!
- Daou scoet!
- Pemp lur varnugent!
- C'huac'h lur varnugent!
- Antecant lur!

Ma an uzulier ne gredas tolet ken, hag ar c'horn
 butan a voue d'ar C'hontrol evit he antecant lur.

Neuz e voue laket ar vesken e guers. Houna a
 voue casset ive a zio e zio bete pemp lur ha daou-
 ugent. Abraham eo en doa he laket pemp lur ha daou-
 ugent, rag er di mad a reas e viz ead adarre ar C'ho-
 lonel beteg antecant lur. O velet ne dote ken ar
 C'hontrol, an uzul er a groas ar c'hena enba, neza
 rea he vili, tennet en dioc'h bleo he beun paeefe m'oa
 mual pell a voa ha ma rije bet dalc'het en he zoulagad,
 en doa he seulet. Setlet a reas ken tenezus oc'h ar
 C'hontrol o eha he acat da defeur e hoas eur gueneret
 beanneg.

Muan, ar vesken a jomas gantha, ha ma rije bet
 goad ere en he vouzel, ou maro a dra-zer gant eun
 taol goad pa glevas ar c'hener o lavaret ar vesken, da
 Abraham evit pemp lur ha daouguent.

Ar C'hontrol a lavaras dezhan evit her goapit. N'em
 eus ket lakeat hirroc'h, rag ne ket falvezet din miret

oazoc'h da ober ive eun contr a drugarez evit an intañvez paour !

Abraham a serigne he zent, mes gret oa an taol, ha kement den a voa eno a stracle ho daouarn o velet an uzulier paket he unan o clase paca re all.

Neuze e leuas tro ar groas a hennor

— Deg guennec, eme ar c'hrier.

— Eur scoet, eme ar mizeo.

Ar C'holonel a lavaras neuze da eur c'hristen, na da eur zoudari, ne ket dioc'h pouez na dioc'h mont eo e vez guerzet ar groas. Cart lur evit ar groas-ma.

Ec'h ellit erid, Abraham ne dolas ken, hag ar groas a jomas gant ar C'holonel.

An den a leze a iea da laez traou all e guerz, mes ar C'holonel a zavas hag a c'houlennas outan :

— Peguement a die an intañvez da bere'hen an ti ?

— Antercant scoet.

— Mes emant savet, hag ouспен Me va unan a ro antercant scoet, hag e chomo gant, e hoas ar pemp lur ha daouguent en deus ar pene'hen ar vadelez da rei dezhi evit he besken. Ma car an intañvez eta e vazo eant ar verzhiguerz.

An intañvez a deuas en eur vouela gant joa da drugarec'at ar C'holonel.

Mes an uzulier peluni a grade ec'h alje da viana en em zigoll divar goust an arrebuer, a vancas erenn he galon dezhan o velet n'en dirije ken omet ar pe'z a voa dlet dezan, goude c'hoas coll pemp lur ha daouguent. Coeza a reas d'an douar semplet, ha lod eus an dud a voa eno a grio : tao it-han en dour hag e leuas buez enba !

Mes eme ar C'holonel, ne velit-hu ket en deus great lurio eun contr a drugarez ? Daou viz ti couls lavaret a ro d'an intañvez evit he besken. Neuze e lavaras d'an intañvez : se'it, se'it aze croaz ho pried. Dalc'hit-hu d'ho map, ha diskuezit-hu dezan avelon evit ma eo devezo c'hoant d'he gount ive a ne dro.

Ar C'holonel en devoue goudeza evit an intañvez eur buro batun, (rag na oa hui er voargaden-ze) hag he lakeas evelse o stad da elout diorren he bugale ha paca ho zi en despot d'ar pene'hen. G. M.

KELEIER.

An Aotrou Grimardias, arc'hibleg eus e Clermont, so hanvet Escop a Gahors. Hag an Aotrou Decel, person cathedral Guenet so hanvet Escop a Venet.

Ar glaoier dizeva, o Lgas dour bras er stankennou, o deus great droug e parrez Crozon. Daou bont so digaret, unan var an hent bras, egule var eun hent vicinal. Eur gariaden so het beuzet gant an dour peluni so eat o meur a di.

Etonez ar vadicinet o deus bet prizioù er bloa-ma

evit laez ar vrene'h e c'avomp liano an doctor Bernard, eus ar C'hastelnevez, hag hano an doctor Guennez, eus a Landreguer.

Eul lestr, hanvet ar *Borghen*, en deus great n'eus ket pelli, pense var aodjou Oran e costez an Afric. Var al lestr-ze ez oa cals *trougnou*. Var dro deg *heur* noz e voue tanlet gant an onliou var ar reier. Ker calet e voue ar stocat, ma voue crevet eur penn eus al lestr, ha strinket en dour an dud a voa er penn-ze. Goudeza bep tars mor a deue, e sache unan hennag gautha. O velet kemense an oll, guazel, marc'heil, soudarded, martolodet, en em zestum en dro da eur beleg a voa en ho zouez, oc'h he aidi da rei dezho he vennoz hag an absolver. Hema ep discouez an distern aoun, en em laza d'an daoulin, a asten he zavaarn varnezh, ha ne ean da b di ken na voue sammel he unan gant eun tars mor. Ne aller ket, eme an officer a scrif kementma, eant eur mare caeroc'h.

Eul loden eus an dud o deus gallet goudeza dont d'an douar ha savetez ho buez. Guelet a reomp penaus pa zigoez traou evelse, e teu ar zouch eus a Zoue d'an oll.

G. M.

HENT HOUMARN.

Eus a Vrest da Roazon, hag eus a Roazon da Vrest.

Eus a Vrest da Roazon

	KEMPA TREIN.	HE TREIN.	TREDE TREIN.
Vrest	7 h. 25 m.	credenek.	4 h. 05 m.
Montreuil . .	8 30	1 h. 38 m.	7 20
St-Brie . . .	11 40	4 50	9 20
Roazon . . .	2 25 p.	8 20	11 20

Eus a Roazon da Vrest.

	KEMPA TREIN.	HE TREIN.	TREDE TREIN.
Roazon . . .	3 h. 35 m.	3 h. 25 m.	10 h. 30 m.
St-Brie . . .	7 47	8 05	4 41
Montreuil . .	9 31	10 h. 50	5 27
Vrest	11 50	12 45	7 20 (*)

(*) Dioc'h ar c'harron am eus hanvet, o vazo ar gouzout tost da vad da he heur e ligouez ar c'harron houarn er c'harron-al. a so entrezho.

PRIS AN ED.

KEMPER	6 Bloavez	PONT NABAY. — 4 Bloavez	
Guinis . . .	46 lur, 78 c.	Guinis . . . 46 lur, 78 c.	
Segal	40 lur, 63 c.	Segal . . . 40 lur, 63 c.	
Eiz	9 lur, 33 c.	Eiz 40 lur, 86 c.	
Ed-du	8 lur, 45 c.	Ed-du . . . 8 lur, 34 c.	
Kerc'h	8 lur, 45 c.	Kerc'h . . . 8 lur, 13 c.	
Avalou-douar	3 lur, 35 c.	Avalou-douar	2 lur, 52 c.

Ar Gerant. An. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de KERANGAL, Moulet an Ragoet.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonnek.

Ben Abonnement d'ar Gazeten a gont :

Evit eus bloas.....	PAOU SCOTET.
Evit e'bac'h miz	ECR SCOTET
Evit tri miz	C'HEC'H REAL.
Eur gazeten ebken.	PAOU TENNEG.

Ar bac'mant a die beza great arag cabut ar gazeten.

ALIOU.

Ar scrijou a ve c'hoant da laer er gazeten a dleer da adreñsi oll d'an Autrou Moav, Belec e Kemper

Ar poezmanchoù a dleer da adreñsi d'an Autrou SALAZ, ebken. An abonamant a guemeter e ti an Autrou SALAZ, librer, ru Kerton, e Kemper

A.L.L.

Ar re a echu brema ho Abonnement pe ho C'houmant, so pedet d'hen neves. Ar re ne falfe ket dezho dore'hel ken d'ar gazeten, a die he digas deomp en dro en eur scrifa, var an adres, ar guer-ma; rehus. Anez e credimp e tal-o'hent mad deshi, hag e veza dale'hel d'ho c'hou desho.

Bez' eus meur a linc hag o deus goulnet Almanach brezonnek Brenez ar Feiz pehini a voa bet moulet varlene. An Almanach-ze ne ket bot moulet er bloa-ma.

Ar Retred a die digeri e Kemper ar 7 a viz Ebrel, so casset d'an 12 a viz Mae, abalamour d'ar Pask pehini ne ket echu c'houa e lec'hiennou d'ar 7 a Ebrel.

Cambr an Deputet a zigor an 22 a viz guenver.

Ar re a den da brema kezeg evit ar gavalari evit marchosi Guengamp so brema oc'h ober ho zro. Bez' e tleont beza bet e meur a guer dija. Bez' e vezint d'an 20 a vis guenver e Brest, d'an 22 e Landerne, d'an 23 er Faou, d'ar 24 e Castellin, d'ar 25 er C'hastel-Nevez, d'ar 26 e Kemper, d'ar 27 e Ros-porden, d'an 28 e Kemperle.

Varlerc'h ar c'hlenvet so bet e Brozaos var ar chatat, ha dreist oll var al loenet corn, ar c'hic so dent da veza ker ker e Londrez, ma zeo red da gals mont abell da glasc wg. Lod a laca prena digant kiguerien Paris, ha bep sizun eza dre an hent hoarn eals

kg da Vrozaos. Ar chatat lard eza ne oulent nemet kersat.

E Belje e comanet ive ar c'hlenvet gant an den-vel. Ar c'hlenvet a voa bet eno kentoc'h var an ejennel, pere a voa bet lazol oll dre ma clauvent. Mes red eo e vije chomet var ho lerc'h an had eus ar c'hlenvet p'eo gur e teu da gregi brema en deuet goude beza bet enet eur pennad

An oll gazetennou, e costez an Anternoz d'ar Frans, aaler Dunkerk bete Brest, a goms eus an distrach great gant an avel hag an anzer spoutus so bet en derveziou tremenet. Kemper hag ar c'harteriou divar dro o deus bet ive ho lod eus ar goal amzer. Sour-radou avel ken a grene an tiez, tan, kurun, barron gho gal, setu ar peiz so bet ama epad daon pe dr, derez; hag ar goal amzer-ze a c'houddrous dont adarre en derveziou-ma.

Pazeo eat er bloa ma ar gardinalet da souheti bloavez mad d'hon tad santel ar pep, Fir nao en deus comzet outho evelen. « Gant plijadar vras e tiguemeren ar rekejou a ra ar gardinalet evidhon, hag a greis calon e reketan ive dezho kement a zo mad, kement a eli beza talvoudus evitho. An tis aboue ar penn kenta, e deus bet da stourm oc'h krideri impalaerel Rom hag orgonit ar filosofhet; dizezatoe'h oc'h an heretikel hag an dud antec'houez; Epad niver bras a vloaveziou, oc'h oll nerz an durket. Gondeze eus dent adarre heretikel, ha brezel adarre, adarre eus savet filosofhet, ind difez oc'h bada ar gaou pehini en he c'huz, hag adarre eo het red stourm outho Hirio ar vrezel a deu da veza garvoc'h evit h scoas. He Jesus-Christ a so tagnet a bep tu hag e pep guiz. Hag e creis an oll barrou avel-ze dimasket en he enep, e veler oc'h en em nevez ar c'houa-kei borzudus eushor Zalver er vag var mor Genezareth. Bete vrema hor pedennou n'o deus ket gallet d'huna

Kentoc'h mervel mil gwech eguet nac'h hon Doue ! Neuze e voun taolet tri anezse er mor, hag unan a voun troc'het he xivree'h dezan evit ober aoun d'ar re all. Mes ar re ma oll a jomas ward en ho c'hreden, hag en em lakeas d'eo em erbedi oc'h Santez Anna herkent an Duket a gollas en eus taol ho c'hristeri, hag e leschont ar vartolodet christen da vont d'an douar var audjou Portugal.

Eur c'haliten eus a Naonet, o veza gouezet oa bet kemeret ho vap ha guerzel d'an Duket, a fallaz dezan en he anken mont he aoun da vro Sao-Ileol evit dasprena ar map-ze. Mes o treuz ar mor eriz e voun kemeret he aoun gant ar forhanet ha easet var audjou an Afrie. Tremen a ra tri bloaz en eur stad an trevezusa, goal gaset e pep guiz, ep caperas ebet mui da gaont he vap na da velet morse he vro guret Brez-Izel. Pell a ioz ne c'horteze mui tremet ar maro, ha goucoude ne alio ket miret ne deue avechou en he speret ar zouch eus he vro mui caret hag eus an dervezion euz en doa tremenet eho. Epad ma tremene ar traou-ze dre he speret, e leuas ive sonch dezan eus a Santez Anna hag euz ar burzudou en doa clevet lavaret a rea. En em voeali a ra da vont, mar guell morse guelel be vro da Santez Anna en eur glase he vouet. Neuze e leu finas en he ene, hag en em iaca da glase an tu da der hel. He vestr a juene toat d'ar mor, hag evel an en doa finas en he selavour, n'hen digas he nemeur.

Ar selavour keaz en em gwe gant c'huec'h christen all, hag e clascout an dro da ober eur c'huz baguig hennag hag a alio ho douguen eun nebeut var ar mor. Ne aliant eant na coat, na plench, gant brouan ha eoz ha eoz tamou an coaret e rejont eun ouere hag. Mes pe seurt hag ? gant eur vag etrele, ha var eur mor hag a zo poudissa eus gant he vouage, ne aliant ket, ep eur barzid, ober eun anter leo ep beza lonket. Ha neuze n'o doa, evit eur vrach ha ne vouant ket peguen e pango, a verans nemet evit daou pe dri dervez. Mad mont a rejont goucoude var ar vag paour-ze, ep nadozen-vor, ep gouel, ep stur, roueol. Epken o doa evit ren ho bag. An distera seurat avel an distera lars a el e ho strinea e guelel ar mor. Hant a reas avel gre, hag e vellent d'razho astri bras broustel, divergnei, bruzunet, hag hi a e come ato var gorre. Cried a elhi an d'ad keiz a bede calonec Santez Anna, Tremen a rejont daou, tri, pevar dervez, ha ne vellent nemet ar mor oc'h eouenna. N'o doa mat tam bevans. Hag ez eant da vervel gant an naoun. Goucoude pa na voant ket ead d'ar guelel, eo a esperent ne vijent ket d'lezel gant patrones Brez-Izel. Dar pempet dervez, pa gomasso an naoun na gregoi eho, e veljont an douar. Edont tost da eoz blajerk ha da hors-mor Palma. Tud ar guaz-ze a deuas a vanden d'ho guelel o touara gant eun hevelep bag, hag oll e vellent selar n'ho doa gallet eho var an douar gant eur vag evelse, nemet dre eur burzid. Hag evit n'en dirye den ebet doet var

guementise, ar vague paour, herkent ha na voant ead anezhi, a reas dioc'htu d'ar guelel.

Tadou an drugarez eo a zigomeras an dud keiz-ma en ho zo, hag ho lakeas ep dale e stad da vont da drugareat ho madobereure. Goudeze e tekejont tenna eus ar mor ar vague burzudas pekui ne eljont da gaout nemet a damon, hag e lakejont an tamou-ze en ho ilis evel eun testeni eus a c'halitont hag a vadelez Santez Anna.

G. M.

MISSON LOCARN.

Locarn a zo eur barrez eus a ganton Maël-Carhes, e eoc'pti Sant-Brice. Ann lano-se a Locarn a eus euz a Sant Harn pe Harnin, pe Carne a vartaz eoz er bloaz 530. — Ann diz-parres a zo hec' savet cleac'h m'edo gaecliall ermitaj ar Sant, he ve hag he relegoo a zo eun-hi. — Sant Harn a beider a-enep d'ar boan pe drong-peon hag he bardon en em gav, bep bloaz d'ar zul kenta euz a viz Mae.

E parres Locarn ne oa bet marteze biscoz mission e bed, mes ann aotrou Joanno, person eus brema, den a skiant hag a galon, en deuz bet galvet evit ar Jubile daou missionner euz a gompagnonez Jezez, ann tad hervenne hag ann tad Arzur. — Daouzez helec all a oa evit ho seour, Iag oll u deus bet labour e-leiz. — Caer eo bet boluntez vad paremission Locarn epad ann auzer-ze. N'oulet guelel muioc'h a brez, na muioc'h a galon, pe evit dant, pe evit tenna frouez euz ar zarmou ha traou kart all ar mission. — Da zion heur goude hanter-noz e vije tud e toull dor ann iliz, evit kemer an d'ere hel ho renk e velen ar e hoizionou. Ar e han a zo bet kaer, seurt n'euz ket.

Eur ceremoni dreist ar re ad a zo bet ead d'eur c'halonou, *Procession* ar relegon. — Da vintu e oa bet great eur seurt eho evit ann azaoun, ha goude crentez, varlere heur zarmou var ar maro, ann oll, ar velen koolz hag ar re oll a ghemeraz pe eur penn pe eun askon aho euz ann dud varo, hag a reaz eur procession eun eur blacen hir ha ladan arag ar iliz. — Ann oll, goazed ha mero bed, a guerze var diou renk, en eorgan ar *Miserere* hag ann *De profunda*.

Ar Mission Jubile-ze, eomantet ann deved euz a viz kerzu, a zo bet eadet d'ar bevere var-n'uguent, dre eur processon euz ar re gatra. — Pevar banjel braz hag oupen pevar-uguent hanc' hiban, marc'het e pep seurt lioc, en em z' splegue eun dar, hejet gant ann avel.

Eur ceremoni all ken kaer a zo bet great var ar blacen-ze, ebarz treol ar groaz. Dirag eur bol a dod. — An aotrou Person, pedet ha choazez gant ann tadou missionnerien en deuz roet d'ann oll dud-ze daoulinet ar venediction a ve roet e Rom gant ann Tad Santel ar Pab he unan. Goude-ze ar procession a zo deut d'ar vered, n'ere hel ar memes urz, var diou renk. — Arriet er vered ann oll ho deuz en em reaket tro var dro d'ar groaz, savet e kreiz ar beziou. — Beanniget eo bet

ha staghet outi indulgencioù braz hag eaz da c'houid.
 Ouz a hary lezad ar groaz ann tad Kervennic en deaz gret
 our zarron, ha pedet ann oll da selzou mouez ha da
 heulia kentellioù ar *Missionner* hraz a na he imach dirag
 ho daoulagad — Mez pebez esklam ha pebez souez
 evit ann oll dud-ze; pa velont, o listret hag o vont enn
 iliz eur sklerijen eplanoc'h eghet sklerijen ar c'hazra,
 deiz eoz ann hary, goulou e-leiz lekeet dre riu ann tad
 Arzur enn dro d'ann zoter vraz ha tro var dro d'ar c'heuz.
 N'ho doa bistoc'h guelel kement all. — Goude bene-
 diction ar Sacramant, ann tad Kervennic a zo pignet
 er gador evit ar vech diweza. — Ne gaimadon ho deuz
 tenereet ar c'hazonon ha leket da ouela, hag ho vouez
 a zo het boun goloet gaud ar bohl oc'h hirvoudi. M. D.

PENNAUS DOURA AR FOENNEIER.

Cetu aze ar skeuden pe an doare deus an anchou-
) दौरa a dielet oher a dreuz ar foenneier, guelel a rer
 Tre el lincnou-ze penoz e laker an arzon pere a vezo
 toset pe belleet dioc'h an izom a vezo, seulvi e vezo
 fonnuz an dour, sul pelloc'h e vezint laket; rag mar ho
 ere an dour, e c'h izom muioc'h evit mar be bilan.

An anchou gret azalec pen an trec'h bete pen an
) traon deus ar foenneier, a raoc beza troc'het tost avoalc'h
) an treit'egule evit deslum an dour dre ma teu dioc'h ar
) re digoret azoc'h. Salvet a bouez traon a vezo, sul
) tostoc'h e renkont beza gret. Etre an anchou e deir
) ive, pa vez izom, oher troc'hioù her ama hag ahoit,
) evit dere'het an dour var an andreajou huel, ha muioc'h
) ne ziskeufe ol en onsernou pe stankigner eo em gav
) var he hent.

Aliez, elee'h beza compex, ez eo anezennet ar c'breiz,
) avechou-all eun ta doc'h ar foenneier. Neuz, oupen ar
) boez-traon ez a doe'a pen pa trec'h na ben an traon,
) an dachen en em gav izel dioc'h eun ta pe dioc'h treiz,
) ueloc'h dioc'h an ta all.

Evit eas an dour var al ta ten uhel-ze, en eur dreuz
) an ansen e renker rei tro d'ann anchou a dreuz e doare
) caout traon d'an dour pa zavel d'ar gurre. Caout a rer
) traon a bouez labourat gant ar c'houmpexer, (e gallec
) nireuz).

Evit oher mad e renker ato zoken, ha pa n'gouezfe
) d'ar foenneier beza plen, kemer ar c'houmpexer evit merca
) anchou an ant a renke rei muioc'h a red pa dreizo an
) andreajou donree, (a nebeutoc'h elee'h ma vezo sec'h
) ha ealel, rag an dour ne rei ket a vad en andreajou a
) zale'h eun taimc gl'h, pearet e vefe dour dru dour saon
) pe dour naouen doe't ar pors.

Hervez ar pezh ann eus kleunet ann e t gouez penos
) a renk beza gret an anchou-doura a dreuz a ar foenneier,
) elee'h disken dioc'h pen an trec'h etreze an traon, ha
) penos evit rei red, e renker, elee'h ho zonila var eun,
) rei tro dezo, abalamour da gase traon gant ar c'hoump-
) pezer, ma ello an dour redec pen da hent. Kementso
) ma ve souen eun tam benag an dour elee'h ma t gouezo

pen an ant, e renker oher troc'hioù bilan tra-ma traon
 ar foenneier evit दौरa an dachennou-ze.

Guelel a rit ama penos e vez lakel mein crena
) hed an troc'hioù aben-ze, ma sculto e doare hag
) ep leskoul tam ep beza donree. Peurvuia n'eus ket
) a zour avoalc'h evit दौरa var eun dro gant an anchou a
) dreuz hag ar re a ben, pa leusker an dour er re-ma, e
) lamer an arzon dioc'h ar voassioù a dreuz, ma ello ar
) re a ben labourat e doare ha fonnuz.

Elee'h n'eus ket a zour, e renker trempa ar foc-
) neier e c'hiz all. Lod a zigas varnezo manbou destumet
) er pors hag er c'harronchoù, lod all a doi stloac pe
) ludu-du. Al lodu-du so muioc'h, fal avoalc'h aliez ha ne
) bad nemet nebeut. De' ez eus re all hag a bren tudu
) bezin er stalioù elee'h ma tenner an hoalen doe'h ar
) seurt tudu-ze, oher a ra eals vad d'ar foc, ervez ma
) lavar ar re o deus gret implic'h anez, hag an anter
) guelloe h mare'had ez eo evit an trempou all.

Goude an eost ec'h elee'h ve eas ar pel deus pep
) seurt ed var ar foenneier elee'h he deleur er pors pe er
) garhent, elee'h ma vezint tolet e san foen mad
) kementse ar guella tremp, guelloe'h evit ar maonon,
) guelloe'h evit an teit marize ez eo ar pell ed du. Erit
) ar vech ar guella foen ann eus guelel e neb leac'h a voa
) an hini trempet gant pell ed du. Tu de P.

Hano ar Zent evit ar Sizun-ma.

DILLUN 22 Guevee — Sant Visant ha Sant Anas-
) tas, merzerien. Sant Visant, gummie eus a Spagn, a
) voa arvieler ha cargiet gant ho Escop da brezeg en
) he leac'h. Evel Sant Laurans e Rom Sant Visant so
) ann eus ar verzerien o deus gauzanvet a Spagn muioc'h
) tourmanchoù evit Jesus-Christ. — Sant Anastas a voa
) eur manac'h a rouantelezh Pers. O veza deat da Jo-
) razalem e c'houzanvas eno evit ar feiz, hag o veza
) distro d'he vro, ar roue Chosroez a reas he zibenn-
) na, neu ha deg ha tri-agueat christen all.

DIMEZ 23. — Dimez ar Verchez gloruz Sant. Ar
) Verchez, goude beza het casset d'an templ d'an oad
) a dri bloaz, a voe tennet ac'han d'ho feizzeg vloaz
) evit he dimez da Sant Joseph.

D'HEC'HER 24. — Sant Timothee, escop ha merzer,
) diskiol an abostol Sant Paul. Lakel eus gant Sant
) Paul da escop er guir a Ephes, hag eno e voe
) laboret gant ar bannet dre ma prezegne a euep ho
) doueou faaz.

DIZOR 25. — Conversion Sant Paul, abostol. Goude
) beza het eur persecuteur bras eus an Nis, Sant Paul
) so deat da veza eus abostol Jesus-Christ hec' disci-
) pas var hent ar guir a Zamas elee'h ma zea da
) glase christen-eu evit he facat d'ar maro. En eun taol
) eus a eur bleis e teuas da veza eun oad.

Dimezienn 26. — Sant Polycarp, escop ha merzer, diskibl an abostol Sant Iann. Lakeat oue da Escop e Smyr gant an abostol-ze. Eno e veze lakeat d'ar maro evit ar feiz. Lakeat e voue da guenta en tan, mes an tan ne reas droug ebet dezan, hag e voue lazec gant eun toel eleze.

Dimezienn 27. — Sant Iann Chrysostom, Escop ha docteur eus an Iha. Ar hescop e voue eus a Constantinopl. Eno e devoue eals da e houzaon abers ad-versourien ar feiz, hag e voue hanuet d'ou tecl. En eil gwech e varvas. An Impalaerez e devoa lakat ho harlur a varvas pevar devez var he lere'h. Abalamour ma voa eur prezeguer caer e voue hanvet Chrysostom, ar peiz a sinili guenta gour.

Dimezienn 28. — Sul ar Septuagesim, da lavaret eo ar seizvet arde Sul ar Bassoar. Guechall e commause ar c'horas en devez-ma. Il n'e e hoas an Iha a les a gostez e c'haa a joa hag a guemer guescamanchon a gaoz, evit diskuez en em laca e pueren.

Kar guer benag divar ben ar Bortez-en

Ne onzon ket, ha goulennet oc'h eus biscoas on-zoc'h or li unan, perag, e oa kement a zorcer en kement a dud ag a breizad gouzont petra a e hoarvezo en amzer da zont mad me am eus her great, ag ez an da lavaret deoc'h petra a so eus d'eus a guement-se. N'eus ken eus nemet ar c'houal hon deus ol, d'en em renta henve' eus Doue, a e hoarvezo e traon da zont, evit me ho anav an Actrou Doue ag ar re aebien ho deus bet an anavdeguez-ze digallan.

Ar c'hoand-ze en deus eo let hor c'herent kenta er Barados ag a gollo ive ar re ho deffe ar zempladrez da vont da gonsultar sorcerien ag a ve diskiant avoale'h evid labat ho c'heus enn io.

N'eus fors pegue neut a istim ho pelie evid ann dud-ze, ne zon, ket dige' credet li lavaret e vent in Istantel anezo, neuze la eo red mad deoc'h a savout ez int pe-c'herien, ha n'ho deus ken skiant nemet han. no mestr, ann droug-speret. Ha penaus e allee n'ha credi ar peiz a lavaret deoc'h ann d'ou-gesperet pa ouzo e avoale'h eo tad ar gaor ag ar brassa gaouer a ve biscoas. C'houi n'la lavaret dige' martez, na gredit ket ar peiz a lavaret deoc'h ar sorcerien, mad, perag mad neuze d'ho c'hoout? Eun all a lavaret. me a so bot o c'ebout unan d'eus ar re-ze ag he en deus lavaret d'n meur a dra ag a so c'hoarveset abaoe. da eo eta lavaret e ouzont eun dra benag.

— La eun dra a ouzont ag a ouzont mad, lenn hoc'h arc hant d'eus ho codel.

Ma lakafec'h eres eus ar peiz a lavaront deoc'h e anavezec'h az avoale'h e lavaront deoc'h assemblies a ha nan, evid ma eo heb dale e c'hoarvezo ganeoc'h eur malheur bras, ma ne tea ket eun dra benag da tiret, ag ar malheur-ze a rezo hendet gant eur joa erat, nemet

ann dra-man ag ann dra-hont a c'hoarvefe. Da eun all a vezo lavaret, abas pell e allee n'gouit eun-tam mad a arc'hant, mes eun dra benag a so ag a alfe murel ou-zoc'h d'hen ober. Mad, eus evelse ha n'eo ket lavaret assemblies a ha nan? Eo a dra sur. Sel it mad eta eus ann Istantel paper a vez laket deoc'h etre ho taouarn, ehaonet mad, evid derc'hel son, d'eus ann oll traon a liviront deoc'h, ag e vellit az avoale'h, penaus evid gouzont evid o petra a so da e hoarveoul, n'eo ket da ehaout eals skiant, rag, pa livrit a so nan assemblies, oc'h sur da gahout ato ar varonez a d'ganeoc'h.

— Evid eo labat da vont da gonsultar re-ze ha oa gollo erelso eun arc hant a ve profitet oc'h deoc'h he rei d'ar beaurien, e liviront deoc'h ar peiz ann eus jennet n'eus ket pell.

En eur foarvez, n'e ket e Breiz Izel a oa, mes en eur guene tost da Paris, e pelese a ann dud, petra benag ma reont iad varnomp Breizet, n'ho deus ket murec'h a skiant evidomp ar foarvez-ze eta, e oa eun den. evo in hoc'h eus martez garet eals anezo, ag a reo micher da denna ho flaoeden d'ann dud. Moud a reo eals tod d'he gaoz ag hea o tispaka cartou dirag pepl in anezo a levere dezo oll petra a dae da c'hoarveoul ganto.

Da ann dud yaouane e levere penaus heb dale e tenfent a beza da zont gant a n'ha n'ha b'je ar mora dezo, nemet ho zao ag a n'ha na vijent ket hez contant — o parant erelso. naout hez garet ha pevar ugent var cant, e oa sur da lavaret ar vint ez, rag, ann darn viza eus ann amzer pa ia ann dud yaouane da gonsultar ar sort tud-ze, n'e jennet abalamour oa guement-se.

Da eor soudard e lavaret gortos a re eulizer d'eus ar guer bezit aneeh, en em gaoz a re e dale ganeoc'h ag e recefet eun an a n'arc ha t'oe a eus goulennet. — Aman c'hoas e oa eun sur da lavaret ar varonez, rag, evid petra ez ale ar soudardet oa gaoz ar sorcerien, nemet evid gaoz eun dra erese?

D'ar re an, o respont, en henvelepe fecton ne oa anez ebet da lavaret dezan e oa en em c'omplet.

Avant mad e oa ann deves, ag e tosa e ann abar daez, pa zomas da gaoz ar sorcer, eun archer a oa pell a eo o solet eun. Selant out a reo dezan, ha n'eo e m dromple ket, le anavot eun eun den a oa bet lakat er prison, ag a oa deut er meus hea beza goulennet conje digant ar porcher. Dond a ra eta ann archer d'he gahout, ag e lavar d'ar sorcer tenna ne blaneen dezan. Ann den neuze a guemer he garton. o renka a ra ag o veza eun tamic sellet unto, e lavar d'ann archer: c'hou, emezan, a so dimezet ag oc'h eus eals bugale.

Nan, eme ann archer, evid c'hoas n'oun ket dimezet.

Ar sorcer a che n' mod neuze d'Le garton ag a lavar c'hoas dezan heb dale e voe hanvet da rrygadier.

Ann archer neuze a respont me, emezan, a sonj dun n'eo'h ket eur sorcer mad, rag var bouez c'ebout ma fansion emoun, ag oupen-ze, ne m'eus ket desca-

durez avoalc'h evid c'houit ar plac'ze. N'oe'h eus ket allet gouzout p'ou a dan me, na petra a dle da c'hoarveout ganen, guelomp na ne alfañ-me ket lavaret deoc'h p'ou oc'h ha petra a c'hoarvezo ganeoc'h alars pell.

Ann archer neuze a guemer ar c'harlou, ouer a ra vand'ho renka ha da seller auto evel m'en devoa gullet ar sorcer hen ober ag o lavar penzo dezao. C'hui a so ann hen m'ann hen a oa bet eurdanet d'ar prison ag a so en em skuset re abrea gant pansion ha lojeis ar c'houarnamant gant ann ne c'hoarvefe eur malheur benag ganeoc'h, ma chomfe'e, ra en ho liberte, me a ra breman d'ho cass gauen d'ar prison ev l'achui hoe h'amzer.

P'ou a ne souezet? Ar sorcer ena sur rag gant ho oll sorceres n'en devoa ket sonjet kemend-all.

C'hui a lavar marteze ne oa ket hen a eur sorcer mad : c'ouls ag ar re al'ha na, rag a int ket gueloc'h ann c'hoarvefe ha n'eus un mad ebet anez.

Ne ket ket eta d'ho c'houit, neus fors pegac'ent o vijec'h pedet da voad, rag, ougen ar pezo oc'h eus leaset aman, ma lakalet n'ho fians eunho, e rafec'h eun dra control da lezen Doue. Y. T.

Bep en amzer e veler o vale dre ar vro tud hag a ja dre ar bourgadennou hag ar c'heriou var ar mæz o kunnig levrion hag a roont evit petra, pe netra eus lavaret. An dud d'var ar mæz o deuz da zual oc'h al levrion-se. Pa ganniguer da eun deo eur varc'hadourez be'nag euz guel c'ha mare had evit na dal, e vez distians. Lavaret a ver dioc'h ar mæzouma o int ket mad pe ne denont ket gant an hent mad. Ama e c'hellat lavaret deoc'h ive. Ar levrion-se n'int ket mad. Abers ar bretestantel e leont. Ar re ho guers d'eoec'h nehent ho pe a gaoz outho. a eil la-eat ho faz da zemplat ehoec'h. Ar bretestantel a deus en ho zowez tud par ar bras ha co spagnanozou savet evit scu da al levrion-se fuz-ze c'houez an dud, hag a eil d'ar ganniguer a gant mad scoepon evit kementise. Al levrion-se ne veler, lavaret evit eur guel e vent fall. Bez' ez int ar scriber sac, canacon pe draou al lakel o brezonnee, mes bez' ez eus enho ato fraon control d'ar ganniguer. Bez' ez eus enho eun tam contant pe brezon hag a eil d'ar zual ep ho zual p'eo guir ne outoc'h ket pelae'ema.

Guir eo al levrion-se ne vez se let outho nemeur en tle ma zeus ar re, rag p'ar brezon int brezonnee d'ez da leon ha da entent. Mes neuze e v'irion deoc'h. Ma n'ho leant ket p'arag ho frena, na zoken ho c'hemeret ha pa vent roet d'eoec'h evit netra? Mar ho lennet, ez eus a o danger evidoc'h. Eul levr fall en eun te a zo f'ervel oc'h eur zarpant pe eun ber a zal-fac'h eo ho lichen. Epad ar gorn, epad an amzer gorn, an ber a jam sonnet seoret, rend eun eun tam coat, se ket a a ve buez ebet enli. Mes pa deu an domder, ma zafac'h zoken er goan d'he c'bra-banata, ec'h elfe dont buez enli, hag a dra sur kenta

a rafe eo f'ervel an hini a ve erog enli. Evelse eul levr fall, mar be lennet eur pennad benag enli eur vech an amzer a eil nozont d'an nep hel lenno. Ar pezo so sur eo, evit vad ne rai morse. Distians eta eus a levrion-se a ganniguer deoc'h mare had mad. Al levrion mad, great gant tud hag o deus ar ganniguer, moullet gant tud eus ar ganniguer, ne vazo m'ise gallet ho rei evelse evit eun lavaret netra.

Mes setu ama eun dra ha ne dlefe morse an dud divar ar mæz da aneouac'hat. Eun al, en hag a zo bet roet e nous kentoc'h, ha mar em eus sonch mad, gant an Antron'n Escop ho unan. Setu ama an alize. Na brent morse levr brezonnee ebet na digant ar re a deu da ganniguer, na zoken en tleze euec'h ma verter levrion nemet caout a rafec'h e penn al levr otre (approbation), an Antron'n Escop pe unan eus he vikeret vraz. — Setu aze eur merk sur, eur merk hag a eil an oll da aneouac'hat. Pa brent eta eul levr benag oc'h unan claski da guenia ar merk-ze, ha ma n'her c'havet ket, na brent ket al levr.

G. M.

KELEIER.

Len a ver er gazeten ha vet *Ston Vania ar Saint* : Setu ama keleier hag a deu eus a Jala (Jala so eur guerie eus an Douar-Santel).

An *Ston Vania ar Saint* a ra eardou ama en he bro evel ma ra er c'harter eleac'h ma zeo en em ziskueret. Hor pezo agou a ra poan vras dezho ne zekouomp ket mouez an is, ha seaoa rann-ni guel oc'h hini hor Mam vad?

Eun eul tad a so bet ama goal seot. Porar den, ar re grea eus an is so bet san aet var eun dro gant ar c'houet. Er mæz a v'ez ar vere hez sante so en em ziskueret d'ar mæz hag a eus lavaret dezho e v'ez mæz ar petar eun-se ma aneouac'hat lezent da d'ouet ha da d'ouet eur hag a eus deus a v'ez h'iri h'eas, ha penans ma n'ar d'ar d'ouet se petar he leouonet, ec'h err pe e oas goasoc'h ganniguer.

An *Ston Vania ar Saint* se er em ziskueret v'ez da eur v'ez eus eus ar d'ouet, eun d'ouet se petar eun-se ma aneouac'hat lezent da d'ouet ha da d'ouet eur hag a eus deus a v'ez h'iri h'eas, ha penans ma n'ar d'ar d'ouet se petar he leouonet, ec'h err pe e oas goasoc'h ganniguer.

Ar Verchez Vania eus o'las roet mæz a guelennad d'ez harzudus a ar vro ha hag a d'ouet se petar eun-se ma aneouac'hat lezent da d'ouet ha da d'ouet eur hag a eus deus a v'ez h'iri h'eas, ha penans ma n'ar d'ar d'ouet se petar he leouonet, ec'h err pe e oas goasoc'h ganniguer.

En labourer douar eus an Normandi a voa c'han he c'hreg hag a lakeas eus eur medecin. Pa voa digorzet an doctor, al labourer a lavaras dezhan : Bez' em eus azo cant lur en eur talc'h. Ruit louzon d'am greg, ha pe c'hui he lazo, pe c'hui he fareo, ar c'hant lur-ze a vezo deoc'h.

Ar medecin a roas louzon d'ar vaonez, mes mervel a reas.

Abenn eur pennad, ar medecin a deuas da c'houi beza part.

An intson kez a lavar dezho : Sonch oc'h eus, doctor, eus ar pezh am boa lavaret deoc'h :

— Ia, sonch avoalc'h.

— Mad, lazel oc'h eus-hu va greg?

— N'em eus ket, Doue ra viro.

— Parcet oc'h eus-hu anezhi?

— Gouzout avoalc'h a rit n'em eus ket gallet he fareo.

— Me'm loa lavaret rei cant lur deoc'h pe c'hui he lazo pe c'hui he fareje. Pa n'oc'h eus gret nag an eil nag egalle, me ne vancan netra deoc'h.

En eur gazelen a Lyon a lenner an historie vras-ma.

Eur mare hec turt, hanvet Mokaleb, a iea eun devez d'arguer a Smyr. Var an hent, he vare'h a stocas oc'h eun doure den treud, drong livet ha distruch pelont a c'houlennas outhan sevel var an tailler en he guichen.

Mokaleb hen lezas da zavel, ha p'oa savet e c'houlennas outhan :

— Pe bano oc'h eus-te?

— Ar c'holera a ver ac'hanon.

— Neuze, em Mokaleb, oc'h e lez disken. Me m'eus eals kerent ha mignonnet e Smyr, ha ne rej ket din eus dezo ar maro hag an dizesper.

— Mac diskennan, eme ar c'holera, ar guar a Smyr ne vezo ket espernet evit an dra-ze. No ri nemet va laral da zigouezout eun devez pe zaou direzator b. Mes cleo, p'eo guir e rez vad evidon, greomp eur marc'had.

— Pe seurt marc'had?

— Bez'ec'h eus, a levere, eals kerent ha mignonnet er guar-ma?

— Ia, eals am eus.

— Mad, me ho esperno.

— Kement-se ne ket avoalc'h. Red eo dit ober marc'had ouzo ne skoi ket oupen mil den e Smyr.

Ma na rez ket an dra-ze ec'h e lez disken.

— Mad, great e vezo evel ma fell dit.

Ar c'holera a iezas eta da Smyr var an tailler gant ar marc'had. Distruch bras a reas, en eun nebeut si-zunvezioù eun maro deg mil den gant ar c'hlenvet. Abenn eur pennad Mokaleb a zigouezas adarre gant ar c'holera, hag en em lakeas da ober dezhan rebechoù c'huero da veza eal evelse enep he c'her.

— En em drompla a rez, eme ar c'holera, hon toui a rap dit n'em eus scoet nemet mil den.

— Hag an nao mil all?

— So bet scoet gant an him a vez ato oc'h va heol.

— Ha petra eo an him a vez ato oc'h da heol?

— An soue.

Kement-se eo eur guentel hag a ziskuez penaus pa deu eur c'hlenvet spregus bennag en eur c'harter, o c'hanv pearliessa m'hoec'h a dod gant an soue evit na vez e gnivionez laguet gant ar c'hlenvet, hag evelse o uleer, er mareou-ze, dional da guemeret enezez. G. M.

HENT HOUARN.

Da he hent a tleas hag a tleas ar c'hiri den epad ar goue.

O TONT A CASTELLIN VARBU HADNET.

	1 ^{re} tra	2 ^e tra	3 ^e tra	4 ^e tra	5 ^e tra	6 ^e tra	7 ^e tra	8 ^e tra	9 ^e tra	10 ^e tra
Castellin	6 h. 30 m.	10 h. 55 m.	4 h. 30 m.	3 h. 45 m.	3 h. 45 m.	3 h. 45 m.	3 h. 45 m.	3 h. 45 m.	3 h. 45 m.	3 h. 45 m.
Kemper	7 h. 4 m.	10 h. 55 m.	5 h. 30 m.	4 h. 45 m.	4 h. 45 m.	4 h. 45 m.	4 h. 45 m.	4 h. 45 m.	4 h. 45 m.	4 h. 45 m.
Kemperle	8 h. 34 m.	13 h. 14 m.	6 h. 44 m.	5 h. 30 m.	5 h. 30 m.	5 h. 30 m.	5 h. 30 m.	5 h. 30 m.	5 h. 30 m.	5 h. 30 m.
Foriant	9 h. 12 m.	14 h. 3 m.	7 h. 34 m.	6 h. 15 m.	6 h. 15 m.	6 h. 15 m.	6 h. 15 m.	6 h. 15 m.	6 h. 15 m.	6 h. 15 m.
Redon	10 h. 12 m.	15 h. 3 m.	8 h. 34 m.	7 h. 15 m.	7 h. 15 m.	7 h. 15 m.	7 h. 15 m.	7 h. 15 m.	7 h. 15 m.	7 h. 15 m.
Saven	11 h. 12 m.	16 h. 3 m.	9 h. 34 m.	8 h. 15 m.	8 h. 15 m.	8 h. 15 m.	8 h. 15 m.	8 h. 15 m.	8 h. 15 m.	8 h. 15 m.
Mont	12 h. 12 m.	17 h. 3 m.	10 h. 34 m.	9 h. 15 m.	9 h. 15 m.	9 h. 15 m.	9 h. 15 m.	9 h. 15 m.	9 h. 15 m.	9 h. 15 m.

O TONT EUS AN HADNET VARBU CASTELLIN.

	1 ^{re} tra	2 ^e tra	3 ^e tra	4 ^e tra	5 ^e tra	6 ^e tra	7 ^e tra	8 ^e tra	9 ^e tra	10 ^e tra
Nannet	6 h. 30 m.	10 h. 55 m.	4 h. 30 m.	3 h. 45 m.	3 h. 45 m.	3 h. 45 m.	3 h. 45 m.	3 h. 45 m.	3 h. 45 m.	3 h. 45 m.
Saven	7 h. 4 m.	10 h. 55 m.	5 h. 30 m.	4 h. 45 m.	4 h. 45 m.	4 h. 45 m.	4 h. 45 m.	4 h. 45 m.	4 h. 45 m.	4 h. 45 m.
Redon	8 h. 34 m.	13 h. 14 m.	6 h. 44 m.	5 h. 30 m.	5 h. 30 m.	5 h. 30 m.	5 h. 30 m.	5 h. 30 m.	5 h. 30 m.	5 h. 30 m.
Foriant	9 h. 12 m.	14 h. 3 m.	7 h. 34 m.	6 h. 15 m.	6 h. 15 m.	6 h. 15 m.	6 h. 15 m.	6 h. 15 m.	6 h. 15 m.	6 h. 15 m.
Kemperle	10 h. 12 m.	15 h. 3 m.	8 h. 34 m.	7 h. 15 m.	7 h. 15 m.	7 h. 15 m.	7 h. 15 m.	7 h. 15 m.	7 h. 15 m.	7 h. 15 m.
Kemper	11 h. 12 m.	16 h. 3 m.	9 h. 34 m.	8 h. 15 m.	8 h. 15 m.	8 h. 15 m.	8 h. 15 m.	8 h. 15 m.	8 h. 15 m.	8 h. 15 m.
Castellin	12 h. 12 m.	17 h. 3 m.	10 h. 34 m.	9 h. 15 m.	9 h. 15 m.	9 h. 15 m.	9 h. 15 m.	9 h. 15 m.	9 h. 15 m.	9 h. 15 m.

PRESED.

KEMPER — 45 Guener

PORT-NABAT — 41 Guener.

Guinis... 46 lur, 91 c.

Guinis... 46 lur, 93 c.

Segal... 44 lur, 41 c.

Segal... 44 lur, 33 c.

Eiz... 9 lur, 60 c.

Eiz... 40 lur, 46 c.

Ed-du... 9 lur, 40 c.

Ed-du... 8 lur, 63 c.

Kerc'h... 8 lur, 36 c.

Kerc'h... 8 lur, 13 c.

Avalou-douar 3 lur, 35 c.

Avalou-douar 2 lur, 32 c.

MONTELEZ — 6 Guener

BREST — 43 Guener.

Guinis... 47 lur, 48 c.

Guinis... 47 lur, 48 c.

Segal... 44 lur, 41 c.

Segal... 43 lur, 33 c.

Eiz... 9 lur, 88 c.

Eiz... 8 lur, 43 c.

Ed-du... 40 lur, 72 c.

Ed-du... 8 lur, 50 c.

Kerc'h... 8 lur, 96 c.

Kerc'h... 9 lur, 24 c.

Avalou-douar 7 lur, 4 c.

Avalou-douar 4 lur, 90 c.

Ar Gerant : AN. DE KERANGAL.

Kemper, monlet gant Ar de KERANGAL, Monlet an Escop.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonnee.

En Abonnement d'ar Gazeten a goust :

Evit eur bloaz.	DAVE SCOUT
Evit e'heueh mis	EUR SCOUT
Evit tri mis	C'HEUEH KEAL.
Eur gazetenn ebken . . .	DAVE VENEG.

Ar bazamant a dle beza gread arag eadut ar gazetenn

ALIOU.

Ar scrijlon a ve c'hoant da lacaat er gazetenn a dleer da adreasi oll d'an Autrou MORVAN, Beloe e Kemper

Ar paezmanned a dleer da adreasi d'an Autrou SALAUN, ebken. An abonnamant a guemerer e fi an Autrou SALAUN, librer, ru Kereon, e Kemper

ALL.

Ar re a eohu brema ho Abonnamant pe ho c'hommanant, se peñset d'hen nevez. Ar re ne fuisse ket dezho doro'het ken d'ar gazetenn, a dle he digas deomp en dro en eur scrifa, car an adre, ar guer-ma; refuñe. Auec e credimp e tal-, c'hont mad dezhi, hag e vese dalc'het d'he c'hoas dezho.

KEMPER, 27 Gynner 1865.

Pa za ar gazetenn da gomañs eur bloaz nevez, e vo mad marteze teleur eur zell var ar bloaz tremocet. Ar re o deus he lennet gant evesdet a ell brema barn hag hi e deus gread ar pezh so merket en he fenn: Kelou a bep bro, ha kentelioù var bep tra. Evit ar c'homzou kenta, Kelou a bep bro, e credomp ez eus nebeut a garterioù er bed ha n'on defe lavaret eur guer bennag anezo. Roet on eus keleier dreist pep tra eus an iliz santel. Ilor morn eo, ha piau ne ve ket contant da glevet kelon eus he vam? Roet on eus eur c'hoar bennag eus ar pezh a dremen dre ar bed. Ama n'on eus ket marteze comzet eus a veur a dra hag en divije gret pilyadur da lod eus ar re a lenn ar gazetenn; mes an oll a voar ne eilomp ket eus eus ar pezh a c'halver politiek, hag evloar eo red deomp alies lezel a gostez eus a gueleier. Roet on eus e hoas meur a gvelou divar benn ar pezh a zell oc'h madon an douar, an eil, al loenet ha eus a draou all. Ar gazetenn ne deo ket hir avoaleh evit rei bep sizon keleier a bep leac'h, mes an iliz en devezo he lennet e vezant, en devezo gallet gouzout dreiz kement en deus izom da c'houzout var ar peoc'h-se evit an darnydia eus he aferioù

Evit ar c'homzou all-ma, Kentelioù var bep tra, e credomp on eus dalc'het c'hoas guelloc'h d'ar pezh a verkent. Bez'on eus roet kentelioù evit ar vuez all hag evit ar vuez-ma, da lavaret eo evit an ene hag evit ar c'hort. E kem gant an ene ar c'hort ne deo nemet eur mentad luda, e kem gant an enev, an douar ne deo netra. Ilor e kentelioù ete evit an ene o deus dalc'het hag a dle dalc'her ar penn kenta. Sicut unan bennag da ober he ziltidiguez, muret oc'h unan bennag da gozra er pezh he, muret oc'h eus dizura bennag. Setu eus ato ar pezh a glasker da guenta oll dre ar gazetenn-ma. Roet on eus ete kentelioù var guementse o lacaat d'rag daoulagat an oll comzou Doue ha unan dre an *Histor* santel, alioù egorz prezegnen dre *Lacarioù* ar fals doctoret, alioù dre skuer, dre an *historioù* a skuer vad on eus lakel e brezonnee, dre ar pennadoù guerz, dre ar fahiennoù pere a gaver ato eur guentel e pepini anezo, dre meur a all all roet e ber gomzou ha pere a denn oll d'ar memes tra, me lavar da garet Doue ha da ober ar vad.

Ar re re o deus dalc'het mad d'ar gazetenn, da lavaret eo ar re o deus dalc'het an oll foliennoù goude ho beza lennet evit ho destum brema en eus doare levr, a vezo xez dezho lenn eus eil guech ar pezh a vezo plijet mui dezho. Lenn a ellint dioc'h an oll beannadur scrit a zell oc'h ar memes guirionezioù, ha pere so er gazetenn lod er folien-ma, lod er folien hont. Evit skuer, lenn a allfet dioc'h an pennadoù hanvet ar *Fals Doctoret* hag e saorfet eus guelloc'h ar guirionezioù. Guelet a rafet e talc'hont an eil d'eben, ez int eus eus doare bennag stag an eil oc'h eben. Setu penaus e tesker mad ar guirionezioù hag o teur da anaout mad ar religion. Rag-za e c'hechuomp ar bloaz dre eus tamc taolen.

Ar re n'ho deus ket dalc'het foliennoù ar gazetenn a ve mad dezo gouzout dalc'her tonj eus ar pezh o deus guelet enbi

Venet, patronex Breiz-Izel. Credet on eus e rajomp
pijadur da gals o rei dezo da anaout eul leac'h hag a su
ken d'arompredet.

Ar pevar heñvad skrivet-se so l'ar pep'h m'anezo, ha
n'on eus ket galet mont lareoc'h evit er blea-ma. Sanch
on eus da rei ato dre ma e nellimp, eur pennad heñvad
eus a vuez sant Breiz.

Hep sizun peurliesha on eus lakel er gazeten eun
histor heñvad, a skuer vad. Clask a reomp dre eno rei
kentelioù pere, eo eur lacat dirag daouagad al lenner
ar peiz o deus gret re all eus ar memes stad gantha,
heñ doug da ober evadho, herponiz varza eur vertuz
pe herpella dioc'h eun d'arza heñvad.

Ar fableñvad zoken hag ar varvañvad hou eus scri-
fet, a zo, en ho guiz kentelioù pere en eur lacat da
e hoarzin aveladon, a ziskoez ato eur mad da ober pe
eun d'arza da dec'hel dioc'h an.

Erfin roet on eus kentelioù evit al labourer hag evit
cals a draon all pere a zeñ oc'h maou an Iouar hag
oc'h aferioù an dud divar ar muez. An darn vev ive eus
ar e heñvad a gaver er gazeten a so evit ho zecour da
vellet selear en aferioù-se hag evit miret oñho da veza
trompet dre ar fals keñvad a sculler aveladon en ho
zouez.

G. M.

SANTEZ ANNA VREIZ.

(PEEZETET PENNAD).

Tost da Zantez Anna, ez eus lec'hioù hag a zo tre-
ment eun traou pere so chomet douar ar zep'h anez
e spereñ an dud. Ne gomimp ama nemet eus a zep'h
lec'h, li pe couent ar Chariteuzet ha Parc ar Verzerien.

An daou lec'h-se so en eur guichen, hag ar re a ia da
Zantez Anna dre A. re a dremen ebrou dezho. Stag int
couls lavaret oc'h gar hent Iouarn Alre.

Eur stanken pe eun draonien so eno dre beñvi e
red eur voazennig zour hag a ia da goeza e brec'h vor
Alre. Araog digouezal er vrec'h vor, ar stanken en
em ledana, hag a bep tu d'ar ganol ez eus eur rencat
donar pat. Var an duare plegen-ze eus bet roet eur
stourmat pe eun emgann brudet bras en histor Breiz.
An daou brins Charles Bleas ha Iou Monfort a voa
abaou ugent vloaz oc'h ober ar brezel an cil d'e-
guile o elasc gouzout piau a vije mestr e Breiz-Izel.
Daou c'hunt ml den a leverer o doa collet ho buez en
emgannoù epad an ugent vloaz-se. Erfin er stourm
divez-ma e kichen Santez Anna o vije lazet Charles
Bleas ha Monfort a vije anavezet gant an oll evit Duc
a Vreiz. An daou zen-ze evitho da veza e brezel, a
voa gouzoud daou zen a zougans Doue. Mes ho daou
o credent caout gair, hag an dud, ken Bretonet, ken
Gallaouet, ken Saxon a zavo lod gant unan ha lod
gant eguil. Charles Bleas dreist oll a dremen evit
eur zant hag hano so bet d'he ganoniza. Ne vanke
dervet ebet d'an oferen zoken epad ar vrezel. Dou-
guen a rea ar cilis hag o rea aleiz a bignennoù all.

Monfort, peñvi a voa ive eur c'hristen mad, a reas,
eur pennad goude, sevel eur chapel e Roazon evit
trugareat Doue hag ar Verc'hez eus ar c'hras eo doa
bet da e hounit. Mes goudeze e reas sevel eur chapel
all en honor da Sant Mikel e kichen al seac'h ma
voa bet an emgann-ze. Ar chapel-ze so bet roet gou-
deze d'ar Chariteuzet, ha setu penaos eus bet savet
eur gouent eno. Brema n'eus ket a Chariteuzet eno.
mes'seurezet gwein so lakel er gouent-ze hag a ra
sco d'ar vugale bouzar ha mad. E c'houest ar gouent
e veler peniet caer, a dalc'henn, Luez Sant Bruno,
tad ar Chariteuzet.

An hano a Parc-ar-Verzerien a roet d'ar ma
vone laze, ar re a voa bet gret ar zonten e k'houen en
amzer an d'arpeñ pe ar revolution. Erfin aia bet
lakel Loiz C. a zec d'ar muez, an d'arpeñ an d'ar
clenti pere a e le zec d'ar d'ar zec d'ar d'ar
merzer, a fellas anezho e estri var aveladon. Erfin
red go ne vijent ket en eul gretet mad, pe gretet
trahisset e vount gant ar Zouarn, ha ne deus da
zouara nemet eul d'arpeñ eus ar re a eul d'ar
Arme ar Republic a gozas eno varnezo hag e vout
rat dezo en em rei General ar Republic en doa la-
varet leze! ho buez gantho ma c'houen en em rei, mes
an d'arpeñ hano a voa neuze mestr e Parc ar Verzerien
jont ker ar bromessa-ze, hag o vount lakel of d'ar
muez. Casset e veze eur vandlen bemdez anez eus a
brizon Alre da gouc'henn al leac'h ma voa bet gret
all an emgann an eus comzet anezan etre Charles
Bleas ha Iou Monfort. Eno e vezent lazet a dennou
fuzil ha tolet ho c'houen en eun lod bras gret evit
kementise. Setu eno al leac'h a c'haller Parc-ar-Ver-
zerien. Eno eus savet eur chapel. Goudeze an eskern
so bet tennet ac'hano, hag eus savet stag oc'h couent
ar Chariteuzet, eur chapel all evit ho lacat. Erfin
eno orel en eur pons azoc'h peñvi eus eur volz caer.
Var ar volz-ze eun hanoù an dud calonec-ze a c'hou-
zaivas eno ar muez evit ho rote hag evit ho bro.

G. M.

KELEIER.

Bemdez ez a tud da Rom evit en em lacat e servich
an Tad Santel ar Pap, eus a Frans. eus ar Beljic, eus
an Irland, eus an Alamagn, eus ar Pologn. Er sizun
dremen eus eat var dro eur c'houant d'Alre eus a
Varseil.

An Autrou Place, peñvi en devoz e Rom ar garg
hanvet *auditeur de Roie*, so hanvet escop Varseil. An
Autrou O. Grice, peñvi a voa escop er guer-ze, o
veza elan peli so, en deus roet ho ziscarg.

Ep'ad eizvet an anaout, e mas du diveza, eun den
maoune divar ar muez a glevas, en he barrez, eur zar-
mon var ar poanion a c'houant an eun ar purgator.
Tuez a guemeraz oc'h an eunou paour-ze o clevet pe

Dous, roudon ar pec'hjeou o d'eus great epad m'edont var an douar. Mes siouas! kementise n'e ma mui en ho galoud abaoe m'int eat eus ar bed-ma, ha seta perac, eur veich e'hoas, justas Done ne hell mui pardounet dezho anez avad e dize pardounet.

Achui a ran var ar poent ma dro eun luster hag a zo e'hoarvezet, brema e z'eus eun tregont pe eun daou-ugant vras hennac en eur seolach, tost da Batis, e seolach Sant-Cyr, e seac'h ma seolier an dud iouane o deus e hoant da veza offiserien var zour. Belec ar seolach-se eo aerna great eun dervez eur brezeguen pe eur zarmoun var an ifern. Goude ar zarmoun edo o pignat an deleziou evit mont d'be gamb, pa glevas, adren he guez. mouez eur e'habiten coz o c'oulou anthan var eun ton gopitas. Aou-trou, eme ar e'habiten mar dand an ifern, pe o jot « ar zouben, pe oc' ar her, e vinn lakeat da hoazat? » Ar belec a oa eun den ha ne lammo ket a-raoc' he skeud, distrei a reas ois ar e'habiten, eb heza tam nec'het, hag e listagas ganthan ar respoud seac'h-ma « Cabiten, dizezator'h e veloc'h an dra-se » Ha var guementise e z'eus en he gamb hag e serras an ar varnezhan. Cou seoude ar e'habiten coz n'en devoa mui e'hoant farsal. Dizezator'h e veloc'h an dra-se, dizezator'h e veloc'h an dra-se, a lavare othan be unan en eur vont hueloc'h gant an deleziou, hag er memes amzer n'o ket evit muret da zontal oa couls ha guelloc'h ganthan zoken noun pas mont da velet. Ar e'houmzeu-se a sezas eun tol ker pouner var he sporet ha var he galoud, ma listreas var neat ois Done ha ma ois goude eur e'habiten mad hag aktius du labourat evit he silvid guez.

En eur ac'hoi e livrian d'ehoc'h ive, doctor, ne farsit morse d'var beun an ifern, n'eus ket eno pe a dra da farsal. Kementise seuer dioc'h ar e'habiten-se : e guirionez, guelloc'h o d'ehoc'h eredi e z'euz eun ifern ha beva hervez ar greden-se equet reneout mont dizezator'h da velet petra eo ha petra zo euz.

Gabriel MORVAN,
Vikar e Ploumoguier.

TAOLEN FEIZ HA BREIZ.

N° 1. — 4 C'huevrez 1861.

Eur guer var ar gazeten. — Buez an Autrou Mikel Noblets. — Fals-Doctoret hag ho lavarion — Penans e servich avechon an archerien evit choas eur stad a vuez. — Ar M. liner, ha vap hag an azen. — Ar feiz hag ar brezouneec. — Aliou evit mire ar te'het — Keler — Lavarion hon tud coz. — Hano ar Zent. — p. 4

N° 2. — 11 C'huevrez.

Eur guer var ar gazeten — Histor santel — Croudiguez ar bed. — Buez an Autrou Mikel Noblets — Lavarion ar fals doctoret — Historou a skuer vad — Kiriad eun den iouane eac vaim — Maru Yvone ar Ivezel — Levr al labourer — Sul an Arzann kristen — Hano ar Zent — Aliou — Aliou evit ar te'het — Keler — Lavarion hon tud coz — p. 9.

HENT HO'ARN.

Eus a Vrest da Roazon, hag eus a Roazon da Vrest

Eus a Vrest da Roazon

	KENTA TREIN.	VEL TREIN.	TREDE TREIN.
Brest	7 h 30 m	erresdeiz	1 h. 03 m02
Montroulez . .	8 50	4 h 38 m	7 22
St-Brieuc . . .	11 50	4 50	8 22
Roazon	2 35 m02	8 22	2 22

Eus a Roazon da Vrest

	KENTA TREIN.	VEL TREIN.	TREDE TREIN.
Roazon	3 h. 55 m.	5 h 22 m	10 h 50 m
St-Brieuc	7 07	8 05	4 11
Montroulez . . .	9 51	10 h. 50	5 27
Brest	11 40	12 55	7 20

(*) Dioc'h ar e'heriou am eus hanvet, e vazo ar gouzont tost da vad da be heur e gouez ar e'heriou honarn er e heriou-al a so entrezho.

PRIS AN ED.

KEMPER — 20 C'huevrez	PORT VABAT — 18 C'huevrez.
Guinis . . 10 lur, 12 c.	Guinis . . 10 lur, 78 c.
Segal . . . 10 lur, 7 c.	Segal . . . 10 lur, 76 c.
Eiz 10 lur, 27 c.	Eiz 10 lur, 32 c.
Ed-du . . . 8 lur, 76 c.	Ed-du . . . 8 lur, 48 c.
Kerc'h . . . 8 lur, 12 c.	Kerc'h . . . 8 lur, 63 c.
Avalou-douar 3 lur, 35 c.	Avalou-douar 2 lur 52 c.
MONTAIGLEZ. — 6 C'huevrez	BREST — 13 C'huevrez
Guinis . . . 17 lur, 48 c.	Guinis . . . 17 lur, 08 c.
Segal 8 lur, 8 c.	Segal 13 lur, 33 c.
Eiz 9 lur, 86 c.	Eiz 8 lur, 13 c.
Ed-du . . . 10 lur, 72 c.	Ed-du . . . 8 lur, 59 c.
Kerc'h . . . 8 lur, 96 c.	Kerc'h . . . 9 lur, 21 c.
Avalou-douar 7 lur 8 c.	Avalou-douar 4 lur, 00 c.

N° 3. — 18 C'huevrez.

Eur guer var ar gazeten — Histor santel — Buez an Autrou Mikel Noblets. — Ar fals doctoret — Levr al labourer — Aliou — Hano ar Zent. — Keler — p. 17

N° 4. — 25 C'huevrez.

Bezomp bepret bretonnet. — Histor santel. — Buez an Autrou Mikel Noblets. — Lavarion ar fals doctoret. — Potret ar zabat — Lavarion hon tud coz. — Marvailhou. — Hano ar Zent — Keler. — p. 25.

N° 5. — 4 Meurs.

Eur guer var ar e'hoais. — Lizer d'gant Archescop Roazon — Histor santel — Buez Mikel Noblets — Ar fals doctoret. — Levr al labourer — Hano ar Zent — Eur beacher soune — Aliou. — Keler — Marvailhou. — An azen hag a lucron — p. 33.

N° 6. — 11 Meurs.

Luzer eus a Frans. — storsantel. — Buez Mikael Noblets. — Fals doctoret. — Ar vam goz m'er. — Nevezent. — Moned an Votrou Lennec. — Jann ar Zent. — Keleier. — p. 41.

N° 7. — 14 Meurs.

Luzer eus a Frans. — Keleier douar. — Frans. — Histor santel. — Buez Mikael Noblets. — Fals doctoret. — Goummon breiz-lzet. — A rou eus ar re he. — Hano ar Zent. — Ar e habuenn. — Keleier, a Martellou. — p. 42.

N° 8. — 25 Meurs.

Ar Brezoune. — Keleier ha nevezent a Rom hag a leac'h-ail. — Buez an tad Julian Maner. — Fals doctoret. — Adou eus ar re he. — Lez al labourer. — Hano eus goul Maria Meur. — A rofren explikt d'eus zoudart. — Hano ar Zent. — Hano ha keleier. — p. 43.

N° 9. — 1 Ebril.

Ar Brezoune. — Keleier. — Rom. — Frans. — Buez Julian Maner. — Histor santel. — Ar e horn-sout. — Lez al labourer. — Var al labourer. — Eus Feiz ha Breiz. — Keleier. — p. 44.

N° 10. — 6 Ebril.

Kelou a Rom, a Frans. — Buez Julian Maner. — Fals doctoret. — Jesus er Jardin Olivet. — Eun den er-a glac'hast. — I eus ou desket e later da eus den d'evner. — Hano ar Zent. — Anou. — Beterabes. — p. 45.

N° 11. — 12 Ebril.

Keleier. — Rom. — Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 46.

N° 12. — 23 Ebril.

Keleier. — Rom. — Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 47.

N° 13. — 29 Ebril.

Keleier. — Rom. — Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 48.

N° 14. — 6 Mae.

Kelou a Rom, a Frans. — Buez an tad Maner. — Fals doctoret. — Doare carraian. — Hano ar Zent. — Labourerien douar ha tad a vicher. — Eur breiz ardet bras. — Hano. — p. 49.

N° 15. — 13 Mae.

Beach an Votrou a Escop e Rom. — Kelou a Frans. — Patroner Sant Joseph. — Fals doctoret. — Labourerien ha tad a vicher. — Hano ar Zent. — Goul deguez eoz ha nevez. — Hano, keleier, Martellou. — Lavariou hon tad eoz. — p. 50.

N° 16. — 20 Mae.

Kelou a Rom, a Frans. — Buez an tad Maner. — Histor santel. — Penas ober p'gad ar da lanne. — Gouldeguez an douar. — Dervez eus Missioner. — Tad eoz da zut. — Hano ar Zent. — p. 51.

N° 17. — 27 Mae.

Keleier. — Rom, a Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 52.

N° 18. — 3 Even.

Keleier. — Rom, a Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 53.

N° 19. — 10 Even.

Keleier. — Rom, a Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 54.

N° 20. — 17 Even.

Keleier. — Rom, a Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 55.

N° 21. — 24 Even.

Keleier. — Rom, a Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 56.

N° 22. — 1 Gouere.

Keleier. — Rom, a Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 57.

N° 23. — 8 Gouere.

Keleier. — Rom, a Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 58.

N° 24. — 15 Gouere.

Keleier. — Rom, a Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 59.

N° 25. — 22 Gouere.

Keleier. — Rom, a Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 60.

N° 26. — 29 Gouere.

Keleier. — Rom, a Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 61.

N° 27. — 5 Eost.

Keleier. — Rom, a Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 62.

N° 28. — 12 Eost.

Keleier. — Rom, a Frans. — Pous. — Americ. — Itali. — Breiz peh. — Tre eus. — Fals santel. — Pehla ar eheer stad a vez. — Goul eus. — Goul ar Verz hez. — Ar Votrou hano ar re. — Keleier. — Lavariou hon tad eoz. — p. 63.

N° 29. — 19 Kost.

Ordination. Hizeu consecret. — Keleier — Histor zantel. — Ar gueset. — Maro an A. G. — Hano ar Zant. — Jan Gertraud. — Keleier. — p. 225.

N° 30. — 20 Kost.

Keleier — Kest evit hon Tad Santel ar Pap. — Buez Sant Mathurin. — Hano ar Zant. — An A. B. C. — C'henchamanchou. — Eur potr diach pot. — p. 233.

N° 31. — 21 Guengolo.

Keleier — An urfevrer kristen. — Histor zantel. — Ar gueset evit hon Tad Santel ar Pap. — C'henchamanchou. — An docteur divar ar muez. — Hano ar Zant. — Keleier. — C'henchamanchou etouez ar velc'ha. — p. 241.

N° 32. — 22 Guengolo.

Keleier. — Kemper, Paris, Rom, Irland. — Buez Sant Mathurin. — Hano ar Zant. — Ne d'ler ket sevelha re vuon. — His nevez kerouan. — Keleier ha marvailhou. — 139.

N° 33. — 23 Guengolo.

Keleier — Histor zantel. — H'z Plouestat. — Implij eus ar raz. — Buez Sant Mathurin. — Hano ar Zant. — Ar brezaouec. — Hon dra gaer re terri naoun ar paour. — Keleier — Lavarion hon tad cox. — p. 257.

N° 34. — 24 Guengolo.

Keleier — Lizer an Aotrou Testard. — Breiz-Izel. — Buez Sant Mathurin. — Implij ar raz. — Hano ar Zant. — An den hag an aer. — An di'es. — Ar medecin hag ar zarpani. — Keleier. — p. 265.

N° 35. — 25 Guengolo.

Keleier — Histor zantel. — Fals doctoret. — Implij ar raz. — Eur map mad. — Ar faout hag ar virionez. — Hano ar Zant. — Keleier. — p. 273.

N° 36. — 26 Hec.

Lizer eus a Hano. — Keleier — Lizer eus a Dercy. — Fals doctoret. — Buez Sant Mathurin. — Eur guentel katekiz. — Fablen. — Eur map mad. — Hano ar Zant. — Keleier. — p. 281.

N° 37. — 27 Hec.

Keleier — Histor zantel. — Fals doctoret. — Buez Sant Mathurin. — An diou c'har goet. — Ar pol souhen. — Hano ar Zant. — Louzou oc'h ar c'holera. — Keleier. — p. 289.

N° 38. — 28 Hec.

Keleier — Santez Anna Venet. — Histor zantel. — Fals doctoret. — Buez Sant Mathurin. — Eun dijenit hag ar Pap. — Hano ar Zant. — Keleier. — p. 297.

N° 39. — 29 Hec.

Ali. — Keleier. — Santez Anna Venet. — Histor zantel. — Buez Sant Mathurin. — Meulenta da Zoue. — Kentel roet gant eun ture da eur c'hristen. — Keleier. — p. 303.

N° 40. — 30 Du.

Keleier — Santez Anna Venet. — Fals doctoret. — Pardock eun devez caer. — Fiziens er Verthez. — Hano ar Zant. — Keleier. — Deverion eur muez. — p. 313.

N° 41. — 31 Du.

Keleier — Santez Anna Venet. — Histor zantel. — Fals

doctoret. — Louzou oc'h ar c'holera. — Hano ar Zant. — Lizer eur missioner. — Keleier. — p. 321.

N° 42. — 19 Du.

Keleier — Santez Anna Venet. — Buez Sant Mathurin. — Kouladen he vam. — Hano ar Zant. — Clap peñ dioc'h he vro. — Divizadenn. — Pion a voalc'ho. — Secret an docteur. — Keleier. — p. 329.

N° 43. — 20 Du.

Keleier — Santez Anna Venet. — Histor zantel. — Hano ar Zant. — An heol hag an avel. — Keleier. — Marvailhou. — p. 337.

N° 44. — 21 Hec.

Keleier — Santez Anna Venet. — Histor zantel. — Kaven. — Levr al labourer. — Ar preon glaz. — Hano ar Zant. — Keleier. — p. 345.

N° 45. — 22 Hec.

Keleier. — Santez Anna Venet. — Histor zantel. — Fals doctoret. — Levr al labourer. — Hano ar Zant. — Doue dizour an douaron. — Ar pinvidic hag ar paour. — Keleier. — p. 353.

N° 46. — 23 Hec.

Keleier — Santez Anna Venet. — Mission Locudy. — Doue dizour an douaron. — Hano ar Zant. — Gwal vugale. — p. 361.

N° 47. — 24 Hec.

Keleier — Jeanou Rom da Nedelec. — Histor zantel. — Eto Nedelec. — Hano ar Zant. — Kannoen. — C'hoar an Aotrou Guesdien. — Keleier. — p. 369.

N° 48. — 25 Hec.

Ar bloas cox hag ar bloas nevez. — Keleier — Santez Anna Venet. — Fals doctoret. — Maro superiorer, etc. — Hano ar Zant. — Keleier. — Keleier a Guemper. — p. 377.

N° 49. — 26 Hec.

Keleier — Taolen ar Breizjou. — Santez Anna Venet. — Kizou eriz. — Levr al labourer. — Noz Nedelec e Bedehem. — Ar Jeneral Bedeau. — Keleier ha marvailhou. — p. 385.

N° 50. — 27 Hec.

Keleier — Santez Anna Venet. — Histor zantel. — Petz heñ eur galon garanteus. — Levr al labourer. — Penos dour ar foennecier. — Ar luzeo. — Keleier. — p. 393.

N° 51. — 28 Hec.

Alion. — Keleier. — Santez Anna Venet. — Mission Locudy. — Penos dour ar foennecier. — Hano ar Zant. — Eur guer divar ben ar sorceren. — Divar benit ar re a vers levriou. — Keleier. — p. 401.

N° 52. — 29 Hec.

Eun tol lagad var ar bloas tremenel. — Keleier — Santez Anna Venet. — Fals doctoret. — Taolen Feiz ha Breiz. — p. 409. G. M.

Ar Gerant. An. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de KERANGAL, Meulter an Recopti.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonnee.

Ann Abonnement d'ar Gaseten a goms.

Evit eur bloas.	BIAN SOUET
Evit e huez'h miz	ETRE SOUET
Evit tri miz	C'HUEC'H REIL.
Eur gaseten ebken.	DAOS VENNIG.

Ar basamant a die beza gret errog caout er gaseten.

ALLOU.

Ar serijou a vo e'hoant da lecat er gaseten a dleer da adressi oñ d'an Aotrou MONTAN, Belec e Kemper

Ar pazamanthou a dleer da adressi d'an Aotrou SALAUN, ebken. An abunant a guemter e ti an Aotrou SALAUN, librer, ru Kereon, e Kemper.

Rom. — Gwel ar Romaner eo ar memor eus an deiz ma en em ziskuezas Jesus da dri floue ens a vro Sao-Fleol; ha kementse evit diskuez oa deuit evit savetei an oll, evit eas dre an oll garteriou eus ar bed ar sclerijen eus ar virionez. Ar gowel-ma la so evel eur gomansamant eus a c'houel ar Panteocost, eus an deiz-se e pehini, pa voa deuit ar maro da gas an avel dre ar bed oll, ar Speret-Santel a zismas teodou an ebetel, hag ho lakeas da goms var eun dro kement reiz pe langach so var an douar. Ne deus nemet eun Doue, eun iliz, eur feiz, mes bez'ez eus var ar bed eals a garteriadou tad. Ha pep earter en deus ho reiz pe ho langach, mes an oll zo galvet d'an anaoudeguez eus ar virionez. Evit diskuez kementse, ha rei da anaout er memes amzer eo eus a Rom, evel eus a eun eren, e tle diblas sclerijen an avel evit en em skignna dre ar bed oll, e ver d'an deiz-ma er guar-ze eur gowel o pehini e veler an tri floue e guerzioù hag e prezegennou, hag e comzer, eus e kement reiz so anavezet, eus a vadelez hor Zalver da vera galvet an oll hoblon d'ar guar feiz. Scolerien scolach ar *propagand*, da lavaret scolach evit skignna ar feiz, eo a deu evelse da goms a guementse pehini en ho reiz, latin, gallec, brezonnee, etc. En eur guer, evel an eus lavaret huez'h, e kement reiz couls lavaret so var an douar.

An Tad Santel n'an deus ket gallet pregoniza brema an Eskibien haueit evit ar Frans, da lavaret eo, disclerna e roc deho he otre hag ar c'hallout da c'houarn ho Escopion. N oa ket uet a amzer da ober an enezadou red evit kementse. Lavaret a rer e ebont ac'hann da vis meura. N'eus ket gret kon nebeut a Gardinalet en dervezioù-ma.

Paris. — E Paris, mac gueler eals dizurzoù, e veler ive eals a euvron mad. Eus ma zeus brema dienez e garteriou eus an Itali ha dreist oñ er penn dioc'h ar c'hreudez, eals bugale a guita ar c'harteriou-ze evit

mont da glasc ho bara er broiou estren ha muia ma c'hellont er c'harioù bras. Ar vugale-ze, na petra la, a so dilezet, n'o deus den d'ho c'helen na da zessu dezo neira eus ho religion. Eun tad eus a urs ar Darnabilet so en em lakel e Paris da zestum ar vugale-ze ha da zessu dezho ho c'hatekiz. Aleis a eneo mad en deus caved d'ho zicour d'ho beva ha d'ho gouisa. Deas gowel ar Romaner en deus gallet lecat eur vandeu vad anezho da gommoniz. Nons ar Pap, da lavaret eo, an bid a zalc'h leac'h ar Pap e Paris, a voa deuit he unan da rei ho Doue d'ar vugale-ze ha da goms ouzho e reiz ho bro. Ruet en deus dezho da anaout pegement eus bugale emavad eveldeho var var d'ez em goll hag e guirionez, mar en em goll ken aliez a grouad'ez, hag bi dirag daoulagad tad ha mam, penaus n en em golfe ket ar re n'o deus ket zoken eun den eus ho anaoudeguez d'ho c'hentelia? Pebez mrit eta evit ar re a guemor truez ouzho hag o deus ar vadelez d'ho c'helen!

Frans. — En dervezioù-ma eus badezet o parrez Beausset eur morian eus ar re zua. N'en deus nemet pemazeg vloas. Digasset oa bet da Suez evit beza guerzet. Eno en doa gallet tec'hel ha mont da c'houl scoazel oc'h Conu. ar Frans an Aotrou Emarat. An liroo Emarat en em gargas anezan. her c'hassas e Frans eileac'h ma hen lakeas eun daouarn person ar barrez ma comzomp anezhi. Ar pastor mad-ze en deus ho guellonet hag hirio ar morian raoune a anavez mad he religion hag a so eur skuer a verias. Badezet eo bet ha recevet en deus he Zoue dirag eun n'er bras a ilad pere a voa bi teneret ho c'halon o veler kementse.

E Brest ez eus taguet unan bennag gant ar c'hosera, mes ne ra ket a zistrad. An Aotrou'n Escop eo eal di evit rei courmel da dou ar guar-ze ha mret ouzho da guemter aoua. An Aotrou Prefet a voa eal ive da Vrent eun devez bennag kementse. Ar c'hlevet a varf nebeut a dud gantha, mes eals a guemer aoua hag an aou-ze

a ra munec'h a zroug evit ar c'hlanvet Broma e levrer eo eat eouls lavaret ar c'holera eus a Vrest.

An Aotrou Venet a voa oc'h ober scol e Botsorhol, so hanvet vike e Sant Marc.

An Aotrou Gilard, vikel e Sizun, so hanvet professor er scolach dale het gant an Aotrou Bellec, e Kemperle.

An Aotrou Poulet, professor er scolach dale het gant an Aotrou Bellec, e Kemperle, so hanvet vikel e Sizun.

An Aotrou Combet, professor e Lesneven, an Aotrou Clisson, hag an Aotrou Guignen, aveler eus a Blouzeniel, so maro en dervetion tremenet.

D'ar 17 a viz c'hwevet, retred brexomec evit ar voazet e Lesneven. Hag evit ar mare hed e Kemperle.

G. M.

Ar Pap, ben gouzout a reat, ar Pap, abaoe seiz pe eiz vloaz-so, a so eat da haour. N'eo dez ket awalc'h, na tost, evid ar pezh a zigouez gant da ober, pe evid ehe leze vad war he dardik roantelezh, pe evid beva ar re a zo oc'h he sioar da c'hoar an n'ha catholik, famil ar gur gristenen. Mes bugale vad na lezent ket enn tad da gac'hozom liadenez. Ama netra essetoc'h ma carfe ann holl en em gleve. Tri gwenack er bloaz, digant pep kisten, ma vent roet, kementse a vez awalc'h, ha poun n'ho rese ket, ma carfe.

Enn eunn escript eus a Franc, pebez volentez vad war ghemment-mañ? Ar ghest a zo het caer enn holl i zrou, mes ouz-penn ceta ama eul izor deat da tman eus a veleien ann Escopl. Autron eme ar den-ze hoz'am euz ann enor da gass d'e-noc'h va c'hoanna bihan evid hon Tad Sant el ar Pap. Na roan nemet cant livr. Neheul a dra eo evid ezommou ker Lraz, ha kals nebeutoc'h c'hoaz evid ma c'halon. Pa hec'hin, me a rei munec'h, hag a greiz ma e halon! Mes bep bloaz e roan kement-all, hag a vez red d'in tremen gant bara sec'h. — Va c'hoar a ro ive ar c'hanf livr e doa presiet d'hon Tad Santel ar Pap ar bloaz tremenet, hag ouz-penn, scler eo ar mad pe ann interest diwar-n-ezho epad ar bloaz. M. D.

Ar Breiz hag ar C'hoar.

Comzet on eus er follien diveta eus a bare ar Verzerien, eus ar re a voue lakel d'ar maro el leac'h-ze tost da Zanlex Anna Venet, setu ama petra levrer divar benn unan eus an dudchenta a voa condanet da goll ho buez eno.

An Aotrou cont Turgis, dijenli iaouanc eus a guichen Guenet, a voa etonez an noblans en em gannas e Kibor evit ho roue. Destumet eno etre ar mor hag arme ar Republic, tar guch hag ouzpen ereoc'h evitho, e vone red dazo en om rei, pe vervel. Casset e vone da Alre, ha lakel evel banlennoù denvet en ilizou a bere e voa gret prizonion.

Eno e vone condanet d'ar maro, hag ac'hano e lennet eur vande benalec hag a gunduel da bare ar Verzerien, aleoc'h ma ne lezet gant lennou. An dudchenta-ze a voa iud anezho pell a voa diadan an armou, hag he zud en i-mañerion a voa nec het bras gant ho dre ne vone ket pelec'h eho, na ne recevet kelou ebet diganto.

An Aotrou Turgis en doa kaset tri pe bevar m's a voa maner an Theix, e eac'h m'en doa lezet e vam, intavez eur penad a voa, ho c'hoar eus ar memez vad gant, hag eur gunterv dezan, minere savet on gant an Itron Turgis e kichen he merc'h. Abaoe ma voa eat en hent, ar c'hoar iaouanc en devoa digasset kelou ebet d'he vam. Evelse calon ar vam guez a voa serret gant an nec hanant eus ha calonou ar c'hoar hag ar gunterv.

Tremenet oz emgann k'beton, hag an Itron hag ho dou zemezel n'eo doa ket clevet pe a voa an Aotrou Turgis eno pe n'edo ket, e voa ket clevet ken eheul petra vje gret oc'h ar prizonerien kemere eno. An eil nevez goude an emgann-ze e voa eun amzer spontus. An avel a soroc'h hag a lakea pep tra da stracal. Eur glao dilac'h a goeze, tan ha caron a voa bep en amzer.

E maer an Theix, an Itron hag an diou zemezel a voa en eur zal, melconet meurhet. Scrija a reant o clevet an amzer. Ar vam guez e devoa eus lavaret eo let ar gulet kement a zaelon e devoa scuill o sonjal en ho map, gant aoun na vje digouezet droug gant.

— Va map paour, pelec'h eme? emezho o clevet an ti o stracal gant an avel.

— Alas! va mam, eme ar verc'h, no allomp ket her gouzout, mes pedomp ar verc'hez evithan. Va mam guer, dont a rei en dra. Done na lamo ket ho map digancoc'h.

— N'oc'h eus recevet goal guelou ebet? eme an nizez.

— Nao, eme an Itron, na, va bugale. Mes ar pezh ann laz eo defot retet eus c'helou bennag, mad pe fall.

Neuze eo em lakejont ho zeir d'an daoulin da lavaret an Ave, *maris stella*.

Eur metel a deuas neuze er zal da guempen an daol evit eoan. Ar metel-ze a voa ed he amzer en ti; fidel evel eun alc'huez. Carat a voa cals he vestrez hag he bugale, hag ep ann ebet oc'h ellet fizont peptra enba. Evelse ive e voe lavaret drazhan ar pezh na vje ket credet lavaret dirag mitizen all. An Itron a c'houlennas outhan:

— N'oc'h eus clevet kelou ebet, Alan?

— Kelou ebet, Itron, ne ouzeur ket c'hoaz petra voe gret oc'h an dudchenta so prizonerien en Alre.

— Petra voe gret outho a gal deoc'h, eme an nizez?

— Petra voe gret? eme ar verc'h; ho lacat d'ar maro ar n'eus ket izom da c'houlenn.

An Itron a voa tre da lavaret he guer, mes ne devo ne ket a amzer. Eun taol cloc'h a glesjont o dor ar pora,

bag a lakeas ho c'balon da zridal, hag ba zeir e c'asfont
ker brean en ho za

— Va breur co, eme ar verc'h izouanc, rae heb
mavez dioc'h an taol cloc'h. Ar c'hiz va peñs en doa
harzot da guenta a gervent e dalad gant ar pa sag oc'h
ober li d'ao hui a reo e toul an nor.

Alina a iana ban da ziguere, sag eur mamea gonde.
an Astrou cont Turgis a voa er zal e m'ic a be vau,
he e hoar haq le gander. Nem ens bet izoni da
lavarot pebez leueuz a voue eno, An liron a voa eva
p e divige eouet he skant ga tar j a da voa cavel he
map. Rei a rea a bep seurt gourc hennou d he
marc h, d'he n zez, a a m'ic evl laza gourzach pep
tra er mauer en eun doero c'creat da ziguemerel ar
e b'ol laouane

Pek a voa n oa het er maner pred etet kel laosen ha
ma voue coap an n'avez ze. A hor e m'antant, ha ne
ket-la ? a lavare bep en mazer an liron. d'as map. Hi
lag he n'ez ne ze. jent ket antoc n'et er jom o d'erna
o volet ar e mont saouane dest en bro d'ar maner. Mes
e crez a levez-ne ze ar e mont saouane he quae n oa
ket o'neec'n avale a, lag he e hoar pelont a ve d'ar
roc he exa he mam lag he e hanterv, a vele avone. Hi an
nec hamant-ze servet var oal he breur. Ar breur hag ar
e hoar o voa ganet an d'as a var eun coo. ha ker bras oa
an hent hi gaez entrenn ma vige met diez assout an el
d'oc h egale o'ere pauc. so quiseamant. A hent al o
vige lavaret n o devoa neu d'ent n' o'ez ca on hag er
memer end, hag excuse be ma vo ar e hoar a zadio en
eun coare len a ar pec a hemane e sperec he breur

Pa oa deit unneg heur, ar vaim. goude beza lalet
he mui da lavaret deñs abetan dion pe deir guere
kement a voa argouezet gant ha abaoe m'oa est eus ar
guere, her pedas da vont da gousket. Hag emez i izom
evalec'h oc'h eus da eana goude kement a dragas, a
boan hag u nec hamant oc'h eus bet en derzezon-ma.
Ar c'hont a zourinas evit eont benediction he vaim, ha
neuze en em dennas d'he gampr. An liron hag he pizez
a eas ive da gousket haouen bras. Mes ar vere h'haouane
hag ar mervel mad pehini ive en dos, evel an demezel,
santel e voa c'hoas eus dra herag oc'h oher nec'h d'ar
c'hont, ne zontet ket mont da guemeret repas.

An memorandum was sent all G. M.

Femme se coller à Bryson.

Dar pennezvod dez' euz a vez kerzu d'ezza eo bet
 eun toul-mor eire ha stravilhez eire Toulon hag Oran.
 — Oran zo eun porz-mor euz au Alger.

Chen am a jua en douz skrivet en eul liser d'he
gurent, an Antrou Verell, doctor-medecein, divar hen
eul leatr, hanvel ar borysteu, hag a zo bet brevel
ouz eur roc'h ha gouelede er mor

Oran, ar e nouev li var-h-eguent eaz a viz kervu 1805.
Ha e'berent ker ha mad.

Al lestr, hapret ar Dorysten, hon dougas d'an Africa,

[illegible]

Netra tristoc'h, spontusoc'h, stevilihusoc'h ! Evid'enn me biscoaz n'am euz gaelet, biscoaz n'am euz lenet euz dardoud hec euzus ha ker pouder var ar galoun ! Deiz enn iac'h, saouane, leus a vuez, a esperanza, ha diraz-boc'h ha var an heur eur maro cris ha trist mervet !

En heur diveza se, ha en helier rei d'anveout, an Autrou Mousset belec a roaz an absolven d'an oll Dédou ar belec mad-se, o sonnez ar gaden digant Doue da zann e hant hag e'hanter c'hanter en bo heur diveza a lekez an oll da oncia eleiz ho unan. Euz neubendic goude al lestr en em dailaz d'un in deus An dour a anire gant trouz er zal vraz hag er c'hambriou. An oll a oa postet var eun in. — En dour e oamp beteg an discoaz. Red oa neu bete seramp an deret a gaden var ar pool. — Neuz ebi etel mui, pep him en em savele hep lavaret guer. — Arriet ouz treid an deret e veliz. Dogni o neu em c'hichen, pignat a reomp hon daou, mez arriet er penn lucla euz an deret, e savomp an or serret, hag e clevomp etal diouailh, ar wern vraz a ia da goueza, discaret oa a dailou bae, mez eur ougen a aliriaz er mor ar vartolodet a drouc'he amezan. E lein an deret en em gae euz or bouarn serret eloz. Hon doul lulan oa gae en or se. An or, o vraz alc'houtzet ne oamp ket evit ho discar nag ho brevi ha Dogni da lavaret d'in collet omp. An dour a save en deret. — O tremen ma fenn dre doul an or, petra velame. Raza, Godar ha Weber, clachet var lein an or, oe h euz em zere hel, evel ma helient. — Quelout a reont ac'hannou hag e eront baon. Veret, baon, tremen d'e doul an or. Collet omp, clachet ho deuz lement vinn ouz ma ho deus ma senet, ha Dogni goude c'heun m'eta hon pemp var eul lec'h var belini in den ho dele bet poan o tere hel, adre d'omp eur mor falourz a zenn e hoaz ar mor. Eur minutes goude o clevomp etou oll diadre al lestr a strake hag a c'houlele en eun taol o cas gantha er mor agant den, ha goude en eliet mui.

An noz a oa teval, mez ar gougenou oa aklerjeant gant eun tan phosphoric, an dour goude a gouezo varpomp evel eur glou-tan. Biscoaz n'am boz gaelet kement all. — Ar gougenou a seube ar pont gant eur gounar, na helier ket da gompren. Oll ar re a en em zane heu ket stard a oa skrapet ha taulet er mor. Klevel oa ar gougenou o tolt a bell, ha pa arrient e plempomp er penn lag en em stardomp an eil ouz egule. Meneziou dour a goueze varpomp zonn har bua na zeufent da derra an ar var bini e nemp ha d' hon leureul hon unan er mor. Weber a lavaza d'in. Veret, comp da veret, mez mar en em savele unan ar'hanomp, ra doue e serro d' hon kerent kentra ma bello. — Stardet hon euz an daou an trezomp oupen der guech. o lavaret kenaveza an eil d'egule. Ar gougenou na lezent mui repos etel gantomp. An dour a zivere hed hon kern, hag a garue on dardagad hag hon guinou. Pa vije sebet ar pont gant eur mizen nevez e tframme unan bennag euz ar vanden, a hep in e oa clevel lunennou o etal. harz ac'hannou, risela a ran, collet ann.

Euz Evezat (contrôleur) a vel he c'hreg skrapet gant eur ougen. Eur c'hravadur tristoc'h mui e doa var he divret. O vraz ne oa ket evit he dere hel, e saith he unan er mor, o lavaret. Mervet a reomp assemblen. Ar belec an autrou Mousset a zo bet bouzet em c'harben. Antennet am euz an dour dezan, mez n'en deuz ket gallet hec lazout. Croguet en deus e treous va lavregon, mes an tam roguet zo chornet en he zorn, hag ar gougen e deuz he skrapet.

Var dro leir heur goude hanter-noz e easomp pignat var ar bord e'hoaz disole, mez diaz a oa mont di. Red oa pignat etre dion ougen, anez e vizeomp skrapet ha discaret en dour. Taulet oa bet neuz d'omp eur gaden. He stard a reomp en dro d' hon corf. Ar zoudard clachet var bord al lestr a ehome disole, a clach ac'hannou an eil goude egule. Oc'h arriout d'al lestr, eur zoudard a savetaz ac'hannou. C'hu euz a zo az, Autrou Veret, amezan. Ront d'in an dour, dalc'hit mad, hag en em leiz da vont. Ma zenna a ra, ha goude e tene ive Dogni, Rous ha Weber. — Euz hanter c'hanter camod dionzomp en em gae ar roc'h bor boz staket outkan. Mez penaus mont 'beteg ar roc'h-se ? Eur gorden a d'ha d'ere hel lec'h da eur pont. Eur vague viban zo lakeet var ar mor. Brevet eo hel en eun taol. Euz eil baguik zo lrevet er memes doare, hag ar petar martolod dirar-nez, beuzet. — Eur martolod, hanter ar Cuen, da belini e tleomp oll ar vraz, a stagaz eur gorden en dro d' he gorf, hag en hao Doue, en em dailaz er mor. Pemp guech e savetaz douara, pemp guech eo distalet ha blouset. Euz arriout a ra var ar roc'h, hag e stag eno ar gorden. O tere hel stard ouz ar gorden e neuomp hag e treuzomp ar mor couaret dindan hon treid. Ma zao heur da vinn e oa an or var ar roc'h. — En em gont a reomp. Iker ha truguent a vanke. Denzet oant het. Ar mor a astaz ar tri anezho ouz ar roc'h. Neuz den evit gompren ar peza zantomp ouz ar galon o velout an tri corf maro-zo. Lamec eo het d'gantha ho boutou, hag int bet fort d'ar re ho d'ere hel ho re. Ober a reomp tan gant ar plench distagnet d'ouez ar bagou viban brevet. — Mout'houerou gu a zo staget ouz luser hir plantet var ar roc'h e l'ere a anaveout o oamp en azom, hag evit digaz tud d'ur seour. N'hor boz mui eloc'h ebet da sonen hon d'anger. Ar roc'h-se var belini e oamp, n'eo ken a erret eun saezen viban, zec'h lucl hag loz am da ar corf. Rant d'ar ebet da era, netra da zibri, seurnet ga d'ar mor. g'ebet beteg an eskern ! pebez enkre a' n'hor boz m'ere eloc'h. Balz ne oant rann evit en em zere hel var ho zred. Discaret oant ha taulet var an dour gant an naoun, ar zec'hed, an anken hag ar glou d'ar. C'heuz e o stad en em gaeomp. — Euzin, o madbez an Autrou Doue ! var dro kreiz leuz e v'leomp eul lestr e'han var an dour o g'adallierien spognoted (gougenours). O vraz anavezet heu signou ha gaelet ar moguel euz hon taol, e tontajont hag e tontajont d' hon caout. Oh ! pebez a d'ere evit an g'he re a rejont d'omp eur tac had g'goude var, lora ha butun. Goude e verdetajont bubaa varz Ouz evit d'ereclia hon penae.

Ghe a reuz gonde creisteiz. Lakaat a rejomp en diablo
 ehoz faoutou ar roc'h, ar graguez, ar vugale, hag ar re
 glanv. Ar soudarded a roe ho c'habeillon (capotes) d'ar
 re ou sortiet euz ho c'hambriqou hep beza guisket.
 Tremao a rejomp an noz en dro d'an tan hor bos alumez.
 Epad an diou nozvez-ze e kouskemp dindan ar stered
 En em doma a raemp, evel ma hellemp, gant planten-
 mou zee'h ha gant ar pichen euz al lestr.

N'hor boa da eva nemed dour-glae meket gant dour
 vor a gavemp en toulou euz ar roc'h. Neuze, va c'herent
 ker, e andreiz diouereu eris; euz oad estranñ. Diou
 vech en deiz e vije roet d'comp euz tamc bara biliao
 beuvet euz v'eur ier, ha neira da eva. Erfin, dizul, seir-
 teved euz ar miz (o douz esperanz) e velomp o toat
 d'hou caout pemp lestr biliao spagnoled. Poki a raemp
 an eil d'egule, en em starda a raemp an eil euz egule,
 savelet omp! savelet omp! Ar graguez, ar vugale hag ar
 re glanv a hignaz el lestr ar re guenta, ha goudeze oll
 ar re all. Da eun leuz gonde creisteiz e antremp e porz
 Ovan. Eur vanden-vraz a dud hon gortoze var an aud.
 Asten a raet d'comp an daouarn. Ar goazed a save hag
 a vransolle ho zoken. Ar merc'hed a zisoueze ho mou-
 choerou. — Guisket a oamp en eun doare dic'hiz. An
 ietron Muner e doa eva guiscamant cabel (capote) eur
 soudard. He goaz en doa lakeet en dro d'he droul tamou
 mezer euz o lavregou roguet. Evidou-me am boa ma
 ma, meuz tok ellet mui. Eur mouchoer am boa en dro
 d'am fenn. Ma beuzou evel oll ar resta o a lusket gant
 an dourvor. Ma lased treid ho zennez. Va lavregou a oa
 bel roguet gant ar be e ker beuzet. Oc'h arroust var
 zouar, no beien ket ehoz emza, d'akiantet a oam, me
 souje d'ne e hantreen. Collet am euz ma valzennou, ma
 daou gu. Paour kraz loened, n'am euz ket bet amzer
 d'ho digesa. Conservei am euz ma gibern, ma horolach,
 ma pistolen, ma ze pe seurt stad an traou-ze oll. Erfin
 be'om euz e hoaz ar valen vech hoc'h euz roet d'ne o
 kuitat, mam vad. Distallet eo bet varzu ar roc'h gant ar
 gouagennou, hag an deiz varlerc'h eur soudard en deiz
 he digaset d'in.

M. D.

(Tennet euz ar ga-eten Le Monde).

YVONIC TIMAD.

Yvonic Timad a zo an trede a v'ien euz hec'h a Vreiz,
 ho ehoz e Kerfur, parrez Lan. He varum a varvaz
 oc'h he lakaat er beg, had he dad, o veit peget reu-
 zedig o a ar e hrouadur a jome ganhan da zovel no
 ouie euz pichen em erbeur, pa zeuas da sonjal en
 eur garter en devoa, eur vaonez deat var an oad.
 Per n'he anavezze nemet d'ouz ar breud vad he doa er
 vro, rag e v'ho da veza kerent ken tost d'eu em za-
 remprement ket. Noz ket ive peli abaone m'oa deuet
 ar garter er vro. Mari e doa tremenet he amzerou
 kenta er gouent. Neket ma vije leanez pe var ner beza
 Ne oa en ti Doue-ze nemet plac'h. Evel m'he doa spe-
 ret lema ha caloun vad, he leuas da veza devot bras

er renk an izella ehoz dre ar c'henteillon a gleve ha
 dre ar skouerieu mad a vele. A greiz m'edo em he
 guir vella, a vel da decmen an memorant euz he buez
 gant al leanez e savas an diapa'h e Franc. Euz dour-
 madeg tud fallagr, savet divar an droug-aperet a rea
 al lezen en hor bro baour. An dud counnaret-ze, evit
 tres ar bed d'ho gdu, a falvezaz dezo lakaat Doue er
 meaz auezhan, hag evit dont abenn euz ho zoul petra
 raint-hi? Evel a rer h'rio, elask diakar an dis. Setu
 peric na lezont gant ar veleien ken guir nemet da
 dec'het pe da vont d'ar groug. Al leanez ive a garic
 re an Autrou Doue. Sevel a reant ar mere'hodigou
 en he zongous, hag abred, ar goennchoa a oue gouloq-
 deret, ho madou a leas da heul re an ilizou gant an
 nation. Setu petra oue raou da Vari da ustrei d'ho
 bro. Eno e serr al lardou e devoa espermet, hag an
 tamon labour a e le da ober, o veras didrouz, e ser-
 vech Doue hag he nessa. En amzer droulluz-ze e
 oue evit he e hentrouz evel eun tal digaset gant Doue.
 An neb en deiz c'hoant, neket iro a vank dezhan da
 ziskoez he galoun vad. Mari a en em anconnac'ha
 he-unan evit en em rei oll d'ar beureu ha d'an dud
 izomek. He gaelet a rajach o redet a dreuz ar me-
 zioz, al lanneier, da heb poent euz an noz, daoust
 d'ar glao, d'an erc'h, da heb seurt gwal-amzer, na
 da betra? da glask eur beleg mad a oue c'uzet var
 dro, da zunt da gaout eur paour leas elantour a e hon-
 leone, en han Doue, eoz he bec'he, ou arag mervel.
 Ma vije tel e ehozje noz deiz da zual ar beureu
 glao, mouda rea zoken arechon da glask an aluzen
 evit-ho, ha pa zigooze dihi beza digemeret al, he
 zea pelloc'h evel pe dije bet diou aluzen etrac h'unan.

Pa veze er gear he costume dastum en he zi, diouz
 an abardaz ar vugaleou euz ar c'hontre, hag e tesko
 dezho ho ehozcoz. E tal da veza prizonnet, rag ped,
 d'ar poent-ze, zo bet casset arag ar barker, hag ac'hano
 dar groug, var n'bee ma keret en ho zi eul levr
 catikismou? Mari a garic re he Doue evit eadit aoun
 rag ar maro, re a aligador he doa o teski d'ar vuga-
 ligoz anaoz ha caret Jesus-Christ. Beveatch ma leuze
 dizul lavaret an bano kenniget-ze, e lavarac'h euz he
 c'hilevel e teuze he e haloun en tan euz he c'harabier
 evit he Zalter.

D'ar zol, er memes tra e e halve ar plac het izouang.
 Eadit ho distrei diouz gwal gompagneez, an danoz
 hag an ebalou a takez ar zinguet evit distrei an dud
 dinuz serrich Doue. Mari a lenne dezo eul levr mad
 bepag, a gane ganto ar ehozcoz he doa desket er
 gouent, hag arag ho d'ezel e vije lavaret ar rozera.
 Setu pe implij a rea ar plac'h santel-ze euz he amzer.

D'ar poentchoz-ze eo e teuas Per a kerfur d'he
 lech da gemeret ar gark da zovel he vab biliao. Di-
 gemeret mad o oue a ellit eredi, rag mar d'oa o
 calon Mari lement a vadelez e kenver an estren, hag
 he elje dilezel he zud nessa en eun exom ker bras?
 En troyou, Per foue en han da veza ken eas d'za-
 met euz eur beac'h ken pouner, a lakeas Yvonic etre

danuarn he ginter. Eus eal muer'h da garet e oue evit Mari : Entent ouz ar c'hrouaduric ze, he gempen, he luskat, pellaat d'out-han peb drong a roa evit-hi un disterra dever ouz he c'harg. An den ne rev ket ebken a vara emezhi, ha gant gant. Neket aoualc'h sevel ar c'horf, he voaza d'al labour ha d'ar boan. Dez hon euz ivez eur speret hag ha c'houllec'h selerijen, eur galon hag he deus nom da garet, hag a renkerc'h abred tre d'ar van. Mari ne berante ket digzaere evit eur vaonez. Evrite ive avarc'h m'oa dent Yvonic en aad da jagoutat er ger benage oue desket dezhan he *Bater* ha dre ma c'eske, e vije c'lelet, en he c'hoarou he-unan o trus-ra a coudz pe v'la, eur c'houlblat benag ouz eur c'hant e a zesk hezhan he eil vamm. D'ap na, ouz er ber sentus, ker karantezus ma rea ar d'an oll mammet divar dro. Eneac'h caout ar, e vije bet gwe' dezho deski he c'hazhismou ha sevel d'out-han he bugale. Mari ne oue ket. A oa ket end e ma goude leger neu Doue reoua a vuez evit an oll, braz ha liban. Da e bit mad d'al leger-ze, va mignon, a lavare Mari aliez. dre ma save Yvonic, hag e vint goaz mad, ha gant gristen. Nep p'ou benag a garr Doue lag al labour a dremen dre ar vuez ma didrauz da dibec'h, da e hedat caout digor er *Baradoz*. Ne ket ret e ve an oll merzerien na menec'h. Doue er lavar, a p'ou a oulle en dislavaret? he euz nemet heall ar goude hementou.

Yvonic a zavaz en eur seurt-seo d'an aod a drivec'h vloaz. Stard var he zis, ha startoc'h e hoas var he greden. Ma na ouie ket kalz a dra a zescaduric ar bed, ec'h ouie da viana traon aoualc'h evit caret Doue, hag ober he labour. Desket en doa goudeoude lenn mad, ha scrifa son tanc. Drouz an noz pa deus euz ar parc, da e hedat coan, pe c'houde, he vrasa plajadur o' cregi en eul levr devot benag, a breue gant ar gueneien a esperes da zil, hag a zispign peurlieusa ar re euz he oajou er c'hoarou hag en ho-taleriou. Drouz-ho he peur e hreiz he zescaduric ar gaerra hele an den da gaout. Carot Doue, an nessa al labour. Mari n'he doa bet biscons ken mennos hag aboue m'oa dent Yvonic d'he ze, ne laouezaz d'er goulon ouz Doue. Ret e oue dizhi beva peli aoualc'h evit tanta ar frouez euz he foan hag he aket. Dre ma teus ar gosni, e eave da stourm out-hi an nosvezou e deves collet guechaligant ar re glan. N'en emgleme ket a gement-ze, re aoun he devoa da goll he fac. Eur gaouadic clevet a reaz dizhi he fent-c'haasas. Tremou a reas evel eur mouche goulon, hag he zremou a oue evel ouz he buaz. Iean a garantez evit Doue hag a esperanc d'he velet, he c'homson diveza a jomas Doue e c'leuon Yvonic. An den, emezhi, en do desket d'ar re all an hent euz ar goude hementou, a l'gerie evel stered epad an oll eterne.

Kerkent a m'he doue rentet he buanad diveza, Yvonic a lakeas euz ar c'houlou d'he dad. Per ne reas van. Ma vije bet euz dra benag da e hedat drouz he ginter, ne vije ket bet ken dieguz. Yvonic a oue lezet

he unan da zougenn kaon d'he eil vamm. E dad goudeoude a gemmenus dezhan dont d'ar gear kenta ma e hele. Yvonic a verzaz ar peze a roa e ti he ginter, hag ho roas da lakeat ped. Doue evit-hi, ne zae has nemet eul levr benag, hag ar chapelad da a garre kement Mari. Araog en euz lazaa, en hent, e zeas da ginnada drouz ar veret, var ar bez e c'houloa an him a garre kement, he seullas drouz p'ou, hag ec'h en em erbedaz out he vamm vad.

L. A.
(Eur pennad-alc'h ar vech all)

AN BETTERABES AC AR MELCHEN

AR BETTERABES.

Neus quet pel c'hoas ne na couds lavar auavezet tim ar betterabes ar vro. Brema e mant e meur a diegues, ac eb d'ale e vezot laqued e hep leac'h. rac neus Lrouseon ebet ker foanus evit roet *hega-da* v'ou a al loannet er goan. Leueger a ra a d'out var e lere he er gwe'la doare evit roet gann pe he. erves a guere, ha goude euz caout e hoas melchen, v'ou a er, eu eur tra ar ze a ben bloas, he pezo en euz al, gann pe quere he eo lacat tremp al ebet, da lavaret e vez pevar euz var an tremp laquat da betterabes.

Eler caout betterabes mad en douarn *posanna* L, guelet en euz ro gaer en doua ou rian ha *l'flee* ha ne rent van doua ar sechur pa v'ze collet *leil* a v'ou a al labourer *dezo* e d'oua. Ar betterabes a dal e hoas en eur seurt al he v'ouont quet quer duan ac ar bronscon al, euz a reout rac he ac eb col deus he d'oudeguen helec mis m'ac ha mis euz avechou, euz he ar panes a vez c'ouennet ha *saubre* pel kerquert ac ar mis meurs. Ouspen, ar betterabes a ze eassac'h da e hoanna abalamour e vent laqued a renquennadou, daon drouet e tre-z-ho, ha trivec'h meulet var an ero euz peb betterabeson.

No vezont quet teo morse pa hader anez-ho gann an dorn ha pa n'em garront re d'out an eil deben, rac neuze n'ho deus quet a hed aoualc'h evit ober he c'eske n'em voug a reont ac e ehoumont dister, doare ar c'harrotes ac ar panes. An douar a ze beza arret alied, dre zevocaou euz, e mis-du pe er mis-kerzu, ar e honta a euz ober goude ar calagoan. Peurvuia, en hon bro, ne arret nemet eur vech an douar betterabes, ha no reer al labour-ze nemet pa vez deot mare ada, dre an dra ze n'euz nemet bronscon al, ha re neubet da v'oua al loannet e doare pad ar goan.

An aotrou Bodin, euz a l'ouzon, p'ou a ra *gler* ouarn, an d'ounezet ac ar beuvon al, a zo dent a-hen, bouez laboura gant ivez ha rempa mad, da gaout helec e hoder'h ugaont mil lur betterabes, ac ouzpen, dre zevet-arat Ama hon euz hon-unan kementse, e douarou ha n'int quet ker couds eoudeoude ac ar re a labour an aotrou Bodin en he diegues.

1 E Roslohan, en tueren ho deus ho betterabes hornet el leur ha golbet mad, ho fane en douar eleac li
 2 n'em vront doe'h ar scorn, ar re-ze ho deus betanp
 3 ac'han da via mae, eb heza ner het clasq gold pen
 4 d'hoz e vagunt ho loennet betec ar mare-ze. Lec'h
 5 n'eus quen nemet eal pe irvinou, eiler, andan ne-
 6 bet a zerechon, guelel anezho mout gat ar scorn,
 7 evel ez eo het c'hoartzet daou vloaz zo de chum
 8 neuze nemet eun tam fien ac eun tam eolo da roci
 9 d'ar chatal, boetalc' her, gat pini e castizon ac e
 10 collont eals d'hoc a ho danoudegues. Ne fel quet dia
 11 lavar e tlecl dilezel tre ar c'haol, mes furon li e vele
 12 emout nebeutac li ha cresqui ar betterabes ac ar panes,
 13 rae ar c'haol a zo eou d'ra chansus er goon, nebon
 14 a xenon a ra er mare-ze, n'ut quet eaz da gutul,
 15 coezien ez eus douar pe reo ont-ho, ac en doare ze
 16 ne reont quet kennebet eals a vad dal loennet. Ar
 17 guelle ma vez ar c'haol a zo er mis ou d'vexad deus
 18 an han, a dal ar mis d'houere betec mis-du, rae
 19 neuze ez eo pini ar melchen ac ar boedou-al

Ar e haol, a gav din nequet kerconls boelach. evel
a lavar an oll, guellet a ran ar zaout d'ribi anez-ho
piz pa n'eus nemet-ho, mes kerkent a soa roer dez-
ho betterabes da heul, e losquont ar c'haol a seblho
en dro dez-ho var ar gouzer. Ar betterabes a zo gwe-
llec'h d'al loannet evit ne gred an dud, rac eul loen-
deorn, boeted gant betterabes ha colo quere'h obken,
a vezo e doare guerra d ar c'higuer ben daou vis pe
daou vis antet d'an birra

Ar betterabes a zo donrec, ha dre-ze pa vez ien
an amzer ez iei re grñ, ha neuze al leaz a viana a
dol, ac an aman e'z iei en e c'houbez ac en e vlat.
E'it mirout oc'h quement-se, neu's quen nemet souba
ar betterabes on donr tom abars ho rei d'al loennet,
pe teurel eur bannc guichen elouar varvez-ho, e'guis-
se e vezint eur boetach dreist, apicial en eur roei
d'ho heol eun tamic soen.

Ar quella seurt betterabes ar re velen cren (*globe*
jours) ac ar re velen (*Desbarres*) ; ar re hanvet di-
 sette n'int quet coals, na da voueta na da deurel hern.

(As before, but with q instead of q_0 .)

KAN ELR YAMM

DA KAL-MAD NE BUGEL KOLSKET

Prestak va bugel to kousket,
 Hag he skouarn ouz va tnevez stoufet,
 Te da viana, he Ehek gwenn,
 Te gelaouo va c'hanaouen

Va Laotuk Vihan a zo koant,
Ha vleo melen, he zeliou deant,
Seutru e tizer p'ed outhan,
Seutru e tizer anezhan

M'am enz'vit-han kaloun eur vamm,
 D'he breder ma n'ehanann tamm,
 Iwan oad, stouez hag avedou
 Skuider a zart va malvennog.

Page of Tent exit of Sixty-one.

DILLON, 5 Cuarteras — Santa Agatha, guerrero
ha merzerez.

DOWELTS fi. — Memor eus a passion her Zalter.

Duquesne 7 — Saint Remond, abad.

Dezzer 8. — Sant Ioa Matha.

DIAGREXER D. — Sant Tit, escop, discip. Sant Paul, apostol.

Dissertation 10. — Santez Scolastic, guerchez.

DISSOL. 11. — Sub ar Cîmpugazului Setu așezat
e brezoane pe o viel hîrto

Jesus a denoars a gostez an daouez abostol, hag a lavars d'elio : setu ma o vont da Jeruzalem, ha kement o deus seriet ar brofeted warben map a den a refo da heññ. Hag laket o vezo a re daouarn ar gentilet (an d'el) n'int ket eus a bo!l Done ! great o vezo goap anezhan, s'coujezet o vezo, crachet o vezo eb he vizach. Ha goude ma o devezo he s'coujezet, heñ lakant d'ar mare, hag ar treile deiz o tou a-darre e buez.

Hoguen an Ebestol ne enlentichont netra a guemenisez; ar goins-zo a voa evithe cun dra guzet, ne voueal ket netra lavare.

Digonezout a reas, pa edont tost da Jericho, ma voa e kichen an hent eun den da l'azezet o c'houl an aluzen. O clevet trouz eur vanden dad o vont ebion, e c'houlennas peira voa. Lavaret oue dezhan edo Jesus a Nazareth o tremen. Hag hen dioc'h-tu da gria. Jesus, map da Zavid, he pet truez ouzin ! Ar re a voa e penn ar vanden aet scandale o klac ober dezhan tevel. Ales-hen a gria goas oc'h goas. Map David, he pet truez ouzin !

Jesus a jonas a za hag a c'houre hemennas digas an
dall d'he gaont. P'oa dent tosi, e c'houennas outhan :
petra c'houantat a rafen-me deoc'h ? Aotrou, rei du ar
gaolet, eme an dall. Mad, eme Jesus, sellit, ho feiz
ho deus ho saveteet.

Diec'htu e tevas ar guolet dezhan hag e c'heul e Jesus
eu eor renta gloar da Zoue. Hag an oll bapl, o volet
kementse, en em lakeas da veul. Doue ive. Lxx. xviii. 31.

G. H.

Mag t i digor, e ouzoun netra
Nerrot lusketat ha kana

• Toutou ik kaer kaer bison k,
• Si re en la-la bon daonik. •

haer arm euz ober war he dro,
kann ha gowela leh eil tro,
fles war he zion-chodik ru
E red diou wauk daelou dru

Mar ez euz e'hwertder et vuez,
A-dal he e'heuta goulou-dez,
Arno he e'haz-beol. me her goar,
Ez euz enn-hi poan ha glac'har.

Eur vech ma vezu er verod
Korf ar vamm dener douaret,
Prigee'n e kasko ar bagel

Derz ha frealz cup he dreyel?

Q! le El-mad ne varvi ket,
Inounuk na nerzuz nat depred;
Depred, n'eo ket, ouz ar bleizi;
Ya oanik-me a zifenn:

Ar Mabik-Jezuz, da rous
 E'hanaz er n'novez a de,
 P'nozmeh e hoaz ered va buguel,
 N'en doa ket zo bet eur c'hazel!

Ganet oc eil unani,
Dre he varo he bad iu iñ,
Hag eil endevout grason,
Grason dann oll rugaligon.

Dre Vabik Mari me az ped.

Ro skouez d'am Laouik karet,
E peb amzer hag e pep lec'h,
M'r hen, m'r hen tro da xivree'h !

Ar vleunen luitruz, d'ar baure,
A werv dindan heol ar c'hresle,
Ia ! Mes ar bleunenonigon
N'ho deuz ket a Elziligou

A-dal he nijaden genta
Ann evnik liex a zompla,

Hogen, m'r scoupla n'en deuz ket
Eun Elik Doue d'he viret.

Elik, Elik gwenn askellet,
War neizik va evnik plegel,
Ha neket gwir, te hen reno,
Hag evel breur te hen e haro.

War he dal, nevez hodezet,
O Siet Jezus a zo moulet,

Breur eo d'id, oh ia va bagel,
Evel d-oud, Laouik zo eun el.

Meuleudi d'ar Mabik Jezus,
Enor d'he Vamm garantez,
Da Eled-vad ar vugale
Doujaux grad-vad ha karante.

K. G.
Barz ar Blaouez.

Profit ha plijadur zo bepred oc'h ober vad d'ar paour

Eur helec a vro C'hall zo bet saeret eacop n'enz ket
pell. Eat eo da visita ar guezar emañ ganet. — Eun tan
a jou oa preparet var leur vraz kreiz-kear. An eacop
nevez zo pedet da zont da lakaat an tan er bern koad
dastumet evit beza losket. — Dont a reaz gant beleien
ha gant tud all a bep renk. — An aotroun Mær oa
euz he gueren. Ar c'houlouen a enor o vaza bet
kenneget d'ezhan evit allumi an tan, an Aotrou'n
Escop a c'houlou gant an Aotrou Mær : Pet tagoden
hoc'h euz-hu great herma aze ? Daou e hant, eme an
Aotrou Mær — Mad, eme an Aotrou'n Escop. —
Bez' hon euz en hon kear var dro kant treguez paour.
— Red eo rei ar fagot-ze d'ezho, hag e lec'h eun tan
a joa, e vazo kant. — Deuz-tu servicherien ar mær a
ia da guere'hal unan euz a bep t. ar re haour, Louennet
eo etrezho ar c'hoad evit beza losket en eun doare
guelloc'h. Serviche a reaz da doma ar vugale viban,
an dud koz, an dud klav ha da boaza lein an deve-
zourien. An oll a ventaz euada an Aotrou'n Escop
hag a bedaz Doue da rei d'ezhan huez hir hag ar c'hrac
da ober eaz a vad en he eacopi. M. D.

(Tennaet euz ar gazellen : ar *Messenger de la Charité*).

N'eus ket pell e voa var dachen foar P. unan euz
ar galoupenen bro-ze a ia e pep leac'h da zerc'hel
c'hoarou pe letrien. Ar re-ze a vez gantho aleiz a draou
var ho stal, ha pepun evit he arc'hant. a ell tenna
eur billet. Mar tenn mad, en deus eun dra bennag.
Ar c'haloupenen bro-ze a bren ive traou pa gavont
dioc'h he doare ha marc'had mad, dreist oll b cotou
merched pa gavont unan bennag diot avoalc'h evit
gueria ar gormene-ze lakel dezho var ho fenn gant
an Aotrou Doue.

Var blacen P. ete e voa unan euz an adepoted-se
Eur p ac'h maoune goude beza tennaet meur a villet ep
raout netra en em gavas he godel goullou. Poir ar stal
a c'hoar euzas outa he bleo da brema. Ar p ac'h maoune
a vez he bleo evit em nebeut b. l. r. ou, ha goude beza
ho zrone bet sag ho roet. en em lara adarre da c'hoari.
Eat eo beteg ar billet diveza ep caout an cistiera tra.
Gant ar b. l. l. diveza goude e devoue eun tra. Mes
petra ? Divout, lerner, ha gae't ar chana ! — Eur
grip ! eur grip pa ne devoa m. a. a vle ! G. M.

Cazeten ar Meziou a goms evolen. an amzer a jom
clonar hag eun tamic glec'h, bep en amzer soutradon avel
ha barrou glao. E neb leac'h n'eus bet c'hoas na scorn
nag ere'h, izom a vije bet goude eun tamic goan
calet evit distraja eul loden euz ar prenet hag euz al
loenedigon-ze a veler o viret var an douar pa deu an
nevez amzer hag a lout ar fronezion dre ma savont.

Ar goal avelon so bet o deus great freuz var ar mor
bras, ha dreist oll er Manch. Luitri mare hadour so eat
meur a hini da goll var aodchou Frans hag aodchou
Brozaz. Mour a zen a vor o deus collet ho buer, ha meur
a zrong all c'hoas so c'hoarvezet tro var dro var hon
aodchou. Ar peuilhou telagraf so bet torret ha discaret
e meur a lec'h, hag ar c'heleier n'eus ket gallet ho c'han
ato d'ho mare.

Diabarz ar vro pep tra so didrouz, mes n'eus ket a
levenez. Priz an ed, ep ma c'helfet lavaret e ve diskenet,
na da let ken nebeut var an tu hualat. P'eo guir ete
e chom an ed guelloc'h marc'had evit na voa kant, ar
pez zo da ober eo clase an tu da gant eost mad eb
dispign kement. Ar pez a rer oc'h haoula kentetion
al lahorerien douar guerien. G. M.

PRIS AN ED.

KEMPER. — 27 Gwener

Guinis	46 lur, 77 c.
Segal	40 lur, 43 c.
Eiz	9 lur, 07 c.
Ed-du	9 lur, 08 c.
Kerc'h	7 lur, 59 c.
Avalou-douar	3 lur, 35 c.

PORT'HAUT. — 23 Gwener.

Guinis	46 lur, 63 c.
Segal	40 lur, 30 c.
Eiz	40 lur, 03 c.
Ed-du	8 lur, 48 c.
Kerc'h	8 lur, 38 c.
Avalou-douar	2 lur, 60 c.

MONTELEZ. — 20 Gwener

Guinis	47 lur, 77 c.
Segal	4 lur, 2 c.
Eiz	9 lur, 83 c.
Ed-du	10 lur, 9 c.
Kerc'h	9 lur, 03 c.
Avalou-douar	7 lur, 2 c.

BREST. — 13 Gwener

Guinis	47 lur, 08 c.
Segal	43 lur, 33 c.
Eiz	8 lur, 43 c.
Ed-du	8 lur, 59 c.
Kerc'h	9 lur, 21 c.
Avalou-douar	5 lur, 90 c.

Ar Gerant. A. DE KERANGAL

Kemper, moulet gant Ar ne L'ANNAZ, Moutier an Escopu

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Ann Abonnement d'ar Gazeten A goms :

Evit eur bloas	DAOU SCHEET
Evit e'haec'h miz	EUR SCHEET
Evit tri miz	C'HEC'H BEIZ
Eur gazeten ebken	DAOU VENNED

Ar bac'mant a dle beza great araog caout ar gazetelen.

ALIOU.

Ar scrijou a vo c'hoant da laezt er gazetelen n dleer da adreasi oll d'an Aotrou MORVAN, Belec e Kemper

Ar paemanchou a dleer da adreasi d'an Aotrou SALIN, ebken. An abonnamant a guemerer e li an Aotrou SALIN, librer, ru Kercon, o Kemper.

MANDAMANT

AOTROU'N ESCOP KEMPER HA LEON,

EVIT CORAIZ 1860.

Nicolas SERGENT.

Dre c'hraz Doue hag hon Tad Santel ar Pab, Escop Kemper ha Leon, hag unan eus an Ekibien hanvel gant PII IX, da azeza e kichen he dran,

D'ar Voleien ha d'ar Gristentien Sidel eus hon Escopi, salut ha bennez an der Zalver Jesus-Christ.

HON BIEDELA KER,

Ne deo ket epken pa reomp pinjen ha pa renomp eo un eus eun dra bennag da zoneret, mes en hor breiz oll, e pe stad bennag en euz galkamp, on eus da zoneret eals traou, hag an diouer-ze, poanous evidomp. a so talvoudec bras evit hor zividiguez. Evit na gollimp ket ar guel eus ar virionez-ze, an Ilis e deus loket dervezou ha mareou e pere e c'hourc'hemen an diouer po an abstinans-ze en eun doare particulier, ha red mad eo evessal penaus ar gourc'hemen-ze ne deo ket eul lezen nevez. Sant Ambroas a lavar e voue enhez ar c'henta gourc'hemen roet d'an den. Sant Bazil a lavar ousten penaus an den, o vancout da zenb. a goilas ar peoc'h hag an eurusdel, ha ne ell ebout adarre ar peoc'h hag an eurusdel-ze nemet o vont da heul Jesus-Christ en hent an diouer po an abstinans. Bez'ez eo ato ar gvir mere evit anaout gair servicherien an Aotrou Doue.

Ar c'hallout da ober miracloù po huzudou, ne ket bet roet d'an oll. Ar precursor Sant Ian Vadezour he-unan ne reas ket a vuzudou etonez ar hopl ker souezet o vefet he voez santel.

An oll n'o deus ket semillet ho goad evit ar virionez : an distabl muna caret a varvas e peoc'h er guar a Ephes, hag a voa euz bras pa varvas. N'o deus ket an oll pinvi-

dikeat an ilis dre ho scriidon goueziee, Sant Francez, hanvel ar Sefrafe, n'en deus lezet gant he ziskibien nemet he feiz didroel hag he skouer vad, ken nerzus d'ho douguen d'ar vertus.

Ne ket chomet an oll ep dimizi, n'o deus ket tec'het an oll dioc'h trubuilhou ar bed ; Sant Loiz e mesc tud he di, e creizau tregas en devoa evel Rone, etonez an danjerou, e penn an armeou, so deus da veza eun den ervez talon Doue.

Mes neun aezho n'en deus great he zividiguez ep dioueret eun dra bennag, ep dioueret eals traou, ep douguen euz ho c'horf ar mercon pe an hevelidiguez eus a hoanion Jesus-Christ.

Peoc'hemen omp oll, hor breudeur ker, ha dre-ze eo red mad deomp paea hon dlo da justis Doue. An Ilis pehini a anavez mad ar virionez-ze, hag a so er memes amzer melconiet o vefet po guel leziree omp da baen eun dle a rankim, gouscoude da baea, an Ilis a fell dezhi hon laezt d'hen ober oc'h ordren deomp iun an amzer santel-ma eus ar c'horas. Aoun e deus rag justis an Doue eternel : aoun e deus evidomp rag an derz ma zamp dirag lezarn pe tribunal ar Barner souveren. Mam leun a furnez an Env, an Ilis a voar ervad e vez aliez tonellet he bugale dre an orgoul hag ar garantez evit ho c'horf, e vez aliez ho enezou goloet a vouillen eleac'h beza uest, ha rag-ze e ra dezho tremen dre ar binjen evit ho goalc'h eus ar selaber-ze. Evel ma teu an tñn da laezt an aour er c'kleuzer da lugerna muoc'h, evel ma teu furnez Babylon da rei muoc'h a liberte d'an tri den isanone a tñn al lamou a voa en dlo dezho, evelse ar binjen hor rent neal dirag Doue hag a zastroy al lamou hor stague oc'h hor peoc'hjou.

Var guern menex Sinai, Mouez ne ell reeo taolen-nou al lezen nemet goude beza unet daou ugent darvez. Elias a voue red dextran ve iun kement all araog pignat var menex Horeb, ar menex huel ha horzudus-ze. Pobl Doue ne allas mont en douar prometel nemet goude m'en doa unet er gouelec'h pe en dezert. Digorit an

Asiel, hag e velot entan ex eo dent ar von a zann ugent dervet da veza santel dre ma en deus hor Zalter Jesus great he-unan ar ruz-ze. Lavaret a ra d'he diskibien e faint evelধান pa ne vezo mui en ho rouez.

Evelse ive ar vezant-mat-ze da olier Corais, len lavouds evit ar zhidiguez, a den deomp eus an Ebestel, evel ma en desk dromp a eur vouez an tadou hag an doctoret eus an iliz. Ma teufe unan benag da lavaret deoc'h ne ve ket gwr an dra-ze, livret dezhan gant Tertullian : « Pion oc'h tu ? A be seurt legnez oc'h bu ? A beleac'h e teut hu ? E be seurt gwr oc'h eus-hu da glase lacat var var eur vir ouez hag a so etre hon daonarn alzoñs trivoc'h eant vloas ? Davit a vloas da v oas beteg an amarr guenta, e pep leac'h e cavit hon lezen fontet var testirion ha ne oiso den mont a enep dezho, hag ec'h erruot beteg ar re guenta o deus ket al lezen-ze d'gall Doue, beteg ar re o deus he recevet eus a e honou an tad a lamell he-unan.

Setu eus, hor breudeur ker, petra sonj an iliz pa den er l destum he bugale hag ho lacat da ion ha da ober pinjen epad ar c'horais, da ordren deomp rei dezho da glevet ar memes kelennadurezoù evel a roe gwech all ar profet Joe.

Doec ra vire e vo en ho touez den ebet hag a rafe evel Ezaü, a drofe he guen d'an heritach so oc'h he c'hortoz evit contant ioulou he gorf, a rafe evel hvan Noe a glasker he gorf, evel he olier ere ar gonlm, imach ar c'risten fidel, gortoz ma teu ar Speret-Santel d'ho lacat da glevet ar lind glaz a ro da anaout rei pardonet.

Pep seurt digarezoù a glasker pe a vianter evit eomp ep plega d'al lezen-ze eus ar von hag eus ar vijet. An dud n'en em zontont ket evit diselema ne den ket al lezen-ze eus dever er tho; ne gredont ket o vont ere avoale'h evit he mirel. Ne deus ket a nerz da ion, embilio, ha gouzoude ne gavont-hi ket a nerz avoale'h evit douguen ar heac'h a ebatoù folt ha poanusa?

Gouzaon a roe eur verzerenti evit ar bed hag he c'huziou tenn, erithan o uspiquer he zantez, e kemerer tregas, e ciller he ive liet. Rag een dra epken e vez zonn, hag an dra-ze eo crucifia he gorf gant he ionfou direol. Ha bez ez oc'h-hin diskibien da Jesus-Christ, a lavare Sant Ambrosas d'ar gnestemien lezirec ha didalvez? Neva a rit er feston hag en ebatoù epad ma teu ho Meur divin da e houzaon an naon hag ar zec'bet, ha poanion a bep seurt.

Ar grouadurien o deus bet digant Doue ar rezon, o deus oll eur c'hoant bras da veza coruz. Ar c'hoant-ze enba he unan, n'eus droug ebet enba p'eo guir e teu digant Doue. Gouzaon zo eo calz a glase ho curusdet eleac'h n'her c'haver morse, hag er c'hiz-ze ez eont var cün d'eu em goll. Evel ma zomp erwet dioc'h henvedigez Doue, e tleomp he anaout, he garet, he zervicha, leza en navarnes gantha, evit an dra-ze eo roet deomp ar vuza Doue eo ar fla hag ar gouarnamant a bep tra, enba epken e calz an oll aperezoù eol leac'h a repos, peadra d'ho leuit. E penn an oll

draoù a deu d'bon deoco ha d'hor sachha pell dioutan, ne gaver nemet dizars, poan aporet, distruch, hag ar maro. David a zava le vouez hag a lavare : « Antron, va e halon n'en oeverzo morse he von e h ken no pezo dispaket ho eloar urzthou. Goude David e velomp he vap Salomon o niveri gant e buerder an tromplozonoù en deus bet en he vuez. Laket em eus sevel traou eaz hag a va eoton an oll, savet em eus palezioù, plantet em eus guez eus ar re goera, bet em eus servicherieu, destimet em eus hermoù aour hag arc hañt, bet em eus minoc'h a zantez evit kement him so bet em raog e Jerusalem, n'em eus morse lezet da daoulagad da vaneout a netra eus ar per a c'hoantecant, va c'halon am eus lezet da dansa a bep seurt pljadurezoù; mes anavezet em eus ne voa en traou-ze oll nemet avel ha poan aporet.

Ia, va Doue, eme Sant Augustin. Hor great oc'h eus eveloc'h, hag hor e halon a zo diez ken na repono enba h' Perag kemense, hor breudeur ker? Abalamour, eme Sant Bernard, hon ene o veza bras avoale'h evit posseli Doue ne vezo cargent leuit al ledander auezhi nemet gant Doue he mon hag e elomo goullou auez. Greomp hor gallout evit pleustri hag entent mad ar c'hoantecant-ze. Bezomp var evez rag leuitellou all ha n'int ket henvel oc'h ar re-ze, kente ar digar pere hor pella dioc'h Doue, a lam he gurmion d'gant ar relijon, a dro hag a astro gurmion ar rezon lezet ho c'has da netra, ne fell ket dezho e vo mor netra dreist naturel, da lavaret en, dreist an den, ha dre guementise zoken e tsearont an den ken izel hag al loenet.

Ia, hon lavaret a zomp e hoas, an den so gret evit an eurusdet. En he ene e sant eur c'hoant ar brassa da veza eurus, mes sardout a ra ive penaus pa zeo great dioc'h henvedigez Doue, pa zeo guir en deus ear speret libe, da lavaret eo, a ell trei en tu ma car, e tle clase he eurusdet eleac'h ma ema, ha ne dle ket em em lezet da veza trocpiet gant traou ha ne dint nemet ar kerd eus ar per a glase.

Al loen aneza he unan a dro ato varzu ar per ma zo douguet d'ezhan dre xitor; ne vane morse da guementise; mes an den ne da ket evelse. Kement en deus gwelet ha deskot o deus ato diskuzet d'ezhan penaus ma rafe evel al loenet, senti epken oc'h ioulou he gorf, e teufe d'eu em strinca en eur mor a hoanion hag a valenion. Rag neuze e tistruch ar privilacion huella en deus bet; terra a ra an urs eaz a dio heza eire he gorf hag he ene, lacat a ra an dizantvanez etrezho, en em zishenvlechi, en em zascar, en em zistrupa a ra he unan. Evelse ta eo ear vrasa dindan ho treid lezen ar von hag ar vijet, pell dioc'h ober eus dra a behun oc'h alfac'h en em fougdeal, e ruit tro ha guir d'ho rezon memes d'ho tual, ha ma leusac'h ar rezon-ze da gouz, o rebecke dioc'h ho folleniez hag ho talentez.

E gurmionez, ne alit ket nac'h ez eus en den eus dra hennag oupen an izili hag ar skizachou naturel, bez'ez eus eba da guenta ha dreist oll eur speret great evit anaout, caret ha labourat errez ar vionez anaout.

ha c'aret. Hogen, dioc'h eus tu, mar deo etrevez ar
virovez e tro he speret, mar deo etrevez ar mad e tro he
guzutez, dioc'h eus tu all, skianchou he gorf-penn so
Jemel beuzichou gant pere e ra ar pezh en deus da ober,
ar skianchou-ze he sach gant eus a nerz varu an troou
a jouch ha ne badont netra. Dre-ze en em gafe en deo
evel diou volonteiz, an Abostol he galf diou lezen. Siet,
a mont dalc'h mad an eil oc'h eben hag anan anezho
a ra en tu-ma hag eben en tu-hont. I'a den skianchou
ar c'horf da veza trec'h a chom en deus, eme ar memes
Abostol, frouez a varu. Ar vertus eo tu laet ar speret
hag ar virovez da drec'h, ha regta kement gouez-ho-
men a rer evit laet ar c'horf da veza d'ar speret, a so
galf lezen etrez ar rezon hag ar furnez, hag a gunda d'an
euzadet.

En despot da guement a eil da lavaret an dud diou
he difeiz, a c'houezoc'h evad ne deo ket ar memes tra
evit an den, ez eus em c'hem kum evitan, etre beuzila
he toullou f'al hag ho arde hi, hag ez eo zoken red ha jed
mad dehaou eorbi nouth evit beza eurus. I'a den an
llus da ober he gaillost evit rei contrach deoc'h, ha da
veza deoc'h ahred an doare da drec'h ali an ma veza
deut ar mare da c'houren, alioant mouez ar vam vid-
ze, beuzint he alio, peb gaillost e deus recevet evit
he ren.

An llus ne deus nemet eur guelenadurez ne zesch
morse netra eus ar pezh a zell oc'h ar sacramancho, morse
ne dor al liam a so a staga an oll gristenien fidel
oc'h ar penn viall diskuez a ra eus a beizoc'h e tou
o sevel azlet. Pit Nao, ar Pub-oc' her c'aret he kem
ampront pehini he gouarn birio, beta Sant Per, beteg
her Salver Jesus-Christ. Abaoue bremaic naontec ead
vlos, ep beza distroet dioc'h he c'harg ne dioc'h ha
beut gant frez an dapac-hen, ha gant aheurtamant
an hieretiket, a-balam ar boblion, hag e tesh dezha en
he c'hreden pehini a hanvomp ar Symbolen pe ar Gredo,
creden hag a so scier, eaz da zesk, e ber gomzou, ne
jouch morse, an oll guirionezon roet diad gant Doue da
virel. Gouzout a ra eus ar Speret-Santel oc'h he ren,
hag en em harp, ep sono da veza tromplet, var guer he
fondator en deus promelet beza gant hi bele liu ar bed
Evelso ne e deus ato combaouet pep errou, pep tra
nevez hag eadren pere ne voal ket revelet gant Doue.
Gualet e deus oc'h en em zistaga dioulli rouanel ha
cartenadon tud abez, kentoc'h evit gouzout petra
nevez, na rei diguener d'an d'iera tra nevez en defe
clasket en em veski etrevez he guirionezon, pe ebench
eun dra bennag en he c'heennadurez. F'etreiz ar bern
credeasou-ze a bep seurt elouez pere en em guller en
amzer-ma, an llus alu sur eus ar guirionezon a zese
deomp, ato sur eus ar c'hallout e deus d'ho deski, a
jom en he ra hag a zse he mouez ep sont hag ep an
distera douejans.

O teski d'an den en em anout he usan, e tiskuez
dehan ez eo an d'istrach great eanban dro ar pech'bet,
a ra eus ma zeus enhan brezel etre ar speret hag ar
c'he, ez eo red dehan caout ar c'hras, da lavaret eo

eus nerz ha n en deus ket aezhan he unan, evit gaillost
trezhi ebarz er vrezel-ze, hag ez eo ivez eus dever
evitan laet he nerz hag he c'hallout he usan da s'ieour
ar c'hras, ha kementas a volonte vad ep ma ve con-
traouet d'ien ober.

Mar eus laet ar c'hras d'eo em deus e t'ead
ar Grou, ha da zouezet dalc'h mad eun dra bennag, eo
dre ma c'hanavez mad izonon he gaillost gouzout a ra
e ra mouez a vad da gaillost eur guir gristen an troou
a zoug evit un ra da gaillost eus deus difeiz an troou
e guener.

(Hi en eus faou da rebeck denmp hon unan, her
bredeur ker, hag evel a lavar Sant Ian, Mar terromp
omp dioc'h, en em drumplomp hon unan, a'neiz ket ar
virovez eadomp. Salver ar lied eo a zesk deomp eo
red ober pinjen. Ma na rit pinjen, euzen, e'ed all
da gaillost ket ha ma tiskuez deomp ar briz ar
joannou eternel diel d'ar pech'bet, e velomp gant d'ou-
lagad her c'horf ar joannou a zegas ato ive d'he her
voez-ma. Evezant oc'h ar gaillost a bep seurt shigot
die ar bed. Savit ho saouch beteg ar c'hennou, ar
c'hennou acoet gant elouezou, kenerz ha reuzon ali
ha ne oufe den da virel, sellit oc'h ar sterdou gaillost
gant pere eo he ruzet cartenou a bez. N'eus douet
ebet n'a den tud ar breiz-ze laet da zont en ho rouez
al heronou, an distadlet, al lemdouet, deat oant da
anounac hat Doue, en em roet oant d'ar vestenti, d'ar
pech'bet meuz. Ma gouzout ha coupaploc'h oant
evitomp-ni? Doue so he trugareiz en her c'hener. He
vadeiz eo e deus great hon esper, he drugarez eo e
deus miret na vije great deomp evel so he great da re
all, ar pezh so digouezet gant a ziskuez deomp petra
veritep hon unan. Her bet aoun na deus ebarz ar fin
justa. Doue d'hor sket ma chomomp re hir ep ober
pinjen.

Digouet avel Sant Lucas, kement an trizevet penad.
Jesus a goms oc'h ar Juzevien diad benn eun den bennag
eus a C'halec. P'ist en doa meket goad an dud-ze
gant an lili a veza semlet en he sacrou. Ha soajit
a rit-hu, eme her Zaiter, e roa an dud-ze a C'halec
brasseoc'h pech'bet evit ar re all abalamour ma o deus
gouzout petra her eriz? Van, me ma na rit pinjen
ez eot all da gaillost er memes tra.

Tout Siloe a ra corzet, hag o coez en doa distret
trivoc'h den. Gouda beza digouet da rouch a guementas
Jesus a lavaret adarre. Ha eriz a rit-hu e roa brasseoc'h
die ar re-ze evit die an dud all so o chom e Jerusalem?
Nan, ne kem larat deoc'h; me ma na rit pinjen,
ez eot all da gaillost er memes tra.

Pech'bet evel ne jom ep beza punisset. Red eo ep mar
ebet, eme Sant Gregor, a tesk ar pech'bet da c'houzout
anezhan he unan ar boaz so diel d'he pech'bet, pe rod
eo e ve punisset gant Doue. Araog Sant Gregor,
Tortalin a lavaret eo an den en eus doare bennag
goestlet d'ar binjen, gant evit ar binjen. Homo p'uni-
tarius natus, Mar deo an oll, ha zoken ar re vella,
a die ober pinjen, pe seurt gur o deha da chom ep he

ober ar re so carguet ho c'housians a bec'hejou grevus hag ep niver ? Doue ra bellu dioulhin eun seurt zony pehini a ve eur guir follentez hag a dense ep mar var ho lere'h eur c'heuz eternel ! Da lacat evez zo, eue Saol Augustin, na ve keuz an deiz diveza, keuz ha ne raso vad ebet, na rase nemet teleur an eno en zoken (*Erit in ultimo die penitentia, sed infructuosa*), hag an Ahostol Sant Paul a zistleri d'ar bec'herien, e rezo scrivus eritho coeza etre daouarn an Doue beo.

Kemenise oll a zo guez, hen anzae a rit, gouscoude, hor breudeur ker, ha elase a rajac'h-hu ar nijen ma ne raje an his eur gourc liemen abenn deoc'h d'hen ober ?

Deomp lareoc'h ha lakeomp ho pefe, dro eur elias ar brassa, dalc'het neal ha disclabelz sae venn ho padiziant, etrelato e tlefac'h labourat ha poanva da ober pinjen. Eur virionez eo hag a gomprenot rez avualc'h.

Ann dilec'h eur verc'h-oll.

HISTOR ZANTEL.

(C'HOEFL'EVED PENNAD VAR-X EGRENT).

Ezaü ha Jakob en em vel, hag en em zispartil signoured.

Jakob gondo he beg-gourren oue'h ann Eal, a zeue gant he dud varzu douar kanaan. O veza savet he zrou-lagad e velaz euz a hel he vreur Ezaü o tout, ha pevar c'hant den gant-han. Hag e tispartiaz bugale Lia ha Rachel d'oue'h bugale ann diou vatez.

Lakaal a reaz er penn a-raok ann diou vatez gant ho bugale, Lia hag he re eun eil banden, ha Rachel gant Jozepli ar re ziveza. Hag hen he-unan, o vont a-raok, a stouaz seiz guezec'heteg ann douar, ken na oe deuet Ezaü tost d'ezhan.

Ezaü euz he gostez, a redaz var arlecun he vreur, hen d'ghemeraz a vrad-kaer, hag oc'h he zere hel stard etre he zivreae'h, e pokaz d'ezhan en eur ouela.

Neuze, o veza savet he zrou-lagad e velaz ar merc'hed hag ar vugale vihan, hag e lavaraz : hag ar re-ma, piau int-hi ? ha d'id-de eient-hi ? Jakob a respontaz ar vugale en douz roet Doue d'ho serricher int.

Ar vugale, o tostaat gant ho bugale, a stouaz beteg ann douar. Lia a zeuaz goude, gant he re, hag a stouaz d'ann douar er memes fesoun, Rachel ha Jozepli var lere'h ar re all en em daouaz ivez d'ann douar d'he zolud.

Hag Ezaü a lavaraz : petra eo ar bandennou chatala a zo digouezet gan-en var va hent ? Ho e lasset om euz a-raok eme Jakob, evit ma karyenn trugarez dirag va Aotrou.

Hag Ezaü a respontaz : kalc' madou am euz, va breur ker dalc'h gan-ez ar peñ a zo d'ni.

Nann, eme Jakob, ne ra ket evel-se, me az ped, hoghen mar am euz kavet trugarez dira-z-oud, kemer ar prezant dister-ze digan-en, rag guelet am euz da zrem evel pa em be gaelet drem ann Aotrou Doue. Bez mad em c'hever, ha kemer lod euz ar vennoz vraz-se am

euz bet digant Doue. Doue pehini a ro pep tra en demz roet d'in ar madon-ze.

Ezaü, var boden he vreur, ho c'hemeraz, gant heac'h, hag a lavaraz : beac'homp hon daou kevret ha me zalc'ho kompagnouez d'id enn da hent.

Jakob, pehini en doa hepred aoun evit he dud, a respontaz : gouzot a rit, va Aotrou, em euz gan-en bugaligon vihan, goall-dener, danvadized ha buoc'hed prest da ala, mar-d'ann d'ho skuzza, oc'h ober re a bent dioc'h-ti va loened a hell mervel holl enn eun derez. Ra'z ai va Aotrou a-raog he zervicher, ha me heulio neheut-da-neheut he roudou, ken na vezint digouezet gant va Aotrou e Seir.

Ezaü a respontaz : me az ped, ra choumo da vihan lod euz ann dud a zo gan-en da ober hent d'id enn da hent, ha da zifenn ac'honoud, mar bez ezom.

Ne ket ret, eme Jakob, eun dra hepen am euz ezom, ra gation trugarez dira-z-oud, va breur.

Ezaü eta a zistroaz da Zeir enn deiz-se memes, dro ann hent ma oa deuet Jakob euz he du, a erruaz e douar kanaan, hag o veza savet eun ti, ha plantet he deltoz, e lavraz al reac'h-se Sukoth, ar peñ a ziniti toltoz.

Tremen a reaz goudeze lere Salem, eur gheaz-voure'h d'ar Siehmed, hag o choumaz e kichen ar gheaz-ze. Prena a reaz, evit kant oan, digant bugale Hemor tad Siehem, lod euz ar park e pehini en deroa plantet he deit. Hag o veza savet eun eun aoter, e reaz eur zakrits var-n-ezhi na Zoue braz Israel.

(Guelet ou euz er pennad-ma eun dra hag a ra plijadur d'ann euz hag ann douar, daou vreur oc'h en em bardon hag oc'h en em vriata goude eun disparti a ugent vloaz. Petra na hel ket ober eur spered dous ha tuel (humbl), skouret gant gras Doue ! Ezaü, o tout gant pevar c'hant len armet var hent he vreur, a oa var zony d'het laz ben hag he holl dud. Mes biz ann Aotrou Doue a droaz te d'he galoun, kunvelez Jakob, he vrieded, he brezanchou greal a galoun vad, a reaz ar peñ real.)

Breudeur ha c'hoarezed, glazet pell-zo marteze ann euz euz eghile abalamour da euz tammik interest, da eur gouad gouariz, he evit disteroc'h tra, kemerit skouer var ann daou vreur-ma. Grit erel Jakob, list da vont lod euz ho kuir Doue ha tigollo. Na pa rec'h ar breur hena, deuit a-raok, grit iskuz ar c'henta, hag ar peoc'h a zeuenn ho kerentie.)

— — —

Ann euz hag ann douar a arvest gant dudi daou vreur pell-zo glazet, oc'h en em bardon. Breudeur ha c'hoarezed, kemerit skouer out-ho, list da vont euz ho kuir, Doue ha tigollo.

Eun interest dister, eun tammik gouariz, A laka meur avel etrez-hoc'h d'ann disparti, Pedit erel Jakob. Doue gant eun taol biz, A dro ar c'halonou, ar peoc'h a zeu kentuz.

BOEZ MARI-AMIS PICART.

(KENT PENNAD.)

Mari-Amis Picart a zennaz er bod d'an eil a vez c'houerret (1888), a parrez Guclan, en eskopti Leon, hag a oue ladezet er memez deiz en iliz Guimilio. Izo Picart, he zad, hag Agati Maleguil, he mam, a oue breiz leuer, o ho devoa evid oil vezans nemed poan ho dizeck, mes en distro e tremenont an eil hag eguile evid lad a zontas Doue.

Ar grouadurez-ma ne devoa c'hoas nemed euz vloaz bennag pa gleraz ober er gador mebleudi ar guerc'hted hag ar verzerenti, ha d'an ampoent ec'h en em zantaz ken douguet da bliji da Jezus-Christ, ma c'houlennez oc'h Doue an teir e bras-ma Argenta, da ober hepred he vountez santez, an eil, da vev ha da vezel guere bez, hag an drede, da c'houzon poanion garo ar verzerenti. Hogen he buaz a zis-couez errad e oue selaouet he pheden.

Mari-Amis, goude deza desket gant he zad ar guirionezou kenta euz ar religion, a oue d'an oad a euz vloaz, lakeal da zervichia e ti Gristofh Algrall, unan euz ar santella concoulet euz an amezeguez, hag a ioa er memez amzer mare hadour. Euz, ar verc'hug vian-ma a oue rarguet da zonal al werki. Al labour-ze he fellocz d'oc'h trouz ar heil hag a roaz d'euz an dro d'en em rei d'ar bodou a galoan a rea he oil fljadur. Hap den nemet an he unan heil an deiz e tremene ar mint nrez oc'h unan he c'haloun gant ar teleien a lavare an oferen eo ilioz tro var dro a elle da velet euz al leac'h m'en em gave. He c'harantez da greske sul rui, sul c'hoaz pa gleva senti evid ar gorceou. Er c'hiz-ze e deuzez perz er sacristia santez m'en em gave en han a spered ken aliez ha bemdez.

D'an oad a drizeg vloaz, distro da di he zad, e dote ar c'hilac'har da velet he zad o coueza en eur c'hilac'har lur, hag ar peiz a oue goassa, oc'h ober d'euzan he unan eur gouli hag a grogaz il rale ar c'houm-jez en han. Mari-Amis a oue aliet neaz gant Doue da vont da hardonna da Zant-Neven, chapel a zevosion euz a eskopti Treguer. Hogen nag hi a oue braz he joa en eur gaout, en d'istro ac'hano, he zad ker iac'h ha ma na vije bel discoaz elant. Hag-se, evid dis-couez da Zoue he anaoudeguez vad, e kemeraz liritiken ar c'hustum santez da vont bel vloaz d'ar chapel. Ze leid ha ma chomaz gant he ar c'herzel.

En unan euz ar bechou-ze e reaz anaoudeguez gant an Tad Kintin, hag an tad-ze, evel ma prijo men-bed Mari-Amis abalamour d'he vertus, a roaz d'euz eur groaz en eur he phedi d'he miret bed he oil boez hag en eur ziscleriz d'euz er memez amzer e divije zont bras euz ar groaz-ze evid eadout an nerez da c'houzon he soannion, daoust goude ma tlie an Aotrou Doue he unan beza he diven our.

Da henn euz nebeud bloavezion, Izo Picart, goude euz vrez leun a oberou mad, a varvaz evel euz mui. Var he dremenvan, e c'halvaz he vugale oil en dro

da vele hag, o vev roet d'euz c'houzon euz ar re lerra, e chomaz oc'h Mari-Amis hag e ziscleriz d'euz ar poanion iakz e devije da c'houzon, he alia a euz da zerehel mad, ep ober van euz a lavariou an dud.

Goude mare he zad, Mari-Amis a jomaz gant he mam betek an oad a bemp vloaz ha tregont evid rentia d'euz an oil zervichou mad a ioa en he galoan, hag evid gouad hirroc'h a-ze evid he kemeraz lutz poan da zekhi beza kemererez ha gouderez. E doug he labour he spered o vevz sto c'houe hag e trouz an Euz. Bemdez e houlou e cleve an okren, hag evid digoll an amzer a tremene en iliz e labourz betek pell an noz. Ar zont hag ar gouliou a roe oil d'ar beder ha d'an oberou mad. Hast e dote bepred da glevet c'houzon Doue, hag ar c'houmion-ze a vago en he c'haloun a zougue en li finvez ar re builla.

Euz d'nezel vail raz a Voutroulez, o vev anavezot an tontor-ma a vertus, a c'houantez he c'halout en he z evit kemeret perz en he c'harantez e lenver ar beorien ha euz d'euz he anaouzon. He mam a zontaz gant hi, mes hep dale e zantaz ar dienez euz he mere h hag e kemeraz d'euz distro d'ar guet. Ar zervichereu santez, evid hi d'en em gaout euz beza e ti he meatez nevez, ne vare nrez ket da gualat anez dale li euz euz meneg da zenti oc'h mouez he mam. Distro a euz eta d'ar guet ha d'he labour guet, mes aliaz ne choamaz euz pell e peoc'h. He mam hag e c'herzet all a felloc'h euz e tremez euz a rejont he desco dre bep seurt ymon, hag evid m'ac'h enche bepred, e rejont d'euz s'p'z bechou ha bech zoken s'p'z d'ame-gans. Mes euz ho doue, ne etjont ket dont a henn euz euz galoan a ioa en em roet da Zoue euz veck evid mad. Eur goma en dou lavaret Izo Picart, he zad, var he vev a varo, a roaz da Mari-Amis an nerez da gouderc'hel er son, e devoa da jom bepred guere h. He mam o vev ziscleriz d'he s'p'z an nerez o devoa gant ar perz a deutez ar grouadurez-ma da vev, euz veck ne divije mui a dad var an doug, he a lavaret d'euz ne ziez morse an Aotrou Doue ar re a laca en han he s'p'zans. ha neuz en eur goma oc'h he vev'h, e lavaret d'euz. Va mere h, emez-han, list ho mam da lavaret ha g'it errez ma vut abet gant Doue. Hogen ar c'houmion-ze euz a berz euz tad ker santez a jomaz sto houn e spered he vev'h. Goude euz er mare m'ac'h enche er c'hiz-ze euz he mam, e tale he bepred evid hi ar memez douguez. Hag he mam euz he c'houzon, o velet errad ne oa galoan ebed da drec'h he zantunant, ne gomasaz mui d'euz a zontion. M.

AR BETTERADES AC AR MELCHEN.

AR MELCHEN.

Ar melchen ar gaella ac ar founassa bouet hon euz da rei dal loennet en han. Dont a ra mad er vro, nemet en donarou segal, ha e hoaz, boez treza ha trempa an

douzeu-ze e doare, eller caout enho daou droc'h ben-nag er bloas, en douzeu guinn, ar melchen rei tri droc'h ha pevar zoken, pa ne zigouez ket re a sac hor E meur a vro e creiz Frans, ag e Breiz, en dro da Naonet, e leker nebeut a velchen. abismour alies an domder en deus re a ners ha ne ro neuze nemet eun troc'h her a difon. Mes er vrozeu-ze e ma al izern, pluni zo couls hag ar melchen ha cala founussoc'h. Ne ra van doc'h ar sec'hor coulen e deus grissou kement a bicher hag ez eot don en donar. ama, ar guisq diadon zo peurvuia memec, courneq pe tulleq, ha nellont ket mont larg avoa e h er guiscon-ze erit caout ho ners ha dont da vad. Ne veler ket a lazern kenebeut en hor vro nemet o Locudy, Penmarc'h, Roscof hag ama hag ahout, heil an aod lec'h ez eus donar condon ha dreist ar re all.

Ar melchen nel ket dont en deoar aliesoc'h evit bep eiz vloas, pa vez lakel re a re e za da fall er goan, nem zizern a ra ha mont a re eut a tacadon ha peb a nebeut ben an amzer nevez. Evit mouroc'ho h kement-ze, o lakomp, o Rosolhan, en tieguechou labouret gant skiant, eun anter deus an douar eleac'h a reer ar bouet han dudan melchen, an anter al dudan charrons, Eguisse, pa zigouez adarre ar bouet han en dachon, ar melchen a ra eleac'h medo kent ar charrons, hag ar charrons eleac'h medo ar melchen.

Hervez am eus lavaret, nebeut a velchen e lekeont e bro Naonet; enho ar bouetach han zo peurvuia charrons mesket a guere'h, a loden vrasa a vez hadet abars ar goan, al loden-all er mis c'huevrec pe e mis meurs, doc'h ma zigouez an amzer. Guelet em eus, er bloas-ma, er vro-ze, ar charrons o Louanna kerken hag apter deus ar mis here; rag ar charrons abred ar guella d'en em zifen doc'h ar goan, founussoc'h e vez ive da droc'h evit ar charrons meurs.

Ar charrons ne ro nemet eun troc'h hag eller lacat var ho lere'h id-du, petraman ober en douar-ze eun vaguerer colza, eun ma reomp ama, evit planta e leac'h a l han ma vo deat mare roant-Mikel, eller ive ada auezho da jom erit rei cōst, pe gōit ar charrons a zo bet teilet.

E Naonet e hadont e hoas eun bootach-al da gaout varlere'h ar charrons ha da rei d'al loennet pad ar mis c'houere mis eot ha lod doc'h mis guengolo, ila lavaret e doare gortus ken ne vez dent reot da droc'h pe da beun er foenneier. Evit caout ar bouetach a lavaran, e c'hadont mesk a mesk id-da, piz, segal, guere'h, eiz ha guinn-spagn. Ar c'hernes-ze a blich d'al loennet, guejad a reont ganthaa, eleac har re n'ho deus nemet ar pes a gavont er meaz er mare-ze, a rank alies castiza. peurvuia, evit bouc'ha ar bouet-ze, e c'hortozont ken ne vez stag eun nebeut greun oc'h an id-du zo e touez.

TH. DE P

An Eal hag ar buguel en he gavel, (Trest eus a eun vrez galles, grest gant eun ha-raer, he hano Ean Hebeul).

Ean Eal guen-cann a na soubleit
He benne ganthaa da zellet,
Da zellet siou, eus eun buguel
Gouket eunne en he gavel.

Ken bevel outhan ber e haro
Ma lavaras. . . deus ganen-me,
Deus, o va breur, deus o ar c'hoar,
Te zo re gaer vit an donar.

« Eno ne zens evit an den
Pljadur ebet eb anken
Ar c'hoarz zoken a dro e leav,
Hag an oll ebaton e canv

« Eno pa za'n den d'ar feston,
An Encrez zo var he zeulion;
Ha dioc'h an noz e ian ive
kerken hag hen en he vele.

« Hag e teusse roud an anken
Var da dal-te ken dirouven!
Da zroc'h-te ker bras livet
Dre an dalcou a ve goevet!

« Oh! nan, naq, te den ganen-me
Aout varlaez e d Zoue.
Eno n'hoarion en eun guichen
Nhi vezo cūrus da viken.

« Hag arabat e ve goevan
Nag hirvoud var da dremervan,
Arabat eo e ve guelet
Den en e d di e canv guisket

« Ha vezo laouen peb hin
Evel p oas bet o valeri,
D'as oad-te an deis diveza
Zo caeroc'h egnat ar c'henta. »

Er guis-se pa en deus comzet,
An eal guen en deus dispaket
Varzu an eun he zrouaske.
Mammie guenz! . . . Maro da vugol

GABRIEL MORVAN,
eikel a Plouboquer.

Ar Breur hag ar C'hoar.

An demezel a ias goustadec da guichen dor carabr
he breur, hag ac'hano ep en em ziskuez dezaf, her
guelas var he zaofia o pidi, Eui levr a voa etre he
zaouarn, hag e save eun tamir he vouez. He c'hoar a
dostas he scaouarn da zilaou, hag e clevas petra a
lenne. Pedennou an agori! Ne devout ket ar galou
da vont da goma outhan, hag ez eas d'he c'hambre man-
tret. Ean nebeut e goude e teuas Alan da skei var he
dor.

— Demezel guenz! Savetist ho prear! C'hui opken
a ell hen ober

— Petra zo? Petra zo c'hoarvezet gant va breur?

— Oh! ma c'houfac'h, demezel haour! Ho prear a

ia d'ar maro ! An duichenit kemeret e Kiberon so barnet d'ar maro er moulon-ma en Alro, ha varc'hios da c'houlou deiz e vezint fuz he !

— Ha va breur a die mervel ive ?

— Ho preurso coudao int evit ar reall ! Var he c'her eo lezet da zont da velet he vamm. Mes roet en deus he c'her da vont d'ar maro varc'hios vintun. He c'her ! demezel

— He c'her ! he henor ! eme ar c'hoar guéz ! Mes peuas he zavetei !

— An Aotrou Cont ne vane ket d'he c'her. Gourc'hennet en deus din dere he prest he varc'h hag he zihuna obeun peder heur. Me zo relet da di Gildas ar merour, hag hen en deus en eur vouela, lavaret d'ar pezh a gontas deoc'h.

— An demezel a reas eur zouch hag a lavaras d'ar mervel -

— Va breur ne doi ket d'ar maro, n'hen dihumit ket ; munt ha vezo trouz ebet en ti epad an noz, me guemer an afer em c'harg

— Miret a reot ouzhan da vont, demezel ?

— Done n'en deus ket he zigasset d'am mamm evit he lamet diganhi ! It, ha gnt ar pezh am eus lavaret deoc'h.

Alan en em derras, hag an demezel Turgia a reas d'an daoulun evit pidi eur pennad. Goudeze e serfas eur guer bennag var eun tam paper hag hen lezas var an daol. Truc'ha a reas ive he bleo hir ha caer hag ho destumas var an daol e kichen ar paper. Neuze ja gave dezhi oa casket c'hoar he breur, ez ead he gampr hag e kemeras he zillad. Teleur a reas eur zell varvezan en eur lavaret a galou kenavezo dezhan. An den raouane a voa ken torret gant ar skander en devoa bet en dervezion araog, ma c'hallas he c'hoar ober he aro ep he zihuna. Deat a he c'hoar, eakasean dal ad soudart-ze, ha pa voa en em vasket, he ober eur zell er melkezoar, e devoa evel aoun, ken hevel en em gave oc'h he breur. Mont a reas goudeze d'ar marchossi eleac'h ma eavas prest marc'h ar C'hont, errez an urz roet d'ar mervel, hag ez eas en hent ep gouzont dare da zeb.

Abenn ma tebjot antrovez da guerc'hat an duichenit evit ho ehas d'ar maro, eila an demezel en ho zoez eleac'h he breur. Mont a reas d'an dachen en eur bid, he daoulagad zel, rag breiz oa unan eus ar gnere'hez-ze pere, liervex Sant Ambroas n'o deus ket aoun rag ar maro, mes o deus aoun rag eur zell. Ar gommunion o doa recevet an dachenn a roe ners dezhi. Ne devoa aoun nemet rag eun dra, na vij e diunoet he breur ha na danje da viret ouzha da vervel en he leac'h. Digouezet var an dachen, Escop Dol, pelhin a voa etouez ar brizonerien, a roas an absolten diveza, hag an demezel a voe unan eus ar re guenta dascaret gant ar bouliji.

Pemp heur anter oa pa zihunas ar C'hont. Spontet e zilas eus he vele, mes no gave ket he zillad. Caout a reas eun luit all, hag he guiskas buan. Neuze e ugor an aor hag e caf ar mervel daoulinet var an treuzou.

— Pat heur eo ?

— Ne zivezat en, Aotrou Cont.

— Ne zivezat ! malheurus, gouzont a rez peira goll-tan-ma ?

— Ho guéz, va mestre ker, a d'hae'h da goll du-ze.

— Va henor ! ker'h buan va marc'h araog ma tent va mamm ha va c'hoar. Compren a ellex em oa e hoant d'ho guélet, mes va guer am eus roet....

Kementae a voe lavaret a vouez zel, mes gouzonde an liron a gleras hag a ziredas.

— Liron, eme Alan, dalc'ht hen, pa ez a da vont d'ar maro !

— Va map, eme ar vamm guéz, en eur lamet gantha a dro viat, ne di ket d'ar maro !. Mar marvez, mo varvo ive.

Pa daon Alan a voa ead da gampr an demezel evit he guélet, ha zont da zicour he mamm da zele'her he breur. Lea caer en oa sket den ne responte. Mont a reas er gampr, ha ne gavas den eila. Ar guélet n'oa bet den e ha en noz-ze. Dont a reas en eur grial

— An demezel ne ma ket aze ! Ne ket bet en he gampr !

Buan ez ead d'ha gampr an demezel, hag an liron Turgia a velas da guerta ar bleo hag an tam paper. Goude a reas er paper, hag e taolas eun taol lagad var-nehan. Mes coza a reas eas he za, hag ar map eo hef lemmas. Seiz aia peira voa var ar paper-ze

« Va breur ker, ne varvi ket, ha zavetei e vezo da
« heur. Chom beo, ha easol her mamm, mir ouzha da
« voa he red n'hag hen a so deus d'ur mervel eridheut !
« Na me so eurus hirio da veza ken hevel ouz !
« Kenavezo, va mamm guer, kenavezo, va breur mui
« ead, kenavezo, va c'hoar Ael, en em velet a
« rann adarre eue divre'h an Aotrou Doue ! »

« Mar, »

— Ha, e levez, va c'hoar da vont d'ar maro ! eme ar C'hont. Hag en em ziframas eus a zourn he vamm, hag hen en eila an dra an traou gant an delezou. He vamm hag ar re all a reas var he dere'h. E dor an ti e figouezas ar merour gant. Ha Henna a jonas sebezet oll hag a reas var greda o velet ar C'hont raouane

— Peira, eila, Aotrou ! Com a zo aze ? Ha pion am e s-me ta g'c'wet bremae o coza diandan ar bouliji, ho tlad gantha, hag hevel pouch ouzoc'h ?

— Va c'hoar eo ! malheurus ma zoun ! Va c'hoar eo so maro em leac'h, maro evit va zavetei !

Ar C'hont a goeras semplet, hag he vamm, e creiz he anken, e devoa ners calou avoale'h evit chom en he za ha kemeret soaret eus e map, penher vuziken.

Ar C'hont a voe dougnet var eur guélet en eur gampr ead. Pa deuz he anaoudeguez dezhan, en devoa eun derzien ar grez. Ne reas nemet alierit, ha eria, o lavaret he lezel da vont ac'hao, her galvet da vont d'ar maro, e voa dlet, e voa red dezhan mont d'ar maro.

Ar memez devez, da noz, Adel, an nizez, guisket evel eur plac'h divar ar meaz, a leas, Alan, ar merour hag hi, da glase corf he e huperv. Goude beza casket pell amzer etonez ar c'horfon maro, he c'hafeont.

Dele'her a reas etre ho daouarn eur chapellet e doa bet gwechall digant he breur, Adel a zerras dezhi he daou-lagad, hag a zestimas he c'horf gant ar brassa respet. Neuze Alan hag ar merour he dougas d'ar maner. Laket e voas er chapel, e troad an aoter, hag eno, epad peli amzer, e teujot da bidi evithi. G. M.

NAME AR KONT EVIT AR BIKUN-MA.

DILLUN, 12 e huezver — Santez Jannet Valon, rouanez a Frans.

DIMEKES, 13. — Sant Hiler, escop ha doctor eus an ilis

DIMEK'HER, 14. — Merc'her al Lodu Offs an deiz.

DIZIOL, 15. — Sant Andre Corsan, escop

DINGENER, 16. — Curanen spern hor Zalver.

DIBADDONN, 17. — Sant Guevroc, abad

DISSUL, 18. — Ar zut kenta eus ar Ghoraz.

An Avel hirso, Jesus a voas casset gant ar Sperel Santel er gouelec'h, pe en desert, evit beza tentet gant an diaoul. Ha goude m'en doa rimet daon-ugent derviz ha daon-ugent nosvez, en devoue nroun. Hag an tentatour o tostet, a lavaras dezhan. Mar d'oc'h mab Doue, lavaret d'ar vein-ze dont da veza hara.

Jesus a respontas dezhan. Ne ket gant bara epken eo e vef an den, mas gant kement coms a deu eus a c'hinn Doue.

Neuze an diaoul hen dougas d'ar guaz santel (da Jeruzalem), hag hen lakeas var eus an templ, hag a lavaras dezhan : mar doc'h map Doue, eu em doli d'an traon, rag scrifet eo. Goudehemennet en deus d'he. Elez hy lional, asten a raunt ho daouarn d'ho tiguemeret, gant aoun na stoc'h he troad oc'h eur mean bennag.

Jesus a lavaras dezhan : scrifet eo ive : No dentot ket an Aotrou ho Toue.

An diaoul a grogas eus adarre hag hen dougas var eur menez huel huel, d'skuez a reas dezhan oll rouantelezhon ar heil hag ho braouentelezhon, hag e lavaras dezhan : kementas oll a roin deoc'h, mar kirit stonet d'am adori. Hogen Jesus a respontas dezhan : tec'h kuit, Satan, rag scrifet eo. Neadorot nemet an Aotrou ho Toue, ha ne zervichot nemethan.

Neuze an diaoul a reas kuit, hag an Elez a dostez eus eus evit he zervicha. (S. VAZ. IV 1). G. M.

ROM. — Hano so da zalc'heria eurus Lois-Mari Grignon Monfort, missioner a Vreiz. An den abostolic-ze en deus prezeguet e cals a lec'hioù a Vreiz hag er c'harterioù all er penn d'ar C'huz-Heol d'ar Frans. Mar eo d'ar greiz rei eur omision e parrez Sant-Laurans, en escopi Ligon, an 28 a viz ebrel 1710, d'an oad a 43 bloas. Hen eo deus fontet urs ar veleien missionerien a gompagnonez Mari, hag hano Merc'her ar Furnes, pe ar Senezet-Guons.

Er mizioù diviza-ma ez eus diblaset evit ar mis-

sionoù, evit an cnezonoù hanvet Antil hag a zo d'ar Zaozon, daou vele eus an Itali ha daou gloarec eus a Frans; evit ar Senegambli, nao missioner a Frans ha diou sœur, ar re-ma so eus a Vreuzerz ar Spere-Santel, eus a Galon-Santel-Mari hag eus ar Gonception didach a Castr; evit Madras. Ier missioner ianvanc eus an Irland, evit ar ster Blackensi, evit Colombi, evit ar C'hana, evit as Texas, pevar missioner eus an Irland ha seiz eus a Frans, ar re-ma so a douez an tadoù Oblat eus a Vari-concevet-eppe'het.

Mont a ra ato cals a dud ianvanc da Rom evit en em lacat e servich ar Pap. Eus ar Belgic dreist-oll ez a eun niver bras; pep parrez a gas eur zoudart, ha lod a gas ouepen. G. M.

KELEIER.

An teuna d'ar zort, e departamant Finister, er pemp arrondissement, a gommoùso ar 26 a viz c'huezver.

Carzetennon Brest a lavar ez a ar c'hienvel en he dro. E creiz ker n'eus mui a dud elan, hag eus an tru var dro n'eus ket ken nebeet kement a verrent hag a so bet. An car en em ae'ha e pep lec'h.

Er sizun-ma e comzer adarre eus a gals pensoer. Meur a lestr so eal da goll c'annet gant ar goal avolon. Coms a rer dreist oll eus eul lestr saoz a voa eus ha daou c'hant hag antez-eal don pere zo kement oll nemet c'huez'he pe seiz.

Ar c'hienvel var al loenet (typha), a zalc'h ato e Drozaos. Skei a ra ato a bep seurt loenet corn. Bete dec mil, a leverer, so bet laguet gant ar c'hienvel er memes sizun.

An ed a jom ato er memez priz. E costez an Anternoz opken d'an Europ eo gullet eun dra ben. nag varnezhon er sizun diviza. Evit e Teac'h all ne guera tam. G. M.

PRIS AN ED.

KREMER. — 3 C'huezver,	POST-NABAT — 4 ^e C'huezver
Guinis .. 46 lur, 89 c.	Guinis .. 46 lur, 78 c.
Segal .. 46 lur, 48 c.	Segal, ... 46 lur, 63 c.
Eiz 9 lur, 07 c.	Eiz .. 46 lur, 03 c.
Ed-du .. 9 lur, 01 c.	Ed-du 8 lur, 48 c.
Kerc'h .. 7 lur, 07 c.	Kerc'h .. 8 lur, 38 c.
Avallon-douar 3 lur, 35 c.	Avallon-douar 2 lur, 60 c.

Ar Gerant : Aa DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de KERANGAL, Moulet en Escopi.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL-

Da guement Christen a gomis ar brezounec.

Emm Abonnement d'ar Gazeten a gomis :

Evit eur bloas	PAOT SCOET
Evit e't ne h miz	EIL SCOET
Evit tri miz	GHECH REAL
Eur gazeten ebken	DIOU TENNEC

Ar bacamant a dis beza great arag caout ar gazeten.

ALIOU.

Ar scrijon a ve c'hoant da lagat er gazeten a dleer da adressi oll d'an Antronc Monan, Belice e Kemper

Ar pacamanchou a dleer da adressi d'an Antronc SALICH, ebken. An abonamant a guemeter e li an Antronc SALICH, librer, ru Kereon, e Kemper

MANDAMANT

AOTROU'N ESCOP KEMPER HA LEON,

EVIT CORAIZ 1866.

EIL FEYNAD.

HON ANDEDEUR KER,

Ar C'honcl a Drant a ziscleri penaus Doue ne
 rel netra da rebech d'ar re so ganet eun ed gach
 e Jesus-Christ, mes deski a ra ive penaus ar
 pec'hel or gach, goude zoken ma vez het lamet pe
 efaset, a les var he lerc a au toul d'ar pec'hel, hag an
 toul-ze, petra bennag ne deo ket ar pec'hel eo, a zo red
 gouzonde d'ar gyslemen stourm ouzhan d'ale h mad,
 ha buez an den so cheuet et evelse en eur brezel a ranc
 an oll da zouten, en Lavelep lesou ne vezo curunet den
 ma n'eo devez brezeleket beteg ar fin. Ar C'honcl a
 lavar a noas e tleer en em zivisa d'oc'h an den eoz. S.
 Paul o kelen ho zisk-loun a lavar dezho lacat da zereel
 ar peiz so enha a zouaret. Hor mestr divin a ordren de-
 omp kemeret an hent striz eus ar binijen hag eus ar
 boan, abalamour ma zao dreizhan eo ez eaz d'ar vuez.
 Hag e gu rionez, hor Breudeur ker, ar Rel-jon oll so
 fountet var an dever-ze pehini a zell oazomp oll hag a
 so gouzonde anavezet ha saoneret ken nebeut, an de-
 ver da zounn, ne ket e'ken oc'h ar pec'hel, mes c'hoas
 oc'h kement a zoug d'ar pec'hel, oc'h kement lien laca
 da zroun eo hor c'halon. Evit efasi ar pec'hel eo en em
 c'hieat den hor Zalver hag ez eo mare var ar groas.
 Evit distruja ar peiz so oc'h eul ar pec'hel, an orgoul,
 ar garantez evit madou ar bed hag evit ar plijadurezou,
 eo falvevet dezhan benn en eur stad distet, er baouren-
 tez hag er boan. Ne anavez evit he ziskibien nemet ar
 re a gar he groas hag he doug gantha. He rouantelez a
 bromet d'ar re en em drec ho ho xuan. Red eo gouzaon
 evelldhan mar fed deomp dont da veza bugale da Zoue
 ha caout pers en heritach an Euz

Evelse ta, hor Breudeur ker, red eo rei diguemer
 d'ar binijen gant he founn, hag an lli oc'h ober de-
 omp er goude liemen a guementise, ne ra nemet ordren
 deomp ar peza e lounen diganeomp ar rel pou ha zoken
 natur an den. Dispri, oc'h eas evit an lli ne ket gueset
 da zoueret eun dra bennag pa vez izom, n eo deus ket
 a ners avoale't da zoueret netra a guement a ell ober
 plijadur d'he gorf, a ro d'ar c'harf-ze kement a c'houl,
 ha ne ean nemet pa vane dezhan ar peadra, pe pa vez
 distrujet gantha he herit

Kement hon eus lavaret, hor Breudeur ker, a ro de-
 oc'h da anaout a en deus ar c'hristen rezon che. d'en
 em zizama eus a lezen ar Lin-jen, ez eo al lezen-ze
 evit an oll, hag e c'ell an oll he miret.

Hon kezit da lavaret e hoas eur guer en eor aelun. Na
 denfac h ket eas ar ran a gorf an ol trouez a elut da
 e morder drouzhan. ma na labourfac h lez ive da rente
 santel hor'h ere, evel ra'her goulen diganeoc'h ar
 Speret-Santel dre e linou he brofet. Mar ho pefo goal
 voazmanchon pere a zale'te an dizurz en ho ti, ma
 velet enha goal skuerion, an tadou hag ar mamou o
 elion ep rei d'ho bugale ar skuer eus eur vuez christen,
 ar vugale o veza lizent, oc'h en em rei d'an lezareguez
 ha d'an dizurz ar dud pinvidic hag a tene huc o leuz
 ho danvez e dispignon bras ha full, an dud entre o clase
 hale var ar poent-ze var roudon ar re vras, ha beteg an
 dud paour o dispigon ive o fol entezion beteg ho henor
 hag ar peiz o oefe izom anezhan evit caout bara, gant
 an arken la velet goudeze ne deus chomet gantha ne-
 met loulou fal n'o deus ket gallet da gortant, ma vo
 gullet kementise, ar ur a gorf n'en dese nemeur a dal-
 voudeguez. Da betra e serviche ar binijen a gorf ma
 na gomause ive an ene da zoueret pep pec'hel? Ar
 gar an a so da guenta oll eun dra hag a zell oc'h an
 ene. Petra d'ale deoc'h plega ho penn, lacat en dro
 deoc'h ar eil a pa enn habita binijen, stouet d'an douar
 var al ludo, ma n'eo em lakt ket da aeri al liamou ho
 tale a siag oc'h ar pec'hel? Rancit goudeze ho perans
 gant ar re o deus naoun, roit lojeis d'ar re n'o deus ket,

guiskit ar re noaz, ha Doue a siliono ho peden, rag corret a ra ar re o deus plijadur o rei.

Ber e c'hell lieza a-rechon rezouion da ober eur eben-chamant li anag elezen ar iun hag ar vjcl, rezouion hag a c'hounen a-rechon ma ve douara, al lezen-ze, mes ao dever da ober lincjen a-jom ato. Mar d'ema en hor gal-lont dousaat ar iun, diuini ar vjcl ne attemp ket, n'eus forsi ne vjcl digare za ve elasket, lamet divaroad li all lezen-ze a bel m'ne ad den en em azania. Ar rezou-ion a zigasser liro a var arag, ez eo dize beva, ne deo ket ket kreac'hel an den, ha meor a rezon ad, ar rezouion ze a ell lizat an l'is, pehini a so ato leun a garantez la a l'uzevit ne bugale da zousat eus nebeut he lezen evit ar p'za zel oc'h an traoz diavez, gous-eoude n'he gra nemet gant ma leun he bugale da zous-eret anezho li so an traoz a l, ha kementar evit ma e b'li l'is na frouez eus an dervezou a lincjen ma hanvet gant S'v' l'is dervezou a silidiguez. Anao eo penaus ma na ell ket muret al lezen-ma, e ell pren, dre deuvion a rezouion ha dre ar pez a root d'ar paour, ar pez a guemerit evit azamanchou ar vuez. Ber e ell en em zaulia dre an aluzen, ober deuvion mad eleac'h ar pez n'eo deus ket ha corfa ners avoaz li da c'hou-zaon, ha n'eo evit en hent ar silidiguez.

En ell pennad eus a Artou an ebostel e lennoomp po-nans sant Per, an unnek abostol-all en dro dezan, a gomz eus eus n'her bras a dud deus eus a guemerit corn so er bed. Oc'h asten he zoro eizezeg enho, o tesko dezo, gant ar c'hallout en doa bet digant he vestr, penaus oa maro Jesus-Christ, penaus na savet a varo da veo, penaus e rene lincja e c'hiluar. An dud estren-ze souezet o eleret he gomzou, souezet ive e c'hallont com-pren petra lavaret, a tour touchet ho c'halon gant keus ha glaz har. Lavaret a reit da Ber ha d'an ebostel all Tud, hor breudeur, petra raump-ni? Per a respontas. Grit pinjen, ha ra vezo badezet pep hint ze hauec'h en bann Jesus-Christ.

Evelldho e c'houlennot ouzomp petra raump-ni, pehini en ar b'njen a d'oumpen da ober evit diarbhen justus Doue, evit diarbhen ar gaaagner hor sco er bed-ma, ha muret ouzomp da veza malheurus en eternite?

Tud so hag a deus prezeguet oa avoalc'h c'henc'h a vuez, cundui eur vuez guelloc'h. Setu aze a dra sur eus dra vad, gouscoude n'en em lezomp ket da veza trom-plet, ne deo da lura nemet evit loden eus ar pez a d'oump. Ar re a zese en avoalc'h kementse hag a dol er muez diaramanchou ar b'njen hag al labourou poan us, ne oufent ober ken nemet dont abenn da lizat lezet a gaster kement a ell e guirionez paea evit hor pec'hajo, kement pinjen a ell beza talvoudec evidomp.

Ra guntas ar pec'h'er hag an den difez an hentehou ma herzent enho hag a gas d'ar maro, ra bellant diou-tho ho goal souden, ha ra zistrouit a greis calon eus Doue. Keuz er galon, hag evez oc'h kement a ell ober dezho corza adarre, setu ar bez a d'loot da gaout; red eo ouzpen e c'houlzant a volonte vad, poan ha diara-mant evit poan ho diarnion tremened.

C'hui pere oc'h eus great disladet ha kementse aban-lamour ma zro stag ho talon oc'h an danvez ha ma oc'h eus aoun da zionerel netra, c'hui pere so ken troet oc'h plijadurzeu an donar ma zoc'h bel selapet guallo en dizurs, e lui pere a zizec'h gant ar c'hloant d'en em zavel dreist ar re all, c'hui pere so trenket gant ar gansou erigori gant an avi, distrait eus Doue a greis ho calon kement so guir, kement so glan, kement so feul, kement so santel setu ar pez a die beza en ho sonch.

En em ruit d'an nevezou mad, d'ar beden, d'ar b'njen, d'an aluzen.

Ar beden o terc'hel ato mad d'ar feiz, d'an esperans ha d'ar garantez, a zo an euc hag he e las beto'n euz, hag ac'haos e leu en dro leun a ners hag a laouevdi-guez. Ar iun a zalc'h ar vertuz en euc hag a gas kurt ar pec'hajo.

An l'is e deus nebeut ha nebeut dousaat kement ar iun, diuini kement ar galetter anezhan, m'a n'ho deus mu, furio ar gristionen ar re diuina, digarez ebet da gaout aoun razhan na da goll calon. Natur an den, truet eizezeg an drog dre ar pec'h'er, a gal postius al lezen-ze, poan eus eo, ep mar, ha red mad eo e ve, rag enli e l'e beza ar e beuz, ar e hiaz har, ar gontition eus hor pec'h'er, ha dre ze ire an teac'h hag an diouer dioc'h plijadurzeu, ebatou ha zousad ar bed. Anaz, evel na eus lavaret diaro, ar e horf epken a c'houlzant-se ne ve euc nemet euc dra a zia veaz ha ne dase ket beteg an euc. Mar ravomp re bounnez gourc'hemenno an l'is, mar disprijomp ar zouret a guemer ac'haosomp ma na fell ket deump he anout evit muh var an donar, arabat eo deomp sonjal ar beza Doue evit iad en euc.

Ar beden, gant ar iun hag an aluzen hoc'h he arul, a dal hirroc'h evit an oll dancorin. An aluzen a zousad an den oc'h ar maro a efaz he ber hejou hag a ra dezhan aoun trugare. Ar c'houlzou-ze ras an oll Naphael da Dolu a terc deomp penaus e c'hellomp diskuez ha guirion eo hor pinjen kentioc'h an den santel Toli en doa desket d'he rap penaus an neuz en deus cala a die rei rale, hag an neuz en deus nebeut, a die rei a galon vad evit loden eus an nebeut-ze. Lavaret a re a c'houlz penaus an aluzen a var oc'h an ene da guez en dentalyen. Lavaret a reit martez oc'h eus cargon aleys, hag euc vad mad a dud da ziorren. Nemet maoc'h aze a izom n'oc'h eus ken da rei, eme Saut Lyprian, evit lenna varnoc'h ar var ho p'gale benno an euc.

Mout a ra var grese, eme e l'is, ar c'houlz, ar profon hag an doareon al da c'houlz ar c'houlz, ha ne aller ket ead da rei dezho oll.

Ar re a gous evelse a diefe da guenta en em lizat da c'houlz o velet e za bemdez cala maoc'h c'houlz var grese ar spectaclo ar festio ar halion, an ebatou eleac'h ma caver tro da ober dispignou ker bras evit na d'ad hag e d'ad bras. Martez e teufat da velet penaus, en eur lamet euc loden eus an dispignou foll-ze pere a ra cala a nec hamant dezho en heur ho maro, e c'haent euc hag ar p'gader avoalc'h evit aecor oc'h an oll con-

Yron mad e pere ec'h a'fent kemeret pers.

Hervez an Abostol Sant Paul, an hini a ro an aluzen
 a zo hantel oc'h al labourer dour pehini, pell dioc'h
 credi e ve er c'holl evithan an had a dal en dour, her
 c'hemer erit er goum, dre an esper en deus e rei
 dezhan eun eost-pell. Var guemise e lavar iladad
 Coranth penaus an hini a had nebeut, a eosta nebeut, hag
 an hini a dol eals had en dour, a testuno ive eals eost.
 Er penad arag eus ar memes uzer e veul eantiez an
 dud fide, a Vacedon Paour bras vint emezhan. ha
 gouscouda int deus anezha ho unan da rei kement hag a
 ellent, ha zoken en tu all d'ar pe a ellent, oc'h hor pidi
 hag oc'h hon aspedi da rezo ho aluzennoù. Ag d'ho lezri
 da guemeret pers er guesan a reomp. Compten a reant
 ar gristenien vad-ze perag e tesk deomp ar Speret-San-
 tel penaus an hini en deus treuz oc'h se paour a ro da
 Zoue, a ro nebeut er l'raont eals. Ho pet sonth eo an
 O euvrou mad a yag ar feiz, pa vane an euvrou mad d'ho
 moga, e tizec'h, pe kentoc'h ez eo maro J.-C. a ro ho
 talloù d'ar rezen feiz ne zougue nemet delou, hag ar
 vezen feiz-ze a zizec has betek he gizioù. Ar servicher
 leziereg n'eo illoa ket laket da dalout an talen fizeit en-
 han, a vout taollet er mar en devaljez, eleac'h ma vezo
 1 leuz ha scrign-dent.

Ha deus ealon pehini se'hanomp da veza mantrel
 ganteur gure gac har, soomp a zeuz pegner buhan o
 tremen ar pehini ar beu-ma, pegner breac eo ar madou
 so eire hon daouarn, gromp hor gailout evit digoll an
 amzer dremenet. Eleac'h er em lezel da veza tri-mplet
 gant speret ar bed pehini en deus collet pe eunder en
 eur gull ar feiz, bezomp sentaz oc'h an ilis pehini a ro
 deomp goure kemennou a vuez. Lakeomp hor poan da
 dremen santelamant anzer ar C. horais evit ma rei d'ho
 2 deomp madolheron azevz, ha ma kendale ho deomp ar
 re on doa hel kentoc'h digantha.

Divarben ar Choral.

O tere hel cont eus an miver bras a lizerou deus deomp
 o furn a boden, hag eus an uzadhou kemeret en Escop-
 tion tosta deomp, ez omp en eur glevet divar ben ar
 C'horais gant hor breudeur honoras ar Chaloniet ha
 Chabistr ar Cathedral Goude beza keza kemeret ho
 alion, roet gantho en eun deliberation an 23 a viz gwen-
 ver 1865, eleac'h ma e balicot uler ar pe a eus great,
 ez omp en em adreaset d'ar Gador apostolic pehini ep-
 ken e deus ar gailout da rei an dispan general a voa
 leac'h da e'houlen. Hon tad santel ar Pap, ar eun indult
 apostolic, (eul lizer a c'hras), eus ar 26 a viz ebrel 1865
 O en deus tenvezet rei an dispan-ze. An termenou pe
 ar c'horizon a hero eo en em zervichet ar Pap evit be-
 rei, a vere eo roet deomp evit lri bloas. ha pa vezo tre-
 menet an lri bloas-ze, e lemp en em adressi adarre da
 Gador Sant Per. Lavaret a ra penaus an dispan-ze pa he
 roomp, ne roomp anezhi nemet evit eur bloas en hon
 Escopli, bage lemp he merca hag he beven hep Corais.
 O Hervez eomzon ar Pap, azalec ar sul kenta eus ar C. horais
 betek ar meurs eus ar Sizun Santel (hag ive d'ar meurs-ze)

e vezo gallet dibri kik, da zul, meur a rech, ba d'al lun,
 d'ar ineurs, ha d'ar iaou, da eur pred epken. Ne ro ket
 an otre da dibri kik ha pesked d'ar memes pred, ar
 merc her, ar guener hag ar zadorn a so ato vijel. An
 Tad Santel a erhu en eur lavaret e lle an dud fidel en
 em derri da ober aluzennoù. hag an aluzennoù-ze a
 dlevez beza itup, gantrumpen evit sicour ar re labour
 Hag evit izomion all hon Escopli.

N em eus ket izom da lavaret penaus an indit-ze eus
 ar Pap e veza eur c'hras, eur hermasion epken, pep
 hini a vezo lri da brofita anezhan pe da jom er ober,
 da lavaret eo, da z lri kik en dervezioù ma her permet,
 pe da ober corais evel a reat kent.

DRE AR REZONIOU-ZE,

OX ELS GOURC'HEMENT HAG E GOERC'HEMENT

ANT KENTA — Gallet e vezo dibri kik azalec ar
 c'heula eo eus ar c'horais betek ar meurs eus ar Sizun
 santel, hag ivez d'ar meurs-ze, d'ar zul, d'al lun, d'ar
 meurs ha d'ar iaou, d'ar zul, da veur a bred, ha d'an
 dervezioù all, da eur pred epken. Ne dleer ket rei kik
 ha pesked d'ar memes pred.

FIN ANT — Gallet e vezo dibri amann, lez ha four-
 mach epad ar c'horais oñ, ha vout betek Dissul Bien-
 nique, hag ive d'ar zul-ze.

TREDE ANT — Ar confessoriel, aumoniern, ver-
 konet a ello enpen, gant n'her graut ket eo eur seson
 general, disciplo eo dispanset, ken eus ar ion, ken eus
 an dervezioù all a vijel, ar re o dele eur rezon vad ben-
 nag da e'houlen an dispans-ze.

PEVARE ANT. — Ar permissionou hag an dispansou-
 ze ne diot roet nemet gant condition ma vezo roet eun
 aluzen evit euvrou mañ hon escopli. Ar gristenien
 fidel o dlevez sonch e tleont, e plas ar pe a tousaer
 evelac dezho al lezer, ober pinjeonnoù all, rei skuer vad
 o veza aketus da vont o an ul exercisou a religion, o
 veza sourcausoc'h da ober euvrou a garantez.

PEMPET ANT — An aluzennoù evit ar c'horais a vezo
 roet d'ar Berannet, pe autramant tolet en eur c'hef a
 dlevez beza lakel evit kementse e pep ilis eus hon
 escopli epad ar c'horais lri ha bed. Ar c'hef-ze a vezo
 scrifet varnezh an lizerennoù selet evit peira eo aket.
 An arc hbeleien hag ar bersouet eanton so pedet da
 larat ho digas goude l'rac da zecretour hon escopli,
 evit ma ho sacamp da zervichout d'an euvrou mad a
 vezo mañ izom da ober.

C'HEC'HYET ANT — Ar bastorel a ello eomans Pass
 eun nebeut kentoc'h evit an amzer merket gant an Ilis,
 hag hen sateh eun nebeut goude, ne dleint hel gous-
 coude, e penn ebet, mont pell diou an amzer merket
 gant an Ilis.

Hag e vezo, ar mandament-ma, lennet a vout huel e
 prou an oferen bred ar zulvez goude ma vezo digouezet
 er parrezion.

Roet a kemper, dudan hor sin ha siel bon armou,

ha sin secretour an eskop, an 10 a vis e'huevrec 1803.

† RENE,

Escop Kemper ha Leon.

PRE AN AOTROU A ESCOP
STEPHANY,

Chofoni a honor, Secretour an Eskopi.

Ar Retred brezounee evit ar merc'hed, o Kemper, hag a voa merket er bref da ziguere ar 7 a viz Ebrel kenta, a zo casset d'ar zadorn 12 a viz Mae.

Ar Retred-ze a dle beza anaset er pron, pemzeo dez arag, da lavaret eo, d'ar zul 20 a viz Ebrel, cleac'h ho anons ar 25 a vis Meurs evit m'eo merket er bref.

SANT-BRIEC. — An Aotrou David, Escop Sant-Briec, a zo, evel ma'c'h wozet, ghuñk euz ar gheer a Lyon. Missionner zoken eo bet enu-hi pell amzer Lyon a zo enu eil kear euz a roaztelez braz. Ann Aotrou'n Escop a oa eal da Lyon evit tremen eun nebeud dervezioz e toez he gherent hag he vigooned. Skrivet so bet dezhan e oa digouezet ar c'hlenved-nevez eun he eskopi kerkent en deuz kenteal kerent ha mignoned, ha distroet ouz da Sant-Briec. Arriet eo er gheer d'ann dregouevet euz a viz genter. Ann deiz varlerc'h annu mae eo eal da Bringolo, evit bistu an eal klav tuz gant ar c'hlenved-nevez.

Bringolo, pores euz a ganton kaseladoren, eo em gav eire Gungamp ha Sant-Briec. Arriet eno gant ann Aotrou Olier an vikel-vraz, ez eont ho daou da ve eal ann eil dud klav. Prekati a reont d'ezho sikour ha konsolation a bep zeurt. O veza bet enu ho luer ma oa tud klav enaho, e teipont goude d'ann d'ez pares. Ar zastor mad ha karantez-ze a lavar eno dirag euz beld braz a dud dastumet enu tuz, pedenno eno enor d'ar Vere hez va ha da Sant-Briec, sant hag a vo pedet enu holl breiou, epad ar c'h envejou p'g'z. Goude-ze ann Aotrou'n Escop a zo alou d'ann holl ken evit en em virout dione'h ar c'hlenved, ken evit en em sikour ann eil eghile, ma teufent da chom klav. Arak ho c'huitat e leheaz e kaloun ann holl Louraj ha sizarz. Assuri a ra d'ezho var lavar ha testem ar vils-ved, e vilannec neuz ar c'hlenved hag e cianval nebeutoc'h a dud.

BREST. — Ann Aotrou Gazalhan a oa n'edz ket pell, Eskop e Gened. En euz c'hlenved huz ha poanuz eo bet red d'ezhan dilezel he garg a Eskop. Parret eo brema. Deuet eo da chom d'ar gher a Brest kerkent ha ma en deuz klevet lavaret e oa paket tud o Brest gant ar c'hlenved-nevez, en deuz skrivet al lizemma d'ann Aotrou Lukaz, kenta belek euz a hospital ar porz-mor.

« Aotrou keaz,

• Klevout a rann lavaret eo digouezet e Brest ar c'hlenved-nevez. Pedomp eta ha pedomp stard hag a

galoun evit ma vo pelleet diouzomp ha diouc'h hon bro. En euna hospital, evel huz Brest, ez euz bepred kalt a dud klav. Red eo noz ha dez beza var zo evit ho bruta la selon ho c'hloessonnu. Da bep lieur e vo galvet euz belek da rei d'ar re-hont pe d'ar re-ma ho sakramanchou divez. O veza occupet evel-an noz ha dez, ho pezo, hep mar, eozom a sikour. Hogen ouz pou kant rekour? Ouz ar velen all euz ar puresion e kear? Deuet d'ho bolontez val ha d'ho c'hoant d'en em zspiga enu holl d'ann holl, ne d'ann ket evit dont da sikour pe'ha-hoc'h, Bez' ho devezo ho-unan labour drest-penn gant ho farressians. P'eo gant eta e veza labour evit ann holl me zeu d'en em ghingia dehoc'h, Dihreder ouna. Diskarg oun brema euz a bep souei braz. Joa vraz ann he o konsol, o kelenn, o kaess hag o sakramant ann dud klav. Na oufen ket ober eun touph, guo loc'h euz an amzer ann euz evit diskuiza. En em aervich eta ac'haoune. Aotret d'ho mont d'ho sikour. Eon enor a vezo evidom, la me eskop, beza euz penmad amzer en belek hospital ar porz-mor, hag evit gant, euna eskop hag euz belek na hefont dezirout petra guo loc'h eghet kail ho c'hoant, ho buez zken o soula, tud klav har o savetei eneo.

M. D.

Rom. — Pep bloaz ha da bep coula euz ar bloaz e veler e Rom tud a bep bro hag a bel bro. — Hont a ra di tud euz an Amer ea, euz an As a, euz an Africa, mes drest holl, euz an Europa hag euz pep eoz anezha, euz ar Russi, euz an A emagn, euz an Avrich euz a Vro-Zaoz, euz a Frans, ha eozs lavaret, euz a holl esception Frans. — Conscience ar vourc huzen euz a Rom a lavar hag a skriv en ho gazette, n euz bet huzen gaclet murec ha dud a tout la Rom eghet en amzer-mau. — Seulvri m'edo e skreze ann Tad Santel gant tud euz he vugale, seul ake usoc'h are en em ziskouez he vugale vad da zont d'ar saludi ha d'ar c'houso en he enezon. — Calz a dra a zo da ve eal ha da viza er gheer a Rom. — Tachennad ha ha lezha, patesion huc, gant mignou ha reneton kizellet, mont manchou a bep zeurt, taolennou skiz, statuon euz an dibal, eun niver braz a bizou hag euz ar re gher ha p'avidica, eozsconde ne ket evit kement-se holl, ez a an darn-vreiz euz an dud da Rom.

Evit petra eta ez-eont-hi? Evit euz ar konsolation da velet ar Pab, d'en em stoupa d'he drest ha da receo he benediction. — Hag evit gant, pa erru er gheer ouan lennag, ket e Rom, ar c'henta tra a vo goudernet digant-han eo ha gaclet hoc'ha euz-hu hon Tad Santel ar Pab? — Mar teu da respont salvez, ann euz ket gaclet anezha. — Pennoz? Bet oc'h e Rom, ha n'oc'h euz ket gaclet ar Pab? — Euz all er c'hourol, mar holl lavaret so, bet oun e Rom, hag ann euz gaclet euz vech diou vech hon Tad Santel ar Pab. — An holl a zo laouen oc'h her selon. — Hag hen d'en em takat peuz da ziskleria ar bujdor en deuz bel oc'h ha velet,

pe ken teneret oa ho galon pa on deuz en om gavet ken tost d'ezhan, pobet d'he dired recevet digant-han eur vedalen, eun may, pe eun dra lennag all, pa on deuz her c'h eret o komz pe o prezeg en eun iliz. Nag hon Tad Santel ar Pab en euz ar vadelez da ziguemer ha da selaou an holl braz ha bihan, paour ha puvidik. Kement guer a gontez euz he e liron a zo selaouet ha skrivet donn er c'halonou. Ar re ho deuz bet an eur-vad d'her guelout ha d'her c'hlermet n'a kounar'hoit morse ar pezh ho deuz gullet neuze la klevet.

N euz ket pell, hon Tad Santel, ar Pab, hervez ho gustum mad, en em ziskueze d'an dud deuet evit her guellet hag hersallidi — kend ha ma oa an holl gacomet diraz-han evit reseo he venediction, o ma soudan d'ou dimenze gusket ha licheit ead, d'en em strinka d'he dired ha d'ho glebia gant ho daerou. An Tad Santel a lavar d'ezho sevel. Na savont ket — Choum a reont daoulinet, o tiskouez ar c'hac'har ar vrasa. An Tad Santel, o veza teneret ho galon ne'h ho guelout ken ankenmet, a lavar d'ezho — Va hugale, ha perag' ta emedoc'h-hi ken glac'har? — Tad Santel, a respontont: Ni zo protestantezed hag or bese e hoant da veza catholikezed. — Ama en e ar Pab, perak na veac'h ket, p'ou den d'fenn ouz-lac'h? — Hor mamm emez-ho. — Mam an demozellen-ze en em zalc'he en he zao eun belendie pellor' — He drem a oa d'eread mes eun nobond garo. Oc'h ne guelout an Tad Santel a seblantaz skriva hag en em droc'h evit her Salver e he en bez Lazar. Goude-ze o sevel he touez, o lavar d'ar vram. Hroun en hano Jezuz-ke steuza bel an d'ale' an all leac'h var an douar, goufenn a ran diganene h an dion vere hima. Da Jezuz e oant arrek beza d'ehoc'h. Gullet ho deuz ar sklerijen — Bevalut d'en em lakaat etrez-ho hag ar sklerijen-ze gant donn na he far a ket he guelout hoc'h unan — Ar vram hag an dion vere'h a veza hop pell recevet en iliz catholic. M. D.

AR C'HOLERA E BREST.

Lizer eur Martolod laouane d'he Vram.

Va Mam guer,

Clevet oc'h eus a dra-zur, ez eus deud da Vrest eun aotrou ag a zo e bouez fall gantan, hanvet eo era. Mes matreze n'ouzoc'h ket mad pe seurt distruch hen deus gret en hon touez. Nag, egus ma lenn ar gazeten *Feiz ha Breiz*, oc'h eus mechans guellet ar c'homrou-ma var guenta feilien an lmi deud da zirea. E Brest ez eus taguet unan benag gant ar c'holera mes no ra ket a zistruch.

Evit sur, an lmi an eus skrivet ar c'homrou-ze, ne voar ket an distruch en euz gret aman ar c'hlenvet, pe da viana, n'eus ket c'hoantet gantan lavaret ar virionez. Gwir eo ne ket ato mad lavaret ar virionez pen-da-ben, ispisial pa gomzer eus eur c'hlenvet quen distruc.

gant aotrou da laet re a spont hag a anken etouez an dud. Mes egus me zeo breman tec'let evit d'houzomp, a drugare Doue, hag egus ma eredan na viol mui nec bet gant ho mab mui caret, ato nac'h pesq'ha lard-p'li, ez an da lavaret deoc'h ar pezh a zo gwir var ben an distruch an eus gret ar c'holera e Brest.

Unan benag a zo bet taguet gant ar c'holera, a lavar ar gazeten — Unan benag a zo h'ao da g'evet! Mes sionza! evit lavaret gwir, ez eo red lavaret meur a gant. — A zo bet taguet. — Ia, ha g'oa diagoet zoken, rag ar c'holera a zo eun tamm goassoc'h eguet eur lier pe eur c'h-boser, he sk'fou a zo goal vilimus, ha ne ket bras d'eread d'ema a zian he grabanou. Eur verch erogaet mad ar c'holera en eun den, ez eo couls euzan ober he zony ha s'na mad he haperiou evit, ar bea-all, rag r'eus-bras e r'adro lipat he loo. Nec pe zaozuez heur a zo avoalc'h evit her seuba.

Hervez ma leterer, e pares Sant Lois ez eus oet dec enterramont a nao ugent en eur mis, he eo c'houlzez a zo bet eun d'erez, tregont benag auezo a he' l'beza maro gant e envejou all. — E pares Carmes, elce' maz eus onspen eun nanter neubetoc'h a d'ou e'garet e Sant-Lois, ez eus maro goudeoc'h vandra c'houlzez ugent, ha lakomp da v'na dec e pevar ugent gantar c'holera. — En hospitalour ez eus bet ive calz d'istruch. — Ouzpen-ze, parezion Sant-Martin La Recouvrans an eus colet c'hoas peadra a dud.

Treuzas ha sp'ontus e voa guellet letee dec ha tri-ugent corf maro o vont er memes devez varzu an douar beuniguet. Clevet a muis ez eus ead e gueret Brest, e pad ar mis tremenet, var dro pemp ead den, eire l'ras ha b'ian.

Beleien parezion Brest. couls hag ar vidisinet, an eus gret mad ho dever. Poamet ho deus o l'var dro ar re glan, ovel soudardet calounee var d'acher ar brezel. Brud vad a zo auezo dre bevar c'horn gear, hag hervez an doare outo, ne oit ket potret aonoc. Epad an leir z'uzun ma zeo bet d'elroez ar c'hlenvet, n'eo deus ket bet calz amzer d'ic'han. Nus-de a v'je ar z'ac'h var guet unan benag. Avelhon zoken a v'je guellet tr, evar, pemp en leet er memes amzer.

Mar dens ead calz corfou d'ar veret, ez eus ead ive calz eneo d'ar barados. Nag clevet an eus gant eur mignon beleg ez eo maro an dud k'as-ze gant leuz ha glac'har d'ho fec'heou, goude beza recevet ho z'acramanchon, leun a feiz, a fiant hag a garantez evit Doue.

An Aotrou n'Escop. tad mui caret Breizis-Izei, a zo plijet gantan dont helec enomp epad ar c'hlenvet evit rei deomp he ven'os. Lavaret a zo d'gu ben dees gret plijadur vras da Aotrou Person Sant Lois, o tisken en he dy, epad ma zeo chomet e Brest. Joasded a voa e caloun mest ar bates o tiguemer mest an Escop. Dion vecl' eo p'gnet an Aotrou n'Escop er memes suives e eador-brezeg Dis Sant Lois, argouet eo dign beza en oferen-bred hag er gonsperou ar z'elves-se. Na plijadur an eus bet o clevet ar Pastor mad o lavaret d'he z'evet calz comrou a galon, comrou a garantez hag a deuneri-

diguez, evit halia an oll da lacat ho fantez e Jesus-Christ hag en he Vam henniguet. Eal eo ive da velet ar glanvourien d'an hospitalion, ha gret hen deus an dro d'ar c'hrampou, ou eur rei he venaos da heptim.

Setu aze, va mam guer, ar pezh amaeue c'hoant da lavaret deoc'h divar hen ar c'ho era. Eur a hlenvet eo a ne ket brao caout asfer ostant. Mes arabat eo caout aoun, rag ar gweila tra da ober, evit dioual mad ostant, ez eo beza diaoun ha dinec'h. Ar gremerien a bac aueann da guentan.

Kenavo eta, va mam vad, ato flanz e Doue hag er Yec'hez, n'ho pezet aoun ebet rag ar c'holera, ha lavaromp breman eur *Bater* hag eun *De profundis* evit an oll dud distruget gantan.

- « Ro. I ar reposan eternal
- « Va Doue, d'an anaoun fidel;
- « Tostant ostant ar sclerijen,
- « Evit m'ho cuele da veviken. »

Kevise bezel gret.

Ho mab mada caret, PERIC AN BRETON.

Brest, d'ar 20th a vis furer 1866.

AR PAIS DOCTORET HAG EN LAVARIG.

XXII.

- N'em beuz ket amzer da zont em salvidiguer.
- Amzer a peuz da zibri bouet?
- Me oar kemeret.
- Ha perac e tebrt?
- Selaou? Evit elom beo, ar bouet eo buez ar c'horf.
- Pehi a dal may? Pe oc'h ene, pe ho corf?
- Selaou adarre, va ene, petra-ta.
- Grit eta evit oc'h ene da viana ar pezh a rit evit ho corf.

Caout, kemeret a rit, amzer da zerc'hel ho corf beo, ha ne gavit ket a amzer da zerc'hel oc'h ene!

Me garfe gwelet ho mestr o tont da lavaret deoc'h da vare ar pret, ne royo ket deoc'h a amzer da zibri. C'houi a oese lavaret dezhan elom et eb tam m'ar k'rit, evidon me zo o vont d'am lein. Da guenta eo ret beva.

Ha me a lavar deoc'h ive. Da guenta, arae buez ar c'horf, ama buez an ene, da guenta dalc'hit an ene-ze beo. Oc'h ene eo al loden vella ac hanoc'h. Hoc'h ene eo al loden ar hanoc'h da vera eun den, anez oc'h ene o vizec'h heveit oc'h al loden all.

Ar relijon eo a vag an ene, eo ho dalc'h beo, hag a livirit n'ho peuz ket amzer d'he heulia. Kemerit an amzer-ze n'eus fors e pelloc'h n'eus fors gant pion e viot, n'eus fors pegnement a goust deoc'h. Den na hell miret onzoc'h d'he guemeret, nag ho mestr, nag ho tad, nag ho mam.

Den na hell miret onzoc'h da zavetei oc'h ene, ha ma felle da unan benac en ober lavarit dezhan evel an

ebestel, gwechall me a zo guelloc'h ganeen senti ou Doue evit ou an dud.

Mez, eme c'houi, va micher a vir ouzin da labourat evit va salvidiguer.

Tollit evez mad ha m'ar de goud ar pes a livirit, list eno ho micher ha kemerit eun all. Ar vuez ma zo ber, mez ar vuez a l a bado atao, da betra e talle deoc'h goust ar hed-ma holl, ma teuit da goll oc'h ene?

Mez lavant ar veviken, ha goud eo ac hellit ket en eun zavetei beza goud gristen en ho micher?

Hag ho micher eo a vir onzoc'h d'ober eun tam peden d'eus ar muntan ha d'euz an nos? Hag ho micher eo a vir onzoc'h da zerc'h, eur vech an amzer, ho calon hag ho speret var zo Doue, da guic dezhan ho labouron hag ho poan ou? Hag ho micher eo ho taca da c'haroc'h, da douet Doue, da vevit, d'ober fal onzou, da zroug-prezeg, da ober goud oc'h ho nesa? An amzer a dremenit oc'h ober an trao-ze, a ve c'it gwech re anezhan evit ober ar hanoc'h eur c'risten mada. Ma c'harac'h he implija evit zavetei oc'h ene. Ne ket ho micher henne-beut a vir onzoc'h da vont eur vech an amzer da goud eur beize, da c'houten diganhan ar pardon d'eus ho pec'hajo, eur c'houit mad benac, hag eun tamc ners evit beza guelloc'h en amzer da zont.

Evel ober ar zivul guez e caver atao amzer, na pa ves c'hoant avoalc'h, mez rei eo goud c'hoant.

Ne livirit, ken eta n'em heus ket a amzer da vera e goud gristen. Eur goud a lavaret h Livirit, mar kirit n'em beuz ket kement a amzer hag am be c'hoant.

Ha neuze ne ket ret caout eals a amzer evit c'gret Doue, tee het d'euz ar pec'hel, caout kous d'eus ar pec'hajo. Ne ket ret caout kementise a amzer evit lavaret eun tam pedennou benac, mont d'an oferen bep sul, ha mont da govez pe d'ar pe hump guez ar bloaz.

Bez a zeuz re-a l hag a ra an trao-ze holl ha eals c'hoas gantho, me a anavez n ne dremenont morse eur miz eb mont da govez ha da gammonia, ha n'ont ket faloc'h tyeyen evit an dra-ze. Penaos a reont? Poasia, c' poagot evettho. Hag evettho e vevit e goud gristenien, hag evettho eo l d'ar barados elloc'h mont d'an isern.

An neb ne royo ket da Zoue he amzer, n'en do ket diganhan he varados. Y. P.

ALUZEN AR BARS.

Var don Kinnad ar Zoudard yaouanc

Ar bars evit pep unan en deus guert ha peden.
Ma eav eun den anken et en deus ivez anken,
Pa vel eun all o ouela o ranc sculla dalc'h,
D'an nep a huanado e ro huanadou.

Mes petra dalko dezhan anaout ar voez,
Gout guelloc'h eguet m'ezan pelec'h eus berrentez, U

Ma na hell nemet cana ha kennig damp hepret
Ar c'hues eus he vokedou ep lam bara ebet?

A pa ve eun eost e, gant he vouez ludus,
O cana d'an den naonec n'her renta ket nerz
Ag avoalc'h e d'ar paour e erus he vassa poan
An aluzen a gaeon, ar c'haerra homou can?

Ne ket avoalc'h, breur keaz, rac en da zienes
Er bed-ma ec'h eus isom ha sicour ha truez,
Eus a zantez eus ma nefe eul follen
Elealc'h beza glae barc, te ve gaelet laouen.

Gant ma pezo peadra da vera en da zez,
Ma c'hela ep neclhamant caout da vara bemdes,
Nec'h eus he isom muyoc'h, te vezo diareder,
Ne anavez morse blasfem na desesper.

Bras bras ec'h anavezom isomon da vuez, —
Perac n'am eus-me gallet da rei eun tam danvez?
Mes dre ma cressk em e halon ar c'hoant da rei eun dra
Ne gavan nemet guerdou, n'ouzon nemet can!

Nan n'ouzon nemet cana, mes gant va c'hanaouen
A ne rafen ket guelloc'h eguet gant soub melen?
Ma tesou d'il dre he du cass ar hoan diouzid
Muyoc'h eguet eun tenzor am beza roet d'id

Gant esperans eor seuer, selaou ar bars ervad.
An Doue oil galonder ouzomp a dant pled mad;
Detec en don ankenon e ar he vadeez.
Dre'r hoan e tenomp parroc'h, 'vel an aour er fournez.

Hou Doue a zo ker maus na velomp dre'r bed-ma
Nemet he vadezerou aout ker bras ganta,
Bez' e ar peb d'isterra eus he graouadurien,
Mouez a ro d'al al eus ha frouez d'ar vezen.

Da bep louzaouen hemaus e ro guzen an Ee
A veler paterneuet er boket d'ar beure,
He c'hlaou a d'emp an dmar, an eol hec'h torna,
Dreizho e sao an eost, dreizho e velenia.

He zro a vere d'al loar, hac ho hent d'ar stered.
Diuna ra an eol, hac er c'hass da gousket.
Dhe zro e ro peb ainter, he zorn a zalc'h peb tra,
Goal avel, eurun spontus eouls hac ar mor goassa
R.

Maus ar Zent evit ar Sixun-ma.

Dissadorn 24. — Cotnerou Sant Mathias, abostol.

Dissul 25. — Eil sul eus ar c'horas. An ariel hurio.

Jesus a guemeraz Per Jakez ha ran he vreur, hag ho
c'hassas a gostez var eur menez luel Hag en em drans-
figuras. D'aravaret eo, o chenchas benvelouiguez dirazho.
He vizach a zeuas da veza skedus evel an heol, hag he
viscamant guenn evel an ere'h. Ha setu la o velet Moizes
hag Elias o coms eus Jesus.

Per a guemeraz ar gomz, hag a lavaras da Jesus :
Aotrou mad eo deomp beza ania. Mar kint, na savo
ama ter dingi, man evidoc'h, man evit Moizes, hag
eun all evit Euz. Nen doa ket echuet he gomz,
na vouant goloet gant eur goabren skedus, hag eus
ar goabren e touas eor vouez hag a lavaras. Heima eo
va ma' n'ha caret, va o l joausdet ain eus laket enhan,
sifouat-hen.

An disarbien o clevet kemense a goezas d'an douar
var ho gu nou, hag o devoue zonn bras.

Jesus a dostas hag a douchas outho en eor lavaret,
savit ha n'ho pet ket aoun.

Sevel a rejont neuze ho daoulagad, ha ne veljont mai
nemet Jesus he unan en he stad kent

Pa edont o tisken divar ar menez, Jesus a roas dezho
ar goure hema-ma. Na kirit da zen ar peb ec'h eus
guet ket a vezo savot map an den eus a varo da vee.

S. VAZE XVII 1. G. M.

KELEIER.

E Caen en Normandi, ar c'holera en deuz samet
kala manec'h a vecherien eghet ar re al. Eur gaze-
ten euz ar gheer-se a lavar ne ket souez, ha ne douz
ket a glemm aoualc'h a enep an d'gor lezet gant mien-
nou da gontamm; Lo nessa. Oberouneu ha guerdien
evach, setu ar vantroien a camall. D'ez eo kom-
prenn, embuz, pe seurt doare londourach a gaver
en toullou tavarnou-se e pere cals a zaspig ho
c'hel gant ho danvez. Ar gum-ardant a glasker enho,
n'e ouffe ket beza falloc'h hag e ve great gant Lu-
cifer he unan e kaoter vras an rvern. kaoterion ker
goloet a leusdoue a zervic'h d'he ober. D'uspienn an
daou-fars auez an a zo kor marc hadourez anvet o gal-
lee trois-sar, oha amony, a gredien, m'eo guet da zevi
teir gueac'h, c'hueac'h pe drivac'h gueac'h gornail'en
ar c'irec'h anonet. He zenna a reat peur-hessa euz
a veterabez gousket ha siet. An nemorant all euz ar
pez a ra an evac'h ken laret gant ar vecherien, no
ket ker garo d'ar c'houaranchen. Red eo m'eo goun
neheud e nerz an Lin, ha setu perac e kemesker an
dour bete gant dour ali e pui e taoler the ha caramel
da rei'hou meleu. An the hac ar c'haramel-se a goust
var dro eur guennec, hag an dour bete var dro euz
guennec dre litrat. Ne d'eo ket K'ar ar c'hontamm;
hoghon n'eo ket nac'husoc'h da eva. Evit guet po
seurt distruj a ra en ho stomoc, n'ho'h euz nemet

DILLUN 19. — Sant Julian, Escop

Dimec'h 20. — Santez Martina. guere'hez ha merzerez.

Dimec'h 21. — Cotnerou. Sant Gildas, abad.

Dizot 22. — Cadou Sant Per on Antioch.

Dimec'h 23. — Cotnerou. Lans ha tachon hor Zalver.

trouc'ha eur bastel hag hevin kras ha skuit varn'hi eur banne. Dizele e veloc'h ar c'hic o venna, hoghen ne veun nemet abalamour m'eo delev.

Kement-zo a c'hoarvez vez er stomogou delev o vezont a neubent da neubent. Eur veach, eme an na a skriv o gazeten Caen, e veis dig er c'orl eur mecher, he stomoc a oa sahet. ha c'ris a rea dindan eza. Ar medecin, evel ma vije k. eun torn er rostet. Eaz eo neuz kountrou e c'hell eur c'hlenvet hag a grog dreist o l'er stomogou hag er poezellou, beza goassoc a dar te a ev kement a vin a dao. Setu perac, evit mad ho c'orl koals hag evit ha oc'h eue, o pehmp ac'hanoc'h da zezel an evach tra-tour-se. Eur ban o guip, pe eur banne luer, pe zoken eur banne eust, gant na vezo ket gret a govaou, a zo kals guesloc'h da derra ar sec'hed.

Laval. — En escopit Laval ez eus eur Chapel en honor d'an Itron Varia ar Salet. Hag eno e tigoze eus burzudou. Setu ama onan erract nevez-zo. Eur seurevz veun a Evron a voa casset gant ar c'hlenvet bete dor ar maro. Colet e doa he uers oll ha zoken ar vuez. Ar redectret o doa en et no foun var he zro. He zoud a zirente. Ar piac'h paour a voa golret a balastrou, hag abaoe pemp sizan n'oa ket savet divar no guele. O veza delev eun eur gazeten c'haec'h ma coimzet eus a eun den pareet dre vuzad, e pedas he c'hoarzel da ober evithi eun navet en Itron Varia ar Salet. Epad an nao dervez, ar glavourez a reas falia oc'h falia. D'ar zu. kenta an Asrent e vore met ar gommunion dezi abred, hag e vore lavaret an oferen evithi. Kerkent en em gavas pare. Elob er gaden go-cz. eme herson ar larezeze pa deuas ar vain superiozeze oa skei var va dor, ha da lavaret dit en eur c'hoarzel, en eur leuva. « Ar c'hoar M. so pare. Coms a ra ere, lavaret a ra e feli dezho seveñ ha dont u an oferen » — « Mad, eme ve, list-hi da drugareca. Doue, ne onfe morse he drugarecat avale'h nag hi, na ni kennebent. »

Ar c'hoar M. a zavas, a gavas an oferen, ha gonde creisdeiz e leuas d'ar gousperou ep beza seuz. He oll balastrou ha mouchoù a voa oisag et, sec'hed, ha ne jome cleizen ebet var no lere'h. Antronoz ez eus he enao da chapel Itron Varia ar Salet da drugarecat ar Verchez.

G. M.

Epad unnez miz eus ar bloaz 1865 ez eus casset euz a Frans da Vroazoz 19,250 c'eu, 3,015 broc'h, 3,283 lene, 30,338 dardad, 12,857 pen-moc'h, 507,420 pen-ter hag ouar. an anter tost muno'h evit a re kent.

Eat euz vo. er bloaz daveza. eals muno'h a ed da Vroazos eus a Frans evit na reo ex bloazeviou all. hat ez eus eur m'lon 632 poezellat (vinz. Languedoc), 28,644 poezellat segal, 744,114 poezellat eiz, eur m'lon 214,806 poezellat h'eat.

Setu ama petra so errnet a valecrou pe a acci-dantehou var an hentehou houarn e Frans epad ar

bloaz 1865. Pemp beacher ha seiz eus ar re a labour var dro ar c'horri tan o dens collet ho buez; 86 beacher hag 91 a botret a c'horri tan so het gloazet. Mar zomje ez eus eat dre an hentehou houarn 71 m'lon a vachourien, e veler n'eu dens collet he vuez nemet eur beacher dre benzeg m'lon. Ar pezo zo sur nebeut a dra.

G. M.

E Escopit Saint-Brieuc e vezo leir retret brezounee epad ar c'hoarzel-ma.

Ar guenta, evit ar baotred, d'ar 18 a viz c'hovevter, er Gouent-Nevez o Lannion.

An eil, evit ar baotred, d'ar 25 a viz c'hovevter, po an eil sel euz ar c'hoarzel e couent Seurezed-ar-Groas, e Landreguer.

An derved, evit ar merched, d'ar 4 euz a viz meurs, er Gouent-Nevez, e Lannion.

M. D.

HENT HOARN

Da he heur e tiblas hag e tigoze ar c'hoarzel epad ar guen.

O TONT A GASTELLIN VARZ MAONET

	heul. heur	ed. heur	heul. heur	1 ^{re} d. epad	1 ^{re} d. epad	2 ^{de} d. epad
Castellin	6 h. m.	10 h. m.	4 20	7 45	9 00	1 00
Kemper	7 4	10 55	5 20	8 45	9 40	1 30
Kemper	8 31	12 11	6 41	9 30	10 40	1 40
Lorient	9 42	1 2	7 24	10 75	11 05	2 04
Nedon	10 44	2 22	8 26	11 05	12 15	2 35
Savenay	11 46	3 28	9 28	12 05	13 15	3 35
Maonnet	12 48	4 30	10 30	1 05	14 15	4 35

O TONT EUS AN MAONET VARZ CASTELLIN.

	heul. heur	ed. heur	heul. heur
Maonnet	12 48	4 30	10 30
Savenay	11 46	3 28	9 28
Nedon	10 44	2 22	8 26
Lorient	9 42	1 2	7 24
Kemper	8 31	12 11	6 41
Kemper	7 4	10 55	5 20
Castellin	6 h. m.	10 h. m.	4 20

PRIS AN ED.

KEMPER. — 10 C'hoarzel	POUR NARAT — 8 C'hoarzel
Guinis. 46 lur, 80 c.	Guinis 46 lur, 78 c.
Segal. 40 lur, 46 c.	Segal 40 lur, 50 c.
Eiz. 9 lur, 07 c.	Eiz. 40 lur, 46 c.
Ed-du. 9 lur, 01 c.	Ed-du. 8 lur, 48 c.
Kerc'h. 7 lur, 97 c.	Kerc'h. 8 lur, 50 c.
Avalou-douar 3 lur, 35 c.	Avalou-douar 2 lur, 77 c.

Ar Gerant. An DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de KERANGAL, Moular an Escopit.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounec.

Enn Abonnement d'ar Gazeten a goust :

Evit eur bloas	DIOD SCOTET
Evit c'haec'h miz	EUR SCOTET
Evit tri miz	C'HAEC'H REAL
Eur gazeten ebken	DIOD VENNED.

Ar baennant a dlo beza gread arag caout ar gazeten.

ALLOU.

Ar scrijor a va c'hoant da leac'er gazeten a dleer da adressi oll d'an Autrou Monvix, Belec e Kemper

Ar pacamanchoù a dleer da adressi d'an Autrou SALAZN, ebken. An abonnamant a goust e li an Autrou SALAZN, librer, ru Kereon, e Kemper

E Rom muioc'h evit e leac'h all ebet, e ra an dis he galloet evit miret oc'h ar gristen en Bael da leti levrion fall, ha leac'et etre lin daouarn levrion mad. Yarte e oa savet eoc'h eur vreuriez evit kementse, hag ar re so er vreuriez-ze a ra cal's vañ. Kemeret o deus ar Yere hez evit kenta paennez. Ha sant Paul evit e l'patron. Ar Pap a roaleiz a e brason d'ar vreuriez-ze. E pep leac'h e tle an oll dionel oc'h al levrion hag ar scrijor fa l'pero n'int mad meurt da deleur breinadurez e calen an den, ha d'be leac'et da goñ ar feiz.

An disid fidel o deus kement a lizians lurio e pedennou an Tad santel, ma credont eo avale'h caout he venediction evit recco digant Doue ar pezo o deus e hoant, ha Doue a ra avechon b'razdon evit recompans. ar re o deus leiz evelse. Neus ket peli, eun den elan. Ioc'h'hor, goude beza recevet he Zoue, epad ma edo ar buleg oc'h he zicour da drugarecat an Doue mad a voa diskennet en he galon, pa voa digouezet gant ar bedon a rer peur liessa evit hon Tad Santel ar Pap, a zavas he vouez, ha leun a lizians, e lavaras : « Tad Santel, ato em eus bet anoc'h ac'hanoc'h em fedennou dister. C'han peli na oc'h eus bet kement a e brason digant Doue evit tud elan, grit d'n-me ive raout digant ia ar iec'het. » Falc'out a reas dezhan neuze caout imach. Pia nao, hag e pocas dezhan calonec. Goulen a reas caout benediction ar Pap. Serfet e voue dro an telegraf, hag a benn e huez heur anizer e teuas ar respont. Pia nao a lavare e roc a greiz calon ar venediction a c'houlennet outan evit an den elan. Kerkent ar c'blanvou a cabas da deleur goad, ar pezo a rea eun nebeut a voa, ha brema eo pare mad. An oll, e c'hellit eridi, o deus rentet meulenti da Zoue ha d'ar Pap evit eur pare ken trum hag a esperet ken nebeut.

Tennet ens ar gazeten *Stendado*.

vezion-ma mit l'ur evit an dad reuzendic eus ar Guede-loup, en eur verca dezo he e'haec' har dre na e'le ket rei d'he rugale, en ho zom, eun tesen, brassoc'h eus he garantex a dad evitho.

Al levrion fall a grese an niver anezo bemdez. hag evelse en deus pep unan ma oc'h evit biscoas a zom da leac'et evez pe sent levrion a lenno. Eun den a speret a lavare en dez all divar henn unan eus al levrion-ze nevez moul et, ha falloc'h e'hoas. red ha ipa ve, evit ar re all. « Me a grede n'oa nemet map liene hag a vije en em c'hreat den, mes abaoe m'am eus lennet al levr-ze, em eus c'hoant da gridi eo en em c'hreat den an droug sporet ive dindan farm ar scrijaguer en deus her gread evit coll an eneo. »

Setu ama hag a ziskuez petra elier ila c'h'hortox digant an dispac'herien pere a ra freuz e pep leac'h, ha dreist oll en l'ha c'haec'h ma zint pe ma credont beza mistri. E Livourz, e cone d'an tadou Minoret ez oa eur servicher hag a deas ar mior dezan. An den-ze a voa eur c'hristen mad, hag a leze var he lere'h eun intañvez ha pavar map, a bere ar c'hosga a voa soudart hag an d'vezet c'hoas henn. An tadou a guemeras an eil hag an trede eus ar pavar map-se evit dele her plas ho zad. Mes an daos htre saouane-ze a voa duzuch, ha raer a voa he c'helen ha rei dezho alioù mad, ne allet ket dont abenn anezho. Leac'et a reant freuz ha dispac'h er gouent, ha red e voue ho leac'er mæz. Gouscoude an tadou, dro d'ruet oc'h an intañvez hag oc'h he map bilava, a roc dezo dec' l'ur ha truguent eis gueneec'er mæz.

An œuvr a drugarez-ze eus an Tadou a voue diskuezet anaozdeguez vad evith en doare-ma. Eur minivrez an daou ganfart hag ho l'heur corra ar zoudart a reas d'ar gouent. En em leac'et a rejont da gana poul d'ar venac'h ha da luskeur leoudouet evel droug sporejou. Goudeze a tigorjont dre ners dor tambr an tad gardien. En em stleja a rejont varnezhan, ho ganna hag he

Hon Tad Santel ar Pap, pelini, evel a voar an oll, a so er baoutrentez, na eil ket miret gouscoude da gas eur zicour bennag d'ar gristemon en em gafea dienez, e po gorn bennag eus ar bed e vent. Roet en deus er sizun-

e hou'ia kement, ma zeu sur ne jomo ket beo Red eo bet rei dezhan he reizou huana ma e hellet. Kerkeut ha ma voa lazit a stad gardien, ar c'heleou so eat dre guaz, hag ez eus dert da gouchen ar gouter tont vanden lamp-pouet guleot a dristia, eur seurt lo guelel. En em lakel int da gra, da salal, da louskeur leondonet gant ar fougue a voa euhodre ma voa aze, an tad, ha gouedrous a trant e hoas laza an tadon all, disruija oll ha laeat an tan er gouent. Setu aze oherou raer an dispac'h-erien.

Leun a rer e Careten ar Mezon. Bele vrema, an ed en douar a so c'hae, aruz int ha Jnareet mad. Aoun o deus gouscoule cals na rafent ho c'hresk re abred, ha na deuse seurt pe reu diverad er bloas d'ho distroja pe da viana da ober droug dezho. Aoun a zo ive na ve guelel diverzato'h preuvel, c'hurllet hag a hep seurt benedigeon munt o sevel a vianou hag o tiori oll frouezho an douar. Evid m'eo bet torn an han, o tie beza anezho ep river en douarou, hag evel a eus ket bet a c'hoan aroale h d'ho laza, ec'h elfent dont en nevez amzer-ma da ober distruch e pep leac'h. Departa-machou so eleac'h m'en deus ar prefet ordrenel tenna ar chemet dioc'h ar guez araog ma sava ar bourjouou, rag ma vent lezet e er gisent ar bourjouou dre ma safent ha ne ve na blean na frouez.

Er memes cazele e c'avomp eul lizer e pelus eul labourer a Vreiz a goms evelen. Eua dra a vane e hoas d'al labourerien vian, da lavaret eo, d'ar re a deus merourion pe fermion l'han, hag ar re-ma so bras an taver anezho e Frans. Ousper an auter eas al labourerien de ar ne ket bras ho merourion. Me garje guelel seve merourion scol a ugent pe dregont devez arat ephen, e pep seurt douaren, ha ne vije ket izom oustper tri pe bevar mil eur evit ho fonta, hag a ranche en em zele her divar ha e huest lo unan. Eno, a gresan, ec'h alfe al labourerien vian ma comzan anezho caout akuer ha kentelion hag a alfe servichout dezho. Pa za ar verourien vian-ma da zellet oc'h merourion aco bras, ne doont nemet dre guiozite. Caer e c'avomp ar per a velont, mes ne gluseont ket ober ar per o deuz guelel, ha n'o deus ket ken nebeut a beadra d'hen ober. Evelse ec'h erru ma za an diemen yras var araog, hag an diemen vian a jomato e vel vel, ma na deupont ket zoken auten.

Labourat a rer a greo var chapel nevez Santez Anna Venet. An danvez so charreest cals anezho, hag ar moguerion an aza a rex a i douar. An han en deus ar marc'had ens an han labour-za en deus tri bloas evit ho oher. Mes eridi a rer e vezo echu cals kentoc'h.

(Conteur Breton.)

An Aotrou Guillem, person e Lannecan, so hanvet person e Santoz.

An Aotrou Broc'h, vikel e Lannilis, so hanvet person e Lannecan.

An Aotrou Morvan, vikel e Ploumoguier, so hanvet person er Forest-Fouesnant.

An Aotrou Jacq, vikel e Santoz, so hanvet vikel e Ploumoguier.

Disadorn 3 Meurs, retred brezouneec evit ar vaouet e Kemper.

G. M.

BOEZ MARI-AMIS PICART.

(E.L. PENNAB)

Pep tra e boez ar plac'hig fer-ma a ziscoueze pegement e casca ar bed hag he bljadurec'ho. Morse ne veze c'avet e touez an elaton nag ar c'hoarion. Ma vije deread Jexi mont da eun eured bennag, oc'h heule an Jm' nevez d'an dia, mes hep kemeret perzel elied en danson nag en d'ruolamachou a veleor peur-voa er fricon. Aketaz en le labour, he oil d'ver-amzer oa mont d'an izon divar dro da glevet comsion Doue, pe goms eaz a draon an cov gant tud guizec ha vertuzoz. Kemeret a reaz evid he c'hovesour eaz den sciyeunet braz, an Aotrou Guillem, person Guilho, hag a oue d'vezato'h vikel vraz en escopi Leon.

Ar belec-ma a oue estonnet da guenta o raont kemend all a ziscouez en eur vare'h divar ar maez, mes ne zaleaz ket da anaout ervod e na hi kelenet gant ar Speret Santel he unan. En em garga a reaz da hencia ad enema, hag en ober a eure gant cals a fomez, en hend diez ha trubuilhoz ma'z eo da guerezet drez-han.

An heud-ze nue hend ar c'hroasou Mari-Amis, en he bugaleac'h, e devoa goulennet oc'h Doue ar c'hras da c'houzaon posu ou garn ar verzerien, lioguen, d'an eaz a bemp bloaz ha tregont ec'h anavezaz ez eo dizae he gou eo da veza sevenel. He a eure zoken d'he c'hovesour anezdeguez a guemend-se. Hag eleal ne oue ket pe l na zigonezaz gant-hi an dro-da c'houzaon. D'an 19 a viz mae 1634, gouel sont Eozes, ec'h heuliaz proesion he paretrez da ihu Lambader. Eno a tremenaz an deiz-pad o treid an aoterion he spered oll e Doue, en heretep doare m'elo c'houec'h heur douz an noz hep m'e divije kemeret esken. Neuze ec'h en em lakeaz en hend evid distrei d'ar guaz, hag evel m'edo o tibri eun tam bara gros, ec'h eo em garaz gant eun den var vare'h. Hogen an den-ze a groga en he breac'h hag o veza distennet d'an douar, e reaz out-hi eur goelen hag a lakeaz anezhi da rum beteg ar beo. En eun seurt trubuil, Mari-Amis a c'havaz a vouez luel hag an Aotrou Doue, hag ar vere'hez Mari ha sant Ian Aveler d'he zecour. C'haet a ra oc'h an aour a guiozguier d'ezhi ha elase a ra guo'la ma c'hell en em ziframma euz a dro daouarn ar fallac'h a fell d'ezan he deseo. An den-ze, en he goennar, a laoseaz daou den var-n-euz, mes ho zion bustolen a grevaz euz he zaoarn. Hed an am pen-

da-ben a pedaz ar vrezel entre-z-ho, ha goulloet mad
 oa an deiz aliaz ma c'hellaz ar plac'h vertuzuz-ma distrei
 d'ar guer gant ar goustians goude da veta di-
 tennet ha miret he enor. An dars vevs ruz he hlec
 a ios bet d'frammet a zouradon euz he phenn hag he
 mempron oll roguet ha diriguet gant ar c'hi counna
 rei-ze. Hogen, an torketour-ze a oue paket ha coun-
 daonet d'ar maro gant barnor Montroulez. Mari-Amis
 euz ho c'hostez a joumaz trivac'h devez hep gallout,
 euz lavaret, na parlant, n'a gueillet, ha calz hupoc'h
 amzer abarz azeout ar teñ-bed.

Mes ne ket ar groaz ze hep-ken e devoue da zougues
 ar servicherezh-ma da Zoue. Rag er bloaz var lerc'h e
 devoue meur a bli euz an enev hag a rouz selear d'ez
 da anagui an hend euz ar c'hroasion ma lile kerzet
 dreiz-ban. Ar guel euz a boadhu ar ro zaonet hag
 euz an niver brax a diul a zen da goueza en vevn a roaz
 Jhen donn en he spered, ma scrije gant ar euz ar brama.
 Hogen an Aotrou Guillem, he al az da guing hivi-
 ziken, euz covenon ar bec herien, kemend e divije da
 c'houzann ar rest euz he buez. Hen ober a euz rag euz,
 ha beleg he maro e tale'has beradez d'ar c'huatun
 santel-ze, keul Jians ha ma cheumaz gant-hi he aham
 vad. He Joannou iski, ar ponnou-ze he zolaz en
 Oeur stad ar rezeudira, a goumanaz d'ar seivret a viz
 eost 1635, d'erc'hent gouel sant Siniac hag he gen-
 vrendeuz merzerien, hag adaleg ar mare-ze beleg fin
 he buez, e c'houzannaz azeout gant ar memez azeout,
 ha vech ma ven an aliz gouel euz sant bennig hag
 en deroa scudlet ha c'hoad evid Jesus-Christ.

Var Jnn ar poent-ze, an Aotrou Guillem, persona
 Gumbilio, a oue hanvet siket vraz a Leon ha setu perag
 a oue red d'ezan mont da Castel da ebona. Hogen
 dre druez oc'h Mari-Amis a vele couezet en eun an-
 kes ker brax all hep m'e divije christen ebed an g'il
 da zouradon euz, an aotrou-ze he aliaz da zont ive
 da Castel. Evid se hano ar, Mari-Amis ne oa tam
 vraz da vont da, evel pa zehlanthe beza dya var soun
 rag an trubuilho a dlie c'hoarvout eno gant-hi. Gou-
 eude, gant soun ive oa vont a euz bulontez Doue,
 ne fellaz d'ezan reliabz penel eun nebeud. Erzuet e
 Castel-Paol, Mari-Amis a oue lakeat da guenta e ti eun
 dimezel vertuzuz ha carantezaz, ha prentig goude e
 couent an Ursulinezet. Mes ar re-ma, abalamour d'ar
 stad eskiz anez, ne c'hallont ket he d'erc'hel gant-hi.
 Neuz an Aotrou Guillem a roaz d'ezan eun toullig
 camp gant euz plac'h evid he zervich. M.

AR FALS DOCTOREZ HAG HO LISTARIOU.

XXIII

N'hon ket goest? Be zez en?

Lavrit euz ne fell ket deor. En asfer ar zividiguez
 e reer ar pezh a ves e laout. Ne ket galloud, mez ralon
 eo a far. Aon a ves ran al labour hag e tenner adren.

Ar gouir gisten zo eun den a galon, hevel eo oc'h
 euz soudard mad, n'en deus son rac neira. He Jesus-
 Christ eo e euz he pers. Pa en deus bet lamm a soe
 rac'al hag e erag adarre goassoc'h evid bisquas.

N'hon ket goest? An den dulatrez, n'en deus ket a
 c'hoant da labourat, a lavar n'hon ket goest.

Dont a rei eun devez hag e velfoc'h oc'h heñlac'h;
 mez re zivezat e viot neuze, an amzer da labourat a vo
 tremenet. Neuze e viot dirag her Zilveren, a beza barnet,
 hag he eleffoc'h anezhan a lavaret deoc'h ar c'humzon
 spontus-ma pellat diouzin tud mill-guet, it d'an tan
 erit alao, c'houezet erit an dioualon. Neuze e leverot
 ennoc'h hoc'h-uzun mar carjen ec'h bealen en em
 zavetei.

Coulscoude, ne lavrit ket a c'heyer tre. Nan, ac'ha-
 noc'h oc'h usan na heñlit ket beza euz c'hosten mad
 nan, ne viot ket erit trec'hi ho teñho fall, maret gont-
 c'houennob. Douc ha re za blis, ma na rit ar c'hosten
 d'euz lavaret dor Zilver deoc'h d'ober. Pell-ze ec'h
 ouzoc'h petra en d'euz lavaret d'ober.

Pedi Doue, maret ar zultou gant deovrou mad ha
 pedennou, alao ar prezegeuzon, tostet euz vech an
 amzer euz ar sacramenton, tec'hel d'euz kement tra
 a zoug d'ar peñ-het.

Eb ober an traou-ze ne heñlit ket beza mad, mez
 mar gnt an traou-ze e viot mad, ha n'ho po ket euz a
 boan token.

Pegement a dud a bep oad, a bep renk, o d'euz
 goassoc'h teñho evidoc'hi, hag o d'euz ho zec'h
 hag ho lakeet da hlega ho fenn, ranyoc'h o d'euz da
 dec'hel ha da boaniz evidoc'h ha coulscoude e tale'hoat
 mad. Peraz ne hallec'h ket ober ar peñ a reont?

Euz zoudard eoz a na boezet da douet Doue ahaoue
 he yaouankiz. Beh guer e pre'he. Euz devez, goude euz
 brezegeuz gant en dua elevet, e beas en he deun dis-
 tret out Doue. Mont a ran da goven, ha lavaret a ran
 enhan he anan. Birsiken na Joun mu, hag e pemzec
 devez e leuas a beun d'euz he vrazantall. Da goenta
 ez e digantan eb a oue neuze e lavare en he galon:
 pardont d'in, va Doue, ra vevn beñgnet oc'h hano l
 Pa gleven ar soudardet all o taret, emezhan, e leue
 c'hoant d'in d'ober evelho, oupen antecant gouc'h
 beñdrez e ranken d'erc'hel var va zec'h.

Silavut c'hoaz

Eun osac'h divar ar muez a oa euz mevier louet.
 Bep sul, bep gouel, bep marc'hat e vete mezo, hag
 oupen en doa goal v'n. Euz devez e teuas d'ar guer
 d'ens euz soar leun he gorf evel alao. Cas a ra he vreg
 hag he rogale er muez an ty a dachou treid, terti a ra
 kement a gouez etre he raouarn, ha bea a ra an tan
 en ty. Heñ d'ale kement en doa a voa deuet, hag he
 unan, en doa het mel buan oc'h en em denna d'euz an
 tan. Anouez v'ntro, o velet he holl beañ a he lodu,
 ec'h en em ladas da vouela dourec hag e lavaras: nai,
 laken beañ euz-de-rie n'a des Jre va muezellou. Daou-
 guent v'ozs goude e couezas euz. Ar midizin a roas

d'ezhan da eva eur verennet louzou hag a oa enni ead-de-er. Nan, evezhan, touet em heus de efelen mat, ha daoumgreat vlass zo n'em heus ket evel, kentoc'h e varri evel t'anna eur beraen ehlen. Ne varvas ket, Doue er pareas eb louzou ar midic'n. Setu aze tud hag ho d'ez penh.

Na lavarit mat eta n'hon ket goest, re ziez eo. Y. P.

IIISTOR ZANTEL.

SEIZHED PENNAD VAR-V-LORENT.

DINA.

Jakob distro euz ar Mezopotamia, a vese e peoc'h e bro ar Sicanneid, pa c'hoarvezaz ean dra hag a daolaz stramill onn he dieghez.

Dina, he vere'h ha ne oa nemet-lit, a leaz var ar meaz, re dost d'ar gwear roue'h, gant e hoant da velet merc'hed ar vro hag he glisioù.

Sichem, map Hemon, prins euz ar c'harter-ze, o veza de gwelet, he c'haraz dreist-penn, he c'hassaz gant-han d'he barez, ha kement-se holl dre nerz hag enep grad ar vere'h saouane. He galoun, he vez kominzou ar Skriter, en em stagaz ou-hi, hag e klaske ne disc'hac m'ar hag he gouait dre bep seurt mearkou a garantez.

Mort a reaz da gavout Hemon he dad hag e lavaraz d'ezhan. Grit d'in kaout ar vere'h-ma da bried.

Jakob, o veza klevet ann traou-ze, o veza ne oa ket he bar red er ghear edent o troual, al loened er peurlion, a lavaz ken an oad d'istroc'h.

Hoghen, Hemon tad Sichem, a zeuaz da gomz ou'h Jakob. Ha setu ivez fugale Jakob oc'h erri out divar ar meaz. Pa glevjout petra oa c'hoarvezet, ez eaz ann drouk spontuz enno-ou, dre ma en devoa greal ann den-ze eun dismeganz vraz da di Israel, hag eun toufed ar meza, o tizennor merc'h Jakob.

Hemon a gomzaz evel-hen out-ho. Kaloun va map Sichem a zo teuzet gant he garantez ouz ho merc'h, roit a d'ezhan da bried. Groump nesanded dre zimizion, zo a d'comp'et ho merc'h. Ha kemerit hor re. Chouan tenn hon touez, hon douzrou a zo enn ho kourc'h, labo ritho, prent. guerzit, grit ho koumerz evel gant traou hag a zo d'ehoc'h.

Sichem he-unan a lavaraz da Jakob ha da vrendour ar vere'h saouane. Ha gavin trugarez d'ra-z-hoc'h, ha kement a c'houlennet, m' er gra. Kreskit ann argoulen, goulennet prezanchou, me rai a greiz-kañon ar peaz a glerrot roit d'in ehlen ar vere'h-se da bried.

Fugale Jakob a respontaz dre dra touez da Z chem ha d'he dad, kounnaret ma oant dre zizennor ho c'hoar. N'ellomp ket ober ar peaz a c'houlennet, na rei hor c'hoar da eun den ha ne d-eo ket envoadet. Kement-se a zo eun dra d'fennet ha m'lighet en hon touez. Kou skoude ober a heilomp ann dimizion, mar kirt

en em ober hevel ouz-omp, mar bez envoadet ann holl baotred en ho touez. Neuze n rei hor merc'hed d'ehoc'h, hag a ghemero ho re pouze e chouma en ho touez, a ne ramp nemet eur holl. Mes ma oa sellet d'el oc'h heza envoad, na a ghemerout hor merc'h ha da gutaal lo pro.

Ober a raunt ar peaz a c'houlennet. Hemon hag ho vap. Ann den saouane, hep gortoz pelloc'h a reaz ann envoad var he gha. Ken araz e oa he garantez evel ar vere'h. Hoghen ar prins saouane a oa deuet mad gant tud he vro, hag e ti he dad e tale he ar penh kenta e pep tra.

Hemon ha Sichem a zeuaz eta d'ar c'hazul, en em zalc'he e tal d'ar kear, hag a gomzaz evel-hen ouz ar bobl. Ann d'ehoc'h, en n'h, a zo tud didrouz. Hag ho deuz c'hoant da ghemer en ho touez. Trafika a raunt dre ar vro, na labouret a raunt hon douzrou. pere a zo re frak hag a vaaz a ghemeraden. Si ghemero ho merc'hed da brijoù, hag a ra d'ezho hor re. Han dra hepnet a var ouz eur mad ker braz, ret e vezo d'ann hec'h hec'h gomzaz ann envoad, oc'h hec'h e kement-se lustru an oad-se.

Assan a rejont holl ev t'rajont d'ho friz saouane, hag ar bar red a oa hec'h envoadet.

Mes setu d'ann trede deiz, d'ar mare ma'z eo goulennet ar goulen, daou euz a vagon Jakob, Simon ha Levi, breudeur Dina, a ghemeraz pep a gleze a leaz hardz e kear, hag a lavaz eun tal braz euz ann dud ke-z-se, ere na heileket ket c' em zifen. Hemon ha Sichem a lavazont evel ar re a f, hag a deuz d'ho c'hoar d'oue h ar parez, e pelec'h edo d'ann alchouez.

Pa oant deuet d'ar ghear, ar vogale all da Jakob, o velet ho c'hoar d'zennet en em daclaz ivez var ghear ar Sichemid, leun a d'ar vro. he frezaz holl, he disma druz. o kas gant ho kement mad a gavjont. eaz ar vogale vahan hag ar merc'hed evel sklaved.

Goude eun tior ken har et, Jakob a lavaraz da Simon ha da Levi. Va c'haraget hoc'h euz a nec'h hag a spoint, ha tennet hoc'h euz var-n oun kassont ar Cananeid, re zo zennet ar saouane. In en em glevo, a gouezo var-n-omp, hag e vezann lazet ha va holl dud gan-ei.

Ar vogale a respontaz. Ha dilec't a oa d'ar re-ze goad-ober gant hor c'hoar-m' evel gant eur plac'h fall?

(Histor Dina a zesk d'ann pegeon danjeruz eo d'ann lab' beza re arda ha re gur az, mes dreist pep tra d'ar merc'hed saouane. Ho meulenti eo beza kave, pourhessa eun leguez, o labo rith e kichen ho marn, saouane e lead gweout na beza garfel.)

Eur hoked-hi e kourc'h oc'h hor a zalc'h pelloc'h he c'hous-vad hag he vea ouz.

Eur. Elen' huet he fenn e kreiz ar javan a var abred diskaret gant ann avel, gouezet gant ann hec'h, pa zantret gant e houllet argant.

Var ann hec'hon braz neoz ket a bli.

Eur vere'h saouane en e kichen he marn. chetu

hien al f'ors. Merc'hed aouank var ann tachennoz,
huel ho fena arag daoulagad ann holl, cheun lid ar
jardin, diskaret m. br ead gant avelach ar aouan-
kiz, grac avelach g'ar t'achad oll, ha drannoget a-
velach gant poutrel divetel. Merc'hed a reung ann
bencheun ho-kan, n aouenn ket gant petra ho lie-
velskant).

HEALTHY

Tom: But can you see or speak if

Eur pez aour disavel
 Ha debrel gant an oad,
 Eur e-hoz boked gouezet
 Kaset hol' he e-ha-bes-val,
 Eur paotr kwezet ur mailen,
 Aeo mui anavezet gant den
 Dizeor he-ha-dud,
 Mez ar e-ha-ton, furs ar vro
 Eo an den raonrak a-ru
 Abek da gaout goal vrud
 —
 klevi, tad u, mammetou,
 O tremeo, ze ho, ad,
 Eur gouezek pe zion
 A gousekzou mervet ad,
 Da e-ha-t var ho pignale,
 Ha grit euan d'ezho bale,
 Mamm a-uz re he mero a
 A vero marni reuzend a,
 Tad a re lez he vabik,
 A ouelo var he lerc'h.

Dr. J. C. P. M. van der Vliet

YVONIC TIMAD.

(P. L. PRESSAD)

Ma pas, e gant va monti v'el c'us an euv beñda varibon
hepret, eme Yvone. hag en eur lavaret he z' m'exp'is
e kemeras hent Karllr. V'edea ket a beñda v'ond, ha
gouseoude bre ma tostea Yvone aus ti he dad ee li en em
gave digenvez, ha ret e oue dezan mont, var goulenou
Bre ma zea, m'ia m'ia dra a zea da v'ouñsellat ee dro
d'he speret. Pe zoare tud zo er vro? Petra eo he v'reu-
deur na anavezoe ket? Hag-lr en em gleo gant ho zad?

Pa en om gavas Yvon ee herfur. Jar pardiez, e ouo
 souezel ne vele den. ar ur zoken a oa prennet, hag e
 oue ret dezhan skei, en eler a reas goustaolc, evel
 p'en dje aoun da veza cletet, he galoun a rea kement
 a drouz hag he daobe. Jakes, ar map hena zevas da
 zigeri.

Señ, emez-hañ, seto aman ar breur, m'ez duet.
Ah! ah! Tostad aman paot daounek, emez eur vouez
e'hroz a zeuz ar penn lueta ann ti, deus araz ma vof
gnet. Yvonie a erreset ouz an dud, ha kerkent a ma

ve as he dad azozet e coro an tan e larnas d'he e'hou-
zoug, da zonal parket dezhan.

Olla! olla! ene fier, oe h asten lie vree', laesket
ho er'e' lerez, ne nusec' h' ke' amao gant ho ki' er gaz.
Amon e' ranker faourer, ha labouret s' ad, mar fell
deoc' h' e vemp m' gounet. Na zao, ene l'von', en eur
roustra var ar heon a red d' zhan eur seurt d' g'aler me
ren g'ala ma c'ac' l' n' eur p'aj d' deoc' a — Hag a zo
seu vad Seid', setu zao ho p'enderer l' m'ar e' hossa,
Jakes, poanier dizamant, paot kempen, dizispig : en-
nez a oar petra l'ol eur g'arane. Ha setu zao ar eil :
Fanch zao zo eur paotr g'hanl' iwe, nemet en eun tamie
barboellie ha sko a henn.

Y vome a dosieas da boket d'be vrendenr, an eil goude
hè g u r. Jakes ne reas van ebet anezhan, fanch, a zas-
grezys eil laaender benzg.

— Azezet aze e kervet an tuit, o tri, eor pennad.
Den ne e boulenmas ouzavo. Hag en em doa gaoan pe
zechet. Fa t'gour, he gao an a oa re vasket n edo ket
e chagant bouet. Kemer a reas eor sebet da azeza, hag
he zennaz var a lenn penna ma e hellas, evit guelel essoc'h
an diareo reuzana li. Ne oune ket, pell evit re eun taol
agat a guz var an t'ezeg. Chom a reas mantret. Var man-
tet ar el n'ual, an costum da velet ar groaz, n oa nemet
lazulou. Eor prenest da guere hez veon n ag imach, ouz
ar gueleon armeur. Eor beuz e a bouzouen ana tantat,
e noll leac'h heveze dour heun get. Guz ar moger li varzet
guenn e vele a z-spi, aman ar m'ri, aour li flecher, e
eorn an ar ar g'd. Aman emezan, evit daare e labou-
r eb an lu rou D ne. Ar marvailhou a zave ebre he
dad hag he vrendeur. Drog, prezeg a reast guolla ma
e hellent divar bena amezevon avon e n'ho anavezze ket,
hag evitse en doue eor pe n'ast anaser, hag e redaz a
speret da da he ginter. Pebez kounn. Eno e vele eun tri e
d ster zur, e zezet mad gouzoude, ann arrebeuri coaret
seleat ann daal, ar skur ver puret neal, ar gueleon
guen han, pell tra laac evel an eoz. Aflaz, an traou-
ze zo tremenet. Ket e beva guolla ma ebet ar e kervur,
Avon.

Ma en doe lavel rec luz ar guel kenta ze euz u o
 dal, en deizien varere h e vo lear h oa veza souezetec h
 e hoaz. Per Timad, pad he raoua ik s a me ean den dige-
 nez ha calet ouz ann ed, en he gorm oa dent da veza
 gantel, k zadie, luskenet oa gaot peb seurt poar oa, hag
 oa evel iobinet var an d mae. A oa mui evit loc i dionz
 eorn an ealed, eur gastezen aezhap a oa se ze. Baoust
 da ze e klaske e hoas gouarn en t hag er meaz, ha rei a
 rea he arzo evel gacina i peho en ne vud. Alaz den
 ne zelaoue ar paot koz amezret, na mevelhen na mi-
 pien ne reat van e z he e bourdrouzon. A. vugale ne
 garient ket ho zad. Ar e hoas n en dea oa nemet ooz
 an ar hant, an eil ne gaski nemet e sava ho pl jadur.
 Jakez a oa enem roet da rener saout, hag evit oostum eal
 hard hezag eido peude e reuet ar fizio. Hag ar mare-
 haon, e fizioz en ne vren ar mevelhen ag al labau-
 ron Fauch pa zonet neheuta a lask, e vembize er
 e has, evit redet d'ann hostaleri a neuze ar meve-

lien da gorn ar c'hleuz, tam labour greal a zoare n'a d'he hoent. Pa deus an eost d'ar gear Per a vele pegen dister he tene da veza. Mond a rez en egar, a dre an displadur en doa gwalc'h he galoun ec'h enema roc d'ar goler, d'ar malloziou ruz. Pa zoue he vugale dirzhan e compare out-ho, relec'hou dreug, pedennou, les-hammon, ar'a na doa skrij he vele hag he glevet. Ar baotret a respouste var ar memes ton, evel pa dije ar guir vad ehom e tu an hini a raje ann hirra chadennou. Pion elfe lavaret pegen nec'het one Yvonic en eur seurt buez. M'en dije e hoaz tro da harlani? Pebez poan evit-ban clevet he dad, d'he oal, en despet d'he glanvet, he leun-ker a leiz he c'hanou ar sacerou, tonnerdenou. Souenna a rea ar goad en he wazet pa vele he dad perz-d'el gant he zrong, hag e vrendeur o g hoarzin goab dezhan ha d'he c'hourdrouzon. Ro zgeaver ec'h en em gave c'hoaz e touez he dud ev't beza selaouel, ne helle nemet rei skuer vad, senti ha pedi. Done da gaont truez out-ho.

Eur mui nveza viz even, epad m'edo ann oll ouz taol o paonez d'junia, sioul braz, Per a lakeas trema he gador beto ar prenest. Ober a reas eur zell ouz doare ann amzer. An eol a ioa guenn, ann egeza ioa tomm, hag e tu ar Clerez-Douz e save hermuou coumoul du ha guen, hag a glasse gounn var ann avel.

Jakez, eme Ber, starn dioc h-tu da gezek, ha kea da gere'hat ar foenn, hag affo! Araog an noz e vo glao. Jakeza ioa e locat he voulon ler da vound en hent, a ne reas van.

Clevet a rez? mil. m., eme an tad droug enhan.

— Ia, i, clevet zonalc'h, eme, egile. Clevet hag ober zo daou, neket? Me zo mall din mond d'ar foar. Fanch a telo, mar kar.

— Ia mar kar, eme Fanch, d'he dro, a ioa dirag eun tamie mellezour o kempenn he vle. Gout a rez a ma or lura e tenna d'arguenn er Mezou-Glaz, kere n da foenn ma e beuz c'hoant, neket da zaont ho dreb?

— Petra? c'hoant ober goab ac'hanon-me a c'heuz, ive to, med'heez? Brema zouden e renko eun den senti ouzite, evel pa nem he ken da ober.

— A te, krouget erskern, caont a ra did he c'heuz muoc'h a vir evit lion-me?

— Mad ne da ket ta. Me ra fors goude ann oll pe vo saveteet ar foen po ne vint ket. Pe ger kaer blavez be-nag a ve, me ne menz ket eul liard muoc'h da ober va trenaennou. Seac'h pe c'hlob, evel mar kirint, me a ia d'ar foar.

— Ne rez fors? Na ma ken nehent. Muoc'h a joa em enez-me ouz eur picherat chist evit ouz da zac'had arc'hantite. Ken a vo ann distro.

E pad m'edo an daou vreur oc'h en em rebech, hag ho clasq goud pious dec'hjo da genta, ar paol coaz a ia eur gounnar heonna ken a tonenne cornou he c'bronn.

— Bagale ar gounnar, tamou an daoul! S. eme Ber divar eun nehent, me garre e tec'h samet da vounditar va zra. Dre ne affo le clasas avel. Alfaz, ar paour keaz, n'en doa ket a aerz da zougoun he veac. —

Yvonic pa velas he dad e vound da guezza, a lammas d'en harpa, hag er savas compez var he gador.

— Va zad, emezhan gant eur vouez leun a drouz, pe guir ne hell ket ar baotret al' mond, livrit din penaoz en em gomer a me gere'ho ar foen.

U. N

ALUZEN AR BARS.

Var don *Aimail ar Zouard ynouanc*

(EIL PENNAD.)

Nemet he vadoberon (1) e peb lec'h na gavar:

Dre'r pec'het m'hon o collet peb guir da vont d'ar c'hloar.

Elec'h beza hor harner hon tad vezo Doue,
Oll hen deus bet hor galvet, oll hor c'hasso d'an e.

Ma cav deomp avechon omp dilezet gantan,
Ous he c'hrassou da zisken e vromp hon unan.
Ma caronp ober ar mad e nicour ac'hanomp,
Ma fel. domp ober an droug o tleor hen tamait domp.

Ne ket roet ar vuoz d'an den evit ouela,
Er guel eus ar barados e tle ober pep tra.
M'hoz eus poannou da c'houzaon, e teuont diganomp,
Peb tra zo plijadurus v't Doue p'er greomp.

Ma ve ar seiz a rense hon oll zontjezonon,
A pa ve r'ed eur barzud ve maguet hor c'horfou.
A ma ve renet gae'loc'h ionlou hor c'halon
Pebez nerez a gafempou er garantez gaurion!

Gant c'heuzen druz hon tal eo trempet hor bara,
Mec'ar bara gounezet eo a gas ar c'hueca.
Al labour a zo evel ous eur rozen c'hez-vad.
A bhj domp, age c'houfemp liva he droin gant goad.

Var eun tal drant discoezomp skeud eun ene laonen,
Ha dizec'homp an daelon hon dimerzo a grenn.
Hor buez zo eun dachen, ous ar brezel barzomp;
Stard hepret. Doue hor guel, he varados vo domp.

Ar philosophet puen gant ho furnez ior'bus
Evit trec'hi ar c'hilac'har en em gave norzou,
A ne ket mez d'eur c'hristen discoes kement a zoon,
Grena vel eun digalon, argula rac ar boan!...

Gant vertuzou calonne e tenar abenn hepret,
Diontomp ta hor c'halon ous clevet, ous coustet,
Etoez an dud reneudic ar poannou n. drec'ho,
Clemou ar re vo trec'et gant hor mouez ni vougo.

Prim e teu ar glemerien da veza digalon,
Ma sonjan re em toan e pouez muoc'h varnon,
Credi ez ou evurus eo an dezo furra
Pa vez ar peoc'h er galon e vez ar c'horf essa.

(1) Doue.

Ha petra eo an douar? — Ean hent d'an tremenad
E bardedigez Doue vo-pouezet domp peb vad.
M'hen deus gouzauvet Jesus evit mont d'ar c'hloar,
Nag aoun hor be o pignat var he lerc'h d'ar c'hilvar?

Kement so var an douar a ra gant an amzer.
Ar maro da bep mare a seo en hor c'heger,
Ne ra fors eus hon nano, eus hon nerz, hon danvez,
Ne reomp nemet her gortos, n' oar espern den james.

Oll eta var an douar evel breudeur bevomp.
En esper ar barados 'vat Doue labouromp,
En em zoulomp d'ar boan gant Doue pa blijo
Nep a ra he volentez a vez laouen ato

R.

Hano ar Zent evit ar Simun-ma.

DILLUN, 26 c'huevrer — Saint Per Damien, escop
ha doctor eus an iliz

DIMEURS, 27 — Santez Mac'harit a Gortoon, pen-
tantez.

DIMERCHER, 28. — Sant Iuelin, escop.

DIZIET, 1re meurs. — Sant Albin, escop.

DINGENER, 2. — Al liser a zervichas da liana hor
Zalver

DISSADORN, 3. — Sant Guennole, abal Landevennee.

DISEUL, 4. — Trede sul eus ar c'horaz. An Avel
horo.

Jesus a jasseas eun diaoul eus a gorf eun den mat,
Ha pa oa chaset an diaoul kuit, an den mat a bar-
lantas, hag an oll a voa souezet. Hogen od anezho a
Javaras dre ners Beelzebub, prins an diaouen eo
e chaset an diaoulou, ha tod oll, evit ho asprout, a
c'houlenne outhan ober eur hurad en ear

Jesus eta, oc'h anaou. eo zontjezonou a lavaras
dezho : Ar rouantelezh en em guemer outhan he unan,
a vezo d'ouget, hag an ti so dizentences enhan, ne
bado ket. Ma ra eta Satan ar brezel azean he unan,
penaus e pado he ren? Goude e livrit eo dre ners
Beelzebub e chaset an diaoulou. Mar deo dre ners
Beelzebub e chaset an diaoulou, ho pugale-hi
dre ners prout her chaset-hi? Ho pugale a vezo
ho pargerien. Mes mar deo dre ners Doue e chas-
sean an diaoulou (evel ma zao red deoc'h heu antao),
ec'h ellit beza sur eo deul rouantelezh Doue boteg
en hoc'h

Kent ha ma vez eun den armet mad o tioul he di,
kement en deus so d'zanjer. Mes mar teu eun all
crooc'h evithan d'he drec'hi, o lamo digantha an ar-
mou var bere e finie, hag e rei he zavez d'an nep
ma caro

An hini ne ma ket ganhen so a enep din, hag an
hini na zeatum ket ganhen, a foudlezh.

Pa vez eat eur speret loas er meaz eus a eun den,
e za dre let hui dizour o clask an tu da eana, hag
evel ne gaf pouez ebet, e lavar : Mont a rin en dro

d'an ti ma edon enha. Ha pa ziguez en ti-ze, her
c'hal setbet ha kempennet. Neuze e za da guere'hat
seiz droug speret all goassec'h evithan, mont a reont
en ti, hag e chomont enhan. Ha stad diveza an den-
ze a den da veza goassec'h evit ar c'henta.

Pa edo Jesus o lavaret kementse, eur vaouez a zavaz
he monez eus a douez an dud hag a lavaras : kuras ar
c'hof en deus ho touguet, hag an divron oc'h eus sunct.
Jesus a lavaras : enrusoc'h eo c'hoas ar re a zilaon
comzo Doue, hag a ra d'oulio. (LUC. x. 14). G. M.

Melezer An Ilizveitton.

Eun anton trevez hag eur soudard anaouder.

Cheta ama ar pezh a skriver euz a Sarguemm, kearic
vihan var bord rouantelezh Franc e tu ar sae-heal.

Er bloaz mil eiz kant ha pevarze, hon bro, siouaz
d'omp, a zo bet kemeret dre nerz gant an estranjouren.
— Epad ma elome e Franc an ameo a zavaz-bro,
eo c'hoarvezet kement a skrivomp ama. Eur boue'hez
euz hon kear en deuz neuze saveteet he vuez da eur
soudard prussian. Cheta ama penaus.

Eun devez e velaz o tout euz a di kear (ar mairie) eur
soudard aouanc, tevel he zoulagad, he zrem d'elivet.
Ken dimezet a oa ma n'hele mui n'em zere hel var ho
dreid. — Uez en doa en he zorn eur bilet a logiz. Ar
prout keaz soudard prussian a oa paket gant an darsien,
ha, koulz lavaret, hanter-vara. Casset a oa da Sarguemm
evit guellaat. O lostaet euz hon boue'hez, e tescouezas
d'ezhon ar bilet. Gouen a reaz digantha da be seurt ti
e oa casset, ha ma vje kemeret euz anezhan eur sourey
bennac. Mez an numero euz ar bilet a verk e ti ar
baouta famil euz ar vro. — An anton trevez a digeaz
d'an ti kear (ar mairie) a reaz sench ar bilet, hag a
zigassaz ar soudard elaez gantha c'he di. Epad eur muz
e kemeraz anezhan ar sourey ar brassa. Ar soudard a
vuelaz. Mez siouaz ! ker e coustaz d'an anton-ze beza
bet ker mad e kenver an divroad-ze. Mam an anton-ze
paket he unan gant an darsien a varvaz deuz-tu

Meur a vloavez a oa tremenet abao an amzer-ze.
Ar boue'hez a en doa anaouac heet ar mad en don great.
Mez ar soudard n'en doa ket anaouac'heet anezhan.
Oc'h en em velont avancet en oad, hag o santeal o
lostac ar maro, e sa az en he speret eun dezir braz da
az-vellet he vad-oberour pe mairie, siouaz ! oa vont
da beti var bez an den mal-ze. Hir a oa an hent,
braz e the beza an ougign, n'emz forz. dont a reaz euz
ar penn pella d'euz an Amagn, hag en doa an eur-vad
da az-kavout an hini en doa he diguemeret en he di
hanter cant vloaz aranc. Oh ! va zad ! emezhan,
en eur em oedraul etro he zavrez'li hag oc'h her
starda var he galon ! — Brema, evel ar propoad Simon,
e varvan e peoc'h, p'am euz guellet an hini a zo bet evidon
enn oñ tad. En eur vont kuit euz he di, e roaz d'ezhan

eur c'hrop arc'hant alhoutet, var behun oa sizallet ar c'homzou-ma. dent ou d'ho c'avout enebour hag hoc n'euz va digueme et evel eur mignon. Menval ont ar Samaritan, e'au oc'h euz va recevet, pa oan diwezel gant an oll dud all.

Tennet euz ar Garter Le Houe. M. D.

Eur c'houeriat eus an Aovergn a vone galvet n'eus ket pell da renta teste a c'rag a lezvar.

Ar bannoer a lavaras dezhan

— Test, savit ho torn da dour...

— Tont, Aotrou, nie ne dour a morse, *fiatura*!

— Ama e rer al le, e toer...

— Oh l Aotrou, gouzout avoale h a rit eo difennet.

— Lavaret a ran e rank t tou.

— Ah c'hui fel deoc'h? Mad. — Ha poir an Aovergn oa glase hrassa leoudouet en doa losket morse en he vuez me garre mont gant an d

Daou vignon a jome eur pennadur mad an eil dioc'h eguile, ar peiz ne vire ket outho d'en em veiet eur vech en amzer. Eus n'ervet unan anezho a gavas eguile oc'h ober he destawaat. Hema pa velas he vignon, a lavaras dezhan.

— Gouzout a rez-te pehini eo ar gouen kenta a ran dre an testament-ma?

— A helloc'h e c'houlfen-me?

— Mad. pui a ran va fried da zithu adarre kerkent ha ma vezin maro.

— Se l-ta, ha perag?

— Abalamour m'am eus c'hoant e ve eun den hag en deffe keuz din

Dirag eur lez-varn oa galvet n'eus ket pell ar vam hag ar map evit beza testou.

P'oa deut tru ar vam da renta testem, e vone gouennet outho pe ead oc'h eus?

— Tregout vloas emezha.

Ar map a reas eur zell a gorn outho pa he c'hlevas, goude p'oa deut he dro da goms, ha pa vone gouennet outho an ve pe ead en doa, e respontas.

— Eur l loas muioc'h evit va mam

Ar mure hed, red ha ma ve ne blij ket ar gosni dezha

En dez-all, daou bried a voa est da di eur c'hemener da laet kemeret muzul evit ober eun habit nevez d'an ozac'h. Ar c'hemener a guemer he wengle hag he ruban croc'hen azen evit muzula izin ar goas. An ozac'h heu leze da ober he vicher ep lavaret guer. Mes ar c'hreg a gawe abeg o kement a rea ar c'hemener. Choug, disoas, keid, hed, lec'hiet, e pep leac'h e cave dezha e kemere eur muzul ve hir pe re ver. C'huzi a rea ar c'hemener o clase ober he lavar oc'h an itron. Pa en devoa gant poan avoale'h kemeret muzul ar cheletennou, e vone lavaret dezan kemeret ive muzul ar bragou.

Hola, eme ar c'hemener neuze o tont oc'h ar c'hreg, evit muzul ar bragou, varne h tu eo e tleau he goumeret, rag c'au eo hen doug!

C'levez oc'h eus hano avehou eus a dud engravet, out avastis, a so an arc'hant Le Doue. Setu aman unan hag en deus aoun o libri bara, ha goude ne voar ket muer le zanyez. He c'hreg a grog ar loan daoulagad euz, hag a so e risel da goll ar guelot. Va den ne gred mui sellet oc'h he c'hreg na goulenn outho eus he c'helou gant aoun na c'houlennfe medecin. Goude ar c'hreg a lavar dezhan efin ne eil mui padout. Petra hennag ma rone he galon couls lavaret o laet gouer eur medecin, e vone red hon ober, rag ne alle ket lavaret n'en doa ket a headra d'he bae.

P'oa deut ar medecin, ha p'en doa sellet mad oc'h daoulagad an tont, e lavaras he fare, e abouez poan

— Pegement a gousto an dra-ze din-me? eme an avastis?

— Mui tur

Hag ar paour keiz den da buvad. Red oue goude leze ar medecin da labourat. Pa en doa tennet ar c'hroc hen divar eul lagad, an itron a vele mad gant al lagad-ze. Neuze an Aotrou a lavaras d'ar medecin paouezit brema, sellet setu aze pemp eant tur, an itron a vele avoale'h gant en lagad!

An itron so chomet borm, mes an Aotrou en deus espernet pemp eant tur

Eou ozac'h all a voa evelas hag a gueras euz dervet he c'hreg eus a breneit he c'hambur var ar ru. An ozac'h paour, pa he guelas o coez, a gomansas da graal: 6 Doue! he mont a iou ganthi! ma tor he moutr! G. H.

PRISAK ED.

KEMPER — 17 C'huever

PORT-NABAZ — 15 C'huever

Guinis ... 16 lur, 80 c.

Guinis ... 16 lur, 78 c.

Segal ... 10 lur, 48 c.

Segal ... 10 lur, 50 c.

Eiz ... 9 lur, 07 c.

Eiz ... 10 lur, 46 c.

Ed-du ... 9 lur, 01 c.

Ed-du ... 8 lur, 48 c.

Kerc'h ... 7 lur, 97 c.

Kerc'h ... 8 lur, 73 c.

Avalou-douar 3 lur, 35 c.

Avalou-douar 2 lur, 60 c.

MONTBOULEX — 10 C'huever

DREZ — 5 C'huever

Guinis ... 17 lur, 57 c.

Guinis ... 16 lur, 61 c.

Segal ... 14 lur, 37 c.

Segal ... 13 lur, 77 c.

Eiz ... 9 lur, 80 c.

Eiz ... 8 lur, 09 c.

Ed-du ... 10 lur, 38 c.

Ed-du ... 8 lur, 05 c.

Kerc'h ... 8 lur, 84 c.

Kerc'h ... 9 lur, 44 c.

Avalou-douar 6 lur, 50 c.

Avalou-douar 4 lur, 45 c.

Ar Gerant : AR. DE KERANGAL.

Kemper, taollet gant AR. DE KERANGAL, Montr an Escopas.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounee.

Don Abonnement d'ar Gaseten a gweri :

Evit eur bloaz	...	DADO SCOUET
Evit e huez'h miz.	...	EIR SCOUET
Evit tri miz.	...	E'HEC'R BEAL.
Eur gazetenn ebken.	...	PAOL YENNEC

Ar bacamant a dle beza great araog raout ar gaseten.

ALLOU.

Ar scrijou a ve c'hoant da laout er gaseten a dleer da adressi oll d'an Aotrou MONTAN, Belec e Kemper

Ar pacamanchou a dleer da adressi d'an Aotrou SALICR, ebken. An abonnamant a guement a ti an Aotrou SALICR, librer, ru Kercon, e Kemper

KEMPER, 3 Meurs 1866.

Ar derveziou ened, ha goma marteze an derveziou kenta eus ar c'horaz, a zo bay ⁷⁰ ~~100~~ evit meur a hui derveziou a zuzurs hag a follentez. E Paris, epad an derveziou-ze, ec'h adorer eun Doue nevez, hag an Doue-ze zo eun ejen laer. An ejen-ze a vez casset ha digasset dre gwer en eur c'har kempennet ha chinket euer. Pa vez full an amzer, ma tremen ar zacraniant (meulel ra vezo) dre eur ru, den ne gred don, er muez eas ha di evit he adora, mes pa dremen an Doue-ze eus ar c'hiz nevez, n'eus fors pe guer eris amzer a ve, kement pen seon so e k'er a deu o da reñta d'ezhan ho derer ha da ober jo ori en ho heñvor. Er c'hoeriu-all e veler ive tud oc'h ober a bep seurt follenteziou. oc'h en em die'hiza, ha neuze e ve lavaret e vent para- ra an eil d'eguil o clase gozout p'oa a vezo muez diskiant. Kementse a lea lod eus a dud ar breiz all da lavaret penaos ar francizien a goll ho leuo d'an deziou ened, ez eus eur rum anezho foll da staga, hag eur rum all ha ne deo nemer fuzroc'h p'eo gwer e kemeront ho ebat hag ho flijadur o velet dizurziou.

hag anezho ar rum guenta. Hoguen an dud-ze en christenier, pe da viana en em laout e reont e renk ar gristenien, petra bennag ma ve eals mui a leac'h d'ho e kemeret evit parvez pa ho gueler evelse.

Var ar muez ne veler ket kement a follenteziou.

Goussoude meur a hui a ra ho foursac'h evit an amzer a brujen, evit ar c'horaz, de eun d'uzurs bennag dreist oll dre ar veventi. Ne ouzon ket petra zouch an dud-ze, mes ar peiz a dleer da zozjal oc'h ho guelet eo kement-ma. Setu oze tud hag a da gomans ar c'horaz, christenien hag a da d'en em acat e p'ien, rag euz anezho o devez labourou tenn ha eals poan, hag evelse e raint prujen da viana a gorf, hag e ve lavaret oc'h ho guelet o defe c'hoant, araog goulon pardou, da zerra outho ho unan d'ar drugarez. Henvet int oc'h eur servicher en defe tennet drou-

laou ha vestr, hag a ve bet taolet gant ar mestr-ze er muez eus he di. O velet pe guer rezeudic eo ho stad abaoes n'ema mui en li mad eleac'h m'oa eurus, ar servicher a lavar outhan he unan. Ne allan ket beva evelen, red eo din mont vare hoas da c'hou en pardon digant va mestr, mes laru, araog mont, e zao da ober goussa ma c'hellin dezhan. Ne ouzon ket pe seurt digoumer a rafe antronoz ar mestr d'ar servicher-ze, credabl eo ne ve ket digoumeret re vad. Setu eun goussoude petra ra ar gristenien o tout, araog staga da brujen ar c'horaz, da derra lezen Doue goussoude eguet er mareon-all. Ne dlefa ket keza sonezet e ve eur brujen gol et evit, an hui a rafant goude beza c'hoezet an tan eus a goler Doue en ho enep. en amzer ma zeant da c'houen gras ha drugarez digartha.

Mar e deus an iliz santel er glac'har da velet eals christenien oc'h ober follenteziou e deuz ive ar gon-solation da velet dalc'h mad o tout d'en em deleur etre he divrec'h unan bennag eus he bugale pere a voa tec'het d'out, pe o devoa bet ar malheur da c'honel er meas eus ar gur fe z. Eur plac'h naoune naonteg vloas, eus a Vurtemberg, e deus, er sizurveziou-ma, lezet relijiou Luther evit dont en iliz catholice, ha meur a hui all a so e hoas var ar puent d'ober evel di. Dibao a speret eun en em lea da studia ha da laout credennou ar fals relijiou e kem gant guirioneziou ar relijiou gatholice, na den ar seleryen da lara d'ho daoulagad. Ha neuze gras Doue a deu da siconr an hui a glaz ar vionez gant eur galon eun ha d'droel.

An Tad Santel ar Pap en deus benniget ar c'henta meon evit eun iliz a d'eer da zevl e Rom en heñvor da sant Thomas Cantorbery. An iliz-ze a zaver evit seolach ar Zazon. Ar seolach Sooz-ze a oa bet fontet gant Gregor vi evit ar glouer a vro-Zaos a den da studia da Rom. Ar seolach-ze en devoa eun iliz, mes d'an dispac'h, pe d'ar revolution vras, seolach hag iliz a voa distrojet. Pa deus ar peoc'h, P'it vir

a zavas adarre ar scolach, mes an dis a voa chomet ep he zeve. Ne voue gallet sevel nemet eus tamie elipe. Ha dre aluzennoù catholikel Bro-Zaoz ec'h aller adarre sevel an dis ker daer pe gaeroc'h evit na voa gwech all.

Setu ama lal eus ar c'honzoù en deus lavaret eno hon Tad Santel ar Pap. « Bro Zaoz, ar vro-ze a gouzer keme t anezhi ana amour d'he e henvers ha d'he lio, Bro-Zaoz, galvet Rouanez ar Mor, Bro-Zaoz, henvel oc'h eur e horf bras divent, a zo skignet he nizi dre bevar e hon ar bed, Bro-Zaoz e deus bet gwech all eun ligo caeroc'h evit ar re-ze all, he henvel a reat *Ennen ar Sant*.

« Ar zan, ze, eus an env, so deat da zouch dero eus ha bro, hag o deus pedet evitl' Sant Thomas, unan anezho, sant Thomas, metzeriet evit beza difennet gantou an tis, en devoz o Rom eus tis paour, noaz ha re euk evit ar glober Saz o deus ama gant souch da veza goudeze chestel e douar ar zant.

« Brema, dre ar sicourou roet gant eun niver bras a gristeten da bere en deus Doue touebet he c'halon, o devezo eun tis dereut, rag esper on eus ne jomo ket an iliz-ze ep beza peurachuet. »

Ar Pap en deus comzet goudeze eus an niver a eneo mad a zistro d'ar guir tis. Diskuezet en deus penaus an tis catolic eken a so ato leun a vuez, ha penaus ar religion saez a so maro. Pedet eo deus an Aotrou Doue d'ho scleral mui oc'h mui, ha d'ho henniguen brema hag en heur ho maro. G M

Caera meuleudi a oufet da ober eus a dud pinvidic goude ho maro, eu daplou ar beorien hag an dud izozee gant pere o deus rannet ho danvez epad ma edont var an douar. Ar re a zo bet mad ha carantezus en ho buez e kenver ho nessa, a receo peurvuia, pa zeont ac'han, ar vouleudi-se daer d'rag an dud, ha caeroc'h e hoas dirag Doue pehini a lavar e vezo trugarezus oc'h ar re a vezo bet trugarezus evit ar re all. Eus itron saouant a voa maro eu dez-all e Rom. Deiz an enterrament, an him a serif kementma, a gavas var scabrou an tis eleac'h ma edo ar e horf, eur van guez beuzet en ho dalc'h, hag eur c'hrouadur gantli etre he divree h.

— Petra ra deoc'h gouela kementso? emezhan d'ar van ankeniet-ze.

— Ah! aotrou, emezhi, o coll ar gristenez vad-az, em eus collet o. Kement tam dillad so en dro din hag en dro d'am buquel am oa bet d'gant-li. Ha brema pion hor guiso? pion a guemero sourei ac'hanomp?

Rodez. — Er *Sazun catholic* a Rodez e cavomp enl lizer scrifet gant Escop Douar-lzel (er c'holumioù) da Escop Rodez divarben an d' struch greal eno gant ar c'holera. Setu ama eur peneadic eus al lizer-ze.

« Aotrou'n Escop, va mignon ker,

« Gouzont a rit ouz diblaset eus a Frans d'ar c'houezeg

a vis kerzu evit mont kenta ma c'hellen da gaout va denvet taguet gant ar c'hlenvel nevez. Hor heath so est mad avoc ec'h bete Sant Thomas. eur guer hag a so an Danemarkis, eleac o momp chomet a za c'houec'h leor amzer. Deiz Nedelec em eus gallet lavaret an oferen santel hag olier eur brezeguen da dud a lestr petra benag ma voamp hransellet gant an ouliou mor. Enn eus deat din keleier ar re c'hlae'harussa divar ben va escop. Ar c'hlenvel scripus en doa sammel, e daou-uguent devez, eis mil den, hag unan eus ar re riveza sammel gantli en an aotrou Leron. Ne outen ket lavaret deoc'h peguemet e vouen ankenet o receo eun hevelep kelou, ho calon eken a ell rei deoc'h da amout petra zantis. Pa edomp o vont eus a Sant Thomas d'an Douar-lzel, ar mor a voa spontus. Bet em eus adarre an droug-mor, ar boaz-ze hag an anken am boaz a bent all o deus va d'nerzet epad an treiz-ze. Gouseoude em eus gallet dont bele va zud pere o deus va d'guemeret gant eur joa vras d'am guel en ho zouez. Gouela a reant ha me o rea ive o rei dezho va benediction.

« Ker an Douar-lzel eken e deus collet, e daou-uguent devez, var dro daou vil den. Gouela mad a zo, ar c'hlenvel so canet, ha mar deus e hoas unan benag elan e ker hag er c'harier tro var dro, ez eus da viana nehent, hag ec'haller lavaret eo est ar c'holera kuit.

« Goudeze, escop Douar-lzel a veit beleien he escop, ha dreist oll an aotrou Leron maro var dachen ar vrezel, hag en deus, evel ar pastor mad, roet ho vuez evit he zonet.

« Gouela a reomp ama penaus mar deus bet er c'harier-ma unan benag scoel gant ar c'hlenvel nevez, ar vouen-ze so bet scanv dre ama e saoz m'eo bot o meur a lec'h all. Red eo sonal c'hoas penaus er c'harierion-se ar re a deu da glenvel n'o deus ket ar memes sicourou evel o deus dre ama. Bez' e leomp eta trugarecat an Aotrou Doue pehini hon espern hag a so ato trugarezus en hor c'henver. »

E Rodez ez eus ive nevez distroet tri brotestant d'ar guir feiz. Unan anezho en doa e hoant da ober he zistro o euz, mes deat eo goudeze anezhan he nnan d'hen ober dirag an oll, en despet da guemout a lavaret dezhan evit miret outhan da ziskuez evelse e kuita an errol. Mes kementse ne ket souez, rag an den-ze en doa o pidi evit han he verc'h hag he vap bihan, deat ive n'eus ket pell etouez an denvel fidel. En am erbedet o doa oc'h ar Verchez evit han gant ar brassa bizana, ha ne ket eston e ve bet sclasouet ho Judeo. Brema an den-ze a bed ive d'he dro evit an nemorant eus he gueren.

Toulouz. — An Aotrou Arc'hescop Toulouz en deus scrifet d'he veleien ha da dud he Escopli enl lizer daer, divar ben canonization ar plac'h eürus Germania Couz. Comzet on eus varlene er gazeten ma eus ar plac'h-

ze, een dionaltierez loenet preken a voa het diseleriet car-
rers e mis mae 1844, hag abazone e labourer d'he laest
e rene ar Zant Caer eo, e vela fatar an Arc bescop, evit
an eur e harter guet unan eus ar rene zea en ho
zonez. o sove kent net-se dre he zantelez, hag ec'h ober
hurzalo e kenver ar re e em erbed othi. Ar skuer
eus eur plac'h evelse, distier ervez ar heol hag e deus
betet daavezet evit an daga zea, a dlo rei eoumel
d'ar re all da oar ereld. hag a ziskuez selear d'an oll
ne ket rei ober traou aris evit heza sant.

Hano zo g'huas da gamniza ar viceret, ar viceret
deuet al, hanvet bounguet fic entel, eus a Escop
Gap, Escop ar guez-ze a lavar, en em azer ive da dal
he escop e za da gas d' hon Ted Saadl ar Pap ar
paperio evit ar c'henta p. oes divar eo ar fied a zan-
te ez e devoa ar ze vicheret distre-ze oa Zour-lia da
Vart divar ben he ver. avou hag ar miraclo e deus
greet.

Ar vessaerrez devot-ze so el omri dou ar zouch anezhi e sporet tad ar e harter. Cama aaterant vloas e eo maro, hag e comzer anezhi evel a e je maro depe'l. An oll a goma anezhi evel eus a eur zantez vras. Epad daouzer vloas ha trugerc'h e deus roet ar skuer a Le-seurt veruziou, ha jej tra so bet harzduz en he buhez. Ar Vere'hez Vari an a ez, ha dreist oll he el mad en em ziskueze dezhi asecion hag he rene dre he alioù. An drouc sporet ive n'he esperne ket he fersoc'h a re a heleg he stle, ar var gorre ar mearc'h, e he strucca e toullou a he c'ho'h e veze tennot gant an velen mad. Gaelet a re a c'hoas asecion sant, l'ag hor Zilver heonan en em ziskuezas dezhi stag ar'h ar groas ha gmoet a e hoad. Recevet e doa ive ar mercou eus ar petap goul, mes goulennet e devoa aus Doue ar e bras ma chom'e ganthi ar boaz ephen ep ma vrient aant. Ep tam peadra e teuas a benn da laer sevel ilis vras liroa. **Varin Laua**, en eur e harter paour ha aies ha zarcupred, ar pruz t'e deus ket gal et da ober ep eur harzud. Petra **beunag** ma c'heller erdi e dova dale het dizoud aze veun he hadiziant, e castize he c'horf gant erideri, hag eur sety eo ar pimezon a re a. Leno a re a calonou en dud evel pa eo guel'e freas dirazhi, hag an oll harzudou a re en he buhez, e deus dale'het d'ho ober goude he maro. Erdi a aller e rei eb dale an tad santel ar Pap he otre evit ma vazo henoret ha pedet ar xertziberezh fidel-ze dezhan, pelini ne vaa en he buhez nemet eur vessaerrez dister.

Beiz vrema e savet bep eo amzer urziona nevez a skourvezel pe c'hoarezel errez an zomou a vaze. Evelae ex eus skourvezel guenn, skourvezel gris, skourvaet erit ar c'hoarechou, erit an tiez seol, erit an hospitalion etc., mes setu amma eun urz nevez a skourvezel hag a ell ive renta servich mad, petra beunag n'eo nemeur henvel oc'h an urziona all. E Martillac, o kichen Bourdel, ex eus savet eun urz a skourvezel labourerezel donar. Bez'ez eus gantho eur verouri a nao nguent devez arat. Ar merc'hed-se a ra an oll labourou er verouri vras-se.

an oll goand'leguezzeu. Eul loden eus ho dour so
dandan ed, eul oder al dindan go nien, eus trede loden
dandan legumach, hag e ur bedervet dandan beuri.
Hi eo a guener sogret eus an oll loenel. ha bez o deus
eur vanden vad a leg seurt. Daou pe dri e'hoaz eplen
a g' merrout la eber ar charleterez dre ma vez trum.
Bez ez tal eus tregent souer hag e kementont da'ho
tanvar e'har ar muez u'nozeu, hag ive more bed
an die en provdie a fell dezho rei eun esad'urez vad
d'ho buga e'rag ar more. d'zo e'fio da veza eun lam
rouzet ho bizach gant eur o'v spider ha cadellet ho
d'hoan u'gant al l'ho'ar, pe o'at ket evit se m'beul e'li
guesl a guelen a'ho more o'nia ar re a vez liziet e'ho.
Kement-nia se scriber, gant eul labourer e'hoar a'Veiz
se het he n'ian a velet an leguezzeu, ha a zo d'out
ac hano souezet o velet peg e' mal o'ho labourer hag
o reketi ma l'ente an ens'ez der ens'ez.

It is not clear that the

Ar menez ezelen a gouas eus an daou eger, lard so
bet casset ha d gasset dre riuoc hariz e carroz, epad an
deizioa ened. An daou eger-se, d ar memes pere hen,
a von bet prenet gant an triac'h m z a von. Ar c'henta a
gouste petarze eant lur, hag an eil trizeg e' tani-veant.
Poueza a reat 2,500 lur pep lin an eil dre egude. An
h m a serif an drama a vere peuas gotic. Iezha c'houet
ar pezh ma zint g'ezet ha d sentet ar pezh m'oa c'houet
ho arda, ar pezh hen a goll dec guenner ere lur petra
heunag m'en deus g'ezet daou venec varangeant al
lur aezha. Ar fougue a goust aliez ker. Gaseten ar
Mziou a lavar var guementse ne deus nemet coll o
pep guiz evit an hini a fell dezhan d'gas roenet lartoc'h
evit da rer peurlousa.

Setu ama eul louzon implijet gant eul labourer, gant eon ttec, evit miret oc'h he avalou douar da vont da fall. Hadet en doa he vason douar evel ma rer peurliesaa. Mes e pep tam en doa lakel eor bezen. Ar peiz (ar peiz) a zavaz mad hag an avalou douar ive. Ne guezas tam clearet eliet varnezh. Er memes tam douar, e kichen an avaladou douar-ze e pers en doa lakel peiz, oc'h hadaa avalou douar ep lacat peiz gantho, hag ar re-ma a jaan da fall an darn vuz brezh ; an auter anezho da nebeuta a voa breiz. Ne ve ket dist da bep ttec ober ar memes ead.

An Aotrou Reviron, person Dauntas, so maro er
sizen drezmenel.

An Astrow Quere, person Pinguffan, so maro an 21
a vis e buetter

An Tad Bengy, a gompagnunez Jesus, a brezeg er bloa-ma epad ar c'hloas e Cathedral Kemper

G. H.

BEEZ MARI-AMIS PICART.

(TREDE PENNAD).

Var nevez m'oa erruet e Castel, Mari-Amis e doa discleriet da unan euz he anaoudeguez e vije tamallet da zibri ha da eva e euz, ha da veza eun douellerez fall. Discleriet a euz e c'hoaz e vije toulet er miz euz he c'hamp ha dilezet gant he c'hoesour. Hogen divizatoc'h oue guelel seker ar vicioner euz he c'honasion. Ille stad burzuduz a hade hepred hag a ion ken estoun, ma na c'hellaz epad trivac'h vloaz-amzer kemeret ken magadurez nemet ar gommunion a reseve meur a vech er zizon, liervez an testen) ruel d'ecomp gant an Aotrou du Louet, escop kemper, a ioa bet rikel vraz e Leon, hag en doa bet anavezet mad ar vere h santel-ma.

Hogen an him a ioa bet roet da Vari-Amis evid he zernic'h a ioa euz seantennag laouanc hanvel Gabriela. Ne zalcas ket da ober anaoudeguez gant euz plac'h all euz a guet ha da guemeret perz el laeron-sion-guin a rea liouma divar goust he mestr Mari-Amis a scandalaz he dach hag a glascaz miret out-hi na zampredhe mui al lierez-ze, oc'h he gour-drouz, ma na laouesie yelloc'h, da ober he gour-c'hennou d'an Aotrou Guillem kement-ze a oue zougat'it evit locat ar goud da zavel da bene Gabriela, hag e lavaraz evid oll respont e e hounen manvic ober d'ea euz zae nevez, hag glesal ne zalc'has nemet re vad d'he gae. Allet ma z oa gand daou enebour da Vari-Amis, an teod fall-ma ne doue ket a zoup da doue var he le e oa he mestrez eun droumpieurez hag a zebre traou mad e euz, beleg zoken abarz mont da gommunion, hag e tispenn e c'hoaz he c'horr gant he vinou evid rei da gredi d'an dud e e hounen poann ne ar verzerien. A lavaret a rea oupen-ze e ou he mestrez euz vioner fall hag e devoz bet meur a groadar. Hogen an dra-ze a oue peadra hag oupen evid locat an oll da gaaat Mari-Amis. An hini a guemeret hag a enoret belc neuze evel euz santex, ne oue mui nemet euz plac'h fall, eun hipocritez, eun douellerez, eun droug-epored. Er penn kenta an Aotrou Guillem a zispennaz euz ar laourez gouez ankennet-ma hag a zebante credi ervad e oa direbech euz euz a guemend a darnailet d'ea, men gant an amzer e leuz ive da veza gounezet gant teodou fall, hag er bloaz 1040 ne fellaz d'eean mui covet ar plac'h vertuzuz-ma, hag e tivenet rei d'ea ar gommunion, beleg zoken en amzer-lase. Oupen-ze e hoas, e taolas anez euz er miz euz an ti en doa fermet evit-hi, en lie-velep doare ne devoz mui evit oll lojeiz nemet ar pave.

Gouesonde an Aotrou Poulpri, unan euz a heunou ar veleien e Leon, o velet Mari-Amis en euz stad ken trist all, en doue treuz out-hi hag he repuaz oa he di cleac'h ma choumaz beleg he maro. Hogen ar belec carantez-ma a oue soustius da locat dre euz an oll draou burzuduz a velez e c'hoarvoul gant

ar servichez santel-ze. Euz euz c'hostez all, an Aotrou Guillem, euz nebeud arag he varo, a zeeuz da anez an tor en devoz he e credi an droug a lavaret euz ar plac'h vertuzuz-ze, hag a roaz d'ea mercon anet euz ar c'heuz en devoz da veza he ne laouet an teodou fall.

Gabriela d'he zro ne zalcas ket da zougnet ar beuz euz he zorfet, rag anadut a rejot seker ar faoson euz a guemend e devoz lavaret. Rac prestie goude e roaz euz goul' seouer ha na c'hellaz ket d'ea he meret hag a ziscorlaz d'an oll he buez d'eurz ha d'ea he d'ea e doue, zougaz d'ea euz maro an trista.

Hogen dre-ze ma oue dizolet fallagnez Gabriela, e oue ive anavezet seker e oa Mari-Amis euz plac'h santel ha direbech. Setu eno perag adaler ar maro-ze ne devoz nemet a dra da c'honasion euz a berz an dud. Mes stad he foannou ankennet ne c'houteant ket ato.

Eun dra hag a ziscorlaz ar sekerz santel ar servichez-ma da Zoug, eo ar stad a rea anez an Aotrou Nobletz. Mari-Amis a ioa nevez erruet e Castel, pa oue dre euz seker euz an euz anavezet he stad gant ar misioner santel-ma. Pedit a veza unan euz he anaoudeguez da vont euz he berz da gaout Mari-Amis ha da gas d'ea eun nebeud bli euz an aud. Carga a euz anezan e hoaz da lavaret d'ea penaoz evel ar hini-ze a ioa dalc'h mad rouellet gant ar mor, evel-se ive e vije e doug he oli buez e gnaaz ar poannou, ar c'honasion, ar c'hontrouision. Hogen guelel or beuz a ziarag ar vicioner euz ar peuz en devoz lavaret ar servichez braze da Zoug. Mari-Amis heroulz e doue bet ive digant Doue an anaoudeguez euz an amzer da zout. Evel-se eun demerel hag a ioa miz d'an Aotrou du Louet, o veza c'hoaz plac'h laouanc, e c'houlennaz he beleg diou vech oc'h ar vere h santel-ma ar sior euz he fedennou, hag en eil tro hounen a lavaraz d'ea. Pedit an beuz, emez-hi, ha euz o pezo corat ha clac digavision, leant e vout, euz e vout gant an Aotrou Doue. Hogen an demerel-ze, er maro-ze euz bet braz divar hen ar stad a veza a d'ea da guemeret, a zeeuz gant an amzer da veza ar peuz e devoz lavaret Mari-Amis.

Ere daou e testea ar poent ma z ea ar vere h santel-ma da veza digullet euz he foannou braz. Gouesonde abarz mervel e devoz e hoaz ar c'hac har da zougnet an Aotrou Michel Nobletz hag an Aotrou Poulpri, maro eun nebeud mision er le rang. Mes ne choumaz ket pell e buez var he lere h. Var dro fin miz da 1032 ec'h leant he foannou burzuduz ha d'an ampoent ec'h anavez e varve da ben euz miz, hag euz d'an 20 a vuz kerzo, e clavaz hag an deiz var lere h e c'houlennaz he sacramentou diverza, a reevaz gant euz feiz hag euz garantex ker braz ma lakea da vouta kement re a ioa var al leac'h. Euz pennadig gouesonde ec'h en em zaptaz trubuillet oll gant ar spout rag bamediguet an Aotrou Doue, mes dizale ec'h anavez ar lioumaz hag ar peoc'h euz eun euz mad.

An Aotrou Laval, Escop Leon, a reuz d'he guet an dez ma varvaz hag o veza roet dez he venediction, Oe'h en em erbedaz he unan oc'h he fedennou, eun nebeud goude Mari-Ann a tavaz var heunon he daoulin, a bedaz enloueg an Aotrou Doue hag he zrot, hag en eur lavaret an hanou santel a Jezus hag a Vari, e tremenaz d'an oad a dri lifoaz hag anter cant. D'ar 25 a viz kerzu 1832. Antronze oad enterret he c'horv e Castel-Paul, en iliz catedral. Ann Aotrou'n Escop hag ul velen ker en em gavo en he enterramant. M

AN TAD MILLEROT

Etouez an derecoursen, an dud paour hag ar brizounerien euz ar gwaz a Bari.

○ An Tad Millerot, pa en gav gant he zerevour ker ha gant he beorien anua karet. a oar, gwr eo, kausaz ha distagua en doare. Hogen gwrzot a ra ive sevel ar gomz pa ve red, ha beza elavar en he zaroniou.

○ Euz devez, o veza diskouezet d'he audited na red agred-mont da goezat ha diskouezet pe ken talvouduz oa ar goeson e e houlennaz diganhan he unan. — Hogen, ha n'euz ket ama unan bennag hag en defe c'hoant da lavaret d'io, mar kredfe mad. — Ha gallout a ran-me mont d'anvaz va fed'iojou da eur belek? — Tad, her gwrzot a rit. Bez' ez euz pec hejou ker metuz, ken louz, ken hegwizma na heller sonjal eulio bep viza dirazomp hon unan. — Pennoz ia. kaout an urvz d'ho diskleria da eur belek? Petra a sonje hen ac'hanoun? — Koll a rufen evit Liken he istim vad. — Va fellaat diouthan a rufe gant horrol. — Va bender kez, — Ar belek ha pellafe, a revuze d'ehoc'h he istim, he garantez, dre ma ho p euz diskleriet d'ezhan faout braz? — Ah! na ouzoc'h ket petra eo kalon eur belek, kalon eur e hoer. — Ma ha fen me diskouez d'ehoc'h unan! — Ma haffen rei d'ehoc'h d'auveout petra zo o vuilha e kalon eur belek pa selann goeson eur pec'her braz? karguet eo neuze he galou a bep seurt santimanchou douz ha dudiz. — Trugarekaat a ra Doue d'ho peza konservet den, heu trugarekaat a ra da veza bet choazet, hag hen pec'her he unan, evit ho savelei. — Ho trugarekaat a ra hoc'h unan da veza lekeet enhan ho fizianz. En euz esklaui a ra o velet ho kourach. Ha perak ne lavaren-me? En eun doare lennak, bez' en deuz doujanz evidhoc'h. — Aveichou en defe c'hoant d'en em strinka d'ho taoulin. Me a e houlenn pardon digant an eueon revuzuz. Mez mar en deuz ar belek euz a garantez evit unan kastoc'h evit euz all, bez' ez eo evit ar pec'her braz. — Euz anezhan e teu sonj d'ezhan dreist ar re all en he bedennou hag en he goevennou. — Ar belek! ho fellaat diouthan! Hogen digas a rit d'ezhan joa ha levenez. — Prokuli a rit d'ezhan unan euz ar e haers deizio euz ho vuez.

○ Va breudeur, tenn eo sor, la poaniz labour eur belek. — Tremen an daou hed ha lied, hag aliez lod euz an dezrevour o selann hual mizerou ar vuez ren-

vedik-ma. — Hogen gant ma ve bet sikouret eur paour, troet kalon eur pec'her varzu Doue, uh! gant pebez joa e lavaret. — Meret, va Doue, roet d'io kalz a reizou henvel euz liema. — N'ho pet aoun ta, va breur. — Deut deut, roet d'comp euz lam bennag euz an euzstet-ze, n'he lauit ket diganeomp. — N'ho bezz biken tenn all ebet. — Biken biken. — Remouet han euz d'an oll joatou all. — Ho pet tenn euzomp. — Hon rentil euzaz. En em rentil euzaz hoc'h unan. — Setu aze eur brezeguen vad, eur brezeguen goust da sench tu d'ar e balonou. — Setu aze eur brezeguen a vije mad da ober, nan hepken d'an dudigoz, mez d'an oll paour ha puvdik.

En eur aelun eur retret, an Tad Millerot, a lavare d'ar re n'ho doa ket profitet euz an instructionou. — Va breudeur mui karet, e huz a sonj d'ehoc'h marteze euz da lavaret d'ehoc'h komzou rust ha dipituz. — En han Doue hez ober a haffen marteze, miz n'her gra n ket. gvel eo garen asten d'ehoc'h an dorn, kaout tenn mui ha ha kemer lod euz ho mafeur. — Ho savelei da vizea ho lakaat en hent mad, a vije bet euz dra saer ha dudiz evidoun belek. — Nen ket fallit d'ehoc'h rei d'io ar consolation-ze. — Doue n en deuz ket ma e havet mad d'hen ober. — Euz all, esperanz em euz, a vezo euzstet'ha. houceoue na reketan drouk ebet d'ehoc'h, er c'hontrol, dourout ha goulenn a ra pep seurt mad evidhoc'h, mo bedo alaz evidhoc'h. — Dont a rei euz dez diverzetoc'h. Hio ez-euz c'hoaz l'annou re miz da derra.

○ Va breudeur, mont a ran da ganta d'ehoc'h euz hual ne ket gwr, ha ne hell ket her beza. Eur bara-holen eo. — Lavaret a reur pennoz en eur vro er pean huella euz an douar varzu an harter noz, ar rieu a zo ken lem, ken lem ma teu ar c'homzou da skorna. — Daou zen, eun neheud k dispartiet an oll d'oue'he euzale, a gont otrezho, mez n'en em glevont ket. — Ho c'homzou a euz skorn en euz. — Mez pa des an nevez amzer, ar c'homzou a ziskorn hag em'int klevet. — Va breudeur, rion zo ive euz d'ho eneou, hag hon komzou a skorn en d'io d'ezho. — Mez pa deuz an nevez amzer, pa inguenno heol an Aotrou Doue, ar c'homzou-ze a ziskorno. — Mont a rint neuze o goueled ho kalonou da vizea en heur euz ho maro.

○ Oh ia, her c'hreiz hag ben esperout a ran. — Dont a ra evidhoc'h euz amzer a c'hraz hag a vizekhoril. — Oh ia, eur joa vraz em euz o sonjal na vezo kollet hui ebet ac'hanoc'h. — Va lezit da vout kint o kaas gant an esperanz-ma en em gavimp euz oll assamblez. oll euz da vizekhoril.

○ Karantez an Tad Millerot evit ar bec'herien a zo ker braz ha ken tenn ma teu da denereat ar c'balonou mui kalei. — Prearguet en d'io eur retret en eur prison, kuz a vad en d'io griz euz. — Euz nebeud dervezion goude e leuz adarre da velet he brizounerien ker. — Skei a ra var dor ar prison. Pion zo aze? An Tad Millerot. — Digoret eo an or, mont a el lec'h ma cant oll o kemer an euz. — Souden an oll dud dalc'het

eno, laeron, lod kondaonet d'ar galeou, en em zestum en dro dezhañ en em laoi etre he zivrec'h, hag e pok d'ezho oll evel eun tal d'he vugale. — Ar re a oa erret ho zreiz gant chadennou ha dalc'het ar c'hachot. Tier ped ho muan da zent da lavaret e ezho euz gomz bennag a gousolation. — An Tad Mileriot pa etru en eur prison a ia rakia la gavout ar re fallo. — En em deureul a ra e kreiz hande ar re fallakra ha mui diskredik. — He gomz ou d'ezho la tener a zo evl ar re na gredont nag en Doue nag en d'ad. — Res a ra d'ezho an d'ora. Hag evl euz ar seol gantho, e sko gous-tad var ho d'ora. — Euz d'ezho unar a lavaraz d'ezho. — Tad, ha p'ho euz ket sonj en me am euz lavaret d'ezho ha d'ezho ad lavaret, injuraz? Ama a' Kom-zion injuraz? — Arz hag aoun am euz me euz an dra-se? — Euz euz re. pa ve ket d'staguet euz en eur bakol myer bennag, he d'goueran evel euz dra vad, hag he karan muioc'h aze. neuze gouzout a ran e tal-vezit muioc'h eget he komz ou. — Pa zo eel ket an Tad Mileriot e lavaront setu aze eur betek hag en deuz eur galon vad. Mar an euz d'ez da goessat, euz beunoze en em adressin ha penneuz abred pe diverzad e c'hallont an Tad Mileriot.

Tennet euz ar gazetenn *Le Messager de la Charité*

M D

LEVR AL LABOURER.

II.

Ar C'hoajon

Choazet eta hoc'h had epad ann dloaz han, lakat hen euz douar pa ve torret ar goan. Euz digas gouez sap dre holl euz an lunnou, N'ho'h euz nemet sevel moudet gant ho marrou. Hada goude ho kreun, her e huzet gant douar, E berr o kelido, e savo hep arvar: Hag euz amzer-nevez e velot o larza. Ho sapinek saouane, hag hep pell o c'hlaza. Euz holl ar gouez all e vezo red ataf, Trez, distrei ann douar kent sonja. ho lakat. Kentre vel m'ho goueler a zivar ann haden, O tont euz ann douar, hag o sevel ho fenn, Ez eo red ho c'houennat, displanta al louzou, Gant aoun na ve moaguet e herr ar plantennou. Euz ar vech kenta ma na zeb ket ho koe, Ne gollit ket kaloun, mes hadit a neve. N'esperit na labour, na muzou, na kardol, Implijit hoc'h arar, ho krog hag ho rastel, Meur a zouar, bevel euz eur paour kez dloaz, Ne zaskoront neira med dre hoan tia labour.

Pep bro e deuz he c'hiz da hada ar c'hoajon. Hiniennon a skign ann had a zornadou, Darn evl ho lakat o renkou penn da benn, A guemer ho muzou, a zispleg ho linen, Euz ma figouezo an eil euz egile,

Euz vezo euz gouezou, euz ale euz ale, Vel se, ar vouldarded kent monet d'ann emgan, E apker euz ho vech, euz he renk pep unan. C'hoi ivez na hada gouez saouane er parkou, Pe pa he instagant a zoe, treid ar c'hellou, Ne lakit ket re dost ann e l euz egile, Vit ma he id essoe'a ober gouez neve, Diguez ho c'hoi astenn skourrou krevec'h, Kemet koul ha sevel o fennou huellec. Morer, mar an c'houet euz ar c'havr, ann danvad, Evel euz ar vocen, d'ouall mad io koad. Lezit ho mare a c'hoi na c'houet euz beven, Da redia, na zailha, da c'hoi na zifroen. Euz treid ar menezou na tenved da vocen, Hag he o prajou glaz, na zouni da vusella, Mes a zoe'h ho kourou naounek ha re d'ezho. Harzet oll al loened, euz eur sevel girsier.

Goude m'ho deuz he koe krestet euz euz pe zoun, M'ho deuz euz euz douar astennet ho gouezou, Gant aoun na belfet he c'hoi euz euz na tener, D'ezho euz ho fennou a zo d'ez re bouber, Trouz euz gant euz gontel euz c'hoi na euz girel, Gant an had branaou fall an oll branaou izel, Hag euz o plega d'ann douar, ar vezen. Vo gouet o sevel euz adarre he fenn.

Na zail ket da guemer skourer var ar re louad, A gaver meur a vech o loened ho c'hoi. Euz vezen ahenet a zizec na goude, Kollet he c'houennou, kollet he levend. Na vezo euz klevet e kreiz ann noz teval, Hejet gant ann ave, euz kent o trouzal, Evel euz intantez glacharet ar vezen. Na rei nemet paourat, goasket gant ann aoken.

Mane ar Zent evl ar Sizun-ma.

DILLON 5 meurs. — Sant Remond Penafort.

DIMEUBA 6. — Sant Jaoua, escop a Leon.

DIMERC'HER 7. — Sant Thomas Aquin, doctor euz an His.

DIZIOW 8. — Sant Ian Doue.

DINGLENER 9. — Pemp Gouli Mor Zolter.

DISSADORN 10. — An daou-ugent Merzer.

DISSOY 11. — Pevare Sun euz ar C'hoajon.

An Arzel Arzo:

Jesus a zeas en, to all da vor Galilee, pe mar Ti-beriad. Euz boplot hen heulic, dre ma veleat ar huzaden a rea var ar re glaz Jesus en em deuas var eur menez, hag a zezas euz gant he ziskihen. Edot tost da Basc, gouel bras ar luzevien.

O veza eta savet he zoulagad, hag o velot euz vanden vras a dud o tont etrezeg euz, Jesus a lavaras da Filip: A beleac'h o preimp-m bara evl rei da zibri d'ann dud-se? Kement-se a lavare evl he am-

prou, rag hen a voue avoalc'h petra dlie da ober.

- Filip a respontas : Daou e nant diogret vara ne ve ket avoalc'h evit rei eun tunic lhan da bep hini.

Eun diskibl all, Andre, breur Simon-Pet, a lavaras dezhan : Ama ez eus eur potrie hag a zo gantha pemp bara eiz ha daou besk, mes petra eo an dra-ze etre kement all a ddi ?

Jesus a lavaras neuze : Lak i an dud da azeza. Bez ez oa neot a leiz el leac'h-ze. Var dro pemp mi den a azezas eus Jesus neuze a guemeras ar bara, hag o veza rentet grason d'he dud, e reas ho ranna d'ar re a voa azezet. Ar peked a voue rannet ivez etreho, ha pep hini en devoue kement hag a gare.

- P'o d'oa bet ho gualc'h, e lavaras d'he ziskibien.
○ Destumet an tamou-se chomet en ho dilerc'h, evit na dant ket da goll. Ilo destumet a rejont eta, hag e c'arjont daouezec paner eus an tamou chomet eus ar pemp bara eiz, e dilere'h an o li dud o doa uebret anezho.

An dud-ze ta o velot ar burzud great gant Jesus, a lavare : Hema eo a dra sur ar profet a dle dont er bed. Mes Jesus, o c'houzont ervad o felle dezho dont da gregun enha evit he leat da Roue, a dec'has adarre var ar meuez ep eus den ebet d'he heul. (S. Lk vi. 1.)

G. H.

NEVEZENTIOU.

EUN DEN MADELEZUS.

E miz Eost 1864, an Aotrou D. H. a zistroe eus a Vitry da Paris. Caout a ra var he hent eur vaouez eoz leac'h dezhi o vale ha gollet gant ar c'huez, rag an amzer a voa tom. An Aotrou D. truzus bras e kenver ar beorien da bere e ro bep bloas eul loden vad eus he zantvez, a zisken ractaleus he garroz hag a bed ar baourez da lagnat enha en he guichen, rag n oa nemet-han. En em leat a ra da goue othi ker bran ha tra, bag hi a gont dezhan he zruhinlou gant ar brassa lizians, pa veljont var an hent eun toullad beacherien all, eur zoudard eoz, daou vuguel gantha, unan var he vrec'h hag eun all var he chone, hag en he guichen, eur vaouez hag a rene dre an dorn eur buguel all eun tunic brassoc'h evit an daou a voa gant ar zoudard. O! eant seuz maro. An Aotrou D. en devoa eun truez bras othi, hag a lavare outhan he unan : rei eo ho zicon, mes penaus hen ober? Ar garantez evit an nesa ha calon vad an den o dens ijin. An Aotrou D. a ziskennas, a zavas en he garros ar vam hag an tri buguel e kichen ar baourez eoz a voa eno araog, ha neuze hen bag ar zoudard a deo var droat. Red eo gouzout penaus an Aotrou D. en deus perar ognent vloas. Dignouezet e Paris, e pae car evit bo c'has pephini d'he lojeis, hag e ro dezho ouспен eun aluzen gaer. Neuze eza he unan d'he di gant ar lili-jadur da veza great eun ceuvr a drugarez, ha da veza en em seuzet he unan evit renta servich da dud paour.

Ez vech al an Aotrou D. a voa he unan en he garroz evel an dra ma on eus comzet anezhi. Neuze ez eus a Paris da Boulonn. Pa zonye nebenta, e santas oa pounnerat ar c'harroz hag oa tennoc'h var ar marc'h. Distrei a ra da zellet, hag e vel eul labourer savet e lost ar c'har hag azezet eoz dibreder. Evel kent pa velas an Aotrou D. o sellet outhan, e savas aoun gantha, hag ez eza da lamet kant.

— Da beleac'h ez it-hu, eme an Aotrou? Savit ama em c'hichen hag o viot eals azezet evit aze.

Al labourer a zavas er c'harras, mes gousteode oa lent ha nec'het eun tamig. Mes abenn eur pennod en doa collet he lunteguet, ha seta hen o lavaret d'an Aotrou D. :

— Red eo anzaou, evel kent, Aotrou, ez a an traoz eals guelloc'h hirio evit guech all.

— An dra-ze su gant, eme an Aotrou, mes petra gavit-hu a ra guelloc'h hirio?

— Hag izom ara eus da lavaret deoc'h?

— Ia sur. Marteze e fell deoc'h eus eus an hentchou houaro, eus an telegraf electric.

— Ne ket e traoz evelse e sonjan-me.

— E petra-ta?

— Guech all, Aotrou, e roet taolion fouet d'ar re a zave e lost ar c'harras, hag hirio e peder anezho da zavel obars.

G. H.

UYRE EUN ERMIT.

Eun Ermit goude beza bet chomet peil da gompren ar varn baticulier a dezas ar c'housket dezhan hac en devoue an vtre-ma.

Guelet a reas hor Zalver azezet en he e bloar, e c'hara he dreid ez oa eun. El cur valanc gantan en he zorn, ha dre ma teue eun den maro dirazan e lakez er balancou an daou bacat a ioa gantan. Re alies ar pacat a veze ar pec'hejou eunan a veze ar brassa hac ar pounnera a gals, e lec'h pacat an ceuvrou mad a veze goulo ha goal scanv. Gousteode e terras eur vaouez ag a ioa eals brassoc'h he facat a ceuvrou mad eque egnile. An Ermit en doa plijadur dija, mes peguer sebezet e one, goude en nen doa lakat an .E. an daou bacat er valanc, pa oue cavet an him. Lian ar pounnera. ha pa oue savet an him bras e doare pa na vi e nemet avel eunan.

An .E. o velet oa souezet an Ermit a reas s'n dezan da dostant, hac a zigoras ar pacat bras dirazan. Guelet a reas elias elias a bacadou bian, ha var bep hini aneza oa scrifet unan eus ar gueron-ma : peditonou, coessionou, communionou, aluzennou, etc.

— Penos ta, eme an Ermit, ec'h ell kement all a ceuvrou mad beza ker scanv e balancou an eternite? ..

An .E. a zigoras unan eus ar pacadou bian, hac a oa goulo, goude e zigoras eun all hac oa goulo ive!

An Ermit a zunas neuze. Anaout a reas en vtre-ze eur guentel a rea Doue dezhan evit her c'helen, gant aoun na raje he oberou evit plijout d'an dud ha na golje evelse ha vint. Lavaret a reas eunan he unan : ar mad

a rear dre fougas po dre ourgouil ne de mui mad dirag
Doux, elc'he eur verennad dour roet en he hanu ne
jomo ket ep recompanç.

AN TOULL DOUN.

Eun deus eun den o pourmen var ar meaz a velas eus
ar c'hostes soumna eus eun toull doun spontus eur
vezan ag a iou eun eur seurt frouez a blje cals dezan.

Kerkent, ha n'eus fors pe dal i a gaa evintan da derri
he c'houzoug, o laca en he benn mont da guere hat eus
ar frouez-se. Caer ho deus he vignouzet her c'houlella
o clasc han dioual d'eus droug, e trespri ho akou
mad, mont a ra a lamon, a rus, var riel, ep eur rami-
pat, ha catu den ee hars troad ar vezan. Scrimpat ou-
thi han doa da ober, ha n'oa ket eun dra eas, crial
a reat omtan e colje lie vuez.

Lezel ra ar re all da grial, poanta a ra ker couls
gant he zaonarn ha gant he dreid m'eo en em gavet
e beg ar vezan, el lec'h n'eus dindan ho dreid azioe h
an toull doun nemet eur seurt ken ouplet ma e heil
tern da bep marc.

Dent d'an traon ! Dent d'an traon ! a lavaret dezan
a bep leac'h.

Mes sulvuy a zonn a guemer ar re all eus he velet
sulvuy o teu da veza divergouil, goap a ra eus ar
spout o deus ha dre fouguerez e fell dezan pignat
huelloc'h c'hoas . Ar seurt a sprae har a dorr,
hae an diskiant a gous gousan en toull doun.

Ne ket dies gouzout petra a fel d'ar barabolen ze
da lavaret. Ar pec'heur a n'ean em laka ket dale li-
mad e tro da goeza en eun toull an doonna hac an
teuvalla a zo, pa fel dezan caout eus ar frouez a blj
d'he galoun ! Ar vuzeag lu a zo creac'h, startoc'h egnel
ar seurt-se m'edo hon den dibouel varmezaz azioe h
an toull doun ? . hac ar maro ha na heil ket da bep marc
tetre ar seurt a zoog ar pec'heur ? R.

Eur Zondard nec'het.

Epad ar vrezel diveza so bet en Itah etre ar Frañcizien
hag an Autrichianel, eur zondard en em gavas nec'het
bras kaout a vev a oe h en em garna, hag ar Francizien,
na petrata, a e houneze ato. Eun devez eur rejimant,
o vont vadent h an enebourien pere a dec'he, en devoa
da dreizi eur pezh douar leun a laguer. Eur zondard,
eus a botret Breizzel, a zae as leuc penhou he zaoulin
en eun toull hagten. Poan en devoe a clasc en em denna
ac'hano. Gouscoude, abouez rouest avoac'h o tennas
he zivesker eus ar pe goet-ze. Mes eur votez dezhan a
jomas ebars, ha caer en devoe ne elias ket he c'haout.
Sem-hu a o redet da hent he gamaradet, eun troad
ar benoet, hag eun troad diac'henn. Ee h elia eradi,
ar zondard a'alo ket ep nec'he. N'oa ket bran. L'rao da
vont evelse drag he vizi. Mes ep d'ae o tigueusehouz
var eun dachet elc'he h ma zo eun n'ever bras a Autri-

chianet, hag eno e voue tan adarre. Kerkent ha ma voa
comanset an emgann, ar zondard-ma a velet o sket var
an enebourien evel pa vije egaret, ha hep en amzer o
plegue hag e furehe evel pa vije o clasc eun dra bennag.

Pa voa canet ar stourmad ha casset an Autrichianel
da bout, eun ofiser pelant en doa evessest ac'h ar
zondard-ma epad an emgann, a e houennas outhan.

— Petra rea dide plega ha stouet d'an douar hep en
amzer epad an ebaden ?

— Ah ! mo ia da lavaret deoc'h, va c'habiten, mo
zo an diehaus ganeu hirie epad an dez. Er manm-ma,
o tremen an draonien dubont, eun sandet el loquen, hag
eun eus collet eur votez. Nenze e lavareñ ouzin va anan
eur e hazerik bennag, emichaus, en devoe breuac ar
vadelez da rei he votez din. Evase pa ee ligoret an tau,
em eus discaret brassa ezeur ik a voa dirazhon. Pleguet
eun bet da denna he votez, mes bah ! re vian ! Nenze
eun cat d'eun all, re vian ive. Guelet em eus devez
eur paour kez treud hag a horella yar he zivesker.
Evel hema eme ve, ne dal ket ar hoan skei varmezhan,
ne ket mad he vontou dan-me. Eal eun larcoc'h, hag o
scoen ato var ar ro gorfeta. Ha ne ket dischaus am
eus-me ? Trivac ! am eus discaret, hag eus a drive'h
n eun anezha o'en deus gallet rei dan eur votez bras
avoac'h dioc'h va zroad ! Gouscoude va zroad-me
ne ket bras, evel a veit.

— Petra fell did, eme ar c'habiten, an Autrichianel
so hirie oll en ho bonteier her — Hag hen da gounta
d an ofiser ar vras dischaus ar breton kez pelant, ne
zoje ket zoken en doa gread burzudou en devez-ze,
hag en doa gounezet ar groas a denar hag eur houlou
ler nevez.

G. M.

FRISANED.

Kerrea. — 24 C'huverer	Post-Navar — 22 C'huverer
Guinis . 46 lur, 89 c.	Guinis . 46 lur, 95 c.
Segal . 40 lur, 46 c.	Segal . 40 lur, 50 c.
Eiz . 9 lur, 07 c.	Eiz . 9 lur, 89 c.
Ed-da . 9 lur, 01 c.	Ed-da . 8 lur, 63 c.
Kerc'h . 7 lur, 97 c.	Kerc'h . 8 lur, 50 c.
Avalou-douar 3 lur, 35 c.	Avalou-douar 2 lur, 92 c.

Montboullez — 47 C'huverer	Drest — 5 C'huverer.
Guinis . 47 lur, 47 c.	Guinis . 46 lur, 61 c.
Segal . 44 lur, 87 c.	Segal . 43 lur, 77 c.
Eiz . 9 lur, 80 c.	Eiz . 8 lur, 09 c.
Ed-da . 40 lur, 38 c.	Ed-da . 8 lur, 05 c.
Kerc'h . 8 lur, 81 c.	Kerc'h . 9 lur, 14 c.
Avalou-douar 6 lur, 50 c.	Avalou-douar 4 lur, 4 c.

Ar Gerant : An. DE KERANGAL

Kemper, moulet gant An. DE KERANGAL, Moulet an Escop.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounee.

Ben Abonnement d'ar Gazeten a goust :

Evit eur bloas	DAGE SCOTET
Evit e treg a miz	EUR SCOTET
Evit tri miz	EUR SCOTET TRIPL
Eur gazeten ebken.	DAGE TENNEC.

Ar basant a die bezs gvent arag raout ar gazeten.

ALIOU

Ar scrijou a ve e hoant da lacat er gazeten o dleer da adressi oll a an Autrou M. RYAN, l'elec o Kemper

Ar pacamanchou a dleer da adressi d'an A. L. R. SALLES, ebken. An abonent a guemeret e li na Autrou SALLES, librer, ru Kereon, o Kemper

Gurch all eun den gouezec var he veno, a fallas plezhan rei da gridi penaus var an douar netra ne druc, netra ne fure, unan eus ar re a voa oc'h he zlaon da rei ar guentel gac-ze en em lakess da dret en dro d'ou dant evit diskuez dezhan o'z gaoñ ar pe'z a lavare, hag evel ma talc he c'hoas d'he fals creden en em lakess da rei taolou d'ou dezhan. Neuze gouezecde ouc red dezhan anao penaus an li tu hor scoc a fure he vrac'h. Drema ma ve e hoaz unan beunag hag a defo c'hoas d'ou d'ou li an traon burzudus, ar miraclou, e e li el ar lavaret penaus Douc a sco varnezho ive en eun doue beunag evit he c'hontragn da anao e ra burzuden pa gar. Hendez o fura eur burzud beunag dirag ho daoulagad.

Setu ama adarre eun all ar s'eur Casim r, eus a Escopi Sens, parret dre vurzud d'oc'h eur c'hlenvel oc'h p'elun n'oa unan pare ebet. Ar meueñ he unan, ha ne deo ket eun den re egradi, a assur n'oe deus gallet para nemet dre vrac'h. Collet e doa he mouez, he nerz ha zoken he anoudeguez. He e hoarezet a ra oñ navet evit he fura d'ant ar Ver'hez. A kerkent e teu dezhan ar goms, e h'el parlant ha zoken cana. Ho nerz a zistro kerkent. Dibri a e'f bouet, hag antronoz e za d'an oferen. Ne joñ ganthi eus he c'hlenvel nemet ma zec eun tamc d'nerac'h ha ma e deus muoc'h a naout evit kent; ar pe'z ne ket souez goude beza he kent all ep dibri. Setu penaus e t skuez Douc dalc'h mad ho c'halloud ha mudelez ar Ver'hez Vari.

Eun Eskob a Frans, Escop Nin, en he vandamant evit ar c'horaz, a lavar penaus ar penn caoz eus a gala an dizurzioz a veler li rio etouez an dud, eo an dispignon re vras a ra ar naouankiz pe a rer evitho. Ac'hano emezhan e teu an dud naouane-ze da guemeret teclhou. Att, d'en em rei d'ar fougue, d'ar pe'c'het, da lacat ho zud da goeza er verentez, hag aliez da goll ar feiz pe da viana da zemplat enli. Kement all a allet da lavaret evit an dud divar ar muez. Cals eus an dizurzioz a veler etouez an dud, ha dreist oll etouez ar naouankiz, ma ve

evessat mad o allet n'oe deus ken beñ eus nemet ma zeus aliez a dadoo hag a vamao hag a he re a pre'hant eire daonarn ho bugale e hoaz naouane. Ac'hano e teu d'ar vogale-ze ar c'hoant d'ou em vica caoz he evit na e houlen ho stad, ac'hano e teu ma en em roe d'abred d'an evac'h ha d'ar e naoune. Ac'hano e kemere t teclhou fall e pere a d a sur oc v'ient kerzet morse ma na vije ket bet re a beadra er ho ardenez. An tecl'ou fall-ze, eur vech kemere, n'ho zorer nemet sag an d'ou naouane-ze, eur vech dent da v'ez ar s'eur eus ho naouez a zalc'h d'ar memes d'arzon, hag en em ro dezho zoken aues guasoc'h goas. Ac'hano, evit ar vuez-ma, tieguez ou mad o vont u an traon, tad en oñez var he ho anizer, evit ar vuez all, cals eus an dud-se a goll'o ho ene, rag ne dorrnt morse ho goal v'ezamanchou, ha colentezho ho naouankiz a telo gatho bete'r bez. Hogen, he lavare a ran e hoas, an dud-se mar o divije bet nebeutoc'h da zispign er h'ouezion kenta eus ho naouankiz, ne v'ient morse eozet en dizurzioz-ze pere a ra ho malheur er beil-ma hag er bed-al.

Dimec'her al l'ed eus diblaset dec Missioner eus a di ar missionou diavaez bro, evit mont d'al leac'h merket da bep h'na anezho. Setu ama ho h'ouezion

An Autronoz Herry-August Blanchard, eus a Boatie, ha Jakes Mac-Carrou, eus an Irland, eus a Combatoir, Sebastian Frichot, eus a Paris, Loiz Herry Michaud, eus a Luçon, Claude-Victor Gros, eus a Lyon, hag Osee-Gedeon Legrand, eus a Boatie, evit Saigon. Mari-Joseph-Aimé Bauler, eus a Varsen, ha Loiz-Ern. I Simonet eus a Langr, evit Pondichery. Jul Allons Cousin, eus a Luçon, ha Jan-Vari Marin, eus a Autou, evit ar Japon.

Unan eus a renerien clouardi pe semier Versail, a scrif deomp ar pe'z so am v'aler li, oc'h hor pi-di d'hen lacat er gazeten.

Rei a ellan deoc'h eur c'helou beunag divar beun

o doa roueneriea vad

Eur mesir christen, eus eur c'harter all, en doa paket eur vag laeron vor. Eit muret na vije great droog d'an dud a voa echi, ar missioner en doa roet dignemur dezhu en he di. Mes pou en devoue o elase ho dikan oc'h parant ar c'harter pere a telle dezho ho c'haout evit ho dibri. Reil oue dezhan para eol teste saoz evit ho e has da Tairhu hag ho laet diodan gward ar Frans.

Er penn kenta eus ar bloaz 1864, parant enezen Dominica a voa e brezel an eil rum oc'h eguile, hag o doa lazet ha debret seiz den. E Poamau, ar breuc Severin pehini so eus oc'h ober catekiz hag a zo eur breizad canonec a cecopti Guened, en devoue eur duan vras o savet he vuez da eun den eus an Amerie. Tud ar c'harter a selle dezho ho laza abalammar m'oa bet lazet guezh all unan eus ar re guenta en ho rouez gant tud ar Perou.

Neuze c'hoaz an Naikaz o doa paket c'huet li den d'an bloamaiz, ho dispen a rejont, ho ranna hag ho dibri.

E fin ar roemes bloaz, an Naikaz, o veza oll meze, a lazas eur vanez eoz eus ho c'harter zoken. A veac li o doa he discreet, ha n'oa ket c'hoaz peurvaro na doa dilescipet ha rannet he izili gant ar bleiz-ze, ha pepuni saezho en em denn a gostez da grignat an tam en doa gallet da hara.

En deiz ou kenta eus ar bloaz 1865, e lazet gant o legnon eun den eus a Sandvik a voa eun nebeut a voa eun ho zimez. Dispenet o voue, rannet ha debret.

O Evel ma pl'e dezho, red ha ma r'ge, an lamon libebao ze, e safont, eun nebeut dervozioz goude, o var der bag vras hag armet mad da roueat var ar mor evit elase tud da bara, da rosta l a da z'iri. Guehla pez a zo, ne elant ket ober ar peza falle dezho.

Setu a e torfioz scrijuz. An dud keuz-ze eus an enez Markiz so coezet en un goude beza recevet sclerjez an aviel. Ar re a zo coezet ken izel-ze eo ive d'ez ar re o devoz lezet mui grason da vont da goll. Barnedignez spontus eus an Aotrou Doue. Goude Doue n'en deus ket d'lezez erenn ar bupl reuzeudic-ze. Eit ober dezha distrei outhan hag he zavetei, en deus digaset eur vogal d'he gastiza.

Pa lazas ar Siadou-l nanet ar c'henvers Morianet, tud ar perou, evit oc'h tier da ober ar c'henvers euzus-ze, en em lakeaz da veachi dre ar mor didrouz ha da laerez tud en enez. An enez Markiz a voue, evel ar re a l didudet gant al laeron vor-ze. Ar Frans a deus d'en em emel a guementse, hag ar Peruvianet a voue red dezho digas d'ar guet an dud o doa laeret en enez Markiz. Ar re-ma o doa paket lod anezho ar vrec'h oc'h ober ho zro ar Perou. Hag a zigasas ar c'hlenvet-ze gantho d'ho c'harter. Buez an enezia ha creist oll ho dizurzioz o voa kement a renket evit laet ar c'hlenvet d'en em skignaz, evelse ive ep dale en doa great an dro da Nukubira oll. E Tairhu ha tro var dro da guet, an Escop Missioner a vras na reas ar c'hlenvet cals droog,

mes ar c'harterion all oll c'raas em distroj bras. Var dro an pater eus an dud so sammel gantha. Eur spont os beza eno epal ar c'hlenvet. Kevkent ha ma clante unan en eus fi ar re all a deo he o l kant gant an aono o devoz. An hant clan, dilezet, a varce ya gare, ha ne voa dea d'ho c'uterni. Ar re a guemere an tee'h, o ganvo varan hientchou hag a jome eno, ve da vervel. A bep seurt molaunou a goezas neuze varolio. Ar bouet a vancas, hag an naon eouls hag an ear fail a voa e pep leac'h dre ma rhomo kement a gorfou maro ep beza aket en douar, a lakea ar merc'ent da greaki eals. Lod eus ar re ghan a voa qerij ho gulei, hag a c'houza ive eur boan ar grissa. Ar goad a zifike dre ho fi, ho daoulagad, ho guion, gobeit oant ar boad. Hag ar re a ve e evelse a voa dreist oll ar re o voa debret tud ha distrojet ar chapelou. Al peuet, dare gant an naon dre ar guemere den souret anezho en em laza da louza tud varo ha tud elau. Eur nebeut e peuet a voa e d'la en em ket eon ran da ziri eun tam bouet na zoken da lavaret ha vrevial, a lavar en deus guetel meur a gorf erignet gant al louet.

Meur a graten, evit gallou raout ar sacramenthou, a voa en em dennet e droz ar missioner pa veljont eur c'hi o tonten ho zimez, eur penn mui gantha o erignet. Gant an euz o devoz, e tee hont kuit. Eit m ret na vijeit erignet evelse goude ho maro, hiennonn an em grouguet, lod all an em euterret ea voe, lod all en em allajet e tont na doue, ar pez ne vire ket oc'h ar chas da vont da grignat ho eskera.

Mur o doa an dud reuzeudic-ze lezet cals grason da vont da goll. mar doant eal pell dioc'h ho Doue, ar c'hlenvet-ze en deus hui zoztrat outhan. Cazi kement a voa christemur arag so deut d'en em anaout abars mervel, hag o deus bet an heur da gant an absolven. Ar hianet zoken a c'houenne beza christen. Eur missioner epken en deus ha lezet tost da dri c' hant pater prest da vervel.

En eun droon en bennap, a coezet so en em lakeat adarre da ober gant ar dant hag a so coezet eun eil guezh, mes an darnvra o deus dale'het mad hag a so guellne'h christemur brema evit na vont d'araog. Doue goude beza castizet, a seut adarre he c'hraas var an enez-ze, hag ep dale e vezo eno cals christemur vad. Dioc'h ho c'hostez an tadou Piepus pere a breteg an aviel en enez Markiz abaoe 40 vras, a labour mui evit bisroas, hag an Aotrou Bordillon, ho riket abostole en deus siansa vras da velet Doue anavezet eno hag an droog-speret chadennet. Doue ra eil dezho he vanaoz l.

O lenn traou evelse, piau a alse muret da drugarecat Doue da veza bet ganet ha maguet e creiz ar sclerjez eus ar virionez ? G. M.

Er bloaz-ma, ez enz hec er barrez **, eur c'hlenvet bras eiooz ar vugale, ar c'hlenvet-se, hanvet o gallek ar c'hrup, eur veich kroguet mad ne bardoun ket, gret en deuz kement a zistroj etoaz ar vugale a bevar pe bemp bloaz, ma ne vo aben deg vloaz er barrez-ma kazi buguel ebet er c'hotekiz evit

ar Pask kenta. Ne heller ket comprea mad avoale'h peguen poanuz eo bet ar maro-ze eus a guement a vugale evit ar guement, ha peguement a gaon o deiz dougnet dezo, daoust ma ouezeret eont d'ar baradoz gant an avel.

Eur e'hreg paour choumet intañvez, n'euz ket pell e hoaz, gant tri e'hrouadur, a zo deuet da jam er vorc'h, eur plac'h e pemp bloaz e deiz pelini a glanvaz evit ar re-all. Enan eus ar sœurzet a ra skol eno, a reaz da velout ar plac'h k paour-ze enn truez oa e e'hvel n'clask tenna he alon. — Ne peuz ket galvet ar medien, a e'hloennaz ar sœurzet? — Nan, eme ar vam haour, da hotra, emezi? Guelet em euz bugale an amezec o vervel ho daou hag a voa bet roet hep seurt louzon dezo. Ar sœur, he e'halon ranne o velet ar e'hrouadur en abandon, a lavaraz neuze — Guestit he mere'h da Santez Anna, pelini so ker mad ha ker galloudek, hi patrounez Breiz.

Enn nehent goude e cassaz dy diou blac'h iouane leun a zoujans Doue, pere a zaou'neaz gant ar vam e kichen guele ar e'hrouadur, hag he goestlont da Santez Anna.

Epad tri dervez, ar plac'hik klan a daolaz traou guen euz he gouzoug, hag er bevarc' deves ez oa pare. Dont a ra hreman bemdez d'ar skol gant he diou e hoar, ha pa ve gouennet digoli Piou en deiz da haret? — An Aotrou Doue, emezhi Mil hennoz da Santez Anna.

Evel hon tud koz, Bretounet,
Enoromp Santez Anna,
E'z zomp klan, pe zomp ankeniet,
Na skuezomp ket o cana:
Santez Anna hor patrounez,
Hor sœurit en danjer,
Ha hezit hon alcocader
Dirag Jesus hor Salver.

Er guerik Montourgar, er memez parrez, euz maro gant ar e'holera eur e'hreg iouane a bemp bloaz war-nagont, pelini a laosk war he lerc'h daou grouadurie. An amezecien spountel na gredent ket nemeur tostaat euz ty ar glanvourez. Clenvel a reaz conseconde unao beuag e ker, mez o veza bet recevet metalen sant Roch, e laoulizont bemdez diraz; ouспен-ze, offri a rezont euz neubeudic arc'hant d'ar zant, hag ar e'hlenvel a reas kuit.

Diasal diveza eus bet tennet loteri Breuniez ar Mabre-Jesus, galvet e gallek *la Sainte Enfance*, e boric'h ***.

An devez-ze zo hep bloaz eur lest evit ar vugale. An intronczet o deiz gret traou bras evit ar loterie pelini a ra bep bloaz deg liur ha e'huec'h ugent evit ar vreuniez. Ar e'henta bloavez, eur plac'hic eus ar skol e doa roet eur voastol evit eaz da Vro-Sina d'he filhorezie. Laket oa bet el loterie, hag a oae hot savet exise daouzeg liur evit ar bloavez kenta, breman ez eus ouспен kant liur.

Ar vreuniez-ma zo bet savet d'an devez diveza a Viz-Mari, e huez hi pe seis vloaz zo, gant eur belec iouane, pelini a gredaz na he'le oher netra hag a bliche muoc'h da Vam Doue egnel comzeus a vreuniez he Mabre-Jesus. P'an deiz quitez ar barrez, en deiz laosket ar garg-ze gant eur belec iouane all, he vignon, pelini he dalc'h en he za abano daou vloaz, hag he lakat da giski muerc'h-honi, dro he aked hag he sourei evit ar vugale.

Ar vreuniez-ze a zo eur soureen a venediccion evit ar skolio hag an tiez christen. Na peguen avastachuz eo diski abred d'ar vugale ober an aluzen ha caout truez euz ho breudeur e Jesus-Christ.

Cals a ra ar belec pelini a zo e pean ar vreuniez. Ma car ar vugale, ma en em blij en he zouez, ober a rat ar pe a garo dinto evit gloar Doue. Enn dudi eo guelet ar vad a ra d'ar vugale ar meuleudion hag ar mercou a garantez. Hen gouzont a reo mad ar Salver pa lavaro d'he Ziskibien: Laosket ar vugale da zont davidomp.

Eunoz ar parrezio e lec'h ma ve Breuniez ar Feiz ha Breuniez ar Mabre-Jesus! Bez int diou e'hoar pere elenc'h en em noazout, en em sœur an eil e'hen, hag eus bet guelet o c'riegu Breuniez ar Feiz er barrez-man, pa eo bet savet enni Breuniez ar Mabre-Jesus.

E. L.

HISTOR ZANTEL.

(Euzve PENNAO VAR - S - UGENT).

Jakob a la da Vethel — Mara Rachel. — Mara Isaac.

Goude ar goall d'ad grent gant he vugale var ar Sichem, Jakob na grede mu chout euz ho bro, ha Doue a lavaraz d'e'han. Sao, kea da Vethel, eno e fell d'in e choutez evit mad, sao eno euz noter d'ann Doue en em ziskouezaz d'id pa dec'hes kuit rag Ezaü da vreur.

Neuz Jakob o e'hvel holl d'ad he di endro d'e'han, a lavaraz. Taout pell diouz-hoc'h ann doueou estren a zo en he touez, en em e'houelc'hit, ha e'henchit dillad. Hastit, ha pignomp da Vethel, da zavel eno euz noter d'ann Doue en deiz kleveit ouz-in o deiz va trubuilhou ka dalc'het mad d'in ato hed va beac'h.

Rei a rejont d'e'han ann holl doueou faoz ho devoa kavet o Sichem, pe a oa deuet gant-ho euz ar Mezopotamia, gant ar boukleier-skouarn a oa out-ho, ha Jakob ha Mantaz holl enn douar, dindan eur vezen dourmantin a-dre Sichem, evit ne vijent mu kavet biken (Bep eul pa'z d'ad hoc'h eliz-parrez da ghenuga da Zone ar zakrifiz, petra a rit-hu evit en em lakat e stad da lijiout d'ho Krouer ha d'he enon dre eul lid ker santel? Ha teurel a rit-hu pell diouz-hoc'h ho toueou faoz, pere eo an ougoul, an avaristed, al lighentez, ar e'hourmaudiz hag an holl dechou all?

Ho donara a diefac'h ober dre eur confessionn leal, evit n'o vezo mui hano azezhio ; en em vellec'h dre zaelon eur vir goutrifon, ha chench dillad dre eur ruez nevez).

Pa oe great holl ar pezh a c'hoare'hemenne ar mestr, en em lekejont en hent, ha Doue a doulaz eur spont vraz var ar c'hearion tro-var-dro, ha den na gredaz mont var ho lere li, nag eneb, out-ho epad ho beac'h.

Er c'hiz-se Jakob hag he dud a arvuaz er ghear a Loza, pehini a zo e douar Kanaan, hag a oa bet dija baouet Bethel gant-han, da lavaret eo Ti Doue. Serel a reaz ann aoter var al leac'h memes ma en em ziskouezaz Doue d'ezhan pa dec'he a-raog he vreur.

D'ar mare-se e varvaz Debura magheret Rebeke, hag e oe bened gant eor, dindan eun derven o traon ar c'hreac'h eme Bethel var-n-han, hag al leac'h-se a oa hanvet Derven an daélou (Eur zervicher koz, ha bet pell amzer enn eun tieghez, a zellit beza karet ha gouelet gant mistri mad hag anaoùdek).

Doue eo em ziskouezaz da Jakob evit ann eil gwech abaoe he zistro euz ar Mezopotamia, hag her ben-nigaz, o lavarout. Ne vezi mui golver Jakob da hano a vezo Israel. Me eo ann Doue holl-c'halloùdek, kreak ha gra niver ; broadou ha poblou a zava ac'hanoud, rouaned a ziskenne euz da voneun. Ann douar am euz roet da Abraham ha da Izaak a ronne d'id ha d'az voneun en da c'houde.

Ha Jakob a zavas eun arouez-mean e lec'h ma en devoa Doue komzet out-han, o skudla var-n-ezhan ginn hag eol evit sakrifiz. (Taolomp evez, eur veech c'hoaz, euz ann aked en devoa Jakob da zeref arouezou o kement leac'h ma en devoa bet eur c'bras bennag digant Doue, ha deskomp mirout, da vithana e goueled hor c'halonou, ar zony euz a vadoberion Doue enn hor c'henver).

Jakob a guizaz ar c'harter-se, hag a arvuaz, d'ann nevez-amzer, e douar Ephrata, o pezezh e kouezaz Rachel o poan-vugale. Evel m'o devoa eur goall goutrifon, e teue d'ezhi danger da vervel, hag ann amteghez a lavaro d'ezhi : N'ho peiz ket soun, eur map ho pezo c'hoaz Rachel o santout he huez o vont kuit dre ar boan, a hanvaz he map Benoni, da lavaret eo, map va anken. Mes ann tad hec hanvaz Benjamin, da lavaret eo, map va deora deou, pe ar mui karet Rachel a varvaz en doare-se, hag e oe besiet var ann hent a gass da Ephrata, pehini eo Beithleem. Jakob a zavas eun arouez kaer var ho bez, hag ann arouez-se euz a vez Rachel a veler c'hoaz lura ann deiz. (Bez Rachel a zo hec, hag a vezo ato brudet braz, dre'n abek d'ar brofesserezh gaer a reaz Jeremi euz a vuntrevez an Dinammel santel, o lavarout : Eur vonez a zo bet klevet e Rama, gant kalz a hirvoud hag a ouel-ran, Rachel o ouela d'he bugale, hep gouzout beza discl'har'haer, abalamour n'emaint mui).

Eur pennad goude, Jakob a zraaz da gavout Izaak he dad e traouenien Nambre, d'ar ghear a Arbe, pehini eo Hebron, hag a pehini e oa bet Abraham hag

Izaak o choom enn ho selerinac'h er bed-man Izaak a oa neuze kunt pevar-ughent vloaz. Mervel a reaz, uzet gant ann oad, ha leun he zervetion. Frazu ha Jakob, he vupien, hec lekeaz ho-unan enn ho vez. Hec doughen a rejont gant doujanz d'ar gavarv vudet o pehini e oa dija Rebeke he bried, Sara hag Abraham he vamm hag he dad.

—

Tou Breiz-Izel, muiun ar Zent 16

Selu ann eur bez da vera enoret,
Bez enn tad tad vad, bez ar Balmarched
Frenet gant Abraham evit he c'hreg Sara,
Hec hag ho vugale a haouezo enn-ha.

Breiz, karout a rit beinou ho ludoù koz,
Paazaz ann ho c'heben o ve d'heoc'h eur vonez,
Bet fur, ma lavaro, var ho lere li, ho kerent.
Ann o ma hor skol, anoromp bez ar zeul. II.

Alban d'am Tieden.

Eller guellad an douar e meur a zore : en eur dizoura dre gamou ar re a zalec'h doue er goan, rac neller caout eol mad ebet pa vent beuzet, epad eun anter d'ezhi an amzer, o ebomont en dour, en eur terra donoc'h an douarou haz, ar pezh a raser'h hec'haer daou allar, ar c'henta da d'ezhi ar hom, ac ann eil da d'oulla an ant varlerec'h. Evit tressi ar guisk eb cas kementse an douar melen pa an tassa frozet egnisse o tonex ar guisk vare'horre. Caer zo alia an dud var ar meaz guellad an douarou en eur zas treaz ebara, en eur drempe guellad ac en eur tabouira gant muioc'h a evez, ne ebomont ket, ha, dre ziegu, dre ee maint ket poan penos e iaz ar stal, o ebomont oill oc'h euz ar c'hiziou euz. Ar re zo pere'ben d'oc'h ho douar, ar re ho deus ho zregues d'ezhi ho-unan a zo aliez talloc'h c'hoaz evit ar verouren. Ne fell ket dezho lacañ tam ho foan, ho skiant nag ho izin da vaded ar gonideguez. Kementse eur merour anavezaz ac a zlefo an oill kemerout aouer var-n-an eb caout digoll ebet gant he aotrou, e ma o tizoura an oill douarou glib deus o tieguca ealaz azezhio, ha coulscoude ne beano ket, a lavar, ken na vezo dent aben deus al labour-se. Elec'h ober o gamou gant eorzeonou-pierres, e ra gant mein pe gaur o cao a guichen. Pa e fossiet gant-an, a lac eur mean pe zaou, doc'h ho teod, oc'h a bep tu, ho goude a zizez ar veiz ura vare'horre da c'holor ar sab. Stanea ra an toullou a ,om euz ar veiz-se en eur teodet meingou er goaseou, pere a gao da zistum er pare tro var dro. Neus ken goude nemet peur garga ar c'han gant an douar a oa teodet azezan. Pa gaver mein, ar c'hiz-se ar guella ac ann dimizouza da dizoura eur pare.

A guichen ar merour dispar-se, em eus goulet eun den puvide, a zo dezhan o dieguca, ac en deus matreze, gant o oill madon, oustpeu daloudeguez cant mil fur, ha coulscoude, en eur guout eun dra gaer ar pezh a ra

ar merour a lavaran, ne fell ket dezan ober evel-tan, couzien kementise, emezan, a zo re a labour.

Evelse, setu aze eun den en deus e diegues dre marc'h-hat pehini ne dech ket arog al labour, evel-an da veza merour, coulscoude he aotrou a c'honezo muoc'h evel ne rai he-unan pa zizoue an donaron, rac ar marc'h-hat zo a ber amzer ac he isgues all mont gant eun all goude beza dizouret hag nelled gant-on e meur a lesou. E amezec zo er gweha doare evel kemer seouer var ar merour calonec-ma pe gur he douar zo dezan, mes guell'oc'h ez eo gant-an d'ezec ha barikennou an hostis evel ar parcou courrieg, ha henzet a zour a zo en he diegues. A fe cressk ho dalloudegues, caout peb bloaz guell'oc'h eost elars, rei kentelion mad d'he vugale en eur guellad ho danvez, hoguen, boazet eo brema d'an diegi, caout a ra mad ar guin-ardant n'al ket mu leuskear ar hauncou na distro d'var an hent fall hag a gasso anezan da zibri he ol danvez, ma ne den ket ar maro dezan abara ne vist peur-debret, rag ar verierion peurlava ne vent ket roz.

Setu aze ar voez a ra aliez an dud var ar meaz pa zint deut aben da zastum danvez. Led ive, en eur ober he oc'h stad ho zadou eoz ez eont da um o ker, eleac'h ho deus ma d'en em visaa e bourc hiz, a gredont ez eo enorussoc'h stad ha guell'oc'h evel beza labourer-donar. Ar guere eleac'h ez int ganet ne ma ket mu doc'h ho doare, mez doc'h hini an oud dister, ar beorien ac ar c'hos goundecou. Er c'heriou bras e c'avint dudou ha pigadurioù a bep seurt, eno e c'honzent muoc'h, e cresskint c'hoaz ho danvez, nag e vezint hañs'oc'h ha brañs'oc'h evel ma chomfent var ar meaz da zerc'hel an aliar ha d'he nem gota (*) e c'raou ar zaoud, Siouas ! an bureou touc'laz-ze ez eont abred da netra hag ar virionez no zalc ket de nem ziskoez criz ha pozonus dirazho : goude beza deut da gressk an niver bras deus ar re a zalc'h e ker stalion marc'hadouras eb gound avoalc'h da vev, e sempla ho zalc'h bep a neubet ken n'e vent riet (**) tre deus an danvez mad ho devoa keal.

TH. DE P.

(*) Cota al leur, appliquer de la bouse sur l'aïre
(**) Riet, déponillé, dévalisé

FABLEN.

Ann Azen hag ar Chi.

(La Fontaine, *livre VIII, fable XVI*)

En em zikour zo red a-grenn,
Lezen ann natur her gousfen.
Eun deiz ann azen gouskonde
Var al lezen-ma reaz sue;
N'ouzon doare penaoz a-rad,
Rak peurlava eo eul leon mad.
Ar c'hi hag han a rede brô,
Dibreder braz var ho menô.
Ar mestr ho heñsle a gouskaz

Dioc'h-tu ann azen a beuzaz,
Lament a reaz eun eur prad,
Hag o korvz icot d'he c'hrad.
Na gavaz lam askol ebet,
Mega reaz da zioneret,
Hag e febrax mad velato,
Rak na ver ket diguz aio
Dihgot pred a choum da Janva
Evel mankont ar boed guella
Ar c'hi o kaont naon, al leon kez,
Nem gemen d'ann azen eun he sez,
Stou krenn, emezhan, da gein,
Er gest (1) vor-n-oud ma ma lein.
Ar c'hi kez l'kol reaz he leon,
Red mad eul ober bouc'len voan.
Ann azen na respont ger grik,
Gant eun da gol eur motonik.
Ober ra ar skouarn vouar,
Er tin velato e avat
Mignoun, me zo al d'id, gol
ken na vo da vestr dihunet.
Heb dalc pell e tibano.
Nenno, mar kerez, te zebro.
Setu dirag o danulagad
Eur bleiz o tonet euz ar c'hoad,
Disvouedet braz a oa ar bleiz,
ken eun ha tra o klask eur preiz.
Ann azen kenta m'her guellaz,
Sikour ar c'hi a c'houldeaz,
Ar c'hi na fiell na flach breman,
Ar respont-ma daolaz d'ezhan
Mignoun, me zo al d'id, tesc'h,
Evel trei divar-n-oud ar beac'h,
ken na vo da vestr d'hunet,
Rak dalc pell na onfe ket.
Ouzpenn, mar kredet ma c'houzon,
Gant da em torr he javedou
D'ar bleiz he ol, ma teu d'as laga,
Hag her leli ker bras ha tra.
N'oa ket peur-e hreat ar brezegeu,
Pa vengaz ar bleiz ann azen.
Gor eo, hep dislavar ebet,
En em zikour holl a zo red

J. V.

(1) Kest pe paner

PARIS. — Eur pried criz ha digaloun a zeu neuaz d'ezhan da lounca ar c'hontamm pe ann ampouezoun a felle d'ezhan rei d'he c'hreg

Eun den euz ar Itali, hanvel Piojini, a zimeaz daou vloaz zo breman da eur vere'h raouane euz a eur vro tost da Naples, beaz-veur euz ar romanle-lex. Piojini he-unan oa goundic euz ar gear-ze. Kerent ar plac'h ho doa roet d'ezhi pevar mil scoet a argoulou Piojini en doa bet gant he re kement-all war-dro. Ann daou bried a zeuz da Paris gant ann arc'hant-ze. En em lacat a rejont da werza gwint

Piojni oa eann den jezirec ha douguet calz d'ar vez-
venth. Eann enep, he c'hreg oa eur vaouez vad, de-
read a bep hent, eur vaouez a zoare. O veza eann den mez-
vier ha direiz, Piojni a belae euz he di ann holl dud
a zamprede anezhan. Morse ne veze c'avet enn eur stad
deread. Tri miz zo breunan oa red a ezho ober dilez
euz a guement ta doa. Mret a rejont bepken eur
billet a lievar c'haat seurt. — Iopni, den digon-
tanz, a guzaz oc a-ped a hag a zistraz d'ou varkennad
gwin. Dont a rejont da choumm eozs ru ar Yantellou-
Weno. Iopni ne oa denet tamm gwel oc'h. En em
vazvi a reaz evel-bet. A vez oa goundrouzet gant he
c'hreg. Hegasset bemet gant he c'hreg, e lekenz
enn he hent a en em zizaber anezhi.

Daou pe tri dilez zo oc'h c'hreg he mennaz d'he
c'hreg aza d'ezhan eaz pred mararon, boed hag a
blij calz d'ann talianed. Da c'honoc'h lieur da noz
e oa aezet al le n, diou vout d'ad gwin oa war ann
daol. Piojni a gavaz ne oa ket azealc'h. Ouz a
reaz d'he c'hreg mont da guere vat d'ar c'haat diou
voutenlad al. Epad ma oa bouma er c'haat, Piojni
a lekeaz ar macaron war ann daol, hag a goemes-
kaz containm gant loun he c'hreg. Distrei a reaz hep-
pell ar c'hreg euz ar c'haat. Piojni, pe spontel, pe
encrezet ne oa ket evit choumm ouz taol. Lavaret
a reaz eann doa eann exomn beunag, hag ez eaz er-
meaz. He c'hreg a lounke ann d'veza begad euz he
macaron, pa zistraz Piojni eann ti. Distrei a reaz d'he
dro he loden o tenroul seitan a c'ruet war he c'hreg.

Soudet ann den falher-ze a zeu da c'haat hou, euz
eur grial. meret a ra n, containmet. arapazounet
ounn. Piojni ta, oadad da holl soureioz he c'hreg,
a varv eann nebeud azeaz goude oc'h c'houzanv po-
nion garo enn he vouzelou. Petra 'ta oa c'haerzet?
Eann dra hag a hell errouat heizez. N'ankouaz ha-
omp ket e oa c'honmet he goaz er meaz eur penn-
dic amzer. Ar c'hreg en em lekeaz ouz taol, eazont
a reaz eur varven war he stad, he laraat a reaz a
a gostez. Coulsoude o eazont d'ar pe oc'h ar boed-ze,
e lekeaz he stad enn tu-all d'ann daol, hag e keme-
raz hini he goaz.

Piojou digaz a zistraz, eren t'la, rae setu da he
seurt lavaret oc'h hell eaz he tizistrou hag he loun-
vaner.

(Tannet euz ar grialen Le Monde.)

M. D.

Hano ar Kent evit ar Sixun-ma.

- DILLEN 12 MEUR. — Sant Paul, kenta escop Leon.
- DIREN 13 — Sant Gregor, pap da doctar euz an Bie.
- DIREN 14 — Santez Franceza, n'avez.
- DIZIOL 15 — Sant Casimir, prins a Bologn.
- DIREN 16 — Goad prestas hor Zavier J.-C.
- DIREN 17 — Sant Patris, escop.
- DIREN 18 — Sni ar Bastion.

AN AVIEL. — Jesus a lavaras d'ar Iuzevien.

Pion ac'hanoc'h a brouve em eaz-me pec'het? Ma

lavaran deoc'h ar vironer, perag ne gredit ket din?

Ar Iuzevien a respontas dezhan, euz eur lavaret,
ne ket lavaret mad a reomp-mez oc'h eur Samarted,
hag euz ann droug-speret enhoc'h?

Jesus a respontas n'euz droug-speret ebet ehoaz,
mes beuzi a ran va zad, ha c'hui ann diskenor-me.
Exidonne ne gusean ket va gloar va unan, euz all
he c'hasco hag a rento justis mui. E gartouez. hel
lavaret a ra deoc'h greg ou beunag a var va c'houmrou,
ne varvo morse.

Avat avalc'h eo deomp brema, euz ar Iuzevien,
euz ann droug speret enhoc'h, Abraham so maro, hag
ar brofeted ive, ap e livret. Iep a viro va c'homs,
ne varvo morse. Ha bras oc'h oc'h-hu evit lion tad
Abraham pehaz so maro, hag evit ar brofeted perc so
maro ive? Pion oc'h ta var ho meaz?

Jesus a respontas. Ma re a eaz c'hui va unan, va
gloar ne deo netr. Va zad eo va gloar dia, hen pehaz
eo ho Ione, euz c'haat. Ha a oc'h euz ket he anavezet,
ma va ll a anavez, ha ma lavaret heur a eaz ket,
e veit eur gaoz et evel c'haat. Mes hui anavez, a ran,
ha mret a ra n'ann pehaz Abraham he tad en deus bet
eur c'haat bras a vout azeaz va doned guez, lar gaelet
en deus hag eo net c'haat a laouenidigez.

Denze ar Iuzevien a lavaras dezhan n'eo a ket c'haat
antecant vloaz hag oc'h eaz gaelet Abraham? Jesus a
respontas dezho, e gartouez. hel lavaret a ran deoc'h,
me a zo araog ma voa euz a Abraham. Denze e keme-
ront meit evit se eper gantha, mes Jesus en em guras hag
a reaz er meaz euz an Templ. (S. Livret 46.) G. M.

Seiz ann eur, euzad seurt tenet euz a Gaelet ar
Mereoz, euzad hen ar gouedigez c'haat. Euz tiec
gouezet a lounou eo a seurt kement-ma.

Er blos-ma ar gnaizon so bet hadet divezat bras,
ha ma vije dent brema a daol reo ha seurt, o divije
bet heac'h o sevel. Ar gnaizon, o vout, a vije binnel
lod anezho, hag ar guzaz a vije bet re rouez. Mes
ar gnaizon so bet seurt, g'ehoroc, c'haat zoken, ar pe-
z en deus great eaz vad a ar gouedigezou divezat.

Frese euzad ma c'haat seurt, a euz ann amzer
e heloc'h, ar glaoer, ar pri hor ho da vressa, ar
guzaz a vout mardic, ha lavaret e vije e reaz goap euz
an poun er ho. Hui eo glaz, stanc ha doareet eaz.

Leveromp eta. Douc a ra mad ar pe a ra, n'ou
euz nemet seurt oc'h hor parker evit gaelet kement-ma.

Brema peha zig vout goude ann amzer-ze?

An douar, priet t'gan ar glao, ta ne ket bet
rouesset gant ar seurt, a dent calet evel eur mean,
lag ar gur iz paour a veza mouguet da collet.

Mes bez' on euz freuzion (oguedou) houarn, hag
e veza mad laet anezho el labour.

Kerzent ha ma veza azeaz het ann douar, var dro
ma meurs, lakeomp ann ogued, ar freuz da labourat
var lion el, munudomp ar guzcad var c'haat euz
ann douar, evit ma c'helle ar gnaizonou loun eazont
crog. Er memes amzer e lounimp al louner fall,

pere n'o deus ket e hoas a e lizrouz doun

Petra hezag ma zeus eur mestr mad oc'h ober, hag a voar eals gualoc'h enuomp petra ze zozia, na ja-momp ket goudeoude ep ober hun lod. Evit beza tae mad e ranker ober eals traou, e ranker gouzout, ha zoken araog. mear a dra, e ranker beza var evez.

Ma c'houlen lavaret ar peiz a zomaj, e lavaret : lakeomp evez oc'h ar bouet chatai, brema e sao ar ieot, mes marteze e m'z ebrel ne rai ket. Ar goan a dle beza e penna pe benna eaz ar b'ssag a, Ma na esperomp ket brema ar bouet loenet e t'ssomp beza ber. Mes eun tier mad hag eveziaat a gol erog alo enn tu beunag.

Ar glaucier so bet e fin au discar amzer hag er goan o deus stardet an douar, hag a laca a louzeier fal. da bouza gant an nevez amzer. Mes dioc'h eur e m'estez all al alouset b'ia n'eus bet hag ere h'na searn oc'h hega, oallo hag o deus distrojet, lonket eur bern a aou fal hag a breuveigou. Evelse e laca an Aotrou Doue alo ar mad e kichen an droug.

Na zistruomp ket era al alousedigou-ze, rag eur val vras a roet deomp. E kementse e vezo red e'buennat a zeyri, mes zez' hon euz divrec'h hag ostidion evit kementse.

Pa vezo evesseal mad oc'h pep tra, ar goan ne vezo ket bet ker fal ha m'or boe aoun na vje, hag ar blavez ne vezo ket ken abred ha ma sonjet.

Brema ou eaz re a e hao, aben daou viz marteze e clemmp gant re a zee'hor.

Na ancon nae haomp morse penaus abouez poania, labonrat, beza reglet, evesseal, e teuer abenn a hop tra.

G. M.

SANT-BRIEC. — An aotrou Chatton, person Paul, bet gualc'h all oc'h ober seole e seminer biban Plouguernevel, so hanvet person e Gueugamp.

An aotrou Gu chat, person Plestin, so hanvet person e Landreguer.

An aotrou Moignet, person Calac, so hanvet person e Plestin.

An aotrou Pavein, person Penvenan, so hanvet person e Calac.

Evit e'buennat ar c'houren, ar 21 a viz e'huervrer 1800, ez eus bet eun ordination e Sant-Briec. Dec elbarec raonane o deus recevet an tonsur, pe ar garonen; unan ha tregont o deus recevet ar pevar nra biban, gualc'h euz e'luazeg abostoler, pevarzec avielor, ha c'houc'h h'beleg.

Evez eul lizer euz ar ministr, roet ar 7 a viz ebrel 1831, ar re a golfe loenet dre glenvejou stagus n'o deus gualc'h ebet da gaout digol. nemet mear ar barrez a roe testeni dezho euz bet var dro al loenet-ze eur medecin-veteriner aprouvet ha carguet da louzaou al loenet elan. Evit ma e'hellent caout digol ep ma ve bet ar medecin-

ze var dro ho loenet, eo red ne ve medecin-veteriner ebet var'n'ed dion leo dioc'h al c'houc'h m'eo bet ar c'houc'h.

Mad e ve eia d'ao dad divar ar m'ez aout ar vedemnet veteriner-ze aprouvet ha carguet da louzaou al loenet elan. Seta ama ho hanvion :

An aotrou Kerzeu hag an aotrou Tanguy, e Landerne;
An aotrou Feger e Brest, an aotrou Berge, e Lannilis,
An aotrou Eleouet hag an aotrou Morel, e Montroulez,
An aotrou Richard, e Kemper,
An aotrou Bisset, e Kemperle.

Eur e'haner, unan euz an dud-ze a c'houc'h ho bouet dioc'h h'na euz, a voe en em laket en dez-a l da gana dirag eur vanden dud. Eleac'h ma edo ez oz eur bern loen a ren he guer. Red eo ne vje ket d'adus he vouez, rag berket ha ma voe comaset gantha he gagaouez, seta ar re her sdaone oc'h en em lacat lod da e hoarzin, lou da satal, hag o l da ouer trouz ha safar. Ar c'haner goudeoude ne l'entaz ket. Seta a ra adre he guer hag e va ar loen. Seta hen hag o vont da guere hat loen hag o laca auzho briat ama briat abont. Pa eia doa lavet evesse eun nehent briat ou loen a rene, e tro oc'h he dud hag e lavar dezho : alo ! aout pa guerot, seta aze prest ho coan ! p'ou a jomas hale, a le c'haner ? An dud-ze pere, me voar vad, ne roat ket e sorch beza kemeret evit euz.

En eost tremen eun tier a gassas ho revel da di aoun amezeg en eur guernaden all evit goulen outan he zornerez. Hema a respontas d'ar revel : a va dornerez-me ne va morse ac'hann. Lavar t d'ho mestr digas he eost ama, hag e vezo dornet dezhan.

Ar c'houren-ze a voue kemeret evit eur gaoperez gant egnile peann a gaskas an dro da gas, evel ma leterer, an dors d'ar guar. He c'houc'h a reas ep dale.

Eur penad goude, pere'hen an dornerez a reas da arat hag a dorras he alar. Seta hen o eaz ive he revel da e houen alar he amezeg. Hema d'ho dro a respontas : a va eier-me ne deont morse var ar m'ez Lavar t d'ho mestr digas he bare ama, hag e vezo aret dezhan. »

G. M.

PRIS AN ED.

Kemper. — 3 Mours.	Port'Nabat — 1 ^{re} Mours.
Gualc'h .. 46 lur, 89 c.	Gualc'h .. 46 lur, 78 c.
Segal .. 40 lur, 48 c.	Segal .. 40 lur, 28 c.
Eiz 9 lur, 07 c.	Eiz 9 lur, 89 c.
Ed-du .. 9 lur, 04 c.	Ed-du ... 8 lur, 63 c.
Her'h .. 7 lur, 01 c.	Her'h 8 lur, 73 c.
Avalou-donar 2 lur, 33 c.	Avalou-donar 2 lur, 68 c.

Ar Gerant . An. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de KERANGAL, Moulet en Escapit.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a gouns ar brezoudec.

Enn Abonnement d'ar Gazeten a gouns :

Evit eur bloaz.	DAOT SCOET.
Evit e huez'h miz	EUR SCOET
Evit tri miz	C'HOUEZ HEAL.
Eur gazeten ebken. . . .	HAOUZ TENNEC.

Ar bacamant a dle beza great armoz evit ar gazeten.

ALIOU.

Ar scrijor n'eo e c'hoant da lacat er gazeten a dleer da adressi oll d'an Autrou MONTAN, Delec e Kemper

Ar paemanchou a dleer da adressi d'an Autrou SALARN, ebken An abonnamant a guement e ti an Autrou SALARN, librer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 17 Meurs 1866

Epad ar c'hloraz e rer aleiz a brezegadonou, hag e karr ha var ar miz. E karr dreist o le veier, ha da zol ha da bemdez, an dud oc'h en em zestum evit eilaou comzon Doue. An den en deus izom e ve digasset da zouch dezhan bep en amzer eus a Zone, eus a vironnezou ar feiz, eus he zeveriou, auez e teule d'ho anconour'hia. Evelac d'ar mare-ma eus ar bloaz, epad ma teu pep tra d'en em nevez var an douar, an tis a fell diahi ive nevez e sporejon an oll gristenen ar zouch eus ar guironnezou-ze a dlefe beza dalc'h mad dirag hon daoulagad

Enehourien ar feiz a labour ata da zistruja ar Relijion ha da goli an eneon. Hag eo red stourm outho, hag eo red kelen ar gristenen la diskuez dezho petra dleont da ober evit na vezot ket tremplet gantho.

Seulvi ma c'hanavez ar guironnezou a den dromp digant Doue, seulvi ho fienstret, seulvi oc'h evasseer outho, seulvi ive ha c'haver, seulvi a blijadur a vez o sonjal enho, seulvi o caver masec'h da viret ar goue'hemennoù a soont dromp.

Ma ve anavezet mad ar relijion, e ve beullet gwelloc'h. Mes adversour ar silvadiguez a ro da gridi d'an dud gouezec, d'ar re zoken o deus eun tamm descadurez bennag, penaus studia guironnezou ar feiz, studia lezen Doue ne de ket dloc'h ho doare, n'o deus hom ebet d'hen ober, d'ar re n'o deus ket a zescadurez o ro da gridi oc'h ouzont goueoude avoalc'h, hag e clase miret outho na zeskint birroc'h. Hag evelac ez eus eun niver braa ha ne anavezont ket avoalc'h ho relijion, ha dro zo ne oufent morso he lieulla gant ar memez calon evel ar re ho anavez mad

Setu eno ar c'hem bras a zo hag a vezo ato etre ar guir Relijion hag ar fals relijion, da lavaret eo, etre ar guir hag ar gaou. Er guir Relijion, ar re he anavez miz he beul ive gant ar miz pijsadur, er fals Relijionou

ar re o deus miz anavezeguez auezho eo ar re guenta o trei kein dezho.

Ar gardinalet se e Rom carguet eus a afriou canonization ar zent, a zo prez varnealc'h brema. Eus a Frans epken ez eus eun ugent bennag hag a zo haou d'ho c'hanoniza pe d'ho discerna eurus. Enoez ar re all eus Beniguet Rencurel a behet e comzemp er zizun all, ha Ian Vadezour Viannay, person Ars.

Pi nao a lavar aliez n'en deus c'hoant ebet hrag-oc'h evit ar-biel da rei d'ar gristenen eals a zistenenien en ont. « Ha c'hallent, emezhan, mont gant dirag tron an Autrou Doue pa vezo dent an derrez din da vont di. »

Ar bloaz a zeu. 1867 a vezo huzadus nioez bloavezio ar Pap Pi nao. Da viz even, eun niver bras a Eskibien hag a gristenen vad a vezo e Rom, evit celebri, en iliz Sant Per, an deiz ha bloaz eus a verzerioli prins an Ebestel, ar c'henta Pap, hag eul gullet canoniza ha discerna eurus meur a zen santel.

En Itali, an dispac'herien a ro ato freuz miz ma c'hellont. Kement hom a ra eul vad bennag a so en ho hent. Ar re en em ro da guelen ar vugale ha da rei dezho eun descadurez christen ne blijont tam d'an dispac'herien-ze, hag ober a reont dezho goassa ma c'hellont. Dalc'h mad e tigouez e Rom serret pe breudeur eus ar scolachou christen laket gantho ar miz eus ho ziez. Eus a dri di varnugent o doa en Itali, ugent so serret, hag an tri oll a vije serret ive panefe perc'hennon an tiez-ze a vir. An tiez o veza dezho, oc'h el ont lacat enho an nep a gueron.

E Oria, er c'harter hanvet Pouil, en Itali, n'eus ken hano nemet eus a zantelezh eus intañvez paour, ojet a nao bloaz ha tregont. Ar vaouez-ze so he hano Palma Mattarelli. Douguen a ra mercon ar hession en he daouarn, en he zred, en he c'hostez hag en dro d'he fenn. Caer e deus bet enzet epad dec vloaz, tud ar

c'harter so deut da anaout ar burzañou-ze. Medecinet casset da zeñfet ouñb o deus anzaret n'o doa ar skiant hag ar vouezeguez netra da velet eno. Ar brud a guemise so deut beto Rom, ha come a rer eals ens a draou lavaret gantñ divarben ar peza a die c'houvout er biao-ma.

Em dra gac'er eo guelel ato an dud iouane a ia da Rom d'en em leat en arme ar Pap. Eur blijadur eo ho guelel er guer-ze devot evel menec'h o vout eus an eil iliz d'eben. E Sant-Per dreist e veler handennadon anezho. An Tad santel eo em gaf gantñ arechou; renze e chom a za, e zo dezho he vennos hag e lavar dezho ato eur goma vad bennag.

Er sizun dremenet ez ea adarre eus ar Bejic pemp ha e luere h ugent en eur vanden, ha ker bras eo an niver eus ar dud iouane-ze ma zeus poan o caout plan d'no boja e Rom er c'hazernon.

Ar re a ia da arme ar Pap a ra al le da veza fidel da Bir nao ha d'ar ro a vezo. Pabet var lie lerc'h, da veza christien eo catolic. da viret n'o devezo morso perez ebet elonez enebourien an iliz santel, pe seurt bennag e vent, ha da vervel kentoc'h evit dilezel an hini ma en em lekont en he zervich.

Seta ama eur penpad lizer serifet gant eur missioner eus an Americ o he guenvroz eus ar Beljic, hag a zalc'he ar hoaz hag ivez ar blijadur en devez arechou ar missioner etouez an dud c'houez.

Daou vloaz anter ouñ bet person e ker Dan. Gallet em eus sevel eno eno ti seol, eur presbiter, eur sacristan, dresa an iliz, prena eur vered, ha kemerise eb lezel eur guennec die. Doue a roe he vennoz d'ann labour, cresski a rea an u ver eus ar gristemon, ha dont a reant d'ar zervich divin. Brema emouñ e creiz an dud gouez, er mission hanvet *Reserve*, antecant leo dioc'h Dal Ama nem eus an ti, na chapel, na seol, na netra. Pop tra a raoc.

Goude em eus leac'h avoalc'h da veza laouen, ha ker contact ouñ ha ma c'heller heza en draonien-ma a zalc'ho. Oh! ma c'houfe hor beken iouane eus ar Beljic pequeement a levencz en deus ar missioner, e teufent ama a vandenno. Mont a rafent dreist kement so var ho hent evit dont da rei ar bara a vuez da aneon hag ho deus naoun ha sec bet d'ar virionez. Dissul direza em eus lavaret an oferen e lochen eun den gouez. Eno pep tra a voa paour, ornament ebet, eun daol evit auter. Mes an dud gouez a lavare ar chapel en ho rez hag a gane cantico. Kemontse oll a lakea an chapel da zont em daoulagad hag e lavaren ouñho va unan : o guirionez, eurusoc'h ouñ evit Personel ar Beljic o cana an oferen en ho ilizoù ker caer hag e creiz eur c'hau ken dudius.

An dud gouez paour-ma so bet c'hoas missionerien en ho zouez, mes dilezet e voant abaoe ar vrezel zo bet en ho zouez e 1836. Ar mission a vone distrojet oll neuze. Lod anezho goude a zalc'he ato d'en em

restum bep eul evit lavaret ar pedennoc'h. Unan eus ar Pennoù a brezegne. Roet o deus din ar c'hloc big gant pehini an tad Cherouz, ho direza missioner, ho galve d'ar zervich divin. Pebez feiz, pebez courahe da zerc'hel mad evelse epad ieg vloaz ma int bet dilezet? Nan, an Aotrou Doue ne alle ket lezel pelloc'h an dud vad-ze ep helec.

An Aotrou'n Escop so eat en derveziou-ma da rei ar gouzoumen (ar confirmation) er parrezioù hanvet ama varlerc'h.

13 Meurs. — Coray — Da Guray e tie dont bugale Leuhan ha re Tregonrez.

14 — Spezel

15 — Sant-Herm. — Motreff.

16 — Keraes. — Plouguez, Plounevezel, Kergloff

17 — Poullaouen

18 — Ursol, nezet Keraes

19 — Cleden-Pohar — Landeleau.

20 — Plounevez-ar-Faou. — Ar C'hloastr-Pleyben.

21 — Castelovez. — Sant-Goazec, Laz, Santhoz.

An Aotrou Morvan, bet hanvet person er Forest Fouezant, so hanvet person e Plouguez.

An Aotrou Guherm. vakei er C'hloastr-Pleyben, so hanvet person er Forest Fouezant.

An Aotrou Floc'h so hanvet vikei e Cast.

An Aotrou Madec, beleg o Dirion, so maro er sizun dremenet. G. M.

AR PALS DOCTOBER DAG DO LAVARLOU.

(XIV)

(EIL PENNAD)

Goali a ve gret ac'hanon, ret eo ober evel ar re all.

Ia pa reont maj. Evelzo pa velot oc'h amezeyen oc'h ober ann aluzen d'ar paour, oc'h ober vad d'ho nesa, o vont aliez d'a goves, bep sal d'ann oferen ha d'ar gousperou, o tec'het d'euz ann droug hag o poania d'ober ar mad; neuze gret evellho.

Maz mar guelel anezho o laerez, oc'h ober gann oc'h ho nesa, o labourat d'ar zul, o vevf, ho tignenn ho nesa, na rit ket evellho.

Lavarit ar virionez ma velfach eun all oc'h en em dol var he ben er mor, o toi he arc'haol dre ar prenest er mez, o visca zoken he zillad var ann d'erep, ne ralfac'h ket evellho. Oh nann, nann, ne ket eilet va fenn gaeen c'hoas, ha coulscoude, pa velfit anezhan o vont a enep lezen Doue, ho laza he eno dre ar pec'het, o coll ar barados, oc'h en em dol var he benn en ifern e lavarit ret eo ober evellho. Maz boez ann eno a dal eals muyoch evit hini ar c'horf, maou ar bed all a dal eals muyoch

evit re ar bed-ma. Petra dal d'ann den gounit ar bed-
oll, mar teu d'a goll he ene?

Ne reomp ket evel an darn vuya d'euz ann dud,
a lavar hor Zilver : ul emezhan dre ann or stris,
rac ann or a sigor var ann isero a zo franc,
hag an hent a gas d'y a zo ledan, ha cals a dud a
ya dreizo, mæs pe gen stris eo an hent a ya d'ar
baradoa ha pgement a dud a ya gantian!

Petra peus da lavaret var ann dra-ze? Ar barner
he-unan eo a gomz, an hini en d'eus lavaret. ann
eo hag an douar a dremenno, mæz va e'homzou-mæ
ne dremenint ket.

Arahat eo eta ober evel ann darn vuya, pe ez e-
omp d'ann isern var euz.

Marz, eme e'hou, neuza, a va gret goab a-
c'hanon. Losket anezho d'ober goab achanoch, ne
varvoc'h ket evit an dra-ze. Grit goab anezho ive,
n'a zo sot ha e'hou zo fur; ha ne de ket d'ar re
far eo ober goab d'euz ar re zot?

Ma tenfe unan hennag d'ober goab ac'hanoc'h, a-
halamour m'a tibet bouet, abalamour ma valed var ho
tred ellesoc'h bale var ho penna, hag heana a raf-
fac'h d'a zibri bouet raedab, hag en em lacaat a raf-
fac'h da zereb ho tred el lag, d'a vale var ho penna?
Ne raffac'h ket Perar? Abalamour a lavarafac'h, ac
pez a raon a zo mad ellesoc'h ar pez a lavaret din
d'ober a zo fall.

Falloc'h a rit e hoas n vont d'a gol, oc'h ene evit
plijout da euz toulad perron searv. N'ho peus e-
vit ho dizurzon he gaelet ho calon nemet disme-
gans. Euz vez eo beza men et lag ann dra gær beza
timallet gant tud er gæ-se. An dra-ze a ziskel n'or
ket henvel nuzho.

Ha n'enze m'ar d'eus unan hennag mear a hini an-
ken hag a rei goab ac'hanoc'h, e va ive re all hag
ho mento, n'avezoc'h marloze evit n'a sonj dene'h
Cals a dud ne hentont ket ar reliyon, ha ne dint ket
evit m'et da veuli ar re er gæ.

Bremazeus euz nebeut blavezou, euz den yaouank
d'eus ar re genta a oa en eur scol e Paris. Euz de-
vez he collas he chapelet. Er scol se siouas! e on
nebeut hag o doa chapeledou, nebeutoc'h e'hoas hag
er lavare, ha cals hag a reo goab d'eus ar re a zonge
ar merb-se a gæranter d'ho manum ar vere'bez. Vars.

Ar chapelet collet a oa cævet. Ann hini en doa her
c'halet, pa deuas ar maro d'a vont d'a c'hoari, a
c'halet ar re all holl en dro d'ezhan er pors, hag
a stagas ar chapelet a zistil oc'h eur vezen hag a lara-
ras a vopez huel. Prou hennag a zo perr hend ar cha-
pelet ma n'en d'eus nemet dont de gerc'het. Sonjal
a reo ne gredje den dont gant aon na vije gret goab
anezhan. Me eo em beas er c'hollit a lavaras eb eo em
drealje an den yaouank hui deus comzet anezhan, en
eur zont d'ho gerbet. Va mam, araog mervel a doa
he roet din, ne roffen ket anezhas evit cals arc'h
lant ha bemdez c'houlon e lavaran va chapelet
gantian. Mad a lavar eur vonez pounner, mouez

an hini a oa carget d'euz ar scol e oa, mad, va
mignon, emezhan en heur vozaa var dorn ar c'brun-
ten yaouank, e'houzo euz den a galon hag a benn,
kendalc'het hag e teuo h d'a veza un dra bennac euz
deiz, gondeze, epad ma c'hoemmas er scol-ze den a
lavaras netra dezhan, pell ac'hanon ne oa netra hag a
vije ker meulet lu ker cæret.

Bezit mad, caranteus, ma lezeus e klever ann holl,
e hoariz gant ar re-all d'euz an raon a heller c'hoar-
z-n anezho eb pecc'h, heb dale den n'a lavaro
netra deoc'h evit gælet ac'hanon. he c'h heuf a ho reli-
gion.

Euz den yaouank, eur c'hoisten mad dreist a rancas
mont d'a zougard. En drevizion kenta he genverden
a reo goab anezhan, abalamour m'a er gæ er o lava-
ret ho hedennou, oc'h ober an ar groas, n vont d'ann
oferen ha da gævez a bep seurt a veze gret ane-
zhan. Euz devez e c'ho m'ann sonj d'ho pe v' holl
en dro dezhan, e p'gas var eur scaon hage lavaras
dezo. Cæer ho po ober goab ac'hanon, ne re-
oc'h ket den chench, an autrou Doue zo guelloc'h e-
vidoc'h, ar ket goue? Ma, me zo guelloc'h gænen
plijout dezhan evit deoc'h, ul d'a gonsket ma ne
ket mad an dra-ze evidoc'h. ha pa vec'h holl aze
em enep me ne rin ket er gamet adren. Ar re al
a zrollas da c'hoarzin ha da lavaret mad a res.
Hag abanne den n'en d'eus lavaret netra dezhan.

Euz drest all euz den devar ar mez a oa en em
gævet da zibri he bred gant euz nebeut boue'h chet
en euz y e ker. Ar zæhorn a oa, goulen a ras eur batue
souben ar roza hag euz alumen mrou, euz daon pe
den deas ar voue bichen a en em laca da vus'hoarzin,
unan anezho divesoc'h evit ar re all a lavaras d'ezhan:
C'hou ota pæron na zebrit ket a gie? Nann autrou.
ha e'hou a zreb? Ia va c'hoemper, gæaz-ze deoc'h
autrou. L'hou a vers oc'h ene evit ann tam kic,
dimme e tal nuzoc'h va har. Ar re all a zrollas
da c'hoarzin. Deuze e savas ar c'hoars etonez ar re all,
unan anezho zoken a lavaras d'ezhan en eur zistrei
ontian mad a r. emezhan, o tere'bel mad d'ho
lezen, ha me ive a fell d'in ober evidoc'h, me ive
zo kristen.

N'ho pezet aoun ebet rac euz gomz, eur zel, eur
c'hoarzaen. Losket da vont d'ann isern ar re o d'eus
c'hoant d'a vont. mæz e'hou saretet oc'h ene. Los-
ket da c'hoarzin aon neb a gæro, divezatoc'h he c'hoar-
zoc'h dezo ive d'ho tra.

Y P

YVONIC TIMAD.

(TREDE PENAD)

Ia, ia, kea da gere'hat ar foen pe gær an a flouet-
ze... Laka starna, da vont d'ar prat bras da genta, a
goude. . Per n'oa keo evit parlant, he boanion e serr
e zroog a drec haz he ners kuezza rez evel e sem-
pladurez. Ouz he velet er stad-ze, Jakez a lavaras da

Yvonic, en eur vuz-c'hoarzin : labour a po mar grez van euz ar glabouzer cox-ze.

Yvonic a zantas neuze ar goad o sevel d'he benn :

Clen ta, Jakez, euz piov e parlantez evel-ze, han? pezh direol, perag n'ho dez ket d'ar foar m'ar de poust mond?

— Hoho! gwal zann ho eribel, mez aoun, va mignon.

— Ker souen a m'eo red Selzon kent a ma plijo gant Doue lezel eur herad brez em goazet, ma zifennon va zad ouz-le hag euz ann all. Den ne viro ouzin da zenti out-han pa c'houlennou ouzin. Mar d'he cox hag icill, lakit evez n'ho pe c'hoaz izom anez-hao.

Kerkent Yvonic en deuz great eun dro var he zeul, hag er meas.

Gervel a ra ar mevellien, merka da heb luni he labour, hag e her amzer e starnet ar jec da voad d'ar foennec.

D'ann ampoent edo Jakez ac'haghat var he varc'h a Fanch he fuzul var he scoaz, peb luni en he hent.

Mar doa herr var an daou vah cussa, Yvonic ne jome ket da c'housonegi. Ar mevellien souezet o velet u iloa cavel eur mestr, Yvonic er penn araog gant he ferc'h ho lakaa da zic'hourda he izil.

Allo! mignon, paotrel, a raou var ar c'harr, ma va clozet ac'her foenn araog ar glao.

Ar c'houmoul du a doatez alao. Pa lac'haz ar c'hargou diveta euz ar foennec e kueze heradou glao kel ledan a peziou trivac'h diner, aheya ma tejanit d'ho c'hoan e rea eur barr dour. Yvonic a joa souen he bann, a labour he lagad o tond dirag he dad.

Ar blijadur da veza great he zever a vire out-han da xonjal en doa c'houezet dourac, ha noa ket mad chom gant dillad gleb. N'euz ket e par goure'homenno Doue da laraat an den var he du, a da barez he hoan-mou. Lavaret a alket ep lazia euz : da dad, da vamm a enori, hag euz he vi. Per a joa euz abretoc'hie d'he vev en dervet-ze. Pa erruaz he vah isouang, oa mor-gousket, terchen en doa, hag er c'hilevel a c'houmoul euz dra benag.

— Te eo zo aze, emez-hao, o tivorfila?

— Me eo, va zad, eme Yvonic, o cregi e dourn he dau, tom hero dre an derehen. Gur somale! a lavaret er mihan man, ne glev ket ar glao a ra? Evel er honher digant Doue, oa bennet ar foenn araog m'en deuz skoel an arne. Neuz glebnet nemet an destumachon, hag evelse, couskit disorei. N'ho c'heuz izom a netra?

— Nann da. Te zo poust did mont da ziskua ive... Ha da vreadeur...

Yvonic ne lavare ger.

— Distro int?

— N'int ket c'hoaz, va zad.

Per a laoskas eur malloz anter vouget, rag Yvonic a daolaz soublig he zourn var he c'honon var n'abek poket dezhan. Per ne lavaret greg; hag Yvonic a ziskennaz la guout ho vevellien. Epad m'edont gant he c'hoan

e tigouezaz ann daou vah er gear, unan dre bep dor, hag euz doare drong enho ho daou Jakez a vouez, ha n'oeit euz caont ger mad ebet diout-hao. Fanch a ioa garo he zremm. Torret oa var ann anevalei. Ar foar ne dai le netra, eun dro gallet gant Jakez. Fanch euz doare m'en doa buzet eun en doa tennet adreuz, rag bez he ouc ferc'h ar gompagnonez. Goude m'ho doa drebet hag euz ar pezh a rea vad dezo, ec'h en em lakejont da genta o displijadur ann eil d'he gile. Divar benn gant piov da druez ruiia e savaz c'hoari gant-ho. Commanç a rejont da jameal, da doun a nevez. Yvonic en doa poan en he ziskouarn euz ho c'hilevel. Clasket en doa dre guer ho unani. Pa glevaz ar malloz-ze, hag en ha troue ha herr ar guout, hag o sevel he vouez e lavaret d'ez. Ma ne baouezit da doun me zo o vond kust.

Petra lavar ar glabouzer, eme Jakez.

— Ma ne c'houget marvaillo me zo o vont divar ho tro. Dre gear en disclerian deoc'h, n'ann ket euz gouzout e ve torret evel-ze lezennou Doue.

— Pe seurt lezennou?

— He desket oc'h euz hi m'ar vad en ho pugalcach.

E van he hano na doun ket

Ang ive netra all er hent

Eh! eh!... clen! Euz eur c'hrouadur o kemeret oc'honon-me? Me ne maon ket e skol ann ilia peti zo : re ziverad, va mabie, ha p'am ho izom kentel, neket diganoc'hui e zion da c'houlenn

— Ma rafac'h d'ouz oc'h izom, e selaoufac'h usan benag. Da e hedat guelt, m'er lavar deoc'h, goure'homenno Doue n'int ket met d'ar vugale ebken. En-ho e conizer euz brax euz hag euz lihan. Evel-ze a m'ent me elevel he-lar vearh hag he pelec'h oc'h euz-ha guelt ar c'hontrol?

— He pelec'h? Ann o! a glevan-me e pec'he.

— Hag he cavit brao ober evel an oll?

— Ha goud' en oll, pe seurt drong a ra va c'houmoul na did te, na da Zone.

— Drong ebet, m'ar kerez. En da garg d'ha unan o maont, ha euz e pe ne sav. Iken bele tuzet, diskar galloud Doue. Evel kent, dro vallozou o rez ar brassa desmeganç ma e heller euz ann hano sautel a Zone, hag en zo kaoz euz da hoan? Taol evez : pa implijez he hano da gas da zaout ha da gezek, e tiskouezont caont aoun rag an hano ze, kea d'ar scol ganto, pa ne feil ket did va zelaou-me. Ma ne vez hano ganez a Zone nemet pa vi e coter, pa vo leun da galous a vilma, caout a ra did e ve brao an drize ha beza drebec'h dirag d'ha varner?

— Ah! feiz, te eo eun disoul a zammenn, eme Fanch, pa velas edo e v'ar er voad hag he v'ar re ver. Ni lavar an traou-ze dre gustum.

— Gwaz a ze, va breur paour. Na falla gis an hini a ra deoc'h beva er pec'het, hag ho samm, heb ger a livrit, euz eun dle nevez e kenver ho mestr? Ha ma tiouezo deoc'h mervel, en eur lavaret ar seurt comzou? N'ho c'heuz great biscoaz nemet ruiia he

hano brizget dre ar vonillon. Mo pa izom euz eun den galloudec ha pinvidic, a c'houl a implijefe ho hano da spanta ho cheo choumet el lagen? E leac'h ho tufen, galloud an den-ze a drofe ouzoc'h, ha na ve ket souez.

Jakez a stoue he benn, Fanch a iea droug eo-han gwassoc'h-gwas.

Da zarmoun zo ket hag an oferen bred, emezan, ro peoc'h d'or penn. Hag e rois, eme Yvonic, ne moa ket euz da lavaret ken. En em guntat ha rejont evel-ze. Jakez euz tamc prederiet, Fanch tenval he benn, Yvonic he goustianc direbech. Pa erruas e kenver he vele he zeaz d'ann daoul n da lavaret he Batez. Petra benag m'oa skuez ne nem mouaz ket e pedi. Brecoaz n'oa bet ken tomm he galoun, n'oa evt lavaret gour'h'emennou Doue n'emot en eor wonela, ha dreist oll ann eil hag ar pevare. Ne ancounaz haas ket em ann hini ho devoa lu desket dezhan.

Meur a viz a Jermenis evel-se, hag Yvonic a heulia e-eun ann hert en doa kemeret. Gelliet en doa caout ar peoc'h diouz ho vreurder, rei a rea skuer vad dezho ha d'ann oll. Bepred oa var evez, bepred difec, bepred calouner a carantezus evit ann oll. E penn he oll zevenou e lakez ann hini da zenti euz ho dad, he oll sket da ober pijador dezhan dre he gomzou couz ha dre ho oberou. U. N.

Allou d'an Tieden

(EAL PENNAH.)

Ma vele desket ar vugale a zampred ar sechou var ar meaz er pezh a zell oc'h ar goundegues guellod gant an dud goude ma vefent lakez da len el teorion gred evit discuez penaus elter ober guellod'h, gant muioc'h a skant ha disamoc'h labour an tegues, e teufent da c'houl mad ez eo ho stad anan eus ar re enorusa, ha deus ar re ho deus evit ar vro ar mui da-loudegues. Ne vefent ket mui o clask kuitad ho farres evit mont e ker pa oulent ar goundegues a zo brema cressket en o goudegues en eun doare da gas ar bec li var al loenet hag ar b-nison, da esperu an den ha da gant reud (*) an costou en distera douar.

Marg oc'h eus kement-all a bazo o laboura an douar, ma ne denner aies nemet oosion nostamant doc'h out-ha, ez eo abalamour pouezoc'h ket ar c'hi-mad e tlefec h beulia evit biannad ho peac'h ha guellad an douarou nec'h eus na bouet, na loenet, na teil avoalc'h, nag ar bention e tlefec h caout. An costou a vent laqued an eil goude egutle evel ma tro e penn unan pa eo dent mare ada, ob skiant nag van ebet. Dalc'h mad e lequeer il varlerc'h il, dont a ra an douar da skunza, nec'h eus nemet pennou fal, ha ber, pere ne dollont nemet nebeut a verp, groc'hennet a vez e ber amzer ar parcou gant al louzeier hag e rancout heza dilezet pad eun nebeud bloavechon.

Ar melchen ne ket evit gouzan dont aliessoc'h evit

hep eiz vloaz en eun dachen, nemet ne ve douar dreist, hag e lequeer conleoude hep pevar bloaz pe kentoc'h zoken. Ar panes, al lin, an eiz a c'houl amzer ive abara dont adarre. Ned eo gouzout an dra-ze, ha rancia an costou e doare esperu an douar, e gnellad ha caout ato reud ar pezh e c'hader en-han. pep tra a vella eo eur vro pa vella ar goundegues.

Ar pezh a zan doc'h an douar a ra pinvidiguez ar rouantelez. Dro-Zaoz a zo pinvidicoc'h evit ar broiou-all abalamour enho e labouront guellod'h an douar evit ne reer e leac'h-all. Ar stalion a ra al leien, ar mezer, al ler ha kement tra evit ezomou an oll o tafen en traou panaved e cavont gloan ho denvel, croc'henn ho saout, ho lin, ho egnah ha kement tra a ra an douar dre al labour, an izm an dud ha dre vadeles an Aotrou Doue.

Ned eo groñs d'ar goundeien guellad ho c'hiz labour ha cressket pinvidiguez an douar ma elliet biannad ho mizoc'h ha gounid muioc'h, rag an tieguechon a guerra ato; ar mezeillen ive hag an devezourien, penaus sevel kement-se a zispignou, beva ha destum eun dra bennag d'ho bugale, ma nec'h eus ket guellod'h loenet, muioc'h a il. muioc'h a aman ha deus a guement tra elter ober evit tevad ho ialc'h?

Ar fura tlec eo an hini a zo sketus da greski ar bern teil. Ho pezet bouet chatal hag ho pezo teil, ho pezet teil, hag e vot pinvidig, rag mad e veza ho oll costou Evelse, an neb en deus eun anter doc'h e zouar dimdan bouet loenet a zo tlec mad, mad ez eo e hoas zoken mar deus trederen, hoguon ar seurt-ze n'int ket stanc e Dreiz. Th. de P.

(*) Reud plein, costou reud, pleines récoltes.

EAL MAD AC EAL FALL.

Sin rea ar c'hleier. Pa voue ganet Jesus, Eilez ar barados, gant ho money dudus. A c'halras da Yethlem pastoret Israel. Ac oll o tiredchont betek ar c'hraou santel. D'ar zul vintim ive, ar c'hleier beniguel. A c'hall ar bobl fidel d'an us, d'ar vered; C'huoc'h dervez zo d'ar c'horf, ar seizvet d'an ene, C'huoc'h dervez zo d'an den, ar seizvet zo da Zoue. Sin rea ar c'hleier. e tal ty ar heden, E vade eals a dud e gned an oferen, Mes unan, Hodalber, Hodalber ar c'hastel. Etretant, var euz mean, a lemme he gountel. He gountel vras, merket gant goad an ouc'h gones. A daelon ar c'horo bivel var ar menses. « Allou! allou! var varc'h... d'ar gragues eo stoue; A lazi da riel greun skan eur chapelad, C'hou, tud calounek, c'hou, miguounet Hadalberg, Var varc'h... prim-ta prim-ta. pe ti gant Lucifer! Dihochomp ar c'horo cressket var an de Hon... lao-ta, lao d'ar chasse.. d'an draou lamm d'ar c'hocjou!

Ag e gorn-boud skiltre dindan ners he vazel
 A laca da grozal pavar c'horm ar c'hastel.
 An oll a deu, a ia... Cant ky dihadennet
 A red, a ars, a iud. . Naonn o deus lia sec'hiet..
 Ar c'hezec, gant ho ern a vezuzen ar pave...
 Erfin, dan daou lamm rus e zeont oll d'ar classe.
 Hodal, er penn kenta, gant dent dir e guentrou
 A laca da lammet he vare'h dreist ar c'hleuziou,
 Ac e c'hoars, ac he pre'h . en eur heja he dok
 Ker soun var gorn he bern ha cribel eur c'hillok;
 Ho dud, en dro dazan a c'hoars, a bec'h iro;
 Lavaret a rafac'h eur brezel eneb Doue,
 Eun dibab drouk elez savet eus an abym.
 O cranchat eus an en-tonen ha bi-m.
 Mes etem o tonet daou gavalier estren:
 Unan brao dreist an oll, he vleu flour ha melen,
 He zic' guenn vel an ere'h, he vare'h gueno eun iro...
 Nan, haseuas ne velchet eur mare'lek ar seurt-se!
 Ouspenn, a us dezan eur c'hele'hik alaburet
 Caeroc'h m.l guech ex t curunen ar brimeet,
 A loguenn tro-var-dro gant an dousa sklerder...
 Ennes en em laka en tu deou d'Hadalber,
 Eguile, var he dal, a zoug siel ar mallos,
 He visach zo taval lievel an anter-nos,
 Ha var he vinou ken fur, ken lem a spenn
 E velet c'hoas chomet mercou duat an ifern,
 Ennes, gant he vare'h rus, a ia er c'hostez kleis.
 « Salud deoc'h, ted chenti, emaoump o clask eur preis,
 Eme Hadal, m'ar plich eta deoc'h ar classe,
 N'oe'h ket digouezet fall ag e tenoc'h ganem-mo,
 Allo'h! va mare'h breman dional da om varlerc'h,
 Pe gant lereh va fouet me ouezo rei dit kere'h.
 Pennos, count Hadalber, eme'r c'havalier guenn,
 D'an deis santel arzel e zos var an dachenn,
 Ac eme da gorn-boud o ehoual daou er c'hoajou,
 Pe dlefas daouina var mean an izou?
 Lez eun diskenn benak gant treid kez ar c'horo
 Arzu ne ket eun deiz a c'hoad nag a varo
 Bez fur deiz var da gus, eur voal-chans a pello
 Oc'h heul da bijadur, e leac'h lezen da Zouo.
 Petra lavar ennes? eme'r c'havalier all,
 Sarmoun a ra mesaou, ha ne bresek ket fall..
 Va magnoun ker, red ve deoc'h cheneh ho roqueden
 Ha kemeret lost-du, rebech ha bareten..
 Ni gar eun tam kemesk... Te, m'ar de guell ganes
 Kers da dapa c'houn straq en ilis da barres.
 Ne ket-la, Hadalber, raoues ar chass oc'h arzall
 A dal kement ograou a glever e Bra-Chall,
 Souneres da gorn-boud a dal ar kyrie
 A den raouil po diraoil deus corzen eur c'hure.

I. W.

(Eur pennad-all ar vech all)

Mame ar Zent evit ar Simeon-mu.

DILUCK 19 MEER. — Sant Joseph, pried ar Ver'ber
 Vari.

DIXEUS 20. — Sant Gabriel, arc'hael.

DIXENC'HER 21. — Sant Benoit, aliat.

DIZOU 22. — Eus an deiz.

DINGEXER 23. — An Itron Varia a druez.

DISSABORN 24. — Eus an deiz.

DISSU 25. — Ar sul Bleannou

An Avel a vez canel evit benignen ar beuz.

Jesus hag he ziskib en o veza o vont da Jeruzalem,
 pa voant digouezet tost da guer drag Beth-fage, a troad
 ar Menez Olivet, Jesus a gassas daou eus he ziskibien,
 en eur lavaret dezho: it d'ar guerie a zo dirazoc'h, hag
 e cavit eno eun azennet stag, hag he ebeul gant.
 Disagu-t-hi aa digassi-tu din. Ila mar deu unan
 bennag da lavaret eun dra bennag deoc'h, lavaret dezhan
 en deus izom an Aotrou anezho, la kerkent ho zezo da
 zont gaeoc'h

Hoguen, kementse oll a voue great evit ma teuje da
 var ar c'homzou-ma eus ar profet

Lavaret da vere h Sion setu ho Roue o tont davedoc'h
 leun a vae ez, pignet var eun azennet hag he ebeul
 hoaz da veza dindan ar zeo

An diskibien a reaz eta, hag a reas evel m en doa
 goude hemennet Jesus anezho. Digas a rejont an azennet
 hag he ebeul, ho dlad a lekejont d'ho gofo hag e
 sajont Jesus varnezh.

Er vanden vras a dud a voa hag a astennaz ho dillad
 var an hent. Ila all a droe ne seourrou guz hag ho
 zofo var an douar eleac'h ma lie tremen.

Hag an oll dud-ze, iud araog ha iud varlerc'h, a grie
 hag a lavare Mozaia I gloar da Vap David! Bennoz
 d'an hini a don en hano an Aotrou!

G. M.

(SANT VAZE. XXI. 1.)

AR SKUR MARI BELLET.

Ila Bilet hag he c'hrog a voa paour. Chom a reant
 en eun toul camp er pempet astach en eun ti, e Paris.
 Bez' o devoa eur vere'h ojet a zaou vloas varnuguenn,
 hag a veze hemdez var zevex, hag a zicoure evelse he
 zad hag he mam da vev. Ar vere h-ze a voa eur plac'h
 mad, devot ha caret gant an oll amezeien Mari oa he
 hano. Eun dervex Mari a voa let o cofez, hag a deuas
 d'ar guet eun nebeut direzatoc'h evit na voa hoaz.
 Antronoz a tuc reeo he Doue. He daoulagad a voa raz,
 hag aat oa e devoa eun tam glac har bennag.

He mam a cresssez onthi da guenta hag a lavaras
 dezhi.

— Petra so oc'h da zeva, Mari?

— Me? Netra, va mam. Mes russa oc'h russa e
 tene.

— Mancont a ra labour d'it? Unan bennag en
 deuz gual gomzet onthi?

— Oh ! n'eus ket, va mam.

— Ala ! lavar deomp petra zo oc'h egal outal. Mar guellomp ober ar pezh a fell dit, da dad ha me her grai, ma ne c'homp ket, e pelimp Doue d'hen ober.

— Mari en em drolas neuze d'an drouk dirag he mam, hag en eur scilla cala n'zaclou e lavaras dezhi : va mam, ar pezh am eus da zisclera deoc'h a rai arken vras deoc'h ha d'am zad.

— Mes petra zo-ta ? Lavar buan.

— Va mam Doue eo a c'houre'hemer, ho kuitat a rairan.

— Hor e hualat ! hag evit mont pelec'h ?

— Eleac'h ma caro Doue va c'has, red eo din beza saeur a Zant Visant a Baul.

— Petra leverez ? Piu en deus lakat eur zouch ervel eo da benn ?

— Don ebet. Doue eo en deus comzet oc'h va eno, ha red eo din heuilha he vouez.

Ar vam en em lakeaz neuze da vouela, da lavaret ha da ober kement a elle evit distrei ho merc'h dioc'h ar zouch-zo. Var guementise ec'h erruas ive an tad. Pa glevas eus a betra eo hano, evit han da veza eur e hristen mad, ex eas eun droug bras enha. Mout a reas eus an eil penn d'egale eus ar gampr en eur steki he dreid, en eur zistar ar e hadoriou ha kement a zigoueze var ho hent evel pa vije collet ho benn gantha. Ar vam hag ar verc'h a grene. Mari a hele a greiz he c'halon. Vars ar fin an tad a zrollas. A houlentezou ! diolack, emezhan ! Bugale hag o deus e hoant ober poan d'ho zad ! Scurrezet ! ha n'eus ket avoalc'h ha re anezho ?

Gousconde, goude beza enbet eur penad amzer, an tad hag ar vam ne ejont ket miret da zeut enho ho-unan ha da rei ho assant da bedeo ho merc'h. Mari eta en em lakeas etouez scurezet Sant Visant a Baul, hag ep dale e voue casset d'ar C'hrimee, rag d'ar mareze edo ar vrezel etre ar Francien hag ar Russianet.

En dervetion divreza araug ma voue kemeret Sebastopol, soudardet Franc a daule an douar en dro d'ar c'hre, hag a dosta outhan eun nehent bennag bemnoz. An douar a donnet a zavent d'ho difes oc'h ar boulij.

Mes ar Russianet a dale a hlom eo ho zouez, boulij cleoz, leun a vindrail ha pa deus unan eur ar boulij-ze da grevi eleac'h ma labourerent, e roa eun distru bras. Ar Jeneral Pelissier a veas oa red sevel eun dinel da servichou da glanil, e kichen al labourerien, evit diguemeret ar re a vexe mac'hagnet. Cas a roas di daou vedecin hag eun servicher bennag erit caoul soursel anezho. Antronz ar vedecin a c'houleonnas ma vije roet dezho eur saeur peziou evit ho zecour da banai ar gonlous. Ar Jeneral a seaz he unan da gaout ar saeur Anjela, an hini a zalc'he leac'h a superioze d'ar scurezet a voa eno.

— Va c'hoar, eme ar Jeneral, goulenn a rer ac'ha-noc'h dehoant en dinel e kichen ar c'hre, mes ear plas dangerus bras eo. boulij a guez eno, hag ar Russianet a ell dont var al labourerien pa roujel nebeuta. Ha cas

a ellac'h diou saeur di ?

— Me a ielo va unan, eme ar saeur Anjela, ho ganben ex a unan eus ar scurezet isouanca, ar saeur Mari.

Ar Jeneral a grogas e dorn ar saeur Anjela, hag a deus an daelou en he zaozagad u vriet courach ha pers calon eur plac'h distier evelse.

Aben eun heur goude edo saeur Anjela ha saeur Mari en dinel e kichen ar c'hre. Ar saeur Mari eo an hini ma comzomp aezhi er pennad scri-ma.

Dioc'hiu en em lakejont da labourat. Leun anezho a gomze dezho a Zoue, hag eben ho louzaone. Kement-ma a voa d'ar 17 a viz Guenglo 1855.

Dioc'h an noz, an tan a grescas gant ar Russianet. Da seiz heur, pa zes al labourerien da gomasa ho no-vez, eur voulet a zistaras eun tamic pavillon rez a voa var beg an dinel.

An noz a voa tenval bras. Bep en amzer e tigasset d'an dinel eur zoudart beannag goullet ha mar'hagnet. An diou saeur ne voa petra evit ho sevel. Eur zoudart a voue dizouguet hag a voa bruzezet he droat. Ar medecin en em lakeas dioc'hiu da drouc'ha dezhan he c'har. Epad ma he zrouc'he, ar saeur Mari a zalc'he penn ar zoudart kez etre he daonarn. Dont a reas guen etel paper, mes ne vancas ket he c'halon dezhi, hag e lavare d'an den paour pidi Jesus da gaout truez outhan.

An novez-ze a voue scrijus. Dale h mad e clevet eur voulet cleuz beannag o erevi var dro an dinel, ha kement a dud goullet a zigaset enhi, ma voa ruziet al leuren gant ho goad.

Var dro teir heur dioc'h ar minin, ar saeur Anjela a lavaras d'ar saeur Mari va c'hoar, eadit eun nebeut ; gwell ha e hui elio coumek. Lavaromp hor pedennou.

Daoufina a rejont da lavaret ar bedeo dioc'h an noz, hag e pedjont ive evit ho c'herent hag ho anaoudeueu chomet e franc. Pa edont o sevel en ho za, eur voulet cleuz a grevas dirag an dinel. Ar saeur Mari a goezas, he leultrio a voa treuzet gant eur skulen houarn.

Ar medecin a deuas da zellei oc'h he goul. Trei a reas d'ar min ne b ar saeur Anjela en eur lavaret : siacourit hi da vervel.

Ar saeur Mari a voue astennet var an douar, he fenn var eun tam coal. Sevel a reas he daouagad etrezeg an Euv, hag e lavaras d'ar saeur Anjela : va c'hoar, me vel orvad ez an da vervel. Ne gaf ket din e re neira e hrevus var va c'houstians. Ama n'eus beleg ebet, mes, me ho ped, ront din ho penediction. Grit, me ho ped, ne vouelo ket re va mam, ha ne vezo ket a zroug em zad o clevet va maro.

Neuze e voue clevet o lavaret : Jesus ha Mari. Ho daouagad a voa leun a zaelon, ho zerra a reas, hag o tremenas ractal. Ho zao c'hroz a voa trempet gant ho goad.

Tad ha mam ar saeur Mari ne rejont clem ebet a cnep an Aotrou Doue pa glefjont oa maro ho merc'h.

Setu eus penaus e varf ar merc'hed calon-ze pere

so kement var hent an dud difeiz, setu penaus e roont, ep marc'hata, ho ouez evit ober vad d'ho mressa. G. M.

KELEIER.

Arras. — An Aotrou Parisis, escop Arras, so maro en dervezion tremenet. An Aotrou Parisis so naan eus an eskibien a Frana o deus labourer mui evit difen an Ilis santel hag ar Religion. Bez' edo e Lamberan Deputeed er memes amzer gant an Aotrou Graveran, Escop Kemper.

Setu amma petra lavar ar gazeten hanvet *Le Monde* divar henn an Aotrou Parisis.

Doue n'eu deus izom eus a zen, gwever a ra ar re a zalc'h he Ilis en he za evel ma c'hall ar re all. An Aotrou Per-Lor Parisis, an escop bras eus a Arras, so maro luto da ziv beur dioc'h ar muihin. Abaoe 1835 oa escop. He vuez ne deu bet nemet eul labour l'ur ha tebe evit gloar Doue. Ne deo ehanet da labourat nemet pa zao coezet d'an douar, ar buien en he zorn. An derc'heot ma varre o roc ar venediction en Ilis Catedral. An dervez-ze zoken oa savet, ervez he gustum, arzoq an deiz evit lavaret an oferen santel. Caset eo bet semplet gant he gonsellerien a deus d'he gaout evit aserion an escopi. Evelse eo maro evel m'en deus hevet e troad an aoter ha erog el labour. Evelse e tise mervel an escop bras-ze ar servicher bras-ze d'an enean ha d'ar Religion. Prest oa, rag ep dimoni neira eus ho labourer, edo var e hortoz d'au taol tram-ze. Epad he agona, pe gweletoc'h, epad an dervezion ma e het kousket o c'hortoz d'Ilia en eternite ar venedicinet ne gredont ket e ve bet deat he anaoudeguez vad dezhan. Goude Arc'escop Bourj, an Aotrou Latour d'Auvergn, diredet var he dro, a gred beza bet anavezet gantha. An Aotrou Latour d'Auvergn a voa bet he zaskibl hag he vikel vras. Hag e c'hare evel he dad.

Escopi Arras so en oken, ha kementse ne dro ket soner. Nealler ket beza bet anavezet eun den ker caranteus, hag en deus labourer kement evit mad he escopi ha mad an oll, ep caout keuz dezhan. G. M.

E Denodet, eo eur plas eus ar re me'husa ac eus ar re vrava eus hor bro, ez eus eur scolach, dalc'heg gant beleien, e pehini eun neabenoic bugale so recevet e pausion.

Er scolach-se, nerez tonted ha deja bruded mad, ar vugale en era gav egus en ho famil, hag o deus oupen-se an avantacl da jom var ar meaz ha var bord an aod. Ar vugale a apparchant eus eur scolach all, hag o deffe erom da great ho iec'hiet, a so recevet epad eur ziznn beennac.

Ar scolach a jom digor epad anter ar vacancon, abaoe an ugentvet devez eus a vis Eost, betek an ugentvet devez eus a vis Guengolo.

An Aotrou Escop a sonj ereldomp e eil eun erelep scolach beza profitabl da veur a luit. B.

An Aotrou X., ne ket troet oc'h ar tougue. Lod a lavar zoken ez eo eun tamic re stag he galon oc'h he zanzez; da viana ne gar ket dispign. Mes eur mervel en deus hag en deus sonjoo all dishenvel dioc'h re he vestr. An Aotrou en deus eur c'harros eus ar c'huz coz ha ne ket goal vras da velet e kenver carrossiou an dudhentil all. He vevla ia eun deiz d'he gaout hag a lavar dezhan: Aotrou, emezhan, red eo deoc'h prena eur c'harros noveze pe me so red d'he mont kuit.

— Ha perag ne ve ket mad ar c'harros so aze?

— Oh! mad eo sur! ia deoc'h-hu, c'huz a vez ebars ha ne vezit ket gwelet. Mes me a vez er meaz hag a vez an oll o sellet ouzin, hag am eus meaz gant ar c'harros coz-ze. G. M.

Lavaret a rez ez eo an Normantel polret fin, mes e leac'h all o caver ive avechou ker fin hag hi.

E Bruxel eur c'honieriat a rez e ker gaout eur zac'h carguet var he chouc. Digouezet il rag li ar guir (octroi) eo dalc'hiet a zont gant ar valouterien.

— Petra so ganteoc'h er zac'h-ze, eme ar matoutier?

— Eur c'hi tae'het dioc'h he vestr, hag a gassan d'ar guaz. Na zigorit ket ar zac'h, rag ar c'hi a dec'ho kuit adarre, ha me am bezo labour nouze o elase he baka eun eil gwech.

— Gouz aze, eme ar matoutier, mes me rent ober va dever.

Diguet a ra eta ar zac'h, hag eur preot ki a lam er meaz hag a dec'h ac'hano huan.

— M'em oa lavaret deoc'h, eme'r c'honieriat, brema penaus e paki-me ar c'hi-ze?

Mout a reas goudeude varlerc'h ar c'hi. Abenn eur pennad e vove gwelet o tont adarre gant he zac'h carguet evel ar vech kenta.

— M'em eus het poan o paca hema, emezhan d'ar matoutier, avelse ma zigorit va zac'h adarre, lakit evez.

— It ebrou, eme'r matoutier. Ha va c'honieriat e ker gant he leze ep paca. Rag eul euc a voa gantha en eil gwech elase'h ar c'hi. Ar c'honieriat en doa lezet he guir da vout d'ar guaz ha digaset gantha eul loue en doa lezet e for an hent bras eur pennad dioc'h ti'r guaz. G. M.

PREMIER ED.

KEMER	5 Mens.	PONT'NABAT	8 Mens.
Guinis...	46 lur, 42 c.	Guinis...	46 lur, 78 c.
Segal...	40 lur, 04 c.	Segal...	40 lur, 50 c.
Eiz...	40 lur, 98 c.	Eiz...	40 lur, 48 c.
Ed-du...	8 lur, 67 c.	Ed-du...	8 lur, 63 c.
Kerc'h...	8 lur, 49 c.	Kerc'h...	8 lur, 63 c.
Avalou-douar	3 lur, 35 c.	Avalou-douar	2 lur, 79 c.

Ar Gerant: AR. DE KERANGAL.

Kemper, malet gant Ar. de K'ANGAL, Mouler an Escopi.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounec.

Don Abonnement d'ar Gazeten a gont:

Evit eur bloaz	DIOD SCOTET
Evit e huez h mitz.	HA SCOTET.
Evit tri miz	C'HEC'H BEAL.
Eur gazeten ebien.	DIOD VERREC.

Ar bacmann a dis bezz great arzoz caout ar gazeten.

ALIOU.

Ar serjoun a va c'hoant da lacat er gazeten a dleer da adressi oll d'an Autrou MORTAN, Belec e Kemper

Ar pnestanchoen a dleer da adressi d'an Autrou SALAZH, ebien An abonnamant a guemerer o ti an Autrou SALAZH, librer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 24 Meurs 1866.

Mis meurs gant he vorzeliou, o sket var an donon, a lavarear re goz. Ar miz-ma a voa gach all ar c'henta eus ar bloaz, divizatoc'h eo bet lakat da drede, evel m'ema brema. Ar Sizun a c'hall miz meurs miz ar chenillet, abalamour ma zen enha e comans ar prevez glaz-ze d'en om ziskuez. En lodex o c'hallver miz meurs miz al loar pe miz an avel, rag enha eo e comans al loar da lugnorn hag aliaz e vez soarradou ere a avel.

Ar re goz a rea eur gouel d'ar c'hedez evit diguemmet gant pijadur an nevez-amzer. Er Chin, an deziou kenta a viz meurs so implijet da renta honer d'al labour douar. An Impalaer ho unon, evit honori al labourerien, a grog en alar hag a dro eur bom

Evidomp m' christenien, ar c'hedez a zigas deump bep bloaz eur gouel brasoc'h evit him an dud co-ze gachall. Hor Zalver so maro evidomp er groaz varvro anier loar veurs, da lavaret eo, var dro comansamant an nevez-amzer. Gouzavet en deus evidomp ar hasion gach-ze e pehini e deomp sonjal dale'h-mad epad ar sizun-ma, hanvet ar Sizun-Sante. An dis epad ar sizun, ne laca ken drag hon daouagad nemet poanou ha maro Jesus. Er sizun-ma c'hoaz en deus Jesus instituet sacrament an auter, ha lavaret an oferen guenta. Chom a ra ganeomp er sacrament-ze ac'han da fin ar bed. Bez'ez eus eno a dra zur peadra da zonal e madelez hag o carantez Jesus en hor c'henver. Mes evit distrei da goms a viz meurs, an amzer a vez enha peur liessa chench dijench, hag evelse ez eo fall evit ar te'hiet. Er miz-ma ar re vras a bac buhan clevejou a beultin hag ar rezm, hag ar vugale a bac an dreo hag ar ruzel. Ar re goz a lavare ive penaus heol meurs a roe an dermen. Ne deus eta maro ebat er bloaz eleac'h ma ve m'ineh a zom da veza var evez. Bez'e dleer drest oll dioual da gaout r ou pe anoei goude c'huzi.

Ne ket eaz lavaret, ne zoken sonjal pegnemet a zoug a ra al levriou fall, ar scriidou fall e pe seurt doare benrag e vent lakat etre daouarn an dud. Bep sizun emma ar c'hazetennoù o coms a dud hag o deus collet, ne ket epten ar feiz, mes lavaret a ellet zoken ho fern hag ho skiant vad dre an traou fall o deus lennet. Bemdez ar varmerien a vel digas divazho tud hag a zo deus da veza torfetourien, ha ne dint coezet er stad-ze nemet dra ma o deus sonet ar c'hontron el levriou fall.

Setu amma tri dorfetour dirag al lez-varo, ho zri int comanet, mes unan anezho so c'avez eala eadusoc'h evit an daou all. Ha perag? Abalamour ma zec desketoc'h evitho, ha ma en deus, o lenn scriidou d'feiz, desket heza torfetour ha sachas ar re al d'he heul. — Setu eur breur hag eur c'hoar e hoaz iouanc. Coll a reont ar feiz o lenn traou fall. Ar c'hoar a deus eun diapljadur benrag dezho. Carga a ra eur histolen, hag ha ro d'he breur oc'h he bedi d'he lara, hag ar breur ne gred ket ober droug o rei dezho ho goulenn.

Setu amma c'hoaz daou all, daou boir isouanc flam, daon vugale eus lavaret. Laza ha larex o deus great; ha pa c'houlenn diganho ar barker eus a helec'h oa dent dezho ar zonch da ober eun torfet evelse, e reanontont o doa desket ober kementse en eul levr a lennet.

Var guementse e c'hallac'h lavaret e ve maruze guelloc'h d'au den n en dese ket a zecadurez. Saloeraz; mes red eo lacat evez mad peira da ober gant ho zecadurez, red eo evesat mad pe seurt levriou, pe seurt serjoun da lenn. Ar peza a lenner a ra d'an ene, po d'ar speret, ar peza a ra ar bouet d'ar c'horf. Ar bouet iac huz a ro buez ha iac'hed d'ar c'horf, ar bouet-contraouet hen laca elan hag a ro d'ezhan ar maro. Ar memes tra eo evit ar peza a lenner. Lennit traou mad hag hoc'h eme a vezo iac'hoc'h, hag ho feiz a vezo creoc'h, mes mar lennit traou fall, ho feiz a vezo diganeoc'h hag hoc'h eme a goezo ive e stad a varo.

Him e poanier da rei zecadurez d'an oll, d'ar re

vrac couls ha d'ar vugale. Evit ar vugale ez eus scol couls lavaret e kement parrez zo, hag an dud isouane, eal eus a rene ar vugale, a gaf ive scol e cals a lec'hioù. Gouscoude, ervez eur pennad serit am eus dirag va daoulagad, ez eus c'hoss e Frans alvez a dud isouane ha ne ouzont na scrifa na lenn Breiz-Izel dreist oll, so var ar poent-ze pell varlerc'h eals a garterioù-all. Pa deu an tennadec d'ar zori, e vez gallet anaout kementse. Evelse e departamant Il-ha-Vilen, var gant den isouane, ez eus tri ha tregont ha o'ho deus tam descadurez, el Loer-Izela ez eus c'hoss h'ha tregont, er Finister, eiz ha daou ugent, er Morbihan pevar hag antercant, hag e Costez-an-Nord pemp hag antercant. Brema pa laker an departamanchou dioc'h rene ervez an descadurez a gaver enho, var soa ha pevar ugent departamant, Il-ha-Vilen eo an triugentvet, al Loer-Izela an deuvet ha triugent, Finister ar c'henta ha pevar-ugent, ar Morbihan an trede ha pevar-ugent, ha Costez-an-Nord ar pempet ha pevar-ugent. Ne ketela hualer rene a zalc'h departamanchou Breiz-Izel.

E departamanchou Breiz-Izel ive ne rer ket kement a senti d'ar re vras evel en departamanchou all. Evelse, epad ma zous e tod an departamanchou seiz, eiz cant senti digor d'ar re vras, e departamant Il-ha-Vilen no deus nemet 264, el Loer-Izela ne deus nemet 219, e Costez-an-Nord ne deus nemet 167 er Finister n'eus nemet 120, hag er Morbihan n'eus nemet 96. Petra da zontal var guementse nemet, mar deus eals tud isouane hag a glasc deski, mar deus eals tadou ha mamou hag a boagn da rei descadurez d'ho bugale, ez eus ive eals all ha ne reont ket, eals hag a ra fac var an descadurez hag a so guell gantbo chom dikese evit na deo kemeret eun tamie poan pe dispaga eur guennec hennag. Rag an darn vras eus ar re no ouzont netra a elfa hirio, ma carfeñt, caout ive eun tamie descadurez, da viana deski eun tamie scrifa ha lenn. G. M.

Ar garantez evit an nessa so iinus, hag a gaf ato bep en amzer eun doare nevez beunag da zicour an dud isouane. Eur heloc eus a Varseil, e velet pegueñt a dud paour a gaver er gwer-ze o c'houzaon naouñ en despet da n'aluzennou an eneoù carantezus ha mad da rei, en deus eavet an doare da derri ho naouñ da veur a bini. Laket en deus eun nebeut tud provid e pe tud en ho zez da ober eur vech er ruzun eur sendellat vouet pe ziou muioe'h evit so a dud en ti. An tiez e pere e rer an dra-ze so anavezet. Neuze ez eus re all hag a ra d'ar mare d'un tiez-ze da guereñt ar bouedou-ze evit ho c'has d'ar re isouane. Ar re a ra da zestum ha da gas an aluzennou-ze so peurloua mitizien pe ar re n'o deus ket a beadra da rei ho nuan, hag o deus evelse pers en o'vr vad. Pevar ugent paour so a vrema magnet evelse bemdez. Kementse so nebeut pa sonjer pegueñt a beorien so e kar, mes an o'vr a drogarez-ze so o comans ha ne deus ket a zouetans na dafu var gresc. Seiz pennas e caver an doare da vga eals tud paour, hag ar re her gra n'her santet ket. Eaperont a allar o rei Doue ho ven-

noz da eun o'vr a drogarez hag a dle plijout dezhan ep mar ebet.

PANNA. — Eur burzud-all dlet da c'hallout ha da vadelez ar Verc'hez ha S. Joseph.

Eur protestant ker en deus dilezet he fals religion d'an oad a bemp bloas ha daou-ugent. Dalc'het oa var he vele gant eur c'hicvet ankenis. Eno eo deuet da zontal a zevri en he ene ha da zistrei ouz Doue. Er memes dervet en deus bet an heur da receo ar vaduzant hag ar gouarnon dirag eun niver bras a grientien vad diredet evit beza testou a guementse. Pa ziveras var he heur dour ar vaduzant, e laskaz eun heuraden hir evel pa vije laket eur beac'h pouner divarveshan. He fers hag he garantez a so dispar. Ne c'honten nemet eun dra oc'h Doue, ehom c'houz beo daou vloaz evit rei skuer vad ha diskuez d'ar re ma edo kent en ho zouez an heur a dleont da beula.

Lavaret en deus ar perz an bet lavaret c'hoss kementoc'h evit gantba. «Ar religion protestant so mad kent ha ma vezer iac'h, mes var guell ar maro ne dal netra.»

Fried an hini clan e deroa promet, deg vloaz so, lavaret bemdez eur chapellet evit ma laroje he fied. He lavaret e deus, hag ar Verc'hez e deus silonet ha feden. An den clan a zougue ive eur vedalen da S. Joseph. D'ar Verc'hez eiz ha da S. Joseph eo e tle he zistrei ouz Doue.

HOW. — E Rom e pouzacher a vrema eals traou var beun ar gouarnon ead a dle beza e miz even 1867. Ar pontif eo deus recevet urz da ober isouen evit diskuez ar perz a zo a gerra e luez Sant Per, hag ive e luez ar zent a dle beza canonizet en dervetion-ze pe discleriet euras.

Eun den eus an Amene a gouze evelen eus ar Pap en dervetion tremenel. Ne deo nag ar religion, nag ar perz a zell oc'h ar c'houarnamant eo heur laker da barlant, hag evelse he gouzou a dle ead muioe'h a bouez hag a vers.

«Er gwer vuzuduz-ma, emezhan, elese'h ma zous kement a draou oc'h hon laket anezet, elese'h ma valeomp e touez traou distriet hag ive e touez pelezou hag ilioz d'evit, ne alian ket miret na deo scoet va c'halon o velet pe guer seder, pegueñt dizoua eo bizarr an hini so anezet var gador Sant Per, ar gador-ze pehini a had aloune ket amzer, epad ma veler ken aliez a rouantelez o coez en ho fould, ha ken aliez a liguez rouante o vout da netra.

«Indrouz, dioc'h, leun a finans, epad m'ema pep tra mesc e mesc en dro dezhan, an Tad Santel a ra eun gant he hent. Gant nebeut a arc'hant ha nebeut a zoudardet e toual mad ar perz so ket fuet enha. Harpet var an Aotrou Doue, e chom stard ha leun a fouz deuet ar perz a garo.

«En hor raouankiz eo eus lennet ar perz a lavaret eus ar Romanistez eoz-ze, ar peunou kenta eus ar gwer a Rom, lantel Senatourien. Tad eriz, tud eadren o doa kemeret ker, hag ar senatourien-ze a jome di-

mech' azezet var ho c'hadoron e sal ar Samed; guell gantho rei ho buez mar bija red, evit dilezet ar garg fluet naho.

• Ker caer da nebeuta eo guolet an don cor-se zo hurio Pap. Ne zouch nemet en he zever; ne zilaou nemet he feiz, hag a chom stard ha dinet'h e craiz an oll gonsmae'h so en dro dezhan Petra heunag a zouchfemp a bent-all, ne gaf ket din a c'halfemp miret da veza souezet oc'h arvesti eun den evelsa var behini n'en deus neira gallout ebet nemet he zever hag ho goustians. »

Setu aze, e guirionez, comzon hag a ziskuez Pii n'eo evel ma zee, guelloc'h evit na ouls da ober ar re her c'har muia. C. M.

Eur micheroor, eur piker-mein a na dent da chom a nevez-zo eun eul lec'h hanvel ar ghear-nevez. kearic euz a Escopi Gwened — Eun nebeud amzer gonde ann den ze en em gavaz eun eur stad trist-meurbed. Pemp crouadur en doa. Ar c'hossa euz he vugale n'en doa c'hoaz nemet dec vloaz. Ho c'hreg a gouezas clavy. Ann tad, caer en doa fabouret, caer en doa espern, ne oa ket evit maga ho vugale ha hasta pe poarvez d'he c'hreg ar remejou red eun he c'hlenved — Heamezeien ho douz lruet out han, tenereet eo calonou ann holl o welout kement a vizer. Fallont a ra d'ezho rei sicour d'ann dud paour-ze — Daou zen euz ar ghear, da bere e roann ann hanou a Fanch ar Braz ha lann ar Goff, en em guzuliaz var ghemment-se. — Ac'h-hanta, eme fanch ar Braz da lann ar Goff, petra a ra mp-ni erid ann dud keaz-ze ! — Damp eme zann, n'ouzoun ket, nebeud a dud a zo eun hou kear, ha c'hoaz ann hanter anezho a zo paour ho-unan — Bez'euz token hag a in d'an alizep. Gwir eo, lann, ar peiz a lavarez. — Coulsoude gand eun tammic bolontez-rad, ha n'hellomp ni ket eun dra-bennag evit ann du-ze ! — Dont a ra eur sonj em speret. Selboa, lann ma vje great eur ghest en hor c'hear hag er c'herion tosta. ha pa na role pep him nemet nebeud a dra, e calsomp ann tu da sicour ann dud paour-ze Fanch raison ee'h euz Oh, va ! oc'h en em glevout holl etre-z-omp, e hellimp hasta pe proculi d'ezho eur sicour bennac. An dez warierc'h Fanch ha lann a reaz ho daou da ober eur ghest e kear hag er vro tro-war-dro Mont a rejout d'ann holl tier, da di ar re baour hercouls evel da di ar re prividic. Ann holl a ziscouezaz bolontez-rad, ha pep him a reaz hervez he zannev pe he gommodile Ar re baour ho-unan a reaz ar peiz e hellent da zioueret. — Araoc ann noz ho doa etre ho daouarn pemze scoet — Hanter-rant fagoden keunoud oa prometet d'ezho Hiniennou a reaz tammou kik-sali, re all a reaz rochedou. tammou hen, co-dillad — Digant re all e recevent louzon pe legumaj, irvin, carotez, avalou-douar. Re all a reaz bleud-segal, bleud-kerc'h, blend-ed-tu. — Eur vaonez baour a vete he-unan dre auzen, a reaz daou lur bleud-ed-tu dastomet o vont a zor da zor. — So oa a-vad diner ann intanvez euz ann aviel

Euz ho zu ar greghez en em ziscouezaz ave leun a draze-e-kenver ann dud rezeudic-ze. Diou c'hreg ho doa ar vadelez da veilla bep eil noz ar vamm glavy : ha seut-gwech ma tenent d'he c'haout, e tignassent d'ezho eun dra-bennac. Daoust da ghemment a sicouriou hag a volontez-rad a berz ann holl e varvaz ar vamm baour nebeud-gonde. — Ila bagale, me sonj d'in, ne vezint ket eun dienez. Ar re a zo bet ker mad e-kenver ann tad hag ar vamm ne zalcint ket ar vugale.

Piyadar am bese o rei d'annvezout hanou ann daou zen hag ann diou c'hreg-ze ken tener ha ken caranteaz e-kenver ar re ezommes, mes n'am euz ket conje d'hen ober. — Ar peiz a zeziront eo ma touse calz a dud, dreist pep-tra, war ar meaz, d'ho heul eun ho mad oberou

M. D.

HISTOR ZANTEL.

(Navez pennad var-N. LOHEAF.)

JOSEPH GLEMET GAND HE VREUDEUR.

(Euz ar led 2276 - Araoc Jezuz-Krist 1728.)

Joseph, paotrik c'houezek vloaz, ha raouankak-lamm da velet, a reaz gant he vreudeur da zicall troellou he dad.

Guelet a reaz he vreudeur oc'h ober, var ar mezion, traou ha ne oant ket mad, hag e tiskudllez ar vironnez d'he dad.

Hoghen Israël a garo Joseph dreist he holl vugale all, dre ma hen devoa he engheliet eun he gozma, hag a reaz d'ezhan eur zaé marcellet, kaeroc'h eghet dillad he vreudeur

Ar re-ma eta, o velet e oa karet muioc'h eghet-ho, hag he stateroz o veza bepred var ho c'haloun, a ghemeraz kaz out-han, ha na hellent mui lavaret komz vad ehez d'ezhan

C'hoarvezout a reaz c'hoaz ma konataz d'he vreudeur eun hunvre en devoa bet, ar peiz a greskaz mui-oc'h-vui ho c'hasou.

Selbaout, emez-han ann hunvre am euz bet. Sonjal a reaz d'io o oamp oc'h endram eun ebr park, hag e kave gan-en guelet va m'han o kevel hag o chouen plom eun he aze, hag ho re-hu, senket tro-war-dro, oc'h adon va italian-me.

He vreudeur a respontaz. Ha bez' e vezi-te roue var-n omp-ni ? Ha beza e vezimp-ni dindan da sotromnez ? Ann hunvreou hag ar c'houzon-ze ne rejont nemet brevaat ha maga ar vouarizi hag ann droug ho devoa out-han.

Eun hunvre all en devoa c'hoaz, hag ho gousta a reaz ivez d'he vreudeur. Kavout a reaz d'io, emez-han e velenn dre va c'houek, ann heol, al loar, hag unnek stereden oc'h va adon.

Pa en devoa daugvellet ann hunvre-ze d'he dad ha d'he vreudeur, he dad hen tenses, en eul lavarout :

Petra fell d'id-de e ve ann honvra-ze? Da adori a rampen var ann donar da vamm, da vrendeur ha mo? gouariz he vrendeur a greske, mes he dal a envere a zevri var ann traou-ze hep lavaret gher.

Eun devez ma edo he vrendeur o tiouall ann tropellou e Sicheim, Israël a lavaraz da Joseph. Da vrendeur a zo o tiouall ann denved, e geurioù Sicheim, c'hoant am euz ez afez beteg enn-ho. Joseph a respontaz - Pa gherrot, va zad — Kea eta, eme Jakob, ha gael ha mad eo ar hed gant da vrendeur ha gant al loened, ha digas kelou d'in euz ar pezh a rear eno. Joseph a guitaz eta traoumen Hebron, evit mont da Zichem.

Eur goaz o veza he gavet o redek dre ar mesion, a c'houlenaz digant-ha, petra a glask. Va brendeur a glaskann, eme Joseph, livir i d'in pelenec'h emant o tiouall ann tropellou. Ann den-ze a respontaz d'ezhan - Eal int koulz ac'han, hag ho c'blevet am euz o lavarout : Deomp etreze Dothain. Joseph a zalc'haz da vont varlerc'h he vrendeur, hag ho c'havaz o Dothain.

Ar re-una o veza he velet euz a bell, araog mac'h arrez beteg enn-ho, a reaz ho zony d'hel laza. Hag e lavarent etre-z-ho. Setu arra ann hunvreer, deomp, izomp-hen, ha izomp-hen er pons kos-se, ha ni lavaro. Eal loen fero en deuz hen taghet, ha neuze o veza gullet da betra eo talvezet d'ezhan he hunvreou.

Ruben, o klevout ar c'homzou-ze, a glaskaz he denna euz a dre ho daouarn, hag a lavaraz. Na lamet ket he vuez digant-han, ha na skinn ket he c'hoad, taol-hen kentec'h er pinn-hont a zo e kreiz ar gouelec'h, ha dalc'hid ho daouarn dijam a c'hoad ho prear. Komz a ren even-se, var ar zony emedo d'hen tenna ac'han, ha d'he gas endro d'he dal.

Kerkent eta mac'h arrez gant he vrendeur, o lam-jont digant-han he zae marellet, peluni a ziskenne d'ezhan beteg he zeulou, hag hen taol-jont enn eur pons koz, ha ne oa mui dur enn-han.

Hag o veza azezet da zibri ho boud, e veljont beac'hounen o vont d'ann Ejipt, ho c'hanvalet sammgi a varc'hadourez da verza er vro bividik-se.

Judas a lavaraz neuze d'he vrendeur : Petra dalvezo d'omp-un beza tazet nor breur, ha beza kuzet he varo? guelloc'h eo he verza d'ann Ismaelited-ze, ha delc'her hon daouarn dijam, rak nor breur hag hor goad eo, Assant a rejont d'ar pezh a lavare.

Pa zenez eta ar varc'hadourien Madianted da dremen he vrendeur hen tennaz euz ar pons, hag a verraz anezhan d'ann Ismaelited ughent pezh ac'hant. Hag ay-re-mat her c'hassaz gant-ho d'ann Ejipt.

Ruben ne oa ket var al leac'h pa oe great ar marc'had. Mont a reaz d'ar pons, ato var ho zony, ha ne gavaz mui ar c'hrouadur enn-han. Reghi a reaz he zalc'h gant he c'hlac'har. Hag o tont da gavout he vrendeur e lavaraz. Ne velann mui ar c'hrouadur, na petra den-mo de veza — Mehanz e leverjont d'ezhan petra o devoa great, ha a'ho don mui ken preder

nemet da c'houezont penaoz rei da anaout d'ho zad ne velje mui he vap Joseph.

Souda a rejont ead ho breur a goad eur men-gaz ho devoa lazet. Hag e lekejont eun den d'he c'has d'ho zad, ha da lavarout d'ezhan, kavel hon euz ar zedman, gullet ha sau ho map c'hlac, pe ne d-eo ket?

Ann tad o veza hec'h anavezet, a lavaraz : Sañ va map eo, siouas ! eal loen fero en deuz he zebret, eal loen en deuz taghet Joseph ! reghi a reaz he zalc'h, eur gouariz reün a viskaz, hag epad pell amzer e ouelaz d'he vap ker.

He holl vugale all en em zastumaz endro d'ezhan da glask douzaat he c'hlac'har, mes hen ne fellaz d'ezhan kemeront freskadighez ehad, hag a lavaraz d'ezo : En eur ouela e ziskennin em lez da gavout va map. Hag e kendalc'he da skeilla daelou.

Hoghen, an Ismaelited o verraz Joseph enn Ejipt da Boutphar, den o garg e ti ar roue Pharaon, ha kabitan he zoudarded.

GUERZ JOSEPH.

Tou Sant Izidur, 29, pe Santez Jevorefa, 29.

Ne oann nemet pavarzek vloaz,
Koulz lavaret, krouadur c'hoaz,
Pa zc laouen, a-berz va zad,
Da glask, var vez, brendeur divad.

E Sicheim, er penion glaz,
E tiouallomp tropellou braz;
Me oa, ec'huz unan d'am oad,
Lent ha dizroug, evel danvad.

E Sicheim ann teir palmeren,
N'oa nemet-ho var ar bienen,
E pedenn, p'am oa bet ann eñr
D'en em gavout gant va brendeur.

Ha setu hi o tont var-n-oun,
Ha d'am zeuler enn eur pons doun;
D'en em zifenn n'em boa nemet
Va daelou ha va dijamded.

Prest da vervel gant rann-galon,
E oenn tennet euz va lizon,
Da veza guerzet evel sklar
Da dremenourien dijam.

Da varc'hadourien Arabed
Ughent diner e oenn guerzet.
Va brendeur a gounte an aour,
Ha me ouelo d'am zadik paour.
Ma ouelo, beuzet em glac'har,
D'am zad ha d'am brendeur digar.

Var c'hroak etre sant Per ha Simon ar zorker

Ann holl a oar piv eo sant Per, nebetoc'h a oar

Simon hanvet ar zorser, abalamour d'ann traou bras meurhet a re gant s'kour an drouc-speret. Dent da Rom, goude bout nac'het ar guir fe, e c'honoez eno kalz a dud d'he relijion dre ar bursado a re dirag ar hohl.

Sant Per a erruaz, eunn tamik en he c'honde, er memez ker evit prezeg Aviel Jesus-Christ. Hep pell dale e savas etre d'he ho daou. Simon a brezege he Aviel ho unan, bet a oa difez aoualc'h evit laret d'ann dud he oa done, ha darn hen kredi, pa eo guir an impalaer euz a Rom enn amser-ze Neron, a lezaz sevel d'han eur stait gant ar c'honcho man : « Da Simon Doue santel Sant Per karget abeurz Jesus-Christ, he vestr, da laret ar vironio ha da zigeri ho daoulagad d'ann holl, hen diskulaz evel eur gaouiad d'ann impalaer ha d'he rouantelez. Simon Elec'h ansav he falcentez hag he c'henvier, a gredaz sponto sant Per ha sant Paul a na er c'honze ze ive en Rom, hag a c'hovenas ma vije het test Neron euz eur c'hrok etre d'he. An han en dije gret ar muna a vorzdon a vje bet ann trec'h ha betek ar relijion vad, eguile a vje het ar gaouiad ha beleg eur relijion fall.

Sant Per ha sant Paul ho doa digaset ar vuez da galz a dud varo, enn hano Jesus-Christ, elec'h Simon ne helle ket ober kement-all. Uan eus ar re savet a varo da vev a oa Patrokl, eunn a revelien ann impalaer.

Ann dud difaziet, o velot ne oa Simon nemet eur gaouiad hag eur laer, a glasse hen laz a dolio mein.

Neron a oa en sonj d'hen teuler da zibri d'ar loenot goez. Barnet e oa da goll he vuez pa zeuaz ann hardiegn d'ann da lavoret d'ann impalaer. « Tri devez c'hoaz, Neron, ha dirag ar hohl e velot ac'hanon o pignall en enno.

— Ha e hui glev I eme Neron a ann daou abostol : mar gra peiz a lavar !

— E verump ar maro, eme ann ebestel. Mez so-laoet d'ho tro, Cesar : « A heno tri devez e velot justig Done. » Epad an amser-ze an daou abostol no zec'hantont da bedi. Goad a rent penaus ho doa da c'houten gant Satan a belum Simon a oa ar mevel, goud a rent penaus ann den a n'han he-unan a zo nehent a dra.

Ben ann driven deiz ar guez a Rom a Lez laer a oa var ann dachen vraz hanvet ar Forum, o c'houtoz ar c'hrok.

Erru eo an de gortost gant kement a c'hast. Fou-tal a ra Simon gant eur guiskamaot a loguetas gant ar zen, ann aour hag ann archant. Plega a ra he benn izel izel tost k beleg ann douar pa eo em gavaz dirak Neron. He daou enebour, Per ha Paul, a oa eno e kichen ann impalaer. Rakta ma ho gualaz o tenaz goal livet, o crenaz euz he holl izeli Pignall a ra koulscoude var lein ar C'haptol ober a ra eur zell war ar penno a oa didan he droid, en Gem e ileusto a ra d'ann daou, ha kerkeat enno laz

goruz a groaz a uz ho fenn. Herro guellet ez oa het aelaoet gant Lucifer. Er memez amsen ez oa elevet eur griadek, chomet eo ann holl souezet. Ar zorsen en deuz en em deulet evel da nijal, e guiz eur spalfer o kemer he lanz diwar enun doer, ann avel hen doug, troidellat a ra n eur bignat, evel ar moguet o vont den en goll gant ar c'honoz.

« Simon a zo done, Simon a zo done, a lavare ar holl gant levezet !

Per' eme sant Paul, e za da guemer ann lec'h ! Satan hen easo da lec'h all ha pa vo et kuit, Rom a gredo ennan !

Neuze sant Per, dirag an holl, a zav he daou zorn etrezek ann env, hag a gomz ken uhel ken a oe elevet war dachen ar Forum gant neb a oa eno « Aotrou Jesus-Christ, ann Doue bev am euz guellet o vervel evit ann holl, a zo zavet a varo da vev, a zo pignet enn env, a helet he teulet da varn ar re vev hag a re varo, diskulit breman ho kalloud d'ann dud-man ! Ha e hui, a ed Satan, pere a zoug Simon, en em dennet ha leset 'han kenkent ar zorsen pehan a valeo evel ar lapouzet enn aer a cilpennaz ha dont da gouezet ouz tre d ar C'haptol elec'h ma vru-zunaz he heno dirag ann impalaer hag ar Romanet. »

Ne tal ket d'ann den en em lakut ouz kenvroc'h evit-han Pieu a zo kreuz evel Doue !!!

J. M. M.

EAL MAD AC EAL FALL.

(EIL PENNAD.)

Mad tre, va mignoun kleis, a lavaras Hodal,
Te zo, kercouls ha me eur christenik dizall,
Ha ne da ket nemeur, da vja na da ivin
Da glask dour benmgoet e gumou eur pin,
Te vo paeron... Souden e velchont eur c'haro
O kerzet buhan ha buhan dre doues pin ha dor;
Arak ar chass e zea ker skan ha len liger
Has euz dabe spontet gant trous fals eur meder.
O velot al loenik, ar c'hout a chenzas liou.
Dispen a ra he vare'h gant fouet ha gant keitron,
Ac an oll var o lerc'h a nij vel an avel,
Mes stonaz' daou a goues, a goues prest da vervel,
Bah ! bah ! list anezo, eme'r c'hout didrues,
Ne ket et d'ann zen e collimp bon derves.
Mad eo, couezit, ruilht hetec pons an ifern.
Livrit da Zatan rosta mad och eskern,
A leat a gastes evit ar c'hout Hodal,
Braos kel-tan en deus en he guez capital
Ar c'haro, pa voue skuis, a glaskas eur part ed;
Eur den cox d'ann daoulin, ac e zivrec'h croachet:
Tud chentil, emezan, nan, nan, ne deuc'h biken
Da goll labour eur bloas ha kement a c'honze...

Ac a vouele... Oc'h ial eme'r cavalier deou,
 O pet tresa ouñian, sellit ouz he zaelou.
 Mes an ini kleis : ah ! clevit ar penn disto
 O clem var digares diou volezat colo !
 Plas din, eme Hodal, paotr cos, plas, pe souden
 Dindan treid va c'hazek vo freuzet da groc'hen.
 Neuze a chasa a tud e zeont var an edou.
 Au deu cos, leun a spount, ac o skuilla daelou,
 A zelle. . ac e viche dens costes ar vualarn
 Debet var he dachennik eur barrat grizil bouarn,
 Ne viche ket roassoc'h. . nac e ereis nac e penn,
 Ne thomas en he za an disterra corzen.
 Ar c'haro a dec'han. . pelloc'h var al letouñ,
 Eur vandenat denved o frezeat ha c'halonn,
 A boue dibreder, eur c'hreñn lootr var o tro
 Eu cul lam en ho c'hreis ec'h arru ar c'haro,
 E skeud ho glaz e chonch, skoiz ha leun a eneres ;
 Mes petra dal ? . ar chasa a zo sur deus an tresa.
 Ha prestik o gueler o tont var he roujou,
 Couñaret oll... ho zond er meas eus ho guinou,
 Ar pastor a zired. Aoutron, o pet truez
 Ouz tri vah dic'halloud ac ho mam intanves ;
 Ma lazit ho denved, n'o dezo mun neira,
 Aoutron, na lamit ket diganto ho baral
 Truez ! a lavaras, marc'hec ar c'hostez deou,
 Traik ar paour zo sacr dirak Mestr an envou ?
 Buez eus intanves a so c'hoaro, d'hoalc'h.
 Dioual da vont, heb gae, da bounerat he beac'h
 Bah ! bah ! kender, eme marc'hec ar c'hostez kleis,
 Laosk da gass da guczek, da redet var ho freis,
 Voas aze d'an rei a zo en dienes,
 Gonde tout ar c'hreg-ze a rano mollarges,
 Kg maout e devezo. . Ne do nemet dibri...
 Ne ranko ket laza. . neira essoc'h dizi...
 Paotr-denved, eme'r c'hount, anaout a ran, chass-fall,
 Pikonzat ho lagad, disvieret gant ar gal,
 Mes talvezout a reont en despet d'ho lorgnes,
 Ha te ha da druillon empezet a aonones.
 Neuze gant cant taol fouet e lispenn ar paotr keas
 ken a goezas leun c'hoat, astennet var ar plas.
 Ar c'haro gouscoude c'kellas en em denna,
 Mes he zivester skan a zo souñet dija,
 Hodal gant ho gorn bond a zoun he angouni,
 Ac, he gontel dispak, a c'hoardrous e dreuzi.
 E skeud eun derven gos, tostik d'eun eienenn.
 Etoues ar bodou-glas, ar barin, ar ridean,
 E zoa eur chapelik ker coant etoues ar gues
 Ar eur boket lin war aoter ar verc'hies.
 Eno pol dious an dnd, mes tostoc'h da Zono,
 Eun ermit santel bras, hed an deis a beda.
 Gant loenel ar c'hoajou e zoa unavezet,
 A dy d'ar pardaves, 'vil terra ho sec'hot,

E valet oc'h erruout, dre vil ribout a gus.
 Ac ar c'haro liger ac an oue'h galloudus.
 An ermit a gane. . Pot guech he zourn santel
 Ne des ket da floura ho blec ac ho c'hermiol,
 Pet guech, divar he vrank, e velchet an eostik
 O c'hoarnjal var guenn an eizes ker spountik ;
 Eno collet he ners ec'h erru ar c'haro,
 Ac elars an aoter e zotes anter-raro.
 An ermit d'ar couls-se a zoa var he zaoulun,
 Sevel a ra. . imach Jesus var he beultin,
 E za betek an or ha dirak Hodalber.
 Ar marc'hec deou, pa vel imach sacr ar Zalver,
 A bleg izel he henn, er c'hountrel eguile,
 Trellet ha zaoulagat, en em denn var a dre. ○
 Hodal, em'en ermit, en despet d'ho madou
 E zeus ama o chom galloudussoc'h aoutron,
 An den a hell gourin ouz bagale an den, ○
 Flac oll int bet gaset deus ar memes pooltren,
 Mes mar gourin ouz Done e strako he eskern,
 Ha gant ho lam e ze da goueza en isern.
 Plas din, eme Hodal, bascoas n'em beus crenet
 Rac Done na rac diaoul. . Me n'em beus mestr ebet,
 Plas din-ta pe da borth, dindan deum va c'hountel, ○
 E conezi gant da groas, var dreuñon da chapel.
 Hodal, em'en ermit, a za, a za, Hodal,
 Ma res eur pas larcoc'h, eur pas hekken, dioual. ○
 Au tan en he lagad, he oll goad o virvi,
 Hodal var an ermit a zalas evit sker.
 O justis ! o barzud ! eul luc'heden skrijos,
 Pleg displeg vel eur fouet po eun aer bitum, ○
 A ra en eur c'hele'h-tan tro var dro d'ar muntre,
 Ac e zale'h lamet d'vrec'h ha d'vesker ;
 A greis ar c'houmoul du an avel, ar gorun,
 Eur vones cren vel ar mor pa glasq beuzi Sizun
 Pe pa flastr al listri var guerrek souñ Eusa, ○
 A lavaras Chelaou, Hodal, eme'ous ama,
 Eur mestr a peus, eur mestr a peus ac eur barner.
 Eun cal-mad. deis ha nos, so bet en da guever,
 En despet do boden e peus skuillet eals goad,
 Glac'haret, insultet eun den deuet var an oad...
 Eur paotr e peuz glazel. . E ty eun intanves
 E peus eus da greizoun, casset an dienes... ○
 Kers gant da vare'hiek kleis, kers breman d'an isern
 Cant kef-tan o deus mal da zana da eskern I W. ○

Hane ar Kent evit ar Sizun-ma.

An Sizun santel. — An Ihs a ra, epad ar sizun,
 olls an deiz.

Dissul, kenta a viz ebrel, ar Sur Fae.

An Avel dirio.

Mari-Madalen, Mari, mam Jakez, ha Mari Salome.

a breizad louzeier a c'huez mad evit dont da amboni po' da valzani Jesus. Ha d'an deiz kenta eus ar sizun, e tiblanchont mihou mad hag ec'h errojont er bez da zao-heot. Hag e lavarent an eil d'eben : piou a lamo deomp ar mean dioc'h dor ar bez ? Rag bras bras oa ar mean-re. Mes pa zeljont, e veljont ar mean lamet kuit.

Mont a rejont neuze tre er bez, hag e veljont eus den maouez arzet en tu deou, eur zao venn en dro dezhan, hag o devoue acun kenan.

An den maouez a lavaras dezho. N'ho pet ket son ; clasc a rit Jesus a Nazareth bet crucifet, savet eo a varo da vao ; d'ema ket ama, actu al leac'h ma e bet laketa enha. Mes al da lavaret d'he ziskibien ha da Ber e vao en ho raog o Galileo ; ana eo hor goelet, evel ma en deus lavaret deoc'h.

(Sant Marc. xvi. 1.)

G. M.

AR JARDINIER DIOT.

En amzer an dispac'h pe ar revolution vras, e Paris, hag ive er c'hierou all, ar c'honzezhon a voa gouloanderet. Menec'h ha leanezet, ar re anezho ne voant ket lakeat d'ar maro, o doa ranket lec'het, ha clasc eus tout bennag evit en em guset. Leanezet ar Vizitation, pere a jomo o Paris, o tu ar Post, var menez Santez Genovefa, a voa en em guset ar re o doa gallet anezho. Eur jardiner cox a voa er gouent, den a zouzans Doue, pehini a guzas lod anezho en eun tamic ti en devoa er Menez ruz (Montrouge). Gallet en doa lacat en duar, en eur c'hao, arc'hant ar chapel, an traon sac, hag ive arc'hantier ar gouent. Cavel en doa d'ho lacat eul leac'h ken distro ma e baile beza sur ne vijent ket cavel nemet distar a rajet moguerion ar gouent. Neuze pa voa eat al leanezet da guzet, ar jardiner mad, hanvet Claude Vion, a jomas lie unan eus evit dioual ar gouent pe da vao, an tenzor en doa euzet.

Setu eun dervez, er bloaz 1793, eur vanden dispac'hien eus ar re voassa o tout d'ar gouent da glasc traon da laez pe tud da lere. Ar jardiner, pa ho guelas, en em erbedas oc'h ar vere hez evit pehini en doa eun devozon ar vras. Riscus bras na vije goal laketa zoken lazet gant ar guguerion-se a voa euz ho daouarn gant ar good o doa scuillet, pa veljont ne galjent ket ar peiz a glaskent. Dont a ra dezhan ar bonch da ober an diot, pe mar kuit, ar feli pe an mout.

Evit gant, an dispac'hien, goude beza great eun dro bennag ep gant neuz, a velas ar jardiner cox er peon izela eus ar jardin. Ilag hi da grial he l pol cox, tosta ama.

Setu an den cox, gant he beun, o tostat gountadiz, en eur vasc'hoartin, ha premet he vin gant evel eun den diot evel m'en doa c'hoant d'en em ziskuez.

— Deus-ta buan, lasteren !

Ar jardiner a nelle oadho gant eur c'hoarz diot.

— Cleo, pelec'h eo caset al leanezet a voa er gouent-ma ?

— Me ne ouzon dare. Evit aze ne malat ket. D'ar haradiz ex eant, emezho. Evidonme n'oun ket eant gant ; me voa guel'oc'h gant eun chom ama.

— Ha petra o deus great gant ho arc'hantier, ho dervez, ho arc'hant, ho mil scoeja ?

— Oh ! Savet gant ive ; n'eus chomet erolen.

— Ana, to ra an diot, ha ne ket ta ? Mes lea eves.

— Me diot ? Ilan ra ! Meur a inn o deus elanket laet ar'hanon-mo diot, mes n'iet ket prest.

— Petra ! n'eus tenzor ebet ken ama ?

— Oh en ! Bez' ex eus ha ne ket tenzorion bihan iot.

— Hag ar c'hao n'eus ueira enhi ?

— Eo, eur varken vian, mes arabat lavaret gant ! Den ne vout pervedhon-me pelec'h ema hounnez.

— Diskuez an dra-se deomp. potr eoz !

— Ie, mes me renc eoz va lod ive.

— Alo ! deus buan ! bremaie ni a velo.

— Mar deus avoalc'h ebars, ho pezo pe eur banna, pe daou vane, pe dri banna.

— Ma na valez ket buan, bremaie...

Goude m'o devoa evel ho goalc'h, ar jardiner cox pehini en doa gret neuz da eia evel d'ho, evel m'en doa great diaraog an neuz da veza diot, ar jardiner cox a reas an neuz da veza men. ha ne goude mui mui evel eun den bestead.

An dispac'hien, tom d'ho guinet, a gomansas da grial varmezha. alo ! potr cox, an tenzor brema !

— Oh, hez' ex eus ! mes me renc eoz va lod ive.

— An tenzor buan ! peautramant...

— Gortoz ! Gortoz ! an tenzor zo er jardin. M'em eus diouallet mad hennez, panele zo en eul peli zo gant al laer. An dud a lavar ouz-me diot ! la, emaint dare !

— C'avel a rez, da chue a pousto ker dezhan ma ne lastez a !

— Deomp-ta, tues me lavar deot hi, ar vurlen hag al liden a vo din-me vrad, ha ! ha ! ha ! — Ar jardiner cox a reas ama eur c'hoarzaden ken drol, ma creas an oll ex e guinet diot tre.

Claude Vion ho e lissas neuze da eur c'horn eus ar jardin eleac'h ma zo eur c'hoarad bokejon. En em detour a reas var eur vurlen hag eul liden a voa en ho zouez, en eur lavaret ar re-ma so din-me !

An dispac'hien a scrigue ho dent o vele pe seurt tenzor a ziskuez dezho. Neuze lod anezho a grogas en he gollierion hag a lavaras dezhan. pelec'h ema arc'hant ar gouent ?

— Arc'hant ! Ama n'eus ket arc'hant ; d'em eus guel'et m'ema lakit evez-ta ? ne veli ket e vras ar bokejon ?

Endi a ellit an dispac'hien a voa counnar enho, oll o rejont eun taol dorn pe eun taol troad bennag d'ar jardiner cox. Goude evel ma cave dezho e voa diot ex eont kuit ep he laza.

Kerkent ha ma voant en em denet, Claude Vion a redas d'he di jardin, hag eno, var he zoulz, e trouga, rekeaz calonec an Autron Doue da veza saveteet he vuez dezhan.

Ar c'hantiri ar gouent a voa lakel, evel on eus lavaret, en eil leac'h distro, ha ne c'hent beza dizoloet nemet diacaret e vije manguenon ar gouent. Ha dervizion varlerc'h Claudia Vion a glevas e fuet dont ep dale da ziccar argouent heteg ar gouelet. Penaus saveter an arc'hantiri? Neuze en em erbedas adarre oc'h ar Verc'hez.

En em lacat a reas da gas podadon fleur ac'hano d'ao tiec bian en devoa e Montrouge. Eur gloued en devoa da dremen, ha matouerien oc'h lie dional. Claudia a dremene bep en auzer gant eur pot leun a zouar hag eur fleuren ebars. Ar guezhou kenta ar valouterien a farche he bod hag an donar enha huto'r gouelet, mes abenn eun nebeut guezhou o velet n'oa gantha nemet fleur e tenjont da gridi oa eur jardiner a verzo bokedou, hag hen hanv, ont tad ar bokedou. Ac'houdavez ne reant mui van ebet evit lie velet o vont elhou, ha n'her furchent mui. Claudia a guemeras neuze uzians, p'nn a reas adarre ar Verc'hez da zela'her d'he zicour. Neuze en em lakas da guzet etouez an douar dindan ar fleuren e pep podad a gasse, tam pe flam eus a arc'hantiri ar chapel. (Rac'an arc'hantiri-ze a voa bet doare ha lakel a damou evit gallout reaso'e'h ho c'huzat) Dont a reas abenn, dreziour blam Doue, da zaveter etouez an oll arc'hantiri ep ma voue saouret tam anezo gant Jaouarn an dispa-c'herien. Divezatoc'h pa voa dont leanezet ar Vazitation en dro, o velet, e gouelet ho jard'n, eun imach d'ar Verc'hez, hag en dro dezhi ar podadon fleur-ze o doa servichet d'ar jardiner mad evit saveter al jibri sac'...

(Tennet eus ar *Miz Marc en Aulorion*). G. M.

KELEIER.

An Aotrou Rivoalen, chaloni a honor, misioner abas-tolic, person Plouguerne, hag an Aotrou Touz, vikel eus ar memes parrez, so maro er sizun dremene.

E Caseton ar Meziou o Jenner. Ean nebeut dervizion ien hag eur bluen erc'h bennag coezet e tu ar sao heol hag e tu ar c'hrederioz d'ar Frans o deus lakel an dud da gaout aoun na deuje ar goan var an divezadon. Mes hirio an amzer a ze tost da vad ar peiz ma tle heza en dervizion kenta eus an nevez-amzer. Al labouron a ien dro, ha lod zo hag a esper eant glasvez da droc'ha er bloa-ma eur miz kentoc'h evit na vez avection.

Ervez an dud gouezec dioc'h al labour douar, ar peiz so eant d'an ed da veza marc'had mad, ro varc'had, eo, 1re Petra bennag ma casser eal ed er meaz, e teu gouezec muioc'h er vro eus ar broioz all evit na da eus ar vro d'ar breiz e strez. 2° Al labour douar a guera. Ne gaver ket eul arc'hant'had da labourat an douar, hag ar re so e tro d'hen ober a ia e karr mui a e bellont da glase gueloc'h ebars.

Dioc'h eur c'hastel all al locuet so ker hag a gresc'an n'aver anezho bep bloaz. An douar a ro muioc'h a ed hirio evit diquent, da viana en douarn labourer ervez ar c'hiz nevez, ervez kentionon an dud a skiant a gue-

mer hirio source eus al labouron douar. Mes gouezec eo eus iliez etouez al labourerien, hag er eus izom da evessat mad eul lacat an douar da rei an digoll a dleer da gant dioutan.

En deiz all, an aotrou X., person en eur barrez e kichen Reims, a voa dont da Paris, hag eo doa kemeret, e ker, he blas en unan eus ar c'hurri-ze a hanver omab-das. Er c'hurri-ze en em gavas e kichen eun den jaouane hag a varvalle en ora e helle. Ar beleg en doa plijadur oc'h he glevet hag o coms outban. Gouezec, divar greiz marvail al, e credas santout eun dorn o vont e godel he zoudaden, evit gueloc'h petra oa ebars credabl.

Ar beleg ne lavaras guer ha ne finvas ket. Mes pa roant digouezet, an den jaouane a zavas evit dasken eus ar c'har, hag ar beleg a gasas neuze he zorn d'he c'hodel, hag a anavezaz oa savet he tale'h a voa dres er c'hodel-ze. Kei iyer hag an den jaouane o lam d'an douar hag e crog e broac'h al laer en eur lavaret dezhan gouezec. Va mignon, va tale'h so eant ganeoc'h, ha ne jom ket eur gueneec ganha, me ho ped eta d'he restadon.

Al laer a failas dezhan sevel ha grebet-ta nac'h. Mes ar beleg a zalc'he mad d'he vrec'h hag a lavaras dezhan : na rit ket a droz, mar doc'h fur, me no fell ket din ho eol. marteze n'oc'h ket e hoaz eun den c'ledet er pechiet. Nam c'hontignit ket da c'helver ar gardon. Sellit. mar oc'h euz meiz o rei va tale'h dirag an dud, deomp abont larcoc'h e pean ar ru a velit d'out ha n'eus den enha. Hag ep gorkuz herroc'h, e saebe an den jaouane etrezeg ar ru en doa discoezet dezhan.

Al laer a velas eual oa crog he vestr enha hag a rom ar tale'h. Neuze ar beleg a reas dezhan eur tamig prezeguen, hag a dennoa he dog dezhan en eur vont dioutan. Ne ouzon ket hag hea en deveso he bareet dioc'h he dech fall. G. M. (*Revue de la Presse*).

Al loteri, approuvet gant an Aotrou Prefet, evid sicour sevel eun iliz nevez e parrez Carantes, a vevs trenet d'ar Menta-Fasq goude creis-dreiz. — Avis a Bennos d'ar velezen ha d'an oll dud vad pere o deus roet kalounce ho aluzen evid sicour eur barrez paour da sevel i an Aotrou Doue. L.

PRIZ AN ER.

KEMPER — 17 Meurs.	PORT-HAAR — 15 Meurs.
Guizis . . . 17 lur, 43 c.	Guizis . . . 17 lur, 33 c.
Segal . . . 10 lur, 42 c.	Segal . . . 10 lur, 63 c.
Kiz . . . 10 lur, 04 c.	Kiz . . . 10 lur, 63 c.
Ed-du . . . 8 lur, 30 c.	Ed-du . . . 8 lur, 63 c.
Kere'h . . . 8 lur, 44 c.	Kere'h . . . 9 lur, 06 c.
Avalou-douar 3 lur, 33 c.	Avalou-douar 3 lur, 92 c.

Ar Gerant : An. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. DE KERANGAL, Moular an Escripti.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BÊP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Em Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur bloaz	DAOU SCOET
Evit c'huec'h miz	ETRE SCOTET
Evit tri miz	C'HEFCH REAL
Eur gazetenn ebken	DAOU VENNED.

Ar bacamant a die beza gread araog caout ar gazetenn.

ALIOU.

Ar serijou a vo c'hoant da local er gazetenn a dleer da adressi oñ d'an Aotrou MORVAN, Belec e Kemper

Ar paemanchou a dleer da adressi d'an Aotrou SALLES, ebken. An abonnamant a guemerer e li an Aotrou SALLES, librer, ru Kercen, e Kemper.

KEMPER, 31 Meurz 1866.

Ervez ar protegeonnoù a rear er bloaz-ma, ken e Rom, ken e leac'h all, evit ar c'horaz, ez eus cala a xizurzioù ons pero o deus ar gristonen fidel da laet evez. Ar c'harlinal carguet eus ar guet a Rom, a re eur mission dre urz hon tad santel ar Pap pelum en deus eur e hoant ker bras 'da laet ar bec'herien da zistrei eus Doue ha da ober pinije. Lavaret a ra, ha kementse gant gla 'har, ez eo sempleet ar feiz, ez eus muioc'h a lezireguez da henilla ar Relijion, ne deo ket mirel, evit ma tlofet oher an dervexion sul ha gouel, n'en em zalc'her ket gant respet avoate'h en ilizou, al leouduet hag ar c'honizon divalo so re stang, ar mero'hed en em vise dizoarg, a ra dispignou foll e dilad racer. Mad eo v d an oñ'caout souch eus ar gouligner gant pere o ten Doue da skei ar-re a dñr he lezen

Mar plij gant an Aotrou Doue, omezhan, o Romanist, rei deoc'h da glevet he vouez, na rit ket ar scousm vomzar. Mad hoñ'h ene hor goulen, ha zoken evit ar voez-ma oc'h eus izom da bellat diouzoc'h ar voalen a behini ho courrouz Doue a heil zo. Ar sizians on eus e madelez hag e trugarez an Enn, a ra deomp credi e vesimp espernel, mes gouzoudo on eus izom da anzañ hor pecc hejon, ha da zistrei divarmonsi breac'h an Aotrou Doue pe da viana d'he scanvaat.

Brema ez eus en iliz catolic pevar Cardinal hag antercant, c'huec'h eus a urs an Eskibien, tri ha daou-ugent eus a urs ar veleien, hag eus eus a urs an avielerien. Nao-varmugent eus ar Gardinalet-ze so o elom e Rom, an nemorant so er broiou all, Seiteg anezho so bet gread Cardinalet gant Gregor XVI, hag ar re all gant Pii IX. Ar c'hossa eus ar Gardinalet en deus deg vloaz ha pevar ugent, ar iaouanta en deus nao bloaz ha daou ugent. Brema ez eus unnek tog da rei, da lavaret eo, e vane unnek Cardinal evit caout an dver a vez peurliesha. Bez'ez eus er hed daouzek patriarc'h, cant pevar hag

antercant arc'hescop, c'huec'h cant daouzek ha pevar ugent escop pero o deus oñ pephini he escopii. Bez'oz eus c'hoss er missionou, etre arc'heskeb hag eskab, daou c'hant c'huec'h varmugent hag o deus ive pephini he vission, pephini he bobl da goulen ha da brezeg dezho an aviel.

Pi nao en deus savet pevar arc'hescopii ha c'huezeg ha perar ugent escopii.

An Aotrou Pap, bet person e Plomeur, so maro er ston dremenet.

Ar re o deus recevet lizerion Breuriez ar feiz da viana ar re o deus fennet ar gont rentel gant an Aotrou Alexandr, ehalom, an hui so e penn ar vreuriez, d'an Aotrou'n Escop evit ar bloaz 1865, a die beza evesset ez eus savet er bloaz diviza-ma da neheula deg mil lar muioc'h evit er bloaz araog. Escopii Kemper a zo riviken unan eus ar re guenta eus a Frans, unan eus ar re a zao mui evit ar vreuriez-ze, ha dre-ze unan eus ar re o deus mui pers er vad a ra ar vissionerien o prezeg ar feiz er broiou gouez, er broiou etele h ne deo ket anavezet Jesus-Christ nag he aviel. Ne gredan ket e c'hallfet oher eur veuleudi vrasoc'h eus a dul ean Escopii rag eo oufent oher netra hag a brocuse muioc'h a c'hloar da Zone, netra hag a deufe muioc'h varmezho he vennoz hag he e brasou.

Ar 13 a viz ebrel, ez eus retred brezonec evit ar voazet e Kemperle, hag evit ar mero'hed e Leavenen.

An 21 a viz ebrel ez eus retred ga lec evit an stonnet e Kemper

Eus den o corg eus ar guet a Dour a vende ar sounrezi eus ar guet-se eus an ners calon a zisenezent epad ar c'hoiera er bloaz 1834. Unan anezho a respontas : oñ' Aotrou, eur amur hag a varf a so erel eur verin hag a dor en eur preneal, laet a rer eun all en he leac'h, ha n'eus guer ken da lavaret.

Ar c'henta goañd eus an ti a baejen su er memes ker, eun archer cox, a vone lagoc' gant ar c'hlenvet. Eur Sœur jaouane a den var he dro da guemeret sourei anezhan. Ya e hoar, eme an archer cox, ha n'oc'h eus-hu ket aoun rag ar maro! « Aoun rag ar maro, eme al leanez? Iag aoun o poa-hu rag ar maro pa edoc'h sunder? N'o poa ket. Ie ne ket-ta? Mad, ar c'holera so evit al leanezet ar peñ ma zeo an leanez evit ar zoudardet. Gouzout a reont mervel pa vez izom, ha mar marvomp hon daou, va mignon, ez aimp var eus dro da gaout an Aotrou Doue pehini hon diguemero mad hon daou. » E guirionez, ar sœur jaouane hag an archer cox a varvas er memes amzer.

Eur Sœur veon eus ar Mans hag a voa bet parret n'eus ket pell dre varzed dioc'h eur c'hlenvet mervel d'eur ballou, an (tron Varia ar Balet, a so bet parret eun vil g'uec' gant ar memes tureñ hez. O veza eal en hent gant ar supiererez, e vount stapel ho diou d'an douar eus ar c'har ma edont enha. Ar mare li a voa asoupet ha coezet he unan dindan ar c'har. Ar sœur M., a voue paket dindan, ha breaset gant treid ar charretour o clac en em denna ho unan ha aicour ar re all. En dervezou varlec'h e devoa eur boan bet garo en he oll zili, ma nealle ket Buval na gouzout touch onthooken. Ar pevare dervea abaoe m'edo evelae, ar supiererez a veza deut evit he frot gant eul louzou e pehini e voa lakel eur veeaden beunag euz a zour ar Balet, ar glanvonez a lavara, va gualc'lit gant douar eus ar Balet ep'he. Groat e vone, ha kerkent e voue pare. Ar boan a reza kuit eus a bep ezel dro ma ha gualc'het, ha d'oc'h he ec'hellus en em lakat da ober he labour evel diagent.

G. M.

An naonteg a viz guener divere, oll dud parrez Plouare o doa guisket ho dillad caon, tud ar parrezion divar dro o doa great evelho, an oll hentekou a gam d'ar boarg a oa guisket a dud hag a reza didrons en eur bed, hag an anken a velet merket var drem pe bizach an oll. Mont a reat da gas d'an douar eorf an Aotrou Caret pe Arme da Fretay, pehini epail eur vuez hag a so bet re ver en doa scuillet he vadobrou var lod anezho, roet alou mad da lod all, ha bet mignon dezho oll. Biscoaz marize ilis cace Plouare ne voa bet kement a dud eul evit eun enterrament. Ar vro a bez a zante avale li ar c'holl e devoa great.

Rouez eo an dud ker mad, ar sperejou kel lem ha ker boan da bleustr'p'p' ira, an dud ker gouzier ha ma soa an Aotrou da Fretay. Reza a zoare oa evit en em ziskuez, mes n'eus fors eus a betra e comzet daraban, e c'hoie aie eus a bep tra gant skiant ha furnez. Ie guenvrou a zime mad a beira oa goust, evelso re o doa he hauev abaoe meur a vloaz evit he c'houzuler general, ha bepret e tifennas he gu-tod, hag e poanias da ober vad dezhan. Ie guen-consullerien ne vount ket pell evit dont da anout pebez den oa.

Ar peñ a gare dreist oll an Aotrou da Fretay, oa beza sioul var ar meaz. Kement a voa dioc'h d'ore eun den didrons evelho. Dre ze re, kerkent ha ma voue mest d'he dra en em roas d'al labour douar, hag eoa e, d'ale e voue eun den dispar. Galvet e vone da ren ar c'houzou en he ganton. Al labour douar a garo, aalamour ma cave tro da ober vad d'he garter, o teski d'ar gouvierdet, dre he skuier, lezel a goster ar gouzou fall ho doa heullet bete neuze, evit en em lacat da ober labourou hag a vije guelloc'h, ep beza gouzou re gouzou dioc'h ho feadra.

Da genta e kichen he zour eus ar Penity e prena eur vonez d'eur bras mont d'he c'haout. Ne devoa ket eun hent hag a garo tad mont dezhan, ha n'oa tarn douar er barrez labourer tultoc'h. Gant eun taol lagad an Aotrou da Fretay a velas peha a ellet da ober eus ar verouze-ze o c'h he labourer evel m'eo dlet. Ep d'ale e voue azeleg he vonez beuz ar verouze-ze, eun hent mad ha plant a bep tu dezhan, eur merour a l'keas eul, fenneier mad ha euz a zavaz eleac'h guenou ha lanneier fall, ha douar ar verouze, labourer gant foutez hag evel m'eo dlet, a d'ous da vone eus ar re garter hag eus ar re vella so er barrez. Henez euz he gueta tad m'elac, hag e c'heller lavaret e vone eun taol micher d'apar. An Aotrou da Fretay a garo re ha formou en anter-groat (da lavaret eo, rana gant ar merour an dispign hag ar gouzou). En em gant a reza evel guelloc'h euz da lacat he verouze-ze da vella ho labourer. Gant a reza daraban e reza m'oc'h a leudet d'he verouze-ze o c'h he lacat da beza evelso, peo gant ar pere hen en devoz m'oc'h pe nebeuoc'h dioc'h ma re an douar. Lacat a euz re evelso tad dioc'h he zour en he zourou, ha pa n'o divje ket zoken a beadra avale li evit prena kement a so reit da eun tuc da gaout evit mont en eun tuc-guez. Ee e hize ar verouze-ze ne laent peuet an aotrou anezho, ha c'hoaz auz ar pere hen mad a re ar hant dezhan arag. An Aotrou da Fretay a re an douar, a rene al labour, a re an anter eus an arc'hant pe an d'voudeguer red eul commans, ar merour a re an anter all hag a labourer, ken hag he dud, hag auz, pa veze eus tad labour bras beunag da ober, evit rei courach d'he dud, ar pere hen pehini a voue errad ne ell ket ar c'houvierdet ober dispignou bras, ne zelle ket evit rei tremp ha tad da zicour labourer.

Meur a verouze en d'ous lakel var an troad-ze, hag oll int deut da vad. Neira euzoc'h evit ne doa guellet auz an aotrou mad, azezet e corn an hoale o cozeal gant he fermourien divarben ho zraou, ho bugale, ho labourou great pe da ober, o rei aie alou mad darho, o silaou gant madelez ho mennozio pers auz a garte mad. Meur a vech eo bet guellet o tibri he bres gantho; hag ar vogale vian pers a voue errad o doa re eno eur mignon, a d'ous da gouzout outan ep l'enteguez euz, da c'hoaz euz he zivester, da glase gouzout p'ou en divje he garte, he garte, pa eun dra beunag all, hag hen ho leze gant ar beunag madelez da

gaomoret ho etai.

Ouspen ar rann-ze a reat eus ar greun dre ma vrent
coslet. evel ma zec ar zaout leaz usen eus ar guella
gaunlon a ellet da gwei er fermou-ze, ar peñ a deu-
net a leaz hag a amenn a lakeat bemden en euz skru
Nemz bep en amzer pere'ben ha fermourien en em
zentamo evit conta an arc'hant, gwelet prira vije bet
ha peñ vije dispignet, ha ranna ar peñ a vije gounezet.
An Aotrou du Fretay ne vraz morse eurusoc'h eget
pa vele he verourien o proudeat hag o tomt da vezu
en ho euz. Meur a vech e paeas ho brach evit mont
gant ha dan aradegon, ha d'al leac'h ma roet prizoni
d'al loemet, evit ho e zourachi en ho labouron, ha rei
c'hoant dezho da zereh guelloc'h ho loemet. Mea he
usen a roo dezho ar skuer da guenta en he vazer hag
en he zouron eus ar Penity pere a lakea da labourat
ho usen, hag ar prizon en deveze dalc'h mañ evit ho
loemet a zakeze avoalc'h e c'houe penas ho zereh.

Goude men doa an Aotrou du Fretay lakeat evelse
da dalvouet ar merourien tost d'he gwer, ex eus lar-
c'h da ober vad. Dou lez dioc'h he di ez oa eul
lema vras hag a reu euz droeg da sec'het tud ar e hacter.
He frenn a reas, hag e ber amzer dre eul labour gres
e deare ha gant iuz, al laguen vras-ze a deus da veza
eur foenneg taer, auter-cant dervez arat didanbi. Ar
verour d'ea e deoue evelse eus da voadeguez vras,
hag ar c'houen tosta ne vras mañ gwelet an dervon
cabo evel ma vraz bep bloaz diagent.

Ma care an Aotrou du Fretay al labourerien dezar, o
c'houen re ho lacat d'he garet. Evit ma comez mad
ar brezonec, ea he blijadar euzal gant ha divarben
ho euz, divarben ho c'hollou hag ho gouardou, divar-
ben ho labouron, hag he ober a reu gant euz donder
hag eur vadelez hag a c'houeas dezhan an oll galonou.
Eur vad vras en deus grrat d'al labour donar en he
gantou, hag he vraz so eur gwr goll ar e hacter-ze.
Esperomp ne vezu ket ancouez'heal gant al labour-
rien, hag o vraz dalc'het da beulia an alioz hag ar
shemion en deus roet dezho.

An Aotrou du Fretay n'en das ket nebeotoc'h a
galon vad evit a skiant avon ha didrouz e care ober
ar vad. Madeleus e kenter an oll, n'her gwelet morse
e euz auz e den, hag o euz den divar he dro. Nep a
deus da c'houen euz ali, eur zorrlec'h, euz elazen, a reu
ato sor da vraz diguemeret mad, ha ma na elle ket
avechou rei ar peñ a c'houlenet digant ha, o roe ker
bras ho reon ma na vraz morse den droegcontant.
Euz dra guer eo, goude beza diroet kement a afe-
ron, bet afer oc'h kement a Jud, n'en defe bet morse
an disters trouz, na ve bet morse guer ar broes euz
den all ebet hag heñ.

Bep e voa ive mad dreist d'an dud reuzandic. Morse
ne gollc ho boan an hini a c'houlenne digant ha. Ato
n roe gant madelez, evelse ive ar boorien a deuas
outhan ken hardiz ha gant kement a firmas! ha mad
a reant, rag morse n'ho lese ep rei dezho.

Fallout a reu dezhan e vije an oll euz en dro

dehan. Bep al, pa zec d'an oferon e tens oll vugie
er bouz da guilla var he dro. Blijadar en deus o rei
guenerien dezho, hag e lavare an red rei d'ar re-ze
ive eur guener beuzet eul ma c'heñteal prena ma-
digou evel ar vugie-all.

Mar aculle evelse al loemetdiguez en dro dezhan o
pep leac'h, n'em eus ket euz da lavaret her grea ive
euzet tud he di. Var ar poent-se ne vras den guelloc'h
evthan. An donder, ar peoc'h velle ato merket var
he vraz a zourze ar vadelez eus he galon. Mep
ebet n'en deus ket evit he ram euzoc'h a reat, a
gantez, a evelse evit n'en deus heñ ket evit he
hini peñ e deus heret beteg euz oad bras. Hag he
bried so bet en he goñren an eurus eus ar pregon.
Evit he zervichenen eo ket ato eur mest leun a va-
delez hag a digarez. ha lavaret a euz eo eul gant
eus he di al loemetdiguez hag ar bujador evit laet
en ho leac'h ar euz hag an d'indiguez.

Euz kement a labouron hag a aferon, an Aotrou
Dufretay ne ancouez'heal ket an dra peñ euz euz a so
red. Christen mad na gwelet eo bet ato o terc ket mad
d'he zervichen a gante. oc'h beulia ar Helyon hag ho
gouez'hemennou o vout seglet d'ar zervich d'ar d'he
bortez, o caret hag o respoti beuzen an Aotrou Doue.
Eur gantez vras en deus evit an d'ze euz h' m'on
bet badezel. Hag he e'laereat en deus euz o lacat vraz-
ho eur prenest goer peñ a vraz bepret euz testeni eus
he feuz, eus he zervichen hag eus ho vadelez. Douz ar-
vaz arvaz he vraz e lakea ataga eul lamp a vraz aoter
ar vraz heñ. Meur a vraz so en deus euzoc'h euz
an aoterien, peñ a guempenn gant ar brassa sourei,
ha falvezet na dezhan euz aoter an amon. Evelse
var an aoter-ze peñ a guempenn pa edo beu, e vraz
brema lavaret an oferon santel evthan. evit guellen
digant Doue, ma na deus ket eul euz he euz d'ar
brazdaz, ma zai di ep d'ale. Euz eo en em zalam
dalc'h mad, e k'leuz tud he di, ho vugonet ar boorien
hag al labourerien donar evit pedi an Doue a bep tru-
garez da ziguemeret en Eur an hini peñ n'en deus evel
hoz salver, tremenet dre ar vraz-ma en eur ober ar vad.

Doue peñ en em blij oc'h amrou he zervichenen
evit ho rentia dioc'h da vraz reumpanset, en deus
digasset d'an Aotrou Dufretay eur c'hilvat euz ha
poanion meurtet hag oñ peñ, euzas 'ne voa ket a
bare. Epad c'huzeg ma ma padas he giente, e k'le-
dale'has ato da vraz leun a vadelez hag a zousder. Ar
bloarez divre eus he vraz a so bet eur verzerint, ma
dre euz pers euz hag a eli Doue euz da rei, e c'hou-
zavaz ar poanion ar re gressa gant eur gouez hag
eur hianted hag a lakea souezet kement hini o doa an
heñ da dostant outhan. Morse ne zigure he c'honou
evit euz na euzmolt. Kuzeg a reu he boanion da
Zoue, hag e pede Jesus maro var ar C'hilvar da rei
n'ers d'he zervichen.

Clan e voa euz euz meur a vraz ha ne elle ket dis-
ken eus he gant, men an oll o deus euzoc'h afe-
zhan. He zervichenen, he zervichenen, he verou-

rien, ar barrez abez a voe en anken. Oll en em glemment dre na velent mui en ho zouez an den mad-ze gant pehini o devoa kement a blijadur o cozeal; an den-ze a vije lavaret, pa vije en ho c'hichen, a rente acantoc'h ho labouron. Hag epad an amzer-ze an Aotrou du Frelay, dinez'h e creiz he boanion, a zleze ep en em glem, ar peiz a voa bet bete neuze ho voez hag he blijadur.

Ho glenvel en deus maret ouzhañ da gaout an heur da receo he Zoue, mes aliez e receive sacrament ar binijen, ar peiz a roe dezhan da c'houzañ he boanion, hag ive ar c'bras da gaout merit oc'h ho gouzañ. Bez'en devoe digant Doue ar c'hras da c'houzañ ato evel eur merzer. Mes he lec'hel a voa echu, he gori paour a voa dizec'hel gant ar boan. Ar voez a iea kuit...

Receo a reas an doue, gant eun devotion tener, epad reas edo gantha he oll anaoudeguez. Unani a reas ho beden gant bini an Ihs, tri a reas he unan he izili da receo an oleo sacre. Ober a reas aliez sin ar groas var he gorf. Goudeze e trugarekeas a greis caloc ar beleg, hag oc'h eller lavaret, ar mignon a voa dent da zigueri dezhan dor an eternite curus.

Abenn eun heur bennag goude e rente o peoc'h he ene da Zoue, en eur zellet. Oc'h ar gracill, hag en eur atarda var he vouzel an ar groaz-ze pehini, epad he glenvel, a voa bet he nerz hag an herrez eus he zivridigez.

Eurus ar re a varf e Doue, mont a reont da gana d'oc'h ho labouron, rag he oberon a ra d'ho heul. I

N. K.

BUEZ SANT ERWAN, PE EOZEN,

BELEG EUS A ESCOPTI TREGUER.

(KENTA PENNAB)

Kar pennabio hale, eur e harl leo martezo euz Lan-dreguer, e caver eur voutre-hadennic vilian, hanvet Kervarzin pe Kervarzin. El lec'h d'istro-ze, pell euz a drouz ar bed e chame guetall daou bried, daou zi-jentil, Heler pe Heleri hag Adou du kirkis oa ho hano. Bez e oant nobl dre ho aguez hep beza euz an huella renk, mez ma na oant ket huel dre no noblantz ma na oa ket caer ho maner, ma na oa ket braz ho danvez, ho sei. a oa ere, ha p'uvile e oant euz a vadon an env. — An Aotrou Doue ho bennegez, rei a reas d'ezho eun tenzor dreist o l denzorion an douar. Eur zant ho doa evit mab. Sant Erwan pe Eozen, enor ho amzer, ker brudet e perar c'hora ar bed, oa an iliz, gloar Breiz-Izel, ha patron ar Vretouned.

Ia, e maner Kervarzin eo bet gant Sant Erwan pe Eozen, pe Yvon. El lec'h d'istro-ze hag er gonad-kec'houz an avel fall e lounaz ar blantennic iz-

ouank-ze hag e crestaz bete ken na zenaz da vera eur vezen vraz, carguet a vleun caer hag a frouez mad. — D'ar zeitec a vuz here, er bloavec 1253 e teuz er bed. — He dad hanvet Heleri hag he vam hanvet Adou du kirkis en om hastaz da lakaat rei d'ezhan ar vadizand, hag e oa hanvet Yvon, pe Eozen, pe Erwan, hano sant Yvo, Escop, maro e Bro-Zaoz, er zeizvel canved.

Ar buguel bihan a gresko en oad hag er frouez. — He guerent a daole evez mad da virout enlian grac ar vadizand, ha da rei d'ezhan anaoudeguez a Zoue, kentoc'h ma tihanaz enlian ar skiant. — Ar Speret-Santel pehini a leunie an ene iouane-ze euz he zonezonou na heane d'her c'haeraat bemde gant gracou nevez, oc'h e houzañ mad e lile d'oc'h heza eur verc'haguen gaer ha skeduz var an douar hag en env. — He dad hag he vam, Kristerien guirion, a roe dorn d'an Aotrou Doue en ho labour. — Pa oa dent ar paotric iouane gouest da vont d'ar skol, e oa tekeet etre daouarn eun den iouane fur ha gouzic. — D'an Aotrou lan de kergoz e oa fizec'ho tenzor-ze, evit rei d'ezhan an descadurez guenta. — An Aotrou-ze a oc d'oc'h person e parres Pleubihan e escopti Lan-Dreguer.

An Itron Kervarzin a lavaraz da c'houarnour he mab, pa her c'hargaz d'her skolia: Aotrou, he pezet eun den euz an Aotrou Doue lavaret d'in en eun hunvre e lile ma mab Erwan pe Eozen beza eur zant. — Kenta-ge, m'ho ped, evezant mad ar c'houarnour-ze. Ar c'houarnour-ze e oa bet selanuet mad; rac Doue en doa dibabet eur mestr fur evit ar c'houarnour-ze. — Mar poante ar mestr var den he skolaer, evit disk d'ezho leon, scriva ha kement ma helle a leonail. m'oc'h a evez a daole e hoaz d'her lakaat var an hent euz ar vertuzion kristen. Mez he labour ne oa ket tenn, danvez mad a oa en he ziskibl iouane. He speret a oa lem, ha bihan e teske pep tra. Ar peiz a oa guelloc'h c'hoaz hag a reas joa he vestr. — fur-ter en doa dreist he oad. — Na velet enban m'eur euz lec'hon fal ar vugale. — Adalec ne vugaleach an devotion a reas he vrasa plijadur, ha ne gavo ket guelloc'h tra eguel clevet eomz euz a Zoue hag euz he religion zantel. Ar boden a oa eun dud evilian. — Aliez e vije caver en he bart ho unan o pad. Doue, hag e creiz he sicut e save hep mare he speret hag he galon varzu an env. — He devotion evit an Itron Varia a oa braz ha tener meurbet. — Ha penaoz na vije ket? — P'ou a lile caret Doue hep caret ho vam, caret Jezuz hep caret Mari? Jezus ha Mari a zo daou hano ha n'heller ket da zispartia, Jezus ha Mari a zo unanet ker mad ma z-eont atao d'en em heulia. Neb a gar Doue a gar ive ar Verc'hes, neb a gar Jezuz a gar ive he vam benneget. — He devotion e kenver an Itron Varia, an dennegez euz he galon evit Jezuz hag he vam zantel a dennaz var he vugaleach gras-sou an Aotrou Doue, her maraz euz peclhou an drouc-speret, euz an oll denzorion a gaver en oad-ze hag he

deung malek k-mul var an hent mod. — Deu as iro u
 run ouer d'he rostr he loonenoduguz he ded hag he
 van. — Jea as gantho caunt eur mah ker for ha ken
 dret on eun oad c'houz ken tmer
 k.

YVONIC TINDA.

(PEYLINE REVISED).

1 Ober nu dover ch' guisa, n'oa het stao gouscoudo tra
 2 mas. Per, onspen n'oa ker luzzide, a vije stiez rok, an
 3 doon 19b hena touellet cina gant an arc'hant, ennea
 4 gant an ebato. no ugnasent d'an lequeuz nemet guinere
 5 ha trouz, trouez custum rut ar gual-ualgu. Pe guen
 6 diez benag oa kendere hel d'az vad e krena seurt skoue-
 7 rion, yvone ne direc hao gannet, rag e Doue en doa
 8 lakeat he lizaoz, diout-han he c'houlennec sker. He
 9 guret en doa en he vugaleach. hag epad he mounkiz
 10 ne ennas d'he zerselia. Mear a verch ec'h anasaz n'oa
 11 het dilezet gant he veur mad, ha ja yve simplec he
 12 mear mear e c'zanle muiad liz Doue. Ene dra anet en
 13 e e helle atechou enout he ali, d'adventel d'ioaz liz he
 14 dad. Nenze e vije parlantel c'horro ont han. Per ne
 15 e'houzante gant den, kerhent a nia saye he ranoz,
 16 yvone a hilepoc luan ne poue ket da varc'hata evit
 17 ober lavar he dad. Doue a tra da muiad Jesus sentes,
 18 ha neutas bet er maro. Abalamour d'az-e en deizet da
 19 guement a tra evit tremen diout-ho e vize atechou
 20 gouezet gant he vrendeur hag ar mervelhe. Ene b' an
 21 am sevel out-ha da gant trouz. he lavare pemp Pater
 22 e memor a lemp gouz liz Salter hag abenn an diviza
 23 e vize caret em digarez benag d'en em denno luit.

Goudeonde, an de leute z a rougan. Dene a t. se etouez
 he dud, a boueze var he galoun, ha ne roe pwe h ebod
 o deihan. Grena rea evis an rneou-ze a garis gairinn evel
 mab, evel heur evisen. Tuaelet a rea he dud e toud
 o duar heur taran ar bez, eb leouez evis nuz an eternite,
 hag he vrendeuz oc'h en em rei d'bo oñ blegon fall evel
 an n o diez comit ebod da reuta euz ar vuez ma

1 Fauch dreutu l, peon avel, sinuennus, petra benag
 ma e buaz minoc'h da c'hoal d'ar c'hoal han a roe c'hoal
 peon avel da yunie. Etre an abadennoù a reo en
 hostalerion hag ar puyaderenn ar re reuenn a vager
 2 enho, na alvedet he leia. Touellet na gort ar hoarion
 hag oupen ma l'quie calz ar c'hoal e colle he re hel
 3 hag ho vrad-vel Fougaues da re, vel hennola red
 en hostalerion hag ar c'hoal en d'je aler t'rou, ergan-
 4 non ha gort e hoar

Ene eban galoun na evel Itron r, tremen d'ar zeli
 d'abardae aboun an tataroun melliguet-se e pere he
 ten micherour lu i ee da venzi en eun dro abant, bend-
 tud ha feiz da goll he ni biya lar hag bini he d'ad
 lla gouarnoude e ve lavaret o veiet darn a zi, ken akiruz
 da zampret an hostaliri he ve gret ar mil evel an
 venenti pe eo shlojet an Aelrou Doue euz an tuz hag
 euz da poun an hostaliri. Hag ha guemou gouarnoude evel
 an ilizon hag an tuz-se etre ar c'harizonennoou evel

bag ar neu a zao zaoz-ho, etre ar pedennou eñer hag ar
mallozou ha glevet etouez ar c'hoazon, etre an desce-
derez kristen a gaver en iliz hag ar c'hoazon means,
ar gnaperet a ru plijadur an dud heiz-se a dremenno an
darn tuit euz ho dervet, hag aliez eul loden euz an
alc'h no grete bet euz den a zaoz lazañ he drev.

Pa glera Yronie mouez he vreur dreist ar e heaz-
dennoñ gouez-ze a laosh al lounherien, e c'henoñ am,
montret oñ, hag aïao en soun rag eur gual darrond
heñg. Mew a vech he elaskas distrei Faach diouñ ar
follenteñon-ze, hag aïao e collas he boun, her taletet
oa ar paoerkas en he gustornoñ fall. Ken vech'het oa
gant an dra-ze, ma n'oa ken evit caont ar bligader en
don guereh-all e reket ar zui o lound. ar zui, deiz Done,
deiz a laoumedigere, a beoc'h, euet d'ho vugale gant
an Tad pehini so en enev. Hag evit guer, petra cæteroc'h
evit ar zui en liguerezoñ ermet maad Gæket-ho, paoer
ho pruvide, peguer cæter int senket, peguel laouen en
diabars, peguel laouen tro var dro. Er parherier moun,
ne glexer nemet al Jabboud a cæna d'ho e hrouer
e hunteñ neñ, ar bheñdous soun o leññ dre ma blign an
eol vatic, ho an tarzou euz he gæra scelerien, a gæs
varan an enev an olouñ euz ho c'homez-vad en offrans
d'an Done a su d'zo ho gouer.

Esasat a bell, die ma tusla poent an oferra bread
lag e veht bnd ar gowenoponon, bed ar guezet alom-
ret eul bod vraz a dud, guiskel carr, o vout a dia varen
an dia parrez Gueht ar gristenien-ze dre ma e herraont
er veret o vout moul, var eoun da zaolina var hennou
ho zud eou arang mont dreg an vout da e hennou gant
an dia erit an aouen turgaret ha repos. Hag an dia-er
pigner paour beozag ec h alie beza, ne velit-hu ket e
deuz an deuz ze ne guisket he dilayou euzer erit digue-
meret he lugale a k raki ho levezeg. Petra an euzer-h
erit guisket an oll dud euz ar memes parrez. erit lugale
d ar memes tud unnet oll a galoun e hartz treid an azer
o rana en eur vouez gant ho lastur gloar en huela an
euz da Zoue ha var an douar peoc'h d an dud a colontez
euz *Gloria in excelsis Deo* Vout ne leze gant den
he hul euz ar gouwed-ze, ha ar vanke ket he dro da
zont d an oferra bnd. En disten ez ez da gant he
dad, leun a rea en he guichen an auel pe euz dra all
beozag d en distenou. Goude lein he laster d ar e bou-
pouez a n ofellet ket laster an dud a gawe e rana ar
salmon euzer a verk her dran an deuz liques trespert
a euzer a hennil an den en draonenn-ma a zaelon

Loude gonsperou, ma n'en d'ye he dal isom ebet
 anezhan. ez ra da ober eun d'ni dre he barkez. Pa eur
 vout e lasime louzter ha l'berket a lere en di a
 desket ar veruz gant he guntel. L'out a rea imply
 dezho rag an oll d'ed elan d'ar dro a l'ue varrezhan.
 Ar re haour he devere gant m'ad he vefet, rag evit be
 en des ent louzouen burzuduz hag hombez ne gwehe
 nemet en he e hodel. Pa deue an alhardez e l'outa ouz
 ar gwear en eur gana eur e houbial lemag, he galvan
 d'ezan hag he saret d'onec h.

Les rivières d'a mont a tirent a courants cyclac la bi-

jadur, he nann, e clevaz o tostaat euz ar bonrg euz iou,
hag eun emole'h sponchus en eur c'hos toull hostaleri a
jou var an hent.

Chom a reaz eur pennad da zelaou... Caout a ra
dezhan clevet mouez Fanch, e c'hiervel sicour d'he
vuez. Yvonic en em zibrez eun tamm. Dre ma tostaat ar
vonez a iou freassoc'h, hep donet he vreur zo er wask.
En eul lamm emma dra ar prenest e creiz an daban. Euz
vanden goazet vezo a iou or'e en em ehacha e touez an
daolion, secheolion, boutailhon discaret, en ho c'heiz.
Fanch, ruz glaou, an iouen en he c'hi-nou, an tan en he
zooulagat. Clask a reaz diarbenn an taolion. A ter hel,
mea evit doare en doa cavel he vestre, rag he zillad a iou
a dammon. Abenn ma c'hellaz Yvonic treuzi betek
ennan e pakas eun taol dourn a drez he stomec, hag
e koneze d'an dour evel pa n'en dje (toad). Ar goad
a strake euz he tri ha euz he c'hi-nou. Yvonic a grasas
euz gant eun dourn, ha gant an dourn all e taole da
reilh ar re a dostez da zoug'at sket. Dima he vreur, hag
en tenna er meaz a oue great huannoc'h evit m'er
lavaran deoc'h. ha den ne gredas mont var he lere'h.

Fanch a oue red e zouguen beter' guez, hag eno e
oue lakeat var he vele. Brema sonden, etre ar guin hag
an daban oa ruz he henn, brema eo droug-livet, eur
c'hlaouren lin-c'hoat a red euz he c'hi-nou, hag a zis-
kueze e ranke eun dra breag beza goul c'hlazet en
diabarz erbar. Per ra doa treuz out-han hag ha lakeas
clask ar medicin, da c'hedat. Yvonic a rea guella ma
c'helle en dra d'he vreur. Ar medicin ne zaleas ket.
P'en doa great eur zell ouz an den mouant, ee li eiaz he
henn en eur lavaret ar paotr-ma en deuz paket eur
goul daol, hag en du eur gaouat hir. Merka reaz petra
da glask d'ar c'hlanvour hag ez eaz kout eb diskuez e
vje da sizout calz var ar pare.

Gousconde, dre he demps eren, he oad, ar boan
a oue kemeret var he dro. Fanch a denaz da vellaat
goude eun deziou beag. U. N.

CANTIC EN ENOR D'HON AEL-MAD.

Var iou *Santes Mari*.

Canomp eus a greiz-calon ni oll gair gresmenien,
Eur c'hentia a drugare d'hon Ael-Gardien,
Laket en hor c'hiennoc'h gant carantez Doue,
A dall ar moument kenta ma zomp dent er vuez.

Ar c'henta huaden a dennis er bed-ma,
C'honi er goaz, ô va Doue a oue evit gouela,
Ractal e oue quinguet deoc'h, ô va Jesus!
Gant he Ael beaguet, va Ael carantezus.

Abaoe ma zomp gant hon Ael-Mad soureus
Evidomp a ra nos deis eur brezel poanuz.

Da rone bras an ifern ha d'an oll zrong-alea,
Pera a glask hon tenti, hag hor c'holl da James.

Evel ma tenezas guezal Raphaël Tobias,
Evel-se va Ael-Mad va c'has ha va digas;
Dalc'hel a ra va c'halon savet var-zu Doue,
Evel ober d'n bale er gair hent eus an ee.

Bep nos, pa zon em guele, maro dre ar c'housket,
Ma am heus d'oc'h va dioual, va Ael mui earet,
Ha pa zeu ar selenijen da zigori an de,
Va Ael-Mad zo acquedus d'am c'hi-nou da Zoue.

Dre ma zomp oll soudardet var blienen ar gombat,
Doue evit hor zicour a re d'comp hon Ael-Mad,
Bezomp eta soureus d'her pedi, d'her c'haret,
Ha ganta nio a vezo trec'h d'an ifern hepret.

Evelse, evit difen ar verc'hezie Aignes,
E oue gulet he Ael-Mad guen-ran en he c'hostes,
Evel golo he mempron e noas-beo davisket,
He Ael roas deiz zañ-gaer ar guere-hezed.

Guezha, c'hoas, tri den-yannoc'h en sournes Babylon,
Hag ar profet Daniel er fos gant al leon,
A bep droug zo bet miret gant he Ael-Gardien,
Pebes fianz a dieomp d'hon Ael-Mad, christenien!

E pep lec'h, e pep amzer d'omp dezan respot,
Dre ma ze Ael-Doue, aperet pur ha parfet,
Dioullump da lavaret na da ober netra
Capabl, siouas! d'her lakat gant ar vez da ruzia.

Evel santezie Aignes d'hon Ael bezomp mignon,
Ha dirazan bezomp glaz a gorf hag a galon,
Dre-ze he lagad zelic varnomp-oign a demo,
Ha dindan he askellic en peoc'h oign a vezo.

Ha pa blyo gant Doue hor c'has deus ar bed-ma,
Hon Ael-Mad hon azisto var hon hent direza,
Kinig a rei da Zoue hon oll envrou santel,
Ha d'ar gloar hen hon dougo var lein he zion askel.

Feden d'hon Ael-Mad.

O va Ael-Gardien! va diouall hepret,
Ha douguet varzu Jesus va c'halon, va speret,
Dalc'hel va mempron enet da lezer va Doue,
Ha grit ma vezin eun deis eurus ganoc'h en ee.

C.

Hano ar Zent evit ar Sizun-ma.

Epad ar sizun-ma an iliz a ra an ofis eus a c'isvel
gouet Park — (Ar gouezhon sant a zigouez er sizun-
vezion-ma e pere e ra an iliz ofis an deiz, a vez great
divezatoc'h pa gaver tro)

DISC'L 8 ENNEK. — Sal ar C'hristimodo. Eisevel Pasc.

An Avel Avel :

An dervez-ze (ar sal) (asc) da noz, an deiz kenta eus ar sizon, epad ma edo serret doriou an ti ma voa en em *relijon* an diskibien enha gant zoun rag ar iuzvien, Jesus a deuas, en em gavas en ho zouez. hag a lavaras dezho : ar peoc'h ra vezo ganeoc'h. Hag o vezo lavaret ar c'homzou-ze, e tiskuezas dezho he zaouarn hag he gostez. An diskibien o deroe eus ya vras o velet an Aotrou.

Neuze e lavaras dezho adarre, ar peoc'h ra vezo ganeoc'h. Eisel ma zoun digasset gant va zad, ho cussan ive. Goude ar c'homzou-ze, e c'huezas varnezhio en eur lavaret. recevit ar Spered-Santel. Ar re ma o pezo pardonet ho fec'hejou dezho, a vezo pardonet, ar re n'o pezo kel pardonet dezho ho fec'hejou, ne vezint ket pardonet.

Hoguen Thomas, unan eus an daouzeg abostol, Thomas le-banret Didymus, n'edo ket gantho pa deuas Jesus d'en em ziskuez dezho. An diskibien al a lavaras eta dezhan ni ou eus guelel an Aotrou. Mes he a respontas. nemet guelel a rafen en ho zaouarn moreou an tachoù, nemet larat a rafen va bez en toullou gread gant an tachoù, ha va dorn e goulit he gostez, ne gredin ket.

Eiz dez goude, an diskibien o vezo c'hoas er memes leac'h ha Thomas en ho zouez, Jesus a deuas adarre petra hennag m'oua serret an doriou, hag en em gavas en ho c'huez. Lavaret a reas dezho : ar peoc'h ra vezo ganeoc'h.

Goudeze e lavaras da Thomas. savit ho peiz ama, ha sellit oc'h va daouarn. Tostait ho toru, ha lakit-hen e goulit va c'huestez, ha na vexit ket discredet, mes fidel. Thomas a respontas hag a lavaras dezhan va Aotrou ha va Doue. Jesus a lavaras dezhan : credet oc'h eus, Thomas, abalamour m'oc'h eus va guelel, eurus ar re o deus credet ep bezra guelel.

Jesus en deus gread, dirag he ziskibien, moar a vuzuil all ha ne dint ket seriset el levr-ma. Hoguen ar re-ma so eriset evel ma credet eo Jesus ar C'hrist, map Doue, hag evel, en eur gredit, ma o pezo ar vuez en he hano.

SANT LAR. XX. 10.

G. M.

RELIER.

Distro oc'h Doue, ha maro eur Rabbîn, da lavaret eo eus Doue eus a lezen ar iuzvien.

Daou zoetor eus a levez ar iuzvien, unan anezo c'hoas raouane hag egale en he oad vella, a lenne ar brofeted o deus comzet a Jesus-Christ, eus ar Messia e hortozont. Ar vouez eus an Enn a gomzas oc'h ho e helen, hag e teujont da anaout oa Jesus-Christ e guirionez map Doue. Kerkent e kuitajont bro sau heol evel dont er vro-ma da glase ind d'ho c'helen. Dilezet a rejont pep tra, ha zoken ar c'hossa anezho pelma en devoa bugale, a deuas goude e Frans da glase ar virionez. An daou zoetor-ze a voa ho lignez eus a Spagn ha ne vount

nemet iez Spagn ha iez ar iuzvien. Mes o Paris, ar brovidas a reas dezho caout eur beleg eus a Spagn pelma a zeczas dezho ar guir religion. Ne vount ket pell evel Jeski ar peiz a voa zad, hag ep dale e voant e stad da rezo ar vadizant. Ho rezo a rejont o Sant Sulpas ar 7 a vs Goude 1803. Ar beleg en doa ho desket ho badezas, goudezo e clesfont an oferen santo, hag o communion gant ar brassa carantez hag anaoudeguez vad.

A veac'h e voant badezet, ma clesfont edo ar c'holera e bro sau-heol. Ar c'hossa eus an daou zoetor en doa bugale, evel ou eus lavaret. Ne joma ket da vare hata. Mont a ra tram ha tram etrezeg ho vro evel saveici ha vogale. Moia zoun en deus eo ne arrufe ket abred avoac'h. Pa zigoez, eus a dri grouadur an doa an daou raouane so erag ar c'hlenvel enha ha dare da vervel. En em lacat a ra da ober an abostol, hag en deus an heur da vuez he zaou vugel arag ma tennot ho hanad diverz. An daou vugel a varvas hag an tad calonec ne zigor he c'hano nemet evel lavaret ar c'homzou-ma eus hor Zalter Jesus-Christ. ho polontez lezet gread var an douar evel en Enn. Neuze en em lawas da zervicha ar re glan, hag e c'huezas ar c'hlenvel liunan. Guelel a reas ar maro o tostait outhan ep aouz chet, evel eur c'hras a zigase Doue dezhan, hag o lavare evel an den santel Symeon. Brema, o va Doue, e lesot ho servicher da vervel e peoc'h, pa o deus bet va daoulagad an heur da ziguer evel anaout va Zalter.

Oc'h he velet hag oc'h he glevet, daou zoetor all a lavaras ive dirazhan ez eant d'en em renta christenien, ar peiz a reas p'ladur vras dezhan var he vro. Neuze o sevel he zaoulagad etrezeg an Enn, e rentas e peoc'h ha ene d'he Grouer.

Setu penaus e varfar re a zistro a greis calon eus Doue.
G. M.

En eur c'harter eus an Americ, hauev Californ e cavel, brema eus eus nebeut amzer, aour da zestum gant ar voz, e meur a leac'h, e touez an douar. Eisevel ez ca tud di eus a guement eon so er bed evel destum danvez e ber amzer. Goudezo evel caout an aour-ze ez oa tamou labour dena da ober. Meur a hin, a ranke nora dezho, meur a hin all a vezo laeret. Unan eus ar re a voa cat di a voue tinnoc'h evel ar re all, hag a zecstumas danvez bras ar zig e ber amzer. En em lacat a reas da ober ar c'hilasker. En em vasa a reas a cruillon, rei a reas da gridi d'an oll ne voa ket gwest da labourat, hag ez ca oa heu ar glaskerien aour en eur c'houlou an alouen. Ar re-ma, pa o deveze gread dervez mad, a ron dezhan lod eus ar peiz o deveze cavel. A hent all evel ma voa guisket fail, den ne zontas morso he laerez. N'oa ket het pell oc'h ober ar vicher a glasker na zistroas d'he vro, hag eo doa daou vilion da zigas gantha. G. M.

Beleg a deves zo o Paris, pa varre eur zoadard, e vezo casset he gorf da eul leac'h p'ourarbet evel kement-se, ha goudezo oc'hano e vezo taolet etonez eorfon all da gus d'ar bez bras toullit evel an oll.

Brema ar zondardet en em glev entrezho evit sevel peadra da lacat enterri ho c'hamarad pa varf unan bonnag anezho. An ofiserien a ro irez ho lod, hag eor blijadur eo ho guelel o vont d'ar vered varclere'h an arched a zoug unan eus ho c'hamaradet. Derc'hel a reont plas ar guerent pere n'o divija ket gread guelel'ho dezhan ma vije maro en ho zonez. G. M.

Eur serfagner a voa en dez all o labourat en dra c'helle. Eur plac'big eiz pe nao bloas a reas d'he di da zigas dezhan enn nehent liench a voa bet o kempen gant he mam pehini a voa kemenerez. Ar serfagner a voa prez varnezhaz ha ne dolas evez ebet oc'h ar plac'big. Lavaret a reas dezhi epten : « Lakit an dra-ze aze var ar gader, ha deuit divezatoc'h pa vezo ar vatez en ti, rag n'e ma ket ama brema ».

Ar verc'hig a lakeas an dillad var ar gader, hag en em dennas adreñ. Chom a reas eno, plegnet he fenn ganthi, hag he daouagad raz gant he dachou.

Alban eur pennad ar serfagner a zistroas, hag oc'h he guelel ebet eno, e c'houic'hoas diganthe.

— Petra a c'hortozit ?

— Ah ! Aotrou ! Va mam e deus kement a izom eus eur respont !

— Eur respont ? — An Aotrou a zouetas huan pe seurt respont e doa izom mam ar plac'big. Mont a reas d'he c'hodel hag e reas dezhi eun aluzen vad. Ar plac'hig a deuas laouen neuze, hag ar serfagner a glevas ganthe penaus abaoec eun nehent dervezioù n'oa begad bara en ti na guennez da brema, hag ar boulanjer ne roe mui dezho e cred.

Peguement a dud a vicher so evelse hag a c'houzaon dienez ha naon arechoù o c'hortoz heza paet gant ar re bintidic a ro labour dezho. Paes diou vech a ra en eun doare bennag an him a ro he arc'hant d'ar micherour kerkent ha ma en deus he e bounezet. G. M.

Er sizunvezioù-ma n'eus ken hano nemet a dan goal hag e k'er ha var ar maz. E' k'er ne ouzer ket aues petra vez euz d'an tan da gregui. Mes var ar maz, er mare-ma eus ar bloas ez eus prez labour, al labouron meurs a so digor. E meur a leac'h ez eor brema d'ar pare merched ha goazel, hag o fizier an ti e bugale vian. Ar re a lez evelse bugale da zroual ar gear a dlefe locat evez, abarz mont eus ho zi, petra ell coez eire ouarn ar vugale-ze, dreist oll pa na vez n'eun anezho hag en dlefe skiant avoalc'h evit dioual ar re all.

Eleac'h ma ren eur fals religion, pep rum, hag e c'helfet lavaret pehini a ra he religion dioc'h he euz. Evelse o Brozaoz ez eus glesoc'h a religion evit a zeiz so er bloas, hag e pehini eus ar religionou-ze ez eus guizioù diat muioc'h pe nebeutoc'h. Setu ana ouan hag a so difennet en ti oc'h ar re he heul, tenna ho zog diraz den ebet. Ar re-ma a c'halver koskeret. En dez-all ez oa hanvet eur c'hoaker evit beza jure,

ha setu ana eun tam crog a voue eire ar barner hag hen pa deuas d'al lezvarn. Ar re-all oll, dre ma tennet, o lakeas ho zog en ho dorn, mes ar c'hoaker a zalc'he ho dog var he henn. Ar barner a lavaras dezhas

— Aotrou, lamit ho tog, ha soujit pelec'h emao'h.

— Ne alan ket tenna va zog ; va c'houstians heñ difen ouzin.

— Ho c'houstians ? Diotach ! ho c'houstians ne zifen ket muioc'h ouzoc'h lamet ho tog divar ho penn erit tenna ne treid eus ho poulon. Red eo respetu al lezvarn. Ma ra ziviskit ket ho tog, me ia d'ho lacat en amand, d'ho condaoni da baea den lur sterling (daou c'hant antercast lur).

— Dre respet evit an Doue oll-c'halloudec eo red din deic'her va zog var va fenn.

— Avoalc'h a ravoderet. Lavaret e ve n'eun ket ho skiant mad ganec'h. Me lavar deoc'h o tennet ho tog pe e paot daou c'hant antercast lur.

— Ne ollan ket dizelei va fenn.

— Mad ! me ho condaon da baea daou c'hant antercast lur Ouspen e c'houre'hemennan deoc'h mont dioc'htu er meaz eus al lezvarn. Eun den ken diskiant ne deo ket mad da veza jure.

Ar c'hoaker a ra kuit, hag ar barner a lavar : Var-c'huaz m'her galve adarre, ha mar bez ken diot hag lurio, e pao adarre kement all. Kerig eoust, etel a velit, d'ar paour koz kosker deic'her he dog var he henn. Mes guelel a rer ive pe guez diskiant e tener da veza pa vezer en eur fals religion eleac'h n'eun semet guez ha tenvaljez. G. M.

PRIS AR ED.

Kemper. — 47 Heurs

Port-Navar. — 22 Heurs

Guinls	44 lur, 18 c.	Guinls...	47 lur, 22 c.
Segal....	7 lur, 04 c.	Segal	40 lur, 36 c.
Eiz	7 lur, 83 c.	Eiz	9 lur, 80 c.
Ed-du	3 lur, 98 c.	Ed-du	8 lur, 40 c.
Kerc'h	8 lur, 48 c.	Kerc'h	9 lur, 00 c.
Avalou-dour	2 lur, 50 c.	Avalou-dour	2 lur, 93 c.

Montmoriz. — 47 Heurs.

Brest. — 3 C'haerret.

Guinls...	47 lur, 48 c.	Guinls	46 lur, 01 c.
Segal	42 lur, 00 c.	Segal	43 lur, 77 c.
Eiz	9 lur, 07 c.	Eiz	8 lur, 09 c.
Ed-du	40 lur, 85 c.	Ed-du	8 lur, 05 c.
Kerc'h	8 lur, 91 c.	Kerc'h	8 lur, 44 c.
Avalou-dour	6 lur, 50 c.	Avalou-dour	4 lur, 45 c.

Ar Gerant : An. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de KERANGAL, Moulet an Escript.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,
DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Em Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur bloaz		PAON SCOTET
Evit c'huic'h reiz		ER SCOTET
Evit tri miz		C'HUIC'H REIZ.
Eur gazetenn ebek.	..	PAON TEXAG.

Ar bacamant a dia beza gread araog caput ar gazetenn.

ALIOT.

Ar scrijor a ve c'hoant da facat er gazetenn a dleer da edressi oll d'an Autrou Moavay, Delec e Kemper

Ar poezemantou a dleer da edressi d'an Autrou SALAT, ebek, An abonnamant a guement a ti an Autrou SALAT, librer, ru Kereon, e Kemper.

KEMPER, 7 Erel 1866.

Er sirna dremenet eus dent nebeut a guement a Rom hag a leac'h all. Guelet a rer epken emma ar grialenken e pep leac'h a zevri oc'h ober ho lase. Lod o deus gread eur mission pe eur retred evit leza guelloc'h e stad da reeo ho Doue. Lod all o deus gread eun navel da sant Joseph, araog pe varlerc'h he c'honel, evit en em erbedi oc'h ar patriarch sctel-ze, hag evel ma elaez ato no dirout ober evit an Autrou Doue, o elaez ive ato leat ar re fall da ober eun dra bennag eus ar pezh a velont ar re vad oc'h ober. Evolve dispac'herien an Itali e ra hep bloas, hag er bloaz-ma o deus gread edarre, levez ha bron da gwever gouel sant Joseph, ha komeze abalamour ma zeus daou eus an dispac'herien vrasa hag a zoug ar memes hano gand pried santel ar Verchez Vari. An dud direpl, an dud difeiz-ze a larefe, mar guelfent, ar zant e rene ag dispac'herien evelldho.

Leanezet santez Francoza, ar zantez vras-ze eus a Rom, o deus roet er bloaz-ma eur soñsile ar vrasa da c'houel ho fondatorez. Corf ar zantez so bet douguet, eun nebeut so, da eur chapel hag eno emma a vel da guement a gar mont d'he honon. Labourat a rer, en ilis Santez-Mari-Nevez da ober eur bez ar c'hæra, ha pe vezo peurelcreat, eus sonch da facat ar c'horf santel enha.

Mont a ra ato tud isonane da Rom evit en em leat e servich hon Tad Santel ar Pap. Eur vam galonec a scrif da eur beleg eus an Noonet evit lavaret dezhan e deus lezet he map da vont en hent evit mont da zouten Vikel Jesus-Christ. Ar vam vad-ze no deus nemet ar map-ze, hag an den isonane so eus an buela lignez a Vreiz.

Lavaret a rer eo ar prins Lucian Bonapart a vezo hanvet escop a Arras eleac'h an autrou Paris, ebek, evel ma hon eus her merket var ar gazetenn-ma, a zo maro nevez-ze. Mes kemmole ne deo ket c'hoas si r ne

deo nemet eal lavar, mes eal lavar hag a so skignet dez Arras oll.

Dre ar burzudou a zigoec brema, an dud difeiz a so lakeat diez bras. Eur hoan ar vrasa o deus o eridi dezho. C'hoant o defe da viret oc'h an Autrou Doue da ziskuez he c'hallout pa bli, gautha. Mont a renont da velet araog eridi, ha pa o devez guelet gant ho danulagad, pa vez red dezho anao ec'h erru traou burzudus, e charmont souezet ha saouezet oll.

E garionez, ar gwr verandou a rent ato testent d'ar religion, ha ne oufent ket dre ze heza d'oc'h doare ar re n'o deus religion ebek. Evelse int eat da velet an intanvez-ze eus a Orm a belint e comzemp er sirna all. Ar vaouez-ze, evel ma on eus lavaret, a zoug ar mercon eus a henn goul hor Zalver, hag a ia avechou er meaz anizi he unan, an hevelep doare ne zant neira, hag epad ma vez er stad-ze e vel hag e lavar traou hag a ell Doue epken da ziskuez dezhi. Ar re-ma ia o doa gourc'hemennet ho guerevel pa vije an intanvez er stad burzudus-ze. Galvet e vouent, eken a rejont ganthi, he zoulza a rejont gant sp' hon ober a rejont a bep seurt o elaez he leat da zont enli he unan. Mes coll a rejont ho soan. Ar vaouez a jomas en he stad burzudus ken ha ma ilie chom, hag a lavaras dirazho, lavar hen hon Tad Santel ar Pap, comzou ha ne dhent ket ober eals a blijadur dezho. — Doue a ra burzudou, hag an dud d'edreze so red dezho aliez ho anao, pe nac'h ar pezh a velont gant ho danulagad ho unan.

Eur gazetenn eus a Goutour a gouze, er sirunvezion direza-ma, eus eur potric nao bloas destumet var riuou kear eleac'h ma c'hontenne an alouen, ha digasset dirag al lez-varn. Ar potric-ze a zo map da eun intanvez hag a zo er brassa dienez, ha ne ell ket he vaga. Bez' en deus ive pevar breur hag eur c'hoar brassec'h evithan, mes n'eu anezho ne ell, pe ne fell ket dezhan terri naoun ar potr kear. An eaz euz ar huguel a blije d'ar varnerien,

hag hec lesjont eus dez ep ober neira oethan, oc'h emperout e leure eun den en he zez, eul labourer douar, pe eun ail benmag d'he c'houlou ha d'en em garga amezhan. Da c'hortoz e roue dalc'het er prison. Ar porie us go las ket evit gortoz. An Aotrou n'Escop a Goulou tie unan a denas o he c'houlou. Mont a reas, gant ledag ar prison, da goms eun nehent ne h'ar laguer, hag an deiz ma h'ar varnonten lezer ar laguer, da vont kuit, e cassas unan eus he vikelet bras hag unan eus ar eblou-nel evit he guert'bat en he han. Kement den a ion el lez-var, en deiz-ze a voa teneoret he c'houlou o velet kementse, hag ar angel, ec'h elin euz a voa haouen, a voa fouge et han o iont ac'han d'an Escop. An Aotrou n'Escop en deus he lakel er scol e h'ar terret, hag he unan ez eo eat d'he gas da. Ne deus nemet nemet ar gwr gisen-en catholic hag a rafe ceotrou a douarez, velle.

Le deus an dr'haouen o deus teneoret d'ar zort er bloa-ma e war G... en dou lakel a gostez an arc'hant red da rei d'ar c'houarnamant evit galoat eun er gwr Lavaret a reo penans mar tene mad, e laeje he arc'hant da breua eun ail, unan eus ar re o givje he dud maza izon amezhan. Doue en deus roet dezhan he c'houlou, teneoret en deus huc, ha breua em a o elan an den haouen en deus maza izon da iont er gwr da zort he dud, evit paez en he leac'h. Pijadur so o velet danvez eue daouarn tud hag a voar ober eun imple evelse amezho.

Eur vro cleac'h m'ema c'hoar an diaoul mentre ha roue

Er gazeten *Revu Catholique*, eus a Alby, e lenner ar pennad euz-ma, serfet gant eur missioner da eur heleg he vignon.

An diaoul eo ar roue bras ama. N'eus ket eur c'horn, eur c'hoar beut, eun duelen, cleac'h n'en defe ket he lojez.

E kar, ar pagodon (eun doare chapelou) so ep mvez Caout a rei a euzho hep camel, hag e pepini ex eus eur c'houarnamant agoulet goulou ne oufe den treu pe guen divalo, peguen euzus, peguen diforch int. Penant ar C'houarnamant o deus lezet gantomp skeudennou an droug-speret skeudennou ar fals doueou, mes ar re ze a o great brao, ama skeudennou Satan so eur serj ho guelet, gwr hevel diguez an diaoul. E guirionez ma ten e Lucifer da dena ho batrou dre ar sclerijen evel ma rer lurio, he skeudenn ne ve ket euzusoc'h evit ar re a rer dezhan e-touez ar Sraut. E pep pagod ex eus eul leac'h da eblat, pe da c'hoar at gorned, an diaoul a ro ebat d'ar re ben azeul pe hec ador, evit galloat zaeoc'h a ze ho zachs d'an ifern.

Mar o deus ar pagodon ho banden diaoulou, pep ti en deus ive he re. Bez'ez eus unan evit ar guelet, eun ail evit an holet, eun ail evit ar goulou, eun ail evit ar pod douar, eun ail so lojet er vellec'h. Hag an oll diaouligon-ze so azeulet, adoret. Ar guirionez

ne grado ket c'houeiz tan ken ne devezo stouet dirag diaoulig an holet na disearge douar ken na devezo stouet dirag ar pod. Ar marc'hadour arag diguer he stal a alamo diou c'houlaouen dirag ho zaeoul hag a stoue me ne ouzo ket pet guec'h diraghan. Mar deu eals tud d'ar stal, e vezo tregarecat an diaoul, ma na deu ket, e vezo pedet azeuloc'h stalla.

Hag ar baronet-ze n'o deus ket a vez evit stouet dirag ho zam coat dirag an oll, caret a reont zoken e ve tud azeul o sellet ouzho. Ah! ma vije ar gristemen keo aketus an keo dizeou da bedi ha da tregarecat Doue, e vije o saint.

Ouspen an henonou-ze a renter bemdez d'an diaouligon ez eus dervizion e pere en eun zestumer a vanden evit renta dezho henorion brasoc'h. An deuz bras gantio eo gouel an Dragon. Pep kerat e deus he dragon, pe mar kint, he zarpant pe ho aer bras. Bep bloas, d'an tredo lez, e vez douget an dragon e procession dre oll hention an euzen. Eun derviz so e pehini e leu an oll guarnadennou d'en eun zestum e creiz an euz. Pebez tudlad dragonet en em gaf eno nenno! Ha pebez banden dud o leu emma en ho henor' k. pep leac'h, dre ma tremont, an oll a stou da azeul an huc so bet m'ell guet gant Doue k. lez ar procession e vez ar re o deus, epad ar bloas, goalet eun dra beunag da zotan. Ho guelet a rer, guaket o ruz, ha gantio eur akrit var behint eo merket ar pe o deus goalet.

Varlene oa ker bras an mver eus an dud reuzendize-ze a voa en eun volestet d'an diaoul, ma ne allet ket ho c'honta. An doueou brao ze zo great gant coat pe bri, ha livet e ruz pe e glaz. Gasket int hag evelse e tigueuz azeou ma vez eat fali ho dillet pe collet ho lou gantio. Neze e vez gret eur dragon nevez pe eur zae nevez o'an doue, pe autramant o vez lakel eur guiskad huc frese var he vin. Eur procession a ranker da ober neuz evit daskuez an doue kempennet brao evelse, hag an dud a vandennou, ar merc'had dreist oll, a ra da ober fouge dezhan evit ho zillad nevez. Eun derviz efo n'o vale hag e tigueuzas gant eun diaoul nevez kempennet evelse. Sevel a ruz va baz hag ez ean da zistrup an doue canfard. Mes dant a ruz da zonal mar torran he man, o vezo great unan nevez, hag e vezo great eur procession m'ell en henor d'an droug-speret. Var ar zont-ze ten lez da vont eo dro da ziskoez he vragon ruz.

Seln aze penans emma tud keiz ar vro reuzedic-ma. Ama e santer emma rouantelez Satan. Ne velan ket o vo neira da ober evit gounit an dud paour-ze nemet pedi evitho. Doue epen a elf terri ar chadennou gant peron int hamet, cas divar ho zro an deualijen e creiz pehini int scheliet.

Kementse a ziskuez deomp pegner reuzedic eo an dud da hero n'en deus ket great Doue ar c'hras da auzout ar virionez, na da veza sclereat dre ar sclerijen digasset gant Jesus-Christ var an douar.

Gant ar goñ amzer hag ar harrou avel a zo dalc'h mad abaoe pell zo, e tigoraz ve dalc'h mad penseou var ar mor. Hap sizun ha casi bernez e c'hever haou eus eul lestr bennag eat da goll. Setu ama eul lestr hag a so en em gallet dirag Sant-Malo, en dervezion tremenet. Al lestr-se, hauev ar *Frances-Xavier*, a voa carguet a c'hlaou douar a gasse d'an Naonet, hag ac'hano e llic dont on dro gant eur garg e hoalen.

Da zeg heur dioc'h ar mizio e kuzez porz Sant-Malo, hag a veac'h oa eat er mor bras na voue sklapet var ar roc'h hanvet *Bougaron*. Eus a paon den a voa var al lestr e luec'h so heuzet. Ar c'habiten, eur martolod hag a voa e noaz o teski he vicher hag eur mous a so bet mavezet. An eil, da lavaret eo, an tosta d'ar c'habiten var ar *Frances-Xavier*, a jom e luec'h minore var he lerc'h.

Al lestr, laolet var ar roc'h, en em zigoras hag a eas dioc'hin d'ar goelet, o sac'ha ganta ar vag vian n'oa ket het amzer da zistaga. A beun eur penauic ne velet mui nemet bag guern ou al lestr. An tri so sklapet ben so bet mavelet gant ar vag a leue varlerc'h al lestr evit digas ar meste sturier, he pilot, en dro. Hag ar c'habiten en doa kemeret sturier da vont er muez a bors Sant-Malo. Ar vag-se eo e deus gallet tenna eus ar mor ar c'habiten pel'n a voa simplet pa voue cavel, ha neuze ar mous hag ar martolod jaouane. Ar sturier he unan so bet gallet da zavel er vag, ha n'oa ket c'hoas marteiz, mes kerkent eous lavaret en deus rentet he huand diveza.

Ne sturier bernez eo e tamaller ar goñ heuzeg. Ne doa ket evesset mad oc'h ar mare, pel'n a voa bras en dezou-ze, hag en doa dalc'h et redost d'ar reter. An amzer a voa bran, mes an avel a voa ere, hag eur souret so bet avalc'h evit teleur al lestr var ar roc'h hag he goll. Ha setu c'hoec'h tud tud o raon hag e glac'har. Ne mous ket izom da lavaret pebez enerez en deus laolet ar pense-ze e calonon oll dod kear pere her guele dirag he daoulagad.

Ne allan ket miret da lavaret e hoas penaus, ervez a leterer, unan eus ar variolodet jaouane so chomet e luec'h en deus het chans. O veza coezet er mor evel ar re all, an eil martolod eus al lestr, dare da veuz, a ell'ha caout erog en he vontou. Hag a zalc'he erog stard evel ma ra eun den a va da goll he vuez. Ar mous a vije eat d'ar gouelet gant'han, panefe ma zeas he vontou gant ar martolod, hag hen a ellas neuze neun guelloc'h ha tosta oc'h ar vag pel'nin hen destinas. G. M.

HISTOR ZANTEL.

(TREMENEZ 1774)

Glanted Joseph, e ti Putiphar.

Joseph eta a oe kaset d'ann Egipt, ha Putiphar, cabitan armeon Pharaon, her prenaz digant ann Ismaelited.

Doue a oe hepred gant Joseph, ha pep tra a zome

guell pe veit etre he zsonarn. He vestr a ouie mad e oa Doue gant-han, hag e oa Doue eo a rea da hepred d'ot da vad dindan dourn he zervicher. Joseph eta a gavaz tugaraz dirag he vestr, hag en em roe en-hol d'ann-oll d'he zervicher. Lekeat gant-han yar beun he hol vaou, ken a c'houarne ann hepred, hag er em emella a hepred. Ha Doue a vengaz u ann Egiptan abalamour da Joseph, hag a greskaz he hol vadon, ken e kear hen var ar muez. Hag ann den-ze na anave mui netra eun he di, nemed ar bara a zebre.

Eun den santel eun ti a zo eur gure deuzer Tud, loeved, madon, pep tra en dro d'ezhan en em zant a vennoz Doue, Mestr, choazt mad la servicherien, ma he deuz douez Doue, ma laourent evit he eternel pep tra eun he ti a veza velle a-nezou miz ma da glaskout nemet goudeon ar vuez n'oa davar so ke si e veze.

Hogheu, Joseph a oa eun den dremmel orao, ha haer meurbed da veit. D'var ar mare, he vestrez a dalc'he he daoulagad var n'ozhaa. Hag a glasko benediz he lakaat da hec'h. Joseph, pell dioc'h eusant da eun dra ken torfedez, a lavare d'ezan. Setu va meste en deuz fisez eun-oun keuent mad en deuz, pe oar mui zo ken pe ra zo eun he di, n'euz ama netra ha ma ve ket em goude heimen, nemed-hec'h b'ou penaus eo he eareg. Pennaz eta e he helle-me ober ann drouk-se, ha pe he vuez va Doue?

Eun deuz ma leuz Joseph d'ann ti, hag eun oc'h ober eun dra bennag, la ne oa den all ebet var al lestr, ar c'brag a gregas eun he vantel. Joseph, o lezel ar vantel eun he dourn, a det haz hag a zeaz er muez.

Ar c'brag o valet ar vantel etre he daouarn, hag oc'h eun em velle d'aprezet, a c'halvaz tud he zi, hag a lavaraz d'ezho. La d'gasset en deuz eun ti-man ann Hebreu-se evit ober muez d'comp. Deuet eo beleg eun-oun, evit gouall o'her gan-eu, ha pa eus euz kriet, en deuz lezel gan-eu he vantel e eun krog eun-hi, hag eo redc er muez. Hag evit merk euz he fidelited, e tiskouezaz d'he fried. pa zistroaz d'ann ti, ar vantel e deves dalc'he gant-hi. Hag e lavaraz. Ar klaf hebreu se hoc'h euz d'gasset ann, a zo deuet d'ann e lavout evit eun d'ezhan, hag a veza ma e he evel o kriad. en deuz lezel gan-eu he vantel, a zalc'heann, hag eo lammet er muez.

Ar mestr o kriet ann traoz-ze, hag o kredi re da gomzon he c'brag, a zeaz eun drouk braz eun-han. Lakaat a reaz Joseph, er prizoua ma vije dalc'he het prizouneren ar roue er zhan. Hag ann den iaouank divlam a choumaz eus chadenet. (Ne velomp ket eun divje Joseph klasket eun eun z'enn e c'hez ebet, gouzout a reaz n'euz netra da e bouit gant droughez euz vaouez he dispriet. na gant gouarn eun ozae dalc'he. He fiansaz a oa e lealded Doue.)

Doue a oe ato gant Joseph hag en doe treuz out-han. Ober a reaz ma lavaz tugaraz dirag gouarnour

ar prizout pehini hel lekeaz da vestr var ann holl
brizonerion all, ha ne vije great netra nemet dre
he nra.

Karantez foll a ra da zrouk,
Grog disprizel ho kas d'ar grouk.
A holl viskoaz iat traou hudor,
Ter'h.l d'out-ho, mar d'oc'h den fer
Buez divlam hag honestiz
Na viron ket ouz iacuankez
Ne vent alies lamellet:
Mes Doua ho diouall hepret.
Ar furnez, eme ar Skritur,
A ziskennar, gant plijadur,
Da heñ Jozeph enn he brizon.
Evel he zevel var eun tron. II.

BUZZ SANT ERWAN. — EIL PENNAD.

Sant Erwan pe Eozen a Paris.

D'an oad a bevarzec vloaz e oa cassel da Paris da
ober he studi. He gueren a oa red d'ezho her c'hass
ker maoune euz ar guer dre ma lue he vestr he unan
mont d'i. Hema en doa e'hoaz da zekki he unan araoc
bea sacret belec. Mes pebez calounad evit an introm
kervarzin he vam. Poan braz e doa oc'h en em zisparta
dloc'h he mab e hoaz ker maoune. Aoun e doa na zeuge
d'en em goll er guer vraz-ze. Gouzout a ree en dijo
cavet he mab kalz a skouerion fall e mesk ar skolaerien
all — N'euz forz, red oa d'ezho hel lezel da vent en
han'haoc pe hel lezel hep an descadurez a renk kaout
an dud eaz he popultion. I'dia reaz an Aotrou Doua
hag ar Vre hez Vari da viret he mab e creiz an oll
douerien, evel m'oa hel miret an tri den maoune e creiz
fournez Babylon. Consolet a oa couseconde o sonjal e
vije bepred e compaignonez an Aotrou Kergoz en doa
bet kement a soursi azezhan bele neuze koutat a
reput kervarzin ha daou assamblez hag e arrouont e
Paris er bloaz 1867. Sant-Louis a oa neuze Roue e Franz.
Cavout a reaz e Paris skolaerien euz he vro. Erwan pe
Eozen Snel, bloare euz ar Roc'h-Derrien a laje er
memes cembre gantha. Herzi Fichet euz a Bomeri-
Sant ha Raoul Portarn euz a Lanmeur a heulio ar
memes skol. An Aotrou Kergoz, recevet doctor ha lakeet
e penn unan a skoloù braz Paris, en em garaz adarre
divestoc'h he vestr skol, epad ma studie lezennou an
iliz — Ar pevar ma da lavaret, en, Erwan pe Eozen
Sant Herzi Fichet, Raoul Portarn ha laoude Kergoz,
bag a oa bet test euz he vuez epad he studi e Paris, a
vezaz coaz aouale'h evit repta testeni euz he deuvron mad
ha sautel, pa oa great gand an iliz euz enklask abarz heñ
diablera sant. An Aotrou Kergoz en doa er mafe ze dec
vloaz ha pevar-ugent.

Ar skolaer maoune a vev e Paris, evel m'her grea
er guer o ti he dad hag he vam. Implija a ree he oll
amzer er studi, er heden hag en deuvron mad. Adalec

neuze e kouske bep noz var eun nebeud plouz lodet var
an douar jen, mez evit kuzia he biñien euz an dud, e
tale'he eur guele mad en he gambr. An darn vuz euz
an noz a dremene er studi hag er heden. A neuze en em
voazaz da lavaret bemde an offiç divin, da lavaret eo, ar
breviel, ar peza reaz en amzer-ze ealz a dod devot. Hag
en amzer goz e oa cre ar feiz etouez ar gristenien. —
Hirio an deiz a hoan ma priser lavaret euz beñen bennag
da noz ha da vintin. Cavout a reer zoken ha na z-eout
morse var he daoulin. Sant Erwan pe Eozen a chomas
dec vloaz e Paris a studia ar filosof, an ilicoloji ha
lezennou an iliz. — Goude m'oa bet examinet mad ha
great doctor, ez eaz e'hoaz da Orlean evit en em grevat
m'hoac'h eun en anaoudeguez ar guirion hag an oll
lezennou, ken euz an iliz, ken euz ar bed. — Bez'en
doa neuze pevar bloaz var-n-ugent.

Er guer a Orlean eou'z hag er guer a Paris e cundee
eur vaez sañte, hag e kunnue he biñienou ealz —
Tremen a reaz atao an darn vuz euz an noz er studi hag
er heden. Pa ree eun tamz amzer d'ar c'housket, e vije
atao var ar plouz. — Er guer-ze ive en em voazaz da vev
heñ d'ibri tam kig hag euz morse lanne guir-Rer a reaz
d'ar leorien ar pevar-ugent en he brejou evit ober an
aluzec. K.

Eun den maoune ganet euz a lignez huel, o vev
aichuet he studi, zo lekeet officer eun eur regiment. —
An officer maoune-ze a oa eun den a zoare hag euz an
dhab — Mes, sinas, d'habet ha kelennet oa bet er
skolajoù gant compaignonez canfari, edro'ha d'feiz. —
Ancounac'heet en doa e-herr keadellioz mad euz vañ
grisen ha devot. — Couseconde, o vev euz soudard
colonne hag aketus enn he holl zeterion, e savaz e
herr-amzer a garg da garg beleg ar renc a colonel. —
Eruet er renc huel-za, e teuz enn he speret ar sonj
da zuzi. — Anavezou a ree ar bed, re zoken. Gouzout
a ree ne dlee ket eazout ealz a lisians enn he brome-
sau. Aoun en doa da vevz touellet, Gwelet a ree e
mesk ann dud kement a dromp'erez hag a zalcalded.
— Mont a ra ta da gaout ar brioles pe ar superiores
euz ar gouent o pehini e na maghet ha kelennet de-
mezeled maoune. Na itron vad, eme-z-han, kemeret
am euz ann lardizeghez da zont d'ho caout — Eun
dra am euz da e bouden digan-n-hue'h. m'ho pefe ar
vadelez da rei d'ha anavezout eun demezel kelennet
en ha ti skol hag a heñ da e bouden gant lisians
evit pried. — En ober eaz a hellan, eme ar briolez.
— N'euz ket pell en eet ac'han da di he zad eun
demezel hag e deuz kement a zo red evit floc da
vez euz vañez vertuzoz hag euz vestrez vad a di,
— kemeret a ra hano fañt ar plac'h maoune, ha
goulen a ra e pelec'h e chomm — Nebeud deizio
goude eo dighemeret e ti kerent ar plac'h maoune.
Red mad o oa d'ezhan anavezout ha beza anavezet.
— Kerent ann demezel ha kerent ann officer en em
gleo var bep tra. Ann dud maoune a zo promet ann
eil d'eghile. Choazet eo ann deiz d'ho euey. Ben-

nighef eo bet ann daon bried gaud ar belec dirag ann aoter ha dirag ann holl gherent.

Eus he stad a bried, ann demeze(-)ze en em zisconvezas douc, leuer a carantezuz. Ar goaz euz he da a gare hag a briza euz he c'hreg. — Coulscoude ann introun haour-ze dimezet da eun officer euz a eur rene huol, ne oa ket hep anken ha tristidigheez. — He goaz na vire ket gourc'hemennou Doue ha re ann iliz. 'Ven doa, euz-la-lavaret, tamm relijion e-bed. — He bried vad e doa ar c'hoant ar brassa d'her gwelout a nistrei ouz Doue hag o viret he c'huire hemennou. — Pedi a ren maez-deiz evid-han, ober a reaz alzeuzou, communionou hag nberou-mad a bep seurt evit he conversion. Mantret ha glac'haret muerbed o welout he den hep relijion, e tes enn he spered liz em wezila da Zouo ha da genniga he buez evit ma trui ha goaz da veza euz c'hristen mad. — Red e oa het d'ezhi gortuz hir amzer. Kendere hel a reaz da bedi ha da ober pri-jennou. Efin selauet eo gant Doue.

He goaz, o welout santmarchon ken euz e caloun he c'hreg, a zenez da sonjal o oa eun dra-vad leza christen a spered hag a galoun. — Adaleg ar mument-ze en em lekeaz da heul he c'hreg d'ann ilizou. Euz deiz ez eont eun eun iliz da seloun eur predicator brudet, euz deiz all ez eont eun eun iliz e peluni o oa ar sacramant war ann aoter. Hemdeiz e eredo ar sclerijen euz he spered hag o true muoc'h-mui he galoun varza ar relijion. Efin errouet a ra ann deiz ma en em zisconvezas christen. Mont a ra da goeaz, hag ober a ra he gocaion gaud eur c'huiz bras d'he bec'hejou, he c'hreg i-dra kenighef he buez da Zouo evit ma teuje he goaz da veza euz c'hristen mad. — O welout he veuou serrant pe accomplisset, ar c'hreg a zed da gredi ne druz mui euz a amzer da veza war ann douar. Clenvel a ra euz gwr hag a beno euz deiz pe daou, so diocieriet he c'hlaved hep remez. — Ha c'haloun o veza distag dioc'h pep tra, ar vaouez desuz-ze a welaz ar maro o lostat hep anken ha glac'haz. Ne sonj nemet euz eun dra, da gontoli he fried. Va mignon heaz, n en em fora ket da euz anken re vraz. — Hep dale n en em welo e boaz ha neuze ne vazo dispart e-bed. Euz leun a goura, euz stard euz hent maezoud eel euz han, ann hent-ze a gaza da eun euzidiet bep-lin. Ar goaz a wele d'ruz, mes ann esperanza hag ar beden a zouza he c'hlac'haz. Hec eo he sacramentou d'he c'hreg, hou-ma e denz bepred he anaoudeghez-vad. Ar c'hlaved a greak, santont a rann eme-z-hi, ar scorn euz ar maro o preghi em zeed. D'ann danella, va migson, lavar pedennou ann dremensao, rac mont a rann da werrel. Glac'haret ha spoulet muoc'h eglhet e crez an taolion euz, he goaz en em lekeaz da bedi. Ann hini clavy oa glev, na wel, na ne laet mui. He goaz a bleg he benn evit poki d'he c'hreg, siouaz, rei a ra eur pok da eur c'horf maro.

Sela aze ar garantez gwirion, evel m'eo prezeghet euz Aviel. Ar c'hreg greden-ze o deuz, hervez avis ann abostol sant Paul, lakeet ar relijion e spered hag

e caloun he goaz. — Abadez ar c'helouet en em zisconvezas christen o pep lec'h hag e pep tra, hag heu c'arguet euz a eur rejimant, e rav ann to da norani, da accomplissa doreion eur gwir greden. Ar goaz hag ar c'hleze a oar en em vraz.

(Tennet euz ar greden *Le Mer de la ch.*)

Alloa d'ann Tielou.

(TREDE PENNAD.)

Pourras ann lieren a reont he labour ho-unan, ne fell ket dezho kemer tud diavez, nemet eur vech an amzer, hag apical e mare an euz. Dre an dra-ze an devezou-rien, ar re ne zalc'hont tam douar ebet, eleac'h ehozupad deez mui doe'h ar bloaz o heana pa o clac'h he bouet a gaout gwelloc'h kuitad he farrez evit mont e kear pe var an bentelou ouarn hag e kement leac'h o euz labour hec ar bloaz ha gwelloc'h goude-degoez evit ne gartje var ar meaz.

E kerne, ann lieren p'vidicia, eo ar re a guemer an nebruta tud da vevel hag ive ar re a labour ar falla ho tiegues. Euz a reont a zed-mant muoc'h en oc'h euz-penn euzgann ar mervellen a vefe red euz evit ober mad hag o maro kement labour a z-goez er bloaz. Coulscoude, eleac'h gouid e colont euzisse n'ouzoet ket prugement, ha bep a nebeut ez eont aliez var peira, rag, atechu ez eont her fall an tiegues ma o hellont ket sevel zoken, doe'h an douar a labouront, avoalc'h n eoz da vera. Prens a renkoot-la pe gwr o ho denz ket allet euz doe'h ho euz, ha ma en em denz ann oc'h, evit en em dinet-hi, da zampred an hostalir ne zalc'h ket da vera tiel tre doe'h ar peiz en devoa. Kementan ne vize ket c'hoarvezet gant-han ma vize het furc'h ha ma en dije gouezet penaus an douar ne re ket ar p'vidigues ja ne vez ket gred mad doe'h out-han, pa vez e daouarn tud piz pere lin denz wec'h da guemer ar vraz-heu a zo red evit eas al labour euz hag ober pep tra e mare. Bonez dispiga tri pe hevar c'hant arot da hanc mervellen, en dijet a let aliez, eleac'h roll evel he denz gred, gouid kement-all ha muoc'h zoken, goude heva ha sevel ho oll euzou-all.

Ar C'hernevot peurlaza a jom euz he vro, eleac'h al Leonard a red ha ne ra van evit mont pell denz he farrez da glac'h euz tiegues ja gan gwelloc'h maez'het hag essoc'h evit ne gartje el Leon. Hervez madatiroc'h an douar dezan, e kinnig muoc'h d'ar berc'hien evit ne ra ar merour eoz, hag e eas eme er meaz, rag an douar a zignvezo ato d'ann neli a labour ar gwella ha gant ar mui skiant. E Leun e gouid gwelloc'h doe'h ar goude-degoez. Larad a reont paue, lin, melchen, raol e kerne ne labouront nemet nebeut doe'h ho douar, hag e lostont ar vrazza loden dindao penri, eleac'h e vagoz asoud fall ha cos denvet. pere e veat c'hoaz aliencoc'h er meno evit ne vrazant er pare.

Penaus ne tafe ket an neli a vev denz lin d'ann vraz'h euz denz eur vro eleac'h ez euz ken nebeut-all a labour

d'an devezour ! Red eo d'an dard kez-ze mont eleac'h ez int galvet gant al labour, eleac'h e c'arjont goude-gues. El Leon ar re zo mevelien pe devezourien a ho deus ket kanteed, rag eubo ho deus labour hag ez int dalc'het pad ar bloas, liguen eubo ive e labourer e gura-all. Ne ma ket ar bro dindan peuri evel o Kerne, an douar pantes a vez palaret, ha ne ver ket al labour-ze eb tud ; gonde-ze e renker ho e hounnna aliez fed an han, rag evel a leveront : nao c'hoer, nao panezen. Al ho an plou a vez c'ho ermit ive. An tuez nall ket ober kement-ze a labour he-unan, a red eo dezan rei da c'hounn da veur-a-hun. rag, dont a ra ive an eost, a zo tior guez fonnusoc'h el Leon evit ne zeo e Kerne. pe gurr e leker muoc'h hag e reer guelloc'h, heac'h zo la adarre er mare-ze.

Evelse, an oñt a gao labour var ar meaz el Leon tog ar bloas, ha chomet ez eus eubo ive trovagalc'h a vrea-c'hion evit ober ar goude-gues pe labour an tiegoes e doare.

TRIZ 22 P

LEVR AL LABOURER.

III

Ar c'hoajou

Eur vech kresket ho koue goloet ho parkou,
Ha ma tispieg ar fao tro var dro ho brankou,
Paotr ar zaoud azezel eus disheol, da greizez
A zon gand ar vombard eur gaoouen nevez.
Evit respont outhan ann holl evned a ga,
Hag ar c'hoaz a zagoz gant mousion kaer unvan.
Vit meuli ho C'houer, kentse ma tarz an dez
E kanont eur zouk gant kast la levez.
Ha kent ma teu ann noz ho kanont eur vech c'hoaz
Evit trugarekal ann Doue ho c'hrouaz !
Mes pebez mouez heluz, da pebez melodi ?
P'ho klevann, eostoc'h, pa glevann ho mouez c'hoaz ?
Holl al labouset all a gennic na fagrez
N'euz eta nemed hoc'h hag a gann noz ha dez.
Pep-unan anezho na nar nemed eur zon
C'ho, a hell chench a vouez, a gaoouen, a don.
Brema ho kan a zo eur c'hoaz a levez,
Hag eunn neubeud goude leun a dristid-guez,
Eostik, eun ho puez, evel eun lon hant,
Ha c'hoaz a gav ivez anken ha meloni ?
Pa ho klevann da noz kudet var eur vezen,
Trist ha leun a c'hoaz har o larec ho sonen,
Me gred oc'h euz, eostik, kolet ho kenseurtez
Hag em'boe oc'h ober kanvon d'ho pavez kez,
Pe kentoc'h o ouela var hoc'h eunedigon
A zo bet hanter-noaz tennet euz ho neizou,
Mes pa zavt ho mouez ken flour e kreiz ar c'hoaz,
Me gred ez oc'h laouen e kanit hoc'h our-rad.
Na frenat ket eta lugale, ho nezek,
A c'hoaz, hemole'ndi, esperant ann eostik,
Marteze eun nosvez lostet gant eun darsien,

Eun eur c'hortoz ann deiz, c'hoaz glevn ha zonen,
Treda'rai ho kaloun, ho troyg 'a zistano,
Ha pell dioc'h ho kovele ann enoe a dec'ho.
Pellert euz ho koajou ar spartel, ar barget,
Da dostat euz ho ti c'hoaz lezo ann evned.
A rez o krial euz goaled he c'hoaz
Ema tost ann arne a lavar ar gaoien,
Ann drask a lavar d'hoec'h e fosta avel gre,
Ar vualc'h a zioagan bleun ann amzer-neve.

N'ankont ket ann dero, pa hadt ho koajou
Ann dero a zo mad da ober arerion,
Da rei d'hoec'h trestion kre evit harja ho ti,
Hag ar c'hoaz a zo red evit ober listri,
Epad an nozveion e kreiz haloun ar goaz,
Gonezen ebet n'hell gvel oc'h dero hel ann tan
Hadit meur a faven e mesk ad tere ivez,
Evit dindan lo skend kavont freskadurez,
Eur faven he unan kresket eun ho parkou,
A zeb ar d'ebor h eur c'hoaz gant le fennad brankou
Nag ar gla o kovele slank euz a leun ann ee
Nag ann dour o redek nag fott nerz ann arne
Nag ann avel goalem, neuz i'het he diskar,
Ken doun ma plant ho lost e kaloun an douar
Hant ivez k'sun eun ho koajou nevez,
Ar gaoien a zo ar vella euz ar gouez
He frouez a zo c'hoaz hag epad nerz ar gouaz
Ho pugale ha e hor da noz e tal an tan,
Gant sist dous evel mel, la kisten paredet,
C'hoaz a golo ar zorch eus ho poncion kalec.
Mes ouz ann ma zeo c'hoaz, dans la mad he frouezen
Morse na gavot koad goulc'ht ar gaoien
Na da blench ho ti, na fober breizon,
Nag ivez d'ho glaou evit ar govelion
Eun d'ivez c'hoaz po sonen da blaoz'o e'loec'henn,
Hag ar vezen koad-kroaz a zav bet er gouabren

C'hoaz eta, va breiz a zivar ar mezon,
Lezit ar vourc'hazenn da hada ho c'hoajou,
Ho c'hoajou pui tener, rei ho talon kenta,
Hadit kistin ha fag hag ann derv kalec
Ar gouez-ze zo hoaz euz donar Breiz-Izel,
Hi ho deuz grizon doun, a zav ho fenn uhel,
A zalc'ht euz ann arne, rag tra na sonit tan
A ro d'hoec'h haviou, ha koad da ober tan.

Hano ar Zent evit ar Sikun-ma.

- DILLEN 9 EABEL. — Annonasion ar Verc'hez glorius Var.
DIMEURS 10. — Sant Francez a Banl.
DIMEURHEN 11. — Sant Leon, pap ha doctor eus an Iliz.
DIZOT 12. — Sant Izidor, escop ha doctor eus an Iliz
DUGUENEN 13. — Sant Hermenepid, merzer.
DUSADORN 14. — Sant Visant Ferrier

Dreuz 15. — An eil sul goude Pasc. Sul ar Pastor mad. — An *Arz* hris.

Jesus a lavaras d'he ziskihen na d'ar auzevien

Me eo ar pastor mad. Ar pastor mad a ro he vuez
evit he zenved. Mes an devezou (pe an hui a zoul an
denvet evit ar hant,) an hui ne deo ket ar guir hant,
ne deo ket an denvet dezhan, kerkent ha ma vel ar bleiz
o lout, a ziez an denvet hag a deo'h kuit, hag ar bleiz
a lam gant an denvet, hag a deo ar treuz er vanden oll.
Hogen an devezou a deo'h kuit, abalamour ne deo
nemet eun den paet, ha ne deo ket perc'henn d'an denvet.

Me eo ar pastor mad, hag anaont a ra va denvet,
ha va denvet an anavez. Ho anaont a ran evel ma'e
anavez va zad se hanoun hag evel ma'e anavez an va zad,
ha rei a ran va huez evitho.

Bez em eus c'hoaz denvet an ha ne maint ket er
vanden-ma, red e vezo dia ho digas, hag e silontat
va mouez, ha ne vezo mei nemet eun vanden denvet,
hag eun pastor eken. SANT IAN X 11 G. M.

Ar maro a ro hep ep amzer kentelion d'an oll. d'ar
re vras ha d'ar re binvid eonts ha d'ar re laour ha
dister. Goude pa sen var ar re vras, e eil om dou-
noe'h ar zont eus he zontion e speret an d'oll.

Varlene an Aotrou X., unan eus an dud-ze etre
daouarn pere em eus a arc'hant ar vro, a brema
unan eus an tiez eura e Paris. Ne vone ket evel gou-
coude ead avale'h e hoas. Eur vanden m' e erouien
a vone lakel d'he grempen diabarz ha diaveaz. Pemp
cant mil seot a gouste an ti, ha pemp cant mil seot
all a vone dispignet evit he grempen. Ma vije ket c'hoant
d'he ferri, an ti a dale e antereant mil lur er bloas. Evel
a velit, ne eil ket an oll sellet oc'h tiez evelse, gant
nebeutoc'h e e h aller en em laja.

Brema eus eun teir sizun hennag an ti a vone lakel e
ratre. An Aotrou X. en deo lakel dervez da vont da
jom enha, hag en deo pedet he vignonet da zont da breja
gantha en dervez-ze. Mes unan ha n'oa ket pedet, a
denas ive ha zoken eun dervez pe zaor araog ar re all,
meo feli dia lavaret ar e hlenvel. Epad ma edo eun van-
den zervichenen a brez a pousach pep tra, map an
Aotrou X., eun patrie eiz vloaz ha no voa ken map
nemethan, a goezas eun gant ar hoas e houzo. Setu
tousmae'h en ti ead. Kenavezo d'an dervez bras d'an
dervez a blijar. Ar vignonet so dispedet. Eur vanden
vedicnet so galvet, mes ar maro a ra goap anezho hag
a zam he freiz. Ar patrie a varf.

C'hoaz a zo. An tad hag ar van pere a voa bet dale h
mad var dro ho map ead ma voa eun, a hag ar e hlen-
vel dioutan, hag a jom eun ive ho daou. An Aotrou
X. a varf, hag he bried so easset da di an estren, da
di eun vignonet dezhan, ha no onzer ket c'hoaz pe du ez
a he e hlenvel. Setu aze penaus e teu avechou an
Aotrou Doue da gas da petra ebatou ha phjadurezon an
douar, ha da ziskuez peguen nister eo oll madou ha
pavidigerezon ar bed.

Eun dra vad etouez kementse. An Aotrou X. en
deus galvet ead, ha petra beanaq ar hoas c'houzoq a
vire eunha da goms, en deus bet ners avale'h evit
kemere eun bluen ha scrifa d'he bried oc'h he feli da
rei an darnvua eus ho madou d'ar beorien. An deo-ze
eta so maro evel eun e hrisien, hag en deo sonjou mad
var he vado.

Mes setu ama ha ne ket ker mad. An Aotrou X. so
maro beanaq, hag a zo c'hoaz beo he dale hag he van.
Mad, p'ou a grette? Nieu anezho ne deo deul var dro
ho map na var dro ho mere h ead! An aoun ha c'houm
ar e hlenvel ha da rancout dispartia dioc'h ho madou
bras, en deus serret ho eadon, hag o deus lezet ho
map da verez ep laet troad en he di. Guel i petra dea
an den da veza pa stag he galon oc'h an danvez! Daou
zent, ead, ha d'ja eun troad dezho er bez, a ziez ho map
gant aoun da goll eun hennag eus an nebeut derveziou
o deus c'hoas da vada!

Eun voereb d'an Aotrou X. so bet guelloc'h en he
guaver a so lent da guemeret sourei anezhan ead he
glenvel. Ha perag eo bet ar voereb-ze guelloc'h evit an
tad hag ar van? Perag? Abalamour ma deo e vistenex
vad. Hag ead a vezo, ne deus nemet ar guir religion hag
a eile laet an den da oher vad d'he nesa, da vana pa
va meneg da laet he vuez pe ha rec'hed he noan
var var. G. M.

KELEIER.

An Aotrou Rohic, person Loc-Maria Kemper, so
haout person e Daoulaz.

Al lez-varn (Cour d'Assises) a zigor e Kemper ar 16
a viz ebril 1866. E penn al lez-varn e vezo an Aotrou
Beaudouin, al er lez-varn Roazon. En he guaver e vezo
an Aotrou Revau, an hui so e penn al lez-varn civil
e Kemper, ha Faugeyroux, barner er memes lez-varn.

Haout ar lez-varn evit al lez-varn (Cour d'Assises),
a dle digeri e Kemper ar 16 a Ebril 1866.

An Aotrouez

Remond Caradee, eus a Grozon,
a von Rouzald, eus a Lanhorne,
Leuz-Lois-Renan Vignoboul, eus a Logonna-Daoulas;
Em I Theudonne, eus a Borspoder,
Per Herri, eus a Blouin;
August Kerveiz, eus a Vrest;
Herri ar Barzic, eus a Lanhorne,
Emil Pelllet, eus a Grozon,
Paul Forsant, eus a Guernouez;
Charles Batard, eus a Blougastel-Sant Germain;
Jan-Vari-Beneat Tanguy, eus a Bont-Aven;
Marc Traonoff, eus a Landernau,
Victor Reveiller, eus a Vipavas,
Edouard-Mari ar Guenn, eus a Vrest,
Maxe ar Gall, eus a Blougastel-Daoulas;

Yvon ar Meur, eus a Eliant,
 Jan-Mikeal ar Bras, eus a Vrest
 Francez ar Gall, eus a Blabennec,
 Eujen Delecluz, eus a Zouarnenez;
 Olier Kerantret, eus a Vrest,
 Jan-Per Nicol, eus a Blougastral-Baoulas.
 Paul Moat, eus a Sibiril;
 Jan-Jakez ar Stum, eus a Landevennec,
 Yvon ar Menn, eus a Lendon,
 Henni d'Ampheroet, eus a Guemper,
 Ernest ar Bihan Penoeze, eus a Vician,
 Jan-Francez-Erne Lallour, eus ar C'hastelnevez.
 Francez Amelot, eus a Gastellu;
 Adrien Kervern, eus a Vipavas,
 Prosper-Mikeal-Avis Mougou, eus a Voelan;
 Charles ar C'hont, eus a Vrest,
 Francez ar Briz, eus a Dreglonou;
 Lois Combou, eus a Blounevez-Lochrist,
 Yvon-Mari Pooliquen, eus a Landivizhan,
 Herve Harre, eus a Langolen,
 Yvon Madec, eus a Lannecanou.

EVIT DELC'HER LEAC'H D'AR RE A VANCER :

An Antronoz, de Chabr, Rabot, Piston ha Laot,
 ho fevar eus a Guemper.

Morse ar c'hazetennoù n'o doa romzet muioc'h na kement evel a reont er sizunvezioù-ma eus al labour douar. An ed so re varehad, ha dre-ze ex eus eus a dielen nec'hiet. Peph an lavar he bez hag a re he guentel en esper lacat an ed da gueraat. Ke a ed eoz a zo etouez an dud, eme lod, neuze-ta ne ve ket drong a tonfe eus sosti fall evit lacat goullonderi ar grignoù. Ne gredan ket e ve eals a labourerien hag a zontefe evelse. rag al louzon-ze, ep mar, a ve goassoc'h evit ar c'hlenvet. Mes m'n'on eus ket d'en em emel eus a draou evelse. Guell e c'womp merca ama eun ali d'al labourerien douar a lannomp e *Gazeten ar Meziou*.

Hervez ar gazeten-ze, ar reo hag ar scorn a ra bep bloaz, abred pe ziverad, drong d'an ed ha da oll frouez an douar. Hogen na reont morse kement a zrong en douaron labourer mad, labourer douar, en douaron teilet pe trempet mad, evel a reont e leac'h all, ha selu ama perag. En douaron labourer douar evel ma c'houre he-men hez ober an dud guentel en em emel hiro eus al labour douar, en douaron labourer douar, grizon an ed pe ar plant-all, dreist oll ar vam-c'hrizien, a da eunoc'h ha dounoc'h en douar. Ila pa ve eta roset ha pozet eus dra beunag ar blanten divargorre, beg ar vam-c'hrizien a ell elom beo ha digas buez adarre er blanten, pa den an amzer da glouaraat. Er memes tra en douaron teilet pe trempet mad, an teit, an tremp, so fonder enho, hag a guendalc'h en douar zoken, eal lodennic eus an domder-ze. Ne all ket eta ar reo hag ar scorn mont kement en douar, mont ker buzn da gaout grizon an ed pe ar plant all.

An dielen a ve kementse bep bloaz dirag ho daou-

lagad; ha ne dleont ket beza sonzet mar guolont an eost distrujet oll avechou ganil ar goa amzer, gant ar ienien, paerliessa an douaron-ze so labourer hag-ha n'int ket trempet. Neuze ar grizon ne dleont ket doun en douar, hag an distera tam scorn a ell mont betek enho hag ho foazat.

Miz c'huevrer 1880 so bet eur miz d'apar. Ha perag? N'en deus bet kann loar ebet. Bet o ar c'hann loar eun nebeut araug m'o a c'wanset, hag echu o adarre eun nebeudic araug m'o bet ar c'hann loar all. Hogen, ervez ar re zo gounezet da leun en astron, an dra-ze n'o ket bet c'hoarvezet abaoe c'wansamant ar bed, hag evit ma c'herrufe kementse eur vech all e rancle ar bed padout c'hoas nuspenn daou vilien a vloazvion. Lavaret a elker-ta penaus miz c'huevrer 1880 n'eu dozezo bet morse he bar.

Setu ama eul louzon evit distruja ar melfet. Dioc'h an noz, pa vez dounoc an amzer hag an douar eun tamig-gleb, pa-deds nemet teleur holen var al lec'hioù ma c'houter ervad e ten ar melfet da ober ho zro. Gouzout a rer avoalc'h penaus pa vez an amzer evel ma on eus lavaret, o teu boudennoc melfet da zistruja kement a gomans sevel er jardinoù ha zoken er parker. O lakal holen evelse ar melfet a grev hag antronoz ho c'haver maro. Gazeten ar meziou eo a vere al louzon-ze, ha ne ket diet da bepluni gueleit ha mad eo.

Intanvez ar Roue Lois-Felep, ar Rouez Mari-Ameli, a so maro er sizun dremenet, e Claremont, d'an oad a bevar bloas ha povar-ugent. Tremenet eo evel eur mouch-goulou ep beza bet rouls lavaret tam ebet elan

An 23 eus a viz meurs, al lestr tan o vont eus a Villevorn da Vrest, a so bet torret unan bennag eus ho aelou gant an avel pelun a voa ere hag ar mor pelun a voa gust. Red oue d'al lestr mont da zouara en evez Road, er rad, hag eun an oll beachourien a ellas mont d'an douar. Dindan noz e tovas eul lestr tan all eus a Vrest d'ho c'here hat. Den n'en deus collet ho vuez, daou epken so bet glozet. G. M.

PRIS AN ED.

KEMER — 31 Meurs.		POSS'NABAT — 29 Meurs.	
Guins.	17 lur, 22 c.	Guins.	47 lur, 40 c.
Segal.	48 lur, 49 c.	Segal.	48 lur, 36 c.
Eiz	46 lur, 26 c.	Eiz	40 lur, 03 c.
Ed-du	8 lur, 87 c.	Ed-du	8 lur, 49 c.
Kerc'h	8 lur, 50 c.	Kerc'h	9 lur, 25 c.
Avalou-douar	3 lur, 35 c.	Avalou-douar	2 lur, 93 c.

Ar Gerant : Ar. DE KERANGAL.

Kemper, muioc'h gerd Ar. DE KERANGAL, Mouler an Rucop.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRÔ, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Un Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur bloaz	DAO SCODET
Evit e'huoc'h miz.....	ETRE SCODET
Evit tri miz	C'HEC'H REAL
Eur gaseten ebken	DAOU TENNEC.

Ar bacant a die beza gret araog caout ar gaseten.

ALJOU.

Ar serijou a ve c'hoant da facal er gaseten a dleer da adressal olt d'an Aotrou MORTAT, Belez e Kemper

Ar paez-manchou a dleer da adressal d'an Aotrou SALLUX, ebken. An abonant a guemerer e ti an Aotrou SALLUX, librer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 14 Ebbel 1886.

D'ar mare ma bep bloaz, an dud esiren en em gaf e Roue, o deus ar c'hiz da guinnig ar peñs e c'halver eun adres d'hon Tail Santel ar Pap. Setu ama rui loden eus ar c'homzou prononceet gant vikel J.-C. pa eo bet kinniguet an adres dezhan er bloaz-ma.

« Abaoe meur a vloaz e velan evelen, d'ar mare-ma, christenien catholic eus a bep bro en dro din, hag e c'hellan lavaret en em gatañ e creiz ar bed catholic, da lavaret eo, e creiz an tis skignet e pep leac'h. »

« Glac'har oc'h eus oll, va bugale guer, o velet ar peñs zo digouezet er bloavezoù divem-ma. Evelloc'h, ha muioch eusloc'h, oun glac'har e velet kementse. Ouzpen so, condaunt a ran evel vikel J.-C. pe guer indian bennag ma zoun, evel ma em eus kentoc'h condaunt a rouez huel ar malhomerezoù hag an direolamanchou pere a ia ato vñ gresk, ar gassou a enep ar Religion hag an Iliz. »

« Mes evidonn da gaout glac'har ha da gondaoui, ne anconnehan ket comzoù an hini ma tale han leac'h dezhan var an donar, ha pehini er Jardin Olvez an e agou, ha var ar groaz e creiz he boaiou, a zave varza an Enr he zozulagad prest da vervel hag a lavare : va zad, pardonit-hi, rag ne ouzont ket peñs reont. Me ive, dirag drem an enebourien a ra brezel da gadur Sant Per ha d'al lezen gristen, a lavar : va zad, pardonit-hi, rag ne ouzont ket peñs reont. »

« Daou rum d'ad a zo control d'an Iliz. Ar rum gwesta eo ar gristenien gatholic o deus respet ha carantez evithi, mes a gaf abeg e kement a zen eus he fers. Abaoe sened Nicee bete sened Trani, evel ma lavar eun den gouezec, e carfont difazia lion oll lezennou. Azalet lier ar Pap Gelaz divar benn al lezriou sacr beteg al lier dre behini ebet discleriet evit mañ na Mari concevet ep peñs'het, e savont e pep leac'h eun dra bennag da lavaret, eun dra bennag da zifazia. Catholicet int, hor mignonnet int, emezho; mes anconnehan a reont ar respet diet da

e'hallout an Iliz. Ma eo lakeont evez, ma na deont buan var ho c'hiz, em eus zoun bras na zikenfent ive ken izel ha ma zeo coezet a vrema an eñ rum eus hon enebourien. »

« Ar re-ma eo ar filosofet kement re a fell dezho tizont beteg ar virionez hag al teadlet gant ho rezoñ pe ho fenn ho-unan epken. Mes digouezont a ra gantho ar peñs a lavare an abostol S. Paul brema ez eus trivac'h eant vloaz. »

« Ato emaint o leski, ha morse ne deont beteg auzont ar virionez. Ato emaint o elase, o elase, hag ar virionez a ve lavaret a dec'he en ho ruz. Ha gouzonde e c'hesperont ato caout trau nevez, ha larat sparet an den d'en em zozober dioc'h pep tervahen anezhan he unan. »

« Peda eun an dud fantez, e hui pere n'oc'h ket faziet evelloc'h. C'hui so e gu mouez oustibien an hini en deus lavaret : me eo an hent, ar virionez hag ar vuez. »

« Gouzout a rit ive ne deo ket gallet an oll da zisplega comzoù Doue, ne deo ket ar filosofet en a die esplega he lezen, mes epken he vin stret. Ar re da here en deus lavaret : nep ho zilaou, am zilaou-me ; pa gontoc'h oc'h an dud, va mouez-me eo a glevint. Pijadur vras am eus oc'h ho kaset en dro din, hag ez an da rei deoc'h hennoz an Aotrou Doue. »

POLECA. — E Poleca, evel ma ouzvar, e rer ar brezel d'ar guir religion. Hogen Doue a ziskuez eno ive he vrac'h, pe evit lavaret gwell, eo em ziskuez a ra eno be unan evit rei kentel d'an dud difeiz hag ive rei courach d'an dud vad o deus kement da c'houlzon er vro-ze. E ker Dubou, er Volhine, ez eus eun Iliz catholic chomet c'hoaz ep beza distrojet. Eoo e rer an olls divin quella ma e heller. Ne deus nemet tri den a vez, rag an dud a iliz a so rouez brema er vro-ze. D'an deizioù gouel e vez epa tud ep niver. D'an trivac'h a vez e huerer oa braz ar vander. En dezioù ened, e reat peñsennou an daou ugent heur, evel ma voat eustom d'han ober a bep amzer. Ar sacramant, (melet ra vroz), a voa

exposet. An dud a voa da dosta d'an oter a velas en enn faol eur sebrer garr ha luguernus meurket o lopt eus an *ortanioner*, hag e crez an hoat sac' hor zalver Jesus-Christ diadan ar firm en doa he gorf santel savet eus ar bez. Ar barzan-ze eo palet ket hag an daon ugent heur Guelet eo bet, ne ket gant unan beunag eph' , mes gant an oll, fristerien vat'ha ha 'e all, gant ament'haer a deus d'he velet, dre zexosion pe ee't-zall, ha dalc'h mad e veze leun an d'iz. An Aotrou person ouc' ar c'henta ne b'evessat pr'z oc'h ar burzud-ze ha goudezo e lakeas da dostat hurre lazien pere a lavare goudezo e voant bet scoet gant kement a respet ha ga zoun, ma na gavent mui an d'ir evit disken dioc'h an oter.

Ar breid agumentse a redas balia dre gær ha var ar ma' tro var oro. Eneho rion ar rehiou ho unan a veas, out da dam-grad, hag a voe eul mezh auzao ar burzud. Mes an arzo a red aou' d'ar p'his pelint en deus anvet breiz an burzud. An Aotrou a Escop ive en deus ordreet d'ar re a deus he velet ehom ep coms anezha, gant aoun na ve serret an d'iz-ze oc'h ar griz-rouen catone evel ma zeus serret ken a res a d'iz all er e barterou-ze. G. M.

Ann Aotrou Hamet, a zu evel ma oar ann holl, e Escopi Sant-Briec, *reger*, pe e penn Breiz-ar-Feiz. — Neuz ket pell en deuz skrivet d'ann Aotrou'n Escop eul lizer hag a zo bet lennet eur solvez enn holl p'arssion. Euzer-ze e ro d'ezha d'annveont ann alouen gær dastumet enn he Escopi ar bloaz tremenet erid ar missionou a zavez-bro. 100008, cant mil e hwec'h cant tre' hwec'h ha pevar ugent haer. Ar peza ra, ma ne fazion tre na tregont mil penn cant erz ha pevar ugent scoet. Ann hanter moute h'evit ne oa bet roet e hwec'h vraz zo — kement-se a ziscouez eo c'hoaz beo ar feiz ha braz ar garet e Escopi Sant-Briec. — Ann Aotrou Hamet, oc'h enezas ar penn abec euz a eul l'arhentez ken araz e pep pares hag e pep bro. a zeu da velout eo alet se, warlerc'h Doue hag ar Ver-e-hez-Vari, da ghenta, d'ar velerien euz ann Escopi. — Beanoz Doue d'e-hoc'h eta, beleien vad, e hou hoc'h euz desket d'ann p'arssionis e oa braz ha braz meurbred ezoumou ar missionou a zavez-bro. Tenereet eo bet ho c'haloumou e elevout comz euz a ghement a vrendeuz divadoz, hag en em gollo da viken, ma ne iser ket d'ho e helen ha d'ho badezi. — Bez hon euz, d'ann eil, da drugarokaat ann d'ar c'arghet e pep tu euz ann Escopi da verla war ann direnezet, da ghemeret hanouen evit direnezet nevez ha da zastum argumeñien euz a bep zizun. — Scriva a reur d'e-omp ive e hresk ann direnezet euz a vrendeuz ar feiz er p'arssion e vo roet missionou enno. — Alizeriou deut a beil-bro ha troet e brezonneg ho deuz ho lod er c'hresk burzud-ze e-touez ar Vretonned! — Merci eta ha trugarez d'ann holl.

Escopi Sant-Briec a ro euz sones caer da escopion Breiz-Izel, ha dreist pep tra, da gær a Escopion all e

pero en em gar muioc'h a d'ar ha muioc'h a binvidighez mes nebeotoc'h a galoumou troet war ann is-mad.)

M. D.,

Plijadur eo e elevet hano euz ar volentez-vail-ze eus a dud Escopi Sant-Briec, hag ar bl'jador eo sonl vras-oc'h mac'h al'er lavaret ar memes tra eus a Escopi kemper, hag an Aotrou Alexandr en deus cavet ama ar memes boloute vad hag ar memes secours evel en deus cavet an Aotrou Hamet eno. Mar eo euz tamg behanoc'h ar zom' ann, ez eo dre ma ze ive euz tamg behanoc'h an niver euz an dud. Tind an eil hag egle euz a daou Escopi a zo dan a veulendi. G. M.

Hann ar Parrezion da bere e lle an Aotrou'n Escop mont er bloaz-ma da rei ar Gouzoumen.

PARREZIOU
elec'h ha veur euzoumenet.

PARREZIOU
a dle mont e d'ar h'oll.

Rérol.

Dimeurs 17, Commanca; — Sant-Salver-Tre-Nerez.
Dimec'her 18, Meaneour-Menez; — Loc-Biguier.
Diziu 19, Pleyer-Christ.
Dirguener 20, Sant-Vaz-Montralez.
Dissadorn 21, Sant-Martin; — Sant-Seo.
Dissul 22, Sant-Melan.
Dillun 23, Sant-Thegouen;
Dimeurs 24, Lampaul; — Guimillan.
Dimec'her 25, Sann; — Loc-Melan, Sant-Cadou.
Distro da Gueper.

May.

Dirguener 4, Plouneventer; — Sant-Serves.
Dissadorn 5, Lantouarnec; — Plogar.
Dissul 6, Plounévez-Lochrist; — Treffez.
Dillun 7, Plouescat.
Dimeurs 8, Plouzeved; — Sant-Vougne.
Dimec'her 9, Uder; — Scliril, Trellaouenan.
Diziu 10, Castel-Pao.
Dirguener 11, Roscoff; — Enez-Vaz, Saotec.
Dissadorn 12, Plouenan; — Mespaol.
Dissul 13, Carante; — Henvic.
Dillun 14, Taule; — Loc-Juenele.
Dimeurs 15, Guelan.
Dimec'her 16, Plouven, — Plougouvest.
Diziu 17, Landivision; — Bodilis.
Distro da Gueper.

Even.

Dimeurs 3, Cabrien.
Dimec'her 6, Ursuluezet-Montralez.
Diziu 7, Plouvan; — Garlan.
Dirguener 8, Plouezoc'h.
Dissadorn 9, Plougasson; — Sant-Ian-ar-Biz.
Dissul 10, Guimac; — Locquere.
Dillun 11, Lanmeur; — Plouegat-Guerrand.
Dimeurs 12, Plouigneau; — Ponthou, Plouegat-Moisan.
Dimec'her 13, Guerleskin; — Doisorbet.
Diziu 14, Plougaven; — Lanneau, Sant-Entrop.
Dirguener 15, Mourin; — Ar C'hloastr.

An aotrou Alexandre, barner a heoc'h e Pont-n'Abat so hanvet barner a heoc'h e Kemper eleac'h an Aotrou Nouel hañvet barner e lezvarn Kemper

ANN DEN GOUEZ.

Setu ma petra leuner en eul levr hanvet : TAVAC'H VLOAZ ETOUZ ANN DED GOUZ.

Ann Aotrou Faraul, dent da veza divizatoc'h ann Aotrou Escop Faraul, a oa casset d'ann oad a dri bloaz varn'uguen da brezeg ar feiz d'ann Americ tu ann anter-noz. D'ann 3 a viz evon 1840, e pignas var eul lestr e Marseil, ha pemp muz goude, e tignouezas eon eur guez hanvet Sant Bomfac, var ar mer Ruz. Eno e chommas daou vloaz er scol gant an Aotrou Escop Provencher, evit deski penaus e comze an dud a dlie divizatoc'h eas d'ezho sclerijen ar feiz. Goude e oa hanvet da vont da brezeg ann avret da car vro hag a oa 350 leo pelloc'h etreuzec ann anter-noz. Eur pennad mad a vale e oa : mæz, ann Aotrou Faraul a oa yaouank ha creen, hag ar garantez evit Doue hag evit he nessa a verre en he galon.

Hor bro a zo e kement leac'h ma zens tud da zi-boanias ha da zeski, a lavaras ann Escop en eur rei d'ezhan he vennos. Eb dale ar belec yaouanc a en em garas er vro market d'ezhan.

Ar vro a oa braz, mez gouez. Tremen 400 leo a oa d'he zrouz, ha ne oa en-hi nemet 15,000 den skignet ama hag aot.

Da guenta ne oa ket dignemeret caër.

« An dud gouez a en em ziskuezaz erfin, eme an
« an Aotrou Faraul, ker buan a ma clesfont e oan
« eno, e selhas d'ezho dont a velle em zy; lod evit
« va guelel, lod all evit clevet comzou Doue. Mæz
« a veac'h em loa lavaret eur gomz pe zioa, ma
« lavaras an darn vray anezho din »

« Ne ri neua ama, comz a rez evel eur buguel
« bihan, ne ouzot ket comz. » Hiniennou all distacoc'h
« c'hoas a lavare d'inn »

« Ho, pa gunt en da dro, ann dud gouez ne ga-
« ront ket ac'hanont.

Re-all - « Ho d'comp lutun zo guelloc'h dit.

« Hag e zent en ho vro evit rei frankis da re-all
« «ag a ea ive, a benn eur pennad er mæz, en eur
« ober goab ac'hanon ha lavaret d'inn comzou divale. »

« Pa deus ann noz e c'hellis serri va dor outho.
« Neuze e coezas va mende em dor. — Peraz a
« lavare d'inn ann droug-speret, chom em vro-ma,
« pell deus da gueren ha deus da vignounet, ma
« n'oud ket evit ober vad ebet? »

« Hag ar Speret-Santel a lavare d'inn : — Bez calen
« en hano Doue eo e zout dent da gaout ar hobl-
« ma, ha Doue, a labouro ganeca.

« Creet gant ar Speret-Santel ec'h en em lakis da

« zeski guelloc'h c'hoas ies ar vro. Hag eb dale e
« oan silaouel ha comprenei. Antercant anezho a c'hon-
« lennas beza baderet. »

« Divizatoc'h eals re-all a reas ovelho ia goude
« eals poan ha eals labour.

« Enn devez eon den yaouank a deus da lavaret
« din mont da velet he dad a oa elan. Eul mont de
« dy e oa red ober tregont leo dre eur c'hoat goloet a
« ere h. Gout a reen ma ne djen ket e vize galvet
« eur sorcer, guetel a reen eon ene da c'honnet da
« Zone, ne chom ket da varc'hata, laaat a ris
« va boutou, kemeret a ris va goall hag eon den
« evit va henchu, ha me da vale. En eur vont e
« zis da velet meur a dud tud a oa var va hent.

« Mes s'ouas ? n'hon doa mu neua da zibr, hag
« hon doa c'hoas eon devez mad a vale a ober »

« Diguezet a rejomp sku « mara ha prest da goza
« gant an naon

« Mont a ris da velet ann den elan laouencat
« a ris anezhan, rei a ris dezhan lonzoa a enep he
« gleuvet, comz a ris dezhan eus a Zou, lava-
« ret a ris dezhan e oa rei beza christen evit mont
« d'ar haradus. An den ze eürus oc'h va guetel, a
« lavare : brema e credan e vin pare, mes ne gni-
« ngue neua d'comp da zibr

« An huc a oa gant a lavare d'ann gouden, rac lu-
« gor a oa ker goull ha va li n'me. Abaer deac'h
« a livris neuze d'ann den elan, n'hon deas bet
« tamm mar plij, lavaret d'ho erag rei deomp eus
« dra bennac da zibr. Neuze e velis anezhan e ris-
« zia, eon dra bennac a zomegas etre he zrud.
« hag a heun eur pennad e lavaras, Beza em bens
« a-ze eon tam pesket hag eon tam kic, mes n'em
« deus ket re aezho va-binnon

« Mam bye bet arer em bye gret d'ezhan eur
« brezeguen var ar garantez evit he nessa hag ann
« anaondeguet vad mes ne ris nemet pid anezhan
« da gaout ar vadelez da rei deomp eon tam pes-
« ket ac'han

« Silaou a res erfin ma feden, en eur lavaret :
« Kemer ha debr, gant ma rei kement-all din pa
« zin d'an nevez-amzer da kouezet — Evel a veal,
« an dud-se n'ho deus ket eals a duez oc'h ann
« estren. N'ho deus ket muioc'h oc'h ho c'herent,
« ho mignonet, ho amezeven.

« Etouez an dud-se ec'h heller lavaret gant goui-
« moner. Goal beur d'ann intanvezet ha d'ar vigale
« o deus colet ho zud ! Pa n'ho deus ma avouet
« en ho zinel, pa ho deus debrer ann diverz tamz
« kic sear li a voa enb, e c'hellout yudal gant an
« naon : clevet e vint gant ar re all; mez den na
« rai vraz oc'h ho c'hlevet.

« Neuze ann dud ker-se pen follet evel pa lavar-
« ten gant an naon, a deu er mæz deuz ho zinel
« hag a ya da gaout ar ster po da voel ar c'hoad.
« Mes ar ster zo seornet, ous seornou ar goez n'euz

« nemet taimon frim hag an douar zo guenn ean
« gant an erc'h.

« An d'ad gouez-all ho gvel ha zistro ho lenn,
« hag a dremen eb ober vaan ebet. Dilezel gant an
« holl ez eont el leac'h ma eass Doue anezho, epad
« eun nebeut devezion. Ho gvelet a reer avizou o
« sunn gant holl pers ho muzellou ar brezeguez yaou-
« ank avizion-all e tra-ha gant ho dent ar scour-
« rou evit caout ar vouden. Mes siouaz! ar mel-ze
« a re ar vuez d'ar velen, ne well ket he rei d'ann
« deo. Gouin a reont oc'h ar maro, e hoant ho deus
« da chomn beo, mes allas! ar maro zo eus oc'h
« ho gortoz. Gasket muioc'h mui gant ann naon e
« reont eus glemmeda diveza, goude ne stourmont
« ket. Neuz ez eont da hucal e gask eus roc'h
« pe var ribl eus sier, hag a varront.

« Istrooz ann d'ad gouez-all a vel ho c'horfou
« maro eont hag a dremen eb ober vaan ebet
« Ar re ne dent ket mad da netra a vez losket
« da verve. Pa vez deut ann tad, ar vamm da veza
« eoz, pe pa ho deus nebeut a yec'hel, ho bugale
« a lavar dezho. Poan a peus, ne dent ket mad da
« netra, gella tra pous d'ober eo mervel. Ha neuze
« ec'h astennont anezho e kichen eun tav aze tad,
« var an erc'h, e reont dezho eun dra len gne,
« hag e laout ho doro en ho him eus eus lavaret.

« Vate hoas e viet maro, u ho poken a soan, ket
« a-vo.

« Unan anezho a deus eun draut d'ann c'haout hag a
« lavaras d'ann.

« Tad me gar va bugale, ha noz deis e vez ann dra
« bennac e lavaret an ho d'bric ar relijion a brezeguez
« e deus ar galloud da gass deus va fean ar zoug lail-ze
« ha soan perac ez on deut d'a caout.

« — Da z'ann levez da vugale, eunneime, pou a
« doio evez ac'haout pa vezi-leut eoz!

« — An dra ze a zoug ive, emez ha, kens ann
« heus brema d'ann map eussa ann heus levez ar goan
« treimnet.

« — Den erc'h a levez neuze hag ec'h anavez ann
« droug se eb sculla eus berad daout!

« Lant a raan em heus gret eun droug bras, hag evit
« na rann ket ni, aba amour in an. Eus ketz da veza
« dig erc'h e map hag a glasel e houet dinn himo, eo
« e te an da c'houlenn diganez petra d'ober evit
« tree ar an ter i fad ze.

« — Mad, a levez neuze dezhan, ma pous e hoant
« e a zoug da veza mad ha da hellat ann droug speret
« zo eun da galon, eunne ganeen eun nebeut devezion,
« me zesco dit va relijion hag e tistro da ty pare deus
« da glevet euzus.

« — Ober a reas ar pes a c'houlenn digantan,
« antros e teus d'ann gvelet hag e lavaras d'ann
« — Ann draoul en deus tentet ac'haout epad va c'housk,
« d'ann eun gant ar zoug da zistro d'ann zinel el leac'h
« ma maon va bugale. Stourmet em heuz, hag ellec'h
« mont d'ar gaer e teus da caout. Caret a raan va

« bugale, ha ne fell ket d'ann ho d'bric.

« — Pa ma an traon evelse, e c'ouski em zy-me. —

« En em laeat o riz da zeski dezhan ar relijion. Goude
« eus mis gourin, he speret a deus da veza parfetoc'h
« rei a ris er liz ar vadizand dezhan, hag oc'h heñs
« distrei d'a gaout he vugale. Abaouez ez eo eus c'his-
« ten mad.

« Pebez vad a ra ar relijion d'ann d'ad keiz-se? pebez
« kemn zo etre buez ar re anez-ho zo deut d'a veza
« kristen hag him ar re n'ho deus ket bet e hoas
« ann eus-ze?

« Gvelet oc'h unan.

« E tuel ar re n'ont ket c'hoas kristenien setu ann
« penaos ez a an traon pep him evit an he unan, pep
« him oc'h en em rulla, abaouez ar muntin belec ann noz
« en dizurzion ar re mesassa. Ket a ma pad, e reer
« evel al loenet e tebrer oc'h hever e c'ousker. Pa na
« vez mui netra pa deus ann naon au, an den gouez a goll
« ealon goudezo e teu da gouin evel eus e li ean
« ha da yodal eus, eun loen gouez hag erdo ec'h en
« em laca da zibri e vrendeur.

« Ellec'h e tuel ar re anez-ho zo kristen, e veler
« eus groas. patron ar Yec'haz Vari hag him eus zant
« bennac eus dreist ar re all. Ar re zo eo zo c'orgnet
« da zoug an ty ha kement zo eus. Deus ann noz e
« vez lavaret ar pedennou arag a ho l, ha goude e
« ves eant eus e hantik. Avizion ann tad, pe mar deus
« meur a d'ad tud an him deket a ra eus brezeguez
« d'ar re yaouank. Eus veler bennac, e vez ive dienez,
« mas neuze e selier eus hor Zalver stag eus ar groas,
« souja a reer er poanion en deus he, hag e c'houtan-
« ver eb droug peb. Eus ma ta e aont urz vad en ho
« ziez ha ma e l'ouzoit espero. u ho deus ket dienez
« kenaliez.

« Etevez ann d'ad gouez kristen ec'h anavezann nebeut
« a rumen hag a ve maro gant ann naon en ho ziez,
« ellec'h e teuz ar re n'ont ket kristenien ann dra-ze
« a e hoarvez a vez.

« Hag ann zo euzus eta buez eun den gouez ha na
« anavez ket hor Zalver Jesus-Krist! heñs eo eus
« lavaret, eus buez eus loen. Ne deus eant ebet
« evez, lezel a reont ho breudeur da vervel gant ann
« naon, hag ha d'bric a reont zoken avizion. Dibn, eus,
« eusquet, ober traon meuz, eus peadra da vev,
« setu a ze ho buez.

« Ha setu eus euscoude. petra eo ann den eb reli-
« jon. Trugarecaomp eta ann oitrou Doue da veza gret
« deomp ar c'hraz da e heñs e eus sclerijen ar feis,
« ha poanion, evez hor galloud da zoug eus ar
« sclerijen-ze d'ar re eus hor breudeur, ne anavezont
« ket e hoas anizi. Y. P.

— Allou d'ann Tleien.

(PEVARE FENNAD)

Kement-se tleien al Leon allent implijout ar vrea-
c'hou-ze gant muioc'h a skiant; ellec'h pala eus

lavar ho oñt donar, alfont ober kercoùs ha buanoc'h
 honer caout eun allar mad. Ne d'eo ket rei keneñhent
 ober ar pal ara evit caout panes hir ha founus, rag ama
 ne tromp ket al labour-ze ha n'alfent ket e ober zoken,
 pa guir a gavomp ar vein hag ar c'hoari pa doulorp
 izelloe h evit pemze mentel, ha rousroude hon eus
 ama kercoùs panes hag et Leon, en eur donia nemet
 en dander-ze. A hañ lall, en eur larad ar panes a ren-
 legadon, e tontent teoc'h ha founusoc'h, euzien ho
 defect mmoec'h a hent evit teurel ho deliun hag ober
 ho e hreak pa vent re dost en eun crougout an eil hag
 eguile hag e c'houmont moanne'h. Cas avelloc'h a
 labour a vez ive pa leker ar panes gant an azerza
 ossoc'h ha buanoc'h ez int da c'houenna ispal pa
 reer an eil c'houen hag ar re all gant ar c'houenneres
 stercet, peloni e za gant eur marc'h ete ar rzenou.

Ne ket al labour a zouero evit esperi pe binnad
 ar reuall Evelse, alfont gound elia, jere a zo
 ar bannus hag e vezont lakeol e mare gound Mikel hag
 evel var dro goud lall alfont ive gual ar foeneier,
 ho donia gant moane h a zenn. A zara dre gan an
 an douaron a za e h aour er goz, dd na ar re vaz hag
 ober meur a labour all aallouer, ere jomou, biema eb
 beaz gred.

Meur a hon a glem doe h ho mervet a pere a zo
 dignus ha ne labourant ket a galoun vad, tamal a reant
 anezho d'ober pep tra eb teuler evez, eb e hoant d'ober
 mad, hag evel a rafent ma tal onfent evit-ho ho-anan.
 Ar re a ra ar e h mmoec'h a d'efent. Esker eun lam e
 en ho galoun evit ar tel pe oz a teont d'ho mervet len,
 ma ho deus er i-bo an dregare hag ar vadelez a e ho-
 leonont evit heza douguet da lacad ho foun hag ho aket
 e kement a zeil oc'h an tiepac. Penas e garfont
 ac'hanoc'h ma oc'h eriz ha d'sleal en ho gnenver?
 Avelloc'h e roci hezho ker stard labour, ha ne reer ket
 mmoec'h a stad anezho evit ne h al loennet. Penas a
 rafent stad doe h an oae h, pa vez ar rog ha garo o thu
 ha pa ouzont e vezont casset er meaz pa deont an glem-
 ver pe da veza er goz ha da goul doe h ho neez? Ma
 n int ket aket anezho var an labour ha ma kuleont
 ac'hanoc'h kerfont a ma rayont goudoc'h, kement-se
 ne ket ho dignonot. Pa ne b'eo ket madelez evel
 evit-ho, pe seurt anezdeguez vad a zleont doe h?

Dre ez eus tud hag a scandal b'ken a var an e stera
 tra, eus neira fallor'h, var vech ar m'v'ell a hoaret
 da glevout gourdrouz dalc'h mad en dro dezho, ne
 reont van hevez zo ato grignous, euzien, n eus ket
 izom e chilaou Eguisse, benn eun nehout, ne reont
 stad ebet ha n'ho deus tam dignus ken e kener an
 hira a ro bara dezho. Avelat scandal eur mevel ne-
 met pa en deus gred eur goal dra ha dre eur pennad
 fall, var an dro-ze en dho inez ha kez marteze hag
 ar re al en dho ouzoec'h mmoec'h a zompas. Ma zompas
 dindanoc'h eun den pennet fall ha veller ket dont abenn
 anezhan, guelloc'h e eas kuit rag hevez a gollc ar
 re-all. Mez an neb a ra eul labour all ober fall, en eur
 ebask coucoude ober mad, eleac'h e scandala, eus

ken neuze nemet lavar dezhan gant madelez penas o
 bet faziet, hag eur vech-all e lacai mmoec'h a evez.

Lokit ar re a labour dindanoc'h kemer ho sijadur
 ken aliez a ma illit lokit anezho mont e meaz ker
 zoken, pa ho deus c'hoant, ma n eus ket re a hast gant
 al labour Eguisse e teunt da garout ac'hanoc'h
 mmoec'h-mui, hag e labourint guelloc'h goude-ze ha
 gant mmoec'h a e hallout.

Setu penas a renk ober eun tiec sur evit caout me-
 vellen mad ha eas e stal e doare.

Red eo e noz goud lacai pephini d'al labour a rai
 ar guel a, hag ervez ma zec guesl. Panese-ze e raint
 tal mmoec'h labour, ha dre an dizur-ze e reot hep bloaz
 meur a gol. Er re evezussa hag ar guella dornet e de-
 fac'h frount kement tra a c'houl beza gnat gant eun
 den a zenn. Eze se meur a hira a so guesl da balat,
 da gl'out, da garga ar e oar ha da ober kement
 labour evel h eus exom nemet neis mes an oll n'int
 ket mad da gas ar alar an alourat gant an aderez,
 da henchar ar e honneret stercet etouez ar panes
 hag ar hez-ralles, da her ar c'hanou mmoec'h da zizoua
 hag anezho evit eun an dour var ar foeneier, ne ket
 ar e henta h m a vezo guesl ispal da gas an deon,
 na ha zask eun loen kezeg da vlen a eun eur vro
 eleac'h ma vagues eals kezeg evel e Leon, n ouffet ket
 teurel re a evez evit e ase ar mevel a vezo var ho xro.
 Ar e hezeg a spout hag a vez evel pa vent e daouarn
 eun den rog ha garo. Eut hoza anezho an laboural o
 doare e renker ho e has dre ar vouez, eriz int d'ober
 ar pe a e h mmoec'h a lao, kement-se, ma n ouzo h
 nemet sk a gant ha carga co dezho, neuze e labourint
 fall hag e teunt marteze da veza goal loenet. Red eo
 ispal droul da for tra ar e h euzepog ket e mmoec'h
 o touguen ha pa mant o vage, ma oc'h eus c'hoant e
 kemerfont ebrul adarre.

Aer eus ken nemet eur gner da lavaret gnt buez
 mad, hag eleac'h tamal an donar, an anzer hag ar
 mervellen, l kit ho pou ha taolit evez var kement a
 reot en ho tiegues, ha Doue a vezo ganeoc'h. Tu ar P.

Doue a vel pep tra ha ne e'ler euzet neira outhan.
 Keme t euzien zo a voar kement-se, mes ar pe a
 zomp ket euzha ro ma tiegou, pa h y gant ha, ar pe a
 vez ma e hoant da garet oc'h an d'ul, hag en em
 z'evich evit kement-se, eus a draou ha n en d'vije
 morse sonjet den euzho. Setu ama eur guentel var an
 dra-ze.

Brema eus eun nehout bloavezon, eun touller be-
 zion eus a vered Menez-Paras, o Paris, goude beza
 p'ourdalc'et ar bez, ha saet er meaz eus an toull, a von
 euzien e kichen pa douar tenues gant ha, harpet var
 be bal da ziskaza eun nehout. Epad ma eda oc'h
 euz evelse he zaonlagad a ziggeras da zellet oc'h an
 eskern deul eus ar bez hag en em gave var gorre an
 douar. Etouez an eskern-ze e velas eur penn-maro
 hag a siave. An touller bezion a voue tost dezhan caout
 zoun. Dreiz bras an anez donetus bras e vije tec'het

kuit. Chomaz a roas-ta da zellat oc'h ar penn-maro, hag her guele ato o fuvral, oc'h ober evel paglamon. Hag ep dale e voa en eto deurel eus a douez an eskern-all, hag e tale'he ato da fuvral evel pa vije buez enba. An touller bezou, petra bennag m'her gres en ear grena, a gredas gouscoude ahenn ear pennad mont betek ar penn-ze, ha cregui eolia. He guer souezet e voue o velet o tout eus ar c'bleuz anezhan eur peiz tousser a voa en em lojet eus ! Ne ket diot van-me, emezhan, o kemeret aron ? Anat avale'h oa diu eo eul loc'hennag evelse a die beza er penn-maro-as oc'h he leat da fuvral ! Hag ez en d'he dekour adarre en douar pa velas eus lam mergl oc'h costez ar penn tost d'al leac'h ma eho ar acouarn. Oc'h evessat piz, e velas oa eus beg eur gontel sanklet ha torret en ankorn. An den-ze a die beza het eun taol eontel, hag al lanven a voa torret ha chomet eur pennad anezhi en he lann.

Au taoller bezou a voue strafillet oll o velet kementse, ha ne voue mui petra da ober. En em leat a reas gouscoude da zontal outhan he unan piau a alie bezh het bezet eno, hag evel ma reas he vicher abaoe ousser pemp bloaz varnugent, ha ma e banne mad ar vered, e tenas soudon da zontal dezhan oa het eunterret dres el leac'h-ze, eus ugent vloaz bennag a voa, eus den hag a ioz het cavel maro en he vele. Neuze o testamas kempen ar penn-maro, hag ez eas gantha da d. praeur ar Roue. Hema, pa en devoa guele ar penn, ha clevet petra zont eo touller bezou, a reas kempen ar re a voa carguet eus ar pulis. Dugale an hini maro e voa e buez hag a jome en ti ma voa maro ho zad enba. Casset e voue tud da gregui er vagalo-ze ha da furchal an ti, hag e voue anavezet e voa ar map hema eo en devoa laret he dad eul beza mest' eus he zantez. En eur furchal an ti zoken e voue cavel, e eora eus annel goz, ar pennad eontel a heluni ar beg a voa er penn-maro, an daon bennad a reas eho en eil dioc'h egnile. Ar map hema ne glascas ket nac'h. En em leat a reas a volonte vad. eho daouarn ar justis, hag anzas a reas penans abaoe pempzeg vloaz he vuez a voa renzeudirec'h eus hini ar c'haleourien.

Piou en divje eedet o vije dischiet ar map erize ugent vloaz goude m'oa lakel he dad en donar ? Hag eus a helra en em zervich an Aotrou Doue eus he zueil ? eus eun tuisseg. Gueit goudeze hag he a eller euzet eus dra bennag oc'h lagad an Aotrou Doue ? Kementma gouscoude, a eller da esperout, a voa eun taol a drugarez e kenvet ar map erize-ze. Pempzeg vloaz a voa e voa erignel gant ar more'hed. Doue en devoa fruez outha, hag a lakeas he gastiza er bed-ma eus gailout he espern er bed all. G. M.

Mantel rest gant eun eont' d'ho miz

En eur c'horn a Frans ez oa, eus ket pell, eus den avancet en oad ha providie pehini n'en doa ket a

vugale. Bez' en doa eur muer cleac'h ma chome, hag eun debet merourion. He leve a zave da bemp pe e buec'h m'it scoet er bloaz. He vaner a voa eus ti eus ar c'hiz eoz, hag he ne veve nemeur disbenvel dioc'h ar zervichien a voa dinizolia. He guereit, ar re a die eus deiz herra dezhan, ne bl'ent dezhan lam ebet. ha ziteoni vras en derna o sonjal e die he zantez mont eho daouarn. Gouscoude, etouez he muer, ez oa unan a helini e cleve lavaret eals vad. Au miz-ze dro ma voa paour he dad hag he varo, a voa eal da zervich, hag a voa en em lakel, e Paris, en eur stal euec'h m'en doa eur brad ar vela. An eont' a lakeas en he beuz rei he oll vadou d'an miz-ze, mes arzo ho rei, e c'houteas gouzout dezhan he unan petra oa an den iouane, hag he a voa gant ar peiz a lavaret anezhan. An den iouane ne anas hag he eont' hag he vaner.

Laket a reas pemp den an miz e voa maro he eont' hag en dia lezet, dre deslammant, he oll zantez gantha en eur veret. An muer, pehini a voa carguet da rei dezhan ar c'hiz-ze a verke dezhan eho o voa zom anezhan eus an dia m'it deiz, penans en deiz-ze n'en doa petra dont gant an hent houarn hag e eho mevel he eont' oc'h he c'hortoz en dioc'h ioua eus ar c'hiz-ze an d'ar muer a voa derna dezhan. E c'hiz-ze erid, an den iouane ne vancas ket da zont d'an eho merket dezhan.

An deiz-ze ta, e gar X. goude m'oa eal pehini en he stal eus ar re a voa dischiet eus ar c'hiz-ze hag eus ar re a voa dent d'ho ambroug, ne jome er zal nemeur eun den iouane eus ha leo Tre glapen, hag eus den eoz eroumet diudan ar beac'h eus he vloaz-ze, seac'h ha treud evel eun askel-gueit.

An den eoz a lakeas he dok en he zorn, hag a reas, kent bras, da c'homen oc'h an hini iouane. Ne ket c'hiz eo an Aotrou Gernant a c'hortoz e muer X ?

— Eo, peiz eoz, eme an den iouane oc'h en em c'hiz-ze mui ma c'hiz-ze, me eo, ha c'hiz eo, emichas, Martin, mevel ar muer ?

— Ia, Aotrou, eus he zervich.

— Mad, Doue ra'm pardoun, me gaf din eo het dare deoc'h va lezet da c'hortoz. Ne gomasit ket fall d'am zervich ! An hini eoz ne lavaras guer, Plega a reas he beuz evel eun den hag en divje keuz da vez gual c'hiz-ze, hag o cassas an den iouane da gaout eur c'hiz-ze a voa eus eus he guereit, hag her pedas da zavel enba. Pa velas hema ar c'hiz-ze eus ar c'hiz eoz, eur peiz pouner, hag eur marc'h sternion varnezh gant eus oc'h eur c'hiz d'ar muer, e eomasas da d'hoas he tri.

— Petra ! aema va c'hiz-ze ? Eus eur marc'h d'ar muer eus c'hiz-ze d'am c'hiz-ze ? Eus den hag en deus c'hiz-ze m'it scoet leve mont en eur striguel evelse ! — Gouscoude evel m'oa ket da choaz, e voue red dezhan sevel eus, rag mont var d'ar muer, eus den, eusidhan, a vije het iskissoc'h c'hiz-ze.

Ar peiz eoz, eus bras, a zavas eho en he guereit.

evit ren ar mareh, ha setu-hi d'ar maer. Pa voant digouezet, Martin coz a digassas dirazhan ou oll zervicherion, goude ez eus da ziskuez dezhan an ti traon ha c'hoach.

Pa erruyont en unan ens ar c'hamprou, Martin a denas he dog hag a lavaras d'an Aotrou Clement : houma eo cambr luc h contr : ama eo maro deg dervez zo. Mes na den nouar n'a doa ket a c'hoant da zavel he dog na da gaout an aistera respet evit cambr he eotr. Gant eur men an trene e lavaras :

— Ia da' ean den a zoare na va contr sur, mar doa houma he gamp ! Petra ! arrebours hag a so oll coz Noe !

— Mad, eme ar mevel, houma eo guella cambr so er maer, ha ma na fell ket deneh eom enlu, ne onzou ket pelec'h sevel ha luc e deoc'h.

— Me eom ama ! Noe'h eus ket bet ar zouch-ze, emachas ? Eus den a zo loas da vev e Paris loja eo em toul evelen ! Cavel e vevz tud mo gred, da brene ar c'orrou-ma !

— Ar maer ? o va Doue ! guerza ar maer ! An ti-ma pelu a blige kement d'oe'h contr ? ha na oll, kement zervicher so eo ti, hag a so ama ket so, pelec'h ez aimp-ni ?

— Potr coz' he pel sonch me n'oun ket dent ama da c'hoalen kentel nag alou diganeoc'h ! it alessa da lacat oza din va leun, hag it bian ! Ha p'am bezo leun, e stermet adarre ar garguet d'am c'has na di va noter.

— An Aotrou Clement a leuas ha Martin coz her servichas eus taol. Netra ne blige dezhan, nag ar bouet, nag ar guin, na vev eus ar pez a zigasset dirazhan. Goudezo e telas manoir. Goudezo e pignont adarre ho daou er c'harroz coz evit mont da di an noter.

Great o doa eur pennad h'ao a hent. pa denas an Aotrou Clement da evesset etrezec pelec'h ez cant.

— Mes, emezan, potr coz, em ens soan na domp trement dre ama h'ao vintu. Me gal din o velen dubont disken ar c'h ri tan Petra ? dre an hent houarn oe'h eus sonch ez aimp adarre ?

— Ne da, nemedoc'h-hu, eme Martin coz, o tiskuez dezhan neuze eur min trene. Mo eo hoe'h contr, hag a drugare Doue n'oun ket maro c'hoas. Clevel em na lavaret eur vad bennag ac'hanoc'h, hag em boa sonjet rei deoc'h va oll danvez. Mes araog eo salvezet din gouzout ha c'houa a voa e guinonez din da vev va heritor Brema em eus gallet avoalc'h. Diskuezet mad oe'h ens din pe seurt den o vijac'h bet ha petra o pije great gant va madon ma vagent coezet otre ho taocarn. It en dro d'ho stal, ha date'nt bopret sonch oe'h eus h'ao, oe'h ober ho potr mad, collet oun aiant pehini, mo voar vad, ne gavot min.

Neuze an contr a roas cant lar d'he uz evit paez he vevch, her c'hasas betek an hent houarn hag a zistroas d'ar guer epad ma zea an den taouane lostec bras etrezeg Paris.

Ar paour pa h'adica
Gant an dirol e za.

G. M.

Hame ar Zent evit ar Sizun-ma.

DILLON 10 EREL. — Sant Patern, escop.

DIMERS 17. — Sant Avel, pap ha merzer.

DIMERS 18. — Eus an deiz.

DIMERS 19. — Ous ar Sacramant.

DIMERS 20. — Eus an deiz.

DI DIMERS 21. — Sant Anselm, escop ha doctor eus an Ilia.

DIMERS 22. — Trede sul goude Pasc. Patromach Sant Joseph. — An avel h'ao.

Digouezout a reas, epad ma receto ar bopl oll ar v'adizant digant lan vadour, ma voue badezet ive Jesus, hag epad ma reas he beue. an Env a zigoras, hag ar Speret-Santel a ziskemas vevzhan e form eur clorif hentel ne la eur gouln, hag eur voue eus an Env a voue clevel d'lavaret. eant eo va map aivia caret, euboc'h em eus laket va oll garantez.

Jesus a voa neuze gant ho drogont vloas, hag evel ma ber e hredet, map da Joseph. SANT LUC, mt. 21. G. M.

KELEIER.

Histor ar Vreiz

At leorie-ma pelu a gaver o ty Salaun, o kemper, o ty Fournier o prest, hag o ty Priu'houtme o Sant-Brie, a so servet ha moulet evit an dud diwar ar meaz, evit al labourerien donar, o sonjal rei dezo da anaout ar pez a zo c'hoarvezet gwech-all en ho bro.

Eur holl ker brudet evit he seiz ere, evel ma zea ar Vrelouet, en dezo, a dra certain, ean h'ao ean a interest evit ar religion. Caer eo leun al loden eus an Histor-ar-Vreiz o pelu eo servet ar pez o deuz gouzavet ar goufforet eus ar seiz epad an dispac'h pe ar revolution-vraz. An Histor-Vreiz a dista hoza cavel o pelu ty war ar meaz e kichen al leonou devot.

An hin en deuz servet an histor-ma en doa laket o sizun en aotrounet heleyen evit ober d'an dud diwar ar meaz leun ar leorie-ze. « War piou, emezan, a h'elloz sizout gwech-all, ha ne ket etouez an aotrounet beleyen en em gav an dud gwech, ar re a gompren gwech an traou mad, hag an traou eür ? Kasi an oll leonou mad ha devot zo servet gant ar veleyn. Ar guezion, ar c'hanon an dudrussa a zo gret ive ganto. En ho zouez o caver ar speret lem, ar skiant, ar garantez evit ar mad' »

Goudezo ceta daou vloaz dija eo moulet an Histor-ar-Vreiz hag en nebeut a barrezion eo anavezet. Rag nemeur a veleyn o deuz respontet d'ar goulenn-ze gret dezo gant an hin an deuz servet an histor-ma.

Mar vije lennet ha prijet en oll barrezion evel er barrez Crozon, evel en hin Riec e vije eom sonjal er moula evit an drede gwech.

Er bacrez Crozon, en nozvechou goan, en em destomer oll dud an ty evel e keranna evit selaou lann an dail o counta hister lie vro.

El Riec, an Aotrou Illejean, vikel eno, en deuz labourer eals d'ho rei da lenn, hag ar peuzou tyeguez ha drugarekee da veza roet dezu al leor-ze da anaont. Goulen a reomp edarra d'ar horzonet, d'ar c'hureet ha zoken d'ar re zo c'hoaz er semmer ha s'c'hour evit ober d'ar Vretonet diaki ho hister. Er vro-ma neuz ket c'hoaz an die'hout euz an draon mad evel er c'herriou, ar bayantet o denz c'hoaz eals anezo vertuziou ho zadou koz, mez ezom o denz a guzil evit ober ar choaz euz al leorion. Hag e meur a lec'h na zontont da breza hini ebet.

Eur c'hoant braz hon denz e teufe al leor-ma da ober vad etouez ar bayantet, er zounj-ze hon euz labourer kement evit e scriva. Ar memez sonn pehini en deuz lakeet moula ar gazetenn *Priz-ha-Breiz*, en denz lakeet scriva an hister, ar garantex evit ar seiz hag ar vro.

A. DE M.

Neuz ket eur miz c'hoaz onn euz klevet mado an Aotrou Quere, person Pluguffan, eur veich pe zion em euz gullet ar belec mad-ze, miz an eur-vad em euz bet d'ha glevet o prezec en eur retret bugale da behini oa bet galvet gant an Aotrou person Crozon he gunder. Morse n'em boa klevet prezec ker caer liag o brezoudec ker frez.

Lavaret a hell'er o guirionez a zalc he calonn ho auditorer etre he zouarn. Ne scuizer ket evit he c'hlevet, hag ar veleyen ho unan a lavare penaoz an Aotrou Doue en doa gret d'an Aotrou-ze euz dra bennag pehini oa heil ket esplika langach an den. Edras lre-ma ar belec mad-ze da veza lakeet da dalvout an talant en doa recevet digant Doue. Perag ne lavaren ket ive eur prepoz var an Aotrou Rivoalen, brudet en oll es-copt evit he oll vertuziou? Rall eo gullet kement a galileon caer er memez den. Ar respet hag ar garantex douguet var an douar d'an Aotrou Person Mougnerne neo nemet eur skunden euz ar c'hoar euz do er bed all eur belec berrez calonn Jesus evel an Aotrou Rivoalen.

A. DE M.

Ervez *Caselen ar Meziou*, an amzer a zo mad e pep leac'h evit ar mare-ma euz ar bloaz. Goude euz euz ar c'hreiderz d'ar Frans euz euz but, otre ar p'varze hag ar pemzeg euz ar miz, euz nozveziat reo hag e deus rostet ha deuet ar bleun er guez frouez. Meur a vilion a dal ar c'hull gret er c'harter-ze opad an nozveze euz euz.

Dioc'h raa lavar ar c'hazelenn a goms euz al labour douar, er bloaz 1861 euz oa bet e Frans vardro c'hazeg million a hozealladon ed muioc'h euz so red da vaga tud ar Rouantelez, hag unneg million a ed euz a voa c'hoaz diguent. — Er c'hostez pe er pean dioc'h ar c'hazecol euz a Frans ar guin a re etre euz ha seil pouezellad dre zervez arat, an eil carter dre egide.

Petra hennag ma zeo nebeut kementso, goude euz euz deg voas ar vro ne roe ket c'hoas keit-ze.

Ar mare zo da c'hount al lin hag ar c'haup, eleac'h n'ont ket goudezel c'hoaz. Ar c'haup euz hag al lin a c'houlent keit euz, ha mad e va leat loda varnezo, loda glibet gant Jour divar ar diec'h lin pe belec'h canap euz ar h'oz arag, pe an douar eleac'h ma vez bet al lin pe ar c'haup o toura.

Ar guella had lin eo an had lin Riga, da lavaret eo an had a deuz euz ar vro-ze. Ar guella had canap eo ar re a deuz euz ar brassa canabrennou. Pa vez c'hoant da gaout canap moan ha siz e ilser hada stang, var dro daouc'hant l'or pe daouc'hant antercant l'or dre zervez arat, an antercant belec'h so avoalc'h pa vez c'hoant da gaout canap teu.

En dez-oll e Cahors, e roet prizion d'an denvel. Ar re a voa carguet da rei ar prizion-ze, goude beza gret he choaz, a grogas e loda euz ar re o doa dibabet. Pu guer souezet ne vount-hi ket o velet ar gloan o chom en ho daouarn! An denvel-ze, evel ne voa ket, red ha ma ve, bras avoalc'h ho zae, a voa lakeet eur zae c'hoan all dezho, staguet gant coar ha naud.

An hin a scrif an dra-ma a lavar var guementise : ne ouzon ket, emezhan, perag o vot souezet gant euz dra evelse, petra, en amzer-ma e pehini e veler an itronnez hag ar merc'hed all o kemeret torchadon bloo estren evit kempen ho fenn, euz daouad ne alse ket kemeret ive diraz gouz ar re all euz nebeut gloan rla leat e leac'h ar re a vane dezhan?

Euz nebeut so. euz den hag en deuz euz euz tamig an dom a grog. ha ne da nemeur o nep leac'h ep ma stagfe euz dra bennag o'h he viziet euz, a goezas claz. He guivet goude ne voue ket euz ar re voassa, hag aben euz pe nao dervet edo adarre var vale. Tud a zigoezas ganha hag a lavaras dezhan.

— Asa! c'hoi so droug livet arat!

— Marval, emezhan, na veun. Eiz dez so n'em euz kemeret netra.

— Eiz dez! oh! neuze, c'hoi die beza cavet hir an eiz dez-ze!

G. M.

PRIZ AN ED.

Kemper. — 7 Ebril.

Pont-Navar. — 5 Ebril.

Guin 47 l'ur, 42 c.
Segal... 40 l'ur, 30 c.
Riz 40 l'ur, 98 c.
Ed-du 3 l'ur, 49 c.
Kerc'h 8 l'ur, 81 c.
Avalou-douar 2 l'ur, 33 c.

Guin .. 46 l'ur, 78 c.
Segal .. 40 l'ur, 35 c.
Riz .. 40 l'ur, 83 c.
Ed-du 8 l'ur, 49 c.
Kerc'h .. 9 l'ur, 43 c.
Avalou-douar 2 l'ur, 93 c.

Ar Gernat. An. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. DE KERANGAL, Moulet an Euz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Em Abonnement d'ar Gouarnant a gont :

Evit eur bloas	DAOU SOUET.
Evit e' huez'h miz	EUR SOUET.
Evit tel miz	E HUEZ'H REAL.
Eur gazetenn ebken	DAOU TRING.

Ar bannadenn a dle beza gread arneg eus ar gazetenn.

ALLOU.

Ar scrijor a ve e'hoant da lacaat er gazetenn a dleer da adreasi olli d'an Autron MORVAN, Beteg e Kemper.

Ar passamanchoù a dleer da adreasi d'an Autron SALAUN, ebken. An abonnamant a guemter e ti an Autron SALAUN, Librer, ru Kerc'ho, e Kemper.

KEMPER, 21 Ebril 1866.

Eur prezeguer bras, o coms d'ar re vras eus an douar eus al labour, a ziskuez dezho petra eo al labour ha perag e ranc an den labourat. An dud eus eur renc izel a rafe vad dezhio ivez gouzout kementse.

Al labour eo lod an den var an douar. Ar re haour hag ar re binvidic, an dud er rencou breizha eus hag an dud er rencou izel a dle labourat. Al labour a zo ato stag ouzhan, poan, skouder, dizannaut, an nep ne snavez ket kementse ne voar ket petra eo al labour.

Al labour so eur hoan, abalamour ma zeo eur bu-nision. Eur e'christen a dle eus ato sonj eo ar pec'het orijinel en deus gread he gondann d'al labour; eus ato sonj eus a gomzou Doue. D'heul a reot ho para dioc'h ar e'huzeon eus he tal. An den so favezet dezhan sevel, hag eo he c'houarn, favezet eo dezhan beza eus a euep he'ntez he Grouer, hag eo condonnet da e'houarn. Ar e'christen eta a voar e'le stourm ouzhan he unan, gontia ouzhan he unan, hag en em ro a galon vad d'al labour evit en em drec'h.

Mes evit petra e dleer labourat? An hui ne labour nemet evit destom danvez, evit gallout eus peadra etre he zrouarn, evit gallout d'heul hag eus, evit eus goudere he zrouarn, an den-ze ne ra nemet eus ar baranet. Al labour so eus dever, eur sinjen eo hag a dle padout ket he breiz an den. Ar e'christen, evit gur, a dle ive tenna eus he labour peadra da vera, mes al labour a dle ive p'vid eus he ene. he guel-lai, s'icour trec'h he goal toulou hag e' hoza da blega d'ar vertuz.

Dre he labour e eus m'ien da ober vad d'he peza. Em em sevel a ra eus ar stad diator e'leac'h eo an coezet dre ar pec'het. Dre he labour e pae he zio e kenter Doue hag e' he ive pae heun he vrendeur.

Hag mar deo al labour eur hoan, eo ive eur haer-mant.

Ia, ar e'christen, dre he labour, a bren ar pec'het a vanc dezhan evit he gorf hag evit he ene. Ouzpen, al labour so eur hoan, eur sacrific. an den eo em unan gant an Doue maro var ar e'halvar, ha pe guen tenn bennag o ve he labour, er e'hemer evit eur sacrific a guinnig da Zone. Pa deu he halan da vancout d'al labourer dre ar skouder, e teu da zouch dezhan eus a eus. Doue maro dandan ar beac'h eus ar poan en deus gouzavet, ha neuze e' d'adur. hag o labour a nevez, hag o labour beteg ar maro.

Ne deo ket e'pken eus iam bara en a vanc bennag d'al labourer, red eo dezhan ive e'ant he renc etouez an dud. Pa o'h eus reot da eus labourer ar pec'het da he labour, n'eo'h eus ket gread avoalc'h, hec'h istim a dle ive dezhan, rag beza en deus da zougnet eur beac'h pouneroc'h evit al labour, dispry an dud. Mes pa lakeot al labourer a unan gant Jesus-Christ, e kem gant he Zolver o e'houarn hag o poan evit prena ar bed, neuze eo em gavo al labourer en he renc hag he pezo istim evit an.

Erfin, al labour ne dle ket e'pken rei bara d'an den var an douar mes dreizhan eo e' pren ar e'christen ar vuze eternal. Setu eus ta e' guinnig petra eo al labour, pae ar pec'het a dle var an douar evit he bec'het, ha prena peadra evit an eternal.

Mes a vech an eus comzet a euep al levriou hag ar scrijor fall a lakeer etre daouarn an dud. Eus ar prezeguennoù so bel gread er e'houarn-ia, o meur a leac'h eo eus ive comzet en he euep, hag e' meur a leac'h ar prezeguennoù-ze o deus de guet frouez. E Rom, dreist al lec'hioù all, eo eus he'ntez eur zultez, eur helec'he ober eus tantad tan var unan a dachennou har gant al levriou hag ar scrijor fall a voa digasset d'ezhan gant ar re o devoa anezho etre he daouarn. E meur a leac'h all e'hoaz eo eus

groat evelse, ha gac'et ar evel ive tud o tignat var ar c'u, hag o vrazoua var em moneu ar c'hizeier gant pere e'n en em gannec'h; hag ober a reont al le nen em gannec'h mui evelse. Setu eur skoer vad, ha mui e tounge an holl d'he heulha.

Eur protestant hag eur breistañter o deus, er arzoù dremenet, lezet ho tals relijiou evit dont en iliz catholig. E chapel Mission Bro-Zaoz eo bet groat kement-se. Ar goaz so gu naidic eus an Ir and hag a zo bet naidic pe beleg en ho tals relijiou. Ar vanaez so eur plac'h naoune a Vro-Zaoz. Mear a breistañter all ac ha no a so var ar poent da ober evel an daou-ze

En amzer Faoz, dremet an amzerion all, eo mui d'an oll en iliz ar gac'et benn eus ar bed catholig. Ne veler dre he ruiou nemet tud estren deut di eus a bep c'orn eus an douar. A gant-hou hag a ville-rou en e tals eus ar c'hristen catholig breizh-er eus an oil breizh. An diavezad-ze a gaver acoust oll var dro dis Sant Per ha var dro dis S.-Ivan-Lairan. Ne de ket ephen catholig, wes c'hoaz re-all eo a veler ama a vande-mui, ha mear a linc en em tals bep bloaz er guir iliz araog mont kuit eus a iliz. An oll a fell dezho gac'et hon Tad Santel ar Pap, an oil a fell d'eus en em gac'et er venediction gac'et a zo ar Pap d'ar guir a iliz ha d'ar bed oll (ar d'ar bed). Bep bloaz, da Nedelec ha da Basc, an Tad Santel ar Pap a linc diskaz dezhañ hanoñ ar breizh-er eus he tals, hag e scaoza pe e verra ho finkon da eul lodeu ar d'ar. D'ar re a vez bet fura alhauc ma int bet d'ar bed er prizon. F. Rom, ne ket bras an niver eus ar breizh-er d'ar an dud a so o k'ar iliz so eul daou c'hant mil den, ha n'eus ket niver eur prizonier dre d'ar mui den.

Bemdez e comzer eus ar mercou a vadelez a ro d'ar bed mui. Nau d'an oll. Setu ama penaus eo eu em guir ar zondart eus a Frans evit eant induljansou dezhañ he-unan ha d'he dud.

Ar zondart-ma a voa bet mear a vach er Yatican evit gac'et ar Pap, mes o leac'h ma en em ziskuez ar Pap d'an oll, ma ro d'guemer d'an dud a vanden, eus n'eus na p'lon na liou evit gac'et mear induljansou. Mes vaden a linc en he d'ar zondart eur blien hag eur vuredad liou, hag he adarte da Balez ar Pap. « En dro-ma, emezhan, em bezo induljansou. » En em deleur a ra da d'ar an Tad Santel en eur c'houl-ten adarte induljansou, ar Pap a respont — Mes n'em eus ket a blien?

— Sellit, Tad Santel, setu ama unan.
— Mes liou a ranc dia ive.
— Tad Santel, ama ez eus.
— Mes n'eus taol ebet ama.
— Tad Santel, sellit, var guern va zok zondart.
— Pii Nao en em tals da vach-hoaz an o velot e voa pep tra e pourach gant ar zondart. Lavaret

a reas dezhañ d'ar d'ar mui den, mont var bennou he zondart ha tals tals d'ar d'ar benn. En doare-ma ar zondart a zont eus da d'ar d'ar Pap, pehin a scribas neuze an induljansou en devoa c'hoaz da gac'et evit-ha he-unan hag evit he guern. G. M.

HISTOR ZANTEL.

(KENTA PENNA HA TREGONT).

Joseph er prizon. — HUNTERON AN DAOU
OILHON.

Eur bloaz a zo eus Joseph er prizon, pa c'hoar-venez da zaoz offisour, e palez roue ann Ejipt, gac'et vankout e leaver ho mesir. Unan a-vezho a zo var benn servicheien ar guir, hag a vez benn ar mestr-boutailler; eghile a zo var benn servicheien ar bara, hag he benn a rear ar mestr-baraer, Pharaon teirget out-ho, ha e talsaz ho daou da breizh-er kabilou ho zondarted, eleac'h m'edo Joseph ivez prizonier.

Gouarnour ar prizon ho lekez etre daouarn Joseph, pehin a zo larghet d'ho zerecha. Eur pennadik mad goude m'a zont eus, ho d'ar ho daou, er memes niver, heb a hunvre hag a zelle out-ho, pep him hervez he stad.

Joseph deuet d'ho c'havont da vanden, o'c'h ho gac'et trist, a c'houlennaz digant ho . Perag hoc'h eus-ha hirio eus ar tristoc'h eghile eustum?

Bel hon eus, emez-ho heb a hunvre, ha n'ho eus den ebet d'ho displeg d'eustum. Ha Joseph a talsaz d'ezho. Ha ne ket da Zoue eo diskleria ann hunvreou? Hancvellit d'ar ar pezh hoc'h eus gac'et.

Ar mestr-boutailler a gontaz ar c'henta he hunvre. Gac'et a reas diraz-oun, emezhan, eur vach, ha var-n'eus tri brank, a bere e veliz a sovel pehin-da-nebeut, da ghenta vach, ha goude bleun, hag er ho rezin hag a zereve. Hag hanaf Pharaon a zo em dour. Kemeret a vach eus, hag o vezo ho gouzket ebet ann hanaf a zalc'hen, e kennguz da eus da Pharaon.

Joseph a respontaz. Setu aman ann displeg eus hoc'h hunvre. Ann tri brank a zo tri devez c'hoaz, goude pere o teir sonj da Pharaon eus ho karg. Hag o vach lekeat eus ann ho stad kenta, kennguz a reol he hanaf d'ar roue hervez ho karg, evel ma zalc'h kustum da ober kentoc'h. Ho pei sonj ac'hanoñ pa vezo mad ar bed gac'et, ha gac'et toungez em c'havont a linc Pharaon d'ar zenna eus ar prizon-ma. Nak me zo bet d'gac'et, dre laer, eus a vro ann Hebreed, ha talet ama er prizon-dou-ma, ha me divlam a bep d'ar.

Ar mestr-baraer, o veler en devoa Joseph displeg ann hunvre gant kalz a furnez a lavaraz d'he dro. Ha me ivez, me am eus hunvreet e toungez var va seun eur ghestad bleud, ha var he gore d'ar ghesten all. Eus him live ha e toungez, var va meno, kement seurt traou a vez gac'et er varner (pe er vanderer), hag al laboussed a zenna da zibon anezho.

Jozeph a respontaz : Setu aman ann dispieg enz hoc'h, hunvre : Ann teir ghest a zo tri devez c'hoaz, goude pere Pharaon a droe'ho d'ehoe'h ho pema, hag a staga ho korf ouc'h eur groaz, hag al labounead a zaponso ho kig.

Tri devez goude, edo gouel ghinvoez Pharaon; ober a reaz eul lein vraz da ofissierien ha di, hag o kreiz ar banked, o teuz sonj d'erzhan euz he vestr-bontailier, hag euz he vestr-baraer. Lakaat a reaz unan anezho endro enn ho garg, da gtinga d'erzhan da eva, hag eglise a oe krouget ouc'h eur potanz. Hag e teuz diskleriadur Jozeph da vir.

Hoghen, ar meistr-bontailier o kreiz he cor-vad, a ankounae'haaz ho zwinour keaz.

HEZ HA TREIZ.

Ton Sant Judaz 28

Eur sauteann s'leaz enn ann draonien
Peil diouc'h avel ha diouc'h poultrien,
A ziskouez d'omp betz ann onrou,
Her kaer gant ho steredennou

Jozeph, e goueled he brizon,
Glan ha soutil, enn ho galon,
A lenne sekrejou Doue,
Kuzet dindan ann daou hunvre.

Guelit ann henvoledighez
A zo e hoaz etre diou vobez,
Etre Jozeph enn he boannou,
Ha Jezuz enn he enkreziou

Jozeph a c'hrouit droughez
Dre ma layar ar vironex,
Jezuz a sach ar Jazevien
Dre ma dispieg ar v'r lezen.

Ughent pezh arc'hant eo guerzet
Jozeph d'ann ismaelied,
Judaz a veraz hor Zolver
D'ar Jazevien tregont diner.

Jozeph etre daou ofisser
A verk Jezuz etre daou laer,
Unan, arouaz! a zo koliet,
Eglise a zo pardounet

H.

BUEZ SANT ERWAN. — TREDE PENNAD.

Sant Erwan pe Eozen e Roazon.

Ar brud euz an den mouane santel-ma a rede e peb lec'h. An Aotrou Mauris Arc'havioler Roazon a c'hoanteaz her c'hrouit eul official, da lavaret eo, evit barnier en afferiou euz an Escope. — Hen alia a roaz da guemer ar garg-ze e pelout en dije rentet eur servich braz d'an iliz.

Evit compren mad petra oa ar garg a guemeraz sant Erwan pe Eozen, eo red gouzout e doa guechall an iliz araog ar revolution vraz 1789, eun tribunale peb Escope evit barnol afferiou an iliz, an dud a iliz hag ho madou.

Evel m'a doa he lezennou, e renke ive caout he barnierien eul goulout mar hopat heubet, hag evit renta justig da bep unan. Eun djer braz a afferiou a dremene dre an tribunal-ze. D'ar bevarzeg a viz guengolo 1790 oa bet discaret an tribunal-se, ann nebeud goude oa serret an ilizon, ha mui religion ebet an hon bro.

Chetu eta petra oa ar garg a guemeraz sant Erwan pe Eozen, e Escope Roazon. Kenderc'het a reaz ar garg-ze da vev ar zantelezh hag en eur Loujen vraz evel m'en doa great bete neuze. Alan euz a Roc'h-Buon, eun den gentil braz euz he vro, a lavar penaoz, o tremen gant an Aotrou Tournemou-Jre Roazon en doa guelet ar guela a oa servichet da zant Erwan pe Eozen, i'z m'oa bet official er guere-ze. Ne oa nemet eur bern scolp, ledet var an douar gant eun nebeud plouz ha balan var c'horre, hag er i reiz-vic e eul hisser sk'enn.

He garantez evit ar Leorien a oa braz. — Derc'het a reas divar ar zispig ha m'oa eun ar guere-ze an zont ann anezho hanvet Oler ar Euz a da goude e Lan-Dreguer, hag eglise hanvet Derc'het Gou-mard en em rentas relijuz en trez Sant Dominic. Bep sel ha bep gonest braz an daou souter a lenne goulout e com, agnuez eun nebeud peorien a lakee da zibri euz he daou.

Kement e kare an descaderezh m'en em lekeaz da hen'ia ar seol public a rae neuze relijuzet sant Frances en ho c'houtet var lezen ou an iliz ha var ar seol ur saer. Pebez stad a ree euz an descaderezh! — Goude beza bet dec vloaz e seolio Paris hag eur pennad mad a amzer e seolio Orléans en em gaver ket c'hoaz var he vev desket oar' he hen cousec'he eun docter braz ha brudet dre he sk'ant hag he zescad'erez! Ar pezh a sorje a zo gwir. Rac tevalijen hor speret er bed-ma a zo ker braz ma en em gav peurlvaz ar speret paour-ze ro ver en eur pen bennag. Mez petra da soujal c'ha ha da lavaret euz an tam gou doctored a gaver ker stanc en amzer-ma divar ar meaz eouls hag er c'heriou? Mar ouzont serva ha lenn, ha na ve ket re selear ho smatur var ar paper, n'euz forz! chetu aze doctored, pao' red desket. Petra a vo eta pa vint bet eur li oaz pe Jaoz en eur guere vraz o i sk' massacr an tam gallec? Oh! I neuze lenn he lo mui lavaret netra d'ar re-ze. Gouzout a reont lenn ar c'hod e vil a drezv hag a heil ha lakaat he zad da gol, meur a broec'h. — Tudigou paour, en har Doue grit eur zel var auez Sant-Erwan pe Eozen, ha gant ar vez, euzt ho ourgond, ha na vozo ket great goub euz ho speret oar pag euz ho nebeud a zescad'erez. k

AN DUD BRUDET DRE HO BUEZ HIR.

Penaoz en em guemeret evit bera pell.

Eun amzer guenta euz ar hed, an dud a vev euz euz evelse, hon tad kenta Adam a veras nao c'hant tregont vloaz. Noth, he vab, a veras nao c'hant anaouez vloaz. Mathusalem a reas betec an oad a nao c'hant nao vloaz ha tri-ugent. Goude an dou-diluch an dud ne verchout

mei ker cor. Gair eo, Noé he unan a veras betec an oad a nao c'hant noter-cant vloaz, hag he vagale, he zoken bugale he vagale betec an deuet pe an daouzevet lignez, a veras ive mour a gant vloaz, pe da vana a veras oспен cant vloaz. Mes alaoec ar Patriarchet eo bet rouez-bras ar re o deuz tremenet an oad-se. Unan heennac coulagoude a zo bet gaelet ato a varo da varo; setu ana ar re anezho a zo ar mui brudet.

Moses, choazet gant Doue evit tenna ar bobl a Israel eus a vro an Egipt, a varvas d'an oad a c'huec'h ugent vloaz, hag epad an amzer-se, eme ar Scrutur-Sac, ne verretas tam he velel, hag he zent a jomaz bepred ker stard ha luscos. Sant Simeon, mab da Cleophas ha da Yari, c'hoar d'ar Vert hez, ha kenderv gompex d'hor Zalver Jesus-Christ, a oue lakent d'ar maro oas ar groaz en anzer an impalaer Trajan, d'an oad a c'huec'h ugent vloaz.

Piast roue Polon, eur medisin eus ar Pera hag eus all eus an Arabi, ho daou brudet dre ho guesieguez, a veras ive betec an oad-se. Eus den, guindic eus an Itali hag he hano Mandinelli, a varvas ive e kear Toulous, e Frans, er bloaz 1585, d'an oad a c'huec'h ugent vloaz, hervez m'eo merket var he vez.

Er bloaz 1551, ar C. cardinal d'Armagnac a velas eus deiz var dreujou eus tur paour, eus den eus o roue. Goulen a reas oullan perac o roue hag hen a respontas : « Ahlamour, emezian, m' am eus bet lazadon » digant va zad, dre n' abeg m'az ouz tremenet dirac » va zad-coz ed tenna va zoc d'her saladi » Hogen, an tad en devoa tri bloaz ha cant, an tad coz tri bloaz ha c'huec'h ugent, hag ar mab-bihan en devoa market a respet d'he dad-coz a oa dija eur bloaz ha pevar ugent.

Pa vezer o veachu dre greis ar Frans, o heller gaelet var ribl ar steron a red dre an donar druz a zo eus, tux ha ne velel e nep leac'h re all hevel oulho, uex touillet er ruan ha asvet an eil var gorre egoile evel astachou eus ar memes ti. En unan eus an toulho-men-glenz-se, e vero er bloaz 1760, eus den oajet a bevar bloaz ha c'huec'h ugent, eur c'houeriel eus a Luchie, tost da guez ar Plech, he hano Denis Guignard. Dukez Brancas a roe dezhan bezdez evit he revana eul lur bara hag eur voutailhad vin. D'an oad a drizec'h vloaz ha cant e vede e hoaz kement tam ed en devoa. Ganel o oa d'ar 21^a vis mae 1636, hag he varo a erruas d'an 22^a vis meure 1760.

Jury Kerton, eus a Vro-Zaoz, a oa eur mestr da baka lera. D'an oad a gant vloaz ec'h en em roe c'hoaz d'ar seurt chase-se, en devoa gret he o l' blyadur epad he vuex. Mervel a reas d'an oad a bemp bloaz ha c'huec'h ugent.

D'an 23 a vis here, er bloaz 1780, e oue lavaret d'an Deputeet asamblet e Paris, ez oa eus den coz eus ar Jura oajet a c'huec'h ugent vloaz, hag en devoa c'hoaz e vije roet conjo dezhan da zont dirazho. Ar c'houeje a oue roet dioc'h-tu. Hogen, kerkent ha ma velont an den coz-se, lavret Charles Jacou, ha he-havet Jacob,

e tout ar gambr, he vagale hag he vagale-vihan ec'h he epad, an oad depoteet a ziviscas he socon hag a xuras en ho tan dre respet evitken. Hen lacast a rejont da maza var eur gador-jong, ha maza Charles Jacou a zispacas eus tain paper var behint oa merket p'eur en bet ladezet. Ganel oa e parrez Sant Sorbier, d'an 18ª vis here 1660. An depoteet a ruas oñ ho mouez evit ma vije kemeret divar he taitlou pendra da vaga an den-se ar rest eus he vuex. Charles Jacou a varvas e croas he venecous a heiz pemp bloaz goude.

Mes setu ana eur vuex all hag a zo e hoaz eston-ploc'h. Elisabeth Durieux, ganel e Savon er bloaz 1713, ha bet dimezet diou veich, a oa e hoaz heo er bloaz 1841. Ne c'hoazer ket pedavaz eo maro.

Ian King, eus a Vro-Zaoz, a veras e hoaz pelloc'h, betec an oad a gant tregont vloaz. Bale a reas e hoaz d'an oad-se var lupez diou vaz, rac luscos ne falvezas dezhan kemeret branelloz c'hoaz beza caufart en do-voa e hoaz var he gozri.

Mes luaz an dud-se ne d'eo c'hoaz netra, e soas buer ar chirurgian Politiman, ganel er bloaz 1685, ha maro er bloaz 1825. Derc'hent deus he varo o labourer c'hoaz var he vicher gant eus dorn ker skanv hag huz eur paotr mouez. Coulagoude Politiman he unan ne oa nemet eur haguel o kichen Thomas Parr.

Hema a oa eul labourer douar eus a Vro-Zaoz hag a varvas dre ar faot d'ar 24 a vis du 1631. Ganel oa er bloaz 1443. coultit mad hag e veloc'h en devoa bevet eis vloaz hag eis-ugent. Goude beza heit heit all o ren ar vuex ealed a ren an dud divar ar maza, hag o libi eus ar bouet distar a zehrent. Thomas Parr a zivasas mont da jom da di eus di'entil puvitie eus a Londres en devoa e hoaz d'her c'hemeret en he hoaz. Mes aomas dezhan ! mervel a reas eus abara nemet, n'oa nem evit beva pell dioc'h eus he vro ha gant ar bouet devez a zervichei drahan. Er medisin brudet dre he c'huec'hoaz, a zigoras he gorf goude he varo her c'hoaz a reas ker tac he peb fesoun, ma luskeras en devije an den-se gaellet beva c'hoaz meur a vloaz, ma vije bet fur souple ha da jom er guez. Thomas Parr en devoa bevet azlodan ren deo roue eus a Vro-Zaoz, adalec Edouard IV betec Charles Ier. Ahlamour d'he oad, en devoas an denor da veza enterret e Westminster, e leac'h ma vez enterret rouezet Bro Zaoz, hag ar re all eus ar rouantelez o deuz gret eus dra vras hentec en ho buer.

Epad ar c'havret direza, ez oa c'hoaz en Allemagn eus ugevez hag a oa ive eur burad dre ar vuex lur eus an dud a oa e chom eulhan. Er bloaz 1725, Charles VI, impalarr an Allemagn, a lakas tenna patrom Sara Deasen, pried Ian Rowir. Ar c'hreg-se e devoa neuzo nao bloaz ha seiz-ugent, ha ne varvas nemet er bloaz 1740, oajet a bevar bloaz hag eis-ugent. Ian Rowir, he fried, en devoa neuz daouzev vloaz hag eis-ugent. Seiz vloaz ha seiz-ugent a oa abaoz m'oañ dimezet, hag edoat dija oc'h en em bouzhas da zelebr. evit an trede guez, an antecavret deiz ha bloaz eus he oad. Ho mab hema en devoa pempze vloaz ha cant

Per Zorian, labourer douer aus an Hongri, a vevaz cosoc'h c'hoaz : ganet er bloaz 1839, ae varvas nemet d'ar 5 e vis gwever 1784, oajet a bevar bloaz ha n'anguent. Ian Baldec, chabini aus a ganton Lucern er Suiss, a vevaz ive hetic an oad a c'hoazec vloaz hag eis aguent.

Varlerc'h an dud-se, ganet er broioñ all, n'oun ket evit miret da gucas aus eus a eun den aus hor bro, eur c'houeriat aus a Vodel-Léona, he hano Ian Caoseur, hag an deus bevet ive cox-cox. Ganet ou er bloaz 1838, en eur guerdien vraz a barrez Moaronguer, a reer anezhi Lanfeunt, ha mervel a reas e Loc-Maze, ar bloaz 1775, oajet a zalc'h vloaz ha c'hoazec'h-anguent Daou-anguent vloaz en devoz pa zimezas, hag he c'hreg a ias maro d'an oad a drizec vloaz ha pevar-anguent. Evithan, d'an oad a c'hoazec'h-anguent vloaz, e reas c'hoaz he varo he anao, hag e chome var bennoñ ha zaoñlin epad an offereñ bred penn-da-benn Stajou Breiz-Izel a roñ dezhan cant scoet er bloaz dro respet evit he oad. Cousta e reer penaoz Escop Leouñ o vevz deuet eur blavez da barrez Locriat-Cung evit coumenneria an dud isonave, a e hoanleas gasket Ian Caoseur, a behini en devoz clever hano, evel aus e eur burvad a vuez hir. Casset e oas Jeta kementadurez d'ar c'houeriat eus da zont da gont an Aotrou'n Escop da Locriat. Mea hen a respontian mar es deus e hoant an Aotrou'n Escop da va gasket, e en deus nemet dont he anao hetic onnoñ. Bezañ en deus, a lavaras d'he dro an Aotrou'n Escop, pa oue digaset ar respont-se dezhan, din-me eo mont va anao hetic eus-ha. Ha setu hen oc'h en em leani racial en hent evit mont da gont an hini en devoz c'hoant da velet. Pa erruas, eñ Ian Caoseur o labourat eo he bare. Hogen, d'ar mare-se, Ian Caoseur en devoz dija ouzpen e huc'h-anguent vloaz.

Luz eus an urroñ a ra mui plijader d'an den eo an hini a ra dezhan sonjal e vevz cox. Lennoum ar vuez hir eo e deus gret ato fortun ar varc'hadourien gaout a veler, er founu hag er marc'hajou o vevz lonjou oc'h a bep seurt cleverjou. Amzer zo bet zoken an den a zo bel sol anao'h evit elase an ta d'en em viret a-greñ dioc'h ar maro, ha eals o deus erodet penaoz an dour, ma rye c'avei an ta da ober anezhan eul loujou hag a heljet da eva, a vire ou an den da vervel. Conl-goude, ar founteñ-se a zalc'h an den ato zaoñne hag e behini er li urroñ ken alies a vevz, ar zourneñ-se a behini an dour a sticñ ar vevz, a zo en eun tu beñnac, mes n'e ma ket er meaz ac'hanomp, beza eus enomp hon anao. N'hor beas nemet heñ lezeñnou ar vevz, hervez an int bet gret gant Doue. ar meaz eus ar vevz, hervez an az int desket deomp gant ar skiant vad pe ar rezon.

En eur vevz hervez ar skiant vad, an den a hell miret ou ar peñ a goll bemdez a nerz hag a vuez, da vevz treac'h d'ar peñ a c'hoant. Erel eus den hag en deus eun tam e peadra a hell hen espereñ ha zoken her c'hreaki dra he boan hag he labour, evel eus peñ hini ac'hanomp a hell, en eur vevz hervez ar rezon, espereñ ha

erreaki zoken ar c'haz pe an nebeñ a nerz hag a vuez roñ dezhan gant Doue an he c'hinivolez.

Etouez al labourerien douer, etouez ar re a'int rat mome dreist ar rouden e ta ebet, eo e caver an dain-via eus an doud o deus bevet ouzpen cant vloaz. Ouzpen en em xiroal evel e da vout dreist ar rouden e nep leson, bent reñket e peñ tra, da lavaret eo, gret peñ tra dioc'h reolen, hag o pezo c'hoaz an anter mome'h a chaus da vevz pell. Louzere poaz, frouez, nebeñ a guig, nebeñ a vin, banne ebet eus an erach-se a laca an tam er goad, setu azo bevañ an doud o deus bevet cant vloaz hag ouzpen.

Ambroaz Jantel, coneriat, maro e Verden an 23 a vis mae 1751, d'an oad a ouez vloaz ha cant, n'en devoz bet en he vevz ken bouet nemet bara eus eb groll, ha lezr cañlet. Pellet, maro er bloaz 1733, d'an oad a gant vloaz, n'en devoz bevet oet neus nemet gant erregun-mor. Huppaxoli, maro e Smyr er bloaz 1709, d'an oad a bevarzec vloaz ha cant, ne zoben nemet eun nebeñ bara, soulen, frouez, hag eun tam kic beñnac, ha ne eus nemet dour tennet eus a eul louzouñ hag a hanter morseñ.

Chomil er guez, a lavas guez all Corjus; ne d'it ket d'al leac'hioñ ma vevz gret cher-vad, hag e vevz c'hoaz erodet-me.

Perr, ar Saoz burzuduz a behini hon deus coneriat d'ha, en devoz bevet 150 vloaz gant bara, founteñ, lezr ha luer, pa deus da Loundrez ha pa varvas eñ dioc'h-tu alalamour m'en devoz ebentel eus ha bevañ. E galloud an den eus eta, belec eus peñ a zo, eñ eur vevz hir. An nep pios bevañ en deus grollt tremen ar bloazouñ kenta ou ar vevz epad peñ eus ar mui riel da vevz sammel gant ar maro, a hell erreaki a gals ar chaus an deus da jom pell var an dour, var bouez heñ an teir reolen-ma divual da zibri na da eva re, divual da vout e nep tra dreist ar rouden merket gant ar skiant vad, eñ eun amzer merket evit peñ tra, da lavaret eo, mont da gasket ha sevel, dibri, labourat atu d'ar memes mare pe var dro.

Setu azo ar founteñ a zalc'h ato zaoñne, ar zourneñ e peñ e caver an dour a vevz hir.

Lezel a ran var va lerc'h, a lavas guez all Hippocrat, eñ den lruet meurbet dre ha c'hoazec'h evit anaoñ ar c'hoazec'h hag evit ho faza, lezel a ran var va lerc'h daou vedis n bras. Beva gant nebeñ a dra ha divual da vout e nep leson dreist ar rouden a vevz deomp ar skiant vad.

Ne glasomp e nep leac'h eñ ebet an ta da vevz cox.

(Tennet evit ar peñ brasa divar ar gazetenn c'hallec a hanter : l'Union de l'Ouest).

G^o MORVAN,
Person Pliguen.

Drema e zous eun nebeñ amzer e vevz e parrez Mableñ, nañ he eus a Paris, eur person santel, gret eul-

mad he barressoniz, ha draust-ell, gwr dad ar heurion. He vuez santel keroc'h hag he alouennon o vaza anavezat gant an holl a reas ma zaa carol gant pep-unon. Cougoude kement-se ne vraz ket outlan da goueza elanv, ha memes ken elanv, m'ha lavaraz d'ez-han oon dez ar midisin a vije var he dro, ne vaa jare eliet erilhan, nemet mont a raje da dremen eun nebeut amzer d'an hospital brasa Baria, o c'hañh m'a carje eon den guichec meurbeal euz an holl c'henvejou da evessaat outlan.

An Aotrou Person, muioc'h evid mad he barressoniz eguel evid asten he vuez d'ez-han e-unan, a n'eu lara en hent. Erruout a ra e Paris skei a ra var dor an hospital, hag en euz au heur da gant digor. Trement a ra eno tri mis diodan midisin, mas n'eu eus ket collet he amzer, rag cavel en euz ar iec bet laouen braz e tistro d'he barrea a vee'h parressoniz Mablen o deus elevel eo distro ho ferson d'ar ger e tirdont holl d'ar boure erit gouelet ho fastor. Ar c'aleier a zo lakal e bot, ha kement hini zo er barrez a zrit gant ar joa.

Bloas da c'houde, an Aotrou Person a zistro da Baria. var he droad ear baner gantiz eus he vee'h Petra zo er baner-se? Ar c'henta per dare eus jardin primital Mablen. Da bion eta e c'as ar per-se? D'an Aotrou Dupuytren en doa er pareet. Ar midisin braz a gemeraz ar frouez-man evel dijar-fae. Mes an Aotrou Person a zo contant euz he gevra, rag m'eu eus cavel an tu da ziscover he anaoudeguez var. He l'as varlerc'h an Aotrou Person, d'ar memes mare, a vez avarc da Baria gant ar memes paer. Ar midisin a rad ez-han ar memes diguemer ien. Neoz fora! Er bloas da c'houde, person Mablen, a glasc c'hoas he bauer vao, he c'harga a ra euz ar gwele per euz he jardi, mont a ra errez he gustum en hent, erruout a ra e Paris, skei a ra var dor d'ar midisin. Mes allas! Ar porjer a lavaras d'ez-han ne c'heje ket gwelet an Aotrou, abalamour m'edo goal glanv var he vele.

An d'elou a denas neuse var daoulagad an Aotrou Person. Ar mervel, o velet glaz'lar hag anken ar belec mad-man, a lavaras d'ez-han gwele d'ez-han a vije e vont da zigremen d'he vestr e zaa digouezet eno unan hag en doa c'hoant bras da velet ar c'hlanvour, a pa ne vije nemet e-pad eun mud. Aotrou, eme ar mervel d'he vestr, d'agout e wichen an ur, e zeuz euz belec coz, guiskel d'astene, hag en eus lavaret d'in, an d'elou en he anaoudegad, ne raje ket contant d'ar ger nemet para a raje he anaoudegad varne h' herkent e leu da souj d'ar midisin er belec a zeuz hep bloaz, er mare-se, da ziga d'ez-han per dont a ra da souj d'ez-han e hoaz en diguemer fall en doa roet d'ez-han belec heon. He goustraas a zeu da rebech d'ez-han ar fa en doa great var an den santel hag e teu neuse da lavaret outlan e-unan « ar paour kez belec reuzendic-se euz deuz ear galon tremen anaoude-mad gwr eo roet e meus d'ez-han ar iec'hiet mes pet vant ha pet cant all gant he, n'am eus me ket het pareet em buez. Ha meun anez-ho n'hu deus gouicunet eus va c'neon? Lavaret d'ez-han dont d'am c'haout » — An Aotrou Person leuzet en

he levedez dre euz c'healon ker mad, a zaa evel var nij da gambr ar c'hlanvour. Coscal a reont euz peonadic ho daou asounides. Er fin ar belec, o c'houzout er vad n'eu don tam frez na religion ar midisin, a lavaras d'ez-han en euz selat outlan en eon deuz carouezas « Aotrou, emez-han, e hui a zo midisin, hag o poue roet d'in ar iec'hiet me ve a zo midisin, ha m'ar c'hoantat, o pareo c'hui a zo midisin ar c'horf, ha me midisin an eno m'ar lirit covez he pec heje, hag en euz rei da Zeue, e velet salvet euz hag eno e-pad an eterunte pen-da-beon » — Calon an Aotrou Dupuytren a zo gouezet dre ar c'hoant-se goulen a ra eun e-unan euz peonadic evid en em examina, ha neuse, euz grouz en he zourn, e teu da govez he holl hec'hjou gant euz gwr glaz har dez ho. — Cougoude Doue ne denas ket anez-han rital euz a vuez ar bech-man, rei a reas zo hec'h d'ez-han ar iec'hiet, hag en lezel a reas e hoaz var ar douar meur a vuez evid ober val d'he nesa ken dre he zecadurex er vadaneres, ken dre ar seoc'h santel a roo d'an holl — Gouet breman peguen laloudec ne d'eo ket as anaoudeguez vad! B. T.

YVONIC TIMAD.

(PENNET PENTAD.)

O kenderc'hel da vaza bepret eristion mad, en despet d'ar gwel skuerion, ann droug-alou, o lakat lezen Doue d'reiz an ol modou euz ann douar, Yvonic a zeakas d'he dad ann nerz zo er religion evit d'arben ann den dinou pel droug. E pel poent mah mad, breur tener, amuzec mool, mignoun calouec, ann oll er c'haric, ha Per en despet d'he galouder a rankas plega, anza ann nerz euz ar farnes ebristes. Euz euz dervas bennag goude ann traon ma e lavaraz d'ha Yvonic. Clouit-ha v' mah, ama zafac'h da lavaret d'ann Aotrou Person dont d'am gwelet? Araucma teufe gouscoude em he c'hoant da barlat euz Fauch.

Yvonic a dride he galon en he greiz, a veez h' ma credo d'he ziscover. Ma en doa en doa vraz o c'hoant he dad ec'h anza beza gwel glaz, en doa ive en laouenedigez vraz euz he velet o listrei euz Doue. Car gwrz Anna da vond da beil an aotrou person, hac e unan e aza da gass da Fauch mennos he dad. Ar paour kez donn raouank a zo digouezet bras. Semplant beindex a reas eb falvezout en anza out han he unan. dre ma santo ar vuez n'ec'hiet, e claske en em staga out-ha. Madelez Yvonic en devoa gouezet he vignon-mach, a neira ken. Nos ket a urz da lavaret diraz-han hano a vraz, a bingen, a zistrei. Pa glevas ar c'hoant en doa he dad d'he velet ec'h en em lakas e fall da zere. Yvonic er lakas var ar gador vraz ar c'huz kos, hag en tremas bete goue he dad. Per hag he vab a jo-mas ann eil da zellet euz he gle doanet bras, hag evel mud ha daou.

— Va faot keas! un te zo kaatret.

— Meuz aoun e maoun e vont kint?

O

Ha me ive, eme ar merour. Seta perag em euz son-
jel a zevri en em unani gant Doue. Calz em euz en of-
fancel, va buez zo bet bir ha didalvoud evit ann env.
Va brassa melleur eo d'ho peza savet e'houi ho taou eb
jua feiz n'ha reiz. Ar'hañs e leu va rann galeun. Yvonic
goudevez tis haouez da lavaret dinn e kaver bepret tra-
garez e Doue evit ar gurr guenz, hag evidon-me am euz
kennz, keuz gwale'h va e'balon. En da e hallout e ma,
Fanch, biannat va ankou ha va spont, ha rei dinn
zoken fizeanz.

— Hag e fell deoc'h e raffen petra?

— Ober eveldon, ober ive piogen, distrei ouz Doue,
cofez d'ha bec'hajou, ma teump on daou d'en em zi-
cour d'a rapari ar gwal skouerion on euz roet. Ne vir
ket ouz d'ha dad e ziveza goulon. .. da zavet fell em
euz, sionaz! Distouez em parlouez. Allez ec'h euz
dizenet onzinn, deuz da e'houi pardoun o selaou
va diveza mennos, va diveza peden. Dare da verzel,
en em unanomp en or glac'har evit ma vezimp unanet
da viken e levezet ar baradoz.

Fanch en ioa stouet e benn. .. n'oa mui evit di-
garek, trec'het e oue

Ann Antrou Person ne zaleaz ket. Caout a reaz ann
daou glavour sederic soualc'h, ha laouen braz ouz
he velot. Fanch, en tamme strafuget, a e'houlon-
naz out-hañ er pennadig amerc, neket evit kiza, mæs
evit ober guell confession, ar peza oue otreel gant-hañ.

Ann tro-noz vintin edot abred var zao e Kerfur.
Anna amdiz yanniz da gumpen he ziegex, ne oue
ket pell e sevel var an daol evel er jappel-ven : bo-
kedon, rubannon seiz, caerra ioa en ty a ioa asteonel
var an daol-ze. Pa glevaz ar e'bloec'h han e tintal, ec'h
allumaz dinn e'houlouen guar beañiget a bep tu d'ar
grac'hil, a da e'hadal ma teuz ann Antrou Doue en ti,
e lavaraz er ger mad beañig d'ann daou glavour.
(Fanch a ioa savet he vefe e cambre he dad) Goude
heza rannet dezo ar bara a vuez, ann Antrou Person
a roaz dezo ive ann Nouen evit pour gressal ann daou
gristen nevez-ma ouz ar spont euz ar maro. Araoc
recen ann induljansou diveza, dirag ann Antrou person
Per a e'halvaz Yvonic : Ann Antrou Markis en deuz va
fardonnec, a ne ket gurr?

Ia, va zad, a ho pe ket ann disterra douc a ze.

A neuze Per a droaz he oll sonjezonou varzu ann
env.

En tro-noz e tremenaz, goude beza roet e vennoz d'he
vugale, a zoken de val euz, ne deue ket var he dro,
da Fanch ne oie ket dale da zont var he tere'h, ha da
Yvonic en doa desket dezann anaout a caret Doue.

Fanch a veras en dezion benning e'hoaz, laouen ouz
ar vuez evit paea ho zle, laouen ouz ar maro en teajo
euz ann dan,er da zistrei d'he zizurson.

Ne baouez da rei d'he vreur ar merkiñ euz ann a-
naoudegex vad en doa euz he vadelez, hag Yvonic euz
he do, a dremene en he genver toua amzer ma e'helle.
Ret e oue d'ezhañ goudevez a vechou mond da velet
penaoz e zea al labouron er parc. En droad edo o tistrei

e cavar Anna en soter ann hent da vont d'he rencontre,
trist braz - Fanch ne falleat, emez-hi. Yvonic a zredaz;
pa erruaz, Fanch a reaz en oye d'ho hann evel da
lavaret ken a vo, hag ec'h esten he zourn anter zoun-
net gant ar maro e lavaraz : ne e'heden nemet-ot,
hag he tremenaz.

Goude maro he dad, Yvonic a gendalc'hez da labour-
rat ar goumpant hag en em glevaz gant he vreur evit
ranna au tamme leve a jorne gantho.

A neuze, laouen euz ar peze en doa, e peoc'h gant
Doue a gant-hañ he unan, Yvonic a veraz didrouz
gant he dud oll, gant he labour, ne choulenn nemet o-
ber vad en dro dezhañ, ervez he e'halloud

U. N

Hañs ar Heñt evit ar Sion-ma.

DALLON 23 Ebreul. — Sant Jorj, merzer.

DREIZ 24. — Sant Fidel Sigmaringa, merzer

DIMAC'HER 25. — Sant Mare, avicler (Sijel.)

DIZIOT 26. — Sant Clet ha Sant Marcellin, pabai
ha merzerien.

DIACRENER 27. — Sant Soter ha Sant Carus, pabai
ha merzerien

DISSADORN 28. — Olls ar Conception-Didach.

DISEL 29. — Pevara sol goude Pasc. Sant Per,
merzer. — An Aviel biru.

Jesus a lavaras d'he ziskibien : Me eo ar gurr vi-
men, ha va zad eo ann hini a labour ar vrien ze
Touc'ha a rei kement seour ne zoug ket a frouez
enhon, hag ar seourron a zoug frouez ho zaillo,
evit ma touguin frouez muioc'h. C'hui a zo par a
vrema, abalamour ma ec'h eus resevet ar goms am
eus lavaret deoc'h

Chomit enhon, ha me a jome enhoc'h, ann hini a
jam enhon ha me eoha, a zoug calz frouez, rag ep-
d-hon ne allit ober netra. Ann hini ne jome ket en-
hon, a vezo taolet er meaz evel eur seour distag;
sec'ha a rei, hag e vezo destumet ha atlapet en tñ
da zevri.

Mar chomit enhon, ha mar chom va e'homzon en-
hoc'h, e e'houlennot ar peza guerot hag e vezo roet
deoc'h ho cufen (S. Jan xv 1) G. M.

Allou ha Meleker.

E calz a lec'hioù, var ar meaz, ez eus creier da locat
al loenet ha n'o deus ket a ear avalc'h. Al loenet-ze
a eil elenvel ha mervel mouquet desot ear. Dreist oll
eleac'h roa zeus bannennon denvel, e laker mui a
e'heller er memes craou, hag e starker varnezhio clossa
ma vez gallet. Alao eun toullad loenet evelse destumet
en eun toullad, a eil containn ar ear en dro dezho betag
ho mouga. Eur gazeten eus a zepartamant au Hernalt
a goms er sizon-ma eus eur vanden denvel mouquet en

doare-ze en eur c'hraon. 380 danvad a voa laket dioc'h ar pardaez er c'hraon-ze, hag antronoz oa 239 anezho maro. Var dro eur c'haat epken a voa chomet e buez. Ar pezh a ziskueza oant maro defet ear, eo ma voa eur vanden anezho savet bern var vera en eur c'horn eus ar c'hraon, o clasc tostet oc'h eus toul prenest a voa eno grizho.

Coms a rer eals ena ar redadegon kezeg a dle heza adarre er bloa-ma, e Kemper, e Brest, e Montroulez, eus ar prizon a dle heza roet er c'herion-ze, hag e leac'h all, d'al loenec. E Kernes e vezo roet ar prizon d'ar chatal corn e fin mis mae.

Conseil ar Revision a gomans e departamant Finister ar 21 a vor Ebrel evit echui ar 6 a viz even. 6,478 den montane o deus tennet er bloa-ma er Finister, hag e saver 1,084 suedart.

An Aotrou Lucas, *anmonier*, pe belec evit an dud a vor, so lianvet beleg ar vugalo minor (*pupilles*), bugalo tud a vor chomet varlerc'h ho zud. An Aotrou Sureau so lianvet beleg an divizion tud a vor o chom e Brest.

Al labourou so d'gor hed a hec' var an hent bouarn etre Castellin ha Landerne. Pemp cart-leo hag antercant so a birder. An tamon labour brassa ha diessa so a vrenia comanset mad, pe var ar mare da echui. An tamon labour-ze goude ne ket traou dister int. Var ster Castellin e rer eur pont hag a zo savet cant antercant troatad a zioe'h an dour, hag ena savet ar pillerou ha comanset ar bolserou. Ar pont da dremzi ster Pont-ar-Venzen a zo ive great eul loden vad anezhan.

Dirag ar Faou, an hent a ia dindan an douar el leac'h a hanver Neiz-Vran. An toul pehini en deus var dro eus antercant leo hec', a zo great eus an eil costez d'oguc, hag ar vels a vezo great a zo d'ale. Ahenn fin ar bloaz a ze eus espe. A zo gallet moul gant an hent bouarn tre bete Landerne.

Gazeten ar Mision a lavar ez eus doare vad e pep leac'h evit an edou. Esperout a eiler e vezo eost mad er bloa 1888. An domder ne deus ket ouhan, na selm ar pezh a vir oc'h an led hag oc'h ar frouezou da zont re abred. Mar deus het en eur c'harter ben-nag barrou-anzer da ober droug da vadou an douar, e c'heller lavaret penous ne deus ket avoalc'h a vat anzer evit miret na ve mad an eost.

Brema ez eus daou vloas, da vare ar chasse, an Aotrou J. en doa destamet eun nebeut mignonet evit ober eun aladen chasseal var dro he vaner. Ean dervet mad a rejont, preziou aleis a vone paket. ha da noz e vone eur goan gae ha laouen er maner.

Epad ma edont o coania, upan eus a verobrien an

Aotrou J. a deuas da c'houlenn eus oc'h he vestir. Ar merour a voa tenval he beno, trist bras.

— Eun droug ben-nag so digouezet ganeoc'h, eme an Aotrou J... ?

— Ar chausconrien, va mestr, so bet, chas ha kezeg, var va ed ha va oll goundegnedou, hag o deus great din eur c'holl bras.

— Ia ! pegement a del ar c'holl so great deoc'h ?

— Cridi a ran ez eus great eul pemp cant lur a c'haou ouzin.

— Mar deus great gaou ouzoc'h, al lealdet a c'houlenn ma veac'h digouezet. Mad, kent aze e tale hot pemp cant lur var ar pezh a bait din evit ho merouri. Ar merour a zeas kent laouen bras. Ahenn eur pennad goude an Aotrou J. pehini en deus ive eun ti caer e kaer, a voa eat d'an ti-ze. Ean dervet e velas adarre ar memes merour o lont d'he gaout.

— Ahanta, eme an Aotrou J., petra so a nerez ganeoc'h ? N'oc'h ket deut da viana da c'houlenn digoll en dro-ma, rag me n'oun ket bet o chasseal var dro ar maner abaoe.

— Nan, mes deut oun da zigas deoc'h eur penn ler, ha d'ho pidi da zont da eured va merc'h a ia da zimiz.

Neuze em eus digasset deoc'h ive ar pemp cant lur o poa lezet gant. Me grede o doa great ho chas hag ho kezeg eun droug bras, d'am ed oc'h ho bressa hag oc'h ho zeri. Mea an ed hag an traou oll a zo bet savet mad avoalc'h adarre goudeze, ha zoken gnelloc'h eost am eus bet er bloa-ma eun douarou-ze evit vaplene. Dre-ze ne gredan ket e ve dlet din dele'ber ho pemp cant lur.

— Mad, eme an Aotrou, etel a guerol. An Aotrou J. a guemeras ar billet a bemp cant lur a voa deut gant ar merour. Neuze e clasas eur billet all hag hen roas dezhan en eur lavaret. sellit, pa za ho merc'h da zimiz, cassit hemadizi eus va fars evit gicour oc'h he argourou. Ar billet a roe a voa eur billet a vil lur.

Sela aze a dra eur eur mestr hag eur merour hag a voa ena an eil dioc'h egule, hag a dlefe an oll kemeret skuer diouho. Ma ve an oll tud leal evise, ne ve ket ken diuz beva var an douar evel ma vez aveclou.

G. M.

PREZAN ED.

KEMPER. — 15 Ebrel	PORT-NABAT. — 12 Ebrel
Guinis . . 17 lur, 79 c.	Guinis . . 16 lur, 78 c.
Segal . . 10 lur, 70 c.	Segal . . 10 lur, 36 c.
Eiz . . 10 lur, 98 c.	Eiz . . 9 lur, 89 c.
Ed-du . . 8 lur, 49 c.	Ed-du . . 8 lur, 49 c.
Kerc'h . . 8 lur, 85 c.	Kerc'h . . 9 lur, 25 c.
Avallou-douar 3 lur, 35 c.	Avallou-douar 2 lur, 77 c.

Ar Gerant - AR DE KERANGAL.

Kemper, moullet gant AR DE KERANGAL, Moullet an Escopier.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,
DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Don Abonnement d'er Gazeten à gont.

Evit eur bloaz.	DAOD SCOUT
Evit c'huer'h miz	EIL SCOUT
Evit tri miz	C HIEC H REAL.
Eur gazeten ebken.	DAOD YEANES

Ar daoustant e dte beza gread araog caout ar gazeten

ALION.

Ar serijon a ve c'hoant da laout er gazeten a dleer da adressi oñ d'an Autrou Monvay, Belre e Kemper.

Ar pœamanchou a dleer da adressi d'an Autrou SALLES, ebken. An abouamant a guemerer e ti an Autrou SALLES, librer, ru Kerton, e Kemper

KEMPER, 28 Eprel 1866.

Mar doa gwech all eals tud da Rom evit ar sizun santel ha gonelioù Pise, eza c'hoas muioc'h brema abaoe ma c'holler beac'h ken aez ha ker buhan. Evelse er bloaz-ma er h'eller lavaret gant gannonez e voa tud a reeo benediction ar Pap eus a guement corn so er heil Hon Tad Santel ar Pap a so ere ho ter het, hag en deus kemeret pers en oñ solardeou eus an amzer santel. Pi nao a goms evel eur profet. N'pas ket peli e lavare da eun nebeut tud a voa en d'edezhan penaos ar b'na-ma a vije tenn evit ar Pap, mes penaos er bloaz a zen tron Sant Per a vije trec'h d'he enebourien, ha penaos heñ ho unan ne varfebe ket ken n'en divije gwelet a r'is oñ er heil.

Evel ma zec ar bloaz ma eur bloavez diaz evit ar Pap, ne ouzour ket p'eur e rai cardinalet nevez. Mes ober a rer pouzrach evit canoniza sant, ha starta oñ starta e za er greden e vezo galvet an r'is oñ evit eur sened. An Tad Santel en deus gourt'edennet mouda a nevez ar peñ so het reizet e kemenn sened so het bete vrema Gouacoude meur a bini ne gredont ket e ve eus sened bras er bloaz a zen, ha Pi nao n'en deus ket c'hoaz lavaret ho c'her var guementise.

Etouez ar bandennoù tud estren so bet henniguet gant ar Pap er sounvezou-ma, cannañ Frans e Rom so bet diguemeret ha gant'ha vandro c'hoaz h'rañ ead ead eus he vro. Cannañ Frans en deus lavaret d'hon Tad Santel peguement eo caret er Rouantelez-ma ha Pi nao en deus respontet ne anconnac haje morse ar peñ a dle d'ar Frans; ne anconnac haje morse ma cannañ ar Frans en doa he zicouret da dle'het pa voue red dezhan mont eus a Rom er bloaz 1818, hag en eur Jeneral a Frans eo a zigasas dezhan afe'huozon ar guener a Rom pa e las distrei adarre d'ar guener-ze.

Er goañ tremen ez eus savet e Rom eur seminer evit clouer Pologn. An h'zo bet digaret ar pemp varmiguant a viz meurs da c'houel Annouastion ar Verc hez.

C'hoaz h'clouee a so hrema enba, hag eun tad eus a vreurien ar Resurrection so carguet anezho.

En Itali e comzer eplis eus a revelationoù pe eus an traou euz discleriet da intañvez. Oñ a l'clan oñ eus eomzet eun nebeut zo. Ar revelationoù-ze n'int ket auvezet oñ. Gouzout a rer gouacoude e doa discleriet varlene e tenjo ar c'holera, pell araog m'oa dent, hag eo en em gavet evel n'o doa lavaret. Gouzout a rer c'hoas penaos, dioc'h ma lavar, e tenna gualigner an F'n da boueza araog fin ar bloaz 1848, var ar bed.

Spagn — E Spagn, pelra beanañ ma veler ead eals a zizourioù ha eals a zizpar'h e meur a wec'h, e veler ive eo ato beo ar feiz clouez an d'ed. Evelse solantenn ar sizun santel a zo het eus ar re gerra. E Madrid, kær benn ar Rouantelez, e voa difennet epad ar sizun-ze, oc'h ar c'Intri hag oc'h ar c'harrizioù maout dre guener, evit na deuje ket an trouz anezho da zisiret an dud dioc'h ho devotion, ha ma c'heije pepenn anezho pidi sioul en ilizou hag en hez Soudardet a oñ carguet da viret na vije togmañ'h ebet dre guener evit ma e heije an oñ gislennoù sonjal d'ince h e Doue hag er Relijion.

Prus. — Roue Prus. e velet peguement a vad o deus grest ar seurezet epad ar vrezel so het er Sleswig, en deus goue'hemennet ma vije lakel leauzet e peñ an oñ hospitalioù ead eals ma zeus soudardet clan. Bez'o devezo dindan ho re oñ evit soueal eus ar glan-vourien, mes pere ne lahouant an d'ed dre ho urs. Roet en deus ive urs ma vije lakel bep bloaz eur zom arc'hant etre daouarn gouarnner pep hospital evit mada ha guseal leauzet-ze. Evelse e va'omp e pep leac'h e santer an izom, deist oñ ead eals ma zeus tad poumet, eus ar Relijion hag eus ar re he f'ed.

En eur gazeten eus a Vaudet e caver ar Jannad serit-ma divar beas ar mezioù

Ar bed an oll draod erouet, so erel eul levr bras e pehini ve a e l an oll lenn hag e pehini Doue en deus serret. Hag a serit hemdez he gnetelioù a furnez hag a vertas. Pep hini eus an traoù erouet a ra eul guer pe eul tizeren el levr-bras-zo. An heol o eas kuit ar c'houmoul hag o breiz an eostou a leor ker-pae o ruzat leval, en an doz, ar glaeier hag ar gliz o c'habia an douar, ar sterioù hag an errennoù oc'h he deara, an avel o rae'hussal an ear, al labour euz eus an ed o tivoan hag o sevel, an eul amzer o tont reglet varlerc'h eben, an traoù juaus a velomp great gant darn eus al loenet, komeriso oll a ziskuez deomp d'omp ar furnez pehini a reiz pep tra hag a laca pep tra el leac'h ma tie beza. An distera eus an traoù zo dirag hon daoulagad, ma e'hevessafemp mad outho hor e helenfo guelloc'h evit na onfe da ober ar c'houmoul eazra.

Ar dud d'var ar menz a ell, ep mar, coeza er vreina-d rez. Starea l'ho bouscadin oc'h ar vouez a brezeg dezho, setra ho daoulagad oc'h al levr a zo digar dirazho, chom epseñt oc'h ar c'hentelioù a roer dezho, mes goude ez int peurlusa glaz oc'h, ho buez so uhoc'h oc'h, ho speret hag ho c'hialon so troetoc'h oc'h al Tezen gristen, ou eul guer feroe li int erit keriz. Ha perag? Abalamour ma velont guelloc'h oerou ha oerzadun ho e breuer, ho farkerer so zusta oc'h Doue, ho farkerer a zese dezho ar furnez, ar vertas. ho dong d'ar mad. Ar haonet cox guerliall o doa ive anavezet kementse. Evelse o lavarent n'oa par d'an dud d'var ar menz ma c'houavesent ho eazraed.

Ar labour douar, eme eul serfigner eus hon amzer, a vag ar skiant vad. Ar skiant vad eo l'ho eul speret eun ha garion. Ar so l'entez eo l'ho ar re o deus eun anter descadurez. pe a so savet eleac'h ma trel ho daoulagad ha ma vane ho hon teho. Ma vjent chomet eo ho farkerer da gregu e post an alar, ma o divje dale het en ho dorn calenepuet eul fre, pe eul fals eleac'h eul bloen, ma o divje dale het eul rokenen var ho c'heim hag eul bontou eul ro ho zrel, e vje chomet ho skiant vad gantho hag o divje rentet servich d'ho bro. Ne deo morse etouez al labourerien eo o vane ar reiz da guenta.

Buez an den d'var ar menz a so kar neiz d'ar furnez. Al labourer ne ket torret he bet o gant ar sonjou eleuz a zroued ho empen da guen aliez a l'ho e leac'h all. Ne ket nee ket o elac gouzont penaus e tro ar bed, ne ket meste, gant bonillon m'gant an enor. Bera a ra e creiz eberioù Doue eleac'h ne vel nemet furnez hag urz vad. Guent a ra ar furnez eternel o labourat dirag he daoulagad hag o eas ato pep tra en dra d'he boent ha d'he vare. Ar venanen hag ar verienen, ar c'breu ven ed, ar c'olen, ar veraden e l'ho po c'hilz a ro dezhan kentel, hag eme hemdez en ear scol eleac'h ma tesk kement en deus nam da c'houzont.

Mou ne deo ket heit sonerzet avechen o caont var ar menz tud cox leun a furnez, tud pere, ep descadurez, a voar guel evit n'eun anaout ha nam so l'ud hag an traoù, tud laouane zoken pere, ev tho da veza groz eun tam e, o deus goude eul sinessa ha ne gaver nemet e leac'h

all? Pa gomzer dezho, pe pa gomzont etrezho eus a draou pere a gaset avechen a ve dreist ho gorzieguez, pion a en deus ket bet a bujadur oc'h ho c'hleret o taga guerou ha comzou da heuta ar sonjou a ro en ho speret, guerou hag a ziskueze gant ar brassa sclerder hag denve id guet an traoù ma comzerit anezho? ha perag kementse nemet abalamour ma emant e scol ar furnez, er scol-zo da helenn o c'asse Sant Bernard l'ho ziskibien en ear lavaret dezho credit ne banton, l'arroc'h a gavel er c'hoajou evit el letrion, ar guet hag ar reier a zesco deoc'h ar peiz ne onfe morse nustr da ober. G. M.

AR PAIS DOCTORET HAG HO LAVAREN.

XXV.

N'ho ket santel avoallac'h evit tostaat eus ar sacramanchoù. Ne glee ket ober goal implij d'eus an traoù santel.

Nao, mes rei so eoulscoude ho implija. Goude ar gommunion fell, setra hag a ralle muioc'h a boan d'hor Zalver e sacramant an oter eguel chom eb mont d'a gommunion.

Daou rum tud so hag a illoc tostaat eus ar sacramanchoù ar re vad hag a fell dezho chom mad, hag ar hec'herien a fell dezho dont d'a veza mad. En eul chom eb tostaat e pelait d'euz ar vuaz. Pa vez c'hoant d'a doma dour, hag he heliaat a reer d'eus an tan? Pa vez c'hoant d'a veza pare, ha eul chom a reer eb kerneret al bouzou a heil pare? Ar sacramanchoù a zo eul louson hag a bare. Tostaat outho, ne ket abalamour ma zoc'h creen, mez evit pare ho sempladurez, ne ket abalamour ma zoc'h santel avoallac'h, n'eus den hag a ve santel avoallac'h evit tostaat oc'h Doue, mez evit ma leuoc'h da veza santelloc'h.

Il d'a gaout Jesus-Christ, eb dan ooc'h ket evit en em zavet. Il d'he gask eleac'h m'a ma - er gossion eno e neta ho calen. hag er gommunion. Dreiz e tiken er galen-zo en d'eus nelect.

Gut quella mae'h he loc'h ha heiz dispont. Lakit ho poan, alao e tis rouc'h guelloc'h.

XXVI

Ne vras pec'hejou am heus gret, Doue ne ket evit pardont d'omp.

Doue ne ket evit pardont deoc'h? Paour kez den, ne anavezit ket calen Jesus-Christ. Ha gret o peuz brassoc'h pec'hejou evit Mari-Madalen? Mari-Madalen ar plac'h tal, Mari-Madalen, ar hec'heret Joyel, Mari-Madalen, n'a grede den tostaat oute gant aon da veza l'hezet. Ha n'ho peuz ket a zoug d'euz ar peiz a c'hoar-vezas ganthi?

Jesus a oz led pedet d'a breja e ty eul pharizien hanvet Simon. E oa oc'h tol, astennet var eul guele, evit ma oa ar c'hoar etouez ar juzevien. N'euz eul vaonez a deus tre eleac'h ma oa, en em dol a ra de dreid, hag eb randa eul guer, mez an daou en he daoulagad,

O e tap erog eunho, e voale'h anezho gant he daelou ha ne
 baonez d'a hekat dezho. Ar pharizien a deu d'he anaout
 Madalen ar hec'herer eo ! Ma vije an den-ma mah da
 Zoue, a lavare eunhan he-unan, e ouie se eo eunna eur
 plac'h fall. Jesus o velet pe seurt eonj en deroa, Simon,
 emezhan, eun ara eun beus da lavaret deoc'h Mestr,
 etoe ar pharizien l'arvit : eun den er doa daon d'heour,
 unat a due drahan cant pe z'arour. Hag eunle anter cant
 guonnet ; pardon a reas. Iezoa ho daou. Pehen a gar
 deoc'h a dlie e garet m'va ? An hui a zo ket pardonet
 d'ezhan ar mui a eta. Ar vici-nez so ganeoc'h eme
 Jesus-Christ. Hag o tref e brezer ar paourkez Madalen :
 gullet a rit ar vouez-se ! Pa z'on dent en hui ty n'ho
 peuz ket roet d'in ar pok a heoc'h, hag h'abaoue m'a
 ma azo ne d'euz paourzet da h'ket d'am z'reid. N'ho
 peuz ket h'noiguet a z'ar d'in da en em voale hui, evel
 ma ma ar n'ho hag 'e em goule h'gant he daelou.
 E guirionz, e guirionez, er lavaret a ran, eals pre hejou
 zo pardonet d'ezh'al alamo, r m'a e d'euz va e'harret
 eals. Hag eb lozevezous ar pharizien a e uromore eals
 greg, emezhan, d'a Santez 'ar Madalen. Il e peoc'h,
 ha ne hec'h d'ant.

He e lous e avria. He e ne bardir o ket d'ri'oh eo
 eanv'hor Zilver a zo a no even m'a da neuz. Gortez
 a ra ac hanc a gart valz a zunder. It, a d a en em dol
 d he tref, it d a vouela d ho pec arjou. Bras tal est
 gort, me ac valz-vez zo brass e'h e hozz. He uan en
 d'ez her lavret. m'ese ne behann d ouz n an l'ouza
 den d an e hozz.

Digassat sonj d' exhan d' euz ar poanmu en a euz gou-
zaet ev deoc'h, digassat sonj d' exhan d' euz ar c'haonir
a Vethleem, d' euz he vuez paour, d' euz he gurunu
spern, d' euz he gorf dispardet gort an tennacourter,
d' euz he varo var ar groaz digassat sonj d' exhan d' euz
he varo, ar vam-z-ker maad, eu a euz roet deoc'h he-
maad evit ho t'vial, evit ober vad deoc'h, evit enez
evit deoc'h he kenver D' ar

Ha neuze ar c'heuz en ho c'alon, u il a gaout en hini
zo c'arguet d'a rei ar pardon, ar barner lenn a deugarez,
ho tad coesour. P'edl anezhan il a gaout truez ouzge'h
ha da rei he zomp deoc'h etit ho tenna d'euz ar p'ri, hag
e rei, rae Doue a fell dezhan e raffe an dra-ze d'an holl
hag alao. Ha neuze e c'heffec'h, dre ho taelon ar gomz
eour a roas ar vuez d'a ene Madalen, hag a reas d'euz
Madalen ar bec'berrez, ar zantez vras Mari-Madalen ! Da
bec'kejou a zo pardonet dit, sae en d'a za ha ne bec'h
mus.

KI AR ZOUAVET.

Sete ama car e lu hag a dai ar boan coms anezhan,
 car e lu la n eus nemeur a ehas hag o desse great
 kement a dailhou car hag ben, car e lu hag a zo bet
 er vrezel en Afrik, en Itali er Mexic, hag a veze gaelet
 o peb leac'h o vont d'au tan er penn araoz eb sonn ebet
 rac ar bouñji na rac ar maro.

Ar c'h-e-se, he hanu Thoutou, a zo gant hag a zo bet savet en arme evel ingale an troupadon Teodou fall u deus bet e dougt da lavaret n oa ket a vouen chass ar vro, mes kement-se a zo gwer. Hag Thoutou a zo deuet diwar eur c'hi a Fraus ha diwar eur gu ez eus an Afric, bez ez eo eta gignonez eus a c'hoad chass ar Fraus. Er bloaz 1856 en e teuas er bed, hag er bloaz varlerc'h ez eas gant ar Zouaves da varzel o deus an re-ma da zonten a euep ar *Leve-Raton*, palad-tud eur ar *Cahab*, vardouar an Afric. Er veler-se eus ar Fraus Thoutou he guentaoul eus e fud eus d'ezal. ar deo e reas an taou-kent-se mes u astora. Ite a reas e-velout a ben eus he lail d'eu ama penac.

Ik heb niet eldgut, er vanden zonnet: als er
hient dunn: sondelet gut an dour o rail Art: 'de
a ziele sluz var ar k lussen evet elsk he n hoes em,
de hant luy ons ar t: eln s

[illegible]

Ar e'n Seizenn, he dal eo e devoa desket dezian
caout an Linn-se mes Se omm e devoe ar goul chann
Ya vez aet arae beza ahuet devedarez Thouton
Esterret e oue gant heor var douar ar Benni-jeun, ha
Thouton a heul as gant respet betec ar bea an himi m'oa

bleour dezhan eus ar vuez. En noz varlerc'h e oue clo-
vet en lu-se eun trouz bras, evel pa vije en em casti-
met eus kement disoul a zo en Jern. Mont a rejot da
velet petra oa hag e oue caret Thoutou, e penn dec
ki all eus a Frans, oc'h en em ganna oc'h eur vanden
chass-hleiss eus ar vro a devoa e hoani da zientern
an hui maro ha da ober eurfest gant he gorf. Al lannet
gouez-se oa respetont petra mes Thoutou a zifonnas
mad hez Selout, hag ar lez-se ne oue ket r'houillet
gant. Ar mero-se a garantez roet d'he dad goude he
varn a oue an taol carr diveza a reas Thoutou epal ar
bloaz 1837, pehini a oue ker gloriüs evit ar Frans, rae
epal ar bloaz-se en e leuas o l'lobadoe ar C'habili da
blega d'udan hor galloud hag ar brud eus hon bano a
leas he t ma n deus hor zoudardet, er bloavez-se, dou-
guet ho gurmumou lareoc'h eguet n'o devoa gneich all
ar zommet douguet ho re, ha ma bell Thoutou en
em e hollia da veza savet he e'har et leac'h n'en de-
voa bisoc'h gneich all ofiser ebet eus a Nam lakeat he
droad.

Har veich distro da Constantin (var deo ar gouar-se
en e oa ganet), ar c'hi calouned-se a hellas keneret
eun mentedie repos evit disennza d'oc'h al labour tenn
en devoa. Let da ober epal ar vrezet. Coulskoude ar
repos-se ne badas ket pel. An taol a ioa adarre e'hou-
ezet en l'ab, la senn urs da drede rejmant ar zouaret
d'en em lareat en eul lestr evit mont da Jén. Mes a-
ma e'rollas eun abaden all. Difen a oue gret ha difin
grous eus ar chass el lestr ar zouaret a ioa mantrel
ho e'holenn gant gneich har, en eur zongal e renkent lezel
var ho lere h ar vige dunt-se a gariet kement, hag a pa-
rie ive kement auzin. Ha coulskoude oa diez ha diez
bras mont a enep an difin ebet beza paket. Rae evit mont
J'al lestr ar zoudardet a ilhe tremen unan a unan var
eur planken dre ma vezent gaket dre ho bano. Mes caër
a oue, caret e oue evelat an lu da gann ar chass. An
Jabounerien a zidals ho zaboulinoù, hag a guzas en-
ho ar chass gneich a ioa er rejmant etouez ar re dreus
hag ar re vianha, Thoutou, just a vent, ne oue ket
ancomae hez, evel a hellit creid. Goude an tabouli-
non a oue talet adarre, ar brizounerien a helle tenna
ho alau dre doullou ar e'herdon.

Senn ar rejmant var sale errez ar e'linost n'oa ket
a vuzie. Eul mont en eul lestr hennae, ar zoudardet a
a penruia evel ma caront mont. Ar vuzianet hag an
Jabounerien a leac'h beza er penn araoe, a jom e mesc
ar real en ho e'houmpagnonez, ken na vezont gaket
dre ho bano da drema var ar planken. Mes ar e'holonel
a e'levezas dezhan e vije bosket e'hoaz eur bom-music
hennae evit kinnada d'oc'h douar an Afrie. Reia ra eta
urs da hotret an trompilloù hag an taboulinoù d'en
em lareat er penn araoe ha da e'hoaz gant ho hennia-
chou-music, ken na aregarnje gant an aod pean-Ja-
henn. Aua a vad e leuas tenval peon an Jabounerien.
Clevet a veer d'ja an trompilloù o seni, mes n'eus
trou e'let e'hoaz gant an taboulinoù. Ar e'holonel a zo
son zot hag evit an eil gneich o ro urs d'au dabou-

linerien da skei var ho zaboulinoù, mes ar re-ma a ra
n'o ar sennam vouzar (a ne fiovont ket ho lusier. Erfa
ar e'holonel a ia drouc enniaz : rei eo senti).

Ete a dud a ioa dezet da ambroug ar zoudardet be-
lee an aod an dud-se ne reat nemet erial a bouez-
penn. Beac'h vad d'eloc'h ! Beac'h vad d'eloc'h !

Mes ar mestri-tabouliner en deus gneich ar e'holonel
o zavel ha vouzennou, coumpren a ra n'eus mui a leac'h
da farsa. Ober a ra eta an d'ar real, ha setu an oll
daboulinerien a skei var ho zaboulinoù gousa eul hie-
lent. Mes, o berrud ! e creiz ar zonn eus an taboulinoù
e clever eus trouz estlennas, ar chass a iud evel pa vent
counnaret. Caër zo sellot, ne veler netra. An dabouli-
rien eur veich erouet en ho lusier ne jomont mui a za,
seul-er ve'ch harz ar chass, seul-er e'acount pe a dra
zo gant ar music da vouzara kement den den a zo e Pa-
ris. Pehini a glase g'ellet ar chass a ra kement all a
drouz, ha den ne hell lareat he zoulagad da bera var-
nezh. Erfa unan eus ar brizounerien guez a gouez
d'an douar eus he brizoun, ha goude heza ket eur
penzad e rual var an trez e red e red eus a oll nerz
he zvesker. Ar paour-kreiz ke-se en devoa serobet ke-
ment gant he zonn m'en devoa toulet an daboulin m'e-
do chass, ha m'en devoa gneich evelat eul lestr. O
velet kement-se an oll en em lakeas da e'hoaz ken na
renkent moustra var ho bouzellou. An ollsien a gous-
prenas petra a ioa bet gret, mes no rejont ket muioc'h
a van eguet pa n'o devoa gneich, na clever netra. Var
guement re an taboulinoù a dav, hag ee'h erruer var ar
e'hae. Mes ar brud eus an taol farsetes o devoa gret
ar zouaret a ioa erruet eno en ho rae hag ar e'houzou-
lerien ne onent ket ker e'hent hag an ollsien. An
daboulinerien, dre ma tenent, a renke skei eun taol var
ho zaboulinoù ma vije clever eun berraden, ar c'hi a vije
en em zascillet evelse, a veze tenet eus he brizoun
ha pouzet varz an douar. Eur c'hi ebet a hellas mont
betec al lestr Thoutou ! Thoutou pehini ne fiasas ket,
Thoutou pehini na dennas ket zoken ha ala, Thoutou
pehini a jomas ker reiz evel pa vije bet maro ! Eur veich
al lestr e creiz ar mar Thoutou a oue tenet eus he bri-
zoun, an oll a stracas ho daouarn gant joa, pa oue gue-
let o redez hag o lannet var ar pount.

G^e MORVAN,

Person Phagien

An deiz e har e'ch lenia)

AN GROS FOESNER.

Ar Zaon n'o deus ket ho far evit ober trou e pece
den all ebet n'en divije sonjet morse. N'eus ket goal
bell e'hoaz eur Zaon puvie en doa lakel daon veront
en eun ti en doa e Londrez. Ar re-ma a jome unan
anezho e pep penn eus an ti, hag o daon a devoa
da daen ket ha keit d'ar pere'hen. Unan anezho,
hauvet Jams, a voa bet zoudard hag en doa collet eur

c'har er vrezel. Abalamour da ze ar c'houarnamant a roe dezhan eun tamie pae, ha gant an arc'hant-ze hag ar pezh a c'houeze dioc'h eun tamie kenvers a zalc'ha, e veze bras, ha, ho c'hreg hag he vugale, hag e veze prest lie arc'hant gantha ato pa veze deut an termen da baea ar perc'hen. Eguilo, hanvet Ioua, a voa eur c'here, en doa divrec'h ha liveaker mad, mes caer en devoa sachu var he neuden ha mania ho vinnaguedon e veze her ato. Ha pa veze deut ar mare da baea ar mestr, e raeke goude-ma auez. Kementse a rea dezhan beza gourdrouz, hag lon lakea da gaout goarisa, pe mar kirit, av' oc'h he amezeg ar c'har goat.

Eun dervez ma oa est adarre da gaout lie vestr, ho c'hodel goulou, evit so bidi da c'hortoz gantha, ar mestr en em lakeas adarre ive d'her gourdrouz, hag a lavaras dezhan.

— Pennas e vezet-le eve se her ato, ha te divrec'h ha divreker mad did? ha pe vezet-le ket da amezeg Jams, evithan a veza mac kaniel, evithan da veza dias dezhan labourat, a vez ato prest lie arc'hant pa den ar mare?

— Ha eme Ioua, mes Jams en deus pae d'gant ar c'houarnamant?

— Mar en deus pae, kementse ne ket bras, hag he c'har goat so evit an eur groas pounner da zouguen.

— Eur groas pounner? He garfe caout eur groas evelse ive da zouguen, ma m'he nebeutoc'h da baea.

— Mad, me ja d'ober eur marc'had ouz. Me ja da rei dit eur groas da zouguen searvoc'h evit her da amezeg, ha ket ha ma he dougu, ne c'houlennu guennet diganez evit va ze.

Setu ar Zaoz o vont da guere'hat eun tam cleiz gouen, hag oc'h ober da loun eur groas var he scoaz.

— Kea, emezhan, ha dalc'h ar groas-ze merket var da scoaz, ha ne pezo iziziken netra da rei d'enne. Mes mar he lamez, e renki para evel diaraog.

Loun a reaz ac'hano laouen bras ha fouge enha. Mes kerkent ha m'oa digouezet en li, he c'hreg a velas ar groas hag a ma d'ha lamet kuit loun a varas ouzha hag a rea da lavaret pe seurt marc'had en doa great, mes nen devoe ket a anzer. Ar vugale a voa en em zestomet en dro dezhan, hag a gire. Tad, piou, da viana, en deus lakat an tam guenn-ze deoc'h? hag oñ ez cant da glase lamet he groas digant loun pelani a vone red dezhan tec'het er meas ep galloat rei da ehouzout penaus en doa bet ar groas-ze.

Pa voa est er muez, e vone c'hoas goassue'h, kement a zigoueze gantha, a glasse lamet he groas digant loun, hag evel n'en doa ket a c'hoant da lavaret d'an oll penaus na perag en doa bet ar groas-ze, ne a-le chom da gomz oc'h deo. Mont a reas e li eun amezeguez dezhan. Honma konta lavaras, e vone! Petra, loun, o vont d'an Douar Sautel emaeoc'h-hp, ma oc'h eus merket eur groas var he scoaz evelse? Dont a reas adarre var ar ru, ha setu eur vaouen botred o tont eus a eun ti scol. Groaz loun a zo gnelet ep dalc'h gant unan bennag anezho, ha me he lez da zougai

pebez stant evit ar botred-ze! pebez c'hoas, pebez ha, pebez joloni a zavas eno!

Loun haour na voa bet biscoaz ken tec'het. Ne vone mei pelec'h mont. Ne aile mui na chom en li na mont er muez. E pep leac'h edo an oll e clase lamet he groaz d'gantha, ha den n'hen leze e peneh. Red e vone dezhan mont da di he vestr da derri he varc'had, ha da lavaret dezhan oa guell gantha c'hoaz caout poan o paea he di evit na doa caout ar groaz-ze merket var he scoaz.

— Pennas, eme he vestr, ne c'heus ket gallet douguen eun nebeut deveziou ar mare guenn-ze varri-kont? Ar groaz-ze goude-se searvoc'h evit eur c'har goat?

Abate loun n'en deus ket a avi oc'h he amezeg, paea a ra he di ep caout goarisa oc'h den, rag desket en deus d'var he goar he unan penaus eur groas, pe guer searv, peguen dister bennag e ve a deu da veza pounner avale'h pa vez red he douguen, dreist oll pa renker he douguen bemdez. G. M.

LEVR AL LABOURER.

IV.

Ar c'houarnant

Sellit mad e pelec'h e kresko ho koajou,
Ann douar a blyo gwella d'ho plantennou.
Eun ti euz ar c'hor-heol, hadit koajou uhel,
Mar fell d'heoc'h mret mad ho traou ouz ann avel.
Mes ann ta d'ar sav-heol, hag en tu d'ar e breizet,
Lezit leen gant ann heol da skudh gant largetez
Var ho parkou hadet ha var hec'h holl dier
He c'houarnennou betuz hag holl nerz he douder.

Hadit stang saherenned var gem noaz ho lannou,
Kisten, dero ha fao ouz tere d'ar menezioz
Tro var dro d'ho mader plantel eur gewezek,
Hag e tal ar goazou, koad olv pe koad hallek.

Mes evit daski d'heoc'h penaoz sevel koajou,
Perac, va c'houarnant, kement a gentellioz?
E parrez Ploigner eun ti ouz Langidik,
Eun eun dronn en izel, e kaver Keronik.
Tro var dro d'ar c'hastel na oa nemed lannou,
Ha ne veleur brema med ar c'hacra koajou.
Fao, va hroz ker, e hor a zesko ervad,
Penaoz hada, planta ha klask lec'h da eur c'hoad
Eoc'h olv a wela pelec'h e teu gwella,
Hag ann derv, hag ar fao, hag ar c'histen teva,
Hag ann elfen digamm hag ar sapined braz,
Hag ann a lek tener, hag an ymen ehlaz,
Ha penaoz e vo red ober heol a'leon,
Ha penaoz eun eur-ger e fasseri koajou.
E koajou Keronik, displegit ho tel'ou,
Var ho mistri ken mad, astennit ho skendon,
Bez euzuz dindanho, sotrou kun ha kareti

en eon te hennag. En derveziou-ma eo diskennet en eur gueriadennic pe eun tamc pors-mor o parrez Plomeur, hag a leverer eo crog a zezh.

E Paris ez eus bet eun arneu bras er sizun dremenet. Ar garon so coezet e tri pe bevar eac'h. Ne leverer ket gouscoude en deo great droug bras, mes aoun bras a so bet.

Four vras kemper pelin so bet er bloa-mad ar 16 a viz ebrel, a voa eaz meurhel Morse n'oa bet braec'h an amzer evit eun devez loar. Cals loenet a voa. N'em eus ket clevet lavaret e ve na gueleat na felleat ragnozho, mes cals so bet gaezet.

Eul haer kezeg.

En derveziou kenta eus ar mix-ma, eun den, guisket erel ar vicherourien e kear, a reas da eun tieguez eus a barrez Milzac. Lavaret a reas oa mervel gant eur marc'hadour eus a Loc Rouan, anavezet mad gant tud an ti-ze, hag oa carguet gant he vestr da c'houlou eul loen da sours ober eun dervez charre. Ar vestrez, dre ma c'hanno mad ar marc'hadour ma coezet anezhan dezou, a reas unan eus he c'hezeg. Va den a lavaras d'ha neuze digas uoan hennag da guere'hat ar marc'h pa vije great al labour. Pa zejeur evit he guere'hat, ar marc'hadour n'en doa gueleat na marc'h na den, hag abaoe n'eus clevet hano ebet anezho. An den-ze ne voa nemet eul haer kezeg ha gonezet ez eus oa het c'hoas e tuez all o clask ober ar memes taol.

G. M.

Eun den enterret e plas eun all.

Biscas ne oue clevet hano eus a lievelep tra, eus a eun dra ker souezus, ken diez da gredi, eus a eun dra hag a zo guir gouscoude eun den enterret e plas eun all, hag eb he zontal c'hoaz. Setu ama penaoz eo erret an dra-ze.

Brema ez eus eur pemze dez hennac, en eur barrez eus a greis ar Frans, e oue clevet eur c'horf maro o ruit gant dour eur ster vras. Ar c'horf maro-se a oue anavezet uoc'h-tu gant an oit evit buza corf eun den divar dro, he hano Heurto; var guement-se e oue casset ractal ar c'hâlou da dud nema, assuet heur evit an enterremant, ha goudese akeat ar c'horf en douar o cros an hirvoud hag ar gouvan eus ar guere'nt hag eus ar vignounet.

A benn eun heur goade, eur mah da fleurto, d'an hini a zontet heza nevez enterret, a oa o vont da varc'had ar C'haste-Nevez, ha setu, p'edo o vont gant he hent, stoul hag he galoua beuzet er c'hilac har, setu eun den o tost etrezec eubhan. Mes o surzud ! o tra eston ! Sur he zontagad a faz. 'Penaoz credi kement all ! He dad eo an den-se a deu a benn dezhan gant an hent !

« O va Douc ! va zud, emezhan. p'eo deus hen anavezet, c'hoaz a zo aze ! ha me het brema e en oc'h enterremant. Se it emma c'hoaz en dro d'an gouzoue

ar c'havaten zu em boa lakeat evit mont, ha roët em eus zoken daon ar ha tri-uguent evit paea ar mizou. »

Amma an tad hag ar mah a gouez an eil etre dirveac'h eguile en eur seull. Jaëlou a joa. Ar brod a guement-ma a ra bohan da guere' Jargo, e leac'h m'oa het great an enterremant, ha setu kear oll var zao. An en a red da di eguile — « Ne ouzoc'h ket ! ne ouzoc'h ket ! » Heurto a zo beo, n'e ket hen eo a zo het enterret e er moul-ma. « — Pion a ve-ta neuze, a c'houlou ar re-all ? Dont a reer erfin da c'houzout penaoz an hini a zo bet kemeret evit Heurto, a oa eul labourer paour eus a eur barrez-all, he hano Lavacher. An den-ze a zo deuet er zizon-se da varc'had Jargo, hag en eur zantret d'ar guer e oa coezet er ster. Ar paour-keaz-se a lez pemp crouador var he lerc'h.

Mes var guement-se e lroli eun abaden all. Heurto a c'houlou ma ve distanlet dezhan an arc hant a zo het roët evit p'ea m'zo an enterremant. A hent all, caliel-erel eo en ti-kear evel pa ve maro, aouen, ar pez a zo merket var gaherou an ti-kear ne hell beza frezet nemet dre eur zeton douguet gant ar justis. Petra hennac n'eo ket het enterret e guirionez, ar paour-keaz Heurto he-unan n'ema ket c'hoaz gouscoude e meaz a nec hamant hag a drogaz.

G^d. MORVAN

Person Pluget n.

E Escopti Sant-Brieux.

Ana aotrou Pirioz, a oa vikel o Lanhuon, a zo hanvet persoun e Lesconet-Gouarec ;

Ana aotrou Bourdelles, a oa eil vikel Landregher vikel o Lanhuon ;

Ana aotrou Moro, a oa persoun er Chapel-Nevez, persoun e Kermaria-Sulard ;

Ana aotrou Tanguy, a oa persoun e Kermaria-Sulard, persoun e Runan ;

Ana aotrou Pota, a oa persoun o Runan, persoun e parrez Graç-Guengamp ;

Ana aotrou Gac nevez heleghet, vikel e Lanvellec ;

Ana aotrou Diguierher, a oa vikel e Peur-ar-Bescont, persoun er Chapel-Nevez ;

Ana aotrou Mah, nevez heleghet, vikel e Peur-ar-Bescont ;

Ana aotrou Huerou, a oa vikel o Callac, vikel e Guengamp ;

Ana aotrou Eudal, nevez heleghet, vikel e Callac.

T. R.

E bered parrez Pleguien, e kichen Lantvillon, ez eus dizoloet er sizuveziou-ma eur c'horf maro enomet en hez ha ker fresc ha ma tie beza pa vouc lakat en douar. Ar penn so het frezet eun tamc gant an touller hez an pelin ne voa ket o gortoz da gaout eno eur c'horf er stad-ze. Ar c'horf-hen a zo caledet, mes ker guenn ha croc'hien eun den beo. An iridon so he hag a ale beza astennet abaoe m'emant en douar. An di-

vrec'h n'ist ket saoupet, ho finval hag ho nian a eller. Tud aliez so bet o velet ar c'horf-se pehini so bet lezet peder heur dizolo, goudeze ez eus laket planeli nevez ha donar adarre varnezh.

Crida a rer ez eo hennez corf eul leanez eus a urz Carmez, hanvet Anna Ar C'hor, maro daou vloaz ha daou-uguent so, d'an oad a zaouzeg vloaz ha triuguent. Ar pezh a ro da gridi kementse eo ma zeus c'aret en dro d'he gouzoug eur Rozera, hag ar greun anezha, great gant coat a c'huez mad, n'ho deus ket collet c'hoas ar c'huez mad-zu.

Penaus eo chomet ar c'horf-se en douar daou vloaz ha daou-uguent ep breina? Douc ephen her goar. Ne aller ket lavaret eo an douar en deus ar vertus eno da viret oc'h ar breinadurez, rag ar c'horf-se al so bet beziet er memes leac'h a so bre net oll.

Gouzout a rer penaus al leanez-se e lezet ranet eus, epad meur a vloaz, eur vuez paour, poanous ha akourius meurbet. Sonch a zo c'hoaz pe guer stard oa er feiz, en amzer an dispac'h. Morse ne vone gallet ho lacat da vont da oferen eur beleg touer.

(Tennet eus ar *Foi Bretonne*.)

Eur medecin, den gouezec, hag a veze aliez var drotad scanvel ho speret, en em garaz ken nec'het ha ma c'hell eun den heza. Clasket oa bet da vont da velet enn den evelse ha n'oa ket mad avoalc'h ho beno evit rei he all ha lavaret d'he dud petra ahet da ouer ouzhan. Mont a reas, evessal a reas piz oc'h an hini elanv, hag e reas da vont kuit pa lavaras an den elanv dezhan.

— Ahanta doctor, petra livirit ac'hanon?

— Netra... Mes me lacat var baper ar pezh am eus da lavaret.

— Ia, c'hui lacat var baper eo troet neat va speret-me ! — Mad, me ne ran fors, mes evelen em'n trouz sifiaout mad ac'hanon. Pe ez eo troet va speret, pe ne deo ket. Mar deo troet va speret, n'eo a c'hanon va skiant mad, ma n'am eus ket a skiant, a voue ket cablus n'eus fors petra ralen, hag e c'hanon va laz ep n'am be netra da respont. Ilag evelse evel, rei oc' heza dic'hoat. Araog ma zeot a esse e levezot freaz ha didroel pe me so troet va speret pe ne deo ket. Mar livirit eo troet, emaoe a marn dinchitu, mar livirit em eus va skiant mad, neuze ho lazia da vont kuit.

Noa eno nemethu ho daou, hag an hui elanv a voa gantha eur pezh eontel guiguer en ar zorn. Evelse ar medecin n'en em garo ket re vras eno. Goudezo var bonez coms bras oc'h an hui elanv, ec'h ellas en em deuna ar hui ep droug, mes cred' a ellet en doa bet eun tam poan henn, eun tam orad a aoun hag a nec'hamant. An den troet ho speret ne gomzo ket re fali, evel a velit.

Eun den a speret hag en deus eur map soudart a

laken en dez all scrifa d'ar map-ze pehini so brema er Mexie va map, ar viret nevez so echn, er sizun dremen eo bet beanniguet. Esper am eus e vezimp beziet eno oll, ma les Dont ac'hanomp e huez.

E Turin, n'eus ket pell, diou blañ izouane divar ar mæz, ha ne voant bet maricze morse er guær-ze, a c'houleane digant eur bouc'his, en eur zellet oc'h eun ilis a voa dirazho; honnez en ilis ar zacc'mant ? — An den-ma pehini a voa teo ha lard, a lavaras dezho : ia, honnez eo, mes petra oc'h eus-hu c'hoant da ober en ilis-ze ? — Petra ? nemet lavaret eur heden beunag. — Pidi ? Coll amzer. Guelet a rit, me zo iac'h ha lard, ha gousconde ne bedan morse ! — N'oun ket souezet, eme unan eus ar plac'het izouane. Va zad-me en deus eur pennoe'h hag a zo c'hoaz lardoc'h evidoc'h-hu, ha ne gredan ket ive o ve bet morse en ilis ebet.

Eur marc'hadour bras ha pinvidic a vro Zaoc a reas enn dez da gaout eun alc'huereher evit he lacat da ober dezhan eur potail a behini en doa izom bras.

— Abenn peñr, emezan, em bezo-me ar potail-ze ?

— Abenn dissadorn.

— Beant den a c'har, rag gouezet ervad me ne c'hor-touen ket.

— Nemet marn e ven, o pezo anezhan dissadorn.

Gousconde ar zadorn a dremenaz hag ar potail n'oa ket digasset d'ar marc'hadour. Hema a reas racial d'ar marc'hadour ma voullar c'azetennou e Londrez, hag a lakas scrifa e c'azetennou ar guær-ze an nevezad-me : « An Aouron W. », alc'huereher eus ar re vella, so marn er seiz-ma. »

Antronz e ligozas an alc'huereher da zigas he botail. Mes re zivezad edo. Ar brud eus he varo a voa dija skignet dre guær oll. Ar re a voa boas da rei labour dezhan a zueze he stal, hag ouzhan peñzag devez labour en devoe evit rei da anout il he hostizien e voa beo hag e e helle laboural eritho evel kent.

Ma ve great evelse da guement micherour a vanc d'he c'har, a vo labour da lacat pennadon scrif er c'hazetennou.

G. M.

PRESENTE.

KERANGAL — 27 Ebril.

POUR NABAT — 19 Ebril.

Guinis ... 17 lur, 70 c.
Segal ... 10 lur, 70 c.
Eiz ... 10 lur, 08 c.
Ed-du ... 8 lur, 10 c.
Kerc'h ... 8 lur, 85 c.
Avalou-douar 3 lur, 35 c.

Guinis ... 16 lur, 78 c.
Segal ... 10 lur, 30 c.
Eiz ... 9 lur, 30 c.
Ed-du ... 8 lur, 49 c.
Kerc'h ... 9 lur, 60 c.
Avalou-douar 2 lur, 60 c.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. an Kerangal, Moulur an Eucrois.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Ann Abonnement d'ar Gazeten h gant :

Evit eur bloas	DIOD SKERT
Evit c'huez h miz	EIR SKERT
Evit tri miz	C'HECH KEAL
Eur gazeten ebles	DIOD TENAEC

Ar bac'mant a dle beza great araoz eus ar gazeten

ALIOU.

Ar serjoun a vo c'hoant da leat er gazeten a dleer da adressi all d'an Antron Mervan, Delec e Kemper

Ar paeamanchou a dleer da adressi d'an Antron Salaz, ebles. Ar bac'mant a gmenter e ti an Antron Salaz, librer, ru kareon, e Kemper

KEMPER, 3 Mae 1866.

Roet exous, n'eus ket pell, merhou a enor d'ar ev o deus, epad ar bloas tremen, diskuezel ar mui calon, ar mui prez, ar mui boluntez vad vandro an dud elan gant ar c'holera. Ar Ministr eu eur rei ou anaoz t'han Impaler hano ar re n'ho gannezet ar mercon a enor ze hag ar peñ o deus great evit ho gouat, en deus lavaret. divar benn ar *Secrezet a charite*, eur guer hag a so eur veuleud ar gaoz evit ho. Gode beza lavaret e c'houleuse ar groaz a enor evit hema hag evit hennont. « Evit ar *Secrezet a charite* emezhan, ne e boulevat ket ar groaz a enor, rag (1) e vo he re dezho al oñ o deus he gounezet ! » Ne nufel ket ober brassor i menleudi gant uebeutoc'h a gomzou hag a gu rimez. el listen amous dirag va daoulagad hag e pehant eus an hanout Eskibien, Missionerien ha re all, ar *Secrezet* eo a zalc'h ar penn kenta. Ma treten lavaret eur guer hag a glevet oliez etouez an dud divar ar meaz, e lavaret : eal ar maout gantho ? Mad, erdia ralc'h ? A enor ar re-ze emia hennet oc'h harza ar chas drong a hano hag a leat h'all, me fell din lavaret ar serjagner a dleiz a so hennet o *gallara* paper gnen gant ho gouat du, o scrifa cazelennou da gas d'an lavaret a ha d'ar tiz a zizars evit kenselja ar re a zampred an lez-ze.

Ar *Secrezet*-ze, emezhan, ne dint nemet merc'hed digalon, o deus kenteat ar bed evit ter hec'haez ar hano, hag evit gallout bera dibreder, hag eo vo ar vuez i breder-ze eo a lakeont da inguerni d'rag daoulagad ar merc'hedigou raouane evit ho zonnella da vont var ho lere'h. Ha ? ne ket carantezus eo an dud-ze e kenteat ar merc'hedigou raouane-ma pere, mar d'ed fur, a beutlo eun ali ker mod ba n'en em lezint mui da va zonnellet ?

Ma n'o deus ar serjagnerien-ze nemet drong da lavaret eus ar *Secrezet*, ex eus eur rum all a veit d'ed hag a blij cals dezho, hag eus a bere e reat eur veuleud vras. Ar re-ma eo merc'hed ar bed, dre st e l'ar re a

zampred ar listen, an danoz, an oll ebatoz eus an douar. Setu ar merc'hed skuerius a dle brza direzatoc'h mamou christen hag a vouezo ren evel m'eo dlet eun tieguez. Goassa zo evit ar re a ra menleudi ar rum vev'hed-ze eo ne gaver ket en ho zonnou anaoz epken hag e dle gounezet eur merc'h a enor o servich tud elan. Ar serj merc'hed-ze o deus treit avoalc'h da ober oc'h e em fella, oc'h e em g'mez, o vaza ho gouat, ha ne ket o tont eus a eun ebatoz gant diled dantelezet ha braantezou elanket evit plijout d'ar bed. eo e vent e dleat da vont da dret, quele eun den elan, da renta d'han ar sitourou a houlen eun dou d'are da vervel.

Ouzep so, an hini a ra vandro tud eun gant clevet-joz sp'gus, a laez he vuez e unan var var, ha merc'hed ar bed o deus nemet a c'hoant da vervel, o deus nemet zoken a c'hoant da velet netra hag a zigasse sonch dezho eus ar mado. Souan ar listen a blij muioc'h dezho evit cloc'h, an agou, pe souan glaz. Evit mont, ep aoun, eleac h ma zenn d'ar vuez evit ar vuez, eo reit ead lie eno e stad vad, he gouzians direhech, ha ne ket o tampred plijadurezon ar bed eo en em laker er stad eurus-ze. Mar teg h eta merc'hed ar bed dioc'h an dud elan eleac h mont var ho zro, oc' deo ket ep abeg. Ar c'holera en deus oiskuezel adarre, sclerroc'h evit hucous, ne gaver a vir gantez, a vir nera-calou nemet er re a hennit mail ar religion.

Eun dra all so e' mas var hent ar serjagnerien ma eomp anezho bremaic, c'hoant o deus e va lauet eus holl euzennou ar boan a varo. Ne fell ket dezho e va eoulagad mui den ebatoz da vervel, ha pa en dle eun den lazet tad, mam, greg, bugale, ne dle ket emezho, lauet digantha he vuez. Beza dalc'het eo eun ti a hupen, pe beza casset er meaz eus ar c'harter, eo eur vro eadren, a so eur buntion gre avoalc'h evit ar brassa trefjeou.

Ha peira ra d'an dud trezus-ze eadren kement a zamañ d'an dorfetourien vras ? Ah ! elevit, leac'h a va ama da lavaret evel ar re goz. Mene'h a gomz evit he zalc'h. An dud-ze a voar errad o deus ho lod eus a zenn-

pladurez, pe mar lirit eus a hardizguez an den. Pa na vez ket a zougans Doue e ranker caout dougans an archerien, ha goazout a rouet ervad ne den ket ha so nebeuta var var la velet an archerien eus dezha beonag o creged en ho e han, ne dou ket ar re a ra mui freuz ha diampac'h en o deus nobenta da zougja ar re so ar e hallout etre ho daouarn. Hogen beza laket d'ar maro, beza creged pe laket a zistruil oc'h eur garden ne den na bras nag avias evit den. Seta perag e cavout cruz ar hoan a varo, gant goun na goesse varneho lin onan. Evit beza laket en eun li a hoijen, a bouez ungnonot, eun tamm stour bag yin, e ve c'hoaz esper d'eu em den az ze hano er li beza casset da eur ven estren, e vo e hoas esper da dec'het ha da ellout dont adarre elouez an dud evit rei c'hoas eur guentel e lier beonag a cruz na na eller ket lino ober dirag an oll. Falcout a ra dezho-
 na veit er da lara re all mar keront, mes arbat eo e beza a eun gounot. Kementse a die beza dioc'h eun an ar letourien bras. Unous a f'el dezho, c'hoant o deus na ve great vuziken d'ez ebet d'ar re a jom ep para ho die, e veit lezet d'istruil da zibri an danvez bet liziet eho, ep ma tene na lezen na justis d'eu em emel, neuze e leit dezho ive beza enterret en douar benniget ha pa vout zoken en em lazot ho-unan.

Evit nebeut'h e gunt an dra-ze e voa dioug en unan eus an doctoret-ze er stuan dremenet. Hag oc'h prou, a levedit-hu? Oc'h eur Mear. Ha perag? Dre droez oc'h eun toulad ribouerien (jomprien). En eun tamm kear ez oa haouet eur Persou nevez, ha deut ar zoll, ez ra da vez laket e carg eus ho barrez. Falcout eun ar c'hla ez ejet e procession d'lie guere'lat d'ar prestital, hag ar Mear, evit er ma mui na c'hal e a solan te d'ar procession-ze a voa eun gant ar penno kenta eus ar barrez, ha galvet en diu ive ar ribouerien pe ar jomprien d'eu em larat er rene. Seta eun ar per a ra joan d'an doctore-ma. Ar ribouerien so en eur gear evit ober val pa vez zoken anezho, evit mui na an tan gant pa vout en eun li ho nag, mes ne ket evit mont e procession. Ha neuze ha ne voa ket en ho zoug martre eun beonag ha ne den relijon ebet, hag ar Mear diavuz, e a sonjal e setra. a ra dezho mont e leac'h martre ma voa joan gant ha beza.

Evelse la evit ho doctoret lezen na relijon ebet petra fell dezho-la? Evel na veli, ribouerien, rag Joutus, ma ve gret ho sasar e creged an tad aliz. Petra fell dezho? Archerien, rag erlabl eo o dele labour. Petra fell dezho? haonankiz da ebatal, ha neuze gant an dra-ze e zafe mad ar bed en dro.

C'hoant oc'h eus-hu da c'houzont penaus e kemerer souer eus an dud clac eleac'h ne eun ket ar guir relijon? Seta eun eun tamm kentel, hag ar per a leveder eun eus ar re ne mui ket er guir tuz a allit da lavaret ive eus a vere'bed ar bed, eus ar re a hant ar balion hag an ebatal all.

Eur ministr a voa bet vandro eun den clac e ti ar beo-rien haouet li Sant Pateras e Brozus, Treman a roua dre ar zallion eleac'h eun eun ar vugale. Eno e voe dis-

coezet dezhan eur boquel gourezet en eun archiedie ha goloet gant eul lier. Eun tam eus he vizach a voa gous-
 conde dizolo, hag e velen penaus ar boquel-ze laket en ho archied a voa heo c'hoas. Goude'becmen a veas d'ar c'hoardianez mont racial da guemen d'ar medecin. Hoan a repones.

— Ne a lan ket hen ober, ar guenta goardianez ep-
 len a oli lacat guerez ar medecin.

— Iteta buban da lavaret d'ar guenta goardianez.

— Ne allan ket mont brema da zirena ar guenta goardianez, rag tud so gant o preja.

Ar ministr o elevet kementse, a redas ho-unan da gant ar guenta goardianez. Hoan a bromelas dezhan lacat kere hat ar medecin d'oc'h. Mes p'oa troet he guen, ne zougas ket zoken he ober. Ne gredet ket e vout d'oc'h na d'ar re a voa gant en em zirena evit ken nebeut a dra. Alen diou pe deir heur goude ar boquel a varre ep ma voa bet den var he dro. G. M.

Elouez ar e hoizou en deus adreaset. Pa na d'ar re so bet digemereit gant er zougereou eus, e vercomp ar re-ma lavaret gant d'ar Bejant. Ar re-ma a voa vandro tze ham dirag ar l'ap, hag eun anezho en don comzet evit an oll.

a Ho trugarecat, va map, ho trugarecat a ran oll. Kement oc'h eus lavaret a so guir, nemet ar per a zoll ouz va eun. An daolen a gouniguit d'oc'h er, mes an hui en deus servichet da batrom evit he ober a so d'ier. Dreizho va eun ne douu neira. Hentel eun oc'h gualen Mouez, ar velen-ze a voa nemet eun tamm coat, mes eun daouarn Mouez e reu buradon dre e hallout Doue. Dreizho va eun, a lavaran, ne allan arda, mes eul vikel Jesus-Christ, eun daouarn Doue, e e ha la pep tra. Phydur am eus oc'h ho kuclet en dro dia, dre ma e ho la trugarecat ar Bejic, ar vro galoze eun ar merou a gantez e deus roet dau, hag eus an hui a eun adarre lario. Ia, he trugarecat a ran eus he d'oc'h da gadar sant. Por hag eus he c'ha-
 rantez eun va eun.

Va hennot a ran d'ar Bejic eleac'h ma rer kement a vad. Ho p'ouguen a ran, e eun pere a so eun hag ho tud pere so er gear. Ha eho va hennuz peilat dioc'h ho pro ar goa guere'adareu hag ar gual zoulou pere a gas ar llouante-erou da gol. Ha eho scieral ar re zall, rag en ho pro eus ive eus ar re-ze, ra eho ho digas var an hent eus ar alvidiguez.

An tad Santel en deus neuze roet dezho he venedic-
 lion.

E Rom eus eul breunzeu pe assambleu tud vad, pere, e touez an untrou a drugarez all a reont, a zougereou d'ar merc hed eun eun p'ouer ha vertuzes. An argouere-ze a vez roet dezho pe eun dimuz pe evit mont en eur gouez ma cal dezho er int galvet. Var guere'adare e lezet gant ho oll frankiz da ober ho choaz. Ar re haouet a laca beg bloaz a gostez eul lodeo eus ho leveder evit kementse. Da c'houet Maria meurs

ema pardon ar breuneron-ae, hag evel er blous-ma gweel ar verc'hez a oa casset da lun ar C'hiar-modo, ar pardon a zo bet casset ive d'ar memes dervez. Er
 1) lloz-ma et eus argourouet eus cant e'huet'h ha daou-
 ugent Daouzet anezhi, en hano an oll, o deus gou-
 lennet mont da raeo benediction ar Pap, ha roet eo
 bet ho gouen dezho.

Pebez vad ne ra ket an dud-ae o lakat evelse ken aliez
 a vere'h iaouane paour e stal da vont da zervicha Doue
 pe da ober emu demozi dervet ha christen¹ Nag a diez e
 pere e tale'hont evelse ar vertuz hag ar religion¹

Rag ar baourentez, an diehez a laca cala eus ar iaou-
 ankiz a reng izel, da lezel zervich Doue a gontez, hag
 2) ac'hano nac a ket mad bugale lezet ep descadurez na
 kelennadurez ebet, bugale hag a vije bet diorroet ha
 3) kelennet mad ma o dirije ho c'herent ho bara dizonrei¹

Dal lun, nac eus ar miz-miz, eo bet henniguet an
 abad nevez eus a gouent an Drapustel a itron Varia-Domb
 en Escopu Belley Daou Escop ha tri abad a von eus
 dent evit ar sblante-ae, an Aotrou Langafen Escop
 Belley en Escopu pehini eus ar gouent, an Aotrou
 Mermillod, escop Hebron, Abad an Trap-bras, tad
 jeneral eus ar ora abad Anguchel, pehini en deus di-
 gasset lod eus ha vugala da zeevel ar gouent nevez-ma,
 hag abad Pongomhard

Henniguet eus abad ha eus eus Escop nevez so
 euzi hevel ar c'hoar a zo en evit eus abad u'eus nemet
 en verediction n eus ket a gommocation n eus ket a
 1) sacrament. Ar hras eus al lloz a rer evit eus abad a
 vez gret ive pe roet an urzad d'ar veleien iaouane

Da guenta anan eus an shadet deut evit heza teston,
 2) a hed an Escop a d'ober al lit, da vinniguen an abad
 nevez

An Escop a c'houlle hez oc'h eus-hu otre ar Pap?
 Ia, a respouder. — Mad, eme an Escop, lemm-hen,
 hag e vez lemmet d'rag an oll, a vouez huel, evit diskuez
 eo digant ar Pap eo e teu pap gailout da c'hoarn en
 gouent evel ma teu o an Escop da c'hoarn he Escopu.

An Escop a c'houlle neuz digant an abad nevez hag
 3) en a fell dezhan heu ha juz oit reglen he urz, hag en a
 fell dezhan rei ar skuer eus ar vertuzon d'he vredeur
 ha lacat ar re all d'ho muret Ober a ra c'hoas meur a
 c'houlle all, ha da heplun anezho an abad nevez, var
 he zoolin a respont e fell dezhan hez ober gant gras
 Doue — Doue ra rei deot'h ar c'hras d'ho muret, eme
 an Escop.

Diou chapel, pe diou noter a vez porsaket, unan
 evit an Escop, hag eben evit an abad, rag ho daou o
 laveront enamblez an oferon evel ma lavar ar veleien
 nevez an oferon gant an Escop an deiz ma vezont bele-
 guet. Ama-ta e comans an oferon, hag ez corl beteg an
 aviel: mes d'an aviel, an daou abad cox a zigas an abad
 nevez da gaout an Escop An abad nevez a ston en to
 cleiz d'an Escop, hag a c'hourez a bed he gorf var
 leuren an iliz.

Neuze an oll a ra var ho daoulin, ar venec'h a lavar o

vouez hnel skrou ar hrijen, ha goude e caner litanou
 an oli zant An Escop, e creiz al litanou, a zao en he
 za, hag a bed Doue da veniguen ha da zactilia an abad
 nevez astennet eus var an douar. Pa zao ac'hano, an
 Escop, en eur prefas reer a ra dezhan da anaout he ze-
 verion a abad Gondeze e teu ar marc da lacat an daou-
 arn var he bronn, ha da venne gues ar Vint hag ar bizaon.
 An Escop hag an abad a lavar neuz an nemorant eus an
 oferon beteg ar goumunion An abad a reer ar gou-
 munion eus a zorn an Escop, goudezo heu lakat da zera
 var gador an abad, hag e roet dezhan ar Vint hag ar
 bizaon evel he larat e carg. G. M.

Rox. — Hon Tad-Santel ar Pab a zascouez d'ann
 holl hag e pep mare ar garantez, pe kentec'h ann de-
 neredighez ar vrasa — Setu ama war ghemet-se en
 lizer hag a vizo, ma so, d'ho lemmet gailout d'ho —
 Seridet eo bet gailout d'ho lemmet gailout d'ho —
 da eunn Tad euz a Gorn, agouez Jezuz hag a c'hoar
 er ghuar a Douloz. Ar seolac'h he-unan a zo euz a
 Gompagnonez Jezuz.

Ia Zud engra, meurbed,

Eud-oun me, na pa verfec'h cant vloaz, buken na
 koone hano an tal euz vad ann euz bet ann euz
 ann deizion divere-ma. D'ann euz deiz euz a v z ghemet
 eo c'hourezet kement-se. — Ann Tad Santel ar Pab
 euz gonde kreizleiz da velout ar c'hoarual Madec cho-
 mel elant abaque nebeut amez. Ar seol er c'hoarual
 vevs perre heret, ar skouerion, hervez ho guiz, a euz
 da ober eus boumnaennec — Lod anezho a euz da iliz-
 veur Sant Per, Urdi a reant ho dirije euz ann tu da
 welout ar Pab ha da gaout he venediction. Euz mont
 d'ha balez e ranke euz gwet, tremen war an dachou
 veur dirag iliz Sant Per — Re all euz nebeut hardia-
 soc'h a bignaz derez palez ar Vatican, mont a reant
 zo-ken enn eur porz euz dachou ar palez. — Euz en
 em lekont war ho daouin e kichen euz or ma d'he
 ar Pab mont dre z-hu enn he balez. — Ann Tad-Santel
 ho gwet hag a ro d'ezho he benediction Goude heza gwe-
 let ar Pab a dost, ha heza bet benediction gant-han, e
 litanou euz a joaz d'ar ghuar — Hughou setu an A-
 tron'h Escop Ricci a oa enn he garroz gand ar Pab
 a dostanz euz-ho hag a lavaraz d'ezho — Pignit e scou
 ar Vatican, ann Tad-Santel ho coulen ho c'houez'h,
 fallout a ra d'ezhan ho kwelout ha comz euz-hoc'h.
 Hor c'houez'h scolac'h (hol, e euz euz a vevion dishe-
 vel), hor c'houez'h skouer a daol cor sell ann euz war
 eghile. N euzont petra sonjal ha erdi war ann urz-ze —
 Evid-oun me, va c'haloun a gamine stank em c'heuz. —
 Erret e penn ann derez a enor euz ar palez, ar mervet
 a c'hoarn ann or, a hant euz-omp Ha bet hoc'h euz,
 emez-han seridou-euz, pe ballez evit tremen? —

N ho euz ket, a respontomp. Neuz ta, ne hell ket
 mont pelloc'h. — Euz-hu list-ho da dremen a lavar
 ann oficeer-rener, ann Tad-Santel en douz c'hoant d'ha
 gwelout ha da gaozal gant-hu — Setu ni euz enn euz
 zal ghenta, hag euz-omp evit mont enn eur zall all.

Enn dro-ma eir mevel a gambr eo a harg ouz-omp eo
 zafemp pelloc'h. Dont a reaz adarre man d' hon skour,
 eun eur lavaret ar memes comzou — Ist-ho, ist ho da
 dremenn ar Pab a feli d'ezhan ho gwelout ha kaozeal
 gant-ho. — Enn eunn deirved zal eunn bevelp harz,
 hag ez eu lavaret ar memes comzou — Digheimmet omp
 erlio eun eur gambr vilian — D'ar gambr-ze e leu hon
 Tad santel ar Pab da doma pa zistro euz kear d' he balez.
 Gortoz a reomp eun-hu eunn nebeut amzer. — Nicun ne
 lavar gher. O c'horloz evel-se, pep minut a seblante heza
 lurr. Souden eun or a zigor diraz-omp, ha piau eo ann
 hini a welomp? Hon Tad-Santel ar Pab gant eun drem
 taouen hag eur mousc'hoar-zu war le vuzellou. Ah! ah!
 eme z-han, setu eta va sklaerien vad euz ar c'holac'h
 romen — Oh! va bogaligon keat! — Fihola mei?
 Keit-se, e oamp daoul net diraz-han. — Gouzont a ra
 ar peza c'hoantaomp, poki d' he drem — Ia, ia, va bu-
 gal, poki da drem ar Pab — O pebrz joa evid-omp da
 rei d' hon Tad Santel ar Pab ar merk-se a resped hag a
 garantez? — Displega a reomp d'ezhan hor chapelodou.
 Ho benniga a ra gant ar vedalennon a oa stag out-ho. —
 Dez'eo Jezuz goude ar vadolez da astenn he zourn, evit
 ma pokemp d'ezhan — Ne ket a-woualc'h, eme an Tad
 Santel. Holl em oc'h sklaerien euz a Gompagnunex Je-
 zuz? Bez em'omp, Tad santel. — Peliu eo eun ho touez
 ar c'hreva hag ar c'henta eal er gompagnunex? — Dis-
 konezet eo d'ezhan eur sklaer euz Franz — Mad, mad,
 eme-z-han, ra zeun gant-hu. Me fell d'in rei d'hoer'h
 eun daolen vilian, c'hoi laka anezhi, pe eun eur zal
 a studi, pe eun ho chapel. — Deut eta, ha va heult.
 Sevel ha mont arn warlerc'h ann Tad Santel. Ernet omp
 er gambr a zara-sk eambr he evriou — Euz al levriou er
 gambr-ze, eo em servich den he-unan — Eno e laka
 he zourn war va fenn, hag e lavar d'in — C'hou a zo
 eta euz Franz. Ah! ar Franziana zo tud vad, carout
 a reont ar Pab. Ann holl n'her e haront ket. — Ah!
 Tad Santel, hor e tenfent da garout anezhan, mar hefe
 anavezet gant ann tal, ha mar hefent holl catholiked.
 — Guit eo se, ha va c'harout a rafent e hoar maoc'h,
 ma vijent holl euz a Gompagnunex Jezuz. Ha bez'hoer'h
 euz herudeur, e hoarezed ebarz ar bed. — N'am euz na
 breur, na e hoar, Tad-Santel. Mes bez am euz e hoar va
 zad ha va mammi. N'hoer'h euz ket. Ar Pab eo ho tad,
 hag ho mammi eo Gompagnunex Jezuz, Carit aac'hio a
 gre a ho caloun, Coulsconde, Tad-Santel, ho peul a rann
 da notra d' ar re em euz lezet ebarz ar bed, eun indul-
 janz eun heur euz ho maro. — He notra a rann ha pa
 servot d'ho kerent, lavaret e roann d'ezho va benedic-
 tion, ha rac-tal e roaz d'in va nann he benediction. — Pa
 oemp er et eno he gambr, e c'houlennaz digan-en —
 Peghement oc'h-hu e pep badden pa bourmen? —
 Tri om, Tad-Santel — Tri sklaer? — Ia, Tad Santel.
 Mad, me fell d'in rei d' e hoc'h eur petare compaignon,
 fur meurbet hag a skouer vad. Hec'noz ne ket evit bade.
 Hec' doughten a rankot dre ruon kear beteg ar c'holac'h
 romen — Enn eur lavaret-se ar Pab a ziskouezaz d'in
 eann daolen euz ar re gora. Pintel e oa ez daolen-ze

imaj Berkmans, discleriet sant a nevez zo. Tro war dre
 d'ann daolen-ze oa eur stern ead, ha war c'horre eun-
 nen hag alc'honexiou ar Pab Pi Nao. Setu ar, eme-
 han, evid ar sklaerien er filosofi. Mes red mad eo
 caout eun all evid ar sklaerien ann deoloji, hag e
 roaz eun daolen-all d'e-omp. Soudet e viol d'ho
 doughten. Frit pin, en o rankot treuzi, oc'h ho c'haout
 otre ho turrec'h, ruon kear la, Tad-Santel, hec' ober a
 ramp.

Mes ar sklaerien euz ar c'holac'h-romen, petra a rann-
 hi evit trugarekat ho santel euz a ghemet a radou?
 Oh! bugale vad ma-zint, va c'harout a reont a grez
 ho c'halaoun. Ra leverint eun ahardaz-ma eur Beter
 hag eun Arc, evit m'am he ar c'horz da ober ar peza
 a c'houlenn Doue digan-en. Tad santel, pedi a rann ma
 verac'h c'hoaz pell amzer, evit m'ho pe nebeutoc'h a
 enkreiz hag a boan spered da c'houzanv; hag evit ma
 hellfe an iliz tree hi he encheourien. Ia, ia, goulennit
 ma rafenn bepred bolontez Doue. — Kenavezo, va mad,
 ho penniga a rann.

Mont a ruz eta er meaz eun daolen e pep doenn. —
 Reder a renn kentoc'h evit bale. Va breudeur a c'hor-
 toze ac'hannou gant eun hast hag eur c'hoant bras da
 c'houzout petra en doa lavaret d'in ann Tad Santel.
 ha petra en doa roet d'in. Ebert e erruomp er c'holac'h-
 romen — Ann tad superior a c'houe'hemennaz destun
 ann holl sklaerien. Discleriet eo d'ezho kement a oa
 c'hoarezet, hag holl e roont mil bonreiz da li nno
 a gar kement ar gompagnunex.

Setu aze, va zad, eun dga dudiz meurbet evid-ann.
 Gouzont ann euz he rei d'e hoc'h d'anavout arae da
 hini al e-bed. — Ro euz e vijont m'am hefe gret
 plijader d' o-hoc'h. M. D. S. J.

HISTOR ZANTEL.

FIL HENNAU DE TREGONT.

**Henntreou Pharaon. — Joseph, gouarnet
 ann Egipt.**

Daou vloaz a dremnaz, hag ar mestr-boutailleur en
 doa song ebet euz he vadobour. Daou vloaz a zo kalz
 evit eur prizonier hag a c'horloze beudez heza diboa-
 met. Joseph a c'houzanvaz an henez-se, hag ingrateuri
 ann ofisour hep en em glemm. Chetu pezaoc'h e teuz
 Doue d'hen d'livra.

Pharaon en devoe eun hunvre. Karout a rea d'ezhan
 heza eun he za var ribl ar ster. Hag e teue euz ar
 ster seiz bioc'h kaer ha lard-pull, hag e peurent var
 ar gouernon.

Seiz bioc'h all euzaz ha treud-kigo a rae ivez euz
 ar ster, o peuri e ribl ar ster var ann lachannou glaz,
 hag e tebrjont ar seiz re gheuta, ker kaer eun ho
 ment, her flour en ho blec.

Pharaon d'annet var ghemet-se, a goushas adarre,
 hag e tenaz d'ezhan eun eil hunvre.

Seiz to'hadon, pe seiz peon-ed leun ha kaer a zave var ar memez plouzen. Seiz to'hadon all moan-moan, ha rostet gant ar morzull, a zave var ho lere'h var ar memes koloen, hag a zebre holl c'hened ar re ghenta. Pharaon a zihunaz goude eur pennadik kousked. Pa oe deuet ar mintin, spontet ha strafillet holl, e kassaz da garout holl zivourien hag holl dud gousiek ann Egipt hag o veza ho galvet enn he balez, e konnaz d'ezho ho hunvreou, ha o kon na helke rei d'ezhan sklerijen ebed var-n-ezho.

Nemez var ar fin, e touz sonj d'ar mestr-houtailler, hag e lavaraz : Anzañ a ran va lec'hed. Ar roue fachei ouz he offiserien a reiz teurel e prizonn kabitan he zoudarded ar mestr-haraer ha me. Hon daou hor boe, er memez nozvez, hep a hunvre, diougan euz pe z a die c'hoarvezout Bez' ez oa eno eun Hebread iaouank, servicher zo ken da gabiten ar zoudarded. O veza d'nevellet d'ezhan hon hunvreou, e klevomp gant-han eun-hag-eun ar pe z a oa kuzet dindan ho, hag a zo c'hoarvezet abaque. Rak me zo bet lekeat endro em c'harg, evel men doa lavaret, hag eglise a zo bet staghet ouz ar greaz.

Rakia!, dre urz ar roue, e oe tennet Jozeph euz ar prizonn, hag o veza krouet d'ezhan he vlen, ha chenchet d'ezhan he zillañ, hep digasont dirag ar roue.

Da Pharaon da lavarout d'ezhan Hunvreou am euz bet, ha na gavann den d'ho displega d'ho. Kiseret am euz penaz te oar dizolet, gant kalz a farnez, ar vioronez kuzet dindan ar seurt traou-ze.

Jozeph a respontaz Doue, ha nanu me, eo a respontez da Pharaon traon a eur-vad.

Pharaon a gonataz eta ar pe z en deroa gullet : kaout a rea d'm, emez-han, e oann em zà var vord ar ster, hag e pigne euz ar ster seiz bioc'h kaer meur-bed ha lard-pil hag e peurent var dachennon glaz ar vena.

Na seiz o tort var ho lere'h seiz bioc'h all ken vil ha ken treud n'am euz gullet biscoaz eno Egipt ar seurt d'ezho. Goude beza taghet ha louanket ar re ghenta, ne oant tamm ebed teunoc'h da velet, mes choam a rejont ken treud ha biskoaz daougronmet ha goleet a lornez. Dihunet var ghement-se, e koueziz adarre gant ar c'houest, hag en doe eun eil hunvre.

Seiz to'hadon leun ha kaer meur-bed a zic'heate var ar memes korzen. Izelloc'h, var ar memes koloen, e save seiz to'hadon all treud-treud ha rostet gant ar morzull. Ar rena a zebre ar re ghenta gant ho greun hag ho ghened.

Danevellet am euz va hunvreou d'hon zivourien, ha n'euz mikou anezho goestl da rei d'm sklerijen var-n-ezho.

Jozeph a respontaz Daou hunvre ar roue ne reont nemet unan, Doue en deuz diskouezet da Pharaon ar pe z a die ober eno amzer da zout. Ar seiz bioc'h lard, hag ar seiz to'hadon leun, a zo seiz vloavez founder (abandanz). Ann daou hunvre a zoug ar memes guirionez.

Ar seiz bioc'h moan ha treud a zo deuet euz ar ster varlere'h ar re ghenta, hag ar seiz to'hadon diweod ha skoet gant an ouall-avel, a zo seiz vloavez kernez pere a die dont.

Ann traou-ze a c'hoarvezo er c'hiz-man, dont a rei da ghenta dra ann Egipt penn-da-bronn, seiz vloavez founder hag a vezo dispar. Ha var ho lere'h seiz vloavez difronez e pep ghiz. Ann dienez a vezo ker braz ma vezo ankounac'heat zo ken ar binvidighez ghenta, rak ann usoue a grogo die e pevar c'horn ar vro. Daou hunvre hoc'h euz bet divarhenn ar memes guirionez, evit diskouez e vezo sevenet hep faot lavar. Doue, ha kement-se hep dale.

(Ann nemerant eur reazh-all).

BI EZ SANT ERWAN. -- FEVARE PENNAD.

Sant Erwan pe Eozen saerret avielier.

Sant Erwan pe Eozen a guemeraz an urzou saer e Roazon da lavaret eo, o oa bet great avielier. Ne fellaz ket d'ezhan mont lareoc'h. N'em em gave ket e boaz santel avielier evit beza beler. — Peder santel benning oa bet le vuez bete neuze hag e lavare peil a oa ar breviel, evel m'ho euz gullet, en em lakaat a reaz e tail da reeca an urzou-ze dre eur rei rei a reaz gant eur reiguz santel euz a urz Sant Frances. — Adalge neuze e lekeaz en he sonch d'en em zispartia dioc'h ar bed, da gaout eur vuez santeloc'h ha da ober eur buijen rustoc'h, evel m'her gueler diveloc'h pa antreaz en trede urz Sant Frances.

Ar vrad euz he zantelez, euz he skiant vraz hag en he lealded en he garg a oa eot e pep leac'h. An Aotrou Alan de Bruc, Escop Lan-dreguer, oc'h c'houzont a oa euz he escript, her pedaz da zistrei d'he vro hag her gouennaz digant Escop Roazon. Hema o sonjal e tije heza he dra da bepinat, hel lezaz da vont da gaout he Escop. — Sant Erwan pe Eozen a zistroaz gant plijader da Lan-dreguer, oc'h e houzout e helke ober vad eno kous hag e Roazon. — Arc'havieler Roazon evit diskouez d'ezhan he anaouleguez vad evit ar servichou euz en doa rentet d'ezhan en he garg, a reaz d'ezhan eur penn leze evit ober he reaz deuz Roazon da Lan-dreguer. Mez ar tant a fuerzaz ar marc'h abarz kuitaat, a reaz an arc'hiant d'ar beorien, hag a zistroaz d'he vro var droad.

Sant Erwan pe Eozen official e Lan-dreguer.

Evithan da veza chenchet lec'h, n'en doa ket chenchet karg. Aotrou'n Escop Lan-dreguer hel lekeaz da official evel m'oa e Roazon. Ar c'henta tra a reaz, en eur guemer ar garg vraz ha diez-ze, oa lakaat urz vad e pep tra hag e pep lec'h, couls etouez an dud a iliz hag en afferien ar bed. Na glasko nemet eun dra en he garg, ober he zever gant lealded. — Dre ze pep li ni a die bale eun gant ho bent, pe douja ar justis. — Evel ne glasko nemet

gloar Doue ha mad an dud, ar zant a muphijaz he oll c'hailond hag ho bonn erit lakast ar religion hag ar zantelezh da ven e pep stad hag e pep lec'h — Pa gave tud var ar poent da vont e proes, len ho c'hase gantha a goaleh en he di, ha goude en dije rleret digate pephani anezho. e lakez ho aller ker selear ma teurent peurloua ho daou d'en em glevet ha d'en em unani erit ho brassa mad.

Meur a aller evelat a zeus beteg enlan hag anez traou goad lu el. Gant bonn da ober gaon e tu ebet ar zant a esperie nag he bonn nag he amzer erit studia al lezen hag erit gvelet pe tu e vije ar varionez pe ar gaon en oll afferion a dremene dre ho zannara. Na leze deou pell da c'hortoz he varnediguez gant bonn da ober gaon ebet dre he uzereguet. Gouseaude pa en em gave gantha afferion an intanvezet, ar vinoret hag ar brouten, e vije mal gantha servicha an dud-ze da guenta.

An oll a anave mad he speret len hag he skiant, he galon oistag dioc'h madou ar bed hag e lealded e kenver pep unan en he varnediguez. Dre ze menn euz ar re a goule ho froes en he dribunal a en em gleane nag he tamalle. Dre garantez erit ar beorien, pa ho devje afferion dirag an inouatinnu al. he a ten gant plijadur da gouz evit ho d'ho d'fen zoken pa vije red hep komer arc hant diganthe. Serva a rea ho esperion, rei a rea euzal d'ezho erit netra. — Dre ze ive e oa galvet Alorad ar beorien, hano dousoc a d'he sonarn ha d'he galon eguel oll eorien euz ar bed Mez ar hano a alvecal ar beorien a gonstaz ker d'ezhan, injurion, cassont ha mallozion an dud a ehecan a gouze varnezhan hep mare. En despet d'he noblaez ha d'he garg enorabl, en dije mil oisneganz euz ho friz. P'p seurt a vije lavaret d'ezhan hag anezhan. Fallaz, mastokin, halebod, louedie, ampoizon, klasker — Ar zant a glevet hag a c'housanze an traou-ze hep lavaret gant nag hep ober ran e rrent poan d'ezhan. — Gouzont a rea ive penaez eur garantez re vraz erit an nesso a fell lakast an den d'en em faza hag ive penaez na ve ket alao ar varionez gant ar beorien, dre-ze u en em gargue morse euz afferion ar beorien ken a lu dije touet a credent oa mad ho aller.

K

KI AR ZOUAVET.

Guelomp brema potra reas Thoutou epad brezel Itali. An oll a euz e tene netze aliez spertien pe eplouner, guisket evel hor zondardet, d'en em x'la etouez ar Fransisien erit gvelet e pe stat e vete ho arme. Ean dervet euz den, guisket evel ar zouavet, hag a lavare oa euz ar c'henta rejmant, a deus da gaout eur vande zondardet euz an trede rejmant, marvaillet, c'hioarzin, euz a ra gant ar re-ma, hag er memes amzer e sell en tu-ma hag en tu-hont. Mes sein Thoutou oc'h errouet, hag, o vete c'housaset an den-se, sota hon da bucha, dirazhan ha d'en em lacast d'a lazal ha da yudal goasta ma belle. An oll a zo souezet o veket kement all, an den-se a den da vete guen evel euz lam paper,

discret a reer varnezhan euz eo isplouner, ha bez ez oa unan e guironer, ober a reer dezhan a hep seurt gouleannou, hag erit e erouet en he gollieroz hag e casser anezhan da gaout ar penaez bras euz an arme. Nebest amzer goude e oue emgan e Palestro, Tontou a tou emgan-se, he eo en em dautas da guenta en dour erit treuz ar gaout var neun, ha saille var an enemi a oa en la al. he en a zontas ive kemeret canollion an Aotrichuener. En eur lamet oc'h fri keze ar gawollion e lakeas anezho da spontia, da revel var ho daou zoad auzen, ha da derri pe da zontas ho alernachou ha neuse ar Fransisien a hellas isplouner erit c'hannellion ha dour da vete mestre anezho.

Setu are an taolion euz a reas Thoutou en Itali. Da fin ar vrezel, an trede rejmant zouavet a zontas d'an Afric, ha ganthan he guirion euz. En dro-ma Thoutou a en devote ket a euz d'eo en guzet erit mont d'al festr, tremen a reas var ar planken, galvet dre he hano evel ar zondardet all.

Ean tel euz e goude ez eas adarre d'ar vrezel e costez ar Maroc. Er vrezel-se ec'h en em lakeas a nevez da ober ar vcher en devoz ket gret da guenta. Pa deve an noz ez ea hep heur da ober eur hale en tu all d'ar goardon a vete alao var zao er penaez auz d'an arme. Eur mestre oa da zizoucha ar beorien, he, da lavaret en. tud ar vro pere a lakea d'ellou palmez en dro dezho, hag a drue evelat en noz an he-simile da glase gilla var ar goardon pa ne vijent ket var euz. Netra d'essoc goude beza bet eur penaez oc'h ober goard eguel anout e creis an denval jen ar beorien be-ze dioc'h ar beorien all a ma re euz anezho euz er vro, mes Thoutou en em gargue da ober al labour-se erit ar goardon, he ne fize morse, a en devoz ket he bar erit difoucha an enemi euz etouez ar beorien, ha couleconde en arme an Afric ez oa en amzer-se meur a gu brudet dre ho unan hag ho descadurez.

Er Maroc e reas euz an taol euz ar re gatra. Ober a reas da euz den euz ar vro en em rei d'ar Fransisien evel prizunier en eur dapout erit ennan gant he zannarn. Nan, gant he dreid en a fell dim da lavaret. Gant an d'oult-se a gu e fize an. P'guet e jupen eur Beni-Fra-en gant he zent ha gant he dreid e fize has erit mad en eur jam a zistritel euz ar jupen, ken na deus ar zouavet da gregui en den-se d'ho ero ha d'ber c'hass ganthou.

Mes a vete oc'h an zho brezel ar Maroc, ma oue red d'an trede rejmant zouavet mont adarre d'ar vrezel d'ar Mexic. Thoutou ne oue ket anouneac'heat, mont a reas ive d'ar Mexic. Eno ec'h en em roas d'ar classe, ha bemdez e lize unan benoe euz an amprevant pe euz ar glazardet-ze a c'hober gnam euz er vro, hag a zo ker mad da zibri ma teu an dour er guiron en eur zonal euz ebken. Ar pe a bako Thoutou bemdez a vete guzet dioc'h an alardaz gant kegnier ar goumpagnez erit Thoutou ha unan hag erit oll zondardet ar goumpagnez. Ean dervet e oue beudet en eur

○ Jasseal gant eun aër linimos, hag e oue dare drzhan mervel. Mes ar gouli a oue goule'het mad hag e hellas para. Cousgoude ne zavas mui a vleu var blas ar gouli-se evel ma hell peb lunt her gae et gant he zaoulagad he unan.

Mes setu ar Fransien o clase kemeret heur l'uebla, a stanne ontho an hent da vont da Vexieu, ar gae-
 ○ capital eus ar vro Thoutou a reas eals vad dezho epad
 ○ an abaden a oue eno. A beun-leur guenta, dre greis ar
 roñu a dreuze kear a bep tu, e ravas an hent da vont
 ○ belec an enemet; mes en dro-ma e oue goul'ezet arad
 hag e oue alorre e risel bras da gull he vuez. Dare e oue
 ○ dezhan cull ar peiz a rea he vassa eanter. Eurussoc h
 cousgoude eguet al louarn ma conzer anezhan er
 Fabienou, ne lezas var dachen ar vrezel nemet an antor
 eus le lost. Var guemeret Thoutou a zistroas e Frans,
 antor-bare, gant eur zoudard bet glazet evenhon. Ar
 zoudard-ma, en eur dremen dre Paris, a c'houlennas
 hag a obtinas ar c'harz da veza diguemeret etouez
 guardou an Impalaer. Thoutou en devoa neuse diou
 34 gleizen, e tri lear li all oa bet e hoaz blouset he gorf,
 ha pevarzez gouch oa bet er vrezel, diu oa eta ro ma
 vije roñ repudizhan e goard an Impalaer. Ne oue ket
 a nezanant evit kement-se. Kemeret e oue gant ar
 zoudard a ia liet he goumpagnoun evit dizrei e Frans,
 hag abaque eua eno. Ne m'eus ket a exom da lavaret
 en deus peb li n'evilian an oll respet a zo dlet. Setu
 ama hag a zisconez pegner bras eo ar respet-se. n eus
 nemethan hag en deffe couje da jom er c'hazarn
 hement ki all a vez cavel eno. a vez rassal eut a caolieu
 baz, mes an ollserien vras o deus roñ ur da esperu
 Thoutou. Thoutou n'en deus exom da gaout aoun ebet
 ○ rac (roñ) ar valien.

Hag evit gant, abaque m'ema er goard a euz elem
 ebet da zoegarn en he enep. Sur eo e peb feson. evel
 ma lere eus eur zoudard eoz, bet e brezedian an Afric,
 an Itah hag ar Mexic. Mes bemorv go ioe he zguir ez a
 da bourmen da Paris. (F Versal' eo eua eaza n zovavet
 ar goard) Paris a blij dezhan breiz peb tra. pa veze
 Versal e vez ato elany gant ar c'hoant da vont da Paris;
 er guez vras-se eo eua l'upret he speret. Mes eus a
 Versal d'ez euz eur pennelec brao a gent. n e ket eur
 bljadur ober an hent-se var droad. Evel m'ez eo eur
 c'lin a skiant, Thoutou a goumpren ervad peguen tal-
 voudec eo an hent houarn, peguen eas eo praclidre an
 hent-se. Mes mar en deus he vud er gant' evo ar zoud-
 dardet, n'en d'eus ket he vendec pe he zaou vendec bern-
 dez eveldo. N'en deus ket eta a he a dra da bae he
 blas cousgoude. evel a e ket jinn a vane dezan. en
 deus cavel an tu da ober he dra evit netra. Pa vez an
 trein prest da ziblas, e lant oirdons en unan eus ar
 c'hirtu hag e chom eun caket a zindou ar seoun hag
 eb suval ken na vizer erroet e Paris. Eur vech etruet
 er gar, e choaz ar vassa, al ledanna Cronofin a vel o
 lisen eus ar c'hirtan, en em zila a ra soubie din-
 dan-la, hag e chom eus chouchet evit tremen ar zalou
 a zo da dreuzi, evit na hellot ket beza remerket gant ar

gardianet. Ar memes ma a ra adarre evit dizrei d'ar
 guez. Brema mar goulennit diganen perue ez a Tou-
 lon ken alies da Paris, e respountun d'ehoc'h, ma-
 chana da velet ar guereit hag ar vignounet en deus eno.

Setu aze histor ar e lu caloudec-se. A dra zur, ma
 vije bet ar c'hiz da rei ar groaz a benor d'ar ehaan,
 Thoutou en devije liet anezh. pell a ia.

(Tennet eus ar gazetenn e laltee, l'Union de l'Ouest.)

G. MORVAN.

Person Plaghem.

EUR GLAUSTRE ZOUNDET DRE ANEEN.

Eur boure ha eus a Vieux, kear habital eus an
 Volarb, en devoa daou grouadur pevar bleaz, coant
 evel an dez hag henvel poeh an eil eus eguile, me-
 mes penn, memes daoulagad, memes bleo, memes
 mouez, memes ment, memes doare e peb guis. Eur
 c'houlad eo e oant unan anezho a ia er paotr hag
 eun all er verc'h, mes ken henvel oant e pep feson,
 na helio den anaout ar paotr dioc'h ar verc'h, pa
 veze guisket ar memes dilad d'ezho ho daou. Ho
 zad he unan a faze e kolver ar poent-se, hag a
 guemere aues an eil evit eguile.

Eur dervez dabardaez, medo ho zad en eur
 c'hase eus a guez, e leuas da ober caoz eus he vi-
 gale. Setu eno a vad, emezhan, eur stal dinne. m'em
 eus daou grouadur bet en eur c'houlad, ha pa ve-
 zont guisket henvel, em eus beac'h ha beac'h oc'h
 anaout an eil dioc'h eguile. M'ez zoken e fazez hag
 e kemeran ar paotr evit ar verc'h, pe ar verc'h evit
 ar paotr.

— Bah! a respontas d'ar hui unan eus he vignou-
 net a ia eno o farsal emant li eur claustre n'em
 eus ket a exom da velet ho pugale epad eur mouten
 evit lavaret d'ehoc'h pehini ar paotr ha pehini ar verc'h.
 — Pequeiment a lakt e claustre, eme an tad? —
 30 florm (125 ltr), mar kirit, eme ar mignoun.
 — Mac! l'ouneomp, ha deuit varc'hoaz d'am zi d'an
 heur in an heur.

Ar mignoun a teas d'an heur merket. Coant a reas
 an daou grouadur guisket henvel poeh hag azezet ho
 daou e kichen ho marn. Haral e tapetas var eur
 penn eus a caot eur verc'haden eus ar re giera,
 hag a l'up seurt broviachou buhan evit ober ar gue-
 guin hag aza ar bouet. ha var ar penn all e lakeas
 goedese eur fusillie vras, eun daboulin ha bieher
 evit skei varnezh. Neuze e lavaras d'ar sugale choaz
 ar peiz a l'uehe marn d'ezho etouez ar l'raogou-se. Ker
 buhan an l'ua a oa ar verc'h a l'auzas da c'hoari gant
 ar verc'hoden ha gant an traou all a ia en he c'h-
 ehon, ar paotr a ammas ive ker buhan al da gue-
 meret ar fusil hag an daboulin, hag en em lakeas
 dioc'h o ho marn evel pa vije bet dija eur zoudard
 desket mad. Han! eme ar mignoun kerkeni, n e ket
 houma eo ar verc'h, an hui zo o c'hoari gant ar ver-

e'hoden? Na ket hennont, er c'hountrol, eo ar paotr, an hui zo erog er fusini hag en daboulin — Ho zur, eme an tad, divinet ho peus, gounezet o peus ho clausiro. (Tennet divar gazeten an Europ.)

G^r MORVAN,
Person Pliguer.

Mano ar Zent evit ar Sixten-ma.

DILLON 7 MAE. — Sant Stanislas, escop ha merzer.
(En tri dervez-ma eme ar Rogationou, hag ez evit
vijet.)

DIMERC'HS 8. — Sant Mikel oc'h en em ziskuez.

DIMERC'HER 9. — Sant Gregor, escop ha doctor eus
an Iliz.

DIZIOL 10. — Ar Iadon-Bask.

DINGENEN 11. — Sant Iad dirag an or latin.

DISSADON 12. — Sant Nerec hag he gompagnunez,
merzerien.

DISSAL 13. — Ar Sal en eisvet ar Iadon-Bask. —
Sant Briez, escop. — An Arvel hirio:

Jesus a lavaras ar barabolen-ma d'he zekabien

Eun den en doa eur veach hir da ober, e'c'halvas
he zervicheerien, hag a lakeas he vadon etre ho daouarn.
Da unan anezho o reas pemp talant, da eun all daou,
da eun trede unan, da hep unan anezho ervez ma
voa gwest, ha neuze ez eas en hent dioc'h.

Hogen an hui en doa bet pemp talant a reas la ober
kenvers gant an arc'hant-ze, hag a c'hounezas pemp
talant all gant. Er memes tra an hui en doa bet
daou talant a c'hounezaz ive daou talant a.l. Evit
an hui n'en doa bet nemet eun talant, mont a reas
da donla an douar, hag e cuzas eun arc'hant he vestr.

Aben eur pennad mad a amzer, mestr ar zerviche-
rien-ze a zistroas hag a reas dezho renta cont.

An hui en doa bet pemp talant a dosteas hag a zi-
gasas pemp talant all, en eur lavaret Mestr, pemp
talant oc'h eus roc d'n, setu aze pemp talant all
am eus gounezet varnezh. He vestr a lavaras lezan.
Mad eo, servicher mad ha fidel, dre ma zoc'h bet
fidel e traou bihan e leban traou bras enhoc'h, ke-
merit pers e joasdet ho mestr.

An hui en doa bet daou talant a deuas ive hag
a lavaras, Mestr daou talant o poa roc d'n, setu da
talant all gounezet gant varnezh. He vestr a lavaras
d'ezhan Mad eo, servicher mad ha fidel, pa zoc'h
bet fidel e traou bihan, o leban traou bras enhoc'h,
kemrit pers e joasdet ho mestr.

(S. Vaz xv. 11.)

KELEIER.

Ar 20 a viz mae retred brezonec evit ar voarec
e Lesneven, hag evit ar merc'hed e Kemperic

An Aotrou Priant, chaloni a henor, person Castella
so maro er sizun dremenet. He gorf a dle beza enterret
e Lanmeur, a beleac'h eo guindir.

En diou zizun diveza-ma ez oa mission en Elliant.
Ar harrez-ze so brudet bras dre ar vosen so bet eno
gwech all goz, ha bez ez eus, etouez ar Vretoned, eur
ganaouen savet var ar vosen-ze, hag ar ganaouen-ze so
unan eus ar re anavezeta, evel ma zeo ive unan eus ar re
gaera hag ar re gossa anavezet e Breiz. Pemp missioner
varnugent ao en Elliant epad ar pempzeg dez-ma o
labourat evit silvidiguez an eneo, hag esperout a reont
tenna eala frouez eus ho labour. Divezatoc'h e vezo
comzet e Feiz ha Breiz eus ar mission-ze.

D'an nao-varnugent, d'an tregont a ebrel, ha d'ar
c'henta a vae, ez eus bet e Naonet tri dervez pedennou
en henor d'ar Brenez eurus Franceza Damboaz
duke a Vreiz, pehini a so menee da gazoniza. Ar brenez
eurus-ze so bet o c'horn e Naonet. He relegou a so eun,
da vana eul loden anezho ha dreist oll he fenn. An Es-
labien divadro a c'hortozet e Naonet evit an tri dervez
pedennou-ze. Divezatoc'h en eus sonet da lacat er
gazeten huez Franceza Damboaz.

D'an eil eul a viz Mae e vezo, er bloa-ma hag izidien,
dre otre Escop S.-Briez, pardon S. Valentin u Rostrenen.
Ar c'hort santel (lavaret or hec' varlene peira eo eur
c'hort santel) a vezo, azalec ar zadon. Laket a vel d'as oll
evit ma e hell int he enori, ha d'ar zul goude gousperou,
e vezo douguet e processiou Indujans plener so en
deiz-ze roet gant Priant d'ar heizennet a ia da Rostrenen,
da vana tis an itron Varn, gant ma tont ar pezo red
evit gounit eun indujans plener. Bez'ez eus e hec
eun indujans a d'ic'hant dervez evit kement cristen
a vint en deiz-ze an iz devot. Rostrenen a deu da vezo
eul leac'h a heizennet darempredet meurbet.

Aotrou Escop Sant-Briez a felle daougent dervez
indujansou da guement cristen a bed darag corf santel
S. Valentin, n'eus fors peur na pe gwan aies. G. M.

PRISANED.

KEMPER. — 28 Fhrel

POY-NARIT. — 26 Ebrel

Guinais .. 57 lur, 42 c.

Guinais 46 lur, 85 c.

Segal 30 lur, 87 c.

Segal .. 10 lur, 30 c.

Eiz .. 8 lur, 53 c.

Eiz 9 lur, 73 c.

Ed-du 8 lur, 67 c.

Ed du 8 lur, 49 c.

Kerc'h .. 9 lur, 26 c.

Kerc'h .. 9 lur, 43 c.

Avalou-douar 3 lur, 35 c.

Avalou-douar 2 lur, 60 c.

Ar Gerant. Ar DE KERANGAL.

Kemper, molet gant Ar DE KERANGAL, Molet an Escop.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Em Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur bloas...	DIOD SCOET
Evit c'huez'li miz	EID SCOET
Evit tri miz...	E'BUCH H. BEAL.
Eur gaseten ebken	HAUG YENEC.

Ar bacamant a dte beza gread nraog eus ar gaseten.

ALLOU.

Ar serijou a ve c'hoant da lacaat er gaseten a dleer da adressi oll d'an Autrou MORVAN, Belec e Kemper

Ar pasamanchou a dleer da adressi d'an A. drou SALAUN, ebken. An abonamant a guement e li an Autrou SALAUN, librer, zu Kercon, e Kemper

KEMPER, 12 Maz 1866.

Unan eus an dervezion caera evit pep parrez, ha zoken ar c'haera eus an dervezion, eo an deiz ma ra ar vugale ho fasc kenta. Petra dudiusoc'h evit guelel Jesus. Roue an Euz hag an douar, o tont da ziken e calon ar vugaligou-ze pere a zo diater evit guir, mes pere a zo c'hoas digatar sac ho bad'nam, pe mar dro bel saotrel eno dra bennag ar zae-ze dre ar pec'hel, da via na ez eo liet ar zae da venna. Dre ar vugale-ze e seurt Jesus he c'hras hag he ventrez en tiez ha dre ar barrez oll. An dervez-ze so eun dervez pardoa, eun dervez a laouenidiguez evit oll dud ar barrez. An oll ne a gal enha eur guentel. Digas a ra da zouch da beplum eus an deiz ma en deus gread ive he fasc kenta, eus ar joa hag al laouenidiguez en doa tanvet en deiz-ze. Digas a ra da zouch d'an den pe guen eurus eo eur c'hristen pa vez Jesus en he galon ha pa vez oll da Jesus. Sonch a zigas c'hoas eus ar vadizant hag eus ar promessaou gread en deiz-ze dre c'henou ar paeron hag ar varonez. Dervezion caera bere ar zouch a ra ato vad d'ar galon, a jom en eus evel louzou a c'huez mad hag a zigas c'hoant d'an den d'en em lacaat er stad eurus o pehini e vez en dervezion-ze !

Eus dra gac'h c'hoas eo guelel o tostet oc'h an doal santel an dud-ze pere dre ho stad hag ho micheb, eo diat nemeur douguet d'an devozion, ha pa ho gueler o tostet a vande, hag evel pa lavaren, a rejmanchoir, ez eo neuze eun dra dudius meurbet ho gueler.

Evelas, e Velleiry, ez eus prezeguet eur retred d'ar zouaret eus a arme ar Pap. Ar retred so bel roet e gallec hag e flamand rag ar zouaret-ze so c'hoas anezho eal di eus a Frans hag eus ar Belgie. An tad Alet, predicator Sant-Louis-ar-Fransiz, a Brezegue dezho diou veef beudez, d'oc'h ar mout goudo an ofereu, ha dioc'h an noz araog benediction ar sacrament. D'an deiz ma c'hechue ar retred e voant en em zekstamet oll er galledral evit communia. Vardre eus cart den, etre

oBserien ha zondardet, a so tostet oc'h an doal santel, da lavaret eo euz an oll zouaret so e Velleiry hag er c'henou divar dro. Petra gac'h evit guelel an oll zondardet christen-ze, deut eus a guet evit servicha vikel Jesus-Christ, o rei evelas d'ar oll eun testem ker bras eus ho feiz, eus ar feiz-ze pehini e deus gread dezho kenta pep tra evit mont da zifen an tis santel !

Goude erisde-ze a deus nevezet ho le a faldet d'hou Tad Santel ar Pap. Bez'edont diadan an armo, ar mazie en ho raog hag ho gustomioz dispae. Gant eun dorn e tallehent ho armo, hag eun dorn all a astennet var an avel evit ober ho le. Tad Velleiry a vez diredet oll da velet eun dra ken dudius. Rouez eo guelel tad oc'h ober eul le evelas a zevri evit difen ar mad, en amzer-ma e pehini e rer ken al'ez a le faoz, ken aliez zoken a le a enep an tis hag ar religion !

Tennet eus ar gaseten L'ÉCHO DE L'OUEST.

Haite. — Gaset a rer alies hano a dan guall, mes setu amañ unan hag en deus distrujet eur guet bras a-bez eouls lavaret. Kær Pora-ar-Prins, en Haite, a so bel deuet euz oll an naontec hag an ugent eus a viz ebrel. An oll a vuar eo euz ema o eho an Autrou Arc'hescop Testard du Cosker, hag eo bel deuet ive varlene eul loden eus ar memez kær

An tad, croguet d'an naontec dioc'h ar mntin, ne deo liet ennet nemet d'an ugent da bardaez. Creiz kær so rentet oll e ludu. An trihou tad so a villeron var dachennou kær ha var ar meziou tro var dro ep li nag oz. Unan bennag epken o deus gallet taout lojez digant kerent pe vignonet elamet ho ziez e dilec'h an tad. Pemzeg blocad tiez so distrujet oll, ha trizec blocad all so guall fallet. Ar c'harter puvudica eus ar guet eo so deuet. Den ne onfe mveri ar c'hoal a so gread. Ne onzeur ket penans en croguet an tad

Nem eus ket a izom da lavaret pabez rann-galon so er guet renzeudic-ze kement all a dud lakat var an donar noz, ep eun doen d'ho golo zoken en noz, hag

ep peadra da ellout sevel ? ep eun tam bara da dori ho naon ! An tan en deus distrujot oll, aour, prestant, ha kement a ioa, oll int tennet.

Ar Frañcizien ne fel ket dezho beza soudardet d'ar Pap, a lavare en dez-all gazeten an lavarnion, hag an hin en doa seriet ar gao bras-ze, a zave he vrucet soue etel ja en divje merket var he baper eur virionez tennet eus an Avel Hano so, evel a voar an o.l. da gas da Rom eur vanden soudardet din ran an hano a Legion Romen. Mad, da lacat o peun ar soudardet-ze ez oa rom pevar ofiser ha tregont. Pet a gal deot li, so deut anezho ho uon d'eu em ganniguen da vont ? Pemze cant, neira krol Pemze cant elea e li n'ous izont nemet pevar ha tregont. Pemze cant hag a c'houlen caout an hencor da vevha Pu Nan ! Da varet en ho ofiserien, hor
 ... ket quell evit la-
 ... hag e teus goudeze gaon-
 radet bras an lavarnion da lavaret deot li ken ochee ha
 tra. Ar Frañcizien ne fel ket dezho beza soudardet d'ar
 Pap ! Mad ar re a leun serjou an drompleten-ze ho
 e brede hag a lavaro var ho lere'h d'an nep a garo
 elevel penaus en evel ma lavar ar re-ze eo eza an traoe
 en dro er vromma.

En gazeten-all a responte d'ar e haomadet-ze ar
 Frans oll e deus gullet gant plijad ar he bugale o vont da
 zertchaar Pap. Ar Frans oll ar peza ziskuez penaus ar
 gaomadet-ze ne dint ket Frañcizien, pe da viana ne dint
 ket gant Frañcizien, rag ar gant Frañcizien ne daint mor-
 se a enep an Iis catholic, a enep Y kel J-C. G. M.

REZET GOUDEZ.

Breeh an Aotrou Doue a deu arechou da boeza
 pounner var an dispac'hennet a re ar brezel d'he
 stiz, d'ar Pap ha d'ar veieren. Hap en amzer a seo
 uon pennag eus an taolou-ze a die ar strens
 anezho mont bete goelet ar e halonni calela, hag ho
 dilhna mar deus c'hoas eun elfeu bennag a seiz enbo.
 Setu auz uon hag a zo spontus. Digonezet eo en eur
 guet eus an Itali ervez eur gazeten maoulet o Bologna
 hag kanvel ar *Venues*.

Eun ugent den bennag a voa ozeet ois taol, tomet
 mad gant ar guin, oll e erient hag e touent var eun dro.
 Ne deus eus ho gu n'ou nemet leoudouet, blasfemou,
 e'harzadenno euzus. Evit an amzer da vont e vont,
 euzho. contant da velet a bep seurt tud, parant, tud
 difez, tud dizoue mes evit christenien catholic ne
 c'honazevjent nemn. Casson d'ar gristenien gatlle,
 dreist oll d'ar veieren. An oll veieren d'ar maro, selu
 ar peza c'hoallennent.

Setu an hin en devoa an doaro da veza e peun ar re
 all, eun den hag a voa serij gullet ha vizach, o ehom
 uon nebeut da zonal. Abenn eur pennadic e seozas var
 an daol eun taol dorn ker ere ma strinas d'an doar
 kement a voa varahi.

— Cavet em eus, emezhan, cavel em eus ar peza
 glaken !

— Petra e heus cavel ? emeo ar re all.

— Peze'h, emezhan, divizatoc'h e'ann velo.

Neuze e cassas gartha a gostez tri em ho gamaradet,
 hag e tisclerias dezho ar peza a voa en he zouch, hag o
 ustrei oc'h ar vanden, e lavaras. deomp ar hano

Antronoz, e kichen dor eun ti e'er eus a guet, e voa
 da e huec'h heur d'oc'h ar rannin, eun den teva) he
 benn, o seilet en tu-ma hag en tu-hont. Lavaret e vije
 a voa o e hortoz uon bennag. Ep dale e veler o tont
 eur beleg hag a die caout var dro d'ann ugent vloaz.
 Bet o vandro eur paour kez den e'ann, hag e tougue
 var he vizach ar joa da veza savelet eun ene. An den a
 voa o e hortoz a lakeas eur mouchoner var he zavolagad
 evel evit euzet he zaelou, hag a ias d'he gaout eo eur
 lavaret, oc'h ober neuz da vouela. Taa, ama ez eus
 eun den o vont da vervel, hag a c'houlen eur beleg !
 ho pet ar vadelez da vont d'he gaout ep m'ar iata, ep
 lavaret guer, ar beleg a ia ois lita var he lerc'h. Casset
 eo da euzal a gostez eleac'h ma r'ia eun taoullad guzet
 en dro da eur guet a belon ar radochou a voa serret
 eloz. Mont a ra er zal en eur lavaret euzon an iliz
 peoc'h d'ann hano ha d'ar re a *jom enna*. Tostat a ra
 oc'h ar guet, hag e vel ar vozet a voa eno oc'h ober
 sellon a garn an eil oc'h e'egle. An dud-ze gouconde
 en em denn a gostez, hag ar beleg a gous oc'h en den
 elan ep d'guet varmezhan. Eze ne responte ket an den
 elan, ar beleg a greg er radochou a ho dibrenna, mes,
 d'ira spontus ! gullet a ra d'harzhan eur vizach euzus,
 he zavolagad dent evel lavaret eus he benn, he e ha-
 nou digor bras hag eia dreuz, ne deot dent er m'az
 eus he e haou. Ar beleg an h'ij, mes ne liti ket, m'ar
 na. Gullet a rest ep ken penaus ar den-ze pelm en doa
 great neuz da vez elan, a voa er guet eze he zillad
 oll gandia, hag en he zorn'd on ez oa eur bistolen
 a e hurec'h leno, hag he vez crog er b'ien. Ar
 beleg a lavaras neuze. « He zvezad eo, emezhan, an
 den-ma so m'ar ! » An oll lakepodet a voa eno a
 zikmas neuze d'ar guet, hag en em lakeas da beja ha
 da e herva ho e hamarad, mea re zvezad edont ive.
 Etredaon ar beleg a von daouinet da lita. Sevel a reaz
 he zavarn etrezer an Env en eur lavaret. Va Doue, va
 Doue, oag hin a zo serijus ho parnodiguez ! Neuze o
 lre oc'h ar vuzaet a voa seheret eno en oro d'ar guet,
 e lavaras dezho : Doue e ho pardon eus an Env evel ma
 ho pardonan var an doar ! hag ez eas ac'hano oc'h ho
 lezel mantret ha spontet oll.

N'em eus ket kom da lavaret oa ar re-ma a voa en
 em glevet an d'erc hent evit laza eur beleg bennag. An
 hin anezho a voa ar e habiten, hag a grede beza cavel
 an ta da ober he daol. Heneuz eo eo doa great neuz da
 veza elan, hag a zougue nar bistolen evit laza ar beleg
 pa en divje digore he radochou, ha rei dro eno eun
 tam chat d'he gamaradet. Gullet oc'h eus pebaez ois
 soet he uon gant Doue. Ma ho defe da viana he vigo-

met tennel en froex beag eus ar guentel senjus-to
roet dezho ! G. M.

ALL THIS ABOUT HIS NO LITABEND.

XXVII.

Ada nouen a ro ar marto il'auo dud elaan. Pea dra zo
ean d'ho laza. Ne dleff'et gelver ar belee, nemet pa n'a
vez mui be andoudeez.

Mad avoallac'h ! Ne gleder golver ar belec nemet pa
na heller ket covec, ne gleder gervel ar belec nemet pa n'a
hell mus ober vad ebet. Grit gnelloc'h, nac'h alvit ket,
hia loaket ho tad d'a verzel eus eus eus.

Jesus-Christ hag ee ze Doue ar re varo? Hag evit
mont da velet evelon mado eo en d'eus roet belezen
d'ann eul?

Ne oufflae h pegement a encoz azo diskennet en steru
 hag azan erc' evit alao abalamour d'ar greden fall-ze —
 Bemdez e veler ez eo eur gaou, bemdez e veler tud
 c'laan o vora gant al kement digez goude breza he! ho de-
 verjou, n eus fors guriet a reer hez cristen, var ho me-
 no, hag a en em glo an dud ennho, evit marc' oc'h ar
 belec' d'a zaveter ene ho zad, ho mam, ho bugel, ho
 mignon. zo o vont d'ar roue Doue

Ita neuze pa vez re zivret, pa ra ar belet eus rebech
 deunae d'ann dind diskiant-se var ho leziregez. Oh a la-
 varer, ennez a oa eun den ker mad, ker ranket! Ounnez
 a oa eus vaouez ken a zoare, ommet a garie kemeral he
 tugaile, ne ket rei eizout ann ebet. Hag aliez e oa dec
 tis, eus hoaz dec vloaz ne voa ket bet o cures,
 ne voa ket zoken marize tostet och iliz ebel.

Nan, nan, lakit eta an draze en ho speret eur vech
evit mad, an dud etan n ho deus ket son rac ar helee,
nan, nan, ne varvont ket evit he velet. Pell ac'hano, ho
saveret a raz, ho lrouennet a raz, crennat a ra ho ene
lag aliez ho c'horf goulennet digant ar vidimeket ho
unan, n'hoia ket pet gwech o deus gwelet an dra-ze.

Brema zeus em neheut blavezou em deus gaoet o
 e'hoarvezout em dra ha ne anconnac'haio morse. Galtet
 e san bet d'ar meurs larget eus ar bloaz 1830. Ha velet
 euz e'houadur ehan bras, ar zindieu a lavare zo-
 ken e oa gret-gant-ha. He vant baour ne zontje
 mui e tenje rei a rix d'ar paour kez bign he za-
 cramanthou direza. He govez a rix ha goude e noennus
 anezhan, goude bera gret dezhan ober he bask konta da
 lavaret eus e ziveza em he vele. Ar bugel a zalc'he he za-
 onarnigou troaziet epad an holl amzer-ze, ha goude
 pa e'houleons digant-ha n laouen e oa he galon, e tes-
 temas kement tamm ners em doa evit lavaret dinn la,
 vazad, laouen bras. Lavaret a rix ken a vo d'ezhan er
 baradus a surje mui.

Antrozoz vudu, ar mudiin a oa souezet maro, o ve-
let e oa e hoar bed. M'ez souezetoz h e c'hoas pa zellaz
Jonathan pis, an dervien a oa eadet, ha ne vele mui gou-
ezen varo ebet enntau.

Tri devez goude ar pot bihan pare e loc a c'hoariz ()
gant he vreur

Ann Nouen ha lazet e doa ar bugel-ze? N'ho pezel ket eta son rae ar belec, Pa viot goal glaen, easit d'he glask da genta, goudeunt aunthas lu feverio. Dizeza En em zalc'ht prest n'eus fors petra zigonezo, gril ho peec'h gant Doue. Meur a him zo bet trouennet hag aro beo
e hoas Y. P.

YVONIC TIMAD.

(10) λ - μ SET PARTITION

Exit entent mad ar pez on eus lavaret eus a tano
 Per ha Fanch, eo red denmp dont eun urbeut var hor
 e hiz, exit gacfel pelec' vna tremenet apad ! e c' deuret

Evel ma on eus ar c'hoarvez ar c'hoarvez
 kemeret var he gre, hañt a deuas en v. 1000 a henn
 en deizioz benag, nemet e chomas var nezhon euz zem-
 pladurez vras. Ar postigon en l. 34 ne evel birou en
 he gester hag en he beultin, a vire out hag en deua
 he alio dizadun ar c'hoar. Gant an amzer euzkent e
 teus da ebout sevel pen ar gou e euz an deiz en
 despet d'ar c'hoar en dea ne elle ket mui a bell
 diouz an ti. En de e bernag d'ar c'hoar, de e jaram,
 euz zellie euz an de deua, hag e vire ma. Deuzan dis-
 trol d'ho vele, en er beurell var he zis aler te zis-
 trol da zoudan ho beaz he. Gant ar vall da vira pae e
 zis zis zoudan an amzer, hag abaz ar me e c'hoar af-
 ferlia, ma rontas euz euz an de hag e vele

Par, e tro ho glevjeou, hag ar gwial darynoud ze, a
 reza ive bezaud semplec'h sempla hag ar paour keas
 Yvonic a renkas rannia e amzer e tre labourou ar park
 hag an evez a ziaou zenn elan, pere, evit-ho da veza
 a oad dishunev, es em heulr tiz var hent ar hez.

Juker en doa trouwele h da ōber gani-han e anan,
lag a velet penzoz e zea ar bed e kerfor, a reas da
e'houlen digant he dad he lod da vont kout

Cavel en dez, amezan, en apwe vraz, ha donar mar-
c'had mad da labourer. Per, evil croul peoc'h diout-
han a rannaz out-han lod he vamm ma zage divar he
dro. Er mizion henneg a dremenaz cvel-se, eb ma
veljet an daou glavour nag e wassat nag e vellat,
ha neira ive ne roe da fizioni euz an eil nag euz he-
dele.

'tvoone a rea guolla ma e nelle out-ho d'au d'ond
 ha mond a rea euz a vele he d'ad d'la v. e he vleur,
 hag he galoun a wade ho velet d'au zon a garic
 kement o vout dre biraex, en despet d'he volentez
 val dent oz n'êlle mu tizon out-ho d'au hag en
 he zon e lavare neaze out han he mau. O da vana,
 ma v'ijê bet va mamn leu, nag-en zo ehad a a. n'el
 a jom v'ad gant-ho pa zo-er eiege ou'ev'ellen. 'tvoout
 a rea mu oc li ev'el biscoz an d'neuz a viz en t'au ti
 euz er vaueze gouezee, anelus ha jener. E velet an
 zom en d'ea euz uvan heunag d'he neuz, e semotaz

gwel an alt a roc dezhan he dad pell a-ia, da zimezi.

Goude beza clevet ali tud ter, o zeaz d'ha c'houlten er plac'h mouank a-gever, anavezet dre he brud vad, ken damant da bou he zad ha m'oa dizaman. Lout-hu he man. Ee seurt maonez a-ia diouz doare Yvone clevet en oje p'indicoe'h, m'oa dije, evel darn zo, elasket danvez eb vertuz. Neket er bernou leve e ma an eunsted.

Kerkent a ma oue eal ann eubannop e timejoat eb trouz ha dissipt. Yvone a gaske eur vaouez hag a vje evel he dad eur vere'h vad, evel he vreur eur e avar garanteuz. caout a reaz ann eil hag e bou on Anna Keruel.

Goude beza pourveet da izomou brassa he glanvourien goz Yvone enem droaz da liarez ho eneo. Erit eur e brouadur mad, neket aonalc li kemeret sourci a gorf as dud, ar c'haerra euz ho zeveriou eo elask savet li ho eneo, hag espern dezho ar vuez eb li, a e le peb man da breza dre ar c'heuz d'he bec'hejou.

Per ne reas ket ealz a van ouz he glevet, ker caledet oa en he wal blegou. Hed he vugalech n'en don guet nemet dizurion skignet er vro da heul ar gizoal a zegasaz an dispac'h. A vaze'h m'a c'hanavezo ar guirionzou kenta ma renkas Yvone e scolia evel eur e brouadur.

Fanch a stoume ouz ar c'haer, dre ma felle dezhan beza c'hoaz. Petra benag m'oa dimerz he gorf, he waloulou a-ia eren ha doum en he gatou. Ne c'honzave ket evel lann a vervel, n'a plega da volonteaz Doue, ar prez a c'hoarvez gant ar re enem ro abrad da b'gurezon ar bed. Euz en lu ar temeo, euz ann tu all ar spout hag ann dizesper, sein aze ouz pe seurt enebouten en doue Yvone da vrezillecail. Erit o zvec'h r'impajaz nemet an doudet, ann abasket hag ar bedea, ha seta petra gouzlie d'he c'haer. Carantez bepred, tener hag jious, pedennou caloune leu a lizianz, arest oll d'ar Vere hez Vari digemer ar bec'heren. Ann amzer a-ia en dro gousemde, ha zetra en da le. him euz ann daou glanveur ne rea van da zistrei Yvone a vje paouezet da bed, ma n'en dije clevet an Abostol e f'iscleria penaos peden ann denn eun a-ia g'aulus.

En nozvez, medo Yvone morgousket e kichen gwele he dad, trec'het gant ar skusaer, e clevaz eur vouez ouz he c'hervef goustadie.

— Yvone, n'euz denn draze?

— Nann, va zad, Anna zo eal da gousket er pennad zo, hag ar mevel ten n'euz mui trouz ebet gant-ho.

— A Fanch?

— Neaz ket pell oun bet oc'h ober er gwel, hag oa eusket e bouek.

— Mad eo neuze. Azez ama var va gwele, eun dra m'euz da lavaret did.

Yvone a dostaz ouz he dad, ha Per a lavaraz dezhan evelen soule braz. Cleo ta, va mab, aboue m'out denet d'ar goz nemet n'emot d'en em vouti ac'hanot.

hag em he c'hoant da ziskuez did va anaoudrgez vad evel an donjanz a e heuz bet evelou. Jakez, ar c'haer gner eskern-ze, na ouzo neira. Kemer ann alc'huez-ma, ha kea d'ar gambrian aout, e leac'h ma eust l'iman destom va a-ou ha va faperiou, digor ann armel goz zo eno er c'haer, hag ebarz, doum, diman er hera tafaradon, e ravi, eur voestie. Digas-hu d'ha Yvone, souezet izara, a reaz kemeret a lavaraz he dad.

Ne oue ket pell er h'ober he ero, caout a reaz ar voestie, kempennet bras. goloet a ter du, ha var he golo oa er m'erk en aour a ne anaoveaz ket. Per a grogaz eno diganta. ha gant eu taol moud he digoraz erenn. Eb lavaret ger e laseas drag daouagat Yvone. Ar voest a-ia leun a aour.

— Va zad, oa petra an draze?

— Ne veler ket? pour fin a kempenn, hag a zo erid-bet, did ma.

LEVR AL LABOURER.

V

Ar c'haerjou

Goude an nozvezou m'urched he euz ar goan, O koanta tra vazo epad ann nozvez han, Goulet eun eur zavel, hep kital dor he di, Ann deuz o c'haer ar bleun o l'geri. Ker gouen evel ann ero'h, bevel ouz eul lioser, Ar goue prin ha kerez, neor vrasellat eun er, Hep douja ar rion, a zigor ho bleaven, Hag evel he moront, a zispleg ho dehen. Evel leunet az-a d'ober ho ro, Leun variere'h eben ar beren hec'h d'he zo, Mes bevel ouz eur vere'h e creiz he levenez, Kempennet penn da beun eun denz kaer ma timez, An avalen vez a rav uhel he lenn, Karget a zellou glaz hag a vleun ruz ha gueno.

Verbeul amzer goude e kenez ar lokedou, E krok hag e vrasa ar frouez var ar brankou, Plega a reont pelloc'h didan ho hec'h pouner, Ann a-ou eun eur grevat, ho tiv gant he domder, Pep unan a dosta d'ara a zioe'h ann douar, Ho dibab gant an dorn, darn all a hej ar bar. Ne veler e pep hec'h med bernou aralou. Leun eo holl ar sechier leun eo holl ar maner. Pep unan var he skoaz a zam eur hec'h pouner, Ar c'haer heaz so karget en d'ra ma hec'h kemer. Eun hent ouc'h penn eur vech a vout d'ou daou eja, Ann uhel a vigour var ar m'ar'h ez so lenn. Klerout a rec an hors o sket var ann avat, O starda ar vozen, ar vaskel o kral.

Mo vel evel eur waz, a zavar ar varlen,
 Sistr dousoc'h evit mel o redek a lounen
 Leun ar harrikennou, ha leun ann ton jellou
 Hag ouc'h pen var dan daol, karget ar pieherou,
 Laouen braz ann holl dud, ho monez a huella,
 Hag ar re vad zoken n'em laka da gana.
 Evit va c'henivrois, torrit holl ho seched,
 Ankounac hit brema hol, ho poanion kalet.

Koulskoude eressart, e krez ho levene,
 Ha na zispigont ket e gaou madou Doue.
 Evit al labourion Ker kalet euz ann han,
 Mirit eun enl lec'h fresk hoc'h avach ar guellan,
 Mirit hen 'vit a-n deiz, an deiz a levene
 Ma teir d'hoc'h demiz darn euz ho pugale

Eun deiz-ze tro-var-dro na gleder er c'hantoua,
 Nemed teanon fuzul, pep menez a zazoua
 Ar baotred a veleuz holl munt mad var zao,
 Kempennet a zoare, gou sket ho tillad trao.

Chupennou glaz bordet, g'lefenou gouenn-kan

Tro-var-dro d'ar c'houzouk livet kaer ar e harkan,
 Bregeu braz tnezer an, lerou berr marellet,
 Gouez ler, ha bleo lur var ho skouz dispaket.

Ar marc'hed d'enn ta-kont ho deuz gouisket trez

Ho brozian mezer ruz, ho c'hoefou dantelez,

Ho zavancherion glaz, ho ledana seizen,

Ho boutou er nevez, ho bloukou arc'hant g'ueenn

Pred eo brema monet, mes kent kuitat an ti,
 Var ar mellezour c'hoaz eur zell pe zaou, pe tri

Da glask ar vere'h iaouank neuze a vandennou

Ez eer enn eur drizad ouc'h son ar himou,

Ar vere'h iaouank a wel o vont euz ti he zad,

Roet e deuz he ger, red eo d'ezha kuitat

Holl ho c'ho-seizetzed he c'has eun eur gaa

Hag o her eun eo mesk ec'h eun da vela.

Mont a reont var eun d'ar vourc'h d'an oferen,

Hag ar zoner a dav bete goude meren

Digant ann daou bried stonet euz ann soter,

Ar belek a c'houlen mar tel d'he n'em gemer

En em garet hepred ann eil hag egue,

Evel p'iejon mad hervez lezon Doue.

Ha kenta ma ho deuz lavaret : va ho daou,

Ar belek ho eureuj lag an eny her selaou

Dann'net eun iliz epad ann oferen,

Ann daou bried iaouank a galon a c'houlen

Ma plij gant ho zad teurel euz leun ann ee

Var he vugale ker eur zel a garante.

Ar belek en he zad d'rak ar p'iejon :

« Selaout, va Doue, brema ier pedennou,

« C'hui hoc'h euz 'vit pobla an douar lag an ee,

« 'Vit trec'h ar maro a sko ho pugale,

« Didan eur voden freok e Jarden ann Eden,
 « Prizet rei ho pennez d'ar vourc'h ha d'ann den
 « Vel ier e henta kerent henaget, me ho ped,
 « Ann daou b'ied iaouank d'ar zoe'h daoulinet,
 « Grit ma vebut ho dson, vel gouez euz ho c'hellou,
 « Ho lugae viban epad euz a rumou
 « Grit ma verint euz epad ho holl vaer,
 « Ha ma-zant goude-ze d'ann eny d'ho rouantelez. »

Ken diblaz euz ar vourc'h ez euz c'hoaz d'ar vered,
 Ha pep unan a bed 'vit ar re tremenet.

Goude e krez ar prad e veleuz an taolou,

A zav ontbo moged, ken karget a vensiou !

Setu tud ann eured azezet e leiner,

Pep unan a ziskarg hag a garg ar pieher.

Ha kent finvez ar red ar per, ann avalou,

Ar frouez ar re vella a c'hole ann taolou,

O elevout goude-ze ar himou o son,

Ann dud iaouank a zrid ho zred hag ho c'hallon.

Var an daoben e reont dion pe deir zro korol,

Hag li en dro d'ar ger evit hoana euz taol

Hag euz e v'gac'h, tud divar ar mezon,

Ma tefec'h da c'houzout petra dal ho madou !

Bera a rit e peoc'h, ann douar dre natur,

Bemdez da hep unan a re he vagador

Na velit ket gour eo, evel er palezon,

Ann dud o tarempred o lont a vandennou.

« Hoc'h euz ket tiez kaer, annezou alaouret,

Ho tillad gant ar mouk ne d'int ket bet livet :

Hogen eur vuhez for a rent noz ha dez,

Ar peoc'h a zo gan-e-hoc'h hag ar vir levenez,

Pell d'oeu safar ar bed ha d'oeu tron ar c'herion,

C'hui hoc'h euz dour fennet kerion fresk agazion ;

A hep tu gouez huel a zispleg ho delian,

Da freskat d'oeu ann han didan ho gouaskedou

Rez hoc'h euz prajou glaz da vaga ho loened,

Koajou stag d'ar gouez, lennou doun d'ar pesked,

Lugae abred mad desket da labourat,

Hag a zent euz Doue, euz ho mamm hag ho zad,

Oh ! va brez, kriskit, kriskit ho levenez,

Eun eur blanta koajou, eun eur vellaat ho kouez.

h

Eun drouk da Dimeadenk.

Ar bevarselvet a viz eost er bla 1883, semner Plou-
 gernevel, ar c'hoss euz a dri semner esop'h Sant-
 Brick, e oa di rouz evel eur gaoed hep lapousset pe
 evel eur rusken a helmi eo tee het ar guenn, bugale
 kerne lag ive kalz a Vro-Gall hag a Landreger e oa
 et d'ho farezion da ziskouez d'ho breudeur ha d'ho
 c'hoarezet toustoc'h ar skner vad ho devoa desket da

Dizad 17. — Esvet ar mouhase.

DREUEZER 18. — Sant Venais, merzer.

DISSADON 19. — Dere'hent ar Pantecost, vijet.

Dissad 20. — Sul ar Pantecost. — An Avel hirio.

Jesus a lavaras d'he ziskoben nep am e har, a viro va e homzou, ha va zad her e oaro. hag e teump d'aval-han, hag e chomamp ehan. An ne, h eon e har ket, ne vir ket va e homzou. Ar gomz oc'h eus elevel ganhen no ket va e homz eo, mes coms va zad pelh ni en deus va digasset.

Kemeuse am eus lavaret acoc'h epad m'emaoun c'hoaz ganeoc'h. Hogen ar c'homzoler ar Speret-Santel a zigasso va zad deoc'h em hano, hennez a zesco deoc'h pep tra, hag a zigasso deoc'h da zopel eus a gacment am bezo lavaret deoc'h. Ar peoc'h a lezan ganeoc'h, va floc'h a roap deoc'h. He rei a ran deoc'h ne ket evel ma ro ar bed. Na ve ket trouhlet na spontet no calon. Elevel oc'h eus ac'hanon o lavaret deoc'h. Anout a ran, hag e tustrom davedoc'h. Mar em e harjae'h, e vije zoken joo ganeoc'h va gac'et o vorl da gac'et va zad, ahala-mour va zad so brasseoc'h evidhon. Kemeuse a lavaran deoc'h brema araog ma tigezo evit ma her e breidol pa vezo digoezet. Iuzilien ne gomz n' nemeur ouzoc'h, rag dont a ra prus ar bea-ma, ha n'eus ennor netra hag a ve dezhan. Mes an dra-ma so evit mac'h anavezao ar bed e cario va zad, hag e ran evel ma en deus goure hermenet din.

SANT LIX XIV 23.

KELEIER.

E Montroulez e vezo redadec kezeg ar penzec nag ar e'huezeg a viz gouere.

Ar e keleier a Jeur d'var ar meaz evit maou an douar a zo mad. Al loar roue e deus rom eun nosvez reo, eun nosvez reo bennag, dreist oil e daou zervet kenta a viz mae e soñjet e voa o vont da zigas ar goan en dro, mes deut eo huan an amzer vel ma tlo beza. E costez ar e'hreidrez ez eus cartierou eleac a ma elemer gant re a zec'hon ar glasvez so pell o tont d'eo. An hag an troue'h kenta eus ar boad loraet a vezo anezhañ a berr. Eusec'h all ne glemer ket an amzer, an aoun zo eo na ve re a c'hoar-haer, a breuet glaz hag a ompretant all d'eo n'eus ket bet a c'hoar-haer evit ho distriga.

En hospital anvet des invalides, ez eus tremenet disaut eun dra hag en deus gret pljadur d'ar re o deus he velet na tenezet ho e'halon. Gouarnet an hospital, ar Jeneral Lavesan en doa gret teump epl loiri evit sevel peadra da burre, da izomou eun nebeut bugale reuzeulic so en hospital-ze. Bez'ez eus eun var dro eant buguel, hag a zo mac'hant oil, pe a zo erog calio eur c'hlenvel divemet bennag. Savet e voe dioc'h tu muioe'h evit a voa izom. Breudeur sant Jan-Doue pere a guemer sourci eus ar vugale guez-ze, ho e'hasas da

drugarept ar gouarnet. Lalet e voent a tamougon kirri gret evitho hag eus pere e vez siaguet ezen pe muleet. Ean eus ar vugalegon haout re a drugarept ar Jeneral evit an oil. Ar Jeneral a grogas gant ar brassa madedez e dorn ar buguel keaz-ze, hag a deus an daelon en he zaoulagad. Kement a voa eno a voa ive teneret ho e'halon.

An Aotrou Pouchou, person Plonevez-Forzay so maro en dervezou tremenet.

Chenehamachou etouez ar veleien.

An aotrou Postie, person e Plouie, so hanvet person e Plonevez-Forzay.

An aotrou Gouez, vikel e Plouder, so hanvet person e Plouie.

An aotrou Lelgonale h beleg Lesnezet Sant-Augustin e Pont-n'abat, so hanvet person e Mahalon.

An aotrou Berrien, beleg hospital Lesneven, so hanvet beleg Lesnezet Sant-Augustin e Pont-n'abat.

An aotrou Barvet, vikel e Pouljaouen, so hanvet beleg hospital Lesneven.

An aotrou Bertevan, vikel e Plougastel-Daoulas, so hanvet person e Loc-Maria Kemper.

An aotrou Nedelec vikel en Hanvec, so hanvet vikel e Plouguerne.

An aotrou Sans, vikel e Ploumulin, so hanvet vikel e Lanniliz.

An aotrou Rohol vikel e Bodiliz so hanvet vikel en Hanvec.

An aotrou Nicolas vikel e Ploumeur, vikel e Plounevez.

An aotrou Gueguen vikel e Sant-Bernin, vikel e Ploumulin.

An aotrou Danielon, a voa oc'h ober stoa, vikel e Bodiliz.

E costez ar e'hreidrez d'ar Frans, varoro ar guez a Aix, ez eus gallet o tremet d'en ear eun arme a guileien raden. N'eus ket gallet gouzout pe var zo o deus kemeret ho mich. En Afrik hag e broiou-all e vez gallet avechou handennoù ep d'iver eus ar c'hilenien raden-ze. No ket a gamichou nag a vi hierou eo e vezont, mes a vionou. Distriga a eont oil goudeleguez an douar d'eo na tremenont. Ne gomz morse nag eur e'heoten nag eun deuen eleac h ma tiskemont Ouspen, e'hom a ra eleac h ma vezont bernin re varo pere o tont da vrema a drol e huez sad ha clevvejou er vro. Bez'ez oil evelse eur voa e'la gastiz evit ar c'harterion ma tremenont d'reizha. A drugare Doue e Frans, ha dreist oil, e Breiz, ne veler nemeur eus ar handennoù k'heien raden-ze. Eur mere eo eus a vadetez an Aotrou Doue evit ar c'harterion-ma. Mes bez'ez eus loened all, ar e'huilet tant pere a ra droug avechou pa vez re anezho. Hag er bloa-ma ez eus aoun na ve eur bloaveziat p'el eus ar e'huilet-ze. Evelse, e lod eus an departamantoù, evit rei courach d'ar vugale da zistriga ar c'huilet tant hag ar prenet guenn a bere e savont, e roer eur gueneac dro Tur evit ar c'huilet o devezo pakel.

Gazeten ar Meziou a poms er sizun-ma eus an dindichen laboused. Coms a ra eus ar vad a ra al laboused d'al labourerien douar o vliet a vilierou ar c'humet, ar p'entred hag al loenedigou all pere a ra kement a zrong d'an eil ha d'ar frouez. Evelse e ra al da v'et oc'h ar vugale da zimecha laboused, hag e lavar d'ar v'istr scol deski d'ar vugale-ze, eleac'h en em guemeret oc'h al laboused, distruja ar c'humet tant hag al loenedigou all a ra droug d'an eost. Goude beza comzet eus an c'ar-bourien al pere, euspen ar vugale, a zistruj al laboused, o lavar eur guer eus ar c'haz.

Ar c'haza zo eur c'higner laboused. N'eus ket goassoc'h evit-ha da zimecha al labousedigou iouane ha da lonca forajou a bez. Evelse pa velit en deiz, ho eaz gourvezet en heol, antezzeret he lagad, enn eaz d'arroug dezhan ovel eun nane, no zont ket eo bet o laza hag a o ober distruj epad an noz. Ha gouscoude ne deo martezo kor stoul, ken didrouz ha ken dihreder brema nemet abalamour ma en deus merennet mad arag an deiz, ha ma rafe fac brema var al ingod zoken dre ma en deus c'aret eun tam li-ha-bao-all hag a li-j guelloc'h dezhan. Kement-ma a ra diu coms eus ar per so digoezet e Paris en derveziou-ma e creiz jardin al Luxembourg. Eno ez eus eur vezen huel lieunag, ha daou goulblat brim o doa gret ho neiz e beg alion anezho. Petra, a leverot-hi, brim e creiz karr Paris? Ia sur, brim, ha brim hag a zo marteze lemmec'h ho skilfou ha caletoc'h ho begou evit brim Breiz-Izel.

Daou gaz antere-houez pere a dremen ho buez er jardin-ze o dolas ho lagad var an neizicou bran. Setu-ha d'en em g'etret da vo a ho daou d'ho d'imecha. Ne deont da glae skeul ebet, o e nelli eridi, var bouez ho v'itrou ne voent ket pell evit eripat bete beg ar gaz. Eun torrad a vo e pep'h eus an daou neiz. Pebez fest evit an daou gaz? Hag ep sojal nag e deiz nag en bror, en em lekejont da goana d'ur'ha.

Mes ar brim eoz ne voant ket a bril, hag ar v'ao so lem he lagad. En em laeat a reont da grial, ha ker huan e teu ho mignouet d'ha zecour. En em gant a reont ractat pennezeg pe c'huezeg bran en dro o an daou gaz. Eno o savas neuve eun tam abadou. Eno e voas taoliou-pao ha taoliou beg. Ar c'huzier o doa e noant da beur achui ho fred, mes ar brim o felle ket dezho, nag evit unan nag evit daou, lezel distruja ho ve vian. Meco ha p'ant a nje dre n'ear. Ar c'huzier a v'ig'oude, ar brim a v'ig'oude, en eur guer, eur treze. A voas eun eus ar c'grisa. Ar c'huzier gouscoude a r'neas lec'het, ha zoken n'alla d'an douar divar an eil seor var egi e ha e hoas goude diaken, hag en eur ziken o devoue m'ent a haot beg. Unan anezho en doa collet ho zaoled, ad ho zaoled, egale en doa collet eul lagad hag eur per ad eus he l'et. Setu eur guentel roet d'an daou gaz-ze hag a so bet calet eun tamie, ker e eo coaset dezho ha zant d'ha hao. An daou gaz-ze marteze a vozo furoc'h ruziken, mes n'heut a g'ez'er al. me voar vad a denno frouez eus ar guentel-ze. Ar per a d'efet da ober eo, eme gazeten ar meziou, eozon a ar c'huzier m'et e lilio da vont a redde.

da vian en noz, ead ar mare ma em a al laboused oc'h ober ho zorajou. G. M.

Varlene, arag an cost, unan eus an dud-ze pere en em emel eus al labour douar, ha dreist oll a gar lavaret ha scrifa petra vaout d'an dud divar ar meaz, a voa oc'h ober eun dro dre ar c'harter-ma evel eun den guizec evit guelet pelae'h e voa edou ha gounideguez vad en donarou. Bez' e voa gant ha oc'h ober he dro tri pe bevar labourer. Trones a ra dre eur parkad eiz hag a voa druz o comans diode. Setu ama, emezhan, eur parkad gant mad! Al labourerien douar a voas sonnet eun tamie o elevet au doctor. Mes mont a reont en eur parkad segal, hag an den guizec da lavaret: sell-la, emezhan, setu ama gant hag a zo rals hirroc'h evit egi, ha gouscoude ne ket dressoc'h! Ah! eme unan eus al labourerien, ne ouzoc'h ket perag? Me ra da lavaret deoc'h heza so gant daou vloaz!

An den guizec-ze a ioz, evit ar vech kenta o vechi o Breiz-Izel, ha o'en doa guelet morse en he garter, red ha ma ve, hag eiz na segal G. M.

Ervez ar gazeten *Moniteur de travaux publics*, ez eus e Frans eiz an nao departamant ha petar egiuent:

Kerze, tri milion.
Ezon, petar e hant mil
Muleet, tri c'hant tregont mil
Ejennet, daou milion
Tirvi, tri c'hant tregont mil
Bloe hennet, pemp milion eiz cant mil.
Chatal iouane, daou milion eiz cant mil.
Leou, petar milion
Denvet, pemp milion ha tregont
Guevret, eur milion petar e hant mil.
Moe h, pemp milion tri c'hant mil

Bez ez eus ive e Frans dec milion daou c'hant dezer arat dindan *maestrier douar*, pemp milion ha cant dezer arat dindan *ben teien*, trizec mil on daou c'hant dezer arat dindan *guernion ha lanneier* G. M.

PRIS AN EB.

Kemper — 28 Ebrel	Post'Yagar — 26 Ebrel
Goums . . 17 lur, 12 c.	Goums . . 16 lur, 85 c.
Segal . . 10 lur, 87 c.	Segal . . 10 lur, 36 c.
Eiz . . 8 lur, 73 c.	Eiz . . 9 lur, 73 c.
Ed-du . . 8 lur, 67 c.	Ed-du . . 8 lur, 49 c.
Kerc'h . . 5 lur, 26 c.	Kerc'h . . 9 lur, 13 c.
Avalou-douar 3 lur, 33 c.	Avalou-douar 2 lur, 60 c.

Ar Gerant Az. DE KERANGAL.

Kemper, mulet gant Ar. de Kerangal, Moutier en Escout.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonnec.

Des Abonnemant d'ar Gazeten a gont :

Evit eur blons...	DAOU SOUET
Evit e huc'h miz.....	EIN SOUET
Evit tri miz	C'HEUC'H REAL.
Eur gazeten ebken.....	DAOU TENNEC.

Ar bacemant a die brez gread arag caout ar gazeten.

ALIOU.

Ar scrijou a ve c'hoant da lacaet er gazeten a dleer da adressi oll d'an Aotrou MORVAN, Delec e Kemper.

Ar paestmonchoù a dleer da adressi d'an Aotrou SALAUN, ebken. An abonamant a guemerer e ti an Aotrou SALAUN, librer, ra Kereon, e Kemper.

KEMPER, 19 Mae 1866.

An dud a Rom, ken re vras, ken pobl, o doa pedet, n'eus ket peil, an Tad Santel ar Pap da rei dezho evit eil protectourer pe eil patroner Santez Cotel a Sien, abalamour d'ar vad vras e doa gread en he buer d'ar guer guenta eus ar bed. Ar goulenn-ze a reant dre ma emma brema adarre Rom e dajer ha ma e deus mui evit hiscoaz, izom sicour eus an Eor. Pli nao en deus roet dezho ho goulen, ha d'an iregont a Ebrel, gouel Santez Cotel zo bet solantzet gant ar brassa divroñer arag ar gouel e voa gread tri ilerrez pedennou en Ista Santez-Mari-var-Minerv, eleac'h m'emna relegou ar zervicherez vras-ze da Zoue.

An oll a voar penaus kenta patroet ar guer a Rom eo an daou Abostol Sant Per ha Sant Paul

Confans. E ti leanezet pe itronezet ar Galon Sacr, ez eus bet eur ceremont gant er sizun drumonet. An Demezel Merod, c'hoar da Vinstr an Tad Santel ar Pap, a guemere an habit eus an urz-ze. An Aotrou Merod he unan a voa deut eus a Rom evit rei an habit d'he c'hoar. Kement deus voa eno a voa tenereet ho c'halon, hag an daelon a voa e daoulagad an oll. An Aotrou Merod he unan, o reza comaset eur brezeguen, en deus rakel eus, kement a rea o vouela. An Demezel Merod, deut gondeze da goms oc'h he zud, a lavare dezho : perag e vouelit-hu ? Hiscoaz ma n'ean bet ken curus, hag ho taelon a ra pou din

An Demezel Muntalambert, blass so er memes urs, eo e deus kelennet an Demezel Merod pehini a zo moereb dezhi.

En Tibet ez eus nevez lazet eur Missioner gant ar hanpet, an Aotrou Gabriel Durand. Eur Missioner all, an Aotrou Biet eo a scrifl'ementise. An daou Vissioner a ioa var ho lerc'h, o elase ho faca, var dro eant gien pouezet gant ar Vandarnet. O tremen dreist eur ster

vras var eur pont kerdiz, an Aotrou Durand a voue lizet gant eun tenn, hag a goezas en dour. An daou Vissioner o doa nevez roet an absolver an eil d'eguil. Cuffar muerer so liet cavel ha lakat en dour e kichen ar ster.

(Gazeten Roazon.)

Eun nebeut zo ez eus savet, o Sant-Brieg, e kichen kar, var eur vouden zojar pe eun huelen, eun imach d'ar Verc'hez dindan an hano a Itron-Varia-Sant-Brieg. Eo eo e teuas Sant Brieg en dour, pa tlestras ar vech kista er vro evit prezeg ar Avel. An imach a zo e meam guenn. Bez' e deus vardro berz troalad. Ar Verc'hez a zalc'h var he breac'h clez ar Mabic Jesus pehini a asten he zorn evit benniguen kar Sant Brieg. Ar seabel var behin emma ar Verc'hez en he za a so gread gant mein griz, benezet brao, hag en deus vardro nao troalad. Dindan an imach e lemmier ar c'hoar-za - *posternum me custodem*. Va lakeat o deus d'ho dioual. Ar Verc'hez so lakel evelse da c'hoardianez da guer Sant-Brieg. Souch ar re o deus savet an imach-ze eo evit kenderc'hel ar leiz hag ar vuez ebristen elouez tud Sant-Brieg, evit goulenn silviliguer an eneou, rec'hat ar c'horfon, chaos vad en aferiou, poullentez e madou hag e frouez an dour.

An dorguen pe an duichen var behin eo savet an imach, a zougue, a leverer, guch all hano ar Verc'hez. En amzer goz e voa stag oc'h eur chapel pehini a voa bet savet gant blac'hant Clisson, prioez a Vreiz.

Setu emma eur guentel hag a ziskuez penaus e ten eur guir gristen, eur guir diskibl da Jesus-Christ d'an em venj eus ar re a ra droug dezao. Brema ez eus eur penadig, unan eus ar gristenien calonec eus a Vrenhez Sant Francez a Baul a voa bet oc'h ober he dro. An oll a voar penaus troion ar re so er vrenhez-ze eo mont da velet ha da glasc ar beorien, ha dreist oll ar beorien mazur evit rei dezho ho aluzannoù hag an oll zicouroù a bere o deus izom. An dea mad-ma ia a voa bet oc'h

() ober ho dro hag a reas sionl gant he hent. Digouezont a reas gantha eur vanden potret mouant dizoch ha direol pere en em lakeas da lavaret dezhan goude a ellet. Ar c'hristen mad ne lavare guer, hag a glaska costez an hent evit gallout tec'het diouzho. Mes lu a stapas an hent outan en eur leskenl a bep seurt douzon divale, hag unan anezho en em lakeas d'he skei gant eur var a voa en ho zorn.

Tud ar c'harter goucoude a gleras an trous hag a deuas da zifen an den mad. An dud isouane direol a voue brad dezho ma voa skant ho divesker, rag anez e vije costet ker dezho bo c'hamon milliguet.

Antronoz, ar barnet eus a guer, o veza clevet kement, a felle dezhan ober eun encluse eun an dud isouane dizoch-ze evit ho fumasa. Mes ar c'hristen calonec a reas d'ho gaout hag a lavaras dezhan e parlone dez e a greiz he galon hag e c'houlennas de vije greit a eun ellet dezhan. Ne ouezer ket c'hoas penaos eo tremenet an afer, rag ar barnet a responto dezhan : mar oc'h eus maderlez avual'h da bardoni dezho abalamour da Zenn, me ma va dover facat maret al leon hag an vev vad.

Caout a rer ato eun tu bennag tud vad ha caranteus, tud hag a so hepret digor ho c'halon evit sicour ho deusa. Eo smez-ma e pehini e leverer ne zouch nemeur pehini nemet enla he unan, e ra plijadur guelel tinnenn hag a zouch ive er re all, hag a voar zoken diourel ho unan evit sicour ho breudeur.

Er sizouvezou-ma, en eur barrez ha ne hanvia ket, eun tuc paour a vele ober fuar var he toenn, he outal-lou labour hag he arbedenri. Goude voa e hoas eo e raube mont er meaz gant pevarc brouader hag he c'hreg var ar mare da lacat er bed eur pempet buguel. Unan bennag a gueneras triez outan hag en em lakeas da gouestl evitlan. Ar Mear eus ar barrez a voue ar c'hoant o rei, hag ar guesterien o vont a di da di er barrez hag er c'harter divar dru, a zestumas evitlan ed, avialou douar, keurope, ara hant, hag abenn lu ar foar e von destumet dezhan muioc'h evit en doa araog ar verzediguez.

() En eul leac'h all e voa taguet eun tiad tud gant an derrien tifoul. An tad, ar vao, ha pemp cronadur a guez elan an eil varlerc'h egnile. Eur poir pempzeg vloas a zo goumet da gienta. Ar vao a varfite sonden var he lerc'h. Eur vere h c'huezeg vloas hag eun al' trivac'h vloas so dispart d'ho dro. An tad a jom ive d'ar guet. Ne jom en ho za nemet ar verc'h cossa, n eus nemetla da gaout souez eus ar re all, rag ar c'hlenvet so ker aponus, ma so gred den estren mont var ho dro. Goucoude ar medema o veza bet en ti, a ra dre an amezeguez da rei da amout ar stad tressa m'enta tud an ti ze, ha da glasc facat unan bennag da vont d'ho guet. Ho vouez a voue enlaocot. Da gienta an dud divardre a zavas eun nebeul ar bant etrezho evit sicour an dud kenz-ze. Neuze en em glevout evit mont da ober al labourou chomet da ober en tieguez. Cas a reont gantha al loenn evit sou-

cial anezho ken un vije pare tad an ti. Ar re glan ho unan dre ma c'hellent mont er meaz, a gaschont gante d'ho zez tac'hussoc'h evit an hui ma edont enla hag e pehini e vije bet d'ez dezho dont da vad, ken costant oa an var en ti-ze gant ar c'hlenvet. Dre ar guenter hag ar vadelez-ze o deus lavetel an tad ha daon eus ar vugle, unan eus ar plac'het isouane so c'hoas var var a zervrou mad-ze a ra ato plijadur d'an nep bo c'hlo, ha muioc'h c'hoas d'an nep bo gra.

Lenet en eus er zizun-ma pegouement so savet dre ar bed off christen evit Breiz-ar-Freiz epad ar bloa tremenet. Savet et eus pemp milion tant nao ha tregout mil eis cant pempzeg ha pevar ugent lur. Dispart et eus pevar milion nao c'hant eis hag antecant mil cant pemp ha tregout lur. Ar Frans he unan epen e deus savet tri milion pemp cant dsonnez ha pevar ugent mil tri c'hant ugeg lur. Henor d'ar Frans. Duker a ra ez eo ato mero'h henz an iliz.

An Escopion o deus savet muioc'h a so :

Escopu Lion 334,999 lur.

— Paris 331,372 lur.

— Cambre 149, 623 lur.

— Strasbourg 100,765 lur.

— Sant-Brie 100,015 lur.

— Naoned 93,315 lur.

— Kemper, 88,500 lur.

Evel ne deus er meaz e Frans nemet Escopu Colopi hag en defe savet muioc'h evit kemper, hom Escopu en em gal dre rent da veza an euvet eus ar bed, eus n o deus savet muioc'h. Escopion Breiz-ze o deus savet etrezho tri c'hant triez hag ha pevar ugent mil em cant c'huezeg lur. Guelel a rer n'ema ket Breiz-ze viderc'h evit Breiz-ar-Freiz, evit sicour eus aelerien an tad d'ar broiou estren.

Bez ez eus brema o Kemper o vuzza eul levr mad mearbed, hanvel *Les quatre Evangiles unis*. Al levr-ze so hec' gant an aotrou Andre Mastar-Ferret, enor da Br. nao. Troet eo e galleg gant an Aotrou Lesleleuc vikel vras a Goemper. Bez'ez eo ar guetl unvader (concordance), eire ar pevar avietel Eul e veler mad hag en nra ar c'haera, kement en deus gant hor zilver var an douar, da vana kement so falvet dezhan da rei deomp da anout. Pennadon scriet gant e pep egnen, pe bojen, evit rei guetl da amout ar pe so deusa da eñfent en aviel, a daol en arlenjen vras var al levr, hag a rent eus da gompren kement so eola.

Hon tad astet ar Pap en deus eun istim ar vrasa ent al levr-ze. Hen eo so falvet dezhan e vije lakel a galleg evit an dud a iliz hag ar gristenno fidel a Frans, abalamour d'ar vad vras a voar a die da ober en ho soot. Evit senti oc'h ar c'hoant-ze eus ar Pap eo en deus an Aotrou Lesleleuc troet e galleg levr an Aotrou Mastar-Ferret. Kement-ma a vertan evit ar vekienn pe ar re all o defe c'hoant da gaout al levr-ze, pehini, ma cret lavaret ar pe a zontan va unan anezhan, eo ar c'haera so hec' em daocarn. G. N.

As Aotres Gann pehan en deus great eul levr var an dour benniget, en deus bet digant hon Tad Santel ar Pap eul huez evit be drugarceat da vera scrifet al levr-ec. Hon Tad Santel a ro cun dervet induljansou da goemeet cristen fidel a ra, gant eul galon glac'haret, sin ar grous gant dour branguet oc'h en em erbedi oc'h an Dreiodet Santel. An indel ans-ze a ellet da laca da dal-vant evit enea ar purgator. Kementse an evit douguen an oll da gaout respet evit an dour benniget, ha d'her c'hemeret gant devotion.

E cunent leanez Santez Clara, e Londrez, ez eus parret dre varzud eul leanez a voa abalone nao miz ep gallout bale. He divarker a voa seizet hu d'ou. He douguen a ranket var eur gador ja elle sevel eus he guele. En despet d'ar medecin e devoa gallet caout branello, mes ne alle ober eoula lavaret cunet gant he. Ouspen ne alle ket kerzet, e voa c'hoas elan a hent all, hag avechou zoken ez en ker fall ma na elle na coms na linval.

Da eoz Nedelee, unan eus he c'hoarzet he e hassas, he dougas d'ar chapel na adur ar Mabie Jesus. Eno e detone an heor vad da goumunn. Aben eur penad goude, e savas hag e reas eur gamet bennag var bouez he branello. Mes woden o santost buet o tout en he divarker, o taolas he branello, hag an em lakas da vale evel pep unan. Parret na, hag azelec ar mome-ze e e bellas ober pep tra evel al leanez all. Eur harzud en doa great ar Mabie Jesus en he androl.

N'ens ket pell e parrez X. eus intanvez paour, eun tontad bugale dezhi, a vna eul ker berr ne elle ket paca he zi. Ar perc'henn, evit tenna ar peiz a ranket deshan, a lakas goueza an arrebouri. Deut oa an bucher evit ober ar varzdiguez pa dremenas dre eno eun den mad ha carantez. O velet an intanvez hag he bugaligon o voget e kichen an or, e e houlecenas peira voa. Lavaret oue dezhan e eul da vera ar peiz a voa en ti. An den mad-ze a leas dinc hin da gaout an bucher, hag a lavaras dezhan e prajo evel an intanvez hez ma eury lezer gant he ho ramougon arrebouri. An harber a assautas hag hon a leas dinc hin da gouez hat eul tregont lur a tanke an intanvez hag he roas d'ar perc'henn. Ean ouevrad evel eo n'ens ket izom da ober he menleudi. G. M.

Unan ne Sant evit ar Mabie - m.

Er zimo-ma e ra an Hls beudez an oia eus a eusvet ar Pentecost.

Dimec'her, Dirguener ha Desadorn eus coterenn an Dreiodet. hag ez eus tun ha vijel.

Dimec'her 27 Mae, Sul an Dreiodet. — An Avel hirio.

Jesus a lavaras d'he eskubien. Pep gallout se roet da en Enn ha var an douar. Li eta kelenit an oll bopliou, badeut-hi en hano an Tad, hag ar Mab, hag ar Speret-Santel. Deskit dezho miret kement an eus gouez bemennet deoc'h. Ha setu emsoun gancoc'h o beudez bete ho ar bed. SANT VAZ XXVIII 18.

G. M.

Peria. — Dont a ghemer eura eus ann ervedigon war ar maez; he mago a ra da bep eouls, hag er goun hag eun han. Bez' en deus eus murec'h a souez eus an deus a hea he finiaz eun-hao. Ben dibenn a ra eno he holl esomrou, hag eno he holl encreziou.

Eun desteni nevez eus a ghemer-se eo ar peiz a so c'hoarzet, a eul ket pell, eus eur ghear vras eus a Franz.

E ti c'hoarzet-vihan ar beorien en em gave daou-ughent den eus li kement all a c'hraghez. Ann holl dud-an a oa maghet ha gasket gant ann aluzennou a c'houleue ar c'hoarzet-vihan eul-hu a zor da zor. Hogen eun deuez ar c'hoar caghet eus ar gheghin, a zecaz da gaout ar Breiz (he supereure), hag a lavaras d'ezhi va manin, n'euz neira, neira a-greun evit lein. Peira da ober? — Ha sonet e vazo ar c'hibe h eul kent? Peira a sonjo hag a lavaro hon re bacur? Foulomp-ni na he holl dimeret, mes an ti euz? — Euz euz ar Breiz, it, va c'hoar, it da holl. He zomp leuz a fiazaz. Ann Aotrou Doue a var e rancomp ren da zibri d'ann tud euz. E hui a sono ar c'hibe h eul ken eul ann deuzou tremenet. Ar gheghinerez a ra huan d'ann d'iz. Peira a ra a galon n dirag ann zoter, Goulseude ann amzer a dremene. Tostaz a rea ann leuz da lein. Dant eo eoula ann examen a goustaue. Mont a ra da son ar c'hibe h, eul ma na het gouez hemennet d'ezhi. Euz he c'hoar ar varam Breiz a bede stard lag, a gounn. Er memes amzer ma souez eul ann examen a goustaue e elever skei war dor ann ti. Digeret eo ann or fla peira a weler? Cunnal Doue o tigas ho boud d'ar beorien.

Er memes deuez eul lein vraz a oa ruet en eur faml povidie euz hez. Mes eun beuz pe zion arane en em lacaat ouz taol, ann tioun a euev euz e holl glac haruz. Scrivet eo d'ezhi eun eul lizer e na unan euz he hui e dare da vervel eun eur ghear er penn all euz ar Franz. Ar vamm bacur eo em lara huan en hent evit mont da weler he mah. Vrago diblas gant he bugale all, e leu enn he sonj da gass da di c'hoarzet-vihan ar beorien al lein a oa anzet eun he z gant bara e-lez. Hag oc'h-penn eun aluzen a raou c'hoar seot. Leidi a rea ne oa neira gwelhe h eul tenna war li mah beunoz. Doue hag her eun dinc h ar maru. Pa'z eo deuet ann aluzen-ze, ar c'hoar a ra buhan da gaout ar vamm primel da lavaret d'ezhi kement a oa digaset d'ezhi. Va murec'h, eme hou-man, gwelit ann aluzen-ze eun desteni nevez euz a vadeiz. Doue e kenser ar beorien. Prent eo'ta al lein, lallit pep tra war ann daol, sonit ar c'hibe h ha galvit ann holl d'ho lein.

A-wechou all eun tier santel-ze eur paour elan en deuz eur c'hoarzeghez bennag. Dezirout a ra ann dra-hont pe ann dra-man. Roet e vez d'ezhi pa heller, eun deuez unan euz ar c'hoarzet a oa eul da vada eun itroun. Hou-ma a lea da ober eur vach huz men-bed. Bez' am euz euz, emet-hi d'ar c'hoar taolennou chocola. Kemerit-ho, ha cunet suezho d'ho tud euz. Mad eme ar c'hoar, der h dizez eur vaouez elan n

e'houlenne chocolat diganen. Respontet am euz d'ezli : maonez keez, ha pet fistanz, ann Antrou Doue a zigasso d'e-hoc'h ! Hag evit gwir, ne doa ket gortozet pe ! Eunn heur pe zhou gonde e tebre ar chocolat e'hoateet.

Ne ket red hel lavaret amañ, ar peiz a erblant d'ann dud eunn darequid pe eunn taol ehanz-vad, a zo a hez Doue eunn taol providanz hag eunn desteni en : ho vadelez e ke ver ar re ezommet. M. D.

Tennet euz ar gazeien *Le Messenger de la Charité*

HISTOR ZANTEL.

(EIL PENNAD HA TREGONT)

HEZ VAZOG PHARAON.

Gonde beza displevlet da Pharaon ar vonez kuzet eun he hebreon, Jozef a lavaraz. Brema ta ar roue a renk kavout eun den fur ha goudek, hag hel lakeat da veste var ann holl Egipt eun den hag a lakeat ofisserien e pep karter euz ar vro, da zastum e grignolou ar roue ar bemvel euz a vadou ann douar epad ar seiz vloarez lo'nder, pers a zo dja o tont. Ann holl edon a vezo gorroet dindan autrounez Pharaon, ha miret mad er c'heriou braz, evit ma vezint kavet a-benn ar seiz vloarez kernez a dle poueza var ann Egipt, evit na varro ket tud ar vro gant ann naouneghet.

Ann na a oe kavet mad gant Pharaon ha gant he holl vasered. Hag a kommaz out ho evel-henn. Ha kavout a hellimp-un eun den all evel he-man leun a spered Doue !

Lavarout a reaz eta da Jozef. Pa z eo gwir en devez Doue displevlet d'ann holl draou hon-euz klevet gan-ez, ha gallout a rinn-me laken kavout eun all furoc'h eghed-oud-le. Na par d'id zoken ? Te vezo eta mestr-merer var va zi. Pa livri eun dra, ar holl a zento. N'em hezo eun tu-all d'id heuet ar gur da sseza var ann tron evel roue.

Pharaon a lavaraz e'hoaz da Jozef. ta lakeat am euz hrio da veste var holl zozar an Egipt. Hag e tennaz he voualen, pe he viou, divar he zourn, d'he lakeat var him Jozef, rei a reaz d'ezhan da viska euz zae lin-moan, hag euz c'hoier aour a lekeaz he-unan d'ezhan endro d'he e'hanzung. Ober a reaz ivez d'ezhan pignat var he gar evel he eil, hag eun hioz, o vont en he raok, a gae d'ann holl daonlina diraz-han, ha deski ez oa lakeat da veste var ann holl Egipt.

Ar roue a lavaraz e'hoaz da Jozef. Me eo Pharaon, hep da urz, den na finvo na dourn na troad dre ann Egipt, euz ann eil penn d'eghile.

Chench a reaz ivez he hano, hag ben henvel a reaz, e reaz ann Egipt, salver ar bed, hag he zimzi a reaz da Azeneth. merc'h Putiphar, helek Helopoliz.

Jozef a oa tregont vloaz pa oa digaset dirag Pharaon. Mont a reaz da ober eun dro dre holl vroion ann Egipt, hep lezel ribun, evit rei he urzou divar henn ann traon a rea da e'hoatezout.

Ar seiz vloaz edon a zeuaz, hag ann edon andrammet mad a oe gorroet e grignolou braz ann Egipt. Lakeat a oe da viret o pep kear eun taol braz a ed a bep seurt.

Gaelet a ne neuze euz fonder a viorz ker braz, ma her c'havet re bar da dreaz ar mor, ne oa mual ebet d'ezhan.

Ar seiz vloaz kernez a zeuaz ivez. Ann naouneghet a c'honnezaz ar bed holl, hoghen eun Egipt ne vanke ket ar bara krouzonde ken a oe fin, ar holl dare da vervel gant ann naon, a griaz varlerc'h Pharaon, a c'houlenn boed digan-han. Ha Pharaon a respontet d'ezho. It da gavout Jozef, ha gae ar peiz a lavare d'ezho.

Hoghen ann dienez a greske bemdez e pep bro, ha Jozef o tigher ar grignolou a verze ed d'ann Egipt-haned. Hag a br'leac'h e tene ann dud ann Egipt da breiz peadra da zidi, ha da glask skour euz ar ghernez.

Ton Sant Isidor 28

Mañ eun he stad, euz micherour
A var pegheid d'erc'hel an aour
Da vevri ebarz er c'hleuzer,
Euz ober he daol-micher

Evelse Doue, abarz sevel
Jozef euz euz stad ken ne'bel,
Gant kalz ponion hez emproaz
Er vach, epad pevarzek vloaz.

Jozef zo bet eun he hoarion
Skeuden Jezuz eun he c'hloasion,
Jozef a vezo eun he c'hloar
Skeuden Jezuz, roue hegar.

It, a lavare Pharaon,
Daved Jozef, mar h'oc'h euz naon,
D'ed daved-oun, eme Jezuz
Mar d'oc'h hec'hiet ha goall-euruz.

O chench keuz d'illad he hizon,
Euz mont da gae Pharaon
Jozef a vark dez ann aotrou,
Ma savimp holl euz hor bejou,
Pa vezo roet d'eomp gant Doue
Korfeuz skeduz da vont d'ann ee.

AN TALS DOCTORET HAG HO LATABIOU.

XXVIII

Me a heulio va relijion divezatoc'h pa n'am ho ket kement a dregas. Me a goesai divezatoc'h, pa vin a vont da vervel. A dra vir, ne varvin ket eb va zacranchou. Divezatoc'h ?

— A dra vir.

It, mar d'eus eun divezatoc'h evidoc'h, ha ma o pens ar e' hraz, pa viol o vont da vervel, ar peiz ne ouzoc'h ket a dra vir.

Pell o deuz lavaret evelloc'h varc'hoas, divizatoc'h, ha n'ho deuz bet nemet ar varn hag ann stern !

Pell ne de ket falvaret d'ezha covez pa hellent ha n'ho d'euz ket gallet enu ober pa o deus bet c'hoant !

Loez a reot araoc mervel ? ha ma lacc'he Doue ar maro araoc ar goesion ?

Oha, eme c'hous Doue zo mad.

Ia ha setu eno perac e kinnig deoc'h li riu eur pardon ha n'ho peuz ket gouvezet.

Maz ann hui en deus lavaret, me a barlono dit pa po keuz, n'en deus ket lavaret me a c'hortozo ac'halen d'a varc'hoas.

Pell ar' anno, lavaret en d'euz dezhan beza alao var evez, e teuzo evel en laer, e creiz ann noz, pa vo cousket.

N'eus ket pell c'hoas, e oa en eur prizon, e Paris, eun den yaouank setec vloaz. Pa deuz an amzer fask, ar re a la deus holl d'a govez, en ne falveras morse d'ezhan dont.

Ne son ket brema, emezhan divizatoc'h, ne din ket er bloz-ma, ken a vo da vloaz.

Antronoz ma oa tref o fask lazaat anezhan d'a zont d'a govez, be eo ar prizon, a ziskennas d'al leac'h ma oa ar re glan, eun pep li-hu en deuz lie gamprie. Var dor unan e vel hano ann den yaouank.

Digeri a raa ann or, hag e vel anezhan astennet var he vele, cousket, ha gann evel eun tam paper. Gervel a raa ar sarr a zo rarget da dol evez d'eus ar re glan hag e c'houlou digan'hi petra en d'eus ann den yaouank-se. Hellent a dra, emezhi, eun tam poan hienn, e vouet oc'h ober diez d'ezhan marfad. Mont a reot o daou tra er gambr, ar sarrac'h d'usta ha c'houlou digan'han penaos a raa, mez ne ra va ebet. Maz, va c'hoar, a lavar neuze ar belec, en den yaouank-se a helfe beza goal glan. Lavrit d'ar midic'h dont. Eb dale e teu ar midic'h. Ann den elao a oa e gouirionez dilavar hag eb anaoudeger. Ac midic'h a laca he zorn var he vreoac'h, ha goude var he galon. Oha va Doue, emezhan sebezet holl. Petra zo eta eme ar belec ? Ar midic'h a zepisoc'h, ar pes a zo l'emezhann neuze, eo ann den yaouank ma zo maro.

Maro ! eme ar belec spourounet hu !, maro ! Hag e selle gant strabl oc'h ar gambr ze digor en doa lavaret ne oa c'hoas nemet eno devez d'a Zoue her galve, nan, divizatoc'h varc'hoas.

Er gamprie e k'chen o oa ive astennet var eur guelc eun den yaouank all ive a setec vloaz. Daou pe dri devez a oa en doa bet he sacramentio, ha ne c'hortoet nemet he huanad diveza. Oha va zid emezhan, o velet ar belec o tont en he gambr, va zed ker, pe gen eruruz on emann o vont da velet Doue, hag eb dale e zun ? Marteze, eme ar belec e pareoc'h adarre. Ne lavaret ket an dra-ze dinu emezhan, en eur rus e hoarzin, guel eo ganeen mervel. Ec'h alfen pec'hi. anaounac'haat Doue, ma teullen da veta pare. Guel eo ganeen mervel evit ma zion d'ar barados. Ha d'ann abardaez, ann den yaouank-se a varve eb ober eur sinaden, ar groas en he zorn hag ann hano santel a Jesus var he vuzellou.

Bemdez e veler tud e vervel en eun tol ha pa zontont

neheia. N'eus ket pell c'hoas en devezour en doa greg ha lugale a goeaz d'euz eun danu pe dri droataol lughet var pave ru Vaogivard e Paris, mervel a raa var an to, ne hellas ket zoken loskel eun graden. Silhouet en doa ar pez a lavar Jesus en avet. hezel atao prest. Dep eis devez e veze a covez hag o commun.

Ma c'hoarvezo keme : t all ganeoc'h fentioz ha prest e vee ! evelhian da vont dirag Doue ?

Divizatoc'h c'hoas, eun den a oa o voel gant ar ru. Hereda a raa ha coez. Tud e tremen a dap peg eunhan, hag her c'has d'a eur stal a oa dirag. Eur midic'h an galvet. Sellet a raa eunhan hag e lavar an den ma zo maro ha maro en eun tol, araoc zoken ma oa cousket. Hema ne veze ket e covez.

Goude-ze lavar t c'hoas, varc'hoas, divizatoc'h me a goeaz vo, nan nan me na varvin ket eb beza liet o eves.

Eur potrie yaouank a oa aeveret d'a zesk'he viel er. Ne oa nemet daou pe dri m'z abasue m'z en doa gret lie bask'henta. O tont d'euz an delantal, en doa lavaret d'ann Otron Doue. Mar teao da goeaz er pec'het mervel, me a velo da govez en devez-se. araoc mont d'a gousket.

Loeaz a raa, d'ar zadorn e oa, ann amzer a oa fal, hag ann ilis a oa pell. Da genta e lavaras eunhan he unan : alen daou pe dri devez ama ez io da govez. m'z sonj a deus dezhan, d'eus ar pez en doa lavaret da Zoue, hag eun dra bennez a lavare d'ezhan gra ar pes a pens lavaret, dale'h mad d'ha ker, ke da govez.

Ne oue petra d'ober, e tre daou e oa, mont a ra var bennoh. He zadou, lavaret a raa eun Arc Maria evit goulen ar c'hraz d'a c'hout petra selle d'a Zoue a rache, ar lieden a saveta ann ene.

Sevel a ran en he zao hag en em lazaat a raa en hent.

En eur zont d'ar ger, e car he vaeronez hag a c'houlou digan'han e pelloc'h eo bet ? e covez emezhan kel laouen hag ann eol ha brema ez an d'a gousket e peoc'h, rag mignon on adarre d'a Zoue.

He varm a oa boazel d'her loskel da gousket divizatoc'h da zult evit d'ann deizou all.

Evel m'a ree hep sul eta da seta heur ez a d'he zivuna en heur skei var dor he gambr, hag en eur gervel anezhan.

Eur c'hard-heur goude. Paul e oa c'hoas cousket. He varm her galv-adarre, ha droug enni o velet ne rex van ez a tree en he gambr. Sao te didalvez, eme bremaic sei heur anter ne pens ket mez.

Tostaat a raa oc'h he map, no fivo ket. Kregi a ra en he zorn hag e gaouta ra yen scorn. Spourounet holl e selj eunhan hag en eur loskel eur graden spontus o coez a slog e c'horf var an douar semplet, ar lugel a oa maro, hag he gorf a oa dija sonnet.

Eurus pa n en doa ket gortozet divizatoc'h, antronos saken evit mont d'a govez.

Mijet gant Doue e vee'h ker fur hag eun hag e rallac'h evelhian c'hous oll a lenn ar pennad scrit-ma. Y. P.

BUEZ SANT ERWAN. — FEMPEY PENNAD.

Maon riblloer gant dinst gant eus Erwan
pe Eozen.

Kel leuz a oa a speret hag a farnet ma tisparie euz
ha prim ar virionez dioc'h ar gaon. Eun derez e euz
d'ar guez a Door euz euz offer en doa euz. Moad a reaz
da loja en euz hostatir e ti euz irapvez nec'het bras
— Sant Erwan pe Eozen oc'h he gasket ken nec'het a
lavaret d'ezha : hostatir keuz, ho coeiet a ran nec'het
bras. — Oh ! ia vad, nec'het bras euz, hag euz all euz
haq a vye ive. Mez perne ia. — Perac, emezha. Eur
procs em euz, hag hervez ma velan e euz revinet ac'h
ha glaz. — Mez pennoz ia, eme sant Erwan pe Eozen ?
— Revinet ? — Oh ! ia vad, colia rin gantan daou laer-
ze, ha vare'hoaz eme ar varmediguez hag ar setanz. —
Chetu ama, emezha, petra eo an affir-ze an laer da
meuz ha var va areid. — Euz ket pell e tuez ama daou
ribler, gasket euz dann vare badour hag e euz d m
eur valizen e pelant e va emezha. daouzet euz abouet
en euz hag oc'lipen paper-euz precinz. Lavaret a rejont
d'in na euz ar valizen ze da zen ken na vezimp bon daou
var al lec'h Mad, mad a lavaret d'ezha gret e vze
hervez breoulon. Men neuz hep gasket petra e euz, me
he c'hermeraz hag a reaz d'ezha euz billet euz va dorn. —
Abeo e houe'h euz goude, chetu ama euzho o tont
da c'houlon ar valizen dre zigore en doa euz barmant
da ober, hag en doa euz are hant. Chetu ma euz
leuz a euz an den-ze oc'h he luer a houer euz euz den
honest, hag hep euzal er billet e pelant e euz en euz
gasket da vire ar valizen ken na vigeit bet ho daou
assemblez, he leuez euzal euz dannan hema, hag he
euz ket gant. Eur pennadig goude hag euzle o tont
ive da c'houlon ar valizen. — Ho pelant, a lavaret
d'ezha ? meuz euz euz ho kenseurd n euz deuz gret
pemet mont ac'ha. Ah ! ia, emezha, met hoc'h euz
ar valizen, mad, mad, traou euzal. An dra ze a guisto
ker d'ezha, ha n euzoc'h bu ket na d'ezha he rei da
meuz ac'hanomp ma na vigeit hema dann var al lec'h ?
hag he euz ket, droug euzal, da gant ar barmant. —
Chetu ma gasket d'an tribunol, hag em euz en danger
da goll ma danvez gant an daou laer-ze. — Nen em
galit ket, eme sant Erwan, laet ho fizeuz e Door, ha
galit hoc'h alvocad da zont ama. An alvocad a reaz
hag a lavaret ive na euz ket euz he affir. Neme sant-
Erwan pe Eozen a lavaret d'ezha. mar kerit, me euz
em gargo euz an affir ze. Oh ! a galot vad, emezha, euz
na c'houlennan ket guelloe h.

Au deuz varlerc'h Sant Erwan pe Eozen a ia d'an
tribunal gant he hostatir. Euz he euz c'houlon en euz
gavout faq oc'h he gant ar ribler. An affir oa dija
euzet, na euz euz neme ar setanz. neuzo Sant-
Erwan pe Eozen a savas en he za hag a lavaret d'ar
barmant. Antrou euz dra nevez a zo aruet abao an
deuz all, euz dra hag a chenz penod an affir-ze. Ar c'hreg-
ma e deuz abao euz ar valizen hag a zo goustil d'he
rei en deuz pe garet.

Mar d'eo garet kement se, eme alvocad ar ribler,
n'ho'h euz neme digas ar valizen a ma dirac daouzet
an oll, ma vze gasket, rag euz ar pe a lavaret ne ket
da vze euzet, ha na die ket euz ma ve reuzet ar
setanz. — Ha Sant Erwan pe Eozen d'he dro. selanet
euz ha ne ket garet pennoz an den-ze hag he goustil
euz, en euz rei ar valizen d'ar c'hreg-ma, he c'havaz
d'he euzet ken a vigeit bet ho daou var al lec'h ? Dre
ze ia hema ne ket euz he rei ken na vire ho daou euz.
An den ma n'euz deuz neme digas ama he goustil
hag e vze roet d'ezha ar valizen. Ar pe a lavaret an
Antrou a garet, eme ar barmant. Dre ze ia, va den mad
euzet euz hag e vze roet d'ezha ar pe a c'hon-
kerit, ma n'oc'h ket euz her c'havout me rei euz d'ar
c'hreg-ma. Chetu ar ribler euzet da goll. Ha glevaz
ar setanz, ar ribler, vzeuz ho ar maro hag an
derien a gregaz euzan bu a grene euz euz
delion. Anad mad oa d'an oll ne na neme euz laer, hag
ar barmant a reaz he dastum hag he c'havaz var euz
d'ar prison. Anad a reaz d'ezha he na euz valizen
pemet tamm kouru bu ha penon tachou. Condaonet
a oa ar ribler d'ar maro, ha vzeuz goude e euz euzet.

Au daou ribler-ze a souez d'ezha var ho meno e euz
pemet bu meuz euzal Sant Erwan pe Eozen a garet
tro var euz. — Au dro ze en doa gret d'an daou laer-
ze, euz euzet euz da reuz euz hostatir honest, a zo
brudet abao gant an alvocad hag euz euz euz euz
a speret.

Euz ma implez ar zant he speret hag he euz euz
madou an dia hag ar heorien, an Antrou. Done he leuz
da vze euzet gant an droug speret. Euz an euz
vze-ze na euz ket euzet da euz euz euz euz euz
euz hag euz en doa euzet euz.

AN ARCHER HAG AN ZARPANT.

Setu ama euz hister euzet gant euz archer. Ar pe
a lavaret he digoez gant he euz.

Clevet em euz, emezha. penans euz he ma vze
e Paris euzet gant he rei d'ar he euz, euz ma
daou zarpant euz, da lavaret euz ar zarpant-ze na
ket hag euz vze ha ken tro hag euz greg-ma. Clevet
a ran lavaret euz an d'ar goustil euz euz euz
gant petra int maro, pe gant euz deuz euz, pe gant
ar galon-ze, euz pa euz loeuz euz euz euz euz euz
pe galon.

Mar em euz euz goustil euzet oc'h he loeuz euz-ze,
na euz ket euz abeg, euz ma vze. Me so archer, ha
pa na da guenta euz an euzet, e euz euz d'ar
Maro.

Ar vze-ze na euz, ha euz bras euz da vze euz
di euz euz a lavaret va c'havazet dia pa euz
euz euz euz. Euz euz oc'h ar zarpant ha mad a
reuz lavaret an kement se, rag em euz euz euz euz
euz euz euz, euz en hez. er c'havout.

Var ar meuz na gasket ket euz euz ha na ve e euz
pe goustil euz, euz euz euz al labouset euz-ze.

Stang avoalc'h e caver, pe zourjer nebeuta, eun merziat
bennag anezha. Eur haez e devesh gread eno he zovrat,
bag ar re vian, magent gant logot ha ruzet, a deu abers
nebeut, re vras evit galfout mont er maez dre duallou ar
planch pe ar voguer.

Ne allit ket guertres var ar reol, pe dometes bras e
c'hourezat var eur zarpant bennag. Ho gaelet a rer, o-
vel frouez, a trespit oc'h ar scourrou guez, vreo a reout
en deus, guntia a reont en eur evel meu fantei gant eur
vaktam, a eus fons pelec'h mont e caver anezha, ha
mervel a re, en enezennic-ze, ellec'h ne deus ket ou-
pen cant mil den, oupen cant den ar hies bennag
gantho.

Eun leun pistolen ne laz ket bannoc'h na aroc'h
eun den evit na ra eun tadt dunt digant al loenet enez-
ze. An hini so flemet gantho, n'en deus ket izom da
e'helver eur medecin, ne dal ket ar boan, ha n'en deus
ket a sinner. Abenn eun leun pe zion euz gread he sfer.

An dervessou kreola na voan eal di ne greden ket an
dre-ze. Me gavo din edo va e hamaradet oc'h ober goap
ac'hazon hag o'clac ober soum din, ha ne ream aemet
c'houzin oc'h ba e'hlevez. Plijadur am boe oc'h ba e'hle-
vez e lavaret peanao eun archer a gavas eur moultrux
eur zarpant en he vorez pe eo he henz est eoz opad an
noz, eun alio tigneri eun dirreuz, e gavas euz eun torrad
sarpantel h'ian oupen cant anezho. No vout ket pell
o'em brez mu a c'houz e hoarzin pe gleven zom euz
al loenet divalo-ze.

Var dro pemzeg itez gonde ma voan en em gavet en
buez, e vout goude bennag da eun archer all ha d'in
mont da ober eun dunt e creiz an enezen pell dioc'h
haz. Eul laeraden bennag a ioa gread, hag e tliemp sur-
cha lochennou ar vorznet so o chom var dro eno.

En em larat a rejomp en hent matu mad arzoq an
donder. Mont a dliemp gant guenojez ar vout, evit
mont da loza da gerraden an diou golen, ha sonch oc
boa da zister antroniz. P'edomp u tibus, lod a gakele
ac'hazon adarre divar ben ar sarpantel, ha ne niz nemet
c'houzin evel lent. Kevig mad or boaz, hag ar vech-ze
a ion eun elot etallhou.

Var dro deg heur, ovel ma vout tom bras, ha ma vout
shuz hor e hezeg, en rejomp da ober eun euz da eun
tignez tost d'an hent. Matu an eoz a vout edot e t'roc'ha
eoz suez, pero a gaset d'ar vilin da flastr, hag a
verret godene en dour evit tenna ar suez anezha. Tad an
ti a vout laouen bras eoz mad a ioa, hag eun diguemer
dispar a rejomp d'omp.

Da beder heur e tibusomp ac'hazon. Dev heur vale ou
don e'boas da ober evit mont d'an diou golen, ha
c'houz ou doa da veza digouezet aroc an noz. En eur
tibus en rejomp gant mesic an ti di he bae suez. En eur
dervessou, ar mestr a savas da eur morian e'hemer eur
rantel, ha komp en pleuz eo aze a sclabaz. Ar morian
a leas da guere hat eur rastel, hag a vout red dezha na-
ten he zouru bele n'ouar evit tregal e troad ar rastel
a vout rozet e gosh barrikennou. Buhm e sachas ho
zom gantho en eur gual: Sarpant! Hag en eur ober eur

graden spontus, e coezas var eur vried eoz. E daou leze'h
ou toullit ho vrech'h gant deni al loet fuzes.

Mont a rejomp oll buhan en d'ou dezian, clasket e
vout lozou, tallet a vout an ion oc'h ar goul, mes e
vout. Ar c'houzeta a vout eal en eur momet d'ou ar c'houz
oll, rac eur voazen a vout bet toullit. Abaz euz heur ou
maro ar poour kez munan.

Mont a rejomp ac'hazon d'an daou lam, evit galfout
buz abred avoalc'h en daou golen. Euz n'ou euzomp,
lod ha hezeg, nemet eul lochen, eun doue hardi digor
d'ar perar evel. Mar c'beguis a rejomp da ober e
camb ar senter. Evidon-mo n'em boe nemet a c'houz
ila golen, maro ar c'houz maro n'ou maro va e'ha-
len, boudinellit ou va leon, hag an d'oua t'rou e glev-
en e loez ad d'ou pe e lez'h all, e cave din gaelet
dioc'h euz eur zarpant e vout da lamet varnon.

Mont a riz d'am gaelet arzoq ar re all, mes ne allen ket
coustet, ha va e'hamaradet, eal da gousket var va
leze'h, a roc'ho pell a vout, ha me ne allen serru lagad.

Goude e creiz an noz e t'rou ar c'houz d'in,
mes salu de vije ket dent. Soudon e cave din e vout eur
leze'h pouner varnon. Lreal a rean e vout euz eur
zarpant eul lochen, e vout savet var va gaelet, leze var va
feultruz. An ure-ze a vout her pouner euz cave din an euz
da vout. Dre va apout ha va enez e t'rou. O horrol!
ne ket euz ure ephen am bua bet! Bez ez ou e guirreuz
eur zarpant var va gorre, an em demolodel var an d'ou
rele, ha eur zann euz boe finet. Hag al loen scrips en
d'ou savet he beuz, he zoulagad a vout o para var va re.
Sclab a rean va goad euz goul. Dons re vout n'em euz
gale re all en euz beveler stad! Ne allen ket finet,
ha mad ou din, rag ar zarpant ne lamas ket hag a pouner
d'ou euz beze'n deiz. Me ha lea da zoulagad pebes
e huez a vout varnon ha p'ouner hir e c'vra an amez.
Epad eur pe poder heur ma vout euz e'leze, ep' f'val,
o sellet oc'h ar zarpant a vout var va feultruz ha n'ou don
nemet asten he beuz da ober evit rei din loel ar maro!
Euz pa dezas an deiz e t'rou euz hag ez euz er maez
euz al lochen. Me a savas euz euz euz lam, a gra-
pou en feultr hag a dezas varc'haz arzoq n'ou eal pell
dioc'h dor al lochen. Va e'hamaradet, o clevet an leon,
a zredas, hag a gavas ar zarpant laet, ha me aemplet
eur pennal digouzet.

Pa z'oump, o sellet en eur wellmour, e vout suez-
et, hag e cave din ou tallet bleut din var va leon. Va
bleu a vout dent guen euz.

G. M.

KELEIER.

An Aotrou Quere, person Lec-Maria Berrien, so
maro er vout d'ou euz.

Ar re a bren hezeg evit an arme a die beuz d'ar pe-
varzoq a vout Moe, e Kerhaes, d'ar pemzeg, o Montrouez,
d'ar e hezeg, e Castel, d'ar senter, e Lesneven, d'an
trivac'h, e Landernou, d'an nooteg, e Brest, d'an anez
varvout, e Castellin, d'an daou varvout, e

Kemper, d'an tri varnuguent, e Rosporuen, d'ar pevar varnuguent, e Kemperle.

D'ar seiz ha d'an eiz a viz Gouere e vezo redadeg kezeg e Brest. Pev ar mil varnuguent pemp cant lur so da rei e prizon.

E Naonet, adalec an esa varnuguent a viz ebrol betek ar c'huec'h a viz mae, eus bet o tiskuez, hag o clase prizon, lornet pere a zaver er vro evit kenderc'hel ar wenn vad. Evit ar wenn jalat hanvel gwezh breton digwesk, e velomp penaos departamant Finister en deus bet al loden vrassa eus ar prizon. Setu ama nannoù ar re o deus bet ar prizon pe eur vauleudi er c'honcur-

Joseph ar Goff eus a Guerfeunteun. Lo s Pernes, eus a Bloncis, Olier, eus a Bloegar, Corintin Olier, eus a Guerfeunteun, Mikeal Feunteun eus a Ergue-Armel; Belheoc'h eus a Boulderger, lan Conan eus a Ergue-Armel, Demolon, eus a Locudy, Cail, eus a Blouzevede, Golhen, eus a Guemper.

Ar sizun dremmet e deus roet er penn kenta dervezion tom-scaot, hag er penn diveza dervezion gleboroc, amzer vad evit lacat an traoù da zavel en douar, mes n'oa ket eous evit al labourou. E Frans e caver tazi e pep leac'h dearec' mad an cost. Ar luenn prat couls hag ar luenn tirsien a so euzer. Boet chatal ere a vezo, hag al labourerien-douar a vezo xez dezo maga loeuet. Eun dra vad eo evit an dielen e ve mare had mad ar bouet chatal, rag neuz e vagnit guelloc'h ho loenet hag o devezo muioc'h a del evit ar bloas varlerc'h. Diod'h loenet en em zic'haout eus ar peza vane dezho dioc'h costez an ed re vare had. Eun hag ne oufe ket ober falloc'h evit cas da verza ho vouet chatal epad ma les ho loenet breud, ha ne gaf neuze netra anezo pa ho c'has d'ar foar.

Ar c'hlenvel so bet e Bro-Zaus var al loenet, hag en deus great kement a zistruc'h er vro-ze, a zo eat eous lavaret en he drq. No deus mui nemet unanig benag ama hag ahoit taguet gant ar c'hlenvel. Alaboue ar penn kenta e couter daou c'haut daou varnuguent mil aneval bet erag ar c'hlenvel enho. Var an niver-ze, tregont mil n so pareet, ha trzeg mi. so c'hoss no ouzer ket pe du exant. Bez' ez eus eta maro var ro cant pevar ognont mil. (Tennet eus a *Gazeten ar Henrou*).

Perag e c'as deoc'h-hu ez eus dervezion goa. anzer, barrou avel gre e mis mae? Eur scrifagner a lavar deomp er sizun-ma perag kemense. Abalamour, emezhan, ma zeus re a c'houlou bras ha ma vez sonet re ar c'hleier ar mis-ma. E guirionez, e mis mae, da viana er bloa-ma, eza digor ha serr mis Mart, ar faou-Basc, ar Pantecost, gouel ar Groas gouel gant lan er Gaster, etc. Ar c'hleier a vez sonnet aliez, ha c'hoss ar paour keiz scrifagner en deus ancouzic' bet eo er m s-ma e ra

ar vogale ho falc e cals a barrezion, e roer ar gouzoumen o cals ar re al, hag ar c'hleier a velle evit ar gouelou ze oll. Guech all e sonet ar c'hleier evit peilat an arzeu, lirie e teu aneu pa ho zoner

Eur c'haporal a gavas en dez all eur zondart o lenn eur gazeten eul lusedou gantha var he fri.

— Petra, emezhan, d'ar zoulard, eun den nevez deut d'ar rejimant, ha n en deus grad ebet e hoas, lacat traoù evelse var he zaoulard? ha petra lacat an ollseren var ho fri ma kemer soudard maoune lusedou?

— Ho trugarez, va c'haporal, me a so berveit.

— Berveit petra, ha te ac'h eus laket var ar c'haporal oas Breton!

G. M.

PREZANER.

KEMPER — 12 Mac.	PORT-NABAY — 9 Mac
Guinis .. 17 lur, 26 c.	Guinis .. 16 lur, 95 c.
Segal ... 10 lur, 81 c.	Segal ... 10 lur, 83 c.
Eiz ... 9 lur, 34 c.	Eiz ... 9 lur, 73 c.
Ed-du ... 8 lur, 67 c.	Ed-du ... 8 lur, 91 c.
Kerc'h ... 8 lur, 88 c.	Kerc'h ... 9 lur, 30 c.
Avalou-douar 3 lur, 35 c.	Avalou-douar 2 lur, 77 c.

MOUSTOUEZ — 5 Mar.	BREST — 7 Mac.
Guinis ... 18 lur, 64 c.	Guinis ... 17 lur, 80 c.
Segal ... 12 lur, 33 c.	Segal ... 11 lur, 71 c.
Eiz ... 10 lur, 67 c.	Eiz ... 9 lur, 38 c.
Ed-du ... 10 lur, 33 c.	Ed-du ... 9 lur, 31 c.
Kerc'h ... 9 lur, 21 c.	Kerc'h ... 9 lur, 95 c.
Avalou-douar 3 lur, 38 c.	Avalou-douar 4 lur, 20 c.

HENT HOLARN.

Da de heur e tibles hag e tignez ar c'hori idu epad ar anv.

D VORT A CASTELLIN VAREZ NAONET.

	heul trid.	al trid.	heul trid.	1 ^{re} d. e par.	2 ^{de} d. e par.	3 ^{de} d. e par.
Castellin ..	4 h. 10 m.	10 h. 55	4 30	7 10	7 10	7 10
Kemper ..	7 4	10 55	5 30	3 45	2 40	1 40
Kemperle ..	8 28	13 14	6 41	8 50	8 40	4 70
Lorient ..	9 13	1 2	7 24	10 75	8 05	5 90
Raden ..		4 32		23 55	17 15	13 55
Saven ..		5 28				
Naonet ..		7 10		21 00	23 04	17 55

D VORT EUS AN KARNET VAREZ CASTELLIN

	heul trid.	al trid.	heul trid.
Naonet ..		6 h. 20 m.	
Saven ..		7 19	
Raden ..		8 29	
Lorient ..	7 h. 40 m.	19 6	8 48 m.
Kemperle ..	8 33	12 50	6 29
Kemper ..	9 41	3 8	8 3
Castellin ..	10 50	2 38	9 15

Ar Gerant AN DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de KERANGAL, Moulet an Escopla.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Em Abonnement d'ar Gaseten a gont:

Evit eur bloas	DAOU SCOUEY
Evit c'huic'h miz	EUR SCOUEY
Evit tri miz	C'HUIC'H REAL.
Eur gazetenn ebken	DAOU VERNEC.

Ar bacant a dle beza gret araog caout ar gazeten.

ALLOU.

Ar scrijñu a ve c'houet da laout er gazeten a dleer da adressal oll d'an Autrou MORVAN, Belec e Kemper.

Ar paamanchou a dleer da adressi d'an Autrou SALAZH, ebken. An abonent a guemerer e li an Autrou SALAZH, librer, ru Kereon, e Kemper.

KEMPER, 26 Mai 1866

Eur scrijagner ha n'en deus nemeur a feiz a lavare brema eus eur pennad amzer: real o ve da eun den ne ve bet morse izouane, n'en defe anavezet morse ar iaoulankis, evit gallout nac'h ponaus ar peun abeg eus he guenta direolamanchou eo defot anaout mad ar c'henta guirionezon, da lavaret eo, defot gouzout mad he galekis. Lavaret a ve gret clevet ara o cums unan a dadon an ilis, po eur missioner carguet da brezeg an ariel.

Ia, defot anaout ar c'henta guirionezon, o ceczer er c'henta direolamanchou, hag eus ar re-ma e tiskerner a lam e lam beleg an diverza hag ar brassa dizurziou. Eb an anaoudeguez-se ne aller ket reo eur vuez christen. Eus ar guirionezon-se e tle hon devesioù, mes an hui ne anavez ket mad guirionezon ar feiz, penaus e ramben ar peiz so goure'hemennet deomp dreizho? Mar deus var an douar tud difez tud dizoue, eo defot na ouzont mad ho c'halekis. Ar re a ra brezel d'ar feiz ha d'al lezenn gristen, ne anavezont ket mad guirionezon ar Relijon, ha kentoc'h evit laout ho foan d'ho desk, eo guellor'h gantho, pe o c'aront assec'h ho nac'h.

Goude ma tollet eun taol lagad var ar breiz eus eleac'h ne deo ket anavezet al lezenn gristen, e velfot po seurt brez a ren ar re o deus ket an heur d'he anaout. An oll dorfejoù a gometer divare het. Ne gaver en ho zontez reioz ebet. Iam carantez, iam madelez ebet evit an nesa. Ar vam zoken ne gar ket he huguel. He zitezel pe he verza a rei mar e deus he unan dienez. Ar guerent pa vezint dent cox a vezo lazel pe lazel da vervel gant an naon. Ar vanez ne vezo ket gret guelloc'h dezit evit a rer d'al loenel mui. En eur guer, ne gaver nemet tud gouez, tud criz, tud brein dre ho dizurziou, tud reuzendie e pep guiz. Ha brema ez eus tevac'h cant vloaz, araog m'eo deul sclerijen ar feiz da bara var hor bro, hon tud cox ne voant ket guelloc'h. Mar guell eta tud ar breiz-ma ober hmo ho fougue da veza tud

seven, tud hag a voar bera, eo d'al lezenn gristen e deomp kementse. Hon tud cox o deus diguemeret ar feiz, credet o deus ar guirionezon a hupadomp, desket o deus ho c'halekis, hag evelse int deul da ren eur vuez divlam, ha da lazel ar skuer-se gant ho hogale.

G. M.

Gouel santez Catec a Sien, evit ma on doa ho lavaret er sizun all, so bet gret er bloa-ma gant ar brassa so-lante e Rom. Hon Tail Santel ar Pap he unan so cat da ilis Santez-Mari-Var-Minerv evit poket da relegou ar zantez. Goudezo eo eal da bidi er gambr eleac'h m'eo maro ar zervichez vras-se da Zoue. Ar gambr-se so brema gret eur chapel anizh. E penn an ilis, a zioch an or dal, e vez staguet eun daolen eleac'h ma velet Santez Catec a Zien daoulinet dirag ar pap Gregor Unnervet, o tigas da zont dezhan en doa goestlet e euz da Zoue ez aje ep dale da jom da Rom. An oll a voar eo het ar pabel eur pennad o eom er guer a Avignon, hag eo Santez Catec a Sien eo a deus a heun d'ho laout da gas adarre cadon Sant Per d'ar guer guenta eus ar bed.

Paris. — E Sant Sulpis, evit digueri mis Mari, ez eus badezet daou rabin, daou zactor d'ar mizevien. Eus ar breiz pella oant deul e Frans evit goulen ar radi-zant. Deut int da ilis Dore diodan skozzel ar Verc'hez, ar verc'h a Israel pehini a enoromp abaoe oupen tri-vac'h cant vloaz. Ar pastor mad en deus evelse daou zavad dianket eus he bobl etonez he vanden daavel fidel.

Ar pemp a vis c'huevrenn diverza, ez eus diblaset, a Vrest, trizag leanez evit mont da Galveston, er stadou unanet, en Amerik. Al leanez-se a deve eus ho c'houet er guer a Lyon, hag a so deul da Vrest evit pignat en eul lestr da vont d'ho bro nevez.

difeiz avoalc'h evit selaper oc'h ar grunil-se ar peza
jômre en ho dilere'h, en eur lavaret comzou pere ne
gretten ket merca ama. Mes dorn Doue ne zaleas ket da
boeza varvezho. Unan anezho a grogas rortal ar goçut
enha. hag a varvas abano eun leür pe zion e creiz ar
poanou ar re gressa. Eguile a droas he speret Chomet
eo e buez, mes he skiant mad n'en deus ket bet anezhan
tam ebet abanne. Doue ne les ket ato da dremen ar
goup a rer a vezhan hag eus he ilis.

Setu ama eur gantel all. Unan eus a ecarbourn
fouet an ilis santel b'g hon Tad Santel ar Pap, unan eus
an dud difeiz-ze a gaver hameonoc anezho en Itali ha
maruze ive e leac'h all, a voue seurt n'eus ket pell en
eun doare a c'heller da lavaret burzudus. Hema en doa
eur gassoni ar vrisa oc'h Pi. nao. Roet en d'ra hano
ar Pap d'he gant, ha k'omise evit raout tro dale h' mad
d' ober goup eus a Vikel Jesus-Christ, d'her e buketal,
ha da lavaret dezhan a hep seurt traou divalo en eur ho
lavaret d'he gant. Eus derviz en doa casset ar c'ha gant
d'he gant, hag en eus lakeas da e hoari gant. He
larat a ra en eur e hano en he za var he drent adien evel
eur zoudart e goard, ha marte, na petra ta, e selabezo
kano ar Pap gant a hep seurt comzou n'eur. Huguen
gant breac'h un Antouf Doue o tout. Ar e li a ra deneg
eila mont a ra e coudar, en arach marteze, en eil
lam o san var he vestre, e coudar he e houzoug, heu die-
car hag e tre'h kant luan. An den en devoue a reac'h
marte avoalc'h evit ober eur graden. Dont a rejot da
vritel petra na. Ar e li ne voutet ket pelae'h na eal,
mes ar meste a voa eun beuzt en he e hoad abonez
puzi avoalc'h er li rias lavaret petra voa e hoarvezet
gant, mes marte na abars m'oa bet amzer da glase na
behe na oen var he d'eo.

kement ma a zegas da zouch eus ar peza a lavar ar
eritor saer. Dre an hent ma pech eun den, e vazo
castizet.

G. M.

HISTOR ZANTEL.

(TALD PENNAD HA TREGOST).

Breudeur Joseph a ta d'ann Egipt da breua ed.

Jakob o klevout e verzet ed ebara enn Egipt, a lava-
raz d'be rugale. Perag e choumit-hu da zellet? Klevet
am euz e verzet ed eun Egipt, it di ha prenit d'omp
ar peza re ret, evit na varvimp ket gant ann naoun.

Dek euz a breudeur Joseph a reaz eta d'ann Egipt
da breua ed. Benjamin a oe d'at'het er ghear gant
Jakob, gant aoun ne c'hoarveche gant-han eun drouk
bennag hed ann hent.

Armout a rejout eta enn Egipt, gant tud all, pere a
lea evel d'ho da breua ed. Rak ar ghernez a oe e pep
leac'h e bro Kanaan.

Hoghen Joseph a oe meste enn Egipt, ha gant he
aotre hepen e vije guerzet ed d'ar boblou estren. He
vrendeur, digaset diraz-han, ho zaluduz daslouet beleg

ann douar. Joseph ho anavezaz, hag e tenaz sonj d'ex-
han euz he hunvre; evit-ho, ne anavezjont ket Joseph.
Neuze, o veza gret he sonj, e komzaz eun tamach
rout out-ho, evel oue h' diavezidi. Euz a beleac'h e
tent-ho, emez-ho? — Euz a vro Kanaan, hag omp
deuet da breua preadra da viza — Nann, c'hui zo
spierien. deuet ama da vlet af leac'hon gouanna euz
ar vro, evit dont diverzalec'h da ober brezel d'omp.
— Naun, Antouf, emez-ho, n'omp ket spierien, ho
servicherien a zo deuet da breua ed. Na zo holl bugale
d'ar memez den, deuet omp amañ tud a hec'h, ha ne
zoujomp e drong ebet — Naun, nann, eme Joseph,
ne ket evel-se en c'hoad zo deuet er t'ouant af le-
c'hon euz ann Egipt pere n'ant ket difennet mad —
Mes ar re-ma. Douezek breur omp, emez-ho, miquen
d'ar memez tad, ar memez a zo choemet gant hon
tad er ghear, eglise n'oa eun er lerd-man — Mad,
eme Joseph, ar peza re a lavaret a zed da v' spie-
rien oc'h. Me ta breua d'ho e amproa. Hevrit Pha-
raon d'ez eun ket ac'haz, ken na vazo deuet amañ
ho preut b'hanza. Kasset muan ac'haz d'he ghe-
c'haz, da e hortoz, c'hui choa mo er prizon. Ken n'am
bezo amproet ann traou a lavrit, pe e haou pe v'it
out. (Setu breudeur Joseph o komzaz petra ho die
da justiz Doue. Tant-chaz o devna lavaret da Joseph
e Dothan. Dent out ama c'hoaz da vlet petra a
reomp, evit he flatra goudeze d'ann tad. Ha Joseph
a lavar breua d'ezho. Hanad ro, spierien oc'h. He
drouk a rejout eun er c'hoz pans, ho lacaat a ra
in derviz er prizon).

Hoghen d'ann drede deiz, o veza ho zennet euz ar
prizon, e lavaraz d'ezho. gant ar peza re a lavar
hag ho pulhez a vazo zalo, rak douganz Doue a zo
eun-ou. Mar d'oe'h tad a beoc'h, ra chouza eun
ac'haz d'he erret er prizon, c'hui euz-hoc'h, it
neuze eun ho beut, ha kasset d'ho t'ez ann ed hoc'h
euz preut. Ha digaset d'in ho preut b'hanza, evit
ma hellin gouzout ha gant a lavrit.

Ret a oe arzo, hag e leverjont euz-ho. gant ghe-
varn eo e c'houzansomp kement-ma, rak pe'le'h' hor
b'na euz hor breur, o velout anken he galoup haour,
pa hor pede da gant treuz out-han, ha n'her selaou-
jomp ket. Dre n'adek da gheven-se eo kouezet ann
dizeur-ma var-n'omp. Ruben a lavaraz neuze. Ha na
livris-mo ket d'elloc'h: Na eit ket ann drouk-se d'ar
e hrouader, ha n'hor'h euz ket selaouet ac'hazann,
he c'hoad en a c'houlenner breua.

Ne ouient ket e kieve Joseph ho e houzann, rak
dre eun mekleter-er ro e komze out-ho. Joseph en
eun dennez eun pennadik da ouela: hag n'vaza spaz'het
he zaelou, e tenaz adarre da gont out-ho.

Neuze e reaz d'ann Simoon, ann eil c'hossa, hag
ho chadenna d'ra-a-ho, hag e rouz er d'he ofiserien da
garga d'ezho ho zed a viza, ha da lacaat da hep l'ni
anrzo he arc'haut eun he zael, ha da rei d'ezho
c'hoaz ne'h pen, b'ed evit ober ho brach.

Hag ann nao breur da tout kuit, ar goipiz sammet

var ho ezen. Unas anezho a veza digoret he zae'h, evit rei da zibri d'he ozen eun eun hostafiri, souezet o velout he arc'hant e beg he zae'h, a lavarez d'he vreurdeur Daskoret eo va arc'hant d'in, setu hen ama charz em zae'h Saodizant ha arc'hant holl, e leverjont etre-z-ho. petra eo kement-ma? Dourn Doue a zo eun traoz-ma holl.

Arruont a rejont e ti Jakoh ho zad, e douar kanaan, hag e taneveljont d'ezhan kement a oa e hoarvezet gant-ho. Mestr ar vro-ze, emez-ho, en deuz komzet rial ouz-omp hor e'hemeret en deuz evit spierien eun be rouantelez. Ha m'hon enz respontet d'ezhan. Ni zo tud didrouz, ha na vagomp eun hor spered tro fall ebet. Daouzek breur omp, gant euz ar memez tad, man n'ema mui var an douar ar b'hana a zo gant hon tad e douar kanaan. Hag hen da lavaront deomp. Er e-hiz-ma me vela ha e-hout a zo tud a beure h'list euz breur d'hoec'h ama gan-en, kement ann ed hoc'h euz ezom evit tud ho taez, hag it enn hoc'h hent. Ha d'gasset an ho preer biban, evit ma ouezom ne d'oe'h ket spierien, ha ma z'ar gao-ehoc'h d'ar gheer ann hon a zale hana prizouner. hag ho pezo hiviziken ho l'fran-kez da l'rena ed ar pezo a gheerot.

Goude ar e'homzou-ze, pa z'ejont da ziskarga ann ed, pep-ann a gavae he arc'hant ereet e beg he zae'h. Hag epad ma selent ann ed eun e'egh e stravellet holl. Jak'h ho zad a la araz kiriek oc'h n'ann hezo hep dale krouadur ebet, Jozeph n'ema mui var ann douar, Si-ma a zo dale het er prizoun, ha Benjamin a demet digan-en ann droug-eurieu-ze l'ol a zo kouezet var-n-ann!

Ruben a respontaz d'ezhan. Liket va daon groudur d'ar mare, ma va zigassann ket Bei pamin d'ar gheer. Liket ann etre va daouarn, ma l'en digasso d'hoec'h en dro.

Mes ann tad a lavarez. Nann, ne-d'al morse va map gao-ehoc'h, he vreur a zo mare, ha na ehoum mui ne-nut-han d'oe'h va fied Rachel, mar e'hoarvez gant han eun drouk bennag er vu ma'z it, e lekeut va bleu gweon da ziskenn er oez gant glac har.

— — —

En Saint Isidor 28

Vezet neta par e ann trubuilhou
Eun anaat hor e'halonn
D'ho em a'ant ha da zistrei,
Mar plij gant Doue dont d'hor skei.

Breud euz Jozeph a lavare,
Eun ho eukrez eun ho melrez,
Gant gweon o e'hoarvezomp,
Rak hor breur paour a eukrezomp.

N'enz na fann, na nerz, na bre,
Da e'oe' ann hoc'h ioul Doue,
Kement a e'hoarvez er bed-man,
A zo pe'hoarvez gant-han.

Jozeph, evit na renje ket
Gant he vreurdeur a o' gwerzet,
Jozeph, dre ma'z eo het gwerzet,
Var he vreurdeur en deuz renet. H.

Ar Vamm hag ar Bugel klanv

Klanv e oa Silvestik, hag he vamm e doa lavaret d'ezhan eva eul touzon gwall e'houero. Silvestik, n'bel-tann ket her nae'h, a oa euz bagel pennek-hrag; mounn he vamm e oa, a e'hellit-kredi. Tanva a reaz al touzon gant beg'h he deod, ha ne talvezaz ket d'ezhan eva bann e-bed ken, war zigarez e doa e'hoar-ant he vamm da lakaat anezhan da vervel. Diskianta bugel evit ann!

E'hoarant ar e'hoarant a gresko, hag ar vamm a oa ankemet-meurhed. Euz ann kas ar e'h'evet o'oe'h he map, setu a reaz ar vamm vad-ma lakaat al touzon e'h'ouero e-mesk touz ha vinn ha lakaat anezho da boaza euz pa vije ket hara oaled.

Pa o' ponn a-walc'h ar vamm a d'ol sukr war-ozhan, a d'ol a o' he map hag a lavaret d'ezhan. Sell, setu ann hara oaled sekret mad. Neo ket talvezet d'id eva al touzon, me gred he talvezo ket d'id ive a'bre an tam-ma.

Ar bugel avad a lavarez d'he vamm. Eo, va mamin, emez-han eun euz ober he vitonik, mar bez red e'gle-hion anezhan. ha pa ne ve'hoarant nemet eva setu ouz-hoc'h.

Debet e o' ann tam hara oaled hep douer e-bed. Silvestik a zebraz e ne al antonnoz ann ann deuz war-lerc'h e'z, ha e'oe' ket pell na ne pare.

Peger mad oa mamin Silvestik, bugale! Hou-ma a oa kallon euz vamm eun e'hoarvez. D'oe'h ma reaz eun, me gant ober vez. Hag e'oe' l'iz ma'g'kaz euz boud sekret ma'z evit ma vije e'hoarvez, a zo d'he map kement eul touzon a-euz e'gleved, brema me lavaro a wechougon, e'hoar' keatehoan ha eun evit kement ho te-ehougon digan-e'poe'h hep komz trenk na e'h'ouero e-bed, hep na oufale h'koue lavaret.

Ann Tad mad.

Pevar bloaz oa abaoe ma'z oa ann Antroon kemma-rek e e'houm e Brest da ober he garg, pell d'oe'h ha dud e oa. Ar bloaz a'ez e'fostaat, ann Antroon-ze a lavarez d'he vervel mont da brema euz voestlad m'ougon ha brema e'ez ja gas d'he vugale, ha goude-ze e skivas a'ez eul n'ezek evelann va bugale, brent fur l'ann, sept l'ann euz ho mamin hag euz ar re ho deuz karg e'ha'oc'h, ha brema me lakaat ha'oc'h da zont ann, pa v'zo deuz ann antroon. Oe h'penn-ze rei a'riou d'oe'hoar' traou brevaoc'h e'hoar', pa viot deuz d'ann ti ann euz savet e'hoar' eun ti kaer d'oe' kement tra-ze.

Peger mad eo hon tad, emez ar vugale! Peger braz eo he gant euz ouzomp! Ni vez, na gar anezhan a greiz

hor c'halonn, petra-bennag ma'z eo pell diouz-omp, an
a gar anezhan petra bennag ma'z omp dizon, k' eunn
drank bennag anezhan. Kent amzer zo ez eo eat diouz-
omp ! Me laka, eme a m' hini kosa, e vezn eaz hon tad
mar greomp kement en deuz goude hemennet d'e-omp.
O va Doue, pegen e cruz e vez mp-er o wetet anezhan a-
darro.

Va bugale geiz, eme ar vamm, ann Doue mad hag a
zo eun enrou, a ra bemdez e-kever ann dud ar peiz en
deuz gret ho tad enu ho kever. Ne d-omp ket evit
gwelet anezhan, digan i-han evelato e teu bemdez d'e-
omp madehusou e-kuz. An heol, al loar, ar stered, ar
hinkrou hag ar fronez, pep tra a zo ligant Doue, Roet
en deuz d'omp ar Skriturou. Sac'r hag an Il's evit ma
e'ball mp gouzont ar peiz a hñ dezhan hag ar peiz a zo
karet gant-hur. Euruz-braz e vezo an o lunn a ia da heñt
goude hemennet Doue : bem-nez a ielo d'ann enrou,
hag eno, e-k' cheun floer, ann ene mad en devezo
madou dreist madou ar bed-ma.

Va bugale, karr Doue a greiz ha kalonn, hag enna
deiz da zont e wetet anezhan enu enrou evel m'ema.

A TRODE.

Touez eaz al levr *Yvonne ar Legale*

BUEZ SANT ERWAN. — I' HUEC'H VET PENNAO.

Sant Erwan pe Eozen belec ha person.

An Aotrou de Bruc escop Landreguez, o velont he
zeverion tener m'ent ed, hez sac'raz belec er bloaz 1283,
hag hec' a eaz person e parrez Tredrez. — Daou vloaz
ha tregont eo dou neuze. An Aotrou de Bruc a varvaz er
bloaz-se, hag ar bloaz var erc'h e oa aket a an Aotrou
de Tredrez an escop en he e honde. Sant Erwan pe
Eozen a enrouaz e Tredrez bloaz ar bloaz 1203, da la-
varet eo eaz euz. Ar' ane e eaz da Lohuac Gonde
ma oa beleged sant Erwan pe Eozen a, g'atiz ar gu-
samancho a zo g'atiz a euz an ofisial. Il g'atiz
e cave an ofisial-ze evit-han. Kenav a avaraz neuze d'ar
bed la d'he freguet hag e eaz d'ann hospital. Eno d
roaz he zae, he vandel he vouneza d'ar boaden, hag e
tustroaz d'ar guer disetad ha diare hon. Na reuz ket
eouseude d'he euz he garg d'ur'h-tu ehom a reuz
e hoaz tra bloaz ofisial. Euz ma oa person en euz bar-
rez d'var ar meaz, meuz a leu douc'h Landreguez, ne
oa ket euz d'ezhan ober he zeverion a ofisial ha ser-
vieha he barrez. — Dre-ze er h-kuz 1288 e pedaz he
escop d'he d'zama euz ar garg-ze evit m'en dipe gal-
let evesaj g'atiz an enrou tizet euzhan. Adalec
neuze na zougue mui nemet euz zae mezer groz hag
eun tamic mantel var he c'horre gant var c'hapuchon
da e holot he ben, hag en he d'end euz boulon he heol
var lasseron, evel ma zougue ar re ynez euz a urz
sant Erwan. Ha sant Doue me. Atao e vije d'houeron
Var d'oad e me hepred, morse var vare'h, n'eaz forz
pe ken hñ e vije he vael. Na den e morse ar gouz
reuz a zougue didan he roched stoup. Pa na vije ket

er guer, he vaele a oa eun nebeud plouz ledet var
an douar noaz, hag en he di a eusse var euz g'atiz
Er goan, n'eaz forz pe ken euz e vije an amzer, n'en
dije evit reiz-varte nemet eun tam liser stoup hag euz
vall'n. Er mare al e c'hoorvize gant he zallad hepred,
hag hepred diouisa zoken he vouton. Euz meuz pe levr
ar Scritur sac'r a servieho d'ezhan oa benn-vaele, hag
euz g'atiz a oa dirazhan evit g'atiz para he zougagad
var ar groz en euz zihun.

Pe ker calet bennag a vaele he vaele, en doa e hoaz
aoun da rei ro a amzer d'ar c'houket. Pa oa person
e Lohuac e oa hec' evel gouzvet var ar bouzon
meuz a oa en d'az-ze, evit en em ziseviza eun tamic, pa
n belle mui gant ar e hoaz-couket, kement a gare ar
b'ijon ! Er goan na rea morse tan da d'oma. Pa rea he
zallad d'ar c'houz, na rea ket atao d'ezhu amzer da
veza se'h tre abarz he gausa.

He vagaduez na oa ket g'atiz he egaet he vaeatant.
Epad n'eme v'az e tremene ar Chora z, an Azven, ar
e hotoueron hag ar vaglou o an divar bara ha douc
Lavaret a hec' zoken en euz gave ar e hotoueron hepred
sizin evit-han, rae mui a rea divar bara ha douc
m'ere d'ez, hepred gouer ha hepred sadon. Ar deizioz all
na zebre nemet euz vech beude, ha neuze e kemero
euz bann souhen. D'ar z'atou, da v'az e v'atou, da
oue an ofizal e z'atou e zebre mui vech en deiz. D'ar zul
Fusk e rea fisco. Euz deiz-ze e zebre daou vi, m'ere
m'ere se tam k'k ebed. Ne zebre nemet bara groz, he
v'az a oa great gant segal, kere a, heiz breud hag a l.
N'en divije nemet s'atou ar peiz pe an trachen, pe
louzon all g'atiz euz euz gant rap tamic e hoaz,
a v'atou e vije f'atiz euz euz tam aman pe euz
d'omne e b'end. Lavaret a hec' o g'atiz, ar zoug-
ben-ze a oa.

Souben an tri z'atou,

Douc, euz en ha bara.

Pa vije pedet gant an Aotrou de Bruc Landreguez,
pe gant euz m'ere h'az bennag d'ezhan da vout da
leua, a boan ma ruzie an euz a euz, ha na rea nemet
d'ez neuze da z'atou evit tremen euzhan. k

YVONIC TIMAD.

— An euz-ze so did d'ha mui euz a rez, eme
Ber da Yvonic.

— Hol va zad, he tregaderead a euz ann euz-ze, zo
al loden vrasa euz hec' b'itac'h, euz nemet g'atiz
dre hoan, hag evel-se a zo kement d'ann euz euz a d'om-
me.

— Ta l'at l'at d'ha v'atou n'ho d'uz petra da v'atou
ama. An euz-ze n'nt ket ar frouz euz va euz m'ere ma.
Penaz e fed did em he me g'atiz euz euz euz m'ere ma.
Ket pe ger fall blavezou zo hec' ? A ne meuz me ket g'atiz
euz all da vout da zougad e leua he f'atiz ? Na, na,
an dra ma zo er g'atiz all, kemer p'ar lavaran did.

A beleac'h eta o pe bu kement a zantez ? Eme Yvonic en er zellet a deuz ouz ar c'hasset, a gave calz re vras d'ouz gizion Per. Deot h euz an archant-ze ?

— Din int ? da bion ta ? pe guir e maint etre va douarn, hag onpen !

— Gwal gurius out, ha diseredi a rafez var d'ha dad ?

— Erit va zenna a nec'h, livrit din la pennoz en digouezet deoc'h caot ann sour-ze

— Pennoz ? ar c'had zo d'au neb he lak.

— Ia, mæs ar seurt gedoun-ma ne redont ket, pennoz oc'h euz hi paket ?

— Ma d'var red, ja rankez elevet, setu ama pennoz. En amzer ann dispac'h araog n'oa c'hoaz oc'h anot, e e leuz elevet lavaret edo ar e luz da lañrez guella ma e heñfet ann izon, ar gouvenhan, ar manerion. Va mignonnet a deuz en deuz d'am e lask da vont ganto da raner an Aotam Ker^{***} euz ar barrez e kever aze. Pa erri, ot vno, ar re ma evel p'ho dije collet ho skiant, en em akas da mital, naa ker hano ganto nemet a laka ha cruga. Me, o velet pennoz e zra ann traou ne jom-pon ket da de o guer var ar prenestour, da vrazuna ar mellezour-ma eker n'oa da zispen ann taolenon. An draze n'oa ket diouz va blaz-me. A me ma surz a zeul ma nevezet da gant phidur e lakaat ann taou en ho mardion ! En eur relet euz ann en eambr d'ho ben o veliz var ann daolic vian, ar voest-ma, digor evelse, leuz a sour. Gant ann na vije kwet etre daouarn eo jillinn beuzeg e lakijon em guel. Biscoaz ne moa e hoaz lavaret hano da zenn euz va e havaden, ha beteg em ne mæs ket mup'jet en diart anezho. N'hi aze, oil int did, en tam eruan abean ma po voun.

Per, savet var he e houazeg da ober ha gont, en em daolaz adarre euz he ordier. Yvonic a jomas rvel ehezet da zellet euz ar talc h mailiget. Abenn en arbent he zerrrez hag euz he velet Per a lavaraz, cas hi garez-ia.

Ia, ia, va zad, evit he rei d'he fere heu, ann sour ma ne ket deomp int.

Petra levezrez ? A collet oc'h euz da ben ? ar re ze zo ganten-me pell to, a vele, a denn ne nar hano anezho. Mab ar markis en deuz traou a onalc h ha ne vo tam paour-m'h erit-ho-ze da zec'hel ar reze. Ha neuze, ma n'am hije me ket o zaveteel, en all en dije o c'hemeret ha dispignet pell-ze.

Guell aze en o c'heuz hi espermet. eadoc'h o vo deoc'h ho rei, rag, hag ann amzer, na pluvdigezion an Aotrou Ker^{***} ne eñ o tizama euz ann lever-ze.

— Ann antron a ioc lec'hel int.

Dious a livrit euz ho mignonnet, n'oa ket re alied, n'en deuz ket evit-ze dilezet he vir. En despet d'ann oll digarezion, biken ne root da gredi da zenn e c'helle peh uza eregi e lre'h ma cal. Va zad, anzo a reac'h brema zoudon ne menz great biscaaz poun deoc'h, hag em he, eo ch he c'hoaz, hag ann prest d'en digoll. Evit herio e uselerian deoc'h eruan ne zalc'hun ket ann anou-ma. El lozen zo erit ann oll, aberz Doue. laerez na miret madou denn, e goueziegez na ri biken

Na va zo grac'h ! ginsouek ! Ro ar iale'h ze din-ne. Va zad, eme Yvonic, oc'h en em strinea d'ann daoulin, list an sour-ma ganten, hag otreit m'ho roin d'ho fere heu. Dizant oc'h eur, hag en em drait euz Doue. Ne c'houlenun diganenn h ken merk euz ho carantez. ken yac eo ar boua a gredit a gemeran ganeoc'h. Ma n'em zelaou, n'ouffen kaout heur hradur ken er hed-ma.

Yvonic a ioc crog stard e daou zourn he dad, hag he gwalc he gant he zalc'ou.

Per a louskas en Luanad f.r. Caout a ra di e defen caout nec'h gant ann arc'hant-ze ?

Ia ia, va zad paour, rb donet ebet.

A ne pe ket a c'hoout d'ho d'erc'hel ?

Doue ra v ro, loken !

Me te, arechou a meuz bet soajet. Ia goude ma eboutet erit-ze d'ann am pout, ne ouien ket pennoz ho rei eb gond d'ha zenn, n'oa ket a veleket neuze.

Va zad ! ! Brema e zeuz mar kint

Mad dalc'h ar voest, ha gra a girent-hi ?

Yvonic ne e lre'h euz elevet diou vech. Lakaat a reaz e sour dindan he jupen, hag en traoz, alied e oue guel e voaz divar herra-juz ar gear, eb lavaret a ha zenn na da beleac'h na da brema e ara. Em ber pa zistroaz e zeuz da gant he dad, hag e lavaraz d'ann an antron zo bet laouen laaz euz ann are gant ann euz ead-erhan. Lavaret en euz ober e c'hoaz hementon deoc'h ha no jomguet a ignoun evit-han. Ma u hi pe zom er e ballot. Erit ma en deuz poudra a oua e h e laka to ann sour oc'h euz savet d'ha zell en ti seol e lre'h ann vo digemet erit m'ha ar bantrez i paour divar dro.

Petra rentet oc'h euz-hi ia ?

Ia, ia zad, Doue ra vazo menlet, setu ni dazmet euz er lreac'h p'oumer.

Sell ! Yvonic, te zo en p'oot leal. Doue en talvezot did, va mab, ha me zo euz d'ha vazo lavaret hano did em ann traou-ma. Deuz ama da zourn.

Setu Per, hi en-han, hag erit doare var he do. Yvonic er guelaz, ne fite ket ead guell-hi tro da lavaret hano a Zoue hag euz ann leverion eristen tre m'e tomm ann houarn en skei varnhan. (1). N

(Ann remanant euz reoc'h-af).

Ann nep en deuz erit, a ero. setu aze ar pex a ve laret a lre, re a lre, siouaz erit-omp-un, d'ann bidd, tud a Vreiz-Ize. — Eur m'v'er, en lounker dour-ann pe gwin ardaul na dorro ket he blig — ha gwin eo eta kement-ze ? — Ne ket gwin, da nebeuta erit ann hall, var ravot a reer humenton hag a zenn da drec'h itech mailig-hi ar vezvent.

Setu ama ar pex a lemmur war gement-ze ann euz gazelen lavet e galleg l'Emancipation.

Enn den, a l'imp. mar hoc'h euz c'hoaz, laa Chapon anezhan, nac ne fell ket de-omp lavet he hano. a tou dimeret pennez pe c'hoaz er vazo a oa, hag en dan pemp a vagale. Marc badour a oa, marc badour ead-erhan. Ma vije bet den a un-vad hag a beon, en divije

gounezet peadra da wiska ha da vaga he e hreg hag he vugale. — Mes allaz ! n'en doa na penu na caloun na skiant-vad e bed. — Meuzier e oa, hag eur meuzier a'lien dou ket he bar. — Eva e reas pen dije zer'hed, eva reas pa vije laouen, pa vije ankeniet ee h eve e hoaz, eoa eur gler, eva a reas bepred, ha bepred e vije mezo. — Bez'en doa coulscoude eur e hreg ha penp erouadur da wiska ha da vaga. — Tad hez ha dinatur, a vije lavaret d'ezhan ! hag ho pugale ? — Ya bugale ! — Ah ! bez'am euz eur e hreg vad hag a ghemer soursi anezho. — Ia, bez en doa eur e hreg vad a wela hag a zoughe he loan hep laret gher. — Brema zo d'ann vluaz e tenaz he e hreg da vervel. — He verec'h bema. pae'la'k d'acouezec pe trizec vloaz a renkaz neuze beza mamm d'he breudeur ha d'he e'haered. — Karg panner, e gwirionez. euid eur groglahez ker izouat k l — Ar jae bika ze n'e d'na na perz na net hec. — E-berr e ebonmaz elanv. — Euz noverz, land-hopm o' tistre' mazi euz ann hortalut, a gwarz he vugale vlian oc'h wela eud dro da wela he e'haer. — Dare e oa da vervel. — Ann tad a'wlet he verec'h euz he zremeur, a zo nantret he galoun. Euz euz tad e'ien he skiant-vad d'ar gher. — Euz euz gant a ra da hoka d'he verec'h ha da e'houeuz pardoun digant-hi. — Nou-ma a anavez mouroz he zad — setel a ra he fenn, digant he d'adonlagad ha lavarant goustad e d'ezhan euz neleut euzann ha u net e'leut nemet gant-hi. — O veza gret he divreza erbedou d'he zad, e vuzaz e'le he zivrec'h. — Adalec ann deiz ze fan ar meuzier a droaz he spered hag he galoun war ann tu-mad. — Na euz mui na gwin na donr-tan, hauec'h e'led. — Kemeret a reaz eurg euz vamm e'kover he vugale Euz euz he amezenn, oc'h he gwerlet ken distroet diout-hao he vuan, a lavar d'ezhan. — Iou kenz, ha pennoz ia oc'h euz-le e'leut ann techon fall na poa a-zarack ? — Ya mignonn, kemet i-oc ne d'eo ket ken diaz e'el ma soujer. — Ken en hep-ken poueza stard war ar galoun, ha ken euz e'ra da dro war ann tu-mad. — Euz d'ezhan kenta pa vije taghet gant ar c'hoant da eva, e tigasenn euz spered euzann divreza va merv'h Victorin. — Ya zad, euz-e'le, a ho deuz gant nemet he h'ar vugale euz kraz-ze. — Oh ! me a bed hag a azped oc' laouer h, na zlezat ket anezho. — Kement-ze a dalvez d' e'haec'h euz d'ezhan. — Neuze eta pa dene set hec'h d' m' e'le euz deuz ha netra ken.

Pa gavet eta, euz ann da zont, euz den d'oughe d'ar vevrec'h, hag a lavaro euz d'ezhan da souch hez, euz d'ezhan alion zad, ha lounet ann euzann, me ne livret ket d'ezhan, euz ma lavaret alioz : Petra dall d' e'haec'h ? — Ann vep euz deuz e'el, a ero e'hoaz.

M. D.

Maer ar Sant euz ar Blou-mu.

Dillun 28 Mae. — Sant Ian Nepomucen, merzer.
Dimeuz 29. — Santz Mari, mouroz ar grestienec.
Dimeuz 30. — Sant Pascal, confessor
Dizion 31. — Gouel ar zecramant.

Dimeuz 1er Even. — Sant Roman Eacop.

Dimeuz 2. — Euz a euzet ar zecramant.

Dimeuz 3. — Ar euzet euzet ar zecramant. — An euzet euzet.

Euz den, euz hor salver, a reas euz d'ervez euz goun pe euz hauec'h bras hag a hec'h euz euz da zont deuz. — Da vare euz e cassas he zervicher da lavaret d'ar re a vep pedet d'ni, rag pourelhaet na pep tra.

Mes an oll en euz lounet euz euz da glasc digaret. — Ar e'haec'h a lavaro d'ezhan. — Euz ti am euz prenet var ar maz, hag euz red din mont d'he velet, va euzet, me ho ped. — Euz all a lavaro. — penp euzet euzet am euz prenet, hag euz d'ho ampron, va euzet me ho ped. — Euz oll e'haec'h a lavaro, demezet euz hag euzet ne allan ket mont.

Ar zervicher o vep d'into a lavaro kementre d'he veit. — Ann tad a famill a vep neuze d'oug euz, hag a lavaro d'he zervicher. — it afo d'ar an t'ebennon ha d'ar roun k'ar, ha digaset ann ar brocien, ann d'ar m'ha-met, ar re zad hag ar re gant.

Ar zervicher a deuz da lavaret d'he veit : va merv, ar peo o pen goun. — nemet se gret, hag euz euz d'ha d'ha.

Neve ar z'ed a lavaro d'he zervicher, it en bent-euz hag hec'h a'haec'h hag ar re a gavet ar t'ebennon d'ni, euz ma vep euzet va d. — Hag me hec'h vep deoc'h. — nemet euz ar re am bon prenet d'ar deuz ann lavaro euz va e'haec'h. — S. LXXIV 10. — G. M.

Euz den distroet e'haec'h D'oug gant he verec'h.

E Napi euz euz euz verec'h h'ha ha vertozus pelini e d'ha euzet he mam penp euz a vep. — Ar vaim vad-ze o d'ha he zaret e d'ougann D'oug, ha d'haec'h deuzi caret ar Verec'h euz Vari ha Videl Jesus-Christ.

Ne pome gant ar verec'h euz nemet he zad pelini he e'haec'h euz, me n'en doa ket a hez, ha bova a vep euz ar hec'h. — Touellet gant euz euz v'haec'h e vep deuz da vep euz d'ar Pap, ha ne glasc nemet he amear, hec'h hag ar relijiou catolic.

Ar verec'h hec'h a vep glasc'haec'h bras gant kementre, me ne alle ken nemet pidi D'oug euz he zad. — Alies e prene e'haec'h vep euz hag en em d'haec'h e'haec'h euz Verec'h euz euz euz d'haec'h o e'haec'h euz d'haec'h he zad euz d'haec'h. — D'oug oll pa e d'haec'h hec'h na hec'h da gommuna, e'haec'h he fedennou hag he d'haec'h o e'haec'h euz e'haec'h-ze.

Euz d'ervez d'haec'h oll goul euz beza pedet p'el, ha pedet a gret euz, e'haec'h euz euz d'haec'h, euz euz hag a b'haec'h kement d'haec'h euz euz euz euz d'haec'h ann d'haec'h da d'haec'h ann tad ze a gant kement. — Credi a reas o'el mad he mam euz d'haec'h d'haec'h deuz ar euz-ze.

E t'haec'h hec'h hec'h euz, hag oc'h hec'h gant euz he d'haec'h euz ann d'haec'h e'haec'h euz d'haec'h, e lavaro deuz.

— Petra zo e'haec'h euz gant euz, va merv'h, ma zoc'h ken ankeniet ha ker glasc'haec'h-ze ?

— Va zad, emezhi, eus dra am eus da c'houlou diganoc'h, me ho ped d'hen rei din.

— Hen tou a ran, eme an tad. guelloc'h eo ganen rei deoc'h n'eus fora peira, evit ho koelet ker mel-coniet-ze.

— Mad, va zad, roit din, hep miz, eur peiz aour da rei en hoc'h hano d'bon Tad Santel ar Pap Pii Nao.

— Petra, eme an tad, ouzin-me eo deoc'h ober eur goulen evelse? hag hen kuit d'he gant.

Ar verc'h keiz, trubuillet all, a goezas d'an douar semplet. An tad a deuas en dro, hag o velet e pe stad edo he verc'h, e c'halvas an oll servicherien, hag e reas kement a voa en he c'hallout evit digas buez enhi. Pa azeplas, kenta comz a lavaras oa.

— Va zad, pardont din, me ho ped!

An tad, spourmnet all, a dennas ho falc'h hag a lavaras. Sellit, setu aze, eleac'h eur peiz aour, daou hag ouспен mar oc'h eus c'hoant, grit ganho ar peiz a gweoi.

— O nan, va zad, emezhi, me ar m eus izom ebet eus an aour-ze. Ar peiz a fell din eo kinnig eun aluzen, en hoc'h hano, d'bon Tad Santel ar Pap. Roit din ar blijadur-ze hag e vezin content.

— Mad eme an tad, ne allan ket nuret da rei deoc'h ho toulen. Setu aze petar bez aour. Cassit-hi d'an Tad Santel en hano eur map prodig, eun daouad dianket.

O burzud eus a vadetez an Aotrou Doue! kementse a voue avalec'h evit larat an den-ma da zont eulha he unan ha da zistrei oc'h Doue. An dud fallac' peoc'o doa hen touellet en em lakeas da ober brezel dezhan pa veljont e troe kinn dezhan. Red eo bet dezhan c'hench earter, bet eo e treid Pii Nao o reteo ar pardon eus he amzer dreimnet, hag hino, he verc'h vertuzus hag hen a so o ehom, euras ha didrous, e douar Frans.

G. M.

STAVABEEO.

Soudardet Frans a gal bepret an dro da ober eun taol-micher bennag dioc'h ho doue, e prelat li bennag o vent. Epad ar vrezel so better Mexic, pa edo ar gouer a Buebla gounnet gant ar vrezelerien, eur zoudart a Frans a zavas c'hoant fumi ganha eun dervez. Eur voguer a voa etre hor soudardet hag an eacbourien. An avel a voa ere hag a e lueze dres en tu ma edo soudardet Frans. Ar c'hamarad, caer en devoa, ne alle ket facat tan var he goro butun gant he alumez chemic. Evit eant ar goudor, e voa red mont en tu all d'ar voguer dirag an eacbourien. Ar zoudart ne jom ket da vare bata. En eul am e za en tu all, mes kerken potel ar Mexic en em loca da denna varnezhan. O velet n'hen tizent ket e tro ont daou bez canol da loskel mudrail d'ho zrailla. Mes ar c'hamarad a lakea tan var he goro ken dibredet ha tra, hag a grie c'hoas, pa gueroi! antronez!

Gouscoude he gamaradet, e velet kementse, en em lakeas da denna dreist ar voguer etrezegar peziou canol,

ha canolierien ar Mexic a voue ker strafuillet, ma losk-junt ho daou denn ep ober droag ebet d'ar fumer p'hini a deuas adarre dreist ar voguer pa voa crog mad an tan en he goro. An eacbourien a gounnare, mes gret oa an taol.

Eun ofiser a deuas da c'houdrous ar zoudart-ma da veza eat evelse, ep izom, da lacat he vuex var var.

— Mes, emezhan, lacat a renken tan var va c'horn.

— Ha ma vijes hel lazet!

— Mad, neuze n'em hijs ket fumet ken!

An ofiser a reas dioutan en eur zovel he ziouscoaz.

Unan eus al labouset noz-ze evit pere kement so er miz so boutin ha zoken averbou ar peiz en ti, a voue paket en dezail gant an precherien en eun toul mengleuz eleac'h m oa boaz d'en em guzet. Cassel ou dirag ar barner p'hini a c'houlennas outan:

— Petra rit en toul mengleuz-ze evelse en noz?

— Aotrou Barner, gortoz a ran an deiz.

— Ha pa vezit enha en deiz?

— E c'hortozan an noz.

N eus ket pell oa mazo eur micherour. Deiz an anterramant daou eus he guennent en em gavas var ar ra, hag unan anezho a c'houlennas digant eguile, sell, peira, ne d'ez ket da enterramant Jacon?

— Oh ne d'an ket! daoust ha Jacon a deni d'am enterramant-me!

Daou ransouer a zavas crog entezho var ar chafet eleac'h ma edont o labourat, hag unan anezho a zicaras eguile d'an traon. Ar chafet a voa huel, hag ar paour keiz den a voue goal lakel o cuez. An him en doa he zicaret a voue cassel dirag al lez-varn, hag ar barner a c'houlennas outan.

— Petra eo deoc'h beza gret eur griden evelse d'ho camarad?

— N'em eus her gret nemet evit senti outan!

— Evit senti outan, penaus?

— Ia, ar c'hamarad-ze en doa lavaret din comzon diptus. Me a reas droag enhaon, a grogas eulha en e benn hag en he choug, hag hen dibredas azot'h an douar. Neuze hen a grie diacrog-ta! diacrog-ta! Evit senti outan ou diacroguel, hag eo cuezet var ar pave. Ne oulen pe rafen!

G. M.

PRISAN ED.

KEMPER. — 12 Mar

PORT-HAÏT. — 17 Mar

Guins . 17 lur, 26 c.

Guins . 16 lur, 27 c.

Segal . 10 lur, 81 c.

Segal . 10 lur, 84 c.

Eiz . 9 lur, 31 c.

Eiz . 9 lur, 73 c.

Ed-du . 8 lur, 67 c.

Ed-du . 8 lur, 77 c.

Kerc'h . 8 lur, 88 c.

Kerc'h . 9 lur, 88 c.

Avalou-donar 3 lur, 35 c.

Avalou-donar 2 lur, 93 c.

Ar Gerant : AB. DE KERANGAL.

Kemper, monlet gant Ar. DE K'ANAL, Mouler an Escopi.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounee.

Em Abonnement d'ar Gaseten a gomz.

Evit eur bloaz	DAOU SCOUEP
Evit e huez'h miz	EUR SCOUEP
Evit tri miz	LAOUECH REAL.
Eur gaseten ebken.	DAOU VENNED.

Ar baecunant a die beza great araog caout ar gaseten.

ALIOU.

Ar scrijou a vo c'houet da leac'h er gaseten a dleer da adressa: oñ d'an Aotrou MONTAY, Delec a Kemper

Ar paemanchou a dleer da adressa d'an Aotrou SALAUN, ebken. An abonnamant a guemerer e li an Aotrou SALAUN, librer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 2 Even 1866.

Ar vertus a so ker caer, ma ne eil ket an dud, ha zoken tud ar bed, tud pere o deus ket an heur da veza er gwir tis, da veza sclereat gant ar varionez, miret da renta enor dezha. E mission Zantibar ez eus nevez maro eur sear, ar sear Mari-Par, sammet e tri dervez gant an dervien dom. An oll o deus douguet canv d'ar gristenez calonec-ze ha mar doa bet eur skuer a vertuz en he huez, ne maro eo deus e hoas great eur vad vras d'ar Religion.

Zantibar so eur pors mor hag eno ez eus eur c'houstul abers peplant eus ar Rouantelezhon. da viana abers meur a hui auezha, hoguen oll ar protestantel nemet consul Frans. Henna pa gleras ar c'helon eus ar maro-ze a vouelas d'ar sear eve pa ve bet he vam, hag ar peiz so souezussu h, ar Gonsul et all o deus ive distruget ar brassa keuz dezha. Ar Gonsul o doa en em glevet abaooc eur pennad amzer evit, pa varfje unan bennag, ne vije oc'h ober canv d'an ammaro nemet consul he vro, mes en dro-ma o deus lezet an em-gleo-ze a gostez, hag oll o deus savet ar pavilion canv var an tiez ma chomont eubo. Tri lesti saoz a voa d'rag kaer o deus savet ive ar pavilion canv. Epad ma touguet ar c'huel d'an douar, ar protestantel, pere o deus eus eur c'hloc'h caer, a dous lakel he sm. Beteg an ture bras a so deus da gaout an tad ar sear evit tuez dezha var ar c'holl en devoa great. kementse oll en deus scoet cals tud ar vro, ken tud divaez ken re all. Comans a reout da anaout penaos eul leanez en em voestlet da Zoue, en em voestlet da viret ar guere't del, ne deo mui eur vaouez evel ar re all. ex eus eus eun dra bennag hag a zao an den dreist ar re all. Esperout a eller e leac'h ar maro-ze cals tud da zistrei oc'h Doue.

Gouel Santez Monica so nevez tremenet, ar zantez-ze pelaez deus roet d'an iliz an docteur bras S. Augustin

An arc'h breur-ze ken anavezet ar Mamou christen bo bet savet e Rom, e chapel Santez Monica. Disknez a ver er guere a Osi, al leac'h ma lavaras ar zantez hag he map kenavezo an eil d'eguil araog en em gualat.

An diveza Pap so bet canonizet eo Sant Pii pemp a behini ar gouel so ive e miz Mae. Anaout a rer ar vad a reas d'ar bed oll christen, o acat ar gristemen da stourm a euep an durtet pere a c'houilfroaze distrujs ar gristomach oll, hag o leana eus an Euv, dre he bedennou ar c'bras d'ar zoudardet christen da c'honn i ar victor.

Deiz ar Iado-Basc, an tad santel, goude beza bet en iliz Sant Ian Latran o pidi drag pennon an daou abostol Sant Per ha Sant Pau, e deus roet ervez ar c'hustum en de-ze, ar venediction da guere ar d'ar bed. Ar venediction vras-ze ne vez roet nemet peder guech er bloas. D'ar Iado-gannar-lit ha d'ar Sul Falc e vez roet e S. Per, d'ar Iado-basc, e Sant Ian Latran, ha da anter eost, e Santez Mari Major

Varlerc'h ar venediction, eur deus da lavaret d'ar Pap ez on digouezet e Rom e huez'h Escop eus a Roma stalez. Napl easset kuit eus ho Escopion. Ar c'helon-ze en deus great poan d'an tad santel. Var gant e huezec etre eskop hag arc'heskep a voa e Rouantelez Napl, ne deus mui nemet nao po zeg en ho escopion. Ar ro al so lod maro, lod er prison, lod harluet er muez eus ar vro.

Aliz — Ar glouer eus a seminer Aliz o doa casset d'an Aotrou Escop Arnaud, vikel abostolic ar Telheli, tu ar c'huz-heul, eur strollad chape edon, machou etc. An Escop missioner en deus senfet dezao evit ho zrugareat. e li lizer e pehina e velomp pebez aket a acat ar gristemen nevez er vro ze da zesk li fedennou lag o c'hatekiz.

Daou viz zo, emezun, eo digouezet ho lizer ganhen Edon neuze oc'h ober tro va escop evit gulet va c'hristenien goz ha va c'hristenien uorez, ha nem eus ket gallet caout, nag en deiz nag en

Done ken na glere ket monez he zornestiked. Anou a zeuaz d'he servichenen e oa maro. Na gredent ket cousecoute terra on or evit mont betek ehan. Mont a rejont da gant Escop Lan-Dreguer, da c'houlou euzul. Ao Escop a zeuaz da Guervardin, hag a ordennaz da sant Erwan pe Eozen agueti an or, mes ar zant na glere ket. Eur ehalon a oa gant an Escop a brevaz ar prenest, hag a gavas ar zant er bedon, ho gorf sonnet evit pa vije maro. Pa oa tennet euz he bedon, e teuz da gant he Escop, ker joaz ha ken dencuz ha biscoaz. Eur vech all e hoaz e chomaz pemp devez hep dibri tam. Pa dre-mene an noz er bedon, ar c'hoasket a vije trec'h d'ezhan. Neuze e croaze he zivrec'h var boul he galon, hag harpet var ean neubend levrion, e stane he beon hag e vorede euz tann evit en em ziscouza. K

MISION ELLIANT.

Elliant zo eur barrez tost d'a Guemper, unan d'euz ar parrezioz caera a vrier var ar maz. Tri mil den zo en-hi. Ar vro zo bras ha pinvidic. Anou a zo bras hag huel : tri mil den a hell mont ehan eb beza re stard. Ann tout zo unan deus ar re garet d'euz ann escriptur, e huc'h gent troiad huedet en deus. Ar c'hloc'h bras a hoas daou vil liur, zo bet roet couls lavaret gant eul ha iourer donar d'euz ar barrez. Mivel ar penn kenta d'euz he amzer, ez en deus de veza unan d'euz ann dud pinvidic euz ar vro. Evit trugarecaat Doue d'euz ann amzer euz roet d'ezhan, e ravo ne oa netra guetloc'h evit rei eul loden d'he us hag e voestlas daou vil liur evit prena eur c'hloc'h nevez. Parrez Elliant zo eus bras. Brudet eo e hoas hirie dre ar vosen a goezaa varnez-hi brema z eus tremen triec cant vloaz. D'euz a zeis mil den a oa neuze er barrez, ne jomas a zlere n'ar c'hilvet spontus-se, nemet... daou. Eur vers great var ar voalen-ze a gaver e hoas hirie en Elliant.

Ann Otron Grouarn eo ar person. Ann holl a lavar ex eo eun den desket dreist ha daoust ma en deus 73 vloaz ha ma ze guens he vloz, he speret ne gosa tamm. Arrot mervel, ann tad mad-se, evit rei d'he vugale eun direza merk d'euz he garantez ha d'euz ar c'hoant en d'euz d'ho zaveit, a zoupas rei eur mision. Per-varzez vloaz araoe e oa bet e hoas eun all. Kristienien Elliant o doa son, d'euz ar vad en doa gret d'ho zol eus ha da gals anez he ho noan.

Pa glefchont eta hano d'euz eor mision, e trugarecajont ann Otron Doue da veza lakeet e speret ho ferson euz sonj ker mad evitho. Gout a rent ne oa ket pinvidic. Etre ober vad d'ar paour ha scoufa hugale evit ober direzator'h helenen anez-ho, mar diot galvet gant Doue, ex a bep bloaz he beadra. Ha neuze, eur mision zo evit mad euz barrez. Great e oa eta eur gent, hag e oa destumet mil liur ; nean a roan euz vemen evit ober croas ar mision, hag epad ar pennez

devez, ann holl o deus diskoezet he c'hloc'h vad, pop-hint en he c'halloud.

Dann troie en goude Pask e tigoraz ar mision. Ann Otron Lemark, person Sant Caourin e Kemper, a oa carget gant ann Otron'n Escop da veza superior. Anavezet avoall'h eo dija en escriptur ha dreist oll er parrezioz tro var d'ro da Guemper, dre ar misionou en deus roet e meur a hiri anezho. Kristienien ar C'hlost-Nevez, Bree, Plozevet, etc, ha kement hiri a zarempred retrejou Kemper a hell lavaret guetloc'h evidonnie p'gement a vad en deus gret dez-ho he gomzou leun a deneridigez hag a nerz hag he garantez evit glaz Doue ha silvidigez ann eneon. Ouzpen ann Otron Lemark e oa e hoas pevar belec varu-gent dianvez. Ha cousecoute, epad pennez devez, etre prezeg ha eves o doa ar pre a garet d'ober alioze ar mision betek an noz. K'kent a ten he ar pater e renket seve ha ne hell ket mont da g'usket araoe nao-heur. Ar re a veze oc'h ober ho mision a doe en em gant holl en iliz da c'huc'h heur. Meur a hiri a oa tremen euz lez d'euz ar vore'h, hag ann darn vuz da vana eul lez. Ha cousecoute, d'ann 101 a c'huc'h heur ann ol couls lavaret, a veze en iliz, ha ken a veze lavaret ar guer direza den na zouje keneret penn ann hent da vont d'ar guer. Me a ana-veze hag a ranke diblas d'euz ar guer da deir-brur anter, ha ne he hall beza d'stro araoe nao heur, hag a ree an dra e hemdez. Epad ann deiz e veze atao couls lavaret euz belec benne er gador brezeg. A vore'h o devez amzer ann dud da vont euz pennad euz miz ; ha cousecoute, bevez he ma son ar c'hloc'h, ann ol a zarede d'ann us laouen evit pa vijent o vont da euz haaket euzet, hag epad ma comze ar belec ann holl a alioze gant ho d'usket ann iliz.

Euz prezeg hemdez a veze, var ar Gredo, var goure'hemenon Doue ha re ann iliz, var ar binjen, var ar pec'hel, ar maro, ar vurn, etc. netra eo faye d'euz kement a hell sekerenna ar sperejou ha tene-reat ar c'halonou, evel-se ive eo rouez ar c'hloc'h ne deuit ket da veza bruzinet gant ar glaz-har goude beza eilevet ann traou euz-ze epad eis devez. Ann de-vezon kenta e veler ar pennon sonn ha d'eschiant, euz pa ve e hoant de studm euz ann Otron Doue, mes a benn tri pe bevar devez, e veler ar pennon plegot, ann danulagad rus gant ann daelon hag an daouara croazet, ann daoul en deus renket kemeret ann teor'h.

D'ar zul kenta d'euz ar mision ar barrez oll zo en em voestlet d'ar Verc'hez. En devez-se dres euz en em gave pardon euz chapel gaer savet n'euz ket e hoas ouzpen gent vloaz d'ann Itron Varia-vir-Ziccor. Goude ar guemperon canet er chapel, e zajor e procession ac'hano d'ann iliz parrez. Ar vugale o doa gret he fask en devez araoe, er penn kenta var peder renk, ha var he lerc'h ar mervel hag el loat ar voazet ive var peder renk, hag e creis p'gromm ar Verc'hez hag ar zent douget gant tud ar barrez ; ar procession

J'kok ha droek caloun am euz. — Bezamp coulsconde
 Jean a S'iauz. — Nel Vask, ar c'h l' fresk hag ar zou-
 henn-dard a we' l'ao ac'hanoun. — Si'iauz' E-leaz'h her
 gwedaat, ar peza zebz enn deiz-ze a bouez muioc'h mui
 war he houli-caloun. — Lun Vask, he glenneo a gressk.
 — Siouaz, me va hunan a c'houm clany. — Ann derzio a
 a grog enn-oun. O veza ne oan ket evit prezeg va hunan,
 e pedon ann Tad Gery da lezel eun exereis-liennepe
 hej beza great. — Beza am boa da brezeg i war henn
 ann diera Ann Tadj a lavarez d'io me a l'brezega d'ho
 tro. — Red eo tree a don diera ara brezeg d'e-omp. —
 Hen ober a reaz gant calz a vez hag a galoun. — Goude
 ar zarmen en doa poua o tere'nel war he dreid. —
 Gressaat a reaz coulsconde hete der heur da noz. —
 Ann Votrou Person o welout col et don vez hag hon
 rec'hed galoun a lavarez e renkomp e'oum hej
 prezeg ha d'skoiz eun deiz pe d'oun. — Votrou Person
 eme a. a Tad Gery, trogetez d'e-ou h mui gwech ev d
 ho maderlez enn hou kenver, hoghen ne hel omp ha ne
 d'foump ke, paouez ha lez. eun deiz E'oum h' r mis-
 sion. Con'nause, na Keyzet a ra eaz. Va c'leusard a
 zo gwel-skuz. — Ehana a ruz eun deiz pe d'oun, ha
 me en em gargo euz a l' p'ira. — Red eo tree'li pe
 mervel.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS, CHICAGO, ILL.

Hugo or Sept exit or Hugob-mo.

DELLUX & FAHN — SAN FRANCISCO CARACCIOLLO.

DIYERUS 5 — has a secret or *Zacramant*.

DIMEC NEU 6 — Sant Norbert, Escop.

Дизин 7 — лавел гонел ар 2-счадигл.

DISCLOSURE 8 — Saint Eozen, a vocal ar beorien.

Dissadonna V → Sant Pet Celestin, pag.

Discret. 10 — Trade sul goude ar Pantecost, Douel
ar Galon sac' a Jesus. — An Ariel hira :

Pa voa mado Jesus var ar groas : evel ma edo neuze d'ere'hent ar zadorn (ar zadorn na sul ar ruzevien) ha ma voa ar zadorn-ze euz goul bras, dez ar Pate, ar ruzevien, euz na jonye ket ar e horfou mado slag ons ar groas d'ar zadorn, a bedas Pilat da leat terri dezho he orvesker, ha d'ho lamet kuit. Dont a reas eta soudardet lag a detras he divesker d'an daon a voa crucudet unan a he i ho da Jesus.

Mes ja voant deat bete Jesus. o velet ez oa maro,
ne dorjont ket dezhan he zivester, mes unan anezho
a zigoras he gostez dezhan gant eul laos, ha dioc hui
o tredas goad ha door. An hui en deus guelel, a rent
testeni da guementez, rag he desteni a so guirion.
Gouzout a ra eo guir ar pezh a lavar, hag hec'h lavar erit
ma credet ive. Rac an traoz-se so e hoarvezet erit digas
da vir ar c'homzou-ma eus ar Rentur, ne dorjot n'cun
eus he eskern, hag ar c'homzou all ma guelel a raint
an hui o deus toulet. — SANTIAG. xix. 31. G. M.

Perle or Milner.

Barnediguez an dud evl e bez a n'ad ja-haek a d'efe e kement ha ma e hell, evl evl skerr barnediguez Doue da viana a pavez ar varned guez-ze Hogerz gonzoat a rer penaus Doue ne varn morse gant diseadet, ha penaus e' ardon d'ad h' ar zoken en deus great an droug pa en eo s eur gur guez, eur gur e hac har d'ad hec het. Mes an den penadessa ar hardenout ket. Eur den hag a so bet tamal o, eun den hag a so bet drest oll eorad ket, a zo oier i l' d'ougat eur varned guez en eo enep, ha d'haot e ve dezha' caout mat he ren e mad, hag ar m'ezl ze laout var he hano, ar Tene hze lakat var he z'ezon a horzo zoken var he lig e'z ne ouzer ket bete pegaret, gouscoude eun den a eh' za samal o ep' beza eal us, hag ar peza veur a zavez ne vez ket alo gur eun den a eh' zoken beza concao et hag l' n' e'viam, rag e'er o deus barr nee an douar laet evaz, ober enclaskon piz, e e' hel o'at e l' as en e' e'rom la. Ha pa en d'efe z' he e' gurno vez great eun den e'rom l' flet hennag, e e' hel distrei ha cheuch, ha ma e l' en l' flet, barr ediguez a' Agourz Doue e' e' flet, aneounac hat an droug en deus great. Mes evl en eo s lavaret hoeloc'h, an dud ne hac-hanon nemer. Glevet a rer bugale, en an e' hoar ou, a rebech a' ed d'egne an droug great gant he zad, gant an zad eoz, pe het tamal et dezho ar peza ziskuez penaus ar varnediguez d'ougat a enep eun den a jom ar zoneh anezha e touez an dud hag a dremen a rum da rum epad ne ouzeur ket pegaret anez. Setu ar peza a zo da zompa o lemp ar guentel a vereom a ma.

Ar h oas 1820, eun ahanlaerrez, o velet eur heacher o testant ar h bourg ar Groas-Nevez, parrez e ilepartiz mant an Drom. Ar e harteze-se so unan eus ar re vras eus ar rouantelez, hag evel ma eho neuze an nevez amzer, an velet a bep tu nemet guez gollet a vleit. Ar heacher-ma a voa eun den a zaon-eguerl v oas pe var an dro. Fins eaz tran en devoa petra hennag ma voa garo eun lam'e. He liou n oa ket flam, he vleo a gomense da c'hriza. Anet ez da guement her guelo oa eun den ere, hoas dioc'h ar l oad ha dioc'h al labour.

En eur vont, Perie ar Moliner, rag Perie ar Moliner a
reat eus ar leacher-ze, a lavare outan he unan mad,
ar e harter-ma a hñj dia. An tiez-hont a deus eun coare
derat, ar parker-ma se labourer mad. An dis a velan
digor d'an oll da vont enlu. Ha pa vien bet va unan o
filhob enl leac'h da zont da chom enha, n em bye ket
dibabet gwellic'h.

Var guemontse e ligoezas gantha an arberien pere a
e'houlennas digantha he hyperiou. Ho diskuez a tras.
Iag ar re-ma a lavaras dezhan na ancouvad han ket
mont da di ar Mær kerkent ha ma vlot digouezet. Gou-
zout a ran va dezer, eme Berie ha n'em eus ket a zouc'h
da som ev he oler.

Perie pa voa eat tre er bourg, a veas ractal d'an ho-
labri selia a voa er Groas-Nevez, erit galkout caout ho

goan hag he lojez. En ti ma voa diakennet. e voa boas d'en em zestum ar julodet eus ar bourg, rag e pep bourg, da viana ar boureez bras eun tamie, e xaver alo eun nebeut tud ha n'o deus nemeur a dra da ober, tud pere o deus peadra avoalc'h pe eur vicher vad avoalc'h evit caout ho bara dibreder, ha pere. evit laza pe laerez an amzer, o deus izom d'en em zestum evelse en eññi beennag da gouz eus ar c'heleier hag eus a gals a draou a l.

Hor beacher eta a voa digouezet e touez ar vourc'hizien dibreder eus a barrez ar Groas-Nevez. N'oa nemet pevar anezho er parishes-ze. Coma a reant eus a aferiou ar rouantelezh hag eus a aferiou ar boureg. Peric a zebre ho gnan ep lavaret gwer, m'as silaon a reo gant he ziouscouarn ho dion kement a lavare an dud-ze.

Unan anezho a lavaras d'ar re all daoust ha paket eo an hini so bet noz hent neuz ar laerez e ti ar *Percep-tour*?

— Ia, a lavaras eun all, paket eo er mintin-ma.

— Piou eo?

— Gali, ar galeour, a voa amz digasset evit heza diouallet pe evessegt.

— Perag, eme eun all ne gasser ket ar c'haleourien-ze er mraz euz ar vro. Ne aller ket bera d'hegerz gant tud evelse. N'eus ket m'ur h da strouk enho pa vezont deat er mraz eus ar galeon evit arag.

— Setu ni brema dizpura dioc'h brema, ha red eo caperout ne vazo digasset deomp ken labous ebet evelse.

— Evitloc'h-hi, da viana, hostizez. eme unan anezho, ne zigoret morse, emichians, ho tor da eon den bet er galeon. Ne lakeot ket ac'hanomp d'en em gaout ama e kichen canfardet an seurt-ze!

— Vazi, eme an hostizez, a zo digor da guement a den eha gant ma teont ha ma en em zalc'hant eha gant doare hag honestiz.

Peric ar Biliner ne voa nemeur a fougue eha o clevet comzou bourc'hizien ar Groas-Nevez. Rag al leuner en devezo, mo nar vad, douget penaos Peric ive a dero eus ar galeon. Ugent vloaz oa bet enho, ha brema p en doa girat he amzer, oa goure liemenet dezhan d'out da jom d'ar Groas-Nevez d'indan daoulagad ar re a vje car-guet anezhan. Peric eta pehni a zave rusder en h vuzach dre ma fouze ar vourc'hizien-ze, en em laou-neas o clevet respont an hostizez. hag a zavas he benn da deleur eur zell varnezhi evel evit he zrugareat.

{Eur pennad all euz teoh all} G. M.

Gant heur euz Marc'hadour tuzer.

A bep seurt traoz a erzu var an donar, ha pep unan a renk douguen he bianedez, evel a lavare hon tud euz gwerh-all. Setu aman eun histor, leun a vironedez, a len-nomp e *Meleier Nancy*, hag a so en-hi peadra da laet

meur a farouel da c'hoarzin. Lézomp *Meleier Nancy* da laerant.

Unan euz an deizioz diveza eoa, euz marc'hadour euz a religion ar Jezuicra, gant he savet e *Roon-Etap*, a dreuze abred euz ar mintin, ar c'hoad braz a so etre *Bertrichamps* a *Vesey*. Chom a ra en he ezo en eun taol-ont, rag eun dra beuag a vel o c'heja en d'ezhan. An aoz a grok eo-han kement, ma ten da greua evel eur bern deillion. Credi a ra d'ezhan eo en em gavet he heur diveza ar bleo a sav var he benn, ar goad a zen da n'em aclassa en he voasiet. Consigne le pe ra ket ar peza a rasse meur a hini ma rellent en he lez'h, ne gwer ket an teac'h er c'hontrol, lostat a ra ne-brud-a-nebeut oot ar peza a ra d'ez han aoz. Souden he grendien hag he spout a ra kuit, rag goueled a ra tizet en eur grippet, eur p'ic'ol g'ad oc'h enezes. Laouen braz neuse out he gavalen, e ten ar c'had euz ar grippet, elaca anez-hi d'indan he vrec'h, hag e ra o ez-hi eur maread orm hon carantezuz. An anezval mud man, ne-brud hoariz da eun hevelep uiguenet-mad a *pass e tre* ma e hell a gliz hag a ziou, a g'ill hag a denn, ha gant he c'hrabon a zispin bisaj ar marc'hadour euz a *agra-badonnon*. Ar Jusev ne bliz ket euz d'ezhan ar c'hoariz-ze hag a gliz e kement g'ad a so var he dro, eb gualoud eant o nem an disterra pennad Lass da ga-hesta he c'had. Hoguen d'out a ra da seaj d'ezhan eu he iale h. En dro d'ar iale h ez euz eul lass hir-hir. Oher a ra eur scoulin e pen el lass evel he liamm en dro da c'houzou an anezval. Petra ra neuse ar marc'hadour? Cregui a ra er pen-all euz al liam, larat a ra ar c'had var he zreid, euid he c'has ganthan d'var bonex he zourn evel eun houner d'ar foar.

Mez sinas a veur li ar c'had e deuz lakeat he zreid var an donar hag arag m'en euz ar marc'hadour stae-det avonit'h he zourn var he iale h. m'a ten da ober eur peza lam evit kemer an teac'h. An den-man ne voa ket e gret a guement-se, hag a leusk ebsonjal he iale h. Ar c'had o veid eio losket a nem laca da *guernad* m'ar gue dre greiz an drez hag ar spenn.

Ar marc'hadour rezeudie a glask ive redez m'ur m'a c'hell varlerc'h al laer en euz casset ganthan he iale h hag he zaoz hir hag anter-cant. Mez an ost a laca da redez a gousto c'hoas ker braz d'ezhan, rag a veac'h han euz gret d'out pe d'it bas he couez var he beo o zreiz euz voien drez ha spenn. O veld er vad neuse ne dalveze da netra d'ezhan mont varlerc'h an anezval tec'het euz he zourn, en em deon gouella m'a c'hell euz a douez an drez hag han em laca adarre en hent, petra beuag ma voa goloet a vez, o sonjal er peza a voa c'har-vezet ganthan.

Er guerit vian a *Feury*, ar marc'had a n'em gave antronoz, ha setu ar marc'hadour o vont di, ha da laer emhan dre guer penaos he iale h stag euz gouzouk euz c'had a rede er c'hoad, braz ha tro-var-dru, ha p'oc beuag he digashe d'ezhan, a vije digollet mad euid be boan. An arberien o clevet kement-man a guemeraz ar marc'hadour euid euz chasser n'en doa ken port-

arm named o hec ho fusui), hag a zougaz var an heur
proces-verbal en he eneb — Pebez meleom evid eur
mare'hadour hag a ioa ken stag e galon euz an
arc hant ! B. T

LEVR AL LABOURER.

TREDE KAN.

Magadur al loened

- Lezomp da baoueza, brema hon arerioù,
Lezomp hon gouez auvank da grisk er c'hoajou,
Deskomp ar peiz zo red evit maga loened,
Densved, moc'h gerv ha saoud, ejaved ha ronsed,
Ha fa laot a ra d'ehoc'h gouellet eoa ho prajou
Ar gwaet a loened zo a gasker er foarjou ?
Kent maga re moubank da geota dibahet
Tadon ha mammon mad euz ho panden tennet.
- Na zougut ket na ret' va pobla ho c'rest hier
Ounered hag ho deuz euz re l da, euz gwaet der,
Eur penn'vel eunn rjen, euz e houk teo, euz choalten,
A red euz a ha lusk-gizel a ziskenn,
Ounered hag ho deuz euz d'vazad teva,
Ha didan karnon krom diskouarn a re h tra
- Prizout a rer ivez ann ounered leiz gouenn,
Loel var ho an a e nerr, divet h ha digempen,
A skub euz eur guerzet, ar post e gant ho lostou,
Hag a zismant ar merk ha deuz gret an c'harnou
E merk ho kokeou choazat ann nerruzan,
- Magit euz gant fonn ma den dra padu ar goan
Ha pell demenz ar zaou l o kreiz ar prajou gloz,
Lezit hen da grisk mesk hoc'h oc'hen braz.
Ha pa glevot ho saoud o c'houlou ar c'hoie
Da levez e vo red ho digas hep dale
- Kent kas hoc'h ounered d'ar c'hole da bara
Gortozat m'ho devn doun vloaz da v'ana,
Red e vezo ivez. kent d'as hu loened
D'ann tano, m'en defe e di boaz tremenet
P'en deuz euz e hore braz var dro nao pe zek vloaz,
- Ez eo red hep dale, ho spaza d'ho larda
Evel ma zec re goz a a veza talourer,
Pa vezo larded mad, gouerze hen d'ar c'higer
Kent ha goude m'ho deuz ann ead meuz lavaret,
Na hellont beza tad na leue nerruz ebet
Gantoun da gaout loened d'ster d'nerz ha skau,
Ne vagit e pep bloaz, med al leueou gouellan.
Ha ma n'am c'hredet ket selasout eunn taol kaer
Digouezet euz ho pro n euz ket e hoaz pe lamzer
E kichen ster ar Skorf pe dir leo a Yubri,

E kreiz ar prajou gloaz ez euz eur vereneri,
Er vereneri a na o chom eul labourer
Hag ben providit braz berhoel ha fouger,
Euz he beuz e lakaz post al loenet gouella ;
Ar gouella ounered hag ann oc'hen brasa.
Mes kaer en doa boeza, ha kaer en doa ober,
He zaoud a oa bihan hag he oc'hen d'ster.
Mes na go l ket kalon hag evid dent a benn
Da gaout loened brasoc'h hen a vuerz he vanden.
Mont a ra d'ar mare'lad hag e ligaz gant han,
Saoud maga er Poetou, hag euz ar re vrasa.
« O loened didalvez ! Sec hant euz eskern »
Euz ann holl d'ezban, mes ar merer na vern.
Me zo eunn den a vrad, me oar ann tu vad,
D'ho lacat da larda, d'ho lakat da vellaat.
Siouaz l a zec da zec ar loen a vihaza,
Ar bren ar greun a vank, ar zolier a skansa
Ar goz ar skorn a zo c'h, hag a greva atao ;
Esperu a rer ar loen, al labourer zo goulou.
Al loened a urenta, a gra isel var ann hent,
Ha kent finerez ar goan e kounerout var ho dent.
Al labourer neuze gant meuz ha gant aken,
A lavar gant ar vrad, na vezo lizet ken.

Mar fell d'ehoc'h, va broiz, nevez ho koulon,
Na-zit ket evel-d'ann da foarjou er Poetou,
Kavon a rit ouned da brema tro var dre,
Bloazet mad euz ann er ha magadur ar vro.
Pe gentoc'h vit dere hel e stad ho pandennoan,
Hep mouet da zepign hoc'h arc hant er foarjou
Euz hoc'h anevaled ar re galoneka
C'hoi a vago bep bloaz al leueou nerruz.

KELEIER

Ar c'lazetou per e goan euz a vadou an donar, a
lavar euz e pep lec'h deare euz euz euz mad. Mar
deus bet euz ann amzer gerv he nag epad al loar rouz,
n'en deus ket gred a zec. Mes setu a na brema e muz
mae, euz ann er cals re zec'la, Ar zec'lar mar pad a
d'ho dra zec noaz l da va lou an donar. An ed a dle
ruzia ha melenn ha ar re soe euz o sevel, a vezo dal-
g hec'ha an c'hise Ar fonn ve, euz ann ar fonn urrien a
vezo herve h a zannoc'h. F m'z ann, a lavare ar re
goz, eo re gloz bem-ec, ha re nebeat bep eul dervez.
Hag er bloaz a veaz hec'ha euz euz euz euz euz pe
zaou e pere en defe glib et an donar. Ar zec'lar ma a
lacat marteze a euz da veza dare kichen h, mes doue-
tus l'as ive l'ho laep da veza scanvoc'h. Mar gra ar
zec'lar ma euz vad herve, e vo da vret na vezo ke-
ment a louerze fall an donarou hag er bloaz a o oll
o devoa euz na vje eoliet ar goude-gouezou gant al
louerze pere ne voant ket bet lazet gant ar goan.

Ar zec hor-ma a dle lacat aa ed da vont keroc a cun tamc Gouscoule er sizun dremenet, nag e Frans, nag er broion estren a'eus deut chenchamant ebod er marc'hajon, mes evit an amzer da zoni e velia mar chom an amzer-ma. E bro Aljer, an ed so distrujet gant ar c'hil-bron-raden. Eus ar vro-ze e teue kentoc'h ed e Frans hag er bla-ma e vozo red eas eus a Frans di. En Amerige ive, er c'harterion e-c'ho ma zeus mma ed, hag a zigase kent er broion-ma, en deus a prest doare fal.

Epad ma scrifan kement-ma setu o tout ar glao pehini a c'houlennet abao le meur a zervez. Ne ouzon ket hag hen a voza deut ahred avoale h evit mret oc'h an droug a bel ni e voamp goudrouzet dre ar sec hor griz a so bet er penn kenta a vae.

Var dro Aljer, an eost so collet gant ar c'hil-bron-raden. Poulzet gant an avel c'hevret, int deut da goeza eus a vandennon heve loc'h e'om m'le vont dre n'ear. A vae'h e r'om en ho di ore h ar hampet eus a frouez an douar rag goule beza distrujet ar peza a ble mu a dezno e leuont en dro evit lonca ar peza a dou lezet var ho lere'h. Tud ar vro pe hadout ket o f'stra ja ar vuou a h'vret dre al leach hon ma tremenoat, ha pere a zafe buan tarraou all a gunderen-raou, ma na rent ket distrujet.

Epad ma ou dou-ma sec hor er c'harter-ma ha ma voa dizulo an oal-gloz hennet, er c'harter-ma a Frans e voa harrou arven bep an amzer. Eno eus kentoc'h ar gou-mad guizion evit ama, hag e meur a leac'h edol oc'h ober foen pover. Evelse ar c'harterion a goma eus eur f'ac'h maouac a so bet izet gant ar gurun er sizun dremenet, en var prat v'eat a ma edo oc a ober foen. Cridi a rer eo eur fure a goum a voa g'adu var he seya eo e deus sac et an e'fien dan d'ne sken.

Lavaret a rer e vozo ep date prest an hent so grest etre Gar hent houarn Castellin ha Toul-Baraer, da lavaret eo al leac'h ma chom al as ri tan izeloc'h evit Blum-Vern. Evelse e c'hoed ar vachourien mont var ean eus ar gar d'al lestr tan ep tremen dre Castellin na dre Ylun-Vern. E dec pe zaouzeg minuten e ra ar c'harri omnibus ar pennad hent-ze.

E Brest e vozo redaloe lagou an daouzet a v'z eost.

Ar procezon a zo a'ou constus, hag a laen alies var an douar noaz ar re o deuz anezho. Mes e Brozaz ez int c'hoas eus goassoec'h evit e Frans. Uzan eus ar re a c'harter eno Attorney, da lavaret eo eun doue haraer pe avocod, a zemezaz he vap, hag a voas dezhan, oupen he argouton tri broce da zibuna daou vian hag uan bras.

Daou vloaz goudeze a map a deus da gaout he

dad, da e houlou digant ha n'en doa ket adarre eur procezon pe eun afer honnag da lacat etre he zaouarn.

— Ha petra oc'heus grest eus aa tad, gant ar re an boa roet deoc'h?

— Ehuet al gantien, hag ar re ma em eus labouret evit ho a so fougue e'ho dre ma em eus ho d'banet. An Attorney eo a zeas droug en'ia ken a z'arac'he. Den diskiant, emezhan! petra, echui procezon! c'ho oc'h eus e'vret liseoas kement ad? Ar procezon-ze a voa etre va daouarn-me pemp bloas varougnet a voa. Ha pemp bloas varougnet all e v'eat chomet c'hoas ma n'am bje ket gret an d'otach d'ho rei deoc'h. It alesse, n'orse n'a pezo afer ebet d'ganemo. Echui procezon! ne doc'h nemet eun diol.

kementise ma na deo ket g'ar da viana a elfe beza.

C. M.

PREMIER ED.

KEMER. — 26 Mar	PONT-NARAT — 25 Mar
Guinis 47 lur, 54 c.	Guinis 47 lur, 73 c.
Segal 40 lur, 93 c.	Segal 41 lur, 23 c.
Eiz 9 lur, 31 c.	Eiz 10 lur, 32 c.
Ed-du 8 lur, 70 c.	Ed-du 8 lur, 91 c.
Kere'h 10 lur, 09 c.	Kere'h 10 lur, 25 c.
Avalou-douar 3 lur, 70 c.	Avalou-douar 2 lur, 93 c.

MOUFRONTEZ — 19 Mar	BREST — 24 Mar
Guinis 48 lur, 87 c.	Guinis 47 lur, 77 c.
Segal 42 lur, 44 c.	Segal 45 lur, 01 c.
Eiz 11 lur, 50 c.	Eiz 9 lur, 95 c.
Ed-du 10 lur, 33 c.	Ed-du 9 lur, 42 c.
Kere'h 10 lur, 00 c.	Kere'h 9 lur, 75 c.
Avalou-douar 3 lur, 50 c.	Avalou-douar 4 lur, 20 c.

HENT HOU'ARN.

Eus a Vrest da Roazon, hag eus a Roazon da Vrest

Eus a Vrest da Roazon

	KEMER TREIZ.	EIZ TREIZ.	TREIZ TREIZ.
Brest	7 h 00 m	7 h 00 m	7 h 05 m
Montreuil	8 30	8 h 58 m	7 30
St-Brie	11 30	8 50	8 30
Roazon	2 03 ROZ	8 30	8 30

Eus a Roazon da Vrest.

	KEMER TREIZ.	EIZ TREIZ.	TREIZ TREIZ.
Roazon	3 h 00 m	3 h 00 m	40 h 50 m
St-Brie	7 07	8 00	4 44
Montreuil	9 31	10 h 30	4 27
Brest	11 30	12 45	7 20

Ar Gerant. An DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de KERANGAL, Moulet an Escript.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,
DIGASSET BEP SUL

Da gnement Christen a goms ar brezonec.

Em Abonnamant d'ar Gazeten a gont.

Evit eur bloas DADO SCOTET
Evit c'huez'ha miz ECH SCOTET
Evit tri miz C'HUEZ'HA TRIZ
Eur gazeten ebken DADO VENEC

Ar bacamant a die beza great araog enout ar gazeten.

ALLOU.

Ar scrijon a ve c'hoant da lacat er gazeten a dleer da
adresañ oll d'an Autrou MONTAN, Belec e Kemper

Ar paeamanchoù a dleer da adresañ d'an Autrou SALAUX,
ebken. An abonnamant a guemerer e li an Autrou SALAUX,
librer, ru Kervon, e Kemper.

KEMPER, 9 Even 1866.

N'eus ket pell e comzemp eus eul levr hanvet -
Les quatre Evangelistes unis, great gant an Autrou
Masini Ferretti, ha troet e galleg gant an Autrou
Lesclerc. Vikel vras a Guemper. — Setu ama eul
lizer scrifet gant hon Tad Santel ar Pap ha-unan d'an
Autrou Lesclerc, evit al levr-ze.

D'hor map ker Leopold LESCLERC, beleg e Kemper.

PIL NAO PAP.

« MAP KES, SALUT HA BENEDICTION APOSTOLIC.

« Ne ket ep meuleudi nag ep ober vad d'an eneoù e
vous moult, e comsantant er c'hantel-ma, al
levr great gant hon contr a gontez hon tad, neuze
Escop e Pesaro. Evit lacat he amzer da dalvouet en
harle e pelini edo neuze en em lakeas da ober eun
histor eus an Aviel gant al lizeren hag ar c'homzou
eus ar perar Aviel. Ho rena hag ho slaga a reas
an el eus egale en havelep doaro ma rajent eun
histor epken mes eun histor leon, e pelac'h, ep
guer al ebet nemet comzou an Aviel, e rijo c'aret,
peplun d'he dro ha d'he amzer, kement tra en deus
great hor Zalver Jesus-Christ epad he vuez oll, eun
histor pelini, displeget ha seletret e ber gomzou
dre scrijon an Tadou hag an Doctoret, a lacaje di-
rag douglagad al lenner, eun dao en guntion, beo ha
ker selear hag an deiz eus a oberou hor Zalver, hag
a roe dezhan ive eun boued c'huez da vaga he ze-
vation. Hoguen ar frouez en doa sonch ar scrifliger
devot da denna eus he labour e veza ne allent ket
en em skign avoc'h abalamour d'ar sez e pelini
en doa he scrifet, e credomp oc'h eus great eun dra
vad meurbed, eun dra a behn an li a die deoc'h
anavezeguez vad, o larat ho poan da drei al levr-
ze e galleg evit ma c'hello ober da eun niver bras-
soc'h a gristenien, eun vad pelini d'en doa great

beiz vrema couls lavaret nemet d'an Itali. Ne oes-
ja'h ket beza en em gavet da ober an tam labour-
ze en eur mare guelloc'h evit em amzer-ma e pelini
tud collet ho skiant gantho dre an orgouil, tud ha
no teli d'ezo suja da neira, na rezo kelepadurez
ebet deut eus an en, a fell d'ezho zoken ober ar
breiz d'ar Mestr eus hon Religion santel. Ober a
reont he galloet, en eur zouch hag en eur diguiza
ar scrifur sac, d'he zoken betek ober anezhan eun
da epken. An heur vad oc'h eus bet da drei al li-
zeren italian e galleg ker freas ha ker just, ma vezo,
ep doctetana, ho lev lennet gant eur bliadur muoc'h,
ha ma teugo eun eost purlac'h a frouez evit an eneoù.
Rac-ze, er memes amzer ma verkomp deoc'h hon le-
vener, ha ma zomp enrus da zigumeret al levrioù
a ganniguit deont, e renomp e teufe cala a dud
d'ho tenn, hag e coesse poul varvezho ar c'hliz eus a
c'arns Doue, hag evel ezrez eus a c'harns an En, evel
testent eus ar garantez on eus hon unan evi-
doc'h, e roomp deoc'h eus a greiz hor c'halon ar
veneration apostolic.

« Roet e Rom, e Sant Per, ar 16 a rae 1866, an
nguentrel bloavez abaoe ma zomp Pap. »

Oc'h heul al lizer-ze ex oa eur vedalen aour, var
behin ema imach an Tad Santel, evel evit testenia
e diou e hiz peguement oa contant ar Pap.

G. M.

Ar maro a sco bep sizun eun taver liras a dud couls e-
tousez ar re vras evel etousez ar re vial, couls etousez an
dud brudet evel etousez ar re a dremen diavaezet var an
douar. Ama ne gomzomp peurlieusa nemet eus ar re o
deus tremenet ho buez oc'h ober ar vad, o deus lezet
var ho ferc'h ar c'huez mad eus ho vertizadur, hag a so
ar maro eurgouit evitho. Ma comsomp eus ar re a
varf en eur lezet eur brad bennag eus ho skiant pe eus
eun dra all bennag en deus lakel ho hano da veza ana-

enn den hag en doa douguet armoù difennel, armoù ha
n'en doa ket a vir da zonguen, a vone condonnet d'ar
galeoù. Guelet a rit, an timentel a lakea gwechall ar
gristemen d'ar maro, n'o divije ket larnet gwehoc'h.

En eor gazeten eus a guet Berlin (Romantelex Prus,) e
lenner ar peiz zo ama varlere'h

E Rudow, lust da Verlin, ez eus digouezet eun dra
hag a elfe rei da zonzal d'ar eo ne reont fors nag a lezet
Donnag a lezen an iliz. Eul labourer donar ac'hano a
m chomet, abanne ar sul fase vintin, astennet ep gallout
(fay). Bet'ema var eor gador vras, he benn eal var adren,
he gorf sounnet evel pa ve ep luez. A veac'h eo anat
e tenn he alar, ne ell na coms, na fural ezel, nag anaout
den, lavaret a ve great eo cousket e huez. Bep mintin ar
medecin a ra dezhan lonca eor beradic leaz evit dere'bet
huez enha. Eor c'lu bras a so er pors evit pellat an dud
a den a vaudeonou da glase guelet petra dremen en ti.
Setu aze hag a zo burzudas. Mes setu ama petra lavar
an dud d'ar h oio dirar benn kementse. Cousket eo
ac'hano d'ar bloas a vez alalamour ma en deus gouezet
ha blasfemet an Aotrou Doue.

D'ar sadorn fase e labourer direzatoc'h evit n'os d'el
dezhan, ha pa lavaret dezhan eano, e respontse. an hini
an duhont varlaez a so cousket ac'hano d'ar bloas a zeu
Brema souden ez eo e ker da guere'hat teil gant va c'har.
Hag o guirionez d'ar sul fase vintin a tremenz gant
he gar ebou ma Sant Mikel, e Berlin. An iliz-ze
a voa kempennet bras evit gouelioù Pase. Chom a
reas a za, hag ez eas en iliz en eor lavaret abonez
he benn. Labour o pezo da e hortoz, cousket eo
ac'hano d'ar bloas a zeu. Neuze en eor zezel ar forc'h pe
ar c'hrog a voa etre he zrouarn ez eas adarre en he hent.
Pa zigouezas er gneur e voa seiz maro. En eor deleur
a reas var he gador, ha n'en deus ket finet abanne.
Lezel a ran an hini a lenno an dra-ma da zonzal ar peiz
a garo var gouementse. G. M.

HISTOR ZANTEL.

(PEVARE PEZAD HA TREGONT)

Broudeur Joseph a ra d'ann Egipt evit ann eil gweach.

Ar gl'ernez a vouzke start-oc'h-start var ar beil
Pa oe debret e ti Jakob ann ed a oa het kerc'het euz
ann Egipt, Jakob a avraz d'he vigen. Ti en dro ha
prenit d'eomp c'hoaz eun nebeut ed

Judaz a respontaz gouarnour ar vro-ze en deuz
lavaret d'eomp sklear, ha var he le zoken. Ne ve ot
hiken va drema, ma na zigassit gan-choe'h ho preur
bihanna. Mar fell d'choe'h eta hel lezel da vont gan-
comp, ez aimp gant han, hag e prenimp d'choe'h ar
pez a zo ezomm. Hogen, ma na fell ket d'choe'h, ne
d'aimp ket, rak ann den-ze en deuz diskleriet mad

ne veljemp morse he fas, ma n'ema ket hor breur
bihan gan-comp.

Israël a lavaret d'ezho : Evit va goul-ear eo hoc'h
euz roet d'ezhan da c'houzout ho peiz eor breur all er
ghear.

Mes hi a respontaz : Ann den-ze en deuz goulet
ouzomp doare hon tud ann eil goude eghile ; mar ho
beo hon tad, ma hor boz c'hoaz eor breur, ha ni a
respontaz d'ezhan dre ma c'houenne, hag eaz a oa
d'eomp-ni gouzout e lavarche d'eomp. Digassit gan-
choe'h ho preur ?

Jedaz a lavaret c'hoaz d'he dad. Lust ar c'hrouadur
da zont gan-en, evit ma'z aimp eor hent, ha m'hor
bezo peadra da vera, evit na varimp ket gant ann
naoun, na hag hor lugale viban. Me en em garg euz
ar c'hrouadur, digan-en-mo eo e c'houlennot kount
anezhan. Ma n'hon digassann d'ar ghear ma n'hel
lakaann d'choe'h etre ho taouarn, mo eleur n'ann
pardounot loken. Ma n'hor dije ket Jaleet kement-ma,
e vjemp brema distro evit ann eil gweach.

Israël, ho zad, a lavaret eta d'ezho. Mar d'eo ret
kement-se, grit evel m'hoc'h euz c'hoat. Kement
enn ho sier euz ar guella traou a zong ar vro-ma,
ha kassit prezanchou d'ann den-ze, roussin ha mel,
stork, staktez, tourmantin hag alamantez. Kassit ivez
ghor-choe'h daou e hement a arc'hant hag oc'hpen
ann hini hoc'h euz kavet eun ho sier, gant aoun na
ve c'hoarvezet ann taol-ze dre sul evesgaat. Er fio,
kement ho preur hag it da gavout ann den-ze. Plijat
gant va Doue ho l c'halloudet hel lakaat da vera tru-
gareuz en ho kenter, evit ma laosko da zont en dro ho
preur pehu a zo dalc'het er prizon, hag ar Benja-
min-ma. Evid-ann-mo, ma vezo ama evel pa n'em
be krouadur ebed.

Ar baotred a glemeraz eta ar prezanchou, ann daou
e hement a arc'hant ha Benjamin, hag o tskenjont
d'ann Egipt, hag ez eijot d'enn em ziskouez d'ar gouar-
nour.

Joseph, pa ho guezaz o tont, ha Benjamin gant ho,
a roaz urz da c'houarnour he di, o lavaret. Kassit
ann dud-ze d'ar palez lazit loened, hag aozit eul lein
vraz, rak dibri a ruit gan-en da gresleiz. Hema a reaz
ar peiz a oc goude'hennet, hag ho digassaz eharz
eun ti.

Eo, karget a aoun e leverjont ann eil d'egile :
Abalamour d'ann arc'hant a zo eal gan-comp, ar veach-
ad, enn hor sier, eo ezomp dastumet ama, evit teurel
var n'eomp ann tamall faoz-se, hag hon dere uel e skla-
verez, na hag hon ezen, ho l var eun dro. Itaz e epad
m'edont var ann trezon, e leverjont da c'houarnour
ann ti. Aotrou, plijet gan-choe'h hor selabu, ni zo hel
ama dja eor veach a lo prena eu. Goude beza he hacet,
arriet enn eun hostaeri, o veza digoret hor sier, hou
euz kavet hon arc'hant e leg hor sier, ann arc'hant-ze,
ho zigasset hon euz gan-comp, bevelep pouez, hag
oc'hpen-ze, arc'hant all da breua ar peiz hor bez

ezommi, hoghen ne oazomp seurt ebet pïou en defe lekeat an arc'hant-se enn hor zier

Ar gouarnour a respontaz. Ar peoc'h ra vezo ganchoc'h ! n'ho pezet aoun ebet, ho 'Toun ha Doue ho tad en deuz roet d'heoc'h tuzorian enn ho zier, rak ann arc'hant hoc'h a euz roet d'in em euz touchet mad Hag e ligassaz Simeon d'ho c'havout O veza great d'ezho dont enn ti, e oe digasset d'ezho dour da vele bi ho zred, hervez ma vje great d'ar beac'horian, ha do ezen e oe roet haed.

Hi koulscoude a aozze ho frezaouchou ahenn ma teuje Jozeph var ar c'hrestez, rak klevet ho deroa e tleot leua eno. Jozeph eta o veza denet d'he ha'ez, e ken-tigout d'ezhar ho frezaouchou, oc'h ho derc'hel var ho daouarn, hag e stouet beteg a m dour d'he adori.

Jozeph o veza ho zaludet d'he dro gant kale a vade-az, a reaz goulepnou d'gan-ho evel-henn. Ha iac'h en ho tad, ann den koz-ze a behu ho poa komzet d'in, ha beo ef-hen ato?

Hag li a respontaz. Ho servicher hon tad iac'h en a drugare Doue, ha beo es ato. hag o stouet beteg ann dour, hen adarjont adarre

Jozeph, o veza sellat neuze ouz Benjamin he vreur-gompe a lavaraz. Henna eo ho preur h'hanua ho poa komzet d'in anezhan? Va map, emez-han, ra vezo Doue trugareuz eo da ghenver ! Hag en em hastaz da vont kuit, rak tenezet hoil a oa he galoan a velet he vreur, hag ann dalc'h a ruitte enn he zroul-gad. Pa oe eal enn he gampr, e ouelaz dourak. Distroet d'ezho-ho, goude beza gwelet he fas, en em zalc'haz, hag e lavaraz. Servet i leua.

Servichet a oe leir zaol, unan evit Jozeph, unan evit he vredeur. Hag enn all evit ann Ejiptianed, pere a zebre en eul lud a gostez, rak difennet eo ouz ann Ejiptianed dibri gant ann Hebreed, kreñt a reont e ve kement-se eur pred die'elan, pe eur sakriach.

Breudeur Jozeph a aozaz dira-x-han, rentet pep-huñ d'ho he oad, ar map henn ar c'henta, hag ar zaouank ar n diveza. Hag e hent souezet. Brasoc'h e oe c'hoaz pa ho devoa bet digant han pep-huñ he loden, o velet e ligoueze ann han vrasa gant Benjamin, rak brasoc'h o oa he-uzan eghet pemp loden all. Cher vad a rejont gant-han hag ann dibri hag enn era.

HA HA HA

« Pa fell da Zoue ho d'ho predeur
« En dilezac'h, me tad dizeur !
« It, va mabik, Doue r'ho mao !
« Doue d'ho ligas endro gantho ! »

Evel Jakob, herent kristeo,
Roit da Zoue, mar ho goulemp,
Eur map, eur verc'h maza karet;
Ean deuz enn he c'hloar ho c'hafet.

Breudeur Jozeph, enn ho banket,
Gant dudi a ra d'in gwelet

Ann unnek Abostol eorez
Azeret ouc'h taol gant Jezuz.

II

BUEZ SANT ERWAN. — EISVET PENNAD.

Bemde e lavare an overen, nemet elan e vije, pe eun affer braz bennag a vije ouzhan. Gant pebez bannite ha gant pebez devotion ouz ar zacrifis samet. Abarz lavaret an overen, e commence ha beden oc'h en em struca var an dour, hag e chome pell ead da gonsider peken dister eo ha peken braz an Doue a da ziguemer en ac'galon. Clevont a reat he herve-dou, ha pa save ac'hano he zroul-gad hag he vizec'h a vje goloet a zaelou. He zaelou na hanc'ent da redez epad an overen, creist pep tra d'ar *confiteor*, d'ar *Laveho* ha goude ar gommanon. Gwelet eo bet eur vech d'ar gortezou eur c'hele a skeduz en dro d'ar c'havir.

E cador ar Lingen ho garantez evit ar bec'hennet eo ha braz ha tener. Eun mver braz en deuz tennet eun a vouillen ar pec'h eo, euz ha zaelou fall hag ho lakeet en hent euz ar zividiguez. Gwelet dro ho zrouder, gwelet dre he gomzou ere ha nerzuz e teue a henn d'ho *dira'ha* ha da rei d'ezho da oadout selear e oant var bord an *Idem*. — Eur remed en doa, ha na rate morse, ar remed-ze eo he zaelou a denegaz ealouou ar bec'hennet c'aleket. Epad ar c'hontess-ont a na leane da ouela, o velout peguement eo oflaset. Doue ha peguement a c'haon a ree ar bec'hennet keuz ouzho ho oan. Ne ket hep ken d'ar bec'hennet vraz ha c'aleket en ho ser'hojou, en deuz great vad e cador ar Lingen, mez c'hoaz d'an eneo mad ha devot. d'an eneo a gare. Doue ha na c'houlennet nemet bag a zevri en hent siniz eur ar hinijen bag euz an ol vertuziou. Ho douguen a ree da gitaat ar hec evit en em rei oil da *Zoue*. Mar a zemezei jaouanc'ent ar vro, en em dennaz dre he ali er c'houlennet.

Mar goudezo e pep ec'h dre he hoan hag he labour kement a eneo da Zoue, pïou a helfe lavaret ar vad a ree d'he barresionez? An eneoze f'ziet d'ezhan gant Doue, eo a gare dreist an oll. D'ar reze e roo he hoan hag he aozet. Evitho e pede hag e reo pinijen, evit ho gount oil da Zoue. Ho gwelet a reo ahez en ho c'hleavajou, evit ho c'hrevat er feiz, ho c'honsoli en ho foanvou, hag ho dispozi da receo ervad ho zacrifichou. Ho c'hazout a ree, ha caret e oa ive d'he dra gantho. Mar boa hanvet alvocad ar beorien, pa oa official, e heller ive lavaret e oa tad ar beorien. Rac na heana da ober an aluzen, n'en doa netra d'ezhan he unan ha ne ket d'ar re euz he barez hepken e roe, mez rei a ree d'an oll hep revez den. Ar peiz a gare ar maza e oa an aluzen spirituel, da lavaret eo, diski ho religion d'an dud ignorant, rei descadurez d'an emzavadet, he derc'hel er skolioù, ha rei eun tamsicour da fortuna merc'hed jaouanc paour.

K

STUDI

*Var ar vurbüen, an derchen bossennus, hag ar Borbolen
malicius e Kerne.*

Abaoe eur bloavez hepae so ar vurbüen, an derchen harbennus, hag ar borbolen malicius a seblante beza choazet ho demeranc e goire Kerne. Goude beza bet epad petmp bloas e kerahes, kasimant e creis an andret ma rea ar c'hlenvedjou-se eur ravaj bras elaeuz al loenet, em eus gallet eressaat mad outo. O gallet em eus a daust, o henliet em eus pa zint apparcel, dre ma creshent, hag e kement gwis ma en em ziskuezent evel ma tlejez en ober er cironstansou m'en em gaven. Rac-se, kerkent a ma em eus clevet penaus ar c'hlenved se ken diströj a soa adarre er vro goude beza chomet eur pennad mad eb aparissa, em eus cavel uyl destum da red ar remercon em boa var ar c'hlenved. Rag credi a rañ ferm ne bellier ket hanta re vuhian da gase a da m'ij a ar moyennou gubas evit pellaat ar vossen so diouz hor e'hec er lae hon tiez.

Esñ ar bloavez 1857, a heñn ma zoñ bet eur mis bennag er c'harter em boa gallet va unan eur c'holl a ouспен 30,000 l'r var dec tiegues bennag da hirañ tout.

Ma lavaran ouспен penaus ar c'hlenved a soa er vro-ze abaoe 1837, e deus bet cunhuet betek e mis kerzu 1863, hag ouспен-se ma lavaran e hoas e zeus chomet eals a valeurion all evelse caset dre an ignoranc an nebeut a source, hag an ny m'mou cox eus ar per-c'hennad hag ar maguerien, e zoñ casi sur e c'heller, eb creshi re, lavaret ez eus bet eur c'holl a vent a gant mil l'r, en eun andred biban eus a Guerne.

Eur seurt kol, eruel gant al labourerien ha memes gant an oll, a re da anaout an interest so o studia pis ar c'hlenved harbennus se var al loenet, abalamour d'an diströj a ra. Rag goude lae ha al loenet-se pere a so oll fortun al labourer e Kerne alics ivez ec'h attac an den, da behini e ra souffr poanion bras, ken a varv aveichou.

Ar c'ronstancou so her grevas, ma ne ket permetet herres va kantiñant, leskol netra eus ar peñ a he' rei eun dra beñnag da anaout var ar vurbüen pelt m'en an dristidiguez, ar vuhian hag ar vizer dindan toen al labourer honest a mad, mes alics dizouret a lezirek. Consideri a ran evel eun dever absolut din lavaret ar peñ em eus gallet a desket var an andret, rag tromplet dre fañoun ar c'hlenved, e meus bet gret eun errol bras oc'h a anaout da gommanas.

Goude beza gret an histor eus ar vurbüen e Kerne, hag ar studi eus a louzeier propr d'ar c'hlenved-se, goude beza diskuezet secler ar merkou hag ar bleasou a vez er c'horfou maro, e claskio petra a accauzion aneza, hag ar moyen d'he harea, ha dreist oll e velio petra a ve quella da ober evit diocall ar vro deus an droeg-se.

Histor ar C'hlenved.

Ar vurbüen a gommanas e ravaj e Kerne, e mis guengolo 1857. Betec neuze ne ouiet hano ebet anezan

er vro-se. Cregui o mas da guenta er guarr a Crosly, e common Glomel canton Rostrenen, e pelec'h o lazan var dro pemzez aneval, etre bioc'henned hag ienned, hag e heñnas eur pennad amzer.

E masou eost a guengolo 1858, e gommanas adarre er c'hennadennou a Kerdour h. Mausermeur, a Gouatambart, e common kergist Moelou, hag ivez e Rostrenen. Eno ouспен ar bioc'henned hag an ienned a glavas, e voe gallet meur a beñmoch hag eur pen kezet bennag, memes tri den eus a here o varvas daou, a voe attaket gant ar memes clevved.

Ne doa nemet e mis meurs 1859, e gommanas da staga var ar chañ e canton Kerahes. Neuze e voue gallet e Kergroas, common Plounevez, a goude er c'hennou a Gouat-Hent, Kermiguet, Kermest, Percivien ha Tronquy e common Plouguer. Erfin e Kerahes memes e voe gallet an derchen harbennus ken var an dud ken var al loenet, Er memes amzer e soa e kergist (Fimstere) hag e Paul (Fôtes-du-Nord).

E gommanasant 1860 ne glevet ano ebet ken eus ar vurbüen, pa deus eus an trede goec'h e Rostrenen e mis eost, e Kerdour h, e mis guengolo, e Gouat-Hent e mis here, e Sant-Amand, Crosly, Plounevez, e mis da eus ar memes bloavez 1860.

Erfin direza eus an boe gallet eus ar c'hlenved a soa e Stenerez, common Trebrivan, canton Mahel-Kerahes. An dra-se a erreas e mis kerzu 1863.

Gallet a reomp etia herres a traou-se penaus 1° ar vurbüen e deus gret e ravaj, brassa e tri ganton a Kerahes, Mahel-Kerahes a Rostrenen, da lavaret eo e creis ar c'hennou harvet Gouat-Kerne. 2° Ar c'hlenved a erue ordinal e fin an donderion hag a guentanue betek e creis ar goan. An daou beñmoch-se a roe eun dra bennag da anaout evit pen eus a ar c'hlenved, hag ar voyen d'en em zional outan.

H M T

(Eur pennad all eur vech all.)

LEVR AL LABOURER.

'Vel ma choazit ho saond, choazit mad ho kezet.

Mist ho kaera marc'h hag ho prava kazek,
Mes ar re a zalc'hit da bobla ho kreic'hier,
A c'houlent a vuhian prederi eur mestr ker
Kerkent ha ma velit hoc'h ebeul eun ho prad,
C'houzoc'h petra dal, mar d-eo euz a venn vad,
Hen a guerz huoloc'h, gouel e tipteg he c'har
Ker skaer hag ann avel, na diz ket an donar.
Ar c'henta o treuzo eur ster doun ha tronzuz,
Ar c'henta e sañho var ar pontou riskleuz.
Kaer ho pezo korna gant trouz na laka van.
Netra n'hell her sponta, na poultz, na bouarn, na tan,
Huol a zaraok a za dre ker krenn,
He c'honzoug a zo teo, berr o golf, moan ho beñn.
Var he vrask e veleur he c'hoazied bolzet,
Ha var ho gueñ ledan he zioñ liven merket.

- Mar klev a ziabell ann armon o straka
 ○ An tennou o larza, ann drompith o skiltre,
 ○ No ket evit chom reiz, he ziskonn a red-red,
 ○ He izili a greu, he zifron a vogued
 ○ Ho vome var he c'houzoog a zav evel hadon,
 ○ A ziskenn, hag a fouet he skoaz var ann tu-deou;
 ○ Var he guen e merzer o holl he zion liven;
 ○ Hlen a bala ann douar, her c'hleaz hag hen dispen:
 ○ Ha mar guel ann emgan, e seblant lavaret:
 ○ D'eomp, ha d'ann daou lamm rou setu hen dilec'hoet.

- Pa zantont var he c'hein paotred a galon yad,
 Ar c'hezek a ziblas kerkent a bevar zoad,
 Eur vogueden teval var ho lerc'h o sevel,
 Hag o fouela ann er ker lemm hag ann avel
 Rex da rex d'ann douar e redont avechou,
 Avechou e savout d'ann nec'h, a daoladon.
 Kridl rafec'h penaoz ho deuz-hint divaskel,
 Hag e mont ann er, vel ma nij ar gouinel.
 Goloet holl a c'huez a boult hag a louen,
 Hep diskoiz, hep arza, e lammont bet ar pen
 Gant ho balan loskuz ar c'hezek direza,
 Ken tost ha ma talc'hont, a c'hleb ar re guenta,
 Hag ar re a c'houit kent eguet koll ar peno,
 E vefa gouel gant-ho mervel var ann dachenn.

Epad he glonvajoù pe pa zeu da gosad,
 Na lezt ket ho marc'h hep louzou na boued mad,
 Ho pet sonch e usken euz ar goad huella,
 Ez ou bet pe l'amzer ho marc'h kaloncka;
 En deuz karat ann treac'h epad he jaonackiz
 Hag en deuz evdec'h gounezet meur a briz.

Kent kas d'ho marc'h choazet ho kezek e tomder,
 Maguit hen gant foun mad, gant kerc'h ha goad tener,
 Gant aoun na ve gouelet hoc'h hent en d'foun,
 O koueza gant ho zamm dimerz ha digaloun.
 A hent-all, pa velit, ar mammoù e tomder,
 Ne ront d'ezho neuze 'med magadur oister.
 Pollat ho diouz ann douar a red enn ho koziou,
 Ha diouz ar c'houlen flour a gresk enn ho prajou.
 Bez ez euz hag na skarz o akat anezho
 Da zrotal da greiztez d'ann ann heol bero,
 D'ann amzer ma tason gand ann taolion pouer.
 Al leunou tro-var-dro dindan fret ann dourner,
 Kement-se a reont gant aoun na zalc'hent ket
 Ma vez heuchou ar marc'h re c'hleb, pe re lardet.

Pa zeu d'hoc'h da velet ez eo leun ar mammoù,
 Likit ho marc'h d'he dro d'ober ho labourou,
 Ouz ho kezekennet eo rei kaont preder,
 Kasit ho d'ar c'h lazenn pe magu t'ho enn li
 Na ket d'ho lakat da zougenn gomall-zammou,
 Na da stleja wir, na da dreinen stierion,
 Na da drotal er prad, na da dreuzi garsier
 Pel diouz al loened kern, diouz ar marc'h-sallier.
 Kent ha ma pad ar goan enn ho kroua ho miril,
 Ha u ann amzer nevez hoc'h unan ho c'hasit
 Pe d'ar glazennou flour, pe didan ar c'hoazou,

E kichen eur vaz skler, pe d'ho kouella parkon;
 D'al lec'hinn e pers ec'h hellint diskoiz.
 Hag o kavint enn ho door a-velc'h da eva;
 En leac'h klet d'ho difenn dione h avel-riz ar goanv
 Eann disheol enn e c'hoaz epad tomder ann hanv.

K.

Nann ar Kent evit ar Skiz-ma.

- DALLER 11 EREN. — Sant Barnabas, abostol.
 DIMEZ 12. — Sant Iaz Facond.
 DIMEZ 13. — Sant Anton a Badon.
 DIMEZ 14. — Sant Dazil, escop ha docteur eus an iliz.
 DIMEZ 15. — Sant Gregor eisevel, pap.
 DIMEZ 16. — Sant Iaz Francez Begis.
 DIMEZ 17. — Pevare sul goude Pantecost. Obs arzel.
 — An Avel kirio:

Eun dervrez ma edo Jesus var ribl laguen Jenezareth,
 tud a vandennou a vade en dro dezhan evit elavet comzou
 Doue Guelet a reas diou vag e kichen an douar, ar bes-
 ketaerien a voa diskennet hag a voalc'he ho rouejon

Jesus a bignas en unan eus ar bagou-ze, e bag Simon,
 hag her pedas ja hellat dioc'h an douar eun nebeut. O
 veza azezet en ein lakeas eus ar vag da guelen ar hoil

Pa eannas da goms, e lavaras da Simon: Kea arg er
 mor, ha taolit ho rouejon evit pesketa. Simon a res-
 pontas dezhan Mestr, labourer ou eus epad an noz ha
 n'on eus kemeret netra, gousconde var ho ker ma
 daolo ar rouet. O vez her great e kemerjont eun niver
 ker bras a besket. ma torre ar rouet. Ober a rejont sin
 d'ho c'henseurt a voa en eur vag all da zont d'ho zveur.
 Dont a rejont, hag an diou vag a voue ker carguet ma
 vevant mont d'ar gouelet

Simon Per o velet kementar, en em daolas da dred
 Jesus, en eur lavaret Aotrou, en em donnet diouzou,
 rag me zo eun den pec'her! Rag spontet all oa, hen hag
 ar re a voa gantha, o velet pegement a besket o doa
 kemeret. He guenseurt lakez ja la, bugale Zeveder,
 ne voan ket nehentoc'h souezet. Hogen Jesus a la-
 varas da Simon: n'o pet ket aoun: riviken eo tud a
 besketad.

Ar re-ma a zigassas ho bagou d'an aod, hag a zlezas
 pep tra evit heñvella Jesus S. Lucas v. 1. G. M.

Peric ar Millner.

PERIC TENNA.

Peric a zavas evit goulenn digant an hostizez ar hent
 da di ar Mar da belec'h e se le dezhan mont antronz
 zamm mad Epad ma edo ar zousuz e comz onthan,
 o veljont eur sclerijen vras o lont da bara en eun taol
 or zal ma edont An t, d'rag a voa an tan enha

Peric a eas en eol lam var ar ru evit mont da zecour
 laza an tan Ar pevar bouc'huz ma ou eus comzet anezho
 ne guemerent ket kement a brez. Svel a rejont re
 gousconde, hag o velet ar hostizez o kemeret eur varas

evit redek he unan d'an tan, e veljont errad e voa red dezho ive mont er maz eus an ti. Mes mont a rejont dibrez dre ar c'adren, rag izom o doa, emezho, da vont da c'houen sach arnog mont var dro barazon. Unan azezho zoken a azezas adarre hag a jomas eno, en eur lavaret : ne venn ket aouezet e ve an den a joa o c'uania aze bremaic eo en defe lakat an tan.

Etre daou ar c'hloc'h a zone, ha tud ar Groas-vevez a voa eo em zestamet en dro d'an ti a voa crog an tan goall enha. Peric goude beza bet o sous ar c'hloc'h, a deuas brad d'en em lacat e penn an dud a voa eno. Henna a reas euzaden evit digas dour, ha petra bennag ne voa anavezet gant den, an o! a zente outhan, dre ma velent penaus e c'houe kemeret an dro evit laza an tan. Gondeze e pignont var an ti, daou galvez saouanc hag hen, ha var bouez discar eur pennad-moguer hag eun nebeut coatach e rejont he lod d'an tan hag e virjont outhan da vont lareoc'h.

An ti entaret a voa da eul labourer providic. Hen hag he c'hrog straisillet ha trefuet, ne voutent ket cals petra reant. Peric a denas da c'houlen eus ar vam ha n'oa chomet n'eur eus ar vugale er gambr a voa o levi. Houma ne respont ket, mes unan eus ar vugale vihan a lavaras :

— Va mam, pelec'h emañ va c'hoar Mari ?

— O va Dore, emezhi, er gambr ! hag e coezas complect.

Peric ne jomas ket da vare'hata. Lakat a reas eur skeul oc'h ar voguer hag e zeas er gambr dre ar prenest pehini a voa duja deket ha tenzel gant an tan. Mes e creiz ar flammou hag ar moguet e voue eur pennad mad o clasc ar vere'h, he e haout a reas gouscoude. Hoguen pa deuas da glasc disken ar skeul a voa deket den n'en d'oa monjet he zeuna eus an tan. Neuze e erias da c'houl goll'hejou pe draon soupl evit gallont lamet varnezh. Digasset e voue, hag e c'hellus evelse leakeur da goeza, ep drug, ar vere'h saouanc da behini en doa savetel he buex. Hen a ziskennas ive goudere, rostet ha poazel o!l gant an tan, hag en em dennas ractal d'he lojeis. Kerkent ar pennad ti a goezas ive en he b'oul, mes an nemorant a voa savetel.

Antrooz vintin Peric ar Milner a fcas da di'c' Mær, Hema a anavezaz dioc'htu an hini an doa gullet an dore'hent o kemeret kement a boan hag o diskuez kement a yin evit laza an tan, hag o lacat he vuez var var evit tenna eus ar gambr ar vere'h saouanc a joa bet tost dezhi chom eul da zévi.

— Dent mad ra viot, emezhan, den a galon. Mont a rean da lacat ho clasc. Ar pezh o poa great deat'h a c'houlen hon anaoudeguez vad, hag eun dra bennag oupen.

— N'oua ket dent d'ho ti, eme Beric, evit caout meuleidion na netra all chet, mes evit diskuez deat'h an dra-ma. Neuze e roas dezhan he lapertou.

Ar Mær o lann ar paperiou-ze a jenchas liou. Ne vonie mui potra da lavaret ken ne'het e zeas o velet eun den hag en doa diskuzet kement a galon ha ne voa nemet eur galeour loaket da vale. Gouscoude e lavaras dezhan :

— Etonez tud vad en em gavit. Skuer vad ho pezo ; heñtit-hen. Ne vezin ket disleal en ho kenver, ha mar guellan, me ho tifenno.

— Ne c'houlenann nemet beza barnet dioc'h ar pezh a rin, ha ne ket dioc'h ar pezh ma zonn.

— Dies a vezo deoc'h caout kementise, gouscoude gant an emzer martez e c'hellac'h dont a bene ; mes poan ho pezo. Var guementise e tigouezas ive e ti ar Mær al labourer providic a voa bet an tan en he di.

— Ahanta, eme ar Mær, penaus emañ ar bed en ho ti ? Ho creg hag ho mere'h ne dint-hi ket chumet eun goude ne aerev o deus bet ?

— Emaint eusket, ha pa zihount e credan e vezint ker lac'h ha luscous. A drugare Dore, ne ket ker bras an droug ha ma zanje din e vije. Mes hag e vije bet eant guez brasoc'h, ne ran fors pa zeo savetel va mere'h.

— Setu aze an hini ad deus savetel he buex dezhi, eme ar Mær, en eur ziskuez Peric ar Milner d'al labourer. Al labourer en em illoas etre he zivrec'h d'he vintia ha d'he drugarecat. Goulen a reas digantha petra a elje da ober evit diskuez dezhan he anaoudeguez vad.

— Dore, eme Beric, eo a dleit da drugarecat, rag hen eo a zo en em zervichet ac'hanon evit tenna ho mere'h eus an tan. Mes evidonme, bez'e c'hellit ober cals evidhon. Me a zo derzeziour, e ho a so tuez, hag a ell rei labour din. Mes elerit da guenta petra ou. Neuze e lavaras dezhan p'ou on, a beleac'h e tuez, ha penaus oa digasset di da elom. An tuez a reaz t'eur gamet var adren, a jenchas liou, hag a voue tost dezhan eozza pa glevas petra oa an hini en doa savetel he vere'h. G. M.

AR C'HANVAL.

FABLEN

Er vro-ma ne vez ket gullet alicz a Ganvalet ; gouscoude eus bet digasset unan bennag azebou da ziskuez. Unan eus ar guezhou kenta ma voue gullet eur c'hanval e Breiz-Izel, a tremene dre vourg G. hag oa bodet eur vanden dud var he dro da zellet buthan. Pehini, na petra-ta, a gave he hez da lavaret eus al loen-ze ne vez evit ho.

— Sellit, a lavare unan, setu aze eul loen hag a vel eul lavaret gant netra. Eur baone dour sclor hag eun dornat guesc'ha zo azealc'h evit han, ha pa vez e bealc'h oc'h ed bele gant he zamm epa! an deiz ep eana na dibri tam.

— Ia a lavaras eun all, hag ar pezh a velloc'h, ker cro eo ma e hellen acat dezhan var he g'nein zamm tri mærr'h mad, hag e ra c'hoas gant an dra-ze tregunt leon he zervev ep diskuez beza skuez.

— Guellloc'h evit an dra-ze eo c'hoaz, eme eun treda. Ne ouzoc'h ket pe guez sentus eo al loen-ze ? Morse ne vez izom an baz, na fouet evit he gass. Gant eur guer he vestir ben laza da vont var hentou he zanolin evit he

zamma pe he zizamma, pe evit sovel he unan varvezhan, gant eur guer e ra dezhan mont buan pe chozi goustad dioc'h m'en devez c'hoant.

— Ne ket se eo a gavan-me caera enhañ, a lavaras eun all, mes gullet ta pe guer soumo en var he garnon, pebez ment en deus, pe goen huel e so he benn, pebez forc h so enha, pe goen dress eo var he izili pa za da vale !

— Mad, a lavaras eun all e hoas, dicun ac'hanoc'h ne zonci er pez so a vrasa enha. Ha ne velit-hu ket pe guer toant eo gant an dorguennet-ze so aze var he goen? Peguement eo scanvoc'h, dicupoc'h da vale? Pebez ear a noblans ero an dorguennet-ze d'he izili-all ha d'al loen ahez?

Ama ayn all a dross da zellet oc'h an hini a gouze, hag e veljant en doa ive eun tamic torger var he chouc. C'hoarz a zavas, e c'hellit credi Hogen evitho da c'hoarzin d'ar tort, ar ra o doa comzet en he raog o doa great eveldhan, o doa ive en eun roet da anaout, ha sur eun penaus al lenner n'en defe ket izom da jom pell da zonal evit lavaret penaus ar c'henta en doa comzet a dle beza eun den paz, slag he galon oc'h he zavez, an eil eun den a nerz, oas ar re a zo pa a gred heza potred rad, an trede, eun ozac'h pinvidic, eur Meste otos, ar pevare eun fouguere. Evelse pep hini a gistro da vout ar pez a bij, muna dezhan, ar pez en deus muna henvediguer onhan he unan.

Epad ma c'hoarze an oll d'ar c'heaz tort, ha ma o divije gallet c'hoarzin kercous dezho an unan, setu unan eus ar re n'o doa e hoas lavaret qm) sont da cheuch souc. petra, emezhan, ne velit-hu ket pe guer diforch eo an anevet-ze? He zivesker a ve mad d'ober guerzidi, he gorf so seac'h avoalc'h d'ober tan, he c'houzoug so hevel oc'h hini ar gerc'heaz, he benn a ve kemeret evit peno eun danvad, he ziouscouarn so comzet avel re al loen all-ze pehin. he vez cavel coant-bemet pa vez nevez dofet, he guer guela ma ve eo da ober ebr baluc'hen, ha e hoas an dorguennet-ze a virfe...

— Ha neuze, eme e hoas eun all gullet pe guer plad eo var he dreal, pe guer torret eo he garnon? Penaus eridi e c'hellit an treid-ze dishouarn ober eur penad mad a vale ep dont da dana?

— Ha mar debr ken nebeut a ronet hag a leverer, eme adarre eun all, pe seurt ners a dle da gaout? Eul loen ken treud hag eur vaz hag lien a eil beza eul toen mad !

N'em eus ket izom da lavaret deoc'h, lenner, penaus ar c'henta eus an tri-ma a voa eur marc'hadour kezeg ha ne vele netra en tu all d'he vare hadourez, an eil eur marc'hadour kezeg hag a e je serra he c'hovel ma vije lezel dishouarn al loenel labour, an trede eul labourer douar hoaz da gass melchen e kar, ha ne voa ket e poan da velet loenel-Lo vera gant guesc pe blous seac'h. Ar re ma ta a gouze pep hini evit he c'hodel, hag e guirionez pa evessear mad oc'h an dud e veler e comzout peurliesha pe eus an traoz ma zint douguet dezho, pe eus an traoz ma cavel eur goual bennag enha. G. M

KELIER.

Ar redadegou kezeg, o Kemper, a vazo er blouma ar c'henta hag an eil dervez a viz gouere, d'ar zul ha d'al len.

Abalamour da redadegou Kemper, ar re so e penn an hent bouarn a zunanuo daou-uguent dre gant ar pris a baer o maro all, d'ar re a guemero billegon mont ha dont, d'oc'h eur c'hostez eus a Castellin da Guemper, ha dioc'h eur c'hostez all eus a Vout hag a Bontivy ive da Guemper, hag ive el leac'hioall ma c'hean ar c'herri-tan etre Kemper hag ar c'herriou am eus haaret. Ar billegon-ze a vazo roet d'ar c'henta ha d'an eil a viz gouere, hag a vazo mal c'hoas d'an trede, d'ar meurs, evit mont eo dro.

Ar Aotrou David, Escop Sant-Brieuc, so en eun lakel en hent evit mont da Roua. Arzoug diblas en deus scriet d'he veleien ha d'ao dud fidel eus he Escopi eul lizer divar benn diner Sant Per hag amprest an Tad Santel ar Pap. Re a ra ali d'ar re a deus peadra da zicout oc'h an amprest-ze. Menl a ra tud he escopi eus ho aket da zavel diner Sant Per, hag e lavar dezho o casso gantha hag e rou be-unan d'ar Pap ar pez o deus savet.

Eun hostis hag a zalc'he, oupen orach, eoa nebeut a bep seurt marc'hadourez en he di, a vouc cavel on dex all mantin mad o erial oc'h he veler. Ar Mestr a voa er zolier hag ar mevel a voa er c'har. Setu ama petra lavarent.

— Biel, lakel ec'h eus dour er guin hag er guin ardan?

— Ia, mestr

— Lakel ec'h eus treuz etouez ar suer?

— Ia, mestr

— Lakel ec'h eus pooltren etouez ar pebr?

— Ia, mestr

— Lakel ec'h eus clucoree e touez ar c'hase?

— Ia, mestr

— Lakel ec'h eus grouan etouez an holon?

— Ia, mestr

— Mad, sau varlaez neuze ma lavarimp ar pe deunou.

Kement-ma, a leverer so digonezet en Americ. G. M

PRIS AN ED.

KEMPER. — 26 Mac

PORT-NABAY — 31 Mar

Guais. 17 l. r. 35 c.
Segal. 10 l. r. 93 c.
Eiz. 9 l. r. 31 c.
Ed-du. 8 l. r. 70 c.
Kerc'h. 10 l. r. 99 c.
Avalou-douar 3 l. r. 70 c.

Guais. 17 l. r. 38 c.
Segal. 11 l. r. 82 c.
Eiz. 10 l. r. 32 c.
Ed-du. 8 l. r. 91 c.
Kerc'h. 10 l. r. 50 c.
Avalou-douar 3 l. r. 57 c.

Ar Gerant A. DE KERANGAL

Kemper, moulet gant Ar. de K'ANGAL, Moulet an Escopi.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Ann Abonnement d'ar Gaseten a goms :

Evit eur bloas...	BIOD SCOUT.
Evit e'huac'h miz ..	EUR SCOUT.
Evit tri miz ..	C'HEC'H REAL.
Eur gaseten ebken. ...	BIOD VETHEC.

Ar bacamant a dia beza great arzoog caont ar gaseten.

ALLOU.

Ar serjou n ve n'hoant da lacat er gaseten 'n dilear da adreñs oll d'an Autrou MONTAN, Belco a Kemper.

Ar paeamanchou a dilear da adreñs d'an Autrou SALAUN, ebken An abonamant a guemeret e li an Autrou SALAUN, librer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 16 Eren 1866.

Ervez ar c'haleier, morse bliz Mari n'oa bet heuillet gant kement a zevoñs hag er bloa-ma; morse n'oa bet heuillet gant kement a dud morse aoteron ar vern e'hez n'ant bet kempenet ker caer, morse ar bredicatorel n'o doa gaset kement a gristenien oc'h en em voda e treid ar gador brezeg, o tout gant kement a brez, a aket hag a evadlet da silaoñ comrou Doue kementse a so evit digoll ar verc'hez Vari eus ar blañsenn Inket gant enebourien ar Feiz en he enep. Pa deuas hoo Tad Santel ar Pap da aisclema evit mad d'ar bed oll e voa Mari concevet ep pec hel, an Ifern a voa e connar, hag a boules ho likizen da ober safar ha da harzal evel chas oc'h Rounez an Eav Mes abalone, ar gant gristenien, gant vugale Mari, a so crenket eus da enori ho Mam vad.

Doue a oar evelso tenna ar mad eus an droug. Pa ra enebourien an Ili muia treuz, pa reont muia treuz o tiase he discar, neuze ive en em alard muia he bugale eulhi, neuze e tiskazont muia d'heza ho Gwelite hag ho c'harantez. Pe seurt Pap a so bet morse isknet moroc'h evit li nao? Pe seurt Pap en deus bet muioch a drubuilhoñ da e bouzañ? Hogen pe seurt Pap ive a so bet caret muioch? Pe seurt Pap a so bet anavezet kement hag hen? Pe seurt Pap a so bet ken anavezet, a so bet comzet kement anezhañ eonez ar gristenien?

Pa zeo dent n'eus ket pell eur scriagner matheurus, eun den dilez da ober ar brezel da Jesus-Christ he unan dre eul lev eus ar re falla, kementse en dens roet tra d'an dud guezeca, d'ar scriagnemen vella da zifen hor Zalver pehini a glasket en eun doare bennac da ziscar divar he droug. Ha morse hor Zalver Jesus n'en doa resevet brassoc'h eorziou, morse n'oa bet diskuzet seletroc'h d'an oll gristenien ez eo Jesus den ha Doue, morse an eil ferson eus an dreindet adorabl n'oa bet cañet hualoc'h he veulouñ hag evel Doue hag evel den. Hag an den reuzeud e a glasket ober brezel dezhan a

gouez, en eun nebeot mizioù, er vez hag en anconar'h Setu penaos n'za e maguet mennoñsion ac dud difeiz. Eurus e hoas pa na den ket Doue d'ho aet racial ha pa les gantho amzer d'en em ansoñt, rag ne les ket ato.

Er sizun all e comzomp eus a eun den seot gant dorn Doue e kichen ker Berlin abalamour ma en devoa great goap eus ar Zal hag eus a Zoue ha unao. Eur gaseten a so hirio dirag va daoulagad a barlant eus eun all bet seot ive evelso e creiz he zizun.

Eun amzer an dispac'h vras (revolution) epad ma en em goumeret an dud dilez oc'h ar c'hroazion hag oc'h imachou ar Zaent, en eun iliz a Paris e voa eur vanden dispac'herien o tiase discar eur groc'h vras a voa siag oc'h eur pillor, hnel dioc'h an douar. Lakel o doa skeuilhoñ ha staguet kerdin oc'h ar groas, hag ez eant da zacha varnezh. Mes kerkent lod a gomansas da grial « sellit-ra, pebez e'huacen so varnezhant? » hag e guirionez, mach hor Zalver a voa eur c'huacen deo var he dal ha var he gorf oll, an daelon a zirede eus he zoulagad. An oll dispac'herien a voue spontet hag a dec'has kuit, oll nemet unan, eun alc'huacher. Hema pa glevas, a lavaras: han! e huz a ra? Mad mo ia da chench roched dezhan! Kemeret a reas he ostilloñ, hag e tiscaras ar groas.

Mes an den reuzeud e a teaz se'hano clao. Mont a reas d'ho vele. He gorf a voa goleet gant eur c'huacen ken na zivere. Caer a voue chench ha chench roched dezhan, ar c'huacen no eans ket, hag e varvas abenn eun nebeudic heurion.

Lexomp ar traou spouronq-ze ha comzomp a draou laouenoc'h. An eneon mad, evit alicour an Tad Santel ar Pap en he zirenez, a ra lod anezho isollion hag a so pñjadur vras o parlant anezho.

Pa Nao so bet, n'eus ket pell, er guet a Oati Eao ar Pap goude beza kemeret he bred en he bart ho unao evel ma ra ato, a reas d'ar zal eilec'h ma leioe ar re en doa pedet da zibri en he di. Ar re-ma a fallas dezho sevel, mes ar Pap ne fellas ket dezhan e sajent

dioc'h taul ken o ho dirgo achnot ho fred.

Lavaret a reas dezho, en eur diskuez diou dors kaouz pe fourmach Holland a voa var an daol. A lin pidi a ran da danva ar fourmach-ze, ha pa o pezo debret anezhan, e livram deoc'h penaus em ens in het.

An oll, a ellit eridi o devoa mañ da glevet histor ar fourmach. Seta-hi ama

Eur vaouez eoz eus an Holland e devoa eur glac'har vras o velet ar gatol ket all o rei arc'hant evit diner Sant Per, dre ne devoa ket he unan eur guernez oa rei. Mont a reas da gaout he ferson hag e lavaras. N'em ens ket a arc'hant da rei d'an Tad Santel, mes diou dors fourmach am eus, hag em ens ho digasset deoc'h evit ma ho e-llassot d'ar Pap. An Aotrou Person a gassas ar fourmach da Rom, ha Pii Nao en doa ho espermet evit ho rei da danva d'an dud-ze eo doa sonch da lid da leua, hag evit gaout tra da veuli o ar-ze ar gristenvez vras eus an Holland (Tenaet eus ar gazetenn *le Monde*)

E Brassano, e kichen Rom, ez rat en dez ad da laeat d'ar maro eur den condamnet aba amour m'en doa laeret ha lazet. Laket oa he benn d'ndan ar c'hilolho, hag ar gatol fasket a benn d'ou vech, a jomas abenn diou vech var anter-vant ep coeza var gouznag an den condamnet. Kerkent an oll dnd a voa o sellet en em lakeas da gria, abouez pen. *Berret Mari' gras!* Hag ar paour kez renzendie en devoue peiz avoale he erl erl re varloze li ar re all. *Berret Mari' gras!* Dioc'h en hebet casset ar c'haerou d'hou Tad Santel ar Pap pehan a pencho ar banison. Esperout a euter penaus an den-ze bet ken trist d'or maro a zalc'ho sonch a gaementse hag a vezo luroc'h. En eur zibias eus ar prison, e lavaro. *Ma tra a ra paon din eo ne ellan ket achu ma Mari!*

Hano zo. a leverer, da c'houlen ma vezo discleriet eurus ar pap Urban Pemp. Ar pap-ze a voue ganet e Frans, en Esnoth Meud, hag a varvas etel eur zant en Avignon, er bloas 1370. A viscoas en enorer er guez-ze bep bloas d'an naotee a vis kerzu. He gorf a enorer e Marsel en dis Sant Victor Urban Pemp a reas he studi e Toulouz, han eo a roas da Dadou Sant Dominic, eus a Douloz, corf Sant Thomas d'Aquin, nemet an diou vrec'h. P'enn an doctior santel so e hoas en dis Sant Serni. Ar memes pap a fontas ive, ar seol medisinerez e Montpellier. Ar Frans a die eant soulevi a c'hoant da velet discleria eurus Urban Pemp, ma a eus e hoas na canonizel, na discleriet eurus aicus eus ar Babot guinnidic a Frans.

Eol lestr a Spagn o vont da Varsel, o veza e creiz ar mor bras, a rekas eur vagnig vian tolet ha distoler gant ar c'honagou. Ar c'habiten o lakeas trei ar stur evit ma tromenje al lestr die guichenus ar vagnig-ze. Pe guer sonzeal ne voue ket ar vartolodet pa veljont

en tamie bag-ze eur buguel, he-unan, dare da vervel gant ar skusder, gant an naoun ha gant ar zec'hel! Ar buguel keaz a vaa abaoes pevar dervez er sud truezus-ze, casset ha digasset gant an onliou mor Tod al lestr a gnezeras ar brassa sours anezhan, hag he digassas da Varsel.

Pa voue goulnnet digantha penaus en em gave evelse var ar mor bras, e lavaras oa eat da c'hoari er vag-ze var ster an Lierault. An dour red en doa casset ar vag varza ar mor, ha caer en doa bet erial, den o en doa nag he glevet nag he velet.

Ar buguel-ze so atet en hospital Marsel, da c'hortic ma vezo iac'h avoale he evit he gas d'he dud.

Er gazetenn (*Journal des villes et des campagnes*) e caver al lizer-ma dent eus a Rom

Elouez al letrion a guinniguer dalc'h mad d'hou Tad Santel ar Pap, ez eus unan hag en deus gret eals pilyadur dezhan abalamour d'ar peiz zo el levr hag abalamour da feiz an lu i en deus he c'areat. Bez ez eo ar c'hoariet gaz, e Brezonag, eus a bannion hor Zalver J.-G., troet e galleg gant an Aotrou Comte Kermarquer, ha kinniguet gantha d'ar Pap dre zoadarn an Aotrou P'acca, Escop a zo e peno cambr an Tad Santel.

Seta ama eur penadig eus al lizer scrifet d'an Aotrou Kermarquer en tano ar Pap.

Mar plij ato d'hou Tad Santel ar Pap. Pii mo kement a el c'roski ar gorf skant, e plij mo oc'h e hoaz derhan ar peiz a ell ober vad d'ar Religion ha d'an devotion. Evose en deus digameret gant ar brassa pilyadur ho studi var descaderez pe guzieguet ar Vretonet, hag ar c'hoariet sac'he he eus lakeat moulia. rag ma voaz oc'h eus bet c'hoant da e eur vagadurez oa galon an dud gouezec ha d'an ol gristenus a here an tadou eoz o deus ead et kement e zalc'ho o velet c'hoari ar bannion. An Tad Santel ar Pap am c'harg eta d'ho tugarreat eus he peiz evit al levr oc'h eus kinniguet dezhan. Esper en deus e lakeat ato ho ners hag i o speret da ober vad d'ar skianebou ha d'ar Religion da beini e root mercon nevez eus ho feiz hag eus ho ners-calou

Evit diskuez deoc'h pegement a istim hag a garantez en deus he unan evidoc'h, e ro deoc'h he venedictron abostolic.

G. M.

BUEZ SANT ERWAN. — XAVET PENTAD.

Ober a reaz sevel e kervarzin eon hospital evit lop ha mags ar beorien. Eul loden vad euz he zavez a lake da brema mexer e Roc'h-Derrien hag e Lannion, erit guisca ar beorien, ha pa u en d'je netra da rei d'ezho, lien a roc he zallad hag a c'hrome e creiz ar goan gant en tamie sac dister. Eon devez e tonguo eon habit nevel-nam. Caout a reaz eur paour keaz en noaz. Her guerrel a reaz, hag e lavaro d'ezhan essant he habit. Ar paour na felle ket d'ezhan heu ober, o lavaret na zecce ket onthan caout eon habit ker mad. Gro, emezhan. ar pe

enn hevelezh d'arvod. Ne oann ket evit kuit va dalc'h hag ann anken a raune va c'haloun. Ober a reaz he gouezion divere gant he holl skiant hag he holl annezdeghez tad. Da seiz heur goude kreisteiz e kommennez hag e recevaz ann Nouen gant eunn devotion vraz. Dalc'hout pail a rede euz dalc'hagad ar re holl e oa enn dro d'he wele. Eur c'har-heur goude e reaz d'in lavaret pedennou ann dremenenn.

Ermes d'ar c'houezion-mañ *Proficere, anima christiana*, ene christen, it kuit euz ho c'orf, o lavarez d'in : a wele'h, c'hui a lavaro goude ar pedennou a zo war-lerc'h. Tremenez reaz ann noz erglozou vrasa. Allez her c'hleven e lavaret anezhan be-unan Jezuz, Mari, Joseph. — O reza goulenet digant-han hag hen en doa eur bouan spered pe eur c'hoant bennag ? n'am euz ket, emezhan. — C'aret am dije mervel enn hon ti a Valz e-touez hor breudeur hag hon tadou, mes ra ve great bolnaez. Done, mad, a respontann. offrit c'hoaz da Zoue ann diouer euz ar gonsolation-ze. Ia, ia, emezhan, hen offrit a rann da Zoue euz ma tale'bo mad frouez ar mision. War-dro kreiz-noz e c'houlennez c'hoaz ha n'en doa netra da erbedi d'in. Ia, ho pedi a rann da gass va c'horf da Valz. O reza prometted se d'ezhan, e roaz d'in he zorn, hag e stailaz va him euz eur lavaret kenavezo, va zad. — Hed ann noz e lavaro da bep mare Jezuz, Mari, Joseph. — *Suscipe, domine etc. Recetis, o va Done*, va spered fuz va c'haloun. — *in manus tuas, domine etc.* O va Done, euz ho laouarn e lakann va ene. Digass a rann sonj d'ezhan e oa goeet Maria miz-meurz ann deiz war-lerc'h ia, ia, *angelus domini nuntiavit Mariam etc.* Eal ann Aotrou a zeizaz da lavaret da Vaz, etc. — War-dro teir heur goude kreiz-noz, o reza sioulloc'h, e reaz d'in scriva ar peiz en doa da rei d'anavezont d'ann tad superior a Valz diwar benn ar paperion, ar relegon, ann imajon hag ann traoz all euz begamur. Ann deiz war-lerc'h, nao euz ar miz he boanion ne oant ket ken kreiz. Louket a reaz enn heur po rann, hoghen pa zibenne e tened a zistereul apostomon du. Ne a ziskouez e pigoe ar c'brign-beo war-zu ar galoun. He glevet a greske, ar c'brign-beo a bigue hag en em skigno enn he holl miz.

Parassioniz Mercœur pa glevont eo chan ann tad Gury ha dare da vervel, a zo glac'haret braz. Lod anezho en em zistenn hag en em zalc'h enn dro da di an Aotrou Person, evit gouzout da bep moment penaos euz an tad, re all a red d'ann iliz en em strink d'ann daoulin dirag imaj ar Verchez Vaz ha sant Joseph, o c'houlenz ma ve astennet luez ann tad. An Aotrou Person be-unan a ouele holl a ra enn tad Gury eur mignoun tener hag eur c'hoessor karanteaz. Ann holl a oa mantret ha glac'haret ha c'haloun. Me va-bunao, glac'haret c'hoaz muoc'h a renke c'houlede heza eur c'houleator evid ar re-all. Ann tad a dremenaz c'hoaz euz d'ezha mervel. E keit-se e c'houlennez calz noz-deiz hag e pep doare. Goude e tenaz he glevet da grevaat mizoc'h-miz, hag e velenp o varfe bep pell. F'creiz he boanion e ziskouezaz eur gourach hag

eur hastanted vraz. Adalec ar penn kenta euz he glevet en em lekeaz euz daouarn ann Aotrou Done, hag e lavaro ne oa ket enn doa evid-han kuitat ar vuaz. Ne c'houlennez ket, emezhan, ma ve astennet va hez war an douar, goulennez kenloc'h m'am be eur maro mad. Allez e lavaro ar c'houezion-mañ *Cupe d'au-lei, et esse cum Christo*. C'hoant am euz da vervel evit deiz gant Jezuz. Salouet eo bet e liden, rag, e gwirionez, he gurf dispenet gant ar c'brign-beo, e goueze, c'houle lavaret, a dammou. Siaghet o na, evel-se, gant Jezuz euz ar groaz arroc mont d'her gwelout enn he c'hoar. Evit douezat he boanion e ligassez sonj d'ezhan euz eur bedennic veir bennag, hag e lavaro auzhi gant joz ha devotion. C'houlede o welout e colle he nerz, ha ne oa ann hegoz evit comz, e lavarann d'ezhan : souez am euz d'ho skiant. Me a davo hag hoc'h lezo sioul. Digass ann enep sonj d'in bepred euz a eur selant vad pe euz a eur beden do-vo bennag, se a ra vad d'am c'haloun hag a rezo talvoudat evid-oun.

Ar brezelad calouez-ze en doa c'hoaz da c'houlennez eur mouren gouezoc'h eghet ar mouren euz ar vuaz hag ar maro. Dar merc'her e-pod ann noz, pe deir heur arroc mervel, e lez da deurel eur sell spontez war-zu traoz he wele, hag o tistres euz ann tad e oa enn he guichen, e lavar *Satanas, Satanas Satas*, Satan 'heza a sav hag a ra ann ar groaz war he wele. Perac caout ann, emez ann tad e oa gant-han ? ha ne m'oc'h-hu ket euz dirret h Jezuz ha Mari ? Lavaret gant-ou *In nomine Domini nostri Jesu Christi, fuge, fuge, Satanas* enn haro hor Salver Jezuz-Christ, loc'h ha hez kuit, Satan. Fann eur lavaret ar c'houezion-ne e leze da vera peoc'h. Pa vije lostet he sepiuler pe eur grucit euz he c'henon, e poka deizha gant devotion. Joz en doa o sonjal e oa e Breizhez ann ltron-Vari-karmez. Dont a reaz da sellet enno eil gouch da draou he wele. hag e lavaro adarre *fuge, fuge, Satanas*. Tec'h ha hez kuit, Satan. Credi a euz o na eel kuit ann drouc-spered. Ekeuz na apout e-bed miz, mes penec'h ha sioullet beiz ann heur euz he varo. Ar c'houlennez he gouezat ma nemed evit tragarchat ar re he dos her meouret. Sonj am beza ac'hanoc'h pa vije dirre Done enn eur, evel m'hen esperann dro veniz hor Salver ha protection ar Verchez Vaz. Da zec hez ha kart ec'h ehanaz da c'houlennez. Louket en doa he buanadon direz. Hon tad mad a'ema miz euz ann hez touez. Mes dalc'h e rezo bepred sonj euz he joan-ded. Euz dalc'h e oa evid ann holl her c'hoant hag her c'blevet enn hon mesk, dalc'h e rezo bepred sonj euz he garantez ken tener. Da bep mare en em gave euz da servich da unan bennag, dalc'h e rezo bepred sonj euz he furez hag he skiant. Euz ann taol e cave an diskoulin euz ann difeluteon a vije k'houget d'ezhan. Maro eo euz ann tad Gury ? Ne ket. Hera a ra el leviou en deiz scrifet. Derc'hel a ra bepred e touez ar velenz euz a bep heu ar garg en doa bet, me sonj d'in, gant Done,

da s'ocour da rei da anouñt muioc'h-mui gwir kelen-
madurezon ann Iiz catholic, d'var-benn ann drouc a
dileer lazel hag ar mad a dileer ober evit beza salvet.
H. D.

STUDI

Var ar turbilen, an derchen bossennus, hag ar Bortholen
malicieux e Kerne.

KIL PENNAD.

Mercon ar C'hlenved.

Ar vurbuen a velor e meur a c'hia e Kerne hag a
chench deus an andrejou. Evelse e Rostrenen er gueler
merket scler d'an oil dre ar porbolennoù a zeu ordinal
en dianveas er c'hlenved-se, e canton Kerahès, er
c'hontrol, ex eo ral er gueler er guis-se. Ar c'hlenved a
zo tout en diabar, hag ar peiz a ell rei da anaout an
dangar, ne deu nemet pa vez ar moment diveza, hag a
basac buhan spontus. En dishevelledigues ker brus er
memes cleaved var ar memes loenet hag en andrejou
ken laust, a reas din eo em drompla ennad d'ar gom-
mansant. Cetu aman evel kent ar mercou brassa eus
ar vurbuen da gomman. an aneval a goil e naou;
en eun zaul count e hean da daskmat, ar glisc a so
var o fri a zisee h hag a leas a rank e ditron ar bioc'h-
negl. An troas a so pull, scler a tano. Da gomman,
ar fant ne chench ket.

Prez goude ec'h anavezec ar c'hlenved eus ar alad
moa vez eo aneval, tral a disablant eo, e benn a zalc'h
izel, guelet a rer eun tam crydien, evel eul loden eus ar
petin adren o erena, hag al liaven guem o plega eals
muioc'h disterra ma touchier ostant gant ar biyat. Ar
goad so i'vez troubleit, guennou an daoulagad a deu da
veza rus scler, e halar a den buanoc'h.

Aben neubent goude ar mercou-se a gresk, ar guinou
a deu d'en em dana disordren, ar fanh a deu da veza
lausk a tano ha da guemmet eul Lou du, sevel a ra
anezan mogued leo a florus. Avechon-all nealler anaout
ar c'hlenved dre ar fanh nemet dre voazennou goad
caleit a vez en o zones, hag eus al loenet elan em eus
guelet n'em eus ket guelet e vije eogvet o bouet enno.
Ar gridien a gresk ato, hag a erri gant ar c'heir hag ar
penn arroc, an daoulagad a so heurz Laxon ar galon
a zo disurs a cren, an balan a so serr a diregl, ar pouls
a eo buhan, Tear ha disegal, eur sempladurez vras so
dre an oil vemprou.

Brema e lostaer eus ar maro, pelini a anavezec dre
ma crea ar mercou eus a bere on deus cozeel. Guelet a
rer ar pouls e goazep ar c'honzoug, pelini eo ar merc
eur hag alao er memes tra eus ar c'hlenved tomen e
voment diveza. — An aneval a goez var an douar en
eur peiz, en em stoca a ra gant pers, sevel a ra adarre,
erena a ra dre e oil vemprou, asten a ra e benn var e
c'honsouc en eur e valant, hag e coez adarre, ec'h en
em stoc er poanion ar regissa, hag e varv.

Cetu penaus e passe an derchen barhuennoc, gant
ar vaander spontus, hag ar c'hlenved a bad teir, c'hoec'h
pe daouzec heur, ral eo dezan padout birroc'h.

Meur a veich ez eus bet caval, dens ar mintin, yen a
maro loenet pere a veze bet lakeet en o c'hraou, az a
gren evit apparana. Lod all er c'hontrol, goude beza
sortiet iac'h deus ar mintin evit mont d'ar peurachou,
a varre arroc annos, aveichou memes arroc treis-deiz.
Hag, tra eston, mas maleurasant atane er vurbuen,
ar c'hlenved a saill dre preferans var an aneval
jonanc a nerzus.

Blessen var an Aneval.

Eus an aneval so bet bñit, lod so bet digoret
prest goude o maro, lod all ne dint ket bet examinet
ken na veza ien ar c'horf.

E cas ebet ne meus ket guelet ar c'horfou maro o
tout da goevr, lod a velet o teler dro o fri beradou
goad du hag eoneene, guelet a real ivez tamou fane
bouc ha tano, o lenna var an da. Cetu az ar peiz a velet
dianveas. En diabar, e velet eur chenchamant en lu-
mouon gladenne, eus ar vouzellan voan, ar gaouledou
hag ar penn keala eus ar vouzellan vras a saile ivez eus
ar goastadur-se.

Ar gluden-se er bouzellou a velet a iou en em atardet
arroc memes ma figoret ar vouzellan dre al lou dem-
c'hias a iou dreizi tout pe aveichou all a dachadou ebken
Ar groc'henn diabar a seblante rus tenral a c'houtet
pa er lakeet en dour evit distaga ar poulouennou
goadec. Guelet a real ivez eun ar merc eus an divoada
pelini ne dilee beza bet nemet eur mintin hezag arroc
ar maro. Ar bedervet parti eus a sac'h ar bouet a saile
muioc'h ar c'hlenved evit na rea ar vouzellan vras. Hag
ar bleissou en em arrete ordinal e pen ar vouzellan-se.

Erha var ar groc'henn so eire ar bouzellou e velet
aveichou nendennou goad a c'hozadennou, mes ar
mercou-se a iou tout a sead en dianveas var groc'henn
ar galon. Cetu o ber gmaon ar peiz o so bet guelet var
gorfou aneval maro gant ar vurbuen e tro Kerahès.

H. M. T.

(Eur pennad all eur tech all.)

NAME ar Kent evit ar Santez - ma.

DILLUN 18 even. — Sant Philip Neri.
DIMEZS 19. — Santez Juliana a Falcorneri.
DIWERC'HER 20. — Santez Anjela Merici.
DIZIQU 20. — Sant Loiz Gozaz.
DINGLENER 22. — Sant Bernardin.
DISSADORN 23. — Sant Augustin, Escap, abostol a
Vro-Zaoz.

DISEL 24. — Pempet sul goude Pantecost. — Gouel
lan. — An Ardel kirio.

Elizabeth a zigoveras he amzer da willoudi, hag
a lakeas eur map er bed.

Perig ar Miliner dent, emezhan d'an ti, me'm eus da goma onzoc'h.

Pa voant eat en ti eleac'h na voa nemet-ho ho dau, an treg a lavaras.

— Perig, c'hui oc'h eus va xromplet-me ! An dra-ze ne ket mad.

— Ne m'eus ket ho xromplet, eme Berig. Lavaret em oa deoc'h petra voan araog dont en ho ti.

— Ia, mes n'o poa ket lavaret din e voac'h divlam.

— N'o pije ket va c'hredet, la neuze ne allan ket lavaret o veon divlam, rag lazet em euz, la petra bennag ma em boa abeg avoalc'h d'hen ober, n'em oa ket a vir.

— Gouscoude ma o pije discleriet ar peiz a oa c'hoarvezet, ne vijac'h ket bet condanet, credabl.

— Ne onzon ket, mes na va ioum ! Ama Perig a zirollas da voue a o sonjal penaus eae en doa bet euzet, e voa gouscoude re all hag a voue petra voa c'hoarvezet gant ar van-ze evi savetei ne lehor da behen en doa gouzmaet ugent vloaz galeou.

— Mont peoc'h ha seead ho taelon, a lavaras dezhan neuza an treg. kementse ne dat ket arroc'h, hag evidoc'h-hu, me ho laca a vrema e rei e muan eus a dud va zi. Ear sazon bennag goude e roc dezhan evit pried ar vereb da behen en doa savetei ar voue.

Setu aze eus den savet var an tour goude beza bet condanet. Mas nag a ket hui all goude beza bet evelse d'indan daouara ar justis, en em ro d'an dizesper, hag en em ro goas oc'h goas d'an aroug, dre ma zec red dezha en ean dreve bennag, abalamour ne gatoul den da rei diguerer dezha, abalamour ne ziskuez an oll nemet d'azians ha dispriiz evitho ! G. M.

Am Aven hag ar Mare'h eoz.

FABLEN

Goude'n enatema ar c'hirz da laeat al loenet er raguc'h. Eus tier eta a gassas eus dervet, e maz guengolo, da ear loennec vras he jatal oll en eur vanden. Bez'e voa leon, saout, eennel, densel, kezeg. hag ive eun azen. Peuri a oa buleg an daouagao, hag ep dale o comansas gjarde varnezhio. En em zestum a rejont e corn ar faenneg, en d'zheol, da ober eun ran. Ar bourre a gredas en doa cavel eun gro vras da ober ear brezeguen. Diskuit oa, n'en doa ket a maon, ha neuze en he lern ex oa eur mennas pe eur zonch eus ar re giera. ar peiz ne zigouez ket aiez gant eun azen. Setu-hen ta d'en em lacat e creiz ar vanden, soum he beon hag he zious. eouarn gantha. Digueri a ra he c'hinou, evit prezeg, mes kenta soum a deuzs er mraz a voa var eun ton ken hucl ha ker skiltrus, ma spoutas an oll loenet all oc'h he glevet. Guelot o pijo leou, saout, kezeg, ho flumachen savet gantho en ear, o c'haloupal tu-ma, tu-hont, o cluse eul leac'h bennag da gazet. Ne jomas nemet eur marc'h eoz a voa kiguet he zrean dioc'h ar bass hag he goston discleriet gant ar suguellou. Hema n'en doa ket a c'hoant

fringal, rag poll a voa oa tonnet he spouterezou dezhan.

An azen a voue souezet o velet he vanden gamaradet o tec'hel kuit. Chom a reas he c'hinou digor eun nebeut; gouscoude pa jomas ar marc'h eoz. no fellas ket dezhan lezel ho brezeguen ep he ober. Setu-hen ta da goma evelen :

« Ha cavel oc'h eus-hu biscoas, c'hui pehu a vado ive aiez euzs ha me, ha cavel oc'h eus-hu e nep leach loen eliet ken diot hag an den ? Ha cavel oc'h eus-hu loen ebet ker taeis, ken dianaoudeg ? Emaint aze oc'h ober ho fougne gant ho guzieguez hag ho skianchou ; mes mar o deus eun tam gouznieguez eun tam skianchou bennag. da hion int-hi alcour a guementse ? Ha ne ket deump-ni eo ha d'hon tadon eoz ? Emaint aze oc'h ober ho fougne gant tenn-da-dok ha drus-da-Rom, gant kik-kelorm ha d'lost-euez, " mes penaus o divje anavezet ar re-ze pante m' ? N'ho divje ket gallet ho mret. Var letre o divje-hu ho merket ? Ne eo on eus ho mret dezho ; n' on eus met oc'h padra d'ho merca. Ia, ni hag bor gouenn, hon tadon eoz a roas ho c'broc'nen da guiriza evit ma vije merket varnezhio ar skianchou-ze gant pero e ra brema an dud ho fougne. Ha guelit hui petra ter d'omp. Eleac'h anaoudeguez vad. Mes Mont a ra droeg enho. »

Ama an azen a reneas tenna he halap, hag araog ra en doa bet amzer da goma a cur ribustead all, ar marc'h eoz a respontas.

« Ne vouten ket, adrou azen a lla an dud guziec, an dud a skiant kement, a anaoudeguez vad d'ao esen. Mes pa ket vint e ravan euzs erid. Ia, ia, lavaret mad a c'hui an dud so d'anaoudeg. Sonjal a ra dui evel kent o laccout brema ho c'roc'hen da ober laboulmou evit eucant oberoa ha taeliou eoz ho tadon eoz. »

Ar bourre nebra ne c'hortoza ket eun heclev respont, a voue ker saouzanet ma eullaz ar goma, hag aboue ne gredan ket en defe lavaret guer.

Hag a dud so, hag an nep ho c'hele o corns, a lavare o re-hu vo he ho zad o defe great kement taol eoz ha kement tra burzhis so bet great var an douar, hag ahes n'io deus ket bet enho an distera pers ! G. M.

* Dre ar gontio-ze. a gredan an azen a felle dezhan lavaret Pentateuc, Deuteronom. Cicron Demosthenes. Evel no voue nemet brezeguez, e crede e lla beza brezeguez kement a glev, ha pa glev euz guer bennag ha ne vou ket tre dioc'h ho soare, he distera dioc'h he c'hoz.

Eus al labouset a ra vad pe zroug d'ar gouznieguezou,
d'al labouset all ha d'ar guer.

Ar chasseseur en so douguet da laca an oll labouset noz a gavout, abalamour ma credont e nistrount al labouset al. Azeou, evit guer, al labouset noz, ar gaoennet, a laz labouset h'an, mes n'ier greont nemet e deioz bouet all, ho servas peur nessa eo logot, mulot, razet pere a ellont da laca ar dre ma velont en denvalhen. Ne deus nemet al labous noz hanvet an due-bras

hag a rale e guirionez distruch var al labouset all
Al labouset pere a jasse en deiz, evel ar secul, ar
sparfel, en em vag ive peur liessa gant logod, razet,
melfet, guesclevet, amprevanet, aeret, c'huilet. Dibri
a reont al loenet maro pere, anez, a jomfe da vrema
ha da gootami an ear. Contet ez eus penaus eur secul
a lonke c'huic'h mit logoden bep bloas.

Ar vran a glase piz ar c'huilet tann hag ar prenvet
a bara e savont.

Ar sparfel ha meur a labous chasseur all a so casset
abalamour ma listrojent eals a labouset bihan.

Ar feao du a ra droug d'ar so a gar ar chase, rag
dibri a ra eun niver bras a vion gluñri hag a vion
killeen-gouez (faisans) Droug a ra ive eleac'h ma zeus
geez crizon gall, rag counparet eo gant ar c'hraon.

Evel ar fruct all, evel ar re a jom o beg an touzon,
ne zistrojent nemeur nemet ar prenvet a ra droug
d'an ed ha d'ar c'hoad. Ar bik hag ar goeguin ne reont
nemeur a vad, ha pep tra so mad dezho.

Ar piket grisias, pe ar piket-sporn a zebr malot,
mes ive ober a reont ar brezel d'al labouset bihan;
mont a reont da neizjagou evel distruja ho zorrjagou.

An houperic a zistroj eals a brevet-bleveg hag a
brevet caot.

Ar guennuel ne reont nemet vad.

Pikeng-ar-guez a vef gant ar prevet a ra droug d'ar
guet coz.

Andragl a stag d'ar rejio ha d'ar fiez, mes distruja
a ra ive ar melfet, ar luzug hag ar prevet.

Ar goucou so eul labous hag a vef divar goost ar re all.

Ar barez ne e hor ket he vion. Doli a ra e nerzou
laboused all. An estren eo a c'hor he vion dezho. Pa vez
savet bras ar goucou naonac, e laol er meaz eus an
neiz al labouset elouez pere eo bet savet, evel caout eun
a frankiz he usao. Dibri a ra ar prenvet bleveg pere
no blijont ket d'al labouset all.

(Tennet eus ar gazeten LA FOI BRETONNE). G. M.

KELEIER.

An Aotrou Graveran, kenta vikel e Sant Loiz, e
Brest, so hanvet beleg an hospital evel tud kuz, e
Brest, eleac'h an Aotrou Siner, pehini en deus roet
he ziscarg.

An Aotrou Creignou, person e Pleyher-Christ, so
hanvet person arc'hbeleg e Castellin.

An Aotrou Mare, person e Kerher (Saint-Pierre-Quil-
bignon), so hanvet person e Plouguerne.

D'ar 7 a via gouere, Retred brezonec evel ur mer-
c'had e Lesneven.

An Aotrou'n Escop a Sant-Juic en deus hanvet
secretour eus he Escop an Aotrou Daniel, vikel
eus ar gathedral, eleac'h an Aotrou Rault, hanvet
chalou.

Tra gonsider a arrondissament so da honvel brema

e departament Finister, Unan e canton Kerbaez, eleac'h
an Aotrou Folleux, eun all e canton Pleyber, ele-
ac'h an Aotrou Jollec, hag eun all e canton Pont-
d'Abat, eleac'h an Aotrou Arnould.

An arne a gomans da ober distruch. Dillus eus bet
eiz dervet, ar garan so coezet var doar ilis ar Me-
zier, en Escopi Roazon Divar an tour eo eal en
ilis hag en deus lakel an tan eun Tud ar Bourg hag
ar vikel euz ar barrez en ho fenn, o deus great
kement a allent evel laza an tan. Mes toen, coatach
hag aoteriou so bet devet oll. Ar vikel en deus, gant
eals a loan, gallet savetei ar eboar eleac'h ma edo
ar racramant, ar vessehou sacr all hag eul loden eus
an ornemanchou. Elouez ar glaou hag al ludu ez eus
cavet eun imachig bihan d'ar Verc'hez, pehini no do-
voa bet droug ebet.

E dioc barrez all e comzer ens a varrou cazarc'h
pere o deus distrujet an auter eus an eost.

Eu eur c'horter a Barre, hanvet ar Villet-Bihan,
eleac'h ma labourer var ar poult, eo bet croguet an
tan en eun nebeudic poult bennag. An ti-labour so
bet distrujet ha strinket ac'hano. Autercant den a voa
eun o labourat hag a so bet lazet lod anezho ha gou-
liet lod all. An tan a voa croguet en tuez all a so
bet lazet bihan avoalc'h. Mes eur scrij oa gullet cor-
sou al labourerion guet a voa bet lazet. A dampa
ho c'havet ama hag about diindan ar pez a jome eus
an ti labour. Bete pemp cant paz ac'hano ez eus ca-
vet izil tolet gant ners an tenu. Pa serifet an dra-ma,
e voa cavet trivac'h corf drailet ha dispennet ovelse,
ha pemp den varnugent gouliet a voa casset d'an
hospital.

Ar c'hlenvet var ar chatal e Brozaz goude ma sonjet
e voa eal euls lavaret en he dro, a gresc brema
adarre. Er sizun diveza ez eus bet var dro mil anezal
taguet gant ar c'hlenvet maoc'h evel er sizun arroc

G. M.

PREZANED.

KEMPER. — 9 Ezen		PORT NABAT — 7 Ezen.	
Guizis.	48 lur, 01 c.	Guizis....	47 lur, 73 c.
Segal ..	40 lur, 90 c.	Segal.....	41 lur, 06 c.
Eiz ..	42 lur, 28 c.	Eiz	40 lur, 32 c.
Ed-du ..	8 lur, 50 c.	Ed-du ..	8 lur, 01 c.
Kerc'h ..	9 lur, 50 c.	Kerc'h....	40 lur, 50 c.
Avalou-douar	4 lur, 00 c.	Avalou-douar	3 lur, 00 c.

Ar Gerant - An DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. DE KERANGAL, Moulur an Escopi.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonnek.

Un Abonnement d'ar Gouarnant a goms :

Evit eur bloaz ..	...	DAOZ SCOTTY
Evit e'houe'h miz ..	...	DAOZ SCOTTY
Evit tri miz ..	...	C'HYEC'h BEAL
Eur gazetenn ebken ..	...	DAOZ VESMEC.

Ar barannet a die breza gread arag caout ar gazetenn

ARJOU.

Ar serijou a ve c'hoant da laca er gazetenn a dleer da adreñsi oll d'an Autrou MOURAY, Belec a Kemper

Ar paeumantou a dleer da adreñsi d'an Autrou SALLES, ebken. An abonnamant a guemeter e li da Autrou SALLES, librer, ru Kervean, a Kemper.

KEMPER, 23 Even 1866.

Eun docteur en al lezenn nevez, pe guentoc'h, unan eus an doctoret n'o deus lezenn ebet, a lavaro n'ens ket pell : Mail ! Anzao a ranker, evel kent, penaus ar re a gred ar peza zese ar religion catolic, a dle ren eur vuaz divlam ar re a hent ar religion ze eo red dezho heñs mail hag honest, rag ha draki a ra da gabesta ho goaloulou. Netra eac'h e'hoit ar greden gristen hag ar vuaz dibec'h a dle an den da gundui dioc'h ar grelenze. « Pa en em gal eun den re renzeudie evit gallont douguen ar bea'h eus he stad, e voer calou dlehan dre ar guel eus a eurusdet an Euz, pa den he ioulou fall da veza re gre, ho aze'h evel dre vuzad, dre ar gourdrouz a rer dezhan eus a heñs an ifern »

Ia, aut, doctor, ar virenez a livrit, hag an ilus santel pehini a zese deomp kementse, ha Done he unan pehini en deus douguet al lezenn ze a vone en ho raog ha guelloc'h evider n'petra voa guella evit douguen an den d'ar mad hag he zistrei dioc'h an droug

Mes e'hoit pelun, goude an anzao-ze a lavar gouzout e ne fell ket deoc'h tam ebet ar religion catolic, petra a lazonjal ac hanoc'h ? Ne fell ket deoc'h heñs ar religion catolic, hag evelse n'o'h eus ket afer eus ar baradoz a hontet d'a re he heñs an ifern, e livrit n'oc'h eus ket afer ken ebet eus an ifern, mes lakit evez na vo red heñs deoc'h en despet deoc'h. Ar religion catolic a zese deomp ive e tenno eun deiz e pelun ne vezo nemet ar baradoz hag an ifern, ha mar d'e gure kementse, doctor pelec'h e'hoit-hi ? Hag red eo credi n'oc'h eus ket a zont da veza lakit en dour a hezevel ho li pe ho eaz ? Gouzout avalc'h a rit ne gomot ket ato er bed, gouzout a rit penaus ar bed aolen ne bado ket ato. Mar tleñt eia beva en eur bed all, a ve mad sonjal e pelec'h e vevot, ha pa aa fel ket deoc'h heñs ar religion catolic evit caout an eurusdet a bromet d'ar re he heñs, petra onfe cham ganeoc'h nemet ar goalenn eternal a beñs eo gourdrouzet ar re n'ho heñsout-ket !

Ia, an esperans da vont d'ar baradoz eo a ro courach d'ar c'hristen da ober he zever, da c'houzon ar pañsion, ar c'brozou, an diezamañchou eus ar vuaz-ma, an anon rag an ifern heñs distro dioc'h ar pec'het, a ra dezhan trec'h he gorf gant he ioulou fall, a vir outhan d'en em iaga oc'h, fals pijaadrezou an dour. Mes ar re n'o deus nag esperans na doujans a so renzeudie avoalc'h ho stad, ha pa ho e blever oc'h ober eun anzao evel heñs, kementse a ra na anzao na den ket ken divorc'het ho eus ha ma o defe c'hoant d'en diskuez.

Da var guementse, eur serijouer christen a lavare en derzeou-ma : « N'oc'h eus, emedhan, nemet evel-mañ oc'h ar re a garg ar prizonioz, ar galenn, pe a zo red ho e has er meaz eus ar vro. Pet a gavot hag o deus religion ? Pet a gavot ha mar o deus ket religion, n'o deus-hi ket dilezet a se pe nebeut arag vevot er c'hramou o deus ha e laset eñs-hi m'emant ? Ma o divye dale ket mad da vont da goz, ne vevot ket bet eno.

Etoez an dui eñs-dannet, e caver pevar goaz oc'h eur vuaz. Perag kementse ? Daout hag ar merv'hed n'ot ket douguet d'an droug evel ar vuaz ? Daout hag ar merv'hed ne dint ket bagalo da Euz, hor mam guenta pelun a vone trec'h gant an droug speret egad ma credomp penaus hon tad kenta Adam en divye en em zifennet guel oc'h outhan ? Ha ne roomp-ni ket dezho, ha kementse dre vir, an bano eus a loden d'nera eus an dud ? Daout ha n'o defe li ket a voal ioulou evel d'omp ? Mes an ol a anzao hag a vuaz penaus eur vuaz, pa en em ro d'an droug, a so eals gouzoc'h evit eur goaz. An oll a lavar penaus e veier avechou ar goaz, goude beza eat doun en droug, o nevel var e botre, mes ar vuaz a ra ato d'ar goulet. Hogen ha ne den ket red d'ar goazet, evit ho brassa meaz, anzao e vez trec'h gant an droug aheñsoc'h a hini en ho zouez e'hoit e touez ar merv'hed ? Ha perag, eur vec'h e'hoaz e e holl ar vuaz, e'hoit da gant ioulou fall evel ar goaz, evit-hi da veza d'nersoc'h evit-hi, trec'h an droug guelloc'h evit ar goaz ? — Perag ? Nemet shalamour m'e deus manoc'h

a relijion evithan, ahalamoor ma za da gusez? Rag, hel lavaret a ran adarre, ar vavuez, pa zules ar relijion a deu da vez gomaot h erit ar gmaaz.

Ma e lieurje eta ar voazet ar relijion kertonis hag ar merc'hed ex eus leac'h da gridi ne vije ket caved en ho zouez maue h a dud cabled im gondaout etid na gaver etouez ar merc'hed, da lavaret eo ne vije condonnet nemet unan dre hevar eus ar re a vez condonnet brema. Hoguen pebez mad ne raje ket kementse etouez an dud? Nag a bed tiad tud reuzendie nebestoc'h a vije ar vro? Nag an tad tud a vel condonnet unan bennag anezhan, a olier lavaret sotreuzendig. Mez, dismegana, glac'har, ha peurlieassa dienez eo loden tud ar re gondaonet.

Erta an oll eta eo mad o defe an dud relijion, o defe esperans da vont d'ar baradoz, ha doujana rag an isern.

Sant Eozen a behini e lenner brema ar vuez ar zant en vrezonnet, en deus eun ilis e Rom. Onspen-ze, ar zant, zo patron eus ar scolardi romen, hag he c'homel eo bet great gant ar brassa solasite, an eis varnougant a viz mae, e chapel ar scolardi. Fur scolaer en deus great meulendi Sant Eozen e latin.

Procession ar Sacramant, e Rom a zo eac'er dreist kement a olier da lavaret. Eus lieur anter a amzera renc da gaout evit tremen dindan ar pillerou so var an dachen vras dirag ilis Sant Per. Ne dleer ket beza souezet gant kementse mar sonjer pegement a venec'h, a leanezet, hag a dud a ius so e Rom, hag en em gaf oll er procession-ze. Iuz' ex eus seiteg ura a venec'h e Rom, hag a za an erit var lerc'h eguele, pep ura dispardi. Bez' ex eus peder barrez hag antercant, ha beleien pep parrez a ia pep rum d'he dro. Ne gomzan ket eus an Eskeb, ar Cardinalel, etc., pers a ra eac' vanden vras meurbet. Da lavaret en, Rom ephen a ell caout eur procession evelse.

Ar Pap a vez en he gador-zoug, var he zaoulun. Gant he zaouarn e tale h ar Sacramant. Evel eun Fal eo da velet eno a judi, evel er meaz anezhan he euen dirag he Zoue. Ar zoudardet a deu goudeze, ha varlerc'h, ouzpen tregont mol den.

Dan trivac'h a viz even, a leverer, e tle an Tad Santel henvel kaskichen im Cardinalel neves.

Ar c'hardinal Antonelo, ministr ar Pap, a zo bet elan, mes cals emma guelloc'h.

Eus h so coezet anezhan he unan en he boull, e Rom. Eur veruzdiguez a von en eur zolier er pevare astach. Rad ha ma vije eac' re a dud er zolier-ze pehini so erevet hag e deus erevet ar zolierou-all hetc'h donar. Cals tud so bet paket eno. Tensel ex eus a douez an traou pemp corf maro, ha tregont den gouhet pere a varro ive cals anezho. Kementse en deus talet eun dristidiguez vras a kar zoudardet Frans a labour en dra c'hellont da denua ar re so chomet dindan an ti coezet-ze.

Ar servich dez ha bloas evit ene ar pap Gregor XVI so bet cauet an 29 a viz mae. Ar c'hardinal Patrizi en deus cauet an oferon, hag ar Pap he unan en deus cauet al Litania.

Frans. — Brema emma mare ar pelerinachou; brema e veler dalc'h-mad tud oc'h en em lacat en hent evit mont da eul leac'h a revolon bennag. Evelse en escop'h Kemper, goude pardon Romenegoll, e comanser brema mont da Zantez Anna. E pep escopi, e caver unan bennag eus al lec'hion brudet im burzudus-ae daremprei gant tud a beil bro. Dreist oll, ar Verc'hez e deus e pep leac'h eur chapel bennag eleac'h ma car an dud mont da c'houlen he grasou oc'h Mam Done.

Mes an dud difez ne bli, ket ar pelerinachou-ze dezo. Ne ket ephen ne fell ket dezho mont ho unan da emori ar zent, mes elase a reont miret oc'h ar re all da vont ive. E Clermont-Ferrand ex eus eur chapel d'ar Verc'hez eleac'h ma vez cals tud o pardona. Brema ex eus daou vloaz, tud ep relijion a laeras eun imach burzudus da Vati a so eno, o sonja ne daje mui den di e pelerinach. Mes, evel a zigouez peurlieassa gant an scurt 1840-ze, tromplet int bet. Cals muioc'h a belerinet so bet eac' en daou vloaz diveza-ma evit na veze er bloavezeou dirang. No deus ket gallet miret oc'h an dud da emori ar Verc'hez, ha nebestoc'h c'hoaz miret oc'h Mari da re grasou d'ar re he fede.

Eleac'h pardonou, ha pelerinachou, an dud diuas so guelloc'h gant ho ober freus ha dispac'h eleac'h ma c'avont tu da ober. Evelse o Lorel, en Itali, an dispac'herien so falvezet dezho chassac'eus ho c'houenachou menec'h Sant Francez ha leanezet Santez Clara evit lacat zoudardet en ho leac'h. Casset o deus eur rebel evit kementse d'ar gouarnar. Mes n'o doa caret da rei ho siatur nemet bugale ha merc'hed fall. Ar gouarnar n'en deus ket roet ho goulen dezho. Goudeze ar gouarnar o veza eac' he leac'h, eo bet tost dezho ober ho mol. Dent e vijent a beus pa nefe ar c'habiten pehini so eun den mad, hag en deus dieleriet seac'h ha creun en deus frankiz avac'h da lacat he zoudardet ep goulonder ar c'houenachou.

Ha fallont a ra Jec'h gouzout pe scurt frouez a zoug kentelou an dispac'herien-ze? Setu amma. Er memes kar a Lorel eur map c'hoas jaouane a selle dezhan en em lacat en ho zouez, mes he dad hag he vamm, tud a zoujans Done, a vire outia. Evel ma tec'he ar map en despet dezho, eun dervex an tad a brennas an or varnezha hag heus dalc'has en ti epad ma zea, he hag he bried, da ober eun dro e kar. Pa austrojont, ar map dispac'her en devoa morantlet ha condonnet an or dioc'h an diabars. An tad a guemeraz eur skeul evit pigual en ti dro breneat ar sohier, mes pa vae savet beteg eno, ar map a losras eun teun varnezhan hag he lazas. Neuze e f gouezas tud hag a zivarc'has an or, hag ar map a tes da laza ive he vamm pa nefe ma voue gallet cregu enez. An dispac'herien, na petra-ia, a lavare eac' doas ar map en-ze great mad. Ha setu aze frouez ho c'beutehou.

Ha c'hoaz oc'h eus-hu da glevet c'hoaz? Allom. Er memes dervex hag er memes kar e vone lazet eur zoudard. Kerhent an dispac'herien da lavaret na ar glozer, na ar velerien eo o doa heus lazet. C'hoaz o doa da lacat ar zoudardet da zustraj dioc'hin en eac'.

taol kement beleg a ioa e ker Loret. Kementse a vije c'hoarvezet marteze pa nefe ar c'habiten ne grode ket dezho var ho guer. Ep dale e vone dizoloet ar muntrer, hag e voa, d'ezha kelafer da c'houl, unan eus an dispac'herien. Daou lakez en doa kemeret evit he z-cour d'ober an taol caer-za, ha croze oa ar gouasa o poulza ar zoudardet d'en em defeur var ar glouer.

Setu aze petra zo da c'hortoz dioc'h an dispac'herien difez-ze, freuz, brezel, tortojon. Mar guelfent e listruj-fent kement bini o deus feiz ha relijion.

Kementse a ra, po a d'e ober horrot d'an eñ, ha na vergan ket alies var ar gazeten traon euzus evelae. Gouzout a ran ez eus plijadur o lenn oberou an dud vad ha caranteus frescat a reont talon an den, avechon goudezo e ve mañ lavaret eun dra hennag divar benn ar c'halonou euz evit rei euz, d'an nep ho e blea, oas ho oherou. En eur barrez tost da Sant Malo, ez oa daou bried ha ne allent ket en em c'houzaon. Ne oant nemel dervezourien, hag e vevent evelae dioc'h poan ho d-vrec'h. Ar goaz, skouz gant ar vuez a reont, a zispartias dinc'h he c'hreg, hag a reas da glasc he vouet. Ar c'hreg a jomas en he zi hag a guendalc'has da c'houout he zant bara dioc'h he dervez, evitli hag evit eur baguel o devoa.

C'huoc'h vloas a ioa e vevent evelae disparti, e huez'h vloas a ioa edo evelae an oza'h o redet hent, pa vone guelec eun abardrevez, e mis mae divers, o tostet oc'h ti ho c'hreg. Goloet oa a druilh, crignet gant an aze, ha dare da vervel gant ar skunder hag an naoun. Azeza, pe guentoc'h, en em asten a reas var drezou he zor, rag an ti a vna seurel he c'hreg eat d'he labour, ne d'he distrei nemet var din nav heur. Ar paour kez den a zistroe, o sonjal tremen eun nozvez c'hoaz diodan ar metnez toeu gant ho c'hreg, rag guelec a reas ervad ez en da vervel. Eas vloas ha triguent en devoa.

Ar c'hreg a zigonezas var dro nav heur, mes ne fellas ket dezhi tam ebet rei diguemer d'he goaz. Ne lavaras ket eur guer a zorre ouzhan, hag e prenas he dor oc'h ho c'houzrou hag o lavaret dezhan mont divar he zro.

An den kez a jomas var an treuzou da dremen an noz. An amezien her c'hlevas meur a vech epad an nozvez-ze oc'h en em glem en eur lavaret. A mignomet, ho pet truez ouzhan ! mes moun anezho ne vone truezus avoalc'h evit sevel ha dour da velet e pe stad edo. Ar c'hreg ha clevet a reas-hi ive he glemmon ? Ne ouzeur ket, da viana ne reas van. Antronos pa zavas, evel ma voa boaz, vardro pemp heur, her c'havas dare da vervel. Neuze goudezo hen digasas en ti, hag hen lakeas var eun nebeut colo, hag aben eun anter heur goude oa maro.

Goudezo pa reat rebechon d'ar c'hreg-ze abalamour d'he c'hrisidens e kenver he fried, o lavare. N'em eus ket he fried da zout en ti, ha meur a vech em eus he gasset hent abaoe m'eo eat divar va zro. C'huoc'h vloas zo en deus va dilezet, me ha va baguel, abalamour ne felle dezhan ober netra evit hor nizeur da vera. Credi a

reaz oa deul, evel ma teus meur a vech, evit eaz gant ar peiz a gaseho en ti. Kement a hoan am eus bet en he guenter ma em eus gouennet meur a vech mervel va unan.

Setu aze bete peguet ez eaz pa en em lakeas d'eo em hegal, pa gemanser da zere'hel er galon iene a pe gassont oc'h ar re a diefet da garet, ha kementse pour liessat defot gouzaon eun abeg distrei hennag.

Guelec a rit, lenner, n'em euz er sizus-ma nemet traou azehus da verca deoc'h. Siouas ! azeoc'h e ve d'n eaz bep sazon rei deoc'h eur rencad traou euzus evelae, evit na doo eant kentelioa a skuer var da leat dirag ho taonlagad. Esperout a ran em hezo er sizus-vezou a zeu traou laouennoc'h da scrifa deoc'h. G. M.

HEUZ SANT ERWAN. — DECVET PENNAH

Pire'hirinded ar zent sant.

Hoc tud coza oa ere var ar lirc'hirindedon hir. N'ha a iz luno an deiz da santex Anna Veuod, a gar d'euzhan e ra tro ar bed. Petra eo kement-se e seoa bint ar zent zant ? Guelomp eta petra eo ar lirc'hirinded a ren hon tud eoz. Abaoz ama petra oa bint ar zent zant ! Mont var drouad da bini zant. Caourentin Escop Kemper, Sant Pol Escop Leon, Sant Tugdual Escop Lan-dreger, Sant Brier, Escop er memes kear, Sant Malo, Escop er memes kear, Sant Samson Escop e Batz, Sant Patern Escop Guened. Sant Erwan pe Eozen a gavas eun devez diou vaouez euz laouneur hag a oa o vint ar zent zant. Joa oa gant ar rema en em gavout gant sant Erwan. Clevet ho doa comz anezhan. Ar zant a oa o lavaret eur guer mad hennag d'ezho, en eur vont gant an hent pa gavout en disc'hlo e kirien eun ti eur paour guirvezet ha dare gant an naoun, oc'h e'houlen an aluzen. Sant Erwan pe Eozen a dosteaz outhan hag a roaz d'ezhan he vantel, o lavaret n'en doa ken da rei d'ezhan. Goudezo en em lekeaz da lavaret he vrevier en eur vont gant an hent. Abaoz en doa haleet evelae eun hanter leo pa zeuas an diou vaouez da ober eur sel var ho lerc'h. Hag e veljout ar zant var he zroulin hag he vantel odarre ganthan. Lavaret a reo, he zroulin croazet gant ha O ! ma Jezuz, trugarecat a ran ac'hanoc'h euz ar pe a roit d'in, hag e skoe var bint he galot. Ar rema gant truez outhan en em lekeaz da ouela. Sant Erwan pe Eozen a lavaras d'ezho int, va zud vad, gant hennag Doue, gnt ar mad, ha Doue her reolo d'elloc'h.

Ep ad m oa person o Lobanez, an tam goal a grogas en eun ti euz ar barrez. Sant Erwan pe Eozen a reas sin ar groaz var an tan, a doulaz eur banne leaz var ho c'horre hag her mougaz.

Ep ad m oa c'hoas e Lobanez, tri bloaz alaz he varo. e clevaz e oa tost ac'han eo eun den possedet, porc'hennet gant an diabol. Ar paour kez den ze oa goaldourmaniet gant ar speret vil ze. Dent a oa ker goal hez ma oa red he chadenna. Aliez e lavare en doa an diabol eo he

gorf. N'houdeu a dra a zebre, na oa ket evit cousket. Alies en em ruihe var an douar, regui a ree he zillaad ha ne heue da grial droug-spered, droug-spered, perac ma zourmantet-le ?

Sant Erwan pe Eozen a gassas he vevel d'hen ker-e hat d'he di. Pa oa armet, ar zant a eaz gant ha d'an iliz. Goulen a reaz digant ha hag en oa guir e oa possedet gant an diaol. Kement-se n'eo nemet re vuir, emezhan, tourmantet oun gantha. ha prezeg a ra d'in aliez. Sant Erwan pe Eozen a reaz d'ezhan eoessat, ha goude e c'houlenneaz digant ha, ha clevout a ree alao an droug-spered ? Oh ? ia, emezhan, na heu ket da c'houlenneaz ac'hanon. Lavaret a ra e m. Perag hoc'h euz-hu ma digasset ama ? Maleur d'id, maleur d'id en noz-ma ! Guelout a ri en noz-ma traon estranch evit da boan da veza ma digasset ama ! Gao a lavar, eme sant Erwan pe Eozen. Ilen eo hag hen paco, na ket te vezo. Te a zebra hag a gousco em zi lenoz. — Pa oa denet an noz, e savaz eur goule d'an den-ze e kichen he hin, e taolaz dour benignuet var ar goule, hag e tro an ti e lenaz aviel sant Iar ha e z pedennou all. An den ze a euz da gousket hag hen a c'houmaz an darn vrasa euz an noz da bñ. Antronoz pa zihanaz, sant Erwan pe Eozen a c'houlenneaz digant ha hag hen doa cousket mad. Oh ! ia vad, emezhan. Tri bloaz zo n'am euz ket cousket ker mad. Hag an diaol eme Sant Erwan pe Eozen, bet eo bet e hoaz var da dro ? ne ket, emezhan, eat en kuit. Neuz ar zant a lavaraz d'ezhan : trogarekñ an Aotrou Doue. It d'arguer, bezit eun den fur, clevt aliez an overen hag ar zarmionou grit aluzen ha murt goure'hemennon an iliz gant aoun na zoute an droug-spered en dro hag e veze h'nenae goassoc'h. An den ze a vezaz pemze vloaz goule hep beza morse encrezet var ar poenize

k

STUDY

Var ar vurbuen, an drec'hen bossennus, hag ar Barboles malicius e Kerne.

(TREDE PENNAH).

Annaoudeguez ar C'hlenved.

Dic'hamant a so bet oc'h e anaout er gommansamant. A dra sur ar mereon guelel betec brema, hag ar blesson er c'horfion maro, a ell rei da sonjal ez oa er ren eur c'hlenved eus ar re vrasa. Gouscoude ar re zo eun tam gouezec a vele ez oa diess, evit n'opas lavaret imposibl, anaout d'ar just eur c'hlenved hervez ar mercoissa. Evit-ma a anaz ez oon bet pell en eun douelaus poanous e pelh gus var ar c'hlenved em hoaz da drec'lin. Evel ez oon bet en em dromplet evel ma em eus er lavaret kerloc'h, hag an errol-se zo excusabl pa e guir al levriou seol am hoaz otre va daouarn a loake ac'hanon da gredi ferm ne oa ket ar vurbuen e carter Kerabès.

Kent a n'em eus bet dicazon nemet ar pezh em eus lavaret n'em eus ket gallet credi er vurbuen, rag ervez

ar mere a velen stanca da gommans, da lavaret eo ar pouloudeuzou goad etouez ar fane, e ravo diu caout alfer ous ar flug goud ; pa alies goude-se guelel ar blesson en diabar ar c'horf, e ravo d'n anaout ar gouez goassoc'h goas.

Divezatoc'h oon eus va c'hevrenneur habita, pelh var va goulen a so bet c'arguet gant Aotrou Prefet ar Finister da zont d'am zieuze eus e sclerj, en hag e usab bras, an Aotrou Eleouet, deus Montroules, ervez ar pezh a lavarjen dezan, ar ra seignamanchou a guemeras var an aodred, hag an examm a reas eus eun tam bouzellen voan em hoaz lakeet epad pemze devez en alcool, a guemeras ar c'hlenved a so evit an d'ann-jen eus ar stannoc cleaves pelh a so bet var al loenet e 1823.

Erfin eun den abij, an Aotrou Hamon, eus a Zant-Briec, digant pelh e c'houlen, en avis prest goude, ne velen dre ar pezh a lavarjen dezan, nemet eur c'hlenved all pelh : ervez eals a dud, a vo easmant ar memes tra evel an hin e meus lavaret da zebra.

Goulen a reat perag ez oa ken diess anaout ar c'hlenved ! An dic'hamant-se d'he anaout a deus eus an d'ann-jen a so etre mereon ar c'hlenved e tra Keralies. Hag ar reus a ra oriana ar vurbuen en douaro tredec e pelh e e chom e euscutant.

Rac n'em eus guelel netra eus a vereon ordinal ar c'hlenved ma. Gouda em eus gred eun anezal benag zbars ma varvent, ha ar goad a rede evel ma ra oriana pa voder eur anezal ac'h. Deatmet am bens bet er verenal eus ar goad, hag ar goad-se aben tignent maot a so eun da galed. Aben meur a zizuvos ne aliet ket lavaret e vije c'hoas euechet, an douren selear a tano a so dispartiet eus ar goad pelh a so atao ealed.

Evelse na al en ket lavaret e vije ar vurbuen er c'harter, ne doa nemet goude meur a vis eo o veljen mereon all, gredus dreizo ho-unan pere a deus d'am sclerjeaus eun tann.

1° Lavaret em eus dija penaus al louzeier roet oos ar c'hlenved no doa gred e'fet ebet e carter Keralies. Ma voue guelel eun anezal benag o para, ar re-ze a so just anezal da hero, pa ne veze esperans ebet ken e roet louzeier oos ar vurbuen, evel pa lavaret oos ar vurbuen.

Pa velet eun anezal benag o para er c'horf-se, goude ma veze manket an oll remeyon ordinal eus ar c'hlenved a gredet da gavout da drec'lin, ez oa permettet cheuch santimant, rac rei a reat da santout ar c'hlenved a so bet anavezet obaoue. Evit-ma a lavar penaus na hec'hamant a gommansas neuz da ziminu.

2° Surto'h e tougen da veza c'hoas pa veljen c'hevrenneon ar c'hlenved o tont dianveas en eur c'horfion loenet e pelh e melle an d'ann-jen, alioque euspen daou vis. An dra-se a cerna e ty Yvan Cardinal, lemmor e Kerduel, comunn Plouguer. Ar c'hevrenneon-se a guemeras tout mereon ar vurbuen, hag al loenet var bere e vout guelel a so bet pariet. Abou em eus guelel exemplou-all evelse e kerdoune h, eanton Res-

trenez, er c'harter-se ar c'hoenvadennou so bet atao
stancoc'h).

3^e Mæs prest goude o teajen da anaout mad ar
c'hlenved en eur velet ez oa stagus, hag e diou e lins.

Stagus eus an anevaled clan d'ar re iac'h.

Stagus evit an den

Kenta goulen a voa great din, pa gommansas ar
c'hlenved na goulen a stagus oa : creu eus en opinion
hag a gaven sur, mo respontas n'oa ket, n'oa ket danger
ebed var ar poent-se. Hogen erruout a reas e ty uuan
eus al labourer e ker ravaet gant ar c'hlenved, ma oa
prenet tenn beoc'h er roer an en goude eben, a lakeet an
eil goude eben e plac eur veoc'h maro deus ar c'hlenved,
o zeir e crogas ar c'hlenved enno, hag o zeir o varjont.
Guelet ez eus bet e lous meur a gas al ker sur hag
enez.

Stagus eo ivex dan den, hag an dra-se so e hoas sur-
roc'h, var ma zec bet anavezet gant meur a vidicp.
Bez ez eus guelet tud o vervel dre an derchen bur-
buennoe, od all a so maro dre ar porbolemmou malicous.
Etouez ar re-ma ez eus bet guelet tud zen pere casti-
mant pare, a zo bet ataket gant an tetanos hag o deus
ranket mervel. Ouspen-se ar re a zo parcol a zoug
mercou pere so ean tustoni sur eus ar pezh a lavaran,
mes red eo remerli penaus an dud-se tout a ioa bet
toul, or h loeret eian.

An derchen burbuennoe eo ta neuze, pe ar pezh a so
ar memes tra, ar varbuen, a so diedan eur mod nevez,
nebeut anavezet, en or c'harter, o tustroja al loeret
corn, a stag var or loeret all, hag a laca ac'hanom ou-
unan en danger.

Eis vloas so passeet abaoe ma em a ar c'hlenved, a
netra ne auons e ve prest da achui. Ret eo deomp eta
en em zionai outan, hag evit an dra-se e reocom evi-
zaat da glask ar pen-caus anezan hag ar voien d'e
beliaat.

Setu ar pezh a glaskin brema, o kemeret ar c'hasiou
guelet var an androl, hag oc'h en em sicour eus a usach
hag gouziegues ar re so bet arozoun H. M. T.

(Eur pennad all eur vech all.)

DA ITRON VARIA AN TABERNACL.

Var don. O Calon sac, pe Ni ha salud, Stereden vor.

Pa lague Jesus d'ar c'hloar,
Ouz no lezel var an donar,
Mari, petra reac'h neuze?
Ho calon pe du a lamo?

Ha caret a reac'h ar bed-ma,
Pa na velac'h Jesus enna?
Ho calon coals hag ho speret
Ac'haleu ha n ho cassent ket?

Evel an diskiben fidel,
Ha sellet a reac'h huel,

Pa zingias an daou al guez
Eus an Evon 'vit ho c'helen?

Salocraç! Ihe eur myster bras
Gant ho pugale c'hui jomas;
Evidomp e lezac'h an Ec...
C'hui gar kement ho pugale!

An Iis c'hoas vaouankie Nam
A ranke caout s'eour he Mam,
Ar vrec'h a zongas hor Zalver
A dhe ren he bried ker.

Pe p'guet hon Tad en Evon,
Pa na velomp ken ho Aotrou,
Mari, hur e honsolt er hed,
C'hui patrom ho Mab lino guet.

Jesus a ni, Mes ehom a ra
Var an auter e form bara,
Glorus e leu an Evon,
Peguer mad eo en ilison?

Mari, bez ec'h ellit eta
Ho em bliout c'hoas er hed-ma,
Ho puez so leu a zouder
Pa gavit ho Mab en auter

Aze em a, en Tabernacl,
Ar Mab oc'h eus bet dre viracl,
An Doue a brzas disken
Eus an Evon var ho parlen

Ne dal ket d'eur goahyen maret
Na velti ha miz caret,
Aze em a he stereden
A zellit outi kel laouen.

Ec'hars he galon gant dudi
Vez guechal e tird loc'h hui,
Outan pa gomant e sonj d'oc'h
Her c'hleuet o prezeg ouzoc'h.

En ho calon e teu bemdez
Dre zaerant ho garantez;
Euz ho puez eo an ene,
Etrezac'h disparu morse.

Pe vera ag e ve ho puez
Dre mesket gant vest alies?
Pa gavit ho Jesus er hed,
Oc'h eus ar guir evrasdet.

An auter feunteun ar vuez
A dar see'het ho carantez,
Bez ec'h evit er c'halarion
Ar gann a vev ar c'halarion.

Hor c'haron distag dious heb tra,
Ma ve hor paodur beza
Bepret ec'hars an auterion
Cuzet e calon hon Aotrou;

Er zempladurez hag er hoar
Ma na skoaz Kemp nemet outan,

Pa ranc hor c'halonou birvi
M'ho discargfemp en he hini.

Ma pellañfemp eus hor speret
Ar skeud eus an traoù crouet,
Evit guereñt Roue an Ee
Da zont da jom en hon ene,

Ma vijemp leun oll a c'braoù
'Vit diguemeret hon Antrou
Eo eus ene leal ha guen
Par d'al liñ ha d'ar rozen,

Evelloc'h, Mari, m' a ve,
Ouzomp Jesus a vuse'hoarfe,
Etreomp ec'h en em garfemp,
Evel li Nazareth e vemp.

Goulennit digant hor Roue
Ma lavaro deomp ive
C'hui zo c'aret gant va c'halon,
Me vez ennoc'h, bevit erbon ! X.

Hano ar Zant evit ar Sizun-ze.

DILLUN 25 EYEN. — Sant Guillon abad.

DIMEZAS 26. — Sant Iac ha Sant Paul, merzerien.

DIMEZ HER 27. — Sant Irence, escop ha merzer

DIZIOL 28. — Sant Leon, pap

DIRGUENEU 29. — Sant Per ha Sant Paul, ebestel.

DISSADONN 30. — Memora Zant Paul, abostol. — Jun.

DISSAL 1re GORENE. — C'huec'hvet goude Pentecost. —
Goad sac'r hor Zalver Jesus-Christ. — Eiz c'heur, solamte an ebestel Sant Per ha Sant Paul

An Arzelurio :

Jesus o vera dent er c'harier tost da guer Cesaree-Philip, en em lakeas da ober goulennoù oc'h ho ziskibien, evelen Petra lavar an dud eo Map an Doue ?

An diskibien a respontas : Lod a lavar eo Ian-Vade-zour, lod all eo Elî, lod eo Jeremi pe unan eus ar brofeted.

Jesus a lavaras dezho : Ha c'hui, petra livint omp ? Simon-Per a guemeras ar goms, hag a lavaras dezhan : C'hui eo ar Christ, map d'an Doue beo.

Jesus a respontas d'ezhan : Eurus oc'h, Simon, map da Ian, rag ne let ar c'hig nag ar goad en deus desket an dra-ze deoc'h, mes va Zad pehini so en Env.

Ha me a lavar deoc'h ez oc'h Per (da lavaret eo mean) ha var ar mean-ze e savin va liz, ha doniou an ilern ne allist morse he zroc'hi.

Ha deoc'h o roin alc'hueziou Rouantelez an Euz Ha kement o pezo liamet var an donar a vezo liamet en Envou, ha kement o pezo dilamet var an donar a vezo dilamet en Envou. (S. VAZ. XVI. 43.)

Merzerien Sant Per.

Doue, evit rei calon d'ar gristen en da drec'hi an erantet a fellas dezhan e tette an daou abostol S. Per ha S. Paul da Rom evit gouzaon eno ar verzerenñ S. Paul a deue eus a gostez ar Sao-Huel, S. Per abaoù pemp bloas varnugent ma voa digouezet e Rom, a iea da brezeg ama hag ahont e tu ar C'huz-Huel. Pe guer caer e voe an emvel-ze eus an daou zen-ze euz ha carpuet mui e hoas a oñvro, mad evit a vloaveziou ! he daou e voant torret gant ar ske sder o prezeg Arzel J.-C. Unan a lavare me garfe mervel ha beza gant J.-C., eguile a lavare ive : Gouzañt a ran e kuitañ ep dale tinel va c'horf. Hor Zalver Jesus en deus roet kemenise din da araout.

Ar ilern a iea net-ze diadenoet oll a c'uep ar gristenien. Iuzevien ha petanet a voa e c'oumar. An droeg-speret, pe uni n zante ho drouc oc'h orjellat a lakeas he oñardon da glase ober hurzudoù evel va an ebestel. Daou douerier, daou c'hacuat bras an em ziskoeze, Apolomon a Dian, ha Simon ar sorcer. Pep hini a felle dezhan tremen evit map Doue. Rag an oll a voue o drouc neuze ar mado da vap Doue da zont var an douar, hag evel n oa ket alvezet d'ar Iuzevien anout J.-C. evit ar Messias e hortozent, o voant prest da gridi d'ar c'henta gacuat a rea neaz da ober eur briz burzud beanañ dirazho. An daou-ma ta, dro ho zoubellerez, ho guerier, eur fals-burzud bonnag groat dre xecour an drouc speret, a zallas hag a dromplas euz n'ever bras.

S. Per, dre he bedennou a zascaras Simon ar sorcer a voa savet en ear dre c'hadout an droug speret. Coez a reas, hag he c'hoad a strinias bete var an impalaer pehini a velas dre euz ne voa nemet euz tromplier.

An impalaer-ze a voa Beron, ar c'briss hag ar fals-lacra den martore so bet var an douar. O velet o bet trompliet, en em lakeas da laz ar zorterien, hag en bo rene e folie dezhan ive lacat ar gristenien eus pere en devoa cassori. Rag ar re fall ne a lout morse gouzañt ar re vod Goudeze e lakeas he unan an tan er gear a Rom hag e tamallas an torfet-ze ive d'ar gristenien evit lacat an ol baraket d'ho c'hassat. Nenze eo en em lakeas a zevr da zistraya, da vourreñv diskibien J.-C. Ober a rea lacat en dro dezho erc'henn loenet gouez, hag e loske chas varnuzho evit ho drailha. Lacat a reat outho ene guseat peg ha rousin, ha nouse o lakeat an tan enho evit servichout dezhan da c'houlou epad he ebalon noz.

E S. Paul e voue croguet da guenta Beron her c'hassat dreist oll abalamour ma en devoa gounezet da Zoue bete lod eus a dud ho di. Chom a reas gouzonde tost da vloas er prizon araog ma voe lakez d'ar marn.

Ar gristenien pere a vele ervad e vije croguet ive e S. Per, a felle dezho e kemerje an tec'h. Evit senti outho ez eas kuit eus a Roma; mas a veac'h oa euz er meaz a guer ma tigezas J.-C. gantha S. Per souezet a c'houlennas. Da belec'h ez il hu, va Mestr? Mout a ran da Rom, eme hor Zalver, evit keza erc'henn adarre.

S. Per e gomprenas hag a deus en dro, Prest e voas paket ha laket er memes prizon gant S. Paul. D'an naovarougent a viz cron e vouent merzeriet, mes ervez a a lavar lod, ne vouent ket merzeriet ho daou er memes leac'h. S. Paul a voas dibennoel, dianveaz kar, eleac'h ma zeus brema eun ila en he enor. S. Per a voas crucifiet var ar menez Alaouret tost da balaz Nerun. Goulen a reas ma vije lakeat he heon d'an traon, abalamour, e-mezhan, ne voa ket dio da veza staget oc'h ar groas evel he veste divin. G. M.

ALIOU.

Gazeten ar Merion a goma evelon er sizun-ma :

An amzer n'en deus gret na vad na drong d'ar goumdegeziou en devezou diverza-ma. E cals a garteriou n'eus ket a domder avoalc'h. Goudeus eus deut barrou arne pere o deus glibiet an douar eleac'h ma voa re zeac'h. Izom a ve eun nebeut dervaziou bras evel laez an traou da bouiza. An amzer seo so bet e miz mao en deus muret oc'h ar melchenno hag oc'h ar bouet ebatal all'ia zovel ker buan. Evelas an trouc'h kenta so bet ber e meur a leac'h. An ed ive en deus bet muioc'h a boue o zovel, liag an eost no aller ket gorloz e ve eus ar c'henta.

E carteriou, ar c'hazarc'h o deus distrujet an droug fars eus an ed hag eus ar guiniennou.

Guelet a rer brema n'eus ket kement a ed coe elonez an dud evel a lavaret. Ma vije bet, o vije guelet muioc'h a ed er marc'hajou evel a veler brema, rag alez o deus er mare-ma izom da verza. Evelas e vella var an ed hag oc'h eller esparvet e talc'ho da velet varc'hajou.

Brema ez ear da labourat var ar foen. Lavaret on eus meur a vech e c'hounnezet cals o troc'h alired ar foen, hag oc'h ho zizonra buan pa vez trouc'bet.

Ar pe a vez euz aliez d'ar foen da domg goude ma vez bernat, eo n'eo deus ket a ear avoalc'h. Abalamour da ze, lod a ra eus ho foen eac'hodou rood, hag a lacu er c'hreiz eur berehen hir pe eun doare guern pahut a ro eun tamic ear da greiz ar born azalec ar beg betek an douar, hag ar fo eus ar foen a zao hed ar vern-ze evel ar moguet dro eur chiminal. Ar re a ra ho born foen evel m'her grer peurliesas, a rafe mad laez dindunha, eleac'h eun dorchon soubl, eur guelet calet gret gant keuneut bras. pilcossou pa draou all, evel ma chomo ar foen dihrad d'oc'h an douar, ha ma e helle an ear pe an ave, mout etre n'ouar hag lien.

Alies e coez var ar guiniz ar c'hlenvet galvet gant an dud divar ar meaz *scot* hag a hauev e galles glaw, (oherbon). Goulet a rer arroc ma vez dare ar parcad ed, ar pennou taguet o venna epad ma zeo c'houz glaz ar pennou a'o deus ket bet a zroug. Setu ama, ervez al labourerien gueneet, penaus e tigoet ar c'hlenvet-ze ha penaus e c'haller miret ouzhan.

En dervaziou ma vez ar guiniz e bleun, en dervaziou ma en em furm ar greus, e vez avechou glao pe c'hla

en na. Neuz pa de ar minin ne vez ket avechou eur mouch avel, herkent ha ma sav an heol, herkent ha ma ten da bara, o veler ar beradou glao pe c'hla o loguerm evel perlez e beg ar pennou peoc'h ar barvon. Mad, setu eno penaus e sav ar c'hlenvet. Divar ar beradou dour-ze, goazennou an heol en em zeistam evel en eur stroullad hag a ziken er bellen, digor neuze, betek al *test* ha ma en em furm ar bouet er c'hlenven. Penaus a reont ar c'hlenven-ze, ha goude ne gaver er penn nemet goan.

Setu ama petra ra lod evit discar ar beradou dour-ze ha miret ouzho da ober droug d'ar guiniz. Var dro soo heol, daou zen a ra d'ar parc gant eur gorden lili. Cregui a reont unan e pep penn d'ar gorden, hag o terc'hell stign ar gorden-ze he zremenont dre an ed eo eur laez ar pennou da blea dre ma zoont. Kementas eo avoalc'h evit laez ar beradou dour da goza. Gant eur gorden hir avoalc'h evit ras gantho deg pe zaozaz ere bep tro, eo h'ellont hja evelas eun devez arat e nebeutoc'h evit eun antier heur.

Ar vallen so deut var an ed a eller erdi a zalc'ho mad. Ne ket doareet mad avoalc'h an eost evit sonjal e uskenfo. Vandro pevar real dre boezel en gueliet var ar guiniz. Er brion estreñ ez eus ar memes guellou evel er vro-ma. Ne zigaser ket cals a ed var an tachenno marc'had, ar pe a ziskuez, evelon eus lavaret hualoc'h, n'eus ket kement a ed coe er vro evel a sonjal.

Var al loenet corn e leverer eo falliet, ar Zannon ne breneot ket er sizunvezou-ma.

Bep bloaz peurliesas, abaoe pell-ze, ar frouez, avoalc'h, per, prin, etc., a vez prevet diabar enho. Ar penn-canz a guemetise eo ma zeus prevel hag a deu, pa vez ar guet e bleun, da zeli e lagad ar vleun digor. Ar frouezen en em furm var ar vion-ze pere a jom beo hag a zav ep d'ale da verza preved. Pa vezont dent da verza preved avoalc'h, e toullont ar frouezen, hag er bloaz varlerc'h ez eunt d'ho zro da zeli var bleun ar guet frouez.

Setu ama petra so mad da viret oc'h kementas. Ar preved-ze, a leverer, ne bli ket ar guin-egr dezho. Ar c'houz epen anezha so avoalc'h evit ho e has kuit. N'eus kem da ober eta nemet, pa vez ar bleun o tiguern, arrom ar vion gant dour laket eun nebeut guin-egr enho. An degvet, da lavaret eo, eul litrat guin-egr etoaz ma litrat dour, a so avoalc'h.

E coez l'yon en bet implijet al louzou-ze. Ar guet a ioa bet arroc evelas, so chomet mad ho frouez enho; hag ar re ne voant ket bet dourer so coezel ar frouez anezho evel ma coez ato pa vezont prevedet. G. M.

KELBIER.

An Antreu Brison, person Plonvezet, so maro er sizun dremet.

An Aotrou Keriell, person e Poullan, so hanvet person e Kerber.

An Aotrou Hameury, vikel e Pont-Croaz, so hanvet person e Poullan.

An Aotrou Guenn, person e Botsorhel, so hanvet person e Pleyber-Christ.

An Aotrou Briero, vikel e Plouigneau, so hanvet person e Botsorhel.

Pelerinacht Itron Varia-Vir-Sieour, e Gwengam, a vez ato d'ar zadorn araog ar sul kenta a viz Gouere. Er bloaz-ma ta ar pelerinacht-ze a vezo d'an deiz direza a viz Even, hag ar pardon d'an deiz kenta a viz Gouere.

Gouzout a rer ez eus bet goañ varrou amzer brema ez eus eur mizion bennag, hag ar mor poulzet gant an avel var an douaron, en doa great disizuch e costez ar c'hre- isleiz eus a escopti Kemper. Eur gwest a so bet great, pe da viana, en em glevet eus bet evit sevel arc'hant da zicour ar re o doa bet colhou bras dre ar goañ varrou amzer-ze. Savet ez eus eiz mil varougant eus eant na- onteg ar ha tri-ugent. Setu ana penaus int bet rannet etro ar parrezioù elene'h m'en deus great ar mor mui a distrach :

Enez-Sazan	8020 l. 75 c.
Fouessant	5440 00
Penmarc'h	4808 75
Enez-Tud	1741 50
Locudy	3730 75
Kemper	704 50
Pont-n Abal	324 75
Conkerno	408 75
Eskadren	510 00
Trefflagat	250 00
Perguet	12 50

Etre an oll 28070 l. 25 c.

Chom a ra 800 lur da rei ma teu c'hoas u an bennag da c'houlou pe e vezint rannet diverlatoc'h

Er bloaz-ma e maez e averti an dud e Fraus, evel ma vez great bep pemp bloaz. Pa vouent arveret da ziveza er bloaz 1891, e voue cavit ez oa e Fraus seiz milion ha tregont, tri e' hant daou vil ha pevar ugent, daou e' hant daou hag antercant den. An niver-se so lodennet evelen, seiteg milion, e huez'h eant daou ha daou-ugent mil pemp cant hag eur goaz, tri-va'e'h milion, seis cant nao ha tregont mil, seis cant unan hag antercant maquer. Bez'ez e voa deg m'li, da' e' hant deg m'l, seis cant e' huez'h hag antercant poe' an m'li, pevar e' hant seis ha pevar ugent m'l, pemp cant unan ha daou-ugent m'li, seis milion, pemp cant tri mil, i a pevar varougant den demezet, nao e' hant eiz varougant mil, seis cant pevar varougant m'li, eur milon seis cant pemp hag eiz varougant m'l, ha pemp ha triugent m'liantrez.

Abenn ar pempzeg a viz even e tle beza great an tam labour-ze erit niveri oll dou ar Ronantelez, mes ne onzeur ket peur e vezo gallet rei da anaout an niver a vezo bet cavit.

E Paris, an niver eus an dud, a leverer a dle mont brema da zaon vil on da c'heuta. Eun nebeut bras a dud eo evit eur gwer epken. E Londrez gouzoud eus eus muioc'h e hoaz. Eno e creder ez eus hino tremen tri milion, da lavaret eo, kement a dud, pe var dost, evel a so e Brez izel oll, en he femp departamant !

Brema ez eus vandro pempzeg dez, eun den dirar ar maez en em gave e ker d'oc'h an noz. C'hoant en doa da gaout he goan ha lojeiz, hag e ker ne gaver ket an traon ze evit netra. Va den gouzoud a oa goullou he izel h, Eur zouch a denas dezhan ha setu hen da c'houlou lojeiz da di an archerien. An archerien ne lojeiz nemet a dud hag a ve eun ho faperou gantho. Nema a lavaras e tle eus ar galeou hag on losket da vale. Ker kent eus crogvet ehan ha casset d'ar prison eleaz h ma eavas ar peiz a glaske da lavaret eo, ehan ha lojeiz.

Antroez e tlecleriaz d'an archerien n'oa nemet eur farserez ar peiz en doa great. Mes an archerien n'int ket ere var ar farserez, he gas a rejont dirag ar barner. Ar barner p'en doa clevet pe seurt tro en doa great hen losket da vale. Cridi a reas on avale'h beza roet he goan hag he lojeiz dezhan evit netra, ha ne dalie ket ar boan he zere'hel da vaga birroc'h.

Bez'ez e voa en dez all dirag al lez-varn unan ensar filouteren-ze a gaver e ker hag avochan var ar maez, peur ne mont ket marteza a laeronson bras, mes ive a gaf crog ato eun ta bennag. Nema a oa bet condonet mousket pet gnech evit laeronson diste

— Pe seurt micher oc'h ens, eho ar barner ?

— Aotrou barner ra micher en d'armpred al lez-varn.

G M.

PRISANED.

KEMPER. — 10 Eren	PONT-NABAT — 11 Eren
Guais . . . 48 lur, 93 c.	Guais . . 47 lur, 73 c.
Segal . . . 40 lur, 57 c.	Segal . . 44 lur, 06 c.
Eiz' . . . 9 lur, 61 c.	Eiz' . . . 40 lur, 32 c.
Ed-da . . . 8 lur, 43 c.	Ed-da . . 8 lur, 91 c.
Kere'h . . 9 lur, 92 c.	Kere'h . . 40 lur, 50 c.
Avalou-douar 1 lur, 00 c.	Avalou-douar 3 lur, 90 c.

Ar Gerant : An DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. DE KERANGAL, Moulet an Escopti.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Des Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur bloaz		DAON SCOET
Evit c'hwec'h miz		DAON SCOET
Evit tri miz	...	C. HUCCH NEAL
Eur gazetenn ebenn	..	DAON TREZEC.

Ar barazant a die breza gret arag coant ar gazetenn.

ALLOU.

Ar urzijoù a ve c'hoant da lacaat er gazetenn a dleer da adreñsiñ oll d'an Autrou Moxva, Belec e Kemper

Ar parmanehou a dleer da adreñsiñ d'an Autrou SALAZH, ebenn. An abonmant a guemerer e ti - Autrou SALAZH, Riber, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 30 EREN 1866.

Procession ar Zaccramant a ra bep bloaz poan daon-lagad ha poan galon d'an dud difeiz, hag er bloaz-ma en deus gret adarre mu evit biscoas. Er bloaz-ma Jesus a so bet rentet adarre ehor dezhan er zaccramant ens he garantez. Er bloaz-ma eo bet douget adarre e triumph dre ar ruioù ha dre an hentehou, heta zoken dre an hentehou bras. Ar re a ia evelse varlerc'h hor salver a procession ne zougout ket penaus an dud difeiz a elfe taout izom, ha pa n'o defe ket zoken a izom a elfe lakel er ho touden mont ive dre ar ruioù pe dre an hentehou er memes mare. Ilag e teit da stanka an hent outbo ha da viret outbo da vont da guemeret ho flijadur eleac'h ma fell dezho hag evel ma n'o defe c'hoant l'ha na deo ket eun dizur kementse? Evelse eur gazetenn ens a Paris en em glem en eur lavaret penaus tri eus he mignonel, o vont evit kemeret ho ebat da ober eun tamm beac'h, a so bet dalc'hel a za var eun hent bras gant eur procession, hag evel ne felle ket dezho gortoz, int bet stoket ha distoket eals pe nebent u tremen dre greiz an dud. Ha ne die ket da vana hor Zaver Jesus hag ar re heñ beuile beza en em dennet er fessier, pe guentoc'h, beza eal dreist ar c'blezioù er parkier evit lezel dieñh an hent gant an dud vraz-ze pere n'o deus izom Doue ebet? kementse ne vje ket bet avoalc'h, rag arguel eus ar procession ephen en divije ato gret poan dezho en ho izili hag en ho gozout.

Mes c'hoi marteze, kanner a lavaro pe a zomjo : an hent bras so kement d'ar re o deus religion evel d'ar re n'o deus ket? — Ia, a galdeoc'h. Ne omoc'h ket pe guer ead dantex so oc'h ober an dud difeiz? Petra eo tri pe bevar mil gristen catolic e kenver daon pe der adegot evelse pere, ken nobl eo an dantex so oc'h ho gober, a so hor kitalic, ma zeo avoalc'h ar guel eus ar peñ a zisplich dezho evit he leat da vaga? Bez'e c'bellent gortoz, a leverot-hu. Gortoz? Allas, ar re ne c'hortosont petra ebet varlerc'h ar vraz-ma n'o deus ket a amzer

da goll, n'a deus ket izom da chom da c'hortoz. Ar re-ze a die hasta alo, ha c'hoaz ne vazo ket hir ho eorudet. An distera dalc'h so eun divoer bras evitho. Ah! Ma vje bet eur redadec hezeg, ma vje bet mascaradennoù morlarger, ma vje procession an eñh lard a vje en em gavet var ho hent, neuze n'o divije ket gu net evit guedat eun nebent, neuze n'o divije bet poan ebet evit mont dre douez an dud. Neuze zoken o divije bet plijadur, o divije straelet ho laouarn ha marteze o divije tennet ho zoken evit saladi roue an rjennet! Mes procession ar Zaccramant! Mes eñh a za evit floe an kov hag an douar! kementse ne ket dereat evit ind evelse.

Gur eo ez eus re all ken nobl hag ar re-ze da nebenta. Primet, Rouanel, Impalaerel ha ne gredont ket e vent dishenoret o vont da heñ procession ar Zaccramant ha ne gredont ket e coñsent ho amzer o vont evelse da adori ho Zaver. Lenn a ran en eur gazetenn penaus Impalaer an Autrich gant tud he di hag ar re vrasa ens he lez. a so bet er bloaz-ma evel ma vez bep bloaz. oc'h heñ ar procession dissal ar Zaccramant. Lavaret a allec ar memes tia eus a veur a brins all, pere a ia en deiz-ze devot bras varlerc'h ho Doue. Nicun anetho ne goll evit kementse.

Polona. — E Polona eo ato iskinet ar gristenien catolic. Goudezo chrisiteuen Wilna a von laouentid-guez vras en ho zouez en dervetion tremenet. Evel ma zeo harluet escop ar guaz-ze, escop Samogiti en deus, abaoez poania avoalc'h, bet an oise da zoot di da rei ar gouzoumen (confirmation). Commenet en deus, epad tri dervet coula lavaret azalec c'hwec'h heñ dioc'h ar mintia heleg an noz, eun niver bras a vugale a dud moute hag a ro all. Tud Wilna ha tud ar c'harter oll a voa, a ellit credi, en eul levezeg vras. kementse ne ket bet gret goudezo ep ma ve bet gret an heñ oc'h an escop. C'hoant a ve da verca dezhan pet da gouzoumen, pet da sevel d'ar vele-guic'h pe heñ leter da rei an urzijoù. Mes an escop-ze

n'en deus ket aonn rag he skem, hag a laca he zever araog gourdrouzou an dud. Varlene oa bet dent da Wilna da zonal couzemenma ha rei an urzou, hag oa great dezhan paza tri c'hant scoet evit kemeptise.

E Kowno, ar gouarnner en doa roet otre dezhan da ober pemp beleg nevez, an Aotrou'n Escop a zavas ugent d'ar vaeguiac'h. Ar gouarnner, droug enha, a reas d'he di, ha gant ha cabiten ar polis.

— Pet beleg oc'h eus-hi great, emezhan?

— Ugent, eme an escop.

— Aneounac heet oc'h eus la em boa difennet ouzoc'h ober ouспен pemp?

— N'em eus aneounac heet neira, mes va dever a ia araog ho tfeñ ama n'eus ket a volerien avoalc'h. Ar gristenien ne ellont na covez na clevet an oferen. Petra yem ar reigion da veza mar bez difennet rei an urzou?

Mad, eme gouarnner, pa n'oa eus ket montet, a rithu petra zigouezo gantoc'h? Ker e paot ket tre.

— Ne oufen pa rafem. Mes gouzout a rit n'em eus ket eor guennoc.

— Ni a laca guerza hoc'h arrebeuri ha kement oc'h eor.

— Mad! ha va lezel a reot da viana da vala?

— Ia, lezet e vout.

— Ha lezel a reot gaoen va laz escop?

— Ia, na vozo ket lamet diganeoc'h.

— Oh! neuze me lavar kenavozo deoc'h; hag an escop da gregui en he vaz ha da vont kuit.

— Da beleac'h ez it-hu, eme ar gouarnner?

— Mont a ran da c'houlenn an alouen. Uzan benzag an devezo lreuz ouzan hag a rei dia eor c'hinnonad vara. Pa zit da verza kement a so din, ne dal ket ar boan din chom ama pelloc'h.

Ar gouarnner souezet ha trec'het gant uers talen an escop, en em dennas, hag a lezas gant ha ar perig en devoa. Hogen ar Jeneral en doa roet he otre da escop Samogita da vont da Wilna en deus gourc'horneanci dezhan mont kuit. An escop eta so bet red dezhan mont en dro. Mes he veach en deus great eor vad vras etouez christenien. Wilna hag en deus he c'hreac'h cals er feiz.

Russi. — Gouarnnamant ar Russi, o velet oa dalc'het an Aotrou'n escop Felinsk gant eor goal glenvel, en deut otreet a leze da gant ar Siberi cleac'h m'oa harluet, evit mont e leac'h all da achu, he harlu, hag e leverer e teni da Rom. Arabat eo cridi evit kementise e ve guelloc'h brema ar Russi oc'h ar gristenien catolic. Manvet e deus evit ar Pologn eor gouarnner cristoc'h c'hoaz evit ar re zo bet en he raog oc'h ar re a lieul ar guir religion. Ne eano ket ken ne devezo dignatenet ar vro-ze. (Gazeten Posen)

Aljer. — Ar papierou catolic a goms avechou ens ar c'hahilet, hano a zoug eor c'harioriad tud eus an Algeri, hag e leveront ne vo ket diez ho gouant d'ar guir Religion.

Ar c'hahilet, dioc'h ma leveront, a voa christen leo zudou eoz. Brema e teq lod amezho da gaoen ar vissionerion evit deskil ol lezen gristen. Eor missioner a goms eus a raou varabout (eun doare beleien) hag a vez oc'h he gaoen alies. Gouzout a reont a vrema lenn lrao ar gallec, hag e vadezont ar vugale a gavont prest da verveñ. Anaout a reont eo red beza badezet. Hag e tiskuezon eor c'hoant lras da receo ar vadiziant.

Da zul, meur a bini amezho, ha tud a bep oad, a deu d'an oferen. Kemeptise a va vad dezho, a dosta amezho eus Doue, hag a drouc'h an diegu o devoa oc'h en em renta christenien. Rag cridi a reant penaus ar francizien n'o doa ket a relijion.

Pa vez comzet dezho eus a bassion Jesus-Christ e vezont guellet alies o vouela, hag ho c'hlerer o lavaret: o Doue, nag len en deus Jesus-Christ hor c'haret! Ha neuze e roont ho mallos d'ar iuzevien. Ar pezh ho laca souezet eo ne vo ket ar francizien oli sant bras. Ma vemp christen eo, emezho, ne a'femp mat ofansi Doue.

Ar re a deu da gaoen ar vissionerion, a vez laouen bras o vont kuit, a lavar o deus clevet ar sclerjen hag ez eo guelloc'h ar pezh o deus clevet evit kement o don desket bete neuze. Lavaret a reont c'hoaz penaus ma c'houlle ar c'hahilet ar pezh o deus-hi guellet ha clevet, e tenfent oli da veza christenien.

Toulouz. Dissadorn, 16 a viz even, edo an aguentret dez ha bloas abaoe ma eme Pii nae Pap. Eon navel, a leverer, a gousans e Toulouz evit hon Tad Santel, an unan varnuguent eus ar miz, da guenver an deiz ma voe curanet Pii nae, evit echui d'an nae-varnuguent, deiz gouel Sant Per.

Hon Tad Santel ar Pap en deus ordrenet ma vije lezet e buer an den condonnet a behini e comtemp er sizunall, ha var gouzout pehini oa bet losket diou vech contel ar c'hiloutin. Mes e Rom ne leverer ket e ve digouezet kementise dre varzid. Eno, araog ma uscloner eun dra burzodus pe miracuos, e ranker beza sur.

Pii nae en deus torret ha casset kuit eun ofiser eus he c'hoardou, abalamour ma voa en em gannet eus eun all gant ar c'hleze. « De fell ket din, eme ar Pap, e ve clevet hano e stajou an miz eus an omgannou-ze pero so eor voulen evit ar breizou, hag evit divouenn pere kement pap so bet em raog ha kement Roue a guarnoez christen so bet var an douar o deus great ho gailout. » Al lez-varu en deus ouспен-ze condonnet an ofiser-ze d'ar prison. En em ganna gant ar c'h'ez, en em lara, evit eor guer avechou, setu eno guiz ar botred vad ervez ar bed; mes morso na Doue nag ol lezen gristen ne roint ho otre da guementise.

Dont a va ato da Rom Eskibien ha re all eus an Itali harluet gant an dispac'herien. Ar re-ma, a leverer, a so a zevri o clasc lacaet douguen eul lezen evit ma vezo roet otre dezho da vac'honi oli daveza an ifizou hag ar c'honvenchou. Hag e tenfent abem a guementise ne diete den beza souezet. Al lagron, mar guellont ober eor lasea

evit'ho he unan, ha grañs a dra ar. Didrabasoc'h e vezint pa vezo al lezev evit'ho, hag asoc'h eo lavaret : roñt din ho tanvez en hano al lezev, evit lavaret : ar tale'h pe ar vuez ! Gouscoude an hini a vel samma he beadra ne vezo ket cala guesoc'h na cala laocemoc'h

G. M.

HISTOR ZANTEL.

(PENNER PENNED HA TROGON).

Hunaf, pe tar Joseph kavet e sac'h Benjamin.

Joseph a gare hepred he vredeur, daoust d'ar pezh ho devoa great enn he enep. He galoun a oa leun a joa oc'h ho guelout azezet ouz ar memes taol, ha miguonned hervez Joaze. Mes kent eghet en em rei d'ezho da anaout, e felle d'ezhan ho amprovi eur veach c'hoaz, evit guelout hag hi a gare he vreur Benjamin e guirionez hag a greiz ho e baloun.

Rei a reaz ann urz-mad da c'houarnour he di : Kar-ghit ho zier d'ann dud-se, kement ha ma heolont der-c'hoel, ha likit arc'hant pep hini anezho e beg ho zac'h. Oc'h peon-se, likit va lianef arc'hant e sac'h ann hini iaouanka, gant an arc'hant en devezo roet d'ezho e evit he vinia. Hag e oe great er c'huz-se.

Antronoz, beure mad, e oent laosket da vont kuit, gant ho ezen. Dija edont er meaz a ghear eur pen-madik lont. Neuze Joseph, o c'hervel gouarnour he di. Sao, emez-han, red varlerc'h ann dud-se, ha pa oz pezo ho lakel, lavar d'ezho Perag e rit-hu ann droug evit ar mad ? Ann lianef hoc'h eus laeret, eo ann hini a ev va mestir enn-han, ha gant pelini e livin ann traou kuzet. Euz dra sal meorbed hoc'h euz great.

Ar gouarnour a reaz er e huz ma en devoa he urz da ober. O veza ho lakel e lioelc'hiat d'ezho gher evit gher he ghesfid.

Ar vredeur a respontaz : Perag, Aotrou, kuzez evel-se, ha soujal ho defc ho servicherien great enn torfad ker liuz ? Digaset hon euz d'ezho euz a zouar habann ann arc'hant hor boz kavet e beg hor zier, penaoz gonde kement-se, hor be-ni laeret aour hag arc'hant euz a di, ho mestir ? Ha varro ann hini euz ho servicherien a vezo keret var-n-hao ar pezh a glaskit, ha ni holl a vezo sklaved d'ann Aotrou.

Hen a lavaraz. Ha vezo great hervez ho parn, ann hini a vezo kavet gant-han ann tra, ra vezo hennez sklav gan-comp, ar se all a vezo divlam.

Rakita e oe dizammlet ar zier var ann douar, ha pep hini a zigoraz he zac'h. Ar gouarnour ho furchaz, o tersoni dro zac'h ar c'hossa belt hini ar iaouanka, hag a gavaz ann lianef e sac'h Benjamin.

Ann dud keiz anezho ! Rehiñ a rejont neuze ho dillad, gant ann anken, hag a veza sammlet adarre ar grean var ho ezen, o listrojoñt e kear.

Judaz e penna he vredeur, a reaz ar c'heata dirag

Joseph, pelini a oa c'hoaz el leac'h ma edo kent : hag holl var euz dro em em strickjoñt d'ann douar diraz-han.

Ha Joseph da lavarout d'ezho Perag hoc'h eus-hu klasket ober euz dra evelse ? Ha na omzoc'h-hu ket penaoz n em euz ket va far da zivin ann traou kuzet ?

Judaz a lavaraz d'ezhan. Petra a respontimp-ni d'ann Aotrou ? Petra a livrimp-ni ? Petra onfemp-ni da ober, gant ann disterra guir, evit en em veina ? Doue eo deus kavet peno da fallagriez goz ho servicherien. Setu ni holl sklaved d'ann Aotrou, ni hag ann hini ma eo kavet ann hañf gant-han.

Joseph a respontaz. Doue ra viro e rafenn euz dra evel-se ! Ann hini en douz laeret ann hañf, ra vezo heñ-nez va sklañf. Evid-hoc'h-hu, it e pep frankuz da gavout ho tad.

(In memoriam eur vecl' all)

BUEZ SANT ERWAN. — ENNEC'VET PENNED.

Calz a virac'ho en douz great c'hoaz sant Erwan pe Eozen a hend a lepad he vuez hepi conta ar favenc'hoñt all en douz bet digant Doue. Mez ar brassa miracl en douz great eo he bingen hag ar vuez zantel en douz coudet var an douar epad hañter euz v'hoaz. Santout a reaz erlin e tostañt au termen da guntal ar vuez po-mouz-se. En em deuna a reaz da guervarzin evit en em bregant da vont diraz Doue. Lavaret a reaz euz devez d'ann itron Keranvaz e croude n'en doa ket mui calz a amter da vev. Pennez deuz goude, o veclout e oa ker sempl ha ken uset, e santaz o oa tostañt ar maro. Gouscoude na heñve ket da lavaret an oeren, oa gessat ha da brezec. D'ann trizee a viz Mae 1303, e reaz eur goession general euz he vuez da berson ar Muc'h, ha goude a reaz eur brezeguen gaer e chapel Kervarzin, ha d'ar ann bask e coessaz adarre gant an Aotrou Loanno person e Roc'h-Berrien. D'ann deiz aranc ar gou-bask e oa ker sempl ma eaz d'he vuez, ha na savaz mui nemet evit mont d'ann douar. Chaloned Lan-Jirgoc'h hag an official o veza deuet d'her guelout, heñ aliaz da lezel lakaat da viliana euz tam plouz eo he vuez hag eur pennvuez didan he benn. Mad eo em gawe evel ma oa, ha na fallaz ket d'ezhan e vije chenclat neira en he vuez. Gouvezet a oa gant he zillad var he gloueden gant euz tam plouz brezet var c'horre hag eur meen evit pen-vuez. Miret a reaz he speret a bin jen beteg ar fin.

Antronoz he baressaniz a zeuz d'her guelout. Phadur en doa o clevoud kement-se, mez ober a reaz lavaret d'ezho e oa mad soñt h, ha na oa ket red d'ezho kemer ar boan da zont d'her guelout. Un anezho coudede, Guionard baranen a hellaz mont gant Derrien Bousilion beteg enban, hag a lavaraz d'ezhan Aotrou. N'oe h ket pare evel ma lavare tud ho ti. Doue her goar, emezhan oc'h asten ho zaonarn varro he grucifi. Eur re hennag a lavaraz d'ezhan e vije mad klask eur medecin, hag heñ a respontaz n en doa ken

medecin nemet hor salver Jezuz-Christ. Er salver benniget e lakec ar belec santel-ze he oll fuzant. Er gruc'h en doa hepred ouz treid he vuele, var beluni e talc he alao he zanolagad. Dar zaden da nor eñsem gavar gossoc'h, santoul a see he nerz o vont kuit diganha. Goulen a reaz euz vije digaset an Autrou Doue d'erbau, ha communia a reaz gant he anaoudeguez vad hag euz devotion vraz. Gonde ze, an Autrou Guez, cure Lan-Dreguer ha person M. m. h. y a roaz an nusen d'erbau. Respont a reaz d'ar pelec'hou hed a hed. Divar neuze n'en doa toui netra da lavaret d'an dud; coll a reaz ar preseg evit euz antretem gant Doue hephen. ar pez a reaz euz euz doare tener ha didrouz betek ar zil viotin, an hautec a viz Mae 1803. Trema a reaz neuze hep poan evel pa vije bet moredet.

He gorf ne oa ket distrouket gant ar mazo evel ma c'hoarvez gant ar re all. He xrem pe he visa, a oa ruoc'h eguel na oa bet epad he te'hed. Antrewez an nguent a viz mae, goude ma oa bet exposet e chapel Kervardin, e oa douget gant respet d'an euz cathedral. Euz niver braz a dud en em gave en he anterramant. An oll a glaske caout euz draic hennag euz he religon. An inton keranrae e doa bet he ceintures, hag euz tam euz he roched. Euz niver braz a dud a boko d'he gort santel, pe a douche outhan euz groaz pe euz dra all bennac, rag an oll a grede e oa he euz er baradoz. — Sant Erwan pe Eozen a zo bet interret e iliz cathedral Lan-dreguer er pen d'al lae euz an hanter noz. K.

(Dreuz.)

Detecion da Sant Per.

Goulet euz euz poltreit S. Per en iliz an Itron Varya e Paris, ar pez en euz gant d'in euz plijader, rag m'a z euz hentei beo euz an hini a enoer kement en iliz vraz savet e Roma d'a brias an Ebestel. A vrema e vo-leur var inared tnd santel o taoulisa dirag ar poltreit-ze, hag o pidi evit an oll gristenien o deuz bet S. Per evit henna pastor. Hogen, S. Per a ehon a c'hell eb ober euz van beng o velet poanion an iliz-ze hen euz gouinet hen he-unan e creiz ar goasa trubuil, belec rei evitli he c'hoad hag he vuez? En hueldet euz an euzou, beuzet en euz m'ur a c'hoad, daoust a na deo ket ato ar memes, an hini m'a lavaras hor Salver d'eo-ban messant va euz, messant va denved? Ar pen euz a scoulac'h an Ebestel, a vezo ato eta, ervez euz Jezuz-Christ, ar men var bini eo savet an iliz. Nag an amzer, nag an dud ne duat biken abeon d'he ducar. Salan a c'hell, marteze leda var ar gristenien euz gouligner a gastus, mez Per a vezo ato en he sae evit kenderhel he vredeur er Feiz. No deo ket eta souez dre an amzer a ren, e velle ar gristenien an vrom hon euz euz sicour gallouduz. Setu ar pez a ziscouez d'eomp pe-rag e creak hino kement an devozion evit S. Per, ar pez euz an iliz var an douar.

Setu perag hon Tad Santel ar Pab dre zaou lias scri-vet da honn-ha-tregont a viz bere hag ar bevar a viz du

1800, en euz savet e Roma Breizet S. Per. Ar men honn euz ar vrezet-ze eo laet an dud da ober oberon mad hag ho dougen d'ar bedon. Rac hor Salver benniget en euz lavaret a dre ar garanties ho pezo an euz a-vid egale, ar hed a d'ho b anavezout evit va dis-kulien.

Dre ar pedednou-ze, e tleur goulen m'a tou Doue da seut ners ha sclerijen avoualc b e calodon an iskliden hag ar velien evid ober brezel d'an diocret a so hino e touez an dud, hag evit kelen ar holl ken dre gams ken dre seouer. Ividi a reur e hoaz euz vrezet-ze evit m'a tou ar Feiz da veza skignet e pep hro. m'a tou ar sclerijen euz an euz da sclerijenna an holl broion a so c'haz euz devalijen euz ar pep hro. liq m'a tou ar vertez caere da startat, e kement kalon ne anavez ket c'hoaz ar guened duduz a gievomp en-hi. Erfin pidi a reur era m'a plijo gant Doue difen ato gort hon Tad Santel ar Pab e li-m pean ar Feiz catholice m'a plijo ganhan se-cour gant he alion deut euz an euz, ha gant he vrech-oll-galloud, an hini a so he Vikel var an douar evit m'a c'hell euz he iskloudeil ha gant ners treuz an tison mor a so tout da laet bann e S. Per da goufoni. — E kover an oberou a drugarez a reer euz vrezet-man, pep deu eat en-hi, a die goulen m'a ne vezo ket lammethe daouars d'hor mam santel an iliz. d'eoat a reer re se-cour dre an aluzen, pep hini ervez he stat hag he en Tad an holl gristenien var an douar.

Setu aman ar pedednou gouc'hennet evit ar Pater, Ave, Gloria, Crede. — Ar vrezet e dent in gouel Cadoc S. Per e Roma (18 gwevret); gouc'h S. Per ha S. Paul (21 even) ha gouel S. Per e li-mann (1 east). En in gouel se e e heileur gouit induljans-oll-dalvoudec kement den, ken gouzet ken meret a bebi ato a e holl mont er vrezet. e euz fors pegnet e vezint euz Roma. Salo en e tenne an dud deket mad hag ar scriffantourrien gant ho loen da zifen gar an iliz.

Er fin, an tadou en ho ziez, a vezo sketuz da rei a-bred d'ho begle euz devozion vraz evid hon tad santel ar Pab. An neb a so pell euz Roma a c'hell en em euz euz mared amarez, euz ho banion d'ar Autrou e Escop, hag en doare-ze e teout da aignia en ho bro euz vrezet, lienvel pen-da-bea euz hini Roma, gant m'a vezo kemeret S. Per evit patron. Peb escop a c'hell se-vel ar vrezet-man en he escopi, en doare m'a euz d'ez-han e vezo ar guella. C'hoant so cougoude euz rafent netra dihenvel euz Breizet Roma, ha goude-all, ataga a c'hellont ho breizet euz li-m Roma memes. Neuse o deuz pers o kement induljans a so stag euz ar vrezet-man, merket d'eomp euzer N. Navet ar bevar a viz du 1800. Peb breizet goude-oll a so dieverez ha d'atag an euz euz he hen evit an doare da m'em c'hoar-ard, gant m'a vezo solret gant escop ar vro, ervez m'a lienvet d'eomp lezennon an iliz.

An Autrou Wisman, da hini euz hini kement a a geuz, pa edo euz bescop e Westminster, a gwevret euz poan evit sevel ar vrezet-ze rag hen da gwevret a

meuz anez-hi er guer a Londres. Setu perac he alou-
mer hag he bedennou a lakeaz skigon e Roum ar Vren-
niet carr man. Souden e vout gouezet o sevel seiz Breu-
niet-ha-daon-ugent-all, hevel euz him Londrea. En he
louez e breuier breuieressou Viterb, Tivoli, euz helec
santel, hanvet Georg Mezzeleng a savas euz vrenniet-all
evid mud au uner bras a gristenien euz an Hongri.
Primad ar Belgia, Escop Liej hag him Gant. Ouspens-
skibien an Holland, dre an he ar'hescop, cala ishibien
euz an Arnaun, isk lien Cologn. Manich, Munster, Pa-
derborn, Treir, Trent hag escop Posen e Pologn, o-
denz ive savet Breuier S. Per en ho bro. Darn euz ar
breuieressou-se a so stag euz him Roum, ha darn-all en
euz teu he-uan, meuz cougoude evid ar memes mud.

Ar memes tra a e hellomp da lavared e lever ar breu-
ieressou a so savet e Dublin, e Elpin, e Gloyu a Irland,
hag e lever ar re a so e Veron en Itali, hag e Havenu,
e Veneti.

An Aotrou Marille, escop Lanas ha Lienev, anavez-
et dre he santielez, ha dre ar pezh euz bet da e bou-
saon evid ar feiz, a ra e tro m a e hec' on amez-man evid
erou en e escopi ar memes breuier. E rouantelez
Frans euz ive diou vrenniet, e Moulins, hag euz all e
Chambéry, er Spagn n e d euz nemet unan, e Barce-
lon. Mar d euz hec' nebeut a vrenniet S. Per en diou
rouantelez-se, ne dcomp rei evid pen tann da guement-
se, nemet re beza a so euz ho sevel.

En Amerie, Escop Montreal hag escop Kingstown o
denz comanset sevel euz vrenniet hevel euz an him
ma coucomp anez-hi, hag a dleont staga euz breuier
Roum.

Ar'hescop Tours, en eul lizer skrivet ar 24 a viz
guengolo diveta var diner S. Per a re d'he escopi an
doar da gasa hec' bloaz d'he Tad Santel an allusen a
e hellomp da ober erthan.

Evel-se, coubourrien cador S. Per a so he-uan tud
evid hec' difen, en euz rei tro d'ar gristenien da ziscom-
dise ar bed-all he c'harantez evid tad an oll dud fidel.
M ar d eo guir fallagrez an dud so brema var an doar
a grek hec'hez mauc he-mun, e c'heleur ive lavaret he
vout biscoms gouezet burzudou eacore hec'heg hec'heg er
bed. Peira benac m a z eo, en hec' amez, troet an holl
galouen, coula lavaret, var an ar' hant, pen-euz euz ar
gouli a zuez hec'heg an doar, e telomp an holl griste-
nien o sevel a bez evel euz den, evid euz d'an him o
zalc'h leac'h S. Per var an doar, ar pezh a e hellomp da
zivouret euz hec' daovez.

Mez ar pezh a e houlen diganeomp I'ri Navet dreist an
oll draou-all eo ma teuffemp da bidi evid an iliz. Doue a
ra deomp evel euz vam vad d'he bugale pouezet a ra
da holl amonou ar gristenien rac so pa gred ecleaz an
dud feli beza roet an taol a varo d'an iliz, ha memes be-
za hec'heg hec'heg, Doue gant euz gome eb-ken a so euz
vrenniet benac evid pellat out'hi ar rised, rei d'ez-hi ar
iec'bet ma d'eo clauz.

Er guir-se, ura Sant Dominic a vout gouezet evid dis-
c'heg doctrine an Albiges, dare da zalla an holl e bro

C'hall, Coumpagniez Jesus, evid diarbenn hec'heg Luther,
kevredigez S. Vincent a Sant ja vout hor bro dispen-
net gant ar brezel ha d'el gant ar guirnes.

Daoust a faza a ruffemp-ni, o eredi e tuz Breuier
S. Per, da zifen ha da rei scoazel d'an iliz a hec'heg la-
guet gant kement a gounez? Oc'h ober ar pezh a so en
hor galloud evid skegna ar vrenniet-man, ha ne deuomp-
ni ket da ada e pep ealon christen an aad euz ar garan-
tez a dle pep den ead evid hor mam vad?

E vit guir hec'heg ead tud anan hec'heg ma hag a vail-
lantez a guir d'hec'heg Tad Santel hec'heg hag hec'heg
evid hec'heg difen, hec'heg hag hec'heg stagou. A hec'heg ead ead
evid d'ez-han gant ead ead evid hec'heg faret e tro da hec'heg
daelou an intanveret da d'ez-han an viret, ha da rei
euz aluzennik da guement christen a so en ead dienez-
vraz. Mez m'a teufe an oll ead-mad-se frouez euz a
euz feiz erret, da n euz unan, e leac'h hec'heg gant
euz en hec'heg hec'heg-man, a so ma teuffemp da n euz skigon
dindan banter S. Per, ma teuffemp al bargentez a re d'ez-
ho ar vuez da gant euz vagaderec bepred padus en de-
votion da him an Ebestel, a ne gav ket d'hec'heg o
teuffemp an oberon-se a drugarra da viza galloudusoc'h,
guelloc'h reizet, ha dreist oll padusoc'h?

Pelec'heg ead ead S. Per? Pelec'heg ead en deus re-
net ead m'a z eo hec'heg Pab e creiz an diz-se ato scoet
gant ar brezel, hag ato en d'ebuil? O! m'a sel-
temp piz avouallac'h euz hec'heg ar sant braz-se, en deus
ar e hanta santet gant ar garantez evid ar gristenien o
viri en hec'heg vasset, pa tele ar gont a d'ez-han ar vaga-
lignon roet d'ez-han da e hont, pelec'heg ket ne laettemp-
ni ket evid d'ez-han d'ar Pab Santel a e hont
hira an iliz? Pelec'heg pers ne guementemp-ni ket en he
boanion! Ia, neac, e vasc'heg leouen hor pedennou
gant hec'heg hedennou, hec'heg daelou gant hec'heg z'ellou! Ia, a
nru a gafe nemet an ta da zivouret meuz a d'ez-han evid al-
coer I'ri Navet.

Euz vech c'hoaz an devotion da S. Per a so euz izom
evid hec'heg amez: hec'heg an ead a alvidigues a creiz ar
sakar a zez hira da hec'heg an iliz. Peh eadon vad a dro
hira euz Roum ervez m a z eo d'el. Pultret S. Per ker
evid gant an holl, ha savet en iliz an Itron-Marie,
e creiz Paris memes, hec'heg vout rouantelez Frans; ar
vrenniet savet e Roum, hag a zistom dindan hec'heg d'ez-
hel an holl breuieressou-all ead a bevar c'hoaz ar bed,
evid euz hec'heg hec'heg bian, ar bechou hec'heg mervet
a reuz hira da vout pira an Ebestel, erfin an holl iski-
bien gant da vout da Roum, evid al lid ead euz
a d'ez-han ead ead ead deuz-ha-bina merzerent S.
Per. An holl draou-se a zistom d'comp ar planken a
alvidigues a zegas d'an den, Doue en hec'heg vadelez.

Lavared a ran c'hoaz en ead ead: S. Per hec'heg-man
a zez d'hor guir hec'heg hec'heg pidi da gant finan er gal-
lud hec'heg ead ead Doue: hag evid rei testeni euz ar
galloud-se roet d'ar pen euz an iliz var an doar, o
kevomp daou virec'heg anez-se erret dre veriza cha-
dennou S. Per. Er gant hec'heg hec'heg Echo del divino Sal-
vatore, e kevomp merket an doar m a z eo c'hoaz ead

En d'ha vuzind-se.

Ra ma plijo gant Dona digueri desoulagad ar gristenien ha lacht peb unan da goul eus detomson siaré ha eullec da S. Per!

Bonneux.

STUDI

Far ar varbuen, an dertken bouennus, hag ar Barboien malitius e Kerne

(PREVARE PENNAD).

Pen Causien ar C'hlenved.

Mar d'eo bet dias anaout ar varbuen e Kerne, ez eo bet ken dias all anaout ar pen causien anezan. Guelet hon eus peguen dias eo bet anaout e natur liervez ar mercon hag ar bleasou a velet var an anevalet, erdi a allet penaus e illejet anaout mad ar source eus eur c'hlenved, a ne anavezet ket er vro araog ar bloas 1877, hag a zo dirollet en eun taol count gant eals a e hrevudet eb mont a bell eus al leac'h ma zeo commanset. Mez mous n'en anavezet ket. An amzer ebken en deus guilet hor sclerijenn, hag an dra-se a veler or'h exa-mina ar pen-causien ordinal eus ar varbuen

Cetu aman ar peb em oa lavaret d'ar Prefet ar Cotes-du-Nord, en eur rapport a ris dezan var ar sujel.

Goumez 1881

1° Ar varbuen en hor bro ne deu ket eus a natur an donar, pehini zo graec a leon a vein feil-liguet, hag oupen, an observationou bet gret
« lied ar vouch, accord var an dra-se gant traditionou ar
« vro, a zakez ez eo, dre exception vras, e ma ar
« c'hlenved var ar seurt douar-se.

2° Ne dleer ket vez lavaret e tenfe dre effejeu an amzer, rag abaoe tri bloas-ao e veler ar c'hlenved dre an amzeriou ar re d'ahenvella

3° Ne den ket keneubet eus a zakez ar c'heriou, evit da vras e canton Kerahes, rag guelet em eus penaus ez eo bet commanset da guenta e Kergruas, e traonien Ibyec, hag eo bet guelet goudese, var ar blenen memes e pehin e ma Kerahes.

4° Debet a lennou so en hor bro, deus ket a yunio, an dour pehini a zivoo e gorre ar menexion agav eur passag eus evit en em deana.

5° Mor e heriadennou, savet ordinaamant var an huel a zo azoc'h traoniennoù sira e peleac'h an ear a zo vif, n'o deus ket eia da zozja an ear nozma a zao eus ar guerniou.

6° Guelet em eus ar c'hlenved o tout e creyer pere a ioa dalc'het ervez custom fall ar vro, er guelet em eus o tout var anevalet placet or c'honditionou guella evit ar source hag ar berans.

7° Ar soen, ar bevans principal eus al loenet e Kerne a zo mad, hag er bloas 1879 eo bet destumet mad, oupen-se ar yeot deifheguoc pere a gouinter ker clous, a surtout ar melchen, a zo areac'h im-plijet er c'harter.

8° Chom a ra c'hous natur ar c'hlenved da vras stagnis. Re aliez hon dans guelet peguenent ar pen-caus diveza ma en deus gret a valeurion.

Goudese a lavaret ma na aller ket laout ar stal nozma dar t'achet a veler er vro evel ar pen-caus principat eus ar varbuen, ez oen var e ro dezan eals a seocet da goumans a d'en em deopagi

Hag hmo goude hez studiet epad meur a vras, ez eo var ar poenl-re e trois hon attention, rag sur eun eo ero a non pas e seac'h all, e ma ar peb a glascomp.

Atao ons bel estounet eus a zao dra principal, eus a bere em eus canseel en eur goumans 1° Pour liessa ar c'hlenved n'en deus ket seocet nemet e an an av er pemzec devez diveza eus a vis east, pe e commansant mis gaengolo. 2° Ar c'hlenved a zo bet chomet en eur c'harter hag a gompene canton Kerahes. hag er loden eus a gantonou Illelgoat hag ar C'hastelnevez (Finister) cantonou Macl-Kerahes, Roatrenen, hag er loden eus a ganton Callac (Lotes-du-Nord), da lavaret eo meur c'harter pehini zo ar memes tra partout, hag a zo format gant ar menexion du ha Menes-Arre pere a eru eo

Mar d'eo gant evel ma lavaret e 1881, penaus ne veler ket stang ar guerniou, an donar a zo gracor, hag an dour en deus eur passag eus, e renker evel kent remerk penaus vardro ar c'hlenved ez eus toullou evit an teil, poullou laguet evit receo an anoues a den eus ar percher eus a greyer ar c'hlenved hag ar zaout. hag an anoues-se kemaket gant an dour glas a vez ingalet var ar prajer ar zerezion fixet dre al lizetion ferm evit ar c'hlenved ma vez meur a verour

Ar poule-se eo e kerne ar moyen da drempe ar prajer gant nebeut a vras. Great gant speret a simpl da ober, al labourer kerneat en deus evel anezan ar peb a ioa a vella evit an dra-se ha great en deus eus ar poullou-se e partout eusac'h ma alie pe vije permetlet pe ne vije ket. Evelse mar dalc'het dre an hentelhou bhan er vro-se, zoken dec vras a hent viciol, e velleac'h alies stancou lakeet da arret an dour, pehini ne vez ket losket var ar prajer nemet goude hez bet kemaket gant ar pen a gant restachou anevalet a plant a ben seurt en dorezo gallet al labourer da zigas eno.

Lavaret a aller c'hous penaus ne deus karter ebet e peleac'h e ve ker clous al lozamanhou. Ar c'harter dalc'het fall a zo partout re zol re sira, ag ahes savet eus an dorguen pehini a zervich da voguer. No deus ket a brencatou avoalc'h, ha ne deus moyen ebet da cheinell ear eno pa vez sortet al loenet. Erfin, ahes epad an tomderiou bras, al loenet-se n'o deus da eva en eur zont d'o c'hraou, nemet an dour sac'h eus ar poullou laguet, ar peb em eus guelet da lesker da ober gant ken nebeut a source

Gant an dra-se c'hoas an teil zo destumet fall hag a vez alies disposet en eur c'his ma form kement a source a gienved e tout dor ereier ar zaout hag ar c'hlenved. Hervez an traou-se e veler peguenent terrabl eo effejeu an donder pa zeus kement-se a sourceou a ezen gienvedus

Gouzout a reomp penass ar pen-caus eus ar vurbuen a deu eus an tizen a sav eus an douar epad tomder an anv, ha d'ar cheinchant a laca an domdar-se da zont er plant.

Gouzout a reomp ivez penass eo e mision goner, eost a guengolo ez eo ar broiou palydenuec ar c'hlan-voussa hag er pœnt-se eo e veler ar vurbuen o tout ar stanea Hervez an Aotrou Magn, den anaoudeg bras, hag hervez an observationon zo bet great, e c'honzomp penass, e parlout ar c'hlenvejou barbuguoc a deu e fin an anv hag en disear amzer, pa sav eus ar yunioù disec'het fors a c'huesen, pa vez an eyen izell, an douar eus ar poullou afies brein, ha pa vez ar peiz a ev al loenet cheinchei muoc'h pe nehentoc'h a carguet a gals a vateriou diffarant.

An traou-se tout a aller da lavaret eus a c'horre kerno ha pa anavezomp etia ar c'haus eus ar vurbuen en hor bro ec'h a lomp mont larcoc'h ha elase ar voyen d'en em zivouall ontan, hag al louseier mad de barec.

H. M. T.

(Eur pennad all eur cec'h all.)

An duon vecher.

FABLEN.

Fablen an azen hag ar marc'h eoz, pelini a lennemp er zizen dremenet, a zigas da zont d'eu a zrou vecher a bere em eus cleveit coma. An daou-ma o veza oc'h ober hent a zivize evit caout herroc'h an amzer.

Ne gratac'h ket, eme unan anezho, peguement a dud an eus-ne pareet 'alo toul lavaret bemdez, eur pare bennag hag a elfen lavaret borzudus. Guech eun den mac'hagnel, brevel he oll izili, en eun taol dorn emma ozet, d'ec'haet, lakel pep ezel en ho blas, hag abenn eun nehent dervet ou emma va den ker soude ha ken diva-c'hagn ha bistoc'ha. Guech-eo ar c'holora, eur banne dour tom, eul loundie louzou pe zrou, eun tunic frota, hag abars poder heur varouguent an himi elan so adarre iac'h pesk. Guech eo an derzien dom, ama eur banne tizan divar eun doare louzaouen a anavezomp, ha ne deo anavezet nemet ganeomp, a so avoc'h evit cas ar c'hlenvet en he dro. Ha bemdez, evel a lavaran deoc'h, eun dra beunag evelse.

— Oh ! a lavaras eguile, e hui so eur medecin bras, var a velan !

— Nan, me n'ou ket medecin, mes m'ou gant an Aotrou** medecin bras, hag e vezan avechou oc'h he gas d'an tiez eleac'h m'en devez tud ean da velet, hag avechou zoken, pa en devez eun ezel bennag da zresa, pe da oza, e talle'han ar gonlon dezhan.

Ar beacher all a gomzas d'he dro. Ha n'oc'h eus-hu ket, emezhan, cleveit hano eusa vrezelioù Napoleon hag eus be c'hounidou ? Hennez en doa soudardet hag a voa dir var he fas ! potred ha ne ket bagale oant ! Cassel anezho d'ar broiou tom, exel an Egipt, eleac'h ma verve an heol ken na dezo ar c'hoar var he zocou, hag ho

empen dindan ho bleo, pe d'ar broion ten evel ar Russi eleac'h ma scourne teod an dud en ho gonlon, ha ma choma ar c'hi eus ho fuzil en antevant sounnet pa zeant da glasc tenna, hor soudardet a gane hag a aute, hag a zistroje kement a deue da glasc afer oulho. Ia, si on eus c'hozel he fin da veur a himi ha pa vijot deg oc'h unan deomp, ne vankemp ket varnezho, rag m'ou ne goltemp. En Egipt e lakeamp ar vedouinet da zec'ha oc'h an heol a renkennadon, er Russi, e lakeamp gue-ladon cozaket da gousket dindan an ere'h, en Itali, en Alamagn, e testumemp armeou abez, ar c'heriou pe en tachennoù brezel, hag e reamp calzadennoù gantho. Ia m'ou eus discezet da dud ar broion-all pe seurt potred a ioa e Frans.

— Dioc'h ma livret, eme ar mervel medecin, c'hui a so bet er brezelioù-ze all ?

— Oh ! me n'ou ket bet er vrezel. Mes evel kent me ha va zud on eus bet eun tamig pers e gounidou Napoleon. Va zad a zigouezas eun dervet gant eun den raouane a zed d'an arme hag a voa collet divar he hent. Va zad a ziskoezas an hent dezhan da vont betek ar goer dosta. — Gueit lenner, ha ne ket eul loden vad en doa bet hema hag he dud er victorioù gounezet d'ar mare-zz ? ha ne ket eur sicour vras en doa rentet d'ar vro ?

G. M.

Hano ar Zent evit ar Sixam-ma.

DILLON 2 Gouere. — Visitation ar Verc'hez Vari.

DIMERS 3. — Eus a eisvel an Ebastel Sant Per ha Sant Paul.

DIMERS 4. — Ar memes tra.

DIZOË 5. — Ar memes tra.

DIRENEER 6. — Eisvel Sant Per ha Sant Paul.

DISSABORN 7. — Santez Pulcheri, guere liez.

DISEL 8. — Seisvel sul goude l'antecost.

An Arzel hui.

Jesus a lavaras d'he zakihen. Lakel ovez oc'h ar fals profeted pere a deu davedoc'h guisket a zaveas evel denvet, hag a zo a zabars blezi cunnaret.

Dioc'h ar frouez a zougont ho anavezot. Ha cutuil a eller rezn divar guex-speru pe fiez divar drez ? Evelse pep guezen vad a zoug frouez mad, ha pep guezen fall a zoug frouez fall. Eur vezen vad ne al ket douguen frouez fall, nag eur vezen fall douguen frouez mad. Kemend guezen ne zoug ket a frouez mad a vezo troc'het ha taulet en tan.

Dioc'h ho frouez etia ho anavezot kement himi a lavar din Aotrou, Aotrou, ne dai ket da rouantelez an Env, an himi avad a ra bolontez va Zad pelini so en Envou, hennez a jelo da rouantelez an Env.

(SANT VAZ VIT 13.)

G. M.

KELBIER.

An Aotrou Boléat, vikel e Huelgoat, so hanvet per-son e Plonevezel.

An Aotrou Castel, vikel e Ploudatmeze, so hanvet person e Loc-Maria-Berrien

An Aotrou Pondaven, vikel en Enez-Vaz so hanvet person e Loc-Illonan-Kerae

An Aotrou Jorjebin, beleg evit an dud a vor, so maro e Brest eun nebeut dervizion so.

An Aotrou Didiot, Escop Baieu, a zo maro er sizunvezon-ma. Nao bloas ha triquent en doa, ha deg vloas a oa edo Escop. He dis catedral en deus kempennet caer.

Seta ama hanou ar jureet a dle doue d'al Lez-varn (Cours d'assises) an nao a viz Gouero. An Aotrou Dupuy alier e lezvarn Roazon, so hanvet evit beza e pen al Lez-varn.

An Aotrouez

Lois-Celestin Pou'piquet, eus a Blouguerne

Ian-Jakez Bulloc'h, eus a Guerbaas

Per Latron, eus a Argol.

Sébastien Floc'h, eus ar Faou.

Renan-Bertrand Boedec, eus a Guernevel

Francez Garrec, eus a Gamaret

Stefan Hebert, eus a Vrest.

August Briens, eus a Voutroulez.

Jakez-Mikeal Gueroult, eus a Vrest.

Maciot Pennamen, eus a Zouarnenez.

Mathias-Lauras Dervien, eus a Lennou.

Lois-Mari Cathelineau, eus a Velgven.

Guilou Louboutin, eus a Blougonnee.

Per Vermillard, eus a Laanez.

Joseph Rumeur, eus ar Foullez.

Edouard-Charles-Pelagi Fio, eus a Lesueven.

Ian-Francez Colotr, eus a Landivizion

Guilou Herry, eus a Guernien.

Lucian ar Bal, eus a Brozevel

Claude-Mari Segalen, eus a Voneznou.

Felix Penfrat, eus a Goue-Leon.

Lois-Mathurin Lacaz, eus a Blouneventer

Renan Bourhis, eus a Dregonnez.

Filip Mingam, eus a Voneznou

Samuel ar Goff, eus a Locunole.

Ian-Vari Brezel, eus a Landunvez.

Gabriel ar Bihan, eus a Vrest.

Eozen Fagon, eus a Vidzar

Ian-Francez Louloigner, eus a Blouvoru

August-Herry Bazin, eus a Landerne

Ian Euzen eus an Dre-nevez.

Ian-Francez-Mari Monot, eus a Gleder

Francez Bergot eus a Blouzeniel.

Armand Jacuen, eus a Blouigneau.

August Carpanter, eus a Bont-Croaz.

Evit dere'hele leac'h ar re a vanefo.

An Aotrouez August Fessy, Herry Ferroa, Lauras-Noel Canvel, Alan-Visant-Mari Guitot, ho ferar eus a Gacmper

MARVABLOU.

An Tarc bras a veza eur tech gounezet dre nerz la dro vrezet eur e harter christen, a jomas eun nosvez da loz en eur bourkik hihan. Da hardaez nag e tenas tud da skei var dor an ti elc'ac'h ma edo ha da c'houlou coms onthian

— Petra fell deoc'h, eme an Tarc bras?

— Ni eo fabriket ar barrez-ma, hag omp deut d'ho pidi da zifen hon daouzeg abostol evit na vezint ket laeret gant ho soudardet (An durket, elc'ac'h ma vezint m'istri, a laere hag a zistrufe oll dre ma zeant.)

— E petra em ho daouzeg abostol, eme'n Tarc? e reat?

— Ne ket, en pre hant

— Oh neuze, bezt dienererz me ho disennu. Ho mestr en doa lavaret dezho en em si gna dre ar hed, me ia d'ho zicour d'en em skigna dre ar vro.

Kerkent e lakeas kere'hat an daouzeg abostol hag ho c'lassas racial d'an ti-moniz evit ober peziou arc'hant anezho.

Seta are penaus a ra an oll dispac'herien. Mad int da zifen madoz an nessa uch an oll nomel outho ho ugan

Eur e habiteu, oc'h ober he den, a c'houlenne en dez all digant ar serjant a zivoude en ti gard

— N'eus petra a nevez en noz-ma

— Petra, va e habiteu, nemet ar scaon so torret.

— Pion en deus he zurret?

— Ar goson, va e habiteu.

— Daou zervez pignen (sal polis) da goson.

— Pa lavaran goson, va e habiteu, e fell din lavaret eo brein

— Daou zervez a l'ab'bin'en da vrein.

— Mes, va e habiteu, prevedet oa a fell din lavaret deoc'h.

— Daou zervez all da brevedet

— Va e habiteu ne allan ket lavaret seleroe h.

— Petra eur vanden int-la? Daou zervez pignen all da seleroe h.

— Mes ...

— Mes ... guer ebet ken, pe me ia da rei daou zervez pignen deoc'h oc'h ugan evel d'ar re all G. M.

PRIZ AN RD.

KEMPER. — 16 EREN.

POURNAUT. — 21 EREN

Guinis ... 48 lur, 03 c.

Guinis ... 49 lur, 10 c.

Segal ... 40 lur, 37 c.

Segal ... 41 lur, 82 c.

Riz ... 9 lur, 64 c.

Riz ... 10 lur, 49 c.

Ed-du ... 8 lur, 48 c.

Ed-du ... 8 lur, 83 c.

Kere'h ... 9 lur, 92 c.

Kere'h ... 10 lur, 33 c.

Avalon-douar 4 lur, 00 c.

Avalon-douar 3 lur, 90 c.

Ar Gerant : An DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. M. KANGAL, Moulet an Escopi

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Don Abonnement d'ar Gaseten a gont.

Evit eur bloaz.	DAOU SOUET
Evit c'huez' h miz . . .	EUR SOUET
Evit tri miz . . .	C'HADE REAL.
Eur gaseten ebket.	NEOU VENNED.

Ar breizenn a die beza gont a raog eant ar gaseten.

ALLOU.

Ar scrijor a ve c'hoant da lacaat er gaseten a dleer da adressi oll d'ur Autrou MORVAN, Belec e Kemper.

Ar pennaenchoù a dleer da adressi d'an Autrou SALAÏN, ebket. An abozmant a guement e li an Autrou SALAÏN, librer, ra Kercou, e Kemper.

Kemper, 7 Gouere 1868.

Lavaret a reamp er sizun all penaos procession ar Zaccramant a ren poua galon ha poua dantlagad da binneou eus an dud difeiz. Euz abeg all a gavont c'hoas er processionenno-ze. Hag an abeg-ze n'heo diuvmise' b'oken. Ar gistenien c'hoas a ro dra eno gual skuer d'an dud keiz-ze. Gual skuer? a lorerat-hu, ha penaos? Alas, ne ouae' h ket pe guer juridic, pe guer kizidic ar eozennas an dud a o deus ket a relijion! M'arzel int o velet ar gistenien da zol ar Zaccramant o lezri lezenn an iliz. Mes pe seurt lezenn, a lorerat-hu, a dorront-hu? Polse, ha ne deus ket diuvmise' labourat da zol? ha gouscoude hag ne velit-hu ket en deiz-ze ar gistenien, ha zoken ar ro vella, prez varmaezho a sevel lamouigoù aoterion, er c'hizidic hentelhu, pe e lezenn iliz evit ma rei ar zaccramant alorabl eun ean eoz? ha ne velit-hu ket lod o treuz blennou ha louzeier a c'huez mad var an hentelhu, lod o touguen p'nech, lod o touguen lokedou, lod o tige hag ho stigou haerion; lod zoken o c'hoas? Gwir eo an iliz ne ket ker striz hag an dud-ze, ne gred ket a ve torret ha lezen evit kementse, ar guemer ket an dra-ze evit unan eus al labouron difennet ganithi da zol, mes an dud difeiz eo a guemer kementse evit eur gual skuer. Eur bonn vras a ra an dra-ze dezho.

Ah! ma vije c'hui a raje trazon all, ma vije c'hui, gounez, a steroje ho keiz evit mont d'ar pare da arat pe evit mont gant ho car en hent, ma vije c'hui m'ere'hed, a guemerje ho keiz da neza, ma vije c'hui micherourien, a raje da labourat var ho micher beiz an abarhaez, evit mont neuze dioc'h an dou d'an davaru ha kemeret eno ho c'hoas, o c'hizidic tremen al lan hed ha hed en d'ors hag er treventi - oh, neuze ar boired vad, an doctoret a here a c'hoasomp n'o divije c'hoas abeg ebet eoz-hu! Kementse ne vije ket bet kemeret gantho evit eur gual skuer. Pell dioc'h eno. Neuze o divije c'hoas a vone' h tud a zoare, tud ha n'o deus ket a nom rag an iliz ne rag loc lezennou, tud hag a voar en em ren ho unan

en euz guer ho kemeret o divije evit tud a skiant ha dreist oll evit tud a beza.

Ma vije c'hui zoken a raje da zol d'oc'h alerion, pe d'an ehatou, d'an ehatou-ze divar benn pere e lavare Sant Augustin e vna guell arat ha neza da zol evit mont dezho, an dud d'feiz gaseten abeg ebet eoz-hu ebet. Eur skuer vad e c'hoas kementse. Ho mont a raje hag o lavaret euz oc'h iliz a speret, tud hag a voar tremen ho oter a zoare. Mes kemeret prez da guemerion aoterion evit diguemeret hor Zolver Jesus! Labourat da zol! Gual skuer! Oc'h ho c'hoas, an dud vad ha kizidic-ze a vije bet douguet da d'oc'h d'ho relijion ma o divije bet relijion. Mes euz n'o deus ket, ne ket euz ha lacaat d'he c'hoas, hag evelse, lenner, e e helit beza dioc'h ha kenderc'hel da renta da Jesus ma ma ellet a enor er zaccramant eus he gaseten.

E nom a labourer euz evit rei lojeis d'an dud paour. Dre ur ar Pap, euz tud p'nech en em g'hoas evit kementse, hag a laca evit loden euz ho d'avez da rei bara da c'hoas d'ar re o deus izom.

Comz a rer euz ar Gardinalet a die beza gont ep dale. Ar Pap a guemer euz trevel evit ober ar choaz-ze. Divaroc'h euz iliz euz rei hanterion ar gardinalet nevez.

Eur gaseten a Durn a goms euz divar benn Sant Gregor, l'ap ha Doctor euz an iliz, ha divar benn Sant Per Damien ha aviser pa varvas Sant Gregor, ar bopl o velet ne jome ket a ar hant var he lere'h a leas e c'hoas. Tamal a reant an doctor santel da veza gual zupignel madou an iliz, hag euz euz da deleur he lezenn en tan. Neuze an avirier Per a b'gnas er gador, hag a roas da anout d'an oll peiz en doa great Sant Gregor gant he zavez. Ho roet en doa d'ar beorien. An avirier Per a e boulenas m'ere eno dioc'h evit renta testeni d'ar virionez euz ar per a lavare. B'ne a roas dezho ha c'hoas. Mervel a roas, hag ha g'hoas a vone laket e k'hoas l'ap Sant Gregor.

Er zizun dremenet e comzemp eus eun navel a reat e Toulouz evit hon Tad Santel ar Pap Pi ma; setu ama eur beien a c'liet na lavaret bemdez epad an navel ar.

O abostol santel ! kôta gloar an iliz a Rom, c'trôl a behioz ar zourz hag an evesket en em astenno var an iliz oll, hag oc'h eus he lakeat e stad da zouguen froncez oc'h he zrempa gant he voad, dilemmet hoc'h heritazh.

Pastor bras eus an oll deuet, disennet a enep diupac'h ha galout an dud dizouez ar guez-ze dent da vera santel abaoe ma zot he deat da zével ho cador eul d'he rente ar c'hreiz eus an iliz catolic, an i is mam ha mestrez an oll ilizo fontet e kement corn so er bed.

Per, abostol eurus, al Doue a lavare deoc'h gwer'h all, er pr-zon eleac'h ma voac'h ialet gant hoc h enebourzenn eunnaret. Savit, laht en dro deoc'h ar merrou eus ho c'hlout, recevit an ners da zavelet ar bobliou, rag ar chadennou so roezet deoc'h ho taonarn. Hag e sañter'h, euz e ammergoc'h ar frank z'le n a roe an eny deoc'h eny so erat ar bed evit rer luez ha santelezh dezhan, er skign e pep euz e rouantelezh Jesus-Christ, evit gouara an iliz santel ha brezelecat evit an Aotrou Doue.

Hiro, ar Pap a zo azezet var ho cador ha carguet da guondere hel da c'honarn an iliz evel ma oc'h eus heu great a zo bep seurt pechoustignet en dro dezhan, hag en deus a hep seurt peamou da c'houzaon. Evit gair, ho zhouarn n'int ket chadennet mes nag a liampo so en dro d'he c'hal'out, nag a droidellou ne gise ket an dud d'feiz evit maret outhou da ober ar peza e hoanta he galon a dad!

Abostol santel, e hui pehni oc'h eus recevet an eny ha var an douar eur e hallont ker bras. Beztan an i deus da derri he liampo ha da rei dezhan he frank z. Ra eilo ato, ervez toulou he euz, hag evit mad an oll, digas da zouch d'ar bed eus a reglennou eternel ar justis, laet da bara ar quir selerjez var an eneo, ha dishacz dezho an hent a gas etrezeg ar quir vadon.

Setu ama petra scrif d he guerent eur zourz eus arme ar Pap, evit rei da zougout penaos e tremen ar zoudardet-ze ho amter.

Pemzeg dez so e renan luez ar gur zourzvet. Epad ar pemzeg dez-ze n'em eus great nemet redez, hag out distroet amp skuis maro. D'ar pemp varnugent a vae oan diblasset eus a Vellein, sammot evel euz azen, hag em bua da ren deg den pere a toa fiziet enhon. Pa zigouesomp o Allatry, gondo beza baleet epad teir heur, e sonjen ec'h aljen ober eun ean, mes caont a rejomp ar zoudardet oc'h hor gerioz, ar zac'h feue oc'h ho c'hem hag o vont da zibilaz. Ar c'habinien a lavaras dioc'hin mont en hent, hag e voue red deomp mont da hent ar re all. Peder heur dioc'h an noz oa menze, ha divheur dioc'h ar mintin oa pa zigouesomp e penn hor beach. Cava a reampen dra c'hellemp evit er em dizennet, mes evelato va zreid a voa c'huezguenet oll ha stag oc'h va boutou. Antronoz omp savet var eurmenez huel da c'hortoz al laeron. Euz omp chomet azeleg euz heur dioc'h an noz bete e huer'h heur dioc'h ar mintin, gourzeze

eur penadig an eil dioc'h eguile, ha pehni he fuzuil en he guichen. Al laeron a ilid dont di da guere hat arc'hont, mes red eo e dese gouezet oamp eal di, rag gar ebet dezho ne dro bet gulet vandro euz. Pemzeg dez omp bet er menezou-ze o tremen an noz evel am euz lavaret deoc'h Breiz omp distroet da Allatry eleac'h ma ra'imp eun ean ma na deu ket af laeron var hon tro.

Petra beunag ma zot tenn ar vaex-ze, en em blijan cals. Eleac'h tremen e vellein bemdez, mes an hent so ken tom, ma zoun dent da evel eur morian. Beac'h o pefe brema oc'h va anout. Euz tamic baro a zot din ive brema.

Aljeri — En Aljeri ez eus savet eur groas tras ha caer var dour chapel Itron-Varia an Afric. An tour-ze so ledan an fond. An Aotrou'n Escop Pavy eo euz deus roet ar groas, hag heu eo en deus ive he lakeat var an tour. An iliz tras a so savet euz oll. Var euz huelen euz, hag ar groas tras savet var beg an tour, a eilo beza gulet euz a bell er mor, hag ive euz a hell en douaron. Hementse a ziskuez e kement ar groas pere'heunac'h er vro-ze, en douar hag er mor.

Croaz Itron-Varia an Afric, euz an Aotrou'n escop Pavy, so savet a vel d'ar Frans, evel eur merc eo d'ar rouantelezh-ze en deus roet Doue ar garg da rente chmenten ar vro-ma.

Savet eo a vel d'an Duket, evit dishuez e fell da Zoue ho guelver daveithan dro vouez ar verc'h kenna eus ho iliz.

Savet eo a vel d'an dud so dent ama euz ar bronou all evel eur merc ez eo galvet an oll da vera breudeur, hag e deont en em zekum oll en dro d'ar Verchez, ar vam a drogarez. Var ar menex-mu, ovel var ar C'halvar, euz en he za e troad eroaz he map, ha Jesus a lavar dezhi ama ive : Va mam setu aze ho pugale !

G. M.

HISTOR ZANTEL.

(C'HEUR HET FRIZAD HA TARGON).

Neuze Judaz, o tostet euz tammik euz'h Joseph, a lavaraz gant haruieghez Aotrou, me ho ped, list ho servicher da lavarout eur gherik d'eboc'h, ha na sachit ket euz ho sklaf, rak gondo Pharaon, c'hou eo va mesir Goulean a rejoc'h, ar veach gheuta, digant ho servicherien ha beza hon doa hon tad, hag eur breur beunag all. Ha ni hon euz respontet d'eboc'h, va Aotrou. Bez' hon euz hon tad hag a zo dya kax bras, hag eur breur c'houz krouadur, ganel d'ezhan euz he gozet, hag a behini eur bron-gompex a zo maro, na choam nani nemet han euz ho mamm, hag he dad ber c'har gant euz a devededighez. Hag hoc'h euz lavaret d'ho servicherien. Digasit ar breuz-ze d'io, set eo d'am daoulagad he velout. Ha ni hon euz roet d'eboc'h

da glevout, Aotrou. penaez ar c'hrouadar-ze na helle ket kuitaat he dad, rak mar teuje enz he gichen, hon tad a varteje. Hag hoc'h euz lavaret d'ho servicherien : Ma na zec ket ho prear biharna gan-eoc'h, ne velot mui va dremm.

Ha zomp bet distroet da gavout hon tad, ni hon euz kountet d'exhan kement tra en devoa lavaret va Aotrou, ha var ar fin, hon tad a lavaraz : Li endro ha preut d'comp eun nebe ted. Ha m da respont : N'helomp ket mont, ma n euz nemed-omp, mar den gan-omp hor breur biharna, ez a mip var eun dro, hoghen ma n eua ket Benjamin gan-omp, ne gredimp biken mont dirag ann deu-ze.

Da ghemment-se hon tad a respontaz. Gouzont a rit em euz bet daou rap euz va greg Rachel. Unan anezo a zo bet eat er mision, hag hoc'h euz lavaret : Epl loen gouez en deuz he daghel, hag a c'houdevez ne ket bet guelel. Mar kaout bema gan-eoc'h, ha mar c'hoarvez eun droag bennag gant-han em heul, c'houi lakat va lino guelel da ziskenn er bez gant eun dristidighez vraz.

Mar d'ann eta, Aotrou, dirag ho servicher hon tad hop ar c'hrouadar, evel ma'a eo stag he ene eoc'h he hui. pa vero n'eua ket ar c'hrouadar gan-omp, e varro, hag ho servicherien ho devoa lekeat ho vleu guelel da ziskenn er bez gant glac'har. Ra vezinn vanao ho sklaf, me pehini am euz en em c'hreat kred evit-han, o lavaront. Ma n ben digassont ket eudro. Labluz e vezinn enep va zad, ha goulen a raon ne vezinn biken pardouet.

Er c'huz-se 'ta me choumo sklaf gan-eoc'h eleac'h ar c'hrouadar, ha Benjamin a tello d'ar gheor gant he vredeur. Rak n'hellont ket distrei da gavout va zad bep ar c'hrouadar gant soun da veon fest va-unan euz ann anken a ra da lakaat va zad da vervel.

(Jozeph na hell mui eo em zerebel ; guelel a ra n'eua ma he vredeur ar peiz a oant guichall, karonta reont ho breur Benjamin, soun ho doa da ober ran-galoun d'ho zad, ne selle netra ken d'exhan, mont a ra d'en em rei da anaout d'exho).

—

TIV 28

Goude levezez, kalonnad' . .
Freudeur Jozeph hec diskovez mad
Brema k laouen enn ho hanked,
Seto-ha adarre nec het.

Ho breur Ithan lekeat da ber l
Prenaoz gallout a strei d'ar gher ?
Ho zad a varro gant glac'har
He vleu guelel a rei d'ann douar

Nauze euz hor c'hierlefa,
E levezont ar c'homzou tra . .
Distam omp n'omp bet bet ato
" Doue en deuz lavet he dro. "

Mar bezomp e gaoz tamallet,
Sonjomp enn amzer dremenet,
Hag e kavomp evit petra
Eo deat Doue d'hor c'hastiza.

II.

Mental dirarhen ar Mouramont.

Ar Iuzerien ne deo ket favezet dezho anaout J.-C. evit map Doue. he laket o deus d'ar maro, ha goulenet ma coeaje he c'hoad var ho fenn. Uhoi a reont en ho dalientez epad ma teu tud an oll broion da zigemeret sclerijen an Avel. Gouzont a reont o velet kement-se; hag eleac'h anao ez int en em dromplet e tale'hout euz gassont ar vrasa oc'h an hui o deus cruciflet. Meur a vecl ho deos bet larret bugale gristen evit ho merzeria, ho bourrez ho dispen ho c'hris a evit ho lakat ha c'houzont an oll loann en erza o vrasas hor Zal ver etre ho daarn, ha kementse ev e nevez va ar bugale guez-ze an arrach o doa diskuezet a enep Jesus. Mes netra na ra muioc'h a zec dezho evit sacramont an zoter. Netra ne ziskuez sclerijen ha Jesus den na Doue, ez eo ho Doue eo o deus cruciflet ar Iuzerien eguet ar sacramont-se a garantez. Evit o deus elasket ment a vecl eozout hostion consacret evit gallout, en ho c'houdevez aze ho arrach. ober a bep seurt dismorgansou d'ann hui ne fell ket dezho da anaout, mes bevez tre peur beza hor Zalver en deus diskuezet dezho dirag ho daoulagad edo e garrionez map Doue d'indan ar spesou eus an hosti.

Brema ez euz var dro peup rant vloaz, en eur gear euz ar Belgie, eur iuzer hanvet Jonathas, provalie lras, a favezaz dezhan caout etre he zannat Doue ar gristenien. Guelter a reas eur iuzer al hanvet Ithan pehini a voa en em c'hreat elisten, mes pehini ne voa ket goal stard er feiz. Lavaret a reas dezhan : Te ac'h eus dilezet da religion evit kemeret religion micherour Nazareth. Abalamour da guementse e tleferp da larat d'ar maro, ha mar euan brema ne dec hi ket eus a dre va daouarn. Mes mar kerez ne vero gret droag ebet dit. Te a lezor da voat en tizon ar gristenien. ken ha digas din eun nebeut eus ar bara-ze pehini a levezont so Doue, eo eoz Jesus. Digas-hen din evit ma savimp eur c'halvar nevez d'he gric'ha ha ma her bressump gant hon treid.

Ithan petra beunag n'oa ket ere he feiz, a grene o eleac'h ar c'homzou-ze hag a jomas saouzanet oll. Mes Jonathas a reas da guere hat eur tal'hat aour, en eur lavaret dezhan : Setu aze hag a vezo dit mar digas-ze a-ma ul' eiz doz ar peiz am eus goulenet ouiz, ma na zigas-ze ket e tle-ze gouzout petra zo ur ha e hortoz ?

An aour eo Doue ar Iuzer en. Evit eun urbeut aour eur aour a ref he c'houl he gorf hag he ene Ithan ne voa ket puy ne Martore ar gouzdronez euz ar maro ne vje ket Ithan euz aour he evit he drec hi mes ar guel eus an aour hec trec has. Mont a reas ac'hano evel Judas euz ar goan d'voza, evit elase an tu da ober he dorset.

Ithan a reas d'oc'h ar pardaez en eun dis caloc'h hag en

enn guzas eno evit na vije ket guelel pa denjet da zerra an dorioù. Pa velas en deñt tost da greiz an noz, pa vone ervad n'oa nemetha en iliz, ez eas da gaout an aoter Crena a reñ; he zivresker o doa beac'h oc'h heñ douchen, sevel a rea leon he leun hag enñ c'hwezen ren a zava var he dal. Laout a rea dezhan guelel an tan o tost eus an tabernacl evit he zevi. Chom a reas eus eur peonad mail ep credi mont lareoc'h. Mes an aotr en doa guelel o luguerni a dencas adarre en he zouch, hag an torfet a voue great. Gant eur gontellaseñ e tware has d'ar an tabernacl. Cas a reas gantha eur ciboar a voa hostiou consacret enha, hag ez eas gantha da guzet adarre da e hortoz an deiz. Pa denjet da zigueri an tis, pa gomzadas an dud da zont en tis da bedi, ec'h chas d'ar er meaz ep ma soujas den outin, hag araog ra na deñt beleg ebet eus an aoter da velet pebez torfet a voa great.

Cas a reas ar ciboar hag an hostiou sacr a voa enha da Jonathan. Deiz e voa enha eun hosti vras ha pemzeg vian Jonathan a guementas. He vignonet pere en em zestumas ou he di evit ober a bep sent dismegansou d'an hostiou sacr. Mes d'ar Doue a dencas soudan da boueza var Jonathan. Eñ d'ervez pe zanu goude e voue cavel he gorf maro er jardin, lazet gant eun taol contel.

Enha a rejuec na bet lazet gant eur muntreñ, eul laer hennag. Mes Rachel, ne bried, pelin a voue petra voa tremenet, a domale outin he unan he varo d'an torfet en dou cimetel. Mont a reas da gas ar ciboar hag an hosti ou saotret da eur rali n, pe eun ductar bras eus ar ruzevien. Henna ho recevas gant eur min hag a ziskuezo ar joa hag ive an arrach a voa en he galon. Rachel oc'h he velet, a dencas leuz dezhi da veza digaset d'ezhan an hostiou, rag guelel a rea e vigeñt saotret a nevez. C'hoant e devoue d'ho gijas gantha en dro, mes ar rabin he gourdrouzas hag he lakeas emeas eus he di. Ne bet bras ez eas da gaout eur ruzevez pelin a voa en era c'hreat e hristenez nevez a voa. Henna e c'hellenas, he lakeas da rei an aluzen, hag a boumas da zigueri he dour-lagad neñ ar varionez.

Ar Rabin a choazas guener ar groas evit ober he sacrilach. Ar pennoù kenta eus ar ruzevien en em gavas en he di. Digas a ra var an daol ar ciboar sacr hag eur viad contell-lasseñ. Neuz goude beza losket eur gaonad mal d'arou scrijous a enep Jesus, e voue selabret an hostiou var an daol, ha pelin a guementas eun hosti hag eur gontellaseñ evit he zoulfa. Mes, o huzud! soudan an dud-ze, pe gwañ arraget hennag ma voant, a ra var adren spontet. Ho dourarn, ho c'houlifi so ruz gant ar goad. An douzic so var an daol so ghibet ha livet gant ar memes goad. Leskeni a reont criadennou euzus, rag credi a reont ez a ar gurno da goza var ho fenn. Red eo dezhi anaoz eus Jesus-Christ diouan fenn an hostiou-ze, hag e scrignont ho dent.

Red eo renta an hostiou da eur beleg catholice, rag guelel avoalc'h a reont ne ellont ket ho distroja. Clasc a rejont ar ruzevez ma on eus comzet aozhi, pelin a voa nevez en em c'hreat hristenez, rei a rejont dezhi

uguent peñ aotr, ha goude beza great dezhi gourdrouzon scrijous oc'h ordrenont dezhi cas ar ciboar-ze da Gologn hag he rei da eur beleg catholice. Kementra a voa e Bruzel, moas ar ruzevien a lelle dezhi e vije casset an hostiou da eur guar a bell evit na vijent ket dirloet ker buan. Ar ruzevez-ma a voa nevez badezet hag e devoue mmoes h a ners-canon evit na zoug d'ar ruzevien. Ewas'h mont da Gologn, ez eas ractal da di be e hontfessour da helin groas ar ciboar hag an hostiou saotret. Henna goude beza adoret ar sacrament ha gontellaseñ pardon evit ar re o doa great ar sacrilach, a zigoras ar ciboar. Hag a velas an hostiou toulllet roget, ha leun a c'hoad. Neuz he c'hasas d'an tabernacl, hag e redas da lavaret d'an Escop petra voa e hoarvezet. Ar c'helouze en em skignas buan. An oll reolen hag oll gristemen Bruzel a reas e procession da ober amand enorah! da Jesus-Christ, er ciboar-ze. Epad meur a zevet, an eneoñ mad ne eanent da vont da ludi ha da enori ho Zalver en tabernacl. An oll a vouele, hag a drugareka Jesus da veza diskuezet he c'halont d'he enebourien vras. N'oa ha Rounez ar Beljic a glevas kementas ep dale hag evel ma voant daou gristen vad, ne lesjont ket an torfet ze ep ha boumas. Laset a rejont ezeñ en oll ruzevien Bruzel, hag ho c'hasas dirag al feryarn evit ma e je gouezet p'ou en doa great an torfet euzus-ze. C'huec'h sizun e padas ar varneñguez. An darnvua eus ar ruzevien, apontet dre ar huzud o doa guelel ho nuan, a mizasas petra o doa great hag a voue condonnet d'an tan. Devez e vouent d'ere hent ar mous base. Ar gristenez nevez a doa digaset ar ciboar da eur beleg catholice, ne doa ket dale'ñt an aotr a voa bet oc'h dezhi he daolec e devoe e keñ ar beorien.

Ep'ad meur a z spach a zo heñ e Beljic almeue, ar ciboar hag an hostiou sacrez-ze so bet casset ha digaset meur a vech evit ho e huzet oc'h enebourien ar Beljicou. Mes bep bloas, da vianu pa zeus heñ gallet ez eus heñ great atou eur procession en enor d'an hostiou sacr ha huzoduz-ze. Brema ez eus savet eur vrenetiz en ho enor; eur gardien eo lazet evit ho dioual ha receo ar profon a ra ar gristemen fidel.

G M

STUDI

Var ar vurben, an derchen barbuennoc, hag ar Barboien malicous e Kerre

(PENNET PENNAD).

Loumaoueres ar C'hlenved.

Loumaoueres ar vurben so 4^e da baro anezan; o d'en em zivonnall ostant.

N'em eus ket nemeur a dra da lavaret eus ar pen a so evit para ar c'hlenved, nemed em eus collet var dro dec a pevar uguent dre gant eus an anevaled em eus lousaonet. Rac an oll a oar penaus peñ l'essa, fors pe sent lousaon da ober d'an derchen barbuennoc pa ne deñ ket dianveas, ners ar c'hlenved a vez alo tennoc'h.

Mes mar don dianveas evel ma o dent e karter Rostrenen, e vazer cast sur da bara dre al louseier ordinal evit ar c'hlenved.

Ne gausein ket aman eus an oll moyennoù a zo bet elasket en amzerioù differant evit parea ar vurbuén. Lavaret a rin elken gant pere em eus bet iszu mad. Gondeude e tleas rapporti ar pezh a zo bet gaelet epad ar c'hlenved hag epad al lousaou.

Gant ar santimañt em oa bet da gomzans eus ar c'hlenved, e cave din ober vad en eur vadañ an avel en e c'houzou. Mes prest e veljen penaus ar goude-se a rea droug, an avel a deve kentoc'h da seplaat, e boanion a greake erfin ar maro a erroe kentoc'h.

Ar purgationoù sullat soud am eus roet da eva, a Jaramanchou da zougat ar c'horf, ly guin, a memes kum roet gant lod evel remed no deus ket great a effet mad tro ebet.

Er memes tra ar palastion lakel dindan ar c'houzou, roet ken alies evit digas ar c'hlenved dianveas no deus ket gred ar vad a c'hedel diganto.

Er c'hontrol, pa em eus roet eus al louseier cren, ordinal em eus gallet gaelet an iszu mad a reant.

Cetu aman al lousaouad em eus implijet :
Ober eur melan cren en dour gant louseier c'hues
mad (evel saoch, eramanth, deilhou laure, linard,
etc.) var dro. Enl intrad

Eul tourmantin. Dec centitrad.
Gue ardent ramphred. Pemp centitrad.
Acelat pe ammoniac.

Kemese al louseier-se tout, o ya fern, her rei da eva d'al loen elan bep heur.

Re lavamanchou plant c'hues mad elonez pere o lakeer eus nebeut eul tourmantin, lrotta an avel o seac'h pe gant tourmantin, var ar c'hof, ar c'hem, ar c'huyas leaou, hag ar c'hostou, e leskel goude e repos.

Prest goude eo h allet gaelet ar sepladures o timant, an ners o c'eski, hag ar poul o commans lamou regletoc'h. An avel a roe'he alies, en em hja a reo konan. Ar c'hisen a deve var e fin evel en e se'bet, en eur guer, guellat a rea e pep gus.

Pa apparisse ar c'houazlennoù no ket izoum na da drouc'ha anezho, na do dev donu, tronc'ha a rean ar bleo ken a ma pake ar c'houzaden a memes pelloc'h. Goudezo o frotten gant eus lousou great gant Le lias, evit laet ar goriou da zirenta. Var an dra-se eur palastion ledan a vesicatoire.

Al louseier evit an diabar a ioa evel em eus lavaret bremañ, hag er c'has man an iszu vad a ioa alo sur.

Moyen d'en em siouall eus ar c'hlenved.

Ha ne deus ket eals a voyennoù sur evit parea ar vurbuén eur veich ma vez erog mad, e haller da viana e bellaat en eur goumeret eo o enep ar moyennoù a iet ket eus a hero ez an da gouzael.

Evit an dra-se an Aotrou Eleuet a me on doa decidet rei ar remed-ma pehiniñ roer o eals eus a glenvejou stagus al loenet :

1° Goude bezañ dispartiet al loenet elan deus ar re ma b, goude eus tamic ar re iac'h evit miret eus ar c'hlenved.

2° Non pas eals al loenet da heur nemet goude beza roet dezo eo o c'hison avoalc'h a vuod seac'h.

3° Rei hemdez da beb aneval, dreizo ho-nan, pe touzet en dour (regont gram sultat soud, peautrament eus dourad c'hoalen gros.

4° Non pas rei dezo da eva nemet dour guennet gant bremañ pe bleud em.

Prest goude e heanjen da vadañ al loenet, dre ma seblante din e rea droug memes var ar re iac'h, hag o lavaren rei ouzpen ar pezh em eus lavaret, bemdes epad pemze devez, eur verennad vian a eul tourmantin en eur verennad eus al lousaouad gant gant plant e hys mad, alies em eus bet roet gant avantaig gant aniant eampiret evel e tourmantin.

Cetu aze eur remed dister avoalc'h goudeudo ken alies gaelet em eus gret seac'h anezho em eus bet iszu vad, teir guen e Rostrenen, eur veich e Mael-Kerahes, teir guen e Keralid.

An dra-se se selear, mes ne ket c'hoas avoalc'h na taust evit trec'h ar vurbuén, a ne des nemet dre goumeret pean da iac'hussat ar vro eo ez eo possibl miret eus ar c'hlenved da staga o leac'h all, nemet e leac'h e pelhin e dispag da guenta.

Lesenn evit iac'hussat ar vro.

Var veich ma vez ar vurbuén erog mad, e elask eus a velomp c'eski, staga eus an eil aneval d'eguale, er memes spezh hag espesou differant. En den memes erog ivez avoalc'h, an dra a anavezor pell zo, a en hon deus er gaelet hon vian.

Red eo eta elask a diskues peira zo mad da ober evit miret eus ar c'hlenved da staga.

Goudeomp da guenta penaus o slag ar c'hlenved hon bremañ o kerna.

Bez ez eus lod hag a lavar penaus ar vurbuén o greg el loenet dre ma vezont bet touch oc'h loenet elan, eb heza bet touch dre ar linim a vez en ar.

Lod all a lavar ne ket possibl e eroga ar c'hlenved eb na ve bet touch al loenet eus an dra bonnag eus Erves ar pezh em eus gaelet, evidon-ma em eus renet ket penaus ar c'hlenved ne stagus er vro-ma nemet si ma vazer bet touch pe oc'h loenet elan, pe oc'h tam-corsiou maru, pe oc'h traou pe en andrejou memes li a vazo bet touch oc'h al loenet elan pe varo-se.

Gaelet em eus loenet o chom iac'h er memes erava taust da loenet elan pa veze ar c'hreyer tausta var jet gant ar c'hlenved, mes al loenet a zigasset da goumeret plas ar re varo gant ar vurbuén, pe ar re a ve an tausta dezo a c'hounze prest ar c'hlenved.

Goude beza gaelet ar seurt traou-se alies ez eo sel penaus ar vurbuén ne des nemet dec ma toucher o traou elan.

Brema dinstroomp var ar pezh hon eus kemeret e pen-caus eus ar vurbuén. Dalc'homp touch mad p-

nans an natur eus ar bevans roet d'al loenel a ra cals er c'hlenved-ma, hag eo'h anavezomp avale'h evit anaout ar moyennou d'en em zrouñ ostant

(En eur genseal eus al lezennou a enep ar c'hlenved, ou e lavarin petra a dleer da ober evit muret eus ar vosen-se da staga.)

Mes lod eus ar moyennou-se ne apparchantont nemet eus ar maguer he-unan, ha pegement benag ne aller ket goulen cals a dra digantan evit gwellat e diegues hag e lojamente'ou, ez en da viana red mired ostant da vont e peb instant a enep al lezennou kenta evit ar iec'hel, evit e zommaich he-unan, hag evit dumaich an oll. Ne deo ket sur beza re dir zon, goulen diganta ma roo mu-oc'h a ar d'e greier. Ar c'has da zestum an teil a habier da vellat ivez. Evelse mar fell deoc'h o d'el'her en o pers, o alit o lakit mudan an avel a c'huez aljessa. Pellat aneo eus o lojament an dod hag al loenel, ha rei red d'an agueren a deu anezo. Lavaret em eus ivez penaus e c'ous deron ere, ar pen-caus eus ar vurbuen e herne, an toulou sac'h-se e pere e lakeer a bep seurt traou da vrena hag a servich alies d'al loenel da derra o sec'hel, ar pezh em eus gallet spicial e kerdore'h.

Mes evit ar poullou-se a veler e bord an henchou, ha tant dar prajer, a zo re divisa d'al labourerien da drempo o donaron, evit ma vo permittet d'an goulon o stanka. Ne gav ket diu memes e ve an dea-se necesser, a celu aman perag. Evel en anavezet peil-so, deus ket a zanger a c'huezen-fall, pa vez ar poullou leun a zour pe tout a fead disac'h. — Mes pa vez ar poullou-se na direc'h, na goloet gant an dour, eo e vren an traou a vez enno dre an ar hag an dander, pere a secour kement ar c'huezen nozus-se da zvel.

Eves an dra neus nemet eta d'el'her ar poullou-se en eun huellet ex, pe o dizec'ha tout, pe o leskel bemdez da vont var ar prajer. Ma ve het eostel fall ar boued loened, pe ma vent het dommaget dre an amzer fall reus netra da ober evit o fac'hussal nemet a sala arde o rei d'al loenel, gant c'hoalen teuset en dour pe en eur gaemesk ganto eun nenbuad c'hoalen e seac'h. Pa vez ar boued evel ma zoant o 1800. goloet a gabellou touseg pe lonedet, deus nemet passeal anezo dre an dourneres, evit lamet diganto ar pezh a al. ober droug.

Celu aze remejou distar hag sez da ober e parout, hag en eur ober usag anezo, ez ouñ sur e ve gallet pellat diouzomp ar c'hlenved-se ker ravaier.

N. M. T.

HADE AR ZEST EVIT AR SIZUN-MA.

DALL 9 GOUEB. — Sant Goue hen, escop

DIMERS 10. — Ar sez Breiz-Merzer

DIMERS 11. — Sant Tivy an, escop

DIZIOT 12. — Sant Ivo Gualbert

DIMERS 13. — Sant Anzelot pop ha merzer

DIMERS 14. — Sant Bonavanur, escop ha doctor euz an Iliz.

DIZIOT 15. — Eisvel sul goude Pentecost.

AN ARTEL BIRIO

Jesus a lavaras d'he ziskibien. Euz den providie en devoa eur merer pelant a voue lamellet dirazhan da veza greal goa zuspigo gant dauvez he vestr. Ober a reas eta d'ezhan don, d'he gaout, hag o lavaras dezhan petra glevan-me oivar ho penn? Kentit cont eus ar madon am hoc lakel etre ho tanaro, iviziken ne c'hodarnot mui va dauvez.

Neuzo ar merer a lavaras outan he-unan Petra rin-me, pa lam va mestr he vadou eus a dre va danuarn? n'ouñ ket gwest da labourat an donar, ha mez am bese o vont da glase. Me vez petra rin evit pa vezo lamet va c'harg diganhe, ma cavin tud da rei diguemer diu en ho zi.

Guelver a reas eta d'he gaout, anei goude egnile, ar re a voa d'courien d'he vestr, hag o lavaras d'ar c'henta. peguementa dleit-hu d'am mestr? Cant tonelladik eol, emezhan. Kemerit ho sent, eme ar merer, hag azeut aze bolian, gnt eur sent a aotercant tonelladik.

Neuze e c'houlennas oc'h eun all. Ha c'houi petra dleit-hu? Me a dle, emezhan, cant poezel vriz. Kemerit ho sent, eme ar merer, ha gnt anan a bevar ugent.

Hag ar mestr a venlas ar merer disalc'ze, dre m'en doa greal eun taol finesse. Hag bugale an donar o deus m'oc'h a n'en ho aferion evit bugale ar sekerien.

Ha use a lavar deoc'h eme Jesus gnt mignonet gant ar madou-ze pere o den alies gnt disalc'et evit, pa goeshol en dienez, ma ho tiguemerint eleac'h na vanto morse netra deoc'h. (LUC. XVI. 1.) G. M.

LEVR AL LABOURER.

Kentoc'h eget goel Jann e veler eun hor hro
Eur gebenen vriz o nyal tro-var-dro,
Var non d'ed ar c'hezec, loen hardiz ha dirad
Hi nem daol gant kounar a son beteg ar guad.
Ar veserien ho deuz he tervet Dabonen
Kentuz ta m'he c'hlevont, e veler a vanden
Ho lostou enn avel, ar zaoud hag ar c'hezec,
Gant aoun na ve d'hemm d'an lann-lann o redek.
Evit m'roul o saoud dioc'h he nemm hegasuz
N'ho leiz ket er mez didan eun heol poazus
Da vintu ho da noz ho c'hasi da d'arv,
Mez da gouz ann oc'huz, so list da haouez.

Kenta m'ho pezo het eal d'ar d'arv, ho p'oc'h,
M' o devo pop kazek roet o ta d'ar d'arv
Het a vo prederia ma, ar re v'arv,
Ha d'hab da vret ar r' aoune goret an
Gouet hag ha zo mad la arat ho torar,

Pe d'ho tougen enn hent, pe da stêja ho kar,
Pe d'ho kas var ho c'hier gant ho d'ann emgann,
Pe da garga eunn dez a leaz ho pezhon,
Mar d'int verrez ha anad da bopla ho kreier,
Pe ma n'o jaozont ken nemed ouz ar c'higer.
Ann anevaled all a gasser d'ar prajon,
Mes ar re zibabit er l'ho labouron,
A dle beza abred bodzet ouz ar reo.
A vibanik eta ho fleustrit hep arsao,
Epad ma vozo eaz ho lakat da blega,
Ma selaouint ho mouez pa zavo nebeuta.
Da genta boazit ho drouz euz goalkot dister,
Gret a vrankou halet, pe a oallb tener.
Pa ho goueint hoazet ouz ho goalkeligion,
Evit ma z-int d'ar paz, stagit ho daou ha daou.
Var lerc'h l'ho ho lakat da gas keri bihan,
Goullo laer da genta goude-ze karget akan
Ha nebeud da nebeud heb spoanta anezho
Ar rod a vigouro ann avel a darzo

Mes p'ou bennag a veun goulet enn he greier
Seout a garg al l'istri, l'irvi mad d'ar c'higer,
A vezo rei d'ezha labourat he brayon;
Da gas dour verrezho toulla gouzougon,
Gant skubelennoù drez e pep goant ho netat,
Ha gant teil bruzonet hep bloaz ho zempsi mad.
Ann bep a gavo kaer ribotat amanen
Ker melen hag ann sour ha dispar enn dachen,
Na zedez ket donja da strea a zornadon
Kerc'h ha segal abred ebarz he l'orzon,
Da hada karotez, ha melchen, ha kaol braz,
Hag avalou douar, ha kalz a irvin glaz.
Magit mad he loened, ha bouletit-ho hemde
Bez'ez euz hag ho goualc'h a-vechou a goude
Ho lost ebarz ar c'hraon goullo kaer ho rastel,
Da ober kovou skanv enn eur zaskiria pell.
Na rit ket evetlho a nez ho loened korn
A zout da voza trent ha sec'h 'vel eunn askorn.

Mar savit hoc'h cheul evit mont d'ar brezel,
Evit redek el ho ker skanv hag ann avel;
Pe evit he staga diouc'h eur garfiolesnik,
Red eo ma vo hoazet gan-c'hoec'h a vibanik
Da velet tud var varc'h, ann armon o luc'ha,
Da gleret ar rodou var ar veit o tarza,
E kichen he ziskouarn ann tennou o kornal,
Hag ar bridou houarnet enn he graou o trouzal,
Kustumit hen ivez da anaout ho mouez,
Da veza cheriset, tastornet a hez,
Da zonet he-unan dre ma 'zeo iaouankik
Euz ho touru hep krena da gemer ha vridik
Més pa en dovero he dri bloaz pe bevar,
Diskit hen da zavel, da zupig he zion char,
D'ober pep seurt traoù diouc'h a reiz, da zailha,
Da lakat gant he droid ann douar da grenn,
Gouech da vont gouestadik, ha gouech all da drotal,
Enn divrez digabestr dicre da bostal,
Da dreuzi d'ann daou lamm menoz koulz ha traounien.

Hep lezel var ho lerc'h rood ebet enn dachen.
Ker primum hag ann avel deuz ar goualera-steren,
A skerb a zismantir kourmoulen ha brumen,
A laka da nijal ar plouz dro ar parkou,
Ar gouez da vransellat e goueled ar c'hoajon
Hag ouz reebier Armor ar c'hroumou da darza,
Ker primum a rei ho marc'h da bellet ho darza.
h.

AN ITROUN-VARIA-A-DBRIZ.

Ber'a zo war-dro dek vloaz ha tri-geant, e tu kreus-
wez da Gout-an-Not, e kichen eur haouac'hik deor-red,
enn eu leac'h distro ha nebeud darempredet, e oa eun
ti bihan, toet gant heles ha zoul, hag eun-han o chonma
petar a dud dizaeaf er vro. A bez vro ez ind deuet?
Perag ho deuz dibabet traon Dreiz-lzel hep gouzod rez
Breiz, ar brezounek, ken diez da zusk? Pep den war
ze a lavare he vegad, h'ni d'anavez ar wironnez.
Ar poun-tiege a oa anavezet hep-ken dre ann hano a *Heri*,
ar c'hreg a oa hanved Anna hag ann daou vugelik *Montk*
ha *Loez*. Ann dud a gav digarez da blenstra ann ti
bihan-inan a chonm souezed o weleoud, dindan eun dia-
vez hag eur wiskador ken paour, koulz neuz, kemend
a zereadegez, komzou bepred dibabet, karantez vraz
ann daou breiz ha furnez ho bingaligon. Evit-hu, na
reont gveladen da zen, na drouantont netra, n'en em
glemmont morse euz ho faourentez, ha koulz koude
ezac'h a oa da gredi ho doa dienez. *Heri* beh beure a
dremont he amzer da chasat pe da heskela gant ann
higen, ha morse na zistro goullo he visac'h. Goude
kreiztez e labour euz e haouac'h douar e-larz ho di,
ha d'ar pardnez e rea skol d'he vugaligon. Anna, goude
ar heles seure a gempoune he zi, a soze boued, a
gaouo hag a dammo dillad an tiegez, eun eur ger, ober
a rea kemen-ta hell eur vamm vad d'ober evit kuzha ho
dienez da dud ar bed. Loeiz, hojed a nao vloaz, a vraso
eun hent glaz tosta, rex ar girier, diou c'havr, koll
vadou ann ti blonk bihan c'hoaz, a heulic bepred ho
mamm, eun eur ober embin gant he bried moan, eur
loer a belini n'en dije ket bet a vez eur stammerez touet.
Ho neuz vad, ho furnez, a re d'ann koll c'hoand d'ana-
vezod ho doure hag ho buez koulz koude den na grede
boule-ha ar goulennou, rag, e despel d'ho diaveaz
paour, e oa eunn dra bennag eun ho c'herzed, enn ho
dalc'h hag a zerre klot ho genou dan dud ar mui hes-
kinet gant an debrun enn ho reod.

Heri a wele gant plijadur he vugaligon o kreski eun
hoad hag e furnez, ha koulz koude dre ma kreskend o
kreski ivez he enkreiz. Penaoz lakad ho skolia?
Penaoz rei d'ezho eur stad a vuez deread d'ann
hano a zougont? Lakad a ra alard eun ho spered
mond da gavet koz vignoued d'ezhan evit gou-
leun digant-ho kuzh a skoazet. Chetu-han enn bend
ann deg a viz-du, h'o aoun rag ar goan, eur vaz enn he
zoarn, eur bouton-ler hanter-uzed enn he dreid, ha
nebeud a arc band enn he e bouel. Da gear *Boris* o lle

mond, hag ar c'hlenved a zeu d'hen darc'hel e Roazon. Eno, Doue a zeuaz d'hen gervel evit gopra d'ezhan he vuez zante! hag he oberiou mad.

Eur beure, pevar devez gonde, ana douger-lizeriou a ginnigo d'Anna eur paper zellet gant koar du, e'he deuz ket awale'h a galoun d'hen digerri, mond a ra he diou-c'har digant-hi hag eo red d'ezhi svezza. Ar vamm baur a gomer he holl nerz hag a lavar d'he bugale: « Torrit zuel du ar lizer ha lennit-han. » Ilen ober a reont, hag a-boan ho deuz gwelad ar gersou kenta ma leuzkond hep lavaroud ger ar lizer da goueza, ha m'en em strinkond da dired ho masm en eur skuita eur mor a zaeron. Pa arjond a nebedigou ho fenn, ho mamma a oa dizavar ha gweu evel erc'h. Pa zouaz dezhi ana anaoudeg e lavarez, en eur huanad, ma bugaligou, daou dad hoc'h euz bremau en Eov. Ana deiz warlec'h, beuro-mad, ann intavex e ia d'ar ronec'h tonta da c'houlen euz oferen euz he fried, hag ec'h euz eur c'houlaouen diragator ann liron-Varia-a-Druex, e pelint, goude Doue, e ma he brasa fizians.

Breman, siouaz! ann dienez a ziskenn baun war ann ti balan gwerza reur eur c'har, hep dale e werzeur eben ha hepred ann exomm a ia war greski. Louz evit divet lwa he vamm, a fell d'ezhan, daoust d'he hoed tener, mond da c'houm he voued. Anna na c'houi ket-se hag a stourm pell amzer, houlakoude, keatoc'h eget gwelad ne mah o ismantra ne vuez er vrasa dienez, o lavar d'ezhan « Kerz, ma bugel, kerz ann hano Doue » da glask labour da Ventradez mir hepred lezeu Doue » ha kuzulion da vamm peh bennez ann liron-Var a-a-Druex, ha re d'm aliez euz da gelou, kerz lennox » Doue gan-ez. »

Lousz, evit herriad eur c'harad ken hec'h huz d'he dal ha d'ezhan he-mann a viala he vamm glan c'aret, a stand Monik elre he zivrec'h, hag, eur biac'h biac war he skoaz, e red baun er meaz. Bala ra euz hantou-heur hep diskuza. Eno war lenn hant-ann-Aoz e kichen Roc'hante!, he zivrec'h a gren diou-han, bert eo war-o ezann kaer, he galoun a amin re vuan, red eo d'ezhan ozeza. Ac'hano e tro he zaou-lagad e trezek ti balan he vamm, hag, hep dale, eur mor a miron a zen da skanvaad he galoun. Ober a ra eur bedenn d'ann liron-Varia-a-Druex, hag ar Werc'hez a dreue'h euzken he bugel, hag a laka eur fizians dener euz he galoun.

J.-M. Cam. person Pabu-Guengamp

(Ann auzere h eur vevrec'h all)

AN AVIEL, fere anavezet gant an oll, a so moulet a nevez. Ha gaout a rer e ti an Aotrou Salann, o kemper. N'her guerzer nemet e huez'he guenneg varnaguent, petra bennag ma zeo moulet euz ha dreze az da lenn, ha ma zeo c'esket eala. O vrea ne voa enkan diageot a reditationon nemet evit ar siliq epken, eur beleg euz an exopti en deus lakel enka eur reditation evit ar gouelion pere a viromp evel ar zul, evit Nedelee, ar Rouanez, gweu an Oll-Zent, gouelion ar Werc'hez, etc. Ar Meditatio-

nou nevez-ma so great er mormes doare ha gant ar memes speret a devotion evel ar re goz. Al flou a vezo casset d'ann nep her gouleanno, ha n'en devezo da baea, en eur he rocoo, nemet ar priz merket hec'h loc'h.

G. M.

MARVATELLOU.

En dez-all an aotrou G. a voa o lenn ha gazeten, hag e voa gant eur pennad e pelint euz doare medien a lavare. Ma carfel kemeret va louzu ne vo mui.

— Na blea guenn!

— Na sifedat!

— Na goant!

— Na piteoz en daoulagad!

— Na ber-kalan!

An aotrou G. a denas euz huanaden « Asa, emezha, ha diot eo ar re-ze? C'hoant o deus da zistroja kement vad a zo!

Eur micherour hag a labour en eur stal vras a zeas euz dervez da c'houlen digant ar mestr he bezel da vont da ober euz tene beach. Eiz heur ha daounguent en doa c'hoant da gaout, emezhan, Roet oze dezhan he c'houlen kement ma a voa da lun. Deuz ar mestr her ar zaou, ar guener. « Har ar micherour ne zistroe ket d'he labour. D'al lun ritha e tiguvezas adarre. — E pellec'h oz h chomet, euz ar mestr, epad ar zizun? »

— Mre roet o poua conje din!

— Ia, evit eiz heur ha daounguent, da-lavaret en, daou mervet.

— Oh, eme ar micherour, n'em eus kemeret nemet an amzer a voa roet din. Ama o labouromp eiz heur bennez. Alanta, euz heur bennez epad c'houec'h dervez a ra eiz heur ha daounguent. Exit an heurion al pere ne dremau ket ama o em boa ket izom da c'houlen conje evit he diganeneh.

Ha setu penaus, pa labourer dioc'h an heur, eo red avechon tonta diou vech.

G. M.

PRIS AN ER.

KAZER. — 25 Eren

POXY NABAT. — 21 Eren

Guind. . . 12 lur, 51 c.

Segal . . . 7 lur, 04 c.

Eiz . . . 7 lur, 20 c.

Ed-du . . . 3 lur, 85 c.

Kerc'h . . . 0 lur, 17 c.

Avalou-douar 3 lur, 00 c.

Guind. . . 10 lur, 80 c.

Segal . . . 11 lur, 08 c.

Eiz . . . 9 lur, 59 c.

Ed-du . . . 8 lur, 31 c.

Kerc'h . . . 10 lur, 00 c.

Avalou-douar 3 lur, 99 c.

Ar Gerant : AN. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant AN. DE KERANGAL, Moulet so Recopel.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounee.

Eun Abonnement d'ar Gaseten a goms :

Evit eur blaz	DAOU SCOLET
Evit e huez'h miz	SEK SCOLET
Evit tri miz	GHEC'H HEAL.
Eur gazetenn ebken.	DAOU YEUNEC.

Ar bacant a ille beza great arag enout ar ga-eten.

ALIOU.

Ar scrijou a ve c'hoant da laez er gazetenn a dleer da adressi oñ d'an Aotrou MORAS, Beloe Kemper

Ar pacamanneliou a dleer da adressi d'an Aotrou SALLES, ebken. An abonamant a guemerer e ti an Aotrou SALLES, librer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 14 Guere 1866

Ne allan ket muret, lenner, da lavaret deoc'h eur guer e noaz divalben procession ar zecramant. Ar re ne fel ket dezho e ve rentet ercise enor. Thor Zilver, a den da veza tremer diot a elase eun abeg pe eun digarez bennag evit rei eun tamag liou a ho mennozon dileiz. Lavaret, a reamp en Jez-a-lez va eun den ep reliyon bennag hag en eun gleme abalamour ma lie an hentenou heza lie e d'an eun o deroa gure la vont da glase ho plijadur pa garjent hag eleac'h ma carjent. Hag ec'h eljo sevel e roant gar tan da vont da guemeret ho ebat dress er memez lier ha d'ar mentes heur ma digones, e ar procession. Lavaret em eus, eun den difeiz bennag rag a dragare lleve an auver eus an dud-ze ne deo ket bras. Mes evel a leverer gant guirionez, eur c'hi hag a harz a ra muioc'h a drouz evit eant hag a dao, ha neuze kev d'skiant eo ho c'hoant ma zec'hoale'h ho e hlevet evit rei e hoant d'a eol da ober goapanezho.

Ne deo ket, emezho, da guemeret hor plijadur, da glase ebat eken eo ec'h elomp mont en dervetou-ze, mes bez ec'h e heza izom ac'hanomp, lex'e e hellomp heza galvet evit eun dever beonag. Evit skuer, eur medecin a ell heza galvet da ve el eus den elan, toc'hor, dare da vervel. Var he hent eo dalc'het a za gant eur procession. Coll a ra he ainzer, hag an hini elan a varf ha ne vije ket mure ma eu divije galvet ar medecin mont var eun beteg eulia. Guelet a rit ha ve ket diot e ran-ker heza evit eom evelse? Gur eo n'eus medecin eliet ken d'skiant-ze. Eur medecin a voaz ervad penaus ma ve prez varnezhan, tud eur procession, n'en defe nemel lavaret eur guer dezho, hag ez afent huan a gostez evit he lezel da dremen. ha ma en defe zoken izom sioeur e vit mont huanoc'h, e cafe en ho zonez. Mes an dud difeiz ne velont ket kementise. Ar pe a ziskuez e touer da veza d'all a speret pa na vezer mui sclereat gant sclerijen ar vironez. Rag ma ve red lezel a gostez assamblec'hon ar Relijon var digarez ma c'hell nnan bennag

ec'hoze elan, toc'hor en dezho-ze, ha ne allet ket eliet kement all d'ar fardou, d'ar marc'hajon e pero en em gal avechon tud da vervel?

Mes lezomp an dud dizoue-ze eur vech mad ha couzomp a draou all.

An eil varunget a vix even, an Tad Santel ar Pap en deus great pemp Cardinal nevez : an Aotrou Cullen arc hec'hoz Dublin, an Aotrou Hohenlohe, escop e servich ar Pap, an Tad Bigno, eus a urs ar Barnabitel, an Aotrou Motteux hag an Aotrou Consolmi, ho daou ive e servich ar Pap. E huezeg Escop en bel ive hantel, (preconizet). Pevar anezho so eus a Frans. An Aotrou Plas, escop Varsel, an Aotrou Lequette, escop Arras, an Aotrou Grimaldis, escop Cahors, hag an Aotrou Recel, escop Guened.

Ar Frans ha staon an diso en em glevet evit dimm an anter ar pe a haet, er post, evit al huri hag ar c'hazetelepon a ra hag a zeu eus an eil d'eben eus an diou vro-ze. E Rom ive e touer ar mous eoz evit kemeret mous henvel oc'h re ar Frans. Kementise a rento eals mous h an d'arapred eus Rom hag ar Frans.

Marsel — Chuez'h missioner eus a di ar missionou diavez, so diblaset eus a Varsel, an naonteg a vix even, evit ar broou a bell. An Aotrou Escop Theurel hag an Aotrou Beau, eun evit an Tong-king, tu ar c'haz-heol, an Aotrou Ambruster evit ar Japon, an Aotrou Thourmier evit ar C'hochnum tu ar c'haz-heol, an Aotrou Pier, evit Pondichery, an Aotrou Villon evit Hong-kong.

Sant-Brie. — Aotrou Escop Sant Brie so digouezret e Rom hag en deus bel eun diguemer ar c'haera digant ar Pap, heu hag ar veleien so ead d'he lieul Roet en deus d'ha Tad Santel ar Pap eant ma lur savet en he escop evit d'ar Sant Per. An Tad Santel en deus menlet an Escop eols ha tud fidel he escop evit ho fraz hag eus ho bolontie vad.

Ar Pap en deus recevet, ep he zontal, eul loden vad eus a relogou an den euras Josephat Ruzevitz pehini

a viz even, en eo bet digoret, ha a eo bet clozet da vad nemet d'al luan, eil a viz goude. An Aotrou Lamarc, chalonu ha persoun Sant-Caourin, eo a zo bet o ren ar Mission-se, hag e guirionez, evit eus en dro eil labour etel hennez, ar stur ne oulle ket beza e guelloc'h daouarn. An oll a savrez caloun an Aotrou Lamarc, an ioul en deus da c'houmit euson da Zone, an neta gant pelam e prezec evit kement-se. Hag ben a nar displega an traon selear ha freaz. Pelhez ijan eus he berr evit kaset ar bu var ar gor, evit diuloi ar goulon eus ar goustians, hag ive, a hent all evit dousaat ar rastier eus an taolou pouner a seo areichou evit ober d'an dud dihana eus ar c'honket doun eus ar pec'hel.

N'ez eus nemet eun dra da damall derhan n'en em esperm ket aoualc'h he muan, n'en deus ket a zantant aoualc'h d'he-sec-het. Preze a ren diou veich bermet, hag areichou epad eun heur-antier dioc'hin. Uen ne seuse, den na veze mouet oc'h he glevet pell dioc'h eus, mes ben pa zekenne eus ar gador a veze hevel eus eun den d'ja prest da ziallana, hag eun truez oa gvelet pebez c'houezen deoaz vere diouthan. An Aotrou Lamarc en devoa, evit he zecour ha labourat a zandahan, heleien all eus an escripti, an darn-veia divar dro kempet. Oll o deus bet eur joa vras hag o deus trugareket Doue e gvelet he c'haloun, o velet peguer beu, peguer creav, peguen doun eo gruzennet c'houz ar feiz e parrez Plougastel-Sant-Jermen, hercouls hag er parrezioù all a Vreiz-Izel.

[Hag elez], eun dudi na gvelet peguen akeits na tud ar barrez-se da zelanu ar zarmounion hag ar prezegennion all a reat dezho epad ar Mission. Ne ront dezho tam ehan ebet, kouls lavaret, a veac'h e vezent eal er meaz eus an ilis ma sono ar c'hloc'h d'ho guervel da vont adarre en dro, ha dont a reant dioc'hio a vanden, joa ha mall gant he clevet eun dra bennac a vezet da ober vad d'ho ene. Ha kontigoude oa lenn meurbet, dreist oll epad an eil muan, beza kement all a dud en ilis-se, tennoc'h, eb lavaret goun ebet, egnet beza o vidi pe o torna en eol a zindan eun hent tom-m-bero. An ilis-se a zo bihan hag ier al lambruse anezhi, rac-se eo dija moug drezhi he muan. Petra ne die ket beza eil pa vez leun-ellet a dud, evel ma oa epad ar Mission? Gwir eo, dioc'h eostez ar c'hrestien, oa bet lamet ar guer eus ar prenecher, ha savet eun teli a savarez, hed-a-bed ar voguer, evit ar eo n'o derje ket a lisa en diabar. Mes epad an eil muan an amzer a zo bet heu tom-m, ar c'hrouz pe ar c'hrouz a zo bet ker bras, ma'm eus clevet lavaret ez oa e hoaz nebeutoc'h a ear a zindan an teli-se egnet ma oa en ilis ho muan, petra bennac an ilis a ioa e guirionez hevel eus eur forn c'horet, pa veze an dud eunha a vernion hag harp oc'h harp an eil ois eguile, evel ma vezent epad ar zarmounion hag ar prezegennion all. Hogen, cristien Plougastel n'en em glemment ket kontigoude, chom a reant eno epad eun heur, tost eun heur antier areichou, da zelanu ar belec a vraz er gador, ha chom a reant etel-se, oll en ho za, nemet eun bennac a garje plas da zaza var ar pave, rac evit ma helje

manoc'h a dud dont en ilis, e oa bet reet ers da kaset er meaz an oll barcon, acabelloù, cadernou, a ioa ehoars kementoc'h. Gled-dour-tel e vezent o c'hoars, he bles a veze hevel eus bles tud hag a zo en em dloet var he fenn er mor, euer o deveze soc ha ho zal hag ho diroc'h, a veac'h o deveze soc ket, ma liere ar c'houezen adarre heu teo ha biscoaz, a eus fers, ne fall-goumpent ket evit kement-se mes delc'her a reant mad da zelanu gant ar brasa evez, ho diouconarn digor-franc hag ho fennou truet ois ar belec ar guirionadurez a reet dezho divar radur ar visionez. D'ja o deus bet eur recompane bennac evit ho akei, rac, a iruzere Doue, en despet d'an ear fall ha pouner a veze en ilis, peguen tom-m bennac ma x oñ an amzer, n'em eus ket clevet lavaret e ve bet couezet eal n'enn anezho. Ken nebeut na n'enn eus ar veleson a zo bet en ho zonez. Ah! mil bennoc'h d'elloc'h, Plougastel-Sant-Jermen! Mar d'ho hec'halet ne h'ar boue pa vez eunha da abouret evit mal ar c'hoer epad ar Mission ma o peuz diseouezet heu h'ive ket calet ha caletoc'h c'hoaz pa vez eunha da labourat evit mad ha silvignec an ene.

D'an eil antier eus ar Mission da lavaret eo, d'ar 21 a viz even, deiz gouel Ien, ez ejot da gana gouesperon da Sant-Jermen eur chapel hag a zo daon pe dri c'haer leu dioc'h ar bourg. Eno eo he erruas eun dra hag a reas eals a enerez, a nec hamant hag a anken d'ar visionnerien hag ive da oll dud ar barrez, mes dre c'bras Doue hag ar Vere hez, an droe n'e bet ket ker goaz ha ma sonjet da guenta. Peilaraoc gouesperon, hag a roe zoken na oa deuet ar mare da ober ar toun kenta, eun nebeut pueret bennac, daon, pe dri, pe hevar ne ouzous ket pet a ioa anezho, en em laketa da c'hoars gant ar c'hloc'h, ha da jacha var ar gorden endra heleien kement e chachpoul, kement e valjont ar c'hloc'h paour, ma tontas hamn ar vazoulen. Hogen, eur plac'hic truez vionz a ioa eun, ehoars an tour, azezet var al letoue pe var ar seot, hag en ho c'hichen mure-bedigon all eus he eol. Ar visioner a gouzta a zonan var beu ar plac'hic hez-se, ha evel ez eus en he fenn pevar, pemp, pe c'haer ti toull. Kerkeat an oll a zredas var ar leac'h, en eur gredi na dija marn marn ar boirez baner. Fazio a reant a dragare Doue hag ar Vere hez. Barz a ioa c'hoaz eunha, mes ne gouzta ket arad semplet oa collet e daron he anaoudeguez. Ar releien a ioa erruet da guenta e Sant-Jermen, en em hast da vont ive var he zro, eus a veer eunha bennac d'ar bourg da guere hat ar pe a zo red evit rei Sacramant an Nomen.

Prest goude an Aotrou Lamarc hag Aotrou Persoun ar barrez a zigouez ive, racial Aotrou Persoun Plougastel a rears da vont dioc'hio da Guemper, da glae eur medisin guister, an Aotrou Chavel. Contigoude ar verc'hic hez a ioa bet douguet da eun bennac a deul, mes chom a reat ato semplet. Hag an oll a lavare he helje laken dont da vad anez eur barzud pe eur murel. Hogen, mar d'en eur barzud pe eur mirael eo, ar barzud pe ar mirael-se a zo bet gret.

Anouenn hez em eus lavaret oa ar sulver-se an deus

choezel gant an Aotrou Lamare evit gouestla parrez Plogastel d'ar Vere hez glorius Vari. Var guement-se e llic prezec e chapel Sant-Jermen, ha goude gousperon an o. l a llic dirrez de hano d'ar bourg e procession, en eur gana meuleudion ar Vere hez, hag en eur ober eompjaganez d'he smach sacer, douguet e triumph gant mare hez mouane guisket e guenn, varlere h' ar panielou hag ar c'hoazou. Dre ar procession solanel-se great en honor da Yam-houe e creiz ar Mission, cristen-meu Plogastel a d'he disroez e kemeret anezhi ive evit lu mañ hag ho fatrouez, hag e h' en em lakeant hariziken a zindan ho goañd hag ere, pa lavarfen en ho dalc'h, li ho bugale ho zueguetou, kement tra o de- roa Hloguen, ar Vere hez Vari n'e ket bet falveret dezhi e vije eun lievelep dezhi eun devez a gaon hag a voel van evit n'eun elbet eus ar barrez. Ar Vere hez n'e ket bet falveret dezhi e vije e Plogastel-Sant-Jermen eur varn hag a helje lavaret « *Mh' !* » sone i mad em euz eus a « *varo va mere h' !* » d'an dez ma eun gouestiel ar barrez- « *ma d'ar Vere hez eu e eus lazel gant barzouen ar « e bloc'h, rouezet varoha e Sant Jermen - Nana, mañ haour li merc h'ne varro ket l lakeat eo huna a zindan goañd Mam-Doue, ha var ar re a an diouillet gant Mam-houe, ar maro ne hell mui ober ho restr he e labond a rebe plega dirac eur e hallond all huelluc'h.*

Dal ma pignaz er gador e Sant-Jermen, an Aotrou Lamare a erludas ar plac'he keaz da bedennon an o. l barzissionis, dioc'h ma m'euz elevel, e reas zoken ren da rei eun dra bennac d'ar Vere hez, mar trujo da barrez, dioc'h an noz e h' erbedaz anezhi alarre da bedennon ar Vissuonerien er grason goude coan. Coulagoude ar vere h'ic paour a jumas epad ar rest dervez-se etre ar varz hag ar maro. Ar medisin a eruas etre sem hag eus heur d'ic h' an noz chom a reas pell da vinita he fenn, da louzoum ar goulen a soa ennlun, da ober var he zro kement a soa da ober, kerhent hag antronoz-vintun, pe araoe, e tenaz ar prezec deshi hag ar peñ a soa guelluc'h e hoaz, discouez a reas dre he e huzetou oa chomet mañ ho speret. Ar medisin a deuas adarre d'he guellet var ar zuzun kendele'her a reas da vellaat, hag abenn fin ar Mission edo dija, eous lavaret er meaz a zayer. A dra zor ar medisin en deuz great ead vad d'ar hotrez guetaz-se lavaret e vezo guellet gant guirionez e vezo bet pareet dre he zicour, mes kement-se ne vir ket na vezo guellet lavaret er memes amez, gant kement ha martere zoken gant muioc'h e'hoaz a virionez, e vezo bet pareet ive dre zicour ar Vere'hez Vari, a zindan goañd penne o. l barrez Plogastel-Sant-Jermen a soa en em lakeat an dez m'oa bet glazet.

D'ar zul direza eus ar Mission, kenta devez a va gouere, ead pardoun ar barrez. Ah ! ma vo an o. l bar-douguen len didrouz ha ker saotet ha m'eo bet er bloaz-ma pardoun Plogastel-Sant-Jermen ! En dez-se, araoe an offeren-hred, e llic bennigern Croaz ar Mission, eur groaz-vean a soa kentoc'h var an hent, hag a zo savet brema er vered. Eus an Aotrou Lamare a brezegas

adarte divar bazeauou ar groaz, ha prezec a reas gant kement a zerc ma elevel anezhi eaz eus an touz zo er bourg e costez ar vered. Neiz caeroc'h, neiz hag a drouze muioc'h ar galoun betec ar goetel, neiz hag a talle muioc'h a stons d'an eaz e guet ar peñ a reas da fin ar zarmoun-se. Juscoaz e'hoaz n'em na guellet na elevel kement al. Da m'ar zarmoun-se, an Aotrou Lamare a reas da guement hui a soa oc'h he belaoz, hag eaz na m'ar vad ouzpen daouez eant den, an Aotrou Lamare a reas d'an doul-ar-vevel ho dorn en ear, ha lavaret a voez hui, o. l en em taol, ha meor a veich dioc'h li an daou e her-ma ebken. *Jesu-Crist* evit rei testen) erac an eny hag an douar e selle derho huziken hez o. l d'an Doue-se en em e hreat den ha maro var ar groaz evit ho zavetec. Nana, neiz caeroc'h e guet guellet eaz se ouzpen daouez eant den o vevel ho dorn en ear, dirac ar groaz, evit kemeret an eny hag an douar da dest e talc'hent mad en amez da zont da heul ha da araoz, evit ho meser *Jesu-Crist* maro var ar groaz. Neiz caeroc'h e guet elevel ouzpen daouez-eant den o leusker o. l en em taol, ha meor a veich dioc'h li. ar e l'oma a guet hag a garantec evit ho Doue hag ho Za ver. « *Jesu-Crist Jesu-Crist* ».

Goude gousperon e euz great adarte eur procession bevel eus an lu n'a soa het great ar zultec araoe en eur zont eus a Sant-Jermen. Ha dru-ma eaz eant var an hent costez Pou-drouze var-n'hed eur eant zo dioc'h ar lioaz. Selu ama pennoz na renket an dal en daou procession-se ar veich guet na da m'ar ve guellet eaz da her caer ha hui daou. An daou a reas o. l er penn araoe, ar more hui da guet hag ar gozet goude-se euz e vezent rei ket a bep an d'an hent, diou ha daou pe daou ha daou a bep lu. E creiz etre an daou gant-lud-se eaz ar penneon da guet, ar e orozion goude-se, hag er lu maou ar Vere hez. Ar veicien a soa ingalet ive daou ha daou hed-p'hed ar procession, pe daou anezhi n'edon eur pennad eus ar procession da ren ha da gass en dro gant ar pennad-se e eant lalasion ar Vere hez, pe eazouenon sautet ail, pe evit discuzza dioc'h ar e hui, e lavaret ar chapelet. Evelse peb pennad a game pe a bede diquar dioc'h ar rest eus ar procession, rac hema a soa re hui evit ma vije guellet eaz po beñ o. l a-noon. no vije guellet biken en em glevel eus an o. l penn d'eguite. Erho, evit cloza ar procession e leue an Aotrou Lamare, ar stol en ho guet-hen, hag eun nebeut belcien all en dro dehan, mes den ebet mui varlere h' A dra zor, guellet eur procession evelse oc'h en em anpata en he hirder hez-a-hed eur gree linen a zo eun taol lagad eus ar re gava, mes ar peñ a reaz e hoaz muioc'h a soa d'ar galoun oa guellet ar Rix hag an dorosion a ziscoueze an o. l epad ar procession-se.

Antronoz, d'al lon, eil eus ar ma-ma, e llic cloza ar mission dre eur eceremoni a gaon hag a dristidiguez, dre enterramant ar *Relegou*. Kerhent ha acis heur dioc'h ar matu an d'ic a soa dija leun-ehet. Da zerc heur-anter e euz raset eur zerc'h evit an anoon, ha

goudese an offeren. Neuse unan eus ar vissionnerien a liguas er gador, hag en em lakeas da zarmoun, eur *pena-maro* etre he zomarn. Pebez zarmoun di a eguet ar gvel ebken eus ar *pena-maro-se*? Var ar c'heler, diac ar gador, ez oa ive eur bern eskern lur, renket an eil var eguil a dreuz hag a hed, ha var ho gorro, evit serc ebent dezao da gurunen, eur *pena-maro* a.l. Ertin, a bep ta d'an or-zal ez oa e hoaz daou vern all a eskern. Goude ar zarmoun ar veleien hag an dud all a dle kemeret peb hui unan eus an eskern-se, ha mont e procession d'an c'hass gant respot betec an toull a voa het great evit ho lacaal, e tal croaz ar mission. Ar gloz a vras na oue godellet ober ar procession-se. Mes n'eus fors ar gvel eken eus an eskern-se a iou nouzle h evit digass da zouch da hep lu n'e deo nemet poult, hag e *tezo o adarre e poult*. Ar barrisonis a ious goudese d'ar guezar, sioul, ho e houst ans e peac'h, ho speret leun eus ar peiz o devoa eleveit ha gvellet epad ar mission. Hag ar vouez eus a eskern ar re varo o tinto e hoaz en ho d'ouscouarn hag o lavaret dezho, *aref ha mogued? Peb tea a zo aref var an douar, peb tra neuet ratel Doue hag he zercicha ken eken.*

Goude cresteiz, ar vissionnerien o devoa godellet ebent betec an lun, a zistroas ve d'ho farrezon. Goulsgoude n'e ket eb gac'har e eutajont ar harrez-se a Blagastel-Sant-Jermen, pehin e deuz ho digollet ker mad eus ho foan hag eus ho labour, dre ar feiz o deuz disocouzet ead ar mission ar gristec'h a zo ennih. N'e ket eb glac'har, dreist oll, e eutajont ar presontal-se e pehin e vezent ato aref er guezar. N'e ket eb glac'har, dreist oll, e hontajont dioc'h ar persoun corantec'h-se en deuz disocouzet dezho kement a galoun vad, hag a zo het, evit ar re zisterra azezhio kercouls hag evit ar re all, erei eur breur hag eur mignoun an tenerza, dioc'h ar persoun-se en deuz het kement a lun da zousaat, dre ho gomzon dre he larguentez, e peb fessoun ar peza a helle beza rust, tenn ha c'houero en ho labour. Benna Doue ra gouezo puill ha druz var bersoun Plagastel-Sant-Jermen, var he gure, var an oll barrisonis!

G. MONVAN

Person Plaguen.

Buez ar briesez eus Franseza Dambor.

SUB A TRE CARMEL,
(KENTA PENNID.)

Franseza a voa mere'h da Louz Dambor ha da Vart Rieux, ha daou eus al lignez an nopl eus a Frans. Dont a reas er bed er bloas 1427. A veac'h e doa tri bloas ma teuas ar brassa tud ebent d'he goulenn evit pried. Ha tad hag he mam he fometas vardro ar bloas 1430, da Ber map da lan pemp, duc a Vreiz, ha Franseza a voa c'houas biannic pa voue casset da lez an duc evit beza diaroet eno da c'horioz ma e divije an oad da zimbizi d'ar prins iouane.

He mam vad, oc'h he c'has da Vreiz, a roas dezhi, evit beza he gouarnerez, eur vaouez vertuzuz bris hag

a lignez hui evit he diorren e doujans Doue, ha dezhi dezhi kement a dle da c'houzout ervez he stad. Mes ha pa ne divije ket he mam roet dezhi eur vestrez ker mail, ar vere h e a vije bet kelen-e, evel m'eo dlei, rag eneza a rea etre damborn an duc a Vreiz, eur gristec'h eus ar re velha, pehin dre ar c'houleliou e devoa het digant sant Visant Ferrier, e oia great eus he zi ar quella scol a vertos a voa neuze e rouantelez Frans. Ne oue den lavaret pegement a jua e devoa ar briesez vertuzuz o velet pe guen troet oa oc'h ar mail ar vere hag iouane lizet enli, Franseza a voa d'edous ha diaroeg, eus da goulenn, sentus oc'h an oll. Morse na rea pou da zen, ata e veze modest, he c'houzon a ziskueze eur fumez dreist he oad. Morse n'en em enoe en dli, pe guer ien beunag e vije. Gouzaon a rea, emezh, a volente vad ar rion, abalamour Jesus-Christ hag ar Zent o deus gouzanvet ive.

Eun dervez ma voa iou bras, oa bet en dli cathedral Guenet. Hag oa ebent eur pennad da zohet oc'h machi sant Fransez. Pa voa diaro d'ar c'hastel he mader a dennas he honten dezhi evit tona he zred. Ar vere hag a vouele. Perag e vouele-hu? a voue goulenzet outli. « Ha n'oc'h eus-hu ket sonjet, emezh, eua sant Fransez va faeron diare hen o pidi en dli? Casset va boutou dezhan evit n'en devezo ket kement a rion. » kementise a ziskuezo pebez ead vad o devoa ar briesez iouane.

Ken truezas e voa oc'h ar boerien, ma roe drzho kement a alle da ganut, heteg he dliad hag he bouet. C'houzon ar vogale oc' blisont morse derlu ato e vije o leun, o seriva, o pidi pe oc'h ober eun dra beunag. En dervezion ma eleve prezeg comzon Doue no gomze nemet eus ar peiz o d'vize etre. Azaleg he bugalezh e devoa eun devotion vras evit sacrament an Aoter, ha penchessa d'ar gorroed e liredo an dour eus he danulagad. An dervezion ma en em brepare an duc hag an duc da vont da communia, Franseza a veze trist, a vouele, ha ne zebre lam. An duc, uet'het oc'h ha gvellet, a c'houlenzas outli eun dervez petra rea pou dezhi. « Ah! liron, eme ar vere h g, an aotrou Duc ha c'hou, ha tud al lez, o deus bet burio an heur da reeo hor Zavier, ha me, abalamour m'oun re iouane, o'em eus ket bet ar c'has-se. Guenet-ha ha ne ket pouas en din? » An duc vad ne ellas ket miret da vouele ive oc'h he c'houleli. Mont a reas da ganut he c'houfessor, hag ar plac'hig o voue lezet ep dale da ober he faac kenta, pe guer iouane beunag ma voa, dre ma velet pe guer bras oa carantez Doue en ho c'halon.

An duc a varvas er bloas 1433. Franseza a voue glac'haret mearbed, hag a zalc'has ead he luez eus an alion diviza e devoa het digantli. An duc a guiteas neuze Guenet evit mont d'an Naonet gant he vogale, ha Franseza a ious iou gantho.

He c'herent dioc'h costez he mam o doa savet a Naonet lez ganent. O vera eleveit kementise ez ra alies d'ar c'houenchoz-se, hag eoa e santas en he ene ar c'houante da bellat dioc'h ar hed pehin e devoa ato,

bag oar o rize neuze da leanez ma vijo bet mentrez dezhi he unan.

Pa gouezas an oad da zont dezhi, Franceza pehini a eller lavaret n'oa bet morse huguel, a gresko ato e modest, e devozion hag en ovesdet varnezhi he unan. Morse ar pilyadrezou hag ar bougie n'a devoue pers ebet en he c'halon. Da bernazeg vloas o voue demezet da Ber, eil map an du a Vreiz. Ar prias he fied he lakeas da guemeret eun habit wenn dez he eured, evit dinkuez o devoz sonj da viret ar guere hdel er stad a briedelez. Biscous netra n'en doa gret kement a bi-jadar d'ar brinsaz maoune evel gaelet he fied oc'h astanti beva ganthi evel leure ha c'hoar.

Goude an eured, ar prias a reas gant he bried da Vengamp. He dad en doa roet dezhan ar guere-ze, ha Per en doa lakeat labourat d'he c'haerat ha d'he c'hreuat. Savet en doa varnhi moguerion ha notion hag eur c'haatel pevar dour varnezhan. Enn e reas he zouch da jom en unan eus ar c'haertion brava hag stouez douaron eus ar re edussa so e Breiz.

Eus Franceza en em lakeas da rei ar skuer eus an oll vertuziou. Ber' e doa evit he fied an islim ar vrassa, rag her gaelet a reas oc'h ober piz he oll zeveriou hag oc'h heuilla, ne ket epten ar goue-he-mennou, mes zoken an alou santel eus an Avel. Ober a reas d'oc'h he c'hostez kement a voa en he gallout evit kenderc'hel entrezho eun unvan ex christen. Ber' e voa ato laouen, ato dizroug, ato devot, ato sentus, ato leus a respect. Clevet e veze dalc'h mad e eastele Guegamp eun mentedion flave. Diguemeret a reas pepunan gant eur vadolez hag a c'honneur dezhi an oll galonou. Lous bras oa da gonsoli an dud gla-c'haret ha da unani ar re a voa cassoni etrezho.

(Eur pennad all eus vech all)

G. M.

AN ITROUN-VARIA-A-DREZ.

(Bilerc'h.)

Araok kuz-beol e oa Loeiz e kear Montroulez, hag, evel renet gant he Eal-mad, en ti kenta ma c'houlenn labour eo digemeret, evit gwir hep gopr hag evit he voed hep ken. E bere amzer, Loeiz, bepred sentuz, deread ha mestr, a bily buan da oll dud ann ti. La pa c'houlennaz, euen dez a oc, euen tammik paper da skriva d'he mamm en em gas souezed o welout gant pebez hasl e roeur d'ezhan liou, plu, paper, hag ann amzer en deuz ezomui.

Tri dez goude, beate mad, e oa skoed daou daolik war dor ann ti haan.

— Ann douger-lizerion ? a lavaras Monik, en eur sellout dre faout ann or.

— Ia eul lizer a Voutraulez.

— Ho ! Doue ? a lavaras eur vouez aempl e kreac'h ann ti eul lizer d'gand Loeiz. Pa stonaz n'hon euz gwennek d'net paez. Petra lavaro ann douger-lizerion ? Komz a raio, hag eun kol er vro a anavezao hor faoutren-ter.

Ann douger-lizerion, o veza klevet komzou ar c'hreg klav, a daol al lizer dre zindan ann or eun ti, hag aze kuit d'ar red.

— Hep mar, ma merc'hik, da vreur paour en deuz tremened hep he bred evit paea he lizer ro d'in anezhan. Mon k. Loeiz a espero d'in birio eur vez gwasoc'h ev d'ar boan hag ann oaou. Aze, ma bugel, euz ma c'hostez ha leun d'in, rag ma daoulagad a zo ker leun a zaeron ken a welann al lizerennou stag-stag.

Monik en em harp war gwe e he mamm. Houman en em lake gant poan enn he c'hostez evit gwelout lizer he mab, hag, euid en em harpa, a skoulm he divrec h. melen ha trent, e kerc hen he merc'h.

— Merc'hik boour, emez-hi, eun eur detrel war Votik euz ael a dristidigez, ma bugel, ken maouank c'hoaz, ha ken a-bred enn dienez, ker mad, ker dibec'h ha koulzkoude bepred er boan, enn anken ! Hag enn eul lavarout ar c'homzou-ze er li askouezaz war he gwele evel beuzet eun he daeron.

— Ma mammik her emez Votik, eun eur boket da zaouarn ann Istanvez, hagenn euz veska he daerougand he re, perag en em rei dreist vuzul da sonjezonou ken atkrmuz hag a gresg ho kar har hag ho poan-galoun ? Perak kemer kement a oec h ganin, pa-z-ouu sac h tre ? Kant gweach eruzuz eo ho merc'h o e. Malloud beza bepred o kichen ann degera hag ar wela euz ann holl rammon ! Doue a gemero truez ouz-omp. her e l'redi rano. rag er leure man, goude ma fedon d'ann lioupe-Varia-a-Dreuz, em euz klevet, a gredann, enn deun ma c'haloun, euz vouez o savaroud d'in : « Ma bugel, c'hoaz eun tammik kaloun, ta evesad a rann evel euz rammon. ma daoulagad a zo ato digor war da ezommon, hag aze nemeur, to gono d'in euz c'haulig a asouleguez-vad. »

— Monik, to zo eun eal roed din evit ma harpa e baourentez ha kenderc'hel ma lez. Ia, emez ar mamm baour, enn euralarda war he c'haloun he merc'h viban. ma, her c'hred rano. Doue a skulio he vennoz war-ou out gant largentez, did o tle. en ma euzasdet. Neuze eo e santaz Anna e tre he daouarn lizer Loeiz, e pokaz d'ezhan hag e sellaz out-han gant karantez. Allaz ! Monik, emez-hi, beket paezed ar lizer-man. Bremaig ann douger-lizerion a ia da zond en dro, penaoz rei d'ezhan he arc baui ? kerz buan, ma merc'h, d'en em strinkae-harz treid ann Itroun Varia-a-Dreuz, goulenno, gwel, heanad, ha lavar d'ezhi penaoz hi, hep-ken, a hell breman hon skoaz. Abaoue deac'h hon euz peur zebret hor bara, ha dispignet hor gweonek divoza, hag. . . ann daeron a vougaz mouez Anna.

— Ho ! ma mamm, perak kollu finups eun Doue ? Maga ra ann eured l'han pere n'ho deuz nag eost na solier penaoz neuze o leise-han he vogalez da vervel gant ann naou ? Lavaret hoc'h euz d'in kant ha kant gweach na gouezo ked euz rleven diwar horfenn hep he aotre.

— Gwir eo, Monik, koulzkoude piron a roio d'omp birio eun tammik bara ?

— Beure-mad eo c'hoaz, ma mamm, ha morse na

zebromp traoz unneg-heur. A-benn neze Done a zeulo d'hon skoazia.

— Ha c'hoaz falla pred, ma m'erc'hek ! Eunn tamn bara sonbed eun douer bervet, chetu da holl vagadurez abaoe dek derrez, ha hario piau a roio bara did ?

— Done, Done, a lavar e toull dor ann ti euz vouez dizanal, ha kerkend e klevour troez ann arc'hand o koueza war leur ann ti

J.-M. Cam

(Ann dilec'h sur weack all)

Ar breur hag he c'hoarik.

Eunn deiz endra m'edont he-unanik er geac, Baskik gant-ban euz pikol pezh bara eun ke zour, a lavarez d'ho c'hoar deuz Annaik, deuz da lipouza, ma a euz ann ti.

Eo, eme ar verc'hik, gant na vezamp guelel gant den e-bed — Deuz'ta, va c'hoarik, ni a ielo da genta er gampr vilan m'ema al leaz elhez, deuz da zibri diepp mad endra m'ema hor mammer-meaz.

Ne d-ann ket, eme Annaik, ha ne glevet-te ket ar gopr-devezour a zo brema o faonta keuseud e-kreiz ar ru ? Guelel a rate ac'hanomp, m'orvad.

N'eo ket gaoz a levezet, eme Baskik. Deuz eta war va lerc'h, deomp d'ar gegin, ni a zebro eunn tamn bara ha mel. — Ne d-ann ket, Baskik, guelel a raon Mac'h-arit bleo ru o neza kanab war dreuzou ann or, ho-ma ar guall bez-ma a welte ac'hanomp hep maro-bed.

Deomp'ta d'ar c'halatrez da zibri avalou, eno ne vezamp guelel gant den e-bed.

O va breur, eme ar verc'hik, poan a rez d'in em c'houlz o klevet da gomzou. Ha te gred na ve den evit guelel ac'hanomp ? Az pezh sonj euz ann hini a wel eun am-c'houlz a-dreuz d'ar mogerou ?

Dre glevot ar c'homzon-ma, Baskik a choumaz a zav soump eun eur ober hezonj emoad gant-hi, eme-z-han; Douez zo e pep leac'h hag a anavez hor sonjezonou mui kuzet. Brema ne garfenn ket ober ar pezh a felle d'in da ober bremaik, guell e ve gau-en dibri boed seac'h.

Tennet euz al levr *Mignoun ar vugale*.

A. TROUE.

Hano ar Zent evit ar Sizun-ma.

DILLUN 10 Gouere. — An Itron Varia Garmez.
DIMEZS 17. — Sant Alexis.
DREMAZ 18. — Sant Camil Lellis.
DUOD 19. — Sant Visant a Raol.
DIRGUEN 20. — Sant Jerom Emilian.
DISADORN 21. — Sant Tenezan, Escop.
DISUL 22. — Navet sul goude Pantecost. Santez Mari Madalen. — An Avel hino.

Euz farizian a bedas Jesus da zibri en he di Mont a ras, hag en em lakeas euz taol, ha setu euz vaouez euz a guzer, euz bere herrez, o veza gouezet edo oc'h taol e ti ar farizian, a deuas gant euz pot mean-glan loun a heol a c'huez mad. Hag o chom en he za adren kein

Jesus, e kichen he dreid, en em lakeas da voalc'h he dreid gant he daelou, d'ho zec'hia gant he bleo, da boket dezho ha d'ho heolia gant he heol a c'huez mad.

O velet kementse, ar farizian en doa pedet Jesus a lavare outan he unan ma vije an den-ma profet, e e honerje piau ha peira eo an hini a douch outan ; e c'hoez, e ez eo euz bec'herrez.

Neuze Jesus a guemeraz ar goins, hag a lavaras dezhan : Simon, me am euz eun dra hentag da lavaret deoc'h, Simon a respontas : Mestr, breit eta.

Daou zen a von dileourien d'ar memes erodour, unan a dlie dezhan pemp cant dinor, hag eguile antecant. Evel n'en doa hini anezho peadra da baea, ar c'hredour a bardonas he dle dezho he daou Pehri anezho a dlie he garet mui ? Simon a respontas : eridi a ran eo an hini da behini en deus pardonet ar brassa dle. Jesus a lavaras dezhan : barn mad oc'h euz great.

Neuze o trei oc'h ar vaouez e lavaras da Simon : guelel a rit-hu ar vaouez-ma ? Deut eun d'ho ti, ha n'oc'h euz ket roet a zour da voalc'h he va zreit, hoguen ho-ma e deus goalc'h he va zreit gant he daelou hag he zec'h he gant he bleo. N'oc'h euz ket poket din, mes ho-ma abaoe ma eo deut, ne deus ket sanet da boket d'am zreit. N'oc'h euz ket scu'let a heol var va fenn, mes hi e deus scuillet var va zreit heol a c'huez mad.

Rag-ze e lavaran deoc'h eals pec'hiejoz a bardoner dezhi, abalamour ma e deus caret eals. Hoguen an hini a bardoner nebeutoc'h dezhan, a gar nebeutoc'h.

Neuze e lavaras d'ar vaouez-ze : ho pec'hiejoz so pardonet deoc'h. Hag ar re a vo oc'h taol gantha eo em lakeas da lavaret outan he unan. Piau eo hema, ma pardon zoken ar pec'hiejoz ?

Mes Jesus a lavaras d'ar vaouez : ho feiz e deus ho creat salo, it e peoc'h. SANT LUCAS VII. 36. G. M.

KELEIER.

An Aotrou Bernard, viket e Guilgomarc'h, so hanvet viket e Loc-Maria-Plouzane,

An Aotrou Penamen, viket e Plougasson, so hanvet viket e Scaer,

An Aotrou Abian, viket e Pleyben, so hanvet viket e Ploudameze,

An Aotrou Bussereau, viket e Rospenden, so hanvet viket e Huelgoat,

An Aotrou Leap, viket e Plagoff, so hanvet viket e Pont-Croas,

An Aotrou Paugam, viket e Tanle, so hanvet viket e Locronan-Leon

An Aotrou Berthou, viket e Locronan, so hanvet viket e Tanle ;

An Aotrou Strou, viket e Plounevez-Lochrist, so hanvet viket e Plougasson,

An Aotrou Moal, viket e Scaer, so hanvet viket e Plou gneau

An Aotrou Gabriel, bel person e S. Mary, ha brema Chaloni e Catedral Paris, so beuzet en dorezioz treme-

net e pleg-mor (anse Kerhuon, le Guipavas. Deut na di da dremen eun nebeut dervezou, hag oa eat da ober eun dra dre ar pleg-mor en eur vag. Ar vag so eat d'ar gouelet hag an Aotrou Gabriel en deus eol et he tuez.

Ar vartolollet eus eul lestr hanvet *Faderu arza* o doa great eun torfet bras brema ez ena var deo daou vloas. Lazet o doa ar c'habiten hag an eul, hag bo zalet er mor. Goudeze e lao jont ve ar wous er mor gant aonn na vijent diseudlet gantha. Toulha a rejont al lestr evit ober dezau mont d'ar gouelet, hag en em zavajont er bagou bihan evel tad o divije great peder. Chomet int bet eur pennad mad ep beza dizoloet. E nan anezo en deus abars ar fin discleriet an torfet. Eiz anezho so bet paket ha digaset da Vrest evit beza barnet. Pev ar so condonnet d'ar maro, ha pevar all pere so anavezet n'out ket rak as a so losket. Ar pevar martolod condonnet d'ar maro a leverer o deus gouennet beza casset dirag eul lez-varn all, hag e leverer e vez int barnet gant lez-varn (cont J'assises) Kemper.

En dez a l, etre crendez hag eun heur, d'ar mare ma vez perrissa an d'z goulon eun den estren, eur bouc'h a antreaz e catedral Kemper, evit sellet eun chaus, oc'h on traou eier so da velet enla. An den-se evit doare ne lakez ket eols a guent etre eun d'z hag eur c'hoec'h. Mont a rea he dog gantha var he ben evel pa rije bet var eun dachon fuar, hag e selte tuma ha tubont en eur ober maoud oc'h ma plije pe ma tisplije dezian ar peza vele. Great eo doa d'z he boumraden dre eur c'hostez ena an d'z, tremenet eol da dirag ar sacramant hag e oa o vont dre ar c'hostez all ha zigoueras er gatedral unan a vove lou an eueppli. Hema a vove scoet o vezet eun den evelae ken hrespert en d'z. Gouscoude ne grellas lavaret neira dezian. Mes mont a reas da glae unan eus ar saeristed. Ar saerist a reas da gaout ar bouc'h z hag er perlas da evezsaat e pelec'h edo, ha da armet da vava he dog. Ar goumener a vov fag gantha heiz kentelnet evelae ha da guenta e roas eur goall respont lenna. Mes goud beza great he zouch, ez ea gouscoude da lamet he dog, ha glavas eur vouez ere ha treaz o eoms osthian aze he he henn. Devel a ra he zaoulagad, hag e cleo ar e honzou-za. « Mad eo deoc'h n'ema ket va labourerien ama, rag laboret e vijar'h bet gantho. Perag ma n'oc'h eus ket a relijon e tent-ha da ober goap eus ar re o deus? Last hor teiz hag hon relijon gancompi. Ha na deot ket en hon tizou ma na fell ket deoc'h ho respiti. Hen lavaret a ran deoc'h e'hoar, mad eo deoc'h n'ema ket va labourerien ama, rag n'em hje ket gallet miret outho da seleper anein varnoe'h. »

An den a goueze evelae eo an h m so e penn al labourerien so brema o kempen moguerion ha p fieron ar gatedral. Chomet oz eno var ar chafotach epad m'oa eat he labourerien d'ho leus. Ar bouc'hus en em dennas var guementise, mes bet en devoa eur guentel a behini e tale'ho marteze souch.

Seta ama hanou an tri gonsailler a arroundissament ehozet en tri ganton ama varlerc'h.

Canton Meyhen en deus ehozet an Aotrou Derrien, bet mear e Lennon.

Canton Kerabes en deus ehozet an Aotrou Renault, mear Kerabes.

Canton Pont n'Abat en deus ehozet an Aotrou Painsant, Mear Pont n'Abat. G. M.

E Brozaoz e vez eur peza-eier hennag aze eieac'h ma vezet nebeut o c'hostez gaelet. En dez-all, eun den a vove laeret var greiz tachen ker. En em lazet a reas da grial, dont a reas serjanet polis, hag al laer a vove croget enla. Antronoz, al laer a vove casset dirag al lez-varn evit beza barnet. An h m a roa bet laeret pe tost dezian heza laeret, en em gavas ive eul ober he glem. Hema a roa hanvet N'cot hag al laer Collin.

Ha velas Nicot al laer a roa digaset dirag al lez-varn, o lavaras.

Nicot. Ne ket hennet eo va den!

Ar Barner. Petra vint? Ha n'oc'h eus-hu ket great en nos tremen erregu e Collin so aze?

Nicot. Ja, mes ne ket hennet eo va den.

Eur Serjanet polis. Me lavar deoc'h eo hennet int Collin.

Nicot. Me ne ran lora petra eo, mes ne ket hennet va den.

Ar Barner. Pelec'h em a re o deus paket al laer en nos-ma?

Ar Serjanet polis a lavar oll hennet eo an h m on eus paket.

Ar Barner. Nicot, petra oc'h eus da lavaret var guementise?

Vint. Me lavar ne ket hennet va den!

Ar Barner. Goulomp, Collin! petra livrit-hu?

Collin. Tura a la ar Vint, oc'h ket me eo he zen.

Ar Barner. Chet ser ne ket an roue, anzo ez oc'h al laer. Mes gant ma eieac'h na afer o den lam seleroc'h.

Eur Serjanet polis. Marteze ni zo eo em droumpet, bet omp erog ea unan, hag hennet so tec'h diganeomp da vont da gaout he gamaradet. Ni a zo redet var ho lere ti, hag on eus paket Collin so aze. Marteze ne ket hen eo al laer.

Ar Barner. Ma ragar'h beza lavaret kementse dioc'h tu ne vijomp ket bet ama ket o eol an amzer.

Nicot. N'em h m me ket lavaret deoc'h, ne ket hennet na va den? Collin a so bras, hag an h m en deus va laeret-me a so bilan.

Ar Barner. Collin, pa ne ket e h m eo an den, er'h elut mont kuit.

Collin a ra er meas, ha kement a roa o sellet en em deot ive en eur lavaret ne ket hennet eo he zen.

PRIS AN ED.

KEMPER. — 30 Eves		PONT-N'ABAT — 3 Gouere	
Pris ar c'hoant leus		Pris an dacholte.	
Guinis	42 lur, 82 c.	Guinis.	20 lur, 26 c.
Segal.	6 lur, 93 c.	Segal.	10 lur, 62 c.
Kiz.	7 lur, 21 c.	Kiz.	8 lur, 31 c.
Ed-du.	6 lur, 09 c.	Ed-du.	8 lur, 31 c.
Kerc'h.	9 lur, 00 c.	Kerc'h.	10 lur, 00 c.
Avalou-louar	3 lur, 00 c.	Avalou-louar	3 lur, 38 c.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper, molet gant Ar m K'ANAT, Moular an Eueppli.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,
DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezoanec.

Ann Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur bloaz	DIOD SCOTET.
Evit e bucc'h miz	DIS SCOTET
Evit tri miz	C'HOUC'N EXAL.
Evit gaseten ebken.	DIOD VESSEC.

Ar bacemant a dle beza gread arang savet ar gaseten.

ALLOU.

Ar serijou a vo e' honn da local er gaseten a dleer da adreñs oñ d'an Autrou Muevaz Belec e Kemper

Ar pacemanehou a dleer da adreñs d'an Autrou SALAZH ebken. An aboumanti a guemeter e li an Autrou SALAZH, Ubrer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 21 GOUERE 1866.

Dalc'h mad e clever an dud o lavaret : ar bed a ra var fallaat, ar bed a ra gouassa oc'h gouassa, mont a ra var he guement all. Ar re goz dreist oñ a gleser o lavaret. brema ne ket tavanekiz eo a zo, brema ne deus mui a vugale. An dud mounec hiru u o deus mui sentidiguez ebet evit ar re goz, ar vugale token a fell dezho avel hueloc'h evit tad ha mam hiru pepini a fell dezho hafe, he gabest var ho voue, an hini ne vour netra ha n'en deus guelet netra, couls ha marheza muioc'h evit an dud gouezera hag o deus guelet mui traon.

An dra-ze a eil heza gur, hag ar re a goms evelae ne fazonit nemeur. Mes pekou li emae an abeg a guement-ze ? Daoust li n'o deus ket an dud hiru kement a speret evel o dou guichall ? Mes an hini a lavaref kement-ze ne vo nemeur diguemeref mad kement a draou caer ha lurzodus a veler hiru dre ar hiel ha pere ne voant ket anavezet brema ez eus eun nebeñ bloavezon, ma listnezoñ sevar hag anet ne deo an speret ead ijo eo a vane d'an dud en amzer-ma. Daoust ha n'o deus ket an dud hiru kement a galon, kement a volantez vad, ha n'o deus ket hiru eun ene ken nobil evol o doa ar re zo bet en hon raog ? Mes marteze n'eus bet guelet morse kement a visionerien, kement a dud oc'h en em zeztunz, oc'h en em gleser evit ober nevroñ a drugarez, o lezel a gostez ho mad ho unan evit labourat da vad ar re all.

Mes perag-ze vevze ? Setu ama pelra lavar eur scriffigner anavezet. Ar leiz, ar speret a feiz a ra kuit eus a douez an dud. Doue so lakel er meaz, ha gouzonde ep-dhan, pe guer mad, pe guer caer beznag e ve sonjou ha mennoñz an dud. ne oulent eadit nemeur a ners, ha ne ket mui souez ma zafe ar hiel var falla. E guirionez evit ar peza dreemen hiru etre carter ha carter, Doue so lakel er meaz, evit aferiou an douar, Doue n'en deus loden ebet enho, n'eus kano ebet anezhan, evit ar peza dreemen etre an dud pa en em zeztunz evit ho la-

bouron, pe evit traon all. Doue so e' honz lezel a gostez. Hag evit an tieguez ? Siouas ama marteze emae ar gouli brassa. Evit an tieguez christen, a fell diñ da lavaret, hag ama emae ne ket lakel Doue er meaz, da vana n'ema ket ar penn kenta evel ma tlefe heza. Evit akuer, kement-ze ead var gisten en he tieguez. Hi a dle rei ar e' hanta kentelioñ d'he bugale, hag ar kentelioñ kenta-ze eo peurliesse a jomo doue e speret ar vugale hag ho em da voza mad pe fall ervez ma vezint bet kelennet. Lakit eia ar ram-ze o kelen ead buguel tri pe bevar bloaz. Hvit diadad ar buguel-ze d'oc'h an doug, petra lavaro ar ram deala peur liesse ? Lakit evez, bremaic e teu ho tad ! Perag ne faverfo ket ? Lakit evez, emae Doue o sellet ouzoc'h ! Mad eo eadit donjans an tad mes nebeut a dra eo. Biosa rear ar buguel-la gaout doujans pa vezer ephen o sellef ouzban, ha neuze an doujans-ze a ra distera oc'h distera dre ma erze ar c'hrouadur an oad, ha dont a ra token ead oad e pehini an doujans-ze ne deus mui ners ebet. Donjans Doue er c'hontrol a ra ato var gresc dre ma ten oad ha skiant d'ar buguel. Gouzonde evelae e vozer ar vugale n'o deus doujans nemet rag an tail, rag an dud, rag ar bed, ha ne zavont ket ho ene bete donjans Doue. Ha setu penaus e commanser lezel Doue er meaz eus a guelecñadurez eur buguel azalec barlen he ram

Evez eur scriffigner hag a voar mad penaus e tremen Pii Nau he amzer bemdez, setu ama eul loden eus he zevotionou. An Tail Santel a ra bemdez muntin mad d'he chapel evit lavaret an oferen santel. Er chapel-ze o talc'her ato ar sacramant, ha Pii Nau he unan a guemer ar zouer da zerc' hel heol ha mouchet en daou glezour pe daou lamp pere a zec nos dezir dirag ar sacramant santel. Ha ne deo ket eun dra gaer ha skuerius meurbed guelet evelae vikel J.-C. o kemeret souer da zerc' hel bepret goulou var elum dirag hor Zalver er sacramant eus he garantez ?

An Tail Santel lavar peur liesse he oferen var dro

seiz heur anter he lavaret a ra var he bot. Evel enn zel eo oc'h an auter. Allex e vez goloet he vizach gant an dalc'ho epad ma tale'h etre he mouarn corf map Doue. Goudeze e c'leo eun oferen all lavaret gant unan eus he veleien. Neuze e lavar, var he zaoulun, eul loden eus ar Breizal, hag ez a d'he gamp. Da noz, goude an *Angelus*, pe an *Ave Maria* evel ma lavaret e Rom, Pa Nao a lavar eun *Deprofundis* evit kement hini so maro en deiz-ze dre ar gristennach oll.

Ar Pap a dremen teir heur bemdez en adoration dirag ar sacrament. Eno eo e c'af ar scierijen hag an ners a be-re en deus rom evit gouarn an Ius. Eno eo o e holl ro pep christen caout ar zecours so red dezhan da gaout evit ober he zaver en he stad.

Enn doctor protestant, bet e Rom, o mis ebrel divenn a gomz evel en he vach.

Bras eo an niver eus an dud estren so e Rom er bloaz-ma. Lavaret e ve e rofe ar Pap eul loden eus he feiz hag eus he ners ealon da guement hini o deus an heur da dostaat ouzhan. Stard eo en he za evel eur roc'h, netra ne ell dis-uar he fizians e Doue. he zonsder, he ear bepret seven. D'ar iaou Gamb-lit e roas ar communion da eun niver bras a veleien eus an Alamagn, ha pa ro ar venediction e sao he vouez ker eo ma e neder entend eas peb syllabenn. En d'erc'hent deas h an Tad-Santel en deus diguemmet eus tud, elouez pere edoamp, me ha va merc'h.

Ar Pap a gomzas da guenta oc'h va merc'h, e galleg. « C'hui a so eus an Alamagn, ha ne ket ta, emezhan ? Doue r'ho pennigo, va buger. » Goude he venigas enn druilad chapelou a voa gant en he dorn. En eur gamp all e kichen an hini ma edoamp-m enni, ez oa ouzpenp pemp cant den. An Tad-Santel a reas enn tamig prezeguen dezho e galleg. Ne oufe den lavaret pegue-mment oa tenereat ealonou an oll o c'levet ar Pap. Deas'h Pi Nao eo deus canel an oferen bred. He vouez so ker ere ha ker zaez ma laca an Ius oll da dregarn ha ma zao eun dach d'an oll he c'hlevet. Goudezo en deus beniguet ar holl var dachen Sant Per. Bez'e c'ha le hera enn eant mil den pere a voa oll ken didrons ma vije c'levet eur guelhienn o nijal en he zouez. Da noz pa voue elamet ar goulaou en iliz Sant Per, a voa eun peadra da laca souezet an oll ; ar groas drest oll a voa eun dud he gaelet.

Pa voa distro eus a Rom, an doctor protestant-ma a voue tamallet gant he gueneuri. Caout a reas deabo en devoa comzet re vad eus ar Pap, hag e voa re dont da vrez he unan catholic. Red eo bet dezhan rei he ziscarg.

An Tadou Picpus o deus nevez collet unan eus ar c'henta missionerien casset gant da brezeg ar feiz d'an dud gouez eus an enni. Bez'ez eo ar C'hatekismour Melchior Bondu. (Catekismour, da lavaret en eur breur carguet da ober catekis dindan ar veleien) Melchior Bondu a voa diblaset eus a Frans er bloas 1826. Lazir breuriez ar feiz o deus comzet anezhan meur a vech amlec ar bloaz-ze bet 1840. Ar breur-ze en deus

reuet eus vuez senerius muerbed, leun a sciusder hag a oberon mad.

Er bloas 1831, ar breur Melchior a voa, gant eun nebeut tadou missionerien, en euzi Sandwich, e costez an anteroz d'an euzi zo e creiz ar mor bras. Miontre, pe mar kriz, beleien protestant a voa eat di eun he mrog. hag en em lakeaz da bouza an dud gouez da stourm en he enep hag a euzi ar gristen en nevez. Graft e voe brezel dezho. Ar visionerien guez a voue paket oll tofet var eul lestr ha casset da zedjou an Amerik e ta ar C'halliforni. Ar breur Melchior, dre he yun, ha dre ar respet o oza ar baronet erithan, a el as chom he unan epen en euzi-ze evit kenderc'hel erdeiz, dre he scuer hag he gomzou, ar ro a voa bet gounezet da Zoue gant ar visionerien.

O vrez gouezet pouzas an Tadou Missionerien a jome var zedjou an Amerik. ha ne gavent tu ebet da zistrei da euzi Sandwich, goude beza tremenet troac'h ma ep galout communia, e reas naonieg eant leo evit caout an heur da receo he Zone ! Pebez kentel evit ar re lezreg da dostat oc'h ar sacramentoc'h !

Melchior Bondu a voa gant er bloas 1791, en Escopi ar Mans. Abaoze 1815 edo e breuriez Picpus. Ato en deus hevel evel eur zant, hag he varo, evel he vuez oll, so bet prius dirag Doue.

G. M.

HISTOR ZANTEL.

(C'HERC'HER FEIZ HA BRIZ).

Joseph en em re da vrezdeur d'he vrezdeur

Joseph, o klevet he vrezdeur oc'h ober ho-un histor ho goalleurou, hag o komz gant kement a vrezdeur euz a dristidighez he dad, na hollle mui en em zerc'hel. Kalz a dud a joa var al lez h, rei a reaz ouz d'ezho da vont er meaz, evit na vije ealren ebet gant ho pa zec'hoet d'en eun anaout.

Neuze, ann dour enn he zaoulagad, e savas he voue, en lievelep sesoun ma oc klevet gant ann Ejiptaned, ha gant holl dud palez Pharaon, hag e lavaraz d'he vrezdeur : Me eo Joseph ! . va dad, ha hec'h ef-hen c'hoaz ?

He vrezdeur na hellent respont netra, gant ann es-lamm hag ar spount. Mes Joseph, gant eun drem deus ha mad, a lavaraz d'ezho. Tostait ouz-m. Ha pa oant deuet enn he glic'hen, e lavaraz e hoaz. Mo eo Joseph ho preur, ho poa guezet da vont d'ann Ejipt. N'ho peuz ket aoun, ha na ghemerit ket kaz ouz-hoc'h hoc'h-unan, dre ma hoc'h euz guezet ac hanoua da zont er vro-ma ; rak evit ho savetez eo en deuz Doue va digaset d'ann Ejipt en ho raok. Setu dija daou vloaz abaoze ma eo deuet ar ghernez dre ar bod pemp bloaz all a chom c'hoaz, epad pere ne vrez gallet nag arat na medi, Doue en deuz va digaset ama evit ma ho pije peadra da vrez. Ne ket ar peb hoc'h euz gant eo en deuz va digaset ama ; mes iou !

Doue, pehini en deuz grest ac hannon evel eun tad da Pharaon, mesir var he boll dieghez, ha prins var son Ejipt peno da benn.

Hastit buan, ha juguit da garont va zad, ha livrit d'ezhan : « Setu petra a ghemenn d'ehoc'h ho map Jozeph. Doue en deuz va lekeat da vestr var oll vro ann Ejipt, diskermit daved-oun. na zaleit ket Hagez eot da eboun e douar Jessen, hag e vint em e hie'hen. e houi, ho pagale, ha bugale ho pagale. Digassit ivez gan-ehoc'h ho terved, ho saoud, ha kement mad hoc'h euz, me ho mago eno, rak eboun a ra e hoaz pemp bloaz keroez da deumen, ha ne varvot ket na eboun na tud ho ti, na petra a ghemenn a zo d'ehoc'h. » Va breudeur ker, guelout a rit gant ho taolagad, ha Benjamin a vel ivez penaoz en tno va-unon eo a gomz ouz-hoc'h. Kaset kelou d'am zad euz va hui e hloar, euz ann ho l draou hoc'h euz gueleit enn Ejipt. hastit buan, ha digassit-ben daved-oun.

Neuze oc'h en em deurel e kere'hen gouzoug he vreur Benjamin. da boket d'ezhan, e skuitaz d'elou, ha Benjamin ivez a ouele etre he zivreae'h. Jozeph a bokaz ivez d'he ho l vrendeur, en eur oue-a var bep hini anezho. Gonde kement-se, e kemerjont ann har-duzeghez da gomz out-lan.

(Daoust pegher kaer eu ar ghevren-ma euz a vuez Jozeph, ne d-eo koulskoude nemet eur skead euz eun dra kareoc'h e'hoaz. meur a beteledighez hon euz gueleit bete-vrema etre Jozeph hor hor Zalter benne-gel. kaskomp e'hoaz, iug e kavimp traou souezaz meurbed.)

Map Doue, eo em e' hrest den a zo het hor breur. Mad ! he verzel hon euz dre hor pre'hejon, he gasset hon euz er meaz euz ar vro-ma dre eur maro krix, ha pepira neuze a zo het roet d'ezhan gant he Dad, evel ar priz euz he hoaniou, iug ar pae euz he vertuzion. Teuzorion ann Ejipt, da lavarout eo, tenzorion ann ev, a zo lakeat holi etre he zanaou. ha mad ebet no vazo met d'emp nemed dre he dragarez.

Pa veump bet a'aprouet ann droumen-ma a zaelou, evel bugale Jakob e traou'ien Hel'ron, pa hor hezo paret hor fa lagriez hag hon ingrateur dre ann naonn iug ar zee'hed da eur vuez e'arissoc'h, dre ann dru-buil hag ann doujoz rag ar varn da zont. ez amp ivez d'ann Ejipt, me lavar, d'ar bed all da glask soutach ha frealzidighez. Na souezet a vazo neuze mene a be-cher o velout, oc'h anzont eno ar Breur-ze ho devoa guezet ha dismegaset er penn kenta euz ho huez ! Mes Jezuz-krist, gant eun drem laouen ha mad, a lavarn ivez d'ezho. Tostant hardiz ouz-in, n'ho pevit nag sonn na melkon. deuet eun ama en ho raog evit mirout va v'jac'h kollet, denel eun da aoz leze'hion d'ehoc'h. Ne ket ar pez hoc'h euz grest em e'hervet eo en deuz ma digasset ama, mes karantez va Zad evit ann dud Meulit-hou, ha leveromp boll var eun dro. Beanoz ha gloar d'ezhan a gantved da gantved epad ann boll eternel !

II

(Ann nevezenn euz v'jac'h all)

AN ITROUN-VARIA-A-DRUEZ.

(Dibrec'h.)

— Piou zo aze ? eme ar glantourez eun eur astenna he feun er-meaz ar gwele. petra zo taolel enn ti ?

— Sellit, sellid, eme Vonik, eun eur grigi eun eunt tamm paper !

— Eur pez daou-skot ? eme Anna. Digant pion e teu d'e-omp eun alazen-ze ? rag eun alazen eo, eme z-bi, eun eur huad hag eun eur guza he fenn e tre he daouara, is eun alazen da intavez ann Antron Neri K. ann Treusweri ha d'he merte'h. Sel buan dre ar preneir hag er h'avezet hor madaboron.

Monik na wel dan. klevoud a ra hep-ken trouz treid eur-m a tee'hou.

— Doue da veza meled, eme ar vere'hig a vouez izel : cheit arc hand denel e koulz vad ! Ma mamm geaz, evit-hi da veza maro gand ann naonn a zo he pred he e'haloun ken hui, ker bras evel p'he na dek m' skoet lovez. F'vid-ouann in em euz maou'ien a luskellann war ma zred, ha l'zer Loeiz a pokounac'hoomp ! Ma mamm, eme Vonik, eun eur huad he mouez, gwelomp hag he zo ioc'h. ma redann kerkend da arena lara.

* Montroulez, ann 10 C'henvear 1798

* Ma mamm meurbed kereit.

« Pennak dez goude ma v'jac'h erveit, en euz e'haant-
« ket korezaad hag ober ann naonez gant eur belek
« melet gand ann boll, Ma digmentet eu deuz evel pa
« v'ien he tugel ha gouleoned digant kelou euz ma
« zad. Evel ma eu deuz g'ra ann naonez gand ho per-
« sou, epad ma naad bu daou e Bro-Zaoz, eun amzer
« dispat h Bro-C'hall, e skivo d'ezhan evit he pedi
« d'ha gwelout ha d'he skeaz a euz he wella. Klasket
« ha kaved en deuz d'in labour da skriva eun ti eun
« den a h'ien. pet in a roio d'ha l'ard ha daou skoed ar
« mis. Nag a hasl em euz e vez tremened ar m' s kenta
« evit galloud kas d'e-bor h, mamm geaz eun tamm
« harp d'gand ho pagel. Marteze n'hor h euz ken l'ard
« e-bed ? ha koulskoude e lezann gant-hoc'h al l'zer-
« man da baeza, red mad eo d'in olier evel-se, rak na
« hellan mui beza hep skriva d'e-hoc'h ma mamm garet
« mad. C'hoaz eur mennad, ma p'ich, e'hou hoc'h euz
« desked d'in karoud ha pedi ann Itroun-Varia-a-Druez,
« eur e'haonev evit-oump me ho pred, dirag hec'h
« aoter. Kenavezo ar e'henta gwelet, ma mamm vad ha
« tener, kenavezo, ma e'hoanik kenav'han karethepred
« ac'hanoc'h evel ma karann ac'hanoc'h A greiz ma
« e'haloun e pokann d'e-or'h kenavezo ! ! ! »

* Loeiz. ann-Treusweri.

— Petra rit-hu, ma mamm, eme Vonik, eun eur asplega l'zer Loeiz, petra rit-hu sevel ken a-bred euz ho kwele ?

— Ia, ma higel, ia, ro d'in ma dillad, me fell d'ia, evel a e'hoanla Loeiz, mond da bedi evit he ann Itroun-Varia-a-Druez.

— Locis na oar ked ez oc'h klan. Choumit, ma mamm, me az ai ma unanik hag a bedo ker bieridik ken a dalvez ma feden evid-omp hon dion. C'houi euz ho kwele a beilo ivex, hag ar Werc'hez a glevo hor fedenou.

— Ahione ar beure en em gavann gwelloc'h, iac'h tre, kre awale'h da vond betek ann iliz parrez me en em harpe war da vread'h hag a ziskuzo alvez war ar c'hlaen.

— Na vahana ma leziñ da voad da guenta da ger-c'hond eunn dra beunag da zibri : a-benn eun hanter heurvez me voza distro da vond gan-e-hoc'h d'ober gweladen d'ann Itron-Vana-a-Druex

II.

Eaz eo bet d'al lenner eveziek gouzout piau en doa taolet eur pezh daon skoed enn ti balan. Ann dougou-lizerion, gonde beza klevet klemmou ann intañvez, taolet al lizer enn ti ha d'edeb bet boan a zistroaz, sioul a sioul, da selloc'h e tal ar preestr gand eur c'hoant vraz eun he galon da skoza ann dad pour-man her-vez he c'halon. Pa glevaz ann intañvez o lavaroad d'he mervc'h : « *Prou taken a roo did hirio eunn famnik bara?* » ann den karantezuz-man a lavaraz neuze a vouez huer : « *Doue, Doue ..* » hag a daolaz kerkend eur pezh daon skoed enn ti. J-M CAM.

(Ann dilec'h eur weach all)

Buez ar brinsez entus Franceza Dumbort.

(EIL PENNAE)

Mes an drougspere! a gavas an dro da derra ar penec'h etre an daon bried. An teodou fall, pere ne esperont den ne esperjont ket ken neheut ar brinsez-ma. Po guer vertuzus, pe guer santel beunag ma voa he huez, e tenjont a benn d'he diennal ha da garga ealon he fried a voarist. A neuze Franceza ne devoue mui huez vad el et diouhar. Mirse ne ziskuze dezhi an oistera laouenliguez. Abeg a gawe e kement a rea, peha a vija trist, pe hi a vije saunen, pe hi a gomze, pe hi a jome ep eoms, ato e cave dezhan e elaskel he drompla. Laer e devoa goulen d'gantha perag oa dent evelse d'he c'hassat, hag he assuri oa gwelloc'h gantu mui gaech mervel eguel ober netra a guement a aje displijont dezhan. ne c'haz-neze netra var he speret. O velet an alle ket he zousat, ar brinsez divlam en em droas oc'h Doue, hag ker pedas gant eals a zaelou da viret na vije ofaset na ganith na gant he fried.

Doue evit rei tro dezhi da bratiez ar balanted, ne roas ket dezhi dioc'h he goulen. He fried a voue pell arag distret, goasat a reas zoken c'hoas oulhi, hag eun dervet ma edo er zal o cana cantou devot gant he itronzele e tenas d'ar zal droug euba, en em lakeas da gana pouil dezhi, hag e reas beto sevel he zorn evit he skei. Franceza en em daolaz d'he dreñ en eur voela, ne ket evit mervel oulhan d'he skei, mes evit lallulie a

c'hortoz na vije nemethio ho daou. « *Aotrou va fried, emezhi, gortozit ken a vezump en hor e hampr, hag euz c'hui a seio, mar eaf deoc'h hoc'h euz abeg d'hen ober.* » Comzon ker eader n'o devoue gallout ebei var ar prins, ha pa voant eal d'ho e hambr, e seos ganthi beto blonsa he lizach hag he c'hort, ha laet zoken he goad da relec. Franceza ne rea nemet pedi Doue da bardon d'he fried. « *Va mignon, emezhi, credil ervad e ve guel ganez mervel eguel ofansi na Doue na c'hui. Va fee hejon a virit bravoc'h poan evit an dra-ma. Ra bli, o gant Doue ior pardon.* »

Ar prins a reas e noas lareoc'h. Cass a reas kuit an oll zervichezhen a oa bet roet dezhi gant he mamm, betek he magierez, eur vanuez vertuzus e pehini e devoa Franceza eur sizians vras. ha pehini dre ho alion fur, he zicoure e kement a zelle oc'h he e houstaas.

An dispartez a voue eur rann-galon evit ar brinsez. Coez a reas elan, ha tost e voue dezhi mervel. He magierez, o e honzout oa goal glan, a reas kement ma voue lezet gant ar prins oa vont da velet ar glanvourez. En em deleur a reas d'ao daoulin e wichen ar guel en eur lavaret gant eals a zaelou. « *Va Itron ha va mestrez vad, ma e he se ho ealon eoms, e lavarfae h din pegue-ment a boan a rer deoc'h, ba e hui ken dinam ha ken divlam!* » Franceza pe guen omerc'hennag ma zoa, a lavaras dezhi : « *ar hed-ma ne deo ket eal leac'h a liliadur, mes a labour hag a boan. Hor Zalver Jesus-Christ, en deus gouzanvet omp a bep seurt poanion ha disme-gaouon. Maro eo var ar groas evit hor silvidiguez. D'ar re so he vignonet e ro iod ens he hoanion hag euz he bassion Jesus-Christ, va e karantez, en deus roet pers din ea ne groas, ra vezo he hanz beunaguet da viken!* »

Sela petra zontje ar brinsez divlam epad ma voa he fried ker eriz ha ken distal en he c'henver. He c'halon pehini ne glaske nemet Doue, ne voue na c'lem na gros-molat. He fatia ted a hlijas kement d'an tad a drugarez ma reas eur zell a drez euzhi, ha ma lakeas he fried da zigueri he zaelagad ha da gass ar guarist ens he eng. Dont a reas d'he c'hamor, en em deleur a reas d'an daoulin e hui en he guel, hag an daoulin en he zaelagad, e c'houlennas pardon diganthi.

Franceza her bratiez, hag eleac'h ober rebechou dezhan, e lavaras penaus ne voa digoezet kementse nemet dre ar voarist a zalc'h an drougspere! oc'h an den, hag a ra dezhan elase terri ar peoc'h etre ar re a voa crouet gant Doue evit en em glevet guella. Ar prins en devoa mez ha glac har da veza en em lezet da veza tromplet gant enebour ar silvidiguez, hag a reas eor bi-nijen garo a guementse.

Ar brinsez e devoa kement a joa eus a zistro he fried ma tenas he merv dezhi. Goulen a reas ar ioc'h et digant Doue. ha hez' e devoa he goulen. Pa oa pare, ez ejont ho daou d'an Naonet da velet an doc Francez kenta. Eao e prometjont an eil d'eguil euz aje d'ar gouzal an hui anezho a jomje beo varierec'h, pe mar chomje er bed, ne zemesje ket eun eil guech. Evit ten-tani a guementse e lakejont drezan ilis an Itron Vana, o

lakeont lavaret eun oferen bemdez, gant eun deiz ha bloas evit bepret, hag e rejont ober eur bez evitho o c'heuer an iliz.

Azalec neuze, ho zi a rone reglet evel eur gouent, ho daou e savent bemdez da beder beor. Mont a reant d'ho chapelic, hag eno e lavarent ho fedennou hag e reant goudezo eun heor, peden a galon. Da c'huez h beor e clevout an oleren. Hag eno Franceza a voa evel eun sel, hag ar gvel anezhi a zougno an oll d'ar gantvez divin. Pa zea ar prins d'he alerion, hi a jome er chapel da glevet kement oleren a lavaret euz. Da vare an oferen lred es va d'he farrez, pe d'ar gathedral, pe da eur gouent bennag. Ean devotion vras e devoa evit Santez Ursula hag he c'hompagnonez. En ho enor e roe bep mere her da leina da unnez plac hag e easse he unan houet dezho, goudezo e roe dezho pep a aluzen. Bep mere her e'hoas e lakea lavaret, ha kementse evit bepret, eun oferen en enor d'ar Verzerzet Santez.

Deiz Azalec e kemere eur potric paour, her guishe a nerez flam, hag e-pad ar bloas ar potric-ze a voa evithi eun imach hec eus ar Mabig Jesus. Bep pemaeg dez da neheuta ez ea da goret, hag e commano gant eur feiz hag eun devoi on ar vrasa. D'ar gouelion bras e c'eske e'hoas he devotionou. Pa e dorezo clevet eur brezeguen, e testune ar re ens be zervicherien de voant ket bel o silhou evit lavaret dezho ar pec e devoa elevat. Pa vanke he mitanen en ho derer, ne lavaro guet pa vele ervad ne dajo ket ar boan ho c'helen, mes kerkent ha ma c'ave dezhi e raje vad coms draho, e tiskuezo dezho ho dever gant carantez eur vam, ha morse gant doareon eur vestrez. Bep isou gambli e voule he ho zreiz da bemzeg maouez, ho zerviche oc'h taol hag e roe dezho pep a rae vras. Aliez ez ea d'an hospitalion evit gouzout peira vanke, hag e roe gant l'argentez d'ar beorien clas kement o doa vras.

Bez' e doa dreist oll eun tuez liras oc'h ar c'hacouzel, pe an dud lor, ar c'hlenvet-ze zo ket lonz, ma ve d'icent gant an oll ar re a re taguet gantha. Franceza a lakeas sevel ties evitho, o devoa he unan source anezho, hag a lakeas euz a re all da vont var ho zro.

Ar beorien a elle mont d'he c'haout pa garent, morse ne deant kuit ep netra. He unan en em gargue da goma d'ar prins be frid eus an dud a reng uel pero ne gredent ket mont ho unan beteg euz. Bez' e devoa eun troez bras oc'h ar beorien mezuz, ha dreist uel oc'h an dud a lignez hec coezet er baourentez. Tud e devoa seoliet gantha da gas ho aluzenno d'ar seurt peorien-ze ha d'ho rei dezho ep ma vromet a belec'h e tenent. Caout a re a c'hoan an dro da guemeret ho bugalo en ho zervich ha da rei dezho comant vras, evit ma c'hejent seour ho c'herent.

Etoez ar beorien a zougno ez oa eur vaouez eoz po-hio e doa tremenet he luez a servich ar re glan, hag a voa coezet setzel. Franceza he lakeas en eur gambir tost d'he hini. Aliez ez ea var he zro hag ec'h aze he unan ho bouet dezhi. Diou eus he demezellet a lakea bemnoz d'he beilla, ha pa varras, e talas dezhi he unan he

fiens. Ar baouez keaz-ze peira bennag ma voa mad ha vertuzas, a vije aliez grignous. Ar brinsez he alie da c'houzous be foan gant patiented. Ar glapourez a lavare avechon gant trefu. Aliz, Iron, Kemeret patiented! kementse no eas da lavaret, mes ne ket ken eas da ober. Ar brinsez a lavare neuze gant eun dousler vras. arabat eo ober van evit clevet ar baouez keaz, Donn en deus ho digaset deomp evit ma c'vimp tro da zesk beza trogareuz. G. M.

Mes gwenn Lemier.

Ar harz Lemier, hag hen e hoaz iouank flam, a oa gwenn he vleu evel eur gegellet lus. Setu aman penaoz e tanevel he unan ann abeg a gement-se.

A-nerez bantel e lavagner d'eur C'hefridour eun eur vro liell, e oann o vont gant-han d'ar gear a oa roed d'e-omp da elousma ebarz. Tapel dindan eur har ane, war-dro zerr-noz, e oe rei d'e-omp gouerna lojez eun enn hostaleri a oa he-unan o kreiz eur c'hoat bras, da ha teval. Kala a boan hen doe n lavout gwaro d'ho c'hezeg hag eur gwele d'ar C'hefridour. Euk-oun-me, me a vole sklear e vije red d'in tremeno ann noz kousket war eur gador. Troioz a reann ma darvoud heb beza droug eun-oun. Koulskoude n'ouzon ket penaoz e lavare e rejenn laouen eul boaz pour evit kaoud eur gwele. Ann holl a oa eul d'ho gwele ha dija e oann krog da vorell, azered e tal ann lan pa zantiz eur re o chaz war ma chupen, doe'h tu e tigoriz ma daoulagad, hag e weliz ar valez eun he zao dirag-ouan, hag eul leter teval eun ho doarn gant-hi. — Peira zo nerez? a livriz d'ezhi. — Aolrou, emez'hi, dic'hoarz mad eo hoe'h eaz lavared rei eul loez pour? — Dic'hoarz, ma flac'h — Pa man ar hed evel-se, deat gan-in.

Mont a ruz war he lere ha d'reiz eul liorz vras, hag en em guez gant-hi e tal d'eur daoulagad ha ne oa trouz e-hed eun-hi, d'ez-hi e tigor ann o ha setu me eun eur gambir vras-vras, hag eun-hi prechion ha gweleou hag a gave d'in a oa blod da gousket eun-hi. Rei a ruz d'ar vaouez ar gahr em boaz lavared da rei d'ezhi, hag ez epz ku t laouen bras meurbed.

Hogen, me, pa veon eun hend evel-se, a zo ar c'huz gan-in da adober ma gwele kent mont ebarz. Er weachman a-vad ez agn d'hen adober adarre. Setu me o tourel ar vatalsen war leir ar gambir ha rae doarn a zo dija o beja ar plouz. Hogen el lez'h plouz peira a gaviz-me? Ha e koni lavaro. — Eur c'hoz maro, ren evel ar skoorn.

N'ouzon ket peira c'hoarvezaz gan-in neuze, hogen pa zeuz eun-oun ma-unan e oann guetvezet war ar plench, noz du dall anezhi, ha tamm goulou e-hed na oa gan-in. A dammoz bihan e leuz ma speed da zis-trailuilla hag e c'houzous, dre dastoun, gwelout peira oa ar gwir spoud en doa gread d'in mont er meaz ac ha-noun ma-unan, ann zoub eo en deuz gread d'in en em gavoud fall aman, a lavarenn-me, aze n'en deuz netra.

Ez sked eur goulou a zeuz em c'hambr dre faoud

ann or, ha pelhio n'em boz ket gwelet e hoaz, e tостаан d'ar gwele, bounta a rann ma dourn e tonez ar plouz, hag er weach-man n'en deuz arvar o-bed evid-oun, ma dourn en deuz stoked hag a stok e hoaz euz eur c'horf maro. Dore eo d'm sempla a-nevez, kouskoude mond a rix a ruz beteg ann or hag o likiz ma jagad e tal ann tooll dre helhio e teoa ar salerjen beteg enn-oun, hogen iol netra na welann nemet iol o kuzalika a glevann mad a vad. Mond ac'han a reusann, em oune-me. — Ia, pa chasann war ann or ez eo alc houezet, ha na gavañ nemet tooll ann alc-houez. Marteze eo'h hellinn diskenn dre ar prenestr. Tapedadarre, bjer kouarn a zo a groaz eharz. Iremann e kreusann eo gread ac'hanoun, mervel a rin a man hep mar. N'em euz ken esper nemet e Doue, mond a rann war ma daoulis, hag e pedann Doue stard, starta ma heulann.

Goude beza peded kalouneg ha pell, e walann gant dadi ann deiz o ternaou da darza, kerkend e taolann ma sellon war zu ar prenestr, hag e welann alc houe ma c'hambri ha ma c'heuzeur kousked owar ma zolnoz, diskaret gan-in o kousza. Krigi eun alc houe, digeri ann or, redek da gound ar C'hefridour hag heul d'huat, ann dra-ze na badaz ket pell ouz-in-me. Staga reeur ar e bezeg hag oz eomp kuit l'ao-bran, hogen e-pad ma eomp o treuzi ar c'hoad e oann Depred be-c'lied gant ar spoud ann boz bet. I a ger na lavareñ. Pa erruann war ann hent braz na pa welann ann heol akeduz krog dija da l'gnaa eun euron e juskiz, hep gouzoud d'in, eur gradenn, deada a e e ma ene. Ar C'hefridour a sel ouz-in hag a lavar « Petra veann-me ? Iu pleo a zo gweun evel ann erc'h — Alaz ! om-oun-me, marvad ind deuet gweun gant ann dro apoun-tuz a zo c'hoarvezet gan-in ena noz tremenet. » Ha nenze hep-ken em euz nerz awalc'h da zaoevelli d'ezhian histor ar c'horf maro, ma failaen ha ma riski. Ar gear genta ma erruomp eharz, eo'h iz da gant rener ann urz-vad da ober d'ezhian ma diskleriadur. Doe a-tu e oo goude benneñed da ugend archer slout gan-e-omp, ha setu-n. o vont war nor e iz da hostaleri ar c'hoad braz a oo gread kerkend ann dro d'ezhian. Paka reeur ann hostiz, ar c'hreg hag ar reveleou, bounta reeur anezhu er marchosi hag ann or zerret mad war-n-ezho. Ober a reeur gouleñnou d'ezho, ho gourdrouz a reeur zoken, hogen netra n'onzavont kouskoude. Ha me hag o lavaroul neuze « klaskid ar vatez, ann dro a vezo dizolead buan ha buan, hag ar re gahuz a vezo mezekeet. » Eharz enn eur c'hriñ e oa ead da goza. Taped eo ha digased dirag-omp. Evel ma weaz ac'hanoun-me e stouaz d'am zreid. « Distad d d'in, aotrou, distaad d'in, emezhi ! Me az a da zaskor d'e-hoc'h ha lociz aour ha da anzav holi ouz-hoc'h. — Eion eo ar paour heaz em euz kaved anezhian lazel ? — Alaz ! Aotrou, eor lozev eo. — Ho' ma Doue, eme ann hostizez, setu a zo trouz awalc'h gant neleud a dra eur luezv a zo maro enn ti-man dion noz-so. Hogen hoaz ar lozevien eo tezel ho re varo peder heur war-n-ugend enn ho gwele.

Ar vatez, boed ar goumar-ze, e devezo lakend enn heur maro e-touez ar plouz evit gounid eul loezv-mour, hag ann dud en deuz klevet ann Aotrou o kuzul ha re-ze, reud ann ann maro o lavaroul gant-han pedennou ann anaoun eharz ena eur gambr an e-kichen. — E Breiz na reeur ked evel-ze ; ni a bed gant hor re eoro el leac'h ma vent. — Kemead a lavare ann hostizez a oa gromad, ne oa ket bet d'ez hen gweloud hag he gudi. Hogen, me a choumaz eoa, evel eur pipi goioed a rei ha plegel ma Jann gweno gan-in dirag ann oil, kouskoude ne oa den na lavare e vije bet taped evel-o-oun em leac'h, hag o touz eno evel dirag eur barker, na gzeleñno morse ker buan d'ar pezh a welenn hag a glevjenn. N'ouzouñ ked ha me a zalc'ho d'am le, hogen, da c'hortoz, em euz bico eur pot-koz war beñn eur polt-mouank. »

Ma vez rodiad ann holi d'ober evel Lemier, da lavarout eo, da welout po de zantoud ann traoz a spoud anezho, na vez ket klevet komza ken aliez euz karann ankou, al lured, ar goulaon red hag ann teuzion.

I M AR LIZ.

Hano ar Zent evid ar Breiz-ma.

DILLON, 23 Gouere. — Sant Apolliner, merzer
DIMELES, 24 — Sant Donaten ha sant Rogatien, merzerien

DIMERC'HEB, 25. — Sant Jakéz ar Major, abostol
DIZIOT, 26. — Santez Anna, mami ar Verchez-ha
DIRGUEZH, 27 — Sant Samson, escop.
DISABORN, 28. — Sant Nazer hag he gompagnou merzerien.

DESEUL, 29. — Devel sul goude ar Pentecost.

An Avel hirio

Jesus a lavare ar karabolen-ma da hiniennou a grede beza tud just, a saken ho fizians enho ho unao hag a zuprije ar re all.

Dou zen a bignas d'an templ evit pidi, unao anezho a voa eur Farizian, hag egnile eur Paul ken.

Ar Farizian a jome en he za, hag a bede outhio he unan evelen. « Va Doue, me ho trugareza, dre na dom ken hevel oc'h an dud all pere so laeron, tud distad avoultrerien, evel ma zeo ive ar Publiken so are. Me a uo diou vech er sizun, re a ran an deog eus a guement am eus. »

Ar Publiken avad a jome er penn izela, ha na grede ket zoken bevel he zaozagad etrezeg an eur mes skei a rea var boul he galon en eur avaret. « Va Doue, ho pet truez ouz-in-me, pe e er. »

Ho hen lavar, hema a reas ac'hanou d'ar gear diskarguet eus he bec hejou, hag egnile a voa karguetoc'h. Hag an nep en em lucla a vezo mezeet hag an nep en em izela, a vezo hueleet. (St LUK. XVII. 20.)

G M

Ar C'hristien radenn.

Pa fell da Zone euziañ ouz bobl, eur vro bemag, e kemer aliez evit kemeise an teou distad en deus.

croquet. Guelet eo bet o eas armeou c'huiha da zistruja armeou soudardel. Evit easlza broiou e eas avechou landennoù kellienn. Mes dreist oll rus ar c'hi leien raden en em zervich alies evel eus ar voalen, hag etre he znouarn e feudoù da veza e guirioùz eus voalen a gasti. Mont a ran da lavaret ama eus guer bennag divar ben ar c'hilleien-raden-ze pers o deus a norez so distrujet casternadoù en Aljeri, hag a so bet red da duil ar vro ha zoken d'ar soudardet en em zerev en ho euep evel a enep eus arme euebournien.

Ar c'hilleien raden so a bep seurt anezho, lod so brassoc'h lod so brassoc'h. Ar re viana eo a nij quella. An Arabet a goma evel eus ar c'hilloz raden a ar c'hilloz raden en deus penn eus marc'h, daoulagad can olifant, goszoug eus taro, karniel eus bidec'h (antelope,) bruched eus leon, dhousskel eus er (aigle), d'vorzel eus e hanval, paozou eus astruch, cof eus grug ha cof eus zarpani, a da lavaret eo, evitbas da veza lohan, en deus eus bevelidiguer bennag oc'h al loenet-ze oll.

Ne deus goalen ehet ker goaz eus madou an douar. Pa veler eus vanden anezho o tont dre a ear, ez int bevel oc'h eus ed guoan bras menbet, pa guentoc'h oc'h eus goumoutien pouzet a dis gant an avel. Ober a reont trouz evel eus arme, setu peira lavar ar skrivur. Pa ziskennont, e coezoul evel ar grizil. Ar scuervon guet var bere e uskenont, a dor gant ho beac'h.

Eus vech diskennet e c'hilloont eus c'harternat douar abez. Dioc'htu en em lakeont da labourat, hag an trouz a ra ho javedou o trala hag o chocat, a vez cleve a bell. An edou so trouc'het, crignet bete'n douar, ar loenneier so falc'het, er guet no jom ket eus delien. Aben eus nebeudic amzer ne jom peira nemet an douar noaz. Nenze ar c'hilleien raden a zao ac'hano da vont lareoc'h eleac'h ma reont ar memes distruch. Avechou pa zavont da nijal, eus bar avel pe eus bar glan a eif ho stricaz d'au douar hag ho laza, ne ket a ganichon pa a vilion, mes a gant mihanon. Coeza a reont a veruou, leteg tra, pevar zroalad lueldet, hag o chom eus da vretia e taloul eus flear scrijuz hag o ligassont ar vosen er e harter.

Ar c'hilleien raden a voue unan eus ar peiz e e halver goullon an Egypt, da lavaret eo eus ar goaliguer gant pers o soas. Done ar c'harter-ze evit contraign ar fious Pharaon da lezel ar bepl a lareal da vont kuit.

Er broiou tom eus an Asa hag eus an Afrik eo e vez ar meia killeien raden. E karterioù eus an Europ ha zoken e costez ar c'hilleien raden ar Frans int bet guelet ive avechou. Meur a vech eo bet red lacat armeou a bez da ober ar brezel dezho ha da zoutem, pe guentoc'h, da zistruja ho vion. En eus leac'h bennag ez eus bet dougnet eus lezen hag a c'haurc'hennane da bep den digas bep bloaz d'ar gouarnet, eus muzulad killeien raden.

Setu ama eroden an durtet divarben ar c'hilleien raden-ze. Mahomet, emezho, a velas eus deiz scriet var diouskel eus c'hilloz-raden ar c'hilloz-raden ma ni eo arme an Done bras, pehin: ac'hanomp a zof naonteg vi ha pevar-ugent, ha ma tofemp cant, o tusturtemp ar bed-oll. Mahomet a bedas nemet Done da zistruja ar

c'hilleien raden pe da zerra ho guioù evit ma lesjeat gant an durtet peadra da veza, hag an al Gabriel a deus da lavaret dezhan eo doa reet. Done dezhan eus lodem eus ar peiz en doa goullonet — kementae a velit erud so eus fablem, mes diskuez a ra pegement a zout o deus an durtet rag ar voalen-ze eus an Eur G. M

KELEIER.

E Castellan, deiz ar marc'had, dioc'h ar muniz, eus eskennet hanvet Francez Jollec, a gavar er sunn all eus zac'h hag a voa arc'hant enha. Ep guelet peira voa enha, e raasas ar zac'h gantha d'he di, mes pa en devoa he zigoret, e velas ez oa enha pevar mil lur en aour. Den n'en doa he velit o testum ar zac'h, ha ma en dirije caret, pe voa peira essoc'h dezhan evit he zerehel. Mes ne zongas ket he ober. Cass a veas dioc'htu he e breg da glasc perc'hien d'ar zac'h ha d'au aour. Houna a zigouezas var dachen Castellan pa, eus an dabouin oc'h ober goull anezho, hag ho rentas dioc'htu d'au hui en doa he c'hollit. N'em eus ket izom da lavaret eo kementae din a veolenti.

An arme a zalc'h da skei en eus c'harter bennag eus a Frans, ha da ober coula lavaret beudez distruch en eus tu bennag. An douar so bras, dreist, a leterer, e costez an aoternoz d'ar Frans. Ar c'hilera a zalc'h ato ive da skei en tu bennag. Er guer a Amien eo e ru er mare-ma ar muia droog. Eus c'hilleien eo eus pehin o flear ato beza var evez, p'eo guir e chom ato er c'harter pe a dost deomp.

Cazetennou Sant Brieuc goma eus an digoumer mad great d'au Aotrou a Escop David gant heu Tad Santel ar Pap. Aotrou a Escop Sant Brieuc so hanvet Cont romen ha lakeat o rene an Esk bienn o deus guir d'en em zerehel e kichen tont ar Pap.

Redadegon Kemper so bet caer, a leterer, peira bennag ma voa murez an heol en dervezion-ze, ha ma rea glao dalc'h mail. Kezeg a voa alez, ha gouren o deus ranket a zerv ar re o deus gouneret ar prizioù, da vianu lod anezho.

Setu ama peguet e veflod eus al loenet, ervez ma reo merket gant ar re o deus evessest oc'h kementae. Ar c'hilloz, pe al lapin a vef c'huc'h pe zers vloaz, ar gaerel seis pe eis vloaz, al louarn pevarzeg pe beuzeg vloaz, ar c'haz peuzeg pe c'huezeg vloaz, ar c'hi e huezeg pe zenteg vloaz, an aour hag ar bleiz trivac'h pe ugent vloaz, ar iar peup pe c'huc'h vloaz varuquent, an Er, c'huc'h ugent vloaz, ar Cyn, eis ugent vloaz, an olifant pevar c'hant vloaz, ar Balen, mil bloaz.

An Alvered Mergaon.

An Alvered Mergaon n'en deus comzet nemet eus vach, a leterer, dirag al lez-varn, hag eo evit difen eus den a voa tuallet da veza laeret eus talc'had arc'hant. Setu ama tost da vad he gomzou.

« Gouzout a rit, Aotronez, petra zo tamallet d'an den renzeudic, d'al laer-ze ma zoun carguet d'he zfen. Ar garg-ze ne blij ket din, en despet din hen difenman, mes red eo din lieh ober.

Evel ne deus merc-snat ebet en dese great or peza damaller dezhan, eo red deamp clase eur marieze bennag. Ha da guenta, penaus en deus hoiet an den-ma beteg-henn ? Morse n'eo bet senet gant al lezen, morse n'en deus great droug, pe da viana en deus gouezet ato he gnez. Ha red eo eridi abalamour da ze ez eoden boneat ? Ne gredan ket. Goude eus an dispiladur da ziscleria deoc'h ne allit ket he gondaon. Kementse a zo poanous, mes petra tell deoc'h, evelse emañ an traou.

Evit gurr, Aotronez, mar on deus an den-ze great al laeraden a damaller dezhan. n'en deus ket bet a sperec avoalc'h evit ober an distera dispigo. Pell dioc'h eus, diot avoalc'h eo bet evit hera ato e creiz ar brassa dienez.

A beot all, lavaret a ra e voa e leac'h all d'ar mare ma eo bet laeret an arc hant-ze, ha caoul a ra testou evit sevel gantha, hag an testou-ze o deus an ear da veza tud vad.

O velet an traou-ze, pe guer poanous bennag ma zed din, o raneon goude deoc'h ez eo va laer dirham, hag eo red d'ar justus, pa n'e deus neira da damal dezhan, he lezel da vont kuit dioc'h tu. »

An den tamallet-ma a voue loeket da vale. Me no ouzon ket hag hen a reas da drugarecal he alforad.

G. M.

EUR C'HI A VONT E CARROZ.

Cleret a rer avechou hiniennou ec'h en em glom hag ec'h ober goap eus a gals tud pere a veler o vont e carroz, ha pere ervez ho stad hag ho danvez, a vije avoalc'h dezho beac'h var droug, pe da lerra, e kar, mes setu amañ ar c'bas o kemeret skuer dioc'h an dud hag o vont ive e carroz, hag ar peza zo marieze bravoc'h, o kemeret perc'henn ar c'harroz da zervichout dezho da charretour.

N'eus ket pell eur beleg eus an excepti-ma a voun galvet vandro eun den elan. Digouezet e kichen an ti e velas en or eur peza ki kement hag eul loue blasz. Ar c'hi ne reas goude nemeur a van quihan hag hen lezas didrous da vont en ti bles pa her guelas o lacat eur suplis vean evit rei he zaceramanchou d'an den elan, ar c'hi paour a voue ker strahillet, ma en em lakeas da harzal, da nual, hag en em zilas lavra ma c'halle dindan an arrehour, hag evel n'en em gave ket eus c'hoaz mad avoalc'h, e serabas ac'hano d'ar zohier, evel pa vije eur vanden vleizi var he lerc'h, hag eus na eaus ket da gounec'hac'h ken na voa eot ar beleg er meaz eus an ti.

Ar beleg a lavare goudeze da bere'henn ar c'hi, « E meus aoun ho ki so bras-fall, ne ket ki dioc'h he gurf ha dioc'h he vent !

Oh ! emañ an ti, ar c'hi-ze ne vez ket lent ato. avechou e vez ki avoalc'h. Eur Aotrou zoken a drema-nas dro aze en dex all en he garroz hag a ilic beza he gavel re gae.

Francoz a iea d'ar bourg, ha Turk a iea d'he heul. Digouezet var an hent bras, ec'h erruas eur c'harroz da zont var ho lerc'h. Ar c'hi a voa chomet eur pennad mad varlerc'h he vestrez, hag houma ne velas ket petra dremenas, mes elevet a reas goude.

Ar c'hi en em lakeas da harzal pa dremenec ar c'harroz ebou dezhan. An Aotrou, pelin de voa nemethan, a asten he vrec'h hag a strael he fouet o clase skei gant ar c'hi. Mes Turk eleac'h tec'het, a guemer he lars, hag en eur penn er a lam er c'harroz e kichen an Aotrou. Hema a voue ker spontet, ma lamas ive dioc'hin d'an douar dre ar c'hoestez all. En eur zoken en doa dalc'het mad d'ar siblenous, hag evel ne grede na skei gant ar c'hi, na dimergu eus he vrec'h, en em lakeas d'he vleinia ac'hano d'ar bourg. Epail an amzer-ze, Turc a iea puchet brad var an dorchon er c'harroz, sonno he henn ganthan evel eun tambour-major hag he lagad o para var he vestrez pelin a voa en ho raog. Digouezet er bourg houma a iea en eon ti, ha Turc a lamas ker hema d'an douar evit mont d'he c'hazout. An Aotrou en em gavas neuze ive mestir eus he dra, hag a ellas discleria petra iea c'hoarvezet gantha, ha penaus oa servichet da rener-carroz da eur c'hi eur pennadig brao a hent.

Ar c'hi-ze a voa boas da vont da heul he vestrez raouane pa zea en hent gant he gar kerket ha ma cleve ar fouet o strael. e refe bugn hag e lame er c'har e kichen he vestrez. O veza cleve an Aotrou o strael ho fouet, e sonjas oave evit he c'hervel, ha setu penaus e lamas er c'harroz, hag en devoue an eror da gant eun Aotrou da vleinia he garroz dezhan. G. M.

Eun tad, o teski e greasou d'he vap, potric c'hioc'h pe zeis vloas, a lavare dezhan penaus an den a voa great gant eun nebet poultron. Ar potric souezet, a lavaras

— Gant poultron, va zad ?

— Ia, va map, gant poultron.

— Oh mad, va zad, neuze ta ar vorianet so great gant poultron glau ? G. M.

FRISAN ED.

KEMPER. — 7 Gouez.

Pris ar c'hant hour

Guinis 43 lur, 35 c.

Segal . . . 6 lur, 92 c.

Eiz . . . 7 lur, 94 c.

Ed-du . . 5 lur, 53 c.

Kerc'h . . 9 lur, 24 c.

Avalou-douar 3 lur, 98 c.

POK'NABAT — 12 Gouez.

Pris an hec'hilic.

Guinis . . . 20 lur, 25 c.

Segal . . . 99 lur, 40 c.

Eiz . . . 7 lur, 97 c.

Ed-du . . . 8 lur, 95 c.

Kerc'h . . 9 lur, 50 c.

Avalou-douar 3 lur, 78 c.

Ar Gerant : A. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de IFANGAL, Moulet an Excepti.

meurs, a zo bet dare dezhan pensea e creis ar mor bras etre Frans ha Brezaz. Al lestr a vom collet divar he hent hag a reaz eñ da steki oc'h eun toullad reier bras so e kichen an enez Aurigny. Pa velas ar vartolodet ar reier, elont re ziverzad evit tres divarnezho. Araog m o doa bet amzer da griza al lien, e voa taolet al lestr var eur garrec plat. An u l vartolodet a grlas a eur vouez. Guere hez Vari, hor savetei ! Ya Doue, ho pet trevez ouzomp ! Prestig goude al lestr a ziskennas anezhan ha unan divar ar roc'h ou dour, hag evel pa vije unan bennag oc'h lie gass gant an dorn, ez eas dre eur voazen vor fro distro dre voase ar c'herreg oc'h pere e the beza bet bruzeuet cant guez.

Neuz ar c'halutena lavaras d'he vartolodet : « Deomp d'an danuan ha gac'homp d'ar Vere'hez mont da bardona da chapel an Delirand, mar guellomp en em denas ac'hann. » An oll en em voestlas. Neuze e ebomjont Jizuzist var ho lestr, ha pa denas ar mare, e leujont ac'hann ep dremant.

D'ar c'henta a vae e voant distro, hag aatronoz ez eant oll divoulon d'an Delirand da drugarecat Doue. Ar c'habiten a lavare : Eus a vil lestr, ne deufe ket unan ac'hann evel ma zomp dent.

Setu unna eur barzad all. Eul leanez eus a ur ar Galon dianz a Vari a zo bet pareet e ker Courcaul dre ar pedennou great evithi da Sant Joseph, hag o touch oc'h eur gorden benniget evithi. Al leanez-ze a vom elan petar bloaz a voa. Ervez ar medecin e devoa eur galeden eu lie stomac, ha ne devoa esper ebet da veza pare. Ken diners oa dent da veza, ma ne alle cazi morse avel eus he guele, hag en daou viz diveza ne a le dibri tam. Eul lozad souben bennag ep bara he dalc he e huez. Eant oad da rei lonzon dezhi, ha bet e doa he zaccamanchou diveza. Eun navot en heur da Sant Joseph a voue comasset evithi d'an 23 a viz guenver, hag er memes dervez e voue roet dezhi ive ar gorden benniget da hoket. Ac'hann beteg an eus varnuguet ne deuas tam guellenn ebet enhi. Mes en dervez-ze e communas, ha da bardaz epad ma vom eul leanez maonoc o pili e kichen he guele en em zantas gare en eun taol. En em lacat a reas da drugarecat Sant Joseph, hag o savas evit mont a zardhe d'al leanezet all a voa o taol eus ar chapel ha pere he zecouras da drugarecat he madoberour. Azaleg neuz e telras bonet hag e reas al laboura rea kent evel pa na vije bet morse clau. He vras a voa dent dezhi dioc'htu, ha panefe ma zeo treud liras ne vije ket amat e voa bet o trovasse poan.

Er zizenn all e comzomp eus a varo an Aotrou Gabriel, breuzet e pleg-vor Keronn e kichen Brest. Er bloaz 1882, an Aotrou Gabriel, neuze person e Sant Merry e Paris, a reas beach Rom. Edo er guez-ze da zul ar Sacramant, hag e velas ar procession. Ne donno ket he zaoulagad divar Pii Nao a zalc'he ar Sacramant etre he zaouarn en he gador-zong. Pa dremene ebion confes-sion, da lavaret eo, bez Sant Per, e velas an daelou o turlila eus a zaoulagad ar Pap. An dervez-ze, da har-

daez, an Aotrou Gabriel a voue diguemeret, hag a elha coma oc'h vikel Jesus-Christ. — Tad Santel, emezhan, hag hen a eli ar vugale gonlen oc'h ho zad petra ra pou dezhan ? — Bez' e e hellont, em ar Pap, la zoken, diei en dezho hen ober — Mad, Tad Santel, petag e voe-lac'h-bu er munin-ma e kichen bez Sant Per ? — Para, c'hui oc'h eus guelit an dra-ze ? — Ia. Tad Santel, ha kementse en deus scaet eun taol em c'halon. — Ah ! em Bii Nao, ha ne ouzoc'h-hu ket peguer bras eo an niver eus a enebourien an tis ? Petra fell deoc'h ! Ne allomp ket ho e hassat, red eo eta ho zavetei. En em voestlet em eus evitho var bez Sant Per, ha zetu perag e voelen.

An devotio d'an Itron-Varia ar Salet a gresc ato. Escop Mend en deus dervez savet eun aoter d'ar Ver-c'hez dundan an hano a Itron-Varia ar Salet, har e leverer ez eus a vrema dre ar bed christen perar c'hann aoter consecret dundan an hano-ze.

Bop bloaz, abaoe m'ema an Tad Santel ar Pap en dienez, e veler, ken er scolachon potred ken er scolachou merc'hed, bugale eur scolach bennag oc'h ober an diles eus ho frizio, hag o vont anezho ho unan da c'houlen oc'h ho mistri pe ho mestrezet leat da greski diener Sant Per an arc'hant a d'he beza dispnet e levron. Er bloa-ma adarre ar merc'hedigon a zver a couent an Itron-Varia e Toulouz o deus pedet al leanezet a guemer soure anezho, da rei d'an Tad Santel arc'hant ar prizon a voa souch da rei dezho. C'ho vad ar vugale-ze a dle a dra sur plijout da Zoueh tenna varnezho ho vennoz evit an amzer da zont.

E Tourcals beleienso en em glevet da rei d'ar Pap er vech er muz, guet ho oferen, eun dervez merket. An dud vad pere a vuar kementse, a c'houlen an oferen evitho an dervez-ze hag a gaf dre eun an dro da rei d'ar Pap ar pezh o deus c'hoant ervez ho devotio hag ho rez.

En Itali eo ato goal gasset an eskibien hag ar veleien. Dalc'h mad e erouer en unan bennag hag hen laher er hac'h pe er prizon. E Gaet, e Bari, e Malfetta, e Milan, hag e cala a lec'hioù-all ez ems laket er hac'h er sizunioù-ma daou escop, abal eur govent, ha cala beleien. Neuze e eriont a enep an dud a niz hag e lekont ar scrifagnerien difez da lavaret ez oar c'hoar re vad e kenver an dud a iliz-ze.

Goude beza aloubet madou an ilizon hag ar c'houchou, ne ket c'hoas torret ho naoun hag ho zec'het. Brema o defe c'hoant e vo ive teuzet vesselioù ar arc'hantiri an nizou, keroula har ar c'hleier.

Ar pezh a leveromp eus an Itali, a eller da lavaret ive eus ar Polon. Eno no vazo ket canet credabl da liegal oc'h ar gristenien catholic, ken na vazo hano ebet mui anezho er vro, ken na vazo gallet lavaret N'eus mui Polaga ebet.

G. M.

HISTOR ZANTEL.

CHET'EVED PENNAD HA TREIZET

(Dilec'h)

Joseph en em ro da anaont d'he vrendeour.

Klevet a oa ar peiz a oa c'hoarvezet; ha ne oa ken
brud e palez Pharaon nemet ar gaoz-ma. Bredeur
Joseph a zo deuet ama. Ha Pharaon hag holl dud he
balez ho devoa kalz a joa.

Ha Pharaon a lavaras da Joseph: Ront euz va ferra
mou urz-ma d'ho predeur: Sammt ho loened hag it
endro da zonar Kanaan, digassit ac'hano ho tad hag
hoc'h holl gherut, la deuit daved-oun. Mo a voia
d'ehoc'h holl vadou ann Egipt, ha maghet e vint gant
ann drusa greun euz ar vro-ma.

Ront ivez d'ezho urz da ghemeront kirri dique'h ann
Egipt, evit doughten hn bugale viben hag ho greghez,
ha livrit mad d'ezho: Digassit ho tad gan-eoc'h, hag
hastit da zistreiama ar c'henta ar guella. Na leuit netra
euz ho tieghesinn var ho lerc'h, rak holl vadou ann
Egipt a vezo enn ho kourc'hemenn, ne vanko netra na
d'ho tad na d'ho loened.

Bugale Israel a reaz eta ar peiz a oa goure'hemennet
d'ezho. Joseph a roaz d'ezho kirri, hervez urz Pha-
raon, ha boed evit ann hent. Lakat a reaz ivez rei
diou zae da bep hin euz ho vrendeour, ha da Venja-
man pemp zae diouc'h ar re gerra, gant tri c'hant peiz
arc'hant oc'h-penn. Kas a reaz d'ho tad bevelep somm
arc'hant, hag ar memes niver a zaeiou, gant dek azen
sammet euz ar peiz a oa a brizussa enn Egipt, na ke-
ment all a asenezed pere a zoughe guiniz ha bara evit ar
veach. himizda a reaz nomme euz ho vrendeour, ha pa
omot o vont kuit, o lavaras d'ezho: N'en em fackit
ket hed ann hent.

Ar re-ma, o pignat euz ann Egipt, a erruez bep dale
o douar Kanaan. Ha e rjont ar c'heloa d'ho zad, en
eul lavarout: Ho map Joseph a zo beo; hen be-unan
eo ar meste enn Egipt.

Jakob o klevont kement-ze, a oa evel euz den o
tibon evez euz eur c'housk doue ha kaled, ha na leile
ket d'ezhan ho c'hredi. Hi er c'hontrol, a gouste
d'ezhan o pe seoun e oac'hoarvezit pep tra. Ha pa
velaz ar c'hirri hag ann holl draou a zigasse Joseph
d'ezhan, he spered a zibafaz. Hag o lavaras: A-
voalc'h eo evid-oun mar d-eo beo c'hoaz va map Jo-
seph; mont a rinn, hag e velout a rinn abarz mervel.

HA HA HA

Tom. 22.

Pebez histor. bugaligou!
Obl list da redek ho taolou;
Daelou a deneredighez,
Ar re zouza enn ho puez
Livrit d'in, pa na ouzon,
Petra douc'h mma ho kalon

Pe Joseph enn he vadelez,
Pe he vrendeour eun ho enkre?

N'euz ket pell e oant holl e poan
Abalamour d'ho brear bihan.
Ho brear Joseph anavezont,
Ha setu-hi mui gant ar spont.

« Va bredeur ker, na grenit ket,
« Me eo Joseph ho poa goret!
« Doue eo en deuz greal ann taot
« Ha vintut n'ez achuc'h da goll. »

Karont hon draug-oberourien
A zo brema eur goure'hemena,
Gant Joseph ez eo bet miret,
Daou vit bloaz kent ma'z oa doughtet. II

CAYENX. — Leter ann tad Begon, be'ec euz a gomp-
gnuez Jann, da eun tad all e Paris.

Trugarez d'e-hoc'h mil gweach, va zad, evid al tizer
mad hoc'h euz bet ar vadelez da arva d'in. D'ani zro,
petra lavaret d'ehoc'h euz ar vro en'oun enn hi? Lava-
ret a rime d'e-hoc'h da ghenta: ann dud harluet pe
dizougnet e Cayenn pe varfont mun, ha ne fell ket zo-
ken mun d'ezho mervel, evel ma varvent ar peno-kenta.
Ar c'hontrol-beo eo. E Cayenn e fell d'ann dud heza
evel ma vevit e franc. Ann dud kez-ma kaset kent
euz ann Europa, a c'hoasta caoal eur vro nevez war
douarou Cayenn. — Gant-se dinizou zo greal, ghenel
a ra bugale, sevel a rer o pep ta kerou nevez. Ar c'ho-
jou zo diplantet, ann douarou zo dizec'het, digoret ha
ladet. — E lec'h ann douarou difronez-ze e veler bre-
man prajou glaz, parkou euz ha lionsion kempennet a
zoare. Pemp keric a zo luto ann deiz savet enn eur
c'harier ha n eo ket hirt-brax na ledan. — Sant Loran-
z, hag a zo ar ghear weur, sant Lutz, sant Per, sant Mauris
ha sant Iann. Ann tad Monfort a zo person o pares
sant Per. — Er baret-ze euz gav ann dud condonnet
d'ar galeou evit eunn amzer, eta, na, det pe pempoc
vloaz, mar kir. Hogen o veza schuct hoc'h amzer er
galeou, e renkiat cheun bepret goude-ze war douarou
Cayenn. Ann tad Jardiuer a zo person o pares sant
Mauric. Eno euz ann dud a zo condonnet evit bepred.
D'ar re-ma e ve roet pezuou douar Goude-ze em'int
dimezet gant merc'hed deut a Franc a volonter vad.
Savet eo ter d'ezho, mont a reont dy, ha setu daou
bried nevez mistri enn ho zanic tachen. Ar baret-ze a
greal haan meurbe. A vreman eo skignet a bep ta
ha doun er c'hojou braz. Ann tad Jardiuer a renko eta
caout eur peno-keze evit buita ann holl tiegherou-ze
pell a-voalc'h ann eul dioc'h eglise. — Evid-oun-me a
zo person o pares sant Iann, war ribl ster Maroni, teir
leonez sant Loran. Ma fereann-me zo tud condonnet
d'ar galeou evit pemp, e hwec'h pe seiz vloaz. O veza
schuct ho amzer, e renkont c'hoaz el omme e Cayenn
kement all a vloaveziou arao caout conje da zistrei e
Franc. — E-kent-se e kennigher d'ezho pezuou douar da

labourat, pe mar d'eo gant-ho, e hellont oher en vicher-hennat. Hag em'int paet pemp pe c'hwec'h real hemleiz. Maghet int ouz-penn-ze gant ar gwarmant — Kement-se n'eo ket a-walc'h evid ho e'konsoli, pe ho dic'hlac'haz. Dizec'ha a reont war ho zred gant ann anken hag ann dristidighez. Meur anezho zoken a varv taghet gant ar c'hlenved ha vet e galles (Nostalgie) hag a e haivenn-me e brezonec : Eur c'hoant re vraz pe divizul da azvelout ho mainn-bro, youantelezh Franç. Ar re zo condanvet evit bepred a ghemer ho soan a galon vad. Pe tud a venno pe ne vennat ket, dre gaer pe dre heg, l'atenn a zeu da veza ho nevez bro. Red mad eo chomenn en-hi, ha pellaat euz ho spered bepred ar sonj euz a Franç na welint mui hiken. Va feres-simuz-me condanvet evit eunn amzer a d'ele, me sonj d'hi, heza frealzet pe ensolet o sonj a eustromt eunn deiz d'hi bro. Ne d'int ket, gouzant a reont muioc'h eghet ar re all. Ann aoun da vervel pell euz ho bro a zo noz-deiz evel eur bouez pouter war ho c'halon. Hesel eo ho stad ouz hui ann hebreed. Dizoughez war riblou ster Ephraïm, pa vijent pedet da gana canticou Sion, e respontent. Penaoz ec'h hellomp-ni gana canticou Sion war eunn douar pell euz hui bro ? hon tud keaz dizoughez ho-unan war riblou ster Maroni, pa leverer d'eslro en em laouennaat, e respontent. Penaoz ec'h hellomp-ni beza laouenn, oc'h en em welout ker pell dioc'h ho bro mui earet ? Gant-se ar re mui dizoughez pe mui bardiz euz-ho mesk ne glaskont nemed ann tu da dec'het. Penaoz en em ghemeront-hi evit-se, eme c'hou ? setu ann penaoz en em ghemeront. Epad eunn nozvez tevel e pellout dioc'h ar vanden, kass a reont gant-ho boed, dillad ha bentegou kement ha mac'h hellont. Goude-ze ez eunt euz eur c'hoad braz henrag war ribl eur ster. Eno e reont eur vaghe vihan poulsel pe atlejet ve varzu ar ster. En em lakaat a reont en-hi, hag e tiskennont ster Maroni en em ziskarg er mor braz. Daejer zo evit-ho da veza harzet ha paket o tremenn dirac sant Lois ha sant Loraux pe oc'h errount e ho ar ster. Etre hec ar ster Maroni hag ar mor braz en em zalc'h eul lestr, gonolion souldarded ha martoloded war-n-ezhan. Pa ve gwelot eur vaghe vihan beznag o tout, ha tud en-hi, e ve eriet d'ezho ploga ho gonolion ha tostaat uuz al lestr, ma n'hor greont ket e ve laoket war-n-ezho taolion canel ha lazet ann dud evel lored gouez.

Petra beznag ma ve diez ha danjeruz klask mont-kuit, meur a hui ne sonjont noz-deiz nemed e pe doare ha pegoulz ec'h hellint terri ho chadennoù ha caout ho frankiz. Ket ha ma zint oc'h oher ho bagougon eharz ar c'hoad, ann penaoz eta, eme c'hou ha gant petra e veront-hi ? Penaoz ha gant petra e veront ? Setu ann penaoz. Epad ann noz e tostaatont ouz tier bihan ar re ho deuz he peziou deuz da labourat. Mont a reont er c'hijou hag e paketont holl ar vera gavout en-ho. Re all a zeu da di ann aotrou person he-unan, hag a ghemer bag a gass gant-ho are hant, boed, dillad ha pep tra all. Se a zo c'hoarrezet gan-n-eomp e sant Lois n'eus c'hoas nemed teir zizic. En vanden eul kuit a brizon sant Lois a

rede d'ohont-du-man taghet gant ann naoun. D'ar tel, epad ann oheren veur, ar vanden laeron-ze en em glet evit bizita pep hui he di. Daou anezho a zeu da vizita ann aotrou person, o vera dra. Het ha dincaret ar prenestad ez eont ee c'hamprou. Diglenn a reont eunn armel, teurel a reont ann dillad hag al vanden e kreiz ar gambr. Terri a mont skrivout taol ann taol Nicou, euz eur gler diamantr ha lakaat a reont pep eil penn pep tra e ter c'hamprou. Credi a reont eavout eunn tenzor beznag, ha petra a gavout-hi hag a gassont uant-ho ? Seiz skeet. Eul hale eassoc a e lekont en ho zred euz re kontouler d'inn-me, hag euz re all d'ann taol N. com. Epad ann noz daou anezho a zo paket euz eur c'hoz tuk dilezet. Ho daou e oant ker mezo ma n'hellont ket en em zere'het war ho zred. Ar re all a ghemeraz ann tec'h o lestr war ho lerc'h ar pezh ho doa prezet. Ann traou laereta zo leket war gheir ann daou brizonier hag e tiskennont da Sant Lois argadet ha goajet gant ann holl.

(An nemadent eur vech all.)

M. D.

AN ITROUN-VARIA-A-DREZ.

(Dre.)

War den diou heur goude, ann douger-lizenn a lavare da berzon ar barrez euzenn ha doare treuz ann intanvez.

— Gwir eo, eme ann petrou Person, anhemmet gant ar c'belon-ze, n'euz ket a haoutentez vrasoc'h' Arzhal eo kol a omzer. Hasti, mar gellit, dont ganin, redomp hon daou d'ann diz, ha marize e lavimp anezho c'hou dirag aoter ar Werc'hez. Eneuz ind, ann dud keaz kapui kement a suaz euz Itroun-Varia-a-Drez, rak ho-nez na zitez muioc'h he fed a vir galon gwelod a ramp ann dra-ze hep dale. Erroued euz lizenn oa mken eharz ar persoun a welaz eharz er vander paour dradleneg o c'houleir ann aluzen, hag e lavras d'ezho euz eur daoli eur gwenne euz he skud vihan.

— Ha n'hor'heuz-hi ket gwelod eur plac'hik unanig o tout bizit d'ann liz ?

— Abaone zav'heol, eme ar paour kiz, a zo tremmet kalz a dud vraz dre amon, hag eur plac'hik vihan hep-ken em euz gwelod. Pa na, gwir eo, dudint ha kun evel eunn euzig eo : Pa oa o tremenn e deuz laol eul hard eharz ma c'haken euz eul lavarod evel-hec'h. Ma deo mad, pedid Doue evit ma mammit guez ha ma breur ha me.

— Hez'h unanig e oa, eme ann douger-lizenn ?

— Na oa ket a vad : eur c'hrac'h koz, toud ha klavridig a oa harpet war he breiz h. Euz dra gaer eo ho gwelod ann liz daoulinet evel daou col, dirag aoter ann Itroun-Varia-a-Drez. Ker hirvidig e pedent, leu a gredann stard ho deuz bed digand ar Werc'hez ar pezh ho deuz gouennet.

— Peur ho deuz kuitet ann liz, eme ar persoun ?

— Eunn heur pe war dro a zo abaoe. Mar kant mood d'ho gwelod, ellet ann euz eur paper koured a

feur ar c'hrac'h koz, gant-han e kafod azezhi et leac'h ma ma e c'houma, ha marize eo talvoudek bras d'ezhi.

— Ar wirrounez a lavar aze ar paour koz, eme ar persoun d'ann douger-lizerion ann lam paper-man a dal arc'hant dre ar c'helou a ro din. *Itoun-Herli...* A., *ann-Treuzern*. 'Mad ho deaz great pedi ker c'houeg ann liron-Varia-a-Druex hep mar e-bel e vezo c'hoaz janfidig enn deiz, m'heil lavar

Ann douger-lizerion a zigure frang ho zaou-lagad bep gouzoul talvoudeg ar c'houma-ze. Red eo d'hezo breman mont da glazh ann hini gaz, ha kerzoud a reont kalounek, bep dale ec'h errujoud ebazh dor ann ti-balan. Kerkend ha m'ho gwelaz a-ziabell, Nong a lavaras d'he m'amm chein ann sotroun Persoun a lound d'ho gwelout. Anna a zav diwar an skabel da vont beta toul ho dor da zigemeroud ar belek

— Peoc'h Doue da veza enn ti-man, eme ar Persoun, deiz mad d'e-hoc'h liron, hag ho reched, hino?

— Brac' bras, a drugarez Doue, ha c'houi sotroun? Perag e livrit-hi d'ann-mc. liron? Me zo eunn istanvez paner, evel ma welit!

— Liron gez, gouzoud a rann enn dra-beonag a gement-az. Cheta aman eur paour kouezel, hep gouzoud d'e-hoc'h, eus ho lavr, e kichen liz ar Were'hez. Gant-han, em euz desked ho hano ha doareou nobl ho keront - onzoud a rann irez ar skritur zo war-n-hao, skritur eurmignoun din eo...

— Skritur ma gwas coebour, ann hini en deaz mac'heil ma zi, skrapet ma holl vadon, ma zolet, me ha ma bugalez da viken er bannontez, hag ann dritidig ha c'hoaz e levent d'ann-ra eo ho mignoun?

— Ia, ma mignoun eo, ha bremaig e vezo ho hial. E Bro-Zaoz, e-pad dispac'h Bro C'hall, e lavaz ann den-ze, gwasket mad gant be glened diveza ha maitrea gant eur gwir c'hrac'h da veza noazed d'e-hoc'h o kemeroud ho madon gant d'alcaldet Ober a reaz d'ho, kent mervel, eur skrid e reiz dre behin en deaz lezer gau-e-hoc'h, e daskor, he holl bintidigezou War ar skrid-ze e ped az hanoc'h da zastaon d'ezhan ha da an-kennac'had he vail. Ma felled en deuz d'ho klaskoud ha da lavaroud d'e-hoc'h penaoz enn ti ann sotroun li, e kear Rouzon, e kafod ann holl baperon a zo red da gaod erid askemroud pere'beniez ho madon berrez ar gwir ha lezennou Breiz.

Doue, evel ma welid, eo deuz bet preder ouc'h ho stad truezuz, survez ha kaloun d'ann ho potaligou, La. eiz ha Monik, a blij meurbed d'ann liron-Varia-a-Druex; ho fedennou hag ho re ho deuz lekeal ann Envoe da zond da deperaat kaloun skrapet ho madon, ha cheta, kent mont dirag Doue, en deued da zaskori d'e-hoc'h ann digouez ho poa het digand hu Talou Doue, ra veza meulet! Pedomp, pedomp ato, gallouduz eo ar belec, pedomp dreist-holl ann liron-Varia-a-Druex, pa hon euz eunn exomuz bras hennag, gouzent mad a rei breman penaoz ar Were'hez Vari na zilez morse ann neb ho fed gant feiz!

Kalz danerelloe evel kou-man a vez gread diwar henn skrapeten madon ann dud-henit e kerz dispac'h Bro-C'hall.

J.-M. Gm, Persoun Pabo.

Duez ar brizez euz Fr.uzeza Dabdoaz.

(TREDE PENNAD.)

Ar peiz a c'hoarvezas er maro-ze gant Gil a Vreiz, he breur euz, a reas cala poan da Franseza, hag a reas teo dezhi da ziseotz he c'barantez. Ar prina-ze a vose tamallet e lous dirag an Duc he vreur, pehini a reaz he zele'her er prizon. Per ha Franseza a reaz da gant an Duc, Franseza a reas he gallout evel he laet da zigueri he zoolagad d'ar virionez, ha da velet na divlam he vreur. Coll a reas he foan b'nehouren ar prina Gil a reas kement var speret an Duc ma hen lezas er prizon eleac'h ma c'houzantvas naonun ha pep dienez, ha ma vose mouget abenn eur penad mad a amez.

Ar maro-ze a lakeas Franseza da seilla cala a zaelou. Ober a reas lavarot eun niver bras a ofercenou evel eme he breur euz.

Ann Duc a Vreiz a vose, prestig goude, senet gant eur c'hleuet marcel. Loda lavar penaoz eur manac'h pehini en doa cofesset ar prina Gil en he breur, a deuas da rebech d'ann Duc maro he vreur, hag a lavaras dezan e voa gallet abenn daouguent dervez dirag barnedigez Doue. Pe a zo gur kementose pe ne deo ket, ar peza ouzeur eo e coezas elan an Duc, hag ez eas bolan da Venet. Per ha Franseza, kerkont ha ma c'hont kementose a reas d'he velet. Ar re a reas var he dro ne selle ket dezhi lavarot dezhan e voa tost ar maro d'ho sket, ma Franseza e devose calon avoc'h evel dispelena dezhan e pe stad her e have, hag evel he zicour da gant eur maro mad. Ann Duc en em breparas da vervel, a reevaz he sacramencho, hag a varvas ar 17 a vis Gouero 1420. He gort a vose casset da Redon da enterr Franseza a reas d'ann enterrmant, hag a reas kement a ellas evel mad an intavez he c'hoar euz.

Per ha Franseza a reas penaoz da Rouzon eleac'h ma voutet euznet Duc ha Duker a Vreiz. Ac' hano e lempont da Naonet ha gou leza da Venet. Evid mret na vije great gaou oc'h he c'hoar euz, intavez Gil a Vreiz, e chusaz hag e c'vas evel eun dimizi an enorapla. N'ann e reas he suble evel gont ann indougenou roet gant ar Pap Nicolas pemp evel ar bloaz 1420. Goudezo ez eaz da Naonet gant an Duc evel laet tenna eus he vez corlan Duc liz pemp evel he gas da Landreguer evel ma en doa gouennet arnog marcel. Ar c'hori a vose lakeat a Chapel Sant Fozen evel laet canoniza pelun en doa poanet cala.

Franseza a reberhas derbi he unan, a velet Sant Eozen Canon zel gant an ibi, ne divije great neira evel laet canoniza ive Sant Visant Ferner. Pidi hag Jaspidi a reas he fied da breiz an azer-ze, ho dont a reas abenn eus ar peiz a selle dezhi. Ar C'hardinal Coetivy a zavas eun an douar corl Sant Visant, hag a reas d'ann Duker unan a

viziet ar Xant, he vonet hag he c'horriz. Fransez a viras ar relegou-ze gant ar brassa respet, ha pa varvas e reas anezho da gouent Locis.

En em visca a reas deread, ha gouscoude dister, hag ar skner vad-ze a reas da gals lezel a gostez an dillajou ro gaer ma voant hoaz da zougued. Poanta a reas eals evit laez rei beleien vail d'ar parrezion, hag evit mirel aa vije lakel goal guirion var ar hupl.

He marn a vez c'cozet en dienez, e lakeas he fried d'ho c'homeret en ho di, hag e devoe evith an oll zourz, an oll denoridigez a ell eur vail li caranteas da gaoul evit eur vam vad.

Gant otre an Duc, e c'houlennas hag e devoe leanezel eus a vras santex Clara, hag e saras eus li evitho er garr a Naonet. He fried a voa neuze elan hane elias kel mont he unan il ho diguemeret evel ma e devoa e boast, mes unac eus he trouzet a eor ho recevas, ho diganaas da gambr an Duc pehini a c'houlennas un pedijent Doue evithan. Lakel e vouent er Gouent savet evitho an 3 a vizeost 1857 gant Escop Naonet, ha Fransez a reas dezho da anaout e devoa sounh d'en em denna eus dervez bennag en ho zoner.

An Duc a jomas elan epad eur bloaz, hag an Dukez m'ber c'hañtas na na na derz. Na guimere eus tamie eus nemet var eur seom. Ne rann da bidi evit an Duc pehini a varvas an 22 a viz kerzu, hag a vras bezaet en iliz Itron Varia Naonet.

Neuze Fransez a brometas a nevez d he zalvar n o divije mui he priod nemethan. Anzer ar c'hañtas a servichas dezhi evit en em astaga dioc h ar hed, ha bova pell dioc'h an dud, ha pa voa echu ar c'hañtas e tale has da vras disparu dioc h pep tra. Pidi, leon levrion devoi, ober euzro mad, setu beboeziviziken Arthur a Vreiz, sounh d'an Duc divasa maro, eo a vras Duc var lerc'h he miz. Hema a garic Fransez a vras ma vras mui var an tron. Mes eur vras Duc, en em lakeas da ober pean dezhi ha d he goalgans. Lamet a reas diganhi eus kement e devoa; eus a reas ive kuit divar he vro an strouzel a zougans Doue a zalc'he an he c'hachen, ha ne masas da legal outi beleg he vare pehini a zigonezas prest, rag ne reas nemet e huezeg miz.

Fransez n'en em glemas ket mui eus an droag a reas dezhi he contr evit ne devoa greal diaroag eus an hizi a doa bet da c'houlenn abers ho fried; ato e voa content eus a volonteiz Doue. Pa varvas an Duc, en em gargas eus he enterramant hag e reas lavaret mear a vil oferon evit he ene.

An Duc nevez en em lakeas da ober eus onclac eus ar brassa-ana. Neuze Fransez a implija he oll madou e laez pidi Doue gant ene he fried, e seor ar beorien hag an dud elan. Rei a reas gant laregentez d'an hospitallion ha d'ar c'homenchon ken e Naonet, ken e leoc'h all.

An Duc nevez en em lakeas da ober eus onclac eus ar va e dou goal gamet an Dukez vad dindan ren ar prias Arthur. Ar gouasa anezho a reas evit euz d'en em reus manac'h en vras S. Fransez. Kementse a reas eus blija-

der vras da Fransez dre ma crede oa distroet oc'h Doue, mes kerent ha ma vras eus an onclac, e teus adarre eus ar gouent d ar hed, eus a ma vras dispriget gant an oll. G. M.

LEVR AL LABOURER.

Breman poent eo azejal a zerv d'ho larda.
Mes mar hel larder kent ha ma c'houma plega.
Na zento ket ken eaz ouz ho pesken galel,
Ha ne rei med sailha dedan ann taolion fouet.
Ha c'hou a fell d e boc'h kaout euz marc'h, euz tano mad
Ho lakel da gribi, ho lakel da gervant.
Dalc'het ta ho marc'h pell dioc'h ar c'hazekmed
Ha dalc'het ho kalc pell dioc'h ann oumered.
Red o vras ho c'han eus euz lec'h a gostez
Eus li all d euz ster down, pe var draouen euz menez.
Pe meur a-vech ivez, ho lezel barz ar c'hañtas.
Eus euz zerc'hel bepred lareget ho rastellou.
Ar c'huez eus ar mammon a zerv ho mui
A dorr ho nerz, pelloc'h n'uit ket evit dibri,
Pelloc'h ma reus var gant ar c'houjou,
Na gant ar goad gant a gresk eus ho prajou.

Eus euz gale terv aliez a veler
Eus euz o sevel divar eus euz menez
Al larder all a beus didrouz-kaer er c'hazek,
Hogen ann dorr leon-ma en em dorr gant ho leon
Hag o leusket euz vlej apouty ha divalo,
Ken ouc'h lerd tal ouc'h tal en em vouty hepr aze
En em sko, en em beg, en em gigo a bop tu,
Hag a c'huez ho c'houfion gant eus ha goad du.
Ar menezion hoel evel ar c'houjou down,
Ann euz holl tro-var-deo a gant hag a zoon.
Dhaodik e veler var lerc'h ann emgann,
An dorr taro o rkom barz er menez lec'hion.
Ann hini zo terv'het eus euz stou e dal,
Hag eus euz zellel da az-a d euz c'hañtas-all,
Evit kuz be vez ha gouellat he c'houlenn,
Ha kener nerz nevez da venji he gollou.
Da venji he gollou kerkoulz hag he vrad-vad.
M'eo leuz, siouaz d'ezhan' kollet e dorr lagad
Eus he vras karet, eo red d'ezhan kuitat,
A guitaz o sellet out-hi gant kalonad
Ann terv a blanta beac'h, en em beg, a gouar,
A stoum ouz ann avel a ziamant an dorr,
A laka da gress, ar gouez, oc'h ho bousta,
Hag eus euz vuslek ar vro holl da sponna
Keriz evel m'ema he c'houlenn holl pare,
Ha deut he nerz e red d'ann emgann adarre,
Gant kener euz arzi he drec'hor dierez
Na zonye da netra nemed d'ober al lez,
Hag he dorr he distol ker rust evel ar mar,
Pa zav ha pa dosta, pa c'houen ha pa zigoe
O ruffa eus ann avel, hag euz euz menez
O tarz eus ar roc'h hag o skuba ann terv,
Ken na dav ann avel, ken na dec'h ar zougans

Var he lere'h o louskel he'fat hag eomas.
Ar marc'h zo a-vechou ken ter hag ar c'hole,
Dreist pep tra pa gler e hoerz ar gazek var vale.
Nag ar lridow starta, nag an taolion pouner,
Nag an toullou douna nag ar souna reic'hier,
Nag ar steron digor, nag ar menex linel.
Nag ann bouarn. nag an tan, metra n'hell den derc'hel
Ma ne fell d'elloc'h eta her gouelout o trestaal,
Pell dioc'h kezekened e renket hel lalal.
Kouls ho kezekened pa vezint e tomdor,
A lezo ar prajou, a redo ar c'harter,
Ha ma n'eo c'haet grimd'ar marc'h hoc'h eoz chazet,
C'hoi ho peso goude eboulion disprizat. K.

BRAGOU MESTA PAOLIC.

E meur a garter eoz a Vreiz, ha zoken a carterion all
e veler a-vechou potret seiz, eis vloaz, ha beteg nao,
deg vloaz ha u'o deus ket c'hoaz ar pex dillad-ze anez
pehini eur poir ne ket c'hoaz eur poir tre, zo c'hoaz
e reng ar marc'h ledigon, me fell din lavaret eur bragou
A-vechou marize kementse a zigouez dre an diegu e
deus ar vam o facat he c'hoasduc e rene ar boired,
a-vechou all ive dre ne deus ket a beadra da brema an
da'vez a ve red evit lalal ar pex dillad prius-ze en dro
d'he map. Sete ar pex a c'hoarvezas gant mam Paolic
a behini ex comp da goma. her paour oa an deus he
map d'he zeg vloaz ha ne devoa ket gallet c'hoaz he
vragou. A-vechou gant, taonad, staga an eil oc'h egnile
an tamon lies ha eoz tamon mener, o devoa gant dezhan
eur pex dillad ha ne voa ket tra eur zac losten, ne voa ket
tra eur zac'h, ne voa ket tra eur bragou, en eur goer,
ne voa ket tra henvel oc'h muan eus an tamon dillad
bet gant ha cromet bete neuz gant kementen an gant
kementen-ze, pegement benag a aperet hag a sijn e
deus da zavel gouzou nevez.

Paolic a ellit erda, a veze gant goap aezhan alie
abalamour d'he zac. Eur poir ker bras ep bragou !
Red e va beza bet elloc'h ar poir keaz evit gouzout mad
pegement a c'hoarvezas. Evelan tra bemetez Paolic a
gria var he vam o c'houlen eur bragou, hag ar pes a
roa muan poan dezhan oa gallet bugale an amezeguez
Perig, Laourc, Iannic, ho zri bragouet hag hi gouzout
ho zri jaouancoc'h evit han. Paolic eta a bede he vam ker
bragou ha tra. Ne rea ket a forn pe seurt bragou da gant,
pe lien pe vezer, pe ruz pa c'hoaz, pe gou pe nevez,
gant m'en divije eur bragou, eur gant vragou, ne c'hou-
lenne ken.

Mad, a lavaras ho vam dezhan eoz dervez, hez poir
mad ha acutus, lavar kalonec da Beter noz ha muntin,
hag em beza eur bragou dit abenn gouel lann. N'em eus
ket naon da lavaret deoc'h pegement e tridas calon
Paolic o clavel ar c'helou-ze. Azeleg neuz bete gouel
lann o c'hoas hag e c'hascontas ken alie an dervezion,
hag e c'ave ket an amzer, ma c'ontase da gudi ne deuje
biken ar gouel caer-ze, an dervez-ze an doa kement
a vall da velet.

Gouel lann a deus gouzout d'he var. Ar vam gouz
dre hez avoalc'h, hag ive bennoz Doue d'an dud vad,
e devoa gallet sevel eur bragou da Paolic, ha pa zunas
dioc'h ar muntin, ar poir, hezta velas, oa an tam dillad
prius, eur bragou, eur bragou nevez flam. Ne vout
ket naon, m'hen assor deoc'h, da zacia varvezhan
evit ober dezhan sevel. Ar bragou a vout poket dezhan,
lalal luan, hag euz nebeut goute edo l'aulig o vout
hag o tont d'he ti gobius, mil gant euzasoc'h evit
eur lann pe euz l'aulier. Ne bade ket gant he fougaz.

He vam a vout hoarze oc'h he velet gant euzan he benn
gant, hez he zaoulagad pleguet da zillet oc'h he
vragou nevez. Abars euz lien goude oa bet ar c'hantad
oc'h en em ziskuez e lies an oll amezegien, N'en doa ket
zoken tuzet dibri euz tam, ken na doa ket gallet ar
bragou gant Perig, Iannic ha Laourc, hag evel n'oa ket
c'hoaz avoalc'h, o veza en em gavet gant Alanic, eur
poir euz tam e brassoc'h evit han, ha pehini a voa o
vout d'ar bourc. euz ive d'ar bourc gant he vignon.
Siouas ! Ama euz ar chas o vout da drez. Gouelloc'h en
divije gant euz Paolic el em er gant. Mes eur poir bra-
gouet evit ar vech kenta a gred oc'h ell viziken mont
o pep leac'h. Paolic a gant dezhan oa dioc'h euz euz goaz.

Setu hi eta var hent ar bourc, Alanic hag hez. Bez'o
doa da dremen elloc'h d'euz tamic glazen pe floren a voa
e costez an hent, eur roazennic zour a rede ket ar
c'hlaen-ze, hag zioec'h ez oa euz dorguenic. Divar
gouer an dorguen pe an darbennic-ze ez oa euz doars
guenjoen soun, var zinkas, hag euz ar boired a voa
hoaz da guemeret ho ebet. Sevel e reant var an dorguen
ha neuz e tiskouent a ruz var ar c'hlaen. En em lezel
a reant da vout a ruz, ne ket var ho zren, ne ket var ho
daour, ne ket var ho c'hlaen tre ken nebeut, mes var
an tchad-ze elloc'h ma zen ledant ar bragou. Ne oas
ket, seoner, ha e bui oc'h euz gant ar c'hoar-ze moras
pe vrac'h nevez bragouet, mes a dra s'ar e c'hoar-ze
ez euz hag o deus hez gant.

Alanic eta ne alias ket tremen dre euz ep mont da ober
euz dro var an dorguen. Paolic pehini bete neuz n'en
doa ket gallet ker erel pers en ebet-ze abalamour d'he
zac-losten, ne aie ket brema ken ebet mancoet da
vout da l'aul he gamarad. An dro guenta ne deus ket
caer gant, mes abenn m'en doa gant d'he poir, euz
euz ive brao ha kempes bete'n traon. Ar c'hoar a bijs
da Paolic, mes alias, pep p'jadur so ber var an doar.
Pa erda oc'h ober ar bempet pe ar euz huet tro e vout
elloc'h eur stracien. Ne ket eur rog, ne ket euz d'he
epken a voa gant er bragou, mes ar pex ledant aozha
a voa d'he poir ha d'he gant tre, ha chomet en anter
an dorguen. Hag evel pa euz euz d'he, euz erda
peurleusa meur a hui, ar poir a voa re a dia varvezhan,
hag a ruzas tre beteg ar roazennic zour elloc'h ma
vout g'liet, euzaret ha goloet a bri ar pex a jomo gant
euz he vragou.

Ma ho les da zonal pebez glaz har, pebez anken evit
ar paour hez Paolic ! Penas mont d'ar gant er euz-ze ?
Penas mont dirag he vam ? Ha caot c'hoaz dozetus fest

ar vag ! Paolic a seutillas o vent ac hano d'he da d'arzelou avoalc'h evit goalc'he he vengou, ma vident bet destumet. He vam a voa eur gristerez vad hag a voue diotren mad he lugale. Gouzout a reas ne dleer ket punissa eur e brouadur pa fazi dre scanvalerezh hag ep he zon, a erel pa fazi dre heun fa l'la gant amoudeguez eus ar peza re. Evelso petra bennag ma voa keuz gantli gwelet coliet an oll boan e di a kemeret evit sevel ar pezig dillad-ze d'he map, ne soas ket gantli, n'her gourdrouzas ket zoken. Ne reas nemet he alia da zroual guelloc'he eur vech all.

Mes Paolic a voue punisset avoalc'h gonsconde, rag, siouas, ar zae losten a voue red da laeat adarre, ha da zere'bel zoken meur a zervez ken ne devoa gallet ar vaim baour dont abenn da laeat ar brougou frezel e stad da veza guisket a nevez. Hogen mar great goa, maraog eus ar poir kez gant he zae-losten, e veat e hoas muioc'h brema ha Paolic a ranko plega e heun gant mez meur a vech.

Brema maraog o pezo e hoant da e hoant petra denas Paolic da veza divizatoc'h, Setu ama e her gomzon.

Er c'hatek, person ar barrez a velas ez oa Paol g'eur baguel fur ha seatus, en doa cals a speret hag a skiant mad, hag ez oa devot erel eun all. He gaemeret a reas en he di, hag e reas dezhan comans he stud. Goueze her c'hassas d'ar scolach eleac'h ma voue ato unan eus ar re ganta elonez he gamavet. Divizatoc'h ez eas d'ar seminer, hag ena e voue evit ar gouer raonant eur skuer a bep seurt vertuzion. O veza beleg e labouras epad meur a vloavezh evit salvaguerz an encon en eur barrez. Abenn eur pennad, he Escop her galvas evit peza kel vras, hag erlin. Paol e a voue he unan akent da Escop.

O veza Escop e conte la unan gant plijadur ar pe am eus merket ama, hag e lavare mar d'oun dent da veza eun dra bennag, e tleas oll d'ar man vad, d'an descadurez christen e deus roet din G. M.

Hand ar Zent evit ar Sikou-ma.

DILLIZ 30 Gouere. — Sant Guillo, escop

DIMEZAS 31. — Sant Ignas a Loyola

DIMEZAS HER 1er Eost. — Sant Per el Irmou.

DIZIOR 2. — Sant Alfons Ligori, escop

DIGRENER 3. — Deis ma voue cavit eorf sant Stevan, kenta merzer.

DREABONN 4. — Sant Dominic.

DREIZ 5. — Unecret sul goude Pantecost — Gouel Maria an Iezh

An Avel Iuzio.

Jesus o veza o coms oc'h ar hop., eur vaouez a xavas he mouez euz a greiz an dud, hag a lavaras dezhan. Euruz ar c'hol en deus he touguet, hag an divrozh oc'h eus sunet. Jesus a lavaras dezhi : Euruz eo keutor'h ar re a zilaon comzon. Done hag ho mir (S. Lucas XI 27.) G. M.

Meleier ha Marenillon.

Alizone eun nebeut dervezioù e follia var an eu Ervez *Cazeten ar Meziou*, an doare eus an eost eo eun doare a voaris da lavaret eo. e kichen eur parcad ed mad a veler eur parcad eu loll, ar peza eñ rei tro d'an eil amezeg da ganat goarisi oc'h eñgle o velet eo guelloc'h doareet eost he amezeg evit he him. An eost eta a vezo eñtre daou, ha credad eo ne lade ket ar fallaen so bet er sizun dremen

E Semmer i Ihan Pont-Croaz e vezo roet ar prizioù a seiz a viz eost

Eal labourer eus an Arden o veza dare da ver-vel, a c'hallas he e hreg hag a lavaras dezhi guelloc'h a ran ne diu ket a be l. Ne lezan ganez nemet eur marc'h hag eur eñ, ha setu ama petra fell din a rafez gantli : guerz ar marc'h ha re an arant anezhan d'ann c'herant, ha neuze e tale'ha ar c'her evident.

Mervel a reas al labourer, hag an intañvez, goude beza great he gan, a reas d'ar soar gant ar marc'h hag ar c'her. Caout a reas penip eant lar eus ar marc'h, mes ar c'her, den ne lakea netra enna.

An intañvez a lavaras d'ar marc'hadour a glae caout ar marc'h : « Ne verzin ket an eñ ep eñgle. Mes mar kint, greomp evelen. Hont din penip eant lar evit ar c'her, na cassit ar marc'h ganez. » Eñ ugent real, hag erelso o prezo anezho ho daou penip eant penip lar. » Ar marc'hadour ne gave ket an daou lora hag ho fremas.

Antrevez an intañvez evit ober lavar diviza he fied a gassas d'he guereot ar c'herant ar marc'h, da lavaret eo, ugent real, hag a zalc'has gantli anezhan ar c'her da lavaret eo penip eant lar G. M.

PRIZ AN ED.

KEMPER. — 15 Gouere.

Priz ar c'herant lora

Guindas ... 42 lur, 80 c.

Segal ... 6 lur, 02 c.

Eiz ... 7 lur, 24 c.

Ed-du ... 5 lur, 01 c.

Kere'h ... 9 lur, 22 c.

Avalou-donar 1 lur, 22 c.

PONT-NABAT — 18 Gouere

Priz an hec'h lora

Guindas ... 49 lur, 25 c.

Segal ... 9 lur, 77 c.

Eiz ... 8 lur, 26 c.

Ed-du ... 8 lur, 19 c.

Kere'h ... 10 lur, 22 c.

Avalou-donar 2 lur, 03 c.

Ar Gerant : An DE KERANGAL.

Kemper, merket gant Ar. DE KERANGAL, Merket an Escop.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL.

Da guement Christen a goms ar brezounec.

Eun Abonnement d'ar Gazeten a gomet :

Evit eur bloas	DILOU SCOUET
Evit e huez li miz	EIL SCOUET
Evit tri miz	C'HELIH BEAL.
Eur gazeten ebken	PAOL VERNEL.

Ar bazamant a dle beza gret arneg eadout ar gazeten.

ALIOU.

Ar serijou a ve e hoant da laca er gazeten a dleer da adressi oñ d'an Autrou MORVAN, Belec e Kemper.

Ar pecemanchou a dleer da adressi d'an Autrou SALAZAR, ebken. An abonamant a guemerer a ti an Autrou SALAZAR librer ru Kercen, e Kemper.

KEMPER, 4 Eost 1866.

Abaoue ma emañ Pñ Nao var gador Sant Per n'en deus ket cauet da bñ ha da lavaret d'an oll pidi. Mes a nevez zo en deus e hoas c'esket he bedennoù, hag en deus e hoas muioc'h a zourci da aia da bñ kement hini ma ro diguemer dezho.

Ar beden, emezhan, eo pers an tñs, arn pe heueg brezel an tñs. Mar en deus ar Pap recevet ar garg da gueret na da reo an oll en hent ar virenezh hag ar zivudiguez, en deus ive ar garg da aia an oll da bñ, hag ar c'hallout da zigueri dezho lenzorioù an tñs.

N'eus pers ebet emezhan e hoas, he ere ha pers ar beden. Pa aen an oll gadorou er sterd en em unani dre ar becan, pa den an oll d'ar feiz da guemeret ar heueg-brezel-ze, neira ne eli beza treac'h dezho. Pa vezo daou rum d'ar savet an eñs a c'hoep eadout, ar rum anezho a bedo a dleer e eadout, ar gador a jomo ep mar ebet en tñs. Ha pa ve den an eñs ebet a bedo da zicart pep arnall eñs a zicart ar re a sterm ouzhan en devez gounez, neira ne eli ha ma chloer ar beden gantho, dreist oll ar beden anet eñs an oll gr ster eñs fidel. Se n'prag, eñs a voulet an sterm Satan a tud gant e gounez a eñs ar re en em unan hag en em zestun evit pidi, dre ma e hoar eñs ar beden-ze a vezo ato treac'h dezhan hag heñs discaro heñs.

Mar deus heñs tñs da bñ e pep amzer, ez eñs e hoas muioc'h brema, hñs pa zeus kement a drubadon ne li hegal oc'h an tñs, kement a dud oc'h ober ar brezel d'ar feiz christen da da gador Sant Per. Hñs pa zeus scuñlet e pep leac'h eñs dour benz a erolioù, hñs ez eñs izom da vont gant finans da gaout tron ar c'hñs evit goulenn tregerezh en eñs dñs ar bras evel ma emañomp. Na deñs an oll eñs da bñ, da bñ eñs eñs.

Gouennomp hag e recevomp ha mar dale Doue da rei deomp hor goulenn abañomp ma en eñs peñs hot,

dale'homp da skei var an or hag e vezo digoret deomp, gant ma vezo hor peden tñs gant hon c'hoer hag hon huadon, gant ma peñs oll a unan, ha ma peñs evit an tñs ol.

Setu aze penaus e eñs Pñ Nao abaoe ma zeo Pap, setu aze penaus e eñs dreist oll brema oc'h kement hini a li beteg eñs. « Li, pedit ha lakit pedit eridhon hag evit an tñs santel » Setu ar c'hñs diveza a gñs peñs iessa ar re a vez diguemeret gantho. Pa gñs ar Pap eñs eñs eñs an oll gristien fidel sonjal ha erid mañ o deus izom da bñ.

An Tad Santel o veza eñs en deñs all da zellet oc'h al tñs hñs so o seve, hag o kempen. Hñs Sant Paul eñs pñs hñs aouane eñs a douez ar bñ ha deñs, he mam hag an d'he gaout. Gñs en a rejont d'gantho eñs ebet ar hant a vñs dezho evit ma e halje ar vñs hñs aouane oñs eñs dñs derent a gñs. Ar Pap a lakeas gñs kelo eñs ar pñs hñs aouane-ze a gñs beñs heñs, hag o veza eñs eñs eñs plac'h mad ha fur, e lakeas eñs dezho ar peñs eñs gñs. Oñs eñs lakeas eñs eñs eñs gñs a gñs, hag ar gñs-ze ep mar ebet e devez gñs ar mñs payador da dud an tñs hag a jomo eñs evit beñs a gñs da gñs.

Setu ma patra lavaras brema eñs eñs ebet amzer, tud eñs, tud eñs a Bers, divarhena tud an Europ, ha dreist oll d'vñs ar Francien. Ar re-ze a vñs eñs catholice pere o doa haleet dre an Europ, hag a vñs eñs Par s hag e Lyoa o kñs eñs sevel peñs da bñs ho gñs gag ho gñs dale'hñs en eñs vñs gant an Dñs. Pa c'hñs eñs d'gantho peñs zñs eñs ar bñs dañs oñs oñs gñs en ho beñs, e lavarent e gñs eñs eñs tñs eñs : « Ar Russianet, tud dñs bras, tñs bara ebet, ato bale, tud Pologn, tud vñs, ato gñs, tud paour. » Ar Prussianet, mont ato hñs, oñs eñs, tud pols... Ar Francien, tud eñs,

pinvidik, bras ato rei, ato carer... Evel a veht ar Francizien a hñje dezho.

Contin. — Lavaret so liet great penaus an Aotrou Viannez, person Ars, pehini so hano da laeat e renk ar zent, he reat ket kement a vuzedou abaoe he varo evel a reat pa edo e huez. Setu ama nevez digouezet eur pare huzedus var eun den elan a voa en em erbedel outhan.

Ar breur Joasin, eus a gouent an drappistel a liron Var a an tre h a voa dalc'het abaoe romansamant an han varleat gant an droug bouzellou. An oll louzeier roet dezhan n'o doa ket gallet tronc'ha he glenvel, hag he ners a ren da netra. Pemzeg dez a voa ne alle kemeret nemet eun anter loat leaz pe tizet, ha e hoas ne ziskenne ket. Roet e vone he reuzioz d'ar c'hlanvour.

D'an 5 a viz ments a ligouezas e liron-Var an tre h an Tia Alesius hag a voa gantha eun dra het d'an Aotrou Viannez. An Tad Prior a greilas goulenn eur huzed dre vint ar sericher Doue. Coms a reas a goementse d'he oll vrendeuz hag ho alias da bedi calonec. Antronoz e lakeas digas ar relij prius d'ar breur Joasin.

Ar breur elan a voa neuze toc'hor bras, he vizach a voa stenet he zontlagad a voa brondn ha santelet en he heng, he fri a voa stanket. He zivoc'h a voa touillet ha slag oc'h he javedou, he vuzellou a voa seac'h ha goleet a glavennoù. Ar medecin a grede penaus ma na varve ket en noz-ze, da viana ne dre-mene ket an deiz varleoc'h.

Goueze de ar c'hlanvour a veza kemeret ar relij eus a zouran an Tad Prior, a boas dezhan gant sziann, hag eb dave e tenas ar c'housket dezhan. Da antonoz o c'houlennas da eva gant eur vonez ere, sevel a reas he unan, ha goude heza delret eun tam heng, ar peiz n'en devoa ket great peil a voa, e c'hourevezas adarre hag o couseas e huez. Antronoz vintio n'en doa mui poan ebet. N'oa ket arat oc'h he velet e vje het elan. Dibri a reas bouet hag ex eas d'an dis pare ha iac'h evel biscons. D'an deiz-ze pobini a voa ar zui, e chomas en oll ofison, ha d'at lun e reas ha labour evel diarnog.

Ar breur Joasin a voa bet parret kentoc'h c'hoas ha gouezet da Zoue gant person Ars.

Haiti. — An Aotrou Testard, arc'hescop Haiti, en deus roet an urzhoz d'ar glover eus ho arc'hescop. Great en deus tri beleg, tri avieler hag eun abostoler. Tri gloareg o deus recevet an tonsur pe ar gurunen. An tri diviza-ma so eus ar tro, hag o deus studiet e seminer biban Sant Martial. Bez' ez int ar c'henta ad erit sevel beleren eus ar c'harter. E kar benn Haiti ex eus brema eun ti scol erit ar botret dalc'het gant breudeur ar guelennadurez christea, hag eun ad erit ar merc'hed dalc'het gant c'hoarezet Sant Joseph. En cor gear all eus a Haiti ex eus nevez savet ive eur

scol botret hag eur scol vere'bed dalc'het gant ar mamas breudeur ha c'hoarezet.

Amien. — Ar c'holera a ra nebeutoc'h a zistroc'h an daver eus ar re a varf gant ar c'hlenvel-se a ra bemdez var zaminou. Sammet en deus goueze de mear a him hag a zo eur c'hoi bras ho marn. Etoez ar re ar c'holera en deus tumpet daga voadic'h, unan eus a urz Sant Fransez, hag egoal eus a Vreuniez ar Mission. Ho daon o deus paket ar c'hlenvel o vont var dro ar re glan. Maro ex eus ive drou leavez eus a urs Santel Clara ha c'hoec'h e hoar eus a vere bed ar Sperit-Santel pere o l o deus gouezet ho marn o servicha ar re a voa taguet gant ar c'holera. Esperant a eller e rei Doue trogaret d'ar re ad dre bedennou an eocou mad-ze en deus galvet divar greiz ma en em voestlent erit adridiguet ar re all.

Ar zoudardet, evel a ouzeur, a jeach kar eur tech en anter. Brema peur leasa e reont ho beach dre an hent hoarn. Eur repmant a voa eta n'ens ket pell e vont evelse eus a eur penn d'ar Frans d'ar penn all. Epad enn nebeut dervezioz ex ea eur vanden anezho bemdez. Epad ar dervezioz-ze e kar R. eleac'h ma ra ar c'hrit tan eun eame, e velet bombez, pa dremet ar zoudardet, eur c'hrae'big coz, o sellet piz, en ar huadada, oc'h an trein, ha pa vezo diblaset adre an trein, ex ea kuit ep lavaret guer da zea. Eno eun dervez, pa voa rhomet an trein a za, e c'hoi eur graden en uad eus ar c'hrit tan, ha kereme veljet eur zoudard saouane o tiamet var ar gar hag o tont da vrida ar c'hrae'big coz. N'ho devoe ket eus a amzer d'en em vrida, rag an trein ne jom nemet diou vintea e R. hag ar zoudard a vone red dezhan, dre urs an him so eno e penn ar gar, piguet adre er c'har tan. Ar vam gouez, hag hi beach dezho o vale, a zrestumas he oll ners erit redet da heul ar c'har ma edo ha map enha, ken n'en devoa an trein kemeret he diz. Brema, neuze e vone red dezho lavaret kenavezo d'he map. Ar vam gouez-ze e deus great, epad pemp pe c'hoec'h dervez dioc'hio, dek leo bemdez erit gallout gulet he map epad eur minatez po zioz. Daoust hag ar map hag hea en divije great kement all erit guet he vam? Eo zur, a drogare Doue ex eus bugale hag o deus calon vad avolec'h erit ober kement all erit ho zad pe ho marn, ha Doue a ziskuez bep en amzer pegement e pli ar vugale-ze dezhan. Setu ama eur guetiel var guementse.

En dez-all, eur jardiner en doa dibabet eur roas eus ar re gaza erit he c'hinnig d'he dad a voa be c'hoal antronoz. N'en doa ket he distagnet dioc'h ar bod, mes he c'himpennet en doa braos ma c'hello erit ma vje antronoz vintio fresc hag ho oll c'huez mad ganthi pa zaje d'he c'hinnig d'he dad.

E creiz an noz e teuas arneuz hag e vone dihmet gant ar gurun o crozal. Luc het a reat, ar glau a gouez puill. Dont a ra da zont dezhan penaus ar roas, pe-

hini a voa er jardin en eur pod, a alje beza discaret ha dshavelechet gant an dour. Sivel a reas dioc'hio da vont da gwerinat ar rozen ha d'he facat en dis-c'hiao. Epad ma voa oc'h uher he dro, ar gurun a goema, ha pa astroas d'he vele, e voa lreket ha d'evet he zistad vele, hag ar chiminal eoula hag an oalel e kichen discolpet ha discaret. A dra zur ma vije chomet en he vele en doa collet he vuex. He garantez evit he dad en doa he zavetret. G. M.

CAYENN.

LEZET ANE TAD GALLY D'ANN TAD DOUR E ANKER.

Va zad enoruz ha caret meurbed.

Bez' am euz da drugarekaat Doue da veza beillet war-
n-oun e-pad ma treuzenn ar mor bras. Va diwallet en
den dioc'h pep danger ha dioc'h pep cleaved. Ernet
oun e Cayenn laouen ha iac'h evel eur pesk. Setu mo
eta enn eur vrn nevez, ha kement a welann ha kement
a so enn dro d'iz a zo c'hoaz muioc'h nevez evit daou-
lagad eun den euz ann Europa. Pebez bro? Netra
c'hoaz d'iz da welout. Ho-gben er gorgomp er penn kenta
euz ann nevezinhou am euz da zaneteila po da ganta
d'e-hoc'h anez ne vije na reiz na termen e-bet d'am
lizer. — Ann tad Demangu a zo c'arhet euz ar galeon-
rien e Cayenn. E porz Cayenn eo em zalc'h tri lestr
War al listri-ze e chomm daouzez cant galeour. Bep
minit e tenont euz al listri da labourat e kear. Da zec
heur ez eont da ghemeret ho fred. Da zou heur goude
creizter e teuont adarre d'al labour, ha da zec heur da
noz e listroont d'al listri evit enana ha cousket. Ann
tad Demangu a ra diou weach bep sul d'ho listri, da
vintin. evit lavaret ann overen ha prezeg, d'ann abardaez
evit prezeg c'hoaz, ena ar gousperou ha rei benediction
ar Sarramant. Diou weach all ez zizun ann tad-ze a ra
da vizita he hareisionz, da zizit po da gaozeal gant-ho
ha da rei d'ezho levrion mad da lenn. Gouet ann holl
Zeut war-dro cant anezho ho deuz recevet ar gommou-
nion. Me ra unan a zo bet teir gweach enn ho gouspe-
rou, hag am euz prezeghet diou weach. Selon a roont
ar sarramont gant calz a evez po a altantion. Holl hon
Tadou hag hon Breudour e Cayenn a zo iac'h ha sonn
war ho zreiz. — Hun il a aman a zo calz re vitan. E-berr
e vezo digasset enn he lec'h, iliz ar Menez-Caër (Mont-
fort). Pennaz, eme c'houi, euz evel se eunn iliz gand
eun tour euz a eul lec'h da eul lec'h all? Ama netra
c'hoaz d'iz. Grest eo holl ann iliz-ze gand ead po preun.
Pep peiz ead a zo distaghet ann eul dioc'h eghile. Lakat
ind goude war euz c'harr. Staghet eo daou pe tri marc'h
euz ar c'harr, ha setu lod euz ann iliz o vale brao war
ann hent. Al labour-ze a zo great euz ha buhan gant dec
pe daouzez galeour. Ar re choazet evit kement-se a
chomm ann e-pad ann deiz, tri anezho zo-ken a gousk
eun hon porz didan euz hardi. Pennaz? tri galeour a
c'hwarn ac hanoc'h e-pad ann noz? Ia vad abec a

vije da gaout sonn ma ne vijent ket anavezet. Deuvad
gwrion int, kun pe douc int evel ein pe uned. Coulez
va lavaret n'ho deuz biscoaz anavezet ra great drouc
e-bet.

Setu ann tad Superior o c'hoaz ac hanoc'h d'am c'hamb
Dre ar prenestr euz va c'hamb e welann al liorz pe ar
jardin, euz peiz euz ha kempennet a zozre. Gwelout a
raun diraz-oun gwez cocotier, manghier, lananier,
orangez, citrouz, etc., etc. Enn holl gwez-ze hag o calz
re all e welenn da bep eulz bleun, frouez glaz ha frouez
mad da zibri. Hon liorz pe hon jard'n a zo tost da vad
ker euz da welout, ma song d'iz, evel ma oa al liorz
aoret gant Doue evit Adam hag Eva. Liorzou ar re all a
zo ker euz ha ken duiz da welout.

Ann deiz war-lerc'h ma oan arruet, ez iz gand ann tad
Superior da ober eun dro e kear vitan Cayenn. Neuz
ket euz-penn c'hwech mil den o chomenn en-in. Ann
daro-va euz he bouc'huzen a zo mortaned pe mil
livet da Tremen a reump dre al leur-glier. Tro war-
dro eo plantet eun-ha gwez palmier. Ar gwez-ze a ra
huel-braz hag eun eun rar, ho lenn a zo euzuel gand
eur bod glaz. Eunn den ena ann Europa a zo esclammel
o welout ar gwez-ze evit ar weach ghenta. Mont a
reomp goude da vizita ann Aotrou Gouarnour. Henneque
en he haon. Lakat en deuz he vab eun unan euz hon
skolachon. Pligader en deuz o welout ann did didan-
han o vont bep sul d'ann overen. Discoez a ra euz ga-
rantiz vraz d'ann Tadou euz a Compagnonnet Jezuz. Euz
a di ar Gouarnour ez eomp da di ann Aotrou'n Escop.
Escop Cayenn, euz a vank, ne ket lojet ken derad evel
ann Eskibien e Franc. Digand ann Aotrou'n Escop-ze
eo e recevomp ar garg pe ar galloud da ghelenn ar
galeourien ha da rei d'ezho holl sacramentou ann iliz.
Hon dighemeret en deuz gand ar vadelez ar vrasa.
Eel omp goude enn iliz veur Cayenn. Ann iliz veur-ze
ne ket na goal-vraz na goal-garr. Huetet hon euz ar
c'hlanih pe ann hospital. Ar galeourien a zo-ken ann
officierien, ann doul er c'hargou luella hag ar veleien,
pa vint eun, aia a ioul-vad d'ar c'hlandi-ze euz gwellaat.
Eun ugent leanez denet euz ar glvar a Charitez, a
zalc'h lec'h noz ha dez da varamon tener euz gwele pep
hini euz ar re glan. Daouzez leanez all euz ar memez
urz a zalc'h ann eul c'hlandi e kichen Cayenn. Ugent
leanez euz a urz Sant Joseph, a ra scol d'ar merc'bed
mouank. Pennaz breur euz Mermel a ra scol d'ar
baolred. Euz mestr-scol latin en deuz daouzez scolaez.
Holl ann tadou ha mamou ho deuz peadra, a gass ho
bugale e Franc evit peuz-achuz ho e helenadurez.

Pignet omp breman war eul lec'h huel-meurbed,
war euz c'hre po war eun tour. War ann tour-ze eo
zavet eur pther pe eur peul-tan-noz (phare). Erruet war
leun ann tour-ze, e welomp kenent a hell beza gwelet
a gerta war eun doaz. Dadan hon treid en em zimplig
ar gheer a Cayenn euz ann eul peun d'eghile, diraz-omp
c'hoaz ena ar porz bras ha ledan, golvei a bep sourn
listri. Felloc'h eo em led ar mor bras. War zo ar c'huz-
beol, e welomp penn ater Maroni. Daou pe tri ater

braz all en em zisarg eun-han. Ar ster Maroni eta en deuz eul leo a ledander araoc en em goll er mor braz. War-zu ar sav-heol, a-heol ar mor e wleur ar gatern, trar Gouarnour, ann hospital pe ar e'hlandi. Iduu po ter fra-dine li Cayenn ne wleur a bep-tu nemet menezion huel gwelet hepred a goad glaz. Ho-ghen, eme e houn, penauz ec'h leil li-hu heva er vro ze? Luskel oc'h a-heol ann deiz didan eunn heol prazuz. Gwir eo, tomm eo ann amzer ama. Ni en em z'wal gwella mar h he-lomp dioc li ann domder vraz-ze. Pa z eomp er meaz euz ann li hon euz hepred gan-eomp eunn dizglavier (parapluie) hag a zalc h lec h ve da eunn diantel er (parasol). Ann heol n'eo ket eta heol noazuz, ete ma creder. No fell ket enusconde en em zerc'hel didan-han da grea ann deiz, ar penn dizolo. Seot o vaez h hep pell gand ar maro — Goude leu e keneromp eunn laum diskua eunn dizheol. Eunn e houe, avel a z'war ar mor a freska ae'honomp. Allez ive ez eomp da bourmen a-heol ar mor. — Eul leo ze han eme medez ann tigre. Ann pae-valet-ze a zeu, gwir eo, a-wechou war ar menez-ze, ho-ghen ne dostaont morse ouz kear. E-pad ann deiz ne reu i droue elbet d'ann dud ma ne d int ket hegaset. Eunn niver braz a e'hupped (ramours) a wleur o nijal a-zoue li kear. E. Cayenn, ar bevanz a zo ker braz. Eunn douarenn vion a zo gwerzet pemp pe e'hwec'h real. Eur poustin-ndez a zo gwerzet seiz skoet. — Kuitomp Cayenn, hag er eomp da bourmen war-zu ar Meuz-Caer (Mont-Juli). Ama, sklear eo, n'eo ket a henehou-e'houarn, n euz ket ken-nelc'us a ghiri evel ann hoil. Perag e vije kisi ama? N'kun ne bignle war-n-ehou. Er e'harter-ma n euz kear all e'heol nemet Cayenn. Euruz oc'h e hoaz mar kavil eur wengodenn evel bale eun-hi. Ar morosed a e'houm doun ar vro, ne anavezont evel mont da hont, du-ma, nemed ar bagou hag ar sterion.

Seta ni eta eun hent evel mont d'ar Menez-Larz. Gwelout a reomp e pep tu tier ar moraned. Ann tier-ze ne d int na braz nag huel na ledan. Setu ama p'naoz int great. Pemp pe e'hwec'h peul a ve plantet en douar, ho derc'he! a rer soon gant brankou gwelet ann eil gaud eghile, ho gollu a rer gant deliou ledan, ha setu li savet. Fel ann eun unan eun zo tier lihan-ze. Cavel ann euz eun-han euz morian, ann derzien gant-han. Azezel e oa war eun doare skabel great gant brankou gwiz. Ar gwelou a zo great ive gant brankou gwelet ann eil ouz eghile. Ann annez pe ar meuli eadra euz ann li eo eur fuzilh. Ar gleg'hia a ve great e toul pe e pleg ann or. N'ho douz nemet hatri prenn, ho zanie gwisgant a zo paour ha disp'led, mont a reont hanter-noaz.

Recevit, va Zad, etc. GALLY, S. J. M. D.

Duez ar brinsez eunn Fransesiz Dambou.

(PEVARE PENNAO.)

Fransesiz e devoz bet digant an Due nevez, he otre d'en em denna e touez leanezet Santez Clara, mes eur

e'blevet bras a deuas dezhi ha ne ellan bet mont dioc'h-tu d'ar gouent-se. D'wezaloc'h ez eas pa voue pare. Mes ar voue a ren al leanezet ne zerrer ket neuch iec'hed ar brinsez, coez a reas adarre e'lan eun. ha red e voue dezhi kuitat an urs-ze. He divrec'h hag he c'hori oll a voue deit da veza eazi evel sezel. Neure ea em la heas da glaz eun urs leanezet e pelini ar reglen ne vije ket ker garn, hag o pelini e e'halje servichia Done. An tad ian Soteth, jeneral eus a urs Carmez, he auz d'en em lacat e renc al leanezet eus he urs. Fransesiz ker pedas eta da zigas d'ua Naonet unan beuvag eus a lea vzel Carmez. evel ma e'halje en em lacat en li zoez.

He e'herent a reas deuze li gallout evel he duaz. Clasc a rejont a hep seurt digareziou evel miret outi d'en em renta leanez, dreist pep tra e reas mui a vad dre he poue a'nerius er bed evel na raje er gouent. Mes ar brinsez a anavezaz avoalc'h ne voue kementse nemet trompleza. Poue vraz e devoe o caout he otre digant an bar da zovel eur gouent e'breiz evel leanezet Carmez, mes doct a reas a henn dre voue ar l'ap da behini e servichia li eun, ha pelini a zservichia eul l'iter eleat h ma verhe leanez a vou da ober.

Ar Brinsez a reas eta sevel eur gouent e Gueset, lag epad ma her savet, en em voue dioc'h reglen an er gant eun gebeut demezellel eus al lignez huela p'vion ereldhi sonch da zizezel ar bed. He amzer a dremere eazi-oil en nor chapel beunag, stonet var an douar ha beuzet en he daelou. Idu a reas teir gwech er sava dougou a tra eur e'lis garo, hag e scoe var he e'lar hele'r goad gant gual ha kerd n, ha gant kement a p'derc, ma veze blonset oll, ha ma vou red da unan em ar demezellel he louzou evel miret na denje da veza goud e'hou ion. Dale h mad ez ea da velet ar re glaz en hosp talou.

Kerkent ha ma voue savet ar gouent, ez eas eun gant an demezellel o doa en em roet d'ar l'ingez ereldi. hag e kementse diou leanez eus eun urs all evel dezhi derc'he servichia Done o e'hortoz ma leuze al leanezet Carmez.

Eur e'blevet spegas a grogas neuze e'ker Gueset hag ar brinsez a voue red dezhi mont gant he e'houe gauderzet da jom da di he mam da gaset Rochefort. Eno e voue great adarre avoalc'h varnezh o elasc he larat da zizezel ar stad a leanez ha da zizizi a nevez. E'vion na vije hegaset kro, e reas eun deiz, en d'is Rochefort, dirag he mam hag a voue huel, goudil po vou da jom ep dimiza ha d'en em renta leanez.

He zad hag ar re vras eus ar vro a lallas dezhi he e'hontragn da zizizi, rag earet o doa ereldi eun abad dioc'h li doaro. Ar Roue a Frans en em emellaz ive e'gremetse. Fransesiz a voue gourdrouzet ha great ar breiz dezhi. He demezellel a voue goal gaset ive heit teleur ar spont en ho zoez. Mes neira ne allas ha larat da vont a eomp ar guer e' d'oua roet da Zoue, nag ar gourdrouzon, nag ar finessou a voue clasket en he eomp. ag an oll dismegansou n devoe da e'houzou.

Casset ha digaset e voue; ha e'houm a voue zoben d'bo e'han da lez ar Roue da l'ians oc'h esperont d'ont

eno mæoc'h abenn azezhi. Franseza a responte e voa Doue trespas he c'hement re a stourme outi ha ne raent morse dezhi mont er mez eus a Vreiz. Hag e gounnez Doue ne te las ket dezhi eus a da benn n'icun eus an taolioù o doa pnet evit he c'has kuit eus an dro.

Pa ellas caout peoc'h var guementise, ez eas da drugarecat Doue da Jiz Carmez, ha goudeze da iñ an Itron Varia evit pidi var hez he fried. Pardon a reas a greis calon d'ho zervicherien pere o doa he dilezet pe eat a enep dezhi epad ma he goal gasset, hag e kemeras ac'hano tro da alia he mæc'hed da lacaat ho fians e Doue ha d'en em rei a greññ d'he zervicha. Qier a reas Le gallout evit miret oc'h he zad na roje da roue Frans danvez he vereh Mac'harit pelm e devoa tennet he zroulans. He zad a devoa da anaout en doa faziñ, hag en devoe goudeze mæoc'h a garantez evit Franseza evit n'eu devoa diagent.

Ar brinsez en em dennas neuze e Castel ar C'havr eleac'h ma tremenas ar goan. He mam a glavas eno, hag o veza clevet gant e devoa die hag e rea kementso eals a boan dezhi en he amzer divoza, en em gargas d'ho faez. Neuze he mam dizourc diwar benn he danvez, ne zompas mui nemet e silvidiguez he eno, hag a varvas e mis gwenver er bloas 1463.

He zad a zemezas adarre, mes mervel a reas prestig goude. Franseza a vone glac haret bras eus a varo he zad. Lod a vone souezet oc'h he goulet o vouela mæoc'h d'ho zad evit n'e devoa great d'ho mam. Respont a reas e devoa goulet nebeutoc'h d'he mam abalamour ma voe e devoa leac'h mad da gridi e voa salvet, hag e devoa goulet mæoc'h d'ho zad dre ma vone ive en doa raret mæoc'h ar bed ha labourret nebeutoc'h evit he silvidiguez.

An dukez a reas goude da Venet eleac'h ma casas gantli eunnebeut mæc'hed vertuzus d'hec'houent nevez. Evit ober an dihab-ze he zeilas ket oc'h an danvez, nag oc'h al hñez, mes oc'h furez ha derotrou ar re a reas gantli. En em lakat a reas d'ho c'helen da c'hortoz al leanezet e devoa goulennet ha ne voant ket digouezet e hoas. Etre daou e varvas he c'honfessour an tad Iañ an Nuss pelm en doa bet meur a vech eals da c'houzaon abalamour dezhi. Franseza e devoe eur c'heuz bras d'an tad-ze pelm en doa roet dezhi kement a alion mad hag en devoa he c'hennerzet ato en trabañlou ma voa en em gavet enbo.

G. M.

LEVR AL LABOURER.

Ann amzer a dremen n'e deuz arzao ebet,
Epad ma komzann d'hec'h diwar benn ho rouset,
Du hont o vegeliat ar gevr hag ann denved
A zeblant lavaret n'hoñ azeonnac'h ket.
E kreier kiozel mad epad kaloun ar goanv,
O c'hortoz ma c'hazo geotlen ann nevez hanv,
Boetiant mad ho tenved gant foen eus ho prajou,

Ha skignit didan-ho plouz zec'h a vriadou,
Gant aoun na c'hounnezent, o chom var an douar,
Korvadou ienen, ar c'hal pe drouk dion c'har.
Ar gevr 'vel ann denved a c'houlenn preder:
Beza maget, doureet, epad ar goan enn ti,
Leot e kreier tom ha troet d'ar c'hreistez;
Evelse ho mæver bel'ann amzer nevez.
Gloan ho tenved, gour eo, er farnou zo klasket;
Mes ar c'havr a rei mui, he zez na heska ket.
Seul vu ma ve gorroet, seul vni ec'h ienen
Al leaz euz he divrou o koueza er bouden,
Ha ma na fel ket d'hec'h maga ho kevrigoù,
C'houi verzo ho c'hroc'henn da ober mauegou
Ar gavr a gar beva e lec'h ou a gostez,
E kreiz ann drez, ar sporn, ouc'h diskeun ar menez;
E goueled ar c'hoajou, ispilli ouz ar girier,
Ha goude o teuont ho hudon kaer d'ar ger.
Hui a zigas ivez gant-ho ho gevrigoù:
Ha ker leun eo ho zez ma iz ouc'h ann treouzon.
Diquait ho eta epad ar goall amzer,
Hag evit ho maga diskargit ho soher

E kreiz ar goan zoken kenta ma vez gouelet
Ann amzer deut kaeroc'h hag ann eo skleraet,
Ar veserien a visk hep dale ho heuzou,
Hag a gas ann denved da burt ell lannou
Unan a vac'h ann ere'h enn henchou pean da benn,
Egle gant he gi so o ren ar vanden
Hema var he zivree'h, el lec'h ou diess,
A zoug gant levenez ann danvad ar vasa,
Daru a hej ar bodou, darn ho sko gant bisier.
Ann denved a voeta araok donet d'ar ger.

Mes kentro vel m'en deuz euz azen glouar
Digasset amzer gaer ha, tommet ann douar,
Ne laokit ket pelloc'h al loened enn ho kraou,
Mes kasit-ho er mez da beuri er c'hoajou
Kenta ma luc'h ann euz gant ar verelaouen,
Kenta ma larz an deiz, ma velour ar c'hocoten
Gant ar gliz euz ann noz ha gouenn kann ha tener,
Hag ar peuri c'huckoc'h egnet en nep amzer,
Dihuit ho pugel, ha plantit sinv enha,
Poent eo kas al loened d'ar prad abarz leina.
Goude, var dro dek heur, pa giever ar griled
O lakat ar bodou da vonda hed-da-hed,
E vint kaset d'ann douar e kichen al lennon,
Pe e kichen douc-red, pe e kichen neviou
Ha kent ma son kreistez, e nerz euz an domder,
Kasit-ho d'ann ec'hoaz e goueled ho kreier,
Pe mar chomont er mez, ho c'hâst er c'hoajou
Evit konsket aoul didan ar gouaskedou.
Da bedeir heur var dro da beuri ho c'hâser,
Ha kent donet d'ar guer ho doura a reker,

Nemet mad e vije, abarz ho c'has er c'haou
 E klesac'h ann eostik kana er c'hoajou.
 Stad a rit euz ar gloan : likit evez eta
 N'az afe ho tenved, re liez da voeta
 Nag e touez an drein-spern, nag e touez al fan-bir,
 Araok ma vint touzel eur zizun, diou pe deir.
 Ouspenn, nep en deuz e hoant da gaout ar gloan dousa
 Na dis ket klask d'erho ar c'blazen ann droza.
 Ar gloan da zo lurrec'h, ar gloan gouenn zo klasket ;
 Ar gloan briz er soarion zo nebeutoc'h prizet.
 Kerkant ha ma velot e tosta ann amzer
 Ma tenio ann denved da veza e tomdor,
 Ho pezo seoc'h d'ober anezho diou vanden,
 Ar re zu eun tu-man, eun tu-hont ar re venn,
 Ha n'ho pezo goude o see ha var ar bod
 Nemet kreon gouenn-kann, nemet kreon du-pod.

K.

Hano ar Sant evit ar Sism-ma.

- DOLLIN, 6 EOST. — Transfiguration hoc Zalver J. C.
 DIMERS, 7 — Sant Cajetan.
 DIMERC'HER, 8. — Sant Cyriac hag he gompagnonez,
 merzerien.
 DIZIOL, 9 — Sant Germen, escop a Aoxer.
 DARGUENER, 10. — Sant Laurans, merzer.
 DISABORN, 11. — Eus a eisvet Sant Laurans.
 DISSOL, 12. — Daouzevet goude Pentecost. Santez
 Clari, guerc'hez.

An Aniel hurio.

Jesus a lavaras d'he ziskibien. Rouantelez an en e
 vezo hevel oc'h deg guerc'hez pere a guemeraz ho
 c'bleuzeurion hag a ias da ambroug an den nevez
 hag ar plac'h nevez. Huguon pemp eus ar guerc'hez-
 za a voa diskiant, ha pemp all a voa fur. Ar pemp
 diskiant, o kemeret ho c'bleuzeurion, ne gasjont ket
 a heol gantho. Ar re fur avad a gasas gantho heol da
 lacat en ho c'bleuzeurion, hag avel ma talee an den
 nevez, ar guerc'hez oñ en em roas da voredi hag
 a gouscas.

Huguon setu e creiz an noz e clevjeur eur griaden :
 Ema erzu an den nevez, it a ziarben dezhan.

Neuze ar guerc'hez-ze a zavas oli hag a guempennas
 ho c'bleuzeurion, hag ar re ziskiant a lavaras d'ar re
 fur. Roet deomp lod eus hoc'h heol, rag hor c'bleu-
 zeurion ne jomont ket var elom.

Ar guerc'hez-ze fur a respontas dezho : Gant soun
 ne ve ket avoalc'h evidoc'h hag evidomp, eo gael-
 loc'h deoc'h mont da gaout ar re a vers, ha prena
 ar pezh oc'h eus ezom.

Mes epad ma zeant da brema, e tigouezas an den
 nevez, hag ar re a voa e pourchas, a voue digoumeret
 gantha a ti'n eured, hag o voue serret an or.

Direzatoc'h e tennas ive ar guerc'hez-ze all, hag
 lavarent : Antrou, Antrou, digorit deomp !

Mes lien a respontas dezho. E guirionez, ne be
 lavar deoc'h, n'hoc'h anavezant ket.

Beillit eta, rag ne ouzoc'h nag an deiz nag an heur
 (SANT VALE XXV. 1) G. M.

Salladen ar Pap Sixt Pemp.

Ar Pap Sixt Pemp, d'ar mare ma edo c'hoaz er gou-
 eol, en devoa eur mignon, den desket mad, pehini a
 voa alvocad hag eur c'hristen calonec. Ho mignon-mañ
 hadas e hoas goude ma vone great Sixt cardnal, mes
 pa voue savet var gador Sant Per en devoa kement a se-
 rou, ma n'en devoa mui a amzer da zonal en he vignon.
 Goude an alvocad a vezo e Rom paour avoalc'h.
 Goad steron a zigouezas gantha, hag e coezas an deuez,
 ha kement a oec'h a guemeraz ma chomas elan.

Dre chans e voue galvet var he dro medecin ar Pap,
 hag e lavaras dezhan pere oa he beaouen corf ha pen
 oa he beaouen speret. Eui dervizeur beinnag goude, ar
 medecin o veza cavel tro da goude eus ar pap, a goude
 dezan eus an alvocad. Sixt pemp ne reas van evit evel
 he vedecin, ha n'he lezas ket zoken da bouezha br
 histor, hag ar medecin n'oa nemet laouen oc'h en em
 denna kuit.

Antronoz e velas adarre ar Pap pehini a lavaras de-
 zhan :

— Ma a blij eals ar vedecinezez diu, hag he savel
 em bje, m'am bje bet amzer. Avelho gouscote e
 roan louzeier pere a dal peurliesas ket (hagho re Dea)
 o poa comzet din eus eun alvocad elan, Evrit din, pe
 seurt louzon oc'h eus-he roet dezhan ?

— Tad-Santel, roet em eus dezhan poultren a den
 evit ho grea.

— Mad, me am eus casset dezhan eun nebeut lo-
 zoc glaz, eun nebeut deliou salladen, hag oc'h esperz
 he bara.

— Salladen ! mar her parent gant al louzon-ze, me
 lavaro en eur hurzad o pezo great.

— Et ato d'he velet, hag e roet din eus he guelon.
 Ar medecin a redas da di an den elan. He gaout a reas
 va zao ha laouen bras. Oc'h he velet e chomas estamet
 oñ.

— E pelec'h, emezhan, eua ar salladen en deus
 digasat ar Pap deoc'h ?

— Setu hi aze, eme an alvocad en eur ziskuez de-
 zhan eur banerie. Jardiener ar Pap eo bet oc'h he digas.
 Ar medecin a zellas ouñ hag a lavaras gant eur miz
 fañs.

— Ne ket eul louzon evelse en deus parret ho clev-
 vet ?

— Doctor, eme an alvocad, noc'h eus ket casset ho
 torn bete gonelet ar baner erit guelel po seurt aze
 zo gant ar salladen.

Ar medecin a lakers he zorn e gonelet ar banerig, hag

e teuas gantha eur rolledat sour a dri c'hant scoet. Neuze o sellet laouen bras oc'h an airoead, e lavaras : ar vedec'huet n'o deus ket a louzeier ker gallouduz hag an dra-ze.

Antronoz e lavare d'ar Pap Tad-Santel ho salladen so eul louzaouen ha n'eina ket elonez hon louzeier ni. Ma c'haotrent me zigaso d'ho caout kement hini a gavin elan en doare-ze. Sixt Pemp a respontas

« Est an seurt clevyejou-ze ec'h ellan ho farea. Gossazo eo ne alfen ket parae an o l gantall louzo-ze. »

Alaoue e Rom pa vez unan bennag berr ar stal gantha, e leverer izom en defe eun nebeut euz a zalladen Sixt Pemp. G. M.

AR BARS.

Eur barz eus o Batis a zavas c'hoant gantha eun dervez da vont da vale var ar maz, evit tanva eun nebeut an ezen iac'hus-ze, ar c'huez mad-ze eus ar blennag hag eus a frouez an douar pelant ne zantier morse e rusou kær, ha nebeutoc'h c'hoaz er salueron cleac'h na deus peurliasa nemet c'huez al liou oc'h egassi ar fri. Setu hen eta en hent, eur violen en be zorn, hag o chom a za bep en anzer, ama evit saout ar c'huez mad eus eur rezen goioel a vleun, pe eus eur c'harziat spen guenn aont evit se let oc'h eur meziad ed o vrasellat gant an avel evel an houliou mor. Larcoc'h c'hoaz e teue an dour en he c'hinnon o velet guet e piega dindan ho beac'h frouez.

Goude en doa balclet pelli oc'h erruas ar mare ma voa red dont en dro, rag pe guer caer bennag ma ve bet an deiz, e teu ato ar pardaer. Ar bars eta a zistro varzu Paris. Tom oa hag araog digouezout e kær, va den en em gave skoz. Caout a reas var he hent eur bouclad goz, hag en ho zouez eur pennad muguier e tal pelant e voa eun doare seahel da preza. Ar bars a jontas eno da ziskiza eun nebeut, ha da zec ha ar c'huez cloc'h he dal.

D'ar mare-ze edo an dud o tistret, a teiz an hent, dioc'h ar marc'had. A veac'h oa szezec, ma velas an oll dre ma tremenel o saludi, ar voazet o tenna ho zog, ar marc'hed o stouet ho fenn. Ar bars a deane ive he dog da bephin, mes ker stang oa an dud o vont o hion, ma seuzas huan he vrec'h o lamet hag o lacat he dog. Setu den ta o te, eur ho dog a gostez hag o chom discahel evit a en c'vije mui nemet eur stou penn da ober d'ar re her salute. Eur fougue bras a voa enla o velet renta kement a enor dezhan, rag evithan he unan e kemeze an enorou-ze oll. Cals, emezhan oun anavezetoc'h evit na zonten, petra, an oll an anavez dre ama l Red eo o ve va guerziou etre daouarn an oll red eo o ve eat ar brud ac'hannon tro var dro, ha calz hurroc'h evit a am lije credet. Petra an dud divar ar meaz ive, marc'hed ha goazel, am anavez oll !

Epad ma tremene ar sonjorouen caer-ze dre he sparet ha ma lavare outhan he unan e lla beza eun den dispar p'eguir an oll her salute evelse, setu eur c'hra-

c'hag cox o vont ebrou. Hounnan elc'ac'h stonet be fenn epken evel a rea ar marc'hed all, en em daolas d'm daoulin dirag ar bars, hag en em lakeas da c'hrosmolat eun dra bennag. Va den a voue neuze ker souezet ma savas prim en he za « Mamie cox, emezhan, na zoulit ket ac'hannon, me neket eun doue oun. Ne doun nemet an aotrou X^{xxx}. Va guerziou me oar vad, o deus great p'adur deoc'h, mes ne oient ket evit kementise mont d'an daoulin dirazon. » Ilag ez ea da gregat e breac'h ar c'hrae'h cox evit ober dezhi seve. Mes hounnan e c'hrosmolat ato eun dra bennag hag a zave he zell huelloc'h evit p'ent ar bars. Hema a velas neuze eo eur boden a lavare ar vame cox, hag hen da zavel ive he zoulagad da ve et oc'h petra e selle, La petra velas ? Skouden pe imach eur zant eo eun toul er vogner a zoc'h he benn imach ar zant eo a zalude an dud en eur vont ebrou, ha va den en doa kmeret an dra-ze-oll evithan he unan ! Neuze e crogas huan en he dog, hag e tistroas e kær lostec, te val he den evel eun den eat he vara gant ar c'hra, ha peloc'h o eun eus ar re a zigonezas gantha ne ziviseas he dog na ne stouas he benn evit he salute. G. M.

KELEIER.

An Aotrou Cam a so hanvet person e Sant-Thonan.

An Aotrou Hugoun, superiol pe rener scol-vras ar gloer e Paris, so hanvet escop a Vayen, cleac'h an Aotrou n'escop Didot, raaro eun nebeut so.

Lavaret a rer en an Aotrou Izoard, rener scol e scolach Carmez, a lla beza hanvet selaouer a lez-varo Rom (*Anditeur de Role*) evit ar Frans, cleac'h an Aotrou Plas, lakel da escop o Marsail.

An arerez (*comice agricole*), a vezo evit canton kemper, e parrez herfannouen, d'al lun, dec a viz guengolo.

Evit canton Pont-n'Ahal, d'ar memes dervez, e parrez Penmarc'h.

Evit canton Ploare, d'ar seteg a viz guengolo, e parrez Poullan.

Dissal 22 gonere, ar pevar Escop devez a Frans, Grimaudias, Escop Cahors, Lequett, Escop Arras; Plas, Escop Marsail, Becel, Escop Guenel, o deus great ho le dirag an Impalaer.

Ar c'holera a leverer so aldarro e Paris hag e Marsail, ne ra ket a zistruch, mes mervel a ra goude eun bennag gantha. Bez eina ive e Bro-Zaoz hag e Belgic. evelse ar c'hlonvet-ze a ra tro ar bed, hag a stag ato eun tu bennag. Trugarecat a dileomp

Donc dre n'hen digas ket en hor c'harter, hag he hedi d'her pellât diouzomp.

Er sizonvezioù-ma, eme *Gazeten ar Meziou*, n'eus couls lavaret tam ed er marc-bajou. Al labourerien douar so a zevri gant ho eust. Ne aller ket a-varet eta pe a vo-la pe a falla var an ed — Mes ha mad eo an eost? Red eo gortos c'hoas eun nebeut dervezion evit gallout comz ep anan da vera distavaret. Conagoude ervez ar c'heleier a den deomp ec'h el-lomp erdi e vero er blous-ma a vez e eun eost o nestamant — E Bro-Zaoz e falla var an ed, rag eno an eost so doareet mad, da viana guelloc'h evit o Frans.

Gazeten ar Meziou a lavar c'hoaz :

Al lez-varn hanvet (*Cour de cassation*), o regli ar guir da bennaou ha da rastallat er parkerier ja vez eostet an ed anezho, a lavar : 1° Pere'hen ebet n'eu deus gur da lesket he zenvet en he bare ken na vez abenn daou zevet goude ma vez bet samet an ed anezhan, evit rei amzer d'ar beorien da lacat da dalvout ar guir o deus da bennaou : 2° Mar o deus ar pere'hen hag ar merour guir da bennaou evel ma keront ket ha ma eme an ed er parc, ne a lout ket guerza ar guir-ze da re-all, abalamour ma rafent gaoz oc'h an dud izomec pere o deus al lezen evithu.

Dissul eus bet eis dez eur vag eus a Gueimper a ious da gas eun nebeut tud a fel e dezho mont dre vor da ober eur bale da vauer. Perc'hou, e raou ar ster Odet Bez'oz oa er vag triag den, e s goas, teir maoutez, ha daou voguel. Great o doa ho ouleaden, gant p'hadur, ha d'ar parcaez e toujont adarre d'ar vag evit distre da Gueimper. Ar mor a voa o lout hag an amzera voa sioul, mes er ster Odet ez eus corraou p'leg eleac'h ma c'huez alies soutradou aveldro. En man eus ar c'horniou p'leg-ze e teuas eur soutrad aveldro hag a dous ar vag tre var he c'hastez en nevelep doare ma voa begar vern hag a. Ien pe ar gouel e d'eur F o e savas neuze spont ha tounnac'h kement a voa er vag a spegas guella m'a c'ha las er e dous ez a voa er meaz eus an cour mes ne a lout ket ebet ebet er s auzo. A drugare Doue e voa bagou a lous e voant ket peli d'ho the. Dont a rejont a-brez hag ee a lout as saveter o l nemet unan, eur c'hantou ne p'as a, a voa beuzet. Ien eus ar marc'hed, eus d'emeze d' i eus a Gacruas da Gueimper da velet he breac, a so m'arve a dro-foz, kement oa bet straillet ha brevel gant an darvoud-ze.

An arnea a zale ha skeit a to, couls lavaret Lemdez, eun tu bennag. Ar gurm a gouz ama hag abont hag a les var he lere' a merou hag a eller da lievel buraduz. Evelse e Paris, var eun dachen, e velet en dez ad an dud budet o sel et oc'h eur blantenn. Ar blantenn-ze a voa p'lench en dro dezha. Ar gurm a l'voa coezet eno hag e devoa faoutet ar p'lench en daou du ep ober drog ebet d'ar blantenn.

E Plouze ar gurm e deus great c'hoas caeroc'h. Samet e deus eur penad cleuz, var dro daou-ugent troatad hed, he raset a rez an douar, hag e daole e creuz eur parc gant ar guir hag an holl gneunent a voa varnezhad. Ar penad cleuz-ze so l'keat eno var he zress, eal eo en he bez, hag ar guir hag ar c'hemment pere so eal ovelse grizou ha chossou hag all, a so beo ha glaz eno, ha sonn en ho za evel pa n'o defe ket chenebet a blass.

En dez-ad doo zen dirar ar meaz, pe gneunt'ha daou vicherour a voa chomet a za var an hent bras da zellet oc'h an telegraf electric. Evidon-me, a lavare unan anezho, na adan ket lacat em esperet penaus e c'hell eun neuden orjal evelse eus keleier en eur mo-met eus an ed carter d'egune. Me laca ar peza never deomp dirar henn an telegrafou-ma n'int nemet gouperoz.

— Petra, eme eguille, na ententez ket?

— Nan da, ne ran ket sur.

— Sell, me ta da ziskuez dit. Lakeomp o vo an neuden orjal-ze eur c'ha bras hag he l'ir, eur c'ha hag a re ha lost e Brest hag he beun e Paris.

— Asa, diot out-te? hag hen a zo chass evelse?

— Nan, mes lakeomp e ve.

— Mad, ha neuze?

— Neuze sur p'co gur eme lost ar c'ha e Brest hag he beun e Paris, e Brest n'eus ken da olier nemet s'clape voastra var lost ar c'ha, ha dioc'h tu e laker anezhan da l'arzal e Paris.

N'em eus ket gallet goazout penaus en em gneunt'ha va den evit lacat he gur da zigas keleier Paris da Vred.

G. M.

PRIS AN ED.

KEMPER. 21 Gouere	POST NADAT — 26 Gouere
<i>Pris ar c'hantour</i>	<i>Pris an hec'hil</i>
Guitis 42 lur 0 c	Gr mis 40 lur 30 c
Segal 6 lur 00 c	Segal 40 lur 21 c
Eiz 7 lur 21 c	Eiz 8 lur 36 c
Ed-da 31 c 01 c	Ed-da 8 lur 49 c
Kere'h 9 lur 00 c	Kere'h 40 lur 00 c
Avalou-douar 3 lur 00 c	Avalou-douar 2 lur 93 c

MONTRALEZ 21 Gouere	BREST 25 Gouere
<i>Pris ar c'hantour</i>	<i>Pris an hec'hil</i>
Guitis 40 lur 74 c	Gr mis 47 lur 30 c
Segal 42 lur 80 c	Segal 45 lur 77 c
Eiz 42 lur 00 c	Eiz 9 lur 30 c
Ed-da 41 lur 00 c	Ed-da 8 lur 49 c
Kere'h 9 lur 00 c	Kere'h 8 lur 20 c
Avalou-douar 6 lur 30 c	Avalou-douar 1 lur 93 c

Ar Gerant. An DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. DE KERANGAL, Moulet an Escript.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a gons ar brezonnek.

Rom Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evil eur bloaz.	DAOU SCOUT.
Evil c'huoc'h mix.	EUR SCOUT.
Evil tri mix.	C'HUOC'H REAL.
Eur gaseten ebken.	DAOU VESNEC.

Ar bacamant a die beza gret arsoq caout ar gaseten.

ALLOU.

Ar scrijou a ve c'hoant da lacat er gaseten a dleer da adressi oll d'an Autrou MONTAN, Belec e Kemper

Ar paezmannen a dleer da adressi d'an Autrou SALAUN, ebken. An abonamant a guemeter e ti an Autrou SALAUN, librer, ru Kercon, e Kemper

KEMPER, 11 Eost 1866.

Ema brema an eost o ren. Brema ema al labourer o testum ar fronez eus he boan, eus he c'huoc'h, eus he skuisder, eus he labour epad ar bloaz. Ar bloaz a gaver hir ha tenn, an eost a gaver a gont ker, pa zonger pe-guement e ranc al labourer douar poanta, evessaat, beilla evit sicour da zont da vad ar greun en deus taolet en douar. Hogen seulvui a boan en deus kemeret evit bada, trampa, e huoc'h ha dioual oc'h pep droug an ed hadet en he barkeier, seulvui a blijadur hag a levenez en deus da amzer an eost rag dibaot eo n'en defe ket a eost mad an hini en deus labourer he zour evel m'eo dlet.

Kementse a zigas da zouch d'ar c'hristen eus eus eost all en devezo pep den da ober eun dervez a zeui, me lavar eu heur ar maro, rag neuze oc'h eost pephini ar pezh en devezo gret pe adet en he vuez. Nep en devezo gret oberou mad, a gavo oberou mad da vidi ha da zestum. Nep n'en devezo gret nemet droug, ne gavo ive nemet an droug-ze da eost.

Seulvui en deus adet eal labourer epad ar bloaz, seulvui en deus kemeret a boan gant ar pezh en deus taolet en douar, seul gacroc h e vez he eost. Evelse seulvui a vad a ra eun den en he vuez, seulvui en devezo bet da e houzon seul vrasoc'h ha seul builloc'h a vez en he eost pa deu ar maro.

Epad ma vez an eost er parker, pe guer eaz ben-nag en defe doare da vez, al labourer na vez marze dinoc'h avoale'h. Scaot a ell coza var an ed pa vez o terevi, eur bar ameu a ell dont d'he zistraja, gonde zoken ma ve medet, ma teufe amzer fall oc'h eal mont ealz anezhañ da goll arag ma ve gallet he zestum hag he zavet. Evelse a c'hoare ive gant eost an ene. Peguement hennag a vad en defe gret eun den oc'h ell c'hoas mont da goll. Coza a ell er pec'hut marvet, ha coll dre eno ar fronez eus he oberou mad. Ha selu pe-rag ar Sertur Sacr a lavar da bep kristen e tle labour-

rat ato en he zivrid goez gant soua hag en eur grenn.

Eur c'hem a zo gonsconde etre an daou eost a bere e comzomp. Ar greun goude beza bet destumet mad ha lakeat en arc'h pe er c'hrignol a ell c'hoas mont da fall; mes eost an ene, eur vech deut ar maro, no all mui beza collet. An tenzor a zo neuze en. Eur, hag eno ne dai na provet, na cossed, na betra all da ober droug dezhan. Mad e vo da bep labourer sojal e kementse epad an dreveit hag ar skuisder en deus o testum he eost.

Rom. — Hon Tad-Santel ar Pap n'en devoa ket a c'hoant er bloaz-ma da gontat ar guer a Rom evit mont da dremen eun nobout dervezion var ar mazz ovel ma voa custom da ober bep bloaz epad an amzer dom. Gonscouds ar vedecmet o veza no heanont d'hen alia da vont adarre var ar mazz, en eur lavaret ez eo red kementse evit he ac'het, e creder ez ar adarre da dremen eun dervezion hennag e Castel-Gandolfo. Lavaret a rer zoken e tle mont di an eil a viz eost.

E Rom e vez niveret an dud bep bloaz. Er bloaz-ma ez eus cavel e voa enbi daou c'hant dec mil seis cant hag eun den. Tri mil tri c'hant tri ha triugent so muioc'h evit varlene. Bez'ez eus brema e Rom tregont cardinal, c'huoc'h ha tregont escop, mil pevar c'hant c'huoc'h ha triugent etre befeien ha clouer. Ar glouer er seminon pe er c'hloerdiez so eis cant pevar ha tregont an-zho. Niver ar glouer pe ar venec'h er c'houenhou a zao da zao vil eis cant tri ha tregont, hini al leanezet da zao vil cant nao ha triugent.

Paris. — Ar pemzeg a viz gouere eus diblasset eus a Gloc'h ar missionou diavas bro, dec missioner nevez evit mont d'ar penn pella eus a vro Sao-Heol.

An Aotronez Bouiller, eus a escopi Lyon; Schorung, eus a escopi Metz; Tessier, eus a escopi Anger; Deux, eus a escopi Lyon; Maybon, eus a escopi Montauban;

Fougereuse, eus a escopli Clermont, Pineau, eus a escopli Anger, ar reu-ma a ra da Saigon. An Aotrou Perreau eus a escopli Saex, a ra da Siam an Aotrou Jansone, eus a escopli Cambre a ra d'ar Maissour, hag an Aotrou Poirier, eus a escopli Anger, a ra d'ar Japon.

Lyon. — E kichen kær Lyon ez eus eus duichen pe eun dorguen huel, ha var guern an dorguen-ze ez eus eur chapel d'ar Verc'hez, hanvel liroa-Varia-Fourvier. Ar chapel-ze so darempredet gant pelerinet, pe pitehirinet a den di eus ar c'harterion divar dro hag ivez eus a hell.

Brema ez eus eun neubeut amzer, eur rejmanet marc'heien, (Cavalliers) a dremene dre Lyon. E penn ar rejmanet-ze edo ar jeneral Fava, (neuze n'eo c'hoas nemet colonel) unan eus ar vrezelcarioen o deus gret ar n'na taolion caer en Afrik. Ar c'holonel a falvezas dezhan lokat bennegeun he c'hilionion e chapel liroa-Varia-Fourvier. Be'z voa gantha he ofisieres vna, ar muzic, ha vardro tri c'hant marc'heg. Goude beven a reas d'he dud sevel var varc'h ha pignat var an dorguen. Eun dia gær e voa guelit tri c'hant marc'heg o sevel d'an dorguen-ze, ar muzic o tregarni en ho raog hag ho oil gutoniu dispag. Ar re o deus guelit torguen Sant Mikael pe torguen Cador a menez Are, a ell gouzout pebez erogat o doa ar varc'heien-ma da ober o pignat eno. Eur barzud eo ne vije digouezet droug gant n'eun anezho n sevel oc'h eun dorguen ker sounn hag c'leac'h eo vna d'alc'h mad nemet mæs rail dindan treid ar c'hezeg. Credabl eo liroa-Varia-Fourvier a roas dezho eun lamu sikour. Aven eun heur vale e voas var guern ar medez, hag edont all resket dirag d'ar chapel, he zabrimet noaz gantha en ho dorn. Ar gutoniu a voad benneget, hag an tri c'hant marc'heg a zikenas divar an dorguen dre ar c'hostez all ep darvoud ebet.

Lavaret a rer ez eus bet guelit c'hoas mæs a vech rejmanchou soudardet o pignat var ar medez ze hag o vont d'ar chapel devot-ze da evori Mæ Doue.

Er sizan all e comtemp eus a zalladen ar Pap Sixt pemp. Pii Nao a ra ive arechou touzeier evelae. Brema ez eus eur penadig, an alvoad S..., a goezas goal glan. He gicouet a dene eus ar skouder hag eus ar boaz a voa red dezhan da guemereit evit gouzit bara d'he dud. Eun den honest oa hag estimet gant an oil. Pii Nao hen amrese. Eun dervæ a lavaras d'he vredein, an doctor Corpi. « It, me ho ped, da valet an alvoad S. Goumont a ran eo goal glan, ha caset dezhan all louzon-ma eus va fers. » Hag a roas dezhan eus ho zorn eus padet basel mad.

An doctor Corpi a voas reetal da di an alvoad. Digoumeret mad e voe gant greg ar c'hlanvour, mes lavaret e voe dezhan e voa diers bras an hini clan, hag en doa difennet ar medecin lezel den da vont var he dro. « Mad, me an doctor, me so medecin ive, hag am eus c'hoant da velet an hini clan evit galloet lavaret d'an Tad Santel pe seurt clevet en deus, rag ar Pap en

deus va digasset. » Neuz e voe lret da vont beteg ar c'hlanvour. Goude beza sellet par outhan, an doctor a lavaras « Kemerit courach, ho clevet a eli ben pareet. An Tad Santel en deus gouezet e pe stad edoc'h, hag en deus va digasset d'ho clevet. » An liroa eus lakeas neten da vouela va fied, emezhi, a eus ra doare-ze nemet abalamour ma en deus labouret re e etae d'erc'hel bara var hon taol. — Ar Pap, emez doctor, en deus roet di an louzon-ma da ziga deoc'h ha me gred ez eo mad oc'h ho clevet. Neuze e voad d'ar c'hlanvour ar pad a voa deus gantha. Er pad-ze ez oa tri c'hant seurt c'hefrou bent. Souit pe guer sonnez e voe an alvoad hag he c'hreg! Al louzon reas he daut, en eun neieut derzeion an alvoad a voad pare. Hio emez iac'h, hag e c'hellit eridi, leun a annez deguez vad evit madelez Pii Nao.

Setu aze a ra plijadur da gicet, mes setu ama he vo ket kel lousen, hag a zikenas peira en deusder ar brotestantel e leuer ar re a asplij dezho.

Eur vinoreiz, o chom e kær Baal, a voad toulet gant ar brotestantel dre ho c'hionzou caer. Met ep dale e savas keuz gantha. Ar zouch eus he mam a deus da deir ar zouch hed hag an anken en he spert. Dont a reas da zouch e vna troet divar an hent mad, ha setu ar glac'har o vont da ragna he c'hion. Ne reas mui nemet gouela. Ne deas mui da asambles ar brotestantel. Neuze e savas touzmac'h etoer ar re-ma. Da guenta e voas casset eul lize dezhi en ho gourdras. Goude e voad ananuel, pe mæs ket excomuniquet. Discleriet e voad dezhi n'e devoa mæs ebet en ho assamble, e voa collet gantha he gurnou, hag e voa zoken difennet oc'h an oil. An eus ar memes taol gantha. Ar vinoreiz a ra ep dale da zistrei d'ar gicet ila. (Rera catolic Strasbourg).

Eur gazetenn all eus ar memes kær a vere peazs en person eus a Luxembourg o velet tud he barrez gicet gaset gant ar c'holera, a scribas da Strasbourg da c'houlen c'hoarezet pe seurezet guenn da vont d'ar vro-ze evit kemeret anezhi eus ar re glan. Kerket ar seurezet en em gounnig an oil da vont. Ar superiors a zibabas ar re a felle dezhi, hag ar re a jome er guer a lavare d'ar re a re en hent. Kerket ha mæs viol digouezet, scribet deump, ha mæs deus nom ac'hoomp, ni telo ive var ho lere'h. Setu aze peira eo casset calon. Hed eo e gu n'eoas c'hoat carantez. Doue hag liro an nessa evit mont evelae, a volonto vad ha gicet prez, da lalat he vuez he unan var var evit ober vad d'an ealren, ha c'hoas an dud difeiz a felle dezho ne vo mæs var an doare eus an seurt tud-ze!

Eur gazetenn eus an Itali hanvel er *Poste* mad, a gorn ive eus eun liroa, deat di eus eur vro guenn. Ha pelini e devoa bet ar goaleur da zicac'h ar gicet fela, a zo distroet eus Doue. O vem dent da Palermo er c'harter-ze eicac'h mæs eus kement a fress gant zo dispac'herien hag an dud dizoue, e leuas euli he unan dre ar skuer vad a roe deus liroonnet eus he annez.

deguez ha dre ar pedennou a reant evithi. An introu-
ze o deus lezet dre scrit ar pezh so ama varlerc'h, evit
discleria perag en falvezet dezhi distrei d'ar guir Iliis.

« D'vra bel, dre an drugarez a Zoue, digoumeret
evit an eil gwech en Iliis Jesus-Christ, e tuelerian pe-
nans e erdan ferm kement a zese an Iliis catolic, hag
e fell em mervel en d'vra. Discleria a ran n'em eus
ket gal et caout an discleria tam peoc'h epad an amzer
ma zoun bet er meaz anezhi, hag em eus bet, en enep,
eun tava eus a erusdet an enep pa zoun deut en dro
d'ao Iliis catolic, la pa em eus bet an heur da revo
Jesus hor Zelfer er zarramant eus lie garantez. C'hoant
am eus e vo dirag an oll ar pezh a scrifan ama eur
merc anat eus va anaoudeguez vad e kenter an Doue
a drugarez en deus va zennet davei-han, hag e kenter
ar Verchez Vari, maen an oll gristenien catolic, pehini
e deus pedet evit va eus paour. C'hoant am eus o
serviche da skuer vad eleac'h va fazou, ha da rei
couraiz d'an enep so er pezh bet da zistrei oc'h Doue,
ar pezh ne gaver nemet en Iliis catolic, apostoluc ha
romon, an Iliis pehini epken a so gurion, an Iliis pe-
hini epken so bet savet gant Jesus-Christ evit savelec
ar bed »

G. M.

Amerio. — Setu ama eur guentel skuerus bras a
gavomp e keleier ar bed nevez hag a lakomp e brezhonec
heul-ha-l'ed. Eur ministr, pe eur beleg protestant, hag
a voa e penn unan eus ar c'haera parrizhon eus a ganton
Mobil en devoa eur map hag a garie eals. Dre ma felle
dezhan rei d'he vap eun descadurez vad, e eredas ne
alle ket ober guell evit he gass da eur scolach catolic,
o Spring-hill. An den iaouane a dremenas mror a vloaz
er seonch-ze, mes aze e tale he mad d'he fals eredenon
Avechou zoken e lakea nec het he vatri, rag evel ma en
deroa eur speret lem ha ma voa az en em olier gantha,
e voa caret eals gant he ganaradet, en deroa eals le-
vezon varoerho, hag e c'halle laet ho feiz da zemplaat.
Aliez e rea dezhi rebechon d'varbenn ar greden gurion,
hag ar vro perien ne vezent ket pio gurest da c'hounen
ontbau. Avechou e rave aleg e pedennou, en olisou
hag e kelenneredreuzon ar guir reuion. Hana a voue
d'he gass kuit mes gorloz a rejot ganthan ha pedet o
voue evithan. Digouezet er c'hilas a Reione, an den
iaouane a gouzas ean. Casset e voue ar c'heleu d'he dad
pehini her e heras has d'ar guir, Abenn daou pe der-
dervez goude ar scolach, o velet n'oa ket a bare evit
he glevet, a zavas e hoant gantha da velet he vestr seol
(pe he broleskor) arag mervel.

Ar ministr keaz, gant aoun da ober poez d'he vap,
a lakeas komen d'an tad professor pehini a deus da
velet an den iaouane, kentoc'h evit ober phjadur dezhan,
eguet gant esper d'he c'hounet da Zoue. A veac'h en doa
an tad gorzigoret dor eambr an hini ean, ma en em
lakeas liema da gual. « Ah! va zad, deut buan, me
fell din beza hadmet, me fell din mervel catolic! »
Oc'h he glevet, an tad a joie estamet, beac'h en deus
o eridi da eun distro ker burzdis. « Oh! na vezit ket
souezet, eme an hini ean, rag pa eion er scolach, ar

c'bras ne laoueze da gomz oc'h va c'halon. Avealc'h a
boan hag a nec'h an doue ha ma en em lakeas avechou
da stonru oc'h gurionezon ar feiz, ne doa nemet evit
clase mooga ar vrezel-ze a zanten diabars eunon. »

Iled o voue caout otre he dad evit he vadezi, ha dreist
oll evit digas dezhan he Zoue. An tad, dre ar garantez
en doa evit he vap a otreas, gant ne vouez e den ke-
mentse. Ar c'hlanvour keaz a recevas he Zoue gant
kement a levezon hag a anaoudeguez vad ma ne alle ket
mret da zridal gant he joa. Souden, o velet ez ea he
ners digantha, a zavas gant beac'h en he gouzaez, hag
he vizach entanet, e talas var he dad eur zel eun a
garantez, en eur lavaret va zad, mo voar em c'haer,
ha me ive ho car a greis ealon. Mad, gnt na vezomp ket
diapartiet er bed all. N'eus nemet eun hent da vont d'an
Enep. Evit mont di eo res beza eanol e. Me a zo catolic
brema, mes mont a ran da vervel. Lavrit din ee e en
em c'hreot oll catoliket, hag e varvun laouen. O clevet
ar c'hounon-ze an oll a scrje. He dad en em talas
d'he c'hounon evit poket dezhan, evit he vriata, he
c'hilias a rea gant he znelon. « La, eioezhan, hen toui
a ran dit, m'en em c'bras oll catoliket. »

Eur peennad goude an den iaouane a rente he ene
da Zoue. An tad a zalc has mad d'he fe. A veac'h oa maro
ho vap, ma zoes da seolach Spring-hill da dremenas dez
er retred, ha goude e lezas he blas eleac'h ma e hoar eaz
ar c'haer mad evit beza recevet er guir laz. Bro hag oll
dad he di. He oll headra a galle evelse var eun dro.
Caset er brasa dienez, e rono sicooret gant ar gaoakri
bete ma c'hellias beza recevet medecin. Hag abanne e
e hoant bara d'he di. Rep bloas e teue d'ar seolach da
ober eis dez retred. Goude beza great evelse an divouer
eus a hep tra, ha voet skuer vad d'an oll gristenien
catolic, en deus schuit he vuez deo eur maro santel.

G. M.

HISTOR ZANTEL.

(Seizvet pennad ha tregont)

JAKOB A IA D'ANN EJIPT.

Israel na zalcas ket d'en em lakeat eun hent da vont
d'ann Ejipt da gavout he vap Jozeph. Mes abarz kni-
taz evit mad eur vro prometel d'ez an ha d'le ignez,
e kredaz o oa ret konsaki Doue. Arret ete gant puez
al le, haevet evelse dre n'abek il al le a reaz eun gue-
chall Abraham hag Abimelek da vava e peoc'h etrez-
ho ha mignoud, Jakob a reaz eur zakrisis da Zoue
he dud koz. evit aount mad he volerlez. Hag eon
eur valedighez epad ann nor e klevaz Doue oc'h he
c'hervel hag o lavarout Jakob? Jakob! Hag hen a
respontaz. Setu me ama. Ha Doue a lavaraz d'ex-
han. Me eo ann Iol c'hallaudek. Doue da dad,
n'ez pezh ket aoun, diskeun eun Ejipt, rak eur bobl
bras a likun da zavel eun diouz-id. Me a askenno
di gaoez, ha me az digasso kuit ac'han, pa zistroi
en da vugale. Ha Jozeph, gant he zaouarn he-unan a

zarro d'id da zaozlagad. (Deu fur ebed, hag a oar pegher braz ezom lion euza rikour Done o pep tra, na vout'ho afer ebed hag a dal ar boan, hep ober ar pezh a reaz ar patriarch santel, me lavar, hep konsulti Doue daghentaj).

Jakob a gontaz neuze dioc'h puns al le. He vleven hel lekeaz, lien, he vugale viban hag ar greghez var ar c'hurri en devoa digasset Pharaon da ghere'hat ar c'hoziad. Hag e tigozejont eon Ejipt, gant kement mad ho doa, enn holl dek den ha tri-nghent.

Hoghen Jakob a gassaz en he raok Judaz, da gavont Joseph, da lavaront d'ezhan ec'h arvue, evit ma teje Joseph var he arbenn betek Jessen. Kerent ha ma klevaz ar c'helou, Joseph a sternaz he garons, hag a zeuaz var arbenn he dad betek Jessen. Ha kentiz ha ma her gnelaz, en em daolaz e ker'hen he c'houzoug, hag oc'h he starda etre he zivreac'h, e ouelaz. Hag he dad a lavaraz da Joseph. Brema e tavinn laouen, pa'm euz da velet eur veach c'hoaz, ha pa choumez ben var va lerc'h.

Neuze Joseph a lavaraz d'he vrendeuz ha da holl dud he dad. Me ta da gas kelou da Pharaon, ha da lavaret d'ezhan : Va brendeuz ha ligoaz va zad pehini a oa e douar Kanaan a zo deuet daved-oun. Messaerion donved int, hag ho micher eo sevel tropellou. Digasset ho deuz gant-ho ho denved, ho zavot ha kement mad ho devoa.

Pa vint galvet gant Pharaon, ha pa c'houlenno diganeho'h pesenti micher hoc'h euz, c'hout a responto : Messaerion omp, ni ho servicheren, adaleg hor bugaleach betek vre-ma, ni hag hon tad enn hor raok. Anet dra-ze a leverot, evit ma heifot choum e douar Jessen, rak ann Ejiptianed a argaz ann diouallenen denved.

(Joseph na felle ket d'ezhan ho divije he vrendeuz cheuchet stad, gouzout a reaz penamz neira na ra mui a blijadur d'ho tad koz eghet-heulia ar vicher ho deuz het ho-unan. Hag zoun en devoa d'ho divije bet c'hoant d'en em zavel er c'hargou hag enn enonou, oc'h he velet he-unan ken bnel ha gouarnar ar vro, rak neuze ho divije en em vesket gant ann Ejiptianed, ha polid Doue a vije het kollet. Pet treghez kaer divar ar muez a veleur o vont da neira, goude beza lezet ho guella bugale da ghemer kargou e kear, eteac'h na reont peurlieusa nemet straberien paper.

Ten 28.

Mar hoc'h em c'hoaz, o bugale,
Eun tad, eur vamm, dre c'hrao Doue,
E skol Joseph deuit da zek
Ann dail vella d'ho enori.

Pa en doa he dad lavaret :
Kea, va mabik, kea da velet
E pezh stad em da vrendeuz,
Joseph a zentaz var non beuz.

Dion veach e klevaz he vrendeuz
O komz euz ho zad enn dizeuz,

Ha dion veach e oa ret d'ezha
En em deno kuit evit godela.

Pa en em roaz da anaoot,
Eun dra en doa haat da c'houzout,
En eur grial e c'houlennoaz :
Va zad ha beo ef-hen c'hoaz.

Guelit peghement a ghirri
A ruil da ghere'hat tud he di ;
He dad zo arvu e Jessen,
Kerkent e teu var he arbenn ;
Daoust d'he garg vraz e lez pep tra,
Euit redek d'he vriata

H.

CAYENNE. — *Lizer ann tad Begin, betek em c'hoaz a gompagnuz Jessu, da eunn tad all e Paris.*

Eunn tad missionner a zalc'h er vro-man lec'h da eur person e Franc. Rei a ra ar radiand, diski a ra ho c'hatekiz d'ar vugale, ho recco a ra evid ar gienta comraunon, eurenj a ra ann dad iannanc, mont a ra da welout ar re glen, rei a ra d'ezho, pa hell, ho sacramenchou, ha pa'z int mao e cass ho c'horf d'ar bez. — Pa ja da welout he harreaniz, e ma dighemeret mad gant ann darn-vreiz euz ar galeouried. Calz anezho ho deuz breman eunn ti, loened, ier, douar da labourat ha da liada. Eunn dud eo evid ar re-ze gwelout eun ho mesk ann tad missionner. Discouez a reont d'ezhan gant plijadur, ho zi bihan, ho c'hambra caer, ho bandennic zaod hag ho liorzou jalet, hadet ha goloers bep seurt louzoa. Paresa Sant Louz dretel ar re all, eo tra duduz he binit. Cavout a rit enn-hi tud a zremm, tud frank ha leal. Lenn a heller war ho zad e taveont a-vreman calz a joa, liag e c'hedont pe ec'h esperont calz muioc'h enn amzer da zont. Na braz en c'la joa ann dud-ze o welout torret-ho chadenno ! Goude labour, anjedighez ha dizenor ar galeou, pebez buez nevez evit-ho, pa ec'h en em welont gant eur c'hreg, gant bugale enn ho zi hag enn ho zro ? Red eo beza gweliet kement-se evit anavezout pe ken euz en em gavont da reza troket chadenno metuz ar galeour gant liammou mlaouret ar luredelaz.

E paresa Sant Iann na veler ket tad kel laouen. Eno e renker choum c'hoaz da labourat evid ar gouarnamant kement a vloaveziou m'ho deuz tremezet er galeou. Eno ann dremmou zo rec'huz ha teval. Dibad eo ho gwelout o c'hoarzin, ha c'hoaz n'her greont nemet gant poan. Dretel pe libr int, ha konzcoude em' int c'hoaz oc'h ober pinjen. Beza a renkont dindan eur reolen a gassaont. Skuz ha discreet gant ho labour pemdezec, n'ho deuz ken frealzidighez pe consolazion nemet da sonjal enn amzer da zont. Euit douasaat eunn nebeud eur stad ker poanuz, e tenont da c'houlen gant ann tad levriou da lenn. Plijadur ho deuz o tivix pe o caozeal out-han, int a garfe her c'haout bepred enn ho mesk. Ar person, evit gwir, eo ann hin a frealz pe a gonol anezho enn ho aekennio hag ec'h en em emell

euz he allerion. — Re all a dremenn he amzer o aligun lindagou evit paba laboused pe leoned-gwez a zo ker stang er vro, hag alvez e tenont a benn da laka.

Me fell d'in ama davevelh pe conta d'e-boc'h ann dra burzudus en deus gret unan euz ann hemole'hidi pe chassacourien-se. Ar zul warlerc'h gouel ann holl Sant ez iz da baress Sant Iann da lavarot ann otere, peira bennac m'am boa skrivet d'ezho e larenn da baress Sant Mauric. Ne oant ket et a c'hortoz ac'hannou Darn anezho oa eet d'ar c'hoajou braz da welout mar boa dalc'het eul loen bennac enn he lindagou Unan euz pareassiana Sant Iann, gant-hao he ghi-rod hag eur gontel-laz enn he zouraro, na eet donn-donn enn eur c'head. Credi a ree caront loened-gwez. Enn euna taol he ghi en em laka da harzal start. Eul loen-bennac et a zo tost. Mont a ra ann hemole'hidi pe ar chassacour varzo ann lu ma harze he ghi. Gwelout a ra e ber eunn dregont troiad pelloc'h eul loen-gwez. He vlo guenda a ra d'ezhan credi e oa lien-nez euna tigr. Chouma a ra eur pennadig hep mont pelloc'h. Saouzaet ha spontet-braz na. Conscoude o veza deus calon d'ezhan, e loria gant he gontel-laz evit stourm ouz ann aneval. Ho-gben o veza tostet ouz ann aneval, e ten da welout ne oa ket eunn tigr a welc, eunn aer vraz a oa. Hec-ma a tale be eun he bec penn eur garvez brazic-mad. Flaitret hag hanter-lonket a oa gant-hi ar garvez heteg ann disouarz. Hec hemole'hidi pe hon chassacour dizaouzaet ha caloneket a dosta ouz ann aer, a ziscarg war he c'hein dans pe tri taol contel gant pere eo hanter-lazet. N'eo eun et evit ober droug e-bed d'ezhan. Neme o veza diframmet penn ar garvez euz a dre dent ann aer, hec-ma goude he tri taol contel a zenz da gill he nerz hag e varraz e-ber astennet war ann drez. Ann hemole'hidi caloneket a laka ar garvez war he ziscarg hag a zistro laouen gant ar per. Taer enn deus paket. Dioc'h-tu ar garvez a zo digroc'hennet. Tronc'het a dammou ha gwerzet d'ar re a laka ar prix huella. Ne va-unas a zigaz ganeu eur vorzet evit beta kenniguet ann deiz war-lerc'h d'hos tadou euz Sant Loran pedet da leina gan-e-omp. Ar garvez o veza het ranget pe gwerzet, hon hemole'hidi a ia gant eunn den all da lec'h ann emgann hag a zigaz gant-han ann aer hemole'hidex pe chassacour. Bez' n oar c'hoaz o tiz war al leugher gant va farassianiz pe zenz hon daou zen euz ar c'head. Lakat a reont d'ezho ann ar pikol loen etleje-se. Hec astenn a reont war ann douar evit beza gwelet euz gant ann holl. Hir a oa a bemec troiad ha teo meur-bod. Ann aer a zo touse'het d'ho zro a dammou, hag hon tad dieul pe libr a ra barvez gant-ho. He c'hik guen ha tezer a zo her mad, a leverer, evel kik koumled.

M. D.

Ar Wecenn zero.

Daou zen isouank a zenz eun deiz dirak ar barner. Unan anezho a oa he benn Iann Tonlek, hag egile Paul Habank.

Aotrou, eme Iann, euz eur drez oc'h ar barner; me zo deus ama da ober klemm. Pigei gan-e-boc'h, me ho pad, goudeoc'h oc'h Paul pelec'h o ma ann dilled am boa roet d'ezhan da viret, breman ez euz tri bloaz, pe'z iz da Naoned da glazk dre ar vro evit ober micher pa vicher. Brema me fell ket d'ezhan rei va zra — Petra a livrit, Paul, eme ar barner — Jezuz! Maria! a lavaraz Paul, bishoaz n'am boa netra digant-han da viret; teclatet eo va mignoun a gav d'iz. Ne dleann d'ezhan na tra ma danvez e-bod.

Iann, eme ar barner, galvit euz re da dest. — Allaz, Aotrou, eme Iann, n'oa den war hon tro p'am euz kinnadet dioc'h va mignoun, ne d-oa, m'am euz soaz, nemet eur wezen zero tostik-tost d'e-omp. — M'hen tou war va ene, eme Paul, a'ouzonna peira a lavar he-ma, rak ne anaerzann nag ar wezen zero nag ann dilled kennet-bet. — Me lavaro da nep a garo, eme Iann Tonlek, me lavaro ec'h euz touet e gao.

Neuze ar barner o sevel diwar he gador hag o skrabat he benn hep kaout debronn, a lavaraz ar c'hontron-ma. Iann, ke d'ar park m'ema ar wezen zero eun-han; ke da ger'hat eur frankenn; me a c'houe'hemenn d'id. Evid-oud-te, Paul, chouma ama ken na vezo distro Iann.

Iann o veza euz eun hent, ar barner a lavaraz da Baol abenn eun heur pe zous goude-ze: peira ra Iann et a? he da welet hag hen a zen eun dro, rak dale braz a ra, a gav d'in — Ann dra-ze na d-eo ket burzud evid-oun, eme ar baotr; ac'hann da bell amzer ne zouro ket eun dea, rak bez' emomp dioc'h lea dioc'h ar park m'ema ar wezen zero eun-han.

Den fallakr hep seiz oc'hano! eme ar barner; touet ac'h euz e gao, o veza ma anaerz ar wezen zero. Ann dra zo aklear brema: ann dilled a zo bet finet eun-oud.

Neuze Paul, euz eur skuita daelon draz, a anaerz he bec bod.

Evit kastiza ann den isouank fall-se, ar barner a sigaz anezhan e-pad dion heurvez euz eur wezen zero e kreiz leugher. Lakat a reaz goude a zousc'h he benn euz skritell braz a oa skrivet war-ezhan ar gerion-ma:

Ann den isouank-se a zo gannad ha leor.

Sein ar per a c'hoarvezaz gant Paul Habank.

Tennet euz a Vignou ar Fugole.

A. TROU.

Duez ar Brizaz euz Franchez Bambou.

(Pempet pennad)

Digovezont a reas erfin al leanezet a ura Carmez a c'hortozet pell a voa. Nao oant, seiz leanezha dioc'h euz. Franchez, cala eun an noblaaz hag eun niver bras a dud keas a reaz azarben dezho evit he diguemeret. Ar briz, sez a felle dezhi ho servicha he unan, mes n'he lezont ket da ober. He lezet a rejont epken da leun dezho epad un kemereant ho fred: hec ober a reas ha ne fallaz dahi dibri goude nemet ar per a voa chomet en he dilec'h.

Mont a reu d'an oll ofiso evel al leanezet. Ho dihusa a reu da antemoz ha da vintu, sebu a reu ar chapel hag ar c'hamprou. dere hel a reu heol er c'hlozeurou, en eur guer kemeret e doa evitlu kement a voa a homma-sa hag izela en ti.

Al leanezet a jomas tri miz er c'hastel da c'hortox ma vije echuet ar gournat a zavet evitlu. Pa zejont d'ar gouont Franseza ne ellas ket en em larat dioc'h en ho zowez. Chom a rancas e'hoaz pevar bloaz er bel evit lakaet arx en he oll aferiou. Etre dano e tescas en eun taol couls lavaret, ar iet d'hañvad a gouezc al leanezet etrezho, ha kementse evit gallout teana frouez eus ho c'honzeon hag ho a tou. Al leanezet a deuas buan da gounat kement a isi m'evitlu, ma lavarent : « Perag hor beza digouezet-ni eus da zekia hon replec d'ar brinsez ? N'eus n'evn ac hanomp hag he marte couls hag hi n'eus a c'hanomp, ne ren eur vuex ker sañtel hag he bini ».

An Duc a voa nente e breiz a voa direol en he vuex. Franseza a reas he oll gallout evit ho zistrei oc'h Douo. Servis a reas dezhan meur a vech, mont a reas he unan beteg eula, her gourdrouz a reas, he bidi dre gaer. An Duc a zentus onthi da guenta, ma goudo e coezas adarre, hag ar brinsez ne ennas da hirtoudi ha da bidi Doue evit han.

Pa e devoa lakel ma c'pep tra, ez eas da gournat an Teir-Mari evit beza recevet evit mad c'houez al leanezet Carmes. D'an 29 a miz meurs 1409 e kemeras an habi, hi ha peñer demezel o devoa he bouillet.

Senze calon Franseza en em garan el levenes dre ma c'betle en em rei oll d'ar vevigh Doue. Al leanezet, abalamour d'ar reñg finel e devoa dalc'het er bed, a bourc'hasas eur scabel dezhi e kichen scabel ar superiores. Mes hi ne fallas ket dezhi e vije great guelloc'h dezhi e guizebet evit d'ar rei al. Hed e voue d'an Tad Sorell goorc'homen dezhi kemeret ar plas-ze, hag e voue red dezhi he guemmet dihan buan da vezu dirent. Mes nemet muioc'h a ze e claske bepret im d'en em zelaat.

O vezu eur vech gouennet ha bel eur c'hra evit unan eus ar c'hoarezet pe an demezellei a voa eal ganthi d'ar gouont, ar van superiores he gourdrouz stard dre ma e devoa evelar great eun dra a enep reolen an tra. Franseza a sthuas d'an daouljin dirag an oll evit gentel parolou, ha ne glascas ket an distera digarez evit diskuez n'e devoa ket laziet.

Ar peñ a c'hoantea mui ar brinsez sañtel, e voa mui var dro ar re glan er c'hlaudi. Evit ma vije lezet da ober eun tam lakaer hag a goul kement d'an oll, dreist pep tra d'ar rei a zo bet savet er paleziou, e lavare e couls kementse dezhi nebeutoc'h evit d'ar rei al, abalamour ma e devoa guch-al denket louzaus ar goellou hag ar c'hlenvejou ha ma lame ar voazmant-ze eal loden eus an doue, er a vez alo var dro an seurt tud Da guenta e voue souu na vije der eun doue lougue e claske mui evelse var dro an dud clau, ma ep dalc'he e voue roet dezhi he goulou.

Unan eus ar re guenta e devoa da louzaus, e voue ar superiores pe ar briclez he mui. Franseza he lou-

zaus diou vech bemdez, var he daouljin, petra bu-nag a real evit maret onthi da jom stouet evelse. Nebeut amzer goude e zrogas eur c'hlenveit apogus en ti ha goudeze e tescas ar voue peñsi a voa skignet izo var dro da Venet. Ne jomas eal nemet Franseza e se'ket. Ar c'hlaudi a voa leen a dud clau ha ne voa nemet-hi da eulent onthi. Goude beza bet en oll ofiso, en em hag en deiz, e tremene an nemeront eus he amzer e kichen gouleou ar re glan. Ho guara a reu, ho dihusa eus ho gouleou, ho meor da zere, rei dezho ar peñ deua uon, c'hoaza an tan. paourhas louziet ober gougou. Gant nebeut a vev hag eur c'haz torret par al labour hag ar bingev, e reu muioc'h evit n'o dirag gallet da ober ar re glan.

C'hoant e devoa ne vije nemet seurec er gouont, ne great e voue dezhi mont e reñg al leanezet er c'honze. Morse ne felie dezhi e vije great evitlu oetra d'hañvad dioc'h al leanezet all. Pell dioc'h enu evel ma voa he demezet en em grede alo an distera eus ar gouont. An e vete guaket gant mezer groc, ha morse ne vete d'labour. Ket e chome var he daouljin, ma savas c'leden-nou enho. ar peñ a dir ober dezhi eur bouc'has, ha ar voue anavezet nemet goude he moro.

Leanezet an teir Mari e chuzas Franseza eun ha superiores er bloaz 1475. Caer e devoa rebarbi, e voue red dezhi kemeret ar garg. Ar zowez a ranke da guemmet eus ar re al a reas dezhi eus euzal eus oc'h onthi he unan. Evel ma ille beza skuer an oll leanezet en em lakas da vevit ar zowez gant eun a al eal buec'has. Ne leze morse renta dezhi an distera eus eun all d'ar peñ a voa red, gourdrouz a reu zoken he leanezet pa roet dezhi eun hano hennag hag a vevit n'o u-tim a reant anezhi. Ne leze morse da zont dihan u gouont nemet ar re o devoa guir da zont.

Evel ma voa evitlu eun dever kelen he c'hoarezet, he e homzon a rous dezho da anaoz pebez tenor a muioc'h a voa en he reñg. He guir ma hema *Guir deuz peñ ma reu Doue ar muioc'h euzet*. Lavaret a reu re dezho aliez ar peñ a lavare Sant Iann d'he zek'hien. *Da em garit an eal euzet*. Lavaret a reu c'hoaz e coezet euz er c'hoareuzhon e tri faz, dirag o sentu, dirag oc'h o her pinien, gallet re vevit lazioz ar re al. Beza d'leomp, euzha, evel pa n'o deñt mui na corf hag euz d'leomp hon unan, ne reomp morse fers petra vez roet d'leomp da ober, na glascomp morse gouzout perag e leterer d'leomp ober an dra ma pe an dra-bont, hor ket alo souch eun a Jesus-Christ o sentu beñg ar muioc'h euz euz ar groc. Setu eal loden euz ar c'hoareuzhon a re d'he leanezet.

G. M

Hañvad ar Euzet evit ar Simeon-ma.

DILLIV, 13 EUST — Euz a euzet Sant Laurans.
DILLIV, 14 — Euz a euzet Sant Laurans. (171)
DILLIV, 15. — Assumption ar Vere hez glom.
Vari
DILLIV, 16. — Sant Roch

DRUGUEN, 17. — Eisevel Sant Laarans.

DRESDOWN, 18. — Sant Hiacint.

DREUIL, 19. — Trizecvet goude Pantecost. Sant Joacim tad ar Vere'hez glorius Vari.

An Amel hirio :

Setu ama naset Jesus-Christ, map da Zavid, map da Abraham, (Da lavaret eo al lignez a behint eo diskennet Jesus-Christ.)

Abraham a voue tad da Isaac, Isaac a voue tad da Jacob, Jacob a voue tad da Juda ha d'he vreurdeur Juda a voue tad da Fares ha da Zara, daon vappere en devoe eus a Damar. Fares a voue tad da Esron, Esron a voue tad da Aram, Aram a voue tad da Aminadab, Aminadab a voue tad da Naasson, Naasson a voue tad da Salmon. Salmon a voue tad da Booz ganet dezhan gant Rahab. Booz a voue tad da Obed ganet dezhan gant Ruth. Obed a voue tad da Josse. Josse a voue tad da Zavid Rone.

Ar rone David a voue tad da Salomon ganet dezhan gant un hini a voa bet pried Urias. Salomon a voue tad da Roboam. Roboam a voue tad da Abias. Abias a voue tad da Asa. Asa a voue tad da Josaphat. Josaphat a voue tad da Joram. Joram a voue tad da Ozias. Ozias a voue tad da Joatham. Joatham a voue tad da Achaz. Achaz a voue tad da Ezechias. Ezechias a voue tad da Manasses. Manasses a voue tad da Amon. Amon a voue tad da Josias. Josias a voue tad da Jechonias ha d'he vreurdeur en amzer ma voue divroet ar Jizevion e Babylon. Goude an distro eus a Babylon, Jechonias a voue tad da Sathiel. Sathiel a voue tad da Zorobabel. Zorobabel a voue tad da Abud. Abud a voue tad da Eliacin. Eliacin a voue tad da Azor. Azor a voue tad da Sadoe. Sadoe a voue tad da Achim. Achim a voue tad da Elud. Elud a voue tad da Eleazar. Eleazar a voue tad da Nathan. Nathan a voue tad da Jacob. Jacob a voue tad da Joseph, pried Mari eus a behint eo ganet Jesus hanvet Christ. (SANT VAZ I. 1.) G. M.

KAN

EVIT GOUEL MARIA ANTER-EOST.

MARI SAVET ENN ENV.

Tom Gant ar Zent ha gant ann Bies

Nent eus a Liban, ma ann karet
Deut, deut pa viet kureol.

Enoromp hirio ar Vere'hez
Ha kanomp he meuleudi,
Fonn devez eo a levez
Evel bugale Mari

Savet eo bet gand ann zotrou
Da gever ann deiz hirio,
Euz an draññen-man a zaelon,
D'ar baradoz, ha gant vro

Mari a chomaz er bed-ma
Varlerc'h Jezuz, he mab ker,
Evel sikour ha kemmaerza
Ar gristen en gant preder.

Aliez epad he buez
En bet mantret gant glac'har :
Ankeniou ha tristidigez
Oue he lod var ann douar.

Gant hirrez braz e c'hortoze
Fin he divroidigez,
Evel mont da venli Doue
Gant ar zent hag ann oiez.

Pa oa deut ann termen merket
E fravezaz he buez,
Mond a reaz d'ann euredet
Gant joa vraz ha levez.

Kuruet a reaz ar bed-ma
Gant plijadur ha dudi.
Ann elez oc'h he ambronga
'Vit renta enor ed euzi.

Mari pa zigouezaz er gloar
Oue gant Doue kureol
Roneaz ann env, an douar,
Hag euz ar zent bepred.

Mari euz a lein ann enrou.
N'ankouat ket ac'hanomp,
Aradoud a rit he euzomou,
Pedit eia evid-omp.

Mon pedit evid-omp, Guec'hez.
Dont hen digemero
E baradoz gand ann elez
Pa zevo heur ar maro.

J. V.

KELIER.

Ar chasse a leverer a zgoro er c'harteriou-ma ar
penneg a viz guengolo.

An arnen a ra ato distrucl e lec'hiennou. Evelse
e Poulhauou, ar 7 a viz gouere, ez eus bet eur har
arnen spontus. Epad ouспен euz heur ez eus eozet
cazarc'h bras divent hag o deus great eals droug d'ah
ed ha dreist oll d'ar gumizou du pere so flastret ha
dralllet.

Var guementise ne oufet ket lavaret re aliez d'an
dad dioual da vont dindan ar guex pa vez tan ha
curun. Guelet a ran merket ez eus er sizun-ma lazet
daou zen euz da zisclavi dindan eur vezen zero, hag
en eul leac'h-all daou anevl goru euz ive dindan ar guex.

Menr a dan guall a so bet adarre, e Daoulas, e
Sizun, e Lambhezlec, en Trevoez, e Ployben, hag
ato an tan so lakeat gant alumetez chimie.

An Aotrou Becel, Escop Guenet, so bet sacret e
Paris, en iliz Itron-Vana-ar-Gonnidou, ar pennp var-
nuguent a viz gouere. Sacret eo bet gant an Aotrou
Delrenil, bet Escop e Guenet, ha brema Arc'hes-
cop a Avignon

An Aotrou Grimardias, Escop Cahors, a so bet
sacret, e Clermont, ar seiz a viz Eost.

An Aotrou Lequette Escop Arras, so bet sacret
en he iliz catedral ar c'huerc'h a viz eost,

An Aotrou Plas, Escop Marseil, a die beza sacret
e Rom.

Ar gorden, pe ar raon, e pehini ez eus eus deus orjal da zerrichout da delegraf electric, a zo la-keat brema penn da benn etre Brozaoz hag an Ame-ric. Eur pennadig brema raon eo, var dro eus cant leo hed en deus. Brema-ta e vezo gallet cas keleier eus an Europ d'an Americ, hag eus an Americ d'an Europ evel ma casser ar'han d'ar broiou tost. Ne gasser ket goude evit petra, pep guer a goust pemp lur varnugent, ha ne gasser ket eur c'helou a via- noc'h evit ugnet guer, da lavaret eo, a vianoc'h evit pemp cant lur.

E parrez Plonevez-Porzay ez eus eur pelerinach da-rempredet meurhet dindan an baso a Zantez Anna- ar Palud. Ar pardon a bad epad miz eost hed a lod, hag epad an amzer-ze e vez eus eus a dud o par- dona, dreist oll d'ar zui diveza a eost deiz ar par- don bras. E Santez-Anna-ar-Palud ez eus saret eur chapel nevez, eur chapel vras ha caer, pelini so bet benniget diussal diveza, pemp a viz eost, deis gouel Maria-an-Ere'h.

Dion vere'hig vian a ioa en dez ali oc'h ober stam a brez. Unan anezho dreist oll a ioa presset bras. Edo oc'h ober eul ierou nevez d'he zad. Ehen, credabl, e devoa c'hoant d'he lacat da vont da c'hoari, mes houna a respontas: han, i! te so ebat dit, da dad-te n'en deus nemet eur c'har!

Eur banne dour mad — E Paris, dre ma saver tiez nevez, e rer, adren an ti, eun toul pe eun doare puns da zigemeret an dour a gasser da dud an ti; hag ar re-ma a gaf eno dour fresc ha mad da eva. Ar pua- leno-ze a vez penliessa eur golo varnezhan. Unan eus ar re a zo o chom er solierou bucla eus a unan an tiez- ze, a voa o sellet en he breneist o kemeret an ear noz, rag edo an denvalijen o tout. Guclet a ra ar golo savet divar ar pua-lenno, hag e cleo eun dra bennag o tous- mac'hat en door. Disken a ra buan da velet petra eo kementse. Caout a ra portez an ti oc'h en em voalc'hi, o neus er pua-lenno. En em lacat a ra da scandalat, droug eoha. Mes ar portez a respontas ker pozet ha tra: « Abaone m eo dent an domder va greg ha me a vez ama bep pardaez oc'h en em voalc'hi, ha bele vre- ma den n'en doa c'hoaz en em glemet! » Ne ket dour fresc, dour mad o deus bouc'luizen Paris da efa?

Eul labourer douar iaouanc eus a barrez M., en doa adet melchen ruz er bloas tremenet. D'an eis var- nugent a viz gouern edo oc'h ho ada, hag e taolas an ad er soul. Er barrez-ze al labour douar ne deo ket eal nemeur var araog, hag an oll a voa souezet o velet an tiec iaouanc-ma o teleur d'ar mare-ze en douar ad ha ne anaient ket. An douar a ioa neuze calet ha faoutet gant an domder. An oll amezeien a lavaro e ranke an den iaouanc beza collet he henn. Epad ar goon ez eus

comzet avoalc'h anezhan, ha greal goaperez avoalc'h divar ho benn. Mes pa deus an nevez amzer, pa voue guelet douar an tiec iaouanc o c'hlaza, deg dervez aral goloet a velchen ruz, hevel oc'h eur foenneg guent stoc enbi, neuze e voue cheuchet caoz, neuze e tenet a bell da zellet oc'h ar burzud-ze, neuze an amezeien a zigore bras ho guinou. An oll a deus da c'houlenn oc'h an den iaouanc pelec'h e c'asjent ad evit lacat ive en ho douar. Ar melchen ruz a ioa dent caer, cleac'h ar melchenou all hag ar guent a voa fall bras. G. M.

HENT HOUARN.

Da be heur a tiblas hag e digouez ar c'harri eun epad ar heur.

O VONT A CASTELLIN VAREZ NAONET.

	km. treiz	all treiz	treiz treiz	1 ^{er} cl. e par	2 ^{de} cl. e par	3 ^{de} cl. e par
Castellin...	4 h. 30	10 h. 30	4 30	3 45	3 30	3 15
Kemper...	7 40	10 35	5 20	3 45	3 30	3 15
Kempelle...	8 34	12 14	6 41	8 50	6 40	4 70
Lorient...	9 12	1 2	7 24	10 75	8 05	5 90
Nedon...	10 30	4 22	11 30	22 35	17 15	12 55
Savenay...	11 30	5 30	12 30	23 35	18 15	13 55
Naonnet...	12 30	7 10	13 30	24 35	19 15	14 55

O TONT EUS AN NAONET VAREZ CASTELLIN.

	km. treiz	all treiz	treiz treiz
Naonnet...	4 h. 30	10 h. 30	4 30
Savenay...	7 40	10 35	5 20
Nedon...	8 34	12 14	6 41
Lorient...	9 12	1 2	7 24
Kempelle...	10 30	4 22	11 30
Kemper...	11 30	5 30	12 30
Castellin...	12 30	7 10	13 30

PRIZ AN EB.

Kemper — 1 ^{er} Eost	Pont-Navay — 2 ^{de} Eost
Priz ar c'harri heur.	Priz an hectolitr.
Guinis... 12 lur, 30 c.	Guinis... 49 lur, 95 c.
Segal... 7 lur, 42 c.	Segal... 44 lur, 38 c.
Eiz... 3 lur, 80 c.	Eiz... 9 lur, 45 c.
Ed-du... 8 lur, 46 c.	Ed-du... 8 lur, 49 c.
Kerc'h... 7 lur, 83 c.	Kerc'h... 9 lur, 50 c.
Avalou-douar 2 lur, 25 c.	Avalou-douar 2 lur, 60 c.

Montreuil — 28 Gouere	Brest — 31 Gouere.
Guinis... 49 lur, 48 c.	Guinis... 47 lur, 39 c.
Segal... 42 lur, 39 c.	Segal... 46 lur, 08 c.
Eiz... 42 lur, 03 c.	Eiz... 9 lur, 48 c.
Ed-du... 40 lur, 82 c.	Ed-du... 7 lur, 49 c.
Kerc'h... 8 lur, 50 c.	Kerc'h... 9 lur, 36 c.
Avalou-douar 6 lur, 50 c.	Avalou-douar 3 lur, 60 c.

Ar Garant. An DE KERRANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de KERRANGAL, Moulet en KERRANGAL.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonnee.

Des Abonnements d'ar Gaseten a gromt :

Evil eur bloaz.	MAOU SCOUT
Evil c'huez h miz ...	EUR SCOUT
Evil tri miz.	C'HEC'H REAL.
Kar gaseten ebken.	DAON VESNEL.

Ar bacchant a dia beza gromt armoz ouest ar gaseten.

ALLOU.

Ar scrijor a ve c'hoant da leat er gaseten a dloer da adressi oll d'an Autrou MORTAL, Belec e Kemper

Ar paeimanchou a dloer da adressi d'an Autrou SALAUN, ehken. An abonnant a guemerer e li an Autrou SALAUN, librer, ru Kereon, e Kemper.

KEMPER, 18 Eost 1866

Epad ma teu an dud difeiz hag ep religion da ober ar brezel d'an iliz santel, il ar c'houchou, d'ar glover ha da guement christen mad a so, ez eo red dezho avehou anao ha diskuez o deus alies izom eus ar re ma reont ar brezel dezho. Pa deu eur c'heuet spegus, pa zigouez eur trezel pe eun ilarvout beznag da lezel var ho lerc'h eals a dud mac'haziet, an dud dizoue no guemeront nemec'h a brez da vont var ho zro. Neuz e clasont, evit eout sotrei eus an dud renzeudie-ze, an dud a religion evit pere n'o deus nemet dispry er mare all Evelso varlerc'h ar stourmad var vor so bet e Lissa. an diou guaz a Ancon hag a Sinigaglia so bet carguet a dud gouliet ha mac'haziet, hag ar pennon benia ens an diou guaz-ze o deus gonlennet eus a Rom, evit mont var ho zro, eul loden eus ar venec'h-ze lakeat er mez eus ho c'houchou gant dispac'henn an Itali. Kementse so gouzoude eon enor bras evit an iliz catolic, gullet e ve red d'be enebourmen en em dlei outli pa o devez c'hoant da gaout tud da ober ar vad

Ar Pap, eme gaseten ar c'hreideiz, ne deo harpet var gallout ebet eus an douar, he zaoulagad so savet etrezeg an Env, hag e vei dinet ha didro ar treuz hag an dispac'h so brema dre ar bed. Lavaret a ra e c'houzo Dont he unan eout d'he iliz ar plas e deus izom da gaout hag e defe c'hoant an dud da vint outli da zerc'hel, ha penaus ar re ne fell ket dezho en em starda outli, a elle en em gaout ho unan hec'h varnezho pa deus da zigas da zouch dezho ez eo ben Mestr ar bed kentoc'h evit an dud hag ar re-vras eus an douar

Naonet. — E Naonet e maer oc'h ober eon d'ar c'hoar Mari-an-Dred, maro gant ar c'holera paket ganthi o souren eus ar re glan. Meur a c'hoar a voa bet sammet diaraog, hag ar c'hoar Maria voa deud d'en em guindig da zont en ho leac'h.

Goude beza labouret opad paezeg dez eo bet sammet he unan. Ar more'bed santel-ze, eme an hini a scrif kement ma, e so evel Alex digaset gant Dont da gaout ar vinoret, ar vugale dilezet, ar re glan, ar regoz, kement hini a so reuzeudie ; ho gullet a rer noz dez e tal guele ar re glan gant ar c'holera. Ar c'hoar Mari a lavare var he zremenvan. Ha ven an diveza a varso gant ar c'holeravet o Penn-ohed ! (Paimbeuf) Oll dud kar couls lavaret o deus hac'hell he c'horf bete r bez.

Enebourien an iliz o vez en em lakeat, aboue 1863, da zouguen mercou varnezho evit diskuez petra int ha petra o deus c'hoant da ober, da lavaret eo, distrinja ar gur religion, meur a gisten mad so falvezet dezho ive douguen varnezho eur merc hennag evit rei da anaou e fell dezho difen an iliz santel. An dud vad-ze a choazas evit merc ar chadenno gant pere eo bet liamet an ahostol Sant Per. Kemeret a rejont eta chadenno henvel oc'h re Sant Per, gant he groaz he divrec'h d'an traon, evel eun arouez selear hag aost e fell dezho difen an iliz hag ar pap, vikel Jesus-Christ, a enep ho oll enebourien.

Ar c'hiz da zouguen chadenno Sant Per en em skignas ep dale, ne ket epken en Itali, mes c'hoas er broion estren. Setu penaus eo bet nevezet an devotion da chadenno Sant Per ken anavezet brema ez eus eun nebeut cant vloazio

Ar re a voa en em lakeat evelse da zouguen ar chadenno prisus-ze, a c'houlennas ma vije savet ar c'hiz-ze beteg ar renk eus eur vreuniez, hag ar re a zougje ar chadenno a vije breudeur eus ar vreuniez-ze. Ar c'hardnal vikel, en deus savet, ervez oll reglennou an iliz, ar 26 a viz c'huevren diveza, en iliz Sant Per el liamou, Breuniez chadenno Sant Per, hag en deus he lakeat dindan patronach ar conception didach eus ar Verchez Vari ha dindan hini prans an Ebestel.

An tad santel ar Pap en deus staguet induljansou braz oc'h ar vreuniez-ze, ha dre eul liser eus an 8 a viz

mae divêza en deus discleriet petra zo da ober evit ho gouuit.

Ar chadennoù a zoug ar re o zêr vrezier-se a zo det touchet oc'h gwr chadennoù Sant Per

CANADA. — Ar sclerijen eus an Avel en euz shign dre ar bed mañ oc'h vut, dre labour ar Visionerien a ia d'ar broioù pell da c'honit enea da Zoue. Evelas er C'honada eo crenket eals a nevez zo niver ar gatoliket. Ar C'honada-lzela eleac'h ne vez brema exeta eun nebeut bloavezion, nemet tri-ugent mil catolic, a zo eub brema nao c'hant daou ha daou-ugent mil a gatoliket. Er C'honada-Huela, eleac'h n'oa nemet var dro daouzeg eant catolic, ex eus hiri daou c'hant eis hag antercant a gatoliket.

Hon Tad Santel ar Pap en deus roet eun Escop d'ar Goptet catolic eus an Egipt, pere a o devoa beta vrema evit ho ren nemet eur beleg. Hanvet en deus c'hoaz eun Escop all evit aecour an Antoua Valerga, Escop Jeruzalem hag an Douar-Santel.

PARIS. — Ar Prussianet so protestanlet evit an darn-voua. Bez' ex eus gouscoude catoliket en ho zouez, mes ar re-ma a vez dalc'h mad goal gasset dreist oll ar c'honerehon brema gouscoude pa zeus izom tud vad da guemeret sourei eus an dud goulet ha mae'hanet er vrezet, ex eus gouienet leanezet, menac'h pe tud vad all da vont var ho ar, hag ar c'honerehon o deus cavel beta pemp kant evit mont da zervicha an dud reuzendic. Setu penaos e rent alio ar gatoliket, ar re o deus gwr religion, ar mad evit an droug.

E Caser ar C'honad hag ar Meziou e lenbomp ar peñs anezha varlerc'h.

An Antoua Gabriel, nevez beleg isouane, e glevas eun deiz penaos eun den eus ar barrez ma edo enhi, hag a voa bet eun diapar her bras, a voa dare da verrel. Redeg a ra buhan d'he gaout evit he fazat da ristrei oc'h Doue. Poun en devoe o elase mont beleg an hini eus, hag brema pa her guelas, a reas en eur gounnar ar vrasa, a zavaz en he gounnar, hag en em lakeas da lavaret dezhan goaza ma c'helle. Ar beleg isouane ne ra van, hag a ra kement a ell d'he he zomder evit he laet da zont enha he unan. Mes ar c'honadour pehini en doa kemeret re a veac'h gant ar barrad droug-ze, a grog an divoda echa hag a daol goad a leiz he e hrou. Dioc'h-tu ar beleg a grog en eur pod, a laca he vrac'h dindan beup an hini eus, evel ma rafe eur van evit he buguel, ha leun a druez o velet ar alail paour ma edo an den reuzendic-ze, e poras dion pe deir guech d'he dal hag e lezas eur veraden zalcou bennag da guez var bizach an hini a roc dezhan he valloz eur momet diaraog.

Ar garantez-ze a scous e calon an den eus. Pa ellas sovel ha come, e lavaras petra, emezhan, me ro deoc'h va mañloz, ha c'hui a ro din me ho pennoz! Ho cassat

a ran, ha c'hui ma c'har! lavaret a ran deoc'h goaza guell, ha c'hui a scous d'he zalcou varhon hag a boc din! Petra ne'h-hu la? Barer eus, emez ar beleg, petra bennag ne verstan ket, an hini a zalc'h plas Jesus-Christ pehini a oirden din ho eare.

Ar barer a voa great. An diapar'her coz a voa diskenet sclerijen an Euz en he ene. Distret a reas eus Doue a greis ealen. Fallout a reas dezhan e vje digoret dion he di evit ma c'helje oll dud her guel pe gement a guez en doa d'he vez tremmet ha gant pebez seiz e receive he sacramenchou divêza.

Eur guevridi evit ar lere'nez. — Eun den isouane pehini shone pell antez n'en doa nemet a zouch a Zoue, en em lakeas en hent evit mont da Paris. Araog diblas e c'houlennas digant eun strom eus he unan-deguez ha ne devoa kevridi evel da rei dezhan da ober. — Eo, emezhi, mes va c'hevridi, evit da veza distet, a gafac'h marteze d'he da ober. — Livrit-hen din ato, emez an den isouane, ha me he grato mar gnellan. — Mar, emezhi, pa viot digouezet e Paris, it da lavaret eun Ave Maria evel da iliz liron Varia ar Gounnou. An den isouane, petra bennag n'oa nemet ar guevridi-ze dion he zoure, a stouas he beno evit daknez en eun gargue anezhi. Ne grede ket lavaret ne grage ket.

Goude beza tremmet eur nuz o redet dre Paris evit guel an traon euz er guez-ze, ar beac'h a reas ha bourchas da xistrei d'ar guez pa deus da zouch dezhan eus an Ave Maria a behini en doa en em garet. Chom a reas da argail, hag o lavare outan he unan. — Goazaze. Ne din ket! Goude e lavare adarre. bab, pe euz euz en em garet, ha nento red e vez din lavaret guet, pe auzo n'em bezo ket great ar guevridi. Setu hen la o redet da liron Varia ar Gounnou evel eun den a ia abrez hag en despet dezhan da ober eun tam labour ne blij ket dezhan, mes pehini o red da ober. Mont a ra en iliz, en em deure a ra d'an daoulin hag e elase digas en he zouch ar beden-ze en doa lavaret alies guech all, mes pehini en doa brema coud lavaret anoune'heal. Erfin evel kent e tenna da zouch dezhan anezhi hag en em lakeas d'he lavaret.

Mes araog m'oz echa he Ave Maria gantha o deus sonjou all en he speret. Chom a reas da zonal, ha emden e tenn an daoulin en he zoulagad. Person liron Varia ar Gounnou, boza da velet tud evelse o lustru oc'h Doue. her guelas hag a deus d'he gaout. An den isouane a gofennas, a jomas eun dervezion bennag eno, hag araog dont eus a Paris en devoe an hent da receo he Zoue.

Pa voa digouezet er guez, kestra tra a reas o mont da gaout an strom o devoa roet dezhan kevridi an Ave Maria, evit he trugarecat ha lavaret dezhan petra voa c'hoarvezet. Houma pe voe tam sonzet oc'h he glevet, rag e gortoz edo da guementez; rag an strom-se so eur gristenez vad hag e deus eur strom diapar e madelez hag e trugares mam Doue.

Var aod Cleder eas digouezet, pe da viana eo bet dare digouemout eus darvoud bras en derrezien tremmet. Pev ar den moanec, Ian-Vari Mescam, Alan Tanguy, Alan Guillou ha Mikeal Creac'h a voa savet en eur vaguic van evit mont da gaout eur vag pesketa pehini ne voa ket pell dioc'h ar aod. Tri anezho en em lakeas, en eur c'hoori, da lya ar vaguic vian, kement ma troas var he guinou. Eno mense e savas hrota. Mescam a glaeke en em zalc'h dioc'h Tanguy pelont a zalc'he erog mad onhan, hag e runjont ho daou ar mor. Guillou ne voas ket mont, ha Creac'h a ia euzeg onha evit he zavet. Mes kementse a'oa ket eaz da ober, rag ar mor a voa rast, an tarzou a lame hag a daole hag a zistaele an daou zen-mu. Abenn diou vech, Guillou a lavaras d'he gamaral : les ne'hanon, evit na vevs beuzet aemed'ho, war cho-mez c'hoas da glaeke va zeuna, e vezimp collet hon daou. Da leac'h, eme Creac'h ! Biken ! hon daou ez aimp d'an aod, pe hon daou e vezimp beuzet ! Kement courach ha dalc'h mad ! Ha Creac'h a c'hoarino an oc'h ma oc'h an tarzou, hag e c'heller lavaret oc'h ar maro.

Eno ez oa eaz tud var an aod o sillel oc'h ar re mu, mes ne allent ober vad ebet dezho, neu anezho ne vout neun. D'ar fin, goude beza poaniet a briz buex, Creac'h a ellas caout erog er rec'hut zo var an aod. Dalc'het en dea mad da Voulou petra bennag ma voa hema collet he anaeudeguex ganha eus nebet a voa. Evelae Creac'h dre he ners calon en deus saveeteel he ho vuez unan ha buex he vignon. G. M.

(Tremmet eus an *Impartial du Finistère*).

FEHM-SCOL TRÉVAREZ.

An Aotrou Kerjegn, rener ferm-scol Trévarez, a serf deomp oc'h hor pedi da lacat er gazeten ar pezh zo nma varlerc'h :

An eiz a viz here kenta, e vevs, e Trévarez, eus ezamin evit recen, evel a vez great bep bloaz, daouzec potr iouane eus ar re o defe c'hoant da veza kemetet er ferm-scol.

Ar scolarien, epad an tri bloaz a dleont da dremen er ferm-scol ervez ar reglen, a vez roet dezho evit netra ho bevans, ho skol, eur medecin var ho zro pa vez izom, ar pezh zo red d'eur scolier da gaout, plun, l'ou, paper, etc.

Bevel int evel tud an tieguizio ar re so main en ho zez var ar meaz.

Setu nma ar re a ra skol dezho

1° An eil-rener, an Aotrou Roux, bet o teski e Gignan, hema a zese dezho anaout an douarou, an tremp, ar benviacho, penaus sevel plant, pe seurt gouande-guez da lacat varlerc'h eur gouande-guez all, penaus disoura an douar, penaus en em gnomeret evit dere'bel urz en eus tieguex.

2° Eur jardiner-spluoc pe magnor, (da lavaret eo, eur jardiner a voas ada ha sevel plant), an Aotrou Primault, bet o teski gant an Aotrou Dubreuil, eus a Rouen. Hema a zese d'ar scolarien anaout ar plant hag ho natur, pe seurt labour a c'houlenn ar plant legumach, penaus caout ha sevel splusegou pe maguerzet, penaus tilla ar guez frouez, etc.

3° Eur mestr oit deski ar galleg hag ar jet pe ar chifrou, an Aotrou Guamen ar C'hlec'h, bet o teski e ti al Lakes hag e Trévarez.

4° Eur medecin loenet, an Aotrou Binet, pehini a ra skol diou vech er zizun var an doare ma eo great corfar chatel, pe an dispensadur corf.

5° Daou Gontremestr, pe mar kirit daou bennbarden, a zese, unan anezho, an Aotrou Daigou, penaus douar ha dizour an douar. Egoile, an Aotrou Bizeouru a ziskuez penaus ober oc'h he ober he unan. Ar re-ma a dol ervez eus ar scolarien hag a zicour ar eil-rener da ren ha da alia en ho labourou ar re so o teski.

Eur beleg mad meurbet, an Aotrou Bozec, bet person e Sant-Gozec, en deus teurezet kemere ar garg a Velec ar ferm-scol.

Ar re so o teski a vez lakeat. ervez ma her gourt he-menn ar Ministr, da ober kement-seurt labour so da ober var dro ar ferm-scol, e pehini ez eus deg derrez arat ha pevar nguent dindan douar labour, pevar derrez arat ha iregout dindan foanneier ha prajou, ha daou c'haot derrez arat dindan goat.

Labourat da zizour an douar, gwelet a reont ober, hag ober ho unan ar pezh zo red evit douar, implijet e vezont var dro ar splusegou, pe maguerzet guez frouez ha guez all, hag e teskont ive lacat ar guez da zevel ha da greski dre c'hrofo.

Rannet int e pemp servach, ha pep servach a bad pemzek dez. Evelae, oc'h he lacat da zistrei aliez d'ar memes labour ha da ober pep tra, ar scolarien a deu, ep he zantout, abens an tri bloaz, da c'housont kement eo red evit treak evel m'eo dlet.

Ar servicho-se so rannet evela :

Ar c'hezeg hag al labourou douar.

Ar loenneier. — Douar, dizour, ar chatel corn.

Ar jardinou hag ar maguerzet.

Al labourou var dro'u-ti

En han e saver da heder leur, hag er goam da bomp

Da nav heur ez eaz da gousket.

Studia a rer azaleg poder beuz anter beto c'hoas'ho heur dioc'h ar mintia, azaleg creiuleiz anter beteg eus heur anter, hag azaleg ma vez noz beto nav heur.

Ar seol a vez great bennet, nemet pa vez labourou bras azaleg nnezeg heur beto creiuleiz.

Da zol, goude Gousperon, e vez great eur brezeguen pe eur gaozaden divarbenn al labourou a rer er mareze. Ar rener a ra gouleannoc oc'h ar scolarien divar benn ar c'hentelio o deus bet epad ar sizun.

Epad ar c'hlasoù, ar scolerien a vez var baper ar pes a zeskter dezho, hag antronoz e leunont ar pes o deus merket, hag ar vuiri ho difazi.

Bep mix e roer *poenchen-mad*, (bonn poussa) da bep unan dioc'h an doare ma en em guodu, ma studi ha ma labour.

Bep bloaz e vez eus *gommision*. En he fenn e vez an Aotrou Prefet pe eus an Alier eus ar Prefectur. Bes' e vez enhi Alierien jeneral, an Aotrouez Lacost, Th. de Pomper, Ar Breton, labourerien douar eus ar regenta, an Aotrouez Soubigou, eus a Sant-Thegonnec, Fagon, eus a Vilizar, Oliv, mestr-scol e ti al lake. An Aotrou Alexandr, chaloni, en deus ive ar vadelez da guemeret peiz enhi Ober a rer goulennoù 1° oc'h ar re o deus e'hoant da veza reoet. 2° oc'h pep rum eus ar scolerien en em dija, ha da bere e roer bep bloaz *poenchen-mad*.

Ar *poenchen-mad* roel gant ar *gommision*, hag ar re en deus bet pep scolar epad he dri bloaz scol, a vez lakeat oll en eor zom goude an examin en deus da gant arang mont kuit ha neuze pehini, ervez an niver eus he *poenchen-mad*, en devez muioc'h pe debentor'h eus ar prim a bemzeg lur ha tringuent bep bloaz, daou c'hant pemp lur varnougant evit an tri bloaz, roel gant Ministr al labour da bep scolar.

Ouspen ar prim-ze a bemzeg lur ha tringuent ar bloaz, ar Ministr a ro eus prim all a bevar c'hant lur a les da razina evelen daou c'hant lur d'ar aroher en deus ar mui *poenchen-mad* da vont kuit, c'huoc'h aguent lur d'an eil ha pevar aguent lur d'an trede.

Erlin eus ar scolar evit diskuez ist capabl, a vez roel, pa ho examiner arang mont kuit, d'ar re eus ar scolarien a gaver o deus merket.

Ne ket eia eiken evit eila o tesker an dud saouane er form-scol, mes eus polt azaleg 16 pe 17 vloaz bete 19, pe 20 a c'houit eno, ar c'henta etre 450 ha 550 lur; an eil etre 330 ha 375 lur, an trede etre 300 ha 350 lur; hag ar re all etre 200 ha 250 lur; da lavaret eo, eus muioc'h evit na goustic d'an daou farz eus ho ead kemeret ha paca en ho leac'h eus merket eus ho ead.

Pa vez bet potret saouane tri bloaz diadan eus reglen vad a vuez, pa o deus bet scol teir guez bemdez epad an armer-ze, pa o deus studiet penaus e rer al labourou hag ho gread ho anan ervez an doareoù guella evit ar vro-ma, ha ne eller ket esperout penaus ar re arazho o deus eus dra benneg a speret hag a skiant, hag o devezo he lakel da dalvout, a vourzo cosal gant gouezeguez divarben al labourou hag ober ho anan gant ijin kement a dle eus tlec da c'houzout evit eas eus dieguet en dra ha gounit oc'h he ober?

Ne'm eus ket aoun evit bel lavaret, an tri salefars eus ar 130 den saouane o deus kuitet ar form-scol o deus tizet ar gouezeguez-ze, daoust pe guen neben eo tizet an tlec saouane a Vreiz oc'h kement ben dizez, oc'h pep labour, dreist oll oc'h pep studi.

Da 17, da 18, da 19 ha zoken da 20 vloaz, ar hotred

dirar ar meaz a zo goac, n'ist ket gwest da barloet pa ve an distern crog da ober, ha eridi a rin-me lavaret ne vez ket eus avoalc'h ar bevars o dou bet, ha ne deus muioc'h d'ho zred blavez er form-scol eusoc'h ma o deus bevars chasson ha noma ket dioc'h ar scolar, no ho gueler o kemeret an doare a butred saouane a so gant eus ha sac'h en ho goazet?

Cals eus ar scolarien, kerkeat ha ma zeont se hapa, a ia dioc'h en eus an dud a ia mui vad d'ar vro dre ho labourou gread ma ha gant skiant. Henevel a rin More, Naga, Neudelec, Ar Gall, eus a Honoen, eus a Hanvoc, eus a Guimerc'h, an tri Cudennec, Ar Faou, Bolore, an daou Vaher, Lantou, Keromnes, Ar C'hlec'h, Ar Roux, Jacob, Brangoulo, Floc'h, Collet, Corbel, etc., pere e C'hoars, er Vneur livenn e Plougonven, e Spozet, e Plouigneau, e Lanmeur, e Phabennec, e Lohann, dre an doare ma labouront ha ma lakeont an eil gouezeguez varlerc'h egiel, a ra e guirionez scol da dud ho c'harier. Pegement a re-all pere, ep beza ker gwest hag ar re-ze, goude beza bet loaset er form-scol da labourat mad, a voar evel m'eo diet muioc'h an alar, gounit pe ada a linen, dizour ha dour, hag a ro d'ur ma ha d'ar re am zicour, ar blizadur da velet ho hanolon etouez ar re a c'houit prizion er C'homisoù, en arezezoù?

Eus descadurez dioc'h stad an den, da lavaret eo, eus descadurez roel d'ar c'hrouader evit rer dezhan da aoust pe guer caer ha pe guen huel eo ho stad, pegement eo talvoudet hag enorabl, evit deki draban he respell hag he c'harier, an descadurez-ze a gava-mes eus eus madouer social, da lavaret eo a ra vad d'an oll, rag kement a ra a vad evel a ra a zrong an descadurez all-ze a roer d'ar vugale dirar ar meaz er scolarien, etouez bagale kear, hag e erze ho droug-toulon, ar pes ho diroll, ho laca da zizez ar mezoù, ho beuz en eus stad evit pehini o deus netra e pourchas, hag ar c'harier a deu da veza voaz a guementise.

Evelse en e coll an tieg puvadie he vap a dle he zicour ha delec'her an tieguet var he lerc'h; al labour douar a go'i he nert hag he vuez hag a deu da veza, etre daougen tud paour ha dizerc, eus vicher evit dervezourien, epad ma tlec beza ar vicher an nopia, ha ma tlec en em rei derhan an dud gouezeguez hag ar sperjeon a glasc mui a zervi ar guir binvidiguez, ha laca ar Frans da veza e guirionez ar guenta eus ar vro-ma.

Ar scolarien a lavar ar pedennoll a vanden eus ha mantin. Da noz e leoner baer ar Zant e bresonec dirag an oll.

Talvoudet eo ha talvoudet bras e tlec'fent ar gallec. Mad eo ive, hag ec'h ellan ho lavaret, red eo ne succo-mac'fient ket ar re e pehini o deus deket anaout ho marn, e pehini o deus ho marn deket dezho anaout ha pidi Doue.

Abooue aguent vloaz eus eus gouezeguez va bues da laca da dalvout er form-scol, da lavaret eo, da zikmor ar respell a zongon d'al labour douar ha d'an dizez. Mes adalec ar penn kemia eus eus gouezeguez ne rajen nemet

skigma hep bloaz var ar meaz daouzet beabanserie, daou-
zet den discredic, ma na lakean deski dezho ar religion
epad ma tesont an troup all, da lavaret eo, ma na vije ket
fontet ho descadurez var ar respel hag ar feiz

Ar ferm-scol ne deo ket ar gonant, mes c'hoant a zo
da dizont enhi ar peiz so merket dre ar c'homrou-ma
pere a zisconez ar vuez christen en ho huela stad : *Cres-
camus in illo per omnia qui est caput christus*. Da lavaret
eo - Deomp var araog e pep tra dre Jesus-Christ pehini
eo lior penn.

Ra deuo eta an tieren so ho douar dezho, ra deuo
ar verourien, ra deuo ar vistri so o chom e kear hag
o deus c'hoant da velet o chom da labourat douar, tud
iaouane desket, mad d'al labour ha christen, ra deont
da zontal ha da anaout peguement a c'hoant ober vad a
zo ha pe guez dizell ber gres en eur ferm-scol hag a zo
savel evit ho bugale.

Ne deo ket ar vngale o deus nebeut a speret pe a zo
dizra da ambreguer eo a dleer da zigas d'ar ferm-scol,
evel ma ber gres re alies, mes ar re a deus bolonte vad
hag o deus bet eur guenta descadurez dereat. Ar re-ze
so neuze e tro da heuilla, da entent ha da bleustri ar
c'hentelion a roer dezho.

Er ferm-scol eo o tle ar potr iaouane mont bete'n
oad da veza den, o tremen ar pennad amzer-ze a bad tri
pe hevar bloaz hag a ro leac'h da beplini da veza cals
var evez. Eno e tle en em rei evid mad da vicher ho
dud ar bugel en deus bet dija kentelion ar vreur
eus ar scolion christen pere, en ho scol vras hanvet
al *Likes*, o deus comanset dignari ho speret hag ho
galon evit anaout ar c'henta deverion eus ar vuez.

Ar peiz am eus lavaret a zo hir-meurbet. Her pardon
a roet din o sonjal peguement oon douguet evit an
descadurez-ze da rei d'an dud iaouane divar ar meaz.
An dra-ze a gredan en deus komet a bouez hag a virit
e ve sonjal kement enha, ma zao, a zouch din, ar c'henta
respont da ober en enclase a dle beza great var izo-
mou ha diazamauchon al labour douar.

Teurvezet, etc.

LOUIS DE KERJÉGU.
Rener ferm-scol Trearez.

G. M.

LIZER HIRVOUDUZ EUR PERSON (1)

d'ho Haremlents epad an diapa'h, pe ar
Revolution.

Selaont eur Person euz Escopi Guened,
Pell dioc'h ar rouantelez 'vit ar feiz divroet.
Pell eo a gorf diouz-hoc'h, mes he ompion
A zo bepred gan-e-hoc'h ker koulz'vel he galon.

Abaou ann amzer, siouaz, ken glac'haruz,
M'oun pelleet diouz-hoc'h; oh! darvoud ankenuz!
Draig va daoulgad noz ha deiz ho kneleat,
Ha war ho peanton noz ha deiz ec'h ouelann.

Oh! deiz leun a c'hilac'bar, leun a dristidigez!
Evid-oun a-vreman ne vo mui levenez.
Oh! dispartit nac'huz! ah! kent ha ma revinn,
Sonj am bo ac'hanoud, hiken ne t'ankoainn.

Hevel euz Jerenni hag onz ar luxetien,
Er gher a Vablon, mantret gant ann anken:
Bemdez, enn eur sonjal, enn ho holl poasion,
Gant gouaghenon ar mor e veskann va daelon.

E kichen aod ar mor, azezet war eur soc'h,
Ec'h ouelan gant glac'bar, e c'hlabann va divroc'h,
E c'hlabann va divroc'h, siouaz, gant va daelon,
O sonjal em'oc'h peil enn tu all d'ar morion.

Oh! tud euz va farrez, ne welimp mui arre,
Ann amzer-euruz-hont ma me c'haec'h bemde
'Vit brezeg enn ho touez, evel tiskarg ho kalon
Ha 'vit ho kennerza dre ar communion.

Oh! va bugale kez, e pe stad ez oc'h c'houi.
C'houi am goulenn bemdez, ha n'em c'havit ket mui.
Me ho kouenn d'am zro, oh! glac'bar va ene!
N'ho euz ket mui a dad, na me a vngale.

Oh! denvedigou kez, petra vo ac'hanoc'h.
Piou breman ho skouarn, piou a rei sikour d'e-hoc'h:
Oh! Jezuz, Pastor mad, ho pet sonj auzho,
Hag astennit ho torn e pep amzer d'ezho.

Holl sperejou euz, holl rent ha sentezed,
Ha c'houi, Rouanez ann en, ehomit gant-ho bepred,
Rout d'ezho sikour enn ho holl ezommou,
Ha rout nerz d'ezho d'houzant ho zrubilhon.

Oh! bro ker, Breiz-Izel, oh! bro ken glac'haruz!
E pebez mor a c'hilac'bar ez oud-de bet taolet?
Guch all ec'h oues euz ha jouaz ha laouen,
Breman ez oud mantret, siouaz, gant ann anken.

Eur vanden trubarded hep feiz hag hep lezeu,
Ho deaz da zismantret, lakot penn-evit-penn.
Joa ha peoc'h da galon gan-id ho deuz lamet,
Divroet beleien, mener'h hag eskobed.

Eskobed, beleien lia mener'h divroet:
Gand al leanezed holl ar vro dilezet.
Mui overen e-bed, mui a sakramanchou;
Ann dreiz a eav, a gresk e-barz hon ilizou.

Oh! deiz euz ann distro, oh! deiz a ouusted!
Va spered zo gan-id, me sonj enn oud bepred.
Dono a vadelez, hastit ann termen-ze,
Evid mac'h hellian c'hoaz guelout va bugale.

Se, kanaonen nac'huz, diskarg euz va spered,
Ke, ha lavar d'am fobl, va glac'bar diemed.
He doughit, elez mad, ha lavarit d'ezhan,
Ne rann nemet ouela, barz em bro pa soujann

(1) An Aotrou Noant, Person Bignon.

Turmeel, eostik-moz, gaud ann amter-wevo,
C'houi ielo da gann ouz der va bugale
Ah ! perak n'hellan-me nijal ive gao-e-hoc'h,
Ha monel dreist ar mur hel'hou bro evel-d-hoc'h ?

D'ann holl dud euz a Vreiz, kavit a boez ho peno :
« Dale'hit mad oc'h ar seiz, dalc'hi ouz ho lezeu
« Ha grit dezho respont. Ni zalc'ho oc'h ar fe,
« Kentoc'h mervel mil gwech eget nac'h hou Done.

M. D.

Buez ar Brinsez euz Fransesza Dambaz.

(e kuez hret pennad).

Fransesza a felle dezhi e tenje he lemezet d'en em zis-
taga dioc'h an traoz bihan evel dioc'h an traoz bras. Ne
gare ket ar re a gomzo eals, ha ne gave ket dezhi e c'hall-
let beza eul leanez vad ep en em voaza da goma nebeut.
Eun truez brax e devoa oc'h ar re a gave re deun ar ren-
leu, hag o devoa poan oc'h he miret. Ober a reu he gal-
lout evit oher dezho caout ar beac'h ze scaon da zou-
goen. Credia re a voa eun dra vad chench superiolezh
hep tri bloaz, abalamour, emezhi, douguetoc'h e vezont
da lacaat miret ar regien, ha neuze mad eo da bephin
douguen ar beac'h ze pepini d'he zro.

Seiz e ber gomzoz petra lavare eo luez eul leanez
ancoune'hat ar bed, konjal e Doue, gallout chom he
unan, ep c'hoant da velet neira, beza maro da bep tra,
morse coll amzer, lezel ar re all evel m'emaout poania
da vont bemdez var arzo, beilla bepret varnezhan he
unan, bale ar gvel a Zoue, miret he regien, bevilha ar
skuor vad o deus roel deomp ar zent.

Evit diskenn pegement o lle ar re a servich Doue
dional oc'h an droug prezeg, e tischoez ne allot ket ren-
ta d'an nessa an enor laret digantha. Kasor h eo d'an
hini em deus lavaret e luez droug eus ar re all distavaret
he c'hoant, evit na deo d'an droug prezegere vopari he
fant. An hini em deus lavaret droug e fauz n'en deus ne-
met anezo en deus lavaret guier, mes an hini en deus
disclaret fazou he nessa, petra rano hen evit laret an
droug en deus great ? Mes lavaret a re e tle pep hini
beza content e vije droug prezeguet antzhan. Eus an
tentationou e lavare. Mont a rat da goll an hini a jench
an tentationou e plijadarezou, mes Doue a zaveten an
hini a zo an tentationou croazion evithan.

An Doue Fransez, eil eus an hano, en devoa c'hoant ive
da zigas Fransesza tostoc'h dezhan, hag ar brinsez e devoa
c'hoant ive da vont da eur gouent all elloc'h ma vije me-
sor'h gant he leanezet. Rac e couent an teir Mari ne von
nemet conilis etreal lemezet hag ar venac'h a voa en eur
c'horfi all. Ro e voa dezho lavaret he ofisou hep oil. An
dar en devoe digant ar Pap an ofre d'ho digas da gouent
ar c'houet, eon tamc izeloc'h evit Naoet, var ribl etreal
Loer. Al leanezet a urs Sant Beneat a voa er gouent-se
kentoc'h o devoe urs digant ar Pap da goumeret roolez

leanezet Carmez, ha d'en em lacaat didro urs Fransesza
Dambaz. Ar pe a rejont, goude beza rebarbet eur pen-
nad.

Diez e re res da anaost pegement a c'hilac'h ar vout
couent an Teir Mari, er guier Venet, ha dreist oll etonez
ar heorien, o velet ar brinsez oc'h he c'hoant evit mont da
Naoet. Ar bop on em ventume a vandeimou, hag a le-
vare e voa red he oile her dre oern. Hi a voa ive glac he-
ret, mes ar Pap en doa goue'hemoneit, hag e voa red
sentit. Al leanezet a voa chomet var he lerc'h e couent an
Teir Mari, hag o devoa kement a guez da vera collet he
superiolezh, o c'hoelleannas dont, hag a roue lezet da zont
divezatoc'h e couent ar c'houet.

Lavaret a ver edo neuze e Naoet an den euz Alan
ar Roc'h, o prezeg an devotion eus ar Rozero. Fransesza
her galvas d'he e hount, hag a goumeras gant prez an
dooro-ze da enori mam Doue. Lavaret a ver e lakeas zo
duc Francez da acrida d'ar Pap Sixt Pevare evit he lacaat
da apront Breorien ar Rozero.

Daou vloaz goude e varvas an Tad Iann Soroth, jener-
ral a urs Carmez. Ugent vloaz oa bet dalc'het da jener-
ral dre urs ar Pab, hag en doa labourer eals da lacaat mi-
ret ar regien er c'houerhou eus he urz e Frans, en
Alemañ hag e Flandrez. Fransesza e devoe euz c'heuz
bras d'an tad-ze.

Pevaz bloaz e chomaz beo var he lerc'h. Er bloaz 1485
edo o servich ar re glan er c'hlandi, hag e lemeze eur
aouri bras eus eul leanez a voa gant eur c'blevez spe-
gus, hag a varvas euz he divrec'h. Coez a reas euz he
unan, hag e voas red dezhi mont d'ar c'hlandi. Anout
a reas ne devoa min pell da vera, hag en em bressas da
recoz he sacramentou.

G. J. M.

Wann er Roue evit ar Santez-mad.

- Duiz, 20 Eost. — Sant Bernard, doctor eus an Iliz.
Duiz, 21. — Santez Jannet Fransesza Chantal
Duiz, 22. — Eizet an Assumption.
Duiz, 23. — Sant Philip Beniti
Duiz, 24. — Sant Bericle, abostol.
Duiz, 25. — Sant Luiz, roue a Frans.
Duiz, 26. — Pevarezet goude Pantecost. Gouel
ar galon skoul a Vreiz.

An Avel hirio :

(Evel ma emeus hirio eus teir arzo, lakeat avel gouel
ar Vere hez. o lacaat hirio avel ar zel.)

Jesus a lavaras d'he ziskiben. Den ne ell servicha
daou vezir, rag pe e cassao unan hag e caro eguile, pe
o c'houzanvo unan hag o tispryo eguile. Ne allit ket
servicha Doue hag an arc'hant.

Rac-se e lavaran deoc'h un vezir ket nec'het o elasc
gouzout petra zebrot evit chom beo, nag a beleac'h o
pezo difad da c'holo he corf. Daoust ha ne dal ket ar

vuez hirroc'h evit ar vagadurez, hag ar c'horf hirroc'h evit ar vascamant?

Sellit oc'h labourer an en; ne adont na ne eastont, na ne zestomont e grignoloa, mes ho tad eus an en ho ruag, ha ne dalithu ket eus hirroc'h evit al labourer-se? Pehini ac'hanoc'h a elfe gant ho oll zourei cresski he vent eus a eun troatad?

Ha perag en eus nec'h divar beun ho cuscamant? Sellit penaus e sao liti ar parkerier; ne labourer na ne nezont. Gouezedo me heu lavar deoc'h: morse Salomon zoken en he oll c'heset, en he oll c'hloar, ne deo bet gmsket evel unan anezho. Hogen mar guse Dore evel se eur c'heset eus ar parkerier pehini a so hirio glas hag a vezo varc'hoas taolat er forn da zevi, peguement muioc'h a zoursi n'en devere heu ket ac'hanoc'h, tud a ncheat a feiz?

Na vezut ket eta nec'hiet ha na lavarit ket peira zebimp-ni? peira efimp-ni? peira lakimp ni en dro deomp? Ar banet a ra ivez ar gouennou-ze. Ho tad a voar avoa.c'h oc'h eus izom eus an trou-ze oll.

Claskit eta da guenta Rouantelez Dore hag he justis, hag an trou-ze oll a vezo roet deoc'h var ar marc'had.
(SANT VAZE VI 21.) G. M.

KELRIER.

An Aotrou Kerand; so hanvet vikel e Sant-Lois Brest.
An Aotrou Belheoc'h so hanvet vikel e Lambazellec.

Dissol, daouzeg a viz eost, an Aotrou'n Escop a Guemper hag a Leon en deus roet an urziou e chapel ar semier.

Seto ana hanoion ar gloer o deus recevet an urziou.

Beleien.

An Aotrouez:

Ian-Joseph David, eus a Dregonrez;
Iudas Chauveau-Kernoret, eus a Sant Vaze Kemper;
Guillon-Lois Sion, eus a Blabennec;
Guillon-Mari Hion, eus a Blouzane;
Ian ar Bras, eus a C'houlten;
Augustin Quemencour, eus a Vilmze;
Benjamin-Mari Berthou, eus a Landivisiau;
Joseph Donart, eus a Langolen;
Eozen-Mari Geric, eus a Blouneour-Menez;
M'keal-Mari Kerloc'h, eus a C'houlten;
Ian-Edouard ar Born, eus a Landerne;
Gonle'hen Carion, eus a Blounevez-Lochrist;
Alan-Christof Coulbigner, eus a Vimillan;
Ian-Clet Cuillandre, eus a Bloffoff;
Ian-Mari Floe'h, eus a Vespaul;
Edmond Jouannet, eus a Recouvrans;
Fransez-Mari Larvor, eus a Vrelez;
Claude Ar Bot, eus a Bloastel-Daoulaz;
Per-Mari Messager, eus a Henvic;

Ian-Vari Mevel, eus a Vichan;
Guillon Olier, eus a Blounevez-Lochrist;
Theodor-Hiacint Rolland, eus a Roscoff.

Ardeierien.

Herve Grall, eus a Sant-Vougay;
Olier Barazer, eus a Lanmeur;
Eozen-Mari Jacob, eus a Borspoder;
August-Mari Palud, eus a Sant-Corintin-Kemper;
Theodor Caroff, eus a Castel-Paol;
Gustav-Aristid Durand, eus a Bont-n'Abat;
Bernard-Joseph Gauthier, eus a St-Martin-Montroulez;
Eozen Guiffant, eus a Grozon;
Eozen Jezequel, eus a Blouven;
Bernard Lois Lallemand, eus Ar Fonillez;
Ian-Eozen Lamour, eus a Blabennec;
Ian-Lois Ar Guenn, eus a Blouven;
Ian-Vari Mihan, eus a Blouven;
Ian-Fransez Gueguener, eus a Henvic.

Abostolierien.

Germen Dantec, eus a Vraspart;
Julian-Mari-Visant Rosencost, a escopit Sant-Briec;
Sebastian-Mari Kerdavid, a escopit Guenet;
August-Mari Bayon, a escopit Guenet;
Ian-Mari-Nicolas Ar Bihan, eus a Sant-Lois-Brest;
Jul Mari Ar Bihan, eus a Zimnoz;
Adolf-Mari Ar Boare lus, eus a Sant-Lois-Brest;
Fransez-Mari Quenn, eus a Ergue-Armel;
Paul ar Roux, eus a Blouven;
Joseph Martin, eus a Bloffoff;
Charles-Marie Naveau, eus a Castel-Paol;
Ian-Guillon Pelle, eus a Brimelin;
Lois-Henri Roue, eus a Castel-Paol;
Ian-Fransez Targuy, eus a Blouven;
Alexandre Thomas, eus a Sant-Corintin-Kemper;

Ar pevare urz bihan.

Ian-Vari Abgrall, eus a Lampaul-Guillan;
Simon-Renan Al'e, eus a Locronan;
Ian-Eozen Berret, eus a Gleden;
Lois-Mari-August Benholon, eus a Sant-Vaze Montroulez;
Herve Berthou, eus a Banzavede;
Corentin Birel, eus a Verrien;
Edmond-Mari Bion, eus a Recouvrans;
Ian-Fransez-Mari Bion, eus a Guernhes;
Ian Vari Burel, eus a Castel;
Per-Cabroc'h, eus a Castel;
Ian-Vari Caradec, eus a Ergue-Gaberic;
Joseph Mari Castel, eus a Castel-Paol;
Ian-Renan Cef'on, eus a Boullan;
Lois-Emil Crozon, eus a escopit Naonet;
Olier-Mari Derrien, eus a Landivisiau;
Alan-Mari Drezen, eus a Benmarc'h;
Clet-Mari Fly eus a Gleden;
Eozen Guillon, eus a Plo-Nevez-Lochrist;
Ian-Lois Henaff, eus a Lanhouarne;

Fransez Hervet, eus a Henvic,
 Ian Jourden, eus a Bleyben,
 Fransez Kerbrat, eus a Blounevez-Lochrist;
 Eozen Gleach, eus a Locudy,
 Charles-Adolf Quere, eus a Sant-Lois Brest.
 Claua ar Rouz, eus a Vespaul,
 Mathurin ar Rouz, eus a Castel-Paul;
 Fransez-Mari Vezo, eus a Blounevez-Lochrist,
 Anne-Mari Madec, eus a Lanmeur,
 Lois-Nicolas Monfort, eus a Landivisiau,
 Eozen-Mari Pellan, eus a Vilers;
 Treneur-Lois Queneuder, eus a Gleden-Pohet;
 Ian-Vari Roudout, eus a Blouguerne,
 Amodee-Mari Salaun, eus a Borspoder;
 Charles-Mari Siou, eus a Blouzeniel;
 Ian Siou, eus a Blouzeniel,
 Lois-Renan Suzenn, eus a Boullouen,
 Fransez Tanneau, eus a Blomeur.

An tontur, pe curanen ar glouer

Per-Mari ar Bail, eus a Landerne,
 Ian-Mari Baler, eus a Landerne,
 Corintin-Mari Biger, eus a Locudy;
 Herve-Mari Boulonan, eus a Blouvorn,
 Mikeal-Ian-Vari Boulon, eus a Vipavas,
 Gabriel-Mac'hari Breton, eus a Lanmeur,
 Per-Mari Castel, eus a Daule,
 Ian-Vari Charles, eus a Dredex,
 Alexandre-Mari Cloarec, eus a Lanmeur,
 Ian-Claude Coat, eus a Sant-Melani Montroulez,
 Per-Alexandre-Mari Crocif, eus ar Foullez;
 Ian-Fransez Coice, eus a Blouescat,
 Felix Douarantur-Mari D'Amphernet, eus a Sant-Vaz
 Kemper,
 Joseph Dupont, eus a Saer,
 Amand-Fidel Gadon, eus a Gonkerne,
 Fransez-El-lan-Herni Gibrat, a escopti Sant-Brieuc,
 Guilhou Goasguen, eus a Daule,
 Eozen Godec, eus a Blougoulin,
 Eozen-Mari Guével, eus a Drebouil,
 Ian-Vadezour Guilhou, eus a Ymiliau,
 Alan-Mari Herriot, eus a Landivisiau,
 Guilhou-Ian Jaouen, eus a Blouegat-Guerand,
 Lois Kerandren, eus a Grozon,
 Mari-Stanislas-Nicolas Kerbirion, eus a Castel;
 Per-Mari Kerebel, eus a Bloumoguier,
 Desire-Eugen Kerezeon, eus a Sant-Lois Brest,
 Camille-Guilhou-Mari Keriguy, eus a Recouvrans,
 Per-Ian Kerisit, eus a Choulieu,
 Guillo-Alexis-Mari Kerivel, eus a Boullann,
 Ian-Fransez Ar Bars, eus a Blouvorn,
 Lois-Mari Albert Ar C'hont, eus a escopti Coutans,
 Eozen-Mari An Denn, eus a Gommanna,
 Fransez-Mari An Dilasser, eus a Verrien,
 Ian-Vari Ar Maout, eus a Nevez,
 Fransez-Mari Ar Rouz, eus a Castel,
 Fransez-Renan Lagavan, eus a Blounevez-Portzay,
 Per-Mari Madec, eus a escopti Guenet,

Lois-Mari Magueres, eus a Landerne,
 Charles-Fransez-Mari Messenger, eus a Henvic;
 Lois-Filip Moal, eus a Bloenan,
 Per-Mari Nedelec, eus a Biobannalec,
 Joseph-Mari Nicolas, eus a Guemperle;
 Mikeal Peron, eus a Castel-Paul,
 Ian-Mikeal Poulhazan, eus a Gleden,
 Joseph-Renan-Mari Rogel, eus a Fomesnant;
 Laurans-Corintin Rospars, eus a Laz;
 Gabriel-Marc-Lucian Rossi, eus a Sant-Corintin Kemper;
 Fransez Stefan, eus a euz Eussa;
 Laurans-Mari Tourmen, eus a Blourin-Montroulez,
 Augustin-Ian-Lois Troussel, eus a Veriekm.

An daou Retred erit ar Voleien a vazo er bloa-ma :
 ar c'henta e Kemper, eus ar 20 a eost d'ar c'heuta a viz
 guengolo hag a vazo prezegnet gant an Tad Jouen, hag
 an eil e Lesneven azalec an nao betek ar pemzeg a ven-
 golo, hag a vazo roet gant an Tad Matignon

Eur pont neud orjal, var ster al Loer, e Naonet, a so
 crevet er sizunvezou-ma. Eur vanden ejennet a voe o
 tremen ar pont. Ar renerien o devoue aoun na vije re a
 bouez oc'h ho c'has oll var eun dro, hag a reas diou
 vanden anezho. Ar vanden guenta a dremonas hag ar
 pont ne reas van, mes pa zeas an eil banden varnezhan,
 e torras hag an oll ejennet a voe stricket er ster couls
 hag an tri den a voe oc'h ho ren. Unan eus ar renerien
 en deus collet he vuex, ha pemp pe c'huic'h ejen so
 bet ive lazet pe venzet

Elouez ar re o deus bet ar groaz a eoz en amzerion
 diviza-ma e c'aromp pevar escop; an Aotrou Rosat, es-
 cop Verdun, an Aotrou Lavignerie, escop Nancy, an
 Aotrou Rux, escop Strasbourg, hag an Aotrou Meignan,
 escop Chalou

Diblasat ez eus eun Escop ha daouzec missionner eus
 a di al Lazaristet erit an Abyssini, ar Syri hag ar Perou,
 daou missionner a ure Sant Basil erit ar C'hanaada, seiz
 missionner eus a scolach an Irland erit ar Stadou-Unanet,
 Douar Nevez, an Australi hag an Tasmani.

PRIZ AN ED.

KEMPER — 11 Eost	PONT-NABAT — 9 Eost
<i>Priz ar c'hantour</i>	<i>Priz an hecstolier</i>
Guinis . . 12 lur, 33 c.	Guinis . . 20 lur, 40 c.
Segal . . 6 lur, 80 c.	Segal . . . 40 lur, 30 c.
Eiz . . 7 lur, 83 c.	Eiz . . . 8 lur, 41 c.
Ed-du . . 6 lur, 44 c.	Ed-du . . 8 lur, 49 c.
Kerc'h . . 7 lur, 74 c.	Kerc'h . . 7 lur, 46 c.
Avalou-douar 2 lur, 25 c.	Avalou-douar 2 lur, 60 c.

Ar Gerant . AN DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant AR DE KERANGAL, Moulet an Escopi.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO; HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a gons ar brezounee.

Ann Abonnement d'ar Gasson a gons :

Evit eur bloaz.	DIET BODUET
Evit e huez h miz	EUR BODUET
Evit tri miz.	C. HUEG H REAL.
Eur gazeten ebken.	DAOE VESSEC.

Ar d'acemant a dle beza great araog caout ar gazeten.

ALIOU.

Ar serjou a ve c'hoant da local er gazeten a dleer da adressi eil d'an Autrou MONTAN, Helec e Kemper

Ar paeamanchou a dleer da adressi d'an Autrou SALAUN ebken. An abonamant a guemeret a ti an Autrou SALAUN l'brer, zu Kereon, e Kemper.

KEMPER, 25 EOST 1866

Dirag daoulagad ar gristenien catolic, an dud dispar, an dud a veler hag a veuler dreist ar re all, eo ar zant. Var ar re-ze emma ar zell Er re-ze eo e caver skuerion da heuilla. Gant ho eo e tesker trec'h li he enebourien hag en em drec'h li he unan. Oc'h ho guelel hag oc'h ho studia e tesker bressa dindan au treid kement a stourm onzomp en hent ar vertoz ha bale eun etrezeg an eurusdet a c'hortozomp en Euv

Mes ar zant n'iet ket d'oc'h doare an dud difeuz eus an amzer-ma, n'iet ket d'oc'h doare an dud-ze, tud a denn ha fur var ho mmo, pere a tell dezho ober lezen ha rei kenteliou da guement a gar ho zibou. Bez o deus ive gouscoude ho xud burzudus, tud creist, tud a bere e reont cools avaret Doueou, tud hag a tell dezho da rei d'ar re all evit skuer, mes ne ket ar zant int. Plou int-la, a leverot-hi?

Mar cavont unan bennag hag en deus great trouz ha freuz en he tuez ore he scriou po en eun doare bennag all, setu eno an dud bras evel a leverer hmo, ha pa n'o defe bet an dud-ze na tam feiz na tam religion. Seul nebeutoc'h zoken a feiz hag a religion o devezo bet, seulva, aze e vezint meulet, seul vrasoc'h ho e haver.

Mar cavont eta eur scrifagner hag en deus implijet ho speret hag ho vouezieguez o sclaheza, o saotr kement a zo sac'r ha santel, oc'h ober goap eus a guement o deus feiz hag a heul lezen Doue, o tiscar ar re o deus great eur vad bennag var an donar, setu aze neuze an den a vezo meulet ha savet dreist ar re all. Mar cavont eun dispar her bennag hag en devezo great ar brezel da Zoue ha d'he Ili, en devezo lresset dindan he dret lezennou an euv ha lezennou an donar, n'en devezo morse pleguet na da brins na da blou, ha pa en defe zoken reutet he vro reizzeudic, ha pa en defe divorc bet aloubet madou he hentez, e vezo caver eun den d'apar, eun den honest, eun den burzudus. Mar cavont eun den hag en deus great eun taol caer bennag, mes peh-m n'er deus morse

kemeret ar boan da virel religion ebet, ne deo morse en em lakeat e poan da c'hozout pe a voa Doue pe na, voa ket, pe en devoa deveriou da ober pe n'en doa ket, setu eno an den a vezo roet d'ar re all evit skuer. Hag e guirionez, eus skuer evelse ne ket d'oc'h da heuilla, ne ket d'oc'h ober evel an lumi pe heul lezen ebet. Mad setu eno gouscoude an dud a roer evit skuer, hag a rear eur veuleudi vras anezho er c'hazetenno, er serjou fall a gaver en lavarnio hag a skiaer e pep leac'h, bele var ar meas. Tud oc'h pere kement lumi ho anavesse en defe heuz ha doner nemet brein o ve he unan gant ar pec'hel. Mes er serjou-se ne gavot morse meuleudi ar zant, pe o vezo great divar lao, pe evit acat tremen eur gaou bennag en ho e henter. Ar zant ken nebeut ne ket ken ar oher evel d'ho. Evit ho heuilla en red caout ners eun den, eo red mont alies er boan, ha ne ket ar re a glase ho eurusdet var an donar eo ho c'hennere evit skuer.

Ar c'hazetenno a gons adarre er sizun-ma eus eun den taouane protestant distroet oc'h Doue liq dent d'ar guir iliz. An den taouane-ze en doa great he studi, ha dre ar goall alio, ar goall guentel ou en doa bet, oa dent da guemeret eur c'haz, eur gasson ar vrasa oc'h an iliz catolic. O veza clevet hmo eus ar burzudou a zigovez en iliz Itron-Varia ar gannidou hag eus an devotion vraz a zoaguer da vam Doue en iliz-ze, e sonjas mont di da ober ar brezel d'an devotion-ze, ha da ziskuez d'ar gristenien catolic n'oa nemet tud d'oc'h eno ar verc'haz evelse. Paour heaz den ! pe kentoc'h, enrusa den ! Ar verc'haz a voa oc'h he c'hortoz, ha goude beza dent di, prez varnezhan, gant sonch miret oc'h ar re all na enor, ent ar vam a drugarez, ez eo touchet he unan, en em laca da rei eun meuleudi d'ar verc'haz, da anza ar vironnez eus ar religion catolic ha da c'houlou beza recevet er guir iliz. Hmo emma an den taouane-ze etoaz an tadou a gompagnonez Jesus.

Ar verc'haz e deus great c'hoaz eur burzud all en

dervezion-ma tremenet. Eur verc'h daouzec vloaz, eus ar Syr, a zemezas en despet dezha, erit gentañ oc'h he zad. Tri dervez goude he cured e oezas en eur c'hloer hag a lamas diganti he oll nera. Ne vije finvi erit couls lavaret. Meur a vedec'h bet var he zro ne allent ober val ebet dezha. Gouzaon a rea poanieu bras, dreist oll azalec pemp heur goude creisdreiz beteg anter-noz. Didrouz e c'houzanve he foan, hag eur sizana vras e devoa e Mam Doue.

Goude ma oa bet trivac'h miz ar stad ankenna-ne, be c'herent a vele errad ne alle beza pareet nemet dre eur burzud. He c'has a rejout da eur chapelie paour, anter distruch, oleac'h ma c'honorar ar Verc'hez Vari. Eno, epad ma prede he zud erit, ar glanvourez a gouezas, bag epad he c'honac, eun ilon gaer en eun raknetez dezha, a douchas oc'h he fonn hag oc'h he zret, hag a lavaras dezhi : « Va merv'h, ne doc'h mui c'han. » Neuze ar glanvourez a c'halvas he zad hag a lavaras dezha potra e doa gwelet. He zad a lavaras neuze dezhi : « Savit va merv'h, ha bulet. No pet ket sonn, ar Verc'hez eo zo en em kizcoezet deoc'h, » hag e gontionez ar verc'h iveze-ne a vule abaoe ha n'e deus mui poan ebet.

(Tremet eus ar gazetenn CHRONIQUE RELIGIEUSE.)

Rom. — An Tad Santel ar Pap so est, an eil a viz eost, d'us iliz savet en enor da verc'ha ar pemp gouli reaset gant Sant Fransez. Est eo di erit gounit indol-jans ar Parnoural. Lakeat en deus eun leon ar acrit dre behin ec'h aprou ar herzedes great gant an den eurus Loeuad a Bore-Mauris, eus a urz Sant Fransez. Comzet en deus ere la zec'h a enep an urz roet gant gouarnamant an Itali da c'houfonder ar c'honnetion, ha dreist oll ro ar paour bras-ma, (da lavaret eo Sant Fransez).

Goude o trei oc'h an dud iaouanc a c'houlenne beza recevet e brevierz Merc'ha ar Pemp Gouli, en deus lavaret dezho derec'hel mad d'ar vertuz ha d'an devotion, a bere ar iaouankiz e deus eun izom ar brassa, dreist oll en amercion-ma. « Cals tud iaouanc so, eme ar Pap, ha gontie beza comaset mad, a echu fall Goude beza bet diorret mad o tlezent ar guirionezou o deus anet gant laz ho mam, hag e redont d'en em goll. M'em eus anavezet nean dreist ar re all, diskuez a rea beza galvet da eun dra bennag a vras, e hoant en doa token d'en em rei oll da Zoue ha da vont e Compagnones Jesus. Siouas ! troet fall en deus, ha goude beza great eun torfet eus ar re vassas, eo cat, ar rezeudic, da vervel var eur cha'od (Eas a Oran eo e comze ar Pap, rag pa odo Escop en Imola en doa he anavezet hag he zicouret.)

Credi a reas e vazo ep dale Escop Aljer hanvet Arc'hesop.

Amien. — Escop Amien eo deus goesillet kear hag Escop d'ar Galon Sacr a Jesus. Gouzaon a rer en deus ar c'holera great cals distruch eno. An Escop en deus great eur brezeguen hag en deus lakeat eus dae-

lou da redec o kinnig he vuez he unan erit temer diwar he bopl ar vaeles a gastiz. En eur brezeguen en deus great dezho e lavare : « Oll is ! kinnig a ran va buez, ha meur a vech em eus he c'hinniguel. Na me a ve eurus ma ve roet din va goulen ha ma ve esperet va sohl. Truguent vloaz eun, eoz va nors a sa digoulen, ne ellan mui ober kement hag am befe c'hoant eritoc'h. Oll ! peraz o chomlen-me e buez ? Re jomel boe, va breudeur ker, ha ra guemero Doue hoc'h Escop ! Erit ho savet e vazo eur lid-jadur erit han mervel »

Contans. — Er gouent vrudet a Venex Sant Mikeal eus hec' eur solanite vras ar c'hecta a viz eost. Pev ar pe bemp Escop a voa cat di erit rei da ziskuez ar telegneier roet gant hon Tad Santel ar Pap. Ar gouent-ze, bet great eur prison anezhi, a voa deut adarre da vez eun ti a beden.

Eno, epad ar vrezel, hanvet brezel a gant vloaz, ere Frans ha Brozaos, cant naonteg marc'heg ha cant naonteg soudard a l, daou c'harit eus ha tregout etrezho oll, en em zifennas manific oc'h e guent mil saoz. Ar soudardet-ze a voa oll eus a Vreiz hag eus an Normandi. Ar vandenadec tud calonec-ze a velas, a leverer, an arc'hele Sant Mikeal en ho fonn, e stourm he unan erit difen he venex bonniguet. Ar zaos a voue trec'het, a voue red dextran tec'het kuit hag ar Frans a voue aretrect gant an nehoude soudardet-ze.

Langs. — Er c'harterion-ze ex eus, red ha merv, eor vanden heron ilizon. Abaoe eur mizlou bennag eus laeret seiz iliz. Siouas ! ar Sacramant Santel so bet troet. An Hostiou Sacr a so bet cavit ama varm anter, abont var leuren an iliz, hag avechou al laeron o deus he c'hasset gantho. Dioc'h an doare ma en em guemeront eo anez eo ar memez rum o deus great o oll dorfejon-ze. Caer so bet n'eus ket gallet c'hon cregui en dud fallas-ze, petra bennag ma zens echur avoalc'h dezho. G. M.

HISTOR ZANTEL.

(Erret pennad ha tregont)

Joseph a gas he dad da gavede Pharaon.

Joseph, o tistrei da balez Pharaon, a zaveveller d'ar roue ar peiz a oa c'hoarvezet. Va zad, emez-han, ha va breudeur, gant ho denved hag ho zaout, ha kement mui ho deuz a zo arret euz a zonar Kazzan, chomet ul da c'hortoz ho kourc'henn e douar Jossen.

Digas a reas itez d'ar Pharaon pemp euz ho vrez-deur, ar re zistera, var ma leverer. Ilag ar roue a c'houlennaz digant-ho : « Pe acrit michez hoc'h eus-ho ? Respon a rejont : « Messaerien denved omp, m'us servichere, ni hag hon tod koz enn hor raok. Douet omp da dremen eur pennad amzer enn ho pre, cals

n'ez euz erwi a beuri evit hon tropellou e douar Kannan, dre'n ebek d'ar ghermes a ya bepred var gresk; hag ho pedi a reomp da rei urz ma chonmump, al ho servicherien, a douar Jemmen

Ar roue a lavaraz eta da Juseph : Setu deuet da dad ha da vrendeur daved-oun, douar an Ejipt a zo diraz-oud, gra ma ho deves evit eboum enn-han, ar gvelta kastier euz ar vro, ha ro d'ezho douar Jemmen Ha mar velez ez euz euz ho zouez tud ijinnaz, ro d'ezho aum emell euz va tropellou. (Juseph a ziskouezaz da Pharaon ar re sistezra euz he vrendeur, gant aoua na zeucha ar roue, o velout ena ho zouez tud kre hag ampart, d'ho d'ezhel ena he balez evit he zervich, pe d'ho c'haa d'he arme, var zigurez enori Juseph. Ha neuze e vijent bet tentet da ailezel ho afad a ves-zaerien, da gutaat marizez ho relijion, ha d'en em staga euz euz vro o pefuni ne oant koulskoude nemed evel tremenidi)

Goudeze Juseph a zigassaz he dad da gaout ar roue, oc'h hel lakast he-unan duraz-han. Jakob a vennigaz Pharaon. Hag ar roue o veza gouleonek digant-han pe oad eo doa, Jakob a respontaz. Dek vloaz ha e hoeez h'ughent zo emzoun tremeniad var ann douar, deve-sion berr ha fall, pere n'int ket eal beteg onjou va mud koz epad ma's int bet tremenidi var ann douar. Hag o veza roet e'hoaz he vennoz d'ar roue en em denpaz er menz. (Koumou kaer ha leun a ghetelion. Kant-tregont vloaz a oa nebeot a dra da Jakob e ki-chen lueun hir ar balmarshed kenta. Mear a gant vloaz e vevant, ha koulskoude ne oant, var ho mear, memet pre'buried ha tremenidi. Loya a reant dindan telioz, evel bechaouren da bere ne dal ket ar hoou sevel tiez. Ni a vez tri-ughent vloaz, petar-ughent vloaz d'ann holl, hag o savomp palezou, evel pa zo diefemp hikenn ho c'haizal, gant pion emm ar vi-rionez)

Hogherz Juseph a roaz evit mad d'ho dad ha d'he vrendeur ar gvelta kastier euz ann Ejipt, hanvet Ba-meses, hervez ma en devoa gouz-henneket Pharaon. Hag ben he-unan ho maghe, o founnna da bep hui anezho peadra da vera. Rak monkont a rea bara dre ar bed holl, hag ar ghermes a zouske var bep hui, iapant var ann Ejipt ha var zousk Kannan.

—

Ter. 22.

Devenou fall, Jevision berr!
N'em euz bet ken em holl amzer,
Emm Jakob da Pharaon. —
Founn-nez eo hor huez guirion

Miesket euz den dizann a grouz,
Ann den-ze ne ket gant c'hoen,
Neh a c'hoummp an nebeot
A c'hulomp ann euzenn.

Euz euz tieghez piovidi,

Ann tud mevier, euz map-prodik.
E zousk dek all hag a zo her,
A gas er menz pop piovider.

Deuz a berrma kement-az,
Evit amprou he vogale;
Ha diaknez d'ennep n'eo ann douar
Nemet euz draouren a c'haizal;
Ann draouren zousk, ret da dreuz
Evit mont da vro ann dudi.

H.

Deuz ar Kizadeg euz Pharaon da Bannaz.

(Sizart pinnad)

Pharaon, o velet e-vouez dezhi, eo euz deuz d'ar e'k'haizal. Deiz goulann all zant he founnna a gresk kement, ma credas errad edo euz den varber'h po-him oc'h bezaad aboum pell amzer, an den ma tñu mont evit mad da gaout he fied divi. Pe guer bras bennig ma vez he founn, en em beuchenne d'ar mare. D'an trede a via da e'k'haizal adarre hag e zousk a Doue. Ne eant ket da ludi en den-ze, ha da antezez a lakez kemenn an oll leanez hag e c'houleann pas-dez euz he founn. Ezel ma ho guete oll beuz en he d'ezhel, e zousk dezho an alou-ma pere so bevel oc'h ann testamant. Ya e'hoazet ker ho pedi a ran dreist pop tra, gant ma veza Doue caret ar menz. Bezt humbl, dizrouz, d'ezrouz, chaz ha sentez, en em garit an el eber; euz ar peoc'h hag ar vevant. Na varc'haizal ket gant an Aotrou Doue. Bezt stard en he founn, ha d'ezhel ma da viret aze he regien. Gouzout a ra em em gresk va oll gallont evit ludi anret ann ar vuez relijion, hag evit d'ezhel ho kuition deoc'h em euz lakeat deuz Bep d'ho tuzegz d'ezhel mastromaz ar breveziat. D'ezhel ma d'ho kuition, hag it aio guell oc'h voff, hag e viret mad. Gouzout a ran e lam Doue diguetez ar per a garit ma er bed-ma, ma hen ober a ra evit ma lakeat euz ephre hoc'h oll founn, ha ma sentez a pop tra oc'h he volonteiz antel. Anavezet avualc'h e vez peuz labourat evit gfoar Doue ephre ep chaz ho euz hoc'h euz. Dreist pop tra, gant ma veza Doue caret ar menz. Kenavezo, va mear hed, mont a ran brema da velet petra eo caret Doue. Touellet bras eo an hini a fell dezhan beza pell amzer var ann douar. Evidonno a eo conant bras em ar per a se d'ann drugarez a Zoue da ober em c'haizal, Ra rai ac'haizal evez he volonteiz antel, mont a ran brema davel-han.

Al leanez a c'haizal beza beniguet gant, ma h, ne greis ket e a'hele mear'her rei ho benediction. O veza clevet e e'hele rei ha bennoz a savas he dorn hag ho bennigaz. Goudeze o comzaz euz he medezin. Lavar a zousk dezhan e devoa ar gouent euz die, hag or pe-das da lavaret d'm Duc, ens he fers, e devoa e hoant o paez an die-ze gant an arc'haizal a die dezhi be unan. Her pidi a rea c'haizal da guemeret souez ens he c'hou-

ent paour. Epad an nemorant eus an noz, e reas lenn dirazhi kentefiou a zevosion evit he zicour da zavel he speret etreze Done. Guelver a reas ha d'ou nizez hag e roas dezho al ou eus ar ro furra. Da vintin e c'houlennas an tad vikel hag ec'h erbedas outban he leannet gant eun deneridiguez vras.

Lakat a reas lenn ar *Sabat Water* ha goude heza he zilaouet eveziant, e lavaras : « O, nag hi a so caer ! Goudeze e voue lennet ar hasaion, ha pa voal digouezet gant ar c'hormou-ma ». Ia tad, me a lara va ens etre he laouarn » e troas he daoulagad varzu ar re a voa en dro dezho hag e lavaras : « Mar fell deoc'h boc'h an-zelen evit va mervel-het, hezit sur ha moul dalc'het mad ha stard d'ar stad da behin oc'h galsel, ha grit ma vezo Done atu caret ar muia ».

Nenze ez eas dilavar Ober a eile epen eur sin ben-nag hag a ziskueze eile hepret he zeneb e Doue. Var dro teir heur gondo creis dez, pa voa d'ja echu he agoni, e voue soneret o velet ar goma o tont dezhi. O sevel he daoulagad etrezeg an hav, e lavaras ere : « Deut mad re vout va stronezet vad ! » Goudeont ude outbi petra velo, « Ya stronezet vad int, emezho, ar re am eus caret hag euoret hepret, ar re am boa c'hoant pell a voa da veza en ho c'hompagnunez ! Oh grit plas dezho, me ho ped !

Goude ar c'hormou-ze Franseza d'Amboaz a rentas sioul he ene d'ho c'hirouer d'ar perare devez a viz da er bloas 1483, d'ar guener, d'ar memes heur ma varvas Jesus var ar groas. Mervel a reas d'an oad a eiz vloaz hag antereant.

Kerkent ha ma voue gouezet e voa maro, chaloniell Naonet a reas goude he c'horf evit ho lacat e bez e fried, ervez ar c'hoant o doa diskuezet ho daou guezhi all. Mes al leanezet a zalc'has an tenzor-ze dre ma o devoa ar brinsez divvezatoc'h he discleriet e feile deah heza bezaet e dor ar chabist evit ma vije breset diudan tre-d an oll dre ma zagent ha dre ma teujent. Er bloas 1402 o rone toutlet ar bez hag e voue ravel ar c'horf en he bez, frese hag ep tam breinadurez. Ar c'horf so bet aboue casset ha digasset meur a vech, hag hini, ervez D. Lohineau, ne ouzeur ket d'ar sur pelec'h emae. Lom a rer eus a gals a viracloou great gant ar brinsez eurus, mes ho lezel a reomp a gostez o c'hortoz ma vozo canonizet ar serti-cherrez lidi l-ma da Zoue. G. M.

Eun Torfel ermet epad Bresel ar Vandee.

An demesel Melliers, ganet e Monfaucot ar 6 a viz Da 1775, hag ar jeneral Marceau, a reac'h ouzela beomp bloas varn'guent, a so e penn-caos en histor melconius-man.

Anjelic Melliers, a ioa eur plac'h saonane eus ar re trava a c'houessiet da veled. He daou vreur, he c'hoar hag hi, a dremenas ster al Loir assames gant arme ar Vandee. An arme-man, evel m'her gouzomp, a ioa savet evit difen guir ar roue guir ar velcien ha guir an noblans,

discret gant Roberapierr hag he goumpagnunez. Hogen an demesel Anjelic a ioa eus a ligoer buel, ha setu perac e c'heville an arme a reas breset evel soute he guir — An arme eus ar Vandee o veza ranket plega dirac he enebourren e k'chen kar ar Mans. Anjelic en eur guemer an teac'h a oue diaubet eus he mad. Denzet en he glac'har, e teuda redek a dreus ar goarimon, ar praserer hag an douaron. Mes soas ! Prest e tes d'ez-hi conez e tre daouaro grenadourien ar revolution pe an disurs. Gousgoude an eur e deus da veza kement gant souldardet, evit-ho da soute eur gaoz fall, a deus da gant truez out-hi. abalamour d'he saonanez ha d'he guener ken-ead. Ne rejot drook ebet d'ez-hi ha zoken, holl a eur vouez e leverjont, a voa red-mad d'ez-hi savelen he buez d'an demesel saonane. Neuse, evit pellat ho frissonnere, eus ar goul hag eus ar maro e cassont anez-hi da gaer ar Mans, e teac'h ma so ar rion ruestet gant gaoz an dud keiz nevez lazet e erretan ar breset. He larat a rejont etre daouaro ar jeneral Marceau. Hogen an den-man en doa eur galoun eus ar re vella. Eun d'guemer mad a reas d'a Anjelic, ha dre m'a e houantes an demesel-man beza casset d'ar par a Laval, e teac'h m'a crede eout he zid, Marceau he lekeas en he garolen evit he c'hass di.

Epad an hent Marceau a oue carguel a bep seurt madelez evit Anjelic. O veza digouet e Laval, e laca anez-hi e ty tud a znare. Meur a vech e reas d'he gouezet di gant daou jeneral all hauev Savary ha Kleber. Gant a rer er pe eus lezet Kleber dre arzi, ar c'hormou-ma : « Marke den n'eo eus gouezet eur plac'h saonane na he ead na ken caranteus evel demesel Melliers : a vech e doa trivac'h vloaz, hag e lavare heza guindic a Voulouant ».

Anjelic a ioa aboue eun nebeudic anzer e Laval, pa deus d'ez-hi cleved emhann drs hevar c'hormou hag e vije lakel d'ar maro kement hini a roje digor d'an noblans ha d'ar veleien. Kerkent Anjelic, evel tenna a sanjer buez an dud vad o doa vort repn dez-hi en ho ta a ia, hi-he-muan da n'em ziseul. Eun dra ken merdab ne beza ket calonon an tigred-se dare gant ar secler da c'hoad ar gristenien. Lakat e oue er prison, pa daoust d'ar acrid-cred, roet d'ez-hi gant Marceau.

Anjelic, talet evel-se eta er prison, a scrias kerkent da Varceau, rag lavaret en doa d'ez-hi anar mont a Laval da Nara cass d'ez-hi kementadurez e ken cas m'a c'herrajo eun drouc benag gant-hi. Goude e scrivas d'a eur vouereb d'ez-hi, all lizer a leouer aman variereb, hag a so dalc'het mad dez-hi en he ligoer evel da eun tensor :

« Ya Mouereb ker,

« Nag a voual nuer a gasts a so couezet varn'ho
« aboue ar vech divesa m'am eus bet an eur d'ho
« couezet ! Evel m'her gouzoc'h, va morn hag he boll
« bugale, a ioa eat da choum var ar meaz aboue variere
« Ren a reomp eun eur vuez ar guir pa deus arme
« Mayans da spourouna ar vro. An holl a oue trufellet
« ha va mam hag he ziad a dremenas ster Loir, treuz

« en eur vagad. Her gouzont a rit c'hoas, e Mans, arme
 « ar republicanet, a oue treac hagals da hini ar royaistet.
 « Eur blanedeg galed e deus va fellead eno eus va zud
 « Er mare-se e caryn e vije deat ar maro d'ham c'hemez,
 « petra benac coudoud an holl soudardet a arme ar
 « republicanet o doa treuz ouzin. Ar jeneral Marceau
 « en eus va saveteet, ha c'hoas oupen eo hel mad tre
 « em c'hevot a hent-al. Va e hamet en eus da Laval,
 « e pelcar'h en despet d'ho oñ c'hoant d'ham saveter,
 « ouñ talet er prisonn. Tri dervet-se e ma aoun amañ
 « Rei a reer d'io da esperont e z'oun re isouane, evit
 « ma e helte al lezen caout pek enhañ. Dinec'h e z'oun
 « eta e kever va buer, mes, va mouereb ker, beza am
 « eus leac'h da veza ne'het gant meur a dra-all.
 « Petra eo deat va mammiñ paour da veza? Daout
 « a va c'hoar ha va liredeur a so e hoas e luez? C'hui
 « a garne kemest va mam guchall, peguement ne
 « veset ket eta doanet dre ar gosal erruet gant-bi! Bezt
 « ive treuz ouzin-me. Gouelit penaos e maoun va-unan,
 « eb m'our, eb peadra, eb den d'am c'helen. Va Doue!
 « Petra e treuz-me da veza! A ne alfec'h-hi ket va goulenn?
 « En em stumma a ran etre ho livrac'h! En hano Doue
 « n'ham d'leat ket. Grit m'a vezin dleouez d'heoc'h
 « eus va luez. Ha ma plijo gant. Dode hag ar Verc'hes
 « e zafien da c'houm d'an Naonet, en ho kichen! Goul
 « saouane e rancan gounsao poanion garo. Ahed va buer
 « e leuskon d'alc'h c'houero var ar c'hol am eus great
 « eus va miam, rag eb mar chet, ne m'az mui e buer,
 « ha me va-unan m'a maoun e hoas var an douar,
 « ne dlema loment-se nemed d'ar jaouankis eus va oad.
 « Pell eus va holl gueren, na m'enz mui eur guennec
 « var va hoñ. Va stad reuzeudic a duto, her gouzout
 « a ran, da lual ho rañon, ha neuze, va mouereb ker,
 « o veset ar peñ a so en ho ralloud evit ho nizez.

ANGELIC MELLERS.

Laval ou 11 Fruct

« Digasat ho respount d'ar Citoian Paul, porjer ar
 « prisonn, hag enno a n'em gargo d'hen rei d'in.
 « hen-a-vezo !!! »

Marceau e peñ ho arme, a so dija orruet var arsoñ ar
 « renantelez. pa zegouezas gant-han luez Angelic Melliers
 « kerkent e teu buanza m'a c'hell var he ghiz da Paris.
 « Goulenn a ra digant pennoñ bras all lez-varn, m'a vezo
 « saveteet he buer da Angelic Melliers. He c'houlenn a so
 « roet d'ez-hañ. kerkent, he galoun beuzet a levezot, rak
 « carat a rea eñs Angelic, e so var vart'h, hag e kemer
 « hent Laval. O veza erruet er gar-se, e za rak-houñ d'ar
 « c'houloup-ruz, betek dor ar prisonn. An demesel Angelic
 « Melliers? Enezhan, gant eur vouez anter vougnet gant
 « ar ber-alan.

An hini a c'houlennat, ems ar porjer, a so devez
 « eal eul.

Evit mont da he leac'h?

Mes da he leac'h e zear o vont ahann? .

D'ar guillotin.

— Marceau d'ar c'houloup scrijus-se a leusk adare
 « he vart'h d'an duonlamp erud en em gaout buannoc'h

e leac'h m'a edo savet ar guillotin. Eur bobl eria ha
 « niverus a so en em stardet en dro d'ar benfec-treud-se
 « a laca goud an holl da selassa er gouzied coudoud
 « eñs pennoñ a goueze er mare-se memes, diadan he c'hon-
 « tel lemm var marc'had Laval. Angelic a dosta he zro,
 « Mes stoas! Caer en eus ar pouer kez Marceau, no c'hell
 « ket treuzi ar holl erit mont betek ar chafol. Petra ra
 « neuze? Dic'hanna he gizez, staga var he bek ar paper
 « scrivet varn'ez-hañ pardonn Angelic, ha eria var bouez
 « he benn « trugarez! trugarez! »

He vouez ne d'eo ket clevet. Tear ar jeneral a leusk
 « eur gradenn gouest da lacañ eñs eñs den da ranon.
 « An douar a real eus he zaoulagad. liou ar maro a so
 « en he guere'hen gouezet en eus ive o coudenn pen
 « Angelic Melliers!

Ar buan a guemeras Marceau erit dont a benn da
 « saveter he buer d'a Angelic, a resplijas d'an dud eris ha
 « didrenez a so var all leac'h, pa zeuas pen an demesel
 « da gouza. Discullet e voue, ben hag ar jeneral Kleber
 « d'ar pennoñ huella a Paris. Mes an oberon mad ne
 « jommont morse eb eñs digol, ha Bourbot. pen al lez-
 « varn er mare-se, a vongas ho frouez var an eur.

Evit Marceau, beuzet en he c'hlañ har, a zistro da
 « ben he arme. Treac'h eo e pep lachad d'he enebourien:
 « ne gousec e pep leac'h nemed eus he victorien, ha coud-
 « goude eñs hevelep meuleudi ne c'hell ket en lacañ da
 « gass eñs he sperec ar souñ eñs ar pen eo eñs gouezet
 « o coudenn er gar a Laval.

D. T.

LEVR AL LABOURER.

Nag ho ki? N'ez eot ket d'ho leusket a gostez
 « Emichañt Magit-hen a vitanig gant lez.
 « Magit ho kontinik 'rit difenn ho loened.
 « Neuze da veleur ket ar bleiz o tonet.
 « Al lorn hpouz o trez tro-var dro d'ho tier,
 « Nag al laer n'ostant dre guez ouz ho kreier.
 « Eñs amzer eñs ar gnan ec'h hollot gant ho ki.
 « Hemoletu ar c'houloup, ar c'had, ar c'houloup.

Souñ ho pezo ivez da leusket er c'breier,
 « Louzou hag a dolo eur vraz kre ha pouner,
 « Evit pellat diouho al loened danjeruz.
 « Aliez ar viber, pe eñs aer binimuz
 « Rollet didan ar vein, kuzet er mogeriez,
 « Laka al lez da dret, eñs eur zaotra ar c'houloup.
 « Kargit, va lugal, ho torn a vein pouner,
 « Kemerit ho fouetou, kemerit ho piner,
 « Kaer o devo sevel he feñs ha c'hustellat,
 « Skoit, c'hui he gouelo eñs ho raog o pellat.
 « Kuzet o deuz he feñs gant aoun ha gant komar;
 « Mes he c'houloup hag he lost a stlej var eñs douar:
 « Deud buhan d'he flastra, d'he lakat a dammon,
 « Kent ma vezo kuzet eñs toul eñs ho kraon.

Deskit petra laka al loened da gisvaat,
 Pe seurt klevred ho deuz ha penaoz her gowellat,
 Ann deved gant ar c'hall zo meur-a-vech saotret,
 Goude eur barrad glo hag en deuz ho arezet.
 Goude ar reo-gouenn eal belag ar roden,
 Goude an touz pa zec'h ar c'houez var ho c'hroc'hen,
 Goude perak ivez hep bloaz kent m'ho touzer,
 Ar veserien ho goulc'h hag ho souk em eur ster,
 Darn ho goalc'h c'hoaz eor vech goude ma z'int touzet,
 Darn ho frot gant louzon var ar memou choezet.
 Darn all gant ann housen a bik lagad eor ger,
 A bouez em d'ep' d'ezhan, hel laka da zaskor
 Epad ma chom kuzet ann drouk a rez da rez
 E kresk e kemer pers e ra grisiou devez.
 Hastit-ta pa velit klun ho leventidigon
 Digaat ho da vad, o rei d'ezho louzon,
 Mes petra ra hoorman? Enn diheol en em denn.
 Ha a beuz deviaz kaer al leuz eur pep gaten;
 Bapred e chom var larc'h, e c'houvez el lennou,
 Hag aliez e ten he unenit d'ar c'hezon.
 Klav eo ' Trouc'het ann drouk, pellat ann danvader,
 Pe c'hoi velo saotret ho krouad em be bez.

Meura vech em ann toad eur maoud hag hen c'hoaz kro,
 A gres var ho zieu'bar, a glemm, a a adre;
 Doujit ar c'houader, kemerit ho koutel;
 Faoutit trum he ziskouarn, a timad e rai gouell.
 Marten d'ezho'ha da velat unan o penfola,
 O trei enep d'ann heol, n'ho'c'h euz mat he laza.
 Atao ar preuv muntor a viro n'e bearo,
 He lakai da zec'ha ha kent pell heff lazo.

Na zav ket var ar mor muioc'h a vegenou,
 Eget var al loened na gouez a glemmou.
 Ar zaoud hag ann ne'hen hag ar marc'h digempen,
 Ho deuz ha c'hlemmou evel ann danvader.
 Gouezet rer aliez krouet gant ar viskler,
 Enn ejon o krevi, eur vioc'h pe eunn ouner;
 Pe gant ar vorlogod, digor kaer ho genou,
 O krena, o krouza maro var ann trezon,
 Pe gant ann teir laerez pep devez o trentat,
 Ma na glasker fouzon ha tud 'vit ho guellaat.
 Evit ar vologod hag evit ar viskler
 'Vel ma teu prim ann drouk, na gollit ket amzer.
 Mar gouelit eul loen klav var ar poent da daga,
 Doujit ar vorlogod, hag hastit d'her gouda.
 Ha mar gouelit re all ho c'hroc'hen skarnilet,
 O pilat gant ho xreid, hag ho loat astennet,
 Sellet dindan ho zeod, tuzit ar gwevaden,
 Lakit-hi da c'hlaout, ma na zeut a beon
 Da vellaat ho c'hlenved; faoutit trum ar gurun
 A zo slag ouz ho zoud koutz hag ouz ho lostun. K.

Monte ar Rant erit ar Vian-ma.

DILLON, 27 East. — Sant Joseph Calazans.
 DILLON, 28. — Sant Augustin Escop ha Doctor
 em an Ila.
 DILLON, 29. — Sant Ian dibenn eost.
 DILLON, 30. — Santez Roza, gnerc'hez.
 DILLON, 31. — Sant Remond Nonnet.
 DILLON, 1 GUENGOL. — Santen Madalen parzi,
 guerc'hez.
 DILLON, 2. — Penzevet goude Pautecost

Au Arret Arta :

Jesus a sea da eor Gwer hantet Naim; he ziskibien
 hag eur vanden vras a dud hen heurle. Ha pa voant
 digouezet test da eor karr, e touget d'an douer eor
 maro eur penher eor da eor istanvez. Enn niver bras
 a dud karr voa oc'h he heur.

Jesus o velet se istanvez, e guemeras traer oeth hag
 a lavaras dezhi : na voueit ket. Hag o vras touget oc'h
 an archet, ar re hen douget a jonnas a zo, ha Jesus a
 lavaras : Den isonane, savit, me hen lavar deoc'h. Hag
 an hini maro a lavas var he gouez hag en em laka
 da gome, ha Jesus hen rentas d'he vras.

Kement a iou eor a guemeras aom, hag a veule Dore
 en eur lavaret : Eur profet bras so savet en hon touz,
 ha Dore en deus bilet he bop.

SANT LUCAS, VII. 11.

G. M

Mari Christina a Savon.

Evel ma zeus hano da ziskeria eor ar Rouanez Mari
 Christina, e lavarimp ann eor gner divar ho fenn.
 Diskennet eor a lignez rouanez Savon, Christina a
 avarezas abred pe guer breac ha pa gner dister eo toud
 ar bed-ma. Ne voa c'hoaz nemet eur buguel, pa velaz he
 zad o lilezel carunen ar Piemont, o vras hat casset, hi
 hag he c'houezet da chapel ar Rouanez, o clevas he
 moun a lavaret dezhi, eor a druz a eor, ar c'houezou
 ma pere a vras d'an oll d'ere'bet sonch anezho : « Va
 bugale, ar roue ho tad a d'ou da gutat he gornen; me
 doug neu nemet tud dister eor ar re all; trugarekaomp
 Dore dre ma chom d'educh hano eor hag her c'houezians. »

Mari Christina e devoue ar gner bar da goll nebeut
 amzer goude he zad hag he mam. A neuz ne devoa ken
 sonch nemet d'eur vras a gner; mes ar brovidans
 he rene e c'hiz all, hag he gavas da vras Rouanez a Napoli.

Lacat a reas he oll eor d'he c'houez, hag he c'houez
 a reant oll evel ho mam. Pa sea er moun eor he fenn,
 ar mamou a zrade var he hent dre l'leac'h ma tis tremen,
 hag a zache gantho ho bugale vras dre an dore, hag e
 lavaret dezhi eo eur ziskuez ar Rouanez : « Setu eor ar
 Zantez. »

E eor eul lez eor ha d'ere'predet, he speret hag he
 c'houez a vras bepret unanet gant Dore. Setu ann ar

soñjou a veze dalc'h mad en he spere, hag a devoa tennet he unan eus a vuez Sant Filip Neri :

Ha pa'm bo iec'het, providiguez hag eur guenet dispar, petra ra-ze ?

Ha pa m be hermon aour hag arc'hañt, petra ra-ze ?

Ha pa'm be eun armo a zerricherien, petra ra-ze ?

Ha pa veon guezeca den a zo, petra ra-ze ?

Ha pa veon eumssa den a zo var an douar, petra ra-ze ?

Ha pa'm be an traou-ze oll apad mil bloas, ha goude ?

Goude eo red mervel ; pep tra a dec'h, a ia kuit.

Servichomp eta Doue epken : gantha or beza pep tra.

Christina a varvas da dri bloas varnegocent. Ar maro he c'havas e pourchas. « Ne don mui eus ar bed-ma, a lavare d'he c'houfessour ; » hag evel ma he galvet Rouanez, e responte Na rort mui din an hano-ze, ar maro a laca an o li ken izel ha ken izel.

Pa vone digasset dezhi evit ar vech diveza he map, her stardas var he c'halon, her bennegas hag hen roas d'he freden eur lavaret Ferdinand, en hoc'h her tizian, c'hui a responto anezhan da Zoue ha d'he sejid.

Ar bopt a Napi a vouelas d'ar Rouanez vad. Ho c'harantez a zougont neuze var ar buguel a jome var he lerc'h hag a voa constet he buez dezhi. Pijadur a devoa, pa velent ar prins hilan, o sellet outiran hag o lavaret : Map ar santet eo.

(Tennet eus ar gazeten *Revue de la Presse*) G. M.

EUR VARNEGIGUEZ DISPAR.

Tud parrez¹. . en em gleme abaoe eur pennad amzer eus an distruch a velent great er veret. Eur c'hoz a voa dent da c'hom di, hag a labourer kement herdeux, ma velent dalc'h mad ar bezou toullet, frezel, arel, turiet. Eun drubail oa gullet an doare ma voa lakeat ar veret ganth. An oll a c'houlenne ma vije great eus dra ben-nag oc'h ar c'hoz mailiguet-ze pehini be leze ket zoken ar re varo e peoc'h. Ar c'hloc'her a reas kement, ma teuas a ben da baka al loen fall. Ha laca a reas o hec. Setu dioc'ha eol lez-varn savet evit barn ar c'hoz e devoa great kement a xroug.

An Aotrou Person eo em gavas varal leac'h, ar mear, ar mestr scol, ar marc'hadour butun, an hostuz hag ar c'hloc'her. C'hloc'h'i burnet evit barn al loen paour. A eur vonez e tiscerjont oll e tlie beza lakeat d'ar maro. Mes pe seurt maro ? Ama, ar varnerien a'en em glevant ket. Ma xejot d'ar mouezion.

An Aotrou Person, evel barner bras, a pomzas da guenta hag a c'houlennas ma vije crouguet ar c'hoz.

— Oh ! emé an Aotrou Mear, goude kement a zis-pac'h e deus great ar c'hoz-ze en hor gueret, ar maro-ze ne deo ket eriz avoalc'h, red eo he dibenna !

— An hostuz, eur zoudart coz, a lavaras : Red eo he laca gant tennou, ha tenna varnezh dioc'h an adren evel a vez great d'an drubardet.

— Nan, nan, emé ar marc'hadour butun, p'eo gur e

claskomp ar maro crissa, setu ama petra ranker da o-ber : Red eo staga eur gorden oc'h peptini eus he di-vesker hag he falefarza. Ar marc'hadour butun-ma, en eur ober cornedou, en doa lennet var eur feullec baper penaus guoch all eul leer bras hanvet Mandrin, a voa bet lakeat d'ar maro evelse.

— Ta, ta, emé ar c'hloc'her, ep chom keit-ze da rio-tal, kemeromp me'n ha labezomp-lu. Peautramant mar kint, ma ta d he laca gant eun taol pal.

— Ar Mestr scol, ar yaouan eus ar varnerien, mes an him en devoa ar mui descadurez nemet an Aotrou Person, a reas eun lam prezeguen arzog lavaret petra sonje. Lennet en doa penaus ar maro crissa, ervez ar re goz guechall oa beza lakeat ex veo en douar, penaus o Rom e lakeat guechall d'ar maro evelse ar re a veze coezet o crumou zo. Rag-ze e c'houlenne ma vije great eun toull en douar, er veret eleac'h m'e devoa ar c'hoz great mui distruch, ha ma vije lakeat e beo en toull-za.

An oll a assantas gant ar mestr scol, hag ar c'hoz a voue lakeat e beo en douar.

— Petra xonjit-lu, lenner, eus ar varnegiguez-ze ?

G. M.

KELEIER.

E kar Vrest, dioc'h an nivera so cavel er bloa ma, ez eus brema naonteg mil ha triugent eis crot eus ha daou ugent den.

An amzer ne deo ket eus ar re velta evit ober an enel, hag ervez ar c'heleier ex eo kereat eals an ed en derva-zion diveza-ma. Bete c'huczeg, seteg, triac'h real gresc a so e lec'hennou.

An ejennet mad a so ive guelleat eals varnezh. Ar xazon a laca eals varnezh er c'hariteou-ma. Tri pe-hevar guennec dre zrou lur e leveret int kereat.

An anter guenta eus ar soudardet var zouar, eus ar re so coezet d'ar zort er bloa-ma, so galvet da vont en hent etre an ugent hag ar pemp varn ugent a viz eost.

Ar palez e pehini e tle beza lakeat an traou caern so er bed da ziskuez, e Paris, er bloaz a zeu, a zo dindan ha eis devez ha tregont a arat, hag ar parc an on dro dez-han en deus triugont. Lavaret a rer e ve red da eun den, evit tremen dre an oll guennodennou so er palez hag er parc, hale epad eis dez, ober eul leo bep heur ha delec'her da vale dog heur bender.

Unec xour a charite pere o doa diskuezet eur gon-rach dispar epad ar vrezel en Danemarch, o deus bet di-gant Impalaer an Autrich eus Francez-Joseph, ha digant Roue Prus eus an Er-ruz.

Eun den divar ar meaz en doa lakeat en ho jardin eur

gripet da bacæ guedon. Er jardiñ-ze e voa caol, carotez ha traou all, hag e tene alies guedon di da ebalal epad an noz ha da olier hanvez. Al labourer en doa staguet oc'h he gripet eun neuden hag an neuden-ze a voa stag ar peñn-all anezhi oc'h eus c'hloc hag bihan diabars en ti. Pa veze tizet eus prez bennag er gripet, e sachie var an neuden hag ar c'hloc'h a zone, hag ar perc'hien n'en doa nemet doul da zispega he c'had.

Eun dervez eus gard-champetr o vont ebrou a zisloaz ar c'hoari nevez-ze. Mont a reas en ti, hag e tucienas d'al labourer douar o rea proce-verbai en he enep abalamour ma stigne pechou evelse ep paea hag ep aotre ar c'houarnamant. Epad ma edo o coms oc'h al labourer, setu ar c'hloc'h bihan o s'm. « Guelet a rit, eme ar gard-champetr e paeas ac'hanoc'h var an tom! »

Al labourer douar a gregas d'oc'htu en eus vialen, hag a lavaras d'eguil doul ganthia. Setu hen da gaout he gripet. Eus peñn-gad a voa enhi. Al labourer en em laca d'he foueta gant he vialen, ha goudezo hen lose da vout kuit. « Guelet, eme al labourer, setu aze eus c'had ha ne devezo mui a c'hoant da zont ama, setu aze penase t'houennas kement hui a deu da zibri va c'haol! — Ar gard-champetr, na petra-la, a iças kuit var guementise.

Setu ama eus c'hanfart all hag eus deus great guap eus ar vatouterien epad meur a vloaz dioc'htu. E Paris, ar re a gas gum e kear o deus ar guir da bacæ. Mes ber'ez eus himeunou hag a gal an tu da gas ar vare'hadourez-ze e kear a zrag daoulegad ar vatouterien hag ep gouzont dezho.

Garrec so eus zoudart eoz, o ehom o lars dor Paris. Eus c'har en deus collet er vrezel, hag en he leac'h en deus mæal eus c'har goat. Dion pe der guez he bende-za e kear na ober haledou, hag en eus zont hag en eus vont e ehom alies da gozeas gant ar vatouterien (oro ben anavez hag o deus plijadur oc'h he glevet o conta he daolion eær. Garrec en deus amzer ha weil ha ma keront ehom d'he zelaou, e coms dezho eus ar peziou eær en deus guelet en he vuez. Pennaloù c'hoarzin a reont, lamou ebat o deus o elevet ar zoudart eoz. Ha neuze Garrec a vez ganthia eun tamc are li leun a boule butuo, ha peurlieasa e vez kinniguet dezho pep a friad.

Sieus' ar pod-dour, o vont re alies d'ar fentenn, a deu dreist ar mare da d'ern. Eus dervez ar zoudart eoz o tremen dress drag t' ar vatouterien, a stocaz eus c'harroz outhan, a voue d'searet hag en dovone eus fallan. Ar vatouterien a lamas d'he zere, hag en em lakeas da zivista lod eus ne zillad evit distarda var-nezhan Garrec a zizem las bulan hag a felle dezho cass ad doul d'ivar he dro, no b'ge ket dezho he guelet o tibreñn he zillad hag o listaga le e har goat. Mes eær en doa fallout a reas dezho guelet pelec'h oa goullet, rag poulladet oa ar goad dindanha. Eret ne gavent goullet ellet, e vont souezet, mes oc'h evessaat'pissoc'h e veljont, o burzud! eo ar c'har goat eo a zivoad, hag ar goad a iça gum! Ar zoudart eoz en doa eus c'har

goat euez, ha bavech ma zea e kear, o casse evelse eus c'harad gum hag a dromene bran ha kempen ep pæz guir ebat. Lavaret a rer penase aboue ma edo eol ober ar vicher-ze, en doa evelse great var dro danuñ lur gaou oc'h potred er guir.

Er bloas 1815 an Autrichanet a voa misti e Lar Grenobl. Ar Jeneral Babas pehini a voa e peñn arme an Autrich, a deus eun dervez da gaout an souterou Lavalet, mear Grenobl, hag a lavaras dezhan.

Dont eun da ziscleria deoc'h penase, dre vir ar vrezel e lakeomp ho kear da bacæ deomp daou ugent mil lur.

— Daou ugent mil lur! eme ar mear. Petra zontit-hu? Ar guir-ma so diarc'hant, ha neuze, dent oc'h ama dre eun emgleo, hag evelse n'oc'h eus guir ebat da gregu en hon danvez.

— Aotrou Mear, eme ar Jeneral en eus zere he beus souñ, abenn divheur ama c'hoar ruto ar zom-ze dioc'htu pe me laca va zoudardet da zisclat kement a gant e kear!

— Div heur! eme ar Mear en eus ober eul lam n'em eus ket izom keit-ze. Me na dioc'htu da laca eol cloc'h an tan guail, hag abenn divheur ama ne vezad eun autrichan beo e kear Grenobl!

Ar Jeneral a voue eved ar Franczien ne vadinet ket alo, ha ne zave mui ker souñ he beus. Tre a reas oc'h an ofiserien a voa oc'h he beal, ha goude beal lavaret eus goums bennag dezho, e lavaras d'an souterou Lavalet:

Ho tizama a reomp eus ar guir-ze hor beal lakeat ho kear.

Setu aze eun laol hag ara a dra eus eoz da re Lar Grenobl

G M

PREZ AN ED.

KEMPER. — 18 Eost	PORT'NAUT — 18 Eost
<i>Pris ar c'hanfart</i>	<i>Pris an hec'h</i>
Guin's .. 43 lur, 05 c.	Guin's .. 20 lur, 43 c.
Segal .. 7 lur, 48 c.	Segal .. 40 lur, 79 c.
Eiz .. 6 lur, 00 c.	Eiz .. 8 lur, 73 c.
Ed-du .. 7 lur, 79 c.	Ed-du .. 8 lur, 49 c.
Kerc'h .. 7 lur, 74 c.	Kerc'h .. 7 lur, 88 c.
Avalou-douar 2 lur, 73 c.	Avalou-douar 2 lur, 93 c.

MOYTHOUZ. — 14 Eost	BREST — 6 Eost
Guin's .. 20 lur, 80 c.	Guin's .. 48 lur, 43 c.
Segal .. 42 lur, 55 c.	Segal .. 46 lur, 73 c.
Eiz .. 42 lur, 30 c.	Eiz .. 40 lur, 40 c.
Ed-du .. 44 lur, 43 c.	Ed-du .. 8 lur, 44 c.
Kerc'h .. 9 lur, 25 c.	Kerc'h .. 9 lur, 38 c.
Avalou-douar 7 lur, 00 c.	Avalou-douar 4 lur, 30 c.

Ar Gerant AR. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant AR. DE KERANGAL, Moulet an Eoc'h.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Em Abonnement d'ar Gaseten a gomet :

Evil eur bloaz	HAOU SCOTET
Evil e huez h miz	HEB SCOTET
Evil tri miz	C'HEC'H REAL.
Eur gaseten ebken	DAOU VEXAEC.

Ar bacament a dle beza gret araog anout ar gaseten.

ALIQU.

Ar serjou a ve c'hoant da leac'er er gaseten a dleer da adressi oll d'an Autrou MORVAN, Belec e Kemper

Ar paeamanchou a dleer da adressi d'an Autrou SALAUN ebken. An abouamant a gasetier e ti an Autrou SALAUN, librer, ru Kercou, e Kemper

KEMPER, 1re Guengolo 1886

Unan eus ar rebechoù a vez gret aliessa d'ar gatolikek gant ho enebourien eo e carout an denvalijen, o plij dezho chom dizese ha lezel ar re all ep gouezieguez. Biskoas rebech ne deo bet displeac'h e evit hennez. Ar feiz catholice a vefa sclerijen hag a garantez. Ar pezh a zisplich d'ar religion catholice eo ar skiant pe ar vouezieguez crennet-ze, an aulor gouezieguez-ze pehini ne vel nemet eun ta eus an traou, ar vouezieguez auterzall-se pehini ne ziskuez nemet ar c'horf hag a gar ar speret, pehini ne vel ra Doue nag an ene, ha ne voar studia nemet traou an douar, ne voar caret nemet traou ar bed. Ne voar nag anaout na saouri providans Doue, na frankiz an den, hag elaca pep tra diadan ar chana pe an dichana. Ar pezh ne gar ket ar religion catholice eo eun descadurez evlase rannet ha dizese bet, pehini ne deo mad da leac'er den en ho uz. Mes caret a ra eun descadurez hag a ra da anaout d'an den kement a dle da c'houzout, Doue hag ar bed, an ene hag ar c'horf, caret a ra eun descadurez hag a zigor speret an den, her sio dioc'h an douar hag a ro ners ilizhañ. Setu an descadurez a ra ar gatolikek d'ar re ma prezegont ar feiz dezho. Setu penaus e reont tud eus ar gouezidi araog ho digas da veza christenien. Setu penaus o zigoront ho speret hag ho c'halon, setu penaus ho rentont gwest da saouri garrigouezou ar feiz hag ho gounezont da Zone.

Evelae e kement leac'h ma zont fontol Missionou, ar visionerien, kerkenet ha ma c'hellont a zao scolien evit ar vugale. Ne esperont evit kementse nag ho foap, nag ho labour, nag ar guenneien a ellont da gaout. Ho guel a rer o louteret pep tra, o c'houzañ a bep seurt dienez, evit gallont rei descadurez d'ar vugale guerez-ze peere a ve dilezet anez. Elaeac'h ma voa scolien fontol gant ar re nemet ket er guir iliz, ar re ma, en despet d'ho aor ha d'ho arc'hant o deus raket ato coll gant ar gatolikek

ket kerkenet ha ma c'hellont sevel eur scol. Kement-se a velomp e cals missionou, mes dreist oll brema er C'hanaada e veler an dra-ze fraez.

Ene e voa protestantet oc'h ober scol araog hor missionerien. Mes ar re-ma, kenta ma c'hejont, en em lekeaz ive da ober scol. Ar vugale a deus a vandeñnou da vetho, ar pezh a ziskuez e plije guelloc'h scol ar gatolikek ilizho evit hini ar protestantet. Hise, dre e hras Doue, o deus tizet scol o pep leac'h dre eno, scolachou haer eoula ha scolien hihan, hag an enter muoc'h a vugale a gaser eno d'ar scol evit a gaser e Frans. Evelae eno, evit eun niver tud ha ne deo nemet eur million cant mil ene, ez eus tri mil pemp cent scol, ha daou c'hant mil bugerl oc'h ho darempret. Ar pezh a ra eur bugerl var bemp pe e huez h den, elaeac'h e Frans ne deus er scolien nemet eur bugerl var daouzeg den.

Ar visioner a deus morse aoun oc'h en em ziskuez, caret a ra ar sclerijen. Ar gaou avad a gar an denvalijen hag a glasc en em guet. Evelae ar guir religion a c'honvut ato o veza anavezet. Ar re lie anavez guella eo he c'har ive ar muia hag en em stag muia outli. Mes ar fals religionou a goll ato pa vezont anavezet mad. Ar re ho studi muia, a oressa guella outli, eo ive ato ar re guenta o trei kein dezho. Prou a velomp o lout er guir his eus ar re so er meaz anezhi? Ato ar re desketa, ar re o deus muia gouezieguez, muia skiant; ar re so muia gwest da varn ha da c'houzout mad petra reont.

Cals eus ar re a leon ar gaseten-ma o deus plijadur o clevet comzoù hon Tad Santel ar Pap. Setu ama ar pezh en deus lavaret en iliz Sant Fransez, an eil a viz eost. Meneg a voa eno da ganoniza ep dale an den eus Leonard a Bors-Mauris.

A Epad ma velomp, dioc'h eun tu, enebourien an iliz oc'h ober muia oc'h muia ho gallont evit ho discar hag ho distroja, ma c'halfet heo ober, o velomp ama eun dra hag a ra plijadur ha skuer vad d'an oll. Epad

ma etase an d'ol dizoue distrôja ar vad great epad meur a gant vloaz, ha cass erc'hez eus ho c'houbenchen an dud en em roet da zervicha an en, Doue evit ober mez Jezhu, evit rei secours d'an dud diwers ha calon d'ar ro perzas evit ma talc'hint mad, a guinnig deomp ar map distler-ma da Sant Fransez evit ma leon enoromp. Rei a ra deomp evit skuer ar servicher mad-ze brudet hiro etouez ar re lier gvel evel ma zeo en he c'hloar Evidomp-ni, pedomp evit an dud dall-ze ha kemeromp skuer dioc'h an den eurus Leonard a Bors-Marris pehini en deus trempet ar guz a Rom gant ho c'houbenchen hag a zo het anavezet gant ho tadou eoz.

• Me garre oc'h anavezasec'h mad perag en deus la-horret kement evel m'en deus great. N'en deus pouezet ha c'houezet nemet evit maga ar feiz. Ha me a lavar deoc'h oll. Talc'hint mad ha stard d'ar feiz-ze, eot luez lez d'ee hoc'h oberou, rag ar feiz ep an oberou a so eur feiz nenn. Ar velen he zugo ket a frouz mad a vezo trouc'het ha stlapet en tan. Ar zondart a ra d'ar vrezel ep he armoù a so trec'het dioc'hia. Eurus oun da velet en ho touez ar speret a feiz o rei luez d'an oberou a garantez.

• Mes deoc'h-lu e lavaran dreist oll, ind isouane. O va bagale! evontat pegueunt a zanjeron so en dro deoc'h, ha talc'hint mad d'an tenzor preius eus ar feiz. An dud difeiz a glaseo ho tegeo, pellait-hi diouzoc'h, clase a raint rei deoc'haliou, disprijt-hi, clase a raint ho xarha ganthi, en em ziframet a dre ho daouarn. Pegueunt a dud isouane eveldoc'h o d'ne feiz hag a vize lezan Doue, hag a so het gvellet goudeze, deservet gant tud fallac'h, o coez eus errol hag ar pec'hel. Me va ouan am eus anavezet eun den isouane hag a so brudet avoalc'h, brema ez eus tigueut vloaz e comze din a vuez christen hag a zantelez hag e rea he zouch da vont en eur gouant. Mignonnet difeiz so digouezet hag o deus deservet an den isouane, coezet eo a isoug en isoug, ha goude lezel var he lerc'h er bed-ma ar brud eus eur muñter, eo eat da vervel var eur chafol.

• Dalc'hint ar guentel-ze dirag ho taoulagad, ha pedit evit ma chomot stard er feiz. Oc'h ober ar mad etelae, e cavel ar peoc'h a galon, e verot dudrouz etouez ho tud, e tanvrol ar peoc'h-ze pehini ne oll beza nemet en eur goumiz divlam ha pehini a ra levenez an ene er bed-ma. Ne lavaran ket deoc'h n'o pezo ket a drubuil-lou, urs ar Brovidaus eo o defe an oll croazou var an douar. Mes ho pel sonch, amzer or c'houmadeg so herr nag ar recompaus a bado da viken.

• Ha rei Doue d'an c'houmad an ners da zougen eur frouez bennag en ho calonou! Ia, o va Doue, grit eur zell oc'h ar viken-ma a garit hag a zo plantet ganeoc'h! difennit-hi. Grit eur zell oc'h an den-ma, den distler, mes carguet ganeoc'h d'he dioual ha d'he difenn. Rei din ners ma c'hellin sovet va daouarn ha lacat ho pennoz da ziken varnezh. Bennigust ar guz-ma pehini a garit kement! Na lez ket al loenet gouez dent eus ar c'houmad da ziskuez ho c'houmad e touez ar dennoù a skallit var ha moguerou. Rei ho pennoz da

oll dud kar ha dreist oll d'an ur-ma evit ma talec'h ato da zifenn ar feiz ha da rei skuer vad.

• Ra rei Doue an tad he vennoz hag ar c'hloar da stourm oc'h he enebourien ha da zerc'het lez er mad, ra ho pennigo ar map, ha ra rei deoc'h he ners evit trec'h an errol ha dizetez finessou an dud fallac'h, ra ho pennigo ar Speret-Santel ha ra ho talec'h unanet en he garantez divin.

Setu ama eur bedou, great gant Pi Nao he unan, en amzer brema:

• Difennit ar guz ma, Aotrou, ra deus hoc'h Euz da zual he moguerou. Distroet ho eoler divar ho jobi, rag hoc'h enebourien a so en em glevet en hon euz hag a ra fougue gant ho ners. Mes c'hui, va Doue, brema ho gallout ha talc'hint lod ama lod ahont, evit ma vevou an oll an deus den hag a vrezelc'he avidomp anedoc'h, o va Doue!

Chin. — Aotrou Gambier, missioner apostolic e Chin, a so nevez maro.

Setu ama peira seril he vignon an aotrou Genev, missioner e Canton. « Bez'em eus ar c'hloar ha da zerc'het deoc'h ez eo maro va brasa mignon, an hini ma vevou ha ma prezeguen en he gompagnunet abaoe deg vloaz. An tad Gambier en deus rentet he ene mad da Zorn 42 a viz even, vandro eiz heur dioc'h an noz, en eur tag tost da Chao-Kouan. Edon en he guichen pa gregou red rof euban. Loezeer ar Chin ne rejont nemet gant he glevet. Evit he zavetez e fellas din he zigas da Canton. Pignat a rejomp en eur vag e Lutchang, met ar c'hloar a rea goasoc'h gouz, hag e reis dezha an nouen. He ners a galie buan, mes ho anaouder a jome ganthi. Respont a rea oc'h an oll bedemou lavaren. Didrouz az, leon a zians ha eotant a volonter Doue. Eun senhendic arag mervel e comze din rus he vignonet hag em peile da rei da c'houzout dezha er maro. Reia reas he buvad divreza en eur lavaret. Euz ho trouarn, va Doue, me a recomand va ene. — An Aotrou Gambier a voa rus a Escopli Orlean. He vignon en deoue mit hoan o clase cas he gorf da Canton. An unan paen a eneb euban. Tri dervet e vout rei dezha chom da gousket e kichen ar c'horf maro. Pi voue digouezet e kichen dor kar, n'henn lezel bet da vont ebars. Goudeade abouez stourm avoalc'h, en deus gallet he lacat er veret christen e Canton.

Sua. — Hon Tad Santel ar Pap en deus roet eur c'horf santel da barrez Thoux, en Escopli Genev. Ar c'horf eo eor eur merzer isouane, eur bugel uneg vloaz lakeat d'ar maro evit Jezus. Ar merzer-ze an hant Aklodol, hag he relegou so het cavel er bla. 1870. goude beza bet setec eant vloaz e beret Sant Pretextat. An Aotrou Mermillod, Escop Genev, en deus great a digouezet ar c'haera d'ar c'horf santel-ze. Esper en deus a vezo eun difennour muioc'h evit ar vro-ze, hag e tibun

ar feiz en eur c'haritet elloc'h ma ra ar brotestantet ho gallout o clase distruja ar relijion catholic.

Arras. — Eus a Arras e scrifer d'ar gazeten *Le Monde* :

Buez d'an ilis santel ! d'an ilis a die padont ato ! An dud difeiz a garre he guelel discaret, arechon zoken e credont lavaret ne oufe ket munt a bell. Mes neuz zoken eo ema an ilis starta en beza hag e tree h he oll enebourien. Ha ne ket he fried en a lavare. Pa vezin savet oc'h ar groaz, esach an oll davedon ? Ha ne ket lu ive e deus guir da lavaret ar c'homazou-ma dibabet gant an Aotrou'n Escop Lequett evit he c'her . pascor a vuire, va gou-iron a ro buez din !

Setu petra zonet o velet sacri an escop nevez. An dud a lavare dre ma ho benigno. Eun escop on eus ! eun escop on eus ! ha, eun escop on eus. Mes ha gouzout a reont petra eo kementise ar ro a lavar e tie an ilis beza distrujet ep dale ? Ha gouzout a reont-hi penaus an iliz-ze a laca benediz er bed soudardet nevez evit brezelat elloc'h ar re an maro var an dachen ? Ha gouzout a reont-hi penaus ar re var-ze zoken n'int ket collet evit he arme, mes e tenont da veza Sant pere, ep beza guelel, a stourm evit an ilis hag he laca da c'houm laro ? Poan gollet eo clase discar ilis Doue. Neus na trubarderez, nag heskin, na maro gwest da ober kementise. Red o ve dizec ha an eienec a ro beol da zacti an eskibien. Mes enebourien an ilis ne allont ket lizout lieteg an eienec-ze. Re huelt ema, rag bez'ema etre daouarn Doue.

Holland — Pa den clevjeou bras e veler ar c'henn o so etre ar re zo er guir relijion hag ar re ne maint ket. En Holland ex eus catholikel, mes an darn vuia goucoude so protestantet. Pa zoo deul ar c'henn di, ar catholikel o deus great eno ar peiz a reont u pep lez'h all, eu om lakeat int da bidi an Doue a drugarez da bellant ar voalen dioc'h ar vro, neuz int en em dalel da stourm oc'h ar c'hleuvet, ha da vont nos dez var dro ar re a so taguet gant ha.

Mes ar re so er meaz eus ar guir iliz n'o deus ket great evelse. Evel ma zeus daou rum anezho, pep rum en deus great ive dioc'h he beaz. Men evit pedi ha moul vandro ar re glan, kementise n'oa dioc'h doare rum ebet anezho. Ar c'homazmant en dos goulenneet pedennou. Neuz eul loden anezho o deus digarzet penaus pedi Doue da gas ar c'hleuvet kont, a voa en em zeref a enep guirion justis Doue he unan.

Ar c'henn, emuit-hi, so eur voalen a gasti digaset eus an Euz, clase miret outis da skei a ve mont a enep bolontez Doue. E cartierou so, tud divar ar meaz, seot gant ar c'hleuvet, ne ket falvezet dezho agrenn lezel medecine da zont var ho zro na kemeret louzon ebet, abalamour, emezho, mar en dos Doue bolontez d'ho farea, ne voa mom louzeter ebet. Ha eul leac'h e voant en em lakeat da ober tan gant goudron er rason evit ma'baat an ear, an dud dalel-ze so dent da laca an tan, en eur

lavaret o voa pec'het stourm oc'h eur voalen hag a ion digaset gant Doue evit castiza ar bel. Pa xirllas ar c'hleuvet var ar chatal, eale tud divar ar meaz ne felle ket dezho discar al loenet taguet, ha kementise dre ar meaz digarza. Red o voe cas soudardet evit discar al loenet clan-ze pere ep mar ebet o divijo roet ar c'hleuvet d'ar re all. Setu penaus e zear dalt, hag o c'hellef lavaret diot pa na veler ket sclerent gant scler-jeu ar guir feiz.

Eur rum all eus an dud-ze eal er meaz eus ar guir iliz so droug bras enbo e ve lavaret dezho pedi. Evel ma tie pephini anezho ober he relijion dioc'h he frouden, pephini a de beza ive mestr da bedi pe da chom ep pedi mar car. Mar guell pephini lezel o gostez ar peiz ne blij ket dezho eus he relijion, o tie gallout lezel ive, ma car, ar beaden.

Setu eno ta ar c'henn bras a veler etre ar re o deus ar guir feiz hag ar re n'o deus ket. Ar guir feiz a so deomp goulen he zicour oc'h Doue, hag ive ober etre l'hor c'hostez ar peiz zo en hor gallout ar re so er meaz eus ar virionez a c'hortoz, lod anezho, ma car Doue an oll ep ma raient melia ho unan, lod all a gaf dezho o deus gallout aveale h ho unan, ha ne c'hortozont neira digant an Aotrou Doue.

(Tennet eus ar gazeten *Le Monde*)

Belje — Eur gazeten eus a Bruxelles a scrif ar peiz zo ama varlerc'h :

Alaoue teir sizun, pe var dro, ma eus ar c'henn er guir a Liej, eo eun dra gaer hag a ra vad d'ar galon guelel gant pebez carantec en em ro lod eus an dud da zervieha ar re glan. E guirionez red o ve ive beza digalon evit chom ep kemeret truez oc'h tud ker reuzeudic evel a gaver alaoue ma zoo dent ar voalen d'hor skei. Ar c'henn en deus dizoleet goulen o pere den na zoje, tud en eun dienez, en eur banerontez hag a laca da vantri calon an nep ho guell. Bez ez eo peorien hag a c'houm oc'h an divuer a bep tra gant eus nera harzudon. Guelel em eus tud hag a veif e, alaoue deg novez, e tal guele ho bugale elan, ha n'o devoa ket a vara, ha no graent ket en em glem, ha ne felle ket dezho discarna ho mom pa her goulenneet outis.

En eur gweriadennic tost da Liej, ez oa en eun ti ten den clan var an deaz noaz. En eun all ez oa ene c'hreg o c'houren oc'h ar maro en eun arpanti digor d'ar pevar avel, d'ar senn ha d'ar glao pehini a goezo varnezhi a rafoll. Red o voa bel ober tan er meaz evit toma tizan dezhi, mes an tan ne groque ket hag e rancot mont da guere'hat dour bern da eua ti eus an amezeguez. Unan bennag a lavaras d'ar c'hreg paour na devoa mui nemel eun heur pe zrou da veva. « Guell a-ze, emezhi gant eur vouez glac'harus, guell eo c'hoaz mervel evit beza evelen. »

En eul leac'h all e voa eur paour keaz greg raouan astennet var eur guele elloc'h n'oa dindanli nemet e dornat colo brein, o luskellat he baguel. Ho fried,

e,
un
bag

hen clan, en derva bet courath avoalc'h da vont da labourat evit caout eun tenn bara. Ar c'hreg hez a von eus he unan, ep den da evessaat oallu, ep netra da eva, ep hen tra d'he golo nemet eun denillen zae'h.

Setu ama hag a so c'hoaz ankennusoc'h. E tu ar c'hreideiz da guz e velet eur c'hialtre o kempenn plant da ober eun arched e kichen e c'hreg hag ho zrouz verc'h clan ho zeir, hag an arched-zo a voa evit he vap maro an darc'hent? Goude heza great arched he vap, eo bet red dezhan ober eun all evit eur c'hreg maouez maro ed eur gampr e kichen. Hag epad ma serifer kement-ma, ema oc'h ober eun arched all evit he bried sammel ive gant ar c'hlenvet. Ika kavet e ve netra truzusoc'h pe glac'harusoc'h?

Mez elouz an trouz ankenus-zo, hag hen so caer gwelet ar garantez eus ar re a laca ho buez var var evit saveles buez ar re glan! Ne livirin netra eus an dud a iliz, eus ar venac'h, eus ar scutezet a charite, an oll a voar ho e baver ato eleac'h m'eo crea ar c'hlenvet. An enebourien trasa eus ar religion zoken so red dezho anao kementso.

G. M.

CAYENN — Setu aman ar pezh a skriv ann tad Begu diwar-benn eur beach great gant ann tad Jardinier war zouarou Cayenn. Derc'hent goul ann Itron-Varia konseret hep pec'hed, ann tad Jardinier a zen euz paretz Sant Loranx da barez Sant Louz. War vare'h e oa. O veza staghet he jao uoz ar gael (la grille) e teu eun hon li. Ne choum eun-han nemet eur pennadik amzer. Ne ra nemet hoo alude ha goulen penaoz a reomp. — Mont a reza da vista eun daou-ugent bennag euz he dud. Ar re-ma e oa o labourat war bevennon aier Maroni. Ann tad ne choum eta gan-e-omp nemet eur henn-amzer. Fallout a ren d'ezhan distrei evit lema gan-e-omp, ha beza o paretz Sant Loranx da zrouz heur. Eur brezegbenn eo doa da ober eno d'ar merc'hed digaset euz t'raoz erist beza demezet gant ann tad divroet. Ket eo kuit. Setu hen war he hent. Tremenn a ra ann amzer, tostaat a ra kreistez, kelou e hed euz ann tad Jardinier. Gortoz a reomp d'en em lakaat oer taol. Kier hon euz gortoz ha selout war-zu ar c'hoajou, hon marc'heg n'en em zashuez ket. Leina a reomp hep-z-han. Tremenn a ra ann deiz, ha tad Jardinier e-bed. Ha dre he te eta eo distroet d'he barez hep dont dre Sant Loranx? Hep mar, tremet en devezo ann flour, hag hen hag he vare'h eus eun doare bennag. Ne oamp tamm ankrezet eia diwar-benn ann tad. A neuze beteg ann noz ne sonjer mui eun-han. War-dro zoe heur her c'hlever o c'hervel ar breur Salmon euz a greis ann hent. Breur Salmon, breur Salmo, eme-a-han. Lavarit d'hon tadou beza hep ankrez deen abek d'ia.

Mont a rann huan da Sant Loranx evit montaat pe peoc'haat ann tad Garnier diwar-benn ar beacher. Fatiet eun bet war va hent e-kreiz ar c'hoajou. Az-kavet eun noz vad d'e-hoc'h, kenavezo. Petra e oa c'hoarvezet eta ann tad Jardinier. Petra hag e-pelec'h en doa kavet zibri? Ne oamp doare euz darvoudou he vech. —

Ar meuz war-lerc'h en em gavomp distroet holl e paretz Sant Loranx. Bep miz en em unanomp evit selout eun instruction pe eur geennadurez great evid-omp ha gant eun anan se-hanomp. A hent all, eur frealudighez pe eur consolation vraz eo evit ar vissionnerien eo em welo eur vech eun amzer ha klevout ann eil diouz eglise penaoz e iremen ar bed gant pep hini. Ann tad Jardinier a zo pedet da zanevela pe da gont gonde leun kement a oa c'hoarvezet gant-han eun he vech. Hen ober a ra gant frankiz hag hep distro. — O veza luitet paretz Sant Lou, eme-a-han, e tigouez eun eur c'henta leac'h-labour (chantier). Eno en em gave eun tregont den bennag anavezet gant ann tad. Goulen a ra eun anezho evid hel lakaat war ann hent a gase da leac'h-labour Santez-Anna. Roet eo d'ezhan ann den a c'hoellenae. O veza great eun hanter-leo pe war dro, e kav eun hent stanket gant gwex brax. Diskaret e oant bet eno gant ar hoc'haleien (les égarés) Diskenn a ra diwar he vare'h. Lazel a ra anezhan gant he fincher ken na vezo deut eun deo euz paretz Santez-Anna. Setu eta hon beacher war droad, u vale gant he tiwar a beuzek vloaz. Kestoul a ra da ghenta war eun bent ledan ha kompezet bras. Eunn nebeut pelloc'h e kav eun hent fourc'hek. Ika he tu mont? Ne oar mui. En em erbedi a ra d'he eal-mad. Armerout a ra ann ta kien. Siouaz, ne ghemer ket ann hent mad. Ann hent-se ne oa great nemet evid kass ann treistou war ribl ar aier. Glaz bras a ra. Sellout a ra he borolach. I nock heur eo.

Deomp beteg ar penn, eme-a-han, ha na a welo. O veza baleet eun hanter-heur et hen em gav war ribl ar aier war behin eun leket ar gwex diskaret er c'hoajou. Petra'ia da ober neuze? Mont enn dro? Ne inn ket. He a hent am euz great. Kavout a rion eun lermen bennag d'am beach. Dont a ra ar sou-ma eun ho spered. Bendeiz e teu eur vag da zigass magadurez d'ann dud a labour e kichen paretz Santez-Anna. Marteze eo tremenet, rak noack heur ha hanter eo. Dont a rai eun dro. Mo bigno war-n-ezhan evit mont da barez Sant Loranx. O veza reuzet ovel-se pep tra eun he spered, oc'h aze war ann douar evid ober he esamen a goustanz. Goude o tor eur c'hreunen vara distrempet gant ar glao. Dibet a ra he damm bara hag a galon vad. Goude ar pred-ze ker ber ha her zec'h, ec'h en em laka da lavarout he olliz, he chapelod, etc. Euz euz lavarout he bodeoc'h, e selout hag hen a gleva trouz ar roentou? Ne gien mui. Eunn eil bar-glao a zen da goueza. Ann tad e em deuz mui war-n-ezhan tamm dillad zec'h. Glediet eo beteg ar groc hen. Krenz a ra gant ar rion. Penaoz eo em ghemer koulscoude evit kaout eur pezh dillad zec'h da lakaat eun dro d'ezhan? Diframma a ra he roched diwar-n-ezhan, he gwelc'h a ra er ster hag he led da zec'h ann heol. C'hoarzio a rit, marteze, va zad. Ann tad Jardinier en em gav he-unan eun eur c'hoad. Ne hell beza gwelet nemet gant ar marmouzed euz a lein ar gwex. Ne holl e nep doare rei gwal skouer d'ezho, rak ne d-int ket evid ober kement all. E-pad ma zec'he he roched, e leu da glevout eun trouz bennag war-zu penn ar ster.

Selou a ra pizec'h. Hep awar, eme-z-han, trouz ar
ruevou eo a glerana E-berr a wel ar vag o tont.
Oh ! Dase a vadelez, eme-z-han, bez' hoc'h ouz bet
trouz ouz-in. Klavet hoc'h ouz va fedon. Kemeront a ra
war he vrec'h he rochie) hanter zec'h, hag ez a benn
war-zu ribl ar stier. Pa voa lostet ar vag en em laka
da gual gant ar vrasa mers mac'h kelle, an aotrou
Brigadier ha bez en defe ar vadelez da rei enl lec'h
er vag d'ann tad Jarc'ner ? Heusaz, e-hont eo a zo aze,
tad Jardiner. Kollet enn detersou-re ? Ia, tad heaz, bez'
e vezo lec'h evid-hoc'h. Ar vag a dosta ouz ribl ar stier
Ann tad a bign war-n-erbi, hag a aze ri lec'h a euz.

N'hoë h' euz debret netra marteze pell zo. Setu eonn
dant ebokolat, eme ar Brigadier. Kement ha debret.
De'h evesaat ouz he wiskamant, e wel a'n den roched
e-hed war he gor. Haalomp, rouenvien. Astenout ho
livrec'h ha elizehet stard war ho rouenvien. Ann tad a
gren ann dervien ha n'ann euz anna roched e-hed da rei
d'ezhan. Dignoez a reont e parea Sant Lorz. Ann tad
a lam war ann douar, hag a ra luan da welout he dud.
Goude e teu da di bihan ar Brigadier. Ha peira a gav eno?
Wison litlet lekeet war ann daol gund euz vouleillad
gwin. Deut, deut, ra tad, eme ar Brigadier. Setu ann
eur predik aozet gant haat. Merve! a litlet gund ann naon.
Owez kaset ann tad euz eol lec'h a goster. ar Brigadier
a ziskrouez d'ezhan euz roched fres'h lekeet eno euz-han.
Arrok en em lakaat ouz taol. Kement ar roched-ze
euz kaset kuit ar dervien. Ann tad he e heimer hag a dro-
gareha. Doue euz ar pezh a zo gant euz-han. Dre garmet
euz Brigadier eo maghet, loyet, gwisket ha kaset e-met
he dud. Emdra ma lebr ann tad, ar Brigadier a sonj e
kement a zo red euz ann distro. Rak divizad e oa, hag
er vro-se emma noz da e'hwec'h heur ha hanter. Dskenn
a reont ar ster digouezet tost da parea Santez-Anna,
ann tad a stard dorn ar Brigadier, hez trogareha hag a
lam war ann douar. Gouenn a ra he rare h' her gortez
staghet ouz eonn li bihan. Pignat a ra war-n-ezhan,
salad a ra ann holl, ha setu hez a tale war hent parea
Sant Lorz. War dro setu heur e tugomez euz hez men.
Ann den war-lerc'h e kaset d'ar Brigadier he roched
gwennet ha pleghet e doare gund euz aval sakruet (melon)
euz saladet ha levr imitation hor Silver. S'arva a reo
d'ar Brigadier da zghemer al lavr-ze, d'hez denc hez be-
pred war-n-ezhan ha d'her e'kaset gant-han euz a Gayenn
da Franz. Ar Brigadier a reaz he e her d'her mirout hez
he vuez. — Setu az, ra tad, tra euz Mismouez war
n'hoen ster ar Maron. Koulikonde n'euz nemet ann tad
Jardener euz ober herelen tiron.

Present, 13 rad, etc. M. DEER, S. J. M. D.

BOEZ AN PLAC'H DEVOT ARMELA

Estimation of γ and δ

(Letter: Personal)

1. pop. stad e c'hell tad savel d'an huez evezter.
Dont en em blij aloc e rei he c'hraon sant larnadon

d'at re van creva ar bed, o renta pavidă o vertuziun
ar re a so paor eus a vadon an dooar Pa gav run eus
mad, eus eus dinam pehim her servich a greis calom, e
laca arechou en ene-ze menazion burzudun, e laca an
eus-ro da avel dreist kement a gaver caer ha menabl
etonez an dud. Setu petra en deus greit evi Armela
Nicolas, eus vater paor, ken duzac eus na voue ket
zoken leus. Evithi ne voue petra, e deus bet kement a
selerijou ma lakca souezet ar vistr eus ar ruez spirituel,
evithi da veta eus ar re sintera eus ar re iela eus un
dud, eo savet amel menchet e nanteles.

Ar vere'h saatei-se e voneganet an 10 a vis gweñale,
o partez Campeneze, tost da guez Plouarnel, en es-
tropti Sant-Malo. He zad a voa hanvet Joz, Nicolas hag
he maez Franneza. Neod Labourerren douar sant; ne-
beut a zanter o devoa, mes hez' o devoa doujars Doue
hag her serc'hent gant caranter. He zad, etre cals a
vermazon all, en devoa eun devozoum vraz evit ar Ver-
c'hes Vari, hag he galle poultrinaz he zaez zad. Remden
e lavaro ar chapelled en he eor, da zui ha da c'houl
heñ lavare meur a vech en eur tale dir he zaezou
eleac h ma en em denno evit muiet da vont da beul ho
amerc'hen ha da goez gant ho eun diarz beoag. He
c'hreg a rea c'wekilian, hag ho daou o revent didrouz,
en eur peoc'h bras. Doue a vnaigaz ho frueledez hag a
roas deho diou vere h ha petar map. Ar goñsa e vone
un henn ma scriomp he bucc, ha da beñsi e vone roet
en he badizant an henn a Armela.

Gant an amzer e vose gaelet e devoa ar vere'h-ma
eur speret-mañ, tala a skiant hag a zousder, e voa
en em ober gauthi, hag e devoa bepret a zavezaz
douez dereat, ep late acouradurez kerkent ha ma
e hellas eons, he mam a zercas prun dezhi he *Fater*,
he *Ave*, ha meur a beden all. Ar vere'hie vian a voa he
Nijadur beza kelennet, ha setra ne blije mun dezhi evit
pedi Doue. Anavez he bagakach e vose gaelet e klasko
an tu da veza eleac'h na vije nemeth e-leac'h ma vije
didrous, rag-se pa vose dent eun tamic brassoe'h, he
mam he e hassas da zual al loenet. Ar vicher-se a
blije menebet da Armelz shalamour ma cava musoe h a
amzer da lavaret he chapelad hag he fedennou an E
corn eur c'hars beuzag a re a eun doare ti-bodi, hag e
trouezas eus he amzer er beden epad ma reas ar mer-
e'hedigoz all eus he oad e c'hoari.

A nousc hor Zalter Jesu a gouarnas he zeus davan, dre an daouder a roe dezhi da dave en he servich. Eus dervex ma von en em dennet a gontez evit pedi e velas en he c'hichen eur groas hag a vos slag ar c'hrist ouzhi gant eur gordenne. Souezet e vout ha laouen bras da gant ar graciñ-ze. He c'hemeret a reas, p'ket dezhi hag he ghibz gant he dalc'ho. D'ar greiz ma edo oc'h adori ar groas e leuas dezhi eun dentasion. Dont a reus en he spert a vije guell oc'h dezhi teleur ar graciñ-ze d'an douar gant disprich. N'he zolas ket, mes goude ar zouch-ze deut en he spert a reas kement a boue dezhi ma ve elias c'hoat p'oc'h ebei ken na vout e c'vez : ha p'ra heuas ma lavre dezhi he c'hemeret.

sour ne devoa ket pec'het, ne alle morse, ha zoken abenn pell goude, sonjal en dentañon-ze ep' droil da vouela.

Done a lakeas neuze o c'hoas Armela eun tuez bras oc'h ar bassion hag oc'h ar posnion grizias en deus gouzaonet hor Zalver evidomp. Ne voue ket c'hoas gouzout pere eo ar posnion-ze, ne anae nemet ar pemp goul peza e devoa desket o sellat oc'h ar grucifize, hag e lavare bemdez pemp *Pater* ha pemp *Ave* en ho enor. Azalec an oad a seis vloaz, ne vancas dervet ebet da vont d'an oterez santel, petra bennag ma c'hoas pellic dioc'h ar bourg, hag evit miret oa dajc ho loezet da goll epad ma veze en iliz. e roe he lein (Jijun) d'he c'hamaradezet evit ma ho dioualc'ent en ho leac'h.

Pa voa dent en oad da ober he falc'henta, eo em bourc'hasas quella ma c'hellas, hag e devoa eur vall ar vrasa da velet an iliz caer-ze e pehini e tiskenje he Doue en he c'halon. Eur vech m'e devoa great he c'horamunon guenta, he ene a voa ken enlaret dre ar garantez ha dre an devosion e devoa evit ar Sacramant, ma e divije communiet bemdez. m'e divije gallet hen ober. Petra bennag ne aoae ket c'hoas mail avalc'h an oll denzorian so er Sacramant bras-ze, avalc'h oa dezhi, evit caout eur c'hoant, bras da distat-outhan, gouzout emae enha hor Zalver Jesus. hor Zalver ker carantez. Seul vu. ma teue oad dezhi, seul vu ive e crezke enhi ar c'hoant d'en em unan gant Jesus er Sacramant-ze eae he garantez, seul vu a zec'het e devoa d'ar guir feuntoun a vuez. Ar peza a roa dezhi elac an dro da gomzuna hessa ma c'helle.

G. M.

Hano ar Zent evit ar Nizime-ma.

- DILLUN, 3 Gouegolo. — Sant Fiacr.
 DIMERBES, 4. — Santez Mac'harit, Rouanez.
 DIMERC'HER, 5. — Sant Laurans Justinien.
 DIZOUB, 6. — Sant Herve.
 DINGLER, 7. — Santez Elizabet intañvez.
 DISSADORN, 8. — Goualc'hez ar Verc'hez glorus Vari.
 DISSUL, 9. — C'huzevet goude Pantecost, gouel an Hano santel a Vari.

An Aelc'h hano :

An Ael Gabriel a voue casset gant Doue da eur guir a C'halilec hanvet Nazaret ; da gaout eur verc'hez demezet da eun den a lignez David hanvet Joseph, hag hano ar verc'hez oa Mari.

An Ael o veza eal beleg enhi a lavaras : Mo ho salud, leon a c'hras, an Aotrou Doue so gaeoc'h, bentiguet oc'h droist an oll graguez.

Hi, ho clevet kementse, a voue strafillet gant he gomzou, hag e laske gouzout outhi ho unan petra voa ar salud-ze. An Ael avad a lavaras dezhi. N'o pezel ket aoun, Mari, rag cavet oc'h oas gras dirag Doue. Mout a rit da gonced en ho creiz ha da lacat er bed eur map da behini e root an hano a Jesus. Henna a vazo bras, hag

a vazo galvet map an oll-c'balloudec, hag an Aotrou Doue a rei dezhan tron David he dad, hag e reno da viken var ti Jacob, hag he ren n'en devezo morse fla ebet.

Neuze Mari a lavaras d'an Ael : Penaus e tiguero kementse, p'eo guir n'em eus ansoudenez oc'h gae ebet ? An Ael a respontas dezhi : Ar Spered-Santel a ziskeno eoc'h, ha n'eo an Aotrou Doue ho coloz gant he skeud, ha rag-se ar bugel santel a die guet ac'hannoc'h a vazo galvet map Doue, ha sein Elizabet ho kuiters e deus concevet eur map en he c'hoas hema eo ar c'hoec'hvel miz abaoe m'ema oc'h he zougenn, hi pehini ne devoa ket bet a vugala bet vras. Rag n'eus netra ha ne alle Doue da ober.

Neuze Mari a lavaras Setu ama servichez an Aotrou Doue ; ra vazo great din errez ho ker.

(SANT LUCAS. I. 28.)

G. M.

AR VENEC'H.

Mar deo dent beteg evidomp levrion an iliz gueriez serfet en amzer goz, mar deus eals a skianchon eue hon daouzu hag a so bet dizolnet guet'h all, eo d'ar venec'h omp dleour a guementse. Bet ez eus amzerion, ha dreist oll ar penad anizer a c'halver an oad-ereiz (moyen-âge) ha ne voa nemeur nemet ar venec'h hag a guemerje ar boan da viret ar skianchon hag al levrion gouezec-ze d'ar re a dlo dont var ho kerch. Ma er c'houenchoa ha dreist oll en urs S. Feneat e voa alo tad desket mad mence h hag a voa ho labour bemdez serfi al levrion-ze, hag ho miret evelse a lignez da lignez beteg an amzerion diveza-ma. Anaoudeguez vad a dleomp eta d'ar venec'h evit ar boan o deus kemeret. Seiz ama eur guentel hag a ziskuez pebez istim a zouguet er c'houenchoa evit al levrion-ze hag evit an dud gouezec ho scrife.

E couent Sant-Evroult, e Frans, eio eun dervet ar Venec'h pehini gant he labour, o scrifa hag o kempenn levrion. Petra bennag ma voa eur vanden vad a venec'h er gouezec-ze e vije lavaret ne vije den enhi, ker seul ha ken dileront o voant. Epad ma voa ar gouezec avel evelse egnis eul leac'h didud, n'eo ar c'hoec'h e beg an tour luel o eun glaz, o skei taolou grac'harus ha caouas.

Kerkent, evel eur strol-lad soudardel, an oll venec'h a zao tear en ho za, a lez eno ho flus hag ho saper, a ead da labourat, hag a jom ep' linval da c'hortoz urs an tad abad.

An abad a sco eun taol, hag an oll venec'h ep' lavaret nag ober an distera trouz, a ra var he lerc'h da ead zal vraz e devoa daounguent tnatad hec'ha pemp tnatad varnuguent ledander hag hanvet ar *chabistr*. Ene ez oa eur manac'h, astennet var al ludu, dare da verrel. En dro dezhan ar vreudeur var ho daoulin a lavare pedennou an agoni. An oll venec'h, ho fenn pleguet gatho, a bede calonoc.

Mes an hini toc'hor, liou ar maro varvazhan, he zaa-lagad skell, en doa evel doan o pedi. Oher a rea serjadennoù hag e tistroe he benñ dioc'h ar gruc'h a felle d'an tad abad tastaat oc'h he vuzellou. Ar manac'h kez a glaske cuzet he beno o kerc'hen an tad abad, lavaret e vije en doa c'hoant d'en em guzet diadañ he zae. Epad ma tro he benñ evelse, e rent he haad diveza.

An oil venec'h a so spontet ha strafuillet. N'int ket boas da velet ho breudeur o veevel en doare-ze. Chom a reont eur pennad mad stouet var an douar o pedi. Goude beza bet poli eus, e savont, o taolont deour benignuet var ar c'horf maro hag ezeont d'an iliz da lavaret ofis an anaoun.

Ep dale e casser di wa corf an hini maro. Eur pilet coar a laker var elum en he guichen, hag epad an noz ar venec'h a dou daou varlerc'h daou, da bedi dirazhan. An iliz a so tonval, nemed al leac'h en em ar c'horf a so selereat eun nebeut gant skler ar pilot.

Vardro gonloñ dez an daou vanac'h a voa neuze o voilla a voa coesket eun anezho. Eguile a voa dihan, mes anou en doa ken na greñ ha ne alle ket distrei he zaa-lagad divar bizc'h an hini maro var behu e lennet an heur hag ar spout eus ar bod all. Lavaret e vije bipuel eun den barnet ha daonet.

Ar strafuil en doa ar manac'h-xua a reas dezhan di-huna eguile : « Va breur, cmezhan, pedomp evit eus hor breur kez Rudolf.

— Siouas ! eme ar manac'h en eur zihuna, siouas ! potene'h eme-hen-branna ?

— N'oa ket dezhan da scrifa levrion mes eur manac'h toc'hor e voa. Pet gueth n'ef-hen ket bet gour-drouzet ha lakel e pinjen gant an tad abad, ha dalc'h mad e coezo adarre en he lezireguez epad an ofis, en he lezireguez da viret ar reglen ? Ma c'hele da viana ne dase nemet d'ar pargator ?

— Allas ! re eurus e vo !

Peoc'h ! a lavaras eur vouez ere ha skiltrus. Ha setu cougoul (capuchon) an hini maro o vont divar he benñ, he zivrec'h o tispaca, hag ar c'horf o sevel en he za... Ar c'horf maro a dene buez euba

An daou vanac'h sportet all a dec has ku !

Setu ar breur Rudolf o sevel, o kemeret ar pilet coar hag o vont er meaz eus an iliz. Bubano'h ha scanvod'h e save en deleziou evit na rea pa edo e cruz ha tec'hed. Ar pilet en he zorn ha liou ar maro c'hoas var he vizach ez a er zell eleac'h ma laboura ar venec'h. O velet ar breur Rudolf, an oil venec'h strafuillet a loscas eur priaden.

Ar manac'h dent adarre beo a astennas he zivrec'h d'an tad abad, hag hema a reas eur serjaden. Mes an anaoun bagar spont a reas kuita nebeudou hag ar venec'h oil en em zestum en dro d'ar breur Rudolf. An tad abad a bor dezhan, hag ar re all oil var he lerc'h. Al levenez a voa dent en ho zouez. Rudolf, he oil vrenneur en dro dezhan, en em lakeas da zaelerha dezho petra voa c'hoarvezet gantha abaoe ma voa dispartet he

one dioc'h he gorf, hag ha gomzou so bet scrifet gant ar breur Orderic Vital, manac'h er gouent-ze.

(Er sizun a zeual lennet a gavo comzou ar breur Rudolf.)

KELEIER.

An Aotrou Rolland, vikel en Erguo-Armoel, so hanvet professor e scolach Bennodet,

An Aotrou Pilven, vikel e Locmaria-Plouzané, so hanvet vikel e Monvian,

An Aotrou Meuz, mestr studi e Pont-Croaz, so hanvet vikel e Lesneven,

An Aotrou Donnart, nevez beleguet, so hanvet vikel e Pleyben,

An Aotrou Kerandel, so hanvet vikel e parrez an Itron Varia Garmez, e Brest,

An Aotrou Velly, vikel e Locunole, so hanvet vikel e Tregourez,

An Aotrou Quémener, nevez beleguet, so hanvet vikel e Landunvez,

An Aotrou Brignou, vikel er Faou, so hanvet vikel e Rosporden,

An Aotrou Berthou, nevez beleguet, so hanvet vikel er Faou,

An Aotrou Couligner, nevez beleguet, so hanvet vikel e Plounevez-Lochrist,

An Aotrou Lariou, nevez beleguet, so hanvet vikel e Logonna-Daoulas,

An Aotrou Messenger, nevez beleguet, so hanvet vikel e Commana,

An Aotrou Laitor, nevez beleguet, so hanvet vikel e Plogoff,

An Aotrou Floe'h, nevez beleguet, so hanvet vikel en Enez-Vaz,

An Aotrou Cullandr, nevez beleguet, so hanvet vikel e Sibir,

An Aotrou Hion, nevez beleguet, so hanvet vikel er C'hloastr-Pleyben,

An Aotrou Siou, nevez beleguet, so hanvet vikel e Loc-Maria-Plouzané,

An Aotrou Goff, so hanvet vikel e Poulhaouen.

Gueuet. — E Gueuet ez eus great eun diguener ar e haera d'an Escop nevez. E Jor an iliz cathedral, ar c'hossa eus ar chalomet en deus roet dezhan an dour benignuet, ha lavaret eur gomz vad bennag eal he zigumeret. An Aotrou'n escop Berel goude beza trogaret keat ar c'halomet a zo pignet er gador evit ober eur breza-guen d'ar boñ. El lizer ser fet gantha d'or veleien ha da ofi dad he escop en eur zont en ho zouez, e lavare d'an oil, tref ha zell varzu Rom gant ne'h, mes ive gant carantez. Eno eme an hini a zalc'h leac'h da Sant Per, da J.-C. he unan, eno eme an iliz. Eno eme an hini da behu eus lavaret, oupen trive'h cant vloas zo. C'hoas a so per, da lavaret eo mean, ha var ar mean-ze

e savin va ilis, ha morse dorioù an ifern ne vezint træt'h dezhi. Hor bet etal-zana. Mar gra cals diaspac'h enebourien an ilis, biken n'he discarint. Mar o deus bugale-griz lakeat eor groas pounnor var discoaz an hini so azeret hino var gador Sant Per, he doug gant ar brassa ners calon Groomp ovelldhañ. Kerneromp hon lod eus he boan, hag esperomp gant feiz evelldhañ e velo an ilis guelloc'h amzerou.

En dervezioù kenta a viz east, e Poulguen, eo bet tost digouezont eur goal zarrout. Eun den a vor, eun ofiser, a voa eal da neun, hag en doa casset gantha he vap, eur poltre c'hoas liban. Ar poltre a voa croge gouzoug he dad, mes pa estimet nebeuta e tiscrogas hag e voue ruiet gant an houl'lon mor. Eur mignon d'an ofiser e voa eno hag a elas caout ar buguel hag he zigas d'ar zeac'h ep m'en doa bet droug. Mes an tad ne voue ket ze, hag a glaske he vap, ker strafunet e voa ma ne gleva ket mouez ar re a voa var an aod. Hag a gre outhan o lavaret oa saveteet ar c'hronadur. Plunia a reas ha plunia ato ken ne jomas he unan diudan an dour. An neuerien all a voa eno a leas d'he zicour, hag a blumias ive varnezhan, ker c'hoat a rejont hag he zigas d'an aod. Mes n'oa ket anat mui e vije buez enhan, he gorf a voa sounnet, he voazet ne labourrest mui. Daou vedecia a voa eno a reas kement ma i'gaschont buez enha, hag hirio e creder enna e savete. Mes eur guente! eo hag a ziskuez ne dlefet ket cas bugale evel-se en dour.

Eul leste a dan so eat da goul var ar reier tost da enez Sizun. Ar vario, odel, hag e voa pemzeg anezho, hag eun tremenial, o deus gallet en em savetei er bagou hibao. Daouzeo anezo o deus gallet dont da Gamaret, hag ar pevar all so bet siconret gant eur vag pesketa da vont da Audiern.

N'eus ket pell eun tioc, eur merour eus an Normandi a voa bet e Paris. Pa deuas en dro pep'hini en doa mall da glevet traou nevez gantha, ha pep'hini a c'houlennae oalhan he hez. Petra oc'h eus-hu guele? Guele oc'h eus-hu an impalaer? Guele oc'h eus-hu palez an impaer? Caerint?

— Guele em eus, emezhan, palez an impalaer hag an impalaer he unan. Mes, emezhan, en eur zelaat he vouez, an impalaer n'en deus nemer an doare da veza eun ozae'h mad.

— Ha perag? a leverjeur dezhan.

— N'eus ket eur begal teil en he bors!

An tioc-ma ne grede ket et li aljet beza ozae'h mad ep caout teil destumet var dro ho di.

AR ZARPANT.

Evit anaout pe guen zel e coez an den, pe guen doli, pe guen diskiant e leu da veza pa ne anavez ket ar guir Doue, e ve avalc'h gouzout penaus en oli broiou paten

conls lavaret ez eo bet azeulet pe adoret ar zarpant. Kement ma a dle hon douguen da veza anaoudac e kenver Doue da veza hon lakeat da e henei en eur vro gristen, da veza great desk! deomp ar virionez azalee ma zomp gwest d'he anaout.

Ar zarpant so eul loen oc'h pelum o deus an oli heuz ha cassoni. Ar guel anezhan a strafuil an den hag a ra aoun dezhan. An droug speret en doa kemeret doare eur zarpant erit trompla hor mam gornia, hag he lakeat da derri gourc'hemen an Aotrou Doue. Abaoe ez eus cassoni etre an den hag al loen divalo-ze. An aoun rag ar zarpant a jome e touez an dud, mes an anaoudeguez eus ar guirionezou kenta a zamine eo ho zouez. La dre ma pellect dioc'h ho c'hrouer, an aoun-ze a deno da veza eor fals creden, hag ez eant bete stouet dirag ho enebour hag he azeuli. Erelse e velomp ar zarpant azeulet (adoret) en Egipt, en Indes, e rouantelezh Pers, etouez ar Phenisianet, e Gres ha aoken e Rom. Hirio e hoas o velomp ar memes tra en eul luden eus an Asi, en Americ, en euzi hag e meur a garter eus an Afrie.

Er Sentur Sacr, e levr ar profet Daniel, e velomp tad Babylon oc'h azeuli ar zarpant. En Egipt, ar zarpant en devoa beleien ha servichenen, eun ti caer hag avechou eun tour erit lojeis. Ar peiz a voa a vella er vro a roet dezhan da zibri ha da efra. Sevel a reat en he enor temploù ker caer ha marceze caeroc'h erit ar ro gaera eus hon ilizoù. E Gres ar zarpant a gmeret erit difennour dar c'hierou brudela. Meur a reat da c'houlenn alou outhan evel oc'h eun Doue. E loc biennou en doa eur c'hoat erit chomenha, hag eur vere hez a voa cargnet da gas he vouet dezhan. E Rom oc'h azeu al ve al loen euzus-ze. Plac'net nomme a voa ive carguet d'ho boeta, ha pa na zebrent ket ar bouet a veze casset dezhan, e lakeat d'ar maro ar plac'h raouane e devoa casset ar bouet-ze, abalamour ma credet o devoa coillet he guere lidet. En Americ, parzo bet roet ho frankis (liberte) dar sclavet, ar re ma so bet guellet ive oc'h en em restum hag oc'h ober or-bidiz ar re heizassa erit azeu ar zarpant.

Setu aze, eur vech e voas, e pelec'h e coez an den pa ne anavez ket ar guir Doue.

PREZ AN ED.

Kemper. — 18 East	Port Nadat — 25 East
<i>Prez ar c'hant liour.</i>	<i>Prez an hectolier.</i>
Guinls .. 43 lur, 85 c.	Guinls. . 20 lur, 43 c.
Segal . . 7 lur, 48 c.	Segal . . 40 lur, 79 c.
Eiz . . . 6 lur, 89 c.	Eiz 8 lur, 73 c.
Ed-du . . 7 lur, 79 c.	Ed-du . . 8 lur, 49 c.
Kerc'h . . 7 lur, 71 c.	Kerc'h . . 7 lur, 88 c.
Avalou-douar 2 lur, 75 c.	Avalou-douar 2 lur, 83 c.

Ar Gerant. An. DE KERANGAL.

Kemper, moulet goud Ar. de K'ANGAL, Moulet an Escripti.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,
DIGASSET BEP SUL.

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Un Abonnement d'ar Gazeten a goust :

Evit eur bloaz	DAOU SCOUT
Evit c'hwec'h miz	EUR SCOUT
Evit tri miz	C'HWEC'H SEAL.
Eur gazeten ebken	DAOU VENNec.

Ar bacannant a dle beza great araog caout ar gazeten.

ALIOU.

Ar verijou a ve c'hoant da lacat er gazeten a dleer da adressi olli d'an Aotrou MORVAN, Beler e Kemper.

Ar pasamanchou a dleer da adressi d'an Aotrou SALAUN ebken. An abonnant a guemterer o ti an Aotrou SALAUN librer, ru Kereon, e Kemper.

KEMPER, 8 Guengolo 1866.

Ar scrifagnerien difeiz a gaf avechou alioù eus ar re gaera da rei d'ho lennerien ha d'an olli ma carient ho zislon. C'hai, emezho, christenien, a so aze gant ho monumunerezh, hag a jom en ho sa pe azezet dibroder pa ve dlet deoc'h fiaval ha scrabat. Pa oc'h eus c'hoant d'a gas eun afer bonnag da benn, e likit eur c'honlaouen dirag skeden (mach) ar Verc'hez, hag e pakit neuze ha trivoc'h dizour, pa oc'h eus euzom dour da zour ha parhier, e rit eun navet da c'houlenc glao; pa oc'h eus euzom rag eur c'hlenvet, eleac'h poania da iac'bat ho ti ha kement so var ho tro, e rit eur procession evit pellat ar c'hlenvet diouzoc'h, hag oc'h souezei goudezo ma na da ket hoc'h afer da benn, ma na zao netra en ho parc, ma trog ar c'hlenvet enhoc'h ha ma varvit gantha! Ma carfac'h, eleac'h an diotachou-ze, labourat hag en em zicour hoc'h unan! Abanta, lenner, ha ne ket alioù dibab eo ar re-ze? ha ne dlefac'h-hu ket buan tenna ho tog da drugareat an dud vad ho eo deoc'h?

C'hoaz e lavarint d'ar gristenien : en em zicourit ha Doue ho zicouro. Mes ama an ali ne ket hevel oc'h ar re diaraog. An ali-ma so bet roet d'ar gristenien, hag ar guir gristenien o deus he heullet pell araog m'eo deut ar scrifagnerien difeiz d'hen rei dezho, la, ar guir gristenien a voar pidi hag a voar er memes amzer lacat ho foan. Mar o deus eun afer bennag oc'h en em erbedint oc'h an Aotrou Doue, e c'houlencint he zicour, mes ive ober a raint kement so en ho gal-lout evit cas an afer da benn. Mar deus re a zec'hor, e pedint Doue da zigas glao, mes o c'hortozar glao-ze ne jomint ket da eana, hag e easint dour d'ho farc mar bez red. Mar deu eur goa, genved e c'houlencint drugarez oc'h an en, e pedint Doue da hellat ar voalen dioutio, ha ne vezint ket ken nebeut ar re ziveza oc'h en em zec'hel var evez, o poania da gas ar c'hlenvet dioutio ho unan ha dioc'h ar re ali, hag ar pe a

ziskuez scler n'o deus ket eilet olli ho foan nag ho sededou, eo ma ez deus e pep feac'h ar c'holera great anuec'h a zistruch etontez ar re ne maint ket er guir iliz, evit n'en deus great etontez ar gristenien catolic, ha goucoudo piau so en em lakent mui var var da c'hoant ar c'hlenvet? Piau a zo bet gulet hag a valer ato mui o vont var dro ar re glao? ha ne deo ket ato ar gristenien catolic?

Ali! er mizunvezon-ma ez eus savet dre ar vro, an Europ olli eur c'hri hag a dle beza great poan vraz en ho dioucouarn d'ar scrifagnerien a bere e comzomp. Izom o divije bet, an dud keiz, da stanca toullou ar c'hleo, ne ket gant colon, rag ar c'hotoz so re guer eun nebeut so, ha zoken brema ez eus eur pennad amzer a her c'havel ket evit ar-c'hiant, mes gant stoup rag ar stoup a gredao so muioc'h da gaout, izom o divije bet, a lavaran da stanca ho dioucouarn gant stoup evit na glefchent ket ar griaden-ze savet dre ar bed olli. E kar Anvers ez euz elevel tud, protestantet ha tud a bep fals religion, o crial : Beet ar c'houlenc'h? ha kementse abalamour ma o devoa gulet peguement a vad o doa great ar venec'h hag al leanezet spad ar c'hlenvet, gant peguement a ners calon en em roent da zervicha ar re glao. Hogen pobez poan ne dle ast eur griaden evelse da ober d'ar scrifagnerien difeiz pere so ho micher poula an dispar'henn da zistroja an olli gouenc'h, ha ne fell ket dezho e ve ma na couent, na manac'h, na leanez, na mui ebet eus ar re a beul mad ar guir religion! Ha sonjal c'hoaz penaus ar pe a so bet lavaret en Anvers so bet lavaret ive e kement earter so er bed euz lavaret, e Prus, en Turki, en Itali, ha beteg en Azi, en Afrik hag en Americ! Ha ne deus ket euz peadra da vouza ha da lacat da vont en eger enebourien ar feiz hag an iliz? Ne dleket ket beza souezet e varc unan bennag eus ar re-ma gant eun taol goad, o veza elevel ar griaden a belet em euz comzet, rag evit gant ar c'holera ne varvint ket buan. Ili a

voar ker bras en emual ge'ha'e'blevzel! ha voar
ker bras en em zere'he' pe'li dioc'h ar re zo taguet
G. M.

Ar gant La Marche a goue eus a ralegon eus
Escop a Vreiz, pen so bet tennet eus an douar e
Londrez, hag a so iligasset da Castel-Paol.

An Aotrou de La Marche, Escop ha Cont a Leon,
a voue bezet er bloas 1806, e gueret iliz Sant-Pan-
cras, e Londrez. An Aotrou de La Marche en doa ran-
ket tec'het eus a Frans arag an dispac'h Digueme-
ret mad e lruzas gant daou zen eus ar re guenta
ha pindica er vro, e roue laket o penn ar re a roe
alcour d'an dud tec'het di eus ar vro-ma. Evel m'en
doa ananleguez oc'h an oll noblans a Vrozaez, ec'h
ellaz raout rais arouron evit he guenvioz pema a voa
vel de'ha, evel d'ezhan, kuitat ar Frans.

Ha vare ar Lioncordal, da lavaret eo, an emgleo
etre Frans hag ar Pay. Escop Leon a voue staguet
oc'h Escopit Kemper, hag an Aotrou de La Marche ne
ellaz ket distrei. E Londrez e varvas goude beza roet
den ne voar peguemant a pre'hant d'an dud harloet.
Ne lezas ket a beadra da laez he enterri. Mes unan
eus ar re o devoa roet diguemer dezhan en em gar-
gas a guementse, hag a reas sevel eur voiz var he
vez. Var ar voiz-ma, a heblat an tiron keruzoret, he
muez, e deus kemeret ar zourm abaoe, a voa mer-
ket e nebeut comzun peger mad oa bet an Aotrou
de La Marche, ha peguemant en doa great evit re beza
d'he guenvioz var an douar estren.

An Aotrou Giron, Misioner e Myso, e comez an
Turki, en deus scrifet, divar benn ar c'holora so eno,
coulz hag a luaner en eur gazetenn hevet *Propagateur*
eus ar guez a Lil.

— Varero tri mil den, emezhan, so mado anao gant
ar c'holora. Unan dro zeg da nebeuta, so bet taguet gant
ar c'hlenvet. Va c'henvreuer eo bet ar medecin bras
a ewep ar c'hlenvet-ze. Azalec ar mision beteg an noz
koc'h li a veze leon a dud, christianien, protestantel,
pezanet, turket, o tont da c'houl'en louzu. Eun drol oa
guellet picot psianet ha peziou turket o taouline dirazomp
hag o lavaret e voamp ho zad, ho mam, ho buez hag ho
Sien (Doue). Eun dervoz, eur picot tarc, mevel gant ar
roue, a grogas ar c'hlenvet enba. Eur vanden dud fur a
doner an darket, ugent a voa anezho, en em zeatmas
en dro d'ar c'hlanvour. Oll e vouent ali e raje kement
a lavarje dezhan ar belec catolic. Hen ha unan, emezho,
en deus pareet mator'h a dud erit n'o deus great hon
oll vedicinet. Ha kementse a voa guir. Va c'henvreuer
eta a roas dezhan louzu, hag an turc a vellez dezhan
hag a bareas.

Ar bannet a c'halva ar c'holora an Douez fall.
En em erbedet o deus oc'h ho oll Doueou erit he c'has
divar ha vro. Bemdez e reant eun trouz gwest da zhan
tud varo. Ober a reant processionou kenvel oc'h masca-

radennou blarlar,ca. Er penn arag e veze eus dea
hag a lina a dreaz hag a hed erit eun den mezo, eur picot
sabren gantba, hag e scoc a zeu hag a gleiz en eur
erit rasan Douez kait Varlerc'h lema e tene eur vanden
merc'hed ha ne ouzon ket oc'h petra e voant bentel,
ho bleo dispa gantba, hag ar lico-ze oc'h luy avei
druidadon aceret var ho diousoaz ha var ho c'herc'hen.
Danat a reant evel petred ar zabat o vont gant ar roue,
trei evel corniguilou, hag en em zispac'hat evel droug
spertjou en dour kenniguet. Ardi avoalc'h a rajet
oc'h ho guellet e voa e guirouez an droug erit.
Varlerc'h e tene an Douez douguet var eur brancardou.
eun doare gravas, ha keliou tan en dro dezho.

Da zivaza e tene an oll a vanden, en eur grial, en est
roual kement, ma voant gwest da hecat oll diousoaz so
ifern da c'hoarzin. Hag erit e her mator'h a safar e voa
gant lod taboulinou, gant lod suterezo, gant lod all
kerniel bout, hinennou a scoc var harriner bouare, en
eur guer bez'o voa gantba kement a voa mad da gressi
an trouz. Guellet a ris unan eus ar merc'hed disgramm-ze
a bere en eus comzet, gourvezet var an douar, hag e
torret var he c'horf erion coco hag a so da nebeuta
ker calet ha loulou coat. Mad, ar vaouez diver-ze a varas
ep droug hag an oll a reaz adarre en ho bent. Hag an eus
guellet processionou evelse epad tri miz.

Hor c'hristiemen o deus great ive eur procession en
heor da zant Sebastian, erit goulen pellat ar voles
diousoamp. E c'hellit erit ar procession-ma ne von ket
hevel oc'h ar re ma eus eus comzet anezho. Goude
dre anao ne ouzer ket mont gant an hent moul ha droug
erit ma zeur en hor bro. Lod erit guir a ia en eur bali
ep ober trouz, mes eals a ia en eur gana, en eur ober
eun lam muez benrag, en eur iouker leonou. Anao
carant ober trouz. N'on eus ket anao oupen anao c'hañ
christien, roue er procession e voa oupen daou vil den,
rag ar bannet hag an darket a droe ive d'ho heul, hag e
fello dezho e tremenjemp ive dre ho roue. Ar merc'hed
taouant paen a dale bleunioz e treid ar verc'hor, hag ar
mamou paen a zigase ive ho bugale da gant eun Doue,
oc'h he fidi da heflat ar c'hlenvet diouho. Abaoe er
procession-ze ar gristenien so bet espermet, mes e leac'h
all ar c'hlenvet en deus great c'hoas distruch goude.

An darket, evel a velit, a so mad oc'h ar gristenien
pa o deus izom anezho, mes pa n'o deus ket, n'o deus
ket a verc'hor erit ober dezho gouasa guillon. Evelc,
e menez Liban, unan eus ar c'houlennou comz so var
an douar, couent sant Anton, so bet diamanter n eus ket
pell gant sondaret an Turki. Diaraog o doa laez daou
vanac'h, mes neuze ne rejont ket a zroug d'ar gant.
Brema avad int dent eur sulvez pa vouent o rou d'gor
an droug, o deus laez eur manac'h, goulet ha gant
lakeat ar re all, saotret an traou sac'r ha c'hañt gant
kement o deus gallet da gaza.

E Benhazi, e kichen Tripoli, an darket o deus ive
saotret ha laeret an iliz. An taden a urs Sant Frantz

do a xalc'h an iliz-ze. Au d'arzel ne gredent ket mont
ho unan en iliz, mes larat a rejont da vont eñhi eñ arab
pe eur bedonñ pehini e ber amzer en deoue diacrabet
kement a vo eñhi.

An durket e deus eur gassoni vras oc'h an hano cristen, hag e voalgassont kement heñ doug. Evelse argistenien sellmattie so goañ laket gantbo ive evel ar re all. Ne esperant na merc heñ na bugale, nag ilizou na traoñ saer. Avoalc'h eo e ve eun dra d'ar gristenien evit ma heñ distruchoñt e val gent.

Russi — Eus ar Russi ez eus en e'heleu mad. Lamet eo al lezennou dougueta ene ar re a zielez relijiou ar vro. Haguen al lezennou-zes eo ar peza v re muna oc'h an du na zistroent d'ar relijiou catoliek. Rac red e voa caout calon evit col abalamour d'ar feiz, he oll danvez ha kuitat he vro evit mont en eur e'harer a bell da vervel gant ar goaz anzer, ar naoun hag an di-pez. Ar gristenien catoliek ne vezint ket gonscoude en ho sez keit ha ma vero difennet oc'h he eskib en mont da gaout ar Pap, ser fa dezhan pa garint, ha reseo ar e'hannadot hag ar seridou a den eus he bers. Ma na vez ket otreet kementso dezho, ar gatahket, hag ez eus eis rollion anezho, a vezo alo en eun doare esclatach. G. M.

HISTOR ZANTEL.

(*to avoid becoming too dependent*)

Joseph gulvet godt at hold tæpper som Elgt.

Joseph o reza lefeal he dad hag he vrendeur e douar Jesson etel eun ho zra a zistrez da ober he garg a c'houarnour. Dre ar verz euz he vintz o lastid-maz e tenzor ar roue l'ol' arc'hant ann Ejipt hag ar broun du var dro.

Pa vankaz oar arc'hant d'ar breperien, ho l dud an
Egipt a zeuz da gavout Joseph, en oal lavarent : Hou
bara d'omp. Ha mervel a ramp-en dirak ho taoulegad,
defot arc'hant ?

Ha Jozeph a respontaz . Ma n'ho'e'h eaz ket arc'hant
da brez, digassi ho loened, ha me roio d'ho'e'h evit-
ho peadra da vez.

Ar re-ma o vera digassei d'etian ho loened, Joseph
 e re-ar'ad d'ezho evit ho c'hezek, ho deaved, ho ejen-
 ned hag ho azn. Er c'hez-se, tien ho magar er bloaz-
 se en eskem eaz ho loened.

Dont a rejont c'hoaz, ar bleaz varlerc'h, hag e levar-
jont d'ezhan. N'her c'huzump ket ouz hor mestr, hor
arc'hant a zo eat hol! hag hol loened irez. N'oc'h ket
hep gouzout penaoz ne chom mui gan-comp nemet
hor c'horlou hag hon douarou. Ha ret o vezo d'comp-
ni mervel dirak ho taolbagad? D'hoc'h e vezimp, ni
hag hon douarou, prenit ac'hanomp evit beza sklaved
d'ar roue, ha reiñ d'comp graun da bada, gant aoun

na iate ann domer da c'rouelec'h, pe vo mario ann
diverz labourer

Joseph a brenez eia holl zouar ann Egipt, pep holl
o verza d'erhan ar pezh en devoa, ker braz edo ar
ghornex. Hag e lekeaz ar vro holl diadan perc'hentiez
Pharaon. Nan hepken ar vro, mes ivez ar boblou a
ioa enn-hi, nemet douar ar vele, ann douar-ze a
ioa bet roet d'ezho gant ar roue. Epad ar ghornex o vije
roet d'erho eul led ed euz a c'hignolou ar reban-
telez, ha dre-ze ne oa ket bet roet d'ezho gwerza ann
douar a luarent.

Nenze Joseph a lavaraz d'ar bobl. He velet a rit,
da Pharaon oc'h boll, e'hou hag ho touar, kemerit
brema had, hag habi ho touaron. evit ma he lot adarre
kaont ed. Ar bempred a root d'ar roue, ar preder
loden al a lezann gan-choe'h evit had hag evi mo-
gadurez tud he dez, sig ho varzare.

Haginn hefur átt sér afar illa meðal annars vegna þess að hann hefur verið áttakinn af höfudmönnum, þó hann sé áttakinn af öðrum. Hann hefur verið áttakinn af öðrum, þó hann sé áttakinn af öðrum. Hann hefur verið áttakinn af öðrum, þó hann sé áttakinn af öðrum.

Abaoe ann amzer-ze heta vrema, eme Votrez pa skri-
vaz he histor, e pep leac'h dre ann Egipt e vez roet
d'ar roez ar bempved euz a vadou ann douar, ha
kement-ze a zo deuet da vera eul cren, nemet douar
ar velenz beñh, a oa diskarg euz ar vreiz-ze.

(Joseph a lekeaz ar bobl hag he holl zantez dindan dour Pharon, evit hen digas sioul ha sentuz ouz e gouarnamant er roue mad Rak eno emae eunsted er bobl, ha nann o zevet enep he vatri, evit klask eul liberte gouarnadez ha kirek d'he c'halleur. Pa oe deuet ar mare, Joseph a zaskoraz d'ann dud-se ho madou, ha ne c'houlennaz evit gñir ar roue nemet ar bempved euz ho eoaou. Evel-se ar bobl, o velout kement a vadolez, a graz e flon zalver oc'h, ni zervicho ar roue gant laouenedighezi.)

Israel a choumaz eta enn Egipt, e donar Jessen,
roel d'ezhan evit mad, hag he l'guez a greskar hag
a boplas dreist ment. Beva a reaz enn c'hoaz santel
vloaz, hag he holl amzer er bed-ma a oa deuet da
seiz vloaz ha seiz-nghant. Hag ec hiz ma vele e tostec
deiz he varo, e c'halvas he vap Joseph, hag e lavaraz
d'ezhan : Ma em ouz kavel trogeres diraz-oud, ton
d'in e vezt mad a-oude'h enn c'hevter evit m'arout
ne vezout heuet enn Egipt. Mæs gra ma komzer-ma va
Jaez-van e kichen va zad, kas ac'hanon euz ar vro-
ma, ha laka va c'herfe hoz va zad koz. Joseph a res-
pondaz : Ober a rann, va zad, ar pezh oc'h euz gowc'he-
mentel. Ha Jacob da lavarout c'hoaz : Tau d'in var
da le e ri d'in ann den-grez-se. Epad ma toue Joseph,
he vap gouarnour enn he zourn, Jakob a adorz Doue
diraz haz roel he vap, ha troet ouc'h pean he vele,
he zaoulagad var zu ann Donar santel. Jakob ne varvaz
ket neuze c'hoaz, ha Joseph a xistroaz da ober he
garg.

PLAN.

Cherz een benvedigher slier
Etre Joazph bag der Zilver,

Joseph a vezet ar c'hervon,
Jesus a vag ann eneo.

Joseph a ro d'ho mestr kenta
Tad ann Ejipt prenet gant-ha;
Jesus vez, da fin ar bed,
A rei d'he Dad he dud prenet.

Taolit evez, eun driad c'hoaz,
Gant pebez nerz o c'houlennaz
Ar Patriarch beza beset
Eun he vro, gant he dud karet.

H.

Pais. — Pennoz c'hoaz ar re ne fell ket d'ezho
koessant.

Eun den difeiz hep religion hag hep lenn, evel ma
kaver, mous, kalz re er gher a Paris, a zen da choum
kian. En em lakaat a ra con he vele. Galvet eo eur
medecin O vez arvestet pe examinet mad ar c'hlanvour
ann doctor a grei ec'h hellfe he glenved dont da veza
danjerus. Bez'en doa ens he di unan euz he gherent,
hag a vete e doujana Doue. Hema o welout he nerz o
vihanaat hemdeiz, a lavar d'ezhan he-unan : P'eo gwir
euz danjerus he glenved, e vije mad ghervel eur belek,
marteze e teufe ar belek da lakaat eur menoz pe eunn
dezir mad bennak con he galon. Mamignon eme ann den
kar-ze, en doa c'hoant da savetei he ene d'ezhan, ha
n'ho pefe-hi ket phiadur o welout eur belek o lont d'ho
kiont? — Ann hini klan, o veza klevet kement-se, a
vanneka meurbet pe a savidrouk-braz enn-hi. Koulz
konde ghervel a rour ann tad Milernot. Dont a ra rak-
tal, mont a ra con he gambr, tostaat a ra ouz he vele.
O welout eur souteron, ann den klan a sav war he
goarez hag a zen da veza solorn. Bez'en doa eur vaz con
he gheren.

Lavarat a ra d'ar belek mont kuit, ha dioc'h-tu, anez
o uskarn war-o-enn taolion haz. Ann tad, o tesreul
war ann hini klan eur zell douz ha tener, a lavar ann
eur vouse'hoarzin oh ! va souteron mad, mar ghell
kement-se ho libour, skoit war-o-enn kint ha ma
helloc'h, hag ann tad da drel he gher d'ezhan evit beza
skoet gant-hi.

Ar pec'her kenz souezet bras o welout kement a
garantes, a les he vaz da goec'h hag en em laka da
ouela. Koessant a ra, roet eo d'ezhan he sakramenchoz
hag e varf evel eur c'hristen leun a finiaz e madelez
ann Aotrou Doue.

M. D.

BUEZ AR PLAC'H DEVOT ARMELA

(Eil pennad).

Etoez ar grison a roas Doue d'he servichez Armela
azaleg he c'henta raonankia, unan ens ar re vras a
voue an anzonegnez a roas dezhi eus ar poanion a

c'houzave an eneo est eus ar bed-ma gant eur pen'ha
dister bennag a vos red ober pinijon azebo er bed all.
Doue a lakess en he c'halon eun truez bras oc'h an
eneou-ze, hag ho guelver a rea pcuriessa he bredeur
eus ar purgator. Evit ho zenna eus ho fuanion e krou-
gue da Zoue kement a elle da ober a vad ha kement
poan a c'houzave, ar c'houz pe an dourer en han,
ar venien er goan, ar skuisder en he labour, an diouer
eus ar bouet a bliz mui dezhi, an aluzennou a roe d'ar
poan evit kementao, he fedennou, he c'hommunionou,
an diouer tre eus ar c'hoarion da bere en em re ar va-
gale all.

Ne devoa ket nebestoc'h a garantez e kaver he
broudeur beo, xicour ha servichez a rea an oll gant ar
brassa madelez. Eur respet ar brassa a devoa evit he
zad hag he mam, ha morse ne vancas da zeñti oibo.
Pa vos deut d'an nad a ugeol pe a zaon vras var-
guent o salvezas dezhi he dimezi, hag o rejont tale var-
nezhi o clase ho lacat da guemeret ar stud-ze a vez,
mes hi ho lede pin d'he lezel evel ma vos. Evel ma
comzent dezhi dalc'h mad a guementao ha ma vos red
dezhi, evit senti ontho, en em gaout avechou gant tad
ha ne voant ket juridic avalc'h, ne voant ket dalc'hel
avalc'h en ho c'homanion pe o c'hiz all, e teuz da gaout
diset beza var ar meaz, dre ne gave ket ar peoc'h a felle
dezhi da gaout. Dre ma crede o c'asse a karr morio'ha
arz da labourat en he zilveriguer, e devoa eur c'hoant
bras da vont da Bloarmet.

Somlen o c'vas tro da derra he c'hoant. Euz demet
hag he c'haric tale he gouennas evit marte. He zad
hag he mam o devone poan o tioreret eur vete'ha
sentus ha ken aketus d'al labour; goude evel an
c'houvent n'en em bliz ket var ar meaz, he leyoat da
vont. Mont a reas eta e kear, hag Armela a voue da
guenta laouen bras dre ne vos mui red dezhi en em
gaout da tul ha da c'houet gant ar plac'h'et isouant eus
he oad pere o glasko ho zacha gant ho d'ann d'ann
d'an ebatou. Ouspenn, eno ee'h elle alies clevet an ofren
santel ha prezeg comzou Doue. A hent all he mestrez
he c'haric tale hag a bliz meurbet he labour dezhi, ha
mar eo em gleme eun dra bennag azebo o dra ma li-
boere re. E guirionez Armela a vos eur plac'h'et ha
ere, o devoa eur speret gas ha didrouz hag a labour
kement ha diou vatez all, ha red e vije ket beza d'ezhi
evit caout abeg euzhi.

Goude evel Armela ne vos ket bet pell en ti-az
deus d'ann em gant diuz enha, pe gwer mad bennag
ma vatez ontho. Ne gave nemet eno ha trisidigont;
netra ne bliz dezhi ep ma c'haliz lavaret porag. Kint
daou he zad a deus da vervel, hag ho mestrez he Jesus
da vont eun derzezon bennag da gonsoli he mam ha da
lacat urz en he aferion. Dont a reas goudeze e karr
euzhi he c'homanant; mes pa vos deut termen he cil
bloaz, ne fellas ket dezi chom mui, enar e deves he
mestrez clase he dalc'her, kement a boanion speret a
deus eno da begal ontho.

Distrei a reas eta var ar meaz da di he c'herent pere

he diguemoras gant eals a laouenidiguer, ha cridi a reas eus nebeut, o kuitat kear, e voa chomet he foan aperet var he lerc'h. Mes nan, he foasion a Jesus d'ho heul. Meur a dra zoken a deuas d'ho e lerc'h. He c'herent a glouke dalc'h mad he lacat da zimezi, gaelet a reas elouez ar taouankiz eals skueriou ha ne voant ket mad, ne elle na clevet an oleren na communia ken aliez ha m'e devoa c'hoant. Kementse a reas dezhi c'hoantat mout adarre da Bloarmel, ha goude beza tremenet pevar mis var ar meuz ez eas en dro gant asant he c'herent. Meur a hini a felias dezho he c'haout en ho zi, mes seulvi e voat mad en he c'henver, seulvi e c'raske he anken hag he funnou aperet.

Armela a chenchas ti meur a vech epad ar mizion kenta, hag ato eu em gave d'ez. Ne reasas dezhi nemet pa zigouezas e ti eun (tron vertuzus bras, eleac'h ma zoa eals labour da ober. Eno eo e c'hortize Doue he zervichez. Eno eo he zennas davelhan muioc'h vot. Eno e voue aliez gres an hez ouzhi, ar pezh a voue eals talvoudoc'h dezhi evit ar stad a voa he great auezhi heta neuze e leac'h all. Ar pezh a enebe ouzhi a lakeaz ho vertus da startat. Eno eo e teuas carantez Doue da vosa mestrez eus he c'halon.

Ar pezh a lakeaz mui a carantez Doue da reo en be ene e voue ar skuer roet deomp gant ar zent, rag en ti-ze e lennet huez ar zent bemnoz goude cozo. Ar vech-hi-ze ken dougnet ariaguet d'ar mad, a zontre c'huoc'h ar pezh a glerc da lenn, ha ne alle sonjal e tra all ebet. Ne voa ket avoalc'h evit he clevet ar vech sant-ze a lennet bemnoz, pezh a reas nan ar vizien, pehini a voa ive eur plar'h deuit hag a ienn goudeze d'ar gouent, da lenn arechou dirazhi eul levr mad bennag, pa o divije amzer. Ar plac'h-ze a lennas eun deiz dirazhi passion Jesus-Christ. Armela a voue ken entanet gant ar garantez hag an anaouleguez vad e kenver an hini on devoa gouzanvet kement alfevithu, kement e devoue ac'hilac'har d'he fec'hejou abalamour da bera en deus Jesus gouzanvet, ma na elle mui deic her sonjal ebet en he esperet, na nos na deiz, ha ker stard e voa ar zont-hi-ze en he eus ma sante diabar enhi eun tan ha ne voue ket a belec'h e teue.

G. M.

AR VENECH.

(EIL PENNAH.)

Ar breur Rodulf a gomzas evel en : « Va breudeur, en em laouenaomp ha trugarecomp Doue eus he drugarez tras meurhet ! Mo a dlie beza brema siriket en ifern ; mes Doue en deus bet troez ouz, hag en deus roet d'n ar c'hras da zistrei en ho touez evit ober pinijen eus a o'f fazion va buez tremenet.

Ne deo ket abalamour d'ho pedennou mad, na so, ken da veriton hon Tad sant Evroull eo bet Doue trugarezas evel en c'henver ; abalamour eo d'al labouron a res er gouent, evel ma velot bremae.

O va breudeur ! Mar deo bet Doue ker mad em c'henver-me, manac'h didalvez, peguement ne veio ket c'hoas guelloc'h en ho kenver-hu, c'hoar ken aktus d'al labour ha ker jadic da viret oil reolennou hon urz ? Bennos d'ho labouron, va breudeur. Ken aliez a lizeren a scrifomp ama, ken aliez a bec'bet a bardoe deomp en env.

A vech e voas maro, ma en em gavas va ene dirag ar barmier leal evit beza barnet. An drug-sperejou a damalle eals traou din, hag a ziskueze eun niver spontus a bec'hejou great ganben.

Ar barmier a ziskueze din eun drem garo ha trenc. Guelet a reas ex ea da laskel he vallos var va fenn, ha me ne lavaren guer ! Ha me ne reas nemet crena ! Guelet a reas oa great ganben, oan collet da viken ! Ar varmediguer a ica da vosa dougnet pa zigouezas an Elez-Mad, kinnig a rejont d'ar barmier leal levr ar scritur sac, commanset ganben brema ez eus trivac'h vloas pa voas nevez deuit d'ar gouent hag am hoas gallet a vech da echui eun dervezion kinnig arag va maro.

Drem hor Zalver a laoueneas o sellet oc'h al levr-ze, hag an Elez ker pedas hag heu lakeas da bardon eur pec'het evit pep lizeren eus al levr.

An Elez en em lakeaz eus da gonta, hini hag hini, an oll lizerennou eus al levr bras-ze. Dioc'h eun taall, an drug-sperejou a gonte piz ha piz va oll bec'hejou. An niver eus ar pec'hejou-ze a voa ker bras ma em taolent en dizeper. Crui a reas penaus, daoust da drugarez ar Barmier ha da vadelez an Elez santel e vije goude collet. Crena a reas ha va ene paour a voa anter varo gant he enerez. Ne voue mui eals petra dremene dirazhon ker alrafuillet e voas.

Sein abas ar fin an oll lizerennou contet gant an Elez, hag an oll bec'hejou contet gant an aerevent. Eul lizeren epen a voue cavit muioc'h evit a bec'hejou. An dinoula a reas eun dispac'h ar brasen o elase caout eur pec'het bennag c'hoas, mes ne galc'hoent ken.

Ar Barmier leal a droas neuze oc'h va ene pehini a voa rehez et oil, hag a lavaras dezhi gant dousder : « Breur Rodulf, ho labour en deus great deoc'h caout trugarez. It brema, grit pinijen, roit iviziken d'ho breudeur skuer vad eleac'h ar goal skuer oc'h eus roet dezho. »

Sentet em eus, ha satu me ama dirazoc'h. Mo ho ped d'am diguement adarre en ho touez. Credi a c'hellit ex eus brema e tal da labourat c'huoc'h var seridon ar gouent ha da ober va zivridiguer. Guelet a rit, va breudeur, penaus pep lizeren scrivet ama ganeomp a ra pardoni eur pec'het er bod-all.

An abat santel Theodone en devoa plijadur o tenevella (conta) an histor-ze d'he venech. An histor-ze en em skignas ive er c'honvenchon all hag a roe calon d'ar venech da labourat, da lakat dre scrit, ne ket epen al levion sac, ne ket epen comon Doue, mes ive buez ar Saut, ar verzerien, histor an Iliz hag

hini ar breiz, labourou an dud guezec, kement a elle beza mad da guelen an dud, ha da scleraat ho speret. Neuze no voa ket dizolont e'hoaz ar voullere, hag eo gant an dorn e voa red serila an oll levriou-ze a zo deus betek enbomp eus an amzeriou eoz.

G. M.

An Tieg, ar Mestr mevel, ar poir saout hag ar big.

(FABLEN.)

Al labour vitan a vez crouget,
Ar labour vitan ne vezont ket.

Eun aotrou briz ha pign d'e en devoa eur merour, hag heman, evr han ne voa ket perc'hen d'ho zonar, a voa goude eus an treg e s' ar re guela, eus ozac'h mad, eur moundian. Ber' en devoa eur mevel briz, po mar kizit, eur mestr mevel e penn he dieguez evit ren he labourerion. Ar mestr mevel, eo devoa dindanta eur poir saout, hag ar poir saout e devoa eur big.

An tieg a zalc'he he verour dioc'h antergraz, da lavaret eo, en devoa hep bloaz, eleac'h arc'hant, an anter eus he eost da rei d'he aotrou. Mes pa veze deus an amzer da ranna e cave bras an dro da lacat dezhan he unan al loden vrassa ha guella, ha da gas evelse he anter da dri halefars. Eun endromer mad a voa ober berdin hag herdin, ha neuze an gousen ne vez ket gant ato gant daouze.

Ar mevel briz a veze er labour hag er marc'hajou, o prena hag o verza. Caout a rea ive an dro da zerc'hel en tu diouban en lodenno vrass eus an arc'hant a dremenno etre he zaouarn. Ar guonne a chans a zalc'he evit han he unan, hag ar guenne a chans a veze purlissa eur grabanat vras a arc'hant.

Ar poir saout a foje er memes skizher gant ar mevel briz, hag a voue pelec'h e lakea he denzor. Pa gava he dro ez ea da ober eur guel d'an tenzor-ze, hag e sachas gantha eur grabanad moniz, mes eur grabanad vitan. Avelhou evelato e teue eur peiz guenn beunag da feul. Mad eo ranna, hag evel a lorerer, herroc'h a dal eur tam rannet evit daou dam debzel. Evel e en doa ar poir saout da coufr nag armel, e lakea he dam e peadra dre ma teue en eun toul er voguer e corn ar skizher.

Ar big a vele ar poir saout oc'h ober he droiou, ne lavaret guer, mes sevel a reas e'hoant ganthi da ober ive he c'huzaden. Mar deo mad d'ar re all destum evit an amzer da zont, daoust ha ne voa ket a zont d'ar big ober ive? Margot eta pa na veze den var al leac'h a rea da denzor ar poir saout, ha gant he beg e kemere kor bran ha tra eur peiz arc'hant mes eur peiz bevech epken, hag her c'hasse kempen en eun toul en douar choazet ganthi evit he armel.

Bevech ma zea ar poir saout da ganta he verouen, ar peiz a rea alies, e cave ato mescont, ato e veze

berroc'h he rencad eus na zont, dioc'h he gantes ar mevel briz a gava dezhan ive e sautez dalc'h mad he ialc'h. Mes neun anezho ne lavaret guer. Mester al laer eo beza lent, arc'hant ar re-ma noa ket deus tre gant an beol eun, hag e c'hellent raout anez, mar dajent da ober eun enclasc beunag evit goude pign ha here, na vje dizolont he laeronsi ho unan. Ne gredent eta lavaret neira, mes evelat ha s'pa a reant ma oc'h vras. Ep-dale ar poir saout a zigouza var ar big dressa pa edo Margot eur peiz arc'hant ganthi en he beg o cass d'he c'huzaden.

Ah! bouet ar groug, anezhan, te eo-ta so oeh va displa me' han ia! ne ket fall, me a reas da guemeret kement a hoan hag a ne'c'h o laerez arc'hant dide da ober da neizal! Gortio! bremaic evidote ne laeri ken me ia da ober eun dro en da c'hoazou.

Ar big a felle dezhi en eun zifen hag a lavaret eo he iez. « Grit trugarez din, rag n'em eus gant nemet evel a rit hec'h unan, c'hoi hag ar mevel briz hag ar mestr, ha c'hoas zoken ne ran ket her goz ha c'hoi, rag c'hoi a zach ganeoc'h a grabanad, ha me ne gasetan ganen nemet eur peiz bihan beunag. Grit trugarez din evel ma c'hoantat e vo gant trugarez deoc'h! » Margot e devije lavaret c'hoas eus tranu ma vje he lezet da gont, mes ar poir saout en devoa evelat troget enha ha nezet dezhi he gozou.

Evel a velit, ne vez crouget nemet al labour vitan.

G. M.

Memo ar Zent evit ar Santez-mad.

- DILL 10 GUENGOLO — Sant Nicolas Tolentin.
DIMELES 11 — Eus a eusvet gannvelez ar Ver'hez.
DIMERCHER 12. — Eus an eisvel.
DIZOC 13. — Eus an eisvel.
DINGCHER 14. — Exaltation ar Groas Santel.
DISSADON 15. — Eusvet gannvelez ar Ver'hez.
DIZOC 16. — Senteveit goude Pantecost. Gont ar seiz cleze.

An Duellurio. E tal eus Jesus edo en he za bevan ha Mari, pried Cleofas c'hoar he van, ha Mari Madalea. Jesus eta e vele he van hag en he c'hichen an diskibl a garie, a lavaras d'he van. Maouez, setu aze ho map. Gonde e lavaras d'he diskibl : setu aze ho map hag azaler neuzo an diskibl he c'hemeras en he di.

SANT LAW X. 25. G. M.

KELIER.

Eur gazeten eus an Algeri a lavar ez eo savet iñ Alger d'ar renc a Arc'hescoph.

Eacop nevez Marsail a diñ beza he secret, e'hoant ar Pap he-usan, ar c'huoc'h varnaguent a eost.

d'ar medecin lavaret dezhi petra xonjo eus he c'hienvet, pequent a gave dezhan e devoa c'hoaz da vera. Ar medecin gonde heza elasket digareziou, a voue red dezhan lavaret dezhi, ne grede ket e velle oupen daou zervez ken. Kement-ma a voa d'an eil a viz gouere, hag ar vam goz paour a lavare red eo din ehm beo lreleg an deg, rag mar marvan araog, ar pemp cant scoet ne vezint ket pael, hag antronoz va maro, va mere' hedigon keaz n'o devozo ket eur gneuzec. Red eo din ehm beo eis dez c'hoas.

Setu hi neuze o lavaret he lacat var he guele, en doaro ma felle dezhi, o tifen na dostaje den outin, na lavarje den guer dezhi, na raje den an distera trouz en he c'hambre. Chom a rea ep sinval, he daoulagad troet ato er memez tu, ep c'hoas lavaret tonna he alon, Espern a felle dezhi an nebeut alanaou e doa c'hoas da denna.

Tri pe bevar devez gonde, ar medecin o veza deut adarre d'an ti, a ziskoezas heza souezet dre ma voa c'hoas e buez. Ar vam goz a lavaras dezhan - mont a rounan betek an deg, doctor, abalamour d'am bugaligoz.

Na velet ket e tanje chenchamant ebet enhi. Ne gonske na noz na deiz, ne zebre tam, eor hanne duar ha soer eplon a efe bep en amzer. Erfin e tigocezas an deg a viz gouere. Drot'li ar mintin an Itron B... a ziskoeze heza net'bet. Ne droe ket he lagad divar an horolach, hag he c'hienvet o lavaret. c'hoaz eun heuric bennag, o va Doue! Var dro crendeiz e tenas eun den a afer da zigaz ar pemp cant scoet. Pa e devoue ar vam goz guelel an arc'hant-ze var an daol, e ustignas he zilh, e tenas eun huanad hir hag e lavaras - o va Doue, brema ec'h allan mervet! Tostaat a rejour oc'h he guele, an Itron B..., a voa maro
G. M.

Ar Zaozon an Iud ha ne garont ket coms eals, da viana lod anezho. Bez'ez eus zoken en ho zouez hag a glasc ato ar goms terra, hag a ve poan oc'h ho lacat da lavaret daou c'her dioc'h'ln. Eur medecin so eno ha ne ell ket gouzaon ar re a barant eals, an hini a deu d'ho gaout hag a lavaro an nebeut gneuzen eo ato ar guella dignemeret. Eus itron n'eus ket pell a grogas eor c'hi en he breac'h hag a deuas da gaout ar medecin-ma da e bonlen louzaon. Evel ma voue he zoare ez eas betek enha hag e tiscoezas he breac'h ep lavaret guer.

Ar medecin a ra gur zell oc'h ar vreae'h gouliet hag a lavar :

- Eur guignaden?
- Eun taol daut.
- Caz?
- Ki?
- Poan?
- Nan

Ar medecin a voue ker contant oc'h ho guelel o coms ker ber-ze, ma voue tost Jezha dridul gant he levezeg, hag ec'h ellit erid, breac'h an Itron a voue louzaouet huan ha louzaouet mad.

Ar memes medecin-ze ne gar ket ken nebeut beza

galvet en noz. Eun novez m'oa bet o velet eun den elan e creiz an noz, en em lakeas en he vele da eun beor dioc'h ar mintin. A vreae'h oa diskennet enhi ma tenas re-all adarre d'he c'herrel.

— Petra zo? eme ar medecin, drong enha.

— Doctor! dent buan, buan. . Va map en deus lonket eul logoden hag ez a da vouga!

— Mad, livrit dezhan lonca eor c'haez, lu ror peoc'h din-me.

Daou vevet en em gavaz en dez-all da gouzal var al leur-guer, ha pephini anezho en em lakeas da ober fougue he vestr.

— N'eus ket var an donar guelloc'h den eul va mestr-me, a lavare unan anezho. Heneez a so didrouz dirong, leun a vadelez; gant ma vezo diboultrout he zillad d'ezhan, ne lavaro morse guer ebet.

— Oh! erae eguile, va hui-me so eun tam mad guelloc'h c'hoas. Va mestr-me a ziboultrout va diled din-me alies; var va c'heim oad e rancont beza!

E Brozaez ez eus barnet, n'eus ket pell, sur pecez hag a zo couselit liro. Gant an alvocadet ez eas eat, a leverer, eor milioz eis cant mil lur bennag.

Setu ama c'hoaz eun afer-all. Eo eun d'arvont di gouezet en hent bouara, eun den a voue laz et brema ez eus hloas pe var an dro. Koreset an den a zongas clem a enep ar re so e penn an hent bouara, hag ar re-ma a voue barnet da bae dezho pevar-agnent mil lur. Mes setu abaque oar deut da c'houzout pe nous an den-ze a voa bet laz et a voa savet er c'hum tan ep kemeret billet. D'ho zro ar re so e penn an hent bouara a zoug clem a enep kerent an den-ze, hag a lavar e tle beza distaolet ho arc'hant dezho, rag, emezho, an den-ze n'en doa ket paet, hag evel se n'en dos guir ebet da veza laz et er lurri tan G. M.

PÉRE AN ED.

KEMPER. — 4 Guengolo.

Pris an hectolitr.

Guinis. . . 20 lur, 57 c.
Segal . . . 10 lur, 82 c.
Kiz. . . 8 lur, 87 c.
Ed-du . . 8 lur, 87 c.
Kerc'h . . 7 lur, 46 c.
Avalou-douar 5 lur, 69 c.

PORT'NABAT — 30 Ead.

Pris an hectolitr.

Guinis. . . 28 lur, 35 c.
Segal . . 40 lur, 90 c.
Kiz. . . . 9 lur, 44 c.
Ed-du . . . 9 lur, 49 c.
Kerc'h . . 6 lur, 90 c.
Avalou-douar 3 lur, 90 c.

Ar Gerant. An. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar DE KERANGAL, Moulet an Escripti.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Eun Abonnement d'ar Gaseten a goms :

Evit eur bloaz	DIOD SCOTET
Evit c'hoac'h miz	EUR SCOTET
Evit tri miz	C'HOAC'H REAL.
Eur gaseten ebken	DIOD TENNEC.

Ar bac'mant a die beza gret arnog caout ar gaseten.

ALLOU.

Ar scrijor a ve c'hoant da lacat er gaseten a dleer da adressi oñ d'an Autrou MURRAY, Belec e Kemper

Ar pœmanchoù a dleer da adressi d'an Autrou SALAÛ ebken. An abonamant a guemorer e li an Autrou SALAÛ. Ubrer, ru Kercon, e Kemper.

KEMPER, 15 Guenglo 1866.

Eun dea zo hag a laca souezet lod eus ar serifagnerien difez a here e comzomp avechou. Ober a reont mui a c'hellont a vad emezho, rei a reont kentelhou eus ar re gatera, aliou eus ar re zessa da heuilla, ha den couls lavaret ne ziskoez beza anaoudeg eus an oñ hoan a guemeront. No veler ket e rafet pelennach ebet evit mont d'ho guelel, d'ho meui, d'ho fed, hag, ar peñ a blichfe dezho muioc'h c'hoas, evit. . . cas eun dra beznag dezho. Petra, hi a boagn da zesk, d'an dud beza dioc'h ho guez, ep ober fors eus a lezen Doue hag a lezen an di, beza pep hin ervez he beon hag he frouden, hag an dud, calonou euz ma zint, no stouont ket d'an daoulin evit ho zrugarecat !

Ha ne deo ket epken e tescont d'an dud beza en ho zez, mes digas a reont dezho an azamanchou-ze so hiro var an douar ha ne vijent bet anavezet morse panefe hi. Da viana eur rum so eus ar serifagnerien-ze hag a lavar penaus, panefe hi, n'or hije bet morse an hentelhou hounn, ar c'herri tan-ze pere a gas ar beazher ken didor ha ker buan eus an eil ker d'eben, hag eus an eil, earter d'eguite. Panefe hi e vijemp bet c'hoas brema o veac'h ovel ma reat guec'h all, ha pa en diuje eun den antercant leo epken da ober, e vije mad dezho ober he destamant arnog diblaz, rag Doue epken a ello gouzout peur e c'halje distrei. Panefe hi n'or hije ket bet an neudennon orjal-ze pere a gas keleier eus an eil penn d'eguite eus ar bed, ker buan hag ar zont eus a speret an den, hag a laca daou zen da ellout canzal an eil gant eguite eus a gant hag eus a vil leo. Panefe hi ne vije bet morse hano da ziguere ar c'han-ze a rer hiro etre ar mor Crez hag ar mor buz hag a reno d' al listri an anter berroc'h an hent da vont d'an Index. Nag a draou-all c'hoaz on eus ha n'or hije bet morse panefe an dud vad-ze !

Kementse a zigas da zont eus a vevet eun ograouer pehini a glevas eun dervet meui he vestre. Ar mevel-ze a vez e c'hoaza en ograou, Eun dervet ma en doa an

ograouer c'hoariet dispar, lod eus ar re a voa bet oc'h he selaou a lavare oa eun dudi he glevet, e tride ho c'halon en ho c'breiz oc'h he glevet. Ar mevel pelun a voa var al leac'h, a lavaras en eur bija he beon ia, va meir a c'hoarie mad sur, mes mo a voa eno, ha ne c'houezen ket fall ive !

Digas a ra c'hoas da zont eus an azen a gormer anezhan er fablennou. Al leon n'vont da gaseat, a gasas an azen gantha d'he zicour. Lacat a reas ar bourrig e errez ar c'hoat, hag e c'hoar he mennas dezhan blejal en dra c'heje evit sporta ha srafulla d'loenet gouez flog he lacat da zont er meaz eus ho zontlou ha da der'bet kuit. E gu ronez an azen, pa loscar he vouez, a reas blejadennou ken euzus ma vone guelel soudon kement loen gouez a voa a dost o kemeret an lec'h, hag al leon pelun a voa chomet e corn ar c'hoat he disare dre ma tescant.

Ha n'eme an azen goude d'al leon, no ket loenet on eus ar tapet ? Ne ket blejal a ouzen-me ? Eo, eo, eme al leon, eur blejer out eus ar regenta. Panefe ma c'hana-vezan mad ac hanout, em hije ket aoun va nuan !

An azen, a leverer, a reas droug enha o clevet al leon oc'h he vospant, hag an doctoret ma comzomp anezho a ve marteze droug enha ive ma ve diskuezet dezho n'o deus ket het muioc'h a bers en traou burzudus a veler savet hiro var an douar, evit a-en doa ar bourrig-ze e chase al leon, pe mevel an ograouer o muzic he vestre, ha gouzonde no ve diskuezet dezho nemet ar virionez.

Rom — E Rom e vez solente bep bloaz evit gouel Sant Luis. Unan eus an ilizon eazra a guere so dindan hano Sant Lois, hag an oñ Fransizien a vez o Rom d'ar mare-ze a d' d'an oferen en deiz-ze. Pevar eus ar zant a Frans o denstirou o Rom en em gawe ho gouel en dervetion dervet-ma, S. Lois, Escop Toulouz, S. Roch, Sant Bernard ha Santez Jesunet Chantal. Hon Tad Santel ar Pap ne dlo ket kuitat ker. Lacat a ra pourchas ar peñ

zo red evit canoniza cala sant. Lor bloaz a zeu, hag evit rei diguerer d'an Eskibien a ielo neuze da Rom.

Eur protestantez naonac hag a liguaz huet ens a Stodgard a so en em c'hreat catolikez er sizunvezou-ma, tost da Rom, en iliz Galloro. Eno, dirag ean amach d'ar Verchez, eo e devoa recevet ar c'henta gras, ar c'henta sclerijen pehini o dous great dezhi anaout ar virtonez.

Paris. — Abaous ar c'henta o vis guenver, e Lyon e saver diner Sant Per er memes tra evel ma saver guenneien Breiz ar Feiz. E Paris eo fountet ive brema ar memes doare da zavel diner Sant Per. En iliz Itron Varia ar Victorion eo fountet ar vreurieze.

E an ara-eost e llo dihlaz eus a Yarsel eul lestr evit mont da gas pelerinel o'an douar santel. Mes evel ma eme ar c'hiera er broioze, cala eus ar re a dhe mont da Jeruzalem a les ho brach da ohar a'han d'ar bloaz a zeu. Hag e leverer n'eus ket a holerinet avoalc'h evit ma c'helle al lestr mont d'ho c'han.

Amien. — An 31 a viz eost eo bet canel, en iliz Prouzel, ar zervich dezhi ha bloaz evit eus an Aotrou Lamoriciere. An Aotrou'n Escop a Amien a voa dent he unan d'ar zervich-ze. Bez'e voa oll dud ar c'harter ha re all dent a hell evit unan ho fedennou evit an difennour caloneze d'hon Tad Santel ar Pap.

Chin. — Lavaret a rer ez eus laz, e Corea, daou Escop ha seis beleg catolic. Evelse er broioze, pa vez ditrouz eur c'harter, e rer ato en eur c'harter all beonag ar brezel d'argur re'jon ha d'ar visionerien. An drong-speret ne jom morse da eana.

Abras. — Ila an Itron Varia, e Boulogn-var-Vor, so bet consacret en dervizion-ma. An iliz-ze so da-rempredet gant ar belerinel.

Setu ama ponaus e savaz eur pelerinac'h eou. Tud Boulogn a velas eun derviz o toat oc'h ho for-mor eul lestr ha ne voa na martolot na rouent enha. Dont a rea he unan caer, gonstadic, an houlon mor epen her poule. Caout a rejor enha skeuden (imach) ar Verchez, e coat, ar mabie Jesus ganthi var he breac'h eleiz. An imach-ze a voue destumet ha douguet da eur chapel e gorre kaer, hag eno e voue enoret, ha tud Boulogn a recevas cala a c'hrason o podi dirag an imach-ze da vam Doue.

Ar brud eus ar luredon-ze a ioas dre hevar c'horn Frans, hag a bep leac'h e tenas tud di da c'houlouen eur c'hras bennag oc'h ar Verchez Vari. Ar rouanet a Frans a sporas ive an Itron-Varia-Boulogn, hag a anzavas beza dicour dezhi eus a c'hrason bras.

Boulogn so eur guzer var bord ar mor dirag Brozaos. Evelse, oupen an Eskibien a Frans a voa eat di evit ar solanta ma comzomp anezhi, e voa eno ive tri Escop dent eus an tu all d'ar mor.

Ar chapel gorz a voa coezet pell a voa, ha tud ar c'harter o neroa eur vall vras da velet serel eno eus

ila nevez. Savet ez eus bennag eun iliz caer Evelse ive pebez laveder evit oll dud ar vro-ze!

Avignon. — En escopi Avignon ez eus savet ive eun iliz en bemp d'ar Verchez. An iliz guenta eo a voa bet savet, a leverer, gant Santez Martha, e'hoar da Vari-Madalen. Ar Verchez so enoret eno abaoe m'eo dent sclerijen ar seiz o Frans. Ar chapel-ze a voue sautret er bloaz 1793, ha ne voa distroet adare da zervichout d'ar zervich divin nemet er bloaz 1838.

Penigued. — En escopi Penigued, en iliz Cadoun, eme al liser a zervichas da sebeta, pe mar kirit, da aena hor Zalver Jesus-Christ. An Aotrou'n Escop Dabert a so falc'get dezhan lacat enori ar relig santel-ze. Serfet en dous eul liser caer eleac'h na tiskuez ez eo e guirionez al liser-ze an hini so bet var dro eor hor Zalver. Al liser-ze a voue digaset da iliz Cadoun gant ar Fransien, pere a reas gac'hall d'an Douar-Santel da vrezalec't evit he Jesus-Christ hag evit chasael an dud divadez euz ar vro-ze. Eno e c'ajunt al liser-ze, ha cala buradon so bet c'hoarvezet gant ar re o deus touchet onthi.

Toulouz. — Da c'houel ar Verchez, da anter-eost ez eus guet e parrez Sant-Jory, ar pe re refer ket alies. Eur beleg iaouanc a gane he oferen nevez, hag ar beleg iaouanc-ze en deus peup breut beferen evit d'han. Luan anezho a voa eat e compagnouez Jesus, hag a so maro. Ar pevar all so beo, hag ho fevar euvichent ho breur iaouanc oc'h ar aoter. G.M.

Bez' ez eus tud hag a so ker slag ho c'halon oc'h si danvez, tud heu ingraet, uzulierien ker heu da zela gantho, da serbat, da verma, da aspern, ma ne ellost soajal e tra all ebet nemet en ho arc'han, hag lu dret da vervel n'iet ket goast da zegas eor sooc'h all en he speret. Maro, barn, Doue, eoe, silvidiguez, barada, ifero, oiermle; an trason-ze oll ne diat aetra evitho. Ma ve eun dra bennag hag a alfe ho laouenc'et var he xremevan, ma ve eun dra beonag hag a alfe scanvat an anken o deus o usregui eus ho danvez, eo ma c'hell fast c'hoaz aspern eun dra bennag d'ar goast mison a maro.

Ar c'hazelennou a goum en dervizion-ma eus eun usader evelse, eur potr eoz ha n'en doa great epad he vuez nemet mac'honi danvez, ep sellet cala dre he da e tenent. Coeza a ra elan, hag ez a toc'hor op dale. Eo despet dezhan, pe guentoc'h, ep gouzout dezhan o clusker eur medesin var he dro, hag ar medesin a lavar frear n'en deus ket an den elan oupen eun heur da vera. Ar potr eoz evithan da veza diners ha toc'hor en doa goucoud he anaoudeguez vad Clavet en doa larnediguet ar medesin. Eur zouch a deu en he sporat. Pe seurt aouth, a leverot-lu? ar zouch da c'houlouen eur beleg da c'houlouen he sacramanchon? da lavaret d'be dud distal d'he berc luan enn tam madoa bennag dent gant.

an hent fall? Oh! ne maeo'h ket tost. Ar zouch a voa dent d'an uzulier oa bohma. He varo a voa lur, hag e vous e vije tronc'het lie varo dexha goude he varo ma na vije ket tronc'het arazg. A hent all e vomie ive e kemer lürroc'h eur barier evit kempen eur c'horf maro, evit na guemer evit kempen eun den beo. Setalhen ta o lavaret da unan eus ar re a voa var he dro : it da guerc'hal d'n ar barier !

Ar barier a zeu, hag ar poir eoz a c'houlenn digasta .

— P'egement a ra ganeoc'h evit troc'ha he varo da eun den beo?

— Daou venneg, eme ar barier.

— Ilag evit troc'ha da eur c'horf maro?

— Nebenta a roer dia eo deg guennec.

— Mad, eme an uzulier, troc'hat va haro din dioc'h-tu, hag hastal afo.

Ar barier a voa eanv a zorn, ha petra bennag ne von ket eun dra az ober lie varo da eun den toc'hor, ne vomie ket goude pell evit lie guempen. I'a voa eal en ho dro, ar poir euz, hag hez heac'h dezhan o eozont he alou, en devoe c'hoas evelato ners avoalc'h evit lavaret .

Mad. eia... guennec . alo . espernel . eol

Ar re-ze one he gomzou diviza, ha petra munten goude e voa maro! Ne ket eun tremenvan skuerius e voa bennet? Bez' e vije eno peadra da c'hoarzin, ma c'halje heza leat li da c'hoarzin o velet traou ken trist-se. Diskuez a ra kementse penaos mar deo gwr evit an darn vuia e varrer evel ma vez bevel, ez eo gwr droust oll evit an dud-se o deus gret ho Doue eus a vadon an douar. G. M

Ar fuis doctorel hag he lavarion.

Seta ama eun Doctor all. Hema avad a ra poan d'hen he velet etouez ar re a goms a onep ar religion; rac hema a zo unan eus an dud-se a renc gounit ho bara dioc'h ar c'houezen eus ho tal, hag a vo ken euz dezho mont d'ar baradoz, umr carient lacaat da dalvou evit kement-se al labour tant o deus da ober bemdez en ho stal. Mes nana . dallet gant kontellou faos, pe locellet dre ar scouerion fall a vel dirac he zontlagad, ar paour-keaz labourer-se a den da goll ar priz hag ar mrit eus he boaz, en eur vrecas a rindan he dreid unan eus ar brassa gourc'hemennou a Zoue, an hui a ra deomp en liexen da zantisa ar zul. Ha ne ket zoken aoualc'h evit lian brassa al lezen-se a zindan he dreid, c'hoant en deffe ouспен da lavaret n'euz drouc ebet e kement-se, hag evit difenn eun herelep gaou, e elase an digareziou troi-dellus-ma : « d'ar eul e renker beza evel d'an deiziou all; n'e ket o vont d'an oferen ha d'ar gawperou eo e c'houezen bara d'am greg ha d'ani bugale. »

Va mignoun, a respontfenn dioc'hlin da eun doctor evelse, ne ouzo'h ket petra livret. D'ar zul, eme c'hou, e renker beza evel d'an deiziou all. Ta, gwr co,

kert ha ma fell da Zoue; avelchon coulagoude e renker ive mervel da zul kercoals ha d'an deiziou all, ha mar mervit en eur ober goab eus a c'houer hemennou Doue, n'e ma ket bras ar stal ganeoc'h, n'e ket me a garfe beza en ho roched. Da zul e renker beza evel d'an deiziou all, ha var an digarez-ar o peuz c'hoant da lavaret eo ret ive labourat da zul evel d'an deiziou all. Paour-keaz doctor ma'z oc'h! anad eo o peuz eozm c'hoaz da vont d'ar seol, anad en o peuz eozm e hoaz hag eozm bras da breza skiant hag eun tam mad a skiant. Rac me lavar d'hoac'h, hag an oil dud a skiant hag a c'houiseguez vad a lavaro evelton ne zecoc'h ket pell da zul ken-nebut na d'an deiziou all, mar kendale let da labourat ato, bemdez-bemdez, da zul evel d'an deiziou all. N'oc'h ket euzv aoualc'h evit kement-se, na c'houi, na den all ebet. Ne helfac'h ket padont pe l o kendele'her da labourat evelse eb kemeret eur veich an amzer euz devez bennag e chan ha corfa deffe da zemplaat o nerz oc'h yu a raffe da netra a n'beut a nebut, d'ar raffe'fac'h abers nemeur da goll ar ter'het, hag erfin ar vuex. Histoar ar bed a zo leun a destenion hag a zascouez selear ar vicioner eus ar pe a lavaran.

Selu perat, e kement bro zo var an douar, an dud a skiant o deuz credet hag a gred ato, ez eo red da guement hui a renc gounit he vara dioc'h ar c'houezen eus he dal, ne lavaran ket ebken disoiziz dioc'h he labour epad an noz dro eur c'houaket c'houer, mes ouспен kemeret eun devez a repos bennag eur veich an amzer, hag an devez-se a repos, hervez an dud a skiant a zo bet hag a zo o'hoaz lurio e kement corn zo er bed, ne helf ket beza raset en tu all da eur zizon, pe en tu all da e huet'h devez labour gret dioc'hlin eb ehana : nerz an den, ken-nebut na nerz al loaret, ne ouffe ket padont, emezho, da labourat evelse epad ouспен eur zizon, pe ouспен c'houc'h devez dioc'hlin. An dra-ma zo bet anavezet gant an oll epad an d'epoc'h pe ar revolution vras a reuzas ar Frans oll en da'elou hag er goad er bloaz 1793. Neuz, doctor, ez oa o rou hor bro, evel a ouzoc'h, tud difeiz eus ar re c'hoassa zo bet biseoas. An dud-se, goude beza pilet ar c'broaziou, dismantret an aoterion, serret an ilizon, goude beza casset an arche-rien en dro evit elase ar veleien vad hag he zeuler er prizoun pe ho lacaat d'ar maro, an dud-se, evit carza ar vro, evel ma lavarent, eus a guement a helje digass da zouch eus a Zoue pe eus ar religion, a zougas eul lezez dre beluniec'houer hemennet d'an oil. Fransien labourat da zul evel d'an deiziou all.

Coulagoude, evel ma ouient ne hell ket an den kendele'her da labourat epad pell amzer dioc'hlin eb ober gaou eus he ter'het, e lakejont eun devez a repos bep dec devez eus ar mis, hag an devez-se a repos a oue galvet gantho decadi. Mes kerkeul eus a guement corn zo e Frans e savas clemmon a euzp eun herelep lezen. N'e ma ket en hor galloud, a lavare an oil labourerien ha micherourien, n'e ma ket en hor galloud kendele'her da labourat evelse epad na devez dioc'hlin. Kement-se, a lavare an dud divar ar meaz, a drempen ive galloud al

Isabel. Hor c'hezec, emezho, hag hon ejennet, pa vront bet staget ouz ar c'harr, pe stag ouz an alar epad c'huc'h levez dioc'hio, a zistrouez anuale'h, dre ho gourruadennou pe ho biejadennou truezus, eo denet ar maro da rei dezho eun devez a repos. Ar re a oa o ren ar vro, o c'heret ar c'hlemmou-se a deus a bep leac'h betoc ennho, a lakeas eun anter-devez ehan e creis an decad, da lavaret eo, e creis ar zizus a zec devez. Mes al labourerien hag ar vicherourien ne glemjont ket nebeutoc'h evit kement-se, hag abars nemet e ont red ho lezel en ho roll da labourat dioc'h ar zizun gao, ha da vrei repos ar zol evel ma reant azampoc. Setu aze, doctor, penana ar skiant vad, kelesuet ha sclerjennet dre ar c'hentellou a gav var ar poent-ma ebarz histor ar bed, a vez deomp scler ar red da guement hini a renc gount ho vara dioc'h ar c'houten eus ho dal, kemeret eun devez a repos bennac eur veich an amzer, da viana eun devez eaz zis, pe eun devez ar zizun. Evelse ar skiant vad pe ar rezoun ebken, (ne fell ket d'inn c'hoaz eoms d'elloc'h a religion, an dra-se a deus direzatoc'h), ar skiant vad pe ar rezoun ebken eo a lavar ne retoc'h ket pell da zol kem-nebeut na d'an deizou all, mar kendal-e-lut la labourat ato, bemdez bemdez, d'ar zol evel d'an deizou all.

Mes, a respontoc'h d'inn marteze, « ne lavaran ket d'elloc'h e labourfenn ato. bemdez-bemdez; me guemer aze eaz elion eun devez a repos bennac. — Ah! is, da lun, ha n'e ket, hap? Eno eo t' me ouie errad, o c'houtoc'h dra-se elion. Mes selaout direzatoc'h ni gomaz herrez h'eus an dra-se, ni velu petra e hountet o kemeret evelse ho levez a repos da lun, elloc'h her c'hemeret da zol. Eaz brema n'em eaz nemet eun dra da c'houlou diganeoc'h var guement-se, an dra-ma ebken, sellit: penaos eta e hellit-hu beza da lun eb labourat, ma ne hellit ket hien ober da zol? Bremaic o pos c'hoant da lavaret eo red labourat da zol evit beza da zol, perac eta n'e ket red er memes tra labourat da lun evit beza da lun? Perac ar c'henn a lakit e kenver ar poent-ma etre ar zol hag al lun? .. Ac'hanta, doctor, e pelloc'h emma ho tood? Eur guerit respont, mar plij, d'ar goulen am eaz grest d'elloc'h .. Coulskoude mar gra re a boan d'elloc'h va c'hlevez o eoms evelse, comzomp a draou all, mar kirit, n'o ket o clazc ober poan d'elloc'h emmaou, c'hount em oa ebken da zistrouez d'elloc'h ne gomazoc'h ket herrez ar skiant vad pa lavraric'h eo red labourat da zol evit beza da zol her guellet o peuz, ar skiant vad a zec deomp ar c'hontrol.

Guchomp brema, mar kirit, petra zec deomp var guement-se ar religion! Ah! ar religion! Selaout, va mignoun me anavez ac'hanoc'h eun tamic, me zo sur c'houz ne garfec'h ket tremen evit eun den ha n'en deus tam reli, on ebet, evit eun den ha ne gred ket zoken e Doue. Etre c'hout ha me ama e hellit lavaret ar vironer var eun livrit eta d'inn aze, an dora var ho cons-tans, ha c'hout a garfe tremen evit eun den evelse? — Nann zar, a respontoc'h d'inn dioc'hio. — Mad! va mignoun paour, a respontoc'h d'elloc'h d'am vro, o la-

bouret da zol ec'h en em gomportit coulskoude evel eun den ha n'en deus tam religion ebet, evel eun den ha n'en deus tam religion ebet, evel eun den ha ne gred ket zoken e Doue. Souteret oc'h eus a guement-se? Neza eassoc'h coulskoude da lavaret scler d'rac ho labourad.

G^o MORVAN.

Person Plaque.

BUEZ AR PLAC'H DEVOT ARMELA

(Tredc' pennad).

Armela e deoue an eur da ziskuil ho c'halon da eur religion samet a urs Carmes, boazet da veled scler en eneo ha d'ho ren var an hent mad. Gomelet a reas eis, ar peaz en doa c'hoant Doue da ober eur an ere-man, ha ne zuas kas ket out-hi he sclerijen evid he c'hass en hent ar santel. Adalec noue betoc'h he maro, Armel ne reas neira eus he fenn e-man. rag, emezhi, pep juoz beza ne ra neira araoz beza kemeret kusul, a c'hell beza dinene'h tra disouru.

Soujst a rea ato e poanou har Salter, ha die ma e houe ne oa neira nemet he garantez erd-hi, en doa he lakeat d'ar maro var ar groas, ae eaz poaz nag anken ebet, na garje beza bet da c'hon-san evid disouez d'ez-han he anaoudegeuz-rad ar souz, eaz ar pe bet, a lakez he dalc'hou da relec'h a bed an noz, erz direzatoc'h n'a tems ar memes dalc'hou da relec'h, ne eaz evid ho lacad da skuil nemet an ners eaz he c'harantez evit Doue.

Varlerc'h an dalc'hou garantez-se, e teuas e sperec Armel gual-anlou ser jus pe tertasion bras. Etre ma edo eun deiz oc'h ober brezel er guin-se da maas eaz ar gual-anlou-se, e credas beza dilezet gand Doue mez hor Salter dre he vadelez a guendalc'has coulskoude e calon he servicheuz er c'hoant vras da jomm hepred stag euz he dever ha da gaout ar bras eaz out ar poe'had. Goulen a rea alies kusul digand he c'honfessour, hag e c'heule pen-da-hen he alion mad, n'eus fora peguement e vije cousted d'ez-hi seub. Lavaret a vije grest d'ez-hi ioulaat alies euz ar communion, petra beza ne gawe pelloc'h en he c'halon nemod sec'hoc evit kement-se.

No gawe mui tam levezet en oberou a drugarez da lavaret eo o communia, o pidi pe o eaz er c'hanic eaz beza. Mez ho c'honfessour dre ma zed eun den guic'h e pep tra, a velas errad er-red he lacad da zibri muioc'h ha da labourad nebeutoc'h, hag evit se e pedas ar servicheuz-all a so bet var an hent da vont da leanez da guemered eaz anez-hi. Erfin goude e huc'h po beza mui brezel, ar berr anue-se a dremenaz, ha Doue a lakeas a ners da groas en ene he servicheuz an tan euz he garantez.

Mez juoz a c'helle lavaret gand pebez aked ne glazec'h ket an hini a garrio gand kement a deoc'higuez? He c'halon a oa devet gand eun tan hag a zec eaz an eaz

kement a zo crouet a roe d'ex-hi da veled dourne Doue a pep leac'h - hoguen pa ziskenne eo-hi he-unan, e velle errad ne c'helle ket mont d'avid Doue etre ma chomje he c'horf assames gand he ene kement a gassoni a guemere neuse euz he buez, m'a car, e pelloc'h gueted ar maru o touz evid he c'hass da rouantelez an en. Gouzont a rea errad n'ex-euz doare ebet guelloc'h da dostât out Doue na da blijout d'ex-han, egred en em rei d'ar beden, actu perac en em lekeas da bid' o c'hinon hag a galon gand mui a ners egred hincas.

Kement a boan a lekeas da glask ar Pried Divin, m'a eavaz anez-han Doue a roas d'ex-hi da anaout ne d'eo ket en traou diavaez e leter her e hlask goueranti a reas d'ex-hi ez-na parlounet he lec'hieja, rei a reas guened ha parentez il he ene gand ar pris euz he c'hoad, he c'hreat a cure gand an ners euz he c'hassou, he fellad a reas euz kement he dalc'he stal euz an traou crouet, euz ar peiz he jasse d'an drouk he larad a reas e hoas da n'em zirober euz peñ rantez, nemet euz eavantez Doue Ober a reas diguemer euz he ene, en eur rei d'ex-hi da anaout e rea he rhoumailur pe he zemeurans e erez he c'halon.

Ar spered aostas ar c'horf, hag ar plac'h saouane sañtel-man, a gouezas prest elanv. He c'blendet a hadas tost da c'huec'h miz Doue dre garantez evid-hi a roas d'ex-hi leac'h da gnot muioc'h a zellid pe a virid, o lezel da unad ar garantez e denaz evid hi he mestres. An trouc-man a soumpas d'ex-hi pe oia ken eoz d'he c'blendet nemed he fenead, ha dre-se euz beza pare ne doa remed en em rei c'houek d'al labour. Ouspense, ne gave ket mad goueled he servichez oc'h en em rei kement d'an devosion. Adn a guemeras n'a zeuje he empen da zroueda, rag, eals tud, hag eo he zozes tud vertuzus, a lavaras d'ex-hi larad he flac'h da labourad muioc'h, pe e tenje he spered da dret. Evid distrei euz evelp goalen euz he zi an trouc a n'em lekeas da ober buez d'he flac'h, he da lecad da ober al labourad rusta, ne leze mui Armell da vont d'an oferen var ar zuzon, mez ebken da sul ha da c'hozel ober a rea goab euz he devosion dreist-muzel, hag ahes e klask an tu da ober d'ex-hi, mez var guementse. Ar vuex-se a hadas tri bloaz. En eur guer, euz gouzout peguement a hoan e deuz bet Armell da c'houiso, n'euz nemed sillaca ar peiz a lavar ho mestrez anez-hi. « Mar d'eo Armell eur plac'h santel, ez eo eun nebeud dicoret d'in-me a guement-se. »

Armell desket dre ar scierijen a gave en he c'halon, ha dre ar peiz a gicre len er c'henta hag en dredo levr a Imitation Jesus-Christ eleac'h m'a coscer euz an doare da c'houiso gand posantet hag eb en em glem, a vije ato laouen oc'h ober all labourion diessa, n'euz fors peguen garo o vije avjou ar poasion a dremene dre he zili, ha dre m'a sant e hoas ar vez o picañ he c'halon pa vije gret goab anez-hi, dirag an dud diavaez, e rea brezel d'ar vez-se, o lacad he lerevez da vont e leac'h m'a vije ar mui tud euz euz muioc'h da c'houiso. He c'honfessour cousegoude a gavas he foasion re gra, hag a lavaras d'ex-hi e c'helle, eb dispiljout da Zoue,

mont er meaz euz an ti-se. Mez hi a responnas d'ex-hi gand eals a ners. « Penaos, va zad Confessor, lavrad a rit d'in pellad euz ar c'honfessour a zigass Doue d'in da zouguen ? Nan, biken ne rin kement-se, nemod goure'bemen a raflec'h d'in hen ober. »

He c'horf cousegoude a ioa deut spontus da veled. He mom vad o veled he mere'h ken castis ha ken drouk-lived he fedas, an dañou en he daoulagad da zistrei d'ar ger. Mez Armell he dic'hlavare hag he c'honforte, en ebr lavared d'ex-hi en em gave brao-bras en ti-se, ar peiz a ioa guir pa gave eno an tu da vaga he c'halon euz ar c'hoant e deoa da zaskuez d'a Zoue he c'harantez dre he foasion.

T. B.

POTR AR C'NROUER.

Sataz, ep mar ebet, eo an bini en deus digoret da guenta he c'halon euzas da leskeur leon douet, hag he vrassa plijadur, ma c'helle da viana eaut plijadur, eo evelc'et an dud o touz hag o jarneal. Eon tad cristen, evel mret oc'h he vagale da guemeret ar voazaman fall-se a lavare dezho an histor-ma.

Anavezet em eoz emezhao, eun den hanvet Jorj Teillard, hag a voa eun touer Doue euz ar re voassa. N'oa ket guesi da lavaret dion goue, ep leskeur eur jarne bennag. Pa deue euz dra bennag da hegal outhan, e toue beteg ober aoun d'ar re ber c'hieve. Tud ar c'harter o doa he lezhanvet an touer, ha petra bennag ma scrije an darn viza o evelc'et he gomzun, ez oa gouecond e hinennon hag a rea arechou da ober an hec' outhan euz he lacat da zibouz hincas an arme.

Eun dertez ma eilo er c'hoat o troc'ha kement, e sebas he vouc'hal var eur meaz, hag e voue lortet. Ne vije va den en em laca da doui evel eun drouc spered. Ne vije ket petra da ober gand he goumar. Hevlet oa oc'h eun den eal en egar. Divar greiz ma edo o roumpari, o cleo eur c'hoazaden a d'el dezhan. Ep tref da tellet : S., C., emezhao, te a c'hoars c'hoaz.

Neuz gouecond e sañ he zaoulagad, hag e vel eun den enheza, eur c'hrouer gantha en he zorn, evel pa vije o vont da garga ed. Gouket oa en euz doare iskis. Var he benn ez oa eun toe du hag eur bluen rou outhan, he rakeden a ioa e lion an lau hag he vragou a ioa du pod. He zrem a ioa eur scrij da velet, traud evel eun ancou, he c'hinon faotat beteg he ziousconant, he tri kement hag eur zouc'h, ha camet he veg evel eun eur peraket.

Larcoc'h e volas eun den all ha ne voa ket eals braoc'h potr, eur bern sañhadon leon ha laset en he guichen, hag e tale he digor eur zac'h anter garguet euz lacat ar peiz a zeitame potr ar c'hrouer.

O velet danv zen stalarned evelc'et, hag a voa eno ep ma c'hoie, an touer a gregas eun tunic aoun eaba, hag en eur izelaat he vouez, e lavaras :

— Aza, gouzout a sifet.

— Piou omp ha petra reomp anza, ha ne ket ia, eme

boir ar c'hrouer? hag ben dirol da c'hoarzin, hag eur c'hoaradenn a lostas ken fur ha ker skiltus, ma tregar-nas off ar c'hoat ganilha.

An dalc'her sac'h ne lavaro guer, hag an touer ne grede ket lavaret ive. Stracal a reas he zent evel pa vije d'ar gant ar rieu.

Mes poir ar c'hrouer a c'hoarze ato.

— Ahan! emezhan, va c'hamarad, c'hoant oc'h eus da c'houzout piau omp. Losc ato evel a reas bremae. Ne c'heus ket izom da veza nec'het gancomp-ni.

An touer en deyoa c'hoant da loskel eur jarne ben-nag. Al leoudonet a deus var beg he deot, mes ne grede ket coma.

— Seil-ta, eme adarre poir ar c'hrouer, petra, ne le-verez guer? Ken dilavar out deus hag eur pesc? An dra-ze ne ket mod gant da anaoudeien.

— Anaoudeien? Ker guer ha ma zeus enn ifern, biscoas n'em eus na da velet na da anaouezet, ha ne ouzoun ket pe seurt labour ar foeltr a rez aze, eme an touer. Evel a velit, an touer a gomane mont droug enha, hag ar gome a deus dezhan ive.

— Bah, eme hote ar c'hrouer, potret eveldomp-ni hag a dal an eil ket hag egiule, en em anavez ep beza en em velet marse. Mes lezomp an dra-ze. Goulen a rez perag emaeomp ama? — Ni a ta ato cleac'h ma c'romp labour da ober, ha dre an amzer-ma ne ket labour a vanc deomp. An discar amzer a voa neuze. An avel a c'hoarzes hag a hije ar guer.

— O testum mez emaeoc'h-ta, eme'n touer, peadra-mant listio?

Poir ar c'hrouer a zrollas adarre da c'hoarzin, hag an dalc'her sac'h a grigne he riuou evel enn den cou-naret.

An touer a zontas neuze e vont marteze o clasc ober eus dro bennag dezhan evel a voa bet great avechon, mont a reas droug enha da vad, hag en em lakeas adarre da bec'h evel enn den daonet.

Poir ar c'hrouer en em lakeas da labourat neuze, hag ep dalc'e voue carguet ar zac'h, laset ha taolet var gorre ar zier lenn.

An touer a davas, hag an daou all a eavas hag a lakaas ho divreac'h da c'hortoz adarre eur sourral all. Mes guelec'et a reat var ho min eur muse hears ind hag a lakas an touer da egari.

— Aha, emezhan, lavaret a reot din, abars ar fin, pe seurt labour an disont a rit aze?

— Gouzout a fell dit-ta?

— Ia, ha ma na livrit ket, me ia da iligat ho con-tezion deoc'h gant ar benvec-ma. Nag ben o kemezet troad he vouc'hal, hag oc'h he zavel azioe'h ho benn evel pa vije o vont da skei.

Poir ar c'hrouer ne reas nemet ober eur zao d'he zouscoaz.

— Guelec'et a rez-ta ar zier-zo, emezhan?

— Ia, ha goude.

— Bez'on eus du-ma eur milier bennag a zac'hadou evelse; hag e pep sac'hal ez eus siz pe eiz croueriat.

— Croueriatou petra?

— Petra? Ne vezet ket?

— Nan sur.

— Da leoa donet, den diot. Destum a reomp anezho abenn ma teui Egiule da rei da gont dil.

— Hag ar zac'hadou so aze ganoe'h brama?

— Petra, ne c'heus-te ket ho c'liarguet abenneomp deus ama? Mont a reomp d'ho c'has elouez ar zac'hadou all.

Poir ar c'hrouer a zrollas adarre da c'hoarzin. Mes an touer en doa clevec'et avoalec'h en dro-ze. Eur vouediel a ioa en he zouscoaz, crema a reas he uli, eur c'hoar-zen ien a zavered dioc'h he dal. Sevel a reas he zoro hag e reas an ar groas.

Kerkent an daou zroug speret a reas en ho zro, ha Jorj Teil ar d ne velas mui petra. Mes abenne n'en deus ket bet a c'hoant toue, ha n'eus ket clevec'et eur goal goma o tont eus he c'hanou.

An tad a gontas an histor-ma d'he vugale, a lavare dezho goude:

Na douit ket eta, ha na c'hoarzit ket pa gleset tod o toue. An hini a c'hoars pa gles leoudonet a ra etel an droug speret petrit so he lijadur clevec'et an dud o peoc'h hag oc'h en em zaoni. Ar re so boas da doue a rale vad dezho ive pa loskont ho c'hoarzin mitliguet, sellet eo dro dezho, ha gant daoulagad ar seiz e vellec'et ive an droug speret gant he grouer o testum ho leoudonet, hag oc'h ho lacat er zac'h erit ho c'hoant eus deus da ziskuez d'ar harner bras.

G. M.

Hano ar Kent evit ar Santez-ma.

DILLIZ 17 Guengolo. — Mercoù ar pemp goude recevet gant Sant Francez.

DIMEZ 18. — Sant Joseph Cupertino.

DIMEZ 19. — Sael Xavier hag he gompagnonez, merzerien.

(Hise, dirguener ha dimadorn, cotusrou, ius ha oust).

DIZIOT 20. — Sant Eustach hag he gompagnonez, merzerien.

DIREGUENER 21. — Sant Vaze, Abostol.

DIMADORN 22. — Sant Thomas ar Guernevez, Escop.

DIZIOT 23. — Trivac'hvet sol goude Pantecost.

An Atiel Hise.

Jesus o veza pignet en eur vag, a dreuzas laguen Jenezareth, hag a deuas d'ho gear.

Eno e voue d'gasset d'ezhan enn den seizet, astennet var eur guelo, ha Jesus o velet ho seiz a lavaras d'an den seizet. Ya map, o pet seizas, ho pechejou so pardonet deoc'h.

Ha setu lod eus ar scribet o lavaret outho ho unan an den-zo a gome a onep Done. Hogen Jesus o velet petra zontent a lavaras dezho. Perag o sav goal sonjou en ho talonon? Petra so aessa da lavaret, pe pardonet eo deoc'h ho pechejou, pe, savit ha baled? Hogen evit ma vouessot en deus Map an Den ar c'hul-

out ama var an douar da hardou ar pec'hejou, e lavaras penza d'an den seizet : Savit, douguet ho kuele hag it d'ho u.

Kerkent an den seizet a zavas hag a ias d'ho di.

O velet-ze kement a ia ezo o devoue aoun hag a veulas Doue da veza roet eun herclep gallont d'an dud (SANT VAZE. IX 1) G. M.

KELLEIER.

An Aotrou'n Escap a die consacri, en derveziou-ma, peder iliz navez : Kernilis, Plonigean, Scrignac ha Dolazec.

An Aotrou Rivoal, person Plouviann, so maro or sizunvezou tremenet.

An Aotrou Bot, nevez beleguet, so hanvet vikel en Trehon.

An Aotrou Borgne, navez beleguet, so hanvet vikel e Mahalon.

An Aotrou Lozac'h, vikel e Pont-n'Abat, so hanvet vikel e Lanmeur.

An Aotrou Jaffres, vikel e Lanmeur, so hanvet vikel e Pont-n'Abat.

An Aotrou Gueda, vikel e Loperet, so hanvet vikel e Plouder.

An Aotrou Allain, vikel e Mellac, so hanvet vikel e Loperet.

An Aotrou Bras, nevez beleguet, so hanvet vikel e Poullaouen.

An Aotrou Kerioc'h, nevez beleguet, so hanvet vikel e Mellac.

An Aotrou Yrenat, vikel e Sant-Vaz-er-Kemper so hanvet vikel en Itron-Varia-Garmez-Brest.

An Aotrou Labrousse, vikel e Lesneven, so hanvet vikel e Sant-Vaz-er-Kemper.

An Aotrou Simon, vikel en Itron-Varia-Garmez-Brest, so hanvet beleg ar scolach (lycée) e Brest.

An Aotrou Poudoulec, vikel e Plouguen, so hanvet vikel e Plouguen-Sant-Germen.

An Aotrou Harri, bet vikel e Cast, so hanvet vikel e Plouguen.

Ar Micherour truezus.

Var ar meaz ne velent ket eas tud varo d'an douar, ep ma ve eun nebeut tud varlerc'h ar c'horf. Ma n'eo deus ket an hini maro a guerent an amezien, unan bennag eus an anaoudeguez, eus ar c'harter, a denia ato da renta an dezer direza-ze d'ar ra a ia eus ar bed-ma. Mes er e herion braz o veler avecbou cas eur c'horf maro d'ar veret ep ma ve den oc'h heilla ar c'har a zoug ar c'horf maro-ze. Evelso e kear X. ., eur micherour o tistrei dioc'h he labour eur pardesvez, a gavas var he hent car ar re varo o vont da gas d'ar veret eur c'horf ha ne voa oc'h he heul nemet eur buguel povar pe bemp bloaz. Ar potric a ia d'ar pilpazig

varlerc'h ar c'har en eur vouela, ha bep en aotier e tave evit cas d'he c'hinou ha crignat eun tam creun seac'h a voa gantha en he zorn, ha neuza e vouela adarre. Ar micherour a guemeras truez oc'h ar buguel povar, a dennaz he dog hag en em lakeas en he guichen evit heilla ar c'horf bete'r bez. Pa voue lakat ar c'horf en douar, e troaz oc'h ar potric hag e c'houlencas outhan

— Pion so lakeat azo, va buguel ?

— Va mam, emezhan, hag en em lakeas da frota he zaoulagad ha da vouela.

An tam creun a goezas eus he zorn.

— Ha da dad, pelec'h e ema-hen ?

— N'em eus tad ebet, eme ar potric kez.

— Ha brema, pelec'h ezi ?

— Ne ouzon dare.

Ar micherour a jomas da zonjal, nec'het. Goode heza sonjet eur pennadig, e crogaz e dorn ar minoric povar, en eur lavaret : Deus, va buguel Goaz aze, emezhan outhan heunan. Eleac'h maez bara da bevar, ec'h ell heza ive bara da bemp. Ar voue'hizez a grio martezo, mes deus aze, va foetric, ha dironfen da zivasker mar guellez ; rag eur pennad brao a vale on out da ober araog digonezet gant hor zouben. Hag o guironez, bez'o devoa da zistrei da guar, ha goudeze kear oli da dreuzi.

Bale mad a rejont eur pennad ep lavaret guer. Ar potric bihan a soe en douar stanca ma c'helle. Mes pa voant eat lost, ar micherour a ia goustaloc'h. N'oa ket hir ar penri en he di, hag he c'hreg pehini e devoa avoalc'h da ober o vaga he buguel he unan, ne dia ket bara ra laouen o velet cas eur gindouall dezhi da stanca.

Ar micherour en doa ia zoun da gaout eun diguner fell, hag he aoun a grescas c'hoas pa voa digonezet en ti. O sevel en delezion evit pignat er zoberig ma chomo enhi, o elevas he c'hreg o tispul oc'h unan bennag. Perc'hen an ti oa, deut da c'houlfen an termen a vantent dezhan ha n'oa ket paet c'hoas.

Pa velas he fried ha pa ziskuezas dezhi ar gavaden on doa great, ez eas goasoc'h goas droug enhi. En em lacat a reas da ziscarga varmezhan he fennad droug, da vouela, d'en em glem, d'en em jala kement ma en devoue poan vras ar micherour o lavaret penaus en doa cavel ar buguel.

— Mail mail, emezhan, ma na fell ket dit he zerc'hel, ma ia d'he gas en dro d'ar veret eleac'h m'am eus he gavet. Hag hen o sevel ar potric var he vreae'h, hag o vont kuit gantha. Mes ar c'hreg pehini a ca buanoc'h cals da grial evit da ober pe da zerc'hel droug, a redas var he lerc'h hag a ziframas ar buguel digantha.

— Ia, ia, emezhi en eur grial, brema ezi d'hen lacat en tool gant he vam ! ha na ket-ta ? Sell, mar kerez touet din ne laki morso da drent en eun davarn, me hen dale ho

Ar micherour mad a reas al le a c'houlenne he c'hreg, ha pore hen an ti pehini a voa chomet eno

hale'h he c'hinnon a velet an tamic abaden-as etre an daou bried, a voue teneat he galon o velet madelex an daou sen kez-ze pere o doa breac'h o ezout bara ha ne varc balent ket gouscoude evit kemeret truez oc'h eur buguel c'hoas paour oc'h evitlo hag en em garga anezhan. Dont a reas da gaout ar minnie paour, he guemeret a reas etre he zivrec'h hag e pegas dezhan.

— Me emezhan, a fell din ezout va lod er peza rit evit ar potric-ma. Da guenta e lezan ganteoc'h ar peza dleit din, erit ma vezo deul mad ar buguel en ho li. Neuze en em garga da viret na vanto neira dezhan. Eur map am eus brassoc'hig evit hema, hag e tigasio da hema an dilla-l hag an oll draouo deveso servichel d'am map.

En eur vont kuit ar perc'henn a reas he ziscarg d'he verour, ha pa vone digouezet en he di, e lakeas cass bara, lig, guin ha kement a voa red da ober eur fest evit diguemeret ar potric, hag ac'houdevez en deroue ar brassa madelex evit an daou bried-ze en doa guel o kemeret en ho zi eur buguel ep sajal token e kement a vije red dezhan da zoueret evit ho vera

G. M.

Perag en tree'h an dud vevn d'an dud a liou.

Ber' ez eus tad var an douar hag a so guena ho c'hroehen, lod all so du, lod all zo ruz pe dem-ruz. Perag ar c'henn-ze etre liou an dud? Setu ama petra lavaret var guementso en eur c'harier eus an Indez.

Pa deuas, emezho, ar speret-bras (Done), da groui ar bed, o reas tri den guenn evel an erc'h. Ho e has a reas da guichen eul leun pe eur poull dour, hag e lavaras dezho mont d'en em voale'h euba. Luan anezho a zeutas dioc'litu hag a deuas er meaz eus an dour guennoc'h c'hoaz evit na voa diarnog. An eil a argulas eun nebeul, gouscoude en em drolaz ive en dour. Mes an dour a voa bet glabouset gant ar c'henn, ne voa mui ker selear na ken prat, hag hema o tout er meaz a voa he groehen e liou ar c'henn pe an arem. An trede a reas ive en dour goudeze mes an dour a voa eat do ha treval, hag hema a deuas ac'hano da morian.

Neuze ar speret-bras a yagasas dirag an tri den tri zae'h grest gant troc'henn guez, hag ar zier a voa leun ha laset ho zi. Lavaret a reas dezho kemeret pep a zae'h, hag evel ma en devoa truez oc'h an den du, e lavaras dezhan choas da guenta. An den du a grogas en tri zae'h an eil gonde egnie, hag a guemeras evit he lod ar zae'h a gavas pounera. An den ruz a choazas da eil, hag a guemeras ive ar pounera eus an danu zae'h a jome, hag evelse ar scanta a choazas gant an den guenn.

Pa voue digoret ar zier, sac'h an den du a voa leun a balion, mitri, creier, . . . pep seurt ostilloe evit labourat an douar. Sac'h an den ruz a voa enha iguennou, roseou, fuzillou, contilli, elezeier, . . . pep seurt ostilloe evit pesketa, elasscal, ober brezel. E sac'h an den guenn ex oa hon, plan ha paper.

Setu penaus e voue d'habet he lod da bephin. d'an

den du al labourou a gorf, al labourou tenn ha poanous d'an den ruz, huez eur baleant, d'an den guenn, al labourou speret. Ha setu perag an dud vevn so tree'h d'ar re all; setu perag ez int guell oc'h ha aperedoc'h evit ar re all.

G. M.

Eun tad a voa en em lakeat da c'hoordrouz he rap, hag a lavare dezhan : Brema ez eus bugale ha n'o deus doujans ebet evit ho zad nag ho mamm. Morte a em bije credet coma oc'h va zad evel ma comzer-te omme me !

— Pe seurt tad o poz-hu neuze-la ? eme ar map.

— Pe seurt tad ? Mec'hieg an ac'hano ! guell oc'h mil guez evit da lunt !

An Antrou X a dremene eur vech dre eur pool nevez eleac'h ma ranket para, evit eun den, sammet pe ep sammet, eur guennec, evit tremen var guen eul loen : eur guenneg ive, evit eun e bar pe eur c'havroz, e buec'h guennec, X a en doa ket a c'hoant da baez c'huec'h guennec, ha gouscoude a voa red dezhan trenzi ar pont gant he gar. Penaus eta da ober ? X . en deus speret hag ijin, ha setu ama petra reas. Diaba a va he benn kezeg d'oc'h ar c'har, ha neuze e cas he uvan he gar en tu all d'ar pont, ha goude e tistro da guere'hat he zae'h. O eas he gar he unan ne has nemet evel eun den sammet pe eun den oc'h ober he labour, da lavaret eo, eur guennec. O tout goudezo da guere'hat he zae'h hag o vont var he guen dre ar pont ne has nemet ive eur guennec hep tro, da lavaret eo tri guennec en oll, tri guennec all a jome gantha ! tri guennec esperet ! la, mes ar re o deus ar mare'had eus ar gar var ar pont a reas pe seurt tro en doa grest hag a seile dezho ober han para an tri guennec all. X . kentoc'h evit rei an tri guennec-ze so bet guell oc'h gantha eas so afer dirag al lez-vain. Eur proceza a so erit kementas hag a bal daou vhaas zo ha ne ket eho c'hoas. X . en deus implijet alabaque, e paper fimbri epken, minoc'h evit na vije bet red dezhan da baez epad he vuez oll, ha pa en dirije hevel cor, ha pa vije bet red dezhan tremen-meur a vech bender dre ar pont.

PREZ AN ED.

KEMPER. — 3 Guengolo.

PORT-NABAT — 6 guengolo.

Preis ar c'hant liou.

Preis an Actodir.

Guinnis . . . 13 lur, 44 c.

Guinnis . . . 19 lur, 72 c.

Segal . . . 8 lur, 02 c.

Segal . . . 10 lur, 35 c.

Eiz . . . 8 lur, 08 c.

Eiz . . . 9 lur, 11 c.

Ed-du . . . 6 lur, 39 c.

Ed-du . . . 9 lur, 20 c.

Kerc'h . . . 7 lur, 01 c.

Kerc'h . . . 6 lur, 47 c.

Avalou-douar 3 lur, 50 c.

Avalou-douar 3 lur, 90 c.

Ar Gerant AN DE KERANGAL.

Kemper, moules gant Ar. an K'angaz, Moules an Escopit.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Un Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur blons.....	3100 SCOTTY.
Evit c'huec'h mix	175 SCOTTY
Evit tri mis.	C'HEC'W REAL.
Eur gaseten eiken.	3100 TENEE.

Ar bonnant a dis bezz grest arzoq caout ar gaseten.

ALDOU.

Ar scrijou a ve n'hoant da laout er gaseten a dleer da adressal oñ d'an Autrou MONVAN, Delec a Kemper

Ar panamanchou a dleer da adressal d'an Autrou SALAUB ebken. An abonmant a guemmeret e ti an Autrou SALAUB, librer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 22 Guengolo 1886.

Etoez ar gouñidom en deus var an douar an den a vir mad lezen Doue, a ren eur vuez e guimenez christen, a ra he e halloud evit ober ar vad, e c'haller lacad ar brud vad en deus etonez an dud. An den vertuzus, evit gant, ne glasc ket ar brud mail-ze, hueloc'h e sao he zouch, peurlissa zoken e elasc tremen diavaezet; c'hoant en defe ne ve hano ebet anezhan e touez an dud, mes Doue a laca ha anout, rei a ra dezhan ar peñ no c'houlz ket, ha kementse evit skuer. Evelse ar roue Salomon guech all no c'houlennet nemet ar furnez, ha Doue a roe dezhan var ar marc bad madou ha puvilignerou. Evelse an den vertuzus ne glasc beza anavezet nemet gant Doue, ha Doue a ra ma zec anavezet gant an dud. Mar deo nebout anavezet en he vuez, ar peñ a zigouez avechon, da viana goude o varo e vazo hano anezhan, e vazo comzet eus ar vad en deus grest hag eus ar skuer vad en deus roet. Ar vertuz a les var he lorc'h eur c'huez mad hag a zo santet zoken gant an dud difez. Pe guen dizoue bennag e ve eun den, ha pa ve zoken enebour bras d'ar relijon ne all ket miret oc'h ar brud mad-ze a les an den vertuzus var he lorc'h.

Doue he vuez a den arechon da zicleria santelz he zervicherien dre ar lerc'hedou a ra an ho hano. An iliz ho laca var an aoteriou hag a ordren d'he oll bugale ho onori. Evit ar re ne allont ket sevel ken huet-ze, da viana ar zouch anezho a jom e speret tud ho e harter. Coms a rer anezho, ho meuleudi a eo e guinou an oll; daleou ar beorien hag an dud reuzendic o deus exouret, a bad pell goude ma zint eat ze'hann. Piu a elfe hirin miret oc'h tud ar broñqu-ze elasc h m'eo bet ar c'holera, da goms gant meuleudi eus ar re o deus roet ho buez oc'h ho zervicha epad ar c'hienveit? Piu a elfe miret oc'h tud eur c'harter da zec her sonj ha da goms alics eus a eun den a zo tremenet en ho zouez, en eur ober ar vad? Sant Per a rentas guech all ar vuez da eur plac'h mad, puvicid ha trugarezus, ha kementse evit soc'ha daleou

he amezeien pere a zicoueze dezhan, lod eur peñ dillad, lod-all eun dra all bennag bet digant ar vaouez vertuzus da behini e vouelent. Varlerc'h pehini eus ar gristenien vad e chom ive eun dra bennag etelse. Guelet e vez ive peorien, tud izomeg a bep seurt, o tiskoez hag o tiscleria ar madocrou eus an dud vad en deus Doue galvet eus ar bed-ma.

Hoguen setn eno petra laca an dud difez da gouñnari. Anezho, eur vech ma zint maro, n'eus eus lavaret ha mo ebet mui. Lavaret e ve ez afeut en doner abez. Marteze e kichen ar bez, arzoq ma vez taollet douar da c'hola ho arched, enon bennag eus ho c'hennecart a lavaro eur guer bennag evit ho mual, pe ket da vaza grest eus vad epad ho hez, mes da vaza gouezet bova ep Doue hag ep relijon, ha goudeze, petra ebet ken. Mar chom varlerc'h an den vertuzus eur c'huez mad hag a deu an oll davechao, e c'heller lavaret e chom varlerc'h an denn dilez eur flear hag a bel a an oll diouthan. Lavaret a elfet zoken e ve c'hoant d'ho aocounac'haal ar c'henna ar quella.

Row. — E Row ne gomzet en derzeiou tremenet nemet eus a Escop nevez Marneil pehini, etel ma an doa he lavaret kentoc'h, a zo bet sacret gant ar Pap he-unan. Pell bras an, lod a lavar seis tant vloas, Escop ebet a Frans n'en dos bet an enor-ze.

Goudeze, Pii nao en deus roet da zibri en he di d'an Escop nevez, da Gannad ar Frans ha da eun nebeut Ofiserien vras, hag a zo azezet ive ha unan gantho eus taol. Kementse en deus lakeat an oll sonset ha grest plijadur d'an oll. Hag ar Pap a lea eno a enep ar c'hiz pehini a c'houlenn no zebro morse den oc'h ar memes taol gantha.

Varlerc'h ar pred, ar Pap en deus roet d'an offiserien ar frouez a voa var an daol, en eur lavaret dezho : « Cassit an dra-ze d'ho pugale vihan. Red eo o dele ive an tanva eus a lein ar Pap. Ar vugahouze a ve ankeniet ma n'o defo ket ive ho lod. » An

zidi-ane veraton terrienon ha godel gharvejon-ali pere a ra diatrach. Variene, epad pemp mis on bet sommet an drededen eus a dud ar vro gant an derrien veles.

Ar souterzet-ec pere a ra di evel missionerien o dems sooc'h da ober eoa meur a vad all. Res a raint repu d'ar re gos pere a vez d'leat pa na elhent euz mont da heul ar re ali da chasual ha da beskets. Repu a roint c'hous da vugaligon pere so enu c'hous mit gwerh goastoc'h ho deare ovit na deo ama hini ar vinoret reuzeudica. Ho zerev a raint, ho c'helen, deks diexo al lezen gristen, hag ho hoazi da labourat. Muret a raint evelas oc'h ar vugaligon-se na varvint gant an dienez, hag ho lacaint e tre da zeksi direzator'h d'ho zad al lezen gristen, ha da zicour gounit ar vro da Zone pa vezint deut en oad da vont gant ar re vras d'ar chasoc po d'ar besketerec.

Er Russi, errez ar gaseten l'Union a c'houlennet ive souterzet eus a Frans evel zerev re all droutho eus ar vro. Izom so anezho da entent oc'h an dud elan, rag ar e helen so eno ive en euz c'haster bennag. Rag an dud a iliz, er brovou-se er meaz eus ar gair religion, so tud dinezet, ha n'int nemeur o poan da vont da zomcial eus an dud elan. Ar var e vent da zikas ar c'hlenvet d'ho graguer ha d'ho bugale. Impalaerez ar Russi a garfe eiz caout souterzet oc'hann. Laket o deus euz dezho ho region. Ha setu ama euz gome e deus lavaret hag a ziskuez pemus e rener an dud er brovou-se sebeliet o tenvalijen an errot. Gonde beza lennet ar region, evel na vele enbi hano a hunion ebet. « Mes, emezli, pet faol guisten a roer d'ar re a vane? »

Er vro-se elene h ne gasser an dud nemet a drouthou souterzet hag a drouthou hax, an impalaerez a grede ne allet ren an dud e nep leze'h nemet evelas. Er meaz eus ar gair iliz ez eo dizez compren oc'h allet ober be zever ha ren euz vnez tenn ha calet a volonter vad ha dre garantez evel Done.

Poloz. — Erit diskuez pemus eo goulgasset er vro-se ar gristenien godel gant ar Russianet, setu ama euz guer bennag divarben an Aotrou Felinski are bescop Varsovi.

Pa vone hanvet an Aotrou Felinski da arc'hescop e Varsovi, e c'hellas coma oc'h impalaer ar Russi petum a otreas dezhan scriu dezhan ha unan pa vije euz dra vras bennag pe pa en em garfe nac'het.

Digouezet e Varsovi e vone dignemeret mad gant ar general Luders. Erit kendere'het ar peoc'h, e vras na vije canet canaouennou hag a zisplije d'ar Russianet. Kementse a zisplijas da dud ar vro hag a lakas droug-prezeg anez'an. Lavaret a reat e voa a unan gant maehomerien ar vro kementse a vna ganu, hag an arc'hescop a zafe'he mad oc'h ar Russianet.

Ar General Luders a c'houlennas digantha petra raje evel digneri an ilizou. — Dimezli so bet saotret, eme an arc'hescop, hag a ranean da gonsacri a nevez. Ar re all ne veso great nemet lavaret enho pedennou an daon agout heur evel ho digueri.

Kementse a lakas ar General a couter. Ne allet hag ober an dra-se, emezhan, n'ho lezin ket d'hen ober; rag evelas e vo ganto eo ar zoudardet o deus saotret an daon iliz-se, ar peaz ne ell ket beza.

— Pa'x eo meneg eus ar religion, eme an Arc'hescop, eo me ephen a se barmet, hag a dlo gouzout petra am eus da ober. Ne allan ket terri lezennou an iliz. An dion iliz-se so bet saotret, hag a zo red ha c'honsacri a nevez.

Setu gant pehez sermdes e kendere'he an Aotrou Felinski guirion an iliz. An dud a deus huan da anaout kementse, hag a neuz o derone respet bras evelhan, dreist all pa deus an dispac'h a enep ar Poloz.

An arc'hescop a scrifas gant ar brasa respet d'an impalaer evel he hedi da viret na vije senillet kement a c'hoad, Gouzont a re a tenne dre eoa an ardeu var he gwein, mes hen ne c'houlennet ket guell eguet mervel evel he zerev. O vraz drouguet elen a'alamour na voa bet condanet a c'helen petri n'ed eo great k a'alamour ho sacramentou da dud dani da zerev var laos ar vrezel, e vone laket er prison ha casset goude da Sant-Petersbourg evel beza barmet.

Setu ama ar c'honzon direza a vone euz an impalaer hag hen.

Mar k'rit, eme an impalaer, ez eot en dra da Varsovi. Mes araog o rankit pellaat dionzoc'h hoc'h hureou. Ho eallout a zo red deoc'h da ober da lacat an oll da vaza sentuz ouzin. ha da zere'het mad d'n. Setu ar peaz so red deoc'h da ober evel muret na ziscarguin va c'hononaz varnoc'h. Nazonjit moer peaz o poa c'hoant da ober, er peaz o poa c'hoant da ziskuez hag a'alamour da here e ilizoc'h beza casset pell so d'ar Siberi.

Mar deo an dra-se a fell deoc'h, eme an Arc'hescop, ma na eflan ket gouarn ar gristenien so fizet enho errez lezennou Done hag an iliz. eo guell gane e sevenfac'h ar gonedrouza rit din hag em c'hlasac'h d'ar Siberi evel va lezel da vont en dra d'am arc'hescopiti.

— Mad kementse la, eme an impalaer.

Gondeze an Aotrou Felinski so bet harluet ha dal-c'het er prison e karr Jeroslaw var ar ster Volga, hag eme ato eno. Laint eus digantha kement en doa, beteg he galle hag ar mean sac' var hehin e lavare beudez an oferen santel. A bep seurt cridena a rer dezhan o clac he lacat da herella er se ha da ober ar peaz a c'houlennet digantha, da lavaret eo, da c'houlennet he zerev euz frodennou an impalaer ha ne ket euz lezennou an iliz.

G. M.

BOEZ AR PLAC'H DEVOT ARNELA.

(Peoc'h pennaf)

Gonde beza bet, e pad kend ammer, poanou ker eris da c'honsann, ho mestrez o vraz var ar mean evel tremen an aon, a grogas c'hoant gant-hi da vont d'a n'em vouse hi, hag a salvezas d'ez-hi euz Armell d'ho heul. O vraz errot e kichen an doue, an troum a vras ha servichez daoulied, he daouarn croajet hag he daou-

lagad arved var en en eur ille gourdous a reas herven
he c'houstun en eur lavared d'ex-hi. « Ac'hanta, pou-
aveled ! petra a rez-la adarre ? » Armeil diannod, evel
eur a eur c'houst-c'houst a lavaras d'he mestrez gant
cals a zousier : « soujal a ren, emez-hi, en eur nallid
eur ar ster-man, e gouat-rad Cedron, a dremenno hor
Selvar ren lachadig arroc mervel, kerkant he diou choi
a deus da veta ruz-glaou, hag he doulagad a lemmen
eur mar a zaelou. An dactou-se a douchas an itroun,
hag a reas d'ex-hi anaout ar peñs a ren dija anavezet gant
an holl, da lavared eo furta ha saoteles he servicheurez.
Douster, habasodet ha sentidigues Armeil, a oeo pelloc
anavezet evid ar peñs m'a ouest, hag an itroun a velas
erlud ne doona ket evit m'as eur her a spered, evel m'a
souje d'ex-hi. Gwelloc a reas pardesa digad Armeil
da veta bet ken dall en he bever, hag e pedas euz-hi
da serouez-hi ar bonn e deus grest d'ex-hi. Doue a
vras ive da goust kement a ren hag a garantez evid he
fin, h, m'a he lezas a-c'houde-vech da heul gresson Doue
hag a lekas anez-hi a peñs he liegues. Armeil, euz he
c'houst, a lavaras d'he mestrez ne don pardou ebod
da c'houlen digad he servicheurez, hag e ne he c'hou-
stet ar vrasa evid he mestrez gante him Doue. C'hou,
emez-hi, oc'h euz va souden da goust ar guir vras,
en eur rei d'in eur groas beza da zougou ; he erod
a ren evel eur vam, he m'a c'helfen rei d'houc'h ar gant
euz va gouezid, her rouen a galo-rad.

Er mare-se ar verc'h-enn euz an ti a oue demeret
da euz dijentil a chomse en eur c'houst var ar mous
e kerbon Gouerd. Ar c'houg iouene o rancout mont da
beñs he lred da, a bodas he mam da rei d'ex-hi Armeil
euz lecad erer euz he ti. An itroun gac ha ren, poun
beza gant cals a bonn, mez Armeil a glevas ar c'hou-
lou-se gant cals a levez, rag m'a ren pelloc euz he mui
a vje bepred o clach he lecad da semez. Mez epou an
daou vras henta Armeil a renas eur vras m'icou-
seurbed, Doue a lamas digad-hi guir vagadurez he euz o
trouered anez-hi euz ar bljadur a gave guechall o pidi :
he c'halon a guezas adarre er sec'hor. Comgoude Doue
a lezas ebod gant an aon da derri he lezas dre eur
peñs he beza. Cousez a renas euz en tentationou ar
ren vrasa, ha provide ar soun euz ar vras e deus grest
da chom bepred guere'he, hag ar soun a gouez d'ex-hi
ar verc'h-enn, e vje couezet o mous a zour. Lacad a
c'hellomp c'hou e touez ar peñs he c'houdele has a gant
Doue, ar c'houstun hag ar pleg e deus kement da chom
eb ober auz arroc beza goulenod al he c'houstoune.

Unan euz he brasa pouez : ou dre m'a ne c'helle ket
mont eur c'houstoune erit gouez he ene, hag ar velen
m'a ren d'ar-hi da gavez an ouest ket petra lavas.
Ovras bet casset da dremen euz deus beza da Bloemel,
e reas da goust ar relijous a ren bet guechall c'houst
euz he c'houstoune. Diskal a reas d'ex-hi an bonn
he ene, hag e c'houstoune digad-hi, a mui a vje
d'ex-hi chom e Bloemel erit beñs adarre he alies mad.
Ar relijous a velas seles ar peñs en deus c'houst Doue da
ober euz ar servicheurez-man, lavaret a reas d'ex-hi

e vje treuc'h d'an droug-apered er beñs a ren d'ex-hi,
he dre-ne Doue a c'houstoune digad-hi, diareu hanta
m'a c'houst da di he mestrez mous. Armeil a renas
gant cals a bonn, mez ar sentidigues euz-se, a nignas
erit-hi an beñs euz a eur vras guechall.

Euz euzed dervechou arroc m'a renas Doue d'ex-hi
ar c'houst vras-se Armeil a oue couezet mous'he euz
hanta gant soujeoune arroc a euz ar beñs.
Beza en he dactou, e velen pegen beñs a ren arroc
er saoteles, e za da hirroni e crez eur pleg mad.
En em dactou a reas euz d'an droug a steg he c'houst
he dactou a deus mous da redez evel diou sentou
digad a ren he c'halon d'a Zoue, lavaret a re d'ex-hi
an oll bonn euz he ene, hag her pidi da lemel anez-hi
euz a ren ar beñs-man, kent evid he lecad da goust
er peñs he mui. Var an beñs ar chadonou a ren
beñs-man kement a ren pidi d'ex-hi a beñs-man en em
goust a reas euz d'hañs a beñs-man. Doue a ren da
veta mui evid an oll droug erod, erit kement a ren
euz a eur vras a d'hañs da rei oll de c'houstoune erit.

Adolec ar beñs euz-se grest en he c'houst.
Armeil a c'houstoune cals er saoteles, carantez Doue
d'hañs da ren euz m'icou-seurbed a ren pidi, Doue
n'em euz d'ex-hi en ren d'hañs man, he pidi he
beñs laked da velen evid an oll droug erod. A lred
ive anez-hi da velen erit-hi he-mous, erit m'a c'houst
lavaret gant Sant Paul : « Beza a ren, mez n'eo hanta
a ren, Jesus-Christ eo a ren en-hi ».

Euz beñs anez goust, dre m'a n'em goust
anem abalamour d'an droug a ren beñs, hag abalamour
d'an droug euz a d'hañs ar garantez d'hañs he deus, e ren
dre al an droug euz d'hañs an droug erit a ren.
Laket a oue euz da goust erit beñs pidi
d'hañs d'hañs euz an droug mous he droug a ren d'hañs
d'ex-hi beñs-a-beñs, e oue laked da m'icou-seurbed
a ren a ren a ren. Al levezed a ren mad he saoteles,
hag a ren gave euz da goust an he c'houst en
euz servicheurez. Mez Armeil a velen he ren d'hañs
d'ex-hi, a goustoune euz euz an ti e lred a ren a vje
kement a steg anez-hi. Euz euz d'ex-hi, relijous euz
m'a S. Domerc a veta deus d'hañs goust, a lavaras d'ex-hi
a ren mui er mous euz ar gouez-se, m'a deus c'houst
da beñs laked Doue he galva da zougou euz goust. he
tam en oll da ren eur vras d'hañs. He c'houstoune
a gave mad an alies hag euz-se, an itroun m'a ren
en he servich kement a ren prest da goust, hag
a ren euz cals a c'houst da c'houst adarre en he
Armeil erit pidi da Zoue a ren adarre euz da di he
mestrez, hag a ren euz a ren a ren. T. R.

OAYENN.

Lizor ann Tad Bally da ren Tad all e Franz.

Doue pidi mui mui, an Tad Jardiner a d'hañs d'hañs.
Kaset euz beñs da ren d'hañs lred a ren a ren

ha beres. — Ann tad-se, o vevz kollet gant-han ha
vee'bed, a zo bet galvet da Gayenn. Ezom brax en
don da sikurza eur pennadik-smaer. Ne oa ket enn evit
herzel ouz kement en doa da ober enn be barrez. —
Mont a ruzi e kompagnunez eun den a vrezel (gendarme).
Hema, evit-han da vevz brezelad, a oa eunn den leal ha
kristen mat, mar bou hinkoz. — Arrok mout d'ar be-
rez ma oan galvet d'ezhi, e livriz d'am hinc'her. Aotrou
keaz, eul leo ac'han am euz da welout eur e hoz mo-
rian, skrivet eo d'in eo chummet klanv. Hag ouz-penn,
lavarout a reer n'en deuz gread kommuon a-bed e-
pad he vuaz. Ne fell ket d'ezhan ober anezha, rak, em-
o-z-han, n'en em gav ket dellerezh pe dign euz a eur e'brax
kar brax. — Ha pion eo eta kennez, eme va hinc'her?
Sylvestr a reer anezhan — Sylvestr! Hoghen n'euz
den gwelloc hevit-han. — Moras n'eo bet etre daouarn
ann dud a vrezel (les gendarmes) Ama, deomp eta da
welout ar morian mad-ze. Seta ni eun hent. Betez a
reomp war rabi ar mor — Eunn beuz goude e tigo-
zomp euz ha di. Seludi a reomp ann holl, ha c'hreg, he
vugale hag he servicherien, rak bez'en doa tud enn ho
sarrich. E pelec'h eta eme ann den klanv, a e boulen-
nomp? — Ema du-hont d'al lae, a respont ar c'hreg. —
Pignat a reomp er gambr, hag eno e kavomp bon kor
moras. Bez'en doa bleo gwel ha rodellek war he benn.
Eur baro hanter-gwen a oa ouc'h he helghez. — Gour-
veset e oa gand he zillaal war eur gwela kompennet brax.
Pa zigstanomp enn ti, he c'hreg hag he vugale ho deuz
eur joa vraz o welout ac'hanomp — Sylvestr, a livriz
d'ezhan: digaset am euz d'ho pinta eunn den en deuz
va holl klanv, hag euz a'behin e rann kalz a stad. —
Mad, mad, Tad keaz. Hag e tugarahac ac'hanomp enn
eur astenn he zivrec'h hag enn eur blea ha bean. —
Sellout a ree ouz-omp adaleg ar penn betek ann tond.
Pijardir vraz en doa o welout ann den a vrezel. Hema,
oc'h erruout enn he ghichen a stardaz dezhan ann douer.
— Gwelat a reomp penaoz a re, abaoe pegheid am-
zer a oa klanv, pe seurt lozou a ghemere evit gwellaal?
— Soudaz! he gleved brasa ha danjerusa e oa beza
oujet a berasek vloaz ha tri-ugheut. — Goude-ze e ten-
omp da gomz euz ar ghenta kommuon ne oa ket bet
c'hoaz gread. — Ar morian a respontaz enn he c'hallek
treket (eo son patois). *Mo pa poud*. Me ne hellan ket.
— *Mo pas dign*. Me ne veritan ket. *Mo pas amez* se-
vont. Me n'oun ket desket a-walc'h. Gwir eo, a livriz
d'ezhan, n'oc'h ket dellerezh pe dign euz eunn bevelep
graz, na hini all e-bed ken nebeut, hoghen Doue ho-
nan a c'houre he-menn d'e-hoc'h resco he gorf sakr, ha
c'hoi hoc'h euz ezomm euz ar sakramant-se. Desket
oc'h a-walc'h evit ober eur kommuon vad. — Sylvestr
haoter-gounezet a respont. *Mo pas dire non*. Me ne la-
varana ket ne rion ket anezhi. Sete on ket a-walc'h evid-
omp. Ni a garfe klevout ar gher-man euz he c'hibon.
Ia, ober a rion va c'heuta kommuon. Ar morian keaz
a ehomm aheurtel enn he venosion. Eunn soud faoz
ha re vraz a vire out-han da resco he Zoue. — Neuze
ta bon den a vrezel a zeu d'ho zikour dro gom-

zou neraz ha derend-mourbed. — Penaoz, Tad Sylvestr,
eme ar brezelad, te anavezann abaoe dek vloaz zo, te,
n'eo bet moras tumellet gant den, te, n'eo bet morse
etre daouarn ann dud a vrezel (les gendarmes). te, n'eo
bet morse kaset dirag ar barner, te, a zo bet badezet
evel-d'omp, te, Sylvestr, a iafe da vervel hep beza
gread da guenta kommuon, eun den leal evel-d'oud?
Tra, tra, ne vevz ket se. P'eo gwir, ann Tad a lavar d'id
oc'h helles ober da ghenta kommuon, gra-hi. Sent ouz
ann Tad ha dioc'h-ta. Setaou Sylvestr, ar *semidighe*,
mo soudard, ne anavezann neira ken. Ar morian, o vevz
tenerezh he galoun gand ar c'houzou laer ha kristen-
ze, a respont d'he dro. *Mo pas dire non*, me ne refu-
zann ket. *Mo roud, quand le père voud*. Ober a rion a-
nezh pa fell kement-se d'ann Tad. Joz vraz neuze evit
ann holl, ha drest pep tra, erid he c'hreg hag he vu-
gale. O vevz bet kelenner, kalchreiz, koesseet, Sylvestr
a reaz he ghenta kommuon gant devosion ha joa vraz
enn he galoun. Oh! va Tad, eme-z-han. gread am euz
va c'heuta kommuon. hoghen esperout a rann ne ve-
zo ket an diverz. Kent ha ma vevz, e tostinn alies ouz-
ann daol zakr. Abarz kaset e oa red d'e-omp eva ha
dibri euz dra bennak. Posa ho devije bet o welout a-
c'hanomp o refus ar pe a ghignient. A bent all ne
oant ket paour, bez'ho doa peadra da vevz. Evelato
Doue a ra d'e-omp tanvat mor-a-weach eun nebeut
freakidighez pe konsolation evit bon kennezha eun hon
labourion ken rust ha ken teun.

Recevit, va Zad, etc. BULLY, 8 J.

M. D.

MARINA.

Tost da guez Clermont, en eur barrez var ar marz,
e vevz breza ez euz eur pennad smez, eun itron goz,
hanvet an itron Valour pehini a voa providans ar vro.
Ne dea moras da vale na vije oc'h he hent eur plac'h
usouanc hanvet Marina, he marez a gampr, pe guentoc'h
he migoones. Hi e deoa lakeat an itron da zistrei oc'h
Doue, rag an itron-ze, bet savet coula lavaret ep relijion,
ne rene nemeur eur vevz christen pa guemeras Marina
enn he servich.

Tad Marina a voa labourerien baour, mes christenien
vad. Ahred e collas he zad hag he man, ha senze e vevz
hemeret e couent Ursulinezel Clermont, eleac'h ma re-
cetas eun descadurez hag eur guelennadurez euz ar va-
rella.

Dont a reas ar mare dezhi da zistrei ze'han d'ar
guez, hag evel ne devoa ket a beadra, e vevz red dezhi
mont da servicha. An itron Valour, pehini a jome en
eur maner a dost, he goulennas evit he ilac'h a gampr.
Ar vevz he keaz a vevz eur pennad oc'h argula. An
itron ne voa ket az beza en he servich, hag ar brud a
devoa da vevz digar e kever ar vo a voa dindanhi.
A bent all bez' ez eo ti euz mizez ha ne roent ne-
mear a seuer vad er c'harter. Marina goulennas a as-

santes mont, rag red oa dezhi gounit ho barn eus an heñnag. Eus pardaeves eta, goude beza bet a c'houlam al person he ferez, en em lakeas an hent evit mont d'ar maner.

Var an hent e ligoerzas ganthi eus amezeguez hag a lavaras dezhi: noz vad, Marina, da belec'h ez es ta ken diverzat-ze?

— D'ar maner

— Mont a rez-tu gharz ar Bn. Selu te ta plac'h a gambr gant an Itron goz Vabour. Aes, c'houit ac'h eus, evit doare da ober da bnegator var an douar?

— Siouas! ne ouzon dare.

— Da vestrez, a leverer, so tronc evel ar veol ha guinet evel mignonnet an den santel Job. He mizien so divex evel mevelion ar boureo, hag ar gouarnet euz so eno n'eus ket da finout enha. Sonjet ec'h eus-te e kementse, Marina?

Sonjet avoalc'h, amezeguez, mes petra fell deoc'h, pa n'am eus mui den, na tad, na mam ... Ama ar verc'h paour a arolas da vouela. An amezeguez a voue lenereal he c'halon oc'h he guiet.

— Bab! emezhi, marteze ive an itron ne ket ker goz ha ma leverer. Euz guir, n'eus ket a c'huez ar roz ganthi, ne da morse d'an iliz, dibri a ra kig guener ha sadorn, ne zo petra da baour ebet....

— O va Doue, eme Varina, gant piau oc'h eus bu clevet an traou-ze?

— Gant piau? Mes an oll a lavar-ze, N'eus ket c'hoas tri miz eme ar maner, hag eme ganthi an drode keguineret ha te a vazo ar bedervet maez a gampr

— Me a rai va dever guella ma c'hellin hag a rai va gallout evit servicha mad an itron, marteze e touin a benn da bliout dezhi.

— Salo ec'h elfez ober, eme an amezeguez, kenavezo, hag hi kuit dioc'h Marina pehini a zigoezas er maner ep dale.

Kenla a deuas d'he digemeret one eur e hanfard a revel, souna he benn ganthi evel eun dragon, guisket evel eur brabanser, hag eur miz dezha eus ar re c'hoapaussa. He c'has a reas da gaout ar gouarnet euz, den treit ha seac'h pehini a voa lakeat da vestr var gouarnet a voa en b

Ah! c'hui eo, emezhan, plac'h iaouane! en em gaout mad a rai. Bremaic em eus casset eben kuit. Item! gual iaouane ha goal zisplet ac'h. Servich an itron so eun tamic calet, he flac'h a gampr ne gouse ket nemeur, ha ne deus ket aliez a ebat. Aouz am eus ne c'hizienfar'h ket ama

— Me a rai guella ma c'hellin, eme Varina

Ar mervel canfard a daolas eur zell faeis varnezh, hag a lavaras d'ar gouarnet aponta a rit ar verc'h keaz.

— Hag an dra-ze a zell ouzoc'h? It da ober ho labour ha va list-me.

Ar e hanfard a reas kuit en eur zual.

— Tad honest eo ho kerent a gredan, eme ar gouarnet.

— N'em eus mui na tad na mam. Dene en deus ho lamet digarant.

— Doue en deus ho lamet digarantoc'h! Euzes ann na dloc'h devot. Ne ouzon ket hag an dra-ze a vazo dioc'h doare an itron. Me, c'hui vel, ne zellin ket eale oc'h an dra-ze, me les komonts da dremen. Ar relijion so mad avoalc'h evit ar viziien, miret a ra outbo da laeres, da lavaret gueser, da regui sae ho mestr. Ia, ia, evel a lavare an den dispar Volter, red eo d'ar viziien cason relijion. Doue, ma ho cassin da gaout an itron.

Mar e devoa ermet Marina o vont dirag ar gouarnet, o eranc muioch e hoaz o vont dirag an itron. An itron a voa huelt a vent, souna ha treud evel eur var; peneg, froudeunus, goevot, enoet o vevz. Eur zell oius a reas oc'h ar plac'h iaouane, hag a lavaras dezhi.

— Lenn a ouzoc'h?

— Ia, Itron.

— Mad azeit aze ha lennit. Hag e tiskoezas dezhi corcaen hag eur gazelen

Marina a lennas d'he Mad, mad, eme an itron, eur voue doue oc'h eus, ar peiz a ranker eo evit digas ar c'houket din. It brema da laerit ho traou er gampr a vazo diskuezel deoc'h gant ar gouarnet, ia goude euz o touot adarre ama.

Pa reas Marina da guemeret he fred etonez ar mizien all, o von, e c'hellin eridi, sell an oll varnezh. Ar c'hazfard en doa he digemeret a reas eun nebeut stad anuzi evel pa en dirije c'houit da ober dezhi al lez, mes se goude nemet eus ar pen en doa ferez leuel en euz eus al lavrou fall-ze senfitevit coll eneon ar ro ho hez ha dreist oll ar iaouankis. Ar jardiner hag ar mervel marchosi ne gouzont nemet eus ar c'har'ou; rag he guiz eo tremen an anter eus ho mizoc'o c'hoars. Ar vestrez plac'h n'oz en he fenn nemet ar balion hag ar c'hoarsellion o devoa guetlet e Clermont.

Marina a voue great goap anezhi: abalamour ma voue guetlet o lavaret he Benedicte armoz dibri he leed. Great o vazo c'hoas goap anezhi dre na fellas ket dezhi dibri kig abalamour ma voa deiz vijel. Great e voue goap anezhi: zoken abalamour ma comze dereal oc'h ar mizien all a voa en ti izeloc'h evit hi

Pa zonaz an itron evit guetlet he flac'h a gambr. Ar vestrez plac'h a lavaras dezhi: noz vad, santeng. — Pedit eridhon, eme ar poir marchosi. — Ne ve ket ep mui, eme Varina en eur vont kuit. Ar gouarnet a lakeas ar c'hoars da gouza var ar poir marchosi. Mes oll e lavarent ne alje ket eun devoez evelac ebom en ho zouez.

An itron a lakeas Marina d'he dreizca goustadeg, ha pa ea euz en he guetlet, e c'houe hemennas dezhi kemeret eul levr ha lenn. « Dale! bit, emezhi, da lenn ha pa veun couseket, kementse a rai d'n couseket guelloc'h hag harroc'h. » Teir heur dioc'h ar mintin oa ha Marina a lenne ato. Edo an deiz o tont pa zeas d'en em deiz var he guetlet skuis maro. A veac he doa great d'ar heur gouket ma vazo galvet adarre. An itron a fellas dezhi mont da zao heol var ar meaz da zestum blema ha lo-

seier. Marina he breiflas, amter zervet he daoulagad gant ar c'haret coveket, ha var he breac'h ganti eur peiz ki harbet pelini a ranket da zougoun gant sonn na c'hlabje he dret dioc'h ar gliz a voa deuz var an douar. Pa vouent distro d'ar maner, ar vatez a gampr e devoue divheur labour o kempen hag o ficha he meatrez, po-hici a reas neuz da boormen en he c'harros goude beza lavaret dezhi pe seurt labour da ober o c'hortos ma tistroje.

Pa voa eot an ston-kuit, Marina gregas en he labour, mes beac'h e devoa o tere'bet he daoulagad digor. C'hoar e devoa, ede o vout da voredi pa deuas d'ar goumbr ar c'hanfard on eus comzet anezhan.

— Ahanta, emezhan, dimezel, pilyout a ra deoc'h ar zouben ?

Marina ne vouie ket lavaret gweier, ne reas nemet tenna eus lutanad ep lavaret guer.

— An ston, eme ar c'hanfard, so eus diodez corz a dlie beza casset peil ar dra di ar re foli. Petra zontit-hu eus ar frouden-ze da lacat reon dezhi epad ma vez comaket ? Ne ket staguet a tiefo beza bounnez ?

— Mo, eme ar plac'h, so dent ama evit he zerviche ha ne ket evit he barn.

Oh ! oh ! Disdizaus oc'h eus, m'ez soun, eus ar peiz a lavaran. Me lavar ar vizionez gouscouda. Sell-ta ! Doue ra'm pardono ! me gav din emae'h o labourat ?

— Hag oc'h sonezet gant an dra-ze, eme Varina ? Ha ne ket evit labourat onn-me paet ama ?

— C'hoi so raounez c'hoaz, eme ar c'hanfard o troid da c'hoarzin, anat eo a tenit divar ar meaz. Labourat ! an dra-ze to mad pa vez ar c'hirigouez corz ar. Mes breza pa omz jell ac'hann ! Sellin, euz kirit me roi deoc'h da leon eul levr nevez am eus azo. eur roman, hag a zo historiou euz enla.

— Eur roman, eme Varina. petra eo an dra-ze ?

— E pelec'h oc'h-hu bet savet eta ? Gortozir me ra da leon deoc'h eur pennad hag e vouessot petra eo.

Hag hep en em lacat da leon eur pennad eleac'h na voa nemet comzou goloet ha traou fall.

— Avoalc'h am eus elevet, eme Varina pa en devoa lonnet tair pe heder linc. Mes ho roman so eul levr fall.

— Po seurt levr na a, leonit-hu ta mar cavit fall hema ?

— Buoz ar Zant ha levr na mad all, hag a zo gwe-lloc'h scrifet, hag a zo muez ha a blijadur oc'h ho leon evit na deus o elevet ar peiz a leonit azo.

Ar c'hanfard a reas menze kuit en eur asten he vour-reonou hag o lavaret outan he unan : eus devodez ha na vezo morse mad da ober petra. G. M.

Lizrou euz Breiz iaouank d'he zaoñ Vreor.

Jacques N*** zo maro d'anoad a bevar bloaz ha tregoni, goude beza labourer epad uneg vloaz evit gloar Doue ha silvidiguez he vessa.

Evit laouenmat ar gredenou fidel eo e voutet al lizrou-mao pere a ziskuezker mad pa seurt kelen em doa ar breiz iaouank-ma. Gwel oc en eur roman a Breiz-Izel, hag he deus a leon a zontas Doue.

Al lizrou-mao zo skrivet d'he vreur Rena hanter Por, officer brudet en Alger, hag ive d'he vreur Rena pobiel a joune er maner hag a goumre he blijadur o lakaat labourat an douar. O mouda a reomp etel m'ar beuz o c'havet.

Quenta Lizer - d'uz Vreiz neza. (1843)

« Qu'et em euz eta, va breur ker, arseminer pelini a garan kement, ha pelini em euz bet kement a boan da gu'at. P'um euz renket lavaret kenavo d'am c'henvreudur, p'am euz trefnet an nor borz, an dañlon a vire ouzin da lavaret guer ebet ! Oh ! pegement a garan ar seminer, peguen dous beva eo e gras hag e doumna Doue, etouez mignonet devoi ba karantezus. Va c'ben-derv a zo deul evit va c'himada, ha p'an deuz gwelet ac'hann o voula evel-se, en deuz goulennet diganez mar em boa nec'h abalamour onn kaset er barrez xix, ar goulenn-ze en deuz roet din da zontal hag em euz respontet dezhan. Me n'em euz nec'h ebet gant netra, aboue va raouankiz, em euz goulennet digant Doue ar c'hras da veza ar peiz mazonn lurio. Breiz-Izel he vikel en eur barrez var ar meaz etouez ar baysantel a Vreiz !

« Seta daon zavez aboue m'ont erruet e va farrez, bet onn bet digoumeret euz arguella gant va fersonn, pelini a zo oia var an oad ha gant ar velezen all.

« En or dremen de ar barrez e zanten va c'haloun o foma Aman e lavaren ouzin va man, aman e goessan, aman e rin kristenien nevez en or badeza ar vagoligou ; dre an henchou hag ar parker-ma e gassin meur a veich an Aoutrou Doue d'ar re glan !.

« N'onn ket bet pell evit ober anoudeguez gant va c'henvreudur raouank. Deac'h vintia, pa oan o font d'an iliz evit lavaret an offensa, em euz gwelet eur raouez e kichen va c'haor goessan.

« Ar brespial en em gav aman eur c'hari-leo euz an iliz. Gonde an offeren ez onn eet da gvez evit ar veich quenta. N'ouffez ket kompren, va breur ker, pegement a grene va c'haloun em c'hreiz pa n em lekez var va raouin evit goulenn skour an Aoutrou Doue evit digueri pe zavra, hervez ho volonteiz santez an norion euz an eo.

« Epad ma oan skelafr, em euz sonch mad, penaoz em boa oспен eur veich krenet evel-se, en diabarz va c'haloun o velont eur breiz raouank hennag o font da gvez evit ar veich quenta. Neuz em doa gret dija va zont da veza breiz, hag ar spout-ze rag ar goessan ne deuz ket gret din mont var va c'hiz, ha n'en deuz ket gret din kennebent ar veich-man keuz ebet da veza entret er stad a velegouch.

« E gortenez, va breur quer, me a gred penanz na hell den beza euzsorc'h var an douar eguet an hini galvet gant Doue da veza konsacret dezhan, Evidoun-me er gouzout a ran neket laouen en em gavan da ober ar peiz a zel eus va c'harg. Plijadur am euz oc'h ober pub

tra, memez o lavarout va breuriel en or vont hag en ar
tont eus ar presbital d'an iliz. Ma yom ar bed evelse
ganeen, na hellin ket gounez ar baradoz, re a viz bet
eñus var an douar; hoguen Doue na lausko ket heb
kroaz he servicher. Kenavo, skriva a rin did c'houz ar
sizon ma zeu. *** A. M.

Mene ar Zont evit ar Sizon-mañ.

DILLUN 24. — An Itron-Varia-a-Drugarez.

DIMERCAS 25. — Sant Herri, impalaer.

DIMERC'HER 26. — Santez Martha, gouer'hez.

DIZIOW 27. — Sant Com ha Sant Damien, merzerien.

DINGUNER. — Sant Yenceslas, merzer.

DASSADORN 29. — Sant Mikeal, arc'hel.

DISKAL 30. — Naontecvet goude Pantecost. — Sant
Jerom, doctor eus an Iliz.

An Avel hirio :

Jeans a lavaras d'ha ziskibien : C'hui eo c'hoalen
an douar. Mar eall ar c'hoalen he nerz, gant peira
e vezo sallet? Ne deo mui mat nemet da deleur er
meaz, ha da veza bresset gant treid an dud.

C'hui eo sclerijen ar bed. Eur guz ar savet var er
menez ne all ket beza cuzet. Ne elumer ket eur c'hou-
hoben evit he lacat dindan ar boazel; mes he lacat
a rer var eur c'hantolor evit rei sclerijen da guement
eo en ti.

Ra skedo evelse ho sclerijen dirag an oll dud, evit
ma velint hoc'h oberou mad, ha ma ventint gloar d'ho
tad pehini so an env.

Na zonjit ket e venn deat da zustruja all lezen pe
ar brofeted; n'oun ket deat d'ho distruja, mes d'ho
seveni. Rag hen lavaret a ran deoc'h e gurmenez,
an env hag an douar a dremeno kentoc'h evit na dre-
meno eur poent pe eul lizaren eus al lezen ap beza
sevenet. An hini eta a dorro onan eus an distera gour-
c'hemennonze hag a zesco d'an dud ho zeri, a vezo
an diveza e Rouantelez an Env (ne dai ket d'an env),
an hini avad ho miro hag a zesco ho miret, a vezo
braz e Rouantelez an Env. (Sant Vaz V. 13.) G. M.

KELEIER.

An Aotrou Briz, person Henvic, so maro an der-
vezion tremenet.

An Aotrou Poullaonec, vikel e Brice, so maro an
trizeg a viz-guengolo.

Gazeten ar Meziou a guendalc'h da lavaret an em-
glemer e cals a lec'hioù eus ar glaeier. An ed guenn
so destumet fall e meur a lec'h, an ed du so poan
oc'h he zestum. An avalou douar a vren. Ar beta-
ralez a so braz, mes dourog, hag evelse ne roint
ket kement a vagadurez. E costez ar Sao-Heol da
Frans n'eus ket bet a cost avalc'h, hag e vezo red

prena ed. Er c'harterion all n'eus ket bet ken se-
bent a cost mad cals lavaret o nep lec'h. Gou-
coude ar velien a voa deat var an ed er marc'h-
jou so ebomet a za. Mes esperout a elier ne fall
ket varnezhan.

Ar c'haec'h a viz here e tigor ar reired bren-
nec, evit ar marc'hed, e Lesneven hag e Kemper.

Ar pevare a viz guengolo eo bet benoiget ar c'haec'h
mean eus an iliz nevez a zaver e Santez-Anna-Yenn.
An Aotrou Arc'hescop Roazon, pedet gant an Aotrou
Bétel, Escop Guenet, eo deat da vinniguen ar men-
kenta-ze. Bez'ez oz eno beleien ha christenien fidel
aleus deat evit ar solanite-ze. Evit beza n'oa ket ben-
niguet c'houz ar mean kenta, al labourou a voa diget
eno pell a voa. Ar moguerion, a leverer, so dija lod
anezho savet huel.

Ar besketerien sardinet o deus great er blo-ma
enn cost pail. Pell braz a voa n'oa ket bet kemeret
ann niver ker braz eus ar peskedigou-ze. Douaroner
ha Conc-kern o doa lakel eus cant poder ha per-
nguent hag da besketa sardinet. Epad mis gouere o
deus kemeret tremen cant dec milion. Abenn fu ma
cost ez oz kement anezho, ma na verzet nemet eus real
ar muer, ar peiz n'oa kot bet gullet dec vloaz a voa.
Evitho da veza marc'had mad, ez eus guerzet evit eus
cant ann mil c'haec'h cant eus ha daou-ugent ar
sardinet.

Daou gonorial a voa en dez-aill o sion var ar memes
caer. Uvananezho a voa hanvet Predour hag egnile Bren-
ner. Predour a zinas da guenta, hag e val ne deo ket erc'et
var ar ser fa, e lakeas he luno evit, Predour Bren-
ner o velet-se a lavaras dezhan : Perag ne c'hays-te ket
lakel pred gant eleac'h predour? Me zo guelloc'h
den caout gant d'am fred evit douar. Ha te, eme ar Pre-
dour, perag ne lakes-te kot blander eleac'h Brenner?
Me zo guelloc'h ganen caout bara great gant bleit en
bara great gant brenn. G. M.

PREZ AN RD.

KEMPER. — 16 Guengolo.

Pris ar c'hant liour.

Guinis . . . 43 lur, 34 c.

Segal . . . 8 lur, 10 c.

Kiz . . . 7 lur, 84 c.

Ed-du . . . 6 lur, 32 c.

Kerc'h . . . 8 lur, 39 c.

Avalou-douar 4 lur, 00 c.

PORT-NABIT — 15 Guengolo.

Pris an hosteler.

Guinis . . . 20 lur, 81 c.

Segal . . . 41 lur, 38 c.

Kiz . . . 9 lur, 39 c.

Ed-du . . . 6 lur, 35 c.

Kerc'h . . . 7 lur, 85 c.

Avalou-douar 4 lur, 87 c.

Ar Gerant : An DE KERANGAL.

Kemper, mestri gant Ar. de KANGAL, Moaler an Escop.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Enn Abonnement d'ar Gaseten a goust :

Evit eur bloaz ..	DAON SCOUBT.
Evit e huez'h miz ..	ETA SCOUBT.
Evit tri miz ..	C'HEC H REAL.
Eur gaseten ebken ..	DAON TERNKE.

Ar basant a dia beza great arag eant ar gaseten.

ALDOU.

Ar scrijor a ve c'hoant da lacat er gaseten a dleer da adrest oñ d'an Aotrou MONTAN, Beloe Kemper

Ar pargamouchou a dleer da adrest d'an Aotrou SALAUX ebken. An abonmant a guemerer e ti an Aotrou SALAUX, librer, ru Kervon, e Kemper

KEMPER, 29 Guengolo 1866.

Processonou, pelerinachou, pardonioù, seto ar pezh a blij d'ar gristenen catolic, mea ne blijont ket d'an dud dizoue, d'an dud difeiz, miret a reont ouzho da gousket. Beteg e Paris ez ena tud hag a ia ive o pelerinach ! E Paris ? Ma vije c'hoaz e Breiz e vije eleac'h ma zec an dud ken dizoue ha ker pell varlerc'h ar re all ! Mea o Paris, eleac'h ma zous kement a sclerijen, eleac'h ma zeus kement a dud gouezec, a zortiret evit kelen hag alia ar re n'o deus ket a zezapores ! Pion a grette eun dra evelso nemet guelel en defe ?

Mad, boez ez eus. E Paris e caver ive tud hag a ia vanderbou da bardona evel ma zalc tud divar ar meaz eus a voneket Breiz-Izel. Unan eus ar scrijagrierien ep religion en deus guelel gant he zaoulagad he unan, ha n'en deus ket gallet miret da lavaret : « Pion on divije sonjet en eun dra evelse ? Mes ne allan ket doneti, guelel em eus va unan. Mont a ra bep bloaz se'tann bandennou tud e pelerinach da Sant-Cloud evit enori ar zant-se ! » Ar pezh hec'h laca souezet eo ez afe pep hini eus an dud-ze gaud an dillad a gar, ha ne lacaent ket oñ pep a zac vana evit diskuez ez int inosant.

Daoust ha ne ve ket couls mont e pelerinach da eul leac'h a revolio evel ma zec mont da eun davara heunag da veuri ? Daoust ha ne ket couls beza oc'h heul eur procession evel beza etouez ar bandennou tud diaramail-ze a veler e ker hag azehou var ar meaz oc'h ober freuz, trouz ha safar, o lacat an dizourz e pep leac'h ? Daoust ha ne ket couls mont da zilaon comzou Doue, evel mont d'an ebatou pe d'al lec'hioù-ze e pere ne veler ha ne gleder nemet traou control d'ar feiz ha d'an honestez ? Daoust ha tud ker couls ha tud divar ar meaz n'o deus ket izom eus a veur a dra, ha ne ve ket mad dezho pedi mignonet an Aotrou Doue d'ho sicour ?

Gwir eo kement a ia e pelerinach, kement a ia da bardona, ne grescont ket ho zantelezh o vont. Evelse ar scrijagnera a gri a enep pardonerien Sant-Cloud, a lavar

penaos, var al lestr tñn ho e hasse hag ho digasse, lod a gane kansouennon santel, lod all a gane sonion udur. Goad uzach a eller da ober eus an traou guella. Evit guelel eo gwir kementse, ne ve nemet sonjal er re a goms a enep ar religion. Doue en deus roet speret ha skiant-ze da ober brezel dezhan ha d'he ilis. Ne dleer ket oñ beza souezet ma veler kemetre tud hag a ia d'ar memez leac'h. Er pardonioù, var dro Paris couls hag e leac'h all, e vez daou rum dud. Eur rum a ia e guirionez da bardona, da bed', da c'houlou eur c'hras bennag, hag ar re ma ep mar eo a gleder o cana meuleadion an Aotrou Doue, eur rum all a ia evit guelel ha beza guelel, da glae ebat ha plijader, hag ar re-ma pere ne garont nemet ar bed hag he c'hizion fall, ne dleont ive meul nemet ar bed hag he ebatou. Hogen peira bennag ma za tud difeiz, tud direol d'al lec'hioù-ze a bolerizach hag a bardon, evit laer an dizourz enho mar guiscent, kementse ne viro ket oc'h ar gwir gristenen da enori ha da bedi ar zant, da ziskuez dezho ho izomou, kementse ne viro ket oc'h ar zant, mignonet an Aotrou Doue, da ziguemeret ar re a ia d'ho fedi, da zilaon ho mouez ha da rei dezho ho goulen.

Rom. — Goude beza discleriet oa guiron daou vurtad great gant an den eurus Paul ar groaz, an hini en deus savet urz tadou ar besson, hon Tud Santel ar Pap en deus comzet evelou :

« Ar Religion catolic ne deo ket brec haig evel ar fals religionen. Ar fals religionen a den eus a zrougu ez an dud, ha ne oufent douguen nemet droug. Mes ar religion catolic a zec digant Doue, ha kement a ra Doue a zoug frouez a vuez, eus ar vuez a bado ato.

Paul ar Groaz a zo eur frouezen evelso, cutillet nevez zo e liors an ilis. Gouzout a rit pegement a vad en deus great etouez an dud dre ar zantelezh eus he vuez ha dre he labouron abostol e. Gouzout a rit penaos en deus savet eun urz a Jeanet evit kenderec'hel da zicour an nesa, da

zistruja ar pec'hel ha da skign ar verma e pep leac'h, ha da ober evelse vad d'an iliz ha d'an oll.

Mar gra ar c'hrouebou kement a vad d'an iliz ha d'an oll, penaus e igouez ma en em zaver en ho enep ha ma zenn c'hoant d'ho distruja ? Ah ! Maer a abeg eo eus a guementse. Seiz ama lei etouez ar re all.

Da guenta, en bon amzer ez oar difeiz avalc'h, (ha kementse so bet lavaret din va unan,) evit talvezout ma ve renet an dud gant lezennou dizoue, ha dre-ze ep ober fors eus a religion ebet, hag o rei rubeat da oll dechou fall an den. An dud difeiz a egar a enep ar c'hrouebou hag an oll dud a iliz, abalamour ma prezegont, ha dre gomz ha dre skuer, eul lezen a bep hent control da guementse. Ne die ket beza souez ma ve brezel etre bugale al lezen dizoue, ha bugale lezen Jesus-Christ.

D'an en an dud difeiz ne maim e peoc'h na gant ho enep na gant ar re all, na gant Doue, cleac'h al lemet ne kre, ken a so e peoc'h an unan, mes c'hoas ho rei a reoa d'ar re all, ha labourat a reont da lacat ar peoc'h-ze betek etre an enebourien. Evelse an dud difeiz ne allont ket gouzaon o defe ar re all eur vad ha ne ellont ket da gaout ho unan, hag o deus cassou outro, hag ho goal gassont muius ma ellont.

D'an trede, epad ma teu an dud difeiz da vac'hom ar bop, da aloubi ho vadou, d'ho deloar en dienez, da lamet digantha zoken magadurez he ene pe da deleur contam er vagadurez-ze, ar vengec'h hag an dud a iliz a ro d'an oll bara ho ere dre gomzou Doue, dre ar sacramentou, dre ho skuer vad, hag ive bara ar c'horf dre ho aluzennou. Penaus e e balle laiz vignonet an dud gouzaon ho tignonet gounet ?

An hekin a zo bras, mes dalc'hit mad a enep an dud difeiz, hennet eo ho led. Petit Doue da hardoni da enebourien an iliz ha d'ho lacat da ober puyen. Diskreuz dirag daoulagat an oll ez oc'h christemen, evit ma reot maez dre ho skuer d'an dud dizoue. Ra deus an Tad, ar Map hag ar Spirit-Santel d'ho peanigouen oll ha da venigouen ive hon enebourien.

FRANS. — E Frans, eme ar gazeten l'Événement, ez eus c'hoec'h ha pevar-ugent otre arc'hekeb hag eskab, cant nao ha pevar-ugent vikel-vras pevar mil pemp cant seiteg person eanton. Bez'ez eus naonteg ha tri-ugent mil pemp cant pevar ha pevar-ugent beleg, ha cant eus mil cant naonteg manac'h pe relijius.

ARRAS. — Seiz ama eun darvoud digouezet en eur guerit vian en escripti Arras, hag a ziskuez ne les ket ato an Aotrou Doue ober goap eus ar sacramentou ep daskuez sclerijen d'an nep her gra.

Dere hent gouel anter-eost, eun toullad micherourien a voa destamet en eun davar. Unan anezho, eur peiz a ugent real gantha en he zorn, a lavaras da eur c'hamarad. « Sell ! mar kerez, me da gommunio ! » — Gra-ta, eme eguile, hag hen da zigouez he c'hou. Ar peiz arc'hant so lakel var he deod, ha

lonket her bou. Mes ar peiz arc'hant a jomaz en he c'houzoug. Caer en deves tourloncat, ne alle ket ober dezhan disken. Daou pe di iliz a vicher a gasku tenna ar peiz ugent real, ne rejont nemet he beiz da vont donnet ha staretoc'h e gouzoug an den rez-zendic. Hema reuze a gomzou da grena o sonjal er peiz en doa great. He alan a elle da gaout c'hoas, mes ne elle lonca nemet dour — « Doue en deus va scoet, emezhan, hag ep mar e rankin mervol. » Mont a ra da gaout person he barrez, hag e coveas gant an oll mercoz eus eur guir guez. Ar vedeciaet a elle dezho kemeret ho benviachou evit tenna ar peiz arc'hant. Mes kementse a voa dimez bras da ober. An den heiz a voe allet da lonca eur verennat eol da zibri. Hen ober a reas, petra beonag m'en doa doujer ne'he era, hag an eol a zachas ar peiz a ugent real gantha d'an traon. Pa voa teonet a boan, ar micherour heiz a drugareka Doue, ha meur a vech en deus touet no ankounac'haje biken ar guentel en deus ket.

Hon Tad Santel ar Pap en deus lakel eus he bers medalonnes aour hag arc'hant, var bers eo kzellet he skenden pe he imac'h d'ar sursereit a cherit. A so bet var dro an dud elan gant ar c'hoem er guir a Amien.

Eur gazeten eus a guir Toulouz o coms eus al lezen a c'houc'hemen d'an hostizen ebet ep rei da era, ha beria ho a epad an olls divio, a lavar penaus en eur c'harter bennag en Alamagn en em gumerer eo eun doare ynnus mearbet evit kementse. Er bourg-mest, pe eur gouarnet, en deus douget eur reglamant dre behini e lavar e c'heilo ar re a vout d'ezho da era epad an olls divio, mont kuit ep paea ar peiz o devezo kemere. Goaz aze d'an boud. Dezhan eo da lacat etez ma o en deus ket a c'hoant da rei he evach evit neira.

Ar religion catolic, eme eur scrifagner brodet, a re evel ar muer bras, gounit a ra dioec'h eun tu ar peiz a goll dioec'h eun tu all. Ne deus neira guiroc'h evit an dra-ze. Mar da ar feiz var zinnu en unan bennag eus ar broio catolic, ez a ive var greac e cala a vroio all. An had divin eus an Avel, laolet en douar gant ar visioneriet en o' gartou eus ar bed, a veler e pep leac'h o houa, o c'hlaa, o touguen pennou ha greun mad. Etouez va dud gouez, etouez ar protestantet, etouez ar bolio eus ar sae heol pere so bet en em zistagnet dioec'h ar guir iliz e veler cala o tistrei, o ligueri ho daoulagat d'ar visioneriet.

Evelse e touez ar Bulgared, e tu ar sae-heol, e veler tud ar c'harter oc'h en em dret oc'h an iliz catolic. Ar visioneriet o doa labourer eno. Mes ar peiz en deus great martec muius vad er vro, eo eur manac'h eus ho zouez, eur manac'h eus eur fals religion. Ar manac'h-ze a zo desket mad, da viana evit ar vro-ze, hag evel ma en deus eur speret eun, eo deat da anaout e voa carget

a c'harier ar guelemedorez a vuez er relijion ma edo enni, hag e ma ar virionez en iliz catolic. En em lakeat eo bet da ober ar brezel d'ar guener a gavo en he fals credennoù. Ec'h ellit erdi ex euz bet hisket outhan, hag en deus bet cals da c'houzaon, mes kementse n'en deus ket miret outhan da lacat meur a hini eus he guen-vroez da zigni he daoulagad. E go rionez ar fals relijionou, o veza savet ha toulet var ar gaon, a goll ato o veza studiet. An hini he studio gant eur speret eñn ha gant c'hoant da zizelei ar virionez ne onse ket mancout da drei keiz dezho.

E Brozas ive ar feiz catolic a c'honnet bemdez. Brema ex eus murec da zavel e Londrez eun iliz catedral nevez, evit dere hel so'ch eoz ar c'hardual Wiseman. Ar re vras, ar re binvidig en em glee evit sevel ar hant da ober an iliz-ze, hag e leterer ex eus savet a vrema tremen pemp eant mil lur.

Er broioù a bell, en cnezion, e pep c'harier anavezet, o skign ive ar feiz. Ne deus nemet lenn liari ar vissionerien evit guelel kementse. Ar giv iliz a so ato leun a vuez, ha eaz a ve stourm outhe, en em skign ato hag e toug ato frouez.

G. M.

HISTOR ZANTEL.

(Daou-uyhentved pennad)

Jakob a vennig Ephraim ha Manasse.

Eur pennad goude ma en doa Jozeph lavaret da Jakob ne vackje ket da gas he gori d'ar bez emedo enn-han he dud-koz, e teujeur da lavarout d'ezhan e oz klavy he dad. Jozeph, o kemerout he zaou vap, Manasse hag Ephraim, a reaz rakial d'he veout.

Lavaret e oe d'ann hini koz. Setu ho map Jozeph deuet d'he kuelout. Jakob, o lastenn he holl ners, a zavaz enn he goazez var he vele, hag a lavaraz da Jozeph pa oe deuet en he glichen. Ann Doue holl-c'haoudek en em ziskouezaz d'ann e Laza pehini a zo e douar Ranaan, hag en deuz benneghet ac'hanoun, en eol lavarout. Mo rei d'id kreski hag eleiza, me lakai da zavel ac'hanoud eun niver braz a vobioù, mo rei d'id ann douar-ma, hag he dere'hen e vezi da viken, le ha da lignez en da c'houde. Evelse ann daou vap a zo ganet d'id enn Ejipt, ahars ma teuz daved-oud, a vezo bugale d'in Ephraim ha Manasse a vezo lakeat e renk va mapien n'el Rahan. Simeon hag ar re all. Ar vugale all na pezo enn ho goude a vezo d'id, ha ne vezint nemet bugale-vihan d'in. Ilak pa zistroenn euz ar Mezopotamia, Rachel, he mam, a zavaz hec ann eol, e douar Ranaan da a nevez-unner e c'hoarvezaz kement-se, pa arrouenn var zour Ephraim hag e likaz anezhe, er bez var vord ac'haouata pehini a c'halver ivez Bethlehem. V euz euz hec anezha nemet daou vap, Beniamin ha e houn, hag evel ma z oc'ha map he mui, o kemerenn ho taou vap Manasse hag Ephraim euz bugale d'in,

evit ma vezo kretoc'h lignez Rachel e tonez lignezioù va bugale all.

Hag o velout eno, evel enn amc'housoù, Manasse hag Ephraim, e lavaraz da Jozeph. Pion eo ar re-ze?

Jozeph a respontaz. Va M'pien mi, ar vugale en deuz roet Doue d'in er vro-ma.

Digant-ho d'in, eme Jakob, ma mui va bennoz d'ezho. Pa oant deuet enn he glichen, en eur boket d'ezho, hag oc'h ho briata, e lavaraz da Jozeph. Bet ann euz digant Doue ar blijadur d'ar kuelout a-baz mervel, ha setu e ro Doue d'in c'hoaz oc'h-penn ar e hras da velout bugale ac'hanoud.

Jozeph o veza ho zennet a-dre divreac'h he dad, a adoraz, stouet hezeg ann douar.

O veza lakeat euz Ephraim en tu deon d'ezhan, ha dre-ze en tu kleiz d'he dad; ha Manasse en tu kleiz d'ezhan, hag evelse en tu deon d'he dad e reaz d'ezho ho daon tostet nuz ho zad-koz. He-ma a c'hoarvezaz he zourn deou, el bekeaz var benn Ephraim ar zourka euz ann daou vreur, hag he zourn-kreiz var benn Manasse ar c'hossa enn eur lakeat he zivreac'h e krouz.

Ha Jakob a vennighe ar vugale o lavarout. Ann Doue dirak pehini ho deuz kerzet va zadou Abraham hag Izaak, ann Doue pehini en deuz va maghet a-daleg va mounkiz bete li rio, ann Eol pehini en deuz va miret a bep dronk, va vennigo ar vugale-ma! Na zoughant va hano-me, hag hant va zadou Abraham hag Izaak! Na zavo anezho eun niver braz a dud var ann douar!

Jozeph, o velout en devoa ho dad lakeat he zourn deon var benn Ephraim, a oe nec'het, hag o kregli e dourn he dad e klaskaz he zavel drar benn Ephraim, hag he gas var benn Manasse. Hag e lavaraz d'he dad. Ne ket er c'haz-ze, va zad, rak he-ma eo ar map hec'h, likut eta ho zourn deou va he benn.

Jakob, o tere hel mad ato, a lavaraz. Her gouzont a rann, va map, her gouzont a rann, he-ma (da lavaret eo Manasse a vezo, evit giv, tad da veur a ghefiad tad, he vouenn a c'hoarvezaz var gresk; mes he vreur mounka a vezo brasoc'h c'ghet-han; euz he lignez e savo broadou en ho feiz.

Hag e lavaraz da Jozeph he vap. Mont a rann da vervel, Doue a vezo gan-euz he holl, hag ho kas a rann en dro da zour he tad-koz. Estre'ghet a loden a zigueuze d'id enn hier tach viz-a-viz d'as predeur, me ro d'id ar peiz ann euz gounezet va-unan var ann Amortheed, gant va c'hreze ha gant va gouarek.

Gueret hec'h euz, gant plijadur.

Jozeph hag he zaou grouadur

Daoul tel erag ho zad-koz,

Da zighemerout ho vennoz.

Bennoz eur vamm, bennoz eun tad

Var beñn bugale emzivad,
A vo sevenet gant Doue,
Goulesant-hi, o bugale !

13.

Ar fals doctoret hag ho lavarion.

Da guenta, o labourat da zui ec'h en em gomporth etel eun den ha n'en deus tam religion ebet. N'oc'h ket, da guenta, eus a religion ar gristenien-gatholic, rac ar religion gatholic a lavar deomp : ar zehon santel a viri, a servich Doue, ac'h he vardi, ha c'houlz a dremen ar zui o labourat.

N'oc'h ket kennebeut eus a religion ar protestantet. Ah ! ar protestantet a vir ar repos eus ar zui gant eun sket hag a dleffe ober mæz d'ar gristenien-gatholic. It da ober eun dro da Vro-Zaoz pelus a zo eur vro protestant, paout da erruont a beñn ar zadorn da noz o Londrez, arguear-beñn eus ar rouantelezh-se, uuan eus ar brasa kerton zo er bed. Nag a drouz a glevoc'h eus gant ar beñniachou a here ec'h en eus zervicher en tiez labour a bep seurt a zo ker stane er guear-se, trouz ar rojon o lre, trouz ar reguin u e honeta an lan, trouz ar morzholion bras o coveza var an tomm, etc. ! Nag a drouz a glevoc'h ive gant an dud o vont hag u tout ebare er stallion marc'hadoarez, gant ar re all a zo o elasc guera pe breña ebare er ruon pe var ar plasennou ! Mes gortuzit eur pennad : soudeit eo dec heur, unoez heur, unoez heur-antez. . . Setu an tan kenta a anlernoz ! Selaout brema : trouz eliet mui ne glevoc'h hag en tiez-labour : hag er stallion marc'hadoarez, na gant ar varc'hadoaren a vez o verza traou var ar ruon pe var ar plasennou. Ar rojon ne drouz mui, an tan a zo mouguet er gofellou, an oll beñniachou a zo lakeat a goster, an oll stallion a zo serret, ha den ebet mui ne labour. Peb tra a zo mui brema ken en tiez-labour, ken en tiez marc'hadoarez, hag a jomo sioul etehe ac'hann d'al lan vintin. Perac ? Ah ! perac ? Abalamoor m'eo deuet ar zui, deuez an *Astrou Doue* Setu aze, doctor, penaoz e vez mirel repos ar zui gant ar protestantet, c'hui ne rit ket ereklo, rac-se n'oc'h ket kennebeut eus ho religion.

N'oc'h ket ive eus a religion ar *Isuerien*. Religion ar *isuerien* a ioa ken siris e kenver ar poent-mæ, ma u-fenne zoken noz pe darevi bouet, hag ober eur c'hartion hent d'an deiz a repos, pehini ou neuze ar zadorn, a zudao boan da vera labezet pe labet a daolion mein. Hent a rit al lezen-se, doctor ? Ne rit ket, rac-se n'oc'h ket ive eus a religion ar *isuerien*.

N'oc'h ket c'hoaz kennebeut eus a religion ar fals-prophet *Mahomet*. Rac ar religion-se a c'houlz kement, a zudao boan da vera punisset er lesoun ar grevna, ebare gouc'h da venter. Hent ober a rit ? Ma n'her gnt ket, n'oc'h ket c'hoaz kennebeut eus a religion *Mahomet*.

N'oc'h ket erfin eus a religion ar *baianet*. An oll boblou paia, ken ar re a zo bet guesch all var an douar ken ar re a zo c'hoaz brema, a zo bet hag a zo blo

sketne da gonsacri eus devez beñnac eus ar zui eus beñn ho doueou faos, eb counte ar gouc'hion all a vront c'hoaz epad ar bloaz. Ia, balent e kement brema keroc'h, it belec an dud gouez a zo o chom er c'haou hag a vez kent egus loaret egus ind, e peb lre'h e cavoc'h ar c'hiz da gonsacri eun devez beñnac eus ar zui d'ar beñn ha d'an oberion all a religion. It c'houlz n'her gnt ket, rac mar paout da labourat da hui pe da eun devez all beñnac eus ar zui, n'e ket erfin beñn Doue eo a kement ar repos-se, erfin petra-la ? Divm-toc'h an hen lavaro d'eboc'h, N'oc'h ket eta erfin beñn eus a religion ar *baianet*.

Evelse, da guenta, o labourat da zui ec'h en em gomporth etel eun den ha n'en deus tam religion ebet, rac etouez kement pobl en deus ket hag en deus c'hoaz eus tam religion beñnac, eus bet aze hag eus c'hoaz ar c'hiz da haouez da labourat eun devez beñnac eus ar zui, ha da gonsacri an devez-se d'ar beñn ha d'an oberion all a religion. It c'houlz n'her gnt ket. Hag ar pe a lavaran d'eboc'h divar beñn ar zui, a hellan da lavaret ne divar beñn an oll gouc'hion-beñn pe an oll gouc'hion-murad eus ar bloaz, etouez an oll boblou eus an douar a deus ket hag u deus aze eun tam religion beñnac, eo ket ive a bep amzer hag eus c'hoaz ar c'hiz da vint mui a c'houlz epad ar bloaz, naupen an devez a repos a vint bep zui.

D'an eil, doctor, o labourat da zui etel ma rit, ec'h en em gomporth egus eun den ha na gred ket zoken Doue. Mar credit ez eus eun Doue pehini en deus be crouet, da behini oc'h dleour eus ar voez, sel-eost an o peuz da ober en he guenter en disconez d'ezhan oc'h anaoudeguez vad. Mes penaoz disconez d'ezhan oc'h anaoudeguez vad ? Da guenta, o sevel eur vech an amzer ho speret hag ho caloun varz eunhan eus he adon hag ho drugarecast. Kement-se cougunde n'e ket anualeh. Mar credit e guirionez ez eus eun Doue pehini a guendalc'h ac'hann h o buez hag a rit ket, eun Doue da behini oc'h dleour eus a guement devez a dremen var an douar, an anaoudeguez vad a c'houlz ma roffac li d'an Doue-se eur pennad beñnac eus oc'h amzer, an anaoudeguez vad a c'houlz ive ma reffac'h da gonsacri, da zervich an Doue-se, uuan beñnac eus a devezion a ru d'eboc'h ar c'hras da dremen er bed-mæ. Petra lavarac'h eus eur bugel li a en deffe tam amzer ebet da rei d'he dad ha d'he mam, eus eur bugel li a selvesse d'ezhan coll devez an pennad-devez ebet er rei d'he dad ha d'he mam eur merc beñnac a garantet, a respect, a anaoudeguez vad ? Lavaret a raffac'h, me se var, ez eo ar bugel-se eur c'hrouadur eris ha digalon. Hogen, petra eo ar garantet hag an anaoudeguez vad a die ar vugale d'ho dad ha d'ho mam a seoz ar garantet hag an anaoudeguez vad a dleomp oll da Zoue ? Pe seurt kano rei dec hui eta, c'houlz pehini n o peuz tam amzer ebet da gonsacri d'an Doue-se pehini en deus ho crouet hag a ro d'eboc'h peb devez eus ho puez ? N'e ket ebet eur c'hrouadur eris ha digalon eo ez oc'h, mes beñn oc'h a guirionez eus eun den li na gred ket zoken.

Doze. Penaoz ! Doue eo a guendalc'h ac'hanoc'h e loez hag e iec'het, da Zoue eo oc'h dieour eus a guement devez a dremmet var an douar, ha c'houi n'o peuz tam amzer ebet da gonsacri d'an Doue-se ! C'houi ne fell ket d'ehoc'h implija eun devez ar zizun ebken evit discoeze d'an Doue-se ho carantez hag oc'h anzoneguez vad ! Mes, m'lier goulen ouzoc'h, petra c'asse da ober goasoc'h an nep n'en deffe tam feiz ebet, an oep ne gredfe ket zoken e Doue ? O labourat da zul eta, ec'h en em gompotit e guirionez evel eus den ha ne gred ket zoken e Doue.

Ouzpen-se, mar credit ez euz eun Doue pehini en deus ho crouet, c'houi ha kement tra a zo, e leiz ive credi dra eno ez eo su Doue-se mestri da ober d'ehoc'h ha d'an dud oll ar goue'hemennoa a bliñ gant. Hogen, doctor, Ioue en deuz gred d'ehoc'h ha d'an dud oll euz goue'hemen stria da gonsacri d'he zerrich eun devez eus ar zizun, en euz baouez da labourat heb an devez-se Doue, eme ar scritur-sac, e veza crouet o c'houe'h devez an euz hag an douar ha kement tra zo enno, a *reposit* d'ar seizet devez, hag e memor eus ar reposit-se e remigaz ar seizet devez, hag e reas amezhan eno deiz santel. Setu ama penaoz e reas Doue euz goue'hemen stria da baouez da labourat en devez-se, ebar el lezoa a reas gwech all dre scriu d'ar bobl a Israel var meoer Sinai, lezeu pehini n'e ket bet torret abaoe, mes pehini, er c'houetrol, a zo bet embannet n'nevez evel ar heb oll gant hor Zalter Jesus-Christ, gant Vab-Doue en em c'hrest den evit hor zavetei. So-laouit eta, doctor, ar goue'hemen a ra Doue d'ehoc'h ha d'an dud oll divar benn an deiz a *reposit* : Ho pet « *omni* da *sanctifica* an deiz a *reposit*. Epad c'houe'h devez e reoc'h kement seurt labour a pezo da ober ; mes d'ar seizet devez eme deiz an Aotrou, ho Toug. En devez-se ne reoc'h tam labour ebet, ma c'houi, nag ho mab, nag ho merr, nag ho zerricher, nag ho zerrichere, nag ho loaz, nag an divroad a zo o them en ho ti, rac an Aotrou Doue en deuz crouet e c'houe'h devez an euz, an douar, ar mor, ha kement tra zo enno, hag a zo reposit d'ar seizet devez, setu perac en deus benniguet an devez-se, ha gred amezhan eun deiz santel » O vont a enep euz c'houe'hemen ker selear, petra rit adarre, doctor ? Ober a rit ar memes tra evel pa ne gredfac'h ket e Doue. Penaoz ! Doue a c'houe'hemen d'ehoc'h *sanctifica* an deiz a *reposit*, ha n'ber gnt ket, Doue a sifen ouzoc'h labourat en devez-se, hag e labourit evelato a dra zez, ne gredit ket e Doue, pe ne gredit ket e ra Doue ho mestri, da viana eun den ha ne gredfe ket e Doue ne ouffe ket ober goasoc'h. Ha setu aze penaoz, d'an eil, o labourat da zul ee lie en em gompotit euz eun den ha ne gred ket zoken e Doue.

GABRIEL MORVAN,

Person Plouguin.

Lizeron euz Bulec iouank d'he zoug Yez.

Eil lizer : D'HE VAREZ IAOUANE.

Va bennoz da va zad ha da va mamm er ti an arc'hañt o douz digaset din. Prenet em euz ganta euz marc'h da foar Loumeret, da lavaret eo em euz roet ar garg d'en ober da dad euz bulec euz va mignonet pehini en deuz prenet din euz marc'h gwech-un, he dreid hag he dal merket e guen, he hano zo e galiek *l'antépide* pe e breznnek an hini disoan. Deac'h pa oan oc'h erruout er presbital, diaro da velout lod klan em euz oustezet er porz daou varc'h euz va farrez. Ha me da hanoit divar va hini, hag en or redek mont da boket d'an daou varc'h pere zo denet aman evit guele ha zud. Abaoe n'en em gualorop nemet pa reker mont d'an devez, mont a reomp assamblez da bourmen hag e peb leac'h Gouzout a rez pegueunt a dlenmp peijout kalonou ker mad, belezeu ker karantezuz. Ah ! ma vijemp oll kenveit evel en hor bugaleac'h a levereze-lei kourac'h neuz ket pell tui da c'hedal, tostet a ra miz guengolo. Yann-Hari en em gavo er guer er memes mare Ni lavaro hon daou bon offeren guenta er barrez **. Peguen kaer vo dlenmp an devez-se, ret eo lavaret penaoz ar bobl euz a Vreiz a oar reola enor d'he velezeu. Kenavo en devez-se ***.

A. M.

MARINA.

(Eil pennad).

— Ti ar gouzout ! eme ar gweguinez oc'h en em deleue var euz gador er gambr ma edo Marina, padoe m'am eus c'houi da zestum eun dra bennag !

— Petra so digouezet ganeoc'h-ta ? eme Marina.

— Digouezet gane ? Petra ken nemet ma zoug torret gant al labour, anier varo gant ar skunder ? Ne runcan-me ket bep mintin pourchas ken alies a bred evel a zed a zo en ti ? Eul lein d'an strou, eun all d'ar gouarper, eun all d'ar floc'h, eun all d'ar poir marchesi, eun all d'ar vestrez-plac'h. — Ha pepuni a reoc'h caout he gouateuzeu ? O va Doue, ma ne ket eun drabuil ?

— Evit gane-me ne vint ket oec'het, eme ar vinorez, ma a zebro ar peza a root din.

— Ot, an dra-se ne ell ket beza. C'houi oc'h eus an buela carg eo li goude ar gouarper, ar guinet eoz-se pehini, ep mar, a vezo drauliet ha jozet ne vezo ket pell en tan eternel, rag-se eo diel ober deoc'h ive diec'h ho viz.

— Lavaret a ran deoc'h ne ran fors petra.

Ar gweguinez a reas plijadur dezhi clevet e divije eul lein nebeuc'h da oza. Pa vuz eat an droug anezhi, Marina a lavaras dezhi he zicourje pa e devije eun tam amzer bennag, hag he fedas da zont gambr da zul d'an oferen, rag, ken nebeut hag ar vinoren all, ne lakea nemeur troad ebet en ti. Ar gweguinez a lavaras er aja gant ma vije gred lod eus he labour dezhi.

Etre ma cennont evelse, e tiguenez ar vestrez plac'h. O clase ar gueguinerz edo evit lavaret dezhi e tlie tud dont d'he guelel er pardaer-ze hag e voa red oza evithi eun tam coan a zoare. An demezel-ze a felle dezhi ober eber vad d'he mignonet ha mignonezet dirar goust he mestrez. Peli a reas ive Marina da vont d'ar goan-ze.

Mes Marina a respontas neake ket dilezel he mestrez.

Gouzont a rit, emezhi, e rancan chom da lenn dezhi beto pell an noz.

— Lakit, eme an dimezel, louzou cousket dezhi e-touez ar pezh a guemer d'oc'h an noz.

— Ne rit ket an dra-ze, dimezel, eme Varina.

— Anat eo n'oc'h nemet eur buguel. Ar re so bet en ho raog her grea ha ne vont ket falloeb evit an dra-ze.

— Evidon-me n'her gnt ket. Va e hoistians heu re-bochefe il-n ar rest eus va buez.

— Ho coustians ? eme an dimezel en eur breanna he mui, set, gnt eo, e hui so eur zantexig, a em oa ket a zont. N'em oiscullet ket da vana ?

— Marguellan e rit va dever ep poazout deoc'h, Gouseoude ma vellen errad e ve illet din discul d'an itron, her grafen.

— N'oc'h eus nazet ober, da velot, aer viber ?

— Me, eme Varina, am eus munoc'h a zoua rag ar pec'hel eguel razoc'h-hui.

— Me en em gleva gant ar gouarnerez, ha c'hui a valeo ac'hann.

Me garre gouzout perag, eme ar gouarnerez p'hini, ep ma vount, a voa oc'h ho zilaon. C'hui va demezel, emezhan, a ell dispuil an ded a zoare o pou souch da gaout en noz-za. Ma n'her gnt ket, n'oc'h eus nemet ober ho pakad, ha rinsa an ti.

Ar gouarnerez a gassas neuze Mariana gantha da guez Clermont da breha hennach evit an itron. Evit ampron ar vatez iaouank en em glevas gant ar marc'hadour. Hema, goude beza guerezet da Varina ar pezh e devoa urs da breha, a guinigas dezhi merca var he billet antercant fur hirroc'h evit na voa couselet dezhi ar vare hadourez. — « An antercant lur-ze, emezhan, a vezo deoc'h hag evelse e voan boas da ober evit ar re so bet en ho raog er mater. »

Marina a voue mantret o clevet kinnig dezhi eun dra evelse.

Lavaret a reas d'ar marc'hadour penaus biken ne raje eul laeronsi, hag e voa evit ar vech kenta hag ar vech diveza he guele en he di.

— Oh ! oh ! eme ar marc'hadour, c'hui so eur bur-zud a blec'h a gampe.

Ar gouarnerez a voue contant braz a gacmentise hag e tistrojont d'ar guez laouen. Mes pa errujont er maner, an itron n'edo ket var he zu. Ilano a voa dezhi da goll eur proses p'hini a lonke en loden vad eus he danvez. Evel ma voa droug eñ, en em guemere oc'h kement a voa var he zro. Caont a reas dezhi e voa re hell he marte oc'h he divisea, hag e savas he c'orn evit he skei.

— Ne scoot ket, eme Varina, rag an dra-ze ne ve ket man evit eun itron eus ho rebr.

An itron e devoe mez, hag a lezas da gozra he dom seach var breac'h he c'hador, en eur lavaret.

— Coms mad a rit, emezhi, gant p'rou oc'h ha bet savet ?

— Gant va mam da guenta, dre ali person va farra, ha goude maro va mam, gant Ursuonezel Clermont.

— Lavaret a rit oc'h devot evel eun diodez ?

— Itron, servicha ran Doue quella ma c'heitan, ha respeti a ran va mistri, ne ran ken.

Ar gouarnerez a deuas var guementise da ziskuez d'an itron ar vare hadourez n devoa prenet e Clermont, ha Marina en em dennas. Pa zistroas goudeze da gaout he mestrez, e ravaz anezhi laouen bras. Clevet e doa gant ar gouarnerez peguen honest ha pe gual leal e voa he marte iaouank, ha petra en doa great evit he ampron. Eus diskuez dezhi a e hoar beza mad e kever ar re he serviche difazi, e roas dezhi eur mont p'hini a due servicheont dezhi evit sevel asoc'h d'an heurion ma felle d'he mestrez he c'haout en he c'heitan.

Marina, dre he buez vad, dre he lealdet, dre he zantidiguez, e doa diskuezet d'an itron Valuar penaus ar quella mistrien eo ive ar re o deus muna relijion. Diskuezet e doa c'hoas d'ar vitanen ali ez eo ar relijion ar quella louzon oc'h an diazamancheou hag ar poanion a gaver o servicha. He vertuzion d e bloar o doa laketañ oll d'he respeti, hag e kenda c'he da servicha Doue di-dreus, pa deuas ar brovidans da rei tro dezhi da ziskuez c'hoas sclerroc'h ar vade-oz a voa euzet enhi.

G. H.

Hano ar Zent evit ar Sizun-ma.

DILEK 1° DENE. — Sant Remi, arc'hescop.

DENE 2. — An Flez gardien.

DENE 3. — Sant Melar, merzer.

DENE 4. — Sant Fransez Assis.

DENE 5. — Sant Mauris, ahad.

DENE 6. — Sant Bruno.

DENE 7. — Lguentret goude Panterost. Goue ar Rozeza.

Arzel ar Zul.

Bez' ez oa eun ofiser hag a roa elan he vap e Capla-naum. An ofiser-ze o veza clevet e teue Jesus eus a Judee da C'halee, a reas d'he gaout hag her pedas da zont da barea he vap a voa dare da vervel.

Jesus a lavaras dezhan neinet miracloù ha burzede a vellec'h, ne greant ket.

Aotron, eme an ofiser, dent araog ma vezo maro va map. Jesus a lavaras dezhan it, no map a so part. An den-ze a gredas d'ar gomz en voa lavaret Jesus dezhan, hag henn da vont kuit.

Pa edo o tistrei a ar guez he zervichenien a zigouezas ganthan hag a zisteras dezhan e voa part he vap. Goude ra reas euzandho qal e beas e voa gac'ha dezhan, hag e leverjo it. Dre e da seiz leun ez eas he derzen kuit.

An tad a anavezaz eta e voa d'ar memes heur-ze en

doe lavaret Jesus dezhan : ho map so pare. Hag e credas e Jesus, neu hag oll dud he di. S. LXXIV. 46.

G. M

KELEIER.

An Aotrou Kermenguy, belec couent Sant-Fransez, e Cuburien, e kichen Montroulez, so hanvet ebaloni a enor a gathedral kemper;

An Aotrou Cocago, person e Guerleskin, so hanvet person e Plouvian;

An Aotrou Boutier, viket e Castel-Paol, zo hanvet person e Guerleskin;

An Aotrou Salan, professor e Pont-Croaz, so hanvet viket e Castel-Paol

Er gazeten hanvet an *Etandard*, e lenner ar pezh so ama varlerc'h

Ar c'heleier dont eus ar Chin a so ankenius meur-bet. Nao missioner catolic so nevez merzeriet e Coree.

Setu ama petra en deus discleriet unan eus ar visionerien caonet e buhez, d'ar c'hostr-amiral Roz, diz-dan ren pehiniema al listri a Frans er vro-ze.

Me, eme ar missioner, so eus a Frans, hag a so o prezeg ar seiz e Coree Tec'het oun eus ar vro-ze evit dont d'ho caout, eur c'hristen bennag ha me, var eur vague viad Dre ura rone Coree, va escop, eus escop all a voa oc'h he yecour, ha seiz eus va c'henvredeur missionerien, so het lazet e mis meurs, abalamour ma voant eus an Europ. Var dro daou-ugent kristen so het lazet evelldio.

Ar Russianet o veza diskennet var aod Coree, o doe goulennet eun nebeut douar evit sevel eus bez evit ho c'heovers. Ar robe ne gredas ket rei dezho ho goulenn, na lavaret nan dezho, ho lezel a reas evelas hag ar Russianet a lavaras e teujont adarre.

Ar rone a falias d'ezhan neuze guelel an Aotrou'n Escop Bermeux. C'hoant en doa d'he lacat da virel oc'h ar Russianet da zont da Coree. An Aotrou'n Escop a lavaras d'ezhan e vo eus a Frans, ha n'en doaotra da velet er Russi.

Dont a rafe ar Frans da ober ar brezel deomp, eme ar rone, ma vo grest droug deoc'h?

An Escop a respontas e tennet ar Frans he bugale e pelec'h bennag e vent, hag e comzas dezha eus ar pezh e deus grest e Chin.

Neuze ar rone en devoue aoun, hag an Escop a vone tennet eus a brizon ar grimalet eleac'h ma voa laketa evit he gas da him ar vandannet. Mes ar vadelezh-ze eus ar roue n'oa nemet eun trobardezh.

Ep dale an tadou Beaulieu, Dorie ha Ranfer a vone croguet enho, taolel er prizon evel an Escop, ha dibennet an eis a vis meurs e kichen mogueriou ar guzr benn. Tri dervrez goude, an tadou Pourthio ha Petit-Nicolas a vone dibennet er memes lec'h. An 30

a vis meurs, dez Guener-ar-Groaz e vone dibennet an aotrou Daveluy, sacret escop evit sicour an aotrou Derneux, hag ouспен, an tad Aumaltre hag an tad Hain.

Ne jom mui e Mission Coree nemet tri missioner, an tadou Freron, Calais ha Ridet. An daou guenta so euzet er menezion, hag an diveza so brema diadan scoazel an amiral Roz.

Al lez-varn (cour-d'assises), evit an tri miz diveza eus ar bloaz 1866, a zigoro e Kemper, d'al tan 15 a viz here. An Aotrou Deffault, alier e lez-varn Razon, a vezo o penn al lez-varn. Bez'en devezo evit he zicour an Aotrou Camenen, eil e lez-varn kuz kemper, hag an Aotrou Claret barner er memes lez-varn.

Digueuer diveza, da bemp heur d'oc'h ar mintun, ez eus santet ar c'hren-douar e Pariz hag o reur a lec'h all e Frans. N'en deus ket grest a zroug o nep lec'h.

Gazeten ar *Mestou* a lavar eo eal an eil (argunio) var gueraat epad ar sizon dremenet. Ar penn euz a guementse, emezhi, eo, ouспен ma zec'ho ar guen e pep lec'h, ez eo ive scaon. Ar c'hant litr (ar boezel e Brest) pere a dle poez euz aguent lur, ne bouez, e eals a lec'hioz nemet eant antercant lur. Kementse a rei ma vezo, muioc'h evit brezoaz, prenet d'oc'h pouez leotoc'h evit preda dioc'h mual pe dioc'h ar zec'ho. Ne oar ket e hoas sur avoalc'h pe a zo bet mad an eost e Russi pe ne ket. Cridi a rer ne ket bet eus ar re vella. Mar deo bet mad, an od a deu o ac'hano er vro-ma a alfe lacat coez var ar marc'hajo er vro-ma. Mes, mar deo bet iano evel ma creder, o devezo nebeut dazvoneret hag ec'h elier eridi e vella c'hoas var an od e Frans. Er perzier mor, er vro-ma, couls hag er browen-all, ez eus ato guellenn var ar greun.

Bez 'ez eus aleiz a zec'ho hag a so carguet a brenvel guena, eus ar prenet-ze pere a deu direzatoc'h da veza c'hoalel taon, ar prenet-ze a rei eals distruc'h en douar. Lonca n'ecent ar pavez, ar garotez, ar heterabaz, an avalou-douar ha zoken an eil. Kement seurt frouez en deus grizou en douar, a vez taguet ganho.

Setu ama eul lonzon oc'h ar prenet guenn-ze, teil beuz. Labourerien douar hag o doa grest teil gant heuz, o deus anavezet e tistruc'h an teil-ze an oll brenvel guenn. Unan evit guelel guelloc'h hagur eal kementse, en deus laketa avalou-douar e daou bare scoaz oc'h scoaz, daou bare hag a voa prenet guenn enho ho daou. Er ugan anezho o lakeas teil eolo, en eugula e lakeas teil beuz. Er pare a voa bet teilel gant teil eolo, na avalou-douar a voa debret an daou farz anezho gant ar prenet guenn, er pare teilel gant teil

houz, n'eus ket cavet enn avai douar taguet. Pa zao bet labourer an daou barc-ze a c'houdevez, er parc kenta e savet var c'horre prevet guenn a gantichou; e parc an teil beaz ne garet ket enan.

Hema so eun ali evit eo dud divar ar meaz, ar re anezha so prevet erguisse en ho douarou. Ar re o deus beaz var dro ho zieguez, hag e cals a guetou ez eus, a alfe gueleit ha guir eo ar pezh a vercan ama.

Kement-ma so tennet eus a gazetenn ar vistri scol.

TAD AN EZEN. — An tad Romanet so eul labourer douar, eun tamic jardiner. Lezhanvet eo Tad an Ezen, petra bennag n'en deus nemet eun azen gant pehini e cas he varc'hadourez e kaer. Ar barner a heoc'h en doa he gondaonet da baez deg lur abalamour m'en doa trout'het scourrou guéz ha ne ket dezhan oant. Ti dervez goude, ar *gard-champetr* en doa he baket a dromen adarre dro he liors, hag an tad Romanet en em laca d'he voanta, d'he c'houdevez gant he vax ha da gana pouil dezhan.

Ha setu tad an Ezen adarre dirag ar barner

Ar *Tad Romanet* ! la, bez'edon em liors, da lavaret eo, nan, va greg eo a iou, mo o iou em pers, da lavaret eo, nan, var drouzou va der eo edon. Clevet a ran va greg o vignonaal erel eun azen, telour a ran va daoulagad var va liors, hag e velan an aotrou aze, eun tam houarn guenn oc'h he vearc'h, deut em l'ors dre eur goasc.

Ar *gard-champetr*, Al liors n'eus nemet eur c'hars varnezhan, en tu dioc'h an hent, hag e leac'h all n'eus hae ebet. Ha c'hoaz ar c'hars so muioc'h a donliou enbi evit a scourrou.

— An *Tad Romanet*, Petra-ta, bez'ez eus berniou eten hag a den da laca he fri ebars. Ma carlac'h dont da ober proces-verbal d'ar re-ze ive !

Ar *Barner*, *Gard-champetr*, eat oc'h el liors dre ar c'hars ?

Ar *gard-champetr*, la, dre eun toul. O veza gueleit a bell an liors Romanet o terra blenchou guéz en eur parc daou anter ha ne ket dezha eo, oun eat dre an hent berra evit he laca var an toum.

An *Tad Romanet*, Ar parc-ze zo da eur c'hendert fin, hag oua en em glevet ganha evit c'huconal he vax ha terra ar scourrou azeoc'h da ober tan. Kindirti ne ket ezen iou, hag a ell en em glevet, emichans, evel ma carnat, ep m'en defe izom ar *gard-champetr* da laca he fri er voasc.

Ar *Barner* ! Coms a ellac'h oc'h ar *gard-champetr* ep ho c'houdevez na cana pouil dezhan.

An *Tad Romanet*, Dioc'h evit eun azen e va red da eun den beza-la noze, ma ne elfe ket kement eun tam huaneguez ! Petra, gueleit a ran eun den o tout em liors dre eur voasc, ep gouzout po en deus guir da zont po n'en deus ket, ha me, per'hen, em zra, me atouan eus ar barrez, ne allan ket lavaret dezhan ar pezh a den em pean ? An aotrou ne voar lavaret ken nemet. proces-verbal ! Proces-verbal ! Mil tousec, christenenn ne ket ezen int, hag a ell coms an oil oc'h e guile !

Epaz ma prezegue an tad Romanet evelse, he c'hreg a voa eno ive hag her c'houache dre sin ha dre goma. « Mad eo arad, va den, emezha, evelse eo ! » Mes eur min divalo a reas pa glevas condaoni he goaz da e hucc'h devez prison ha da baez c'hoaz ar scourrou guéz hag ar mizou. Ezen oil n'int ken, eme an tad Romanet en eur vont kuit.

G. M.

N'eus ket pell, en eur foar, eur marc'hadour kezeg eo doa prenet eur marc'h, unan eus ar re vevra a voa var an dachen. Ar marc'h ne gouste dezhan nemet cant scoel. Mont a ra d'en em fougeal da eur mignon dezhan eus an taol eaz en doa gret. Hema a deu da velet ar marc'h. Goude beza sellat othan tu ha tu, e lavaras d'eguil. Ne goust nemet cant scoel ar marc'h-ma dif ? Nan, eme ar prener

— Mad, tizet sur oot neuze, al loen-ma a ranc caout eur si bennag. Pemp cant lur a dal da nebeuta

Ar marc'h a voa en he benn eur vrid, pe eur vestiga gaer evel a vez e penn ar c'hezeg a briz, gant eun doare bonet da c'hofo an diouseguar. Mignon an bini en doa prenet ar marc'h a lakenn tenna ar vestiga hag ar bonet-ze. Ar marc'h n'en doa nemet eur acouarn. Ar prener a jae hag a doze, mes al lozen pehini a vere eun nebeut nio evit pere oc'h aller cass eur penn-kezeg d'ar guér, n'e deus ket merket ar si-ze.

Kement-se a ziskuez eo guir ar pezh a leverer alies, en eur verziguez e voar ato birroc'h ar guerzer evit ar prener, mes diskuez a ra ive peguen divorc'bet e ra an *deu-dilembet* ar fourier hag eo eun drompiont ar eil eguil evel pa n'e defe na Doue, na teiz. G. M.

FRIZ AN ED.

KEMPER. — 22 Guengolo.

Pris ar c'bant hauc.

Guinea...	42 lur, 36 c.
Segal....	8 lur, 44 c.
Riz.....	7 lur, 64 c.
Ed-du....	7 lur, 05 c.
Kerc'h....	7 lur, 88 c.
Avalou-douar	3 lur, 50 c.

PONT-NABIT. — 20 guengolo.

Pris an hectolitr.

Guinea...	20 lur, 04 c.
Segal....	10 lur, 79 c.
Riz.....	9 lur, 73 c.
Ed-du....	10 lur, 31 c.
Kerc'h....	8 lur, 66 c.
Avalou-douar	3 lur, 74 c.

MONTRoulez. — 13 gueng.

Pris an hectolitr.

Guinea...	20 lur, 18 c.
Segal....	13 lur, 12 c.
Riz.....	10 lur, 67 c.
Ed-du....	11 lur, 93 c.
Kerc'h....	7 lur, 97 c.
Avalou-douar	7 lur, 00 c.

BREST. — 17 guengolo.

Pris an hectolitr.

Guinea...	31 lur, 99 c.
Segal....	46 lur, 72 c.
Riz.....	40 lur, 73 c.
Ed-du....	9 lur, 43 c.
Kerc'h....	9 lur, 85 c.
Avalou-douar	3 lur, 40 c.

Ar Gerant : AR. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant AR. DE KERANGAL, Moulet an Brest.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonnek.

Ben Abonamant d'ar Gaseten a gont :

Evit eur bloen	DAOU SOONET.
Evit e huez'h miz	KIR SCOET.
Evit tri miz	C'HEC'H REAL.
Eur gazetenn ebken	DAOU VENNED.

Ar baonant a dile beza gret araog caout ar gazetenn.

ALIOU.

Ar scrijor a ve c'hoant da leat er gazetenn a dleer da adreasi oñ d'an Aotrou MOURA, Belec e Kemper.

Ar paonamant a dleer da adreasi d'an Aotrou SALLES ebken. An abonamant a guement e ti an Aotrou SALLES, librer, ru Kereon, e Kemper.

KEMPER, 6 Here 1866.

Unan eus an doctoret vraz-ze a fell dezho ober seol d'an oll hag a gerdreho int laket var an douar evit seorjenna ar hed azalec ar Sao-Heol betek ar C'huz-Heol, en em gavas n'eus ket pell sousezet ha nec'het meurbet. Lennet pe desket en doa me n'ouzon ket penaus e voa bet gwech all eur profet hanvet Jonas, louket gant eur balen ha dislonket goudeze gant ar memes balen e beo var an aod. An doctor ne alle ket kredi kementse, hag avelas, pa na voa ket an dra-ze dioc'h he veno, ar scrijor saer pehini ben lavar deomp, ne gomze ket mad ha dereat.

E guirionez, ar Seritur Sac'r a lavar penaus Doue a c'houre'hemennas da Jonas mont d'ar guzar a Niniv da zualeria da dud ar guzar vraz-ze e vije distriget kær a-beon daouguent dervet. Jonas en devoe aoun o vont da gas eur c'belon evelse da dud ar guzar-ze, hag eleac'h seuh oc'h an Aotrou Doue ha mont da Niniv, e savas en eul lestr evit mont da eur guzar-all. Mes pa voa eat al lestr er mor bras, e savas eun avel hag eur bar amzor scrijvas, hag ar varloledet a velas ervad ex ca ho lestr da goll. Tenna a rejont d'ar zort evit gouzont prou a voa peno-abeg d'ar bar amzor-ze a voa coezet varnezh. Ar zort a goezas var Jonas. Ar Profet a lavaras dezho neuze ne voa savet el lestr nemet evit lec'het araog an Aotrou Doue, ha n'o devoa nemet he deleur er mor hag e souplaje an avel. Jonas a voue eia taolet er mor, mes Doue pehini a lalle dezhan e chomje e buez evit ober ar pezh en doa guere'hemennet dezhan, a zigasas eur balen pehini ben loncas kerkent ha ma voue taolet en duir hag ben disloncas tri devez goude lenn a vuez var an aod.

Eur pesk o lonca eun den e beo, an dra-ze ne blij ket d'an doctor. Marteze e vije bet guelloc'h gantha gnelet an den o lonca ar pesk braz-ze en eur e linaouat. Mes e-vidomp-ni christenien, ni a vuar ervad penaus da Zoue so eil no vije ket bet d'ezseoc'h evit eguale. Ni n'omp ket nec'hetloc'h gant ar burzud-ze evit gant eun ha eant

all a zo bet digouezet hag a zigouez e boas zoken en hon amzer. Ni a voar ervad penaus ma folle da Zoue leat Jonas da zenti outhan, hag he gontaign da ober ar pezh en doa guere'hemennet dezhan, e c'helle choas an avel evit miret outhan da dremz ar mor, evel ma c'helle choas eur pesk pe eun dra bennag al evit miret outhan da goll he vuez en duir. Ni a voar penaus Doue a ra ar pezh a blij gantha hag en doare ma plij gantha, ha o en doa ket a raom, ma cærje, na pres na netra all evit digas beo he brolet d'an douar. Mes pa zoe faltrezet dezhan en em zervichout eus eur balen evit kementse, petra en deus an den da lavaret? Ha dilec'e voa d'an oll c'hallowdeg dont da c'houlas he al?

Rom. — E Rom, gannivelez ar Verc'hez Vari so gonnal bers. Oñ gonnellon ar Verc'hez a so eur respect ar brassa evit he guzar-ze. Ar re baoura ne vancool morse da ziskuez ho c'harantez evit mam Doue en eur leat goulou var elum en ho frapacher. En tacheonou a so cala tad var ho zro, ar vugale a zao aoterinnigou, ha da nor an oll scolaerien a deu dirag an aoterinnigou-ze da lavaret litanion an Itron Varia Loret.

E Rom ez eus paourentez, pe da viana aoun zo na vo. Pe guer mad bennag ma zoe an oll gristenien catolic da rei diner Sant Per, ar Pap gonscoud ne ell ket sicour he ziji di paour kement ha ma cærje. Gonscoud en lenn a drians, ha ne deo bet morse tac'hoc'h. Evithan ne des ket eat var ar meas da dremen an han, evel ma voa boas kent, n'en deus ket eil he bers. Lavaret a rafet zoken e ve creoc'h brema. An vrc hant en divje dispignet ovont var ar meaz en deus lakeat da rei bara d'ar re baour ha da rei sicour d'an Eskibien harluet eus ho escaption.

E maz kerzu e leverer e vazo gret tri garsinal nevez, an aotrou Chigi cannal ar Pap e Paris, an aotrou Ferran, unan a vinistret ar Pap, an aotrou Berardi, arc'hescop Nicee, an aotrou Berardi so brema o sicour ar c'hardinal Antonelli, hag e creder e vazo maistr en he leac'h pa vazo gret cardinal. Lavaret a rer ive en un aotrou

Alexandr Franchi eo a dia beza cannad e Frans alenc'h an aotrou Chigi.

Toulouz. — Caout a rer eor feiz beo ha skerion eus ar re vella avechou e tud e pere e c'hortozet nebeuta ho c'haout. Er guera Douloz suerezet vian ar beorien n'o doa ket a chapel evit ar rugale-tail a bere e kemerout sours. Dre aluzen, dre zicor an dud vad e teyout abenn da zefeunan. Mes n'oa ket avon e h. Rugar chapel savet, e voa c'hoas gou lou, ne voa hag arc'banit, hag arre-beurt, na denach na netra ebet eus ar peiz zo red da gaout evit lavaret an oferen. An aotrou'n faskob a roaz eor c'hall, eun urm binvidic a roaz eor cibor. Mes hermentse a voa c'hoas nebeut. Mes gortoat, setu eun deiz eun oliser a reng huc, eor c'halunel o bont da gaout ar seurezet. An den ze so ienn a galon hag a feiz, eor gual soudart gall, a raouetous a drugarez evit eana dwe'h labouron ar v. e, anan eus an dud ze pere goude beza stourmet eor a gal eus ho buaz oc'h enebourien ar vro, a drachen eor pennad all o vrezalecat oc'h an droug.

Ar c'ho ouel a bedaz ar c'hoarezet da lacat dezhan dre ser-t hano an traon a vanke dezho var dro ho chapel. Al lista ze a voa har, gouscoude o vone roet dezhan evel ma c'hoante. Setu an ofiser gant an tam paper-ze o vont da guesal a zor e zor en tuez puvide, er c'houenehou, e lement leac'h ma voue e voa eneon mad. Fion en d'vje credet lavaret ne roje ket da eor e besteur eor'se da eun ofiser bras guenn dija he benn ha gra he voustehou, aruladon greun aouret var he monseoa hag eor e v'ze oc'h he guesal? An oil a roaz eun dra bennag. Ep dale o voa destumet ar peiz a voa uom, hag hino e c'haout lavaret an oferen er chapel.

Lenn a rer en *Scies Fourvier*.

Leanezet ar C'halonou Saer a Jesus hag a Vari, pe leanezet Piquet, o deus nevez collet ho federet asperiolex jeneral, an Itron Aymer de la Chevalerie, eus eul lignez huc eus ar Poitou. N'ez eo d'ar guenta superiolex-jeneral. Hez' ez eo unan eus ar merc'hed creac a bere e comz ar Sentur, eor vaouez calonec ha mauleux, nerzus evel eor goas pa vete eun dra bonoag da c'houzon, unan eus an dud-ze a ziskuez Doue a amzer da amzer pa en devez da soveni eor mesnos bennag a garantez hag a drugarez. Evelse n'em eus ket uom da lavaret o deus an oil keuz dezhi.

O comz eus al leanezet-ze, ne allas ket miret da lavaret eor guer divar beun eor peiz donar, eor c'hornic tro a zo en ho vone pe eu ho jard'n, e Paris. Ar c'hornic douar-ze ne dleer ket da anezhae'baat. Eno en bet lakel en eo ar, er bloas 1793, corfou ar re ziveza zo bet lazlet gant Robespier, epad ar c'huic'h auzun dizeza ma eo bet o rea ar spouron (la Terreur). Er c'hornic douar-ze, ha n'en deus ket ouspenn tregont trostad etre hec'h lec'he, ez eus talet mesc e mesc trizec cant corf, corfou ar re a vone lakel d'ar maro e kichen cioned an tron. Talet evelse eoa a vandennou epad c'huic'h auzun, morse n'oa bet gallet ho auzout na dispartia an

eil dwe'h egnile. Gouscoude ead anezho a zougas ar c'haout hanoion a voa e Paris.

Tud ar re anezho a voa a lignez huc, a zo bet lavaret dezho o vje lakel ho c'horfou e kichen re ho zad bet epad an dispac'h. Evelse e kichen ar c'hornic douar-ze ez eus savet eun tamc beret eadac'h ma veler beuz an dud a lignez huc-ze.

Ep ad ar c'huic'h auzun-ze ma comzomp anezho, ar c'hilloit a grennas tud a bep reng, a bep mad, a bep mad, gouzet ha merc'hed, noblans, heklen, mener, leanezet, micherourien, mizien, tud a vrezel, tud a lezeu tud a bloen, marc'hadourien, medecin, tado ha mamou gant ho hugale potred ha merc'hed, hraz ha bihan, mizri gant ho zervicherien, oll en dizeza dizeza-ze eus ar spouron e vone lakel d'ar maro ep kem ebet ha talet ho c'horfou en eun talet el liere ma comzomp anezhan.

En despet d'an oil dispac'h ha d'an auzun o devoa an oil, eun Itron, an Itron Hohenzollern, e devoa ners calon avoale'h ead hant a he breur beto chapel cioned an tron, evelse pelec'h o talet he gorf e mesc ar c'horfou al, ha mont goudeze da c'houen an otre evit preso an tam douar-ze. Hi a lakeu sevel eor voguer re dro d'an toul-ze hag a vras evelse na vone breuet ha aotret corfou an trizec tant-ze a elfet da bevel mizerien.

Ep ad an amzer-ze an Itron Aymer hag he merc'h a voa er prison er guera a Boatie. Ar vort'h saonac a vone eun be zorch da gual ar bed mar'chouje e buaz. Bepier a gouas, hag eun niver brax eus ar re a voa c'horfou ar maro a vone savet. An demetzel Aymer a vone en ur leanezet ar C'halonou Saer a Jesus hag a Vari hag a vone ar guenta superiolex-jeneral. Hi, hag he miz pelant a zo maro en dizeza-ma, so beuet e touez an dud-ze bet lazlet e 1794.

N'eus ket pell eor c'huic'h paour e devoa eor vecher da ober. Ean eor dezhi a voa maro, hag e lie eor eul ledet eus he heritach. Izom avoale'h e doa a guementac. Gouscoude ne grede ket en eun lacat eo hec'h huguel a voa ead, hag evel ma voa intanvez ne do don da guemeret sours eus ar c'houador her ket ha ma vje oc'h ober he tro. He amezien en eun guementac da mont ar huguel, hag ar vaim, goude beza argmet eun nebeut, a etas en hent.

Ep ad eun nebeut dizezaou ar c'houador a jontas er memes stad, mes dont a reas da voneant dezhan kement, ma her c'huic'h maro. Unan eus an amezegouet a guementac ar c'houel e chapel vone, a lakeu blenn en dro dezhan, lung en eor vouela e c'houvrez ar huguel kes enba. Dress antronoz e lie ar vaim dizeza. Penas rex dezhi ar c'houel-ze? Petre dize beza he dizeper? Brax e vone e guementac he anken pa guementac o veler an oil o vouela. Ya huguel? Ead en eor guementac strafellet oil. Ep lavaret guer e vone dizeza dezhi ar c'houel guent gant lian guenn hag eor c'houvrez var ead en he guementac.

Ar vamm baour a lousc'az eus grinden scrijous hag en em strincas etreec'g ar c'havel. Mes dalc'het e voue, hag e chomas eno mantret da vouela. Abeno eus penned ou evel pa vije moredet. An amezeien en em devnas kuit.

Mes hi n'oa ket cousket. Pa vel n'eus nemet-hi he unan ex a da gaout ar c'havel. Chom a ra eus pennad ep sevel al lian. L'hoant e deus da zellet oc'h li bizach he buguel, hag bonn oc'h he ober. Barz ar fin gossoudo ne ell ket miret. Sevel a ra al lier, ha petra vel? .. he map beo, eus flouten ganthi en he zorn, hag o lavaret dezhi : *Dai, va miam, te a so fiet pell avad!*

Me ho les da zontal pebez levezet evit ar vamm ! Tost oa bet dezhi coeza gant he anken, tostoc'h oue dezhi c'hoas brema coeza gant he joa. C'hoarzin ha gouela a rea, ha neuze e poke hag e poke c'hoas d'he buguel. Antronz, pa deus an amezeguezet, he c'hajont he c'hrouadur beo ganthi var he barten.

Ar buguel-ze a voa bet fall gant an derzien-gousk, mes ar vamm a lavar hag a lavar ere eo eus burzud en deus great Doue en he c'heuer. G. M.

HISTOR ZANTEL.

(Kenta pennad ha daou-ugent).

DIUGANOU JAKOB, HAG HE VARO.

Jakob, o c'houzout e tostee he heur riveza, a c'halvaz he vugale, hag a lavarez d'ezho. En em zastumit holl endro d'in, evit ma tisklerian d'ezho h ann traon a die c'hoarvezout gan-ehoc'h eun amzer da zont. En em zastumit holl endro d'io, ha selaout, bugale Jakob, selaout Israel ho tad.

Ruben, va map hena, te oa va berz ha va skoazel, hag nel bet ann hini kenta oc'h ober ran-galonu d'io. D'id-de oa a loden vrasa euz va danvez ; d'id-de oa da zerc'hel ar stur. Bet oud den lik, ne greski ket. Ne ri ket a vrud (Hag e gurionez, breurez Ruben neket bet biskoaz kre ann traon ganthi, guirioù ar map hena a dremenaz e breurez Judaz. Pet rum-dud a zo goaz euz a zmarjou eun tad bet den lik)!

Simcon ha Levi, gurr vreadeur da ober droak, ann draistorez e deuz great ac'hanoc'h brezelidi garo. Ho pet sonj euz ar ghoar a Zichem distrujet gan-ehoc'h ann ho kounnar. Laza a rejoc'h a-dreuz hag a-hed ann dud divlam gant ar re gablaz, biken na rounn va grat da eun hevelep venjanz. Enor ho c'hoar ho poa da venj, mes nann gant kement a gruelded. Eann devez e vrot dispar-tiet ann c'hoar d'io e ghile, hag unan ac'hanoc'h a vezo skignet tu-ma an-hont etouez bugale Israel. (Pa oo ran-niet ann douar santel etre ann daouzek breuriez. Iuni Levi ne devoe karter etre ann he berz, roet e oa d'ezhi tamm tu-ma, tamm tu-hont, en hevelep fesout ma en em gavaz evel dismantr'et e mesk ar breurizou all, evel ma en devoa he c'bet dismantr'et ar richmaded. Gant ar muzul a vuzulot e vezo muzulet d'ehoc'h)

Judaz, da vreadeur az meute ; da zorn a vezo var benn da enebourien, bugale da dad a stoue d'ann douar dira-x-oud. Gouelen ar c'oue ne vezo ket lamet digant Judaz na prins ar bobl euz he vonenn, ken na zeui ann hini a die beza digaset, hag heuzet a vezo gortoc ann holl boblou (Eus sklerien vuzuduz a sko e spered Jakob ; guelout a ra ar Mess : o tiskern d'ioe'h ar map-se d'ezhan, ha na hall mui pennekael he eslam).

Judaz a zo eul leon raouank, savet oud, va map, da broiza, gourvezet oc'h euz evit diskuzin, evel ma ra eul leon hag eul leonez. Prou hen dihuo? (Ar c'hoarizou-ze a zougann brezel Jezuz-krist enep ann drouk-spered, hag he c'houaden).

Staga a ra he azen raouank euz ar vunen, euz ar vunen, o va map, e stago he arenez. Goude hi a ra he zae ebarz ar gwinn hag he vantel e goad ar rezin. (Ar c'hoarizou ze a verk passion ha maro hor Zalsar ha berz he zekramant en da netzet hon eslam).

D'he vugale all e lavar dre reak ar peiz a c'hoarvezout gant ho aguez. Arriet gant Jozeph, e komzaz evel-henn :

Jozeph, breusenglar-dour krouadur bepred o kreski, ha bras menbr'ed da velet. Chadennoù he vrazoc'h a zo bet torret gant holl c'haloud Doue Jakob, hag eo denet euz he brizoun, messaer ha skoazel Israel. Doue da dad a vezo da zikour, hag ann holl-c'haloudek az kargo a vennoision, bennoision ann euz d'ioe'h an neac'h, bennoision doureier ann douar d'ioe'h ann traon, bennoision ar vamm hag ar vugale, ken a zeui ann hini a zo c'hoant ann torgliennou eternel.

Goude ar bennoision-ze met d'he vugale, Jakob a lavarez d'ezho. Emaoun o vont da gavout va fobl, besit ac'hanoun gant va zud-koz, er gavarn a zion gampr a zo e douar Kanaan. Abraham he frenaz digant Ephron ann Nethead, gant ar park eno he bez, evit ober he vez enu-lr. Eno eo bet besit he-unan, gant Sara he bried, eno eo besit Izaak, gant Rebeka he c'hrek, eno eua ivez Lia ann he laouez-van. Goude ar gour-c'hemenn-ze, e krouazaz he dreid var he vele hag e tremenaz. Berz en devoa neuze seiz vloaz ba seiz ugent.

KAN.

Ton ar vunen, 12.

Ha gaelet hoc'h ens-hu biskoaz
Var he dremen-van euz zant braz?
It da di Jakob e spered
Hag ann dra gaer-ze a velfet
Var ar c'helon euz he glevet,
He raouzek map zo diredet
Da gaout he vamm d'ioe'h,
Daoul nel mit endro d'ezho.
Mipien Jakob, eme ann tad,
Selaout, ha selaout mad,
Kema a ran d'ehoc'h a berz Doue
Va bonnoz ho pezo goude.
Da bep-unan e tiskleraz

an amzer zear'h a vis eost ne helloc'h ket ben dastum, pe, mar guellit ber medi, e teui da vragueri, ha mar guellit ben durna en eur fesoun bennac, ne helloc'h ket ber c'hrasa, hag evelae, n'eus fors penaoz, ne rois ket d'elloc'h a beadra da vega ha creg hag ho pugale.

Hoguen, m'ber goulen ouzoc'h alarre, daoust ha c'houi a zo mestr var ar gliz eus an euz? Daoust hag en ho calloud eua digasa deision clouar, e mis maë hag e mis even? Daoust ha c'houi a helli, pa guerit, ober d'an heol seuli var an douar gor ha torader? Daoust ha c'houi a helli, pa u peuz c'hoant, lazaat an amzer da vega seac'h e mis eost? Setu aze eta rals traou ha n'e roaint ket en ho calloud, hag a bere o peuz eozom coula-goude, mar d'oc'h lier pe coueriat, evit beza e stad da c'hounit bara d'ho creg ha d'ho pugale.

Brema, mar d'oc'h den a vicher, n'e ket aualc'h d'elloc'h kennebent gouzout mad hu micher, ha eost ijinn da labourat, evit guellout gounit bara d'ho creg ha d'ho pugale, eozom o peuz c'hoant ive a gata traou all da bere n'oc'h ket mestr Evelae, da guala, o peuz eozom a ioc'het daoust hag e hoi a zo mestr d'ar ec'het? Daoust ha c'houi a zo mestr da lavaret d'ar c'hlenvel: iec'h diouzon! pe da lavaret d'ar ec'het - chom ganen? Nann, doctor, Doue ebken a zo mestr var ar iec'het ha var ar c'hlenvel eozom o peuz c'hoaz, d'as e l, ma chomo mad ganeoc'h ar bentiachou pe an ostillon a bere ee h en em zervichet en ho micher. Daoust hag en ho calloud eua miret ouz an ostillon-se da derri, pe da rancont en eur fesoun bennac? Ha mar torront, pe mar distroont evelae aliez, ex a' oc'h oll liardigou da lazaat ho dresca, pe da hrena re nevez penaoz e helloc'h c'houi neuze gounit bara d'ho creg ha d'ho pugale? Mes mariezo c'houi a labour dre nerz an tan, pe, evit lavaret guell, dre nerz an ezen eus an douar bevet en eur gaoler lakeomp eta emañ li o labourat evelae, neuze e hell erruout ganeoc'h cala goastoc'h abaden c'hoaz.

Daoust ha c'houi a zo mestr da gasa an tan ato evel ma fell d'elloc'h? Daoust hag en ho calloud eua lavaret ato d'an tan betec ama e teui ha n'ex bi ket lareoc'h? Mar teu eta an tan-se, e bouezet diouan ar gaoler, da zivoll eus devez bennac, ha la vega eun tan-goall scrijus, mar teu ar gaoler-se re c'horet dre an tan da derri en eun taol, ha da strinea a dammon, da betra e servicho d'elloc'h en deiz-se oc'h oll ijinn? Petra helloc'h da ober en deiz-se evit gounit bara d'ho creg ha d'ho pugale? Daoust ha ne vloc'h ket eurus c'hoaz ma ne vezil ket paket e crein an phaden-se, devet gant an tan, pe glazet gant unan bennac eus an lammou strinkel euz ar gaoler? Setu aze penaoz, mar d'oc'h den a vicher, n'e ket aualc'h d'elloc'h kennebent eost ijinn da labourat evit guellout gounit bara d'ho creg ha d'ho pugale. Eozom o peuz c'hoaz evit kementse a eliez a draou all pere a zo e galioud an Aotrou Doue ebken pe da viana eozom o peuz c'hoaz evit kementse da vega diouallet dioc'h cala traou a bere Doue ebken a helli ho livoal.

Evelae eta, doctor, pe c'honi zo lier, coueriat, pe c'houi zo den a vicher, eozom o peuz alo eus a zec'her,

pe eus a vennoz an Aotrou Doue evit guellout, dre al labour eus ho stat, gounit bara d'ho creg ha d'ho pugale. Hoguen, penaoz e lennoc'h varnoc'h ar vennoz-se a Zoue a behini o peuz eozom? Penaoz ec'h obtienoc'h digant Doue ar zec'her-se a zo red d'elloc'h da gant? N'e ket a dra ar oc'h ober goab anezhan eo, hag e vressa a zindan ha tred he c'houe'hemennou ha re an lier, mes er c'hontrol o vega sketus d'he hedi ha da gonsacri d'he zervich an deision a zo merket evit-se pe gant an he-unan, pe gant hor mam santel an lier. Seliaout petra lavar d'elloc'h an Aotrou Doue he-unan, var guement-ma: « *Ma ne tuit ket ra deusa, emezhan, « ne gualo an duenaz da douli ho ter, caër o pezo hada, « neira ne zastumoc'h, an euz a deu da vega eridoc'h « etel ker, hag an douar erel honarn, ar zec'her a « zero oc'h ed en he za, pe ar c'hazarc'h ken discaro, « ar c'hlenvel, ar rosen, an mabuneguez, e gouzo « evaroc'h, an tan a grego en ho tiez, hag a lavoas « ludo kement o pezo dastumet. » Evel a veli eta, evit guellout gounit bara d'ho creg ha d'ho pugale, kenta tra o peuz da ober eo beza sketus da viret ar zilion hag ar gonchou all euz ar bioaz, ha da vont en deision-se d'an offeren ha d'ar guesperou. N'e ket me eo lien lavar d'elloc'h, mes an Aotrou Doue he-unan, brema, ma ne greid ket an Aotrou Doue he-unan, gual a-ze eridoc'h!*

Beza ez euz c'hoaz hiniennou hag a labour da zal ha da c'honel var digaret m'eo guelloc'h labourat eguet beza mezo en deision-se. D'ar re-se n'em euz ken respount da ober nemet hema: ma anavez eun dra hag a zo guelloc'h c'hoaz, pe scurt la? Chom eb ober hag an eil hag eguale, da lavaret eo, chom eb labourat ha chom eb beza mezo en deision-se. Ha kementse n'e ket ebken guelloc'h eo ez eo, mes beza ez eo zoken eun dra red. Rac ar re a labour da zal ha da c'honel-bers ne d'ant ket d'ar baradna kennebent hag ar vevierien, eun dra ken red eo eta chom eb labourat da zal ha da c'honel-bers, evel ma'z eo chom eb beza mezo en deision-se. Ha setu perac arabat eo lavaret eo guelloc'h labourat eguet beza mezo da zal. An eil hag eguale a zo eun dra fall, pe gnr eo d'fer net hoguen, eus a zaou dra hag a zo fall o draou, ne heller ket lavaret gant guirionez ez euz unan hag a zo guelloc'h eguet eguale, p'e gnr n'eus n'eun anezho hag a re mad.

GABRIEL MORVAN,

Person Plogu.

BUEZ AR PLAC'H DEVOT ARNELA.

(C'haer'her penmad).

Ne glaskin ket lavaret d'elloc'h an doue m'a parlante eus ar plac'h-man gant Doue, mez c'hoant am euz da ober ean daolen euz he vertusion, evid ho lacad da vega talvender d'an dud a zonzans Doue.

Ha da guenta, guelomp he fe'z, par'eo gnr ar seiz eo ar meun diwez eun an oll vertusion. Hoguen leiz Arnela a loa ken bras, m'a souije dezhi ne grede netra, rag

guedet a rea gant d'ouglad ar feiz an oll misterion a ro an iliz d'eomp da gredi. Dre goement ne e c'heavezas, ne c'houlenne mui ar maro, evel gredal. abalamour a veta brema ato. Doue d'ro-hi, ha dre-se ne c'helle mui c'hoantad eun dra hag a ioa dija e ten lie daomarn. Goude e countant edo da veta ha countant da vervel gant m'a vije ato gant. Doue hag hi gant-han. Scriven en doa en he c'halon ar c'homzou kenta euz ar biser, . ha ne heize da sonjal peguen evitus en em gawe da c'houlont gwerel. Doue he zad. Ober a rea en he gwer e gus da euz c'homzour mad, en deuz evit tad eun den providic ha carguet a vadelez evit he vagle. Lavared a rea eta da Zoue he levezet, he soajou, he ier'ched, he c'hleved, he aon hag he bisans, he naon hag he sec'ched. Ar bisans-as e. Doue a ioa ken bras, m'a ne deuz bisans destamel netra evit an amter da zont. Evit oll tenzor, ne deoa nemed providans eun Doue carguet a vadelez. Ne c'houlenne netra nemed digant-han, ha Doue en euz roet d'ez-hi, euz lavared ato, var an heur ar pezh a c'houlenne.

Comzet hon euz dija var meulendigez ar garantez divin e calon ar servicheorez santel-mari. Dont a rea d'ez-hi arechon kement a c'hoant da lavared d'an oll peguement. Doue a so bras, galloudus, carantez ha mad, m'a dija mil boan o lovel. Lavared a rea, m'en dija Doue he lezet, e vije eat, evel euz plac'h collet gant-hi he skiant-rad, dro raou kær, en euz grial peguement Jesus a so mad, ha peguement e tleomp her c'hared en tu-all d'an oll traou crouet.

Ne rea netra nemed evit Doue. He spered hag he eror a vije ato gant-han. Moras ne goll e ar gual anez-han hag an traou diaveas a deu aliez da d'ez spered ar re all euz ar pezh a reont pe a gloriat, ne rea d'ez-hi moras coll ar souch euz a Zoue. Den ne e helle gouzout peguen bras e vije he glae'kar, pa sonje ez oa tud a ne gariet ket anez-han pe a zeue da d'ez unan benac euz he lezennou d'ez ar pec'het. En em rei a rea nente da Zoue, en euz toot d'her pedi a galon rad, m'a plijeh gant-han rei d'ez-hi eals poanion da c'homzou evit biannad an niver euz a her'hejou ar re all; hag ober a rea kement-se dreist-oll er mareou-se euz ar bloas m'a kustum an dud redet d'an ebalon hagen em rei d'an diavrou. Doue dre m'a roe ato d'ez-hi he goulen, a ziskueze d'ez-hi he vadelez en euz rigas d'ez-hi poanion ar re vrasa. Evit diskuez peguen euz ez-oa ene Armeil dirae Doue, n'euz nemed lavared ez-oa aotret d'ez-hi gant ar beleg a c'houarne he c'houstians, ober ar vreu da ober ato penda-ben ar pezh a e houlenje. Doue digant-hi, ha memes da ober bep pred ar pezh a vije evit drassa enor ha brasa gloar he c'hrouer.

Lavared a rea aliez m'a n'em divije ket Doue caret kement a ma ra an eneeu, biken ar sonj euz a euz garantez all ne vije deut en he spered. Mez dre m'a ne e helle cared Doue leun avoullac'h eb kared ive kement a so ker d'ez-han, e carrie ive he nassa, hag e divije mil guech roet he buer evit savelez eun ene. Per'hejou ar re all he melconie; pedi a rea evit goulen trugarez

evit-he. Ar c'hoñ euz a eun ene o hake chav gant ar c'houe e deoa d'ez-hi. Ar pezh a reas d'ez-hi ar mui soan o claret unan euz he bredeur ha daou euz d'ez-hi a ioa en em roet d'an droek euz gured he goud en em saved a euz Doue. Pedi a reas m'a salveje da Zoue ha distres divar an hent fall, hag he goulen a euz roet d'ez-hi. Dre ma ne c'helle ket abalamour d'he statuel a servicheorez, labourad avoullac'h evit saviguez an eneeu, e pede an oll dud euz he avoulladeguez d'he spered. Ober a rea ar pezh a ioa en he galon, evit acat rei mui soan er garrchou d'ar ar meaz. Heza rea euz an niver a ar'band a c'houeuz evit heza ha guesc ar vissionnerien, ha dre-se, evez promessa Jesus-Christ he-naon, e deoa perz e mentan ol labourerien avoullac'h. Ouspent-e e spered ar vissionnerien da ober ar rad, dre he skuor, dre ar guelennaderez a roe d'he avoulladeguez da d'ez ar chadenion hi oal'c'ho vije euz ar pezh. Ober a rea e hoas ouспен, dre ma c'houeuz perz euz diavrou peb eordennad douar, o lavare d'ar vissionnerien var heza poanion ar mui en he spered. T. B.

MARINA.

(Troie pennad)

An Itron Valnoar a rezeras goal guelener, he davez a rea en eun taol da netra. Dont a reas da veta euz diavrou he heza var he zro. Ne gouzout mui, hag he ier'ched a rea ive da fall. Marina a gueladec'he d'he serviche gant ar memes calon evel diavrou. Euz hez bras e devoa oc'h he mestrez oc'h he gueladec'he glo. erget gant ar boan spered, hag e c'houeuz ep en euz glem he oll barrason bonneguez. Gouzout a re pennad eun den ha ne deus ket a religion, pa en em gal ankeniet, a so eals truezusoc'h e hoar he stad evit euz gant gristen pelion a ell ato en em laouenat e Doue.

Marina a rea he galont evit gouzout eun an itron. Euz nevez ma salveze dezhi e vije leant eun dra bennag dezhi evit laouenat he spered, ar vates a reol d'he c'ham'rig hag a zigas gant-hi. Buez ar Zent. Al lezenn ne voa ket d'ez-hi doare ar vestrez, hag e reas leun dezhi en eul levr euz a seridon Volter. Reg, emez, seridon ar goal boer-e o deus va laket da c'houarn mui a vech pa voan euzasoc'h evit brema.

— Ne ket eul levr evelse eo a glaseje d'an laouenat ma vije ankeniet, emez Marina.

— Pe sevit levr-ta, emez an itron?

— Levr an Imitation

— An Imitation? Ni velo divizatoc'h.

Marina a bedas neuze he mestrez d'he levr ep ober dezhi leun levrion Volter, rap claret em emez, emez euz euz traou control d'ar religion. An itron a hezas dezhi serra al levr, ha Marina a lamas da zorn he mestrez evit he argratec.

Veturz ha dousder he mitez soane a deuas a nebeud da c'houarn kement calon an itron, ma he c'houeuz evel pa vije bet mui d'ezhi. Bez' e devoa euz ar brasa

fizions. Pa zea unan beznag eus he mitañon kuit, e roe ur d'ar gouarnar da glase deha re all hag o divije relijion, rag emezhi, gwelet a ri-hu pe guer mail eo Marina ouzic?

Honorez, eme ar gouarnar, a ve gwest da ober eur e bristen mad ac'hanon va unan, ha zoken en despet da Volter

Etreant daveze an itron a sea en ho zro, hag ep dale ne jomas couls lavaret netra ganthi. Neuze e voue gallet peguement oc'h alier fizion e mitañon ep relijion. Pep hini a reas eo lie avel, hag a lezas eno ho mestrez dent da veza paour. Ne jomas nemet Marina pehini he zerviche gant muioc'h a evez evit hiscoaz. An itron a voue red dezhi dilezel he maner ha mont da jom en oad toul camp. Neuze e lavaras d'he mitez iouanc e e halle ive en em glase.

Marina en'em lakeas da vouela. Ha disp'jet em eus-ma deoc'h itron emezhi?

— Disph'jet? oh n'oc'h eus ket, pell dioc'h eno. Ne ket ho eas kuit eo a ran. Mes lavaret a renan deoc'h n'em eus mui a beajra da rei deoc'h comanant, hag o rafen displeadet oc'h ho tere hel ep gallout ho paza goudeze.

— Mes, eme Marina, piau ho servicho neuze?

— Petra fell deoc'h, pa n'am eus mui netra.

— Oh, itron, me labouro endoc'h hag evidon

— C'ha a so eun al, eme an itron o samet da vrata he mitez. Peleac'h oc'h eus-hu desket beza ker mad-ze?

— Ar relijion a heññan gwelet ma eilan eo en desc din

An itron a dolaz en tan cals levriou e doa, scrifet gant tud difez, en eur lavaret n'o doa great nemet drong dezhi, hag e felle dezhi heññan iziviken ar relijion a reas da eur plac'h paour beza ker madeleuz. Neuze o c'houlennas levr an Imitation ne felle ket dezhi da guemeret eun nebeut arnog.

O tenu al levr-ze e listroaz a greun oc'h an Aotrou Doue, hag e teuzaz ep dale da veza eur skuer ar gella evit oit dud ar barrez. Ar Brovidans pehini e devoa he amprout pell amzer evit he brasa mad, a denas da zistoler dezi an danvez a voa bet samet diganthe. Mervel a reas eur c'har dezhi, den provid e braz. Ne voa nemeñhi a heritourien, ha dre eno e devone eire he daouarn rou oc'h a vadou evit n'e devoa bet hiscoas. Prema a reaz ar maner a voa bet red dezhi da veza kentoc'h, Marina a guemeraz da verc'h, hag e reaz eun testamant evit lezel ganthi he oit danvez pa deuje Doue d'he guervel.

Evithi da veza dent providie adarre, e tale'has mad da Zoue ha d'ar relijion oc'h pehini oa distroet, hag he buez a voue ato buer eur gristanez dispar. Iviviken he oit madou a voa evit ar beorien, an oberou a drugarez a guemere an darn-via eus he amzer, ha pa jome dirag dor an tis evit rei gant larguentez he auzennou d'an dud izomec, ar beorien a lavaro d'an daveziou a voa souezet o vele pe guer mad ha pe guer caranteuz oa. Honorez eo an itron Valoer, man ar beorien,

hag honnez iouanc, an tel-ze lie rea dre ar gazel, do Marina skuer ar plac'het a gamp.

G. M.

HADE ar Sant evit ar Nizun-ma.

DILLON 8 HERE. — Santez Verc'hed, notanvez.

DIMERS 9. — Sant Deniz hag he gompagnunet, merzerien.

DIMERC'HER 10. — Sant Frances Borgia.

DIZIOL 11. — Sant Corneli ha S. Ciprian, merzerien.

DERGUMER 12. — Sant Lio, pap ha merzer

DISSADORN 13. — Sant Edouard, roue a Vroizoz.

DISTUL 14. — Kenta sul varauguent gonde Pantecost. Gonol en enor d'ar Verc'hez evit Mam Doue.

An Avel arto :

Pa zistroe Mari ha Joseph eus a Jeruzalem cleac'h ma vont eat evit gouelioù Pasc, Jesus a jomaz e kær ep ma c'fouie he guerent. Sonjal a reas dezho edo e compagnunet ar re a voa eat gantho, hag e valejont epad an deiz. Neuze en em lakejont d'he glase etonez ho c'herent, hag ho anaouderien. Hag erel n'her e havent ket, e listrojont da Jeruzalem d'he glase. Hag abenn tri devez her e hafont en templ azeret e creiz an doctoret, oc'h ho zilaou hag oc'h ober gontennou outho. Ha kement hini her c'hleue, a voa souezet o vele ar farnez eus he respontehou.

Mari ha Joseph a voue ive souezet oc'h. Le velot, hag he vam a lavaras dezhan : va map, perag oc'h eus-hu great evelso deomp? Setu edomp oc'h hu elase, ho tad ha me, askemet bras.

Jesus a lavaras dezho : petra oa deoc'h va c'hlas? Ha ne vouez'h-hu ket e voa red din beza cleac'h ma zed d'am zad?

Hoguen ne gomprenjont ket ar pezh a lavaro dezho. Diblas a reas gantho da zont da Nazareth, hag oa sentuz outho. He vam avad a zalc'he en he c'halon sonch mad eus an traou-ze oit.

Ha Jesus a greske e farnet, en oad hag e gras dirag Doue ha dirag an dud. (SANT LUCAS II, 43.) G. M.

KELEIER.

An Aotrou Poulquien, person Lanarvily, so hanvet person en Henvic.

Dilun, eizvet devez a viz here, a vezo eun eclips heol da henn heur nemet cart dioc'h an noz.

An Aotrou Cruice, Escop eoz Marseil, so hanvet chaloni a Sant Denis e rene an Eskibien.

Chenhamanchou etouez beleen Escopis Sant-Brie

An Aotrou Douget, person Sant-Agathon, so hanvet person Tregastel,

An Aotrou Peron, vikel e Gras-Guengamp, so hanvet vikel e Lohuec ;

An Autron Gourbant, vikel e Trebrivan, so hanvet vikel e Mousterns.

An Autron Gelard, bel vikel e Tregrom, so hanvet vikel e Treguer.

An Autron Gilbert, oc'h ober skol e Goengamp, so hanvet vikel e Trebrivan.

An Autron Hervieu, vikel e Plouha, so hanvet person e Sant-Agathe.

Eur Pour Mistr

Betez heññ em boa c'heret prezec euz soarion kerk, soarion saout, soarion asadet, soarion deaved, soarion serr, soarion leueon, c'leved em euz sohen prezec divar-benn soarar plù e Plouescat ha soar ar grat hel e Aiper-elle. Mes luscoas va douscouarn n'ho doa c'leved meneg an disterra, a soarion kusier, ha conagnude selu aman ar per a so gonerantel din beza erruet n'euz ket pell en Escopli Goumet.

N'euz mar ebet, euz deiz marc'had en eur guerik-vian, eur marc'hadour lunedou diakennet er vro euz tachadec a ior, a zispacac he stal e cora eur ru dre leac'h m'a illo cala tad tremen. Meur a zen kurns a dosta euz ar stal, a laca memes eur maread lunedou var ho tri, evit gouzout a mad o zout, darn-all evit gouzout a gant eur re lunedou an holl a c'helle ken eb anaveout nag A ma B nag eb beza bet morse er scol, mes pikun na breo aetra. Cougnoude an heul a gumans isellid, pep-nnan p guemer di, a pen-an-hent da zistrei d'ar guez.

Ar marc'hadour lunedou neuz leun a goumar, ha roumet-oil o eral a hed an deiz evit guerret an dud da dostad euz he stal, hag oc'h ober meulendi he lunedec, p dremen euz sounejeon digar avoullac'h en ho heu. Cregui a ra en euz tam taboulin a ior ganthan, skei a ra varmet he gnella m'a c'bell, ha selu prest eur vodennad tad goasoc he egued luscoas en dro d'ex-hau. Neuz po velas digor he guinnu gand an holl, evit c'leved ar per a yea da lavared, e pariantas er guis-man a sel- a louet, emez-han, hag e c'leved ar c'healou mad an a euz da res d'hoor li. Ma so d'iskenned er guez-man a dre urs an Autron Prefet a Alger, da rei d'an holl da a c'houzoud, e year da breza euz niver bras a guisier a evid ho c'hass d'ar vro-se, rag eo Alger tro-var-dro, e (marize o peuz her c'heved) an eoz hag al lugama- p phou-all, a so revinet gant al logod hag ar razet, dre a m en euz ket a guisier avoullac'h da ober d'ex-ho a brezel — Goulen a reket, marize, diganen pege- ment a l'ebon e pep cas. Hogen lakad a rin eo-han a deiz ma vezo. Eun targas a l'ain euz a eur acout da a deizac'h real, eur guez, gant ma v'leu he lagad, a a c'hell mont e ver euz nan pe dek real. — Pour e a kemerio ar c'hissier a vezo digaset d'ar 7 d'ien a guez, ha pa ve gloe. Hout, mar plij, kement mar a da anzout d'ho a anezjeon — Ha herket euz taol a rampian plan, rampian-plan var an daboulin evid a echu an deiz.

Ar c'healou-nan a jeas buannoc'h egued an avel o meas a guez. En eur zistre, euz ar marc'had, pep-nnan

na bariante ne med euz ho guisier. Me, emez-han euz em a pevar c'has, ha gant unan e rin bras va c'heñ- me, emez-han a, a starno va c'har hag a ielo d'ar par- son peila da breza. Ar per a oze lavared a oze gres m'a den na gollas he amzer er sizun-se. Labouren da douar a oze lezed a guez evit mont a zor da aze da glask kisser, evel ma veler ar bilizonernen o veler a da di da glask aoup pe truilhon. An holl o deiz mali hag hast da veled al lus oc'h errouet, hag errouet a euz li fin. Ne veler nense o vont gant an hent d'ar marc'had nemet sammou kisser. Dek heur a so sonet dija ar dachen ar marc'had ex-euz diakennet euzpen tri-chou- sac'hat kusier, hag a bep tu ne veler nemet sac'had all o tout. Dek-heur auter a euzek-heur a meo let- ken an dachen varc'had, mes ar rusou-holl a so guez a sac'hadou anevaled.

Hag ar marc'hadour bras a Alger? e pe leac'h euz- man. Caer so sellad, meneg ebet anez-han. Caer en euz dija nec'hamant. Cougnoude an amzer a illo da deiz- l'el, ar gurin a goumans eral, ha prest euz mor dou a illo da lugasad an toennou ha da vele bi ruzon her. Ar c'hissier keas, a souj d'ex-ho, em euz o tout d'ho beza, hag a zen en eur rouval da lenakel eur mek gouest da rei ar vuez da eur marc'h maro above euz me.

Abaz ar fin an dud keas a den da c'houzout er euz guez gant an-er-ho. Couza ra nense ho meul eral douar, hag evit beza, da vian, disam da tout d'ar guez e reont an euz da c'hoarzin. Petra denag n'ez-ru mek- mekou ha meuz en ho e halon, diguer a reont he- tier hag e leuscou ho frisonnejeon da redez. Ar-der- na den so var an douar, a euz li seas goueled k'ent- all. Ar c'hissier en eur guemeret an leac'h a reont jamon a gleis hag a zion, darn a dremen euz de- ker an dud evit caout euz hent berroc'h darn a guez en tiex evid en euz guez, a l'amine var an guez hag ar boutailhon en hostaleurion, en euz seles guez en tu-man, boutail en tu-hont. Euz er guez e glevet a bep-tu dre guez nemet ar c'he-l'ion, euz gant an anevaled-mud-se. — An darn vuz mek- dre m'a euz casset d'ar marc'had, da lavared e a tier commet c'ho, no deas ket euz an hent da- d'ar guez, hag a no joumet abaz dre euz. Selu per ar sabat a reont bep-noz, a vir, var a levereur, euz holl da gousket.

B. T.

PENN AN ED.

Kerza. — 22 Guegnolo.

Font'Nabat — 22 Guegnolo.

Prix ar c'hañt fleur
Oulais 43 lur, 67 c.
Segal .. 8 lur, 13 c.
Eiz 7 lur, 64 c.
Ed-du 7 lur, 24 c.
Kerc'h .. 4 lur, 19 c.
Avalon-douar 3 lur, 50 c.

Prix an hachet.
Guais 20 lur, 31 c.
Segal 14 lur, 24 c.
Eiz 10 lur, 24 c.
Ed-du .. 10 lur, 24 c.
Kerc'h .. 8 lur, 24 c.
Avalon-douar 3 lur, 50 c.

Ar Gerant An DE KERANGAL

Kemper, moulet gant Ar. du K'ANGAL, Moutier en Escopli.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezhonec.

Un Abonnement d'ar Gazeten a goust :

Evit eur blass	DIAC SCOUET
Evit c'huec'h miz	ETRE SCOUET
Evit tri miz	C HUEC'H REAL.
Eur gazeten ebken	DIAC YEUDEG.

Ar basman a dia beza great araop caout ar gazeten.

ALTOU.

Ar scrijoun a vo c'hoant da lacat ar gazeten a dleer da adreasi oïl d'an Aotrou MORTAN, Belec e Kemper.

Ar paeamanchou a dleer da adreasi d'an Aotrou SALAUN ebken. An abouamant a guemerer e ti an Aotrou SALAUN, librer, ru Kerton, e Kemper.

KEMPER, 13 Heur 1868.

An trivac'h eus ar mis tremenet ea eus bet eur solamte vraz e Castel-Paol, evit lacat el leac'h preparat evit ho diguemeret, eakern an Aotrou Lamarche, di-veza escop a Leon. An Aotrou Lamarche, evel ma on eus he lavaret brema ex eus leir sizun bennag, a voa bet beziat e Londrez brema ex eus tringuent vloaz, ha brema ex eo digasset da Gastel. An Aotrou'n Escop a Guem- per ne out di-evit ar zalanite-m. Goude an oïlle, an Aotrou'n Escop so pignet er gador evit coma d'ar re a voa oc'h he zelaou divar beon ar pe a rea dezho beza en em zstumel on.

« Ne denan ket, eme an Aotrou'n Escop, da ober eor veuleudi a gant eus an Aotrou Lamarche, dont a ran epken da lavaret deoc'h eur guer a skuer vad bennag divar beon ar sonch e deus hon digasset ama. Ar pe a ra ma zec eun escop bras hag huel e guirionez, ar pe a ra d'ar religion renta enor dezhan, ne deo ket ar pe a gaver caer dirag Jaoulagad an dud. Ar Speret-Santel, er Scriptor Sacr, a zec deomp kementse. An Escop (ar Pontif), a so bras, emezhan, dro ma piye he vuez da Zoue. Cavel eo bet oa eun den just. Bet eo antecour etre Done hag an dud en dervazion a goler. Lakel en deus miret lezez Done, ha Done n zo falvezet dezhan e vije sonch anezhan e touez ar rumou tud a deue var he leac'h. » Ar mercon-ze roel gant ar Speret-Santel a gaver selcar e buez an Aotrou Lamarche, en oberon great gantha hag a bere e tale'ber sonch, ha beleg en enorion a rentomp dezhan liro.

Ama an Aotrou'n Escop a Guemper hag a Leon en deuz lavaret eur guer bennag eus a vuez an Aotrou Lamarche epad ma zec bet escop.

« En dervazion a arnen, en amzerion a zispac'h, he vouez a voue unan an oïl, ha bete tud ha ne voant nag eus ar memes bro, nag eus ar memes religion. Lacat a rea ober ar burzudou-ze a drugarez hag a vadelez perc

o deus lakel scrifa he hano e liacennou zour etouez ar re so bet red dezho kuitat he bro, hag arabat eo erid, n'o defe ket ar skuerion eaz-ze roel da Vro-Zaoc gant ar veleien catolic, arabat eo erid n'o defe ket dougus a-Irouez, n'o defe ket roel ar virionez da amout. Abaone an amzer-ze eo commanet tud an enezen-ze, bet ket all sebeliet e tenvalijen an errol, da zistrei oc'h Done, da zistrei d'ar guir iliz. An Aotrou Lamarche en deus bet eul loden vras eus ar val-ze great e Bro-Zaoc, eteac'h ma zec bet scuoret gant eaz a re all, drest oïl gant an Aotrou Mintier, escop Treguer, ha gant an Aotrou Carron.

« An Aotrou Lamarche so bet eta burzudus dre an aket, an drevel en deus kemeret evit ober vad d'ar re all, dre ar stad dister ma en em blije euzha, dre an an- counac'h anezhan he unan. Conscience ne rajomp ket he veuleudi, drest oïl n'he grajomp ket eur ar gadorn a virionez, ma rajomp en he vuez eur skaer a zis- healdet, a zizentidigou e kenver an iliz santel apostolic, e kenver hon Tad Santel ar Pap. »

Ama an Aotrou'n Escop a gomz eus ar respont a roas an Aotrou Lamarche pa voue pedet, con nebeut amzeraraog an Unvanez (le Comfordat) da rei an diles eus a escopit Leon etre daouarn vikel Jesus-Christ.

« Ne ket testenion a vane, eme an Aotrou'n Escop Serjant, e buez an Aotrou Lamarche evit diskuez pe- guement oa fidel, pegnement oa douguet evit cador Sant Per. Ha sevel a ra hano da rei liadou pe reglen- non nevez d'an iliz, ar pe a e hourdrouze, eo he am- zer, en em skignia azalec l'enekier Frans beleg an escopion pella? An Aotrou Lamarche a zalc'h siard a enep an nevezentou-ze. « Nan, a lavare Escop Leon, ne c'houlzanvin ket e vo terret, em escopit, al hamon direz-ze, al hamon eaz-ze perc hon dalc'h stag oc'h an iliz a Rom. » Ha meneg a so eus al le-ze goulnnet gant an dispac'h oc'h ar veleien? Escop Leon a ja en harlu, hag al lizur eaz scrifet gantha eus a Londres d'ar veleien ha d'an dud fidel eus he eskopion a ziskuez,

en eun doare ar sclerra, he gamblez hag he respet evit endor Sant Per hag evit an hini so azaret varnerha. Cre-di a reas, ep mar, ec h' alie neune sillou ar c'hoant a de-voa he galon da jom stag oc'h an iliz-ma dre eun no-vantez na os lelle ket dezha da derra, mes o pidi ar ve-leien o doa he beuillet en eur vro estren da mudi oc'h ar hastoret lakeat gant ar Pap en ho leon, e roas scler da anout petra zanje ha pere e vone ar mennonion em he galon betek he buanaad divesa.

« Belesen ha christenien fidel eus an escopi-ma, Jale' hat eta en ho speret ar zony, eur zonch divlam ha didach eus an escop bras-ze. Eurus eo an iliz-ma da zere'liel brema diabara enhi ar pezh a jom anezhan. »

Ar re a lenno lement-ma a velo errad ne vercomp ama nemet eul lodennic eus a gomrou an Aotrou'n Escop pehini en dens preziguet epad tri c'hart lieur, hag a an hel silaquet gant an evredet ar brasa.

Il' ez oa, en his Castel, evit ar zervich-ze meur a hini eus a anaoodeguez an Aotrou'n Escop Lamarche, ha zoken eus ho guarent. Eus nuzer van dezhan, an kroun conez keruzorat, eo e dens label digas, eus an douar estren da his Leon, ar pezh a jom eus he conez cor. Languet o doa eus a guementse an Aotrou Mahe, beleg rus an escopi-ma hag o chom brema e komper, mes jehuni a voa, a bell zo, beleg an arme a vor o Bro-Zaz, hag a anao mad ar vro-ma.

An dud difens a so ato eun dra bennag oc'h ho dizza. Ato tra pe dra a stourm ontho. Ato ho zroad o xirki en eur nuan pe en eur c'hrixien bennag. Oll trubuilhou ar bed a ve lavaret a goesse varmezho. Ar pezh a ra ho glac'har er sizon-ma eo goelet dispign kement a arc'hant o sevel ilizou nevez. E Paris e saver ilizou nevez, e kement corn, e kement escopi-so e Frans, e kær ha var ar muez e saver ilizou nevez. E Breiz-Izel o saver ilizou nevez ha, e Breiz-Izel, ha ne ket eoo zoken eo e saver an nebenta. Ama e dispigner antereant mil acœt, haont caot mil acœt, en eul leac'h all. Tri c'hant mil acœt hag onapen. Naga arc'hant ha ne vije ket gallet ober anezhan eun implich guelloc'h evit na rer oc'h he leac'h da sevel ilizou? Setu ar pezh a e houlen an dud ep relijion, rag an dud-ma, ho pet sonch, so tud vad ha truzius, hag o de-fa c'hoant e ve gret gant an danvez an dispign an tel-voudeca evit mad an oll.

Neuze ta, a leverot-ha, e false dezho o ve roet an arc'hant-ze d'ar beorien? Nan, an dud ep relijion a'iot ne-meur troet oc'h ar beorien guelloc'h dispign gaf dezho a eller da ober gant arc'hant. Petra-ta? Sevel hospitallion evit digueneret ar re glao ha rei dezho al louzener a bere o deus nom? Nan, an dud ep relijion o deus re a aous rag ar c'hlenvel. Carout a rafent ne glesent morac hano nag a glenvel nag a dud elan. Guelloc'h implich c'hoas evit an dra-ze a eller da ober gant an danvez, ha setu ama penaus.

Ha ne allet ket, gant an arc'hant-ze, sevel treza ebat (theatrou) eleac'h ma c'helfe an dud caot ho sijadur, da viana ar re anezho o deus peadra da baen moat en

leac'h-ze? Ha pa ve dispignat evit sevel eus ti erhe le-ment hag a ve red evit sevel deg pe zrounez iliz, an arc'hant-ze a ve ato dispignat mad. An dud ep relijion ne drezint ket var ar re a ro arc'hant da sevel an hini a-bat-ze. Na lavaret ket dezho e rafent guelloc'h a rei d'ar beorien.

Hoguen an dud-ze ne onont ket e c'as ar guir grisen he ebat an iliz, ez eo eno e vella d'he galon, ez eo eno e larva pilyadurezo mil guet'h e hucoc'h evit ar re a gal an dud difens en ho xiez a ebat. Ar christen a vor eus an iliz ti he Zoue, ti he dad, ha dre-ze he di he van. Eno e raf peadra da louvenant he ene pa vez en drou-digues. Eno o c'as an diskuz dioc'h he drevet hag he la-beorou. Eno en e scaova ar beac'h eus ar penaus e deus da c'hozaos var an douar.

Hag ouzpen ne ket ar re a ro arc'hant da sevel ilizou nevez eo a chom ep rei d'ar paour. Ne ve nemet golet oc'h ar beorien ho van pou a zo guela ontho. pe ar re a ro peadra da sevel il' zom nevez, pe ar re a fell dezho e ve lakel ho arc'hant da sevel, lies a ebat? Daout hag er parrezou-ze eleac'h ma zeus savet ilizou nevez pe dres-set re gor eo hel guet ar beorien difezet, eo hel guet o tristoc'h ho stad evit na deo e leac'h all?

O rei zoken an hant da sevel eun iliz, e roer d'ar paour, rag an iliz-ze d'ar paour couls ha d'ar paour a gaf eus re ti he Zoue hag he dad karkont hag er piovic. Ha ma trefo he beorien-ze da vret eun da ellent caot eus doen evit he zic'h-lav, en iliz e deus ato guir da vont, ha dor an iliz an vevet ket sevel muez'h ontho evit o b provida deo so er hant.

ITALY — En Itali e rer ato brezel d'ar relijion ha d'ha beleien. Setu ama eul lizer serifet divar benn an Aotrou Villani, professor e clouardi Nocera. Eur mignon dezha eo a strif.

« Edon o vont da Falern, vardo e' hanc'h heur dioc'h ar mudi, pa zigouezas gaden, o kichen Vietri en jadenad hir a brizonerien, hag eur beleg e pen a jaden. Va mignon Villani na Divers a re ar c'hoas diouthao. Drouglivet oa, skarz mard, he zaozm liant hag e valeo o touez eur vanden grimalet. Pa her gaele teuas druz an daelon em daonlagad hag e furezo din mont d'he gaout. Eus archer a griaz ouzo. Eus gant da hent, beleg! Red mad e vone din moat gant he beate Falern. Eno e clevra e llient beza casset da Napl, hag ac'hano e vije gret dezho mont dioc'h la Gagliari ha da Gen eleac'h ma llient eun. En epe goelet c'hoas va mignon hag ober eur vad bennag dezha e kemeris dioc'h an hent houarn evit mont da Napl hag e tiguozas dresa pa eho ar brizonerien o trezo. Eus evit mont d'ar prion. Ar rederien raou a re var he lere'h hag a gane pouil dezho. « Setu eze, emezho beate, eur vanden laeron bennag! Ra vo gret dezho oll erve. Va mignon Villani a re didrous, plegnet he beagant ha mes beac'h en doa o vale. Eur raouez a veiz o pœt da vanch he zoudanen, hag o lavaret eur boden eo re vout kuit. »

Fa mæs ar jaden er prison a vout red chom en nebeut a zi, rag sagreuz a voa. Neuz ec'h ellis mont bete va mignon. Va anout a reas, hag e lavaras din, mæs beac'h en doa o corm. « Kemeret sourei eus va minore-digou. Eur c'hoar en deus ha ne deo nemet deg vloaz hag eur breur liane deo nemet perar bloaz, ha n'o ilon nemethan da rei li ha bara dezho. A vout en dos bet amzer da lavaret ar gouez-se din, ma vout boualet er prison etel ar re all.

Rom. — Ar zoudardet lakent gant Bro-C'hall e servich ar Pap a zo digouezet ar pemzeg a vengolo e Civita-Vecchia, hag hirio o maist e Rom elzas h ma zeus gread dezho eun digouezet ar c'haera. Ho iec het a zo ere. Lavaret a rer ez eus relijion vad en ho zoves. Cals eus an ôliserien hag eus ar zoudardet so salvezet dezho tou-tout oc'h ar sacramentou, araog dibla, a deus ma kluitent Antib.

En Itali mæs mæs, a nevez so, daou eus an dispac'herien eo em zavel a enep rikel Jesus-Christ. An daou zom-m a voa a lignez buel. O velet ar mæs tost dezho, eo salvezet dezho distrei oc'h Doue ha beza pardonet gant ar Ili. Goulenet o deus ete pardon digant an Ili, digant Doue ha digant ar dad, eus an dispac'h o devoa gread hag eus ar gouel skuer o devoa roet. Lavaret o deus d'ho c'herent dioual da ober aveldho, ha caout ar vadelez da bidh ha da lacaat pidi evit ma plij gant Doue beza trugereuz e kenver ho ene.

Evel-se, eus ar gazeten *Le Monde*, an dispac'h gant ho ollgounez neall ket dont abenn da tise brizenna ar fenn eus a galoou tud an Itali. E Verona, ar re a so digaset di goude beza bet goulet e Custozza, o deus roet d'an tadou a Compagnones Jesus ha da velenen kær, testemion ar re gæra eus ho feiz hag eus ho c'harantez evit an Ili santel. Ar zoudardet-se a zougue oll coals lavaret ar scapular, pe o devoa en ho c'herc'hen cor groas pe mæs a vedalennou ar Vere'hez. Kerkent ha ma vezent taolet var eur guele, an dud goulet-se keita tra a reant an goulen eur beleg, ha se fella dezho e tenjo ar mede-sin var ho zro nemet goude. Mar teuc eun den difez bennag da glasc ho distrei dioc'h Doue ha da gouez dezho a draon all e veza guelel an dud keiz-se, dare da vervel, o sevel en ho c'houezez, o rei ho mallos d'an dispac'h a goll ho bro gæer, o c'houlen ere beza lezet da vervel etel christenien, o pad. Doue da rei ho vennoz da Rom ha da asten he drugarez var an Itali.

Pebez kentelioù, em eun Tad jennet, roet gant zoudardet keiz, gant tud paour divar ar mæs, d'an dispac'herien counezet-se pere a gred n'eus den evitho, hag e the ar bed oll plega dezho.

Caout a rer ato bep eu amzer lingale vad, bugale hag a ri enor d'ho tud dre ho honestez ha dre ar boua a guemeront evit diskuez dezho ho c'harantez, zoken goude ho mæs.

E kær Dijon, eur marc'hadour bras en em gavas er berrentes. Al lex vana a siaclerias e voa red dezhan ober

un dilez eus ar peñ a jome gantha etre daouarn ar ru ma voa dilez dezho, hag ar re-ma, goude ranna, a'o devoe nemet eul lodennig eus ar peñ a dlient da gnout.

Gouscoude an oll a estime ar marc'hadour Den n'ber blame. Oll em anaset evit eun den mad hag honest. Oll e c'houlent penaus, mar doa est ar stal da stalc gantha, ar peñ abeg a guementse a voa ho c'herc' po-hini ne devoa ket a zescadurez hag a vero trompleti-liez o prena hag o verza.

Map ar marc'hadour o velet ne jome neira gantha, a reas da Haria, hag en em lakeas a servich eur marc'hadour eus ar guær-ze. He vestr o velet en doa skiant hag e voa aketus d'al labour, hon loheas e peñ eun liende-voa e kær Amien. Sonch an den mouanc e voa para oll die he dad. Var boner poania, espern, dioueret e lezas ho gomantichou epad pemzeg vloaz etre daouarn he vestr. Abenn ar pemzeg vloaz e c'houlennas ar peñ a voa dilez dezhan.

He gomantichou gant al leze Jivarnezho a zave da bramp mil fur varnquent. Roet ount dezhan, ha neuze ar map mad-ma a baes kement lini ma voa he dad dilez dezho. Rei a reas dezho zoken al leze a deus dezho divar an arc'hant a die dezho ar marc'hadour.

An tad, pehini a gavet divlam zoken pa die, brema pa zec paet he zle, a e houlen eus al lexvann ma reuto dezhan abenn he renou mad, ha setu petra so tro deomp da gora eus a vadelez hag a vera-calon ar map-se pehini a vent a dra sor e rafe an oll he venleudi.

Goulet a reomp ama vrez penaus eun tad christen, eun tad a zouans fenne, eun tad hag a zec mad he vugale, mar diguez ganthan dre eun darront bennag coeza eu dienez, Doue a deu d'hen die'haout aler o rei dezhan bugale pere a den da bouennat he goani ha da ober dezhan ancougnac'haat ar poanion hag an anken en deus bet da c'houzaon. Hag petra bennag o' lavar notra var guementse ar penad serid a behini em eus len-nel kement-ma, n em eus douet ebet na iloa ar map ma em eus comzet anezhan, bet savet gant eun tad christen, n'em eus douet ebet na doa christen mad he-onan.

En eur gazeten evit an dad a vor e lennomp ar penad-ma. « Vardro lin ar bloas 1703, euz Groa pe Groa'h, en escopli Gueded, a vout tost dezho beza kemeret gant ar Zazon. An amiral Boke a deuas gant eur vanden listri, ha seis mil zoudard, da glasc he c'hemeret dre nerz. Nebeuta dud a voa en euz, ha dreist oll nebeut a voazet. Ne vije ket bet diuz d'ar Zazon beza mæstri. Person an euz, dre eun taol qin, a viras outbo da zouara.

Evel na voa neuze rabiten ebet eno, ar person a reas d'an dud pignat var guera an euz mæc'hed ha goaret, mæc'hed roz hag ac'net jaonanc. Ho lacaat a reas a reng, etel cavalieri, hag evel na oa ket aroalc'h a guæc, hola-keas da zere var guen e jennet ha var guen saout. Ar mæc'hed, pep a vaz hir gantha var ho seoz, bonedou rus var ho fenn ha corfous sac rus endro dezho a vije kemeret a bell evit guær varc'heien.

An amiral saoz ho c'henneras evit guir soudardet, ha ne gredas ket diskenn he dud or bagou bihan evit ho c'has d'an donar. Mont a rejont kuit ep ober droug d'an enez.

Pa vouezas kementse, ar Roue a Frans Lois Pevarzec, a roas da berson enez Groa pemp cant lur er bloaz hed he vuez, hag a c'houre hemennas, pa na vije ket a ofiserien en enez, ma vije ar person ebelen var an oll soudardet a vije enhi.

G. M.

AR ZUL.

Bretoned, ma c'henvroiz ker, c'hoast em deuz da lavaret d'ec'h eun dra bennag war ar zùl, anvet deiz an Autrou Doue. Anvet eo evel-se, abalamour Doue en deventz miret an deiz-se evit-ha, evid beza servichek, d'an deiz-se, gao an dud, he vugale, en eur feson (1) spesia.

Beteg-hen ar Vretoned a zo bet kre da viret mad ar zùl, da zantisa an deiz-se ec'hiz ma eo dibet. Mes an em lieuz ne teuffent ive da lauskaat war ar poent-se, o velet kement a skueryou fall evel ma velont. Pautred Bro-C'hall a zeu brema stank en oa touez gad an enclion honorn kogen, (2) pautred Bro-C'hall, eun darn vraz anezho, n'o devez nemeur a respet evit ar zùl ha ne vironi nemeur an deiz santel-se.

Evid ho krevaat eta, ma c'henvroiz ker, a eneb ar goall skuer roet d'ec'h gad an dud difeiz ha dizoun, o zaan mar plij gad an Autrou Doue, da barlant d'ec'h euz ar zùl, en euz neubend penzadon skrid, da goma d'ec'h euz an dever striz a zo evidom oll da viret, da zantisa an deiz benniget-se evel ma eo merket d'eom gan Doue he-unan, erskrutur zake, ha gan or Mam zantel an 1 iz katolik, *Feiz ha Breiz* a gase d'ec'h ma c'henteljou, disterig enho he-unan, mes euz eur galon e teunt ag a garfe olier vad d'ec'h.

Evid gao, deza ez euz bet komzet d'ec'h, ergazetenn vian, euz a zeiz ar Autrou Doue, mes an eil na vir ket egile morse ne ouffet lavaret re a draou mad war an deiz braz ha santel-se.

Arag mont pelloc'h, klevit ha skritit don ar viryouez-ma en ho spered ag en ho kalon mar tale'hit mad, Bretoned, ma c'henvroiz ker, mar tale'hit mad d'ar zùl, c'hou a zalc'ho mad d'ho feiz, d'ar relijon zantel katolik, ag a jommo eunan euz ar c'henta poblon euz ar hed kristen, evel ma ez oc'h bet beteg-hen. Mes mar teuit, o kemmer skuer war bautred al laeou pe Bro-C'hall ha zoken war darn euz a geriz Breiz-Izel, gan anken ha mez hen lavaran, mar teuit da lezel ar zùl da gouez en ho touez, da lavaret eo, ma en em lakeit evel an dud dizoue, da labourat da zùl ha da jum eb mont d'an ofisou, ar feiz a zo souden maro en

ho touez, ar Relijon katolik a gouez ag ar Vretoned a zistro adarre da bayaned evel ma voa guechall ho zadou koz. Ar pec'hijou, an dizourou, ar fallagriezou a beb aori, pere a zuzheore ar bayaned, a zeu kerkent d'en em skign euz an touez, da veuzi or bro gao Breiz-Izel, bet guechall kea kristen.

Komzom eta euz ar zùl ha na heannum da gouez aneza kent na vezo an oll gristenien a Vreiz-Izel, pere a lenn pe a gler lenn *Feiz ha Breiz*, desket mad war gemment a zell euz an deiz santel-se ag evelse armet mad a eneb ar goall skuer, kent n'o devezo ho spered ag ho c'halon leun a respet, a istim ag a garantez evid deiz an Autrou Doue ag ho bolontez troet a-zeu da viret aneza mad, o lezel a gostez al labourou difeizet, o vont eb mank d'an ofisou santel ag o klevout anezho gan guir devozion.

Ha te, kazelenn vian, divoanet er gwer-benn euz an Eskopti, e harz treid on Eskop mad ha karet, en em douaren vad, er goare a beb avel fall, te a yalo beb tal da gas komzennou dister an difeiz euz a vugale Breiz-Izel d'he vreudeur muia karet. Te a lavaro d'ezo penaz Doue, euz a leun an Nenvou, a zalc'h hepred he moulagad paret war-n-ezo ag a vel mad ar stad evel an dipriz a reont euz he c'houre hemennou. Te a lavaro d'ezo penaz, oc'h ho miret, e reont plijadur d'ho C'hrouer, d'ar guella euz an oll dadou, e lennon war-n-ezo, er bed-ma, he vennozyou, he c'hasou. he vadberou a bep sort, ag e c'houezont ho varadoz, e-lec'h oc'h ho zori, e poanyont aneza ag hen forsoad d'ho skoi euz he voalennou ag er bed-ma ag er bed-all.

Y.-K. KENZALE, beteg ar Zant.

Annaik hag ar Soudard Koz.

Eur soudard bleo gwenn, nemet koz dillad fall var he dro, a oc dalc'het eun eunn taol gant eur bar kleret. N'oa mui evit mont pelloc'h enn he hent hag e rankas mont da gousket e galatrez eunn 1 a 10a harp aze, li eur c'here paour eo.

Annaik, merc'h ar c'here paour, a iea bemdez da welet anezhan hag a roe d'ezhan eur gwennek pe maez pa veze.

Eunn deiz ar soudard koz a lavaran d'ezhi, klevet em euz, va merc'hik, ez oa da dad hep danvez e-bed, lavar d'in eta a beleac'h e teu ann arc'hant-man did? Gwell e ve gan-en, jarnigoa, mervel gant ann naoun eget kaout eur pec arc'hant mar touse da zevel rebeche c'haloun. — Arabad kaout aoun, ewe Annaik, va arc'hant a zo leal, a c'hallit kredi. Diwar sav ar strol, bemdez ez ann da zastum sivi dre ar c'hoat da zgas anezho d'ann aotrou persoun, den mad-mervel. Ac'hano e teu va arc'hant, na petra ta! Va zad a or kement-se hag ebal eo gant-han gwelet ac'hannou oc'h ober evel-se. Aliez e lavar d'in, kaiz a dud a zo bert ar peuri gant-hu enn tu all d'o-amp, rak-se ned-eo bet arabad a rafemp vad dezho muia ma c'hoi amp.

(1) Prononsit an s atao kalad, ec'hiz ma vez s, ha morse ec'hiz z. Ne lakeit ket s evid z, na z evid s.

(2) Prononsit ar g dirag e, i ec'hiz ma prononsit anezhi dirag a, o, n. Ne lakeit morse g evit talout f.

Ar sordard hez, dre zec'hi he zaelon, a lavaras d'ar
vert'ink. Ansaik, bennoz Doue gao-er, Doue r'hon
talvez d'idi ha d'an tud iwez.

Hei d'ar paour aluzenn aliez
Ne avertreaz biskoas an davez.

A THOUZ.

Tennet euz a Yignou ar ruzale

BUZZ AN PLAC'H DEVOT ARMELA.

(Eskert pennad).

Ar sclerijen a dene d'ez-hi euz an env, he lake da veza
talvoudoc braz d'ar re all. Alies o lenne ar pex a dremen
en enrou, hag alies ive e cleve en he ene he-noun com-
zon duzaavezet d'ez-hi. Kemense a c'hoarvezas gant-hi
p'an divije c'hoant Doue d'he c'hass da gaout tud var ar
poent da ober eon dra. Beonag ne vije ket mad da ober.
Kement him, couds lavared, ben divije an eur da harlant
gant-hi, a gawe en he c'homzon eur irealdiguez pe eur
gossolasion vras evid an euz. En he c'homzon c'hoas,
arvez ma c'housont aneb o deuz comzed gaoth, e
caved sclerijen evid an euz hag evid ar re all. He
c'homzon o dno kement a nera, ma a tirent ar sperejon
ar muia sammet. Beza e doa dreist oll eun nera barindus
euz distag an enrou euz a draon an douar hag he
dougou d'an env. He lacad a reas da gaout eur liasas
vras en drugarez a Zoue. Evel-se ar sperejon encrejas
carguet gant re a son rak barindiguez an Aotrou Doue
a gawe en he c'homzon eul louzru evid para he oll
founajou. Ne roimp nemed eun exempl. Euz den a
lignez huel euz ar ger a Vened, goude beza bet cala
madon, a deuz d'ez-han coll he oll davez kement o
vouc maigaloned dre ar c'holl-se, ma a romezas claon
bras dont a reas da veza ken toc hor, ma ne ron dez-
hao ar valised nemed peder-beur varn ugent da veza.
Dont a reas neuze en-han he-noun, hag o teleur he
zaoulagad var ar voez fall hen dou renet etre m'edo
pivudic, e ten da gressa drag barindiguez an Aotrou
Doue prest da zuplega varn bras, euz d'esper ar vrasa
a n'euz tile nebeud-a nebeud en he ene. He zaoulagad
a son, couds lavared preoued gant teulijen ar mare.
Mez, oh ! berrad ! ober a ra clask da zoni d'he volec ar
servicheurez santel Armela. Liguemenned o oue kement-
man d'ez-hi epad an noz. Mez dre ma ne reas morse
metre eb kuzal he mistri ha dre ar re man a son coustet
ar marc-se, e tenas da veza nec'het bras. Abars ar fin o
clevas en he c'hafon eur vouez hag a lavara d'ez-hi mont
araok evid ober an ober-se a drugarez. Mont a reas da
d'an den claon hen dou nevez bed he sacramanchon
diveza. Evel ma he gallas, an den claon a ezlecas d'ez-
han. Laouennad a reas evel euz all en he leac'h, he
spored a habahean. Ober a reas da Armela asaza o
kichen he vele, hag e lavaras d'ez-hi ar pes a hiko he
galon. Goude beza bar allasont piz, Armela, a lavaras
d'ez-han laca he d'izans ar vrasa e Doue. An den claon
a euz gavas var an heur dibouaned a spored, hag a
lavaras d'ez-hi e varrije brema bouez bras ! « Nan,

a emez-hi, d'an den claon, ne varried ket, evid an
« dro-man, sevela reflect euz ha cleved. » Setu ar pes
a c'hoarvezas, ar c'blanvour a bareas, hag a vezas
c'hoas eun tachad mad goude. Armela ne dou morse
coudet gant an dijentil se araok he grieved, ne reas
ket muioc'h da c'honde petra benag ma en em gavas
gant-han meur a var h, ha pa c'houlennet digant-hi
perac e res kement-se, e lavara : « Pa den Doue d'hor
« guervel, e reancomp plega. Mez a hent all e t'comp en
« em zerc he kuzet, hag ne sere ket d'eur servicheurez
« o gus dime, mont da gous euz tud a lignez ken heul
« etel an Aotrou-se. »

He fedennou a mistro alies d'ar an hent fall, ar
bec'herren ar muia ealedet. Euz den isonac, a lignez
huel, a reas cala poan spored d'he dud dre he oual-vuez.
Ar rema er pedas meur a vee'h da jentil buez, mez o
veled he c'homzon o veza ato veat, e easont anez-han
e meaz he z. An den isonac neuze a n'euz roas d'an
drouk gossoc'h egnel biskoas. Mont a reas da chom da
euz ten drou, hag euz e rene ar voez ar falla hen dou
he bec'hejon hen dou ar skuer fall a roe d'an holl. Eur
vouereh d'ez han, troue lenn a vertus hag a santelez, a
erbedas anez-han da Zoue. Euz den e tenas en he spored
eur c'hoant vras da bedi Armela da ober eur gossolasion
heuec evid distrei an den isonac-se euz he z. varjou. He
fedi a reas c'hoas da vont evid han e pec'hindet pe a
pelerinac'h da ltroum Varia ar Mene. An d'ez-se a no o
ker Coudet. A vee'h Armela e dou gress eun naret
evid ar pec'heur bras-man, ma a teu d'ez-han mont dre
zardou e Abbatu Sant Meen, goude gant missioner-
ien Sant Lazar. Avel ar map-prodic ez'at o lenn en
oferen, a sigoras he zaoulagad var he stad truezas. He
galon a oue ken glar hared, ma c'houlennas coms
gant unan euz an tadou missionerien, evid evez he
bec'hejon. Tremet a reas euz eun nebeud dervechon o
retred liage kemeras an herder stard da cheng buez.
Er memes amzer, dre Aotrou Doue, ar plac'h e dou he
pers en he bec'hejon a gouezas claon bras, ha mervel a
reaz memes, goude beza bet coucoude an eur da vole'h
he ene euz ar fank e deus he sclaberet.

Cavantez Armela a vije goudelec oc'h ober vad oupen
d'an enrou, he distad a reas c'hoas var ar c'horf. Nu
dall ket ar boan parant euz he c'haraol e keder he
mistri hag he mestrezed, nag e lever he bugale pa vijent
clan. Ober a reas d'ez-hi galla ma c'helle. Euz euz
ar vugale dreut-oll en eur c'hleved hir a reas, a vagas
he habaedet pen-da-ben. He lever oa heza mad e lever
an dud-se, mez he madelez dreist-vuzul a reas d'ez-hi
mont cala en to-all d'ar pes a son red dez-hi da ober.
Rag, n'eo ket ebken d'he mistri e roe da anaout he
c'harantez, mez ive il'an dou estren, dreist oll d'an dud
claon ha d'ar heorien meuz.

T. B.

Heurel euz euz Wanne'h hag ar c'hoas
coustet.

En eur goude chastreuzet ez ou, brema en euz eur
pennad amez, euz lenn pe eur manac'h hag a gouzka

ker c'honok, hag en devoa eur c'housket ker pouner, ma ne alle ket sevel d'ar mare ma voa goude'hemennet hen ober dre an urs. E tuez ar chartruzet e saver da unneg heur noz da lavaret an otis. Hegen ar manac'h-ma ne gleva moras an heur, hag en em gavo ato diverez.

Mar d'oa eur goal gouster, na ive eus den dornet mad eun den ijinas meurbet. Ep beza studiet nemer ar skianchour, e savas da veza eun izidier ens ar re guenta Ober a reas eun horolach, hag en-hi eur strakel, pe m'ar kint, eun dihun-matfin lag a rea eun trouz gero ha skiltus, gwest da laest an dent da serignal. D'an taol a unneg heur, ar strakel a rea eun abaden, hag ar manac'h a vone dihunet eur gwechou bennag.

Mes abaden eun nebeut dervetion ne rea mor van evit ar strakel, hag e conske evel kent. Neuze e lakeas oc'h he horolach eur goucon, eur voualc'h, hag eun daboulin pere a rea oll eun talabao gwest da laest re varo da zerevel. Mad, kementse ne zihunas ar manac'h nemet adarre eun dervet bennag. Ne voue ket peil na voa adarre boaret dioc'h ar safor-ze. Unneg heur a zone, ar strakel a skeigne, ar goucon a gane, ar voualc'h a sute, an daboulin a groze, hag. . . ar manac'h a roe'he, hag. . . an dizoul a c'hoarze o velet ar c'housket o rei ato lam d'ar manac'h.

Ar manac'h gwasconde a lavare outan he unan : « Ne da ket mad an traon evel-se. Me renco gwelet piou a vezo trec'h. » Setu hen oc'h ijina ober eun aer pe eur zarpont pehiur, pa acoe unneg heur, a astenne he fenn bete scouarn ar c'housker, en eur c'huitellat, hag o lavaret dezhan « sao-ta' sao-ta bulon ! »

En dro-ma ar manac'h a veze dihunet crenn bep tra, ha eridi a rea e voa izidien ar goumit ganiba. Mes asaoul a reas neuze ive ne voa ket epken consker, e voa ive diegus. Evithan da vezo dihunet, ne zavo ket trum avoalc'h. Chom a rea etel da c'hoarzi oc'h ar c'housket, da zignori eol lagad, da asten eur vrec'h, eur c'har, en eur guer, gwelet a rea edo an diegui hag ar c'housket a unan he daou o stourm outan, hag evit beza trec'h et unan, n'oa ket dare dezhan c'hoas samma ar maout oc'h he gwein.

Nec'hetoc'h evit, biscoaz, en em lakeas adarre da ijinat eun dra bennag. Staga a ra eur planken leo ha pouner a zioc'h ar peon izela ens he vele. Ar planken-ze, dalc'het var bouez eur gorden a ioa ar penn anezhi atag oc'h an horolach, a goeze var zivesker ar c'housker abenn deg taol momeder goude ma vije bet an aer o h ober he c'huitelladen e kichen scouarn ar manac'h.

Mad ex eas ar stal eun dervetion bennag ar manac'h a veze var zao d'an taol. Mes eridi a rafac'h ? Aevu eun nebeut e veze gwelet aliez o chilgamat pa deue ens he doul cambr, eribel he zivesker ribinet ha broaduet. ha lizet he drent glozet ar planken a vna coezet var-nezho. Lavaret a rer zoken o devoa avehou an diegui nerz avoalc'h evit he laest da gamma he zivesker ha d'ho zacha ganiba evit muret na goesche ar planken varnezh.

Neuze ar manac'h a lavare adarre : o'ens ket da vrec'hata ; trec'h e renco beza. Laest a ra eur gorder oc'h he horolach. Eur penn eus ar gorden-ze a droe var eun ael, hag ar manac'h a scoulme ar peon all beudet oc'h he vrec'h en eur en em laest en he vele. Pa voe unneg heur, an ael a droe, ar gorden a zache. lag araog ma veze sonet an taol d' veza eus an heur, e veze ar c'housker disclapet var leuren ar gambr.

Setu e pe goant edo ar manac'h gant ar c'housket pa deuas ar maro dezhan. Pa voa dare da verve', e lavare laouen « Mont a ran brema da zihuna evit mad ! » Hag e guirionez, credabl co en dervetio bat Doue tuez outan o velet pegement a buan en doa kemeret evit trec'h ar c'hoast consket lag an diegui.

(Tennet eus a seridon Lois VECILLOR.)

G. M.

Lizeron eur Bulec laouank d'ho zaoz Yezh.

Trede lizer : D'AR MEREZ MERE.

O devezon kaer meurbet e pere e muez lavaret o offeren guenta em farrez. Pegement a lid a zo bet gret din ha da va c'henvreor Iann-Mari. Kement a ioa em euz da veza bulek, ma n'em gavan e'vrez meurbet. Doue em euz bet an eur da brezeg var ar boleguac'h. N'em euz ket bet ezom da stodia kals evit-se. N'em bon netz da ober nemet dikevrez dirag an oll ar paz a zo em c'houlou ; ha pa n'em uije ket gouet prerez em me gwezel atao parlant kaer ha tuez var ar peoc'h-se.

Goude a rex digabeen pemoc'h a implijan va amur ne hellan ket atao chom da studia rag ez eom gret m'vont da velout tud clan var ar mezh. Ha setu nemet diraket va stal. Bemedez a savas da bemp heur, nemet beza emefe an offeren guenta da lavaront, nemet rekkan sevel kentoc'h. Mar gellan en ober, lenn a ran ar skridor sakr, diouz ar tinitin herrez ma hermet din ar coveas onob. Rag er barrez-man euz kals a dud o korez bemedez, hag euz bet lavaret din ne na chomet nemet ur heb ober ho lask ar bloaz-man. Evel-se, va breiz, amañ e renker sonjal da santifia an dad, rag evit be c'honvertina neaz ket ezom. Peguen santel na d'ann me ket eta beza va unan evit beza gouest goude da santifia ar re all.

C'hoant ar santifia a gavan em c'houlou he set'bet hraz em euz euz m'vridigont an ezeon. Goude krede pe ve possibl ezan da velet ar velezen euz ar barrezon var dro. Rag ne gavan netra evit laonennat va c'houlou ha va speret evel kompagnunez va c'henvreoleur. Lalouat a ran kals pa joman er guer, kals sourei a guemeren pa dleam ober eur brezeguen bennag d'ar bobl hag a zekkan ivez al latin da zaoz baotrik euz ar barrez. C'hoant em euz da ober d'ar re all kaont ar memet eürudet ganeon. Doue ra vezo meulet gant an oll ha ganeomp-ni dreist oll ***

A. M.

Pedre Izer : d'BE VHEUR HENRI.

Cetu tremenet gonelion Nédélec, cetu an devezion e kever pere em boa recevet an urzou a abostoler hag a avielor, hag epad pere e lakan va soan evit trugarekvat Doue euz graou ker braz ha ker preius. Ar sizun tremenet oun bet dihanet da hanter-noz evit mont da velout eun den clau, noz-du oa, gloa a ree, hag em euz kollet va hent ; ar pezh en deuz gret din beza eun hent muioc'h diadan ar gloa. Peurvuia ez euz kals tud klan d'ao diskar amzer. An dud koz a gonez evel an deliou melenet euz ar guê. Ar goan luit a zigass gantan ar c'hlenvejou. Bem euz het an eur da zigass an Aotrou Doue d'an dud klan, hag em euz gwelet euz respet hag eun doujans braz evit sakramant an aoter. Gant pebez hast a zaoulin var an henchou an dud divar ar meaz dirag ar mestr mad pehri a ziken divar he dron evit dont en ty plouz da gonoli he grouador ankennet. ***

P. S. — Eur bloavez mad a reketan did euz a greiz va c'helon, d'ar Frans ha da ta sordardet. Sonch am euz penaoz pa oan bugel em euz bet c'hoant braz da velout euz speret euz beza evit goulenn digantan tri zra evit va c'hajannat. da genta, ar c'bras da veza boelek, d'an eil euz vahez hir hag euz da va zad ha da va mam, d'an drede ar baradoz erit an oll dud. A laz re a c'houlennen ! Ha n'em euz ket bet morae an eur-vad da velout speret ebet, na mad, na fall, na oel, na lenz, na latin. Koulskoude euz dra m'euz het euz an tri reket-ze me a zo boelek dre c'bras Doue, hag a ellan lavarout gant gurionez va c'helon a zo kontant, no glaskan ket ar pezh a velan var an douar, ne c'hoanteo nemet euz mare mad hag ar c'bras da servicha an Aotrou Doue er stad santel-man. Ha peguen euz en em gavan da veza da Zoue, da veza he zen, he vistr ! O Jesus, o va mui karot !! *** A. M.

Hano ar Sant evit ar Bann-mad.

DILLON, 15 here. — Santez Theresia, guere'haz.
DINEURS, 16. — Sant Canogan, escop.
DINEUR, 17. — Santez Hedwige, intañvez.
DIXOU, 18. — Sant Lucas, avielor.
DREZEN, 19. — Sant Per Alcantara.
DREZEN, 20. — Sant Ian Cantil.
DREZEN, 21. — Eil sul varnuguent goude Pantecost.
Purca ar Vert hez glorius Vari.

Aviel ar zai :

Ar Pharizianet en em glevas euzho evit clasc an dro da gaout abeg o Jesus en he gomzou. Cass a rejont eia d'he gaout ho diskibien ha d'he klasc Herodez evit lavaret dezhan. Mestr, gouzont a reomp ez oc'li gurion, hag e leskit e gurionez hent Doue, ep sellet oc'li don, ep sellet petra eo ar ve ma comzit otho, lavarid eomp eia petra sonit eus a guement-ma, ha mad eo denomp ni pae ar gur ar Cezar, pe chom ep he bae ?

Jesus oc'h ataeut ho droguenez, a lavaras dezho :

ipocritet, perag e claskit va amprou ? Diskuzit din ar pezh ar hant a roer evit ar gur. Diskuz a rejont dezhan eun diner.

Jesus a c'houlennas otho. skeuden puz so aze hag ar gurion so acriset tro var dro ? — Skeuden Cezar eo, emend-hi. Jesus a lavaras dezho neuze : Rentit eia da Cezar ar pezh a zo da Cezar, ha da Zoue ar pezh a zo da Zoue. (Sant Vars. XXII. 15.) G. M.

KELEIER.

An 20 a viz here, Retred brezoneg evit ar marc'hed, e Kemperle.

An Aotrou Gueguen, beleg e Castel, so maro en devezion tremenet.

Divizad en em gavan evit res hancion ar joret. Eia dez kentoc'h em oa ho scrifet. Goulskoude evel ma zens lod hag no goulenn, e lakan ama ho hano.

Hano ou ar Joret a so hanvet da kont d'ar Lez-Varn da Guemper ar 15 a viz here 1866.

An Aotrouez,

Lois-Stefan Grandseigne-d'Hautrivez, eus a Bont-n'Abat.

Jul-Visant Bazin, eus a Landerne ;
Hacint Lemoine, eus a Guerlann ;
Charles-Mari Morio, eus a Bloudalmoze ;
Henri Cathelineau, eus a Saer ;
Ernest Bonrhan, eus a Vrest ;
Alfons Dagot, eus a Roscoff ;
Marcel Broussiche, eus a Vrest ;
Eozen Coat, eus a Ventronez ;
Joseph-Renan Gueguen, eus ar C'hantal-Nevez ;
Per-Louis Tinevez, eus a Lesneven ;
Louis Contur, eus a Castel-Paol ;
Paul Philip, eus an Enez-Vaz ;
Charles-Berguenn de Kervadour, eus a Loc-Maria ;
Per Plassart, eus a Verrieu ;
Mazza Grandjean, eus a Landerne ;
Sebastian More, eus a Roscoff ;
Lois-Charles Allain, eus a Bont-n'Abat ;
Paul-Armand Maufrais du Chatelier, eus a Bont-n'Abat ;
Francez ar Boule'h, eus a Scrignac ;
Napoleon Lescoff, eus a Lesneven ;
Laz-Vedour Charles Kerleac-Royou, eus a Sant-Evarzec ;

Visant Lemoine, eus a Guerhaes ;
Lois-Jul Halleguen, eus a Vrest ;
Lois ar Bihan, eus a Vrest ;
Claude-Theodor Hermarrec, eus a Roscaudel ;
Ferdinand-Alexis Brichet, eus a Vrest ;
Emil Dubois, eus a Lambazellec ;
Jan-Vadezour Jouanne, eus a Vrest ;
Lois-Olier-Mari Coue, eus a Landerne ;
Bertele Kerros, eus a Vrest ;

Alphonse Bourhis, eus a Hospital-Camfrout ;
Lionel Mat, eus a Scrignac ;
Paul de Paracau, eus a Garamic ;
Hippolit Mace, eus a Castel-Paul ;
Famatin Rigollet, eus a Goue-Leon .

Est dorc'hel leac'h ar re a vanele : An Aotroues
Arsen Allard, Paul-Emit Rogere, Justin Allard, ha
Jean-Guillon Dolleré, ho fevar eus a Guempet.

CASTELLIN. — Hirio leverer, en digor al labouron hed
ha hed var an hent bouarn etre Castellin ha Landerne.
Var ar pevar hez labour caera so da ober er pennad hent-
ze, tri so a vrema savet mad. An doug-hent (viaduc), pe
ar pont a rer var ster Castellin, a vreo savet he voluon
oll abenn fin ar bloaz-ma. An doug-hent se en deus mil
unueg ha truguent troatad hed, ha tant antecant troatad
bucklet. Lavaret a eller ar memes tra eus an doug-hent
pe bont savet var an Doufin hag en deus a hed e buec'h
eust e buec'h ha truguent troatad, hag a herket e buec'h
uguent troatad. An toul en douar great dindan Neu-vran
en deus daouzen cant deg ha pevar-uguent troatad, hag
a en bolset oll hed-ha-hed. Doug-hent pe bont Doulaa,
en devezo ive mil unueg ha truguent troatad hed ha
pevarzec troatad ha cant a huedel. Var hemoz ez eus
e'houz cals labouron da ober, mae esper a so e vezint
eche abenn auter ar bloaz a zen.

Cridi a rer eta e vreo gallet bechi dre ar pennad
hent-ze abenn fin ar bloaz 1867 G. M.

Ar glaezer a so bet a eus guengolo o deus great cals
distruch e meur a garter o Frans. Ar sterion bras an bet
savet ken boet an dour enho ma ne alle mont ar lagou
mont dreizho ep beza var da vrea beuzet. Cals dou-
ron so bet gollet gant an dour beuz. An hentchou
bouarn so bet frenet e lec'hiennoù, hag ar c'herri tan
so bet red dezho chom ep ober ho zerrich. An hentchou
all so bet ive ganet ha frenet e meur a leac'h. Er
c'herion a so a dost d ar sterion ez eus bet luez c'arguet
a zour, hag huciennoù zoken so bet disaret. N eus eus
bet izom da lavaret ez eus bet ve panchou torret gant
an dour. Ne leverer ket gouscoude e ve digouezet gou-
leurion bras nag e defe zollot tud ho beuz. Mes an dour
beuz a jam pell, ar glaezer a zalc'h ato, ha cals tud so
bec'het. Guelet a rer dre eno eo c'henchet an amzerion,
rag ar mare-ma eus ar bloaz eo peurlvuz mare an dour
ber. Pa vez bet sec'hor ha tomder epad an han evel ma
zour boas da gaout, eo e miz here en em gaf an dour da
vrea sec'hia, hag an tierennoù da vrea berri.

Gazeten ar Mexicon a lavar. Esper a ion e vije digollet
an edou abred pere a voa tano, dre an edou devez pere
a ellet esperont a vije mad. Mes ar goal amzer, ar gla-
euzer a vir na eller ho destum. An ed du a deu da vro-
guez, da guilla. An avalaf douar a vrea. Ar rejio,
pere a voa caer, ne roial ket kement ha ma soujet, ne
zaretout ket avoalc'h.

Ar frouez e grizou, evel ar heterabes, panes, etc, so

mad ha cals anezho. Avalon guet so ive a vremen hag a
vezu chist alen.

Ar bouet chatal a vreo ege. Antecan a diele eta en em
deleur da zavel loenet. Dre eno ec'h allint en em deus.
Rag al loenet ne allia ket varneho, peil dioc'h en.
N'eus ket ken nebeut a loenet avoalc'h o Frans dioc'h
an izom so. Cals a so ha ne gredont ket kementa, Ber'
ez eus zoken cartierion pell dioc'h ar c'herion beuz ha
dioc'h an hentchoù bouarn eleac'h ma zec dize en em
zumer eus ar chatal, eleac'h ma zec dize caout guet
degbo, ha vrese an jiten a lavar a'o deus ket m'ez
a c'houit dioc'h al loenet evel dioc'h an ed. Guelet a
diesent gouscoude ez a an dizeamant ze ket dre ma
e hessa e pep leac'h eus ha digass loenet ha marc'h-
dourer eus an enl carter d'eguil.

Ar frouez e grizou a vreo poan oc'h ho zuma hag
oc'h ho destum zec'h avoalc'h evel ma chomont mad.
Evel an avalon douar eo ar memes tra. Ne yont ket
mad mana ve ket desti p'ar anezho an dour glao a allint
vra efet.

Lavaret a reomp adarre ar pevar eus bet lavaret
e hoas kentoc'h, penaus ar pevar a ve guilla da
ober, ma na ve ket a haol hag a zec'hor avoalc'h evel
zec'hia, e ve ho zouba e luez raz, da lavaret eo, a m'it-
trempet ken tano ha luez.

Ar c'houen so ive mad evel miret an oll bouen chat-
tal. Cridi a reomp penaus ma ve soupet e dour sal, ma
sal biat, ar panes, iria, carotex, heterabes, etc, dre
ma vent leonet, a ve miret ootho da vrema, hag al lo-
net n ho depret nemet gailloc'h azo.

An ed so eat var gueraat epad ar zerrion dremet e
Frans, e Bro-Zooz, en Alamagn hag o Beljic. Nemet
Rusia hag ar Pologn o defe cals enl da zouveret, ar pe-
ne oncur ket, an ed ne oile ket m'ankout da jom ker.

Kementa so leonet eus a Gazeten ar Mexicon. Begun
er c'herion-ma a'en em glemer ket eus ar guilla da. O-
vet ez eus tud eus al leac'h ma c'hader m'ed da er
vro-ma, o lavaret oa mad, hag evel beza n ou ket bet
amzer garr, n'oa ket gouscoude destumet fall.

Ar c'hazetennoù devez a lavar e kendalc'h an dour-
er beuz, hag e reont cals droug e lec'hiennoù. Guelet
ez eus corfon m'ed ha chatal o guilla gant dour
sterion dirollet. En eur guer, bras eo ar guilla gant
gant an dourion dirollet. G. M.

PRIZ AR RE.

Kuzen. — 6 Hore	Port'Nallat — 6 Hore.
<i>Priz ar c'herri neu.</i>	<i>Priz an haollet.</i>
Guilla ... 12 ltr, 20 c.	Guilla ... 12 ltr, 20 c.
Segal ... 8 ltr, 77 c.	Segal ... 12 ltr, 13 c.
Ex ... 7 ltr, 64 c.	Ex ... 12 ltr, 13 c.
Ed-du ... 8 ltr, 65 c.	Ed-du ... 12 ltr, 13 c.
Kerc'h ... 8 ltr, 66 c.	Kerc'h ... 9 ltr, 66 c.
Avalon-douar 3 ltr, 30 c.	Avalon-douar 3 ltr, 30 c.

Ar Girant An DE KERANGAL.

Kemper, mont gant Ar. na KANGAL, Mont na Kempl.

FEIZ HAS BREIZ.

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a gous ar brezounec.

Das Abonnement für Gärten & sonst:

Evit eur bloaz	DIOW SCOUEY
Evit c'hroc'h miz. , . . .	KOR SCOUEY
Evit tri miz.	C'HOUEH'N DEAL
Eur gazeten ebken.	DIOW TENNEZ.

Ar desigur a die baza praf ar pag cauti ar gasita.

ALPH.

¹ Ar serijon a ve c'hoant da lacaat er gazeten a dleer da
adresañ oil d'an Autrou Morvan. Belette Kemper

Ar paeamanchou a dleer de adressi d'an Aotrou SALAUB
ekken. An abonamant a guemeter e ti an Aotrou SALAUB,
librer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 20 Nov 1868.

Be'ez eus, evel ma ou eus he lavaret ivechou, scri-
fagnenno dielloz ha dizoue pere ne allont ket goude
ar re a heul inad ar relijioz, ar re a ra ho gallout evit
servic'h mad an Aotrou Doue. Ar c'houenchoù dreist
oil so en he gouloz. Setu ama, ervez ar gaezen *Le*
Monde, eul loden eus ar pezh a ra poan dezho.

Guelet ar re so targeñt gant Doue da c'houarn an Iliz,
da ziskuez d'ar gristenien hent an Enn, an dra-se à laca
anezho e c'onnar.

Goleit leanezet, elzas'h dimezi ha zével bugale dezho bo unan, oc'h en em lacat da zével bugale da re all, bugale dilezet, minoreldigez paour, oc'h ha diorren, bo c'helen, ho maga hag ho guisca, kementse a ra dezho penegalon vras.

Guelet c'haarezet Sant Visant a Baul o kualat bo zod
ent mont er e blandez (en hospitalion) da guemoret
soursi ens a dud cian ha ne anavezont ket . Iud estren
maehamet ha n'o dous den da z guer gar dezho , son-
dardet gonliet pe lezet eun ezel beonnag gantho var da-
chenn ar vrezel , kementso a ra doojet dezho hag ho faca
da vrengeudi .

Guelet c'hoarezet vian ar beorien o rei ti da dud coz
ha ne elont mui na clase na gouit, o vont ho urz da
glac eut an dud keiz-ze, hag o kemere! anezho sousti
evel pa vont ho bugale, an dra-ze a ra dezho strefiñ ha
distreiñ en.

Guelet menac'h, evel an Drapistek, o vont da choez
 touez ar guezri evit labourat donarou ois pere ne gre-
 de den tastaat, ho guelet o tifonta, o tisekha an dona-
 rou-ze a here an ezen fail a laz meur a hini anezho, hag
 ac'h ober donar mad, o lacat eost mad da zavel eleac h
 ne voa remet brig ha lagunier, ho guelet gusket dis-
 teroc'h evit ar re baour var ar meaz, ho guelet gous-
 coude o rei diguemer d'ann oll, o vaga hag o loja an
 oll dremenidi, an dra-ze a laca ar goezir da gregui er
 acrisagnerien difeiz.

Guelet an Tadou a Gompagnonez Jesus, pe an Tadou
eus eus ar-zail benag, o tilezel ho bro, ho c'herent, ho
mignonel, evit mout er broiou a hell da gas sclerijen ar
feiz da dud gouez, da zeski dezho anaout Doue ha ren
eur vuez christen. Guelet an tadou-se ho tremen ho
buez o vont eus an eil keraden d'eben, stes red dezho
em em guzet, dalc'h mad e danjer da vera laket d'ar
maro, ha kement-se gant ar c'hoant epken da zavetei eun
enn benag, an dra-se a ro an derzienn vele d'ar scri-
pturien diouez.

Gaelet bagale Sant Benedic oc h en em sebelus en ho
c'houenchou erit stuaia, erit facat var baper ha miret
na da da goll a. Ierriou bag an oberiou a speret great
gant bon tud cox, erit saveter actyon a iusse da goll anez,
rag tud ar bed n'o deus ket a amzer da ober al labourou-
ze, ha re boannuz ho c'h'ant, kementise a re ar scripn
dent d'ar scripignerien difez.

Guelet bugale Sant Dominic o lacat ho oll nerez hag ho oll gouezieguez da ober ar brezel d'ar fals credennou a dolor hirio etouez an ihod, etouez ar pouankiz evit ho dougen da garet ar bed ha da vevañ ep' lezen ehet, etouez ar re en ho guelta oad, evit ho lacat da ober ho Doue ens an danvez, etouez ar re goz evit ho lacat da ziskañ er bez ep' Doue na relijiñ, ho guelet o poania da zistroja ar fals credennou-ze ha da lacat an oll da viret lezen Doue, kementise a re an dronj-zijh d'ar scrifagnerien difez.

Goulet e creiz ar bed, elae'h ma zeus kement a zjapac'h, tuez o xevet evit diguemeret an encoù gouliet, bruzuset dindan ar beac'h eus eun anken bennag, evit diguemeret ar re ne fell ket deha caret ar bed, hag o deus c'hoant da zizelel oll draou an douar, an dra-zo a ra poan c'houzoug d'ar scrifagnerien difeiz, a venn ho kouza.

Meur a dra so ota oc li ober poan d'an dud dizone-zo. Ne deus merket ama nemet eul lodennig anezho. Mea avoualc'h a so merket evit diskuez ne ket prest an dud keiz-ze e'boaz da veza laouen.

Rom. — Eor diguener ar c'haera so bet grant d'ar zoudardet so eat eus a Frans da Rom. An Tad Santel ar Pap a leverer so comant braz anezho. Bep en amzer her c'hleber o lavaret. « Va gallaouet vad, va gallaouet ker ! » Evit ar pred bonet so bet roet dezho, a lavare da vestr he di. Lakit evez da lacat rei eus ar quella guin d'ar Francizien !

Dyon. — Unan eus an nao missioner, merzeriet e Coren, hag a berenn eus comzet, a voe eus a guer Dyon. An Aotrou Bretennieres a reat anezhan. Lignez huc, dantrez braz, speret tem, descaderez caer, calon vad, peira ne vante dezhan eus ar peiz a blij d'ar bet. Mes petra oa ar bed evit eor galon evel he bini? Goude eoneu da Zoue, an traou all, evel Sant Paul, a gawe dezhan na vout nemet teil ha bouillon. Eus deiz e c'hoarvez an Aotrou Dyon oc'h he c'haerel, hag a neuze n'en deroue mui nemet eor c'hoant, beza beleg. He goerent a voe christenec'h vad, ne glastjont ket muiet othas da heizha mouez an Aotrou Dyon, hag ez ejont ho anan d'ha gas da glouerd Sant Sulpis, er bloaz 1859.

Ar c'hloareg iouane a dremenaz eus daou vloaz, hag an all a anas ar vadelez eus he galon. Er bloaz 1861 ez eas da glouerd ar missioner diavez bro, ha goude ma voe bet gret beleg er bloaz 1864, e voe caset d'ar C'horee da brezege ar leiz, hement-ma a voe e miz Mae. Arrog daou vloaz goude, e miz Meur, e c'houzae ar maro evit Jesus-Christ.

An Aotrou Bretennieres, merzeriet e Coren, n'en deus nemet eor heur, hag ar breur-zo so e Rom elenc'h ma za da recee ar vleguach.

Lyon. — An Aotrou Dubois, escop Galventon, a lavare he oferen dillan divere, arrog diblas evit mont adarre d'he vumon d'an Texe. D'an oferen-se pehiz so bet lavaret e chapel Itron Varia Fourvier, parrez an Aotrou'n Escop Dubois, e voe deat ar visionerien saounek a die mont gantha d'he Egipt. Diguemmet en doa dezho en em gaout eus abenn ar deiz-se. Lacat a reant eus ha heoc'h d'edenn soasael Rouarez an Esv. Eus niver brax a dud a voe deat d'an oferen-se, hag an darn-vras anezho o deus communet.

E guirionez, petra zo caeroc'h, petra a elfe guelloc'h temerant ar c'halenou, evit gueleit tud saounek, lod anezho a lignez huc, o kuitat pep tra evit mont d'ar broton estren elovez tud gouez, da c'houzae a bep seurt poanion, en divoer a bep tra, e vervel gant an naou, azechou goal gasset ha lakel d'ar maro, epad ma clasont gouat oun eus bennag da Jesus-Christ !

Missioner. — Eor c'bristes eus a rann-vro Su-Tchou, e Chou, en deus roet eor skuer a ners-calon hag a eiler da lacat e kemma gant kement o deus gouzvet ar verzerien ar re vudeiz eus an iliz. Ar c'bristes-se, hanvet Yank, a voe bet barnet da zougenn evit bepret ar skoul-c'houzoug (la cangoe). Ar re a leun liziri breizier ar Feiz a voar petra eo ar skoul-c'houzoug.

Bez' en eo daou deiz eus pe daou boez stag an eil d'ar eile gant deiz var evel eor c'bristes pe eor breizier. Etre an diou var e tremerier ar penn, hag an diou boez a ziken var an diou soas. Azechou eo hevel oc'h eor geiz laet a vo gret eus toull er c'bristes anezho evit tremen ar penn. Mar sonjer pennek ar skoul-c'houzoug a bouez azechou bet pevar ugenn, bete cont lar, pennek an hini so lakel ar skoul-se dezhan ne all ket evel he zougenn d'he c'bristes, na all ket sellet oc'h an diou, ne all ket gouez... e c'heller gouzout eus da beza pebez merzeriet eo dougen ar skoul-c'houzoug-se.

Yank eta a voe condannet da zougenn ar skoul-c'houzoug beiz he varo, ha da jom o kichen d'ar leiz stag var bouez eor chaden evel eor c'bristes. Evit ober eus d'ar gristionien all, e voe acsifet, e lizerennas brax, a zoc'h he benn, e voe barnet da c'houzoug ar bouez, aklamour ma voe en em lakat e relijiou Jesus. N'en doa nemet eor guer da lavaret, nac h Jesus, evit an vje torret he jaden ha lauet digantha he skoul-c'houzoug. Mad, ar guer-se n'en deus ket he lavaret. Epad pemp bloaz ha triugent en deus gouzvet ar beiz acsifus-se. Epad pemp bloaz ha triugent en deus gouzvet evit hano Jesus ; kendalc'het en deus en d'edenn da gement a lavaret dezhan o clac he lacat da miz he Zoue. Epad pemp bloaz ha triugent n'en deus ket evit magadurez nemet ar peiz a elle he vredeur christien da ziga dezhan ha da haka dezhan d'edenn he skoul-c'houzoug. Maro en dindant ar beiz h' pemp-se, maro pennek direg Dyon. E pelec'h eus eus eus caeroc'h e buiz ar verzerien ? G. M.

HISTOR SANTEL.

(Eil bennag ha daou-ugent).

Interrament Jakob. — Muz Joseph.

Eus ar bed 2274. — Arrog Jezuz-Krist 1738.

Joseph o velout e oa maro he dad, en em daoulz eor he vremm, en eor ouela, hag en eor boket d'ezha.

Rei a reaz urz d'ar vedioned da valzann he dad gant louzmer c'houez-vad. Ar peiz a badaz daou-ugent deiz ; rak ar c'bristes a oa da lakat ann hed-amzer-se da valzann ar c'houez maro. Hag ann holl Egipt a reaz he dad Jakob epad dek devez ha tri-ugent.

Pa oe tremenet amzer ar c'bristes, Joseph a gouzout eus ofiserien Pharaon evel-henn. Ma em eus ket trugenn d'ezha-zoc'h, liziri da Pharaon ar c'houez-se eus va leiz : Va zad en deus gret d'in tonet d'ezha o lavara. Setu-se o vent da vervel, va bouez a reat ebarz er beiz eus eus kleuzet evid-eus, a dour Kanaan. — Prins, mont a rann eta, beza a rann va zad, hag e breizier talial.

Pharaon a respontas d'ezha : It ha beiz he dad, a breizier al le hoc'h eus gret d'ezha.

Pa hignaz da vro Kanaan gant korf he dad, ar re

gan evez offiserien pelez Pharaon hag an dud eno-
rouz euz ann Ejipt a iez gant-han. Holl dud he di,
hag he vrendeuz a iez ivez, ne choumaz e donar Jessen
nemal ar vogale viban hag ann tropellou.

Mont a reaz c'hoaz d'he beul kalz kirri ha marc'beien,
ar peiz a reaz eul lod-tud ha na oa ket bihan.

Arvuout a rejont en eur c'horter hanvet Iour Atad en
tu-all d'ar Jourden, hag eno n' transajont seiz devez
oc'h ober lidou ar besiad, gant calz a zaelou hag a
ouelvan.

Tud donar Kanaan, o velet kement-se, a lavaraz
Eur c'hant braz a zo gant ann Ejiptianed. Setu pe-
rak eo hanvet al leac'h-se Kany ann Ejipt. Goude al
lidou-se, e eo lekeat ar c'horter er gavan a xion gampr
prenet gant Abraham, e traouneiz Mambre, da ober
anexha he vez hag himi tud he di. Jozeph a sistreaz
neuze d'ann Ejipt gant he vrendeuz, hag ann holl
Ejiptianed a oa denet d'he beul. (Enori a reaz ann
dud honest apal he buez, ha muoc'h c'hoaz goude
he maro).

Goude maro he zad, breudeuz Jozeph he devas soun,
hag a lavare etre-zho. Brema Jozeph a helfe kaout
sonj euz ar gañl d'hol en deuz gouzanvet, ha daskori
d'omp ann holl xronk hom euz great d'ezhan. Hag e
kajont tud da lavarout d'ezhan: Ho tad abarz mervel
en deuz gouri hemennet d'omp lavarout d'eboc'h euz
he berz. Ho pedi a roun da ankounac haat torfed he
prendeuz, he fec'hed hag ho droughuez zo en he kanver.
Ha ni hon-unan, ni ho pedi da harddeuz ar fallagriez-se
da servicherien Done he tad.

Jozeph, o klevout ar c'homz-se, a ouelaz.

He vrendeuz a reaz neuze d'ho gavan, ha stouet
beteg ann donar d'he adori, e leveryomp d'ezhan: He
servicherien omp. Ilag hen a respontaz d'ezho: N'ho
peiz kot soun, hag hollout a reomp-ni enebi ouc'h roul
Done? C'hoaz hoc'h euz bet c'hoant da ober dronk d'in;
mes Doue en deuz ebenchet ann dronk-se e mail: evit
ma luellaat evel m'her gnelit himi; evit he savelei ha
meur a vohl gan-eboc'h. N'ho peiz kot soun, me he
mago c'hoaz hag he vogale viban. Ho c'henfori a reaz
er c'hiz-se, o koma out-ho gant douster ha teneridi-
ghez. (En doare-se e teu ar zeñ d'eo en venji).

Jozeph a choumaz ann Ejipt gant he dud, beteg ann
oad a zek vloaz ha kant. Guelout a reaz bugale Ephraim
he rap beteg ann drivel rum, ha bugale Makir, map
Manasse, a zeuz er beñ evel var varien he zad-kun.

Goude ann traou-se holl, o velout e tontee fin he
he vuez, Jozeph a lavaraz d'he vrendeuz. Goude va
maro, Doue a zeñ d'ho kuelout, hag a rei d'eboc'h
pignat d'ouc'h ar vro-ma d'ann himi en deuz touet e
roje da Abraham, da Izaak ha da Jakob. Touit d'in e
kassat neuze gan-eboc'h va eskern dioc'h ar vro-ma.

Goude beza great d'ezho touet, ha lavaret d'ezho:
Doue a zeñ d'ho kuelout, kassit va eskern euz ar vro-
ma, e varvaz ojet a zek vloaz ha kant.

He gorf a ne balzamel, ha lekeat ann eun arched, da
c'horter ann amzar diougant gant-han d'he vrendeuz.

WELSH

Ten. 22.

Glac'haret oan, bugeligou,
Maro Jozeph! .. pebez kelon!
Ho mignou braz, ho kelenner,
Ho terverrant hag he skouer.

Flabask eo bet ann he bezañ,
Vag e kreiz ann enorion,
Donjez d'he dad, d'ann holl seder,
Dre ma skañfeann hom Zalver.

Jakob, Jozeph, hanou karet!
Gant Doue oec'h dispartiet;
Gant Doue oc'h bet adarre
Lekeat kevret, korf hag euz.

Euruz neh a varv ann he vro!
Braz bro hell a zo c'houero
Euruz nep zo beñet diavamm
E kichen he dad hag he vamm! II.

N. B. — HISTORI ZANTUL de Feiz ha Breiz, reservee.
Hann.

WELSH

Ar zùl a zo anvet deiz an Autrou Doue. Mes, an
oll deizyon euz ar zizhun ha n'ez int-ha ket d'ez?

En xñr, an oll deizyon euz ar zizhun a zo da Zoma.
En eo en devez he greet he zeñ, ag he zeñ ez
int d'ez.

Doue en derwez krouet pep tra, an nenv gan kem-
ment a zo enna: eled baradoz ha trou all, an oabr
gan kement a velom enna. heol, loar, atered, kouabr,
— an donar gan kement a zo war-n-eza tud, an-
valed, guez, plant, — ar mor, gan an oll beked ha
penvidigezou all a zo enna. Hogen oll o veza bet
krouet gan Doue, oll ez int deiz. Ar zeñ devez euz
ar zizhun a zo ivez greet gant-ha, he zeñ evel-se
ez int d'ez.

Perag eia ec'h anver ar zùl deiz an Autrou Doue,
ec'hiz ma vez an deiz-se deza muoc'h egued an deiz-
zyou all?

Abalamour Doue, o veza roet ar c'honoc'h devez
all euz ar zizhun d'ann dud evid ober he labourou or-
dinal, evid poanya da bonverez da ezommon ar voez-
ma, en devez miret ar zùl evel-ha he-unan, ag e
fall d'ez o vez honoret ha servichet d'ann deiz-se.
gan en dud, he vogale, en eur leson spesial. Evid
guir e leomp honori, karet ha servicha an Autrou
Doue bemdez ag e pep prod euz an deiz, n'ed omp
krouet ha lakeat gan-t-ha er bod nemod evid se, koul-
skoude ar zùl a zo euz devez dilabed ha biniget evid
honori ha servicha ar C'hrouer, ar C'hrouer ephed,
ag en eun doare gnelloc'h, parfetoc'h. Lavaret a rap

en eun deare parfetoc'h : Epad ar zizhun, o veza ma e m'om stag attou euz an labourou, daouablogel attou war an douar, or spered ag or c'halon n'ed int ket evid en em rei mañ a-voalc'h da sonjal en or C'hrouer, d'he vesli ha d'he zervicha. Mez da zhl n'or heuz netra da ober nemet se, nemet sonjal e Doue ha renta d'ezha ou oll deveryon, ag ivez soursial euz ou ene ha pourvezi d'he exommon. Ahendall, pa zervichom Doue, e pourvezom, er memez amzer, da exommon ou ene.

Ar zhl ag en a zo bet a viskoaz deiz an Autrou Doue, an deiz konsakret da honori ha da zervicha aneza en eur feson spezial ?

N'ed eo ket. En amzer goz, da lavared eo, adaleg ar penn kenta euz ar bed beteg Jezus-Krist ar zadorn eo a voa deiz an Autrou Doue Evelae, ar boblou euz an amzer goz, evel ar luzeryen, a vint ar salsorn, a ree euz an deiz-se ho deiz santel. Ar luzeryen a hiryo zoken, ar re anezo ha n'o devez ket en em c'hreal kristenyeu, a zalc'h bepred da viret, da santifia ar zadorn.

Perag e voa guchall ar zadorn deiz an Autrou Doue ?

Setu ama ar rezoñ pe an abeg a gemment-se. Doue en devoa krouet ar bed a c'houec'h devez. D'ar zhl a kommansaz ha d'ar guener oc'h achuaz. Ar zadorn a zeuz, ha Doue, o veza ma en devoa achuet he bez labour (kroudeguez ar bed), a gommerez he renoz, d'an deiz-se, eme ar Skritur zagr Binniga a reaz ar zadorn ag o santifiaz aneza. Goude-henn a reaz d'an dud, en amzeryou keola-se, ober evel-t-ha, labourat epad ar c'houec'h devez kenta euz ar zizhun ag heana d'ar zadorn, lezel ho c'horf da ziskiz, d'an deiz-se, ha tremen aneza o servicha ho C'hrouer.

Setu ama komzon ar Skritur he-unan war ar seizved devez. « An nien ag an douar, » eme Moizez e leor Geneleiz ar bed, gan an oll draou kaez a zo « enho, a voa eta peur-c'hreet ar c'houec'h devez kenta, « la, Doue en devoa peur-achuet he bez labour (kroudeguez ar bed), pa zeuz ar seizved devez, ag ec'h « heana d'ar seizved devez, o reaz oc'huz kemmer he « renoz euz an oll labourou en devoa gret. Binniga « a euren ar seizved devez ag o santifiaz aneza, d. l. e, « a reaz ag o tukleryaz aneza euz devez santel, euz « devez sger, gret epen evid honori ha servicha ar « C'hrouer, ha ne ket evid ober afferyou ar bed-ma, « abalamour he-unan en devoa kemmeret he renoz « d'an deiz-se. »

Evid gwr, Doue ne voa ket skuz ha n'en devoa ket ezom da gemmeret he renoz. Mes ober a reaz evel-se evid rei skuer d'an dud. Dre eono e lavare d'ezho « Ma bugale, me ho krouer ag ho Tad, em « beuz labourat epad c'houec'h devez evid sevel ha « kempenn ho lojeiz, evid pourvezi d'oc'h exommon « evid ar vuex-ma, ha d'ar seizved devez em beuz « kemmeret ma renoz ha santifiet ar seizved devez-se.

« Grit evel-d-on, labourat mañ epad ar c'houec'h devez, « kenta euz ar zizhun, ha pa devez ar seizved devez, « beañit, kemmeret ho renoz. lezit a gostez ho labourou « ordinal, ha santifiet ar seizved devez-se, o tremen « aneza e ma zervich en eur feson spezial. Mar gwi « evel-se, me ho pinnigo. Mar gwi ar c'hontrol, e « komozo war-n-oc'h ma gollennon. »

V.-K. KERZALE, belez ar Zalc

(An deiz-se ha sur rechañ.)

BUEZ AR PLAC'H DEVOT ARMELA.

(Navet pennad).

Evel hec'h euz he lavared, he c'harantez evid ar beorien a iou bras. Mont a reas alies d'ho gouled, ha pa die touchet he gobr, e roe d'ez-ho arc'hant, e prese d'ez-ho ar peñ o divije izom. Pa vije goulunteret he alc'h, e sta da glask aluzennou evid-ho. Cleved e vije alies o lavared e carje beza bet netra da ober evid guelloud mont beudez euz a zor da zor da gualat evid he breder keas izommet. Lavared a reas zoken alies da Zoue, gand eur galon eutued dre ar garantez evid ar beorien : « Me gred, o va Doue, eo beasoc'h ar garantez euz evid « ar beorien eged an hin amez evid h'oc'h. » Beas ex-ou eur micherour paour e kichen Gouened, war gand eur gonañ gienved : Eun ens edo he vied. He c'hreg zoken na grede ket iostad outkan. Goloet edo a c'houlou a dalet ar pen betek an tread, debret gand m astu hag ar vreamaduez, astenned var euz doornial euz en eur solier, hag avechou tagued gand an dizeper Armela a veza cleved peñ leac'h edo, a c'houleas digand he c'houleasour ha digand he mestrez mont d'he vied evid rei d'ez-han sioor. Lezed o oue da vont d'ez bras eo lavared gand pebez garantez ha pebez mers em lekeas da evelad euz an den reuzecod-se. Ne dre mene devez ebet dez en d'her gouled, ha beudez he vied he hag e louzaou d'ez-han he c'houlou, d'ar d'ar c'houez fall a leuskent. Lacad a reas e hoas d'ez-ho ar vuex essoc'h da zouten dre an aluzennou a gase d'ez-han, ha dre ar garantez a Zoue a skuille en he galon. Pa eur zont euz an u-se, e leac'h ma eave kemmet a dizeper deguez dirag Doue, he c'halon hag he drem a vije he antanet, ma c'helle he c'himer evid eur peñ lan. He c'houzon a vije ker cargued a garantez, a drez evid aneb a so or boan, a levezet evid ar re o deuz euz da c'houzon, pa den ar poanoc-se da veza saouret gand ar garantez a Zoue, ma crede aneb he c'hlev, cleved a garantez memez o tond euz he gmoñ.

He c'harantez e kenver he enebourien a iou bras m'urbed, hag ar c'hoant da ober vad d'ez-ho a vije avechou ken calonec, ma teus en he c'houzon beñ beñ-hamanchou bian. Diskuil a reas an nec-hamanchoc-se d'he c'houleasour, hag heana a lekeas ar peñ en he ene var guement-se, en eur ouerant d'ez-hi ou zuplijer m'orse da Zoue, oc'h'eñit guella ma c'helleur ar

goure'homennou roet d'comp da viret : Lavared a reas c'hoas e c'hellomp labourad evid lacad hor huez da zont da veza santel, evel m'as-x-co santel buez hon tad a so en env. An tad tarantezus-se a ro ar sclerijen eus an heol d'ar re vad couls a da re fall, d'aneb o deus eaz outlian couls a d'aneb her c'har. Kemner a rea evid eur vadelez a Zoue caout peadra da c'houzae pe beza goaspect. Mar bije creded fall varnez-hi, hag a vije avechou euz a bers an dud fallagr, e cave c'hoas an ta da veuli he c'hrouer, dishenvel bras var guement-se euz eur maread tedsantei a son, se d'an dud, hag a veleur o stoua pa deu eun dra bennag da stoum outho. Perse kement-se ? an diaveaz euz ho santelez ne d'en ket fountet mad.

Armela o veza couet elan, e vone galved eur midisin da zont d'he c'haout. An deñ-man o veled an hini glan ker ruz, a sonnias eaz oa bet eun disurj bennag en he buez. Petra bennag ar greden-so a c'holoe a vez buez Armela, Cousgoude ar midisin a harlaotas euz he noc'hant d'he mestr ha d'he mestrez, Lavared a reas ne vone ket mad marlese he goada. Ar midisin se a rea ho zever. Mez lazia a rea a gals. Great o oue d'ez-han anaout petra oa he glanvour, hag e teuas mez d'ez-han.

Confessour Armela, evit rei d'as eno caer-man an ta da zastum dantez evit rouantelez an env, a reas an eus da gredi an drouk a lavared anez-hi. Parant a rea outli rust, evel pa vije bet eur plac'h fall dindan diaveaz ar santelez. Armela o veza deñt da c'houzae ar pezh a ziscredet var he buez, a deuas da guemer kement-se evel ma kemener ar vrassa levezne a c'helfe dont d'comp. Trugarec'h a euse he c'houfessour da veza he c'houmered evid eur pezh fall. Goude o veule ho midisin da veza he zaeled en dismegans, ha ken alies gouech m'hergouele, e salvere d'ez-hi eo em strinea d'ho droid evid hen trugarec'h euz ar vad e doa bet diganhan. Mez, credi a c'helfeur, ne deuas ket eb brezel nag eb poan, da c'hellout beza laouen o velet dua he liano gand ar vez. Ar vuaneguez euz he c'haracter a roas peadra da zibupa d'he douster, betec ma teuas Doue da vouga en-hi kement a deñe euz ar c'hik, evit he lacad holl da vera dre ho garantez.

Oc'h anaout he santelez hag he spered, ho mestrez a levez ganthi ar garg da c'houarn an ti, hag ar garg da guemered evez euz he bugale hag euz ar serricherrien all. Ar renk hucl-se roet d'ez-hi n'ho lakeas ket cousgoude da zont da veza na grous na diehek. Pell ac'hano, he doujans pe he humilita a veled ato o para o pep tra. Plega a rea a galon vad d'ar re all, nemed meneg a vije a eun dra bennag hag a zisphaje d'a Zoue. Pa vije goulenet digant-hi he ali, her roc eb kuzet netra. Mez ma ne vije ket kavet mad he ali, o tave, hag e c'heville hini ar re all. Ar pezh ne vije ket mad d'ar serricherrien all da ober, hi her grea ; ar boued a zisplije d'ez-hi, hi hen debre gand levezne. Pa vije o comz euz unan bennag, e veled en he c'hierc'hien eun douster hag eun doujans ar vrassa, rag ma crede d'ez-hi ne diele caout an enor da harant ont deñ an douster hag an doujans-se a vije c'hoas brassoc'h, pa n'em gawe dirac eur belec pe eul

levezne bennag ; ha ma vije couseet dirac-hi divar traou ar rlijion, ne lavare guer, evel pa ne ouje netra var guement-se, petra bennag mas-x-co dosket bras. Evit dere'bel he verius kused ha pellad diout-hi istim an dud, e clako ato eul leaz'h a gostez evit parant euz afferiou he c'houjans d'aneb a joa carguet d'ho ren. Euz ijin ar gora e doa evit kuzet d'an oll ar grassou a roc Doue d'ez-hi. An tan a zave he c'halon euz a garantez he Solver, he lake avechou da gaout fallac'henn : Mez nikun nemet-hi ha Doue ne anaie ar peñs euz he c'hlenved T. B.

Lizeron eur Boelec laouank d'he zaon Yeur.

Pempet lizer : DA RENAN. — 1844.

Mal eo gancez, Renan ker, kass did ar c'helou penaoz eun galvet d'an Adoracion e parrez laun-Mari. Edouard ha Joseph en em gava ive enon. Pebez eur vad beza mignonet, labourat kenveit evit Doue ha goude beza lahouret da c'huezen an tali evit silvignez an encoz, en em gavout dioc'h an noz eun heurik bennag, ha koezal neuze kalon ha kalon. Bem euz revket lezet aze va lizer evit mont da velout eun deñ toc'hor braz ; goule ar gnession em euz renket dont da guere'liat dezan an Aotrou Doue.

Ne oan ket erruet mad er presbytial, pa m'enz renket mont adarre da velout daou zen all dre eur glao puill. M'em euz guelet em bugaleach er barrez *** eur boelec o vont da velet tud klao, er memez devez e pevar c'horn ar barrez-ze. Ceta kloc'h an iliz o lavaret din em euz eur badizant da ober, kenavo-ta, breur quer ***. A. M.

An daou zorn bras.

Eur patrie a zistroe eus ar c'huat, var ho chont eur beac'h kenneud hag a lakea he ziveskerigou da neza diadanza.

Ar patrie-ze a voa he hano Colare, hag en doa unneg vloaz.

Skuiz oa ; naoun en devoa, ha heradou dañlou kement ha piz o ruille eus he zaoulagad var he zivoc'h.

Ne ket goude an naoun nag ar skuider eo a lakea he zañlou da redek. Ar zont eus he dad oa, ho dad a voa maro en devez amzer diarnog. Ar pezh a rea dezhan gouela, oa dre ma sonje e calje an ti goullou, rag he vam a ranko mont ive d'he dervez da c'houmit he zam bara.

E gu rionez an ti a voa goullou ha ker paour, ma lezo ar vam anezhan diale'hoer pa zea d'he labour. Laer ebet ne gaje enha netra dioc'h he zoare.

Pa voa eñ Colare en ti, e tolas eun diou pe deñt horad kenneud munut en oalot, hag e reas eun tamie tan da doma he izili. Neuze o velet ar moguet o sevel, ec'h buanado dra n'en devoa tam da zibri, ha ne vele ket o

vije en ti an disters begad bouet. Nann en em lakess da zonal outan he unan :

Ne allan ket chom hirroc'h evale; rag seth ma o tost da veza braz ha cre. Dons en dombet ar vadelez da rei din divrec'h med haguet da labourat, ha va mem a la fallot'h alla bemdez. Bete vrema hi a deus labourer evidon; iviziken oo me a die labourat evith. Pa vezin den avoalc'h ne devezo izonda labourat tam, n'e devezo nemet chom ama e kichen an tan, ha pourchas bouet evidomp kom daou, ha ne vazo ket red din chom ep tam evel hirio.

Colaie a voa mad da labourat, ha ne c'hise ket evit implija ar pezie en devoa a sers.

Souden e clevas al loket o savel, hag e teuas he vam en ti. Goude beza poket d'he map ha roet dezhan eal loden eus an tan bara du ha seac'h e devoa bet d'he c'hoan, e c'hazeras en eur vouela. Skuit oa ken ne bade ket, hag evit he labour ne devoa bet nemet ar c'hinonvat vara-ze. Ar paotr a lavaras dezhi. Va mam, me'm eus greot va zouch da vont da redek ar bed da glasc labour, evit na vazo mui red deoc'h va beva. Mes ar vam a zrollas neuze da vouela.

— Va mam, eme Colaie, posius eo, mes red eo gouscoude, rag anez e varvimp gant an daou. Pa na vazo nemet oc'h, e c'hounazot ho ponet ser avoalc'h; ha me, pa na vazo nemet boun, a lacar va gouel dioc'h va avel, hag a rai va zamm dioc'h va zorchon; ha neuze me a gresco, doul a rai ners din, destam a rin peadra, ha neuze e tiastrom d'ho caout pa viol cor, e kemerin d'am zro sars'i ac'hanoc'h, ha n'o pezo mui izom da ober netra.

Mam Colaie a voa mantret he c'halon. Gouscoude e vele errad e lavaro gair ar potric, hag e voa red dezhi dispartia dionthan evit he lezel da vont da c'hounit he vara.

Antronz an heol a voa gae ha skedus dioc'h ar mintio. Colaie a glascas he vontou hag a lakeas colo fresc enho, rag peurlieusa e vaze diarc'hen. Ar vam a glascas dezhan he zillad da zul pere ne voant nemet guelloc'h evit he zillad pender. Taconet oll vant; gouscoude pa voant lakat var he dro, ha pa voa ar potric kempennet evelse, e voa eant avoalc'h.

Dibri a rejont neuze ar peza jome eus an tan bara du deut gant ar vam an derc'hent. Mes nag ar vam nag ar map ne gradient sellet an eil ouz eguil. Ho daou e claskent euzet an daelou a zrede eus ho daoulagad.

Oh! c'honi bugale, pero a so bet gret ato stad ac'hanoc'h gant ho tud, ha ne ket bet red deoc'h morse ho c'huitaat, soupt pebez rann-galon e voa evit ar potric bez lavaret kenavezo d'he vam ha mont kuit dionthi? Ar c'hinnad-ze a voa teun evitho ho daou.

Colaie a lavaras gouscoude. mad, va mam, red eo din mont kuit. An amzer so caor, an heol so gae, an hent so bras.

— He vam a dolas varnezhan neuze en zell trezou. He glac'har hag he anken a zrollas neuze kement, ma

ne eile mui nemet harvoud; ha gual. He divrec'h a jome souneet en dra d'he map oc'h he vrate; mesout a venne he c'halon deabi.

Ar potrig a ennas da vouela evit coma izonen oc'h he vam kemeret a rous neuze he dog, he hent hag hag he vissac'h, hag e liblans.

Mes he vam a loucar eur greden; mont a reas em nebeut var he lerc'h. Gouscoude o c'hounzot errad e voa red dispartia, he leras da vont, mes chom a rous da sellet outan keit ha ma c'helle he velet. Pa voa est a guz e tiastrom d'he zi en eur vouela doureg, hag ar potrig dioc'h he gastes, goude beza sellet mear a vech var he lerc'h, a vosele druz ive a vont gant he hent. (Eur vech all e livrum pelec'h ez eus Colaie.) G. H.

AN TAB BINGUE.

E boez Sant Jozaphat e lenner penans tad ar prim-er, pehini a voa paen, evit miret na vije comzet d'he vap eus ar guir Doue nag eus al lezen gristen, he dalc'he en eon doare benoag dindan an alc'hoer, hag en doe difennet oc'h an oll na gomeberit dozhan a relijione guiz ebet. Pion a grette e ve cavit furio var an desor, ha zoken en dor hro, tadou hevel oc'h tad Sant Jozaphat? Mad, caout a rer gouscoude.

Brema ez eus vardro daouzeg vloaz, em Aotrou e chom a dost da Bariz, a deus da gaout eur vestrez-scol eus ar gnear-ze. Clevet en doe oa an dimezel-ze eur vestrez-scol dispar.

— Dimezel, emezhan, c'hoant am eus da zigat va mere'h d'ar scol davedoc'h.

— Mad, eme ar vestrez-scol, digassit-bi. Gouscoude rit pegement a goust da bep luguel?

— Oh! evit an dra-ze, me ne zellin ket oc'h ar peza gousto, hirroc'h a bain zoken evit ea c'houlennit, mar kint. Mes eun dra am befe da c'houlenn evit va merc'h, emm dra da belini e tale'han cals. Mestrezet-scol to ba ne ket falvezet dezho kemeret va merc'h abalamour da-ze.

— Hag an dra-ze, petra eo?

— Va merc'h so trizeg vloaz. Ne deo bet morse er meaz eus va zi. Morse an hano a Zoue ne deo bet lavaret dirazhi e guiz ebet, ne voar hano ebet nag a veleien nag a ilizou. Morse ne deus clevet eur beken na guellet den o pidi. Goude ma em eus puantiet kement evit miret oc'h va merc'h da gaout anaoudeguez ebet a relijion, oc'h ellit erdi errad ne fell ket din e ve comzet dezhi a gatekiz, e ve hano dirazhi da vont da gofer, da eber he base. An traoz-ze, a gredan-me, ne dint mad nemet da goll speret ha calon ar vagale. Ha kemeret a ellit-ho va merc'h evelse?

Ar vestrez-scol a voa chomet mantret o clevet an tad-ze o comz evel ma rea.

— Aotrou, emezhi, me zo christenez. Mes, ha pa na lavarje ket din va c'houlenn ne allan ket kemeret eur huguel em zi var arzaou evelse, e lavaran deoc'h ne

allen ket miret oc'h ho merc'h da glevet ama hano a Zoue hag a relijion. Ar merc'hedigou all so ama a zesk ar c'hatekiz, a lavar ho fedennon, a ia d'an iliz. Ne allen ket miret outho da goma d'ho merc'h eus al lezen gristen. Hag ouспен, ho merc'h so bedezet, hano Doue so scrifet en he c'halon. Ne deus nemet en em gaout eun tamio er sclerijen, da lavaret eo, gant bagale gristen, evit ma teufe dezhi ar c'hoant da anaout he Doue.

— Evelse-la, eme an tad, ne recevet ket va merc'h?

— Nan, a dra zut, rag ha pa elfen miret outhi da glevet comz a Zoue, n'em he ket ar galon da lezel em c'hichen eor huguel ep rei dezhan da anaout da nebeuta hano an hini en deus he grouet. Lavaret a ran deoc'h zoken ne dai ket ar hoan deoc'h mont da gaout mestrez-scol all ebet, rac n'eun ne guemero ho merc'h mar goulenit emm dra evelse diganho.

An tad a reas knit en eur hijs he ziouscoaz, hag en eur c'brosmolat a eop kement hini o deus relijion; rag, emezhan, ne ouzont ket petra sell dezho.

Ha brema, petra eo deut da veza ar plac'hig-zo pehin, brema ez eus daouzeg vloaz, ne vouie ket zoken an hano a Zoue? Petra zervich d'an den clasc ober lezen da Zoue? Petra zervich dezhan lacat he ijin hag he evedet da g'haac deza tree'h d'he grouer? Pion a ello miret oc'h Doue da denna eun ene davethan pa en deus c'hoant? Ar plac'hig-zo e deus hirio pemp bloaz varnugent, hag a zo... leanez a urs Carmez!

Ha penaus eo digouezet eun dra evelae? Oh! Doue ne vez ket nec'het evit ober he volontez en despet d'an dud, pa blij gantha.

Ar plac'hig keaz-zo a ioa eun dervez oc'h ober stam e kichen he frenest. He zad n'edu ket en ti. Eur marc'hador levriou a deu da dremen. Bez' e voa gantha en he haner levriou fall ha levriou mad, levriou hag a zo gantha eur c'houez gouest da lacat eur c'hristen da stanca he fri pa ve var bed eur c'hart leo diouho; hag ive levriou eus ar re vela.

Ar marc'hador a jomaz a za dirazhi.

— Prenit eul levr brao bennag diganen, va dimezel, emezhan.

Ar brizonierez a astennaz he dorn evit cregui en eul levr. Lavaret a ran prizonierez; rag he zad, a veza n'en dos lavet mestrez-scol ebet d'he c'hemeret evit he c'helen evel ma feile dezhan, a voa en em c'hreat he unan ho mestrez-scol, ha n'he leze ket da vont er meaz eus an ti.

Ne oule den pegouement a hoan a guemeraz an tad difeiz-ze evit miret outhi na velje ha na glefche maira hag a alje digas en he speret eur zouch bennag a relijion. Na ket ken sez-ze lacat levriou eire daouarn eur c'hrouadur ep ma cafe enho hano a Zoue, a lezen gristan, pe a draou-all evelse. An tad a boanias goucoude kement, ma crede errad e touje abenn eus ar peiz eo doa soujet.

Evit diskuez deoc'h pegouement a hoan a guemere; scrifet en doa gant he zorn eun hator a Vro-C'hall hed ha hed. E garrionez penaus lacat eire ha daouarn eul

levr eleac'h ma c'afje, er pean kenta, ar rouanez Santez Clotilda, hag ar roue Clovis oc'h en em ober christen var dachen vrezel Tolbiac?

Eus an histor zantel, eus a histor an iliz, e c'hellit cridi, ne zescas petra d'he verc'h. Pa veze hano eus a histor ar breion paen, ne voa ket diaz dezhan lavaret dezhi ne voa doucou ar baiaret nemet rimadellou. Ha selz penaus an tad dall-ze a guemere canl guech mui a hoan evit sevel he verc'h ep relijion, evit na vije bet red dezhan da guemeret evit ober anezhi enr gristenet vad.

Ar verc'h eia, evel ma em eus he lavaret diaraog, a astennaz he dorn da gregui en eul levr. Ama en devoa izom he sel mad da ren he dorn. Rag credabl eo mar coeze var eul levr mad, al levr-ze a sigorje dezhi he daontagad, a zescje dezhi ar peiz a guset outhi; eleac'h mar coeze var eul levr fall, ne raje nemet creaki an den valjen eus he sporet, ha martez teleur ar vreindurez en he c'halon.

G. M.

(An nemerent eur rock all).

Hano ar Kent evit ar Simon-ma.

- DILLON, 22 HEZK. — Sant Callist, pap ha merzer.
DIMEZHA, 23. — Gouel hon Redemptor, hon daaprener.
DIMEZHER, 24. — Sant Raphael, arc'hel.
DIZIEN, 25. — Sant Guézou, escop.
DIRGUENNA, 26. — Sant Alor, escop.
DIRAANON, 27. — Sant Magloar, escop.
DISEUL, 28. — Trede varnugent goude Pentecost, sant Simon ha sant Jud, ebetel.

An Aniel hirio:

Jesus a lavaras d'he ziskibien: Ar peiz a c'houer-houennan deoc'h, eo en em garet an eil egoilo. Mar en deus ar bed cassoni ouzoc'h, gouezet en deus bet cassoni ouzime da guenta. Ma vijac'h bet eus ar bed, ar bed en divije caret ar peiz a vije dezhan, mea dra ve deoc'h ket eus ar bed, ha ma em eus ho libabet hag ho tennet eus ar bed, setu perag en deus ar bed droug ouzoc'h.

Ha pet sonch eus ar peiz am eus lavaret deoc'h: Ne ket brassoc'h ar servicher evit he veatr. Mar o deus va iskinet-me, hoc'h iskinet ive, mar o deus miret va c'houzou, e virint ive ho re. Mes kement droug a raint deoc'h, hor graat abalamour d'am hano, dre ne anavezont ket an hini en deus va d'gasset. Ma ra vijen ket deut, ha m'a n'am bije ket comzet outho, n'o divije ket a bec'het: mes brema n'o deus petra d'ho didamal. An hini am c'hassa, a gassa ive va zad. Ma n'am bije ket great en ho zoez burzados ha n'int bet great gant den, n'o divije ket a bec'het, mes brema o deus ho gullet, hag evelato em c'haseont, me ha va zad.

Kementse a so evit digas da vir ar peiz so scrifet en ho lezen, penaus o deus va c'haseat eb abeg ebet.

SANT IAN. XV, 18.

G. M.

KELIER.

An Aotrou Ruillon, vikel e Ploecman, so hañvet person e Lannvily,

An Aotrou Pennamen so hañvet vikel e Ploegat-Guerand,

An Aotrou Gall, vikel e Ploegat-Guerand, so hañvet vikel e Brie,

An Aotrou Yvenat, vikel e Sant-Marc, so hañvet vikel e Ploeguer.

An doueuz deuz o deus great eals distruet e meur a leac'h. Goumoude brema eo ep en denet an doueuz, hag an enezez a zo eal en he dro. Mes an doueuz so bet goleet so chomet varvezho groun ha livach, bez so distruet, guez so torret ha lennet eal an doueuz. Tad ar c'harterion-se a vezo pell annez voaz eus ar voalem-se e so dast d'ho aker.

An amez vraz so dent, hag an edon diverez a zo savet. Ar c'hazetennou ne goumoude nemet eus an aradegou hag eus ar prizioù roet d'al labourerien ha d'al loenel. Evel ma aeo an traoz-se ar memes tra c'hoas lavaret e pep lec'h, hag evel ma o deus an oll goleet an aradegou-se, an rufen, oc'h ha merca arna, nemet lavaret d'al leaser ar peñ eus deus goleet he unan.

E canton ar C'hastel-Nevez ez eus digouezet n'eus ket pell eus dro ar vraz gant ar chasacrien pe hemolt hidi' evit coma brezonnet eus. An dro-se a gaven hec'h lakia ma n'he c'hreden ket, evit an d'ig beza teopet var meur a garten e halleg. Mes brema ne ellan mui donet na den gant, hag ez an d'he merca ive evit ar re a leus Feiz ha Breiz.

E canton ar C'hastel-Nevez eta, e coajou Laz, e voa eur chassa braz, eur chassa bleiz. Ar chasacrien divar dro a voa en em zepmet, ha kerkent e c'hoas an dervet. Ep dale ar chas en em lara da chassa, eur bleiz a voa en ho rang. Al loen-kez ne ruz ket hir he aboden, treuzet gant dion pe deir boulet, e coezan souden maro mic.

Ar bleiz distruet a voa eur vleizez, eur vam doueuz hag e devoa bugale, ha zoken bugale bras dija. Rag a veac'h o don laz ar vleizez, setu ar chassa o sevel eur c'hrenn vleiz, eur map red ha ma vije dent tosta ma e'hele evit goleet he vam o vervel. Beac'h adarre ta var ar chasacrien. Evel ma credent oll penaus ar vleizez maro a joumje d'ho gueslat, e redjont oll varlerc'h ar bleiz beo, hag e lakejont ho frez var eus tamig moguer e costez an hent.

Lavaret a vez, ar bleiz
Pa vez eus a vez eus,

Mes ama ar chasacrien a voa en em dromplet. Pa deujoat da glase ho bleizez varo, ne galkont nemet he Breiz. Mes, a leverit-hu, n'oa ket maro deuz ive-is? Eo arad, maro mic. Hag oa eal hec'h e'elatu? Ia, eal oa, mes gortant, n'oa ket eal hec'h he unan. Cavet o don saour da vont, ha setu ama penaus.

Ker marc'hador gant o tremañ dro eus, a vez ar

vleizez eus azeñnet var an tamig moguer. Cridi a ra eo eur bleiz maro gant eus taol goad. Hag e guesc'h, beuzet oa al loen en he e hoed. Sementa ra al loen maro hag hec'h tol en he gar evit he gas gant. O soupi eus pen e roer eur prim d'ar re a hag eur bleiz, e zo l'ar C'hastel-Nevez da zaskoez he breiz d'ar penous kenta eus ar guez-se evit ho laca da rei dezhan ar prim en em gounezet. Rag, emezhan, posn en doa bet o loen he e-man a beus eus al loen gouez-se gant he fuzil he gant he gontellaseñ. He fuzil hag e gontellaseñ a voa paled met en he gar, ha zoken, he fuzil, emezhan, a voa eur fuzil d'ar bleiz, eus ar re o deus great kement a zistructer brezel divrez. Credet e voe. Mont a reat da rei dezhan ar prim. Mes ar gard-champetr pehini a vout e voa chassa en deiz-se e coajou Laz, en devoa eus tamig d'hañs, ha deuz c'hoant en doa ive da velet unan eus ar fuzillou-se a so kement a vrad anezho. Setu hec'h hec'h ar fuzil ha petra gal? Eur gorzen bouren gant evit lennet gant? Ar peñ a voe gouez eo ar chasacrien a zigoueras ive ep dale, hag a gavas he vleizez uget e lost eus ar marc'hador gant. Hema, a e'el evit, a voe great hec'h vrazanhan, hag a veas kuit loen. Mes lost oa bet dezhan oher he daol.

G. M.

N'na mar ebet, e ker X. e voa eur vanden maro c'hastel-Nevez a vraz peket var an dachen. An dro-se a voa eur miniver deiz ar fuzil, ha peket a voa eo ar sta lou a bep seurt. Setu eus den o tont da varc'h eus legoat, da lavaret eo, unan eus ar peket a c'haller hec'h kendervez, e voa eus hec'h eal hec'h eal evit eus, hag o deus kuzellou eus gouez peket eus e hemener.

Ar peket-se a vo c'hoant da gant freac, ha kerkent ha ma c'haller, a beac'h.

An don-ma-la, o varc'hata eus legoat, a lavaret eo ket beo, hag evit goleet, e lakias hec'h vout pe he gant var lost eus c'ho a voa oc'h he beal. Ar peñ a gogas stard hag ar c'hastel-Nevez gant a legoat oc'h he lost. Va den a redaz ive bea var lere hec'h gant, ha mere hed ar peket a lavaret. — N'er paco ket! — Oh eo! — He mar ket! Ep dale, den, hec'h pesse a voa eus hec'h ket peket, hag azeñnet eus c'hoant hec'h ebet anezho.

Ar re a saozez guizon ar guezerezet peket, a eus anjal pebez l'arman a voe distruet eus pe den ar marc'hador deiz da velet en eus dro loen a voa eus deizbo.

G. M.

PRIS HA BRIZ.

Kennez — 13 Here.	Post-Nazat — 11 Here.
Pris ar c'hastel toue.	Pris ar c'hastel toue.
Gulais .. 13 lur, 15 c.	Gulais .. 13 lur, 15 c.
Segal .. 8 lur, 65 c.	Segal .. 8 lur, 67 c.
Eis .. 7 lur, 64 c.	Eis .. 8 lur, 65 c.
Ed-du .. 5 lur, 93 c.	Ed-du .. 7 lur, 29 c.
Ker'h .. 8 lur, 70 c.	Ker'h .. 8 lur, 70 c.
Avaleu-douar 3 lur, 23 c.	Avaleu-douar 3 lur, 23 c.

Ar Gerant Ar DE KERANGAL.

Kemper, mout gant Ar. en H'Anaz, Kember en Kember.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezhonec.

Em Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur bloaz	DAOU SCOUT
Evit c'huic'h mis	WER SCOUT
Evit tri mis	C'HUIC'H REAL
Eur gaseten eken	DAOU VENEK

Ar bazemant a dle beza gread eadog caout ar gaseten.

ALLOU.

Ar serijou a ve c'hoant da lacat er gaseten a dleer da adreñsi oll d'an Aulrou MORVAN, Belec e Kemper

Ar postamantou a dleer da adreñsi d'an Aulrou SALAÏK eken. An abonnement a guezter o ti an Aulrou SALAÏK librer, ru Kerton, e Kemper

KEMPER, 27 Here 1866.

Brema e clevet dalc'h mad come a varzudou, a vira-clou digouezet ama hag ahont. Lavaret a ve gread e fallie da Zoue digouezet ho daoulagad da eun nebeut tud difez a zo pere a lavar n'eus ket a varzudou, ne deo an traoze ma comzer anezho etimez an dud nemet rimadellou. O comz evelse, an dud dilez-ze a va evel ar re a zo ho daoulagad pa deu an heol da bara, evit lavaret ne ket deus, n'eus ket a sekerijen. Oc'h ober ar burzudou-ze d'arzo, Doue a ra ma zo red dezho anan ar vironer, pe tremen evit tud all mar ho nac honi

Fallout a ra dezho c'hoaz enori ha lacat enori he zervicherien fidel, ar re o deus tremenet ho buez en eur stad diste, dispriget gant ar bed, avechou raknet ha casset bete gant ar re ma teant vad dezho.

Evelse er zizun-ma e comzer eus ar burzudou-great o kenver ar re o deus pedet servichereze Doue, Mac'hari-Mari Alacok. Mac'hari-Mari so bet discleriet eoruz, hag ar burzudou a ra Doue dreizhi abaoe a lakat he c'hanoniza ep dalc'h.

Comz a rer eus a eun den hag'a voa devot bras d'ar gilon sac'r a Jesus. Casset nue bete dor ar maro gant an derzien dom. Dilezet oa gant ar vedennel; edo en he agout Tostaat a rer oc'h he vuzellon eun nebeut poultrem eus a gorf ar plac'h eurus. Dloc'h-in e tigor he zaoulagad, e ten he anoudeguez dezho, e c'hell comz oc'h ar re a voa var he dro, hag antronox e rea he labour etel pa na vije ket bet elan

E ker Autun, eur plac'hig isonane, leanez eus ar zermant, a voa abaoe daou vloaz anter dalc'h bet gant cor c'hlenvel e bueden he liven guen. Ha douguen a ranket eus he guele d'be c'hador, hag eus he c'hador d'be guele. Ober a rejot eun navet evit gouten ar pare evithi, hag e voue lavaret dezhi kemeret perz en navet-ze.

D'an navet dervet, goude m'a devoa communiet, epad ma tregareka he Zalver, setu hi en eun taol o lavaret, anezet oll, p'ou zo arze? p'ou zo oc'h va zeref eus va c'ha-

dor? Ha lavar deoc'h ez eus unan bonnag oc'h va zeref? Ha kerkent e savaz he unan, iac'h evel biscoaz. En deiz-ze zoken n voue laket da barcherez er gouent, hag abaoe e ra ar garg-ze couls da nienn

Ar plac'h eurus Germana Couzin, a behet oa eus comzet meur a vech, a ra iro burzudou, pe da viana Doue a ra e kenver ar re he fed. Unan eus ar re vrasa a anavezet eo an distro oc'h Doue eus a dud eus barrez eleac'h ma zo cals d'arzo, ha dreist oll, an eil rum a voa e cassoni hag a breze, oc'h e guile. Ar c'hassoniou-ze a hade abaoe meur a vloaz, ha n'oa ket a zoare e tenje an dud-ze d'en eun unan. N'oa nag iliz na presbital. Brema ez eus tri bloaz, person ar barrez a zonjas mont da vez Germana da c'houlen ar zrouer eus he fedennoc evit tud he barrez. Bet en deus he c'houlen. Brema ez eus eun eun iliz nevez euz euzet Cals traon all a vanke c'hoaz hag a so deutev da heol. Tud ar barrez en em gles evit ar mad hag ar person a lavar luel ez eo eno eur burzud bet digant Doue dre bedennon he zervichereze.

Doue a ro d'an dud peadra da zonjal. He voaligner a sco var ar bed, var an Europ dreist oll. Ar goaligner-ze a here unan epken a voa guech all avoalc'h evit teleur an enerez en eur vro oll, evit lacat da greda tud meur a garter, ar goaligner-ze a deu brema, ec'h eiler lavaret a vanden, guech an eil variere he eben, guech meur a lius var eun dro, da ober distruch el foden-ma eus ar bed

Setu ar c'holera, abaoe peil amzer, na guita ket ar vro. Mont a ra eus a du ar c'hreindez da du an anteroz, eus ar sae heol d'ar c'huz heol, hag e sco ato eun tu bonnag.

Ar vrezel zo deus ve da ober distruch ha da zamma, en eun nebeut dervetion, eun niver bras a dud.

Eur goal glenvel so coezet var ar chatal, hag en deus lazet, hag a laz ato loenet ep niver, e Brozaos, en Ale-magn, hag e meur a vro all

Bandennou killeren-raden, bevel oc'h commun o

nijal dro'n car, n so distannet, donat oll en Algeri, da loun ha da zistruja oll vadon an daour, hement en em gae var ho hent.

Ha setu brema an doureier bezz o toot da zismatiri pep tra en douaron plean hag en trawennou pe ar stadennoez, o listroja kerradou zbez, e lezel en nous ha dibourvez a bep tra iadan tud a gantelion. En cul loden em ar Savoia, a hed ster vraz al Loer ha meur a ster all, an doureion dirollet o deus goloet an douaron a bep tu, ha petra jam var ho lere'h nemet grouan ha fi-vach, guez ha tiez disaret?

Gueh all pa deve breac'h an Aotrou Doue da bouneraat, pa zigouere eur voalen bennag evelso, an oll a rede d'an ilizon da c'houlon trugarez oc'h an Env. Ma ne allet ket ato pellat ar voalen, da viana e tesket he gouzan gant feiz, hag e real evelso vad d'an euz ma na real ket d'ar c'horf.

Hu ne ouzeur nemear judi. Pephini a fell dezhan lavaret he brez distarbenn ar gouligner hor sco. Goulen a rer digant ar vouezeguez ho fellant. Mes anoa! ar gouezeguez, skiant an den so berr da zontal beza treac'h da voaligner an Env. Ar vouezeguez a so mad pa vez hano da leat etre douaron an dud benveiañs gant pere e c'houlont en em laza anaoe'h ha bouaoe'h, mes diwers en em gaf pa vez izom da zistrei ar brou a zoro Doue. Ar beden a dal neuze harro'e h evelso.

Ar gouligner-ze a sco hino var ar vro a so kentelion a ro deomp providans Doue. Diskuez a reont deomp en euz izom da c'houlon trugarez, on euz izom da zistrei oc'h hor C'hrouer ha da viret gwelloc'h he lezenn.

G. M.

Rom. — Ar pover a viz here, deiz gouel Sant Franses Assis, ar Pap, goude beza elevat al ar gardinale hag ar re en doa galvet evit an afer-ze, en deus discleriet e c'hallet ep sonn, cas var arzo ar promez evit canoniza an daon zen eurus Paul ar Groas ha Leonard a Bova Mauria. Laket en deus leus an daon acrit roet gant ha evit kementse. Roet en deus c'hoaz scrijou evit tud santel all a so hano ive da canoniza, evit discleria eo gant hurzadou grent gant ho.

Ar zoudardet eat eus a Frans da Rom, a so digouezet ive'h, hag a so grent euz digouezet ar c'haera dezho, evel ma on euz hen lavaret er izom dremenet. D'ar pover varniguent a vengolo, vardo pemp heur dinc'h ar paidaz, ar zoudardet a voa en em renket var uan a hlaennou kaer, hag hon Tad Santel ar Pap an eat da rei dezho ar venediction apostolic. Ar zoudardet o dou c'haanteat kementse, ha hi Vao en deus roet dezho ho goulon. Goude beza ho penniguet, en deus lezel an ofiserien da zont da boket d'he dret. Ar c'kommandant a lavare d'ar Pap ho lianovou, hag ar Pap a lavare eur guer mad bennag da bephini anezho, hag a roa ive da bephini anezho eur vedalen.

Deiz gouel Sant Franses, pehini a von en em c'hreit paour evit Doue, ar Pap en deus roet eul lein d'ar baourien. Evelso, e erciz ha baourantez he zonn, hi

Nas an anaoe'h ha ket an dud izomoc, pere a u dreist ar re all mampruz Jesus-Christ. El lein-ze ne von digouezet nemet paourien.

Marzail. — An Aotrou'n Escop Plas, nevez digouezet e kerhenn he escopie, so bet eat da volat ar re glan en hospitalou, rag ar c'holera so er guer-ze. Oc'h ober he dro dre ar talion, e tignoezaz gant guete euz den elan, dare da vervel, mes pehini en doa c'hoaz goude de anaoedeguez. An dou-ze en doa bet he sacramentoc, mes n'oa ket bet couzennet, hag e pedaz an escop da rei dezhan ar gouzemen. An Aotrou'n escop a roas leus dezhan he c'houlon, ha setu penaus an deus an Aotrou Plas couzennet ober he garg a escop.

Auch. — Er guer-ze, evit Pasc ar vugale, ez euz guetet euz dra hag en deus grent plijadur d'an oll. Ar jeneral "" en devoa eur verc'h oc'h ober he Pasc kenta. Mont a reas da ganul an Aotrou Person evit gouzout digantha pehini eo ar verc'h paoura a ilie rezo he Doue er memes dervez gant he verc'h. Ar jeneral en em gargas da vica ar verc'h paour-ze, ha deus ar gouzennoc e reas he c'has hag he c'herc'h al euz iliz e carroz o kichen he verc'h ha uan. Ar plac'g paour-ze a dremenaz an deiz oll e u ar jeneral pehini a voa bet en iliz kent hag ar vugale.

Ar c'holera a ra ato distruet o meur a treac'h. E Bapa e tale'h ato da akei euz niver braz o dud. Ber'com dreist oll eno eur herrez aleoc'h ma en deus zannet euz, hag eleoc'h ma o deus an dud kemeret kement a zonn razhan, ma tlezoet ho c'berent tosta zoken ker-kent ha ma crog ar c'hleuvet enbo. Ne gred marden mont var dro an dud elan nemet person ar baron, ar medecin, hag ar c'hoarezet so eno oc'h ober sco, euz emant ive nos deiz e tal gueteon ar re glan. N'eo a-met ho evit eat d'an daour ar ro a varf. Eor c'halev m hag a gred c'hoaz ober arebedou, mes pa en dervez gant an arebed, hen lara var an hent, ha neuze ar beleg hag ar medecin her c'hermer ac'hano, a laca an daour enbo, hag her c'has d'ar vered var eur c'brava. Ar beleg hag ar medecin a zoug evelso ar c'horf maro en eur lavaret pedennou an anaoen.

Euz dervez gouzennoc e tignoezaz uoour gant ho. Euz aotrou braz nevez deut da cham en eur maner en dret er c'harter-ze, en em gavas da dremen pa edoet evelso touguen eur c'horf maro d'an daour. Ker-kent euz d'ur beleg discregu hag en em lakeus en he feac'h. An Aotrou mad-ze eo an Aotrou Merod, n'euz ket pell muiet hon tad santel ar Pap. An Aotrou Merod en euz da redek da velet tud elan ha da gas al anaoeuz kement leoc'h ma zenn izom.

Kementse a zgas da zonn euz eur maner a Bapa a voa o labourat e Viterb a grogas ar c'holera eno. En em lacat a reus da zervicha ar re glan, hag ez eo ive nos deus da reza dezho an oll anaoeuz a ilie. N'oes ket pell e vellez o toot er c'haletreuz ma euz o cham uant, an

« merin ivrinken, nemed ar pezh a roket d'in, Mam superiorer ! en eur drei dioc'h out-hi dre aluzen en hano Jesus-Christ. » Ar Superiorer a lavaras d'ex-hi e kemere he vev en hano Jesus-Christ, hag e roe d'ex-hi dre garantez evit Doue. an dillad e doa digaset ganti-hi. Lavared a reas e hoar d'a Armela kemor he bood hag he dillad etel eun aluzen great d'ex-hi en hano hor Salver Jesus-Christ.

Tud ar bed a-dez poan o velet peguen caer en dirag Doue eur baourentez ken bras. Jesus-Christ, an Ebestel hag an holl zent o deuz cared ar baourentez. Calon an den, dislag euz madou ar bed-man, a gav essoc'h a-ze an hent a gass d'an Enn.

Arvok ober ar vev-ze eta ar plac'h santel mon, a c'hontennas adare ali he c'houfessour, rag ne rea mor-se netra euz he fen he-unan ? Ganed ex-ou gand eur sentidiguez vraz, hag adalec he lugalcac hi en en sante douguet d'a senti eb gonlen perag. Salvui e zea en oad, salvui e vele peguen dangeruz en heul ar pen an-unan, ha salvui he eue a soa deot da veza caer dirag Doue dre he santeluz, salvui e vele peguen talvoudec ex-ou d'ex-hi ober e pep-tra ar pezh a vije merket d'ex-hi e kenter he devozionou, he finjeonou hag he foanpou. Ken encreuz en eon gave var guement-man, m'a ne roje morse d'ex-hi he-unan eun taol disjplin en tu-all d'ar pezh a vije merket, peguen brax beuz o vije he c'hoant d'a n'eam gasuz. En dervechou m'a ve e'hele ket communia dre m's he c'houfessour, ne dije biken communel hag e vije deot eun eal e-unas d'he c'houmania. Petrabonag he c'hoant da ziguere Jesus en he c'halon a voa bras meurbod. Ne en ket nebeutoc'h santuz e kenter he mistri, rag biken ne raje an disterra tra eb he lavar. Dre vertuz ar sentidiguez vraz-ze, Armela a lakeas da zont da veza talvoudec d'ex-hi evit rouantelezh an Enn, an oberou disterra euz he bues.

Evit guelad peguen caer ha peguen santel ex-ou boez ar servicheurezh-man n'euz nemed selhad euz ar pezh-bezon bras a rea ar mui poan d'he spered. eur gompiljaduruz lavared evit e'houarzin eun disterra en dije distroet he spered euz Doue. Eur banne dour pe eur c'hinoad varz kemered goude eul labour denn, ar c'hoant da lavared eur goma rast d'he mest saouanc, deot da veza egaruz dre eur c'hlenved en doa, ha c'hoaz evit he vad beza great eul loden euz talle dillad he mestrez goz, maro er bloaz 1850, roet d'ex-hi, e leac'h beza guedet ma vije great al loden-ze d'ex-hi gand reall. Beza cavel mad ex-ou roet d'ex-hi evit douguen eon il an tron-ze, eun hohid saved a vezer mad. Beza en emglemmed, ha c'hoaz gand eul lealded vraz, hag eur vech eliken en he bues, dre ma ve vije ket roet d'ex-hi eun dra ezommed-bras beza laked en he spered n'ea-co ket eun devozion, hini eur plac'h a ziskuez beza santel petra beuz he bues ne deu ket direboch avouallac'h. Setu pre'hejon brassa Armela, setu ar pezh he deuz he laked da skuit kement a zalcou c'houero, ha da ober pinjeonou ken rust ha ken caled.

Ne ouz ket avouallac'h evit ar poanou hag ar

c'hlenvejon a vije digaset d'ex-hi gand Doue, karol a rea kement ar poanou-ze, ma dije clasket re-all eun brassoc'h penefe he c'houfessour a deue aliez d'he dardben, oc'h ober d'ex-hi en eun voderi. He finjeonou ne vijent anavezet nemed gand he c'houfessour la Doue ebken. Eur hoan ar vrasa a guemere evit kuzadurgal a lake da redez euz he c'hoar an taolou disjplin pe seurtjerer.

Doue a lezas ganti-hi eun enebour da vrezelletad an enebour-ze a voa an lech da glask he zaramant varmer-a-dra, ha tam en oll direfuz var he boued. Treac a e vras ato d'an enebour h'imus-ze. Morse ne deuz he leac'h da gaset netra da n'eam ebech var gement-se. E kesver he houet, ne sonje tam en-hi he-unan nemed goude beza roet ar pep guella d'ar re-all. An holl gave souezus e' helje beza gand ken-nebeud a vagadur ha c'hoaz ken fail Petrabonag ma vije bepred treac'h d'he zeeh e tene cougoude aliez da lenskel daelou dre ma ne c'helle ket her mouga, ha dre ma ranke bep mare ober d'ex-hi brezel. En divez Doue a vuzunaz ar Philitin, a hen doa lezet en eun douar a garve kement, nemed evit rei tro d'he servicheurezh santel da c'houfessour kement a guemere hag a victorien dre he pen padu er brezel.

He eue caer ha santel, laked providie dre guement a vuzudou a roe d'he diaveaz eun dra beuz bevel en traou an Enn. Kement ze a rea ma vije clasket ha c'hoaz gand an holl he duare ken douar bevel euz hini a e-lez a zave var zu Doue an holl sperejon ha calouez he guel. Ker mui e vije ato, ma-ne goze morse ebken ha c'hoaz e her guemere. Kement ne barlante ket a Zoue a zuplie d'ex-hi, ha ne oue ket penza e'neoc eruet gand Doue, a hele mui e netra all ebet nemed e'ha. Da c'houde, pa deue d'ex-hi klevet parlant dre hean traou vev, ne rea van ebet d'har c'houman, hag e lakeas he spered da dreg oc'h Doue. Ne rea van en oll euz an traou ne zellet ket ouz, ne guemere ket an disterra plijadur o clevet an nesventou. Doue, he garantez hag he vadelez, setu var betra e carie ebet parlant, pe parlant hi he-unan. T. B.

AN ENN.

Lavaret em beuz d'oc'h, ma mignoned ker, e gentel diarag, penza gwechall goz ar zadou eo a voa deiz an Astron Doue, ha kement-se a so he padet perar mil bloaz, beteg Jezus-Krist. Aliaou Jezus-Krist, ac sul eo a so deot da veza deiz an Astron Doue.

Piou en deuz gret ar penchamant-ze, santel ar zadou a gouez ha laket ar zult en he lech da c'ho santel ?

An Ebestel ho-unan, nebeud goude ma voe p'ed or Salver Jezus-Krist ebarz en Enn.

Ag euz ho fenn ho-unan eo a reont ar penchamant-ze. Nan. Ar Spered-Santel he-unan a respira d'eo lez

ober, a lakeaz en ho apered tauler ar zandorn a gaster ag ho dougar da gemmer ar zùl en ho lec'h da zeiz santel.

Perag? Perag ar zùl kemoc'h egued eus dez-ail?

Abalamour da zaon dra dreist pep-tra. 1° Abalamour da zùl eo e savaz Jezus-Krist euz ar bez leun a vuez (d'ar Zùl Fash). 2° abalamour da zùl (da zùl ar Pantekost) eo e tiskennaz ar Spered-Santel war ar diskibyen all, pere en em gave gan-t-ho er Gambliid, da lavaret eo, er zùl trer e peini Jezus-Krist en devoa greei ar pask gant he Ebestel, arañg kommana he baston t' Gambliid a zo greei euz a zoon gomz, euz ar gomz kamps pe kamp, ag euz ar gomz lid, lidou. Lid, lidou a zo off seremoni, seremoniou).

Or Zalver eta a reusitaz da zùl, pe e'euz ma lavare an tadou kuz, a zozor'haz da zùl. Hogen, rezurreksion pe dazore'hidigez or Zalver eo ar brasa euz he oñ vuzadon, an iui eo deuz lakeet ar zùl war he oñ vuzadon all, war gemment en deuz greei ha lavaret en ho vuez. An diskenn euz ar Spered-Santel war an Ebestel ha war an diskibyen all, a zvez eunan euz ar brasa grason e deuz resevel an liz euz an Nêv. Setu perag eo fallet da Zoue e vize lakeet ar zùl, e peini deiz e voa greei ar burzud-ze ha resevel ar c'hras-ze, e vize lakeet ar zùl, a lavaran, da zeiz santel evid ma c'halze ar gristenyen dre enno kaout munoc'h a amzer da zounjal en daou vister bras-ze euz ar lloñjon, delec'her gwelloc'h sonj euz anezo ag ho henor munoc'h dre ha azistans en oñsou.

'Setu euz peiza a lennam en eul lizer r serifaz Sant Barnabaz d'ar gristenyen euz he amzer. — Sant Barnabaz a voa diskib d'an Ebestel, ag a hec'h yez an abostol Sant Paul en he veachou abostolig evid he zikour da brezeg an Avel — « Tremet a reom ar zùl, » emez-ha, « en eul levezon santel, her miret ag her » santific a reom gan joa, o vera ma eo an deiz e » peini eo savet Jezus leun a vuez euz a douez ar » re varo. »

Ha ni ive, ma c'henvroiz ker, greom ec'hix or bredeur kristen euz an amzer goz, ec'hix an dud fidel euz a amzer an Ebestel, tremenom ar zùl en eul levezon santel ag her zantificon mad. Hoom d'or c'horf eun tam hean, lezom anezo da ziskouza, da zùl (labouret a-voalc'h en denz epad ar c'houec'h devez all euz ar zizon), ha tremenom an deiz santel gan on Tad peini a zo en Nêv, en he zervic'h la, pa zeu ar zùl, savom or c'hem, daoub'legel epad ar zizon, ha kemmerom buan peno an eul da vont da di Dono, d'on iliz parrez. Na glevit-ho ket mouez ar c'hloc'h oc'h ho kelver? Deom da renta d'hor C'hrouer ha d'on Tad karantezoz eo deveryon a vogale vad. Deom d'he di lunnet da adori aneza, d'hec'h henor, d'her menh, da gana gan ar beleg he gantikon santel. Deom da zelaon komz euz aneza ag euz ar gw ryouezou euz ho Avel, er gador-brezeg Epad ar zizon n or beuz nemeur klevet parlant nemed euz a draou ar bed-ma.

Ha ne die ket heza mall gan-eom gwelet ar zùl o tont, evid ma klevim parlant euz on Tad peini a zo en Nêv, euz he garantez evid-om, euz ar baradoz, or guir bro, da bemer om galvet oñ da vont, goude ar maro?

Deom da drugarekaat aneza euz an oñ grason, euz an oñ vadobere, ken evid or c'horf, ken evid on ene, pere or beuz resevel digan-t-ha epad ar zizon. N'ed om neira nemed dreiz-ha, ne oullom neira eb-d-ha. Piou ar'hanuom a zo goest da ober eur c'henneun ed, eur c'heutenig? Mar telom bara, piou hen pourvez d'eom? Ma or beuz doue ha traou all da c'ha, ma or beuz eur c'hrez, euz tam d'lad bennag da droi en dro d'eom, piou a ro d'eom kemment-ze? Pion a founis d'eom an danvez da ober anezo? Pion a laka euz da zont en hor parkeyer, frouez e gwez or jardinou ag or gwerjezou, ruskenn war ar ganabenn ha war al linenn, geot en or prajer evid maga on anevaled? Pion a laka ar c'heuten, paret ha divalet gan ar veoc'h, d'en em droi e leaz en he divron. A ! na dall eo an den, peini na vel ket en traou-ze oñ dora karantezuz an Autrou Doue o pourvezi d'on ezommou ! Na yen, na digar ha dinatur, n'ed eo ket neuze he galon e kenter an Tad-ze ker mad ha ken din da veza karet, meulet ha drugarekaet ! O ! ma c'henvroiz ker na vezom ket euz a river an dud dall ha digar-ze. Gwelom ag anavezom madobere an Autrou Doue en or c'henver, meulom ha drugarekom aneza benned, mes da zùl ispisial, o vont d'an oñsou, e-pelec'h ec'h alim en em eunan gan or Zalver Jezus-Krist, evid meuli ha drugarekaat gan-t-ha ha dreiz-ha, ag evel-ze en eur feson parfetc'h, he Dad eleget, or C'hrouer ag or Madobereur.

Y. K. KERZALE. *Beleg ar Zalver*

(Eur pennad eul eur wechall.)

Am daon euz bras.

(EIL PENNAL.)

Setu euz Colac en hent. An ezen vintin a ioa fresc hag a zigasse da gaout ar fri c'huex mad ar bleunio. An alc'houeder a zave en eur gana hag en eur grial oc'h Per digueri dezhe, hag evel ne zigore ket e tiskenna d'an douar en eur bec'li. An amzer vreo ha fresc-ze a zidanz eun nebeut peno ar poirac. Eana a reas da vouela, mes he galon en he greiz a belamamas c'hoaz eur pennad mad. Gouscoude he dristidigez a rea kuit dre ma pelles dioc'h ti he vam. He speret en em astenna var an amzer da zont, hag e vele pep tra caer enha. Sonjal a rea pebez dadi o vije eral he galon distrei dre ar memes douarou, ar memes prajer a dreuze brema, ha kementae pa en divije destimet peadra da veva dizours, he vam hag ben.

Var guementae e touas levezon en ho galon, hag en em lakeas da voueana en eur vont gant an hent evid

diskoer dezhan ha unan n'en doa ket aon hag oa euf
poñ courachus.

Emherr, pa edo o treuzi enn draonion goloct a vleu-
plon hag a lozou c'huez mad, beta hen o velel a drouz
ar venojen ma kerze dreizhi, eur goumoullen sonel ha
mogedus. Euz ar goumoullen e tene eur pezh erabanou,
daou zorn bras, bras diventi, hag en em astezane «no
digor var al leton. Colaie a voue saouezet meurhet ;
gouzoudo n'en devoe ket a aon. O veza elomet a za,
e clevaz eur vouez hag a gwe dezhan a deue eus ar
goumoullen :

« Colaie, eme ar vouez-ze, n'as pe ket aon, ma
anavez da zontou ha a so deul d'as sieour. Dale'h mad
da garet al labour ha da veza aketus, n'as t'fenn. Den
a her guele nemedot da unan, ha bovec'h ma pezo izom,
ni en em gavo evit renta servich dit. Hale-ta dienerer,
digor en an hent dirazout evel ma zeo digor dirag ke-
ment him o denz ijin. »

— Bennos Doue, daouarn mad, eme Colaie en eur
donna he dog. Me gred e claskit va mad, rag re v an
oun evit ma clasc'he ober droug din, ha bete vrema
em eus guelel ato ar re vras ha galloudus o tifen ar re
vian ha diners. — Ao daou zorn a reas en he zro, ha
Colaie en em lakeas adarre da vale.

Ar burzud-ze a laoueneas kement ar potric mad, ma
lame ha ma tanse en eur vont. Morse, e cre z he c'hia-
rion n'en doa bet kement a blijadur, n'oa bet he galon
ker scanv.

Etre daou an deiz a reas ebrou, ha Colaie a vales gou-
tatoc'h. Ar skuisder a groez en he zivesker. Gourvez
a reas var al leton, he zaoulagad savet gantha da zellet
da an Enn, hag e vele, o tremen a zioe'h he benn, ar
c'houmoul griz pouzlet gant an avel dindan an oabl
glaz.

Epad ma edo evelse oc'h oher he ean, e rave dezhan
clevet eun trouz henvel oc'h ar gurun o crozal. Silaou
a ra piz, hag e vel euz an trouz-ze tost dezhan, ha ne
ket eus an env eo e leu. Sevel a ra da vont etrezeg ma
clev an trouz. Digouezout a ra var ribi eur ster pe eur
froul, eun dour bras hag a eoneane gant an tiz a voa
varmezhan.

Penas treuzi ar ster-ze ? Poleac'h caout pont pe eun
dra bennag evit mont en tu-all ? He galon a farnas da
Colaie. Azeza a reas eno da zellet oc'h an dour, skuis
maro hag an daelou en he zaoulagad. Kerkent euz unan
eus an daou zorn bras o tont, o tregri enha gonstadie,
hag oc'h he lacat ep poan ebet en tu all d'ar ster.

— Ho tregarecat, va dorn mad, eme ar potric, mes
an dorn n'her guele mui. Mes gouzoudo oa dent al
laxonidiguer dezhan adarre, rag guelel a reas e leue e
guirionez an daouarn bras d'he zicour pa en devoe
izom.

Ep dale e tigozeas gant eur c'hoat bras. Ar c'hoat-ze
a voa enha guez huel, ha keunept ker stang, hag ar
scurroun gnet en eun doare ne alle den tremen dreizho.
Colaie a felle dezha evelato mont var arzo. Esper en
doa da gaout skoar mar dije red. Troc'ha a ra eur vaz

zeo, hag en em laca da skei a zou hag a gleiz var ar
scurroun evit ober gouzoden. Epad ma zeas evelse guez
ma c'helle, e clev eur judaden c'houez ha scrijus a dou
dezhan. Chom a ra crenn a za en eur greter gant he
aon. O sellet oloer ar c'heunept a velas eur pizol
bleis o tont eun dezhan.

Me ho les da zontal pebez spont evit ar potric ker pa
velas al loen criz-ze, disraguet he zont gantha, hag he
zaoulagad ruz evel daou guel tan ! Sonjal a reas dezhan
oa great gantha, hag oc'h erbede he ene paour oc'h an
Aotrou Doue, pa velas an daou zorn bras o tont euz
drouz ar guel. Unan anezho en em lakeas etre ar blez
hag hen, hag eguile a grogas evel eun roaskel el loen
fero hag her mougas.

Colaie en em dolas neuze d'an daoulun da drugareca
Doue a greiz he galon, rag gouzout a reas errad edo
Doue adren an daouarn-ze, eo Doue he digasse dezhan.
P'en doa great he beben, an daou zorn ne voant mui
eno. Date gant ar skuisder, e sonjas chom eno da dre-
men an noz, hag e tigoraz ar bissac he eleac'h m'e doa
he vam lakel dezhan ar peuz e doa gallet caout a voue.
Rag kement a draou burzudus a voa digouezet gantha en
deiz-ze, n'en doa ket e hoas sonjet dibri tam. G. M.

AN TAB DIFENN

(EIL PENNAD)

Ar vere b a dolaz he dorn var eul levric, eur go-
alaouret varmezhan, hanvet *Testament nevez ker Ial-
ter Jesus-Krist*. En em lacat a reas da drei eun neben
follennou, hag e vele merket e commansamant ar pen-
nadou *Gumtrelez Jesus*. An tri Roue a zao-her
Jesus o tef'het en Egipt. *Bugale Bethlem lakel d'ar mare*.
Jesus o tistrei eus an Egipt...

— Oh ! emezhi, nag a draou caer ! pe seurt levr eo
hema ?

— Ar Scrijor Saut eo, eme ar marc'hadour, hag eul
levr ar c'haora evel a volit.

Ar plac'h laouane a brems al levr, hag her paer ker.
Ar marc'hadour a reas kuit laouen, caout a reas dezhan
en doa great eun taol caer. Mes ar vere'h e devoe great
e hoas caeroc'h taol.

Epad meur a zervez, ne dennas ket he daoulagad diral
al levr, mes e euz eo he lenue, rag eun dra bennag a
lavare dezhi ne dle ket pouz al levr-ze d'he zad. Tost
a reas he c'halon o lenn an Aviel. Dreist olo e prezegue
hor Zalver var ar menez e euz guirionezou ha ne doa
clevet morse hano anezho gant he zad, hag a ehome
aliez pennadou mad da zontal er pezh e devoe leuel.

Ar parabolennoù a blije eals dezhi, mes pa zigouezas
gant histor ar C'halvar he c'halon a voue ken eneret
ma scuilas eur mor a zaelou. Tremas a reas evelse
meur a zervez hag ive meur a nosvez, rag en noz e
leue ar zont eus an traon-ze, nevez evit, da garga
he ene.

An tad a deus erfin da anaout e tremene eun dra bennag a nevez a speret he verc'h. Eun dervez, goude beza chomet our maread da zellet outbi, e lavaras dezhi :

— Maro'harit, emezhan, me n'hes eavan kot brema benvel oc'h kent, n'hes kuelan mui o c'hoarzin laouen avel diarnag : avechou zoken e c'hanadez o sellet ouzin. Eun dra bennag a dremen enhont ha ne ellan ket gouzout petra eo.

Ar verc'h a jomas eun nebeut ep lavaret guer. Abenn eur pennad o lavaras, mes en eur grenn eun nebeut.

— Va zad, ha sonch oc'h eus-hu eus ar pardnez vez-zo ma edomp hon daou el liors o sellet oc'h ar stered ?

— Meur a vech eo bet digouezet an dra-ze ganeomp.

— Ia, mes en nevez-ze an c'ab a ior kor glaz, ar stered a ior ker gac, ker skedus ! An eus a ior ker caer azeoc'h hor peoc'h !

— Mad, ha goude ?

— N'oc'h eus-hu kaba zouch e c'houleanna diganeoc'h ha ne voa ket unan bennag dreist ar stered hag en doa great an oll draou caer-ze hag a zalc he anezho pephini en ha reoc'h, hag ho lakea da vale ha da dref ep steki an eil-oc'h eguil, hag e leverjoc'h din eo an natur eo a rea an traoz-ze evel ma rea d'ar guet ha d'ar guet sevel var an douar. Kementse ne bñje ket avoalc'h d'am speret, mes bñjo me voar pñu, me voar eo Doue en deus great, en deus crouet an traoz-ze oll.

— O c'lovet he verc'h oc'h hanvel an Aotrou Doue, ar peiz en doa pñnet kement da guet outbi, an tad a voue sebezet hag a leas droug aoha.

— Pñu, emezhan, en deus desket deoc'h an liors-ze ?

— Deu ebet. En eu, levr em eus hon desket.

— Hag al levr-ze pelec'h em a ?

— Selu-hen aze, mes en liors Doue, n'hen lamit ket diganen, rag re a vad en deus great din.

— Ha pñu en deus roet al levr-ze deoc'h ?

— Deu n'eu deus he roet din, ho breoc'h em eus digant eur marc haour a dremenenn dervet ebet d'am breneñ.

Eur marc'haour ? eme an tad. Daoust ha guir o ve te a re Doue goap eus a zoujon an dud ? Mad, emezhan d'he verc'h, petra ac'h eus te desket el levr-ze ? G. M.

Hano ar Zant evit ar Sizun-ma.

DILLUN, 29 hero — Santez Ursula hag he c'hompagnouezet merzerzet.

DIMELAS, 30. — Eus an deiz.

DIMERC'HER 31 — Lun an oll zant.

DIZIOL, quenta Du. — Gouel an oll zant.

DINGENER, 2. — Gouel an anaon.

DISSADONN, 3. — Sant Ginnal, abat.

DISSUL, 4. — Pevare varougant goude Pantecost. Gouel ar Relegou An Avel hirio :

Jesus a lavaras d'he ziskivieg Ma ben lavar deoc'h, va mignonet. n'o pet ket aon rag ar re a laz ar c'horf, ha n'o deus ket a c'halont da aber droug ebet goude.

Hoguen me a ziskuezo deoc'h rag pñu e tñst eant aon : ho pet aon rag an hini pehini, goude laza ar c'horf, en deus ar c'halont da delear en rñer. hennez eo, a lavaran deoc'h c'hoaz, eo a tñst da zouja.

Ha ne ket guir e roer pñp filip evit daou zmer, ha gousconde Doue ne accounac'ha nñcunanezho ? Bien ho pean zoken a so contet oll. N'o pet ket aon eta, hir-roc'h a dalit evit eur vanden filipet.

Lavaret a ran deoc'h : Koment hñ am anavez dirag ar dud, map an don iro hon anavez dirag avel Doue.

(SANT LUCAS. XII. 4.) G. M.

KELEIER.

An Aotrou Seznec, vikel e Cathedral Kemper, so hanvet beleg scolach Sant-Jorj, e Brest.

An Aotrou Jaouen, vikel e Primelin, so hanvet vikel e Cathedral Kemper.

An Aotrou Dreo, bet vikel en Trebou, so hanvet vikel e Primelin.

Selu ama an dñver eus ar jurec, e departamant Finister, evit ar bloas 1867 :

Arrondissamant Kemper eo deus aonteg ha pñvar-ugent,

Arrondissamant Castellin, c'hñec'h ha pñvar-ugent,

Arrondissamant Kemperle, nao ha tregout,

Arrondissamant Montroulez seiteg ha cant,

Arrondissamant Brest cant nao hag antercant,

Etre ar pñp arrondissamant, pñp cant.

An Aotrou Guize, bet escop e Marsail, a so maro en dervexion tremet.

Ervez Cazeten ar Noziou, an ed n'en deus ket chec'het a briz er cñvñ-ma. Nebeut a glasc so bet, nemet var an elou da hada pere a verzer mad.

DOURKIEL-REUX.

Unan eus ar re zo bet o eas sicour d'an dud paket gant an dour beuz a hed ster al Loer a gomz evel eus ar peiz en deus gñet.

Pa edomp o listaga hor bag evit mout a hed ar ster, oupen daou c'hoñt den divar ar meaz pere a voa var ar rñz, hor pede, an dñlou en ho daoulagad, da dremen dre ho c'hñrou. Ar re-ze a voa deñt, dre ers ho mistri, da zigas ho chatal da Orlean hag absoue in dervet n'o devoa ket kelou ebet eus ho zad, eus ho gñguez nag eus ho bugale. An oll bagou so o eas sicour, hag an dud keiz-ze ne elont ket eant eur vag d'ho c'has d'ar guer. Chom a reont eno da zellet oc'h an dour pehini ne ouzer ket peur ho lezo c'hoas da vont etrezeg ho zad.

Ni a iz erfin dreist ar c'hñziou. Mont a reomp dre dñvez an tiez var hent Sandillon. Na velomp nemet toennou an tiez ha beg ar guer bucl. An dud keiz pere n'o deus ket gñlet tec het, a zo en em denoet en astach bucla eus ho zñ. Comz a reomp oc'h lod anezho.

— Ac'hann da ho vare oc'h eus-hu barn avoalc'h ?

- Ac'hann da vare'hoas da noz.
- C'hoaz oc'h eus c'hoant da gaout ?
- N'on eus ket izom brema.
- Pet den oc'h aze ?
- Pemp omp.
- N'eus ket a dud clad ?
- Daou a ioa, mes eal int gant eur vag all.

Lareoc'h e c'hevomp tennon fasil. Monta reomp dreist eur voguer anter ziscaret da gaout eun ti. Eno ez va tri den ha n'o doa tam bara. Telour a reont deomp eur gorden, hag e stagomp eur bara othi, hag hi her sach gantho.

Neuzo e c'avomp eun den var eun doare hag great gantha gant tamou coat staguet an eil oc'h egnit'e. Hema a voa abaoas tri dervex chomet ha unan en eun ti. Lavaret a rejomp dezhan dont en hor bag. Respont a reas deomp n'en doa ket a nazon, hag e crede ez aje d'an douar var he damou coat.

A vare'h on doa tremenet homa, ma c'avomp eun all var eur voguer, en he za edo ha couls lavaret en noaz.

— Petra rit-ho aze ?

— Ne ellan na mont na dont. C'hoant am boa da vool hed ar voguer-ma d'ar verouri. Mes ama eo coezet ar voguer, ha me ne ouzon ket neun. An den-ze a voa var ar voguer ze abaoas trivac'h heur. He gas a eljomp da zolier ha di pehini ne voa benzet nemet an traon anezhan.

E prenest eur c'hoz ti anter dizolo e velomp eur raouez cox pehini en em laca da gual ouzomp. N'eus nemet traon distrojet, traon discaret en dro dezhi. Ar raouez kez a voule. — Petra feil deoc'h a leverjomp dezhi ? Bara oc'h eus-hi ? Fallout a ra deoc'h dont ganeomp ?

— Ne ket emezhi, savetei va melons eo am hoar e hoant, n'eus chomet ganen nemetho. Tri dervex zo em eus ho zavet ama, ha brema ez eont da fall.

Kuita reomp ar raouez-ze evl mont da gaout eun ti en ar harl he upan e creiz an douarou. An ti-ze a voa en eun aelen. Dre ma tistamp othian ne gavomp ket ar gouelet gant eur berchen a bennez trestad. Tud an ti a astenne hag a hje nen guenn evl nor guere, hag a grie : bara ! bara ! Ni zo ancoue heat ama !

— Abaoe peur ?

— Abaoe deoc'h vintin.

Eur bara so staguet oc'h beg eur berchen da rei dezho, mes ar berchen n'oa ket hiravoale'h. Unan ac'hannomp a voue tost dezhan beza beuzet o clac tolat re. Eur c'hrens haote a douas evl kere hat ar bara, mes coeza a raz ive en dour. Abouez beg ar berchen o voue savet er meaz, hag e c'hellas cas ar bara gantha. Guelet a rejomp an dud keiz o lamet var an tam bara-ze. Dare eant gant an naoup. An tad a lavaras deomp. Dent d'hor e here'hat pa deot en dro, rag an ti a hij hag a goezo ep mar.

Seta aze ar pezh am eus guelet. Dioc'h kementse ec'h alit barn petra so tremenet e leac'h all.

Pa em eus comanet da gomz eus an dour beuz, ez

an da lacat ama eur pennad lier serfet gant eil labourer douar o chom e kichen ar ster Solog da eur magan dezhan, bet guechall he amezeg, hag eal brema da yon da guichen ster al Loer cleac'h ma zeus guellor'h hi pinvidicoc'h earter. An den-ze a voa beuzet he marer mes n'edo ket er guaz pa zigoezas an dour beuz. Seta ama petra lavar al labourer douar-ze :

« Ya mignon, clevel em eus petra so digoezet a bed ster al Loer. Ho merouri vras so gobet gant an dour, hag anter distrojet. Ho perouri foen ha cole so eal gant an dour, hoc'h ed dornet so casset da drempa douarou se all, ho saout so beuzet, oll eo eal ho tanvez da goll nemet ho kezeg hag ho tenved. Ha tad zoken so bet tost dezho chom da veuzi, n'o doa ket kemeret an leac'h obred avoale'h.

« Kementse a zigas da zouch Jin eus ar pezh am eo guelet er bloaz 1856. Neuze e velin ster al Loer, ha crena a ran c'hoas pa zonzan. Daou drostad varanquet oa savet a zioch'h ar rix, da lavaret eo, hueloc'h en bon ti-ni.

« Er muntin-ma e comzomp a guementse, an amezeg. Clada ha me Clada a lavare, brema ez eus c'haer'h vloas, pa zezoc'h ac'hann, e reae'h gozomp eus ar Solog, hag ac'hannomp-mi pere ne labouromp aia nemet tamou douar ama, tam-e douar ahont. Lavaret a reae'h e vo kementse beza alo e kernebedie.

« Gouzout a rit ez eus muioc'h da fizioe e kernebedie egnel en ho merourion pinvidic. Ama eo eus avechou re a zour, morse avad ne vez beuzet ar vu. Clada so savet eun orac'h mad. Hon eo en deus vintin da scria deoc'h ha d'ho pidi da zont ama kere an eil mont adarre da chom d'ho tieguez. Me am eus labour da rei deoc'h ha d'ho tud. Douar brez am eus da rei hag a rei labour d'ho kezeg. Ho kezeg a gavo ive creet. Hor c'hezeg-mi a lojo er meaz. Doaz int dioc'h kementse hag an dra-ze ne rat ket a zroug dezho. Evl ho tud, ni a lojo daou ha daou, hag e vezo guelec'h avoale'h. Hag oll e vint diguemeret mad. N'on eus, evel a omzoc'h nemet bara du ha kistin, mes beva a rer gantha pa na vez ket guellor hi.

« Mar plij deoc'h ar pezh a guannigan deoc'h, dent kenta ma c'hellot. Emaomp oc'h ho costoz, hag hi tiguemeret a ramp a greis calon » G. H.

FEIZ AN ED.

KERPER. — 20 Herr.

Prix par quintal.

Guin. . . . 43 ltr, 60 c.
Segal. . . . 9 ltr, 48 c.
Eiz 0 ltr, 00 c.
Ed-du. . . . 6 ltr, 25 c.
Kerc'h. . . . 9 ltr, 12 c.
Avalon-douar 3 ltr, 25 c.

PONT-NARAI. — 18 Herr.

Prix par quintal.

Guin. . . . 42 ltr, 92 c.
Segal. . . . 8 ltr, 54 c.
Eiz. . . . 9 ltr, 00 c.
Ed-du. . . . 6 ltr, 77 c.
Kerc'h. . . . 9 ltr, 00 c.
Avalon-douar 3 ltr, 00 c.

Ar Gerant : AN. DE KERANGAL.

Kemper, moles gant Ar. de FANAL, Moulin de Ruyon.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonnec.

Em Abonnement d'ar Gazeten a gont :

Evit eur bloaz.	DAOU SCOUT
Evit c'hwec'h miz.	EPH SCOUT
Evit tri miz.	C'HWEC'H REAL.
Eur gazeten ebken.	DAOU TENNEC.

Ar bacemant a dia beza gread arag caout ar gazeten.

ALLOU.

Ar scrijou a ve c'hoont da laer er gazeten a dleer da adressi oll d'an Aotrou MONTAN, Delec e Kemper

Ar paeamanchou a dleer da adressi d'an Aotrou SALAUN, ebken. An abonamant a guemerer e ti an Aotrou SALAUN librer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 3 Du 1866.

Evit ar re a vev en dizurs, a ren eur vuez direol, ne fell ket dezho suja da leren ebet, ar feiz a zo eur henc'h poulnet, eur henc'h a belini e clascont dalc'h mad en em zizamma. Poania a reont quella ma c'hellont da voug ar feiz en ho c'halon. Ober a reont evel an ner ha labouset a zo, pere pa o devez aoun, a guz ho fenn hag a gred emant neuze cre dre na velont ket ar pezh a ra aoun dezho. Ar re a vev en dizurs a glac ive seria ho daoulagad ha stancu ho douseonarn evit na veunt ha na glevint ket ar gourdrouzou a ra ar relijon dezho.

Evit en em zalla, e claskout teleur var ar relijon, var an iliz he unan, ar blam eus a guement dizurs so er hed. Na a gred penaus an darn vna eus an dizurzion so var an douar a deu eus an nebeut a feiz, eus ar fals credennoù so skignet etouez an dud. Guelet a reomp an iliz or a en em zavel e vrezetecat en dra c'hell a enep an dizurzion hag ar fals credennoù-ze. Mad evelato an dud d'feiz a lavaro deoc'h eo an iliz, ar relijon a so penn-cauz eus an oll droug. Ha perag? Ahalamour zakeu ma reont ar brezel uzhan, abalamour ma zint da iliz ha ne anavezont ket mad an droug ma stourmont outan.

Evelse lakeomp eus tlec hag en deus hadet groun mad en he bare. Epad an noz e teu he enebour hag a had draog e touez an ed mad. An draog a zo hag a voug an ed. An tieg a c'hoenn quella ma c'hell, mes caer eo deus, an draog a ra eals droug d'an ed, hag an eost so tano. Piu a d'eer tamal? Ervez an dud difeiz e tleer tamal an tlec dre n'en deus ket miret oc'h an draog da ober droug d'an ed mad.

Lakeomp c'hoaz eus den hag a ziscoesse an hent da vachourien. Lavaret a ra dezho : it gant an hent a zion, rag mar dit gant an hent a gleiz, ez cot d'eo em goll, hag e coezet en eul saguen eleac'h ma viot beuzet. Ar vachourien a ra goap eus an hentecher, a ia gant an

hent a gleiz, hag op dalc e clover lavaret ez int en em goll. Piu da damal e hoaz? An hentecher-ta, eme an dud difeiz, perag n'en deus ket laket ar vachourien da zenti outan?

Evelse a c'hoarve en iliz sautel. An iliz so eur parc eleac'h ma en deus an tad a famil badet greun mad. Ne deus enli nemet garionez. Kement a c'hoarvemen deomp da gridi a so gair. Mes dont a ra an enebour epad an noz iliz hada draog, da lavaret eo, fa s-credennoù er parc-ze. Ar re a labour alerz an iliz, a boagn da zisc'hiruzienna an draog. ar fals credennoù-ze; mes ne elont ket miret outan da ober droug. ne alont ket miret na da mear a denn ed da goll, ne alont ket miret na deo distroc'h an eost evit na vije bet panele an draog-ze.

En iliz, ar feiz a so evel eur e houladenn hag a ziskuez d'an oll an hent ma tleont kerzel drezho. Lavaret a ra d'ar vachourien : it a zion crevit ar pezh a lavaran deoc'h, heulda al lezen a roan deoc'h hag e viot salvet. Mes mar dit a gleiz, ma na gredit ket va e homzon, ma na virit ket va gourc'homeonnoù, ez cot da goll.

Hogen mar reomp fac var ar pezh a lavar deomp an iliz, ma na heuilamp ket an hent a ziskuez deomp, ha ne deo ket red beza distiant evit dont d'he zamil mar deomp da goll goudeze?

G. M

Rom. — Eur c'hoaz eo hag a so bet heullet had ar vach, e kement leac'h ma zeus en eur guichen menezh a urs Sant Fransez ha menezh a urs Sant Dominic. Jeneral urs Sant Dominic eo a ra ar pardon e eost Sant Fransez, dez gouel ar zant. Seta ar pezh so bet gread adarre ar bloz-ma e Rom dez gouel Sant Fransez, ar pevar a via here. Evel a ouezur, Sant Fransez ha Sant Dominic a ioa er memes amzer var an douar, hag an daou urs zavet gantha hag o deus rentet kement a zervich d'an iliz, a vone ive

savet er memes bloavezioù. Ac'hano an omarier c'har-ze etre an daou urs pere so bet digamet gant Doue evit izomon ar gristionec'h en amzer-ze.

Var guemantisa e bvirin penaus brema emz adarre e Paris mantel Sant Franses, mantel an den santel paour Jesus-Christ, mes ker piavdig evit an en A viscoaz ar releg-ze a enoret en iliz Menee h Sant-Franses. D'an dispac'h, eun den a zoujans Doue a elias he zavel hag he miret Abaoue oa bet eat a zorn e zorn betek escopi Evreux e pelec'h edo brema da zivera. Escop Evreux a lakeas varlene ho rei d'an Tadou Cabucinet a Paris.

Ar memor eus an deiz ma c'houeene ar gristionien ar victor var an durket, var vor, e Lepant, ar seiz a viz here 1571, a so ive eun deiz solanel briz e Rom. An Turc-Briz a gollas eun ouспен daon c'hant lestr ha tregont mil den. Evit d'erc'hel sonch a guemantisa eus bet savet e Rom eun iliz hag a zo eolh meur a havillon kemeret var an Durket. Er bloaz 1800, unan eus ar gutonou-ze a voe e Loret. Ar Jeneral Lamoriciere her c'hemeras hag her c'hassas da Bu Nao evit miret na vije saotret gant ar Pionniers.

An nao varnuguent a viz guengolo dizeza, an Aotrou Dubuis, Escop Galveston, en Texas, so en em lestreet e Drest var al lestr-beachl Europe, evit mont d'he vision. Mont a ra d'he beal, e c'heller lavaret, eun regiment missionerien. Mont a ra gantha missionerien goz, missionerien nevez, beaen, abadet, lod dindan an urzou, lod all a veac'h souldaennet, Talou a gompagnunez Jesus hag eus a urzou all, breudeur pe freet, leanez ha c'hoarezet pe seurezet a veur a urs, hag ive mstri scol. Mont a ra gantha missionerien eus a Frans, eus an Irland, eus ar Pologn, eus an Alamagn. He lur e vo ho l'ovet oll. Bez'ez euz anezho pevar beleg missionerien goz (unan ar eho en deus tremenet pevarzeg vloaz er mission-ze); pevar beleg all missionerien nevez, pevarzeg eliaer etre ar re a zo dindan an urzou hag ar re nemmet ket, pevar dad a gompagnunez Jesus, tri dad eus a eun urs oll, peuzeg etre leanez ha c'hoarezet pe seurezet ha daou veatr scol ar pe a ra c'houec'h ha daouneget evit an oll. Setu ano euz vanden vad a labourerien o vont da labourat e pare an tad a famul. Esperont a eller e carint ep dale frouez da gutul en Escopi Galveston. G. M.

An dounerer bouz a here on eus comzet hag o deus rentet keuent a dad reuzodie, o deus roet tro d an dad vad da ober oberou a drugarez hag a so plijadur o comz anezho. Evelse, e Tour, an Aotrou Arc'hescop en doa great diguer d'an oll he arc'hescopi hag ar c'hlonerdiez pe ar seminarien. Ouspen tri c'hant den so bet dent da c'houlen repu outhan, hag oll int bet repuet. Oll int bet diguemoret, ep kem obet, bele zoken ar re o'o doa ket bet a zroug. mes a voa tec'het eus ho ziez gant an adon.

Cals eus an dad-ze a zo ano alo, ha ne vanc neira dezho. Beteg loenet an dad divar ar meuz a so bet repuet gant an Aotrou Arc'hescop. Evelse ive an oll so carguet a anoudeguez vad en he andrei.

Er memes kaer a Dour, euz soudart Jaouane so bet heuet o cas sicour d'an dad paket gant an dounerer dirillet. Evit diskuez ho istum evil ar soudart-ze, an ofiserien vras hag ar penon kenta eus a guer a so bet en he enterrament. Ar soudart-ze a zougue euz scapalar; ar pe a die laet souezet den ebel, rag dibaot e ve eout eun den hag a lacafe he vuez var var euz aouer he nesa ep ma ve chrisien mad.

Ar pe a euz lavaret divarheun Arc'hescop Tour, a elfen da lavaret ive divarheun Escop Orleans. Er memes tra ar pe a euz lavaret euz ar soudart-ze a allet da lavaret ive euz eun niver briz a re all, pese, ma n'o deus ket collet he bouz o sicour ar re all, so da vana en em laket e danger d'he c'holl. Ar prez a laez an dad, e pep carter, da rei ho aluzen evit ar re so great droug dezho gant an dour bouz, a diskuez ex euz c'hoas carter e catonou ar Fransizion.

Pologn. — E Pologn ar Russianet a ra ato brezel d'ar Relijien catolic, hag evel a ra ato an dispac'hemen, en em gomeront brema oc'he c'hronizion. Difenet eo se d'croaz ebel var an hentchon ep beza goulenet he beza otre d'he ober. Ha c'hoas pa roer an otre da zavel euz groas beuzag evelse, ar groas, ar grueri a die beza en eun doare dishevel d'he c'hronizion ar gatolici. Skeuden tur Zilver a die beza e lion, ha ne ket e me pe e coat evel ma zoar bouz d'he goulet. Ne die beza var ar groas skeuden na sant nag al; ne die beza lizren ebel ken nehent, da lavaret eo e d'heer eant croazou euz. Evit skeudenon ar zant (pe imachou) savet var an hentchon pe o leac'h all, n'ho gouzanver o gurz etre ar c'hronizion euz a die beza disaret pe entramant laket en doare am oes merket bremaic. G. H.

HISTOR ZANTEL,

TENNET DIVAN LEVY ANK EXOD.

(Eil Pennad).

Heizez anvetet gant mero'h Pharaon.

Euz ar bed, 2433 -- Arach Jezuz-Crist, 1374

Eun den euz a lizez Levi, hanvet Amram, a re mezaz da euz vaouez euz ho gherontez, hanvet Jakel. Hou-ma a c'hanaz euz map Hag o reioet ez na euz c'hronader kaer, e kuzaz aezhan epad ur miz. O veza da belle mui he zerc'het kaset, e kaset

rum eur haner broenn, he gofoz gant eur guisk bi-
tinn ha peg, o lekeaz ar c'hrouadur ebarz, hag he
lekez etouez ar c'hura var vord ar ster. C'houz ar
c'hrouadur en em zalc'he a-bell, evit gvelout petra a
c'hoarveche gant-han.

Hoghen d'ar mare-ze, merc'h Pharaon a ziekennaz
d'en em vele'h ar ster. Hag he maezad a gherze
var ribl ar ster. Ar brinsez, o veza gvelout an doare
kavel etouez ar roaz pe ann helestr, a gasaz unan euz
he flac'hed d'he ghere'lad. O veza he digoret, hag
o velout eur buguel enn-han, e lavaraz. Unan etiz a va-
gale ann Hebrez eo he-ma.

C'hoaz ar c'hrouadur, o instaal, a lavaraz d'euzi.
Ha c'hoant ho pe ez asenn da glask d'eboc'h eur
vaouez liebredeuz hag a helle maga ar c'hrouadur bi-
han? Hag hi a lavaraz. Kea. — Ar verc'hik a redaz
hag a c'hloaz he mam.

Ha merc'h Pharaon a lavaraz d'euzi, ha mer-
zit, ar c'hrouadur-ma, he magit-hen d'hi, he me-
rolo d'eboc'h ho pae. Ar vaouez a ghemeraz ar bu-
ghe, her magaz, ha pa oe deuet brax, e roaz ane-
zhan da verc'h Pharaon. Hou-ma her c'hemeraz da
vap, hag hen baptaz Moizes, o lavaraz. An han-
zo a roann d'euzan, dre miz em euz he savetad euz
ann ikar.

(Selid penaoz e ra Doue goab euz ar roannad vrasa,
pa en em roant da ober deuzek etez h ober vad, evel
ma e hou-eon ha e barg. Pharaon a felle d'euzan dis-
truija ar holl a Israel. Ha chein-hen o vaga en he
balez, hag o chouza evel map. Lahan d'euzan, ann
him a dlie savetei ar holl-ze, hag he denna a zin-
dan he vestramuez garo. Savetei a ra euz ar ster,
dre zaouara he verc'h, an him a vezo, dre euz Doue,
a kreiz ar mor, ar re gheuz euz he zujid. — Moizes
savetei euz an doue, evit euz saver ha lezeannor
he holl, a zo eur skonden euz a vap Doue save-
teit dioc'h montrez ann d'annmed saniel, evit hez
Saver ha lezeannor ann holl dud.

Moizes, e ti Pharaon, a oe savet evel eur prins.
Deski a reaz holl skianchou hag holl furnez ann Eji-
pianed, ha bez'ez az, hervez testad ar Spered-Santed,
gallondek euz he gomzou hag euz he oberiour. Bet
e vije unan euz a benno ann Ejipt, meaz gwell e oe
gant-han beza troublet gant pobl Doue, eghet choum
euz he blijadur e leze'h ma rene ar pec'hed.)

Pa oe deuet Moizes da zen, ez aa alies da gavnut
he vrendeuz, d'he c'houforti euz ho stad reuze-
dik. Euz deuez e velaz euz Ejiptian o sko gant euz
Hebrez euz euz doare didruet. O veza sellet piz en
dro d'euzan hag o velout ne oa den var al leze'h,
e lazaz ann Ejiptian, hag her c'huzaz ebarz ann treaz.

Antronoz o veza euz adarre var ar meaz, e velaz
daou Hebrez ha krouz etrez-ho, hag e lavaraz d'ann
hini a oa ar gaon gant-han. Perag e skoit-hu gant
ho neaz? Hema a respontaz. Pion en deuz ho lekeat-
da briaz ha da varner var-n-oupi-ni? Ha c'houz hec'h

euz he d'ann leze-ma, evel ma lazec'h deuz'h ann
Ejiptian?

Moizes a ghemeraz euz, hag a lavaraz. Penaoz
eo bet brudet ann taol-ze? Pharaon he-unan a glevaz
ar pe a oa c'hoarvezet, hag a ghuskan lakat Moizes-
d'ar maro. Mes Moizes a dech'az knit ran-han, hag
a leze da choum e doue Madian. H.

BUEZ AR PLAC'H DEVOT ARMELA.

(unnevez pennad.)

Mar goulennit d'agannomp an doare ma reaz Armela,
ken maro evid-hi a-unan ha ken cargued a Zoue ozeann
pe he fedraou a galon hag a spered, e iuzn o leze'h
ne deuz morse lakad he fann da zeki ar lesoun da bid,
cousgoude e tougue hui en he c'hafon an douezou gae
da bid a spered. Evid-hi, an douezou-ze, a iuz sonjal
e Doue bep mare euz he buez, her c'hared eb leuz, da
lavared eo, laud da ren en he c'horf mortal var an
deuz ar vuez cargued a c'hloaz a ren ar re euz en
Euz.

He devosion e kenver blaz Doue, he labaz da vout e
Breiz ar Scapular Reme o dea euz aked en ta-
d'ar pe a c'heller da lavared euz c'heski glaz Mart, hag
evit euz he devosion e calozou a ra ma vev gant-ho.
He c'harantez evid he euz-gardien a iuz ive braz meuz-
bed. He fians en he c'heller a iuz d'ann med.
Dile'h-mad e c'houlenn he sioer, en euz zont d'he
pedi da gared Doue evid-hi euz ma leze ar c'houked
da serhel premed an de carantez euz he c'hloaz. Pa
zigouez d'euz-hi mont d'ann iliz, o pede c'hloaz he euz-
gardien hag euz-mad an holl dud a vije en-hi, da vout
he skianchou saniel gant he re evid he sioer da vout
Doue. Pa euz euz den benag, eo an euz-mad a iuz en
deuz a salute. En euz gae, lavared a c'heller e vout
mouez o compagneuz an euz euz en him an dud.
Santez Anna, Santez Madalen, an Ebezel, Sant Augus-
tin, Sant Dominic, Sant Francis, Santez Cate-a-Sion,
he Santez Cate a Gen. Santez Theresia, Sant Thomas-
d'Actin ha Sant Armel he laeron, seto ar zent a gueme-
re evid euz, seto ar zent hag ar zentez a bide da
c'houlenn evid-hi digant Doue ar verzeann ho dea he
savet dreist ar re al.

Santez Armela a iuz ken brudet, ma tenaz c'hoant da
veur-a-hin, euz he fottred. Parant a rejont a guement-
man d'a eur peniturer, meaz hema a lavaraz d'euz-hi, ne
helle ober he fottred eb rei da c'houzont d'euz-hi. Dre
ma c'houzont ne reaz morse netra nemed dre gant he
c'houfessour, e peijot auz-hi da ober euz dra hag a
goustec'e euz d'he modest. Ar verc'h saniel-man, mi-
rerez stard d'ar vout e dou gant da Zoue da ober auz ar
pe a bliche gant-han a lavaraz gae braz de c'houfessour.
Va zad confessor, ma cav d'heze'h e vout Doue glori-

bet, en-hon constant da ober ar peñs a blijn gan-a-oc'h. Evel-se eo ec'h elijet naon he foltred. D'var ar poltrud kenta-zo e oue savet calz re-all, en evellec douro e vije c'vret unan couls lavaret e pep ti, ken briz edo ar respet a zougust d'ar plac'h santel-man.

Evid ar mormer respet, eul leanez euz a vus an Urinalized, pedet stard gant superiores he c'houent, gant an Tati Iluby, a gompagnonez Jesus, relijuz santel braz, canguet da c'houarn he c'houatians, pedet c'hoaz gant an Tad Rigoleuse, ive a gompagnonez Jesus, ha confessor ar vere'h santel-man, a donaz er bloaz 1660, da lacañ dre ar c'houarn he boudaduz Armela. Evid senti aman evel e leac'h all da vonez he c'houfessor, Armela a zuzcilliaz d'al leanez canguet da scriva he breiz, an holl draou euz ha dudine e devoa bet digand Doue. Var kement-zo e lavaro memez gant eur garabiez eulmod. « Carout a rafien e velle an oll draou-zo scrivet » gant va good me garfe e leac'h kement berad good a zo em goazied ha kement ascora a zo an-hon da dui a hec'h aliez a deot, evid embao a vonez huel holl ma-delez Doue evid-hon, me garfe e va roet ar vadelaz-zo da anaot d'an holl Elez, evit ma tenfent d'hem a seour da veuli hor c'houer a hec'h an holl amzer. Oh ! me me a varfe coulant bemad en eur mdr a leonez, me c'houessen e velle eul rei tro da lacat carad ha serviche va c'houatians.

Penn bloaz beuzag araoz he mdr, er blaz 1666, e veza n treuzi eur re, deiz euzvetez goude ar Sacrament, e tuaz euz toul re hag a dorraz d'ez-hi he gar Digne-mor a reaz ar goal-rancont-zo eul eur rad digand Doue, hag hec'h trugarec'h a reaz good calz a anaotegad. Ne deuz tam da n em paji an da n'em glem goazio a reaz ar boan cruz-zo gant kement a zouter, ma lakenz an holl da veza sonezel braz. Chom a reaz eb guellout bale e pad pemzek miz hec'h-a-hec'h d'ar sel ha da c'houel eb-ken e vije dougnet d'an iliz. Goude ar pemzek-miz-an, e c'houlenaz digand Doue guellout bale var brasellon, daoust ma kendale hje ato he fountou. He goule a ne roet d'ez-hi Tri bloaz goude, e c'houlenaz digand Doue dre zourn ar Verc hec'h-gloriaz-Vari ma c'heije bale eb brasellon, ha var an heur he goulen a oue roet d'ez-hi ! Ar burzud-se en deoue erit tost parrez Aradon pen-da-ben. Beza edo e gouel ar sacrament. Hogen ar prosession o veza eul er meaz, Armela a se ive var-lerc'h hec'h ma c'heije en eur chigantad var he brasellon, meaz pa oue gant an dro gant ar prosession an holl a oue sebezad-holl o velet ar plac'h santel-man o tale couls a deñ all ebet. Uan beuzag o veza goulenet diganti ne deñ ket calz a boan dre ma he belle liet communia aliez epad he c'bleved, e respontaz « goun- » me evid ar garabiez a zo euz-oc'h eguet beza euzuz e d'ar garabiez, e lavaret a reaz c'hoaz, « Oh ! ma » Doue a c'hoaz en em rei e peñ mare hag e peñ bro, d'ar » galon ne glask nemed-hon. » Da euz all hag a lavaro d'ez-hi tost-da-rad, ar menez tra, e respontaz : « Carad » a ran bolontez Doue evid Doue he-mdr. »

Er penn kenta a viz eost 1671, e oue scoet gant euz

derjen garo se roe d'ez-hi peoc'h na oue na deñ. Ar c'bleved-zo a jommaz var-hi epad eur miz. Merc'h an Aotrou e ti piau edo o serviche, a zuzcilliaz d'ez-hi he nec'hemand d'he guel o verre. « Nan, eme Armela, » ne varrie ket c'hoaz, calz ar euz c'hoaz da c'hou- » zo aliaz nente, ar peñ a ro d'am e halon eul le- » nes vras », dag o feal, an derjen a dorraz euz an- » hec'h, rag ne deue ket hec'h aliez. Crodi a reat ne vije ket fall cheñch euz d'ar Armela, hag he c'houe a respot, en deñou divere a viz guengolo, d'ar gwer a Vened. Euz pen an derjen a deñ ato eur vech an amzer da ober he zro, e deñ c'hoaz calz poan er c'houe a roe bet torret. Tost goule, e raneaz euz en he goule. O vech erit nente, ne tafehe ket euz he barrad, e zuzcilliaz hec'h d'he mentrez maouez, an eur lacad euz he daouarn pep tra a seile out gouarnant an ti. Euz bebez der- » cheñch goude, an derjen a zuzcilliaz : Eur boan holl, ar » boan c'houzouc a grogaz ive en-hi en euzvetez deñ hec'h euz debri tam. nag euz nemed dre gale a mdr. Gouarn a reaz kement-zo oll gant leonez, euz er he- » di ar re a deñ d'he guel da drugarec'h Doue evid-hi abalamour d'ar grason a zuzcilliaz he betec. Euz Tad Je- » aurat, a veza lavaret d'ez-hi ne gawe ket d'ez-hi e var- » che c'hoaz, e respontaz « Doue ra vezo meled, me- » oc'h euz a amzer em bezo da jom er boan. » An der- » jen-goude a grogaz ive en-hi hag a lomenz tre he mdr diganti. Y. 2.

SCOLACH

Evid deñki euzvetez an labour-douar.

Ar Scolach-se a se dalc'h hec'h, e hec'h departament, gant an Aotrou Lois Kerjegu abaoz mdr a vonez-se, hag hec'h deñ roet d'ha negezon euz mdr braz a deñ maouez desket, pere he deñ skignet dre ar vus ar maouez he deñ desket he-unzo, ha roet d'ha deñ hec'h a mezeñ ar c'houe da labour an douaron er gant an talvoudeca. An Aotrouez c'houe gant ar gouarnant da redet ar Finister er bloaz-ma, evit gant peñ hec'h a Tiec-haz a deñ euz ar peñ a hant ar Fin a seuz oñ scoet hag an Tati ar deñ, he deñ guel gant he daoulagad, euz hec'h calz guelloc'h labourer ha dalc'h an douaron euzvetez euzvetez. Perag ? Hep mdr euz abalamour ma euz ar skiant euzvetez an hien binn he braz, ma implijer penvez talvoudecaoc'h, ma savar mdr hec'h a chal pere a ro teñ drusec'h, ma ser prejer nevez, ma tuzouer an douaron re c'heñ he mdr touer an douaron re seec'h.

Enor d'al labourerien douar ! he mdr euz ar c'houe, an talvoudeca, an euzvetez euz an holl mdr. Labourer douar Brez-izel, euz Escop euzvetez hec'h hec'h lavaret « Pa vezi deñ da halloñ d'ez-hi euzvetez » liti hec'h en em vezi, he vezo ar c'houe euz an deñ. »

Scolach al labour-douar ne mdr mdr, euz ble- » Trevez. An Aotrou Kerjegu en deñ savet eur scolach

nevez, our c'hart-leo a Drevarez, e kichen bourg Sant-Voazec, en eul leac'h aeriussoc'h hanvet Kervozec. Ruc-se scolach Trevarez a zo hirio hanvet scolach-Kervozec.

An Aotrou Kerjegu en deus gant-han eur Belec santel ha desket ha pemp Mestr-scol pe *Professeur*, hag evezi-di pe *Surveillant*.

An Examen evit choas an daouzec scolach nevez er bloa-ma er Scolach, a zo bet grest, an 8 euz ar miz-ma (miz here), e Kervozec. Interroget int bet gant an Aotrou Kerjegu dirac Gonsail an departamant savet evel-se:

An Aotrounez:

Colon, evid ar Prefed;

Alexandr, evit an Escop;

Lacost, Conseiller general evit an departamant;

Pompri, idem.

Oliv, Professeur evit skiant ar labour-dour] e Kamper;

Soubigou, Ties-bras e S.-Thegonnet.

Ar C'honsail-ze eo a choas an daouzec a virit ar muia beza kemeret.

Setu ama brema hanojou an daouzec choazet:

Olier An Trout, a Volazec;

François Grall, a Leuhan;

Emil-Alexandr Ar Goueff, a Guimerc'h;

Jean-Mari-Izidor Corsic, a Verrien;

Jean-Mari Brangolo, a Gloc-Carnoët;

Jean-Mari Dagorn, a Lannecan;

Yves Seznec, a Bloudiern;

Bertran Sinkin, a Vannalec;

Guillou an Derout, a Vannalec;

Per Fich, a Vannalec;

Jean-François Duigon, a Sezêr;

Yves Morvan, a Leuhan;

Ha teulle unan benneg euz an daouzec-se da vancout e vezo kemeret euz ar pevar-al ma:

François-Mari ar Bot, a Zinnon;

Jean-Louis Keo, a Vengail;

Jean Salaun, a Leuhan;

Joseph-Mari Brangolo a Gloc-Carnoët.

N. B. — An daouzec scolach nevez a rezo beza e Kervozec, d'an 3 a viz Du. AL.

FABLEN.

Dissul daou bardoner, n'ouzon a be barres,
A gavas eun histren dianket var an tres,
O daou e tisezeont, e velont anezhi,
'Vit gout piau ha debro e rancor procesi.

Bez' e redjont o daou etrezec an histren,
Pepini a grede e vije he ferc'hien;
Jakes a ioa dija pleguet d'he c'hemeret
Pa oae gant Bastian var he beon diacaret.

Hop! eue Vastian, mad e gout da lani
E dileet ar blijadur d'he c'haout da zijuni.
Ar c'henta he guetas, ennes eo he lonco,
He lonco e unan, egiue a zello.

— Mar des kementse eo a raio gouid,
Neuse, poir Bastian, an histren ne ket did.
Gout a rez ez on-me Jakezic ar sparfell,
Hanvet on evelae, dre ma velan ker pell.

— Mar de lem da lagat, me ne don ket picons;
Dimeurs em eus cavet eur spillen er bern plous.
Lacomp hon eus kerket an histren-ze guetel;
Mes kentoc'h o cava me em eus hi clevet.

Etretant Yan an Treud ganto a zigoezas;
An daou-ma ragdal da varner heo hanvas.
An Treud, souon he gribel, a zigor an histren,
Hag o daou her guelont oas he lipal kempen.
Goude ma oae gantan ar c'hreguign peur grignet,
Da gaout peb a groguen oc'h, emezan barnet.
Evel m'oc'h tud a dail e cliomot ep mizon,
Tit e peoc'h d'ar guzer, deut d'am c'haout aveichou.

Gouet ar pez a goust herio o procesi;
Niverit pegueement a jom gant pep hini:
Ar yar gant Yan an Treud en ha ferc'h a ielo
Ha gamoc'h da hura nemet plun na lezo. X.

(LA FONTAINE, livre ix, fable 9).

AN TAB DIFREZ.

(TREDE PENNAD).

Mac'hant d'ar mare ma e devoa cavet al levr-ze da
hena e devoa trivac'h vloaz. Eur sperel lem o doa;
derc'hel a rez sonch eus a guement a ioa bet desket dezhi,
ha mena vech o doa laket nec'het he zad dre ar goulenno
a rea ouzhan. Aliez e deveze beac'h o cridi e vije guir an
traou evel ma he displeguet dezhi. Mes abaoe ma e
devoa lennet an aviel, he speret a voa sclereat, hag oa
deut da gompren ar pez he lakea nec'het bet neuse.
Seta hi ta o lavaret d'he zad!

Abaoe ma em eus lennet al levr-ma, em eus sonjet
cals hag ouz deut da anaout ar penn abeg a gals traou
he ne allen ket da gompren diagent.

O studia an histor ganeoc'h, oan souezet o velet ar

franzien goz, tad gouez, tad eris, tad brein dre ho liguenter, tad dirzoc'h e pep guez o toot da vezz tad vad, tad carantezus, tad leon a vera calon, hag e c'houez gouzout penaos ont bet checheit evelse. Mes hirio ec'h ouzoun ervad o deus desket anaout Jesus-Christ hag he lezenn a garantez. Hirio ne donn trei sonnet, ha ne ket-ta, va zad, eo dre ar relijion-se eo dint deus da vellaat ? An tad ne lavaras ket nan. Gouezoude eo doa evel mez o velet ha vere h desketec'h evitnan.

Ar vere'h a lavaras c'hoaz o leon ganeoc'h hator ar vrezelidi-ze a vea da vro-mañ-hoc'h da ober brezel ; a guitea pep tra evit mont di da lakaat ha buez var var, ne allen ket gouzout petra a roe calon d'an dud-se. Mes hirio pa em eus lennet maro Jesus var ar groaz, o sonjal eo er vro-ze en deus gouzanvet hor Zalver, o sonjal e lague ar vrezelidi-ze var ho soubz deus damic mezer ruz lakel e croaz, brema me voar avoalc'h parig ez eant di. Ha ne ket-ta, va zad, ez eant da vrezelidant evit hor Zalver Jesus-Christ ?

Er' heljeot mont, eme an tad, mes petra ra-ze ?

— Eo Jesus guez Doue, hag an dud-se her c'houez ; ne vijent ket eus di soez. Hag an dud hirio her c'houez ato, me vnar mad. Ha sonch oc'h eus hu, pa zamp da vale dre Paris, o vелеmp tiez bras, pe me ne ouzen ket petra int, savet gant mein kazellet coar ha tourion buel var-veho ? Me an bezet c'houez da vnar-seho ha n em leze'h morse. Mes evessat a raon oc'h eun dra, var ar re-ze oll e velen ar groaz. Ar groaz eta a ren ato var ar bed. Em leze em eus lennet e lavaro Jesus d'ho Ebestel o chomje ganho bete fin ar bed. Da Her eu deus roet ale'hozeiou rouantelezh an Enn. Pa eo chomet croaz Jesus var ar bed, heu eta so chomet ive, Jesus eta an Doue. Ale'hozeiou rouantelezh an Enn so eta ato etre daouarn Per, pe re all lakent da zerc'hel leze'h dezhan. Ha ne ket-ta, va zad, ez eus ato unan bennag o tere'hel plus Sant Per ?

Amaz an tad a blegue he benn ep lavaret guer

Mad, va zad, me a gred e Jesus-Christ, me a gred d'ho oll gouzout am eus lennet el leze-ze. Ha neuze, me, abaoe ma empoan var an douar, so eur groazic oc'h va gouzoug. Va mam e devoa he staguet, hag araog mervel o devoa lavaret d'am magnerez dional na vije gurlet ar groaz-ze ganeoc'h. Me ne vouten ket petra oa ar groaz-ze, n'ho c'hemeren nemet evit eur bradic. Mes hirio e c'houezon petra eo. Va mam a grede ive la e Jesus-Christ.

An tad a zireda an daolou eus he zoulagad dre voue he vuzet, rag he zoulagad en doa lakel da c'hoar he vuzet. Ar vere'h heu lakenn da lavaret ganho ar Bate e devoa desket e levr an aviel, hag evit ar veck kenta e voue gnet en u-ze ar bed en o sevel etrezeg an Enn. — Ar vere'h-ze, evel am eus lavaret er penon kenta, so hirio lennet a vus Carmar.

G. M.

Am dionn eus levr.

(TRENTE-DEUXIEME.)

Pa em devoa Colaie debret he dam creun seac'h, en

eur lakenn da bouez he vele. Abaoe m'en ouzout ar bleiz, e crede ne die mui eant eus rag natra er c'houez-se. Destrin a vus deus seac'h, evit ober gutho eur guel soupi da dremen an noz. Edo eta o soupi casset e camp ar stered, mes kerlent ha ma voa gervant, e velen an daou sora bras oc'h en em asten azionhan, hag oc'h ober eun dinel pe eus daou eus ar re vras. Didal a raaz he galon pa velen kementas, hag e c'houezon neuze dionn seac'h eguel n'en doa gret morse.

— He trugaread, emezhan, daouarn bras, em a gouement vad a rit din. Mes, pa oc'h eus kement a c'houez, ha ne alfac'h-hu ket araog ma livrin va fedennou rei din da anaout penaos a-ra va mam, a ne den ket re c'houez haret dre ma zoun eal heit diorhi ? ha heu'a deus peadra da derri he naon ?

— Ho mam, eme eur vouez, a so glac'hant, rag calon eur vam ne eli ket heu die lak'h ar pa ven dispartiet dioc'h he bugale. Mes ne deus ket a nec'h, gouzout a ra e kement Doue souez ac'honor'h evel ma kement eus an oll vugale vad. Hara e deus da zibri, rag labourat a ra. He daouarn so bet casset dezhi eus hon rouantelezh-se, eleac'h ne gaver morse a zoulagad didal-ve. Casset dinet'h evit ma uhonet abred varc'hoaz ha ma savot ointin da labourat.

Colaie a lavaras he Bate hag a gouezon neuze c'houez. Antronou edo mont mad var zo, hag an em lakenn adre en hent. Ne vout ket pell a en doa treuzet ar c'houez oll, ha souez goute e velen eur mader dirzhan.

— Abont ez eus tad o chomje emezhan ointin ha naon, abont o ravin labour ha bouez.

Mont a ra beteg an or hors pelun a roua prenoet ha moraillet. Eur moraillet a voa oc'h an or, mes ar pouez na ket heu avial evit izont beteg enha. Kerkerit naon eus an daouarn bras a devoa hag a croaz enn taol var an or ken na dregaruz ar mader oll. Eur c'houez-hu coa a devoa da zigueri dezhan, hag a c'houezon neuze ointin dichec petra glante ha perag en doa soet ker cre-ze var an or. Ha may eur roue out-te ma soez ker calet-ze ?

— Eur bugel paour oin, eme goute, o clac'h bouet ha labour.

— Ha da ober petra ont-te mad ?

— Da ober kement a blijjo ganeoc'h, rag c'houez am eus da gret labour.

— Mad, neuze, dent en ti. Va mitizien so eus kuit abalamour n'o doa ket a labour avoalc'h da ober, te martez a rei evelldho.

Colaie n'en doa ket evel c'houez ez ye mitizien eus a eus ti abalamour n'o doa ket a labour avoalc'h da ober. En ti-ze ken nebeut ne ket al labour a vuske. Gals re a soa zoken evit ar potric ker. Mes an daou sora bras a deus d'ho sicour bavech m'en em gave nec'h.

Ar c'houez-hu-ze a voa eur goal bez, ha Colaie en doa soun ruzhi. Ne jomas ket pell eno, hag ez eus da di eul

labourer. Arma adarre an daon zorn braz a deus alies d'he xmour, hag evelse eren avelhon muioc'h a labour en he zervez evit deg den vad. O velet kementse, he vestr a deus da gaout ar brassa islim evithao, hag ens he vevl hor greaz he vap caer.

Neuze e teuas Golsic da guere'lus he vam gantha d'he vercun. hag e rojont he xmol ti da re all paourc'h oviho.

Ha brema, leonner, petra eo an daon zorn braz-zo a guemerit marteze evit eur ricadel ? An daon zorn braz-zo eo an ijin hag an aket pere a den da xmour kement hini a ra uzac'h anezho. An hini en deus ijin hag hon leca da del'roat, a deus a benn a bep tra, hag an hini a aketins da labourat ne vanko ket ken nebeut a vara dezhan ha pa n'em desse ket zoken ealz a ija.

G. M.

Hano ar Kent evit ar Simeon-mu.

DULLIX, 5 Du. — Sant Charles Borromee, escop.

DIMICHA, 6. — Sant Iud, abad.

DIMICHA, 7. — Eus a eizvet an oll zant.

DIXON, 8. — Eizvet an oll zant.

DINGEN, 9. — Dedi d'iz Sant Salver, e Rom.

DIESADORN, 10. — Sant Andre Avelin.

DISEL, 11. — Pempet varnaguent goude Pantecost. Gouel an Dedi ens an ija.

An Avel hirio :

Jesus o veza eat e Jericho, a dreuze kar, ha sein em den hanvet Zachee, unan a bennou kenta ar bublicanet, ha pinvidic braz, an doa c'hoant da velet Jesus evit gouzont p'ou oa, ha ne alie ket he velet gant an dud a ioa en dru dezhan, rag Zachee a ioa bihan.

Hag hen o redez araog, hag o pignat en eur vezen scao-grac li evit ma c'heije gaelet Jesus, rag dro eno o die tremen.

Ha pa voa deus Jesus betek eno, e savaz he zaoulagad en eac'h, hag o velet Zachee, e lavaras dezhan : Zachee, diskennit huan rag me a renc loja hirio en ho ti.

Zachee a ziskennas ijer, hag hen diguemeraz laouen. An oll, o velet kementse, a e hrosmole, o lavaret ex ea Jesus da loja da di eur pec'her.

Zachee avad, en he za dirag an Aotrou, a lavaras dezhan : Aotrou, mont a ran da rei an anter eus va zadou d'ar beorien, ha mar om ens g'eat gaou oc'h unan bennag, e ruz dezhan pevar c'hement an eus kemeret.

Jesus a lavaras nouze hirio eo savet an ti-ma, abalamour hema ive so map da Abraham. Rag map an den so deus da glasc ha da zavetei ar pezh a voa collei.

SANT IACAS. XIX. 1.

KELIER.

An Aotrou Berthou, vikel e Cookerne so hanvet per-son e Sant-Salver pa en Dro-Nevet.

Setu ama hanoio ar Vistri hag ar Vestrezeet scol o deus het prizio er bloa-ma evit ober scol d'ar re vras. Ar rum brizio kenta so roet d'ar scol hanvet *Société d'Emulation*, e Brest ; da Vistri ar Scol re Vras, e Recontrans, d'ar breur Coreb, e Kemper ; d'an Aotrou Uzel, e Brest ; d'an Aotrou Chaplain, e Coray.

An eil rum brizio so het roet d'an Aotrouez :

Lazennec, e Braaparts.

Ar Braz, e Taule,

Demazel Allaire Dumee, e Conkerne ;

Demazel Mari Stephan, er Faon,

Beur Jucioien, e Brest,

Rohan, e Roscoff,

Tanguy, e Lambaol,

Follet, e Kerhats,

Quere, e Audierne (Goaien).

C'hoar Sant I'an, e Douarnenez,

Quere, e Bothsorhel,

Paul, e Herve,

Glauguen, e Eskibien,

Ar Brix, e Ploudalmese,

Turlacher, e Pleyben,

Priol, e Cleder,

Demazel Battany, e Guilors,

Demazel Souben, e Rosperden,

C'hoar Sant Tugdual, en euz Sion,

C'hoar Mari Elizee, e Plobannaec,

C'hoar Mari-Euphem, e Plogoff,

C'hoar Mari ar Mabie Jesus, e Pouldreuzec,

C'hoar Mari ar Drugarez, e Plazazel,

Cabon, e Plourin,

Ar Gar, e Plouenan.

Ar c'hoar nevez a zaver e Montroulez a zo coezet. Eurus oar n eus bet den lazel. Unan epken so glozet, torret he c'har kementse so eun taol a brovidans Doue, rag var dro ar c'hoar-se ex oa eur vanden vail a laboureren.

Finec eur C'had.

Ar vuez a zo c'hoec, ha na tud na loenet n'o deus c'hoant d'he c'holl. Pa vuez gourdeuzet da goll ar vuez, al loenet mud, ar re zoken dibourrea a skiant a voar noaze oer trouu g'eat da rei da gridi o dese spere hag ijin. Pa zigouez da eur c'had beza eur vanden chas var he lere h, eo eur gaer guet pebez trouu a voar da ober, pebez p'elammou, lammo treuz, lammo a gostez, dont eren var he c'haz, mont ha dont evit laet ar chas da goll he roudou. Mes gad ebet marteze ne reas morse finoc'h taol evit an hini ma zoomp da goma anezhi.

Houma a voa savet gant eur vanden chassourien, hag a voa var he lerc'h pevarzeg po bemzeg ki a chilpat en dra c'hellent. Goude beza great meur a dro, eat ha dent, diroudet meur a vech ar chas, evel ma zoa eun hevelep handen anezho, unan bennag a gare adarre ar c'hoer anezhi, hag o save adarre chup ha safar goaz evit buecas. Ar c'had a voa eat skuitz he divesker, ha gant aoun na golje erfin o redet, a sonjas oa dent ar mare dezhi da glasc ardou all.

Setu-hi, o tramen eun hent, o velet eun den o vlenia eun azen var bouez he gabestr. An azen-ze a voa var he guon daou valikin carguet a e hedon, couclet he preizhou-all maro, pere a gasset e kerc'h da verza. Ar c'had na jom ket da varc'hata. Guita ra en enl lam en unan ar malikinou etouez ar guedon maro, hag en em zouch eno quella ma e hell. Souden e c'herru ive ar chas hag en em lakoont da chilpat en dro d'an azen. Porc'hen an azen pelhni n'en doa ket gnetet ar c'had vao o lamet en he valikin, a gred eo oc'h ar guedon maro eo e c'haz ar chas, hag en em laca gant he fouet d'he feilat dioc'h he azen. Ar chassourien o devoe ar memes creden gant poir an azen, hag ep dalc' ar chas a voue great dezho mont ac'hano.

Ar c'had, epad an amzer-ze n'e doa ket lavaret eur guer, n'e doa ket finet. Mes pa gredas ervad oa eat chas ha chassourien pell, e tiamas d'an douar hag e redas kuit adarre ep lavaret na kenavo, nag ho tragarecat.

Ene neuze e voue eun ahaden all. Poir an azen he guelaz o ulamet eus he valikin hag a voue sahezet ha strafulet ol. Sonjal a reas dezhan edo he ol c'hedon maro o tont e buez hag o vont da dec'het digantha. En em laca a reas da grial, ha da gonta al loenel maro a voa er zarem, hag evel ne ranke nicun, ne voue petra da zonzal. Mes ar chassourien, pere o doa he glevet o c'ria, o reza dent en dro da velet petra voa, a vouezaz ervad oa ho gail eo e doa great an lam farserez-ze evit ober goap anezho.

Ar Zazon o deus savet eur c'hoer nevez da lacaat an var he e horn butun pe var he segalennou. Brema ez eus eun telegraf electric, eun orjal en hag a in eus ar vro-ma d'an Americ, eus an en-costez d'egu le eus ar bed. Ar Zazon-ta, ar re h'vidic, pa dro en ho fenn, a laca digas dezho eun eu ten dan eus an Americ evit entana ho butun. Kementse a goust pemp mil l'r d'an hini a sel, dezhan lacaat digas dezhan eun eufen dan, mes ive ar bujadur en Jous da zoni he vatun gant tan dent eus ar c'hoestez all eus ar bed. G. M.

En Irland, eul labourer douar en deus galvet dirag eur lez-vern eur serfagner pelhni, en eur lenn en astrou a ziscleriet po seurt amzer a die beza. Eur vech en doa discleriet e vije caer an amzer en deizou varlerc'h. Al labourer her c'hredaz, hag a lezas var ar prad he fenn pelhni voa great avalc'h. Dont a reas glao braz, hag ar fenn a reas gant an dour. Al labourer douar a c'houlas ma vezo

condanet ar serfagner da bae dezhan he fenn. — Ma ve red d'an oll brofeted so o Frans respont eus he kofesio, ez afent aliez dirag al lez-vern.

HENT HOUARN.

Da he hour e tleaz hag e digouez ar c'hieri idu.

O VONT A CASTELLIN TARBEN NAONEL.

	hour tren	eil tren	hour tren	1 ^o d. apart	2 ^o d. apart	3 ^o d. apart
Castellin...	6 h m	10 h m	4 20	11 00	11 00	11 00
Kemper...	7 30	10 53	5 20	3 45	9 00	1 00
Kempere...	8 30	12 14	6 41	8 50	8 40	4 20
Lorient...	9 30	1 3	7 24	10 75	3 05	1 00
Redon...	10 30	2 23	8 00	12 05	17 15	12 15
Savignac...	11 30	3 23	8 50	1 00	18 00	13 00
Naonel...	12 30	4 10	9 40	2 00	18 45	14 00

O VONT EUS AN NAONEL TARBEN CASTELLIN.

	hour tren	eil tren	hour tren
Naonel...	6 h m	10 h m	4 20
Savignac...	7 30	10 53	5 20
Redon...	8 30	12 14	6 41
Lorient...	9 30	1 3	7 24
Kempere...	10 30	2 23	8 00
Kemper...	11 30	3 23	8 50
Castellin...	12 30	4 10	9 40

Eus a Vrest da Roazon, hag eus a Roazon da Vrest

Eus a Vrest da Roazon

	hour tren	eil tren	hour tren
Vrest...	7 h m	10 h m	4 20
Montroulez...	8 30	12 14	6 41
St-Luce...	9 30	1 3	7 24
Roazon...	10 30	2 23	8 00

Eus a Roazon da Vrest

	hour tren	eil tren	hour tren
Roazon...	3 h 55 m	6 h m	10 h 50 m
St-Luce...	7 07	8 03	1 14
Montroulez...	8 34	10 h 50	3 27
Vrest...	11 40	12 45	7 20

PRIZ AN ERG.

KEMPER. — 27 Mers

Priz ar c'hant hour

Guinis	43 lur, 70 c.
Segal	8 lur, 54 c.
En	9 lur, 06 c.
Ed-du	7 lur, 07 c.
Kerc'h	8 lur, 82 c.
Avalou-douar	3 lur, 25 c.

PORT'NAOAR — 25 Mers

Priz ar c'hant hour

Guinis	42 lur, 73 c.
Segal	8 lur, 90 c.
En	9 lur, 12 c.
Ed-du	7 lur, 90 c.
Kerc'h	9 lur, 38 c.
Avalou-douar	3 lur, 00 c.

Ar Gerant : AR DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant AR DE KERANGAL, Moulet en Ekepe.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELLOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounek.

Ren Abonnement d'ar Gaseten à gaset :

Evit eur bloaz	DADU BODDET
Evit e huez li miz	EUN SCOVEY
Evit tri miz,	E HUECH REAL.
Eur gaseten ebken	DILOU YENNEC.

Ar bacament a die beza gret arag caout ar gaseten.

ALIQU.

Ar scrijou a ve c'hoant da lacat er gaseten a dleer da adressi oll d'an Aotrou MENVAN, Delec e Kemper

Ar paeamantou a dleer da adressi d'an Aotrou SALATH, ebken. An abonament a guement e ti an Aotrou SALATH, librer, ru Keroon, e Kemper

KEMPER, 10 Du 1866.

Eilec'h ma zeus eur fals relijion bennag o ren, ar speret a denvalijen pehini eo ar mestr eilec'h ne deo mui anavezet ar vireonez, a laca ar re en deus tonellet da ober trou gaset da lacat an oli da c'hoarzin, ma ve da vana leac'h da c'hoarzin pa gomzer eus a dud keiz dallet gant tad ar guener. An aviel a zeot deomp penaus deiz ar varn an delec a zispartio an denvet dioc'h ar bouc'hel, da lavaret eo ar re salvet dioc'h ar re gollet, o lacat ar re vad en tu deon hag ar re fall en tu cleis d'ar barner. Mad, eur rum zo eus an dud-ze eal er meaz eus ar guir iliz, ha ne fell ket dezho gortoz an deiz diveza evit ober an dispartio-ze. Heu ober a reont a vrema, ha kementse bevec'h ma en em assamblont en ho chapel pe or zal a zervich dezho da chapel. En ho zouez pep den so sant pe bec'her. Tud a zo carguet da c'houlenn oc'h pepluni, dre ma r gouez, pe zant pe bec'her eo. Ha dioc'h ma lavar e vez casset a zion pe a gleiz, da lavaret eo, er perr lueta pe er penn izela eus ar chapel.

Evit caout eur skeuden a goemontse, n'oc'h eus nemet sonjal e ve lakat, en unan eus hon ilizou, ar c'hloc'her e kichen an or da vare an ofern, hag eno neuze, dre ma leu tud en iliz e c'houlenn digant pepluni

— Hag eur zant oc'h li-hu? Mar lavar ia, e vezo lavaret dezhan : it a zion

Oc'h eun all e c'houlenn, e'hai so eur bec'her? — Ia — mad, it a gleiz. Ha neuze ar bec'herien haour lakeat evelse en tu cleiz pe er penn izela eus ar chapel, a ello, mar keront, huada o velet eurusdet ar zant.

Mes, a leverot-hu, mar deo pep unan a rent testeni dezhan he unan, mar deo pep unan a ell lavaret mar eal ez eo sant, ha mar eal ez eo bec'her, ha n'en em gaf ket avechou unan bennag da vont a zeou pa vje dlet dezhan mont a gleiz, pe da vont a gleiz pa vje mad avoale'h da vont a zeou?

Oh eo, me nar vad, cridi a ran e tie avechou mont eur bouc'h bennag etouez an denvet, ha zoken marteze

enn danvad bennag etouez ar bouc'hel. Credabl eo ec'h en em gavo unan bennag ha ne grede ket lavaret ez eo sant, ha setu hen casset e mesc ar bec'herien, maoc'h e'hoas marteze ha n'o devezo ket a c'hoant da lavaret int pec'herien, ha setu lu casset e mesc ar zant. Credabl eo ive ne ket ato lem avoale'h daoulagad ar c'hloc'her evit lenn en eneo, evit disparia ar greun mad dioc'h an draog, ar re vad dioc'h ar re fall, hag evelse an dispartio ne vezo ket ato eun ha leal. Petra fell deoc'h, pa gluse an dud en em emel eus ar pezh en deus dalc'het Doue evithan he unan, ne dleer ket beza souezet mar greont kemese fall. Doue epeken a anavez mad stad ar c'halonou, a anavez mad petra so dlet da bep unan, ha setu perag en deus dalc'het evithan he unan ar varnediguez diveza, evit renia da bep unan dioc'h m'en devezo greal.

Ar scrifagnerien difeiz o deus poan e c'laevet comz a Zone. Scrijao a reont ho daat pa leverer dezho eo Doue a ren kement a dremen er heil-ma. Evelse e clascont iskin oc'h an Eskibien abalamour ma c'houlennont pediton ha sicour evit ar re so eal ho danvez gant an dour heuz, abalamour ma leveront eo an dizurziou, ar pec'hejou, an torfejou eo a denn ar goaligner-ze eus an Ziv var an duJ, abalamour ma leveront eus ar goaligner-ze etre daouarn Doue evit skei an dud difeiz, ar re a dor he lezen, ha ma na c'hoar d'en em zvel eo he enep, he realigner ne oulent nemet mont ato var bounneraat. Ne blij ket ken nebeut d'an dud dizone e vo lavaret d'ar gristemen ez eo Doue trugarezus zoken pa ato, ha ne seo nemet evit ho lacat da zistrei oothan, da gaout keuz d'ho fec'het ha da bidi.

Ia, a lavar unan eus ar scrifagnerien-ze, mes ar pezh a lavar an Eskibien so anavezet pell-so. Ar pezh a lavaront o deas kemeret er scrijou greal gant an Eskibien goude an dispac'h, (ar revolution), ar re-ma o devoa ho c'hemeret eus a scrijou an Eskib arag an dispac'h, hag ar re zaveza-ma o doa cavel kementse e scrijou an tadou eus an iliz.

Perag, a lavar dezo eur gazelen gristen, perag ne zavt-hu ket huelloc'h? An tadou eus an I. a. o. des kimmeret ar peza lavaret eus a serijou an Ebestel, hag an Ebestel ne reant nemet la arel ar peza zo en Aviel, e comzou Jesus-Christ he-unan.

Evelse demou an dail defez a ziskuez selcar en so an I. a. o. ar guir relijiou ato ar memes, ne jench morse, e test hirio ar peza zesk hor Zalver he-unan. An Aviel, eous hag an oll eskibien abaoe, a zesk ato d'ar gristenien ez eo an diuzad, ar pec'hejou eo a denn var an douar goaligner an I. a. o. hag evit ho felaat ez eo red d'ar pec'her distrei eus Doue, eant glac'har d'ho bec'h, ober piñjen hag evit dishuez an divarvez-te eus ar c'hentelous a ro deomp an I. a. o. eus a c'hous raeroc'h.

Hon Tad Santel ar Pap, pa zao het meneg da gaoz ar c'hous zo eus Paul ar Groaz ha Leonard a L. a. o. Mauris, en deus comzet erl Eskibien Frans. Setu ama eur guer bennag eus ar peza en deus lavaret.

« Deraet da dont er chapel ma, en eur c'horn eus ar vrasa I. a. o. er bed, er chapel-ma dediet d'ar Ver'hez d'elac'h, ha d'ar patriarch santel a Assuz, deraet eo dont ama da leun an urs da gaoz ar daou zervicher fidel-ze da Vari, da daou vap-ze da Zant Franses. Deraet eo c'hous abalamour eo er chapel-ma e recevas Paul ar Groaz ar velegruach hag o lavaras he oferen gualta.

« Brema zouden e c'houlennet ouza va unan perag, en anverion reuzadig ma vevomp eus, e fell da Zoue d'elac'h, en niver braz a dud eus hag a Zant Iaket var an aulierion, ar skuer eus a dud pere ne deo ket het avoalc'h dezho hanlita piz al lezen gristen, mes o deus het ealou avoalc'h evit hanlita an alioù parlet eus an Aviel, ha ne dro ket evit d'elac'h deomp penaus e c'hellomp eas diouzomp ar goaligner a hauec varnomp. N'ho c'hellomp nemet oc'h en em rei d'ar vertus, hag o t'elac'h dioc'h ar pec'h, rae, caer or bezo, er pec'h eo e cavomp ato ar penn abeg eus ar goaligner-ze. Guechall deg ene divlam a vije het avoalc'h evit laet espern eur guer cablos meurbet. D'ho hag hirio a'eus ket e Roue deg ene dibec'h, ugent, cant ha marizez oupen? Ma ne ell ket an eneo mad-ze hirio distrei divarvomp ar goaligner hor aeo, en ma zeus eal kem etre an dud eus an anverion eoz-ze ha ni. Neuze n'oa ket e hoas deut Jesus-Christ var an douar, n'oa ket het prezegnet an Aviel, n'oa ket het trempet an douar gant goad hor Zalver.

« En em jala a reomp o velet ar goaligner hor aeo, ha ne outemp morse en em jala avoalc'h, mes en anver en em jalm ken na lakomp doen en hor speret eo ar pec'h ho d'gas varnomp. Ep coma eus ar goaligner bedennon, leoudouet, sacrilachon, nag a dud a so stag oc'h traou ar bed-ma ha ne zavont morse ho daolagad beleg ar groaz! Evit jumpi da vana, en em droomp oc'h ar groaz. Ma vezo ar c'hous o stonet e troad ar groaz-ma, o poket dezhi hag o c'houlenn trugarez.

Stag oc'h ar groaz-ma, e velan guelloc'h ar vanez eus ar peza lavaret an I. a. o. Dobi. Abalamour ma plijac'h da Zoue, eo red e teuye an d'elac'h d'oc'h amptou.

« Eus a gutchen ar groaz-ma ho pennege oll. Bennege n'eo ar groaz-ma evit ma plijo gant Doue pel laet diouti ar goaligner so oc'h he goaligner, bennege a ran so I. a. o. evit na lamo ket Doue ar ka digantli, bennege a ran ar bed oll catolic, hag e vevomp distrei oll ar bec'herien catolic, evit ma t'rount eus Doue a greis ealou ».

Sete ate la penaus e comz hirio an I. a. o. ha penaus e deus comzet ato. Comzou Jesus-Christ ne d'elac'h morse.

Komzou ar re a gas secour d'ho Tad Santel ar Pap, e comz eus eon deus anverion. eur scoaler, pehini e vev eus a dud providie, en devoa etre ho zoudou degadur hag a felle dezho da rei d'an Tad Santel ar scoaler en em gave nec'hel braz, eves ma hel lavare d'ar beleg en deus carguet da gas he arc'hant da Rom. C'hoant en doa da vont da Rom he-unan, evit gualta guelloc'h ket Jesus-Christ. Mes n'en doa nemet so degadur lur-ze, hag evit beac'h e vije red dezho d'elac'h anezho. Hogen ne felle ket dezho hanlita an degadur lur. Evit gualta eus ar zoudou abet, en deus pel eus a d'be c'has. O c'levesc'hañ an den anverion, hon Tad Santel en devoa scuillet eur berad d'elac'h bennag hag an dea-ze a dalvez d'an den anverion an reoc'h evit beac'h Rom.

Pa Nao, evit an da veza he-unan en izom, ne ell ket muret da rana ato ar peza en deus gant kemet eus eus a d'gas gant d'elac'h. Pa en deus c'levesc'hañ an den anverion gant gant an d'elac'h diroll, en deus lakent rei mil secour evit secour ar re so gant d'elac'h dezho gant an d'elac'h.

« Rom ne ma ket ar c'hous, petra bennag n'eo ar c'hous e eal a vevion-ell, ha ma so tud da bep bro da dremen ar goad. Eal a d'elac'h providie hag a rae huel a so da Rom er b'el-ma evit ar goad; c'hoant e deus, ar gristenien val-ze, da veza etro da rana eus d'ar Pap mar en deus izom.

Miz here en ar miz ma eo hoas tud Rom da rana. Da zui, da lua ha da raou o velet keriz o pourmen dro da guer en diavez. An eil tud tud a so da bep d'elac'h. Al lezio-barn, an hez aeo, an hez d'elac'h an oll e mare oll a so neuze serret. Ar Pap a rana eus, mes setu ama penaus. Mout a ra bep aeo da rana an d'elac'h hag ar c'hous, (an hospitaliou). D'elac'h divarvomp eo het o velet ar re so eus ho speret, hag en deus trement oupen eun heur o comz ouzho.

Eur missioner, d'elac'h eus a Vrest ar 25 a re gouere evit mission kansas, er Stajou-Lanet, a rana eus a guer Topera.

« An escopl m'arvomp eus so tost kemet hag ar Frans, petra bennag ma zeus mil guer nebeutoc'h a

dud enha. Rannet eo e meura loden. Al loden e pehini emañ a so en em dennet an dud anezhi er menezioù, casset er meaz eus ho zra gant ar brolestantet. Eno ez eont hag e teont, dare gant an maon, o rei ho malloz d'ar re o deus ho chasset. Oh ! nag hi so treznas ho stad ! nag o on ens izom da bidi evitho !

« E creiz ar gouelec'h bras ze ez eus eun dinel hag eur groaz varnezhi. Hounnez eo an diz. E kichen ena tiz ar vissionerien. Ne domp er mission-ma nemet daou veleg ha petar catekizer. E kar Topica ena hon iliz hag hon ti. Er guir-re n'eus ket ouzpen petar pe bemp m'il den, petre bennag ma zeus bro aleis diandab. Tud kar a zo gozig oll eus an Eorop, evelse ive, bep en amzer, tud ar vro, ar C'Arce'hin-Ruz, a glase iskin outho, ne a lont ket gouzaon an dud drouglivet, pe an dud venn.

« Oll bro ar C'hansas a so goloet gant ar peurioù, foenneter pe br'jou hanvel Pampas. Eno e veler a vandennon kezeg hag ejennet gouez, chas ha kizier gouez ive, oll ez eont clea. li ma kerant. Tud ar vro, casset ermeaz eus ho zra, a veler ive o vale dre ar c'harterioù gouez-ze, o clask eul leac'h da elhout chom oha.

An hini a evessa mad oc'h ar peiz a dremen er bed, a so red dezhan brio armo ne deus nemet ar gristenien gatolic hag a ve mad da zicour ho breudeur izomec, hag o delfe eur guir garantez evit ho nesses. Evit gaolet kementse ne ve nemet sellet oc'h Bro-zaoz, ar vro-ze pehini a louguet kement e pep guiz. Eur scrij, eon euz eo gaolet ha elevel penus ena ar beorien er vro-ze. Ha gousconde eon ive e sever cals arc'hant evit an dud izomec. Mes allas, aluzennon roet dre red, aluzennon ha n'int ket roet gant eon dorn carantezus, a vez alo ber. Eon den hag a raon aluzennon dre vicher, ne vonezo morse teona ar paour a zicnez etel ar c'hristen mad pehini a voar diouret he unan evit sicour he vreur. Diouret ar peiz a rafe vad dezhan he unan evit sicour ar re izomec : gouzaon ho unan evit espern poan d'ar re all, en em lacat he unan e d'ar c'hristen evit sicour tud clan, kementse ne rer nemet evit Doue, hoguen penus o calet kementse er meaz eus ar guir refijon ?

Evelse en dez-all ez oa eur buguelic astronet en or, en eun doare porched dirag eur c'hlandi, o c'harioz beza diguemaret eno. Mam ar buguel a ioa maro en deiz-ze er c'hlandi, ha daou vreur dezhan a ioa maro eon derrezioù bennag diaraog. An tad rannet he galon gant kement a gollou, o velat ar c'hlenvet o cregui er paotricma, en devoa he zamel var he choog da gas d'ar c'hlandi. Ar medecin en d'na roet urs d'he guemeret.

Mes an potron hag an tiron so e penn ar c'hlandi ne selle ket dezho rei diguemer dezhan. Clase a reant digarezon. Lavarat a reant oa gvelloc'h he gas da eur c'hlandi all. Etre daou ar buguel a voassea dezhan, ien oa, hag ar re iac'h zoken a grene gant ar rion.

Unan bennag eus ar re a voa eno a lavaras da rener ar c'hlandi : Mes en hano Doue na jomit ket da dreinel-

lat. Ne velit-hu ket eo deat peurlou ar buguel, hag e varro ar mar hen lezet aze pell.

Hoguen rener ar c'hlandi a arguile ato, hag ar buguel keaz a varvas abeu eun heur bennag goude. Petre voa kementse d'ar rener ? Eur c'hlanvour nebeutoc'h oa da zoursial anezhan. Goude o voas lavaret penus rener ar c'hlandi a voa en em dromplri var stad ar c'hroader.

Setu ena e hoaz eon dra all. Eon den a ies en dez-all a hied ar ster e kar Londrez en eur goz vague. Dont a re eur soutrat etel hag a dro ar vag var he guinou. Ar paour ket den talet en dour en em leca da glase noua gwella ma c'hell eicrezeg ar hord. Cals tud a voa var ar c'hue, hag etel ma zeo ar Sazon elzaoustrerien eus ar re guenta. e savas elzaoustreus dioc'h tu,

— Gouzaot a ra nem, a lavare lod.

— Ne vout ket, a lavare lod all.

— Claoustr e vezo brezel !

— Claoustr ne vezo ket !

Ha setu elzaoustreus talet, epad ma poanie an den kez o clasc savetei he vuez.

Eus ar c'hostez all d'ar ster, daou varloed a lamaz en eur vag, hag a demas beleg enha. Mes ermet oae outho ! N'hen tennit ket ! N'hen tennit ket ! Claoustreon zo ! An daou varloed a vone red dezho mont kuit ha lezel an den kez d'ea em denna eus ar ster etel ma carje. Petre e'hozvezas ? An den paour a voe heuzel ; mes elzaoustreon a voa set divar he benn. Setu aze da vuna eus toul saos, saoz ebken, sans diguemec. Ne gredan ket o delfe e'christenien catolic eur galon ker erize.

G. H.

HISTOR ZANTEL,

TENNET DIVAR LEVR ANX KROD.

(Trede Pennad).

Moises e bro Madian.

Moises digouezet e bro Madian, a azeras da ober eon ehan o kichen eur pons. Hoghen Jethro pe Raguel, beleg Madian en devoa seir merc'h. Dont a rejont d'ar pons-ze da denna dour, hag o veza karghet ar c'hannou, e selle d'ezho doura loened ho zad. Mesaerien a zigouezas, hag ho c'hasso kuit. Neuze Moises a zavaz, a zicennaz ar merc'hed iouank hag a zouraz ho denved.

Fa oant distroet da gavout Raguel ho zad, hema a lavaras d'ezho. Perag oc'h-hu deuet d'ar ghear kentoc'h eghet ned-oc'h bozet da zont. Ili a respontaz : Eur goz ijsian en deuz hon delivret dioc'h ar vesaaerien, oc'h penn-ze tennet en deuz dour gan-emp, ha roet en deuz da eva d'ho denved. Ha Raguel da lavarout : Peleac'h ena ann den-ze ? Perag oc'h eus-hu lezet eno ann den-ze ? It d'he glask evit ma romp d'ezha da vibi. Var eun dighemer ker mad, Moises a douaz e choumche gant-han evit mad, hag e kemeraz da hried he vrec'h Sephora. Ilou ma a c'hannaz d'ezhan eur map, ha Moises hen hanvaz Jersam, o lavarout : Tre-

meniad ouo bet en eur vro estren. Eur map all en doe anezhi, hag eo'h banvaz anezhan Eliezer, o lavarout Doue va zad, va difennour, en deus va zennet a dre daouarn Pharaon. Ar Patriarched a roe evlso d'ho bugale hanoion hag a zigasse sonj euz a vañoberion Doue euz ho c'henver.

Pell amzer gondo kement-ma, roue ann Egipt a varvaz, mes ann hant a zeuas var ho lerc'h ne oa ket goetloc'h e kenver ann Ihebrael Bugale Israel, oc'h luvroudi, en em glemme a vouez luel dre n' abek d'ho labourou. Ilo c'uri a biguaz bete Doue, ha Doue, o kaout sonj euz ar ghoavedigheez en devoa great gant Abraham, izank ha Jakob, a zellaz out-ho, hag en em ghemoraz d'ho dibanna.

BUEZ AR PLAC'H DEVOT ARMELA.

(daouzeret pennad)

Armela eazazel dre guement a boanton c'houero, a vele ho ners a vont diganithi. Setu perac a reaz clask he c'houfessour, hag e covesseaz gaud eur glac'har ar vrassa en eur leuskol, hervez he c'hustom eur mor a zañlou. D'an 20 a viz here, d'ar meur, tri dervez guude, e communiaz, antronoz e oue casset d'ez-hi adarre he Doue, hag he c'houfessour a roaz d'ez-hi an absolver euz ho buez pen-da-ben. Er memez deiz, var mare cresteiz, e oue nouet, hag e pad ma edot o red ez-bi ar sacramant diveza-ze, e clefjot anezhi, en despet d'ar sempladurez euz he mosez, oc'h ober an actou a dleer da lavared en heur diveza-ze. Euz nebeudic goude e zra en he fassion, hag he c'homz diveza a oue an hano santel a Jesus. Neuze e reaz dilavar. He fassion a badaz teir nosvez ha dsou zervez. Ar maro a dennaz he ene caer euz a vuex ar bod-man, d'ar sadorn 24 a viz here, 1671, estre cresteiz hag euz heur.

A reac'h e oue clevet e kiz ar c'healou melconuz euz a varo Armela, ma redaz kement a dud a bep nad hag a bep stad d'an ti, ma ne c'hellet mui tostid euz ar c'horf santel. Pep unan a gliske tappout euz dra benag a vije bet en he zervich, hag e ber amzer he c'hoz-tammou dilhad a reaz e difram. Ho mestr a oue ken doanet d'ho maro, evel p'an dije collet ar guella euz he regale. Guere heinen a reaz ollec kement a zupag d'ez-hi, evel pa vije bet he vere li. Ar c'horf a oue eta sehellet ha lakad en eur c'laer peinet e guen a bep io d'ez-han pillerous goulou euz euz ar ro gatra. Ne falvezaz ket d'ez-han lezel goler treid ar c'horf maro, euz ma heljet mont da borad d'ez-hi en eur skulha dañlou. Holl dud he di a reaz erri-han. ha zoken euz tud estren. Ar chakmet euz ar gathedral a c'houennaz ar c'horf euz hen enterri divar ho dispign an Aotrou person ne c'houennaz ket ken nebeut vell egued ober kement-ze. Mez he mestr var goulou Armela, a reaz ar c'horf d'an ursulinezed. An Tadou Jesu stad a c'houennaz he c'halon, ha roet a voue d'ez-hi. Euz-ze e voue digored ar c'horf euz caout ar galon, da zreiz heur euz an noz. Ar galon a

lekejet en euz archedie plom. Ar vidissinet a deus ive euz ar c'horf eur gostezen benag euz rei da dud a lignez heol ho doa ho goulennet. Anavezot a rejot neuz eur c'blented e doa en he liven-gucia, hag ho doa lakad da c'hounza euz euz tregont vloaz da nebeut euz me dije morse en em glemmet. Var ho buaz goude he maro e veled euz euz ken duduz ma roe doujans d'ar holl. An dud a seheliaz hag or vidissinet a oa bet var d'ar c'horf, ne ghefjot e hovez fall ebet ganthas daou d'ar brein-erri hen lague pell-a-ma. Ar pemp var n'iguent, ar c'horf a voue douguet da chapel an ursulinezed. Ar peder barrez a guez a reaz a hez d'an entermand. An Aotrou Doue, person patrez Patern, dre ma n'em gave coment an ursulinezed var he zouar, a ganaz oferen an entermand, hag an Aotrou Gallois, chatois, ha kure parrez Saint-Croix, e leac'h ma edo marvet Armela, a ganaz al Libera, hag a gassaz ar c'horf d'ar hez. Rei a rejot eur zermou euz ober meuleudi ar servicheurez-man da Zone. Lakeat e oue en douar, diabarz ar c'heuz, e toue an entermand. Antronoz e oue casset euz-hi gaud euz a lid eur servij-vraz e leac'h ma n'em gavaz euz d'ar buaz a dud. Ar memez tra a c'houennaz deiz an Eiz-velez. Ki leanezot a lekraz eur meun-hez euz var ar c'horf, ha var ar meun-ze o rejot euz or c'houennaz-man, roet d'ez-hi gaud euz tad Jesuist.

« Aman e chom Armela Nicolas, guindic a zervic
« meaz, servicheurez euz he stad, galvet pear-henn
« Armela vad Doue a ziskuilhaz d'ez-hi traou burpdez
« beva a reaz dre garantez. Mervet a reaz var an deiz
« euz mont da vera en ev, ar bevar var n'iguent a re
« here 1674, ojet a dri-bloaz-ha-iriguent. Pedtrid
« li, ha kement skuer varvez-hi, en eur garet Dou
« evel ma deuz-hi he c'haer.

« Requiescat in pace, Amen. »

Caera buaz! Caera maro! a leverset, eb mar ebet, leaver va ingoon. Leac'h hec'h euz da bartant er guze. Setu are eur santel diskennet a lignez izel, meret da labourerrien douar, ganet e Breiz-izel, hag a zo brema koruned en eur dretid a dud a lignez luel, dretid a dud desket buaz. Grit eta, ar peiz he deuz great, hag he ober a c'hellid, hag he kurunen en ev a reaz ire euz deiz-da-zont ken luguernuz hag li n' Armela. Euz deuz euz en noz, en domder-bero euz an aon, euz hag er frim euz ar goan, kendalc'het en hent a ziskuer d'oc'h ar servicheurez-man, hag ho silvidiguez a re e saerle!

T. B.

AR BUEZ.

Ar zül eo eta brema an deiz santel, deiz an Aotrou Doue, ha ne ket mui ar zadou, er-hiz gwechidil. Lavaret or heuz gau piou, penaus ha perag eo bet gret ar yenchamaat ze. Ezeom brema da welet penaus e tleom miret ha santid ar zül.

Doue he-unan, er skitar zakr, ag or Mam santel an Iiz a verk d'com peira or beuz da ober euz se.

Gwelom da guenta peira a lavar Doue d'com d'war

benn an deiz santel. Setu ama war lerc'h he gomzon he-unan, ec'hiz ma ho lennom e leor an Exod pe an Tee'h euz an Ejipt, pennad XX, gwerzennoù 8, 9, 10 ag 11. Deja, ma em heiz sonj mad, o peuz lennet ar c'hormzou-divin-ze e Feiz ha Breiz, mes n'ho lenner morse realiez.

« Az peiz sonj da zantia deiz ar zabat, deiz ar »
« repoz (1). »

Ne ankouat ket ez eo Doue he-unan a barlant evel-se euz ar bobl a Israel, d'war gern menez Sinai.

Remerkit ivez penad ar ger *Sabat*, en hebreeg, a zont arzañ, hean, paouezcan, repoz.

« Te a labour epad c'houec'h devez, eme Doue. ag »
« a rano kemment as pezo da ober a labour epad ar »
« c'houec'h devez-se (2). »

« Mes d'ar zeizved devez e maou deiz a hean, a repoz, »
« koneskret d'an Autroun da Zoue. D'an deiz-se ne ri »
« taol labour ebet, na te, ozañ, na da val, na da vereñ, »
« na da vevl pe da zervicher, na da vatez pe da zervi- »
« cherer, na da loen : mare'h, eujenn ag anevaled all, »
« nag an diavozyad pe an divroad en em galle en ho »
« touez. (3). »

« Rag an Autroun da Zoue en deiz grêet e c'houec'h »
« devez an Nenv, an douar ag ar mor gan kemment a »
« zo en-ho, ag en deiz ar zavet, kemmeret he repoz d'ar »
« zeizved devez. Setu perag an Autroun da Zoue en »
« deiz binniget ar zeizved devez deiz euz he repoz, ha »
« santificet anezha, gret anezha eun deiz santel, eun deiz »
« sakr. (4). »

Setu aze, ma mignoned, ar gourc'hemenn, ger erid ger, ec'hiz ma hen roaz Doue he-unan gwechall d'ar bobl a Israel, diwar lein menez Sinai. euz a greiz an tan, al luc'hed ag ar gurun, ag oc'hiz ma her skr-faz he-unan war eun daolenn ven.

Ag ar gourc'hemenn-ze, ma mignoned, a zell ouz-om, ia, a zell ouz-om ivez. Rag, ne ankouat ket penad an oll gourc'hemennou, roet gan Doue gwechall d'ar bobl a Israel, ha pere n'ed int ket bet lammet, torret gan-t-ha abaoe, a zell ouz om evel ma sellent ouz an Israelited, ha ken dalc'het ez om da viret anezha evel m'edo an Israelited rag beza ez am evel-t ho bugale Doue. Hogen ar gourc'hemenn war an deiz santel, d l. e. (da lavaret eo) an dileon da labourat d'an deiz-se, ag an urz da zantia anezha, oc'h ben tremen e servich ar C'hroner n'o int ket bet lammet Jezus-Krist en deiz dalc'het ar gourc'hemenn-ze ha lakeet anezha en he lezen, el lezen gristen. N'ez euz a jenchet nemed an deiz ag an doare da zantia anezha.

Ar gourc'hemenn et a war an deiz santel, oc'hiz ma

(1) *Memento ut digni sabbati sanctifices* (Exode, XX, 8).

(2) *Seu diebus operaberis, et facies omnia operativa* (Ibidem, 9).

(3) *Septimo autem die sabbatum Domini Deus tuus est non facies omne opus in eo, tu, et filius tuus et filia tua, servus tuus et ancilla tua, jumentum tuum, et advena qui est intra portas tuas* (Ibidem, 10).

(4) *Sax enim d'fr-bue fecit Dominus celum et terram, et mare, et omnia qua in eis sunt, et requirit in die septimo, idcirco benedixit Dominus diei sabbati, et sanctificavit eum.* (Ibidem, 11).

ken lennom e leor an Exod, a zell ouz-om, ken dalc'het ez om da viret anezha evel m'edo an Israelited. Hogen, daou dra a gevom merket sklear er c'hormzou euz an Exod :

1° Eileom santia deiz an Autroun Doue, o tremen anezha en he servich. « Az peiz eoz da santia deiz ar »
« zabat, deiz ar repoz, » eme Doue.

2° Eileom heana, lezel ol labourou a gostez ag evel-se or c'horl da ziskiza, d'an deiz santel. « D'ar zeizved »
« devez ne ri taol labour ebet, » eme ar C'hroner.

An drede gourc'hemenn me feil d'in lavaret ar gourc'hemenn war zeiz an Autroun Doue, a gever anezha troet evel-hen e katekiz Leon.

Ar zilyou santel a vira,
E servich Doue, oc'h he vevl.

E katekiz Treger :
Ar zilyou santel a vira,
Evel Doue ma zervichu.

E katekiz Kerne... :
Miret a ri an oll zilyou,
Gan c'evron mad ha pedennou.

An tri goublad-ze, en deon, a zintil ar memes tra, petra hennag ma ez int troet en eur feson disantel. Marteze e vize rentet gwelec'h ar gourc'hemenn euz ar skritur zakr, e vize merket sklerroc'h an daou dra ordreet, ma vize lakeet evel-hen :

Da zil lez da oll labourou,
Ha servich Doue da Autroun.

Pe Da zil peb labour a lezi,
Ha Doue ephen a zervichi.
Pe. Da zil peb c'ad labour na ri,
Ha Doue ephen a zervichi.

En tri goublad-ze, an hean euz al labourou, ordreet dre ar c'hormzou-ma : « na ri taol labour ebet, d'an »
« deiz-se (d'ar zeizved devez) : non facies omne opus in eo »
« (septimo die), » a zo merket sklar, a zo rentet mad dre ar gwerzennoù-ma :

Da zil lez da oll labourou ;
Da zil peb labour a lezi,
Da zil neb taol labour na ri.

Al lodenn all euz ar gourc'hemenn : « Az peiz sonj da »
« zantia deiz ar repoz (an deiz santel) : *Memento ut »*
« *digni sabbati sanctifices*, » a zo ive rentet mad dre bep un euz an diou werzennoù-ma.

Ha servich Doue da Autroun,
Ha Doue ephen a zervichu.

Y K. KERZALE, beleg ar Zale.
(Euz pennad all eur gwechall.)

Am Tad-Mez hag he Yerc'h-Vihan.

Hann deiz, n'euz ket pell, en dra m'edonn o vale war ann hent braz tost da Landerno, neuze oc'h en em gavas eunn den koz-koz, gant-lan en he vrec'h eur vere h k koant war-dro daouzek vloaz, Mac haridik he lano.

— Enn hoc'h eaz, tad-kor, eme-z-hi; ho toum war va skoaz. Skiz-maro oc'h hrio, greomp eunn distiuzik ama, setu pelec'h azeza. Abarz nemeur am e vezamp erriet.

— N'eo ket gann a leverez, Mac'haridik, emé ann tad-kor o tenna he alva, ne vezo ket pell e vezimp erriet. Paneved te, va marc'hic, ne rafenn ket. Te eo a zo oc'h va harpa em c'hozn! Te eo a xou bemdez gan-en endra m'ema da dad gant he labour ean he bark, te eo a zigra boed d'eo po vezann dalc'het war va gwele. Gant Doue e vezi paet. Mac'haridik, rak karet a ra ar vugale ho deuz eur galonn vad hag a enor ar re goz.

Kerkent a ma erret gwelet ann ozae'h a lavarez d'e-zho. emomp o c'hortoz ac'hanoc'h ho taou, deomp da zibri hor pred-boed, mar kirit. — A galonn vad, eme ann tad-kor, deomp da zibri hor boed, rak ne d'oum ket sioc'h, a drugarez Doue Mac'haridik, d'euz da azeza em c'huc'henn Sell, va map, eme-z-han, enn eur drei oaz ann ozae'h, ar verc'hik-ma a dal va eal-mad, rak dre-z-hi a vez torret nuz va foanoun, komeza a rafenn bep kammed nemet hi harple ac'hanoun Pidi a rann Doue hemdez evit ma istaolo war-n-ezhi ar mad e deuz great d'io.

Neuze ar re a ioz eno a lavarez eno eur vobez: Tad-kor, plijet gan-e-hoc'h pidi Doue evid-omp ivez, rak bennoz eunn den kor a ra vad atao.

Pa ho doc dehet ho gwalc'h, Mac'haridik a falvezaz d'e-zhi kas he zad-kor d'he gamprik, enn tu all da borz ann ti. Mont a rejout eta ho daon breac'h ha breac'h, enn eur xiviza gwell pe well, ken eaz e nant.

Noz vad d'e-hoc'h, tad-kor, eme-z-hi, hag e pukaz d'e-zhan arnok mont d'he gwele.

A. T.

(Tennet euz a *Veignonn ar Vugale*).

AR PURGATOR.

Dont eo muz Du. Azo deiz kenta eme gwell ann Holl Zent, ann deiz war-lerc'h gwelann Anzoum la, hor mamn zastel ann Iiz, goude beza enoret ar zent euz ar Baradoz, a zigra sonj d'e-omp euz ann ennoñ dalc'het er Purgator. Ann deiz-se ann holl veleien a die lavarout ann overn hag ann ofisoñ oñ evit berraat ho foanoun ha digheri d'e-zho dor ar Baradoz. Ar gristemen vad ho-uzan, dreist-holl, e Bras-Izel, ne dremenont ket ar gwel-zo bep kaout sonj euz ho zad varo. Ar vugale a bed evit ho zad hag ho mamn eel d'ar bed-all. Ann tadoñ, ar mammoñ a bed evit ho bugale maro eno ho rank, ann intañvez a bed evit ho fried, ann ozae'h erid ho c'hreg. Ar bearnem a bed evit ar re ho deuz ho ukaoret ean ho ezommoñ ket ha ma oant war ann douar.

Ann ennoñ euz ar Purgator, petra bennak n'hellont setra evit ho ho-unan, a hell kalz evid-omp-ni. Mar hon euz troez oaz ann ennoñ rennezulic se, pa vezint pignet er Baradoz, ne ukaonne'hant ket ho mad-oberourien. Ni a varro d'ho tro, ha marleze kentoc'h evit ne son-

jomp. Ah! greomp eta oevroñ mad evid ann ennoñ, pedennou, communionou, alizec'hoñ, overennou klevet, pe leket lavarout.

Hep mar e-bed, mar d-omp he karantez e levez ann ennoñ euz ar Purgator, ar re a zeuio eno han goude ho devezo ivez truez oaz-omp. Ann ennoñ-santel a zo a-tremaz euz er Baradoz ann ennoñ euz ar Purgator ho devezo lod ennoñ deiz e erustet ar zent ha hi holl a zo c'hoaz war ann douar, mar karomp, ni a vezo goude hor maro gant ann eil hag eghile nuzho e rouantez ann ennoñ.

Dwar-benn kement-se, bon euz kredet ober plijad d'ar gristemen vad, e conta d'e-zho ann histor se ann war-lerc'h. He c'haret hon euz skrivet e meur a gwele.

Enn eur gheaz vraz a Franc, eno tu euz ar c'hren-tenn, en em gave eur ghemenevez mouank hag a on devot trem-bed. Goun d' a rez gant he labour peadra d'en em vraz. d'en em ioja ha da veza eno ennoñ duare d'eread berret he c'hondition. Bez e doa eunn devotion vraz evid ann ennoñ euz ar Purgator. Ne oa ket evid en em vraz d'ar skuilh daerou. pa sonje er poanou euz euz a c'hoaz-ou er prizon-ze a dao. Rak-se eta, goude beza puzet d'he ezommoñ pemdeziek, bep xizun kement a choume euz-peun, ar plac'h-ze her roc evit prokuli sikour d'ann ennoñ euz ar Purgator. Kent ha ma vraz he se'ched, he xouere ket labour, rak iuz-hraz a on eno he muer. Mes, siouaz, choume a ra klav. Ne hell neuz gant neira. Ann nebeut ar hant e doa espernet a on dispnet e berz amzer. Hed eo d'e-zhi kemer war zastel. Goude beza he klav eur muz pe zaoñ e tenaz d'e-zhi muer eunn lamm se'ched. Setal a rez euz he gwele. Hogen n'e doa mui eno he se'ched nemed c'hoaz-hi real. En ennoñ dienez ker hraz, petra a reo-hi? Mont a ra er muer euz he c'hambr. Diskenn a ra war ar ru. C'hoaz-hi real am euz c'hoaz. ha neira ken. Petra da ober da belec'h mont? N'euz forz, eme-z-hi, ne gollinn ket kalon. Mont a ra d'ann Iiz d'en em erbedi d'ann ennoñ euz ar Purgator. Kent ha ma pede eno Iiz, e welaz eur belec'h o vont d'ar sekreteñ, hag hi war he lerc'h. Gant a rez digant-han mar en doa lavaret he overn. Tan em ket e loaz he lavaret, eme-z-hi. Ha prometel hoc'h euz-hi anezhi? N'am euz ket. Setu eta guerz hor h'overn, hag e rod ezhanar c'hoaz-hi real. Lavrit-hi, mar plij, evit ann ene a die mont er-meur ar c'henla euz ar Purgator. Hen ober a rinn, eme-ar belec'h. Klevout a rez ar plac'h mouank ann overn-ze, communion a rez eno-hi, hag oc'h unan he fedenn gant peñen ar belec'h, e pedaz a galon evit ann ene a die sortial ar c'henla euz a dan ar Purgator. O veza trigareket Doue euz ann overn e deuz klevet hag ar communion e deuz great, ez euz er-meur en ann Iiz. Setu-hi eta war ar ru. Na oar da be ta mont usg oc'h piz kaout rekour.

Enn eunn taol ennoñ aotrou mouank hag he gwislet ha kempennet kaer, en em gao diraz-z-hi. Lavaret a ra d'e-zhi gouzout a rann e klaskit en em c'hoaz. It eta er ru-vraz. Savit er ru-ze beleg ann ennoñ pemdek skrivet war-c'horre ann or. Antret eno ti-ze ha gou-

lemañ komz ouz ann itron. C'hoant e deus da gas kuit he maez ha da ghemer eunn all. Setu eta hon plac'h iouank o sevel er ru vraz. Digouezet dirag ann numero pemzek e sko war ann or. Eur vatez a zeu da zigheri, hag a lavar d'ezhi : Petra a fell d'e-hoc'h-hu? komz ouz ann itron, eme-z-hi. Me ia oa e houlenn mar ru koeje d'e-hoc'h da bignat eunn he c'hambr. Ann itron a c'houlenn piau eo ar plac'h-se? N'ouzounn ket, eme ar vatez. Livrat d'ezhi dont em e hambr. Pignat a ra di, sioul ha modest. Petra hoc'h eus-hu da lavaret d'io, ma merc'h? Itron gher, me a zo o klask eur goudion. Hag eunn aotrou iouank aze war ar ru en deus lavaret d'io ho poa ezomm euz eur vatez. Ann itron o klevout ar c'homziou-se, a cham saouzanet Pennoz, eme-z-hi, eunn aotrou iouank aze war ar ru en deus lavaret d'e-hoc'h e klaskenn-me eur vatez? Ia, itron. Hag anavezout a rit anezhan? Ne rann ket. Ann itron souezet muioc'h-mui, a lavar : petra signifit eta kement-ma hok? Gwir eo; resolyet e oann da gas kuit va maez ann deizou-man ha da ghemerout eunn all, mer n'ann euz lavaret gher e-hod da zen war ghemment-se. Pennoz eta eo bet lavaret d'ar plac'h-man, aze war ar ru, gaud eunn aotrou iouank, am boa ezomm euz eur vatez? Ket ha ma tivize evel-se ann itron eut-hi he-unan, ar plac'h deuet eunn he c'hambr, o sevel he daoulagad, a vel eunn daolen war behini o oa pintet skeuden pe portred mab ann itron, maro er brezel tri bloaz a oa, hag ar plac'h d'en am estlamm ha da lavaret setu aze ann aotrou am euz gwelet war ar ru, hag en deus komzet ouz-ia! — Ar c'homziou ze a laka ann itron eunn eunn estlamm hag eur souez brassoc'h c'hoaz. Ne oar mui petra da sonjal na da lavarout war ghemment a vel hag a gleo.

Ar plac'h-man, eme-z-hi, d'ez-oi he-unan, a seblant beza eur plac'h fur ha devot. A hend all, Doue a seloun ar boden gread gant eur galoud eunn ha dinann. Ous-penn c'hoaz, n'euz neira eun tu al da e halloud ha da vadelez ann aotrou Doue. Ha n'eo deuz-hen ket Doue aotreet il am mab dont da zigas d'io ar c'neleu kaer-man; o oa peur-great he himjen er Purgator hag o piguo d'ar Baradoz. Neuze ann itron, oc'h en em zistrei oc'h ar plac'h kasset d'ho c'havout, a lavar dezhi : ma merc'h, deut d'am zi, adalek warc'hoaz ho kemerian em servich hag evit eboum gao-en keit ha ma vevinn. M. D.

Heiz ar Xrent evit ar Sismen-ma.

- DILUX, 12 De. — Sant Martin, pap ha merzer.
- DIXBURN, 13. — Sant Stanislas Kostka.
- DIMERC'HER, 14. — Sant Didas, a urs Sant Francez.
- DIZOUL, 15. — Santez Gertrud, guere hez.
- DARGENNER, 16. — Sant Melani, escop.
- DISSADORN, 17. — Sant Gregor Taumaturg, escop.
- DISILL, 18. — C'huic'hvel sul varnugent goude pantecost, Eizvet an Dedi

Aviel ar zui.

Jesus a lavaras d'he ziskibien. Rosantelez an Eav eo henvel oc'h eur c'hrounet-sez; eun den he c'hemer hag a ra d'he bada en he larc. Ar c'hrounet-se eo ar biana eus an oll hajou, mes pa en devez gread he gresc, eo brassoc'h egnot an oll louzner, hag e ten da veza eur vezen, kement ma ten labouset an eav da glaja var he scourrou.

Lavaret a reas dezho c'hoaz ar barabolen-ma henvel eo Rouantelez an Eav oc'h eun tam goell a guemer eur c'hreg hag a laca e tri muzulad bleut ken na vez goet oll an toaz. Jesus a lavaras an traou-ze oll d'ar bobl e parabolenno, ha ne gouza ket outbo ep lavaret dezho eur barabolen beunag.

Kement-se a voa evit digas da vir eunn ar profet pebri a lavare : Digueri a rit va guirion evit lavaret parabolenno, disquella a rit an traou so bet euzet abaoes commansamant ar bed.

SANT VAZ. XIII. 34. G. M

KELEIER.

An Aotrou Peyron, nevez beleguet, so hanvet eil secretour euz an Escopit.

E foar an eac'h, e Montroulez, e voa, d'al lun, a leverer, antercant ouспен pevar mil benn-kezeg; lavaret a reas eo bet mad ar foar.

E Marsel e leverer a ligouez ed aleis eus ar broiou all

E Recouvrans e maerbrema oc'h ober eun or nevez var guar.

Eun den iouane a c'houlenn labour e ti eur marc'hadour. Hema a lavaras dezhan : Me garje errod e c'hujen ho kemeret; mes ar c'henverez a ra fell, ha n'em eus nemeur a labour da rei.

— Oh! eme an den iouane, an nebeuta ar guella, n'eus fors pe gnen nebeut a labour a root din, me vouezo ober va zreiz ganth!

E Cazelan ar Meziou e cavomp eur penad lizer divar benn an avalou douar lacat a reomp ama eur guer bennag eus ar peiz so c'liker-ze :

An avalou douar ne garont ket an dour, ne garont ket an douarou gleb, douroc, prielloe. Lals labourerien gouzrec a so hag a gred penaus mar deus deut clevet var an avalou douar, eo dre ma ho lakear alies e douarou gleb. Hag piau a laca evez e pe seurt douar lacat an avalou-ze? Ha ne deo ket mad dezho an douar oleac'h ne eller ket caout traou all?

An avalou douar na vezont plantet nemet pell goude

ma vezont comanset da biguenna, da gorzeuna. An biguennon-ze a vez torret. Gwir eo an avalon douar o deus kement a perz. ma corzennont a nevez en douar; mes gouscoude an eil rum cors ne oufe morse beza ker cre hag ar rum guenta.

Evit kement had a danter en douar, e tihaher ar greun guella, an had guella, ar pep dareva. Mes evit an avalon douar ne ket evelse a rer. Dibaba a rer ar pep falla, ar pep distera, ar re zo nebeuta dare. Ne ket c'hoaz avoalc'h, mont a rer bete dralia an ava ou-ze, evitho da veza dister, ha lod zo zoken hag a lavar eo mad hada ar pluse pe ar c'hignachou. Ha souezet o tlefet beza ma zi an avalon douar-ze da fall? Ma rafet evelse evit an eil pe evit an hajoù all, proe a c'hortosfe caout cost mad? An avalon douar so gouscoude eun had ive evel an hajoù all.

Lavaret a rer penaus an avalon douar gounezet e miz ebrel pe en dervetion kenta a vae a zao ker huon hag ar re all, a vez cavel kerent hag ar re all. Gwir en, sevel ha cresa a reont huan. Pa deu eur mare ens ar bloaz, a sec'h ar c'hors varnezho evel var ar re all. Mes an avalon douar-ze, hag e vent bras, n'int ket hanv, n'int ket dare, leun int a zour, hag evel a int ket dare avoalc'h ez cont var falla hag e clantont.

Me a gaf din eta eme an him a scrif al lizer-ma, o tlefet planta an avalon douar abred, o miz guenter pe o miz c'huenter da zivizata.

Me a gaf din e tlefet planta an avalon douar en ho sez, hag o facat e donar seac'h, e donar hag a ve guellloc'h da rei segal evit da rei guiniz.

Me a gaf din e tlefet ober evit an avalon douar ar pe a rer evit an hajoù all, da lavaret eo, dibaba da had ar re vella, ar re iac'h, ar re zareva. Cridi a ran penaus ma rafet evelse, ar c'hloer a tafe kuit nebeut ha nebeut divar an avalon douar. Bleur a him a anavez, dro an essa o deus grol, ar vironex ens ar pe a lavaran.

Lavaret a rer avechou, pa gouzter eus an dud ingraevl, eus ar re a ra ho Doue eus an danvez. An den-ze a rofe lie galon evit eun diner, ma velle siag eun diner eun ta bennag, ex ase bele Paris var ho lere'h da velet hag hen a zistae. Hogen setu ama dion vaonez, diou itron, ha ma vije roet prizon d'ar seurt lod-ze, a vije sur da gaout. Ar c'hazetennou a goms ar sizon-ma eus a varn an diou vaonez-ze pere c'kenver beza piz, a ve diaz caout re all da vont en ta ali dezho na zoken keit hag ti.

Unan anezho e deus bevet pemp bloaz varvugent en eur soter c'haec'h ma vije lavaret na voa den o chom. Ne voa konfz lavaret tam arrebout. Ne rea morse a dan, goloet e veza ato a droellou. Ho zolier o voa eur c'hraon, ne zebre permet eun tam creun mas-taret pe eun tam treunjon caol beonag a gawe etouez an teil, etouez ar senbathou a daole an amezien er meaz eus ho xiez.

Eun devez ar borcherez oc'h lie guelet o tout en

ti oc'h erella var ha zroid, a guinnigse bouet deha, mes ne fellas ket dezhi kemeret; aoun e doa, me rour val, n'o divijo ranket he baea. Sevel a reas d'he zolier en heur horjellat, hag alizeve ne ket bei gouet beo. Abeno daou pe dri dervex ez ejour da velet, hag e vouc cavel maro, ha pebez maro! Ar medecin gavel en deus discleriet oa maro defol bouet. Ar barchez troullenneg-ze e devoa antecant mal lur levo.

Setu ama eun all hag a so gwest mad eus a hommez. En eun ti braz ha caer e Paris ez oa er bioavezio diveza-ma eur borcherez hag a voa, emezhi, paoureh evit Job. Demdez ho c'hloer o clem, o lavaret pegement a zrenez e devoa. Pedi a reas ar fermourien a voa en ti da rei dezhi ho c'hloeridion da ober evit ma c'hounes, e eur guennec bennag. En em guinnic a reas da ober an tamougon labour donjerus n'ema ket an oll e poan d'ho ober. Goulen a reas ma vije islet dezhi an tamou dillad fall ne voant mui mad dezho. Esi eo a doule al leveon eus an ti, rag emezhi, eridon da veza paour, pere hen an ti en deus pep fixans enho. Evel ma em a c'hiz evelse e meur a leac'h er c'herot bras da baea d'ar porcher pe d'ar borcherez, ar fermourien ne reant van a guementise.

Mes dont a reas ar maro d'ar borcherez paour ha neuze e vouc gouzet piau ha petra oa. An oll fermourien a jomas meurhet souezet pa glefchont penaus ar borcherez oa lie unan perc'hen an ti? penaus oa d'he mestrez, da herc'hen ho zi oa o doa roet ken aher an aluzen, tamou troullou, ha guennecien evel de er glaskerez. Mad, hi a voa gouscoude perc'hen an ti, eun tron pinvidic bras pebun e devoa c'hoaz eb leveon oupen an ti-ze.

Guelet ez euz bei tud santel, ha guelet a rer ato al a leiz o kuitat ho danvez hag oc'h en em renta paour evit servicha ar beonien. Mes ar re ma a ra kementise evit Doue, evit destum eun tenzor en euz. Mes en em facat er stad-se evit caout arrebout, evit miret da zupign, en em renta evelse esclaf eus he zantrez, an d'he a ra euz da eur c'hristen. G. M.

FRIZ AN ED.

KEMPER. — 5 DK.		POST-NANT — 31 HET	
Prix ar c'hant liour		Prix ar c'hant liour	
Guiniz	43 lur, 79 c.	Guiniz	43 lur, 96 c.
Segal	8 lur, 74 c.	Segal	9 lur, 18 c.
Riz	« lur, « c.	Riz	9 lur, 38 c.
Ed-du	4 lur, 79 c.	Ed-du	7 lur, 19 c.
Kerc'h	9 lur, 16 c.	Kerc'h	8 lur, 38 c.
Avalon-douar	3 lur, 50 c.	Avalon-douar	3 lur, « c.

Ar Gerant - An. DE KERANGAL.

Kemper, maouez eus Ar. DE KERANGAL, Moular de Kerangal.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms' ar brezounee.

Eun Abonnamant d'ar Gazeten a gomet :

Evil eur bloaz.	DAOU SOUET
Evil e' huez'h miz .	ZIA SOUET
Evil tri miz.	E' HUEC E BEAL
Evil gazeten ebken.	DAOU TENNEC.

Ar baonnamant a dfe beza gret araog caout ar gazeten.

ALLOU.

Ar serjion a vo choant da leat er gazeten a dfeer da adressi oll d'an Autrou MORTAN, Belec e Kemper

Ar paonnamant a dfeer da adressi d'an Autrou SALAUN, ebken, An abonnamant a guement er e ti an Autrou SALAUN, Librer, ru Kureon, e Kemper

KEMPER, 17 Du 1866.

An Ihu santel, seul vui ma rer ar brezel dezhi, seul startoc'h e choaz en be za, seul vui e sked hag e luguern he zantelez ha santilez he guir vugale. Jesus-Christ a jom ganti bete l'n ar bed, ha dorioe an ifern ne alliot hiken he zrec'h. Hor Zalver he unan eo en deus he lavaret, ha kement christen so a voar penaus an euz hag ad douar a dremenno, mes coman an Avel na dremenant ket. Evelse mar gret ar breze, dezhi en eul leac'h, mar deu tad euz e' harter d'en em zével en he eozp, an Ihu en em skign neuza gnelloc'h en euz e' harter all. Mar deu ar vugale a dost da zisprijont he mam, ar vugale a bell a dosta euz en em deleur euz he divrec'h, en he e' herc'hien. Setu ar pezh zo bel gnelet dalc'h ual, hag a veler e' hoaz lura muoz a euz laseoz. Gaelet a reomp lura en Ihu ar brezel gret d'an Ihu santel gant he luguale a dost, an Tad Santel, Vikel Jesus-Christ, trubuillet ar Bastoret lusket hag harluet. Er sizun-ma e velomp adarre euz Vikel vraz euz a escopi Choc'h o vervel, ha ne deus ken abeg euz he varo nemet a trubuilou en deus bet da e' hozaon. Clau oa pa voue croget euz an Tenmet a voue euz he vele la casset a ar prizon eleac'h ma voue dalc'h bet euz miz. Goudeze e voue casset da euz leac'h all, mez ne lezet ket anezhan e frankiz. O velet he nerz o vont digantha e e' houlennas meur a vech beza lezet da vont d'ar e' harter eleac'h ma voue gaset hag eleac'h ma e' hellel esperout e listroje e' rec'hel. He heden ne voue ket silaouet, ha setu hen maro dindan ar beach euz ar poanioz hag an trubuilou en deus gouzaouet.

Mes tre ar vugale a bell e velomp o testant. Ar guir relijion a ra var gresc eleac'h ma voue nebeut anavezet brema ez euz eur pennad amzer. Ar sperejou a zigor da zigumeret ar varionez, hag ar e' halonou a deu d'en em doma nebeut ha nebeut oc'h ho guir vam. E Brozaos ne glever ken hano nemet euz euz d'la catolic beunag nevez savet. Bemdez e comzer euz euz d'la

beunag evelse digoret d'ar guir lezen. An daou varmugent a viz here, escop Birmingham en deus consacret gant solante d'iz nevez Sant-Gregor

Euz a vouelet an Ael, euz escop missioner, an autrou Chauveau, vikel abostol euz an Throat, o veza clevet, e iuz e' huerer divreza, oa maro an autrou Lamorneier, en deus skrivet eul liver ar e' hoza d'an itron he intantez. El lizer-ze goude beza lavaret pe guement a hano a rea ar e' hoaz-ze dezhan, e verko penaus an aonteg euz ar miz e' euz euz ar General, euz garric eleac'h ma en em gasche ar gristenien euz ar vro, ken euz ar Chin, ken euz an Tibet.

Evelse, euz ma un euz he lavaret d'arvug, epad ma en em zao ar vugale a dost oc'h he mam santel an Ihu, ar vugale a hell a dosta euz, hag a gresc he e' harantez hag he zoursi euz Tad Santel ar Pap.

SANT-BREIZ. — Etoez ar re a so maro gant ar e' holera e ker Sant-Breiz ez euz euz, euz plac'h hag a verit e vo comzet anezhi. Ar skuer vad e deus roet, ar galon vad e deus diskuezet, a laca an oll da oher e' menleudi. Ar plac'h-ze a rer Mari Jan (H) anezhan. Euz ugent vloaz beunag so e tenas da Sant-Breiz da zervicha e ti euz e' huer. Goude beza gouzaouet euz peil amzer gherz he mestr hag he mestrer pere n'en em glevant ket, e voue red dezhi kuitat, hag ez eas da C'hranvil, brema ez euz pemzeg vloaz.

Nebeut amzer goudeze, o veza clevet e voa he mestrer euz dilezet gant he fried, ha hag he luguale, hag o voa chomet euz d'ar goule, e tenas euz a C'hranvil var droad ha diare'hien. Kerkeat ha ma voue digouezet, o varvaz he mestrer, hag hi a guemeraz ar garg da zervichout da vam d'ar vugale a chome var he lere'h. Tri luguale a roa, hag he e' hemeras ganthi, he zavas, he diorroas, he e' houlennas hag he lakeas da zesk'i ho miche. En euz guer, her' e voue euz euz euz ram an denere. Ar vugale, red eo hen lavaret euz he menleudi, a so bet sen euz euz hag o deus diskuezet d'arvug ato ho anaoudeguez vad

Espernet e deus d'ar vugale-ze ar pezig o doa a zavez, ha lakeat e hoas varnezh ar peiz a e'helle da gaout he unan dre he labour hag he foan. An oll a anais ar garantez dispar-ze a zaskuze Mari-Jan Million evl ar re e doa kemeret evl he bugale.

Ar c'hassa eus ar vugale-ze a voa dimezet eun nebeut so, hag a gregaz ar c'hlenvel eha, hag a leas tec'hior. Mari-Jan a deuas var he dro e creis an noz. Kement a zoris a guemeraz anezhan, ma parcas. Mes hi a glanyaz he unan. Daou pe dri dervrez goude o vore red dezhi ehom var he guel, hag abenn tri dervrez a l o rente he ene da Zoue. He zad den eoz perariguent vloas, o vora deut d'he guel et non nebeudic arag ma varve, a glanyaz er pardarvez-ze, hag a varvaz sve antronoz. Doue epken a efi gouzout pegement a virid o deus tan vad evlsek, tud paour hag a gaf en ho faoutentez peadra da ober tron ha ne grette ket tud providie er em garga anezho.

Ar guet a Valancien e deus bet n'eus ket pell, eun testeni eus ar virionez-ma. Ne beder morse ar Verchez Vari en aner. Ar c'holer a voa bet er guet-ze, hag o cave d'an dud e voa eal kurt, pa zistroaz adarre gossoc'h evl hiscoas. An oll a voa straitillet. Dont a reas da zontreuzho en ho zrafon, eus a Rouanez an Euv. Sonch a deu dezho e deus Mari eur vech ad save-tet kar dre eur burzud, hag eo abaoe consacret Valancien d'an Itron Varia. Setu eta keriz o comans eun navet en enor d'ar Verchez. An navet-ze a ealine d'ar zul perarag a viz herc'h d'an deiz-ze eals tud a dostas oc'han Dail Santel, ha da bardaz e voue great eor procession eor d'ar. Douget e voue imach ar Verchez. Duez e voa veri an dud a heuile ar procession-ze, hag oll e pedent ealoned. Oll e pedent Mari da bellat douzho ar voalen ho e hasuze.

Mari a si-onaz ho fedon. Ar c'hlenvel a eanas, hag abaoe an dervrez-ze e'h eller lavaret ez eo eal en ho dro. Ar re o deus nebeut feiz a zo red mad dezho an-zae eus eus eur burzud. Abaoe ne deus bet taguet gant ar c'hlenvel e kar Valancien, nemet unan ama, unan about, evel evl diskuez eus ato ar voalen eus, mes eus dorn Mari o viret oull da skei.

NAONET — Brema, a drugare Doue e veler avale'h tud bet ganet ha maguet en errol, o figuri ho daoulagad d'ar virionez hag o tont d'en em locat er gant iz. An trivac'h a here, e Naonet, eon den eoz, oajet a zeg vloaz ha tringuent, en deus kuteat ar fals re, on e pelhio en doa bevet bete neuze evl en em ober ealolic. Nadezet eo bet d'rag he c'hreg hag he vugale deut da veza catol ket en he raog ha pere, ep mar, o deus he lakeat da zastrei oc'h Doue ha diskuzet dezhan ar virionez o doa nevez anavezet he unan. Eis dez goude, an den-ze en deus bet an hear da ober he base kenta.

E Spagn, eun tiad tud abez, deg deo, a dle dont ive d'ar guir iliz er sizunvezioz-ma. An tiad tud-ze a voa

eus ar Suiz ha dent da ehom da eur gerie van a Spagn brema ez eus eun nebeut amzer. Eur heleg gall a so er guet-ze ha c'hoarezet Sant Vasant a Baul eo o deus kelennet an dud-ze, hag he lakeat da anezho ar gion e pelhio e vevent. An tiad tud-ze a ren hiro eur vez kor santel, hag a vir oll lezen Doue kercouls hag ar re vella eus ar gatoliket.

Er zizun-ma, eune Gazeten ar *Mesou*, an amzer a zo bet bras avale'h evl al labourou. Ar frouez e giron a greder so destamet seac'h avale'h. E carterioz eo great ar c'houpideguez, mes o Breiz-Izel ne gredan ket e ve great e hoaz e nemeur a ler hion.

An ed eo diskennet eun tamc. An abeg eo ma casser brema re a ed d'ar marc'had. Bep bloas d'ar mare-ma e c'hoare evelse, dre ma vez ato eals hag a so red dralo guetza evl paen ho mestri. Er broiou all ne ket lakeat vad an ed, hag e Frans ec'h eller eridi ar fallac-ze ne lrado ket ken nebeut.

Er broiou-ma an douzou dirollet o deus great eals distruet, hoguen er broiou eilech n'eus ket beta zour beuz, ez eus deut goalguet all da skei an dud. E Hap eilech m'ema an Aotrou Testard are hescop, ar guet-henn so bet adarre auter distruet. Peder magan boult a zo e kar hag a so erguet an tan eho ho feder e memes anzer. Kier oll e deus great eur grenaden evel pa vije o vont da lamet kurt abez. An tiez oll a so he hejel, orjellet evel pa vijet o vont d'ho stinea oll pell ae'brano. Ar guet so bruzuet oll, an toumou distruet, lod abez, lod a damou. Neus ket eho met nemeur a diez ha n'o defo bet eun drong bennag. Nebeut a dal so lazet, mes eals a so gloazet.

Er C'honada, en Amerie an tan goall en deus distruet, luduet eur guet vras, kar Quebec, eous lavaret abez. Ne everet ket eals a dra dirar benn an tan goal-ze, gouscoude ar peiz a ouzeur a ziskuez avale'h peguen truezus eo slau tud ar guet-ze. Lavaret a ve ez eus devel daou v'l pemp cant ti, hag ez eus trivac'h mil den var an douar noaz. E kar Quebec er euz vandro antercant mil den, hag evelse tost d'ao antet a so distruet ho danvez gant an tan. Nag a ziedet, nag a dristidiguez ne dle ket beza er guet remouez-ze?
G. M.

Lizerou eur Bulec iaonank d'he xann Yeur.

C'huet'head lizer. D'ar OFFICER.

Cela hio bloaz ouz bet beleguet: ah! gant pebez anaoudeguez-vad em euz trugareket. Done euz a c'hras kaer-ze ar 20 a even. Petra a hellen-me arroul var an dra-ze. *Quid retribuam?* Da zerevion evel ar re-man e renkomp sonjal mad penaos e valeomp en heul euz ar zantelez; Oh! ma Doue, pa sojan e quement-ze. Goulen evidoun ouz Doue ar c'hras d'o-

ber ha volonte malet ha da labourat kals evit be c'hloar. Allez en em gavan evel e meaz ac'hanoon ma ugan gant er c'hoant am euz da ober vad d'ha enco, soulajet ez oon neuze pa vezan galvet o kichen guele eul labourer paour henneg, heb kasi den var he dro. Neuze en em gavan xz, hag a zigoran dezan va c'halon heb sonn ebet, ha joa eo d'ha gueleout pegement a bly d'on dod paour hag allijet kement-se.

Kals plijadur em euz ive etouez ar vugale. Gant aotre va ferson em euz savet aman breuniez ar mabik Jesus hag em euz ar gouzolation d'ho gueleout o kemeret eun interest vraz evit situilignez ar vugale euz ar broiou pe! An aotrou kure en deuz Breuniez ar Fez da ren, ha sikouret omp lion daou euz eur saxon senezuz gant ar saurezet-guen, pa gueleoc'h gant al leanezet ar Sperel-Santes.

Roet em euz prizon da vugale ar c'hatekiz. Ar saurezet a ziver deomp ouzpena ann anter euz al labour. Eun dudi en beza harlec eleac'h m'en em gav saurezet ha freret d'ober skol. Ar c'hatekiz so desket mad d'ar vugale, hag ar velezen n'ho deuz mui nemet esplika dezo ar peiz o deuz desket. Anavezont a ran euz he legat ar buguel pehini zo er skol.

E leac'h ne deuz na saurezet na freret, ar bailek zo em gav evel er broiou-pe l'etouez bugale kasi gouez. Allaz! bez ez euz parreion o eac'h ma renker receo evit ar pask bugale pere na ouezont ket ho c'hatekiz; ha goude pa mt deiet braz na vezit ket saurezet oc'h ho gueleout mont var tu fall. Paour-kez tud morse zo deuz entetent mad petra eo ar lileigion.

Aman, trogarek Doue, ar vugale zo lasset o! da skol gant ho zud, pautret ha merc'het. Er barrez-man, koulskoude neuz ket a freret, neuz nemet eur gouent saurezet-guen. Mes ar mestr-skolaer zo eun den a zoujaux Doue pel m zo bet er seminer hag en doa song d'en em resta bailek. Ober a ra be skol gant eur sonrei braz evit he skolaerion. ... A. M.

MISION PLEUVEIL (PLOMELIN).

Ea devez all, me gav d'in d'ilun divreza e oa, o oan o vont da lerna d'a brespital P, pa gavis var va hent eur c'bar carget a ludu, ha gand ar c'har-ze eun den dent dya var an oad, trugant vloaz, pe var dro, a helle d'a gaout. D'eus he viscamant, e velis raeddi e oa d'eus Pleuveil Ha me d e gaout?

— Douer-ho pennigo, paeron cox.

— Benniget a viot, Otrou.

— Penaos ema ar bed ganeoc'h?

— Yac'h, a drogare Doue.

— E tond d eus Penmarc'h emaeoc'h var a velan?

— Ia, Otrou, e kerc'het eun tamm ludu am boa prenet eno on bet.

— Hag emaeoc'h o vont d'a Pleuveil?

— Ia, Otrou.

— Hag a nevez e Pleuveil?

— Calz trao, Otrou.

— Petra-la?

— Clevet o petiz, m'gar sad, eomz d eus ar Mision zo bet ganeomp er miz tremetet?

— Ac'hanta, petra ev rit d eus ho Mision? A ne ket gour eo eun dra gaur, eur Mision?

— Eun dra gaur! eun dudi e oa beza en us Pleuveil epad ar pemtez devez ma ze padet ar Mision, me n lion bet nemet eun easilevez gweza m'z, m'coaz, hag ez on kor dya, n'em beas gueleit na clevet trao her euz, ha ne ket me ebken eo er lavar, m'z an bol e parrez Pleuveil, a lavar etou on, meur a vech em beas clevet come d eus ar Mision, m'z biscoaz n'a nan bet e gour. Me gaved in eur Mision a ul e beza evel eun adoration, m'z eun adoration ne kea nemet eur skend e kever eur Mision. Evel-ze ive, an Otrou Person en doa c'hoant pell a oa d a rei deomp eur Mision. Grouava he a a raffen e oa ar zong-ze en he henn. alouez ma zeo dent en hon touez. Da viana, meur a vech em beas clevet auez-han o preg d'eus an dra-ze, o in va hunan, Otrou, en d'eus bet lavaret sireget eur vech ma, kanch, calz poan am be, ma ne be laa se, eb dale, rei eur Mision d'a barrez Pleuveil. Eur Person, hon d eus, arad, Otrou d eus ar re genta, eun den mad a gostez hag a zale'h bert varnomp gotseude, eun e ranker kale gantan. Pe d a vare beunac ez ei dya eomp e vouelomp d'ez han. Pa na gret he zong, gantan da rei ar Mision, pa oa en em g'leuet gant an Otrou n'Escop evit ar mare ma the beza neuze e pignas eur mivez er galor brag, hag e lavaras eur c'helon mad krouevan am beus d a rei deoc'h eur Mision a vo arad, er dloa-ma, e n'is edro (here) azaleg ar bevarzee belec an nao var a-geant eur e hraz vras a ra an Otrou Doue Jec'h, maigi d da lera ho calouet e d'are d he d g'emer, ha bevech ma eave he du, e teus hano gantan d'eus ar Mision. An Otrou Lemark, Person Sant Caourantin, a oa carget gant an Otrou n'Escop d a ren ar Mision, ha nao belec a l en doa clasket d e zirour. Eur miz arad ma figure ar Mision, e teus d a zigas deomp ar c'belou evarus. A e houdeve ne glevet, e Pleuveil, preg nemet eus ar Mision, d'ar bevarzee euz ar miz all, e tigoos ar Mision, a lavaret e pep ty, hastomp afo ober al labour, evit ma c'hellomp mont holl.

Er fin d arzul, ar bevarzee d'eus miz edro (here) e tigo-ras Otrou Person Sant Caourantin eo a bignas er gador d'an oleren bred. Anaout a rit an Otrou-ze, en eo, a gav d'in, a ves carget gant an Otrou n'Escop d'a ren an holl Misionou, kouls lavaret a vez roet er v'z Caera preger! nemet ar sonrei-ze na heller d'a glevet, eouez ne ma ket an trao gantan d'a zongal, n'hon ket, eur vech, e pellec'h e eav kement ail a draou caer da lavaret na penaos er'h belerzel, evelse, eonez a flemme, me a anavez meur a hui e Pleuveil hag a zo izel an dour en ho daoulagad, hag o deus goelet douree oc'h he glevet. An Otrou-ze a vo hano auez-han en hon touez-ni epad pell amzer.

Erel ara beus lavaret deoc'h dja, Otrou, mo n'hon ket bet er zizun genta, mæz dioc'h am beus clevet, ar peñs a oa gret ar zizun diveta a oa gret ive ar zizun genta. Laer dreist a oa beza en iñs Pleuveil epad an devezion santel-ze, en eur barados e oamp eno. Abaoue ar miz-tu betec an noz e vrezomp en ilis, a veac'h ec'h hellenip caout amzer d'a zibri, ha gouscoude hon devezio ato mal da glevet ar c'hloc'h. Hoz'aien Pleuveil a zo bet laro ho gouscoude epad an devezion ze, hag a vizilem, da vras ac'hon da hell amzer, e chomo muan ho vale'h. Da viana ar veoteren o deus clevet avoallac'h, hiscoas n'em beus clevet d'orbilad kement var ho chouk, hag ar veoterenet n'int ket bet espernet kennebeut, clevet ho deus ho *Fater* morier penn d'a benn. Aviziken e rancou beza direz ar goas a vo gullet mezo e Pleuveil, ha divetoc'h e hoas ar vaouez, ha dreist hoil ar plac'hyaouank a dolo he zred dreist treuzon eun *hostal*. Me vele em c'hellen menecien hag a stoue ho fenn, hag an daelou a goeze peul eus ho daoulagad. Hag e guirionez, Otrou, en anao a rancan, ar peñs a zo e collac'h oomp ni tud divar ar mæz, eo an evach brin-ze a roer deomp. Ma carjemp tremen eur bod illo eb tenna d'ez-han hon lok, ni a vraz, a gar d'io, tud a vrate.

— Setu ar peñs a lavare an Otrou Escop zo mæro, hag o peñs bet anavezet marizeo?

— Anavezet mad, Otrou, Doue er pardonno, graz d'ez-han da veza er barados. Kerconts, pep-hini en deus bet ho damm, eno ne oa nemet destum, ar gouirionezou a goeze var hor peñs puil etel ar glis e mæz mañ. Ne ket eur vicionez ebken, mæz hoil gouirionezou ar relijiou zo bet displeget dirazomp ha displeget fraz; eun ne jomet ket d'a dorta, lavaret o veza deomp an traou evel ma mañt, mæz alao gouscoude gant carantez.

N'hon ket hag eoa a zo gouir, mæz clevet em beus lavaret, an Otrou n'Escop hon deus brema, eo en deus digaset ar misionou en hor bro?

— Hementue ne ket tre gour, Fanch, arao ma oa deat an Otrou Sergant en hon touez, o veze misionou en hon Escopi, mæz abaoue nia ze deat, e vezont eals stancoc'h, eoa a ali eals ar Berzouet da rei misionou er parrezou.

— Neus forz, eun dra dreist a va, ha pa n'en delle gret nemet an dra-ze, epad ma vo Escop en hon touez o vo benniget, epad poll amzer, he hano en hor bro. Me ne ouzon ket eals tra, mæz ervez a song d'io, Otrou, neira guelloc'h evit renevez eun harret evel eur mision, neira guelloc'h evit distrei ar bec'berien eus Doue.

Ne gredas ket o vo stank ar bec'berien a helfe stourm eus eur mision heñtiet mad, calotoc'h e rank beza eur galon evit dir, ma na den ket eur mision a benn d'ho brezuna. Neira guelloc'h evit laet urs en alferion ar zivridig. En eur mision e ranc'er furchal betec o goelet ar zac'h, n'eus ket da lavaret naon. Neira guelloc'h evit sclerijenna ar speret, evit deski ho relijiou d'an dud, evit deski d'ez-ho stanka ho guirion d'ar re no

e'hoelenaont ket guell evit deoug prezez divar beus e feis, hag he munga e calouou ar re all, digarez ma a mæro en ho re.

— Hag ar seurt ind-az, Fanch, a gaver laro stank avoallac'h?

— He stank, siouas, zoken var ar mæz, taout a reomp anez-ha, Otrou, er hoarion, er marc'hajon, er hostal-riou, hag avizion en hon tiez. Ah! me garfe gullet unan heñsac o tout da heeg diraz-hon a eus ar relijiou. Me ne vo ket mui stagellet va zeod, me ne ven ket mui kell lent etel ma zon bet betec enn.

— Oh! oh! Fanch, eals traou caer e peñs deski epad ar mision; gullet a ruan ne peñs ket collet d'a amzer.

— Oh, Otrou, eals traou am beffe da lavaret deoc'h c'hoas d'eus mision Pleuveil, mæz beza zenn traou dreist-huil, a ne deuit morse d'eus va aperet, ha pa jomfec eant vloas var an douar.

— Gouetomp?

— Setu ama, Otrou.

Dan est zul deus ar mision, goude gousperou, e oamp easet er mæz an ilis ha lakeet var boder reak, diou reak a bep tu d'an lient bras, ar mæz bet da guenta hag ar voazet var ho lere'h. E creis, peñs da benn, treus daou pe dri c'hant cament an eil deus egile e oa ar c'hoazinn, ar banielou, petromou ar Verc'hez hag ar Sazni, reket car ha douget gant ind ar larek, hag ar veleien. Tri anez-ho a oa o caus *litanies* ar Verc'hez, muan er peñs, eun all e creis hag eun all el lost; ha eñ-huil a gano varlerc'h an hini a oa iost deomp: *ora pro nobis*. Evel-se menelion ar Verc'hez a rede, evel pa lavaret eus an eil penn d'egile d'em ar brezuna. Hiscoas n'em ho gullet an dud ker sioul ha leu deat. Mont a rejomp evelse eun unier leu d'em ar voue'h. betec eur groas. Ar groas-ze zo deca daz ar glonet a zo var ar vali ledan a ia da vaner car an Otrou Du Marhallac'h. Ar groas zo e creis eun franken vraz, hag en dro d'ar franken-ze e zeus n'hon ket pel renet gouez huil.

Eun e oa savet eun oter huil, goisket gant danteis eus ar re gaera. E creis an oter, var eur acabel gær, e oa patrou ar Verc'hez, hag a bep tu des, diou reket goulou var elum, ha diou reket podou leun a vlen d'eus ar re gaera. An Otrou Du Marhallac'h en doa met ure d'ober an oter-ze ha lavaret penaos be ober, hag ann demezellet De Carne, ho doa he guisket. Pa oomp destumet hoil en dro d'an oter-ze, en dro d'ar Verc'hez, evel eun toullat bugale en dro d'ho mæz, an Otrou Lamark a bignas var ar baze huella hag ac'hano o reu deomp eur brezegea gær meurbet, hiscoas n'em ho clevet anez-han o preg gant kement a mers hag a denet digez. Ar re bella a gleva ker fres hag ar re dosta. Claret e rye eul logoden e vale elouez an dud ker sioul e oant, ne glevet nemet an luanedou ha troue an daelou o coeza var an delion; pa oa gullet dreist oñ, an demezellet De Carne, goisket o gwañ o pignat da laret er

gornen gaer var beon ar Vere'hez, en hano ar barres-holl, evit d'alc'az e kemeremp aniz-hi holl evit hor Rouanez. neuze ar c'halonou calets o oa teneeret, ha pa lavaras an Otrou Lamark, eur baniel gantan en he zorn setu amaj aniel ho Rouanez, touet ec'h heuilloc'h aniz o viziken. An holl o doa c'hoant da lavaret o bouez ho fenn na, en touet a reomp, da viana er lavaret a rent holl a greis ho c'halon.

N'hon ket penaos o na ar re all, Otrou, mæz evidomme a oa er mæz ac'haon va unan gant al levenez, ma gaf d'in e oa diskennet neuze em c'halon eur veraden deus evaruslet ar barados. Goude ar brezegon o oa canel. Santez Mari Mamm Doue, etc.

An holl a gano, hag ar c'han-ze a dregerne dre ar c'hoajou, an douaron, ar menezjou tro var dro, hag a lavaras dre ma zee. Mari eo hor rouanez, hag ar c'hoajou, an douaron, ar menezjou a lavare en ho tes, dre ho eelen: Mari eo hor rouanez. Neuze ec'h en em rank-chomp a nevez hag he tistojomp evel ma oamp eel o cana meulendino hor rouanez. Setu azo eun devez a ne dei morse ar zorn anez-han d'eus va speret.

D'ar zadon varlerc'h e oa ar pen a hanver mision ar vugale vitan.

Mor a vech an Otrou Lamark en doa pedet ac'ha-nomp d'a zigas d'ex-han ar vugale n'ho doa gret pask ebet. Silaouet e oa bet gant ar zadon ha dreist oñ gant ar mammoù, ha d'ar zadon da zorn heur goude kreiz-do, o oa eun toulat mail a vugale en dro d'ex-han, ne ouffen ket lavaret deoc'h, Otrou, dres petra zo tremenet, rac ne oan ket eno, mæz var dro pemp heur e figouezas er guze va map bilan laouen evel an eol. Hag eon o tent d'am c'haoul:

- Tad cox, emez-han.
- Petra, va map?
- Sellit am heus me bet, en eur ziskuez d'in eur velenen vraz.
- Eur velenen a pens bet? Digant piou e pens bet ar velenen-ze?
- Digant an Otrou Person.

Au Otrou Person en deus goulennet diganeen: Hag hen zo eun Doue? Ha me am heus lavaret: na. Goudezo en deus goulennet diganeen. Ha neus ket oustpet eun Doue? Ha me am heus lavaret: na. Hag an Otrou Person en deus lavaret d'in: poir mad, sell, setu azo eur velenen, abalamour ma c'houzot mad d'ha gatekis. Ha neuze, tad cox, epad o oa traou broc'he ar voger, tolennoù: eur belec a oa e kichen, eur voal gant-han, hag a lavare deomp petra oant. Var unan e oa eur galon, hag e creis ar galon-ze e oa eun den ha kernel dezhan, hag eur forc'h ouzra gantan en he zorn, hennez e oa an diaoul. Hag a bep du dezhan e oa a bep seurt loarnet, eur pen-oc'h a oa ive, al loenet-ze, tad cox, e oa ar pec'hajoù, setu bugale, a lavare ar belec, penaos o vez oc'h eno pa ven er stad a bec'het marvel. He tad cox na bec hin ket mui, me n'em heus ket a c'hoant e teulle an diaoul hag ar pemoc'h em c'halon. Setu azo eur velenen hag e doa gret mayoc'h a blijadur d'ar c'hrouadur-ze, evit eant acouet

lete; setu azo eur gentel var ar pec'hiet marvel, ha ne dei morse d'eus ho speret hag a dalvezo d'ex-han mayoc'h evit ar c'hañra-pregen.

D'ar zol diveza a oa benngel croaz ar mision. Setu c'hoaz, Otrou, eon dra gaer! Araoc an oferen bred e oa. Mont a oomp deus an dia holl e procezon belec ar groaz. Pa ar boz en em reuket en dro d'ex-hi, Otrou Person sant Gaurantin a bignas var d'ri ar groaz hag a lavaras deomp ac'haon eun nebeut comzon hag a yas belec goelet hor c'halonou, me garge ho gouzont dindao evor. Sonj am heus goude d'euz eun draic bennac. Ar groaz a oal o vont da vinnigen a oa eur groaz cox, a vezet: « Ar groaz-ma zo bet savet gant ho tad cox, lies a vec'h int bet o peñ e c'hars he zroad, het o deus evit respect ha carantez, he dioulllet o deus a enep an dud difez, hag en dro dezhi ema brema do c'horfou kouezet, n'e hortos ar vara diveza. Emaomp o vont da vinnigen aniz-hi a nevez, evit ma tigas deoc'h a velen, sonj deus hi mision ha d'ho pugale sonj deus seiz ho zadon, evit ma vo baniel Jezus-Christ, savet en ho touez, evit diskuec'h d'an holl e kement evit atao Jezus-Christ evit ho roue. Tout oia dirag an ee hag an douar, o po alo respect ha carantez evit ar groaz ma, e tualloc'h aniz-hi a enep pep draog, hag e kemerit evit ho roue an hini zo bet stagel outañ. Savit ho zornem el lae, lavarit holl a vouez huel, Jezus-Christ eo va roue.

Ha rac dal, e oe guelec pemzec cant dorn el lae ha elevel pemzec cant elhisten o lavaret a vouez huel: Jezus-Christ eo hor roue, hag ar barres holl a lavare tro var dro dre ho eelen. Jezus-Christ eo hor roue. N'hon ket oirou, mæz me gave din e tie bez a mare zo eul loouenidigez vras etouez ar sant hag an eler, me gave din elevel hon tad cox o lavaret deomp eus o c'horra an ee. Dalchit mad hor bugale ker, dalchit mad d'ar pen o pens touet. Hag al le ze a oa gret a greis ealon. Evidomme, otrou a verre var va zuli. Goude e oa beaniget ar groaz, hag an oll a yas, peplini d'he dro, da vouezha d'he zroad.

Antronuz, da seis heur antler d'eus ar mintin, e camp holl adarre en dia. Eno e oa canel eur servec'h hag eun oferen, evit ar re a oa eel d'a anaos d'eus parres Pieu-veit. Goude a oa gret enterrament an eskern. Peplini a gemeras eñ he zorn en ascorn hag e zojomp e procezon belec ar hez. Pe ger saer traon a lucas em speret an ascorn-ze, epad ma oa e tre ma daouarn l. Setu a ze, a lavare eon'hon va unan, ar peza deun da vez en deiz: eur bern eskern dizec'het, poult ha luñ, setu a ze petra eommo ganez d'eus a holl draou ar bed ma: eun toul en donar. Da hira a oa an ascorn ma? Marteze d'a unan bennag d'eus ma c'herent, marteze d'am zad pe da mam, hag eue an hini oa an ascorn ma d'ezhan e pel-letac'h ema? Fr barados? me garge. En ifern? Doue ra varo? er purgator? marteze, hag ac'haon o c'houlen diganez eur beien en hano Doue. Ha dre ma sonjen en traou-ze e'voasken var va ascorn hag e soale heu anezhan gant va daelou. Araoc distrei d'an iliz, an Otrou Lamark a lavaras a vouez huel. Ken a vo, kristenien, ken a vo...

er barados. Glac'harel e omparad, ma neuz ec'h en em lekejomp holl da vouela. Nin, sellet, otron, a garie ar veleyn ze, abalamoor d'ar vad o doa gret d'hon encon hag ar sonj ne veljomp mui anezho, martete er bed ma, a ranse hor e'halouou. Erfin, goude beza seurtlat eur bannne door henniget, evit ar vec'h divreza, var relegou hon tud, goude beza lavaret eur beden var ho bezion, goude beza bouchet d'a groaz ar mision, e tistrojomp d'ar guere moul, ar peoc'h en hor e'halou hag an dalcou en bon daoulagad.

Pell a oa an dañeo a zveile pail eus a zaoulagad Panch. Lezel a ris anezhan da vont gant lie hent ha ma a gemeras hent ar presbital a oa dres dirazon. Ha eur vont, a sonjen en traou eac'er am-hoa clevet hag a lavaren eon hon va unan : hag u zo eac'h tra. I ar re a breg an Avel a henc'h, ar re a breg ar gonir vadon, madon an eo ! *Quam speciosi pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bonam !* V. P.

BUEZ AN DEN EUBUS IAN DISCALCEAT,

pe an divontou, heleg.

An den santel Ian Discalceat, enoret meurbet e kemp, a deus er hed, en escopi Leon. varidre direz pe tin an trizevet cantret. He gueren n'o doa nemet a vadon mes chrisiemen vad oant ha tud a zoujans. Doue An-hao a lan a voue roet dezhan er vadiant. Ha goudeze, dre humilite, e felle dezhan beza ato galvet Iannic Kerkeul ha ma vone gwest da ober eon d'ra bennag, eur e'har dezhan, eur micherour gouezec, her e'hemeras en lie guichen evit labourat var ar memes micher gantha, ha Iannic a voa aketus braz en lie labour. Douguet oa ato evit al labourou a zelle oc'h Doue pe oc'h mad an dud. Evelke pa veze eur groas bet-nag da zevel var an hent-chou, pe eur pou bennag da ober var ar sterion, Iannic a labourer varnezho gant muioc'h a brez hag a blijadar. Gount a rea cals oc'h ober ar vicher-ze, ha gallet en divje beva en he zez er hed. Mes Doue her galve da eur stad all santeloc'h, sent a reaz oc'h mouez an env, hag e reaz he zouch d'en em lacat etonez an dud a d'iz.

Ar c'har-ze dezhan gant pehini e labourer, a reas goab anezhan eus ar zouch-ze a voa dent dezhan, hag a vras outhan mui ma ellas, d'he heulha. An tentator-ze a vone pun-suet, eoll a reas he vadon, lor e teuas da veza. mervel a reas dindan an excunianuguen ha ne voue ket laketae gorf en douar benniget. Hogen Iannic eac'er en devoz bet ober goap anezhan, he iskin hag he e'hour-drouz, a zale has mad. Kuitat a reaz he vro hag ex eas da Roazon da labourat evit en em rente gwest da rezo an urzon sac'r. Dont a reas a benn eus ar pe a felle dezhan, hag e voue great beleg.

A neuz e reas eur voez lenn ha calet meurbet. Iua a rea ter guec'h er zizon divar bara ha dour. He zillid a voa paour, mes nest. Dale li mad e veze guelet var dro an dud elan evit pere eu doa eur garantez vras, en eur guer, he vertuzioz, he vuez santel a lakea souezet oll dud ker.

He humilite, an dispria a rea anezhan he unan, er zourci a guemere d'ea en guzet ne virjout ket oc'h escop Roazon da zont da anaout pehez den oa. Kement a reas dezhan dont d'he gaout, hag e roas dezhan ar barrez en lie escopi. Ar beleg santel a reas he e'halou evit na vije ket roet ar garg-ze dezhan, mes red mad oue dezhan senti oc'h urz an Escop.

Mont a reas d'he barrez hag e reas enhi eur vad vras dre he skuer ha dre ar zourci a guemere eus he barrez-mouez evel pa vije ho zad. Bez e vone person er barrez-ze epad trizeg vloas. dindan tri escop a Roazon, Eozen, Jil, hag Alan. Pa reas an eskibien-ze da ober tro ho escopi, eza var droad en ho raog evit prezeg d'an dud hag ho lacat dre sacramant ar bingien, e stad do rezo ar gonzoemen (Confirmation). Ne deas morec'ho e car na var vare li mes ato var droad, ha diare hen pe divontou, hag e tale has evelke epad he voez. Sete perages bet roet dezhan al lezhan discalceat, da lavaret eo diare hen pe divontou.

Eon den ker calet outhan he unan ha lenn diu-pign en divre gal et desum arc'hant ma vje bet roet oc'h an davez. Mes en em lacat a reas e reng ar re euteri eus ar heorien. Dezho e crede na illet madon he d'iz, hag e roe dezho kement a el e, oc'h en em anconnar hat-alec he mui.

Goude beza het trizeg vloas person en he barrez a savas gantha eur e hoant bras da vont en urz sant Fransez. Oc'h anout e tere ar zouch-ze d'gant Doue eza da rei an diles eus he barrez. eire daouarn he escop. Ar da c'hanlen he otre evit mont en urz ma en em talle galvet da vont enhi. An escop a dene an dalcou en he zaoulagad o vele o rei he ziles eur beleg hag a reas kement a vad en lie escopi. Ober a reas kement a eile evit distrei lan d'oc'h ar zouch-ze. Hag evel ne eile gont n'elra, e falvezas dezhan, da viana, evit distrei he istim evithan, lacat he vreur da berson en he leac'h. Mes Iannic pehini ne voa ket stag oc'h ar c'hug hag ar goad, oc'h anaout n'oa ket he vreur eus den mad avoc'h evit beza laketae peno ar barrez a zitezo, a bedas an escop da hevel eur person all. G. M.

(*War penad all eur wechall.*)

Hano ar Zent evit ar Sann-ma.

- DOLLON, 19. — Santez Elisabeth, infantez.
DAMEERS, 20. — Saint Felix Valoe.
DORCEN, 21. — Ar Verc'hez cassel d'an templ.
DRIOT, 22. — Santez Cecilia, Guere'hez ha Merzeret.
DARGUEN, 23. — Sant Caeleas, Pap ha Merzeret.
DRESDON, 24. — Sant Iann ar Groas.
DRESEL, 25. — Sul divreza goude ar Pantecost.

Arist ar zad

Jesus a lavaras d'he iskibien. Pa velot an dispart euzas a so bet discleriet gant ar profet Daniel, etel kerc'h santel (comprenet mad an nep a lenn an d'ra-ma) euz ar re so er Judee a d'evrezo tec'het etrezeg ar meazou. An hini a vezo var an doez, ne d'evrezo ken disken da

guere'hat neira eus he di, nag an hini a vezo er parc, distrei da guere'hat he zae d'ar guzer. Goaz aze d'ar gra-guez douguerezet ha maguerzet en dervezhou-ze. Huguon pedit evit na zigouezo kel deoc'h tekell er goaz na da zadorn. Rag neuze e vezo eun drubuil vraz, euz ar seurt n'eus ket let abaoue ar penn kenta eus ar bed hele vrema, ha ne vezo morse, ha ma na vije ket berreet an dervezhou-ze, den ne vje saveleel, mes an dervezhou ze a vezo berreet ahalamont d'ar re zalvet.

Neuze ma lavar unan bennag deoc'h. Ar C'hrist so ama, pe, ahont ama, ne gredit ket. Rag sevel a rai fals kristou ha fals profetel, ober a rai burzudou braz ha traou souezus, gwest da daouela, ma e hejel hen ober, ar re zalvet zoken. Setu hen lavaran deoc'h araog.

Ma leverer deoc'h eta. Er gueleac'h ama (ar C'hrist), na dit ket da velet, erma er c'horn-aro peila eus an ti, na gredit ket. Rag evel ma lispag eul luc'heden eus ar sio-heol, ha ma he gueler ractal er c'huz-heol, evelse e vezo donediguez map an den. E kement leac'h ma en em gavo ar c'horf, en em zestumo an ered.

Huguon dioc'hita goude an dervezhou-ze a drubuil, an heol a denvalat, al loar ne roie ket he sclerjen, ar stered a gouezo eus an Eav hag ar pezh a so starta axioc'h nor penna a horjello, ha neuze e vezo guelel haniel (croas). Map an den en Eav, ha kement ram dud so var an donar a lurrouto, hag e velint Map an den o tont var gozbran Eav, gant euz e hallout hag euz veurdez vraz. Has a rai he Elez da zoug gant ho zompillou skiltruz, hag e testament he dud dibabet euz ar pevar avol, euz an eil penna d'egalo euz an envou.

Deskit eun hevelidiguez tennet euz ar vezen flez : Pa zeu he scourrou da c'haiza, hag he deliou da zispaca, e c'houzoc'h ama tost an navv. Evelse, pa velot ar traou ze, gouzot ervad ama tost Map an den, ama en or. E guirionez, hel lavaret a ran deoc'h, ar ram dud so brema ne vezo ket tremenet, na vezo digouezet an traou-ze oll. An Eav hag an donar a dremenno, mes va c'houzou-me ne dremenint ket. (S. Vaze, xxiv 15).

G. M.

KELEIER.

E kemper ez eus maro daon po dri den er sizun dremenet, ha ne ouzeur ket pe gant ar c'hofera po gant isir fall o doa debret hag o doa ho rentet clan. Kerkent, evel ma ama ato ar c'huz evit an traou-ze, baleanted o vont eus a guzer var ar meaz, a gas ar brad ez eus mervent braz e kemper. Ar pezh a zo gavr eo n'eus bet morse e kemper nebeutoc'h a verrent na nebeutoc'h a dud clan evit a zo brema.

Alicz e lavarer d'an dud divar ar meaz lacat evez da gaout piau ez aint da glasc louzou pa vezont clan po goullet. Bez ez eus ato hinieneu hag en em emel da louzaou ep gouzout neira, ha caout a reont ato tui diot avoale'h evit mont d'ho c'haont.

Setu ama eul louzaouer eus a Dreliagat hag en em

emel da zressa izili torret. Euz c'hreg hag euz pla-c'hic a so hel nevez zo etre he zaouarn. Bez'o doa pep a c'har torret pe distreset. Ho diou int bet dreset pe louzaouet fall, hag ho diou o chomint marc'hant an nomorant eus ho buez.

Setu ama eul louzaouerez all eus a Sizun. En dervezion tremenet eo hel pen aheg da varo euz c'hreg iauane eus a Locmelard, euz c'hreg iauane douguerez, o veza en em emollet d'he goada ep gouzout penaus en em guemeret evit kementise. An dra-ze a ziskuez peguement e tleket dioual da gaout piau mont pa vez izoin medecin.

En dervezion tremenet ez eus bet, a leverer, e carteriou a Frans, nosvezadou reo hag a voa ien evel e croiz ar goan braz. Dre unan eus an norvezion ten-ze, e ker Lyon, eun den iauane guisket mad, o tremenet dre ar c'huz d'rag t. euz marc'hadour braz, a jomaz en he za, a alumas eul letorn a voa ganiba, hag en em lakeas da glasc eun dra bennag var an douar. O volet-ze, ar marc'hadour a guemeras eul letorn ive, a deuz er meaz, hag a c'houlennaz oc'h an den iauane :

— Petra glaskit aze ?

— Euz pezh a ugent lur.

Dioc'hitu ar marc'hadour en em luca ive da zellet oc'h ar pave ha d'he zicour da glasc. Tremenet a ren tud dre eno, letornioz ganiba, ha dre ma clevent petra voa, e choment ive da zicour glasc, abars nebeut oa lodet eno euz vanden vad, len braz na, hag ar marc'hadour pelint a groguet aze ar greden enhan, a lavaras d'an den iauane :

— Souezet ouz ne gafemp ket ar pezh a ugent lurre, abaoue an amzer ma ho c'hilascemp. E pelec'h e cal deoc'h eo coezet diganeoc'h ?

— Coezet ? eme an den iauane, n'eus coezet neira digane-me, mes izoin am hoia eus euz pezh a ugent lur hag e clasken unan ama. Var guement-se o zalkuit d'ar red, hag e les eno ar marc'hadour hag ar vourc'hizen-all her sicoure, ho les eno gant ho letornioz da zellet an eil oc'h euz, raz ho fri ha scorret ho luet gant ar rieu.

Euz medecin a reo en dez oll dioc'h ar mintin da velet ar re glan en euz c'hlandi, pe hospital, hag a c'houlennaz digant unan eus ar mevelloz :

— Charlo, penaus a ra an hani clan so er guele n° 6 ?

— Fall, aotrou, teir bran en deus dislonket an nos-ma !

— Teir bran ? petra, collet ec'h eus da skiant ? pe seurt doare brini eo ar re-ze ?

— Me ne ouzon ket, n'em eus ket ho guelel, Bertel eo en deus lavaret din.

— Lavar da Vertel dont ama.

Bertel, pet bran en deus dislonket an den clan ?

— Diou, n'em eus lavaret nemet diou.

— Ho guelel ec'h eus ?

— N'em eus ket . gant Christol eo eus eus elevel
— Lavar din, Christol, pet bran en deus disloulket
an him elan ?

— Unan epken, Aotrou, n'em eus comzet nemet eus
a unan, eur vran du pod

— Pelec'h ee li eus he gueret ?

— N'em eus ket he gueret, ar Sœur eo a veille an
den elan hag e deus lavaret din.

Ar Sœur so galvet d'he zro

— Lavrit din, va c'hoar, c'hui oc'h eus lavaret da
Christol en doa an him elan disloulket brini ?

— N'em eus ket tre, eme ar c'hoar en eur vane'hoar-
zin. Lavaret am eus dezhan epken en doa an him elan,
epad an noz, talet traon ken du ha plus bran

Ar medecin hag ar sœur a reaz eun abaden c'hoarzin

Mes gnetit hag a vran n'a divije ket mevelon ar
c'hlandi laket an den elan-ze da zaslouca mar o divije
ket anzer ? Dija oant eal da deir, hag ep dale e v je est
da deir dousen, hag ohen an noz da gant. Setu azo
petrauz ez a ar c'hoarzin, ha ar pez a illeer da gredi eus
an darn vran eus ar c'helachon dre men evel se o c'hinon
da c'hinon elouez an dud.

HEXTREUX NOZ ARN. — Eus a Vrest e tiblas bemdez
eun tren da seiz heur dioc'h ar minin, eun all da
greistelez hag eun all da heder beur ha pemp minuten
dioc'h an noz. E Brest e tigohez bemdez eun tren da
greistelez ha tri e kart, eun all da seiz heur ugent mi-
nuten dioc'h an noz, eun trede da unarg heur doon-
ugent minuten dioc'h an noz.

Eus a Gastellon e tiblas bemdez eun tren da e huez
heur dioc'h ar minin eun all da zeg heur dioc'h ar
minin hag eun all da heder heur ugent minuten dioc'h
an noz. E Castellon e tigohez bemdez eun tren da zeg
heur antereant eun all dioc'h ar minin, eun all da
deir heur nemet eun all dioc'h an noz, hag eun all
da nav heur ha kart dioc'h an noz

Mad e vo marteze digas da zouch da lennerien ar
gazeten vrezhonec penaus ar peizon arc'hant bihan,
peizon a e s real, pevar real, deg guenner, ar re
anexho so cossoc a evit ar bloaz 1854, ne vezot mui
mad divar an deiz kenta a viz guenver. Ar re eta o
deus etre ho daovar eus ar peizon-ze cossoc li evit
1854, a ello, mar ketont, en em zizuber anexho araog
ma vazo enet d'ho c'hemeret.

Divarbenn an dour heur, setu ema eun dra hag a
ziskuez pe guer spontus eo an doureier dirollet ha pe
guer bran e loncont hag e tustropont eur c'harter.

An Aotrou Baron Romeuf a voa en he vaner en eur
blenen var ribl ster al Loer. C'huez li eur oa dioc'h an
noz, hagez ea J en em laet oc'h tant evit lema pe coant,
Eur mevel a deuz er zol en eur gual : Aotrou Baron,
red eo tec'hel ?

— Tec'hel pelec'h ? tec'hel rag petra ?

— Silaouit, ne glevit-hi ket ?

Ar mevel a zigoraz eur prenest. hag e elevel an dour
o tont evel ar gurun. Ar chosser pe ar c'bleuz savet a
bed ar ster evit dech'er an dour a voa torret, hag
an dour en em daote var ar blenen evel ar mor
tont abez. Al loenet eund a zante an dour ha ne reaz
nemet bressa ha lilejal. Ar chas a ruz oc'h ar siag.

— Huan, eme ar mevel, rag n'eus ket a anzer. An
Aotrou a grogaz en eun sebet aour a voa en armelet
ho guerien. An itron ne selia ket dezha mon. Kuit
kerc'h'bat he feriez, Mes ne voue ket lezet. Groguez
e voue enli ha casset er loer. Ar mitizen a ellas der
brez distaga ar chas hag al loenet ali, ha lezet petra
da vont en he avel.

A veac'h oant en em deuet eus ar maner, ma ti-
gohez an dour varc'hian. En eun taol an l. so gollet
discaret ha distrujet oll. Pa voa eal ar frount ebou, pa
voa en em deuet an dou. dirollet kuit, an Aotrou Ro-
meuf hag he mitizen a zistroas. Eus ar maner hag he
oll vadou ne, ome nemet gouezet ar maguerien. Setu
aze petra eo an doureier braz-ze pa zirollont.

Er gazeten l'Océan, e lennet, er sizon dre menet, eun
all roet gant eur mitiner bras d'an trekerien. Lavaret an
ar mitiner ma penaus ar guiniz, pa vez lezet da guez
var al leur ha craze en he boultren, ar boultren-ze a stig
oc'h ar greun, ha c'arr a vo, ne eller ket he distaga pit
avoc'h. Ar pez a ra ma na vez ket goudezo ker guen
ar bleut orel ma vije anez ar boultren-ze. Guinaz ma-
ma, emezhañ, so eus ar c'henta, hag a all a rei aleut
ar c'haera, mes ar boultren-ze a var na eller carot mose
er c'harterien-ma bleut eus ar c'henta.

Ar mitiner-ma ta a lavar ne dleket ket lezet ar greun
guinaz da guez var al leur dre ma torner. Kement
ve dizez avoale h d ar re a zorn gant freillou, mes evi
re o deus dornerezet ne ve ket dizez dezha laet iserou
da receo ar greun, hag he graz ive goudezo var iserou.

An ali-ma, evel a veier, so divozadig evit ar bloaz
mes abenn ar bloaz a zen o vero da vana abred. G. M.

PREZ AN ED.

Kemper — 10 Du	Port Navez — 8 Du.
Priz ar c'haat haer.	Priz ar c'haat haer.
Guinaz ... 13 lur, 30 c.	Guinaz ... 13 lur, 30 c.
Segal ... 8 lur, 75 c.	Segal ... 9 lur, 30 c.
Kiz ... 4 lur, 40 c.	Kiz ... 9 lur, 30 c.
Ed-du ... 7 lur, 30 c.	Ed-du ... 8 lur, 33 c.
Kerc'h ... 9 lur, 40 c.	Kerc'h ... 9 lur, 30 c.
Avalou-douar 3 lur, 30 c.	Avalou-douar 3 lur, 25 c.

Ar Gouarn. An. DE KERANGAL.

¹ Kemper, moulet gant Ar. an HANEAL, Moulet an Bann.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Beiz Abonnement d'ar Gassoni a goms :

Evit eur bloaz	BIOT SCOTTY
Evit c'hwec'h miz	EUR SCOTTY
Evit tri miz	C'HWEC'H REAL.
Eur gazetenn ebken	BIOT VENNIG.

Ar betamant a dis beza gread arag caant ar gazeten.

ALIOU.

Ar scrijout a ve c'hoant da laout er gazetenn a dloer da adressi oll d'an Aotrou MORVAN, Belec o Kemper

Ar paeamanchoù a dloer da adressi d'an Aotrou SALAUX, ebken. An abonamant a guemerer e ti an Aotrou SALAUX librer, ru Kereon, e Kemper

KEMPER, 24 Du 1886.

Etre ar guir religion hag ar fals religionou ez eus ar memes kem etel etre ar garantez hag ar gassoni. Ar guir religion, al lezen gristen oll so diazezet var ar garantez, evel ma zen diazezet var ar gassoni kement fals religion a so. Eur guir gristen, eur guir gwtolic a gar an oll, a ra vad d'an oll, ha zoken d'e enebourien, ervez gourc'hemen Jesus-Christ. Eun den hag a so en eur fals religion, eun den ofreiz ha dizoue ne gar uemethan he vuon, ne ra omeur vad da zen nemet goant a rafe oc'h hen ober, a gassa an holl, ha mar guell, en em zis-c'hrao anezho pa en em gavint var he hent. Kementso a veler selear avoalc'h e kement bru ma en em gaf an dud difeiz da veza mistri.

Ar guir religion so diazezet var ar garantez p'eo guir hor Mestr divin en deus dre garantez evidomp, gouzanvet kement a boanou, gouzanvet eur maro ker cruz, ha pedet var ar groaz evit ar re zoken hen lakea d'ar maro.

An dud difeiz ha dizoue o deus bet ive eur mestr a hehini o c'hevillont ar c'hentellou, eur mestr hag en deus desket dezho cassat kementso mad, kement so guir, cassat Doue, cassat ar guir religion, cassat al lezen gristen hag ar re lie heul, cassat ar virionez e kement leac'h ma he c'haver. An den-ze n'hen hanvint ket ama, ne allan ket plega va bizet da scrifa he hano. An den-ze, erio eur serifagner, so he holtred o meur a leac'h, ha ne deus nemet selhet outan evit guellet eo merket doun ar seis pec'hel marret e kement rid a so var he dal ha var he zrem oll. E pep corn e lenner ar gassoni. Ar gassoni a deu er meaz dre gormon he c'hinoù ar gassoni so scrifet var he vuzeleou tano, hag he zent dis-croguet a zigas da zouch eus a scrign dent ar re zounet en ifern. Ha sein aze mestr an dud difeiz a so hirio.

Evelas ive e caseont kement a zigas zouch dezho eus a Zoue.

En dez all ez en man o tont varlerc'h eur c'hoef maro

d'an iliz. Digouezet beteg an nor, e lavar d'an hini a von da dosta dezhan : Ma ne dan ket larcoc'h, me ne dan ket er stal-ze !

Er stal-ze, den reuzendic ? Er stal-ze goucunde oc'h bet badezet, rag erih a ran ez eus badizant var ho penn. Di e favezou deoc'h marteze e ve digasset ho corf goude ho maro. Ha ma na fail ket d'an iliz digoumeret ho corf dre ma vot maro evel eur c'li, ho mignonet a ran trouz ha safar, ho mignonet a ran brezel d'an iliz-ze detot a e devezo gread eun digoumer mad goude ho maro deoc'h-hu pehini ne felle ket deoc'h laout ho treid enhi epad ma vont li heo ha tac'h.

Setu ama eun a l'oc'h ober he gantfart var eus dachen, en dro dezhan eur viscama d'eus ar c'hiz nevesa, hag ive eus an isleisa a oufet da velet. Eur manac'h a zigouez da vont obiou. Ar guel anezhan a reas donjer d'ar c'hantfart. Hag hen trei oc'h he amezeien, en eur lavaret : « Asa, ha ne dhe ket al lezen da viana difen oc'h morzeveladen evose d'en em ziskuez dirag an oll ! Ama ar c'hoef far, a vont tizet. A dost dezhan e voa eun den hag a respotas : « Pe seurt difez a ra ar manac'h-ze deoc'h ? Ma tefe al lezen difen oc'h man henteg da vont etouez ar re oll eo ouzoc'h-hu a so eur vez ho c'holet evel ma : maoc'h. Ar manac'h-ze so eun den a zoare, mes c'li a so henve-oc'h oc'h eur marmouz evit oc'h eun den. Ar manac'h-ze so guisket ervez he urs, c'hm so guisket evel eur vascaraden ha ne ket evel eun den hag en defe speret ha skiant, eur c'hoef a so ganeoc'h gueset da laout an oll da dec'het dion-zoc'h, ha sein perag ne ket red d'al lezen difen oc'h an dud da vont tost deoc'h. Ar manac'h-ze a ra a brez d'he labour pe d'he heden ; c'hoef so avoalc'h ho kuclet evit gouzout ervad ne labourit ket, ha mar doe h dent ama, eo evit en em ziskuez, ha ne ket evel domni pere ne deuomp d'an dachen-ma nemet evit eana eun nehent goude ma vezomp en em skuzet o labourat. » Ar c'hantfart ne lavaras guer hag a reas kuit lostoc ; mes aleis a gantfardel a gafet evelas.

Er sizun dremenet n'oa eus lavaret neira divar benn hon tad santel ar Pab, er sizun-ma ez omp d'ea em zigoll var guementse. Pu mao en deus gmat trer brezouguen er dervetou-ma, unan divarbenn ar zent en deus sonet da gazoniza, eun all divarbenn ar stad ma emma ar relijiou en Itali, hag an duede divarbenn ar stad ma emma ar relijiou e Polonia. Lacat a reomp amañ en lodenig eus an eil prezeguet, elloc h ma trakez selcar ar pay hegalon a stad.

« E creiz ar har amzer scrijes a so brema, o sonjal n'oa eus ken sicour nemet deot h ar bedeo, en em erbedomp oc'h hor breudeur an esibien eus an oll bed christen, oc'h an oll veleien, oc'h oll bugale hor mam santel an iliz, oc'h ar re n'o deus marte earet da ziskuez deomp ho c'harantez hag ho respet, goulen a reomp outho, marte'h evit brezoaz, ma pedint Doue a greiz rakon evit ma vezo trec'het enebourien an iliz ha ma tiscont da vale en bent ar silvidiguez.

« Evit comz evel ma rez Sant Ian Chrysostom, ar bedeo so eun arm galloudez; lacat a ra an den e savete, eun leuzor eo, eul leac'h o pehini ne d'eer caout aoun rag neira. Pedomp Doue, unomp ha beallomp, deunomp oll nerz bon ene evit na gavo enebour hor silvidiguez digor ebet da vont enbi.

« Etouez kement a draou evel a stourm ouzomp ar perz a scaeva eiz hor beac'h. ez eo ma c'hanvezomp penaos Doue, pa vane an dud da sicour be iliz, a ra brezoaz evit diskuez he oll c'ballont, ha deski d'an oll penaos dornu an iten ne dleont morse, e nep amzer, deot abeno eus an iliz an pehini a vezo ato treac'h d'he enebourien. hag a jomo ato stard evel m'ema bele fin ar bed.

« Goude penna eus ne allet ket gouzout hag e a dle ar vro-ma pe ar vro hont dere helato mad d'ar relijiou ha d'ar feiz. Breiz eus earterioz e pere, gwech all, e tae hel road d'ar feiz ha d'al lezen gristen, ha pere, marte'h a zo breiz distaget dioc'h ar mean var belous eun savet a iliz, hag aliaoue ma zint dispartiet evelus dioc'h an hini so roet ar gallout dezhan da greñt he vrendeur, ar garg da gas da beuri an anet hag an denet. e marte coezet eun deuzan, n'en em glevont tam eutrezho, hag enaint e rised bras eus ho ziv diguez.

« Evit ober hon dorer, ne allomp ober ken nemet pedi, ha pedi stard, en hano Doue, ar rouanet ha kement hini a zo carguet a vroadon tud da gaout sonet ha da lacat don en ho aperet ez eo eun dever evitho, hag eun dever sietz, lacat da greñt etouez an dud so dindan ho e harg ar garantez hag ar respet evit ar relijiou, ez eo eun dever evitho ober ho gallout evit marte na deot aelerjen ar feiz da vouga en ho bio.

« N'oa eus douet ebet, hor breudeur ker, e'hus pere a guemer perz en hon labouron, e'hus pere so ken douguet evit ar relijiou catolic, n'oa eus douet ebet na deot da unan ho pedunon calouneg gant hon re ha ro an oll iliz. Pidi a raomp an tad a drugarez, dre venioz E. C. ha vap hon Aotrou, da guemeret truez oc'h an Itali, oc'h an Europ, oc'h ar bed oll. Goulen a raomp

ma teui, dre ha oll c'ballont, da bellant an erretion, an tribulion, an uec'hamanchou, evit ma c'hellio an iliz santel beva e peoc'h hag e frankiz, evit ma vezo hant divar an oud ar goaletrion a bouez varnezo, ha en tenint oll, naonet er memes feiz, da vale en bent an en, o erdi e map Doue, hag o touguen frouez er bep seurt oberou mad.

En he brezouguen evit ar Polonia, hon tad santel a gome gant eiz a nerz a enep an isko a rer d'ar relijiou catolic er rouantelezeze. Lavaret a ra oc'h esper e vez dreist ar mare ar Rouanet da z guer. ho daoulagad var gouriou ar gatoliked, hag e ped ar gardinakt da bñ evel dhan evit kementse, evit ma teui an dud-se da aout eo ar relijiou catolic eo a rent stard ar rouantelezeze, hag a ra da dud eur vro beva d'ouez hag eunz an zoken var an douar.

« Ne eanomp ket, emezhan, hor breudeur da na ha da aspidi, gant eur galon glac'haret, an Doue ker providit e drugarez ma juyogantba ober eur zell a d'ouez oc'h he heritach, ma tennou, ma e couro, ma c'harz gant ho vrez h oll galloudez an iliz catolic hijet gant kement a varrou gual amzer, goude frouez ha goalezet o ken aliez a zoare, evit ma cavo ar peoc'h a belous deuz nom.

Marte, a leverer, n'oa bet gaelet blaach an tad santel ken trist ha ker gao evel ma voa goude beza gmat prezegennouze, hen a belous an ear a so ato ken de ha ken egrad.

Caix. — Impalaer ar Chin en deus roet, netes an ar groaz a enor da eur missioner, an tad Lehouc, a gompagnouez Jesus. An tad-se en doa marte, er bloz tremenet, na vije lazet oll dud eur guer. An anja c'herien o dra grounnet kaez, hag ar re a tale he mad d'an Impalaer a grede n'o doa nemet ar mare da c'houet. An tad Lehouc en em lakeaz en ho fenn evelus e'habilez sonderet, a tras dezho en em zlen, hag en em zlen a rejont ker mail, ma trec'hjont an diptac herien ha ma rejont dezho kema-ret an te'h ha lezel ker ep ober droug dezhi. Abalamour da se an Impalaer en deus roet d'an tad Lehouc eur stereden jour gant eur berlezen e hiaz. Grit a eller pedout ar missioner-se da viana a vezo respetet e Chin.

Valancien. — E ker Valancien ez eus eun devoit vrez evit Irou Varia-ar-Gorden-santel O velet se. c'houezet vian ar beorien o doa goalemet ha belous gouel guinevez ar Vreiz hez, eur vantel vian frouet da lacat da mach marte Doue.

Hoguen, eun dervetou tremenet, unan eus al kementse a voue taguet gant ar e holera. Ar medecin zacieriaz o voa grest ganibi. Gusket e doa oll trecom ar maro; goude na devoa ket collet he annezdeguez.

Unan eus ar c'houezet a zougas marte e parq martese ma vije lakeat varnezoz santel an Irou Varia. Kerc'het ouc ar vantel, hag an hini glan, oc'h hegalot, a lavaras gant eur vouez toc'heric: Seta an iliz

kouez a vanc dia. Laket oue ar vantel varnezhi, hag e lavaro. Va Doue, mar fell deoc'h e labourfen e hoaz evit he c'hoar, contant eun d'hen ober, mar fell deoc'h e varlen . . evel ma kerot.

Dior htu e vianez ar boan en he izili. Clask a rea leat ar vantel da douch oc'h pep ezel, ha dra ma he zouche, ar boan a sez kuit. Goude m'oa bel ar vantel louch nuthi oll, e lavaras d'ar c'hoarezet a ioa var he zro : « Setu me pare, n'em eus mui a boan. » Kerent e leuas he lion d'ezhi, d'he zal, d'he daou-lagad, d'he daouarn pere a ioa oad moug gant ar c'hlenvel.

Absoue, ar c'hoarezet o deus roet cuspen mil darn eus ar vantel brezdas d'an dud a deu da c'hoelen an lamou-ze er l'ho douguen evel eur acapuler.

AUTRICHE. — Ar C'hardinal-Primat eus an Hongri, an aotrou Scitowski, so pevez maro. Enterret eo bet e kar Grand gant ar brassa soñante. Eun Arc'he-scop en deus gret an enterramant, ha pemp Escop all a voa oc'h he heul.

Lavaret a rer penaos, brema ez eus eur blass bon-nag, eur vaouez divar ar meuz a zeuas da C'hraon da velet ar c'hardinal, hag a lavare e voa he vam. Greet e voue dezhi kemeret eur zao seiz arag beza casset dirag ar prius eus an Iiz. Mes ar C'hardinal ne ana-vezas ket he vam diand ar viscamant-se. Lezet e voue da guemeret he diled divar ar meuz, ha neuze he mui a lavas d'he brata, a reas d'ezhi ar c'haera diguemer hag e lakas da azeza oc'h he daol er penn huella.

G. M.

AN ZUL.

(TEMPER PENNAD)

En diseza pennad em beuz lakeet dirag ho tzo-lagad ar c'homzou euz a leor an Exod war an deiz santel, mes eb ho displika. E zeom brema d'ho displika. Evid gwir, ablaer a-vual'h ez int dr'ja dreiz-ho ho-unan evel an neb a dadife evez mad enn-ho. Ko ulskoude, en esper ober d'enc'h, ma mignoned ho c'hompren gweloc'h ag ho skrifas donnoc'h don en ho spered ag en ho kalon, e zân d'ho displika eun tamig.

Remerket or beuz deya ez em daou dra er gourc'hemenn war ar zâl, 1° difenn da labourat, d'an deiz-se, 2° urz da zantifia an deiz-se, o tremen azeza e servich Doue.

Komzom da genta euz an difenn da labourat, da zâl, ha goude m' a gomzom euz an doare pe ar feson da zantifia an deiz binniget-se.

« To a labour epâd c'houec'h devez, ag a raio « Kemment az pezo da ober a labour epâd ar c'houec'h « devez-se, » a lavare Doue gwechall d'ar bobl a Israel, ha dre ar bobl-ze d'eom m' kristenyeo.

Remerkom da genta, ma c'henvroiz ker, pios eo an ini a gomz evel-se.

An ini a gomz evel-se en Krouer an Nêv ag an douar, Roue an oll rouaned, Roue an oll dud, ar Mestr brin euz ar bed oll. An ini a gomz evel-se en deiz peb gwir ha peb heli war-n-om, peb gwir da c'houc'hemenn d'eom ar pezo a gar, ha m' a zo or dever senti out-ha, ober piz ha piz, war an heur ag a galon vad kemment a c'houc'hemenn en d'eom. An ini a gomz evel-se a zo or Madherour, ou Tad, eun Tad ar gweila, pe m' a gar ac'hanom, primi a baeo, a re-kompanso ac'hanom gant argentez, ag er bed-ma ag er bed all, mar d-om akketuz, evel bugale vad, sentuz, respetuz da varef erfad he c'houc'hemennou santel. Mes ne ankomei ket ive penaos an ini a gomz evel-se eo an ollgalouded, peini en deiz talet an oll drok-sperejou eharz en Iern, abatañour n'eo ket fallit d'ezo senti out-ha, servich ag heuri azeza, ha primi ou talet ivez er memez lec'h a dourmanebou eternal, mar greom he war he grezon, mar refazom d'he glorifia, o viret he c'houc'hemennou.

Hu petra a lavar Doue d'eom dre ar c'homzou kenta-ze euz he c'houc'hemenn war an deiz santel, war an deiz konsakret d'he zereuch? — Ma v'peuz talet ivez mad er c'homzou-ze, ma mignoned, e tleit beza remerkset eun dra ha ne zougje h ket eun ha marheza da genta, e tleit beza zemerket penaos Doue a re eur gourc'hemenn d'an dud, d'an oll dud da labourat, pep un ervez he c'halloud, en he vicher, en he stad a vuç da labourat. neket eun heur pe ziou berdez, neket eun devezig pe zao er zizho, mes epâd c'houec'h devez euz ar zizho. « To a labour epâd c'houec'h devez, penridig pe baur « ac'hanma veta, » eaneur c'hrouer *sex diebus operaberis.*

O! pegement a dud a zo ag a zoug d'ezo n'eo ket greet eul ho al lezenn euz ar labour? War digarez ma ho deuz hu zid Jastimet d'ezo ha lezet gan-t ho, peadra da vep eb rankout labourat, pe war digarez ma ho deuz plasou ma, pere a re d'ezo gwenneya fougouz, pe int a labour pe ne rant ket, e sonj d'ezo n'ho devez brema da ober nemed d'ini ag eia, kem ur ho az ag ho sijaduc, fouez ar paveou ag an enchev reded ar c'halleou ag an lavarnye, e hoari c'hartou, e hoari bellard ha c'hoariou all, ja ne reont ket c'hoaz goasoc'h c'hoariou, mont a di da di da fleppat, da c'hrae'h evel ar c'hommerezed. O paotred dibreded, klevi kemment-ma! Ha n'ouzoc'h-hu ket penaos Doue he-unan en deuz labourat epâd c'houec'h devez euz krou ar bed-ma? Ha n'ouzoc'h-hu ket penaos Jezus-Krist, Mab Doue, Salver ar bed en deuz labourat, heleg an oad a dregont vloaz, gan ar vicher a galvez, evid gouid bara d'eza ha d'he vam binniget? Goude ar maro a zant Joseph ne voa nemet-ha euz pourvez da ezomou an tiegeuz paotr a Nazareth. Ha Jezus a labour da ober kurri, arajou ha traou all? Ha Jezus a yec da c'hound he zereyzo evel ar vicherouryen all? Koulskoude, or Salver, gan eur gomz, gan eun anter komz, en divize gallet tri ar pri e zom, ar vein e bara, an doue e gwin, evel ma reaz, eun deiz, e eured Kana, dre garantez evit kerent an dud nevez, dre drez out-ho, evid lemmel diwar-a-ezo ar vez. — Ar gwin a voa deuit da rankout.

O leun an Avel, e remerkom penaoz Jezuz, peini a reaz a dez m raklon evit pourvezi da ezomou korporel he neaz, na reaz biskvañ an distera mirakl evit pourvezi d'he ezomou korporel he-unan, na kennebend da re he Vam Zantel Gwe loc'h ha skouryañ oc'h e kavij gouind he dam bara dre al labour evel an dud ordinal. O! na buez labourer Jezus-Krist, beleg an oad a dregont vloaz, en astellouer a Nazareth, nag he vuex labourer oc'h c'hoaz epad an tra bloaz ma prezegaz he Avel dre ar Judee, nag hi a gondaon alie an oll dud didalvez, dic'houez, dieguz, lez-freg, al lochoreyen, laeron an amzer, an oll fonceantel!

Klev! ar wiryonez-ma, c'hwil pere a gar tec'hel mun ma c'he lit euz al labour. Kavij d'im-me eun den, eunan ephen, ag a vez deuet da veza eun dra benag a vad, da ober mad gan he vicher, en he stad a vuez, eb al labour. Ne gaffot ket eunan Nan Eun den ag en deuz nerz ha yec'hed, mes peini ne labour ket, a ravo atao neubentoc'h eged eun den dinerz ha dic'halloud, mes peini a labour gwella ma e hell, Eur skolaer a spered braz, mes peini ne studi ket, a jommo atao sotoc'h eged eur skolaer a spered han, mes peini a studi. Ag evel-se euz an o! re-all

Ia, mar fell d'eo h konut eun dra benag, dont da veza eun dra benag a vad, ober eur vad benag en ho stad a vuex labourer, pañyit. Labourer ag adit ho park, ag o pezo eun dra benag eun-ha. Mar lezit anezha euz an heol, ha mar c'houmit oc'h-unan da d'heol, lezit sur penaoz o'pezo ket a eil en ho park. Dreog, droug-louzon o'pezo ha netra keo. Da lavaret eo, vizon a zaro en ho kalon ag ho loupezo, dar pe'h'eon en em roffot, setu zzo petra a c'hoarvezo, ag erlin en em gollot erid an Eternite. « At lezregez, eme ar Spered-Santel, » a zong da galz a bec hejona, da galz a fallagrierou « *Multum malitiam docuit ovisitas* »

Kemmet-ma na zell ket euz lenneryen *Feiz ha Breiz*: an dud didalvez na lemmot ket *Feiz ha Breiz* na netra vad ebet

Y. K. KENZALE, beleg ar Zolot.

(*Har penaoz all eur wechall,*)

Lizeron eur Belec iaonank d'he zaoñ Vreur.

Seizved lizer D'AR WREMEZ HINI

Lavaret em euz va offeren er mintin-man a chapel al leanezet santel Tereza, galvet a gallek Carmélites. Gant pebez devotion em euz offeranpet on, ben explika ne ket o gallout an den Sonjal a ren en em gaven ken lost da eneoñ pere a vev var an donar euz buhez an zalez er baradoz; hag em euz atao eur joa vraz o sonjal er vuhez all.

Karout a ran a greiz kalon an oll venec'h, an oll leanezet, ar re kloistret kouls hag ar re a vev e kreiz ar bed. Ne gavan ket brao klask savel huelloc'h eur rum anezha, ha disprijout eur rum all.

Guelet em euz kals a dud impi: pere o denz kasont euz ar venec'h hag al leanezet pere o dremen ha amzer en orason hag er beden, ha kals tud deuet pere a ra fañ var ar re a labour e kreiz ar bed. Sod int ha her braz a speret, meur a vech em euz kavet tud gouez oc'h ober fañ vromp, o savel beleg an ennoñ an tadou Jesuitet evel ma na tije ket plase kalon Jesus euz an oll velezen vad n'euz lon pe lit a vev er c'houenchoù po lit a vev er bed.

Ma ve digoret did dor ar baradoz gant da heron, va breur ker, ha mont a rafez evit he drugarekaat d'he izelaat e speret ar re all, abalamour na vev ket erid eur manac'h?

Tud diot! pere na velont ket anez ar velezen a vev er bed, ar bed a tafe heb dale da goll. Ni pere a labour er parizion, ni a zo evel al labourer pehini a faca an douar land da zont donar eost mad, ar poullou dour da brageier mad, labourer a reomp d'ar c'houezen euz hon tal parkeier an iliz hor mam henniguet, hag ar venec'h a labour ar jardinou. Dont a rant oupen d'hor sikour pa ve eur varadek vraz dre eur vision bennag. Evidoun-me da guenta a gar va c'heuvreudeur ha goude em euz em c'halon eul lec'h tom mad evit karout gant eur garantez tener an tadou Jesuitet, an oll venec'h, an o leanezet an o! dud kousakret da serviñ va maestr divin. Avoalc'h eo ev donn gouzout penaoz eun euz a gar dreist oll hor Salver Jesus-Christ evit beza douget d'he garout en eur fañgon special, denz forz a be d'he leu beleg ennoñ.

Hor Salver en deuz lavaret. Ar bed ho kassao rag va c'hasset en deuz da guenta; bezomp laouezet da veza dispriet gantan. Ni a oar labourer erid eur maestr guelloc'h evitan hag a brij an traou d'ho gar dalloudeguez. Evelse a drugarekan Doue dam beza galvet da labourer parkeier an iliz hag e lavaran adarre ar pezo em euz lavaret kant guerech: penaoz en em garan erid da veza vikel en eur barrez var ar meuz hag e Breiz-Izel

kals plijador em euz bet o volet peguen kaer o chapel ar c'harmelitez; ker deot ha ker sind o, eno o zzo pidi.

An hun en deuz hennet labour ar chapel a zaoñ euz va mignonet guella. Mad o tije bet etouez ar venec'h santel-ze pere o denz gret guerech kement traou burzuduz a veler c'hoaz gant laouenediguez ebart an ilizou kaera.

Pa vev anezha o verka var ar paper en eur fañgon ker kaer ar portret euz ar pezo en deuz c'hoat da lakat ober, o teu sonch diot euz an den iaonank ze euz an Allemagn, pehini oc'h antrest en t-labour ar pister meuet A bert Duror, a verka var an dauten eur c'hil ker kaer, ker round, ma c'honezaz en eul tan, kalon er pister bras, pehini a roaz dezha be vev d'ha zimizi.

Va mignoun na glask ket eur seurt fortun, coarset en deuz ar guella lodez, va c'hennet eo ha va

broue dre ar galon. Na glast nag ar glour, nag an enor; ma vije deset kentoc'h er bed, e vije bet ive eus don menket haer. Petra dall ar glour oll, ha ne ket gualloc'h deomp her c'haout davezaoc'h dirag Doue?

... A se M.

Duez, Vertuzioù ha Vreiz Sant Loran Jastizian, **Ar c'hoump ouz ar gear a Vreiz.**

Sant Loran a oa gindik euz ar gear a Vreiz. Diskenti a reo euz a gerent pindidik-bras. He dad hag he vamm, o veza tud a veye e doujans Doue a gemeraz anezhan ar soursi ar brasa euz he rugalenj. Sant Loran, hag heu e'houz isouank-flamm, en devoa euz istim vras evid ar bedon hag ar pratikon all a zevotion.

D'an oad a driouec'h vloaz, pa goumase ar gwall-loumda sevel euz he galon, he Zalver en em ziskouezaz d'ezhan hag a zistagaz he galon dioc'h kement a zo brouet. Adaleg ann amzer-se, Sant Loran ne c'houzaz nemed euzon dra. En em unani ouz Jezus-krist maro war ar groaz. Evid-ho da veza kristenien vad, he dad hag he vamm he doo zonn na zeuje he mab d'ho e huziat. Lavaront a reont he mab, o veza ken douget d'ann zevotion, a helfe mont euz euz gont-bennak. Evid heu distret dioc'h ar menno-se, e kiskerol ann tu d'he d'ann da euz plac'h isouank, fur ha devot-ment-bed. Men heu den isouank ne vezo ket gounezet dre ar promeson ar re gear. Evid en em startat euz he venonou mad, setu ann penaoz en em gemer lakaat a ra dirag he zoolagad, euz euzon-tu, ann holl vadon euz ar bed, euzon hano haer, ar c'hougen haer, ann enonou, ar pin-vulgezon, ann ebatoe, ar pijaurezon e pep doare, euz euzon tu all e laka d'rag he zoolagad ar beillon, ar mouro, al laboriou, ann dioueron, ann dismegezon, ann naon, ar zec'hed, ar haourentez, ann dilez anezhan he-unan evid plega bed he tuez dindan euzon tad priol, hag e lavar d'ezhan he-unan. Ac hanta, eme-x-han, Petra ez-te da ober? Ha te a zo evid gouzant ar gouzou-zo? Ha te a zo evid disprizout ar madon ze? (1) va Doue, brevaic ac hanon, grit ma vezina distag dioc'h pep tra, grit ma priou madon ar bed hervez ma talvezont, grit ma wel-ne euzon ho traou hag a dremen. ha ma welon ive tremenson gant-ho. Rak netra ne bad war ann douar, kement a zo er bed ne d-co nemet moged ha pouz spered — Oc'h en em zistrei menze oc'h ar groaz, a lavar O va Jezus, o va Zalver, c'houi, ha c'houi hep-ken a zo va esperanza, c'houi, ha c'houi hep-ken a veza va zessor. Hef dale pelloc'h, oc'h ober fac euz a holl vadon ann douar e tec haz euz ti he dad hag ez eaz e hount iadon Sant Breast.

Euz Sant Loran, pehini en doa betel euz delizon hag euz abondanz e-harz ar bed, zo karget he galon a joa o c'houzant ann dismegeza hag ar haourentez. Euz euzon er gont, hag heu gwan ha dierz, en em roaz a-greiz he galon d'al laboriou ha d'ann holl pijaurezon euz gont-hementel euz urz. Ne gemere nemed ar boed a oa red evid en em wirout da sevel.

Marc ne euz heu ann douar douar o-bed evid terri he zec'hed. Marc ne dostae euz ann tan euz delizon kriza euz ar goan. En em zec'hed bel a rea euz he zao po war he zoulou epad ar pedennou hira, hep euz em harpe o nep doare. Ar verzeren, eme-x-han, he denz gounezet ar Baradoz o skulia he goad, gouezomp-ni anezhan o kantiza heu korf. Euz he gont-zou e lavare d'ar red-smed, pa vije red troue ha pe leski ti he pezi ket zonn, trouc'hit, loskit, evel ma pija gan e-hoc'h, Doue a roe mers ha kalon d'in da c'houzant, evel ma en denz roet d'ann ti den isouank er fournez a Vabilon. En em haourennat a rea pe trouere euzon dra-bennak, her bras a na he istim evid ar vertuz a haourentez!

Euz denz, keit ha ma na er menz euz ar gont, euz penneuz ann ti e lec'h ma na ar bevaizon, a zeuz da veza losket. Ann holl a oa haourennat he spoutet. Pa erriaz Sant Loran euz ti, e levetur d'ezhan ar c'hellon glac'huz. Petra, eme-x-han, gant euzon euz joaz, hag heu a zo se euz gwall-dall? Ha n'hon euz-ni ket gont vev a haourentez? Ra vev ete tregareket Doue pa re d'e-omp ann ti da sevel ar vev hon euz gont? Ann hini a laka ann tad da sevel ha da greski er parker, a roe hira d'he rugale. Breomp hep-ken, va breder, leui a zizao e Doue. Hag ar zizao e Doue, eme ann abostol Sant-Paul, ne choum ket hep he goe.

Sant Loran ne na ket bebetoc'h douget d'ar vertuz a humilite pe a asprizans anezhan he-unan. Er gear a Rom hag euz holl Italia e rank pep manoc'h mont d'ho dre da c'houleu ann aluzen. Setu ann penaoz e va gont se. Mout a reer daon ha daon, pep hini anezho en denz war he ziskoz euz zec'he pe euz valeten e pere e se leket kement a roer d'ezho. Pa dremenont dra euz re, unan a ra a zor da zor euz euzon tu, hag euz a zor da zor euzon tu all euz ar re. Mont a reont da zor ar poue euz da zor ar pindik. Ann dad vad a selon he gouleu hag a ro d'ezho a galon-vad. Men aluzen o lec'h reseo ann aluzen euz disprizet ha gwall-gant. Sant Loran a sez d'he dre dre ar reou a Vreiz da glast euz aluzen, euz zec'he pe euz valeten war he ziskoz, ha se euz euz gear e pehini e choume he dad, he vamm, he gerent, hag e pehini e oz anavezet gand ann holl. — Euz denz, o veza o c'houleu ann aluzen, euz valeten war he ziskoz, ha gant-han euz beuz-all, heuz a lavara d'ezhan. Tad Loran, red-omp ket du-hont war al leuz-gear, euz strolad bras a dud a zo dastumet war-a-erz, hag tad a raio marteze goab ac hanomp. Penaoz, va breder, eme Sant Loran, ha n'hon euz-ni kouteit ar bed nemet dre gont? Kestomp gant hount, dougomp heu maleten evid euzon groaz, ha gouezomp hira war ar bed euz vialoar gloriuz.

Pijaure a gave, dreist pep tra, oc'h en em ziskouez e c'hou euz poue euz dor he dad hag he vamm. Gwelit e vije oc'h en em zec'hed bel euz war dremenon ann or heu mont ebarz ann ti, breit ma vije bet roet d'ezhan euzon tamm bara gouleu euzon hano Doue. He vamm a vev droek euz-h. o vevont he mab o vev euz se a zor da euz da c'houleu ann aluzen. He vamm ete, pa vev he mab

e tostaat ouz ann li, a c'houre'hemme d'he meweñou
barga he valeien em eunu taol, mes Sant Lorana ne
gemere nemed eunn tamm bara pe zaon hag a ren-kuit ;
rag ar peza a c'hoantae, e oa kaout fatig ha beza disprizet.

Tammet eus ar Hollandisted. M. D.

(Eur pennad all eur vech all)

BUEZ AN DEN EURUS IAN DISCALCEAT,

(EUL PENNAD.)

O vesa het dennoz he Escop, lan a reaz, er bloaz
1316, en urz S. Franz, e covent Kemper, ervez ma
credeur O kemeret sae S. Franz, e kemeraz ive he
aperet. Mar en doa caret ar baourentez azjaraog, en em
roas dezhi eus he oll galon brema pa voa eun dever
evithan. He vizeamant a ioa ato eus ar ve falla, ha pa
c'houlenmet outhan perag kementso, e lavare penaus o
vesa an distera eus an oll, oa dlet dezha ive beza gwis-
ket ar falla. Taconat a reas he unan he zillad, ha seol
dralaoc'h o veze he daconeret, seol vire plijent dezha.

Cala zo, ha pa o devez evelso kemeret ar baourentez
evit he lod, a gred ne zell eunn outho sietur ar beorien
all. Ar breur lan ne grede ket kementso. Fijthan da
veza paour oc'h evit nicun, he garantez a reas dezha caout
an dro da oher vad d'ad dud reuzeodic, ha bepret e veze
eur vanden tud izomeg en dro dezha. Guelet re het o
ren dezhi betek he vantel ha zoken he zae. Treist oll pa
veza diaz heva, pa greske an diwez, neuze ez ea da
gaout ar re binvidic, rei a reas dezha da anaol ker
selear pe guen talvoudec eo an aluzen, pe guet striz eo
ar gouer hennez a ra deomp an Avel d'he oher, ma c'ha-
lume en ho c'halon ar memes tan a garantez a von en
he linn.

I'z bras oa var he amzer ; ne gollse ket eur momet
He zervezio a ioa leun, ato e veze crog el labour pe er
beden. Hemnoz e save pell araog ar re all. ha pa veze
echu an ofis, en deveze poan oc'h en em donna pes ar
c'houer. Aliez e veze deut an deiz. hag e veze eno c'houer
er beden. Kerkeñt ha m'en deveze lavaret he oferen, en
em lakea er gadorgotez, pe ez ea da velet tud elan e
kuz. An nemorant eus an deiz, hag eul loden vad eus an
noz a dremene o pidi. N'oa ket aviañ h dezha lavaret
an ofiz gant he vrendeur he lavaret a reas c'houer en he
bart he unan gant ar brassa devotion hag ar brassa eves-
det, hag ato e veze discabel epad ma hen lavare. Ouz-
pen an ofis bras, e lavare ofiz ar Groaz. him ar Speret
Santel, salmou ar bingen ha cala salmou all ofiz an
anaoun, eus niver bras a litanion, a himnon hag a gan-
tigon en enor d'ar verc'hez Vann. Lavaret a rer e reas
buzadon dre he bedennou, o para tud elan a gorf hag
a aperet, ha no deo ket souezh ve bet alimmet peñen
eun den kel leun a feiz. Erel an den santel Job a vone
goal gaset gant an droug aperet en he gorf hag he ene.
Avechou an echebour a glaske he lacat da zignalon hag he
deleat er glouerien, avechou en em guemere zoken oc'h
he gorf peñen a von d'ja dinaret dre he binjennou.

Seoñet ar Reiz, eleaz ar aperet, da lavaret eo comen
Doue, oa an armon gant pere, erel hor Zalver gweñ all,
o trec'he hag e pellez an droug-aperet diouhan. Sal-
mou David, pero a habaske comen ar rono Sañt, a re
dezha ive peadra da drec'ha an echebour Avechou
lavare a d'va Doue, pellant ar c'heze dioc'h va ene,
pellant dioc'h va eno ankenet ar blez : conuaret-se.
Evit daknet an dispriz a reas eus he echebour, her gabe
aliez ar c'ha. Avechou-all e lavare : En em denni
diouhan e hui pere a ra discalced, rag Doue en deu
elevet mouezh re dalc'h. — Mes gant aoun na deye
he gorf da veza anan gant an echebour, her c'houer
dre bep seurt pinjennou. Tremañ a reas c'houer bloaz
ep efa gant, nemet evit lavaret an oferen, hag eb d'ha
kig, nemet goude homennet o vije dezha en he gle-
vejou, ha pance ma voa eun dever evithan senñ, mose
n en diuje efa gant na debret kig. Ha veras a voa tan
ez ha fa pere a leze da loueda evit m'o diuje nebeñ oc'h
azour. En he zour zoken e lakea eno dre e huer be-
nag, evit digas da zouch dezha eus ar vestl hag ar gwa-
eñt roet d'hor Zalver da efa var ar groaz. Ne selre nemet
eur vech hemdez, nemet elan e vije var he vele lina
re epad ar bloaz o l, nemet daou ugent devez, ha ra-
nel em doa ar bloaz en eus corais pero a dremene goug
oll o vesa divar bara ha dour, ha peñen eus an
corais-se a hade daou-ugent devez. G. M.

AN TAB DIFEIZ.

(FEVREK PENNAD.)

Leteromp brema penaus oa dent Muc'hant da ven
eouls lavaret christenez o leun an ovel. An noz talet'h
ma o devoa diskuezet a levr-se d'he zad, ne allas com-
ket hanne. An tad en devoa lavaret d'rahi, pa goude
dezha eus ar groaz lakea en he e here heu aben he
mam, paour ket maouez, nag a boan am eus gred
dezha. Kementso a ziskueze d'ar verc'h n'edo ket he
zad az o vesa erel ma reas. Guelet a reas na erignet he
ene gant ar sonch-se peñen a c'houer m'oc'hed.

Nec'het oa ive ganthi he unan. A dra sur, emezha,
ne maoun ket en hent mad, ne ran ket ar per a fell d'ho
Zalver a rafen. Sonch a deus d'rahi eus ar per a fell d'ho
lennet en Avel, eus ar c'houer a lavare J. C. d'he
ebestel. Ar per a lannol var an douar a vezo liamet en
Env, ar per a pezo dilamet var an douar a vezo dilam-
et en envon. Ho fec'hejou a vezo pardonet d'ar re ma
o peto pardonet dezha. O soñjal er c'houer-se e tenz
en he aperet penaus evit ma c'heje ar re a zalc'h leac'h
an Ebestel liama ha di lina, e voa red dezha anaout ar
pec'hejou hag evelse anezhi ho unan e teuas da anaout
e voa red cofez ar per hejou evit caout ar pardon anezhi,
hag e lavare outhi he unan. Ne ne gaf ket d'ho en bel
gred cala a hec'hejou, goude em eus laziet mena
vech. Penaus eta em bezo-me ar pardon eus va fann?
Neuze a teuas ive en he zouch penaus, douez, eo en
tuez bras-se var here ez eus eur groaz, hag e pere ne

Jelle ket d'he zad he lezet da vont, e c'asfe ar re a elle he diliama, hag a vije desket dezhi petra e divije da ober evit kementse.

Setu hi antronos vintin, kerkeñt ha m'oa savet, e vont da gaout he zad. Hema a voa droug livet, he saout-lagad hag he zrom a verke ar skunder, hag a ziscoeze avoalc'h n'en doa cousket lam epad an noz.

— N'oc'h ket iac'h, em ens aon. va zad, emezhi ?

— Noun ket iac'h ? nan sur. Mes te, va merc'h, ep he zonzal, ac'h eus va rentet clau.

— Me ?... ha penas ?

— Eur vech all me lavaro an dra-ze dit. Gouez ervad gouzoudo ec'h anaven ar groaz aour as poa diskweret din deoc'h. Me eo am oa he roet d'as vam en amzer ma voamp enrusoc'h.

Mes absout eus tremenet cals traou. Lezomp an dra-ze.

Me gave din eas deut da c'houlenn eun dra bennag diganen ?

— Ia da, deut aon da c'houl ontoc'h dont ganen da unan eus an bez bras-ze consacret d'hor Salvor J. C.

— Va merc'h, ma vije bet lavaret din brema ez eus daou zervet em bye da lezet da vont di, hag onspen e vijen eal ganec'h va unan, hiken n'em bye credet. Mes da groaz aour e deus va zrubillet oll. Mont a rin, ha peur ec'h eus c'hoant da vont ?

— Er pardaez-ma.

— Er pardaez-ma ? Goal vuan eo, mes n'eus fors, mont a rin. Setu hi ta dioc'h an noz o vont he daou etrezeg eun iliz. Da iliz Sant Roch eo ez ejont. Kement-ma a voa e mis Mae, hag an amzer a ioa brao. Var dre eiz heur antec'e digoesjont. An tad a zonye dezhan en eur vont he galfent den en iliz d'ar mare-ze. Anou iac'heat eo doa, hag e verc'h ne alle ket gozout, ez eo mis mae mis Mari, hag ez eo drea d'ar mare-ze eus an deiz eo en em zaslum ar gwr gristen en evit enori mam Doue. Souezet e vouent eta, ha Mae harit dreist oll, pa zigorjont an or, o velet an iliz leun a dud, ha sclerroc'h evit e creiz an deiz, kement a c'hoebon var olum a voa enli. Ar verc'h ne ellas ket miret da jom eun nebeut a za sebezet hag evel strafallet. Eus iliz a voa o vont ou ho rang, hag a zistroaz oc'h ar verc'h iaouanc souezet. Souba a reas he bez or piosin hag e kinnigas dour benignuet dezhi gant eun ear eus ar brassa madelez, eo eur soubla he fenn hag en eur vuse'hoarzin. Kementse a lakas c'huas nec'he, oc'h Mac harid. Kemeret a reas an dour bennignuet, mes ne voue ket petra da ober gantba. Siouas, biscoas n'oa bet desket dezhi ober sin ar groaz.

G. M.

Hano ar Kent evit ar Sism-ma.

Dizoun, 20. Du. — Sant Martin, escop.

Dizeura, 27. — Dedi iliz Sant Per ha S. Paul e Rom.

Dimerc'her, 28. — Santez Catell, guere'hez ha mercrez.

Dizoun, 29. — Sant Houardon, escop.

Dizeura, 30. — Sant Andre, abostol.

Dissadorn, 1. Kevad. — Sant Tegdual, escop.

Dissul, 2. — Sul kenta eus an Avenet.

An Aviel hirio :

Jesus a lavaras d'he ziskibien : Bez'e vezo sibou en beol, el loar hag er stered, ha var an douar an dud a vezo strafallet dre ar spont a rei dezho ar mor gant an tronz euz he vonagou. Dizec'ha a rei an dud var ho zreiz gant he aoun, o c'heñtal ar goallou a c'houardrouzo coeza var ar bed oll. Rag ar pezh zo starta en envoa a deni da horjellat, ha neuze e vellet map an den o tont var eur goabren, gant eur c'hallout hag eus neuslet vraz.

Illoquen pa velot an traou-ze o comans digouezout, troit ho penn ha savit hen etrezeg an env ; rag mont a rit da veza tennet a boan.

Jesus a lavaras dezho ar barabolen-ma : Selfit oc'h ar vezen liez hag oc'h ar guet all, pa velot an devez o tont enho, ec'h ouzo'h ervad eus tost an hav. Evelse pa velot an traou-ze o comans digouezout, gouest ervad eus tost Rouantelez Doue.

Eguirionez, hen lavaret a ran deoc'h, ne vezo ket tremaset ar rum dud so brema, na vezo digouezet an traou-ze oll.

An env hag an douar a dremenno ; va c'houzon-ma avad ne dremenont ket.

SANT LUCAS. XXI 25. G. M.

KELEIER.

An Aotrou Pellet, bet professor e cloverdi Kemper ha goudeze beleg hospital Landerne, eat diverzatoc'h da l'anti evel missioner da Escopie an Aotrou Testard, a so maro eun nebeut so. Gouzont a ran e tle beza poanous ar c'heleu-ma evit beleien an Escopie pere a garie ol an Aotrou Pellet, mes her pierca a ran evit ma pedint evilian.

Er Brovidana, e Kemper, o vezo tennet eul lotri an trede a vis kerzu.

Eus a di ar missionou d'aveas bro ez eus diblaset adarre sans missioner nevez. Tri ha tregont so eal er li oa ma eus an ti-ze d'ar missionou. — Eus a viest ez eus diblaset ive eus leanez a urz Sant Joseph da vont d'ar Sijon-I nanet.

Eus a gostez ar c'breisdeiz e serifer : ar goan a vezo eris bras. Perag ? Ahalamour ma za labouset a vandenno etrezeg ar c'breisdeiz da dremen ar goan evit te'het dioc'h ar c'rien. Ha ne deo ket labouset epken, mes tud a ia ive a gantchou da dremen ar goan amzer er c'herien e tu an l'ali. Diverzatoc'h e vezo gouezet ha l'ri mad o deus bet an dud hag al labouset-ze.

Bremerie ar Feiz e deus laket monlla an daolen eus ar poe e deus savet epad ar bloas 1865. Savet ez eus dre

ar bed oll kristen pemp milion tant nao ha tregont lar. Er bloaz araog n'oa savet nemet pemp milion deg mit lur ha pevarugent. Bez ez eus eta nao mil lur ha daougent muior'n.

E kar Amen, e chapel an Ursulinezet, diou brotestantez saouane a so distroet d'ar guir iliz er sizun dremenet. Eur c'hoar heza d'an diou zimezel-ze a von distroet ive d'ar guir relijon, er memes chapel, daou vloaz araog.

Teir leanez, eus a nrs ar Conception Didach, so diblaset eus a Doulon, an nao a viz here, evit mont d'ar Senegal. An urs-ze e deus, abaoe meur a vloaz, tiez skoñ ha clandiez var aodchou an Afrik, e tu ar C'huz-Heol.

Escop Naonnet en deus goere hemennet ma vezo great bep bloaz iviziken, tri dervez pedennou eo enor d'an dukeze eurus Franseza Damboaz. Ar pedennou-ze a vezo great en ilizatedral, dez he gonel, d'ar pemp a vis du, ha d'an daou zeiz varlerc'h.

An Tad Gilhert, missioner abostolic e Kouy-Tcheon, e Chin, a so devezet marn. E mis e luevret 1863 oa diblaset eus a di ar missionou diaveas bro, evit mont d'ar mission-ze. A vezc'h digouezet eo bet sammet gant ar vonez. N'eo bet nemet petar devezet eus. An Tad Gilhert a oa bet zouav en arme ar Pap araog beza missioner.

Gaseten ar Meziou a lavar an donar gouneret a so brao, braoc'h mariteze evit na ellet esperout e vije goude ar gleborou a so bet. An daou digasset var a labourou gant ar glaeoer, a so bet d'goll, huan Brema ez eus ugent vloaz e vijet bet pell o elloc en em dizont goude beza bet d'elloc evelae gant ar goal anzer. Kementse a ziskuez ee h onzeur guelloc'h hira labourat, hag ez eus guelloc'h bezañvelae eus daouara al labourerren.

E costez an anteroz d'an Alamagn, an eo a so couds lavaret er memes prizerel e Paris. Ar Zazona a vane dezho tri milion varmugent a boezelladon ed, hag er vro-ze, er b oa-ma, an ed destumet dre c'hlebor, a so fall. Paup vras so o virot outhan da vraguezi pe da guidula. Herveza leverer, er Stajou-Unanet hag er C'hianada an eost so bet ken tano hag e Frans, ha ne dleer ket gortoz e ve digasset ed eus an Amerik er vro-ma. Ne deus nemet ar Spagn hag an tu d'ar c'hreidenez eus ar Russi elloc li ma ve ed da ziouerel.

An ed n'en deus ket chenchet a brix er sizon-ma. Nebeut a vintz so guezet, mes an dud ne fustont ket. An edou ali a ra mad, hag ar re o denz zom arc'hant a ell en em denna o verza traoù all.

Unan eus ar rebechoù a fer mui d'an dud divar ar meaz, eo lezel da vont da goll an anvoez a deus eus ar

c'hreier, epad ma ve ken eaz he lacat da vont etouez an teir evit he veulat. Cals a zo hag a bren eus eus, hag a es da vont da goll e kichen ho zi ar peiz a alla ober dezho guelloc'h teir evit an hui a brenont. Rebec'h a rer dezho c'hoaz lezel teir, lousdoni re dost d'an ter ha d'ar c'hreier, ar piz a zigas ellocjeou var an dud ha var ar chatal.

N'eus ket peil ez eus marn en Amerik eur vonez oajet a zeg vloaz ha triugent. Kementse ne deo ket eur burzud, rag eus a vonez he a ra d'an oad-ze ha zoken en tu all. Mes setu ama ar peiz zo bet burzuduz e huez ar vonez-ze. Anterant vloaz eo chomet ep lavaret guer, petra boennag n'e devoa ket collet ar prezeg. D'an oad a ugent vloaz e devone eun tan displiadur, dre'n abeg m'oa bet re hir he zeod eur mare boennag, hag e rean denzo al le ne lavare mui eur gomz an nemorant eus be huez. Dalc'het e deus mad d'he le, hag anterant vloaz e deus tremenet ep lavaret guer. Ne ouzon ket hag la a gavo, ne gredan ket e eus eus a vonez he a deo hui ar skuer e deus roet.

En dez-all, e Paris, eur potric nao pe zeg vloaz, en doa lakat he zom e godel eun den eoz a voa en em gavel en ho guichen, hag a zache ar mancher a voa er c'hodel-ze. Ne ellas ket ober he daol nemet avoalc'h. An den eoz a zantas, hag a luras den ar potric en ho c'hodel. Tizet evelae var an tom, a poting a reas eus ha ne c'hell ket e c'hellit erdi.

— Petre, marmoz, eme an den eoz, ker nemet, hag en em lakez da laerez!

— Na rit ket a van, aotrou, eme ar poting, ne doan ket da vad.

— Ne doas ket da vad, penaus?

— Nan, ne rean nemet ober neuz, eme an c'hoaz o teski va micher abenn an Exposition!

Ali d'ar re a iclo er bloaz a zeu d'an Exposition vras da Paris. G. M.

PREZ AN ED.

KEMPER. — 17 Du.

Pris ar c'hant liour

Guinis . . . 14 lur, 03 c.

Segal . . . 8 lur, 64 c.

Biz 8 lur, 64 c.

Ed-du . . . 6 lur, 78 c.

Kerc'h . . . 9 lur, 74 c.

Avalon-douar 4 lur, 60 c.

PORT-NABAZ. — 18 Du.

Pris ar c'hant liour

Guinis . . . 14 lur, 06 c.

Segal . . . 10 lur, 10 c.

Biz 9 lur, 50 c.

Ed-du . . . 7 lur, 70 c.

Kerc'h . . . 9 lur, 74 c.

Avalon-douar 3 lur, 20 c.

Ar Gerant : AR. DE KERANGAL.

Kemper, montet gant AR. DE KERANGAL, Montet en Euz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezouneq.

Enn Abonnement d'ar Gazeten a gont :

Evit eur bloaz	DIOD SCOUT.
Evit e huez'h miz	ETRE SCOUT.
Evit tri miz	C'HUICH REAL.
Eur gazeten ebken	DIOD YENEC.

Ar baez-mant a die bezs great arag caout ar gazeten.

ALIOU.

Ar scrijoun a va c'hoant da locat er gazeten a dleer da adressi oñ d'an Autrou MORVAN, lielec e Kemper.

Ar paoz-manchou a dleer da adressi d'an Autrou SALATX, ebken. An abonnamant a guemeter e ti an Autrou SALATX, lihrer, ru Kereon, e Kemper.

KEMPER, 1 KERZU 1866.

Ar scrijoun a enep ar feiz hag ar relijion a ra unioñ'h a zroug d'an dud ho lenn evit na ra al laeron var an hent-houez. Ar re ma ne lamont digant an den nemet ho ialc'h, eun nebeut sour pe arc'hant, ar scrijounerien difeiz a lam digant ar c'hristen ar c'haera eus an tenezon, ar feiz ha gras Doue. Al laeron ne lamont digant ar re a c'huichont nemet ar pez a eil renta ar vuez-ma usoc'h, ar scrijoun fall a lam digant an den ar pez a die ober he eurusdet epad an eternite.

No dleer ket eta brza souezet ma ten an iliz ken alies da zavel he mouez a enep ar scrjou difeiz a skigner etouez an dud. Evel eur vam vad e fell dezhi difen he bugale, ha miret na vevz laolet contam en ho speret hag en ho c'hulon.

An dud difeiz, evit guir, a garfe ne deufe ket an iliz da grial evelaz en ho enep. Mont a reont betek lavaret e vane an iliz d'al lezen a garantez o comz en ho enep evel ma ra. Carout a rafont ne lavare den guer, hag e vent lezet siont da zesk. an droug d'an dud ervez ho guir. Mes penaus e c'hell eur vam guelel taga he bugale ep mont d'ho zicour na lavaret neira? Penaus e c'hell eur mester guelel ar bleiz o tistruja he zenvot ep ober van na erial da c'houlou sicour? Penaus e c'hell eur guir gristen pelant a voar ez eo an oll dud he vreur, ez int oll bugale da Zoue, e tleont ol en em garet var an douar ha stourm a enep an droug evit raout er bed-all an eurusdet so oc'h ho gortoz, penaus e c'hell-hen guelel ha fellant dioc'h ho Doue ep sevel he vouez a enep ar re a glasc ho zrompla?

An iliz so en em zavel bepret, hag en em zavo ato a enep prezeguerien ar gaon. Morse ne denn eanet, ha marse ne rano da zavel he mouez evit kelen he bugale ha deki dezho en em zalc her var evez a enep comzou fallagr ha troidellerez he enebourien. Caer o devezo an dud difeiz sevel hual ho mouez, an iliz a zavo ato hualoc'h he hin. Gauth em ar virionez, hag ar vi-

rioez-ze a vruzun ato ar gaon. An hin so e penn an iliz, a so gourt-hennet dezhan gant Jesus-Christ erroat he vreur. Eus he berz e veler o vont, da guement corn so er bed, tud hag a gonia madou, bro, kerent, evit mont da renta testoni d'ar virionez, evit mont da skigna ar virionez-ze e kement leac'h ne deo ket anavezet.

Ha setu eun e guirionez petra eo ar garantez christen. Difezel pep tra evit mont da ober vad d'an nesa, dilezel pep tra evit mont da zesk ar virionez d'ar re n'he anavezont ket, evit deki anout ha caret Doue, doski hent an ev d'ar re an sebetet o skeud ar maro, mont da ober ar brezel d'ar gaon ha d'an erro! setu eun a dra zur ar guir garantez. G. M.

Spagn. Ervez eur gazeten a Spagn, en eur govent a ura santex Clara ez eus eul leanez hag a so bel pareet dre vuzad. Abaue c'huez'h vloaz, casset gant eur goal gervet, ne ale oer ne ra, ne ale ket zoken lavaret he oll. Ne dremene miz ebet ep raout eun souret poan griz hennag hag he c'hasso betek ar mouch. Ar vedecnet o doa great kement a eileut ep gallout dont abenn d'ho farea. He fonn a sea ato goasoc'h goaz, ha dalc'h mad e c'hurltozet he guelel o vervel. Eis dez arag gouel he mam vad santex Clara, e devoe eur fallaen hag a zontet an diveza. Lenn a leiz, e lakea souezet an oll, o lavaret e c'vije pareet gant he mam vad dez he gouel. He c'hoarezet o devoe eun dra hennag a esperans, mes gouscoude ne gredent ket re d'he c'hoariz. Digouezout a reaz ar gouel. An hin glan a voa ker fall, ma ne doa ket ga let communia an derc hent, ervez boaz-mant ar govent. Dioc'h ar mision, pa zeas al leanezet d'ar c'hoar, o vouent souezet oc'h he guelel o tont, oc'h en em harpa dioc'h eun tu var stour anan eus ar c'hoarezet, ha dioc'h an tu all oc'h ar voguer. Unan eus al leanezet a lavaras oc'h he guelel : Jesus ! pebez follentez ! Mes an hin glan a raoulas, ha kerpet en em gavas pare. Ker mad eo pareet ma zen hin ar grea eus a oll leane-

net ar gouent, ha ma c'hell, ep en am tizha, char ha-
ment a labour ha diou ruz ar re all.

Setu ama adarre eus taol bursadas hag a ziskuez oc
les ket ato an Antron Doua ober goup eus ar smet. En
eurbarrez eus ar Balje, ervez ar gazetien harvet (La foi
picarde), ar person en doa gread eur procession eleac'h
ma voue douguet skeuden (imach) Sant Roch, evit
goulen na deuje ket ar c'holera da gregui er barrez. Evit
ober goup eus ar person, eur vanden lampouet, etre pem-
zeg hag ugent a vao anezho, a reas eus doare taol gant
colo, hag a reas ive da ober eus doare procession gau-
tha, ker e coustas dezha Abenn antronoz violin oant
maro oll, n'oa ket chomet unan anezho e buer. An oll
so bet spourmet o vleit au taol-ze, ha bez'ez eus pender.
Peur e soajo da vad an dud difez ne rer ket, evel ma
carer, gnap a Zone hag eus he smet ?

Lavaret an doa, er zuzun-all, e lize eus tiad protes-
tantet eus a Spagn dont d'an dia estolie. D'ent int an 28
a viz here. Deg den so anezho, an tad, ar vamm, hag eus
bugel. Eur solante vras an bot gread evit kementad.
Eus miter bras a dud so bet deut da zellet. Deg paeron
ha deg martonex a vao dibabet olovez ar re guenta eus a
guer. Eus ofered so bet canet, hag eur brezeguen so
bet gread.

Ne deier ket beza soezet o vleit an iliz oc'h ober
etehe eur gowel evit digennerev ho denret d'antel pe
zistroent d'antel. Eur blizadur eo ato evit ho gowel anan
bouez eus he bugel o tont d'en em deleur etre he d'antel.
Kementad a ziskuez ama ato eus speret Jesus-Krist
pohun a lavar deomp en he Aviel e vao muoc'h a
houennidiguen en Euv var eur pec'her a zistro hag a ra
pinjeu, evit var naonteg ha petar ugent den just.

Var ar mor e tigonex a vechon penseon hag a so scrijuz
euz anezho. Setu ama eul lestr, eus an Amerac, harvet
Kreming-Star, hag en deus gread pense. Bez'ez oa var-
mesthan tremen seis cant den, hag oll o deus collet ho
bua nemet eus in varnugment bennag, pere so chomet
beu evit galloet rei da anout ar spont hag ar strafuil
a vao bet var al lestr-ze.

Pa ziblasas an Kreming-Star eus a guer New-York,
an amzer a ioa bras. An oll dremmouli coula hag ar var-
toludet a vao gae ha lanuen. An duon zervet kenta o
voue eus tuzig avel, mes caer e chome. An trede deves
e tirollaz an avel foll, eur barr avel eus ar re vouasa.
Da antonoz ar mor a ioa counnaret. Al lestr a vao allapel
ha distapel etel eur blouzen. An duon a deve el lestr
hag her c'hargue, houliou mor a deus hag a dorre ar
redou. Cregui a reas eus an dud, dreist oll er merc'hed
pere a c'houlenne dalc'h mad oc'h ar vordadi polin
a dlient da c'hortez.

An avel a greskas ato, ar mor a c'hoese hag a laseas
gouezoc'h goaz. Ar c'hournouli a ioa ken leo ma cavel a
vec'hient al lestr. Ar c'houbien a lavaras locat an oll

merc'hed er c'hloz, ar peasa gouezoc'h eus eus ar spont.
Vordre trugouet leu edot duos a an duon bras.

Var dro tair beuz dioc'h ar nauntin an avel a vao en he
grea. Kement a zour a lase el lestr, ma voue mouget
an lan, hag al lestr en em gavas evelas ep redou, ep
star, ep lan, hag evelas ne avel ma he ren. Ar pompon
a vao frezet, hag ar c'houbien a lavaras d'an oll en em
locat da deleur dour er meaz, ne ket evit savelet al lestr,
rag n'oa duos ma a eper, mes evit miret ouzha da
vout eur buan d'ar gouelet.

Ne ho les da zozaj pebez strafuil a vao neuze eus.
An oll, braz ha bihan, gread ha merc'hed en em laseas
da demia dour, mes caer o doa, e tenn muoc'h ebars
evit na doalest er meaz.

Eiretaz ar c'houbien a laseas disken ha distaga ar
bagou buan. Dre ma ho distaget, an avel hag an tarzon
ho aluze oc'h al lestr bras. An oll gouezoc'h en em
dole enho evel pe vijent counnaret. Ha ne zistroguent
ma eur vech n'o deveze cavel crog. Pebez reuz a vao
euz neuze ! Pep hui a glake en em zavetel. Eur c'hri
a vao spontus. Al lestr a reas d'ar gouelet. Ar merc'hed,
oddel ho leu gant ho dour ho noma, e dale ho d'antel,
hag en em aluze euzha an cogen a vao en dro d'al lestr.

Da c'hlozoc'h heur, al lestr a reas d'an tarzon, ha gant
ho dour eus an dud a vao enho. Ar mor eo eus zervet
eul eur menez, hag al lestr a vao locat. Pebez taol
scrijuz a vao euz neuze ! Ar re o doa gallet cheu var
gouezoc'h dour, o cripal oc'h ar bagou bihan, oc'h laseas
planch, oc'h pennadon guernou, oc'h kement a vao
chomet varlerc'h al lestr ; hag an tarzon pense, taol
ha distaget gant an avel, o stek an oll oc'h epele,
hag unan bennag ato o useregi hag e vout d'ar gouelet !

Gouezoc'h duon vag vao a vao chomet ep beza bru-
zinet, hag eul loden eus an dud teuz-ze o doa gallet
en em aluze enho. Eus unan anezho n'oa nemet gouezoc'h
eur raouez epen a vao en ho zoux. Eus eus ex o
gouezoc'h ha merc'hed ioa kement ha kement. Oll o vout
euz lavaret en noaz. Dalc'h mad an avel a vaozelle
ar bagou-ze, ho taol var ho c'houbien, ha bevez unan
bennag a vao strinket er mor ha locat gant an tarzon.
Eus duon vag-ze gouezoc'h o deus zavetel euzha beuz
ho buer. Unan anezho a eflas mout d'an duon, hag eus
mouezas gant eul lestr pohun a zavetel ar re a vao enho.

Nag o e so truzenn d'antel ar re so chomet o buer o
euz eus ar buan, eus an euzer o deus bet, eus ar re
o deus gallet o vervel d'antel ho dauntad ! Ama e vout
tad o cripal, crog en eur peuz coat bennag hag ho dalc'h
var an dour ; shont o vout euz den o tont d'ho c'houbien
var euz, hag o zavetel he vout en ho zoux, pelloc'h
o vout eur c'hreg pe eur plac'h mouez o crogui er vag
ep galloet vout euz, ha goude beza dalc'h crog er
pennad mad, o vout d'ar gouelet, ep'm en divje euz
euz naez avoc'h evit ho zicour da vout er vag.
Lasec'h o buer e vout daou zen an eul crog an euz.
Euz anezho a re euz taol tread d'egale evit en em
denn d'antel, rag eus e vout collet ho deus. An oll
a vao dour gant an nauntin, ha muoc'h c'houbien gant ar

me'bet. Ha eur guer, red eo han gulet troun evelen
evit gallett coma anezho evit m'eo diot. G. M.

HISTOR KANTEL,

TERRET DIVAR LEVE ANN KROG.

(Pezere Pennad).

AN VODER N TAL.

Moizes a zoulle er pearrou deved Jethro, he dud-
haer, betek Madian. O vev kaset he drapei denn er
gouelec'h (enn desert) a liguenez gant menez Dore,
hanvet Horeb. Hag ann Aotrou-Dore en em zikouezaz
d'ezhan eus eur flamm tan a zave euz a greiz eur voden,
hag a vele ann tan er voden, hag ar voden ne zave ket.
Ha Moizes a lavaras eus-han he-nann. Mont a ruz, ha
guleit a ruz peira eo ar burzud brez-hout, perag ne
beur-zev ket ar voden.

Mes ann Aotrou Dore, o velout ex ea rag-denn da
sallet, a c'halvez anezhan euz a greiz ar voden. Moizes
Moizes! He-ma a respontaz. Chet-ne ann.

Ha Dore da lavarout. Ne dastit ket ann, temit ho
poutou euz ho treid, rak al leac'h m'emoc'h enn-han,
a zo errou dour sanel. Me eo Dore he izid, Dore
Abraham, Dore Izaak ha Dore Jakob. Moizes a gutaz
he faa, rak ne grede ketallet ouc'h Dore. Hag ann
Aotrou Dore a lavaraz d'ezhan gulet am euz tribu-
lion va bobl, ha lizev am euz ar c'hri a deol dre'n
abek da grieder ar re a zo er peus al labourer, hag
omd diakenet evit he deuz a-dre daouarn ann Ejipt-
sioned, hag he gas euz ar vro-ma euz eur vro vad he
frank, euz eur vro a red euz-bi al lez hag ar mel.
Denn eta hag e kassu ac'hanoc'h da gavout Pharaon,
evit ma tennet va bobl, bugale Israel euz ann Ejipt.

Moizes a lavaraz da Zou. Pien nuz-ann da vont da
gavout Pharaon ha da deuz bugale Israel euz ann Ejipt?

Dore a respontaz d'ezhan. Me a vev gan-ahoc'h,
hag ar zuz-ma he pezo evit ma ouzoc'h eo ma eo am
euz ho kaset. Pa he pezo tennet va bobl euz ann Ejipt,
a reot er zakris da Zou var ar menez-ma.

Moizes a lavaraz da Zou. mad, mont a ruz da ga-
vout bugale Israel, hag e lavaraz d'ezho: Dore ho
tadon eo deuz va digaset d'ho kavout. Ha lavarout
d'in: Pe hano en deuz-hez? petra a livrin-ne d'ezho?
Dore a lavaraz da Moizes. Mes'ez euz ann him a
euz. Lavret da bugale Israel ann him a zo en deuz
va digaset d'ho kavout, ann Aotrou, Dore ho tadon,
Dore Abraham, Dore Izaak, ha Dore Jakob; ann hano-
ze eo va hano da viken, ha deuz-han e vezins anave-
net gant ann dud a ruz da ruz had ann boll amerieu.
Dore ha dastit ar re goz eo Israel, ha livrit d'ezho:
Ann Aotrou, Dore ho tadon er deuz en em zikouezet
d'in, hag en deuz lavret: Dastit euz d'ho kaset, ha
gulet am euz ann boll deuz a zo c'houvenet gan-
oc'h ann Ejipt, hag am euz lavret a er ret d'in he

deuz dioc'h tribuion ann Ejipt hag ho deuz euz
da vro Kanaan, euz-ha ma red al lez hag ar mel.
Selaon a vaint ho menez, hag ex eot gant bennozet
Israel bete ruz ann Ejipt, hag e leverot d'ezhan:
Ann Aotrou, Dore ann hebreu, en deuz hor galvet.
Mont a deuz tri dervet kerzad elara er gouelec'h,
evit ober eur zakris d'ann Aotrou hon Dore. Mes
gouezet a ruz pennez ruz ann Ejipt n'ho lez ket da
vont kuit, nemet fuset e vo gant euz dour dervet.
Astenn a ruz eta va dour ha skei a ruz var ann
Ejipt, meur a vuzad a ruz enn ho c'breiz, ha gonde-
ze e lez ac'hanoc'h da vont kuit. Ober a ruz ma kav
va bobl iragaz dirag ann Ejiptioned, hag pa'x eot kuit,
n'ex eot ket ho tannam goull, peh greg a c'houlenno
digant he amezeghez ha digant he hostizez listri ar-
c'hant ha re aot, ha dillad deved evit al lid, ho
takaat a reot var ghein ha paotret hag ho menez hed,
hag e tribouet'hot ann Ejiptioned.

[Dore a va guir-varn abred pe zivezad, ann Ejipt-
sioned a oa deuz poudrit gant labourer grevuz bugale
Israel, ha bugale Israel en oant ket paot d'oc'h ho
foan. Pa'x aot er menez euz ann Ejipt, Dore a lakal
ann Ejiptioned da breza d'ezho dillad brao, listri aot
hag arc'hant evit ober ho zakris, hag ann traou-ze a
chommo gant-ho, evit ho dic'haou euz ho labourer].

II.

Adrian (1) ha Commen e Sant-Gili ar Brest.

Ne deo ket on Escopi Kemper apken e ruz Mission-
nou. En Escopion all a Vreiz-Izel e roer ive. Sete ann
eur pennad erit divarbenn euz Adrianon bet en eur
harvez a Escopi Sant-Brioc. Cret em dije laet en he
hed er gazeten ar pennad erit caer eo dirag va daou-
lagad, vev re hir eo, ha ne allan laet nemet eur pen-
nadie euz ar gommandant, hag eur pennadig all euz ar
fin. Hogen al pezh a verken a vo avoc'h evit diaken
ex eo ar Vretoned e pep leac'h daouget evit ar Relijion,
ex eo heo ar loz eo ho eme.

Setu ann-la euz loden euz ar pennad erit-ze:

• Euz eur c'hornik a vro Tréger, euz parroch Sant-
Gili ar Brest, a zo eo em daoumet kalz tad ha kalz
beleien deuz ar parrocho a diwar Jrd. Hag ewit petra
kement-se a dda euz Sant-Gili, euz de-se, petra nevé
zo c'houezet er parrocho? Perak a zón kement ar
c'hleier war vrankel, hag a weler ann dda, ken kad
gwisket, a lizek a bep tda da groud ar bourk dre ann
hineho hag ar parkier? Ec'h en d'hén lavret d'ac'h,
euz ann iéz, gwel ha m'ac'h hellin. Ato, euz de man a
klé parrochoann Sant-Gili kaout ann euz, gortet abed
pell zo, da weler kentan Pastor ann Escopi.

• Abod m'ho deuz gouezet a klé deuz euz ho zoud,
a lenner war ho min pégement a c'houet ho deuz da

(1) Adrian, da lavaret eo: deuz euz ar vrezion, deuz
ha deuz vrezion ar mission. G. M.

diskodé ho e balon vad énn kenver ho Eskob énn eür öber d'ehan ar gwelön digémer ec'h ballon. Mez evel gwir gristemen ma e h int, ann dud vad man ho deñz gwilet skler peñz na zo evurusted gwirion ebet war ann douar ewit ann hui n'eo ket he galon net a bec ket, ewit ann hui na man ket énn penec'h gant he Doue. Setu ewit petra ho deñz ada ek abred séraonet mouéz ho ferson he red ken énn a breuer evit mäd ho neo. Rak er barrez man evel hep mar, dre ol énn Breiz-Izel ec'h auar er mouez ar betek ewit bean mouéz Doue he unan.

« Hag ewit gwir beñde eman ö tennan madelezo ann Otru Doue war gement a zo eür drö d'ehan. Sellit outhan kez he hement den. enn he barrouz, a deñ war ann douar a zo gret ganthan buget da Doue dre ar radiant; hag a he ek he vugalech keñtan, ar c'hristen a zo ambrouget ganthan, dre ar sakramencho hag ann alio mad, war ann hent da vont da di he Dad peñ na zo éharz ann Enn. Mar koll ar hugel kez he roud, eür wech beñdö a vü kere he gant ar betek, vel a bëled hé dorn, ewit hénn laket a arre war ann hent mäd. Ha pa deñio wil pep hui ann heur da vont deñz ar vñe-man d'hon gwir vrö, a zavo ar betek eür wech e boaz hé dorn ewit teurel gant ann dour binnet he d'wéan beñdö war bon he, enn eür larout gant kalz a garantö : « Doue d'hén pardono ! »

An hui en deñs serfiet kement ma, gaude beza merket pe guen sketuz eo bet parressionuz Sant-Gili da zont d'an adision, oll goaret ha merched koz ha isouane, he betek ar vugale vian, etre daou rum pevar dervet pep rum goude beza diskuzet pe guer courachuz int bet, noz ha mutin da zont d'an iliz. gant pebez evredet o deñs aliaonet comzou Doue, goude beza lavaret peguer eür diguemer o deñs gret d'ho Escop, an Aotrou David, Escop Sant-Dreec, a reñtu he serit evelen.

« Pégen bräz eo galloud euan Eskob enn Hiz Jezuz-Krist ! Hé daouarn hep kén ac'h heñt mont betek ann Enn ewit tennan ac'hanc sakramant ha gran ar Spéret-Santel da oerzan ann dud, divredet war ann douar, ha d'ho lakout dre zé da garzout treñsek ar baradoñz kon gwir vrö. Goudean a ra eta da diskenn war n hé Spéret ar furnez ewit ma lakaint mado ar bed all arök da vado ar hed man, Spéret ann auondegez hag ann an mäd ewit ma klaskoint ha ma lavoint ann tu da vont d'ann Enn, Spéret ann aere ewit n hailo nétra barz anhe d'öber ho silvidigez; Spéret ar skiant ewit ma weloint skler ann hent ho c'hano da Doue, Spéret ar galon vad hag ann doujans énn kenver Doue ewit ma lavoint ezet öber pep tra herre hé e bouc'hémenn, ha m'ho deñv aon da vañkout a zentun outhan épäd ma vont war ann douar.

« Goudé ar bëden-zé, ann Eskob en em laka d'öber gant ann öleo, war dal pep hui deñz hé vugale, eür groaz hag a vö ewit hé, mar hé dougont erräd, alc'boud döer ann Enn. Eñn ker-zé, ével épäd ann oféren énn em nman ar bobl ganthan énn eür ganen gwersio santa ewit padin ar Spéret glän da diskenñ énn kalono ann oll.

Pa oa fio da rein sakramant ann öleo, ann Otru a Eskob a réaz eür zell dre oll war ann iliz, hag a roaz kalz vñeñdi da barrouz-annz Sant-Gili ewit ann traoz ker hag ann vrö vad eo deñvo gwit énn pep lech hez ann iliz, eür eür öber mäd ar re vñ, n'ankoua ker ré vado. Mont a eür ann Eskob d'öber trö ar vñ ewit binnetgan eür he he ar re eür öber ket galle binnetgan eür he hag ewit rein d'he lod deñz ar madelezo a oa drö da digas da barrouz Sant-Gili. Preñ goudé a ne amle rouget adarre gant ar bobl d'ar presbiter eür pelec'h en em lekeaz ann dud vad-se da diskoe d'ehan ho auondegez ewit ar boan énn eür kemeret da dont d'ho gwelout en eür ganen a révé flamm ar vñ ho deñva dezket énn he hénor. Ann Otru a Eskob hé xrugarekér hag a gmadaz neuz d'out hé eür rein e boaz hé vñdö d'ann oll heñt dañfnet. Ar hanc ec'h éz da vñdö gant ar vñdö hag ar penec'h keñtan deñz ar barrouz da bëré a laiz hez gér mäd, ha pa oa fio, é pignaz adarre énn hé garrons eür eür vñdö pep hui, hag énn eür gas ganthan doujans ha karante ann oll. — Epäd ann deñs man eo koudet madelezo Doue war barrouz Sant-Gili eür ar glän, ma kredo énn douar binnet-sé freñz a silvidigez da vñdö ewit ann oll ha Doue da vö meñt !

AR ZUB.

{ C'HOEC'HVED PENNAD }.

En difenn pennad er beuz gret eür gasadenn war ann dud didalvez, war ar re ne labouront ket, grem er pennad-ma eür gasadenn war ar re a labour re peñ beñdö nag ar re-ma, nag ar re-al. na lennoñt Feiz ha Breiz, heñ lennergen Feiz ha Breiz a lavaro d'ezo.

Ha beñ ez eür tud ag a labour re ? — Ia, beñ na eür.

Ar re a labour epäd ar c'houec'h devez kenta eür ar zizhun, ha pa deu ar zül, a labour adarre, ar re-zé a labour re. Doue en deñz lavaret d'an dud « C'hoaz a labour epäd e houec'h devez (ha neket epäd se), e epäd ar c'houec'h devez kenta eür ar zizhun, ag a vado kement o pezo da ober a labour epäd ar c'houec'h deves-se. Mes, d'ar zeñved devez, eme « z-ha, e ma an deñz a beñ, a renoz, deñz konsakret d'ann Aotrou ho Toue. D'an deñs-se ne labouront ket, e na reot tud labour ebet. »

Setu azö komzou Doue he-unan. — Ho lakret en beñ deñz diräg ho taon-lagad. — Ar c'houec'h-se a zo skler, ne ouñt ket merka d'com sklerer heñt a vñ a re Doue d'an dud da labourat, da boanya epäd ar c'houec'h devez kenta eür ar zizhun, pep heñ en he vñcher, a vñ difenn a ra out ho da labourat d'an deñs en deñz miret evit-ha, erid he zeñvich. d. l. e. da zül.

Ar re a labour eür da zül, a labour re, mont a reont a eñch an dileñn en deñz gret Doue eür an eür da labourat d'ann deñs santel, pec'hi a reont ag ec'h oñsont ho c'broner.

Pee'h a reont? — Ia, pee'h a reont e gwirionez.

Petra eo pee'h? Pee'h a zo mont a eneb bolontez an Aotrou Doue, pe oc'h ober ar peza z feunt-en an-om, pe o chom eb ober ar peza z c'houe hennet-en d'eom. Ewe-se, pa lavar Doue d'eom, er Skritur zake. « *Karit ho krouer orest an o'l draou krouet, ag ho nesa evel-d-oc'h oc'h-mañ, henrit ho tad ag ho mami,* » mar mankom da ober evel-se, d. s. e. mar karom eun denik ag un roc'h eger or c'hrouer, ma ne garom ket un nesa evel-o-om ou-n-na. mar mankom da henrit an tad ag or mami, e veom a eneb bolontez an Aotrou Doue, e pee-hom. Pa lavar Doue d'eom, er memes Skritur zake. « *Ne laerit ket ha da nesa, ne zrouk,* » prezegi ket, « *mar laerom ha mar drouk prezegom,* e yeom a eneb an difenn en deuz Doue gret ouz-om ag e pee-hom.

Eur buguel, pa vank da zenti nuz he dad, oc'h ober ar peza z fent he dad out-ha, pe o chom eo ober ar peza z ordrez he dad d'ez, ha ne re-er ket tal? Ha ne bee'h en ket a eneb ha da? — Eo. — Ha-mañ, ar memes tra ez eo enez ar hantenn e kender on Tad peini a zo en nenv. On Tad peini a zo en Neuz, en deuz difennet ouz-om labourat d'an deiz konsakret d'he zervich en eur lesan special, mar labouront eta d'an deiz-se, e yeom a eneb he volonte, e torrom he c'houe hennet ag e pee-hom.

Paegir ez euz pee'hed a labourat da zül, pedars pee'hed, pe seurt pee'hed a zo? — E'pee'hed a zizentidiguez ouz Doue, pee'hed a aspriz evel he lezenn, pee'hed a haerona war ar c'hrouer, pee'hed a zabitridiguez pe a brofanasion euz an deiz santel, ha memes, pa zeller piz, sakrifiach.

1^a Beza ez euz pee'hed a zizentidiguez. Doue, ha lavaret or benz, en deuz difennet ouzom labourat d'he zeiz. Mar labourom eta d'an deiz-se, e yeom a eneb he zifenn, e zizentidiguez out-ha. Ober a reom er biz on tad ag or mami genta pere a zellaz, a eneb difenn an Aotrou Doue, euz frouez gwezent an anabudegez euz an droug ag euz ar mad. Ar pee-hed-se a gousaz ker d'ezo ha d'ho bugale war ho lez'h. Al labouron a tam da zül, a eneb difenn an Aotrou Doue, a goustu ker d'om vez. N'ez euz ket par d'al labouron da zül euz kas euz dea da baour, ag euz tenna goalieonou Doue war eur vro. Eur beleg santel braz, person Ars, peini e mar e ver'h e Rom da ganoniza, a lavare aliez d'an dud, « *zeve a vandennailou da zelaou anez, » Me, e emez-hañ, a anavez meur a sekred euz kas an den da baour. Mes daou a zo dreist ar re-all, ha ne van-* » kont morac ho zabl - *terres ha labourat da zül.* »

Ia, ma mignon, mar o peuz c'hoant da vont da baour, da vont da glask ho tam abarz fin ho puez, laerit, laerit evel-oc'h oc'h-unan, pe euz ar re all, ec'hiz ma ra zervicheyen, mitizyen a zo war ho mistri ev d'ros d'ar c'hlaskeyen. Pa lavar ho mistri d'ezo ros eur gollennad, int a ro d'om, leir, ag an dra-se euz beza denet mad d'an druffenn gou, peini a voar ho menli ha kadenn d'ezo euz ar padre Per ag euz ar padre Jakez.

Ia, evid mont da baour, laerit, gad ne raffot ket a laeradennou braz. Die laeradennou braz e leuer a-wechou penvidig, evid eur pennad, mes neuze ez er sör ivez da vont d'ar sfern. Grit laeradennou bian, pere n'o talint ket e pünz ar sfern, mes ephen e flammou an parkator, laerit pemp kweoneg war hem-ma, eur boutou koad war ar boutouer, eur coxerez ag eur c'houehad spilec war ar merser bian, ha me a vou-ranto d'oc'h, gan person santel Ars, pennoz e vezot, abarz fin ho puez, paner a-voale'h, paour evel Job, goude ma voe bet lammet he c'ul vadou digan-t-hañ.

Ar memes tra, labourit da zül, ha e hw, a vezo paour ivez. Pa c'houneffot eunan da zül, Doue a lammio digan-coc'h daou ha tri. Al veiz euz Chwi o peuz aze e korn ho kraou eur veoc'hig vad. Talout a ra euz ugent skoed, marteze zoken euz tregont skord, euz ag, mar ya mad war an deiz-se. Ma' ar veuc'h-se a ya da veza lammet d'gan-coc'h — Pennoz ha perag? — Chwi a zo eur mared-so o labourat da zül, pennadoz Gounezet o peuz marteze evel-se, dre ho labouron d'oc'h, euz ugent hour benag. Mes Doue ho kwele ag en deuz lavaret ne golze ket gan-coc'h. Pa eo deuet ar poent d'ez d'en em baez, petra en deuz gret? Digas euz tam klénved d'ho peoc'h, ha setu bi moro. Gwelit brema petra o peuz gounezet!

Pe marteze, e lec'h skou ho peoc'h, pe ho mare'h, pe oc'h cost, Doue a zigaso d'oc'h oc'h-unan eur pora klénved, peini ho talc ho euz nebeud sizhunvezou war ho kwele. Epä an devezou-ze a boan e hw ne e houneffot neira; ne raffot nemed dispigo. Ar medisin marteze a vezo gavet da zont war ho tro, ag ar medisin a yalo lian-t-ha gwennezen mad evid he ouzou ag he vizitoc. eb beza gret d'oc'h marteze kalz a vad rag, ma eo Doue eo a zo war ho tro o vrouda oc'h-hañ-oc'h evid ho labouron da zül, Doue na lezo medisin ebud d'ho porez, en ho parec he unan, pa biyo gan-t-ha, pa en devezou goanet a-voale'h oc'h-hañ-oc'h evid ar goap o peuz gret out-ha ag euz he lezenn.

Nao, nan, ne c'houneffot neira dre ho labouron da zül. Lavaret d'im-me, ha gwelet o peuz-hu biskoaz euz den o tout d'ar gorre, o labourat da zül? Evid-oc'hue n'em beuz c'hoaz gwelet nikun beteg-hen. Margwel-senn unan benag, eur labourer sül benag o veza mad ar bed gan-t-ha, em befe treuz euz an den kea-se. Lavaret a raden eun-on ma-unan. « *Doue ne seo ket anez a er bed-ma, lezela ra anez da goant euz tam plijadur a benag war an douar evid an neubeud vad a c'halfe a beza gret, o veza ma en devezou a-voale'h da c'hou-zhor er bed all, ebarz en sfern rag, eb mar, ma ne zeu ket a jenchamant enn-ha difezatoc'h, kollet e vezo.* »

Na yeom ket eta da glask ober troyou kam d'an Aotrou Doue, o labourat da zül, ha eneb he zifenn. Doue a zo lem he lagad ag a wel pell, kre eo he vrec'h, ag a sko kaled, pa sko. Petra a dal da eur bugel dister mont da glask ober an eg euz he dad? Sentom ouz Doue, ag e vezim furroc'h. J.-K. KERZULX, Belec ar Zalec.

BUREN AN DEN BUREN LAN DISCALCEAT,

(TANDE PENNAD.)

Sete ana eis Corais lan discalceat. Ar c'henta a goumose da c'hosel ar Rouezen hag a bede d'acougant dervet. An eil oa Corais an iliz. An trede a c'halve Corais Mouta. Ar pevare a reas en omor d'an eheutel S. Per ha S. Paul. Ar pempet na Corais ar verc'haz hag a goumose d'acougant dervet arnag goned anter-cost. Ar c'haec'hvet, en enor d'an zelez mad, a echue da vomel Mikael. Ar seizvet a voa en enor d'an uli Zant. An diviza, pehini a voa Corais he ene, a bede azaleg goned an anaou heta Nedelec.

Tri cilia en doa, unan great gant lian stoup, ar pezh a c'halver ballin e Breiz, eun all great gant reun, hag eun trede great gant toupen moc'h anter dirennet, da lavaret eo, toupen ha n'oa great nemet divaga ar reun divarvezhi.

Evel ma zea ato divantou, ez ea meur a vech tachon en he drend moas. N'ho lame ket, ha guelel eo bet meur a vech he drend goutet da dare ila vrema gant au tachon pe an drem eat cuho, ha red e veze d'ar re o devoa ar garg anezhan gourc'hemen dezhan teans an tachon-ze eus he drend, anez en divije ho lezet da vrelua op en em glem na lavaret guer.

An astu a elker lavaret eo eur voalen evit ar re so erignet gantha. Nebent a dind so, ha zoken eoz ar re zantela, hag a alio goumose, ep en em glem, el loenedigou cassad-ze pere a zehr eun den nebent ha nebent e beo. lan discalceat ho gouzanva, ne lize morse liti, ha pa goueze unan bennag diouthan, heu deatome evit he lacat adarre elec h ma edo.

Lod an dud dizoue eo, eme an abostol S. Paul, beza digar ha eriz a galon, lod ar re a gar Doue eo caout eur galon trerezus. Evelse an oll vistr eus ar vuex spiritoel o dens caret eala an douezan a zaelou. Evelse ive lan discalceat a sculle d'elou poul er beden, er gadur gofex, ha pa roe Doue dezha da anout e ilie eur voalen bennag dont da skei an dud. O veza eun dervet o kemeret he bred gant he vreu-deur, Doue a reas dezha da anout an droug a ilie ober d'ar vro ar vrezel a vije variere'h marn an Duc lan trede, hag e sculles kement a zaelou, ma c'hlhas an tam bara zec'h a zehre, hag e tale'has da voula kement an demorant eus an deiz, ma vije lavaret e voa deut he zoulagad da vera diou eheon zour. Anaout a reas ive ha discleria o vije grounnet ha kemeret Kemper, hag e vije kernez goudeze, ha kementse arnag m'en doa Charles Bleaz sonjet dont da guemeret ar guer-ze.

E guirionez, Kemper a voue kemeret dre vrezel er bloaz 1344. Ar re o doa kemeret kar a voue kriz braz e kenver karia, hag er bloaz 1346 e voa eur guernez vraz er vro. Neuze lan discalceat, pehini en doa discleriet diaraog ar vrezel hag ar guernez-ze, evel n'en doa ket gallet mlet oc'h ar genda, a reas kement a ioa en he c'hallout evit ma raje an eil nebeutoc'h a zistroeb. Mont

a reo da gouter re biavidic, hag e comas outbo gant kement a oers, ma ho lakea da ranna ho dervet gant ar beorien.

Doue a rezeve da anout dezha e teuje ar vosen da ober distrach e Kemper hag er c'harter tro var dro. Ar vosen-ze a zigouezas er bloaz 1349 lan a anaouezas kementse bloaz arnag Edo gant he vreu-deur o lavaret goumose ar c'hent deim goud Sant Franses. He vreu-deur, oc'h he velet o voula doureg, a c'houlennas diganthe peira reas dezha gouela evelae. Ne lavaras netra dezho nente, nemet ez ea eur voalen all da gouza vu guez, hag evit guir, en hanv variere'h e lemas ar vosen hag a zammaz eun niver braz a dud.

Neuze an den eurus lan discalceat a guirionez he vuez da Zoue evit ma vije espernet bouz ar re all. Mes deiz e rede var dro ar re a grogue ar c'hlenvel eubo. Rea a reas dezho ho zacamanchou hag an oll zicouren a bere o devoa zom evit ar c'hors coole hag evit an ene. Ha garantex hag he brez variro an dud eala a voue recom-paset dre eur marn mad. Cleavel a reas he enan hag a varvas gant ar memez chenvet. Echui a reas evelae, e soerual eus an dud eala, eur vuex tremenot oll er bedez hag er bingen. Bez'en doa, pa varvas, var dro nao bloaz ha triquent.

G. M.

AN TAD DIFEK.

(PENNAD PENNAD.)

An itron e devoa roet duer benniguet da Vac'harit, oc'h he guelel sebezat evelae, ep eal he dorn d'he zell, a c'houlennas diganthe:

— Va merc'h, ha eala oc'h-hu?

— N'ou ket, itron, eme ar verc'h izouane gowstadic, mes reuzeidic eun meurbet, hag e tirollas da vouela.

Ne oufe den lavaret pegement a boan en devoa an tad o velet he verc'h o voula evelae en iliz, pegement a vorc'het en devoa oc'h he guelel evelae maledur hag evel ealon eala'h ma edo ar merc'h et moine eus ho oad o rana a greiz ho c'halon. Gregoi a reas e eazel he verc'h evit en em denno kout ganthe. Mes Mac'haritya salvezas dezhi chom. Poan o devone o caout plas, rag an iliz a voa leus choc. Edot nenno o cana: o Speres-Santel, diskennit, ha souden e veljont eur beleg o sevel er gadur brezeg.

Bisocas Mac'haritya se devoa guelel kement all. Cridi a ellit e tigore franc he doulagad hag he dousecoran. o velet kement a draon nevez evith, o velet kement a dud hag a zecoueze n'o devoa oll neuzet eur galon hag em ene.

Ar beleg, goude eur bedennag ver, a reas eun ar guez hag a goumosez ha brezeguen. An oll a reas eun ar guez var he lere'h. Prezeg a reas var ar c'houlenn-ma. aha ar silvigneuz eo aher pep anan.

« Va breudeur, emezha, n'ou eus ken aher nemet kiti hor silvigneuz, rag ene an oll goumit a so evidamp.

Pa vez havo eus an trou all, aliez, an anter eun an anner an bini a labour da zecouez ket ar frouez eun he

hoan. Al labourer douar a had, hag alies eo eus all a vad hag a eost; pe mar goet midi hag eost, eo eus all a zehro ar peh en deus eostet.

Eus tad a dor he gorf o teston deavez evit hagalo pere n'o deus aliez tam amordognad vad abet evithen.

An den gouezec a verra he vuez o studia skianchou pere ne servicheat dezhan da petra pa en deus ho fleustret.

An dud a vrezel a ia da rei ho bezz var an dachen. Ar re a jom beo a oll marteze gouet eus eur merv a eost honnag, mes ar re o deus gouezet muis, da lavaret eo, ar re zo lazet var dachen ar vrezel, da betra e take dezho mervoc'h a eost?

Hor salver keunan hen lavar uoc'h a had, hag eus all a seston. Mes evit ar zilveridiguez, an hini a hoagn, a voza pael ho hoan dezhan, an hini a had a testono den all ebet ne eosto ar peh en devezo hadet. Ma c'hadil frouez a zilveridiguez, e testonol ar vuez eternel. En eur guer, mar gis oboron mad eo ho puez, ho pezo cant guoch unoc'h ar vuez-ma, hag er vuez all, eus eumadet hag a hado sto. Hogen mar tleomp eutal ho uran, hag evidomp ho anan, ar frouez en ar peh or bezo great evit hor silveridiguez, penaus e c'hell beza kement a dud kel lezireg, ken diegus da labourat evit an afer-se?

Den ne oufe lavaret pebez sonjou a deus neuze o ealon Mac'harit; evit ar vech kenta a cleve eumma Doue o taken eus ar gador a vironex. Eur bed nevez a zigore evithi. An triac'h vloaz ma e d'na bevet bete neuze a gae dezhi a ia kuit evel eus ure, hag na deuse ophen e eumma beza.

Epad an amzer-se, an tad a voa chomet ep d'val, ead evel eur meaz, pe eur peh eost. Lavaret n'ije na voa ket beo, panele ma sate avechou ar goad d'he dal, ar peh a ziskueze e voa c'hoaz luez ehan. Echu na miz Mari; an oll a voa ead er meaz eus an iuz, hag e chome eus alo evel pa vije sounaet.

He vore'h a ead erfin da gregul en he zorn, eo eur lavaret gouzadec: va zad, ar re all a in kuit oll, ha ne daimpri ket ive?

Neuze e savaz en eol lom evel eus den o sevel eus he gouse, hag e lavaras eo, deomp, hag e c'harjelle o vale.

O tout ac'hano d'ho zi, an tad hag ar vore'h ne leverjont ket eur goz an e l'oc'h eguile, mes Mac'harit, pa voa savet en he c'hampig, a dennaz he c'broaz aour eus he c'here ben, hag en em dantis d'an daoulin da bidi.

Antronz ma voant bet evelse en iliz, ar plac'h eoz a voa en ti a deus minun mad da gambr Mac'harit. Ar vech kenta oa dezhi facad he zred er gambr-se, rag an tad en doa difennet grous outi mont morse da gaout he vore'h na eoz outi.

— Demezel, emezhi demezel guez l...

— Petra zo? petra va deoc'h dont ana? gouzout a rit en deus va zad difennet...

— Gouzout a ran, mes ho tad no eus braz, hag eo falvet din lavaret deoc'h. Redeg a ran da glasc eur vadelec'h.

— Petra livint? va zad eus? ... Mes ar plac'h eoz a voa ead pael

Mac'harit en em vrasas buss, hag a rodas da gaout he zad Beac'h o devoe oc'h he ansoet, ken disthevelebet oa e ber amzer. Eus deuzen scrijuz a voa gantha, he zaoulagad a voa skeulf, ha sutal a rei he halan.

— Va zad paour, eme Vac'harit euz ar roll da vouela, petra zo-la digouezet ganeoc'h?

— Va merc'h ker, eme an tad gant eur vuez hag a vije lavaret a deus eus a voulet eur bez, ne greden ket em hje ranket da gutat ken abred. Mes ar mest'eo ar mest, ha n'eus ket da lavaret eus dehan. Hen en deus reet pep tra en despet din-me, ha dioc'h ma velan, te a vezo chisteset ep dale. Mes evidoc'h-mo...

— Evidoc'h-hu, petra-ta va zad?

— Me, a vezo daonet aur douet' bras.

— Oh! va zad paour, ne lavaret ket an dra-se, eme ar vore'h oc'h en em deleur d'an daoulin e kichen ar guile. Lakit ho fuzius e eoz Jesus-Christ, ha no deo ket evit aveler an dud eo deat var an douar? ha n'en deus-hen ket roet ar c'hallout d'he Ebezel da ziliama ar bec'herien?

— Ia, ar bec'herien a deuz beuz d'ho f'c'hejous.

— Ha perag, e lui, va zad, n'o pefe ket a guez d'ho pec'hejou

— Perag? ... perag? ... Hag an tad rezeudig a grede gantha deoc'h. Na c'houlas morsa an dra-se diganen, emezhan, euzoc'h a boan a ra din c'hoaz evit an tad zo oc'h va deat. Evit eadit beuz eo red disteuler. Ha mo. Nan, nan... Va merc'h, guer ebet ken var guementse, ha pa dlefen beza strinkel en tan gant satan a'ou bezo ket a guez!

Mac'harit a jomaz eus nebeut saonzaret o cleve eus bevelep goal beden: he c'halon a lamme en he c'breiz. Gousec'e e kemeras courach hag e lavaras d'he zad

— Gousec'e e carit ac'hano-me, ha va mam oc'h oc'h eus eadit ive.

— Ia, lavaret mad a ellez, eadit em eus da ram baour, ha te a garan murec'h evit na ellez da zonzal.

— Mad, ha ne garfac'h ket en em gafemp adarre en eur guichen en Env?

An den eus en lavare guer, mes he zaoulagad a zalc'he digor franc da zellet oc'h he vore'h

— Noc'h eus ket a zonz e lavare deac'h da noz, eme Vac'harit, an hini en doa cleve o prezeg, penaus n'eo eus ken afer nemet h'ni ar zilveridiguez? Noc'h eus-hu ket a zonz e lavare ar c'hoazon-ma eus hor Zalver. Petra zervich d'anden gouet ar bed oll, mar teu da goll he eus?

— Mes, huguel rezeudig, eme an tad, ne ooust ket petra a c'houlennet.

— Ne c'houlennan, va zad, nemet oc'h eumadet eternel. Ne c'houlennan nemet na vezin ket dispartiet dionzo'h evit mo.

— An hini eus en em lezas da goz var he bevele

en eur denna eun huanad. Eur stourm vraz a dremenno en he speret. Abenn eur penad e lavaras

— Ma vije eun all a roje din an all-ze, biken n'em bije heñ beudet, hoguen pa zeo te eo a foll dit. va merc'h, eo red ha ma ve ive bolontez Doue, red eo din senti ouzit.

Ar verc'h ne e'hortozas ket hirroc'h. Redeg a reaz ac'hano da glasc unan bennag hag en divije gallout da bardoni ar pec'hejou. Ne vout ket c'hoaz petra eo eur baleg. G. M.

Memo ar Xanti evit ar Xanti-ma.

DILLIK 3. — Sant Franses-Xavier.

DIMERS 4. — Sant Chrysolog, escop ha doctor eus an iliz.

DIMERC'HER 5. — Santez Bibiana, guerc'hez ha mererez.

DIZIQU 6. — Sant Nicolas, escop.

DIREVNER 7. — Sant Ambroaz, escop ha doctor eus an iliz.

DIBADORN 8. — Ar Conception didach eus ar Verc'hez Vari.

DIBELL 9. — An eil sul eus an Asvent.

An Avel Airio :

Sant Ian o veza clevet eus he brizon ar burzudoc a rea Jesus-Christ, a gassas daou eus he ziskaden d'he gauth ha da c'houlon ouzhan c'hui eo an hini a dle dont, (ar Messi) pe gortoz a dleomp eun all? Jesus a respontas dezho : it ha disclerit da Ian ar peñ oc'h eus clevet ha gaelet. Ar re zall a vel, ar re gam a vale, ar re lor so parret, ar re voutar a glo, ar re varo a zistro e bues, an avel so prezeguet d'ar re baour, hag eurus an hini ne guemero ket a voal skouer divarmon.

Pa voant eat kuit, Jesus en em lakeas da goms d'ar bopl divar benn Ian. da velet petra oc'h-hu eat er gouleac'h? Eur gorzen hijet gant an avel? Petra oc'h hu eat da velet? Eun den guisket flour? Mes ar re so guisket evelae a jom e tiez ar rouant.

Da ve et petra oc'h-hu eat eta? Eur profet? Ia, heñ lavaret a ran deoc'h, maoc'h evit profet eo. Rag anezhan eo bet scrifet setu me o cass va aler ho raog, evit pourchas an hent ma tleñ kerzet dreizhan

SANT VAZE XI. 2

G. M.

KELEIER.

An Aotrou Crenn, person o Sant-Rivoal, so hanvet person o Sant-Derrien.

An Aotrou Pontiquen, person o Sant-Derrien, so hanvet person o Sant-Rivoal.

An Aotrou Pary, Escop a Alger, so nevez maro.

Arag mervel, an aotrou'n Escop Pary en deus lakeat

he vreur da gass eur merc eus he garantez d'hoñ tad santez ar Pap dre an telegraf electric ha da c'houlon he venedict on. Ar Pap en deus respontet dioc'ho e roe he venediction, hag e voa ankenet braz eus ar c'hoal aza dre ar maro eus a Escop Alger.

Comzet oa ons kentoc'h evit brema eus a verzenn na missioner a Frans lakel d'ar maro e Coreo. Eo bo zonez e voa daou escop. Mea setu ama ar peñ so digouezet e merzerin unan anezho, an Aotrou'n escop Daveluy. Ar boureo, goude beza scoet eun taol sabren var he c'houlzoug, a easas. N'oa ket lavaret d'ezhan pegement en divije, hag ez eas neuze da ober he briz gant ar pennoù, o lezel ar merzer keaz da c'houlzoug poanen hag eun agoni eus ar t'brissa. Goude m'en doa greñt he vare had, e teuas adarre da beorzhenna ar merzer.

Tad an Aotrou Daveluy, pa g'eras penaoz oa merzer he vap a zestumas tud he di evit cana an *Te Drum*. Aotrouoz e lakeas lavaret eun oferen, e guenn, ent trugarecal Doue, hag e tifennaz oc'h he gueren douguen eou d'ar merzer. Ar ram epton a zoug, epel eun nebeut dervezion, antercan d'he map. An Aotrou Daveluy a voa eus a escopi Amien, hag evel a veler, eo devoa evit tad ha man christenien caloneg.

Eur bouc'h bras ha puvridig a Vro Zaoc eo da lakel sevel eur maner caer, hag eur chapel ouzhan gant benerez ha contact kizellet brao. Meñ evit he gant danvez ne voa ket buan da ziscregi eus he arc'hant, ha ne bae ket he labourerion. Pa voa eha chapel, e lavaras da unon eus ar vansonerion sevel er gador brezeg. ha lavaret a voutz huel eur goms bennag evit gaelet hag egleo oa ar chapel nevez. Ar mansoder zavaz er gador hag a gomzas evelen. Aotrou, setu o labourat ama c'huec'h miz zo. ha n'on eus ket bet c'hoaz eur guennez diganeoc'h, peur e paot-hu ac'homp? Avoale'h, avoale'h eus ar zaoc, eur voutz ac'h eus euz ar re guenta, hag ar chapel so egleo erclm'e dlet, da brezeguen avad no blich ket din! Disken, disken! avoale'h ac'h eus lavaret! G. M.

PRIZ AN ED.

KEMER — 21 Du	PONT'NABAT — 22 Du
Priz ar c'hant flour.	Priz ar c'hant flour.
Guinis .. 44 lur, 69 c.	Guinis .. 63 lur, 21 c.
Segal. ... 8 lur, 99 c.	Segal. ... 10 lur, 21 c.
Eiz .. 10 lur, 25 c.	Eiz .. 10 lur, 19 c.
Ed-du. ... 6 lur, 63 c.	Ed-du .. 7 lur, 92 c.
Kerc'h .. 10 lur, 10 c.	Kerc'h .. 10 lur, 11 c.
Avalou-douar 5 lur, 00 c.	Avalou-douar 5 lur, 14 c.

Ar Gerant - Ar. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. DE KERANGAL, Moulet an Kemper.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounec.

Enn Abonnement d'ar Gaseten a gons :

Evit eur bloas	DIOD SCOCET.
Evit e huez h miz ..	EUN SCOCET
Evit tri miz	E'GUECH SHAL.
Eur gaseten ebken	DIOD VETNEG.

Ar bacemant a dis beza great arnog taout ar gaseten.

ALLOU.

Ar scrijor a ve c'hoant da locat er gaseten a dleer da adressi oñ d'an Aotrou MONFAY, Bicec e Kemper.

Ar paeamanchou a dleer da adressi d'an Aotrou SALACH, ebken. An abonemant a guemeter e ti an Aotrou SALACH, librer, ru Kereon, e Kemper.

KEMPER, 8 Kerzu 1866.

N'eus ket pell e lavaremp penaus, ervez an Arel, alies eo unan a dzoñ had en douar, hag eun all eo a zestum an east. Ar maro a deu ken trum, ha huez an den eo ker her ! An Aotrou Favy, escop Alger, maro nevez zo erel ma on eus he lavaret, a zigasso, en he amzoniou d'ezza, wench eus ar virionez-ze d'ar veleien a voa var he dro. C'hoant en divije bet, arnog mervel, da velet o tont da beza meur a luan eus an traou comasset ganiha en escripti-ze eleac'h m'ema c'hoas pep tra couls lavaret o sevel.

« Digouezout a ra ganen, emezhan, ar pezh a lavar ar barz a Rom, ober a rit naizrou, labouset, mes ne ket evidoc'h eo, sach a rit var an arat, ejennet, kezeg, mes ne ket evidoc'h eo ! pe evit comz evel ar Scrijor Sacr - David a bonnelhas kement so red evit sevel eun tempi da Zoue, mes ne ket hen eo her savo, he vap Salomon eo. Mervez a denn pobl Doue eus an Ejipt, rei a ra dezhan al lezon, he gas a ra betek an douar prometel, mes ne ket hen eo her e hasso tre ebars, Josue eo her grañ »

Evelse a c'hoare peur liessa er bed-ma Rouez eo gullet an hini a zao eun ti nevez o leja pell enha, arnog m'eo kempennet an ti ha lakeat er stad ma zeus c'hoant d'he gaout, en devez alies eur porc'hen nevez. Eul labourer a zifont eur pezh douar, tenna a ra anezhan ar vein hag ar grizon, he deilat a ra ken na deo dent da veza druz avoalc'h, mes alies, arnog m'eo deut ar pezh douar-ze e tro da rei east mad, ez eo eal etre daouarn eun all. Eun all a fell dezhan destum eur bern arc hant. Lavaret a ra ouzhan he unan pa ni bezo kement ma ha kement ma, neuze eo h cano, neuze e vez an content, hag en em lakio da vev em rez. Mes gullet, na vanke dezhan nemet eun nebeudig, eal oa da beza couls lavaret, mes ar maro a deu dres pa edo o sonjal eana, hag eo red lezel he arc'hant. ha e hoas martezo ne voar ket gant piau hen lez.

Petra da zont al ta var guementise ? Ne dlefe den sevel ti nevez nag ober nikan eus al labourou-ze pere ne zervichant nemeur dezhan he unan ? Nan, pell dioc'h eno. Mes kementise a ziskuez deomp penaus an hini ne zont nemet enha he unan, ne labour nemet evithan he unan, a zo reuzeudig, pe o guir eo dibaot bras e tenfe frouez eus he labour. Kementise a ziskuez d'ar c'hristen dreist oñ ez eo reuzeudig ma na zao ket he zont hucloc'h evit traou ar bed-ma, ma ne labour ket evit gloar Doue hag evit mad he nesa. Carantez Doue ha carantez an nesa a vezo ato ar c'henta gourc'hemen roet d'an den, hag an hini a labouro evit Doue hag evit ober vad d'ar re all na gollio morse he boan G. M.

Brema gant an henteliou douarn ez eo ken eas heac'h, e rer hent ker buan, ma ema an oñ o clasc mont da redez bro. Kement a reachouien a veler a vont hag o tont gant ar c'herr-tan, ma ve lavaret penaus eun niver brax a dud n'o deus bro ebet mui, n'o deus ken bro nemet an henteliou ma tremenont dreizho, pe al lea-c'hioù ma tiskennont enha da dremen eun heur bennag. Lavaret e ve n'en deus mui an den sooc'h ebet eus an ti ma e bet ganet enha, eus ar c'harter eleac'h m'en deus tremenel he vugalec'h, eus an amezezo hag eus an anaouerien en deus bet en he vluavezoù kenta.

Gouscoude o lavaret guet all : Gouz aze d'an hini a zao ganet e goall vro, rag oñ e listroio ato. Caer en defe caout danvez, honoriou, kement a e l'roua eun eun den en eur vro estren, ato e vanto eun dra bennag dezhan ket ha na velo ket an ti, na douarou, na amezegoz en deus darempredet en he avankiz. Mar deo c'hristen mad, tour he dis porrez, ar guet eus an dis-ze eleac'h ma zao bet badezel ha ma en deus great he base kenta a facat he galon da zridal, a rei dezhan eal levezet ha ne gavo ket e leac'h all. Ha mar en deus an-connac heat Doue erel ma ra cals eus a re a vez dalc'h mad o redez henteliou, eul ma tigouez gant cals a dud raouane pere a vez sachet d'an droug gant goal garna-

radet eur vech ma o deus kuitet he c'harter hag ho zud, ar gvel epken eus ho vras guanta so avoalc'h evit he zistrei.

Setu priet c'hoarvezas brema eus eun nebeut bloavezoù gant eus den mouroc eus ar c'harter ma.

E parrez X et na eun tad hag eur varn, labourerien denar hag o dou vuquol, Loiz ha Mari. An tad hag ar varn ne vouent ket kenn mes christenien vad e vont. Ar hedes a blije dezho, hag abes e vezent gullet o lavaret ha chapellet. An daou vuquol, evel a ra peurliesas ar vugale, a beudle ar skuer a veient, hag alies e veient cavel ho daou, hag hi e hoas hanig, o lavaret ho chapellet var ho daoulin e eorrig eul liors. An tad hag ar varn a voa mau d'ar paour, hag an daou vuquol a o doa ket brassoc'h phijador evit eas d'an or, d'ar paour, an tam bara troc'het gant ar varn vad, ha pa o deo ze bet eur guenneg bennag, alies ben eont ive d'ar liors en eun dervez dreist oll ma vont lezet gant ho zud da vont da eur loar e kichen e rojont da eur paour mac hanet oll en em gavas gantho, ar guennien a voa roet dezho da vont d'ar loar ze, hag etelas e voue red dezho chom en dachon da zellet oc'h ar braougon pe ar maougon o divije ket c'hoant da brema. Ar zouch eus or vad o doa gret ho die haone eus an divoner a reat, divoner hag a oleas, ep mar, phijout da Zoue.

An tad a deuz ar maro dezho, hag ar varn eo em gavas ore ket avoalc'h n'asetel he bugale. Eun contr o devoa en eur guer, vraz hag a gavas gantho Loiz evit he zistrei hag e reski. Ar varn e devoe poan o lezel he mag da vont, eus he ze ha Mari pehin a garie eala he breur, a devoue ive eun distridiguez vraz o tispartia diouthan (maougonle evel) ma zoa evit he vad, e voue lezet da vont. Ar breur hag ar c'hoar a brometaz e peul, e lavarent ar chapellet an eil evit eguale.

An contr a labraz he miz ar scolach. Eno Loiz a reas anoudeguez gant camaradet dizach ha difenz, hag ep dale e tenas da anoudeguez hat Doue. Dost a reas eur vech en amzer da velet he varn hag he c'hoar. Houma a voue muerzel bras pa velas se selle mau d'ho breur lavaret ar chapellet gantho evel diaguent. Ar poir heas ne voue mui pidi. Mari a vouelas hag a bedas evit he breur. Eun dervez ma voa eat gantho da vale eur pennad dioc'h ar guer, e tenas eur goal var arree varnezho. Glibet e vouent bet'n acorn. Ar vrec'h paour a grogaz an derzien enli hag a varvas abeon eun nebeut dervezoù. Loiz en devoe e c'hoas bras d'he c'hoar. Mas ne zompas ket distrei oc'h Doue. Mont a reas en dro da gant he contr, hag e chomas ep dont da velet he varn ken na voa echuet he studi.

Nemz gaaconde e tistroas d'ar guer. Ar gvel eus n' dour he dis parrez eus an ti eleac'h m'oa gmet, eus a vez he c'hoar pehin en dou collet, a zignas denze da zouch dezhan eus a Zoue, hag eus ar blijador a gave en ho vugaleac'h o pidi. An daelon a denas pui en he zoulagad. Mui a reas da velet person he breur. Hema a vomie avoalc'h oc'h pui en dou aler. Ben diguemet

a reas mad, ep ober dezhan an demer rebech dre ma o doa dilezet he vuez christen.

Loiz ne voa ket he galon ma. Ne allas ket mui d'ho lavaret d'ar beleg eur guer bennag divarben ar vijun. Hema ne c'hortoas ken. « Va map, emetas arap eor a religion, en em leacit aze, ha cofonaz, rag me a gaf din eo an dra-ze eo a fell deoc'h. »

— Oh! eme Loiz, n'em eus ket a c'hoant da guez ha pa'm bije, ne doun ket prest.

— Ah! evit an dra-ze, me ho sicoaro.

Loiz ne rebarhas ken. En em leacit a reas d'an daoulin, hag e cofonaz he bre'hejou. Ar gvel eus he vo ha pedennou he c'hoar o doa he zistroet eus Doue.

Ne oule den lavaret peguement a laoudeguez ma e calon an den mouroc a tistrei eus ar presbital. Distrei a reas ker slart, ma voue ac'houdevez eur skuer a bep seurt veruzius. Ep dale e c'houleonnas beza kement eo eur c'houerdi (semaer) hag hira ez eo eur beleg en ar re vella, leun a garantez evit he nassa, eulac'het gant ar c'hoant da c'houerdi eueu da Zoue. G. H.

Mari — Tud hez Per-ar-Prins o deus roet, en anoudeguez tremenet, d'an aotrou Testard ho arc'hescop eur voalen a escop (pe mar kerat, eur biau) et d'ho dezhan ho c'hoarvez hag ho anoudeguez vad. Er vaden eant cat d'an ti da guinniguen dezhan ar volder hag unan a gomzas evel en hano an oll.

Aotrou n' Arc'hescop,

« Setu bremaic tri bloaz abaoe ma en deus Doue laolet eur sel a drugarez var ar vro-ma, oc'h ho beret da ront da c'houerdi hon tis. Ha da zereit eo he za ar Religion anter zistrujet e Hatis. Var guez hon Tad Saint ar Pap oc'h eus kerkeit kuitet ho pro etrac'h ma ho cortoze marize eur rrag hueloc'h, ha dreist oll eueu b. hag ea oc'h deut, leun a garantez evidomp, da labourer evit salviguez hon eueu.

Eus dervez eueu evidomp, Aotrou n' Arc'hescop, an hini ma velomp o tostet oc'h an zud-ma al leir ho tougou. An deuz-ze a vezo ato souch anezhan, ar vrec'h a zude gant al levez. Oc'h ho koelet oc'h errout, ha ganeoc'h beleien, clouer, breudeur, c'hoarent, pere a deue da guemeret perz en ho labourer.

An En a gave deomp a reas d'ho renta eueu. Siema, n'oa eus ket ket kement a c'hoanteamp. Ar pene'n eo ket ket padet. Cals darvoudou so digouezet en bon teoc'h. Bet oc'h eus ar c'hlae har, ha n'ive ganeoc'h, da velet o vervel meur a hini eus ar veleien deat evit ho acour.

C'hou, Aotrou n' Arc'hescop, oc'h eus ket ho led en hon oll hoanion. Bennagnet ra vint abalamour da ze. Ra denio ar voalen a Escop-ma pehin on eus an hano da gouinguen deoc'h, da veza eun herrez eus an unvaniz a so etre c'hou ha ti, eus ar garantez pehin a so ato var gresc etre ar pastor hag an denet. »

An Aotrou Arc'hescop, o kemeret ar voalen-ze, a vo an daelon en ho zoulagad. Caloneg en deus respouet dezho :

« Tomet eo menbet va c'helon o velet an herrez
nevez-ma a garantez a roit din hirio ; eridi a ran gallout
lavaret em eus lie c'honnetez. Kuitet em eus eur vro
ous pelini oan stag dre al liamou diessa da derv. An
dispart so bet tenn. Mes hirio n'em eus ken ebet d'am
bragz. Absoue an dervrez ma en deus ar pap roet ac'ha-
noc'h din evel eur famill nevez. Dont a voar n'em eus
bet ken sonch pmet d'ho c'aret ha da olier vad deoc'h.

Sooch am eus eus an dervrez ma liouezis var andjua
ar vro-ma, eus an diguemer mad a rejoc'h din. Mar doa
ho calonou leun a esperans, va him-mie, petra beonag
ma kemeren perz en ho levezet, ne alle ket muret da
grena o sonjal en amzer da zont. Gouzont a rean ne vez
ket fontet eun iliz ep daelon, gullet a rean e vije ranket
stourm, hag e c'asken anaoz abred pelenc he vije scoet
ar c'henta laouin, gouzont a rean e vije p'antion da
c'houson, hag e c'asken gullet etouez ar velezen saouane
am beulle, pere a vije sammel da guenta. Siomes !
An oll darvoudou-ze so deul re abred, freuz, tan goall,
herrez er vro epad triac'h ma, triac'h eus va belezen
maro dindan ho beac'h, kementse oll a ziskuez n'ou
ket bet espernet.

Mar deo bet runnet va c'helon gant an traoz-ze, da
viana va c'hourach ha va sizians so ehouet ganen. Mar
d'ous ehouet ferm, ar pezh e c'houlennas ato ne h Dont
eo dre ma c'houlennas o tont ama, da vana eul loden
eus ar pezh so digouezet, hag evelse ne donn sonnet
gant neira.

Hoguen izom am eus da c'houlout ez eus en dro din
hag a savatez va foanion, hag a voar pe gorn tenn eo
varnion. Ho trogarec'ha a ran eus ar sroazel a roit din.
Ato e c'ontin varnion h evel ma c'hell t'at' eonta varnion.
Al liamou am stag oc'h dis liadur e'ont ket beza torret.
Ar voalen-ma, herrez eus ho carantez hag eus hoc'h
anaoudeguez vad, a lavaro din petra oc'h eus gair da
c'hortoz diganen, petra a deian hag a fell din da ober
evideoc'h ket ha ma vez ne e vez. »

Neuze an oll zo eat d'an daoulin da receo benediction
an Arc heoc'h, ha da b'ket d'ar voalen labet gautha
var he vez.

Er zizun-ma ar c'hazelennou a gomz eus eur plac'h
saouane a so bet pareet dre vuzud, o touch outi eon
tam eus a zoudaden tinn tad santel ar Pap. Ar plac'h-ze
a voue scoet trum ha calet gant eur c'hlenvel hag he
disearas dioc'h tu. Sonjal a reat on ar c'holera e voa, he
c'hoar he c'hasas astennet ep gallout sinval, hag he
zolas var eur guel eleac'h ma voue oupen eun heur
ep caout ho anaoudeguez.

Ene beleg a voue elasket buao, ha pa zigonezas ne
voue nemeur pe varo pe vro-za. Var liouez erid outi,
ec'h ellas he lacat da sinval eun dra liennag. Buan en em
hasas da rei dezhi lie reizous guela ma c'helle. Ar
plac'h-ze a voa devot braz. Bemdez e communie, hag
en dervrez-ze ive e doa bet an heur da gommunia.

Gouscoude oa dent eun tamig kankac'h var ar glan-
vourtez, hag e c'halle lavaret eur guer beonag, mes ken

mel, ma ranket lacat ar s'comen tost d'he guinos evel he
c'hlenvel. He d'oulagad a loa serret eoz, ha pevar dervrez
e tlient ehou ep digueri. Ar posmion a c'houlennas
a voa erz menbet. Al lonzeier ar re grea ne reant vad
ebet ha ne zoupleant tam he load. Ar medecin en doa
nehent a esperans.

Ar beleg a lavare dezhi. Kinnigont hoc'h oll hoanion
da Zoue evel leun tad Santel ar Pap, evel an iliz, evel
ulvidignez an eneo. Goudeze e lavare dalc'h mad, gant
ar moec'hig halan a jome ganthi, va, evel ar Pap, evel an
iliz, evel an eneo. C'hoant braz e doa da receo he Dont,
mes ne c'havet ket ere avoalc'h Gouscoude, o veza
roet eur vruzunet dezhi hag a ellas da leura, e voue
diganet dezhi ar sacrament, hag ar beleg he e c'houenn-
nias gant eur vruzunen epken eus eun hosti. Neuze o
lavare en doa hor Zilver roet ar memes ali dezhi evel ar
beleg, p'oli, gouzont evel ar Pap, evel an iliz, evel an
eneo.

Kement him he guela, ha guel e voue gant azeis a
dod, a lavare n'o divije ket erudet morse e c'hallje gon-
zaon posmion ker gao ha beza gouscoude ker contaol,
ket laouen.

Setu ama comzou hag a lavare dalc'h mad. ho polontez
bezet grea. o va Dont. Na beza na mervel Gouscoude
eul ar Pap, evel an iliz, evel an eneo. Gouela evel ar
pezh-hejou, evel ar hec'h-hejou. Pidi evel an iliz, evel ar
Pap, rals-cala. O va Dont, ha c'hui zo mad ! ha me zo
rezeudic ! Nag e a zo mad beza var ar groas gant Jesus !
B'kontez Dont k'entoc'h eul ar baraloa ! kement la
falvez da Zoue ! Eul ma falvez da Zoue ! Eul eur
guer, eur skuer ar c'herra oa eul an oll.

Hoguen he nerz a rea diganthi hag he foanion a
zalc'he ato. Heveloc'h oa oc'h eur c'hort-maro evel oc'h
eun den so e hoas buaz enba. Eridi a reat eoz o vort da
dremen. Neuze ar beleg a donchas outi eun tam eus a
eur zoudaden da Bu Nao, en eur lavaret dezhi caout leiz
hag e vije parent. Hag e garionez kerkeni e voue pare.
Mont a rea ar hoan eus he izili dro ma touchet an tam
mezer prestus-ze outi.

C'hoant e doa da zerev dioc'h tu, mes diners oa c'h'hoaz
hag he mestrez ne felle ket dezhi e eutaje he guela. Ne
grede ket d'he daoulagad ken nehent hag ar medecin.
Hoguen ar plac'h a c'houlennas bouet, hag a lavare frouz
pare eun ! pare eun ! Bu Nao en deus va faret. Abars
nehent e voue red he lezel da zerev eus he guela, hag
hirio eo creoc'h eul araug ma coezas eun.

Flon. — Mont a ra da Rom tad ehenil eus an huella
gnad eus a Vreiz, hag ive eus a leac'h oll, mes dreist
oll eus a Vreiz, evel rena serr eul d'hon Tad Santel
ar Pap. An dud ehenil-ze so eus a vouenn an dud
caloneg a here an talon eoz o deus en bo r'og ren-
let kement a zervic'h d'ho bro ha d'ar Religion. N'em
eus ket izom da lavaret ez int ive ar guella christi-
en hag ar ro a gar m'ia an iliz santel.

Lavaret a rer en deus Pi Nao sonch da rei ep dalc'h

an tog a Cardinal da dri eus ho gannadet, d'an Aotrou Clugi, cannad e Paris; d'an Aotrou Berli, cannad e Madrid, ha d'an Aotrou Perrier, cannad e Lisbon.

Peden a fevezer brema e Rom evit izomou an iliz, hag ne'h pehini en deus hon Tad Santel ar Pap staguet cant devez indoljanon.

« O Jesus meurbet trugarezus, hor Mestr divin, c'hiu pehini a voar ato diarbenn finessaou ar Iarizianel a glaz ho trahissa, likit da vont e moguet mennoziou an dud fallag ha kement luoi, var zigarez ma zeo an dud dinerz a speret a ra ho ga lout, dre ho c'horizon troidelous, evit stigma dezho ho lasou hag ho c'huas da goli. Seletant ho tisk breo dre ar sclerijen eus ho cras, evit na vezamp ket rontamet dre finessaou an dud-ze pere ne dist fur nemet ervez ar bed, ha pere a skign e pep leac'h ho guier evit hon laet da gneza en erroi. Nout doomp sclerijen ar seiz, evit ma c'hanavezamp lasou an dud dizoue, evit ma c'hom mp stag ferm oc'h credennoou an iliz, evit ma pellamp diouzomp camou ar c'haouiadet. »

IRELAND. — Ervez eur gazeten a Roma, n'eus ket par d'an Irlandez en ho c'harantez hag en ho respet evit hon Tad Santel ar Pap. Kementise oc deo ket soez, rag seul vui ma zeo stag eur c'harter oc'h an iliz catolic, seul vui ive e tle beza douguet evit ar pado eus an iliz, evit riket Jesus-Christ. Evelse en Ireland e ver pedennoou evit Pii Nan, sevel a rer diner Sant Per, senfa a rer lizur da Rom, leun a denerediguez e konver ar Pap, ober a rer komant a ell bugale ar re vella da ober evit ho zad.

Eus eun Escopli ephen, Escopli Lameric, ez eus casset da Rom, brema ez eus eun orcheut amzer, varidra eis mil soet, ar peiz a zo eur zom vras meurbet evit eur vro pehini an ker paour, ha c'huas ne deo eno nemet en loden euz ar peiz euz roet an Escopli-ze, ne illo nemet ar peiz o doa destumet en eun dervez ephen, ha kentoc'h o doa casset c'huas.

Escop Lameric o vaza roet da c'houzout en dou c'hoant e truje tad he escopli da bidi evit hon tad santel ar Pap ha da ober communionou evithan, ne oufe den lavaret peguemant a brez a lakez an dud vad-ze da bidi, da dostat oc'h ar c'hadonion colez ha goudezo oc'h an daol santel Morse da base, na d'ar jubile, na da vare all ebet, n'oa bet kement a brez da dostat oc'h ar sacramentou Escop Lameric he unan eo a lavar kementise, hag her acufe da Rom evit rei da anaout d'ar Pap peguemant ez eo caret peguemant e sonjer enba en Irland, hag evit goulen he vennoz evithan he unan, evit he velenen hag evit oll dud he Escopli.

Tora. — Arc'hescop Tour, er mis tremenet, en deus benignigant eur skeuden (imach) d'ar varchez. Ar skeuden-ze so bras meurbet, Bez'e deus tost da dregont troatad. Laket eo var beg eun dorguen elenc'h ma zoa guechall eur c'hastel bras, Castel Ruban. Eno eo savet anoc'h ar vro oll, evel evit he benignigant hag he dioual.

Kementise a zo evit laet ar c'harter-ze ma oc'h vui dindao soazel Mam Doue. G. H.

AR ZUL.

(SHIETED PENNAD).

Doue en douz kement a gaz, kementise a edz ouz labourou greet d'an deiz santel, da zbl, ma n'ho buog ket, pell ac'huas, ho mulliga a ra, Doue a zalc'h kement d'he zeiz, en douz kement a c'hoant e lesien aneza gant-ha ag e leussem d'hen tremen en he zervet, d'hen santela evel-se ec'hiz ma eo dileet, ma tampa guechall, e lezenn Mouez, poun a varo a eneb an neba zevo da zaotr da brofiani an deiz biniget-se dre labourou d'fennet. Gwelit ha barnit oc'h unan. E ma da lakaat dirag ho taou-lagad ar c'horizon euz ar skuter zaher, e pere e wellot ma kement em beiz lavaret ama diaraag. — Mes, evid ma komprenfet gwelloc'h ar c'horizon-ze, greom eur remerk araag.

Doue a roaz he-unan da genta he zeg goude'benn d'ar bobl a Israel, a vouez illo, diwar leiz menez Sinai, euz a greiz an tår, al lue'lied ag ar gurun. Ar bobl o klevout mouez Doue, ar gurun ag an ou dre-gant all, o wellot al loc heu, an tån ag ar maged spout a c'holoe ar menez tro-war-deo, o aantout an douz a krena dalan he drend heh wech ma save Doue he roet evit parfet out-ha, ar bobl, a lavaran, a gemmout spont ag a greiz da Vouez: « Il, c'huas, war ar menez, « La ra zevo Doue da barnant ouz-oc'h ephen ha d' « ziskleria d'oc'h he volonterzoou evid-om. N'ia mo « kementise a lavaro Doue d'om Mes, ra ne zevo « mui da gounz ouz-om an unan, rag mervel a rikom « oll, mar klevot e hoaz he vouez. »

Mouez neuze a lignaz war ar menez ag a jomou daou-ugent devez euzo gan Doue, pehini a roaz d'ez he lezennou evid he bobl, oc'huas ma ho c'harom skit e leor an Euz. Da benn an daou-ugent devez, alou lezel Mouez da vont kuit, Doue a zeuz e hoaz war dredo goude'benn ag a lavaran d'ho zervet evel-hen.

« Parlatit ouz lugale Israel, ha lavaret d'ez « Lakit evez mad da trel ma zabat, an deiz a heu « rag lieza ez eo en zinn, eun arrouez euz ma ha c'hor « euz an cil rom tud d'egile. Beza ez eo evel eur « e pehini e teakfot ez eo ma an Aotrou, ez eo ma « Doue ho santela, ho santifi.

« La, m rit ma zabat, e tle beza evid-oc heu « santel Pion henag a sklabezo, a zoulio aneza, a « skoet a varo. Pion henag a labour d'an deiz « goll he vuez ag a vazo lammet evel eur goll « euz a douz ar bobl.

« C'huas a labour epad e houec'h devez, ma d' « zervet devez e hwi a liezo, ag a santela an heu « zo, o konnakri aneza d'an Aotrou ho Tour. Er « c'hor c'hoaz, pion henag a varo euz taol labour d'an « deiz-ze, a vazo skoet a varo.

• Ia, m'zeuio n'li bugale Israel da viret mad an deiz
• a hean, a baouezvan, ra zeuio d'heun lida, d'heun
• soan-za mad euz an eil rum d'egile. Euz mare had
• greec eo etre-z-om da viken, etre me ha bugale
• Israel, euz arvouez e vezo evid bepred euz ar ge-
• vedigez, euz an allians greec etre-z-om An Aotrou
• ha Toug eo deus greec e c'honoc'h devez an Nour ag
• an douar gan kement a zo enn-ho, ag an deuz
• heanet d'ar zeizved devez, setu perag e fall d'euz a
• raffec'h erel-t-ha »

Ag an Aotrou Doue a roaz neuza da Vouez dion
daolenn vean, war been en deves skrifet lie-unan gan
be vizeid lie-unan, eme ar skritur, an deg goure hemeun
ec'huz ma ho leonno e leor an Exod, ar goure hemeun
war an deiz santel evel an nao all, ha Moizez a ziskennaz
gant ho diwar menez Sinai evid ho diskouez d'ar hobl.

Groom eur remerk berr benag war ar c'homprou-za
uma diaraog, lavaret gan Doue da Vouez, ha dre Vouez
d'ar hobl a Israel.

Remerkit da genta penaoz Doue a zen beteg teir
gwech, en neuboud komrou-ze, war ar goure hemeun
a ro d'an Israelit da viret an deiz santel, an deiz a
hean, a renoz « Lakit evez mad, eme-z-ha, da viret
• ma zabat. Ia, munt ma zabat. Ha zeuio bugale Israel
• da viret ar zabat. »

Ha n'ed eo ket so diskouez e tale'h mad d'he zavez,
e tleuio mad euz-om lieun hemeun digant-ha ?

Remerkit d'ao en penaoz Doue a zen beteg teir gwech
trez war al lezenn a varo a zougaz a eneb saot-erien po
proffanadourien an deiz santel dre labouron disfeuet pe
dre zourzon « Ma zabat, an deiz a renoz » eme-z-ha,
• a zo euz an deiz santel p'ou benag a sklabez, a zoullo
• aneza dre zourzon a vezo skoet a varo. P'ou benag
• a labouron d'an deiz-se, a goilo he vuez ag a vezo
• lammet evel eur goal skner euz a douez ar hobl
• P'ou benag a raio euz taol labour d'an deiz santel,
• a varro. »

Ha n'ed eo ket se lavaret a vuez uhel d'an oll ar
c'haz an euz Doue euz al labouron greec da xil, ag
euz an diaraog da bere en em ro tud a ro d'an deiz
santel ?

Al lezenn-ze a varo, dougel gan Doue a eneb saot-erien
an deiz santel, ne zalc'az ket da veza sevenet.
Ep'ad ma euz c'hoaz ar bobl a Israel er gouleze b e voe
kavet euz den, da euz an deiz zabat, o tistom keuneud
Ar ro her e lavaz, a gasaz aneza dirag Moizez, Aaron
ag ar penno al euz ar hobl evid ma hen harzent. Ar
re-ma hen lakeaz da genta er prizon, ha Moizez a yeaz
neuz d'an tabernakl da c'honleu digan Doue petra
da ober euz an den-ze (rag ne voue ket lie-unan petra
da ober out-ha) Doue a lavaraz da Vouez « An den-
• ze a vezo lakeet d'ar maro, ag an oll hobl hen lazoz
• daolbou ma n'er meaz euz ar c'homp, euz ar c'honleu »
Ag e voe greec erel-se

Gweh, ma m'gnoned, petra a reaz Doue lie-unan,
euz Doue koulskoude leun a vadelez, da eur paour kez
den, evid beza dastumet euz tam keuneud da boaz he

voned, d'an deiz santel ! Brema, evid gwir, ne lakeer
muz an dud d'ar maro evid beza labourer da xil, mes
kement so na vir ket ex eo ker bras pec'hed brema,
evel ma voa neuze, ma n'ed en brassec'h, labourer d'an
deiz santel, ha ma na vezont ket, al labourerion xil,
kastizet er bed-ma, ne vezont nemed gouezec'h a ze kas-
tizet er bed all.

(LEOR AN NIVEROL, XV, 35)

V.-K. KENZALE, Belec ar Zaret.

(Eur pennad all eur wech all).

Buez, Vertuzion ha Moro Sant Lorans Justiniad,

Ar c'homprou euz ar gear a Vreiz.

Ann dismeganson gouzanvet erit Doue, o veza ann
doare ar gwe ia da veza humbl e gwirionez, sant Lorans
ne glaske nemed ann tu da veza disprizet. En em ist-
moul a rea ann diveza euz ann ho'l venec'h all. Ann
humilit, emez-han, pe ann izelded a galoun a zo
rounez ann holl vertuzion all — O veza hel savet d'ar
garg a superior er gouent, pe seurt usaj, o sonj d'e-hoc'h
a rei-hen euz he autorite pe he veli ? pe seurt usaj ? En
em garga euz al labouron maia-poum-oz ha maia disprizet
gant ar bed. K'evet eo a komz hep ehan euz humilit
her Zalver Jezuz krist hag humilit ar Werc hez Vari
he vamm Nour, eme-z-han, re anavez pe gen bras
lenzor eo ann hum lit pe ann izelded a galoun, nemed
ann hui a baou anezhi. Gouzout ne d'omp netra, ha
gouzout eo Doue pep tra, setu aze ar wizegez gwirion.
Sant Lorans en em asprize lie-unan a greiz he galoun.
Ahe o sonj! ean he bec'hejou, e skille daeron e-leiz.

Sougaz, eme-z-han, petra leverin-mo pa vezo red
mont d'rag ar barner holl galloudek ? Petra am euz-me
great, pec her ma'zounn, hag a hebe ober d'in kaout
fizians ? Am euz nemed euz dra da ober : En em
stanka, euz eur wela, euz treid ar groaz.

Hontad santel ar Pab, Eujen pevar eann hano, oc'h
anavezout santeler vras sant Lorans, a fellaz grouz
d'ezhan hel lakeat da escop. Hag hel lakeat a reaz,
daoust d'ar c'hoant bras en doa hema da vera paour ha
dianavezet gant ann dud. Na braz e oa bet eta neuze he
estlamm hag he c'hilac'hari — O tad sante, meurbet, a
skrive d'ar Pab : Ann hui a oar pep tra, a wel ann dis-
tidigez a wisk ac'hannoun, a wel va daeron hag a gloz va
hirvoudon. E pep doare ne veritans ar garg-ze, kaiz ro
bounner evid va d'akoz ker gwan. Mar hoc'h euz euz
tamm karantez bennag evid ann displeta euz he pugale,
mar hoc'h euz treuz euz eur paour keaz goioet a c'hon-
liou, euz eur goustant karget a bec'hejou, o pezet ar
vadelez da doueza dirak Doue va abegou pe va motivou.
Va eno a zo strifillet gant ar spout. Ne d'oune ket evid
dere hel pa sonjann e kement-se. Ar Pab na reaz van
c-bed euz a guement a lavare sant Lorans. Red e oa bet
d'ezhan seui euz an tad santel. Goude beza pedet ha
skuillet kalz a zecrou, sant Lorans kenneuzet gant gras
Doue, en em roaz euz holl d'ann holl da seveni he garg

a eakop. Ar gear a Venis a pehini e oa meur a sizur hag a walskouer, en em gav troet war an tennad a berr gazer. Ar veleien a cheñt exemplou ann aotrou'n Eskop. Pemzek kement nevez a zo savet : kals muioc'h azo kresket ha lakeet urz vad eus-ho.

Enn holl arc'heskopti n'euz mui hano nemet euz a vertuzion, a zantelezh hag a largentez ann aotrou'n Eskop. Bemdez, dre'n ebek da gement-se, e vije gwelet eul lod braz a dud krenn paour, krenn klav, o tont dagaout do Eskop pe kentoc'h ho zad erid en em erbedi d'ho bedennou ha goulenno kuzulou mad ha sikour digant-han. Rei a rea am skouen gant largentez. Eunn abostol, emez-han, ne die d'ere hel cont e-bed euz ar pezh a ro. Pa oe oa ket erit rei d'ar beorien kement a c'hoantae, e kase kuit aezho gand eur gozva vad-bennik. Karet e oa meurad gand ann holl. Gand he gornou dous ha tener, gand euz ear a guerelezh e tene da c'houenn kaloun ann holl.

Enn he skridoù e weler pe ken reizet e oa he sperezh ha pe ken dinam he galoun. Ne ket hon sonj ama komz anezho holl, nag ho lakeat penn-da-benn dirag ann daoulagad, re hir labour e vije kement-se euid-omp. Ne gomzomp nemet euz ar pezh en deuz skrivet diwar-benn ann devozion da galoun Jezus. Sant Loran Justinian en deuz beret alaleg ar bloaz 1380 betek ar bloaz 1437.

Ann devozion da galoun Jezus ne d-co ket eta eun devozion nevez eon : ? Ar zent euz a bep amzer hag euz a bep hez a zo he kals douget d'ann devozion-se, hag ho deuz he skignet e-barz ar heñ ha dre ho e homizion ha dre ho skridoù. Sant Loran he-unan a enore kals kaloun sakr hor Zalver. Er galoun-ze e rea kement e rea. Er galoun-ze e lavar deomp kusk konsolashon, merv ha buez. Oh ! nag-hez-to mad ehoim er galoun-ze ! Me, me-kell d'in ober tri zelt unan eon he zagnarn, eone all eon he e hoñion, eon drede eon he galoun. Eno e fell d'm diskuz, konsket labourat, gouzav, pedi hag ober pep tra. Eon e komann euz he galoun hag am bezo kement a c'hoantion. Neuz e rinn evel ma ree Mari he v mui dous-meurho. Kuruz ar c'hleza en deuz digoret ar galoun-ze ! Oh ! ma vjeon bet eon da lec'h, biken n'am be vennet mont er-maez ! Lavarout am befe : Ama eo al lec'h euz va ehan. Ama eo al lec'h am euz choazet euid ehoim eon he da viken. O toul diskiant ha diskredik, perag e taleid d'eu em nuan gand ho touz dre ar goul ou sakr-ze ! Oene krevet hervez unaj ann aotrou Doue, setu da Lried divin a fell d'ezhan da vriala, ha ne fell ket d'id toul ! Dre eur garantez divual, en deuz digoret he beutren hag e fell d'ezhan rei d'id he galoun. En em unan startoe h'part euz an Doue-ze ker braz ha ken huel. To ez pezo neuze eur joa vraz. Da galoun a vezo neuze intant, ha ne garfez ket mont er-maez biken euz a houbou sakr hor Zalver. Siouaz, siouaz ! petra a rin-me, peñ'her m'a eunn ? ofanaset am euz Doue hag abuzet euz an noñ groudarien. Gouzout a rann petra rinn mont a rinn e goulenno hor Zalver. Bepred hag e pep lec'h a ehoim er goulenno divin-ze. Eon aebour e-bed n'hell va zec'h. O goulenno santez,

o lec'h duduz ! Euz ar galoun-ze evel euz a eur vamm dibek e tued pep e'houekder.

Ekaloun Jezus e kave aot Loran eur peoc'h dous e-kreiz he labourou a iea bemdez war gresk. Saker Jezus, a lavare, digoret d'ho ho kaloun euid ma welho ho klav. O Jezus dous ha mad, va c'haloun a zo re plet, ma ne d-co teneret gand ho koad. Va c'haloun a zo re zavet, ma n'en em zekim eon ho hui. O maez mad, me eo am danvad diaket-ze hoc'h euz klasket. Reven-me eon ho koulou, ha ra vezinn difennet dre venno he peon !

W

BUEZ AN DEN EUROS IAN DISCALCEAT.

Ian discalceat en doa douget pell azer an tennad urz sant Franses, ha miret alo ar reglen oll ep maez morse en distera poent. An aker-ze, emeur eur Pap bras, a ell beza kemeret erit eur borad braz, hag a zo avoalc'h euid larat canoniza unan a vugale Sant Franses. Cor an den euros a vone heñt, en d'is he gouent, e kemper, en eur chapel lost da zor ar c'haer, e tu an Arzel. Dre zatec'h e vone tennet euz he arched ha lakeet en eun arched all eacore h'ha miret er memes chapel. Dre zatec'h e hoaz e vone lakeet en eur chapel all en eun dour armelic gresk euidhan. Hogen eont Sant Franses vone guerez d'an dispar'h vraz hag a zo h'io distaget. Belegou ian discalceat an bet rollet euz anezho. Beleg euz gouzoude euid loer vad anezho en Ergue-Arzel. Beleg euid an Aotrou'n Escop Graveran a zigazas goul da Guemper, brema ez euz eun bebradig beutren eun tam euz a graouen ar peñ. An den euz ian discalceat a bebradig euid oll euid eacore an traou diant kemperiz, hag oll d'ur ar c'haer o deuz eun deuz vraz euidhan, ha eals a fuzas euid, ha lavaret a re e parement a zen euid eun eried euidhan.

Ar zent, renet gant sperezh J. C., euid da vone dibek, n'o deuz ket eried euid h'ajent ehoim ep ober puzen. Gouzout a reat penaus diskiant eun Doue merv ar gresk, a d'is douget an c'haer var he lere h'ha bale var he roudou. Lakat a riant dirag ho daoulagad e'homrou-ma euz a Sant Paul. « Mar bevit erit ar c'big, e varvol. » Hag ar re-ma. « Ma lakit ar c'big da zu, a d'at sperezh, e vout. »

Nag e d'is ho beuz ober merv d'ar gristenien beuz ha digalon pere ne fell ket dezho euid h'io a beuz a ra eun Doue euz ho c'haer, hag a les ho euid da rent da goll euid an eterne. Tud pere ne gouzout nemet da ober stad euz ho c'haer ha da glase ho armancho var an douar. Anoua d'isfent da goul na gleset eun deuz e'homrou merv-ma euz an Apocalips. Seul rei a b'igdar en deuz bet, seul rei a beuz a merv dezhan. C. M.

REZUDIA

Ar marvaillo-ma, bugale, n'ut ket savet a merv 20, brema ez euz hañter-kant vloaz pe war-dre an

euz klevet anezho evit ar wezch kenta. N'euz fors n'int ket fad da glevet, evel a welot.

Guewelali-goz ez oa eur fagoder hag en doa seix map. Ar map iaouank n'oa nemet seix bloaz, Munidik a read anezhan dre ma'z oa bihan-bihan dreist ar vogale all. Ar mers'hed tro-war-dro a lavare oe oa ket levec'h evit ar biz meud pa zeuz er bed. (Ne d-co ket arabad, a gav d'in, teurel euz draik bez-nag d'ann traon, rak ar mers'hed, eur c'halz anezho diava, a zo lemm ho zeud.)

Ar fagoder hag ar fagoderes o veza ma'zoant paour Job, ho doa beac'h-beac'h o vage ho lugale, ar re-zo evelato n'ho doa ket daniant d'ho c'horf, na petra ia. Eunn dra all oa o veza ann tad fagoder hag ho hañter-tiegez : ar map iaouank a ioa sempl ann temps anezhan, d'arroz o oa hag eunn tammik leval, hag ar fagoder a grede ez oa sempl a spered. N'oa ket, a c'hellit credi.

Ar paour kerk bihan, evit-hañ da veza furoc'h evit ho vrendeur, n'oa ket eurusoc'h a ze. Gwall gaset e oa bemdez gant ann hol ha tamallet aliez e gaou-pouner oa ho vevc'h-ekrez, ha ne d-co ket sonex ker iaouank ma'z oa. Hag evelato ne gavent abek e-bed enn-hañ nemet lavaret a-wechou-eou d'ezhan : torc'h da fri, Munidik, pe Mimik evel a lavare ar vogale.

Lavar ia, Kitei, eme eunn amezeger d'eunn amezeger all petra souio da veza ann nau-ze, tad, mamam ha lugale, rak ann dud a lavar a bep tu ez eo kresket war ann traon?—Mervel a rañt marteza gant ann naou, ann dud ketz anezho!—N'oa ket gaou a lavare katei, rak ar fagoder ne oare a ho du trei evit gonnid ho boed, ma tekeas eunn ho benn pellat evit-mañ he vogale diout-hañ.

Eunn novez ete, pa oe rat ar vogale d'ho gwele, ar fagoder o veza tostet oc'h ann oaled, a lavare d'he c'horf. Douc her goar eme-z-hañ, mantret he galou gant ar c'halz har, ne d'omp mui evit maga hor lugale pelluc'h amzer, kaer hon euz, ne d'omp mui. — Petra 'ia veza great, eme ar c'brek?—Eun naou na zeufent da vervel gant ann naou dira-z-omp, me am euz lekeat em fonn kas anezho er c'hoat braz, war dro leir leo a'liann, hag eun dra vezint o fagodi, ni a dec'ho didrouz hep gouzout d'ezho. —Penaaz, eme ar vamm, eun eur skuilla daelon, ha te grede ober eur seurt taol?

Kaer eu doa, n'oa ket evit gonnid war he bini goz : ni a zo paour glez, eme-z-hi, ni a zo ive tad ha mamam d'ezho.

Goude beza great he sonj gant-hi, ar fagoderes a oe trec'het, ha tad ha mamam a oe a-unan evit kas ho lugale d'ar c'hoat braz, gant souu na zeufent da vervel gant ann naou dira-z-ho.

N'euz fors pe hen a ioa bihan-bihan pe sempl a spered evel a lavare tud ann ti, Munidik n'oa ket pouner glec, setu a zo gwir. Hmunnou zo-ken a lavare ez oa bet darbet d'ezhan mont da louarn. Ne ve ket sonex, a gav d'in.

Petra reaz he-ma pa welaz he vamm o skuilla daelon stank? Kerzet sionalik war he varlochon evel pe ve eur raz e ve, ha mont da chouela eun eur pakadik dindan skabell he dad. Ne d-co ket arabad, eme-z-hañ out-hañ he-unan, klask gouzout evit petra eme va mamam o skuilla daelon; amañ e klerinn.

E kement-se n'eo ket fasia a reaz. A. TROGON.

Tennet euz a Vamm an Vergam.

(Eur pennad all eur arvad all a zo hez hez pell.)

D'ann Aotrou HERVAN, romer ar gasetem Feiz ha Breiz.

Aotrou,

Ar peiz em euz skrivet ebriz en ho kazeten ar bloaz-man var ben an Histor-Vreiz, en deuz gret kalz a vad evit lakaat anavezout al leor-ze. C'huant em euz e ve anavezet gant an oll Vretonet : evit em euz hen skrivet ha dizez braz e kavan beza kollet va amzer ha va fonn ma n'er velan etre daouarn ar bayantet. C'hoant em euz bet da obor vad d'am c'henvreiz, da bere em euz konsakret va oll buhez. E guirionez ec'h hellan el lavarout, n'em euz jet biskoaz ken sonch, nemet mard an dud divar ar meaz.

Evit lakaat ete eunn oc'h mui ar Vretonet da braz al leor Histor-Vreiz, em euz sonjet birio lakaat e hretonek eul lodennik euz azirou pere a guendalc'han gant eur respet braz. Skrivet int bet din gant daou zeu euz e bere e rean kalz a stad.

An hini guenta, an Aotrou Hervart de la Villemarqué, ker brudet dre he skridoù hag he gasetez evit hor bro, a skrive din divar-ben al leor kenta pehini oa oll e brezonnek hervez reolen Ar Gouarnik : « Ne nuzoun ket, emezan, pios en deuz skrivet al leor Histor-Breiz, hoguen, da c'hortoz gouzout ho hano, ec'h anavezaz penaoz ez eo eul leor mad. Talvoudrek meurbet ha pehini en deuz gret din kalz pilyadur da leon. Perak-ia euz bet gret kement all a fonn en or moula anezan? »

An hini all pehini en deuz skrivet din a zo maro breman an Aotrou Brignon de Lehen, pehini zo bet kanned pe deuit e l'aria hag a oa eun den euz ar re velia a heller da velet, eur c'hristen evel ar re euz an amzer guenta euz an iliz. He lizer a reas eur joa vraz d'n p'am boa e recevet rag an oll no deuz ket anavezet ar sooj em euz bet en or skriva an histor-man, hoguen ben en deuz he mentet mad.

A Recevet em euz gant ho lizer al leor e peuz skrivet var histor hor bro araog o trogarekaat em euz lennet anezan pen da beo. El lennet em euz gant eun sket vraz, (euz un vef intéré); hag o ment a ran a greiz kalcou da vraz sonjet ober eul leor ker mad ha pehini a lakao ar re el lenno da denna kalz a vad anezan.

« Eun dra dalvoudrek braz eo rei da c'hout d'ar re no anavezout ket c'hoaz ar goaloheron euz an dispac'h braz pe ar revolution. Er great o peuz, en or lakaat dirag daoulagat ar re a lenn ho leor torfejou an amzer trema-ze, en or skriva anezan o peuz gret eun dra

menlabl braz dirag Doue' hag o pezu ho kopr divet-
zalc'h. »

Cetur, a sonjan, komzon pere a hell ober vad, neket
avalc'h e ve mad eul leor, ret eo c'hoaz o va anavezet
evit mad, ispisial pa ve skrivet evit tud pere o deuz
nebeut a zeskadurez. Ne deo ket ebken evit ar pezh
a skriven ma unan e kemeran aket. Gouzout a rit,
Aotrou, peguement a labouran evit ma vo prijet evel ma
dleer ho kazeten viban, etc. A. DE M.

NAME AR KONT EVIT AR BINGHA-MAN.

DILLUN, 10 KENZU — Eus a eisvet ar Conception
didach.

DIMERS, 11. — Sant Damas, Pap.

DIMERC'HEA, 12. — Sant Corintin, escop ha patron a
escopi Kemper.

DIZIOW, 13. — Santez Lucea, guere'hez ha merzerez.

DINGUEZEN, 14. — Eus a eisvet sant Corintin.

DISSADORN, 15. — Eisvet ar Conception didach.

DISSAT, 16. — Trede eul eus an Azevit.

AN ATTEL BINGHA :

Ar Jazevien a gassas a Jeruzalem beleien ha levet
da gaout lan Vadezour evit goude othan. Fioz oc'h-
hu? hag ec'h anavez. ha ne nac'has ket, anao a reas
ne ket hen oa Jesus-Christ.

Petra ta, emezho? hag E ias oc'h-hu? hag e lavaras
dezho : n'oun ket. Ha profet oc'h-hu? Hag o lavaras :
ne don ket.

Fioz oc'h-hu ta, emezho? evit ma e hellimp rei
respont d'ar re o deus hon digasset? Petra rit ac'ha-
noc'h hoc'h unan? Bez' ez oun, emezho, mouez an
him a gri er goueleaz n. pourchassat, eunt he hent
d'an Aotrou, evel m'en deus lavaret ar profet Izai.

Ar re a ias digasset da gaout lan, a ias a douez
ar farizianet.

C'hoaz e c'houlomp othan : perag eta e vadezi-
hu, ma na doe'h nag ar C'rist, nag Elias, na profet?

Ias a lavaras dezho : Me a ro ar vadeziant a zour
Hoguen ep ho touez ez eus unan ha ne anavezit ket.
Hennez a die dont var va lere'h, hag a zo en tu all
din ma, ne doun ket din da zalc'h ho voutou dezho.

Kement-ma a zigouezas e Bethan, en tu all d'ar ster
Jouden, eleac'h ma edo lan o vadezi.

(S. IAN 1 19)

G. H.

KELEIER.

An Aotrou Forces so hanvet vikel e Landudoc.

An Aotrou Rideller, vikel e Landudoc, so hanvet
vikel e Plouzevet.

An Aotrou Lavis, vikel e Plouzevet, so hanvet vikel
e Plougastel-Daoulas.

Setu ama an niver a dud a so c'ave e pephin eus ar
pemp arrondissement eus a departamant Finister er
bloaz 1806. Iacot a ran e lichen, an niver a voa brema
ez eus pemp bloaz, hag ar pezh a zo muioc'h brema.

	E 1806	E 1831	Crac.
Brest	230,316.	210,331	19 985.
Castellon . . .	108,877	103,402.	3,475.
Montroulez . .	143,102	141,547.	1,554.
Kemper	130,673.	122,701.	7,882.
Kemperle . . .	49,517	47,659.	1,858.
En all	662,485.	627,750.	34,735.

E departamant Finister ez eus hino 223,439 den
muioc'h evit na voa er bloaz 1800.

E Brozaez, a leverer, ez eus ive brema douezet brez,
ha m'ar a hino deus collet ho buhez gant ar reverzonie.

Setu ar goan o tont hag an ere'h o comans guenna ar
dour. An ere'h a leverer, a so eun tremp, hoguen hag
ober a ra vad pa deu ken abred?

Ne velho ket o comans ar c'hazetennou a ere'h er
c'harterion all a Frans. Droust ha Breiz-Izel a defe ket
er bloa-ma an tava kenta? Ar pezh so sur eo ez eus
koezet ere'h e Kemper ar c'henta dervez a vis kem.
Ar pezh a ellas da lavaret eo e voa ten ama en dervet-
hele ma zeus maro var ar ru eor vaouez divar ar meaz,
deut d'ar mare had, ha ne greder ket e ve bet ken pen
ahag eus he maro nemet ar rion.

Eur c'helou am eus da rei d'ar re a lard ejennet.
Ervez ar c'heleier, istun ar Zaozon evit ejennet ar mo-
ma so c'esket eus a nevez zo. Ha perag? Beteg hen
ar Zaozon ne allent ket erudi e v'p eoulis kig ejennet
vro-ma hag ho re, abalamour ama e laker da guenta a
ejennet da labourat, hag o deus eun nebeut bloavezh
arag ma ho laker er c'hraou da larda, eleac'h e Bro-
zaez ne laker ket an ejennet naoune da labourat, ho
larder dre ma savont. Hoguen ar c'hlenvel so deut er
vro-ze var ar chatal en deus great dezho anaout oa eus
ha zoken guelloc'h kig ejennet Frans evit ho re. An dol
guezeg a gred zoken ne deo deut ar c'hlenvel var an
ejennet dre eno nemet abalamour ma clasker ho lard
re abred. Red eo en defe Doue roet evit he lod d'an
renta servich d'an den dre he labour arag he vage gant
he gink. Eleac'h ma lakear, evel er vro-ma, an ejennet
da labourat arag ho larda, ar c'h lenvel n'en deus ket
great a zistruch varnezh. G. H.

PRIZ AN ED.

KEMPER. — 26 Du.	PONT'NABIT — 29 Du.
Priz ar c'hant flour.	Priz ar c'hant flour.
Guinis . . . 11 lur, 69 c.	Guinis . . . 11 lur, 83 c.
Segal 8 lur, 90 c.	Segal . . . 10 lur, 00 c.
Eiz 10 lur, 25 c.	Eiz 10 lur, 13 c.
Ed-du 6 lur, 63 c.	Ed-du 7 lur, 49 c.
Kerc'h 10 lur, 10 c.	Kerc'h 10 lur, 00 c.
Avalou-douar 1 lur, 00 c.	Avalou-douar 3 lur, 50 c.

Ar Gerant . AN DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant AR DE KERANGAL, Moulet an Enep.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Eun Abonnement d'ar Gazeten a gont :

Evit eur bloaz.	DAOU SCOET.
Evit c'hwec'h miz	TRIS SCOET.
Evit tri miz.	C'HWEC'H REAL.
Eur gazeten ebken. . . .	DAOU TRISK.

Ar basament a dle beza great ardig eadout ar gazeten.

ALIOU.

Ar scrijout a va c'hoant da lacat er gazeten a dleer da adressi oñ d'an Aotrou MORVAN, Beloe e Kemper.

Ar parasmantou a dleer da adressi d'an Aotrou SALAUN, ebken. An abocant a guemerer e ti an Aotrou SALAUN librer, ru Kereon, e Kemper.

KEMPER, 15 Kerzu 1866.

Ne Deus marizez var an douar petra caeroe'h da velet, netra hag a iale dounoc'h e speret hag e calon en oll, egnoc eur c'hristen mad o vevet. Evelse unan eus an traoù tiera a gavomp er Scritur Sacr ez eo Jacob var guel ar maro, Jacob o rei he vennoz hag he guentelioù diveza d'he rugale, o lavaret da beplani anezho petra dlie c'hoarvezout gant ha gant he lignez. Maro sant Joseph so c'hoas dudusoc'h, Joseph a varfetre divree'h Jesus, ha Mari en he guichen « Dirag ar bez, eue eur scrijagner brudet, eo e ziskuez ar religion gristen po puer caer eo. Mar o deus ar re goz guel ali sonjet da renta enor da Iuda ar re varo, morse n'o doa sonjet lacat an ene e stad da vont d'ar vro all-ze a belenc'h ne zistroer morse. Ar relij on gristen epken o deus sonjet e kementse.

Guelt eur c'hristen mad en ho amzer diveza. An douar ne deo mui eus ar bel-ma; ne deo mui na d'he vro, na d'an dud etouez pere en deus bevel, ne sonch mui en amzer, an eternite epken a so en he speret. Eur belg a so en he guichen hag a goms dezhan eus ar vuez da zoul, enez ar vuez-ze a dle padout ato.

Dont e ra erfin ar moment diveza. Dor an dize a so het digoret d'ar c'hristen dre eur sacramant pa eo deut var an douar, eur sacramant all a ia brema da zigueri dezhan dor an env. Ar relij on e deus lusket he gavel pa eo bet gaset, ha brema he dorn hon lusket adarre o cavel ar maro. Ne ket gant dour eo her sanchio brema evel ma reas p'oa deut er bed, mes gant col evel eur beacher a ia en hent. An nouen a dor nebeut ha nebeut an oll liamon hon dalc'h e hoas stag oc'h an douar, hag an ene en em denn goustadig eus ar c'horf, her sioul eo, ma lavaret e dle dija ean an Aeloz. An Ael a bene'h a deu da zerra he zaoulagad oc'h sclerijen dister ar bed-ma, ha d'ho zigueri oc'h sclerijen skeduz an eternite. Mervel a ra, ha ne deo ket bet clevet o tenna he buanad diveza. Her sioul, ken didrouz eo tremenet,

ma sonch d'an oll, eur pennad mad, ne deo pemet moredet. Setu penaus e varf ar c'hristen mad. »

Dont a zalc'h ato da ober burzudou, ha red eo en defn c'hoant da ziskuez santelez he sikel var an douar, rag setu ama adarre eur burzud henvel oc'h an hini ma cormemp anezhan er sizun dremenet, eur glanvourez pareet o touch eadout eun tam eus a zoudanen Pi Nao.

Eol leanez iadane a voa dalc'het gant eur c'hlenvet ha ne bareer nemeur d'outan, eur c'hlenvet er meil keru. Eat oa bete dor ar maro. Ar redasinet ar re voueziezo o doa lavaret, great eo gant, ne zavo biken Mad, evel eo. Goulen a voa great evith, bennoz an tad Santel eus a Rom, hag e c'hortoz ar venediction-ze. Evel ar c'hreg a gomz an Avel anezhi hag a grede mad e vije pare mar g'e touch ouz Sae hor Zalver, bouma a espere ive, hag a lavare. « Pi Nao am farea ! He zell mad a rei dezhan da anaout peguement a doan a c'houzanvan hag em brezo da guenta ar venediction so goulnet digantha evit hor c'houent ! » Eun tam eus a zoudanen Pi Nao a voa roet dezhi, hag e talc'he trog enia, hag e pake dezhan gant ar brassa respet. Lavaret a rea zoken po da vare e parea, hag e gouarnuez d'ar mare ma a doa lavaret, e ligouezas benediction ar Pap eus a Rom, ha kerkent, en eun taol, ar glanvourez en em gavas pare. Ar pevare dervez oa eus eun navet a voa comaset evith. Ar medecin en doa beac'h e zudi he zaoulagad, rag great en doa kement a voa en he c'hallout evit he farea, hag e lavare. Ne ket va louzeier-me eo o deus ho pareet, va c'hoar, eun dra hennag all eo.

Brema ez eus tod hag a gri. Perag comz dalc'h-mad a varzudou ? D'ar re-ma o c'helfemp lavaret : Perag e plij gant an Aotrou Doue ober burzudou ? Ha ne deo ket evit ma vezint roet da anaout d'an dud ? Ha ne deo ket evit diskuez he oll-c'hallout d'ar re o deus nebeut a feiz ? Evit diforfila eun nebeut ar feiz en eneo eilec'h ma zecousket ?

Mes perag comz a varzudou great gant ar Pap ? Perag ?

Daoust hu ne ell ket an Aotrou Doue lakat he vrec'h oll e balloudus e servich he vikel pa blij ganthan ? Daoust ha ne ren ket Pii Nao eur voez santel avalc'h ; ker santel zoken ma na gaf ket he enebourien an distera tra da rebech dezhañ ? Daoust ha n'en deus ket a nec'h amañchou hag a drobulow avalc'h da c'houzaon ? Daoust hag e zo bet cals a baliet hanterloc'h oc'h J. C. ho mestr divin, hag o defe douguet ho e'broas gant marioch a galon evit na ra Pii Nao ?

Setu ama c'hoas eun dra all tennet eus a gazeten ar c'hreisteiz, hag an hini a lavar ar pezh a vercomp ama a so eus den din da veza eredei.

Brema ez eus tremau bloaz, ar c'hont S... pelh'ni so o penz unaz eus ar stalioù-bras e kichen Paris, a voa e Rom, hag a voue digoumeret gant Pii Nao. Ar Pap gonde beza comzet outihan eun nebeut, a c'houlennas digantha :
Ha deuz oc'h-hi ?

— Ne doua ket, Tad santel, eor c'hreg am eus ha pemp bugel.

— Mad, eme ar Pap, me a lavar deoc'h e vlot beleg. Ho pizach a zo bizach eur beleg. Hag e roas dezhañ caloneg he venediction.

Aboue ar c'hont S... so deut da veza intant. Hirio eme e Rom o studia an theoloj e li an tadou Lazaristei.

Ar bed oll christen a so brema e peden. A gantchou, a vilionoù eme an dud Gidel o pidi. Pidi a rer evit an Tad Santel ar Pap, evit an Iiz. Ar pedennoù a zao varzu an ev eus a bep leac'h, hag ato dre zaouarn Mari. Ama e rer eun navel, ahout e rer eur garantenez evit Vikel Jesus-Christ. An Iiz no deus nemet eun arm, ar beden ; mas ar beden a zo ker cre ! Piu a ell beza treac'h da Zoue ? Hag ar beden a laca Doue la unan da zavel ha da lacat he vrec'h oll gallouleg da zicour an hini en em erhed outihan. Petra ne ell ket ar beden, dreist oll eur beden casset bele treid Jesus dre zaouarn he vam ar Vert'hez Vari ? Evelise brema gouel ar Conception didach a ro tro d'ar gristenien da zavel ho mouez etrezeg ar Vam a drugarez ha da c'houlenn digantha ma tifenno ar Pap, ma roio dezhañ eoañ, ma laca he map da zont he vian da zicour an hini a zalc'h leac'h dezhañ er bed-ma, ha da gaout sonch eus he bried an Iiz santel.

Guech all Sant Per a voue lakat er prizon dre ura Herodez. An Iiz, an oll gristenien a Jeruzalem en em lakeas e peden evithan, ha Doue a gasas he zel evit terri he chadennoù hag he denno a brizon. Perag hirio Doue ne rafe ket kement all evit an hini so azezet var gador Sant Per ? Ar beden ne deus ket nebeutoc'h a nerz hirio evit e devoa neuze.

Pa glever hano da hidi evit hon Tad Santel ar Pap, e caver tud hag a c'houlenn dioc'htu ha elan eo an Tad Santel ? Evel pa na dleket pidi evit eun den nemet pa vez elan ! Evel pa na vo nemet re'het ar c'horr da c'houlenn evit eun den ! Pii Nao so hirio ker iac'h

ha pep hira. N'om marteze den eus he oad eredei na iac'hoc'h evithan. Ober a ra he labour evel eun den e creiz he nerz. Mez Pii Nao e daou izomou, an Iiz santel e daou izomou, marteze marioch hirio eo den evit e mare all ebet. Ha setu perag e peder evit ar Pap, evit izomou an Iiz. Setu perag ar gristenien a bed Doue da zifen he vikel, da zifen he Iiz, evit ma vezint treac'h d'ho enebourien, evit ma vire oc'h an dud dizoue, da ober droug d'ar Religion.

Var gnementse, ez an da gonta eun dra vras avalc'h digouezet er nevez-ma, e kar Vien, en Aotrich, ervez ma lenner er gazeten (*le Monde*).

Er guez-se ez eus a bep amzer eor c'hiz ha ne onzeur ket penaus eo het savet. Da zultezou m, he gale daouzeg, trizeg vloaz a ra dre guez a di da di da leon an Aviel. Pa o devez tennet an Aviel en em ti, e serront he levr, e testiment ar garantenn a roer dezhañ, hag ez eont da eun ti ad da ober p'emes tra. Dissul eta, unan eus al lennerien-se e veza eat d'ober he dro, eleac'h lenn Aviel ar zol, levet eus an naontevet pennad a Sant Lucas, a lennereñ aviel all tennet ive eus a Sant Lucas, eus ar pennad pe vare. Daoust pegant sonch pe ep sonch e rea kement-se, da viana, goude beza tennet plen ar pen-kenta eus he Aviel, e save he vouez pa veze digouezet gant ar c'humzoù-ma a zo e fin an Aviel-se. « Ar luvien eus ar synagog o veza elevel Jesus a c'houe evel ma rea, a reaz eun denag bras enlio. Sevel a rejout, hag her c'hasjont er meuz a guez, var guern er meuz, evit he steper ac'hano d'an trizon. Hogen Jesus a dremenaz dre he c'heiz hag en em dennas. »

Ar bugel a lenn ar Aviel-se e kement t'maz, ha bevech e save he vouez d'ar c'humzoù-se. Ementse a ell diskuez e pe stad en em guez bon Tad Santel ar Pap en deiz hirio hag a ro da anout er perag o deus kement a brez an oll gristenien da b'evithan.

Setu ama adarre eor beden great gant Pii Koehe unan Cant derrez reduljanson so stagnet outih.

« Aotrou, lakit ho scoazel en dro d'ar guez-ma i Rom. Ra deñ hoc'h elez da zroual he moquerist. Silaout, en ho trugarez, peden ho pobl distroñ he c'oler divarnetian. Hag hoc'h enebourien so en em zastumet hag a ra fougue gant ho nera. Mes c'ho, Aotrou, distroñ he gallout ha cassat-hi en he zol evit ma vonezint ne deus den hag a vrezelerist en d'omp, nemedoc'h-hi, hon Doue. » G. M.

HISTOR ZANTEL.

(Priz ed pravad).

Doue a gas Moïse da savet he vreden eun ti pi.

Ano dud vrel pe humbl, ha fur n'en em hastont ket da ghemeret kargou. Moïse, oc'h anavezout he zist-

vez, en em zifenne dre ma helle ouc'h Doue he-unan, apouñtel rag ar garg vras a roc Doue d'ezhan.

Aotrou, emezhan da Zoue, ne gredint ket ac'hanoñ, ha ne zelaouint ket va menez. Mes lavaront a raint : Ann Aotrou o'en deuz ket en em ziskouezet d'ehoc'h.

Ann Aotrou Doue, evit he galonnekzat, hel lakaaz da ober daou vuzud eno var al leac'h. Petra a zalc'hit-hu eno ho toura, eme Zoue d'ezhan ? Moizes a respontaz : Eur voalen. Hag ann Aotrou a lavaraz : Taolit-l. d'ann donar. He zentler a reaz. hag e oe c'henchet eno eun aer, eun hevelep sesonn ma leac'haz Moizes var he gbiz.

Hag ann Aotrou a lavaraz : Astennit ho toura ha kroguit eno he lost Astenn a reaz he zourn, hag e savaz ann aer, hag ann aer a zeuz adarre da veza goaten. e kement-ma, eme Zoue, em enz great diraz-z-hoc'h, ha c'hout rai ar memes tra dirag ho preudeur, evit ma kredint en deuz Doue ho zadon en em ziskouezet d'ehoc'h.

Hag ann Aotrou a lavaraz c'hoaz. Likit ho toura eno ho pruched. Ha Moizes, o veza lekeat he zourn eno ho vruched, hen lennaz ac'hano goloet a loventez guenn oc'huz erc'h. — Likit ho toura eadra eno ho pruched, eme Zoue. Hel lakaat a reaz, hag hen lennaz adarre, hag he zourn a oa neat evel he gbig all.

Ma na gredont ket ac'hanoñ, eme ann Aotrou, ha ma na zelaouint ket menez ar burzud kenta e kredint de vouez ann eil vuzud. Ma na gredont ket c'hoaz d'ann daou vuzud-ze, kemerit dour eoz ar ster ha skallit-haz var an donar, hag ar pezh ho pezo leunet eoz ar ster a vezo elloc'bet e goad.

Moizes a lavaraz neuze. Me ho ped, Aotrou, da deurel evez pennoez n'ouñ bet biskoaz eun den elvar (lekanaz) hag abaoe ma hoc'h euz komzet ouz ho ser-vicher, ouñ deuet bestood gouessoc'h eghet araok.

Ann Aotrou a lavaraz d'ezhan. Piu en deuz grest ghenou ann den ? pe, piu en deuz krouet ar mod hag ar bouzar, ann hui a vel hag ann hui a zo dail ? Ha ne ket me eo ? It eta, ha me vezo eun ho kenou, hag a zisko d'ehoc'h ar pezh ho pezo da lavaret.

Ha Moizes da respont : Ma ho ped, Aotrou, kasit ann hui a dleit da gas. Da lavaront eo, kasit d'ezho ar Messa, ho Map, Redemptor ar bed, pchini a dlo beza e guirionez d'hoanier he bobl.

Doue, o velont digarezion Moizes, a reaz drong eno-han, hag a lavaraz. Mad, Aaron ho prear a zo eun den elvar, hen-nez a gomzo en ho leac'h. Chetu-hen o tont var hoc'h arbenn, kelennet gan-on. Pa ho kuelo, e vezo laouen he galoun, komzit d'ezhan likit va c'homzou eno he c'henou ; me vezo eno ho kenou-hu hag eno he lunt, ha ma a ziskouezo d'ehoc'h ho taon petra ho pezo da ober. Hen a gomzo evid-hoc'h d'ar bobl, mes c'hout a vezo he ghoennet er pezh a zell ouc'h Doue. Kemerit iez ar voalen-ma eun ho toura, gant-hi e reot burzudou.

Neuz Moizes a zistroaz da gavout Jethro he dad-lac'h, hag a lavaraz d'ezhan. Mont a rin da gavout va

breudeur eno Egipt, da velont ha beo int c'hoaz. Ha Jethro a lavaraz d'ezhan : It e peoc'h.

Moizes eta a ghemeras he c'hreg hag he zaoz vap, he leken var ghem eno azen, hag a zistroaz d'an Egipt, o toughten eno he zourn goalen Doue. Hag ann Aotrou-Doue a lavaraz d'ezhan pa oa o tistret d'ann Egipt. Na vankit ket da ober dirag Pharaon ar burzudou en euz lekeat eno ho kouarc'hemenn. Me a galedo he galoun, ha ne lezo ket ar bobl da vont kuit. Ha c'hui a lavaro d'ezhan. Chetu ann petra a lavar ann Aotrou. Va map benas eo Israel. Lait va map da vont kuit evit ma rai en enor al idou a c'houlennat. Ne ket falvezet d'ehoc'h hel lezel, chetu ez ann da laza an map benas.

Hoghen an Aotrou a lavaraz da Aaron. Kev var ar-bed Moizes er gouelec'h. Hag ez euz var he arbenn bete var menez Doue, hag e pokaz dezhan. Ha Moizes a zanevellaz da Aaron kement tra en devoz lavaret ann Aotrou d'ezhan oc'h he gas, hag ar burzudou en doa gouarc'hemennet d'ezhan ober.

Hag o teujont ho daou eno Egipt. Hag o tistumjont holl hezaoued bugale Israel. Hag Aaron a zanevellaz diraz-ho ann traon en doa lavaret Doue da Vouez, ha Moizes a reaz burzudou dirag ar bobl. Hag ar bobl a gredaz. Kompren a rejont e oa deuet Doue da velet he bobl, hag en doa sellet ouz ho enkrouez, ha stouez holl beteg ann donar, oc'h a-drejont. H

Buez, Vertuzad ha Mro Sant Loras Justiniani. Ar-keskip euz ar gear a Venis.

Devotion sant Loras da galoun ar Werc'hes Vari a oa ive braz ha tener-meurbed. Goude a rra eo dre-z-hi ex ier da galoun Jezuz. O Mari, m'ann dous-meurbed, ha gwir eo emoc'h e-harz tred ar groaz ? Ah ! kentoc'h, war ar groaz emoc'h, ho mab a zo krusifiet eun he gorf, ha c'hout a zo krusifiet eno ho kaloun. Seiz hleze a welann plantet war eun dro eno ho kaloun. Tremaet eo gant ann tachon, kuronet eo gant ann tachon, kuronet eo gant spenn, maotret, glac baret eo, trempet eo gant vestil ha gwin-aur. O rouanez a c'hloar, perag en em c'hlaizit-hu evel-se evid-omp ? Ha ne oa ket a-walc'h euz ho mab ? Ha red eo ouz-penn ma ve bet krusifiet ar vamm ? O kaloun leun a garantez, Seiz c'houz senchet eno eno mor a c'hlaizit-hu ! O Mari, petra eo li euz great ? Perak dont war ar c'hlaizit-hu ? Perak dont da welont eur moro ken euz ? mes petra n'en deuz m'ann ouz-hoc'h da zont, rak ho kaloun ne oa ket m'ann eun-hoc'h, bez e oa e poanion, e gouliou ho mui karet. Distriet, distriet hou rouanez. Mar d-eo skoet hor pastor, ne lunt ket hor m'ann digan-e-omp. Mes no zelaouint ket ac'hanoñ. Jezuz a zo krusifiet eno ho kaloun. Treuzit eta va hui gant eur c'hleze. O va rouanez, ne me ve euz mac'h hellen beza goulet evel ar vamm hag ar mab ! me ho ped, o va rouanez vras ha va m'ann leun, mar am euz lo k'ac'haret eno eun doare bernak, en em vevit, treuzit va c'hloar !

Kalz mañne'h e'hoaz hor befe da lavarout, met red eo aebui. Sant Loras a zeve da vont enn he dri-ugent vloaz. N'ann ead-ze, kollet gant-han he nerz hag he iec'hed, e oa gwelet o veilla, mui, labourat ha skriva evel diagent.

Enn devez goude pred, e lavarez. oh ! na me infel kuit ruz ar hed gant pilyadur, mar karfe Doue va gervet ! koulskonde, o Jezuz dous ha mad, ne rit ket kement a e'hoantaan me ar peza zo talvoudeka d'am fobl Doue a selonaaz ha heden. Nebent devedion goude e tenaz da c'hoam gwall-glaor. Anet eo d'ezhan eur gwele. O welout ar peza a reeur, e lavarez. Penaoz eur gwele plom evel-oun-me ? Ne ket war eur gwele a blum en deus teurezet va Zilver gourveza, war eur e'hoad kalel ha digompezen. Ha n'hoec eoz-hu ket sonjeuz ar peza a lavare sant Mari n. War al ludu ha war eur roched reinn e'he merrel ar c'hristen. Red e na eta lakaat ann den santel war eur goz valalsten. O welout hast hag akei he serrichenien war he dro, hag ar remejon a pozent, woaaz, eme-z-han, o c'hoanad ! Perak kement a hoan hag a zispign evid eur c'horfa vreinaouez, endra ma liober peomen Jezuz-krist. Iara, dillad, loiz ha koat da ober tan ? E herr e tenaz da welout e oa tost he heur direza. Va bugale, mont a rann da vervel, tostast a ra ar priet, red eo mont d'be arbenn. O sevel he zaoulagad, e lavarez. mont a rann, va Jezuz. Ar re a oa enn dro d'ezhan, her gwele, gweach leun a sizana hag evel pa ve bel a-neuze er Baradoz gweach karget a spout, o soujal o barnedigezon ann adiron Doue. Na e'hoaz zo eurus, a oa lavaret d'ezhan, eur gannen gaez a zo preparat evid-hoc li ruz en ! (i) va bugale, ar gannen-ze a zo evid ar re kalonek. ha n'eo ket evid ar re boak evel il-oen-me. Goude-ze, o veza leun a sizana, hag oc'h welout ann holl oc'h wela, perag ann daeron-ze, eme-z-han ? En em lapennat kentoc'h. ha ne welit ket Ruz eo d'ezhan he sakramenchou direza. Ho rezo a reaz gant eur feiz hag euz devotion traz. Goude e kommar diwar-benn ar maro mad hag euruset ar Baradoz. Her gwelout a rit, va bugale, es oune-me dare da vervel. Oh ! ra vezo trugareket Doue p'eo gwir n euz hent all e-bel evid mont d'an enb nemed ar maro ! Petra eo ar vuex ? Eur skeud hag a dremen tavad. Jezuz-Krist a zo maro evid-omp ar c'hoaz, arabed o vije eta kaout euz rag ar maro-goude m'eo maro Jezuz-Krist he-unan. Ann lanvad danket-ounne, a lavare c'hoaz, distre a rannetrezek va vator. Digont d'ezhan, o pastor mad ho kroun-denved. Ne d'oc'h ket evid refus da seloa monez ann hini a e'hoaz se ha-noc li. Ne gredann ket, o Jezuz mad-meurbed, goufenn eul lec'h e-touez ar sperey eurus a wel se'hanoc'h en enb, koulskonde ho krouadurik-bihan a garfe kaout eul lodenik euz a euruset ho Zeut er Baradoz. Oh ! na me vije eurus, me vije mil gweach eurus, mar teurezet, o ma Jezuz, va lakaat dindan treid ann izela euz ar re salvet !

Neuze o liatret euz ar re a oa enn dro d'ezhan, e lavara. Evid-hoc'h-hu, va bugale, mint gour'hemen-non Doue. enu-ho hag enu-ho hep-ken, e karot peoc'h,

frankis, santelaz ha vuex. Sellit euz-ze. Her gwelout rit, mont a rann da vervel. C'hoaz a varvho-nnan euz. N'ann ne bello en em vout dioc'h ar maro. Pa ra vezo holl prederion pe anourion ar bed d'ar c'hoaz ma'z ar gant euz avel ann holl draou ma ve'e'h bet touellet gant-hu ? Petra vezo d'choc li madou ann amzer, pa ven ann amzer a vout da gaza, evel ma ra da gaza evid-ann me ?

Goude-ze, o sevel he vuex'h, enn eur oberus ar groaz, a ruz he venedikasion d'ann holl, hag a loun he haanaden direza. Evid-se e varv ar re a zo bet deud da galoan sate hor Zilver.

Travet euz ar Hollandisted.

EUR VREUR NEVEZ BENNIQUET.

En dez all daon vignon eoz, bet euzaret euz, unan euz a Dregner se eglise euz a Leoa, en em gwas euz er guichen euz euz foar.

— Penos a reza, Van, eme an Treguerad, o'haet da hoket de vignon ? — A te, Vignat, eme al Leoad ? Nac en so pel aboue nor beus ket en em velet ! — Ia, i'vree'h pe n'ontee vloaz so da nebesta, eme an Treguerad.

Van. — Na pebes egen caer a peus-to ann ! Petra, a preat e peus-to anezhan, peotramant er vuex e peus-to ?

Vignat. — Ema so savet ganemo, ac a so a vuex chatal an Autrou de Champagny, a vander Keraon.

Van. — Sel-la, e'leuet em beus parlant euz an Autrou so se euz he liroo. Ne anavezann n'ann anezho, met a gair eo e caront calz an dud dirar ar meaz, a penos cleac'h ober e'ha form tud chentil pere a ra d'ar c'hristion da goemeret o lijadur a da zispign ho davez, e chomont ato en ho maner evid rei labour d'ann d'ann paour, evid deski d'ann lienen labourat guel ho deure a leuna profit euz ar mecamou da ada, da zour, da ventat, da zrailla boued chatal .. ac e savot euz v'reury nevez pehini, var a levereur, a vezo caer meurbe ?

Vignat. — Ah, Van ! me garche e vije bed e Pionyan d'ar bevarzez a vis d'ann direza ; penos e p'et gwelet oll kement a c'hoanennas ouz. En dervet-ze just so bed benniquet ar v'reury nevez a behini a pen e'leuet euz. Ealonet e vefes o velet euz ar chatal, euz hent ouarn en ho greiz, a velet al borhezon da lakat an drevach, oll var vaout !.. Ha ! n'ann ket evid rei dit da euzend p'oguetment a d'ann caer a so gant euz. Deus ann dervet lienc d'ann e'hoaz, a me sel gant d'ann gwelet.

Van. — Ac eo euz ar v'reury nevez !

Vignat. — Ia, a benniquet eo bed d'ar bevarzez a vis d'ann, evel ma lavaren d'ann d'ann. En dervet-ze so guel bras er maner. Kalz tud a ra, a bob reuk, ac ouzpen ugent beleg, e'leuet pere petar chaloa.

Van. — Na perat kement-se a v'levez ac a d'ann evid benediction euz ly nevez ?

Vicant. — Cleo, Yau, ar famil-se e deus digasset ac a zalc'h eur frer a searezet er barres. N'ouffes biken gouzout pegnement a val a ra ar seclioù-se meç ar veleyen er goar — Eur breur d'an Itron a so eabiten a Rom, da beleac'h eo est, evel netra ac e risk ho vuez da zifen hon Tad Santel ar Pah ac ar Relijon. Me sonj ding, ar veleven a daol evez ouz an traou-se oll, a pa gavont leat h ne varkont james da ziskuez ho e'harantez ac ho istini euid ar famulle ac an dud a ra evelse vad d'o farros a d'ar religion; euid rei courach d'ar re binvidik da ober murec h mui a vad deomp-ni ken etrezomp tud paour, arlizanet a tuo divar ar meaz.

Yau. — Lavar du ta, Vicant, penaos e tremenas an traou.

Vicant. — Araoc bennag ar vereury nevez eur beleg chalou (Aotrou Person kemper oa, eue an dud) a brezegas divar an derez lucia a zor an ty. An Aotrou-se avad ne ma ket da c'hoat gantan. Ne voe ket pel a prezec, mes dour en doa bet a veur a feuntea: mont a reu ken eun d'ar galon!

Yau. — Var betra e prezegas.

Vicant. — Var gollz traou. Lavaret a reas penaos e venniguet an trez eun pellet an droug-speret ac he val c' divar kement den a tra a chom enno, ac euid tenna benediction ac eun varnezo; penaos an trez a ole beza benniguet euid receo ar gristemen consacret da Zoue dre ar radiant Neun, emezao, ne dlefe biken en ankouat... ac o roe da sonjal da veur a hui el lec'h d'ober e vez eulja! Goude-se e reketas peb seurt benediction var an Aotrou a var an Itron pere a zo a lignes ar sant: ac e coms eus an deniozel Maria de la Fruglar, ho moareb, maro evel eur santex a nevez-so en eur govent a Paris. Eur guer a lavaras ive a veleyen ar barres, pero so daou veleg erim.

Ya mignon Yau, re ir e ven o conta du an oll draou euer eus an derves-se. Credabl er c'hastel e zou lein d'an dud ehentil. Evid er vereury e velet eur maread a dud divar ar meaz ouz taol, a goude lein a voe canet eur ganaouen neve pelhin a res meur a vech seclakal an daonarn.

Yau. — Gouzont a rez ar ganaouen-se dindan evour?

Vicant. — Nan avad. Mes cleo, marteze e ma ganen em godel. Cetu y sma.

Tou anavezet.

Eun dra bennac zo a nevez,
M'a z eus ker bras kompagnonez
M'a z eus hui kement a drouz
En dro da vaner Keraouez.

Tud ehentil hac Itronnezet
En ho e'harroù arc'hantel,
A veler o font a vanden,
O'guisket kaer hac oll faonen.

Kalz merourien, tud a vicher,
A zired ive d'ar maner,
Ho dilad sul guisket gari-ho
Evel pa zafent d'eur frico!

Kaon pe levenez er maner
A z-gass d'y tud ar c'harlor,
Hac ar pinvidic hac ar paour
Ne zeuont da glask arc'hant nac aour

Ar penn kaos eus ar jolori
Eo Roz-Menez ar vereury,
Ar vereury nevez savet
Hac a vo h rio benniguet.

E peb amzer, tud ehentil Breiz,
Tud a galon ha tud a feiz,
Ho d'eus caret ar brezaouec
An artizan hac an tyek

Seblantout a ra d'in clevet
Oll Blonjannis o lavaret:
Honor d'an Aotrou Champagny!
Bennos Doue d'ho vereury!

Bennos d'an Itron, d'an Aotrou,
A zispigo ama ho madou.
A ver e kreiz ho merourien,
Vit ho zeour hac ho e'helen!

Bennos da Rozen ar menez!
Ra vevo pel en hon touez!
Havou Saisy ha Champagny
A zo caret gant peb hui.

¶ Dan alardae e voe eun tantad a joa, music a calz levenes, a me son, du pehini en eur root kuit a lavare ennan e-tuan assambles gant ar ganaouen ac o sonjal e difennouen hon Tad Santel ar Pah

Havou Saisy ha Champagny
A zo caret gant peb hui.

X.

MUNUDIK.

Mar d-eo plijout a ra d'e hoc'h, lugale, ar marvailhon am euz lavaret diwar-benn Munudik, me lavaro re all ar weach-ma. Setu emoun gant-hi.

Great he gefradi gant-han, Munudik a iez da c'houvez war he dammik-gwele. Dihun e choumaz hed ann douez, a c'hellit kredi, rak ne oue petra da oher.

Pell keat ma tarzaz goulou deiz, hor paotr bihan a zavaz euz ho vele, hag hen mont d'an aot ha dastum enu eur e hodellad maingou gwenn. Goude-ze e tistroaz d'ar gear evel kent ha goude.

Ano tail, ar vamm hag ar vugale o veza est enn hent, Munudik ne lavare gor nemet choum adre war-lerc'h ar re all ha teurel la-ma tu-hont ar veingou en doa dastumet war ann aot.

Pa oent en em gavet dre greiz ar c'hoat, goude kerzet peder hent amzer enn hent-hou treuz n'oa den na ti eun-ho war hed d'ou leo dro, ar fagoder a iez da drouc'ha keucend brema eo staga gant-hi a zavri beo, paotred, emez-han, arabad kaout damant d'ho korf, rak ar bara a zeu da veza euk du-ma ha ne d'omp ket evit dioueret hoed, evel a ouzoac'h, nemet mervel a

rafemp gant ann naonn. Dale'hit mad'ia, bugale, ha beac'h war-o-hoc'h.

Hag ar re-ze a starda gant-hi ha labourat a laz korf, lod ama, lod a-hont, pep-him hervez nerc'he zivrec'h.

Neuze ar fagoder hag ar fagoderes a dec'haz kuit dre hentebon treuz ha gwall fall. Dibaot oa d'ann aotrou Mear, evel a lavarer, tremen dre eoz; paol gornek ne lavarann ket.

Pa welchont n'oa mui na tad na mamm war ho zro, ar vugale a zeuz da skulla daelou ha da grial a boez penn. Ahaz! ne dale oetra d'eahu, nemet ann dason o trouzal, den ne lavare gertro-war-dro. Setu eta ar vugale geiz ha skulla daelou adarre ha krial ken na... (mo lavar ken na strakle ho eskern).

Arabad fall galon na kaout nec'h, eme hor bugel seiz bloaz, me n'ouin ket e chal gant ann hent, na petra'ta emez-ban oc'h ober enno tammik he baot, me n'ouin ket e chal, a drugarez Doue.

Neuze Maudik a lavaraz d'ho vrendeuz, petra en doa klevet en ti ha petra en doa gret evit kaout ann tu da zistroi d'ar gear, hag hi ann hent dioc'h-ti ker laquen ha tra ha gwelet ar vengou gweun a ioa bet taolel to-ma tu-hont war ann hent gant ho breur.

Evel a welit brema n'oa ket gaou a lavare va zad-koz diwar-benn Maudik a ioa bet darbet d'eahu, emez-hi, dont da lounn.

Pe mar'ma gwir pe mar'ma ket, ar map isonank oe den a-walc'h evit distrei d'ar gear bep sizia war ann hent. Hag o veza ne gredent ket mont ebarz, ar vugale a reaz da guzat er c'hraon, enn avis klevet ar pez a lavare ho zad hag ho mamm.

A. TRODE.

Tennet euz a VIGNON AR VUGALE.

(Kur pennañ all our wench all ha ne veso ket pell.)

AN TAD DIFEIZ.

(c'huc'hvet pennad).

Epad ma tiskenne Mac'harit evit mont da glasc eur beleg, ar medecin a bugne e cambre ann den clac.

— Ah! c'hui a so aze, doctor! Tostait, hag evessait mad ouzin, guelomp... aze — ho torn var ho coustians, ha eridi a ritbu e vezin pare? Evidon-mo a gred eo deni va dervez diveza, pe dost, hoguen e hui a voar an dra-ze gvelloc'h evklon-me.

Ar medecin a evareaz mad oc'h an den clac, a zellaz oc'hian in ha to, her mendicaz, a lakeaz ho seomarn da zilao. ha goude m'en doa gret kement a elle evit goumout penauz edo he glantour, e savas he benn, hag e lennet an nec hanant var he dal.

— Ahanta, Doctor, petra urrit?

— Ar vuez e hui vel, soavechou creoc'h evit na zonger.

— Oh, me ho peñ, Doctor na glaskit ket a droñdel-jerec gaeume. C'hoant hiraz ann euz, eun izom braz am eun da e bouzout po me a baren pe ne tia ket.

— N'omp ket boss da lavaret d'an dud clac petra a soujomp anezho. Ne ve ket ato mad hen lavaret. Ne ket Doue omp, ni ell en em drompla.

— Nan, Doctor, ne allit ket en em drompla var ar stad ma emoune-me eoha. Eur beleg dre ar voazmant ephen en dons da velet tud clac, a anavezec va stad.

— Mad, pa fell deoc'h, ez an da zenti ouzoc'h. Bez'ez eus enloc'h ken alies a gletet heun va veru, ma crelao errad oc'h eus a vec'h peder heur varnugent da veva. Mes, evel ann eus lavaret deni h, me ell en em drompla, hagezan da rei lounzo deoc'h evit ho savetei, marguellas.

— Ho tugarreat, Doctor, roit ho torn diu.

Ar medecin a scrifas ar pez a voa da ober d'an den clac, hag a reaz kuit.

Petra dremenaz neuze en ene tad Mac'harit? Lavaret e vije oa didroussoc'h ha dinet loc'h evit na doa bet abaque meur a vloaz, ha vizezh token a voa sederoc'h evit liseoas. Hag o c'hortoz ar beleg a voa? Hag ar c'hortoz-ze a roc izians dezhan? Ne ket eaz gouzout.

Ar pez so sur eo, pa dosta ar maro, e ten cala, ha token eus an dud o deus bevet ep Doue, da zigneri ho daoulagad, ha da receo neuze a galon vad ar siconrou eus ar religion.

Mont a ran da verea ama eun nebeut comzon scrifet gant eun den ha n'eo doa nemeur a feiz, var amzer diveza eur c'hlanvour.

a Epad ma coil ar c'hoc'h he ners, ma za ar vuez anezhan evel pa lavarec a clam e tam, ar speret a grez, a sclerra, a grese anbeut. La nebeut. Ar zont a tao baeloc'h, he ioulou a ileu da veza poploc'h. An ene a dosta oc'h an eternite bep melli a dor eus ar chaden-ze he dale'he slag oc'h an douar. Ar sclerijen a grese var he zro, dre ma za kuit, guise varlerch guise. ar c'ho-moul he dale'he en denvalijen. Dont a za dezhi soujou eus an env dre ma en em zistag dioc'h soujou ar bed. Guelloc'h e voar petra dal ar pez a guita, ha setu perag o deus nebeutoc'h a guess dezhan, guelloc'h ec'h anavez petra dal a leac'h ma za, ha setu perag e deus nebeutoc'h a zous o vont.

« Diveza sonch eun den o vervel eo ez a en eur bed nevez. Recevit var ho taoulin he volonter diveza, ha pe guen dizone bennag ma ve het en he vuez, na roit ket ho mallos dezhan neuze. Eur momel araog mervel oc voa mui hentel oc'h kent, tostoc'h edo da Zoue evit deoc'h ».

Setu aze penaus e comz eus eur c'hlanvour dare da vervel eun den ha ne heñtele nemeur al lezen gristeo. Mes an traun-ze zo bet gletet ken alies ma zeo rol d'an dud difeiz anao ez a nebeut a dud ac'hann ep sonja eun dra bennag e Doue.

G. M.

LEVR AL LABOURER.

Al loened klanv gant ar vosen.

Meur a wech ar vosen a gouez war al loened,
War ar moc'h, ann deved, ar maoud hag ar ronsed,

Ar c'hleaved o krevant, a spount ar mesaer,
Hag a ra koll kalon, a siouar, d'al labouder.

Enn dilost euz ann han e kreiz euz c'hrouez pouner,
Goude euz gwo paduz neuze, holl ho gweler
Dioc'h ar boed dic'hoant, oc'h arza da beuri,
Hag o krena meurbed euz ho holl izili.

Al leue raouant a varv barz ar prajou glasa,
Pe euz he rastellik leun euz ar geot c'hueka,
Ann houe'h war he derlek ne ra aemad diel'hal,
Hag ar paz hag ar c'hrouez a drouc'h grouz he anal.
Ar marc'h ne beuz ket mui ar geot euz ar prajou,
Hengi a ra ann doar a red euz al leunou;
Ann donar da zasson gand he dreid a laka;
Kollat en deuz he nerz kenez a ra 'neur gress,
Eunn ejenn oa staget dindan ar geo kalei
A varv, enn eur deurel hag ennen ha goed.
Ar merer reuzendik, mantet gand ar glac'har,
Zistag ann ejenn a li a ouel maro he har,
Hag a lez ann arar plantet o kreiz ann ant.

Al loened klav neuze da netra d'ho deuz e hoant;
Nag ann disheol freska euz ar c'hozjou downan,
Nag ar geot ténere euz ar prajou glasan,
Nag ann doar a ziskenn a zivar ar reit'her,
Netra u'hell ho zenna euz ho langiz pouner
Ho dâoulagad a ouel ho sellou zo beuzet,
Ho fenn bleg d'ann donar, ho diskouarn zo krouzet;
Ho c'broc'hen a zo zec'h, ho bleo a zo savet;
War za emint breman, goude mant gourvezet.

Re aliez neuze, siouar, euz mesaer
A c'hlev 'vit he loened euz fall brix-louzaouer,
Hag e veler dioc'h-ta, daoust da he holl louzon,
E lec'h ho farea, o kriski ho drongau. G.

Euz pennad all euz veskall.

Hano ar Zent evit ar Simn-ma.

DILLON, 17 kerz — Sant Judicael, roue a Vreiz-Izel.

DIMERS 18. — Gortaz guilout ar Verc'hez Vari.

DIMERC'HER 19. — Sant Euzeb, escop ha merzer.
(Hirio, digruener ha dissadorn ema coluerou Nedeier
hag es euz iun ha rijel.)

DIZIOW 20. — Eus an deiz.

DINGUENEN 21. — Sant Thomas, abostol

DISSADORN 22. — Eus an deiz.

DISSUL 23. — Pevare sul euz an Advent.

An Aniel krip :

Ar pemzegvet bloavez ens a ren an Impalaer Tiber
Cesar, pa edo Pons-Pilat gouarnar a Judee, Herodes e
penn Galilee, he vreur Filip e penn an fluree ha bro zo
trachoutidet, ha Lysan e penn carter Abilen.

Pa edo Annas ha Caiphas belezen vras, Doue a roas
da glevet he vouez da Iao, map Zachari, er gouleac'h
(pe en dezert).

Ha Iao a deus da vale dre an oll vro a dost da ster

Joueden, en eur brezeg euz vadizant a binienn evit
caout pardon euz ar pec'hejou.

Evel ma zeo skrivet el levr a zo comzou ar profet
Isai enba : *Clenet e vezo monez an him a gri er gou-*
leac'h. Pourchassit he hent d'ann Aotrou; lakit eun he
vinojennou. An oll draoniennou a vezo carguet, an oll
rozou ha menexiou a vezo discaret, an hentelou cam
a vezo cûnet, hag ar re zisplean a vezo plenet.

Ha kement den so a velo ar Zalvor digasset gant
Done. SANT LUCAS. III. 1. G. M.

KLEIER.

An Aotrou'n Escop a Guemper an deus skrivet eul
fizer da oll bersonet he Escop'h evit lacat pidi evit hon
Tud Santel ar Pap.

An tad Noury, euz a Compagnunex Jeans, a so deot
da Guemper da brezeg evit an Advent, er Cathedral.

Ervez *Cazeten ar Meziou*, an ed so kereat eun neheut
cazi e pop carter a Frans. Bez'ez eo gouscoude en eul
leac'h bennag luskeat varvezhan, el lec'hioz ma zo
digassot re a ed er marc'hajou diveza.

Ar c'hleier e goms bep sizun ens a listri eat da goll;
e lod an dud so bet savateet; lod all so eat d'ar gouleac'h
tud ha madou. Comz a rer ive dalc'h mad a dangoall,
alies lakat gant bugale, avechou croguet ne ouzeur ket
poueus. Avechou ive tamallet da dud faller. Evelaer
sizon ma e comzer euz eun tangoall e Plouenan, hag euz
eun all e Taule, (hema so bet mouguel arzoq m'en doa
bet amzer d'ober drong,) ha ne ket gant bugale e crader
int het lakat.

E Pekin, kær bona Rodantelez Chin, ar visionerien
so brema o sevel eun iliz euz, eun iliz catedral. An iliz
ze, savet e creiz kær, a so eals hueloc'h ha doareet
brase h evit tiez ar siouar, ha zoken evit palez an im-
palaer. Evelaer ar penou braz a guær a voa eun nebeut
droug contant a guementise. Eat int da gaout ar vision-
nerien da lavaret dezho e savent re huel ho iliz. Hogen
an otre a voa roel dezho da zavel ho iliz pevar ugent
troatad, ha p oar eat da vuzula, ne deus cavit nemet deg
troatad ha tringuent. Red e vezo dezo ta, en despet d'ho
goarisi, lezel ar visionerien da echui ar pez o deus
comaset.

En dez al, euz missioner protestantel, pe unan euz
an dud-ze a ra d'ar broion-all da skigna Biblou, ha da
ober euz e nevers bennag evit sevel eun nebeut dan-
vez, en em gavas da ober hent e kichen euz missioner
catolic. En em glem a re dre ma c'houneze ar vision-
nerien catol e cals eneon da Zoue, hag in, protestantel,
den c'hoals lavaret n ho zifoue. Perag eme ar missioner
catolic, ne ri ket evel domp-ni? Da lavaret eo, perag o
labouret-hu evidoc'h oc'h unan, eleac'h ni ne labouromp
nemet evit gloar Doue ha silvidiguez an eneon? Ohi,

eme ar protestant, c'hui a lavar avoalc'h, mes c'hui a gas ganeoc'h ar bleud ha ne lezit ganeompui nemet an tronjon.

BELIC. — E Belgic ez eus great eur pelerinach da eur Chapel dediet da vam Doue, evit hec'h ar Pap hag an jiz dindan scoazel ar verc'hez Yari. Ar pelerinach-ze a voue great e procession, ar veleien hag ar groez e penn Ouspén daou vil den a voa eat evelse a vanden da e houlen sicour evit an hui a c'hulvomp *hon tad*, hag ive da drugarecat Doue da vez casset ar c'hleivet eus ar vro. Ne meus ket izom da lavaret e rejont ho xro, mont ha dont, o c'hoaz humpou ha canouenou santel.

Bez'ez eus tud hag a eh come dre ho c'hof (ren-triloques e galleg), da lavaret eo ec'h eliont locat da zvel euz ho c'hreiz eur vouez hag a gleror, hag a ententer, ha kementse ep ma furent na teod na muzel, hag ar pezh so souezussa, e c'hellont devrez an nep a gueron, ha zoken tud mero pell so. Evelse avechou ar re o deus ar vouez-ze en em zervich anezhi evit tromplañ hag ober aoun d'ar re all, o rei dezho da gridi eo tud varo, pe na droug speret eo a gomz oalho. Setu ama unan hag a zarecas bras he vuez dre ar vouez-ze.

En Afric, souldardel Frans o deus aliez tamou stourm oc'h ar bedouinet, ha petra bennag ma ho zrec'hont peurlieussa, avechou gouzoud e vez paket lumenou anezho. Eur zoudard a voue-la paket en eur stourmat evelse. Ar vedouinet hier e bassas gantio da unan eus ho c'heriadennou. Lakel evous eire danuarn ar marabout, da lavaret eo, heleg ar fals-profet Mahomet. Mort a reat d'he facat d'ar maro, ha roet oa d'ar merc'hed da laza.

Pa voa en em zestumet an dud-ze en dro d'ezhan, e elefont eur vouez cre ha groz hag a lavare.

— En hano ar profet, na rit droug ebet d'ar zoudard gall-ze, list-hen da vont kuit.

An oll a gredaz oa ar marabout eo en doa cornzet.

— Petra, emezho, ne tell ket deoc'h e ve lazet ar gall-ma?

— Nann, eme adarre ar vouez.

— Petra tivint? emezho o tref oc'h ar marabout.

— Mo, eme ar marabout, n'em eus lavaret guer.

Nenze o voue clevet eur vouez crene h ha groazoc'h c'hoaz o lavaret. — Gaou a levezet!

Ar marabout keaz ne voue muñ petra rea. Llou ar maro en doa guisket, ha crene a rea ovel eun de-hen, hag ar vouez a lavare ato. Lezit ar c'hristen-ze da vont kuit!

Ar marabout a voue red dezhan disclerna oa ar profet ha unan eo a gomz, hag en eur grena o tialag ar zoudard.

— Roet dezhan eur marc'h hag enn nebeut arc'hant da vont kuit, eme ar vouez.

Roet ope dezhan, an oll a voa en em lakel d'au daoulin gant an aoun o devoa. Ar zoudard a reas ac'hano

lijer gant ar marc'h hag an arc'hant a voa roet dezhan. Dre zicour ar vouez-ze, en doa great bras ha daol.

Souldardel Prus o veza e carter Francfort, tod ar vro n'o doa nemour a bliader oc'h ho guelet. Diguemer (al) a reat dezho en tref ma vezent lakel da foja enlo. Eur jardiner dreist ar re all a zascuezas eur min ken trefe d'ar zoudard a voa casset d'he di, ma en devoa hema evel aoun. Pa zeas da zibri he bred, e lakeas he zahren en he guichen oc'h an daol; evit gallout cregu beac enbi, mar biye izom. Ar jardiner ne lavar goer, mes sevel a ra, hag e teu adarre gant eur pezh forc'h bowars, hag he laza o kichen ar zahren.

Ar zoudard a zeas droug enlo, hag a denas ruz evel eribel eur c'hullog. Mes eguile a lavaras dezhan didroul.

— Me gave din dioc'h eur gontel eus ar vent-ze n'oa ket re vraz ar forc'h-ma da fourchetes, ha pe gueret c'hoari gant ho penveg, me c'hoario gant a hin.

Ar zoudard a habasas dezhan, hag a gasas he zahren en eur c'horn eus ar gouguin. G. M.

En eur goer vraz ez oa eun Aotrou pinvidic o chom en eun ti caer menrhet. Eno en divije bevet en he zma en divije gallet beza didrouz. Mes evit amezien en doa daou varichal, unan e pep penn eus he oi. Ar re-ma mintin mad. ha bete pell an noz a rea eun trouz hag eur safar ker bras o skei var ho aoun, o skei var an tenn ma virent oc'h an Aotrou da gouzket. Eun dervet sou-hen o vont da gaout ar varichalel an eil goude egue hag e k murgas eur zom vraz a arc'hant da beplie, mazo ma carje mont ar hano ha eaz he e hotel e leac'h all. An eil hag eguile eus an daou c'hof (marichal) a guemerz an arc'hant hag a roaz he c'her da ziloja. An dervet variere h an houarn a stulmke hag ar morzoua a ze en dro evel diagent. An Aotrou, droug enlo, a deat da gaout unan anezho.

— Petra, lan, n'em eus-me ket roet deoc'h eo dornat bras a arc'hant evit eaz ho cosel o leac'h all?

— Eo, Aotrou, ha great em eus ive ho lavar. Mea voa er penn all d'ho ti, ha Jakez a voa ama. Brema me zo deat ama ha Jakez so eat d'ar penn all. Eno tod an eus great evit senti ouzoc'h. G. M.

PREZ AN EP.

KERER — 8 Kerz.

Prez ar c'hant hour.

Guinis ... 15 lur, 82 c.

Segal ... 9 lur, 13 c.

Riz ... 11 lur, 11 c.

Ed-du ... 7 lur, 26 c.

Kerc'h ... 9 lur, 78 c.

Avalou-douar 4 lur, 00 c.

POST-NABAT — 8 Kerz.

Prez ar c'hant hour.

Guinis ... 15 lur, 82 c.

Segal ... 9 lur, 13 c.

Riz ... 11 lur, 11 c.

Ed-du ... 7 lur, 26 c.

Kerc'h ... 9 lur, 78 c.

Avalou-douar 4 lur, 00 c.

Ar Gerant : AR. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant AR. DE KERANGAL, Moulet an Eac'h.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezounec.

Em Abonnement d'ar Gaseten a gont :

Evit eur bloaz.		DAOU SKOET
Evit c'huec'h miz		ETRE SKOET
Evit tri miz.		C'HEC'H REAL.
Eur gaseten ebken.		DAOU TENNEG.

Ar bac'mant a die beza great arag caout ar gaseten.

ALLOU.

Ar scrijor a ve c'hoant da lacaat da dleer da adressi oñ d'an Aotrou MOUVAN, Beloez Kemper.

Ar paeamanchou a dleer da adressi d'an Aotrou SALAUN, ebken. An abonamant a guement er e d'an Aotrou SALAUN librer, ru Kereon, e Kemper.

KEMPER, 22 KERSU 1866

Nenlec! gainivelez hor Zalver! Gonde ma voa bet an dud pevar mil bloaz oc'h he c'hortoz, Jesus-Christ, Map Doue, en deus teurezet ober he zonediguez var an douar, dont er bed evit hor savetei. Kerkent ha m'en doa pec'het hon tad kenta, Doue gonde beza he gondzonet, a roas dezhan da anaout e vije dasprenet eun de-z, hag bima e tou Jesus da seveni ar bromessa great da Adam.

Hogen, a lavar lod, p'eo guir en doa Doue kemeret treuz oc'h an aon, ha great he zont da zigas he vap evit he breza, perag n'en deus-hen ket her great kentoc'h? Perag lezel er bed ket all da luyoudi o c'hortoz ha Zalver?

Lavaret a allet d'an dud-ze, nec'het gant ar pezh ne zell ket outho hag izom emdeuz an Aotrou Doue da lavaret deoc'h perag e ra an dra-ma, ha perag e ra an dra-bont? Ha red oa dezhan savetei an den? Ha ne allet ket ha lezel d'en em goll evit ma en deus lezet an droug aler poro n'o deus ive pec'het nemet eur vech hag a so collet evit laken? P'eo guir n'oa ket red dezhan hor savetei, p'eo guir eo dre drugarez opken eo dent d'hor prena, e c'helle ive, ep mar, dont d'han ober pa garje.

Goudeze, ne ket ep aler en deus Doue gortozet kenta. Fallout a rea dezhan rei eun nebeut da anaout d'ar bed pebez drugarez a rea dezhan o tont d'he dasprena. Epad pevar mil bloaz en doa bet amzer da anaout pe goer poaniz eo beza e liamou an droug-speret, pe guen trist eo beza en denvalen. Seul luyoudi ma vezer o c'hortoz eur mad, seul vrasoc'h e c'hoamp ar vad-ze, ha seul c'hoecoc'h er c'hoamp pa vez roet deomp. Evelse, epad ar pevar mil bloaz-ze nag a vall o doa an oñ da velet ar Zalver a dle dont? Nag a luanadou, nag a birroudou, nag a beddou a deus eus a galon ar batriarched, ar brofeted, an o dud vad eus an amzer goz, ha betek eus a galon ar re ne anaout

ket ar guir Doue, evit goulen ma vije digasset dezho an hini a c'hortozent! Doue a selle dezhan rei amzer d'an dud da anaout pe guir reuzeudig oant, ha peguement a izom o doa euz er Zalver. Ma vije dent Jesus-Christ var an douar dioc'hin goude pec'het hon tad kenta, penaos o divije an dud gouezet pebez dizeur eo bet evitho ar pec'het orijinel, ha pebez anaoudeguez vad a dleomp da vap Doue da veza dent d'han dasprena?

Kementse so guir, a leverer mes perag map Doue o tont er bed, so falvezet dezhan guenel en eur c'hraon, ker paour, en dra stad ker poaniz?

An dra-ze evit guir, a dle lacaat nec'het tad a zo poro ne greidont ket e ve na danvez na madou all nemet danvez ha madou an douar.

Dirio, eme eur scrifagner, ez eus er rum dud, ha ma lavarfac'h dezho ne dleont ket en em nec'hi kement o clac destum danvez, ho kemerse evit eun den diakiant. Bestum arc'hant muia ma vezo gallet, ne anavezont ken. An dud-ze ne onzont ken catekiz nemet herma.

- Evit petra eme an den var an douar?
- Evit destum arc'hant.
- Petra eo an den?
- Eur benvee da zestum arc'hant.
- Petra eo eur huguel?
- Danvez eur benvee da zestum arc'hant.
- Prou eo an den hag a vrit muia istum?
- An hini en deus gouezet gouela destum arc'hant.
- Prou eo an den euresa?
- An hini en deus muia arc'hant.

Gred a eñf, ne dle ket beza souezet e ve ar rum dud-ze nec'het o velet o c'henei e creiz ar baourentez an hini a dle divezatoc'h prezeg dezho ha d'an oñ ar virionez-ma. Suruz ar re baour! n'en em lakus ket e poan da zestum tention var an douar, etac'h ma c'hellont mont gant al laer pe beza debret gant ar mergl; mes poaniz da zestum eun tention en eno.

Hogen evit ar guir gristenien pere a voar errad o deus er bed-all da c'hortoz madou m' gwech en tu all

da oil dauvez ar bed-ma, evit ar re vian hag ar re baour, evit ar re binvidie zoken pere n'en em stagont ket oc'h ho madon ! hag a voaz rau ka gant an dud izomee, e vazo ato eol laoueniguez gwelet ho Zalver o c'henn' hian, o c'hennel paour o c'hennel er boan, o vale evelse en ho raog dre an hent teon ha stropus dre helur e tizont kerzet ho unan G. M.

Rom. — Setu ama eun dra hag a zo mad da c'houzout e Franc hag e Breiz-Izel. Ilus Tad Santel ar Pab a ia a-wechou da ober baleadennoù, evit diskniza, hag a zigouez d'ezhan, evit d'ar re-all, cavout eur betec a ve o cass an Aotrou Doue d'ar re glant. Hoghen petra ra neuze ar Pab ? Ober a ra ar paz eo bet gwelet oc'h ober, n'euz ket pell. Ar Pab a ia het o vale. Arna war biaced pe leur-guer iliz Sant Laurans, e cavaz vikel ar barres, ha war dion renk eno he raog eals tud-a-tiz, a gasse ar goue an non da euan den clant. Ar Pab a oa enn he garros mes herkent ma welaz ar procession-ze, setu hen o tiskenn war ar ru. Heul a ra ar sacramant bete ti ha eambr ar c'hlanour, a ia ann dro-ma, ann Aotrou Marquis Bargagli, gwech-all ministr e dugach Toscan, hag a zo brema o ehoim e Rom. Hervez ar ghez mad ha santel er broiou cristien, ha orist-hol e Rom, eur babil a dud a ia oc'h heul ar sacramant, enn eur lavaret padennou. Ar Pab, o veza eun ho zeuez, ann hini elav her gwell, hag oc'h ho welout, eo tenereet he galoun, hen trugarekaat a ra mi. ha mil gwech, ann daeron enn he zaon agad. Ann Tad Santel a zo choemet war he zaonlin e-pad ar goumunion, hag en deuz goude lavaret d'ar Marquis eunn c'heudie comzou leun a garantez hag a galoun.

Dion pe deir sizun araog e oa bet gwelet ar Pab o vont e hoaz warlerc'h ar sacramant, mes e ti eur paour ann dro-ze, eno eunn li euz ar re baoura a zo e Rom. Araok dont kuit ann Tad Santel a lavarez eur goma vad bannat d'ar c'hlanour evit comforti he galoun hag a roaz d'ezhan eunn aluzen gaer.

(Fennet euz Gascienn Le Moine). Y

En dereziou all, tud a reng huel bet e Palez ar Pap, a ziskenne ac'hano pa zigouezas gantho soudardet a Franc unan bennag a c'houleonn diganthe.

— Da belec'h ez it-hu erlese ?

— Da belec'h, eme eur zoudart ? da di hon tad santel-ta !

Ar zoudardet-ze a ia gantho pep a skeaden pa imach eus a D. Nao. Mont a reant ker brao ha tra da bidi ar Pap d'ho benignen, ha da scrifa gant he zorn eur guer e traoz ho imach.

Bez'ez eus e Frans aleis eus an imachon-ze var bera en deus an tad santel scrifet eur guer bennag lennel peur liessa eus an ariel.

Abaoe 1830, ousten daon c'hant mit eus hor zoudardet o deus gwelet Pli Nao, touchet oc'h he zillad, poket d'hezorn, ha mont a reont d'he balez evit da di ho zad

An tad Vilefort, eus a gompagnonez Jesus a so mao ar c'huec'h varnaguent a vis du. Goude beza tremenet he vuez o clasc hera d'anavezet, e les var he leec'h ar sclerijen eus he vertuzon hag ar c'honvez dudius eus he oherou mad.

An hini en deus scrifet ar e helou, a ia da gouest Jesus evit gwelet ar e horf mao ha poket d'he zaon. Lavaret a reas d'ar porcher oa deus evit gwelet an tad Vilefort

— An tad Vilefort ? eme ar porcher, eme erbarados.

— Gouzout a ran, mes e hoantam eus da poket d'he zaon

Neuze e vuez lezet da vont er gouent, euec'h ma ravas an tadou o prid. Ar breur a voa hoaz abaoe pri antier da vont gant an tad pa zra da vale, a voue doureg. An tadou a gompagnonez Jesus a ra eno eur e hol bras. An oll e Rom her c'hemere evit eur zant.

En Itali evel a onzeur, ez eus e meur a garter baddenno laeron hag a stourm avechou oc'h ar zoudardet zoken. An daou varnaguent a vis du ez eus bet enagn etre eur vanden eus al laeron-ze ha soudardet ar Pap. Al laeron, na petra-ta, a voa e lonc ar gouezent, var eun huelen, euec'h ma voa ez dezho en em zifen, ha euec'h ar zoudardet. Ar re-ma a vuez goulet meur a him ha zoken lazet unan bennag anezho rag eals oa bianc'h ar vanden anezho evit hini al laeron. Goude e tizont alienn d'ha di oja divar ho zerguen, hag ep dale e tizont eun nebeut zoudart da zicour ar zoudardet. Neuz ez ezor dezho gant ar varonelez, hag e vuez gret ha afer en eur momet. Lod anezho a ellas tec het etouz ar c'hoal.

Setu ama c'hoaz eur guer divar benn ar vorrier a Gorec a bere en eus comzet daou pe deir gwech.

Ar vorrierien o oa ket bet avoalc'h dezho ho dibenn. Ar gristenien o doa gwelet ho c'horfou, a lavar e vo dizoloet ha eskern ; Ar c'hroc'henn hag ar c'hig a oa bet faoutet ha distaguet a heziou. Tra burzudus ar c'horfou-ze a vuez lezet ugeuet dervet dindan an ariel, evit ma vijent lonket gant ar chas ha gant ar bren. Mad, cristenien ha paianet o deus her gwelet, loen ebet e douchaz outho. Abenn an ugeuet dervet ne voa un flear gantho, ha ker fresc oant evel pa vijent dervet mao. Doue so ato burzudus en he zant.

GREGORI. — En eur c'harier eus a escopi Gregori, ez eus a nevez zo distroet eals protestantet d'ar gur liz. Ar vugale a den da veza ebelet erud digan ho zad var an hent mad, evit deki dezho ar virtuez. Bez' em eus ama, eme un hini a vere kement-ma, daou vugale hag a ra ho gallout evit ma lezo he c'herent anezho da zont d'an liz catolic. Martez e vuez red dezho coll ho oll madou, credi a ran e lezel kentoc'h pep tra evit mantout da hent ar vuez a Zant. A nevez zo ez eus distroet c'huezeg, ha peur all so var ar mare da zistrei.

Eur verc'hig vian e deus great he fise kenta er bloa-ma, e deus abaoe lakel he zad da zont d'an iliz eadolic. Eon dudi eo gullet ar verc'hig-ze oc'h ober scol d'he zad, o teski dezhañ he bedennou, hag oc'h he lacat e stad da ober he guenta communion. Bez'ez eus eur verc'h all hag a ra scol a he mam he d'ho c'hoar. Eur poltrig on eus ive hag a vez er c'hatekiz. Pa zigonez ar guet e lavar diraz ted he di ar pezh en deus desket hag ar re all a zese gautha. He vam hag he vreur en deus digasset da veza eadoliket. Ar paotrig-ze a lavar a vorez knel ar pedennou en he di hag a c'hounit evelse da Zoue he oll guerent.

JERUZALEM — Varlerc'h on distruch great gant ar c'hilicren raden, ez eus brema eun dienez vras e Palastin. An dud divar ar meaz a deu da Jeruzalem da glase ho bouet. Ar c'houerhou ba hez ar visionerien, ken e kar, ken er c'harter tro var dro, so leun a dud dare da vervel gant an naonn, hag eur scrij eo ho guet. Ar gatoliket, ato leun a garantez, a ra kement a ellont evit rei bara d'an dud keiz-ze. Ar Patriarch latin en deus likeat eana da labourat var he gatedral evit gallout sicour muioc'h an dud reuzeudig. Ar visionerien, en ho labouron poanves, a zivoner pep tra evit tenn ho naonn da unan ben-nag. C'hoarezel Sion, leun a fiziañs e Doue, o deus kemeret leun ho zi a verc'bedigou digasset dezho ac'hann hag alessont gant ar visionerien.

Roue. — Eur verc'h ma na verez mui selereat gant ar visioner, e tener da vaza, e c'heller he lavaret, diskiant. Ne ouzer mui nemet goal gas ar re a zalc'h c'hoas mad d'ar leiz. Lavaret on eus oupen eur verc'h ez oa ar Ruzsianed schismatiked, da lavaret eo, distaguet dioc'h ar goir feiz, dioc'h ar goir religion, hag e reant goassa ma c'hellent d'ar gatoliked, dreist oll e douar Pologn, evit mough ar feiz en ho zavez pe ho distruga ho unan. Goasoc'h goaz e c'hiskimont ato ar gatoliked keiz. Ne deus evitho na carg nag enor, mes an oll guirion a laker var ho c'heñ evit ho flastra. N'o lezer ket da breña donar hag o defe ac'hant d'hen ober. En eur guer, ober a rer kement a eller evit ho c'has da netra.

Oupen so, cas a rei tud, evel pa lavaren missionerien, evit ho gounit, ne ket d'ar visioner, mes d'ar goud, ne ket da Zoue, mes d'an droug speret. Ho destum a rer, ha neuze o clacker ho zonnelli o rei dezho da anaout pegement a c'honnasent ma carfent kemeret religion impaler ar Russi. Hag evit diskuez deoc'h pebez christianen ba pe guer gueneg eo ar visionerien vad-ze var ar religion, sein aman petra leveront :

« Ilon religion-ni, eadoliked, a zo guelloc'h evit hoc'h himi, hon laz-ma va saotloc'h evit hoc'h iliz-hu. En hon iliz-ni emma redegou Jesus-Christ. Oll eskern hor Zalver so digasset nevez zo eus a Jeruzalem da guet Mohiwe, hag hon impaler en deus prijet rei diguemer dezho, lag heñvel eun iliz evit ho larat. Ni on eus eta relegou

Jesus-Christ, ha c'hoi n'oe'h eus ket. »

Han ! ne ket doctoret eo ar re-ze ? N'em eus ket izom, credabl, da lavaret da nican eusa leonerien Feiz ha Breiz ez eo pignet Jesus-Christ en eur corf hag ene, ha n'en d'ens ket lezet he relegou gant ar Russianet ! N'em eus ket izom da lavaret o deus ar gatoliked guelloc'h evit relegou, eo ebomet Jesus-Christ he unan gantho e saeraint an Aotri ! Mes guelit d'alleniz doctoret evelse o istaga gueter ha ne vent ket guet da lacat nec'het eur buguel ? Gouscoude braasa guet a rer e Russi eo Pauc, Jesus-Christ savet a varo da vea. Pa asavezon eo savet Jesus leun a vaez eus ar bez, e c'hellent gouzout ive n'en deus ket lezet he eskern en donar. Evel a lavaren huelloc'h, diskiant ez car pa verez er meaz eus ar visioner.

Goude m'o deus ar visionerien-ze comzel da guenta dre gant oc'h ar gatoliked a fell dezo da danc'h, pa velont ne ellont ket ho gounit, evel ma c'henn peurlieasa, e chenebont souden baz en daboñlin. Eu em lacat a reont da c'houerhou, ha ma na zenter ket c'hoaz, e laker ar vaz hag ar scourjez da c'hoar. An ebetez eus ar c'his nevez-ze a vez ato soudardet oc'h ho heñ evit bazata ar re ne allont ket da c'hounit. Goude beza goal gasset evelse tud eur guet, ez eont da eur guet all ; mes distrei a reont adarre, hag ar vaz hag ar scourjez a ra adarre en dro. Ne zom var ho lerc'h nemet goad, tud mac lianet, hag avechou lazet. Eur scrij eo muioc'h kement a gristeri. Guelit int he es eur guet o tizica beien ha cristienien eadolic en noaz, hag oc'h ober dezho ober tro kar a daboñlin hag haoneler. C'hoas ne gouzan ket ann eus a veur a donsmant all scrijus ha mezes a lakeont lod anezho da c'hoaz-ze. Bez' ez eus trou ken euzus ma ne aller ket comz anezho.

G. M.

AR ZUL.

(EUREN PENNAO).

Ar prophet Elizee a voa klaou gad ar c'hilicved ma varvaz gan-t-ha. Joas, roue Israël, a yeaz d'he welet ag a lavaraz d'ez, en eur voela. « Ma zad, ma zad, c'hwia a voa karr-brezel Israël, e hwi a voa he vleiz-nor ! Piu on difennu brema a eueb ar Sirianed, on c'eneboren ? »

« Ar Prophet a lavaraz d'ar Roue. Digorit, emez-ze, ha, ar prenest euz ma c'hel war zu ar zao-heñ, an ini a zell euz ar Siri, stannit ho boareg ha tennit war c'aoz-ze. »

Ar Roue a zigoraz ar prenest ag a luskaz eur bir pe our zaoz war zu ar Siri.

Elizee a lavaraz d'ez. « Tennit ha tennit c'hoaz. »

Joas a luskaz enn eil bir ag eun drede bir, ag a beana.

Ar prophet a lavaraz d'ar Roue gad eun tam vae, gad eun tam droug eun-ha. « Perh'ez oc'h-hu heñvel ker a huan ? Mar karze'h beza tennet pemp kwech,

« c'houec'h kwech ha seiz kwech, or pize trec'hel ar
« Surinad pemp, c'houec'h ha seiz kwech, or pize ho
« mazaouet ha distrujet net. Mes brema, o vevz n'ez
« peuz lennet nemet teir gwech, or drec'hioi anez
« nemet teir gwech, ha n'ho distrujet ket. »

Me a gav d'io ma mignoned, gwelet a komzon ar
prophet eur gentel evid-om. Pa zeu eur goall bec'hed
bonag da ober droug bras er vro, da c'houerdrouz or
c'holl, ha ne dileom-ni ket skou war-n-eza da-vad, neket
eur wech, pe zeu, pe deir, mrs date'h-mad ken a vevz
lammec' euz on touez, ken a vevz distrujet net ? Hogen,
ar pec'hed a eneb an drude goure hemenn a Zoue,
pec'hed ag a zeu muoc'h mut komon en on touez,
d. l. e. al labourou da zôl, ar mank d'an ofiso ag an
dizurzo grect d'an deiz santel, ha n'ed eo-hen ket eur
goall bec'hed, eur pec'hed ag a laka an Nev da vuac-
kaat en on eneb, a denn war-n-om ho voallennou ag a
daol kalz a eneb ebart en isern ?

Dare hom eta da-vad war ar pec'hed-ae, ne ket diou
pe deir gwechig, an dra ze na vez nemet hen kralha,
ne ket gao euz taol snuet pe zeu a vez lazec' euz anez
gouez ; na, en em glerom oll, kement ho devez feiz
en ho c'halon, da ober eur brezel eb lezo d'ar pec'hed
renzeudig-ze, ken a vevz distrujet mad en on touez.
Red eo d'com laza anez : rag, ma n'hem lazon ket,
hen on lazo, hen a lammou digan-com ar feiz, ar reli-
jion zantel katolik.

« Ar relijion katolik, » eme c'hw' marteze, « na yalo
« morse digan ar Vretoned. »

Ha perag ne yallir-hi ket ? Ma brava c'hoast, evid
gwir e vez gwelet ma c'henvroz ler o chom stard be-
pred e feiz ho zadon koz. Mes, ee'h all c'hoarvezout
gan-t ho ar peiz a zo deiz c'hoarvezet gan kalz re-all.
Pegement a boblou na welom-ni ket hiryo, pere a voa
gwerball katoliked, ag a zo brema er muez euz an iliz
santel katolik, ag a zo brema protestanted pe traon all !
Ha n'or heiz-ni ket breudeur bretoned e Breizad — ou
tadon a zo deuet ac'hano, — er c'horn douar anvet
Breiz'hall, pere a von gwechall katoliked evel-d-om, ag
a zo koulskoude brema protestanted ? Hogen, ar bla-
nedenn fall kouezet war ar re-ze, ha ne ell-hi ket ivez
koueza war-n-om ? Eo, ma na zivallom, ha dre ar zôl
miret fall d'itronet ha talet a gostez pe kouls lavaret
en e c'hoarvezout kement-se ar c'henta. Ie, tammom
euz or c'halon, ar respeta dileom da gaout evid deiz an
Aotrou Doue, ankounac' heom heb euz neubou an ent
da vont da zôl, d'an iliz parrez da glevout an ofiso
santel ha prezegennon or belezen, d'eom evel war ar
pemples, evid an distera digarez, da labourat d'ar par-
keter da zastum on id, da leda or foen da graz, pe en
em leleom en ent gao or c'hiri da gas he diegez da
hem-ma, eur c'harrad fann da hen-ont, louzaou, lugu-
mael da gariz da ober ho zoubenn ag ho trikaou, ha
c'hw' welo ne zaleo ket ar protestantied pe eur sale
relijion all benag evel-se d'en em skign en on touez ha
da c'hoast or bro oll, e nemet ar amzer.

An dud a reuk kaout eur relijion benag, mad pe fall.

Biskoz n'ez euz gwelet poblig ebod, biskoz n'ez
n'ez euz gwelet karyadenn tad ebod, — Eur pemp
spereñ ha draket bras. Cicero, hen remerke, brema
euz tric houec'h kant vloaz, — eb kaout eur relijion be-
nag. Ma n'ho devez ket unan vad, unan deuet euz an
Nev, d. l. e. ar relijion zantel katolik, roet d'com pad
ar Zalver Jezus Krist, n'ez euz nemet bi a relijion vad
war an do uar, ho devez unan fall, unan deuet euz an
isern. Ie, Doue pe an diabol a vevz allao mestr war
dud. Pa gasant Doue kuit euz ho zouez ha d'he heiz
relijion zantel roet d'ezo gan-t ha, kerent an diabol a
gemmer ho blas ag a four war-n-ezo eur relijion gret
gan-t ha ivez ha d'ho c'hiz a kanyou an isern.

Ag eur wech c'hoaz, kement-se a c'hoarvezout pad ar
Vretoned a Vreiz-Izel, mar lezont ar zôl da gouez en
ho zouez.

Digast en oc'h enver ar c'hoarvezout euz ar skiz
zahr, pere a labeennou dirag ho taou-lagad, e ma difez
peonad « Mirit mad ma Zabat, ma deiz » a lavare Doue
d'ar bobl a Israel, « evid ma c'houffol eo me an Aotrou,
« an Doue ho santel. *Videte ut scribitur meum cum-*
« *dictum* . . . *ut sciatur quia ego Dominus qui sanctifico*
« *vos.* »

Komprenom mad ar c'hoarvezout divin-ze. Ha vo ket
ket Doue, dre ar c'hoarvezout, da lavaret d'ar bobl a
Israel penad. ma ne vir ket mad ar Zabat, an deiz santel,
mar lez anez da gouez en he douez, e lezio, hen pobl
a Israel, da zizanaout an Aotrou Doue, da gollere-se
he feiz, he relijion, d'en em rei d'ar pec'hed, d'an
dizurzo, d'en em daler er bagantied evel ar bobl
a voa en dro d'ez, ha d'en em goll er gla-se ag en
vuez-ma ag evid ar vuez da zont ?

Ag an dra-ze a zo en em gavet gwir evid ar bobl a
Israel, muez a wech. Ervez ma vire an deiz santel e
vize ivez kre pe distier he feiz, e vize mad pe fall he
vizegez ag en em gave enver pe renzeudig. Pa lezio
Zabat da gouez, ee'h ankounac' hec er memes stur
an Aotrou Doue, he Groner, he Dad ag he vadeberer
en em roo d'ar vizio, d'an d'urzo, en em daole eb
idolatriach, ha goallennou Doue neuze ne zaleent ket da
gouez war-n-eza. Ie zistroc euz Doue ha pa en em
lakee adarre da viret mad ar Zabat, dioc'hia evel
an traou gan-t ha, ha ket ha ma tale'ho da viret an deiz
santel ee-hiz ma oo dileet, e tale he ivez da vont mad
war ar p'ouchou all ha d'en em gavout enver.

Evel-se ebo euz ar bobl a Israel, evel-se e vevz ac'hano
mad, mar groom evel-t-ha.

« Mes, » a lavare marteze unez euz ma leze-
ryou, garet ag o d'com o karteryou evruz, « Perag
« kement a spont ? Perag kral kement evid d'com
« ar zôl ? Ni na welom ket labourat, da zôl, en or bro
« Ni na welom ket ar gristenien o vachout, da zôl.
« d'an ofiso, nemet klou e vent ! »

Evruz ez oc'h a lavarin d'ezo, da vevz garet ha da
vevz o karteryou kristen evel-se ! Chommit ha mart
enn-ho, mar gellit. Mes allaz ' an oll douzennou euz a
Vreiz-Izel n'ed int ket enver euz ho re. Me a anez

eun den ag a wel euz he breasted, elh rankont sellet pell, eun ti savet euz galz auzer da zôl, euz voarem e pehin en deuz gwelet euz vandeun dud o troc hi laun da zôl en he c'hielen euz voarem all o pehin. en deuz gwelet vrez eun den o troc'hi laun ag o kempenn he zouar da lakaat segall marr, da unan euz ar c'haerra sulvozon euz ar bloaz. eun tamig koad luan euz a behini en deuz gwelet chareu gweu da zôl, euz ster, euz rivyer gan pehin e wel, peurtuna beb sôl, pa vez mad ar mare, bagou ha nistri all o tout da gas da Voutroullez trez, merl, meiz ha traou all, eun ent braz war behini e wel roulla, kalz pe neubud, beb sôl, keri o tout gan bu-zou pe lugumach da Voutroullez ha da lec'hyou all. Setu aze ag en deuz gwelet pe a wel hepred euz he breprest, ha ne lavaran ket tout. Ha mar zaffe er maez euz he di, war eun duclien uhele'h, pegement a lec'hyou sotret, profaneu dra al labouren difennet da zôl, na welte-hen ket!

Ha n'eo ket tud euz a gae er re en deuz gwelet ag a wel evel-so a labourat, d'an deiz santel, mes tud diwar ar maez, pere a zoug c'hoaz an ano a gristenyen, pere a ya e hoaz d'an izou, da goves ha da goumna zoken a wechou.

Mes, mar yaffem e kaez, d'an astelloueron, d'al labou-redigou braz pe el anteroz, war an encheu honarn, d'ar porzeou mdr, petra na wellen-ni ket!

Sivoaz! nan, ar zôl n'ed eo mui respetet nag e kaez, e kaez dreist-oll, na war ar maez er pareyeu ispisial pere a zo tout d'ar c'haeryou marc'had ag a zarempred kalz ar re-maez. Kaez a goll ar maez. Ma ne wella an traou gan-eom, ma ne zeu an deiz santel, deiz anter didroet en on touez, da gemmer ar renk a zalc he gwechall e Breiz-Izel, pa vna krevech'he seiz ar Yveloned, e leuffon da vrez, elh dalc re bell, preizon az evid ar ministred protestant, pere a we om aliez en on touez, pe en em raffon pe mormoned, pe haillonet, pe eun dra al be-nig evel-so. Kroum eta a eneb al laboureriyen zôl souz kwech all goude, mar d-eo red, ken a yaffont fazzet, ha ni on-unan skwir oc'h hopal war-m-ezo.

Y.-K. KERZACK, Belec ar Zalc.

(Euz pennad all euz wech all).

OFEREN ANTER-NOZ.

Va mam, eme euz verc'he laouane, en euz zistrei a oferen anter-noz, hag e doa mall da skei war ar c'haem-pouez a ion lavared d'ez-hi e divije d'he ascoaz, va mam, euz goul euz er eta goul Nedelec?

— Ia, va maez'he eme ar vam, en euz bocad d'ho c'hrouadur, Nedelec eo euz goul a zo var ar bloaz, euz he poa varlene da eotr beleg pa denaz da ober eun droid d'ar gae opad miz eost, euz he poa anezhan o lavared, pebez reus, pebez dispak avex gaez er palez hag eo noblans hucl pa zeu en-uo euz c'hrouadur beuz da hecl. Ar rombar, an drompil hag an delen a gemmer ho mouezhon euz a leunet e vez fuscoun

ken euz pe euzoc'h hag an hini a za bep bloaz da allom tantad Sant-Jan-ar-Buz ar c'hanollion a vez lakeat da grozal hag ar c'bleier da gellaza evit diskuez al levo-midigez. Euz dudi eo goul al levo-midigez-ze scrivet var dâl pep buan. Da serr-noz an holl brenester a zo seveljennet gand renkenadou goulou o tervi. Neuz bravoc'h da velad Huguen, n'eo ket euz roue, nag eun den a lignez hucl a zo ganet, meiz roue ar rouanez, Meiz ar bed holl, ar Messia guedet aboue ket amez, Meiz Doue en euz gae, drekenet en hon touez! Euz-so ea noz-man dre hevar c'horn ar bed e poder calonec hag e cauer gouezhon euz. Sao da zaulagad, goulod a rez-ic o creiz boiz an euz ar stered o lugern hag al loar o leviad ken gae a tra, goulod a rez-ic he seveljen o para var an ere'h a zo duontu en hon raok? Euz heur a vremen, kement kristen a zo er bed a zo var sao : o evel moner skiltruz ar c'bleier ar vugale ho deuz lezet a goulod ho c'houc hag an dud euz kemered ho diverker a bemp bloaz varn'uguent evit ober ar peiz hon euz-on gae, mont d'an iliz da adur ar Mab-Jesus. Kalz ho deuz bet hirroc'h ha dremaoc'h kent da ober evidom-ni. e hoant a messe da lavared e teuffe levezon an euz da n'em veza gand joz an donar, hag e euz c'hoaz a zoug d'hor poa mouez melodiuz an Euz o casa. Gloar da Zoue en hucl euz an euz ha peoc'h « var an donar d'an dud a ioul-rad! »

— Abalamour da zo eta, ez euz allomet kement a e'houlaon euz en iliz ha c'houc gouezhon ken bras?... Seilaout eta, euz a ran e hoaz tud erri aze varlene'h o casa.

— An dud a zistrei euz euz a oferen an anter-noz. N'eo ketta eo luan, ha no doud-to ket breman euzant da vrez deut?...

— Penauz euz-hellit-tu gonlen kement-ze digan-hen, eme ar vere li en euz ober euz lam ha euz ho brech he mam en euz drudal. Oh! na me a vje bet drouk-euzant onze'h, m'ho pje va lezet da gouez hag euz eb-hon d'ar bourk euz varlene! gaez eo, varlene euz hanc hag euz drak fall, meiz hanc...

— Gouezant em boa dit he tenjez gan-hen, eme ar vam, en euz euz hag he mantel vian a c'houc mud ho drouc, hag en euz gavan euzant braz da vrez gaez ar peiz am ho lavared ober, pa velan ahanout ken euz hag ha po c'heuz pedet Doue ken calonec. Goude holl goul Nedelec a zo goul ar vugale muioc'h c'hoaz evit goul an dud vraz. Oh! pa euz euz euz euz-le, no gaven deiz euz ken euz ha goul Nedelec. Ha c'houc a peuz he lavaren dit, va maez? An dour a zo deut em droulagad p'am euz da velad o pidi ken c'houc dirag euz ar maez-bian, savet dirag anter ar Vere'he ha peinet ker euz gand al leanez. Oh! ia, meiz me a gar calz ar Mab-Jesus ve : ma c'houc'he! pa eo ken euz ha ken euz euz er c'hrou, petra ne die ket beza er barados! N'eo ket ia, mamme, he tie heza euz goul euz euz ha c'houc'he ha c'houc'he hoaz en euz?

— Ia, gaez a levezon, va maez he kaez, en euz starda he dour va boch-he-c'houc euz pa scoje re vian,

nerneur ar c'hoari nemel eun heur hennag goude kreiste
ha goude koun pa vezomp oñ e kichen an tan en norre-
ebou goan gant hor e herent. Ar peñ a ra ar mañ pija-
dur din oa salsou va zad o leon deomp dioc'h an noz al
leonnou skriset gant a. guela skrivagnerien euz amzer
Louis XIV hag euz a. amzer-man. Pegner kaer a ouie
hon tad mad eun deomp al leonnou-ze. Pegement a va-
delez n'ho deuz ket betevidomp-al hor e herent karante-
zaz' ***

Deged lizer. D'ar memes hini.

Brio em euz amzer da gozal eun tamik ganez, ni a
zo er mare an eost bag epad an eost neuz ket kals a dud
kian, an dud diwar ar menz no deuz ket amzer da jom
neuze eñ ho gueleou. Neuz den lizio var va zro, eet ar
re all da bourmeñ, beleg an aotrou person en despet d'he
oad braz. Ha me a jom er guer; va unan en em gavan
em e'hampruk d'rag eul leor digor, ar skriter-sakr euz
pehini ouñ kustum da vaga va speret ha va eus. Breman
em euz amzer da stud a. ha ganez er e'kontrofe ma
breman ar prez labour er maner abalamour d'an eost.
Be em euz bet eor sonch vad pameuz prenel teorion, pa
ouñ er somner, gant an arc'hant e vije digasset d'in euz
ar guer, rag breman em euz beac'h avoc'h e'ha pea va fan-
sion d'am ferson ha kavout eor soutaen hag euz ramu
houtou. Mont a ra oñ ar peñ em euz gant ar beorien,
hag evit pea evit skolaerien ha klavereñ baour, peñ
skoll evit merc heñ gou paour e ty ar saurezet, rei pri-
zou d'ar vugale ar c'batekiz ha me oar me f'bet oñ bet
beleg presia penip kant ar euz vech evit skour prena
eun den iouank kousez d'ar sort, ha pehini anecesser
braz d'he dud. Hogen neñ h em euz bet a goument-ae
abalamour d'ar hoan braz em euz bet da bea an dlo-ze.
C'hoant em euz da vervel paour, heb eun diner var va
hano, hogen na leñ ket din kaont d'ar ehet gant aoun
da ober gaou oc'h unan hennag. Gouzout a ran penaoz
va breudeur no deuz ket a zorn da gavout netra var va
fere'h, ha pa rafen dle e paeoc'h annez, hogen kas-
saat a ran an dle, ha furoc'h e vezin hiviziken. Pañt
em euz ar pemp kant lur, mez beac'h zo bel oc'h ho
lea. ***

A DE M

MISSION KERNOUEZ.

KRISTENED a Ghermoues.
Lanomp hor moutezou,
Kannomp oñ gant herenes
Da Zoue meulendion
Pa zro deuet d'hor ghervel
D'euz mission ben gheñ
Derveziou kaer a santeñ
Re vuan oc'h treunenet!

Oh! peñter mad en beva
E skoud an aoterion!
Peñter dous eo studia
Va Doue, o lezennou!
Eur sizun eus o kareñ
A rent rannoc'h iacuen
Eghet dek vloaz tremoeñ
E kreiz ar bec'heuriñ.

Kerkent a ma e houloue
An deiz varnomp bemdez,
Cloc'h hon las hor galve
Gant o e hana monez,
Hon tiez a c'ho. ma goudo,
Sioul hor parkeñ
Ne sonnent mui gant ekloz
Hor labourou poenneñ

An heol a vont da gazeñ
Hor gueleñ liz,
C'hoas ennt daoulinet,
Disouret, drant, diskuit.
Ne ket ebken gant bara
E vev rannoc'h an den,
D'hoñ ene evit beva
Eo rei ar skol ghristen.

Tad Maner, Michel Nohletz
Sklerijen Breiz-Izel,
D'hon tad kosgant-karnetez
Teskac'h an Aviel
Trida dle oc'h eneoñ
O velet o redek
Var o lereñ dre o roudou,
Belegen kalounek.

Korompou Doue meklereñ
D'ar speredou da leñ,
Rei o deiz gant souden
D'hor e'haouñ amzeret,
Va chon veñ ar garon
Kerzent varc'h paeñter,
Ne ket evit da vrezon.
Sao da heñ krec'h esper

Bemdez en e barkerer
Dirak krouer ar bed-mañ
Pennañ ve eul labourer
A ne gret-fe enna?
Ne e'heñ a euz breunen
Ri gortos heñ a glaoñ
Pennañ ne rofe kreden
D'ar Mestr o agasso?

Caloun an len so re vras
Evit beza marghet
Gant pladurion divas
Gant urc'h ar bed
Kristen, da esperansou
Pa zout divroñ aman
Dle mont betek an Envoñ,
Gour vro an den a hoan

Doue, gheñet dadiou,
Ni fell deomp o kareñ,
Ni fell deomp kareñ Jesus
Ag e vam beutighet
O kareñ eñ hor joañter
O kareñ en anken,
O kareñ en oll stagou,
O kareñ da viken.

Kristenien a Ghermoues,
Chonnet oñ oll ananet;
Ra reno ar garanteñ
En hor parres bepret
Taden: nannou, bugale,
Mistri, servicheñ,
En em garomp e Doue
Fidez an ti kristen

Hor e'herent eñ an Envoñ
A dle arda goñ d'na,
O velet an oll grasseñ
Va reñ er barres-mañ,
Ag an Anabon gar'harel
Diganeomp a e'houlen,
Va o e'herent, mizneunet,
Hor sieour, euz pelen

Kannvrez: belegen,
Ni ro oñc'h hor bennoc'h,
Ni a chonno da viken
Sioul e feñ hon tud-eps.
Pa skote var aon ene
Touñou an drouk-speret,
Ni redo varc'h Doue
Gant hor Pas ar kareñ.
G. ha S.

Hano ar Zent evit ur Sioul-mañ.

DILLON 24, KENZL. — Derc'hent peñ Nedelec.

DIMELAS, 25. — Gouel Nedelec. Gannvelez hor
Zalver Jesus-Christ.

DIZKREHER, 26. — Sant Stefan, kenta merzer.

DIZROC, 27. — Sant Ian, abostol hag avicler.

DARGUENET, 28. — Gouel an inosantet santel.

DISSADORN, 29. — Sant Thomas, escop ha merzer.

DISSUL, 30. — Ar sul en eisvel Nedelec.

An Aviel hizio

Tad ha Mam Jesus a ma souezet o elevel ar peñ a
lavaret anezhon. Ha Simeon ho bennigas, hag a lavaras
da Vari he vam. Ar buguel-ze so deñt evit coll hag evit
saveteñ eals tud en Israel, ha eals a enebou outhan, hag
oc'h ene oc'h unan a vezo treuzet gant eñ c'hleze a
guez, evit ma vezo dizoloet ar sonjou euzet eus a gals
calocou

Ar brofetez Anna, merc'h da Fannek, eus a driba
Azer, a wa ena ive. Houma a voa euz bras. Bevet o doa
seis vloaz epken gant ho fried, azañleg an deiz m'oa
dimezet dezhan plac'h iacuen. Hag oa chomet intañvez
beleg an oad a bevar ugent vloaz. Ne dea euz morse
eus an templ, eleac'h ma serviche Doue nos deiz dre ar
son hag ar beden.

O vera digouezet ive-ta d'ar memes heur, en em lakeas da veuli hon Aotrou J. C., hag e comze anezhan da gement hini a c'hortoze daspredediguez (Redemption) Israel.

Pa o devoa great kement a voa goude'hemennet dre lezen Doue, e tistrojont da C'haldée d'ho c'har a Nazareth.

Hoguen ar bugel a greske hag a greea; leun oa a furnez, ha gras Doue a voa enha.

SANT LUCAS II, 33. G. M.

KELEIER.

An Aotrou Coqueran, an hini a voa e penn be-leien an dud a vor, Chaloni a Sant-Denis hag ive a Guemper, a so maro.

Hano zo da lacat da Escop en Alger, da zele'her leac'h an Aotrou Parv, ar Prins Bonapart, beleg.

Ar c'hazetenou a gomz ato eus a gals a dud a reng huel pere a ra da Rom euz a bep corn a Frans, evit en em lacat e serric'h ar Paj.

Ar mammon na dleont morse lezel kisier war vele euz c'hrouadur bian, na soken er gambr pe eno ti : anez ec'h hell c'hoarvezout ar pe a zo e hoarvezet n'ouz ket pell. Er ramm o doa losket eno he c'hamb er c'hrouadur daou viz, hag hen cousket mad, he oa eat da brema euz dra-bennag evit ann ti. Pa zeuz eno dro, ne oa direnket netra er gambr hag he faotr bian a oa evel m'e doa hen lezet, ar c'haz hepken a oa war ar gwela, o poez war beultrun ar c'hrouadur. Ar ramm hen cassaz kuit, hag e credi e oa he map bepred cousket, e sonjaz kemere anezhan eno he divrec'h. Hoghen ar c'hrouadur a oa drougivel ha gwen evel eun lamm coar. Kaer e doa hen sevel hag hen fiava, na zigoraz mui ho zaoulagad maro oa ! Moughet a oa he gand ar c'haz o c'hwaska war he beultrun ken na helle mui caout he alañ.

Y.

Er sizun-ma, ervuz eazeten ar blozen, eo eat an ed var gueraat. Er zuzunvezion all oa het tost dezhan dont var he guiz. Cals ed a tua or mare hagou hag ar re so o prena, ar re a ra kenvez eil, a seile dezhan profita a guementse evit lacat ar priz da ziken. Guechall ne vankent morse d'ho zad pa en em gave ed aleiz er mare had evelso, rag an dus divar ar meaz ne anaient nemet ho c'hear vare'had, ne zongent ket er pe a dremen e leac'h all. Hira o e houzoit penaus ne ket tud eul leac'h eo a dle ober lezen, ha penaus an ed a dle leza ker dre ar Frans oll, pe beza mare'had mad dre ar Frans oll ive. Hira eo eas d'an ed gouzoit penaus ez a var an ed e leac'h all. ha ne vezo ket guelet, mar kerer, an ed mare'had mad en eur c'harter, ha ker en eur c'harter all.

Bez'ez eus tud var an douar hag o deus eun ijin kuzuduz evit esperu ho arc'hant. Setu ama nnan hag a alle servichout da skuer var guementse. Er c'herion hag er boutcou e veler var ar moguerion azoc'h darou an tiez, renkenadon lizerennou scrifet evit diskuez petra a verzer pe a gayer en tiez-ze, hag avethou zoken e caver eno pezoù euz scrifet e lizerennou bras.

Eun dervez, o tremea dre C... eur becher a gayer eno eun anezdeguez d'ezhan, an aotrou Z..., crog he dorn he vap, eur potrie c'huac'h pe seiz vloaz, hag o uskuez dezhan al lizerennou a voa azoc'h der eun ti.

— Petra rit-hu are-ta, eme ar becher ?

— Lavaret he guentel d ar pour-ma-ta !

— Lavaret he guentel ?

— Ia, ar pour-ma ne voar ket c'hoaz he lizerennou. ha pa zeo gair eme al lizerennou scrifet ama var an tiez me ne ouzoun ket perag ez asen da zispign pemp pe e luer h guenneg evit prena eun A. B. C. d'am map.

— Pe seurt leua a oule ho map da zaski evit eun nevedig guerion a gafazo var ar moguerion ?

— Oll ! er vered aze ez eus renkenadon mad da leon var meur a his. eus ar bezion, ha zoken var tol anezho e cavo eur guer latin bennag.

Ha setu penaus map an aotrou Z... a rato he dle oll, a zesco marize zoken al latin ep m'en dlezo beizom he dad da brema levr ebet d'ezhan !

Jakez ar Ber a oa garet eur map dezhan or aotrou all. Pa vone meneg da vadezi ar luguel e vone goulenet digant an tad pe hano a folie dezhan re a he vap.

— C'hoant am eus, eme Jakez, o va roet d'ezhan hano he dad-coz.

— Ha pe hano en doa he dad-coz ?

— He dad-coz a oa hanvet Sperol.

Roet e vone hano an tad-coz d ar bugel, ha setu penaus map Jakez a zo he hano hag he leziane Speret Ber.

ALL. — Ar ra o deus etre ho daouara arc'hant Brewier ar Feiz, so pedet d'ho digas da Guemper kenta ma c'hellint, rag ma zeo deul ar mare da renta ar c'hontchou. G. M.

PRIZ AN ED.

KEMPER — 45 Ker. u.

POUR NANT — 45 Ker. u.

Priz ar c'hant Gour.

Priz ar c'hant Gour.

Guinis . . . 46 lur, 42 c.

Guinis . . . 46 lur, 41 c.

Segal . . . 46 lur, 25 c.

Segal . . . 46 lur, 24 c.

Eiz 8 lur, 32 c.

Eiz 40 lur, 34 c.

Ed-du . . . 7 lur, 52 c.

Ed-du . . . 6 lur, 58 c.

Kerc'h . . . 40 lur, 40 c.

Kerc'h . . . 40 lur, 38 c.

Avalou-douar 4 lur, 00 c.

Avalou-douar 3 lur, 75 c.

Ar Gerant Aa. DE KERANGAL.

Kemper, moulet gant Ar. de KERANGAL, Moulet an Escop.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

DIGASSET BEP SUL

Da guement Christen a goms ar brezonec.

Don Abonnement d'ar Gazette à gont :

Evit eur bloas	DAOU SCOUT
Evit e'huoc'h mit	EUR SCOUT
Evit tri miz	C'HEC'H REAL.
Eur gazeten ebhen	DAOU YENNEC.

Ar bac'mant a dle baze gread arag caout ar gazeten.

ALLOU.

Ar scrijor a ve c'hoant da lacat er gazeten a dleer da adreñs oñ d'an Autrou MONTAN, Belec o Kemper.

Ar paeamanchou a dleer da adreñs d'an Autrou SALAUN, ebhen. An aboumamt a guemerer e ti an Autrou SALAUN librer, ru Kereon, o Kemper.

KEMPER, 29 Kerzu 1866.

Ar bloas 1866 a ra da lavaret kenavero. Mont a ra da zisken divar an treg evit lezel eur bloas all da ren en he leac'h. Evelse e tremen pep tra var an douar. An tremen-ma eus a eur bloas d'eun all a ra leac'h da gale a laouenidiguez etouez an oll, pe da viana eouls lavaret an oll o deus mal, da velet eur bloas nevez o vont. Kemmentse a ra tra da zonzal ne deo ket ar gontout petra fell d'an den, pe na vour ket nemer an den he unan petra fell dezhan.

C'hoant a zo ato da vont var arag. Ne do ket ar vugale epken hag ar re yaouane; mes c'hoaz an douar ho quella oñ ha zoken ar re goz a glevor oc'h buwada etrezeg an amzer da zont, o deus mall da velet ar peiz zo c'hoaz avachon pell diouho.

Dioc'h eun tu all, pa zonzjer en amzer dremenet e caver ez eo eal re vuan ebhen, ar maro a gaver a dosta re vuan. Clevet a rer cals o kenzi d'ho yaouankiz, d'ho amzer dremenet, hag lu o c'houlen goude ma velint ar c'henta'r quella ar peiz no ket deut c'hoaz betek enho. Lavaret a eler o deus er memes amzer c'hoant da vont arag, ha c'hoant da jom a za pe zoken da zont en dro. Petra da zonzal a guementse?

Me gred ec'h ellor lavaret ez euz e pephim ac'hanomp daou zen, unan hag a anavez avoalc'h ez eo traou ar bed-ma re zister, ne ellont merse leun ho galon, gonde m'en deus bet ar peiz a c'houitea, gonde m'en digouezet betek enha ar peiz ma c'houade var he lerc'h, e vel selear e vane ato eun dra bennag dezhan, hag evelse en deus ioul da vont ato var arag, da glase ato ar peiz a elle he gontant, da lavaret eo, da glase Doue, ar mad dreist an oll madou, pehini epken a ello leun he galon, eun all hag en deus c'hoant da gaout he voalc'h var an douar, ha ma n'en deus ket a forz, ma na esper petra goude ar vuez-ma, ne all ket ep rann-galon gullet o vont ebhen dezhan, o ter'bet diouho, an traou ma en doa lakel he eoudelet enho, ha mar en deus forz, ar

zonzjer eus ar maro hag eus ar peiz a vane goude a deu d'ho strafulla, ha ne ell ket, ep enerez, gullet o tostet an dervez-ze pehini a dle lakel digantha kement en deus caret, hag he deleur eire daouarn he varner.

Da lavaret eo, a daou c'her, eun ene mad a gaf re hir ar vuez-ma, hag ar pezh he c'hal re ver.

Mes setu ni pell dioc'h ar bloas nevez hag he laouenidiguez. Distroomp eta ha leveromp adarre ez eo hennet eun deus laouen. Evit an oll? Aou am bese da lazja ec'h he lavaret. Bez ez eo eun deus a laouenidiguez dreist oll evit an tadou eoz hag ar vugale vian, evit an tadou eoz pere a zrid ho c'halos hag a re-lavaret a laouane eoz o velet ho bugale vian evel eur garone en den dezho, evit ar vugale vian pere a zrid re ho c'halos pa o deus gallet caout eun tamm delou mad. Ar peiz a ziskrez penaus ar muia laouenidiguez er bed-ma so evit ar re so nevez deut var an douar, hag ar re so deut tost ar mare dezho da vont ac'hann. Rag evit ar re all, ne gullet ket lavaret e ve ato ar bloas nevez eal levezet evitho.

Cals a ra da velet Per, da velet Paul. Ar c'hiz eo, ha mont a rer laouen a zivreas, mes avachon ar galon o deus neheut a berz el laouenidiguez-ze, ha meur a hini marteze a vije eouls ha gullet ec'h gantho chom er gwer. Per ha Paul ive marteze a vije eouls gantho caout pebentoc'h a dud da zigumeret, ha marteze zoken e vije gullet ec'h gantho ne dize den var ho zro.

Petra fell deoc'h? Evelse euz ar bed. Ama pa en deuz eun dra eun tu brio, en deuz ato ive eun tu divalo. Lod eus an dud gouezet a lavar penaus an delou mad ha guzioù all ar bloas nevez a den deomp digant ar bazanet. Me gred ket ec'h ne deo deomp digant ar bazanet nemet ar peiz zo a zizurs en deiz-ze, ar peiz a so a vad enha a dle dont deomp eus a hueloc'h. Ahaoue ma zeo cronet ar bed, eo bet ar c'hiz, pa vaze euz eur bloas da gomans eun all. Piou a alfe lavaret ne dea ket Abel ha Cam zoken da rekete bloavez mad da Adam ha da Eva? piou a alfe lavaret ne rea ket ar memes tra bugale

Noe d'ho zad? Marteze zoken eo da eus deis kenta ar bloaz eo e vaneas lam a respet d'ho dad, hag a respas he vallos varnethan ha var he tiguez !

Hoguen lezomp al lavarioù-re ha comzomp a zeveri. Ar lavaret, p'eo gwir em eus grest meneg anezho, o devon evit an deis kenta ar bloaz eun mo, hag en doa diou zrem pe diou vazeu, unan hag a rus skouden an amzer dremenet, hag eben skouden an amzer da zout. Eur c'hristen ive a die teleur eul laul lagad var ar bloaz so eho evit guelel penaus en deus he dremenet, ha var ar bloaz a zeu evit evessaat penaus e he he dremen. Izom en delfe zoken eus eun tredo drem pe bizach, me lavar e tefe sonjal en amzer a vrema evit guelel e pe gant eun gant an Aotrou Doue.

En tuez marc hadour e regier bep bloaz ar c'hont-chou evit gouzout penaus eun ar bed gant ar c'henvers en ti. En tuez a die ive evessaat bep bloaz penaus eun an tra a gant, hag heu zo dudal he veac'h, hag heu so tuez d'he veac'h. da lavaret eo hag heu so tuez b ar gouit d'an dispigu en he di, hag heu a jom eun dra bennag etre he zouarn. Eur c'hristen ive a die evessaat hag heu a zatum ive bep bloaz eun dra bennag eben he varo, ma na fell ket dezhan mont eun deiz, he zouarn goullou, dirag he varser. G. M.

An Tad Santel ar Pap a ja, a levrer, da zével pevar escopi nevez er Stajou-Uanet, en Amerik. N'eus ket e hoas pell ne voa nemet eun escopi er vro-ze, escopi Baltimor, ha brema e vezo eun daou escopi varnugont. Guelel a rer ez a ar leiz var grest er vro-ze.

Divar beun ar pedennou goude hemennet, er sizaz-reizou tremenet, gant an eskiben evit hon Tad santel ar Pap hag au liz, eur gazetenn a goude evelen.

Mouez an Eskiben an bet evel dre ar bed oll kristen. Evit senti oc'h ar vouez-ze a oll gristenien fidel so he, guelel o tout a brez d'an ilizou da bidi ha da luanadi. Biscous gouel ar Conception Duach uoa bet grest gant kement a zevobou. Eu oll chapelou, kristenien a bep oad, goazet ha merc'had, a dostea a vandenadon oc'h an daol santel. Cuspe-lon Nam Doue ne allet ket binval enho kement a ingroez a toa var ho zo. Peleriniet a velet o vont, ep distag ebet, etrezog an ilizou eleac'h ma peder ar Verc'hez. Ar memes zouch a voa o speret an oll, ar memes c'hoant en oll galonou, ar memes esperansa en oll ancou. Oll e credont e selaouje Doue ho seden-zou, hag e raje kentoc'h buradon evit lezel he iliz santel ep he zicour.

Ha lavaret a ellomp eta ep zoun da lavaret re, comzomp an eskiben ha prez an oll gristenien fidel da zeol ouzho e deus diskuzet pegnement a feiz so efenez an dud. Hez'ez eus marteze ha no devez ket evessaat oc'h kementse. Ar pedennou hag ar re a bed ne reont nemet a drouz, ha eals tud so pere so ken tregaset gant traou ar bed, ma zeo red ober

eals trouz en dro dezho arzoq ma veolat ar peiz dremen.

Cradi a ellomp ne vezo ket hol grest en zver kement a bedennou, ha ne vezo ket tromplet eun ar gristenien. Doue pa vezo dent he leuz a goude. He a ras da glevet ar strael eus he gorun pe ar veze eus he drugarez, hag e tufenno na liz hag he Vite pa blij gant ha.

ALISA. — En Aljeri ez eus maro pemp eus ar c'ha-rezet (secours de charité) a voa eul di da gueneri sourei eus an dud eus gant ar c'hilera. Taguet no man gant ar c'lienet e creiz ar skouder eus eur vicher lar pezius, Doue en deus hogalvet da eur vez eunoc'h. Setu penaus e vo ar merc'had caloneg-ze ho buet erit ober vad d'ho neasa.

MARSH. — Eus a Varsell ez eus d'blabl adarre in missioner, tri galocin, evit mont da brezeg an Avel d'an Afrik, e bro ar Galacet. Unan eus an tri missioner so eus ar vro-ze, hag a voa dent e Frans da seuna brema ez eus tri blab. Ne deo e hoas nemet abostoler, hag he hano so breur Raphael. N'eus ket gortozet ma vje heiz evit he gas etouez he guenvroiz, elcuc h ma reulo eus service d'an daou visioner all, eals e vezo eunoc'h de zho beac'h adreus ar bro-ze pa vezo eur morin, eun den eus ar vro en ho banden.

Tau ar c'harterion-ze no garont nemet ind ar vema; dizilziout a reunt anezho ha zoken no c'hamp, ha kementse abalamour ma o deus anou raho ha velet ar breur Raphael pehini a so eus ho goud, o vont en di d'ho c'haout desket mad, kristen eunoc'h, ero ha ac'h, o devezho eals muioc'h a fuzus er visionerien eus.

ALMAGN. — Ar c'hazetennoù a gouz eus a van Dom Miguel bet Roue e Portugal. Maro eo evel eur gwir gristen, en eur boket d'he grucifi. He van so bet trum, ha n'en deus ket gallet reeo he reizou diva-mes en dervezioù arzoq o tistat oc'h ar sacramentou, hag avelke na ket sammel gant ar maro ep poueza ebet. Beteg an luanad diveza en deus diskuzet he lez hag he iliz e Doue.

Serfa a rer deomp eus a Sant-Brice, oc'h hor pedi da leat er gazetenn ar peiz so ama varlerc'h.

Ar c'hbreizier an Iliz Varia-a-Esperans.

Tad PII IX

Var ar maro da velet o tigoezont traou hag a die laet ne c'hel braz an oll eunoc'h mad d'ar feiz. Pii Nao pehini en doa savet draog Arc'hbreizier Iliz-Varia-a-Esperans, a scrife gant he zorn beuniget. Ar gazetenn ar Vreunier : « Ouspen ar pedennou a so savet verzu an Euz beto vrema evit ar Frans hag an iliz santel, ra deui ar re so ho hano er Vreunier-ma da beñ ha da aspidi muioc'h mui evit silviguez ha peoc'h ar

bedi catolic. » Hag o rei ar skuer evel ma roe da anaout ha e'houit, Pii Nao, hagun oll garonalei var he lerc'h, a lekeas ho lano er Vreuniez, evit diskuez an soul o dena da velet oll vugale an iliz, kement a so douguot dezha, o kemeret perz en emgleon didrouz-ze a bedennou a rer d'an Itron-Varia-a-Esperans.

Eur sizunvezion bennag goude, Arc'hibreuniez an Itron-Varia-a-Esperans e devoa e Rom eul leac'h evit en em assambli. Pii Nao a felie dezhañ kementse; hag hag ar c'hardinal Patrizi, vikel ar Pap, a lakea moulla eur scrit a belin, e lempomp ar pennadec-ma.

« E pep amzer, an iliz santel catolic, hor man, hag ho vugale gner deaket ganthi a roas da Vari enn bano dons meurbet, oc'h he guerrel ho sperans. *Spes nostra, Salve*. Mes pa gresc an danjer en drannan-ma a xaelon deut da veza tro em dachen a vrezet, pa ranc an iliz hag he vugale stourm a zevri oc'h eun niver braz a encheurien galloudos, neuze e salod c'hoas gant mouroc'h a baiañs hag a garantez an Aini so lakeat da anterourez etre he map divin ha ni haga so deut da veza evelse hor brassa esperans.

« Ne deo ket ep abeg eta eo fulvrezet, en dervezio-ma ken trubuilus, d'hor tad Santel ar Pap Pii Nao, pouza an oll gantemen da laeat muine'h mui ho oll fizians e Mari, evit ma vezo an iliz treac'h, evel ma zeus kement a dud oc'h her gonlen, evit ma en devozo ar bed catolic ar peoc'h ker c'hoanteet, evit ma listroie ar bec herien a galon ons Doue, evit ma c'herruo pepbini, hag an oll, er silvidiguez eternel.

« Hag ze, goude beza aprouvet ha savet e Sant Brie, e Frans, eur Vreuniez devot a voa digoret eno drindad hano ha patroniach an Itron-Varia-a-Esperans, ar Pap ho zave d'ar reog a Arc'hibreuniez. »

Ho pidi a reomp da laeat hoc'h hano etouez an dibap soudardet-ze da vap Mari..

{ Ania e voa merket petra voa goude kementet ha pe seurt indoljansou a voa roet en eur fenta ar Vreuniez o Rom }

En dervezio varlerc'h, jeneral ar Galucinet a lakea scrifa da iliz ar Galucinet a Sant Brie cleac'h ro'ema chapel hag anter ar Vreuniez hag e pelec'h eo bet savet da guenta. « Ne ket mil ha mil, ues deg mil ha deg mil eo e scrifomp hano ou var gaveron an Arc'hibreuniez. »

En hano Pii Nao eta, hag eus he bers, eo e scrifomp d'an oll gatoliket. Ra deu'nt d'en em unani ganthi da zigas deomp ho hanoou, ha da rei eveldeomp ho guer da lavaret, noz ha mintin, eur beden d'an Itron-Varia-a-Esperans evit mad an iliz santel, evit silvidiguez ha peoc'h ar bed. *Salve Regina*, *Sub tuum*. Hag hen a aller pidi evit eun dra haeloc'h noplac'h hag a ve maieoc'h a izom anezhan, hag eus pelini goudeoc'h e stourmer kement brema? Crogompen arm, er berveg gant pelini e c'hellomp laeat an oll galloudeg da ziseuez yn ha ners he vrezac'h. Pedomp.. pedomp ar vere hez didach, pedomp an Itron-Varia-a-Esperans, hag oll gounnar an storn a droio enjhe euep he unan, hag an dud fallagr a

guezho mor varnezho, hag al lealdet hag ar peoc'h a remp er em douar, hag ar bed a voa saveteet!

Ra reto ar c'halvaden-ma bete goneket an oll galonou christen! Ra deu'nt oll gour vugale an iliz da anaout pe-guement a c'hounessent ho unan dre an unvaniez-ze a bedennou!

Eun ofren a leverer bemdez, ervez intantion ar vrezdeur beo ha maro.

Bep sizun oc'h en em assamblier, e peder ervez an izom, oc'h orbeder etc.

Dop tri miz, servich evit ar vrezdeur hag ar radoberrorien eal da anaout. Bep bloaz e cesser, d'ar vrezdeur, da heb banden a ugent pe ouzpen, eun dra evit derc'hel sonel. { *Souvenir* } hag eur acrit evit diskuez e pe stad emma ar Vreuniez. Indoljansou ep niver a zo, indoljansou leun ha re all.

Ra deu'nt eta an oll beleien ha caristorien idel, en hano Pii Nao, da skign ar beien d'an Itron-Varia-a-Esperans.

An Aotrou Prudhomme Chantou, e Sant Brie, so car-guet eus ar Vreuniez. G M

AR ZUL.

(NABED PERNAD)

Lod ne labourant ket ho-unan, da zûl, mes ober a reont d'ho zud labourat ar per a zo ker bras pec hed.

Ia, beza ez euz ha ne labouront ket ho-unan da zûl, mes ober a reont d'ar re a zo didann-ho. d'ar re a zo en ho c'harg labourat, ag e souj d'ezo, mar plij beza dihec'h bras dirag an Aotrou Doue, war diguez ne labouront ket ho-unan.

Mes klevit ama, e hwi padred a re a spered pe a re nebeud, eunan a zaou, a lavarfeun d'ezo, ma em beffe an henor da gomz out-ho, klevit ama. Ha n'ezoc'h-hu ket ez eo war brax pec hed droc'h lakant ar re zo didann-oc'h, ho pügale, ho servicherjen ha re-all, da labourat da zûl, evel ma vez d'oc'h labourat oc'h-unan? An tad a gas ho vugale da laerec a hec'h kement evel ma yaffe da laerec he unan. Ar memez tra euz ar zûl.

Ia kement taol labour a vezo greet da zûl, klevit se mad, e hwi tadou, e hwi ezac'h, e hwi mistri, e hwi antreprenourjen ha re-all, kement taol labour a vezo greet, da zûl, dre oc'h urz, war ho kourc'hemenn, a zo en ho kont, e hwi a responto ag a zougo ar boan euz anezo oll evel ma oz passe ho greec oc'h-unan Doue, en he c'houc'hemenn war an deiz santel, ha n'eo denz-hen ket lavaret d'oc'h skler penañ e tfeun ouz-oc'h ha labourat oc'h-unan, d'he zeiz, ha lakat da labourat ar re a zo didann-oc'h? Klevit he gomzou.

« Te a labouro, » eme Doue, « epad c'houec'h de-
« vez, ag a raio kement az pezo da ober a labour epad
« ar c'houec'h devez-se. »

« Mes d'ar zonted devez, » eme-z-ha, « o ma ar

« zahat, an deiz e hean, deiz an Aotrou da Zoue. D'an
« deiz-se ne ri tad labour ebet, na te, ozac'h, na da
« vah, na da vere'h, na da vevet, na da vatez, na da
« loen, nag an diarezyad pe an divroad en em gaffe
« en da donez »

Ar c'homzou-se a zo sklær, neget-la ? Koulskoude,
setu ama eun tad ag a lavar « Evid-on-me tad no la-
« bouran ket da zûl A-wechou, evid gwir, o lakaat
« ma fêlred da oher tammou, mes. . »

Mes petra ? Ha ne glevit-hu ket mouez. Doue o krial
d'eo h. « Ne labouri ket da-unan, da zûl, te tad, na ne
« lakat ket ivez da vugale da ober, nan, na da vah, na
« da vere'h. *Inequae filius tuus, (neque filia tua ?)* »

Setu ama eun all, eun ozac'h mad, pehri en deuz
didan-ha mevelien ha mitizien. Hema ne labour
ket ivez da zûl. War ar pemdez zoken ne gar nemer
hien ober penvidig a-voale'h eo evid allout tremen eb
labourat re. Evel ma eo eun tad karanteuz ne ra ket
ivez d'he vugalegon labourat da zûl, na zoken re war ar
pemdez. Mes n'ed eo ket ken tener ouz he zervicherien
na ken skrupuluz en l o c'hêver. Ar re-ma a vez gwelet
d'ezo labourat mad war ar pemdez (n'en deuz ket tor e
kennent-se), mes da zûl ivez o ra d'ezo a'he labourat
war an d'iera digarez. Ana en deuz tor rag Doue hien
difenn out ha, krial a ra d'ezo diwar leio mener Smar.
« Ne labouri ket d'an deiz em heuz miret evid-on, na
« te da-unan, ozac'h, na da vugale, na kennebend da
« zeuz-hen na na na la vevet, na da vatez. *Inequae
filius tuus, (neque ancilla tua)* »

Setu ama eun all o vont, dâ zûl da gas eur c'harrad
louza (apthach) da gariz da oher na zeubenn ag ha
frikiz. Hema var war le garr, astennet a ed he gorf,
eur paotr d'zours, euz aneza. Gwelet e e houban, gwech
e ka, ha pa zeu c'hoant kousket d'eza, en em ru da
gousket. Hema vare h, gouizyeg mad euzan ent a ya atao,
eb pe-drezi morse, eb troi nag a zeu, nag a gleiz. Ag
euz a Rosko e vez ?

Eur c'h isten skrupuluz, o tremen, a zihon ma den,
en eur lavaret « Penaoz ! ma den mad, da zûl ! Da zûl
« o vont ga d'he karrad louza e ka ! Gouezet a rit eo
« d'fennet labourat da zûl ! »

« — Me ! me ne labouran ket da zûl ! Pedare labour
« a raon-me ama em gourez war ma e harr, lavaret
« d'm ? Me em boa gwelet ma e harr dec'h d'abardaez.
« H'yo em heuz bet an ofrenn vintin em parrez. En
« d's ro euz ar hoarg em heuz sternet ma marc'h en
« eur za liden, ha setu me en ent. »

« Nan, me ne labouran morse da zûl. Va marc'h, ne
« lavaran ket. Mes ha difennet eo lakaat an anevaled
« da labourat da zûl ? An anevaled n'ed int ket tud an
« anevaled n'ho deuz ket badizyant war ho leun, an
« anevaled ne yaffont ket d'ar baradoz. Evel-se, ne
« welan ket perag e vez pe'ebed lakaat anezo da la-
« bourat da zûl. »

Mes Doue a zav ivez he vouez ag a gri da ma den re
speredeg ha re anskrupul. « Nan, ne labouri ket da-

« unan da zûl, na ne lakat ket kennebend da anevaled
« da ober. *(neque jumentum tuum)* Me an Aotrou da
« Zoue a ro d'ar gourez hema-se. *Ego Dominus.* »

Setu ama eun all. Hema-ma, mar plij, a zo e karr.
Saludi a rassom-ni aneza ? Evid pa dremen dre reyon
karr, e weler an oïl o tenna ho zok d'eza ag o stou he-
teg an douar : arc'hant braz en deuz, a leterer. Ar pe
a zo sêr, e peun eur mekhanik kuere ma. Beza en deuz
bemdez o labourat gas-t-ha eur vandenn vad a dud,
daou pe dri e hant etre goazed ha merc'bed, ag ar me-
khanik a ya en dro zûl-voel-pemdez. N'ez euz ket a
amzer da goll. Ma den — Monneu Arc'hanteg a reer
aneza — en deuz c'hoant da zont penvidig braz e ne-
beud a amzer, ag evel-se e fall d'eza lakaat pe an amzer
da dalc'out, ar zûlyou ag ar gouelyou evel an devezou
pemdez. Pa en devezou dastumet arc'hant a-voale'h, o
ma e sonj prena daveuz war ar mæz, eur maer braz
beoig gan he verourin, e lezo neuze he vekañt gan
eun all da ober he foran evel-t-ha ag en em denno d'he
vaner gan he radam (itron) ag he zaou vugel.

— Paou ruget en deuz ? — N'en deuz nemed eun
evid c'hoaz, eur vere'lag, mes c'hoant en deuz ivez da
gant eur paotr, ha neuze en devezou a-voale'h. Sed
vianoc'h e vezo ar vandenn, c'hoaz gouarn, sed va-
sac'h lodeun e tiguezo da bep un.

Lavaret a reer kou skoude en amezeged penaoz eo
brao da Fenneu Arc'hanteg dastum moutou bras d'he
vugale amzaret, epad ma renk ar vro maga en hospi-
talyou ar re d'amparet rag gwelet ez euz bet mæz
hac'h o kousket he di ha ne vizen ket ho-unan o vont
hout.

C'hwit gompren penaoz Fenneu Arc'hanteg ne za na
da govez na d'an ofrenn. Traou evel-se a zo er d'ha
sorc hennou groac hec. Poan a ra d'eza zoken gwelet
eur beleg drag he zaou-lagad, petra benne ma var
kañzañ deved out-ho, pa en deuz da ober gan-t-ho,
evel pa var ha zret he vere'h vian. Badezet eo bet vel
ar gezuz ! Mes penaoz e vezo-hi savet ?

Fenneu Arc'hanteg eta a ra d'he labouridi labourat
zûl-voel-pemdez. En amzer genta lod anezo a vante da
vont d'he labourat da zûl (skrupuluz e vout c'hoaz. Hema
n'ed int mui). Antronéz, pa errent, e vize gouarn-
net digan-t-ho.

« Ar haata ! penn-mul, e pe-lec'h e voaz-le d'ammel
« dec'h ? »

« — Pe ! Aotrou Arc'hanteg, dec'h o voaz ar zûl !
« Dec'h em boa da vont d'an ofrenn evel pe'hristen
« mad ! »

« — An ofrenn ! Petra an dra-ze an ofrenn ? Alla !
« pennoec'h, ke d'ar garr da glask ofrennen ar pe
« a gari, mar kavet bara euzo. Ev d-on-me n'em beuz
« ket euz a vigoled war ma zro. Me ne c'hallan ket
« lezel ma mekhanik da heana evel-se. »

Ha setu e vize roet he gont d'ar paotr kez den. Ar
ro-all, o welet se, a zalc he sonj d'ar gentel.

Doue a gri ivez da Fenneu Arc'hanteg ag a lavar

d'ezha « Lez gan-in ma devez. Lez an dud-ze, pere a zo
« ma c'hrouaduryen ha ma bugalo, araog baza da zer-
« vicheryen. Iez azezo da zerricha ar liannon d'an deiz
« em beuz mervel evid-ee. Ne ri ket d'ezo lahoutat d'an
« deiz-se. Me an Aotrou da Zoue a ra d'it ar goure-he-
« menn-ze. »

Mes mouez Doue, daoust pegen galloudeg en, ne ya
ket beleg skouarn *Monsieur* Arc'hanter. *Monsieur* Ar-
c'hanter ne gleva ar vouez vraz ha spontuz-se nemet
goude he varo, er varn e devezo lec'h goude he dro-
menvan ag er varn jeneral da fin ar bed, mes eun tan
re zivrezad o vezo neuze ivez a he c'hlevout.

Y K. KERZALE, beleg ar Zalet.

(Eur pennad all eur vech all.)

NOZ NEDELEC.

(EIL PENNAD.)

Pa voue deut an unzer merket gant Doue evit guini-
velez ar Messias, an Impalacr August, o veza goure he-
menned niveri an holl dud euz he stajou, ar Vere'hez
Vari ha Sant-Joseph evit senti d'ar goure'fannen-ze
en em lakeaz en hent evit mont da gass ho hano.
Erruet adont e Bethleem, kearlec vian a veurad pe
vroad Juda. Eno e sejoant var meur a zor evit gou-
len lojeiz, mez dre m'edont paour ne voue roet d'ez-
ho digor e neb leac'h Mont a rankont eta da glask
repi en eur c'hraou a gweffont adter zigor e pelenc'h
Mari, var dro anter-noz a c'hanaz ar Mabie Jesus.
Madleni a eure he Mab gant eun nebeud trefon hag
hen lakeaz da c'hourez var eun dourpad e colo, e creiz
etro daou anevad. Cleout a rez heza gweled en da levr,
ma merc'h, eun daolen hag a zaskbez ar huzud eac'man.

— Oh! a fat! ken gwr ha tra, eme ar vere'n en eur
grouja he daouarn, oh! a fat! gweled em euz an daou'ez-ze
ha poket em euz ive d'ez-h' ealoned meur a vech.
Va Doue! eme ar hotrez e naour en eur vouela pe hez
ma lile caout rion ar Mabie-Bian! Ene h a rea marteze?
Ma vije bet e hoaz e pad eun nosvez dous euz an aon.
hag al loar ken laguec'muz ha ken selear hag lurio!
Petra fell did, va merc'h. Salver ar bed a joa deut
evit gouzaon ar baourentez, an duenez. En doare-ze
eo falvezet ganthan hor prena. Falvezet eo bet e hoaz
ganthan beza hor skuer, evit desbi d'eomp gouzaon a
galon vad ma fell d'eomp e ve brougued or paour.

— Mez evesat mad eta, manime! gourvezet, coula
lavaret en noz var eun nebeud co'lo seourmet! Ar sonj-ze
ebken am laca da grenn gant ar rion! — hag e feat ar
vere'h a n'em steneaz trufu liet-oh, etro divrac'h ar varn.

Oh! eme ar c'hrouadur en ear huana li, ma vije-mé
bet eno, a mé am bje bet goloet ar Mabie-Jesus
tommet anez-han gant va alen ha va foroc!

— Setu, va merc'h, ar peiz a dieomp da ober d'ar
beorrien pa ho guelemp taguet gant an naon pe ar
tenien, er mare ealet-man euz ar bloaz; ag Jesus a zo

kuzet dindan trullion ar paour, hag oupen-ze, ar
vesserien baour a deuas ive da guenta d'hen adori
d'ar c'hraou — N'eo ket eta goude baza clevet an
Elez o cana en ear ar c'hant eac'man *Gloria*,
hon eus clevet cana ken aliez a-veach? Sellaout
eta, mo gal d'n ez-oar e hoaz ons her c'hana ..

Hag e feat, eur nebeud mouechou eac'm en earzent
varlerc'h a lakea an eelen euz traouen ar menez da
ascana ar c'hant eac'man

Euz a balez eac'm an drinded
Mouez an eal 'zo diskenned;
Hag an eelen a slavar
Da bep-hunan var ar douar
Jesus a zo ganet hiro,
Gloria in excelsis Deo! !....

Ia, va c'hrouadur! n'eo ket 'to eo duduz' ia,
dihoned e creiz an noz gant ar c'hau-ze diskenned
euz an en, ar vesserien tro-var-dro a redaz gant
ast da adori eun Doue nevez ganet, eun Doue er
hoan hag er baourentez ho galve da guenta, hag ec'h
eliez eredi e plijaz mui d'ez-han peder ar basored reu-
zeud'ez-ze, egad an aour hag ar perlez a zigassoz
d'ez-han eun nebeud goude an tri Roue a vro Sao-
Mez selerjenned en he brach gant eur stereden
huzuduz. — Mez erena a rez, va merc'h, daoust a
riou a peffe?

— Oh! an dra-ze n'eo netra, ha neuze, bremaic
e c'hercump er gwr. Va Doue na brava nosvez!
Oh! pebez ez-hon countant! Mez va levezet a vije
bet e'hoaz brassoc a mam bje gweled evid'hoec'h
communia ha leat Jesus da c'houc em c'holon

— Bah! va merc'h, re galoudec ec'h euz hen pe-
ded en az evit na ve ket deut en da ene Ia, hen
diguemered ec'h euz ive en da ene dioc'h! n'a peuz-
te ket great e guiz mam boa hen lavaret d'it, ar
gommunion a sperec pe a c'hoant?

— Eh mar ebet, mez an dra-ze n'eo ket ar me-
mez tra, hag e c'houzon er vad ne vankfe netra d'am
boneur ma, Coueonde lezomp an dra-ze a gostez,
rag ar sonj-ze a lacafe va sperec teural, hag hiro
au hol a dle beza laouen, n'eo ket 'ta, va mam?

— Guir a levezet, va merc'h, kement zo rar an
dour hag en en, a lavar d'eomp e renker hiro beza
gae ha laouen. Ar joa hag al levezet-ze a zo benig-
net gant Doue. Ar brassa sent a zo bet en em roet
d'ar joa-ze ha eals anez-ho en he fervor o deuz great
heach Bethleem evid adori Jesus en he gavel, d'ar-
all o deuz lakeat ho ja evit sevel eur c'hraou hen-
vel euz an hini ma c'hanaz Jesus en-han.

— A brepos, daoust hag hen, va mam, craon Be-
thleem a zo c'hoaz en he zao. — Ia, va merc'h, eraou
Bethleem a zo c'hoaz en he zao, mez afat n'eo ket ker
fall, ken dirapar na ken diguempen evid m'en c'havaz
Mari ha Joseph. Eaz eo did eredi o vije pell-ze cou-
zed en he boull ma ne vije ket bet taolied evid mad
anezhan. Ar c'hraou-ze a zo hir e creiz eun diz eac'm

savez en eor da c'hruvelez hor Salver. Disken a reas en-han dre eun del-chou a c'hrouezec pazen, ha neuze e d'ez gwever en eun tolt tolt a venerez. Ar volz hag ar meguerion a zo golnet gant marbr digaset di a prof gant ar gristenien ha kement a eneo mad a za di bemdez ! Ar pavez a zo great a varbr guez, pointiet aman hag ahont gant mean-malp ha diamanchou coër braz... E creiz e veleur eur steraden arc'hant ha var ar stereden-ze e kever skrivet ar c'homzou-man douget o latin hag a laca da reded d'elou kement de ho len.

« Aman tre eo gant Jesus-Christ gant ar Verchez Tari »

Oh ! va merc'h, abone trivas'h cant vloaz ma z'eo gant hir Salver pion a c'hell niveri ar beachourien, ar bre'hised, an dud Santel ar rounez, a zo bet o traou na var ar pavez, ho oar poket d'ez-han gant tenebriguez eo eur ador ar burzud bruz erruet eno ! Lenned em eoz, n'ent ket pell, an oll draou eoz-ze en eul levr a roia d'd hira, evit ma veli da unan ar pezh a zo en-han.

Servet eo gant eun escop santel, douget gant he feiz d'ar c'hrou-ze, e-lec'h m'ho deoz lezet prioret ha rounez men a destina d'ho euz ho c'harantez evid ar Mabin-Jesus Ia, er c'hrou-ze e veleur diou lamb-hatregont o tevi noz-deiz, roet gant Impalaer an Anrich, republik Venis, roue ar Spagn, roue Napi hag en divez gant hon roue santel Lais XII.

Nag-int'zo eozuz, va mam, an dud a c'hell mont da Vellheem ! Pe bez na lle heza eoz eno oferen an anter-noz !

— Ar boneur-ze, va merc'h, n'eo ket roet d'an holl ha goude holl pep unan a zo gant da vont di a spered, ha goudeled erguiz-ze kement a dremen eno. Da laca da rin ive da len var guement-man, e buez sant Franses d'Assis, eun dra hag a raso pligader did me zo sur.

Oh ! lavaret d'an dra-ze m'ar plij ! me m'euz kement a levezet o clevet ar pezh ho denz great ar sent !

— Mez a greiz va c'halon, va merc'h, rag len a ri evel-ato an traou-ze gant eur buador nevez, an traou a veleur en eul levr a zo tals bravoc'h. Sant Frances d'Assis hen doa eun devosion vraz e kenver mister guinevez Jesus. Bem noz, save d'anter-noz evid adora Jesus. Divezatoc'h dre ne gave ket he galon magadoretz avallac'h en devosion, e sounjz caeroc'h : gonlen a reaz digant an tad santel ar pab, Honorius III, m'a c'heljet da noz-nedellec eana an oferen o creiz euz c'hoad braz a oa e kichen he gonent. He c'houlou a voue sellouet ho venac'h hag hen neuze a n'em laca da sevel eur gabanen great gant scouren ha delhon. Ar gabanen-ze a voue saret e guiz eur c'hrou, hag en eur c'horn anez-han e lekeot eur rastel. Gouzel a voue ive lakel var an douar evit d'hen laca da veza hevelloc'h euz crou Bethleem, n'eo ket holl digaset e voue ive en-han eun azen hag euz euz. Er gabanen dister-ze eo e vije euz oferen anter-noz. Dont a reat a bell-bro d'an oferen-ze, hag euz an noz ne glevet o tremz ar c'hoat

nemed mouez an dud deot o tond pe o vont en eurgan canton. Pidi a reat er gabanen-ze gant kement a feiz eul pa vije bet e crou Bethleem memez.

— Doce, pe bez ma the beza bras ! pebau ne va ket santel ar galon euz gant gant euz an euz pa n'em veleur dirag guinevez ar mabin Jesus, en eur c'hrou doareet gant hira Bethleem, ha d'an heur ma c'haz Mari he Mab !

— Ahanta va merc'h, countant euz ont douz da veach ! Ha dere hel a ri-h sounj euz ar Pelgnept ?

— Oh ! o pad va buez ! Doust hag aneouac'hada heleur an traou-ze, drest-holl pa zoar bet ken euz ? Brema he vefet kid, pa c'hroufomp er gear, me a savo ive en ti eur c'hrouc-han, evit laca da han ar Mabin-Jesus a zo dindan ar veron vraz var mantel ar simnal. Ha neuze he zamp bemdez d'ar-z-han d'ober hor pelen, n'eo ket-ha ? An dra-ze a ra vad d'ar galon, sounj euz euz tost da Jesus, ha euzket, euz lavaret, euz-oc'h-euz ganhan. Ar van ne respontz neira meze euz eur pok euz euz d'he merc'h Edont erruet, Trouz an ale heuz o tre e poual pe dorel an dra euz ar c'hilloc da verez teir-heur, en eur zont da lenket teir euzaden hir ha skiltruz. Ar van ep dale a c'hroue euz tam tan, ha glask he zebrez hag he d'ug evit tomma ar c'hroumpeuz. Gonde an euz euz hedennic ver, ha kerkent mam ha merc'h d'gouket. Mez ar van ne c'hellaz ket prena eul hag gant ar vere he c'hrouc-han. Caera gouel, caera nevez. Mari, Joseph, Crou Bethleem. C'hoaz c'hrouc-han miz ! Jesus trugareuz ! Aze em c'halon...

HOUEL.

MUTUDEM.

Ar marvailloz-ma war ar gredann n'int ket fall di glevet, bugale. Mar d'eo gwir a lavaran, ne vezo ket arabad, a gav d'ez, lavaret re all diver-benn moudil hag he vreadeur Selaout eta.

Brema a vad eo d'etron war va c'hiz da glevet doar ann hin, koz hag he hanter-trege. Ar fagoder hag ar fagoder ne oant ket c'hoaz distroet mad d'ar gear, pa zeuz eur mervel a oa enno dek skouel gant-han eul he zour, gant goue'hennenn evit ho c'has d'ez. A berz etron ar mander e tene ann arc'hant-ze da benn labour ar fagoder. Kaera devez evit unan ! Edont e vervel gant ann naoun, an dud keiz anezho.

Ar fagoder neuze a lavaraz d'he hin guz mont da gere'hat kik maont da ober eur fritadenn ho traou all ha pa ho doe debret ho gwa'c'h, ar fagoder a lavaraz d'ar fagoder. Pelec'h euz hor bugale brema ? Dont her goar. Gant na vezint ket taget gant al looned k'ha. Te en, Biel, a zo kirek, te as pezo keuz ha nec'h, e me-z-hi.

— Hag ann hin guz ha lavaret dek pe maouez k'ha. Te as pezo keuz, te as pezo nec'h.

— O veza euz drouk enn-han, ar fagoder a lavaraz

daoust hag ar c'homzou-ma a vezo da gomzou diveza, ravodez, tao evit ar gwella, peoc'h d'in pe da her a zamanto. — Ta, ta, ta, eme ar fagoderer, kaer as pezo, lo as pezo nec'h, te as pezo heuz, m'hen tou. Nag euz e venn me brema mar karfe Doue.

N'oa ket a veac'h lavaret mad ar c'homzou-ma, hag ar vugale ha mont er-mez euz ar c'haon, ha dao dao war ann or: Setu ni ama, setu ni ama eme-z-ho en eur vouez. Ker laouen hag ann heol, ar vamm en eur red a zigor ann or hag a sok d'ezho o lavaret - Skiz maro oc'h, va buhale geiz, hag eur c'hofad a naon hoc'h euz. Deut da ziskurza e-kichen ann tan da c'hortoz ho pond. Fank-hi ond penn dre-benn, Pipi keaz, deuz ama d'en em walc'h. (He-ma ar Pipi-ma oa ar map kosa, hag ar fagoderer a gare anezhan dreist ar re all dre ma'z oa bleo ruz evel-i-hi).

Ar vugale a azeaz oc'h taol hag a zebraz ho boed hep ober penstou na digaresiou; ar re-ze ne oie ket rankont pidi anezho da zibri ho zamm boed, a c'hellit kredi. Lavaret a rejont penn dre benn ar pezh ho doa great evit nont da zistrei d'ar gear. Eaz oa tad ha mamm o velet ho bugale eu ho zouez, hag ho sonj va beza furne'h divar-vrema.

Evad a-walc'h eo d'ann dud, a lavare va zad-kaz. beza laouen hag euz, pa vez red mervel gant ann naon ez eo eur c'hoar all.

Euz dervez hennag goude-ze, pa oe est ann dek skeod da netra, ar fagoder a lekeaz en be beno peilaat adarre he vugale diout-han. Kuzul a rejont eta etre-z-ho ho daou da gas ann dra-ze da benn, hag ho sonj oe kas ho bugale pell-braz dior'h ann ti, pelloc'h evit ar weach kenta: ware'hoaz vintin, eme ar fagoder, a vezo great ann tao.

Petra en doa great Maudik en dro-ma c'hoaz: rei skourm, klevet ha sevel mant'n mad euz he wele da vont d'ann aot e hon oar d'ober petra.

Pet diaoul, eme-z-han, euz eur sach a war an ar ha sach adarre, me laka ez eo bet alc'honezet. Hag hen mont d'he wele da c'hortoz mont enn hent. — Paket oa bet nor paotrik en tao, ma, paket e vezo adarre evel a volump bremaik. Ne d-eo ket soez e leiz, ker raou-ank ma'z oa.

Maudik ne ouie petra da ober, pa zigouezaz d'ezhan ober boulongou lhan gant he damm bara, hag hen enn hent war-lerc'h ar re all ha tenrel war an douar tu-ma tu-hont he boulongou mervik bara.

(L'hoant ann den ha c'hoant Doue n'ont ket eur c'hemant, me a oar ann dra-ze ha c'hou her gwelo breman).

Tennet euz a Vignou ar Vugale.

A TROUBE.

(Eur pennad all eur wech all).

Hano ar Sant evit ar Nisun-ma.

DILL 31 Kerzu. — Sant Sylvestr, Pap.

Dimeuz 1^a Gwener. — Ar Circuncision, pe an emroad.

Dimeuz 2. — Eizet Sant Stefan.

Dimeuz 3. — Eizet Sant Ian aviel.

Dimeuz 4. — Eizet an Innosantel.

Dimeuz 5. — Derc'hont pe vijel gouel ar Rounez.

Dimeuz 6. — Gouel ar Rounez.

An Avelurio:

Pa voue gant Jesus e Bethleem Juda, en amzer ar Rone Herodez, setu Rounez o tont eus a vro sae-heol da Jeruzalem, hag o c'houlenn Peleac'h eme rone ar luzevan, an d'ann so nevez gant? Rag gaelet on eus he stereden e bro sae-heol, hag omp dent d'ho azeuli.

Hoguen ar Rone Herodez o clevet kementse, a voue strafillet, ha ker Jeruzalem oll evel-dian. Destum a reas oll brisset ar veleien ha sribet ar bobl, hag e c'houlennas digant ho peleac'h e lie ar C'hrist gouel. Lavaret a rejont oa e Bethleem Juda, rag eur Profet en doa sribet kement ma: « Ha e hui. Bethleem, douar Juda, u'oc'h ket an distera eus a guenta kerio Juda; rag ac'haoc'h e leui ar Penn a die ren va sobl a Israel ».

Neuze Herodez a c'halvas an tri Rone e euz, hag a c'houlennas pis digant ho pe da vare o doa gaelet ar stereden. Ho c'has a reas da Bethleem en eur lavaret dezho ti, hag en em guelaouit mad divar benn ar bugel-ze, ha pa a pezo he gavet, digassat din ar c'helon, evit ma zin ive va unan d'ho azeuli.

Pa o devoa clevet kementse gant ar Rone, ez ejont en hent, ha kerker ar stereden o doa gaelet e bro sae-heol a deus da vont on ho rone, ha pa voa digouezet azioe h'al leac'h ma edo ar bugel, e chomaz a za. Hoguen ar gael eus ar stereden a roas dezho eul laouenidiguez ar vrasa.

Mont a rejont en ti, hag e c'ajont ar bugel gant Mari he vamm, hag o stonet d'an douar, hen azeuljont, (hen adarjont). Neuze e tigorjont ho zenzorio hag e kinnigjont dezhan ho frezantichon, aour, ezanz ha mirr. Hag o veza bet kelenet dre ho c'houe na dajent mui var dro Herodez, ez ejont en dro d'ho c'harier dre enn hent all.

SANT VAZE II. 1.

G 31

KELEIER.

Az aotrou Nons, beleg het en enez Bourbon, so hanvel vikel e Sant Marc.

Dissadorn tremenet eo bet roet an errou e klou-erdi (semmer-bras) Kemper.

Setu ama harjoio ar re so bet beleget:

An aotrou Poullanec, eus a Bloumguet,

An aotrou Fandoul, eus a Voeznou.

An aotrou Dicles, gurmide eus a esopli Sant-Drier, brema e Ploudalmeze.

An aotrou Jacob, eus a Borspoder,

An aotrou Barazer, eus a Lanmeur;

An aotrou Morvan, eus a Vontroulez.

TAOLEN

AR RETREJOU EVIT AR BLOAS 1867.

E KEMPER.

Retred brezoneg evit ar voazel, an 23 a vis mours.

Kenta retred brezoneg evit ar merc'hed, ar 4 a vis mae.

Eil retred brezoneg evit ar merc'hed, an 12 a viz here.

E KEMPERLE.

Retred brezoneg evit ar voazel, ar 4 a vis mae

Retred galleg evit ar merc'hed, ar 6 a viz gouere.

Kenta retred brezoneg evit ar merc'hed, an 9 a vis mours.

Eil retred brezoneg evit ar merc'hed, ar 15 a viz even.

Trede retred brezoneg evit ar merc'hed, ar 17 a viz here.

E LESNEVEN.

Kenta retred brezoneg evit ar voazel an 9 a vis mours.

Eil retred brezoneg evit ar voazel, ar 15 a viz even

Retred galleg evit ar merc'hed, ar 4 a viz eost

Kenta retred brezoneg evit ar merc'hed, ar 4 a vis mae.

Eil retred brezoneg evit ar merc'hed, ar 6 a viz gouere.

Trede retred brezoneg evit ar merc'hed, an 12 a viz here.

Munetou ar Veketen mae epad ar bloas 1866.

Guillou-Mari Gueguen, aviaer, eus a Blouzeniel.	23 bloas.
Fransez Fichou, bet vikel e Plouye.	33 —
Stefan Clisoo, bet vikel e Leuhan.	33 —
Ian-Lois Combou, professor e skolach Lesneven	31 —
Eozen Quero, person Plouguilan.	85 —
Clauda Reviron, person canton Daoulas.	76 —
Jakez-Nenan Madec, beleg a barrez Dirinon.	78 —
Per Mevel, vikel e Shiril.	39 —
Loiz-Mari Touz, vikel e Plouguerne.	37 —
Andre Rivoalen, chaloni a honor, missioner abostolig, person Plouguerne.	74 —
Jerom Lehou, bet vikel e Berrien.	75 —
Per ar Pap, bet person e Plouneur.	71 —
Jakez Prijant, chaloni a honor, person canton Castelinn.	53 —
Aho Pouchous, person Plonevez-Porzay.	70 —
Fransez-Mari Quere, person Loc-Maria Berrien.	49 —
Ian-Maze Brisson, person Plonevezel.	50 —
Ian-Vari Georgelin, beleg evit an dud a vor.	50 —
Fransez Leost, bet person e Plouzane.	61 —
Eozen-Mari Rivoal, person Plouvin.	47 —
Ian-Vari Ar Briz, person Henric.	73 —
Albert-Mari Poullouec, vikel e Bric.	26 —

Paul Pelliet, person Sant-Morc, en arc'hocopti Port-ar-Trins.	40 —
Tanguy Gueguen, bet vikel e Gleder.	78 —

Al lez-varn (Cour d'assises) a zigoro e Kemper ar 7 a vis gouere, evit an tri miz il vaza eus ar bloas tre-menei. An aotrou Groleau-Villegueury, elier e lez-varn Roazon so hanvet evit beza e penn al lez-varn-se.

Setu ama hanoioù ar Jurei.

An Aotrouez :

Lois Corvan, eus a Guemper
Ivan-Lois Blanchard, eus a Verrien.
August-Mari Creun, eus a Landerne.
Guillon-Fransez August-Rhouay, eus a Vontroale.
Victor-Mar Creac hec'heult, eus a Sant-Seo.
Stefan-Ian Guillou, eus a Gonkerne.
Guillon-Ian Labellec, eus a Verleskin.
Eozen-Mari Gourves, eus ar Merzer.
Nicolas Brozer, eus a Gleder.
Anton Jestin, eus a Blouzin.
Per-Ian Ianiel, eus a Blouneour.
Adolf-Lois-Emmanuel Ar Flo, eus a Blouzin.
Cyprian Harsart de la Vi-le-marque, eus a Nizon.
Eugen Ar Gall, eus a Boul'auon.
Ivan-Vadezour-Amedee Lottin, eus a Vrest.
Philip-Mari Gelebart, eus a Vrest.
Per Briquin, eus a Locquirec.
Eozen-Ian-Vadezour Mari Delecluse, eus a Vontroale.
Ivan-Vari Buors, eus a Blouneour.
August Pitet, eus a Vontroale.
Alain Fa-hun, eus a Blouneour-Trez.
Charles-Ian-Vadezour Blanchet, eus a Landerne.
Paul de la Boexiere, eus a Gastel-Paul.
Alan Ar Sant, eus a Vielan.
Durand Peschaud, eus a Vivas.
Ivan-Per Delecluse-Trevedal, eus a Audiern (Gauet)
Ar Motheux, eus a Vrest.
Paul Fave, eus a Gleder.
Guillon Allan, eus a Guernien.
Emman Thomaz, eus a Gastel-Paul.
Hippolit Masson, eus a Landidut.
Christof Coquil, eus a Vielan.
Charles Briant, eus a Vontroale.
Fransez Guillermou, eus a Blouvin.
Ivan-Vari Herry, eus a Blouneour-Menez.
Paul-Joseph Morel, eus a Gonkerne.

Evit dere'bel leac'h d'ar re a vanfe

An Aotrouez Herry Pontbier de Chama-lard, Benet Pannetier, Loiz Vache ha Ian-Victor-Alfons Me-reau, ho fover eus a Guemper.

PREZ AN EID.

KEMPER — 22 HERAN.	PORT-NABAT — 20 HERAN.
<i>Priz ar c'hant tour.</i>	<i>Priz ar c'hant tour.</i>
Guizis. . . 45 lur, 43 c.	Guizis. . . 46 lur, 84 c.
Segal . . . 9 lur, 82 c.	Segal . . . 10 lur, 70 c.
Eiz . . . 8 lur, 72 c.	Eiz . . . 10 lur, 83 c.
Ed-du. . . 7 lur, 36 c.	Ed-du . . 7 lur, 86 c.
Kerc'h. . . 10 lur, 14 c.	Kerc'h . . 10 lur, 14 c.
Avalou-douar 4 lur, 40 c.	Avalou-douar 5 lur, 50 c.

Ar Gerant. AR DE KERANGAL.

Kemper, munet gaoz AR DE KERANGAL, Monlar en Euzep.

